

БИБЛИЯ

БИБЛИЯ

Тревата изсъхна, цветът ѝ
окапа, но Словото на
нашия Бог ще трае до века.

Исая 40:8

Б И Б Л И Я

или
Свещеното Писание
на
Стария и Новия Завет

с препратки и паралелни пасажи

Издателство **ВЕРЕН**
шесто ревизирано издание
2013

Вярно и точно преведена от оригинала

- © 2000, Първо ревизирано издание, Издателство „Верен“
- © 2001, Второ ревизирано издание, Издателство „Верен“
- © 2010, Трето ревизирано издание, Издателство „Верен“
- © 2010, Четвърто ревизирано издание, Издателство „Верен“
- © 2012, Пето ревизирано издание, Издателство „Верен“
- © 2013, Шесто ревизирано издание, Издателство „Верен“

Всички права запазени. Текстът на Библията – преработка „Верен“ може да бъде цитиран или препечатван без изрично разрешение на издателите в размер на не повече от 75% от стиховете на една книга, при условие, че не съставляват повече от 50% от материала, в който са цитирани.

Предпечатна подготовка: Издателство „Верен“ ЕООД
пл. „Славейков“ 1, София 1000, www.veren.bg
Печат и подвързия: Китай

ISBN 978-619-7015-06-5

СЪДЪРЖАНИЕ

Обяснение на използваните символи и съкращения 7

Старият Завет

Битие или Първата книга на Мойсей	11
Изход или Втората книга на Мойсей	75
Левит или Третата книга на Мойсей	131
Числа или Четвъртата книга на Мойсей	171
Второзаконие или Петата книга на Мойсей	227
Книгата на Иисус Навиев	275
Книгата на Съдиите	309
Книгата Рут	341
Първата книга на царете или Първата книга на Самуил	347
Втората книга на царете или Втората книга на Самуил	389
Третата книга на царете или Първата книга на царете	423
Четвъртата книга на царете или Втората книга на царете	465
Първата книга на Летописите	503
Втората книга на Летописите	541
Книгата на Ездра	585
Книгата на Неемия	599
Книгата Естир	619
Книгата Йов	629
Псалми	663
Притчи	747
Екlesiаст или Проповедникът	777
Песен на песните	787
Книгата на пророк Исаия	793
Книгата на пророк Еремия	857
Плачът на Еремия	929
Книгата на пророк Езекиил	937
Книгата на пророк Даниил	999
Книгата на пророк Осия	1019
Книгата на пророк Йоил	1029
Книгата на пророк Амос	1033
Книгата на пророк Авдия	1041
Книгата на пророк Йона	1043
Книгата на пророк Михей	1047
Книгата на пророк Наум	1053
Книгата на пророк Авакум	1057
Книгата на пророк Софония	1061
Книгата на пророк Агей	1065
Книгата на пророк Захария	1069
Книгата на пророк Малахия	1081

Новият Завет

Евангелието според Матей.	1087
Евангелието според Марк	1129
Евангелието според Лука	1155
Евангелието според Йоан	1199
Деянията на светите апостоли	1233
Съборното послание на Яков.	1275
Първото съборно послание на свети апостол Петър.	1281
Второто съборно послание на свети апостол Петър	1287
Първото (съборно) послание на свети апостол Йоан.	1291
Второто послание на свети апостол Йоан.	1297
Третото послание на свети апостол Йоан	1299
Съборното послание на Юда.	1301
Посланието на свети апостол Павел до Римляните	1303
Първото послание на свети апостол Павел до Коринтяните	1321
Второто послание на свети апостол Павел до Коринтяните	1339
Посланието на свети апостол Павел до Галатяните	1351
Посланието на свети апостол Павел до Ефесяните	1359
Посланието на свети апостол Павел до Филипяните.	1367
Посланието на свети апостол Павел до Колосяните	1373
Първото послание на свети апостол Павел до Солунците.	1379
Второто послание на свети апостол Павел до Солунците	1383
Първото послание на свети апостол Павел до Тимотей	1387
Второто послание на свети апостол Павел до Тимотей	1393
Посланието на свети апостол Павел до Тит.	1397
Посланието на свети апостол Павел до Филимон.	1401
Посланието до Евреите.	1403
Откровението на Иисус Христос.	1417

Обяснение на използваните символи и съкращения

В текста:

()	заграждат текст, присъстващ само в някои ръкописи
„ “	в Новия Завет заграждат цитати от Стария Завет
<i>курсив</i>	означава текст, който не присъства в оригинала
ГОСПОД	замества свещената тетраграма (четирибуквие) ЙХВХ, личното име на Бога в Стария Завет (Точното произношение не е известно, тъй като Божието Име не е било произнасяно поради страхопочитание. Най-вероятното произношение е Яхве.)
Господ БОГ	означава свещената тетраграма ЙХВХ, предшествана от еврейската дума адонай (господар)

Обяснителни бележки:

	Обяснителните бележки са дадени непосредствено под стиха, за който се отнасят, и са с по-дребен и светъл шрифт.
*	обозначава думата, към която има обяснителна бележка
<i>букв.:</i>	буквално значение на думата, когато в текста е използвано друго
<i>или:</i>	означава друга възможност за превод
<i>гр. рък.:</i>	вариант на текста, който се среща в други оригинални ръкописи
<i>на евр.:</i>	дадена е оригиналната еврейска дума
<i>на гр.:</i>	дадена е оригиналната гръцка дума
	Без специално означение в обяснителните бележки са дадени преводи на лични и географски имена.

Препратки:

	Препратките са дадени непосредствено под стиха, за който се отнасят, и са с по-дребен и светъл шрифт.
	Пример: (1) ст. 18; гл. 3:17; Йов 13:5; 8:13-15; 18-20
(1)	индекс на думата в стиха, за която се отнася препратката
ст.	означава стих от същата глава, в която се намира изходният стих
гл.	означава глава от същата книга, в която се намира изходният стих

Йов 13:5	препратка за същата дума, съответно книга, глава и стих
8:13-15	препратка в същата книга, съответно глава 8, стихове от 13 до 15
18-20	глави 18, 19 и 20

**Паралелни
пасажи:**

Паралелните пасажи са дадени непосредствено преди пасажа, за който се отнасят, и са подчертани.

Пример: ст. 3-12: гл. 8:18-24

Означава, че на ст. 3-12 паралелен по значение текст е 8:18-24.

Старият Завет

БИТИЕ

или Първата книга на Мойсей

1 В начало Бог създаде небесата* и земята¹.

*В евр. оригинал думата „небеса“ винаги се среща в мн. ч.;
(1) 4 Царе 19:15; 2 Лек. 2:12; Пс. 8:3; 33:6; 115:15; Ер.
10:12,16; Деян. 4:24; Евр. 11:3; Откр. 4:11

2 А земята беше пуста и неустроена¹ и тъмнина беше върху бездната, и Дух Божи се носеше над водите.²

(1) Ер. 4:23; (2) Пс. 104:6; 2 Петр. 3:5

3 И Бог каза: Да бъде светлина!¹ И стана светлина. (1) Пс. 33:9; Ис. 45:7; 2 Кор. 4:6

4 И Бог видя, че светлината беше добро; и Бог раздели светлината от тъмнината¹. (1) 2 Кор. 6:14

5 И Бог нарече светлината ден, а тъмнината нарече нощ. И стана вечер, и стана утро: ден един.

6 И Бог каза: Да бъде твърд¹ посред водите, която да раздели води от води!¹ (1) Пс. 19:1

7 И Бог направи твърдата¹; и раздели водите, които бяха под твърдата, от водите, които бяха над твърдата². И стана така. (1) Пс. 19:1; (2) Йов 26:8; Пс. 148:4

8 И Бог нарече твърдата небе¹. И стана вечер, и стана утро: ден втори.

(1) Пс. 136:5; Зах. 12:1

9 И Бог каза: Да се съберат на едно място водите, които са под небето, и да се яви сушата!¹ И стана така.

(1) Йов 38:8-11; Пс. 24:2; 95:5; Пр. 8:29; Неем. 9:6

10 И Бог нарече сушата земя, а събраните води нарече морета¹. И Бог видя, че беше добро. (1) Йона 1:9; 2 Петр. 3:5

11 И Бог каза: Да произрасти земята

зелена трева, трева, която дава семе, и плодносно дърво, което да ражда плод според вида си, чието семе да е в него на земята!¹ И стана така.

(1) Пс. 104:14; Ис. 61:11

12 Земята произрасти зелена трева, трева, която да дава семе според вида си¹, и дърво, което да ражда плод, чието семе е в него според вида му. И Бог видя, че беше добро.

(1) 1 Кор. 15:38,39

13 И стана вечер, и стана утро: ден трети.

14 И Бог каза: Да бъдат светила на небесната твърд¹, за да разделят деня от нощта; нека служат за знаци и за времена, и дни, и години²;

(1) Ис. 40:26; (2) Пс. 104:19

15 и да бъдат за светила на небесната твърд, за да светят на земята! И стана така.

16 И Бог създаде двете големи светила: по-голямото светило, за да владее деня, и по-малкото светило, за да владее нощта, и звездите¹.

(1) Пс. 136:7-9; Ер. 31:35

17 И Бог ги постави на небесната твърд, за да светят на земята,

18 да владее деня и нощта и да разделят светлината от тъмнината. И Бог видя, че беше добро.

19 И стана вечер, и стана утро: ден четвърти.

20 И Бог каза: Да гъмжи¹ водата от множества живи същества*, и пти-

ци да летят над земята по небесната твърд!¹ *или: души, така и в цялата книга; (1) Пс. 104:25

21 И Бог създаде големите морски чудовища¹ и всяко живо същество, което се движи, от които водата гъмжеше според видовете им², и всяка крилата птица според вида ѝ³. И Бог видя, че беше добро.

(1) Пс. 148:7; (2) Пс. 104:25; (3) гл. 2:19; Йов 12:7-9

22 И Бог ги благослови и каза: Плодете се, множете се и напълнете водите в моретата; нека се множат и птиците по земята!¹

(1) гл. 8:17

23 И стана вечер, и стана утро: ден пети.

24 И Бог каза: Да произведе земята живи същества според видовете им: добитък, пълзящи и земни животни според видовете им. И стана така.

25 Бог създаде земните животни според видовете им, добитъка според видовете му и всичко, което пълзи по земята, според видовете му¹. И Бог видя, че беше добро. (1) гл. 2:19; Йов 12:7-9

26 И Бог каза: Да създадем¹ човека* по Нашия образ, по Наше подобие! И нека владеят над морските риби, над небесните птици, над добитъка, над цялата земя и над всички пълзящи, които пълзят по земята².

*Адам, т.е. взет от земята; от евр.: адама – почва
(1) гл. 11:7; (2) гл. 9:2

27 И Бог създаде човека¹ по Своя образ, по Божия образ го създаде²; мъжки и женски *ЛОЛ* ги създаде³.

(1) гл. 2:7; Ас. 3:38; (2) гл. 5:1; 9:6; 1 Кор. 11:7; Кол. 3:10; Яс. 3:9; (3) гл. 5:2; Мт. 19:4; Мк. 10:6; Деян. 17:29

28 И Бог ги благослови и Бог им каза: Плодете се и се множете, напълнете земята¹ и я обладайте, и владейте над морските риби, над небесните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята².

(1) гл. 6:1; 9:1; (2) Пс. 8:6-8; 115:16

29 И Бог каза: Ето, давам ви всяка трева, която дава семе, която е по лицето на цялата земя, и всяко дърво, което има в себе си плод на дърво, което дава семе: те ще ви бъдат за храна¹.

(1) гл. 2:16; 9:3; Пс. 104:14

30 А на всичките земни животни, на всичките небесни птици и на всичко, което пълзи по земята, в което има жива душа, *давам* всяка зелена трева за храна¹. И стана така. (1) гл. 6:21

31 И Бог видя всичко, което създаде. И ето, беше твърде добро¹. И стана вечер, и стана утро: шестият ден².

(1) Втзк. 32:4; Екк. 3:11; 1 Тим. 4:4; (2) Изх. 20:11

2 Така бяха завършени небесата и земята и цялото тяхно войнство¹.

(1) Неем. 9:6

2 И на седмия ден Бог беше свършил* делото, което беше създал; и на седмия ден си почина от цялото дело, което беше създал¹. *или: свърши; (1) Евр. 4:4,10

3 И Бог благослови седмия ден и го освети, защото в него си почина от цялото Си дело, което Бог беше създал и сътвори¹.

(1) гл. 1:31

4 Това е произходът на небето и на земята при сътворението им, в деня, в който* ГОСПОД Бог създаде земя и небе.

*или: във времето, в което

5 И още нямаше никакво полско растение на земята и никаква полска трева още не беше поникнала, защото ГОСПОД Бог не беше дал дъжд на земята и нямаше човек, който да обработва земята,

6 но пара* се издигаше от земята¹ и напояваше цялото лице на земята.

*или: извиращи води; (1) Пс. 135:7

7 И ГОСПОД Бог образува човека¹ от пръст от земята² и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание³, и човекът стана жива душа⁴.

(1) гл. 1:27; (2) гл. 3:19,23; 1 Кор. 15:47; (3) Йов 33:4; Зах. 12:1; Деян. 17:25; (4) Езек. 37:5,6; 1 Кор. 15:45

8 И ГОСПОД Бог насади градина на изток, в Едем*¹, и постави там човека, когото беше образувал.

*Блаженство; (1) гл. 3:23; Езек. 28:13; Йона 2:3

9 И ГОСПОД Бог направи да расте от земята всяко дърво, което е красиво на глед и добро за храна, както и дървото на живота¹ сред градината, и дървото на познаване на доброто и злото².

(1) гл. 3:22; Откр. 2:7; (2) гл. 3:5

10 И от Едем изтичаше река да напоява градината, и оттам се разклоняваше и ставаше на четири главни реки.

11 Името на едната е Фисон; тя е, която обикаля цялата евилатска земя, където има злато.

12 И златото на онази земя е добро; там има и бделионова смола¹ и ониксов камък².

(1) Чис. 11:7; (2) Изх. 25:7

13 Името на втората река е Гион; тя е, която обикаля цялата хуска земя¹.

(1) гл. 10:6-8

14 Името на третата река е Тигър¹; тя е, която тече на изток от Асирия. А четвъртата река е Ефрат².

(1) Дан. 10:4; (2) гл. 15:18

15 И ГОСПОД Бог взе човека и го засели в Едемската градина, за да я обработва и да я пази.

16 И ГОСПОД Бог заповяда на човека и каза: От всяко дърво в градината свободно да ядеш¹,

(1) гл. 1:29

17 но от дървото на познаване на доброто и злото, от него да не ядеш, защото в деня, когато ядеш от него, непременно ще умреш¹.

(1) гл. 3:3; Римл. 5:12; 1 Кор. 15:21

18 И ГОСПОД Бог каза: Не е добре човекът да бъде сам¹; ще му създам помощник, като негово съответствие².

(1) Екл. 4:9; (2) 1 Кор. 11:9

19 И ГОСПОД Бог образува от земята всички полски животни и всички небесни птици¹ и ги доведе при човека, за да види как ще ги нарече; и с каквото име назовеше човекът всяко живо същество, това име му остана.

(1) гл. 1:25

20 Така човекът даде имена на всеки вид добитък, на небесните птици и на всички полски животни. Но помощник, съответен на Адам*, не се намери.

*или: на човека, и така до края на книгата

21 Тогава ГОСПОД Бог даде на човека дълбок сън¹ и той заспа; и взе едно от ребрата му и изпълни мястото му с плът.

(1) гл. 15:12; 1 Царе 26:12

22 И ГОСПОД Бог създаде жена от реброто, което взе от човека¹, и я доведе при човека.

(1) 1 Тим. 2:13

23 А човекът каза: Тази вече е кост от костите ми и плът от плътта ми; тя ще се нарече жена, защото от мъжа беше взета*¹.

*На евр. думата жена звучи подобно на думата мъж, но в женски род – мъжкия; (1) 1 Кор. 11:8

24 Затова мъжът ще остави баща си и майка си и ще се прилепи към жена си, и те ще бъдат една плът¹.

(1) Мт. 19:4,5; 1 Кор. 6:16; Еф. 5:31

25 А и двамата, човекът и жена му, бяха голи и не се срамуваха¹.

(1) гл. 3:7

3 А змията¹ беше най-хитра от всички полски животни, които ГОСПОД Бог беше създал. И тя каза на жената²: Истина ли каза Бог да не ядете от никое дърво в градината?

(1) Откр. 12:9; 20:2; (2) Мт. 4:3

2 Жената каза на змията: От плода на дърветата в градината можем да ядем,

3 но от плода на дървото, което е сред градината, Бог каза: Да не ядете от него и да не се докоснете до него, за да не умрете¹.

(1) гл. 2:17

4 А змията каза на жената: Никак няма да умрете!

5 Но Бог знае, че в деня, когато ядете от него, ще ви се отворят очите и ще бъдете като Бога¹ – да познавате доброто и злото².

(1) Ис. 14:14; (2) гл. 2:9; Йн. 8:44

6 И жената видя, че дървото беше добро за храна и че беше приятно за очите¹, дърво желателно², за да дава знание, и взе от плода му и яде, даде и на мъжа си да яде с нея, и той също яде³.

(1) Як. 1:14,15; 1 Йн. 2:16;

(2) Иис. Нав. 7:21; (3) 3 Царе 13:19; Римл. 5:12;

2 Кор. 11:3; 1 Тим. 2:14; Як. 1:15

7 Тогава се отвориха очите и на двамата и те познаха, че бяха голи¹; и съшиха смокинови листа и си направиха препаски.

(1) гл. 2:25

8 И при вятъра на деня чува гласа на ГОСПОДА Бога, като ходеше из градината; и човекът и жена му се скриха от лицето на ГОСПОДА Бога между дърветата на градината¹.

(1) Йов 31:33

9 И ГОСПОД Бог повика човека и му каза: Къде си?¹

(1) гл. 4:9; 4 Царе 5:25

10 А той каза: Чух гласа Ти в градина-та и се уплаших, защото съм гол¹, и се скрих.

(1) Откр. 16:15

11 А Бог му каза: Кой ти каза, че си гол? Да не би да си ял от дървото, от което ти заповядах да не ядеш?

12 И човекът каза: Жената, която Ти си ми дал с мен, тя ми даде¹ от дървото и ядох.

(1) 1 Царе 15:15,21

13 И ГОСПОД Бог каза на жената: Какво е това, което си сторила?¹ А жената каза: Змията ме подмами² и ядох.

(1) гл. 12:18; Йона 1:10;

(2) 3 Царе 13:18; Йн. 8:44; Римл. 7:11

14 И ГОСПОД Бог каза на змията: Понеже си сторила това, проклета да си измежду всеки *виг* добитък и измежду всички полски животни! По корема си ще се влечеш и пръст ще ядеш през всичките дни на живота си!¹

(1) Пс. 72:9; Ис. 65:25; Мих. 7:17

15 Ще поставя и вражда между теб и жената, и между твоето семе и нейното семе¹; то ще ти смаже главата, а ти ще му смажеш петата².

(1) Откр. 12:17; (2) Йн. 5:46; Евр. 2:14

16 На жената каза: Ще преумножа скръбта ти в бременността, с болки ще раждаш деца¹; и към мъжа ти ще бъде желанието ти, и той ще те владее²!

(1) гл. 35:16,17; 1 Лек. 4:9; Ис. 26:17; 1 Тим. 2:15;

(2) 1 Кор. 11:3; 14:34

17 А на човека каза: Понеже си послушал гласа на жена си и си ял от дървото, за което ти заповядах, като казах: Да не ядеш от него! – проклета да бъде земята поради теб¹; със скръб ще се прехранваш от нея през всичките дни на живота си²;

(1) гл. 5:29; (2) Йов 5:7

18 тръни и бодили ще ти ражда¹, и ще ядеш полската трева².

(1) Йов 31:40;

Ис. 7:23,24; Римл. 8:20; Евр. 6:8; (2) 2 Сол. 3:10

19 С пот на лицето си ще ядеш хляб, докато се върнеш в земята, защото от нея си взет; понеже си пръст, и в пръстта ще се върнеш¹.

(1) гл. 2:7; 5:5; Йов 10:9; Пс. 90:3; Екл. 3:20; Евр. 9:27

20 И човекът назовава жена си

Ева*, защото тя беше майка на всички живи¹.

*Живот; (1) Деян. 17:26

21 И ГОСПОД Бог направи кожни дрехи на Адам и на жена му и ги облече.

22 И ГОСПОД Бог каза: Ето, човекът стана като един от нас, да познава доброто и злото. И сега, да не простре ръката си да вземе и от дървото на живота¹, да яде и да живее вечно!

(1) гл. 2:9

23 Затова ГОСПОД Бог го изгони от Едемската градина¹ да обработва земята², от която беше взет³.

(1) гл. 2:8; (2) гл. 4:2; (3) гл. 2:7

24 И изгони човека; и постави на изток от Едемската градина херувимите и пламения меч, който се въртеше, за да пазят пътя към дървото на живота.

4 И Адам позна жена си Ева, и тя забременя и роди Каин*. И каза: С помощта на ГОСПОДА придобих мъж¹.

*Придобивка, Печалба; (1) Пс. 127:3

2 Родил още и брат му Авел*. Авел станал овчар, а Каин станал земеделец¹.

*Лъв, Нищожност; (1) гл. 3:23; 9:20

3 И след време Каин принесе жертва на ГОСПОДА от земните плодове.

4 И Авел също принесел от първородните на стадото си и от тлъстината му¹. И ГОСПОД погледна благосклонно на Авел и на жертвата му²,

(1) Лев. 3:16; (2) Евр. 11:4

5 а на Каин и на жертвата му не погледна благосклонно. И Каин се разсърдил твърде много¹ и лицето му се помрачи.

(1) Пр. 19:3; Екл. 4:4

6 И ГОСПОД каза на Каин: Защо си се разсърдил и защо е помрачено лицето ти?¹

(1) Йона 4:4

7 Ако правиш добро, не е ли прието? Но ако не правиш добро, грехът лежи на вратата и към теб ще бъде неговото желание, но ти владей над него¹.

(1) Римл. 6:12

8 А Каин каза *това* на брат си Авел. И когато бяха на поелото, Каин нападна брат си Авел и го уби¹.

(1) Мт. 23:35; 1 Йн. 3:12; Юда 11

9 И ГОСПОД каза на Каин: Къде е брат ти Авел?¹ А той каза: Не зная. Пазач ли съм аз на брат си?²

(1) гл. 3:9; (2) гл. 37:26

10 И Бог каза: Какво си направил?¹ Гласът на кръвта на брат ти вика към Мен от земята².

(1) 1 Царе 13:11; (2) 2 Лек. 28:9; Иов 24:12; Пс. 9:12; Ак. 11:51; Евр. 12:24; Як. 5:4

11 И сега, проклет да си от земята, която отвори устата си да приеме кръвта на брат ти от твоята ръка!

12 Когато работиш земята, тя няма вече да ти дава силата си¹; бежанец и скитник ще бъдеш на земята².

(1) Лев. 26:20; Пс. 107:34; (2) Пр. 28:17

13 А Каин каза на ГОСПОДА: Наказанието* ми е твърде тежко, за да мога да го понеса**.

*или: вината; **или: за да бъде простено

14 Ето, гониш ме днес от лицето на земята, и ще се скрия от лицето Ти и ще бъда бежанец и скитник на земята; и всеки, който ме намери, ще ме убие¹.

(1) Иов 15:20-22

15 А ГОСПОД му каза: Затова, който убие Каин, на него ще се отмъсти седмкратно. И ГОСПОД сложи белег на Каин, за да не го убие никой, който го намери.

16 Тогава Каин излезе от присъствието на Господа и се засели в земята Нод*, на изток от Едем.

*Без родина

17 И Каин позна жена си и тя забременя и роди Енох. И Каин съгради град и наименоува града Енох, по името на сина си¹.

(1) Пс. 49:11

18 А на Енох се роди Ирад, и Ирад роди Мехуяил, и Мехуяил роди Метуцаил, и Метуцаил роди Ламех.

19 А Ламех си взе две жени; името на едната беше Ада, а името на другата – Села.

20 Ада роди Явал; той стана родоначалник на скотовъдци, които живеят в шатри.

21 А името на брат му беше Ювал; той стана родоначалник на всички, които свирят с арфа и флейта.

22 И Села също роди Тувал-Каин,

ковач на всякакво изделие от мед и желязо; а сестра на Тувал-Каин беше Наама.

23 И Ламех каза на жените си: Ада и Села, чуйте гласа ми! Жени Ламехови, слушайте думите ми, понеже мъж убих за раната си, и юноша – за нараняването си.

24 Ако за Каин се отмъсти седмкратно, за Ламех ще се отмъсти седемдесет и седмкратно.

25 И Адам пак позна жена си и тя роди син, когото наименоува Сит*¹, защото, тя казваше: Бог ми определи друго семе вместо Авел, понеже Каин го уби.

*Заместител; (1) гл. 5:3,6; Ак. 3:38

26 Също и на Сит се роди син, когото наименоува Енос*. Тогава започнаха да призовават Името на ГОСПОДА¹.

*Означава човек, често в смисъла на слаб и смъртен човек.

(1) гл. 12:8

5 Това е книгата на родословието на Адам¹. В деня, когато Бог сътвори човека, Той го направи по Божие подобие²;

(1) Мт. 1:1; (2) гл. 1:27

2 създаде ги мъжки и женски пол¹, благослови ги и ги нарече човек в деня, когато бяха създадени.

(1) гл. 1:27

ст. 3-32; 1 Лек. 1:1-4; Ак. 3:36-38

3 Адам живя сто и тридесет години и роди син по свое подобие, по своя образ¹, и го нарече Сит².

(1) 1 Кор. 15:49; (2) гл. 4:25,26

4 А откакто роди Сит, дните на Адам станаха осемстотин години, и роди синове и дъщери.

5 И всичките дни на Адам, колкото живя, станаха деветстотин и тридесет години, и умря¹.

(1) гл. 3:19

6 Сит живя сто и пет години и роди Енос¹.

(1) гл. 4:25,26

7 А откакто роди Енос, Сит живя осемстотин и седем години и роди синове и дъщери.

8 И всичките дни на Сит станаха деветстотин и дванадесет години, и умря.

9 Енос живя деветдесет години и роди Каинан.

10 А откакто роди Каинан, Енос живя осемстотин и петнадесет години и роди синове и дъщери.

11 И всичките дни на Енос станаха деветстотин и пет години, и умря.

12 Каинан живя седемдесет години и роди Маалалеил.

13 А откакто роди Маалалеил, Каинан живя осемстотин и четиридесет години и роди синове и дъщери.

14 И всичките дни на Каинан станаха деветстотин и десет години, и умря.

15 Маалалеил живя шестдесет и пет години и роди Яред.

16 А откакто роди Яред, Маалалеил живя осемстотин и тридесет години и роди синове и дъщери.

17 И всичките дни на Маалалеил станаха осемстотин деветдесет и пет години, и умря.

18 Яред живя сто шестдесет и две години и роди Енох*¹.

*Посветен;
(1) Юда 14

19 А откакто роди Енох, Яред живя осемстотин години и роди синове и дъщери.

20 И всичките дни на Яред станаха деветстотин шестдесет и две години, и умря.

21 Енох живя шестдесет и пет години и роди Матусал.

22 А откакто роди Матусал, Енох ходи по Бога¹ триста години и роди синове и дъщери.

(1) гл. 6:9; Мал. 2:6

23 И всичките дни на Енох станаха триста шестдесет и пет години.

24 И Енох ходи по Бога и не се намираще вече, защото Бог го взе¹.

(1) 4 Царе 2:12; Евр. 11:5

25 Матусал живя сто осемдесет и седем години и роди Ламех.

26 А откакто роди Ламех, Матусал живя седемстотин осемдесет и две години и роди синове и дъщери.

27 И всичките дни на Матусал станаха деветстотин шестдесет и девет години, и умря.

28 Ламех живя сто осемдесет и две години и роди син,

29 и го нарече Ной*, като казваше: Този ще ни облечи от работата ни и от труда на ръцете ни поради земята, която ГОСПОД прокле¹.

*Успокоение; (1) гл. 3:17

30 А откакто роди Ной, Ламех живя петстотин деветдесет и пет години и роди синове и дъщери.

31 И всичките дни на Ламех станаха седемстотин седемдесет и седем години, и умря.

32 А Ной беше на петстотин години, и Ной роди Сим, Хам и Яфет¹.

(1) гл. 6:10; 7:13; 9:18; 10:1

6 Като започнаха хората да се умножават по лицето на земята¹ и им се раждаха дъщери,

(1) гл. 1:28

2 Божиите синове¹, като гледаха, че човешките дъщери бяха красиви², вземаха си за жени от всички, които избираха.

(1) Йов 1:6; (2) гл. 12:11

3 Тогава ГОСПОД каза: Духът Ми няма да пребъде* вечно в човека, защото *той* е плът¹; затова дните му ще бъдат сто и двадесет години.

*или: да оставя, да се съди; (1) Пс. 78:39; 90:10; Римл. 7:14

4 В онези дни имаше великани¹ на земята; а и след това, след като Божиите синове влизаха при човешките дъщери² и те им раждаха *синове*, това бяха онези силни и знаменити старовременни мъже.

(1) Чис. 13:33; Втжк. 2:11; (2) Юда 6

5 И ГОСПОД видя, че се умножаваше злината на човека по земята и че всичките въображения на мислите на сърцето му бяха само зло цял ден¹.

(1) гл. 8:21; Екл. 9:3; Ер. 17:9; Мт. 7:11; 15:19; Римл. 7:18

6 И ГОСПОД се разкая¹, че беше създавал човека на земята, и се огорчи в сърцето Си.

(1) Изх. 32:14; 1 Царе 15:11,35

7 И ГОСПОД каза: Ще изстребя от лицето на земята човека, когото създадох – от човек до добитък, до пъзязици и до небесни птици – понеже се разкаях, че ги направих¹.

(1) Ис. 27:11; Соф. 1:3

8 А Ной намери благоволение пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 19:19; Деян. 7:46

9 Ето родословието на Ной: Ной беше човек праведен¹, непорочен между съвременниците си²; Ной ходеше по Бога³.

(1) гл. 7:1; Йов 1:1; (2) гл. 17:1; (3) гл. 5:22

10 И Ной роди трима сина: Сим, Хам и Яфет¹.

(1) гл. 5:32

11 И земята се поквари пред Бога, земята се напълни с насилие.

12 И Бог видя земята¹, и ето, тя беше покварена, защото всяка плът беше покварила пътя си на земята².

(1) гл. 18:20,21; Пс. 33:13,14;

(2) Йов 22:15; Пс. 14:2,3; Мт. 24:37; Римл. 3:12

13 И Бог каза на Ной: Краят на всяка плът дойде пред Мен¹, защото земята се напълни с насилие чрез тях; и ето, ще ги изтребя заедно със земята!

(1) Ам. 8:2

14 Направи си ковчег от гоферово дърво; да направиш в ковчеза стаи и да го измажеш отвътре и отвън със смола.

15 Направи го така: дължината на ковчеза да бъде триста лакътя, ширината му – петдесет лакътя, а височината му – тридесет лакътя.

16 Прозорец направи на ковчеза, като го изкараш един лакът нагоре*, а вратата на ковчеза постави отстрани; направи го с долен, среден и горен етаж.

* или: Покрив направи на ковчеза, според лакътя го изгради отгору нагоре

17 И ето, аз ще докарам на земята потоп от вода, за да изтребя под небето всяка плът, която има в себе си жизнено дихание; всичко, което се намира на земята, ще измре¹.

(1) гл. 7:21-23

18 Но с теб ще поставя завета Си¹; и ще влезеш в ковчеза ти, синовете ти, жена ти и жените на синовете ти с теб².

(1) гл. 9:9; (2) гл. 7:1,7

19 И от всяко живо същество, от всяка плът да вкараш в ковчеза по две от всеки вид, за да опазиш живота им със себе си; мъжко и женско да бъдат.

20 От птиците според вида им, от

добитъка според вида му, и от всички пълзящи земни животни според вида им – по две от всички да влязат при теб, за да им опазиш живота.

21 А ти вземи всякаква храна, която се яде, и я събери при себе си, за да послужи за храна¹ на теб и на тях.

(1) гл. 1:29,30

22 И Ной извърши всичко; както му заповяда Бог, така направи¹.

(1) гл. 7:5,9; Изх. 40:16; Евр. 11:7

7 Тогава ГОСПОД каза на Ной: Влез ти и целия ти дом в ковчеза, защото теб видях праведен пред Мен в това поколение¹.

(1) гл. 6:9; Езеk. 14:14; Ав. 1:6

2 Вземи си по седем от всички чисти животни¹ – мъжко и женското му; а от нечистите животни¹ по две – мъжко и женското му;

(1) гл. 8:20; Лев. 11

3 също и от небесните птици по седем – мъжко и женско¹; за да опазиш от тях потомство по лицето на цялата земя.

(1) гл. 8:20; Лев. 11

4 Защото още седем дни, и аз ще направя да вали дъжд по земята четиридесет дни и четиридесет нощи и ще изтребя от лицето на земята всичко, което съществува, което съм сътворил.

5 И Ной направи според всичко, което му заповяда ГОСПОД¹.

(1) ст. 16; гл. 6:22

6 А Ной беше на шестстотин години, когато стана на земята потопът от водата.

7 И поради водите на потопа Ной, синовете му, жена му и жените на синовете му с него влязоха в ковчеза¹.

(1) гл. 6:18; Мт. 24:38; Евр. 11:7; 1 Петр. 3:20

8 От чистите животни и от нечистите животни, и от птиците, и от всичко, което се движи по земята,

9 влязоха две по две в ковчеза при Ной, мъжко и женско, както Бог заповяда на Ной¹.

(1) ст. 16; гл. 6:22

10 И след седем дни водите на потопа заляха земята.

11 В шестстотната година от живота

на Ной, във втория месец, на седемнадесетия ден от месеца, в този ден всичките извори на голямата бездна се разпукнаха¹ и небесните прозорци се отвориха. (1) гл. 8:2; Йов 38:37; Пр. 8:28; Ис. 24:18

12 И дъждът валя на земята четиридесет дни и четиридесет нощи.

13 В същия този ден влязоха в ковчег Ной и синовете на Ной¹, Сим, Хам и Яфет, и жената на Ной, и с тях трите жени на синовете му – (1) гл. 5:32

14 те и всичките животни според вида им, и всичкият добитък според вида му, и всички пълзящи животни, които пълзят по земята, според вида им, и всичките птици според вида им, всяка птица и всяко пернато.

15 Две по две от всяка плът, която има в себе си жизнено дихание, влязоха в ковчег при Ной.

16 И които влязоха, мъжко и женско от всяка плът, влязоха, както Бог му беше заповядал¹; и ГОСПОД затвори след него². (1) ст. 5:9; (2) Йов 12:14; Мт. 25:10

17 Четиридесет дни трая потопът на земята¹. И водите придойдоха и подеха ковчег, и той се повдигна над земята. (1) Ам. 9:6

18 Водите се усилваха и прииждаха много на земята и ковчегът се носеше по повърхността на водите.

19 Водите се усилваха твърде много на земята, така че се покриха всичките високи планини¹, намиращи се под цялото небе. (1) Пс. 104:6

20 Петнадесет лакътя над тях се издигнаха водите и планините се покриха¹. (1) Пс. 104:6

21 И всяка плът, която се движеше по земята, умря – птици, добитък, зверове, всички пълзящи животни, които пълзят по земята, и всеки човек.

22 От всичко, което беше на сушата, всичко, което имаше в ноздрите си жизнено дихание, измря.

23 Всичко съществуващо, което беше по лицето на земята, се изстреби – от човек до добитък, до пълзящи живот-

ни и небесни птици – изстребиха се от земята¹. Останаха само Ной и онези, които бяха с него в ковчег².

(1) Мт. 24:39; Лк. 17:27; 2 Петр. 3:6; (2) гл. 6:17; 8:18; 2 Петр. 2:5

24 А водите се задържаха* по земята сто и петдесет дни¹.

*бужб.: надределяха, бяха силни; (1) гл. 8:3

8 Тогава Бог си спомни за Ной¹ и за всичките животни и за всичкия добитък, който беше с него в ковчег. И Бог направи вятър да мине по земята, и водите престанаха².

(1) гл. 19:29; Пс. 115:12;

(2) Изх. 14:21; Йов 12:15; Ис. 44:27; Ер. 50:38; Зах. 10:11

2 И изворите на бездната и небесните прозорци се затвориха, и дъждът от небото спря¹. (1) гл. 7:11

3 Малко по малко водите се оттегляха от земята и след сто и петдесет дни¹ водите намаляха. (1) гл. 7:24

4 А на седемнадесетия ден от седмия месец ковчегът заседна върху Араратските планини¹. (1) 4 Царе 19:37; Ер. 51:27

5 И водите намаляваха непрестанно до десетия месец и в десетия месец, на първия ден от месеца, върховете на планините се показаха.

6 И след четиридесет дни Ной отвори прозореца на ковчег, който беше направил,

7 и изпрати гарвана, който, като излезе, летеше насам-натам, докато водите на земята пресъхнаха.

8 И изпрати от себе си и гълъба, за да види дали са намалели водите по лицето на земята.

9 Но гълъбът се върна при него в ковчег, понеже не намери почивка за краката си, защото водата беше още по лицето на цялата земя. И той простря ръката си и го взе, и го внесе при себе си в ковчег.

10 И като почака още седем дни, пак изпрати гълъба от ковчег.

11 И надвечер гълъбът се върна при него, и ето, имаше в клона си току-що откъснат маслинен лист. Така Ной по-

зна, че водите са намалели по земята.

12 След това почака още седем дни и изпрати гълъба, и той вече не се върна при него.

13 В шестстотин и първата година¹ на живота на Ной, в първия месец, на първия ден от месеца, водата пресъхна на земята; и Ной вдигна покрива на ковчегата и погледна, и ето, повърхността на земята беше изсъхнала.

(1) гл. 7:6

14 А във втория месец, на двадесет и седмия ден от месеца земята изсъхна.

15 Тогава Бог говори на Ной и каза:

16 Излез от ковчегата, ти, жена ти, синовете ти и жените на синовете ти с теб.

17 Изведи със себе си всичко живо от всяка плът, което е с теб – птици, добитък и всичките пълзящи животни, които пълзят по земята – за да се размножават изобилно* по земята, да се плодят и да се умножават по земята¹.

*бухб.: гъмжат; (1) гл. 1:22

18 И Ной излезе, и с него синовете му, жена му и жените на синовете му¹.

(1) гл. 7:23

19 И всичките животни, всичките пълзящи животни, всичките птици, всичко, което се движи по земята, според видовете си, излязоха от ковчегата¹.

(1) гл. 9:10

20 И Ной издигна олтар на ГОСПОДА¹ и взе от всяко чисто животно и от всяка чиста птица², и принесе всеизгарния на олтара³.

(1) гл. 12:7; (2) гл. 7:2,3; (3) Лев. 1:3

21 И ГОСПОД помириша благоухание на умилостивение¹ и ГОСПОД каза в сърцето Си: Няма да прокинам вече земята поради човека, защото помислите на човешкото сърце са зло още от младините му,² и няма вече друг път да поразя всичко живо, както направих³.

(1) Лев. 1:9,13,17; 1 Царе 26:19; Еф. 5:2; (2) гл. 6:5; Пс. 58:3; Мк. 7:22,23; (3) гл. 9:11,15; Ис. 54:9

22 Докато съществува земята, сеитба и жетва, студ и горещина, лято и зима, ден и нощ няма да престанат¹.

(1) Ер. 33:25

9 И Бог благослови Ной и синовете му и им каза: Бъдете плодови, умножавайте се и напълнете земята!¹

(1) гл. 1:28

2 Ще се страхуват и ще треперят от вас всички земни животни и всички небесни птици; те с всичко, което пълзи по земята, и с всички морски риби са предадени в ръцете ви¹.

(1) гл. 1:26

3 Всичко, което се движи и живее, ще ви бъде за храна²; давам ви всичко, също както зелената трева.

(1) гл. 1:29; 1 Тим. 4:3,4

4 Месо обаче с живота му, *моест* с кръвта му, да не ядете¹.

(1) Лев. 3:17; 1 Царе 14:33,34; Езек. 33:25; Деян. 15:20,29

5 А вашата кръв, *кръвта* на живота ви, непременно ще изисквам; от всяко животно ще я изисквам; и от ръката на човека, от ръката на всеки негов брат ще изисквам живота на човека¹.

(1) гл. 42:22; Изх. 21:12,28; Лев. 24:17; Чис. 35:16-21,31;

Втх. 19:11,12; 2 Царе 4:11; 3 Царе 2:6,9;

4 Царе 11:1,16,20; 2 Лек. 33:24,25; Мт. 26:52

6 Който пролее човешка кръв, и неговата кръв от човек ще се пролее¹; защото по Божия образ направи Бог човека².

(1) ст. 5; (2) гл. 1:27

7 А вие бъдете плодови и се множете, разпространявайте се по земята и се умножавайте по нея.

8 После Бог говори на Ной и на синовете му с него и каза:

9 Ето, Аз поставям завета Си с вас и с потомството ви след вас¹,

(1) гл. 6:18

10 и с всичко живо, което е с вас – птиците, добитъка и всичките земни животни, *които са* с вас – с всяко земно животно от всичко, което е излязло от ковчегата¹.

(1) гл. 8:19; Ос. 2:18

11 Поставям завета Си с вас, че няма вече да се изстреби всяка плът от водите на потопа и няма вече да настане потоп да опустоши земята¹.

(1) гл. 8:21

12 И Бог каза: Ето знакът на завета, който Аз поставям до вечни поколения между Мен и вас, и всяко живо същество, което е с вас:

13 поставям дъгата Си в облака¹, и тя ще бъде знак на завета между Мен и земята. (1) Езек. 1:28

14 Когато докарам облака на земята, дъгата ще се яви в облака,

15 и ще си спомня завета Си, който е между Мен и вас, и всяко живо същество от всяка плът, и водите няма вече да станат потоп, за да изтребят всяка плът¹. (1) гл. 8:21

16 Дъгата ще бъде в облака и ще я гледам, за да помня вечния завет¹ между Бога и всяко живо същество от всяка плът, което е на земята. (1) гл. 17:7,13,19; 2 Царе 23:5; Езек. 37:26

17 И Бог каза на Ной: Това е белегът на завета, който поставих между Мен и всяка плът, която е на земята.

18 А синовете на Ной, които излязоха от ковчега, бяха Сим, Хам и Яфет¹. А Хам беше баща на Ханаан². (1) гл. 5:32; (2) гл. 10:6,15

19 Тези трима бяха синове на Ной и от тях се насели цялата земя¹. (1) гл. 10:1,32; Деян. 17:26

20 И Ной започна да обработва земята и насади лозе¹. (1) гл. 4:2

21 И като пи от виното, се опи и се разголи в шатрата си¹. (1) Пр. 20:1; Еф. 5:18

22 И Хам, бащата на Ханаан, видя голотата на баща си и каза на двамата си братя отвън.

23 А Сим и Яфет взеха една дреха и като я сложиха двамата на раменете си, пристъпиха заднишком и покриха голотата на баща си; а лицата им *гледаха* назад и не видяха голотата на баща си.

24 И когато Ной изтрезня от виното си и разбра какво му беше направил по-младият му син, каза:

25 Проклет да е Ханаан; слуга на слуги да бъде на братята си!

26 Каза още: Благословен ГОСПОД, Бог на Сим; и Ханаан да му бъде слуга¹! (1) Иис. Нав. 9:23; Съд. 1:28

27 Бог да разшири Яфет, и да се засели в шатрите на Сим; и Ханаан да му бъде слуга!

28 И след потопа Ной живя триста и петдесет години.

29 И всичките дни на Ной станаха деветстотин и петдесет години, и умря.

ст. 1-5; 1 Лев. 1:4-7

10 Ето родословието на Ноевите синове Сим, Хам и Яфет¹ – и на тях се родиха синове след потопа². (1) гл. 5:32; (2) гл. 9:19

2 Синовете на Яфет: Гомер и Магор¹, и Мадай, и Яван, и Тувал, и Мосох, и Тирас². (1) Езек. 38:2; (2) Ис. 66:19; Езек. 27:13

3 А синовете на Гомер: Асханаз¹ и Рифат, и Тогарма². (1) Ер. 51:27; (2) Езек. 27:14

4 А синовете на Яван: Елиса и Тарсис, Китим¹, и Дроданим. (1) Чис. 24:24; Ис. 23:1,12; Езек. 27:6; Дан. 11:30

5 От тях се населиха островите на народите в техните земи, всеки според езика си, според племето си, в народите си¹. (1) ст. 25,32; гл. 9:19; 11:8,9; Втж. 32:8; Ис. 11:11

ст. 6-18; 1 Лев. 1:8-16

6 Синовете на Хам¹: Хус² и Мицраим, и Фут*², и Ханаан³. *Етиопия и Египет и Ливия (1) гл. 5:32; (2) Ер. 46:9; (3) гл. 9:18

7 А синовете на Хус: Сева¹ и Евила, и Савта, и Раама², и Савтека. А синовете на Раама: Сава и Дедан¹. (1) Йов 1:15; (2) Езек. 27:22; (3) Езек. 27:15,20

8 И Хус¹ роди Нимрод. Той пръв стана силен на земята. (1) гл. 2:13

9 Той беше голям ловец пред ГОСПОДА, затова се казва: Като Нимрод, голям ловец пред ГОСПОДА.

10 И началото на царството му беше Вавилон и Ерех, и Акад, и Халне¹ в земята Сенаар¹. (1) Ис. 10:9; Езек. 27:23; (2) гл. 11:2; Дан. 1:2; Зах. 5:11

11 От тази земя излезе в Асирия* и съгради Ниневия¹ и Роовот-Ир, и Халах, *или: излезе Асур; (1) Йона 1:2; Наум 1:1

12 и Ресен между Ниневия и Халах, който е големият град.

13 А Мицраим роди лудимите и анимимите, и леавимите, и нафтухимите,

14 и патрусимите, и каслухимите, от които произлязоха филистимците, и кафторимите¹. (1) Втж. 2:23; Ер. 47:4

15 А Ханаан роди Сидон¹, първородния си *Син*, и Хет²,

(1) Езек. 27:8; (2) гл. 23:3; 1 Царе 26:6

16 и евусейците, и аморейците¹, и гергесейците,

(1) гл. 15:16

17 и евейците¹, и арукейците, и асенеиците,

(1) Ис. Нав. 9:7

18 и арвадците¹, и цемарейците, и аматейците. След това ханаанските племена се пръснаха.

(1) Езек. 27:8

19 Пределът на ханаанците беше от Сидон, като се отива за Герар¹, до Газа², и като се отива за Содом и Гомора, и Адма, и Цевоим³, до Лаша.

(1) 2 Лек. 14:13; (2) Вжж. 2:23; Съд. 6:4; (3) 1 Царе 13:18

20 Тези са синовете на Хам според племената си, според езиците си, в земите си, в народите си.

ст. 21-25; гл. 11:10-16; ст. 21-29; 1 Лек. 1:17-23

21 И на Сим¹, бащата на всичките синове на Евер и по-възрастния брат на Яфет, също се родиха *синове*.

(1) гл. 5:32

22 Синове на Сим: Елам¹ и Асур, и Арфаксад, и Луд, и Арам.

(1) Ис. 21:2

23 А синовете на Арам: Уз¹ и Ул, и Гетер, и Маш.

(1) Йов 1:1

24 И Арфаксад роди Сала, а Сала роди Евер.

25 А на Евер се родиха двама сина; името на единия беше Фалек*, защото в неговите дни се раздели земята¹; а името на брат му беше Йоктан.

*Разделение; (1) ст. 5

26 Йоктан роди Алмодад и Шалеф, и Хацармавет, и Ярах,

27 и Адорам, и Узал, и Дикла,

28 и Овал, и Авимаил, и Сава¹,

(1) Езек. 27:23

29 и Офир¹, и Евил, и Йовав; всички тези бяха синове на Йоктан.

(1) 3 Царе 9:28

30 Техните заселища бяха от Меша, докато се стигне до Сефар, източната планина.

31 Тези са синовете на Сим според племената си, според езиците си, в земите си, според народите си.

32 Тези са племената на синовете на Ной според родословието им, в наро-

дите им; и от тях се отделиха народите по земята¹ след потопа.

(1) ст. 5

11 А по цялата земя имаше един език и един говор.

2 И като тръгнаха от изток, намериха поле в земята Сенаар¹ и се заселиха там.

(1) гл. 10:10; Дан. 1:2; Зах. 5:11

3 И си казаха един на друг: Елате, да направим тухли и да ги изпечем в огъня. Тухли употребяваха вместо камъни, а смола¹ употребяваха вместо хоросан.

(1) гл. 14:10

4 И казаха: Елате, да си съградим град и кула, чийто връх *да стига до небето*, и да си спечелим име¹, да не би да се разпръснем по лицето на цялата земя.

(1) Дан. 4:30

5 А ГОСПОД слезе да види града и кулата, които градяха човешките синове¹.

(1) гл. 18:21

6 И ГОСПОД каза: Ето, един народ са и всички имат един език; и това е *само* началото на тяхната дейност; и вече няма да им бъде невъзможно нищо, което биха намислили да правят.

7 Елате, да слезем¹ и там да разбъркаме езика им, така че един на друг да не разбират езика си.

(1) гл. 1:26

8 Така ГОСПОД ги разпръсна оттам по лицето на цялата земя¹ и престанаха да градят града².

(1) гл. 10:5,25,32; Деян. 2:6; (2) Пс. 33:10

9 Затова той се нарече Вавилон*, защото там ГОСПОД разбърка езика на цялата земя; и оттам ГОСПОД ги разпръсна по лицето на цялата земя¹.

*Объркване; (1) гл. 10:5,25,32; Деян. 2:6 ст. 10:16; гл. 10:21-25; ст. 10:26; 1 Лек. 1:17-27; Лк. 3:34-36

10 Ето родословието на Сим: Сим беше на сто години и роди Арфаксад две години след потопа.

11 А откакто роди Арфаксад, Сим живя петстотин години и роди синове и дъщери.

12 Арфаксад живя тридесет и пет години и роди Сала.

13 А откакто роди Сала, Арфаксад

живя четиристотин и три години и роди синове и дъщери.

14 Сала живя тридесет години и роди Евер.

15 А откакто роди Евер, Сала живя четиристотин и три години и роди синове и дъщери.

16 Евер живя тридесет и четири години и роди Фалек.

17 А откакто роди Фалек, Евер живя четиристотин и тридесет години и роди синове и дъщери.

18 Фалек живя тридесет години и роди Рагав.

19 А откакто роди Рагав, Фалек живя двеста и девет години и роди синове и дъщери.

20 Рагав живя тридесет и две години и роди Серух.

21 А откакто роди Серух, Рагав живя двеста и седем години и роди синове и дъщери.

22 Серух живя тридесет години и роди Нахор.

23 А откакто роди Нахор, Серух живя двеста години и роди синове и дъщери.

24 Нахор живя двадесет и девет години и роди Тара.

25 А откакто роди Тара, Нахор живя сто и деветнадесет години и роди синове и дъщери.

26 Тара живя седемдесет години и роди Аврам, Нахор и Аран¹.

(1) Ис. Нав. 24:2

27 Ето родословието на Тара: Тара роди Аврам, Нахор и Аран¹. А Аран роди Лот².

(1) Ис. Нав. 24:2; (2) гл. 12:5; 14:12

28 И Аран умря преди баща си Тара в Ур Халдейски¹, в родната си земя.

(1) гл. 15:7

29 И Аврам и Нахор си взеха жени; името на жената на Аврам беше Сарая, а името на жената на Нахор беше Мелха¹, дъщеря на Аран, баща на Мелха, баща и на Есха.

(1) гл. 22:20-23; 24:15

30 А Сарая беше безплодна, нямаше дете¹.

(1) гл. 16:1,2; 25:21; 29:31; Съд. 13:2; 1 Царе 1:5; Лк. 1:7

31 И Тара взе сина си Аврам и внука си Лот, сина на Аран¹, и снаха си Сарая, жената на сина си Аврам, и излязоха заедно от Ур Халдейски, за да отидат в земята Ханаан²; и дойдоха в Харан и се заселиха там³.

(1) гл. 12:5; 14:12; (2) гл. 15:7; Неем. 9:7; Деян. 7:2,3; (3) гл. 27:43; 28:10; 29:4

32 И дните на Тара станаха двеста и пет години, и Тара умря в Харан¹.

(1) 4 Царе 19:12; Ис. 37:12; Деян. 7:4

12 И ГОСПОД каза на Аврам: Излез от земята си, от рода си и от бащиния си дом¹ и иди в земята, която ще ти покажа²

(1) гл. 24:7; (2) гл. 15:7; Ис. Нав. 24:3; Деян. 7:3

2 Ще те направя голям народ¹ и ще те благословя, и ще възвелича името ти², и ще бъдеш за благословение³.

(1) гл. 17:4,6,20; 46:3; Изх. 32:10; Ис. 51:2;

(2) гл. 24:35; 2 Царе 7:9; (3) Зах. 8:13

3 Ще благословя онези, които те благославят, и ще прокълна онзи, който те кълне¹, и в теб ще се благославят всички земни племена².

(1) гл. 27:29; Изх. 23:22; Чис. 24:9; (2) гл. 18:18; 22:18; 26:4; 28:14; Гал. 3:8

4 И така, Аврам тръгна, както му каза ГОСПОД¹, и Лот тръгна с него². А Аврам беше на седемдесет и пет години, когато излезе от Харан.

(1) Евр. 11:8; (2) гл. 11:27,31; 13:5

5 Аврам взе жена си Сарая, братовия си син Лот¹, всичкия си имот, който бяха спечелили, и хората, които бяха придобили в Харан, и излязоха, за да отидат в ханаанската земя. И стигнаха в ханаанската земя².

(1) гл. 11:27,31; 13:5; (2) Деян. 7:4

6 И Аврам пропътува земята до местността Сихем¹, до дъба Море². Тогава ханаанците живееха в земята³.

(1) гл. 33:18; Ос. 6:9; (2) Вжж. 11:30; (3) гл. 13:7; 34:30

7 И ГОСПОД се яви¹ на Аврам и каза: На твоето потомство ще дам тази земя². И там издигна олтара³ на ГОСПОДА, който му се яви.

(1) гл. 17:1; 18:1; (2) гл. 13:15; 15:18; 17:8; 24:7; 26:3; 28:4,13; 35:12; 50:24; Изх. 6:4; Чис. 26:53; Ис. Нав. 1:6;

Ер. 3:18; (3) гл. 8:20; 13:4,18; 26:25; 33:20; 35:7;

Изх. 17:15; Ис. Нав. 8:30; 22:10; Съд. 6:24

8 Оттам се премести към хълма, кой-

то е на изток от Ветил¹, където разпъна шатрата си; Ветил оставаше на запад, а Гай² – на изток. И там издигна олтар³ на ГОСПОДА и призова Името на ГОСПОДА⁴.

(1) гл. 28:19; (2) Иис. Нав. 7:2;

(3) гл. 8:20; 13:4,18; 26:25; 33:20; 35:7; Изх. 17:15; Иис. Нав. 8:30; 22:10; Съд. 6:24; (4) гл. 4:26; 13:4; 21:33

9 И Аврам се вдигна и продължи пътя си на юг¹.

(1) гл. 13:1; 20:1; 24:62

10 А в земята настана глад¹; затова Аврам слезе в Египет да поживее там като чужденец, понеже гладът се беше усилил в ханаанската земя.

(1) гл. 26:1; 41:57; 42:5; 43:1; Рут 1:1

11 И когато наближи да влезе в Египет, каза на жена си Сарая: Ето, зная, че си жена красива на глед¹.

(1) гл. 24:16; 26:7; 29:17; 1 Царе 25:3; 2 Царе 11:2; 3 Царе 1:4

12 Египтяните, като те видят, ще кажат: Тя му е жена! И мен ще убият, а теб ще оставят жива¹.

(1) гл. 20:11; Пр. 29:25

13 Моля те, кажи, че си ми сестра¹, за да ми бъде добре заради теб и да се опази животът ми заради теб.

(1) гл. 20:2; 26:7

14 И като влезе Аврам в Египет, египтяните видяха, че жената беше твърде красива.

15 Видяха я и големците на фараона и я похвалиха на фараона; затова жената беше заведена в дома на фараона¹.

(1) гл. 20:2; 26:7

16 И заради нея той стори добро на Аврам, и той имаше овце и говеда, и магарета, и слуги, и слугини, и магарици, и камили¹.

(1) гл. 16:1; 20:14

17 Но ГОСПОД поразя фараона и дома му с тежки язви поради Сарая, жената на Аврам¹.

(1) гл. 20:17; Пс. 105:14

18 Тогава фараонът повика Аврам и каза: Какво е това, което ми стори ти? Защо не ми каза, че ти е жена?

(1) гл. 3:13; 20:9; 26:10; 29:25; Съд. 2:2; 2 Царе 3:24

19 Защо ми каза: Сестра ми е; така че аз си я взех за жена! И сега, ето жена ти; вземи я и си иди.

20 И фараонът му определи хора, които изпратиха него, жена му и всичко, което имаше.

13 И Аврам излезе от Египет, той и жена му, и всичко, което имаше, и Лот с него, и замина към южната страна¹.

(1) гл. 12:9

2 А Аврам беше много богат с добитък, сребро и злато¹.

(1) гл. 24:1,35; 26:13,14; 30:43

3 И от южната страна той минаваше постепенно чак до Ветил, до мястото, където по-напред беше шатрата му между Ветил и Гай,

4 до мястото, където първоначално беше издигнал олтара¹. И там Аврам призова Името на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 12:7,8

5 Също и Лот, който ходеше заедно с Аврам¹, имаше овце и говеда, и шатри.

(1) гл. 12:4

6 И земята не ги побираще да живеят заедно, тъй като имотът им беше много и не можеха да живеят заедно¹.

(1) гл. 36:7

7 И между говедарите на Аврам и говедарите на Лот се появи спречкване. По това време ханаанците и ферезейците населяваха тази земя¹.

(1) гл. 12:6

8 Тогава Аврам каза на Лот: Да няма, моля ти се, спречкване между мен и теб и между моите говедари и твоите говедари, защото ние сме братя¹.

(1) гл. 14:14

9 Не е ли пред теб цялата земя¹? Моля ти се, отдели се от мен! Ти ако отидеш наляво, аз ще отида надясно; или ти ако отидеш надясно, аз ще отида наляво.

(1) гл. 20:15

10 И Лот повдигна очи и видя цялата околност на Йордан, която, преди ГОСПОД да беше унищожил Содом и Гомора¹, цялата се напояваше добре, като ГОСПОДНАТА градина, като египетската земя, до Сигор.

(1) гл. 19:24,25; Пс. 107:34

11 Затова Лот си избра цялата околност на Йордан. И Лот тръгна на изток и се разделиха един от друг.

12 Аврам се засели в земята Ханаан, а Лот се засели между градовете на Йорданската околност и поставяше шатрите си, докато стигна до Содом¹.

(1) гл. 14:12; 19:1; Откр. 11:8

13 А содомските мъже бяха твърде лоши и грешни пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 18:20; 19:13; 1 Царе 2:17; Ер. 23:14; 2 Петр. 2:7,8

14 И ГОСПОД каза на Аврам, след като Лот се отдели от него: Повдигни сега очите си от мястото, където си, и погледни към север и юг, към изток и запад;

15 защото цялата земя, която виждаш, ще дам на теб и на потомството ти до века¹.

(1) гл. 12:7

16 И ще направя потомството ти *многочислено* като земния прах; така че ако може някой да изброи земния прах, ще се изброи и твоето потомство¹.

(1) гл. 17:2,6; 22:17; 28:14; Чис. 23:10; 2 Лек. 1:9; Йов 5:25

17 Стани и обходи земята надлъж и нашир, защото на теб ще я дам¹.

(1) гл. 12:7

18 Тогава Аврам вдигна шатрите си¹, дойде и се засели при Мамвриевите дъбове, които са в Хеврон²; и там издигна олтар³ на ГОСПОДА.

(1) Евр. 11:9; (2) гл. 14:13; 18:1; 23:2; 35:27;

Чис. 13:22; Иис. Нав. 15:13; (3) гл. 12:7,8

14 В дните на сенаарския цар Амарфал, еласарския цар Ариох, еламския цар Ходологомор и гоимския цар Тидал,

2 те тръгнаха на война против содомския цар Вера, гоморския цар Варса, адманския цар Сенав, цевоимския цар Симовор и царя на Вала, която е Сигор.

3 Всички тези се събраха в долината Сидим, където е *сега* Солено море.

4 Дванадесет години бяха подчинени на Ходологомор, а в тринадесетата въстанаха.

5 В четирнадесетата година дойдоха Ходологомор и царете, които бяха с него, и поразиха рафаимите¹ в Астарот-Карнаим, зузимите² в Хам, емимите² в Сави-Кириатаим³,

(1) гл. 15:20; Втж. 3:11; (2) Втж. 2:10,20; (3) Ер. 48:1

6 и хорейците¹ в планината им Сиир, до Ел-Фаран, който е при пустинята.

(1) гл. 36:20

7 А като се върнаха, дойдоха в Ен-

Мишнат, който е Кадис¹, и поразиха цялата страна на амаличаните², както и аморейците, които живееха в Асасон-Тамар³.

(1) Чис. 20:1; (2) Изх. 17:8; (3) 2 Лек. 20:2

8 Тогава содомският цар, гоморският цар, адманският цар, цевоимският цар и царят на Вала, която е Сигор, излязоха и се опълчиха против тях на бой в долината Сидим:

9 против еламския цар Ходологомор, гоимския цар Тидал, сенаарския цар Амарфал и еласарския цар Ариох; четирима царе против петимата.

10 А долината Сидим беше пълна със смолни ями¹; и царете на Содом и Гомора, като бягаха, паднаха в тях, а останалите излягаха в планината. (1) гл. 11:3

11 И *победителите* взеха всичкия имот на Содом и Гомора и всичката храна и си отидоха.

12 Взеха и Аврамовия племенник Лот¹, който живееше в Содом², заедно с имота му и си отидоха.

(1) гл. 11:27; (2) гл. 13:12

13 А един от онези, които се избавиха, дойде и съобщи *това* на еврейна¹ Аврам; той живееше при дъбовете на амореца Мамврий², брат на Есхол и брат на Анер, които бяха съюзници на Аврам. (1) гл. 40:15; 1 Царе 29:3; Йона 1:9; (2) гл. 13:18

14 И когато Аврам чу, че брат му¹ бил пленен, изведе своите триста и осемнадесет обучени мъже, родени в неговия дом, и гони *враговете* до Дан².

(1) гл. 13:8; (2) Съд. 18:29

15 И през нощта той и слугите му, като се разделиха против тях, ги поразиха и ги гониха до Хова, която е отляво на Дамаск.

16 И възвърна всичкия имот, върна¹ и брат си Лот с имота му, както и жените и народа.

(1) 1 Царе 30:19

17 И като се върна Аврам, след като беше победил Ходологомор и царете, които бяха с него, содомският цар излезе да го посрещне в долината Сави, която е Царската долина¹. (1) 2 Царе 18:18

18 Така и Мелхиседек*, царят на Салим**¹, който беше свещеник на

Всевишния Бог², изнесе хляб и вино,

^{*}Цар на Правда; ^{**}Мир
(1) Пс. 76:2; (2) Чис. 24:16; Пс. 110:4; Дан. 4:34

19 и го благослови¹, като каза: Благословен да бъде Аврам² от Всевишния Бог, Владетел^{*} на небето и на земята³!

^{*}им: Създател; (1) гл. 47:7; Пс. 115:15; Евр. 7:1; (2) 2 Царе 2:5; (3) гл. 24:3; Вжк. 10:14; 1 Лст. 29:11; Откр. 10:6

20 Благословен и Всевишният Бог, който предаде враговете ти в ръката ти!¹ И Аврам му даде десетък от всичко².

(1) 2 Царе 18:28; (2) гл. 28:22; Евр. 7:2

21 А содомският цар каза на Аврам: Дай ми хората, а имота задръж за себе си.

22 Но Аврам каза на содомския цар: аз вдигнах ръката си пред ГОСПОДА, Всевишния Бог, Владетел на небето и на земята¹,

(1) гл. 24:3; Вжк. 10:14; 1 Лст. 29:11; Откр. 10:6

23 и се заклекх, че няма да взема нищо¹ от твоего, нито конец, нито ремък за обувки, да не би да кажеш: аз обогатих Аврам.

(1) 4 Царе 5:16

24 Приемам само онова, което изядоха момчетата; и дела на мъжете, които дойдоха с мен: Анер, Есхол и Мамврий – те нека вземат дела си.

15 След тези събития¹ ГОСПОДНОТО слово беше към Аврам във видение² и каза: Не се бой³, Авраме; аз съм твой щит⁴, наградата ти⁵ – извънредно голяма.

(1) гл. 22:1,20; (2) гл. 46:2; (3) гл. 26:24; 4 Царе 1:15; (4) Пс. 3:3; 115:10,11; (5) Ис. 40:10

2 А Аврам каза: Господи БОЖЕ, какво ще ми дадеш, като аз си отивам бездетен и този Елизер от Дамаск ще притежава дома ми?

3 Аврам каза още: Ето, Ти не ми даде потомство; и ето, един роден в дома ми ще ми стане наследник.

4 Но ето, ГОСПОДНОТО слово му каза: Този човек няма да ти стане наследник, а онзи, който ще излезе от тялото ти, ще ти бъде наследник¹.

(1) гл. 17:16

5 Тогава, като го изведе вън, каза: Погледни към небето и изброй звезди¹, те, ако можеш да ги изброиш¹. И му

каза: Така *многобройно* ще бъде твоего потомство²!

(1) Ер. 33:22; (2) гл. 22:17; 32:12; Римл. 4:18; Евр. 11:12

6 И Аврам повярва в ГОСПОДА, и Той му го счете за правда¹.

(1) Пс. 106:31; Як. 2:23; Римл. 4:3; Гал. 3:6

7 После му каза: аз съм ГОСПОД, който те изведох от Ур Халдейски¹, за да ти дам да наследяш тази земя².

(1) гл. 11:28;

(2) гл. 11:31; 12:1; Изх. 32:13; Чис. 33:53; Вжк. 3:18

8 А той каза: Господи БОЖЕ, по какво да позная, че ще я наследя¹?

(1) Съд. 6:17; 4 Царе 20:8; Ак. 1:18

9 ГОСПОД му каза: Взemi ми тригодишна юница, тригодишна коза, тригодишен овен, гургулица и гълъбче.

10 И той Му взе всички тези, разсече ги през средата и постави всяка половина срещу другата; но птиците не разсече¹.

(1) Лев. 1:17

11 И хищни птици се спуснаха върху труповете, но Аврам ги разпъди.

12 А около залеза на слънцето дълбок сън нападна Аврам¹, и ето, ужас, дълбок мрак го обзе².

(1) 1 Царе 26:12; (2) Йов 4:13,14

13 Тогава ГОСПОД каза на Аврам: Със сигурност знай, че твоего потомство ще бъде чуждо в чужда земя и ще им бъдат роби; и те ще ги угнетяват¹ четиристотин години².

(1) Изх. 1:11-14; Чис. 20:15; (2) Изх. 12:40

14 Но аз ще съдя и народа, на когото ще робуват¹, и след това ще излязат с голям имот².

(1) Изх. 12:29; (2) Изх. 3:21,22; Деян. 7:6,7

15 А ти ще отидеш при бащите си в мир, ще бъдеш погребан в честита старост¹.

(1) гл. 25:8

16 А в четвъртото поколение *потомците ти* ще се върнат тук¹, защото беззаконието на аморейците² още не е стигнало до върха си.³

(1) гл. 48:21; 50:24; Изх. 13:4,5; Пс. 105:43; (2) гл. 10:16; (3) Вжк. 9:4,5; 1 Сол. 2:16

17 А когато слънцето залезе и настана дълбок мрак, ето, димяща пещ и огнен пламък¹, който премина между тези части на *разсечените животни*².

(1) Изх. 20:18; (2) Ер. 34:18,19

18 И в този ден ГОСПОД направи завет¹ с Аврам, като каза: На твоеото потомство дадох тази земя², от египетската река до голямата река, реката Ефрат³:

(1) гл. 17:2,10; Изх. 2:24; Лев. 26:42; Гал. 3:17; (2) гл. 12:7; Неем. 9:8; Ер. 32:22; (3) гл. 2:14; Изх. 23:31; 34:24; Втж. 1:7; 19:8; Иис. Нав. 1:4; 3 Царе 4:21

19 земята на кенейците¹, кенезейците, кадмонейците,

(1) 1 Царе 15:6

20 хетейците, ферезейците, рафаимите¹,

(1) гл. 14:5; Иис. Нав. 17:15

21 аморейците, ханаанците, гергесейците и евусейците¹.

(1) Изх. 3:8,17; 23:23; 33:2; 34:11; Чис. 13:29; 21:32; Втж. 20:17

16 А Сарая, жената на Аврам, не му раждаше деца¹; но имаше слугиня, египтянка², на име Агар.

(1) Деян. 7:5; (2) гл. 12:16

2 И Сарая каза на Аврам: Ето, ГОСПОД заключи утробата ми, да не раждам¹, затова влез при слугинята ми, може би ще придобия дете чрез нея². И Аврам послуша това, което каза Сарая.

(1) гл. 11:30; (2) гл. 30:3

3 И така, след като Аврам беше преживял десет години в ханаанската земя, Сарая, жената на Аврам, взе слугинята си Агар, египтянката, и я даде на мъжа си Аврам да му бъде жена¹.

(1) гл. 30:4,9

4 И той влезе при Агар и тя забременя; но като видя, че забременя, господарката ѝ стана презряна в очите ѝ.

5 Тогава Сарая каза на Аврам: Поради теб ми е тази обида! Дадох слугинята си в твоите обятия, а като видя, че забременя, аз станах презряна в очите ѝ. ГОСПОД нека съди между мен и теб¹!

(1) гл. 31:53; Съд. 11:27; 1 Царе 24:12

6 А Аврам каза на Сарая: Ето, слугинята ти е в ръката ти. Направи с нея, както искаш. И Сарая се отнасяше зле с нея, така че тя побягна от лицето ѝ.

7 Но Ангелът ГОСПОДЕН ѝ намери при един воден извор в пустинята, при извора на пътя за Сур¹,

(1) гл. 20:1; 25:18; 1 Царе 15:7

8 и каза: Агар, Сарайна слугиньо, от-

къде идваш и къде отиваш¹? А тя каза: Бягам от лицето на господарката си Сарая.

(1) гл. 21:17; Съд. 19:17; 3 Царе 19:9; 4 Царе 5:25

9 А Ангелът ГОСПОДЕН ѝ каза: Върни се при господарката си и се покори под ръцете ѝ¹.

(1) 1 Петр. 2:18

10 Ангелът ГОСПОДЕН ѝ каза още: Ще преумножа потомството ти, така че да не може да се изброи поради своето множество¹.

(1) гл. 17:20; 21:13

11 И Ангелът ГОСПОДЕН ѝ каза: Ето, ти си забременяла и ще родиш син; да го наречеш Исмаил^{*1}, защото ГОСПОД чу скръбта ти.

*Бог чува; (1) гл. 17:19; 21:17; Мл. 1:21; Ак. 1:13,31

12 Той ще бъде човек като диво магаре¹; ръката му ще бъде против всекиго и ръката на всекиго – против него; и той ще живее пред лицето на всички си братя².

(1) Юв 39:5; (2) гл. 25:18

13 Тогава Агар нарече ГОСПОДА, който ѝ говореше, с това име: Ти си Бог, който ме гледа^{*}; защото каза: Не видях ли аз тук изотзад Онзи, който ме погледна¹?

*Ел Рои; (1) гл. 32:30

14 Затова този кладенец се нарече Вир-Лахай-Рои^{*1}; ето той е между Кадис и Варад.

*Кладенец на Живия, който ме погледна; (1) гл. 24:62; 25:11

15 И Агар роди син на Аврам¹, и Аврам нарече сина си, който му роди Агар, Исмаил².

(1) гл. 21:9; Гал. 4:22; (2) гл. 25:12; 1 Лек. 1:28

16 А Аврам беше на осемдесет и шест години, когато Агар роди Исмаил на Аврам¹.

(1) гл. 21:5

17 Когато Аврам беше на деветдесет и девет години, ГОСПОД се яви¹ на Аврам и му каза: Аз съм Бог Всемогъщият^{*2}. Ходи пред Мен³ и бъди непорочен¹!

*Ел Шадай; (1) гл. 12:7; (2) гл. 35:11; 43:14; 48:3; Изх. 6:3; Чис. 24:16; Ак. 1:49; Откр. 1:8; (3) гл. 24:40; (4) гл. 6:9; Пр. 10:9; 1 Петр. 5:10

2 И ще поставя завета Си между Мен и теб¹ и ще те умножа твърде много².

(1) гл. 15:18; 1 Лек. 16:16; (2) гл. 13:16; 28:3

3 Тогава Аврам падна на лицето си; и Бог му говори и каза:

4 Ето, Моят завет е с теб и ти ще станеш отец на множество народи¹.

(1) гл. 12:2

5 Няма вече да се наричаш Аврам*, а името ти ще бъде Авраам**¹; защото те направих отец на множество народи².

*Отец висок; **Отец на множество

(1) гл. 32:28; 1 Лст. 1:27; Неем. 9:7; Мт. 1:1; (2) Римл. 4:17

6 Ще те направя много плодител¹ и ще произведа народи от теб, и царе ще произлязат от теб².

(1) гл. 13:16; 28:3; (2) ст. 16; гл. 28:3,14; 35:11; 48:3,4

7 И ще утвърдя завета Си между Мен и теб и потомците ти след теб през всичките им поколения за вечен завет¹, че ще бъде Бог на теб и на потомството ти след теб².

(1) гл. 9:16; Съд. 2:1; Пс. 105:8,9; Римл. 9:4;

(2) гл. 26:24; 28:13; Лев. 26:44; 1 Лст. 16:13,14; Ак. 1:54,55

8 На теб и на потомството ти след теб ще дам земята, в която си чужденец¹, за вечно притежание², цялата ханаанска земя; и ще им бъде Бог³.

(1) гл. 23:4; 28:4; 35:27; 37:1; Изх. 6:4; Чис. 10:29; 27:12;

Втж. 32:49; 34:4; Исх. Нав. 1:2; Евр. 11:9;

(2) гл. 12:7; 48:4; Изх. 32:13; Лев. 14:34; Езек. 33:24;

(3) Изх. 6:7; Езек. 11:20; Зах. 8:8; Евр. 8:10

9 И Бог каза на Авраам: Пази завета ми, ти и потомците ти след теб, през всичките им поколения.

10 Ето Моят завет, който трябва да пазите между Мен и вас и потомците ти след теб: всеки между вас от мъжки пол да се обрязва¹.

(1) ст. 23,27; гл. 34:15;

Иис. Нав. 5:2; Йн. 7:22; Деян. 7:8; Римл. 4:11,12

11 Да обрязвате краекожието на пълтата си; това ще бъде знак на завета между Мен и вас.

12 Всяко мъжко *гете* между вас във всичките ви поколения да се обрязва¹, като стане на осем дни, както роденото у дома ти, така и онова, което не е от твоето потомство, купено с пари от някой чужденец².

(1) гл. 21:4; Лев. 12:3; Ак. 1:59; 2:21; (2) Изх. 12:44,48,49

13 Непременно да се обрязва и родееният у дома ти, и купеният с парите ти. Моят завет в пълтата ви ще бъде вечен завет¹.

(1) гл. 9:16

14 А необрязаният от мъжки пол, чието краекожие на пълтата не е обрязано,

тази душа да се изтреби измежду народа си¹, защото е нарушил завета Ми².

(1) Изх. 30:33,38; (2) Изх. 4:24-26

15 И Бог каза на Авраам: Не наричай вече Сарая жена си Сарая; а Сара* да бъде името ѝ.

*Княгиня

16 Аз ще я благословя, и ще ти дам и син от нея¹. И ще я благословя, и тя ще стане майка на народи; царе на народи ще произлязат от нея².

(1) гл. 15:4; (2) ст. 6

17 Тогава Авраам падна на лицето си и се засмя, и каза в сърцето си: На стогодишен човек ли ще се роди *гете*? И деветдесетгодишната Сара ли ще роди?¹

(1) гл. 18:11,12; 21:5; Ак. 1:18; Римл. 4:19; Евр. 11:11

18 И Авраам каза на Бога: Дано Исмаил да е жив пред Теб!¹

(1) гл. 21:11

19 Но Бог каза: Не, жена ти Сара ще ти роди син¹, и ще го наречеш Исаак*². И ще поставя завета си с него за вечен завет³, за потомството му след него⁴.

*Той ще се смее

(1) гл. 18:10; (2) гл. 16:11; 21:2,3; (3) гл. 9:16; (4) гл. 26:3

20 И за Исмаил те послушах. Ето, благослових го и ще го направя плодител, и ще го преумножа¹; дванадесет князе ще се родят от него² и ще го направя велик народ³.

(1) гл. 16:10; (2) гл. 25:13-15; (3) гл. 12:2; 21:18

21 Но завета Си ще утвърдя с Исаак, когото Сара ще ти роди догодина по това време¹.

(1) гл. 21:1,2

22 А като престана да говори с Авраам, Бог възлезе от него¹.

(1) гл. 18:33; 35:13

23 В същия този ден Авраам взе сина си Исмаил, всичките родени в дома му и всичките купени с парите му, всеки от мъжки пол между хората на Авраамовия дом, и обрязва краекожието на пълтата им, както Бог му каза¹.

(1) ст. 10

24 Авраам беше на деветдесет и девет години¹, когато беше обрязано краекожието на пълтата му.

(1) гл. 18:11,12; 21:5; Ак. 1:18; Римл. 4:19; Евр. 11:11

25 А синът му Исмаил беше на тринадесет години, когато беше обрязано краекожието на пълтата му.

26 В същия този ден се обрязаха Авраам и синът му Исмаил.

27 И всичките мъже от дома му – както родените в дома, така и купените от чужденци с пари, се обрязаха заедно с него¹.

(1) ст. 10

18 И ГОСПОД се яви¹ на Авраам при Мамвриевите дъбове², когато той седеше при входа на шатрата си в горещината на деня.

(1) гл. 12:7; (2) гл. 13:18

2 И повдигна очите си и видя, ето, трима мъже стояха пред него¹; и като ги видя, изтича от входа на шатрата да ги посрещне и се поклони до земята²,

(1) Исв. Нав. 5:13; (2) гл. 33:3; 42:6

3 и каза: Господарю, ако съм намерил благоволение пред очите Ти, моля Ти се, не отминавай слугата Си!

4 Нека донесат малко вода и измийте краката си¹, и си починете под дървото.

(1) гл. 24:32; 43:24; Съд. 19:21

5 И аз ще донеса малко хляб да подкрепите сърцето си¹, и после ще си заминете; понеже затова минахте при слугата си. А те казаха: Направи, както си казал.

(1) Съд. 19:5

6 Тогава Авраам влезе бързо в шатрата при Сара и каза: Пригответи по-скоро три мери чисто брашно, замеси и направи пити¹.

(1) гл. 19:3; Съд. 6:19; 1 Царе 28:24; Пс. 119:60

7 А Авраам изтича при говедата, взе едно младо, добро теле и го даде на слугата, който побърза да го стотви.

8 После взе масло, мляко и стотвено-то теле и сложи пред тях; и той стоеше при тях под дървото, и те ядоха¹.

(1) Евр. 13:1,2

9 И му казаха: Къде е жена ти Сара? А той каза: Ето, в шатрата е.

10 И ГОСПОД каза: Догодина по това време аз непременно ще се върна при теб, и ето, жена ти Сара ще има син¹. А Сара слушаше от входа на шатрата, която беше зад него.

(1) гл. 17:16,21; 21:2; Съд. 13:3; 4 Царе 4:16; Римл. 9:9

11 А Авраам и Сара бяха стари, на

преклонна възраст¹; на Сара беше престанало обикновеното на жените.

(1) гл. 17:17,24; 24:1,36; Исв. Нав. 13:1

12 И Сара се засмя¹ в себе си и каза: Като съм остаряла, ще има ли за мен удоволствие, като и господарят ми² е стар?

(1) гл. 17:17; 21:6; (2) 1 Кор. 11:3; 1 Петр. 3:6

13 А ГОСПОД каза на Авраам: Защо Сара се засмя и каза: Като съм остаряла, дали наистина ще родя?

14 Има ли нещо невъзможно за ГОСПОДА¹? В определеното време ще се върна при теб, догодина по това време, и Сара ще има син².

(1) Ер. 32:17,27; Зах. 8:6; Мт. 19:26; (2) гл. 17:16,21; 21:2;

Съд. 13:3; 4 Царе 4:16; Римл. 9:9

15 Тогава Сара, понеже се уплаши, отрече и каза: Не съм се смяла! А Той каза: Не, ти се засмя¹.

(1) Пс. 44:21

16 Като станаха оттам, мъжете се обърнаха към Содом; и Авраам отиде с тях, за да ги изпрати.

17 И ГОСПОД каза: Да скрия ли от Авраам това, което ще сторя¹,

(1) 4 Царе 4:27; Пс. 25:14; Ам. 3:7

18 тъй като Авраам непременно ще стане велик и силен народ и чрез него ще се благославят всичките народи на земята¹?

(1) гл. 12:3

19 Защото съм го познал, за да заповяда на синовете си и на дома си¹ след себе си да пазят ГОСПОДНИЯ път, като вършат правда и правосъдие², за да направят ГОСПОД да дойде на Авраам онова, което е говорил за него.

(1) гл. 35:2;

(2) Втжк. 4:9,10; 2 Лет. 14:4,5; Пс. 78:5; 1 Тим. 3:4,5

20 И ГОСПОД каза: Понеже викът на Содом и Гомора стана силен и понеже грехът им е твърде тежък¹,

(1) гл. 13:13; Ис. 3:9; Мт. 11:23; Юда 7

21 ще слеза сега и ще видя¹ дали са вършили напълно според вика, който стигна до Мен²; и ако не, ще узная.

(1) гл. 6:12; 11:5; (2) Йона 1:2; Откр. 18:5

22 Тогава мъжете, като се обърнаха оттам, отидоха към Содом¹. Но Авраам още стоеше пред ГОСПОДА².

(1) гл. 19:1; (2) гл. 19:27

23 И Авраам се приближи и ка-

за: Ще погубиш ли праведния с неправодеяния*1?

*или: безбожния
(1) Чис. 16:22; 2 Царе 24:17; Мт. 13:29

24 Може да има петдесет праведни в града; ще погубиш ли мястото, няма ли да му простиш заради петдесетте праведни, които са в него?

25 Не може да бъде Ти да сториш такава нещo, да убиеш праведния с неправодеяния*, така че праведният да бъде като неправодеяния*! Не може да бъде *това* от Теб! Съдията на цялата земя няма ли да върши правда¹?

*или: безбожния

(1) Чис. 16:22; 1 Лек. 16:33; 2 Лек. 19:7; Йов 34:10-12; Пс. 7:11; 50:6; 58:11; 75:2; Римл. 3:5,6; Евр. 6:10; 12:23

26 И ГОСПОД каза: Ако намеря в Содом петдесет праведни, вътре в града, ще простя на цялото място заради тях¹.

(1) Ис. 65:8; Ер. 5:1

27 А Авраам в отговор каза: Ето, сега аз, който съм прах и пепел, се осмелих да говоря на Господа¹:

(1) Изх. 32:11-13; Як. 5:16

28 Може на петдесетте праведни да не достигат пет; ще погубиш ли целия град заради петимата? Той каза: Няма да го погубя, ако намеря там четиридесет и пет.

29 А Авраам пак Му говори, и каза: Може да се намерят там четиридесет. Той каза: Заради четиридесетте няма да сторя това.

30 А Авраам каза: Да не се разгневи Господ, че пак ще кажа¹: Може да се намерят там тридесет. И Той каза: Няма да сторя това, ако намеря там тридесет.

(1) гл. 44:18; Съд. 6:39

31 А Авраам каза: Ето сега, осмелих се да говоря на Господа; може да се намерят там двадесет. И Той каза: Заради двадесетте няма да го погубя.

32 Тогава Авраам каза: Да не се разгневи Господ, ако проговоря пак, само този път¹: Може да се намерят там десет. И Той каза: Заради десетте няма да го погубя².

(1) гл. 44:18; (2) Як. 5:16

33 И като престана да говори с Авраам, ГОСПОД си отиде¹, а Авраам се върна на мястото си².

(1) гл. 17:22; (2) гл. 31:55

19 Привечер двамата ангели дойдоха в Содом¹. А Лот седеше в содомската порта² и като ги видя, Лот стана да ги посрещне, поклони се с лице до земята и каза:

(1) гл. 18:22; (2) гл. 13:12; Рут 4:1; Йов 29:7

2 Ето, господари мои, отбийте се, моля ви, в къщата на слугата си и пренощувайте, и измийте краката си¹, и утре станете и си идете по пътя. А те казаха: Не, ще пренощуваме на улицата.

(1) 2 Царе 11:8; Съд. 19:20; Йов 31:32

3 Но като настояваше много, те се отбиха при него и влязоха в къщата му. И той им направи угощение и изпече безквасни хлябове, и ядоха¹.

(1) гл. 18:6,8

4 Но преди те да си легнат, градските мъже, содомските мъже, млади и стари, целият народ, от всички краища на града, наобиколиха къщата.

5 И викана на Лот и казаха: Къде са мъжете, които дойдоха у теб тази нощ? Изведи ни ги да ги познаем¹!

(1) Лев. 18:22; 20:13; Съд. 19:22; Римл. 1:24,27; Юда 7

6 А Лот излезе при тях пред вратата, затвори вратата зад себе си и каза:

7 Моля ви се, братя мои, не правете *такова* зло!

8 Ето, имам две дъщери, които не са познали мъж; тях да ви изведе вън, и им сторете, каквото искате. Само на тези мъже не правете нищо, понеже затова са влезли под покрива ми¹!

(1) Съд. 19:23,24

9 Но те казаха: Махни се оттука! Казаха още: Той дойде тук самичък и чужденец, а иска още и съдия да бъде¹! Ей сега ще постъпим с теб по-лошо отколкото с тях! И настъпиха силно срещу човека Лот и се приближиха да разбият вратата.

(1) Изх. 2:14; Пр. 9:7

10 Но мъжете протегнаха ръце и дръпнаха Лот при себе си в къщата и затвориха вратата.

11 И поразиха със слепота¹ мъжете, които бяха пред вратата на къщата, от малък до голям, така че се измориха да търсят вратата.

(1) 4 Царе 6:18

12 Тогава мъжете казаха на Лот: Имаш

ли тук някой друг – зет или синове, или дъщери, или които и да било други, които имаш в града – изведи ги от това място¹;

(1) Чис. 16:26

13 защото ние ще погубим мястото, понеже викът им стана силен пред ГОСПОДА¹ и ГОСПОД ни изпрати да го погубим².

(1) гл. 18:20; (2) Чис. 16:21

14 И така, Лот излезе и говори на зетьовете си, които щяха да вземат дъщерите му, и каза: Станете и излезте от това място, защото ГОСПОД ще погуби града! Но на зетьовете му се видя, че той се шегува.

15 Когато се зазори, ангелите настояваха пред Лот и казваха: Стани, вземи жена си и двете си дъщери, които са тук, за да не погинеш сред беззаконието на този град¹!

(1) Откр. 18:4

16 Но той се бавеше, затова мъжете хванаха за ръка него, жена му и двете му дъщери, изведоха го и го оставиха вън от града, понеже ГОСПОД го пожали.

17 И като ги изведоха вън, *единият* каза на Лот: Бягай за живота си! Да не погледнеш назад¹, нито да се спреш *някъде* в цялата тази околност! Бягай на планината, за да не погинеш²!

(1) Лк. 17:31; (2) Ер. 48:6; Мт. 24:16

18 А Лот им каза: Ах, не, Господарю!

19 Ето, слугата ти намери благоволение пред Теб¹ и с опазването на живота ми Ти правиш *още* по-голяма милостта, която си ми оказал; но аз не мога да побягна на планината, да не би да ме постигне злото и да умра.

(1) гл. 6:8

20 Гледай, този град е близо и е малък – моля те, да прибягна там! Нека побягна там – не е ли малък *град*? И така животът ми ще се запази.

21 Той му каза: Ето, слушам те и за това нещо, че няма да разоря града, за който ти говори¹.

(1) Изх. 33:17

22 Бързай, бягай там, защото аз не мога да направя нищо, докато ти не стигнеш там. Затова този град се наименува Сигор*¹. *Малък; (1) Вжк. 34:3; Ис. 15:5

23 Слънцето изгряваше на земята, когато Лот влезе в Сигор.

24 Тогава ГОСПОД изля върху Содом и Гомора сяр и огън от ГОСПОДА от небето¹.

(1) Вжк. 29:23; Йов 18:15; Пс. 11:6; Ис. 1:9; 13:19; Псал. 4:6; Ам. 4:11; Лк. 17:29; 2 Петр. 2:6; Откр. 14:10

25 Той разори тези градове и цялата околност, всичките жители на градовете и земните растения¹.

(1) гл. 13:10; Ер. 20:16; 23:14; Соф. 2:9; Мт. 10:15

26 Но жена му след него погледна назад и стана на стълб от сол¹. (1) Лк. 17:31,32

27 И сутринта Авраам подрани на мястото, където беше стоял пред ГОСПОДА¹,

(1) гл. 18:22

28 и погледна към Содом и Гомора и към цялата земя на равнината, и видя, и ето, дим, като дим от пещ, се издигаше от земята¹.

(1) Изх. 19:18; Мал. 3:2; Откр. 9:2

29 И така, когато Бог унищожи градовете на тази равнина, Бог си спомни за Авраам и изведе Лот изсред разорението, когато разори градовете, в които живееше Лот¹.

(1) гл. 8:1; 2 Петр. 2:7

30 А Лот излезе от Сигор и живееше в планината и с него – двете му дъщери. Понеже се боеше да остане в Сигор, затова живееше в една пещера, той и двете му дъщери.

31 Тогава първородната каза на по-младата: Баща ни е стар и няма мъж на земята да влезе при нас според обичая на цялата земя.

32 Ела да напием баща си с вино и да лежим с него, за да запазим потомство от баща си¹.

(1) Лев. 18:7

33 И така, онази нощ напиха баща си с вино и първородната влезе и лежа с баща си, а той не разбра нито кога легна тя, нито кога стана.

34 И на сутринта първородната каза на по-младата: Виж, миналата нощ аз лежах с баща си; да го напием с вино и тази нощ, и влез ти и лежи с него, за да запазим потомство от баща си.

35 И така, и онази нощ напиха баща си с вино и по-младата влезе и лежа с

него, а той не разбра нито кога легна тя, нито кога стана.

36 Така и двете дъщери на Лот забременяха от баща си.

37 И първородната роди син и го наименува Моав*; той е отец на моавците и до днес¹.

*На евр. Моав звучи подобно на Ми ав, т.е. От бащата.; (1) Втж. 2:9

38 И по-младата роди син и го наименува Бен-Ами*; той е отец на амонците и до днес¹.

*Син на моя кръвен роднина (1) Втж. 2:19; 1 Царе 14:47; Пс. 83:8; Соф. 2:8

20 Оттам Авраам тръгна към южната страна¹. Той се настани между Кадис и Сур² и живееше като чужденец в Герар³.

(1) гл. 12:9; (2) гл. 16:7; (3) гл. 21:34; 26:1,6

2 И Авраам казваше за жена си Сара: Тя ми е сестра. И герарският цар Авимелех* прати и взе Сара¹.

*Авимелех е била тилата на много ханаански царе.; (1) гл. 12:13,15

3 Но Бог дойде при Авимелех насън през нощта¹ и му каза: Ето, ти умираш поради жената, която си взел, защото тя си има мъж.

(1) гл. 28:12; 31:24; 37:5,9; 40:5; 46:2; Йов 4:13; 33:15-17; Мт. 1:20

4 А Авимелех не се беше приближил при нея. И каза: Господи, ще убиеш ли и един праведен народ?

5 Не ми ли каза сам той: Сестра ми е? А и тя, сама тя каза: Той ми е брат. С право сърце и с чисти ръце направих това¹.

(1) Пс. 7:8

6 И Бог му каза насън: Да, аз зная, че си направил това с право сърце; и аз те въздържах да не съгреша против Мен¹, и затова не те оставих да се докоснеш до нея².

(1) 1 Царе 25:26; Пр. 6:29; (2) гл. 31:7

7 И така, сега върни жената на човека, защото е пророк¹ и ще се помоли за теб², и ти ще останеш жив; но ако не я върнеш, знай, че непременно ще умреш, ти и всички твои.

(1) Пс. 105:14,15; (2) 2 Лек. 30:18

8 На сутринта, като стана рано, Авимелех повика всичките си слуги и каза всички тези неща в ушите им; и мъжете много се уплашиха.

9 Тогава Авимелех повика Авраам и

му каза: Какво ни направи ти¹? Какво ти съгреших, че си навлякъл на мен и на царството ми *такъв* голям грях? Направил си ми неща, които не трябва да се правят!

(1) гл. 12:18

10 И Авимелех каза *още* на Авраам: Какво си имал на ум, че стори това нещо?

11 И Авраам каза: *Сторих го* понеже си казах: Няма да има страх от Бога в това място и ще ме убият заради жена ми¹.

(1) гл. 12:12

12 А при това тя наистина ми е сестра, дъщеря на баща ми, но не и дъщеря на майка ми; и ми стана жена.

13 И когато Бог ме направи да странствам от бащиния си дом, и казах: Направи ми тази добрина – на всяко място, където отидем, казвай за мен: Той ми е брат.

14 Тогава Авимелех взе овце и говеда, слуги и слугини¹ и ги даде на Авраам, и върна жена му Сара.

(1) гл. 12:16

15 И Авимелех каза: Ето, земята ми е пред теб¹: засели се където ти се вижда добре².

(1) гл. 13:9; (2) гл. 34:10; 42:34

16 А на Сара каза: Ето, дадох на брат ти хиляда сребърника; ето, това ти е покривало за очите пред всички, които са с теб; и пред всички хора си оправдана.

17 И така, Авраам се помоли на Бога, и Бог изцели Авимелех и жена му, и слугините му, така че *отново* раждаха деца¹.

(1) гл. 12:17; Йов 42:9; Як. 5:16

18 Защото поради Сара, жената на Авраам, ГОСПОД беше заключил напълно всички утробы в дома на Авимелех.

21 И ГОСПОД посети Сара¹, както беше казал; и ГОСПОД направи на Сара, както беше говорил².

(1) 1 Царе 2:21; (2) гл. 17:21; 4 Царе 4:17

2 И Сара забременя и роди син на Авраам¹ в старините му, в определеното му от Бога време².

(1) Гал. 4:22; (2) гл. 18:10,14; Гал. 4:28; Евр. 6:15; 11:11

3 И Авраам нарече сина, който му се роди, когото Сара му роди, Исаак¹.

(1) гл. 17:19; 25:19; Иис. Нав. 24:3; Мт. 1:2; Лк. 3:34

4 И на осмия ден Авраам обряза сина си Исаак, както му беше заповядал Бог¹.

(1) гл. 17:10-14; Деян. 7:8

5 А Авраам беше на сто години, когато му се роди синът му Исаак¹.

(1) гл. 16:16; 17:17; 25:26

6 И Сара каза: Бог ми направи смях; всеки, който чуе, ще се смее заедно с мен¹.

(1) гл. 18:12

7 Каза още: Кой би казал на Авраам, че Сара ще кърми синове – защото му роди син в старините му.

8 А когато детето порасна, го отбиха¹. И в деня, когато отбиха Исаак, Авраам направи голямо угощение.

(1) 1 Царе 1:24

9 А Сара видя, че синът на египтянката Агар, когото бе родила на Авраам¹, се присмива,

(1) гл. 16:15

10 затова каза на Авраам: Изпъди тази слугиня и сина ѝ, защото синът на тази слугиня няма да наследи с моя син Исаак¹!

(1) Съд. 11:2; Гал. 4:29,30

11 Но тази дума се видя твърде тежка на Авраам поради сина му *Исмаил*¹.

(1) гл. 17:18

12 Но Бог каза на Авраам: Да не ти се вижда тежко за момчето и за слугинята ти; за всичко, което ти каза Сара, послушай гласа ѝ, защото по Исаак ще се нарече твоето потомство¹.

(1) Римл. 9:7; Евр. 11:18

13 Но и *от* сина на слугинята ще направя да стане народ, понеже е твое потомство¹.

(1) гл. 16:10

14 Тогава на сутринта Авраам стана рано¹, взе хляб и мех с вода и ги даде на Агар, като ги сложи на рамото ѝ; *gaye* ѝ и детето и я изпрати. А тя отиде и се скиташе в пустинята Вирсавее.

(1) гл. 22:3; 28:18; Иис. Нав. 3:1; 1 Царе 15:12; 2 Лек. 29:20

15 Но водата в меха се свърши; и тя хвърли детето под един храст,

16 и отиде и седна настреща, на един хвърлей на стрела разстояние, защото си каза: Да не гледам, като умира детето. И като седна настреща, издигна глас и заплака.

17 А Бог чу гласа на момчето¹. И Божият Ангел извика към Агар от небето и каза: Какво ти е, Агар?² Не се бой, защото Бог чу гласа на момчето от мястото, където е¹.

(1) гл. 16:11; Пс. 10:14; (2) гл. 16:8

18 Стани, вдигни момчето и го крепи с ръката си, защото ще направя от него велик народ¹.

(1) гл. 17:20

19 Тогава Бог ѝ отвори очите и тя видя кладенец с вода, и отиде и напълни меха с вода, и даде на момчето да пие.

20 А Бог беше с момчето¹ и то порасна и се засели в пустинята, и стана стрелец.

(1) гл. 39:2

21 Засели се в пустинята Фаран¹ и майка му му взе жена от египетската земя².

(1) Чис. 10:12; 1 Царе 25:1; (2) гл. 16:3

22 По онова време Авимелех и военачленикът му Фихол¹ говориха на Авраам и казаха: Бог е с теб във всичко, което правиш².

(1) гл. 26:26; (2) гл. 26:28; 39:3; 1 Царе 24:21

23 И сега, закълни ми се тук в Бога¹, че няма да постъпваш невярно нито с мен, нито с рода ми, нито с потомството ми; а според благостта, която съм показал към теб, ще показваш и ти към мен и към земята, в която пребиваваш като чужденец.

(1) гл. 26:28; 1 Царе 24:21

24 И Авраам каза: Заклевам се.

25 А Авраам изобличи Авимелех за водния кладенец, който слугите на Авимелех бяха отнели насила¹.

(1) гл. 26:20,21

26 Но Авимелех каза: Не знам кой е направил това нещо, нито ти си ми казал за това, нито аз съм чул, освен днес.

27 Тогава Авраам взе овце и говеда и ги даде на Авимелех, и двамата сключиха договор¹.

(1) гл. 26:31

28 И Авраам отдели седем женски агнета от стадото.

29 И Авимелех каза на Авраам: Какви са тези женски агнета, които си отделил?

30 А той каза: Тези седем женски агне-

та ще вземеш от мен, да ми бъдат за свидетелство, че аз съм изкопал този кладенец¹.

31 Затова той нарече онова място Вирсавее*, защото там двамата се заклеха².

*Кладенец на седемте, ил: Клетвен кладенец
(1) гл. 26:23; 46:1; Ис. Нав. 15:28; 2 Царе 24:7;
3 Царе 19:3; (2) гл. 26:33

32 Така те сключиха договор във Вирсавее. И Авимелех и военачалникът му Фихол станаха и се върнаха във филистимската земя.

33 И Авраам насади боже дърво във Вирсавее и там призова Името на ГОСПОДА¹, Вечния Бог*².

*Ел олам; (1) гл. 12:8; (2) Ис. 40:28; Ер. 10:10

34 И Авраам остана като чужденец във филистимската земя много дни¹.

(1) гл. 20:1

22 След тези събития¹ Бог изпита Авраам и му каза: Аврааме! А той каза: Ето ме².

(1) гл. 15:1;
(2) гл. 37:13; 46:2; Изх. 3:4; 1 Царе 3:4; Ис. 6:8; Деян. 9:10

2 И Бог каза: Вземи сега сина си, единствения си син, когото обичаш¹, Исаак², и иди в местността Мория³ и го принеси там във всеизгаряне⁴ на един от хълмовете, за който ще ти кажа!

(1) Мт. 3:17; (2) гл. 21:3; (3) 2 Лст. 3:1; (4) 4 Царе 3:27

3 И на сутринта Авраам подрани¹ и оседла магарето си, и взе със себе си и двама от слугите си, и сина си Исаак; и като нацепи дърва за всеизгарянето, стана и отиде на мястото, за което Бог му беше казал.

(1) гл. 21:14

4 На третия ден Авраам повдигна очи и видя отдалеч мястото.

5 Тогава Авраам каза на слугите си: Вие останете тук с магарето, а аз и момчето ще отидем там, и като се поклоним, ще се върнем при вас.

6 И Авраам взе дървата за всеизгарянето и ги натовари на сина си Исаак, а той взе в ръката си огъня и ножа и двамата отидоха заедно¹.

(1) 4 Царе 2:6

7 Тогава Исаак продума на баща си Авраам и каза: Татко мой! А той каза:

Ето ме, сине мой. И Исаак каза: Ето огъня и дървата, а къде е агнето за всеизгарянето?

8 И Авраам каза: Сине мой, Бог ще си предвиди агнето за всеизгаряне. И двамата вървяха заедно¹.

(1) 4 Царе 2:6

9 А като стигнаха на мястото, за което Бог му беше казал, Авраам издигна там олтар, нареди дървата и като върза сина си Исаак, го сложи на олтара върху дървата.

10 И Авраам протегна ръката си и взе ножа да заколи сина си¹.

(1) Евр. 11:17; Як. 2:21

11 Тогава Ангелът ГОСПОДЕН¹ му извика от небето и каза: Аврааме, Аврааме! И той каза: Ето ме².

(1) Съд. 2:1;
(2) гл. 37:13; 46:2; Изх. 3:4; 1 Царе 3:4; Ис. 6:8; Деян. 9:10

12 И Ангелът каза: Да не вдигнеш ръката си върху момчето и да не му направиш нищо; защото сега познах, че ти се боиш от Бога, понеже не задържа от Мен и сина си, единствения си син.

13 Тогава Авраам повдигна очи и видя, и ето, зад него един овен заплетен с рогата си в един храст. И Авраам отиде, взе овена и го принесе във всеизгаряне вместо сина си.

14 И Авраам нарече това място: ГОСПОД ще предвиди*. И според това се казва и до днес: На хълма ГОСПОД ще предвиди.

*Илахе-ире

15 Тогава втори път Ангелът ГОСПОДЕН¹ извика на Авраам от небето и каза:

(1) гл. 31:11; 48:16

16 В Себе Си се заклевам, заявява ГОСПОД¹, че понеже направи това нещо и не задържа сина си, единствения си син,

(1) Ис. 45:23; Ер. 22:5; Мих. 7:20; Лк. 1:73

17 ще те благословя премного и ще умножа и преумножа потомството ти¹ като небесните звезди² и като пясъка на морския бряг³, и потомството ти ще завладее портата на враговете си⁴.

(1) Вжк. 13:17; Евр. 6:13,14,17; (2) гл. 15:5; 26:4; Изх. 32:13; Вжк. 1:10; 1 Лст. 27:23; Неем. 9:23; (3) гл. 13:16; 32:12; 2 Царе 17:11; 3 Царе 4:20; Ис. 48:19; Ос. 1:10; Евр. 11:12;
(4) гл. 24:60; 27:29; Лк. 1:73,74

18 В твоето потомство¹ ще се благославят всичките народи на земята², защото си послушал гласа Ми³.

(1) Гал. 3:16; (2) гл. 12:2,3; 26:4; Ер. 4:2; Деян. 3:25; Римл. 4:13; (3) гл. 26:5

19 И така, Авраам се върна при слугите си, и станаха и отидоха заедно във Вирсавее. И Авраам се засели във Вирсавее.

20 А след тези събития¹ съобщи на Авраам, като казаха: Ето, и Мелха роди синове на брат ти Нахор²:

(1) гл. 15:1; (2) гл. 11:27,29

21 първородния му Уз¹, брат му Вуз², Камиул, бащата на Арам,

(1) Ер. 25:20; (2) Ер. 25:23

22 Кесед, Азав, Фалдес, Едаф и Ва-туил.

23 А Ватуил роди Ревека¹. Тези осем сина роди Мелха на Нахор, брата на Авраам.

(1) гл. 24:15,24; 25:20

24 И наложницата му, на име Ревма, роди Тебек, Гаам, Тахас и Мааха.

23 Сара живя сто двадесет и седем години; тези бяха годините на живота на Сара.

2 И Сара умря в Кириат-Арва, който е Хеврон¹, в ханаанската земя. И Авраам дойде да жалее Сара и да я оплаче².

(1) гл. 13:18; 24:67; (2) гл. 50:1,3; Чис. 20:29; 1 Царе 25:1

3 И като стана Авраам от покойницата си, говори на хетейските синове¹, като каза:

(1) гл. 10:15

4 Чужденец и заселник съм аз между вас; дайте ми собствено място за гроб между вас¹, за да погребя покойницата си отпред очите си.

(1) гл. 17:8; 1 Лек. 29:15; Деян. 7:5; Евр. 11:9,13

5 А хетейските синове в отговор на Авраам му казаха:

6 Послушай ни, господарю, между нас ти княз Божи. Погребни покойницата си в най-добрата от гробниците ни; никой от нас няма да ти откаже гробницата си, за да погребеш покойницата си.

7 Тогава Авраам стана, поклони се на народа на земята, на хетейските синове, и говори с тях, като каза:

8 Ако ви е угодно да погребя покойницата си отпред очите си, послушайте ме и станете посредници за мен пред Ефрон, сина на Саар,

9 за да ми даде пещерата си Махпеллах, която е на края на нивата му; с пълна цена нека ми я даде¹ като собствено място за гроб сред вас².

(1) 1 Лек. 21:22; (2) гл. 25:10; 49:29-32; 50:13; Деян. 7:16

10 А Ефрон живееше сред хетейските синове. И Ефрон, хетеецът, отговори на Авраам пред хетейските синове, които слушаха, пред всичките, които влизаха в портата на града му¹, като каза:

(1) гл. 34:24

11 Не, господарю мой, послушай ме: давам ти нивата, давам ти и пещерата, която е в нея; давам ти я пред синовете на народа си¹, погребни покойницата си!

(1) Рут 4:4,9

12 Тогава Авраам се поклони пред народа на земята;

13 и говори на Ефрон пред народа на земята, който слушаше, и каза: Много те моля, послушай ме: ще дам стойността на нивата; вземи я от мен, и ще погребя покойницата си там.

14 А Ефрон в отговор каза на Авраам:

15 Чуй ме, господарю, какво е между мен и теб земя за четиристотин сребърни сикъла? Погребни покойницата си!

(1) гл. 33:19

16 И Авраам послуша Ефрон и Авраам претегли на Ефрон парите, които беше обявил гласно пред хетейските синове, които слушаха¹ – четиристотин сребърни сикъла, каквито вървяха между търговците².

(1) Ер. 32:9,10; (2) 2 Царе 24:24

17 И така, нивата на Ефрон, която беше в Махпеллах, срещу Мамврий, нивата, пещерата, която беше в нея, и всичките дървета в нивата, в междите около цялата нива,

18 станаха собственост на Авраам пред очите на хетейските синове, пред всичките, които влизаха в портата на неговия град¹.

(1) гл. 34:24

19 След това Авраам погребя жена си

Сара в пещерата на нивата Махпелах, срещу Мамврий, който е Хеврон, в ханаанската земя¹.

(1) гл. 25:9

20 Така нивата и пещерата в нея се утвърдиха на Авраам от хетейците като собственост за гроб¹.

(1) гл. 25:10; 49:29-32; 50:13; Деян. 7:16

24 А когато Авраам беше стар, в напреднала възраст¹, и ГОСПОД беше благословил Авраам във всичко²,

(1) гл. 18:11; (2) гл. 12:2; 13:2; Ис. 51:2

2 Авраам каза на най-възрастния слуга в дома си, който беше настоятел на целия му имот: Сложи, моля те, ръката си под бедрото ми¹,

(1) гл. 47:29

3 и ще те закълна в ГОСПОДА¹, Бог на небето и Бог на земята², че няма да вземеш жена за сина ми от дъщерите на ханаанците, между които живея³;

(1) Втж. 6:13; Ис. Нав. 2:12; 1 Царе 30:15;

(2) гл. 14:19,22; Езд. 5:11;

(3) гл. 28:1; 34:9; Изх. 34:16; Втж. 7:3; 2 Кор. 6:14

4 а да отидеш в отечеството ми, при рода ми¹, и оттам да вземеш жена за сина ми Исаак!

(1) гл. 28:2; Съд. 14:3

5 А слугата му каза: Може да не иска жената да дойде след мен в тази земя. Трябва ли да заведа сина ти в онази земя, откъдето си излязъл?

6 Но Авраам му каза: Пази се да не върнеш сина ми там!

7 ГОСПОД, небесният Бог¹, който ме изведе от бащиния ми дом и от родната ми земя², и който ми говори, и който ми се закле, като каза: На твоето потомство ще дам тази земя³; Той ще изпрати Своя Ангел пред теб⁴; и оттам ще вземеш жена за сина ми⁵.

(1) Йона 1:9; (2) гл. 12:1; (3) гл. 12:7; Деян. 7:5;

(4) Изх. 23:20; 33:2; (5) ст. 40

8 Но ако жената не иска да дойде след теб, тогава ти ще бъдеш свободен от това мое заклеване¹. Само да не върнеш сина ми там!

(1) Ис. Нав. 2:17

9 Тогава слугата сложи ръката си под бедрото на господаря си Авраам и му се закле за това нещо.

10 И така, слугата взе десет камили

от камилите на господаря си и тръгна, като носеше в ръцете си от всички богатства на господаря си. Стана и отиде в Месопотамия, в града на Нахор¹.

(1) гл. 11:26,27; 22:20; Съд. 3:8

11 И навечер, когато жените излизат да си наливат вода¹, той накара камилите да коленичат във от града при водния кладенец².

(1) Изх. 2:16; 1 Царе 9:11; (2) гл. 29:2

12 Тогава каза: ГОСПОДИ, Боже на господаря ми Авраам¹, моля Те, дай ми добра среща днес² и окажи милост на господаря ми Авраам!

(1) гл. 32:9; (2) Пс. 37:5

13 Ето, аз стоя при извора на водата и дъщерите на градските жители излизат да си наливат вода.

14 Нека момичето, на което кажа: Я наведи водоноса си да пия! – и то каже: Пий, и ще напоя и камилите ти! – то нека е онова, което си отредил за слугата си Исаак. От това ще позная¹, че си оказал милост на господаря ми.

(1) Съд. 6:37; 1 Царе 14:10

15 Докато той още говореше¹, ето Ревека², която се беше родила на Ватуил, сина на Мелха, жената на Нахор, брата на Авраам³, излезе с водоноса си на рамото си.

(1) Ис. 65:24; (2) гл. 22:23; (3) гл. 11:29

16 Момичето беше твърде красиво на глед¹, девица, която никой мъж не беше познал. Тя слезе на извора, напълни водоноса си и се изкачи.

(1) гл. 12:11

17 А слугата изтича да я посрещне и каза: Дай ми да пия малко вода от водоноса ти!

18 А тя каза: Пий, господарю мой! – и бързо сваля водоноса си на ръката си и му даде да пие.

19 И като му даде достатъчно да пие, каза: И за камилите ти ще извадя, докато се напоят.

20 И като изля бързо водоноса си в поилото, изтича на кладенеца да извади още и извади за всичките му камили.

21 А човекът я наблюдаваше внимателно и мъчеше, за да познае дали

ГОСПОД е направил пътуването му успешно, или не.

22 И когато камилите бяха напоени, човекът взе една златна обича, тежка половин сикъл, и две гривни за ръцете ѝ¹, тежки десет *сикъла* злато, и каза:

(1) Еек. 16:11

23 Чия дъщеря си ти, я ми кажи. Има ли в къщата на баща ти място за нас да пренощуваме?

24 А тя му каза: Аз съм дъщеря на Ва-туил, син на Мелха, когото тя е родила на Нахор¹.

(1) гл. 11:29

25 Каза му още: У нас има и слама, и храна много, и място за пренощуване.

26 Тогава човекът се наведе и се поклони на ГОСПОДА¹.

(1) ст. 52; Изх. 4:31; Съд. 7:15; 2 Лер. 20:18

27 И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Бог на господаря ми Авраам, който не лиши господаря ми от милостта Си и верността Си¹, като отпрати ГОСПОД пътя ми в дома на братята на господаря ми!

(1) гл. 32:10; Изх. 34:6

28 А момичето изтича и разказа тези неща в дома на майка си.

29 А Ревека имаше брат на име Лаван¹, и Лаван изтича във при човека на извора.

(1) гл. 27:43; 28:2; 29:5

30 Защото, като видя обичата и гривните на ръцете на сестра си и чу думите на сестра си Ревека, която казваше: Така ми говори човекът. – той отиде при човека. И ето, той стоеше при камилите до извора.

31 И каза: Влез ти, благословен от ГОСПОДА¹, защо стоиш във? Пригответи къщата и място за камилите.

(1) гл. 26:29

32 И така, човекът влезе вкъщи¹; и камилите се разтовариха и се даде слама и храна за камилите и вода за измиване на краката му и на краката на мъжете, които бяха с него².

(1) гл. 29:13; (2) гл. 18:4

33 И сложи се пред него да яде, но той каза: Не искам да ям, докато не кажа думите си. А Лаван рече: Казвай!

34 Тогава той каза: Аз съм слуга на Авраам.

35 ГОСПОД е благословил господаря ми премного, и *мой* стана велик¹. Дал му е овце и говеда, сребро и злато, слуги и слугини, камили и магарета².

(1) гл. 12:2; 25:11; Пр. 10:22; (2) гл. 13:2; Йов 1:3

36 И Сара, жената на господаря ми, роди син на господаря ми, когато беше вече остаряла¹; и на него той даде всичко, което има².

(1) гл. 18:11; (2) гл. 25:5

37 И господарят ми ме закле, като каза: Да не вземеш за сина ми жена от дъщерите на ханаанците, в чиято земя живея,

38 а да отидеш в бащиния ми дом и при рода ми и *оттам* да вземеш жена за сина ми.

39 И казах на господаря си: Може да не иска жената да дойде след мен.

40 Но той ми каза: ГОСПОД, пред когото ходя¹, ще изпрати Своя Ангел с теб и ще направи пътуването ти успешно, и ще вземеш жена за сина ми от рода ми и от бащиния ми дом².

(1) гл. 17:1; 48:15; 3 Царе 3:6; (2) ст. 7

41 Тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми: когато отидеш при рода ми и ако не ти я дадат, тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми.

42 И като пристигнах днес на извора, казах: ГОСПОДИ, Боже на господаря ми Авраам, моля Те, ако правиш успешно пътуването ми, по което ходя,

43 ето, аз стоя при водния извор, и нека момичето, което излезе да налее *вода*, и аз му кажа: Дай ми да пия малко вода от водоноса ти! –

44 и то ми каже: И ти пий, и ще извадя и за камилите ти! – тя да е жената, която ГОСПОД е определил за сина на господаря ми¹.

(1) Пр. 19:14

45 Докато още говорех¹ в сърцето си², ето, Ревека излезе с водоноса на рамото си. И като слезе на извора и наля, аз ѝ казах: Дай ми да пия.

(1) ст. 15; (2) 1 Царе 1:13

46 И тя бързо сне водоноса от ра-

мото си и каза: Пий, и ще напоя и камилите ти. И аз пих, а тя напои и камилите.

47 Тогава я попитах и казах: Чия дъщеря си? А тя каза: *Аз съм дъщеря на Ватуил, сина на Нахор, когото му роди Мелха. Тогава сложих обичаята на носата й¹ и гривните на ръцете й,* (1) Ис. 3:21

48 и се наведох, и се поклоних на ГОСПОДА, и благослових ГОСПОДА, Бога на господаря ми Авраам, който ме доведе по правия път, за да взема за сина му дъщерята на брата на господаря ми¹. (1) Пс. 32:8

49 И сега, ако искате да окажете милост и вярност на господаря ми¹, кажете ми; и ако не, кажете ми, за да се обърна надясно или наляво. (1) Ис. Нав. 2:14

50 А Лаван и Ватуил в отговор казаха: От ГОСПОДА стана това¹; ние не можем да ти кажем нито зло, нито добро². (1) 3 Царе 12:24; (2) гл. 31:24-29

51 Ето Ревека пред теб: вземи я и си иди, нека бъде жена на сина на господаря ти, както ГОСПОД е говорил.

52 Като чу думите им, слугата на Авраам се поклати на ГОСПОДА до земята¹. (1) ст. 26

53 И слугата извади сребърни и златни украшения и облекла и ги даде на Ревека; даде също и скъпи дарове на брат й и на майка й.

54 После той и мъжете, които бяха с него, ядоха и пиха и пренощуваха. И като станаха сутринта, каза: Изпратете ме при господаря ми.

55 А брат й и майка й казаха: Нека поседи момичето с нас известно време, десетина дни, и после нека отиде!

56 Но той им каза: Не ме спирайте, тъй като ГОСПОД е направил пътуването ми успешно; изпратете ме да отида при господаря си.

57 А те казаха: Да повикаме момичето и да го попитаме какво ще каже.

58 И така, повикаха Ревека и й казаха: Отиваш ли с този човек? А тя каза: Отивам.

59 И така, изпратиха сестра си Ревека с бавачката й¹ и слугата на Авраам с мъжете му. (1) гл. 35:8

60 И благословиха¹ Ревека, като й казаха: Сестро наша, да се родят от теб хиляди по десет хиляди² и потомството ти да завладее портата на ненавистниците си!³ (1) гл. 31:55; (2) гл. 28:3; (3) гл. 22:17

61 И Ревека и слугините ѝ станаха, възседнаха камилите и отидоха след човека. Така слугата взе Ревека и си замина.

62 А Исаак идваше от Вир-Лахай-Рои¹, защото живееше в южната земя². (1) гл. 16:14; (2) гл. 12:9

63 И като излезе Исаак, за да размишлява на полето привечер, повдигна очи и видя, и ето, приближаваха се камили.

64 И Ревека повдигна очи и видя Исаак, и слезе от камилата.

65 И каза на слугата: Кой е онзи човек, който идва през полето насреща ни? И слугата каза: Това е господарят ми. Затова тя взе покривалото си и се покри¹. (1) гл. 38:14

66 И слугата разказа на Исаак всичко, което беше извършил.

67 Тогава Исаак въведе Ревека в шатрата на майка си Сара и я взе, и тя му стана жена¹, и той я обикна. Така Исаак се утеши след *смъртта на майка си*². (1) гл. 25:20; (2) гл. 23:2

ст. 1-4: 1 Лев. 1:32-33

25 А Авраам взе и друга жена, на име Хетура.

2 Тя му роди Земран и Йоксан, Мадан и Мадям, Есвок и Шуах¹. (1) Йов 2:11

3 А Йоксан роди Сава и Дедан¹. А синове на Дедан бяха Асурим и Латусим, и Лаомим. (1) Ис. 21:13; Езек. 27:15

4 А синовете на Мадям: Гефа¹ и Ефер, Енох, Авида и Елдага. Всички тези бяха синове на Хетура. (1) Ис. 60:6

5 Но Авраам даде целия си имот на Исаак¹. (1) гл. 24:36

6 А на синовете на наложниците си

Авраам даде подаръци и докато беше още жив, ги изпрати към изток, в източната земя¹, далеч от сина си Исаак.

(1) гл. 29:1; Съд. 6:3

7 И ето броя на годините на живота на Авраам, колкото живя – сто седемдесет и пет години¹.

(1) гл. 35:28; 47:28; 50:26

8 И Авраам издъхна и умря в честита старост¹, стар и сит *от гни*²; и се прибра при народа си³.

(1) Съд. 8:32; (2) гл. 15:15; 35:29; 1 Лст. 23:1; 2 Лст. 24:15; Йов 42:17; (3) ст. 17; гл. 49:33; Чис. 20:24

9 А синовете му Исаак и Исмаил го погребяха¹ в пещерата Махпелех, в нивата на хетееца Ефрон, сина на Саар, която е срещу Мамврий²,

(1) гл. 35:29; (2) гл. 47:30; 49:29; 50:13

10 нивата, която Авраам купи от хетейските синове. Там беше погребан Авраам, също и жена му Сара¹.

(1) гл. 23:17-20; 49:31

11 А след смъртта на Авраам, Бог благослови сина му Исаак¹; а Исаак живееше при Вир-Лахай-Рои².

(1) гл. 24:35; 26:12,24; Пс. 112:2; (2) гл. 16:14 ст. 12-16; 1 Лст. 29-31

12 Ето родословието на Исмаил, сина на Авраам, когото египтянката Агар, слугинята на Сара, роди на Авраам¹,

(1) гл. 16:15; Съд. 8:24

13 и ето имената на синовете на Исмаил, имената им според родовете им: първородният на Исмаил: Наваиот¹, после Кидар² и Адвейл, и Мавсам,

(1) гл. 28:9; 36:3; Ис. 60:7;

(2) Пс. 120:5; Ис. 21:16,17; Ер. 2:10; Езек. 27:21

14 и Масма, и Дума, и Маса,

15 Адад и Тема¹, Етур, Нафис² и Кедма.

(1) Йов 6:19; (2) 1 Лст. 1:31

16 Тези са синовете на Исмаил, тези са имената им според колибите им и според оградените им села: дванадесет племеначалници според племената им¹.

(1) гл. 17:20

17 И ето годините на живота на Исмаил: сто тридесет и седем години. И като издъхна, умря и се прибра при народа си¹.

(1) ст. 8

18 А потомците му се населиха в земите от Евила до Сур¹, който е срещу Египет, като се отива към Асирия. Така

Исмаил се засели пред лицето на всичките си братя².

(1) гл. 16:7; Изк. 15:22; (2) гл. 16:12

19 Ето родословието на Исаак, сина на Авраам: Авраам роди Исаак¹,

(1) гл. 21:3; 1 Лст. 1:28

20 а Исаак беше на четиридесет години, когато си взе за жена Ревека¹, дъщеря на арамееця Ватуил от Падан-Арам и сестра на арамееця Лаван².

(1) гл. 24:67; (2) гл. 22:23; 27:43

21 И Исаак се молеше на ГОСПОДА за жена си, защото беше бездетна¹; и ГОСПОД го послуша, и жена му Ревека забременя².

(1) гл. 11:30; (2) гл. 30:22,23; Римл. 9:10

22 А децата се блъскаха едно друго вътре в нея и тя каза: Ако е така, защо ми е това? И отиде да се допита до ГОСПОДА¹.

(1) 1 Царе 9:9

23 А ГОСПОД ѝ каза: Два народа са в утробата ти, и две племена ще се разделят от корема ти. Едното племе ще бъде по-силно от другото¹ и по-големият ще слугува на по-малкия².

(1) гл. 48:19;

(2) гл. 27:29,37,40; 2 Царе 8:14; Авд. 21; Римл. 9:12

24 И когато се изпълни времето ѝ да роди, ето, близнаци имаше в утробата ѝ¹.

(1) гл. 38:27

25 Първият излезе червен, цял космат¹, като кожена дреха, и го нарекоха Исав*².

*Космат;

(1) гл. 27:11,23; (2) 1 Лст. 1:34

26 После излезе брат му, като държеше с ръката си петата на Исав¹; затова се нарече Яков*². А Исаак беше на шестдесет години, когато се родиха³.

*Възпитраш, Измаиник

(1) Ос. 12:3; (2) гл. 27:36; Чис. 20:14; Втж. 23:7; Мал. 1:2; Мт. 1:2; Ак. 3:34; Деян. 7:8; (3) гл. 21:5; Ис. Нав. 24:4

27 И като пораснаха децата, Исав стана изкусен ловец, полски човек, а Яков беше кротък човек и живееше в шатрите.

28 Исаак обичаше Исав, защото ядеше от лова му¹, а Ревека обичаше Яков.

(1) гл. 27:3,4

29 Един ден Яков си вареше вариво, а Исав дойде от полето изнемощял.

30 И Исав каза на Яков: Я ми дай да

ям от червеното, това червено *вариво*, защото съм изнемощял! Затова той се нарече Едом^{*1}.

^{*1}Червен; (1) гл. 32:3; 36:1,8,19; Авд. 1

31 И Яков каза: Първо ми продай първородството си¹!

(1) Вжж. 21:17

32 А Исав каза: Ето аз съм на умирање, за какво ми е това първородство?²

(1) 1 Кор. 15:32

33 И Яков каза: Най-напред ми се закълни! И той му се закле, и продаде първородството си на Яков¹.

(1) гл. 27:36

34 Тогава Яков даде на Исав хляб и вариво от леща, и той яде и пи, и стана и си отиде. Така Исав презря първородството¹.

(1) Евр. 12:16

26 И настана глад по земята, след първия глад, който беше в дните на Авраам¹. И Исаак отиде в Герар², при филистимския цар Авимелех.

(1) гл. 12:10; (2) гл. 20:1

2 И ГОСПОД му се яви и каза: Не слитай в Египет; живей в земята, за която ще ти кажа¹:

(1) Пс. 25:12

3 Живей като чужденец в тази земя¹! И аз ще бъда с теб² и ще те благословя, защото на теб и на потомството ти ще дам всички тези земи³, и ще изпълня клетвата, с която се заклек на баща ти Авраам⁴,

(1) Пс. 37:3; Евр. 11:9; (2) ст. 24,28; Изх. 3:12; (3) гл. 12:7;

(4) гл. 17:19; Изх. 2:24; Чис. 23:19; Пс. 105:8,9

4 и ще умножа потомството ти като небесните звезди¹ и ще дам на потомството ти всички тези земи, и в твоето потомство ще се благославят всичките народи на земята²,

(1) гл. 22:17; (2) гл. 12:3

5 понеже Авраам послуша гласа Ми и опази поръченията Ми, заповедите Ми, наредбите Ми и законите Ми¹.

(1) гл. 22:18

6 Затова Исаак остана в Герар¹.

(1) гл. 20:1

7 И когато местните жители го попитаха за жена му, той каза: Тя ми е сестра – защото се боеше да каже: Жена ми е – като си казваше: Да не би

местните жители да ме убият поради Ревека – понеже тя беше красива на глед¹.

(1) гл. 12:11-13

8 А след като беше преседял там дълго време, филистимският цар Авимелех, като погледна от прозореца, видя, че Исаак се смееше, *играейки* с жена си Ревека¹.

(1) Екл. 9:9

9 Тогава Авимелех повика Исаак и каза: Ето, тя наистина ти е жена! А ти защо каза: Тя ми е сестра! Исаак му каза: Защото си казах: Да не би да умра заради нея.

10 И Авимелех каза: Какво е това, което си ни сторил?¹ Лесно можеше някой от народа да лежи с жена ти, и ти щеше да ни навлечеш грях!

(1) гл. 12:18

11 Затова Авимелех заповяда на целия народ, като каза: Който се допре до този човек или до жена му, непременно ще се умъртви¹!

(1) Пс. 105:15

12 И Исаак зася в онази земя и събра през същата година стократно, и ГОСПОД го благослови¹.

(1) гл. 25:11; Пр. 10:22

13 Човекът ставаше велик и продължаваше да става богат, докато стана много богат.

14 Той придоби овце и говеда и много слуги¹; а филистимците му завиждаха².

(1) гл. 13:2; (2) Екл. 4:4

15 И филистимците затрупаха и напълниха с пръст всичките кладенци, които слугите на баща му бяха изкопали в дните на баща му Авраам.

16 И Авимелех каза на Исаак: Иди си от нас, защото си станал много посилен от нас!

17 Затова Исаак си отиде оттам, разпъна шатрите си в долината Герар и живееше там.

18 А Исаак изкопа наново водните кладенци, които бяха изкопани в дните на баща му Авраам¹, защото филистимците ги бяха затрупали след смъртта на Авраам, и ги нарече по имената, с които ги беше нарекъл баща му.

(1) гл. 21:30

19 И слугите на Исаак копаха в доли-

ната и намериха там кладенец с жива вода*.

*те. в случая изворна вода, за разлика от кладенците, в които се е събирала дъждовна вода

20 Но герарските говедари се караха с говедарите на Исаак, като казваха: Наша е водата! Затова Исаак нарече кладенеца Есек*, понеже се караха за него¹.

*Караница; (1) гл. 21:25

21 После изкопаха друг кладенец, но и за него се караха, затова го нарече Ситна*¹.

*Вражда; (1) гл. 21:25

22 Тогава той се премести оттам и изкопа друг кладенец; и за него не се караха. И го нарече Роовот*, като казваше: Защото сега ГОСПОД ни даде пространно място¹, и ние ще бъдем плодovити в тази земя.

*Широта; (1) Пс. 119:32

23 Оттам отиде във Вирсавее¹.

(1) гл. 21:31; Ам. 5:5

24 И ГОСПОД му се яви през същата нощ и каза: Аз съм Бог на баща ти Авраам¹. Не се бой², защото Аз съм с теб³! Ще те благословя и ще умножа твоето потомство заради слугата Си Авраам⁴.

(1) гл. 17:7; (2) гл. 15:1; Изх. 14:13;

Рут 3:11; 3 Царе 17:13; Псалм 3:57; Деян. 18:9,10; (3) ст. 3; гл. 31:5; 39:2,21; Втк. 31:6,8; Ис. 41:10; (4) Лев. 26:42

25 И той издигна там олтар и призова Името на ГОСПОДА¹. Там разпъна и шатрата си², и там слугите на Исаак изкопаха кладенец.

(1) гл. 12:7,8; (2) Евр. 11:9

26 Тогава Авимелех отиде при него от Герар с приятеля си Охозат и военачалника си Фихол.

27 И Исаак им каза: Защо сте дошли при мен, като ме мразите и ме изпъдихте от вас²?

(1) Слъ. 11:7

28 А те казаха: Видяхме явно, че ГОСПОД е с теб¹, и си казахме: Нека се положи клетва между нас, между нас и теб², и нека направим договор с теб³,

(1) гл. 21:22; 1 Царе 18:28; 2 Лев. 15:9;

(2) гл. 21:23; (3) гл. 31:44

29 че няма да ни сториш зло, както и ние не се допряхме до теб и както само добро ти правихме и те изпратихме с мир. Сега виждаме, че ти си благословен от ГОСПОДА¹.

(1) гл. 12:3; 24:31

30 Тогава Исаак им даде угощение и те ядоха и пиха¹.

(1) гл. 31:54; Изх. 18:12

31 На сутринта станаха рано и се заклаха един на друг¹. После Исаак ги изпрати и те си отидоха от него с мир.

(1) гл. 21:27,31

32 И в същия ден слугите на Исаак дойдоха и му съобщиха за кладенеца, който бяха изкопали, и му казаха: Намерихме вода.

33 И го нарече Савее. Затова името на града е Вирсавее до днес¹.

(1) гл. 21:31; Ам. 5:5

34 А когато Исав беше на четиридесет години, взе за жена Юдита, дъщеря на хетееца Веири, и Васемата, дъщеря на хетееца Елон¹.

(1) гл. 28:9; 36:2,3

35 Те бяха горест за душата на Исаак и Ревека¹.

(1) гл. 27:46; 28:8

27 Когато Исаак остаря и очите му отслабнаха, и не можеше да вижда¹, повика по-големия си син Исав и му каза: Сине мой! А той му каза: Ето ме.

(1) гл. 48:10; 1 Царе 3:2; 3 Царе 14:4; Екл. 12:3

2 Тогава той каза: Ето, аз вече остарях, не зная в кой ден ще умра.

3 И така, вземи сега оръжията си, тула си и лъка си, излез на полето и ми улови лов¹,

(1) гл. 25:28

4 и ми стотви вкусно ястие, каквото аз обичам, и ми донеси да ям, за да те благослови душата ми¹, преди да умра.

(1) гл. 48:9

5 А Ревека чу, когато Исаак прогореше на сина си Исав. И Исав отиде на полето да улови лов и да го донесе.

6 Тогава Ревека проговори на сина си Яков и каза: Ето, аз чух баща ти да говори на брат ти Исав така:

7 Донеси ми лов и ми стотви вкусно ястие, за да ям и да те благословя пред ГОСПОДА, преди да умра.

8 И така, сине мой, сега послушай гласа ми в това, което ти поръчвам.

9 Иди още сега в стадото и ми донеси оттам две добри ярета и аз ще

сготвя вкусно ястие за баща ти, каквото той обича;

10 и ти ще го поднесеш на баща си да яде, за да те благослови, преди да умре.

11 Но Яков каза на майка си Ревека: Ето, брат ми Исав е космат мъж¹, а аз съм гладък мъж.

(1) ст. 23; гл. 25:25

12 Може би баща ми ще ме попипа, и аз ще се явя пред него като измамник и ще навлека на себе си проклятие, а не благословение¹.

(1) Вжж. 27:18

13 А майка му каза: Нека твоето проклятие падне върху мен, сине мой, само послушай думите ми и иди ми да донеси!¹

(1) 2 Лст. 22:3

14 И така, той отиде, взе овци и овцодонесе на майка си. И майка му сготви вкусно ястие, каквото баща му обичаше.

15 После Ревека взе добрите дрехи на по-възрастния си син Исав, които се намираха вкъщи при нея, и с тях облече по-младия си син Яков,

16 а ръцете му и гладкото на шията му зави с ярешките кожи.

17 И даде в ръцете на сина си Яков вкусното ястие и хляба, който беше приготвила.

18 И той отиде при баща си и каза: Татко мой! А Исаак каза: Ето ме. Кой си ти, сине мой?

19 А Яков каза на баща си: Аз съм Исав, първородният ти. Направих каквото ми поръча. Стани сега, седни и яж от лова ми, за да ме благослови душата ти!

20 Но Исаак каза на сина си: Как стана, сине мой, че го намери толкова бързо? А той каза: Защото ГОСПОД, твоят Бог, ми даде добър успех¹.

(1) Изж. 20:7

21 Тогава Исаак каза на Яков: Приблужи се, сине мой, за да те попипам дали си ти синът ми Исав, или не.

22 И Яков се приближи при баща си Исаак, и той, като го попипа, каза: Гласът е гласът на Яков, а ръцете са ръце на Исав.

23 И не го позна, защото ръцете му бяха космати като ръцете на брат му Исав¹. И го благослови.

(1) ст. 11

24 И каза: Ти ли си син ми Исав? А той каза: Аз¹.

(1) 3 Царе 13:18

25 Тогава каза: Поднеси ми и ще ям от лова на сина си, за да те благослови душата ми. И му поднесе и той яде; донесе му и вино, и пи.

26 А баща му Исаак му каза: Приблужи се сега и ме целуни, сине мой.

27 И той се приближи и го целуна, и Исаак помириса дъха на облеклото му, и го благослови¹, като каза:

Ето, дъхът на сина ми е като дъх на поле, което е благословил ГОСПОД.

(1) ст. 39; гл. 48:15; Евр. 11:20

28 Бог да ти даде от росата на небото¹ и от тлъстината на земята², и изобилие на жито и на младо вино!

(1) Вжж. 11:11; 33:13,28; (2) гл. 45:18

29 Народи да ти слугуват, и племена да ти се покланят!¹ Да си господар на братята си² и да ти се покланят синовете на майка ти! Проклет всеки, който те къне, и благословен всеки, който те благославя!³

(1) гл. 22:17; (2) ст. 40; гл. 25:23; (3) гл. 12:3

30 Като Исаак свърши да благославя Яков и Яков току-що се беше разделил с баща си Исаак, брат му Исав дойде от лова си.

31 И той също сготви вкусно ястие, поднесе на баща си и му каза: Нека стане баща ми и да яде от лова на сина си, за да ме благослови душата ти.

32 А баща му Исаак му каза: Кой си ти? И той каза: Аз съм първородният ти син Исав.

33 Тогава Исаак се разтрепери твърде много и каза: А кой ще е онзи, който улови лов и ми поднесе, и ядох от всичко, преди да дойдеш ти, и го благослових? И благословен ще бъде¹.

(1) гл. 28:1,3,4

34 Когато Исав чу думите на баща си, извика със силен и много жален вик¹ и каза на баща си: Благослови и мен, и мен, татко мой!²

(1) Евр. 4:1; (2) Евр. 12:17

35 А той каза: Брат ти дойде с измама¹ и взе твоего благословение. (1) гл. 29:25

36 И Исав каза: Затова ли се казва Яков¹, защото сега втори път той ме е спянал! Отне първородството ми, и ето, сега е отнел и благословието ми²! И каза: Не си ли задържал за мен благословение? (1) гл. 25:26; (2) гл. 25:33,34

37 А Исаак в отговор каза на Исав: Ето, поставих го господар над теб¹, направих всичките му братя негови слуги и го надарих с жито и младо вино. И сега какво да сторя за теб, сине мой? (1) гл. 25:23; 3 Царе 22:47

38 И Исав каза на баща си: Само едно благословение ли имаш, татко мой? Благослови и мен, и мен, татко мой! И Исав плака с висок глас¹. (1) Евр. 12:17

39 Тогава баща му Исаак в отговор му каза¹:

Ето, далеч от тълстината на земята ще бъдеш жилището ти, и далеч от росата на небето горе. (1) ст. 27

40 От меча си ще живееш и ще слугуваш на брат си, но ще дойде време, когато ще въстанеш и ще строиш ярема му от врата си¹. (1) 4 Царе 8:20

41 И Исав мразеше Яков заради благословието, с което баща му го благослови. И Исав казваше в сърцето си: Скоро ще настанат дните, когато ще оплакваме баща си, и тогава ще убия брат си Яков¹. (1) гл. 37:18,20; Пр. 18:19; Ам. 1:11; 1 Йн. 3:15

42 И казаха на Ревека думите на повъзрастния ѝ син Исав, затова тя прати да повикат по-младия ѝ син Яков и му каза: Ето, брат ти Исав крои за теб да те убие.

43 И така, сине мой, послушай думите ми, стани и бягай при брат ми Лаван в Харан¹, (1) гл. 11:31; 24:29; 25:20

44 и поживей при него известно време, докато премине яростта на брат ти,

45 докато премине от теб гнева на брат ти, и той забрави това, което си му сторил; тогава ще пратя да те доведат оттам. Защо да се лиша и от двама ви в един ден?

46 И Ревека каза на Исаак: Омръзна ми животът поради хетейските дъщери! Ако и Яков вземе жена от хетейските дъщери, каквито са тези, от дъщерите на тази земя, защо ми е този живот? (1) гл. 26:35

28 Тогава Исаак повика Яков и като го благослови¹, му поръча и каза: Да не вземеш жена от ханаанските дъщери²! (1) гл. 27:33; (2) гл. 24:3

2 Стани, иди в Падан-Арам¹, в дома на Ватуил, бащата на майка си², и оттам вземи жена, от дъщерите на Лаван, брата на майка си. (1) Ос. 12:12; (2) гл. 22:23; 24:4,29

3 И Всемогъщият Бог да те благослови¹ и да те направи плодовит и да те умножи, така че да произлязат от теб множество народи², (1) Рут 2:4; (2) гл. 17:4-6; 24:60

4 и да ти даде благословието на Авраам, на теб и на потомството ти с теб, за да наследиш земята, в която си чужденец, която Бог даде на Авраам¹. (1) гл. 12:2,7; 17:8

5 Така Исаак изпрати Яков и той отиде в Падан-Арам при Лаван, сина на арамеец Ватуил¹ и брата на Ревека, майката на Яков и Исав. (1) Втаж. 26:5

6 А Исав, като видя, че Исаак благослови Яков и го изпрати в Падан-Арам да си вземе жена оттам, като го благослови и му поръча, и каза: Да не вземеш жена от ханаанските дъщери;

7 и че Яков послуша баща си и майка си и отиде в Падан-Арам,

8 Исав видя, че ханаанските дъщери бяха омразни в очите на баща му Исаак¹. (1) гл. 26:35

9 И Исав отиде при Исмаил и освен *гругите* си жени¹ взе за жена и Маелета, дъщеря на Авраамовия син Исмаил, сестра на Наваиот². (1) гл. 26:34; (2) гл. 25:13

10 И така, Яков излезе от Вирсавее и отиде към Харан¹. (1) гл. 11:31; 35:1,7

11 И стигна на едно място и пренощува там, защото слънцето беше

заязляло. И взе *един* от камъните на мястото и го сложи за възглавница, и легна да спи на това място.

12 И сънува¹, и ето, стълба изправена на земята, чийто връх стигаше до небето, и Божиите ангели се качваха и слизаха по нея².

(1) гл. 20:3; (2) Йн. 1:51

13 И ГОСПОД стоеше над нея и каза¹: Аз съм ГОСПОД, Бог на баща ти Авраам и Бог на Исаак². Земята, на която лежиш, ще дам на теб и на потомството ти³.

(1) гл. 35:1; 48:3; (2) гл. 17:7; 32:9; 46:3; Изх. 3:6,15; (3) гл. 12:7; Изх. 2:24; Езеж. 28:25

14 Твоето потомство ще бъде *много-числено* като земния пясък¹, ти ще се разшириш към запад и към изток, към север и към юг и в теб и в твоето потомство ще се благословят всички племена на земята².

(1) гл. 13:16; Изх. 32:13; (2) гл. 12:3

15 Ето, Аз съм с теб¹ и ще те пазя, където и да отидеш², и ще те върна пак в тази земя³, защото няма да те оставя⁴, докато не извърша това, за което ти говорих⁵.

(1) гл. 31:3,5; Деян. 18:10; (2) Пс. 91:11; 121:7; (3) гл. 30:25; 35:6,27; 46:4; Ер. 16:15; (4) Вжж. 31:6,8; Евр. 13:5; (5) гл. 35:3; Лев. 26:42

16 А когато Яков се събуди от съня си¹, каза: Наистина ГОСПОД е на това място, а аз не съм знаел.

(1) Чис. 12:6

17 И се убоя¹, и каза: Колко е страшно това място! Това не е друго освен Божи дом², това е врата небесна.

(1) Изх. 3:6; (2) гл. 35:7,14,15

18 На сутринта Яков стана рано¹, взе камъка, който си беше сложил за възглавница, изправи го за стълб² и изля масло на върха му³.

(1) гл. 21:14; (2) гл. 31:45; Ис. Нав. 24:26; 1 Царе 7:12; (3) гл. 31:13; 35:14

19 И нарече онова място Ветил^{*}, а преди това името на града беше Луз².

*Дом Божий; (1) гл. 12:8; 35:1,7,15; Ис. Нав. 18:13,22; Съд. 20:26; 1 Царе 7:16; 3 Царе 12:29; 4 Царе 2:2; 2 Лст. 13:19; (2) гл. 48:3; Ис. Нав. 16:2

20 Тогава Яков се обрече¹ и каза: Ако Бог бъде с мен и ме запази в това пътуване, по което отивам, и ми даде хляб да ям и дрехи да се облека,

(1) гл. 31:13; Чис. 21:2; Съд. 11:30; 1 Царе 1:11

21 и се завърна с мир в бащиния

си дом, тогава ГОСПОД ще бъде мой Бог¹,

(1) Вжж. 26:17; 2 Царе 15:8; 1 Лст. 4:10

22 и този камък, който изправих за стълб, ще бъде Божий дом¹, и от всичко, което ми дадеш, ще дам десетък на Теб².

(1) гл. 35:7,14,15; (2) гл. 14:20; Лев. 27:32; Мал. 3:10

29 И Яков тръгна и отиде в земята на източните жители¹.

(1) гл. 25:6; 35:1,7

2 И видя, и ето, кладенец на полето¹, и там три стада овце, които почиваха при него, защото от онзи кладенец пояха стадата. А върху отвора на кладенеца *имаше* голям камък.

(1) гл. 24:11

3 И когато всичките стада се събираха там, отместваха камъка от отвора на кладенеца и напояваха овцете, и после пак слагаха камъка на мястото му над отвора на кладенеца.

4 И Яков каза на *овчарите*: Братя, откъде сте? А те казаха: От Харан¹ сме.

(1) гл. 11:31

5 И им каза: Познавате ли Лаван, сина на Нахор¹? Отговориха: Познаваме го.

(1) гл. 24:15,29

6 И им каза: Здрав ли е? А те казаха: Здрав е, и ето, дъщеря му Рахил идва с овцете.

7 А той каза: Ето, още е много рано, не е време да се прибира добитъкът, напоите овцете и идете да ги пасете.

8 А те казаха: Не можем, докато не се съберат всичките стада; тогава отместват камъка от отвора на кладенеца и напояваме овцете.

9 Докато той още говореше с тях, дойде Рахил с овцете на баща си, защото тя ги пасеше.

10 А когато Яков видя Рахил, дъщерята на вуйчо си Лаван, и овцете на вуйчо си Лаван, Яков се приближи и отмести камъка от отвора на кладенеца и напои овцете¹ на вуйчо си Лаван.

(1) Изх. 2:17

11 И Яков целуна Рахил и заплака с висок глас.

12 И Яков каза на Рахил, че е брат

на баща ѝ, и че е син на Ревека, а тя изтича и каза на баща си.

13 А Лаван, като чу за Яков, сестриния си син, изтича да го посрещне. И го прегърна, целуна го и го заведе у дома си¹. Тогава Яков разказа всичко на Лаван.

(1) гл. 24:32

14 И Лаван му каза: Наистина ти си моя кост и моя плът¹. И Яков живя при него един месец.

(1) гл. 37:27; Съд. 9:2; 2 Царе 5:1; Еф. 5:30

15 След това Лаван каза на Яков: Нима като си ми брат, ще ми работиш безплатно? Каж ми каква да ти бъде заплатата¹.

(1) гл. 30:28

16 А Лаван имаше две дъщери. Името на по-голямата беше Лия, а името на по-малката – Рахил¹.

(1) Рут 4:11

17 На Лия очите не бяха здрави, а Рахил имаше хубава снага и беше хубава на глед¹.

(1) гл. 12:11

18 И Яков обикна Рахил и каза: Ще ти работя седем години за по-малката ти дъщеря Рахил.

19 И Лаван каза: По-добре да я дам на теб, отколкото да я дам на друг мъж. Живей при мен.

20 И така, Яков работи за Рахил седем години¹, но поради любовта му към нея² те му се видяха като няколко дни.

(1) ст. 27,30; гл. 30:26; 31:15,41; Ос. 12:12; (2) гл. 34:19

21 След това Яков каза на Лаван: Дай жена ми, защото дойде време да вляза при нея.

22 И така, Лаван събра всичките мъже от това място и даде угощение¹.

(1) Съд. 14:10; Ест. 2:18

23 А вечерта взе дъщеря си Лия и му я доведе, и той влезе при нея.

24 И Лаван даде слугинята си Зелфа¹ за слугиня на дъщеря си Лия.

(1) гл. 30:9; 35:26; 46:18

25 И на сутринта, ето че беше Лия. И Яков каза на Лаван: Какво е това, което ми стори ти?¹ Нали за Рахил ти работих? Тогава защо ме излъга²?

(1) гл. 12:18; 31:26; (2) гл. 27:35

26 А Лаван каза: В нашето място няма обичай да се дава по-младата преди първородната.

27 Свърши сватбената седмица¹ с тази, и ще ти дадем и онази за работата, която ще ми вършиш още седем години².

(1) Съд. 14:12; (2) ст. 20

28 И Яков направи така. Свърши седмицата с Лия и тогава Лаван му даде дъщеря си Рахил за жена.

29 И Лаван даде слугинята си Вала¹ за слугиня на дъщеря си Рахил.

(1) гл. 30:4; 35:25; 46:25

30 И Яков влезе и при Рахил и обикна и Рахил повече от Лия¹. И работи на Лаван още седем години².

(1) Век. 21:15; (2) ст. 20

31 А ГОСПОД, понеже видя, че Лия не беше обичана, отвори утробата ѝ. А Рахил беше бездетна¹.

(1) гл. 11:30

32 И така, Лия забременя и роди син, и го нарече Рувим^{*}, защото си казваше: ГОСПОД погледна на нещастieto ми², сега мъжът ми ще ме обикне.

^{*}Ето, син; (1) 1 Лек. 5:1;

(2) гл. 31:42; Изх. 3:7; 1 Царе 1:11; 2 Царе 16:12

33 И пак забременя и роди син, и каза: Понеже чу ГОСПОД, че не съм обичана, затова ми даде и този. И го нарече Симеон^{*}.

^{*}Чуване

34 И пак забременя и роди син, и каза: Сега вече мъжът ми ще се привърже към мен¹, защото му родих трима сина². Затова го нарече Леви^{*}.

^{*}Привърване; (1) Чис. 18:2; (2) гл. 30:20

35 И пак забременя и роди син, и каза: Този път ще славослова ГОСПОДА. Затова го нарече Юда^{*}. И престана да ражда².

^{*}Славословие; (1) Мт. 1:2; Лк. 3:33; (2) гл. 30:9

30 А когато Рахил видя, че не раждаше деца на Яков, Рахил завидя на сестра си и каза на Яков: Дай ми деца, иначе аз ще умра¹!

(1) 1 Царе 1:10; Пс. 30:16

2 А Яков се разгневи на Рахил и каза: Нима съм аз на мястото на Бога¹, който е лишил утробата ти от плод?

(1) гл. 50:19; 4 Царе 5:7

3 А тя каза: Ето слугинята ми Вала. Влез при нея, и тя да роди на коленете ми¹, за да придобия и аз деца чрез нея²!

(1) гл. 50:23; (2) гл. 16:2

4 И така, тя му даде слугинята си Вала за жена¹ и Яков влезе при нея.

(1) гл. 16:3

5 И Вала забременя и роди син на Яков.

6 Тогава Рахил каза: Бог отсъди за мен и послуша гласа ми, и ми даде син. Затова го нарече Дан*.

*Съдия

7 И Вала, слугинята на Рахил, пак забременя и роди втори син на Яков.

8 Тогава Рахил каза: Силни* борби водих със сестра си и надвих. Затова го нарече Нефталим**.

*букв.: Божи; **Борба моя

9 Когато Лия видя, че престана да ражда¹, взе слугинята си Зелфа и я даде на Яков за жена².

(1) гл. 29:35; (2) гл. 16:3

10 И Зелфа, слугинята на Лия, роди син на Яков.

11 И Лия каза: Щастие дойде. Затова го нарече Гад*.

*Щастие

12 И Зелфа, слугинята на Лия, роди втори син на Яков.

13 Тогава Лия каза: Блажена съм, защото блажена ще ме нарекат жените¹. Затова го нарече Асир*.

*Блаженство; (1) Лк. 1:48

14 И през времето на пшеничената жетва Рувим излезе и намери мандрагорови ябълки* на полето¹ и ги донесе на майка си Лия. И Рахил каза на Лия: Я ми дай от мандрагоровите ябълки на сина си.

*Дудин – плод на любов, бот. алтора mandragora. По онова време се е вярвало, че плодовете на това растение помагат при безплодие; (1) Пес. 7:13

15 А тя ѝ каза: Малко ли ти е, че си отнела мъжа ми, че искаш да отнемеш мандрагоровите ябълки на сина ми? Тогава Рахил ѝ каза: Като е така, нека лежи с теб тази нощ за мандрагоровите ябълки на сина ти.

16 И когато Яков дойде вечерта от полето, Лия излезе да го посрещне и каза: При мен да влезеш, защото те откупих, откупих те с мандрагоровите ябълки на сина си! И той лежа с нея онази нощ.

17 И Бог послуша Лия и тя забременя и роди пети син на Яков.

18 И Лия каза: Бог ми даде наградата ми, заедно дадох слугинята си на мъжа си. Затова го нарече Исахар*.

*Награда

19 И Лия пак забременя и роди шести син на Яков.

20 И Лия каза: Бог ми даде добър дар, сега мъжът ми ще живее с мен, защото му родих шестима сина¹. Затова го нарече Завулон*.

*Живеене; (1) гл. 29:34

21 И после роди дъщеря, която наимува Дина*¹.

*Съд; (1) гл. 34:1

22 След това Бог си спомни за Рахил и Бог я послуша, и отвори утробата ѝ¹.

(1) гл. 25:21; 1 Царе 1:19

23 И тя забременя и роди син, и каза: Бог отне от мен позора¹.

(1) Ис. 4:1; Ак. 1:25

24 И го нарече Йосиф*, като каза: ГОСПОД да ми прибави и друг син¹.

*Дано прибави; (1) гл. 35:17

25 А когато Рахил роди Йосиф, Яков каза на Лаван: Пусни ме да си отида в моето място и в моята земя!¹

(1) гл. 28:15

26 Дай ми жените и децата ми, за които съм ти работил, за да си отида, защото ти знаеш работата, която ти свърших¹.

(1) гл. 29:20,30; 31:6,41

27 А Лаван му каза: Ако съм намерил благоволение пред теб, остана, защото разбрах, че ГОСПОД ме е благословил заради теб¹.

(1) гл. 39:5

28 Каза още: Кажми ми каква заплата искаш, и ще ти я дам¹.

(1) гл. 29:15

29 А Яков му каза: Ти знаеш как съм ти работил и как е бил добитъкът ти при мен¹.

(1) гл. 31:38,39

30 Защото това, което имаше ти преди мен, беше малко, а сега нарасна и стана много. С моето идване ГОСПОД те благослови. Но сега, кога ще работя и за своя си дом?

31 А той каза: Какво да ти дам? И Яков каза: Не ми давай нищо. Ако направиш, каквото ти кажа, аз пак ще پاسа стадото ти и ще го пазя:

32 Да премина днес през цялото ти стадо и да отлъча от него всяко петнисто и пъстро животно и всяко тъмно

животно между овците, и всяка пъстра и петниста между козите. Те ще ми бъдат заплатата¹.

(1) гл. 31:8

33 И напред, когато дойдеш да прегледаш заплатата ми, моята правота ще засвидетелства за мен – всяка коза, която не е петниста и пъстра, и всяка овца, която не е тъмна у мен, ще се счита за крадена.

34 И Лаван каза: Нека да бъде, както си казал.

35 И така, в същия ден отлъчи петнистите и шарени козли, всичките петнисти и пъстри кози, всичките, на които имаше бяло, и всичките черни между овците, и ги предаде в ръцете на синовете му.

36 И постави тридневен път между себе си и Яков, а Яков пасеше останалите от стадата на Лаван.

37 Тогава Яков взе зелени пръчки от топола, от леска и от явор и изрязва по тях бели ивици, така че да се вижда бялото по пръчките.

38 Тези пръчки, по които беше изрязал белите ивици, сложи пред стадата в коритата, в поилата, където идваха стадата да пият. И зачеваха, когато идваха да пият.

39 И стадата зачеваха пред пръчките и стадата раждаха шарени, петнисти и пъстри¹.

(1) гл. 31:9,10

40 И Яков отлъчваше агнетата и обръщаше овците към шарените и към всичките тъмни от стадото на Лаван, а своите стада сложи отделно и не ги сложи с овците на Лаван.

41 И когато по-силните животни зачеваха, Яков слагаше пръчките в коритата пред очите на стадото, за да зачеват при пръчките.

42 А когато животните бяха по-слаби, не ги слагаше. Така се падаха по-слабите на Лаван, а по-силните на Яков¹.

(1) гл. 31:12

43 Така човекът забогатя твърде много и придоби големи стада, слугини и слуги, камили и магарета¹.

(1) гл. 13:2

31 А Яков чу думите на синовете на Лаван, които говореха: Яков отне целия имот на баща ни, и от бащиния ни имот придоби цялото това богатство¹!

(1) Екл. 4:4

2 И ето, Яков видя, че лицето на Лаван не беше към него така както преди¹.

(1) 1 Царе 18:9

3 А ГОСПОД каза на Яков: Върни се в земята на бащите си и в рода си, и аз ще бъда с теб¹!

(1) гл. 28:15; 32:9

4 Тогава Яков прати да повикат Рахил и Лия на полето при стадото му

5 и им каза: Виждам, че лицето на баща ви не е към мен така както преди, но Бог на баща ми е бил с мен¹.

(1) гл. 26:24

6 Вие знаете, че с всичката си сила работих на баща ви¹,

(1) гл. 30:26,29

7 но баща ви ме излъга и десет пъти¹ променя заплатата ми², обаче Бог не го остави да ми направи зло³.

(1) Чис. 14:22; (2) ст. 41; (3) гл. 20:6,7

8 Ако кажеше така: Петнистите ще ти бъдат заплатата. – тогава цялото стадо раждаше петнисти, а ако кажеше така: Шарените ще ти бъдат заплатата. – тогава цялото стадо раждаше шарени¹.

(1) гл. 30:32

9 Така Бог отне добитъка от баща ви и го даде на мен.

10 И във времето, когато зачеваше стадото, повдигнах очи и видях насьн, че ето, козите, които се качваха на стадото, бяха шарени, петнисти и сиви¹.

(1) гл. 30:39

11 И Божият Ангел¹ ми каза насьн: Якове! И аз отговорих: Ето ме.

(1) гл. 22:15

12 И Той каза: Повдигни сега очи и виж, че всичките кози, които се качват на стадото, са шарени, петнисти и сиви¹, защото видях всичко, което ти прави Лаван².

(1) гл. 30:42; (2) Изх. 3:7,9; Пс. 10:14

13 аз съм Бог на Ветил, където ти помаза с масло стълб и където Ми се обрече¹. Стани сега, излез от тази земя и се върни в земята на рода си!

(1) гл. 28:18-22

14 И Рахил и Лия в отговор му казаха: Имаме ли ние още дял или наследство в бащиния си дом?

15 Не ни ли счете той като чужденки, защото ни продаде¹ и даже изяде дадените за нас пари?
(1) гл. 29:20,27

16 Защото цялото богатство, което Бог отне от баща ни, е наше и на нашите деца. Затова направи сега, каквото Бог ти е казал.

17 Тогава Яков стана и сложи децата и жените си на камилите.

18 И подкара всички си добитък и целия си имот, който беше придобил, спечеления от него добитък, който беше събрал в Падан-Арам¹, за да отиде в ханаанската земя при баща си Исаак.
(1) гл. 32:5

19 А Лаван беше отишъл да стриже овцете си¹ и Рахи открадна домашните идоли² на баща си³.

(1) гл. 38:13; 1 Царе 25:2; 2 Царе 13:23,24; (2) Съд. 17:5; 1 Царе 19:13; 4 Царе 23:24; (3) гл. 35:2; Исис. Нав. 24:2

20 И така, Яков побягна тайно от арамеца Лаван, без да му съобщи, че си отива.

21 Побягна с целия си имот, стана и премина реката *Ефрат*, и се отправи към планината Галаад.

22 А на третия ден съобщи на Лаван, че Яков побягна.

23 И той взе със себе си братята си и го гони седем дни, и го стигна на планината Галаад.

24 Но през нощта Бог дойде насън¹ при арамеца Лаван и му каза: Внимавай да не кажеш на Яков ни зло, ни добро!²
(1) гл. 20:3; (2) гл. 24:50; 2 Царе 13:22

25 И така, Лаван стигна Яков. Яков беше разпънал шатрата си на планината, и Лаван с братята си разпъна своята на планината Галаад.

26 И Лаван каза на Яков: Какво направи ти?¹ Защо побягна скришно и отведе дъщерите ми като заплени с меч?
(1) гл. 29:25

27 Защо се скри, за да бягаш, и ме измами, а не ми съобщи, за да те из-

прята с веселие и с песни, с тъпани и с арфи,

28 нито ме остави да целуна синовете и дъщерите си?¹ Ти си постъпил безумно².

(1) гл. 31:55; Рут 1:9,14; 3 Царе 19:20; Деян. 20:37; (2) 1 Царе 13:13; 2 Лек. 16:9

29 Ръката ми е силна да ви стори зло, но Бог на баща ви ми говори през нощта и каза: Внимавай да не кажеш на Яков ни зло, ни добро¹.

(1) гл. 24:50; 2 Царе 13:22

30 И сега вече си тръгнал, понеже много ти е домъчняло за бащиния ти дом; но защо си откраднал боговете ми?¹

(1) Съд. 18:24

31 А Яков в отговор каза на Лаван: Уплаших се, защото си казах, да не би да ми отнемеш насила дъщерите си.

32 У когото намериш боговете си, той да не остане жив¹. Пред братята ни прегледай какво твое има у мен и си го вземи. Защото Яков не знаеше, че Рахил ги беше откраднала.

(1) гл. 44:9

33 И така, Лаван влезе в шатрата на Яков, в шатрата на Лия и в шатрите на двете слугини, но не намери *боговете*. Тогава, като излезе от шатрата на Лия, влезе в шатрата на Рахил.

34 А Рахил беше взела домашните идоли¹, беше ги сложила в седлото на камилата и седеше на тях. А Лаван претърси цялата шатра, но не ги намери.

(1) Съд. 18:24

35 А тя каза на баща си: Да не се раздразни господарят ми, задето не мога да стана пред теб, понеже имам обикновеното на жените. И той претърси *всичко*, но не намери идолите.

36 Тогава Яков се разсърди и се скара с Лаван. Яков проговори и каза на Лаван: Какво е престъплението ми? Какъв е грехът ми, че си се втурнал след мен толкова разпалено?

37 Като претърси всичките ми вещи, какво намери от цялата си покъщнина? Сложи го тук пред моите братя и твоите братя, и нека отсъдят между двама ни.

38 Двадесет години вече съм бил при теб – овцете ти и козите ти не помятаха¹, и овните на стадото ти не изядох.

(1) гл. 30:29

39 Разкъсано от звяр не ти донесох, аз понасях загубата. От мен ти изискваше *откраднатото*, било че се открадне денем, или нощем¹.

(1) Изх. 22:10-13

40 *Ето как* беше с мен: денем пекът ме изнуряваше, а нощем – мразът, и сънят бягаше от очите ми.

41 Двадесет години вече съм бил в дома ти; четиринадесет години ти работих за двете ти дъщери¹ и шест години за стадото ти, и ти десет пъти промени заплатата ми². (1) гл. 29:27; (2) ст. 6,7

42 Ако не беше с мен Бог на бащите ми, Бог на Авраам, Страхът на Исаак, ти със сигурност би ме изпратил сега без нищо. Бог видя моята неволя¹ и труда на ръцете ми и *те* изобличи нощес².

(1) гл. 29:32; (2) Пс. 124:1-3,7

43 А Лаван в отговор каза на Яков: Тези дъщери са мои дъщери и синовете са мои синове и стадата са мои стада. Всичко, което виждаш, е мое. Но какво да сторя днес на тези мои дъщери или на синовете им, които са народили?

44 И сега ела, аз и ти да направим договор¹, който да бъде свидетелство между мен и теб.

(1) гл. 26:28

45 Тогава Яков взе камък и го изправи за стълб¹.

(1) гл. 28:18,22

46 И Яков каза на братята си: Натрупайте камъни. И те взеха камъни и направиха грамада и ядоха там край грамадата.

47 Лаван я нарече Йегар Сахадута*, а Яков я нарече Галаад**,

*халд.: Грамада на свидетелство; **евр.: Грамада на свидетелство

48 И Лаван каза: Тази грамада е свидетел¹ днес между мен и теб. Поради това тя се нарече Галаад (1) Ис. Нав. 22:27

49 и Масфа*¹, защото каза: ГОСПОД да бди между мен и теб, когато сме далеч един от друг. *Стражница; (1) Съд. 10:17

50 Ако се държиш зле с дъщерите ми

или ако вземеш други жени освен дъщерите ти – няма никой човек с нас за *свидетел*: ето, Бог е свидетел¹ между мен и теб.

(1) Съд. 11:10; 1 Царе 12:5; Ер. 42:5; Мал. 2:14; 1 Сол. 2:5

51 Лаван каза още на Яков: Гледай тази грамада и гледай стълба, който изправих между мен и теб –

52 тази грамада да бъде свидетел¹, и стълбът да бъде свидетел, че аз няма да премина тази грамада към теб, нито ти ще преминеш тази грамада и този стълб към мен за зло. (1) Ис. Нав. 22:27

53 Бог на Авраам и Бог на Нахор, Бог на баща им, нека съди между нас¹. И Яков се закле в Страх на баща си Исаак.

(1) гл. 16:5

54 Тогава Яков принесе жертва на планината и повика братята си да ядат хляб¹. И ядоха хляб, и пренощуваха на планината.

(1) гл. 26:30; 1 Царе 9:12

55 И на сутринта Лаван стана рано, целуна синовете си и дъщерите си¹ и ги благослови². И Лаван тръгна и се върна в своето място³.

(1) гл. 31:28; (2) гл. 24:60; (3) гл. 18:33

32 Тогава Яков отиде по пътя си и Божии ангели го срещнаха.

2 И като ги видя, Яков каза: Това е Божие войнство¹; и нарече мястото Маханаим².

(1) 4 Царе 6:17; 1 Лек. 12:22; Лк. 2:13; (2) Ис. Нав. 13:30; 2 Царе 2:8; Пес. 6:13

3 И Яков изпрати пред себе си вестители до брат си Исав в земята Сиир¹, в местността Едом²,

(1) гл. 33:14; 36:8,9; Съд. 5:4; Ис. 21:11; (2) гл. 25:30

4 и им поръча, като каза: Така да кажете на господаря ми Исав: Така говори слугата ти Яков: Бях чужденец при Лаван, и останах досега¹.

(1) гл. 31:3,21

5 Придобих говеда и магарета, овце и слуги, и слугини¹. И изпратих да известят на господаря ми, за да намеря благоволение² ти³.

(1) гл. 31:18; (2) гл. 33:8,15; 34:11; 47:25; Рут 2:2,13; 1 Царе 1:18

6 А вестителите се върнаха при Исав и казаха: Ходихме при брат ти Яков, а и той идва да те посрещне, и четиристотин мъже с него¹.

(1) гл. 33:1

7 А Яков се уплаши много и се смути, и раздели хората, които бяха с него, овцете, говедата и камилите на два стана, като каза:

8 Ако налети Исав на единия стан и го удари, останалият стан ще се избави.

9 Тогава Яков каза: Боже на баща ми Авраам и Боже на баща ми Исаак¹, ГОСПОДИ, който си ми казал: Върни се² в отечеството си и при рода си, и аз ще ти сторя добро!

(1) гл. 28:13; (2) гл. 31:3,13

10 Не съм достоен за всичките милости и цялата вяроност, които си оказал на слугата Си¹, защото с тоягата си преминах този Йордан, а сега станах два стана.

(1) гл. 24:27; 2 Царе 7:18

11 Избави ме, моля Ти се, от ръката на брат ми, от ръката на Исав, защото се боя от него, да не би като дойде да поразии и мен, и майка с деца.

12 А Ти си казал: Наистина ще ти сторя добро и ще направя потомството ти като морския пясък, който поради множеството си не може да се изброи¹.

(1) гл. 13:16; 15:5

13 И като пренощува там онази нощ, взе от онова, което му дойде подръка, за подарък¹ на брат си Исав:

(1) гл. 33:11; 43:11; Пр. 17:8

14 двеста кози и двадесет козли, двеста овце и двадесет овни,

15 тридесет дойни камили с малките им, четиридесет крави и десет бика, двадесет магарици и десет жребчета,

16 и предаде всяко стадо отделно в ръцете на слугите си. И каза на слугите си: Минете пред мен и оставете разстояние между стадо и стадо.

17 На първия поръча и каза: Когато те срещне брат ми Исав и те попита, като каже: Чий си? Къде отиваш? Чии са тези пред теб? –

18 тогава да кажеш: Те са на слугата ти Яков – подарък, който изпраща на господаря ми Исав. И ето, той *угва* след нас¹.

(1) 1 Царе 25:19

19 Така поръча и на втория, и на

третия, и на всичките, които вървяха след стадата, като казваше: По този начин ще говорите на Исав, когато го срещнете.

20 И ще кажете: Ето, и сам слугата ти Яков *угва* след нас. Защото си казваше: Ще го умилостивя с подаръка¹, който върви пред мен, и после ще видя лицето му²; може би ще ме приеме *благосклонно*.

(1) гл. 33:11; 43:11; Пр. 17:8; (2) 1 Царе 25:19

21 И така, подаръкът мина пред него, а сам той остана през онази нощ в стана.

22 И като стана през нощта, взе двете си жени, двете си слугини и единадесетте си деца, и премина брoда на Явок.

23 Взe ги и ги прекара през потока, прекара и всичко, което имаше.

24 А Яков остана сам. И някой се бореше с него до зазоряване¹.

(1) Ос. 12:3

25 И като видя, че не му надви, се допря до ставата на бедрото му и ставата на бедрото на Яков се измести, като се бореше с него.

26 Тогава каза: Пусни ме, защото се зазори. А Яков каза: Няма да те пусна¹, докато не ме благословиш².

(1) 4 Царе 4:30; (2) 1 Лек. 4:10

27 А той му каза: Как ти е името? Отговори: Яков.

28 А той каза: Няма да се наричаш вече Яков, а Израил¹, защото си бил в борба с Бога и с хора и си надвил.

¹Божии воини

(1) гл. 17:5; 35:10; 3 Царе 18:31; 4 Царе 17:34; 1 Лек. 1:34

29 А Яков го попита, като каза: Моля те, кажи ми името си. А той каза: Защо питаш за името ми¹? И го благослови там².

(1) Съд. 13:17,18; Ис. 9:6; (2) гл. 35:9

30 И Яков нарече мястото Фануил^{*}, защото си казваше: Видях Бога лице в лице¹ и душата ми беше спасена².

^{*}Божие лице; (1) гл. 16:13;

(2) Изх. 24:10,11; Вжз. 5:24; Съд. 6:22,23; Ис. 6:5-7

31 Слънцето го огря, като преминаваше покрай Фануил¹, и куцаше с бедрото си.

(1) Съд. 8:8; 3 Царе 12:25

32 Затова и до днес израилевите синове не ядат жилата, която е върху ставата на бедрото, защото се допря до ставата на бедрото на Яков при жилата.

33 След това Яков повдигна очи и ето, Исав идваше, и четиристотин мъже с него¹. И раздели децата на Лия и на Рахил и на двете слугини.

(1) гл. 32:6

2 Слугините и децата им сложи напред, Лия и децата ѝ след тях, а Рахил и Йосиф – най-отзад.

3 А сам той отиде пред тях и седем пъти се поклони до земята¹, докато стигна при брат си.

(1) гл. 18:2

4 И Исав изтича да го посрещне, прегърна го, падна на врата му и го целуна, и те заплакаха¹.

(1) гл. 45:14,15; 46:29; 1 Царе 20:41

5 И като повдигна очи и видя жените и децата, каза: Какви са ти тези? И той каза: *Това са* децата, които Бог благодатно подари на слугата ти¹.

(1) гл. 48:9

6 Тогава слугините и децата им пристъпиха и се поклониха.

7 И Лия и децата ѝ пристъпиха и се поклониха, а после пристъпиха Йосиф и Рахил и се поклониха.

8 Тогава *Исав* каза: За какво ти е целият този стан, който срещнах? А той каза: За да намеря благоволениято на господаря си¹.

(1) гл. 32:5

9 А Исав каза: Имам достатъчно, брате мой, ти задръж своите си.

10 Но Яков отвърна: Не, моля ти се, ако съм намерил благоволение пред теб, приеми подаръка ми от ръката ми, тъй като видях лицето ти, като че видях Божиите лице, и ти беше благо-склонен към мен.

11 Приеми, моля ти се, подаръка ми¹, който ти е поднесен, защото Бог е постъпил благо към мен и имам всичко. И като настояваше², той прие.

(1) гл. 32:13; 1 Царе 25:27; (2) 4 Царе 5:23

12 Тогава *Исав* каза: Да тръгнем и да вървим, и аз ще вървя пред теб.

13 Но *Яков* му каза: Господарят ми знае, че децата са нежни, и че имам със себе си дойни овце и говеда, и ако ги пресият само един ден, цялото стадо ще измре¹.

(1) Пр. 12:10

14 Господарят ми нека замине, моля те, пред слугата си, а аз ще карам полека според хода на добитъка, който е пред мен, и според хода на децата, докато стигна при господаря си в Сиир¹.

(1) гл. 32:3

15 А Исав каза: *Поне* да оставя с теб неколцина от хората, които са с мен. Но той каза: Каква нужда, *стига* да намеря благоволениято на господаря си?¹

(1) гл. 32:5

16 И така, в същия ден Исав се върна по пътя си за Сиир.

17 А Яков замина за Сокхот¹, където си построи къща и направи кошари за добитъка си. Затова мястото се нарече Сокхот*.

*Колби; (1) Съд. 8:5; 3 Царе 7:46

18 И като се върна от Падан-Арам, Яков дойде благополучно* в града Сихем¹, който е в хаананската земя, и се разположи пред града.

*или: с мир; (1) гл. 12:6

19 И купи за сто сребърника¹ нивата, където разпъна шатрата си, от синовете на Емор, бащата на Сихем².

(1) гл. 23:13-18; Иис. Нав. 24:32; Ин. 4:5; (2) Съд. 9:28

20 Там издигна олтар, и го наименова Ел-Елое Израил*¹.

*Бог, Бог на Израил; (1) гл. 12:7; 1 Лет. 29:10

34 А Дина, дъщерята на Лия¹, която тя беше родила на Яков, излезе да види дъщерите на *ОНАЗИ* земя.

(1) гл. 30:21

2 И Сихем, синът на евееца Емор, местния владетел, като я видя, взе я, лежа с нея и я изнасили¹.

(1) 2 Царе 13:11,14

3 И душата му се привърза към Якововата дъщеря Дина и обикна момичето, и говори на момичето по сърце-то му¹.

(1) гл. 50:21; Съд. 19:3; Ос. 2:14

4 И Сихем говори на баща си Емор и каза: Взemi ми това момиче за жена!¹

(1) Съд. 14:2

5 А Яков чу, че той обезчестил дъщеря му Дина, но понеже синовете му бяха с добитъка му на полето, Яков си замълча до завръщането им.

6 И Емор, бащата на Сихем, излезе при Яков, за да говори с него.

7 А като чуха за станалото, синовете на Яков дойдоха от полето. И тези мъже се наскъриха и много се разгневиха¹, защото той сторил безчестие на Израил², като лежал с дъщерята на Яков – нещо, което не трябваше да стане.

(1) 2 Царе 13:21;

(2) Вжак. 22:21; Съд. 19:23; 20:6; 2 Царе 13:12

8 И така, Емор говори с тях и каза: Душата на сина ми Сихем се е привързала към дъщеря ви. Моля ви, дайте му я за жена.

9 И се сродете с нас, давайте ни вашите дъщери и взимайте за вас нашите дъщери¹.

(1) гл. 24:3

10 Живейте с нас, ето, земята е пред вас – настанете се и търгувайте в нея и придобивайте владения в нея¹.

(1) гл. 20:15

11 Също и Сихем каза на баща ѝ и на братята ѝ: Само да намеря вашето благоволение¹, каквото ми кажете, ще дам.

(1) гл. 32:5

12 Искайте от мен най-голямо вено* и дарове, ще дам, както ми кажете, само ми дайте момичето за жена¹!

*откупна цена за деввица; (1) Изх. 22:16; 1 Царе 18:25

13 А синовете на Яков отговориха на Сихем и на баща му Емор с лукавство¹, понеже той беше обезчестил сестра им Дина. И им говориха и казаха:

(1) Пр. 26:24-26

14 Не можем да направим това, да дадем сестра си на необрязан човек, защото това би било позор за нас¹.

(1) Иис. Нав. 5:7,9; Съд. 14:3

15 Само при това условие ще се съгласим с вас: ако станете все като нас, да обрязвате всеки от мъжки пол между вас¹.

(1) гл. 17:10

16 Тогава ще ви даваме нашите дъ-

щери и ще вземаме вашите дъщери за нас, ще живеем с вас и ще станем един народ.

17 Но ако не ни послушате да се обрежете, тогава ще вземем дъщеря си и ще си отидем.

18 И думите им се видяха добри на Емор и на Сихем, сина на Емор.

19 И младежът не се забави да направи това, защото много обичаше дъщерята на Яков¹. А в целия му бащин дом той беше най-уважаван.

(1) гл. 29:20

20 Тогава Емор и синът му Сихем дойдоха при портата на града си¹ и говориха на градските мъже, и казаха:

(1) Рут 4:1; Йов 29:7

21 Тези хора са миролюбиви към нас, затова нека живеят в земята и търгуват в нея, защото, ето, земята е достатъчно широка и за тях. Нека вземаме дъщерите им за жени и да им даваме нашите дъщери.

22 Тези хора се съгласиха да живеят с нас и да бъдем един народ, само с това условие, ако всеки от мъжки пол между нас се обреже¹, както те се обрязват.

(1) гл. 17:10

23 Стадата им, имотът им и всичкият им добитък няма ли да бъдат наши? Само да се съгласим с тях, и те ще живеят с нас.

24 Тогава всичките, които излизаха от портата на града му¹, послушаха Емор и сина му Сихем и всеки от мъжки пол се обряза, всичките, които излизаха от портата на града му.

(1) гл. 23:10,18

25 А на третия ден, когато бяха в болките си¹, двама от синовете на Яков, Симеон и Леви, братя на Дина, взеха всеки меч си, нападнаха безпрепятствено града и избиха всички от мъжки пол².

(1) Иис. Нав. 5:8; (2) гл. 49:5-7

26 Убиха с острото на меча Емор и сина му Сихем, а Дина взеха от дома на Сихем и си излязоха.

27 Тогава синовете на Яков се спуснаха върху убитите и ограбиха града, понеже бяха обезчестили сестра им.

28 Заграбиха овцете им, говедата им,

магаретата им, каквото имаше в града и по полето, и всичкото им богатство.

29 И откараха в плен всичките им деца и жени и разграбиха всичко, което имаше в къщите¹. (1) Чис. 31:9,11

30 А Яков каза на Симеон и Леви: Вие ми докарахте бедствие¹, понеже ме направихте да съм омразен² между жителите на тази земя, между ханаанците и ферезейците³. И понеже аз имам малко хора⁴, те ще се съберат против мен и ще ме поразят, и ще погина аз и домоът ми. (1) Ис. Нав. 7:25; (2) Изх. 5:21;

¹ Царе 13:4; ² Царе 16:21; (3) гл. 12:6; 13:7; (4) Пс. 105:12

31 А те казаха: Трябваше ли той да постъпи със сестра ни като с блудница?

35 След това Бог каза на Яков: Стани, иди във Ветил¹ и живей там. И там издигни олтар на Бога, който ти се яви², когато бягаше от лицето на брат си Исав³.

(1) ст. 15; гл. 28:19; (2) гл. 28:13; 31:13; (3) гл. 28:10,17; 29:1

2 Тогава Яков каза на дома си¹ и на всички, които бяха с него: Изхвърлете чуждите богове, които са между вас², очистете се³ и сменете дрехите си⁴,

(1) гл. 18:19; (2) гл. 31:19; Ис. Нав. 24:14,23; 1 Царе 7:3;

¹ Кор. 10:7,14; (3) 2 Кор. 7:1; (4) Изх. 19:10,14

3 и да станем да отидем във Ветил, и там ще издигна олтар на Бога, който ме послуша в деня на бедствието ми и беше с мен в пътя, по който ходих¹.

(1) гл. 28:15; 48:15

4 И така, те дадоха на Яков всичките чужди богове¹, които бяха в ръцете им, и обичите, които бяха на ушите им*, и Яков ги скри под дъба, който беше при Сихем².

*Такива обичи са се носели като талисмани.; (1) Ис. 2:20; (2) Ис. Нав. 24:25,26

5 След това тръгнаха. И страх Божи¹ беше върху градовете, които бяха наоколо им, така че не преследваха синовете на Яков.

(1) Изх. 23:27; 1 Царе 14:15; 2 Лек. 14:14

6 И така, Яков дойде в Луз, в ханаанската земя, който е Ветил, той и целият народ, който беше с него¹.

(1) гл. 28:15,19

7 И там издигна олтар¹ и нарече мяс-

тото Ел-Ветил*², защото там му се яви Бог³, когато бягаше от лицето на брат си⁴.

*Бог на Божия дом; (1) ст. 15; гл. 28:19; (2) гл. 28:13; 31:13; (3) гл. 28:10,17; 29:1; (4) гл. 12:7

8 И Девора, бавачката на Ревека¹, умря и я погребяха под дъба, по-долу от Ветил, затова се нарече Дъб на плача. (1) гл. 24:59

9 И Бог пак се яви на Яков след завръщането му от Падан-Арам и го благослови¹.

(1) гл. 32:29; 48:3; Ос. 12:4

10 И Бог му каза: Името ти е Яков, но няма вече да се наричаш Яков, а името ти ще бъде Израил¹. И го нарече Израил. (1) гл. 32:28

11 И Бог му каза: Аз съм Бог, Всемогъщият¹. Бъди плодовит и се умножавай; народ, даже множество народи ще произлязат от теб и царе ще излязат от семенниците ти²;

(1) гл. 17:1; (2) гл. 17:6

12 и земята, която дадох на Авраам и Исаак, ще я дам на теб¹ и на потомството ти след теб ще дам земята.

(1) гл. 12:7; Изх. 2:24; Евр. 11:9

13 Тогава Бог се възнесе от него, от мястото, където говори с него¹.

(1) гл. 17:22

14 И Яков издигна стълб на мястото, където говори с него, каменен стълб, и принесе възлияние на него и го поля с масло¹.

(1) гл. 28:18

15 И Яков нарече мястото, където Бог говори с него, Ветил¹.

(1) ст. 1,7

16 След това тръгнаха от Ветил, а като стигнаха близо до Ефрат, Рахил роди и много се мъчеше при раждането си¹.

(1) гл. 3:16

17 А като се мъчеше да роди, акушерката ѝ каза: Не се бой, защото и той ти е син¹.

(1) гл. 30:24

18 А като предаваше душа – защото умря – Рахил го нарече Венони*¹, а баща му го нарече Вениамин**².

*Син на скръбта ми; **Син на десница, илш: Син на щастие

(1) 1 Царе 4:20; (2) гл. 49:27

19 Така Рахил умря и я погребяха край пътя за Ефрат, който е Витлеем¹.

(1) гл. 48:7; Рут 1:2; 4:11; 1 Царе 16:4; 2 Царе 23:14; 2 Лек. 11:6; Мух. 5:2

20 И Яков издигна стълб над гроба

й. Той е стълб на гроба на Рахил и до днес¹.

(1) 1 Царе 10:2

21 След това Израил тръгна и разпъна шатрата си¹ отвъд Мигдал-Едер.

(1) Евр. 11:9

22 И когато Израил живееше в оази земя, Рувим отиде и лежа с Вала, наложницата на баща си¹. И Израил научи за това². А синовете на Яков бяха дванадесет:

(1) гл. 49:4; Лев. 18:8; Вжж. 27:20; 2 Царе 16:22; 1 Лет. 5:1; 1 Кор. 5:1; (2) 1 Царе 2:22-25; 2 Царе 13:21 ст. 23-26; гл. 46:8-24; 49:3-27; Изх. 1:1-5; Чис. 1:5-15, 20-42; 2:3-29; 7:12-78; 10:14-27; 13:4-15; 26:5-57; 34:19-28; Вжж. 27:12-14; 33:6-24; Иис. Нав. 13-19; Съд. 5:14-18; 1 Лет. 2:1-2; 4:7; 12:24-37; 27:16-22; Езж. 48:31-34; Откр. 7:4-8

23 Синовете на Лия¹: Рувим², първородният на Яков, и Симеон², Леви², Юда², Исахар³ и Завулон³.

(1) Рут 4:11; (2) гл. 29:32-35; (3) гл. 30:18, 20

24 Синовете на Рахил¹: Йосиф² и Вениамин³.

(1) Рут 4:11; (2) гл. 30:24; (3) гл. 35:18; 43:29

25 Синовете на Вала, слугинята на Рахил: Дан¹ и Нефталим¹.

(1) гл. 30:6, 8

26 Синовете на Зелфа, слугинята на Лия: Гад¹ и Асир¹. Тези са синовете на Яков², които му се родиха в Падан-Арам.

(1) гл. 30:11, 13; (2) Деян. 7:8

27 После Яков дойде при баща си Исаак в Мамврий¹, в Кириат-Арва, който е Хеврон², където Авраам и Исаак бяха живели като чужденци³.

(1) гл. 13:18;

23:19; 49:29-31; (2) гл. 37:14; Иис. Нав. 14:15; (3) гл. 17:8

28 И дните на Исаак станаха сто и осемдесет години¹.

(1) гл. 25:7-9

29 И Исаак издъхна, умря стар и сит от дни и се прибра при народа си. И синовете му Исав и Яков го погребяха¹.

(1) гл. 25:7-9

36 Ето родословието на Исав, който е Едом¹.

(1) гл. 25:30; 1 Царе 14:47

2 Исав си взе жени от ханаанските дъщери: Ада, дъщеря на хетеец Елон¹, и Оливема, дъщеря на Ана, син на евеец Севергон,

(1) гл. 26:34

3 и Васемата, дъщеря на Исмаил, сестра на Наваиот¹.

(1) гл. 25:13

ст. 4-14; 1 Лет. 1:35-37

4 Ада роди на Исав Елифаз, Васемата роди Рагуил,

5 а Оливема роди Еус, Еглом и Корей. Тези са синовете на Исав, които му се родиха в ханаанската земя¹.

(1) ст. 14, 18

6 А Исав взе жените си, синовете си, дъщерите си и всичките хора от дома си, стадата си, всичкия си добитък и целия си имот, който беше придобил в ханаанската земя, и отиде в една земя далеч от брат си Яков.

7 Защото имотът им беше толкова много, че не можеха да живеят заедно. Земята, където живеяха като чужденци, не можеше да ги побере поради стадата им¹.

(1) гл. 13:6, 11

8 И така, Исав се засели на планината Сиир¹. Исав е Едом².

(1) ст. 43; гл. 32:3; Вжж. 2:5; Иис. Нав. 24:4; Авд. 1, 3, 21;

(2) гл. 25:30; 1 Царе 14:47

9 Ето родословието на Исав, баща на едомците в планината Сиир¹:

(1) ст. 43; гл. 32:3; Вжж. 2:5; Иис. Нав. 24:4; Авд. 1, 3, 21

10 Това са имената на синовете на Исав: Елифаз, син на Ада, жената на Исав, Рагул, син на Васемата, жената на Исав.

11 А синовете на Елифаз бяха: Теман, Омар, Сефо и Готом, и Кенез.

12 А Тамна беше наложница на Елифаз, сина на Исав, и роди на Елифаз Амалик. Тези са синовете от Ада, жената на Исав.

13 И ето синовете на Рагуил: Нахат и Зара, Сама и Миза. Тези са синовете от Васемата, жената на Исав.

14 И ето синовете на Оливема, жената на Исав, дъщеря на Ана, син на Севергон: тя роди на Исав Еус, Еглом и Корей.

15 Ето князете на синовете на Исав: синовете на първородния на Исав, Елифаз: княз Теман, княз Омар, княз Сефо, княз Кенез,

16 княз Корей, княз Готом, княз Амалик. Тези са князете, произлезли от Елифаз в земята Едом¹. Тези са синовете на Ада.

(1) Изх. 15:15

17 И ето синовете на Рагуил, сина на Исав: княз Нахат, княз Зара, княз Сама, княз Миза. Тези са князете, про-

излезли от Рагуил в земята Едом. Тези са синовете на Васемата, жената на Исав.

18 И ето синовете на Оливема, жената на Исав: княз Еус, княз Еглом, княз Корей. Тези са князете, *произлезли* от Оливема, жената на Исав, дъщеря на Ана.

19 Тези са синовете на Исав и тези са князете им. Това е Едом¹.

(1) гл. 25:30; 1 Царе 14:47

ст. 20-43; 1 Лек. 1:38-54

20 Ето синовете на хорееца Сиир¹, които живееха в онази земя: Лотан, Совал, Севегон, Ана, (1) гл. 14:6; Вжк. 2:12,22

21 Дисон, Асар и Дисан. Тези са князете *произлезли* от хорейците, синовете на Сиир, в едомската земя.

22 А синовете на Лотан бяха Хори и Емам, а сестрата на Лотан беше Тамна.

23 И ето синовете на Совал: Алван, Манахат и Гевал, Сефо и Онам.

24 И ето синовете на Севегон: Ая и Ана. Ана е този, който намери горещите извори в пустинята, като пасеше магаретата на баща си Севегон.

25 И ето синовете на Ана: Дисон и Оливема, дъщерята на Ана.

26 И ето синовете на Дисон: Амадан, Асван, Итран и Харан.

27 Ето синовете на Асар: Валаан, Заван и Акан.

28 Ето синовете на Дисан: Уз и Аран.

29 Ето князете, *произлезли* от хорейците: княз Лотан, княз Совал, княз Севегон, княз Ана,

30 княз Дисон, княз Асар, княз Дисан. Тези са князете, *произлезли* от хорейците, според княжествата им в земята Сиир.

31 Ето и царете, които царуваха в земята Едом¹, преди да се възцари цар над израилевите синове: (1) Чис. 20:14

32 В Едом царува Вела, син на Веор, а името на града му беше Денава.

33 Когато умря Вела, вместо него се възцари Йовав, син на Зара, от Восора¹.

(1) Ис. 63:1; Ер. 48:24; Ам. 1:12

34 Когато умря Йовав, вместо него се възцари Хусам от земята на теманиците¹.

(1) Йов 2:11

35 Когато умря Хусам, вместо него се възцари Адад, син на Вадад, който разби мадиамците на моавското поле, а името на града му беше Авит.

36 Когато умря Адад, вместо него се възцари Самла от Марсека.

37 Когато умря Самла, вместо него се възцари Саул от Роовот, който е при реката *Ефрат*.

38 Когато умря Саул, вместо него се възцари Вааланан, син на Аховор.

39 Когато умря Вааланан, синът на Аховор, вместо него се възцари Адар, а името на града му беше Пау и името на жена му беше Метавеил, дъщеря на Метред, син на Мазаав.

40 Ето имената на князете, *произлезли* от Исав, според родовете им, според местата им, според имената им: княз Тамна, княз Алава, княз Етет,

41 княз Оливема, княз Ила, княз Финон,

42 княз Кенез, княз Теман, княз Мивсар,

43 княз Магедиил, княз Ирам. Тези са едомските князе според селищата им в земята, която притежаваха¹. Това е Исав, баща на едомците. (1) ст. 8,9

37 А Яков живееше в ханаанската земя¹, земята, в която баща му беше чужденец.

(1) гл. 17:8

2 Ето родословието на Яков. Йосиф, *когато беше* момче на седемнадесет години, пасеше овцете заедно с братята си, синовете на Вала и синовете на Зелфа, жените на баща му¹. И Йосиф съобщаваше на баща им за лошите слухове за тях. (1) гл. 35:25,26

3 А Израил обичаше Йосиф повече от всичките си синове, защото беше син на старостта му¹, и му беше направил шарена дрешка. (1) гл. 44:20

4 Но братята му, като гледаха, че баща им го обичаше повече от всич-

ките му братя, го намразиха и не можеха да му говорят спокойно¹.

(1) 1 Царе 17:28

5 И Йосиф видя сън¹ и го разказа на братята си, а те го намразиха още повече.

(1) гл. 20:3; Чис. 12:6

6 Той им каза: Чуйте, моля ви, този сън, който сънувах:

7 Ето, ние връзвахме снопи на полето и моят сноп стана и се изправи, и ето, вашите снопи се наредиха наоколо и се поклониха на моя сноп¹.

(1) гл. 42:6-9; 43:26; 44:14; 50:18

8 А братята му казаха: Ти цар ли ще станеш над нас? Или ще владееш над нас? И го намразиха още повече заради сънищата му и заради думите му¹.

(1) Изх. 2:14; Лк. 19:14

9 А той видя и друг сън¹ и го разказа на братята си, като каза: Ето, видях още един сън, и ето, слънцето и луната и единадесет звезди ми се поклониха².

(1) гл. 20:3; Чис. 12:6; (2) гл. 42:6-9; 43:26; 44:14; 50:18

10 Но когато разказа това на баща си и на братята си, баща му го смърми, като му каза: Какъв е този сън, който си видял? Дали наистина аз и майка ти, и братята ти ще дойдем да ти се поклоним до земята?

11 И братята му му завиждаха¹, но баща му запомни това нещо².

(1) 1 Царе 18:8; Деян. 7:9; (2) гл. 42:9; Дан. 7:28; Лк. 2:19,51

12 А когато братята му бяха отишли да пасат стадото на баща си в Сихем,

13 Израил каза на Йосиф: Не пасат ли братята ти *стагото* в Сихем? Ела да те изпратя при тях. А той каза: Ето ме¹.

(1) гл. 22:1,11

14 И му каза: Иди, виж добре ли са братята ти и стадото и ми донеси известие¹. И така, изпрати го от хевронската долина² и той дойде в Сихем.

(1) 1 Царе 17:18,22; (2) гл. 35:27

15 И един човек го намери, като се луташе из полето, и човекът го попита, и каза: Какво търсиш?

16 А той каза: Търся братята си. Кажете ми, моля те, къде пасат *стагото*¹.

(1) Пес. 1:7

17 И човекът каза: Заминаха оттука,

защото ги чух да казват: Да отидем в Дотан¹. И Йосиф отиде след братята си и ги намери в Дотан. (1) 4 Царе 6:13

18 А те, като го видяха отдалеч, докато още не се беше приближил при тях, се стговориха против него да го убият¹.

(1) гл. 50:15,20; 1 Царе 19:1; Пс. 31:13; Мт. 21:38; 27:1

19 Казаха си един на друг: Ето, идва този съновидец.

20 Елате сега да го убием и да го хвърлим в един от тези ровове¹, и да кажем: Свиреп звяр го е излял. И ще видим какво ще излезе от сънищата му!

(1) Пр. 1:10,11,16

21 Но Рувим, като чу това, го избави от ръката им и каза: Да не го убиваме¹!

(1) гл. 42:22

22 И Рувим им каза: Не проливайте кръв; хвърлете го в този ров, който е в пустинята, но не вдигайте ръка на него! *Той каза така*, за да го избави от ръката им и да го върне на баща му.

23 И когато Йосиф дойде при братята си, съблякоха от Йосиф дрешката му, шарената дрешка, която носеше,

24 и го взеха, и го хвърлиха в рова¹, а ровът беше празен, нямаше вода.

(1) гл. 42:21; Ер. 38:6

25 После, като бяха седнали да ядат хляб¹, повдигнаха очи и видяха, ето, един керван исмаиляни идваше от Галаад с камилите си, натоварени с аромати, балсам² и смирна³, и отиваха да ги закарат в Египет.

(1) Ест. 3:15; Ам. 6:4,6; (2) Пес. 5:1; Ер. 8:22; (3) гл. 43:11

26 Тогава Юда каза на братята си: Каква полза, ако убием брат си и скрием кръвта му¹?

(1) гл. 4:9

27 Елате да го продадем на исмаиляните, но да не бъде ръката ни върху него, защото е наш брат, наша плът¹. И братята му го послушаха. (1) гл. 29:14

28 И като минаваха мадиамските търговци, изваякоха и извадиха Йосиф от рова¹ и продадоха Йосиф на исмаиляните за двадесет сребърника². А те заведоха Йосиф в Египет³.

(1) Ер. 38:13; (2) Изх. 21:16; Лев. 27:5; Мт. 26:15;

(3) гл. 40:15; 45:4; Пс. 105:17; Деян. 7:9

29 А Рувим се върна при рова, и ето, Йосиф не беше в рова. И раздра дрехите си¹.

(1) гл. 44:13; Съд. 11:35; Йов 1:20

30 И се върна при братята си и каза: Няма го детето!¹ А аз, аз къде да ида?

(1) гл. 42:13,36

31 Тогава взеха дрешката на Йосиф, заклаха козел и като натопиха дрешката в кръвта,

32 изпратиха шарената дрешка да я занесат на баща им и да кажат: Намерихме това. Познай сега дали е дрешката на сина ти, или не!¹

(1) гл. 38:25

33 И той я позна и каза: Това е дрешката на сина ми! Свиреп звяръ го е изял. Несъмнено Йосиф е разкъсан¹.

(1) гл. 44:28

34 И Яков раздра дрехата си¹, сложи вретиче около кръста си² и дълго време оплаква сина си.

(1) гл. 44:13; Съд. 11:35; Йов 1:20; (2) 3 Царе 20:31,32; 4 Царе 19:1; Ест. 4:1

35 И всичките му синове и всичките му дъщери станаха, за да го утешават¹, но той не искаше да се утеша² и казваше: Със скръб ще слеза при сина си в Шеол³. Така баща му го оплака⁴.

³царството на мъртвите

(1) 1 Лек. 7:22; Йов 2:11; (2) 2 Царе 12:17; 18:33; 19:4; Пс. 77:2; Ер. 31:15; (3) гл. 42:38; 44:29,31; (4) гл. 48:11

36 А мадиамците продадоха Йосиф в Египет на Петефрий, придворен на фараона, началник на телохранителите¹.

(1) гл. 39:1

38 По онова време Юда слезе от братята си и отиде при един одоламец¹ на име Ира.

(1) 1 Царе 22:1; Мих. 1:15

2 И Юда видя там дъщерята на един ханаанец на име Суя, взе я¹ и влезе при нея.

(1) гл. 24:3; 28:1

3 И тя забременя и роди син, и той го нарече Ир¹.

(1) гл. 46:12; Чис. 26:19,20; 1 Лек. 2:3

4 И пак забременя и роди син, и тя го нарече Онан¹.

(1) гл. 46:12; Чис. 26:19,20; 1 Лек. 2:3

5 И пак роди син и го нарече Шела¹. А Юга² беше в Ахзив, когато тя го роди.

(1) гл. 46:12; Чис. 26:19,20; 1 Лек. 2:3

6 След време Юда взе за първородния си син Ир жена на име Тамар.

7 А Ир, първородният на Юда, беше

лош пред ГОСПОДА и ГОСПОД го уби¹.

(1) 1 Царе 2:25; 3 Царе 17:20; 1 Лек. 2:3

8 Тогава Юда каза на Онан: Влез при жената на брат си и изпълни към нея длъжността на девер, и въздигни потомство на брат си¹.

(1) Рут 4:5; Мт. 22:24

9 Но Онан знаеше, че потомството нямаше да бъде негово¹, и затова, когато влизаше при жената на брат си, изливаше *смето си* на земята, за да не даде потомството на брат си.

(1) Втзк. 25:5,6

10 А това, което правеше, беше зло пред ГОСПОДА; затова уби и него¹.

(1) 1 Царе 2:25; 3 Царе 17:20; 1 Лек. 2:3

11 Тогава Юда каза на снаха си Тамар: Живей *като* вдовица в бащиния си дом, докато отрасне синът ми Шела; защото си казваше: Да не би и той да умре като братята си. И така, Тамар отиде и живя в бащиния си дом¹.

(1) Лев. 22:13; Рут 1:11,13

12 След дълго време, дъщерята на Суя, жената на Юда, умря. И когато Юда се утеша¹, отиде при стригачите на овцете си в Тамна², той и приятелят му, одоламецът Ира.

(1) 2 Царе 13:39; (2) Съд. 14:1

13 И съобщиха на Тамар и казаха: Ето, свежърът ти отива в Тамна, за да стриже овцете си¹.

(1) гл. 31:19

14 Тогава тя съблече вдовишките си дрехи, покри се с покривало¹, обви се и седна при входа на Енаим, който е по пътя за Тамна, защото видя, че Шела беше пораснал, а тя не му беше дадена за жена.

(1) гл. 24:65

15 А Юда, като я видя, помисли, че е блудница, защото беше покрила лицето си¹.

(1) Пр. 7:10

16 И той се отби при нея на пътя и каза: Остави ме, моля те, да вляза при теб; защото не позна, че беше снаха му. И тя каза: Какво ще ми дадеш, за да влезеш при мен?¹

(1) Езек. 16:33

17 А той каза: Ще ти изпратя яре от стадото. А тя отвърна: Даваш ли ми залог, докато го изпратиш?

18 Той каза: Какъв залог да ти дам? И

тя каза: Печата си, ширита си и тоягата си, която е в ръката ти. И той ѝ даде и влезе при нея, и тя забременя от него¹.

(1) Лев. 18:15

19 После тя стана и си отиде, свали покривалото си и облече вдовишките си дрехи¹.

(1) 2 Царе 14:2

20 А Юда изпрати ярето чрез ръката на приятеля си, одоламеца, за да вземе залога от ръката на жената, но той не я намери.

21 Затова попита хората от онова място, като каза: Къде е посветената*, която беше на пътя при Енаим? А те казаха: Тук не е имало посветена.

*т.е. храмова проститутка в служба на богинята на плодородието Астарта

22 И той се върна при Юда и каза: Не я намерих, а и хората от онова място казаха: Тук не е имало посветена.

23 И Юда каза: Нека си държи нещата, да не станем за присмех. Ето, аз пратих това яре, но ти не я намери.

24 Около три месеца след това съобщиха на Юда и казаха: Снаха ти Тамар блудства, и ето, бременна е от блудството. А Юда каза: Изведете я да се изгори¹!

(1) Лев. 21:9; Втжк. 22:21

25 А когато я извеждаха, тя изпрати до свекъра си да му кажат: От човека, чиито са тези неща, съм бременна. Каза още: Познай, моля те, чии са този печат, този ширит и тази тояга¹.

(1) гл. 37:32

26 И Юда ги позна и каза: Тя е права от мен¹, защото не я дадох на сина си Шела. И не я позна вече².

(1) 1 Царе 24:17; (2) Йов 34:32

27 И когато дойде времето ѝ да роди, ето, имаше близнаци в утробата ѝ¹.

(1) гл. 25:24

28 И като раждаше, едното протегна ръка и акушерката взе и върза червен конец на ръката му и каза: Този излезе пръв.

29 А като дръпна назад ръката си, ето, излезе брат му. И тя каза: Какъв пролом си отвори ти? Затова го нарекоха Фарес¹.

*Пролом; (1) Рут 4:12,18; Лк. 3:33

30 После излезе брат му, който имаше червения конец на ръката си, и него нарекоха Зара¹.

*Изгрев; (1) гл. 46:12; 1 Лек. 2:4; Мт. 1:3

39 А Йосиф беше отведен в Египет и египтянинът Петефрий, придворен на фараона, началник на телохранилите, го купи от ръката на исмаилянците, които го доведоха там¹.

(1) гл. 37:28,36

2 И ГОСПОД беше с Йосиф¹ и той благоуспяваше и живееше в дома на господаря си, египтянина.

(1) ст. 21,23; гл. 21:20; 26:24; Иис. Нав. 1:9; 1 Царе 3:19; 4 Царе 18:7; 1 Лек. 9:20; 2 Лек. 1:1; Деян. 7:9

3 И като видя господарят му, че ГОСПОД беше с него¹, и че ГОСПОД правеше да успява в ръката му всичко, което вършеше²,

(1) ст. 21,23; гл. 21:20; 26:24; Иис. Нав. 1:9; 1 Царе 3:19; 4 Царе 18:7; 1 Лек. 9:20; 2 Лек. 1:1; Деян. 7:9; (2) гл. 21:22; Втжк. 2:7; Пс. 1:3

4 Йосиф намери благоволение пред него¹ и му служеше. И той го постави за настоятел на дома си и предаде в ръката му всичко, което имаше².

(1) ст. 21; 1 Царе 2:26; 16:22; Ест. 2:9; Пр. 3:4; (2) гл. 41:40

5 И откакто го постави за настоятел на дома си и на всичко, което имаше, ГОСПОД благослови дома на египтянина заради Йосиф. И ГОСПОДНОТО благословение беше върху всичко, което имаше в дома и по нивите¹.

(1) гл. 30:27

6 И Петефрий остави всичко, което имаше, в ръката на Йосиф и освен хляба, който ядеше, не знаеше нищо за онова, което притежаваше. А Йосиф беше строен и красив¹.

(1) 1 Царе 16:12

7 И след време жената на господаря му хвърли око на Йосиф и му каза: Легни с мен¹

(1) Пр. 6:26; 2 Петр. 2:14

8 Но той отказа¹ и каза на жената на господаря си: Ето, господарят ми не се грижи за нищо от онова, което ми е поверил в дома, и предаде в ръката ми всичко, което има.

(1) Пр. 2:16

9 В този дом няма никой по-голям от мен, нито е задържал от мен друго нещо освен теб, защото си му жена. И как да направя аз това голямо зло и да съгреша пред Бога¹? (1) Изх. 20:14; Екл. 7:26

10 И при все че тя говореше на Йосиф всеки ден, той не я послуша да лежи с нея и да бъде с нея¹. (1) Пр. 23:27,28

11 А един ден Йосиф влезе в къщата, за да върши работата си, и никой от домашните не беше там в къщата.

12 И тя го хвана за дрехата и му каза: Легни с мен!¹ Но той остави дрехата си в ръката ѝ, избяга и излезе вън².

(1) 2 Царе 13:11; (2) 2 Тим. 2:22

13 А като видя, че остави дрехата си в ръката ѝ и избяга вън,

14 тя извика домашните си и им говори, като каза: Вижте, доведе ни мъж евреин, за да се поругае с нас! Той влезе при мен, за да лежи с мен, но аз извиках с висок глас,

15 а той, като чу, че извиках с висок глас, остави дрехата си при мен и избяга, и излезе вън¹.

(1) Пс. 64:5,6

16 И тя задържа дрехата му при себе си, докато си дойде господарят му у дома.

17 И му говори според тези думи и каза: Еврейският слуга, когото си ни довел, влезе при мен, за да се поругае с мен¹,

(1) Изх. 23:1

18 но като извиках с висок глас, той остави дрехата си при мен и избяга вън.

19 Когато господарят му чу думите, които му говори жена му, като каза: Така ми стори слугата ти! – гневът му пламна¹.

(1) Пр. 6:34

20 И господарят му взе Йосиф и го хвърли в крепостната тъмница, в мястото, където бяха затворени царските затворници. И той остана там, в крепостната тъмница¹.

(1) гл. 40:3,15; Пс. 105:18; 1 Петр. 2:19

21 Но ГОСПОД беше с Йосиф¹ и оказваше милост към него и му даде благоволение пред очите на тъмничния началник².

(1) ст. 2; (2) ст. 4; Дан. 1:9

22 И тъмничният началник предаде в ръката на Йосиф всичките затворници, които бяха в крепостната тъмница. И за всичко, което се вършеше там, той беше разпоредник¹.

(1) гл. 40:4

23 Тъмничният началник не наглеждаше нищо от онова, което беше в ръката на Йосиф; защото ГОСПОД беше с него и ГОСПОД правеше да благоуспява всичко, което той вършеше.

40 След това виночерпецът и хлебарят на египетския цар се провиниха пред господаря си, египетския цар¹.

(1) гл. 41:9,10

2 И фараонът се разгневи на двамата си придворни – началника на виночерпците и началника на хлебарите¹ –

(1) Пр. 16:14

3 и ги сложи под стража в дома на началника на телохранилите, в крепостната тъмница, в мястото, където беше затворен Йосиф¹.

(1) гл. 39:20

4 А началникът на телохранилите постави при тях Йосиф и той им служуваше. И те останаха известно време в тъмницата¹.

(1) гл. 39:22

5 И виночерпецът и хлебарят на египетския цар, които бяха затворени в крепостната тъмница, и двамата сънуваха сън¹, всеки видя съня си в същата нощ, всеки според както щеше да се тълкува сънят му².

(1) гл. 20:3; 41:1,5; (2) гл. 41:11

6 И Йосиф влезе при тях сутринта и видя, че бяха смутени¹.

(1) гл. 41:8

7 И попита придворните на фараона, които бяха заедно с него в тъмницата, в дома на неговия господар, и каза: Защо днес лицата ви са така скръбни?¹

(1) Неем. 2:2

8 А те му казаха: Сънувахме сън, а няма кой да го изтъкува. И Йосиф им каза: Тълкуванията не са ли от Бога? Моля ви, разкажете ми ги.

(1) гл. 41:15,16,25; Дан. 2:28

9 Тогава началникът на виночерпците разказа своя сън на Йосиф, и му каза: В съня ми, ето, лоза пред мен,

10 и на лозата имаше три пръчки, и се виждаше, като че напъпваше и цветовете ѝ цъфтяха и гроздовете на лозата узряха.

11 А чашата на фараона беше в ръка-

та ми. И взех гроздето, изстисках го в чашата на фараона и подадох чашата в ръката на фараона.

12 И Йосиф му каза: Ето значението му¹: трите пръчки са три дни.

(1) гл. 41:12,28; Дан. 2:36

13 След три дни фараонът ще издигне главата ти и ще те възстанови на службата ти, и ще поднасяш чашата в ръката на фараона, по предишното право, когато ти му беше виночерпец¹.

(1) 4 Царе 25:27

14 Но спомни си за мен¹, когато те постигне благополучието, моля те, окажи ми милост² и спомени на фараона за мен, и ме избави от този дом³.

(1) 1 Царе 25:31; Лк. 23:42;

(2) Исх. Нав. 2:12; 1 Царе 20:14,15; (3) Деян. 7:10

15 Понеже наистина бях откраднат от еврейската земя¹, а и тук не съм сторил нищо², за да ме хвърлят в тази яма³.

(1) гл. 14:13; 37:28; (2) Пс. 59:3,4; 109:2; (3) гл. 39:20

16 Като видя началникът на хлебарите, че той тъкуваше добре, каза на Йосиф: И аз сънувах, и ето, три кошници с бял хляб бяха на главата ми.

17 В най-горната кошница имаше всякакви ястия за фараона, приготвени от хлебаря, и птиците ги ядяха от кошницата на главата ми.

18 А Йосиф в отговор каза: Ето значението му¹: трите кошници са три дни.

(1) гл. 41:12,28; Дан. 2:36

19 След три дни фараонът ще издигне главата ти и ще те обеси на дърво¹, и птиците ще изкъват месата ти от теб².

(1) Вжж. 21:22; (2) 1 Царе 17:46; Откр. 19:21

20 И след три дни, на рождения си ден, фараонът направи угощение на всичките си слуги¹ и издигна главата на началника на виночерпците и главата на началника на хлебарите между слугите си:

(1) 3 Царе 3:15; Ест. 1:3; Мк. 6:21

21 началника на виночерпците възстанови на службата му и той подаваше чашата в ръката на фараона,

22 а началника на хлебарите обеси, както им беше изтъкувал Йосиф¹.

(1) гл. 41:13

23 А началникът на виночерпците не си спомни за Йосиф, а го забрави¹.

(1) Ест. 6:3; Пс. 31:12; Екл. 9:15

41 Когато изминаха две години, фараонът сънува¹: ето, стоеше при реката.

(1) гл. 40:5

2 И ето, седем крави, хубави и тлъсти, излязоха от реката и пасяха в тръстиката.

3 И ето, след тях излязоха от реката други седем крави, грозни и мършави, и застанаха при първите крави на брега на реката.

4 И грозните, мършави крави изядоха седемте хубави и тлъсти крави. Тогава фараонът се събуди.

5 И заспа и сънува¹ втори път. И ето, седем класа, пълни и добри, израснаха от едно стебло.

(1) гл. 40:5

6 И ето, след тях израснаха други седем класа, тънки и прегорели от източния вятър¹.

(1) Езеж. 17:10; Йона 4:8

7 И тънките класове погънаха седемте дебели и пълни класа. А като се събуди фараонът, ето, беше сън¹.

(1) 3 Царе 3:15

8 И на сутринта духът му беше смутен¹. И той изпрати да му повикат всичките гадатели и всичките мъдрещи на Египет², и фараонът им разказа сънищата си, но нямаше кой да ги изтъкува на фараона³.

(1) гл. 40:6; Дан. 2:1;

(2) Изх. 7:11; 1 Царе 6:2; Дан. 2:1,2; (3) ст. 24; Дан. 2:11

9 Тогава началникът на виночерпците говори на фараона и каза: Днес се сещам, че съм виновен¹.

(1) гл. 40:1,14

10 Фараонът се беше разгневил на слугите си и ме хвърли, мен и началника на хлебарите, в тъмница, в дома на началника на телохранилите.

11 И сънувахме, аз и той, в същата нощ. Сънувахме всеки според както щеше да се тъкува сънят му¹.

(1) гл. 40:5

12 А заедно с нас там беше един млад евреин, слуга на началника на телохранилите. И като му разказахме, той ни разтъкува сънищата – на всеки *от*

нас според съня му даде значението¹.

(1) Дан. 1:17

13 И както ни изтъкува, така и стана – мен възстановиха на службата ми, а него обесиха¹.

(1) гл. 40:21,22

14 Тогава фараонът изпрати да повикат Йосиф, и бързо го изведоха от тъмницата. И той се обрсна, преоблече се¹ и дойде при фараона².

(1) 4 Царе 25:29; (2) Пс. 105:19,20; Дан. 2:25

15 И фараонът каза на Йосиф: Сънувах сън, но няма кой да го изтъкува. И чух да казват за теб, че разбираш да тъкуваш сън¹.

(1) 2 Лек. 26:5; Дан. 5:14-16

16 А Йосиф в отговор каза на фараона: Не аз, Бог ще даде на фараона отговор¹ за добро.

(1) гл. 40:8

17 Тогава фараонът каза на Йосиф: В съня си, ето, стоях край брега на реката.

18 И ето, седем крави, тлъсти и хубави, излязоха от реката и пасяха в тръстиката.

19 И ето, след тях излязоха други седем крави, слаби, много грозни и мършави, каквито никога на съм виждал толкова грозни по цялата египетска земя.

20 И мършавите, грозни крави изядоха първите седем тлъсти крави.

21 Но пак, като влязоха в утробите им, не се познаваше, че са влезли в утробите им, а видът им беше така грозен, както и в началото. Тогава се събудих.

22 После видях в съня си, и ето, седем класа, пълни и добри, израснаха от едно стебло.

23 И ето, след тях израснаха други седем класа, сухи, тънки и прегорели от източния вятър.

24 И тънките класове погълнаха седемте добри класа. И казах *съня* на гадателите, но нямаше кой да ми го изтъкува¹.

(1) ст. 8

25 Тогава Йосиф каза на фараона: Сънят на фараона е един. Бог е явил¹ на фараона това, което ще направи.

(1) гл. 40:8

26 Седемте добри крави са седем години, и седемте добри класа са седем години – сънят е един¹.

(1) гл. 40:12,18; Дан. 2:45

27 А седемте мършави и грозни крави, които са излезли след тях, са седем години, както и седемте празни класа, прегорели от източния вятър – те ще бъдат седем години на глад¹.

(1) 4 Царе 8:1

28 Това е думата, която казах на фараона: Бог е явил на фараона това, което ще направи¹.

(1) гл. 40:12,18; Дан. 2:45

29 Ето, идват седем години на голямо изобилие по цялата египетска земя.

30 А след тях ще дойдат седем години на глад. Цялото изобилие ще се забрави в египетската земя, защото гладът ще опустоши земята¹.

(1) гл. 47:13

31 Няма да се познае изобилието на земята поради онзи глад, който ще последва, защото ще бъде твърде тежък.

32 А това, че сънят се повтори на фараона два пъти, *означава*, че това е решено от Бога и че Бог скоро ще го извърши¹.

(1) Ис. 14:24

33 И така, нека фараонът потърси *някоя* разумен и мъдър човек и нека го постави над египетската земя¹.

(1) Вжж. 1:13

34 Нека фараонът направи *това* и нека постави надзиратели над земята и в седемте изобилни години нека събере петата част от *произведенията* на египетската земя¹.

(1) гл. 47:24

35 Нека съберат всичката храна на тези добри години, които идват, и събраното жито нека бъде под властта на фараона за храна на градовете, и нека го пазят.

36 И храната ще се запази за земята за седемте гладни години, които ще настанат в египетската земя, за да не се опустоши земята от глада¹.

(1) гл. 47:15,19

37 И това нещо беше добро в очите на фараона и на всичките му слуги¹.

(1) гл. 45:16

38 И фараонът каза на слугите си:

Можем ли да намерим човек като този, в когото има Дух Божи?¹

(1) Чис. 27:18; Йов 32:8; Пр. 14:35; Дан. 6:3

39 Тогава фараонът каза на Йосиф: Понеже Бог ти откри всичко това, няма никой толкова разумен и мъдър, колкото си ти¹.

(1) Езд. 7:25; Пр. 12:8

40 Ти ще бъдеш над дома ми и целият ми народ ще слуша твоите думи. Само с престола аз ще бъда по-горен от теб¹.

(1) гл. 39:4; Ест. 3:1; 10:3; Пс. 105:21

41 И фараонът каза на Йосиф: Ето, поставям те над цялата египетска земя¹.

(1) гл. 45:8,26; Екл. 4:14; Дан. 2:48; Деян. 7:10

42 Тогава фараонът извади пръстена си от ръката си и го сложи на ръката на Йосиф, облече го в дрехи от висон и сложи златна огърлица на шията му¹.

(1) Ест. 3:10; Дан. 5:29

43 После нареди да го возят на втората си колесница и викаха пред него: Коленичете! Така го постави над цялата египетска земя².

(1) Ест. 3:2; (2) гл. 45:8,26; Екл. 4:14; Дан. 2:48; Деян. 7:10

44 При това фараонът каза на Йосиф: Аз съм фараонът, но без теб никой няма да вдигне ръка или крак по цялата египетска земя¹!

(1) Пс. 105:22

45 И фараонът нарече¹ Йосиф Цафнат-Панеах* и му даде за жена² Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол**³. След това Йосиф излезе на обиколка из египетската земя.

*Бог казва: той живее; **ил: Он

(1) Дан. 1:7; (2) гл. 46:20; (3) Ер. 43:13; Езек. 30:17

46 Йосиф беше на тридесет години¹, когато се представи пред египетския цар фараон². И като излезе от присъствието на фараона, Йосиф обиколи цялата египетска земя.

(1) 2 Царе 5:4; Лк. 3:23; (2) 1 Царе 16:21; Дан. 1:19

47 И през седемте години на изобилие земята роди пребогато.

48 И Йосиф събра всичката храна от тези седем години, които бяха настънали в египетската земя, и сложи храната в градовете – във всеки град прибра храната от околните му ниви.

49 Йосиф събра твърде много жито, колкото морския пясък, така че прес-

тана да го мери, защото беше без мяра.

50 А преди да настъпят годините на глада, на Йосиф се родиха двама сина, които му роди Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол¹.

(1) гл. 46:20

51 И Йосиф нарече първородния Манасия^{*}, защото си казваше: Бог ме направи да забравя всичките си мъки² и целия си бащин дом.

*Забравяне

(1) гл. 48:5; Чис. 26:28; Иис. Нав. 14:4; 17:1; (2) Йов 11:16

52 А втория нарече Ефрем^{*}, защото си казваше: Бог ме направи плодороден в земята на страданието ми.

*Плодороден

(1) гл. 48:5; Чис. 26:28; Иис. Нав. 14:4; 17:1

53 А като изминаха седемте години на изобилие, които бяха настънали в египетската земя,

54 настъпиха седемте години на глад, както Йосиф беше казал¹. И по всичките земи настана глад, а по цялата египетска земя имаше хляб.

(1) Пс. 105:16; Деян. 7:11

55 Защото, когато огладня цялата египетска земя и народът извика към фараона за хляб¹, фараонът каза на всичките египтяни: Идете при Йосиф, и каквото ви каже, направете².

(1) 4 Царе 6:25,26; (2) Йн. 2:5

56 А гладът беше по цялото лице на земята. И така, Йосиф отвори всичките житници и продаваше на египтяните¹, защото гладът се усилваше по египетската земя².

(1) гл. 42:6; 43:1,2; 47:14; (2) гл. 12:10; Мт. 24:7; Деян. 7:11

57 И от всички страни идваха в Египет при Йосиф да купят жито¹, понеже гладът се усилваше по цялата земя².

(1) гл. 42:6; 43:1,2; 47:14; (2) гл. 12:10; Мт. 24:7; Деян. 7:11

42 А когато Яков видя, че в Египет се намира жито, Яков каза на синовете си: Защо се гледате един друг?

2 И каза: Ето, чух, че в Египет се намира жито. Слезте там и ни купете оттам, за да живеем и да не измрем!¹

(1) гл. 43:2,8; Деян. 7:12

3 Тогава десетимата братя на Йосиф слезоха да купят жито от Египет.

4 А Яков не изпрати Вениамин, брата

на Йосиф, заедно с братята му, защото казваше: Да не би да му се случи нещастие¹.

(1) ст. 38; гл. 44:29

5 И така, между онези, които идваха, дойдоха и синовете на Израил да купят *жито*, защото и в ханаанската земя имаше глад¹.

(1) гл. 41:54-57

6 А Йосиф беше управител на земята и той беше, който продаваше *жито*¹ на целия народ на онази земя, затова братята на Йосиф, като дойдоха, му се поклониха с лице до земята².

(1) гл. 41:54-57; (2) гл. 18:2; 37:7,9; 1 Царе 20:41

7 А Йосиф, като видя братята си, ги позна, но се престори, че им е чужд, говореше им грубо и им каза: Откъде идвате? А те казаха: От ханаанската земя, за да купим храна.

8 И Йосиф позна братята си, но те не го познаха.

9 Тогава Йосиф, като си спомни сънищата, които беше сънувал за тях¹, им каза: Вие сте шпиони², дошли сте да шпионирате голотата на тази земя!

(1) гл. 37:5-9; (2) ст. 30; Иис. Нав. 2:1

10 А те му казаха: Не, господарю мой, слугите ти дойдоха да си купят храна!

11 Ние всички сме синове на един човек, честни *хора* сме, слугите ти не са шпиони!

12 Но той им каза: Не, дошли сте да шпионирате голотата на земята!

13 А те казаха: Ние, твоите слуги, сме дванадесет братя, синове на един човек в ханаанската земя, и ето, най-младият е днес при баща ни¹, а единият го няма вече².

(1) гл. 43:29; (2) гл. 37:30; 43:7

14 И Йосиф им каза: Това е, което ви казах, когато рекох: Шпиони сте.

15 Ето как ще бъдете изпитани: Жив е фараонът – няма да излезете оттук, ако не дойде тук и по-младият ви брат¹!

(1) ст. 34; гл. 43:3-5; 44:23,26

16 Пратете един от вас да доведе брат ви, а вие ще останете затворени, докато се проверят душите ви дали говорите истина. И ако не – жив е фараонът – наистина вие сте шпиони¹!

(1) ст. 30; Иис. Нав. 2:1

17 И ги постави под стража за три дни.

18 А на третия ден Йосиф им каза: Това направете, и ще живеете, защото аз се боя от Бога¹:

(1) Иис. 1:17; Лев. 25:17; Неем. 5:9,15

19 Ако сте честни, нека остане един от братята ви в къщата, в която сте затворени, а вие идете, закарайте жито за глада на домовете си

20 и ми доведете най-младия си брат¹. Така ще се докаже, че думите ви са истинни, и няма да умрете. И така направиха.

(1) ст. 34; гл. 43:3-5; 44:23,26

21 И си казаха един на друг: Наистина сме виновни за нашия брат, защото видяхме мъката на душата му, когато ни се молеше, но ние не го послушахме¹. Затова ни постигна това бедствие².

(1) гл. 37:24; (2) гл. 44:16

22 А Рувим им отговори и каза: Не ви ли говорих тези думи: Не сгрешавайте против детето¹! Но вие не послушахте, затова, ето, кръвта му се изисква².

(1) гл. 37:21,22; 1 Царе 19:4; (2) гл. 9:5; 3 Царе 2:32

23 А те не знаеха, че Йосиф разбираше, защото говореха с него чрез преводач¹.

(1) гл. 45:12

24 И той се оттегли от тях и плака¹. После, като се върна при тях, им говореше. И взе измежду тях Симеон и го върза пред очите им.

(1) гл. 43:30; 45:2

25 Тогава Йосиф заповяда да напълнят съдовете им с жито, да върнат парите на всекиго в чувала му¹ и да им дадат храна за из път. И така им направиха².

(1) гл. 43:12; 44:1; (2) гл. 44:2

26 А те натовариха житото на магаретата си и си тръгнаха оттам.

27 Но когато един от тях развърза чувала си на мястото за пренощуване, за да даде храна на магарето си, видя, парите си, ето, бяха отгоре в чувала¹.

(1) ст. 35; гл. 43:21

28 И каза на братята си: Парите ми са върнати – наистина, ето ги в чувала

ми! Тогава сърцата им се ужасиха и те с трепет си говореха един на друг и казаха: Какво е това, което ни стори Бог?

29 И като дойдоха при баща си Яков в ханаанската земя, разказаха му всичко, което им се беше случило¹.

(1) гл. 45:25,26

30 И казаха: Човекът, който е господар на онази земя, ни говори грубо и ни взе за хора, *дошли* да шпионират страната¹.

(1) ст. 9,16

31 Но ние му казахме: Честни *хора* сме, не сме шпиони,

32 дванадесет братя сме, синове на един баща; единият го няма вече, а най-младият е днес при баща ни в ханаанската земя.

33 И човекът, господарят на земята, каза: Ето как ще позная дали сте честни: оставете един от братята при мен и вземете *жито* за глада на домовете си, и си идете,

34 и ми доведете най-младия си брат¹. Тогава ще позная, че не сте шпиони, а сте честни, и ще ви пусна брат ви, и вие ще търгувате в тази земя².

(1) ст. 15,20; (2) гл. 20:15

35 А като изпразваха чувалите си, ето, на всеки възела с парите беше в чувала му¹. И те и баща им се уплашиха, като видяха възлите с парите си.

(1) гл. 43:12; 44:1

36 Тогава баща им Яков им каза: Вие ме оставихте без деца¹ – Йосиф го няма вече² и Симеон го няма вече, и искате и Вениамин да вземете! Върху мен падна всичко това!

(1) гл. 43:14; (2) гл. 37:30

37 А Рувим, като говореше на баща си, каза: Убий двамата ми сина, ако не ти го доведе! Предай го в моята ръка и аз пак ще ти го доведе¹.

(1) гл. 43:9

38 А Яков каза: Синът ми няма да слезе с вас, защото брат му умря и само той остана. Ако му се случи нещастие по пътя, по който отивате, ще свалите бялата ми коса със скръб в Шеол¹.

(1) ст. 4; гл. 37:35

43 А гладът се усилваше по земята¹.

(1) гл. 12:10

2 И като изядоха житото, което донесоха от Египет, баща им каза: Идете пак, купете ни малко храна¹.

(1) гл. 42:2; 44:25

3 А Юда му отговори и каза: Човекът строго ни поръча, като каза: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас¹.

(1) гл. 42:15,20,34

4 Ако изпратиш брат ни с нас, ще слезем и ще ти купим храна,

5 но ако не го изпратиш, няма да слезем, защото човекът ни каза: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас¹.

(1) гл. 42:15,20,34

6 А Израил каза: Защо ми сторихте това зло и казахте на човека, че имате и друг брат?

7 А те казаха: Човекът разпита подробно за нас и за рода ни, като ни каза: Баща ви жив ли е още? Имате ли и друг брат? И ние му отговорихме според тези думи². Откъде да знаем ние, че щеше да каже: Доведете брат си!

(1) гл. 44:19; (2) гл. 42:11,13

8 Тогава Юда каза на баща си Израил: Изпрати момчето с мен, и да станем да отидем, за да живеем и да не измрем – и ние, и ти, и децата ни.

9 Аз отговарям за него, от моята ръка го искам. Ако не ти го доведе и не го представя пред теб, тогава нека съм виновен пред теб завинаги¹.

(1) гл. 42:37; 44:32,33

10 Понеже, ако не се бяхме бавили, сигурно досега щяхме да се върнем два пъти.

11 Тогава баща им Израил каза: Ако е така, направете това: вземете в съдовете си от най-добрите плодове на *нашата* земя – малко балсам¹ и малко мед², аромати и смирна³, фъстъци и бадеми – и ги занесете подарък на човека⁴.

(1) Езек. 27:17; (2) Изх. 3:8,17;

(3) гл. 37:25; (4) гл. 32:13,20; Пр. 18:16

12 Вземете двойно *повече* пари в ръцете си, върнатите в чувалите ви пари

върнете с ръцете си¹ – може да е станала грешка.

(1) гл. 42:25,35

13 Вземете и брат си и станете, и идете при човека.

14 А Всемогщият Бог¹ да ви даде *да придобие* благоволение на човека², за да пусне другия ви брат и Вениамин. А аз, ако е речено да остана без деца, нека остана без деца³!

(1) гл. 17:1; (2) Неем. 1:11; (3) гл. 42:36; Ест. 4:16

15 Тогава мъжете взеха този подарък, взеха двойно *повече* пари в ръцете си и Вениамин. И станаха и слязоха в Египет, и се представиха пред Йосиф.

16 А Йосиф, като видя с тях Вениамин, каза на домакина си: Заведи тези хора у дома *ми* и заколи, каквото трябва, и пригответи, защото хората ще обядват с мен.

17 И човекът направи каквото поръча Йосиф и въведе мъжете в дома на Йосиф.

18 А мъжете се уплашиха, защото ги въведоха в дома на Йосиф, и казаха: Водят ни заради парите, които бяха върнати в чувалите ни първия път¹, за да намери повод против нас, да ни нападне и да зароби нас и магаретата ни.

(1) гл. 42:27,35; 44:8

19 Затова те пристъпиха при домакина на Йосифовия дом и му говориха при вратата на дома, като казаха:

20 Послушай, господарю, първия път слязохме да си купим храна, 21 а на връщане, когато дойдохме до мястото за пренощуване и отворихме чувалите си, ето, на всеки парите бяха в чувала му, парите ни според *цялото* си тегло¹ – затова ги донесохме обратно в ръцете си.

(1) гл. 42:27,35; 44:8

22 Донесохме и други пари в ръцете си, за да купим храна. Не знаем кой сложи парите ни в чувалите ни.

23 А той каза: Мир на вас¹, не се бойте. Вашият Бог и Бог на баща ви ви даде съкровището в чувалите ви. Парите ви дойдоха до мен. И изведе при тях Симеон.

(1) Сдв. 19:20; 1 Царе 25:6; 1 Лек. 12:18; Йн. 20:19,26

24 И човекът въведе мъжете в дома на Йосиф и *им* даде вода, и си измени кратката. Даде и храна за магаретата им¹.

(1) гл. 18:4; 24:32

25 А те приготвиха подаръка, преди да дойде Йосиф по обяда, защото чуха, че там щели да ядат хляб.

26 И когато Йосиф дойде у дома, те му поднесоха вкъщи подаръка, който беше в ръцете им, и му се поклониха до земята¹.

(1) гл. 37:7,9

27 А той ги разпита за здравето им и каза: Здрав ли е¹ старият ви баща, за когото ми говорихте? Жив ли е още?

(1) гл. 37:14; 4 Царе 4:26

28 А те казаха: Здрав е слугата ти, баща ни, жив е още. И се наведоха и се поклониха¹.

(1) гл. 37:7,9

29 И като повдигна очи, видя брат си Вениамин, сина на майка си¹, и каза: Това ли е най-младият ви брат, за когото ми говорихте²? И каза: Бог да бъде милостив към теб, сине мой³.

(1) гл. 35:24; (2) гл. 42:13; (3) Чис. 6:25

30 И Йосиф побърза *да се оттегли*, защото сърцето му се развълнува за брат му, и като искаше да плаче, влезе в стаята си и плака там¹.

(1) гл. 42:24

31 После изми лицето си и излезе, и като се съдържаше, каза: Сложете хляб!

32 И сложиха отделно за него, отделно за тях и отделно за египтяните, които ядяха с него, защото египтяните не можеха да ядат хляб с евреите, понеже това е гнусота за египтяните¹.

(1) гл. 46:34

33 И насядаха пред него, първородният според първородството му и най-младият според младостта му¹. И хората се чудеха помежду си.

(1) гл. 44:12

34 И *Йосиф* им пращаше от ястията си, а делът на Вениамин беше пет пъти по-голям от дела на всекиго от тях¹. И те пиха с него и се развеселиха.

(1) гл. 45:22; 1 Царе 1:5

44 После заповяда на домакина си, като му каза: Напълни чувалите на мъжете с храна, колкото могат да носят,

и сложи парите на всекия отгоре в чувала му¹,

(1) гл. 42:25

2 и сложи чашата ми, сребърната чаша, отгоре в чувала на най-младия, с парите за житото му. И той направи според това, което каза Йосиф¹.

(1) гл. 42:25

3 На сутринта, щом съмна, изпратиха мъжете и магаретата им.

4 А когато бяха излезли от града и не се бяха отдалечили много, Йосиф каза на домакина си: Стани, тичай след мъжете и като ги стигнеш, им кажи: Защо върнахте зло за добро?

5 Не е ли тази чашата, с която пие господарят ми, и с която даже гадае? Зле постъпихте, като сторихте това.

6 И домакинът ги настигна и им каза тези думи.

7 А те му казаха: Защо говори господарят ни такива думи? Не, слугите ти няма да направят такова нещо!

8 Ето, ние ти върнахме от ханаанската земя парите, които намерихме отгоре в чувалите си; и как бихме откраднали сребро или злато от дома на господаря ти¹?

(1) гл. 43:21

9 Този от слугите ти, у когото се намери, нека умре¹, а също и ние нека бъдем роби на господаря ти!

(1) гл. 31:32; Пс. 7:3-5

10 А той каза: Нека бъде според думите ви: у когото се намери, той ще ми бъде роб, а вие ще бъдете невинни.

11 Тогава те бързо снеха чувалите си на земята и всеки отвори своя чувал.

12 И той претърси, като започна от най-възрастния и свърши с най-младия¹; и чашата се намери в чувала на Вениамин.

(1) гл. 43:33

13 Тогава раздраха дрехите си¹, натовариха всеки магарето си и се върнаха в града.

(1) гл. 37:29,34

14 И Юда и братята му дойдоха в дома на Йосиф – а той още беше там – и паднаха пред него на земята¹.

(1) гл. 37:7,9

15 И Йосиф им каза: Какво е това,

което сторихте? Не знаете ли, че човек като мен може да гадае?

16 Тогава Юда каза: Какво да кажем на господаря си¹? Какво да говорим и как да се оправдаем? Бог откри неправдата на слугите ти²; ето, слуги сме на господаря си, както ние, така и онзи, у когото се намери чашата.

(1) Езд. 9:10;

(2) гл. 42:21; Чис. 32:23; 3 Царе 17:18; Ак. 12:2

17 Но Йосиф каза: Не, това няма да сторя! Онзи, у когото се намери чашата, той ще ми бъде слуга, а вие си идете с мир при баща си.

18 Тогава Юда се приближи до него и каза: Моля ти се, господарю мой, позволи на слугата си да каже една дума в ушите на господаря си, и да не пламне гневът ти против слугата ти¹, защото ти си като фараона.

(1) гл. 18:30,32; Изх. 32:22

19 Господарят ми попита слугите си, като каза: Имате ли баща или брат?¹

(1) гл. 43:7

20 И казахме на господаря ми: Имаме стар баща и малко дете на старостта му, а неговият брат умря, така че само той остана от майка си, и баща му го обича¹.

(1) гл. 37:3

21 И ти каза на слугите си: Доведете ми го, за да го видя с очите си¹.

(1) гл. 42:15,20,34

22 И ние казахме на господаря ми: Детето не може да остави баща си, защото, ако остави баща си, той ще умре.

23 А ти каза на слугите си: Ако не слезе с вас най-малкият ви брат, няма да видите вече лицето ми¹.

(1) гл. 42:15,20,34

24 И отидохме при слугата ти, баща ни, и му разказахме това, което беше казал моят господар.

25 А когато баща ни каза: Идете пак, купете ни малко храна¹;

(1) гл. 43:2

26 ние казахме: Не можем да слезем. Ако най-младият ни брат е с нас, тогава ще слезем, защото не можем да видим лицето на човека, ако най-младият ни брат не е с нас¹.

(1) гл. 42:15,20,34

27 И слугата ти, баща ни, ни каза: Вие знаете, че жена ми ми роди двама сина¹: (1) гл. 46:19

28 Единият излезе от мен и си каза: Сигурно *звяр* го е разкъсал; и досега не съм го видял¹; (1) гл. 37:33

29 и ако ми отнемете и този, и му се случи нещастие¹, ще свалите бялата ми коса със скръб в Шеол². (1) гл. 42:4,38; (2) гл. 37:35

30 И сега, ако отида при слугата ти, баща ни, и момчето не е с нас, понеже душата му е свързана с неговата душа¹, (1) 1 Царе 18:1

31 като види, че момчето го няма, ще умре. И слугите ти ще свалят бялата коса на слугата ти, баща ни, със скръб в Шеол¹. (1) гл. 37:35

32 Защото слугата ти стана поръчител пред баща си за момчето, като каза: Ако не ти го доведе, тогава ще бъда винаги виновен пред баща си¹. (1) гл. 43:9

33 И сега, моля ти се, нека слугата ти остане вместо момчето слуга на господаря ми, а момчето нека отиде с братята си¹. (1) 2 Царе 24:17

34 Защото как да отида аз при баща си, ако момчето не е с мен? Да не видя злото, което ще сполети баща ми¹! (1) Ест. 8:6

45 Тогава Йосиф не можа вече да се съдържи пред всичките, които стояха пред него, и извика: Изведете всички отпред мен! И никой не остана при Йосифа, когато той се откри на братята си¹. (1) гл. 42:24; Зах. 12:10-14

2 И заплака с глас¹, и египтяните чуха, чу и фараоновият дом. (1) гл. 42:24; Зах. 12:10-14

3 И Йосиф каза на братята си: Аз съм Йосиф. Баща ми жив ли е още? Но братята му не можах да му отговорят, защото се смутиха от присъствието му¹. (1) Деян. 7:13

4 Тогава Йосиф каза на братята си: Елате близо до мен, моля ви! И те се

приблжиха. И каза: Аз съм брат ви Йосиф, когото вие продадохте в Египет¹. (1) гл. 37:28

5 Сега, не скърбете¹, и не се гневете на себе си, че ме продадохте тук, понеже Бог ме изпрати пред вас, за да запази живот². (1) гл. 50:19,21; 2 Кор. 2:7; (2) гл. 50:20; Ест. 4:14; Пс. 105:17

6 Защото *вече* две години гладът *върлува* в страната; а *остават* още пет години, в които няма да има нито оран, нито жетва. (1) гл. 50:19,21; 2 Кор. 2:7; (2) гл. 50:20; Ест. 4:14; Пс. 105:17

7 Бог ме изпрати пред вас, за да съхраня от вас остатък на земята и да опазя живота ви за голямо спасение¹. (1) гл. 47:12

8 И така, не вие ме изпратихте тук, а Бог, който ме и направи отец на фараона¹, господар на целия му дом и управител на цялата египетска земя². (1) Съд. 17:10; Ис. 22:21; (2) ст. 26; гл. 41:41,43

9 Бързайте, идете при баща ми и му кажете: Така казва синът ти Йосиф: Бог ме постави господар над целия Египет; ела при мен незабавно!

10 Ти ще живееш в гесенската земя¹ и ще бъдеш близо при мен, ти, синовете ти, и синовете на синовете ти, овцете ти, говедата ти и всичко, което имаш. (1) гл. 46:28,34; 47:1,6,27

11 Там ще те храня¹ – защото остават още пет години на глад – за да не изпаднеш в немотия, ти, домът ти и всичко, което имаш². (1) гл. 47:12; (2) гл. 50:21; Ест. 10:3

12 И ето, вашите очи и очите на брат ми Вениамин виждат, че моите уста ви говорят¹. (1) гл. 42:23; Ас. 24:39; 1 Йн. 1:1,2

13 И разкажете на баща ми за цялата ми слава в Египет и всичко, което видяхте. И бързо доведете баща ми тук.

14 Тогава падна на шията на брат си Вениамин и плака; и Вениамин плака на неговата шия¹. (1) гл. 33:4

15 И целуна всичките си братя и плака над тях, и след това братята му разговаряха с него.

16 И слухът се чу във фараоновия дом, като казаха: Братята на Йосиф са

дошли. И това се видя добре на фараона и на слугите му¹. (1) гл. 41:37; Деян. 7:13

17 И фараонът каза на Йосиф: Кажете на братята си: Така направете: натоварете животните си и тръгнете, и идете в ханаанската земя.

18 И като вземете баща си и челядите си, елате при мен, и аз ще ви дам най-доброто на египетската земя¹ и ще се храните от тлъстината на земята².

(1) гл. 47:6; Деян. 7:14; (2) гл. 27:28

19 А на теб заповядвам да им кажеш: Така направете: вземете от египетската земя коли за децата си и за жените си и доведете баща си, и елате¹. (1) гл. 46:5

20 При това, не жавете вещите си, защото най-доброто от цялата египетска земя ще бъде ваше¹. (1) гл. 47:6; Деян. 7:14

21 И синовете на Израил направиха така. И Йосиф им даде коли според заповедта на фараона, даде им и храна за из път.

22 На всеки от тях даде дрехи за премяна, а на Вениамин даде триста сребърника и дрехи за пет премени¹.

(1) гл. 43:34; Съд. 14:12

23 И на баща си изпрати десет магара, натоварени с египетски блага, десет магарици, натоварени с жито и хляб, и храна за баща си за из път.

24 Така изпрати братята си, и те си отидоха, и им поръча: Да не се карате* по пътя!

*иш: да не се страхувате

25 И така, те излязоха от Египет и дойдоха в ханаанската земя при баща си Яков¹.

(1) гл. 42:29

26 И му съобщиха, като казаха¹: Йосиф е още жив и е управител на цялата египетска земя²! А сърцето му примря, защото не им вярваше³.

(1) гл. 42:29; (2) ст. 8; (3) Лк. 24:11

27 Но те му разказаха всичко, което Йосиф им беше говорил, и като видя колите, които Йосиф беше изпратил да го вземат, духът на баща им Яков се съживи¹.

(1) Пр. 25:25

28 И Израил каза: Достатъчно! Синът ми Йосиф е още жив. Ще отида и ще го видя, преди да умра¹!

(1) гл. 46:30

46 И така, Израил тръгна с всичко, което имаше. И като дойде във Вирсавее¹, принесе жертви на Бога на баща си Исаак.

(1) гл. 21:31; 1 Царе 8:2

2 И Бог говори на Израил в нощно видение¹ и каза: Якове, Якове! А той отговори: Ето ме².

(1) гл. 15:1; 20:3; Съд. 7:2; Зах. 1:8; (2) гл. 22:1

3 И каза: Аз съм Бог, Бог на баща ти¹. Не се бой да слезеш в Египет, защото там ще те направя велик народ².

(1) гл. 28:13; (2) гл. 12:2; 47:27; Изх. 1:7-9

4 Аз ще сляза с теб в Египет и аз непременно ще те върна пак¹. И Йосиф ще сложи ръката си на очите ти.

(1) гл. 28:15; 50:13,24

5 Тогава Яков стана от Вирсавее. И синовете на Израил качиха баща си Яков, децата си и жените си на колите, които фараонът беше изпратил, за да го вземат¹.

(1) гл. 45:19,21; Деян. 7:14,15

6 Събраха и добитъка си, и имота, който бяха придобили в ханаанската земя. И Яков и целият му род с него дойдоха в Египет¹.

(1) Чис. 20:15; Втж. 26:5; Ис. Нав. 24:4; Пс. 105:23; Ис. 52:4

7 Той доведе със себе си в Египет синовете си и синовете на синовете си, дъщерите си и дъщерите на синовете си – целия си род¹.

(1) Чис. 20:15; Втж. 26:5; Ис. Нав. 24:4;

Пс. 105:23; Ис. 52:4

ст. 8-25; гл. 35:23-26

8 А ето имената на синовете на Израил, които влязоха в Египет: Яков и синовете му: Рувим, първородният на Яков.

9 И синовете на Рувим: Енох и Фалу, и Есрон, и Хармий¹.

(1) Изх. 6:14; 1 Лек. 5:3

10 И синовете на Симеон: Емуил и Ямин, и Аод, и Яхин, и Сохар, и Саул, син на ханаанка¹.

(1) Изх. 6:15; 1 Лек. 4:24

11 И синовете на Леви: Гирсон, Каат и Мерарий¹.

(1) Изх. 6:16; Чис. 3:17; 1 Лек. 6:1

12 И синовете на Юда: Ир и Онан, и Шела, и Фарес¹, и Зара²; но Ир и Онан умряха в ханаанската земя³.

И синовете на Фарес бяха Есрон и Амул⁴.

(1) 1 Лек. 4:1; 9:4; (2) 1 Лек. 9:6; Неем. 11:24;

(3) гл. 38:3-6,29,30; (4) Чис. 26:21; 1 Лек. 2:3-5

13 И синовете на Исахар: Тола и Фуа, и Йов, и Симрон¹. (1) 1 Лек. 7:1

14 И синовете на Завулон: Серед и Елон, и Ялеил.

15 Тези са синовете на Лия, които тя роди на Яков в Падан-Арам, и дъщеря му Дина¹. Те всичките, синовете му и дъщерите му, бяха тридесет и трима души. (1) гл. 30:21

16 И синовете на Гад: Сифон и Агий, Суний и Есвон, Ирий и Ародий, и Арилий.

17 И синовете на Асир: Емна и Есуа, и Есуй, и Верия, и сестра им Сера. И синовете на Верия: Хевер и Махилел¹. (1) 1 Лек. 7:30,31

18 Тези са синовете на Зелфа, която Лаван даде на дъщеря си Лия¹, и тях тя роди на Яков² – шестнадесет души. (1) гл. 29:24; (2) гл. 30:9-13

19 А синовете на Рахил, жената на Яков: Йосиф и Вениамин¹. (1) гл. 44:27

20 И на Йосиф се родиха в египетската земя Манасия и Ефрем, които му роди Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол¹. (1) гл. 41:45,50-52

21 И синовете на Вениамин: Вела и Вехер, и Асвил, Гира и Нееман, Ихий и Рос, Мупим и Упим, и Арел¹. (1) 1 Лек. 7:6; 8:1

22 Тези са синовете на Рахил, които се родиха на Яков – всичките четиринадесет души¹. (1) гл. 44:27

23 И синовете на Дан: Усим.

24 И синовете на Нефталим: Ясиил и Гуний, и Есер, и Силим¹. (1) 1 Лек. 7:13

25 Тези са синовете на Вала, която Лаван даде на дъщеря си Рахил¹, и тях тя роди на Яков² – всичките седем души. (1) гл. 29:29; (2) гл. 30:4-8

26 Всичките души, които дойдоха с Яков в Египет, които излязоха от семенниците му, всичките бяха шестдесет и шест души¹, освен жените на синовете на Яков. (1) Изх. 1:1,5; Втжк. 10:22; Деян. 7:14

27 И синовете, които се родиха на Йосиф в Египет, бяха двама души. Всичките от дома на Яков, които дой-

доха в Египет, бяха седемдесет души¹. (1) Изх. 1:1,5; Втжк. 10:22; Деян. 7:14

28 И Яков изпрати Юда пред себе си при Йосиф, за да покаже пътя пред него в Гесен¹. И така дойдоха в гесенската земя. (1) гл. 45:10

29 Тогава Йосиф впрегна колесницата си и отиде в Гесен да посрещне баща си Израил, и като се яви пред него, падна на шията му и дълго плака¹ на шията му. (1) гл. 33:4

30 И Израил каза на Йосиф: Нека умра сега, като видях лицето ти, че ти си още жив¹. (1) гл. 45:28; Лк. 2:29,30

31 А Йосиф каза на братята си и на бащиния си дом: Ще отида да известя на фараона и ще му кажа: Братята ми и домът на баща ми, които бяха в ханаанската земя, дойдоха при мен¹. (1) гл. 47:1

32 А тези мъже са овчари и се занимават със скотовъдство, и докараха овцете и говедата си и всичко, което имат.

33 И ако фараонът ви повика и попита: Какво ви е занятието¹? – (1) гл. 47:3

34 кажете: Слугите ти са скотовъдци от младини досега, и ние, и бащите ни¹. Кажете това, за да живеете в гесенската земя², защото всички овчари са отвратителни за египтяните³. (1) гл. 45:10; (2) гл. 30:35; 34:5; 37:12; (3) гл. 43:32; Изх. 8:26

47 И така, Йосиф влезе при фараона и му съобщи, като каза: Баща ми и братята ми, овцете им и говедата им, всичко, което имат, дойдоха от ханаанската земя¹ и сега са в гесенската земя². (1) гл. 46:31; (2) гл. 45:10

2 И взе от братята си петима мъже и ги представи на фараона.

3 И фараонът каза на братята му: Какво е занятието ви? А те казаха на фараона: Слугите ти са овчари, и ние, и бащите ни¹. (1) гл. 46:33,34

4 И казаха на фараона: Дойдохме да поживеем като чужденци в тази земя, защото няма пасище за стадата на слугите ти, понеже гладът се засили в

ханаанската земя. Затова, молим ти се, нека живеят слугите ти в гесенската земя¹.

(1) гл. 45:10

5 И фараонът говори на Йосиф, и каза: Баща ти и братята ти дойдоха при теб.

6 Египетската земя е пред теб, настани баща си и братята си в най-добрата част от земята¹, нека живеят в гесенската земя². И ако знаеш, че някои от тях са способни мъже, постави ги за надзиратели над моя добитък.

(1) гл. 45:18,20; (2) гл. 45:10

7 След това Йосиф въведе баща си Яков и го представи на фараона, и Яков благослови¹ фараона.

(1) гл. 14:19; Иис. Нав. 14:13

8 И фараонът каза на Яков: Колко е броят на годините на живота ти?

9 И Яков каза на фараона: Броят на годините на странстването ми¹ на земята е сто и тридесет години². Малко³ и зли са били дните на годините на живота ми и не достигат дните на годините на живота на бащите ми във времето на тяхното странстване⁴.

(1) Евр. 11:13; (2) ст. 28; (3) Йов 14:1; Як. 4:14;

(4) 1 Ает. 29:15; Пс. 39:12

10 И като благослови¹ фараона, Яков излезе от присъствието на фараона.

(1) гл. 14:19; Иис. Нав. 14:13

11 Тогава Йосиф настани баща си и братята си, като им даде владение в египетската земя, в най-добрата част от земята, в рамесийската земя¹, както заповяда фараонът.

(1) Изх. 1:11; 12:37; Чис. 33:3

12 И Йосиф хранеше баща си, братята си и целия си бащин дом с хляб според броя на децата им¹.

(1) гл. 45:10,11; Ис. 22:24

13 А хляб нямаше по цялата земя, защото гладът беше много тежък и египетската земя и ханаанската земя изнемогваха от глад¹.

(1) гл. 41:30

14 И Йосиф събра всичките пари, които се намираха в египетската и ханаанската земя, за житото, което купуваха¹. И Йосиф донесе парите във фараоновия дом.

(1) гл. 41:56; Пр. 11:26

15 И като се свършиха всичките пари в египетската земя и ханаанската земя, всичките египтяни дойдоха при Йосиф и казаха: Дай ни хляб! Защо да умираме пред теб, понеже се свършиха парите?

16 А Йосиф каза: Ако парите са се свършили, докарайте добитъка си, и ще ви дам хляб срещу добитъка ви.

17 И така, докараха добитъка си на Йосиф; и Йосиф им даваше хляб срещу конете, овцете, говедата и магаретата им. И така, през онази година той ги нахрани с хляб срещу всичкия им добитък.

18 И като измина онази година, дойдоха при него и втората година и му казаха: Няма да скрием от господаря си, че всичките пари свършиха и добитъкът стана *собственост* на господаря ни; не остана друго пред господаря ни освен телата ни и земята ни.

19 Защо и ние да измрем пред очите ти, и земята ни *да запустее*? Купи нас и земята ни за хляб, и ние ще бъдем слуги на фараона, и земята ни *за него ще ражда*. Дай ни и семе, за да останем живи и да не умрем, и да не запустее земята¹.

(1) гл. 41:36; Неем. 5:2; Йов 2:4

20 И Йосиф купи за фараона цялата египетска земя, защото египтяните продаваха всеки нивата си, понеже гладът се засилваше над тях. Така земята стана *собственост* на фараона.

21 И той пресели народа в градовете от единия край до другия край на египетските области.

22 Само земята на жреците не купи, защото жреците имаха *определен* от фараона дял и се прехранваха от дела, които фараонът им даде, затова не продадоха земята си¹.

(1) Езд. 7:24

23 Тогава Йосиф каза на народа: Ето, днес купих вас и земята ви за фараона. Ето ви семе, засейте земята.

24 И във времето на плода ще давате петата част на фараона¹, а четирите части ще бъдат за вас – за да засеете

нивите, и за храна за вас и за домашните ви, и за храна на децата ви.

(1) гл. 14:20; 28:22; 41:34; Лев. 27:30; Чис. 18:21-32; Втжк. 14:22; 26:12

25 И те казаха: Ти запази живота ни. Нека намерим благоволение на господаря си, и ще бъдем слуги на фараона¹.

(1) гл. 32:5

26 И Йосиф постанови тази наредба в египетската земя, *както е* и до днес: да се дава петата част на фараона¹. Само единствено земята на жреците не става *собственост на фараона*².

(1) гл. 14:20; 28:22; 41:34; Лев. 27:30; Чис. 18:21-32; Втжк. 14:22; 26:12; (2) Езд. 7:24

27 И Израил се засели в египетската земя, в гесенската земя, където придобиваха владения, бяха плодовити и много се умножиха¹.

(1) гл. 46:3

28 И Яков живя седемнадесет години в египетската земя, така че броят на годините на живота на Яков стана сто четиридесет и седем години¹.

(1) ст. 9; гл. 25:7

29 А като наближи времето, когато Израил трябваше да умре¹, той повика сина си Йосиф и му каза: Ако съм намерил благоволение пред теб, сложи, моля те, ръката си под бедното ми² и ми се *закълни*, че ще ми окажеш тази милост и вяност³: да не ме погребеш в Египет,

(1) гл. 48:21; 50:24; Втжк. 31:14; Иис. Нав. 23:14; 3 Царе 2:1; (2) гл. 24:2; 50:5,25; (3) Иис. Нав. 2:14

30 а когато почина с бащите си, да ме пренесеш от Египет и да ме погребеш в тяхната гробница¹. А той каза: Ще направя, както си казал.

(1) гл. 25:9,10

31 И Яков каза: Закълни ми се! И той му се закле¹. Тогава Израил се поклонил върху възглавницата на леглото².

(1) гл. 24:2; 50:5,25; (2) 3 Царе 1:47; Евр. 11:21

48 След това съобщиха на Йосиф: Ето, баща ти е болен¹. И той взе със себе си двамата си сина, Манасия и Ефрем², *да отидат при него*.

(1) 4 Царе 13:14; (2) гл. 46:20

2 И съобщиха на Яков, като казаха: Ето, синът ти Йосиф идва при теб.

Тогава Израил събра силите си и седна на леглото.

3 И Яков каза на Йосиф: Всемогъщият Бог¹ ми се яви в Луз, в ханаанската земя и ме благослови², като ми каза:

(1) гл. 17:1; (2) гл. 28:13,19; 35:6,9

4 Ето, аз ще те направя плодовит, ще те умножа и ще направя да произлезат от теб множество народи; и ще дам тази земя на потомството ти след теб за вечно притежание¹.

(1) гл. 17:6,8; Езек. 37:25

5 И сега, двамата ти сина, които ти се родиха в египетската земя, преди да дойда аз при теб в Египет, са мои – Ефрем и Манасия ще бъдат мои, също както Рувим и Симеон¹.

(1) гл. 41:50-52; Чис. 1:32-35; Иис. Нав. 14:4; Пс. 77:15; Езек. 47:13

6 А децата, които родиш след тях, ще бъдат твои, а колкото за наследството си, ще се наричат с името на *тези* свои братя.

7 А когато се връщаш от Падан, на пътя в ханаанската земя ми умря Равил, като оставаш едно малко разстояние да стигнем до Ефрат. И там я погребях, край пътя за Ефрат, който е Витлеем¹.

(1) гл. 35:19

8 И като съгледа синовете на Йосиф, Израил каза: Кой са тези?

9 А Йосиф каза на баща си: Това са синовете ми, които Бог ми даде тук¹. А той каза: Моля те, доведи ги при мен, за да ги благословя².

(1) гл. 33:5; (2) гл. 27:4

10 А очите на Израил бяха помрачени от старост и не можеше да вижда. И Йосиф ги приближи при него, а той ги целуна и ги прегърна¹.

(1) гл. 27:1

11 И Израил каза на Йосиф: Не се надявах да видя лицето ти¹, но ето, Бог ми показа и потомството ти²!

(1) гл. 37:33,35; 45:26; (2) Пс. 128:6

12 И Йосиф ги отведе от колената му и се поклонил с лице до земята.

13 И после Йосиф ги взе двамата, Ефрем с дясната си ръка към лявата на Израил, а Манасия с лявата си ръка към дясната на Израил, и ги доведе при него.

14 А Израил простря дясната си ръка и я възложи на главата на Ефрем, който беше по-младият, а лявата си ръка – на главата на Манасия, като нарочно кръстоса ръцете си, защото Манасия беше първородният.

15 И благослови Йосиф¹ и каза: Бог, пред когото ходиха бащите ми² Авраам и Исаак, Бог, който ме е пасъл през целия ми живот до този ден³,

(1) гл. 27:27; 49:22-26; (2) гл. 24:40; (3) гл. 35:3

16 Ангелът¹, който ме избави от всяко зло², нека благослови момчетата, и нека се нарече на тях моето име и името на бащите ми Авраам и Исаак, и нека нараснат в голямо множество сред земята³!

(1) гл. 22:15; Ис. 63:9; (2) 2 Царе 4:9; 3 Царе 1:29; Пс. 34:7; (3) Чис. 26:34,37

17 Но като видя Йосиф, че баща му възложи дясната си ръка на главата на Ефрем, не одобри и хвана ръката на баща си, за да я премести от главата на Ефрем на главата на Манасия.

18 И Йосиф каза на баща си: Не така, татко мой, защото този е първородният – възложи дясната си ръка на неговата глава!

19 Но баща му отказа, като рече: Зная, сине мой, зная. И той ще стане народ, и той ще бъде велик, но по-младият му брат ще бъде по-голям от него¹ и потомството му ще стане множество народи.

(1) гл. 25:23; Чис. 1:33,35; Втк. 33:17

20 И така, в онзи ден ги благослови¹, като каза: С теб Израил ще благославя, като казва: Бог да те направи като Ефрем и като Манасия²! И постави Ефрем пред Манасия.

(1) Евр. 11:21; (2) Ис. Нав. 17:14

21 След това Израил каза на Йосиф: Ето, аз умирам¹, но Бог ще бъде с вас и ще ви върне пак в земята на бащите ви².

(1) гл. 47:29; (2) гл. 15:14,16

22 И на теб давам един дял повече отколкото на братята ти, който взех от ръцете на аморейците с меча си и с лъка си¹.

(1) Ис. Нав. 24:32

49 Тогава Яков повика синовете си и каза: Съберете се, за да ви известя какво ще ви се случи в бъдещите дни¹.

(1) Чис. 24:14; Дан. 10:14

2 Съберете се и слушайте, снове Яковови, и послушайте баща си Израил¹.

(1) Пс. 34:11; Пр. 4:1; Ис. 48:14 ст. 3-27; гл. 35:23-26; ср. Втк. 33:6-25

3 Рувиме, ти си първородният мой, мощта моя и първият плод на силата ми, превъзходен по достоинство и превъзходен по сила¹.

(1) Втк. 21:17

4 Кипнал си като вода – няма да имаш превъзходството, защото си се качил на леглото на баща си¹ и тогава си го осквернил. На леглото ми се е качил!

(1) гл. 35:22

5 Симеон и Леви, братята, оръдия на насилие са оръжията им¹.

*или: съветите им; оръдия: ножовете им за обрязване

(1) гл. 34:25-29

6 В съвета им да не влезе душата ми и със събранието им да не се съедини славата ми, защото в гнева си убиха човек и в упорството си прерязаха жилите на вол.

7 Проклет гневът им, защото беше свиреп¹, и яростта им, защото беше жестока! Ще ги разделя в Яков и ще ги разпръсна в Израил².

(1) Пр. 29:22; (2) Чис. 35:8; Ис. Нав. 19:1,9; 21:3,8,41

8 Юда, теб ще похвалят братята ти, ръката ти ще бъде на врата на враговете ти¹, синовете на баща ти ще ти се кланят².

(1) Съд. 1:2; (2) 1 Лек. 5:2

9 Млад лъв е Юда; от плячка, сине мой, се вдигаш; легнал е и се е разпрострял като лъв¹, и като лъвица – кой ще го вдигне²?

(1) Откр. 5:5; (2) Чис. 24:9

10 Няма да липсва скиптър от Юда¹, нито жезъл на управление отсрещ краката му, докато дойде Сило². На него ще се покоряват народите³.

*т.е. Този, на когото принадлежи жезълът на управлението

(1) Чис. 24:17,19; 2 Царе 7:16; 1 Лек. 12:23,38;

Пс. 60:7; 78:68; Ис. 55:3; Ер. 33:26; Евр. 7:14;

(2) Езеки. 21:27; (3) Ис. 42:4; Мих. 5:2

11 За лозата връзва магаренцето си и за избраната лоза – малкото на магарицата си. Ще опере дрехата си с

вино, и облеклото си – с кръвта на гроздето¹.

12 Очите му ще тъмнеят* от вино и зъбите му ще бележат от мляко.

*Септуагинта: блястят

13 Завулон ще обитава край морско пристанище и ще бъде пристанище на кораби, и ще граничи със Сидон.

14 Исахар е кокалесто магаре, което се е проснало между кошарите,

15 и като видя, че мястото беше добро за почивка, и че страната беше приятна, подложи плещите си за товар и стана слуга подчинен.

16 Дан ще съди народа си като едно от израилевите племена¹.

17 Дан ще бъде змия на пътя, ехидна на пътеката, която хапе петите на коня, така че ездачът му пада назад.

18 Твоето спасение чакам, ГОСПОДИ!¹

19 Тъла разбойници ще нападат Гад, но и той ще ги отблъсне по стъпките им¹.

20 Хлябът от Асир ще бъде тлъстина и той ще доставя царски лакомства.

21 Нефталим е пусната кошута, той говори угодни думи.

22 Йосиф е плодородна фиданка¹, плодородна вейка край извор, клончетата ѝ прехвърлят стената.

23 Стрелците го огорчиха и стреляха по него, и враждуваха против него,

24 но лъкът му запази силата си¹ и мишците на ръцете му се укрепиха чрез ръцете на Сиания Яковов² – откъдето е пастирът, Израилевият камък –

25 чрез Бога на баща ти, който ще ти помага, и чрез Всесилния, който ще те благославя с небесни благословения от горе, с благословения на бездната, която лежи отдолу, с благословения на гърдите и на утробата.

26 Благословенията на баща ти превишиха благословенията на предците ми и достигнаха до вечните хълмове – те ще бъдат на главата на Йосиф и на

темето на превъзходния между братята си.

27 Вениамин е вълк грабител¹ – заран ще пояжда лов, а вечер ще деми плячка.

28 Всички тези са дванадесетте израилеви племена и това е, което изговори баща им, като ги благослови – всекиго според благословието му ги благослови¹.

29 Поръча им още, като им каза: Аз се прибирам при народа си, погребете ме с бащите ми в пещерата, която е в нивата на хетееца Ефрон¹,

30 в пещерата, която е в нивата Махпелех, срещу Мамврий, в ханаанската земя, която пещера Авраам купи заедно с нивата от хетееца Ефрон за собствено гробище¹.

31 Там погребяха Авраам и жена му Сара¹, там погребяха Исаак² и жена му Ревека, и там погребях аз Лия.

32 Нивата и пещерата, която е в нея, бяха купени от синовете на Хет¹.

33 И като Яков свърши да поръчва на синовете си, притегли краката си в леглото и издъхна¹, и се прибра при народа си².

(1) 4 Царе 13:14,20; (2) гл. 25:8,17; Деян. 7:15

50 Тогава Йосиф падна на лицето на баща си, плака над него¹, и го целува.

2 И Йосиф заповяда на служещите му лекари да балсамират баща му, и лекарите балсамираха Израил¹.

3 И се изпълниха над него четиридесет дни, защото толкова е пълното време за балсамиране. И египтяните го оплакваха седемдесет дни¹.

4 И като преминаха дните на жалейката за него, Йосиф говори на фараоновия дом, като каза: Ако съм намерил благоволение пред вас, моля ви, говорете в ушите на фараона и кажете:

5 Баща ми ме закле, като каза: Ето, аз

умирам. В гроба, който си приготвих в ханаанската земя, там да ме погребеш!¹ И сега, моля те, нека отида да погребя баща си, и ще се върна.

(1) гл. 47:29-31

6 А фараонът каза: Иди, погребеш баща си, както те е заклел.

7 И така, Йосиф отиде да погребеш баща си и с него отидоха всички служители на фараона, старейшините на дома му и всичките старейшини на египетската земя,

8 също и целият дом на Йосиф, братята му и бащиният му дом; само децата си, овцете си и говедата си оставиха в гесенската земя.

9 С него отидоха и колесници и конници, така че стана много голямо войнство.

10 И когато стигнаха до Горен-Атад*, който е отгатак Йордан, там ридаха твърде много и силно, и Йосиф направи за баща си седмодневна жалейка¹.

*Трънлив харман; (1) 1 Царе 31:13; Йов 2:13; Деян. 8:2

11 А ханаанците, тамошните жители, като видяха жалейката при хармана на Атад, казаха: Египтяните имат голяма жалейка, затова мястото, което е отгатак Йордан, се наименува Авел-Мисраим*.

*Египетски поток; Септуагинта: Египетски плач

12 И синовете на Израил направиха с него така, както им беше заповядал¹,

(1) гл. 49:29

13 и синовете му го пренесоха в ханаанската земя¹ и го погребяха в пещерата на нивата Махпелех, срещу Мамврий, която Авраам купи заедно с нивата за собствено място за гроб от хетееца Ефрон².

(1) гл. 46:4; (2) гл. 23:17,18; 25:8,9; Деян. 7:16

14 И Йосиф, като погребеш баща си, се върна в Египет, той и братята му, и всички, които бяха отишли с него да погребат баща му.

15 А братята на Йосиф, като видяха, че баща им умря, си казаха: Може би Йосиф ще ни намрази и ще ни възвърне жестоко за цялото зло, което сме му сторили¹.

(1) гл. 27:41

16 Затова пратиха при Йосиф да му кажат: Преди да умре, баща ти заповяда с думите:

17 Така да кажете на Йосиф: Прости, моля ти се, престъплението на братята си и греха им за злото, което ти сториха! И така, молим ти се, прости престъплението на slugите на бащиния си Бог! А Йосиф се разплака, когато му говореха.

18 После отидоха и братята му, паднаха пред него и казаха: Ето, ние сме ти слуги¹.

(1) гл. 37:7,9

19 А Йосиф им каза: Не се бойте¹, нима съм аз вместо Бога?²

(1) гл. 45:5; (2) гл. 30:2; 4 Царе 5:7

20 Вие наистина намислихте зло против мен¹, но Бог го намисли за добро, за да действа така, че да спаси живота на голям народ², както и стана днес.

(1) гл. 45:5-8

21 И сега, не се бойте¹, аз ще храня и вас, и децата ви². И ги утеши, и говори с тях по сърцето им³.

(1) гл. 45:5; (2) гл. 45:11; 47:12; 1 Сол. 5:15; (3) гл. 34:3; 2 Лек. 30:22

22 Така Йосиф остана да живее в Египет¹, той и бащиният му дом. И Йосиф живя сто и десет години,

(1) Изх. 1:5

23 и Йосиф видя от Ефрем синове до трето поколение¹. Също и децата на Махир, сина на Манасия², се родиха на коленете на Йосиф³.

(1) Йов 42:16; (2) 1 Лек. 7:14-17;

(3) гл. 30:3; Иис. Нав. 17:1; Пр. 17:6

24 След това Йосиф каза на братята си: Аз умирам¹, но Бог непременно ще ви посети² и ще ви изведе от тази земя³ в земята, за която се е кел на Авраам, Исаак и Яков⁴.

(1) гл. 47:29; (2) Изх. 4:31;

(3) гл. 15:14; 46:4; Изх. 12:41; (4) гл. 12:7; Изх. 33:1

25 И Йосиф закле синовете на Израил¹, като каза: Понеже Бог непременно ще ви посети², да изнесете костите ми оттук³!

(1) гл. 47:30,31; (2) Рут 1:6;

(3) Изх. 13:19; Иис. Нав. 24:32; Евр. 11:22

26 И така, Йосиф умря¹ на възраст сто и десет години² и го балсамираха, и го положиха в ковчег в Египет.

(1) Изх. 1:6; (2) гл. 25:7; Иис. Нав. 24:29

ИЗХОД

или Втората книга на Мойсей

1 И ето имената на синовете на Израил, които дойдоха в Египет заедно с Яков; всеки дойде с челядта си¹:

(1) Бит. 46:8-25

2 Рувим, Симеон, Леви и Юда,

3 Исахар, Завулон и Вениамин,

4 Дан и Нефталим, Гад и Асир¹.

(1) Бит. 35:22-26

5 Всичките души, които излязоха от семенниците на Яков, бяха седемдесет души¹; а Йосиф беше вече в Египет².

(1) Бит. 46:26,27; (2) Бит. 50:22

6 И Йосиф умря¹, и всичките му братя, и цялото онова поколение².

(1) Бит. 50:26; (2) Съд. 2:10; Екл. 1:4; Деян. 7:15

7 А синовете на Израил бяха плодотворни и се умножиха, увеличиха се и твърде много се засилиха, и земята се напълни с тях¹.

(1) Бит. 46:3; Втж. 26:5; Неем. 9:23; Пс. 107:38; Деян. 7:17

8 Тогава над Египет се възцари нов цар, който не познаваше Йосиф¹.

(1) Съд. 2:10; Деян. 7:18

9 И той каза на народа си: Ето, народът на израилевите синове е по-многоброен и по-силен от нас¹.

(1) Пс. 105:24

10 Елате, да действаме разсъдливо срещу тях¹, за да не се умножават, да не би в случай на война да се съединят и те с враговете ни, да воюват против нас и да си отидат от земята².

(1) Пс. 83:2; 105:25; (2) 1 Царе 29:4

11 Затова поставиха над тях надзиратели, които да ги потискаат с тежък труд¹; и те съградиха на фараона

градове за житници – Питом и Рамесий².

(1) гл. 3:7; 5:8,9; Бит. 15:13; Втж. 26:6; (2) Бит. 47:11

12 Но колкото повече ги потискаха, толкова повече те се умножаваха и се разширяваха¹, така че египтяните се страхуваха от израилевите синове².

(1) Бит. 46:3; Втж. 26:5; Неем. 9:23; Пс. 107:38; Деян. 7:17;

(2) Чис. 22:3

13 Затова египтяните жестоко караха израилевите синове да работят¹,

(1) Пр. 28:15

14 вгорчаваха живота им с тежък труд¹, да правят кал и кирпичи и да вършат всякаква полска работа; всичките работи, с които ги караха да работят, бяха твърде тежки².

(1) гл. 2:23; 5:14; Деян. 7:18,19;

(2) Бит. 15:13; Втж. 4:20; Пс. 129:1; Ис. 10:24

15 И египетският цар говори на еврейските акушерки, от които едната се наричаше Шифра, а другата Фуа, и им каза:

16 Когато акушерите на еврейките и видите, че раждат, ако родят син, го убивайте, а ако родят дъщеря, тогава нека живее¹.

(1) Пс. 105:25

17 Но акушерките се бояха от Бога¹, и не правеха каквото им беше казал египетският цар, а оставяха живи момченцата².

(1) Бит. 42:18; (2) 1 Царе 22:17; Пр. 8:13; 16:6

18 Тогава египетският цар повика акушерките и им каза: Защо направихте това и оставяте живи момченцата?

19 А акушерките казаха на фараона:

Понеже еврейките не са като египтянките; защото са здрави и раждат преди акушерките да дойдат при тях.

20 Затова Бог правеше добро на акушерките¹. А народът се умножаваше и твърде много се засилваше.

(1) Екл. 8:12

21 И понеже акушерките се бояха от Бога, Той им направи домове¹.

(1) 2 Царе 7:11; Пс. 112:1-3

22 Тогава фараонът поръча на целия си народ, като каза: Всеки син, който се роди на евреите, го хвърляйте в реката¹, а всяка дъщеря оставяйте жива!

(1) гл. 2:6; Деян. 7:19

ст. 1-25: Деян. 7:20-30

2 В това време един човек от левиевия дом¹ отиде и взе една от левиевите дъщери.

(1) гл. 6:20; Чис. 26:59

2 И жената забременя и роди син¹; и като видя, че беше красив, го кри три месеца².

(1) гл. 6:20; Чис. 26:59; (2) 4 Царе 11:3; Евр. 11:23

3 Но понеже не можеше вече да го крие, тя му взе рогозено кошче, намаза го със смола и катран, сложи детето в него и го положи в тръстиката при брега на реката.

4 А сестра му¹ стоеше отдалеч, за да види какво ще се случи с него.

(1) гл. 15:20; Чис. 20:1

5 И дъщерята на фараона слезе да се изкъпе в реката, а слугините ѝ ходеха по брега на реката; и когато съгледа кошчето в тръстиката, тя прати слугинята си да го донесе.

6 Като го отвори, видя детето, и ето, момченцето плачеше. И тя го съжали и каза: От децата на евреите е това¹.

(1) гл. 1:22

7 Тогава сестра му каза на дъщерята на фараона: Да отида ли да ти повикам кърмачка от еврейките, за да ти кърми детето?

8 И дъщерята на фараона ѝ каза: Иди. И момичето отиде и повика майката на детето.

9 И дъщерята на фараона ѝ каза: Вз-

ми това дете и ми го откърми, и аз ще ти дам заплатата ти. И жената взе детето и го кърмеше.

10 А когато детето порасна, тя го донесе на дъщерята на фараона, и то стана неин син. И го нарече Мойсей^{*}, като каза: Понеже го извлякох от водата.

^{*}Извлечен от вода

11 А в онези дни, когато Мойсей порасна, излезе при братята си¹ и гледаше тежкия им труд. И видя един египтянин, че беше един евреин, един от братята му,

(1) Евр. 11:24

12 и като се огледа насам-натам и видя, че няма никой, уби египтянина и го скри в пясъка.

13 Излезе и на другия ден, и ето, двама евреи се караха. И той каза на виновния: Защо биеш ближния си?

14 А той каза: Кой те постави началник и съдия над нас?¹ Искаш да ме убиеш ли, както уби египтянина? Тогава Мойсей се уплаши и си каза: Явно е, че това нещо стана известно.

(1) Бит. 19:9; 37:8; Чис. 16:13; Деян. 7:35

15 И фараонът чу това и търсеше случая да убие Мойсей¹. А Мойсей избяга от лицето на фараона и се засели в мадиамската земя². И седеше до един кладенец.

(1) гл. 18:4; (2) 3 Царе 11:18; Авак. 3:7; Деян. 7:29

16 А мадиамският свещеник имаше седем дъщери, които дойдоха и наляха вода и напълниха коритата, за да напоят стадото на баща си¹.

(1) Бит. 24:11; 29:9,10

17 Но овчарите дойдоха и ги изпъдиха, а Мойсей стана и им помогна, и напои стадото им.

18 И като дойдоха при баща си Рагуил, той им каза: Как дойдохте днес толкова рано?

19 А те казаха: Един египтянин ни избави от ръцете на овчарите, при това и вода ни наля и напои стадото.

20 И той каза на дъщерите си: А къде е той? Защо оставихте човека? Повикайте го да яде хляб.

21 И Мойсей склони да живее при

човека. И той даде на Мойсей дъщеря си Сепфора за жена¹.

(1) гл. 3:1; 4:25; 18:2; Чис. 10:29; 12:1

22 И тя роди син, и той го нарече Гирсом*, защото казваше: Пришълец станах в чужда земя¹.

*Пришълец тук (1) гл. 4:20; 18:3; Деян. 7:6

23 След дълго време египетският цар умря. А израелевите синове стенеха под робството и извикаха¹, и викът им от робството стигна до Бога².

(1) гл. 1:14; Съд. 4:3; 1 Царе 12:8; (2) Чис. 20:16; 1 Царе 9:16; Пс. 102:1; Деян. 7:34

24 Бог чу стенанията им¹, и Бог си спомни Своя завет с Авраам², с Исаак³ и с Яков⁴.

(1) Чис. 20:16; 1 Царе 9:16; Пс. 102:1; Деян. 7:34; (2) Бит. 15:18; (3) Бит. 26:3,24; (4) гл. 6:5; Бит. 28:13,14; 35:11,12; 4 Царе 13:23; Пс. 105:8-11

25 И Бог погледна на израелевите синове и Бог се загрижи за тях¹.

(1) гл. 3:7,8,16; 4:31; 18:8; Втжк. 26:7; Пс. 10:14; 31:7

3 А Мойсей пасеше стадото¹ на тъста си Йотор, мадиамския свещеник². И като докара стадото зад пустинята, дойде на Божията планина Хорив³.

(1) 1 Царе 16:11,19; Ам. 1:1; 3 Царе 19:19; (2) гл. 2:16,21; 4:18; (3) гл. 4:27; 18:5; 19:2; Чис. 10:33; Втжк. 1:6; 3 Царе 19:8

2 И Ангелът ГОСПОДЕН му се яви в огнен пламък изсред една къпина¹; и Мойсей погледна, и ето, къпината гореше в огън, а къпината не изгаряше.

(1) Втжк. 33:16; Мк. 12:26; Деян. 7:30,31,35

3 И Мойсей си каза: Да свърна и да видя това велико явление, защо къпината не изгаря.

4 А като видя ГОСПОД, че свърна да види, Бог го извика¹ изсред къпината и каза: Мойсей, Мойсей!² И той каза: Ето ме³.

(1) гл. 19:3; Лев. 1:1; (2) гл. 33:12,17; (3) Бит. 22:1

5 И каза: Да не се приближиш тук! Събуи обувките от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя¹.

(1) Бит. 28:17; Исис. Нав. 5:15; Деян. 7:33

6 Каза още: Аз съм Бог на баща ти, Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов¹. А Мойсей закри лицето си, защото се боеше да погледне към Бога².

(1) ст. 15; гл. 4:5; Бит. 28:13; Втжк. 6:3; 3 Царе 18:36; Мт. 22:32; Деян. 3:13; 7:32; (2) гл. 33:20; Съд. 13:22; 3 Царе 19:13; Ис. 6:2,5

7 И ГОСПОД каза: Видях страданието на народа Си в Египет¹ и чух вика им поради притеснителите им²; да, познах неволите им³.

(1) гл. 1:8-22; 2:25; Пс. 9:13; (2) Бит. 31:12; 4 Царе 20:5; Неем. 9:9; (3) гл. 1:11,14; 2:23-25

8 И слязох, за да ги освободя от ръката на египтяните¹ и да ги изведа от тази земя в добра и обширна земя², в земя, където текат мляко и мед³, в страната на ханаанците, хетейците, аморейците, ферезейците, евейците и евусейците⁴.

(1) Пс. 12:5; (2) Втжк. 1:25; 8:7-10; (3) гл. 13:5; 33:3; Лев. 20:24; Чис. 13:27; Втжк. 6:3; Исис. Нав. 5:6; Ер. 11:5; Езек. 20:6,15; (4) Бит. 15:21

9 И сега, ето, викът на израелевите синове стигна до Мен¹, видях също и притесненията², с което ги притесняват египтяните.

(1) гл. 1:8-22; 2:25; Пс. 9:13; (2) Бит. 31:12; 4 Царе 20:5; Неем. 9:9

10 И така, върви и ще те изпратя при фараона, за да изведеш Моя народ, израелевите синове, от Египет¹.

(1) Съд. 6:14; Пс. 105:26,37; Деян. 7:34

11 А Мойсей каза на Бога: Кой съм аз¹, че да отида при фараона и да изведа израелевите синове от Египет²?

(1) 1 Лет. 29:14; 1 Кор. 3:5; (2) гл. 4:10,13; Съд. 6:15

12 И Бог каза: Аз непременно ще бъда с теб¹ и това ще ти бъде знамение², че аз те изпращам: когато изведеш народа от Египет, ще послужите на Бога на тази планина³.

(1) Бит. 26:3,24; Съд. 6:16; 1 Лет. 9:20; Деян. 18:10; (2) 1 Царе 14:10; (3) гл. 19:1-4; Деян. 7:7

13 А Мойсей каза на Бога: Ето, когато отида при израелевите синове и им кажа: Бог на бащите ви ме изпрати при вас, и те ми кажат: Как Му е името? – какво да им кажа?¹

(1) Ис. 52:6

14 И Бог каза на Мойсей: Аз съм Онзи, който съм¹. И още каза: Така ще кажеш на израелевите синове: Онзи, който съм*, ме изпрати при вас.

*Божиято име е свързано с еврейската дума съм и най-вероятно се е произнасяло Йахве; (1) Ис. 42:8; Откр. 1:4,8

15 И Бог каза още на Мойсей: Така ще кажеш на израелевите синове: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков¹, ме изпрати при вас. Това е Името Ми

вечно² и това е споменът Ми* от поколение в поколение³.

*т.е. Името, с което Ме наричат; (1) 1 Лст. 29:18;

(2) Мал. 3:6; (3) гл. 6:2,3; Пс. 30:4; 68:4; 102:12; Ос. 12:5

16 Иди, събери старейшините¹ на Израил и им кажи: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, на Исаак и на Яков, ми се яви² и каза: Посетих ви и видях онова, което ви правят в Египет³,

(1) гл. 4:29; (2) гл. 4:5; (3) гл. 1:8-22; 2:25

17 и казах: Ще ви изведа от египетското страдание¹ и ще ви заведа в земята на ханаанците, на хетейците, на аморейците, на ферезейците, на евейците и на евусейците², в земя, където текат мляко и мед³.

(1) Пс. 102:20; (2) Бит. 15:21; (3) гл. 13:5; 33:3; Лев. 20:24;

Чис. 13:27; Вжк. 6:3; Инс. Нав. 5:6; Ер. 11:5; Езек. 20:6,15

18 И те ще послушат гласа ти¹, и ще отидеш ти със старейшините на Израил при египетския цар, и ще му кажете: ГОСПОД, Бог на евреите, ни срещна. И така, остави ни, молим ти се, да отидем на тридневен път в пустинята², за да принесем жертва на ГОСПОДА, нашия Бог³.

(1) гл. 4:1,31; (2) гл. 8:27; (3) гл. 5:1-3

19 Но аз зная, че египетският цар няма да ви остави да отидете¹, дори и под действие на силна ръка.

(1) гл. 4:21; 5:2; 7:14; 8:2,32; 9:7,35; 10:20,27; 11:10; 13:15

20 А като простра ръката Си, ще пораза Египет с всичките Си чудеса, които ще извърша сред него¹; след това той ще ви пусне².

(1) гл. 7:3; Вжк. 6:22; Неем. 9:10; Ер. 32:20,21; (2) гл. 6:1; 11:1; 12:31

21 И ще дам на този народ благоволение пред египтяните¹, така че, когато тръгнете, няма да отидете с празни ръце;

(1) гл. 11:3

22 но всяка жена да поиска от ближната си и съседката си сребърни вещи, златни вещи и облекла; и ще преминете с тях синовете си и дъщерите си, и ще оберете египтяните¹.

(1) гл. 12:35,36; Бит. 15:14

4 А Мойсей в отговор каза: Но ето, те няма да ми повярват и няма да послушат гласа ми¹, защото ще кажат: Не ти се е явил ГОСПОД.

(1) гл. 3:18; 6:12

2 Тогава ГОСПОД му каза: Какво е това в ръката ти¹? А той рече: Жезъл.

(1) 4 Царе 4:2

3 И каза: Хвърли го на земята. И той го хвърли на земята и жезълът стана змия¹ и Мойсей побягна от нея.

(1) гл. 7:9,10

4 Но ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си и я хвани за опашката – и той простря ръката си и я хвана, и тя стана жезъл в ръката му –

5 за да повярват, че ти се е явил ГОСПОД, Бог на бащите им, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов².

(1) гл. 3:16; Ин. 4:48; (2) гл. 3:6

6 И ГОСПОД му каза още: Сложи сега ръката си в пазвата си. И той сложи ръката си в пазвата и като я извади, ето ръката му беше прокажена, бяла като сняг¹.

(1) Чис. 12:10; 4 Царе 5:27

7 Тогава каза: Сложи пак ръката си в пазвата си. И той пак си сложи ръката в пазвата и когато я извади от пазвата, ето че бе станала пак както си беше пълтта му.

8 Ако не ти повярват и не послушат гласа на първото знамение, ще повярват поради гласа на другото знамение¹.

(1) Саа. 6:17

9 Но ако не повярват и на тези две знамения¹ и не послушат гласа ти, тогава да вземеш от водата на реката и да я излееш на сухото²; и водата, която извадиш от реката, ще стане кръв на сухото.

(1) Ин. 12:37; (2) гл. 7:19,20

10 А Мойсей каза на ГОСПОДА: Моля ти се, Господи, аз не съм красноречив, нито от вчера, нито от завчера, нито откакто си започнал да говориш на слугата Си, а трудно говоря и езикът ми е тежък¹.

(1) гл. 3:11; 6:12,30; Ер. 1:6

11 Но ГОСПОД му каза: Кой е направил на човека уста? Или кой прави човека нем или глух, или зрящ, или слеп? Не аз ли, ГОСПОД?¹

(1) Пс. 94:9; Пр. 20:12

12 Сега иди, и аз ще бъда с устата ти, и ще те науча какво да говориш¹.

(1) Вжк. 18:18; Мт. 10:19

13 Тогава Мойсей каза: Моля ти се,

Господи, изпрати чрез когото искаш да изпратиш!¹

(1) Йона 1:3

14 Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Мойсей и каза: Левитът Аарон не ти ли е брат? Зная, че той може да говори. А и ето, той излиза да те посрещне и когато те види, ще се зарадва в сърцето си.

15 Ти говори на него и сложи думите в устата му и аз ще бъда с твоята уста и с неговата уста¹ и ще ви науча какво трябва да правите².

(1) Чис. 23:5; Вжж. 18:18; Ис. 51:16; Ер. 1:9; (2) Пс. 25:12

16 Нека той говори вместо теб на народа. Той ще ти бъде за уста, а ти ще му бъдеш за Бог¹.

(1) гл. 7:1,2

17 И вземи в ръката си този жезъл, с който ще вършиш знаменията.

18 Тогава Мойсей отиде и се върна при тъста си Йотор¹ и му каза: Моля ти се, нека отида и се върна при братята си, които са в Египет, и да видя живи ли са още. И Йотор каза на Мойсей: Иди с мир².

(1) гл. 3:1;

(2) Съд. 18:6; 4 Царе 5:10; Мк. 5:34; Лк. 7:50; Деян. 16:36

19 А ГОСПОД каза на Мойсей в Мадиама: Иди, върни се в Египет, защото измряха всички, които искаха живота ти¹.

(1) Мт. 2:20

20 И така, Мойсей взе жена си и синовете си¹, качи ги на магаре и се върна в египетската земя. Мойсей взе и Божия жезъл в ръката си².

(1) гл. 2:22; 18:6; (2) гл. 17:9

21 И ГОСПОД каза на Мойсей: Когато отидеш и се върнеш в Египет, внимавай да извършиш пред фараона всичките чудеса, които дадох в ръката ти; но аз ще закоравя сърцето му¹ и той няма да пусне народа².

(1) гл. 7:3; 9:12; 10:20,27; 11:10; 14:4,8,17; Вжж. 2:30; Римл. 9:18; (2) гл. 3:19; 8:19

22 А ти кажи на фараона: Така говори ГОСПОД: Израил Ми е син¹, първородният Ми;

(1) Вжж. 32:6; Ос. 11:1; Мал. 1:6; Римл. 9:4; Ер. 2:14; 31:9

23 и казвам ти: Пусни¹ сина Ми да Ми послужи²; но ако откажеш да го пуснеш³, ето, аз ще убия твоия син, първородния ти⁴.

(1) гл. 5:1; (2) гл. 3:18; 7:16; 8:1,20; 9:1,13; 10:3; (3) гл. 8:2,21; 9:2; 10:4; (4) гл. 11:5; 12:29; 13:15

24 А по пътя, в гостиницата, ГОСПОД посрещна Мойсей и искаше да го убие¹.

(1) Бит. 17:14

25 Тогава Сепфора¹ взе остър камък и обряза краекожието на сина си, хвърли го в краката му и каза: Наистина ти си ми кръвен младоженец.

(1) гл. 2:21

26 След това ГОСПОД се оттегли от него. Тогава тя каза: Кръвен младоженец! – поради обрязването.

27 А ГОСПОД каза на Аарон: Иди в пустинята да посрещнеш Мойсей. И той отиде, посрещна го на Божията планина¹ и го целуна.

(1) гл. 3:1

28 И Мойсей извести на Аарон всичките думи на ГОСПОДА, който го беше изпратил, и всичките изменения, за които му беше поръчал¹.

(1) гл. 3:5-4:9; 19:7; Чис. 29:40

29 Тогава Мойсей и Аарон отидоха и събраха всичките старейшини на израилевите синове¹.

(1) гл. 3:16; Пс. 105:26

30 И Аарон каза всичките думи, които ГОСПОД беше говорил на Мойсей, и той извърши знаменията пред народа¹.

(1) Мк. 16:20; 2 Кор. 12:12

31 И народът повярва¹. И когато чуха, че ГОСПОД посети израилевите синове² и че погледнал на неволята им, те се наведоха до земята и се поклониха³.

(1) гл. 3:18; 14:31; 2 Лст. 32:8; Йн. 2:11,23;

(2) гл. 2:25; Бит. 50:24; Рут 1:6;

(3) гл. 12:27; 34:8; Бит. 24:26; 2 Лст. 7:3; Йов 1:20

5 След това Мойсей и Аарон влязоха и казаха на фараона: Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог: Пусни народа Ми¹, за да Ми направи празник в пустинята²!

(1) гл. 4:23; 6:11; 7:2,16; 8:20; 9:1,13; 10:3; (2) гл. 10:9

2 Но фараонът каза: Кой е ГОСПОД, че да послушам гласа Му¹ и да пусна Израил? Не познавам ГОСПОД, а няма да пусна Израил².

(1) 1 Царе 25:10; 4 Царе 18:35;

Йов 15:25,26; 21:15; Пс. 12:4; Пр. 30:9; (2) гл. 3:19

3 А те казаха: Бог на евреите ни срещна. Молим ти се, нека отидем на тридневен път в пустинята, за да принесем

жертва¹ на ГОСПОДА, нашия Бог, за да не ни поразят с мор или с меч².

(1) гл. 3:18; (2) Лев. 26:25; Езд. 7:23

4 Но египетският цар им каза: Защо вие, Мойсей и Аарон, отвличате народа от работата му? Идете на определените си работи!

5 И фараонът каза още: Ето, народът на земята сега е многоброен, а вие го правите да остави определените си работи.

6 И в същия ден фараонът заповяда на надзирателите и на началниците на народа, като каза:

7 Не давайте вече както досега плява на този народ, за да правят тухли, нека ходят сами и си събират плява.

8 Но колкото тухли са правили досега, същия брой изисквайте от тях; с нищо да не го намалите¹; защото безделничат и затова викат и казват: Нека отидем да принесем жертва на нашия Бог.

(1) гл. 1:11

9 Нека се възлагат *още* по-тежки работи на тези хора, за да се трудят в тях; и да не обръщат внимание на лъжливи думи¹.

(1) 4 Царе 18:20

10 И така, надзирателите и началниците на народа излязоха и говориха на народа, и казаха: Така казва фараонът: Не ви давам плява.

11 Идете сами и си събирайте плява, където намерите; но нищо няма да се намали от работата ви.

12 Затова народът се разпръсна по цялата египетска земя да събира слама за плява.

13 А надзирателите настоятелно изискваха, като казваха: Изкарвайте работата си, определената си ежедневна работа, както когато имаше плява!

14 И началниците на израилевите синове, които бяха поставени над тях от надзирателите на фараона, бяха бити¹, като им казаха: Защо не изкарахте и вчера, и днес определения ви брой тухли както по-напред?

(1) гл. 1:14

15 Тогава началниците на израилевите синове влязоха и извикаха към фарао-

на и казаха: Защо постъпваш така със слугите си?

16 Не се дава плява на слугите ти, а ни казват: Правете тухли! И ето, слугите ти сме бити, а вината е на твоя народ.

17 Но той каза: Лениви сте, лениви! Затова казвате: Нека отидем да принесем жертва на ГОСПОДА.

18 Идете сега и работете! Няма да ви се даде плява, но ще давате определения брой тухли¹.

(1) Екз. 4:1

19 И началниците на израилевите синове видяха, че положението им е лошо, защото им се каза: Няма да намалявате нищо от броя тухли, който ви е определен за всеки ден.

20 И като излязоха от присъствието на фараона, срещнаха Мойсей и Аарон, които ги пресрещнаха.

21 И им казаха: ГОСПОД да погледне на вас и да съди, защото вие ни направихте омразни¹ на фараона и на слугите му и сложихте меч в ръката им, за да ни избият.

(1) Бит. 34:30

22 Тогава Мойсей се обърна към ГОСПОДА и каза: Господи, защо си постъпил *така* зле с този народ¹? Защо си ме изпратил?

(1) Исис. Нав. 7:7; (2) Чис. 11:11; Ер. 20:7

23 Защото, откакто влязох при фараона да говоря в Твое име, той постъпва зле с този народ, а Ти никак не си избавил народа Си¹.

(1) Йов 22:17

6 А ГОСПОД каза на Мойсей: Сега ще видиш какво ще направя на фараона¹, защото под *действие* на силна ръка ще ги пусне² и под *действие* на силна ръка ще ги изпъди от земята си³.

(1) Чис. 11:23; 2 Аер. 20:17; Пс. 12:5;

(2) гл. 3:19,20; 13:3,14,16; (3) гл. 12:31

2 Бог говори още на Мойсей, като му каза: Аз съм ГОСПОД.

3 Явих се на Авраам, на Исаак и на Яков като Бог Всемогъщият¹, но не им бях познат с Името Си ГОСПОД².

(1) Бит. 17:1; (2) гл. 3:14,15; Пс. 83:18

4 Поставих и завета Си с тях, да им

дам ханаанската земя¹, земята на тяхното странстване, където бяха чужденци².

(1) ст. 8; гл. 13:5; Бит. 12:7; (2) Бит. 17:8; Пс. 105:11,12

5 И чух стенанието на израилевите синове, които египтяните държат в робство, и си спомних завета¹.

(1) гл. 2:24

6 Затова кажи на израилевите синове: Аз съм ГОСПОД; ще ви изведем изпод товарите на египтяните, ще ви избавя от тяхното робство¹ и ще ви изкупя с протряна мишца² и с велики присъди³.

(1) гл. 3:8,17; Пс. 81:6;

(2) гл. 13:16; 32:11; Втзк. 4:34; 5:15; 9:29; 11:2; 26:8; 3 Царе 8:42; Пс. 77:15; 136:12; Деян. 13:17; (3) гл. 7:4

7 Ще ви приема за Мой народ¹ и ще бъда ваш Бог². И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог³, който ви извеждам изпод египетските товари⁴.

(1) гл. 15:16; 19:5; 2 Царе 7:23,24; Неем. 1:10; Пс. 100:3;

Тит. 2:14; (2) гл. 15:2; 29:45,46; Бит. 17:8; 28:13; Втзк. 29:13; Ер. 31:33; Мк. 12:26,27; (3) гл. 7:17; 14:4,18; 16:12; Втзк. 29:6; 3 Царе 8:60; 20:28; Ис. 49:23,26; 51:15; Йона 3:17; Йн. 8:28; (4) гл. 13:3,14; Чис. 15:41

8 И ще ви въведе в земята, за която съм се клел¹, че ще я дам на Авраам, на Исаак и на Яков; и ще ви я дам за притежание². Аз съм ГОСПОД.

(1) Езеk. 20:5; (2) Чис. 10:29; 11:12; Втзк. 4:31; Езеk. 47:14

9 И Мойсей говори така на израилевите синове, но поради притеснението на душите си и поради жестоко то си робуване те не послушаха Мойсей¹.

(1) Пр. 18:14

10 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

11 Влез при фараона, египетския цар, и му кажи да пусне израилевите синове от земята си¹.

(1) гл. 5:1

12 Но Мойсей говори пред ГОСПОДА и каза: Ето, израилевите синове не ме послушаха; как тогава ще ме послуша фараонът, като съм с необрязани* устни¹?

*т.е. нечисти

(1) ст. 30; гл. 4:10; Ис. 6:5; Ас. 5:8

13 Но ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и ги изпрати до израилевите синове и до египетския цар фараона, за да изведат израилевите синове от египетската земя¹.

(1) Пс. 77:20

14 Ето главите на бащините им домо-

ве¹: синове на Рувим, първородния на Израил: Енох и Фалу, Есрон и Хармий. Тези са родовете на Рувим².

(1) Чис. 1:18; (2) Чис. 26:5-9; 1 Лст. 5:3

15 Синове на Симеон: Емуил и Ямин, и Аод, и Яхин, и Сохар, и Сау, синът на ханаанката. Тези са родовете на Симеон¹.

(1) Чис. 26:12-14; 1 Лст. 4:24
ст. 16-25; 1 Лст. 6:1-4,16-30

16 Ето имената на синовете на Леви според родословието им: Гирсон, Каат и Мерарий¹. И годините на живота на Леви станаха сто тридесет и седем години.

(1) Бит. 46:11; 2 Лст. 29:12

17 Синове на Гирсон: Ливний и Семей, по родовете им.

18 Синове на Каат: Амрам и Исаар, и Хеврон, и Озиил¹. И годините на живота на Каат станаха сто тридесет и три години.

(1) 1 Лст. 15:10; 23:12

19 Синове на Мерарий: Маалий и Мусий¹. Тези са родовете на Леви според родословието им.

(1) Чис. 3:17-20; 1 Лст. 23:21; 24:26

20 А Амрам взе за жена лея си Йохаведа¹, която му роди Аарон и Мойсей². И годините на живота на Амрам станаха сто тридесет и седем години.

(1) гл. 2:1; (2) Чис. 26:58,59; 1 Лст. 23:13

21 Синове на Исаар: Корей¹ и Нефег, и Зехрий.

(1) Чис. 16:1; 1 Лст. 6:37,38

22 Синове на Озиил: Мисаил и Елисафан¹, и Ситрий.

(1) Лев. 10:4; Чис. 3:30; 1 Лст. 15:8; 2 Лст. 29:13

23 И Аарон взе за жена Елисавета, дъщеря на Аминадав, сестра на Наасон¹, която му роди Надав и Авиуд², Елеазар³ и Итамар⁴.

(1) Чис. 1:7; (2) гл. 24:1; Лев. 10:1; (3) Чис. 20:28; Ис. Нав. 24:33; (4) гл. 28:1; Лев. 10:6; Чис. 3:2; 26:60; 1 Лст. 24:1

24 Синове на Корей: Асир и Екана, и Ависаф¹. Тези са родовете на Корей.

(1) Чис. 26:11

25 А Елеазар, синът на Аарон, взе за жена една от дъщерите на Футил и тя му роди Финеес¹. Тези са главите на бащините домове на левитите според родовете им².

(1) Чис. 25:7; Ис. Нав. 22:13; 24:33; Съд. 20:28; (2) Чис. 26:57-60

26 Тези са Аарон и Мойсей, на които ГОСПОД каза: Изведете израилевите

синове от египетската земя според войнствата им¹.

27 Тези са, които говориха на фараона, египетския цар¹, за да изведат израилевите синове от Египет: тези са Мойсей и Аарон².

28 В онзи ден, когато ГОСПОД говори на Мойсей в египетската земя,

29 ГОСПОД говори на Мойсей и каза: Аз съм ГОСПОД. Кажете на фараона, египетския цар, всичко, което ти казвам¹.

30 А Мойсей каза пред ГОСПОДА: Ето, аз съм с необрязани устни, как ще ме послуша фараонът?¹

7 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, поставих те бог на фараона, и брат ти Аарон ще ти бъде пророк¹.

2 Ти ще говориш всичко, което ти заповядвам¹, а брат ти Аарон ще говори на фараона да пусне израилевите синове от земята си².

3 А Аз ще закоравя сърцето на фараона¹ и ще умножа знаменията Си и чудесата Си в египетската земя².

4 И фараонът няма да ви послуша и Аз ще полага ръката Си на Египет, и с велики присъди ще изведе от египетската земя Своите войнства, Своя народ, израилевите синове.

5 И египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато простра ръката Си над Египет и изведе израилевите синове изсред тях¹.

6 И Мойсей и Аарон направиха така. Както им заповяда ГОСПОД, така направиха¹.

7 А Мойсей беше на осемдесет години¹, а Аарон – на осемдесет и три години², когато говориха на фараона.

8 И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:

9 Когато ви говори фараонът и каже:

Докажете се чрез чудо!¹ – тогава кажете на Аарон: Вземи жезъла си и го хвърли пред фараона, за да стане змия.

10 Тогава Мойсей и Аарон влязоха при фараона и направиха, както заповяда ГОСПОД¹: Аарон хвърли жезъла си пред фараона и пред слугите му и жезълът стана змия².

11 Но фараонът повика мъдреците и заклинателите¹ и те, египетските магьосници, направиха същото със заклинанията си².

12 Защото хвърлиха всеки жезъла си и те станаха змии; но Аароновият жезъл погълна техните жезли.

13 А сърцето на фараона се закорави¹ и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил.

14 И ГОСПОД каза на Мойсей: Сърцето на фараона се закорави, той отказва да пусне народа².

15 Иди утре при фараона – ето, той излиза *ga omuge* при водата – а ти застани на брега на реката, за да го срещнеш, и вземи в ръката си жезъла, който се беше превърнал на змия.

16 И му кажи: ГОСПОД, Бог на евреите, ме изпрати при теб и казва: Пусни народа Ми, за да Ми послужи в пустинята!¹ Но ето, досега ти не послуша.

17 Така говори ГОСПОД: От това ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД¹: ето, с жезъла, който е в ръката ми, ще ударя върху водата, която е в реката, и тя ще се превърне в кръв.

18 Рибите, които са в реката, ще измрат и реката ще се усъмрди, и египтяните ще се гнусят да пият вода от реката.

19 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Кажете на Аарон: Вземи жезъла си и прости ръката си над водите на Египет, над реките му, над каналите, над

(1) гл. 7:4; 12:41,51; Чис. 33:1

(2) Иис. Нав. 24:5; 1 Царе 12:6; Пс. 105:26; Мих. 6:4

(1) гл. 5:1-3;

(2) Иис. Нав. 24:5; 1 Царе 12:6; Пс. 105:26; Мих. 6:4

(1) гл. 7:2; Ер. 1:7,17; Езек. 2:7

(1) ст. 12

(1) гл. 4:15,16

(1) гл. 6:29; (2) гл. 5:1

(1) гл. 4:21; Пр. 21:1;

(2) гл. 3:20; Пс. 78:12; 105:27; Деян. 7:36

(1) гл. 6:6,26

(1) ст. 20; гл. 12:28

(1) Вжж. 31:2; (2) Чис. 33:39

(1) Йн. 2:18

(1) ст. 20; гл. 12:28; (2) гл. 4:3

(1) Бил. 41:8; Дан. 2:2; Откр. 21:8; (2) гл. 8:7,18; 2 Тим. 3:8

(1) ст. 22; гл. 9:35; 2 Лет. 36:13; Зах. 7:12; Евр. 4:7

(1) гл. 8:15,32;

9:7,34; 10:1; Вжж. 2:30; 1 Царе 6:6; (2) гл. 3:19

(1) гл. 4:23; 5:1; 8:1

(1) гл. 4:9; 6:7; 4 Царе 19:19

езерата му и над всичките им водо-еми, за да станат кръв! И по цялата египетска земя ще има кръв – и в дървените, и в каменните съдове.

20 И Мойсей и Аарон направиха, както заповяда ГОСПОД; и Аарон вдигна жезъла и удари водата, която беше в реката¹, пред фараона и пред слугите му; и всичката вода, която беше в реката, се превърна в кръв².

(1) гл. 17:5; (2) гл. 4:9; Пс. 78:44; Откр. 8:8

21 И рибите, които бяха в реката, измряха¹ и реката се усъмря, така че египтяните не можеха да пият вода от реката²; и кръвата беше по цялата египетска земя.

(1) Пс. 105:29; (2) Ис. 19:8

22 Но и египетските магьосници със заклинанията си направиха същото¹. И сърцето на фараона се закорави, и той не ги послуша, както беше казал ГОСПОД.

(1) ст. 11; 2 Сол. 2:9

23 И фараонът се обърна и си отиде у дома си, без да вземе присърце и това¹.

(1) гл. 9:21; Пр. 28:14; Ис. 47:7; Ер. 36:24

24 А всичките египтяни копаха около реката, за да намерят вода за пиене, защото не можеха да пият вода от реката.

25 И се изпълниха седем дни, след като ГОСПОД удари реката.

8 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона и му кажи: Така казва ГОСПОД: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!¹

(1) ст. 16; гл. 5:1

2 Но ако откажеш да го пуснеш¹, ето, аз ще ударя всичките ти области с жаби².

(1) гл. 3:19; 4:23; (2) Пс. 78:45; Откр. 16:13

3 Реката ще гъмжи от жаби, които ще излизат и ще наскочат в къщата ти, в спалнята ти, по леглото ти, в къщите на слугите ти, върху народа ти, в пещите ти и по нощвите ти.

4 Върху теб, върху народа ти и върху всичките ти слуги ще наскочат жабите.

5 И ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на Аарон: Простри ръката си с жезъла си¹ над реките, над каналите и над

езерата и направи да излязат жаби по египетската земя².

(1) Ис. Нав. 8:18; (2) гл. 8:2; Пс. 105:30

6 И Аарон простря ръката си над египетските води и жабите излязоха и покриха египетската земя.

7 Но и магьосниците направиха същото със заклинанията си¹ и направиха да излязат жаби по египетската земя.

(1) гл. 7:11,22; Мт. 24:24

8 Тогава фараонът повика Мойсей и Аарон и каза: Помолете се на ГОСПОДА¹ да махне жабите от мен и от народа ми и ще пусна народа, за да пожертва на ГОСПОДА.

(1) ст. 28; гл. 9:28; 10:17; Чис. 21:7; 3 Царе 13:6; Деян. 8:24

9 А Мойсей каза на фараона: Определи ми кога да се помоля за теб, за слугите ти и за народа ти, за да изтребя жабите от теб и от къщите ти и да останат само в реката.

10 И фараонът каза: Утре. А той рече: Ще бъде според думата ти, за да познаеш, че няма никой подобен на ГОСПОДА, нашия Бог¹.

(1) гл. 9:14,29; 10:2; 15:11; Вжк. 4:35,39; 32:31; 33:26;

2 Царе 7:22; 2 Лет. 6:14; Пс. 83:18; 86:8; 90:2; Ис. 43:10

11 Жабите ще се махнат от теб, от къщите ти, от слугите ти и от народа ти; само в реката ще останат.

12 И Мойсей и Аарон излязоха от фараона. И Мойсей извика към ГОСПОДА за жабите, които беше пратил върху фараона¹.

(1) ст. 30; гл. 9:33; 10:18; 32:11; Ак. 6:28

13 И ГОСПОД направи според думата на Мойсей¹ и жабите измряха от къщите, от дворовете и от нивите.

(1) Чис. 14:20

14 И ги събираха на купчини, и земята се усъмря.

15 А когато фараонът видя, че дойде облекчение, закорави сърцето си¹ и не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил.

(1) гл. 4:21; 7:13

16 След това ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на Аарон: Простри жезъла си и удари земната пръст, за да се превърне на въшки в цялата египетска земя.

17 И направиха така. Аарон простря ръката си с жезъла си и удари земната пръст, и въшки се явиха по хората и по животните; цялата пръст по земята стана на въшки по цялата египетска земя¹.

(1) Пс. 105:31

18 И магьосниците работеха *да направят* същото със заклинанията си, за да произведат въшки, но не можаха¹; а въшките бяха по хората и по животните.

(1) гл. 9:11; 3 Царе 18:26,29; Ис. 19:11; 2 Тим. 3:9

19 Тогава магьосниците казаха на фараона: Божи пръст е това¹. Но сърцето на фараона се закорави и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил².

(1) 1 Царе 6:3,9; Ас. 11:20; (2) ст. 32; гл. 4:21

20 После ГОСПОД каза на Мойсей: Стани утре рано и застани пред фараона – ето, той излиза при водата – и му кажи: Така казва ГОСПОД: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!¹

(1) гл. 4:23; 5:1

21 Защото, ако не пуснеш народа Ми¹, ето, ще изпратя рояци мухи върху теб, върху слугите ти, върху народа ти и в къщите ти; и къщите на египтяните и земята, на която живеят, ще се напълнят с рояци мухи.

(1) гл. 4:23; 5:1

22 Но в онзи ден аз ще отделя гесенската земя, в която живее Моят народ, така че там да няма рояци мухи, за да познаеш, че аз, ГОСПОД, съм сред земята.

23 аз ще поставя преграда между Моят народ и твоя народ¹; това знамение ще стане утре.

(1) гл. 9:4,26; 10:23; 11:7

24 И ГОСПОД направи така; множества рояци мухи навлязоха в къщата на фараона и в къщите на слугите му и в цялата египетска земя; земята беше повредена от рояците мухи¹.

(1) Пс. 78:45; 105:31

25 Тогава фараонът повика Мойсей и Аарон и каза: Идете, принесете жертва на вашия Бог в земята.

26 Но Мойсей каза: Не е прилично да направим така, защото ние ще жерт-

ваме на ГОСПОДА, нашия Бог, онова, което е гнусота за египтяните. Ето, ако жертваме пред очите на египтяните онова, което е гнусота за тях, няма ли да ни избият с камъни?¹

(1) Бит. 46:34

27 Ще отидем на тридневен път в пустинята и ще жертваме на ГОСПОДА, нашия Бог, както Той ни е говорил¹.

(1) гл. 3:18

28 Тогава фараонът каза: Ще ви пусна да пожертвате на ГОСПОДА, вашия Бог, в пустинята, само да не отидете много далеч! Помолете се за мен.

29 И Мойсей каза: Ето, аз излизам отпред теб, и ще се помоля на ГОСПОДА да се махнат утре рояците мухи от фараона, от слугите му и от народа му. Но нека фараонът не ни лъже още веднъж¹ и да не пуска народа да пожертва на ГОСПОДА.

(1) Ис. 28:22

30 И Мойсей излезе отпред фараона и се помоли на ГОСПОДА.

31 И ГОСПОД направи според думата на Мойсей и махна рояците мухи от фараона, от слугите му и от народа му; не остана нито една.

32 Но фараонът и този път закорави сърцето си¹ и не пусна народа².

(1) гл. 7:13; (2) ст. 19; гл. 3:19

9 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона и му кажи: Така казва ГОСПОД, Бог на евреите, Пусни народа Ми, за да ми послужи!¹

(1) ст. 13; гл. 4:23; 5:1

2 Защото, ако откажеш¹ да ги пуснеш и ако още ги държиш,

(1) гл. 4:23; Ис. 1:20

3 ето, ръката на ГОСПОДА ще дойде върху добитъка ти, който е по полето, върху конете, върху магаретата, върху камилите, върху говедата и върху дребния добитък с много тежък мор¹.

(1) Ам. 4:10

4 И ГОСПОД ще направи различие между добитъка на Израил и добитъка на египтяните; от всичкия *добитък* на израилевите синове няма да умре нищо¹.

(1) гл. 8:23

5 И ГОСПОД определи срок, като каза: Утре ГОСПОД ще направи това на земята.

6 На другия ден ГОСПОД направи това; всичкият добитък на египтяните измря, а от добитъка на израилевите синове не умря нито едно¹.

(1) ст. 25,26; гл. 12:12; Пс. 78:50

7 И фараонът прати *га вудя*, и ето, от добитъка на израилевите синове не беше умряло нито едно. Но сърцето на фараона се закорави¹ и той не пусна народа².

(1) гл. 7:13,22; (2) гл. 3:19

8 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Напълнете шепите си с пепел от пещ и нека Мойсей я пръсне към небето пред фараона.

9 И *пепелта* ще стане прах по цялата египетска земя и ще причини на хората и на животните възпаление, което избива в гнойни циреи по цялата египетска земя.

10 И като взеха пепел от пещ, застанаха пред фараона и Мойсей я пръсна към небето; и стана възпаление с гнойни циреи, които избиваха по хората и животните¹.

(1) Вжк. 28:27; Откр. 16:2,11

11 И магьосниците не можаха да стоят пред Мойсей поради възпалението¹, защото възпалението беше на магьосниците, *както* на всичките египтяни.

(1) гл. 8:18

12 Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона¹ и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил на Мойсей.

(1) гл. 4:21

13 След това ГОСПОД каза на Мойсей: Стани утре рано и застани пред фараона, и му кажи: Така казва ГОСПОД, Бог на евреите: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!

14 Защото този път Аз изпращам всичките Си язви против сърцето ти, върху слугите ти и върху народа ти¹, за да познаеш, че по цялата земя няма подобен на Мен².

(1) Лев. 26:18; 1 Царе 4:8; (2) гл. 8:10

15 Понеже сега можеш да вдигна ръката Си и да поразя теб и народа ти с

мор и ти би бил избребен от земята¹,

(1) 2 Царе 7:23; 4 Царе 19:35

16 но нарочно за това те оставих, за да покажа в теб силата Си и да се възвести Името Ми по целия свят¹.

(1) Чис. 14:21; Иис. Нав. 4:24; Римл. 9:17

17 Още ли се надига против народа Ми и не го пускаш?¹

(1) Йов 9:4

18 Ето, утре около този час ще наваля много тежък град¹, небивал в Египет, откакто е бил основан до днес².

(1) Откр. 8:7; (2) гл. 10:6,14; 11:6

19 И така, прати сега да приберат добитъка ти и всичко, което имаш по полето; *защото* градът ще падне на всеки човек и всяко животно, което се намери на полето и не се прибере вкъщи, и те ще измрат.

20 И който от слугите на фараона се убоя от словото на ГОСПОДА, прибра вкъщи слугите си и добитъка си¹;

(1) гл. 7:23; Пр. 22:3

21 а който не взе присърце словото на ГОСПОДА, остави слугите си и добитъка си по полето¹.

(1) гл. 7:23; Пр. 22:3

22 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си към небето, за да удари град по цялата египетска земя, по хората, по животните и по всяка трева на полето в египетската земя.

23 И Мойсей простря жезъла си към небето и ГОСПОД изпрати гръм и град¹ и огън се спускаше на земята. И ГОСПОД наваля град по египетската земя.

(1) Откр. 8:7

24 Така имаше град и огън, пробляващ сред града¹, много тежък *град*, небивал по цялата египетска земя, откакто е станал там народ.

(1) Пс. 18:12; 105:32; Ис. 30:30; Езек. 1:4; Откр. 16:21

25 В цялата египетска земя градът изби всичко, което беше по полето, и човек и животно¹; градът очука и всичката трева по полето и изпочупи всичките дървета по полето².

(1) Пс. 78:47,48; (2) Иис. Нав. 10:11

26 Само в гесенската земя, където бяха израилевите синове, не удари град¹.

(1) ст. 6; гл. 8:23; Ис. 32:18; Ер. 23:6

27 Тогава фараонът изпрати да пови-

кат Мойсей и Аарон и им каза: Този път съгреших¹. ГОСПОД е праведен², а аз и народът ми сме неправедни.

(1) гл. 10:16; Чис. 21:7; 22:34; Иис. Нав. 7:20;

1 Царе 15:24,30; 2 Царе 12:13; Мт. 27:4;

(2) 2 Лет. 12:6; Плач 1:18; Дан. 9:14

28 Помолете се на ГОСПОДА да престанат тези Божии гърмове и град¹, и аз ще ви пусна и няма да останете повече.

(1) гл. 8:8,28

29 А Мойсей му каза: Щом излязо от града, ще простра ръцете си към ГОСПОДА¹, и гърмовете ще престанат, и няма вече да има град, за да познаеш, че земята принадлежи на ГОСПОДА².

(1) 3 Царе 8:22; 2 Лет. 6:13; Езд. 9:5; Йов 11:13; Пс. 143:6;

(2) гл. 8:10,22; Вжж. 10:14

30 Обаче зная, че ти и слугите ти пак няма да се убоите от ГОСПОДА Бога.

31 Ленът и ечемикът бяха изпобити, защото ечемикът беше на класове, а ленът връзваше семе,

32 но пшеницата и бялото жито не бяха изпобити, защото са късни.

33 И Мойсей излезе отпред фараона извън града и простра ръцете си към ГОСПОДА, и гърмовете и градът престанаха, и дъждът не се изливаше вече по земята¹.

(1) гл. 8:12,13

34 Но когато фараонът видя, че дъждът и градът и гърмовете престанаха, той продължи да грехи и закорави сърцето си¹, той и слугите му.

(1) гл. 7:14

35 Сърцето на фараона се закорави и той не пусна израилевите синове¹, както ГОСПОД беше говорил чрез Мойсей².

(1) гл. 3:19; 4:21; (2) гл. 7:13

10 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона, защото аз закоравих сърцето му и сърцето на слугите му, за да покажа тези Свои знамения между тях¹,

(1) гл. 7:14

2 и за да разказваш в ушите на сина си и на сина на сина си това, което направих на египтяните¹, и знаменията, които показах между тях, и да познаете, че аз съм ГОСПОД².

(1) Вжж. 4:9; 6:20-22; Пс. 44:1; 78:3-7; Йона 1:3;

(2) гл. 8:10; 14:4,18; Ис. 38:19

3 Тогава Мойсей и Аарон влязоха при фараона и му казаха: Така говори ГОСПОД, Бог на евреите: Докога ще отказваш да се смириш пред Мен?¹ Пусни народа Ми, за да ми послужи²

(1) 3 Царе 21:29; 2 Лет. 33:12; 1 Петр. 5:6; (2) гл. 4:23; 5:1

4 Защото, ако откажеш да пуснеш народа Ми¹, ето, утре ще докарам скалци в областите ти.

(1) гл. 4:23; 5:1

5 Те ще покрият лицето на земята, така че да не може да се види земята, и ще изпоядат останалото, което оцеля – това, което ви остана от градушката¹ – и ще изпоядат всичките дървета, които ви растат по полетата,

(1) гл. 9:32

6 ще напълнят и къщите ти, и къщите на всичките египтяни – нещо, което не са видели нито бащите ти, нито бащите на бащите ти, откакто съществуват на земята до днес¹. И Мойсей се обърна и излезе отпред фараона.

(1) гл. 9:18; Йона 2:9

7 Тогава слугите на фараона му казаха: Докога този ще ни бъде примка? Пусни мъжете да послужат на ГОСПОДА, своя Бог. Още ли не си разбрал, че Египет загива?¹

(1) 1 Царе 5:11

8 Тогава пак доведоха Мойсей и Аарон при фараона и той им каза: Идете, послужете на ГОСПОДА, вашия Бог. Кои точно ще отидат?

9 А Мойсей каза: Ще отидем с младите си и със старите си, със синовете си и дъщерите си, с овцете си и с говедата си ще отидем, защото имаме празник на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 5:1

10 Тогава фараонът им каза: Така нека е ГОСПОД с вас, както аз ще ви пусна с челядите ви! Виждате ли, че имате лошо намерение?

11 Не така! Идете сега вие мъжете и послужете на ГОСПОДА, защото това искате. И ги изгониха отпред фараона.

12 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си над египетската земя за скакалците, за да излязат върху

египетската земя и да изпоядат всичката трева на земята, всичко което оцеля от градушката.¹

(1) гл. 9:32

13 И Мойсей простря жезла си над египетската земя и ГОСПОД направи да духа източен вятър¹ на земята през целия онзи ден и цялата нощ и на сутринта източният вятър докара скакалците.

(1) Пс. 78:26

14 И скакалиците се пръснаха по цялата египетска земя¹ и нападнаха цялата египетска област в огромно множество² – преди това не е имало такива множества скакалци, нито ще има такива след тях³.

(1) Откр. 9:3;

(2) Пс. 78:46; 105:34,35; Пр. 30:27; Йоил 1:4; (3) ст. 6

15 И покриха лицето на цялата земя, така че земята потъмня, и изпоядоха всичката трева на земята и всичките плодове на дърветата, които бяха оцелили от града, и по цялата египетска земя не остана нищо зелено, било дърво, или трева на полето¹.

(1) Пс. 78:46; 105:34,35; Пр. 30:27; Йоил 1:4

16 Тогава фараонът бързо повика Мойсей и Аарон и каза: Съгреших против ГОСПОДА, вашия Бог, и против вас¹.

(1) гл. 9:27; 2 Царе 24:10

17 Но сега, моля те, прости греха ми само този път, и се помолете на ГОСПОДА, вашия Бог, да отмахне от мен само тази смърт!²

(1) гл. 8:8,28; (2) Чис. 21:7; 1 Царе 15:25

18 И *Мойсей* излезе отпред фараона и се помоли на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 8:12; Чис. 11:2

19 И ГОСПОД промени *вятъра* в много силен западен вятър, който вдигна скакалиците и ги хвърли в Червено море. В цялата египетска област не остана нито един скакалец.

20 Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона¹ и той не пусна израилевите синове.

(1) ст. 1,27; гл. 3:19; 4:21

21 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си към небето, за да настане тъмнина по египетската земя, тъмнина, която може да се пипа¹.

(1) Йов 5:14; Пс. 105:28; Ис. 8:22; Езек. 32:7,8;

Откр. 8:12; 16:10

22 И Мойсей простря ръката си към небето и настана гъста тъмнина¹ по цялата египетска земя за три дни.

(1) Йов 5:14; Пс. 105:28; Ис. 8:22; Езек. 32:7,8; Откр. 8:12; 16:10

23 Не се виждаха един друг и три дни никой не се помръдна от мястото си, а всичките израилеви синове имаха светлина в жилищата си¹.

(1) гл. 8:22,23

24 Тогава фараонът повика Мойсей и каза: Идете, послужете на ГОСПОДА! Само овцете ви и говедата ви нека останат, а челядите ви нека отидат с вас.

25 А Мойсей каза: Но ти трябва да дадеш в ръцете ни и жертви и всеизгаряния, за да пожертваме на ГОСПОДА, нашия Бог.

26 И добитъкът ни ще дойде с нас, нито едно копито няма да остане назад¹, защото от *добитъка* ще вземем, за да пожертваме на ГОСПОДА, нашия Бог, и докато не пристигнем там, не знаем с какво трябва да послужим на ГОСПОДА.

(1) гл. 12:32

27 Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона¹ и той не склони да ги пусне.

(1) ст. 20

28 Тогава фараонът му каза: Махни се от мен! Пази се да не видиш вече лицето ми, защото в деня, когато видиш лицето ми, ще умреш!¹

(1) гл. 18:4; 2 Лет. 25:16

29 А Мойсей каза: Добре каза, няма вече да видя лицето ти¹.

(1) гл. 12:31; Евр. 11:27

ст. 1-8; гл. 12:29-39

11 А ГОСПОД каза на Мойсей: Още една язва ще нанесе на фараона и на Египет и след това той ще ви пусне оттук. Когато ви пусне, съвсем ще ви изпъди оттук¹.

(1) гл. 3:20; 6:1

2 И така, кажи в ушите на народа и нека всеки мъж поиска от съседа си и всяка жена – от съседката си сребърни и златни вещи¹.

(1) гл. 3:21,22

3 И ГОСПОД даде на народа благоволение пред египтяните¹. При това

човекът Мойсей беше станал твърде велик в египетската земя пред слугите на фараона и пред народа².

(1) гл. 3:21,22; (2) Иис. Нав. 4:14; Ест. 9:4

4 И Мойсей каза: Така говори ГОСПОД: Около полунощ аз ще мина посред Египет¹

(1) гл. 12:12; Ам. 5:17

5 и всяко първородно в египетската земя ще умре¹ – от първородния на фараона, който седи на престола си, до първородния на слугинята, която е зад воденицата, и всяко първородно от добитъка.

(1) гл. 4:23

6 И по цялата египетска земя ще има голям писък, какъвто никога не е имало, нито ще има вече такъв¹.

(1) гл. 9:18; Ис. 19:16

7 А против израилевите синове, от човек до животно, дори куче няма да поклати езика си¹, за да познаете, че ГОСПОД прави разлика между египтяните и Израил².

(1) Иис. Нав. 10:21; (2) гл. 8:23; Пс. 58:11; Мал. 3:18

8 И всички тези твои слуги ще слязат при мен и ще паднат пред мен, и ще кажат: Излез, ти и целият народ, който те следва! И след това ще изляза. И *Мойсей* излезе отпред фараона с голям гняв.

9 А ГОСПОД беше казал на Мойсей: Фараонът няма да ви послуша, за да се умножат Моите чудеса в египетската земя¹.

(1) гл. 3:19,20

10 И Мойсей и Аарон извършиха всички тези знамения пред фараона, но ГОСПОД закорави сърцето на фараона, и той не пусна израилевите синове от земята си¹.

(1) гл. 4:21

12 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон в египетската земя и каза:

2 Този месец ще ви бъде начало на месеците¹, ще ви бъде първият от месеците на годината.

(1) гл. 13:4; 40:17

3 Говорете на цялото израилево общество и кажете: На десетия ден от месеца¹ всеки да си вземе по едно агне за бащиния си дом, по едно агне за един дом.

(1) Езек. 40:1

4 Но ако в дома са малко за агнето, тогава нека го вземе с най-близкия до къщата му съсед според броя на душите; смятайте за агнето според онова, което всеки може да изяде.

5 Агнето ви да бъде без недостатък¹, едногодишно мъжко; от овцете или от козите да го вземете.

(1) Лев. 1:3,10; 1 Петр. 1:19

6 И да го пазите до четиринадесетия ден на същия месец; тогава цялото събрание на израилевото общество да го заколи привечер¹.

(1) гл. 29:39; 2 Лев. 35:1; Езд. 6:19

7 После да вземат от кръвта и да сложат на двата стълба и на горния праг на вратата на къщите, където ще го ядат¹.

(1) ст. 13,22

8 През същата нощ да ядат месото, печено на огън; с безквасен хляб¹ и с горчиви треви² да го ядат.

(1) гл. 13:3; (2) Чис. 9:11

9 Да не ядете от него сурово, нито варено във вода, а изпечено на огън¹, с главата му, краката му и вътрешностите му.

(1) 2 Лев. 35:13

10 И да не оставите нищо от него до сутринта; ако остане нещо до сутринта¹, да го изгорите в огън¹.

(1) гл. 16:19; 23:18; 34:25; Лев. 7:15; (2) гл. 29:34; Лев. 19:6

11 Така да го ядете: препасани през кръста си¹, с обувките на краката си и тоягите в ръцете си. Да го ядете набързо, Пасха на ГОСПОДА е^{*2}.

*Или: ГОСПОДНОТО минаване е; (1) Лк. 12:35;

(2) Лев. 23:5; Чис. 9:1-5; 28:16; Вжк. 16:1-7; Иис. Нав. 5:10;

4 Царе 23:21; Езек. 45:21; Мт. 26:17; Ин. 2:13

12 И в оная нощ аз ще мина през египетската земя и ще поразя всяко първородно в египетската земя, от човек до животно¹; и ще извърша съд против всичките египетски богове². Аз съм ГОСПОД³.

(1) гл. 9:6; 11:4,5; (2) Чис. 33:4; (3) Пс. 95:3

13 И кръвта ще ви бъде за знак на къщите, където сте¹, и когато видя кръвта, ще ви отмина, и язвата няма да бъде у вас, за да ви погуби, когато поразя египетската земя².

(1) Иис. Нав. 2:18; (2) ст. 23; Евр. 11:28

14 Онзи ден да ви бъде за спомен¹ и

да го пазите като празник на ГОСПОДА във всички си поколения; вечна наредба да ви бъде да го празнувате².

(1) Иис. Нав. 4:7; Ас. 22:19; (2) гл. 27:21
ст. 15-20; гл. 13:3-10; 23:15; 34:18; Лев. 23:6-8;
Чис. 28:17-25; Вжж. 16:3,4,8

15 Седем дни да ядете безквасен хляб¹. Още на първия ден да махнете кваса от къщите си², защото всеки, който яде квасно от първия ден до седмия ден, тази душа ще се изтреби от Израил³.

(1) 2 Лст. 30:21;
Деян. 12:3; 20:6; (2) 1 Кор. 5:7,8; (3) гл. 30:33,38

16 На първия ден ще имате свято събрание и на седмия ден – свято събрание. Никаква работа да не се върши в тях¹ освен онова, което е нужно за ядене на всекиго; само това може да вършите.

(1) Чис. 28:26; Ас. 23:56

17 И така, да пазите празника на безквасните хлябове, защото в същия този ден изведох войнствата ви от египетската земя. Затова ще ви бъде вечна наредба да пазите този ден във всичките си поколения.

18 От вечерта на четиринадесетия ден на първия месец до вечерта на двадесет и първия ден от месеца да ядете безквасни хлябове.

19 Седем дни да не се намира квас в къщите ви, защото всеки, който яде квасно, онази душа ще се изтреби от обществото на Израил¹, бил той пришелец, или местен жител.

(1) гл. 30:33,38

20 Нищо квасно да не ядете; във всичките си жилища да ядете безквасни хлябове.

21 И Мойсей повика всичките старейшини на Израил и им каза: Изберете и си вземете по едно агне според челядите си и заколете пасхата¹.

(1) 2 Лст. 35:6; Мт. 26:18,19

22 После вземете китка от исоп и я потопете в кръвта в съда, и намажете с кръвта в съда горния праг и двата стълба на вратата. И никой от вас да не излиза от вратата на къщата си до сутринта¹.

(1) Ис. 26:20

23 Защото ГОСПОД ще мине, за да порази египтяните¹, и когато види кръв-

та на горния праг и на двата стълба на вратата, ГОСПОД ще отмени вратата и няма да остави погубителя да влезе в къщите ви, за да ви порази¹.

(1) ст. 13; Иов 14:13; Езек. 9:4,6

24 И ще пазите това като вечна наредба за теб и за синовете ти.

25 Когато влезете в земята, която ГОСПОД ще ви даде, както каза, да пазите тази служба.

26 И когато децата ви попитат: Какво означава тази служба у вас?¹ –

(1) гл. 13:14; Вжж. 6:20; Иис. Нав. 4:6,21

27 тогава да отговорите: Това е жертва за Пасхата на ГОСПОДА, който отмина къщите на израилевите синове в Египет, когато порази египтяните, а нашите къщи спаси¹. Тогава народът се наведе и се поклони².

(1) гл. 13:8; Пс. 78:5-7; (2) гл. 4:31

28 И израилевите синове отидоха и направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей и Аарон; така направиха¹.

(1) ст. 35,50; гл. 7:6; 14:4; 36:1; 39:32,42,43; Лев. 24:23;
Чис. 1:54; 5:4; Вжж. 34:9; Иис. Нав. 14:5;
2 Царе 5:25; 3 Царе 17:5

ст. 29-39; гл. 11:1-8

29 И в полунощ ГОСПОД порази всяко първородно в египетската земя¹, от първородния на фараона, който седеше на престола си, до първородния на пленника, който беше в затвора, и всяко първородно от добитъка².

(1) Иов 34:20; (2) гл. 4:23;
Бит. 15:14; Чис. 3:13; 8:17; Пс. 78:51; 105:36; Ис. 41:11

30 И фараонът стана през нощта, той и всичките му слуги, и всичките египтяни; и се нададе голям писък в Египет, защото нямаше къща, в която да няма мъртвец.

31 И повика Мойсей и Аарон през нощта¹ и каза: Станете и излезте изсред народа ми, и вие, и израилевите синове², и идете, послужете на ГОСПОДА, както казахте!

(1) гл. 10:29; (2) гл. 3:20; 6:1; 1 Царе 6:6

32 Вземете и стадата си и говедата си, както казахте¹, и идете; и благословете и мен².

(1) гл. 10:9,26; (2) Езд. 6:10

33 Египтяните също принуждаваха народа, за да го отпратят по-скоро от

земята, защото *си* казваха: Ние всички измираме!¹

(1) гл. 6:1; Пс. 105:38

34 И народът вдигна тестото си, преди да се закваси, като носеха на рамене ношвите обвити в дрехите си.

35 А израилевите синове бяха постъпили, както Мойсей беше казал, и бяха поискали от египтяните сребърни вещи и златни вещи и дрехи¹.

(1) гл. 3:21,22; Езд. 1:6; Пс. 105:37

36 И ГОСПОД беше дал на народа благоволение пред египтяните и те им бяха дали, *каквото поискаха*. Така те обораха египтяните¹.

(1) гл. 3:21,22; Езд. 1:6; Пс. 105:37

37 И така, израилевите синове се вдигнаха от Рамесий¹ за Сокхот², около шестстотин хиляди мъже³ пешаци, освен челядите.

(1) Бит. 47:11; (2) Чис. 33:3,5; (3) гл. 38:26; Чис. 1:46

38 А с тях излезе и голямо разнопременно множество¹, както и твърде много добитък – овце и говеда.

(1) Лев. 24:10; Чис. 11:4; Неем. 13:3

39 А от тестото, което носеха от Египет, изпекоха безквасни пити, защото не се беше заквасило, понеже ги изпъдиха от Египет и те не можаха да се бавят, нито да си приготвят ядене за из пътя.

40 А времето, което израилевите синове прекараха като пришълци в Египет, беше четиристотин и тридесет години¹.

(1) Бит. 15:13; Гал. 3:17

41 И в края на четиристотин и тридесетте години, в същия онзи ден, всичките ГОСПОДНИ войнства излязоха от египетската земя¹.

(1) гл. 6:26; Бит. 50:24; Лев. 23:43; Чис. 23:22; 33:1; Втж. 4:37; 16:1; Исис. Нав. 24:5; 3 Царе 6:1; 2 Лек. 14:13; Пс. 114:1; Деян. 7:6,7; 13:17; Юда 5; Евр. 11:27

42 Това е нощ, която трябва да се пази за ГОСПОДА, защото ги изведе от египетската земя¹; това е онзи нощ на ГОСПОДА, която трябва да се пази от всичките израилеви синове във всичките им поколения.

(1) гл. 13:3,14,16; Пс. 136:11

43 И ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Ето закона за пасхата: никой чужденец да не яде от нея¹.

(1) Лев. 22:10

44 Но всеки роб, купен с пари, когато го обрежеш, *МОЖЕ* да яде от нея¹.

(1) Бит. 17:12

45 Пришълец или наемник да не яде от нея.

46 В една къща да се изяде. От месото да не изнасяте вън от къщи и кост от нея да не строшите¹.

(1) Чис. 9:12; Пс. 34:20; Йн. 19:36

47 Цялото общество израилеви синове да прави това.

48 И ако някой чужденец живее като пришълец заедно с теб и иска да пази пасхата на ГОСПОДА, нека всичките му мъжки се обрежат, и тогава нека пристъпи да я пази; той ще бъде като местен жител на земята. Но никой необрязан не бива да яде от нея¹.

(1) Езек. 44:9

49 Един закон ще има за местния жител и за чужденеца, който е пришълец между вас¹.

(1) Лев. 19:34; 24:22; Чис. 9:14

50 И всичките израилеви синове направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей и Аарон; така направиха¹.

(1) Чис. 8:20,22; 9:5; 36:10

51 И така, в същия онзи ден ГОСПОД изведе израилевите синове от египетската земя според войнствата им¹.

(1) гл. 6:26; Бит. 50:24; Лев. 23:43; Чис. 23:22; 33:1; Втж. 4:37; 16:1; Исис. Нав. 24:5; 3 Царе 6:1; 2 Лек. 14:13; Пс. 114:1; Деян. 7:6,7; 13:17; Юда 5; Евр. 11:27

13 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Посвети Ми всяко първородно, всяко, което отваря утроба между израилевите синове – и човек и животно. То е Мое¹.

(1) гл. 22:29,30; 34:19; Лев. 27:26; Чис. 3:13; Втж. 15:19; Неем. 10:36; Ак. 2:23 ст. 3-10; гл. 12:15-20

3 И Мойсей каза на народа: Помнете този ден, в който излязохте от Египет, от дома на робството¹, защото със силна ръка ГОСПОД ви изведе оттук². Нищо квасно да не се яде³.

(1) гл. 6:7; 20:2; Втж. 5:6; 6:12; Исис. Нав. 24:17; Съд. 6:8; 1 Лек. 16:12; Ер. 34:13; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Втж. 5:15; 6:21; Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15; (3) гл. 12:8; 23:15; 34:18; Втж. 16:1-3

4 Вие излизате днес в месец Авив¹.

(1) гл. 12:2

5 И когато ГОСПОД те въведе в земята на ханаанците, хетейците, аморейците, евейците и евусейците, за която се закле на бащите ти, че ще ти я даде – земя, където текат мляко и мед¹ – тогава да извършваш тази служба в този месец. (1) гл. 3:8,17; 6:4

6 Седем дни да ядеш безквасен хляб и седмият ден да бъде празник на ГОСПОДА.

7 Безквасен хляб да се яде през седемте дни; и да не се намери у теб квасен хляб, и да не се появи квас във всичките ти области¹.

(1) Вжк. 16:4; Иис. Нав. 5:11

8 И в онзи ден ще обясниш на сина си, като кажеш: *Това правя* заради онова, което ми направи ГОСПОД, когато излязох от Египет¹.

(1) гл. 12:26,27

9 Това ще ти бъде за знак на ръката и за спомен между очите¹, за да бъде законът на ГОСПОДА в устата ти, защото със силна ръка те изведе ГОСПОД от Египет².

(1) Вжк. 6:8; 11:18;

Пр. 6:21; Мт. 23:5; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Вжк. 5:15; 6:21; Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15

10 И така, да пазиш тази наредба всяка година на времето ѝ.

11 А когато ГОСПОД те въведе в земята на ханаанците, както се закле на теб и на бащите ти, и ти я даде,

12 тогава да отделиш за ГОСПОДА всяко, което отваря утроба, и всяко твое първородно от животно; мъжките да бъдат на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 22:29,30; 34:19; Лев. 27:26; Чис. 3:13; Вжк. 15:19; Неем. 10:36; Ас. 2:23

13 А всяко първородно от магаре да изкупиш с агне *или яре*¹, а ако не искаш да го изкупиш, тогава да му пречупиш врата. Ще изкупиш и всяко първородно на човек между синовете си.

(1) гл. 34:20; Чис. 18:15

14 И после, като те запита синът ти и каже: *Какво е това?*¹ – да му кажеш: *Със силна ръка ни изведе ГОСПОД от Египет², от дома на робството³.*

(1) гл. 12:26; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Вжк. 5:15; 6:21; Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15; (3) гл. 6:7; 20:2; Вжк. 5:6; 6:12; Иис. Нав. 24:17; Съд. 6:8; 1 Лев. 16:12; Ер. 34:13

15 И когато фараонът отказваше да ни пусне¹, ГОСПОД уби всяко първородно в египетската земя – от първородно на човек до първородно на животно² – затова жертвам на ГОСПОДА всяко първородно, което е мъжко, а всеки първороден от синовете си изкупувам³.

(1) гл. 3:19; (2) гл. 4:23; (3) гл. 34:20; Чис. 18:15

16 Това ще бъде за знак на ръката ти и за превръзки над очите ти¹, защото със силна ръка ГОСПОД ни изведе от Египет².

(1) Вжк. 6:8; 11:18;

Пр. 6:21; Мт. 23:5; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Вжк. 5:15; 6:21; Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15

17 А когато фараонът пусна народа, Бог не го преведе през пътя за филистимската земя, въпреки че беше най-близо, защото Бог каза: *Да не би да се разкае народът, като види битка¹, и да се върне в Египет².*

(1) гл. 14:10-12; (2) Вжк. 17:16; 28:68

18 Затова Бог поведе народа по околел път през пустинята към Червено море¹. И израилевите синове излязоха от египетската земя строени².

(1) гл. 14:2; Пс. 68:7; (2) Бит. 50:25

19 И Мойсей взе със себе си костите на Йосиф; защото той беше изрично заклел израилевите синове, като беше казал: *Бог непременно ще ви посети.* Тогава да изнесете отук костите ми със себе си¹.

(1) Бит. 50:25; Иис. Нав. 24:32

20 И те тръгнаха от Сокхот и се разположиха на стан в Етам, към края на пустинята¹.

(1) Чис. 33:6

21 И ГОСПОД вървеше пред тях¹ – денем в облачен стълб², за да ги води по пътя, а нощем в огнен стълб, за да им свети³ – за да пътуват денем и нощем.

(1) гл. 32:1; (2) 1 Кор. 10:1;

(3) Чис. 9:15-23; Вжк. 1:33; Пс. 78:14; 105:39; Ис. 4:5

22 Денем облачният стълб не се отдалечаваше отпред народа, а нощем – огненият стълб¹.

(1) гл. 40:38

14 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Заповядай на израилевите синове

да се върнат¹ и да се разположат на стан пред Пиаирот², между Мигдол³ и морето. Срещу Веелсефон да се разположите на стан близо до морето⁴.

(1) гл. 13:18; (2) Чис. 33:7; (3) Ер. 46:14; (4) Исис. Нав. 24:6

3 И фараонът ще каже за израилевите синове: Те са се заблудили в земята, пустинята ги е затворила.

4 И аз ще закоравя сърцето на фараона¹ и той ще се спусне да ги гони, но аз ще се прославя² над фараона и над цялата му войска и египтяните ще познаят, че аз съм ГОСПОД³. И израилевите синове направиха така⁴.

(1) гл. 4:21; Исис. Нав. 11:20; (2) Езек. 28:22; (3) гл. 6:7; 10:2; Езек. 38:16,23; (4) гл. 12:28,35,50

5 А когато се извести на египетския цар, че народът е побягнал, сърцето на фараона и на слугите му се обърна срещу народа и те казаха: Какво направихме ние, че пуснахме Израил да не ни работи вече?

6 И фараонът въпреки колесницата си и събра народа си при себе си.

7 Взе и шестстотин избрани колесници и всичките египетски колесници с началници над всяка¹.

(1) гл. 15:4

8 И ГОСПОД закорави сърцето на фараона, египетския цар¹, така че той подгони израилевите синове. А израилевите синове бяха излезли с издигната ръка².

(1) гл. 4:21; Исис. Нав. 11:20; (2) Лев. 26:13; Чис. 33:3; Пс. 105:43

9 И египтяните се спуснаха след тях – всичките коне и колесници на фараона, конниците му и войската му – и ги настигнаха, когато бяха разположени на стан близо до морето¹, пред Пиаирот, срещу Веелсефон².

(1) гл. 13:18; (2) Чис. 33:7

10 А когато фараонът се приближи, израилевите синове повдигнаха очи и ето, египтяните идваха след тях. И израилевите синове се уплашиха много и извикаха към ГОСПОДА¹.

(1) Исис. Нав. 24:6,7; Неем. 9:9

11 И казаха на Мойсей: Понеже нямаше гробища в Египет, затова ли ни изведе да умрем в пустинята? Защо ни

направи това и ни изведе от Египет¹?

(1) гл. 16:3; 17:3; Чис. 14:2

12 Не е ли това, каквото ти казвахме в Египет, като говорихме: Остави ни, нека работим на египтяните? Защото по-добре щеше да ни бъде да работим на египтяните, отколкото да измрем в пустинята!¹

(1) Пс. 106:7

13 А Мойсей каза на народа: Не се бойте¹, стойте и гледайте спасението на ГОСПОДА, което Той ще извърши за вас днес², защото, колкото за египтяните, които видяхте днес, няма да ги видите вече до века³.

(1) Чис. 14:9; Втзк. 20:3; 4 Царе 6:16; Пс. 78:53; Ис. 41:10-14; (2) Пс. 68:20; Ос. 1:7; (3) Пс. 91:8

14 ГОСПОД ще воюва за вас¹, а вие ще останете мирни².

(1) гл. 15:3; Втзк. 1:30; 3:22; Исис. Нав. 10:14,42;

1 Царе 4:7,8; 2 Лет. 20:29; Неем. 4:20; 9:11; Пс. 35:1; Ис. 31:4; (2) 2 Лет. 20:15,17; Ис. 30:15; Псал. 3:26

15 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Защо викаш към Мен¹? Кажи на израилевите синове да тръгнат.

(1) Исис. Нав. 7:10

16 А ти вдигни жезла си и прости ръката си над морето, и го раздели и израилевите синове ще преминат през морето по сухо.

17 И аз, ето, ще закоравя сърцето на египтяните¹ и те ще влязат след тях; и ще се прославя² над фараона, над цялата му войска, над колесниците му и над конниците му.

(1) гл. 4:21; Исис. Нав. 11:20; (2) Езек. 28:22

18 И египтяните ще познаят, че аз съм ГОСПОД¹, когато се прославя над фараона, над колесниците му и над конниците му².

(1) гл. 6:7; 10:2; (2) Езек. 28:22; 38:16,23

19 Тогава Божият Ангел, който вървеше пред израилевото войнство, се вдигна и дойде зад тях; облачният стълб се вдигна отпред тях и застана зад тях¹,

(1) Ис. 52:12; Мих. 2:13

20 и дойде между египетското войнство и израилевото войнство; на едните светеше през нощта, така че едните не се приближиха до другите през цялата нощ.

(1) Исис. Нав. 24:7

21 И така, Мойсей простря ръката си над морето. И ГОСПОД направи да се оттегля морето цялата онази нощ от смеял източен вятър¹ и превърна морето в суша, и водите се раздвоиха².

(1) Йов 38:24; Пс. 148:8;
(2) Ис. Нав. 2:10; Пс. 74:13; 114:3,5; Ис. 44:27

22 Така израилевите синове влязоха сред морето по сухо¹; и водите бяха за тях стена от дясната и от лявата им страна².

(1) гл. 15:19; 4 Царе 2:8,14; Неем. 9:11; Пс. 66:6; 106:9; 136:13,15; Ис. 51:10; Деян. 7:36; (2) гл. 15:8; Ис. Нав. 3:16,17; Пс. 78:13; Ис. 11:15,16; 1 Кор. 10:1

23 А египтяните ги подгониха и влязоха след тях сред морето, всичките коне на фараона, колесниците му и конниците му.

24 Но в утринната стража ГОСПОД погледна от огнения и облачния стълб към египетското войнство¹ и смути войнството на египтяните.

(1) Ам. 9:4,8

25 Той извади колелата от колесниците им и те се теглеха мъчно, така че египтяните казаха: Да бягаме от Израил, защото ГОСПОД воюва за тях¹ против египтяните!

(1) ст. 14

26 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си над морето, за да се върнат водите върху египтяните, върху колесниците им и върху конниците им.

27 И така, Мойсей простря ръката си над морето. И около зори морето се върна на мястото си и египтяните бяха пред него. И ГОСПОД потопи египтяните сред морето¹.

28 Защото водите се върнаха и покриха колесниците, конниците и цялата войска на фараона, която беше влязла след тях в морето; не остана нито един от тях¹.

(1) Втжк. 11:4; 2 Лст. 20:24; Пс. 78:53; 106:22; Евр. 11:29

29 А израилевите синове минаха по сред морето по сухо¹ и водите бяха за тях стена от дясната и от лявата им страна².

(1) гл. 15:19; 4 Царе 2:8,14; Неем. 9:11; Пс. 66:6; 106:9; 136:13,15; Ис. 51:10; Деян. 7:36; (2) гл. 15:8; Ис. Нав. 3:16,17; Пс. 78:13; Ис. 11:15,16; 1 Кор. 10:1

30 Така в онзи ден¹ ГОСПОД спаси Израил от ръката на египтяните² и Из-

раил видя египтяните мъртви по морския бряг³.

(1) 1 Царе 14:23; (2) Съд. 10:11; Ос. 1:7; (3) Пс. 91:8

31 Израил видя великото дело, което ГОСПОД извърши над египтяните¹, и народът се убоя от ГОСПОДА² и повярва в ГОСПОДА и в слугата Му Мойсей³.

(1) Ис. Нав. 24:7; (2) Ис. Нав. 4:24; (3) гл. 4:31; 19:9; Ис. Нав. 4:14; 1 Царе 12:18

15 Тогава Мойсей и израилевите синове пяха тази песен¹ на ГОСПОДА, като говориха с тези думи²: Ще пая на ГОСПОДА, защото е превъзвишен, коня и ездача му хвърли в морето³!

(1) Чис. 21:17; 2 Царе 22:1; Ос. 2:15; Откр. 15:3; (2) Пс. 106:12; Съд. 5:1,3; (3) ст. 21; гл. 14:26,27; Пс. 76:6

2 ГОСПОД е сила моя¹, песен моя и стана ми спасение². Той ми е Бог³, и ще Го прославя, бащиният ми Бог, и ще Го величая⁴.

(1) Пс. 18:1,2; (2) 2 Царе 22:3; Пс. 68:19; 118:14; (3) гл. 6:7; (4) Пс. 118:28; Ис. 25:1

3 ГОСПОД е силен воин¹, ГОСПОД е Името Му².

(1) Пс. 24:8; (2) гл. 3:14; Ер. 33:2

4 Колесниците на фараона и войската му хвърли в морето, избраните му пълководци¹ потънаха в Червеното море².

(1) гл. 14:7; (2) ст. 21; гл. 14:26,27; Пс. 76:6

5 Дълбините ги покриха, като камък слязоха в бездните¹.

(1) Неем. 9:11

6 Десницата Ти, ГОСПОДИ, е славна в мощ¹; десницата Ти, ГОСПОДИ, смаза врага².

(1) Пс. 89:13; 98:1; 118:15,16; Лк. 1:51; (2) Пс. 44:3; Ис. 63:12

7 В превъзходното Си величие¹ повали онези, които се надигнаха против Теб²; развърза гнева Си и ги пояде като слама³.

(1) Втжк. 33:26; (2) Йов 9:4; (3) Ис. 5:24; Наум 1:10

8 От диханието на ноздрите Ти¹ водите се струпаха накуп, вълните заставаха като бент, бездните заставаха в сърцето на морето².

(1) 2 Царе 22:16; Йов 4:9; (2) гл. 14:22,29

9 Врагът рече: Ще погна, ще стигна, ще разделя плячката¹; ачността ми ще се насити от тях; ще изтръгна меча си, ръката ми ще ги погуби.

(1) Съд. 5:30

10 Ти подухна с дъха Си и морето ги

покри; потънаха като олово в силните води¹.

(1) Неем. 9:11

11 Кой е подобен на Теб, ГОСПОДИ, между боговете? Кой е подобен на Теб¹, славен в святост², страхопочитаем, че да Те възпяват³, правещ чудеса⁴?

(1) гл. 18:11; Втжк. 3:24; 3 Царе 8:23; Пс. 113:5; Ис. 46:9; Ер. 10:6,7; Мих. 7:18; (2) 1 Царе 2:2; Ис. 6:3; Пс. 77:13; (3) 1 Лек. 16:25; Откр. 15:3,4; (4) Втжк. 4:34; Пс. 86:10

12 Ти простря десницата Си и земята ги погълна.

13 С милостта Си Ти води народа, който си изкупил¹, със силата Си води го към свялото Си обиталище.

(1) Пс. 77:14,15; Ис. 63:9

14 Народите ще чуят и ще затреперят¹, ужас ще обладва ефилистимските жители².

(1) Втжк. 2:25; Ис. Нав. 2:11; 9:9; Пс. 48:6; Езек. 32:9; (2) 1 Царе 4:7,8

15 Тогава ще се уплашат едомските князе¹, трепет ще обземе моавските главатари², ще се стопят всички ханански жители.

(1) Бит. 36:16; Втжк. 2:4; (2) Чис. 22:3; Авак. 3:6

16 Страх и трепет ще ги нападне¹, от величието на ръката Ти² ще се вкаменят, докато премине народът Ти, ГОСПОДИ, докато премине народът, който Ти си придобил³.

(1) гл. 23:22,27; Ис. Нав. 2:9,11,24; (2) Пс. 89:13; (3) гл. 6:7; Пс. 74:2; Ис. 43:1

17 Ще ги въведеш и насадиш на планината на Своето наследство¹; на мястото, ГОСПОДИ, което си приготвил за Свое обиталище; в светилицето, Господи, което ръцете Ти поставиха².

(1) Пс. 78:54,55; (2) гл. 25:8; Ис. Нав. 22:19; Езек. 37:26

18 ГОСПОД ще царува до вечни векове¹!

(1) Пс. 10:16; 146:10; Дан. 4:3; Откр. 11:15

19 Защото конете на фараона с колесниците му и с конниците му възлязоха в морето и ГОСПОД върна върху тях водите на морето, а израилевите синове преминаха по сухо сред морето¹.

(1) гл. 14:22; Ис. Нав. 4:23

20 Тогава пророчицата Мариам¹, сестрата на Аарон, взе в ръката си тимпанче и всичките жени излязоха след нея с тимпанчета и танци².

(1) гл. 2:4; Чис. 26:59; Съд. 4:4; 4 Царе 22:14; Неем. 6:14; (2) Съд. 11:34; 1 Царе 18:6; 2 Царе 6:14; Пс. 68:25

21 И Мариам им пееше ответно: Пейте на ГОСПОДА, защото е превъзвишен; коня и ездача му хвърли в морето!

22 Тогава Мойсей вдигна израилевите синове от Червено море и излязоха към пустинята Сур¹. И вървяха три дни в пустинята и не намериха вода².

(1) Бит. 25:18; (2) гл. 17:1

23 После дойдоха в Мера¹, но не можеха да пият от водата на Мера, защото беше горчива – затова се нарече Мера².

¹Горчивина
(1) Чис. 33:8; (2) Рут 1:20; Откр. 8:11

24 Тогава народът заропта против Мойсей и казваше: Какво да прием?¹

(1) гл. 16:2,3; 17:3; Мт. 6:31

25 А той извика към ГОСПОДА¹ и ГОСПОД му показа едно дърво; и като го хвърли във водата, водата стана сладка². Там им наложи наредба и правила³ и там ги изпита⁴. И каза:

(1) гл. 17:4; (2) 4 Царе 2:21,22; Езек. 47:8; (3) Ис. Нав. 24:25; (4) гл. 16:4; Втжк. 8:2; Съд. 2:22; 1 Петр. 1:6,7

26 Ако усърдно слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог¹, и вършиш онова, което е правилно пред Него, и слушаш заповедите Му, и пазиш всичките Му наредби, няма да ти нанесе нито една от болестите, които нанесох върху египтяните²; защото аз съм ГОСПОД, който те изцелявам³.

(1) гл. 19:5; Втжк. 5:1; 28:1; Пс. 81:8; Ер. 11:7; (2) Втжк. 7:12,15; Ис. 55:3; (3) гл. 23:25; Чис. 12:13; Пс. 103:3; Ос. 11:3

27 После дойдоха в Елим, където имаше дванадесет водни извора и седемдесет палмови дървета, и там се разположиха на стан при водите¹.

(1) Чис. 33:9; Пс. 23:2

16 И тръгнаха от Елим и цялото общество на израилевите синове дойде в пустинята Син¹, която е между Елим и Синай, на петнадесетия ден от втория месец, откакто излязоха от египетската земя.

(1) Чис. 33:11

2 И цялото общество на израилевите синове ропташе против Мойсей и Аарон в пустинята¹.

(1) гл. 15:24; Пс. 106:25

3 Израилевите синове им казаха: По-добре да бяхме умрели от ГОСПОДНАТА ръка в египетската земя¹, когато седяхме около котлите с месо и ядяхме хляб до насита²; защото ни доведохте в тази пустиня, за да изморите цялото това събрание от глад³!

(1) гл. 14:11;

(2) Чис. 11:4,5; (3) гл. 17:3; Чис. 11:20; Вжж. 8:3; Пс. 107:5

4 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, ще ви наваля хляб от небето. Нека излиза народът всеки ден и да събират колкото им трябва за деня, за да ги изпитам¹ – ще ходят ли в закона Ми, или не.

(1) гл. 15:25

5 А на шестия ден нека приготвят внесено и то да бъде двойно на това, което събират всеки ден¹.

(1) Лев. 25:21,22

6 И Мойсей и Аарон казаха на всичките израилеви синове: Довечера ще познаете, че ГОСПОД ви е извел от египетската земя¹.

(1) Пс. 81:10

7 А на сутринта ще видите ГОСПОДНАТА слава, понеже Той чу роптанията ви против ГОСПОДА – защото какво сме ние, че да роптаете против нас¹!

(1) Чис. 16:11; Лк. 10:16

8 Мойсей каза още: *Ще видете*, когато ГОСПОД ви даде довечера месо да ядете и на сутринта – хляб до насита¹, понеже ГОСПОД чу роптанията ви, с които роптаете против Него – защото какво сме ние? Роптанията ви не са против нас, а против ГОСПОДА².

(1) Чис. 11:18-20; (2) 1 Царе 8:7

9 И Мойсей каза на Аарон: Кажете на цялото общество на израилевите синове: Приближете се пред ГОСПОДА, защото Той чу роптанията ви¹.

(1) Чис. 14:27

10 А когато Аарон говореше на цялото общество на израилевите синове, те обърнаха погледа си към пустинята и ето, ГОСПОДНАТА слава се яви в облака¹.

(1) гл. 24:16,17; 40:34; Лев. 9:23; Чис. 14:10

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

12 Чух роптанията на израилевите синове¹. Говори им и кажи: Надвечер ще ядете месо и на сутринта ще се наси-

тите с хляб, и ще познаете, че аз съм ГОСПОД, вашият Бог².

(1) Чис. 11:4,18; (2) гл. 6:7

13 И така, вечерта долетяха пдпдъци и покриха стана¹, а сутринта навсякъде около стана беше паднала роса.

(1) Чис. 11:31,32

14 И като се изпари падналата роса, ето, по лицето на пустинята имаше нещо дребно като люспи, тънко, като слана по земята¹.

(1) Чис. 11:7-9; Пс. 105:40

15 Като го видяха израилевите синове, си казаха един на друг: Какво е това? – защото не знаеха какво беше. А Мойсей им каза: Това е хлябът, който ГОСПОД ви дава да ядете¹.

(1) Вжж. 8:3,16; Неем. 9:15; 1 Кор. 10:3; Откр. 2:17

16 Ето какво заповядва ГОСПОД: Съберете от него, всеки по толкова, колкото му трябва да яде, по гомор на глава, според броя на душите ви; всеки да вземе за онези, които са под шатрата му.

17 И израилевите синове направиха така и събраха, кой много, кой малко.

18 И когато измериха с гомора, който беше събрал много, нямаше излишък и който беше събрал малко, нямаше недостиг¹; всеки събираше толкова, колкото му трябваше да яде.

(1) 2 Кор. 8:15

19 И Мойсей им каза: Никой да не оставя от него до сутринта¹.

(1) гл. 12:10; Мт. 6:34

20 Но те не послушаха Мойсей и някои оставиха от него до сутринта, но червяса и се усмърдя. И Мойсей им се разгневи.

21 И всяка сутрин го събираха – кой колкото му трябваше за ядене, а когато припечеше слънцето, се стопяваше.

22 А на шестия ден събраха двойно количество храна, по два гомора за всекиго, и всичките началници на обществото дойдоха и съобщиха на Мойсей.

23 А той им каза: Това е *точно* което каза ГОСПОД. Утре е събота, свята почивка на ГОСПОДА; опечете, колкото искате да опечете, и сварете, колкото

искате да сварите, а каквото остане, сложете настрана да ви стои за утре.

24 И така, сложиха го настрана до сутринта, както заповяда Мойсей, и нито се усмърдя, нито се намери червей в него.

25 Тогава Мойсей им каза: Яжте това днес, защото днес е събота на ГОСПОДА, днес няма да *20* намерите на полето.

26 Шест дни ще го събирате, но седмият ден е събота – в нея няма да се намира.

27 Обаче някои от народа излязоха на седмия ден да събират, но не намериха.

28 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Докога ще отказвате да пазите заповедите Ми и законите Ми¹?

(1) Чис. 14:11; 4 Царе 17:14,15; Пс. 78:10; Евек. 5:6

29 Ето, понеже ГОСПОД ви даде съботата¹, затова на шестия ден ви даде хляб за два дни². Седете всеки на мястото си; на седмия ден никой да не излиза от мястото си.

(1) Мт. 12:8; (2) Лев. 25:21

30 И така, народът си почиваше на седмия ден.

31 И израилевият дом нарече тази храна манна. Тя беше бяла и приличаше на кориандрово семе и вкусът ѝ беше като на пита с мед¹.

(1) Чис. 11:7,8

32 Тогава Мойсей каза: Ето какво заповяда ГОСПОД: Един пълен гомор от нея да се пази за поколенията ви, за да видят хляба, с който ви изхраних в пустинята, когато ви изведох от египетската земя.

33 И Мойсей каза на Аарон: Вземи една стомна и сложи в нея един пълен гомор манна, и я положи пред ГОСПОДА, за да се пази за поколенията ви¹.

(1) Евр. 9:4

34 И така, Аарон я положи пред свидетелството, за да се пази¹, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

(1) Чис. 17:10

35 И израилевите синове ядоха манната четиридесет години¹, докато дой-

доха до обитаема земя; ядоха манна, докато стигнаха до границите на ханаанската земя.

(1) Чис. 32:13; Втжк. 2:7; Иис. Нав. 5:12; Йн. 6:31,49; Деян. 13:18

36 А гоморът е една десета от ефата¹.

(1) Рут 2:17; Евек. 45:11

17 След това цялото общество на израилевите синове тръгна от пустинята Син¹, като пътуванията им бяха според ГОСПОДНАТА заповед². И разположиха стан в Рафидим³, където нямаше вода да пие народът⁴.

(1) гл. 16:1; (2) Чис. 9:17-23; (3) Чис. 33:12-14; (4) гл. 15:22

2 Затова народът се караше с Мойсей¹ и казваше: Дайте ни вода да прием! А Мойсей им каза: Защо се карате с мен? Защо изпитвате ГОСПОДА?²

(1) Чис. 20:2,3; (2) Пс. 78:18,41; Евр. 3:8,9

3 Но народът беше ожаднял там за вода и народът роптаеше против Мойсей, като казваше: Защо ни изведе от Египет? Да умориш от жажда и мен, и децата ми, и добитъка ми?¹

(1) гл. 14:11; 16:3; Пс. 107:5

4 Тогава Мойсей извика към ГОСПОДА¹ и каза: Какво да правя с този народ? Още малко и ще ме убият с камъни!²

(1) гл. 15:25; Пс. 99:6;

(2) Чис. 14:10; 1 Царе 30:6; Йн. 8:59; Деян. 14:19

5 А ГОСПОД каза на Мойсей: Излез пред народа и вземи със себе си някои от израилевите старейшини; вземи в ръката си и жезъла си, с който удари реката, и иди¹.

(1) гл. 7:20; Чис. 20:8

6 Ето, аз ще застана пред теб там на канарата в Хорив, а ти удари канарата, и от нея ще излезе вода, за да пие народът¹. И Мойсей направи така пред очите на израилевите старейшини.

(1) Втжк. 8:15; Неем. 9:15; Пс. 74:15; 78:15,16; 114:8;

Ис. 48:21; 1 Кор. 10:4

7 И нарече мястото Маса* и Мерива**¹, поради това, че израилевите синове се караха с него, и понеже изпитаха ГОСПОДА², като казаха: Дали ГОСПОД е между нас, или не?³

*Изпитание, Изкушение **Караница;

(1) Чис. 20:13; Пс. 95:8,9; 106:32; (2) Втжк. 33:8; Пс. 78:18;

(3) Втжк. 6:16

8 По това време дойде Амалик¹ и воюва против Израил² в Рафидим.

(1) Бит. 14:7; Чис. 13:29; Съд. 6:3; 1 Царе 14:48; (2) Вжк. 25:17,18

9 А Мойсей каза на Исус *Навиев*¹: Избери ни мъже² и излез да се биеш с Амалик; аз ще застана утре на върха на хълма и ще държа Божия жезъл в ръката си³.

(1) гл. 24:13; 33:11; Чис. 13:8,16; (2) гл. 18:21; Исис. Нав. 8:3; (3) гл. 4:20

10 И Исус направи, както му каза Мойсей, и се би с Амалик; а Мойсей, Аарон и Ор¹ се изкачиха на върха на хълма.

(1) гл. 24:14; 1 Лет. 2:19

11 И когато Мойсей издигаше ръката си, надвиваше Израил¹, а когато отпуснаше ръката си, надвиваше Амалик.

(1) Пс. 44:5

12 А когато ръцете на Мойсей натежаха, взеха камък и му подложиха и той седна на него. А Аарон и Ор, единият от едната страна, а другият от другата, подпиряха ръцете му и така ръцете му се подкрепяха до залеза на слънцето.

13 Така Исус победи Амалик и народа му с острото на меча¹.

(1) Исис. Нав. 8:26

14 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Запиши в книгата за спомен¹ и предай в ушите на Исус, че напълно ще излича спомена на Амалик под небето².

(1) Ер. 30:2;

(2) Чис. 24:20; Вжк. 25:19; 1 Царе 15:2,3; 1 Лет. 4:42,43

15 И Мойсей издигна там олтар¹, който нарече Йахве Нисий*.

*ГОСПОД е мое знаме; (1) гл. 24:4; 27:1; 32:5; Бит. 12:7,8

16 И каза: ГОСПОД се закле¹, ГОСПОД ще воюва против Амалик от поколение в поколение.

(1) Евр. 6:13

18 И мадиамският свещеник Йотор, тъстът на Мойсей¹, чу за всичко, което Бог беше извършил за Мойсей и за Своя народ Израил, как ГОСПОД беше извел Израил от Египет.

(1) гл. 2:16-21; 3:1; Съд. 1:16

2 И Йотор, тъстът на Мойсей, взе Сепфора, жената на Мойсей, след като той я беше изпратил обратно,

3 и двамата ѝ сина, от които едини-

ят се казваше Гирсом, защото *Мойсей* беше казал: Пришълец станах в чужда земя¹. –

(1) гл. 2:22

4 а другият се казваше Елиезер^{*}, защото беше казал: Бащиният ми Бог ми стана помощник и ме избави от меча на фараона².

*Бог е мой помощник

(1) 1 Лет. 23:15; (2) гл. 2:15; 10:28

5 И Йотор, тъстът на Мойсей, дойде при Мойсей със синовете му и с жена му в пустинята до Божията планина¹, където се беше разположил на стан.

(1) гл. 3:1,12

6 И съобщи на Мойсей: Аз, тъст ти Йотор, идвам при теб с жена ти и двамата ѝ сина с нея¹.

(1) гл. 4:20

7 Тогава Мойсей излезе да посрещне тъста си, поклони се и го целуна; и като се поздравиха¹, влязоха в шатрата.

(1) Бит. 43:27; 1 Царе 17:22; 2 Царе 11:7

8 И Мойсей разказа на тъста си всичко, което ГОСПОД беше направил на фараона и на египтяните заради Израил, и всичките трудности, които ги бяха сполетели по пътя, и как ГОСПОД ги беше избавил¹.

(1) Пс. 106:8-11

9 И Йотор много се зарадва за цялата добрина, която ГОСПОД беше оказал на Израил¹, като го беше избавил от ръката на египтяните.

(1) Ис. 44:23

10 И Йотор каза: Благословен ГОСПОД, който ви избави от ръката на египтяните и от ръката на фараона; който избави народа от ръката на египтяните¹.

(1) Ак. 1:68

11 Сега познавам, че ГОСПОД е велик над всичките богове¹, защото в това, в което се възгордяха², Той беше над тях³.

(1) гл. 15:11; Пс. 95:3; (2) Неем. 9:10; (3) Чис. 33:4

12 Тогава Йотор, тъстът на Мойсей, взе всеизгаряне и жертви *да внесе* на Бога; и Аарон и всичките израилеви старейшини дойдоха да ядат хляб¹ с тъста на Мойсей пред Бога.

(1) Бит. 26:30; 1 Лет. 29:22

13 На другия ден Мойсей седна да съди народа. И народът стоеше пред Мойсей от сутрин до вечер.

14 А когато тъстът на Мойсей видя всичко, което той вършеше за народа, каза: Какво е това, което правиш с народа? Защо седиш сам и целият народ стои пред теб от сутрин до вечер?

15 А Мойсей каза на тъста си: Защото народът идва при мен да се допитва до Бога¹.

(1) Лев. 24:12; Чис. 15:34; Съд. 1:1

16 Когато имат нещо, идват при мен, и аз съдя между единия и другия, и аз им показвам Божиите наредби и закони¹.

(1) Втжк. 17:9; 2 Лек. 19:10

17 Но тъстът на Мойсей каза: Това, което правиш, не е добро.

18 Ти съвсем ще се изтощиш – и ти, и този народ, който е с теб – защото това е много тежко за теб; не можеш да го вършиш сам¹.

(1) Чис. 11:14; Втжк. 1:9-13

19 Сега послушай гласа ми; ще те посъветвам и Бог да бъде с теб. Ти представявай народа пред Бога и ти представяй делата пред Бога,

20 и ги учи на наредбите и законите и им показвай пътя, по който трябва да ходят, и делата, които трябва да вършат¹.

(1) Втжк. 5:27

21 Но си избери измежду целия народ способни мъже¹, които се боят от Бога, обичат истината и мразят несправедливата печалба², и ги постави над тях за хилядници, стотници, петдесетници и десетници³.

(1) гл. 17:9; Неем. 7:2; (2) Втжк. 16:18-20; 2 Лек. 19:7; Тит. 1:5-7; (3) Втжк. 1:13-15; 2 Царе 18:1

22 И нека те всякога съдят народа¹. Всяко голямо дело нека донесят пред теб², а всяко малко дело нека отсъждат сами. Така ще ти олекне и те ще носят товара заедно с теб³.

(1) Езд. 7:25; (2) Чис. 15:33; 27:2-7; (3) Чис. 11:17

23 Ако направиш това и ако Бог така ти заповяда, тогава ще можеш да издържиш, а и целият този народ ще стигне на мястото си с мир.

24 И Мойсей послуша гласа на тъста си и направи всичко, което той му каза.

25 Мойсей избра способни мъже из-

между целия Израил и ги постави началници над народа – хилядници, стотници, петдесетници и десетници.

26 Те съдеха народа по всяко време. Трудните дела донасяха на Мойсей¹, а всяко малко дело съдеха сами.

(1) Лев. 24:11; Втжк. 1:17

27 След това Мойсей изпрати тъста си и той отиде в своята земя¹.

(1) Чис. 10:30

19 В третия месец след излизането на израиелците синове от египетската земя, на същия ден дойдоха в Синайската пустиня¹.

(1) Чис. 1:1; 33:15

2 И се вдигнаха от Рафидим¹ и дойдоха в Синайската пустиня, и разположиха стан в пустинята² и там Израил разпъна шатрите си срещу планината³.

(1) гл. 17:1,8; (2) Чис. 1:1; 33:15; (3) гл. 3:1

3 И Мойсей се изкачи при Бога¹ и ГОСПОД му извика от планината² и каза: Така да кажеш на якововия дом и да оповестяш на израиелците синове:

(1) ст. 20; гл. 20:21; 24:12,13,18; 34:4; (2) гл. 3:4

4 Вие видяхте какво направих на египтяните¹, а вас носих на орлови криле² и ви доведох при Себе Си³.

(1) Втжк. 4:34,35; 29:2; Иис. Нав. 23:3;

(2) Втжк. 1:31; 32:11; (3) Ос. 11:1,3

5 И сега, ако усърдно ще слушате гласа Ми¹ и ще пазите завета Ми, вие ще бъдете Мое собствено притежание² от всички народи, защото Моя е цялата земя³.

(1) гл. 15:26; (2) гл. 6:7; 34:9; 3 Царе 8:53; Пс. 135:4; Ер. 13:11; Тит. 2:14; (3) Втжк. 10:14; Йов. 41:11

6 И вие ще Ми бъдете царство от свещеници¹ и свят народ². Това са думите, които трябва да кажеш на израиелците синове.

(1) Ис. 61:6; (2) гл. 28:36; Лев. 11:44,45; 20:24,26; Втжк. 26:19; Пс. 114:2; Ер. 7:23; 2 Кор. 7:1; 1 Петр. 2:5,9

7 И така, Мойсей дойде и повика старейшините на народа, и представи пред тях всички тези думи, които ГОСПОД му беше заповядал¹.

(1) гл. 4:29,30

8 И целият народ отговори в съгласие и каза: Всичко, което ГОСПОД е казал, ще направим¹. И Мойсей отнесе на ГОСПОДА думите на народа.

(1) гл. 24:3,7; Втжк. 5:27; 26:17; Иис. Нав. 24:21,24

9 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, аз ще дойда при теб в гъст облак¹, за да чуе народът, когато говоря с теб, и да ти вярват вече завинаги². И Мойсей каза на ГОСПОДА думите на народа.

(1) Вжк. 4:11; Пс. 18:11; 97:2; Евр. 12:18; (2) гл. 14:31

10 И ГОСПОД каза още на Мойсей: Иди при народа, освети го¹ днес и утре и нека изперат дрехите си²,

(1) Чис. 11:18; Иис. Нав. 3:5; (2) Бит. 35:2; Чис. 31:23,24

11 и нека бъдат готови за третия ден, защото на третия ден ГОСПОД ще слезе на Синайската планина пред очите на целия народ¹.

(1) гл. 24:16,17; Вжк. 4:10

12 И постави прегради наоколо за народа и кажи: Внимавайте да не се качите на планината¹, нито да се допрете до полите ѝ! Който се допре до планината, непременно да се умъртви.

(1) гл. 24:2

13 Ръка да не се допре до нея. Да се убие с камъни или със стрели, било то животно, или човек – да не остане да живее¹. Когато тръбата затръби дълго, тогава нека се качат на планината.

(1) гл. 34:3; Евр. 12:20

14 И така, Мойсей слезе от планината при народа и освети народа; и те изпраха дрехите си¹.

(1) Бит. 35:2; Чис. 31:23,24

15 И каза на народа: Бъдете готови за третия ден; не се приближавайте при жена¹.

(1) Лев. 15:18; 1 Царе 21:4,5

16 А на сутринта на третия ден имаше гърмове и светкавици, и гъст облак¹ на планината, и много силен тръбен глас². И целият народ, който беше в стана, потрелери³.

(1) Пс. 81:8; Откр. 4:5; (2) 1 Сол. 4:16; Евр. 12:19; Откр. 1:10; (3) гл. 20:18; Вжк. 5:5

17 Тогава Мойсей изведе народа от стана, за да посрещне Бога; и застанаха в подножието на планината¹.

(1) Вжк. 4:11

18 А Синайската планина беше цяла в дим, защото ГОСПОД слезе на нея в огън¹. И димът ѝ се издигаше, като дим от пещ², и цялата планина се тресе силно³.

(1) Вжк. 4:36; 33:2; Неем. 9:13; Пс. 18:8; 104:32; (2) Бит. 19:28;

(3) Пс. 68:8; 77:18; 114:4; Авак. 3:6; Евр. 12:26; Откр. 8:5

19 И тръбният глас ставаше все по-силен. Мойсей говореше и Бог му отговаряше¹ с глас².

(1) Чис. 12:8; Деян. 7:38; (2) Вжк. 5:22

20 И ГОСПОД слезе на върха на Синайската планина. И ГОСПОД повика Мойсей до върха на планината и Мойсей се изкачи¹.

(1) ст. 3; гл. 24:15; Откр. 4:1

21 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Слез и предупреди народа да не се спусне към ГОСПОДА да гледа, и да паднат мнозина от тях¹.

(1) Чис. 4:15,20; 1 Царе 6:19

22 Също и свещениците, които се приближават при ГОСПОДА, нека се осветят, за да не ги нападне ГОСПОД¹.

(1) Лев. 10:3; 1 Лет. 13:9-11

23 А Мойсей каза на ГОСПОДА: Народът не може да се изкачи на Синайската планина, защото Ти си ни запоядал и си казал: Постави прегради около планината и я освети.

24 Но ГОСПОД му каза: Иди, слез и после се качи, ти и Аарон с теб; а свещениците и народът да не се спускат да се качват към ГОСПОДА, за да не ги нападне Той¹.

(1) Лев. 10:3; 1 Лет. 13:9-11

25 И така, Мойсей слезе при народа и му каза това¹.

(1) Вжк. 5:5

ст. 1-17; Вжк. 5:4-21

20 Тогава Бог изговори всички тези думи, като каза:

2 аз съм ГОСПОД, твоят Бог¹, който те изведох от египетската земя, от дома на робството².

(1) 3 Царе 18:39; (2) гл. 13:3,14; 29:46; Лев. 25:38,42,55; Вжк. 20:1; Пс. 81:6

3 Да нямаш други богове освен Мен¹

(1) гл. 22:20; Вжк. 6:14; Съд. 6:10; 3 Царе 11:4-6

4 Да не си правиш кумир* или каквото и да било подобие на нещо, което е на небето горе или което е на земята долу, или което е във водата под земята¹;

*ими: идол, образ на божество от камък, дърво или метал

(1) ст. 23; гл. 32:4; 34:17; Лев. 19:4; 2 Лет. 33:7; Деян. 17:29

5 да не им се покланяш, нито да им служиш¹, защото аз, ГОСПОД, твоят Бог, съм Бог ревнив², който въздавам

вината на бащите върху синовете до третото и четвъртото поколение на онези, които Ме мразят³,

(1) гл. 23:24; Исис. Нав. 23:7; Дан. 3:18; (2) гл. 34:14; (3) Чис. 14:18; Мт. 27:25; Йн. 9:2

6 а оказвам милост към хиляди поколения на онези, които Ме любяат и спазват Моите заповеди¹.

(1) гл. 34:7; Дан. 9:4

7 Да не изговаряш напразно Името на ГОСПОДА, своя Бог¹, защото ГОСПОДА няма да остави ненаказан онези, които изговаря напразно Името Му².

(1) Бит. 27:20; Лев. 19:12; (2) Мал. 3:5

ст. 8-11; гл. 16:23-30; 31:12-17; 35:1-3; Лев. 23:3; Ер. 17:21,22; Езек. 20:20

8 Помни съботния ден, за да го освещаваш¹.

(1) Лев. 19:3,30; 26:2; Лк. 23:56

9 Шест дни да работиш и да вършиш всичките си работи¹,

(1) Лк. 13:14-16

10 а седмият ден е събота на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не вършиш в него никаква работа, нито ти, нито синът ти, нито дъщеря ти, нито слугата ти, нито слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът ти, който е вътре в портите ти²;

(1) гл. 23:12; 34:21

11 защото в шест дни ГОСПОДА направи небето и земята, морето и всичко, което е в тях¹, а на седмия ден си почива. Затова ГОСПОДА благослови съботния ден и го освети².

(1) Бит. 1:31; Деян. 4:24; (2) Бит. 2:2,3; Евр. 4:11 ст. 12-17; Мт. 19:18,19; Римл. 13:9

12 Почитай баща си и майка си¹, за да се продължат дните ти на земята, която ГОСПОДА, твоят Бог, ти дава².

(1) гл. 21:17; Лев. 19:3; Еф. 6:2,3; (2) Втж. 4:40

13 Не убивай¹.

(1) гл. 21:12; Мт. 5:21

14 Не прелюбодействай¹.

(1) Бит. 39:9; Лев. 18:20; 20:10; Чис. 5:12; Мт. 19:3-9

15 Не кради¹.

(1) Лев. 19:11; Римл. 2:21,22

16 Не свидетелствай лъжливо против ближния си¹.

(1) гл. 23:1; Пр. 19:5,9; 1 Петр. 2:1

17 Не пожелавай къщата на ближния си¹, не пожелавай жената на ближния си², нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито магарето му, нито каквото и да било нещо, което е на ближния ти³.

(1) Мих. 2:2; (2) Мт. 5:27,28; (3) Деян. 20:33; Римл. 7:7

18 И целият народ гледаше гърмовете, пламъците¹, гласа на тръбата и димящата планина; и като видяха, хората се разтрепераха и застанаха надалеч².

(1) Бит. 15:17; (2) гл. 19:16

19 И казаха на Мойсей: Ти ни говори и ние ще слушаме¹; а Бог да не ни говори, за да не умрем¹!

(1) Втж. 5:23-27; Евр. 12:19

20 Но Мойсей каза на народа: Не се бойте. Бог дойде, за да ви изпита и за да бъде страхът от Него пред лицето ви¹, за да не сгрешавате.

(1) Втж. 4:10; 8:2

21 Така народът стоеше надалеч¹. А Мойсей се приближи до мрака², където беше Бог³.

(1) гл. 19:16; (2) 3 Царе 8:12; Евр. 12:18; (3) гл. 19:3,20

22 Тогава ГОСПОДА каза на Мойсей: Така да кажеш на израилевите синове: Вие сами видяхте, че ви говорих от небето¹.

(1) Втж. 4:36; Неем. 9:13

23 Да не си правите нищо покрай Мен; сребърни богове и златни богове да не си правите.

24 От пръст да Ми издигаш олтар и да жертваш на него всеизгарянията си и примирителните си жертви, овцете си и говедата си. На всяко място, където ще правя да се помни Името Ми, ще издам при теб¹ и ще те благославям.

(1) Пс. 101:2; Йн. 14:23

25 Но ако Ми издигнеш каменен олтар¹, да не го съзидаш от дялани камъни, защото, ако вдигнеш на него сечиво, ще го оскверниш².

(1) гл. 24:4; (2) Втж. 27:5; Исис. Нав. 8:31

26 И да не се качваш на олтара Ми по стъпала, за да не се открие голотата ти на него¹.

(1) гл. 28:42,43

ст. 1-11; Втж. 15:12-18

21 Ето наредбите на закона, които ще представиш пред тях¹.

(1) Втж. 4:14

2 Ако купиш роб евреин¹, шест години да работи, а на седмата да излезе свободен, без откуп².

(1) Лев. 25:39; (2) Ер. 34:14; Йн. 8:35

3 Ако е дошъл сам, сам да си излезе;

ако е имал жена, и жена му да излезе с него.

4 Ако господарят му му е дал жена и тя му е родила синове или дъщери, жената и децата ѝ да бъдат на господаря ѝ, а той да излезе сам.

5 Но ако робът изрично каже: Обичам господаря си, жена си и децата си; не желая да изляза свободен! –

6 тогава господарят му да го заведе пред съдиите¹, да го сложи при вратата или при стълба на вратата и господарят му да промуши ухото му с шило; и той ще му бъде роб завинаги.

(1) Втж. 19:17

7 Ако някой продаде дъщеря си за робиня¹, тя няма да излезе, както излизат робите.

(1) Неем. 5:5

8 Ако не хареса на господаря си, който я е определил за себе си, нека я остави да бъде откупена; той няма да има власт да я продаде на чужд народ, тъй като е постъпил невярно с нея¹.

(1) Втж. 21:14

9 Но ако я е определил за сина си, нека постъпи с нея според правото на дъщерите.

10 Ако си вземе още една жена, да не намали на онази храната ѝ, облеклото ѝ и съпружеското сношение с нея¹.

(1) 1 Кор. 7:3

11 А ако не ѝ отдава тези трите, тогава тя нека си излезе даром, без откуп.

12 Който удари човек смъртоносно, непременно да се умъртви¹.

(1) п. 20:13; Бит. 9:5,6; Чис. 35:30; Мт. 5:21

13 Но ако не го е причаквал, а Бог го е предал в ръката му, тогава Аз ще ти определя място, където да прибягне¹.

(1) Чис. 35:6-15; Втж. 19:1-10; Иис. Нав. 20:1-9

14 Ако обаче някой от злоба убие ближния си коварно, то и от олтара Ми да го извадиш, за да се умъртви¹.

(1) Втж. 19:11-13; 3 Царе 2:28-34; 4 Царе 11:15; Пр. 28:17

15 Който удари баща си или майка си, непременно да се умъртви.

16 Който открадне човек и го продаде¹, или ако *откраднатият* се намери в ръката му, той непременно да се умъртви².

(1) Бит. 37:28; (2) Втж. 24:7

17 Който злослови баща си или майка си, непременно да се умъртви¹.

(1) Лев. 20:9; Втж. 21:18,21; Пр. 20:20; Мт. 15:4

18 Когато мъже се карат, ако единият удари другия с камък или с юмрука си и той не умре, но легне на легло,

19 ако се привдигне и излиза от къщи *макар* и с тояга, тогава онзи, който го е ударил, да бъде невинен, само да плати за лежането му и да се погрижи да бъде съвършено изцелен.

20 Ако някой удари роба си или робинята си с тояга, така че умре под ръката му, непременно да се накаже.

21 Но ако *удареният* остане жив един или два дни, тогава да не се наказва, понеже той му е *купен* с пари.

22 Ако мъже се бият и ударят бременна жена, така че пометне, но не последва друга повреда, тогава онзи, който я е ударил, непременно да бъде глобен, както мъжът ѝ би му наложил, и да плати, както определят съдиите¹.

(1) Втж. 16:18

23 Но ако последва повреда, тогава да даде живот за живот,

24 око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, крак за крак,

25 изгаряне за изгаряне, рана за рана, удар за удар¹.

(1) Лев. 24:19,20; Втж. 19:21; Мт. 5:38; 7:2

26 Ако някой удари роба си или робинята си в окото и го ослепи, да го освободи заради окото му.

27 И ако някой избие зъб на роба си или зъб на робинята си, да го освободи заради зъба му.

28 Ако вол убодне мъж или жена, така че умрат, тогава волът непременно да се убие с камъни¹ и месото му да не се яде, а стопанинът на вола ще бъде невинен.

(1) Бит. 9:5

29 Но ако волът от по-рано е бил бодлив и стопанинът е бил предупреден, но не го е ограничил и *вольт* е убил мъж или жена, волът да се убие с камъни, а и стопанинът му да се умъртви.

30 Но ако му се определи откуп, да

даде за откуп на живота си колкото му се определи.

31 Ако *вольт* е убол било син, или дъщеря – според тази наредба на закона да му се направи.

32 Но ако вольт убоде роб или робиня, *стопанинът* нека плати на господаря им тридесет сребърни сикъла¹ и нека вольт се убие с камъни.

(1) Мт. 26:15

33 Ако някой отвори яма или изкопае яма, без да я покрие, и в нея падне вол или магаре,

34 притежателят на ямата да заплати щетата¹; да даде пари на стопанина им, а мъртвото *животно* да бъде негово.

(1) гл. 22:4; 2 Царе 12:6; Пр. 6:31; Езек. 33:15; Ас. 19:8

35 Ако вольт на някого убоде вола на ближния му, така че той умре, тогава да продадат живия вол и да си разделят стойността му и мъртвия *вол* също да си разделят.

36 Но ако се е знаело от по-напред, че вольт е бодлив, и стопанинът му не го е ограничил, непременно да плати вол за вол, а мъртвият *вол* да бъде негов¹.

(1) Лев. 24:18

22 Ако някой открадне вол или овца и го заколи или го продаде, да плати пет вола за вола и четири овце за овцата¹.

(1) гл. 22:4; 2 Царе 12:6; Пр. 6:31; Езек. 33:15; Ас. 19:8

2 Ако се завари крадецът, когато разбива¹, и го ударят, така че умре, няма да се *пролее* кръв за него.

(1) Ер. 2:34

3 Но ако сънцето е било изгряло над него, тогава ще се *пролее* кръв за него. *Крадецът* трябва непременно да плати, но ако няма с какво, да се продаде той за откраднатото.

4 И ако откраднатото, било вол, или магаре, или овца, се намери живо в ръката му, да плати двойно¹.

(1) гл. 21:34; 22:1; Ис. 40:2

5 Ако някой повреди нива или лозе или остави добитъка си да се напасе

в чужда нива, да обезщети с най-доброто от нивата си и с най-доброто от лозето си.

6 Ако избухне огън и запали тръни, така че изгорят снопи или непожънати класове, или ниви, който е запалил огъня, непременно да плати.

ст. 7-15: Лев. 6:1-5

7 Ако някой даде на ближния си пари или вещи да ги пази и те бъдат откраднати от къщата на човека, ако се намери крадецът, да плати двойно.

8 Но ако крадецът не се намери, тогава стопанинът на къщата да се яви пред съдиите, за да се *провери* дали е сложил ръка върху имота на ближния си.

9 За всякакъв вид престъпление – за вол, магаре, овца, дреха или каквото и да било изгубено нещо, за което някой би казал, че е негово – делото между двамата да дойде пред съдиите; и когато осъдят съдиите, той да плати двойно на ближния си.

10 Ако някой даде на ближния си магаре или вол, или овца, или каквото и да било животно да го пази и то умре или се нарани, или бъде откарано, без да види някой,

11 да се даде между двамата клетва пред ГОСПОДА¹, че не е сложил ръката си върху имота на ближния си. Тогава собственикът му да приеме *това свидетелство* и другият да не плаща.

(1) Ерр. 6:16

12 Но ако бъде откраднато от него, да плати на стопанина му.

13 Ако бъде разкъсано *от звяр*, нека го донесе за свидетелство; за разкъсаното няма да плаща¹.

(1) Бит. 31:39

14 Ако някой вземе от ближния си *животно* и то се нарани или умре в отсъствието на стопанина му, непременно да го плати.

15 Но ако стопанинът му е бил с него, да не плаща. Ако е било наето с пари, да отиде за наема си.

16 Ако някой прелъсти негодена девица и лежи с нея, непременно да

даде вено за нея и да я вземе за жена¹.

(1) Бит. 34:12; Втж. 22:29

17 Но ако баща ѝ съвсем откаже да му я даде, да плати в пари според веното на девиците.

18 Врачка да не оставиш жива¹.

(1) Лев. 20:6,27; Втж. 18:10-14; 1 Царе 28:3,7,9

19 Всеки, който лежи с животно, непременно да се умъртви¹.

(1) Лев. 18:23; Втж. 27:21

20 Който жертва на други богове, а не само на ГОСПОДА, да се обрече на изтребление¹.

(1) гл. 20:3; 34:15,16; Лев. 17:7; Чис. 25:1-5; Втж. 13:1-15; 17:2-7; 4 Царе 23:20; 2 Лек. 15:13

21 Чужденец да не онеправдаваш, нито да го угнетяваш, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя¹.

(1) гл. 23:9; Втж. 10:18; Мал. 3:5

22 Вдовица или сираче да не угнетявате¹,

(1) Втж. 10:18; 24:17-22; Йов 6:27; Пс. 146:9; Ис. 1:17,23; Зах. 7:10

23 защото ако някак ги угнетите и те извикат към Мен¹, непременно ще послушам вика им²

(1) Втж. 15:9; Як. 5:4; (2) Йов 34:28; Пс. 10:14; 34:6

24 и гневът Ми ще пламне и ще ви убия с меч; и вашите жени ще бъдат вдовици и вашите деца – сирачета¹.

(1) Пр. 22:23; Псал. 5:3

25 Ако дадеш назаем пари на сиромаша, който е при теб, на някой от Моя народ, да не постъпваш с него като заемодалец, да не му налагаш лихва¹.

(1) Лев. 25:35-37; Втж. 23:20; Неем. 5:7

26 Ако вземеш в залог дрехата на ближния си, до залеза на слънцето да му я върнеш¹,

(1) Езек. 18:7

27 защото това е едничката му завивка, това е дрехата за кожата му; с какво ще спи? И като викне към Мен, аз ще чуя, защото съм милостив¹.

(1) Йов 34:28; Пс. 10:14; 34:7; Втж. 24:10-15; Ам. 2:8

28 Да не хулиш съдиите и да не клънеш първенец на народа си¹.

(1) 2 Царе 16:5; 3 Царе 2:8,9; Екл. 10:20; Деян. 23:5

29 Да не се забавяш да принесеш изобилието на хармана си и на жлеба си¹. Първородния между синовете си да дадеш на Мен.

(1) гл. 23:16,19

30 Така да направиш и с говедото си, и с овцата си¹; седем дни да остане с

майка си, а на осмия ден да го дадеш на Мен².

(1) гл. 13:2,11-16; Втж. 15:19; (2) Лев. 22:27

31 Бъдете Ми свети мъже¹; затова не яжте месо, разкъсано от зверове на полето; хвърлете го на кучетата².

(1) Лев. 11:44;

(2) Лев. 7:24; 17:15; 22:8; Втж. 14:21; Езек. 4:14

23 Да не разнасяш лъжлив слух¹. Да не съдействаш с несправедния и да не свидетелстваш в полза на неправдата².

(1) Бит. 39:17; (2) гл. 20:16; Лев. 19:16; Втж. 19:16-20

2 Да не следваш множеството да върши зло¹. Да не свидетелстваш в съдебно дело, като се увличаш след множеството и изкривяваш правосъдието².

(1) Ис. Нав. 24:15; 1 Царе 15:24; Ак. 23:24;

(2) Втж. 1:17; Мк. 15:15

3 Да не показваш пристрастие и към сиромаша в делото му¹.

(1) Лев. 19:15;

Пс. 82:3,4; Пр. 18:5; 22:22; Ис. 10:1,2; Ам. 5:12

4 Ако срещнеш заблудилия се вол или магаре на врага си, непременно да му го закараш¹.

(1) Втж. 22:1; Ак. 6:27

5 Ако видиш, че магарето на онзи, който те мрази, е паднало под товара си, пази се да не му го оставиш. Непременно да го освободиш заедно с него.

6 Да не изкривяваш правото на сиромаша от народа си в делото му¹.

(1) Лев. 19:15; Пс. 82:3,4; Пр. 18:5; 22:22;

Ис. 10:1,2; Ам. 5:12

7 Отдалечавай се от лъжлива работа¹ и не убивай невинния и праведния², защото аз няма да оправдая виновния³.

(1) Пр. 17:15; Ис. 5:20-23; (2) Пс. 94:21; (3) Пр. 11:21

8 Не приемай подарък, защото подаръкът заслепява виждащите и изкривява делото на праведните¹.

(1) Втж. 16:19; 1 Царе 8:3;

Пр. 17:23; Екл. 7:7; Ис. 33:15; Мт. 28:12-15

9 Не угнетявай чужденеца, защото вие знаете какво е на сърцето на чужденеца, понеже и вие сте били чужденци в египетската земя¹.

(1) гл. 22:21; Езек. 22:29

10 Шест години да сееш земята си и да събираш плодовете ѝ,

11 а на седмата да я оставиш да си

почива необработена¹, за да се хранят сиромасите между народа ти *от саморасломата*², а полските животни да ядат оставеното от тях³. Същото да правиш и с лозето си и с маслините си.

(1) Неем. 10:31; (2) Втжк. 15:11; (3) Лев. 25:3-7

12 Шест дни да вършиш работите си, а в седмия ден да си почиваш, за да се отмори вольт ти и магарето ти и да си откъдне синът на слугинята ти и чужденецът¹.

(1) гл. 20:8-11; Мк. 2:27

13 И внимавайте във всичко¹, което съм ви говорил. Име на други богове да не изповядвате; да не се чува *името им от устата ти*².

(1) Втжк. 6:1-3;

Иис. Нав. 22:5; 1 Лет. 28:8; (2) Иис. Нав. 23:7; Зах. 13:2 ст. 14-19; гл. 34:18-26; Втжк. 16:1-17

14 Три пъти в годината да Ми правиш празник¹.

(1) 3 Царе 9:25; Езек. 46:9

15 Да пазиш празника на безквасните хлябове¹; седем дни да ядеш безквасни хлябове, както съм ти заповядал², на определеното време в месец Авив³, защото в него си излязъл от Египет; и никой да не се яви пред Мен с празни ръце⁴.

(1) Лев. 23:6; (2) гл. 12:15; Ак. 2:41; (3) гл. 13:4; (4) Мих. 6:6

16 И *да пазиш* празника на жетвата, на първите плодове на труда си¹, на това, което си посял в нивата². И *да пазиш* празника на беритбата в края на годината, когато прибираш плодовете си от полето³.

(1) Чис. 28:26; (2) Лев. 23:9-21; (3) Лев. 23:39-43

17 Три пъти в годината всичките твои мъже да се явяват пред Господа БОГА¹.

(1) Пс. 42:2

18 Да не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасен хляб; и тъстината от празника Ми да не остава през нощта до сутринта¹.

(1) гл. 12:10

19 Първото от първите плодове на земята си да принасяш в дома на ГОСПОДА, своя Бог¹. Да не сварии яре в млякото на майка му².

(1) гл. 22:29; Лев. 23:10; Чис. 15:21; 18:13; Втжк. 26:10; Неем. 10:35; Пр. 3:9; Езек. 44:30; 48:13,14; (2) Втжк. 14:21

20 Ето, изпращам Ангел пред теб¹ да те пази по пътя и да те заведе на мястото, което съм приготвил².

(1) гл. 32:34; 33:2; Зах. 12:8; (2) Чис. 20:16; Пс. 91:11,12; Ис. 63:9

21 Имай страхопочитание пред него и слушай гласа му, не го гневи¹; защото той няма да прости престъпленията ви², понеже Моето Име е в него³.

(1) Чис. 14:11; (2) Чис. 14:35; Иис. Нав. 24:19; Мат. 3:1-3; (3) Съд. 13:18; Ис. 9:6

22 Но ако слушаш внимателно гласа му и вършиш всичко, каквото говоря, тогава Аз ще бъда враг на твоите врагове и притеснител на твоите притеснители¹.

(1) Бит. 12:3; Чис. 24:8; Пс. 35:1

23 Защото Ангелът Ми ще върви пред теб¹ и ще те заведе при амореиците, хетейците, ферезейците, ханаанците, евейците и евусейците²; и Аз ще ги изстребя³.

(1) Бит. 24:7; Иис. Нав. 5:13-15;

(2) Бит. 15:21; (3) Втжк. 9:3; Иис. Нав. 24:8

24 Да не се покланяш на техните богове и да не им служиш¹, и да не вършиш според делата им², а да ги събориш напълно и да изпотрошиш стълбовете им³.

(1) гл. 20:3,5; Чис. 25:2; 2 Лет. 25:14; (2) Лев. 18:3; Втжк. 12:30; 4 Царе 17:8,11,15,35; (3) гл. 34:13; Втжк. 7:5; 4 Царе 18:3; 2 Лет. 14:2; Ос. 10:2

25 И да служите на ГОСПОДА, своя Бог¹, и Той ще благославя хляба ти и водата ти; и Аз ще отмахвам *всяка* болест помежду ти².

(1) Втжк. 6:13; (2) гл. 15:26

26 Няма да има в земята ти *жена*, която да помята или да е бездетна¹; броя на дните ти ще направя пълен².

(1) Втжк. 7:14; (2) Йов 5:26

27 Ще изпратя пред теб страх от Мен¹ и ще обезсиля всичките народи, между които ще отидеш, и ще направя всичките ти врагове да обърнат гръб пред теб.

(1) Бит. 35:5; Втжк. 2:25

28 Ще изпратя и стършели пред теб и те ще изгонят отпред теб евейците, ханаанците и хетейците¹.

(1) Втжк. 7:20; 33:27; Иис. Нав. 24:12

29 Няма да ги изгоня отпред теб¹ в една година, за да не запустее земята и да не се размножат против теб полските животни².

(1) гл. 34:24; (2) Втжк. 7:22

30 Малко по малко ще ги изгонвам отпред теб, докато се умножиш и завладееш земята.

31 И ще поставя границите ти от Червено море до Филистимското море, и

от пустинята до реката *Ефрат*¹; защото ще предам местните жители в ръката ти и ти ще ги изгониш отпред себе си².

(1) Бит. 15:18; Чис. 34:2-12; Втжк. 11:24; 2 Лет. 9:26; Пс. 72:8,11; (2) Втжк. 6:19; Иис. Нав. 2:24; 13:6
32 Да не правиш договор с тях, нито с боговете им¹.

(1) гл. 34:12,15; Втжк. 7:1-4; Иис. Нав. 9:7

33 Да не живеят в земята ти, за да не те накарат да съгрешис против Мен; защото, ако служиш на боговете им, това непременно ще ти бъде примка¹.

(1) Втжк. 20:18; Иис. Нав. 10:40; 23:13; Съд. 2:2,3; Пс. 106:36

24 Каза още на Мойсей: Изкачете се към ГОСПОДА ти и Аарон, Надав и Авиуд¹ и седемдесет от израилевите старейшини² и се поклонете отдалеч.

(1) гл. 6:23; (2) ст. 9; Чис. 11:16; Езек. 8:11

2 Само Мойсей да се приближи при ГОСПОДА, а те да не се приближават и народът да не се изкачва с него¹.

(1) гл. 19:12,21,24

3 Тогава Мойсей дойде и каза на народа всичките думи на ГОСПОДА и всичките Негови наредби на закона и целият народ едногласно отговори и каза: Всичко, което е казал ГОСПОД, ще вършим!¹

(1) гл. 19:8; 2 Лет. 15:14,15

4 И Мойсей записа всичките думи на ГОСПОДА¹. И на сутринта стана рано и издигна олтар² под планината и дванадесет стълба според дванадесетте израилеви племена³.

(1) гл. 34:27; Втжк. 31:9,24; Иис. Нав. 24:26; Неем. 9:38; (2) гл. 20:24,25; Бит. 12:7,8; (3) гл. 28:21; Иис. Нав. 4:5,8; 3 Царе 18:31

5 И изпрати млади мъже от израилевите синове и те принесоха всеизгаряния и жертваха на ГОСПОДА телци за примирителни жертви¹.

(1) Пс. 50:5

6 А Мойсей взе половината от кръвта и я сложи в тасове, а *гругата* половина от кръвта поръси върху олтара.

7 После взе книгата на завета и я прочете, като народът слушаше. И те казаха: Всичко, което е казал ГОСПОД, ще вършим и ще бъдем послушни!¹

(1) гл. 19:8; 2 Лет. 15:14,15

8 Тогава Мойсей взе кръвта и поръси върху народа и каза: Ето кръвта на

завета, който ГОСПОД направи с вас според всички тези думи¹.

(1) Втжк. 5:2; 3 Царе 8:21; Езек. 16:8; Аг. 2:5; Мт. 26:28; Гал. 4:24; Евр. 9:20

9 И така, Мойсей и Аарон, Надав и Авиуд и седемдесет от израилевите старейшини се изкачиха горе¹.

(1) Съд. 13:22; 3 Царе 22:19; Ис. 6:1

10 И видяха израилевия Бог: под краката Му имаше като настилка от сапфир, чиято бистрота беше също като небето¹.

(1) Езек. 1:26-28

11 Но Той не простря ръка срещу благодарните от израилевите синове¹. И те видяха Бога и ядоха, и пиха.

(1) Бит. 32:30

12 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ела горе при Мен на планината и стой там; и ще ти дам каменните плочи¹, закона и заповедта, които съм написал, за да ги поучавам².

(1) гл. 31:18; 32:1,15; Втжк. 5:22; 2 Кор. 3:3; (2) Неем. 9:14; Пс. 19:11

13 И Мойсей стана със слугата си Иисус¹ и Мойсей се изкачи на Божията планина².

(1) гл. 17:9; Чис. 11:28; (2) гл. 19:3

14 А на старейшините каза: Чакайте ни тук, докато се върнем при вас. И ето, Аарон и Ор¹ са при вас; който има жалба, нека отива при тях.

(1) гл. 17:12

15 Тогава Мойсей се изкачи на планината и облакът покриваше планината¹.

(1) гл. 19:20

16 И ГОСПОДНАТА слава застана на Синайската планина и облакът¹ я покриваше шест дни, а на седмия ден ГОСПОД извика Мойсей отсред облака.

(1) гл. 16:10; Мт. 17:5

17 И видът на ГОСПОДНАТА слава на върха на планината беше като огън пояждащ¹ пред очите на израилевите синове.

(1) гл. 19:11;

Втжк. 4:24,36; 2 Царе 22:9; Езек. 1:27; Евр. 12:18,29

18 И Мойсей влезе сред облака и се изкачи на планината. И Мойсей стоя на планината четиридесет дни и четиридесет нощи¹.

(1) гл. 32:1; 34:28; Втжк. 5:31; 3 Царе 19:8

ст. 1-9; гл. 35:4-29

25 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Кажи на израилевите синове да Ми съберат принос; от всеки човек, който би дал на драго сърце, да приемете приноса за Мен¹. (1) 1 Лст. 29:5; 2 Кор. 8:12

3 И ето какъв принос да приемете от тях: злато, сребро и бронз,

4 синьо, мораво, червено, висон и козина,

5 червено боядисани овнешки кожи и язовски кожи, акациево дърво,

6 масло за светилника и аромати за маслото за помазване и за благоуханното кадене,

7 оникси¹ и камъни за поставяне на ефода и на нагръдника.

(1) гл. 28:9; Бит. 2:12

8 И да Ми направят светилище¹, за да обитавам между тях².

(1) гл. 15:17; 1 Лст. 22:19; Евр. 9:1;

(2) гл. 29:45,46; 3 Царе 6:13; Езек. 37:26-28; 43:7-9

9 По всичко, което ти показвам – образа на скинията и образа на всичките ѝ принадлежности – така да я направите¹.

(1) ст. 40; 1 Лст. 28:11-19

ст. 10-22; гл. 37:1-9

10 Да направят ковчег¹ от акациево дърво, дълъг два лакътя и половина, широк лакът и половина и висок лакът и половина.

(1) гл. 31:7; Втж. 10:1,3; Откр. 11:19

11 Да го обковеш с чисто злато, отвън и отвътре да го обковеш; и да направиш отгоре около него златен венец¹.

(1) гл. 30:3; Евр. 9:4

12 И да излееш за него четири златни халки, които да поставиш на четирите му долни ъгъла – две халки на едната му страна и две халки на другата му страна.

13 Да направиш и прътове от акациево дърво и да ги обковеш със злато,

14 и да провреш прътовете през халките от страни на ковчега, за да се носи ковчегът с тях¹.

(1) 1 Лст. 15:15

15 Прътовете да остават в халките на ковчега, да не се изваждат оттам¹.

(1) 3 Царе 8:8

16 И да сложиш в ковчега свидетелството, което ще ти дам¹.

(1) Втж. 10:5; 3 Царе 8:9

17 Да направиш умилостивилице*¹

от чисто злато, два лакътя и половина дълго и лакът и половина широко.

*Евр. дума произлиза от глагол, който означава покривам, закривам, но обикновено се използва в смисъла на умилостивявам, прощавам.; (1) гл. 35:12; Римл. 3:25

18 И да направиш два херувима¹ от злато, изковани да ги направиш, на двата края на умилостивилицето².

(1) 2 Лст. 3:10; Езек. 10:2,3; (2) Евр. 9:5

19 Да направиш един херувим на единия край и един херувим на другия край; херувимите да направите част от самото умилостивилице на двата му края.

20 И херувимите да бъдат с разперени отгоре криле и да покриват с крилето си умилостивилицето; и лицата им да са едно срещу друго, към умилостивилицето да бъдат обрънати лицата на херувимите¹.

(1) 3 Царе 6:23-27; 1 Лст. 28:18; 2 Лст. 3:10-13

21 Да положиш умилостивилицето върху ковчега¹, а в ковчега да сложиш свидетелството, което ще ти дам².

(1) Втж. 10:5; 3 Царе 8:9;

(2) гл. 26:34; Лев. 16:13; 3 Царе 8:9

22 Там ще се срещам с теб¹; и отгоре на умилостивилицето измежду двата херувима², които са върху ковчега на свидетелството, ще говоря с теб за всичко, което ще ти заповедам за израилевите синове³.

(1) гл. 29:42;

Чис. 17:4; (2) 1 Царе 4:4; 2 Царе 6:2; 4 Царе 19:15;

Пс. 80:1; (3) гл. 30:6,36; Лев. 1:1; 16:2; Чис. 7:89; Езек. 43:6 ст. 23-30; гл. 37:10-16

23 Да направиш маса¹ от акациево дърво, два лакътя дълъга, един лакът широка и лакът и половина висока.

(1) гл. 31:8; 3 Царе 7:48; Евр. 9:2

24 Да я обковеш с чисто злато и да ѝ направиш златен венец наоколо¹.

(1) гл. 30:3

25 Да ѝ направиш и перваз наоколо, една длан широк, и да направиш златен венец около перваза ѝ.

26 Да ѝ направиш и четири златни халки и да поставиш халките на четирите ѝ ъгъла, които са при четирите ѝ крака.

27 При перваза трябва да има халки, за да се провират прътовете, за да се носи масата.

28 Прътовете да направиш от акациево дърво и да ги обковеш със злато, и да се носи масата с тях.

29 И да направиш блюдата ѝ, тамяниците ѝ, поливалниците ѝ и тасовете ѝ, за да се изливат от тях *възлиянията*; от чисто злато да ги направиш¹.

(1) 3 Царе 7:50

30 И на масата постоянно да слагаш присъствени хлябове пред Мен¹.

(1) гл. 35:13; 39:36; Лев. 24:5-8; 1 Царе 21:4,6; 2 Лет. 2:4 ст. 31-40; гл. 37:17-24; Чис. 8:1-4

31 Да направиш и светилника¹ от чисто злато, изкован да направиш светилника; стъблото му, клоновете му, чашките му, топчиците му и цветята му да са *част* от самия него.

(1) гл. 31:8; 3 Царе 7:49; Зах. 4:2

32 От страните му да излизат шест клона – три клона на светилника от едната му страна и три клона на светилника от другата му страна.

33 На единия клон да има три чашки, като бадемов цвят, една топчица и едно цвете; и на другия клон три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете; така да има и на шестте клона, които излизат от светилника.

34 И на *стъблото* на светилника да има четири чашки като бадемов цвят с топчиците им и цветята им.

35 И на шестте клона, които излизат от светилника, да има под *първите* два клона една топчица, *част* от самия него, и под *вторите* два клона една топчица, *част* от самия него, и под *третите* два клона една топчица, *част* от самия него.

36 Топчиците им и клоновете им да са *част* от самия него; *светилникът* да бъде цял изкован от чисто злато.

37 И да му направиш седем светила¹; и да палят светилата му, за да светят пред него².

(1) Откр. 4:5; (2) гл. 30:8; Лев. 24:4; 2 Лет. 4:20

38 Щипците му и пепелниците му да бъдат от чисто злато.

39 От един талант чисто злато да се направи той и всички тези принадлежности.

40 Внимавай да ги направиш по образаца им, който ти беше показан на планината¹.

(1) ст. 9; гл. 26:30; 27:8; 31:11; 36:2; 2 Лет. 4:7; Деян. 7:44; Евр. 8:5

ст. 1-30: гл. 36:8-34

26 При това да направиш скинията от десет завеси¹ от препреден висон и от синьо, мораво и червено; с изкусно извезани херувими да ги направиш.

(1) гл. 31:7; 3 Царе 6:29; 1 Лет. 17:1; Евр. 9:2,11,24; Откр. 21:3

2 Дължината на всяка завеса да бъде двадесет и осем лакътя и широчината на всяка завеса – четири лакътя; всичките завеси да имат една мярка.

3 Пет завеси да бъдат съединени една с друга и *другите* пет завеси да бъдат съединени една с друга.

4 И да направиш сини петлици по края на едната завеса, по краищата на *едното* съединение; така да направиш и по края на крайната завеса на второто съединение.

5 Да направиш петдесет петлици на едната завеса и петдесет петлици да направиш по края на завесата, която е във второто съединение; петлиците да са един срещу друг.

6 Да направиш и петдесет златни куки и с куките да съединиш завесите една за друга, така че скинията да стане едно *цяло*.

7 Да направиш завеси от козина за покрив над скинията; единадесет такива завеси да направиш.

8 Дължината на всяка завеса да бъде тридесет лакътя и широчината на всяка завеса – четири лакътя; единадесетте завеси да имат една мярка.

9 И да съединиш петте завеси отделно и шестте завеси отделно, а шестата завеса от предната страна на шатъра да прегънеш на две.

10 И да направиш петдесет петлици по края на едната завеса, по краищата на *едното* съединение, и петдесет петлици по края на *крайната* завеса на второто съединение.

11 И да направиш петдесет бронзови куки и да вкараш куките в петлиците, и така да съединиш покрива, за да стане едно цяло.

12 И онази част, която остава повече от завесите на покрива, половината завеса, която остава, нека виси над задната страна на скиинията.

13 И един лакът от едната страна и един лакът от другата страна от онова, което остава повече от дължината на завесите на покрива, да виси по страните на шатъра от едната и от другата страна, за да го покрива.

14 Да направиш и покривало за покрива от червено боядисани овнешки кожи и отгоре му едно покривало от язовски кожи.

15 Да направиш за скиинията дъски от акациево дърво, които да стоят изправени.

16 Десет лакътя да бъде дължината на всяка дъска и лакът и половина – ширината на всяка дъска.

17 Във всяка дъска да има два шипа един срещу друг; и така да направиш на всички дъски на скиинията.

18 И дъските на скиинията да направиш двадесет дъски за южната страна, към пладне;

19 и под двадесетте дъски да поставиш четиридесет сребърни подложки – две подложки под една дъска за двата ѝ шипа и две подложки под друга дъска за двата ѝ шипа.

20 И за другата страна на скиинията, северната страна, да направиш двадесет дъски;

21 и четиридесетте им сребърни подложки – две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска.

22 А за задната страна на скиинията, на запад, да направиш шест дъски,

23 и две дъски да направиш за ъглите на скиинията от задната страна;

24 да са съединени отдолу, а отгоре да са свързани с една халка; така да бъде за двете дъски, те нека бъдат за

двата ъгъла.

25 Така да бъдат осем дъски и сребърните им подложки – шестнадесет подложки, две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска.

26 И да направиш греди от акациево дърво, пет за дъските от едната страна на скиинията,

27 пет греди за дъските от другата страна на скиинията и пет греди за дъските от задната страна на скиинията, към запад.

28 И средната греда, която е в средата на дъските, да преминава от край до край.

29 Дъските да обковеш със злато и халките им да направиш от злато, за да се поставят в тях гредите; да обковеш и гредите със злато¹.

(1) 3 Царе 6:20,22

30 Да издигнеш скиинията според образеца ѝ, който ти беше показан на планината¹.

(1) гл. 25:40; 1 Лет. 28:19

ст. 31-37; гл. 36:35-38

31 И да направиш завеса¹ от синьо, мораво, червено и препреден висон; изкусно изработена да я направиш, с херувими. (1) гл. 35:12; 2 Лет. 3:14; Мт. 27:51; Евр. 9:3

32 И да я окачиш със златни куки на четири обковани със злато стълба от акациево дърво, които да стоят на четири сребърни подложки.

33 Под куките да окачиш завесата и да внесеш там, отвътре завесата, ковчега на свидетелството¹, така че завесата да ви отделя Святото място от Пресвято².

(1) гл. 40:21; (2) 3 Царе 6:16; 8:6; Евр. 9:3,8

34 И да положиш умилостивилището върху ковчега на свидетелството¹ в Пресвято място.

(1) гл. 25:21

35 А масата да положиш отвън завесата и светилника – срещу масата към южната страна на скиинията; а масата да положиш към северната страна¹.

(1) гл. 40:22,24

36 И да направиш за вход на шатъра завеса¹, везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон².

(1) гл. 40:28; (2) гл. 27:16; 28:15

37 И за завесата да направиш пет стълба от акациево дърво, които да обковеш със злато; куките им да бъдат златни. И да излезеш за тях пет бронзови подложки.

ст. 1-8; гл. 38:1-7

27 Да направиш олтара¹ от акациево дърво, пет лакътя дълг и пет лакътя широк; олтарът да бъде четвъртит и височината му да бъде три лакътя.

(1) гл. 31:9; 2 Лек. 4:1; Езд. 3:2; Езек. 43:13-17

2 На четирите му ъгла да направиш роговете му¹, роговете да бъдат част от самия него; и да го обковеш с бронз.

(1) гл. 29:12; 3 Царе 1:50; Пс. 118:27

3 Да направиш и котлите му за изнасяне на пепелта и лопатите му, тасовете му, вилиците му и въгленниците му; всичките му съдове да направиш от бронз¹.

(1) ст. 19; 3 Царе 7:45

4 И да му направиш бронзова решетка във вид на мрежа и на четирите ъгла на мрежата да направиш четири бронзови халки.

5 И да я положиш под полицата, която е около олтара отдолу, така че мрежата да стигне до средата на олтара.

6 Да направиш и прътове за олтара, прътове от акациево дърво, които да обковеш с бронз.

7 Прътовете да се проврат през халките и прътовете да бъдат от двете страни на олтара, за да се носи с тях.

8 Да направиш олтара от дъски. Както ти се показва на планината, така да го направиш¹.

(1) гл. 25:40

ст. 9-19; гл. 38:9-20

9 И да направиш двора на скинията¹: за южната страна, към пладне, да има за двора завеси от препреден висон; дължината им за едната страна да бъде сто лакътя.

(1) гл. 35:17; 2 Лек. 4:9; Езек. 40:17,28

10 И двадесетте му стълба и двадесетте им подложки да бъдат бронзови, а куките на стълбовете и връзките им – сребърни.

11 Също така по дължината на северната страна да има завеси, дълги сто лакътя, и двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, а куките на стълбовете и връзките им да бъдат сребърни.

12 И за ширината на двора, на западната страна, да има петдесет лакътя завеси, десетте им стълба и десетте им подложки.

13 Ширината на двора на предната страна, към изгрев, да бъде петдесет лакътя.

14 И завесите за едната страна на входа да бъдат петнадесет лакътя с трите им стълба и трите им подложки.

15 Също и за другата страна да има петнадесет лакътя завеси с трите им стълба и трите им подложки.

16 А за входа на двора да има завеса от двадесет лакътя, везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон¹, с четирите ѝ стълба и четирите им подложки.

(1) гл. 26:36

17 Всичките стълбове около двора да бъдат свързани със сребро, куките им да бъдат сребърни, а подложките им – бронзови.

18 Дължината на двора да бъде сто лакътя, ширината – петдесет лакътя навсякъде, а височината – пет лакътя. Завесите му да са от препреден висон и подложките на стълбовете му – бронзови.

19 Всичките принадлежности на скинията за всяка служба в нея, всичките ѝ колове и всичките колове на двора да бъдат бронзови¹.

(1) ст. 3

ст. 20,21; Лев. 24:2-4

20 И да заповядаш на израилевите синове да ти донасят чисто маслинено масло първоток за осветление, за да горят светилата постоянно¹.

(1) 1 Царе 3:3

21 В шатъра за срещане, извън завесата, която е пред свидетелството, Аарон и синовете му да ги нареджат да горят от вечер до сутрин пред ГОСПОДА¹. Това да бъде вечна наредба за

израилевите синове във всичките им поколения².

(1) 1 Царе 3:3; (2) гл. 12:14; 28:43; 29:9; 30:21

ст. 1-4: Лев. 8:1-13

28 А ти вземи при себе си брат си Аарон¹ и синовете му с него измежду израилевите синове, за да Ми свещенодействат – Аарон и синовете на Аарон²: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар³.

(1) Евр. 5:4; 7:16; (2) гл. 29:1; Чис. 18:7; Втк. 18:5; 1 Царе 2:28; 1 Лев. 6:49; 23:13; 2 Лев. 26:18; (3) гл. 6:23

2 И да направиш свети одежди¹ на брат си Аарон, за слава и великолеписе².

(1) гл. 29:29; 39:1; (2) ст. 40; Ис. 61:10

3 И кажи на всички, които имат мъдро сърце¹, които Аз изпълних с дух на мъдрост², да направят одежди на Аарон, за да го посветиш, за да Ми свещенодейства.

(1) гл. 31:6; 35:10; 36:1,8; (2) Втк. 34:9

4 Ето одеждите, които да направят: нагръдник и ефод*, мантия и пъстро-тъкан хитон**, митра*** и пояс. Свети одежди да направят на брат ти Аарон и на синовете му, за да Ми свещенодействат.

*те. къса горна дреха

те. дълга долна дреха *те. украшение за главата

ст. 5-14: гл. 39:1-7

5 И да вземат злато, синьо, мораво, червено и препреден висон

6 и да направят ефода¹ от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, изкусна изработка.

(1) 1 Царе 23:6,9; 30:7; Ос. 3:4

7 На двата му края да има две презрамки, които да се връзват, за да се свързва.

8 И препаската на ефода, която ще е върху него, да бъде част от него, според направата му, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.

9 Да вземеш и два ониксови камъка¹ и да изрежеш на тях имената на синовете на Израил,

(1) гл. 25:7; 1 Лев. 29:2

10 шест от имената им на единия камък и шестте останали имена на другия камък, по реда на раждането им.

11 С изкуството на каменорезец, както

се изрязва печат, да изрежеш на двата камъка имената на синовете на Израил и да ги вложиш в златни гнезда.

12 И да сложиш тези два камъка на презрамките на ефода, камъни за спомен на израилевите синове; и Аарон да носи имената им на двете си рамена за спомен пред ГОСПОДА¹.

(1) ст. 29

13 И да направиш златни гнезда;
14 и две верижки от чисто злато: вити, плетена изработка да ги направиш и да закрепиш плетените верижки в гнездата им.

ст. 15-30: гл. 39:8-21

15 Да направиш съдийския нагръдник¹ изкусна изработка; според направата на ефода да го направиш, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон да го направиш².

(1) Лев. 8:8; (2) гл. 26:36

16 Да бъде четвъртит, двоен, една педя дълг и една педя широк.

17 И да закрепиш на него вложени камъни, четири реда камъни¹: ред сард, топаз и смарагд да е първият ред,

(1) Откр. 21:19,20

18 вторият ред: антракс, сапфир и диамант;

19 третият ред: лигирий, ахат и аметист;

20 а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис. Да бъдат закрепени в златните си гнезда.

21 Камъните да бъдат дванадесет, според имената на синовете на Израил, според техните имена, както се изрязва печат. Да бъдат за дванадесетте племена¹, всеки камък според името му.

(1) гл. 24:4; Зах. 9:16; Откр. 21:12

22 И на нагръдника да направиш вити верижки, плетена изработка от чисто злато.

23 И да направиш на нагръдника две златни халки и да закрепиш двете халки за двата края на нагръдника.

24 После да закрепиш двете плетени златни верижки за двете халки в краищата на нагръдника.

25 А *гружите* два края на двете плетени верижки да закрепиш за двете гнез-

да и да ги закрепши на презрамките на ефода от външната му страна.

26 Да направиш *още* две златни халки, които да закрепши на двата края на нагръдника, на страната му, която е към ефода, отвътре.

27 Да направиш *и още* две златни халки, които да закрепши на двете презрамки на ефода отдолу, на предната му страна, при съединението, над препаската на ефода.

28 И да връзват нагръдника с халките му за халките на ефода със син ширит, за да бъде над препаската на ефода и за да не се отделя нагръдникът от ефода.

29 И Аарон, когато влиза в святото място, да носи винаги имената на синовете на Израил върху съдийския нагръдник на сърцето си, за спомен пред ГОСПОДА¹.

(1) ст. 12

30 В съдийския нагръдник да положиш и Урим и Тумим*¹ и да бъдат на сърцето на Аарон, когато влиза пред ГОСПОДА, и Аарон да носи винаги съда на израилевите синове на сърцето си пред ГОСПОДА.

*Свети предмети за телене на жребий, посредством които са се вземали решения за тежки дела, затова: съдийски нагръдник. Значението на думите Урим и Тумим е несигурно; според Септуагинта: Светлина и Правда.; (1) Лев. 8:8; Чис. 27:21; Вжк. 33:8; 1 Царе 28:6; Езд. 2:63; Неем. 7:65 ст. 31-35; гл. 39:22-26

31 Да направиш мантията на ефода цялата от синьо.

32 В средата на върха ѝ да има отвор и да има тъкана обшивка около отвора си, какъвто е отворот на бронята, за да не се съдира.

33 И по полите ѝ да направиш нарове от синьо, мораво и червено, наоколо по полите ѝ, и златни звънци наоколо помежду им:

34 златен звънец и нар, златен звънец и нар, наоколо по полите на мантията.

35 И Аарон да я носи, когато служи, и звъntenето ѝ да се чува, когато влиза в святото място пред ГОСПОДА, и когато излиза, за да не умре.

ст. 36-43; гл. 39:27-31; 1 Лев. 23:13

36 Да направиш и плочица¹ от чисто злато, на която да изрежеш, както се изрязва печат: Свят на ГОСПОДА².

(1) Лев. 8:9; (2) гл. 19:6; Пс. 93:5; Зах. 14:20; 1 Петр. 2:9

37 Да я сложиш на син ширит, за да бъде на митрата; на предната страна на митрата да бъде.

38 Така да бъде на челото на Аарон и Аарон ще отнема беззаконието на светите неща¹, които израилевите синове ще посвещават във всичките си свети приноси. Тя да бъде винаги на челото му, за да бъдат те приятни пред ГОСПОДА.

(1) Лев. 10:17; Чис. 18:1,23

39 И да направиш пъстротъкания хитон от висон, да направиш митра от висон и да направиш пояс, везана изработка.

40 А за синовете на Аарон да направиш хитони и да им направиш пояси, и да им направиш тюрбани, за слава и великолепие¹.

(1) ст. 2

41 С тези *одежди* да облечеш брат си Аарон и синовете му с него и да ги помажеш¹, да ги посветиш* и да ги осветиш, за да Ми свещенодействат².

*бухв.: да им напълниш ръката; изразът обикновено се отнася до доходите на свещениците от службата им, но тук се има предвид поставянето им на служба.; (1) гл. 29:7; 30:25; 1 Ин. 2:20; (2) гл. 30:30; 40:15; Лев. 8:12,30; Чис. 3:3

42 Да им направиш и ленени гащи, които да покриват голотата на тялото им¹; нека стигат от кръста до бедрата им.

(1) Лев. 6:10

43 И нека Аарон и синовете му ги носят, когато влизат в шатъра за срещане или когато пристъпват при олтар¹, за да служат в святото място, да не би да си навлекат грях и да умрат². Това *га* е вечна наредба за него и за потомството му след него³.

(1) гл. 20:26; (2) Лев. 22:9; Чис. 18:22,23,32;

(3) гл. 27:21; Лев. 3:17; Чис. 15:15; 18:8,23

ст. 1-37; Лев. 8

29 Ето какво да извършиш над тях, за да ги осветиш да Ми свещенодействат¹. Вземи един юнец и два овена без недостатък,

(1) гл. 28:1

2 и безквасен хляб, безквасни пити

месени с *маслинено* масло и безквасни кори намазани с *маслинено* масло; от чисто пшеничено брашно да ги направихи¹.

(1) Лев. 2:4; 6:20-21

3 Да ги сложиш всички в един кош и да ги принесеш в коша с юнеца и двата овена.

4 Тогава да приведеш Аарон и синовете му при вратата на шатъра за срещане¹ и да ги измиеш с вода².

(1) Чис. 8:9; (2) гл. 30:19; 40:12,31,32; Тит 3:5; Евр. 10:22

5 После да вземеш одеждите и да облечеш Аарон с хитона, с мантията на ефода, с ефода и с нагръдника, и да го опашеш с препаската на ефода,

6 и да сложиш митрата на главата му¹, и на митрата да сложиш светия венец.

(1) Зах. 3:5

7 После да вземеш маслото за помазване и да го излееш на главата му, и така да го помажеш¹.

(1) гл. 28:41; Лев. 10:7; Чис. 35:25; Пс. 133:2; Ис. 61:1

8 После да приведеш синовете му и да ги облечеш с хитони,

9 и да ги опашеш с пояси – Аарон и синовете му – и да им сложиш турбани. И свещенството ще бъде тяхно по вечна наредба¹. Така да посветиш Аарон и синовете му².

(1) гл. 27:21; 1 Царе 2:30; (2) Съд. 17:5

10 После да приведеш юнеца пред шатъра за срещане и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на юнеца¹,

(1) Лев. 1:4; 3:2

11 и да заколиш юнеца пред ГОСПОДА¹, при вратата на шатъра за срещане.

(1) Лев. 4:4

12 После да вземеш от кръвта на юнеца с пръста си и да сложиш от нея на роговете на олтара и да излееш цялата кръв в подножието на олтара¹.

(1) Лев. 4:7,18,25,30,34

13 И да вземеш цялата тлъстина, която покрива вътрешностите, и булото на дроба, и двата бъбрека с тлъстината около тях, и да ги изгориш на олтара¹.

(1) Лев. 3:3-5

14 А месото на юнеца заедно с кожата му и изпражненията му да изгориш в

огън във от стана¹; това е жертва за грях.

(1) Лев. 4:11,12,21; Чис. 19:5; Езек. 43:21

15 И вземи единия овен и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на овена¹.

(1) Лев. 1:4; 3:2

16 И да заколиш овена, да вземеш кръвта му и с нея да поръсиш олтара от всички страни.

17 И да разсечеш овена на частите му, да измиеш вътрешностите му и краката му и да ги сложиш върху частите му и главата му.

18 И да изгориш целия овен на олтара; това е всеизгаряне на ГОСПОДА¹, благоухание на умилоствие, жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) Бит. 8:20,21

19 И вземи другия овен и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на овена¹.

(1) Лев. 1:4; 3:2

20 И да заколиш овена, да вземеш от кръвта му и да сложиш от нея на края на дясното ухо на Аарон и на края на дясното ухо на синовете му, и на палеца на дясната им ръка, и на палеца на десния им крак¹; и с кръвта да поръсиш олтара от всички страни.

(1) Лев. 14:14,17,25,28

21 И да вземеш от кръвта, която е на олтара, и от маслото за помазване, и с тях да поръсиш Аарон и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него. Така ще се осветят той и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него¹.

(1) гл. 30:30; 2 Кор. 1:21

22 После да вземеш тлъстината на овена, опашката и тлъстината, която покрива вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тлъстината, която е около тях, и дясното бедро – защото е овен на посвещение –

23 и един хляб, една пита хляб, месен с *маслинено* масло, и една кора от коша на безквасните хлябове, които са пред ГОСПОДА.

24 Всички тези да сложиш на ръцете на Аарон и на ръцете на синовете му, и да ги подвижиш за движим принос пред ГОСПОДА¹.

(1) Лев. 7:30; 23:11

25 После да ги вземеш от ръцете им и да ги изгориш на олтара над всеизгарянето, за благоухание на умилостивение пред ГОСПОДА; това е жертва чрез огън на ГОСПОДА¹. (1) Бит. 8:20,21

26 И да вземеш гърдите на овена на посвещението, който е за Аарон, и да ги подвижиш за движим принос пред ГОСПОДА. И това да бъде твой дял.

27 И да осветиш гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос, който е бил подвижен и който е бил издигнат от овена на посвещението, от онзи, който е за Аарон, и от онзи, който е за синовете му.

28 И това ще бъде право на Аарон и на синовете му¹ от израелевите синове по вечна наредба, защото е възвишаем принос; и ще бъде възвишаем принос от израелевите синове от примирителните им жертви, техният възвишаем принос на ГОСПОДА². (1) гл. 28:2; Чис. 20:28; (2) Лев. 10:15; Чис. 5:9,10; 6:20; 18:8-19; Вжж. 18:3

29 И светите одежди на Аарон да бъдат за синовете му след него, за да бъдат помазвани в тях и освещавани в тях.

30 Седем дни да се облича с тях онзи свещеник от синовете му, който е вместо него, който ще влиза в шатъра за срещане, за да служи в светилището¹. (1) Лев. 16:32

31 Тогава да вземеш овена на посвещението и да свариш месото му на свято място¹. (1) Езек. 46:20

32 И Аарон и синовете му да ядат месото на овена и хляба, който е в коша, при вратата на шатъра за срещане;

33 да ядат онези *приноси*, с които се е извършило умилостивение за тяхното посвещаване и освещаване¹; но чужденец да не яде от тях, защото са свети². (1) Лев. 10:12-18; (2) Лев. 22:10

34 И ако остане до сутринта нещо от месото на посвещаването или от хляба, тогава да изгориш останалото в огън¹; да не се яде, защото е свято. (1) гл. 12:10

35 И така да направиш на Аарон и

на синовете му според всичко, което ти заповядах. Седем дни да ги посвещаваш.

36 И всеки ден да принасяш по един юнец за умилостивение за грях и да очистиш олтара, като правиш умилостивение за него, и да го помажеш, за да го осветиш¹. (1) Чис. 7:1

37 Седем дни да правиш умилостивение за олтара и да го освещаваш¹. И олтарът ще бъде пресвят; всичко, което се докосва до олтара, ще бъде свято². (1) 2 Лев. 7:9; Езек. 43:20-26; (2) гл. 30:29; Лев. 6:18,27; Мт. 23:19

ст. 38-42; Чис. 28:3-8

38 А ето какво да принасяш на олтара: всеки ден по две едногодишни агнета – винаги¹.

(1) Лев. 9:17; Дан. 12:11; Евр. 10:11

39 Едното агне да принасяш сутрин¹, а другото агне да принасяш привечер²;

(1) 4 Царе 3:20; 16:15; Езек. 46:13-15; (2) гл. 12:6; 2 Лев. 2:4; Езд. 9:4,5; Пс. 141:2

40 и с едното агне – една десета *от ефа* чисто брашно, смесено с четвърт ин първоток *маслинено* масло, и четвърт ин вино за възлияние¹.

(1) Чис. 15:4,5

41 А другото агне да принасяш привечер¹, с принос като сутрешния, и с възлиянието му да го принасяш, за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 12:6; 2 Лев. 2:4; Езд. 9:4,5; Пс. 141:2

42 *Това да бъде* постоянно всеизгаряне в поколенията ви, при входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА, където ще се срещам с вас, да говоря там с теб¹. (1) гл. 25:22

43 Там ще се срещам с израелевите синове и *това място* ще се освещава със славата Ми¹.

(1) Лев. 9:4,6; 3 Царе 8:11

44 Ще осветя шатъра за срещане и олтара¹, ще осветя и Аарон и синовете му, за да Ми свещенодействат.

(1) 3 Царе 9:3

45 И ще обитавам между израелевите синове¹ и ще им бъда Бог².

(1) гл. 25:8; Лев. 26:12; Чис. 16:3; 2 Лев. 6:18; Ер. 14:9; (2) гл. 6:7; Езек. 34:24; Откр. 21:3

46 И те ще познаят, че аз съм ГОС-

ПОД, техният Бог, който ги изведох от египетската земя¹, за да обитавам между тях². Аз съм ГОСПОД, техният Бог³.

(1) гл. 20:2; 1 Царе 10:18; (2) гл. 25:8; Лев. 26:12; Чис. 16:3; 2 Лейт. 6:18; Ер. 14:9; (3) гл. 6:7; Езеж. 34:24; Откр. 21:3

ст. 1-10; гл. 37:25-28

30 Да направиш олтар за кадене на тамян¹, от акациево дърво да го направиш²;

(1) Езеж. 41:22; Евр. 9:4; (2) гл. 31:8

2 един лакът дълъг и един лакът широк, четвъртит да бъде и височината му да бъде два лактя; роговете му да са част от самия него.

3 Да обковеш с чисто злато¹ плочата му, страните му наоколо и роговете му, да му направиш и златен венец наоколо².

(1) 3 Царе 6:20; 7:48; Откр. 8:3; 9:13; (2) гл. 25:11,24

4 А под венета му да му направиш две златни халкички, близо при двата му ъгъла на двете му страни да ги направиш и прътовете да се провират през тях, за да го носят с тях.

5 Да направиш прътовете от акациево дърво и да ги обковеш със злато.

6 Да го сложиш пред завесата, която е пред ковчегата на свидетелството срещу умилостивилището, което е над свидетелството, където ще се срещам с теб¹.

(1) ст. 36; гл. 25:22

7 И Аарон да кади над него благовонен тамян¹ всяка сутрин². Когато приготвя светилата, нека кади с него.

(1) ст. 34,35; гл. 40:27; Вжж. 33:10; 1 Царе 2:28; 1 Лейт. 6:49; 2 Лейт. 2:4; 26:18; 29:7; Пс. 141:2; Ак. 1:9; (2) Лев. 6:12

8 И когато Аарон запали светилата привечер, нека кади с този тамян; това ще бъде постоянно кадене пред ГОСПОДА в поколенията ви¹.

(1) Евр. 9:6

9 Чужд тамян да не принасяш на него¹, нито всеизгаряне, нито хлебен принос, нито да изливате на него възлияние.

(1) Лев. 10:1,2

10 Веднъж в годината Аарон да прави над роговете му умилостивение с кръвта на умилостивителния принос за грях. Веднъж в годината да прави над

него умилостивение в поколенията ви¹. Това е пресвято на ГОСПОДА.

(1) Лев. 16:18,34; Евр. 9:7

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

12 При преброяването на израиелите синове, когато ги преброяваш¹, тогава да дадат откуп на ГОСПОДА² – всеки човек за душата си, когато ги преброяваш, за да не ги нападне язва, когато ги преброяваш³.

(1) Чис. 1:2,3; 2 Царе 24:4; (2) Чис. 31:49,50; (3) 1 Лейт. 21:1-14

13 Ето какво да дават: всеки, който се причислява към преброяните¹, да даде половин сикъл според сикъла на светилището – един сикъл е двадесет гери – половин сикъл² за възвишаем принос на ГОСПОДА.

(1) 4 Царе 12:4; (2) Лев. 27:3,25; Чис. 3:47

14 Всеки, който преминава преброяването, от двадесет години нагоре, да даде този възвишаем принос на ГОСПОДА¹.

(1) Езеж. 45:12,16

15 Богатият да не дава повече и сиромашът да не дава по-малко от половин сикъл¹, когато давате този възвишаем принос на ГОСПОДА, за да направите умилостивение за душата си².

(1) Йов 34:19; (2) Римл. 3:22-24

16 И да вземеш парите за умилостивението от израиелите синове и да ги дадеш за службата на шатъра за срещане¹; и това ще бъде за спомен на израиелите синове пред ГОСПОДА², за да бъде умилостивение за душата ви.

(1) гл. 38:25-28;

2 Лейт. 24:6,9; Неем. 10:32,33; Мт. 17:24; (2) Чис. 31:54

ст. 17-21; гл. 38:8

17 ГОСПОД говори още на Мойсей и каза:

18 Да направиш и бронзов умиваник с бронзова подложка, за да се мият¹; и да го поставиш между шатъра за срещане и олтара и да налееш вода в него².

(1) гл. 31:9; 3 Царе 7:23-39; 2 Лейт. 4:2-6; (2) гл. 40:7

19 И Аарон и синовете му да измиват ръцете си и краката си в него¹.

(1) гл. 29:4

20 Когато влизат в шатъра за срещане, да се мият с вода, за да не умрат.

Или когато пристъпват при олтарта да служат, като изгарят жертва чрез огън на ГОСПОДА,

21 тогава да измиват ръцете си и краката си, за да не умрат. Това ще им бъде вечна наредба, за него и за потомците му в поколенията им¹.

ст. 22-38: гл. 37:29

22 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

23 Вземи си избрани аромати: от чиста смирна петстотин *СИКЪЛА*, от благоуханна канела половината на това, двеста и петдесет *СИКЪЛА*, от благоуханна тръстика¹ двеста и петдесет *СИКЪЛА*,

(1) Ис. 43:24; Ер. 6:20; Езек. 27:19

24 от касия петстотин, според сикъла на светилицето, и един ин маслиново масло;

25 и да направиш от тях масло за свято помазване, миро, приготвено според изкуството на мироварец; това да бъде масло за свято помазване¹.

(1) гл. 28:41; 3 Царе 1:39; 1 Лек. 9:30; Пс. 133:2

26 И да помажеш с него шатъра за срещане, ковчега на свидетелството,

27 масата и всичките ѝ принадлежности, светилника и принадлежностите му, кадилния олтар,

28 олтарта за всеизгарянето с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му.

29 Така да ги осветиш¹, за да бъдат пресвети²; всичко, което се докосва до тях ще бъде свято³.

(1) Лев. 8:10; Чис. 7:1; (2) гл. 40:10; (3) гл. 29:37

30 И да помажеш Аарон и синовете му, и да ги осветиш, за да Ми свещеностодействат¹.

(1) гл. 28:41; 29:21,30

31 И да говориш на израилевите синове, като кажеш: Това ще бъде за Мен свято масло за помазване в поколенията ви.

32 Човешка плът да не се помаже с него и според състава му да не правите подобно на него; то е свято и свято да бъде за вас.

33 Който направи подобно на него или който сложи от него на чужденец,

да бъде изтребен от народа си¹.

(1) гл. 12:15,19; 31:14;

Бит. 17:14; Лев. 7:20; 17:4; Чис. 4:18; 9:13; Деян. 3:23

34 И ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи си аромати – стакти, оникс, халван – аромати с чист ливан; по равни части да бъдат.

35 И от тях да направиш тамян¹, смесен според изкуството на мироварец, посолен², чист, свят.

(1) Лев. 16:12; (2) Лев. 2:13

36 И да чукаш от него много ситно и да сложиш от него пред свидетелството в шатъра за срещане, където ще се срещам с теб³; това ще ви бъде пресвято.

(1) ст. 6

37 А според състава на този тамян, който ще направиш, да не правите за себе си; той да ти бъде свят за ГОСПОДА.

38 Който направи подобен на него, за да го мирише, да бъде изтребен от народа си¹.

(1) гл. 12:15,19; 31:14;

Бит. 17:14; Лев. 7:20; 17:4; Чис. 4:18; 9:13; Деян. 3:23

ст. 1-6: гл. 35:10-19,30-35

31 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Ето, Аз повиках по име Веселеил¹, сина на Урий, син на Ор, от юдовото племе,

(1) гл. 38:22; 1 Лек. 2:20; 2 Лек. 1:5

3 и го изпълних с Божия Дух, в мъдрост, в разум, в знание и във всякакво изкуство¹,

(1) 3 Царе 7:13,14; Пр. 2:6

4 за да измисля художествени изделия, да работи злато, сребро и бронз

5 и да изсича камъни за влагане и да изрязва дърво за изработването на всякаква изкусна работа¹.

(1) 2 Лек. 2:7,14

6 И ето, Аз му дадох Елиав¹, сина на Ахисамах, от дановото племе. И на всекиго, който е с мъдро сърце², Аз вложих мъдрост в сърцето, за да направят всичко, което съм ти заповядал:

(1) гл. 38:23; (2) гл. 28:3

ст. 7-11: гл. 39:32-43; 40:3-30

7 шатъра за срещане, ковчега на свидетелството, умилостивилницето, което е над него, и всичките принадлежности на шатъра,

8 масата и принадлежностите ѝ, светилика от чисто *злато* с всичките му принадлежности и кадилния олтар,

9 олтара за всеизгарянето с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му,

10 и служебните одежди, и светите одежди на свещеника Аарон и одеждите на синовете му, за да свещенодействат,

11 маслото за помазване и благоухания тяман за светилището. Според всичко, което съм ти заповядал, да го направят¹.

(1) гл. 25:40; 36:1,2

ст. 12-17; гл. 20:8-11

12 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

13 Говори и ти на израилевите синове и кажи: Непременно да пазите съботите Ми¹, защото това е знак между Мен и вас в поколенията ви, за да знаете, че Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам².

(1) Лев. 19:3,30; 26:2; Езек. 20:20; (2) Лев. 20:8

14 Да пазите съботата, защото ви е свята! Който я оскверни, непременно да се умъртви¹, защото всеки, който работи в нея, този човек да се изтреби изсред народа си².

(1) Чис. 15:35; (2) гл. 30:33,38

15 Шест дни да се върши работа, а седмият ден е събота на почивка, свята на ГОСПОДА. Всеки, който върши работа в съботния ден, непременно да се умъртви.

16 И така, израилевите синове да пазят съботата, като я празнуват в поколенията си¹ по вечен завет.

(1) Неем. 13:15,18

17 Това е знак между Мен и израилевите синове до века; защото в шест дни ГОСПОД направи небето и земята, а на седмия ден си почина и си отъдна¹.

(1) Евр. 4:4

18 И като свърши да говори с Мойсей на Синайската планина, ГОСПОД му даде двете плочи на свидетелството¹, каменни плочи, написани с Божия пръст².

(1) Йн. 1:17; (2) гл. 24:12; 32:15,16; 34:1-4,28,29; Вжж. 4:13; 9:10; 10:4; 2 Кор. 3:3

гл. 32; Вжж. 9

32 А когато народът видя, че Мойсей се забави да слезе от планината¹, народът се събра при Аарон и му каза: Стани, направи ни богове, които да ходят пред нас²; защото *на* този Мойсей, човека, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана³.

(1) гл. 24:18; (2) гл. 13:21; Вжж. 31:8; (3) ст. 23; Деян. 7:40

2 Аарон им каза: Извадете златните обици, които са на ушите на жените ви, на синовете ви и на дъщерите ви, и ми ги донесете.

3 И целият народ извади златните обици, които бяха на ушите им¹, и ги донесоха на Аарон.

(1) Ис. 3:19

4 А той взе *всичко* от ръцете им, издяла *форма* с длето и направи изляно теле¹. И те казаха: Тези са боговете ти, Израилу, които те изведоха от египетската земя²

(1) гл. 20:4,23; Съд. 8:24-27; Пс. 106:19; (2) 3 Царе 12:28; Неем. 9:18; Ис. 46:6

5 И като видя това, Аарон издигна олтар пред него и Аарон провъзгласи, като каза: Утре ще бъде празник на ГОСПОДА¹.

(1) 3 Царе 12:32,33

6 И на следващия ден станаха рано и пожертваха всеизгаряне и принесоха примирителни жертви. После народът седна да яде и да пие, и стана да играе¹.

(1) Деян. 7:41; 1 Кор. 10:7

7 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Иди, слез, защото твоят народ, който си извел от египетската земя¹, се поквари².

(1) гл. 33:1; (2) Вжж. 4:16; 31:29; 2 Лет. 27:2; Ис. 1:4; Ос. 9:9

8 Бързо се отклонило от пътя, в който съм им заповядал да ходят¹; направиха си изляно теле², поклониха му се³, пожертваха му и казаха: Тези са боговете ти, Израилу, които те изведоха от египетската земя¹!

(1) гл. 20:4,23; Съд. 8:24-27; Пс. 106:19; (2) 3 Царе 12:28; Неем. 9:18; Ис. 46:6; (3) Съд. 2:17,19; (4) Ер. 31:32

9 И ГОСПОД каза още на Мойсей: Видях този народ, и ето, коравовратен народ е¹.

(1) гл. 33:3,5; 34:9; Вжж. 31:27; 2 Лет. 30:8; Неем. 9:16,17; Деян. 7:51

10 И сега остави Ме, да пламне гневът Ми против тях и да ги изтребя¹, а

теб ще направя велик народ².

(1) Чис. 16:21; (2) Бит. 12:2; Чис. 14:12

11 Тогава Мойсей се помоли на ГОСПОДА, своя Бог¹, и каза: ГОСПОДИ, защо да пламне гневът Ти против Твоя народ, който си извел от египетската земя с голяма сила и мощна ръка²?

(1) гл. 8:12; Чис. 21:7; Ер. 15:1;

(2) гл. 6:6; Чис. 14:13; Пс. 74:1,2; 106:23; Дан. 9:15

12 Защо да говорят египтяните и да казват: За зло ги изведе, за да ги измори в планините и да ги изтреби от лицето на земята¹? Отвърни се от разпаления Си гняв и се разкай за това зло², което възнамеряваш против народа Си!

(1) Чис. 14:16; Вжк. 32:26,27; Иис. Нав. 7:9;

(2) Чис. 14:19; Иис. Нав. 7:26; Пс. 90:13; Иис. 64:8,9

13 Спомни си за слугите Си Авраам, Исаак и Израил, на които си се клел в Себе Си, като си им казал: Ще умножа потомството ви както небесните звезди¹ и цялата тази земя, за която говорих, ще дам на потомството ви и те ще я наследят до века².

(1) Бит. 15:5; 22:16,17; (2) гл. 33:1; Бит. 15:7; 17:8

14 И ГОСПОД се разкай¹ за злото, което беше казал, че ще направи на народа Си².

(1) Бит. 6:6; (2) Чис. 14:20; Вжк. 10:10; 32:36; Съд. 2:18;

2 Царе 24:16; Пс. 106:23; Ер. 18:8; Ам. 7:3,6; Як. 5:16

15 И така, Мойсей се обърна и слезе от планината с двете плочи¹ на свидетелството в ръката си, плочи написани и от двете страни; от едната и от другата страна бяха написани.

(1) гл. 24:12; 34:29

16 Плочите бяха Божие дело и написаното беше Божие писание¹, начертано на плочите.

(1) гл. 31:18

17 А Иисус *Навубев* чу гласа на народа, който викаше, и каза на Мойсей: Боен глас има в стана.

18 А той каза: Това не е глас на вик за победа, нито глас на вик за поражение, а глас на пеене чувам аз.

19 И като се приближи до стана, видя телето и игрите. И гневът на Мойсей пламна и той хвърли плочите от ръцете си и ги строши под планината¹.

(1) гл. 34:1; Вжк. 10:2

20 Тогава взе телето, което бяха на-

правили, изгори го в огън и като го стри на ситен прах, го разпръсна по водата и накара израилевите синове да я изпият.

21 После Мойсей каза на Аарон: Какво ти стори този народ, че си му навлякъл голям грях?

22 И Аарон каза: Да не пламне гневът на господаря ми¹! Ти знаеш, че народът упорства в злото².

(1) Бит. 44:18; (2) ст. 1

23 Те ми казаха: Направи ни богове, които да ходят пред нас, защото на този Мойсей, човека, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана.

24 И аз им казах: Кой има злато? Нека си го извади. И така, те ми го дадоха, и го хвърлих в огъня, и излезе това теле.

25 И Мойсей видя, че народът беше разюздан, защото Аарон ги беше допуснал да станат разюздани¹ за срам между неприятелите им.

(1) 2 Лет. 28:19

26 И Мойсей застана при входа на стана и каза: Който е откъм ГОСПОДА, нека *дойде* при мен! И всичките Левиеви синове се събраха при него.

27 И той им каза: Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог: Препашете всички меча на бедото си, минете напред и назад, от врата на врата през стана, и убийте всеки брата си и всеки другаря си, и всеки съседа си¹!

(1) Чис. 25:5; Вжк. 13:5-11; 4 Царе 10:25,26;

Езек. 9:5; Лк. 14:26

28 И Левиевите синове направиха според думата на Мойсей¹ и в този ден паднаха около три хиляди мъже от народа.

(1) Вжк. 33:9

29 И Мойсей каза: Посветете себе си днес на ГОСПОДА, като се *вдигнете* всеки против сина си и против брат си, за да ви се даде днес благословение¹.

(1) 2 Лет. 35:3

30 А на следващия ден Мойсей каза на народа: Вие сте извършили голям грях¹, но сега ще се изкача към ГОСПОДА, дано мога да извърша умилюстивение за греха ви!

(1) 1 Царе 12:17

31 Тогава Мойсей се върна при ГОСПОДА и каза: Уви! Този народ извърши голям грях¹, че си направи богове от злато!

(1) Езд. 9:6; Неем. 9:33

32 Но сега, ако искаш, прости греха им, но ако не, моля Ти се, мен заличи от книгата Си, която си написал!

(1) Ис. 4:3; Дан. 12:1; Ак. 10:20; Римл. 9:3

33 Но ГОСПОД каза на Мойсей: Който е съгрешил против Мен, него ще заличи от книгата Си¹.

(1) Пс. 69:28; Езек. 18:20

34 А ти иди сега, води народа на МЯС-ТОТО, за което ти говорих¹. Ето, Ангелът Ми ще ходи пред теб². Но в деня на посещение То Си ще въздад върху тях наказанието Си за греха им³.

(1) гл. 33:12;

(2) гл. 23:20; (3) Ер. 14:10; 23:12; Ос. 8:13; Ам. 3:2

35 Така ГОСПОД порази народа¹, защото направиха телето, което Аарон изработи.

(1) Чис. 25:9

33 И ГОСПОД каза на Мойсей: Иди, вдигни се оттук, ти и народът, който си извел от египетската земя¹, и иди в земята, за която се клях на Авраам, на Исаак и на Яков, като казах: На твоето потомство ще я дам².

(1) гл. 32:7; (2) гл. 32:13; Бит. 50:24; Втжк. 1:8

2 Ще изпратя пред теб ангел¹ и ще изгоня ханаанците, аморейците, хетейците, ферезейците, евейците и евсейците²;

(1) гл. 23:20; (2) Бит. 15:21; Съд. 6:9

3 и ще ви заведа в земя, където текат мляко и мед¹; понеже аз няма да вървя помежду ти – защото си кораворатен народ² – да не би да те довърша по пътя³.

(1) гл. 3:8,17; (2) гл. 32:9;

Ис. 48:4; Деян. 7:51; (3) Втжк. 4:24; Евр. 10:30,31; 12:29

4 И когато народът чу това лошо известие, плака горчиво¹; и никой не си сложи украшенията².

(1) Чис. 14:39; 1 Царе 6:19; (2) 3 Царе 21:27; Ис. 32:11

5 Защото ГОСПОД беше казал на Мойсей: Кажу на израилевите синове: Вие сте кораворатен народ¹; за един миг ако бих дошъл помежду ти, бих те довършил. Затова сваля си сега украшенията, за да видя какво ще направя с теб².

(1) гл. 32:9; Ис. 48:4; Деян. 7:51; (2) Йона 2:12

6 И израилевите синове махнаха украшенията си при планината Хорив¹.

(1) Йона 3:5-9

7 И Мойсей взе шатъра и го постави въвн от стана, далеч от стана, и го нарече шатър за срещане, и всеки, който търсеше ГОСПОДА, излизаше при шатъра за срещане, който беше въвн от стана¹.

(1) Евр. 13:13

8 И когато Мойсей излизаше към шатъра, целият народ ставаше и стоеше, всеки при входа на шатрата си, и гледаше след Мойсей, докато влезеше в шатъра.

9 И когато Мойсей влезеше в шатъра, облачният стълб слизаше и заставаше на входа на шатъра¹, и ГОСПОД говореше с Мойсей².

(1) Втжк. 31:15; (2) Чис. 7:89; Пс. 99:7

10 И целият народ гледаше облачният стълб, който стоеше на входа на шатъра, и целият народ ставаше и се покланяше, всеки при входа на шатрата си.

11 И ГОСПОД говореше на Мойсей лице в лице¹, както човек говори с приятеля си. И Мойсей се връщаше в стана, а слугата му, младежът Исус, синът на Навий, не се отдалечаваше от вътрешността на шатъра².

(1) Втжк. 34:10; Чис. 12:7,8; (2) гл. 17:9; Втжк. 31:14

12 И Мойсей каза на ГОСПОДА: Ето, Ти ми казваш: Води този народ¹! – но не си ми изявил кого ще изпратиш с мен. Но пак Ти си ми казал: Теб познавам по име² и ти си намерил благоволение пред Мен³.

(1) гл. 32:34; (2) гл. 3:4; Йн. 10:14; (3) гл. 34:9; 2 Царе 15:25

13 И сега, ако съм намерил благоволение пред Теб¹, покажи ми, моля Ти се, пътищата Си², за да Те позная и да намеря благоволение пред Теб; и виж, че тази нация е Твой народ³.

(1) гл. 34:9; 2 Царе 15:25; (2) Пс. 25:4; 103:7; Йн. 14:5; (3) Втжк. 9:29

14 И ГОСПОД каза: Моето присъствие ще върви с теб¹, и аз ще ти дам почивка².

(1) Ис. 63:9; (2) Йов 34:29; Дан. 12:13

15 А Мойсей Му каза: Ако Твоето присъствие не дойде с мен, не ми извеждай оттук¹,

(1) 4 Царе 6:3

16 защото как ще се познае сега, че

съм намерил благоволение пред Теб, аз и Твоят народ? Нали чрез Твоето идване с нас¹, така че да бъдем отделени аз и Твоят народ от всеки народ, който е по лицето на земята²!

(1) гл. 34:9; Чис. 14:14; (2) Чис. 23:9; 2 Царе 7:23

17 И ГОСПОД каза на Мойсей: И това, което си казал, ще направя¹, защото си намерил благоволение пред Мен и те познавам по име.

(1) Бит. 19:21; Втжк. 9:19; 1 Йн. 5:14

18 Тогава *Мойсей* каза: Моля Те, покажи ми славата Си!¹

(1) Пс. 63:2; Йн. 1:14; Деян. 7:55

19 А ГОСПОД му каза: Ще направя да мине пред теб всичката Моя благодост и ще провъзглася пред теб Името ГОСПОД¹; и ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожала, когото ще пожала².

(1) гл. 34:5-7; (2) Римл. 9:15

20 И каза още: Не можеш да видиш лицето Ми, защото човек не може да Ме види и да остане жив¹.

(1) гл. 3:6; 24:9-11; Съд. 6:22; 13:22; Ис. 6:5;

1 Йн. 4:12; 1 Тим. 6:16

21 И ГОСПОД каза: Ето място при Мен, ти застани на канарата

22 и когато минава славата Ми, ще те поставя в една пукнатина на канарата и ще те прикрия с ръката Си, докато премина.

23 После ще вдигна ръката Си и ще Ме видиш изотзад, но лицето Ми няма да се види.

34 И ГОСПОД каза на Мойсей: Изсечи си две каменни плочи като първите и ще напиша на тези плочи думите, които бяха на първите плочи¹, които ти строши².

(1) гл. 24:12; 31:18; (2) гл. 32:19

2 Бъди готов за сутринта и на сутринта се качи на Синайската планина и застани пред Мен там, на върха на планината.

3 Но никой да не идва с теб и никой да не се яви по цялата планина, и овцете и говедата да не пасат пред тази планина¹.

(1) гл. 19:12,13

4 И Мойсей изсече две каменни плочи като първите и на сутринта стана рано, изкачи се на Синайската планина¹, както му заповяда ГОСПОД, и взе в ръката си двете каменни плочи².

(1) гл. 19:3; (2) Втжк. 10:3

5 И ГОСПОД слезе в облака, застана там до него и провъзгласи Името ГОСПОД¹.

(1) гл. 33:19; Втжк. 32:3

6 ГОСПОД мина пред него¹ и провъзгласи: ГОСПОД, ГОСПОД, Бог състрадателен и милостив², дълготърпелив и многомилостив, и истинен³,

(1) Чис. 12:8; (2) Втжк. 4:31; 2 Царе 24:14; 2 Лет. 30:9;

Пс. 62:12; 116:5; (3) Бит. 24:27; Пс. 86:15; Пр. 3:3;

Йоил 2:13; Йн. 1:17; Римл. 2:4

7 който пази милост за хиляди поколения¹, прощава беззаконие, престъпление и грях², но никак не оставя ненаказан виновния³, въздава беззаконието на бащите върху децата и върху внуците им до третото и до четвъртото поколение⁴.

(1) гл. 20:6; (2) Пс. 25:11; 130:4; 1 Йн. 1:9;

(3) 3 Царе 8:32; Пс. 99:8; Ер. 30:11; Наум 1:2,3; (4) гл. 20:5

8 Тогава Мойсей бързо се наведе до земята и се поклони¹,

(1) гл. 4:31

9 и каза: Господи, ако съм намерил сега Твоето благоволение¹, моля Те, нека дойде Господ между нас², защото това е коравовратен народ³, прости беззаконието ни и греха ни, и ни вземи за Своя собственост⁴.

(1) гл. 33:13;

(2) гл. 33:15,16; (3) гл. 32:9; (4) гл. 19:5; Пс. 33:12; Ер. 10:16

10 И ГОСПОД му каза: Ето, Аз правя завет¹. Пред целия твой народ ще извърша чудеса, каквито не са ставали по цялата земя в нито един народ. И целият народ, между който си ти, ще види ГОСПОДНОТО дело, защото е страшно това, което Аз ще сторя с теб².

(1) Втжк. 5:2,3; (2) Втжк. 10:21; Откр. 15:3

11 Опази това, което ти заповядвам днес. Ето, Аз изгонвам пред теб аморейците, ханаанците, хетейците, ферезейците, еврейците и евсейците¹.

(1) Бит. 15:21; Иис. Нав. 23:5

12 Внимавай да не направиш договор с жителите на земята, където отиваш, да не би да стане примка сред теб¹.

(1) гл. 23:32,33

13 А да събориш жертвениците им, да строиш стълбовете им и да изсечеш ашерите* им¹,

*т.е. идол на Астарта, заедно с дърветата, под сянката на които стои.; (1) гл. 23:24; Чис. 33:52; Съд. 6:25; 4 Царе 10:27

14 защото ти не бива да се покланяш на друг бог¹, понеже ГОСПОД, чието Име е Ревнив, е ревнив Бог².

(1) Съд. 6:10; Мт. 4:10; (2) гл. 20:5; Втжк. 4:24; Инс. Нав. 24:19; Наум 1:2

15 Да не направиш договор с жителите на земята, защото, когато те блудстват след боговете си и жертват на боговете си, ще те поканят и ще ядеш от жертвите им¹,

(1) Чис. 25:1,2; Втжк. 31:16;

Пс. 106:28; 1 Кор. 10:20-22; Откр. 2:20

16 и ще вземеш от дъщерите им за синовете си¹, и техните дъщери, като блудстват след боговете си, ще направят и твоите синове да блудстват след боговете им².

(1) Бит. 24:3; Лев. 21:15;

Неем. 10:30; (2) Втжк. 7:3,4; Съд. 3:5-7; 8:27

17 Да не си направиш изляни богове¹.

(1) гл. 20:4,23; Лев. 19:4

ст. 18-26; гл. 23:14-19

18 Да пазиш празника на безквасните. Седем дни да ядеш безквасен хляб, както съм ти заповядал, на определеното време в месец Авив, защото в месец Авив ти излезе от Египет.

19 Всяко, което отваря утроба, е Мое и всяко мъжко първородно между добитъка ти, говедо или овца¹.

(1) гл. 13:2

20 А първородното на магарето да откупиш с агне, и ако го не откупиш, тогава да му пречупиш врата. И всичките първородни на синовете си да откупуваш¹. И никой да не се яви пред Мен с празни ръце.

(1) гл. 13:12,13

21 Шест дни да работиш, а в седмия ден да си почиваш¹; *даже* и във време на сеитба и на жетва да си почиваш.

(1) гл. 20:9,10

22 И да пазиш празника на седмиците¹ – на първите плодове на жетвата на житото – и празника на беритбата в края на годината.

(1) Лев. 23:15,16

23 Три пъти през годината всичките твои от мъжки пол да се явяват пред ГОСПОДА Бога, Израилевия Бог.

24 Защото ще изгоня пред теб народи

и ще разширя границите ти¹; и никой няма да пожелае земята ти, когато отиваш да се явиш пред ГОСПОДА, твоя Бог, три пъти през годината.

(1) гл. 23:27-31; Втжк. 12:20; 3 Царе 4:21

25 Да не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасни хлябове; и жертвата на празника на пасхата да не остане до сутринта.

26 Най-първите плодове на земята си да принесеш в дома на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не сvariш яре в мякото на майка му.

27 И ГОСПОД каза на Мойсей: Напиши си тези думи¹, защото според тези думи Аз направих завет с теб и с Израил.

(1) гл. 24:4

28 И *Мойсей* стоя там с ГОСПОДА четиридесет дни и четиридесет нощи¹, без да яде хляб и да пие вода². И ГОСПОД написа на плочите думите на завета, десетте заповеди³.

(1) гл. 24:18;

(2) Втжк. 9:9,18; Мт. 4:2; (3) ст. 1; гл. 31:18; Йн. 1:17

29 И когато Мойсей слизаше от Синайската планина и държеше двете плочи на свидетелството в ръката си¹, при слизането си от планината Мойсей не знаеше, че кожата на лицето му блестеше, понеже *Бог* беше говорил с него².

(1) гл. 32:15; (2) 2 Кор. 3:7

30 Но Аарон и всичките израилеви синове видяха Мойсей, и ето, кожата на лицето му блестеше¹; и се бояха да се приближат при него.

(1) 2 Кор. 3:7

31 Затова Мойсей ги повика и тогава Аарон и всичките началници на обществото се върнаха при него и Мойсей говори с тях.

32 След това се приближиха и всичките израилеви синове и той им заповяда всичко, което ГОСПОД му беше говорил на Синайската планина¹.

(1) гл. 35:1

33 И Мойсей свърши да говори с тях и сложи на лицето си покривало.

34 И когато влизаше пред ГОСПОДА да говори с него, Мойсей вдигаше покривалото¹, докато излезе. После излизаше и говореше на израилевите сино-

ве онова, което му беше заповядано.

(1) 2 Кор. 3:18

35 И израилевите синове виждаха лицето на Мойсей, че кожата на лицето на Мойсей блестеше, а Мойсей пак слагаше покривалото на лицето си, докато влезе да говори с ГОСПОДА¹.

(1) 2 Кор. 3:13-16

ст. 1-3: гл. 20:8-11

35 След това Мойсей събра цялото общество израилеви синове и им каза: Това са думите, които ГОСПОД заповяда да вършите¹:

(1) гл. 34:32

2 Шест дни да се върши работа, а седмият ден да ви бъде свят, събота за почивка за ГОСПОДА. Всеки, който върши работа в този ден, да се умъртви.

3 В съботен ден да не кладете огън в никое от жилищата си.

ст. 4-29: гл. 25:1-9; ст. 10-19: гл. 31:6-11; 39:32-43; 40:3-30

4 Мойсей говори още на цялото общество израилеви синове и каза: Това е словото, което заповяда ГОСПОД, като каза:

5 Съберете помежду си възвишаем принос за ГОСПОДА. Всеки, който има желание в сърцето си¹, нека принесе принос за ГОСПОДА: злато, сребро и бронз,

(1) ст. 29; 2 Кор. 9:7

6 синьо, мораво, червено, висон и козина,

7 червенобоядисани овчи кожи и язовски кожи, акациево дърво,

8 масло за осветление и аромати за маслото за помазване и за благоухания тамян,

9 ониксови камъни и камъни за влагане за ефода и за нагръдника.

10 И всеки между вас, който има мъдро сърце¹, нека дойде, за да се направи всичко, което заповяда ГОСПОД:

(1) гл. 28:3

11 скинията, покрива ѝ, покривалото ѝ, куките ѝ, дъските ѝ, гредите ѝ, стълбовете ѝ и подложките ѝ;

12 ковчега и прътовете му, умилищеното и закриващата завеса;

13 масата и прътовете ѝ с всичките ѝ принадлежности и присъствените хлябове,

14 и светилника за осветление с принадлежностите му, светилата му и маслото за осветление,

15 кадилния олтар и прътовете му, маслото за помазване, благоухания тамян, входната завеса за входа на скинията,

16 олтара за всеизгарянето с бронзовата му решетка, прътовете му и всичките му принадлежности, умивалника и подложката му,

17 завесите за двора, стълбовете му и подложките им, и завесата за входа на двора,

18 коловете за скинията и коловете за двора с въжетата им,

19 служебните одежди за служба в светилището, светите одежди за свещеника Аарон и одеждите за синовете му, за да свещенодействат.

20 Тогава цялото общество на израилевите синове си отиде от лицето на Мойсей.

21 И дойдоха – всеки човек, когото подбуждаше сърцето му, и всеки, когото разполагаше духът му – и донесоха принос на ГОСПОДА за направата на шатъра за срещане¹ и за всяка негова служба, и за светите одежди².

(1) 1 Лет. 29:8; (2) Езд. 2:68,69

22 Дойдоха мъже с жените, всички, които имаха желание в сърцето си, и принесоха гривни, обици, пръстени, мъниста и всякакви златни неща; както и всички, които принесоха движим принос от злато на ГОСПОДА.

23 И всеки, у когото се намираше синьо, мораво, червено, висон, козина, червенобоядисани овчи кожи и язовски кожи, ги донесе.

24 Всеки, който принесе възвишаем принос от сребро и бронз, донесе приноса на ГОСПОДА; и всеки, у когото се намираше акациево дърво, за всякаква работа на службата, го донесе.

25 И всички жени, които имаха мъдро

сърце, предяха с ръцете си и донасяха изпреденото – синьото, моравото, червеното и висона.

26 Всичките жени, чието сърце ги подбуждаше с мъдрост, предяха козината¹.

(1) Пр. 31:19

27 А първенците принесоха ониксовите камъни и камъните за влагане на ефода и на нагръдника,

28 и ароматите, и маслото за осветление, и за маслото за помазване, и за благоухания тамян.

29 Израилевите синове принесоха доброволен принос¹ на ГОСПОДА, всеки мъж и жена, които имаха сърдечно разположение да принесат за всяко дело, което ГОСПОД заповяда чрез Мойсей да се направи.

(1) ст. 5; гл. 36:3

ст. 30-35; гл. 31:1-6

30 И Мойсей каза на израилевите синове: Ето, ГОСПОД повика по име Веселеил, сина на Урий, син на Ор, от юдовото племе,

31 и го изпълни с Божия Дух в мъдрост, разум, знание и всякакво изкуство,

32 за да измисля художествени изделия, да работи злато, сребро и бронз,

33 да изсича камъни за влагане и да изрязва дърво, и да работи всякаква художествена работа.

34 И Той вложи в сърцето му да поучава, на него и на Елиав, сина на Ахисамах, от дановото племе.

35 Изпълни с мъдрост сърцето им, за да работят всякаква работа на резбар, на изкусен майстор и на везач в синьо, в мораво, в червено и във висон, и на тъкач – на онези, които вършат каквато и да било работа и измислят художествени изделия.

36 И Веселеил, Елиав и всички мъже, които имаха мъдро сърце¹, в които ГОСПОД бе вложил мъдрост и разум, за да знаят да вършат всякаква работа за службата на светилището, направи-

ха всичко, което ГОСПОД беше заповядал.

(1) гл. 28:3; 1 Лст. 28:21

2 И Мойсей повика Веселеил, Елиав и всеки мъж, който имаше мъдро сърце, в чието сърце ГОСПОД беше вложил мъдрост; всеки, когото сърцето му го подбуждаше да дойде на делото да го извърши.

3 И те приеха от Мойсей целия възвишаем принос, който израилевите синове бяха принесли за делото на службата на светилището, за да го извършат. А те принасяха още доброволни приноси всяка сутрин¹.

(1) гл. 35:29

4 И всичките мъдри мъже, които работеха цялата работа за светилището, дойдоха, всеки от работата, която вършеше,

5 и говориха на Мойсей, и казаха: Народът донася много повече, отколкото е достатъчно за работата, която ГОСПОД заповяда да се извърши.

6 Тогава Мойсей заповяда и оповестиха в стана, като казаха: Никой мъж или жена да не работи вече за възвишаем принос за светилището! И народът престана и вече не принасяше.

7 Защото материалът, който имаха, им беше достатъчно, за да извършат цялата работа, и даже повече¹.

(1) 2 Лст. 31:10
ст. 6-34; гл. 26:1-30

8 И всички мъже с мъдро сърце измежду онези, които работеха на делото, направиха скинията от десет завеси от препреден висон и от синьо, мораво и червено, и *Веселеил* ги направи с изкусно изработени херувими.

9 Дължината на всяка завеса беше двадесет и осем лакътя, а ширината на всяка завеса – четири лакътя; всичките завеси имаха една мярка.

10 И съедини петте завеси една с друга и *гругите* пет завеси съедини една с друга.

11 И направи сини петлици по края на едната завеса, в краищата на съединението; така направи и по края на крайната завеса на второто съединение.

12 Петдесет петлици направи на една-та завеса и петдесет петлици направи по края на завесата, която беше във второто съединение; петлиците бяха една срещу друга.

13 Направи и петдесет златни куки и съедини завесите една с друга с куки-те; така скиинията стана едно *цяло*.

14 После направи завеси от козина за покрив над скиинията; единадесет такива завеси направи;

15 Дължината на всяка завеса беше тридесет лакътя, а ширината на всяка завеса – четири лакътя; единадесетте завеси имаха една мярка.

16 И съедини петте завеси отделно и шестте завеси отделно.

17 И направи петдесет петлици по края на крайната завеса в съединението и петдесет петлици по края на завесата от второто съединение.

18 Направи и петдесет бронзови куки, за да съедини покрива в едно *цяло*.

19 И направи покривало за покрива от червенобоядисани овнешки кожи и отгоре му – едно покривало от язовски кожи.

20 И направи дъските за скиинията от акациево дърво, които да стоят изправени.

21 Дължината на всяка дъска беше десет лакътя, и ширината на всяка дъска – лакът и половина.

22 Всяка дъска имаше два шипа, един срещу друг; така направи за всичките дъски на скиинията.

23 И направи дъските за скиинията: двадесет дъски за южната страна, към пладне;

24 и под двадесетте дъски направи четиридесет сребърни подложки – две подложки под една дъска за двата ѝ шипа и две подложки под друга дъска за двата ѝ шипа.

25 И за втората страна на скиинията, северната, направи двадесет дъски,

26 и четиридесетте им сребърни подложки – две подложки под една дъска

и две подложки под друга дъска.

27 А за задната страна на скиинията, на запад, направи шест дъски.

28 И направи две дъски за ъглите на скиинията от задната страна.

29 Те бяха съединени отдолу, а отгоре бяха свързани чрез една халка; така направи и за двете *дъски* на двата ъгъла.

30 Така станаха осем дъски и сребърните им подложки – шестнадесет подложки, по две подложки под всяка дъска.

31 И направи греди от акациево дърво, пет за дъските от едната страна на скиинията,

32 пет греди за дъските от другата страна на скиинията и пет греди за дъските от задната страна на скиинията, на запад.

33 И направи средната греда да преминава през средата на дъските от край до край.

34 И обкова дъските със злато и халките им, през които се провират гредите, направи от злато, и обкова гредите със злато.

ст. 35-38: гл. 26:31-37

35 И направи завесата от синьо, мораво, червено и препреден висон, направи я с изкусно изработени херувими.

36 И направи за нея четири стълба от акациево дърво и ги обкова със злато. Куките им бяха златни и изля за тях четири сребърни подложки.

37 Направи и завеса за входа на шатъра от синьо, мораво, червено и препреден висон, везана работа,

38 и петте му стълба и куките им; и обкова върховете им и връзките им със злато, а петте им подложки бяха бронзови.

ст. 1-9: гл. 25:10-22

37 И Веселеил направи ковчега от акациево дърво, два лакътя и половина *беше* дължината му, лакът и по-

ловина *беше* ширината му и лакът и половина *беше* височината му.

2 Обкова го отвътре и отвън с чисто злато и му направи златен венец наоколо.

3 И изля за него четири златни халки за четирите му долни ъгъла, две халки от едната му страна и две халки от другата му страна.

4 Направи и прътове от акациево дърво и ги обкова със злато.

5 И провря прътовете през халките от страните на ковчега, за да се носи ковчегът.

6 И направи умилостивилице от чисто злато, два лакътя и половина *беше* дължината му и лакът и половина *беше* ширината му.

7 И направи два херувима от злато, изковани ги направи, на двата края на умилостивилицето –

8 един херувим на края от едната страна и един херувим на края от другата страна; направи херувимите на двата му края *част* от самото умилостивилице.

9 И херувимите бяха с разперени отгоре криле и покриваха с крилето си умилостивилицето и лицата им бяха едно срещу друго; лицата на херувимите бяха *обърнати* към умилостивилицето.

ст. 10-16: гл. 25:23-30

10 И направи масата от акациево дърво, два лакътя *беше* дължината ѝ, един лакът *беше* ширината ѝ и лакът и половина *беше* височината ѝ.

11 Обкова я с чисто злато и ѝ направи златен венец наоколо.

12 Направи ѝ и перваз наоколо, една длан широк, и направи златен венец около перваза ѝ.

13 И изля за нея четири златни халки и постави халките на четирите ъгъла, които бяха при четирите ѝ крака.

14 Халките бяха до самия перваз, за да се провират през тях прътовете, за да се носи масата.

15 Направи и прътовете от акациево

дърво и ги обкова със злато, за да се носи масата с тях.

16 И направи от чисто злато принадлежностите, които бяха на масата, блюдата ѝ, тамяниците ѝ, тасовете ѝ, и поливалниците ѝ, за да се изливат от тях *възлиянията*;

ст. 17-24: гл. 25:31-40

17 И направи светилника от чисто злато, изкован направи светилника, стъблото му, клоновете му, чашките му, топчиците му и цветята му бяха *част* от самия него.

18 Шест клона излизаха от страните му – три клона на светилника от едната му страна и три клона на светилника от другата му страна.

19 На единия клон имаше три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете, и на другия клон – три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете. Така *имаше* и на шестте клона, които излизаха от светилника.

20 И на *стъблото* на светилника *имаше* четири чашки като бадемов цвят с топчиците им и цветята им.

21 И на шестте клона, които излизаха от светилника, *имаше* под *първите* два клона една топчица, *част* от него, под *вторите* два клона – една топчица, *част* от него, и под *третите* два клона – една топчица, *част* от него.

22 Топчиците им и клоновете им бяха *част* от самия него. Целият *светилник* *беше* изкован от чисто злато.

23 И направи седемте му светила, щипците му и пепелниците му от чисто злато.

24 От един талант чисто злато направи него и всичките му принадлежности.

ст. 25-29: гл. 30:1-10,22-38

25 И направи кадилния олтар от акациево дърво, един лакът *беше* дължината му и един лакът *беше* ширината му, четвъртит; и два лакътя *беше* височината му; а роговете му бяха *част* от самия него.

26 Обкова го с чисто злато – плочата

му, страните му наоколо и роговете му и му направи златен венец наоколо.

27 И му направи две златни халки под венеца му, близо при двата му ъгла, от двете му страни, за да се провират прътовете, за да го носят с тях.

28 Прътовете направи от акациево дърво и ги обкова със злато.

29 И направи свято масло за помазване и чистия благоуханен тамян според изкуството на мироварец.

ст. 1-8; гл. 27:1-8; 30:17-21

38 И направи олтара за всеизгаряне¹ от акациево дърво, пет лакътя беше дължината му и пет лакътя беше ширината му, четвъртит, и три лакътя беше височината му.

(1) 2 Лст. 1:5

2 И на четирите му ъгла направи роговете му, роговете му бяха част от самия него; и го обкова с бронз.

3 Направи и всичките принадлежности за олтара – котлите, лопатите, тасовете, вилиците и въглениците; всичките му принадлежности направи от бронз¹.

(1) 2 Лст. 4:2,16

4 И направи за олтара бронзова решетка във вид на мрежа, под полицата, която е около олтара отдолу, така че да стигне до средата му.

5 Изля и четири халки за четирите края на бронзовата решетка, през които да се провират прътовете.

6 Прътовете направи от акациево дърво и ги обкова с бронз.

7 И провря прътовете през халките от страните на олтара, за да се носи с тях. Направи олтара кух, от дъски.

8 Направи умивалника от бронз и подложката му от бронз, от огледалата¹ на събиращите се жени, които се събираха при вратата на шатъра за срещане².

(1) Ис. 3:23; (2) 1 Цар. 2:22

ст. 9-20; гл. 27:9-19

9 И направи двора: за южната страна, към пладне, завесите на двора от препреден висон, сто лакътя,

10 двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.

11 И за северната страна: сто лакътя завеси, двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.

12 И за западната страна: петдесет лакътя завеси, десетте им стълба и десетте им подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.

13 И за източната страна, към изгрев: петдесет лакътя завеси:

14 Петнадесет лакътя завеси от едната страна на входа, трите им стълба и трите им подложки;

15 също и за другата страна – от едната и от другата страна на входа на двора бяха петнадесет лакътя завеси, трите им стълба и трите им подложки.

16 Всичките завеси около двора бяха от препреден висон.

17 Подложките за стълбовете бяха бронзови, куките на стълбовете и връзките им – сребърни, и върховете им – обковани със сребро; и всичките стълбове на двора бяха свързани със сребърни връзки.

18 Завесата за входа на двора беше везана изработка от синьо, мораво, червено и препреден висон и дължината ѝ беше двадесет лакътя, а височината – пет лакътя, според ширината на един плат, както завесите на двора.

19 И стълбовете им бяха четири и бронзовите им подложки – четири, куките им – сребърни, върховете им – обковани със сребро и връзките им – сребърни.

20 Всичките колове на скинията и на двора наоколо бяха бронзови.

21 Тези са изброените вещи за скинията, скинията на свидетелството¹, както, според заповедта на Мойсей, се изброиха чрез Итамар, сина на свещеника Аарон², за служенето на левитите.

(1) Откр. 15:5; (2) Чис. 4:28,33

22 Веселеил синът на Урий, син на Ор, от юдовото племе, направи всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей.

23 И с него беше Елиав, син на Ахисамах, от дановото племе, резбар и изкусен майстор, и везач на синьо, на мораво, на червено и на висон¹.

(1) гл. 31:2-6; 36:1

24 Всичкото злато, което се употреби за изработването на цялата работа на светилището, златото на движимия принос, беше двадесет и девет таланта и седемстотин и тридесет сикъла, според сикъла на светилището¹.

(1) Лев. 27:3,25

25 И среброто от данъка наложен върху преброените от обществото беше сто таланта и хиляда седемстотин седемдесет и пет сикъла, според сикъла на светилището¹ –

(1) гл. 30:12-16

26 по един веках на глава – половин сикъл, според сикъла на светилището – за всеки, който се е причислил към преброените, всички на възраст от двадесет години и нагоре, за шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет души¹.

(1) гл. 12:37

27 От стоте таланта сребро се изляха подложките на светилището и подложките на стълбовете на завесата¹ – сто подложки от сто таланта, един талант за една подложка.

(1) гл. 26:19,32

28 А от хиляда седемстотин седемдесет и петте сикъла направи куките за стълбовете, обкова върховете им и им направи връзки¹.

(1) гл. 27:17

29 А бронзът на движимия принос беше седемдесет таланта и две хиляди и четиристотин сикъла.

30 От него направи подложките за входа на шатъра за срещане¹, бронзовия олтар, бронзовата му решетка и всичките принадлежности на олтара²,

(1) гл. 26:37; (2) гл. 27:2-6

31 подложките за стълбовете около двора и подложките за входа на двора, всичките колове на скинията и всичките колове за двора наоколо¹.

(1) гл. 27:10-19

ст. 1-7; гл. 28:5-14

39 И от синьото, моравото и червеното направиха служебни одежди за служене в светилището и направиха светите одежди за Аарон, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

2 Направи ефода от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.

3 И изковаха златото на тънки плочи, които нарязаха на тънки нишки, за да ги работят между синьото, моравото, червеното и висона, изкусна изработка.

4 Направиха му презрамки, които да се връзват, за да се държи заедно на двата края,

5 и препаската на ефода над него от същата материя и според неговата изработка, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

6 Изработиха ониксови камъни, закрепени в златни гнезда, и изрязаха на тях имената на синовете на Израил, както се изрязва печат.

7 И ги сложи на презрамките на ефода като камъни за спомен на израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

ст. 8-21; гл. 28:15-30

8 Направи нагръдника според изработката на ефода, изкусна изработка от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.

9 Той беше четвъртит. Направиха нагръдника двоен, една педя дълъг и една педя широк, и двоен.

10 И закрепиха на него четири реда камъни: ред сард, топаз и смарагд беше първият ред;

11 вторият ред: антракс, сапфир и адамант,

12 третият ред: лигирий, ахат, аметист;

13 а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис. Те бяха закрепени в златни гнезда на местата си.

14 И камъните бяха според имената на синовете на Израил – бяха двана-

десет според имената им. И на тях беше изрязано, като на печат, според името на всеки, за дванадесетте племена.

15 И на нагръдника направиха вити верижки, плетена изработка от чисто злато.

16 Направиха и две златни гнездица и две златни халки и закрепиха двете халки на двата края на нагръдника.

17 И закрепиха двете плетени златни верижки за двете халки на краищата на нагръдника.

18 А *gryzute* два края на двете плетени верижки закрепиха за двете гнездица и ги закрепиха на презрамките на ефода от външната му страна.

19 И направиха *още* две златни халки, които закрепиха на двата края на нагръдника, на страната му, която е към ефода, отвътре.

20 И направиха *още* две златни халки, които закрепиха на двете презрамки на ефода отдолу, на предната му страна, при съединението, над препаската на ефода.

21 И вързаха нагръдника с халките му за халките на ефода със син ширит, за да бъде над препаската на ефода и за да не се отделя нагръдникът от ефода, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

ст. 22-26: гл. 28:31-35

22 Направи мантията на ефода, тъкана изработка цялата от синьо.

23 И в средата на мантията имаше отвор, като отвора на броня, с обшивка около отвора, за да не се съдира.

24 По полите на мантията направиха нарове от синьо, мораво, червено и препреден *висон*.

25 И направиха звънци от чисто злато и сложиха звънците между наровете на полите на мантията, наоколо между наровете –

26 звънец и нар, звънец и нар, наоколо по полите на служебната мантия, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

ст. 27-31: гл. 28:36-43

27 Направиха хитоните за Аарон и за

синовете му от висон, тъкана изработка,

28 и митрата от висон, великолепните тюрбани от висон, ленените гащи от препреден висон,

29 пояса от препреден висон, синьо, мораво и червено, везана изработка, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

30 Направиха плочицата на светия венец от чисто злато и написаха на нея писмо, както се изрязва печат: Свят на ГОСПОДА.

31 И ѝ сложиха син ширит, за да я привързват отгоре на митрата, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

ст. 32-43: гл. 31:7-11; 35:10-19; 40:3-30;

ст. 33-36: гл. 25:10-30

32 Така се завърши цялата работа на скинията на шатъра за срещане¹ и израилевите синове направиха всичко. Както ГОСПОД заповяда на Мойсей, така направиха².

(1) 3 Царе 6:38; 7:40; Евр. 9:2; (2) гл. 12:28,35,50; 25:9,40

33 И донесоха скинията на Мойсей: шатъра и всичките му принадлежности, куките му, дъските му, гредите му и стълбовете му, и подложките му,

34 покривалото от червенобоядисани овнешки кожи и покривалото от язовски кожи, и закриващата завеса,

35 ковчега на свидетелството и прътовете му, и умилостивилицето,

36 масата, всичките ѝ принадлежности и присъствените хлябове,

37 светилника¹ от чисто *злато*, светилата му – светилата, които трябва да се нареждат, всичките му принадлежности² и маслото за осветлението³,

(1) Чис. 8:2-4; (2) гл. 25:31-40; (3) гл. 27:20

38 златния олтар¹, маслото за помазване и благоуханията тамян², и завесата за входа на шатъра,

(1) гл. 30:1-5; (2) гл. 30:22-38

39 бронзовия олтар и бронзовата му решетка, прътовете му и всичките му принадлежности¹, умивалника и подложката му,

(1) гл. 27:1-8

40 завесите за двора, стълбовете му и подложките му, завесата за входа на двора, въжетата му и коловете му, и

всичките принадлежности за служене¹ в скинията, в шатъра за срещане,

(1) гл. 27:9-19

41 служебните одежди за служене в светилището, светите одежди за свещеника Аарон и одеждите за синовете му¹, за да свещенодействат.

(1) гл. 28

42 Според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей, така израилевите синове извършиха цялата работа¹.

(1) гл. 12:28,35,50; 25:9,40; 3 Царе 6:38

43 И Мойсей видя цялата работа, и ето, бяха я извършили. Както заповяда ГОСПОД, така я бяха извършили. И Мойсей ги благослови¹.

(1) Лев. 9:22,23;

Иис. Нав. 22:6; 2 Царе 6:18; 3 Царе 8:55; 2 Лек. 30:27

ст. 1-33; гл. 31:7-11; 35:10-19; 39:32-43; ст. 1-16; ст. 17-33

40 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 На първия ден от първия месец¹ да издигнеш скинията на шатъра за срещане.

(1) 2 Лек. 29:3; Езек. 45:18

3 И да сложиш в нея ковчега на свидетелството и да закриеш ковчега със завесата¹.

(1) Чис. 4:5

4 Да внесеш масата и да наредиш на нея каквото трябва да се нареди¹; да внесеш и светилника и да запалиш светилата му².

(1) Лев. 24:5-8; (2) гл. 26:35; 27:20,21

5 Да поставиш златния кадилен олтар пред ковчега на свидетелството¹ и да окачиш завесата на входа на скинията².

(1) гл. 30:6; (2) гл. 26:36

6 Да сложиш олтара за всеизгарянето¹ пред входа на скинията на шатъра за срещане.

(1) гл. 27:1

7 И да сложиш умивалника между шатъра за срещане и олтара и да налееш вода в него¹.

(1) гл. 30:18,19

8 Да издигнеш двора наоколо и да окачиш завесата на входа на двора¹.

(1) гл. 27:9,16

9 Да вземеш маслото за помазване и да помажеш скинията и всичко, което е в нея; да осветиш нея и всичките нейни принадлежности; и ще бъде свята.

10 И да помажеш олтара за всеизгарянето и всичките му принадлежности и да осветиш олтара; и олтарът ще бъде пресвят¹.

(1) гл. 30:29

11 Да помажеш и умивалника и подложката му и да го осветиш¹.

(1) гл. 30:28; Чис. 7:1

12 И да приведеш Аарон и синовете му при входа на шатъра за срещане и да ги измиеш с вода¹.

(1) гл. 29:4

13 И да облечеш Аарон със светите одежди, да го помажеш¹ и да го осветиш, за да Ми свещенодейства.

(1) гл. 29:7

14 Да приведеш и синовете му, да ги облечеш с хитони¹.

(1) гл. 29:8

15 И да ги помажеш, както си помазал баща им, за да Ми свещенодействат¹. И помазването им ще бъде за вечно свещенство в поколенията им².

(1) гл. 28:41; (2) гл. 29:9; Чис. 25:13

16 И Мойсей направи това; според всичко, което ГОСПОД му заповяда, така направи¹.

(1) Бит. 6:22; Лев. 8:13,36; Чис. 1:19

ст. 17-33; ст. 1-16

17 В първия месец на втората година, на първия ден от месеца¹, скинията беше издигната.

(1) гл. 12:2

18 И Мойсей издигна скинията, като подложи подложките ѝ и издигна дъските ѝ, и намести гредите ѝ, и изправи стълбовете ѝ.

19 И разпротря покрива върху скинията и сложи покривалото на покрива отгоре му, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.

20 И взе свидетелството и го положи в ковчега¹ и сложи прътовете на ковчега, и положи умилостивилището отгоре върху ковчега.

(1) Вжж. 10:5; Евр. 9:4

21 И внесе ковчега в скинията и окачи закриващата завеса, и закри ковчега на свидетелството, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.

22 Положи и масата в шатъра за срещане на северната страна на скинията, извън завесата,

23 и нареди на нея редицата хлябове

пред ГОСПОДА¹, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей. (1) гл. 25:30

24 И положи светилника в шатъра за срещане срещу масата към южната страна на скинията¹, (1) Евр. 9:2

25 и запали светилата пред ГОСПОДА¹, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей. (1) Чис. 8:2,3

26 И положи златния олтар в шатъра за срещане пред завесата

27 и покади над него с благоуханен тамян¹, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей. (1) гл. 30:7

28 И окачи завесата на входа на скинията.

29 И положи олтара за всеизгарянето при входа на скинията на шатъра за срещане¹, и принесе на него всеизгарянето и хлебния принос, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.

(1) Лев. 1:1; Езек. 40:47

30 Положи и умивалника между шатъра за срещане и олтара и наля в него вода, за да се мият.

31 И Мойсей и Аарон, и синовете му миеха от него ръцете си и краката си;

32 когато влизаха в шатъра за среща-

не и когато пристъпваха при олтара, се миеха¹, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей. (1) гл. 29:4

33 И издигна двора около скинията и олтара и окачи завесата на входа на двора. Така Мойсей завърши делото¹.

(1) 3 Царе 6:14

34 Тогава облакът¹ покри шатъра за срещане и ГОСПОДНАТА слава изпълни скинията².

(1) Мк. 9:7; (2) гл. 16:10; 29:43; Чис. 9:15; 3 Царе 8:10,11; Ис. 4:5; 57:15; Езек. 43:4,5; Римл. 9:4; Откр. 15:8

35 И Мойсей не можеше да влезе в шатъра за срещане, защото облакът стоеше над него и ГОСПОДНАТА слава изпълваше скинията.

36 И когато облакът се вдигаше от скинията, тогава израилевите синове тръгваха на път, през всичките си пътувания,

37 но ако облакът не се вдигаше, тогава не тръгваха до деня, когато се вдигнеше.

38 Защото ГОСПОДНИЯТ облак беше над скинията денем¹, а нощем в облака беше огън пред очите на целия израилев дом през всичките им пътувания².

(1) Чис. 10:34; 2 Царе 7:6; (2) гл. 13:21,22

Л Е В И Т

или Третата книга на Мойсей

1 И ГОСПОД повика Мойсей¹ и му говореше от шатъра за срещане², и каза:

(1) Изх. 3:4; (2) Изх. 25:22; Чис. 1:1

2 Говори на израиелвите синове и им кажи: Когато някой от вас внесе принос на ГОСПОДА¹, нека внесе принос от добитъка, от едрия или дребния добитък².

(1) Чис. 5:15; Езд. 3:5; (2) гл. 22:18,19

3 Ако принесът му за всеизгаряне¹ е от едрия добитък, нека внесе мъжко без недостатък²; да го внесе пред входа на шатъра за срещане, за благоволение за него пред ГОСПОДА.

(1) гл. 6:9; Бит. 8:20; 2 Лет. 29:32; 35:12; Езек. 40:39;

(2) гл. 3:1; 4:3; 5:15; 9:2; 14:10; 22:19,20; 23:12,18;

Изх. 12:5; Чис. 19:2

4 Да положи ръката си на главата на животното за всеизгаряне¹ и ще бъде за благоволение за него, за да извърши умилостивение за него².

(1) гл. 3:2; 4:4; 16:21; Изх. 29:10,15,19; Евр. 6:2; (2) Езек. 45:15; 1 Ин. 2:2

5 После да заколи юнеца пред ГОСПОДА и свещениците, синовете на Аарон, да принесат кръвта и с кръвта да поръсат от всички страни олтара¹, който е пред входа на шатъра за срещане².

(1) гл. 3:2,8; Езек. 43:18; Евр. 9:22; (2) Изх. 40:6

6 И да одере животното за всеизгаряне и да го разреже на късовете му.

7 А синовете на свещеника Аарон да сложат огън на олтара и да наредят дървата на огъня.

8 И свещениците, синовете на Аарон, да сложат късовете, главата и тлъсти-

ната на дървата, които са върху огъня на олтара¹.

(1) 3 Царе 18:33

9 И да измие вътрешностите му и краката му с вода и свещеникът да изгори всичките на олтара¹; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА².

(1) 1 Лет. 6:49;

(2) гл. 2:2; 3:5; 6:21,22; 8:21,28; Бит. 8:21; Чис. 15:3; 28:8

10 И ако жертвата му за всеизгаряне е от дребния добитък, от овците или от козите, да внесе мъжко без недостатък¹.

(1) гл. 3:1; 4:3; 5:15; 9:2;

14:10; 22:19,20; 23:12,18; Изх. 12:5; Чис. 19:2

11 Да го заколи пред ГОСПОДА от страната на олтара към север; и свещениците, синовете на Аарон, да поръсат с кръвта олтара от всички страни.

12 И да го насече на късовете му, с главата му и тлъстината му, а свещеникът да ги нареди на дървата, които са върху огъня на олтара.

13 И да измие вътрешностите и краката с вода¹ и свещеникът да внесе всичко и да го изгори на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА².

(1) 2 Лет. 4:6; Езек. 40:38;

(2) гл. 2:2; 3:5; 6:21,22; 8:21,28; Бит. 8:21; Чис. 15:3; 28:8

14 А ако жертвата му за всеизгаряне на ГОСПОДА е от птиците, тогава да внесе приноса си от гургулиците или от гълъбетата¹.

(1) гл. 5:7; 12:8

15 Свещеникът да го донесе при олтара, да му извие главата и да го изгори

на олтара, а кръвта му да изцеди по стената на олтара.

16 Да изтръгне гушата му с нечистотите ѝ и да ги хвърли до олтара, на изток, на мястото на пепелта¹.

(1) гл. 6:10

17 И да го разчекне между крилата, но без да го разделя на две¹. И свещеникът да го изгори върху дървата, които са върху огъня на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА².

(1) Бит. 15:10;

(2) гл. 2:2; 3:5; 6:21,22; 8:21,28; Бит. 8:21; Чис. 15:3; 28:8

2 Когато някой принесе хлебен принос¹ на ГОСПОДА, приносят да бъде от пшенично брашно и да го полее с *маслинено* масло, и да сложи на него ливан.

(1) гл. 6:14; Чис. 7:13; 8:8

2 Да го донесе на свещениците, синовете на Аарон, и свещеникът да вземе една пълна шепа от пшеничното му брашно и от маслото му и всичкия му ливан и да изгори на олтара, колкото е за спомен от него¹; *това е жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА*².

(1) гл. 5:12; 24:7; Чис. 5:26; (2) гл. 1:9; Фил. 4:18

3 А останалото от хлебния принос да бъде за Аарон и за синовете му¹; това е пресвято² от жертвите чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 5:13; 6:16; 7:7,9; 10:12-15; 14:13;

Чис. 18:9; 1 Царе 2:28; Езек. 44:29; 46:20; (2) гл. 21:22

4 Когато принесеш хлебен принос, печен в пещ, да бъде безквасни пити от пшенично брашно, омесени с *маслинено* масло, и безквасни кори, намазани с *маслинено* масло¹.

(1) Изх. 29:2

5 А ако приносът ти е хлебен принос на тава, нека бъде от пшенично брашно, омесено с *маслинено* масло, без квас¹.

(1) гл. 7:12

6 Да го разчупиш на късове и да го полееш с *маслинено* масло; това е хлебен принос.

7 А ако приносят ти е хлебен принос в гърне, да е направен от пшенично брашно с *маслинено* масло¹.

(1) 1 Лер. 23:29

8 Да принесеш на ГОСПОДА хлебния принос, направен от тези неща; и когато се представи на свещеника, той да го донесе при олтара.

9 И свещеникът да отдели от хлебния принос, колкото е за спомен, и да го изгори на олтара¹; *това е жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА*².

(1) Чис. 5:26; (2) гл. 1:9; Фил. 4:18

10 А останалото от хлебния принос да бъде за Аарон и за синовете му¹; *това е пресвято*² от жертвите чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 5:13; 6:16;

7:7,9; 10:12-15; 14:13; Чис. 18:9;

1 Царе 2:28; Езек. 44:29; 46:20; (2) гл. 21:22

11 Никакъв хлебен принос, който принасят на ГОСПОДА, да не се прави с квас¹, защото нито квас, нито мед не бива да изгаряте в жертва на ГОСПОДА.

(1) гл. 6:17

12 Като принос от първите плодове¹ ги принасяйте на ГОСПОДА, но да не се изгарят на олтара за благоухание на умилостивение.

(1) гл. 23:10; Чис. 15:20,21; 18:12,13

13 И всеки принос от хлебните си приноси да посояваш със сол. Да не оставяш да липсва от хлебния ти принос солта на завета на твоя Бог. С всичките си приноси да принасяш и сол¹.

(1) Изх. 30:35; Езек. 43:24; Мк. 9:49

14 И ако принесеш на ГОСПОДА хлебен принос от първите плодове, да принесеш класове, печени на огън, жито, очукано от пресни класове, за хлебен принос от първите си плодове¹.

(1) Вжк. 26:2,3

15 Да го полееш с *маслинено* масло и да му сложиш ливан; това е хлебен принос.

16 И свещеникът да изгори колкото е за спомен от очуканото му жито и от *маслиненото* му масло заедно с всичкия му ливан; *това е жертва чрез огън на ГОСПОДА*¹.

(1) гл. 1:9; Фил. 4:18

3 Ако приносят му е примирителна жертва¹ и я принесе от едрия добитък,

било мъжко или женско, да ги принесе без недостатък² на ГОСПОДА.

(1) гл. 7:11,29; 22:21; (2) гл. 1:3,10

2 Да положи ръката си на главата на приноса си¹ и да го заколи при входа на шатъра за срещане², а свещениците, синовете на Аарон, да поръсат с кръвта олтара от всички страни³.

(1) гл. 1:4; (2) гл. 17:3,4; (3) гл. 1:5

3 И от примирителната жертва да принесе в жертва чрез огън на ГОСПОДА¹ тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите².

(1) гл. 7:5; (2) ст. 16,17; гл. 4:8-10; 9:10; 16:25; Изх. 29:13

4 и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.

5 И синовете на Аарон да изгорят всичко това на олтара¹, над всеизгарянето, което е върху дървата на огъня; това е жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА².

(1) 1 Царе 2:15,16; (2) гл. 1:9; Чис. 18:17

6 И ако приносят му за примирителна жертва на ГОСПОДА е от дребния добитък, било мъжко или женско, да го принесе без недостатък.

7 Ако принася овца за приноса си, да я представи пред ГОСПОДА,

8 да положи ръката си на главата на приноса си¹ и да го заколи пред шатъра за срещане; а синовете на Аарон да поръсат с кръвта му олтара от всички страни.

(1) гл. 1:4

9 И от примирителната жертва да принесе в жертва чрез огън на ГОСПОДА тлъстината ѝ, цялата опашка, която да отдели чак от гръбнака, тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,

10 двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.

11 И свещеникът да ги изгори на олтара; това е храна на жертвата чрез огън на ГОСПОДА¹.

(1) Чис. 28:2

12 А ако приносят му е коза, да я представи пред ГОСПОДА,

13 да положи ръката си на главата ѝ¹ и да я заколи пред шатъра за срещане; и синовете на Аарон да поръсат олтара наоколо с кръвта ѝ.

(1) гл. 1:4

14 И от нея да принесе приноса си за жертва чрез огън на ГОСПОДА: тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,

15 и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците¹.

(1) гл. 4:31

16 И свещеникът да ги изгори на олтара; това е храна на жертвата чрез огън за благоухание на умилостивение. Всичката тлъстина принадлежи на ГОСПОДА¹.

(1) Бит. 4:4; Езек. 44:15

17 Вечна наредба *га* *бъ*ге в поколенията ви, във всичките ви жилища¹, да не ядете нито тлъстина², нито кръв³.

(1) гл. 6:22; 7:36; 10:9; 16:34; 17:7; 23:14; 24:9; Изх. 27:21;

(2) гл. 7:23; 2 Лев. 29:35; (3) гл. 7:26; 17:12-14; 19:26;

Бит. 9:4; Вжк. 12:16,23

4 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: Ако някой съгреша от незнание, като извърши нещо от всичко, което ГОСПОД е заповядал да не се върши¹;

(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; 1 Тим. 1:13

3 ако помазаният свещеник¹ съгреша и народът стане виновен, тогава за греха, който е извършил, да принесе на ГОСПОДА юнец без недостатък² в жертва за грях³.

(1) гл. 21:10,12; (2) гл. 1:3,10;

(3) гл. 6:25; 9:2; 16:3,33; Езек. 40:39; 44:27; Евр. 7:27

4 Да приведе юнеца при входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА, да положи ръката си на главата на юнеца¹ и да заколи юнеца пред ГОСПОДА².

(1) гл. 1:4; 2 Лев. 29:23; (2) Изх. 29:10,11

5 И помазаният свещеник да вземе от кръвта на юнеца и да я принесе в шатъра за срещане¹.

(1) гл. 6:30

6 И свещеникът да натопи пръста си

в кръвта и да поръси от кръвта седем пъти пред ГОСПОДА пред завесата на светилището¹.

(1) гл. 8:11; 14:7; 16:14,15; Чис. 19:4

7 Свещеникът да сложи от кръвта и върху роговете на олтара за благоуханното кадене¹, който е в шатъра за срещане пред ГОСПОДА, после да излее цялата кръв на юнеца в подножието на олтара за всеизгаряне², който е на входа на шатъра за срещане³.

(1) Изх. 30:10; (2) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12; (3) гл. 1:5

8 И да извади цялата тлъстина на юнеца на жертвата за грях – тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,

9 и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците,

10 както се изважда от юнеца за примирителната жертва¹. И свещеникът да ги изгори на олтара за всеизгаряне.

(1) гл. 3:3

11 А кожата на юнеца, цялото му месо с главата му и краката му, и вътрешностите му, и изпражненията му,

12 целия юнец да изнесе вън от стана на чисто място, където се изсипва пепелта¹, и да го изгори на дърва с огън². Където се изсипва пепелта, там да се изгори.

(1) гл. 6:11; (2) гл. 6:30; 8:17; 16:27; Изх. 29:14; Евр. 13:11,12

13 Ако цялото израилево общество съгреша от незнание и това нещо остане скрито от очите на събранието, и извършат нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, и станат виновни¹,

(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; 1 Тим. 1:13;

14 когато се узнае грехът, който са извършили против тази *заповед*, тогава събранието да принесе юнец в жертва за грях и да го приведе пред шатъра за срещане.

15 И старейшините на обществото да положат ръцете си на главата на юнеца пред ГОСПОДА и да заколят юнеца пред ГОСПОДА.

16 И помазаният свещеник да внесе от кръвта на юнеца в шатъра за срещане.

17 И свещеникът да натопи пръста си в кръвта и да поръси седем пъти пред ГОСПОДА пред завесата¹.

(1) гл. 8:11; 14:7; 16:14,15; Чис. 19:4

18 Да сложи от кръвта и върху роговете на олтара¹, който е пред ГОСПОДА, в шатъра за срещане; после да излее цялата кръв в подножието на олтара за всеизгаряне², който е при входа на шатъра за срещане.

(1) Изх. 30:10; (2) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12

19 И да извади цялата му тлъстина и да я изгори на олтара.

20 Да направи с юнеца така, както направи с юнеца на жертвата за грях – така да направи с него. Така свещеникът да направи умилоствие за тях, и ще им се прости¹.

(1) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Йн. 1:9

21 И да изнесе юнеца вън от стана и да го изгори¹, както изгори първия юнец. Това е жертва за грях за събранието².

(1) гл. 6:30; 8:17; 16:27;

Изх. 29:14; Евр. 13:11,12; (2) Евк. 45:22

22 А когато някой първенец съгреша и от незнание извърши нещо, което ГОСПОД, неговият Бог, е заповядал да не се върши, и стане виновен¹,

(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; 1 Тим. 1:13

23 ако му се посочи грехът му, който е извършил¹, да донесе за приноса си козел, мъжки, без недостатък².

(1) Пс. 90:8; (2) гл. 1:3,10

24 Да положи ръката си на главата на козела¹ и да го заколи на мястото, където се коли всеизгарянето пред ГОСПОДА²; това е жертва за грях.

(1) гл. 1:4; 2 Лек. 29:23; (2) гл. 6:25; 7:2

25 И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее кръвта му в подножието на олтара за всеизгаряне¹.

(1) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12

26 И да изгори на олтара цялата му тлъстина, както тлъстината на примирителната жертва. Така свещеникът да

направи умилостивение за него¹, заради греха му, и ще му се прости².

(1) гл. 17:11;
(2) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Ин. 1:9

27 И ако някой от народа на земята съгреша от незнание, като извърши нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, и стане виновен¹,

(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29;
Пс. 19:12; Езек. 45:17,20; 1 Тим. 1:13

28 ако му се посочи гряхът му, който е извършил¹, да принесе приноса си, коза, женска, без недостатък, за греха, който е извършил.

(1) Пс. 90:8

29 Да положи ръката си на главата на жертвата за грях¹ и да заколи жертвата за грях на мястото на всеизгарянето.

(1) гл. 1:4; 2 Лет. 29:23

30 Тогава свещеникът да вземе с пръста си от кръвта ѝ и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее цялата ѝ кръв в подножието на олтара¹.

(1) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12

31 И да отдели цялата ѝ тлъстина така, както се отделя тлъстината от примирителната жертва¹, и свещеникът да я изгори на олтара за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА. Така свещеникът да направи умилостивение за него, и ще му се прости².

(1) гл. 3:14,15;
(2) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Ин. 1:9

32 Или ако принесе агне в жертва за грях, да принесе женско без недостатък¹.

(1) гл. 1:3,10

33 Да положи ръката си на главата на жертвата за грях¹ и да я заколи в жертва за грях на мястото, където колят всеизгарянето².

(1) гл. 1:4; 2 Лет. 29:23; (2) гл. 6:25; 7:2

34 И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее цялата ѝ кръв в подножието на олтара.

35 И да отдели цялата му тлъстина така, както се отделя тлъстината от агнето на примирителната жертва, и свещеникът да ги изгори на олтара с жертвите чрез огън на ГОСПОДА. Така свещеникът да направи умилостивение

за него, за греха, който е извършил¹, и ще му се прости².

(1) гл. 5:6;
(2) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Ин. 1:9

5 И ако някой съгреша в това, че като го попитат под клетва, а той е бил свидетел – или е видял, или знае – ако не каже¹, ще понесе беззаконието си².

(1) Пр. 29:24; (2) ст. 17

2 Или ако някой се допре до каквото и да било нечисто нещо, било то мърша на нечисто диво животно, или мърша на нечист добитък, или мърша на нечисто пълзящо животно, дори ако не му е известно, пак е нечист¹ и виновен².

(1) гл. 11:24,31,39; (2) ст. 17

3 Или ако се допре до човешка нечистота, каквато и да е нечистотата, чрез която някой става нечист¹, и ако не му е известно – щом узнае за него, ще бъде виновен.

(1) гл. 7:21; 12:2; 13:3; 15:2

4 Или ако някой се закълне и обяви необмислено с устните си, че ще направи *някакво* зло или добро *нещо*, каквото и да обяви човек необмислено с клетва¹ и бъде без знанието му, когато узнае, ще бъде виновен в едно от тези неща.

(1) 1 Царе 14:24,39,44; Екл. 5:3-7

5 А когато стане виновен в едно от тези неща, нека изповяда онова, в което е съгрешил¹,

(1) гл. 16:21; 26:40; Чис. 5:7; Пс. 32:5

и нека принесе на ГОСПОДА жертвата за вината си, за греха, който е извършил – женско от дребния добитък, агне или яре, в жертва за грях. И свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха му¹.

(1) гл. 4:31,35

7 Но ако не му стига ръка да купи и принесе овца или коза¹, нека принесе на ГОСПОДА за греха, който е извършил, две гургулици или две гълъбчета², едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне³.

(1) гл. 12:8; 14:21; 27:8; (2) гл. 1:14; (3) гл. 12:8; 14:22

8 Да ги донесе на свещеника и той да принесе първо онова, което е жертва за грях, като пречупи главата от шията му, но без да я откъсне.

9 И от кръвта на жертвата за грях да поръси страната на олтара¹, а останалото от кръвта да изцеди в подножието на олтара; това е жертва за грях.

(1) гл. 4:7

10 А второто да пожертва като всеизгаряне според правилото¹. Така свещеникът да направи умилоствие за него, заради греха, който е извършил, и ще му се прости².

(1) гл. 1:14-17; (2) ст. 16,18; гл. 4:20; 6:7

11 Но ако не му стига ръка да купи и принесе две гургулици или две гълъбчета¹, тогава съгрешеният да донесе като принос за себе си една десета от ефа пшенично брашно² в жертва за грях. Да не го полива с масло и да не слага на него ливан, защото е жертва за грях.

(1) гл. 12:8; 14:21; 27:8; (2) гл. 2:1

12 Да го донесе на свещеника и свещеникът да вземе от него една пълна шепа за спомен и да го изгори на олтара с жертвите чрез огън на ГОСПОДА¹; това е жертва за грях.

(1) гл. 2:2

13 Така свещеникът да направи умилоствие за него, заради греха, който е извършил в някое от тези неща, и ще му се прости¹; и останалото да бъде на свещеника, както хлебният принос².

(1) ст. 10; (2) гл. 2:10

14 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

15 Ако някой престъпи закона, като от незнание съгреша спрямо посветените на ГОСПОДА вещи¹, да принесе на ГОСПОДА за престъплението² си овен от стадото без недостатък³, според твоята оценка в сребърни сикли според сикъла на светилището⁴, в жертва за вина².

(1) гл. 22:14; (2) Езек. 40:39; (3) гл. 1:3,10; (4) гл. 27:25

16 И в каквото е съгрешил относно посветените вещи, да го плати¹ и да му добави една пета², и да я даде на свещеника. И свещеникът да направи умилоствие за него чрез овена на жертвата за вина, и ще му се прости³.

(1) 1 Царе 6:3; (2) гл. 22:14; 27:13,15,27; Чис. 5:7; (3) гл. 4:20

17 И ако някой съгреша и извърши каквото и да било нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, дори да не е знаел¹, пак ще бъде виновен и ще носи беззаконието си².

(1) гл. 4:2,13; (2) ст. 1,2

18 Нека донесе при свещеника овен от стадото без недостатък¹, според твоята оценка, в жертва за вина. И свещеникът да направи умилоствие за него, заради греха от незнание, който е извършил, без да знае, и ще му се прости².

(1) гл. 1:3,10; (2) гл. 4:20

19 Това е жертва за вина¹; защото човекът без съмнение е виновен пред ГОСПОДА.

(1) Езек. 40:39

ст. 1-5: Изх. 7-15

6 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Ако някой съгреша и постъпи невярно към ГОСПОДА, като излъже ближния си за нещо, което му е поверено, или за залог, или чрез грабеж, или като онеправдае ближния си,

3 или намери изгубено нещо и излъже за него; и се закълне лъжливо за каквото и да било от всички неща, които човек може да направи и с тях да съгреша¹,

(1) гл. 19:11,13; Чис. 5:6

4 тогава, ако е съгреша и е виновен, да върне това, което е взел с грабеж, или това, което е придобил с неправда, или това, което му е било поверено, или изгубеното, което е намерил,
5 или каквото и да било нещо, за което се е закъл лъжливо. Да го върне¹; да върне главното и да му прибави една пета². В деня, когато се принася жертвата му за вина, да го даде на онзи, на когото принадлежи.

(1) Чис. 5:7; 1 Царе 12:3; Езек. 33:15;

(2) гл. 22:14; 27:13,15,27

6 И да принесе на ГОСПОДА жертвата си за вина при свещеника, овен от стадото без недостатък¹, според твоята оценка, в жертва за вина².

(1) гл. 1:3,10; (2) Езд. 10:19

7 И свещеникът да направи умило-

тивение за него пред ГОСПОДА, и ще му се прости за каквото и да било от всичко, което е извършил, за което е виновен¹.

(1) гл. 4:20

8 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

9 Заповядай на Аарон и на синовете му и кажи: Това е законът за всеизгарянето: то, всеизгарянето, да гори на олтара цялата нощ до сутринта и огънят върху олтара да се поддържа да гори на него¹.

(1) гл. 1:3,8

10 Свещеникът да облече ленената си одежда и да носи ленини гащи на тялото си¹. И да вдигне пепелта от всеизгарянето, което огънят е изгорил на олтара, и да я остави до олтара².

(1) гл. 16:4; Изк. 28:42; (2) гл. 1:16

11 Тогава да съблече одеждите си и да облече други одежди¹, и да изнесе пепелта вън от стана на чисто място².

(1) Езек. 44:19; (2) гл. 4:12

12 А огънят, който е върху олтара, да се поддържа да гори на него; да не угасва. Всяка сутрин¹ свещеникът да слага дърва на него да горят и да нарежда всеизгарянето на него, и да изгаря на него тлъстината на примирителните жертви.

(1) Изк. 30:7

13 Да се поддържа постоянен огън да гори на олтара; да не угасва¹.

(1) Неем. 10:34; Езек. 40:46

14 А това е законът за хлебния принос¹: синовете на Аарон да го принасят пред ГОСПОДА, пред олтара.

(1) гл. 2:1

15 И свещеникът да вземе от него една пълна шепа, от пшеничното брашно на хлебния принос и от маслинено масло, и всичкия ливан, който е на хлебния принос, и да ги изгори на олтара за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА, като негов спомен.

16 А останалото от него да ядат Аарон и синовете му. Безквасно да се яде, на свято място, в двора на шатъра за срещане да го ядат¹.

(1) ст. 26; гл. 2:3,10; 1 Кор. 9:13

17 Да не се пече с квас¹. От Моите жертви чрез огън им дадох това за те-

хен дял; то е пресвято², както са жертвата за грях и жертвата за вина.

(1) гл. 2:11; (2) ст. 25,29; гл. 21:22

18 Всеки от мъжки пол от Аароновите синове да яде от него¹; това е вечна наредба в поколенията ви от жертвите чрез огън на ГОСПОДА. Всичко, което се допре до тях, ще бъде свято².

(1) ст. 29; гл. 7:6; 24:9; (2) ст. 27; Изк. 29:37

19 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

20 Това е приносът на Аарон и синовете му, който трябва да принесат на ГОСПОДА в деня, когато бъде помазан¹: една десета от ефа пшенично брашно² за постоянен хлебен принос, половината сутрин и половината вечер.

(1) Изк. 29:1,2,7; (2) Изк. 29:40

21 Да се приготви на тава с маслинено масло, омесен да го донесеш. Да принесеш хлебния принос във *bug* на печени късове за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 1:9; 1 Лев. 9:31

22 Да го принесе онзи свещеник от синовете му, който бива помазан вместо него. Вечна наредба¹ е да се изгори приносът цял за ГОСПОДА.

(1) Изк. 27:21

23 Всеки хлебен принос, принесен от свещеника, да се изгаря цял, да не се яде.

24 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

25 Говори на Аарон и на синовете му и кажи: Това е законът за жертвата за грях¹: на мястото, където се коли всеизгарянето, да се заколи и жертвата за грях пред ГОСПОДА; това е пресвято².

(1) гл. 4:3,21,24,33; (2) ст. 17

26 Свещеникът, който я принася за грях, да я яде; на свято място да се яде¹, в двора на шатъра за срещане.

(1) ст. 16; гл. 10:18; Езек. 42:13

27 Всичко, което се допре до месото ѝ, ще бъде свято¹. И ако някоя дреха се опръска от кръвта ѝ, опръсканото да се изпере на свято място.

(1) ст. 18

28 И пръстенният съд, в който е била варена, да се строши, а ако е била ва-

рена в бронзов съд, той да се изтърка и да се измие с вода¹. (1) гл. 11:33; 15:12

29 Всеки от мъжки пол от *семействата* на свещениците да яде от нея¹; тя е пресвята². (1) ст. 18; Ос. 4:8; (2) ст. 17

30 Но никоя жертва за грях, от чиято кръв се внася в шатъра за срещане, за да извърши умилостивение в светилицето¹, да не се яде; да се изгаря с огън². (1) гл. 4:5; 16:27; (2) гл. 4:12

7 И това е законът за жертвата за вина¹: тя е пресвята². (1) гл. 5:6; (2) гл. 21:22

2 На мястото, където колят всеизгарянето, да колят и жертвата за вина¹ и с кръвта ѝ *свещеникът* да поръси олтара от всички страни. (1) гл. 4:24,33; Езек. 40:39

3 От нея да принася цялата ѝ тлъстина: опашката, тлъстината, която покрива вътрешностите,

4 и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.

5 И свещеникът да ги изгори на олтара за жертва чрез огън на ГОСПОДА¹; това е жертва за вина. (1) гл. 3:3

6 Всеки от мъжки пол от *семействата* на свещениците да я яде¹; на свято място да се яде; тя е пресвята².

(1) гл. 6:18,29; Чис. 18:10; 1 Кор. 10:18; (2) гл. 21:22

7 Както е жертвата за грях, така е и жертвата за вина; един закон да има за тях. Който свещеник прави умилостивение чрез нея, негов да бъде¹.

(1) Чис. 5:8

8 А свещеникът, който принася на някого всеизгаряне, на този свещеник да бъде кожата на всеизгарянето, което е принесъл.

9 И всеки хлебен принос, който е печен в пещ, и всичко, което е сготвено в гърне или тава, да бъде на свещеника, който го принася¹.

(1) гл. 2:3,10; 4 Царе 12:16

10 А всеки хлебен принос, омесен с *маслинено* масло или сух, да бъде на всички синове на Аарон, на всекиго по равно.

11 А това е законът за примирителната жертва¹, която ще се принася на ГОСПОДА: (1) ст. 29; гл. 3:1; 2 Лек. 29:31; 33:16

12 ако някой я принесе за благодарност¹, с благодарствената жертва да принесе и безквасни пити, омесени с *маслинено* масло, и безквасни кори, намазани с масло, и пшенично брашно, направено на пити, омесени с масло².

(1) Пс. 107:22; Евр. 13:15; (2) гл. 2:4,5; Чис. 6:15

13 А освен питите да принесе с благодарствената си примирителна жертва и принос *от* квасен хляб¹. (1) Ам. 4:5

14 И от целия си принос да принесе по едно от всички като възвишаем принос пред ГОСПОДА; да бъде на свещеника¹, който ръси с кръвта на примирителната жертва. (1) Чис. 18:8,11,19

15 И месото на благодарствената му примирителна жертва да се яде същия ден, в който е принесено; да не оставя от него до сутринта¹.

(1) гл. 22:29,30; Изх. 12:10

16 Но ако жертвата на приноса му е обрек или доброволен принос¹, да се яде в същия ден, в който е принесъл жертвата си; и каквото остане от нея, да се яде на другия ден; (1) Чис. 15:3

17 но каквото остане от месото на жертвата до третия ден, да се изгори в огън.

18 И ако нещо от месото на примирителната му жертва се изяде на третия ден, онзи, който я принася, няма да има благоволение и няма да му се счете *жертвата*; тя ще бъде отвратителна и онзи човек, който яде от нея, ще носи беззаконието си¹. (1) гл. 19:5-8

19 Месото, което се допре до каквото и да било нечисто *нещо*, да не се яде; да се изгори в огън. А за месото – всеки, който е чист, да яде месо,

20 но онзи човек, който има нечистота на себе си¹ и яде от месото на ГОСПОДНАТА примирителна жертва, този човек да се изтреби измежду народа си².

(1) 1 Царе 20:26; (2) ст. 25,27; гл. 18:29; 19:8; 20:3,17; 22:3; 23:29; Изх. 30:33,38; Езек. 33:25

21 Също и онзи човек, който се допре

до нечисто нещо, до човешка нечистота или до нечисто животното, или до каквато и да било нечиста гнусота, и яде от месото на ГОСПОДНАТА примирителна жертва, този човек да се изстреби измежду народа си.

22 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

23 Говори на израилевите синове и кажи: Да не ядете никаква тлъстина, нито от говедо, нито от овца, нито от коза¹.

(1) Изх. 22:30

24 Тлъстината на естествено умряло и тлъстината на разкъсано от звяр може да се употреби за всяка *друга* нужда; но в никакъв случай да не ядете от нея¹.

(1) Изх. 22:31

25 Защото, който яде тлъстина от животно, от което се принася жертва чрез огън на ГОСПОДА, този човек, който яде от нея, да се изстреби измежду народа си¹.

(1) ст. 20,21

26 И в никое от жилищата си да не ядете никаква кръв, била тя от птица или от животно¹.

(1) Изх. 22:31

27 Всеки човек, който яде каквато и да е кръв, този човек да се изстреби измежду народа си¹.

(1) ст. 20,21

28 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

29 Говори на израилевите синове и кажи: Който принася примирителна жертва¹ на ГОСПОДА, да донесе от примирителната си жертва приноса си на ГОСПОДА.

(1) ст. 11

30 Собствените му ръце да донесат жертвите чрез огън на ГОСПОДА; да донесе тлъстината¹ с гърдите, за да се подвижат гърдите за движим принос пред ГОСПОДА².

(1) гл. 3:3,4; (2) гл. 9:20,21; Изх. 29:24,27

31 Свещеникът да изгори тлъстината на олтара, а гърдите да бъдат за Аарон и синовете му.

32 И дясното бедро да дават на свещеника като възвишаем принос от примирителните си жертви.

33 Който от синовете на Аарон принесе кръвта на примирителната жертва и

тлъстината, да има за свой дял дясното бедро.

34 Защото аз взех от израилевите синове, от примирителните им жертви, гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос и ги дадох на свещеника Аарон и на синовете му като вечна наредба от израилевите синове¹.

(1) гл. 10:14,15; Чис. 6:20; 18:18,19; Втж. 18:3

35 Това е *дельт* на помазването на Аарон и на помазването на синовете му от жертвите чрез огън на ГОСПОДА в деня, когато ги представи, за да сведенодействат на ГОСПОДА,

36 който *дял* ГОСПОД заповяда да им се дава от израилевите синове в деня, когато ги помаза¹. Това е вечна наредба в поколенията им².

(1) гл. 8:12,30; (2) Изх. 27:21

37 Това е законът за всеизгарянето, за хлебния принос и за жертвата за грях, и за жертвата за вина, и за посвещенията, и за примирителната жертва,

38 който ГОСПОД заповяда на Мойсей на Синайската планина в деня, в който заповяда на израилевите синове да принасят жертвите си на ГОСПОДА в Синайската пустиня¹.

(1) гл. 1:1

ст. 1-13; Изх. 28:1-4; ст. 1-36; Изх. 29

8 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Вземи Аарон и синовете му с него, и одеждите, и маслото за помазване¹, и юнеца на жертвата за грях, и двата овена, и коша с безквасните хлябове;

(1) Изх. 30:25,31

3 и събери цялото общество при входа на шатъра за срещане¹.

(1) Чис. 8:9

4 И Мойсей направи както му заповяда ГОСПОД. И обществото се събра пред входа на шатъра за срещане.

5 Тогава Мойсей каза на обществото: Ето какво заповяда ГОСПОД да направим.

6 И Мойсей доведе Аарон и синовете му и ги изми с вода.

7 И го облече с хитона и го опаса с пояса, облече го с мантията, сложи

му ефода, препаса го с препаската на ефода и го стегна с нея.

8 И му сложи нагръдника и в нагръдника положи Урим и Тумим¹.

(1) Изх. 28:15,30

9 Положи и митрата на главата му и закачи отпред на митрата златната плочица¹, светия венец, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей².

(1) Изх. 28:36; (2) ст. 21,36; Изх. 40:16

10 И Мойсей взе маслото за помазване и помаза скинията и всичко в нея, и ги освети¹.

(1) Изх. 30:29

11 С него поръси и върху олтара седем пъти и помаза олтара¹ с всичките му принадлежности и умивалника с подожката му, за да ги освети.

(1) гл. 4:6; 14:16

12 После изля на главата на Аарон от маслото за помазване и го помаза, за да го освети¹.

(1) ст. 30; Изх. 28:41; Пс. 133:2

13 И Мойсей приведе синовете на Аарон, облече ги с хитоните¹, опаса ги с поясите и им сложи тюрбаните, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей².

(1) Изх. 40:14; (2) ст. 21,36; Изх. 40:16

14 После приведе юнеца на жертвата за грях¹ и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на юнеца на жертвата за грях.

(1) гл. 4:4

15 И го закла и Мойсей взе кръвта и с пръста си сложи от нея на роговете на олтара наоколо¹ и очисти олтара, а останалото от кръвта изля в подножието на олтара и го освети, и направи умилостивение за него².

(1) гл. 4:7; Езеж. 43:20; (2) Чис. 8:12; Евр. 9:21

16 После взе цялата тълстина, която е върху вътрешностите, булото на дроба и двата бъбрека с тълстината им и Мойсей ги изгори на олтара.

17 А юнеца, кожата му, месото му и изпражненията му изгори с огън във от стана¹, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.

(1) гл. 4:12

18 После приведе овена за всеизгаряне и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена¹.

(1) гл. 1:4

19 И го закла и Мойсей поръси с

кръвта олтара от всички страни.

20 И насече овена на късовете му и Мойсей изгори главата, късовете и тълстината.

21 И изми вътрешностите и краката с вода и Мойсей изгори на олтара целия овен; това беше всеизгаряне за благоухание на умилостивение¹, жертва чрез огън на ГОСПОДА, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей².

(1) гл. 1:9; (2) ст. 21,36; Изх. 40:16

22 После приведе другия овен, овена на посвещението, и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена.

23 И го закла и Мойсей взе от кръвта му и я сложи на края на дясното ухо на Аарон, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак¹.

(1) гл. 14:14,17,25,28

24 И приведе синовете на Аарон и Мойсей сложи от кръвта на края на дясното им ухо, на палеца на дясната им ръка и на палеца на десния им крак; и Мойсей поръси с кръвта олтара от всички страни.

25 После взе тълстината и опашката, цялата тълстина върху вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тълстината им и дясното бедро;

26 взе и от коша с безквасните хлябове, който беше пред ГОСПОДА, една безквасна пита, една пита хляб, омесен с маслинено масло, и една кора и ги сложи на тълстината и на дясното бедро.

27 И сложи всичко това в ръцете на Аарон и в ръцете на синовете му и ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 14:12

28 После Мойсей ги взе от ръцете им и ги изгори на олтара върху всеизгарянето; това беше жертва на посвещение за благоухание на умилостивение¹; това беше жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 1:9

29 Мойсей взе и гърдите и ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА; това беше делът на Мойсей от ове-

на на посвещението, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.

30 После Мойсей взе от маслото за помазване и от кръвта, която беше върху олтара, и поръси Аарон и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него. Така освети Аарон, одеждите му и синовете му, и одеждите на синовете му с него¹. (1) ст. 12

31 И Мойсей каза на Аарон и на синовете му: Сварете месото при входа на шатъра за срещане и там го яжте с хляба, който е в коша на посвещението, както заповядах и казах: Аарон и синовете му да ги ядат.

32 А колкото остане от месото и от хляба, да изгорите с огън.

33 И да не излизате от входа на шатъра за срещане седем дни, докато се изпълнят дните на посвещението ви, защото седем дни ще става посвещението ви¹. (1) Езек. 43:26

34 Както се направи в този ден, така заповяда ГОСПОД да се прави, за да стане умилоствение за вас.

35 И през тези седем дни да седите пред входа на шатъра за срещане, денем и нощем, и да се грижите за ГОСПОДНАТА служба, за да не умрете; защото така ми беше заповядано.

36 И Аарон и синовете му извършиха всичко, което ГОСПОД беше заповядал чрез ръката на Мойсей¹. (1) ст. 9,13,21

9 На осмия ден Мойсей повика Аарон и синовете му, и израилевите старейшини.

2 И каза на Аарон: Вземи си мъжко теле за жертва за грях¹ и овен за всеизгаряне, без недостатък², и ги принеси пред ГОСПОДА. (1) гл. 4:3; (2) гл. 1:3,10

3 И говори на израилевите синове и кажи: Вземете козел за жертва за грях и теле и агне за всеизгаряне, едногодишни, без недостатък,

4 и юнец и овен за примирителна жертва¹, за да ги пожертвате пред ГОСПОДА, и хлебен принос², омесен с

маслинено масло; защото днес ще ви се яви ГОСПОД³.

(1) гл. 3:1; Езек. 43:27; (2) гл. 2:1; (3) ст. 23; Изх. 29:43

5 И те донесоха пред шатъра за срещане онова, което заповяда Мойсей, и цялото общество се приближи и застана пред ГОСПОДА.

6 И Мойсей каза: Това е, което ГОСПОД заповяда да направите и ГОСПОДНАТА слава ще ви се яви¹. (1) ст. 23; Изх. 29:43

7 Тогава Мойсей каза на Аарон: Пристъпи при олтара и принеси жертвата си за грях и всеизгарянето си и направи умилоствение за себе си и за народа¹; принеси и приноса за народа и направи умилоствение за тях, както заповяда ГОСПОД. (1) гл. 16:6,11,24

8 И Аарон пристъпи при олтара и закла телето на жертвата за грях, която беше за него.

9 А синовете на Аарон му донесоха кръвта и той натопи пръста си в кръвта, и я сложи върху роговете на олтара¹, и изля кръвта в подножието на олтара. (1) гл. 4:7

10 А тлъстината, бъбреците и булото на дроба от жертвата за грях изгори на олтара¹, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей. (1) гл. 3:3-5

11 А месото и кожата изгори с огън вън от стана.

12 Закла и всеизгарянето и синовете на Аарон му представиха кръвта, и той поръси с нея олтара от всички страни.

13 После му донесоха всеизгарянето на късовете му и главата и той ги изгори на олтара.

14 И изми вътрешностите и краката и ги изгори върху всеизгарянето на олтара.

15 После принесе приноса на народа, като взе козела на жертвата за грях¹, която беше за народа, закла го и го принесе за грях, както и първия *път*. (1) гл. 10:16; 2 Лет. 29:24

16 И принесе всеизгарянето и го направи според наредбата.

17 Принесе и хлебния принос, напълни ръката си от него и го изгори на олтара, освен сутрешното всеизгаряне!¹

(1) Изх. 29:38,39; 1 Леп. 16:40; 2 Леп. 2:4

18 Закла и юнеца и овена, примири-телната жертва, която беше за народа, и синовете на Аарон му представиха кръвта и той поръси с нея олтара от всички страни,

и тлъстините от юнеца, а от овена – опашката, *тлъстината*, която покрива *вътрешностите*, бъбреците и булото на дроба.

20 И сложиха тлъстините върху гърдите и той изгори тлъстините върху олтара.

21 А гърдите и дясното бедро Аарон подвижи за движим принос пред ГОСПОДА, както беше заповядал Мойсей!¹

(1) гл. 7:30-34

22 Тогава Аарон повдигна ръцете си към народа и го благослови¹; и след като беше принесъл жертвата за грях, всеизгарянето и примириелните жертви, слезе.

(1) Изх. 39:43; Чис. 6:23; Втжк. 10:8; 21:5

23 И Мойсей и Аарон вязоха в шатъра за срещане. И като излязоха, благословиха народа¹ и ГОСПОДНАТА слава се яви на целия народ².

(1) Евр. 7:7; (2) ст. 4,6; Изх. 16:10

24 И огън излезе отпред ГОСПОДА¹ и пояде всеизгарянето и тлъстините върху олтара²; и целият народ видя това и възкликна и падна по лице³.

(1) гл. 10:2; 1 Леп. 21:26; (2) Съд. 6:21; 3 Царе 18:38;

(3) Чис. 23:21; Съд. 13:20; 2 Леп. 7:1,3

10 А Надав и Авиуд¹, синовете на Аарон, взеха всеки кадилницата си, сложиха в тях огън и сложиха на него тамян, и принесоха пред ГОСПОДА чужд огън², който Той не им беше заповядал.

(1) Изх. 6:23; (2) Изх. 30:9

2 Затова излезе огън отпред ГОСПОДА¹ и ги пояде и те умряха пред ГОСПОДА².

(1) гл. 9:24; (2) гл. 16:1; Чис. 3:4; 14:37; 4 Царе 1:10,12; 1 Леп. 24:2; Евр. 12:29

3 Тогава Мойсей каза на Аарон: Това е, което говори ГОСПОД, като каза:

В онези, които се приближават при Мен¹, ще се осветя и ще се прославя пред целия народ². А Аарон мълчеше³.

(1) Изх. 19:22; (2) гл. 21:6; Чис. 20:12; (3) Пс. 39:9

4 И Мойсей повика Мисаил и Елисафан, синовете на Озиил¹, чичото на Аарон, и им каза: Пристъпете, вдигнете братята си отпред светилиците и ги изнесете във от стана.

(1) Изх. 6:18,22

5 И те пристъпиха и ги изнесоха с хитоните им във от стана, както каза Мойсей.

6 Тогава Мойсей каза на Аарон и на синовете му Елеазар и Итамар¹: Да не откриете главите си и да не раздерете дрехите си², за да не умрете и да не дойде гняв на цялото общество³; но братята ви, целият израилев дом, нека плачат за това изгаряне, което ГОСПОД извърши.

(1) Изх. 6:23; Чис. 20:25;

(2) гл. 21:10; Еек. 24:17; (3) Чис. 16:22; Иис. Нав. 7:1

7 И да не излезете от входа на шатъра за срещане, за да не умрете, защото маслото за ГОСПОДНОТО помазване е на вас¹. И те направиха, както каза Мойсей.

(1) гл. 8:12,30; 21:12; Изх. 28:41

8 И ГОСПОД говори на Аарон и каза:

9 Когато влизате в шатъра за срещане, да не пиете вино или спиртно питие¹, нито ти, нито синовете ти с теб, за да не умрете. Това ще бъде вечна наредба във всичките ви поколения²,

(1) Чис. 6:3; Ис. 28:7; Еек. 44:21; (2) Изх. 27:21

10 за да различавате между свято и несвято и между нечисто и чисто¹,

(1) гл. 11:47; 14:57; 20:25; Еек. 22:26

и за да учите израилевите синове на всичките наредби¹, които ГОСПОД им е говорил чрез Мойсей.

(1) Втжк. 33:10; 2 Леп. 15:3; Мал. 2:7

12 После Мойсей каза на Аарон и на останалите му синове Елеазар и Итамар: Вземете хлебния принос, който е останал от жертвите чрез огън на ГОСПОДА, и го яжте безквасен при олтара, защото е пресвят¹;

(1) гл. 21:22

13 и трябва да го ядете на свято място, понеже това е наредба за теб, наредба за синовете ти от жертвите чрез

огън на ГОСПОДА, защото така ми беше заповядано.

14 Също и гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос трябва да ядете на чисто място, ти, синовете ти и дъщерите ти с теб, защото това е дадено като наредба за теб и наредба за синовете ти от примирителните жертви на израилевите синове.

15 Бедрото на възвишаемия принос и гърдите на движимия принос да донесат заедно с жертвите чрез огън на тлъстината, за да ги подвигат за движим принос пред ГОСПОДА. Това да бъде вечна наредба за теб и за синовете ти с теб, както заповяда ГОСПОДА¹.

(1) гл. 2:3,10; 7:30-34; Изх. 29:28

16 И Мойсей потърси грижливо козелата на жертвата за грях¹, но ето че беше изгорен. И той се разгневи на Елеазар и на Итамар, останалите синове на Аарон, и каза:

(1) гл. 9:15

17 Защо не ядохте жертвата за грях на свято място? Това е пресвято¹ и ви е дадено, за да отнемате беззаконието на обществото² и да правите умилюстивение за тях пред ГОСПОДА!

(1) гл. 21:22; (2) Изх. 28:38

18 Ето, кръвта ѝ не се внесе вътре в светилището. Трябваше непременно да я ядете в светилището, както заповядах¹!

(1) гл. 6:26; Изх. 29:33

19 Но Аарон каза на Мойсей: Ето, те принесоха днес жертвата си за грях и всеизгарянето си пред ГОСПОДА; и ми се случиха такива неща – ако бях ял днес жертвата за грях, щеше ли да се види угодно на ГОСПОДА?

20 И Мойсей чу това и одобри.

гл. 11: Вжк. 14:4-19

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и им каза:

2 Говорете на израилевите синове и кажете: Ето животните, които да ядете от всичките животни, които са по земята¹:

(1) Евр. 9:10

3 всяко от животните, което има раздвоени копита и е с напълно разцепени копита, и преживя, него да ядете.

4 Но от онези, които преживят, или от онези, които имат раздвоени копита, да не ядете тези: камилата, защото преживя, но няма раздвоени копита – тя е нечиста за вас;

5 скокливата мишка¹, защото преживя, но няма раздвоени копита – тя е нечиста за вас;

(1) Пр. 30:26

6 дивият заек, защото преживя, но няма раздвоени копита – той е нечист за вас;

7 и свинята, защото има раздвоени копита и е с напълно разцепени копита, но не преживя – тя е нечиста за вас¹.

(1) Ис. 65:4

8 Да не ядете от месото им и да не се допирате до мършата им – те са нечисти за вас.

9 От всичките, които са във водите, да ядете тези: всички, които имат перки и люспи във водите, в моретата и в реките, тях да ядете.

10 А от всичко, което се движи във водите, и от всяко одушевено същество, което е във водите, всички, които нямат перки и люспи в моретата и в реките, те са отвратителни за вас.

11 Непременно да бъдат отвратителни за вас – да не ядете от месото им и да се отвращавате от мършата им.

12 Всичко във водите, което няма нито перки, нито люспи, да бъде отвратително за вас.

13 От птиците да се отвращавате от тези и да не се ядат, отвратителни са: орелът, грифът, морският орел,

14 пиякът, соколът по видовете му,

15 всяка врана по видовете ѝ,

16 камилоптицата, бухалът, кукувицата, ястребът по видовете му,

17 кукумявката, рибарите, ибисът,

18 лебедът, пеликанът, лешоядът,

19 щъркелът, чаплата по видовете ѝ, бекасът и прилепът.

20 Всички крилати пълзящи, които хо-

дят на четири крака, да бъдат отвратителни за вас.

21 Но от всичките крилати пълзящи можете да ядете тези, които ходят на четири крака и имат пищали над краката си, за да скачат с тях по земята.

22 От тях можете да ядете тези: скакалеца по видовете му, солама по видовете му, харгола по видовете му, и акридата по видовете ѝ*¹.

*т.е. четири различни вида скакалци; (1) Мт. 3:4

23 А всички други пълзящи крилати, които имат четири крака, да бъдат отвратителни за вас.

24 От тях ще бъдете нечисти¹. Всеки, който се допре до мършата им, ще бъде нечист до вечерта²;

(1) гл. 5:2; (2) гл. 14:46; 15; 16:26,28; 17:15; 22:6; Чис. 19:7-22

25 и всеки, който вдигне нещо от мършата им, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта.

26 Всяко животно, което има раздвоени копита, но не е с напълно разцепени копита и не преживя, е нечисто за вас; всеки, който се допре до такова, ще бъде нечист.

27 И всички, които ходят на лапите си, от всичките четириноги животни ще бъдат нечисти за вас; всеки, който се допре до мършата им, ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 24

28 И който вдигне мършата им, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта¹ – те са нечисти за вас.

(1) ст. 24

29 От пълзящите, които пълзят по земята, тези да бъдат нечисти за вас: къртицата, мишката¹, гущерът² по видовете му,

(1) Ис. 66:17; (2) Пр. 30:28

30 ящерът, ящерицата, саврата, самиямитът* и хамелеонът.

*т.е. четири различни вида гущери

31 Тези да бъдат нечисти за вас от всичките пълзящи; всеки, който се допре до тях, когато са мъртви, ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 24

32 И всяко нещо, върху което падне някое от тях, когато са мъртви, ще бъде нечисто: било дървен съд, или

дреха, или кожа, или чувал, или каквато и да е вещ, която се употребява за работа, всяко нещо трябва да се сложи във вода и ще бъде нечисто до вечерта¹ – тогава ще бъде чисто.

(1) ст. 24

33 И всеки пръстен съд, в който падне някое от тях – всичко, което е вътре в него, ще бъде нечисто, а него да строшите¹.

(1) гл. 6:28; Чис. 19:15

34 Всяка храна, която се яде, върху която се сипе вода от такъв съд, ще бъде нечиста; и всяко питие, което се пие, във всеки такъв съд, ще бъде нечисто.

35 И всяко нещо, върху което падне от мършата им, ще бъде нечисто: било пещ, или огнище, трябва да се развалят – нечисти са и нечисти да ви бъдат.

36 Само извор или кладенец, където има събрана вода, ще бъде чист; но каквото се допре до мършата им, ще бъде нечисто.

37 Но ако от мършата им падне върху някое семе за сеене, което ще се посе, то е чисто.

38 Но ако са полели семето с вода и от мършата им падне на него, тогава да ви бъде нечисто.

39 Ако умре някое животно от добитъка, който можете да ядете, който се допре до мършата му, ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 24

40 И който яде от мършата му¹, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта; и който вдигне мършата му, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта².

(1) Вжк. 14:21; Езек. 4:14; (2) ст. 24

41 Всичко пълзящо, което пълзи по земята, е отвратително – да не се яде.

42 Всичко, което се влачи по корема си, и всичко, което ходи на четири крака, и всичко, което има много крака, всички пълзящи, които пълзят по земята, да не ги ядете, защото са отвратителни.

43 Да не се омърсявате с никакви

пълящи животни и да се оскверняват с тях, и да бъдете нечисти чрез тях.

44 Защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог¹. И така, осветете се и бъдете свети, понеже Аз съм свят²! И не се осквернявайте с никакво пълящо животно, което пъззи по земята.

(1) гл. 18:2,30; 19:3,10; Чис. 15:40,41;

(2) гл. 19:2; 20:7,26; Исх. 19:6; 22:31; Ис. Нав. 24:19;

1 Царе 2:2; 1 Сол. 4:3,7; 1 Петр. 1:15,16

45 Защото Аз съм ГОСПОД, който ви изведох от египетската земя, за да ви бъде Бог¹. И така, бъдете свети, защото Аз съм свят!

(1) гл. 19:36; Исх. 20:2

46 Това е законът за добитъка, за птиците, за всяко живо същество, което се движи във водите, и за всяко живо същество, което пъззи по земята,

47 за да правите разлика между чистото и нечистото¹ и между животните, които могат да се ядат, и животните, които не могат да се ядат.

(1) гл. 10:10; Бит. 7:2

12 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и кажи: Ако жена забременее и роди мъжко *дете*, ще бъде нечиста седем дни; както в дните, когато е отделена поради *месечното* си неразположение, ще бъде нечиста¹.

(1) гл. 5:3; 15:19

3 А на осмия ден да се обреже плътта на краекожиято му¹.

(1) Бит. 17:12; Ин. 7:22; Деян. 15:1; Фил. 3:5

4 Но тя да остане тридесет и три дни за очистването си от кръвта си; да не се допира до никаква свята вещь и да не идва при светилището, докато се изпълнят дните на очистването ѝ¹.

(1) Лк. 2:22

5 А ако роди женско *дете*, ще бъде нечиста две седмици, както когато е отделена, и да остане шестдесет и шест дни за очистването си от кръвта си.

6 А когато се изпълнят дните на очистването ѝ за син или за дъщеря, да до-

несе при свещеника едногодишно агне за всеизгаряне и гълъбче или гургулица за жертва за грях при входа на шатъра за срещане.

7 И той да го принесе пред ГОСПОДА и да направи умилоствение за нея, и тя ще бъде чиста от течението на кръвта си. Това е законът за онази, която ражда мъжко или женско *дете*.

8 Но ако не ѝ стига ръка да *купи* и донесе агне¹, да донесе две гургулици или две гълъбчета², едното за всеизгаряне, а другото за жертва за грях³; и свещеникът да направи умилоствение за нея, и тя ще бъде чиста⁴.

(1) гл. 5:7,11; (2) гл. 1:14; (3) Лк. 2:24; (4) гл. 15:15

13 И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:

2 Когато човек има по кожата на тялото си отток или лишей, или светло петно и се обърне на рана от проказа върху кожата на тялото му, тогава да се заведе при свещеника Аарон или при един от свещениците¹, синовете му.

(1) Вткл. 24:8; Мт. 8:4

3 И свещеникът да прегледа раната върху кожата на тялото: ако космите на раната са побелели и раната изглежда по-дълбока от кожата на тялото му, това е рана от проказа. И свещеникът, като го прегледа, да го обяви за нечист¹.

(1) гл. 5:3

4 Но ако светлото петно върху кожата на тялото му е бяло и не изглежда да е по-дълбоко от кожата, и космите му не са побелели, тогава свещеникът да затвори за седем дни¹ *онзи*, който има раната.

(1) ст. 50; гл. 14:38; Чис. 12:14,15

5 И на седмия ден свещеникът да го прегледа, и ето, ако види, че раната е в застои и раната не се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го затвори за още седем дни.

6 И на седмия ден свещеникът пак да го прегледа, и ето, ако раната е захванала и раната не се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го обя-

ви за чист; това е лишей; *болният* да изпере дрехите си, и ще бъде чист¹.

(1) гл. 14:8

7 Но ако лишеят се разпростре много по кожата, след като той се е явил пред свещеника за очистването си, трябва да се яви пак при свещеника.

8 И ако свещеникът го прегледа, и ето, лишеят се е разпрострял по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е проказа.

9 Когато на човек се появи рана от проказа, да бъде заведен при свещеника.

10 И свещеникът да прегледа, и ето, ако има бял отток на кожата и космите са побелели, и в оттока има живо месо,

11 това е стара проказа по кожата на тялото му. Свещеникът да го обяви за нечист; да не го затваря, защото е нечист.

12 Но ако проказата се е разпростряла много по кожата и проказата е покрила цялата кожа на *болния* с раната, от главата до краката му, докдето могат да видят очите на свещеника,

13 свещеникът да прегледа, и ето, ако проказата е покрила цялото му тяло, да обяви *болния* с раната за чист; понеже тя е цялата побеляла, той е чист¹.

(1) Чис. 12:10

14 Но в деня, в който на него се появи живо месо, ще бъде нечист.

15 Свещеникът, като види живото месо, да го обяви за нечист; живото месо е нечисто; това е проказа.

16 Но ако живото месо се промени и пак побелее, да дойде при свещеника.

17 И свещеникът да го прегледа, и ето, ако раната е побеляла, тогава свещеникът да обяви *болния* с раната за чист; той е чист.

18 Ако по тялото на *някого*, на кожата му, има цирей, който оздравее,

19 и ако на мястото на цирея се появи бял отток, или светло бяло-червеникаво петно, да се покаже на свещеника.

20 И свещеникът да прегледа, и ето, ако изглежда да е по-дълбоко от кожата и космите му са побелели, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е рана от проказа, която е избухнала в цирея.

21 Но ако свещеникът я прегледа и ето, в нея няма бели косми и не е по-дълбока от кожата, и е завехнала, тогава свещеникът да го затвори за седем дни,

22 и ако се разпростира много по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е рана.

23 Но ако светлото петно остава на мястото си и не се е разпростряло, това е белегът от цирея; свещеникът да го обяви за чист.

24 Или ако на кожата на тялото на някого има *място*, изгорено от огън, и заздравялото на изгореното стане светло бяло-червеникаво или бяло петно,

25 тогава свещеникът да го прегледа, и ето, ако космите на светлото петно са побелели и то изглежда да е по-дълбоко от кожата, това е проказа, която е избухнала в изгореното. Свещеникът да го обяви за нечист; това е рана от проказа.

26 Но ако свещеникът го прегледа, и ето, няма бели косми в светлото петно и не е по-дълбоко от кожата, и е завехнало, тогава свещеникът да го затвори за седем дни.

27 И на седмия ден свещеникът да го прегледа; ако се е разпростряло много по кожата, свещеникът да го обяви за нечист; това е рана от проказа.

28 Но ако светлото петно остава на мястото си и не се е разпростряло по кожата, и е завехнало, това е отток от изгореното. Свещеникът да го обяви за чист, понеже е белег от изгореното.

29 Ако мъж или жена има рана на главата или на брадата,

30 свещеникът да прегледа раната, и ето, ако тя изглежда да е по-дълбока от кожата и в нея има тънки руси

косми, свещеникът да го обяви за нечист; това е кел, проказа на главата или на брадата.

31 Но ако свещеникът прегледа раната от кел, и ето, тя не изглежда да е по-дълбоко от кожата и по нея няма черни косми, тогава свещеникът да затвори за седем дни *болния* с раната от кел.

32 И на седмия ден свещеникът да прегледа раната, и ето, ако келът не се е разпрострял и в него няма руси косми, и келът не изглежда да е по-дълбоко от кожата,

33 нека се обръсне, но без да бръсне кела, и свещеникът да затвори *болния* с кела за още седем дни.

34 И на седмия ден свещеникът да прегледа кела, и ето, ако келът не се е разпрострял по кожата и не изглежда да е по-дълбоко от кожата, свещеникът да го обяви за чист; да изпере дрехите си, и ще бъде чист.

35 Но ако след очистването му келът се разпростре много по кожата,

36 тогава свещеникът да го прегледа, и ето, ако келът се е разпрострял по кожата, свещеникът да не търси руси косми; *човекът* е нечист.

37 Но ако му се вижда, че келът е в застои, и по него са поникнали черни косми, келът е оздравял; *човекът* е чист и свещеникът да го обяви за чист.

38 Ако мъж или жена има по кожата на тялото си светли петна, бели светли петна,

39 свещеникът да прегледа, и ето, ако светлите петна по кожата на тялото им са безлезнави, по кожата е избухнал лишей; *човекът* е чист.

40 Ако на някого е окапала косата от главата, той е плешив; чист е.

41 Ако му е окапала косата от главата към лицето, той е полуплешив; чист е.

42 Но ако на плешивото или полуплешивото място има бяло-червеникава рана, това е проказа, която е избух-

нала на плешивото или полуплешивото му място.

43 Свещеникът да го прегледа, и ето, ако оттоък на раната на плешивото или полуплешивото му място е бяло-червеникав, подобен на вида на проказата по кожата на тялото,

44 той е прокажен човек; нечист е. Свещеникът да го обяви за съвсем нечист; раната му е на главата му.

45 А прокаженият, който има раната – дрехите му да се раздерат и главата му да бъде непокрита, и да покрие брадата си¹, и да вика: Нечист! Нечист!²

(1) Мис. 3:7; (2) Псал. 4:15

46 През цялото време, докато раната е на него, ще бъде нечист. Нечист е, да живее сам; жилището му да бъде вън от стана¹.

(1) Чис. 5:2; 4 Царе 7:3; 15:5; Лк. 17:12

47 Ако на *някоя* дреха има зараза от проказа, във вълнена дреха или в ленена дреха,

48 или на основата, или на вътъка, ленен или вълнен, или на кожа, или на каквото и да било кожено изделие,

49 и ако заразата е зеленикава или червеникава на дрехата или на кожата, или на основата, или на вътъка, или на каквато и да било кожена вещ, това е зараза от проказа и трябва да се покаже на свещеника.

50 И свещеникът да прегледа заразата и да затвори за седем дни¹ *вещта* със заразата.

(1) ст. 4

51 И на седмия ден да прегледа заразата и ако заразата се е разпростряла по дрехата или по основата или по вътъка, или по кожата, за каквото и изделие да е употребена кожата, заразата е лоша проказа; това е нечисто¹.

(1) Псал. 14:44

52 Дрехата или основата, или вътъкът, вълнена *дреха* или ленена, или каквато и да е кожена вещ, на която е заразата, да се изгори. Лоша проказа е, с огън да се изгори.

53 Но ако свещеникът прегледа, и ето, заразата не се е разпростряла по дре-

хата, или по основата, или по вътъка, или по каквато и да е кожена вещь,

54 свещеникът да заповяда да изперат онова, по което е заразата, и да го затвори за още седем дни.

55 И свещеникът да прегледа заразата след изпирането; ако заразата не е променила вида си и заразата не се е разпростряла, *вещта* е нечиста; да я изгориш с огън. Това е дълбока проказа, била тя от вътрешната страна, или от външната.

56 Но ако свещеникът прегледа, и ето, заразата е избледняла след изпирането, да я отдере от дрехата или от кожата, или от основата, или от вътъка.

57 Но ако още се вижда на дрехата или на основата, или на вътъка, или на каквато и да било кожена вещь, *проказа* е избухнала; да изгориш с огън онова, на което е заразата.

58 И ако заразата се заличи от дрехата или от основата, или от вътъка, или от каквато и да било кожена вещь, която изпереш, тогава да се изпере още веднъж, и ще бъде чиста.

59 Това е законът за заразата от проказа на вълнена или ленена дреха, или на основа или на вътък, или на каквато и да било кожена вещь, според който да се обявява за чиста или нечиста¹.

(1) гл. 14:57

14 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Това ще бъде законът за прокажения в деня, когато се очиства: да се заведе при свещеника¹; (1) Мт. 8:4; Мк. 1:44

3 и свещеникът да излезе вън от стана. И свещеникът да прегледа, и ето, ако прокаженият е оздравял от раната на проказата,

4 тогава свещеникът да заповяда да вземат за този, който се очиства, две живи чисти птичета, кедрово дърво, червена *вълна* и исоп¹.

(1) Чис. 19:6; Евр. 9:19

5 И свещеникът да заповяда да за-

колят едното птиче в пръстен съд над изворна вода¹.

(1) ст. 50

6 После да вземе живото птиче и кедровото дърво, и червената *вълна*, и исопа и да натопи тях и живото птиче в кръвта на закланото над изворната вода птиче;

7 и да поръси седем пъти¹ този, който се очиства от проказата, и да го обяви за чист²; а живото птиче да пусне на полето³.

(1) гл. 4:6; (2) Чис. 19:19; (3) гл. 16:22

8 Тогава този, който се очиства, да изпере дрехите си, да обръсне цялата си коса и да се изкъпе във вода, и ще бъде чист¹. След това да дойде в стана, но да живее вън от шатрата си седем дни.

(1) гл. 13:6

9 И на седмия ден да обръсне цялата си коса, на главата си, брадата си и веждите си, да обръсне всичките си косми и да изпере дрехите си, и да изкъпе тялото си във вода, и ще бъде чист¹.

(1) Чис. 8:7

10 А на осмия ден да вземе две мъжки агнета без недостатък, едно едногодишно женско агне без недостатък¹ и три десети *от ефа* пшенично брашно, омесено с *маслинено* масло², за хлебен принос и един лог *маслинено* масло.

(1) гл. 1:3,10; (2) гл. 2:1

11 И свещеникът, който го очиства, да представи онзи, който се очиства, и тези неща пред ГОСПОДА на входа на шатъра за срещане.

12 И свещеникът да вземе едното мъжко агне и да го принесе в жертва за вина¹ с лог *маслинено* масло, и да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА².

(1) гл. 5:15; (2) гл. 8:27

13 И да заколи агнето на мястото, където колят жертвата за грях и всеизгарянето, на свято място¹, защото жертвата за вина, както жертвата за грях, принадлежи на свещеника²; тя е пресвята³.

(1) гл. 7:2; (2) гл. 2:3,10; (3) гл. 21:22

14 И свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина и свещеникът да я сложи на края на дясното ухо на онзи, който се очиства, на палеца на

дясната му ръка и на палеца на десния му крак¹.

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

15 След това свещеникът да вземе от лога *маслинено* масло и да го излее в дланта на лявата си ръка,

16 и свещеникът да натопи десния си пръст в маслото, което е в лявата му длан, и да поръси седем пъти с пръста си от маслото пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 8:11

17 И от останалото масло, което е в дланта му, свещеникът да сложи на края на дясното ухо на този, който се очиства, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак¹, върху кръвта на жертвата за вина.

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

18 А останалото масло, което е в дланта на свещеника, да сложи на главата на този, който се очиства; и свещеникът да направи умилоствие за него пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 4:20

19 И свещеникът да принесе жертвата за грях и да направи умилоствие за този, който се очиства от нечистотата си. И после да заколи всеизгарянето;

20 и свещеникът да принесе всеизгарянето и хлебния принос на олтара. Така свещеникът да направи умилоствие за него, и той ще бъде чист.

21 Но ако *този, който се очиства, е беден* и не му стига ръка¹, нека вземе едно мъжко агне за жертва за вина, за подвижане, за да се извърши умилоствие за него, и една десета *от ефа* пшенично брашно, омесено с *маслинено* масло, за хлебен принос и един лог *маслинено* масло,

(1) гл. 5:7,11

22 и две гургулици или две гълъбчета, за които му стига ръка; едното да бъде жертва за грях, а другото – всеизгаряне.

23 И на осмия ден от очишването си да ги донесе при свещеника на входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 15:14

24 И свещеникът да вземе агнето на жертвата за вина и лога *маслинено* масло и свещеникът да ги подвижи за

движим принос пред ГОСПОДА.

25 Да заколи и агнето на жертвата за вина и свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина и да я сложи на края на дясното ухо на този, който се очиства, и на палеца на дясната му ръка, и на палеца на десния му крак¹.

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

26 И свещеникът да излее от *маслиненото* масло в дланта на лявата си ръка;

27 и от маслото, което е в лявата му ръка, свещеникът да поръси с десния си пръст седем пъти пред ГОСПОДА.

28 И свещеникът да сложи от маслото, което е в дланта му, на края на дясното ухо на този, който се очиства, и на палеца на дясната му ръка, и на палеца на десния му крак¹, на мястото, където е кръвта на жертвата за вина.

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

29 А останалото от маслото, което е в дланта на свещеника, да сложи на главата на този, който се очиства, за да извърши умилоствие за него пред ГОСПОДА.

30 После да принесе едната от гургулиците или от гълъбчетата, от онова, за което му стига ръка;

31 това, за което му стига ръка: едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне, заедно с хлебния принос. Така свещеникът да направи умилоствие пред ГОСПОДА за онзи, който се очиства.

32 Това е законът за онзи, който има рана от проказа и не му стига ръка *за предписаното* за очишването му.

33 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

34 Когато влезете в ханаанската земя, която Аз ви давам за притежание¹, и сложа зараза от проказа в някоя къща в земята на владението ви,

(1) гл. 20:24; Бил. 17:8; Виж. 32:49

35 тогава онзи, чиято е къщата, да дойде и да заяви на свещеника, като каже: Вижда ми се като зараза в къщата.

36 И свещеникът да заповяда да изпразнят къщата, преди свещеникът да влезе да прегледа заразата, за да не стане нечисто всичко, което е в къщата; и след това свещеникът да влезе да прегледа къщата.

37 Като разгледа заразата, ето, ако заразата е по стените на къщата, зеленикави или червеникави трапчинки, които изглеждат да са по-дълбоки от повърхността на стената,

38 тогава свещеникът да излезе от къщата до вратата ѝ и да затвори къщата за седем дни¹.

(1) гл. 13:4,50

39 А на седмия ден свещеникът да се върне и да прегледа, и ето, ако заразата се е разпростряла по стените на къщата,

40 тогава свещеникът да заповяда да извадят камъните, на които е заразата, и да ги хвърлят вън от града на нечисто място.

41 И да накара да остържат къщата навсякъде отвътре и да изхвърлят остърганата глина вън от града на нечисто място.

42 И да вземат други камъни, които да вградят вместо онези камъни, и да вземат друга глина и да измажат къщата.

43 Но ако заразата пак дойде и се появи в къщата, след като извадят камъните и остържат къщата и я измажат,

44 тогава свещеникът да дойде и да прегледа, и ето, ако заразата се е разпростряла в къщата, това е лоша проказа в къщата; тя е нечиста¹.

(1) гл. 13:51

45 Да съборят къщата, камъните ѝ, дърветата ѝ и цялата пръст на къщата и да ги изнесат вън от града на нечисто място.

46 И който влезе в къщата през цялото време, когато е затворена, ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) гл. 11:24,25

47 А който спи в къщата, да изпере дрехите си и който яде в къщата, да изпере дрехите си.

48 Но ако свещеникът влезе и пре-

гледа, и ето, заразата не се е разпростряла в къщата след измазването ѝ, тогава свещеникът да обяви къщата за чиста, защото заразата е преминала.

49 А за очистването на къщата да вземе две птичета и кедрово дърво, и червена вълна, и исоп.

50 И да заколи едното птиче в пръстен съд над изворна вода¹.

(1) ст. 4-6

51 И да вземе кедровото дърво и исopa, и червената вълна, и живото птиче и да ги натопи в кръвта на закланото птиче и в изворната вода, и да поръси къщата седем пъти.

52 И да очисти къщата с кръвта на птичето, с изворната вода, с живото птиче, с кедровото дърво, с исopa и с червената вълна.

53 А живото птиче да пусне вън от града на полето. Така да направи умилоствение за къщата, и тя ще бъде чиста.

54 Това е законът за всяка рана от проказа и от кел¹,

(1) гл. 13:3-46

55 и за проказа на дреха¹ и на къща²,

(1) гл. 13:47-58; (2) ст. 34-53

56 и за отток, за краста¹ и за светли петна¹,

(1) гл. 13:3-46

57 за да учи, кога нещо да се обявява за нечисто и кога – за чисто¹. Това е законът за проказата.

(1) гл. 10:10; 13:59

15 И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:

2 Говорете на израилевите синове и им кажете: Ако някой мъж има течение от тялото си, той е нечист поради течението си¹.

(1) гл. 5:3; 22:4; Чис. 5:2; 2 Царе 3:29

3 Нечистотата му в течението му е тази: течението му или изтича от тялото му, или се задържа в тялото му; това е нечистотата му.

4 Всяка постелка, на която легне този, който има течението, ще бъде нечиста и всяко нещо, на което седне, ще бъде нечисто.

5 И който се допре до постелката му,

да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) гл. 11:24,25; Чис. 19:22

6 И който седне на нещо, на което е седял онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.

7 И който се допре до тялото на онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

8 Ако онзи, който има течението, плюе върху чист, той да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

9 И всяко седло, на което седне онзи, който има течението, ще бъде нечисто.

10 И който се допре до каквото и да било нещо, което е било под него, ще бъде нечист до вечерта и който вдигне това нещо, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

11 И всеки, до когото се допре онзи, който има течението, без да е измил ръцете си с вода, той да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

12 И пръстеният съд, до който се допре онзи, който има течението, да се строши, а всеки дървен съд да се измие с вода¹.

(1) гл. 6:28

13 А когато онзи, който има течение, се очисти от течението си, да си изброи за очистването си седем дни и да изпере дрехите си, и да изкъпе тялото си в изворна вода, и ще бъде чист.

14 И на осмия ден да си вземе две гургулици или две гълъбчета и да дойде пред ГОСПОДА на входа на шатъра за срещане, и да ги даде на свещеника¹.

(1) гл. 14:22,23

15 И свещеникът да ги принесе – едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне; така свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА заради течението му¹.

(1) гл. 12:7,8

16 Ако на някой мъж се случи изливане на сперма, да изкъпе цялото си тяло във вода и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) гл. 22:4; Вжк. 23:10,11

17 Всяка дреха и всяка кожа, на която се намира сперма, да се изпере във вода и ще бъде нечиста до вечерта.

18 И жена, при която е лежал мъж, на когото се е случило изливане на сперма, и тя, и той да се изкъпят във вода и да бъдат нечисти до вечерта¹.

(1) Изх. 19:15; Евр. 9:10

19 И ако жена има течение и течението от тялото ѝ е кръв, да бъде отделена седем дни¹. И всеки, който се допре до нея, ще бъде нечист до вечерта.

(1) гл. 12:2; Езек. 36:17

20 Всяко нещо, на което е лежала по време на отделянето си, ще бъде нечисто и всяко нещо, на което е седяла, ще бъде нечисто.

21 И всеки, който се допре до постелката ѝ, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

22 И всеки, който се допре до нещо, на което е седяла, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

23 И ако върху постелката или върху това, на което е седяла, има нещо и той се допре до това нещо, ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 5

24 А ако някой мъж легне с нея и кръвотечението ѝ дойде на него, ще бъде нечист седем дни. И всяка постелка, на която той легне, ще бъде нечиста.

25 Ако някоя жена има кръвотечение много дни, не във времето на отделянето си, или ако има течение за по-дълго от времето на отделянето си¹, през всичките дни на течението на нечистотата си тя ще бъде както през дните на отделянето си; тя е нечиста.

(1) Мт. 9:20; Мк. 5:25

26 Всяка постелка, на която лежи през цялото време на течението си, ще бъде както постелката на отделянето ѝ; и всяко нещо, на което седне, ще

бъде нечисто, както в нечистотата на отделянето ѝ.

27 Всеки, който се допре до тези неща, ще бъде нечист; да изпере дрехите си и се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта¹. (1) ст. 5

28 Но ако се очисти от течението си, да изброи седем дни и след тях ще бъде чиста.

29 А на осмия ден да си вземе две гургулици или две гълъбчета и да ги донесе при свещеника до входа на шатъра за срещане.

30 И свещеникът да принесе едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне. Така свещеникът да направи умилостивение за нея пред ГОСПОДА заради течението на нечистотата ѝ.

31 Така да отделите израилевите синове от нечистотата им, за да не умрат в нечистотата си, като оскверняват скинията Ми, която е сред тях¹. (1) Чис. 5:3; 19:13,20; 1 Кор. 5:13

32 Това е законът за онзи, който има течение, и за онзи, на когото се случи излизане на сперма и стане нечист от него,

33 и за онази, която е неразположена в отделянето си, и за онзи, който има течение, бил той мъж или жена, и за онзи, който легне с нечиста.

16 И ГОСПОД говори на Мойсей след смъртта на двамата сина на Аарон, когато пристъпиха с чужд огън пред ГОСПОДА и умряха¹. (1) гл. 10:1,2

2 ГОСПОД каза на Мойсей: Кажу ми брат си Аарон да не влиза по всяко време¹ в светилището, което е зад завесата², пред умилостивилището³, което е върху ковчега, за да не умре; защото аз ще се явявам в облака върху умилостивилището. (1) ст. 34; (2) Чис. 18:7; (3) Изх. 25:22

3 Ето как да влиза Аарон в светилището: с млад юнец¹ в жертва за грях и овен за всеизгаряне². (1) гл. 4:3,13,14; (2) гл. 1:10; 9:2

4 Да се облече в свят ленен хитон, да има ленини гащи на тялото си, да се опаше с ленен пояс и да носи ленена митра на главата си; това са свети одежди¹. Да изкъпе тялото си във вода² и да се облече с тях. (1) гл. 6:10; Езек. 44:17; (2) гл. 8:6

5 И да вземе от обществото на израилевите синове два козела в жертва за грях¹ и един овен за всеизгаряне². (1) гл. 4:3,13,14; (2) гл. 1:10; 9:2

6 И Аарон да приведе юнеца на жертвата за грях, която е за него, и да направи умилостивение за себе си и за дома си¹. (1) гл. 9:7; Евр. 5:3

7 Да вземе и двата козела и да ги представи пред ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане.

8 И Аарон да хвърли жребий за двата козела – един жребий за ГОСПОДА и един жребий за освобождение¹. (1) Пр. 16:33

9 И Аарон да приведе козела, на който е паднал жребият за ГОСПОДА, и да го принесе в жертва за грях.

10 А козела, на който е паднал жребият за освобождение, да се представи жив пред ГОСПОДА, за да се извърши с него умилостивение и да го изпрати за освобождение в пустинята.

11 После Аарон да приведе юнеца на жертвата за грях, която е за него, и да направи умилостивение за себе си и за дома си, като заколи юнеца на жертвата за грях, който е за него¹. (1) гл. 9:7; Евр. 5:3

12 След това да вземе кадилица, пълна с разгорени въглени от олтара¹, която е пред ГОСПОДА, и двете си шепи пълни със ситно счукан благоуханен тамян² и да го внесе зад завесата³. (1) Откр. 8:5; (2) Изх. 30:34,35; (3) Евр. 6:19

13 И да сложи тамяна на огъня пред ГОСПОДА, за да покрие облакът от тамяна умилостивилището, което е върху свидетелството¹, за да не умре. (1) Изх. 25:21; Евр. 9:4,5

14 И да вземе от кръвта на юнеца и с пръста си да поръси отпред умилостивилището към изток; и пред умилос-

тивилището да поръси от кръвта седем пъти с пръста си¹.

(1) гл. 4:5,6; Римл. 3:25; Евр. 9:12

15 И да заколи козела на жертвата за грях, която е за народа, и да внесе кръвта му зад завесата, и да направи с кръвта му, както направи с кръвта на юнеца, като поръси с нея над умилостивилището и пред умилостивилището.

16 И да направи умилостивение¹ за светилището² заради нечистотите на израилевите синове и заради престъпленията им във всичките им грехове. Също така да направи и за шатъра за срещане, който стои помежду им сред нечистотите им.

(1) Чис. 16:46; 28:15,30; (2) Езек. 45:18

17 И никой да не се намира в шатъра за срещане, когато той влиза, за да извърши умилостивение в светилището, докато излезе. Така да направи умилостивение за себе си, за дома си и за цялото събрание на Израил.

18 После да излезе при олтара, който е пред ГОСПОДА, и да направи умилостивение за него¹. Да вземе от кръвта на юнеца и от кръвта на козела и да я сложи наоколо по роговете на олтара,

(1) Изх. 30:10

19 и седем пъти да поръси върху него с пръста си от кръвта, и да го очисти и да го освети от нечистотите на израилевите синове¹.

(1) 1 Лев. 6:49; Евр. 9:22

20 А когато завърши умилостивението за светилището, за шатъра за срещане и за олтара, да приведе живия козел.

21 И Аарон да положи двете си ръце на главата на живия козел и да изповяда над него всичките беззакония на израилевите синове и всичките им престъпления във всичките им грехове¹, и да ги възложи на главата на козела. И да го изпрати в пустинята чрез определен човек,

(1) гл. 5:5

22 за да понесе козелът на себе си всичките им беззакония в пуста земя; и да го прогони в пустинята¹.

(1) гл. 14:7

23 И Аарон да влезе в шатъра за сре-

щане, да съблече ленените одежди, в които се е облякъл, когато е влязъл в светилището, и да ги остави там.

24 И да изкъпе тялото си във вода на свято място и да облече одеждите си¹. И да излезе и да принесе своето всеизгаряне и всеизгарянето на народа, и да направи умилостивение за себе си и за народа².

(1) Езек. 42:14; (2) гл. 9:7

25 А тлъстината на жертвата за грях да изгори на олтара¹.

(1) гл. 3:3,4

26 А онзи, който откара козела за освобождение, да изпере дрехите си и да изкъпе тялото си във вода, и след това да влезе в стана¹.

(1) гл. 11:24,25

27 А юнеца на жертвата за грях и козела на жертвата за грях, чиято кръв е била внесена, за да се извърши умилостивение в светилището, да се изнесат въвн от стана и кожата им, месото им и изпражненията им да се изгорят в огън¹.

(1) гл. 4:11,12,21

28 А онзи, който ги изгори, да изпере дрехите си и да изкъпе тялото си с вода, и след това да влезе в стана¹.

(1) гл. 11:24,25

29 Това да ви бъде вечна наредба: в седмия месец, на десетия ден от месеца да смирите душите си и да не вършите никаква работа¹ – нито местен жител, нито пришълец, който пребивава между вас –

(1) гл. 23:27; Чис. 29:7

30 защото в този ден ще се направи умилостивение за вас, за да се очистите от всичките си грехове и да сте чисти пред ГОСПОДА¹.

(1) Ер. 33:8; Езек. 36:25; Тит 2:14

31 Това да ви бъде събота за почивка и да смирите душите си¹; това е вечна наредба.

(1) гл. 23:32; Ис. 58:3

32 Онзи свещеник, който бъде помазан и посветен да свещенодейства вместо баща си, да направи умилостивението. Да се облече в ленените одежди, светите одежди¹,

(1) Изх. 29:29,30

33 и да направи умилостивение за свято то светилище; и за шатъра за срещане и за олтара да направи умилостивение¹; и за свещениците и за це-

лия народ на обществото да направи умилоствие. (1) гл. 23:28

34 Това ще ви бъде за вечна наредба¹, веднъж в годината² да правите умилоствие за израилевите синове заради всичките им грехове. И Аарон направи, както ГОСПОД заповяда на Мойсей³.

(1) Изх. 27:21; (2) ст. 2; Евр. 10:3; (3) гл. 24:23; Изх. 39:43

17 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на Аарон и на синовете му, и на всички израилеви синове и им кажи: Това е словото, което ГОСПОД заповяда и каза:

3 Всеки човек от израилевия дом, който заколи говеда или овца, или коза в стана, или който заколи вън от стана¹,

(1) Втжк. 12:13,14

4 без да го е привел при входа на шатъра за срещане, за да го принесе като принос на ГОСПОДА пред ГОСПОДНАТА скиния¹, той ще се счете виновен за кръв²; кръв е пролял. Този човек да се изтреби изсред народа си³,

(1) гл. 3:2; Втжк. 12:5,11; (2) Втжк. 21:8; (3) Изх. 30:33,38

5 за да довеждат израилевите синове жертвите, които колят на полето¹, и да ги принасят на ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане, при свещеника, и да ги колят за примирителни жертви² на ГОСПОДА.

(1) 3 Царе 3:2; Езек. 20:28; (2) гл. 3:1

6 И свещеникът да поръси с кръвта ГОСПОДНИЯ олтар при входа на шатъра за срещане и да изгори тлъстината за благоухание на умилоствие на ГОСПОДА¹.

(1) Езек. 44:15

7 Да не принасят вече жертвите си на демоните^{*1}, след които блудстват². Това да им бъде вечна наредба във всичките им поколения³. *букв.: косматите;

(1) Втжк. 32:17; 2 Лев. 11:15; Пс. 106:37; 1 Кор. 10:20;

(2) гл. 20:5; Изх. 22:20; (3) Изх. 27:21

8 И им кажи: Всеки човек от израилевия дом или от пришълците, които пребивават между тях, който принесе всеизгаряне или жертва,

9 без да я приведе при входа на шатъра за срещане, за да я принесе на ГОСПОДА, този човек да се изтреби от народа си¹.

(1) Изх. 30:33,38

10 И всеки от израилевия дом или от пришълците, които пребивават между тях, който яде каквато и да е кръв¹ – против онзи човек, който яде кръвта, ще насоча лицето Си² и ще го изтребя изсред народа му³.

(1) гл. 3:17; (2) гл. 26:17; (3) Изх. 30:33,38

11 Защото животът на плътта е в кръвта¹ и аз ви я дадох на олтара, за да правите умилоствие за душите си; защото кръвта е, която прави умилоствие заради живота².

(1) Втжк. 12:23; (2) гл. 4:25,26; Евр. 9:22

12 Затова казах на израилевите синове: Нито един човек от вас да не яде кръв и пришълецът, който пребивава между вас, да не яде кръв.

13 И ако някой от израилевите синове или от пришълците, които пребивават между тях, отиде на лов и улови животно или птица, които могат да се ядат, да излее кръвта ѝ и да я покрие с пръст¹.

(1) Езек. 24:7

14 Защото животът на всяка плът е кръвта ѝ – тя е животът ѝ. Затова казах на израилевите синове: Да не ядете кръвта на никоя плът¹, защото животът на всяка плът е кръвта ѝ; всеки, който я яде, да се изтреби².

(1) гл. 3:17; (2) Изх. 30:33,38

15 И всеки човек, който яде мърша или разкъсано от звяръ¹, бил той местен жител или пришълец, нека изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта²; след това ще бъде чист.

(1) Изх. 22:31; (2) гл. 11:25

16 А ако не ги изпере и не изкъпе тялото си, тогава ще носи беззаконие то си¹.

(1) Чис. 19:20

18 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог¹.

(1) ст. 30; гл. 11:44; Езек. 20:5,7

3 Да не правите, както правят в египетската земя, където сте живели, и да не правите, както правят в ханаанската земя, в която ви завеждам, и да не ходите по техните наредби¹. (1) гл. 20:23; Изх. 23:24; Втжк. 12:30; 29:18; Ер. 10:2,3; Еф. 4:17

4 Моите закони да изпълнявате и Моите наредби да пазите и да ходите в тях¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) гл. 19:19; Езек. 20:19

5 Затова да пазите наредбите Ми и законите Ми, чрез които човекът, ако ги изпълнява, ще живее¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) Втжк. 4:1; 30:6,20;

Неем. 9:29; Езек. 20:11; Мт. 19:17; Рим. 10:5; Гал. 3:12 ст. 6-30; гл. 20:11-23

6 Никой мъж да не приближи при някоя своя кръвна роднина, за да открие голотата ѝ. Аз съм ГОСПОД.

7 Голотата на баща си¹ и голотата на майка си да не откриваш; тя ти е майка, да не откриваш голотата ѝ.

(1) Бит. 19:32; Езек. 22:10

8 Голотата на бащината си жена да не откриваш; тя е голотата на баща ти¹.

(1) Бит. 35:22; Втжк. 22:30; 1 Кор. 5:1

9 Голотата на сестра си – бащината си дъщеря или майчината си дъщеря, родена у дома или родена вън – да не откриваш голотата ѝ¹.

(1) Втжк. 27:22; 2 Царе 13:12

10 Голотата на дъщерята на сина си или на дъщерята на дъщеря си – да не откриваш голотата им, защото това е твоята голота.

11 Голотата на дъщерята на бащината си жена, родена от баща ти – тя ти е сестра – да не откриваш голотата ѝ.

12 Голотата на бащината си сестра да не откриваш; тя е кръвна роднина на баща ти.

13 Голотата на майчината си сестра да не откриваш, защото тя е кръвна роднина на майка ти.

14 Голотата на бащиния си брат да не откриваш, до жена му да не се доближиш; тя ти е леля.

15 Голотата на снаха си¹ да не откриваш; тя е жена на сина ти; да не откриваш голотата ѝ. (1) Бит. 38:18; Езек. 22:11

16 Голотата на братовата си жена¹ да не откриваш; тя е голотата на брат ти.

(1) Мт. 14:3,4

17 Голотата на жена и на дъщеря ѝ да не откриваш и да не вземеш дъщерята на сина ѝ или дъщерята на дъщеря ѝ, за да откриеш голотата ѝ; те са нейни кръвни роднини; това е срамота¹.

(1) Втжк. 27:23

18 И да не вземеш жена заедно със сестра ѝ, че да ѝ стане съперница, като откриеш голотата ѝ до нея, докато е жива.

19 Да не се доближиш до жена, когато е отделена поради нечистотата си, за да откриеш голотата ѝ.

20 И да нямаш полово сношение с жената на ближния си и да се оскверниш с нея¹.

(1) Пр. 6:29; Езек. 18:6; Ер. 13:4

21 Да не даваш от потомството си, за да преминат през огъня на Молох¹, и да не оскверниш Името на своя Бог². Аз съм ГОСПОД.

(1) Втжк. 12:31; 4 Царе 16:3; Пс. 106:37; Ер. 7:31; (2) гл. 20:3; 21:6; 22:2; 24:15; Ам. 2:7

22 С мъжки пол да не легнеш като с жена – това е гнусота¹.

(1) Бит. 19:5

23 И с никакво животно да не легнеш и да се оскверниш с него, нито жена да застане пред животно, за да се съвкупи с него – това е мръсотия¹.

(1) Изх. 22:19

24 Не се осквернявайте с нито едно от тези неща, защото с всички тях се оскверниха народите, които Аз изпъждам отпред вас¹.

(1) Втжк. 9:4,5; 2 Лев. 33:2

25 И земята се оскверни¹ и Аз въздавам върху нея беззаконието ѝ², и земята избъва жителите си.

(1) Чис. 35:34; Езд. 9:11; Пс. 106:38; Ер. 2:7; Езек. 36:17; (2) Ер. 5:9,29

26 Но вие пазете наредбите Ми и законите Ми и не правете нито една от тези гнусотии, нито местен жител, нито пришълец, който пребивава между вас –

27 защото всички тези гнусотии вършеха хората на тази земя, които бяха преди вас, и земята се оскверни –

28 за да не избъва земята и вас, когато я осквернявате, както избъва

народа, който беше преди вас.

29 Защото всеки, който върши някоя от тези гнусотии, хората, които ги вършат, ще се изтребят отсред народа си¹.

(1) Изх. 30:33,38; Мал. 2:12

30 И така, пазете заповедите Ми и не вършете никой от тези гнусни обичаи, които са се вършили преди вас¹, и не се осквернявайте с тях. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог².

(1) Втжк. 12:30,31; Съд. 20:6; 3 Царе 14:24; 21:26; Езд. 9:1; (2) ст. 2

19 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на цялото общество израилеви синове и им кажи: Бъдете свети, защото Аз, ГОСПОД, вашият Бог, съм свят¹.

(1) гл. 11:44; Изх. 19:6

3 Да се боите всеки от майка си и от баща си¹ и да пазите съботите Ми². Аз съм ГОСПОД, вашият Бог³.

(1) Изх. 20:12; Мал. 1:6; Евр. 12:9; (2) ст. 30; Изх. 20:8-11; Неем. 9:14; Ис. 58:13; (3) ст. 25,34; гл. 11:44

4 Да не се обръщате към идолите¹ и да не си правите изляни богове². Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) гл. 26:1; Изх. 34:17; Втжк. 7:25; 3 Царе 14:9; 2 Лек. 28:2; 1 Кор. 10:14; (2) Изх. 20:4; Втжк. 4:16,23,25

5 Когато принесете примирителна жертва на ГОСПОДА, да я принесете за благоволение за себе си¹.

(1) гл. 3:6

6 Да се яде на същия ден, когато я принесете, и на следващия; а ако остане нещо до третия ден, да се изгори с огън¹.

(1) гл. 7:17; Изх. 12:10

7 И ако някой яде от нея на третия ден, тя е гнусна – няма да бъде за благоволение.

8 И всеки, който я яде, ще носи беззаконието си, защото е осквернил ГОСПОДНАТА светиня. Този човек ще се изтреби отсред народа си¹.

(1) Изх. 30:33,38

9 Когато жънете жетвата на земята си, да не жънеш докрай краищата на нивата си и да не събираш падналите в жетвата си класове¹.

(1) гл. 23:22; Втжк. 24:19; Рут 2:15

10 Да не обираш повторно лозето си и да не събираш изпадалите в лозето

зърна; да ги оставиш на сиромаша и на чужденец¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог².

(1) гл. 23:22; Втжк. 24:21; (2) ст. 25,34; гл. 11:44

11 Да не крадете¹ и да не лъжете, и да не се мамите един друг².

(1) Изх. 20:15; (2) Пс. 101:7; Еф. 4:25; 1 Сол. 4:6

12 Да не се кълнете лъжливо в Моето Име¹ и да не оскверняваш Името на своя Бог². Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 6:3; Изх. 20:7; Ер. 5:2; Зах. 5:3; Мт. 5:33; (2) гл. 20:3; Ер. 34:16

13 Да не притесняваш ближния си¹ и да не го ограбваш²; заплатата на надничаря ти да не престои у теб през нощта до сутринта³.

(1) гл. 25:17; (2) Пр. 22:22; Ер. 22:13; Езек. 22:29; (3) Втжк. 24:14,15; Мт. 20:8; Яс. 5:4

14 Да не злословиш глухия и да не сложиш препънка пред слепия¹, а да се боиш от Бога си². Аз съм ГОСПОД.

(1) Втжк. 27:18; (2) ст. 32; гл. 25:17,36,43; Пс. 111:10; 1 Петр. 2:17

15 Да не вършите неправда в съд; да не покажеш пристрастие към сиромаша, нито да почетеш личността на големеца, а да съдиш ближния си в правда¹.

(1) ст. 35; Изх. 23:2,3,6; Йов 32:21; Яс. 2:1

16 Да не обикаляш между народа си като клеветник¹ и да не се надигнеш против кръвта на ближния си². Аз съм ГОСПОД.

(1) Пс. 15:3; 101:5; Пр. 10:18; Яс. 4:11; (2) Изх. 23:1; 1 Царе 24:10; Мт. 5:43,44

17 Да не мразиш брат си в сърцето си¹; да изобличиш смело ближния си², за да не се натовариш с грях заради него³.

(1) 1 Йн. 3:15; (2) Неем. 13:17; Мт. 18:15; 2 Сол. 3:15; (3) Пс. 141:5; 2 Царе 13:22

18 Да не отмъщаваш¹ и да не храниш злоба против синовете на народа си, а да обичаш ближния си както себе си². Аз съм ГОСПОД.

(1) Пр. 20:22; Римл. 12:19; (2) Мт. 5:43; Лк. 10:27; Яс. 2:8; Римл. 13:9; Гал. 5:14

19 Да пазите наредбите Ми¹. Да не кръстосваш добитъка си с друг вид добитък; да не сееш разнородни семена в нивата си и да не обличаш дреха, тъкана от разнородна прежда².

(1) ст. 37; гл. 18:4; 20:8,22; 22:31; 25:18; Втжк. 4:1,5; (2) Втжк. 22:9,11

20 Ако някой има полово сношение с жена, която е робиня, сгодена за мъж, и никак не е откупена, нито освободена

на, те да се накажат, но не със смърт, защото тя не е била свободна.

21 Той да приведе жертвата си за вина пред ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане – овен в жертва за вина.

22 И свещеникът да направи умилюстивение за него пред ГОСПОДА с овена на жертвата за вина за греха му, който е извършил; и ще му се прости грехът, който е извършил¹. (1) гл. 4:20

23 Когато влезете в земята и посадите от всякакъв вид плодно дърво, да имате плода му като необрязан; три години да ви бъде като необрязан – да не се яде.

24 А в четвъртата година целият му плод да бъде свят, за слава на ГОСПОДА.

25 И в петата година яжте плода му, за да ви се умножава реколтата му¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. (1) гл. 23:14

26 Да не ядете месо с кръвта¹. Да не си служите с гадания или с магьосничества². (1) гл. 3:17; (2) Втжк. 18:10,11; 4 Царе 17:17

27 Да не стрижете в кръг косата на главата си отстрани и да не разваляш краищата на брадата си¹.

(1) гл. 21:5; Ер. 9:25

28 Да не правите нарязвания по тялото си¹ заради мъртвец и да не чертаете белези по себе си. Аз съм ГОСПОД.

(1) Втжк. 14:1; Ер. 16:6

29 Да не оскверниш дъщеря си, като я направиш блудница, за да не изпадне земята в блудство и земята да се напълни с нечистота¹.

(1) Втжк. 23:17

30 Да пазите съботите Ми¹ и да почитате светилището Ми². Аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 3; (2) гл. 26:2; 2 Лев. 36:14

31 Да не се отнасяте към онези, които извикват мъртви, и към врачовете*¹; не ги посещавайте да се оскверняват чрез тях². Аз съм ГОСПОД, вашият Бог³.

* бужв.: знаещите, познаващите; сега: екстрасенсите, врачките; (1) Втжк. 18:10,11; 4 Царе 17:17;

(2) гл. 20:6,27; 1 Царе 28:3,7; (3) ст. 3,4,10,25

32 Пред белокосия да ставаш и старческото лице да почиташ¹, и от Бога си да се боиш. Аз съм ГОСПОД.

(1) Йов 32:4,6; 1 Петр. 5:5; 1 Тим. 5:1

33 Когато някой чужденец пребивава при теб в земята ви, да не го притеснявате¹.

(1) Изх. 22:21; Ер. 7:6

34 Чужденецът, който пребивава между вас, да ви бъде като местен жител при вас¹ и да го обичаш като себе си, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя². Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) Изх. 12:48,49; Езек. 47:22; (2) Втжк. 23:7; Рут 2:10

35 Да не извършите неправда в съд¹, в мярка, в теглилки, или в обем.

(1) ст. 15

36 Верни возни, верни теглилки, върна ефа и верен ин да имате¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя².

(1) Втжк. 25:13-15; 1 Лев. 23:29; Пр. 16:11; Езек. 45:10; (2) гл. 11:45

37 Да пазите всичките Ми наредби и всичките Ми закони, и да ги изпълнявате¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 19

20 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Да кажеш на израилевите синове: Който от израилевите синове или от чужденците, които пребивават в Израил, даде от потомството си на *огъня на Молох*¹, непременно да се умъртви; народът на земята да го убие с камъни².

(1) Втжк. 12:31; 3 Царе 11:7; Езек. 23:37; (2) ст. 27; гл. 24:14-16,23; Втжк. 13:10; 17:2-5; 21:21; 22:21,24

3 И аз ще насоча лицето Си против този човек и ще го изтребя изсред народа му¹, защото е дал от потомството си на *огъня на Молох* и е омърсил светилището Ми и е осквернил свящото Ми Име².

(1) Изх. 30:33,38; (2) гл. 18:21; 19:12; 21:6

4 И ако народът на земята по какъвто и да е начин закрие очите си пред този човек, когато дава от потомството си на *огъня на Молох*, и не го убие,

5 тогава аз ще насоча лицето Си против този човек и против рода му и ще изтребя изсред народа им¹ него и всички, които го последват в блудството, за да блудстват след Молох².

(1) Изх. 20:5; Ер. 44:11; (2) гл. 17:7

6 И човек, който се отнесе към онези,

които извикват мъртвите и към врачовете*, за да блудства след тях, Аз ще насоча лицето Си против онзи човек и ще го изтребя изсред народа му¹.

*сеза: екстрасенси, врачки
(1) ст. 27; гл. 19:31; Изх. 22:18; Вжк. 18:11

7 И така, осветете се и бъдете свети, защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог¹.

(1) гл. 11:44,45; Иис. Нав. 3:5

8 Да пазите наредбите Ми и да ги вършите¹. Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам².

(1) гл. 19:19,37; (2) ст. 26; гл. 21:8; 22:32; Изх. 31:13

9 Всеки, който прокълне баща си или майка си, непременно да се умъртви¹; баща си или майка си е прокъл – кръвта му да бъде върху него².

(1) Изх. 21:17; Пр. 30:11; Мк. 7:10; (2) Езек. 18:13

10 Ако някой прелюбодейства с жената на друг мъж, ако прелюбодейства с жената на близния си, непременно да се умъртвят и прелюбодейката¹.

(1) Изх. 20:14; Вжк. 22:22-24; 2 Царе 12:13; Йов 31:9-11; Йн. 8:4,5 ст. 11-23; гл. 18:6-30

11 Мъжът, който легне с жената на баща си, е открил бащината си голота; непременно да се умъртвят и двамата; кръвта им да бъде върху тях.

12 И ако някой мъж легне със снаха си, непременно да се умъртвят и двамата; мръсотия са извършили; кръвта им да бъде върху тях.

13 Ако някой мъж легне с мъжки пол, както се лежи с жена, и двамата са извършили гнусота; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.

14 Ако някой мъж вземе жена и майка ѝ, това е нечистота; и той, и те да се изгорят с огън¹, за да няма нечистота между вас.

(1) гл. 21:9

15 Ако някой мъж легне с животно, той непременно да се умъртви¹ и животното да убие.

(1) Вжк. 27:21

16 И ако жена се приближи до каквото и да е животно, за да се съвкупи с него, да убиеш и жената, и животното; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.

17 Ако някой мъж вземе сестра си – дъщеря на баща си или дъщеря на майка си – и види голотата ѝ, и тя види неговата голота, това е срамота, да се изтребят пред очите на синовете на народа си¹; голотата на сестра си е открил; ще носи беззаконието си.

(1) Изх. 30:33,38

18 И който легне с жена, която е неразположена, и открие голотата ѝ, той е открил течението ѝ и тя е открила течението на кръвта си; затова и двамата да се изтребят изсред народа си¹.

(1) Изх. 30:33,38

19 И голотата на майчината си сестра или на бащината си сестра да не откриваш, защото, който върши това, открива голотата на кръвните си роднини; те ще носят беззаконието си.

20 И ако някой мъж легне с леля си, той е открил голотата на леля си; те ще носят греха си; бездетни ще умрат.

21 И ако някой мъж вземе жената на брат си, това е нечистота; открил е голотата на брат си; бездетни ще останат.

22 И така, пазете всичките Ми наредби и всичките Ми закони и ги изпълнявайте, за да не ви избъдва земята, в която Аз ви завеждам да живеете в нея.

23 И да не ходите по обичаите на народите, които Аз изгонвам отпред вас, защото те извършиха всички тези неща и затова Аз се погнусих от тях¹.

(1) гл. 18:2-4

24 А на вас съм казал: Вие ще наследите земята им и Аз ще ви я дам за притежание, земя където текат мляко и мед¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви отделих от народите².

(1) Изх. 3:8,17; (2) Изх. 19:5,6; Вжк. 7:6; 14:2

25 И да правите разлика между чистите животни и нечистите и между нечистите птици и чистите; и да не осквернявате себе си с животно или с птица, или с каквото и да е, което пълзи по земята, което Аз съм ви отделил като нечисто¹.

(1) гл. 10:10; Деян. 10:14

26 И Ми бъдете свети; защото Аз, ГОСПОД, съм свят¹ и ви отделих от народите, за да бъдете мои².

(1) гл. 11:44,45; (2) Вжж. 26:18,19; Неем. 10:28; Тит 2:14

27 И ако в някой мъж или някоя жена има дух на запитване на мъртви или е врач*, непременно да се умъртвят¹; да ги убият с камъни² – кръвта им да бъде върху тях.

*сва: екстрасенс, врачка; (1) ст. 6; (2) ст. 2

21 И ГОСПОД каза на Мойсей: Говори на свещениците, синовете на Аарон, и им кажи: Никой от вас да не се осквернява между народа си заради мъртвец¹,

(1) Чис. 19:11,14,16; Езек. 44:25

2 освен за кръвен роднина, който му е близък – за майка си, за баща си, за сина си, за дъщеря си, или за брат си;

3 също и за сестра си девица, която е била при него, и която не е била омъжена, заради нея може да се оскверни.

4 Като началник на народа си да не се оскверни, така че да стане нечист.

5 Да не бръснат главата си и да не бръснат краищата на брадите си, и да не правят нарязвания по телата си¹.

(1) гл. 19:27,28; Ис. 15:2; Езек. 44:20

6 Свети да бъдат на своя Бог и да не оскверняват Името на своя Бог¹, защото те принасят жертвите чрез огън на ГОСПОДА, хляба на своя Бог² – затова да бъдат свети³.

(1) ст. 23; гл. 10:3; 18:21; (2) Чис. 28:2; 1 Петр. 2:5; (3) Езд. 8:28; Ис. 52:11; Мал. 1:7

7 Да не вземат жена, която е блудница или осквернена¹, и да не вземат жена, разведена с мъжа си; защото той е свят на своя Бог. (1) Езек. 44:22

8 И ти го имай за свят, защото той принася хляба на твоя Бог¹. Свят да ти бъде, защото Аз съм свят, ГОСПОД, който ви освещавам².

(1) Чис. 28:2; 1 Петр. 2:5; (2) гл. 19:2; 20:7,8; 22:16; Неем. 13:29

9 И ако дъщерята на някой свещеник се оскверни с блудство, тя осквернява баща си – с огън да се изгори¹.

(1) гл. 20:14; Бит. 38:24; Откр. 17:16

10 И онзи, който е първосвещеник между братята си, на чиято глава се е изляло маслото за помазване и който е бил посветен, за да облича свещените одежди, да не открива главата си и да не раздира дрехите си¹,

(1) гл. 10:6,7; Мт. 26:65

11 да не влиза при някой умрял; и за баща си или за майка си да не се осквернява¹.

(1) Чис. 19:14

12 Да не излиза от светилището или да осквернява светилището на своя Бог; защото посвещаването чрез* помазване с масло на неговия Бог е на него¹. Аз съм ГОСПОД.

*или: короната на, венциц на; (1) гл. 10:7; Чис. 6:6-8

13 И той да вземе жена девица¹.

(1) Езек. 44:22

14 Вдовица или разведена, или осквернена, или блудница да не взема, а да вземе за жена девица от народа си¹.

(1) Езек. 44:22

15 И да не осквернява потомството си между народа си¹, защото Аз съм ГОСПОД, който го освещавам².

(1) Езд. 9:2; Неем. 13:29; (2) гл. 19:2; 20:7,8; 22:16

16 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

17 Говори на Аарон и му кажи: Който от твоето потомство, в поколенията им, има недостатък, той да не пристъпва да принася хляб на своя Бог.

18 Защото никой, който има недостатък, не бива да пристъпва – човек сляп или куц, или със сплескан нос, или с нещо излишно*, *или: с по-дълъг крайник

19 или човек със счулен крак или счупена ръка,

20 или гърбав, или джудже, или с повредени очи, или със суха краста, или с лишеи, или със смачкани семенници¹.

(1) Вжж. 23:1

21 Нито един човек от потомството на свещеника Аарон, който има недостатък, да не се приближава, за да принесе жертвите чрез огън на ГОСПОДА; понеже има недостатък, не бива да се приближава да принесе хляба на своя Бог.

22 Нека яде¹ хляба на своя Бог от пресветите² и от светите³ жертви,
(1) гл. 22:7; (2) гл. 2:3,10; 6:17,25,29; 7:1,6; 10:12,17; 14:13; 24:9; 27:28; (3) гл. 22:10-15; Чис. 18:19

23 но да не влиза до завесата и да не се приближава при олтара, понеже има недостатък, за да не омърсява Моите светилица; защото Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам¹.

(1) гл. 19:2; 20:7,8; 22:16; Неем. 13:29

24 И така, Мойсей каза това на Аарон и на синовете му, и на всичките израилеви синове.

22 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Кажи на Аарон и на синовете му как да се въздържат от светите неща, които израилевите синове Ми посвещават, за да не оскверняват Моето свято Име¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 32; гл. 18:21; Ис. 52:11

3 Кажи им: Всеки човек от цялото ви потомство, в поколенията ви, който пристъпи до светите неща, които израилевите синове посвещават на ГОСПОДА, и има нечистота на себе си, този човек да се изброби отпред Мен¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) Изх. 30:33,38

4 Който от Аароновото потомство е прокажен или има течение, да не яде от светите неща, докато се очисти¹. И който се допре до каквото и да било нещо, което е нечисто* от мърша², или до човек, от когото изтича сперма³,

*иш: до когото и да било, който е нечист

(1) гл. 14:2; 15:2; (2) Чис. 19:11-13; (3) гл. 15:16

5 или който се допре до каквото и да било животно, от което става нечист¹, или до човек, от когото става нечист, каквато и да е нечистотата му,

(1) гл. 11:43,44

6 човекът, който се допре до нещо такова, ще бъде нечист до вечерта; и да не яде от светите неща, а да изкъпе тялото си във вода¹.

(1) гл. 11:24,25

7 И когато залезе слънцето, ще бъде чист; и след това да яде от светите неща, защото това е хлябата му¹.

(1) гл. 21:22; Чис. 18:9-13

8 Мърша или разкъсано от звяр да не яде, за да не се оскверни от тях¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) Изх. 22:31; Езек. 44:31

9 И така, да пазят поръченията Ми, за да не си навлекат грях и да умрат¹ поради това, ако го* осквернят. Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам.

*вероятно: осветеното, хляба; (1) Изх. 28:43

10 Никой външен да не яде от светите неща; и ако се е заселил при свещеника или му е наемник, пак да не яде от светите неща¹.

(1) Изх. 12:43; 29:33; 1 Царе 21:6; Езд. 2:63; Езек. 44:8

11 Но ако някой свещеник купи някого с пари, той може да яде от тях, както и онзи, който се е родил в дома му; те могат да ядат от хляба му¹.

(1) гл. 21:22; Чис. 18:9-13

12 И ако дъщерята на свещеник стане жена на външен мъж, да не яде от възвишаемия принос на светите неща.

13 Но ако дъщеря на свещеник овдолее или бъде напусната и няма потомство, и се върне в бащиния си дом¹, както в младостта си, тя може да яде от хляба на баща си². Но никой външен да не яде от него³.

(1) Бит. 38:11; (2) гл. 10:14; (3) Изх. 12:43; 29:33;

1 Царе 21:6; Езд. 2:63; Езек. 44:8

14 И ако някой от незнание яде нещо свято, тогава да възстанови на свещеника свято, като му добави петата му част¹.

(1) гл. 5:15,16

15 И да не употребяват като просто нещо светите неща на израилевите синове, които те принасят на ГОСПОДА,

16 за да не им навлекат беззаконието на престъпление, когато ядат техните свети неща; защото Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам¹.

(1) гл. 21:8,15

17 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

18 Говори на Аарон, на синовете му и на всички израилеви синове и им кажи: Всеки човек от израилевия дом или от чужденците в Израил, който принесе приноса си според всичките им обречи или според всичките им до-

броволни приноси¹, които принасят на ГОСПОДА за всеизгаряне,

(1) Чис. 15:3; Ам. 4:5

19 за да ви бъде за благоволение, трябва да принесете мъжко, без недостатък¹, от говедата, от овцете, или от козите².

(1) гл. 1:3,10; (2) гл. 1:2,10

20 Да не принасяте нищо с недостатък, защото няма да ви бъде за благоволение¹.

(1) Втжк. 15:21; 17:1; Мал. 1:8,13,14

21 И ако някой принесе на ГОСПОДА примирителна жертва за изпълнение на обрек или за доброволен принос от говедата или от дребния добитък – без недостатък да бъде¹, за да бъде за благоволение; никакъв недостатък да няма в нея.

(1) гл. 3:1,6

22 Сляпо животно или със строшена или изкълчена част, или което има отток или суха краста, или лишеи, да не принасяте на ГОСПОДА и от такива да не давате на ГОСПОДА жертва чрез огън на олтара.

23 Говедо или овца с нещо излишно или с недостатък в частите можеш да принесеш за доброволен принос, но срещу обрек няма да бъде за благоволение¹.

(1) ст. 20

24 Превито животно, или със смазани или изтръгнати семенници, или скопено да не принасяте на ГОСПОДА и да не правите така в земята си.

25 И от ръката на чужденец да не принасяте хляба на своя Бог от всички тези; те са с повреда, недостатък има в тях, няма да ви бъдат за благоволение.

26 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

27 Когато се роди теле или агне, или яре, седем дни да бъде под майка си; а от осмия ден и нататък ще бъде за благоволение, като принос за жертва чрез огън на ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 22:30

28 А крава или овца* да не заколите в един ден с малкото ѝ¹.

*или: коза; (1) Втжк. 22:6,7

29 И когато принесете благодарствена

жертва на ГОСПОДА, да я принесете така, че да ви бъде за благоволение¹;

(1) гл. 7:11

30 на същия ден да се изяде, да не оставяте нищо от нея до сутринта¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 7:15-18

31 И така, да пазите заповедите Ми и да ги вършите¹. Аз съм ГОСПОД¹.

(1) гл. 19:37

32 И да не осквернявате Моето свято Име¹, за да бъде Аз осветен² между израилевите синове. Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам³,

(1) ст. 2; (2) Ис. 8:13; (3) гл. 20:8

33 който ви изведох от египетската земя, за да бъде ваш Бог¹. Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 11:45; Чис. 15:41

23 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: ГОСПОДНИТЕ празници, в които ще свиквате свети събрания, Моите празници¹, са тези:

(1) 2 Лет. 2:4; Езд. 3:5; Езек. 44:24; Кол. 2:16

3 Шест дни да се върши работа, а седмият ден е събота за почивка¹, за свято събрание; в нея да не вършите никаква работа; във всичките ви жилища е събота на ГОСПОДА.

(1) Изх. 20:8-11

4 Това са ГОСПОДНИТЕ празници, свети събрания, които ще свиквате на времената им¹:

(1) Ис. 29:1

5 В първия месец, на четиринадесетия ден от месеца, привечер, е Пасха на ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 12:2-11; Мт. 26:17-19

6 И на петнадесетия ден от същия месец е ГОСПОДНИЯТ празник на безквасните хлябове; седем дни да ядете безквасни хлябове¹.

(1) Изх. 12:15-20; Мк. 14:1

7 На първия ден да имате свято събрание и да не вършите никаква работа¹.

(1) ст. 21; Чис. 28:18; 29:1

8 И седем дни да принасяте по една жертва чрез огън на ГОСПОДА¹; на седмия ден е свято събрание, и да не вършите никаква работа.

(1) Езек. 45:23

9 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

10 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, и пожънете жетвата ѝ, да донесете на свещеника един сноп от първите плодове на жетвата си¹.

(1) гл. 2:12,14; Изх. 23:16,19

11 И той да подвижи снопа пред ГОСПОДА¹, за да ви бъде за благоволение; свещеникът да го подвижи на другия ден след съботата.

(1) Изх. 29:24

12 И в деня, когато подвижите снопа, да принесете агне без недостатък, едногодишно, във всеизгаряне на ГОСПОДА¹;

(1) гл. 1:10

13 и хлебния му принос, две десети от ефа пшенично брашно, омесено с маслиново масло, в жертва чрез огън на ГОСПОДА¹ за благоухание на умилостивение; и възлиянието му, една четвърт ин вино².

(1) гл. 2:14-16; (2) Чис. 15:5

14 А до този ден, докато принесете жертвата на вашия Бог¹, да не ядете хляб или печено жито, или пресни класове. Вечна наредба да бъде в поколенията ви, във всичките ви жилища².

(1) гл. 19:23-25; (2) ст. 31,41; Изх. 27:21

15 От другия ден след съботата, от деня в който сте принесли снопа на движимия принос, да си изброите седем цели седмици¹;

(1) Изх. 34:22; Вжж. 16:9,10

16 до следващия ден след седмата събота да изброите петдесет дни¹, и тогава да принесете нов хлебен принос на ГОСПОДА².

(1) Деян. 2:1; (2) Чис. 28:26

17 Да донесете от жилищата си за движим принос два хляба, които да бъдат две десети от ефа пшенично брашно, изпечени с квас, като първи плодове на ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 23:16; Чис. 15:20

18 И заедно с хляба да принесете седем едногодишни агнета без недостатък¹, един юнец и два овена; да бъдат всеизгаряне на ГОСПОДА, заедно с хлебния им принос и възлиянията им – жертва чрез огън за благоухание

на умилостивение на ГОСПОДА.

(1) гл. 1:3,10

19 И да принесете един козел в жертва за грях и две едногодишни агнета за примирителна жертва¹.

(1) гл. 3:6,7; 4:23; Чис. 15:24

20 И свещеникът да ги подвижи заедно с хляба на първите плодове за движим принос пред ГОСПОДА, заедно с двете агнета; те да бъдат свети на ГОСПОДА за свещеника¹.

(1) Чис. 18:8-12

21 И на същия ден да свикате свято събрание и да не вършите никаква работа¹; това да бъде вечна наредба във всичките ви жилища във всичките ви поколения².

(1) ст. 7,8; (2) ст. 31,41; Изх. 27:21

22 И когато жънете жетвата на земята си, да не жънеш докрай краищата на нивите си и да не събираш падналите в жетвата ти класове; да ги оставиш за сиромаха и за чужденец¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) гл. 19:9,10

ст. 23-25; Чис. 29:1-6

23 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

24 Говори на израилевите синове и кажи: В седмия месец, на първия ден от месеца¹, да ви бъде почивка, спомен със свирене с тръби, свято събрание.

(1) Неем. 8:2

25 Никаква работа да не вършите и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА¹.

(1) Езд. 3:6

ст. 26-32; Чис. 29:7-11

26 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

27 Десетият ден на този седми месец да бъде ден на умилостивение¹; да имате свято събрание и да смириш душите си², и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 16; (2) гл. 16:29-31

28 Никаква работа да не вършите в този ден, защото е ден на умилостивение, за да се извърши умилостивение за вас пред ГОСПОДА, вашия Бог¹.

(1) гл. 16:30-34

29 Защото всеки човек, който не се смири в този ден, ще се изтреби от сред народа си¹.

(1) Изх. 30:33,38; Деян. 3:23

30 И всеки човек, който извърши каквато и да е работа в този ден, този човек ще изтребя отсред народа му.

31 Никаква работа да не вършите; *това да бъде* вечна наредба в поколенията ви във всичките ви жилища¹.

(1) ст. 14,21

32 Ще ви бъде събота за почивка и за да смирите душите си¹; на деветия ден от месеца, вечерта, от вечер до вечер да празнувате съботата си.

(1) гл. 16:29-31

ст. 33-43; Чис. 29:12-38

33 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

34 Говори на израилевите синове и кажи: От петнадесетия ден на този седми месец да пазите за седем дни ГОСПОДНИЯ празник на колибите¹.

(1) Изх. 23:16; 34:22; Вжк. 16:13; 31:10; 3 Царе 8:2; 12:32; Езд. 3:4; Неем. 8:14; Езек. 45:25; Зах. 14:16; Йн. 7:2

35 На първия ден да има свято събрание и да не вършите никаква работа.

36 Седем дни да принасяте по една жертва чрез огън на ГОСПОДА, а на осмия ден да имате свято събрание¹ и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА; това е тържествено събрание, и да не вършите никаква работа².

(1) Неем. 8:18; Йн. 7:37; (2) ст. 7,8

37 Това са ГОСПОДНИТЕ празници, които да провъзгласявате като свети събрания, за да принасяте жертва чрез огън на ГОСПОДА, всеизгаряне, хлебен принос, жертва и възлияния, всяко на определения му ден,

38 освен ГОСПОДНИТЕ съботи и освен даровете ви, и освен всичките ви обречи, и освен всичките доброволни приноси, които давате на ГОСПОДА¹.

(1) Чис. 29:39; Пс. 56:12; 76:11

39 А на петнадесетия ден от седмия месец, когато ще сте прибрали произведенията на земята, да празнувате ГОСПОДНИЯ празник седем дни; първият ден да бъде почивка и осмият ден – почивка.

40 И на първия ден да си вземете плод от хубави дървета, палмови кло-

ни, клони от широколистни дървета и речни върби, и седем дни да се веселите пред ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) Вжк. 12:12; Неем. 8:14-17

41 Да празнувате този празник на ГОСПОДА седем дни в годината; *това да бъде* вечна наредба в поколенията ви¹; в седмия месец да го празнувате.

(1) ст. 14,21

42 Седем дни да седите в колиби^{*}; всички местни жители, израилеви синове да седят в колиби от клони¹,

^{*}т.е. колиби, направени от размистени клоли;

(1) Ос. 12:9

43 за да познаят *бъдеците* ви поколения, че направих израилевите синове да седят в колиби, когато ги изведох от египетската земя¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) Изх. 12:51

44 И Мойсей обяви ГОСПОДНИТЕ празници на израилевите синове.

24 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Заповядай на израилевите синове да ти донесат първоток чисто *маслинено* масло за осветление, за да свети постоянно светилникът¹.

(1) Изх. 27:20,21

3 Аарон да го приготвя отвън завесата на свидетелството в шатъра за срещане, *за да свети* от вечер до сутрин пред ГОСПОДА постоянно; *това да бъде* вечна наредба в поколенията ви.

4 Постоянно да приготвя светилата на светилника *от* чисто *злато* пред ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 25:37; 2 Лев. 29:7

5 И да вземеш пшенично брашно и да опечеш от него дванадесет пити; всяка пита да бъде две десети *от* ефа.

6 И да ги сложиш на два реда, по шест на всеки ред, върху масата *от* чисто *злато* пред ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 25:30; Неем. 10:33

7 И на всеки ред да сложиш чист ливан; и това ще бъде за спомен на хляба в жертва чрез огън на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 2:1,2

8 Всеки съботен ден *свещеникът* да слага това пред ГОСПОДА¹, винаги;

това е вечен завет от страна на израиелите синове.

(1) 1 Царе 21:6; 1 Лет. 9:32; 23:29; 2 Лет. 13:11

9 И те ще бъдат за Аарон и за синовете му; да ги ядат на свято място, защото са пресвети¹ за него² от жертвите чрез огън на ГОСПОДА; *това* е вечна наредба³.

(1) гл. 21:22; (2) гл. 6:16-18; 10:12,13; Мт. 12:4; (3) Изх. 27:21

10 А синът на една израилянка, който беше син на един египтянин¹, излезе между израиелите синове; и синът на израилянката и един израилянин се сбиха в стана.

(1) Изх. 12:38

11 И синът на израилянката похули Името на ГОСПОДА и го прокле¹. И го доведеха при Мойсей². А името на майка му беше Саломита, дъщеря на Даврий, от дановото племе.

(1) Ис. 8:21; (2) Изх. 18:26

12 И го поставиха под стража, докато им се обяви волята на ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 18:15; Чис. 27:5

13 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

14 Изведи вън от стана онзи, който прокле; и всички, които са го чули, да сложат ръцете си на главата му и цялото общество да го убие с камъни¹.

(1) гл. 20:2; Чис. 15:35

15 И говори на израиелите синове и кажи: Който прокълне своя Бог, ще носи греха си¹.

(1) Изх. 20:7; Чис. 9:13

16 Който похули ГОСПОДНОТО Име, непременно да се умъртви; цялото общество да го убие с камъни. Бил той чужденец или местен жител, ако похули Името на ГОСПОДА, да се умъртви¹.

(1) гл. 20:2; 3 Царе 21:10,13; Мт. 26:65,66; Ин. 10:33; 19:7

17 Който убие някой човек, непременно да се умъртви¹.

(1) Бит. 9:5,6; Мт. 5:21

18 А който убие животно, да го възстанови, животно за животно¹.

(1) Изх. 21:33-36

19 И ако някой причини повреда на ближния си, на него да се направи така, както е направил той:

20 счупено за счупено, око за око, зъб за зъб – според повредата, която

е причинил на човека, така да се направи и на него¹.

(1) Изх. 21:23-25; Съд. 1:7

21 Който убие животно, да го плати; а който убие човек, да се умъртви¹.

(1) Бит. 9:5,6; Мт. 5:21

22 Един закон да имате както за чужденеца, така и за местния жител¹ – защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) Изх. 12:49; Втх. 1:16

23 И така, Мойсей говори на израиелите синове и те изведоха вън от стана онзи, който бе прокле ГОСПОДА, и го убиха с камъни. Израиелите синове направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) гл. 16:34; Изх. 12:28,35,50

25 И ГОСПОД говори на Мойсей на Синайската планина и каза:

2 Говори на израиелите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, тогава земята да пази събота за ГОСПОДА¹.

(1) гл. 26:34,35

3 Шест години да сееш нивите си и шест години да режеш лозето си и да събираш плода му;

4 а седмата година да бъде събота за почивка на земята, събота на ГОСПОДА; *в нея* да не сееш нивата си и да не режеш лозето си.

5 Да не жънеш и саморасла жетва и да не обираш гроздето от нерязано лозе; да бъде година за почивка на земята.

6 *Произведеното през тази събота на земята ще ви бъде за храна*¹ – на теб, на слугата ти, на слугинята ти, на немника ти и на чужденеца, който пребивава при теб,

(1) 4 Царе 19:29

7 на добитъка ти и на животните, които са в земята ти, цялото ѝ произведение ще бъде за храна¹.

(1) Изх. 23:10,11

8 И да си изброиш седем съботни години, седем пъти по седем години, така че дните на седемте съботни години да ти станат четиридесет и девет години.

9 И тогава, на десетия ден от седмия месец, да направиш да се затръби с

тръба; в деня на умилостивението¹ да направите да се затръби с тръба по цялата ви земя².

(1) гл. 16:29,30; (2) Чис. 10:10; Пс. 89:15

10 И да осветите петдесетата година и да провъзгласите освобождение по цялата земя, на всичките ѝ жители¹; това ще ви бъде юбилей* и ще се върнете всеки в притежанието си, и ще се върнете всеки при рода си².

*от евр.: иобел – тръбен звук

(1) Ер. 34:14-17; Езек. 46:17; Лк. 4:18; (2) Чис. 36:4

11 Петдесетата година да ви бъде юбилейна година; през нея да не сеете, да не жънете самораслото и да не берете нерязаното лозе,

12 защото това е юбилей – да ви бъде свят; да се храните от полето, с произведеното от него.

13 В тази юбилейна година да се върнете всеки в притежанието си¹.

(1) ст. 28; гл. 27:17-24; Ис. 61:2; Езек. 7:13

14 И ако продадеш нещо на ближния си или купиш нещо от ближния си, да не се онеправдават един друг¹.

(1) гл. 19:13; Ис. 3:14,15

15 Според броя на годините след юбилея да купуваш от ближния си и според броя на годините на събиране на плодовете да ти продава.

16 Колкото повече са годините, колкото по-малко са годините, колкото остават, ще повишиш цената му и колкото по-малко са годините, колкото остават, ще понижиш цената му; защото той ти продава според броя на събиранията на плодовете¹.

(1) гл. 27:18

17 Да не се онеправдават един друг¹. Да се боиш от своя Бог², защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) гл. 19:13; Ис. 3:14,15; (2) ст. 36,43; гл. 19:14; Бит. 4:25; Пр. 16:6

18 И така, да държите наредбите Ми, да пазите законите Ми и да ги вършите¹, за да живеете безопасно в земята².

(1) гл. 19:19,37;

(2) гл. 26:6; Вжж. 12:10; 3 Царе 4:25; Пр. 1:33

19 Земята ще дава плодовете си¹ и вие ще ядете до насита и ще живеете безопасно в нея.

(1) гл. 26:4,5; Ис. 1:19; 30:23

20 И ако кажете: Какво ще ядем в седмата година, като ето, не сеем и не събираме плодовете си? –

21 тогава ще заповядам така да се благослови за вас шестата година, че да роди плод за три години¹.

22 А в осмата година ще сеете и ще ядете от старите плодове до деветата година. Докато се съберат нейните плодове, ще ядете старите запаси¹.

(1) гл. 26:10; Изх. 16:5,22

23 Земята да не се продава завинаги, понеже земята е Моя¹; защото вие сте чужденци и пришълци при Мен².

(1) Ос. 9:3; (2) Пс. 39:12

24 Затова в цялата земя, която притежавате, позволявайте обратно откупване на земята.

25 Ако брат ти обеднее и продаде нещо от притежанието си, да дойде изкупителят му, най-близкият му сродник, и да откупи онова, което брат му е продал¹.

(1) ст. 47-55; Рут 4:4,6; Ер. 32:7-9

26 Но ако човек няма изкупител, но ръката му достигне и сам намери с какво да го откупи,

27 тогава да сметне годините от продажбата му и да върне излишка на онзи, на когото го е продал, и нека се върне в притежанието си.

28 Но ако не може да намери колкото трябва да плати, тогава продаденото да остане в ръката на купувача му до юбилейната година; и в юбилея да се освободи, и той да се върне в притежанието си¹.

(1) гл. 27:24

29 Ако някой продаде къща за живеене в ограден град, тогава може да я откупи в разстояние на една цяла година от продажбата ѝ; в разстояние на една цяла година той ще има право да я откупи.

30 Но ако не се откупи до изтичането на една цяла година, тогава къщата, която е в ограден град, да се потвърди завинаги на купувача си във всичките му поколения – на юбилей да не се освобождава.

31 А къщите в неоградените села да се считат както полетата на земята – те може да се откупват и да се освобождават в юбилей.

32 Но що се отнася до градовете на левитите, до къщите в градовете на тяхното притежание, левитите могат винаги да ги откупват¹. (1) Чис. 35:2-8

33 И ако някой откупи *къща* от левитите, тогава продадената къща вътре в града на неговото притежание да се освободи в юбилей; защото къщите в градовете на левитите са тяхно притежание между израилевите синове.

34 А полето на землището на градовете им да не се продава, защото им е вечно притежание¹. (1) 2 Лст. 31:19; Езек. 48:13,14

35 Ако брат ти обеднее и видиш, че ръката му трепери* при теб, да му помогнеш¹, както и на чужденца и пришълца, за да живее при теб².

*т.е. притежанието му става несигурно; (1) Вжк. 15:7; Йов 31:16; Пр. 14:31; Гал. 2:10; (2) Вжк. 10:18; 15:7,8; 1 Ин. 3:17

36 Да не му вземеш лихва и печалба¹ и да се боиш от своя Бог², за да живее брат ти при теб.

(1) Изх. 22:25; Неем. 5:3-11; (2) ст. 17

37 Да не му дадеш парите си с лихва и да не му дадеш храната си за печалба¹.

(1) Езек. 22:12; Ас. 6:35

38 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя¹, за да ви дам ханаанската земя и да бъда ваш Бог².

(1) Изх. 20:2; (2) гл. 11:45

39 Ако брат ти при теб обеднее и ти се продаде, да не го натовариш с робска работа¹.

(1) Изх. 21:2; 3 Царе 9:22; 4 Царе 4:1

40 Той да бъде като наемник или пришълец при теб; нека ти работи до юбилейната година¹.

(1) Вжк. 15:12

41 Тогава да си излезе от теб, той и децата му с него, и да се върне при племето си, и да се върне в притежанието на бащите си.

42 Защото те са Мои слуги, които изведох от египетската земя¹ – да не бъдат продавани като роби².

(1) Изх. 20:2; (2) гл. 26:13

43 Да не господаруваш жестоко над него¹; да се боиш от своя Бог².

(1) 2 Лст. 28:10; Йов 31:13-15; Кол. 4:1; (2) ст. 17

44 А колкото за роба и робинята, които са

около вас, от тях можете да купувате роб и робиня¹.

(1) Ис. 14:2

45 Също и от децата на пришълците, които живеят като чужденци между вас, от тях да купувате и от техните семейства, които са между вас, които те са родили в земята ви – те могат да ви бъдат притежание;

46 и можете да ги оставяте в наследство на децата си и те да ги наследяват след вас като притежание. Те могат да ви бъдат роби завинаги. А над братята си, израилевите синове, да не господарувате жестоко един над друг.

47 Ако чужденецът или пришълецът, който живее при теб, се замogne, а брат ти при него обеднее и се продаде на чужденца или на пришълца при теб, или на когото и да било от рода на чужденца,

48 след като се продаде, той може да се откупи. Един от братята му може да го откупи¹;

(1) Неем. 5:8

49 или чичо му, или чичовият му син може да го откупи, или някой кръвен роднина от рода му може да го откупи, или ако на него му стига ръка, може сам да се откупи¹.

(1) ст. 26-28

50 Тогава да сметне с купувача си от годината, когато му се е продал, до юбилейната година, и цената, за която се е продал, да бъде съответно на броя на годините; според времето на наемник да бъде при него.

51 Ако остават още много години, съответно на тях да върне за откупването си от парите, с които е бил купен.

52 А ако остават малко години до юбилейната година, да му пресметне и съответно на годините да върне за откупването си.

53 Като наемник от година на година да бъде при него; той да не господарува жестоко над него пред теб.

54 Но ако не се откупи така, тогава да си излезе в юбилейната година, той и децата му с него,

55 защото израилевите синове са Мои слуги; те са Мои слуги, които изведох от египетската земя¹. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. (1) Изх. 20:2

26 Да не си правите идоли или кумири, да не си издигате стълбове¹ и да не поставяте в земята си камък с изображения, за да му се покланяте², защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) Съд. 18:30; 4 Царе 17:8,10;
(2) гл. 19:4; Изх. 20:4,5

2 Да пазите съботите Ми и да почитате светилището Ми¹. Аз съм ГОСПОД, (1) гл. 19:30

ст. 3-13; Вжж. 28:1-14

3 Ако ходите по наредбите Ми и пазите заповедите Ми и ги вършите¹,

(1) Неем. 1:9

4 тогава ще дам дъждовете ви на времето им¹ и земята ще даде реколтата си, и полските дървета ще дадат плода си².

(1) Вжж. 11:13,14; (2) Пс. 65:9-13; 67:6; 85:12; Езек. 34:27

5 Вършитбата ви ще трае до гроздобер, а гроздоберът ще трае до сеитба¹; и ще ядете хляба си до насита² и ще живеете безопасно в земята си³.

(1) Ам. 9:13; (2) Вжж. 11:15; Йона 2:22-24;
(3) гл. 25:19; Ис. 1:19; 30:23

6 И Аз ще дам мир на земята, ще си лягате и никой няма да ви плаши¹. Ще изстребя злите зверове от земята² и меч няма да мине през земята ви³.

(1) гл. 25:18; 2 Лет. 20:30; Пс. 147:14;

(2) Ис. 35:9; Езек. 34:25; (3) Пс. 144:14; Ос. 2:18

7 Ще гоните враговете си¹ и те ще падат пред вас от меч².

(1) Съд. 7:23;

(2) Ис. Нав. 23:10; Съд. 15:15; 1 Царе 14:13; Пс. 81:14

8 Петима от вас ще гонят сто души, а сто от вас ще гонят десет хиляди; и враговете ви ще падат пред вас от меч.

9 Аз ще погледна благосклонно към вас, ще ви направя плодovити и ще ви умножа¹, и ще утвърдя с вас завета Си.

(1) 3 Царе 3:8

10 Ще ядете от старото, остарялото жито; ще извадите старото, за да внесете новото¹.

(1) гл. 25:22

11 Ще поставя и скинията Си сред

вас¹ и душата Ми няма да се погнуси от вас.

(1) Изх. 29:45,46; Ис. Нав. 22:31; Езек. 37:26

12 Ще ходя между вас и ще бъда ваш Бог и вие ще бъдете Мой народ¹.

(1) Вжж. 23:14; Ер. 7:23; Йона 2:27; 2 Кор. 6:16

13 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя¹, за да не им робувате²; строших жеглите на ярема ви³ и ви направих да ходите изправени.

(1) Изх. 14:8; 20:2; (2) гл. 25:42;

(3) Ис. 9:4; Ер. 28:2; Езек. 34:27; Наум 1:13

ст. 14-39; Вжж. 28:15-68

14 Но ако не Ме послушате¹ и не изпълнявате всички тези заповеди,

(1) Пс. 81:11

и ако презрете наредбите Ми, и ако душата ви се погнуси от законите Ми¹, така че да не изпълнявате всичките Ми заповеди, и нарушите завета Ми²,

(1) 2 Лет. 36:16; Пс. 50:17; (2) Ер. 31:32

16 тогава, ето какво ще ви направя: ще изпратя върху вас ужас, изтощение и треска, от които ще угаснат очите ви и ще се стопи душата ви; и ще сеете семето си напразно, защото враговете ви ще го ядат¹.

(1) Йов 31:8; Ер. 5:17; 12:13; Мих. 6:15

17 Ще насоча лицето Си против вас¹ и ще бъдете избити пред враговете си²; онези, които ви мразят, ще владеят над вас³ и ще бягат, когато никой не ви гони⁴.

(1) гл. 17:10; 1 Царе 12:15; Ис. 63:10; Плач 2:4,5;

(2) 1 Царе 4:10; 3 Царе 8:33; 4 Царе 13:3,7; (3) Съд. 2:14; 3:8; 6:2; Неем. 9:27; (4) Пс. 53:5; Пр. 28:1; Ис. 30:17

18 И ако при всичко това не Ме послушате, ще ви накажа седем пъти повече за греховете ви¹.

(1) Изх. 9:14; Ис. 5:25

19 Ще строша гордостта на силата ви и ще направя небето ви като желязо¹ и земята ви като бронз.

(1) 3 Царе 8:35; Ер. 14:4; Езек. 33:28

20 Силата ви ще се изразходва напразно и земята ви няма да дава реколтата си и дърветата на земята няма да дават плода си¹.

(1) Бил. 4:12; Вжж. 11:17; 3 Царе 18:2; Ос. 2:9

21 И ако ходите против Мен и не желаете да Ме слушате, ще наложа върху вас седем пъти повече язви, според греховете ви¹.

(1) ст. 18

22 Ще изпратя между вас диви зверове, които ще ви лишат от децата ви¹, ще изтребят добитъка ви и ще ви направят да намалеете² и пътищата ви ще запустеят³.

(1) 4 Царе 2:24; (2) Езек. 5:17; (3) Съд. 5:6; Ис. 33:8; Плач 1:4

23 И ако от това не приемете поправление от Мен, а ходите против Мен¹,

(1) Ер. 5:3; Дан. 9:13; Ам. 4:6-11

24 тогава и аз ще ходя против вас¹ и ще ви поразя седмкратно заради греховете ви.

(1) 2 Царе 22:27

25 И ще докарам върху вас меч¹, който ще извърши отмъщение за завета, и когато се съберете в градовете си, ще изпратя между вас мор²; и ще бъдете предадени в ръката на врага³.

(1) Вжж. 32:25; 4 Царе 17:3; Ис. 1:20; 65:12; Езек. 6:3; Ос. 11:6; (2) Изх. 5:3; Авак. 3:5; (3) 2 Лет. 24:24; Ер. 19:7

26 И когато ви строша подпорката на хляба¹, десет жени ще пекаат хляба ви в една пещ и ще ви връщат хляба по тегло и ще ядете, но няма да се наситите².

(1) 4 Царе 6:25; Пс. 105:16; Ис. 3:1; Езек. 4:16; (2) Ис. 9:20

27 Но ако и след това не ме послушате, а ходите против Мен,

28 и аз ще ходя против вас с ярост¹ и ще ви накажа седмкратно за греховете ви.

(1) Ер. 7:20; Плач 4:11

29 Ще ядете месата на синовете си и месата на дъщерите си ще ядете¹.

(1) 4 Царе 6:29; Ер. 19:9; Езек. 5:10

30 И ще разоря високите ви места*, ще съборя вашите стълбове на слънцето и ще хвърля труповете ви върху труповете на идолите ви¹; и душата ми ще се погнуси от вас².

*Египетските жертвеници в повечето случаи са били издигнати на височини; (1) 2 Лет. 34:4; Езек. 6:3-6; 16:39; (2) Пс. 106:40; Ер. 16:18; Ос. 10:2

31 Ще обърна градовете ви на пустош¹ и ще запустя светилищата ви² и няма да помириша дъха на вашето благоухание³.

(1) 4 Царе 25:9; Неем. 1:3; Ер. 4:7; Плач 1:1; Езек. 12:20; (2) Пс. 74:7; Плач 1:1; 2:6,7; Езек. 6:6; (3) Ис. 1:13

32 Ще запустя и земята ви, така че враговете ви, които живеят в нея, ще се смят за това¹.

(1) Вжж. 29:24,25; Ер. 18:16; Езек. 5:15

33 А вас ще разпръсна между народи-

те¹ и ще извадя меч след вас², и земята ви ще бъде пустиня³, а градовете ви – пустош⁴.

(1) 3 Царе 8:46; Ест. 3:8; Плач 4:16; (2) Вжж. 4:27; Пс. 44:11; (3) Ис. 6:11; Ер. 8:3; 15:4; Ос. 9:6; (4) ст. 31

34 Тогава земята ще се радва на съботите си¹ през цялото време, докато е пуста и докато вие сте в земята на враговете си; тогава земята ще почива и ще се радва на съботите си.

(1) 2 Лет. 36:21

35 През цялото време, докато е пуста, ще почива, защото не си е почивала във вашите съботи, когато вие живеехте в нея¹.

(1) Пс. 25:2

36 И на останалите от вас ще вложа страхливост в сърцето им в земите на враговете им – шум от отвян лист ще ги подгони и ще бягат, както се бяга от меч, и ще падат, когато никой не ги гони¹.

(1) ст. 17

37 Ще падат един върху друг, като че ли пред меч¹, когато никой не ги гони². И няма да можете да устоите пред враговете си³.

(1) ст. 17; (2) Ер. 46:16; (3) Съд. 2:14; 1 Царе 4:2

38 Ще погинете между народите и земята на враговете ви ще ви пояде¹.

(1) Ер. 22:12

39 Останалите от вас ще чезнат за беззаконията си в земите на враговете си, а и за беззаконията на бащите си заедно с тях ще чезнат¹.

(1) Вжж. 8:20; 2 Лет. 34:24

40 И ще изповядат беззаконието си¹ и беззаконието на бащите си в претъпленieto, което са извършили против Мен, и още, че са ходили против Мен²,

(1) Пс. 5:5; Вжж. 30:2; Дан. 9:4; (2) 3 Царе 8:33,47; Езд. 9:6,7; Неем. 9:2,3; Ер. 3:13; Плач 1:20

41 и че аз ходих против тях и ги отведох в земята на враговете им. Ако тогава необръзаното им сърце¹ се смири² и приемат наказанието на беззаконието си³,

(1) Ер. 9:26; Деян. 7:51; (2) 2 Лет. 12:6; Езд. 9:15; (3) Неем. 9:33; Езек. 14:23

42 тогава ще си спомня Своя завет с Яков¹ и Своя завет с Исаак, и Своя завет с Авраам ще си спомня; ще си спомня и земята.

(1) Бит. 15:18; 26:24; 28:15; Вжж. 4:31; 9:27; Лк. 1:72,73; Римл. 11:28

43 И земята ще бъде напусната от тях и ще се радва на съботите си¹, докато стои пуста без тях. И те ще приемат наказанието за беззаконието си, за това, че презряха законите Ми, и за това, че душата им се погнуси от наредбите Ми.

(1) 2 Лев. 36:21

44 Но и така, както са в земята на враговете си, няма да ги презра и няма да се погнуся от тях дотолкова, че да ги изстребя¹ и да наруша завета Си с тях², защото Аз съм ГОСПОДА, техният Бог.

(1) Неем. 9:17,31; Пс. 94:14; 103:13; Ер. 24:5; 31:20; (2) Бит. 17:7; Римл. 11:2,29

45 И заради тях ще си спомня завета с праотците им¹, които изведох от египетската земя пред очите на народите, за да бъда техен Бог². Аз съм ГОСПОДА.

(1) ст. 42; (2) гл. 11:45

46 Това са наредбите, заповедите и законите, които ГОСПОДА установи между Себе Си и израилевите синове чрез Мойсей на Синайската планина¹.

(1) гл. 27:34; Вжк. 33:4; Ин. 1:17

27 И ГОСПОДА говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато някой направи обрек¹, душите да бъдат според твоята оценка за ГОСПОДА.

(1) Чис. 30:2; Вжк. 23:21; 1 Царе 1:11; Екл. 5:4,5

3 Ето каква да бъде оценката ти: на мъж от двадесет години до шестдесет години оценката ти да бъде петдесет сикъла сребро според сикъла на светилището¹.

(1) ст. 25; гл. 5:15; Ивж. 30:13; 38:24

4 А ако е жена, оценката ти да бъде тридесет сикъла.

5 Ако е от пет години до двадесет години, оценката ти да бъде за мъжко *гете* двадесет сикъла¹, а за женско *гете* десет сикъла.

(1) Бит. 37:28

6 Ако е от един месец до пет години, оценката ти да бъде за мъжко *гете* пет сикъла сребро, а за женско *гете* оценката ти да бъде три сикъла сребро.

7 А ако е от шестдесет години нагоре,

оценката ти да бъде петнадесет сикъла, ако е мъж, и десет сикъла, ако е жена.

8 Но ако *човекът* е по-беден¹, отколкото си го оценил, да се представи пред свещеника и свещеникът да го оцени. Свещеникът да го оцени според това, за колко стига ръката *да плати* на онзи, който е направил обрека.

(1) гл. 5:7

9 Ако *обректът* е за животното от онези, които се принасят на ГОСПОДА, всичко, което се дава на ГОСПОДА от тях, ще бъде свято.

10 Да не се сменя и заменя, добро *животно* за лошо или лошо за добро; а ако някога се замени животното за животното, тогава и това, и замененото ще бъдат свети¹.

(1) ст. 33

11 Но ако *обректът* е за някое нечисто животното, от онези, които не се принасят на ГОСПОДА, тогава да се представи животното пред свещеника

и свещеникът да го оцени дали е добро, или лошо. Според твоята, на свещеника, оценка – така да бъде.

13 Но ако *човекът* поиска да го откупи, върху твоята оценка да прибави една пета¹.

(1) ст. 27,31; гл. 5:16

14 Ако някой посвети къщата си да бъде свята на ГОСПОДА, свещеникът да я оцени дали е добра, или лоша. Както я оцени свещеникът, така да бъде.

15 Но ако онзи, който я посвети, поиска да си откупи къщата, нека добави една пета към парите, на които си я оценил¹, и ще бъде негова.

(1) ст. 13

16 Ако някой посвети на ГОСПОДА *част* от нивата на притежанието си, оценката ти да бъде според *смето*, което може да се засее в нея; един кор ечемично семе *да се оцени* на петдесет сикъла сребро.

17 Ако посвети нивата си от юбилейната година¹, да остане по твоята оценка.

(1) гл. 25:10

18 Но ако посвети нивата си след юбилея, свещеникът да му пресметне

парите според годините, които остават до юбилейната година, и това да се приспадне от оценката ти¹. (1) гл. 25:15,16

19 Но ако този, който е посветил нивата, поиска някога да я откупи, нека добави една пета към парите, на които си я оценил, и ще бъде негова.

20 Но ако не откупи нивата или ако продаде нивата на друг, да не се откупува вече;

21 и когато нивата се освободи в юбилея, ще бъде свята на ГОСПОДА като обречена нива – ще бъде притежание на свещеника¹.

(1) Чис. 18:14; Ис. Нав. 6:17-19; Ежк. 44:29

22 И ако някой посвети на ГОСПОДА нива, която е купил, която не е част от нивата на притежанието му,

23 свещеникът да му пресметне цената ѝ до юбилейната година според твоята оценка; и в същия ден да даде оцененото от теб като свято на ГОСПОДА.

24 В юбилейната година нивата да се върне на онзи, от когото е била купена, на онзи, на когото земята се пада като притежание¹.

(1) гл. 25:28

25 И всички твои оценки да стават според сикъла на свещилицето; сикълът да е равен на двадесет гери.

26 Само първородното между добитъка, което като първородно е на ГОСПОДА, него никой да не посвещава – било то говеда, или дребен добитък – на ГОСПОДА е¹.

(1) Изх. 13:2,12

27 А ако е от нечистите животни, да

се откупи според твоята оценка, като добави към нея петата ѝ част¹; а ако не се откупува, да се продаде според твоята оценка.

(1) ст. 13

28 Но нищо обречено, което някой би обрекъл на ГОСПОДА от онова, което има, било то човек, или животно, или нива от притежанието си, нито да се продава, нито да се откупува¹ – всяко обречено нещо е пресвято на ГОСПОДА².

(1) ст. 21; (2) гл. 21:22

29 Никой обречен на проклятие човек да не се откупува – той трябва непременно да се умъртви¹.

(1) Чис. 21:2,3; 1 Царе 15:3; 3 Царе 20:42

30 Всеки десетък от земята, било от посевите на земята, или от плода на дърветата, е на ГОСПОДА; той е свят на ГОСПОДА¹.

(1) Бит. 47:24,26; 2 Лев. 31:6,12; Неем. 10:37; Мт. 23:23

31 Ако някой поиска да откупи нещо от десетъка си, да му добави петата част на цената му¹.

(1) ст. 13

32 И всеки десетък от едър и дребен добитък, от всичко, което при преброяване минава под тоятата¹, десетъкът да бъде свят на ГОСПОДА².

(1) Ер. 33:13; (2) Бит. 28:22; Чис. 18:21,24

33 Да не се изследва добро ли е, или лошо, и да не се заменя; а ако някога се замени, и това, и замененото ще бъдат свети; да не се откупува¹.

(1) ст. 10

34 Това са заповедите, които ГОСПОД заповяда на Мойсей за израиелевите синове на Синайската планина¹.

(1) гл. 26:46; Чис. 3:1; 28:6; 36:13; Втжк. 1:3,5

Ч И С Л А

или Четвъртата книга на Мойсей

1 И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня¹, в шатъра за срещане², на първия *ген* от втория месец на втората година¹, откакто излязоха от египетската земя, и каза: (1) гл. 9:1; 10:11; Изх. 19:1; Втзк. 1:3; 2:7,14; (2) гл. 12:4; Лев. 1:1

2 Пребройте цялото общество на израилевите синове по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената, всички от мъжки пол един по един¹, (1) гл. 26:2; Изх. 30:12

3 от двадесет години и нагоре¹, всички, които могат да излизат на бой в Израил – пребройте ги по войнствата им, ти и Аарон. (1) гл. 3:15,40; 4:3,47

4 И заедно с вас да има по един мъж от *всяко* племе, мъж, който е глава на бащиния си дом¹.

(1) ст. 44; гл. 4:34; Иис. Нав. 22:14 ст. 5-15; гл. 2:3-29; 7:12-78; 10:14-27; Бит. 35:23-26; 1 Лек. 27:16-22

5 И ето имената на мъжете, които ще стоят заедно с вас: от Рувим: Елисур, синът на Седиур;

6 от Симеон: Селумиил, синът на Сурисадай;

7 от Юда: Наасон, синът на Аминадав¹;

8 от Исахар: Натанаил, синът на Суар;

9 от Завулон: Елиав, синът на Хелон;

10 от синовете на Йосиф: от Ефрем: Елисама¹, синът на Амиуд; от Манасия: Гамалиил, синът на Федасур;

(1) 1 Лек. 7:26

11 от Вениамин: Авидан, синът на Гедеония;

12 от Дан: Ахизер, синът на Амисадай;

13 от Асир: Фагеил, синът на Охран;

14 от Гад: Елиасаф, синът на Деуил;

15 от Нефталим: Ахирей, синът на Енан.

16 Това бяха призованите от обществото, първенци на бащините си племена¹, глави на израилевите хиляди. (1) гл. 7:2; 16:2

17 И Мойсей и Аарон взеха тези назовани по име мъже

18 и свикаха цялото общество на първия *ген* от втория месец. И те се записаха по родовете си по бащините си домове¹, по броя на имената *на мъжете* от двадесет години и нагоре, един по един. (1) Изх. 6:14

19 Както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹, така той ги преброи в Синайската пустиня².

(1) ст. 54; гл. 2:34; 3:51; Изх. 40:32; (2) гл. 26:63,64 ст. 20-42; гл. 26:5-56; Бит. 35:23-26

20 Синовете на Рувим, първородния на Израил: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената, един по един, всички от мъжки пол от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

21 преброените от рувимовото племе *бяха* четиридесет и шест хиляди и

петстотин.

22 От синовете на Симеон: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, преброените по броя на имената, един по един, всички от мъжки пол от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

23 преброените от симеоновото племе *бяха* петдесет и девет хиляди и триста.

24 От синовете на Гад: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

25 преброените от гадовото племе *бяха* четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет.

26 От синовете на Юда: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

27 преброените от юдовото племе *бяха* седемдесет и четири хиляди и шестстотин.

28 От синовете на Исахар: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

29 преброените от исахаровото племе *бяха* петдесет и четири хиляди и четиристотин.

30 От синовете на Завулон: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

31 преброените от завулоновото племе *бяха* петдесет и седем хиляди и четиристотин.

32 От синовете на Йосиф: от синовете на Ефрем: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

33 преброените от ефремовото племе *бяха* четиридесет хиляди и петстотин;

34 а от синовете на Манасия: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

35 преброените от манасиевото племе *бяха* тридесет и две хиляди и двеста.

36 От синовете на Вениамин: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

37 преброените от вениаминовото племе *бяха* тридесет и пет хиляди и четиристотин.

38 От синовете на Дан: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

39 преброените от дановото племе *бяха* шестдесет и две хиляди и седемстотин.

40 От синовете на Асир: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

41 преброените от асировото племе *бяха* четиридесет и една хиляда и петстотин.

42 От синовете на Нефталим: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

43 преброените от нефталимовото племе *бяха* петдесет и три хиляди и четиристотин.

44 Това са преброените, които Мойсей, Аарон и първенците на Израил, дванадесетте мъже, преброиха, всеки един за бащиния си дом¹.

(1) ст. 4

45 И така, всичките преброени от израилевите синове по бащините им домове, от двадесет години и нагоре,

всички, които можеха да излизат на бой в Израил,

46 всичките преброени бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет¹.

(1) гл. 2:32; 11:21; 26:51; Изх. 12:37

47 А левитите не бяха преброени между тях по бащиното им племе¹.

(1) гл. 26:62

48 Защото ГОСПОД беше говорил на Мойсей и казал:

49 Само левиевото племе да не преброиш и да не вземеш броя им между израилевите синове¹;

(1) гл. 2:33

50 а да поставиш левитите за настоятели на скинията на свидетелството и на всички нейни вещи, и на всичко, което ѝ *принадлежи*. Те да носят скинията и всички нейни вещи и те да я обслужват, и да разполагат стана си около скинията¹.

(1) гл. 3:6-9,23-38; 4:3-33; 18:5

51 И когато трябва да се вдига скинията, левитите да я снемат и когато трябва да се поставя скинията, левитите да я издигат¹; а ако се приближи *го нея* някой външен, да се умъртви².

(1) гл. 10:17,21; (2) гл. 3:10,38; 4:15; 16:40; 17:13; 18:7,22;

1 Царе 6:19; 2 Царе 6:7

52 И израилевите синове да поставят шатрите си, всеки в стана си и всеки при знамето си, според войнствата си¹.

(1) гл. 2:2-34

53 А левитите да поставят шатрите си около скинията на свидетелството, за да не падне гняв върху обществото на израилевите синове. И левитите да пазят заповяданото за скинията на свидетелството¹.

(1) гл. 3:7,8; 8:24-26; 16:9; 18:3,4; 31:30,47; 2 Ает. 13:10,11

54 И израилевите синове направиха според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей; така направиха¹.

(1) ст. 19; гл. 8:20,22; 9:5; 36:10

2 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

2 Израилевите синове да поставят шатрите си, всеки при знамето си, със знаците на бащините си домове¹. Да поставят шатрите си наоколо срещу шатъра за срещане.

(1) гл. 1:52

ст. 3-29; гл. 1:5-15; Бит. 35:23-26

3 Тези, които поставят шатрите си на изток, към изгрев, *да бъдат от* знамето на Юдовия стан, според войнствата им, и първенецът на синовете на Юда, Наасон, синът на Аминадав¹,

(1) гл. 1:7; Ак. 3:33

4 и неговото войнство, преброените от тях, седемдесет и четири хиляди и шестстотин.

5 До него да постави шатрите си исахаровото племе и първенецът на синовете на Исахар, Натанаил, синът на Суар,

6 и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и четири хиляди и четирестотин.

7 И завулоновото племе и първенецът на синовете на Завулон, Елиав, синът на Хелон,

8 и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и седем хиляди и четирестотин.

9 Всички преброени в Юдовия стан бяха сто осемдесет и шест хиляди и четирестотин, според войнствата им. Те да се вдигат първи¹.

(1) гл. 10:14-16

10 Знамето на Рувимовия стан *да бъде* на юг, според войнствата им, и първенецът на синовете на Рувим, Елисур, синът на Седиур,

11 и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и шест хиляди и петстотин.

12 До него да постави шатрите си симеоновото племе и първенецът на синовете на Симеон, Селумиил, синът на Сурисадай,

13 и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и девет хиляди и триста.

14 И гадовото племе и първенецът на синовете на Гад, Елисаф, синът на Реуил*,

*в 1:14 Деуил

15 и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет.

16 Всички преброени в Рувимовия стан бяха сто петдесет и една хиляди

четирестотин и петдесет, според войнствата им. Те да се вдигат втори¹.

(1) гл. 10:18-20

17 После да се вдига шатърът за срещане със стана на левитите по средата на становеите. Както поставят шатрите си, така да се вдигат, всеки на мястото си при знамената си.

18 Знамето на Ефремовия стан според войнствата им *га бъде* на запад и първенецът на синовете на Ефрем Еисама, синът на Амиуд,

19 и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет хиляди и петстотин.

20 До него *га бъде* манасиевото племе и първенецът на синовете на Манасия, Гамалиил, синът на Федасур,

21 и неговото войнство, преброените от тях, тридесет и две хиляди и двеста.

22 И вениаминовото племе и първенецът на синовете на Вениамин, Авидан, синът на Гедеон,

23 и неговото войнство, преброените от тях, тридесет и пет хиляди и четирестотин.

24 Всички преброени в Ефремовия стан *бяха* сто и осем хиляди и сто души, според войнствата им. Те да се вдигат трети¹.

(1) гл. 10:22-24

25 Знамето на Дановия стан *га бъде* на север, според войнствата им, и първенецът на синовете на Дан, Ахизер, синът на Амисадай,

26 и неговото войнство, преброените от тях, шестдесет и две хиляди и седмстотин.

27 До него да постави шатрите си асировото племе и първенецът на синовете на Асир, Фагеил, синът на Охран,

28 и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и една хиляди и петстотин.

29 И нефталимовото племе и първенецът на синовете на Нефталим, Ахирей, синът на Енан,

30 и неговото войнство, преброените

от тях, петдесет и три хиляди и четирестотин.

31 Всички преброени в Дановия стан *бяха* сто петдесет и седем хиляди и шестстотин. Те да се вдигат последни при знамената си¹.

(1) гл. 10:25-27

32 Това са преброените от израилевите синове по бащините им домове. Всички преброени в становеите, по войнствата им, *бяха* шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет¹.

(1) гл. 1:46

33 А левитите не *бяха* преброени между израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) гл. 1:49

34 И израилевите синове направиха според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей¹; така поставяха шатрите при знамената си и така вдигаха, всеки според родовете си, по бащините си домове².

(1) гл. 1:19,54; (2) гл. 10:12,28

3 И ето родословията на Аарон и Мойсей във времето, когато ГОСПОД говори на Мойсей на Синайската планина¹.

(1) Лев. 27:34

2 Ето имената на синовете на Аарон: Надав, първородният, и Авиуд, Елеазар и Итамар¹.

(1) Изх. 6:23; 1 Лев. 6:3

3 Тези са имената на синовете на Аарон, помазаните свещеници, които *бяха* посветени, за да свещенодействат¹.

(1) Изх. 28:41

4 А Надав и Авиуд умряха пред ГОСПОДА, като принесоха чужд огън пред ГОСПОДА¹ в Синайската пустиня; и нямаха синове. А Елеазар и Итамар свещенодействаха в присъствието на баща си Аарон².

(1) гл. 16:35; 26:61; Лев. 10:1,2; (2) 1 Лев. 24:1,2

5 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

6 Приведи левиевото племе¹ и ги представи пред свещеника Аарон, за да му служат².

(1) гл. 16:10; Вжк. 10:8; (2) ст. 9

7 Нека пазят заповяданото за него и заповяданото за цялото общество пред шатъра за срещане, за да вършат служението на скинията¹.

(1) гл. 1:53

8 И нека пазят всичките принадлеж-

ности на шатъра за срещане и запояданото за израилевите синове, за да вършат служението на скинията¹.

(1) 1 Лст. 23:27-32; 2 Лст. 29:11

9 И да дадеш левитите на Аарон и на синовете му. Те са му дадени изцяло от страна на израилевите синове¹.

(1) гл. 8:16,19; 18:2,6; 1 Лст. 6:48; 15:2; Езд. 6:18

10 А Аарон и синовете му да поставиш да вършат *службата* на свещенството си¹; а ако някой чужд се приближи, да се умъртви².

(1) гл. 18:7; Вжж. 18:5; 3 Царе 12:31; (2) ст. 38; гл. 1:51

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

12 Ето, аз взех левитите измежду израилевите синове вместо всичките първородни от израилевите синове, които отварят утроба. Левитите ще бъдат Мои¹,

(1) ст. 41,45; гл. 8:16-18; 18:6

13 защото всяко първородно е Мое. В деня, когато поразих всяко първородно в египетската земя¹, аз осветих за Себе Си всяко първородно в Израил, от човек до животно² – Мои ще бъдат³. Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 33:4; Изх. 12:29; (2) Изх. 13:2,12; (3) ст. 12 ст. 14-39; ср. 1 Лст. 6:16-63

14 И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня и каза:

15 Преброй синовете на Леви според бащините им домове, по родовете им. Да преброиш всички от мъжки пол от един месец и нагоре¹.

(1) ст. 40; гл. 1:3; 26:57

16 И Мойсей ги преброи според ГОСПОДНОТО слово, както му беше заповядано.

ст. 17-39; гл. 26:57-62

17 А синовете на Леви по имената си бяха: Гирсон, Каат и Мерарий¹.

(1) Бит. 46:11; 1 Лст. 23:6

18 И ето имената на синовете на Гирсон по родовете им: Ливний и Семей¹.

(1) Изх. 6:16-19; Зах. 12:13

19 И синовете на Каат по родовете им: Амрам и Исаар, Хеврон и Озиил¹.

(1) Изх. 6:16-19

20 И синовете на Мерарий по родовете им: Маалий и Мусий¹. Това са родовете на Леви според бащините им домове.

(1) Изх. 6:16-19

21 От Гирсон *произлязоха* родът на ливнийците и родът на семейците¹. Това са родовете на гирсонците².

(1) Изх. 6:16-19; Зах. 12:13; (2) гл. 4:22

22 Преброените от тях по броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре, преброените от тях бяха седем хиляди и петстотин.

23 Семействата на гирсонците поставяха шатрите си зад скинията, на запад.

24 И първенец на бащиния дом на гирсонците беше Елиасаф, синът на Лаил.

25 А под грижата на синовете на Гирсон в шатъра за срещане бяха скинията и шатърът, покривът му, завесата за входа на шатъра за срещане,

26 завесите на двора и завесата за входа на двора, който е около скинията и около олтара, и въжетата ѝ за цялата ѝ служба¹.

(1) гл. 4:24-28

27 От Каат *произлязоха* родът на амрамците и родът на исаарците, и родът на хевронците, и родът на озиилците. Това са родовете на каатците¹.

(1) гл. 4:2; Исх. Нав. 21:5; 1 Лст. 23:12

28 Според броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре бяха осем хиляди и шестстотин, които пазеха заповяданото за светилището.

29 Семействата на синовете на Каат поставяха шатрите си откъм южната страна на скинията.

30 И първенец на бащиния дом от родовете на каатците беше Елисафан, синът на Озиил¹.

(1) Изх. 6:22

31 А под тяхната грижа бяха ковчегът и масата, и светилникът, и олтарите, принадлежностите на светилището, с които се извършва служението, и завесата и цялото служение на *светилището*¹.

(1) гл. 4:4-15; Вжж. 10:8

32 И първенец на първенците на Леви беше Елеазар, синът на свещеника Аарон; той надзираваше онези, които пазеха заповяданото за светилището¹.

(1) Езек. 40:45

33 От Мерарий *произлязоха* родът на

маалиевците и родът на мусиевците. Това са родовете на Мерарий¹.

(1) гл. 4:29; 1 Лст. 23:21

34 И преброените от тях, според броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха шест хиляди и двеста.

35 И първенец на бащиния дом от родовете на мерариевците беше Суриил, синът на Авихаил. Те поставяха шатрите си откъм северната страна на скинията.

36 И под грижата на синовете на Мерарий бяха дъските на скинията и гредите ѝ, и стълбовете ѝ, и подложките ѝ, и всичките ѝ принадлежности, и цялото ѝ служение,

37 и стълбовете на околния двор, и подложките им, и коловете им и въжетата им¹.

(1) гл. 4:29-33

38 Тези, които поставяха шатрите си пред скинията, на изток, пред шатъра за срещане към изгрев, бяха Мойсей и Аарон и синовете му, които имаха грижа за светилището според заповяданото за израилевите синове. А чуждият, който се приближи, да се умъртви.

39 Всички преброени от левитите, които Мойсей и Аарон преброиха по родовете им, по ГОСПОДНАТА заповед, всички от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха двадесет и две хиляди.

40 И ГОСПОД каза на Мойсей: Преброй всички първородни от мъжки пол от израилевите синове, от един месец и нагоре и вземи броя на имената им¹.

(1) ст. 15

41 И да вземеш левитите за Мен – аз съм ГОСПОД – вместо всички първородни между израилевите синове и добитъка на левитите вместо всички първородни между добитъка на израилевите синове¹.

(1) ст. 12,13

42 И Мойсей преброи всички първородни между израилевите синове, както му заповяда ГОСПОД.

43 И всички първородни от мъжки пол, по броя на имената им от един

месец и нагоре, според преброяването им, бяха двадесет и две хиляди двеста седемдесет и трима.

44 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

45 Взemi левитите вместо всички първородни между израилевите синове и добитъка на левитите вместо техния добитък; и левитите ще бъдат Мои¹. аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 12,13

46 А за откупване на двеста седемдесет и тримата души, с които първородните между израилевите синове са в повече от левитите,

47 да вземеш по пет сикъла на глава; да ги вземеш според двеста на светилището – един сикъл е двадесет гери¹ –

(1) гл. 7:13; 18:16; Изх. 30:13

48 и да дадеш на Аарон и на синовете му парите на откупа от онези, които са в повече между тях.

49 И Мойсей взе парите на откупа от онези, които бяха в повече от изкупените чрез левитите;

50 взе парите от първородните на израилевите синове: хиляда триста шестдесет и пет сикъла според сикъла на светилището.

51 И Мойсей даде парите на откупа на Аарон и на синовете му, според ГОСПОДНОТО слово, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) гл. 1:19,54; Изх. 12:50

4 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

2 Преброй синовете на Каат измежду синовете на Леви, по родовете им, по бащините им домове¹,

(1) гл. 3:27,28

3 от тридесет години и нагоре¹ до петдесет години, всички, които влизат в отряда, за да вършат работата в шатъра за срещане².

(1) ст. 47; гл. 1:3; 1 Лст. 23:3,24,27; (2) ст. 23,30,47; гл. 8:24-26

4 Ето службата на синовете на Каат в шатъра за срещане: пресвящото.

5 Когато се вдига станът, Аарон и синовете му да пристъпват и да снемат

закриващата завеса¹, да закрият с нея ковчегата на свидетелството²

(1) Изх. 26:31-33; (2) Изх. 40:3

6 и да сложат отгоре покривка от язовски кожи, а отгоре да разпрострат плат, цял от синьо, и да проврат прътовете му¹.

(1) Изх. 25:10-21

7 Върху масата на присъствените хлябове да разпрострат син плат и отгоре да сложат блюдата, тамяниците, тасовете и поливалниците за възлиянието; и постоянният хляб да бъде на нея.

8 И да разпрострат върху тях червен плат и да го покрят с покривка от язовски кожи, и да проврат прътовете ѝ¹.

(1) Изх. 25:23-30

9 После да вземат син плат и да покрят светилника за осветлението, светилата му, щипците му, пепелниците му и маслениците му, с които вършат служението около него,

10 и да сложат него и всичките му принадлежности вътре в покривка от язовски кожи и да го сложат на носилка¹.

(1) Изх. 25:31-39

11 А върху златния олтар да разпрострат син плат и да го покрят с покривка от язовски кожи, и да проврат прътовете му¹.

(1) Изх. 30:1-5

12 Да вземат и всички принадлежности на службата му¹, с които се върши служението в светилището, и да ги сложат в син плат, да ги покрят с покривка от язовски кожи и да ги сложат на носилката. (1) Изх. 25:9; 1 Лев. 9:28

13 После да изчистят олтара от пепелта и да разпрострат върху него морав плат,

14 и да положат на него всичките му принадлежности, с които вършат служението около него – въгленниците, вилиците, лопатите и легените, всичките принадлежности на олтара – и да разпрострат върху него покривка от язовски кожи и да проврат прътовете му¹.

(1) Изх. 27:1-8

15 И когато при вдигането на стана Аарон и синовете му свършат с покриването на светилището и всичките

принаджности на светилището, тогава да пристъпват синовете на Каат, за да ги носят¹; но да не се докосват до свято, за да не умрат². Това е, което синовете на Каат трябва да носят от шатъра за срещане.

(1) гл. 3:31; 7:9; 10:21; 2 Царе 15:24; 3 Царе 8:3;

1 Лев. 15:2,15; (2) гл. 1:51; 18:3; Изх. 19:21

16 И Елеазар, синът на свещеника Аарон, ще има надзор над маслото за осветлението, благоухания тамян, постоянния хлябен принос и маслото за помазване¹; надзор над цялата скиния и над всичко, което е в нея, над светилището и над принадлежностите му.

(1) Изх. 25:6; 29:40-42; 30:23-38

17 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

18 Да не оставите да бъде изтребено племето на родовете на каатците измежду левитите¹,

(1) Изх. 30:33,38

19 а да им правите така, за да останат живи и да не умрат¹, когато пристъпват при пресветите неща: Аарон и синовете му да влизат и да поставят всекиго от тях поотделно на службата и на товара му;

(1) гл. 1:51; 18:3; Изх. 19:21

20 но те да не влизат да видят пресвятото нито за миг, за да не умрат.

21 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

22 Преброй също и синовете на Гирсон по бащините им домове, по родовете им¹,

(1) гл. 3:21,22

23 от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги преброиш – всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане¹.

(1) ст. 3

24 Ето службата на родовете на гирсонците, да служат и да носят:

25 те ще носят завесите на скинията и шатъра за срещане, покрива му и покривалото от язовски кожи, което е отгоре, и завесата на входа на шатъра за срещане¹,

(1) гл. 3:25,26; Изх. 26:1-14,36

26 и завесите на двора, и завесата на вратата при входа на двора, който е около скинията и около олтара, въже-

тата им, всичките принадлежности за службата им и всичко, което трябва да се върши за тях, в това ще служат¹.

(1) Изх. 27:9,11,16,19

27 Цялото служение на гирсонците, относно цялото им носене на товари и цялото им служене, да бъде според заповедта на Аарон и на синовете му; и вие да им определяте всяко нещо, което са длъжни да носят.

28 Това е службата на родовете на гирсонците в шатъра за срещане¹; и заповяданото за тях да бъде под ръката на Итамар², сина на свещеника Аарон.

(1) гл. 7:7; (2) Изх. 38:21

29 Преброй и синовете на Мерарий по родовете им, по бащините им домове¹,

(1) гл. 3:33,34

30 от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги преброиш – всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане¹.

(1) ст. 3

31 И това е, което са длъжни да носят при цялото си служене в шатъра за срещане: дъските на скинията и гредите ѝ, и стълбовете ѝ, и подложките ѝ¹,

(1) Изх. 26:15-29

32 и стълбовете на околния двор, и подложките им, и коловете им, и възетата им, според всичките им принадлежности и цялата им служба; и да определяте по име вещите, които са длъжни да носят¹.

(1) ст. 49; гл. 3:36,37; Изх. 27:9-19

33 Това е службата на родовете на синовете на Мерарий според цялата им служба в шатъра за срещане, под ръката на Итамар, сина на свещеника Аарон¹.

(1) гл. 7:8; Изх. 38:21

34 И така, Мойсей и Аарон и първенците на обществото¹ преброиха синовете на каатците по родовете им и по бащините им домове,

(1) гл. 1:4

35 от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане.

36 И преброените от тях по родове-

те им бяха две хиляди седемстотин и петдесет.

37 Това са преброените от родовете на каатците, всички, които служеха в шатъра за срещане, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.

38 А преброените от синовете на Гирсон по родовете им и по бащините им домове,

39 от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане,

40 преброените от тях по родовете им, по бащините им домове, бяха две хиляди шестстотин и тридесет.

41 Това са преброените от родовете на синовете на Гирсон, всички, които служеха в шатъра за срещане, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА.

42 А преброените от родовете на синовете на Мерарий по родовете им, по бащините им домове,

43 от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата в шатъра за срещане,

44 преброените от тях по родовете им бяха три хиляди и двеста.

45 Това са преброените от родовете на синовете на Мерарий, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.

46 Всички преброени, които Мойсей и Аарон и израилевите първенци преброиха от левитите, по родовете им и по бащините им домове,

47 от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха да вършат службата на слугуването и службата на носенето в шатъра за срещане¹,

(1) ст. 3

48 преброените бяха осем хиляди петстотин и осемдесет.

49 По заповедта на ГОСПОДА бяха преброени чрез Мойсей, всеки един

според службата си и според товара си. Така бяха преброени от него, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

5 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Заповядай на израилевите синове да изведат въвн от стана всеки прокажен¹ и всеки, който има течение², и всеки, който е нечист от мъртвец³.

(1) гл. 12:14; Лев. 13:45,46; (2) Лев. 15:2-15; (3) гл. 19:11-16

3 Извеждайте ги, мъж или жена. Извеждайте ги въвн от стана, за да не мърсят станелите си, сред които Аз обитавам¹.

(1) Лев. 15:31; Втжк. 23:14

4 И израилевите синове направиха така и ги изведоха въвн от стана¹. Както каза ГОСПОД на Мойсей, така направиха израилевите синове².

(1) 2 Лев. 26:21; (2) Изх. 12:50

5 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

6 Кажи на израилевите синове: Когато мъж или жена извърши каквото и да било от греховете на хората и извърши престъпление против ГОСПОДА, и този човек стане виновен¹,

(1) Лев. 6:2,3

7 тогава да изповядат греха¹, който са извършили, и да върне онова, за което е виновен, според пълната му стойност и да му добави една пета част², и да го даде на онзи, пред когото се е провинил.

(1) Лев. 5:5; Иис. Нав. 7:19; (2) Лев. 5:16; 6:5

8 Но ако човек няма сродник*, на когото да върне онова, за което се е провинил, тогава това, което трябва да се върне за вината, да е на ГОСПОДА, на свещеника, заедно с овена на умилостивението, с който ще направи умилостивение за него¹.

*букв.: изкупител; (1) Лев. 7:7

9 Всеки възвишаем принос от всичките посветени неща¹ на израилевите синове, които донасят на свещеника, да бъде негов².

(1) Втжк. 12:26; (2) Изх. 29:28

10 Негови да бъдат и посветените неща от всеки човек; всичко, което

някой дава на свещеника, да бъде негово.

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

12 Говори на израилевите синове и им кажи: Ако жената на някого прегреша и извърши престъпление против него¹,

(1) Изх. 20:14

13 като някой лежи с нея и излее сперма, и това се укрие от очите на мъжа ѝ, и тя се оскверни тайно¹, без да има свидетел против нея и без да бъде хваната²;

(1) Езек. 33:26; (2) Пр. 7:18-21

14 и на него дойде дух на ревност и ревнува жена си, и тя се е осквернила; или пък му дойде дух на ревност и ревнува жена си, а тя не се е осквернила;

15 тогава мъжът да доведе жена си при свещеника и да донесе приноса ѝ за нея¹, една десета от ефа ечемично брашно, но да не я полива с маслиново масло и да не слага върху нея ливан, защото е хлебен принос за ревност, хлебен принос за спомен, който припомня беззаконие.

(1) Лев. 1:2

16 Тогава свещеникът да я приведе и да я постави пред ГОСПОДА.

17 И свещеникът да вземе свята вода в пръстен съд и свещеникът да вземе от пръстта, която е на пода на скинията и да я сложи във водата.

18 И свещеникът да постави жената пред ГОСПОДА и да открие главата на жената, и да сложи в ръцете ѝ хлебния принос за спомен, хлебния принос за ревност, а свещеникът да държи в ръката си горчивата вода, която докарва проклятие.

19 И свещеникът да я закълне, като каже на жената: Ако никой мъж не е лежал с теб и ти не си се отклонила в нечистота, като си под закона на мъжа си, да останеш неповредена от тази горчива вода, която докарва проклятие;

20 но ако си прегрешила, като си под закона на мъжа си, и си се осквернила,

и ако е лежал с теб *груг* мъж освен твоят мъж –

21 и свещеникът да закълне жената с клетвата на проклятие, и свещеникът да каже на жената: ГОСПОД да те постави за проклятие и клетва в народа ти, като направи ГОСПОД да изсъхне бедрото ти и да се надуе коремът ти;

22 и тази вода, която докарва проклятие, да влезе във вътрешностите ти и да надуе корема ти, и да изсуши бедрото ти! И жената да каже: Амин, амин¹.

(1) Пс. 41:13

23 После свещеникът да напише тези клетви на книга и да ги заличи с горчивата вода;

24 и да даде на жената да изпие горчивата вода, която докарва проклятие; и да влезе в нея водата, която докарва проклятие, и *да стане* горчива.

25 Тогава свещеникът да вземе от ръката на жената хлебния принос на ревността, да подвижи хлебния принос пред ГОСПОДА и да го принесе на олтара.

26 И свещеникът да вземе една шепа от хлебния принос за спомен, да я изгори на олтара¹ и след това да даде на жената да изпие водата.

(1) Лев. 2:2,9

27 И когато ѝ даде да изпие водата, тогава, ако се е осквернила и е извършила престъпление против мъжа си, водата, която докарва проклятие, ще влезе в нея и *ще стане* горчива и коремът ѝ ще надуе, и бедрото ѝ ще изсъхне; и тази жена ще бъде за проклятие сред народа си¹.

(1) Пс. 109:18

28 Но ако жената не се е осквернила, а е чиста, тогава ще остане неповредена и ще забременява.

29 Това е законът за ревността, когато някоя жена, като е под *закона на* мъжа си, прегреша и се оскверни¹;

(1) Езек. 33:26

30 или когато върху някой мъж дойде дух на ревност и ревнува жена си, тогава да постави жената пред ГОСПОДА и свещеникът да постъпи с нея според целия този закон.

31 Така мъжът ще бъде чист от беззаконие, а жената ще носи беззаконието си¹.

(1) Мт. 1:19; Евр. 13:4

6 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато мъж или жена се посвети, като се обрече с обрека на назирейство*¹, за да се посвети на ГОСПОДА,

*т.е. на одеяне, посвещение; (1) гл. 30:3; Деян. 21:23,24

3 тогава да се откаже от вино и от спиртно питие, да не пие оцет от вино или оцет от спиртно питие¹, и да не пие никакво питие направено от грозде, и да не яде нито прясно, нито сухо грозде.

(1) Лев. 10:9; Съд. 13:4,14; Ам. 2:12; Ак. 1:15

4 През цялото време на назирейството си да не яде нищо, което се прави от лозе, от семките до ципата.

5 През цялото време на назирейския му обрек бръснач да не мине през главата му. Докато се изпълни времето, което се е посветил на ГОСПОДА, ще бъде свят. И да остави да расте косата на главата му¹.

(1) Съд. 16:17,19

6 През цялото време, за което се е посветил на ГОСПОДА, да не се приближава до мъртвец¹ –

(1) гл. 19:11,16

7 да не се оскверни заради баща си или майка си, брат си или сестра си, когато умрат; понеже назирейството на неговия Бог е на главата му¹.

(1) Лев. 21:10-12

8 През цялото време на назирейството си той е свят на ГОСПОДА¹.

(1) 1 Царе 1:27,28

9 А ако някой умре внезапно и неочаквано при него и главата на назирейството му се оскверни, тогава той да обръсне главата си в деня на очистването си; да я обръсне на седмия ден.

10 А на осмия ден да донесе две гургулици или две гълъбчета при свещеника при входа на шатъра за срещане.

11 И свещеникът да принесе едното в жертва за грях, а другото във все-

изгаряне, и да направи умилюване за него¹, понеже е съгрешил поради мъртвеца; и в същия ден да освети главата му.

(1) Лев. 5:7-10

12 След това *наново* да посвети на ГОСПОДА дните на назирейството си и да донесе едногодишно агне в жертва за вина. А предишните дни са се изгубили, защото назирейството му се е осквернило.

13 И ето закона за назирея: в деня, когато се изпълни времето на назирейството му, да се приведе при входа на шатъра за срещане.

14 И той да принесе своя принос на ГОСПОДА – едно едногодишно мъжко агне без недостатък за всеизгаряне¹, едно едногодишно женско агне без недостатък в жертва за грях, един овен без недостатък за примирителна жертва²,

(1) Лев. 1:10; (2) Лев. 3:6

15 кош с безквасни хлябове – пити от пшенично брашно, смесени с *маслинено* масло, безквасни кори, намазани с масло¹, заедно с хлебния им принос и възлиянията им².

(1) Лев. 7:12; (2) гл. 15:3-7

16 И свещеникът да ги представи пред ГОСПОДА и да принесе жертвата му за грях и всеизгарянето му,

17 и да принесе овена за примирителна жертва на ГОСПОДА, заедно с коша с безквасните хлябове; свещеникът да принесе и хлебния ѝ принос с възлиянието ѝ.

18 И назиреят да обръсне главата на назирейството си¹ при входа на шатъра за срещане и да вземе космите на главата на назирейството си и да ги сложи на огъня, който е под примирителната жертва.

(1) Деян. 21:24

19 И свещеникът да вземе сварената плешка на овена, една безквасна пита и една безквасна кора от коша, и да ги сложи на ръцете на назирея, след като той е обръснал *главата* на назирейството си.

20 И свещеникът да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА; това

е свято на свещеника заедно с гърдите на движимия принос и с бедрото на възвишаемия принос¹. И след това назиреят може да пие вино.

(1) Изх. 29:27,28; Лев. 7:32-34

21 Това е законът за назирея, който прави обрек, и за приноса му на ГОСПОДА поради назирейството му, освен онова, което му дава ръката. Така да постъпва според закона за назирейството си съгласно с обрека, който е направил¹.

(1) Деян. 21:26

22 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

23 Говори на Аарон и на синовете му и им кажи: Така да благославяте израилевите синове¹, като им говорите:

(1) Лев. 9:22; 1 Лет. 23:13; 2 Лет. 30:27

24 ГОСПОД да те благослови¹ и да те опази²!

(1) Рут 2:4; (2) Пс. 121:7,8

25 ГОСПОД да осияе с лицето Си над теб¹ и да ти окаже милост²!

(1) Пс. 4:6; 119:135; Дан. 9:17; (2) Бит. 43:29

26 ГОСПОД да издигне лицето Си над теб и да ти даде мир¹!

(1) Ис. 26:12; Йн. 14:27; 16:33; 20:19; 3 Йн. 14; 2 Сол. 3:16

27 Така да възлагат Името Ми¹ върху израилевите синове и аз ще ги благославям².

(1) 2 Лет. 7:14; Дан. 9:19; (2) гл. 23:20; Пс. 115:12-15

7 И в деня, когато Мойсей завърши издигането на скинията и я помаза, и я освети¹ с всичките ѝ принадлежности и олтара с всичките му принадлежности, и ги помаза, и ги освети,

(1) Изх. 29:36; 30:29; 40:9-11

2 тогава израилевите първенци, главите на бащините им домове, които бяха първенци на племената и стояха пред преброените¹, принесоха

(1) гл. 1:4-16

3 и представиха приносите си пред ГОСПОДА: шест покрити кола и дванадесет вола, по една кола от двама първенци и по един вол от всекиго, и ги принесоха пред скинията.

4 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

5 Приеми ги от тях и нека служат за

извършването на службата на шатъра за срещане; и ги дай на левитите, на всекиго според службата му.

6 И Мойсей взе колите и воловете и ги даде на левитите:

7 Двете коли и четирите вола даде на синовете на Гирсон, според службата им¹;

(1) гл. 4:24-28

8 и четирите коли и осемте вола даде на синовете на Мерарий, според службата им¹, под ръката на Итамар, сина на свещеника Аарон.

(1) гл. 4:29-33

9 А на синовете на Каат не даде, защото тяхната служба в светилището беше да носят на рамена¹.

(1) гл. 4:4-15; 2 Царе 6:3

10 И в деня, когато олтарът беше помазан, първенците принесоха за освещаването му¹; и първенците принесоха приносите си пред олтара.

(1) 3 Царе 8:63

11 И ГОСПОД каза на Мойсей: Нека принасят приносите си за освещаването на олтара по един първенец на ден.

ст. 12-78: гл. 1:5-15; Бит. 35:23-26

12 И този, който принесе приноса си на първия ден, беше Наасон, синът на Аминадав, от юдовото племе.

13 И приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет *сикъла*, според *сикъла* на светилището¹, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло, за хлебен принос²,

(1) гл. 3:47; (2) гл. 15:4; 28:5,13; 29:6; Лев. 2:1

14 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян¹,

(1) Изх. 30:34-37

15 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне¹,

(1) Лев. 1:2,3,10

16 един козел в жертва за грях¹

(1) Лев. 4:23

17 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета¹. Това беше приносът на Наасон, сина на Аминадав.

(1) Лев. 3:1,6

18 На втория ден принесе Натанаил, синът на Суар, първенецът на Исахар.

19 Принесе приноса си: едно сребър-

но блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет *сикъла*, според *сикъла* на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,

20 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,

21 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,

22 един козел в жертва за грях

23 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Натанаил, сина на Суар.

24 На третия ден *принесе* първенецът на синовете на Завулон, Елиав, синът на Хелон.

25 Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет *сикъла*, според *сикъла* на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,

26 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,

27 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,

28 един козел в жертва за грях

29 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елиав, сина на Хелон.

30 На четвъртия ден *принесе* първенецът на синовете на Рувим, Елисур, синът на Седиур.

31 Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет *сикъла*, според *сикъла* на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,

32 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,

33 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,

34 един козел в жертва за грях
 35 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносьт на Елисур, сина на Седиур.
 36 На петия ден *принесе* първенецът на синовете на Симеон, Селумиил, синът на Сурисадай.
 37 Приносьт му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,
 38 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,
 39 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
 40 един козел в жертва за грях
 41 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносьт на Селумиил, сина на Сурисадай.
 42 На шестия ден *принесе* първенецът на синовете на Гад, Елиасаф, синът на Деуил.
 43 Приносьт му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,
 44 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,
 45 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
 46 един козел в жертва за грях
 47 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносьт на Елиасаф, сина на Деуил.
 48 На седмия ден *принесе* първенецът на синовете на Ефрем, Елисама, синът на Амиуд.
 49 Приносьт му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*,

еден сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,
 50 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,
 51 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
 52 един козел в жертва за грях
 53 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносьт на Елисама, сина на Амиуд.
 54 На осмия ден *принесе* първенецът на синовете на Манасия, Гамалиил, синът на Федасур.
 55 Приносьт му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,
 56 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,
 57 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
 58 един козел в жертва за грях
 59 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносьт на Гамалиил, сина на Федасур.
 60 На деветия ден *принесе* първенецът на синовете на Вениамин, Авидан, синът на Гедеон.
 61 Приносьт му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,
 62 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,
 63 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
 64 един козел в жертва за грях

65 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносот на Авидан, сина на Гедеон.

66 На десетия ден *принесе* първенецът на синовете на Дан, Ахиезер, синът на Амисадай.

67 Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет *сикъла*, според *сикъла* на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,

68 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,

69 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,

70 един козел в жертва за грях

71 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Ахиезер, сина на Амисадай.

72 На единадесетия ден *принесе* първенецът на синовете на Асир, Фагеил, синът на Охран.

73 Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет *сикъла*, според *сикъла* на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,

74 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,

75 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,

76 един козел в жертва за грях

77 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Фагеил, сина на Охран.

78 На дванадесетия ден *принесе* първенецът на синовете на Нефталим, Ахирей, синът на Енан.

79 Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла*, един сребърен леген от седемдесет си-

къла, според *сикъла* на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлебен принос,

80 един тамяник от десет *сикъла* злато, пълн с тамян,

81 един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,

82 един козел в жертва за грях

83 и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше жертвата на Ахирей, сина на Енан.

84 Това беше приносът за освещаването на олтара от израилевите първенци в деня, когато беше помазан: дванадесет сребърни блюда, дванадесет сребърни легена, дванадесет златни тамянника.

85 Всяко сребърно блюдо беше от сто и тридесет *сикъла*, а всеки леген беше от седемдесет *сикъла*; всичкото сребро на съדותе беше две хиляди и четиристотин *сикъла*, според *сикъла* на светилището.

86 Дванадесет златни тамянника пълни с тамян; всеки тамяник беше от десет *сикъла*, според *сикъла* на светилището, всичкото злато на тамяниците беше сто и двадесет *сикъла*.

87 Всичките говеда за всеизгаряне бяха дванадесет юнеца, *освен тях* и дванадесет овена, дванадесет едногодишни агнета, заедно с хлебния им принос, и дванадесет козела в жертва за грях.

88 И всичките говеда за примирителна жертва бяха двадесет и четири юнеца, *освен тях* и шестдесет овена, шестдесет козела, шестдесет едногодишни агнета. Това беше приносът за освещаването на олтара, след като беше помазан.

89 И когато Мойсей влезе в шатъра за срещане, за да говори с *Бога*¹, тогава чу гласа, който му говореше отгоре от умилостивището, което беше върху ковчегата на свидетелството между двата херувима²; и му говореше.

(1) в. 11:17; 12:8; Изх. 33:9,11; (2) Изх. 25:22

ст. 1-4: Изх. 25:31-40

8 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на Аарон и му кажи: Когато палиш светилата, седемте светила да светят пред светилника.

3 И Аарон направи така: запали светилата на светилника, *така че да светят* към предната му страна, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) Изх. 39:37; 40:25

4 А ето каква беше направата на светилника: изкован от злато, от стъблото до цветята си беше изкован; според образаца, който ГОСПОД показа на Мойсей, така той направи светилника.

5 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

6 Вземи левитите отсред израилевите синове и ги очисти¹.

(1) Втжк. 10:8; Мал. 3:3

7 И така да им направиш, за да ги очистиш: поръси ги с вода за очистиране¹ и нека обръснат цялото си тяло и да изперат дрехите си, и да се очистят².

(1) гл. 19:9; (2) Лев. 14:8,9

8 После да вземат един юнец заедно с хлебния му принос от пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло¹; а ти да вземеш друг юнец в жертва за грях.

(1) Лев. 2:1

9 И да приведеш левитите пред шатъра за срещане¹ и да събереш цялото общество на израилевите синове².

(1) Изх. 29:4; (2) Лев. 8:3

10 И когато приведеш левитите пред ГОСПОДА, нека израилевите синове положат ръцете си на левитите

11 и Аарон да подвижи левитите пред ГОСПОДА като движим принос от страна на израилевите синове, за да бъдат те за извършване на ГОСПОДАТА служба¹.

(1) Втжк. 10:8

12 И левитите да положат ръцете си на главите на юниците; и да принесеш единия в жертва за грях, а другия във всеизгаряне на ГОСПОДА, за да направиш умилостивение за левитите¹.

(1) Лев. 8:14,15

13 И да поставиш левитите пред Аарон

и пред синовете му и да ги подвижиш като движим принос на ГОСПОДА.

14 Така да отделиш левитите измежду израилевите синове и левитите ще бъдат Мои¹.

(1) гл. 3:9,12

15 И след това левитите да влязат, за да обслужват шатъра за срещане. Така да ги очистиш и да ги подвижиш за Движим принос.

16 Понеже те са Ми дадени изцяло измежду израилевите синове. Вместо всичките първородни от израилевите синове – всички, които отварят утроба – ги взех за Себе Си¹.

(1) гл. 3:9,12

17 Защото всичките първородни измежду израилевите синове са Мои, и човек и животно. В деня, когато поразих всичките първородни в египетската земя¹, ги осветих за Себе Си.

(1) Изх. 12:29

18 А левитите взех вместо всичките първородни измежду израилевите синове¹.

(1) гл. 3:9,12

19 И дадох левитите като дар на Аарон и на синовете му¹ измежду израилевите синове, за да вършат службата на израилевите синове в шатъра за срещане и да правят умилостивение за израилевите синове, за да не се появи язва между израилевите синове, когато израилевите синове се приближават при светилището².

(1) гл. 3:6; (2) гл. 1:50-54

20 Тогава Мойсей и Аарон и цялото общество на израилевите синове направиха така с левитите; според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей за левитите, така направиха израилевите синове с тях¹.

(1) гл. 1:54; Изх. 12:50

21 И така, левитите се очистиха от греховете си и изпраха дрехите си. И Аарон ги подвижи като движим принос пред ГОСПОДА и Аарон направи умилостивение за тях, за да ги очисти.

22 И след това левитите влязоха в шатъра за срещане, за да вършат службата си пред Аарон и пред синовете му. Както ГОСПОД заповяда на Мойсей за левитите, така направиха с тях¹.

(1) ст. 20

23 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

24 Ето *определеното* за левитите: от двадесет и пет години и нагоре да влиза в отряда, за да върши службата в шатъра за срещане¹,

25 а от петдесет години да преставя да върши службата и да не служи вече.

26 Може да помага на братята си в шатъра за срещане, да пази заповяданото; но да не върши служба. Така да постъпваш с левитите по отношение на заповяданото за тях.

9 И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня, в първия месец на втората година¹, откакто излязоха от египетската земя, и каза:

2 Израилевите синове да направят пасхата на определеното ѝ време¹.

3 На четиринадесетия ден от този месец привечер да я направите, на определеното ѝ време. Да я направите според всичките ѝ наредби и според всичките ѝ правила.

4 И Мойсей каза на израилевите синове да направят пасхата.

5 И направиха пасхата на четиринадесетия ден от първия *месец* привечер, в Синайската пустиня; според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей, така направиха израилевите синове¹.

6 А имаше някои, които бяха нечисти поради мъртво човешко тяло и не можеха да направят пасхата в онзи ден¹, и те дойдоха пред Мойсей и пред Аарон в онзи ден².

7 И тези мъже му казаха: Ние сме нечисти поради мъртво човешко тяло; защо да ни спират да не принесем ГОСПОДНИЯ принос на определеното му време между израилевите синове¹?

8 А Мойсей им каза: Постойте, за да

чуя какво ще заповяда ГОСПОД за вас¹.

9 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

10 Говори на израилевите синове и им кажи: Ако някой човек от вас или от потомството ви бъде нечист поради мъртво тяло или е далеч на път, да направи пасхата на ГОСПОДА.

11 Да я направят на четиринадесетия ден от втория месец¹, привечер, и да я ядат с безквасни хлябове и горчиви треви²;

12 да не оставят от нея до сутринта и да не трошат кост от нея; да я направят според всичките наредби за пасхата¹.

13 А който е чист и не е на път, ако пренебрегне да направи пасхата, този човек да бъде изстребен отсрещно народа си¹, понеже не е принесъл ГОСПОДНИЯ принос на определеното му време; този човек ще носи греха си².

14 И ако някой чужденец, който пребивава между вас, желае да направи пасхата на ГОСПОДА, нека я направи според наредбата за пасхата и според правилото за нея. Една наредба да имате както за чужденеца, така и за местния жител¹.

15 И в деня, когато скинията беше издигната, облакът покри скинията, шатъра на свидетелството¹. И от вечер до сутрин над скинията имаше като огнено явление².

16 Така ставаше винаги: облакът я покриваше и нощем *имаше като* огнено явление¹.

17 И когато облакът се вдигаше от шатъра, израилевите синове тръгваха; и на мястото, където застанеше облакът, там израилевите синове разполагаха стан¹.

18 По заповед на ГОСПОДА тръгваха израилевите синове и по заповед на ГОСПОДА разполагаха стан; и през всичките дни, когато облакът стоеше

(1) гл. 27:5; Лев. 24:12

(1) гл. 4:3,23,30,47

(1) 2 Лев. 30:2; (2) Изх. 12:8

(1) Изх. 12:10,46

(1) гл. 1:1

(1) Изх. 12:1-14

(1) гл. 15:30,31; 19:13,20; Изх. 30:33,38; (2) Лев. 24:15

(1) гл. 8:20,22

(1) гл. 19:11,16; Ин. 18:28; (2) гл. 27:2,21

(1) гл. 10:11,12,33,34

над скинията, те оставаха на стан.

19 И когато облакът стоеше над скинията много дни, израилевите синове пазеха заповяданото от ГОСПОДА и не тръгваха.

20 А когато облакът стоеше над скинията малко дни, по заповед от ГОСПОДА оставаха на стан и по заповед от ГОСПОДА тръгваха.

21 И когато облакът стоеше *само* от вечер до сутрин и облакът се вдигаше на сутринта, тогава те тръгваха. Било денем или нощем, когато облакът се вдигаше, тогава и те тръгваха.

22 Ако облакът оставаше над скинията и стоеше над нея два дни или един месец, или дълго време, израилевите синове оставаха на стан и не тръгваха; а когато той се вдигаше, тръгваха.

23 По заповед от ГОСПОДА разполагаха стан и по заповед от ГОСПОДА тръгваха. Те пазеха заповяданото от ГОСПОДА, както ГОСПОД заповядваше чрез Мойсей¹.

(1) гл. 10:13; Изх. 17:1

10 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Направи си две сребърни тръби; изковани да ги направиш и да ти служат за свикване на обществото и за вдигане на становете¹.

(1) Ер. 4:5; Йоим 2:1,15,16

3 Когато затръбят с тях, цялото общество да се събере при теб до входа на шатъра за срещане.

4 Ако затръбят само с едната, да се събират при теб първенците, израилевите хилядници¹.

(1) гл. 1:16; 7:2

5 А когато затръбят високо, тогава да се вдигат становете, които са разположени към изток¹.

(1) гл. 2:3

6 И когато затръбят високо втори път, тогава да се вдигат становете, които са разположени към юг¹. Да тръбят високо, за да се вдигат.

(1) гл. 2:10

7 Но за събиране на събранието да тръбят, но без да тръбят високо.

8 Свещениците, синовете на Аарон,

да тръбят с тръбите. Те да ви бъдат вечна наредба в поколенията ви.

9 И когато излизате на война в земята си против притеснителя, който би ви притеснил¹, тогава да затръбят високо с тръбите и ще бъдете спомнени пред ГОСПОДА, вашия Бог, и ще бъдете избавени от враговете си².

(1) Вжж. 20:1; (2) гл. 31:6; 2 Лст. 13:12-15

10 И в дните на радостта си и на празниците си, и на новолунията си¹ да тръбят с тръбите² при всеизгарянията си и при примирителните си жертви; и те да ви бъдат за спомен пред вашия Бог. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) 1 Царе 20:5; (2) Лев. 25:9; Иис. Нав. 6:4; Пс. 81:3

11 И във втората година, във втория месец¹, на двадесетия ден от месеца облакът се вдигна от скинията на свидетелството².

(1) гл. 1:1; (2) гл. 9:17

12 И израилевите синове се вдигнаха от Синайската пустиня¹ според пътуванията си². И облакът застана в пустинята Фаран³.

(1) гл. 33:16; Изх. 19:1,2;

(2) Вжж. 1:7,19; (3) гл. 12:16; 13:3,26; Бит. 21:21; 3 Царе 11:18

13 Вдигнаха се за първи път според заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей¹.

(1) гл. 9:20-23

ст. 14-27: гл. 1:5-15; Бит. 35:23-26

14 Знамето на стана на синовете на Юда се вдигна първо според войнствата им¹. И над войнството му беше Наасон, синът на Аминадав.

(1) гл. 2:9

15 Над войнството на племето на синовете на Исхар беше Натанаил, синът на Суар.

16 А над войнството на племето на синовете на Завулон беше Елиав, синът на Хелон.

17 Тогава се свали скинията¹ и се вдигнаха синовете на Гирсон и синовете на Мерарий, които носеха скинията².

(1) гл. 1:51; (2) гл. 4:24-33

18 После се вдигна знамето на стана на Рувим според войнствата им¹. И над войнството му беше Елисур, синът на Седиур.

(1) гл. 2:16

19 Над войнството на племето на синовете на Симеон беше Селумиил, синът на Сурисадай.

20 А над войнството на племето на синовете на Гад беше Елиасаф, синът на Деуил.

21 После се вдигнаха каатците, които носеха светилището¹; и скинията се издигаше до тяхното пристигане².

(1) гл. 1:51; (2) гл. 4:15

22 И знамето на стана на синовете на Ефрем се вдигна според войнствата им¹. И над войнството му беше Елисама, синът на Амиуд.

(1) гл. 2:24

23 Над войнството на племето на синовете на Манасия беше Гамалиил, синът на Федасур.

24 А над войнството на племето на синовете на Вениамин беше Авидан, синът на Гедеон.

25 И знамето на стана на синовете на Дан, които бяха последни от всички станове, се вдигна според войнствата им¹. И над войнството му беше Ахизер, синът на Амисадай.

(1) гл. 2:31

26 Над войнството на племето на синовете на Асир беше Фагеил, синът на Охран.

27 А над войнството на племето на синовете на Нефталим беше Ахирей, синът на Енан.

28 Така ставаше пътуването на израилените синове според войнствата им; така се вдигаха¹.

(1) гл. 2:34

29 И Мойсей каза на Овав¹, сина на мадиамеца Рагуил, тъста на Мойсей²: Ние тръгваме за онова място, за което ГОСПОД каза: Ще ви го дам³. Ела заедно с нас и ще ти сторим добро, защото ГОСПОД е обещал добро на Израил.

(1) Съд. 1:16; 4:11; (2) Изх. 2:18-21; (3) Бит. 17:8; Изх. 6:8

30 Но той му каза: Няма да дойда, а ще отида в своята си земя и при рода си¹.

(1) Изх. 18:27

31 А Мойсей каза: Моля те, не ни оставяй, понеже ти знаеш къде трябва да разполагаме стан в пустинята и ще бъдеш очи за нас.

32 И ако дойдеш с нас, доброто, което ГОСПОД ще направи на нас, също-то добро ще направим и ние на теб.

33 И така, пропътуваха тридневен път от ГОСПОДНАТА планина¹; и ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет се движеше на тридневен път пред тях, за да им търси място за почивка².

(1) Изх. 3:1; (2) Втэк. 1:33

34 И ГОСПОДНИЯТ облак беше над тях денем, когато тръгваха от стана¹.

(1) Изх. 13:21; 40:38

35 И когато ковчегът се вдигаше, Мойсей казваше: Стани, ГОСПОДИ¹, и да се разпръснат враговете Ти, и да побягнат отпред Теб онези, които Те мразят²!

(1) Пс. 3:7; (2) 1 Царе 4:3; Пс. 68:1

36 А когато се спираше, той казваше: Върни се, ГОСПОДИ¹, при десетките хиляди на израилените хиляди!

(1) Пс. 90:13

11 И народът роптаеше и *това беше* зло в ушите на ГОСПОДА. И ГОСПОД чу¹ и гневът Му пламна, и огън от ГОСПОДА се запали между тях и по-ждаше в края на стана².

(1) гл. 12:2; (2) гл. 16:35; Втэк. 9:22; Пс. 78:21

2 Тогава народът извика към Мойсей¹ и Мойсей се помоли на ГОСПОДА², и огънят престана³.

(1) гл. 21:7; (2) Изх. 10:18; (3) Втэк. 9:19

3 И онова място се нарече Тавера*, защото огън от ГОСПОДА гореше между тях.

*Пожар

4 И разноплеменното множество, което беше между тях¹, стръвно пожела месо; и израилените синове също плакаха² отново и казаха: Кой ще ни даде месо да ядем³?

(1) Изх. 12:38; (2) гл. 14:1; (3) ст. 18; Изх. 16:12; Пс. 78:18-20; 1 Кор. 10:6

5 Ние помним рибата, която ядохме даром в Египет, краставиците и дините, и праза, и лука, и чесъна¹;

(1) Изх. 16:3; Ер. 42:14

6 а сега душата ни е изсъхнала – нищо няма, няма какво да гледаме освен тази манна¹!

(1) гл. 21:5

7 А манната приличаше на кориандрово семе¹ и беше на вид като бделинова *смова*².

(1) Изх. 16:23,31; (2) Бит. 2:12

8 И народът се пръсна наоколо и я събираше, мелеше я в мелници или я

чукаше в чутури и я вареше в гърнета, и правеше питеи от нея. А вкусът ѝ беше като вкус на питеи, пържени в масло¹.

(1) Изх. 16:23,31

9 Когато нощем падаше росата в стана, с нея падаше и манна¹.

(1) Изх. 16:13,14

10 И Мойсей чу как народът плачеше в родовете си, всеки при входа на шатрата си, и ГОСПОДНИЯТ гняв пламна силно¹. И това беше зло в очите на Мойсей.

(1) гл. 12:9; Евр. 3:10

11 И Мойсей каза на ГОСПОДА: Защо си наскърбил слугата Си? И защо не съм придобил Твоето благоволение, та си сложил върху мен товара на целия този народ¹?

(1) Изх. 5:22

12 Аз ли съм носил в утробата си целия този народ, или аз съм го родил, че ми казваш: Носи ги в пазвата си, както кърмачка носи кърмачето¹, до земята, за която си се кел на бащите им²?

(1) Вжк. 1:31; 1 Сол. 2:7; (2) Изх. 6:8

13 Откъде у мен месо да дам на целия този народ¹! Защото плачат пред мен и казват: Дай ни месо да ядем!

(1) ст. 20; 4 Царе 4:43; 7:2; Мт. 14:17

14 Аз не мога сам да нося целия този народ, защото е много тежък за мен¹.

(1) Изх. 18:18

15 Ако така постъпваш с мен, моля Ти се, убий ме още сега, ако съм намерил Твоето благоволение, за да не гледам злощастията си¹!

(1) Изх. 32:32; 3 Царе 19:4

16 И ГОСПОД каза на Мойсей: Събери ми седемдесет мъже измежду израилювите старейшини¹, за които знаеш, че са старейшини на народа и негови надзорници, и ги доведи при шатъра за срещане, за да застанат там с теб.

(1) Изх. 24:1,9

17 И Аз ще слеза и ще говоря там с теб¹, и ще взема от Духа, който е на теб, и ще сложа на тях, за да носят товара на народа заедно с теб, за да не го носиш ти сам².

(1) гл. 7:89; (2) Изх. 18:22

18 И кажи на народа: Осветете се за утре¹ и ще ядете месо, защото плакахте в ушите на ГОСПОДА и казвахте:

Кой ще ни даде месо да ядем, защото добре ни беше в Египет! Затова ГОСПОД ще ви даде месо и ще ядете².

(1) Изх. 19:10; (2) Изх. 16:8

19 Няма да ядете един ден, нито два дни, нито пет дни, нито десет дни, нито двадесет дни,

20 а цял месец, докато ви излезе от носа и ви втръсне, защото презряхте ГОСПОДА, който е между вас, и плакахте пред Него, и казвахте: Защо излязохме от Египет¹!

(1) гл. 14:3; 16:13; 20:4; 21:5; Изх. 16:3; Деян. 7:39

21 И Мойсей каза: Народът, сред който съм, е шестстотин хиляди души пешаци¹, а Ти казваш: Ще им дам да ядат месо цял месец.

(1) гл. 1:46

22 Да се изколят ли за тях овцете и говедата, за да им бъдат достатъчни, или да им се съберат всичките риби на морето, за да им бъдат достатъчни¹?

(1) ст. 13

23 А ГОСПОД каза на Мойсей: Скъсила ли се е ръката на ГОСПОДА¹? Сега ще видиш дали ще ти се сбъдне словото Ми, или не².

(1) Ис. 50:2; Ер. 32:17,27; (2) Изх. 6:1

24 И така, Мойсей излезе и каза на народа думите на ГОСПОДА. И събра седемдесет мъже от старейшините на народа и ги постави около шатъра.

25 Тогава ГОСПОД слезе в облака¹ и говори с него, и взе от Духа, който беше на него, и го сложи на седемдесетте старейшини. И когато Духът дойде на тях², те пророкуваха³, но не повториха.

(1) гл. 12:5;

(2) гл. 24:2; 4 Царе 2:15; Неем. 9:20; (3) 1 Царе 19:20

26 Но двама от мъжете бяха останали в стана. Името на единия от тях беше Елдад, а името на другия – Модад. И на тях дойде Духът; те бяха от записаните, но не бяха излезли при шатъра и пророкуваха в стана.

27 И едно момче изтича и съобщи на Мойсей, и каза: Елдад и Модад пророкуват в стана.

28 И Иисус, Навиевият син, слугата на Мойсей¹, един от избраните му, прого-

вори и каза: Господарю мой, Мойсей, забрани им²!

(1) Изх. 24:13; Иис. Нав. 1:1; (2) Мк. 9:38

29 А Мойсей му каза: Ревнуваш ли за мен? Да бяха всички от ГОСПОДНИЯ народ пророци и да сложеше ГОСПОД Духа Си на тях¹!

(1) Йоил 2:28,29; 1 Кор. 14:5

30 И Мойсей се оттегли в стана, той и израилевите старейшини.

31 Тогава излезе вятър от ГОСПОДА и докара от морето пдпъдъци, и ги хвърли върху стана, до един ден път от едната страна и до един ден път от другата страна около стана¹, и до два лакътя от повърхността на земята.

(1) Изх. 16:13

32 Тогава народът стана и целия онзи ден и цялата нощ, и целия следващ ден събираше пдпъдъците. Който събра най-малко, събра десет кора. И си ги овесиха *да се сушат* около стана.

33 А когато месото беше още в зъбите им и още не беше сдъвкано, ГОСПОДНИЯТ гняв пламна против народа и ГОСПОД порази народа с много голяма язва¹.

(1) гл. 16:46; Пс. 78:26-31

34 И нарекоха това място Киврот-Атаава^{*}, защото там беше погребан лакомият народ.

^{*}Гробове на лакомството; (1) гл. 33:16; Втжк. 9:22

35 А от Киврот-Атаава народът се вдигна за Асирот и остана в Асирот¹.

(1) гл. 33:17

12 А Мариам и Аарон¹ говориха против Мойсей² заради етиопката, която беше взел за жена – защото беше взел една етиопка за жена³ – и казаха:

(1) гл. 26:59; (2) гл. 16:2; (3) Изх. 2:21

2 Само чрез Мойсей ли говори ГОСПОД? Не говори ли и чрез нас¹? И ГОСПОД чу това².

(1) Изх. 4:14-16; 15:20; (2) гл. 11:1; Езек. 35:13

3 А Мойсей беше много кротък човек¹, повече от всички хора, които бяха на земята.

(1) 2 Кор. 10:1

4 И ГОСПОД веднага каза на Мойсей, на Аарон и на Мариам: Излезте вие тримата при шатъра за срещане¹! И те излязоха и тримата.

(1) гл. 1:1

5 Тогава ГОСПОД слезе в облачен стълб¹, застана пред входа на шатъра и повика Аарон и Мариам и те двамата излязоха.

(1) гл. 11:25

6 И каза: Слушайте сега думите Ми! Ако има пророк между вас, аз, ГОСПОД, ще му стана познат чрез видение¹, насън ще му говоря².

(1) 1 Царе 3:21; 2 Царе 7:4; Дан. 2:19; 7:1;

Ос. 12:10; Зах. 1:8; (2) Бит. 28:12-16;

1 Царе 28:6; 3 Царе 3:5; Йов 4:13; Йоил 2:28

7 Но слугата Ми Мойсей не е така. Той е верен в целия Ми дом¹;

(1) Евр. 3:2,5

8 с него говоря лице в лице¹, ясно, а не със загадки; и той гледа образа на ГОСПОДА². Как не се убояхте вие да говорите против слугата Ми Мойсей?

(1) гл. 7:89; Изх. 19:19; Втжк. 34:10;

(2) Изх. 34:6; Втжк. 18:15,18

9 И гневът на ГОСПОДА пламна против тях¹ и Той си отиде.

(1) гл. 11:10

10 И като облакът се оттегли от шатъра, ето, Мариам беше прокажена, бяла като сняг¹, и Аарон погледна Мариам и ето, тя беше прокажена².

(1) Изх. 4:6; Лев. 13:13; (2) Втжк. 24:9; 2 Лет. 26:19

11 Тогава Аарон каза на Мойсей: Моля те, господарю мой, не ни възлагай този грях, с който извършихме безумие и съгрешихме¹!

(1) 2 Царе 24:10

12 Нека тя не бъде като мъртво *геме*, на което половината от тялото се е разложило, когато излиза от утробата на майка си!

13 И Мойсей извика към ГОСПОДА и каза: О Боже, моля Ти се, изцели я¹!

(1) Изх. 15:26; 3 Царе 13:6; Ак. 6:28

14 А ГОСПОД каза на Мойсей: Ако баща ѝ я беше заплюл в лицето¹, немаше ли да бъде посрамена седем дни? Нека бъде затворена извън стана седем дни² и след това може да се прибере.

(1) Втжк. 25:9; (2) гл. 5:2; Лев. 13:4,5,10

15 И така, Мариам беше затворена седем дни извън стана и народът не се вдигна, докато Мариам не се прибра.

16 След това народът се вдигна от Асирот¹ и разположи стан в пустинята Фаран².

(1) гл. 33:18; (2) гл. 10:12

гл. 13; 14; Вжж. 1:19-46

13 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Изпрати мъже, за да разузнаят хананската земя¹, която Аз давам на израилевите синове! Да изпратите по един мъж от всяко племе² на бащите им и всеки да е първенец между тях.

(1) ст. 16,17; Иис. Нав. 2:1; (2) Иис. Нав. 3:12

3 И така, Мойсей ги изпрати от пустинята Фаран¹ според ГОСПОДНАТА заповед. Всичките мъже бяха началници между израилевите синове².

(1) ст. 26; гл. 10:12; (2) гл. 34:17,18 ст. 4-15; гл. 34:19-28; Бит. 35:23-26

4 Ето имената им: от рувимовото племе: Самуй, синът на Закхур;

5 от симоновото племе: Сафат, синът на Хорий;

6 от юдовото племе: Халев, синът на Ефоний¹;

(1) гл. 14:6,24; 34:19; Иис. Нав. 14:6; 1 Лек. 4:15

7 от исхаровото племе: Игал, синът на Йосиф;

8 от ефремовото племе: Осия, синът на Навий¹;

(1) гл. 27:18,22; Изх. 17:9; Вжж. 32:44; 1 Лек. 7:27

9 от вениаминовото племе: Фалтий, синът на Рефу;

10 от завулоновото племе: Гадиил, синът на Содий;

11 от йосифовото племе: от Манасиевото племе: Гадий, синът на Сусий;

12 от дановото племе: Амиил, синът на Гамалий;

13 от асировото племе: Сетур, синът на Михаил;

14 от нефталимовото племе: Наавий, синът на Волсий;

15 от гадовото племе: Геуил, синът на Махний.

16 Това са имената на мъжете, които Мойсей изпрати, за да разузнаят земята. И Мойсей нарече Осия*, сина на Навий, Иисус**¹.

*Спасение **ГОСПОД е спасение; (1) ст. 6

17 Като ги изпрати да разузнаят хананската земя, Мойсей им каза: Изкачете се на южната страна и се качете на хълмовете¹,

(1) Иис. Нав. 10:40

18 и огледайте земята каква е и народът, който живее в нея, силен ли е, или слаб, малоброен ли е, или многоброен;

19 и каква е земята, в която живее, добра ли е, или лоша; и какви са градовете, в които те живеят, от шатри ли са, или са укрепени;

20 и каква е земята, плодородна ли е, или слаба, има ли по нея дървета, или не¹. И бъдете смели² и донесете от плодовете на земята. А тогава беше времето на първозрялото грозде.

(1) Иис. Нав. 2:1; (2) Вжж. 31:6

21 И така, те се качиха и разузнаях земята от пустинята Цин¹ до Реов при прохода на Емат².

(1) гл. 34:3,4; (2) гл. 34:8; Съд. 18:28

22 После се изкачиха на южната страна и дойдоха до Хеврон¹, където живееха Ахиман, Сесай и Талмай, синовете на Енак². А Хеврон беше построен седем години преди египетския Цоан³.

(1) Бит. 13:18; (2) Иис. Нав. 11:21; 15:14; (3) Пс. 78:12,43; Ис. 19:11

23 И когато дойдоха до долината Есхол¹, отрязаха от там една лозова пръчка с един грозд, който двама носеха на прът; взеха и нарове и смокини².

(1) гл. 32:9; (2) Вжж. 8:8

24 Онова място се нарече долина Есхол* поради грозда, който израилевите синове отрязаха от там.

*Грозд

25 И след четиридесет дни те се върнаха от разузнаването на земята¹.

(1) гл. 14:34

26 И дойдоха при Мойсей, при Аарон и при цялото общество израилеви синове в пустинята Фаран¹, в Кадис², и дадоха отчет пред тях и пред цялото общество, и им показаха плода на земята.

(1) ст. 3; (2) гл. 20:1; 32:8; 33:36; Иис. Нав. 14:7

27 И им разказаха, като говориха: Ходихме в земята, в която ни изпрати. Наистина там текат маяко и мед¹ – ето и плода ѝ².

(1) гл. 14:8; 16:13,14; Изх. 3:8,17; (2) гл. 14:7

28 Но народът, който живее в земята, е силен и градовете – укрепени и мно-

го големи; там видяхме и синовете на Енак¹.

(1) Ис. Нав. 14:12

29 Амаличаните¹ живеят в южната земя, хетейците, евусейците и аморейците живеят по хълмовете, а хаанаанците² живеят при морето и край бреговете на Йордан³.

(1) гл. 14:45; Изх. 17:8; 1 Царе 27:8;

(2) Бит. 15:20,21; Втж. 7:1; 20:17; Ис. Нав. 3:10; Съд. 3:5; Неем. 9:8; (3) Ис. Нав. 5:1; 9:1

30 А Халев успокояваше народа пред Мойсей, като казваше: Да вървим напред и да я завладеем, защото със сигурност ще я превземем!¹

(1) гл. 14:7,9

31 А мъжете, които бяха отишли заедно с него, казаха: Не можем да излезем против онзи народ, защото е по-силен от нас¹.

(1) гл. 32:7-9

32 И пуснаха лош слух сред израилевите синове за земята, която бяха разузнали¹, и казваха: Земята, която обходихме, за да я разузнаем, е земя, която изпояжда жителите си²; и всичките хора, които видяхме в нея, са много високи мъже³.

(1) Пс. 106:24; (2) Езек. 36:13; (3) Ам. 2:9

33 Там видяхме великаните, синовете на Енак, от великанския род¹; и пред тях ни се виждаше, че сме като скакалци, а такива бяхме и в техните очи².

(1) Бит. 6:4; (2) 1 Царе 17:24

гл. 13; 14; Втж. 1:19-46

14 Тогава цялото общество извика с висок глас и народът плака¹ през онязи нощ.

(1) гл. 11:4; Ис. Нав. 14:8

2 И всичките израилеви синове роптаха против Мойсей и Аарон¹, и цялото общество им говореше: Да бяхме измрем в египетската земя или в тази пустиня да бяхме измрели²!

(1) гл. 16:41; 20:2; Втж. 9:23; Пс. 106:24,25;

(2) ст. 28; Изх. 14:11

3 И защо ни води ГОСПОД в тази земя да паднем от меч и жените ни и децата ни да бъдат разграбени? Не беше ли по-добре за нас да се върнем в Египет¹?

(1) гл. 11:20; Неем. 9:17; Ер. 42:14,19; Деян. 7:39

4 И си казаха един на друг: Да си

поставим началник и да се върнем в Египет¹!

(1) ст. 3

5 Тогава Мойсей и Аарон паднаха на лицата си пред цялото събрание на обществото на израилевите синове¹.

(1) гл. 16:4,22; 16:45

6 И Исус, синът на Навий, и Халев, синът на Ефоний¹, от онези, които бяха разузнали земята, раздраха дрехите си²;

(1) гл. 13:6,8,30; (2) Съд. 11:35

7 и говориха на цялото общество на израилевите синове и казваха: Земята, която обходихме, за да я разузнаем, е много, много добра земя¹.

(1) гл. 13:27; Съд. 18:9

8 Ако ГОСПОД има благоволение към нас¹, Той ще ни въведе в тази земя и ще ни я даде – земя, където текат мляко и мед².

(1) Пс. 147:11; (2) гл. 13:27; 4 Царе 18:32

9 Само не въставайте против ГОСПОДА¹ и не се страхувайте от народа на земята, защото той е хляб за нас! Защитата* му се оттегли от него, а ГОСПОД е с нас²; не се бойте от тях³!

*бжб.: сянката

(1) гл. 16:41; 20:2; Втж. 9:23; Пс. 106:24,25;

(2) Ис. Нав. 14:12; 2 Лют. 20:17; Пс. 46:7,11; Ис. 8:10; Римл. 8:31; (3) гл. 13:30; Изх. 14:13; Втж. 1:21,29; 20:3

10 Но цялото общество каза да ги убият с камъни¹. Тогава ГОСПОДНАТА слава се яви в шатъра за срещане пред всичките израилеви синове².

(1) Изх. 17:4; (2) гл. 16:19,42; Изх. 16:10

11 И ГОСПОД каза на Мойсей: Докога ще Ме презира този народ и докога няма да Ми вярва¹ въпреки всичките знамения, които съм извършил сред него?

(1) ст. 27; Изх. 16:28; 23:21; Пс. 78:32; Мт. 17:17; Йн. 12:37

12 Ще го поразя с мор и ще го изтребя¹, а теб ще направя народ по-голям и по-силен от него².

(1) Езек. 20:13; (2) Изх. 32:10

13 Но Мойсей каза на ГОСПОДА: Тогава египтяните ще чуят¹ – защото Ти със силата Си си извел този народ отсред тях² –

(1) Ис. Нав. 7:9; (2) Изх. 32:11; Втж. 9:26,28; Езек. 20:9

14 и ще се каже на жителите на тази земя, които са чули, че Ти, ГОСПОДИ,

си сред този народ и че Ти, ГОСПОДИ, се явяваш лице с лице¹, и че облакът Ти стои над него, и че Ти вървиш пред него в облачен стълб денем и в огнен стълб нощем².

(1) Вжж. 5:4,24; (2) Изх. 13:21; 33:16

15 И ако убиеш този народ като един човек, тогава народите, които са чули за Теб, ще говорят и ще казват:

16 Понеже ГОСПОД не можа да въведе този народ в земята, за която му се кле, затова го изкла в пустинята¹.

(1) Изх. 32:12; Вжж. 9:28

17 И сега, моля Ти се, нека се възвеличи силата на Господа, както си говориш, като си казал:

18 ГОСПОД е дълготърпелив и многомилостив¹, прощава беззаконие и престъпление, но никак не оставя ненаказан *виновния*, и въздава беззаконieto на бащите върху децата до третото и четвъртото поколение².

(1) Пс. 86:15;

(2) Изх. 20:5; Йов 21:19; Ер. 32:18; Плач 5:7

19 Прости, моля Ти се, беззаконieto на този народ според голямата Си милост и както си прощавал на този народ от Египет до тук¹.

(1) Изх. 32:32; Дан. 9:19; Ам. 7:2,5

20 И ГОСПОД каза: Прощавам според думата ти¹,

(1) Изх. 32:14

21 но наистина – жив съм аз¹ и целият свят ще се изпълни с ГОСПОДНАТА слава² –

(1) Вжж. 32:40; (2) Изх. 9:16; Пс. 57:5,11; 72:19

22 всички тези мъже, които видяха славата Ми и знаменията, които извърших в Египет и в пустинята, и Ме изпитваха десет пъти¹ досега, и не послушаха гласа Ми,

(1) Бит. 31:7

23 наистина те няма да видят земята, за която се кле на бащите им – никой от онези, които Ме презряха, няма да я види¹!

(1) гл. 32:11; Ер. 18:10; Евр. 3:11,18

24 Но понеже слугата ми Халев има в себе си друг дух и той напълно Ме последва, затова него ще въведе в земята, в която влезе, и потомството му ще я наследи¹.

(1) гл. 32:12; Иис. Нав. 14:6,9

25 А амаличаните и ханаанците живе-

ят в долината. Утре се върнете и идете в пустинята към Червено море¹!

(1) Съд. 11:16

26 ГОСПОД говори още на Мойсей и Аарон, и каза:

27 Докога ще търпя това зло общество, което роптае против Мен¹? Чух роптанията на израилевите синове, с които роптаят против Мен².

(1) ст. 11; (2) Изх. 16:9

28 Кажи им: Жив съм аз¹, заявява ГОСПОД – наистина ще ви направя така, както вие говорихте в ушите Ми¹!

(1) Вжж. 32:40; (2) ст. 2

29 Трупове ви ще паднат в тази пустиня¹ и от преброените между вас, колкото сте на брой, от двадесет години и нагоре², които роптахте против Мен,

(1) гл. 26:65; Пс. 106:26; 1 Кор. 10:5; (2) гл. 1:45,46; 26:64,65

30 нито един няма да влезе в земята, за която се кле¹ да ви заселя в нея, освен Халев, сина на Ефоний, и Иисус, сина на Навий.

(1) Пс. 95:11

31 А децата ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени, тях ще въведе и те ще познаят земята, която вие презряхте¹.

(1) Неем. 9:24; Пс. 106:24

32 А вашите трупове ще паднат в тази пустиня¹.

(1) гл. 26:65; Пс. 106:26; 1 Кор. 10:5

33 И децата ви ще скитат по пустинята четиридесет години¹ и ще теглят заради вашите блудства², докато труповете ви се довършат в пустинята.

(1) гл. 32:13; Евр. 3:9,17; (2) Езек. 23:35

34 Според броя на дните, за които разузнахте земята, четиридесет дни¹, по един ден за една година², четиридесет години³ ще теглите заради беззаконията си⁴ и ще познаете какво е аз да се отвърна⁵.

(1) гл. 13:25; (2) Езек. 4:6;

(3) гл. 32:13; Евр. 3:9,17; (4) Езек. 23:35; (5) Ос. 9:12

35 аз, ГОСПОД, говорих¹. Наистина така ще направя на цялото това зло общество, което се е събрало против Мен: в тази пустиня ще се довършат и в нея ще измрат².

(1) гл. 23:19; (2) Иис. Нав. 5:6; Пс. 78:33; Юда 5

36 И онези мъже, които Мойсей изпрати да разузнаят земята и които се

върнаха и подбудиха цялото общество да роптае против него, като пуснаха лош слух за земята,

37 тези мъже, които пуснаха лош слух за земята, измряха от язвата пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 16:35; 20:3; Лев. 10:2; 1 Кор. 10:10
38 А Иисус, синът на Навий, и Халев, синът на Ефоний, останаха живи измежду онези мъже, които ходиха да разузнаят земята¹.

(1) Иис. Нав. 14:10
39 И когато Мойсей говори тези думи на всичките израилеви синове, народът плака много¹.

(1) Изх. 33:4
40 И на сутринта станаха рано, за да се изкачат на върха на хъма и казаха: Ето ни, ще се изкачим на мястото, за което ГОСПОД говори, защото съгрешихме.

41 А Мойсей каза: Защо престъпвате ГОСПОДНАТА заповед¹? Това няма да успее².

(1) 1 Царе 15:19; (2) 2 Лек. 24:20
42 Не се изкачайте, защото ГОСПОД не е между вас, да не би да ви победят враговете ви¹,

(1) Иис. Нав. 7:12; Съд. 16:20; 2 Лек. 15:2; Пс. 44:9
43 защото амалчаните и ханаанците са там пред вас и ще паднете от меч. Понеже отстъпихте и не следвахте ГОСПОДА, затова ГОСПОД няма да бъде с вас¹.

(1) ст. 42
44 Те обаче дръзнаха да се изкачат на върха на хъма. Но ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет и Мойсей не излязоха от стана.

45 Тогава амалчаните¹ и ханаанците, които живееха на онзи хъм, слязоха и ги разбиха, и ги разпиляха чак до Хорма².

(1) гл. 13:29; 1 Царе 27:8; (2) гл. 21:3; Съд. 1:17

15 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам да живеете в нея,

3 и принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА, било всеизгаряне¹, или жертва за изпълнение на обрек, или доброволен принос², или на празници-

те си³, за да направите благоухание на умилостивение на ГОСПОДА⁴ от говедата или от дребния добитък,

(1) Лев. 1:2,3; (2) Лев. 7:16; 22:18,21; (3) Лев. 23; (4) Лев. 1:9

4 тогава онзи, който принася приноса си на ГОСПОДА, нека принесе за хлебен принос една десета *от ефа* пшенично брашно, смесено с четвърт ин *маслинено* масло¹.

(1) гл. 7:13; Лев. 6:14
5 И за всяко агне на всеизгарянето или на жертвата да прибавиш четвърт ин вино за възлияние¹;

(1) гл. 28:7,14; Изх. 29:40; Лев. 23:13; Езд. 7:17

6 или за всеки овен да прибавиш за хлебен принос две десети *от ефа* пшенично брашно, смесено с една трета ин *маслинено* масло;

7 и за възлияние да принесеш една трета ин вино¹ за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.

(1) гл. 6:15; Фил. 2:17

8 И ако принесеш юнец за всеизгаряне или като жертва за изпълнение на обрек, или примирителна жертва на ГОСПОДА,

9 тогава с юнеца да принесеш за хлебен принос три десети *от ефа* пшенично брашно, смесено с половин ин *маслинено* масло;

10 и да принесеш за възлияние половин ин вино, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.

11 Така трябва да се прави при всяко говедо или при всеки овен, или при всяко агне или яре.

12 Според броя, който ще принесете, да направите така за всяко едно според броя им.

13 Всеки местен жител да прави така, когато принася жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.

14 Ако някой чужденец живее между вас, или който е между вас във всичките ви поколения и принася жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА, да направи също така, както правите вие.

15 *Що се отнася до събранието, една наредба да има за вас и за чужденеца, който живее между вас, една вечна наредба в поколенията ви¹; както сте вие, така да бъде и чужденецът пред ГОСПОДА.*

(1) Изх. 12:14; Ест. 9:27

16 Един закон и едно правило да има за вас и за чужденеца, който живее между вас¹.

(1) Изх. 12:49; Иис. Нав. 8:33; 3 Царе 8:41,42

17 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

18 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, в която Аз ви въвеждам,

19 и ядете от хляба на земята, тогава да принесете на ГОСПОДА възвишаем принос.

20 От първото си тесто да принесете пита за възвишаем принос – да я издигнете, както правите с възвишаемия принос от харман¹.

(1) Лев. 2:12; 23:17; Пр. 3:9; Ежек. 44:30

21 От първото си тесто да давате на ГОСПОДА възвишаем принос в поколенията си¹.

(1) Изх. 23:19; Неем. 10:37; Римл. 11:16

22 И ако неволно съгрешите¹ и не изпълните всички тези заповеди, които ГОСПОД каза на Мойсей –

(1) Лев. 4:2

23 всичко, което ГОСПОД ви заповяда чрез Мойсей от деня, когато ГОСПОД даде заповедта, и нататък в поколенията ви –

24 ако е извършено от незнание, без да знае обществото, нека цялото общество принесе един юнец във всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА заедно с хлебния му принос и с възлиянието му, според правилото, и един козел в жертва за грях¹.

(1) Лев. 4:13-18; 23:19

25 И свещеникът да направи умилостивение за цялото общество израилеви синове и ще им се прости¹, защото е било от незнание и те са принесли приноса си, жертва чрез огън на ГОСПОДА, и жертвата си за грях пред ГОСПОДА за *греха* си от незнание.

(1) Лев. 4:20,26

26 И ще се прости на цялото общество израилеви синове и на чужденеца, който живее между тях, защото за целия народ е било от незнание¹.

(1) Евр. 5:2

27 А ако един човек съгреша от незнание, да принесе едногодишна коза в жертва за грях¹;

(1) Лев. 4:27,28

28 и свещеникът да направи умилостивение за човека, който е съгрешил от незнание; когато съгреша от незнание пред ГОСПОДА, да направи умилостивение за него и ще му се прости¹.

(1) Лев. 4:20,26

29 За местния жител от израилевите синове и за чужденеца, който живее между тях, да имате един закон¹ за този, който съгреша от незнание.

(1) ст. 16

30 Но ако някой извърши това с дръзка ръка, бил той от местните жители, или от чужденците, той показва презрение към ГОСПОДА; този човек да бъде изтребен отред народа си¹.

(1) гл. 9:13; Изх. 30:33,38; Втжк. 17:12; Евр. 2:2

31 Понеже е презрял словото на ГОСПОДА и е престъпил заповедта Му¹, този човек непременно да се изтреби – беззаконието му ще бъде върху него².

(1) 2 Царе 12:9; (2) 1 Царе 3:14

32 И когато израилевите синове бяха в пустинята, намериха един човек, който събираше дърва в съботен ден¹.

(1) Изх. 20:8

33 И онези, които го намериха, като събираше дърва, го доведоха при Мойсей и Аарон и при цялото общество¹.

(1) Изх. 18:22

34 И го сложиха под стража, понеже още не беше определено какво трябва да направят с него¹.

(1) Изх. 18:14,15

35 И ГОСПОД каза на Мойсей: Човекът непременно трябва да се умъртви¹. Цялото общество да го убие с камъни вън от стана².

(1) Изх. 31:14; (2) Лев. 24:14

36 Тогава цялото общество го изведе вън от стана и го уби с камъни и той умря¹, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

(1) 3 Царе 21:13; Деян. 7:58

37 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

38 Говори на израилевите синове и им кажи в поколенията си да правят ресни по краищата на дрехите си¹ и да сложат син ширит на ресните на краищата.

(1) Втк. 22:12; Мт. 9:20; 23:5

39 И това да ви бъде за ресни за напомняне и като ги гледате, да помните всичките заповеди на ГОСПОДА и да ги изпълнявате, и да не се оглеждате според своите си сърца и според своите си очи, след които вие блудствате¹,

(1) Йов 31:7; Езек. 6:9

40 а да помните и изпълнявате всичките Ми заповеди¹, и да бъдете свети на вашия Бог².

(1) Пс. 103:18; 2 Петр. 1:15; (2) Лев. 11:44; Римл. 12:1

41 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя, за да ви бъде Бог. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог¹.

(1) Изх. 6:7; Лев. 22:33

16 А Корей, синът на Исаар, син на Каат, син на Леви¹, предприе, и с него Датан и Авирон, синовете на Елиав, и Он, синът на Фалет, Рувимови потомци,

(1) Изх. 6:16-21

2 и се вдигнаха против Мойсей¹ с двеста и петдесет мъже от израилевите синове, първенци на обществото, призованите на събранието, именити мъже².

(1) гл. 12:1; (2) гл. 1:16; 26:9; 27:3

3 Те се събраха против Мойсей и против Аарон и им казаха: Стига ви толкова! Цялото общество е свято¹, всеки един от тях и ГОСПОД е сред тях². Защо вие се възвишавате над събранието на ГОСПОДА?³

(1) Изх. 19:6;

(2) гл. 23:21; 35:34; Изх. 29:45; (3) Пс. 106:16; Юда 11

4 А Мойсей, като чу това, падна на лицето си¹;

(1) ст. 22; гл. 14:5; 20:6; Езек. 9:8

5 и говори на Корей и на цялото му общество и каза: Утре ГОСПОД ще покаже кои са Негови и кой е свят¹, за да го остави да се приближи до Него. И когото Той избере, него ще остави да се приближи до Него².

(1) Изх. 28:41; Лев. 21:6,8; 2 Тим. 2:19; (2) гл. 17:5; Езек. 44:15,16

6 Направете така: вземете си кадилници, Корей и цялото ти общество,

7 и утре сложете в тях огън и сложете отгоре тамян пред ГОСПОДА; и когото ГОСПОД избере, той ще бъде свят. Стига ви толкова, левийци!

8 И Мойсей каза на Корей: Чуйте сега, вие, синове на Леви:

9 Малко ли ви е това, че Израилевият Бог ви отдели от израилево общество и ви направи да се приближавате при Него, за да вършите службата на ГОСПОДАНАТА скиния и да стоите пред обществото, за да му служите¹;

(1) гл. 1:53; Езек. 44:11

10 че направи теб и всичките ти братя, синовете на Леви, заедно с теб, да се приближавате при Него²? И свещенството ли искате?

(1) гл. 3:6-9

11 Така че ти и цялото ти общество сте се събрали против ГОСПОДА – защото кой е Аарон, че да роптаете против него¹?

(1) Изх. 16:7,8; Пс. 106:16

12 И Мойсей изпрати да повикат Датан и Авирон, синовете на Елиав. А те отговориха: Няма да дойдем.

13 Малко ли е това, че си ни извел от земя, в която текат мляко и мед¹, за да ни измориш в пустинята², а и на владетел ли искаш да се направиш над нас³?

(1) гл. 13:27; (2) Изх. 16:3; (3) Изх. 2:14

14 При това ти не си ни довел в земя, където текат мляко и мед¹, нито пък си ни дал да наследим ниви и лозя². Ще извадиш ли очите на тези хора? Няма да дойдем!

(1) гл. 13:27; (2) гл. 20:5

15 Тогава Мойсей се разгневи много и каза на ГОСПОДА: Не поглеждай благосклонно на приноса им¹! Аз не съм взел нито едно магаре от тях и на никого от тях не съм сторил зло²!

(1) Пр. 21:27; (2) 1 Царе 12:3

16 И Мойсей каза на Корей: Утре ти и цялото ти общество да се намерите пред ГОСПОДА – ти и те, и Аарон.

17 И вземете всеки кадилницата си, сложете в тях тамян и занесете пред ГОСПОДА всеки кадилницата си, двеста и петдесет кадилници; също и ти и

Аарон – всеки своята кадилница.

18 И те взеха всеки кадилницата си, сложиха огън в тях, сложиха отгоре и тамян и застанаха пред входа на шатъра за срещане заедно с Мойсей и Аарон.

19 Корей събра против тях и цялото общество¹ пред входа на шатъра за срещане. И ГОСПОДНАТА слава се яви на цялото общество. (1) гл. 14:10

20 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

21 Отделете се отсрещ това общество¹, за да ги изтребя в един миг²!

(1) 2 Кор. 6:17; Откр. 18:4; (2) гл. 16:45; Изх. 32:10

22 А те паднаха на лицата си¹ и казаха: О, Боже, Боже на духовете на всяка плът²! Ако един човек е съгрешил, ще се разгневиш ли на цялото общество?³

(1) ст. 4; (2) гл. 27:16; Йов 12:10; Ер. 32:27; Евр. 12:9; (3) Бит. 18:25; Лев. 10:6; Иис. Нав. 22:18; 2 Царе 24:17; Пс. 99:6

23 А ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

24 Говори на обществото и им кажи: Отдръпнете се настрана от жилищата на Корей, Датан и Авирон!

25 Тогава Мойсей стана и отиде при Датан и Авирон, а израилевите старейшини отидоха след него.

26 И той говори на обществото и каза: Моля ви се, отстъпете от шатрите на тези безбожни мъже и не се допирайте до нищо тяхно, за да не погинете сред всичките им грехове¹!

(1) Бит. 19:12,13; Иис. 52:11; Ер. 51:6; 2 Тим. 2:19

27 И те се отдръпнаха настрана от жилищата на Корей, Датан и Авирон. А Датан и Авирон излязоха и застанаха при входовете на шатрите си с жените си и синовете си, и челядите си.

28 И Мойсей каза: По това ще познаете, че ГОСПОД ме е изпратил да върша всички тези дела¹, и че не *гу* върша от себе си: (1) Йн. 5:36

29 ако тези умрат, както умират всички хора, или ако им се въздаде, както се въздава на всички хора, то ГОСПОД не ме е изпратил¹. (1) 3 Царе 18:36

30 Но ако ГОСПОД направи нещо ново – ако земята отвори устата си и ги погълне с всичко, което е тяхно, и те слязат живи в Шеол – тогава ще познаете, че тези хора презряха ГОСПОДА.

31 И когато той изговори всички тези думи, земята под тях се разпука;

32 земята отвори устата си и погълна тях и домочадията им, всичките хора на Корей и целия им имот¹.

(1) гл. 26:10,11; Втзк. 11:6; Пс. 106:17

33 Те и всичко тяхно слязоха живи в Шеол¹, земята ги покри и те погинаха отсрещ събранието. (1) Пс. 55:15

34 А целият Израил, който беше около тях, се разбяга при техния вик, като казваха: Да не погълне земята и нас!

35 И огън излезе от ГОСПОДА и пояде онези двеста и петдесет мъже, които принесоха тамяна¹.

(1) гл. 3:4; 11:1; 14:37; Лев. 10:2; Пс. 106:18; Юда 11

36 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

37 Кажете на Елеазар, сина на Аарон, свещеника, да прибере кадилниците отсрещ изгореното; а ти разпръсни огъня надалеч, защото са свети¹.

(1) гл. 7:1; Изх. 30:26-29

38 Кадилниците на тези мъже, които съгрешиха против живота си¹ – нека ги направят на плочи за обковане на олтара, защото те ги принесоха пред ГОСПОДА и затова са свети; и те ще бъдат за знамение на израилевите синове².

(1) Ер. 42:20; (2) гл. 26:10

39 И свещеникът Елеазар прибра бронзовите кадилници, които изгорелите бяха принесли, и ги направиха на плочи за обковане на олтара,

40 като спомен за израилевите синове¹, че никой чужд човек, който не е от потомството на Аарон, не бива да пристъпва да кади тамян пред ГОСПОДА², за да не стане като Корей и обществото му³ – както ГОСПОД му говори чрез Мойсей.

(1) Иис. Нав. 4:7; (2) Езд. 2:62; (3) гл. 1:51; 2 Лст. 26:16-18

41 А на следващата сутрин цялото об-

щество израилеви синове зароптах против Мойсей и Аарон¹, като казваха: **Вие избихте ГОСПОДНИЯ народ!**

(1) гл. 14:2; 1 Кор. 10:10

42 Но когато обществото се беше събрало против Мойсей и Аарон, се обърнаха към шатъра за срещане, и ето, облакът го покри¹ и ГОСПОДНАТА слава се яви².

(1) гл. 9:15; (2) гл. 14:10

43 И Мойсей и Аарон дойдоха пред шатъра за срещане.

44 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

45 Отдръпнете се отсрещу това общество и ще ги погубя в един миг!¹ А те паднаха на лицата си².

(1) гл. 16:21; (2) гл. 14:5

46 И Мойсей каза на Аарон: **Вземи кадилницата си, сложи в нея огън от олтара и сложи на него тамян, и иди бързо при обществото, и направи умилостивение за тях¹; защото гняв излезе от ГОСПОДА, язвата започна!**

(1) Лев. 16:15,16; (2) гл. 11:33; 2 Лев. 19:10

47 И Аарон взе *кадилницата*, както беше казал Мойсей, и изтича сред събранието. И ето, язвата беше започнала между народа; и той сложи тамяна и направи умилостивение за народа¹.

(1) гл. 25:13

48 И застана между мъртвите и живите и язвата престана¹.

(1) гл. 25:8; 2 Царе 24:25

49 Умрелите от язвата бяха четиринадесет хиляди и седемстотин, освен онези, които умряха заради Корей.

50 И Аарон се върна при Мойсей при входа на шатъра за срещане, защото язвата престана.

17 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Говори на израилевите синове и вземи от тях дванадесет жезъла, по един жезъл за всеки бащин дом, от всичките им първенци според бащините им домове, и напиши името на всекиго на жезъла му¹.

(1) Евек. 37:16

3 На Левиевия жезъл напиши името

на Аарон; понеже ще има по един жезъл за всеки началник на бащините им домове.

4 И ги положи в шатъра за срещане пред свидетелството, където Аз се срещам с вас¹.

(1) Изх. 25:21,22

5 И жезълът на човека, когото избира, ще цъфне. Така ще направя да престанат пред Мен роптанията на израилевите синове¹, с които те роптаят против вас.

(1) гл. 16:5,10

6 И Мойсей говори на израилевите синове и всичките им първенци му дадоха по един жезъл за всеки първенец според бащините си домове, дванадесет жезъла; и жезълът на Аарон беше между жезлите им.

7 И Мойсей положи жезлите пред ГОСПОДА в шатъра на свидетелството.

8 И на следващия ден, когато Мойсей влезе в шатъра на свидетелството, ето, жезълът на Аарон за Левиевия дом беше цъфнал – беше изкарал пъпки и цветове и завързал зрели бадеми.

9 И Мойсей изнесе всичките жезли отпред ГОСПОДА при всичките израилеви синове и те ги видяха и взеха всеки жезъла си.

10 И ГОСПОД каза на Мойсей: **Върни жезъла на Аарон пред свидетелството, за да се пази за знак за бунтовниците¹; и така да сложиш край на роптанията им пред Мен, за да не измрат.**

(1) Изх. 16:34; Евр. 9:4

11 И Мойсей направи така. Както му заповяда ГОСПОД, така направи.

12 Тогава израилевите синове говориха на Мойсей и казаха: **Ето, ние загиваме, изгубени сме, всички сме изгубени!**

(1) Пс. 90:7; Ис. 64:7

13 **Всеки, който се приближи до ГОСПОДНАТА скиния, умира¹ – всички ли да измрем?**

(1) гл. 1:51

18 И ГОСПОД каза на Аарон: **Ти, синовете ти и домът на баща ти с теб ще отнемате беззаконието на светили-**

щето; и ти и синовете ти с теб ще отнемате беззаконието на свещенството си¹.

(1) Изх. 28:38

2 И приближи при себе си и братята си, левиевото племе, племето на баща си, за да се свържат с теб¹ и да ти служат²; а ти и синовете ти с теб да сте пред шатъра на свидетелството.

(1) Бит. 29:34; Мал. 2:4; (2) гл. 3:6-10

3 И левитите да пазят заповяданото за теб и заповяданото за целия шатър¹; само до принадлежностите на светилището и до олтара да не се приближават, за да не умрат, и те, и виет².

(1) гл. 1:53; Евр. 9:6; (2) гл. 4:15,19,20; Езек. 44:13

4 Нека бъдат свързани с теб и да пазят заповяданото за шатъра за срещане според всяко служение на шатъра; и външен да не се приближи при вас¹.

(1) гл. 1:51

5 И да пазите заповяданото за светилището и заповяданото за олтара¹, за да не дойде вече гняв върху израилевите синове.

(1) гл. 1:50; 1 Лет. 23:24-32; Езек. 44:15,16

6 И ето, аз взех братята ви, левитите, измежду израилевите синове; те са ви като дар, дадени на ГОСПОДА¹, за да вършат службата на шатъра за срещане.

(1) гл. 3:6,9,12,13

7 А ти и синовете ти с теб пазете свещенството си¹ във всичко, което се отнася до олтара и което е зад завесата², и около тях да служите. Като подарена служба ви давам свещенството³. А външият, който би се приближил, да се умъртви⁴.

(1) гл. 3:10; (2) Лев. 16:2; (3) Изх. 28:1; (4) гл. 1:51

8 ГОСПОД каза на Аарон: Ето, аз дадох на теб надзора на Моите възвишаеми приноси¹, на всичките неща, посвещавани от израилевите синове; на теб и на синовете ти ги дадох заради помазването като вечна наредба².

(1) гл. 5:9,10; Лев. 7:14; (2) Лев. 7:35,36

9 Това ще бъде твое от пресветите неща, което не се слага на огъня: всичките им приноси, всичките им хлебни приноси¹, всичките им жертви за грях и всичките им жертви за вина, които

те дават на Мен, ще бъдат пресвети за теб и за синовете ти².

(1) Лев. 2:3,10; (2) Лев. 6:26; Втжк. 18:1; 4 Царе 12:16

10 На пресвято място да ги ядете¹; всеки от мъжки пол да яде от тях; свети да ти бъдат.

(1) Лев. 7:6

11 И ето кое е твое: възвишаемият принос от дара им, с всичките движими приноси на израилевите синове. Давам ги на теб, на синовете ти и на дъщерите ти с теб като вечна наредба¹. Който у дома ти е чист, да ги яде².

(1) Изх. 29:27,28; (2) Лев. 22:7

12 Всичко най-добро* от маслинено масло и всичко най-добро от виното и от житото, първите им плодове, които те дават на ГОСПОДА, ги давам на теб¹.

* Букв.: Тъснината, така и по-нататък, и в ст. 29, 30, 32.; (1) Изх. 23:19; Лев. 23:17,20; Втжк. 18:4; 26:2; 4 Царе 4:42; 2 Лет. 31:5

13 Първите плодове от всичките произведения на земята им, които донасят на ГОСПОДА, ще бъдат твои¹. Който у дома ти е чист, да ги яде².

(1) ст. 12; (2) ст. 11

14 Всяко обречено нещо в Израил ще бъде твое¹.

(1) Лев. 27:21

15 Всяко първородно от всяка плът, което принасят на ГОСПОДА, човек или животни, ще бъде твое; но за първородното от човека непременно да вземаш откуп и за първородното от нечисти животни да вземаш откуп¹.

(1) Изх. 13:13,15

16 Когато подлежащите на откупване станат на един месец, да вземаш откуп за тях по твоята оценка, пет сребърни сикъла, според сикъла на светилището, който е двадесет гери¹.

(1) гл. 3:47; Изх. 30:13

17 А за първородните от говедата или за първородните от овцете, или за първородните от козите да не вземаш откуп – те са свети¹. С кръвта им да поръсваш олтара, а тлъстината им да изгаряш като жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА².

(1) Втжк. 15:19; (2) Лев. 3:2-5

18 А месото им да бъде твое, както са твои движимите гърди и дясното бедро¹.

(1) Лев. 7:32-34; Неем. 10:36

19 Всички възвишаеми приноси от светите неща, които израилевите синове принасят на ГОСПОДА, давам на теб, на синовете ти и на дъщерите ти с теб¹ като вечна наредба². Това е вечен завет със сол³ пред ГОСПОДА за теб и за потомството ти с теб.

(1) Лев. 21:22; (2) Изх. 29:27,28; (3) 2 Леп. 13:5

20 И ГОСПОД каза на Аарон: Ти да нямаш наследство в земята им и да нямаш дял между тях¹ – Аз съм твоят дял и твоето наследство между израилевите синове.

(1) гл. 26:62; Втж. 10:9; Иис. Нав. 13:14,33

21 И ето, Аз давам на синовете на Леви всичките десетъци в Израил за наследство¹ заради службата, която вършат, службата в шатъра за срещане².

(1) Лев. 27:30,32; Неем. 10:38; 13:12; Евр. 7:5; (2) гл. 3:6-10

22 Израилевите синове да не пристъпват вече при шатъра за срещане, за да не се натоварят с грях и да умрат¹.

(1) Изх. 28:43

23 А левитите да вършат службата в шатъра за срещане и те да носят вината им. *Това е* вечна наредба в поколенията ви¹. Но те да нямат наследство между израилевите синове²,

(1) гл. 19:21; 35:29; Изх. 27:21; (2) ст. 20

24 защото десетъците, които израилевите синове принасят за възвишаем принос на ГОСПОДА, давам в наследство на левитите¹. Затова каза за тях: Те да нямат наследство между израилевите синове².

(1) ст. 21; (2) ст. 20

25 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

26 Говори на левитите и им кажи: Когато вземате от израилевите синове десетъка, който ви дадох от тях за ваше наследство, тогава да принасяте от него десетък от десетъка¹ за възвишаем принос на ГОСПОДА.

(1) Неем. 10:38

27 И възвишаемият ви принос ще ви се счита като жито от хармана и като изобилие *на вино* от лина.

28 Така и вие да принасяте възвишаем принос на ГОСПОДА от всичките

десетъци, които вземате от израилевите синове, и от тях да давате на свещеника Аарон възвишаем принос на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 31:29

29 От всичките си дарове да принасяте всеки възвишаем принос на ГОСПОДА – осветената част от всичко най-добро от тях.

30 И да им кажеш: Когато принесете най-доброто от тях, *останалото* ще се счита за левитите като доход от хармана и като доход от лина.

31 Можете да го ядете на всяко място, вие и домочадията ви, защото това ви е заплатата за служенето ви в шатъра за срещане¹.

(1) Мт. 10:10; 1 Кор. 9:13

32 Тогава няма да се натоварите с грях за това, ако принасяте *като възвишаем принос* най-добрата част от тях, и няма да оскверните светите неща на израилевите синове, и няма да умрете¹.

(1) Изх. 28:43

19 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

2 Ето наредбата на закона, който ГОСПОД заповяда, като каза: Говори на израилевите синове да ти доведат червеникава юница без недостатък¹, която няма повреди и на която не е слаган ярем².

(1) Лев. 1:3,10; (2) Втж. 21:3

3 И да я дадете на свещеника Елеазар и той да я изведе вън от стана и да я заколят пред него.

4 И свещеникът Елеазар да вземе с пръста си от кръвта ѝ и да поръси седем пъти от кръвта ѝ към предната част на шатъра за срещане¹.

(1) Лев. 4:6,17

5 И да изгорят юницата пред него: кожата ѝ, месото ѝ и кръвта ѝ заедно с испражнението ѝ да изгорят¹.

(1) Изх. 29:14

6 И свещеникът да вземе кедрово дърво, исоп и червена *прежда*¹ и да ги хвърли сред горящата юница.

(1) Лев. 14:4,6

7 И свещеникът да изпере дрехите си, да изкъпе тялото си във вода и след

това да влезе в стана; и свещеникът ще бъде нечист до вечерта¹.

(1) ст. 21,22; Лев. 11:25; 16:28; Евр. 9:10

8 И онзи, който я е изгорил, да изпере дрехите си във вода и да изкъпе тялото си във вода; и ще бъде нечист до вечерта.

9 Тогава един чист човек да събере пепелта от юницата и да я сложи във от стана на чисто място. И пепелта да се пази за обществото на израилевите синове за вода на нечистотата¹, очистиране от грях².

(1) гл. 31:23; Евр. 9:13; (2) гл. 8:7

10 И онзи, който събере пепелта от юницата, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта¹. И това да бъде вечна наредба за израилевите синове и за чужденеца, който живее между тях.

(1) ст. 7

11 Който се допре до мъртвото тяло на някой човек, ще бъде нечист седем дни¹.

(1) гл. 5:2; 6:6; 9:6; Лев. 21:1,11; Езек. 39:12,16; 44:26

12 Да се очисти с тази вода на третия ден, и на седмия ден ще бъде чист¹; но ако не се очисти на третия ден, и на седмия ден няма да бъде чист.

(1) гл. 31:19,24; Лев. 14:7,9

13 Който се допре до мъртвото тяло на някой умрял човек и не се очисти, той осквернява ГОСПОДНАТА скиния¹. Този човек да се изтреби измежду Израил². Тъй като не е поръсен с водата на нечистотата, той е нечист; нечистотата му е още на него.

(1) гл. 9:13; Лев. 15:31; 22:4; (2) Изх. 30:33,38

14 Ето и закона, когато някой умре в шатрата: всеки, който влиза в шатрата и всеки, който се намира в шатрата, ще бъде нечист седем дни¹;

(1) ст. 11

15 и всеки непокрит съд, който е без привързан капак, е нечист¹.

(1) Лев. 11:32,33

16 И който се допре на полето до някой убит с меч или до мъртво тяло, или до човешка кост, или до гроб, ще бъде нечист седем дни¹.

(1) ст. 11

17 И за *очистване на нечистия нека* вземат в съд от пепелта на юницата,

изгорена в жертва за грях, и да поелят на нея изворна вода.

18 Тогава чист човек да вземе исоп¹, да го натопи във водата и да поръси шатрата, всичките вещи и хората, които се намират там, и онзи, който се е допрял до кост или до убит човек, или до умрял, или до гроб.

(1) Пс. 51:7

19 И чистият да поръси нечистия на третия ден и на седмия ден; и на седмия ден да го очисти. Тогава да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода и вечерта ще бъде чист¹.

(1) гл. 31:24

20 А онзи, който е нечист и не се очисти¹, онзи човек да се изтреби от-сред събранието, понеже е осквернил ГОСПОДНОТО светилице; водата на нечистотата не е била поръсена на него, той е нечист².

(1) Лев. 17:16; (2) ст. 13

21 И това да им бъде вечна наредба¹: този, който поръсва с водата на нечистотата, да изпере дрехите си; и който се допре до водата на нечистотата, ще бъде нечист до вечерта².

(1) Изх. 27:21; (2) ст. 7,8,10

22 И всичко, до което се допре нечистият, да бъде нечисто¹ и този, който се допре до него, ще бъде нечист до вечерта².

(1) Лев. 15:1-11; Ар. 2:13; (2) ст. 7,8,10

20 И в първия месец* израилевите синове, цялото общество, дойдоха в пустинята Цин и народът остана в Кадис¹. Там умря² Мариам³ и там беше погребана.

*на четиридесетата година след излизането от Египет, ср. ст. 28 с гл. 33, 38.; (1) гл. 13:26; Бит. 14:7; Втк. 1:46; Езек. 47:19; (2) ст. 28; (3) гл. 26:59

2 И нямаше вода за обществото и те се събраха против Мойсей и против Аарон¹.

(1) гл. 14:2; Изх. 17:1-2

3 И народът се караше с Мойсей, като говореше и казваше: О, да бяхме измрели и ние, когато братята ни измряха пред ГОСПОДА!¹

(1) гл. 14:36,37

4 Защо изведохте ГОСПОДНОТО общество в тази пустиня да измрем в нея и ние, и добитъкът ни?¹

(1) гл. 11:20; Изх. 16:3

5 И защо ни изведохте от Египет, за

да ни доведете на това лошо място? Това не е място за сеене, нито за смокини, нито за лозя, нито за нарове, нито има вода за пиене!¹

(1) гл. 16:14; 27:14

6 Тогава Мойсей и Аарон си отидоха от събранието, *гойдоха* при входа на шатъра за срещане и паднаха там на лицата си¹. И ГОСПОДНАТА слава им се яви.

(1) гл. 16:4,22

7 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

8 Вземи жезъла¹ и свикай обществото, ти и брат ти Аарон, и говорете на канарата пред очите им, и тя ще даде водата си. Така ще им извадиш вода от канарата и ще напоиш обществото и добитъка му.

(1) Изх. 17:5

9 И Мойсей взе жезъла, *който беше* пред ГОСПОДА, както Той му заповяда.

10 И Мойсей и Аарон свикаха събранието пред канарата и той им каза: Чуйте сега вие, бунтовници! Ще ви извадим ли вода от тази канара?¹

(1) Пс. 106:32,33

11 И Мойсей вдигна ръката си и удари два пъти канарата с жезъла си. И потече много вода¹ и обществото и добитъкът им пиха².

(1) Сбд. 15:19; (2) Изх. 17:6

12 Но ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Понеже не Ми вярвахте, за да Ме осветите пред израилевите синове¹, затова няма вие да въведете това общество в земята, която им давам².

(1) Лев. 10:3; Втж. 32:51; (2) гл. 27:14; Втж. 1:37; Пс. 99:8

13 Това е водата на Мерива*¹, защото израилевите синове се караха с ГОСПОДА и Той се освети сред тях².

*Караница; (1) Изх. 17:7; Пс. 81:7; (2) Ис. 5:16; Езеж. 20:41

14 След това Мойсей изпрати пратеници от Кадис до едомския цар¹ *га му кажат*: Така говори брат ти Израил²: Ти знаеш всичките трудности, които ни сполетяха.

(1) Бил. 36:31; (2) Бил. 25:25,26; 32:28

15 Бащите ни слязоха в Египет¹ и живяхме дълго време в Египет, и египтяните се отнасяха зле към нас и бащите ни².

(1) Бил. 46:6,7; (2) Бил. 15:13; Втж. 26:6

16 И ние извикахме към ГОСПОДА и Той чу гласа ни¹, и изпрати един ангел² и ни изведе от Египет³; и ето ни при Кадис, град в края на твоята област.

(1) Изх. 2:23,24;

(2) Изх. 23:20; (3) Втж. 4:34,37; Деян. 7:35,36; Евр. 8:9

17 Моля те, нека минем през земята ти. Няма да минем през нивите или през лозята, нито ще пием вода от кладенците, а ще вървим по царския път; няма да се отбием нито надясно, нито наляво, докато не преминем областта ти¹.

(1) гл. 21:22

18 Но Едом му отговори: Не преминавай през *земята* ми, за да не изляза с меч против теб!¹

(1) гл. 21:23

19 А израилевите синове *лак* му казаха: По пътя ще минем и ако аз и добитъкът ми пием от водата ти, ще я платим. Искам само с краката си да премина и нищо друго¹.

(1) Втж. 2:6,28

20 А той *лак* отговори: Няма да преминеш! И Едом излезе против него с голям народ и със сiana ръка¹.

(1) Сбд. 11:17; Ам. 1:11

21 Така Едом отказа да пусне Израил да мине през областта му, затова Израил се оттегли от него¹.

(1) гл. 21:4; Втж. 2:4-8; 2 Лет. 20:10

22 И така, израилевите синове, цялото общество, отпътуваха от Кадис и дойдоха при планината Ор¹.

(1) гл. 33:37

23 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон на планината Ор, при границите на едомската земя, и каза:

24 Аарон ще се прибере при народа си¹, защото няма да влезе в земята, която съм дал на израилевите синове, понеже не се покорихте на думата Ми при водата на Мерива².

(1) гл. 27:13; Бил. 25:8,17; Втж. 32:50; (2) ст. 10-12

25 Вземи Аарон и сина му Елеазар¹ и ги изведи на планината Ор,

(1) Лев. 10:6

26 и съблечи от Аарон одеждите му, и облечи с тях сина му Елеазар. И Аарон ще се прибере *при народа си* и ще умре там.

27 И Мойсей направи, както заповяда ГОСПОД, и се качиха на планината Ор пред очите на цялото общество.

28 И Мойсей съблече от Аарон одеждите му и облече с тях сина му Елеазар¹. И Аарон умря там на върха на планината², а Мойсей и Елеазар слязоха от планината.

(1) Изх. 6:23; 29:29; Втж. 10:6; Ис. Нав. 24:33; (2) гл. 33:38,39; Евр. 7:23

29 И като видя цялото общество, че Аарон умря, целият израилев дом оплаква Аарон тридесет дни¹.

(1) Бит. 23:2

21 А арадският цар, ханаанецът, който живееше на юг, чу, че Израил идва по пътя за Атарим¹, и се би против Израил, и отведе от него пленници.

(1) гл. 33:40

2 И Израил направи обрек на ГОСПОДА¹, като каза: Ако наистина предадеш този народ в ръката ми, ще изпълня проклятието над градовете им².

(1) Бит. 28:20;

(2) Лев. 27:29; Втж. 7:2,16; 13:16; Ис. Нав. 6:17,18

3 И ГОСПОД послуша гласа на Израил¹ и му предаде ханаанците и изпълни проклятието над тях и градовете им. И мястото се нарече Хорма².

*Проклетия, Потибел

(1) Пс. 116:1; (2) гл. 14:45; Ис. Нав. 12:14; 15:30

4 И тръгнаха от планината Ор¹ по пътя към Червено море, за да обиколят едомската земя². А по пътя малодушите завладя народа.

(1) гл. 33:41; (2) гл. 20:21

5 И народът говореше против Бога¹ и против Мойсей: Защо ни изведохте от Египет да измрем в пустинята²? Защото няма нито хляб, нито вода и душата ни се отвращава от този никакъв хляб³.

(1) Пс. 78:19; (2) Изх. 16:3; (3) гл. 11:6

6 Затова ГОСПОД изпрати между народа отровни* змии¹, които хапеха народа, и много народ от Израил измря².

*букв.: горящи, огнени, така и в ст. 8

(1) Втж. 8:15; Ис. 30:6; Ер. 8:17; (2) 1 Кор. 10:9

7 Тогава народът дойде при Мойсей и каза: Съгрешихме¹, че говорихме против ГОСПОДА и против теб. Помоли се на ГОСПОДА да махне змиите от нас²! И Мойсей се помоли за народа³.

(1) Изх. 9:27; Пс. 78:34;

(2) Изх. 9:28; 1 Царе 12:19; (3) гл. 11:2; Изх. 32:11

8 И ГОСПОД каза на Мойсей: Напра-

ви си една отровна змия и я сложи на прът. И всеки ухапан, като я погледне, ще остане жив.

9 И така, Мойсей направи бронзова змия¹ и я сложи на прът. И когато змия ухапеше някого и той погледнеше бронзовата змия, оставаше жив².

(1) 4 Царе 18:4; (2) Йн. 3:14,15

10 Тогава израиелвите синове тръгнаха и разположиха стан в Овот¹.

(1) гл. 33:43

11 И като тръгнаха от Овот, разположиха стан в Еварим, в пустинята, която е към Моав¹, към изгрев слънце.

(1) гл. 33:44

12 От там тръгнаха и разположиха стан в долината Заред¹.

(1) Втж. 2:13

13 От там тръгнаха и разположиха стан отгъдък реката Арнон¹, която е в пустинята и изтича от областта на амореите; защото Арнон е моавска граница² между моавците и амореите.

(1) Втж. 2:18,24; (2) гл. 22:36; Съд. 11:18; Ис. 16:2

14 Затова е казано в книгата на ГОСПОДНИТЕ войни:

Ваев в Суфа и потоците на Арнон, 15 и течението на потоците, което се простира до селището Ар¹ и допира границата на Моав.

(1) Втж. 2:9

16 А от там *дойгоха* при Вир¹. Този е кладенецът, за който ГОСПОД каза на Мойсей: Събери народа и ще му дам вода.

(1) Съд. 9:21; Ис. 15:8

17 Тогава Израил изпя тази песен¹: Бликвай, о, кладенче; пейте за него!

(1) Изх. 15:1

18 Кладенец изкопаха първенците; благородните от народа изкопаха чрез *заповед* на законодателя, с жезлите си.

А от пустинята *отидоха* в Матана, 19 а от Матана в Наалил, а от Наалил във Вамот,

20 а от Вамот в долината, която е в моавското поле, при върха на Фасга¹, която гледа към Есимон².

*иш: пустинята

(1) гл. 23:14; (2) гл. 23:28

ст. 21-35; Ис. Нав. 12:1-6

21 Тогава Израил изпрати пратеници при аморейския цар Сихон¹ да кажат:

(1) Втж. 2:26,27; Съд. 11:19

22 Остави ме да премина през земя-

та ти. Няма да се отбиваме нито по нивите, нито по лозята, не искаме да пием вода от кладенците. Ще вървим през царския път, докато преминем областта ти¹.

(1) гл. 20:17

23 Но Сихон не пусна Израил да мине през областта му. И Сихон събра целия си народ, излезе срещу Израил в пустинята и дойде в Яса¹, и се би против Израил².

(1) Втж. 2:30-32; Ис. 15:4; (2) гл. 20:18; Сьд. 11:20

24 Но Израил го разби с остроото на меча и завладя земята му¹ от Арнон до Явок, до синовете на Амон², защото границата на синовете на Амон беше здрава.

(1) гл. 32:4; Втж. 4:46; 31:4;

Сьд. 10:11; (2) Втж. 2:33-37; Сьд. 11:13; Пс. 135:10,11

25 Израил завладя всички тези градове и Израил се засели във всичките градове на аморейците, в Есевон и във всичките му села¹;

(1) гл. 32:3,37; Иис. Нав. 24:8

26 понеже Есевон¹ беше град на аморейския цар Сихон², който беше воювал с предишния моавски цар и беше отнел от ръката му цялата му земя до Арнон.

(1) Пс. 7:4; Ер. 48:2; (2) Втж. 1:4

27 Затова, онези, които говорят с притчи, казват:

Елате в Есевон! Да се съгради и да се укрепи градът на Сихон!

28 Защото огън излезе¹ от Есевон, пламък от града на Сихон, пояде Ар Моавски², и господарите на високите места на Арнон.

(1) Сьд. 9:15; (2) Ис. 15:1

29 Горко ти, Моаве! Погина ти, народе на Хамос*!

Даде синовете си като бежанци и дъщерите си в плен на Сихон², аморейския цар.

*Богът на войната на аморейците и моавците, вж. Сьд. 11:24; (1) Сьд. 11:24; (2) Ер. 48:45,46

30 И ние стреляхме по тях; Есевон погина до Девон¹, опустошихме ги до Нофа, която стига до Медева².

(1) гл. 32:3; Иис. Нав. 13:17; Ер. 48:18,22;

(2) Иис. Нав. 13:9,16; Ис. 15:2

31 Така Израил се засели в земята на аморейците¹.

(1) Бит. 15:21; Иис. Нав. 24:12,13

32 После Мойсей изпрати да огледат Язир¹. И като превзеха селата му, изго-

ниха аморейците², които бяха в тях.

(1) гл. 32:1; Ис. 16:8,9; (2) Бит. 15:21; Иис. Нав. 24:12

33 После се върнаха и отидоха по пътя към Васан¹. А васанският цар Ог излезе против тях, той и целият му народ, на бой в Едраи².

(1) Ам. 4:1; (2) Втж. 2:30; 3:1,2

34 Но ГОСПОД каза на Мойсей: Не се бой от него, защото Аз ще предам в ръцете ви него, целия му народ и земята му¹. Ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон².

(1) Втж. 2:30; 3:1,2; (2) Втж. 7:17-19

35 И те разбиха него, синовете му и целия му народ¹, докато не му остана нито един оцеляя, и завладяха земята му².

(1) гл. 32:4; Втж. 4:46; 31:4; Сьд. 10:11;

(2) Втж. 3:3-11; 4:47; Пс. 135:10-12

22 След това израилевите синове отпътуваха и разположиха стан в низините на Моав, отгатък Йордан, срещу Ерихон¹.

(1) гл. 26:3; 31:12; 33:48,50; 35:1; 36:13

2 А Валак, синът на Сепфор¹, видя всичко, което Израил направи на аморейците.

(1) Сьд. 11:25

3 И Моав се уплаши много от народа, защото беше многочислен, и Моав се боеше от израилевите синове¹.

(1) Изх. 1:12; 15:15; 23:27; Втж. 2:25

4 И Моав каза на мадиамските старейшини: Сега това множество ще изпояде всичко около нас, както говеда изпояжда зелената на полето. И Валак, синът на Сепфор, който в това време беше цар на моавците,

5 изпрати посланици до Валаам, сина на Веор¹, във Фатур, който е при реката Ефрат, в земята на синовете на народа му, за да го повикат, като му кажат: Ето, народ излезе от Египет; ето, покриват лицето на земята² и са разположени срещу мен.

(1) гл. 31:8;

Втж. 23:4; Иис. Нав. 24:9; Неем. 13:1,2; (2) Изх. 10:15

6 Ела сега, моля те, и ми прокърни този народ¹, защото е по-силен от мен, дано успее да го победи и да го изгоня от земята; понеже зная, че онзи,

когото ти благославяш, е благословен, а когото проклинаш, е проклет.

(1) гл. 23:7,13

7 И така, моавските старейшини и мадиамските старейшини отидоха с възнаграждение за врачуването в ръцете си¹, дойдоха при Валаам и му казаха думите на Валак.

(1) Ис. 1:23; 56:11; Мих. 3:11; 2 Петр. 2:15

8 А той им каза: Пренощувайте тук и ще ви дам отговор според това, което ми каже ГОСПОД¹. И така, моавските първенци останаха у Валаам.

(1) ст. 18,38; гл. 23:3; 24:13;

3 Царе 13:8; 22:14; Йн. 5:19,30

9 И Бог дойде при Валаам и каза: Кои са тези мъже у теб?¹

(1) 4 Царе 20:14

10 И Валаам каза на Бога: Валак, синът на Сепфор, цар на моавците, ги е пратил до мен *да кажат*:

11 Ето, народът, който излезе от Египет, покрива лицето на земята; ела сега и ми го прокълни, дано бих могъл да се бия с него и да го изгоня.

12 А Бог каза на Валаам: Да не отидеш с тях и да не прокълнеш народа, защото е благословен!¹

(1) Вжк. 2:7; 7:14; 2 Аев. 31:10; Ис. 61:9; Еф. 1:3

13 И така, Валаам стана сутринта и каза на първенците на Валак: Идете в земята си, защото ГОСПОД отказва да ме пусне да дойда с вас.

14 Тогава моавските първенци станаха и отидоха при Валак и казаха: Валаам отказва да дойде с нас.

15 А Валак отново изпрати първенци, повече и по-почитани от първите.

16 И те дойдоха при Валаам и му казаха: Така говори Валак, синът на Сепфор: Моля те, нищо да не те спре да дойдеш при мен,

17 защото ще те издигна до голяма почит и ще направя всичко, което би ми казал! И така, моля те, ела и ми прокълни този народ.

18 А Валаам отговори на слугите на Валак и каза: Ако би ми дал Валак и къщата си пълна със сребро и злато, аз не мога да престъпя думата на ГОС-

ПОДА, моя Бог, да направя *нещо* малко или голямо¹.

(1) ст. 8,38

19 Затова, моля ви, пренощувайте и вие тук, за да разбера какво още ще ми каже ГОСПОД.

20 И Бог дойде при Валаам през нощта и му каза: Щом са дошли мъжете да те повикат, стани и иди с тях; но само онова, което ти кажа, него да направиш.

21 Затова Валаам стана на сутринта, оседла магаричата си и отиде с моавските първенци¹.

(1) Пр. 28:18

22 Но Божият гняв пламна, затова че отиде, и Ангелът ГОСПОДЕН застана на пътя *пред Валаам*, за да му се съпротиви; а той яздеше на магаричата си и двамата му слуги бяха с него.

23 А магаричата видя, че Ангелът ГОСПОДЕН стоеше на пътя с гол меч в ръка¹ и магаричата се отби от пътя и отиде в полето. А Валаам удари магаричата, за да я оправи в пътя.

(1) Иис. Нав. 5:13; 1 Аев. 21:16

24 Тогава Ангелът ГОСПОДЕН застана на един нисък път между лозята, *където имаше* ограда от едната страна и ограда от другата страна.

25 И магаричата видя Ангела ГОСПОДЕН и се притисна към зида и натисна крака на Валаам в зида. И той пак я удари.

26 После Ангелът ГОСПОДЕН отиде още напред и застана на едно тясно място, където нямаше път да се отбие нито надясно, нито наляво.

27 И когато магаричата видя Ангела ГОСПОДЕН, тя падна под Валаам. А гневът на Валаам пламна и той удари магаричата с тоягата си.

28 Тогава ГОСПОД отвори устата на магаричата и тя каза на Валаам: Какво съм ти сторила, че ме биеш вече три пъти?¹

(1) 2 Петр. 2:16

29 А Валаам каза на магаричата: Защо се подигра с мен! Само да имам меч в ръката си – веднага бих те убил¹.

(1) Пр. 12:10

30 И магаричата каза на Валаам: Не

съм ли аз твоята магарица, на която си яздил през целия си живот до днес? Имала ли съм навик друг път да ти правя така? А той каза: Не. (1) 2 Петр. 2:16
31 Тогава ГОСПОД отвори очите¹ на Валаам и той видя Ангела ГОСПОДЕН, стоящ на пътя с голия си меч в ръката си², и се поклони и падна на лицето си³.

(1) 4 Царе 6:17,20; Лк. 24:31; (2) ст. 23; (3) Иис. Нав. 5:14

32 И Ангелът ГОСПОДЕН му каза: Ти защо би магарицата си вече три пъти? Ето, аз излязох да ти се съпротивя, защото пътят ти не е прав пред мен¹;

(1) Пр. 16:2

33 и магарицата ме видя и се отби от мен, ето, три пъти; ако не се беше отбила от мен, досега да съм те убил, а нея да съм оставил жива.

34 Тогава Валаам каза на Ангела ГОСПОДЕН: Съгреших¹, защото не знаех, че ти стоеше на пътя против мен. И сега, ако това е зло в очите ти, аз ще се върна².

(1) Изх. 9:27; (2) Йов 34:31,32; Юда 11

35 А Ангелът ГОСПОДЕН каза на Валаам: Иди с мъжете; но само словото, което ти кажа, него да говориш! И така, Валаам отиде с първенците на Валак¹.

(1) Пр. 28:18

36 А когато Валак чу, че Валаам идва, той излезе да го посрещне до един моавски град*, на границата на Арнон, който е най-крайната граница¹.

* или: Ир-Моав, същият като Ар-Моав, вж. гл. 21:15,28

(1) гл. 21:13

37 Тогава Валак каза на Валаам: Не пратих ли изрично до теб да те повикам? Защо не дойде при мен? Не мога ли да те почета?¹

(1) гл. 24:11

38 А Валаам каза на Валак: Ето, доход при теб, но имам ли сега власт да говоря нещо? Словото, което Бог сложи в устата ми, него ще говоря¹.

(1) ст. 8,18

39 И Валаам отиде с Валак, и дойдоха в Кириат-Узот.

40 И Валак пожертва говеда и овце и изпрати от тях на Валаам и на първенците, които бяха с него.

41 А на сутринта Валак взе Валаам и

го заведе на високите места на Ваал, откъдето той видя до края на народа¹.

(1) гл. 23:13

23 Тогава Валаам каза на Валак: Издигни ми тук седем жертвеника и ми пригответи тук седем юнеца и седем овена¹.

(1) Йов 42:8

2 И Валак направи, както каза Валаам. И Валак и Валаам принесоха по един юнец и по един овен на всеки жертвеник¹.

(1) ст. 29,30

3 После Валаам каза на Валак: Застани близо при всеизгарянето си, и аз ще отида; може би ГОСПОД ще излезе насреща ми; и каквото ми покаже, ще ти известя¹. И отиде на една гола височина.

(1) ст. 12,26; гл. 22:8

4 И Бог излезе насреща на Валаам и той Му каза: Пригответи седем жертвеника и принесох по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.

5 И ГОСПОД вложи слово в устата на Валаам и каза: Върни се при Валак и говори така!

6 И той се върна при него, и ето, той стоеше при всеизгарянето си, той и всичките моавски първенци.

7 Тогава започна речта* си, и каза:

Валак ме доведе от Арам, моавският цар от източните планини и ми каза: Ела, прокълни ми Яков, и ела, кълни Израил!²

* букв.: притчата, и така в целия контекст

(1) Пс. 49:4; (2) гл. 22:5,6

8 Как да прокълна, когато Бог не прокълна? Как да кълна, когато ГОСПОД не кълне?¹

(1) Пр. 26:2

9 Защото от върха на скалите го виждам и от височините го гледам. Ето народ, който ще се засели отдеано¹ и няма да се счита между езичниците².

(1) Вжк. 33:28; Ест. 3:8; Мих. 7:14; (2) Изх. 33:16

10 Кой може да преброи пясъка на Яков или броя на четвъртата част от Израил¹? Дано умра, както умират праведните, и краят ми да бъде както неговия²!

(1) Бил. 13:16; (2) гл. 31:8

11 Тогава Валак каза на Валаам: Какво ми направи ти? Взех те, за да прокъл-

неш враговете ми, а ето, ти дори ги благослови!⁽¹⁾

(1) гл. 24:10

12 А той в отговор каза: Не трябва ли да внимавам да говоря онова, което ГОСПОД слага в устата ми?⁽¹⁾

(1) ст. 3,26

13 Тогава Валак му каза: Моля те, ела с мен на друго място, откъдето ще го видиш. Ще видиш само края му, а целия народ няма да видиш¹. И ми ги прокълни оттам².

(1) гл. 21:20; Втжк. 34:1

14 И го заведе на полето Зофим, на върха на Фаста¹, и издигна седем жертвеника и принесе по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.

(1) гл. 21:20; Втжк. 34:1

15 Тогава Валаам каза на Валак: Застани тук при всеизгарянето си, а аз ще срещна там ГОСПОДА.

16 И ГОСПОД излезе насреща на Валаам и вложи слово в устата му, и каза: Върни се при Валак и говори така!

17 И той дойде при него, и ето, той стоеше при всеизгарянето си и моавските първенци с него. И Валак му каза: Какво говори ГОСПОД?¹

(1) 1 Царе 3:17

18 Тогава той започна речта си и каза:

Стани, Валак, и слушай¹; дай ми ухо, ти сине Сепфоров!

(1) Съд. 3:20

19 Бог не е човек¹, че да лъже², нито човешки син, че да се разкае³. Той каза и няма ли да извърши? Той говори и няма ли да го извърши? Изговори и няма ли да го утвърди?⁴

(1) Ос. 11:9; (2) Авак. 2:3; Тиг. 1:2; (3) 1 Царе 15:29; Пс. 132:11; Римл. 9:6; 2 Тим. 2:13; (4) гл. 14:35; Бит. 26:3; Ис. Нав. 21:45; 1 Царе 3:12; 3 Царе 14:11; 4 Царе 7:2; Пс. 77:8; 89:34; Ис. 21:17; Ер. 4:28

20 Ето, аз получих заповед да благославям и Той като благослови¹, аз не мога да го отменя².

(1) гл. 6:27; (2) 1 Лст. 17:27

21 Той не гледа беззаконие в Яков и не вижда престъпление в Израил¹. ГОСПОД, неговият Бог, е с него² и царско ликуване е сред тях³.

(1) 1 Царе 25:28; Римл. 4:7,8; (2) Езек. 48:35; Йоил 2:27; (3) Пс. 135:21; Ис. 12:6

22 Бог ги изведе от Египет¹, има сила като диво говедо².

(1) Изх. 12:51; Мт. 2:15; (2) гл. 24:8; Втжк. 33:17; Йов 39:10,11

23 Наистина няма заклинание против Яков и няма врачуване против Израил¹. На времето си ще се говори за Яков и за Израил: Какво е извършил Бог!²

(1) Ис. 44:25; (2) Втжк. 3:24

24 Ето, народът ще стане като лъвица и ще се вдигне като лъв¹. Няма да легне, докато не изяде плячката и не изпие кръвта на убитите.

(1) гл. 24:9

25 Тогава Валак каза на Валаам: Никак да не ги проклинаш и никак да не ги благославяш!

26 А Валаам в отговор каза на Валак: Не ти ли говорих, като казах: Всичко, което каже ГОСПОД, това ще направя?¹

(1) ст. 3,12

27 И Валак каза на Валаам: Моля те, ела и ще те заведе на едно друго място. Дано бъде угодно на Бога да ми ги прокълнеш оттам¹.

(1) гл. 22:6

28 И Валак заведе Валаам на върха на Фегор, който гледа към Есимон¹.

(1) гл. 21:20

29 Тогава Валаам каза на Валак: Издигни ми тук седем жертвеника и ми приготи тук седем юнеца и седем овена¹.

(1) ст. 1,2

30 И Валак направи, както каза Валаам, и принесе по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.

24 А Валаам, като видя, че на ГОСПОДА беше угодно да благославя Израил, не отиде както друг път да търси предсказания, а обърна лицето си към пустинята.

2 И като повдигна очи, Валаам видя Израил заселен според племената си¹. И Божият Дух слезе на него²,

(1) гл. 2:2; (2) гл. 11:25; 2 Лст. 15:1

3 и той започна речта си и каза: Така заявява Валаам, синът на Веор, и така заявява човекът с отворени очи;

4 така заявява онзи, който чува Божиите думи, който вижда видението на Всеомогщия, който пада, но очите му са отворени:

5 Колко са красиви шатрите ти, Якове, и скините ти¹, Израилу!

(1) Пс. 84:1

6 Като долини са разпрострени, като градини по река¹, като дървета алое, които ГОСПОД е насадил, като кедрни покрай водите²!

(1) Пс. 1:3; (2) Пс. 104:16

7 Вода ще се излива от ведрата му¹ и потомството му ще се простира в много води. Царят му ще надмине Агар² и царството му ще се възвеличи³.

(1) Ис. 30:25; Йоил 3:18;
(2) 1 Царе 15:8; Ест. 3:1; (3) 2 Царе 5:12;
3 Царе 4:21; Пс. 72:11; Откр. 19:16

8 Бог го изведе от Египет, има сила както диво говедо¹. Той ще пояде народите, враговете си, ще строши костите им и ще ги разбие със стрелите си².

(1) гл. 23:22; (2) Изх. 23:22; Пс. 45:5

9 Легнал е и лежи като лъв и като лъвица¹, кой ще го вдигне²? Благословен, който те благославя, и проклет, който те проклина³!

(1) гл. 23:24; (2) Бит. 49:9; (3) Бит. 12:3; Втж. 30:7; Ест. 6:13

10 Тогава гневът на Валак пламна против Валаам и той плесна с ръце. И Валак каза на Валаам: Аз те повиках да прокълнеш неприятеля ми, а ето, ти три пъти все го благославяш!

(1) гл. 23:11; Втж. 23:5; Иис. Нав. 24:10; Неем. 13:2

11 И сега бягай на мястото си! Казах, че ще те издигна до голяма почит, но ето, ГОСПОД те лиши от почит¹.

(1) гл. 22:37

12 А Валаам каза на Валак: Не говорих ли аз и на твоите пратеници, които ми прати, като казах:

13 Ако Валак би ми дал и къщата си пълна със сребро и злато, не мога да престъпя ГОСПОДНАТА заповед и да направя добро или зло от себе си, а онова, което ГОСПОД говори, него ще говоря¹?

(1) гл. 22:8

14 И сега, ето, аз си отивам при своя народ; ела да ти кажа какво ще направя този народ на твоя народ в последните дни¹.

(1) Бит. 49:1; Дан. 10:14; Откр. 1:1

15 И като започна речта си, каза: Така заявява Валаам, синът на Веор, и така заявява човекът с отворени очи;

16 така заявява онзи, който чува Божиите думи, който има знание за Всевишния¹, който вижда видението на

Всемогщия², който пада, но очите му са отворени:

(1) Бит. 14:18-20; (2) Бит. 17:1

17 Виждам го, но не сега, гледам го, но не отблизо: Ще излезе звезда от Яков¹ и ще се въздигне скиптър от Израил, ще порази моавските първенци² и ще погуби всичките потомци на бунтовниците.

(1) Мт. 2:2; Откр. 22:16; (2) 2 Царе 8:2; Ер. 48

18 Едом ще бъде притежание и Сиир ще бъде притежание на враговете си¹, а Израил ще действа мощно.

(1) 2 Царе 8:14; 3 Царе 11:14-16; Ам. 9:12

19 Един произлязъл от Яков ще владее¹ и ще погуби останалите от града.

(1) Бит. 49:10

20 А като видя Амалик, продължи речта си и каза:

Амалик е пръв между народите, но краят му ще бъде вечна гибел¹.

(1) Изх. 17:14; 1 Царе 15:3-8

21 А като видя кенейците, продължи речта си и каза:

Здраво е твоето жилище и си положи гнездото си на канарата.

22 Но кенейците* ще бъдат изстребени, докато Асур те отведе в плен.

*букв.: Канн

23 И продължи притчата си и каза: Горко! Кой ще остане жив, когато Бог извърши това?

24 Но кораби ще го̀йгам от бреговете на Китим¹, и ще смират Асур и ще смират Евер, но и той ще погине зави-наги².

(1) Бит. 10:4; Дан. 11:30; (2) Ис. 10:5-12

25 Тогава Валаам стана и отиде, и се върна на мястото си; и Валак също отиде по пътя си.

25 А Израил остана в Ситим¹ и народът започна да блудства с дъщерите на Моав;

(1) гл. 33:49; Иис. Нав. 2:1; Йоил 3:18

2 защото те канеха народа на жертвите на боговете си и народът ядеше и се кланяше на боговете им¹.

(1) Изх. 23:24; 34:15,16; Мих. 6:5

3 Израил се привързва към Ваал-Фегор¹ и гневът на ГОСПОДА пламна против Израил².

(1) гл. 31:16; Съд. 2:11,13;
Пс. 106:28,36; Ос. 9:10; Откр. 2:14,20; (2) Втж. 4:3

4 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Взем всички началници на народа и ги обеси пред ГОСПОДА¹ срещу слънцето, за да се отвърне от Израил яростният гняв на ГОСПОДА².

(1) Вжж. 21:22; 2 Царе 21:9; (2) Вжж. 13:6-11

5 И Мойсей каза на съдиите на Израил: Убийте всеки хората си, които са се привързали към Ваал-Фегор¹.

(1) Изх. 32:27; Исц. Нав. 22:17

6 И ето, един от израилевите синове дойде и доведе на братята си една мадиамка пред очите на Мойсей и пред цялото общество израилеви синове, когато те плачеха пред входа на шатъра за срещане¹.

(1) Езд. 9:1-4

7 А Финеес, синът на Елеазар, син на свещеника Аарон¹, като видя това, стана отсред обществото, взе копие в ръката си

(1) гл. 31:6; Изх. 6:25

и влезе след израилтянина в спалнята, и прободе и двамата – израилтянина и жената в корема ѝ. Така язвата престана от израилевите синове¹.

(1) гл. 16:48; Исц. Нав. 7:26; 2 Царе 21:14;

1 Лек. 21:22; Пс. 106:29,30

9 А умрелите от язвата бяха двадесет и четири хиляди души¹.

(1) гл. 26:1; Изх. 32:35; 2 Царе 24:15; 1 Кор. 10:8

10 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

11 Финеес, синът на Елеазар, син на свещеника Аарон, отвърна яростта Ми от израилевите синове, понеже беше ревностен сред тях с Моята ревност, така че аз не изтребих израилевите синове в ревността Си¹.

(1) Изх. 20:5; Вжж. 4:24; Евр. 12:29

12 Затова кажи: Ето, аз му давам Моя завет на мир¹:

(1) Мал. 2:4,5

13 ще бъде на него и на потомството му след него завет на вечно свещенство¹, защото беше ревностен за своя Бог² и направи умлостивение за израилевите синове³.

(1) Изх. 40:15; Пс. 106:31; (2) 3 Царе 19:10; (3) гл. 16:47

14 А името на убития израилтянин, който беше убит с мадиамката, беше Зимрий, син на Сау, първенец на един бащин дом от симеонците.

15 А името на убитата мадиамка беше Хазвия, дъщеря на Сур¹, началник на народа на един бащин дом в Мадиам.

(1) гл. 31:8; Исц. Нав. 13:21

16 След това ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

17 Притеснете мадиамците и ги разбийте¹,

(1) гл. 31:2,3; Съд. 6:1

18 защото те ви притесняват с коварствата, с които ви примамиха чрез Фегор и чрез сестра си Хазвия, дъщеря на един мадиамски първенец, която беше убита в деня на язвата заради Фегор!

26 А след язвата¹ ГОСПОД говори на Мойсей и Елеазар, сина на свещеника Аарон, и каза:

(1) гл. 25:9

2 Пребройте цялото общество израилеви синове от двадесет години и нагоре според бащините им домове, всички в Израил, които могат да излизат на бой¹.

(1) гл. 1:2,3

3 Затова Мойсей и свещеникът Елеазар говориха на *народа* в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон¹, и казаха:

(1) ст. 63; гл. 22:1

4 *Пребройте народа* от двадесет години и нагоре, както ГОСПОД заповяда на Мойсей. И израилевите синове, които бяха излезли от египетската земя¹, бяха:

(1) Изх. 12:51

ст. 5-57; гл. 1:20-42; Бит. 35:23-26; ст. 5-7; 1 Лек. 5:1-10

5 Рувим, първородният на Израил. Синовете на Рувим¹: от Енох: родът на еноховците, от Фалу: родът на фалуевците,

(1) Изх. 6:14

6 от Есрон: родът на есроновците, от Хармий: родът на хармиевците.

7 Това са родовете на рувимците, а преброените от тях бяха четиридесет и три хиляди седемстотин и тридесет.

8 И синовете на Фалу: Елиав;

9 и синовете на Елиав: Намуил, Датан и Авирон. Това са онези Датан и Авирон, призованите от обществото, които се надигнаха против Мойсей и против Аарон в обществото на Корей,

когато се надигнаха против ГОСПО-ДА¹,

(1) гл. 16:1,2

10 и земята отвори устата си и ги погълна заедно с Корей, когато обществото му измря, когато огънят пояде двеста и петдесет души и те станаха за знамение¹.

(1) гл. 16:31-35; 16:38

11 Но синовете на Корей не умряха¹.

(1) Изх. 6:24; 1 Лев. 6:22; 9:19; Пс. 42:1

ст. 12-14; 1 Лев. 4:24-43

12 Синовете на Симеон¹ по родовете им: от Намуил: родът на намуиловците, от Ямин: родът на яминовците, от Яхин: родът на яхиновците, (1) Изх. 6:15

13 от Зара: родът на заровците, от Саул: родът на сауловците.

14 Това са родовете на симеоновците: двадесет и две хиляди и двеста.

ст. 15-17; 1 Лев. 5:11-17

15 Синовете на Гад по родовете им: от Сафон: родът на сафоновците, от Агий: родът на агиевците, от Суний: родът на суниевците,

16 от Азений: родът на азениевците, от Ирий: родът на ириевците,

17 от Арод: родът на ародовците, от Арилий: родът на арилиевците.

18 Това са родовете на гадците; преброените от тях бяха четиридесет хиляди и петстотин.

ст. 19-22; 1 Лев. 4:1-23

19 Синовете на Юда: Ир и Онан; но Ир и Онан умряха в ханаанската земя¹.

(1) Бит. 38:7,10

20 А синовете на Юда по родовете им бяха: от Шела: родът на шелаевците¹, от Фарес: родът на фаресовците, от Зара: родът на заровците. (1) 1 Лев. 9:5

21 А синовете на Фарес бяха: от Есрон: родът на есроновците, от Амул: родът на амуровците¹.

(1) Бит. 46:12

22 Това са Юдовите родове; преброените от тях бяха седемдесет и шест хиляди и петстотин.

ст. 23-25; 1 Лев. 7:1-5

23 Синовете на Исахар по родовете им: от Тола: родът на толаевците, от Фуа: родът на фуаевците,

24 от Ясув: родът на ясувовците, от Симрон: родът на симроновците.

25 Това са родовете на Исахар; преброените от тях бяха шестдесет и четири хиляди и триста.

26 Синовете на Завулон по родовете им: от Серед: родовете на середовците, от Елон: родът на елоновците, от Ялеил: родът на ялеиловците.

27 Това са родовете на завулонците; преброените от тях бяха шестдесет хиляди и петстотин.

ст. 28-37; 1 Лев. 7:14-29; 5:23,24

28 Синовете на Йосиф по родовете им: Манасия и Ефрем¹.

(1) Бит. 41:51,52

29 Синовете на Манасия: от Махир¹: родът на махировците. И Махир роди Галаад², а от Галаад: родът на галаадците.

(1) гл. 36:1; (2) Иис. Нав. 17:1; 1 Лев. 2:21

30 Това са синовете на Галаад: от Ахизер: родът на ахизеровците¹, от Хелек: родът на хелековците,

(1) Съд. 6:11,34; 8:2

31 от Асриил: родът на асрииловците, от Сихем: родът на сихемовците,

32 от Семида: родът на семидовците и от Ефер: родът на еферовците¹.

(1) Иис. Нав. 17:2

33 А Салпаад, синът на Ефер, нямаше синове, а само дъщери. А имената на дъщерите на Салпаад бяха: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса¹.

(1) гл. 27:1; 36:11; Иис. Нав. 17:3

34 Това са родовете на Манасия; преброените от тях бяха петдесет и две хиляди и седемстотин.

35 Това са синовете на Ефрем по родовете им: от Сутал: родът на суталовците, от Вехер: родът на вехеровците, от Тахан: родът на тахановците.

36 И това са синовете на Сутал: от Еран: родът на ерановците.

37 Това са родовете на синовете на Ефрем; преброените от тях бяха тридесет и две хиляди и петстотин. Това са синовете на Йосиф по родовете им.

ст. 38-41; 1 Лев. 7:6-12; 8:1-28

38 Синовете на Вениамин по родовете им: от Вела: родът на веловците, от Асвил: родът на асвиловците, от Ахирам: родът на ахирамовците,

39 от Суфам: родът на суфамовците, от Уфам: родът на уфамовците.

40 А синовете на Вела бяха Аред и Не-еман; *от Арег*: родът на аредовците, от Нееман: родът на неемановците.

41 Това са синовете на Вениамин по родовете им; преброените от тях бяха четиридесет и пет хиляди и шестстотин.

42 Това са синовете на Дан по родовете им: от Суам: родът на суамовците. Това са семействата на Дан по родовете им.

43 Преброените от всички родове на суамовците бяха шестдесет и четири хиляди и четиристотин.

ст. 44-47: 1 Аер. 7:30-40

44 Синовете на Асир по родовете им бяха: от Емна: родът на Емна, от Есуи: родът на есуиевците, от Верия: родът на вериевците.

45 От синовете на Верия: от Хевер: родът на хеверовците, от Малхиил: родът на малхииловците.

46 А името на дъщерята на Асир беше Сара.

47 Това са родовете на синовете на Асир; преброените от тях бяха петдесет и три хиляди и четиристотин.

ст. 48-50: 1 Аер. 7:13

48 Синовете на Нефталим по родовете им: от Ясиил: родът на ясииловците, от Гуний: родът на гуниевците,

49 от Есер: родът на есеровците, от Силим: родът на силимовците.

50 Това са семействата на Нефталим по родовете им; преброените от тях бяха четиридесет и пет хиляди и четиристотин.

51 Това са преброените от израилевите синове: шестстотин и една хиляди седемстотин и тридесет¹.

(1) гл. 1:46

52 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

53 На тях нека се раздели земята за наследство според броя на имената им¹.

(1) Бит. 12:7; Иис. Нав. 1:6; 11:23

54 На по-многобройните дай по-голямо наследство, а на по-малобройните

дай по-малко наследство; на всекиго да се даде наследството му според броя на преброените от него¹.

(1) гл. 33:54; 35:8; Иис. Нав. 17:14,17; 19:9

55 Но земята ще се раздели с жребий¹ и те ще наследят според имената на бащините си племена.

(1) гл. 33:54; 34:13; 36:2; Иис. Нав. 14:2

56 По жребий да се раздели наследството на всяко племе, и на мнозината, и на малцината.

ст. 57-62: гл. 3:17-39; 1 Аер. 6:1-81

57 А ето преброените от синовете на Леви¹ по родовете им²: от Гирсон: родът на гирсоновците, от Каат: родът на каатците, от Мерарий: родът на мерариевците.

(1) гл. 3:15; (2) Изх. 6:25

58 Това са родовете на Леви: родът на ливниевците, родът на хевроновците, родът на маалиевците, родът на мусиевците, родът на кореевците. А Каат роди Амрам.

59 Името на жената на Амрам беше Йохаведа, дъщеря на Леви, която се роди на Леви в Египет; и тя роди на Амрам Аарон и Мойсей¹ и сестра им Мариам².

(1) Изх. 2:2; 6:20; (2) гл. 12:1; 20:1; Изх. 2:4

60 И на Аарон се родиха Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар¹.

(1) Изх. 6:23

61 А Надав и Авиуд умряха, когато принесоха чужд огън пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 3:4; Лев. 10:2

62 А преброените от тях, всичките от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха двадесет и три хиляди; защото те не бяха преброени между израилевите синове¹, понеже на тях не се даде наследство между израилевите синове².

(1) гл. 1:47,49; (2) гл. 18:20,23,24

63 Това са преброените чрез Мойсей и свещеника Елеазар, които израилевите синове преброиха в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон¹.

(1) ст. 3

64 И между тях нямаше човек от онези, които бяха преброени от Мойсей и свещеника Аарон, когато те преброиха израилевите синове в Синайската пустиня¹;

(1) гл. 1:2,19

65 защото ГОСПОД беше казал за

тях: Непременно ще измрат в пустинята¹. От тях не остана нито един² освен Халев, синът на Ефоний, и Исус, синът на Навий.

(1) гл. 14:35; 27:3; Ис. Нав. 5:4; (2) гл. 14:29,30; Втж. 2:14; Пс. 37:9

27 Тогава дойдоха дъщерите на Салпаад, сина на Ефер, син на Галаад, син на Махир, син на Манасия, от родовете на Манасия, сина на Йосиф. И ето имената на дъщерите му: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса¹.

(1) гл. 26:33; 36:11

2 Те застанаха пред Мойсей, пред свещеника Елеазар и пред първенците и цялото общество при входа на шатъра за срещане¹ и казаха:

(1) ст. 21; гл. 9:6; 36:1; Изх. 18:22

3 Баща ни умря в пустинята¹; но той не беше от обществото на онези, които се събраха против ГОСПОДА в обществото на Корей², а умря в своя си грях³; и нямаше синове.

(1) гл. 26:64,65; (2) гл. 16:1-3; (3) Римл. 6:23

4 Защо да изчезне името на баща ни отсрещ родовете му, затова че не е имал син? Дай на нас наследство между братята на баща ни.

5 И Мойсей представи делото им пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 9:8; Лев. 24:12

6 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

7 Право говорят дъщерите на Салпаад; непременно да им дадеш наследство притежание между братята на баща им² и да прехвърлиш на тях наследството на баща им³.

(1) гл. 36:5; (2) Ис. Нав. 17:4; Йов 42:15; (3) гл. 36:1,2

8 А на израилевите синове говори и кажи: Ако някой умре, без да има син, тогава да прехвърлите наследството му върху дъщеря му.

9 А ако няма дъщеря, тогава да дадете наследството му на братята му.

10 А ако няма братя, тогава да дадете наследството му на братята на баща му.

11 А ако баща му няма братя, тогава да дадете наследството му на най-близкия му сродник от рода му и той

да го наследи. Това да бъде съдийска наредба за израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

12 След това ГОСПОД каза на Мойсей: Изкачи се на този хълм Аварим¹ и огледай земята, която дадох на израилевите синове².

(1) гл. 33:47; Втж. 3:27; (2) Бит. 17:8

13 И като я огледаш, ще се прибереш и ти при народа си¹, както се прибра брат ти Аарон²;

(1) гл. 31:2; Втж. 31:14,16; (2) гл. 20:24,28

14 защото в пустинята Цин, когато обществото се караше, вие не се покорихте на заповедта Ми да Ме осветите при водата пред тях¹. Това е водата на Мериба при Кадис в пустинята Цин².

(1) гл. 20:12; (2) гл. 20:1-5

15 И Мойсей говори на ГОСПОДА и каза:

16 ГОСПОД, Бог на духовете на всяка плът¹, нека постави над обществото мъж,

(1) гл. 16:22; Откр. 22:6

17 който да излиза пред тях и който да влиза пред тях¹, който да ги извежда и който да ги въвежда, за да не бъде ГОСПОДНОТО общество като овце, които нямат пастир².

(1) 2 Лст. 1:10; (2) 3 Царе 22:17; Мт. 9:36

18 И ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи си Исус, сина на Навий¹, човек в когото е Духът², и положи на него ръката си³.

(1) Изх. 17:9; Втж. 31:14; (2) Бит. 41:38; (3) Втж. 34:9; Деян. 6:3,6

19 И го представи пред свещеника Елеазар и пред цялото общество и му дай заповед пред тях¹.

(1) Втж. 31:7

20 И положи на него от своето достойнство, за да го слуша цялото общество на израилевите синове¹.

(1) Ис. Нав. 1:17

21 Той да стои пред свещеника Елеазар и той да се допитва за него според съда на Урим пред ГОСПОДА¹: по неговата заповед да излизат и по неговата заповед да влизат, той и всичките израилеви синове с него, цялото общество.

(1) Изх. 28:30; Ис. Нав. 9:14; Съд. 1:1

22 И Мойсей направи както му заповяда ГОСПОД; взе Исус и го пред-

стави пред свещеника Елезар и пред цялото общество;

23 и положи ръцете си на него и му даде заповед, както ГОСПОД заповяда чрез Мойсей¹.

(1) Втж. 3:21

28 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Заповядай на израилевите синове и им кажи: Внимавайте да Ми принасяте на определеното им време¹ Моите приноси, хляба Ми за жертвите Ми чрез огън², за благоухание на умилостивение за Мен.

(1) гл. 29:39; 1 Лст. 23:31; Езд. 3:2; Неем. 10:33; Езек. 45:17; (2) Лев. 3:11; 21:6; 2 Лст. 23:18; 31:3

3 И им кажи: Това е жертвата чрез огън, която ще принасяте на ГОСПОДА: две едногодишни агнета на ден, без недостатък, за постоянно всеизгаряне¹.

(1) Изх. 29:38-42; Дан. 8:11; Ам. 4:4

4 Едното агне да принасяш сутрин, а другото агне да принасяш привечер;

5 а за хлябен принос – една десета от ефа пшенично брашно, смесено с четвърт ин първоток *маслинено* масло¹.

(1) гл. 15:4; Лев. 2:1

6 Това е постоянно всеизгаряне, определено на Синайската планина¹, за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) Лев. 27:34

7 И възлиянието му *га* бъде четвърт ин за едното агне¹; в светилището да изливаш спиртно питие за възлияние на ГОСПОДА.

(1) гл. 15:5; Йоим 1:13

8 А второто агне да принасяш привечер: като сутрешния хлябен принос и възлиянието му, така да принасяш *и* за това, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.

9 А в съботен ден¹ *га* принасяте две едногодишни агнета без недостатък и две десети *от ефа* пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлябен принос и възлиянието му.

(1) Мт. 12:5

10 Това е всеизгарянето за всяка събота¹ освен постоянното всеизгаряне с възлиянието му.

(1) Ис. 1:13; Езек. 46:4

11 На новолунията си¹ да принася-

те за всеизгаряне на ГОСПОДА два юнеца, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък²;

(1) 4 Царе 4:23; 2 Лст. 2:4; Езд. 3:5; Пс. 81:3; Езек. 46:6; (2) Лев. 1:3,10

12 и за всеки юнец – три десети *от ефа* пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлябен принос; за един овен – две десети *от ефа* пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло за хлябен принос;

13 и за всяко агне – по една десета *от ефа* пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло¹ за хлябен принос. Това е всеизгаряне, благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 15:6-12

14 И възлиянията им *га* бъдат половин ин вино за юнеца, една трета ин за овена и четвърт ин за агнето¹. Това е всеизгарянето за всеки месец според месеците на годината².

(1) ст. 7; (2) ст. 10

15 И освен постоянното всеизгаряне да се принася на ГОСПОДА един козел в жертва за грях с възлиянието му¹.

(1) ст. 30; гл. 29:5; Лев. 16:15,16

16 А в първия месец, на четиринадесетия ден от месеца е Пасха на ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 12:6,11,21; Ас. 22:15; Йн. 2:13; 6:4; 13:1

17 А на петнадесетия ден от този месец е празник; седем дни да се яде безквасен хляб¹.

(1) Изх. 12:15

18 На първия ден да има свято събрание и да не вършите никаква работа¹.

(1) Изх. 12:16; Лев. 23:8

19 Да принесете на ГОСПОДА жертва чрез огън, всеизгаряне: два юнеца, един овен и седем едногодишни агнета¹; без недостатък да ви бъдат².

(1) Втж. 16:2; (2) Лев. 1:3,10; 2 Лст. 35:12

20 А хлябният им принос *га* бъде пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло; три десети *от ефа* да принесете за един юнец, две десети за овена

21 и по една десета *от ефа* да принесеш за всяко агне, за седемте агнета.

22 И *га* принесете един козел в жертва за грях, за да се извърши умилостивение за вас.

23 Да принесете това освен сутреш-

ното всеизгаряне, което е за постоянно всеизгаряне.

24 Това да принасят всеки ден, седем дни¹, като храна* на жертвата чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА; това да се принася освен постоянното всеизгаряне с възлиянието му.

*букв.: хляб; (1) Езек. 45:23

25 А на седмия ден да имате свято събрание и да не вършите никаква работа.

26 Също и в деня на първите плодове¹, когато принесете на ГОСПОДА нов хляб принос на празника на седмиците си², да имате свято събрание и да не вършите никаква работа³.

(1) Исах. 23:16; (2) Лев. 23:15-22; Витак. 16:9-12; (3) ст. 18

27 И да принесете във всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА два юнеца, един овен, седем едногодишни агнета;

28 и хлябния им принос: пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло, три десети *от ефа* за всеки юнец, две десети за единия овен,

29 и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;

30 и един козел, за да се извърши умилостивение за вас¹.

(1) ст. 15

31 Освен постоянното всеизгаряне и хлябния му принос да принесете тези – без недостатък да ви бъдат – заедно с възлиянията им¹.

(1) ст. 19

ст. 1-6: Лев. 23:23-25

29 В седмия месец, на първия ден от месеца¹, да имате свято събрание и да не вършите никаква работа²; той да ви бъде ден за тръбене с *тръби*.

(1) Неем. 8:2; (2) ст. 35; Лев. 23:7

2 И да принесете всеизгаряне¹ за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък²

(1) Езд. 3:6; (2) Лев. 1:3,10

3 и хлябния им принос: пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло, три десети *от ефа* за юнеца, две десети за овена

4 и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;

5 и един козел в жертва за грях¹, за да се извърши умилостивение за вас;

(1) гл. 28:15

6 освен месечното всеизгаряне и хлябния му принос и постоянното всеизгаряне и хлябния му принос, и възлиянията им според правилата им¹ за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 15:4-12

ст. 7-11: Лев. 16:29-32; 23:26-32

7 И на десетия ден от този седми месец да имате свято събрание и да смирите душите си; никаква работа да не вършите.

8 И да принесете на ГОСПОДА всеизгаряне за благоухание на умилостивение: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета; без недостатък да ви бъдат¹;

(1) Лев. 1:3,10

9 и хлябния им принос: пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло, три десети *от ефа* за юнеца, две десети за единия овен

10 и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;

11 и един козел в жертва за грях, освен жертвата за грях за умилостивението и постоянното всеизгаряне и хлябния му принос, и възлиянията им.

ст. 12-38: Лев. 23:33-43

12 И на петнадесетия ден от седмия месец да имате свято събрание, да не вършите никаква работа¹ и да пазите празник на ГОСПОДА седем дни.

(1) ст. 35; Лев. 23:7

13 И да принесете всеизгаряне, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: тринадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета; без недостатък да бъдат¹;

(1) Лев. 1:3,10

14 и хлябния им принос: пшенично брашно, смесено с *маслинено* масло, три десети *от ефа* за всеки юнец, за тринадесетте юнеца, две десети за всеки овен, за двата овена,

15 и по една десета за всяко агне, за четиринадесетте агнета;

16 и един козел в жертва за грях, освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му¹.

(1) гл. 28:15

17 На втория ден *да принесете* дванадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;

18 и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;

19 и един козел в жертва за грях, освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянията им.

20 На третия ден *да принесете* единадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;

21 и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;

22 и един козел в жертва за грях, освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.

23 На четвъртия ден *да принесете* десет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;

24 хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;

25 и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне, хлебния му принос и възлиянието му.

26 На петия ден *да принесете* девет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;

27 и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;

28 и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.

29 На шестия ден *да принесете* осем юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;

30 и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;

31 и един козел в жертва за грях ос-

вен постоянното всеизгаряне, хлебния му принос и възлиянията му.

32 На седмия ден *да принесете* седем юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;

33 и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото им;

34 и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне, хлебния му принос и възлиянието му.

35 На осмия ден да имате тържествено събрание¹, да не вършите никаква работа².

(1) Ин. 7:37; (2) ст. 1,12

36 И да принесете всеизгаряне, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък;

37 хлебния им принос и възлиянията им: за юнеца, за овена и за агнетата според броя им, според правилото;

38 и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.

39 Това да принасяте на ГОСПОДА на празниците си¹ освен обреците си и доброволните си приноси – всеизгарянията си, хлебните си приноси, възлиянията си и примирителните си жертви².

(1) гл. 28:2,3; Езд. 3:4,5; (2) Лев. 23:38

40 И Мойсей говори на израилевите синове според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) Изх. 4:28

30 И Мойсей говори на началниците на племената на израилевите синове и каза: Това заповяда ГОСПОД:

2 Когато някой мъж направи обрек на ГОСПОДА¹ или се закъсне с клетва и обвърже душата си със задължение, да не нарушава думата си, а да извърши всичко, което е излязло от устата му².

(1) гл. 6:2; Лев. 27:2; (2) Иис. Нав. 9:18; Съд. 11:35;

2 Лев. 36:13; Пс. 50:14; Мт. 5:33; 14:9

3 И ако някоя жена направи обрек на ГОСПОДА или се обвърже със за-

дължение в бащиния си дом, в младостта си,

4 и баща ѝ чуе нейния обрек или задължението, с което е обвързала душата си, и баща ѝ не ѝ каже нищо, тогава всичките ѝ обречи да останат в сила и всяко нейно задължение, с което е обвързала душата си, да остане в сила.

5 Но ако ѝ забрани баща ѝ в деня когато чуе, никой от обреците ѝ или от задълженията, с които е обвързала душата си, няма да остане в сила; и ГОСПОД ще ѝ прости, понеже ѝ е забранил баща ѝ.

6 И ако се омъжи, *докато* обреците ѝ са върху нея¹ или нещо необмислено, изговорено с устните ѝ, с което е обвързала душата си,

(1) 1 Царе 1:11

7 и мъжът ѝ чуе и не ѝ каже нищо в деня, когато чуе, тогава обреците ѝ да останат в сила, и задълженията, с които е обвързала душата си, да останат в сила¹.

(1) 1 Царе 1:23; Ер. 44:19

8 Но ако ѝ забрани мъжът ѝ в деня когато чуе, тогава той ще отмени нейния обрек, който е върху нея, и онова, което е изговорила необмислено с устните си, с което е обвързала душата си; и ГОСПОД ще ѝ прости.

9 Но обректът на вдовица или разведена жена, всичко, с което е обвързала душата си, да остава в сила върху нея.

10 Но ако *една жена* е направила обрек в дома на мъжа си или с клетва е обвързала душата си със задължение

11 и мъжът ѝ е чул и не ѝ е казал нищо, и не ѝ е забранил, тогава всичките ѝ обречи да останат в сила и всичките задължения, с които е обвързала душата си, да останат в сила¹.

(1) ст. 7

12 Но ако мъжът ѝ ги е отменил напълно в деня, когато е чул, тогава всичко, което е излязло от устните ѝ относно обреците ѝ и относно обвързването на душата ѝ, няма да остане в

сила; мъжът ѝ ги е отменил и ГОСПОД ще ѝ прости.

13 Мъжът ѝ може да утвърди и мъжът ѝ може да отмени всеки обрек и всяко клетвено задължение за смиряването на душата ѝ.

14 Но ако мъжът ѝ ден след ден продава да мълчи, тогава той потвърждава всичките ѝ обречи и всичките ѝ задължения, които са върху нея; той ги е потвърдил, защото не ѝ е казал нищо в деня, когато ги е чул.

15 Но ако ги отмени по-късно, след като ги е чул, тогава той ще носи нейното беззаконие.

16 Това са наредбите, които ГОСПОД заповяда на Мойсей *да се пазят* между мъж и жена му и между баща и дъщеря му в младостта ѝ, в бащиния ѝ дом.

31 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Отмъсти на мадиамците¹ за израиелевите синове и след това ще се прибереш при народа си².

(1) гл. 25:17,18; (2) гл. 27:13

3 И Мойсей говори на народа и каза: Нека се въоръжат от вас мъже за бой¹ и да излязат против Мадиам, за да извършат ГОСПОДНОТО отмъщение над Мадиам.

(1) Изх. 17:9

4 По хиляда *души* от племе от всичките израиелеве племена да изпратите на бой.

5 И така, от израиелевите хиляди се преброиха по хиляда души от всяко племе: дванадесет хиляда души, въоръжени за бой.

6 И Мойсей ги изпрати на бой, по хиляда души от всяко племе, тях и Финеес, сина на свещеника Елеазар¹, със светите вещи и с тръбите за тревога² в ръката му.

(1) гл. 25:7; Втжк. 20:2; (2) гл. 10:9

7 И те се биха с Мадиам, както ГОСПОД заповяда на Мойсей, и убиха всичко от мъжки пол¹.

(1) Втжк. 20:13

8 И между убитите убиха и мадиам-

ските царе: Евий и Рекем, и Сур¹, и Ур, и Рева, петима мадиамски царе; убиха с меч и Валаам, сина на Веор².

(1) гл. 25:15;

(2) гл. 22:5; гл. 23:10; Иис. Нав. 13:21,22; Пр. 11:3; 13:17

9 А израилевите синове отведоха в плен жените на мадиамците и децата им, разграбиха всички им добитък и всичките им стада, всички им имот¹.

(1) ст. 53; Вжж. 20:14

10 А всичките им градове в местата, населени от тях, и всичките им станове изгориха с огън¹.

(1) Иис. Нав. 6:24

11 И взеха всичко заграбено и цялата плячка, и човек и животно¹.

(1) Бит. 34:29

12 И докараха пленниците, плячката и заграбеното на Мойсей, на свещеника Елеазар и на обществото израилеви синове в стана в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон¹.

(1) гл. 22:1

13 Тогава Мойсей и свещеникът Елеазар, и всичките първенци на обществото излязоха да ги посрещнат във от стана.

14 А Мойсей се разгневи на военачалниците, на хилядниците и на стотниците, които се връщаха от военния поход,

15 и Мойсей им каза: Живи ли оставихте всичките жени?

16 Ето, те по съвета на Валаам станаха причина израилевите синове да изменят на ГОСПОДА чрез Фегор¹, така че язвата дойде върху ГОСПОДНОТО общество²!

(1) Откр. 2:14; (2) гл. 25:1-5

17 Затова, убийте сега всяко дете от мъжки пол¹, и убийте всяка жена, която е познала мъж в мъжко легло².

(1) Вжж. 20:13; (2) Съд. 21:11

18 А всички момичета, които не са познали мъжко легло, оставете живи за себе си.

19 И останете във от стана седем дни, всеки, който е убил човек и който се е допрял до убит, очистете се на третия ден и на седмия ден¹; вие и пленниците ви.

(1) гл. 19:11,12

20 Очистете и всички дрехи и всички кожени вещи, и всичко, което е на-

правено от козина, и всички дървени съдове.

21 Също и свещеникът Елеазар каза на войниците, които бяха ходили на бой: Това е наредбата на закона, която ГОСПОД заповяда на Мойсей.

22 Само златото и среброто, бронза, желязото, оловото и калая,

23 всичко, което може да устои на огън, да прекарате през огън и ще бъде чисто; но трябва да се очисти и с вода на нечистота; а всичко, което не може да устои на огън, да прекарате през вода¹.

(1) гл. 19:9,17,18

24 И на седмия ден да изперете дрехите си и ще бъдете чисти, и след това да влезете в стана¹.

(1) гл. 19:19

25 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

26 Ти и свещеникът Елеазар, и главите на бащините *домове* от обществото пребройте плячката и пленниците, и човек, и животно,

27 и раздели плячката наполовина между тези, които водиха войната, които ходиха на бой, и цялото общество¹.

(1) Иис. Нав. 22:8; 1 Царе 30:24; Пс. 68:12

28 От *дела* на войниците, които ходиха на бой, отдели данък за ГОСПОДА¹: по една душа от петстотин – от хората, от говедата, от магаретата и от дребния добитък;

(1) 2 Лет. 15:11

29 от тяхната половина да ги вземеш и да ги дадеш на свещеника Елеазар като възвишаем принос на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 18:28

30 А от половината на израилевите синове да вземеш по един дял от петдесет – от хората, от говедата, от магаретата и от дребния добитък; от всеки добитък – и да ги дадеш на левитите, които пазят заповяданото за ГОСПОДНАТА скиния¹.

(1) гл. 1:53; Иис. Нав. 9:27

31 И Мойсей и свещеникът Елеазар направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) Изх. 12:28

32 А плячката, останалото от плена, което войниците заплениха, беше:

шестстотин седемдесет и пет хиляди глави дребен добитък,

33 седемдесет и две хиляди говеда,

34 шестдесет и една хиляди магарета,

35 а човешките души – момичетата, които не бяха познали мъжко легло – бяха всичко тридесет и две хиляди души.

36 И половината, дялт на онези, които бяха ходили на бой, броят на дребния добитък беше триста тридесет и седем хиляди и петстотин глави,

37 а данъкът за ГОСПОДА от дребния добитък беше шестстотин седемдесет и пет глави.

38 Говедата бяха тридесет и шест хиляди, а данъкът за ГОСПОДА от тях беше седемдесет и две.

39 Магаретата бяха тридесет хиляди и петстотин, а данъкът за ГОСПОДА от тях беше шестдесет и едно.

40 А човешките души бяха шестнадесет хиляди, а данъкът за ГОСПОДА от тях беше тридесет и двама души.

41 И Мойсей даде данъка на възвишаемия принос на ГОСПОДА на свещеника Елеазар, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) Изх. 12:28

42 А половината за израилевите синове, която Мойсей отдели от войниците,

43 половината за обществото беше: триста тридесет и седем хиляди и петстотин глави дребен добитък,

44 тридесет и шест хиляди говеда,

45 тридесет хиляди и петстотин магарета

46 и шестнадесет хиляди човешки души.

47 От половината за израилевите синове Мойсей взе по един дял от петдесет, от хората и от добитъка, и ги даде на левитите, които пазеха заповяданото за ГОСПОДНАТА скиния¹, както ГОСПОД заповяда на Мойсей².

(1) ст. 30; (2) Изх. 12:28

48 Тогава началниците, които бяха над хилядите на войската, се прибли-

жиха при Мойсей, хилядниците и стотниците,

49 и казаха на Мойсей: Слугите ти преброиха войниците, които са под ръката ни, и не липсва нито един от нас¹.

(1) 1 Царе 30:18,19

50 Затова принасяме принос на ГОСПОДА, всеки каквото е намерил, златни украшения, верижки, гривни, пръстени, обици и мъниста, за да се извърши умилоствие за душите ни пред ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 30:12

51 И Мойсей и свещеникът Елеазар взеха златото от тях, всичко в изработени украшения.

52 И цялото злато на възвишаемия принос, който принесоха на ГОСПОДА, беше шестнадесет хиляди седемстотин и петдесет сикъла от хилядниците и стотниците.

53 А войниците бяха грабили всеки за себе си¹.

(1) ст. 9; 2 Лек. 20:25

54 И Мойсей и свещеникът Елеазар взеха златото от хилядниците и стотниците и го донесоха в шатъра за срещане за спомен на израилевите синове пред ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 30:16

32 А синовете на Рувим и синовете на Гаd имаха много добитък, огромно множество; и видяха язирската земя¹ и галаадската земя² и ето, мястото беше място за добитък³.

(1) гл. 21:32; Ер. 48:32; (2) Вжзк. 33:21; Ис. Нав. 22:13; Ер. 8:22; (3) 1 Лек. 4:41; Ер. 50:19; Мих. 7:14

2 И синовете на Гаd и синовете на Рувим дойдоха и говориха на Мойсей и на свещеника Елеазар, и на първенците на обществото и казаха:

3 Атарот и Девон¹, и Язир², и Нимра³, и Есевон⁴, и Елеала⁵, и Севма⁶, и Нево⁷, и Веон,

(1) гл. 21:30;

(2) гл. 21:32; Ер. 48:32; (3) Ис. 15:6;

(4) ст. 37; гл. 21:25; Ис. Нав. 21:39; (5) ст. 37; Ис. 15:4;

(6) ст. 38; Ис. 16:8,9; Ер. 48:32; (7) Ис. 15:2; Ер. 48:1

4 земята, която ГОСПОД поразил пред израилевото общество¹, е земята за добитък, а слугите ти имат добитък².

(1) гл. 21:24,35; (2) 1 Лек. 4:41; Ер. 50:19; Мих. 7:14

5 И казаха: Ако сме намерили благоволение пред теб, нека тази земя се даде за притежание на слугите ти; не ни превеждай през Йордан.

6 А Мойсей каза на синовете на Гад и на синовете на Рувим: Да отидат ли братята ви на бой, а вие да седите тук?¹

(1) Съд. 5:16,17

7 И защо обезсърчавате сърцата на израилевите синове, да не преминат в земята, която ГОСПОД им е дал?

8 Така направиха бащите ви, когато ги изпратих от Кадис-Варни, за да огледат земята;¹

(1) Втжк. 1:22,23

9 отидоха до долината Есхол, и като видяха земята, обезсърчиха сърцата на израилевите синове, да не влязат в земята, която ГОСПОД им беше дал¹.

(1) Гл. 13:26-33

10 И гневът на ГОСПОДА пламна в онзи ден и Той се закле, и каза:

11 Нито един от онези мъже, които излязоха от Египет, от двадесет години и нагоре, няма да види земята, за която съм се клел на Авраам, Исаак и Яков, защото не Ме последваха напълно,

12 освен Халев, синът на Ефоний, кенезеца¹, и Иисус, синът на Навий, защото те напълно последваха ГОСПОДА².

(1) Ис. Нав. 15:17; (2) гл. 14:22-24

13 Гневът на ГОСПОДА пламна против Израил¹ и Той ги остави да се скитат из пустинята четиридесет години², докато се довърши изцяло онова поколение, което беше сторило зло пред ГОСПОДА.

(1) Съд. 2:14,20; (2) гл. 14:33,34; Изх. 16:35; Пс. 95:10; Ам. 2:10; Деян. 7:36,42; 13:18

14 И ето, вие се издигнахте вместо бащите си, род на грешни мъже, за да разпалвате още повече пламъка на ГОСПОДНИЯ гняв срещу Израил¹.

(1) Втжк. 9:24; 2 Лст. 28:13; Неем. 13:18

15 Ако се отвърнете от Него, Той ще го остави още по-дълго в пустинята; и така вие ще погубите целия този народ!¹

(1) Ис. Нав. 22:16-18

16 Но те пристъпиха при Мойсей и казаха: Ще съградим тук кошари за до-

битъка си и градове за челядите си¹;

(1) Втжк. 3:19

17 а ние самите сме готови да вървим въоръжени пред израилевите синове, докато ги заведем до мястото им; а челядите ни ще седят в укрепените градове в безопасност от местните жители.

18 Няма да се върнем в домовете си, докато израилевите синове не наследят всеки наследството си¹.

(1) Втжк. 3:20; Ис. Нав. 22:4

19 Защото ние няма да наследим с тях отвъд Йордан и по-нататък, понеже нашето наследство ни се пада отсам Йордан на изток¹.

(1) Ис. Нав. 13:8

20 Тогава Мойсей им каза: Ако направите това, ако се въоръжите за бой пред ГОСПОДА,

21 ако всички въоръжени между вас преминат Йордан пред ГОСПОДА, докато Той изгони враговете Си от пред Себе Си¹,

(1) Ис. Нав. 1:13-15

22 и земята се покори пред ГОСПОДА¹, и след това се върнете, тогава ще бъдете невинни пред ГОСПОДА и пред Израил, и тази земя ще ви бъде за притежание пред ГОСПОДА².

(1) Ис. Нав. 18:1; (2) Ис. Нав. 22:9

23 Но ако не направите така, ето, ще съгрешите пред ГОСПОДА и да знаете, че грехът ви ще ви намери¹.

(1) Бит. 44:16;

2 Царе 3:39; 3 Царе 2:32,33; Пр. 13:21; Ис. 3:11; Гал. 6:7

24 Съградете градове за челядите си и кошари за овцете си и направете това, което излезе от устата ви.

25 И синовете на Гад и синовете на Рувим говориха на Мойсей и казаха: Слугите ти ще направят, както господарят ми заповяда¹.

(1) Ис. Нав. 1:16

26 Децата ни, жените ни, стадата ни и всичкият ни добитък ще останат тук в галаадските градове¹;

(1) Втжк. 3:19

27 а слугите ти, всички въоръжени за бой, ще отидат пред ГОСПОДА в битката, както господарят ми каза.

28 И Мойсей заповяда за тях на свещеника Елеазар и на Иисус, сина на

Навий, и на главите на бащините *гомовете* на племената на израиелвите синове.

29 Мойсей им каза: Ако синовете на Га́д и синовете на Рувим всички въоръжени за бой преминават с вас Йордан пред ГОСПОДА и земята бъде покорена пред вас, да им дадете галаадската земя за притежание¹.

(1) Ис. Нав. 22:9

30 Но ако не преминават с вас въоръжени, тогава да вземат наследство между вас в ханаанската земя.

31 И синовете на Га́д и синовете на Рувим в отговор казаха: Както каза ГОСПОД на слугите ти, така ще направим¹.

(1) Ис. Нав. 1:16

32 Ние ще преминем в боен ред пред ГОСПОДА в ханаанската земя, а наследственото ни притежание да ни бъде отсам Йордан¹.

(1) ст. 19; гл. 34:15; Ис. Нав. 12:1-6 ст. 33-42; Вжж. 3:12-17; Ис. Нав. 13:8-33

33 И Мойсей им даде, на синовете на Га́д, на синовете на Рувим и на половината от племето на Манасия, сина на Йосиф¹, царството на аморейския цар Сихон и царството на васанския цар Ог, земята с градовете ѝ в границите ѝ, и градовете на околната земя².

(1) 1 Лст. 5:18; (2) гл. 34:15; Ис. Нав. 22:7

34 И синовете на Га́д съградиха Девон¹ и Атарот, и Ароир²,

(1) гл. 33:45; (2) Съд. 11:33

35 и Атротсофан, и Язир¹, и Йогвея²,

(1) Ис. 16:8; (2) Съд. 8:11

36 и Ветнимра, и Ветаран, укрепени градове и кошари за овце.

37 А синовете на Рувим съградиха Есевон¹ и Елеала¹, и Кириатаим²,

(1) ст. 3; (2) Ер. 48:1

38 и Нево, и Ваалмеон¹, чиито имена бяха променени, и Севма²; и преименуваха градовете, които съградиха.

(1) Ер. 48:23; (2) ст. 3

39 А синовете на Махир¹, сина на Манасия, отидоха в Галаад, превзеха го и изгониха аморейците², които бяха в него.

(1) Съд. 5:14; (2) Съд. 10:8

40 И Мойсей даде Галаад на Махир,

сина на Манасия, и той се засели в него¹.

(1) Ис. Нав. 17:1

41 А Яир, синът на Манасия, отиде и превзе селищата му и ги нарече Авот-Яир*¹.

*Селища на Яир
(1) Съд. 10:4; 3 Царе 4:13; 1 Лст. 2:21-23

42 И Нова отиде и превзе Канат и селата му и го нарече Нова¹ по своето име.

(1) Съд. 8:11

33 Това са пътуванията на израиелвите синове, които излязоха от египетската земя според войнствата си под ръката на Мойсей и Аарон¹.

(1) Изх. 6:26

2 И Мойсей записа тръгванията им според пътуванията им по заповедта на ГОСПОДА; и това са пътуванията им според тръгванията им:

3 Тръгнаха от Рамесий¹ в първия месец, на петнадесетия ден от първия месец; на следващия ден след Пасхата израиелвите синове излязоха² с издигната ръка пред очите на всичките египтяни³,

(1) Бит. 47:11; (2) Изх. 12:37,51; (3) Изх. 14:8

4 когато египтяните погребваха онези, които ГОСПОД беше поразил помежду им, всичките първородни¹. А и над боговете им ГОСПОД беше извършил съд².

(1) гл. 3:13; Изх. 12:29; (2) Изх. 12:12; 18:11; Ис. 19:1

5 И израиелвите синове отпътуваха от Рамесий и разположиха стан в Сокхот¹.

(1) Изх. 12:37

6 И отпътуваха от Сокхот и разположиха стан в Етам¹, който е в края на пустинята.

(1) Изх. 13:20

7 И отпътуваха от Етам и се върнаха към Пиаирот, който е срещу Веелсефон, и разположиха стан срещу Мигдол¹.

(1) Изх. 14:2,9

8 И отпътуваха от Пиаирот и преминаха през морето в пустинята, изминаха тридневен път през пустинята Етам и разположиха стан в Мера¹.

(1) Изх. 15:22,23

9 И отпътуваха от Мера и дойдоха в Елим; а в Елим имаше дванадесет водни извора и седемдесет палмови

дървета и там разположиха стан¹.

(1) Изх. 15:27

10 И отпътуваха от Елим и разположиха стан при Червеното море.

11 И отпътуваха от Червеното море и разположиха стан в пустинята Син¹.

(1) Изх. 16:1

12 И отпътуваха от пустинята Син и разположиха стан в Дофка.

13 И отпътуваха от Дофка и разположиха стан в Елус.

14 И отпътуваха от Елус и разположиха стан в Рафидим; и нямаше вода да пие народът¹.

(1) Изх. 17:1

15 И отпътуваха от Рафидим и разположиха стан в Синайската пустиня¹.

(1) гл. 10:12

16 И отпътуваха от Синайската пустиня и разположиха стан в Киврот-Атаава¹.

(1) гл. 11:34

17 И отпътуваха от Киврот-Атаава и разположиха стан в Асирот¹.

(1) гл. 11:35

18 И отпътуваха от Асирот и разположиха стан в Ритма¹.

(1) гл. 12:16

19 И отпътуваха от Ритма и разположиха стан в Римон-Фарес.

20 И отпътуваха от Римон-Фарес и разположиха стан в Ливна.

21 И отпътуваха от Ливна и разположиха стан в Риса.

22 И отпътуваха от Риса и разположиха стан в Кеелта.

23 И отпътуваха от Кеелта и разположиха стан в хълма Сафер.

24 И отпътуваха от хълма Сафер и разположиха стан в Харада.

25 И отпътуваха от Харада и разположиха стан в Макилот.

26 И отпътуваха от Макилот и разположиха стан в Тахат.

27 И отпътуваха от Тахат и разположиха стан в Тара.

28 И отпътуваха от Тара и разположиха стан в Митка.

29 И отпътуваха от Митка и разположиха стан в Асемона.

30 И отпътуваха от Асемона и разположиха стан в Масирот¹.

(1) гл. 20:28; Втжк. 10:6; 32:50

31 И отпътуваха от Масирот и разположиха стан във Венеякан.

32 И отпътуваха от Венеякан и разположиха стан в Хоргадгад.

33 И отпътуваха от Хоргадгад и разположиха стан в Йотвата¹.

(1) Втжк. 10:7

34 И отпътуваха от Йотвата и разположиха стан в Еврона.

35 И отпътуваха от Еврона и разположиха стан в Есион-Гавер¹.

(1) Втжк. 2:8; 3 Царе 9:26

36 И отпътуваха от Есион-Гавер и разположиха стан в пустинята Цин, която е Кадис¹.

(1) гл. 13:26

37 И отпътуваха от Кадис и разположиха стан в планината Ор, при края на едомската земя¹.

(1) гл. 20:22,23

38 И свещеникът Аарон се изкачи на планината Ор по заповед на ГОСПОДА и умря там¹ в четиридесетата година от излизането на израилевите синове от египетската земя, в петия месец, на първия ден от месеца².

(1) гл. 20:28; Втжк. 10:6; 32:50; (2) Втжк. 1:3

39 Аарон беше на сто и двадесет и три години, когато умря на планината Ор¹.

(1) Изх. 7:7

40 И арадският цар, ханаанецът, който живееше на юг в ханаанската земя, чу за идването на израилевите синове¹.

(1) гл. 21:1

41 А те отпътуваха от планината Ор¹ и разположиха стан в Салмона.

(1) гл. 21:4

42 И отпътуваха от Салмона и разположиха стан във Финон.

43 И отпътуваха от Финон и разположиха стан в Овот¹.

(1) гл. 21:10

44 И отпътуваха от Овот и разположиха стан в Еаварим, на моавската граница¹.

(1) гл. 21:11

45 И отпътуваха от Иим и разположиха стан в Девон-Гад¹.

(1) гл. 32:34

46 И отпътуваха от Девон-Гад и разположиха стан в Алмон-Дивлаатаим¹.

(1) Ер. 48:22; Езек. 6:14

47 И отпътуваха от Алмон-Дивлаатаим и разположиха стан на хълма Аварим¹, срещу Нево.

(1) гл. 27:12

48 И отпътуваха от хълма Аварим и

разположиха стан в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон¹. (1) гл. 22:1

49 При Йордан разположиха стан, от Вет-Есимот¹ до Авел-Ситим² на низините на Моав. (1) Иис. Нав. 13:20; Езек. 25:9; (2) гл. 25:1

50 И ГОСПОД говори на Мойсей в низините на Моав при Йордан срещу Ерихон¹ и каза: (1) гл. 22:1

51 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато минете през Йордан в ханаанската земя¹, (1) Втжк. 9:1

52 да изгоните от пред себе си всичките жители на земята¹, да унищожите всичките им изображения и да унищожите всичките им леяни образи, и да съборите всичките им високи места². (1) Иис. Нав. 11:15; (2) Изх. 34:12,13; 3 Царе 11:7

53 И да завладеете земята и да се заселите в нея, защото ви дадох тази земя да я притежавате¹. (1) Бит. 15:7; Втжк. 3:18; Иис. Нав. 1:6; 23:5

54 И да разделите земята с жребий между родовете си за наследство: на по-многобройните да дадете по-голямо наследство, а на по-малобройните да дадете по-малко наследство. На всекиго *наследството да бъде там, където му падне жребият*. Според бащините си племена да наследите¹. (1) гл. 26:54,55

55 Но ако не изгоните отпред себе си жителите на земята, тогава онези от тях, които оставите, ще бъдат тръни в очите ви и бодли в ребрата ви¹ и ще ви притесняват в земята, в която живеете. (1) Иис. Нав. 23:7,13; Езек. 28:24

56 И онова, което мислех да направя на тях, ще го направя на вас¹. (1) Иис. Нав. 23:16

ст. 1-12; Езек. 47:13-20

34 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Заповядай на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в ханаанската земя – това е земята, която ще ви се падне в наследство¹, ханаанската земя според границите ѝ² – (1) Иис. Нав. 21:43; (2) Изх. 23:31; Иис. Нав. 13:1-8; Езек. 47:13

ст. 3-5; Иис. Нав. 15:1-4

3 тогава южната ви страна да бъде от

пустинята Цин¹ покрай Едом и южната ви граница да бъде от края на Соленото море на изток. (1) гл. 13:21

4 Южната ви граница да завива към нагорнището на Акравим¹ и да отива до Цин, и да свършва от южната страна до Кадис-Варни, да излиза на Асар-Адар и да отива до Асмон. (1) Сад. 1:36

5 И границата да завива от Асмон към египетския поток и да свършва до морето¹. (1) Дан. 11:45

6 А западната граница да ви бъде Голямото море и границата му; това да ви бъде западната граница¹. (1) Втжк. 34:2; Иис. Нав. 15:12

7 Северните ви граници да бъдат тези: от Голямото море да прокарате *границата* до планината Ор;

8 от планината Ор да прокарате *границата* до прохода на Емат¹; и границата да продължава до Седад. (1) гл. 13:21; Иис. Нав. 13:5; 2 Царе 8:9; 3 Царе 8:65; 4 Царе 14:25; 1 Лет. 13:5

9 И границата да продължава до Зифрон и да свършва на Асаренан. Това да ви бъде северната граница.

10 А източната си граница да прокарате от Асаренан до Сифам¹. (1) 1 Лет. 27:27

11 И границата да слиза от Сифам до Ривла¹ на изток от Аин; и границата да слиза и да опира в брега на езерото Хинерот² на изток. (1) 4 Царе 23:33; (2) Втжк. 3:17; Иис. Нав. 11:2; 12:3; 13:27; Лк. 5:1

12 И границата да слиза до Йордан и да свършва на Солено море¹. Това ще бъде земята ви според окръжаващите я граници². (1) Иис. Нав. 15:5; (2) ст. 2

13 И Мойсей заповяда на израилевите синове и каза: Това е земята, която ще наследите по жребий¹, която ГОСПОД заповяда да се даде на деветте племена и на половината племе². (1) гл. 26:55; (2) Иис. Нав. 13:7

14 Защото племето на синовете на рувимците според бащините си домове и племето на синовете на гадците според бащините си домове, както и половината от манасиево племе получиха наследството си.

15 Двете племена и половината племе

получиха наследството си отсам Йордан, срещу Ерихон, на изток¹.

(1) гл. 32:32,33

16 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

17 Ето имената на мъжете, които ще ви разделят земята за наследство: свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий¹.

(1) Вжж. 1:38; Иис. Нав. 14:1,2

18 И да вземете по един първенец от всяко племе¹, за да разделят земята за наследство².

(1) гл. 13:1-3; (2) Иис. Нав. 19:51 ст. 19-28; гл. 13:4-15; Бит. 35:23-26

19 Ето имената на мъжете: от юдовото племе: Халев, синът на Ефоний¹;

(1) гл. 13:6

20 от племето на синовете на Симеон: Самуил, синът на Амиуд;

21 от вениаминовото племе: Елидад, синът на Хислон;

22 от племето на синовете на Дан: първенецът Вуний, синът на Йоглий;

23 от синовете на Йосиф: от племето на синовете на Манасия: първенецът Аниил, синът на Ефод;

24 и от племето на синовете на Ефрем: първенецът Камуил, синът на Сафтан;

25 от племето на синовете на Завулон: първенецът Елисафан, синът на Фарнах;

26 от племето на синовете на исахарците: първенецът Фалтиил, синът на Азан;

27 от племето на синовете на Асир: първенецът Ахиуд, синът на Шеломий;

28 и от племето на синовете на Нефталим: първенецът Федаил, синът на Амиуд.

29 Тези са, на които ГОСПОД заповяда да разделят наследството на израилевите синове в ханаанската земя¹.

(1) Иис. Нав. 19:51

ст. 1-8; Иис. Нав. 21:1-8

35 И ГОСПОД говори на Мойсей в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон¹, и каза:

(1) гл. 22:1

2 Заповядай на израилевите синове

да дадат на левитите от наследственото си притежание градове, в които да живеят¹; да дадете на левитите и земища за градовете им около тях².

(1) Лев. 25:32; Иис. Нав. 14:4; 1 Лст. 13:2; Неем. 13:10; (2) Езек. 45:5

3 Градовете да им бъдат за живеене, а земищата да им бъдат за добитъка им, за имота им и за всичките им животни.

4 Земищата около градовете, които ще дадете на левитите, да се простират хиляда лакътя извън градската стена наоколо.

5 Да отмерите извън града на източната страна две хиляди лакътя и на южната страна две хиляди лакътя, и на западната страна две хиляди лакътя, и на северната страна две хиляди лакътя, а градът да бъде в средата. Такива да бъдат земищата около градовете им¹.

(1) Вжж. 18:6

6 И градовете, които ще дадете на левитите, да бъдат шест прибежищни града, които да определите, за да може да прибегва там убиецът¹; и към тях да прибавите още четиридесет и два града.

(1) Изх. 21:13; Иис. Нав. 20:2

7 Всичките градове, които ще дадете на левитите, заедно със земищата им да бъдат четиридесет и осем града¹.

(1) Иис. Нав. 21:41

8 А що се отнася до градовете, които ще дадете от притежанието на израилевите синове, от многото градове дайте много, а от малкото дайте малко; всяко племе да даде на левитите от градовете си според наследството, което е наследило¹.

(1) гл. 26:54; Бит. 49:7; 2 Лст. 11:14 ст. 9-29; Вжж. 19:1-13; Иис. Нав. 20:1-9

9 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

10 Говори на израилевите синове и им кажи: Когато минете през Йордан в ханаанската земя,

11 тогава да си определите градове, които да ви бъдат прибежищни градове, за да може да прибегва там убиецът, който убие човек по грешка¹.

(1) Изх. 21:13; Иис. Нав. 20:2

12 Те да ви бъдат градове за прибежище от отмъстителя*, за да не умре убиецът, преди да се изправи пред обществото на съд.

*букв.: изкупителя, близък роднина

13 И от градовете, които ще дадете, шест да ви бъдат прибежищни градове.

14 Три града да дадете отсам Йордан¹ и три града да дадете в ханаанската земя; да бъдат прибежищни градове.

(1) Вжк. 4:41

15 Тези шест града да бъдат прибежище за израилевите синове и за чужденеца, и за заселника помежду им¹, за да може да прибягва там всеки, който убие човек по погрешка.

(1) Изх. 12:49

16 Но ако го е ударил с железен инструмент, така че той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви¹.

(1) Бит. 9:5,6; Езек. 16:38

17 И ако го е ударил с камък от ръката си, от който може да умре, и той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви¹.

(1) ст. 16

18 Или ако го е ударил с дървено оръдие в ръката си, от което може да умре, и той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви¹.

(1) ст. 16

19 Отмъстителят за кръвта сам да умъртви убиеца¹; когато го срещне, да го умъртви.

(1) Съд. 8:19; 2 Царе 3:27,30; 14:11

20 И ако го е блъснал от омраза или нарочно е хвърлил нещо върху него и той е умрял,

21 или от омраза го е ударил с ръката си и той е умрял, този, който го е ударил, непременно да се умъртви¹, убиец е; отмъстителят за кръвта да умъртви убиеца, когато го срещне.

(1) ст. 16

22 Но ако го е блъснал неочаквано, без да го е мразил, или неволно е хвърлил нещо върху него,

23 или ако, без да види, е направил да падне върху него някакъв камък, от който може да умре, и той е умрял; но не му е бил враг и не е искал да му стори зло;

24 тогава обществото да отсъди между убиеца и отмъстителя за кръвта според тези правила;

25 и обществото да избави убиеца от ръката на отмъстителя за кръвта, и обществото да го върне в прибежищния му град, където е прибягнал; и той да живее в него до смъртта на първосвещеника, който е помазан със свящото масло¹.

(1) Изх. 29:7

26 Но ако убиецът някога излезе вън от пределите на прибежищния си град, в който е прибягнал,

27 и отмъстителят за кръвта го намери вън от пределите на прибежищния му град, и отмъстителят за кръвта убие убиеца, няма да бъде виновен за кръв;

28 защото убиецът трябва да стои в прибежищния си град до смъртта на първосвещеника. А след смъртта на първосвещеника убиецът може да се върне в земята на притежанието си.

29 Това да ви бъде правна наредба в поколенията ви, във всичките ви жилища¹.

(1) Изх. 27:21

30 Всеки, който убие човек, убиецът да се умъртви¹ по думите на свидетели. Но не може само един свидетел да свидетелства против някого, за да се умъртви².

(1) Изх. 21:12; (2) Вжк. 17:6; Мт. 18:16; 26:60

31 И да не приемате никакъв откуп за живота на убиеца, който е виновен за смърт, а той непременно да се умъртви¹.

(1) ст. 16

32 Да не вземате откуп и за онзи, който е прибягнал в прибежищния си град, за да се върне да живее в земята си преди смъртта на свещеника.

33 И да не осквернявате земята, в която се намирате; защото кръвта, тя осквернява земята¹; и за земята не може да се извърши умилоствие за кръвта, която се е проляла на нея, освен с кръвта на онзи, който я е пролял².

(1) Пс. 106:38; (2) Вжк. 19:13;

2 Царе 3:29; 21:9,14; 4 Царе 24:4; 2 Аер. 23:15; Ер. 26:15

34 И да не оскверняваш земята, в която живеете¹, сред която Аз обитавам; защото Аз, ГОСПОД, обитавам сред израиелевите синове².

(1) Лев. 18:25; Втж. 21:23;
(2) гл. 16:3; Изх. 29:45,46; Втж. 6:15; Езек. 35:10

36 Тогава се приближиха главите на бащините *домове* от родовете на синовете на Гааад, сина на Махир, син на Манасия, от родовете на синовете на Йосиф¹, и говориха пред Мойсей и пред първенците, главите на бащините *домове* на израиелевите синове², и казаха:

(1) гл. 26:29; 27:1; (2) гл. 27:2

2 ГОСПОД заповяда на господаря ни да даде земята за наследство на израиелевите синове с жребий¹; и на господаря ми беше заповядано от ГОСПОДА да даде наследството на брат ни Салпаад на дъщерите му².

(1) гл. 26:55,56; (2) гл. 27:7

3 Но ако те се омъжат за някой от синовете на *другите* племена на израиелевите синове, тогава наследството им ще се отнеме от наследството на нашите бащи и ще се прибави към наследството на онова племе, на което ще принадлежат, и ще се отнеме от дела на нашето наследство.

4 И когато дойде юбилеят¹ на израиелевите синове, тяхното наследство ще се прибави към наследството на онова племе, на което ще принадлежат; и наследството им ще се отнеме от наследството на бащиното ни племе.

(1) Лев. 25:8-13

5 Тогава Мойсей заповяда на израиелевите синове според ГОСПОДНАТА

заповед и каза: Племето на синовете на Йосиф говори право¹.

(1) гл. 27:7

6 Ето словото, което ГОСПОД заповяда за дъщерите на Салпаад, като каза: Нека се омъжат за когото им се види добре, само да се омъжат за *НЯКОГО* от рода на бащиното си племе¹,

(1) 1 Лев. 23:22

7 за да не преминава наследството на израиелевите синове от племе на племе; защото израиелевите синове трябва да се привързват всеки към наследството на бащиното си племе¹.

(1) Ис. Нав. 24:28; 1 Царе 26:19; 3 Царе 21:3

8 Всяка дъщеря, която има наследство в племената на израиелевите синове, трябва да се омъжи за един от рода на бащиното си племе, за да притежават израиелевите синове всеки бащино-то си наследство.

9 Да не преминава наследство от едно племе на друго племе, а племената на израиелевите синове да се привързват всяко към своето наследство¹.

(1) ст. 7

10 И дъщерите на Салпаад направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей¹.

(1) гл. 1:54; Изх. 12:50

11 И Маала, Терса и Егла, и Мелха, и Нуа, дъщерите на Салпаад¹, се омъжиха за синовете на чичовците си;

(1) гл. 26:33; 27:1

12 омъжиха се за *мъже* от родовете на синовете на Манасия, сина на Йосиф. И така наследството им остана в племето на бащиния им род¹.

(1) Ис. Нав. 17:14

13 Това са заповедите и правилата, които ГОСПОД заповяда на израиелевите синове чрез Мойсей¹ в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон².

(1) Лев. 27:34; (2) гл. 22:1

ВТОРОЗАКОННИЕ

или Петата книга на Мойсей

1 Това са думите, които Мойсей говори на целия Израил¹ отсам Йордан, в пустинята², в равнината*, срещу Суф, между Фаран и Тофол, и Лаван, и Асирот, и Дизаав.

*Араба – низината от двете страни на Йордан и Мъртво море; (1) гл. 5:1; 27:1; 29:2; 31:1,2,30; (2) Деян. 7:38

2 Единадесет дни *път* са от Хорив по пътя на планината Сиир до Кадис-Варни¹.

(1) ст. 19; гл. 9:23

3 И в четиридесетата година, в единадесетия месец, на първия *ден* от месеца¹, Мойсей говори на израилевите синове според всичко, което ГОСПОД му заповяда за тях²,

(1) Чис. 1:1; 33:38; (2) Лев. 27:34

4 след като беше разбил аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон, и васанския цар Ог, който живееше в Астарот *и* в Едраи¹.

(1) гл. 3:1; Чис. 21:24,26,33; Исис. Нав. 12:2,4

5 Отсам Йордан, в моавската земя, Мойсей започна да обяснява този закон¹ и каза:

(1) гл. 4:44,46

6 ГОСПОД, нашият Бог, ни говори на Хорив¹ и каза: Достатъчно стояхте на тази планина.

(1) гл. 5:2; 9:8; 18:16; Исх. 3:1; Мал. 4:4

7 Обърнете се и тръгнете¹, и идете към хълмистата земя на аморейците и към всичките *им* съседи в равнината, в хълмистата земя и в низината*², на юг и към крайбрежието, в земята на

ханаанците, и към Ливан³, до голямата река, реката Ефрат⁴.

*Шефела – бреговата ивица между Яфо и Газа; (1) ст. 19; Чис. 10:12,13; (2) Исис. Нав. 9:1; 1 Лев. 27:29; (3) Исис. Нав. 11:16,17; (4) Бит. 15:18

8 Ето, Аз предавам земята пред вас; влезте и завладейте земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви – на Авраам, Исаак и Яков – да я даде на тях и на потомството им след тях¹.

(1) ст. 35; гл. 2:29; 4:1; 6:10; 7:8,12,13; 8:1,18; 9:5; 10:11; 11:9,21; 26:3,15; 28:11; 30:20; 31:7,21; 34:4; Бит. 12:7; Исх. 33:1; Исис. Нав. 1:6; Съд. 2:1; Неем. 9:15; Ер. 32:22

9 И аз ви говорих в онова време и казах: Аз не мога да ви нося сам¹.

(1) Исх. 18:18

10 ГОСПОД, вашият Бог, ви умножи и ето, днес вие сте като звездите на небето по множество¹.

(1) гл. 10:22; 28:62; Бит. 22:17; Езек. 16:7

11 ГОСПОД, Бог на бащите ви, да ви умножи хиляда пъти повече, отколкото сте сега¹, и да ви благослови, така както ви е обещал!

(1) 2 Царе 24:3

12 Как бих могъл аз сам да нося тежестта ви, товара ви и караниците ви?

13 Изберете мъдри и разумни, и известни мъже отсред племената си и аз ще ги поставя над вас като началници¹.

(1) Бит. 41:33

14 И вие ми отговорихте и ми казахте: Добро е това, което каза да направим.

15 И аз взех началниците на племената ви, мъдри и известни мъже, и ги

поставих началници над вас – хилядници, стотници, петдесетници, десетници и надзорници на племената ви¹.

(1) Изх. 18:21; 24:1,9

16 И заповядах на съдиите ви в онова време и казах: Изслушвайте жалбите между братята си и съдете според правдата между човек и брат му или чужденеца, който е при него¹.

(1) гл. 16:18; Лев. 24:22; Ин. 7:24,51

17 Не показвайте пристрастие в съда; изслушвайте както малкия, така и големия¹; не се бойте от човек², защото съдът е на Бога³. А делото, което е прекалено трудно за вас, донесете пред мен и аз ще го изслушвам⁴.

(1) гл. 16:19; Изх. 23:2,3,6; Пс. 82:2-4; Пр. 28:21; Як. 2:1,9; 1 Тим. 5:21; (2) Пр. 29:25;

(3) 1 Царе 2:25; 2 Лек. 19:6; (4) гл. 17:8,9; Изх. 18:26

18 И в онова време ви заповядах всичко, което трябва да вършите.

ст. 19-46; Чис. 13: 14

19 И тръгнахме от Хорив и минахме през цялата тази голяма и страшна пустиня, която видяхте по пътя към хълмистата земя на аморейците, както ГОСПОД, нашият Бог, ни заповяда, и дойдохме до Кадис-Варни¹.

(1) ст. 2; Исх. Нав. 10:41

20 И аз ви казах: Вие дойдохте до хълмистата земя на аморейците, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава.

21 Ето, ГОСПОД, твоят Бог, предава земята пред теб; изкачи се и я завладей, както ти е говорил ГОСПОД, Бог на бащите ти. Не се бой и не се обезсърчавай¹.

(1) гл. 7:18,21; 20:3; 31:6,8; Чис. 14:9; Исх. Нав. 1:9

22 Тогава всички вие дойдохте при мен и казахте: Да изпратим мъже пред нас, за да разузнаят за нас земята и да ни донесат известие за пътя, по който трябва да се изкачим, и за градовете, в които ще влезем.

23 И това беше добро в очите ми и аз взех дванадесет мъже от вас, по един мъж от всяко племе¹.

(1) Чис. 32:8

24 И те тръгнаха и се изкачиха на планината, и дойдоха до долината Есхол, и я разузнаха.

25 И взеха в ръцете си от плодове-

те на земята и ни донесоха; донесоха ни и известие и казаха: Земята, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава, е добра¹.

(1) Изх. 3:8

26 Обаче вие не пожелахте да се изкачите, а се разбунтувахте срещу заповедта на ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) ст. 43; Пс. 106:24; Ис. 63:10; Евр. 3:18

27 И роптахте в шатрите си и казахте: Понеже ГОСПОД ни мрази, затова ни изведе от египетската земя, за да ни предаде в ръцете на аморейците, за да ни изстребят¹!

(1) гл. 9:28

28 Накъде да се изкачваме? Нашите братя обезсърчиха сърцата ни¹, като казаха: Народ по-голям и по-висок от нас, градове големи и укрепени до небето, а и синовете на енакимите видяхме там²!

(1) Исх. Нав. 14:8; (2) гл. 2:10; 7:17; 9:2

29 Тогава аз ви казах: Не се ужасявайте и не се бойте от тях¹.

(1) гл. 7:18; 20:1; Неем. 4:14

30 ГОСПОД, вашият Бог, който върви пред вас, Той ще се бие за вас¹, също както направи за вас в Египет пред очите ви².

(1) гл. 20:4; 31:3,6; Изх. 14:14,25; Римл. 8:31; (2) гл. 4:34; 7:18,19; 11:3,7; 29:3; 34:11,12; Изх. 15:11; 19:4

31 и в пустинята, където ти видя как ГОСПОД, твоят Бог, те носи, както човек носи сина си, през целия път, по който вървахте, докато стигнахте на това място¹.

(1) гл. 8:5; Изх. 19:4; Чис. 11:12; Ис. 46:3,4; Ос. 11:3,4; Деян. 13:18

32 Но във всичко това вие не повярвахте на ГОСПОДА, вашия Бог¹,

(1) Пс. 106:24; Евр. 3:19

33 който вървеше пред вас по пътя, за да ви търси място, където да разполагате стан¹ – нощем в огън, за да виждате пътя, по който вървите, а денем в облак².

(1) Чис. 10:33; (2) Изх. 13:21; Неем. 9:12,19

34 И ГОСПОД чу гласа на думите ви и се разгневи, и се закле, като каза:

35 Нито един от тези хора от това зло поколение няма да види добрата земя, която се заклех да дам на бащите ви¹,

(1) гл. 2:14; Пс. 95:11; Езек. 20:15

36 освен Халев, синът на Ефоний; той ще я види, и на него и на синовете

му ще дам земята, на която той стъпи, защото напълно последва ГОСПОДА¹.

(1) Иис. Нав. 14:8,9

37 И на мен се разгневи ГОСПОД заради вас и каза: И ти няма да влезеш там¹.

(1) гл. 3:26,27;

4:21,22; 31:2; 32:52; 34:4; Чис. 20:12; Пс. 106:32

38 Иисус, синът на Навий, който стои пред теб, той ще влезе там. Утвърди го, защото той ще раздели на Израил наследството¹.

(1) гл. 3:28; 31:7; Чис. 34:17

39 А децата ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени, и синовете ви, които днес не познават добро и зло, те ще влязат там и на тях ще я дам, и те ще я притежават¹.

(1) Иис. Нав. 5:7

40 А вие се върнете и тръгнете в пустинята по пътя за Червено море¹.

(1) гл. 2:1

41 Тогава вие отговорихте и ми казахте: Съгрешихме против ГОСПОДА; ще се изкачим и ще воюваме, както ни е заповядал ГОСПОД, нашият Бог. И препасахте всеки бойните си оръжия и лекомислено се изкачихте в хълмистата земя.

42 И ГОСПОД ми каза: Кажи им: Не се изкачвайте и не се бийте, защото аз не съм между вас – да не бъдете разбити пред враговете си.

43 И аз ви говорих, но вие не пожелахте да слушате, а се разбунтувахте срещу ГОСПОДНАТА заповед и постъпихте дръзко, и се изкачихте на планината.

44 И аморейците, които живееха в онази хълмиста земя, излязоха против вас и ви гониха¹, както правят пчелите, и ви разпиляха от Сиир до Хорма.

(1) Иис. Нав. 7:5; Пс. 118:12

45 Тогава вие се върнахте и плакахте пред ГОСПОДА, но ГОСПОД не послуша гласа ви и не даде ухо¹.

(1) Пр. 1:25-28

46 И останахте в Кадис много дни, според дните, които останахте там¹.

(1) Чис. 20:1; Съд. 11:16,17

2 И се обърнахме и тръгнахме през пустинята по пътя за Червено море¹,

както ми говори ГОСПОД, и обикаляхме планината Сиир много дни.

(1) гл. 1:40

2 И ГОСПОД ми говори и каза:

3 Достатъчно сте обикаляли тази планина; обърнете се на север.

4 И заповядай на народа и кажи: Ще минете през земята на вашите братя, синовете на Исав, които живеят в Сиир, и те ще се уплашат от вас¹. Затова, внимавайте добре;

(1) Изх. 15:15

5 не се бийте с тях, понеже няма да ви дам от земята им дори и една стъпка¹, защото дадох планината Сиир на Исав за притежание².

(1) Деян. 7:5; (2) Бит. 36:8,9,43; Езеж. 35:2

6 С пари да купувате от тях храна, за да ядете, и с пари да купувате от тях и вода, за да пиете¹.

(1) Чис. 20:19

7 Защото ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил във всичките дела на ръцете ти¹. Той познава пътуването ти през тази голяма пустиня². През тези четиридесет години ГОСПОД, твоят Бог, е бил с теб; не ти е липсвало нищо³.

(1) Бит. 39:3; Чис. 22:12; (2) гл. 8:2-4; Изх. 16:35; Ер. 2:2; Ос. 13:5; Ам. 2:10; (3) гл. 29:5; Неем. 9:21

8 Така ние минахме покрай братята си, синовете на Исав, които живеят в Сиир¹, далеч от пътя на равнината, от Елат² и от Есион-Гавер³. И се обърнахме, и минахме по пътя за моавската пустиня.

(1) Чис. 20:21; Съд. 11:18; (2) 4 Царе 14:22; (3) Чис. 33:35

9 И ГОСПОД ми каза: Не притеснявай Моав и не се бий с него, защото няма да ти дам нищо от земята му за притежание¹, понеже дадох Ар² на синовете на Лот³ за притежание. –

(1) Съд. 11:15; Ис. 15:1; (2) Чис. 21:15; (3) Бит. 19:37

10 А преди това там живееха емиимите¹, голям и многоброен народ и висок като енакимите².

(1) Бит. 14:5; (2) гл. 1:28

11 И те се считат за великани¹ като енакимите, но моавците ги наричат емими.

(1) Бит. 6:4; 2 Царе 21:16

12 А преди това в Сиир живееха хорейците¹, но синовете на Исав ги изгониха и ги изтребиха пред себе си, и се заселиха на мястото им, така

както направи Израил на земята на своето притежание, която ГОСПОД им даде. –

(1) Бит. 36:20-30

13 И сега станете и преминете през потока Заред¹. И преминахме през потока Заред.

(1) Чис. 21:12,13

14 А времето, през което пътувахме от Кадис-Варни, докато преминахме потока Заред, беше тридесет и осем години¹, докато цялото поколение на мъжете, *годни* за война, се довърши от стана², както ГОСПОД им се закле³.

(1) Чис. 1:1; (2) Чис. 26:64,65; (3) гл. 1:35

15 При това ръката на ГОСПОДА беше против тях, за да ги избреби от сред стана, докато се довършат¹.

(1) Пс. 78:33; 1 Кор. 10:5

16 И когато всичките мъже, *годни* за война, се довършиха и измряха от сред народа,

17 ГОСПОД ми говори и каза:

18 Днес ти ще преминеш Ар, границата на Моав¹.

(1) Чис. 21:13

19 И когато дойдеш срещу синовете на Амон, не ги притеснявай и не се бий с тях, защото няма да ти дам нищо от земята на синовете на Амон за притежание¹, понеже я дадох на синовете на Лот за притежание². –

(1) Съд. 11:15;

(2) ст. 37; Бит. 19:38; Иис. Нав. 13:10; 2 Лет. 20:10

20 И тя също се считаше за земя на великаните; преди това там са живеели великани, но синовете на Амон ги наричат замзумими¹,

(1) Бит. 14:5

21 голям и многоброен народ и висок като енакимите. Но ГОСПОД ги избреби пред тях и те ги изгониха и се заселиха на мястото им,

22 така, както направи за синовете на Исав, които живееха в Сиир, когато избреби хорейците отпред тях, и те ги изгониха и се заселиха на мястото им и до днес¹.

(1) Бит. 36:20-30

23 И авейците¹, които живееха в села чак до Газа², *тях* ги унищожиха кафторимите, които дойдоха от Кафтор³, и се заселиха на мястото им. –

(1) Иис. Нав. 13:3; (2) Бит. 10:19; Иис. Нав. 10:41; 11:22;

15:47; Съд. 1:18; (3) Бит. 10:14; Ам. 9:7

24 Станете, тръгнете и преминете *голината на реката Арнон*¹. Ето, предадох в ръката ти амореца Сихон, цар на Есевон, и земята му; започни, завладей я, и воювай с него.

(1) Чис. 21:13

25 Днес аз ще започна да всявам страх и ужас от теб сред народите под цялото небе, които ще чуят слуха за теб и ще се разтреперят, и ще се ужасят от теб¹.

(1) гл. 11:25; 28:10; Чис. 22:3; Иис. Нав. 10:2

26 И аз изпратих пратеници от пустинята Кедемот¹ до есевонския цар Сихон с думи на мир² и казах:

(1) Иис. Нав. 13:18; (2) гл. 20:10

27 Нека да мина през земята ти; ще вървя само по пътя, няма да се отбия нито надясно, нито наляво¹.

(1) Чис. 21:21,22

28 С пари ще ми продаваш храна, за да ям, и с пари ще ми даваш вода, за да пия; само с краката си да мина¹ –

(1) Чис. 20:17,19

29 както ми направиха синовете на Исав, които живеят в Сиир, и моавците, които живеят в Ар¹ – за да премина през Йордан в земята, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава².

(1) гл. 23:3,4; (2) гл. 1:8

30 Но есевонският цар Сихон не склонни да минем през него¹, понеже ГОСПОД, твоят Бог, ожесточи духа му и закорави сърцето му², за да го предаде в ръката ти, както е днес.

(1) Чис. 21:23 33,34; (2) Изх. 4:21; 7:14; Иис. Нав. 11:20; 2 Лет. 10:15

31 И ГОСПОД ми каза: Ето, започнах да предавам пред теб Сихон и земята му. Започни, завладей я, за да наследши земята му.

ст. 32-37: гл. 3:1-10; Иис. Нав. 12:1-6

32 Тогава Сихон, той и целият му народ, излезе на бой против нас при Яса¹.

(1) Чис. 21:23

33 Но ГОСПОД, нашият Бог, го предаде в ръцете ни и ние го разбихме – и синовете му, и целия му народ¹.

(1) гл. 29:7; Чис. 21:24

34 И в онова време превзехме всичките му градове и изпльнихме проклятието над всеки град – мъжете, жените и децата; не оставихме нито един оцелял¹.

(1) Иис. Нав. 6:21; 8:26; 10:28-40

35 Само добитъка взехме за себе си като плячка и заграбеното от градовете, които превзехме¹.

(1) гл. 20:14; Иис. Нав. 8:2,27

36 От Ароир¹, който е на брега на реката Арнон, и от града, който е в долината, чак до Галаад нямаше град, който да ни се съпротиви*; ГОСПОД, нашият Бог, предаде всички пред нас².

*букв.: да е прекалено висок
(1) Съд. 11:26; (2) Иис. Нав. 21:44

37 Само до земята на синовете на Амон ти не се приближи, никъде покрай реката Явок, нито до планинските градове; никъде, където ГОСПОД, нашият Бог, ни беше забранил¹. (1) ст. 19

ст. 1-10; гл. 2:32-37; ст. 1-17; Иис. Нав. 12:1-6

3 Тогава се обърнахме и се изкачихме по пътя към Васан; и васанският цар Ог излезе на бой против нас при Едраи¹, той и целият му народ. (1) гл. 1:4

2 Но ГОСПОД ми каза: Не се бой от него¹, защото предадох в ръката ти него, целия му народ и земята му; ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон. (1) Иис. Нав. 10:8

3 Така ГОСПОД, нашият Бог, предаде в ръката ни и васанския цар Ог с целия му народ и ние го разбихме, докато не му остана нито един оцелял¹.

(1) гл. 29:7; Чис. 21:35

4 И в онова време превзехме всичките му градове; нямаше град, който да не отнемем от тях: шестдесет града, цялата област на Аргов, царството на Ог във Васан¹. (1) Иис. Нав. 13:30; 3 Царе 4:13

5 Всички тези градове бяха укрепени с високи стени, порти и лостове; а освен тях имаше и твърде много неоградени градове.

6 И изпълнихме над тях проклятието, както направихме на есевонския цар Сихон; изпълнихме проклятието над всеки град – над мъжете, жените и децата.

7 А всичкия добитък и плячката на градовете заграбихме за себе си.

ст. 8-17; Чис. 32:33-42; Иис. Нав. 13:8-33

8 Така по онова време взехме земята от ръцете на двамата аморейски царе, който бяха отсам Йордан, от реката Арнон до планината Ермон¹ –

(1) гл. 4:47-49; Пс. 42:6

9 сидонците наричат Ермон Сирион¹, а аморейците го наричат Санир² –

(1) Пс. 29:6; (2) 1 Лст. 5:23; Пес. 4:8; Езек. 27:5

10 всичките градове на равнината, целия Галаад и целия Васан, до Салха и Едраи, градове от царството на Ог във Васан¹.

(1) Иис. Нав. 13:30; 3 Царе 4:13

11 Защото само васанският цар Ог беше останал от остатъка на великаните¹. Ето, леглото му беше желязно легло. Не е ли то в Рава на синовете на Амон²? Дължината му беше девет лакътя, а ширината му – четири лакътя, според човешки лакът³.

(1) Бит. 14:5; Иис. Нав. 12:4; (2) 2 Царе 11:1; Ер. 49:2; (3) 1 Царе 17:4

12 Тази земя завзехме в онова време. От Ароир, който е при реката Арнон, и половината планини на Галаад и градовете му дадох на рувимците и гадците.

13 А останалото от Галаад и целия Васан, царството на Ог, дадох на половината от манасиевото племе¹. Цялата област на Аргов с целия Васан се нарича земя на великаните.

(1) гл. 29:8; 4 Царе 10:33

14 Яир, синът на Манасия завзе цялата област на Аргов до границата на гесурците и махатците¹ и нарече Васан на свое име – Авот-Яир*² и до днес.

*Семшцата на Яир;

(1) 2 Царе 10:6; 23:34; (2) 2 Царе 20:26

15 А на Махир дадох Галаад¹.

(1) Иис. Нав. 17:1; 1 Лст. 2:22

16 А на рувимците и на гадците дадох от Галаад до реката Арнон, до средата на реката за граница и до реката Явок, границата на синовете на Амон,

17 също и равнината, и Йордан за граница, от Хинерот¹ чак до морето на равнината, Солено море², под склоновете на Фасга на изток³.

(1) Чис. 34:11; (2) Иис. Нав. 3:16; 4 Царе 14:25; (3) гл. 4:49

18 И в онова време ви заповядах и казах: ГОСПОД, вашият Бог, ви даде

тази земя да я притежавате¹. Всички вие, храбри мъже, ще минете в боен ред пред братята си, израилевите синове.

(1) гл. 5:31; 6:1; 9:6; 12:1; 15:4; 19:2,14; 21:1; 25:19; Бит. 15:7; Чис. 33:53; Иис. Нав. 1:11,15

19 А жените ви и децата ви, и добитъкът ви – зная, че имате много добитък – да останат в градовете ви, които ви дадох¹,

(1) Чис. 32:16,26

20 докато ГОСПОД даде почивка на братята ви както на вас и те също завладеят земята, която ГОСПОД, вашият Бог, им дава отгатак Йордан. Тогава да се върнете, всеки в притежанието си, което ви дадох¹.

(1) Чис. 32:18; Иис. Нав. 22:2,9

21 И в онова време заповядах на Исус¹ и казах: Очите ти видяха всичко, което ГОСПОД, вашият Бог, направи на тези двама царе; така ще направи ГОСПОД на всичките царства, в които ще преминеш².

(1) Чис. 27:18-23; (2) гл. 7:19

22 Не се бойте от тях, защото ГОСПОД, вашият Бог, е *Този*, който воюва за вас¹.

(1) гл. 1:30; Иис. Нав. 23:10; 2 Лст. 20:17

23 В онова време се помолих на ГОСПОДА и казах:

24 Господи БОЖЕ, Ти си започнал да показваш на слугата Си величието Си и силната Си ръка¹; защото кой е този бог на небето или на земята, който може да върши като Твоите дела и според Твоята мощ²?

(1) гл. 11:2;

(2) Изх. 15:11; Чис. 23:23; 2 Царе 7:22; Пс. 71:19; 86:8

25 Моля Те да премина и да видя добрата земя отвъд Йордан, тази добра планинска страна и Ливан¹.

(1) Езек. 20:6

26 Но ГОСПОД ми се беше разгневил заради вас¹ и не ме послуша. И ГОСПОД ми каза: Достатъчно ти е! Не Ми говори повече за това².

(1) гл. 1:37; (2) 2 Кор. 12:8,9

27 Изкачи се на върха на Фасга¹ и вдигни очите си на запад и на север, на юг и на изток и виж земята с очите си, защото няма да преминеш този Йордан².

(1) гл. 34:1; Чис. 27:12; (2) гл. 1:37

28 Но заповядай на Исус и го утвърди, и го укрепи; защото той ще мине пред този народ¹ и той ще им раздели

за наследство земята², която ще ви дадиш.

(1) гл. 1:38; (2) Иис. Нав. 1:2

29 И останахме в долината срещу Вет-Фегор¹.

(1) гл. 4:46; 34:6

4 И сега, Израилю, слушай наредбите и правилата, които ви уча да изпълнявате¹, за да живеете² и да влезете, и да завладеете земята, която ви дава ГОСПОД, Бог на бащите ви³.

(1) ст. 40; гл. 5:1,31; 6:1; 7:11; 8:11; 11:32; Лев. 19:19,37; Ер. 11:6; (2) гл. 6:24; Лев. 18:5; (3) гл. 1:8

2 Няма да прибавяте нищо към словото, което ви заповядвам, нито да отнемате от него¹, за да пазите заповедите на ГОСПОДА, вашия Бог, които ви заповядвам².

(1) гл. 12:32; Ер. 26:2; (2) гл. 5:29,32; Иис. Нав. 1:7

3 Очите ви видяха какво направи ГОСПОД заради Ваал-Фегор, защото ГОСПОД, вашият Бог, изтреби отсред вас всички мъже, които последваха Ваал-Фегор¹.

(1) Чис. 25:3-9; Иис. Нав. 22:17

4 Но вие, които се привързахте към ГОСПОДА, вашия Бог, всички сте живи днес¹.

(1) гл. 30:20; Иис. Нав. 23:8

5 Ето, аз ви научих *на* наредби и правила, както ГОСПОД, моят Бог, ми заповяда¹, за да правите според тях в земята², в която влизате, за да я притежавате.

(1) Езек. 20:11; Евр. 3:5; (2) ст. 1

6 Затова пазете ги и ги вършете, защото това е мъдростта ви и разумът ви¹ пред очите на народите, които ще чуят всички тези наредби и ще кажат: Тази велика нация наистина е мъдър и разумен народ².

(1) Йов 28:28; Пс. 19:7; Пр. 1:4-7; (2) Пс. 119:98; Пр. 14:34

7 Защото коя е тази велика нация, на която боговете ѝ са *така* близо до нея, както е винаги ГОСПОД, нашият Бог, във всичко, за което Го призоваваме?¹

(1) гл. 33:29; Пс. 145:18; 148:14

8 Или коя е тази велика нация, която има такива справедливи наредби и правила като целия този закон, който днес поставям пред вас¹?

(1) Неем. 9:13; Пс. 119:138; Ис. 42:21; Римл. 7:12

9 Само внимавай на себе си и внимавай много за душата си¹, да не би

да забравиш делата, които очите ти видяха, и да не би да се изгубят от сърцето ти през всичките дни на живота ти². И ги предавай на синовете си и на синовете на синовете си³.

(1) Ис. Нав. 23:11; Ер. 17:21; (2) Пр. 4:21;
(3) гл. 6:7; 11:19; Бит. 18:19; Ис. 38:19

10 Помни деня, в който застана пред ГОСПОДА, своя Бог, на Хорив, когато ГОСПОД ми каза: Събери Ми народа, за да му дам да чуе думите Ми¹, за да се научат да се боят от Мен през всичките дни, които живеят на земята², и за да научат синовете си³.

(1) Изх. 19:9-11;
(2) гл. 5:29; 6:2; 14:23; 17:19; 31:12; (3) ст. 10

11 И вие се приближихте и застанахте в подножието на планината, а планината гореше в огън до сърцето на небесата, тъмнина, облак и мрак¹.

(1) Изх. 19:9,17,18; 2 Царе 22:10

12 И ГОСПОД ви говори отсред огъня¹; вие чухте гласа на думите, но не видяхте никакъв образ, само глас².

(1) гл. 5:4,22; 9:10; 10:4; 3 Царе 19:12; (2) ст. 36

13 Така Той ви изяви завета Си¹, който ви заповяда да вършите – десетте заповеди – и ги написа на две каменни плочи².

(1) гл. 5:2; (2) гл. 5:22; 9:10; Изх. 31:18; 3 Царе 8:9

14 И по онова време ГОСПОД ми заповяда да ви науча на наредбите и правила, за да ги изпълнявате¹ в земята, в която влизате, за да я завладеете.

(1) гл. 11:8; Изх. 21:1; Мал. 4:4

15 Затова внимавайте много за душите си¹, защото не видяхте никакъв образ в деня, когато ГОСПОД ви говори на Хорив отсред огъня²,

(1) ст. 9; (2) ст. 12

16 да не би да се покварите¹ и да си направите издялан идол², подобие на някакъв образ, подобие на мъжко или на женско същество,

(1) Изх. 32:7; (2) гл. 16:22; 27:15; Изх. 20:4; Езек. 8:10

17 подобие на някакво животно, което е на земята, подобие на някаква крилата птица, която лети в небето,

18 подобие на нещо, което пълзи по земята, подобие на някаква риба, която е във водата под земята¹. (1) Римл. 1:23

19 И внимавай да не би, като повдигнеш очите си към небето и видиш слънцето и луната, звездите и цялото небесно войнство, да се подмамиш и да им се поклониш и да им послужиш¹ – на тези, които ГОСПОД, твоят Бог, е разпределил на всичките народи под цялото небе².

(1) гл. 17:3; 4 Царе 17:16;

2 Лек. 33:3; Йов 31:26,27; Ер. 8:2; Соф. 1:5; (2) Бит. 1:14,15

20 А вас ГОСПОД взе и ви изведе от желязната пещ, от Египет¹, за да бъдете народ за Негово наследство², както е днес.

(1) Изх. 1:14; 3 Царе 8:51; Ер. 11:4; (2) Изх. 19:5,6

21 И ГОСПОД ми се разгневи заради вас и се закле, че няма да премина Йордан и няма да вляза в добрата земя, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство¹.

(1) гл. 15:4; 19:3,10; 20:16; 21:23; 24:4

22 И аз ще умра в тази земя¹, няма да премина Йордан², а вие ще преминете и ще притежавате онази добра земя.

(1) Чис. 31:2; (2) гл. 1:37

23 Внимавайте на себе си, да не забравите завета на ГОСПОДА, своя Бог¹, който Той склочи с вас², и да си направите издялан идол³, подобие на каквото и да било, което ГОСПОД, твоят Бог, ти е забранил⁴.

(1) гл. 5:2; (2) 4 Царе 17:38; (3) ст. 16; (4) ст. 18

24 Защото ГОСПОД, твоят Бог, е огън пояждащ¹, Бог ревнив².

(1) гл. 9:3;

Изх. 24:17; Ис. 10:17; 30:33; (2) гл. 5:9; 6:15; Наум 1:2

25 Когато ти се родят синове и синове на синове и живеете много време в земята, и се покварите и си направите издялан идол¹, подобие на каквото и да било, и направите това ло в очите на ГОСПОДА, своя Бог, и Го разгневите²,

(1) ст. 16; (2) Съд. 2:11,12; Пс. 78:58

26 аз викам небето и земята за свидетели против вас¹ днес, че непременно ще загинете бързо от земята, към която преминавате Йордан, за да я притежавате; няма да продадете дните си в нея, а ще бъдете напълно унищожени².

(1) гл. 30:19; 31:28; 32:1;

(2) гл. 8:19; 28:20; 30:18; Ис. Нав. 23:16

27 И ГОСПОД ще ви разпръсне между

народите и ще останете малко на брой между народите, сред които ГОСПОД ще ви отведе¹.

(1) гл. 28:62-64; Лев. 26:33; Неем. 1:8; Езеки. 11:16; Ос. 9:17

28 И там ще служите на богове, дело на човешки ръце, дърво и камък¹, които нито виждат, нито чуват, нито ядат, нито усещат миризма².

(1) гл. 28:36,64; Ер. 16:13; (2) Пс. 115:4-6; Ис. 44:9; Ер. 10:5

29 Но оттам ще потърсите ГОСПОДА, своя Бог, и ще Го намериш, ако Го потърсиш с цялото си сърце и с цялата си душа¹.

(1) 1 Царе 7:3; 2 Лет. 15:2; Пс. 119:2; Ер. 29:13; Йонх. 2:12

30 Когато си в беда и всичко това дойде върху теб, в бъдещите дни¹, ще се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, и ще послушаш гласа Му²,

(1) Дан. 10:14; (2) Неем. 1:9; Псалм. 3:40

31 защото ГОСПОД, твоят Бог, е милостив Бог¹; Той няма да те остави и няма да те погуби, и няма да забрави завета с бащите ти, за който им се е заклел².

(1) Изх. 34:6; Неем. 9:31; (2) Изх. 6:8; Лев. 26:42,45

32 Защото попитай сега за миналите дни, които са били преди теб¹ – от деня, когато Бог създаде човека на земята, и попитай от единия край на небето до другия край на небето: Ставало ли е такова велико дело или чувало ли се е нещо подобно?

(1) Йов 8:8

33 Чувал ли е някой народ Божия глас да говори отсрещу огъня, както ти чу, и да остане жив?¹

(1) гл. 5:22-24

34 Или опитал ли се е някой бог да дойде, за да вземе за себе си народ отсрещу друг народ чрез изпитания, чрез знамения, чрез чудеса, чрез война, чрез могъща ръка, чрез издигната мишца и чрез големи ужаси, така, както ГОСПОД, вашият Бог, извърши за вас в Египет пред очите ти¹?

(1) гл. 1:30; 26:8; Изх. 6:6,7; Ис. Нав. 24:7; Пс. 78:12; Ер. 32:21

35 На теб бе показано това, за да познаеш, че ГОСПОД – Той е Бог и няма друг освен Него¹.

(1) гл. 6:4; 7:9; 1 Царе 2:2; 2 Царе 7:22; 1 Лет. 17:20; Ис. 43:10; Мк. 12:32

36 От небесата Той ти даде да чуеш гласа Му¹, за да те научи; и на земята

ти даде да видиш великия Му огън² и ти чу думите Му отсрещу огъня³.

(1) Изх. 20:22; (2) Изх. 19:18; (3) ст. 12,15

37 И понеже Той обичаше бащите ти¹, затова избра тяхното потомство след тях и те изведе от Египет с присъствието Си чрез голямата Си сила²,

(1) Ис. 43:4; Мал. 1:2; Римл. 11:28; (2) гл. 7:6-8; 10:15; Изх. 12:41,51; Чис. 20:16

38 като изгони отпред теб народи поголеми и по-силни от теб¹, за да те въведе и да ти даде земята им в наследство², както става днес.

(1) гл. 7:1; 9:1; 11:23; (2) 2 Лет. 20:7; Пс. 44:1,2

39 Познай тогава днес и размисли в сърцето си, че ГОСПОД – Той е Бог на небето горе и на земята долу¹; няма друг².

(1) Ис. Нав. 2:11; (2) ст. 35

40 Затова да пазиш наредбите Му и заповедите Му¹, които днес ти заповядвам, за да бъдеш добре, и ти и синовете ти след теб, и за да продължиш дните си в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава завинаги².

(1) ст. 1,5; гл. 5:10;

(2) гл. 11:9,21; 25:15; Изх. 20:12; Ер. 7:23; 35:18,19

41 Тогава Мойсей отдели три града отсам Йордан, към изгрев слънце¹,

(1) Чис. 35:14

42 за да прибегва там убиецът, който убие ближния си неволно, без да го е мразил преди това, и като прибегне в един от тези градове, да живее¹:

(1) гл. 19:2-7

43 Восор в пустинята, в равнинната земя за рувимците¹, Рамот в Галаад за гадиците¹ и Голан във Ванан за манасийците².

(1) Ис. Нав. 20:8;

3 Царе 22:3; 1 Лет. 6:78,80; (2) Ис. Нав. 21:27

44 А това е законът, който Мойсей постави пред израилевите синове.

45 Това са свидетелствата, наредбите и правилата, които Мойсей изговори на израилевите синове, когато излязоха от Египет,

46 отсам Йордан, в долината, срещу Вет-Фегор¹, в земята на аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон, когото Мойсей и израилевите синове победиха², когато излязоха от Египет.

(1) гл. 1:5; 3:29; 34:6; (2) Чис. 21:23,24

47 И те завзеха земята му и земята на васанския цар Ог¹, двамата аморейски царе, които бяха отсам Йордан към изгрев слънце,

(1) Чис. 21:33-35; Иис. Нав. 24:12; Неем. 9:22

48 от Ароир, който е на брега на реката Арнон, чак до планината Сион, която е Ермон¹,

(1) гл. 3:8

49 и цялата равнина отсам Йордан, на изток, до морето на равнината¹, под склоновете на Фасга².

(1) Езек. 47:8; (2) гл. 3:17

5 И Мойсей повика целия Израил и им каза¹: Слушай, Израилю, наредбите и правилата, които изговарям в ушите ви днес, за да ги научите и да внимавате да ги спазвате².

(1) гл. 1:1; (2) гл. 4:1; 11:1; 12:1; 28:15,45; Изх. 15:26

2 ГОСПОД, нашият Бог, направи с нас завет на Хорив¹.

(1) гл. 1:6; 4:13; 29:1; Изх. 24:8; 34:10; 4 Царе 17:35; Ер. 34:13

3 ГОСПОД не направи този завет с бащите ни, а с нас, всички, които днес сме живи тук¹.

(1) гл. 29:10-15

4 ГОСПОД говори с вас лице в лице на планината отсред огъня¹.

(1) ст. 22; гл. 4:12; Чис. 14:14

5 По онова време аз стоях между ГОСПОДА и вас, за да ви обявя ГОСПОДНОТО слово¹, защото вие се страхувахте от огъня и не се изкачихте на планината². Той каза:

(1) Изх. 19:25; Гал. 3:20; (2) Изх. 19:16

ст. 6-21; Изх. 20:1-17

6 Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те изведох от египетската земя, от дома на робството¹.

(1) гл. 7:8; 8:14; Ер. 11:4; Мих. 6:4

7 Да нямаш други богове освен Мен¹

(1) гл. 6:14; 11:16

8 Да не си правиш кумир* – каквото и да било подобие на нещо, което е на небето горе или което е на земята долу, или което е във водата под земята;

*иш: идол, образ на божество от камък, дърво или метал

9 Да не им се покланяш, нито да им служиш, защото Аз, ГОСПОД, твоят Бог, съм Бог ревнив¹, който въздавам вината на бащите върху синовете до

третото и четвъртото поколение на онези, които Ме мразят²,

(1) гл. 4:24; (2) гл. 7:10

10 а оказвам милост към хиляди поколения на онези, които Ме обичат и спазват Моите заповеди¹.

(1) гл. 4:40; 7:9,12

11 Да не изговаряш напразно Името на ГОСПОДА, своя Бог, защото ГОСПОД няма да остави ненаказан онзи, който изговаря напразно Името Му.

12 Спазвай съботния ден, за да го освещаваш, както ГОСПОД, твоят Бог, ти е заповядал.

13 Шест дни да работиш и да вършиш всичките си работи¹,

(1) Лк. 13:14

14 а седмият ден е събота на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не вършиш в него никаква работа, нито ти, нито синът ти, нито дъщеря ти, нито слугата ти, нито слугинята ти, нито волът ти, нито магарето ти, нито който и да било твой добитък, нито чужденецът ти, който е вътре в портите ти; за да си почива слугата ти и слугинята ти, както и ти¹.

(1) Мк. 2:27

15 И помни, че беше роб в египетската земя и че ГОСПОД, твоят Бог, те изведе оттам с мощна ръка и с издигната мишца¹; затова ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда² да пазиш съботния ден.

(1) гл. 9:12; 26:8; Изх. 6:6; 13:3; (2) гл. 15:15; 16:12; 24:18,22

16 Почитай баща си и майка си, както ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда, за да се продължат дните ти¹ и да ти бъде добре в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава².

(1) гл. 6:2; (2) ст. 29,33; Пр. 3:1,2

17 Не убивай.

18 Не прелюбодействай.

19 Не кради.

20 Не свидетелствай лъжливо против ближния си¹.

(1) гл. 19:16-19

21 Не пожелавай жената на ближния си¹, да не ти се иска² къщата на ближния ти, нито нивата му, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито магарето му, нито каквото и да било нещо, което е на ближния ти.

(1) Йов 31:9; 2 Царе 11:2-4; Пр. 6:25; (2) Рим. 7:7

22 Тези думи ГОСПОД изговори на

планината на цялото ваше събрание отсрещ огъня¹, облака и мрака² със силен глас³; и не прибави нищо повече. И ги написа на две каменни плочи и ми ги даде.

(1) ст. 4; (2) Изх. 19:18,19; (3) гл. 4:13; Изх. 31:18

23 И когато чухте гласа отсрещ тъмнината, докато планината гореше в огън¹, вие се приближихте до мен, всичките началници на племената ви и старейшините ви,

(1) гл. 9:15

24 и казахте: Ето, ГОСПОД, нашият Бог, ни показа славата Си и величието Си¹ и ние чухме гласа Му отсрещ огъня; в този ден видяхме, че Бог говори с човека и той остава жив².

(1) Чис. 14:14; (2) гл. 4:33; Бит. 32:30

25 И сега, защо да умираме? Този голям огън ще ни изпояде! Ако продължим да чуваме гласа на ГОСПОДА, нашия Бог, ще умрем¹,

(1) гл. 18:16; Изх. 20:19

26 защото кой от всичките смъртни* е чул гласа на живия Бог¹, говорещ отсрещ огъня, както ние го чухме, и е останал жив²?

*букв.: от всяка плът; (1) Иис. Нав. 3:10; Пс. 42:2; Евр. 3:12; 10:31; (2) гл. 4:33; Бит. 32:30

27 Приближи се ти и чуй всичко, което казва ГОСПОД, нашият Бог; и ти ни говори всичко², което ГОСПОД, нашият Бог, ще ти каже, и ние ще слушаме и ще изпълняваме³.

(1) Изх. 20:19; (2) Деян. 10:33; (3) Изх. 18:20; 19:8; Евр. 42:5

28 И ГОСПОД чу гласа на думите ви, когато ми говорихте, и ГОСПОД ми каза: Чух гласа на думите на този народ, които те ти говориха. Добре казаха всичко, което казаха¹.

(1) гл. 18:17

29 Дано да имат такова сърце в себе си, че да се боят от Мен винаги¹ и да пазят всичките Ми заповеди², за да бъде добре на тях и на синовете им до века³!

(1) гл. 4:10; 8:6; 10:12,20; 1 Лет. 29:18; (2) гл. 4:2; 6:17; Пс. 19:11; (3) ст. 16

30 Иди, кажи им: Върнете се в шатрите си.

31 А ти остана тук при Мен¹ и аз ще ти кажа всичките заповеди, наредби и правила, на които да ги научиш, за да

2и вършат в земята, която им давам да притежават².

(1) Изх. 24:18; (2) гл. 3:18; 6:1

32 Затова да внимавате да вършите така, както ГОСПОД, вашият Бог, ви заповяда¹; да не се отклонявате нито надясно, нито наляво².

(1) гл. 4:2; 6:17; Пс. 19:11; (2) гл. 17:20; 28:14; Иис. Нав. 1:7; 4 Царе 22:2; Пс. 80:18; Пр. 4:27; Ис. 30:21; Еек. 20:19

33 Да ходите по целия път, който ГОСПОД, вашият Бог, ви заповяда, за да живеете и да ви бъде добре, и да продължите дните си в земята, която ще притежавате¹.

(1) ст. 16; гл. 8:1; 10:12; 29:8; 30:16; 3 Царе 3:14; 4 Царе 17:37; 1 Лет. 28:8; Пс. 37:9; Пр. 3:1,2

6 А това е заповедта, наредбите и правилата, които ГОСПОД, вашият Бог, заповяда да ви науча, за да ги вършите в земята, в която преминавате, за да я притежавате¹,

(1) гл. 4:1; 5:31; 12:1; Еек. 37:24

2 за да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог¹, да спазваш всичките Му наредби и заповедите Му, които ти заповядвам, ти и синът ти, и синът на сина ти през всичките дни на живота си, и за да се продължат дните ти².

(1) ст. 24; гл. 4:10; 15:5; Иис. Нав. 4:24; Евр. 32:39; (2) гл. 5:16,33; 30:19,20

3 Слушай, Израилю, и внимавай да ги вършиш, за да ти бъде добре и да се умножите много, както ГОСПОД, Бог на бащите ти¹, ти е говорил, в земя, където текат мляко и мед².

(1) Изх. 3:6,15; (2) гл. 8:8; 11:9; 26:9,15; 27:3; 31:20; Изх. 3:8,17

4 Слушай, Израилю! ГОСПОД е нашият Бог; ГОСПОД е един¹!

(1) гл. 4:35,39; Пс. 86:10; Зах. 14:9; Мк. 12:29

5 Да възлюбиш ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа, и с всичката си сила¹!

(1) гл. 10:12; 11:1,13; Иис. Нав. 22:5; 4 Царе 23:25; 2 Лет. 15:12; 34:31; Мт. 22:37

6 И тези думи, които днес ти заповядвам, да бъдат в сърцето ти¹;

(1) Пс. 37:31; Пр. 3:1; Ис. 51:7

7 и на тях да учиш усърдно синовете си¹ и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.

(1) гл. 4:9,10; Пс. 78:5; 119:13,30; Еф. 6:4

8 Да ги връзваш за знак на ръката си и да бъдат като превръзки над очите ти¹.

(1) Изх. 13:9; Пр. 7:3

9 Да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си¹.

(1) гл. 11:18-20

10 И когато ГОСПОД, твоят Бог, те заведе в земята, за която се закле на бащите ти¹, на Авраам, Исаак и Яков, да ти даде големи и хубави градове, които не си построил,

(1) ст. 18,23; гл. 1:8

11 и къщи, пълни с всякакви блага, които не си напълнил, и изкопани кладенци, които не си изкопал, лозя и маслини, които не си насадил¹ – и ще ядеш, и ще се наситиш² –

(1) Иис. Нав. 24:13; (2) гл. 11:15; Неем. 9:25

12 тогава внимавай на себе си, да не би да забравиш ГОСПОДА¹, който те изведе от египетската земя, от дома на робството².

(1) гл. 8:10-14;

Пр. 30:9; Ис. 17:10; (2) Изх. 13:3,14; Съд. 2:12

13 Да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог, и да Му служиш¹, и в Неговото Име да се клънеш².

(1) гл. 13:4; Изх. 23:25;

Иис. Нав. 24:14; 1 Царе 7:3; Мт. 4:10;

(2) гл. 10:20; Бит. 24:3; Пс. 63:11; Ис. 65:16; Ер. 4:2

14 Да не следвате други богове, от боговете на народите, които са около вас¹,

(1) гл. 5:7; Иис. Нав. 23:7; 4 Царе 17:35,36; Ер. 7:6; 25:6

15 защото ГОСПОД, твоят Бог сред теб¹, е Бог ревнив²; за да не пламне гневът на ГОСПОДА, твоя Бог, против теб и да те изтреби от лицето на земята³.

(1) Чис. 35:34;

(2) гл. 4:24; (3) гл. 7:4; 11:17; Иис. Нав. 23:12,13,16

16 Да не изпитвате ГОСПОДА, своя Бог, както *Ю* изпитвахте в Маса¹.

(1) Изх. 17:2-7; Мт. 4:7

17 Да пазите усърдно заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, и свидетелствата Му, и наредбите Му, които Той ти заповяда¹.

(1) гл. 5:1,32; 27:1; Пс. 119:2

18 И да вършиш това, което е право и добро в очите на ГОСПОДА, за да ти бъде добре и да влезеш и да завладееш добрата земя, за която ГОСПОД се закле на бащите ти¹,

(1) ст. 10

19 и да бъдат изгонени всичките ти

врагове отпред теб, както ГОСПОД говори¹.

(1) Изх. 23:27-31

20 И когато в бъдеще синът ти те попита и каже: Какво означават свидетелствата, наредбите и правилата, които ГОСПОД, нашият Бог, ви е заповядал?¹ –

(1) Изх. 12:26

21 тогава да кажеш на сина си: Ние бяхме роби на фараона в Египет и ГОСПОД ни изведе от Египет с мощна ръка¹.

(1) Изх. 13:3,8,14

22 И ГОСПОД показа пред очите ни големи и страшни знамения и чудеса против Египет, *против* фараона и целия му дом¹;

(1) Изх. 3:20; 10:2; Пс. 135:9

23 и ни изведе оттам, за да ни доведе и да ни даде земята, за която се закле на бащите ни¹.

(1) ст. 10

24 И ГОСПОД ни заповяда да вършим всички тези наредби и да се боим от ГОСПОДА, своя Бог, за да ни бъде винаги добре и да ни запази живи¹, както е днес.

(1) ст. 2; гл. 4:1; Пс. 41:2

25 И това ще е нашата правда – ако внимаваме да спазваме целия този закон пред ГОСПОДА, нашия Бог, така както Той ни заповяда¹.

(1) гл. 24:13; Пс. 78:7; Езеж. 18:9; 1 Йн. 3:7; Римл. 2:13

7 Когато ГОСПОД, твоят Бог, те въведе в земята, където влизаш, за да я притежаваш, и изгони пред теб много народи¹: хетейците, гергесейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците², седем народа, по-големи и по-силни от теб³;

(1) гл. 9:3; 31:3; Деян. 13:19;

(2) Бит. 15:21; 2 Лек. 8:7; (3) гл. 4:38; 9:1

2 и когато ГОСПОД, твоят Бог, ги предаде пред теб, да ги разбиеш, да изпълниш над тях проклятието! Да не сключиш договор с тях и да не ги пожалиш¹.

(1) гл. 9:3; 13:8; 20:16; 31:5;

Изх. 23:32; Чис. 21:2; Иис. Нав. 6:21; 11:8,14; 3 Царе 20:34

3 И да не се сватосваш с тях; да не даваш дъщеря си на сина му и да не вземаш дъщеря му за сина си¹,

(1) Бит. 24:3; Езд. 9:2,12; Неем. 13:25; 2 Кор. 6:14

4 защото ще отвърне сина ти от Мен,

за да служат на други богове¹; и така гневът на ГОСПОДА ще пламне против вас и бързо ще те изтребят².

(1) гл. 20:18; Изх. 34:16; 3 Царе 16:31; (2) гл. 6:15

5 Но така да им направите: да съборите жертвениците им, да строшите стълбовете им, да насечете ашерите им и да изгорите с огън издяланите им идоли¹.

(1) гл. 12:2,3; Изх. 23:24; 1 Лев. 14:12

6 Понеже ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог¹. ГОСПОД, твоят Бог, те избра, за да бъдеш Негов собствен народ² измежду всичките народи, които са по лицето на земята.

(1) Езд. 9:2; Ер. 2:3; (2) гл. 26:18; 28:9; Лев. 20:26; 1 Царе 12:22; 3 Царе 3:8; Ис. 41:8

7 ГОСПОД положи любовта Си на вас и ви избра¹ не защото сте по-многобройни от всеки друг народ – защото вие сте най-малобройни от всички народи² –

(1) гл. 14:2; Пс. 105:6; Езек. 20:5; (2) 1 Кор. 1:26,27

8 а заради любовта на ГОСПОДА към вас¹ и понеже Той спази клетвата, с която се закле на бащите ви², затова ГОСПОД ви изведе с мощна ръка и ви изкупи от дома на робството, от ръката на фараона, египетския цар³.

(1) гл. 4:37; 23:5; 33:3; 3 Царе 10:9; 1 Йн. 4:10;

(2) гл. 1:8; 1 Лев. 16:16; Пс. 105:8-10;

(3) гл. 5:6; Изх. 13:3,14,16; Ис. 63:9

9 Затова знай, че ГОСПОД, твоят Бог, Той е Бог¹, верният Бог², който пази завета и милостта за хиляда поколения на онези, които Го любя³ и палят заповедите Му⁴;

(1) гл. 4:35; 32:39;

(2) Пс. 36:5; 1 Кор. 1:9; (3) Сад. 5:31; (4) гл. 5:10;

3 Царе 8:23; Неем. 1:5; 9:32; Пс. 103:18; 105:8; Дан. 9:4

10 а на онези, които Го мразят, отплаща в лице, за да ги изтребят. Няма да се бави към онзи, който Го мрази¹, и ще му отплати в лице².

(1) гл. 5:9; (2) гл. 32:41; Наум 1:2

11 Затова да пазиш заповедта, наредбите и правилата, които ти заповядвам днес, за да ги вършиш¹.

(1) гл. 4:1,5; 8:11

12 Ако слушате тези правила и ги спазвате и вършите, ГОСПОД, твоят Бог, ще пази за теб завета и милостта¹, за които се закле на бащите ти².

(1) ст. 9; (2) гл. 1:8; Неем. 9:32

13 И ще те възлюби¹ и ще те благо-

слови, и ще те умножи; ще благослови също и плода на утробата ти и плода на земята ти, житото ти и новото ти вино, и маслото ти, рожбите от добитъка ти и малките от стадото ти² в земята, за която се закле на бащите ти да ти я даде.

(1) Йн. 14:21;

(2) гл. 28:1-4,11; Йов 1:10; Пс. 107:38; 144:12-14

14 Ще бъдеш благословен повече от всички народи¹; няма да има безплоден или безплодна между вас или между добитъка ви².

(1) Чис. 22:12; Пс. 67:7; (2) гл. 30:9; Изх. 23:26

15 И ГОСПОД ще отмахне от теб всяка болест и няма да докара върху теб нито една от ужасните болести на Египет, които познаваш¹, а ще ги наложи върху всички, които те мразят.

(1) гл. 28:60; Изх. 15:26; Пс. 91:10

16 И ще погълнеш всичките народи, които ГОСПОД, твоят Бог, ти предава; окото ти да не ги пожаи и на боговете им да не служиш, защото това ще ти бъде призма¹.

(1) гл. 12:30

17 Ако кажеш в сърцето си: Тези народи са по-големи от мен, как мога да ги изгоня?¹ –

(1) гл. 1:28

18 не се плаши от тях¹; помни добре какво направи ГОСПОД, твоят Бог, на фараона и на всичките египтяни²;

(1) гл. 1:21,29; Чис. 21:34; Ис. Нав. 8:1; Пс. 27:1-3;

(2) гл. 1:30

19 големите изпитания, които очите ти видяха, знаменанията и чудесата¹, и мощната ръка, и издигнатата мишца, с които ГОСПОД, твоят Бог, те изведе². Така ще направи ГОСПОД, твоят Бог, на всички народи, от които ти се страхуваш³.

(1) Ис. Нав. 24:17; Пс. 77:11; (2) Изх. 6:6; Неем. 9:10;

Пс. 44:3; (3) гл. 3:21; Ис. Нав. 10:25

20 При това ГОСПОД, твоят Бог, ще изпрати срещу тях стършела¹, докато бъдат унищожени останалите, които се крият от теб.

(1) Изх. 23:28

21 Не се ужасявай от тях¹, защото ГОСПОД, твоят Бог, е сред теб², Бог велик и страшен³.

(1) ст. 18; (2) гл. 20:1; 31:17;

Ис. Нав. 3:10; Пс. 46:5; (3) гл. 10:17; Неем. 1:5; Пс. 95:3

22 И ГОСПОД, твоят Бог, ще изгони тези народи пред теб малко по мал-

ко; няма да можеш да ги унищожиш изведнъж, за да не се умножат против теб полските зверове¹.

23 Но ГОСПОД, твоят Бог, ще ги предаде пред теб и ще ги хвърли в голяма объркване, докато се изтребят¹.

(1) гл. 9:3; Иис. Нав. 10:10

24 И ще предаде царете им в ръката ти и ти ще заличиш името им под небето¹; никой няма да може да устои пред теб², докато не ги изтребят.

(1) Иис. Нав. 11:17; (2) гл. 11:25; Иис. Нав. 1:5; 23:3

25 Да изгаряш с огън издяланите образи на боговете им; да не пожелаеш среброто или златото, което е по тях, и да не го вземете за себе си¹, за да не се впримчиш в него², понеже това е мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог³.

(1) Ис. 30:22; (2) Лев. 19:4; Съд. 8:27; (3) гл. 27:15

26 И да не внасяш в дома си гнусота, за да не паднеш под проклетие като нея; безкрайно да се отвращаваш от нея и безкрайно да се гнушиш от нея, защото е проклетия¹.

(1) гл. 13:17; Иис. Нав. 6:18; Ис. 41:24

8 Да внимавате да вършите целия закон, който днес ви заповядвам, за да живеете и да се умножавате, и да влезете и да завладеете земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви¹.

(1) ст. 18; гл. 1:8; 5:32;33

2 И да помниш целия път¹, по който ГОСПОД, твоят Бог, те води през тези четиридесет години² в пустинята³, за да те смири и да те изпита⁴, за да познае какво има в сърцето ти⁵ – дали ще пазиш заповедите Му, или не.

(1) гл. 32:7; Пс. 103:2; (2) гл. 2:7; Ииз. 16:35; Евр. 3:9; (3) Пс. 136:16; Ам. 2:10; (4) Ииз. 15:25; 20:20; Пр. 17:3; (5) 2 Лек. 32:31

3 И Той те смири и те остави да гладуваш¹, и те храни с манна², която нито ти познаваше, нито бащите ти познаваха, за да ти покаже, че човек не живее само с хляб, а човек живее с всяко слово, което излиза от устата на ГОСПОДА³.

(1) гл. 29:6; Ииз. 16:3; (2) Ииз. 16:15,31; Йн. 6:31; (3) гл. 32:47; Мт. 4:4

4 Облеклото ти не овехтя на теб и

кракът ти не отече през тези четиридесет години¹.

(1) гл. 2:7; Ииз. 16:35; Евр. 3:9

5 И така, познай в сърцето си, че както човек възпитават* сина си, така и ГОСПОД, твоят Бог, възпитават* теб¹.

*или: наказва, учи

(1) гл. 1:31; Йов 5:17; Пр. 3:11,12; Евр. 12:5-7

6 Затова пази заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, за да ходиш в пътищата Му и да се боиш от Него¹.

(1) гл. 5:29

7 Защото ГОСПОД, твоят Бог, те завежда в добра земя, в земя на водни потоци, на извори и езера, които извираят в долини и планини¹;

(1) гл. 11:10,11; Пс. 104:10

8 земя на жито и ечемик, на лозя и смокини и нарове¹; земя на маслодайни маслини и мед²;

(1) Чис. 13:23; Ер. 2:7; (2) гл. 6:3; 4 Царе 18:32

9 земя, където ще ядеш хляб без недоимък, в която няма да ти липсва нищо; земя, чиито камъни са желязо и от чиито хълмове ще копаеш мед¹.

(1) Съд. 18:10; 1 Лек. 2:23

10 И когато се нахраниш и се наситиш, да благословиш ГОСПОДА, своя Бог, за добрата земя, която ти е дал¹.

(1) Ис. 5:1; Йоиш. 2:26

11 Внимавай да не забравиш ГОСПОДА, своя Бог¹, като не спазваш заповедите Му и правилата Му, и наредбите Му, които днес ти заповядвам²;

(1) гл. 6:12; Съд. 3:7; Ер. 23:27; (2) гл. 4:1,5; 7:11; 11:32

12 да не би, когато се нахраниш и се наситиш¹, и си построил добри къщи, и живееш в тях,

(1) гл. 6:10

13 и когато се умножи едрия и дребния ти добитък и се умножат среброто ти и златото ти, и се умножи всичко, което имаш,

14 тогава да се надигне сърцето ти¹ и да забравиш ГОСПОДА, своя Бог², който те изведе от египетската земя, от дома на робството³;

(1) 4 Царе 14:10; (2) ст. 11; (3) гл. 5:6; 13:10; Ииз. 13:3,14

15 който те преведе през голямата и страшна пустиня, в която имаше отровни* змии¹ и скорпиони, и суша, където нямаше вода; който ти извади вода от кремъчната канара²;

*бухв.: горящи, опенени

(1) Чис. 21:6; (2) Ииз. 17:6; Ер. 2:6; Ос. 13:5

16 който те храни в пустинята с мана¹, която бащите ти не познаваха, за да те смири и за да те изпита², за да ти направи добро в бъдещето ти³.

(1) ст. 3; (2) ст. 2; (3) Йов 42:12; Римл. 8:28

17 И да не би да кажеш в сърцето си: Моятта мощ и силата на моята ръка ми спечелиха това богатство¹.

(1) Съд. 7:2; 1 Царе 30:23; Йов 31:25; Ер. 9:22; Езек. 28:5; Дан. 4:30; 1 Кор. 4:7

18 А да помниш ГОСПОДА, своя Бог¹, че Той е, който ти дава сила да придобиваш богатство², за да утвърди завета Си, за който се закле на бащите ти, както е и днес³.

(1) ст. 11; Екл. 12:1; (2) 1 Лст. 29:12; Пс. 127:1,2; (3) ст. 1

19 И ако някога забравши ГОСПОДА, своя Бог, и последваш други богове и им служиш, и им се покланяш, аз свидетелствам против вас днес, че непременно ще загинете¹.

(1) гл. 4:26; 11:16; 1 Царе 12:25

20 Както народите, които ГОСПОД унищожава пред вас¹, така и вие ще загинете, защото не послушахте гласа на ГОСПОДА, своя Бог².

(1) Ис. Нав. 23:9; (2) Лев. 26:27,38,39; Ер. 7:26,33; Дан. 9:11-14

гл. 9: Изх. 32:1-35

9 Слушай, Израилу!¹ Днес ти преминаваш Йордан², за да влезеш да завладееш народи по-големи и по-силни от теб³, градове големи и укрепени до небето,

(1) гл. 4:1; (2) Чис. 33:51; Ис. Нав. 1:11; (3) гл. 4:38

2 народ голям и висок, синовете на енакимите, които познаваш и за които си слушал да се казва: Кой може да устои пред синовете на Енак¹?

(1) гл. 1:28; Ис. Нав. 11:21; Ам. 2:9

3 Знай тогава днес, че ГОСПОД, твоят Бог, е, който преминава пред теб¹ като пояждащ огън². Той ще ги изтреби³ и ще ги подчини пред теб; и ти ще ги изгониш и ще ги погубиш бързо, така както ГОСПОД ти каза⁴.

(1) гл. 20:1; Ис. Нав. 3:11; Съд. 4:14; (2) гл. 4:24; (3) гл. 7:1; Изх. 23:23; Ис. Нав. 11:8,14; (4) гл. 7:22,23; Ис. Нав. 14:12

4 Да не кажеш в сърцето си¹, след като ГОСПОД, твоят Бог, ги изгони пред теб, като речеш: Заради моята

правда ГОСПОД ме въведе да притежавам тази земя! – защото заради безбожието на тези народи ГОСПОД ги изгонва отпред теб².

(1) Римл. 10:6; (2) гл. 18:12; Бит. 15:16; Лев. 18:24,25

5 Нито заради своята правда, нито заради правотата на своето сърце¹ влизах да завладееш земята им, а заради безбожието на тези народи ГОСПОД, твоят Бог, ги изгонва отпред теб и за да утвърди думата, с която ГОСПОД се закле на бащите ти, на Авраам, Исаак и Яков².

(1) Езек. 36:22; (2) гл. 1:8

6 И така, знай, че не заради твоята правда ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да притежаваш тази добра земя¹, защото сте коравовратен народ².

(1) гл. 3:18; (2) ст. 24; гл. 10:16; Пс. 78:8

7 Помни, не забравяй как си разгневявал ГОСПОДА, своя Бог, в пустинята! От деня, когато излезе от египетската земя, докато стигнахте на това място, вие сте били непокорни на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 31:27; Пс. 78:40; Ер. 44:9; Езек. 20:13

8 Също и на Хорив¹ разгневихте ГОСПОДА и ГОСПОД толкова ви се разгневи, че щеше да ви изтреби².

(1) гл. 1:6; (2) ст. 19,25; Пс. 106:19,23; Евр. 12:21

9 Когато се изкачих на планината, за да получа каменните плочи, плочите на завета, който ГОСПОД направи с вас, тогава престоях на планината четиридесет дни и четиридесет нощи; нито ядох хляб, нито пих вода¹.

(1) Лк. 4:1,2

10 И ГОСПОД ми даде двете каменни плочи, написани с Божия пръст; и на тях бяха всичките думи, които ГОСПОД ви беше изговорил на планината от сред огъня¹ в деня на събранието.

(1) гл. 4:12-15; 10:4

11 И в края на четиридесетте дни и четиридесетте нощи ГОСПОД ми даде двете каменни плочи, плочите на завета¹.

(1) Изх. 31:18

12 И ГОСПОД ми каза: Стани, слез бързо оттук, защото твоят народ, който ти изведе от Египет¹, се поквари. Бързо се отклониха от пътя, който им заповядах, направиха си излян идол.

(1) ст. 26,29; Изх. 13:3,14

13 И ГОСПОД ми говори и каза: Видях този народ, и ето, той е коравовратен народ.

14 Остави Ме да ги изтребя и да излича името им под небето¹, а от теб ще направя народ по-силен и по-голям от тях.

(1) гл. 32:26; Ис. 48:19

15 И аз се обърнах и слязох от планината, а планината гореше в огън¹, и двете плочи на завета бяха в двете ми ръце.

(1) гл. 5:23,24

16 И погледнах, и ето, вие бяхте съгрешили против ГОСПОДА, своя Бог, бяхте си направили изляно теле, бързо бяхте се отклонили от пътя, който ГОСПОД ви беше заповядал.

17 Тогава взех двете плочи и ги хвърлих от двете си ръце, и ги строших пред очите ви.

18 И паднах пред ГОСПОДА като първия път – четиридесет дни и четиридесет нощи – не ядох хляб и не пих вода¹ заради целия грях, който извършихте², като правихте зло пред очите на ГОСПОДА, за да Го раздразните;

(1) Лк. 4:1,2; (2) Езд. 10:6

19 защото се уплаших от гнева и яростта, с които ГОСПОД ви се беше разгневил, за да ви изтреби¹. Но и този път ГОСПОД ме послуша².

(1) ст. 18; (2) гл. 10:10; Изх. 33:17; Чис. 11:2

20 И ГОСПОД се разгневи много на Аарон и щеше да го погуби; и в онова време аз се помолих и за Аарон.

21 И взех греха ви – телето, което бяхте направили – и го изгорих с огън, и го счуках, и го стрих на дребно, докато стана ситно като прах, и хвърлих праха му в потока, който слизаше от планината¹.

(1) 3 Царе 15:13; 2 Лек. 34:7

22 Също и в Тавера¹, и в Маса², и в Киврот-Атаава вие разгневяхте ГОСПОДА³.

(1) Чис. 11:1-3; (2) Изх. 17:2,7; (3) гл. 33:8; Чис. 11:4,10,34

23 И когато ГОСПОД ви изпрати от Кадис-Варни¹ и каза: Изкачете се и завладейте земята, която ви дадох! – тогава вие не се покорихте на заповедта на ГОСПОДА, своя Бог, и не

Му повярвахте, и не послушахте гласа Му².

(1) гл. 1:2; (2) Чис. 14:1,2; Евр. 3:9

24 От деня, от който ви познавам, вие сте били непокорни на ГОСПОДА¹.

(1) Чис. 32:14; Ис. 48:8; Ер. 4:17; Езеk. 20:8; Деян. 7:51

25 Така аз паднах пред ГОСПОДА през четиридесетте дни и четиридесетте нощи, през които бях паднал *пред Него*¹, защото ГОСПОД беше казал, че ще ви изтреби.

(1) Изх. 34:28

26 И се помолих на ГОСПОДА и казах: Господи БОЖЕ, не погубвай¹ народа Си и наследството Си, което си изкупил чрез величието Си и което си извел от Египет с мощна ръка²!

(1) Пс. 57:1; (2) ст. 12; Чис. 14:13; Пс. 74:2

27 Спомни си слугите Си Авраам, Исаак и Яков¹; не гледай на упорството на този народ, нито на безбожието им, нито на греха им²,

(1) Лев. 26:42; (2) Пс. 130:3

28 за да не каже земята, от която ни изведе: Понеже ГОСПОД не можа да ги заведе в земята, която им беше обещал, и понеже ги мразеше, *тавога* ги изведе да ги убие в пустинята¹.

(1) гл. 1:27; 32:27; Чис. 14:16; Илс. Нав. 7:9; Езеk. 20:9,14,22

29 А те са Твой народ и Твое наследство¹, което си извел с голямата Си мощ и с издигнатата Си мишца².

(1) гл. 32:9; Изх. 19:5,6; 33:13; Ис. 64:9;

(2) ст. 12; Изх. 6:6; 3 Царе 8:51; Неем. 1:10; Ис. 11:11

10 И в онова време ГОСПОД ми каза: Изсечи си две каменни плочи като първите и се изкачи при Мен на планината¹, и си направи дървен ковчег².

(1) Изх. 34:1,2; (2) Изх. 25:10

2 И Аз ще напиша на плочите думите, които бяха на първите плочи, които ти строши¹, а ти ги сложи в ковчег².

(1) Изх. 32:19; (2) Изх. 25:16,21

3 И аз направих ковчег от акациево дърво¹, изсякох две каменни плочи като първите и се изкачих на планината с двете плочи в ръката си².

(1) Изх. 25:10; (2) Изх. 34:4

4 И Той написа на плочите¹ като писаното преди – десетте заповеди, които ГОСПОД ви изговори на планината

отсред огъня² в деня на събранието; и ГОСПОД ми ги даде.

(1) 2 Кор. 3:7; (2) гл. 4:12,15

5 И аз се обърнах и слязох от планината¹, и сложих плочите в ковчега, които бях направил; и те са там, както ми заповяда ГОСПОД².

(1) Изх. 34:28,29; (2) Изх. 25:21; 40:20

6 А израилевите синове тръгнаха от Вирот-Вене-Яакан за Мосера¹. Там умря Аарон и там беше погребан, и синът му Елеазар свещенодействаше вместо него².

(1) Чис. 33:30; (2) Чис. 20:28

7 Оттам тръгнаха за Гагда, а от Гагда – за Йотвата¹, земя на водни потоци.

(1) Чис. 33:33

8 В онова време ГОСПОД отдели левиевото племе¹, за да носи ковчега на ГОСПОДНИЯ завет², за да стои пред ГОСПОДА, за да Му служи³ и да благославя в Неговото Име⁴ и до днес⁵.

(1) Чис. 3:6; 8:6; (2) гл. 31:9,25; Чис. 3:31; 1 Лст. 15:2; (3) Чис. 8:11; (4) гл. 21:5; 1 Лст. 23:13; (5) гл. 18:5

9 Затова Леви няма нито дял, нито наследство с братята си; ГОСПОД е неговото наследство, както ГОСПОД, твоят Бог, му говори¹.

(1) гл. 12:12; 14:27,29; 18:1,2; Чис. 18:20-24

10 А аз престоях на планината като първия път, четиридесет дни и четиридесет нощи, и ГОСПОД ме послуша и този път¹; ГОСПОД не пожела да те погуби².

(1) гл. 9:18,19; (2) Изх. 32:14

11 И ГОСПОД ми каза: Стани, иди, за да вървиш пред народа, за да влязат и да завладеят земята, за която се заклех на бащите им да им я дам¹.

(1) гл. 1:8

12 И сега, Израилю, какво иска от теб ГОСПОД, твоят Бог, освен да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог¹, да ходиш във всичките Му пътища² и да Го любиш, да служиш на ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа³,

(1) гл. 5:29; Екл. 12:13; (2) гл. 5:33; Млч. 6:8; Лк. 1:6; (3) гл. 6:5; 26:16; 1 Царе 12:20,24

13 и да спазваш заповедите на ГОСПОДА и наредбите Му, които днес ти заповядвам за твоё добро?

14 Ето, небесата и небесата на небесата¹, земята и всичко, което е в нея²,

принадлежат на ГОСПОДА, твоя Бог.

(1) 3 Царе 8:27; Неем. 9:6; Пс. 115:16; (2) Бил. 14:19; Изх. 9:29; 19:5; Пс. 24:1

15 Но ГОСПОД благоволи само в бащите ти, да ги възлюби, и избра вас¹, техните потомци след тях, измежду всички народи, както е днес.

(1) гл. 4:37; Ам. 3:2

16 Затова обрежете краекожиято на сърцето си¹ и не закоравявайте повече врата си².

(1) гл. 30:6; Ер. 4:4; Римл. 2:29; (2) гл. 9:6; 2 Лст. 30:8

17 Защото ГОСПОД, вашият Бог, е Бог на боговете¹ и Господар на господарите² – великият, мощният и страшният Бог³, който не показва пристрастие и не приема подкуп⁴.

(1) Иис. Нав. 22:22; (2) 1 Тим. 6:15; (3) гл. 7:21; Ер. 32:18; (4) 2 Лст. 19:7; Як. 2:1; Кол. 3:25

18 Той извършва съд за сирачето и вдовицата¹ и обича чужденца, като му дава храна и облекло².

(1) Изх. 22:22; Пс. 68:5; Ер. 49:11; (2) Лев. 25:35

19 Затова обичайте чужденца, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя¹.

(1) гл. 23:7

20 От ГОСПОДА, своя Бог, да се боиш¹, на Него да служиш, към Него да се привързваш и в Неговото Име да се кълнеш².

(1) гл. 5:29; Екл. 12:13; (2) гл. 6:13

21 Той е твоята хвала¹ и Той е твоят Бог², който извърши за теб тези велики и страшни неща, които очите ти видяха³.

(1) Ис. 60:19; Ер. 17:14; (2) Изх. 15:2; Иис. Нав. 24:18; (3) гл. 4:34; Изх. 34:10

22 Бащите ти слязоха в Египет седемдесет души *на брои*¹, а сега ГОСПОД, твоят Бог, те направи многоброен като звездите на небето².

(1) гл. 26:5; Бил. 46:27; (2) гл. 1:10

11 Затова да любиш ГОСПОДА, своя Бог¹, и да пазиш винаги заповяданото от Него, наредбите Му, правилата Му и заповедите Му².

(1) ст. 13; гл. 6:5; 13:3; 30:6,10,16; (2) гл. 5:1

2 И знайте днес – защото не говоря на синовете ви, които не знаят и не са видели наказанието от ГОСПОДА, вашия Бог, величието Му, силата Му ръка и издигнатата Му мишца¹;

(1) гл. 3:24; Изх. 6:6

3 знаменията Му и делата Му, които извърши в Египет на фараона, египетския цар и на цялата му земя¹;

(1) гл. 1:30; Ер. 32:20

4 това, което направи на египетската войска, на конете ѝ и на колесниците ѝ, как направи да ги погълнат водите на Червено море, докато ви преследваха, и ГОСПОД ги унищожи, както е и до днес¹;

(1) Изх. 14:28

5 какво направи за вас в пустинята, докато дойдохте на това място¹;

(1) Пс. 136:16

6 и какво направи на Датан и Авирон, синовете на Елиав, сина на Рувим, как земята отвори устата си и ги погълна с домовете им, шатрите им и всичко живо, което ги следваше¹, сред целия Израил;

(1) Чис. 16:31-33

7 но вашите очи видяха цялото велико дело на ГОСПОДА, което Той извърши¹ –

(1) гл. 4:3,9,35; 29:3; Иис. Нав. 24:31

8 затова да спазвате целия закон, който ви заповядвам днес, за да бъдете силни и да влезете, и да завладеете земята, в която преминавате, за да я притежавате¹,

(1) гл. 4:14

9 и за да продължите дните си в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви да я даде на тях и на тяхното потомство¹, земя, в която текат мляко и мед².

(1) ст. 21,31; гл. 1:8; 4:40; (2) гл. 6:3

10 Защото земята, в която влизаш, за да я притежаваш, не е като египетската земя, от която излязохте, където ти сееше семето си и го напояваше с крака си* като зеленчукова градина.

*т.е. чрез въртене на водно колело

11 А земята, в която преминавате, за да я притежавате, е земя на хълмове и долини, която пие вода от дъжда на небето¹;

(1) гл. 8:7; Бит. 27:28

12 земя, за която ГОСПОД, твоят Бог, се грижи; очите на ГОСПОДА, твоя Бог, са винаги върху нея, от началото на годината до края на годината¹.

(1) 3 Царе 9:3; Пс. 65:10-12

13 И ако слушате усърдно заповедите Ми, които днес ви заповядвам – да

любите ГОСПОДА, своя Бог, и да Му служите с цялото си сърце и с цялата си душа –

14 тогава аз ще дам дъжда на земята ви на времето му¹, и ранния, и късния дъжд², за да събираш житото си и новото си вино, и маслото си³;

(1) гл. 28:12; Лев. 26:3,4; (2) Ис. 30:23; Ер. 5:24; Як. 5:7; (3) Йонл. 2:19,23

15 и ще дам трева на полетата ти за добитъка ти¹; и ще ядеш, и ще се насатиш².

(1) Пс. 104:14; (2) гл. 6:11; Лев. 26:5

16 Внимавайте на себе си, да не би да се подмама сърцето ви и да се отклоните, и да служите на други богове, и да им се покланяте¹;

(1) гл. 5:7; 8:19; 12:30; 17:3; 28:14; 29:18; 30:17; 1 Царе 12:21

17 и да се запали против вас гневът на ГОСПОДА¹ и Той да затвори небето, така че да няма дъжд² и земята да не дава плода си³, и вие бързо да бъдете изтребени от добрата земя, която ГОСПОД ви дава.

(1) гл. 6:15; (2) 2 Лер. 6:26; (3) Лев. 26:19,20

18 Затова да вложите тези мои думи в сърцето си¹ и в душата си и да ги вържете като знак на ръката си, и да бъдате като превръзки над очите ви².

(1) Пр. 7:3; (2) Изх. 13:9,16

19 Да учите на тях синовете си¹, като говорите за тях – когато седиш в къщата си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.

(1) гл. 4:9,10; 32:46

20 И да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си¹,

(1) гл. 6:6-9

21 за да се умножат дните ви и дните на синовете ви в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви да им я даде, като дните на небето над земята¹.

(1) Пс. 89:29; Пр. 3:2,16

22 Защото, ако усърдно спазвате целия този закон, който ви заповядвам да изпълнявате – да любите ГОСПОДА, вашия Бог, да ходите във всичките Му пътища и да се привързвате към Него¹ –

(1) гл. 19:9

23 тогава ГОСПОД ще изгони отпред вас всички тези народи и вие ще зав-

ладеете народи по-големи и по-силни от вас¹.

(1) гл. 4:38; Иис. Нав. 23:9

24 Всяко място, на което стъпи стъпалото на крака ви, ще бъде ваше: границата ви ще бъде от пустинята и Ливан¹, и от реката, реката Ефрат, чак до западното море².

(1) Иис. Нав. 1:3,4; (2) Изх. 23:31

25 Никой няма да може да устои пред вас¹; ГОСПОДА, вашият Бог, ще всява страха от вас и ужаса от вас по цялата земя, на която стъпвате, така, както ви говори².

(1) гл. 7:24; (2) гл. 2:25; 1 Лст. 14:17

26 Ето, днес аз поставям пред вас благословение и проклятие¹:

(1) гл. 30:1,15,19

27 благословието, ако слушате заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, които днес ви заповядвам¹;

(1) гл. 28:2-14

28 и проклятието, ако не слушате заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, а се отклонявате от пътя, който днес ви заповядвам, за да следвате други богове, които не сте познавали¹.

(1) гл. 28:15-68

29 И когато ГОСПОДА, твоят Бог, те заведе в земята, в която влизаш, за да я завладееш, тогава ще положиш благословието на хълма Гаризим, а проклятието – на хълма Гевал¹.

(1) гл. 27:4,12,13; Иис. Нав. 8:33

30 Те не са ли оттатък Йордан, по пътя към залез слънце, в земята на ханаанците, които живеят в равнината срещу Галгал¹, при дъбовите Море²?

(1) Иис. Нав. 4:19; (2) Бит. 12:6

31 Защото вие ще преминете Йордан, за да влезете да завладеете земята, която ГОСПОДА, вашият Бог, ви дава; и ще я завладеете, и ще живеете в нея¹.

(1) Иис. Нав. 21:43

32 И да внимавате да вършите всичките наредби и правила, които днес поставям пред вас¹!

(1) гл. 4:1,5; 13:5

12 Това са наредбите и правилата, които трябва да спазвате и да вършите¹ в земята, която ГОСПОДА, Бог на бащите ти, ти дава да притежаваш²

през всичките дни, докато живеете на земята.

(1) гл. 5:1; 6:1; (2) гл. 3:18

2 Напълно да унищожите всичките места, където народите, които ще завладеете, са служили на боговете си, по високите планини и по хълмовете, и под всяко зелено дърво¹.

(1) 3 Царе 14:23; Пс. 78:58; Ер. 2:20; 17:2

3 И да съборите жертвениците им, да строшите стълбовете им, да изгорите с огън ашерите им, да насечете изваяните образи на боговете им и да изличите имената им от онова място¹.

(1) гл. 7:5,25; 2 Лст. 14:3-5

4 А на ГОСПОДА, своя Бог, да не изработвате такива неща¹,

*букв.: да не правите така

5 а да отивате на мястото, което ГОСПОДА, вашият Бог, ще избере от всичките ви племена, за да постави там Името Си за Свое обиталище¹; и там да отиваш².

(1) ст. 18,21,26; гл. 14:23; 15:20;

16:2,6,11; 17:8; 18:6; 31:11; Лев. 17:4; Иис. Нав. 9:27;

3 Царе 8:29; 12:27; 4 Царе 18:22; 1 Лст. 22:1; (2) гл. 26:2

6 Там да донасяте всеизгарянията си, жертвите си, десетъците си, възвишаемите приноси на ръката си, обреците си¹, доброволните си приноси и първородните от едрия и дребния си добитък².

(1) 1 Царе 1:21;

(2) гл. 14:23; 15:19,20; 2 Лст. 7:12; Пс. 116:17-19

7 И там да ядете пред ГОСПОДА, вашия Бог, и да се веселите¹, вие и домовете ви, във всичко, което е предприела ръката ви, в което ГОСПОДА, твоят Бог, те е благословил.

(1) гл. 14:26; 1 Лст. 29:22; Ис. 62:9; Езеж. 44:3

8 Да не правите така, както ние правим тук днес – всеки каквото му се вижда добро¹ –

(1) Сад. 17:6

9 защото още не сте дошли в почивката и в наследството, което ГОСПОДА, твоят Бог, ти дава¹.

(1) Ер. 31:2; Мих. 2:10; Евр. 4:8,9

10 Но когато преминете Йордан и се населите в земята, която ГОСПОДА, вашият Бог, ви дава да наследите¹, и Той ви даде почивка от всичките врагове наоколо², така че да живеете безопасно³,

(1) Иис. Нав. 14:1; Деян. 13:19; (2) Иис. Нав. 11:23;

1 Лст. 22:18; (3) гл. 33:28; Лев. 25:18; Езеж. 38:11

11 тогава на мястото, което ГОСПОД, вашият Бог, ще избере, за да настани там Името Си¹, там да донасяте всичко, което ви заповядвам: всеизгарянията си, жертвите си, десетъците си, възвишаемия принос на ръката си и всичките си избрани обреци, които обричат на ГОСПОДА². (1) ст. 5; (2) ст. 6

12 И да се веселите пред ГОСПОДА, своя Бог, вие и синовете ви, и дъщерите ви, и слугите ви, и слугините ви, и левитът, който е вътре в портите ви¹, защото той няма нито дял, нито наследство с вас². (1) гл. 16:11,14; 26:11; 27:7; Лев. 23:40; Неем. 8:9-12; Фил. 4:4; (2) гл. 10:9

13 Внимавай на себе си да не принасяш всеизгарянията си на всяко място, което видиш¹, (1) Лев. 17:3,4; Иис. Нав. 22:29

14 а на това място, което ГОСПОД ще избере в едно от племената ти¹, там да принасяш всеизгарянията си и там да вършиш всичко, което ти заповядвам². (1) ст. 5; (2) ст. 13

15 Можеш обаче да колиш и да ядеш месо във всичките си жилища, според всяко желание на сърцето си, според благословието на ГОСПОДА, своя Бог, което ти е дал; и нечистият, и чистият могат да ядат от него, както от сърната, така и от елена¹. (1) гл. 14:5; 15:22

16 Само кръвта да не ядете; да я изливате на земята като вода¹. (1) гл. 15:23; Лев. 3:17

17 Не можеш да ядеш в жилището си десетъка от житото си и от новото си вино, и от маслото си, от първородните на едрия и дребния си добитък, от който и да било от обреците си, които си обрекъл, и от доброволните си приноси, и от възвишаемия принос на ръката си,

18 а пред ГОСПОДА, своя Бог, на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере, да ги ядеш, ти и синът ти, и дъщеря ти, и слугата ти, и слугинята ти, и левитът, който е вътре в портите ти; и да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог, във всичко, което предприемеш на ръката ти.

19 Внимавай на себе си, да не изоставиш левита през всичките дни, докато живееш в земята си¹. (1) гл. 14:27

20 Когато ГОСПОД, твоят Бог, разшири областта ти¹, както ти обеща, и ти кажеш: Ще ям месо! – понеже душата ти желае да яде месо; можеш да ядеш месо, според всяко желание на душата си. (1) Изх. 34:24

21 Ако мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере, за да положи там Името Си, е много далеч от теб, тогава можеш да колиш от едрия и дребния си добитък, който ГОСПОД ти е дал, така както ти заповядах, и можеш да ядеш в жилищата, според всяко желание на душата си.

22 Както се яде сърна и елен, така можеш да ги ядеш; и нечистият, и чистият могат еднакво да ги ядат¹. (1) гл. 14:5; 15:22

23 Само се пази да не ядеш кръвта, защото кръвта е животът¹; да не ядеш живота с месото. (1) Лев. 17:11

24 Да не я ядеш; да я изливаш на земята като вода¹. (1) гл. 15:23; Лев. 3:17

25 Да не я ядеш, за да бъде добре на теб и на синовете ти след теб, когато вършиш онова, което е право в очите на ГОСПОДА¹. (1) гл. 21:9

26 Но светите неща¹, които имаш, и обреците си да вземаш и да отиваш на мястото, което ГОСПОД ще избере. (1) Чис. 5:9

27 И да принасяш всеизгарянията си, месото и кръвта, върху олтара на ГОСПОДА, своя Бог; и кръвта на жертвите ти да се излива върху олтара на ГОСПОДА, твоят Бог, а месото можеш да ядеш¹. (1) Ер. 7:21

28 Внимавай и слушай всички тези думи, които ти заповядвам, за да бъде добре на теб и на синовете ти след теб до века, когато вършиш онова, което е добро и право в очите на ГОСПОДА, твоят Бог¹. (1) гл. 13:18

29 Когато ГОСПОД, твоят Бог, отсече пред теб народите, които отиваш да завладееш, и ти ги завладееш и се заселиш в земята им¹, (1) гл. 19:1; Иис. Нав. 21:43

30 внимавай на себе си да не се впримчиш след тях¹, след като бъдат избребени пред теб, и да не разпитваш за боговете им, като казваш: Как служат тези народи на боговете си, за да направя и аз така?²

(1) гл. 11:16; Лев. 18:3; (2) гл. 7:16; 18:9; Изх. 23:24,33; 4 Царе 16:10; 17:15; Пс. 106:35-39; Езек. 11:12

31 Да не постъпваш така спрямо ГОСПОДА, своя Бог; защото те са вършили за боговете си всяка мерзост, която ГОСПОД мрази; понеже дори синовете си и дъщерите си изгарят с огън за боговете си¹.

(1) гл. 20:18; Лев. 18:30; 2 Лек. 33:2; (2) гл. 18:9,10; Лев. 18:21; 20:2; 4 Царе 3:27

32 Всичко, което ви заповедам, да спазвате и да вършите; да не прибавяш към него и да не отнемаш от него¹.

(1) гл. 4:1,2; Пр. 30:6

13 Ако се издигне сред теб пророк или сънvideц¹ и ти даде знамение или чудо,

(1) Ер. 27:9; Зах. 10:2; Мт. 7:15

2 и знамението или чудото се сбъдне, за което той ти говори и казва: Да идем след други богове – които ти не си знаел – и да им служим!¹ –

(1) 1 Царе 26:19

3 да не слушаш думите на този пророк¹ или на този сънvideц; защото ГОСПОД, вашият Бог, ви изпитва, за да познае дали любите ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа².

(1) 2 Петр. 2:1; Откр. 13:14; (2) гл. 6:5; 11:1,13

4 ГОСПОДА, своя Бог, да следвате и от Него да се боите, да пазите заповедите Му и да слушате гласа Му, на Него да служите и към Него да се привързвате¹.

(1) гл. 6:13; Иис. Нав. 23:8; 1 Царе 12:14; 2 Лек. 34:31; Ер. 7:23

5 А онзи пророк или онзи сънvideц да се умъртви¹, защото е вършил отстъпление от ГОСПОДА, вашия Бог – който ви изведе от египетската земя и ви изкупи от дома на робството² – за да те отклони от пътя, в който ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда да хо-

диш³. Така да отмахнеш злото отсрещо себе си⁴.

(1) гл. 18:20; 3 Царе 18:40; Ер. 28:15-17; (2) Изх. 13:3,14; (3) гл. 11:32; (4) гл. 17:7,12; 19:19; 21:21; 22:2,21,24; 24:7; Иис. Нав. 7:13; Съд. 20:13; 1 Кор. 5:13

6 Ако брат ти, синът на майка ти или синът ти, или дъщеря ти, или жената на пазвата ти, или приятелят ти, който е като душата ти, те подмами тайно¹ и каже: Да идем и да служим на други богове! – които нито ти, нито бащите ти са знаели,

(1) 2 Лек. 22:3; Ер. 44:15

7 от боговете на народите, които са около вас, близо до теб или далеч от теб, от единия край на земята до другия край на земята¹ –

(1) гл. 28:64; 32:17; Съд. 10:6

8 да не се съгласяваш с него и да не го слушаш. Да не го поощадиш околото ти, нито да го пожалиш, нито да го скриеш¹,

(1) гл. 7:16; 25:12; Мт. 10:37

9 а непременно да го умъртвиш¹; ръката ти да бъде първа против него, за да го умъртви, и след това ръката на целия народ².

(1) гл. 17:5; Изх. 32:27; (2) гл. 17:7; 4 Царе 11:18

10 Да го убиеш с камъни, така че да умре¹, защото се е опитал да те отклони от ГОСПОДА, твоя Бог, който те изведе от египетската земя, от дома на робството.

(1) Лев. 20:2; Иис. Нав. 7:25

11 И целият Израил ще чуе и ще се уплаши, и няма да върши повече толкова зло сред теб¹.

(1) гл. 17:13; 19:20; 21:21; Езек. 23:48; 1 Тим. 5:20

12 Ако за някой от градовете ти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, за да живееш в тях, чуеш да се казва:

13 Някои зли хора* са излезли отсрещо теб и са отклонили жителите на града си², като са казали: Да идем и да служим на други богове, които вие не сте знаели! –

*букв.: синове на Вемвал

(1) 1 Царе 1:16; 2:12; 2 Кор. 6:15; (2) Деян. 20:30

14 тогава да разследваш, да издириш и добре да разпиташ, и ето, ако е истина и е сигурно, че такава мерзост е извършена сред теб¹,

(1) гл. 17:4; Съд. 20:3,12; Езд. 10:16

15 непременно да поразис жителите на онзи град с острието на меча и да

изпълниш проклятието над *града* и над всичко, което е в него, и над добитъка му – с острието на меча¹.

(1) *Исх.* 22:20; *Чис.* 21:2; *Иис.* Нав. 6:21

16 И да събереш цялата му плячка в средата на площада му и изцяло да изгориш с огън града и цялата му плячка за ГОСПОДА, своя Бог; и той да бъде куп развалини завинаги; до века да не се построи отново¹.

(1) *Иис.* Нав. 6:24,26; 8:28

17 И нищо от поставеното под проклятие да не се залепи за ръката ти¹; за да се отвърне ГОСПОД от изгарящия Си гняв² и да ти окаже милост, да те помилва и да те умножи, така, както се закле на бащите ти³,

(1) *гл.* 7:26; (2) *Иис.* Нав. 7:26; (3) *Бит.* 22:17

18 ако слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да пазиш всичките Му заповеди, които ти заповядвам днес, да вършиш каквото е право в очите на ГОСПОДА, твоя Бог¹.

(1) *гл.* 12:28; 26:14

14 Вие сте синове на ГОСПОДА, вашия Бог¹; да не се нарязвате *по тялото си* и да не се бръснете между очите си заради мъртвец²,

(1) *гл.* 32:6; *Ис.* 63:16; *Ер.* 3:19; 31:9; *Римл.* 9:4,8; (2) *Лев.* 19:28; 21:5

2 защото ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог¹; и ГОСПОД избра теб, за да бъдеш негов собствен народ от всичките народи, които са по лицето на земята².

(1) *ст.* 21; *Лев.* 20:24,26; (2) *гл.* 7:6,7; 26:18,19

3 Да не ядеш нищо гнусно¹.

(1) *Ис.* 65:4; *Езек.* 4:14; *Девян.* 10:14

ст. 4:19; *Лев.* 11

4 Това са животните, които можете да ядете: говедео, овца и коза,

5 елен и газела, и сърна¹, и дива коза, и кошута, и антилопа и планинска овца.

(1) *гл.* 12:15,22; 3 Царе 4:23

6 И можете да ядете всяко животно с раздвоено копито, с напълно разцепено копито и което преживя храната сред животните.

7 Само тези да не ядете от онези, които преживят и от онези, които имат раздвоено копито: камилата, дивия и

питомния заек, защото преживят, но нямат раздвоено копито; те са нечисти за вас;

8 и свинята, понеже има раздвоено копито, но не преживя; тя е нечиста за вас; да не ядете месото им и да не се допирате до труповите им.

9 Тези можете да ядете от всички, които са във водата: можете да ядете всички, които имат перки и люспи,

10 а които нямат перки и люспи, да не ги ядете; те са нечисти за вас.

11 Можете да ядете всяка чиста птица.

12 А тези са, от които не бива да ядете: орела, лешояда, ястреба,

13 пиляка, сокола и канята по видовете ѝ;

14 всяка врана по видове ѝ;

15 камилптицата, бухала, чайката, и ястреба по видовете му,

16 кукувицата, големия бухал, лебеда,

17 пеликана, лешояда, корморана,

18 щъркела, чаплата по видовете ѝ и бекаса, и прилепа.

19 И всички крилати пълзящи са нечисти за вас; да не се ядат.

20 Можете да ядете всяка чиста птица.

21 Да не ядете никаква мърша¹. На чужденеца, който е вътре в портите ти, можеш да я даваш да я яде; или можеш да я продаваш на чужденец; защото ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог². Да не сvariш яре в млякото на майка му³.

(1) *Исх.* 22:31; (2) *ст.* 2; (3) *Исх.* 23:19

22 Непременно да отделяш десетък от цялата реколта на посевите си, която нивата ти произвежда всяка година¹.

(1) *Бит.* 47:24,26; *Неем.* 10:37,38; *Мт.* 23:23

23 И да ядеш десетъка от житото си, новото си вино и маслото си, и първородните от едрия и дребния си добитък¹ пред ГОСПОДА, своя Бог, на мястото, където Той избере да засели Името Си²; за да се научиш да се боиш всякога от ГОСПОДА, своя Бог³.

(1) *гл.* 12:6; (2) *гл.* 12:5,11; (3) *гл.* 4:10

24 Но ако пътят е прекалено дълъг за теб и не можеш да занесеш *десятька*, тъй като мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, е избрал да засели Името Си, е прекалено далеч от теб, когато ГОСПОД, твоят Бог те благослови,

25 да разменяш *десятька* за пари и да вържеш парите в ръката си, и да отидеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, е избрал.

26 И да похарчиш парите за каквото душата ти пожелае: за говеда и овце, и за вино, и за спиртно питие, и за всичко, което душата ти поиска¹; и там да ядеш пред ГОСПОДА, своя Бог, и да се веселиш, ти и домът ти².

(1) Мт. 21:12; Йн. 2:14; (2) гл. 12:7

27 Да не изоставяш левита, който е вътре в портите ти, защото той няма нито дял, нито наследство с теб¹.

(1) гл. 10:9; 12:12,19

28 В края на *всеки* три години да изнасяш целия *десятьк* от реколтата си през онази година и да го слагаш вътре в портите си¹.

(1) гл. 26:12

29 И левитът – защото той няма нито дял, нито наследство с теб¹ – и чужденецът, и сирачето, и вдовицата, които са вътре в портите ти, да дойдат и да ядат, и да се наситят²; за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, в цялото дело на ръката ти, което вършиш³.

(1) ст. 27; (2) гл. 16:11,14; (3) гл. 15:10,18; 23:20; 24:19; 28:8; Пс. 41:1-3; Пр. 3:9,10; Аж. 14:13; 2 Кор. 9:6

15 В края на *всеки* седем години да правиш опрощаване на *дълговете*¹.

(1) гл. 31:10; Ер. 34:14

2 А това е правилото за опрощаването: всеки заемодател да опрости заема, който е дал на ближния си; да не го изисква от ближния си или от брат си, защото се провъзгласява опрощаване за ГОСПОДА¹.

(1) Неем. 5:10

3 От чужденец можеш да го изискваш, но ръката ти да опрощава каквото твое има у брат ти¹,

(1) гл. 23:20

4 за да няма беден между вас; защото ГОСПОД ще те благослови изобилно в

земята¹, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да притежаваш като наследство;

(1) Ис. 58:10,11

5 ако само слушаш внимателно гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да внимаваш да вършиш целия този закон, който ти заповядвам днес¹.

(1) гл. 6:2; 26:14

6 Защото ГОСПОД, твоят Бог, ще те благослови, както ти обеща¹, и ти ще заемаш на много народи, но няма да вземаш назаем; ще владееш над много народи, но те няма да владеят над теб².

(1) 1 Лее. 17:27; (2) гл. 28:12,13

7 Ако има при теб *някой* сиромаш, някой от братята ти, вътре в някоя от портите ти, в земята ти, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да не закодравяваш сърцето си и да не затваряш ръката си за брат си, сиромаша¹;

(1) Лев. 25:35; Ест. 9:22; Аж. 6:30; 1 Йн. 3:17

8 а да отваряш ръката си широко към него и охотно да му заемаш достатъчно за нуждата му, от каквото се нуждае¹.

(1) Лев. 25:35; Мт. 5:42

9 Внимавай да няма зла мисъл в сърцето ти и да си кажеш: Наближава седмата година, годината на опрощаването¹ – и окоето ти да стане зло против брат ти, сиромаша, и да не му дадеш нищо, и той да извика към ГОСПОДА против теб, и това да ти бъде грях².

(1) гл. 31:10; Ер. 34:14; (2) гл. 24:15; Изх. 22:23,24; Пр. 14:21

10 Охотно да му даваш и да не ти е тежко на сърцето, когато му даваш¹; понеже за това нещо ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя във всичките ти дела и във всичко, което предприеме ръката ти².

(1) 2 Кор. 8:2; 9:7; (2) ст. 18; гл. 14:29; Пр. 11:24

11 Защото сиромашът няма да изчезне от земята ти¹; затова аз ти заповядвам и казвам: Да отваряш широко ръката си към брат си, към оскъдния си и сиромаша си в земята си²!

(1) Мт. 26:11; (2) Изх. 23:11; Пр. 19:17; Як. 2:15; 1 Тим. 6:18,19

ст. 12-18; Изх. 21:1-11

12 Ако брат ти, еврейн или еврейка, ти се продаде, нека ти слугува шест

години, а в седмата година да го оставиш да си отиде от теб свободен¹.

(1) Лев. 25:40,41

13 И когато го изпратиш от себе си свободен, да не го изпратиш с празни ръце;

14 да му дадеш щедро от стадото си, от хармана си и от лина си; *от това, с което ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил, да му дадеш*¹.

(1) Пс. 112:9

15 И да си спомниш, че беше роб в египетската земя, и че ГОСПОД, твоят Бог, те закупи; затова ти заповядвам това нещо днес¹.

(1) гл. 5:15

16 А ако ти си каже: Няма да изляза от теб! – понеже обича теб и дома ти, защото е добре при теб,

17 тогава да вземеш шило и да промушиш ухото му на вратата, и той да ти бъде роб завинаги. Така да направиш и на робинята си.

18 Да не ти се види тежко, когато го изпращаш свободен от себе си; защото за шест години той ти е изработил двойно колкото заплатата на един наемник; и ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя във всичко, което вършиш¹.

(1) ст. 10

19 Да посвещаваш на ГОСПОДА, своя Бог, всичките мъжки първородни, които се раждат от едрия и дребния ти добитък¹; да не употребиш за работа първородното на говедото си и да не стрижеш първородните на дребния си добитък.

(1) Изх. 13:2,12; Чис. 18:15,17

20 Пред ГОСПОДА, своя Бог, да го ядеш всяка година, ти и домът ти, на мястото, което ГОСПОД е избрал¹.

(1) гл. 12:5,11

21 Но ако има някакъв недостатък, ако е куцо или сляпо, или има някакъв сериозен недостатък, да не го жертваш на ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) Лев. 22:20

22 Да го ядеш вътре в портите си; и нечистият, и чистият *могат да го ядат* еднакво, като сърна или елен¹;

(1) гл. 12:15

23 само кръвта му да не ядеш – да я изливаш на земята като вода¹.

(1) гл. 12:16

ст. 1-17; Изх. 23:14-19

16 Пази месец Авив и прави Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, защото в месец Авив ГОСПОД, твоят Бог, те изведе от Египет през нощта¹.

(1) Изх. 12:11,14,51; 13:4; Лев. 23:5

2 Затова да жертваш Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, от дребния и едрия добитък¹ на мястото, което ГОСПОД ще избере да засели там Името Си².

(1) Чис. 28:19; (2) гл. 12:5,11; Ин. 2:13

3 Да не ядеш нищо безквасно с нея¹; седем дни да ядеш с нея безквасен хляб, хляб на скръб – защото излезе набързо от египетската земя – за да помниш през всичките дни на живота си деня на излизането си от египетската земя².

(1) Изх. 12:8,17-20; (2) Изх. 13:3,4; Исв. Нав. 4:7

4 И седем дни да не се вижда при теб никакъв квас, по всичките ти области¹, и нищо от месото, което жертваш привечер на първия ден, да не остане през нощта до сутринта².

(1) Изх. 13:7; (2) Изх. 12:10

5 Не можеш да жертваш Пасхата в никое от жилищата си, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава;

6 а на мястото, където ГОСПОД, твоят Бог, избере да засели Името Си¹, там да жертваш Пасхата привечер, при залез слънце, по времето, когато си излязъл от Египет².

(1) ст. 2; (2) Изх. 12:6

7 И да я изпечеш¹ и ядеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, избере²; и на сутринта да се върнеш и да отидеш в шатрите си.

(1) Изх. 12:9; (2) ст. 2

8 Шест дни да ядеш безквасни хлябове, а на седмия ден е тържествено събрание на ГОСПОДА, твоя Бог; да не вършиш никаква работа.

9 Да си преброиш седем седмици; откогато за първи път сложиш сърп на жетвата, да започнеш да броиш седемте седмици¹.

(1) Лев. 23:15

10 И да направиш празника на седмиците¹ на ГОСПОДА, своя Бог, с доброволния принос, който може да даде ръката ти, който ще даваш, както ГОСПОД, твоят Бог, те благославя².

(1) Лев. 23:15; (2) 1 Лст. 29:14; 2 Кор. 8:12

11 И да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог, ти и синът ти, и дъщеря ти, слугата ти, и слугинята ти, левитът, който е вътре в портите ти, и чужденецът, и сирачето, и вдовицата, които са между вас¹, на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере да засели там Името Си².

(1) гл. 12:12; 14:29; Йоим 1:16; (2) ст. 2

12 Да помниш, че беше роб в Египет¹, и да спазваш и да вършиш тези наредби.

(1) гл. 5:15

13 Да пазиш седем дни празника на колибите, след като прибереш *гобива* от хармана си и от лина си¹;

(1) Лев. 23:34

14 и да се веселиш на празника си, ти и синът ти, и дъщеря ти, и слугата ти, и слугинята ти, и левитът, и чужденецът, и сирачето, и вдовицата, които са вътре в портите ти¹.

(1) ст. 11

15 Седем дни да празнуваш празника на ГОСПОДА, своя Бог, на мястото, което ГОСПОД избере¹, защото ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя в целия ти добив и във всичките дела на ръцете ти, а ти само ще се веселиш².

(1) ст. 2; (2) Неем. 8:17; Еср. 9:22; Йн. 4:45

16 Три пъти в годината всичките ти мъже да се явяват пред ГОСПОДА, твоя Бог, на мястото, което Той избере¹ – на празника на безквасните хлябове, на празника на седмиците и на празника на колибите – и да не се явяват пред ГОСПОДА с празни ръце.

(1) Езд. 3:1; Пс. 84:7; 122:4; Иср. 33:20; Езек. 36:38

17 Всеки *да дава* колкото може да даде ръката му, според благословието на ГОСПОДА, твоя Бог, което ти е дал¹.

(1) 1 Лев. 29:14; 2 Кор. 8:12

18 Да си поставиш съдии и надзорници според племената си във всичките си порти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава; за да съдят народа със справедлив съд¹.

(1) гл. 1:15-18; 17:9; 19:17; 1 Царе 8:1; 1 Лев. 23:4; 2 Лев. 19:5-11

19 Да не изкривяваш правосъдието; да не гледаш на лице¹ и да не вземаш подарък, защото подаръкът заслепява очите на мъдрите и изкривява думите на праведните².

(1) гл. 1:17; (2) гл. 27:25; Изх. 23:8; 1 Царе 12:3; Езек. 18:8

20 Правдата *и само* правдата да следваш, за да живееш¹ и да притежаваш земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.

(1) Пр. 11:19

21 Да не си садиш ашера от каквото и да било дърво до олтара на ГОСПОДА, своя Бог, който ще си направиш¹;

(1) 4 Царе 21:7

22 и да не си изправяш стълб^{*}, който ГОСПОД, твоят Бог, мрази¹.

^{*}т.е. за религиозно поклонение

(1) гл. 4:16,23,25; Изх. 20:4; 34:13; 4 Царе 17:10

17 Да не жертваш на ГОСПОДА, своя Бог, говедо или овца с недъг или някакъв недостатък¹, понеже това е мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.

(1) Лев. 22:20-25

2 Ако сред теб, вътре в някоя от портите ти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, се намерят мъж или жена, които вършат зло в очите на ГОСПОДА, твоя Бог, като престъпват завета Му,

3 и отидат и служат на други богове, и им се покланят, или на слънцето, или на луната, или на което и да било от небесното войнство, което не съм заповядал¹;

(1) гл. 4:19; 11:16; Иср. Нав. 23:16; 4 Царе 21:3

4 и ако това ти се каже и ти чуеш, тогава добре да разпиташ, и ето, ако е истина и е сигурно, че такава мерзост е извършена в Израил¹,

(1) гл. 13:12-14

5 тогава да изведеш вън при портите си мъжа или жената, които са извършили това зло дело, и да убиеш с камъни мъжа или жената, и да умрат¹.

(1) Изх. 22:20; Лев. 20:2; Съд. 6:31; Йов 31:28

6 По думите на двама свидетели или трима свидетели да се убива онзи, който трябва да умре; по думите на един свидетел да не се убива¹.

(1) гл. 19:15; Чис. 35:30

7 Ръката на свидетелите да бъде първа против него¹, за да го умъртвят, и след това ръката на целия народ². Така да отмахваш злото отсред себе си³.

(1) Деян. 7:58; (2) гл. 13:9; (3) гл. 13:5; Съд. 20:13

8 Ако от споровете вътре в портите ти има някой случай между кръв и кръв или между дело и дело, или меж-

ду удар и удар, който ти е прекалено труден за решаване¹, да станеш и да отидеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, избере².

(1) гл. 1:17; 2 Царе 15:2; (2) гл. 12:5,11

9 И да дойдеш при свещениците левити, и при съдията, който ще бъде в онези дни, и да попиташ; и те ще ти съобщат присъдата¹.

(1) гл. 16:18; 21:5; 25:1; 33:10; Иех. 18:16; 1 Лев. 26:29; Езек. 44:24; Зах. 7:3

10 И ти да постъпиш според словото, което ти кажат от мястото, което ГОСПОД избере; и да внимаваш да постъпиш според всичко, което те научат¹.

(1) Мт. 23:3

11 Да постъпиш според заповедта на закона, която те научат, и според присъдата, която ти кажат; да не се отклоняваш нито надясно, нито наляво от словото, което ти обявят¹.

(1) ст. 20; гл. 5:32; Евр. 7:11

12 А човекът, който постъпи самонадеяно, като не послуша свещеника¹, който стои там, за да служи пред ГОСПОДА, твоя Бог², или съдията, този човек да умре³. Така да отмахнеш злото от Израил¹.

(1) Ос. 4:4; (2) гл. 18:5; (3) Чис. 15:30; Иис. Нав. 1:18; (4) гл. 13:5; Съд. 20:13

13 Тогава целият народ ще чуе и ще се убои, и няма повече да постъпва самонадеяно¹.

(1) гл. 13:11; 1 Тим. 5:20

14 Когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и я завладееш, и се заселиш в нея, и кажеш: Ще си поставя цар над себе си като всичките народи¹, които са около мен;

(1) 1 Царе 8:5

15 тогава непременно да си поставиш за цар над себе си онзи, когото ГОСПОД, твоят Бог, избере¹; отсред братята си да си поставиш цар над себе си²; да не поставяш над себе си чужденец, който не ти е брат.

(1) 1 Царе 10:24; 16:3,12; 1 Лев. 28:5;

(2) Пс. 89:19; 2 Царе 5:1; Ер. 30:21

16 Но той да не умножава коне за себе си¹, нито да върне народа в Египет, за да умножава коне², защото ГОСПОД ви каза: Да не се връщате отново по онзи път³.

(1) 3 Царе 4:26; (2) Ис. 31:1; Езек. 17:15; (3) Иех. 13:17; Ер. 42:19

17 И да не взема много жени за себе си, за да не се отклони сърцето му¹, нито да трупа много сребро и злато за себе си².

(1) 2 Царе 5:13; 3 Царе 11:1-8; 1 Лев. 14:3; 2 Лев. 11:21; Пр. 31:3; (2) 3 Царе 10:21

18 И когато седне на престола на царството си, да си направи в една книга препис на този закон, от книгата, която е пред свещениците левити¹.

(1) гл. 31:9; 4 Царе 11:12

19 И той да бъде при него и да го чете през всичките дни на живота си, за да се научи да се бои от ГОСПОДА, своя Бог, и да пази всичките думи на този закон и тези наредби, и да ги върши¹;

(1) гл. 4:10; 5:1; Иис. Нав. 1:8; 4 Царе 22:10

20 за да не се надигне сърцето му над братята му и да не се отклонява от закона нито надясно, нито наляво¹; за да продължи дните на царството си, той и синовете му, сред Израил.

(1) гл. 5:32; 2 Царе 22:23; 3 Царе 2:3; 15:5

18 Свещениците левити, цялото левиево племе, да нямат нито дял, нито наследство с Израил¹; да ядат жертвите чрез огън на ГОСПОДА и Неговия дял².

(1) гл. 10:9; (2) Чис. 18:8,9; 1 Кор. 9:13

2 Но Леву да няма наследство между братята си; ГОСПОД е наследство за му, както му говори¹.

(1) Чис. 18:20; Езек. 44:28

3 А това да бъде правото на свещениците от страна на народа, от страна на онези, които принасят жертва, било то говедо, или дребен добитък: да дават на свещеника плешката, челюстите и шкембето¹.

(1) Иех. 29:27,28; Лев. 7:30-34

4 На него да даваш и първите плодове от житото си, новото си вино и маслото си, и първото руно от овцете си¹.

(1) Чис. 18:12

5 Защото ГОСПОД, твоят Бог, избра него от всичките ти племена, за да стои да служи в Името на ГОСПОДА завинаги; той и синовете му¹.

(1) гл. 10:8; 17:12; Иех. 28:1; Чис. 3:10

6 Ако левитът дойде от някоя от твоите порти в целия Израил, където

живее¹, и дойде с цялото желание на душата си на мястото, което ГОСПОД избере²,

(1) Чис. 35:2-5; (2) гл. 12:5

7 и служи в Името на ГОСПОДА, своя Бог, като всички свои братя левити, които стоят там пред ГОСПОДА¹,

(1) 1 Лев. 23:32

8 тогава да ядат равни дялове¹, освен това, което е от продажбата на бащиния му имот.

(1) Неем. 12:47

9 Когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да не се учиш да правиш според мерзостите на онези народи¹.

(1) гл. 12:30; 20:18;

4 Царе 17:8,11,15; 2 Лев. 36:14; Ер. 10:2; Римл. 12:2

10 Да не се намира между теб никой, който прекарва сина си или дъщеря си през огън¹, или врач, или астролог, или заклинател, или гадател²,

(1) гл. 12:31; 2 Лев. 28:3; Ер. 7:31; (2) Изх. 22:17;

4 Царе 17:15-17; 2 Лев. 33:6; Ер. 27:9; Деян. 16:16

11 или който прави магии, или медиум, или спиритист, или който вика мъртвите^{*1};

^{*}Използваните понятия отговарят на съвременните: екстрасенс, лечител, окултист, ясновидец, врачка и др. подобни.; (1) Лев. 19:26,31; 20:6,27; Ис. 8:19

12 защото всеки, който прави тези неща, е омразен за ГОСПОДА¹ и поради тези мерзости ГОСПОД, твоят Бог, ги изгонва отпред теб².

(1) гл. 22:5; 4 Царе 23:24; (2) гл. 9:4,5

13 Да принадлежиш изцяло на ГОСПОДА, своя Бог^{*1}.

^{*}букв.: да бъдеш цял с ГОСПОДА, своя Бог; (1) Мт. 5:48

14 Защото тези народи, които ще завладееш, слушат астролози и врачове¹; но колкото до теб, ГОСПОД, твоят Бог, не ти е позволил това².

(1) Ис. 2:6; (2) Еф. 5:11

15 ГОСПОД, твоят Бог, ще ти издигне отсрещ теб, от братята ти пророк като мен¹ – него слушайте².

(1) гл. 34:10;

Чис. 12:6-8; Ос. 12:13; Йн. 1:21,45; (2) Мт. 17:5; Йн. 5:46

16 Това е според всичко, което ти поиска от ГОСПОДА, своя Бог, на Хорив¹ в деня на събранието, като каза: Да не чуя вече гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и да не видя вече този голям огън, да не би да умра².

(1) гл. 1:6; (2) гл. 5:25-28

17 И ГОСПОД ми каза: Добро е това, което говориха.

18 Ще им издигна отсрещ братята им пророк като теб¹ и ще сложа думите Си в уста му²; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам.

(1) ст. 15;

(2) Изх. 4:12,15; Чис. 23:5,16; Ис. 50:4; 51:16; Ер. 1:9

19 И човекът, който не послуша думите Ми, които той ще говори в Мое Име, Аз ще търся сметка от него¹.

(1) Исис. Нав. 22:23; Деян. 3:22,23

20 Но пророкът, който дръзне да говори в Моего Име слово, което Аз не съм му заповядал да говори¹, или който говори в името на други богове, този пророк да умре²!

(1) Ер. 23:31; (2) гл. 13:1-5; Ер. 14:14,15; 28:15-17; Зах. 13:3

21 И ако кажеш в сърцето си: Как ще познаем словото, което ГОСПОД не е говорил¹? –

(1) Ер. 28:9

22 когато някой пророк говори в Името на ГОСПОДА и словото не стане или не се изпълни, това е слово, което ГОСПОД не е говорил¹; пророкът го е говорил самонадеяно; да не се боиш от него.

(1) 1 Царе 3:19,20; 3 Царе 22:28; Зах. 2:9,11

ст. 1-13; Чис. 35:9-29; Исис. Нав. 20:1-9

19 Когато ГОСПОД, твоят Бог, изтреби народите, чиято земя ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и ти ги изгониш и се заселиш в градовете им и в къщите им¹,

(1) гл. 12:29; Исис. Нав. 24:13

2 да си отделиш три града сред земята си¹, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш.

(1) гл. 4:41,42; Изх. 21:13

3 Да си приготвиш пътя до тях и да разделиш на три части областите на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство¹, за да прибягва там всеки убиец.

(1) гл. 4:21; 26:1

4 А това е правилото за убиеца, който може да избяга там и да остане жив: онзи, който убие ближния си неволно, без да го е мразил преди това –

5 както когато някой отиде с приятеля си в гора, за да сече дърва, и ръката му удари със секирата, за да отсече дървото, и железото изскочи от

дръжката и улучи ближния му, и той умре – такъв може да прибегне в един от тези градове, и ще живее;

6 да не би отмъстителят за кръвта да преследва убиеца, като е пламнало сърцето му, и да го настигне, тъй като пътят е дълъг, и да го убие, въпреки че не *заслужава* смъртна присъда, тъй като не го е мразил преди това.

7 Затова ти заповядвам и казвам: Отдели си три града¹. (1) ст. 2

8 И ако ГОСПОД, твоят Бог, разшири областите ти, както се закле на бащите ти, и ти даде цялата земя, която обеща да даде на бащите ти¹, (1) Бит. 15:18

9 ако пазиш и вършиш целия този закон, който ти заповядвам днес – да любиш ГОСПОДА, своя Бог, и да ходиш винаги в Неговите пътища¹ – тогава да си прибавиш още три града към тези три, (1) гл. 11:22

10 за да не се пролее невинна кръв сред земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство¹, и да няма върху теб вина за кръвопролитие². (1) ст. 3; (2) Мт. 27:25

11 Но ако някой мрази ближния си и го причака, и се надигне против него, и го удари смъртоносно, и той умре, а той избяга в един от тези градове¹, (1) Пр. 28:17

12 тогава старейшините на града му да пратят и да го вземат оттам, и да го предадат в ръката на отмъстителя за кръвта, за да умре¹. (1) гл. 27:24; Бит. 9:5,6; Изх. 21:14; 2 Царе 14:7

13 Окоето ти да не го пожали и да отмахнеш от Израил *вината* за невинна кръв¹, за да ти бъде добре. (1) гл. 21:9; Чис. 35:31-33; 3 Царе 2:31

14 Да не преместваш границата на ближния си¹, която дедите ти са поставили в наследството, което ще наследят в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш². (1) гл. 27:17; Пр. 22:28; (2) ст. 3

15 Един свидетел да не се изправя против някого за каквото и да е беззаконие и за какъвто и да е грях, при какъвто и да е грях, който *НЯКОЙ* из-

върши; от устата на двама свидетели или от устата на трима свидетели да се потвърждава *всяко* нещо¹. (1) гл. 17:6; Откр. 11:3

16 Ако против някой човек се изправи неправоен свидетел, за да свидетелства против него за *някакво* престъпление¹, (1) гл. 5:20; Изх. 23:1; Пс. 27:12

17 тогава и двамата мъже в спора да застанат пред ГОСПОДА, пред свещениците и съдиите, които са в онези дни¹. (1) гл. 16:18; Изх. 21:6

18 И съдиите да разследват подробно, и ето, ако свидетелят е лъжесвидетел, и е свидетелствал лъжливо против брат си,

19 тогава да му направите така, както той е бил намислил да направи на брат си¹. Така да отмахнеш злото от сред себе си². (1) Пр. 19:5,9; Дан. 6:24; (2) гл. 13:5

20 И останалите ще чуят и ще се убоят, и няма да вършат занаярда такова зло сред теб¹. (1) гл. 13:11

21 Окоето ти да не го пожали: живот за живот, око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, крак за крак¹. (1) Изх. 21:23,24

20 Когато излезеш на бой против враговете си¹ и видиш коне и колесници, и народ, по-многоброен от теб, да не се плашиш от тях; защото с теб е ГОСПОД, твоят Бог², който те изведе от египетската земя³. (1) Чис. 10:9; (2) гл. 1:29,30; 7:21; 9:3; 31:6; Ис. Нав. 1:5,9; 10:8; Съд. 6:12; 2 Лет. 14:10,11; Пс. 33:17; 46:7; Зах. 10:5; (3) Изх. 20:2; Ер. 16:14

2 И когато тръгнеш да се биеш, свещеникът да се приближи и да говори на народа¹, (1) Чис. 31:6

3 и да му каже: Слушай, Израилу: днес вие излизате да се биете с враговете си. Да не отпада сърцето ви! Не се страхувайте, не треперете и не се ужасявайте от тях¹, (1) гл. 1:21,29; Изх. 14:13; Чис. 14:9; 1 Царе 17:32

4 защото ГОСПОД, вашият Бог, е този, който върви с вас, за да се бие за вас против враговете ви, за да ви спаси¹. (1) гл. 1:30; Ис. Нав. 10:11; 23:10; 1 Царе 14:23; 1 Лет. 14:15; 2 Лет. 32:8

5 И надзорниците да говорят на народа и да кажат: Кой човек е построил нова къща и не я е осветил? Нека си иде и се върне у дома си, за да не би да умре в боя и друг да я освети.

6 И кой човек е насадил лозе и не е ял от плода му¹? Нека си иде и се върне у дома си, за да не би да умре в боя и друг да яде плода му.

(1) 1 Кор. 9:7

7 И кой човек се е сгодил за жена и не я е взел? Нека си иде и се върне у дома си, за да не би да умре в боя и друг да я вземе¹.

(1) гл. 24:5; 28:30

8 И надзорниците да говорят на народа и да кажат: Кой човек е страхлив и сърцето му е отпаднало? Нека си иде и се върне у дома си, за да не отпадат сърцата на братята му като неговото сърце¹.

(1) Съд. 7:3

9 И когато надзорниците свършат да говорят на народа, нека поставят военачалници начело на народа¹.

(1) 2 Царе 18:1

10 Когато се приближиш до *някай* град, за да воюваш против него, предложи му мир¹.

(1) гл. 2:26; Съд. 11:12

11 И ако ти отговори с мир и ти отвори *портите си*, тогава целият народ, който се намира в него, да ти стане подвластен и да ти служи¹.

(1) 3 Царе 4:21

12 Но ако не склучи мир с теб, а воюва против теб, тогава да го обсадиш.

13 И когато ГОСПОД, твоят Бог, го предаде в ръцете ти, да избиеш всички *от мъжки пол* в него с острието на меча¹.

(1) Чис. 31:7,17; 3 Царе 11:15

14 А жените, децата, добитъка и всичко, което се намира в града, цялата му плячка, да заграбиш за себе си; и да ядеш плячката на враговете си, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава¹.

(1) гл. 2:35; Чис. 31:9,53

15 Така да правиш на всичките градове, които са много далеч от теб, които не са от градовете на тукашните народи¹.

(1) Ис. Нав. 9:9,26,27

16 Но в градовете на тези народи, ко-

ито ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство, да не оставиш живо нищо, което диша¹,

(1) гл. 7:2,16

17 а непременно да изпълниш над тях проклятието: хетейците и аморейците, и ханаанците, и ферезейците, и евейците, и евусейците¹, така както ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда;

(1) Бит. 15:20,21

18 за да не ви научат да правите според всичките техни гнусотии, които те са правили за боговете си, така че да съгрешите против ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 7:4; 12:30,31; 18:9; Исх. 23:32,33

19 Когато обсаждаш някой град за дълго време, докато воюваш против него, за да го превземеш, да не унищожаваш дърветата му, като вдигаш секира срещу тях, защото можеш да ядеш от тях и да не ги изсичаш. Защото човек ли е полското дърво, че да го обсаждаш¹?

(1) 4 Царе 3:19,25

20 Само дърветата, за които знаеш, че не са дървета за храна, *тях* можеш да унищожаваш и да изсичаш¹, и да строиш обсадни съоръжения против града, който воюва с теб, докато падне.

(1) 4 Царе 3:19,25

21 Ако в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш¹, се намери някой убит да лежи на полето и не се знае кой го е убил, (1) гл. 3:18
2 тогава старейшините ти и съдиите ти да излязат и да измерят *разстоянието* до градовете, които са около убития.

3 И старейшините на града, който е най-близо до убития, да вземат юница, с която още не е работено и която още не е теглила ярем¹,

(1) Чис. 19:2

4 и старейшините на онзи град да закарат юницата в долина на постоянно течащ поток, която не е нито орана, нито засята; и там, в долината, да пречупят врата на юницата.

5 Тогава да се приближат свещениците, синовете на Леви, понеже ГОСПОД, твоят Бог, избра тях, за да Му служат и

да благославят в Името на ГОСПОДА¹; и според тяхното слово да се *решава* при всеки спор и всяко насилие².

(1) гл. 10:8; Лев. 9:22; (2) гл. 17:8-10; 2 Лст. 19:10

6 И всичките старейшини от онзи град, който е най-близо до убития, да измият ръцете си¹ над юницата, чийто врат е бил пречупен в долината,

(1) Пс. 26:6; Мт. 27:24

7 и да отговорят, и да кажат: Нашите ръце не са пролеми тази кръв, нито очите ни са видели.

8 Дай умилоствие, ГОСПОДИ, за народа си Израил, който си изкупил, и не считай вината за невинна кръв¹ на народа си Израил! И кръвта ще им се прости².

(1) Йона 1:14; (2) Лев. 17:4

9 Така да отмахнеш вината за *проливането* на невинна кръв отсрещ тебе си¹, като направиш това, което е право в очите на ГОСПОДА².

(1) гл. 19:13; (2) гл. 12:25,28

10 Когато излезеш да воюваш против враговете си и ГОСПОД, твоят Бог, ги предаде в ръцете ти и вземеш от тях пленници,

11 и видиш между пленниците хубава жена и я пожелаеш, и я вземеш за жена,

12 тогава да я заведеш у дома в къщата си и тя да обръсне главата си и да изреже ноктите си.

13 Да съблече и дрехите на пленничеството си и да остане в къщата ти, и да оплаква баща си и майка си цял месец; и след това можеш да влезеш при нея и да ѝ бъдеш мъж, и тя да ти бъде жена.

14 Но ако не си доволен от нея, тогава да я оставиш да си иде, където желае; но за пари да не я продаваш; да не я заробваш¹, защото си я унижил.

(1) Изх. 21:8

15 Ако някой има две жени, едната любима, а другата нелюбима¹, и му родят синове – и любимата, и нелюбимата – и ако първородният син е на нелюбимата,

(1) Бит. 29:30,31

16 тогава в деня, когато завещае имо-

та си на синовете си, той не бива да направи първороден син на любимата вместо син на нелюбимата, *който е първородният*,

(1) 2 Лст. 11:21,22

17 а да признае първородния, син на нелюбимата, като му даде двоен дял от целия си имот¹, защото той е началото на силата му²; на него принадлежи правото на първородния³.

(1) 1 Лст. 5:2; (2) Бит. 49:3; (3) Бит. 25:31; 2 Лст. 2:13

18 Ако някой има необуздан и бунтовен син, който не се подчинява на гласа на баща си или на гласа на майка си¹, и те го наказват², но той не ги слуша,

(1) гл. 27:16; Изх. 20:12; (2) Пр. 19:18

19 тогава баща му и майка му да го хванат и да го изведат при старейшините на града му и при портата на мястото му.

20 И да кажат на старейшините на града му: Този наш син е необуздан и бунтовен; не слуша гласа ни, прахосник е и пияница¹.

(1) Пр. 23:19-21

21 Тогава всичките хора от града му да го убият с камъни и да умре¹. Така да отмахнеш злото отсрещ тебе си²; и целият Израил ще чуе и ще се убои³.

(1) Изх. 21:17; Лев. 20:2; Пр. 30:17;

(2) гл. 17:7,12; (3) гл. 13:11

22 Ако някой е извършил грях, заслужаващ смърт, и бъде убит, и го окачиш на дърво¹,

(1) Бит. 40:19; Чис. 25:4; 2 Царе 4:12; 21:9,10; Деян. 5:30

23 тялото му да не остане през нощта на дървото, а непременно да го погребеш на същия ден¹ – защото обесеният е *пог* Божие проклятие² – за да не оскверниш земята³, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство.

(1) Илс. Нав. 8:29; 10:26,27; Мк. 15:43-46; Йн. 19:31;

(2) Гал. 3:13; (3) Чис. 35:34

22 Когато видиш говедото или овцата на брат си загубени, да не се скриеш от тях; непременно да ги върнеш на брат си¹.

(1) Изх. 23:4,5

2 А ако брат ти не е близо до теб или ако не го познаваш, тогава да ги прибереш в дома си и да останат при

теб, докато ги потърси брат ти; тогава да му ги върнеш.

3 Така да постъпваш и с магарето му, така да постъпваш и с дрехата му, така да постъпваш и с всяко изгубено нещо на брат си, което той е изгубил и ти си намерил; не бива да се криеш.

4 Когато видиш магарето на брат си или говедото му паднали на пътя, да не се скриеш; непременно да ги вдигнеш с него.

5 Жена да не носи мъжко облекло, нито мъж да облича женска дреха, понеже всички, които правят така, са омразни на ГОСПОДА, твоя Бог¹.

(1) гл. 18:12

6 Ако някое птиче гнездо се случи пред теб на пътя ти, на някое дърво или на земята, с пиленца или яйца и майката седи на пиленцата или на яйцата, да не вземеш майката заедно с пиленцата;

7 непременно да пуснеш майката, а пиленцата можеш да вземеш за себе си¹, за да ти бъде добре и да продължиш дните си.

(1) Лев. 22:28

8 Когато построиш нова къща, да направиш ограда на покрива си, за да не си докараш вина за кръв върху дома си, ако някой падне от него.

9 Да не засяваш лозето си с разнородни семена¹, за да не се освети* цялата реколта на семето, което си засял, и плодът на лозето.

*т.е. като наказание за това, да принадлежи на светимичето;

(1) Лев. 19:19; 2 Кор. 6:14

10 Да не ореш с вол и магаре заедно¹.

(1) ст. 9

11 Да не носиш смесена дреха от вълна и лен заедно¹.

(1) ст. 9

12 Да си правиш ресни на четирите краища на връхната дреха, с която се покриваш¹.

(1) Чис. 15:38; Мт. 23:5; Лк. 8:44

13 Ако някой вземе жена и влезе при нея, и я намрази,

14 и даде причина да я злословят, и ѝ създаде лошо име, и каже: Взех тази жена и когато се приближих при нея, не я намерих девица! –

15 тогава бащата и майката на мо-

мичето да вземат доказателството за девствеността на момичето и да го изнесат на градските старейшини при портата.

16 И бащата на момичето да каже на старейшините: Дадох дъщеря си на този човек за жена, но той я намрази,

17 и ето, даде причина да я злословят и каза: Не намерих дъщеря ти девица.

Но ето доказателството за девствеността на дъщеря ми. И да разгънат дрехата пред градските старейшини.

18 Тогава старейшините на онзи град да вземат мъжа и да го накажат,

19 и да го гложат сто сребърни сикъла, и да ги дадат на бащата на момичето, защото е създал лошо име на израилева девица. И тя да му бъде жена; не може да я отпрати през всичките си дни¹.

(1) Мт. 19:6

20 Но ако това нещо е истина, че момичето не е намерено девица,

21 тогава да изведат момичето до вратата на бащиния ѝ дом и мъжете от града ѝ да я убият с камъни¹ и да умре, защото е извършила безчестие в Израил², като е блудствала в бащиния си дом³. Така да отмахнеш злото от сред себе си⁴.

(1) Лев. 20:2; (2) Бит. 34:7; (3) Бит. 38:24; (4) гл. 17:7,12

22 Ако някой мъж бъде намерен да лежи с омъжена жена, тогава и двамата да умрат – мъжът, който е лежал с жената, и жената¹. Така да отмахнеш злото от Израил².

(1) Лев. 20:10; Езек. 16:38; (2) гл. 17:7,12

23 Ако някое момиче, девица, е сгодено за мъж и друг мъж я намери в града и лежи с нея,

24 тогава да изведете и двамата при портата на онзи град и да ги убие с камъни¹ и да умрат – момичето, защото не е извикало в града, и мъжът, защото е унижил жената на ближния си. Така да отмахнеш злото от сред себе си¹.

(1) ст. 22

25 Но ако мъжът намери сгоденото момиче на полето и мъжът я насили и

лежи с нея, тогава само мъжът, който е лежал с нея, да умре.

26 А на момичето да не направиш нищо; в момичето няма грях, заслужаващ смърт¹; защото това е както когато някой се вдигне срещу ближния си и го убие. (1) 1 Йн. 5:16,17

27 Понеже той я е намерил на полето и сгоденото момиче е извикало, но не е имало кой да го спаси.

28 Ако някой намери момиче, девица, която не е сгодена, и я хване и лежи с нея и ги намерят,

29 тогава мъжът, който е лежал с нея, да даде на бащата на момичето петдесет сребърни *сикъла*¹; и тя да му стане жена, понеже я е унижил; не може да я отпрати през всичките си дни².

(1) Изх. 22:15,16; (2) Мт. 19:6

30 Мъж да не взема жената на баща си и да не открива полата на *дрехата* на баща си¹.

(1) гл. 27:20; Лев. 18:8

23 Който е с премазани семенници или чийто мъжки член е отрязан, да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание¹.

(1) Лев. 21:20; Ис. 56:3-5

2 Никой незаконороден да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание; никой от *потомците* му до десетото поколение да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание.

3 Никой амонеец или моавец да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание; никой от *потомците* им до десетото поколение да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание до века¹; (1) Езд. 9:1; Псал. 1:10; Езек. 44:9

4 защото те не ви посрещнаха с хляб и вода на пътя, когато излязохте от Египет¹, и защото наеха против теб Валаам, сина на Веор, от Фатур Месопотамски, за да те прокълне².

(1) гл. 2:29; (2) Чис. 22:5,6

5 Но ГОСПОД, твоят Бог, не пожела да послуша Валаам и ГОСПОД, твоят Бог, обърна проклятието в благословение за теб¹, понеже ГОСПОД, твоят Бог, те обича².

(1) Чис. 24:10; 2 Царе 16:12; Мих. 6:5; (2) гл. 7:8

6 Да не търсиш мира им и доброто им, през всичките си дни, до века¹.

(1) Езд. 9:12; Мт. 5:43

7 Да не се гнусиш от едомец, защото той ти е брат¹; да не се гнусиш от египтянин, защото си бил чужденец в неговата земя².

(1) Бит. 25:25,26; Авд. 10:12; (2) гл. 10:19; Изх. 22:21; Лев. 19:34; 1 Царе 30:11

8 Синовете от третото поколение, които се родят от тях, могат да влизат в ГОСПОДНОТО събрание¹.

(1) Ис. 56:3

9 Когато излизаш на военен стан против неприятелите си, да се пазиш от всяко зло нещо¹.

(1) Ис. Нав. 6:18

10 Ако има сред теб човек, станал нечист от нещо, което се е случило през нощта, тогава да излезе извън стана; да не влиза в стана.

11 И привечер да се изкъпе с вода и когато слънцето залезе, може да влезе в стана¹.

(1) Лев. 15:16,17

12 И да имаш място извън стана, където да излизаш *по нужда*,

13 и да имаш между инструментите си лопатка, така че, когато седнеш вън, да изкопаеш с нея и да се обърнеш и да покриеш изпражненията си.

14 Защото ГОСПОД, твоят Бог, ходи сред стана ти¹, за да те избавя и да предава враговете ти пред теб, затова станът ти трябва да бъде свят, така че Той да не види нищо срамно сред теб и да се отвърне от теб².

(1) Лев. 26:12; Ис. 12:6; Соф. 3:17; (2) Чис. 5:3; Авак. 1:13

15 Да не предадеш на господаря му роб, който е избягал от господаря си при теб.

16 Да живее при теб, сред вас, на мястото, което избере вътре в портите ти, където сметне за добре; да не го потискаш.

17 Да няма посветена *блудница* от израилевите дъщери, нито посветен *блудник*^{*} от израилевите синове¹.

^{*}т.е. мъже и жени, които са упражнявали храмова проституция в служба на богинята на плодородието Астарт. Заплатата от тази култова проституция е била предназначена за храма на Астарт.; (1) Лев. 19:29; 3 Царе 14:24

18 Да не донасяш заплатата на блудница или цената на куче^{*} в дома на

ГОСПОДА, своя Бог, за никакъв обрек, защото и двете са мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.

^ат.е. мъж, който упражнява храмова проституция

19 Да не заемаш на брат си с лихва – лихва върху пари, храна или каквото и да било нещо, което се заема с лихва¹.

(1) Изх. 22:25; Пс. 15:5; Езек. 18:8

20 На чужденец можеш да заемаш с лихва¹, но на брат си да не заемаш с лихва², за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, във всичко, което ръката ти предприема в земята, в която влизаш, за да я завладееш.

(1) гл. 15:3; (2) ст. 19

21 Когато се закълнеш с клетва на ГОСПОДА, своя Бог, да не отлагаш да я изпълниш; защото ГОСПОД, твоят Бог, непременно ще я изиска от теб и *тогава* ще ти се счете за грях¹.

(1) Лев. 27:2;

Иис. Нав. 9:18; Пс. 50:14; 66:13; Пр. 20:25; Мт. 5:33

22 Но ако се въздържаш да се заклеваш, няма да ти бъде грях¹.

(1) ст. 21; Мт. 5:34

23 Да вършиш и изпълняваш онова, което е излязло от устните ти, както си се закъл доброволно на ГОСПОДА, своя Бог, за това, което си обещал с устата си¹!

(1) ст. 21

24 Когато влезеш в лозето на ближния си, можеш да ядеш грозде колкото искаш, докато се наситиш, но да не слагаш нищо в съда си.

25 Когато влезеш в посевите на ближния си, можеш да откъснеш от класовете с ръката си¹, но да не сложиш сърп на посевите на ближния си.

(1) Мт. 12:1

24 Когато някой вземе жена и се ожени за нея, и стане така, че тя не намери благоволение в очите му, защото той намира нещо лошо в нея, и той ѝ напише разводно писмо, и го даде в ръката ѝ, и я отпрати във от къщата си¹,

(1) Ис. 50:1; Ер. 3:8; Мт. 1:19; 5:31; Мк. 10:4

2 и тя излезе от къщата му и отиде, и се омъжи за друг,

3 и ако и вторият мъж я намрази и ѝ напише разводно писмо, и го даде в

ръката ѝ, и я отпрати във от къщата си или ако вторият мъж, който я е взел за жена, умре,

4 *тогава* първият ѝ мъж, който я е отпратил, не може да я вземе пак за жена, след като е станала нечиста; защото това е гнусота пред ГОСПОДА¹; и да не нанесеш грях на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство².

(1) Ер. 3:1; (2) гл. 4:21

5 Когато някой си е взел жена наскоро, да не излиза с войската¹ и да не бъде задължаван с нищо; една година да бъде свободен у дома си и да весели жена си, която е взел.

(1) гл. 20:7

6 Никой да не залага нито ръчна мелница, нито горния камък на мелница, защото залага живот.

7 Ако някой бъде намерен, че е откраднал някого от братята си, от израилевите синове, и го е заробил или го е продал, *тогава* този крадец да умре¹. Така да отмъкнеш злото отсрещ себе си².

(1) Изх. 21:16; 1 Тим. 1:10; (2) гл. 17:7,12

8 Внимавай при язва от проказа: много да внимаваш да вършиш според всичко, което ви учат свещениците левити; както им заповядах, така да внимавате да правите¹.

(1) Лев. 13; 14

9 Помни какво направи ГОСПОД, твоят Бог, на Мариам по пътя, когато излязохте от Египет¹!

(1) Чис. 12:10

10 Когато заемаш нещо на ближния си, да не влизаш в къщата му, за да вземеш залог от него.

11 Да заставаш навън и човекът, на когото заемаш, да изнесе залога във при теб.

12 И ако човекът е беден, да не задържаш залога му през нощта¹.

(1) Йов 22:6

13 Непременно да му върнеш залога, когато слънцето залезе, за да спи с дрехата си¹ и да те благослови²; и това ще ти бъде правда пред ГОСПОДА, твоя Бог³.

(1) Изх. 22:26,27; Йов 24:7,10; (2) Йов 29:13; (3) гл. 6:25

14 Да не потискаш наемник, *който* е сиромаш и беден, от братята ти или от

чужденците ти, които са в земята ти, вътре в портите ти.

15 На същия ден да му даваш заплатата ма сьнцето да не залязва над нея¹, защото той е беден и разчита на нея; за да не извика против теб към ГОСПОДА² и това да ти бъде грях³.

(1) Лев. 19:13; Еф. 4:26; (2) Як. 5:4; (3) гл. 15:9

16 Бащите да не се умъртвяват заради синовете и синовете да не се умъртвяват заради бащите; всеки да се умъртвява заради собствения си грях¹.

(1) 1 Царе 22:16; 4 Царе 14:6; Ер. 31:29,30; Езек. 18:4,20

17 Да не изкривяваш правото на чужденеца или на сирачето¹ и да не вземаш дреха на вдовица в залог.

(1) гл. 27:19; Иак. 22:21,22; Йов 24:3,9; Ер. 22:3; Мал. 3:5

18 И да помниш, че беше роб в Египет и че ГОСПОД, твоят Бог, те избави от там; затова ти заповядвам да вършиш това нещо¹.

(1) гл. 5:15

19 Когато жънеш жетвата на нивата си и забравиш някой сноп на нивата, да не се връщаш да го вземеш; да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата¹, за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, във всяко дело на ръцете ти².

(1) Лев. 19:9,10; (2) гл. 14:29

20 Когато брулиш маслините си, да не претърсваш клоните си; това да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.

21 Когато обереш лозето си, да не се връщаш да го претърсваш; това да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата¹.

(1) ст. 19

22 И да помниш, че беше роб в египетската земя; затова ти заповядвам да вършиш това нещо¹.

(1) гл. 5:15

25 Ако има спор между мъже и дойдат на съд, и ги съдят¹, и оправдаят правия, и осъдят виновния²;

(1) гл. 16:18; 17:9; (2) Пр. 17:15; Ис. 5:20; Плач 3:35,36

2 тогава, ако виновният заслужава бой, съдията да го накара да легне долу и да бъде бит в негово присъствие с *определен* брой удари според вината му¹.

(1) Лк. 12:47; Деян. 5:40

3 Може да му ударят четиридесет *угара*, не повече¹, да не би, ако продължат и му ударят много повече удари от тези, брат ти да стане презрян в очите ти.

(1) 2 Кор. 11:24

4 Да не връзваш устата на вола, когато вършее¹.

(1) 1 Кор. 9:9; 1 Тим. 5:18

5 Ако братя живеят заедно и един от тях умре и няма син, жената на умрелия да не се омъжи навън за чужд мъж; братът на мъжа ѝ да влезе при нея и да си я вземе за жена, и да изпълни към нея дълга на девер¹.

(1) Мт. 22:24

6 И първородният, когото тя роди, да наследи името на умрелия му брат¹, за да не се изличи името му от Израил².

(1) Бит. 38:8,9; (2) Рут 4:10

7 Но ако човекът не желае да вземе жената на брат си, тогава жената на брат му да отиде до *граждските* порти при старейшините¹ и да каже: Девер ми отказва да издигне име на брат си в Израил; не желае да изпълни към мен дълга *си* на девер.

(1) Рут 4:2,11

8 Тогава старейшините на града му да го повикат и да му говорят. И ако той упорства и казва: Не желая да я взема!¹ –

(1) Рут 4:6-8

9 тогава жената на брат му да дойде при него в присъствието на старейшините и да събуе обувката от крака му¹, и да плюе в лицето му², и да отговори, и да каже: Така ще се направи на човек, който не възстановява дома на брат си.

(1) Рут 4:6-8; (2) Чис. 12:14

10 И името му ще се нарича в Израил: Домът на босия.

11 Ако *двама* мъже се сбият помежду си, човек и брат му, и жената на единия се приближи, за да спаси мъжа си от ръката на този, който го бие, и протегне ръката си, и го хване за срамните му части,

12 тогава да отрежеш ръката ѝ; окото ти да не я пожали¹.

(1) гл. 13:8

13 Да нямаш в торбата си различни теглилки – голяма и малка.

14 Да нямаш в къщата си различни мерки – голяма и малка.

15 Да имаш точна и вярна теглилка; да имаш точна и вярна мярка¹, за да се продължат дните ти в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава².

(1) Лев. 19:35,36; Ам. 8:5; (2) гл. 4:40

16 Защото всеки, който прави това, всеки, който върши неправда, е омразен на ГОСПОДА, твоя Бог¹.

(1) Пр. 11:1; Мих. 6:10,11

17 Помни какво ти направи Амалик по пътя, когато излязохте от Египет,

18 как излезе срещу теб на пътя и нападна народа ти отзад, всичките ти изоставящи назад, когато ти беше слаб и уморен¹; и нямаше страх от Бога².

(1) Изх. 17:8; (2) Римл. 3:18

19 Затова, когато ГОСПОД, твоят Бог, ти даде почивка от всичките ти врагове около теб в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство, за да я притежаваш¹, да изличиш спомена на Амалик под небето. Да не забравяш²!

(1) гл. 3:18; (2) Изх. 17:14-16

26 И когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство¹, и я завладееш, и живееш в нея,

(1) гл. 4:21

2 да вземеш няколко от първите от всичките земни плодове¹, които ще събереш от земята си, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и да ги сложиш в кошница, и да отидеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере, за да засели там Името Си².

(1) Изх. 34:26; Лев. 2:14; Чис. 18:12; (2) гл. 12:5

3 И да отидеш при свещеника, който ще бъде в онова време, и да му кажеш: Свидетелствам днес на ГОСПОДА, твоя Бог, че влязох в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ни да ни я даде¹.

(1) гл. 1:8

4 И свещеникът да вземе кошницата от ръката ти и да я сложи пред олтара на ГОСПОДА, твоя Бог.

5 И ти да отговориш и да кажеш пред ГОСПОДА, своя Бог: Баща ми беше

скитащ^{*} арамеец¹ и слезе в Египет, и живя там с малко хора, но там стана голям, силен и многоброен народ².

^{*} или: заповяда; (1) Бит. 28:5; Ос. 12:13;

(2) гл. 10:22; Бит. 46:3-7; Изх. 1:7,12; Ис. 51:2

6 Но египтяните злоупотребяваха с нас и ни потискаха, и ни натовариха с тежка работа¹.

(1) Изх. 1:11-14; Чис. 20:15

7 Тогава извикахме към ГОСПОДА, Бога на бащите си, и ГОСПОД послуша гласа ни и видя унижението ни, труда ни и притеснението ни¹.

(1) Изх. 2:23-25

8 И ГОСПОД ни изведе от Египет с мощна ръка, с издигната мишца¹, с голям ужас, със знамения и чудеса²,

(1) гл. 5:15; Изх. 6:6; 13:3,14; (2) гл. 4:34

9 и ни доведе на това място и ни даде тази земя – земя, в която текат мляко и мед¹.

(1) гл. 6:3

10 И сега, ето, донесох първите от плодовете на земята, която Ти, ГОСПОДИ, ми даде. Тогава да ги поставиш пред ГОСПОДА, своя Бог¹, и да се поклониш пред ГОСПОДА, своя Бог.

(1) Изх. 23:19

11 И да се развеселиш ти и левитът, и чужденецът, който е сред вас, в цялото добро, което ГОСПОД, твоят Бог, е дал на теб и на дома ти¹.

(1) гл. 12:7,12,18

12 В третата година, годината на десятъка, когато свършиш отделянето на целия десятък от реколтата си¹ и го дадеш на левита, на чужденеца, на сирачето и на вдовицата, за да ядат вътре в портите ти и да се наситят²,

(1) Бит. 47:24,26; (2) гл. 14:28,29

13 тогава да кажеш пред ГОСПОДА, своя Бог: Изнесох свящото от къщата си и го дадох на левита, на чужденеца, на сирачето и на вдовицата, според всичките Ти заповеди, които си ми заповядал; не съм престъпил Твоите заповеди и не съм ги забравил¹.

(1) Пс. 18:21

14 Не съм ял от него по време на жалеяка¹ и не съм изнесъл от него като нечист, нито съм дал от него за мъртвец². Слушал съм гласа на ГОСПОДА, своя Бог³, и съм вършил според всичко, което си ми заповядал⁴.

(1) Ос. 9:4; (2) Ер. 16:7; (3) гл. 13:4,18; 15:5; (4) Пс. 18:21

15 Погледни от свялото Си обиталище, от небето¹, и благослови народа Си Израил и земята, която си ни дал, така, както си се заклеа на бащите ни² – земя, в която текат мляко и мед³.

(1) 3 Царе 8:43; Пс. 80:14; 102:19; Ис. 63:15; (2) гл. 1:8; (3) гл. 6:3

16 Днес ГОСПОД, твоят Бог, ти заповядва да спазваш тези наредби и правила; затова пази ги и ги върши с цялото си сърце и с цялата си душа¹.

(1) гл. 10:12,13

17 Днес ти си заявил, че ГОСПОД е твоят Бог¹ и че ще ходиш в пътищата Му и ще пазиш наредбите Му, заповедите Му и правилата Му, и ще слушаш гласа Му².

(1) гл. 29:13; (2) Изх. 19:8; Иис. Нав. 24:22

18 И днес ГОСПОД е заявил, че ти си Негов собствен народ¹, както ти е говорил; и да пазиш всичките Негови заповеди²;

(1) гл. 7:6; 14:2; (2) гл. 27:10

19 и че Той ще те постави високо над всичките народи, които е направил, за похвала, за почит и за слава¹, и за да бъдете свят народ на ГОСПОДА, своя Бог, така както Той е говорил².

(1) гл. 28:1,9; Ер. 13:11; Соф. 3:19,20; Зах. 8:13; (2) Изх. 19:5,6

27 Тогава Мойсей с израилевите старейшини заповядва на народа¹ и каза: Пазете целия закон, който ви заповядвам днес².

(1) гл. 1:1; (2) гл. 6:17; 1 Лек. 28:8

2 И в деня, когато преминете Йордан към земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да си изправиш големи камъни и да ги измажеш с вар,

3 и да напишеш на тях всичките думи на този закон; когато преминеш *Йордан*, за да влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава – земя, в която текат мляко и мед¹, така както ти е обещал ГОСПОД, Бог на бащите ти.

(1) гл. 6:3

4 Когато преминете Йордан, да изправите на хълма Гевал¹ тези камъни, за които ви заповядвам днес, и да ги измажете с вар.

(1) гл. 11:29

5 И там да издигнеш олтар на ГОСПОДА, своя Бог, олтар от камъни. Да

не ги обработваш с железен инструмент¹,

(1) Изх. 20:25

6 да издигнеш олтара на ГОСПОДА, своя Бог, от цели камъни. И да принесеш на него всеизгаряния на ГОСПОДА, своя Бог,

7 и да принесеш примирителни жертви, и да ядеш там, и да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 12:7,12

8 И да напишеш на камъните всичките думи на този закон, добре въззани¹.

(1) Иис. Нав. 8:31,32

9 Тогава Мойсей и свещениците левити говориха на целия Израил и казаха: Мъчи и слушай, Израилу! Днес вие станяхте народ на ГОСПОДА, своя Бог.

10 Затова да слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и да вършиш заповедите Му и наредбите Му, които днес ти заповядвам¹.

(1) гл. 26:17,18

11 И Мойсей заповядва на народа в същия ден и каза:

ст. 12-13; Бит. 35:23-26

12 Когато преминете Йордан, тези да застанат на хълма Гаризим¹, за да благословят² народа: Симеон и Левии, и Юда, и Исахар, и Йосиф, и Вениамин,

(1) Съд. 9:7; (2) гл. 11:29

13 а тези да застанат на хълма Гевал, за да прокълнат¹: Рувим, Гад и Асир, и Завулон, Дан и Нефталим.

(1) гл. 11:29

14 И левитите да възгласят и да кажат с висок глас¹ на всичките израилеви мъже:

(1) гл. 33:10

15 Проклет онзи, който направи изваян или леян идол¹, мерзост за ГОСПОДА², дело на ръцете на майстор³, и го постави на скришно място⁴! И целият народ да отговори и да каже: Амин!

(1) гл. 4:23,25; Изх. 20:4; (2) гл. 7:25; (3) Ис. 44:9-13;

(4) Съд. 17:3,4; Езек. 8:7-12

16 Проклет онзи, който презира баща си или майка си¹! И целият народ да каже: Амин!

(1) Изх. 21:17; Езек. 22:7

17 Проклет онзи, който премести границата на ближния си¹! И целият народ да каже: Амин!

(1) гл. 19:14; Йов 24:2; Ос. 5:10

18 Проклет онзи, който отбие слепия от пътя!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Бит. 27:12; Лев. 19:14

19 Проклет онзи, който изкриви делото на чужденеца, на сирачето и на вдовицата!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Гл. 24:17; Мал. 3:5

20 Проклет онзи, който лежи с жената на баща си, защото е открил полата на баща си!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Гл. 22:30; Бит. 35:22; 1 Кор. 5:1

21 Проклет онзи, който лежи с каквото и да е животно!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Изх. 22:19; Лев. 20:15

22 Проклет онзи, който лежи със сестра си, дъщерята на баща си или дъщерята на майка си!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Лев. 18:9

23 Проклет онзи, който лежи с тъща си!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Лев. 18:17

24 Проклет онзи, който скришно убие ближния си!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Гл. 19:11,12; 3 Царе 2:5

25 Проклет онзи, който приеме подкуп, за да убие човек, да пролее невинна кръв!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Гл. 16:19; Езеж. 22:12

26 Проклет онзи, който не поддържа думите на този закон, като ги изпълнява!¹ И целият народ да каже: Амин!

(1) Гл. 28:15; 4 Царе 22:13; Езд. 7:26;

Пс. 119:21; Ер. 11:3; Гал. 3:10

ст. 1-14; Лев. 26:3-13

28 А ако слушаш усърдно гласа на ГОСПОДА, своя Бог, като внимаваши да вършиши всички Негови заповеди, които днес ти заповядвам¹, ГОСПОДА, твоят Бог, ще те постави високо над всичките народи на земята².

(1) Изх. 15:26; (2) гл. 26:18,19

2 И всичките тези благословения ще дойдат върху теб и ще те постигнат, ако слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) Гл. 11:27

3 Благословен ще бъдеш в града и благословен ще бъдеш на поето¹.

(1) Пс. 112:1-3; 128:1,2

4 Благословен ще бъде плодът на ут-

робата ти¹, плодът на земята ти и плодът на добитъка ти, малките на говедата ти и малките на овцете ти².

(1) Ас. 1:42; (2) гл. 7:13,14; Пс. 107:38

5 Благословени ще бъдат кошът ти и нощвите ти.

6 Благословен ще бъдеш във входа си и благословен ще бъдеш в изхода си¹.

(1) Пс. 121:8

7 ГОСПОДА ще предаде разбити пред теб враговете ти, които се надигат против теб, а по седем пътя ще бягат пред теб¹.

(1) 1 Царе 7:10; Пс. 18:37-40

8 ГОСПОДА ще заповяда за теб благословието в житниците ти¹ и във всичко, което предприема ръката ти², и ще те благославя в земята, която ГОСПОДА, твоят Бог, ти дава.

(1) Пр. 3:10; (2) гл. 14:29; Пс. 1:3

9 ГОСПОДА ще те утвърди като свят народ за Себе Си¹, както ти се е заклеял, ако спазваш заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, и ходиши в Неговите пътища².

(1) Гл. 7:6; 29:13; (2) Изх. 15:26

10 Тогава всичките народи на земята ще видят, че ти се наричаш с ГОСПОДА ИМЕ¹, и ще се страхуват от теб².

(1) Ис. 63:19; (2) гл. 2:25

11 ГОСПОДА ще ти даде изобилни блага в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в плода на земята ти¹, в земята, за която ГОСПОДА се закле на бащите ти да ти я даде².

(1) гл. 7:13,14; 30:9 Пс. 107:38; 127:3; (2) гл. 1:8

12 ГОСПОДА ще отвори за теб добро-то Си съкровище, небето, за да дава дъжда на земята ти на времето му¹ и да благославя всички дела на ръцете ти; и ти ще заемаш на много народи², но няма да вземаш назаем.

(1) гл. 11:14; (2) гл. 15:6

13 И ГОСПОДА ще те направи глава, а не опашка, и ти ще отиваш само нагоре, а не надолу¹, ако слушаш заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, които днес ти заповядвам да пазиш и вършиш².

(1) ст. 43,44; (2) Изх. 15:26

14 и ако не се отклоняваш нито надясно, нито наляво от думите, които днес

ви заповядвам¹, за да следваш други богове и да им служиш².

(1) гл. 5:32; (2) гл. 11:16

ст. 15-68; Лев. 26:14-39

15 Но ако не слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да внимаваш да вършиш всички Негови заповеди и Негови наредби, които днес ти заповядвам¹, *тогава* всички тези проклетия ще дойдат върху теб и ще те постигнат².

(1) гл. 5:1; 2 Лек. 7:19; Ер. 26:4; (2) ст. 45; гл. 11:28; 27:26; 29:20; Ер. 11:8; Плач 2:17; Дан. 9:11; Ос. 7:12; Мал. 2:2

16 Проклет ще бъдеш в града и проклет ще бъдеш на полето¹.

(1) Йов 24:18; Пр. 3:33

17 Проклети ще бъдат кошът ти и нощвите ти.

18 Проклети ще бъдат плодът на утробата ти¹ и плодът на земята ти, малките на говедата ти и малките на овцете ти.

(1) Ос. 9:12-14

19 Проклет ще бъдеш във входа си и проклет ще бъдеш в изхода си¹.

(1) 2 Лек. 15:5

20 ГОСПОД ще изпраща върху теб проклетие, смут и разорение във всичко, което предприеме ръката ти да направиш¹, докато бъдеш изтребен и бързо погинеш заради злината на делата си, защото си Ме оставил².

(1) Съд. 2:15; (2) гл. 4:26; Ер. 1:16

21 ГОСПОД ще направи да се залепи за теб мор, докато те довърши от земята, в която отиваш, за да я притежаваш¹.

(1) Ер. 24:10; Ам. 4:10

22 ГОСПОД ще те поразява с изтощение, с треска, с огън, с възпаление¹, със суша², с главня и с мана*³ и те ще те преследват, докато погинеш.

*Бомести по растенията

(1) Ер. 16:4; (2) 3 Царе 17:7; (3) 3 Царе 8:37; Аг. 2:17

23 И небето ти, което е над главата ти, ще бъде бронз, а земята, която е под теб – желязо.

24 ГОСПОД ще обръща дъжда на земята ти в прах и пепел; ще слиза върху теб от небето, докато бъдеш изтребен.

25 ГОСПОД ще те предаде разбит пред враговете ти¹; по един път ще излизаш против тях, а по седем пътя ще

бягаш пред тях; и ще бъдеш преследван по всичките царства на земята².

(1) 2 Лек. 6:24; Ис. 30:17; (2) Ер. 34:17

26 Трупът ти ще бъде храна на всичките небесни птици и на земните зверове и няма да има кой да ги разгони¹.

(1) 1 Царе 17:46; Пс. 79:2

27 ГОСПОД ще те поразява с египетските циреи¹, с хемороиди², със струпей и с краста, от които не можеш да се изцелиш.

(1) ст. 60; Изх. 9:9-11; (2) 1 Царе 5:6,9

28 ГОСПОД ще те поразява с лудост и със слепота, и със смущение на сърцето;

29 и ще вървиш пипнешком по плад-не, както спелият опипва в мрака¹, и няма да благоуспяваш в пътищата си, а ще бъдеш само потискан и ограбван непрекъснато, и няма да има кой да те избави.

(1) Йов 5:14; Ис. 59:10; Соф. 1:17

30 Ще се сгодиш за жена, но друг мъж ще лежи с нея¹; ще построиш къща, но няма да живееш в нея; ще насадиш лозе, но няма да ядеш от плода му².

(1) Йов 31:10; Плач 5:11;

(2) гл. 20:6,7; Ис. 62:8; Ер. 6:12; Ам. 5:11; Соф. 1:13

31 Говедото ти ще бъде заклано пред очите ти, но ти няма да ядеш от него; магарето ти ще бъде грабнато отпред теб и няма да ти се върне; овцете ти ще бъдат предадени на враговете ти и няма да имаш кой да помогне¹.

(1) Съд. 6:4

32 Синовете ти и дъщерите ти ще бъдат предадени на друг народ¹ и очите ти ще гледат и ще копнеят за тях непрекъснато, но няма да има сила в ръката ти.

(1) Йов 31:8

33 Народ, когото не познаваш, ще изяде плода на земята ти и целия ти труд; и винаги ще бъдеш само потискан и мачкан¹.

(1) ст. 51; Съд. 6:3-5;

Неем. 9:37; Йов 20:18; Ис. 1:7; 42:22; Ос. 8:7

34 И ще полудееш от гледката, която очите ти виждат.

35 ГОСПОД ще те поразява с мъчителни циреи на колената и по краката, от които няма да можеш да се изцелиш, от петата на крака ти до темето на главата ти¹.

(1) Йов 2:7; Откр. 16:2

36 ГОСПОД ще заведе теб и царя, когато си поставил над себе си, при народ, който нито ти, нито бащите ти са познавали; и там ще служиш на други богове, на дърво и камък¹.

(1) ст. 64; гл. 4:27,28; 4 Царе 25:21; 2 Лек. 33:11; Ер. 9:15; Плян 2:9; Езек. 11:9

37 И ще станеш за учудване, за поговорка и за присмех сред всичките народи, сред които ГОСПОД ще те отведе¹.

(1) 3 Царе 9:7; Ер. 24:9; Плян 3:45; Езек. 5:15

38 Ще изнасяш много, само на полето, а ще събираш малко, защото скакалецът ще го изяде².

(1) Аг. 1:6; (2) Йонил 1:4

39 Ще засаждаш и обработваш лозя, но нито ще пиеш от виното, нито ще събираш *гроздето*, защото червеят ще ги изяде¹.

(1) Авак. 3:17

40 Ще имаш маслини по всичките си области, но с масло няма да се помазваш¹, защото маслините ти ще окапват.

(1) Мих. 6:15

41 Ще раждаш синове и дъщери, но те няма да бъдат твои, защото ще отиват в плен¹.

(1) Ис. 65:23; Плян 1:5; Дан. 1:3; Мих. 1:16

42 Всичките ти дървета и плода на земята ти ще владее скакалецът¹.

(1) 3 Царе 8:37; Ам. 4:9

43 Чужденецът, който е сред теб, ще се издига *все* по-нагоре и по-нагоре от теб, а ти ще падаш *все* по-надолу и по-надолу.

44 Той ще ти заема, а ти на него няма да заемаш; той ще бъде глава, а ти ще бъдеш опашка¹.

(1) ст. 12,13; Плян 1:5

45 И всички тези проклятия ще дойдат върху теб и ще те преследват, и ще те стигнат¹, докато бъдеш изстребен, защото не послуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да пазиш заповедите Му и наредбите Му, които Той ти заповяда.

(1) ст. 15

46 И ще бъдат за знамение и за чудо върху теб и потомството ти до века.

47 Понеже не си служил на ГОСПОДА, своя Бог, с радост и веселие на сърцето заради изобилието на всичко¹,

(1) гл. 32:13-15; Пс. 100:2

48 затова ще слугуваш на враговете

си, които ГОСПОД ще изпрати против теб, в глад, в жажда, в голота и в лишение от всичко¹; и Той ще сложи железен ярем на шията ти², докато те изстреби.

(1) 2 Лек. 12:8; Неем. 9:35-37; (2) Ер. 28:13,14; Плян 1:14

49 ГОСПОД ще докара против теб народ от далеч, от края на земята, както лети орел¹; народ, чийто език няма да разбираш;

(1) Ис. 5:26; Ер. 4:13; Езек. 17:3,12; Дан. 7:4; Ос. 8:1; Авак. 1:6,8

50 народ със свиреп вид, който няма да уважава стария и няма да пожали младия¹.

(1) 2 Лек. 36:17; Ис. 47:6; Ер. 21:7

51 И той ще яде плода на добитъка ти и плода на земята ти, докато бъдеш изстребен; няма да остави нито жито, нито ново вино, нито масло, нито малките на говедата ти, нито малките на овцете ти, докато те унищожи¹.

(1) 4 Царе 25:10; Плян 4:9

52 Ще те обсади във всичките ти порти, докато по цялата ти земя паднат стените ти, високите ти и укрепените, на които си се надявал; и ще те обсади във всичките ти порти по цялата ти земя, която ГОСПОД, твоят Бог, ти е дал¹.

(1) 4 Царе 25:1,2; Плян 2:2,5; Лк. 19:43

53 Тогава, при обсадата и скръбта, с които врагът ти ще те притесни, ти ще ядеш плода на утробата си, пълтa на синовете си и на дъщерите си, които ГОСПОД, твоят Бог, ти е дал¹.

(1) 4 Царе 6:28,29

54 Нежният и изтънчен мъж между вас ще гледа със зло око на брат си, на жената на пазвата си и на останалите от децата си, които му остават,

55 и няма да даде на нито един от тях от пълтa на децата си, която яде; защото няма да му остане нищо в обсадата и скръбта, с които врагът ти ще те притесни във всичките ти порти.

56 Нежната и изтънчена жена между вас, която не би дръзнала да постави стъпалото на крака си на земята поради изтънченост и нежност¹, ще гледа със зло око на мъжа на пазвата си, на сина си и на дъщеря си,

(1) Ис. 47:1; Плян 4:5

57 заради рожбата си, която излиза между краката ѝ, и заради децата си, които ражда; защото ще ги яде тайно поради липсата на всичко при обсадата и скръбта, с които врагът ти ще те притесни при портите ти.

58 Ако не внимаваш да вършиш всичките думи на този закон, които са написани в тази книга, и да се боиш от това славно и страшно Име, ГОСПОД, твоят Бог¹,

(1) Пс. 111:9; Ер. 5:22

59 тогава ГОСПОД ще направи твоите язви и язвите на потомството ти изключителни, големи и продължителни язви и лоши и продължителни болести.

60 И ще върне обратно върху теб всичките египетски болести, от които си се страхувал, и те ще се залепят за теб¹.

(1) ст. 27; гл. 7:15; Изх. 9:14

61 Също и всяка болест и всяка язва, която не е записана в книгата на този закон, ГОСПОД ще докара върху теб, докато бъдеш изтребен¹.

(1) гл. 29:22

62 Ще останете малко на брой¹, докато по множество бяхте като звездите на небето², защото ти не послуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог.

(1) гл. 4:27; Ис. 6:11-13; Ер. 4:2; Ам. 5:3; (2) гл. 1:10

63 И както на ГОСПОД му беше драго за вас, да ви прави добро и да ви умножава¹, така на ГОСПОД ще Му бъде драго да ви унищожават и да ви изтребват²; и ще бъдете изтръгнати от земята³, в която отиваш да я притежаваш.

(1) гл. 30:9; (2) Пр. 1:26; Ис. 1:24,25; Езеж. 5:13; (3) ст. 62

64 И ГОСПОД ще те разпръсне между всичките народи, от единия край на земята до другия край на земята¹; и там ще служиш на други богове, дърво и камък, които нито ти си познавал, нито бащите ти².

(1) Ам. 9:9; Зах. 2:6; Ас. 21:24; (2) ст. 36; гл. 13:6,7

65 И между тези народи няма да намериш покой и стъпалото на крака ти няма да намери място за почивка¹; там ГОСПОД ще ти даде треперещо сърце, помрачени очи² и отчаяние на душата.

(1) Плач 1:3; (2) Плач 5:17

66 Животът ти ще виси на косъм пред теб и ти ще се страхуваш денем и нощем, и няма да си уверен за живота си.

67 Сутрин ще казваш: О, да беше вечер! – а вечер ще казваш: О, да беше сутрин! – заради страха, който ще ужасява сърцето ти и заради гледката, която ще виждат очите ти.

(1) Йов 7:4

68 И ГОСПОД ще те върне в Египет¹ с кораби по пътя, за който ти казах: Няма да го видиш повече². И там ще се предложите за продан на враговете си като роби и робини, но няма да има кой да ви купува.

(1) Ос. 8:13; (2) Изх. 13:17

29 Това са думите на завета, които ГОСПОД запоява на Мойсей да направи с израилевите синове в мавската земя, освен завета, който направи с тях на Хорив¹.

(1) гл. 5:1-3; 29:12; Римл. 9:4

2 И Мойсей повика целия Израил и им каза¹: Вие видяхте всичко, което ГОСПОД направи пред очите ви в египетската земя на фараона и на всичките му слуги, и на цялата му земя²:

(1) гл. 1:1; (2) Изх. 19:4; Пс. 105:27-36

3 големите изпитания, които очите ти видяха, знаменията и онези големи чудеса¹.

(1) гл. 1:30; 11:7; Илс. Нав. 24:17; 1 Царе 12:24

4 Но до този ден ГОСПОД не ви даде сърце, за да разбирате, и очи, за да виждате, и уши, за да слушате¹.

(1) 2 Лет. 20:33; Ис. 6:10; Ер. 5:21; Езеж. 12:2;

Мт. 13:13-15; Йн. 12:40; Римл. 11:8

5 И аз ви водих четиридесет години в пустинята¹. Дрехите ви не овехтяха на вас и обувката ти не се износи на крака ти².

(1) Изх. 16:35; (2) гл. 2:7

6 Хляб не ядохте¹ и вино или спиртно питие не пихте, за да познаете, че аз съм ГОСПОД, вашият Бог².

(1) гл. 8:3; Пс. 78:24,25; (2) Изх. 6:7

7 И когато дойдохте на това място, есевонският цар Сихон и васанският цар Ог излязоха против нас на бой, но ние ги разбихме¹,

(1) гл. 2:33; 3:6

8 завземхемеземятаимиядадохменарувимците, нагадцитеинаполовинатаотплетемонаманасийцитезанаследство¹.

(1) гл. 3:12,13

9 Затовапазетедумитенатози заветиги вършетех, за да благоуспяватевъв всичко, което правите¹.

(1) гл. 5:32,33; Иис. Нав. 1:7,8; 3 Царе 2:3

10 Днесвие всички стоите пред ГОСПОДА, своя Бог – началниците ви, племената ви, старейшините ви и надзорниците ви¹ – всичките израилеви мъже,

(1) Иис. Нав. 24:1

11 децата ви и жените ви, и чужденецът ти, който е сред станове твоя – от дървосекача тидо водоносецати¹ –

(1) Иис. Нав. 8:35; 9:21; 2 Лет. 20:13

12 за да встъпиши в завета на ГОСПОДА, своя Бог, и в Неговата клетва, която ГОСПОД, твоят Бог, прави с теб днес¹,

(1) гл. 29:1; Иис. Нав. 24:25; 2 Лет. 15:12; Неем. 10:29

13 за да те утвърди днес като Своя народ¹, и Той да ти бъде Бог², както ти говори и както се закле на бащите ти³, на Авраам, Исаак и Яков.

(1) гл. 28:9; (2) гл. 26:17; Изх. 6:7; (3) гл. 1:8

14 И не само с вас правя този завет и тази клетва,

15 а както с онзи, който е тук с нас днес пред ГОСПОДА, нашия Бог, така и с онзи, който не е тук с нас днес¹;

(1) гл. 5:3; Деян. 2:39

16 защото вие знаете как живеехме в египетската земя и как минахме сред народите, през които минахте;

17 и видяхте гнусотиите им и идолите им от дърво, камък, сребро и злато, които са сред тях;

18 така че да няма мъж или жена, или род, или племе между вас, чието сърце да се отклонява днес от ГОСПОДА, нашия Бог, за да отиде да служи на боговете на онези народи¹; и да няма между вас корен, който да ражда отрова и пелин²,

(1) гл. 11:16; Лев. 18:3; Евр. 3:12; (2) Деян. 8:23; Евр. 12:15

19 и когато чуе думите на тази клетва, да се ласкае в сърцето си и да каже: Ще имам мир, ако и да ходя в зако-

равяването на сърцето си¹ – за да погине напоеното заедно с жадното.

(1) Пс. 10:13; Ер. 23:17

20 ГОСПОД няма да му прости¹, а тогава гневът на ГОСПОДА и ревността Му ще пламнат против този човек и всяко проклятие, което е написано в тази книга, ще легне върху него² и ГОСПОД ще изличи името му под небето³.

(1) 4 Царе 24:4; (2) гл. 28:15; (3) Езек. 14:7,8

21 И ГОСПОД ще го отдели за погибел от всичките израилеви племена¹, според всичките проклетия на завета, който е написан в тази книга на закона.

(1) Пр. 2:22

22 И идното поколение, синовете ви, които идват след вас, и чужденецът, който идва от далечна земя, ще кажат, когато видят извите на онази земя и болестите, които ГОСПОД е нанесъл на нея¹,

(1) гл. 28:59-61

23 и че цялата земя е сяра и сол, пожарище, не се сее, нито ражда, нито никне на нея никаква трева, както след разорението на Содом и Гомора, Адма и Цевоим, които ГОСПОД разори в гнева Си и в яростта Си¹,

(1) Бит. 19:24,25; Ер. 20:16; 49:18; Ос. 11:8; Соф. 2:9

ст. 24-28; Ер. 9:12-16

24 тогава всичките народи ще кажат: Защо ГОСПОД направи така на тази земя? За какво е яростта на този голям гняв?

25 И ще им кажат: Защото оставиха завета на ГОСПОДА¹, Бога на бащите си, който Той направи с тях, когато ги изведе от египетската земя,

(1) 4 Царе 17:15; 18:12; Ер. 31:32; Езек. 16:59

26 и защото отидоха и служиха на други богове и им се поклониха – богове, които те не познаваха, и които Той не им беше отредил¹.

(1) 3 Царе 9:8,9; Пс. 106:36; Ер. 22:8,9; 44:3

27 Затова пламна гневът на ГОСПОДА против тази земя, за да докара върху нея всяко проклятие, което е написано в тази книга.

28 И ГОСПОД ги изкорени от земята им с гняв, с ярост и с голямо негоду-

ване и ги хвърли в друга земя¹, както е днес.

(1) гл. 30:1;

3 Царе 14:15; 4 Царе 17:6; 25:21; Пс. 85:4,5; Ер. 5:19

29 Скритото е на ГОСПОДА, нашия Бог¹, а откритото е на нас и на синовете ни до века², за да изпълняваме всичките думи на този закон³.

(1) гл. 32:34; Дан. 2:22; (2) Пр. 25:2; (3) Пс. 78:2-7

30 И когато дойдат върху теб всички тези слова, благословиенето и проклятието, които поставих пред теб¹, и ти ги вземеш присърце сред всичките народи, където ГОСПОДА, твоят Бог, те е изгонил²,

(1) гл. 28; (2) гл. 29:28; Езек. 6:9

и се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, и послушаш гласа Му с цялото си сърце и с цялата си душа¹, според всичко, което днес ти заповядам – ти и синовете ти –

(1) Лев. 26:40

3 тогава ГОСПОДА, твоят Бог, ще те върне от плен¹ и ще се смили над теб² и ще те събере отново от всичките народи, между които ГОСПОДА, твоят Бог, те е разпръснал³.

(1) Пс. 126:1; Йона 3:1;

(2) Мих. 7:19; (3) 1 Лет. 16:35; Пс. 147:2; Ис. 43:5;

Ер. 23:3; Езек. 11:17; 39:28; Зах. 8:7,8; 10:9

4 И ако бяха изгонените ти до краищата на небето, и оттам ГОСПОДА, твоят Бог, ще те събере, и оттам ще те вземе¹.

(1) 3 Царе 8:34;

2 Лет. 30:9; Неем. 1:9; Ис. 27:12; Езек. 36:24; Мт. 24:31

5 И ГОСПОДА, твоят Бог, ще те доведе в земята, която бащите ти притежаваха и ти ще я притежаваш; Той ще ти направи добро, и ще те умножи повече от бащите ти¹.

(1) Ер. 33:9; Езек. 36:11,37

6 И ГОСПОДА, твоят Бог, ще обреже сърцето ти и сърцето на потомството ти¹, за да обичаш ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа², за да живееш³.

(1) гл. 10:16; Ер. 24:7;

Езек. 11:19,20; Римл. 2:29; (2) гл. 6:5; (3) Лев. 18:5

7 И ГОСПОДА, твоят Бог, ще сложи всички тези проклетия върху враговете ти и върху онези, които те мразят, които те преследваха¹.

(1) Чис. 24:9; Ер. 30:16

8 И ти ще се обърнеш и ще послушаш гласа на ГОСПОДА, и ще изпъл-

няваш всичките Му заповеди, които днес ти заповядам¹.

(1) Езек. 36:27

9 И ГОСПОДА, твоят Бог, ще ти даде изобилие във всичките дела на ръката ти, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в плода на земята ти¹; защото ГОСПОДА отново ще се зарадва над теб, за да ти прави добро, както се е радвал над бащите ти²;

(1) гл. 7:14; 28:11;

Ер. 32:41; (2) гл. 28:63; Ис. 62:4,5; Соф. 3:17

10 ако послушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог¹, да пазиш заповедите Му и наредбите Му, които са написани в тази книга на закона, и ако се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа².

(1) Зах. 6:15; (2) гл. 6:5

11 Понеже тази заповед, която днес ти заповядам, не е прекалено трудна за теб, нито е далеч¹.

(1) Ис. 45:19; 1 Йн. 5:3

12 Не е в небето, за да кажеш: Кой ще се изкачи в небето за нас, за да ни я донесе, така че да я чуем и да я спазваме?

13 Не е и отвъд морето, за да кажеш: Кой ще премине морето за нас, за да ни я донесе, така че да я чуем и да я спазваме?

14 Но думата е много близо до теб, в устата ти и в сърцето ти, за да я спазваш¹.

(1) Римл. 10:6-8

15 Ето, днес аз поставих пред теб живота и доброто, смъртта и злото¹,

(1) гл. 11:26; Ер. 21:8; 42:21

16 като ти заповядам днес да любиш ГОСПОДА, своя Бог¹, да ходиш в Неговите пътища и да пазиш заповедите Му, наредбите Му и правилата Му, за да живееш и да се умножаваш, и ГОСПОДА, твоят Бог, да те благослови в земята, в която влизаш, за да я завладееш².

(1) Ис. Нав. 23:11; (2) гл. 5:33

17 Но ако сърцето ти се отвърне и не слушаш, и се отклониш, и се кланяш на други богове, и им служиш¹,

(1) гл. 11:16; 1 Царе 12:21

18 днес аз ви заявявам, че непременно ще погинете; няма да продължите дните си на земята, към която преми-

наватe през Йордан, за да влезете да я завладеете¹.

(1) гл. 4:25,26; 31:17,21

19 Призовавам небесата и земята като свидетели против вас днес¹, че поставих пред вас живота и смъртта, благословието и проклятието². Затова, избири живота, за да живееш³, ти и потомството ти,

(1) гл. 4:25,26; 31:17,21;

(2) ст. 15; (3) Пр. 9:11; 12:28; Евек. 20:11

20 Да обичаш ГОСПОДА, своя Бог¹, да слушаш гласа Му и да се привързваш към Него; защото това е животът ти² и дължината на дните ти³, за да живееш в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ти, на Авраам, Исаак и Яков, да им я даде⁴.

(1) Иис. Нав. 23:11;

(2) Лев. 18:5; Ас. 10:28; (3) гл. 4:4; 6:2; 32:47; (4) гл. 1:8

31 И Мойсей отиде и изговори тези думи пред целия Израил¹.

(1) ст. 30; гл. 1:1

2 И им каза: Аз съм на сто и двадесет години днес¹; не мога вече да излизам и да влизам; и ГОСПОД ми каза: Няма да преминеш този Йордан².

(1) гл. 34:7; Изх. 7:7; (2) гл. 1:37

3 ГОСПОД, твоят Бог, Той ще премине пред теб; Той ще изтреби тези народи отпред теб и ти ще ги наследиш¹. Иисус, той ще премине пред теб, както ГОСПОД говори².

(1) гл. 7:1; (2) Чис. 27:18-21

4 И ГОСПОД ще им направи така, както направи на аморейските царе Сихон и Ог и на земята им, които изтреби¹.

(1) Чис. 21:24,35; Иис. Нав. 24:12

5 И ГОСПОД ще ги предаде пред вас, за да им направите според цялата заповед, която ви заповядах¹.

(1) гл. 7:2,16; Иис. Нав. 11:15

6 Бъдете силни и смели¹, не се бойте и не се страхувайте от тях; защото ГОСПОД, твоят Бог, Той е, който върви с теб². Той няма да отстъпи от теб и няма да те остави³.

(1) ст. 23; Чис. 13:20; Иис. Нав. 1:6; 2 Царе 10:12;

3 Царе 2:2; 1 Лек. 22:13; 1 Кор. 16:13; (2) гл. 1:29,30;

Ер. 1:8; (3) Бил. 28:15; Иис. Нав. 1:5,9; 1 Царе 12:22;

3 Царе 6:13; 8:57; 1 Лек. 28:20; Пс. 94:14

7 Тогава Мойсей повика Иисус и му каза пред очите на целия Израил:

Бъди силен и смел², защото ти ще влезеш с този народ в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите им да им я даде³, и ти ще им я разпределиш за наследство⁴.

(1) Чис. 27:19;

(2) ст. 6; (3) ст. 21; гл. 1:8; Евр. 4:8; (4) гл. 1:38

8 И ГОСПОД, Той е, който върви пред теб; Той ще бъде с теб; няма да отстъпи от теб и няма да те остави. Не се бой и не се страхувай¹.

(1) ст. 6

9 И Мойсей написа този закон¹ и го предаде на свещениците, синовете на Леви², които носеха ковчегата на ГОСПОДНИЯ завет³, и на всичките израилеви старейшини.

(1) ст. 24; Изх. 24:4; (2) гл. 17:18;

(3) ст. 25,26; гл. 10:8; Иис. Нав. 3:3,17; 3 Царе 8:3

10 И Мойсей им заповяда и каза: В края на всяка седма година, на определеното време в годината на опрощаването¹, на празника на колибите²,

(1) гл. 15:1,9; (2) Лев. 23:34

11 когато целият Израил двоя да се явява пред ГОСПОДА, твоя Бог, на мястото, което Той избере¹, да прочиташ този закон пред целия Израил на всеослушание².

(1) гл. 12:5; (2) Иис. Нав. 8:34; 4 Царе 23:2; Неем. 8:1-3

12 Събирай народа – мъжете и жените, и децата, и чужденеца ти, който е вътре в портите ти¹ – за да чуят и да се научат, и да се боят от ГОСПОДА, вашия Бог, и да внимават да вършат всичките думи на този закон².

(1) Иис. Нав. 8:33; 29:10,11; (2) гл. 4:10

13 И децата им, които не знаят, да чуят¹ и да се научат да се боят от ГОСПОДА, вашия Бог, през всичките дни, които живеете в земята, към която преминават Йордан, за да я завладеете².

(1) Пс. 78:5; (2) гл. 32:47

14 И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, приближават дните ти да умреш¹; повикай Иисус и се представете в шатъра за срещане², за да му дам заповед. И Мойсей и Иисус отидоха и се представиха в шатъра за срещане.

(1) гл. 32:50; 34:5; Бил. 47:29; Чис. 27:13;

4 Царе 20:1; (2) Чис. 27:18-23

15 И ГОСПОД се яви в шатъра в об-

лачен стълб; и облачният стълб застана при входа на шатъра¹.

(1) Изх. 33:9

16 И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, ти ще легнеш при бащите си¹; а този народ ще се надигне и ще блудства след чуждите богове на земята, сред която отиват², а Мен ще оставят и ще нарушат завета Ми, който направих с тях³.

(1) ст. 14; (2) Изх. 34:15; Свд. 2:17; Ис. 48:8; (3) Свд. 2:12; 4 Царе 18:12; Ос. 1:2

17 И в онзи ден гневът Ми ще пламне против тях и аз ще ги оставя¹, и ще скрия лицето Си от тях²; и ще бъдат погълнати и много злини и скърби ще ги постигнат. И в онзи ден *народът* ще каже: Не ме ли постигнаха тези злини, понеже моят Бог не е сред мен³?

(1) Свд. 6:13; Ис. 2:6; 5:25; (2) гл. 32:20; Ер. 33:5; Езек. 39:23; Мих. 3:4; (3) Пс. 44:9; Ер. 8:19

18 Но в онзи ден аз непременно ще скрия лицето Си¹ заради цялото зло, което са сторили, защото са се обърнали към други богове².

(1) ст. 17; (2) ст. 16

19 Затова сега си запишете тази песен¹ и научете израилевите синове на нея; сложете я в устата им, така че тази песен да Ми бъде свидетел против израилевите синове².

(1) гл. 32:1-43; (2) ст. 26; Иис. Нав. 24:27

20 Защото ще ги заведем в земята, където текат мляко и мед¹, за която се заклех на бащите им, и те ще ядат и ще се наситят, и ще затлъстят; и тогава ще се обърнат към други богове и ще им служат, и ще Ме презрат и ще нарушат завета Ми².

(1) гл. 6:3; (2) Ер. 31:32; Ос. 6:7

21 И когато ги постигнат много злини и скърби¹, тази песен ще свидетелства срещу тях като свидетел, защото няма да се забрави от устата на потомството им; понеже аз зная какво мислят още днес², преди да съм ги завел в земята, за която съм се заклел.

(1) гл. 30:18; (2) Пс. 139:2; Йн. 2:24

22 И Мойсей написа тази песен в същия ден и научи израилевите синове на нея¹.

(1) гл. 32:44

23 И ГОСПОД заповяда на Исус, сина на Навий, и каза: Бъди силен и смел,

защото ти ще въведеш израилевите синове в земята, за която им се заклех, и аз ще бъда с теб.

24 И когато Мойсей свърши да пише думите на този закон в книга, до края им,

25 Мойсей заповяда на левитите, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, и им каза:

26 Вземете тази книга¹ на закона и я сложете до ковчега на завета на ГОСПОДА, своя Бог, за да бъде там свидетел против теб.

(1) 4 Царе 22:8

27 Защото аз знам непокорството ти и коравия ти врат¹. Ето, докато аз все още съм жив с вас днес, вие бяхте непокорни на ГОСПОДА¹ – а колко повече когато умра!

(1) гл. 9:6,7,24; Изх. 32:9; 1 Царе 12:15; Неем. 9:29; Пс. 78:8; Ис. 30:9; Ер. 5:23; Езек. 20:21; Йн. 5:45

28 Съберете при мен всичките старейшини¹ на племената ви и надзорниците ви, за да говоря тези думи в ушите им и да призова небесата и земята за свидетели против тях².

(1) 4 Царе 23:1; (2) гл. 4:26

29 Защото знам, че след смъртта ми вие съвсем ще се покварите и ще се отклоните от пътя, който ви заповядах¹; и злото ще ви постигне в последните дни, понеже ще вършите зло в очите на ГОСПОДА, като Го разгневявате с делото на ръцете си.

(1) гл. 32:5; Изх. 32:7,8

30 Тогава Мойсей говори на всеослушание на цялото събрание на Израил думите на тази песен¹ докрай:

(1) ст. 1,19; гл. 32:44; 2 Царе 22:1

32 Слушайте, небеса, и ще говоря; и чуй, земя, думите на устата ми!

(1) гл. 4:26; Ис. 1:2

2 Нека учението ми да падне като дъжда, словото ми да капе като росата, като ситен дъжд върху нежната зеленина и като пороен дъжд върху тревата;

(1) Йов 29:22

3 защото ще провъзглася Името на ГОСПОДА¹. Отдайте величие на нашия Бог²!

(1) Изх. 34:5; (2) 1 Лер. 29:10-13

4 Той е Канарата¹, делото Му е свършено², защото всичките Му пътища са прави³. Бог на истина* и у Него няма неправда; праведен и прав е Той⁴.

*или: върност

(1) 1 Царе 2:2; (2) Бит. 1:31; (3) 2 Царе 22:31; (4) Римл. 9:14

5 Те се покарвиха, не са Негови деца, позор е за тях, поколение извратено и нечестно¹.

(1) ст. 20; Мт. 17:17

6 Така ли отплащате на ГОСПОДА, глупав и неразумен народе? Не е ли Той твоят Отец¹, който те изкупи? Той те направи² и утвърди.

(1) гл. 14:1; Исх. 4:22; (2) Пс. 100:3; Ис. 43:1,7

7 Спомни си древните дни¹, замисли се за годините на много поколения. Попитай баща си и той ще ти извести, старейшините си и те ще ти кажат².

(1) гл. 8:2; Пс. 44:1; 77:5; (2) Йов 8:8

8 Когато Всевишният даваше на народите наследството им, когато раздели човешките синове¹, постави границите на народите² според броя на израилевите синове.

(1) Бит. 10:5,25,32; (2) Деян. 17:26

9 Защото дельт на ГОСПОДА е Неговият народ, Яков е мярката на Неговото наследство¹.

(1) гл. 9:29; 2 Царе 20:19; Ис. 19:25; 34:17; Еф. 1:18

10 Той го намери в пустинна земя и в пустошта, във воя на пустинята¹. Обгради ги, настави го, пази го като зеницата на окоето Си².

(1) Пс. 107:4; Ос. 13:5; (2) Пс. 17:8; Зах. 2:8

11 Както орел разбутва гнездото си и кръжи над малките си, разпростира крилата си и ги вдига, носи ги на крилата си¹;

(1) Исх. 19:4

12 така ГОСПОД сам го води¹ и нямаше с него чужд бог².

(1) Ис. Нав. 24:17; (2) Йов 15:19; Ис. 43:12; 63:9

13 Възнесе го по високите страни на земята¹, за да яде произведенията на нивите, и го кърми с мед от канарата и с масло от кремъчната скала²,

(1) Ис. 58:14; (2) Йов 29:6

14 с каймак от кравите и мляко от овците, с тлъстина от агнета и овни васански, и кози, с най-избраната пшеница¹ и ти пи вино – кръв гроздова.

(1) гл. 28:47; Неем. 9:25; Ос. 11:4

15 Но Есурун*¹ затлъстя и ритна – ти

затлъстя, надебеля, угои се – и остави Бога², който го направи³, и презря Канарата на спасението си⁴.

*вероятно: Праведният, почето име на Яков-Израил

(1) гл. 33:5,26; Ис. 44:2; (2) 2 Лет. 12:1; Неем. 9:26; Ос. 4:7;

(3) ст. 6; (4) Пс. 89:27

16 С чужди богове Го раздразниха до ревност, с мерзости Го разгневиха¹.

(1) 3 Царе 14:9,22; 4 Царе 17:11,17; 21:6;

Пс. 78:58; Ер. 2:11; 8:19

17 Пожертваха на демони, а не на Бога, на богове, които не познаваха, на нови богове, въведени наскоро, от които бащите ви не се бояха¹.

(1) гл. 13:7; Лев. 17:7; Съд. 5:8

18 Ти пренебрегна Канарата, която те роди, и забрави Бога, който те създаде¹.

(1) Пс. 106:21; Ис. 17:10; Ер. 2:31,32

19 И ГОСПОД видя и ги отхвърли, защото Го разгневиха синовете Му и дъщерите Му¹.

(1) Пс. 106:40

20 И каза: Ще скрия лицето Си от тях¹, ще видя какъв ще бъде краят им, защото са извратено поколение, синове, в които няма върност.

(1) гл. 31:17; 4 Царе 17:18,20,23

21 Те ме раздразниха до ревност с онова, което не е Бог¹, разгневиха Ме с идоите си². Затова и аз ще ги раздразня до ревност с онези, които не са народ, с народ несмислен ще ги разгневя³.

(1) ст. 16;

(2) Ис. 65:3; Ер. 5:7; 18:15; Езек. 8:3; (3) Римл. 10:19

22 Защото огън пламна в гнева Ми¹ и ще гори до най-дълбокия Шеол; ще изгори земята с реколтата ѝ и ще запали основите на планините².

(1) Ер. 15:14; Езек. 19:12; 22:21; Ам. 5:6;

(2) Псал. 2:2,4; Соф. 1:18

23 Ще натрупам злини върху тях, ще хвърля срещу тях стрелите си¹.

(1) Пс. 7:14

24 Ще излинеят от глад, ще бъдат изпоядени от треска и страшен мор и ще изпратя върху тях зверски зъби¹ и отровата на пълзящите в праха².

(1) Ер. 15:3; (2) Ер. 8:17

25 Вън мечът, а вътре ужас ще погубва¹ младежа и девойката, кърмачето и белокосия старец²,

(1) Псал. 1:20; Езек. 7:15;

Ос. 9:12,16; 11:6; Мих. 6:14; (2) Ер. 44:7

26 Щях да кажа: Ще ги разпиляе, ще

излича спомена за тях отсрещ хората!¹ –

(1) гл. 9:14; Пс. 34:16

27 ако не се боях от предизвикателството на врага¹, да не би противниците им да разберат погрешно, да не би да кажат: Издигнатата ни ръка направи всичко това, а не ГОСПОД².

(1) гл. 9:28; Изх. 32:12;
(2) 3 Царе 20:28; Пс. 140:8; Ис. 10:12,13; 48:11

28 Защото са народ, изгубил всякакъв разсъдък и разум няма в тях¹.

(1) Ер. 4:22

29 О, да бяха мъдри, да разбираха това, да бяха размислили за края си!¹

(1) Ис. 42:23; 47:7; Ер. 5:31; Лк. 19:42

30 Как би могъл един да прогони хиляда и двама да обърнат в бяг десет хиляди¹, ако Канарата им не ги беше продала и ГОСПОД не ги беше предал²!

(1) Ис. Нав. 23:10; 2 Лст. 24:24;
Ис. 30:17; (2) 3 Царе 14:16; Ис. 50:1

31 Защото тяхната канара не е като нашата Канара – дори самите ни врагове съдят за това¹.

(1) Изх. 8:10

32 Понеже тяхната лоза е от содомската лоза и от гоморските ниви¹; гроздето им е отровно грозде, гроздовете им са горчиви.

(1) Ис. 1:10; Ер. 2:21; Езекил. 16:46

33 Виното им е драконова отрова и смъртоносна змийска отрова¹.

(1) Пс. 58:4

34 Това не е ли скрито у Мен, запечатано в съкровищниците Ми¹?

(1) гл. 29:29; Ос. 13:12

35 Отмъщението е Мое и възмездие¹ за времето, когато кракът им ще се подхлъсне, защото денят на гибелта им е близо и неизбежното бърза към тях².

(1) 2 Царе 22:48; Пс. 94:1;
Наум 1:2; Лк. 21:22; Римл. 12:19; (2) Ис. 13:22; 2 Петр. 2:3

36 Защото ГОСПОД ще съди* народа Си¹ и ще се смили над слугите Си², когато види, че изчезна силата им, и че не остана никой – роб или свободен³.

*им: ще отдаде правото на
(1) Евр. 10:30; (2) Изх. 32:14; Пс. 90:13; 135:14; Ер. 42:10;
Йоил 2:18; (3) 3 Царе 14:10; 4 Царе 14:26; Дан. 12:7

37 И ще каже: Къде са боговете им, канарата, на която се уповавах¹,

(1) Ер. 2:28; 11:12

38 които ядяха тлъстината на жерт-

вите им и пиеха виното на възлиянието им? Нека те станат и ви помогнат, нека те ви бъдат закрила!¹

(1) Съд. 10:14

39 Вижте сега, че аз, аз съм и освен Мен няма бог¹. аз умъртвявам и аз съживявам², аз наранявам и аз изцелявам³ и няма кой да избавя от ръката Ми⁴!

(1) Неем. 9:6; Пс. 102:27;
(2) 1 Царе 2:6; Йн. 5:21; (3) Ис. 19:22; (4) Йов 10:7

40 Защото вдигам ръката Си към небето¹ и казвам: Жив съм аз до века²!

(1) Дан. 12:7; Откр. 10:5;
(2) Чис. 14:21,28; 2 Царе 22:47; 1 Тим. 6:16; Откр. 4:9

41 Ако изостря блестящия Си меч и ръката Ми поеме съда, ще отмъстя на враговете Си и ще отплатя на онези, които ме мразят¹.

(1) гл. 7:10; Пс. 149:9; Ис. 59:18; Езекил. 32:10

42 Ще напоя стрелите Си с кръв¹ и мечът Ми ще поглъща плът², с кръвта на убитите и на пленените, от главите на вражеските князе*.

*им: дългокосите глави на врага; (1) Пс. 45:5; (2) Ер. 46:10

43 Ликувайте, народи, с Неговия народ¹, защото Той отмъсти за кръвта на слугите Си² и ще отдаде възмездие на враговете Си, и ще направи умилостивение за земята Си и за народа Си³.

(1) Ис. 60:6; Римл. 15:10; (2) Пс. 79:10; Езекил. 25:14;
(3) Езекил. 16:63

44 И Мойсей дойде и изговори всичките думи на тази песен на всеослушание пред народа¹, той и Осия, синът на Навий².

(1) гл. 31:22,30; (2) Чис. 13:16

45 И когато Мойсей свърши да говори всички тези думи на целия Израил, 46 той им каза: Насочете сърцата си към всички тези думи, с които днес ви засвидетелствам, и ги заповядайте на синовете си, за да внимават да вършат всичките думи на този закон¹.

(1) гл. 4:9,10; Пс. 78:5-7

47 Защото за вас това не е празно слово, а това е животът ви¹; и чрез това слово ще продължите живота си в земята, към която преминавате Йордан, за да я завладеете².

(1) гл. 8:3; 30:16,20; Пр. 4:13; Йн. 8:51; (2) гл. 31:13

48 И ГОСПОД говори на Мойсей в същия този ден и каза:

49 Изкачи се на тази планина Аварим¹,

планината Нево, която е в моавската земя срещу Ерихон, и разгледай ханаанската земя, която давам на израилевите синове за притежание^е.

(1) Ер. 22:20; (2) Бит. 17:8; Чис. 27:12

50 И ще умреш на планината, на която ще се изкачиш, и ще се прибереш при народа си¹, както брат ти Аарон умря на планината Ор и се прибра при народа си²,

(1) гл. 31:14,16; (2) Чис. 20:24,28

51 защото постъпихте невярно към Мен сред израилевите синове при водите на Мерива-Кадис в пустинята Цин, понеже не Ме осветихте сред израилевите синове¹.

(1) Чис. 20:12

52 Затова ще видиш земята отдалеч, но няма да влезеш там¹, в земята, която давам на израилевите синове.

(1) гл. 1:37

33 И това е благословието^е, с което Божият човек Мойсей¹ благослови израилевите синове преди смъртта си².

(1) Иис. Нав. 14:6; 1 Царе 2:27; 1 Лек. 23:14; 2 Лек. 8:14; Пс. 90:1; (2) Бит. 49:28

2 И той каза: ГОСПОД дойде от Синай и ги озари от Сиор¹; заблестя от планината Фаран² и дойде от светите си множества³; от дясната Му страна излезе огнен закон за тях⁴.

(1) Съд. 5:4;

(2) Авак. 3:3; (3) Пс. 68:17; Юда 4:4; (4) Изх. 19:18

3 Да, Той люби народите¹; всичките Му светии са в ръката Ти², седят при краката Ти, *всеки* приема думите Ти³.

(1) гл. 7:8; Ер. 2:2; 31:3; Ос. 11:1;

(2) Ин. 10:28,29; (3) Лк. 10:39

4 Мойсей ни заповяда закон¹, наследство за събранието на Яков².

(1) Лев. 26:46; Пс. 147:19; Мал. 4:4; (2) Пс. 119:111

5 И Той беше цар в Есурун¹, когато началниците на народа се събраха, всичките израилеви племена заедно.

(1) ст. 26; гл. 32:15; Изх. 15:18

ст. 6-25; Бит. 35:23-26; ср. Бит. 49:3-27

6 Да живее Рувим и да не умре, и мъжете му да бъдат многобройни!

7 А това каза за Юда: Чуй, ГОСПОДИ, гласа на Юда и доведи го при народа му. Ръцете му да бъдат достатъчни за него и Ти му бъди помощ срещу противниците му¹!

(1) Пс. 89:23

8 А за Леви каза: Тумимът Ти и Уримът Ти *га бьгат* със светия ти човек¹, когато си изпитал в Маса, и с когото си се карал при водите на Мерива²;

(1) Изх. 28:30; (2) гл. 9:22

9 който каза за баща си и за майка си: Не съм ги видял. – и не призна братята си и не знаеше синовете си¹; защото съблюдаваха словото Ти и опазиха Твоя завет².

*ср. Изход 32:26 и сл.

(1) Изх. 32:26-29; Мт. 10:37; (2) Мал. 2:5,6

10 Те ще учат Яков на Твоите правила и Израил на Твоя закон¹. Ще сложат тамян пред Теб² и цели всеизгарания на олтаря Ти³.

(1) гл. 17:9,11; 27:14; Лев. 10:11; 2 Лек. 30:22; Езд. 7:10; Неем. 8:7; Аг. 2:12; (2) Изх. 30:7,8; (3) Пс. 51:19

11 Благослови, ГОСПОДИ, богатството му и благоволи в делото на ръцете му; смажи слабините на онези, които въстават против него, и на онези, които го мразят, за да не станат повече¹!

(1) Ер. 17:18

12 За Вениамин каза: Възлюбеният на ГОСПОДА! Ще живее в безопасност при Него; Той ще го закриля всеки ден и ще живее между рамената Му.

(1) 1 Царе 10:20; 2 Царе 12:24,25; Ер. 12:7

13 А за Йосиф каза: Благословена от ГОСПОДА да бъде земята му със скъпоценните *дарове* на небето, с росата и с *даровете* от лежащата долу бездна, 14 и със скъпоценните плодове на слънцето, и със скъпоценните произведения на месеците,

15 и с превъзходните *дарове* на древните планини, и със скъпоценните *дарове* на вечните хълмове,

16 и със скъпоценните *дарове* на земята и пълнотата ѝ, и с благоразположението на Онзи, който се яви в къпината¹. *Това* нека дойде на главата на Йосиф и на темето на отделеният от братята му!

(1) Изх. 3:2,4

17 Славата му е като на първородния му юнец¹ и роговете му – като роговете на дивото говедо²; с тях той ще избодe народите, *всички* заедно, до краищата на земята³. Тези са Ефремо-

вите десетки хиляди, тези са Манасие-вите хиляди⁴.

(1) 1 Лст. 5:1,2;
(2) Чис. 23:22; 3 Царе 22:11; (3) Иис. Нав. 17:18;
(4) Бит. 48:19; Иис. Нав. 17:14; 1 Лст. 5:23; 12:30,31

18 А за Завулон каза: Весели се, Завулоне, в излизането си и ти, Исахаре, в шатрите си!

19 Ще свикат народите на планината¹; там ще принесат жертви на правда², защото ще сучат изобилието на моретата³ и скритите съкровища на пясъка.

(1) Ис. 2:3; (2) Пс. 4:5; (3) Ис. 60:5

20 А за Гад каза: Благословен онзи, който разширява Гад! Той лежи като лъв и разкъсва и ръка, и глава¹.

(1) 1 Лст. 12:8

21 Той си осигури първия дял¹, защото там бе запазена частта на законодателя. Той дойде начело на народа, извърши правосъдието на ГОСПОДА и Неговите присъди с Израил².

(1) Чис. 32:1; (2) Чис. 32:29-33; Иис. Нав. 4:12

22 А за Дан каза: Дан е млад лъв, ще скочи от Васан¹.

(1) Иис. Нав. 19:47; Съд. 18:27-29

23 А за Нефталим каза: Нефталиме, наситен с благоразположение и пълен с благословието на ГОСПОДА¹, завладей запада и юга!

(1) Ер. 31:14

24 А за Асир каза: Благословен със синове да е Асир, да бъде благоугоден на братята си и да потопи крака си в масло!

25 Желязо и бронз да бъдат резетата ти и силата ти – като дните ти¹!

(1) Иис. Нав. 14:11; Ис. 40:29-31

26 Няма друг като Есруновия Бог¹, който се носи по небесата и ти *угва* на помощ, и на облаците – във великолепието Си².

(1) ст. 5; Иак. 8:10;
(2) Иак. 15:7; Пс. 104:3; Ис. 19:1; Авак. 3:8

27 Вечният Бог¹ е *твое* прибежище и подпора са ти вечните ръце²; и Той ще изгони врага от пред теб³ и ще каже: Изтреби⁴!

(1) Пс. 68:33; 90:1,2; Ис. 26:4; Мих. 5:2; (2) Ос. 11:3; (3) Иак. 23:28; (4) Ер. 50:21

28 Тогав Израил ще живее в безопасност¹, изворът на Яков – отделен², в земя на жито и ново вино³, и *от* небесата му ще капе роса⁴.

(1) гл. 12:10; 3 Царе 4:25; Ер. 23:6; Зах. 14:11;
(2) Чис. 23:9; (3) Бит. 27:28; (4) Зах. 8:12

29 Блажен си ти, Израилю¹; кой е като теб, народ спасен от ГОСПОДА², който е щитът на помощта ти³ и мечът на величието ти! Враговете ти ще ти се покорят лицемерно⁴ и ти ще тълчеш високите им места⁵.

(1) Пс. 33:12; (2) гл. 4:7,8; (3) Пс. 115:9-11;

(4) Пс. 18:44; (5) Ис. 33:16; Авак. 3:19

34 И Мойсей се изкачи от равнините на Моав на планината Нево, на върха Фасга, който е срещу Ерихон¹. И ГОСПОД му даде да види цялата земя на Галаад² до Дан³,

(1) гл. 3:27; Чис. 23:14; (2) Иис. Нав. 22:9; (3) Съд. 18:29

2 и целия Нефталим, и земята на Ефрем и Манасия, цялата земя на Юда до западното море¹,

(1) Чис. 34:6

3 южната страна и околността на Йордан, долината на Ерихон, града на палмите¹, до Сигор².

(1) Съд. 1:16; 2 Лст. 28:15; (2) Бит. 19:22

4 И ГОСПОД му каза: Това е земята, за която се заклек на Авраам, Исаак и Яков, като казах: На твоето потомство ще я дам¹. Дадох ти да я видиш с очите си, но няма да преминеш в нея².

(1) гл. 1:8; (2) гл. 1:37

5 И ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей¹ умря там, в моавската земя, според думата на ГОСПОДА².

(1) Иис. Нав. 1:1;
2 Лст. 1:3; Ак. 9:30; (2) гл. 31:14,16; 4 Царе 1:17

6 И Той го погреба в долината в моавската земя срещу Вет-Фегор¹; и до днес никой не знае гроба му².

(1) гл. 4:46; (2) Юда 9

7 Мойсей беше на сто и двадесет години¹, когато умря; очите му не бяха отслабнали и силата му не беше намалала².

(1) гл. 31:2; (2) Иис. Нав. 14:11; Йов 5:26; Пс. 92:14

8 И израилевите синове плакаха за Мойсей тридесет дни¹ в равнините на Моав; така се изпълниха дните на плача и жалейката за Мойсей.

(1) Бит. 50:3; 1 Царе 25:1

9 А Иисус, синът на Навий, беше изпълнен с дух на мъдрост¹, защото Мойсей беше положил ръцете си на него²; и израилевите синове го слуша-

ха³ и вършеха това, което ГОСПОД
беше заповядал на Мойсей⁴.

(1) Изх. 28:3; 3 Царе 3:12; Ис. 11:2; Деян. 6:3; Еф. 1:17; (2)
Чис. 27:18; (3) Ис. Нав. 1:16-18; 1 Лет. 29:23;
(4) Изх. 12:28,35,50

10 И оттогава вече не се издигна в
Израил пророк като Мойсей¹, когото
ГОСПОД да познава лице в лице²,

(1) гл. 18:15-18; (2) Изх. 33:11; Чис. 12:8

11 с всичките знамения и чудеса, ко-
ито ГОСПОД го изпрати да извърши в
египетската земя, на фараона, на всич-
ките му слуги и на цялата му земя¹,

(1) гл. 1:30

12 и с цялата могъща сила и с всички
велики и страшни *дела*, които Мойсей
извърши пред очите на целия Израил.

Книгата на

И И С У С Н А В И Е В

1 И след смъртта на ГОСПОДНИЯ слуга Мойсей¹ ГОСПОД говори на Иисус, сина на Навий², слугата на Мойсей³, и му каза:

(1) Втж. 34:5; (2) Неем. 8:17; (3) Изх. 24:13

2 Слугата ми Мойсей умря; затова сега стани, премини този Йордан¹, ти и целият този народ, към земята, която аз давам на тях, на израилевите синове².

(1) Втж. 3:28; (2) Бит. 17:8; Неем. 9:23

3 Всяко място, на което стъпи стъпало твоето на крака ви, аз ви го давам, така, както говорих на Мойсей¹.

(1) гл. 14:9; Втж. 11:24

4 От пустинята и този Ливан чак до голямата река, реката Ефрат¹, цялата земя на хетейците², и до Голямото море към залез слънце ще бъдат пределите ви.

(1) Бит. 15:18; (2) 3 Царе 10:29

5 Никой няма да устои пред теб през всичките дни на живота ти¹; както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб²; няма да отстъпя от теб и няма да те оставя³.

(1) гл. 10:8; 21:44; Втж. 7:24; (2) гл. 3:7; 6:27; Бит. 39:2,3; Втж. 20:1; 31:23; 1 Царе 10:7; Деян. 18:10; (3) Втж. 31:6,8

6 Бъди силен и смел¹, защото ти ще разделиш на този народ земята в наследство², за която се заклех на бащите им, че ще им я дам³.

(1) ст. 18; гл. 10:25;

1 Лет. 28:20; 2 Лет. 15:7; Дан. 10:19; Аг. 2:4; 2 Тим. 2:1;

(2) гл. 13:6; Чис. 26:53; (3) гл. 5:6; 18:3; 21:43; Бит. 12:7;

Втж. 1:8,35; 2 Лет. 20:7,11; Деян. 7:5; Гал. 3:16

7 Само бъди силен и много смел, за да внимаваш да спазваш целия закон,

за който ти заповяда слугата Ми Мойсей¹; не се отклонявай от него нито надясно, нито наляво², за да имаш успех^{*}, където и да отидеш.

^{*}или: да постъпваш благоразумно

(1) гл. 11:15; Втж. 4:2; (2) гл. 23:6; Втж. 5:32; Евр. 13:9

8 Тази книга на закона да не се отделя от устата ти и да размишляваш върху нея денем и нощем¹, за да внимаваш да спазваш всичко, което е написано в нея²; защото тогава ще благоуспяваш в пътя си и тогава ще имаш успех³.

^{*}или: ще постъпваш благоразумно

(1) Пс. 119:97; 1 Тим. 4:15; (2) Втж. 5:1; 17:18,19;

(3) Втж. 29:9; 2 Лет. 26:5; Пс. 1:2,3

9 Ето, заповядвам ти: бъди силен и смел¹; не се плаши и не се страхувай², защото ГОСПОД, твоят Бог, е с теб, където и да отидеш³!

(1) ст. 6; (2) гл. 8:1; 10:8; Втж. 1:21,29;

1 Лет. 28:20; Ис. 8:12; Аг. 2:5; (3) ст. 5; Евр. 1:8

10 И Иисус заповяда на надзорниците на народа и каза:

11 Преминете през стана и заповядайте на народа, и му кажете: Пригответе си храна за път, защото след три дни ще преминете този Йордан¹, за да влезете да завладеете земята², която ГОСПОД, вашият Бог, ви дава да притежавате.

(1) гл. 3:2,3; (2) Втж. 3:18; 9:1

12 А на рувимците, на гадците и на половината от манасиевото племе¹ Иисус говори и им каза:

(1) гл. 22:1; 1 Лет. 5:18; 26:32

13 Помнете думата, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви заповяда, като

каза: ГОСПОД, вашият Бог, ви дава почивка и ще ви даде тази земя.

14 Жените ви, децата ви и добитъкът ви да останат в земята, която Мойсей ви даде отсам Йордан, а вие, всички храбри воители, да преминете пред братята си в боен ред и да им помогнете¹,

(1) гл. 4:12,13

15 Докато ГОСПОД даде и на братята ви почивка, както на вас, и те също завладеят земята¹, която ГОСПОД, вашият Бог, им дава. Тогава да се върнете в земята на вашето наследство и да я притежавате, *земята*, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви даде отсам Йордан към изгрев слънце².

(1) ст. 11; (2) гл. 22:1-4; Чис. 32:20-24; Вжж. 3:18-20

16 И те отговориха на Иисус и казаха: Всичко, което ни заповядваш, ще извършим и където и да ни пратиш, ще идем¹.

(1) Чис. 32:25,27; Езд. 10:4

17 Както слушахме Мойсей във всичко, така ще слушаме и теб¹; само ГОСПОД, твоят Бог, да е с теб², както беше с Мойсей.

(1) гл. 4:14; Чис. 27:18-20;

Вжж. 34:9; (2) 1 Царе 17:37; 2 Царе 14:17; 3 Царе 1:37

18 Всеки, който се разбунтува срещу твоята заповед и не послуша думите ти във всичко, което му заповядваш, ще бъде умъртвен¹. Само бъди силен и смел²!

(1) Вжж. 17:12; Римл. 13:1-5; (2) ст. 6,9

2 И Иисус, синът на Навий, изпрати от Ситим¹ двама мъже да огледат тайно *земята* и им каза: Идете, разгледайте земята и особено Ерихон². И те отидоха и дойдоха в къщата на една блудница на име Раав⁴, и пренощуваха там.

(1) гл. 3:1; Чис. 25:1; (2) Чис. 13:1-3;

Съд. 1:23; (3) гл. 6:1; Чис. 13:17-20; (4) Мт. 1:5

2 Но това се съобща на ерихонския цар, като му се каза: Ето, тази нощ дойдоха тук мъже от израилевите синове, за да разучат¹ земята. (1) Съд. 18:2

3 И ерихонският цар изпрати до Раав да кажат: Изведи мъжете, които дойдоха при теб и които влязоха в къщата ти, защото са дошли да разучат цялата земя.

4 А жената взе двамата мъже и ги скри¹, и каза: Наистина мъжете дойдоха при мен, но аз не знаех откъде бяха.

(1) гл. 6:17,25

5 И когато щяха да затворят портата, на мръкване, мъжете излязоха. Не зная къде отидоха мъжете¹. Гонете ги бързо, защото ще ги настигнете.

(1) 1 Царе 19:14

6 А тя ги беше качила на покрива и ги беше скрила в лепените пръчки, които си беше наредила на покрива¹.

(1) 2 Царе 17:19,20

7 И мъжете ги гониха по пътя към Йордан до бродовете¹; и веднага щом преследвачите излязоха, затвориха портата.

(1) Съд. 3:28

8 А преди те да си легнат, тя се качи при тях на покрива

9 и каза на мъжете: Зная, че ГОСПОД ви е дал земята¹, и че ужасът от вас ни нападна, и че всичките жители на земята са паднали духом заради вас².

(1) Евр. 11:1,31; (2) ст. 24; гл. 5:1; 9:24; Изх. 15:14-16; Неем. 6:16; Ест. 8:17

10 Защото чухме как ГОСПОД е пресушил водите на Червеното море пред вас, когато сте излизали от Египет¹, и какво сте направили на двамата аморейски царе, които бяха отгатак Йордан, на Сихон и на Ог, над които изпълнихте проклятието².

(1) Изх. 14:21; (2) гл. 9:10; 24:12

11 И като чухме *това*, сърцата ни се стопиха, и в никого не остана вече смелост заради вас¹; защото ГОСПОД, вашият Бог, Той е Бог на небето горе и на земята долу².

(1) ст. 9; (2) Вжж. 4:39; Пс. 83:18; 1 Кор. 8:4,6

12 И сега, моля ви се, закънете ми се в ГОСПОДА¹, защото ви оказах милост, че и вие ще окажете милост на бащиния ми дом²; и ми дайте верен знак,

(1) Бит. 24:3; (2) Бит. 40:14

13 че ще оставите живи баща ми, майка ми, братята ми, сестрите ми, и всичко, което имат, и ще избавите живота ни от смърт.

14 Тогава мъжете ѝ отговориха: Нашият живот да е вместо вашия, ако не

издадете тази наша работа; и когато ГОСПОД ни даде земята, ние ще ти окажем милост и верност¹.

(1) гл. 6:22; Бит. 24:49; 47:29; Съд. 1:24; 2 Царе 2:5; Пр. 14:22

15 Тогава тя ги спусна с въже през прозореца¹, защото къщата ѝ беше на градската стена и тя живееше на стената.

(1) 1 Царе 19:12; Деян. 9:25; Як. 2:25

16 И им каза: Идете в планината, за да не ви срещнат преследвачите, и се крийте там три дни, докато преследвачите се върнат, и след това си идете по пътя.

17 И мъжете ѝ казаха: Ние ще бъдем свободни от тази твоя клетва, с която ни накара да се закълнем¹, ако не *направим така*:

(1) Бит. 24:8

18 ето, когато дойдем в земята, да вържеш това въже от червена прежда на прозореца¹, през който ни спусна, и да събереш при себе си в къщата баща си и майка си, и братята си, и целия си бащин дом².

(1) Изх. 12:13,22,23; (2) гл. 6:23

19 И всеки, който излезе от вратата на къщата ти на улицата, кръвта му ще бъде на главата му¹, а ние ще бъдем свободни *от клетвата ти*; но на всеки, който остане с теб в къщата, кръвта му ще бъде на нашата глава, ако се вдигне ръка на него.

(1) Лев. 20:9; 11-13

20 Но ако издадеш тази наша работа, тогава ще бъдем свободни от клетвата ти, с която ни накара да се закълнем.

21 И тя каза: Да бъде според думите ви. И ги изпрати и те си отидоха, а тя завърза червеното въже на прозореца¹.

(1) Изх. 12:28

22 И те си отидоха и дойдоха в планината, и останаха там три дни, докато се върнаха преследвачите. А преследвачите ги търсиха по целия път, но не ги намериха.

23 Тогава двамата мъже се върнаха и слязоха от планината, и преминаха, и дойдоха при Иисус, сина на Навий, и му разказаха всичко, което им се беше случило¹.

(1) Мк. 6:30

24 И казаха на Иисус: Действително ГОСПОД е предал в ръцете ни цялата земя¹, а и всичките жители на земята са паднали духом заради нас².

(1) гл. 6:2; 8:1; 21:44; Изх. 23:31; Съд. 1:2; 18:10; (2) ст. 9,11

3 Тогава Иисус стана рано сутринта¹ и потеглиха от Ситим², и дойдоха до Йордан, той и всичките израилеви синове, и пренощуваха там, преди да преминат.

(1) гл. 6:12; 7:16; 8:10; Бит. 22:3; 1 Царе 17:20; (2) гл. 2:1

2 А след три дни надзорниците преминаха през стана¹

(1) гл. 1:10,11

3 и заповядаха на народа, като казаха: Когато видите ковчега на завета на ГОСПОДА, вашия Бог, и свещениците левити да го носят¹, тогава да потеглите от мястото си и да вървите след него.

(1) Вжк. 31:9

4 Но между вас и него да има около две хиляди лакътя разстояние. Не се приближавайте до него – *само колкото да знаете пътя*, по който трябва да вървите¹ – защото досега не сте минавали по този път.

(1) Пс. 25:12; Ис. 48:17; Йн. 10:4

5 И Иисус каза на народа: Осветете се¹, защото утре ГОСПОД ще извърши чудеса сред вас².

(1) гл. 7:13; Изх. 19:10; Лев. 20:7;

1 Царе 16:5; 2 Кор. 7:1; 1 Петр. 1:15; (2) Пс. 77:14

6 И Иисус говори на свещениците и каза: Вдигнете ковчега на завета¹ и преминете пред народа. И те вдигнаха ковчега на завета и отидоха пред народа².

(1) гл. 6:6; (2) Мих. 2:13

7 И ГОСПОД каза на Иисус: В този ден аз ще започна да те възвеличавам пред очите на целия Израил¹, за да познаят, че както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб².

(1) гл. 4:14; 2 Лек. 1:1; (2) гл. 1:5,9,17

8 Да заповядаш на свещениците, които носят ковчега на завета, и да им кажеш: Когато стигнете до брега на Йорданските води, застанете в Йордан!

9 Тогава Иисус каза на израилевите

синове: Елате тук и чуите думите на ГОСПОДА, вашия Бог.

10 И Иисус каза: От това ще познаете, че живият Бог¹ е сред вас² и че със сигурност ще изгони отпред вас ханаанците, хетейците, евейците, ферезейците, гергесейците, аморейците и евусейците³:

(1) Вжж. 5:26; 1 Царе 17:26; 4 Царе 19:4; Ер. 10:10; 1 Сол. 1:9; (2) гл. 22:31; Вжж. 7:21; (3) гл. 9:1; 11:3; 12:8; 24:11; Бил. 15:21; Чис. 13:29; Пс. 44:2

11 ето, ковчегът на завета на Господа на цялата земя¹ преминава пред вас² в Йордан.

(1) 1 Лет. 29:11; Пс. 83:18; Ис. 54:5; Зах. 4:14; (2) Вжж. 9:3

12 Затова сега си вземете дванадесет мъже от израилевите племена, по един мъж от всяко племе¹.

(1) гл. 4:2,4; Чис. 13:2

13 И веднага щом застанат във водите на Йордан стъпалата на краката на свещениците, които носят ковчег на ГОСПОДА, Господа на цялата земя¹, водите на Йордан ще се пресекат, водите, които слизат отгоре, ще застанат накуп².

(1) ст. 11; (2) Изх. 15:8; Пс. 78:13; 114:3,5

14 И когато народът потегли от шатрите си, за да премине Йордан, и свещениците носеха ковчег на завета пред народа¹,

(1) Деян. 7:45

15 и когато носещите ковчег дойдоха до Йордан и краката на свещениците, носещи ковчег, се потопиха в края на водата – а Йордан наводнява всичките си брегове през цялото време на жетвата¹ –

(1) гл. 4:18; 1 Лет. 12:15

16 водите, които слезаха отгоре, застанаха и се издигнаха накуп¹ много далеч, при Адам, града, който е до Царетан²; а водите, които отиваха надолу към морето на равнината, *моест* Солено море³, престанаха и бяха отсечени. И народът премина срещу Ерихон⁴.

(1) ст. 13; (2) Съд. 7:22; 3 Царе 4:12;

(3) гл. 12:3; Вжж. 3:17; (4) гл. 4:22; 5:1

17 А свещениците, които носеха ковчег на ГОСПОДНИЯ завет, стояха твърдо на сухо в средата на Йордан; докато целият Израил премина по сухо, докато целият народ премина напълно Йордан¹.

(1) гл. 4:1,10,11; Изх. 14:22

4 И когато целият народ беше преминал напълно Йордан¹, ГОСПОД говори на Иисус и каза:

(1) гл. 3:17; 24:11

2 Вземете си дванадесет мъже от народа, по един мъж от всяко племе¹,

(1) гл. 3:12

3 и им заповядайте, като им кажете: Вдигнете си дванадесет камъка оттук, от средата на Йордан, от мястото, където краката на свещениците са стояли твърдо, и ги занесете със себе си и ги оставете на мястото за пренощуване, където ще пренощувате тази нощ.

4 Тогава Иисус повика дванадесетте мъже, които беше определил от израилевите синове, по един мъж от всяко племе¹.

(1) гл. 3:12

5 И Иисус им каза: Преминете пред ковчег на ГОСПОДА, вашия Бог, в средата на Йордан и вдигнете всеки от вас по един камък на рамото си, според броя на племената на израилевите синове¹,

(1) Изх. 24:4

6 за да бъде това за знак между вас. Когато в бъдеще синовете ви попитат и кажат: Защо ви са тези камъни?¹ –

(1) ст. 21; Изх. 12:26

7 тогава да им кажете: Понеже водите на Йордан бяха отсечени пред ковчег на ГОСПОДНИЯ завет. Когато той преминаваше Йордан, водите на Йордан бяха отсечени. И тези камъни да бъдат за спомен на израилевите синове завинаги¹.

(1) Изх. 12:14; Чис. 16:40; Вжж. 16:3

8 И израилевите синове направиха така, както Иисус заповяда¹, и вдигнаха дванадесет камъка от средата на Йордан, както ГОСПОД говори на Иисус, според броя на племената на израилевите синове², и ги занесоха със себе си на мястото за пренощуване, и ги положи там.

(1) Изх. 12:28; (2) Изх. 24:4

9 А Иисус изправи дванадесет камъка в средата на Йордан, на мястото, където бяха стояли краката на свещениците, които носеха ковчег на завета; и те са там и до днес.

10 Защото свещениците, които носеха

ковчег, стояха в средата на Йордан, докато се завърши всичко, което ГОСПОД беше заповядал на Иисус да говори на народа, според всичко, което Мойсей беше заповядал на Иисус. И народът побърза и премина¹.

(1) гл. 3:17; 24:11

11 И когато целият народ беше преминал напълно¹, премина и ГОСПОДНИЯТ ковчег, и свещениците пред народа².

(1) гл. 3:17; 24:11; (2) Ис. 52:12

12 И синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе преминаха в боен ред пред израилевите синове¹, така както Мойсей им беше говорил²;

(1) Втжк. 33:21; (2) гл. 1:14,15

13 около четиридесет хиляди мъже, въоръжени за бой¹, преминаха пред ГОСПОДА за бой към равнините на Ерихон.

(1) Съд. 20:1,2

14 В онзи ден ГОСПОД възвеличи Иисус пред очите на целия Израил¹; и те се бояха от него така, както се бояха бояли от Мойсей², през всичките дни на живота му.

(1) гл. 3:7; Изх. 11:3; 1 Лет. 29:25; (2) гл. 1:17; Изх. 14:31; 1 Царе 12:18; 3 Царе 3:28; 4 Царе 2:15

15 Тогава ГОСПОД говори на Иисус и каза:

16 Заповядай на свещениците, които носят ковчег на свидетелството, да излязат от Йордан.

17 И Иисус заповяда на свещениците и каза: Излезте от Йордан.

18 И когато свещениците, които носеха ковчег на ГОСПОДНИЯ завет, излязоха от Йордан, и стъпалата на краката на свещениците стъпиха на сухо, водите на Йордан се върнаха на мястото си и заляха целите му брегове както преди¹.

(1) гл. 3:15

19 А народът излезе от Йордан на десетия ден от първия месец и се разположи на стан в Галгал¹, на източния край на Ерихон².

(1) гл. 5:9,10; 9:6; Втжк. 11:30; 1 Царе 10:8; 4 Царе 2:1; (2) гл. 24:11

20 А онези дванадесет камъка, които те взеха от Йордан, Иисус изправи в Галгал.

21 И той говори на израилевите синове и каза: Когато утре синовете ви попитат бащите си и кажат: Какви са тези камъни?¹ –

(1) ст. 6

22 тогава да разкажете на синовете си и да им кажете: По сухо премина Израил този Йордан¹;

(1) гл. 3:17; Пс. 66:6

23 защото ГОСПОД, вашият Бог, пресуши водите на Йордан пред вас, докато преминахте, както ГОСПОД, вашият Бог, направи с Червено море, което пресуши пред нас, докато преминахме¹,

(1) Изх. 15:19

24 за да познаят всичките земни племена, че ГОСПОДНАТА ръка е мощна¹, и да се боите от ГОСПОДА, вашия Бог, през всичките дни².

(1) Изх. 9:16;

1 Царе 17:46; 3 Царе 8:40-43; Пс. 106:8; Ис. 52:10; Римл. 9:17; (2) Изх. 14:31; Втжк. 6:2; Ер. 10:7; Откр. 15:4

5 И когато всичките аморейски царе, които бяха отсам Йордан на запад, и всичките ханаански царе, които бяха при морето¹, чуха, че ГОСПОД пресушил водите на Йордан пред израилевите синове, докато преминали², сърцата им се стопиха и в тях вече не остана смелост заради израилевите синове³.

(1) Чис. 13:29; (2) гл. 3:17; (3) гл. 2:9-11

2 В онова време ГОСПОД каза на Иисус: Направи си кремъчни ножове и обрежи пак израилевите синове втори път¹.

(1) Бил. 17:10-13,23-27

3 И Иисус си направи кремъчни ножове и обряза израилевите синове на Хълама на краекोजията.

4 А това е причината, поради която Иисус ги обряза: целият народ, който излезе от Египет, от мъжки пол, всичките мъже, *годни* за война, измряха в пустинята по пътя, след като бяха излезли от Египет¹.

(1) Чис. 26:64,65

5 Защото целият народ, който излезе, беше обрязан, но целият народ, който се роди в пустинята по пътя, при излизането им от Египет, не беше обрязан.

6 Защото израилевите синове ходиха в

пустинята четиридесет години¹, докато целият народ, мъжете *годни* за война, които излязоха от Египет, се довършиха, защото не послушаха ГОСПОДНИЯ глас; на които ГОСПОД се закле, че няма да ги остави да видят земята², за която ГОСПОД се беше закле на бащите им, че ще ни я даде³, земя, където текат мляко и мед⁴.

(1) гл. 24:7; (2) Чис. 14:33-35; Евр. 3:11,17,18; (3) гл. 1:6; (4) Изх. 3:8,17

7 И Иисус обряза синовете им, които Той издигна на тяхно място; защото бяха необрязани, понеже не ги бяха обрязали по пътя.

(1) Втж. 1:39

8 И когато целият народ беше обрязан докрай, останаха на местата си в стана, докато оздравява¹.

(1) Бит. 34:25

9 Тогава ГОСПОД каза на Иисус: Днес отнех от вас срама на Египет¹. Затова името на онова място се нарича Галгал*² и до днес. *Отнемане; (1) Бит. 34:14;

(2) гл. 4:19; 1 Царе 7:16; Ос. 4:15; Ам. 5:5; Мих. 6:5

10 Докато израилевите синове бяха на стан в Галгал, направиха Пасхата на четиринадесетия ден от месеца, привечер¹, в равнините на Ерихон.

(1) Изх. 12:6,11

11 И на сутринта след Пасхата ядоха от житото на земята, безквасни хлябове¹ и печено *жито*, в същия този ден.

(1) Изх. 13:6,7

12 И манната¹ престана на сутринта, след като бяха яли от житото на земята; и вече нямаше манна за израилевите синове, но през тази година ядяха от реколтата на ханаанската земя.

(1) Изх. 16:35

13 И когато Иисус беше при Ерихон, той вдигна очите си и погледна, и ето, срещу него стоеше мъж¹ с гол меч в ръката Си². И Иисус пристъпи към него и му каза: От нас ли си, или от враговете ни?

(1) Бит. 18:2; (2) Чис. 22:23,31

14 А той каза: Не, а съм военачалник на ГОСПОДНАТА войска; сега дойдох¹. И Иисус падна по лице на земята и се поклони², и му каза: Какво заповяда Господарят ми на слугата си?

(1) Изх. 23:20,23; Дан. 8:11; Римл. 8:31; 1 Кор. 15:57;

(2) Чис. 22:31; Езек. 3:23; Мт. 2:11; 28:9; Ин. 9:38;

(3) 1 Царе 3:9,10; 2 Царе 7:19,20

15 А военачалникът на ГОСПОДНАТА войска каза на Иисус: Събуй обувката си от крака си, защото мястото, на което стоиш, е свято¹. И Иисус направи така.

(1) Изх. 3:5

6 А Ерихон¹ беше здраво затворен заради израилевите синове; никой не излизаше и никой не влизаше.

(1) гл. 2:1; 18:21; 2 Царе 10:5; 4 Царе 2:4

2 И ГОСПОД каза на Иисус: Ето, аз предадох Ерихон в ръката ти, с царя му и храбрите му воини¹.

(1) гл. 2:9,24; 12:9

3 Вървете около града, всички мъже, *годни* за война, и обиколете града веднъж. Така да направиш шест дни.

4 И седем свещеници да носят пред ковчега седем тръби от овнешки рог. А на седмия ден обиколете града седем пъти¹ и свещениците да надуют тръбите².

(1) 3 Царе 18:43; 4 Царе 5:10; (2) Чис. 10:8,9

5 И когато затръбят дълго с тръбата, когато чуете гласа на тръбата, целият народ да извика със силен глас; и стената на града ще падне на мястото си. Тогава народът да тръгне нагоре, всеки право пред себе си.

6 Тогава Иисус, синът на Навий, повика свещениците и им каза: Вдигнете ковчега на завета¹ и нека седем свещеници носят седем тръби от овнешки рог пред ГОСПОДНИЯ ковчег.

(1) гл. 3:6

7 И каза на народа: Идете напред и обиколете града и нека въоръжените да минат пред ГОСПОДНИЯ ковчег.

8 И когато Иисус говори на народа, седемте свещеници, които носеха седемте тръби от овнешки рог пред ГОСПОДА, отидоха и надуха тръбите, а ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет вървеше след тях.

9 И въоръжените *мъже* вървяха пред свещениците, които надуваха тръбите, и задната стража идваше след ковчега, а те продължаваха да надуват тръбите.

10 А Иисус заповяда на народа и каза: Да не викате и гласът ви да не се

чуе, и дума да не излезе от устата ви до деня, когато ще ви кажа: Викайте! Тогава да извикате.

11 Така ГОСПОДНИЯТ ковчег обиколи града веднъж и *после* дойдоха в стана и пренощуваха в стана.

12 А на сутринта Иисус стана рано¹ и свещениците вдигнаха ГОСПОДНИЯ ковчег.

(1) гл. 3:1

13 И седемте свещеници, които носеха седемте тръби от овнешки рог пред ГОСПОДНИЯ ковчег, вървяха непрекъснато и надуваха тръбите; и въоръжените *мъже* вървяха пред тях, а задната стража идваше след ГОСПОДНИЯ ковчег, а те продължаваха да надуват тръбите.

14 И на втория ден обиколиха града веднъж и се върнаха в стана. Така прaviха шест дни.

15 А на седмия ден станаха рано, при пукването на зората¹, и обиколиха града седем пъти по същия начин; само този ден обиколиха града седем пъти.

(1) гл. 3:1

16 И на седмия път, когато свещениците надуха тръбите¹, Иисус каза на народа: Викайте, защото ГОСПОД ви предаде града²!

(1) Съд. 7:22; (2) 2 Лют. 20:22

17 И градът и всичко, което е в него, се предава на ГОСПОДНОТО проклятие¹; само блудницата Раав да остане жива, тя и всички, които са с нея в къщата, защото скри пратениците, които изпратихме².

(1) Лев. 27:28; Чис. 21:2,3; (2) гл. 2:4

18 А вие се пазете от всичко прокълнато¹, да не би и вие да станете прокълнати, като вземете от прокълнатото и да навлечете проклятие върху стана на Израил², и да му навлечете бедствие³.

(1) Втэк. 23:9; (2) гл. 7:12; (3) гл. 7:25; Втэк. 7:26; 1 Царе 15:9-11

19 Но всичкото сребро и злато и съдовете от бронз и желязо, са посветени на ГОСПОДА; те да се занесат в ГОСПОДНАТА съкровищница¹.

(1) 1 Лют. 18:11

20 И народът извика¹ и свещениците

надуха тръбите. И когато народът чу гласа на тръбата и народът извика със силен глас, стената падна на мястото си². И народът се изкачи в града, всеки право пред себе си, и превзеха града.

(1) 2 Лют. 13:15; (2) Соф. 1:16; Евр. 11:30

21 И изпълниха проклятието над всичко в града – от мъж до жена, от млад до стар, и до говеда, и овца, и магаре – с острието на меча¹.

(1) гл. 8:2,22; 9:3,24; Втэк. 2:34; 7:2,16; 13:15

22 А Иисус каза на двамата мъже, които бяха огледали земята: Влезте в къщата на блудницата и изведете оттам жената и всичко, което има, както ѝ се заклехте¹.

(1) гл. 2:14

23 И младежите, които бяха огледали земята, влязоха и изведоха Раав, баща ѝ, майка ѝ, братята ѝ и всичко, което имаше¹; изведоха всичките ѝ роднини и ги оставиха извън израилевия стан.

(1) гл. 2:18,19; Съд. 1:25; Евр. 11:31

24 А града и всичко в него изгориха с огън¹. Само среброто и златото и съдовете от бронз и желязо сложиха в съкровищницата на ГОСПОДНИЯ дом².

(1) гл. 11:11; Чис. 31:10; Втэк. 13:16; (2) 1 Лют. 18:11

25 Така Иисус остави живи блудницата Раав¹ и бащиния ѝ дом, и всичко, което тя имаше². И тя живее сред Израил и до днес, защото скри пратениците, които Иисус изпрати да огледат Ерихон³.

(1) гл. 2:4; (2) ст. 23; (3) гл. 2:1,4

26 И в онова време Иисус ги закле и каза: Проклет пред ГОСПОДА онзи човек, който стане и построи този град Ерихон; със *смъртта* на първородния си ще положи основата му и със *смъртта* на най-младия си ще постави портите му¹!

(1) 3 Царе 16:34

27 И ГОСПОД беше с Иисус¹ и славата му се разнесе по цялата земя².

(1) гл. 1:5,9; (2) 2 Царе 7:9; 1 Лют. 14:17; Ест. 9:4

7 А израилевите синове извършиха престъпление с прокълнатото, защото Ахан, синът на Хармий, син на Завдий, син на Зара, от юдовото племе, взе от прокълнатото¹ и ГОСПОДНИЯТ гняв

пламн против израилевите синове².

(1) 1 Лек. 2:7; Екл. 9:18; (2) гл. 22:18,20; Лев. 10:6; 1 Лек. 21:7

2 И Иисус изпрати мъже от Ерихон в Гай¹, който е близо до Ветавен, на изток от Ветил², и им говори и каза: Изкачете се и огледайте земята. И мъжете се изкачиха и огледаха Гай.

(1) Ис. 10:28;

(2) Бит. 12:8; 1 Царе 13:5; 3 Царе 12:29; Ос. 4:15

3 И се върнаха при Иисус и му казаха: Да не се изкачва целият народ, а нека се изкачат две или три хиляди мъже и да разбият Гай; не затруднявай там целия народ, защото там са малцина.

4 И около три хиляди мъже от народа се изкачиха там, но побягнаха пред гайските мъже.

5 И гайските мъже убиха около тридесет и шест мъже от тях, и ги гониха¹ от портата до Сиварим, и ги разбиха по нанадолницето; затова сърцето на народа се стопи и стана като вода.

(1) Втк. 1:44

6 И Иисус раздра дрехите си¹ и падна по лице на земята² пред ГОСПОДНИЯ ковчег до вечерта, той и израилевите старейшини³; и поспяха главите си с пръст⁴.

(1) Съд. 11:35;

(2) 2 Царе 12:16; Езд. 9:3; 10:1; Йов 1:20; (3) Съд. 20:23,26;

(4) 1 Царе 4:12; 2 Царе 1:2; 13:19; Неем. 9:1; Ест. 4:1,3

7 И Иисус каза: О, Господи, БОЖЕ, защо преведе този народ през Йордан – за да ни предадеш в ръката на аморейците, за да ни погубят¹! О, да бяхме се задоволили и да бяхме останали да живеем отатък Йордан!

(1) Изх. 5:22

8 О, Господи, какво да кажа, когато Израил обърна гръб пред враговете си?

9 Защото ханаанците и всичките жители на земята ще чуят¹ и ще ни заобиколят, и ще отсекаят името ни от земята². И какво ще сторих Ти за великото Си Име³?

(1) Чис. 14:13; (2) Пс. 83:4; (3) Изх. 32:12;

Втк. 9:28; Пс. 79:9; 115:1,2; Йона 2:17; Мих. 7:10

10 А ГОСПОД каза на Иисус: Стани! Защо лежиш на лицето си¹?

(1) Изх. 14:15

11 Израил съгреша и престъпиха заве-

та Ми, който им заповядах. И взеха от прокълнатото и откраднаха, и измамиха, и го сложиха под вещите си.

12 Затова израилевите синове няма да могат да устоят пред враговете си¹, а ще обърнат гръб пред враговете си, защото паднаха под проклетие. И Аз няма да бъда повече с вас, ако не унищожите прокълнатото отред себе си².

(1) Чис. 14:42; Съд. 2:14; (2) гл. 6:18

13 Стани, освети народа¹ и кажи: Осветете се за утре, защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Нещо прокълнато има сред теб, Израилу; ти не можеш да устоиш пред враговете си, докато не отмахнете прокълнатото от-сред себе си².

(1) гл. 3:5; (2) Втк. 13:5

14 Затова на сутринта да се приближите според племената си. И племето, което ГОСПОД хване чрез жребию, да се приближи според родовете си; и родът, който ГОСПОД хване, да се приближи според домовете си; и домът, който ГОСПОД хване, да се приближи според мъжете¹.

(1) 1 Царе 10:19; Пр. 16:33

15 И който се хване с прокълнатото, да се изгори с огън, той и всичко, което има, понеже е престъпил ГОСПОДНИЯ завет и понеже е извършил позорно нещо в Израил¹.

(1) Съд. 20:6

16 И Иисус стана рано сутринта¹ и приведе Израил според племената му, и се хвана юдовото племе.

(1) гл. 3:1

17 И приведе юдовите родове и хвана рода на заровците; и приведе рода на заровците според мъжете, и се хвана Завдий.

18 И приведе дома му според мъжете, и се хвана Ахан¹, синът на Хармий, син на Завдий, син на Зара, от юдовото племе.

(1) 1 Царе 14:42

19 И Иисус каза на Ахан: Сине мой, моля те, отдай слава на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, и Му се изповядай²; и ми кажи сега какво си сторил, не скривай от мен.

(1) 1 Царе 6:5; Ер. 13:16;

Ин. 9:24; (2) Чис. 5:6,7; 1 Царе 14:43; Езд. 10:11; Иона 1:8

20 И Ахан отговори на Иисус и каза: Наистина аз съгреших против ГОСПО-

ДА, Израилевия Бог¹, и направих така и така.

(1) Изх. 9:27; Лк. 15:21

21 Когато видях между трофеите една хубава дреха от Шинар, двеста сикъла сребро и една златна плочка, тежаша петдесет сикъла, аз ги пожелах и ги взех¹; и ето, те са сред шатрата ми, заровени в земята, и среброто отдолу².

(1) Бит. 3:6; 1 Ин. 2:16; 1 Тим. 6:9,10; (2) 4 Царе 5:24

22 И Иисус изпрати пратеници и те изтичаха до шатрата; и ето, *проклянатото* беше заровено в шатрата му и среброто отдолу.

23 И ги взеха отсред шатрата и ги донесоха при Иисус и при всичките израилеви синове; и те ги положиха пред ГОСПОДА.

24 Тогава Иисус и целият Израил с него взеха Ахан, сина на Зара, и среброто, и дрехата, и златната плочка, и синовете му, и дъщерите му¹, и говедата му, и магаретата му, и дребния му добитък, и шатрата му, и всичко, което имаше, и ги занесоха в долината Ахор.

(1) гл. 22:20

25 И Иисус каза: Защо си ни докарал бедствие¹? ГОСПОД ще докара днес бедствие на теб. И целият Израил го уби с камъни², и ги изгориха с огън, и ги замеряха с камъни.

(1) гл. 6:18; Бит. 34:30; (2) Вжк. 13:9,10; Пр. 1:19; 15:27

26 И издигнаха над него голяма грамада от камъни¹, която е там и до днес. Така ГОСПОД се обърна от яростта на Своя гняв². Затова името на това място се нарича долината Ахор³ и до днес.

¹Бедствие; (1) гл. 8:29; 2 Царе 18:17; (2) Изх. 32:12; Чис. 25:8; Вжк. 13:17; 2 Лст. 29:10; Езд. 10:14; Пс. 85:3; Йона 1:15; (3) Ис. 65:10; Ос. 2:15

8 И ГОСПОД каза на Иисус: Не се бой и не се страхувай¹. Вземи със себе си целия народ, *годен* за война, и стани, и се изкачи в Гай. Ето, Аз предадох в ръката ти² гайския цар, народа му, града му и земята му.

(1) гл. 1:9; Вжк. 7:18; (2) гл. 6:2

2 И да направих на Гай и на царя му, както направи на Ерихон и на царя

му¹; но плячката му и добитъка му можете да загребете за себе си². Постави си засада против града зад него.

(1) гл. 6:21; 9:3; (2) гл. 11:14; Вжк. 2:35

3 Така Иисус стана с целия народ, *годен* за война¹, за да се изкачи в Гай; и Иисус избра тридесет хиляди мъже², храбри воини, и ги изпрати през нощта.

(1) гл. 10:7; (2) Изх. 17:9

4 И им заповяда и каза: Ето, вие ще направите засада против града зад града¹. Не се отдалечавайте много от града, а бъдете всички готови.

(1) Съд. 9:32; 20:29

5 После аз и целият народ, който е с мен, ще се приближим до града; и когато те излязат срещу нас както първия път, тогава ние ще побегнем пред тях.

6 И те ще излязат след нас, докато ги отдалечим от града, защото ще кажат: Те бягат пред нас както първия път! Затова ще побегнем пред тях¹.

(1) Съд. 20:32

7 Тогава да станете от засадата и да завладеете града; и ГОСПОД, вашият Бог, ще го предаде в ръката ви.

8 И като превземете града, да запалите града с огън. Да направите според заповедта на ГОСПОДА. Ето, заповядах ви.

9 Така Иисус ги изпрати. И те отидоха, залегнаха в засада и останаха между Ветил и Гай, на западната страна на Гай; а Иисус остана през нощта сред народа.

10 И Иисус стана рано сутринта¹ и свика народа, и се изкачи, той и израилевите старейшини, пред народа към Гай.

(1) гл. 3:1

11 И целият народ, *годен* за война, който беше с него, се изкачи и се приближи, и дойде пред града, и разположи стан на северната страна на Гай. А между тях и Гай имаше долина.

12 И той взе около пет хиляди мъже и ги постави в засада между Ветил и Гай, на западната страна на града¹.

(1) 1 Царе 15:5

13 Така те разположиха народа – цялата войска, която беше на север от града, и засадата на запад от града – а Иисус отиде през онази нощ сред долината.

14 А когато царят на Гай видя *това*, мъжете от града побързаха и станаха рано, и излязоха на бой срещу Израил, той и целия му народ, на мястото на срещата пред равнината. Но той не знаеше¹, че има засада против него зад града.

(1) Съд. 20:34

15 И Иисус и целият Израил се престориха на разбити пред тях и побягнаха по пътя към пустинята.

16 И целият народ, който беше в града, беше свикан, за да ги гонят; и те гониха Иисус и се отдалечиха от града.

17 Така в Гай и Ветил не остана човек, който да не беше излязъл след Израил; и те оставиха града отворен и гониха Израил¹.

(1) Съд. 20:31

18 Тогава ГОСПОД каза на Иисус: Простри към Гай копието, което е в ръката ти, защото ще го предам в ръката ти. И Иисус простря към града копието, което беше в ръката му¹.

(1) Изх. 8:5

19 И засадата стана бързо от мястото си и щом той простря ръката си, се впусна и влязоха в града, и го превзеха; и побързаха да запалят града.

20 И когато гайските мъже се огледаха зад себе си, те видяха, и ето, димът от града се издигаше към небето; и те нямаха сила да бягат нито насам, нито натам, понеже народът, който бягаше към пустинята, се обърна срещу преследвачите¹.

(1) Съд. 20:40,41

21 А когато Иисус и целият Израил видяха, че засадата беше превзела града и че димът от града се издигаше, те се обърнаха назад и удариха гайските мъже.

22 И другите излязоха от града срещу тях; така че те бяха сред Израил – едните отсам, а другите оттам. И те ги

избиха и не оставиха никой от тях да оцелее или да избяга¹.

(1) гл. 6:21

23 Но царя на Гай хванаха жив и го доведоха при Иисус¹.

(1) гл. 10:22,23

24 И когато Израил избии всичките жители на Гай в полето, в пустинята, където ги преследваха, и всички те бяха паднали от острието на меча, докато се довършиха, тогава целият Израил се върна в Гай и го поразиха с острието на меча.

25 И всичките паднали в онзи ден, мъже и жени, бяха дванадесет хиляди – всичките хора на Гай.

26 Защото Иисус не оттегли ръката си, с която беше прострял копието, докато напълно не изпълни проклятието над всичките жители на Гай¹.

(1) гл. 9:3; Изх. 17:12,13; Втж. 2:34

27 Само добитъка и плячката на онзи град Израил заграби за себе си според думата на ГОСПОДА, която Той беше заповядал на Иисус.

28 Така Иисус изгори Гай и го направи куп развалини до века, пустош и до днес¹.

(1) Втж. 13:16

29 А царя на Гай¹ обеси на дърво до вечерта; и на залез слънце Иисус заповяда и свалиха трупа му от дървото², и го хвърлиха при входа на градската порта, и издигнаха над него голяма грамада от камъни³, която стои и до днес.

(1) гл. 12:9; (2) гл. 10:26,27; Втж. 21:22,23; (3) гл. 7:26

30 Тогава Иисус построи олтар на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, на хълма Гевал,

(1) Бит. 12:7,8

31 както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал на израилевите синове, както е писано в книгата на Мойсеевия закон: олтар от цели камъни, необработени с железен инструмент^{*1}. И те принесоха на него всеизгаряния на ГОСПОДА и пожертваха примирителни жертви².

* букв.: над които не е вдигано желязо; (1) Изх. 20:25; (2) Втж. 27:2-8

32 И там той написа на камъните препис на Мойсеевия закон¹, който той написа пред израилевите синове.

(1) Втж. 27:2-8

33 И целият Израил и старейшините му и надзорниците му и съдиите му, застанаха от двете страни на ковчега пред свещениците левити, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, както чужденецът, така и местният жител¹; половината – към хълма Гаризим и половината – към хълма Гевал², както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал преди, за да благословят народа на Израил³.

(1) Чис. 15:15,16,29; Втжк. 31:12; (2) Йн. 4:20; (3) Втжк. 11:29

34 И след това той прочете всичките думи на закона, благословиенето и проклятието, според всичко, което е написано в книгата на закона¹.

(1) Втжк. 27:14-26; 28; 31:11

35 От всичко, което беше заповядал Мойсей, нямаше дума, която Иисус да не прочете пред цялото събрание на Израил, с жените и децата, и чужденеца, който ходеше сред тях¹.

(1) Втжк. 29:10-12,29; Неем. 8:3; 1 Сол. 5:27

9 А когато чуха това всичките царе отсам Йордан, в хълмистата земя и в низината¹, и по целия бряг на Голямото море към Ливан² – хетейците и аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците³ –

(1) Втжк. 1:7; (2) Чис. 13:29; (3) гл. 3:10

2 те се събраха заедно, за да се бият единодушно с Иисус и с Израил¹.

(1) гл. 10:5; 11:1-5; 24:11; Пс. 83:3-5

3 А когато жителите на Гаваон¹ чуха какво беше направил Иисус на Ерихон и на Гай²,

(1) гл. 10:2; 18:25; 21:17;
2 Царе 2:12; 2 Лек. 1:3; (2) гл. 6:21,24; 8:26-28; 10:1,28

4 те постъпиха хитро и отидоха, и се престориха на пратеници. И взеха стари чували на магаретата си и стари мехове за вино, скъсани и вързани,

5 и стари и кърпени обувки на краката си, и стари дрехи на себе си; и всичкият хляб за храната им беше сух и плесенясал.

6 И те отидоха при Иисус в стана при Галгал¹ и казаха на него и на израилевите мъже: Ние дойдохме от далечна

страна, затова сега направте договор с нас.

(1) гл. 4:19; 10:6

7 А израилевите мъже казаха на евейците¹: Може би вие живеете сред нас; как да направим договор с вас²?

(1) Бит. 10:17; 2 Царе 24:7; (2) Изх. 23:32,33

8 А те казаха на Иисус: Ние сме твои слуги¹. И Иисус им каза: Кои сте вие и откъде идвате?

(1) гл. 10:6

9 А те му казаха: От много далечна земя¹ дойдохме слугите ти заради Името на ГОСПОДА, твоя Бог; защото чухме слуха за Него и всичко, което е извършил в Египет²,

(1) Втжк. 20:11-15; (2) Изх. 15:14; Пс. 78:12

10 и всичко, което е извършил на двамата аморейски царе, които бяха отвъд Йордан – на есевонския цар Сихон и на васанския цар Ог, който беше в Астарот¹.

(1) гл. 2:10

11 Тогава нашите старейшини и всичките жители на нашата земя ни говориха и казаха: Вземете в ръката си храна за из път и идете да ги посрещнете, и им кажете: Ние сме ваши слуги, затова сега направте договор с нас.

12 Този наш хляб беше топъл, когато го взехме от къщите си за храна в деня, когато излязохме, за да дойдем при вас; а ето, сега е сух и плесенясал.

13 И тези мехове за вино, които напълнихме, бяха нови, а ето, сега са скъсани; и тези наши дрехи и наши обувки остаряха от много дългия път.

14 И мъжете взеха от храната им, но не потърсиха *свет* от устата на ГОСПОДА¹.

(1) Чис. 27:21; 1 Лек. 10:14; Ис. 30:1,2

15 И Иисус склочи мир¹ с тях и направи договор с тях да ги остави да живеят; и първенците на обществото им се заклеха².

(1) гл. 11:19; (2) 2 Царе 21:2

16 А след три дни, след като бяха направили договор с тях, те чуха, че им били съседи и живеели между тях.

17 Тогава израилевите синове тръгнаха и дойдоха до градовете им на третия ден. А градовете им бяха Гаваон и Хефира, и Вирот, и Кириат-Иарим¹.

(1) гл. 18:25; Езд. 2:25

18 И израилевите синове не ги избиха, защото първенците на обществото им се бяха заклели в ГОСПОДА, Израилевия Бог¹. И цялото общество ропташе срещу първенците.

(1) Чис. 30:2; Втж. 23:23; Пс. 15:4; Мт. 5:33

19 Тогава всичките първенци казаха на цялото общество: Ние им се заклехме в ГОСПОДА, Израилевия Бог, и сега не можем да ги докоснем.

20 Това ще им направим, и ще ги оставим да живеят, за да не дойде гняв върху нас заради клетвата, с която им се заклехме¹.

(1) 2 Царе 21:1-6; Езек. 17:15-19; Зах. 5:3,4

21 И първенците им казаха: Нека да живеят. Така те станаха дървосекачи и водоносци за цялото общество¹, както първенците им бяха говорили.

(1) гл. 10:1; Втж. 29:11

22 А Иисус ги извика и им говори, и каза: Защо ни излъгахте, като казахте: Много сме далеч от вас! – когато живеете между нас?

23 Затова сега сте прокълнати и никога няма да липсват от вас слуги¹ – и дървосекачи, и водоносци за дома на моя Бог.

(1) Бит. 9:25,26

24 Тогава те отговориха на Иисус и казаха: Понеже слугите ти бяха сигурно известени, че ГОСПОДА, твоят Бог, е заповядал на слугата Си Мойсей да ви даде цялата земя и да изстреби всичките жители на земята пред вас¹; затова се уплашихме много за живота си² заради вас и сторихме това нещо.

(1) гл. 6:21; (2) гл. 2:9; 10:2; Йов 2:4

25 И сега, ето, ние сме в ръката ти; направи, каквото ти се вижда добро и право да ни направиш¹.

(1) 2 Царе 15:26; 4 Царе 10:5; Ер. 26:14

26 И той им направи така и ги избави от ръката на израилевите синове, и не ги убиха.

27 И в онзи ден Иисус ги направи дървосекачи и водоносци за обществото и за олтара на ГОСПОДА¹ на мястото, което Той би избрал², както са и до днес.

(1) Чис. 31:28-30; 2 Лек. 2:17; (2) Втж. 12:5,11; Ин. 4:20

10 А когато ерусалимският цар Адониседек чу, че Иисус превзел Гай и изпълнил над него проклятието; и както направил на Ерихон и на царя му, така направил на Гай и на царя му¹; и че жителите на Гаваон сключили мир с Израил и били между тях²;

(1) гл. 9:3; (2) гл. 9:21

2 много се уплашиха¹, защото Гаваон беше голям град, като един от царските градове, и беше по-голям от Гай, и всичките му мъже бяха силни.

(1) гл. 9:24; Втж. 2:25

3 Затова ерусалимският цар Адониседек изпрати до хевронския цар Оам, до ярмутския цар Пирам, до лахиския цар Яфий и до еглонския цар Девир да кажат:

4 Изкачете се при мен и ми помогнете да унищожим Гаваон, защото е сключил мир с Иисус и с израилевите синове.

5 И петимата аморейски царе – ерусалимският цар, хевронският цар, ярмутският цар, лахиският цар и еглонският цар – се събраха и се изкачиха, те и всичките им войски, и разположиха стан пред Гаваон и се биха с него¹.

(1) гл. 9:2

6 Тогава гаваонските мъже пратиха известие до Иисус в стана при Галгал¹ и казаха: Не оттегляй ръцете си от слугите си²! Бързо се изкачи при нас и ни избави, и ни помогни, защото всичките аморейски царе, които живеят в хълмистата земя, се събраха против нас.

(1) гл. 9:6; (2) гл. 9:8,23

7 И Иисус се изкачи от Галгал, той и с него целият народ, *зоген* за война, и всичките храбри воини¹.

(1) гл. 8:3

8 И ГОСПОДА каза на Иисус: Не се бой от тях¹, защото ги предадох в ръката ти²; никой от тях няма да устои пред теб³.

(1) гл. 1:9; Втж. 3:2; 20:1-4; Деян. 18:9,10; (2) гл. 11:6; Съд. 4:14; 6:16; 1 Царе 17:47; 3 Царе 20:13; (3) гл. 1:5

9 Затова Иисус ги нападна внезапно¹, след като се беше изкачвал цяла нощ от Галгал.

(1) гл. 11:7

10 И ГОСПОД ги обърка пред Израил¹ и им нанесе голямо поражение² в Гаваон, и ги преследва по пътя, който се изкачва към Веторон³, и ги избиваше до Азика⁴ и Макида.

(1) Втжк. 7:23; (2) Съд. 4:15,16; 5:20; 1 Царе 7:10,11; (3) 1 Царе 13:18; 2 Лст. 25:13; (4) гл. 15:35

11 И когато те бягаха пред Израил и бяха по нанадолнището от Веторон, ГОСПОД хвърляше върху тях големи камъни от небето¹ до Азика и те измряха². Умрелите от камъните на градушката бяха повече от онези, които израилевите синове убиха с меч³.

(1) Съд. 5:20; (2) Изх. 9:22-25; Пс. 18:12-14; Йов 38:23; Ис. 30:30; Откр. 16:21; (3) Втжк. 20:4; Ис. 28:21

12 Тогава Иисус говори на ГОСПОДА¹ в деня, когато ГОСПОД предаде аморейците пред израилевите синове, и каза пред очите на Израил: Застани, слънце, над Гаваон и ти, луна, в долината Еалон²!

(1) 1 Царе 12:18;

(2) гл. 19:42; 21:24; 1 Царе 14:31; 1 Лст. 8:13; 2 Лст. 11:10

13 И слънцето застана и луната спря¹, докато народът отмъсти на враговете си. Това не е ли записано в Книгата на Праведния²? И слънцето застана в средата на небето и не побърза да залезе почти цял ден³.

(1) Йов 9:7; Авак. 3:11; (2) 2 Царе 1:18; (3) 4 Царе 20:10,11

14 И такъв ден не е имало нито преди, нито после, в който ГОСПОД да послуша гласа на човек; защото ГОСПОД воюва за Израил¹.

(1) ст. 42; гл. 23:3,10; Изх. 14:14,25; Зах. 14:3

15 После Иисус се върна в стана при Галгал и целият Израил с него¹.

(1) ст. 43; 2 Царе 12:31

16 А онези петима царе избягаха¹ и се скриха в пещерата при Макида.

(1) Пс. 68:12

17 И съобщиха на Иисус и казаха: Петимата царе бяха намерени скрити в пещерата при Макида.

18 И Иисус каза: Отърколете големи камъни на входа на пещерата и поставете мъже при нея да ги пазят;

19 а вие самите не стойте, а преследвайте враговете си и разбийте изоставащите им¹. Не ги оставяйте да влязат в градовете си, защото ГОСПОД, ва-

шият Бог, ги предаде в ръката ви!

(1) Ер. 48:10

20 И когато Иисус и израилевите синове им бяха нанесли окончателно и много тежко поражение, докато ги довършиха¹, а останалите оцелели от тях бяха влезли в укрепените градове,

(1) гл. 11:8,14; 3 Царе 20:21

21 тогава целият народ се върна с мир при Иисус в стана в Макида. Никой не изрече дума против някого от израилевите синове¹.

(1) Изх. 11:7

22 Тогава Иисус каза: Отворете входа на пещерата и изведете при мен онези петима царе от пещерата¹!

(1) гл. 8:23; 1 Царе 15:32

23 И те направиха така и изведоха при него онези петима царе от пещерата: ерусалимския цар, хевронския цар, ярмутския цар, лахиския цар и еглонския цар¹.

(1) гл. 12:10-12

24 И когато изведоха при Иисус тези царе, Иисус извика всичките израилеви мъже и каза на предводителите на войниците, които бяха отишли с него: Приближете се и сложете краката си на вратовете на тези царе¹! И те се приближиха и сложиха краката си на вратовете им.

(1) 2 Царе 22:39; Мал. 4:3

25 И Иисус им каза: Не се бойте и не се страхувайте¹; бъдете силни и смели, понеже така ще направи ГОСПОД на всички ваши врагове, срещу които воювате²!

(1) гл. 1:6,9; 1 Кор. 16:13; (2) Втжк. 7:19-24

26 И после Иисус ги удари и ги уби¹, и ги обеси на пет дървета; и те висяха на дърветата до вечерта².

(1) Съд. 8:21; Пс. 18:40; 149:7-9; (2) гл. 8:29; Втжк. 21:23

27 А при залез слънце Иисус заповяда и ги свалиха от дърветата¹, и ги хвърлиха в пещерата, където се бяха скрили, и сложиха големи камъни на входа на пещерата, които са там и до ден днешен.

(1) гл. 8:29; Втжк. 21:23

28 В онзи ден Иисус превзе Макида и я порази с острието на меча, и изпълни проклятието над нея и над царя ѝ, и над всички, които бяха в нея. Не остави никой оцелял и направи на ма-

кидския цар, както беше направил на ерихонския цар¹.

(1) гл. 9:3; 12:15,16

29 След това Иисус премина от Макида в Ливна, и целият Израил с него, и воюва против Ливна¹.

(1) гл. 12:15; 21:13; 4 Царе 19:8; 2 Лек. 21:10

30 И ГОСПОД предаде и нея, и царя ѝ в ръката на Израил; и той поразил с острието на меча нея и всички, които бяха в нея. Не остави никой оцелял в нея и направи на царя ѝ, както беше направил на ерихонския цар¹.

(1) гл. 9:3; 12:15,16

31 После Иисус премина от Ливна в Лакис¹, и целият Израил с него, и се разположиха на стан срещу него, и воюваха срещу него.

(1) гл. 15:39; 4 Царе 14:19; 2 Лек. 11:9

32 И ГОСПОД предаде Лакис в ръката на Израил и той го превзе на втория ден, и поразил с острието на меча него и всички, които бяха в него, според всичко, което бяха направили на Ливна.

33 Тогава гезерският цар¹ Орам дойде да помогне на Лакис, но Иисус разби него и народа му, докато не му остана нито един оцелял.

(1) гл. 12:12; 21:21; 2 Царе 5:25

34 И Иисус премина от Лакис в Еглон, и целият Израил с него, и се разположиха на стан срещу него, и воюваха срещу него.

35 И в същия ден те го превзеха, и го поразиха с острието на меча; и в същия ден той изпълни проклятието над всички, които бяха в него, според всичко, което беше направил на Лакис.

36 После Иисус се изкачи от Еглон в Хеврон, и целият Израил с него, и воюваха срещу него.

37 И го превзеха и поразиха с острието на меча него и царя му, и всичките му градове, и всички, които бяха в него. Не остави никой оцелял, според всичко, което беше направил на Еглон, и изпълни проклятието над него и всички, които бяха в него.

38 И Иисус се обърна към Девир¹, и целият Израил с него, и воюваха против него.

(1) гл. 11:15

39 И го превзе с царя му и всичките му градове и ги поразиха с острието на меча, и изпълниха проклятието над всички, които бяха в него¹. Не остави никой оцелял; както беше направил на Хеврон и както беше направил и на Ливна и на царя ѝ, така направи и на Девир² и на царя му.

(1) 1 Царе 15:3,8,18; (2) гл. 12:13

40 Така Иисус поразил цялата земя – хълмистата земя¹ и юга, и низината², и склоновете, и всичките им царе. Не остави никой оцелял³, а изпълни проклятието над всичко, което дишаше, така както беше заповядал ГОСПОД, Израилевият Бог⁴.

(1) Чис. 13:17;

(2) гл. 12:8; (3) Вжж. 2:34; (4) Неем. 9:24; Изх. 23:32,33

41 И Иисус ги разби от Кадис-Варни¹ до Газа², и цялата Гесенска земя до Гаваон.

(1) Вжж. 1:19; (2) Вжж. 2:23

42 Всички тези царе и земята им Иисус превзе наведнъж, защото ГОСПОД, Израилевият Бог, воюваше за Израил¹.

(1) ст. 14

43 После Иисус се върна в стана в Галгал, и целият Израил с него¹.

(1) ст. 15

11 И когато асорският цар¹ Явин чу това, той изпрати до мадонския цар¹ Йовав, до симронския цар², до ахсафския цар²

(1) гл. 12:19; 19:36;

Съд. 4:2; 3 Царе 9:15; 4 Царе 15:29; (2) гл. 12:20

2 и до царете, които бяха на север, в хълмистата земя и в равнината, южно от Хинерот¹ и в низината и по възвишенията на Дор² на запад,

(1) Чис. 34:11; 3 Царе 15:20; (2) гл. 12:23

3 до ханаанците на изток и на запад и до амореиците, хетейците, ферезейците и евусейците¹ в хълмистата земя, и до евейците в подножието на Ермон в земята на Масфа.

(1) гл. 3:10

4 И те излязоха, те и всичките им войски с тях, много народ – колкото пясъка на морския бряг по множе-

ство¹ – с изключително много коне и колесници².

(1) Съд. 7:12; 1 Царе 13:5; 2 Царе 17:11; (2) Пс. 20:7

5 И всичките тези царе се събраха заедно и дойдоха, и се разположиха на стан заедно при водите на Мером, за да се бият срещу Израил¹.

(1) гл. 9:2; 2 Царе 10:15,16; Пс. 48:4

6 И ГОСПОД каза на Иисус: Не се страхувай от тях¹, защото утре, около този час, аз ще ги предам всички избити пред Израил; да прережеш сухожилията на конете им² и да изгориш колесниците им с огън³!

(1) гл. 10:8; 4 Царе 6:16; (2) 2 Царе 8:4; (3) Пс. 46:9

7 Тогава Иисус и с него целият народ, *годен* за война, дойдоха внезапно против тях при водите на Мером и ги нападнаха¹.

(1) гл. 10:9

8 И ГОСПОД ги предаде в ръката на Израил и те ги разбиха и ги преследваха чак до големия Сидон¹ и Мисрефот-Маим, и долината на Масфа на изток; и ги избиваха, докато не им остана нито един оцелял².

(1) 2 Царе 24:6; (2) гл. 10:20; 13:6; 21:44; Втж. 7:2,16; 9:3

9 И Иисус им направи така, както ГОСПОД му беше казал: прережа сухожилията на конете им и изгори колесниците им с огън¹.

(1) ст. 6

10 И в онова време Иисус се върна и превзе Асор, и уби царя му с меч; защото преди Асор беше столицата на всички тези царства.

11 И те поразиха с острието на меча всички, които бяха в него, и изпълниха над тях проклятието. Не остана никой, който дишаше. А Асор изгори с огън¹.

(1) гл. 6:21,24

12 И Иисус превзе всичките градове на онези царе с всичките им царе и ги поразиха с острието на меча, и изпълниха над тях проклятието, както ГОСПОД-НИЯТ слуга Мойсей беше заповядал¹.

(1) ст. 8

13 Но Израил не изгори никой от градовете, които стояха на хълмовете си¹, с изключение само на Асор, *който* Иисус изгори.

(1) гл. 24:13

14 А цялата плячка на тези градове и

добитъка израилевите синове заграбиха за себе си¹; а всички хора поразиха с острието на меча, докато ги изтребиха. Не оставиха никой, който дишаше.

(1) гл. 8:2; 2 Ает. 20:25

15 Както ГОСПОД беше заповядал на слугата Си Мойсей, така Мойсей заповяда на Иисус и така направи Иисус; не остави нищо неизпълнено от всичко, което ГОСПОД беше заповядал на Мойсей¹.

(1) гл. 1:7; Чис. 33:50-52; Втж. 31:3-5

16 Така Иисус превзе цялата онази земя: хълмистата земя и целия юг, и цялата Гесенска земя, и низината, и равнината, и хълмистата земя на Израил и низината му,

17 от планината Халак, която се издига към Сиир, до Ваалгад в Ливанската долина, в подножието на Ермон¹. И той хвана всичките им царе и ги поразиха, и ги уби².

(1) гл. 13:5; Втж. 1:7; (2) гл. 12:7-24; Втж. 7:24

18 Иисус воюва дълго време срещу всички тези царе.

19 Нямахме град, който да сключи мир с израилевите синове, освен евейците, които живееха в Гаваон¹; всичко превзеха в бой.

(1) гл. 9:15

20 Защото това беше от ГОСПОДА¹ – да се закоравят сърцата им², за да излязат на бой срещу Израил, за да изпълни над тях проклятието и да не получат милост, а да ги изтребиха³, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.

(1) Съд. 14:4; 1 Царе 2:25; 2 Ает. 22:7; Ис. 14:24;

(2) Изх. 14:4,17; Втж. 2:30; (3) 2 Царе 17:14; Ис. 34:2

21 И в онова време Иисус дойде и изтребиха енакимите¹ от хълмистата земя – от Хеврон, от Девир, от Анав и от цялата хълмиста земя на Юда, и от цялата хълмиста земя на Израил. Иисус изпълни проклятието над тях и градовете им.

(1) гл. 14:12; 15:13,14; Чис. 13:22; Втж. 9:2; Съд. 1:20

22 Не останаха енакими в земята на израилевите синове; останаха някой само в Газа¹, в Гет¹ и в Азот¹.

(1) гл. 10:41; 15:47; 1 Царе 5:1; 17:4; 2 Царе 21:16-22

23 Така Иисус превзе цялата земя, според всичко, което ГОСПОД беше

говорил на Мойсей¹; и Иисус я даде за наследство на Израил според разделенията им по племената им². И земята си почина от война³.

(1) Чис. 34:2-13; (2) гл. 12:7; 14-19; Чис. 26:53; (3) гл. 14:15; 21:44; Втжк. 12:10

ст. 1-6: Чис. 21:21-35; Втжк. 2:32-37; 3:1-7; 4:46-49

12 А това са царете на земята, които израилевите синове разбиха и чиито земи завладяха оттатък Йордан към изгрев слънце, от реката Арнон до планината Ермон и цялата равнина на изток:

2 аморейският цар Сихон, който живееше в Есевон¹ и владееше от Ароир, който е на брега на реката Арнон, от средата на реката и над половината Галаад до реката Явок, който е границата на синовете на Амон,

(1) Втжк. 1:4

3 и над равнината до езерото Хинерот¹ на изток, и до морето на равнината, Солено море², на изток, до Вет-Есимот и на юг по склоновете на Фасга;

(1) гл. 11:2; (2) гл. 3:16

4 и областта на васанския цар Ог, който беше останал от великаните и живееше в Астарот и в Едраи¹,

(1) гл. 13:12; Втжк. 1:4; 3:11

5 и владееше над планината Ермон и над Салха, и над целия Васан, до границата на гесурците и на маахатците, и над половината Галаад до границата на есевонския цар Сихон.

6 ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей и израилевите синове ги разбиха и ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей даде земята за притежание на рувимците, на гадците и на половината от манасиевото племе¹.

(1) гл. 13:8-12; 14:3; 18:7; 22:4; Чис. 32:32; 3 Царе 4:19

7 А това са царете на земята, които Иисус и израилевите синове разбиха отсам Йордан, на запад, от Ваалгад в долината на Ливан до планината Халак, която се издига към Сиир; и Иисус даде земята им за притежание на израилевите племена, според техните разделения¹,

(1) гл. 11:23

8 в хълмистата земя и в низината, и в равнината, и по склоновете, и в

пустинята и на юг¹; хетейците и аморейците, и ханаанците, ферезейците, еврейците и евусейците²:

(1) гл. 10:40; 11:16,17; Съд. 1:9; (2) гл. 3:10

9 царят на Ерихон¹ – един, царят на Гай², който е близо до Ветил – един,

(1) гл. 6:2; (2) гл. 8:29

10 царят на Ерусалим – един, царят на Хеврон – един,

11 царят на Ярмут – един, царят на Лахис – един,

12 царят на Еглон¹ – един, царят на Гезер² – един,

(1) гл. 10:23; (2) гл. 10:33

13 царят на Девир¹ – един, царят на Гедер – един,

(1) гл. 10:38,39

14 царят на Хорма¹ – един, царят на Арад¹ – един,

(1) Чис. 21:1-3

15 царят на Ливна¹ – един, царят на Одолам – един,

(1) гл. 10:29,30

16 царят на Макида¹ – един, царят на Ветил – един,

(1) гл. 10:28

17 царят на Тапфуа – един, царят на Ефер¹ – един,

(1) 3 Царе 4:10

18 царят на Афек – един, царят на Ласарон – един,

19 царят на Мадон¹ – един, царят на Асор¹ – един,

(1) гл. 11:1

20 царят на Симрон-Мерон¹ – един, царят на Ахсаф¹ – един,

(1) гл. 11:1

21 царят на Таанах¹ – един, царят на Магедон – един,

(1) гл. 21:25; Съд. 5:19

22 царят на Кедес – един, царят на Йокнеам¹, в Кармил – един,

(1) гл. 21:34; 3 Царе 4:12

23 царят на Дор по възвишенията на Дор¹ – един, царят на Гоим в Галгал – един,

(1) гл. 11:2

24 царят на Терса¹ – един. Всичките царе бяха тридесет и един².

(1) 3 Царе 14:17; (2) Неем. 9:24; Пс. 135:11

13 А Иисус беше стар, в напреднала възраст¹, и ГОСПОД му каза: Ти си стар, в напреднала възраст, а е останала още много земя за завладяване².

(1) гл. 23:1,2; Бит. 18:11; 3 Царе 1:1; (2) гл. 18:3

2 Ето земята, която остава: всичките области на филистимците¹ и всичките области на гесурците²;

(1) Соф. 2:5; (2) 1 Царе 27:8

3 от Сихор, който е на изток от Египет¹, до границата на Акарон на север – която се счита на ханаанците – петимата първенци на филистимците²: газяните, азотците, аскалонците, гетците и акаронците, и авейците³; (1) Бит. 15:18; 1 Лст. 13:5; (2) Съд. 3:3; 1 Царе 5:8; 6:4; (3) Вжж. 2:23

4 на юг: цялата земя на ханаанците и Меара, която е на сидонците, до Афек, до границата на аморейците;

5 земята на гевалците¹ и целият Ливан, към изгрев слънце, от Ваалгад в подножието на планината Ермон² до прохода на Емат³;

(1) 3 Царе 5:18; Езек. 27:9; (2) гл. 11:17; (3) Чис. 34:8

6 всичките жители на хълмистата земя от Ливан до Мисрефот-Маим, всичките сидонци¹. Аз ще ги изгоня отпред израилевите синове²; само раздели земята на Израил за наследство, както ти заповядах³.

(1) гл. 11:8; (2) гл. 23:5; Изх. 23:31; (3) гл. 1:6; 14:1

7 И сега раздели тази земя за наследство на деветте племена и на половината от манасиевото племе¹.

(1) гл. 14:2; Чис. 34:13

ст. 8-33; Чис. 32:33-42; Вжж. 3:8-17

8 Рувимците и гадците с другата му половина получиха наследството си, което Мойсей им даде отгъткъ Йордан на изток, както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей им даде¹:

(1) гл. 12:6

9 от Ароир, който е на брега на реката Арнон, от града, който е в средата на долината, и цялата равнина Медева¹ до Девон;

(1) 1 Лст. 19:7

10 и всичките градове на аморейския цар Сихон, който царуваше в Есевон, до границата на синовете на Амон¹;

(1) Вжж. 2:19

11 и Галаад¹, и областта на гесурците и маахатците, и цялата планина Ермон, и целия Васан до Салха²;

(1) 1 Царе 13:7; (2) 1 Лст. 5:11

12 цялото царство на Ог във Васан, който царуваше в Астарот и в Едраи, и който беше останал от остатъка на великаните; тях Мойсей беше разбил и изгонил¹.

(1) гл. 12:4

13 Но израилевите синове не изгониха

гесурците и маахатците, а гесурците и маахатците живеят между израилевите синове и до днес¹.

(1) 2 Царе 3:3; 10:6

14 Само на левиевото племе не даде наследство; жертвите чрез огън на ГОСПОДА, Израилевия Бог, са тяхното наследство, както им каза¹.

(1) ст. 33; Чис. 18:20,23,24; Езек. 44:28

15 Така Мойсей даде на племето на синовете на Рувим¹ наследство според родовете им.

(1) Бит. 35:23

16 Тяхната област беше от Ароир, който е на брега на реката Арнон¹, от града, който е в средата на долината, и цялата равнина до Медева¹;

(1) Чис. 21:26,30; Съд. 11:26

17 Есевон¹ и всичките му градове в равнината: Девон и Вамот-Ваал, и Вет-Ваалмеон²,

(1) Чис. 21:26,30; Съд. 11:26; (2) 1 Лст. 5:8

18 и Яса, и Кедемот¹, и Мефаат²,

(1) Вжж. 2:26; (2) гл. 21:37; Ер. 48:21

19 и Кириатаим, и Сивма, и Зарет-Саар на хълма на долината,

20 и Вет-Фегор, и склоновете на Фасга и Вет-Есимог¹;

(1) Чис. 33:49; Езек. 25:9

21 и всички градове на равнината, и цялото царство на аморейския цар Сихон, който царуваше в Есевон, когато Мойсей разби – него и мадианските владетели Евий и Рекем, и Сур¹, и Ур, и Рева, владетелите* на Сихон, които живееха в земята. *т.е. васамите; (1) Чис. 25:15

22 Израилевите синове убиха с меч и Валаам, сина на Веор, гадателя; и той беше сред убитите от тях¹.

(1) Чис. 31:8

23 А границата на синовете на Рувим беше брегът на Йордан. Това беше наследството на синовете на Рувим според родовете им, градовете и селата им¹.

(1) Езек. 48:6

24 Мойсей даде наследство и на гадовото племе, на синовете на Гад¹, според родовете им.

(1) Бит. 35:26; Езек. 48:27

25 Тяхната област беше Язир и всичките градове на Галаад, и половината от земята на синовете на Амон до Ароир¹, който е пред Рава;

(1) 2 Царе 24:5; Ис. 17:2

26 и от Есевон до Рамат-Масфа¹ и Ве-

томним, и от Маханаим до границата на Девир;

(1) Съд. 10:17

27 и в долината: Ветарам и Ветним-ра, и Сохот, и Сафон, останалото от царството на есевонския цар Сихон, брегът на Йордан до края на езерото Хинерот¹ оттатък Йордан на изток.

(1) гл. 11:2

28 Това е наследството на синовете на Гад според родовете им, градовете и селата им¹.

(1) 1 Лст. 5:16

29 Мойсей даде *наследство* и на половината от манасиевото племе и то стана *притежание* на половината от манасиевото племе според родовете им.

30 Тяхната област беше от Маханаим¹, целия Васан, цялото царство на васанския цар Ог и всичките селища на Яир², които са във Васан³, шестдесет града;

(1) гл. 21:38; Бит. 32:2; (2) Чис. 32:41; (3) Втжк. 3:4

31 и половината от Галаад, и Астарот и Едраи, градовете от царството на Ог във Васан, *бяха* за синовете на Махир, сина на Манасия, за половината от синовете на Махир според родовете им¹.

(1) гл. 17:5,6; Езек. 48:4

32 Това са *областите*, които Мойсей разпредели за наследство в равнините на Моав оттатък Йордан, при Ерихон, на изток.

33 Но на левиевото племе Мойсей не даде наследство; ГОСПОД, Израилевият Бог, е тяхното наследство, както им говори¹.

(1) ст. 14

14 А това са *областите*, които израилевите синове наследиха в ханаанската земя, които свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий, и началниците на бащините *домове* на племената на израилевите синове¹ им разделиха за наследство²,

(1) гл. 21:1; (2) гл. 13:6; 19:51; Чис. 34:17-29; Втжк. 12:10

2 чрез жребия на наследството им¹, както ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей за деветте племена и половината племе².

(1) гл. 18:6; Чис. 26:52-56; Езек. 45:1; (2) гл. 13:7

3 Защото Мойсей беше дал наследството на двете племена и половината племе оттатък Йордан¹; а на левитите не беше дал наследство между тях²;

(1) гл. 12:6; (2) гл. 13:14,33

4 защото синовете на Йосиф бяха две племена – Манасия и Ефрем¹. И на левитите не се даде дял в земята освен градове за живееене с техните землища за добитъка им и за имуществото им².

(1) гл. 16:4; Бит. 48:5; (2) Чис. 35:2,3

5 Както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей, така направиха израилевите синове и разделиха земята¹.

(1) гл. 18:10

6 И синовете на Юда дойдоха при Иисус в Галгал и Халева, синът на кенецеца Ефоний¹, му каза: Ти знаеш думата, която ГОСПОД говори на Божия човек Мойсей² относно мен и теб в Кадис-Варни.

(1) Чис. 13:6; (2) Втжк. 33:1; 1 Лст. 23:14

7 Аз бях на четиридесет години, когато ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ме изпрати от Кадис-Варни¹, за да огледам земята; и аз му донесох известие, както ми беше на сърцето².

(1) Чис. 13:26; (2) Чис. 13:30; Мт. 12:34

8 А братята ми, които се изкачиха с мен, отслабиха сърцето на народа¹, но аз напълно последвах ГОСПОДА, своя Бог².

(1) Чис. 13:31-33; 14:1-4; Втжк. 1:28; (2) Чис. 14:24; Втжк. 1:36

9 И Мойсей се закле в онзи ден и каза: Земята, на която е стъпил кракът ти, непременно ще бъде наследство на теб и на синовете ти до века¹, защото ти напълно последва ГОСПОДА, моя Бог.

(1) гл. 1:3; Пс. 37:9

10 И сега, ето, ГОСПОД ме опази жив, както каза, тези четиридесет и пет години, от времето, когато ГОСПОД говори това слово на Мойсей, когато Израил ходеше из пустинята¹; и сега, ето, днес аз съм на осемдесет и пет години.

(1) Чис. 14:34,38

11 И днес съм все така силен, както в деня, когато Мойсей ме изпрати; както беше силата ми тогава, така е силата ми и сега – за бой и за излизане, и за влизане¹.

(1) Втжк. 33:25; 34:7; Ис. 40:31

12 Затова сега, дай ми тази хълмиста земя, за която ГОСПОД говори в онзи ден; защото ти чу в онзи ден, че там са енакимите с големи укрепени градове¹. Само ГОСПОД да е с мен, и аз ще ги изгоня², както ГОСПОД каза³.

(1) Чис. 13:28; (2) гл. 11:21; Чис. 14:8,9; 1 Царе 14:6; (3) Втак. 9:1-3

13 И Иисус го благослови¹ и даде Хеврон за наследство на Халев, сина на Ефоний².

(1) Бит. 47:7,10; (2) гл. 15:13; 21:12; Съд. 1:20; 1 Царе 30:31

14 Затова Хеврон стана наследството на Халев, сина на кенезеца Ефоний, както е и до днес, защото той напълно последва ГОСПОДА, Израилевия Бог¹.

(1) 2 Лек. 15:7; Гал. 6:9

15 А името на Хеврон преди беше Кириат-Арва¹; а Арва беше най-големият човек между енакимите.

И после земята си почина от война².

(1) ст. 13; Неем. 11:25; (2) гл. 11:23

ст. 1-4; Чис. 34:3-5

15 А дельт за племето на синовете на Юда¹ според родовете им беше до границата на Едом, пустинята Цин към пладне, в крайния юг.

(1) Бит. 35:23

2 И южната им граница беше от края на Солено море, от залива, който се простира на юг;

3 и продължаваше на юг до възвишението на Акравим и продължаваше до Цин, след това се изкачваше на юг от Кадис-Варни и продължаваше до Есрон, и се изкачваше до Адар, и завиваше към Карка,

4 и продължаваше до Асман и отиваше до египетския поток¹; и границата свършваше при морето. Това ще ви бъде южната граница.

(1) 3 Царе 8:65; Ис. 27:12

ст. 5-9; гл. 18:15-20

5 А източната граница беше Солено море до устието на Йордан¹. А границата на северната страна започваше от залива на морето при устието на Йордан;

(1) Чис. 34:12

6 и границата се изкачваше до Ве-

тагла и продължаваше на север от Ветарава; и границата се изкачваше до камъка на Воан, сина на Рувим;

7 и от долината Ахор границата се изкачваше към Девир и завиваше на север към Галгал, който е срещу възвишението на Адумим, който е на юг от потока; и границата продължаваше до водите на Ен-Семес и свършваше при Ен-Рогил¹;

(1) 2 Царе 17:17

8 и границата се изкачваше през долината на Еномовия син до южния склон на Евус, който е Ерусалим¹; и границата се изкачваше на върха на планината, която е пред долината на Еном² на запад, на края на долината Рафаим³ на север;

(1) ст. 63; гл. 18:28; (2) 4 Царе 23:10; Ер. 7:31; 19:2; (3) 2 Царе 5:18,22; Ис. 17:5

9 и от върха на планината границата завиваше към извора на водите на Нефтоя и продължаваше до градовете на планината Ефрон; после границата завиваше към Ваала¹, която е Кириат-Иарим²;

(1) 2 Царе 6:2; (2) ст. 60; Съд. 18:12

10 и от Ваала границата завиваше на запад към планината Сиир и минаваше по северната страна на планината Иарим, която е Хасалон, и слизаше при Ветсемес¹, и отиваше до Тамна²;

(1) гл. 19:38; 21:16; 1 Царе 6:9; 4 Царе 14:11; 2 Лек. 28:18; (2) ст. 57; Съд. 14:1

11 и границата продължаваше на северната страна на Акарон¹; после границата завиваше към Сикрон и минаваше към планината Ваала и стигаше до Явнеил²; и границата свършваше при морето³.

(1) ст. 45; Съд. 1:18; 1 Царе 5:10; 7:14; 4 Царе 1:2; (2) 2 Лек. 26:6; (3) Чис. 34:6

12 А западната граница беше брегът на Голямото море. Това е границата около дела на синовете на Юда според родовете им¹.

(1) гл. 18:5; Езек. 48:7

ст. 13-19; Съд. 1:10-15

13 А на Халев, сина на Ефоний, той даде дял между синовете на Юда, според заповедта на ГОСПОДА към Иисус: Кириат-Арва, който е Хеврон¹ – а Арва беше бащата на Енак.

(1) гл. 14:13-15; 20:7; 21:11; 2 Царе 2:1

14 И Халев изгони оттам тримата сина

на Енак¹: Сесай, Ахиман и Талмай, децата на Енак. (1) гл. 11:21

15 И оттам се изкачи срещу жителите на Девир. А името на Девир преди беше Кириат-Сефер.

16 И Халев каза: Който победи Кириат-Сефер и го превземе, ще му дам дъщеря си Ахса¹ за жена²!

(1) 1 Лек. 2:49; (2) 1 Царе 17:25

17 И Готониил, синът на Кенез¹, братът на Халев, го превзе и той му даде дъщеря си Ахса за жена.

(1) Чис. 32:12; 1 Лек. 4:13; 27:15

18 И когато отиваше, тя го подбуди да поиска от баща ѝ нива. И тя слезе от магарето¹ и Халев ѝ каза: Какво искаш?

(1) Бит. 24:64; 1 Царе 25:23

19 А тя каза: Дай ми благословение – понеже си ми дал южна земя, дай ми и водни извори! И той ѝ даде горните извори и долните извори.

20 Това е наследството на племето на синовете на Юда според родовете им.

ст. 21-62: гл. 19:1-9; ст. 26-31: 1 Лек. 4:28-30

21 А най-крайните градове на племето на синовете на Юда към границата на Едом на юг бяха: Кавсеил¹ и Едар, и Ягур,

(1) 2 Царе 23:20

22 и Кина, и Димона, и Адада,

23 и Кедес, и Асор, и Итнан,

24 и Зиф, и Телем¹, и Ваалот,

(1) 1 Царе 15:4

25 и Асор-Адата, и Кириот, и Есрон (който е Асор),

26 и Амам, и Сема, и Молада,

27 и Асаргада, и Есемон, и Ветфалет¹,

(1) 2 Царе 23:26

28 и Асар-Суал, и Вирсавее¹, и Визиотия,

(1) Бит. 21:31

29 Ваала и Иим, и Асем,

30 и Елтолад, и Хесил, и Хорма¹,

(1) Чис. 21:3

31 и Сиклаг¹, и Мадмана², и Сансана,

(1) 1 Царе 27:6; (2) 1 Лек. 2:49

32 и Леваот, и Силеим, и Аин¹, и Римон². Всичките градове със селата им бяха двадесет и девет.

(1) гл. 21:16; (2) Зах. 14:10

33 В низината: Естаол и Сараа¹, и Асна,

(1) гл. 19:41; Сьд. 13:2

34 и Заноа, и Енганим, и Тапфуа¹, и Инам,

(1) 1 Лек. 2:43

35 и Ярмут, и Одолам¹, и Сохо², и Азика³,

(1) 1 Царе 22:1; (2) ст. 48; 1 Царе 17:1; (3) 2 Лек. 11:9

36 и Саараим¹, и Адитаим, и Гедира, и Гедиротаим – четиринадесет града със селата им;

(1) 1 Царе 17:52

37 Сенан и Адаса, и Мигдагга,

38 и Далаан, и Масфа, и Йоктеил,

39 и Лахис¹, и Васкат², и Еглон,

(1) гл. 10:31; (2) 4 Царе 22:1

40 и Хавон, и Лахмас, и Хитис,

41 и Гедирот¹, и Вет-Дагон, и Наама², и Макида – шестнадесет града със селата им;

(1) 1 Лек. 27:28; 2 Лек. 28:18; (2) Йов 2:11

42 Ливна и Егер, и Асан¹, (1) 1 Царе 30:30

43 и Ефта и Асена, и Несив,

44 и Кеила¹, и Ахзив, и Мариса² – девет града със селата им;

(1) 1 Царе 23:1; (2) 1 Лек. 2:42; 4:21; Мих. 1:14,15

45 Акарон¹ с градовете му и селата му;

(1) ст. 11; гл. 19:43

46 от Акарон към морето, всички, които бяха близо до Азот, със селата им;

47 Азот¹ с градовете му и селата му, Газа² с градовете ѝ и селата ѝ, до египетския поток и Голямото море с брега му.

(1) 2 Лек. 26:6; (2) гл. 11:22

48 И в хълмистата земя: Самир и Ятир¹, и Сохо²,

(1) гл. 21:14; (2) ст. 35; 1 Лек. 4:18

49 и Дана, и Кириат-Сана, която е Девир,

50 и Анав, и Естемо¹, и Аним,

(1) гл. 21:14

51 и Гесен, и Олон¹, и Гило² – единадесет града със селата им;

(1) гл. 21:15; (2) 2 Царе 15:12

52 Арав¹ и Дума, и Есан,

(1) 2 Царе 23:35

53 и Янум, и Вет-Тапфуа, и Афека¹,

(1) 1 Царе 4:1

54 и Хумата, и Кириат-Арва, който е Хеврон, и Сиор – девет града със селата им;

55 Маон¹, Кармил² и Зиф³, и Юта⁴,

(1) 1 Лек. 2:45; (2) гл. 19:26; 1 Царе 15:12;

(3) 1 Царе 23:14,24; 1 Лек. 2:42; (4) гл. 21:16

56 и Езраел¹, и Йокдем, и Заноа²,

(1) гл. 17:16; 19:18; (2) 1 Лек. 4:18

57 Акаин, Гавая¹ и Тамна² – десет града със селата им;

(1) 1 Лст. 2:49; (2) ст. 10; гл. 19:43

58 Алул, Ветсур¹ и Гедор²,

(1) 1 Лст. 2:45; 2 Лст. 11:7; (2) 1 Лст. 4:18

59 и Маарат, и Ветанот и Елтекон – шест града със селата им;

60 Кириат-Ваал, който е Кириат-Иарим¹, и Рива – два града със селата им.

(1) ст. 9; 1 Лст. 2:50

61 В пустинята: Ветарава, Мидин и Сехаха,

62 и Нивсан, и Града на солта, и Енгади¹ – шест града със селата им.

(1) 1 Царе 24:1; 2 Лст. 20:2

63 Но синовете на Юда не можах да изгонят евусейците, които населяваха Ерусалим¹, и евусейците живеят в Ерусалим със синовете на Юда *и до днес*².

(1) ст. 8; (2) Съд. 1:8,21; 2 Царе 5:6

16 На синовете на Йосиф¹ жребият се падна от Йордан, от Ерихон, при водите на Ерихон на изток: пустинята, която се изкачва от Ерихон към хълмистата земя до Ветил².

(1) Бит. 35:24; (2) гл. 18:12

2 И границата отиваше от Ветил до Луз¹ и преминаваше към границата на Архи² до Атарот,

(1) Бит. 28:19; Съд. 1:22,23; (2) 2 Царе 15:32

3 и слизаше на запад към границата на Яфлети до границата на долния Веторон¹ *и до Гезер*², и свършваше при морето.

(1) гл. 18:13; 1 Лст. 7:24; 2 Лст. 8:5;

(2) 3 Царе 9:15,17; 1 Лст. 20:4

4 И синовете на Йосиф, Манасия и Ефрем¹, получиха наследството си².

(1) гл. 14:4; Бит. 41:52; (2) гл. 18:5; Езеки. 47:13

5 А границата на синовете на Ефрем според родовете им беше: границата на тяхното наследство на изток беше Атарот-Адар¹ до горния Веторон;

(1) гл. 18:13

6 и границата отиваше към морето при Михметат¹ на север; и границата обикаляше на изток до Танат-Сио и минаваше покрай него на изток до Янох;

(1) гл. 17:7

7 после слизаше от Янох до Атарот и

Наарат, стигаше до Ерихон и свършваше при Йордан.

8 От Тапфуа¹ границата продължаваше на запад до потока Кана² и свършваше при морето. Това беше наследството на племето на синовете на Ефрем според родовете им,

(1) гл. 17:7; (2) гл. 17:9

9 заедно с градовете, които бяха отделени за синовете на Ефрем сред наследството на синовете на Манасия: всичките градове със селата им¹.

(1) гл. 17:9; 2 Царе 2:9; 1 Лст. 7:28; Езеки. 48:5

10 Но те не изгониха ханаанците, които живееха в Гезер, и ханаанците живеят между Ефрем *и до днес*, и станата принудителни работници¹.

(1) гл. 17:13; Съд. 1:29; 3 Царе 9:16,21

17 А това беше жребият за племето на Манасия, защото той беше първородният на Йосиф¹. За Махир², първородния на Манасия, бащата на Галаад³, бяха Галаад и Васан, понеже той беше воин⁴.

(1) Бит. 41:51; (2) Бит. 50:23; (3) Чис. 26:29;

(4) Чис. 32:40; Вжк. 3:15; 2 Царе 2:9; Езеки. 47:13

2 А това беше за останалите синове на Манасия според родовете им: за синовете на Авиезер¹ и за синовете на Хелек, и за синовете на Асриил, и за синовете на Сихем, и за синовете на Ефер, и за синовете на Семида². Това бяха потомците от мъжки пол на Манасия, сина на Йосиф, според родовете им.

(1) Чис. 26:30; Съд. 6:11; 1 Лст. 7:18; (2) Чис. 26:30-32

3 А Салпаад, синът на Ефер, син на Галаад, син на Махир, син на Манасия, нямаше синове, а само дъщери. И ето имената на дъщерите му: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса¹.

(1) Чис. 26:33

4 И те дойдоха пред свещеника Елеазар и пред Иисус, сина на Навий, и пред първенците¹, и казаха: ГОСПОД заповяда на Мойсей да ни даде наследство между братята ни. И според заповедта на ГОСПОДА той им даде наследство между братята на баща им².

(1) гл. 21:1; (2) Чис. 27:1-7; 36:10-12

5 Така на Манасия се паднаха десет

дяла, освен галаадската земя и Васан, която е отгътък Йордан¹;

(1) гл. 13:29-31; 22:7; Езек. 48:4

6 понеже дъщерите на Манасия получиха наследство между синовете му. А галаадската земя беше на останалите синове на Манасия¹.

(1) ст. 5

7 А границата на Манасия беше от Асир до Михметат¹, който е срещу Сихем; и границата вървеше надясно до жителите на Ен-Тапфуа.

(1) гл. 16:6

8 Земята на Тапфуа принадлежеше на Манасия, но Тапфуа, на границата на Манасия, принадлежеше на синовете на Ефрем.

9 И границата слизаше до потока Кана¹, на юг от потока. Тези градове на Ефрем се намираха между градовете на Манасия². И границата на Манасия беше северно от потока и свършваше при морето.

(1) гл. 16:8; (2) гл. 16:9

10 На юг беше на Ефрем, а на север – на Манасия, и морето беше границата им. И на север земите им достигаха до Асир, а на изток – до Исахар.

11 И в земите на Исахар и Асир Манасия притежаваше Ветсан¹ и градовете му и Ивлеам² и градовете му, и жителите на Дор и градовете му, и жителите на Ендор³ и градовете му, и жителите на Таанах и градовете му, и жителите на Магедон⁴ и градовете му – три хълмисти области.

(1) Съд. 1:27; 1 Царе 31:10; 3 Царе 4:12; 1 Лет. 7:29; (2) 4 Царе 9:27; (3) 1 Царе 28:7; (4) Съд. 5:19; 3 Царе 4:12; 2 Лет. 35:22

12 Но синовете на Манасия не можаха да завладеят тези градове и ханаанците искаха да останат в тази земя.

13 И когато израиелите синове станаха силни, принудиха ханаанците да им работят, но съвсем не ги изгониха¹.

(1) гл. 16:10

14 Тогава синовете на Йосиф говориха на Иисус и казаха: Защо ми даде само един жребий и един дял за наследство, след като съм многоброен народ, както ГОСПОД ме е благословил досега¹?

(1) Бит. 48:20; Чис. 26:54-56; Втж. 33:17

15 А Иисус им каза: Щом като си

многоброен народ, изкачи се в гората и си изсечи там място в земята на ферезейците и на рафаимите¹, щом като хълмистата земя на Ефрем² ти е прекалено тясна.

(1) Бит. 15:20; (2) Съд. 17:1

16 Но синовете на Йосиф казаха: Хълмистата земя не ни е достатъчна, а всичките ханаанци, които живеят в равнината, имат железни колесници¹ – и онези, които са във Ветсан и градовете му, и онези, които са в долината на Езраел².

(1) Съд. 1:19;

(2) гл. 15:56; 19:18; Съд. 6:33; 1 Царе 29:1; 3 Царе 18:45

17 И Иисус говори на йосифовия дом, на Ефрем и Манасия и каза: Ти си голям народ и имаш голяма сила; няма да имаш само един жребий;

18 но хълмистата земя ще бъде за теб, защото е гора и ще я изсечеш, и до най-далечните си краища ще бъде за теб, понеже ще изгониш ханаанците, въпреки че имат железни колесници и въпреки че са силни¹.

(1) Бит. 49:24; Втж. 33:17; Ис. 41:14-16

18 И цялото събрание на израиелите синове се събра заедно в Сило¹ и издигна шатъра за срещане². И земята беше покорена пред тях³.

(1) гл. 21:2; Съд. 21:12,19; (2) гл. 19:51; 22:19; Съд. 18:31; 1 Царе 1:3; Пс. 78:60; Ер. 7:12; (3) Чис. 32:22; Деян. 7:45

2 Но между израиелите синове оставаха седем племена, които още не бяха получили наследството си.

3 Тогава Иисус каза на израиелите синове: Докога ще отлагате да отидете и да завладеете земята, която ви е дал ГОСПОД, Бог на бащите ви¹?

(1) гл. 1:6; 13:1; Съд. 18:9; Евр. 4:8

4 Изберете си по трима мъже от племе и аз ще ги изпратя да станат и да обхождат земята, и да я опишат според наследството си, и да дойдат при мен.

5 И да я разделят помежду си на седем части. Юда да остане в областта си на юг¹, а йосифовият дом да остане в областта си на север².

(1) гл. 15:1-12; (2) гл. 16:1-4

6 А вие да опишете земята на седем

части и да донесете *описание* тук при мен. И аз ще хвърля жребий за вас тук, пред ГОСПОДА, нашия Бог¹.

(1) гл. 14:2

7 А левитите нямат дял между вас¹, понеже ГОСПОДНОТО свещенство е тяхното наследство; а Гад и Рувим, и половината от манасиевото племе получиха отгъток Йордан, на изток, наследството си, което ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей им даде².

(1) гл. 13:14,33; (2) гл. 12:6

8 И мъжете станаха и отидоха. И Иисус заповяда на онези, които отидоха, да опишат земята и им каза: Идете, обходете земята, опишете я и се върнете при мен; и аз ще хвърля жребий за вас тук, пред ГОСПОДА в Сило.

9 Така мъжете отидоха, минаха през земята и я описаха в книга по градовете на седем части, и дойдоха при Иисус в стана в Сило.

10 И Иисус хвърли жребий за тях в Сило пред ГОСПОДА¹ и там Иисус раздели земята на израиелевите синове според разделенията им².

(1) Неем. 11:1; (2) гл. 14:2,5; 23:4; 1 Лет. 24:5; Езек. 48:29; Деян. 13:19

11 А жребият на племето на синовете на Вениамин¹ излезе според родовете им, и областта на жребия им се падна между синовете на Юда и синовете на Йосиф.

(1) Бит. 35:24; Езек. 48:23

12 Границата им на север беше от Йордан и границата се изкачваше от северната страна на Ерихон и се изкачваше през хълмистата земя на запад¹, и свършваше при пустинята на Ветавен;

(1) гл. 16:1

13 а оттам границата продължаваше към Луз, към южната страна на Луз, който е Ветил¹; и границата слизаше до Агарот-Адар, на хълма, който е на юг от долния Веторон²;

(1) ст. 22; гл. 16:2; Бит. 28:19; Неем. 11:31; (2) гл. 16:3,5

14 после границата продължаваше и завиваше около западната страна на юг, от хълма, който е пред Веторон на юг, и свършваше при Кириат-Вал, който е Кириат-Иарим, град на си-

новете на Юда. Това беше западната страна.

ст. 15-20: гл. 15:5-9

15 Южната страна *започваше* от края на Кириат-Иарим и границата продължаваше на запад и отиваше до извора на водите на Нефтоя;

16 после границата слизаше до края на хълма, който е пред долината на сина на Еном в долината на рафаимите на север, и слизаше до долината на Еном, до южната страна на Евус, и слизаше до Ен Рогил,

17 и завиваше на север и излизаше до Енсемес, и отиваше до Галилот, който е срещу възвишението на Адумим, и слизаше до камъка на Воан, сина на Рувим;

18 после минаваше към страната, която е срещу равнината* на север и слизаше в равнината,

*вж. Втжк. 1:1

19 и границата минаваше до северната страна на Ветагла, и границата свършваше при северния залив на Солено море, при южния край на Йордан. Това беше южната граница.

20 А на източната страна границата му беше Йордан. Това *беше* наследството на синовете на Вениамин по родовете им според границите около *дела* им¹.

(1) 2 Царе 2:9

21 А градовете на племето на синовете на Вениамин според родовете им бяха: Ерихон¹ и Ветагла, и Емек-Кесис,

(1) гл. 6:1; Съд. 1:16

22 и Ветарава¹, и Семараим², и Ветил³,

(1) 2 Царе 23:31; (2) 2 Лет. 13:4; (3) ст. 13

23 и Авим, и Фара, и Офра¹,

(1) 1 Царе 13:17; Мих. 1:10

24 и Хефар-Амона, и Афни, и Гава¹ – дванадесет града със селата им;

(1) гл. 21:17; 1 Царе 13:3; 2 Царе 5:25;

3 Царе 15:22; 4 Царе 23:8; Езд. 2:26

25 Гаваон¹ и Рама², и Вирот³,

(1) гл. 9:3; 1 Лет. 8:29; (2) гл. 19:29; Съд. 19:13;

1 Царе 1:19; 3 Царе 15:17; Неем. 11:33;

Ис. 10:29; Ер. 31:15; (3) гл. 9:17; 2 Царе 4:2

26 и Масфа¹, и Хефира², и Моса,

(1) Съд. 11:34; 1 Царе 7:5; 3 Царе 15:22; 4 Царе 25:23;

Ер. 40:6; (2) гл. 9:17

27 и Рекем, и Ерфаил, и Тарала,

28 и Сила¹, и Елеф, и Евус, който е Ерусалим², Гават³, Кириат – четиринадесет града със селата им. Това беше наследството на синовете на Вениамин според родовете им.

(1) 2 Царе 21:14; (2) гл. 15:8,63; Съд. 1:21; 19:10; 1 Лек. 8:28; Ер. 6:1; (3) Съд. 19:12; 1 Царе 10:26

ст. 1-9: гл. 15:21-62; ст. 2-8: 1 Лек. 4:28-33

19 И вторият жребий излезе за Симеон¹, за племето на синовете на Симеон според родовете им. И тяхното наследство беше наред наследството на синовете на Юда².

(1) Бит. 35:23; Езек. 48:24; (2) Бит. 49:7

2 И тяхното наследство беше: Вирсавее и Савее, и Молада,

3 и Асар-Суал, и Вала, и Асем,

4 и Етлоад, и Ветул, и Хорма,

5 и Сиклаг¹, и Вет-Маркавот, и Асар-Суса,

(1) гл. 15:31

6 и Ветловаот и Саруен – тринадесет града със селата им;

7 Аин, Римон и Етер, и Асан – четири града със селата им;

8 и всички села, които са около тези градове до Ваалат-Вир, южния Рамат¹. Това беше наследството на племето на синовете на Симеон според родовете им.

(1) 1 Царе 30:27

9 Наследството на синовете на Симеон беше от дела на синовете на Юда¹, защото дельта на синовете на Юда беше много голям за тях². Затова синовете на Симеон получиха наследство наред тяхното наследство.

(1) Бит. 49:7; (2) Чис. 26:54

10 А третият жребий излезе за синовете на Завулон¹ според родовете им. И границата на тяхното наследство беше до Сарид.

(1) Бит. 35:23; Езек. 48:26

11 Границата им се изкачваше към морето и до Марала, и стигаше до Давасес, и продължаваше до потока, който е срещу Йокнеам;

12 после от Сарид завиваше на изток към изгрев слънце до границата на Кислот-Тавор и продължаваше към Даврат¹, и излизаше в Яфия;

(1) гл. 21:28

13 и оттам продължаваше на изток към изгрев слънце до Гат-Ефер¹, до Ита-Касин и излизаше в Римон-Метоар до Нуя;

(1) 4 Царе 14:25

14 после границата обикаляше около нея от северната страна на Анатон и свършваше в долината на Ефтаил;

15 и обхващаше Катат¹ и Наала², и Симрон, и Идала, и Витлеем³ – дванадесет града със селата им.

(1) гл. 21:34; (2) гл. 21:35; Съд. 1:30; (3) Съд. 12:8

16 Това беше наследството на синовете на Завулон според родовете им, тези градове със селата им.

17 Четвъртият жребий излезе за Исахар¹, за синовете на Исахар според родовете им.

(1) Бит. 35:23; Езек. 48:25

18 И тяхната област беше до Езраел¹ и Кесулот, и Сунам²,

(1) гл. 17:16; 2 Царе 2:9; 4 Царе 8:29; Ос. 1:4,5;

(2) 1 Царе 28:4; 3 Царе 1:3; 4 Царе 4:8

19 и Афераим, и Сеон, и Анахарат,

20 и Равит, и Кисион¹, и Авес,

(1) гл. 21:28

21 и Ремет¹, и Енганим², и Енада и Вет-Фасис;

(1) 1 Лек. 6:73; (2) гл. 21:29

22 и границата стигаше до Тавор¹ и Сахасима, и Ветсемес; и границата им свършваше при Йордан – шестнадесет града със селата им.

(1) Съд. 4:6; 1 Лек. 6:77

23 Това беше наследството на племето на синовете на Исахар според родовете им, градовете със селата им.

24 Петият жребий излезе за племето на синовете на Асир¹ според родовете им.

(1) Бит. 35:26

25 И границата им беше: Хелкат¹ и Али, и Ветен, и Ахсаф,

(1) гл. 21:31

26 и Аламелех, и Амад, и Мисал¹, и стигаше до Карми² на запад и до Сихор-Ливнат;

(1) гл. 21:30;

(2) гл. 15:55; 3 Царе 18:19; 4 Царе 2:25; Ис. 35:2

27 и завиваше към изгрев слънце при Вет-Дагон, и стигаше до Завулон и до долината Ефтаил на север до Ветемек и Наил, после продължаваше наляво до Хаул;

28 и Еврон, и Реов¹, и Амон, и Кана, до голямия Сидон²;

(1) гл. 21:31; Съд. 18:28; (2) Съд. 1:31; Езек. 28:21

29 и границата завиваше към Рама¹ и към укрепения град Тир²; после границата завиваше към Оса и свършваше към морето до областта Ахзив³;

(1) гл. 18:25; (2) 2 Царе 5:11; 24:7; 3 Царе 5:1; Ак. 10:13; (3) Сьд. 1:31

30 и обхващаше и Ама, и Афек¹, и Реов – двадесет и два града със селата им.

(1) Сьд. 1:31

31 Това беше наследството на племето на синовете на Асир¹ според родовете им, тези градове със селата им.

(1) Езек. 48:2

32 Шестият жребий излезе за синовете на Нефталим, за синовете на Нефталим¹ според родовете им.

(1) Бит. 35:25

33 И тяхната граница започваше при Елеф, от дъба в Сааним¹ и Адами-Некев, и Авнеил до Лакум и свършваше при Йордан;

(1) Сьд. 4:11

34 и границата завиваше на запад към Азнот-Тавор и оттам излизаше към Укок; и стигаше до Завулон на юг, а на запад стигаше до Асир, и до Юда при Йордан към изгрев слънце.

35 А укрепените градове бяха Сидим, Сер и Ама¹, Ракат и Хинерот,

(1) гл. 21:32

36 и Адама, и Рама, и Асор¹,

(1) гл. 11:1

37 и Кедес¹, и Едраи, и Енасор,

(1) гл. 20:7; 21:32; Сьд. 4:6; 4 Царе 15:29

38 и Ирон, и Мигдалил, и Орам, и Ветанат, и Ветсемес¹ – деветнадесет града със селата им.

(1) гл. 15:10; Сьд. 1:33

39 Това беше наследството на племето на синовете на Нефталим според родовете им, градовете със селата им¹.

(1) 3 Царе 15:20; Езек. 48:3

40 Седмият жребий излезе за племето на синовете на Дан¹ според родовете им.

(1) Бит. 35:25

41 И областта на тяхното наследство беше Сараа и Естаол¹, и Ерсемс,

(1) гл. 15:33; Сьд. 13:25

42 и Саалвим¹, и Еалон², и Етла,

(1) Сьд. 1:35; 2 Царе 23:32; 3 Царе 4:9; (2) гл. 10:12

43 и Елон¹, и Тамна², и Акарон³,

(1) 3 Царе 4:9; (2) гл. 15:57; (3) гл. 15:45

44 и Елтеко, и Гиветон¹, и Ваалат²,

(1) гл. 21:23; 3 Царе 15:27; (2) 3 Царе 9:18

45 и Юд, и Вани-Варак, и Гетримон¹,

(1) гл. 21:24; 2 Царе 6:10

46 и Меиаркон, и Ракон с областта срещу Йопия¹.

(1) 2 Лет. 2:16; Деян. 9:36

47 И границата на синовете на Дан излизаше оттам, защото синовете на Дан се изкачиха¹ да се бият срещу Лесем² и го превзеха. Поразиха го с острието на меча и го взеха за притежание, и се заселиха в него. И нарекоха Лесем Дан, по името на баща си Дан³.

(1) Сьд. 1:34; (2) Сьд. 18:29; (3) Втж. 33:22; 2 Царе 24:6

48 Това беше наследството на племето на синовете на Дан¹ според родовете им, тези градове със селата им.

(1) Езек. 48:1

49 Когато свършиха разделянето на земята за наследство според границите ѝ, израилевите синове дадоха на Иисус, сина на Навий, наследство сред себе си¹.

(1) Езек. 45:7,8

50 Според словото на ГОСПОДА те му дадоха града, който той поиска: Тамнат-Сарах в хъммистата земя на Ефрем¹. И той построи града и се засели в него.

(1) гл. 24:30; Сьд. 2:9; 3 Царе 4:8

51 Това бяха наследствата, които свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий, и главите на бащините *домове* на племената на израилевите синове разпределиха чрез жребий в Сило пред ГОСПОДА, при входа на шатъра за срещане. Така те завършиха разделянето на земята¹.

(1) гл. 14:1,2; 18:1; Чис. 34:18,29

гл. 20; Чис. 35:9-29; Втж. 19:1-13

20 И ГОСПОД говори на Иисус и каза:

2 Говори на израилевите синове и им кажи: Определете си прибежищните градове, за които ви говорих чрез Мойсей¹,

(1) Изх. 21:13; Чис. 35:6

3 за да прибегва там убиецът, който убие човек неволено, без умисъл; и те да ви бъдат за прибежище от отмъстителя за кръвта.

4 И когато той избяга в един от тези градове, да застане при входа на градската порта и да заяви делото си на всеослушание пред старейшините на

онзи град; и те да го приемат при себе си в града и да му дадат място да живее между тях.

5 А ако отмъстителят за кръвта го преследва, да не предават убиеца в ръката му, защото той е ударил ближния си без умисъл и не го е мразил преди това.

6 И да живее в онзи град, докато застане пред обществото на съд и до смъртта на първосвещеника, който е по онова време. Тогава убиецът може да се върне и да дойде в града си и в дома си, в града, от който е избягал.

7 И отделиха Кедес¹ в Галилея, в хълмистата земя на Нефталим и Сихем² в хълмистата страна на Ефрем, и Кириат-Арва, който е Хеврон³, в хълмистата земя на Юда.

(1) гл. 19:37; (2) гл. 21:21; 24:1; Съд. 9:1; 3 Царе 12:1,25; (3) гл. 15:13

8 А отгатак Йордан, срещу Ерихон, на изток, определиха Восор¹ в пустинята на равнината, от племето на Рувим, и Рамот² в Галаад, от племето на Гад, и Голан³ във Васан, от племето на Манасия.

(1) гл. 21:36; (2) гл. 21:38; Втжк. 4:43; 4 Царе 8:28; (3) гл. 21:27; Втжк. 4:43

9 Това бяха градовете, определени за всичките израилеви синове и за чужденеца, който живееше между тях, за да прибягва там всеки, който убие някого неволно, и да не умре от ръката на отмъстителя за кръвта, преди да застане пред обществото.

ст. 1-8; Чис. 35:1-8

21 И главите на бащините *домове* на левитите пристъпиха пред свещеника Елеазар, пред Иисус, сина на Навий, и пред главите на бащините *домове* на племената на израилевите синове¹,

(1) гл. 14:1; 17:4

2 и им говориха в Сило¹, в ханаанската земя, и казаха: ГОСПОД заповяда чрез Мойсей да ни се дадат градове за живеене със землищата им за добитъка ни.

(1) гл. 18:1

3 И израилевите синове дадоха на левитите от наследството си според сло-

вото на ГОСПОДА тези градове със землищата им¹.

(1) ст. 41; Бит. 49:7

4 И излезе жребият за родовете на каатците¹. И синовете на свещеника Аарон², от левитите, получиха чрез жребий тринадесет града от юдовото племе и от сimeoновото племе, и от вениаминовото племе³.

(1) Изх. 6:16,18; (2) Изх. 6:20,23,25; (3) ст. 9-19

5 А останалите синове на Каат¹ *получиха* чрез жребий десет града от родовете на ефремовото племе и от дановото племе, и от половината на манасиевото племе².

(1) Чис. 3:27; (2) ст. 20-26; 1 Лст. 6:66-70

6 И синовете на Гирсон¹ *получиха* чрез жребий тринадесет града от родовете на исахаровото племе и от асировото племе, и от нефталимовото племе, и от половината на манасиевото племе във Васан².

(1) Изх. 6:17; (2) ст. 27-33; 1 Лст. 6:71-76

7 Синовете на Мерарий¹ според родовете си *получиха* дванадесет града от рувимовото племе и от гадовото племе, и от завулоновото племе².

(1) Изх. 6:19; (2) ст. 34-40; 1 Лст. 6:77-81

8 И така израилевите синове дадоха на левитите чрез жребий¹ тези градове и землищата, както ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей.

(1) Бит. 49:7 ст. 9-19; 1 Лст. 6:54-60

9 И те дадоха от племето на синовете на Юда и от племето на синовете на Симеон тези градове, които се назоваха по име,

10 които бяха за синовете на Аарон, родовете на каатците, от синовете на Леви, защото първият жребий се хвърли за тях.

11 И те им дадоха Кириат-Арва, който е Хеврон¹, а Арва беше бащата на Енак, със землищата наоколо му, в хълмистата земя на Юда.

(1) гл. 15:13

12 Но нивите на града и селата му дадоха на Халев, сина на Еффоний, за негова собственост¹.

(1) гл. 14:13

13 И дадоха на синовете на свещеника Аарон града за прибежище на убиеца, Хеврон със землищата му и Ливна¹ със землищата ѝ,

(1) гл. 10:29

14 и Ятир¹ със землищата му, и Естер-
мо² със землищата му,

(1) гл. 15:48; (2) гл. 15:50

15 и Олон¹ със землищата му, и Де-
вир² със землищата му,

(1) гл. 15:51; (2) гл. 10:38

16 и Аин¹ със землищата му, и Юта²
със землищата му, и Ветесмес³ със
землищата му – девет града от тези
две племена;

(1) гл. 15:32; 1 Лст. 4:32; (2) гл. 15:55; (3) гл. 15:10

17 и от вениаминовото племе: Гаваон¹
със землищата му, Гава² със землищата
му,

(1) гл. 9:3; (2) гл. 18:24; 1 Лст. 8:6; Зах. 14:10

18 Анатот¹ със землищата му и Аммон
със землищата му – четири града.

(1) 2 Царе 23:27; 3 Царе 2:26; Неем. 11:32; Ер. 1:1

19 Всичките градове на свещениците,
синовете на Аарон, бяха тринадесет
града със землищата им.

ст. 20-40: 1 Лст. 6:66-81

20 А на родовете на синовете на Каат,
левитите, останалите от синовете на
Каат, градовете на жребия им бяха от
ефремовото племе.

21 И им дадоха Сихем¹, града за при-
бежище на убиеца, със землищата му,
в хълмистата земя на Ефрем², и Гезер³
със землищата му,

(1) гл. 20:7; (2) Съд. 17:1; (3) гл. 10:33

22 и Кивзаим със землищата му и
Веторон със землищата му – четири
града;

23 и от дановото племе: Елтеко със
землищата му, Гиветон¹ със землищата
му,

(1) гл. 19:44

24 Еалон¹ със землищата му, Гетримон²
със землищата му – четири града;

(1) гл. 10:12; (2) гл. 19:45

25 и от половината на манасиевото
племе: Таанах¹ със землищата му и Гет-
римон със землищата му – два града.

(1) гл. 12:21

26 Всичките градове със землищата
им за родовете на останалите от сино-
вете на Каат бяха десет¹.

(1) ст. 5

27 А на синовете на Гирсон, от родо-
вете на левитите, дадоха от групата по-
ловина на манасиевото племе: Голан¹
във Васан, града за прибежище на

убиеца, със землищата му, и Веестера
със землищата ѝ – два града;

(1) гл. 20:8; Вжж. 4:43

28 и от исахаровото племе: Кисион¹
със землищата му, Даврат² със зем-
лищата му,

(1) гл. 19:20; (2) гл. 19:12

29 Ярмут със землищата му, Енганим¹
със землищата му – четири града;

(1) гл. 19:21

30 и от асировото племе: Мисал¹ със
землищата му, Авдон със землищата
му,

(1) гл. 19:26

31 Хелкат¹ със землищата му и Реов²
със землищата му – четири града;

(1) гл. 19:25; (2) гл. 19:28

32 и от нефталимовото племе: Кедес¹
в Галилея, града за прибежище на уби-
еца, със землищата му и Амот-Дор² със
землищата му, и Картан със землищата
му – три града.

(1) гл. 19:37; Съд. 4:6; (2) гл. 19:35

33 Всичките градове на гирсонците
според родовете им бяха тринадесет
града със землищата им¹.

(1) ст. 6

34 А на родовете на синовете на Ме-
рарий, останалите левити, дадоха от за-
вулоновото племе: Йокнеам¹ със зем-
лищата му, Карта² със землищата му,

(1) гл. 12:22; (2) гл. 19:15

35 Димна със землищата му, Наала¹
със землищата му – четири града;

(1) гл. 19:15

36 и от рувимовото племе: Восор¹ със
землищата му и Яса² със землищата
му,

(1) гл. 20:8; (2) гл. 13:18

37 Кедемот със землищата му и Ме-
фаат¹ със землищата му – четири гра-
да;

(1) гл. 13:18

38 и от гадовото племе: Рамот¹ в Га-
лаад, града за прибежище на убиеца,
със землищата му и Маханаим² със
землищата му;

(1) гл. 20:8; 3 Царе 4:13; (2) гл. 13:26,30; 3 Царе 4:14

39 Есевон¹ със землищата му, Язир¹
със землищата му – всичко четири гра-
да.

(1) Чис. 32:3; 1 Лст. 26:31

40 Всичките градове на синовете на
Мерарий според родовете им, на оста-
налите от родовете на левитите, жре-
бият им беше дванадесет града¹.

(1) ст. 7

41 Всичките градове на левитите сред притежанието на израилевите синове бяха четиридесет и осем града със землищата им¹.

(1) ст. 3; Чис. 35:7

42 Всеки един от тези градове беше със землищата си наоколо си; така бяха всички тези градове.

43 Така ГОСПОД даде на Израил цялата земя, която се беше закле да даде на бащите им¹, и те я завладяха и се заселиха в нея².

(1) гл. 1:6; Пс. 105:8-11; (2) Чис. 34:2; Вжк. 11:31; 12:29; Съд. 11:24; 1 Царе 12:8; 2 Лет. 20:8; Неем. 9:8,22-25; Пс. 78:55; Ер. 32:23

44 И ГОСПОД им даде спокойствие* отвсякъде¹, според всичко, за което се беше закле на бащите им; и никой от всичките им врагове не устоя пред тях; ГОСПОД предаде всичките им врагове в ръката им².

*букв.: почивка

(1) гл. 11:23; 22:4; 23:1; Евр. 4:8; (2) гл. 1:5; 2:24; 11:8,14; Вжк. 2:36

45 Нито едно от добрите обещания, които ГОСПОД беше говорил на израилевия дом, не пропадна; всички се осъществиха¹.

(1) гл. 23:14; Чис. 23:19; 1 Царе 3:19; 3 Царе 8:15,20,24,56; Неем. 9:8; Ис. 48:3

22 Тогава Иисус повика рувимците, гадците и половината от манасиевото племе¹

(1) гл. 1:12

2 и им каза: Вие спазихте всичко, което ви заповяда ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей¹; послушахте и моя глас във всичко, което ви заповядах².

(1) Чис. 32:20-29; Вжк. 3:18-20; (2) гл. 1:13-15; Фил. 2:12

3 Не оставихте братята си през това дълго време чак до днес и опазихте заповяданото чрез заповедта на ГОСПОДА, своя Бог.

4 И сега ГОСПОД, вашият Бог, даде почивката на братята ви, както им обеща¹; затова сега се върнете и идете в шатрите си, в земята на притежанието си, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви даде отгатак Йордан².

(1) гл. 21:44; Чис. 32:18; 1 Лет. 22:18; (2) гл. 12:6

5 Само добре внимавайте да спазвате заповедта и закона, които ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви заповяда: да любите ГОСПОДА, своя Бог, и да хо-

дите във всичките Му пътища, да спазвате заповедите Му¹, да се привързвате към Него и да Му служите с цялото си сърце и с цялата си душа².

(1) Изх. 23:13; Деян. 11:23; (2) гл. 23:8,11; Вжк. 6:5,6

6 И Иисус ги благослови¹ и ги изпрати² и те отидоха в шатрите си³.

(1) Изх. 39:43; 2 Царе 6:18,20; Ак. 24:50; (2) гл. 24:28; 3 Царе 8:66; (3) 1 Царе 10:25; 13:2

7 А на половината от манасиевото племе Мойсей беше дал наследство във Васан¹, а на другата половина Иисус даде наследство между братята им отсам Йордан, на запад². И когато ги изпрати в шатрите им, Иисус ги благослови³,

(1) Чис. 32:33; (2) гл. 17:5; (3) ст. 6

8 и им говори и каза: Върнете се в шатрите си с много богатства, с твърде много добитък, със сребро и със злато, и с бронз, и с желязо, и с твърде много дрехи; и разделете плячката от враговете си с братята си¹.

(1) Чис. 31:27

9 И синовете на Рувим и синовете на Гад, и половината от манасиевото племе се върнаха и отпътуваха от израилевите синове, от Сило, който е в ханаанската земя, за да отидат в галадската земя¹, в земята на притежанието си, която бяха придобили според ГОСПОДНАТА заповед чрез Мойсей².

(1) Вжк. 3:20; 34:1; Съд. 20:1; 1 Лет. 5:9; (2) ст. 2

10 И когато дойдоха в околността на Йордан, която е в ханаанската земя, синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе издигнаха там олтар¹, при Йордан, голям и внушителен олтар.

(1) Бит. 12:7,8

11 А израилевите синове чуха да се казва: Ето, синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе са издигнали олтар от страната на ханаанската земя, в околността на Йордан, към израилевите синове¹.

(1) Лев. 17:8,9; Вжк. 12:11-14

12 И когато израилевите синове чуха това, цялото общество на израилевите синове се събра в Сило, за да излязат на война срещу тях¹.

(1) Съд. 20:1,2

13 После израилевите синове изпрати-

ха до синовете на Рувим и до синовете на Гад, и до половината от манасиевото племе в галаадската земя¹ Финеес², сина на свещеника Елеазар,

(1) Чис. 32:1; (2) Изх. 6:25; 1 Лек. 9:20

14 и с него десет първенци, по един първенец за всеки бащин дом от всички израилеви племена; и всеки от тях беше главата на бащиния си дом между израилевите хиляди¹.

(1) Чис. 1:4

15 И те дойдоха при синовете на Рувим и при синовете на Гад, и при половината от манасиевото племе в галаадската земя и говориха с тях, и казаха:

16 Така казва цялото общество на ГОСПОДА: Каква е тази измяна, която сте извършили против Израилевия Бог, като сте се отвърнали днес от следването на ГОСПОДА и сте си издигнали олтар, за да се разбунтувате днес против ГОСПОДА?¹

(1) ст. 11

17 Малко ли ни е беззаконието на Фегор, от което не сме се очистили и до днес, и заради него дойде язва върху обществото на ГОСПОДА¹,

(1) Чис. 25:3-9; Втжк. 4:3

18 че и вие днес се отвръщате от следването на ГОСПОДА! И ако днес се разбунтувате против ГОСПОДА, Той утре ще се разгневи против цялото израилево общество¹.

(1) Чис. 16:22; 32:15

19 Но ако земята на вашето притежание е нечиста, тогава преминете в земята на ГОСПОДНОТО притежание, където стои ГОСПОДНАТА скиния¹, и вземете притежание между нас. Само не се бунтувайте против ГОСПОДА и не се бунтувайте против нас, като си издигате друг олтар освен олтара на ГОСПОДА, нашия Бог!

(1) гл. 18:1; Изх. 15:17

20 Нали Ахан, синът на Зара, извърши престъпление с прокълнатото и гняв падна върху цялото израилево общество²? И този човек не погина сам в беззаконието си¹.

(1) гл. 7:1,5,24,25

21 Тогава синовете на Рувим и синовете на Гад, и половината от манасие-

евото племе отговориха и казаха на началниците на израилевите хиляди:

22 Бог на боговете¹, ГОСПОД, Бог на боговете, ГОСПОД – Той знае и нека узнае² и Израил: ако сме сторили това в бунт или в измяна срещу ГОСПОДА, то не ни спасявай днес³!

(1) Втжк. 10:17; Пс. 136:2; Дан. 2:47; (2) 1 Царе 2:3; 3 Царе 8:39; Пс. 44:21; Ин. 21:17; (3) Йов 31:5-8

23 Ако сме си издигнали олтар, за да се отвърнем от следването на ГОСПОДА или за да принасяме върху него всеизгаряне или хлябен принос, или за да принасяме върху него примирителни жертви, то нека ГОСПОД издери това¹! –

(1) Втжк. 18:19; 1 Царе 20:16; 2 Лек. 24:22

24 и ако не сме сторили това от загриженост за нещо, като казахме: В бъдещите дни вашите синове може да говорят на нашите синове и да кажат: Какво общо имате вие с ГОСПОДА, Израилевия Бог?

25 ГОСПОД е поставил Йордан за граница между нас и вас, синове на Рувим и синове на Гад – вие нямате дял в ГОСПОДА¹! Така синовете ви може да отклонят нашите синове да престанат да се боят от ГОСПОДА.

(1) Пс. 16:5

26 Затова казахме: Нека се заемем да издигнем олтар, не за всеизгаряне, нито за жертва,

27 а за да бъде свидетелство¹ между нас и вас и между поколенията ни след нас, за да извършваме служението на ГОСПОДА пред Него с всеизгарянията си, с жертвите си и с примирителните си жертви, за да не могат в бъдеще вашите синове да кажат на нашите синове: Вие нямате дял в ГОСПОДА²!

(1) гл. 24:27; Бит. 31:48,52; Ис. 19:19,20; (2) Пс. 16:5

28 Затова казахме: Ако се случи в бъдеще да говорят така на нас или на поколенията ни, тогава ще кажем: Ето подобие на ГОСПОДНИЯ олтар, който бащите ни издигнаха, не за всеизгаряне, нито за жертва, а за свидетелство между нас и вас¹.

(1) ст. 27

29 Далеч да бъде от нас да се раз-

бунтуваме против ГОСПОДА и да се отвърнем днес от следването на ГОСПОДА¹, като си издигнем *друг* олтар за всеизгаряне, за хлебен принос и за жертва освен олтара на ГОСПОДА, нашия Бог, който е пред скинията Му²!

(1) гл. 24:16; (2) Втжк. 12:11-14

30 И свещеникът Финеес и първенците на обществото, началниците на израилевите хиляди, които *бяха* с него, чуха думите, които говориха синовете на Рувим, синовете на Га́д и синовете на Манасия и те им се видяха добри.

31 И Финеес, синът на свещеника Елеазар, каза на синовете на Рувим и на синовете на Га́д и на синовете на Манасия: Днес познахме, че ГОСПОД е сред нас¹, защото не сте извършили тази измяна против ГОСПОДА². Сега избавихте израилевите синове от ръката на ГОСПОДА.

(1) гл. 3:10; Лев. 26:11; (2) 2 Кор. 7:11

32 И Финеес, синът на свещеника Елеазар, и първенците се върнаха от синовете на Рувим и от синовете на Га́д, от галаадската земя в ханаанската земя при израилевите синове, и им донесоха известие.

33 И това нещо се видя добро на израилевите синове и израилевите синове благословиха Бога¹, и не говореха повече да отидат на бой срещу тях, за да погубят земята, където живееха синовете на Рувим и синовете на Га́д.

(1) 1 Царе 25:32; Пр. 25:25

34 И синовете на Рувим и синовете на Га́д нарекоха олтара *свидетел*, защото *казаха*: Той е свидетел между нас¹, че ГОСПОД е Бог.

(1) ст. 27

23 А след много дни, когато ГОСПОД беше дал на Израил почивка от всичките му врагове наоколо¹ и Иисус беше стар *и* в напреднала възраст²,

(1) гл. 21:44; 1 Лет. 23:25; 2 Лет. 14:7;

(2) гл. 13:1; 1 Царе 12:2; 3 Царе 1:1

2 Иисус свика целия Израил, старейшините му, началниците му, съдиите

му и надзорниците му¹, и им каза: Аз съм стар *и* в напреднала възраст².

(1) гл. 24:1; 3 Царе 8:1; 1 Лет. 23:2; 27:1; (2) ст. 1

3 Но вие видяхте всичко¹, което ГОСПОД, вашият Бог, извърши заради вас на всички тези народи², защото ГОСПОД, вашият Бог, е, който воюваше за вас³.

(1) Изх. 19:4; (2) Втжк. 7:17-24; (3) гл. 10:14,42

4 Ето, аз ви разделих чрез жребий тези народи, които остават, за наследство според племената ви¹, заедно с всичките народи, които изтребих², от Йордан до Голямото море към залез слънце.

(1) гл. 18:10; (2) Соф. 3:6

5 И ГОСПОД, вашият Бог, Той ще ги изпъди отпред вас и ще ги изгони отпред вас; и вие ще притежавате земята им, както ГОСПОД, вашият Бог, ви е обещал¹.

(1) гл. 13:6; Изх. 34:11; Чис. 33:53

6 Затова бъдете много твърди, да пазите и да вършите всичко, което е написано в книгата на Мойсеевия закон, да не се отклонявате от него нито надясно, нито наляво¹,

(1) гл. 1:7; 3 Царе 2:3; 2 Сол. 2:15

7 за да не се смесите с тези народи, тези, които останаха между вас¹, и да не споменавате името на боговете им², и да не заклевате *някого* в тях, и да не им служите, и да не им се покланяте³;

(1) Чис. 33:55; Еф. 5:11; (2) Изх. 20:5; 23:13; Втжк. 6:13,14;

4 Царе 5:18; 17:12; 2 Лет. 7:19; Ер. 5:7; Соф. 1:5

8 а да се привързвате към ГОСПОДА, своя Бог, както сте правили до днес¹.

(1) гл. 22:5; Втжк. 4:4; 8:20; 13:4

9 Защото ГОСПОД изгони отпред вас големи и силни народи¹ и до днес никой не можа да устои пред вас.

(1) гл. 24:18; Втжк. 11:23; 3 Царе 21:26; 2 Лет. 20:7

10 Един от вас ще обръща в бяг хиляда¹, защото ГОСПОД, вашият Бог, е, който воюва за вас, както ви е обещал².

(1) Лев. 26:8; Втжк. 32:30; (2) Втжк. 3:22; 1 Лет. 5:20,22

11 Затова внимавайте добре на себе си¹ – да любите ГОСПОДА, вашия Бог²!

(1) Втжк. 4:9,15; Деян. 20:28; (2) Втжк. 30:16,20

12 Защото, ако някога се върнете назад¹ и се привържете към остатъка на тези народи, тези, които останаха меж-

ду вас, и се сродите, и се смесите с тях и те с вас²,

(1) Соф. 1:6; (2) Изх. 34:16; Съд. 14:3; Езд. 9:1,2; 2 Кор. 6:14

13 найте със сигурност, че ГОСПОД, вашият Бог, няма да продължи да изгонва тези народи отпред вас¹; и те ще ви бъдат клопка и примка², и бич в ребрата ви, и тръни в очите ви, докато изчезнете от тази добра земя, която ГОСПОД, вашият Бог, ви е дал³.

(1) Съд. 2:3,21; (2) Изх. 23:33; Чис. 33:55; (3) 4 Царе 17:18-23

14 Ето, днес аз отивам по пътя на цялата земя¹; и вие знаете с цялото си сърце и с цялата си душа, че нито една дума от всички добри неща, които ГОСПОД, вашият Бог, говори за вас, не пропадна; всичките се изпълниха за вас; нито една дума от тях не пропадна²!

(1) 3 Царе 2:2; Евр. 9:27; (2) гл. 21:45

15 Но както дойдох върху вас всичките добри думи, които ГОСПОД, вашият Бог, ви говори¹, така ГОСПОД ще докара върху вас всичките зли думи, докато ви изтреби от тази добра земя, която ГОСПОД, вашият Бог, ви е дал².

(1) Лев. 26:3-13; (2) Лев. 26:14-39; 3 Царе 14:15; Евр. 6:6-8

16 Когато престъпите завета на ГОСПОДА, вашия Бог, който ви е заповядал, и отидете и служите на други богове¹, и им се поклоните, тогава гневът на ГОСПОДА ще пламне против вас² и вие бързо ще изчезнете от добрата земя, която ви е дал³.

(1) Вжк. 17:3; Ис. 24:5; (2) Съд. 2:14,20; (3) Чис. 33:56; Вжк. 4:26; 6:15; 28:15,45; 1 Царе 12:25; 3 Царе 9:6,7

24 След това Иисус събра всичките израилеви племена в Сихем¹ и свика старейшините на Израил, началниците му, съдиите му и надзорниците му²; и те се представиха пред Бога³.

(1) гл. 20:7; (2) гл. 23:2; Вжк. 29:10; 4 Царе 23:1;

(3) Съд. 20:26; 1 Царе 10:19; Деян. 10:33

2 И Иисус каза на целия народ: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: В древността бащите ви, Тара, бащата на Авраам и бащата на Нахор¹, живееха оттатък реката *Ефрат* и служеха на други богове².

(1) Бит. 11:27; (2) Бит. 31:19

3 И аз взех баща ви Авраам от другата страна на реката, водих го през цялата ханаанска земя¹ и умножих потомството му и му дадох Исаак².

(1) Бит. 12:1-9; (2) Бит. 21:2,3

4 А на Исаак дадох Яков и Исав¹. И на Исав дадох планината Сиир, за да я притежава²; а Яков и синовете му слязоха в Египет³.

(1) Бит. 25:24-26; (2) Бит. 36:8,9,43; (3) Бит. 46:1-7

5 И изпратих Мойсей и Аарон¹ и поразих Египет с язви според това, което извърших сред него², и след това ви изведох³.

(1) Изх. 6:27; (2) Изх. 7-12; (3) Изх. 12:41,51; Пс. 105:43

6 И изведох бащите ви от Египет и дойдохте до морето¹, и египтяните преследваха бащите ви с колесници и коне до Червено море².

(1) Изх. 14:2; (2) Изх. 14:9

7 Тогава те извикаха към ГОСПОДА и Той сложи мрак между вас и египтяните² и докара морето върху тях, и ги покри³. И очите ви видяха това, което сторих на Египет⁴. И вие живяхте в пустинята дълго време⁵.

(1) Изх. 14:10; (2) Изх. 14:20;

(3) Изх. 14:27,28; (4) Изх. 14:31; Вжк. 4:34,35; (5) гл. 5:6

8 И ви доведох в земята на аморейците, които живееха оттатък Йордан, и те воюваха срещу вас. Но аз ги предах в ръката ви и вие завладяхте земята им, и ги изтребих пред вас¹.

(1) Изх. 23:23; Чис. 21:21-35; Ам. 2:9,10

9 Тогава моавският цар Валак, синът на Сепфор, стана и воюва срещу Израил, и изпрати да повикат Валаам, сина на Веор, за да ви прокълне¹.

(1) Чис. 22:2-6

10 Но аз не пожелах да послушам Валаам, затова той даже ви благослови; и аз ви избавих от ръката му¹.

(1) Чис. 24:10; Мих. 6:5

11 И вие преминахте Йордан¹ и дойдохте в Ерихон. И ерихонските жители воюваха против вас, както и аморейците, и ферезейците, и ханаанците, и хетейците, и гергесейците, и евейците, и евусейците². Но аз ги предадох в ръката ви³.

(1) гл. 4:1,10,19; (2) гл. 3:10; 9:2; (3) гл. 6-11

12 После Аз изпратих пред вас стършелите и те ги изгониха отпред вас – двамата аморейски царе¹ – нито с твоя меч, нито с твоя лък².

(1) гл. 2:10; Изх. 23:28; Чис. 21:32; Втж. 4:46,47; 31:4; Пс. 135:11; (2) Пс. 44:3; 80:9

13 И ви дадох земя, за която не се беше трудил, и градове, които не бяхте построили, и вие живеете в тях¹; и ядете от лозя и маслини, които не сте салили².

(1) гл. 11:13; Втж. 19:1; (2) Втж. 6:11

14 Затова сега, бойте се от ГОСПОДА и Му служете с искреност и истина^{*1}; и махнете боговете², на които бащите ви са служили оттатък реката и в Египет³, и служете на ГОСПОДА⁴.

*Или: върност

(1) 1 Царе 12:24; Мих. 6:8; (2) Бит. 35:2; Пс. 81:9; (3) Езек. 20:7,8; (4) Втж. 6:13; Мт. 6:24

15 Но ако не желаете да служите на ГОСПОДА, изберете си днес на кого ще служите¹: дали на боговете, на които бащите ви служеха оттатък реката, или на боговете на аморейците, в чиято земя живеете². Но аз и домът ми ще служим на ГОСПОДА³!

(1) 3 Царе 18:21; (2) Езек. 20:39; (3) Изх. 23:2

16 И народът отговори и каза: Далеч да бъде от нас да оставим ГОСПОДА, за да служим на други богове!¹

(1) гл. 22:29; Пс. 119:106,113

17 Защото ГОСПОД, нашият Бог¹, е, който изведе нас и бащите ни от египетската земя, от дома на робството², и който извърши тези големи знамения пред очите ни³ и ни запази през целия път, по който вървахме, и сред всичките народи, през които минахме⁴.

(1) 2 Лек. 13:10; (2) Изх. 13:3,14; (3) Втж. 7:19; 29:3; (4) Втж. 32:9-12

18 И ГОСПОД изгони отпред нас всичките народи и аморейците, които живееха в земята¹. Ние също ще служим на ГОСПОДА, защото Той е нашият Бог²!

(1) гл. 23:9; Деян. 7:45; (2) Втж. 10:21

19 А Иисус каза на народа: Няма да можете да служите на ГОСПОДА, защото Той е свят Бог¹, Той е ревнив Бог²; няма да прости престъпленията ви и греховете ви³.

(1) Лев. 11:45; Пс. 99:3,9; (2) Изх. 20:5; (3) Изх. 23:21; Ис. 2:9

20 Ако оставите ГОСПОДА и служите на чужди богове, тогава Той ще се обърне и ще ви стори зло, и ще ви изтреби след доброто, което ви е сторил¹.

(1) 1 Царе 12:25; 1 Лек. 28:8,9; 2 Лек. 15:2

21 А народът каза на Иисус: Не, на ГОСПОДА ще служим!¹

(1) Изх. 24:3,7

22 И Иисус каза на народа: Вие сте свидетели против себе си, че сами избрахте ГОСПОДА, за да Му служите¹. И те казаха: Свидетели сме.

(1) Втж. 26:17

23 Затова сега махнете чуждите богове, които са сред вас¹, и наклонете сърцата си към ГОСПОДА, Израилевия Бог.

(1) Бит. 35:2; Пс. 81:9

24 И народът каза на Иисус: На ГОСПОДА, нашия Бог, ще служим и Неговия глас ще слушаме!¹

(1) Изх. 19:8; 2 Лек. 15:14

25 Така Иисус направи завет¹ с народа в онзи ден и им постави наредба и правило² в Сихем.

(1) Втж. 29:12; 4 Царе 11:17; 2 Лек. 15:12; (2) Изх. 15:25

26 И Иисус написа тези думи в книгата на Божия закон¹; и взе голям камък и го изправя² там под дъба, който е при ГОСПОДНОТО светилище³.

(1) Изх. 24:4; (2) Бит. 28:18; (3) Бит. 35:4; Съд. 9:6

27 И Иисус каза на целия народ: Ето, този камък ще бъде за свидетел против нас¹, защото той чу всичките думи на ГОСПОДА, които Той ни говори; затова той ще бъде свидетел против вас¹, за да не се отречете от вашия Бог².

(1) гл. 22:28,34; Втж. 31:19,26; (2) Мт. 26:72,74

28 И Иисус разпусна народа, всеки в наследството му¹.

(1) гл. 22:6; Чис. 36:7,9; Съд. 2:6; Неем. 11:20

29 И след тези неща ГОСПОДНИЯТ слуга Иисус, синът на Навий, умря на сто и десет години¹.

(1) Бит. 50:26; Съд. 2:8

30 И го погребяха в областта на наследството му в Тамнат-Сарах, който е в хълмистата земя на Ефрем, на север от планината Гаас¹.

(1) гл. 19:50; Съд. 17:1; 2 Царе 23:30

31 И Израил служи на ГОСПОДА през всичките дни на Иисус и през всичките дни на старейшините, които надживяха Иисус и които знаеха цялото дело

на ГОСПОДА, което Той беше извършил за Израил¹.

(1) Вжж. 11:2-7; Съд. 2:7; 2 Лек. 34:33

32 А костите на Йосиф, които израилевите синове бяха изнесли от Египет¹, погребяха в Сихем, в нивата, която Яков купи за сто сребърника от синовете на Емор, бащата на Сихем², и те

станаха наследство на синовете на Йосиф³.

(1) Бит. 50:25; (2) Бит. 33:19; Деян. 7:16; (3) Бит. 48:22; Ин. 4:5

33 И Елезар, синът на Аарон¹, умря; и го погребяха на хълма на сина му Финеес², който му беше даден в хълмистата земя на Ефрем.

(1) Чис. 20:28; (2) Изх. 6:25

Книгата на СЪДИИТЕ

1 А след смъртта на Иисус¹ израилевите синове се допитаха до ГОСПОДА² и казаха: Кой пръв да излезе за нас против ханаанците, за да воюва срещу тях?²

(1) гл. 2:8; (2) гл. 20:18,23; Изх. 18:15; Чис. 27:21; 1 Царе 10:22; 3 Царе 22:5

2 И ГОСПОД каза: Юда да излезе. Ето, аз предадох земята в ръката му¹.

(1) гл. 20:18,28; Бит. 49:8,9; Иис. Нав. 2:24

3 А Юда каза на брат си Симеон: Излез с мен в моя дял, за да воюваме срещу ханаанците; и аз също ще отида с теб в твоя дял. И Симеон отиде с него.

4 И Юда излезе и ГОСПОД предаде ханаанците и ферезейците в ръката им, и те избиха десет хиляди мъже от тях във Везек.

5 И намериха Адонивезек във Везек и се биха срещу него, и победиха ханаанците и ферезейците¹.

(1) гл. 3:5

6 А Адонивезек побягна и те го подготвиха и го хванаха, и отсякоха палците на ръцете и на краката му.

7 И Адонивезек каза: Седемдесет царе с отсечени палци на ръцете и краката са събирали *трохи* под трапезата ми¹. Както аз съм правил, така и Бог ми отплати². И те го доведоха в Ерусалим и там умря.

(1) Мт. 15:27; (2) гл. 9:24,57; Лев. 24:19,20; 1 Царе 15:33; 3 Царе 21:19; Ис. 33:1; Соф. 3:19; Мт. 7:1,2; Откр. 22:12

8 И синовете на Юда воюваха срещу

Ерусалим и го превзеха, и го поразиха с острието на меча, и запалиха града¹.

(1) ст. 21; Иис. Нав. 15:63

9 И след това синовете на Юда слязоха, за да воюват срещу ханаанците, които живееха в хълмистата земя и на юг, и в низината¹.

(1) Иис. Нав. 12:8

10 И Юда излезе срещу ханаанците, които живееха в Хеврон, а името на Хеврон преди беше Кириат-Арва; и те убиха Сесай, Ахиман и Талмай¹.

(1) Иис. Нав. 15:13,14

11 И оттам излезе срещу жителите на Девир. А името на Девир преди беше Кириат-Сефер.

ст. 12-15; Иис. Нав. 15:16-19

12 И Халев каза: Който победи Кириат-Сефер и го превземе, на него ще дам дъщеря си Ахса за жена!

13 И Готонил¹, синът на Кенез, помалкият брат на Халев, го превзе и той му даде дъщеря си Ахса за жена.

(1) гл. 3:9-11

14 И когато отиваше, тя го подбуди да поиска от баща ѝ нива. И тя слезе от магарето и Халев ѝ каза: Какво искаш?

15 А тя му каза: Дай ми благословение – понеже си ми дал южна земя, дай ми и водни извори! И Халев ѝ даде горните извори и долните извори.

16 А синовете на кенеца¹, тъста на Мойсей², бяха излезли от града на пал-

мите³ със синовете на Юда, в пустинята на Юда, която е на юг от Арад; и отидоха и се заселиха при народа⁴.

(1) 1 Лер. 2:55; (2) гл. 4:11; Изх. 18:1; 1 Царе 15:6; (3) гл. 3:13; Вжк. 34:3; Иис. Нав. 18:21; (4) Чис. 10:29-32

17 И Юда отиде с брат си Симеон и разбиха ханаанците, които живеяха в Сефат, и изпълниха проклятието над *града*. И градът беше наречен Хорма^{*1}.

*Унищожение, Проклятие; (1) Чис. 14:45

18 И Юда превзе Газа¹ с областта му, Аскалон² с областта му и Акарон³ с областта му.

(1) гл. 16:1; Вжк. 2:23; (2) гл. 14:19; (3) Иис. Нав. 15:11; Ер. 25:20

19 И ГОСПОД беше с Юда¹ и те завладяха хълмистата земя, но не можаха да изгонят жителите на долината, защото имаха железни колесници².

(1) 1 Царе 18:12,14; 4 Царе 18:7; Пс. 60:12; (2) гл. 4:3; Иис. Нав. 17:16

20 И те дадоха Хеврон на Халев, както Мойсей беше говорил¹; и той изгони оттам тримата сина на Енак².

(1) Иис. Нав. 14:9-14; (2) Иис. Нав. 15:13,14

21 Но синовете на Вениамин не изгониха евусейците, които живеяха в Ерусалим¹, и евусейците живеят в Ерусалим заедно със синовете на Вениамин и до днес².

(1) ст. 27,29,31; Пс. 106:34; (2) ст. 8; гл. 19:11; Иис. Нав. 18:28

22 Също и йосифовият дом излезе против Ветил¹; и ГОСПОД беше с тях².

(1) Иис. Нав. 16:1; (2) Бит. 49:24

23 И йосифовият дом изпрати хора да разузнаят Ветил. А името на града преди беше Луз¹.

(1) Иис. Нав. 2:1; 16:1,2

24 И стражите видяха един човек, който излизаше от града, и му казаха: Моля те, покажи ни входа за града, и ние ще ти окажем милост¹.

(1) Иис. Нав. 2:12-14; 1 Царе 30:15

25 И той им показа входа за града и те поразиха града с острието на меча, а човека с целия му род пуснаха да си отиде¹.

(1) Иис. Нав. 6:22-25

26 И човекът отиде в земята на хетейците и построи град, и го нарече Луз, както е името му и до днес.

27 Но Манасия не изгони жителите на Ветсан¹ и селата му, нито жителите

на Таанах и селата му, нито жителите на Дор и селата му, нито жителите на Магедон² и селата му; и ханаанците искаха да останат в тази земя.

(1) 1 Царе 31:10; (2) Иис. Нав. 17:11-13; 4 Царе 23:29

28 И когато Израил стана силен, принуди ханаанците да му работят¹, но съвсем не ги изгони.

(1) Бит. 9:26

29 И Ефрем също не изгони ханаанците, които живеяха в Гезер¹; и ханаанците живеяха в Гезер между тях.

(1) Иис. Нав. 16:10

30 И Завулон не изгони жителите на Китрон и жителите на Наалал¹; и ханаанците живеяха между тях и им станаха принудителни работници.

(1) Иис. Нав. 19:15

31 И Асир не изгони жителите на Акхо и жителите на Сидон¹, и на Ахлав, и на Ахзив, и на Хелва, и на Афек, и на Реов²;

(1) 3 Царе 16:31; (2) Иис. Нав. 19:24-30

32 и асирците живеяха между ханаанците, жителите на земята, защото не ги изгониха.

33 И Нефталим не изгони жителите на Ветсемес и жителите на Ветанат¹ и живееше между ханаанците, жителите на земята; и жителите на Ветсемес и Ветанат им станаха принудителни работници.

(1) Иис. Нав. 19:38

34 И аморейците притиснаха синовете на Дан в хълмистата земя, защото не им даваха да слизат в долината¹.

(1) гл. 18:1; Иис. Нав. 19:47

35 И аморейците останаха в планината Ерес, в Еалон и в Саалвим¹; но ръката на йосифовия дом натежа и те бяха принудени да *им* работят.

(1) Иис. Нав. 19:42

36 А границата на аморейците беше от възвишението на Акравим¹, от Села* и нагоре.

*Иш: Схалата; (1) Чис. 34:4

2 И Ангелът ГОСПОДЕН¹ дойде от Галгал в Бохим и каза: Изведох ви от Египет и ви доведох в земята, за която се заклях на бащите ви² и казах: Няма да наруша завета Си с вас до века³!

(1) гл. 6:11; Бит. 22:11; (2) гл. 11:24; Вжк. 1:8,35; (3) Бит. 17:7,8; Пс. 89:2,3

2 Но вие да не правите завет с жителите на тази земя; да съборите олтарите им. А вие не послушахте гласа Ми¹. Защо направихте това?²

(1) гл. 6:10; Пс. 106:34; (2) Бит. 12:18

3 Затова и Аз казах: Няма да ги изгоня отпред вас; и те ще бъдат *като тръни* в ребрата ви и боговете им ще ви станат примка¹.

(1) гл. 8:27; Изх. 23:33

4 И когато Ангелът ГОСПОДЕН изговори тези думи на всичките израилеви синове, народът издигна гласа си и заплака¹.

(1) 1 Царе 7:6; 11:4; Езд. 10:1; Йоил 2:12; 2 Кор. 7:10

5 Затова те нарекоха онова място Бохим* и там принесоха жертви на ГОСПОДА.

*Плаещи

6 И Иисус разпусна народа и израилевите синове отидоха всеки в наследството си, за да притежават земята¹.

(1) Ис. Нав. 24:28

7 И народът служи на ГОСПОДА през всичките дни на Иисус и през всичките дни на старейшините, които надживяха Иисус, които бяха видели цялото велико дело на ГОСПОДА, което Той беше извършил за Израил¹.

(1) Ис. Нав. 24:31

8 А ГОСПОДНИЯТ слуга, Иисус, синът на Навий, умря на възраст сто и десет години¹.

(1) гл. 1:1; Ис. Нав. 24:29,30

9 И го погребяха в областта на наследството му в Тамнат-Арес, в хълмистата земя на Ефрем, на север от планината Гаас¹.

(1) ст. 8

10 И цялото това поколение се събра при бащите си и след тях се издигна друго поколение, което не познаваше ГОСПОДА¹, нито делото, което Той беше извършил за Израил².

(1) Изх. 1:6,8; Ер. 9:3; (2) Ис. Нав. 24:31

11 И израилевите синове вършиха зло пред ГОСПОДА¹ и служиха на ваалитите²,

(1) гл. 3:12; 4:1; 6:1; 10:6; 13:1;

(2) гл. 3:7; Чис. 25:3; 1 Царе 7:3; 12:10;

3 Царе 11:5; 2 Лек. 28:3; 33:3; Ер. 2:20; 16:11

12 и оставиха ГОСПОДА, Бога на бащите си¹, който ги беше извел от египетската земя², и последваха други богове, от боговете на народите, кои-

то бяха около тях³, и им се поклониха, и разгневиха ГОСПОДА⁴.

(1) Вжк. 31:16;

(2) Изх. 13:3,14; Вжк. 6:12; (3) гл. 5:8; (4) Вжк. 4:25

13 Така те оставиха ГОСПОДА и служиха на Ваал и на астартите¹.

(1) ст. 11

14 И гневът на ГОСПОДА пламна против Израил¹ и Той ги предаде в ръцете на грабители, които ги грабеха; и ги продаде в ръцете на враговете им наоколо², и те вече не можеха да устоят пред враговете си³.

(1) гл. 3:8;

Чис. 32:13; Ис. Нав. 23:16; 2 Царе 24:1; Пс. 106:40;

(2) гл. 4:2; 10:7; Лев. 26:17; 4 Царе 13:3; (3) Лев. 26:37;

Ис. Нав. 7:12; 2 Лек. 28:5; Пс. 44:10; Ис. 42:24

15 Накъдето и да излизаха, ГОСПОДАНАТА ръка беше против тях за зло¹, както ГОСПОД беше говорил, и както ГОСПОД им се беше закле; и те бяха жестоко притеснявани².

(1) Рут 1:13,21; 1 Царе 12:15; (2) гл. 10:9; 2 Лек. 12:1,2

16 И ГОСПОД издигаше съдии¹, които ги избавяха от ръцете на техните грабители².

(1) Рут 1:1; 2 Царе 7:11; Неем. 9:27; Деян. 13:20;

(2) гл. 3:31; 10:1; 11:32; 1 Царе 14:48; Пс. 106:43-45

17 Но те не слушаха и съдиите си¹, а блудстваха с други богове и им се поклоняха². Бързо се отклоняваха от пътя, в който бяха ходили бащите им в подчинение на ГОСПОДНИТЕ заповеди; а те не правеха така³.

(1) 2 Лек. 36:16; (2) Вжк. 31:16,18; Ер. 3:6; (3) Ер. 6:16

18 И когато ГОСПОД им издигаше съдии, ГОСПОД беше със съдията¹ и ги избавяше от ръката на враговете им през всичките дни на съдията; защото ГОСПОД се смияваше *над тях* заради охкането им от онези, които ги угнетяваха и измъчваха².

(1) гл. 6:12; (2) гл. 3:9; 10:16; Изх. 32:14; Пс. 106:45

19 А когато съдията умираше, те се връщаха¹ и се покваряваха още повече от бащите си², като следваха други богове, за да им служат и да им се поклонят; не оставяха делата си, нито упоритите си пътища³.

(1) гл. 4:1; 8:33; (2) Ер. 16:12; (3) Изх. 32:7,8; Неем. 9:28

20 Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Израил¹ и Той каза: Понеже този народ престъпи завета Ми, кой-

то съм заповядал на бащите им, и не послуша гласа Ми, (1) ст. 14

21 и аз също няма да изгоня вече пред тях нито един от народите, които Иисус остави, когато умря¹,

(1) Ис. Нав. 23:13

22 за да изпитам чрез тях Израил – дали ще пазят ГОСПОДНИЯ път да ходят в него, както 20 пазеха бащите им, или не¹.

(1) гл. 3:1,4; Изх. 15:25

23 Затова ГОСПОД остави онези народи и не ги изгони веднага, и не ги предаде в ръката на Иисус.

3 А това са народите, които ГОСПОД остави, за да изпита Израил чрез тях¹, да изпита всички, които не познаваха нито една от ханаанските войни,

(1) гл. 2:22

2 само за да знаят поколенията на израиелевите синове и да се научат на война, само онези, които не я познаваха преди това:

3 петимата първенци на филистимците и всичките ханаанци, и сидонци, и евейци, които живееха в планината Ливан, от планината Ваалермон до прохода на Емат¹.

(1) Ис. Нав. 13:3-5

4 Те бяха оставени, за да се изпита Израил чрез тях¹, за да се знае дали ще слушат заповедите на ГОСПОДА, които Той беше заповядал на бащите им чрез Мойсей.

(1) гл. 2:22

5 И израиелевите синове живееха между ханаанците и хетейците, и аморейците, и ферезейците, и евейците, и евусейците¹;

(1) гл. 1:4,5; 3 Царе 9:20

6 и си вземаха дъщерите им за жени и даваха дъщерите си на синовете им, и служеха на боговете им¹.

(1) Изх. 34:16; 3 Царе 11:3; 2 Кор. 6:14

7 И израиелевите синове вършиха зло пред ГОСПОДА и забравиха ГОСПОДА, своя Бог¹, и служеха на ваалимите и на ашерите².

(1) Вжк. 8:11,14; 1 Царе 12:9;

(2) гл. 2:11; 6:25; 8:33; Пс. 106:35,36

8 И гневът на ГОСПОДА пламна против Израил¹ и Той ги предаде* в ръката на месопотамския цар² Хусанрисата-

им; и израиелевите синове служиха на Хусанрисатаим осем години³.

*букв.: продаде

(1) гл. 2:14; (2) Бит. 24:10; (3) Лев. 26:17; Пс. 106:41

9 И израиелевите синове извикаха към ГОСПОДА и ГОСПОД издигна спасител за израиелевите синове, който ги спаси¹ – Готониил, синът на Кенез, помладият брат на Халев².

(1) гл. 2:16,18; 4:3; (2) гл. 1:13

10 И ГОСПОДНИЯТ Дух беше върху него¹ и той съди Израил. Той излезе на бой и ГОСПОД предаде в ръката му месопотамския цар Хусанрисатаим; и ръката му беше силна над Хусанрисатаим.

(1) гл. 6:34; 11:29; 13:25; 14:6,19; 15:14;

1 Царе 10:6,10; 2 Лев. 15:1

11 После земята имаше спокойствие четиридесет години¹. И Готониил, синът на Кенез, умря.

(1) ст. 30; гл. 5:31; 8:28

12 И израиелевите синове отново вършиха зло пред ГОСПОДА¹. И ГОСПОД укрепи моавския цар Еглон² против Израил, защото вършиха зло пред ГОСПОДА.

(1) гл. 2:11,19; Ос. 6:4; (2) 1 Царе 12:9

13 И той събра при себе си синовете на Амон¹ и Амалик¹ и отиде, и разби Израил; и те завладяха града на палмитите².

(1) гл. 6:3; 10:9,12; Пс. 83:5-7; (2) гл. 1:16

14 И израиелевите синове служиха на моавския цар Еглон осемнадесет години¹.

(1) Лев. 26:17; Пс. 106:41

15 И израиелевите синове извикаха към ГОСПОДА и ГОСПОД издигна избавител¹ – Аод, синът на вениаминеца Гира², мъж левак³. Чрез неговата ръка израиелевите синове изпратиха подарък на моавския цар Еглон⁴.

(1) гл. 2:16,18; 4:3; (2) 1 Лев. 8:3,5;

(3) гл. 20:16; 2 Царе 20:9,10; (4) 2 Лев. 9:24

16 И Аод си направи меч, остър и от двете страни, и дълъг един лакът, и го опаса на дясното си бедро под горната си дреха.

17 И той представи подаръка на моавския цар Еглон. А Еглон беше много дебел човек.

18 И когато свърши да представя подаръка, изпрати хората, които носеха подаръка.

19 А той самият се върна обратно от каменните идоли, които бяха при Галгал, и каза: Имам тайно послание за теб, царю. И той каза: Мъчи! И всички, които стояха при него излязоха от него.

20 Тогава Аод влезе при него, докато той седеше сам в хладната си горна стая. И Аод каза: Имам послание от Бога за теб. И той стана от стола си¹.

(1) Чис. 23:18

21 Тогава Аод протегна лявата си ръка, взе меча от дясното си бедро и го заби в корема му.

22 Дори и дръжката влезе след острието и тлъстината се затвори над острието, понеже той не извади меча от корема му и той излезе отзад.

23 И Аод излезе през преддверието и затвори след себе си вратите на горната стая и ги залости.

24 Когато той беше излязъл, дойдоха слугите на Еглон и погледнаха, и ето, вратите на горната стая бяха заключени. И те казаха: Сигурно е по нуждата си* в хладната стая.

*букв.: покрива краката си

25 И те чакаха, докато им стана неудобно, но ето, той не отваряше вратите на горната стая. Затова взеха ключа и отвориха, и ето, господарят им лежеше мъртъв на земята.

26 А докато те се бавеха, Аод избяга; и отмина каменните идоли и избяга в Сеирот¹.

(1) 2 Царе 4:6

27 И когато пристигна, наду тръбата¹ в хълмистата земя на Ефрем²; и израиелевите синове слязоха с него от хълмистата земя и той ги предводеше.

(1) гл. 6:34; 1 Царе 13:3; Неем. 4:20;

(2) гл. 7:24; 10:1; 17:1; 19:1

28 И той им каза: Следвайте ме, защото ГОСПОД предаде враговете ви, моавците, в ръката ви! И те слязоха след него и превзеха бродовете на Йордан² срещу Моав, и не оставиха никой да премине.

(1) гл. 7:9; (2) гл. 7:24; 12:5; Иис. Нав. 2:7

29 И по онова време избиха около десет хиляди мъже от моавците, всич-

ки едри и храбри мъже; нито един не избяга.

30 Така в онзи ден Моав беше покoren под ръката на Израил. И земята имаше спокойствие осемдесет години¹.

(1) ст. 11

31 А след него дойде Самегар, синът на Анат¹, който избѝ с един волски остен² шестстотин мъже от филистимците. И той също избѝ Израил³.

(1) гл. 5:6; (2) гл. 15:15; 1 Царе 17:50; (3) гл. 2:16; 10:11

4 После израиелевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА¹; а Аод беше умрял².

(1) гл. 2:11; (2) гл. 2:19

2 И ГОСПОД ги продаде в ръката на ханаанския цар¹ Явин, който царуваше в Асор². А неговият военачалник беше Сисара³, който живееше в Аросет-Агоим.

(1) гл. 2:14; (2) Иис. Нав. 11:1; (3) 1 Царе 12:9

3 И израиелевите синове извикаха към ГОСПОДА¹, защото Явин имаше деветстотин железни колесници² и жестоко угнетяваше израиелевите синове³ в продължение на двадесет години.

(1) гл. 3:9,15; 6:6; 10:10; Ииз. 2:23; (2) гл. 1:19; (3) Пс. 106:42 ст. 4-16; гл. 5:1-23

4 А по онова време Девора, пророчица¹, жената на Лафит, съдеше Израил.

(1) Ииз. 15:20

5 И тя седеше под Деворината палма между Рама и Ветил, в хълмистата земя на Ефрем¹; и израиелевите синове се изкачваха при нея за съд².

(1) 1 Царе 1:1; (2) 1 Царе 7:17

6 Тогава тя изпрати и повика Варак¹, сина на Авиноам, от Кедес-Нефталим² и му каза: Не заповяда ли ГОСПОД, Израиелевият Бог³: Иди и излез на планината Тавор⁴, и вземи със себе си десет хиляди мъже от синовете на Нефталим и от синовете на Завулон!

(1) Евр. 11:32; (2) Иис. Нав. 19:37; (3) Евр. 11:16;

(4) гл. 8:18; Иис. Нав. 19:22; Пс. 89:12; Евр. 46:18; Ос. 5:1

7 И аз ще изкарам срещу теб Сисара, военачалника на Явин¹, с колесниците му и множеството му, при потока Кисон², и ще го предам в ръката ти!

(1) Ииз. 14:4; (2) 3 Царе 18:40

8 А Варак ѝ каза: Ако ти дойдеш с

мен, ще отида; но ако не дойдеш с мен, няма да отида.

9 Тогава тя каза: Непременно ще дойда с теб, но славата от похода, на който отиваш, няма да бъде твоя, защото ГОСПОД ще предаде* Сисара в ръката на жена¹. И Девора стана и отиде с Варак в Кедес.

*букв.: продаде; (1) гл. 9:53,54

10 И Варак свика Завулон и Нефталим в Кедес и десет хиляди мъже излязоха след него¹; и Девора също излезе с него.

(1) гл. 6:35

11 А кенеецът Хевер, от синовете на Овав, тъста на Мойсей¹, се беше отделил от кенеиците и беше разпънал шатрата си до дъба в Сааним², който е близо до Кедес.

(1) гл. 1:16; Чис. 10:29; (2) Иис. Нав. 19:33

12 И съобщиха на Сисара, че Варак, синът на Авиноам, се е изкачил на планината Тавор¹.

(1) ст. 6

13 И Сисара събра всичките си колесници, деветстотин железни колесници и целия народ, който беше с него, от Аросет-Агоим при потока Кисон¹.

(1) 3 Царе 18:40

14 И Девора каза на Варак: Стани, защото това е денят, в който ГОСПОД предаде Сисара в ръката ти¹. Не излезе ли ГОСПОД пред теб²? И Варак слезе от планината Тавор с десет хиляди мъже, които го следваха.

(1) гл. 7:9;

Иис. Нав. 10:8; (2) Вжж. 9:3; 2 Царе 5:24; Пс. 68:7

15 И ГОСПОД разби Сисара и всичките му колесници и цялата му войска с острието на меча пред Варак¹; и Сисара слезе от колесницата си и побягна пеш.

(1) 1 Царе 7:10

16 Но Варак преследва колесниците и войската до Аросет-Агоим и цялата войска на Сисара падна под острието на меча; не остана нито един¹.

(1) Иис. Нав. 10:10; Пс. 83:9; Ис. 43:17

ст. 17-24: гл. 5:24-31

17 А Сисара избяга пеш до шатрата на Яил, жената на кенееца Хевер, защото между асорския цар Явин и дома на кенееца Хевер имаше мир.

18 И Яил излезе да посрещне Сисара

и му каза: Отбий се, господарю мой, отбий се при мен, не се бой. И той се отби при нея в шатрата и тя го покри с черга.

19 Тогава той ѝ каза: Дай ми, моля те, малко вода да пия, защото съм жаден. И тя развърза меха с мляко, даде му да пие и го покри.

20 И той ѝ каза: Застани на входа на шатрата и ако дойде някой и те попита, и каже: Има ли някой тук? – ти кажи: Никой.

21 Тогава Яил, жената на Хевер, взе един кол от шатрата, взе и чук в ръката си, и отиде тихо при него и заби кола в слепоочието му, така че се заби в земята, понеже беше заспа дълбоко и беше изтощен. Така той умря.

22 И ето, Варак гонеше Сисара и Яил излезе да го посрещне и му каза: Ела и ще ти покажа мъжа, когото търсиш. И когато той влезе при нея, ето, Сисара лежеше мъртъв и кольт беше в слепоочието му.

23 Така в онзи ден Бог покори ханаанския цар Явин пред израилевите синове.

24 И ръката на израилевите синове притискаше все повече и повече ханаанския цар Явин, докато унищожиха ханаанския цар Явин.

ст. 1-23: гл. 4:4-16

5 А Девора и Варак, синът на Авиноам, пяха¹ в онзи ден и казваха:

(1) Изх. 15:1; 2 Царе 22:1

2 Затова, че водачи поведоха в Израил, затова, че народът излезе доброволно¹, славете ГОСПОДА!

(1) 2 Лек. 17:16; Пс. 110:3; (2) Пс. 103:2; 110:3

3 Чуйте, царе! Дайте ухо, първенци! Ще ля аз, на ГОСПОДА ще пая аз; ще пая псалми на ГОСПОДА, Израилевия Бог!

(1) Пс. 146:2

4 ГОСПОДИ, когато Ти излезе от Сир¹, когато тръгна от полето на Едом, се разтресе земята² и закапа небето, и облаците изляха вода.

(1) Бит. 32:3; Вжж. 33:2; (2) 2 Царе 22:8; Мих. 1:4

5 Планините се разтопиха пред присъствието на ГОСПОДА; този Синай – пред присъствието на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹. (1) Пс. 68:8; 97:5; Ис. 64:1; Наум 1:5

6 В дните на Самегар, сина на Анат¹, в дните на Яил, пътищата опустяха² и пътиниците вървяха по криви пътеки. (1) гл. 3:31; (2) Лев. 26:22; 2 Леп. 15:5

7 Не останаха водачи в Израил, не останаха, докато станах аз, Девора, станах майка в Израил.

8 Избраха си нови богове¹; тогава в портите *настана* война. Виждаше ли се щит или копие между четиридесет хиляди в Израил²? (1) гл. 2:12,13; Вжж. 32:17; Ер. 19:4; (2) 1 Царе 13:19

9 Сърцето ми е *устремено* към началниците на Израил, които излязоха доброволно заедно с народа¹. Славете ГОСПОДА!¹ (1) ст. 2

10 Вие, които яздите на бели магарци¹, вие, които седите на *меки* килими и които вървите по пътя, пейте!¹ (1) гл. 10:4; 12:14

11 Далеч от шума на стрелците, сред места за водопой, там те да прославят праведните дела на ГОСПОДА¹, праведните дела за Неговите водачи в Израил. Тогава ГОСПОДНИЯТ народ слезе при портите. (1) Пс. 71:15,16

12 Събуди се, събуди се, Девора! Събуди се, събуди се, изпей песен!¹ Стани, Варак, и отведи пленниците си, сине Авиноамов!¹ (1) Пс. 57:8

13 Тогава слязоха, остатъкът от народа срещу благородните; ГОСПОД слезе за мен срещу могъщите.

14 Които са от корена на Ефрем, *слязоха* против Амалик¹. След теб, Вениамине², с твоя народ, от Махир³ слязоха водачите и от Завулон⁴ онези, които носят жезъла на книжника. (1) гл. 12:15; (2) Бит. 35:24; (3) Чис. 32:39,40; (4) Бит. 35:23

15 И първенците на Исахар *бяха* с Девора – Исахар като Варак – спуснаха се в долината по неговите стъпки. При потоците на Рувим¹ *се вземаха* велики сърдечни решения. (1) Бит. 35:23

16 Защо си седнал между кошарите да слушаш свиренето за стадата? При

потоците на Рувим *имаше* велики сърдечни размисли. (1) Чис. 32:1-6

17 Галаад почиваше отвъд Йордан. А защо остана Дан¹ на корабите? Асир¹ остана на брега и почиваше край заливите си. (1) Бит. 35:25,26

18 Завулон¹ *беше* народ, който изложи живота си на смърт², също и Нефталим³, по височините на полето. (1) Бит. 35:23; (2) Откр. 12:11; (3) Бит. 35:25

19 Дойдоха царе и воюваха; тогава ханаанските царе воюваха в Таанах¹, до водите на Магедон²; сребърни трофеи не взеха³. (1) Ис. Нав. 12:21; (2) Ис. Нав. 17:11; Откр. 16:16; (3) Пс. 68:12

20 От небето воюваха, звездите от пътищата си воюваха срещу Сисара¹. (1) Ис. Нав. 10:11

21 Потокът Кисон ги помете, древният поток, потокът Кисон¹. Потъпкала си силните, душо моя!¹ (1) Пс. 83:9

22 Тогава затропаха конските копита от препускането, препускането на силните им.

23 Кълнете Мироз, каза Ангелът ГОСПОДЕН, горчиво прокълнете жителите му, защото не дойдоха на помощ на ГОСПОДА, на помощ на ГОСПОДА против силните¹. (1) гл. 8:5-9; 21:8,9; Ер. 48:10 ст. 24-31; гл. 4:17-24

24 Най-благословена между жените¹ е Яил, жената на кенееца Хевер; най-благословена е тя от жените в шатри. (1) Лк. 1:42

25 Той поиска вода, тя му даде мляко, във великолепна чаша му донесе каймак.

26 Простря ръката си към кола, десницата си към чука на работниците; удари Сисара, смаза главата му, разби и прониза слепоочието му.

27 При краката ѝ се повали той, падна, просна се; при краката ѝ се повали той, падна; където се повали, там и падна мъртъв.

28 Майката на Сисара поглеждаше през прозореца и викаше през решетката¹: Защо се бави да дойде колесницата му? Защо закъсняват стъпките на колесницата му? (1) Пр. 7:6; Пес. 2:9

29 Нейните мъдри княгини ѝ отговаряха, да, и тя отново си повтаряше сама:

30 Не намират ли и не делят ли плячка¹ – по девойка, по две девойки на всеки мъж, на Сисара плячка от шарени дрехи, плячка от шарени везани дрехи, шарени дрехи от двойна везба на шията на грабителя? (1) Изх. 15:9; Ис. 9:3

31 Така да погинат всичките Ти врагове, ГОСПОДИ! А онези, които го любя², да бъдат, както слънцето изгрява в пълната си сила³!

И земята имаше спокойствие четиридесет години⁴.

(1) 2 Царе 18:32; Пс. 92:9; (2) Вжк. 7:9; 1 Кор. 2:9; (3) 2 Царе 23:4; Пс. 19:5; Пр. 4:18; Дан. 12:3; Мт. 13:43; (4) гл. 3:11,30

6 И израелевите синове *лак* вършиха зло пред ГОСПОДА¹ и ГОСПОД ги предаде в ръката на Мадиам² за седем години.

(1) гл. 2:11,19; (2) гл. 10:7; Чис. 25:17

2 И ръката на Мадиам взе надмощие над Израил¹. Заради мадиамците израелевите синове си направиха скалните дупки в планините и пещерите, и непристъпните места².

(1) гл. 10:8,9; Лев. 26:17; (2) 1 Царе 13:6; Йов 30:6

3 И когато Израил посееше, мадиамците идваха с амаличаните¹ и източните жители² и излизаха срещу тях.

(1) гл. 3:13; 10:12; Изх. 17:8; (2) ст. 33; Бит. 25:6; 3 Царе 4:30; Йов 1:3; Ис. 11:14; Ер. 49:28

4 И се разполагаха на стан срещу тях и унищожаваха реколтата на земята чак до Газа¹, и не оставяха храна за Израил, нито дребен добитък, нито говедо, нито магаре².

(1) Бит. 10:19; (2) Вжк. 28:31; Ер. 5:17; Мих. 6:15

5 Защото идваха с добитъка си и с шатрите си и нахлуваха многобройни като скакалци¹; и те, и камилите им бяха безброй; и навлизаха в земята, за да я опустошават².

(1) гл. 7:12; Ер. 46:23; 51:14; (2) Вжк. 28:33,51

6 И Израил обедня много¹ заради мадиамците и израелевите синове извикаха към ГОСПОДА².

(1) Пс. 106:43; (2) гл. 4:3; 10:10; Ос. 5:15

7 И когато израелевите синове извикаха към ГОСПОДА заради мадиамците,

8 ГОСПОД изпрати до израелевите синове един пророк¹ и той им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз ви изведох от Египет и ви изведох от дома на робството²;

(1) 4 Царе 17:13; Пс. 106:44; (2) гл. 2:1; Изх. 13:3

9 и ви избавих от ръката на египтяните и от ръката на всичките ви потисници, и ги изгоних пред вас, и ви дадох земята им¹.

(1) Изх. 33:2; 1 Царе 10:18; Пс. 105:43,44

10 И ви казах: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог; да не се боите от боговете на амореите, в чиято земя живеете¹. Но вие не послушахте гласа Ми².

(1) Изх. 20:2,3; 34:12-16; 4 Царе 17:35-38;

(2) 4 Царе 17:13,14; Неем. 9:29; Ер. 17:23

11 И Ангелът ГОСПОДЕН¹ дойде и седна под дъба, който беше в Офра, който принадлежеше на авиезерца² Йоас. А синът му Гедеон³ тъкмо чукаше жито в лина⁴, за да го скрие от мадиамците.

(1) гл. 2:1; (2) гл. 8:2; Иис. Нав. 17:2;

(3) гл. 9:5; Евр. 11:32; (4) 3 Царе 19:19

12 И Ангелът ГОСПОДЕН му се яви¹ и му каза: ГОСПОД е с теб², силни и храбри³!

(1) гл. 13:3; (2) гл. 2:18; Изх. 3:12;

Вжк. 20:1; Рут 2:4; Ас. 1:28; (3) гл. 11:1

13 А Гедеон му каза: Моля те, Господи, ако ГОСПОД е с нас, защо ни постигна всичко това? И къде са всичките Му чудеса, за които бащите ни ни разказваха² и говореха: Не ни ли изведе ГОСПОД от Египет? Но сега ГОСПОД ни е оставил и ни е предал в ръката на мадиамците.

(1) Вжк. 31:17; (2) Пс. 44:1; Ис. 63:11-13

14 А ГОСПОД се обърна към него и каза: Иди с тази твоя сила, и ще освободиш Израил от ръката на Мадиам. Не те ли изпратих Аз³?

(1) Изх. 3:10; 1 Царе 12:11

15 А той Му каза: Моля те, Господи! Как да освободя аз Израил? Ето, родът ми е най-слабият в Манасия и аз съм най-малкият в бащиния си дом¹.

(1) Изх. 3:11; 1 Царе 9:21

16 И ГОСПОД му каза: Аз непременно

но ще бъда с теб¹ и ще разбиеш мадиамците като един човек².

(1) ст. 12; (2) Иис. Нав. 10:8; Ис. 41:10-16

17 И той Му каза: Сега ако съм намерил благоволение пред Теб, покажи ми знамение, че Ти си, който говориш с мен¹!

(1) Бит. 15:8; Изх. 4:1-9; Пс. 86:17

18 Моля Те, не си отивай оттук, докато не дойда при Теб и не изнеса приноса си и не го положа пред Теб¹! И Той му каза: Ще чакам, докато се върнеш.

(1) гл. 13:15; Бит. 18:3,5-8

19 И Гедеон влезе и приготви едно яре и безквасен хляб от една ефа брашно. Месото сложи в кошница, а бульона в гърне и ги изнесе при него под дъба, и Му ги представи¹.

(1) ст. 18

20 И Божият Ангел му каза: Вземи месото и безквасния хляб и ги сложи на тази скала, а бульона излей. И той направи така¹.

(1) ст. 18

21 И Ангелът ГОСПОДЕН простря края на жезъла, който беше в ръката Му, и докосна месото и безквасния хляб¹; и от скалата излезе огън и изгори месото и безквасния хляб. После Ангелът ГОСПОДЕН си отиде отпред очите му.

(1) гл. 13:20; Лев. 9:24

22 Тогава Гедеон видя, че беше Ангелът ГОСПОДЕН и Гедеон каза: Горко ми, Господи БОЖЕ – защото видях Ангела ГОСПОДЕН лице в лице¹!

(1) гл. 13:22; Ис. 6:5; Ас. 1:12

23 А ГОСПОД му каза: Мир на теб¹! Не се бой, няма да умреш².

(1) гл. 19:20; Дан. 10:19; (2) Бит. 32:30

24 Тогава Гедеон издигна там олтар на ГОСПОДА¹ и го нарече ГОСПОД е мир*. И той е в Офра² на авиезерците и до днес.

*евр.: Йахве шалом

(1) гл. 21:4; Бит. 12:7,8; 1 Царе 7:17; 2 Царе 24:25; 3 Царе 18:32; Еза. 3:2; (2) гл. 8:27,32

25 И в същата нощ ГОСПОД му каза: Вземи младия бик на баща си, втория бик, седемгодишния, и събори олтара на Ваал, който е на баща ти, и съсечи ашерата, която е при него¹;

(1) гл. 3:7; Изх. 34:13

26 и издигни олтар на ГОСПОДА, своя Бог, на върха на тази скала спо-

ред наредбата¹, и вземи втория бик, и прinesi всеизгаряне с дървата на ашерата, която ще съсечеш².

(1) 2 Царе 24:22-25; (2) 1 Царе 6:14

27 И Гедеон взе десет мъже от слугите си и направи, както ГОСПОД му каза. Но понеже се боеше от бащиния си дом и от градските мъже да го направят през деня, направи го през нощта.

28 А когато градските мъже станаха рано сутринта, ето, олтарът на Ваал беше съборен и ашерата, която беше до него – съсечена, и вторият бик беше принесен във всеизгаряне на издигнатия олтар.

29 И те си казаха един на друг: Кой е направил това? И като разследваха и разпитаха, се каза: Гедеон, синът на Йоас, е направил това.

30 Тогава градските мъже казаха на Йоас: Изведи сина си, за да умре, понеже е съборил олтара на Ваал и понеже е съсякъл ашерата, която беше до него.

31 А Йоас каза на всички, които стояха срещу него: Вие ли ще защитите Ваал? Или вие ли ще го изобавите? Който го защити, да бъде умъртвен до сутринта¹. Ако е бог, нека сам се защити, след като *Гедеон* е съборил олтара му.

(1) Втзк. 17:2-5

32 Затова в онзи ден го нарекоха Еро-ваал¹, като казаха: Ваал да се защити срещу него, след като е съборил олтара му.

(1) гл. 7:1

33 Тогава целият Мадиам и Амалик и източните жители¹ се събраха заедно и преминаха *Йордан*, и се разположиха на стан в долината Езраел².

(1) ст. 3; (2) гл. 7:1,8; Иис. Нав. 17:16

34 А ГОСПОДНИЯТ Дух дойде върху* Гедеон¹ и той наду тръбата², и авиезерците се събраха след него.

*букв.: обмеч; (1) гл. 3:10; 1 Лст. 12:18; (2) гл. 3:27

35 И той изпрати пратеници до целия Манасия, който също се събра след него. Изпрати пратеници и до Асир, Завулон и Нефталим и там се дойдоха да ги посрещнат¹.

(1) гл. 4:10

36 И Гедеон каза на Бога: Ако ще освободиш Израил чрез ръката ми, както каза,

37 ето, аз ще сложа на хармана руно вълна; ако има роса само на руното, а по цялата земя е сухо, тогава ще позная¹, че ще освободиш Израил чрез ръката ми, както каза. (1) Бит. 24:14

38 Така и стана. И на другата сутрин стана рано и изтиска руното, и изцеди росата от руното – пълна чаша с вода.

39 И Гедеон каза на Бога: Да не пламне гневът Ти против мен, но нека говоря само още веднъж¹: моля Те, нека да проверя само още веднъж с руното! Нека сега бъде сухо само върху руното, а по цялата земя нека има роса. (1) Бит. 18:30,32

40 И Бог направи така през онази нощ¹ – беше сухо само върху руното, а по цялата земя имаше роса. (1) Ис. 7:11,14

7 Тогава Ероваал, който е Гедеон¹, и целият народ, който беше с него, станаха рано и се разположиха на стан при кладенеца Арод²; а станът на мадиамците беше на север от него, при хълма Море, в долината³.

(1) гл. 6:32; (2) 1 Царе 29:1; 2 Царе 23:25; (3) гл. 6:33

2 И ГОСПОД каза на Гедеон: Народът, който е с теб, е прекалено много, за да предам мадиамците в ръката му – да не би Израил да се възгордее против Мен и да каже: Моята ръка ме избави!¹ (1) Вжж. 8:17; Ис. 10:13; 1 Кор. 1:29

3 Затова сега ела, провъзгласи на всеослушание пред народа и кажи: Който се страхува и трепери, да се върне и да си отиде¹ от планината Галаад! И двадесет и две хиляди души се върнаха, а десет хиляди останаха. (1) Вжж. 20:8

4 И ГОСПОД каза на Гедеон: Народът пак е много¹. Заведи ги долу при водата и там ще ти ги пречистя. И за когото ти кажа: Този да отиде с теб! – той да отиде; а за когото ти кажа:

Този да не отива с теб! – той да не отива. (1) Пс. 33:16

5 И той заведе народа долу при водата. И ГОСПОД каза на Гедеон: Всеки, който полочи от водата с езика си, както лочи куче, него да поставиш отделно, също и всеки, който коленичи на коленете си, за да пие.

6 И броят на онези, които полочиха, с ръката си на устата си, беше триста мъже; а целият останал народ коленичи на коленете си, за да пие вода.

7 И ГОСПОД каза на Гедеон: Чрез тристата мъже, които полочиха, ще ви избавя и ще предам Мадиам в ръката ти¹; а целият *останал* народ нека си отиде, всеки на мястото си. (1) 1 Царе 14:6

8 И те взеха със себе си храната на народа и тръбите му. И той отпрати всичките израилеви мъже, всеки в шатрите му, и задържа *само* тристата мъже. А мадиамският стан беше под него в долината¹. (1) гл. 6:33

9 И същата тази нощ ГОСПОД му каза¹: Стани, слез в стана, защото го предадох в ръката ти².

(1) Бит. 46:2; Девн. 18:9; (2) гл. 3:28; 4:14; 1 Царе 23:4

10 Но ако те е страх да слезеш, слез в стана със слугата си Фура,

11 и ще чуеш какво говорят; и след това ръцете ти ще се укрепят, за да слезеш в стана. И той слезе със слугата си Фура до крайната стража на стана.

12 А мадиамците и амаличаните, и всичките източни жители лежах в долината, многобройни като скакалци¹; и камилите им бяха безброй, като пясъка на морския бряг по множество. (1) гл. 6:5; Илс. Нав. 11:4; 1 Царе 13:5; 3 Царе 20:27

13 И когато Гедеон дойде, ето, един човек разказваше сън на другаря си и каза: Ето, сънувах сън и ето, една пита от ечемичен хляб се търкулна в мадиамския стан и дойде до шатъра и го удари така, че падна; и го обърна с *краката* нагоре и шатърът се срина¹. (1) гл. 8:10

14 А другарят му отговори и каза: Това не е нищо друго, освен мечът на Гедеон, сина на Йоас, един израилтянин; Бог е предал Мадиам и целия стан в ръката му¹.

(1) ст. 9

15 И когато Гедеон чу разказа на съня и тълкуването му, той се поклони¹. И се върна в израилевия стан и каза: Станете, защото ГОСПОД предаде стана на Мадиам в ръката ви².

(1) Бит. 24:26,27; 1 Царе 1:28; (2) ст. 9

16 И раздели тристата мъже на три части¹ и даде тръби в ръката на всички тях и празни гърнета с факи в гърнетата.

(1) 1 Царе 11:11

17 И им каза: Гледайте мен и правете същото; и ето, когато дойда до края на стана, правете каквото правя аз.

18 Когато надуя тръбата, аз и всички, които са с мен, тогава и вие надуйте тръбите от всички страни на стана и викнете: За ГОСПОДА и за Гедеон!

19 И Гедеон и стоте мъже, които бяха с него, дойдоха до края на стана в началото на средната нощна стража, точно когато бяха поставили стражата; и те надуха тръбите и строшиха гърнетата, които бяха в ръката им.

20 Тогава и трите части засвириха с тръбите и строшиха гърнетата, и държах факите в лявата си ръка, а тръбите в дясната си ръка, за да тръбят, и викаха: Меч за ГОСПОДА и за Гедеон*!

* или: Меч ГОСПОДЕН и на Гедеон!

21 И всеки застана на мястото си около стана¹; и целият стан се разтича и викаха, и бягаха².

(1) 2 Лек. 20:17; (2) 4 Царе 7:6,7

22 А когато надуха тристата тръби¹, ГОСПОД обърна меча на всеки човек против другаря му² в целия стан; и войската избяга до Ветасета към Церерат³, до границата на Авел-Меола⁴, при Тават.

(1) Иис. Нав. 6:16,20; (2) 1 Царе 14:20; 2 Лек. 20:23; Ис. 9:4; Зах. 14:13; (3) Иис. Нав. 3:16; (4) 3 Царе 4:12

23 И израиелите мъже от Нефталим, от Асир и от целия Манасия се събраха и преследваха Мадиам¹.

(1) Лев. 26:7; 1 Царе 14:21,22; 3 Царе 20:20

24 И Гедеон изпрати пратеници по цялата хълмиста земя на Ефрем¹ да кажат: Слезте срещу Мадиам и отнемете от тях водоемите до Вет-Вара и Йордан². Тогава всичките мъже от Ефрем се събраха и им отнеха водоемите до Вет-Вара и Йордан.

(1) гл. 3:27; (2) гл. 3:28

25 И плениха двамата владетели на Мадиам – Орив и Зив¹; и убиха Орив при скалата Орив², а Зив убиха при лина Зив. И преследваха Мадиам и донесоха главите на Орив и Зив на Гедеон оттатък Йордан.

(1) гл. 8:3; Пс. 83:9,11; (2) Ис. 10:26

8 А мъжете от Ефрем му казаха: Какво е това, което ни направи ти, като не ни повика, когато отиде да воюваш против Мадиам? И много се карах с него¹.

(1) гл. 12:1; 2 Царе 19:41-43; Ос. 13:1

2 А той им каза: Какво съм извършил сега аз в сравнение с вас? Пабирькът на Ефрем не е ли по-добър от гроздобера на Авиезер¹?

(1) гл. 6:11

3 Във вашите ръце Бог предаде владетелите на Мадиам – Орив и Зив¹. И какво съм могъл да извърша аз в сравнение с вас? Тогава гневът им се отвърна от него, когато той каза това нещо².

(1) гл. 7:24,25; (2) Пр. 15:1,23

4 После Гедеон дойде при Йордан и го премина, той и тристата мъже, които бяха с него; бяха изтощени, но още преследваха врага¹.

(1) 1 Царе 30:8,10

5 И той каза на сокхотските мъже¹: Моля ви, дайте няколко хляба на народа, който ме следва, защото са изтощени, а аз гоня мадиамските царе Зевей и Салмана.

(1) Бит. 33:17

6 А сокхотските началници му казаха: Ръцете на Зевей и на Салмана в ръката ти ли са вече, че да дадем хляб на войската ти¹?

(1) гл. 5:23; 1 Царе 25:11

7 А Гедеон каза: Затова, когато ГОСПОД предаде Зевей и Салмана в ръката ми, аз ще разкъсам пълтта ви с тръните на пустинята и с бодилите!

8 И се изкачи оттам във Фануил¹ и им

говори по същия начин; но *и* фануилските мъже му отговориха така, както бяха отговорили сокхотските мъже².

(1) Бит. 32:31; (2) ст. 6

9 Тогава той също говори на фануилските мъже и каза: Когато се върна в мир, ще съборя тази кула!

10 А Зевей и Салмана бяха в Каркор и войските им с тях, около петнадесет хиляди *души*, всички, които бяха останали от цялата войска на източните жители; защото падналите бяха сто и двадесет хиляди мъже, които теглеха меч¹.

(1) гл. 7:12,13

11 И Гедеон се изкачи по пътя на онези, които живееха в шатри, на изток от Нова и Йогвея¹ и разби войската, докато войската се чувстваше в безопасност².

12 А Зевей и Салмана побягнаха и той ги гони, и хвана двамата мадиамски царе Зевей и Салмана, и разби цялата войска¹.

(1) Ис. 9:4

13 Тогава Гедеон, синът на Йоас, се върна от войната от възвишението Херес.

14 И хвана един младеж от сокхотските мъже и го разпита. И той му написа *имената на началниците на Сокхот* и старейшините му, седемдесет и седем мъже.

15 И той дойде при сокхотските мъже и каза: Ето тук Зевей и Салмана, за които ми се подиграхте и казахте: Ръцете на Зевей и Салмана в ръката ти ли са вече, че да дадем хляб на изтощените ти мъже?

16 И взе старейшините на града и тръгва от пустинята и бодили и наказа с тях сокхотските мъже.

17 После събори кулата на Фануил и избя градските мъже.

18 И каза на Зевей и Салмана: Какви бяха онези мъже, които убихте в Тавор¹? А те отговориха: Като теб, такива бяха; всеки приличаше на царски син.

(1) гл. 4:6,12

19 А той каза: Това бяха братята ми, синовете на майка ми. Жив е ГОС-

ПОД – ако ги бяхте оставили живи, нямаше да ви убия¹!

(1) Чис. 35:19

20 И каза на Етер, първородния си: Стани, убий ги! Но младежът не изтегли меч си, защото се страхуваше, понеже беше още младеж.

21 А Зевей и Салмана казаха: Стани ти и ни нападни, защото каквото е човекът, такава е и силата му. И Гедеон стана и уби Зевей и Салмана¹, и взе полумесеците², които бяха на вратовете на камилите им.

(1) Ис. Нав. 10:26; Пс. 83:11; (2) Ис. 3:18

22 Тогава израилевите мъже казаха на Гедеон: Владей над нас¹ – и ти, и синът ти, и синът на сина ти – защото ни освободи от ръката на Мадиам!

(1) 1 Царе 8:5

23 А Гедеон им каза: Няма аз да владея над вас, нито синът ми ще владее над вас; ГОСПОД ще владее над вас¹.

(1) 1 Царе 12:12

24 И Гедеон им каза: Ще ви помоля една молба: нека всеки от вас ми даде обиците от плячката си; защото те имаха златни обици, понеже бяха исмаиляни¹.

(1) Бит. 25:12

25 А те отговориха: Ще *ти* дадем на драго сърце. И постаха една дреха и всеки хвърляше в нея обиците от плячката си.

26 И теглото на златните обици, които той поиска, беше хиляда и седемстотин *сикъла* злато, освен полумесеците, медальоните и пурпурните дрехи, които бяха на мадиамските царе, и освен огърлиците, които бяха на вратовете на камилите им.

27 И Гедеон направи от тях ефод¹ и го постави в града си, в Офра². И там целият Израил блудства след него³; и той стана примка за Гедеон и за дома му⁴.

(1) гл. 17:5; Изх. 32:4,8;

Езек. 7:20; Ос. 3:4; (2) ст. 32; гл. 6:24;

(3) Изх. 34:16; Пс. 106:35-39; (4) гл. 2:2,3; Вжж. 7:25

28 Така Мадиам беше покорен пред израилевите синове и вече не надигна глава. И в дните на Гедеон земята имаше спокойствие в продължение на четиридесет години¹.

(1) гл. 3:11,30; 1 Царе 7:13

29 И Ероваал, синът на Йоас, отиде и живя в дома си.

30 А Гедеон имаше седемдесет сина¹, които бяха излезли от семенниците му, защото имаше много жени. (1) гл. 9:2,5

31 Също и наложницата му, която беше в Сихем, му роди син, когото той нарече Авимелех.

32 И Гедеон, синът на Йоас, умря в дълбока старост¹ и беше погребан в гроба на баща си Йоас, в Офра² на авиезерците. (1) Бит. 25:8; (2) ст. 27

33 И щом Гедеон умря, израилевите синове отново блудстваха с ваалимите¹ и направиха Ваалверит свой бог².

(1) гл. 2:17,19; 3:7; 10:6; 2 Лст. 24:17,18; (2) гл. 9:4,46

34 И израилевите синове не си спомниха ГОСПОДА, своя Бог, който ги беше избавил от ръцете на всичките им врагове отвсякъде¹.

(1) Пс. 106:21; Ер. 2:32; Ос. 2:13

35 И не оказаха милост на дома на Ероваал, който е Гедеон, според цялото добро, което той беше направил на Израил¹.

(1) гл. 9:16-19; 2 Лст. 24:22

9 И Авимелех, синът на Ероваал, отиде в Сихем¹ при братята на майка си² и говори с тях и с целия род на бащиния дом на майка си и каза:

(1) Инс. Нав. 20:7; (2) гл. 8:30,31

2 Говорете, моля ви, на всеослушание пред всичките сихемски мъже: Кое е по-добре за вас – да владеят над вас седемдесет мъже¹, всичките синове на Ероваал, или да владее над вас един мъж? Спомнете си също, че аз съм ваша кост и ваша плът².

(1) гл. 8:30,31; (2) Бит. 29:14

3 И братята на майка му говориха за него на всеослушание пред всичките сихемски мъже всички тези думи; и сърцата им се наклониха към Авимелех¹, защото си казаха: Той е наш брат. (1) 2 Царе 15:13

4 И те му дадоха седемдесет сребърни сикъла от храма на Ваалверит¹, с които Авимелех нае безчестни и несериозни мъже и те го последваха².

(1) ст. 27; гл. 8:33; (2) гл. 11:3; 2 Лст. 13:7; Деян. 17:5

5 И той отиде в бащиния си дом в Офра¹ и изби върху един камък братята си², синовете на Ероваал, седемдесет души. Но най-малкият син на Ероваал, Йотам, оцеля, защото се скри³.

(1) гл. 6:11,24;

(2) 3 Царе 1:21; 2 Лст. 21:4; (3) 4 Царе 11:3

6 И всичките сихемски мъже, целият милов дом¹ се събраха и отидоха, и направиха Авимелех цар до дъба при стълба, който беше в Сихем².

(1) 2 Царе 5:9; (2) Инс. Нав. 24:26

7 И когато казаха на Йотам, той отиде и застана на върха на хълма Гаризим¹, и издигна гласа си, и извика и им каза: Послушайте ме, сихемски мъже, за да ви послуша и Бог. (1) Втэк. 27:12

8 Веднъж дърветата отишли да помажат цар над себе си и казали на маслината: Царувай над нас!

9 Но маслината им отговорила: Да оставя ли тлъстината си, с която чрез мен почитат Бога и хората¹, за да ида да се вея над дърветата?² (1) Пс. 104:15

10 Тогава дърветата казали на смокинята: Ела ти, царувай над нас!

11 А смокинята им казала: Да оставя ли аз сладостта си и добрия си плод, за да ида да се вея над дърветата?

12 После дърветата казали на лозата: Ела ти, царувай над нас!

13 А лозата им казала: Да оставя ли аз новото си вино, което весели Бога и хората¹, за да ида да се вея над дърветата?² (1) Пс. 104:15

14 Тогава всичките дървета казали на тръна¹: Ела ти, царувай над нас!

(1) 4 Царе 14:9

15 И трънът казал на дърветата: Ако вие наистина ме помазвате за цар над вас, елате и се подслонете под сянката ми¹; но ако не, нека излезе огън от тръна² и да погълне ливанските кедрини!

(1) Плч. 4:20; (2) Чис. 21:28; Езек. 19:14

16 Затова сега, ако сте постъпили вярно и честно, като сте поставили Авимелех за цар, и ако сте се отнесли добре с Ероваал и дома му, и ако сте му сторили както заслужава¹ – (1) гл. 8:35

17 защото баща ми воюва за вас и

изложи на опасност живота си¹, и ви избави от ръката на Мадиам,

(1) гл. 12:3

18 а днес вие се вдигнахте срещу бащиния ми дом и убихте върху камък синовете му, седемдесет мъже, и поставихте Авимелех, сина на слугинята му, за цар над сихемските мъже, защото ви е брат –

19 и така, ако сте постъпили днес вярно и честно с Ероваал и дома му, то радвайте се на Авимелех и нека и той се радва на вас!

20 Но ако не, нека да излезе огън от Авимелех и да погълне сихемските мъже и миловия дом; и нека да излезе огън от сихемските мъже и от миловия дом и да погълне Авимелех!¹

(1) ст. 15,45-49,57

21 И Йотам се спусна и избяга и отиде във Вир¹, и живееше там от страх заради брат си Авимелех.

(1) Чис. 21:16

22 И Авимелех владя над Израил три години.

23 И Бог изпрати зъл дух¹ между Авимелех и сихемските мъже; и сихемските мъже постъпиха невярно към Авимелех,

(1) 1 Царе 16:14; 3 Царе 22:23

24 за да дойде върху него насилието, извършено над седемдесетте сина на Ероваал, и кръвта им да се върне върху брат им Авимелех, който ги изкла, и върху сихемските мъже, които подкрепиха ръцете му, за да изколи братята си¹.

(1) гл. 1:7; 3 Царе 2:32; Пс. 7:16

25 И сихемските мъже поставиха засади срещу него по върховете на планините и ограбваха всички, които минаваха край тях по пътя¹; и това се каза на Авимелех.

(1) Пс. 10:8-10

26 И Гаал, синът на Евед, дойде с братята си и премина в Сихем, и сихемските мъже му се довериха.

27 И излязоха на полето и обреха лозята си, и стъпкаха гроздето, и си устройоха празник; и отидоха в дома на бога си¹ и ядоха, и пиха, и проклеха Авимелех.

(1) ст. 4

28 Тогава Гаал, синът на Евед, каза:

Кой е Авимелех и кой е Сихем, че да му слугуваме¹? Не е ли той син на Ероваал и не е ли Зевул неговият настойник? Слугувайте на мъжете на Емор, бащата на Сихем²; а на него защо да слугуваме?

(1) 1 Царе 25:10; 3 Царе 12:16; (2) Бит. 33:19

29 Само ако имах този народ под ръката си¹, щях да изгоня Авимелех! И каза на Авимелех: Умножи войската си и излез!²

(1) 2 Царе 15:4; (2) 4 Царе 14:8; Як. 4:16

30 И когато Зевул, управителят на града, чу думите на Гаал, сина на Евед, гневът му пламна.

31 И изпрати тайно пратеници до Авимелех да кажат: Ето, Гаал, синът на Евед, и братята му са дошли в Сихем; и ето, те повдигат града против теб.

32 Затова стани през нощта, ти и народът, който е с теб, и залегни в засада на полето¹.

(1) Иис. Нав. 8:3,4

33 И на сутринта, веднага щом изгрее слънцето, стани рано и нападни града; и ето, когато той и народът, който е с него, излязат срещу теб, направи му, каквото можеш.

34 И така, Авимелех и целият народ, който беше с него, станаха през нощта и залегнаха на четири части в засада против Сихем.

35 А Гаал, синът на Евед, излезе и застана при входа на градската порта. Тогава Авимелех и народът, който беше с него, станаха от засадата.

36 И Гаал видя народа и каза на Зевул: Ето, народ слиза от върховете на планините. А Зевул му каза: Сянката на планините ти се вижда като народ.

37 А Гаал говори пак и каза: Ето, народ слиза от височината на местността и една част идва покрай дъба на гадателите.

38 Тогава Зевул му каза: Къде ти е сега хвалбата, с която каза: Кой е Авимелех, че да му слугуваме? Не е ли това народът, когото ти презря¹? Излез сега и се бий с него!

(1) 1 Царе 2:3

39 Тогава Гаал излезе начело на сихемските мъже и се би с Авимелех.

40 И Авимелех го подгони и той побягна пред него; и мнозина паднаха смъртно ранени чак до входа на портата.

41 И Авимелех остана в Арума, а Зевул изгони Гаал и братята му, за да не остане в Сихем.

42 И на следващия ден народът излезе на полето и това се събщи на Авимелех.

43 И той взе хората си и ги раздели на три части, и залегна в засада на полето; и погледна, и ето, народът излизаше от града; и стана срещу тях и ги нападна.

44 И Авимелех и частите, които бяха с него, се спуснаха напред и застанаха на входа на градската порта; а двете части нападнаха всички, които бяха на полето, и ги избиха.

45 И Авимелех се би против града през целия ден и превзе града, и избягна народа, който беше в него; и срина града до основи¹ и го посипа със сол*.

*като знак за трайно опустошение;
(1) 4 Царе 3:25

46 А когато всичките жители на сихемската кула чува *това*, те влязоха в укреплението на храма на бога си Верит¹.

(1) гл. 8:33

47 И на Авимелех се събщи, че всичките жители на сихемската кула са се събрали.

48 Тогава Авимелех се изкачи на планината Салмон¹, той и целият народ, който беше с него; и Авимелех взе брадва в ръката си и отсече клон от дърветата, и го вдигна, и го сложи на рамото си. И каза на народа, който беше с него: Каквото видяхте, че направих аз, побързайте да направите като мен.

(1) Пс. 68:14

49 И всичките хора също отсякоха всеки клона си и последваха Авимелех, сложиха ги на укреплението и над тях запалиха укреплението, така че всичките хора от сихемската кула умряха – около хиляда мъже и жени.

50 После Авимелех отиде в Тевес и

се разположи на стан против Тевес, и го превзе.

51 Но в града имаше здрава кула и всичките мъже и жени, и всичките градски жители избягаха там и се затвориха; и се изкачиха на покрива на кулата.

52 А Авимелех дойде до кулата и се би срещу нея; и се приближи до входа на кулата, за да го изгори с огън.

53 Но една жена хвърли един горен воденичен камък върху главата на Авимелех и му разби черепа¹.

(1) 2 Царе 11:21; Йов 31:3

54 Тогава той бързо извика към младежа, своя оръженосец, и му каза: Извади меча си и ме убий, за да не кажат за мен: Жена го уби! И младежът му го прободде и той умря.

(1) гл. 4:9; 1 Царе 31:4; 2 Царе 1:9

55 А когато израиелите мъже видяха, че Авимелех беше мъртъв, те се разотидоха всеки на мястото си.

56 Така Бог върна злото на Авимелех, което беше сторил на баща си, като уби седемдесетте си братя.

57 И Бог върна цялото зло на сихемските мъже върху главите им¹ и проклятието на Йотам, сина на Ероваал, дойде върху тях².

(1) гл. 1:7; 2 Царе 3:39; Пс. 7:16; 94:23; Пр. 5:22,23; Ис. 3:11; (2) ст. 20

ст. 1-5; ср. гл. 12:8-15

10 А след Авимелех се издигна да избявни Израил¹ един мъж от Исахар – Тола, син на Фуя, син на Додо; той живееше в Самир в хълмистата земя на Ефрем².

(1) гл. 2:16; (2) гл. 3:27

2 И той съди Израил двадесет и три години. И умря и беше погребан в Самир.

3 А след него се издигна Яир, галадецът; той съди Израил двадесет и две години.

4 А той имаше тридесет сина, които яздеха на тридесет магаренца¹ и имаха тридесет града; те се наричат и до днес сеищата на Яир², които са в галаадската земя.

(1) гл. 5:10; (2) Чис. 32:41

5 И Яир умря и беше погребан в Камон.

6 После израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА и служеха на ваалимите и на астартите, на боговете на Арам, на боговете на Сидон, на боговете на Моав, на боговете на синовете на Амон и на боговете на филистимците¹; и оставиха ГОСПОДА и не Му служеха².

(1) гл. 2:11,13; 8:33; 3 Царе 11:5; (2) Втжк. 13:5; Ер. 2:20

7 И гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той ги предаде* в ръката на филистимците и в ръката на синовете на Амон¹.

*букв.: продаде

(1) гл. 2:14; 6:1; 13:1; 1 Царе 12:9

8 От тази година те измъчваха и потискаха израилевите синове осемнадесет години – всичките израилеви синове, които бяха оттагът Йордан в земята на аморейците, която е в Галаад¹.

(1) Числ. 32:39

9 И синовете на Амон¹ преминаха Йордан, за да воюват и против Юда, и против Вениамин, и против ефремовия дом. Така Израил беше крайно притеснен². (1) гл. 3:13; (2) гл. 2:15; 6:2-6; 1 Царе 13:6

10 И израилевите синове извикаха към ГОСПОДА¹ и казаха: Съгрешихме против Теб, защото оставихме нашия Бог и служиме на ваалимите²!

(1) гл. 4:3; 6:6; (2) 1 Царе 7:6; Ас. 15:17,18

11 А ГОСПОД каза на израилевите синове: Не ви ли избавих от египтяните¹, от аморейците², от синовете на Амон и от филистимците³?

(1) Втжк. 14:30; (2) Числ. 21:24; (3) гл. 3:28-31

12 И когато сидонците, амалчаните¹ и маонците² ви притесняваха, вие извикахте към Мен и аз ви избавих от ръката им³.

(1) гл. 3:13; 6:3; (2) 1 Лет. 4:41; (3) Пс. 106:43

13 Но вие Ме оставихте и служихте на други богове¹, затова няма да ви избавям повече².

(1) гл. 2:19; 2 Лет. 15:2; Ер. 2:13,19; (2) 2 Лет. 12:5; 21:10

14 Идете и викайте към боговете, които сте си избрали; нека те ви избавят във времето на бедствието ви¹!

(1) Втжк. 32:38;

4 Царе 3:13; Ис. 46:7; 57:13; Ер. 2:28; Езек. 20:39

15 А израилевите синове казаха на ГОСПОДА: Съгрешихме¹; направи ни каквото Ти се вижда добро²; само, молим Те, избави ни днес³!

(1) ст. 10; (2) 1 Царе 3:18; Пр. 28:13; (3) Ис. 26:16

16 И те отмахнаха отсрещ себе си чуждите богове и служиха на ГОСПОДА¹; и душата Му повече не можеше да търпи окаяността на Израил².

(1) 1 Царе 7:4; 12:10; 2 Лет. 15:8; (2) гл. 2:18; 4 Царе 13:23; Пс. 106:45; Ер. 31:20; Мих. 7:18

17 И синовете на Амон се събраха и се разположиха на стан в Галаад, а израилевите синове се събраха и се разположиха на стан в Масфа¹.

(1) гл. 11:29; Бит. 31:49; Ис. Нав. 13:26

18 И народът и галаадските водачи си казаха един на друг: Кой е мъжът, който ще започне да се бие със синовете на Амон? Той ще стане глава над всичките галаадски жители¹. (1) гл. 11:4-11

11 А галадецът Ефтай беше храбър воин¹. Той беше син на блудница; а бащата на Ефтай беше Галаад.

(1) гл. 6:12; 1 Царе 12:11; Евр. 11:32

2 А жената на Галаад му роди синове; и когато синовете на жената пораснаха, те изгониха Ефтай и му казаха: Ти няма да наследши в бащиния ни дом, защото си син на друга жена¹.

(1) Бит. 21:10

3 И Ефтай избяга от братята си и живееше в земята Тов¹; и при Ефтай се събираха безчестни мъже и излизаха с него².

(1) 2 Царе 10:6,8; (2) гл. 9:4

4 И след известно време синовете на Амон *излязоха* да се бият срещу Израил¹.

(1) 1 Царе 11:1

5 И когато синовете на Амон *излязоха* да се бият срещу Израил, галаадските старейшини отидоха да доведат Ефтай от земята Тов¹.

(1) ст. 3

6 И казаха на Ефтай: Ела и ни стани водач¹, за да се бием срещу синовете на Амон!

(1) гл. 10:17,18

7 Тогава Ефтай каза на галаадските старейшини: Не сте ли вие, които ме намразихте и ме изгонихте от бащиния

ми дом? Защо сте дошли при мен сега, когато сте в беда?¹

(1) Бит. 26:27

8 А галаадските старейшини казаха на Ефтай: Затова се върнахме сега при теб, за да дойдеш с нас и да се биеш срещу синовете на Амон, и да станеш глава над всичките галаадски жители.

9 Тогава Ефтай каза на галаадските старейшини: Ако ме върнете обратно, за да се бия срещу синовете на Амон, и ГОСПОД ги предаде пред мен, ще стана ли глава над вас?

10 И галаадските старейшини казаха на Ефтай: ГОСПОД е свидетел между нас, че непременно ще направим, както си казал!¹

(1) Бит. 31:50; Ер. 42:5

11 Тогава Ефтай отиде с галаадските старейшини и народът го постави за глава и началник над себе си. И Ефтай изговори всичките си думи пред ГОСПОДА в Масфа.

12 И Ефтай изпрати пратеници до царя на синовете на Амон да кажат: Какво има между мен и теб, че си дошъл против мен да се биеш срещу земята ми?¹

(1) Вжк. 20:10

13 И царят на синовете на Амон отговори на пратениците на Ефтай: Понеже Израил отне земята ми, когато дойде от Египет – от Арнон до Явок¹ и до Йордан; затова сега върни тези земи с мир.

(1) Чис. 21:24-26

14 И Ефтай отново изпрати пратеници до царя на синовете на Амон

15 да му кажат: Така казва Ефтай: Израил не е отнел моавската земя, нито земята на синовете на Амон¹.

(1) Вжк. 2:9,19

16 А когато Израил излезе от Египет и вървеше през пустинята към Червеното море¹, и беше дошъл в Кадис²,

(1) Чис. 14:25; (2) Вжк. 1:46

17 тогава Израил изпрати пратеници до едомския цар да кажат: Нека премина, моля те, през земята ти. Но едомският цар не послуша¹. Изпратиха и до моавския цар, но и той не скло- ни. Затова Израил остана в Кадис².

(1) Чис. 20:14-21; (2) Вжк. 1:46

18 Тогава Израил мина през пустинята и обиколи едомската земя и моавската земя, и дойде откъм изгрев слънце до моавската земя, и се разположи на стан оттатък Арнон, но не влезе в областта на Моав, защото Арнон беше границата на Моав¹.

(1) Чис. 21:13

ст. 19-22; Чис. 21:21-25

19 И Израил изпрати пратеници до аморейския цар Сихон, царя на Есевон, и Израил му каза: Моля те, нека преминем през земята ти до нашето място.

20 Но Сихон не се довери на Израил да го пусне да мине през областта му и Сихон събра целия си народ и се разположи на стан в Яса, и воюва срещу Израил.

21 И ГОСПОД, Израилевият Бог, предаде Сихон и целия му народ в ръката на Израил и те ги разбиха. Така Израил завладя цялата земя на аморейците, които живееха в онази земя.

22 Така те завладяха цялата област на аморейците, от Арнон до Явок, и от пустинята чак до Йордан.

23 И сега, след като ГОСПОД, Израилевият Бог, е изгонил аморейците отпред Своя народ Израил, ти ли ще го изгониш?

24 Няма ли да притежаваш онова, което твоят бог Хамос¹ ти дава да притежаваш? Така и ние ще притежаваме земята на всекиго, когото ГОСПОД, нашият Бог, изгонва отпред нас².

(1) Чис. 21:29; 3 Царе 11:7; Ер. 48:7,46;

(2) гл. 2:1; Иис. Нав. 21:43

25 И сега, да не би ти да си по-добър от моавския цар Балак¹, сина на Сефор? Спорил ли е той някога с Израил, или воювал ли е някога срещу него?

(1) Чис. 22:2

26 Докато Израил живееше триста години в Есевон¹ и селата му, в Ароир² и селата му и във всичките градове по бреговете на Арнон, защо не си ги взехте обратно през това време?

(1) Иис. Нав. 13:17; (2) Вжк. 2:36; Ер. 48:19

27 И не аз съм съгришил против теб, а ти ми правиш зло, като воюваш сре-

щуп мен. Нека ГОСПОД, Съдията, да отсъди днес между израилевите синове и синовете на Амон!¹

(1) Бит. 16:5; 1 Царе 24:13

28 Но царят на синовете на Амон не послуша думите, които Ефтай му изпрати.

29 Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух беше на Ефтай¹ и той мина през Галаад и Манасия, мина и през Масфа Галаадска, и от Масфа Галаадска излезе срещу синовете на Амон.²

(1) гл. 3:10; (2) гл. 10:17

30 И Ефтай направи обрек пред ГОСПОДА¹ и каза: Ако наистина предадеш синовете на Амон в ръката ми,

(1) Бит. 28:20

31 тогава онова, което излезе от вратата на дома ми да ме посрещне, когато се върна с мир от синовете на Амон, да бъде на ГОСПОДА, и аз ще го принеса като всеизгаряне!

32 Така Ефтай излезе срещу синовете на Амон, за да се бие срещу тях, и ГОСПОД ги предаде в ръката му¹.

(1) гл. 2:16

33 И той им нанесе много голямо поражение¹ от Ароир² до прохода на Минит³, двадесет града, и до Авел-Керамим. Така синовете на Амон бяха покорени пред израилевите синове.

(1) 3 Царе 20:21; (2) Чис. 32:34; (3) Езек. 27:17

34 И когато Ефтай дойде до къщата си в Масфа¹, ето, дъщеря му излизаше да го посрещне с тимпанчета и танци²; а тя беше единствената му, освен нея той нямаше нито син, нито дъщеря.

(1) гл. 20:1; Иис. Нав. 18:26; (2) гл. 21:21; Изх. 15:20

35 И като я видя, той раздра дрехите си¹ и каза: Горко ми, дъще моя! Ти ме съкруши! Ти си сред онези, които ми причиняват скръб! Защото дадох дума пред ГОСПОДА и не мога да си я взема обратно².

(1) Бит. 37:29,34; Чис. 14:6; Иис. Нав. 7:6; (2) Чис. 30:2; 1 Царе 14:44; Пс. 66:13,14

36 А тя му каза: Татко мой, ако си дал дума пред ГОСПОДА, стори с мен според каквото е излязло от устата ти, понеже ГОСПОД ти е дал възмездие над враговете ти, синовете на Амон.

37 И каза на баща си: Нека ми се на-

прави това нещо: остави ме два месеца, за да ида и да ходя по планините, и да оплача девствеността си – аз и другарките ми.

38 И той каза: Иди. И я пусна за два месеца. И тя отиде с другарките си и оплака девствеността си по планините.

39 И в края на двата месеца тя се върна при баща си, и той стори с нея според обрека, който беше направил. А тя не беше познала мъж. И това стана обичай в Израил:

40 всяка година израилевите дъщери ходят да оплакват дъщерята на галаадца Ефтай по четири дни в годината¹.

(1) 2 Ает. 35:25; Ест. 9:27

12 Тогава мъжете от Ефрем се събраха и тръгнаха на север и казаха на Ефтай: Ти защо премина да се биеш срещу синовете на Амон и не ни повика да дойдем с теб? Ще изгорим къщата ти върху теб с огън¹!

(1) гл. 8:1; (2) гл. 14:15; 15:6

2 А Ефтай им каза: Аз и народът ми бяхме в голяма борба със синовете на Амон; и аз ви повиках, но вие не ме избавихте от ръката им.

3 И когато видях, че няма да ме избавиш, взех живота си в ръката си¹ и преминах срещу синовете на Амон, и ГОСПОД ги предаде в ръката ми. Защо сте дошли днес срещу мен, за да се биете с мен?

(1) гл. 9:17; 1 Царе 19:5

4 И Ефтай събра всичките галаадски мъже и се би срещу Ефрем и галаадските мъже разбиха Ефрем, защото те казаха: Бежанци от Ефрем сте вие, галаадци, живеещи сред Ефрем и сред Манасия!

5 И галаадците плениха бродовете на Йордан¹ срещу Ефрем. И когато някой от ефремските бежанци кажеше: Оставете ме да премина! – тогава галаадските мъже му казваха: Ти ефремец ли си?²

(1) гл. 3:28; (2) 1 Царе 1:1; 3 Царе 11:26

6 И ако той кажеше: Не съм! – те

му казваха: Кажки тогава шиболет*. Но той казваше сиболет, защото не можеше да го произнесе правилно¹. Тогава го хващаха и го убиваха при бродовете на Йордан. Така по онова време паднаха четиридесет и две хиляди души от Ефрем.

*течение; (1) Мт. 26:73

7 И Ефтай съди Израил шест години. После галаадецът Ефтай умря и беше погребан в един от галаадските градове.

ст. 8-15; ср. гл. 10:1-5

8 А след него Ивцан от Витлеем¹ съди Израил.

(1) гл. 17:7; 19:1; Иис. Нав. 19:15

9 Той имаше тридесет сина и тридесет дъщери¹, които омъжи навън; и доведе тридесет дъщери отвън за синовете си. Той съди Израил седем години.

(1) Пс. 127:3-5

10 И Ивцан умря и беше погребан във Витлеем.

11 След него завулонецът Елон съди Израил. Той съди Израил десет години.

12 И завулонецът Елон умря и беше погребан при Еалон в земята на Завулон.

13 А след него Авдон, синът на пиратонца¹ Илел, съди Израил.

(1) 2 Царе 23:30

14 Той имаше четиридесет сина и тридесет внуци, които яздеха на седемдесет магаренца¹. Той съди Израил осем години.

(1) гл. 5:10

15 После Авдон, синът на пиратонца Илел, умря и беше погребан в Пиратон в земята на Ефрем, в хълмистата земя на амаличаните¹.

(1) гл. 5:14

13 И израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА¹ и ГОСПОД ги предаде в ръката на филистимците² за четиридесет години.

(1) гл. 2:11; (2) гл. 10:7; 14:4; 1 Царе 4:9

2 И имаше един човек от Сараа¹, от рода на данците², на име Маной; и жена му беше неплодна и не раждаше³.

(1) Иис. Нав. 15:33;

1 Лек. 2:53; (2) Бит. 49:16; (3) Бит. 11:30

3 И Ангелът ГОСПОДЕН се яви на жената¹ и ѝ каза: Ето сега, ти си неплодна и не раждаш, но ще забременееш и ще родиш син².

(1) гл. 6:12; Ак. 1:11,28; (2) Бит. 18:10; Ак. 1:13,31

4 Затова сега се пази да не пиеш нито вино, нито спиртно питие и да не ядеш нищо нечисто¹.

(1) Чис. 6:2,3

5 Защото, ето, ще забременееш и ще родиш син; и никакъв бръснач не бива да мине върху главата му, защото още от утробата момчето ще бъде назирей на Бога¹; и ще започне да избавя Израил от ръката на филистимците.

(1) гл. 16:17; 1 Царе 1:11; Гал. 1:15

6 Тогава жената дойде и говори на мъжа си, и каза: Един Божи човек дойде при мен¹ и видът Му беше като вида на Божия Ангел², много страшен; и аз не Го попитах откъде е, нито Той ми каза Името Си.

(1) 1 Царе 2:27; 3 Царе 17:18; (2) Деян. 6:15; 10:3

7 И ми каза: Ето, ще забременееш и ще родиш син; и сега да не пиеш нито вино, нито спиртно питие и да не ядеш нищо нечисто, защото момчето ще бъде назирей на Бога от утробата до деня на смъртта си¹.

(1) Ам. 2:11

8 Тогава Маной се помоли на ГОСПОДА и каза: Господи, моля те, нека пак дойде при нас Божият Човек, когото си изпратил, и нека ни научи какво да направим с момчето, което ще се роди!

9 И Бог послуша гласа на Маной¹ и Божият Ангел пак дойде при жената, докато тя седеше на нивата; а мъжът ѝ Маной не беше с нея.

(1) 1 Йн. 5:14

10 Тогава жената изтича бързо и говори на мъжа си, и му каза: Ето, яви ми се Човекът, който дойде при мен онзи ден.

11 И Маной стана и последва жена си, и дойде при Човека, и му каза: Ти ли си Човекът, който е говорил на тази жена? А Той каза: Аз съм.

12 И Маной каза: А когато думата Ти се изпълни, какъв да бъде животът на детето и какво да прави?¹

(1) Пс. 143:8,10

13 Тогава Ангелът ГОСПОДЕН каза на

Маной: Нека се пази жената от всичко, за което ѝ говорих.

14 Да не яде нищо, което произлиза от лозата, да не пие нито вино, нито спиртно питие и да не яде нищо нечисто. Да спазва всичко, което ѝ заповядах¹.

(1) Чис. 6:2,3

15 Тогава Маной каза на Ангела ГОСПОДЕН: Моля те, нека те задържим и да ти приготвим яре¹!

(1) гл. 6:18

16 А Ангелът ГОСПОДЕН каза на Маной: И да Ме задържиш, няма да ям хляба ти, но ако приготвиш всеизгаряне, прinesi го на ГОСПОДА! – защото Маной не позна, че това беше Ангелът ГОСПОДЕН.

17 Тогава Маной каза на Ангела ГОСПОДЕН: Как е Името Ти, за да Те почетем, когато се изпълни думата Ти?

18 А Ангелът ГОСПОДЕН му каза: Защо питаш за Името Ми¹? То е чудно².

(1) Бит. 32:29; (2) Неем. 9:5; Ис. 9:6

19 Тогава Маной взе яре¹то и хлебния принос и го принесе на ГОСПОДА върху скалата. И докато Маной и жена му гледаха, Той извърши чудо;

20 защото, когато пламъкът се издигаше от олтара към небето, Ангелът ГОСПОДЕН се издигна в пламъка на олтара¹. И Маной и жена му видяха това¹ и паднаха по лице на земята².

(1) гл. 6:19-21; (2) Лев. 9:24; 1 Лст. 21:16,26; Езек. 1:28

21 И Ангелът ГОСПОДЕН не се яви повече на Маной и жена му, и тогава Маной позна, че това беше Ангелът ГОСПОДЕН.

22 И Маной каза на жена си: Непременно ще умрем, защото видяхме Бога¹!

(1) гл. 6:22,23; Исх. 3:6; 24:10

23 А жена му му каза: Ако ГОСПОД искаше да ни убие, нямаше да приеме всеизгаряне и хлебен принос от ръката ни¹, нито щеше да ни покаже всичко това, нито щеше да ни даде да чуем такива неща в това време. (1) Пс. 20:3

24 И жената роди син и го нарече Самсон¹. И момчето порасна и ГОСПОД го благослови².

(1) Евр. 11:32; (2) 1 Царе 2:21,26; Лк. 1:80

25 И ГОСПОДНИЯТ Дух започна да го води¹ в Махане-Дан^{*2}, между Сараа и Естаол³.

*Станът на Дан
(1) гл. 3:10; (2) гл. 18:12; (3) гл. 16:31; 18:2; Ис. Нав. 19:41

14 И Самсон слезе в Тамна¹ и видя в Тамна една жена от дъщерите на филистимците².

(1) Бит. 38:12; Ис. Нав. 15:10; (2) гл. 16:1

2 И той се изкачи и разказа на баща си и майка си, и каза: Видях в Тамна една жена от дъщерите на филистимците. И сега, вземете ми я за жена¹!

(1) Бит. 34:4

3 А баща му и майка му му казаха: Няма ли жена между дъщерите на братята ти¹ или между целия ми народ, че да ходиш да вземаш жена от необрязаните филистимци²? Но Самсон каза на баща си: Тази ми вземи, защото тя е права в очите ми.

(1) Ис. Нав. 24:3,4; (2) гл. 15:18; Бит. 34:14; Ис. Нав. 23:12,13

4 Но баща му и майка му не знаеха, че това беше от ГОСПОДА¹, защото Той търсеше случай да излезе срещу филистимците². А в онова време филистимците владееха над Израил³.

(1) Ис. Нав. 11:20; 3 Царе 12:15; (2) гл. 15:3; (3) гл. 13:1; 15:11

5 И Самсон слезе в Тамна с баща си и майка си и когато дойдоха до тамнатските лозя, ето, едно лъвче реवेशе срещу него.

6 Тогава дойде върху него ГОСПОДНИЯТ Дух¹ и той го разкъса, както се разкъсва яре, макар да нямаше нищо в ръката си². Но не каза на баща си и на майка си какво беше направил³.

(1) ст. 19; гл. 3:10; (2) 1 Царе 17:34,35; Евр. 11:33; (3) 1 Царе 10:16; 14:1

7 И слезе и говори на жената, и тя беше права в очите на Самсон.

8 А след известно време, когато се върна да я вземе, той се отби от пътя, за да види трупа на лъва; и ето, в трупа на лъва имаше рой пчели и мед.

9 И той го взе в ръцете си и продължи, И яде, докато вървеше¹. И дойде при баща си и майка си и им даде, и те ядоха; но не им каза, че беше взел меда от трупа на лъва.

(1) Пр. 24:13

10 И баща му слезе при жената и Самсон направи там угощение¹, защото така правеха младите мъже.

(1) Бит. 29:22; Екл. 10:19

11 И като го видяха филистимците, доведоха тридесет другари, за да бъдат с него.

12 Тогава Самсон им каза: Ще ви предложа една гатанка¹. Ако ми я кажете през седемте дни на угощението² и я отгатнете, аз ще ви дам тридесет ленени ризи и тридесет премени дрехи³.

(1) 3 Царе 10:1;

Езек. 17:2; (2) Бит. 29:27; (3) Бит. 45:22; 4 Царе 5:22

13 Но ако не можете да ми я кажете, тогава вие ще ми дадете тридесет ленени ризи и тридесет премени дрехи. И те му казаха: Предложи гатанката си, за да я чуем.

14 Тогава той им каза: От ядящия дойде ядене и от силния дойде сладост. И до третия ден те не можах да отгатнат гатанката.

15 А на седмия ден казаха на жената на Самсон: Склони мъжа си да ни каже гатанката¹, за да не изгорим теб и бащиния ти дом с огън²! За да ни оберете ни поканихте, нали?

(1) гл. 16:5; (2) гл. 12:1

16 Тогава жената на Самсон заплака пред него и каза: Ти само ме мразиш и не ме обичаш! Предложил си гатанка на синовете на народа ми, а на мен не си я казал¹! А той ѝ каза: Ето, и на баща си и на майка си не съм я казал, а на теб ли да я кажа?

(1) гл. 16:15

17 Но тя плачеше пред него през седемте дни, докато беше угощението им. И на седмия ден той ѝ я каза, понеже му досади¹. А тя каза гатанката на синовете на народа си².

(1) гл. 16:16,17; (2) Ер. 9:4,5; Мих. 7:5

18 Тогава градските мъже му казаха на седмия ден, преди да залезе слънцето: Що е по-сладко от мед? И що е по-силно от лъв? А той им каза: Ако не бяхте орали с моята юница, не бихте отгатнали гатанката ми!

19 Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух дойде

на него¹ и той слезе в Аскалон² и уби тридесет мъже от тях, и взе облеклото им, и даде премените на онези, които бяха отгатнали гатанката. И гневът му пламна, и той се изкачи в бащиния си дом.

(1) ст. 6; (2) гл. 1:18

20 А жената на Самсон беше дадена на другаря му, който му беше приятел¹.

(1) гл. 15:2; 1 Царе 18:19

15 И след известно време, в дните на пшеничената жетва, Самсон посети жена си с едно яре и каза: Ще влезя при жена си в стаята. Но баща ѝ не му даваше да влезе.

2 И баща ѝ каза: Наистина си помислих, че ти съвсем си я намразил, и затова я дадох на другаря ти¹. По-малката ѝ сестра не е ли по-хубава от нея? Нека тя да бъде твоя вместо нея.

(1) гл. 14:20

3 А Самсон им каза: Този път ще бъда невинен спрямо филистимците, като им сторя зло¹!

(1) гл. 14:4

4 И Самсон отиде и хвана триста лисици, и взе факли, и обърна лисиците опашка към опашка, и сложи по една факла по средата между две опашки.

5 И запали факлите и ги пусна в неожънатите жита на филистимците¹, и изгори и кръстците, и неожънатите жита, и лозята, и маслините.

(1) 2 Царе 14:30

6 Тогава филистимците казаха: Кой направи това? И отговориха: Самсон, зетят на тамнатеца, защото взе жена му и я даде на другаря му. Тогава филистимците се изкачиха и изгориха нея и баща ѝ с огън¹.

(1) гл. 12:1

7 А Самсон им каза: Щом като правите така, аз непременно ще си отмъстя на вас, и след това ще престана.

8 И той ги избѝ до крак и им нанесе голямо поражение; и слезе и живееше в процепа на скалата Итам¹.

(1) 2 Лек. 11:6

9 Тогава филистимците се изкачиха и се разположиха на стан в Юда, и се разпростряха в Лехий.

10 И юдовите мъже им казаха: Защо сте се изкачили срещу нас? А те казаха: Изкачихме се да вържем Самсон, за да му направим така, както той направи на нас¹.

(1) ст. 8

11 Тогава три хиляди мъже от Юда слязоха в процепа на скалата Итам и казаха на Самсон: Не знаеш ли, че филистимците владеят над нас¹? Какво е това, което си ни направил? А той им каза: Както ми направиха те, така им направих и аз.

(1) гл. 14:4; Пс. 106:41; Йн. 8:33

12 А те му казаха: Слязохме, за да те вържем и да те предадем в ръката на филистимците. И Самсон им каза: Закълнете ми се, че няма вие да ме нападнете.

13 И те му говориха и казаха: Не, само ще те вържем здраво и ще те предадем в ръката им; но със сигурност няма да те убием. И те го вързаха с две нови въжета и го изведоха от скалата.

14 И когато дойде в Лехий, филистимците излязоха срещу него с викове¹. Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух дойде на него² и въжетата, които бяха на ръцете му, станаха като лен, изгорен с огън, и връзките се стопиха от ръцете му³.

(1) гл. 16:24; (2) гл. 3:10; 1 Царе 10:6,10; (3) гл. 16:9,12

15 И той намери прясна магарешка челюст и протегна ръката си и я взе, и уби с нея хиляда мъже¹.

(1) гл. 3:31; Лев. 26:8; 2 Царе 23:8

16 Тогава Самсон каза: С магарешката челюст купища върху купища*, с магарешката челюст избих хиляда мъже!

*бухъл: куп, два купа; игра на думи, тъй като на еврейски думите магаре и куп звучат еднакво

17 И когато свърши да говори, той хвърли челюстта от ръката си и нарече онова място Рамат-Лехий*.

*Хъмът на челюстта

18 После той много ожадня и извика към ГОСПОДА и каза: Ти даде това голямо избавление чрез ръката на слугата Си; а сега да умра ли от жажда и да падна в ръката на необрязаните¹?

(1) гл. 14:3

19 И Бог разцепи падината която е в Лехий и от нея излезе вода¹. И той пи и духът му се върна, и той се съживи². Затова нарече *това място* Енакоре*, който е в Лехий и до днес.

*Извор на викация; (1) Чис. 20:11; Ис. 41:17,18;

(2) 1 Царе 30:12; Пс. 50:15; 110:7

20 И той съди Израил двадесет години¹ във времето на филистимците.

(1) гл. 16:31; Бит. 49:16; 1 Царе 4:18

16 И Самсон отиде в Газа¹ и видя там една блудница и влезе при нея².

(1) гл. 1:18; (2) гл. 14:1,2; 1 Кор. 6:18

2 И на газяните се каза: Самсон дойде тук. И те го обкръжиха и цяла нощ седяха в засада за него при градската порта. И стояха тихо цяла нощ като казваха: На сутринта, когато се съмне, ще го убием¹.

(1) 1 Царе 19:11; Деян. 9:23,24

3 А Самсон лежа до полунощ. И в полунощ стана, хвана вратите на градската порта и двата стълба и ги извади заедно с лостовете; после ги сложи на раменете си и ги отнесе на върха на хълма, който е срещу Хеврон.

4 А след това той залюби една жена в долината Сорик, която се казваше Далила.

5 И филистимските първенци се изкачиха при нея и ѝ казаха: Подведи го и виж къде се крие голямата му сила и чрез какво можем да му надвием¹, за да го вържем и да го покорим. И ще ти дадем всеки по хиляда и сто сребърни сикъла².

(1) гл. 14:15; (2) Мт. 26:15

6 И Далила каза на Самсон: Кажми ми, моля те, къде се крие голямата ти сила и с какво трябва да бъдеш вързан, за да бъдеш покорен!

7 И Самсон ѝ каза: Ако ме вържат със седем пресни тетиви, още неизсъхнали, тогава ще стана слаб и ще бъда като всеки друг човек.

8 Тогава филистимските първенци ѝ донесоха седем пресни тетиви, още неизсъхнали, и тя го върза с тях.

9 А засадата беше в стаята ѝ; и тя му каза: Филистимците върху теб, Сам-

соне! Но той скъса тетивите, както се скъсва връв от кълчища, когато помирише огън¹. И силата му не се разбра.

(1) гл. 15:14

10 Тогава Далила каза на Самсон: Ето, ти ме измами и ме излъга. Кажи ми сега, моля те, с какво трябва да бъдеш вързан!

11 А той ѝ каза: Ако ме вържат здраво с нови въжета, с които не е работено, тогава ще стана слаб и ще бъда като всеки друг човек.

12 Тогава Далила взе нови въжета и го върза с тях, и му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! А засадата беше в стаята ѝ. Но той ги скъса от ръцете си като конец¹.

(1) гл. 15:14

13 Тогава Далила каза на Самсон: Досега ти ме мами и ме лъга. Кажи ми с какво трябва да бъдеш вързан! А той ѝ каза: Ако втъчеш седемте плитки на главата ми в кросното.

14 И тя ги *втъка* и *ги* закова с колчето на стана, и му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! Но той се събуди от съня си и изтръгна колчето на стана и кросното.

15 Тогава тя му каза: Как можеш да казваш: Обичам те! – като сърцето ти не е с мен? Ето, три пъти ме измами и не ми каза къде *се крие* голямата ти сила¹.

(1) гл. 14:16,17

16 И понеже тя му досаждаше с думите си всеки ден и го измъчваше, така че душата му се притесни до смърт¹,

(1) гл. 14:16,17

17 той ѝ откри цялото си сърце¹ и ѝ каза: Никога бръснач не е минавал върху главата ми, защото аз съм назирей на Бога *още* от утробата на майка си². Ако ме обръснат, тогава силата ми ще ме напусне и ще стана слаб, и ще бъда като всеки *друг* човек.

(1) Пр. 13:3; (2) гл. 13:5; Чис. 6:5; 2 Кор. 3:5

18 И когато Далила видя, че той ѝ откри цялото си сърце, тя изпрати да повикат филистимските първенци и каза: Елате този път, защото той ми откри цялото си сърце. И филистимските

първенци дойдоха при нея и донесоха парите в ръцете си.

19 И тя го приспа на коленете си¹ и повика един човек, който обръсна седемте плитки на главата му. Така тя започна да го покорява² и силата му го напусна.

(1) Ак. 22:46; (2) Екл. 7:26

20 И тя каза: Филистимците върху теб, Самсоне! И той се събуди от съня си и си каза: Ще изляза както другите пъти и ще се отърся. Но той не знаеше, че ГОСПОД се беше оттеглил от него¹.

(1) Чис. 14:43; 1 Царе 16:14; 18:12

21 Тогава филистимците го хванаха и му избодоха очите, и го отведоха в Газа, и го вързаха с бронзови окови¹; и той мелеше в затвора.

(1) 4 Царе 25:7

22 Но косата на главата му започна *отново* да расте, след като беше обръсната.

23 И филистимските първенци се събраха, за да принесат голяма жертва на своя бог Дагон¹ и да се развеселят, защото казаха: Нашият бог предаде врага ни Самсон в ръката ни.

(1) 1 Царе 5:2

24 И когато народът го видя, прослави бога си, защото каза: Нашият бог предаде в ръцете ни врага ни, унищожителя на земята ни, който умножи убитите ни¹!

(1) гл. 15:14; Откр. 11:10

25 И когато сърцата им се развеселиха, те казаха: Повикайте Самсон, за да ни забавлява! Тогава те повикаха Самсон от затвора и той ги забавляваше. И те го сложиха между стълбовете.

26 А Самсон каза на момченцето, което го държеше за ръката: Остави ме да напипам стълбовете, на които се крепи къщата, за да се облегна на тях.

27 А къщата беше пълна с мъже и жени и всичките филистимски първенци бяха там. И на покрива имаше около три хиляди мъже и жени, които гледаха, докато Самсон *ги* забавляваше.

28 Тогава Самсон извика към ГОСПОДА и каза: Господи, БОЖЕ, моля Те, спомни си за мен¹! Укрепи ме, моля Те, само този път, Боже, за да отмъстя

наведнъж на филистимците за двете си очи!

(1) Пс. 10:12; Ер. 15:15

29 И Самсон обхвана двата средни стълба, на които се крепеше къщата, и се опря на тях, на единия с дясната си ръка, а на другия с лявата.

30 И Самсон каза: Нека умра с филистимците! И се наведе със сила и къщата падна върху първенците и върху целия народ, който беше в нея. Така умрелите, които той уби при смъртта си, бяха повече от онези, които беше убил през живота си.

31 Тогава братята му и целият му бащин дом слязоха и го вдигнаха, и се изкачиха, и го погребяха между Сараа и Естаол¹, в гроба на баща му Маной. Той съди Израил двадесет години².

(1) гл. 13:25; (2) гл. 15:20

17 И имаше един човек от хълмистата земя на Ефрем¹, който се казваше Михей².

(1) гл. 3:27; Иис. Нав. 17:15; 21:21; 24:30; (2) гл. 18:2

2 И той каза на майка си: Хилядата и сто сребърни *сикъла*, които ти бяха взети, за които ти изрече клетва и я каза в ушите ми, ето, среброту е у мен; аз го взех¹. А майка му каза: Благословен да е синът ми от ГОСПОДА²!

(1) Пс. 10:3; (2) 1 Царе. 15:13

3 И той върна хилядата и сто сребърни *сикъла* на майка си, а майка му каза: Аз бях посветила среброту от ръката си на ГОСПОДА за сина си, да направи изваян идол и излят идол¹. И сега ти го давам обратно.

(1) Изх. 20:4,23

4 И той върна среброту на майка си, а майка му взе двеста сребърни *сикъла* и ги даде на златаря, и той направи от тях изваян идол и излят идол¹; и той беше *поставен* в дома на Михей².

(1) гл. 18:17; Ис. 46:6; Авак. 2:18,19; (2) Втжк. 27:15

5 А човекът Михей имаше дом за богове и направи ефод¹ и домашни идоли², и посвети един от синовете си да му стане свещеник³.

(1) гл. 8:27; (2) Бит. 31:19; 1 Царе 19:13; Езек. 21:21; Ос. 3:4; (3) Изх. 29:9; 3 Царе 12:32

6 В онези дни нямаше цар в Израил¹; всеки правеше, каквото му се виждаше добро².

(1) гл. 18:1; 19:1; (2) гл. 21:25; Втжк. 12:8; Пр. 16:2

7 А имаше един младеж от Витлеем Юдейски¹, от рода на Юда, който беше левит* и беше чужденец там.

*Левитите са били считани за принадлежащи към племето, в чиято област са живеели; (1) гл. 12:8; Рут 1:1,2; Мих. 5:2

8 И човекът замина от града, от Витлеем Юдейски, за да се засели, където намери; и както вървеше по пътя, дойде до хълмистата земя на Ефрем и до къщата на Михей.

9 И Михей му каза: Откъде идваш? А той му каза: Аз съм левит от Витлеем Юдейски и отивам да се заселя, където намеря.

10 А Михей му каза: Живей при мен и ми бъди отец¹ и свещеник, и аз ще ти давам по десет сребърника на година, една премяна дрехи и храната ти². Така левитът влезе *при него*.

(1) гл. 18:19; Бит. 45:8; 4 Царе 2:12; (2) 1 Царе 2:36

11 И левитът реши да остане при човека; и младежът му стана като един от синовете му.

12 Така Михей посвети левита и младежът му стана свещеник¹, и беше в къщата на Михей.

(1) гл. 18:4

13 Тогава Михей каза: Сега зная, че ГОСПОД ще ми направи добро, защото имам левит за свещеник¹.

(1) гл. 18:24

18 В онези дни нямаше цар в Израил¹; и в онези дни племето на данците си търсеше наследство, в което да живее, защото до онзи ден не им се беше паднало наследство между израилевите племена².

(1) гл. 17:6; (2) гл. 1:34

2 И синовете на Дан изпратиха от рода си петима мъже от цялата си общност, храбри мъже, от Сараа и от Естаол¹, за да огледат земята и да я изследват², и им казаха: Идете, изследвайте земята. И те дойдоха до хълмистата земя на Ефрем, до къщата на Михей³, и пренощуваха там.

(1) гл. 13:25; (2) Иис. Нав. 2:2; (3) гл. 17:1

3 И когато приближиха къщата на Михей, те познаха гласа на младия левит и се отбиха там, и му казаха: Кой те доведе тук? Какво правиш на това място? И какво имаш тук?

4 А той им каза: Така и така ми направи Михей и ме нае, и аз му станах свещеник¹.

(1) гл. 17:10-12

5 И те му казаха: Моля те, допитай се до Бога, за да узнаем дали ще бъде благополучен пътят, на който отиваме¹.

(1) 1 Царе 9:9; Ос. 4:12

6 А свещеникът им каза: Идете с мир¹. Пред ГОСПОДА е пътят, по който отивате.

(1) Изх. 4:18

7 И петимата мъже тръгнаха и дойдоха в Лаис¹, и видяха народа, който беше в него, че живееше безгрижно, като сидонците, спокойно и безгрижно, защото нямаше в земята властник, който да ги притеснява; и те бяха далеч от сидонците и нямаха връзки с никого².

(1) ст. 29; (2) 1 Лек. 4:40

8 И се върнаха при братята си в Сараа и Естаол и братята им им казаха: Какво казвате вие?

9 И те казаха: Станете и нека се изкачим срещу тях. Защото видяхме земята, и ето, тя е много е добра¹. А вие още ли седите? Не бъдете лениви да отидете и да влезете, и да завладеете земята².

(1) Чис. 14:7-9; (2) Иис. Нав. 18:3; 3 Царе 22:3

10 Когато отидете, ще отидете при един безгрижен народ и обширна земя, защото Бог я даде в ръката ви¹ – място, където не липсва нищо, което е на земята².

(1) Иис. Нав. 2:23,24; (2) Вжк. 8:7-9

11 Тогава шестстотин мъже от рода на данците, от Сараа и Естаол, потеглиха, препасани с военни оръжия.

12 И отидоха и се разположиха на стан в Кириат-Иарим¹ в Юда. Затова нарекоха онова място Махане-Дан², както е и до днес. Ето, то се намира зад Кириат-Иарим.

¹Станът на Дан
(1) Иис. Нав. 15:9,60; 1 Царе 6:21; (2) гл. 13:25

13 А оттам преминаха в хълмистата

земя на Ефрем и дойдоха до къщата на Михей.

14 Тогава петимата мъже, които бяха ходили да огледат страната Лаис, заговориха и казаха на братята си: Знаете ли, че в тези къщи има ефод и домашни идоли, изваян идол и излят идол? И така, помислете какво трябва да направите.

15 И те се отбиха там и дойдоха в къщата на младия левит, в къщата на Михей, и го поздравиха¹.

(1) 1 Царе 17:22

16 А шестстотинте мъже, препасани с военните си оръжия, които бяха от синовете на Дан, застанаха при входа на портата.

17 Тогава петимата мъже, които бяха отишли да огледат земята, отидоха, влязоха там и взеха изваяния идол и ефода, и домашните идоли, и излетия идол¹. А свещеникът стоеше при входа на портата с шестстотинте мъже, препасани с военни оръжия.

(1) гл. 17:4

18 И когато те влязоха в къщата на Михей и изнесоха изваяния идол, ефода и домашните идоли, и излетия идол, свещеникът им каза: Какво правите?

19 А те му казаха: Мълчи! Сложи ръката си на устата си и ела с нас, и ни бъди отец и свещеник¹. По-добре ли е за теб да бъдеш свещеник на дома на един човек, или да бъдеш свещеник на едно племе и на един род в Израил?

(1) гл. 17:10

20 И сърцето на свещеника се зарадва¹ и той взе ефода и домашните идоли, и изваяния идол, и отиде сред народа.

(1) Ис. 56:11; Рим. 16:18

21 Тогава те се обърнаха и потеглиха и сложиха пред себе си децата и добитъка и ценните неща.

22 А когато се бяха отдалечили от къщата на Михей, мъжете от къщите, близки до къщата на Михей, се събраха и настигнаха синовете на Дан.

23 И извикаха към синовете на Дан и те обърнаха лицата си и казаха на Михей: Какво ти е, че си събрал толкова множество?

24 А той каза: Взели сте ми боговете, които си направих, и свещеника и сте тръгнали. И какво повече ми остава¹? И как ми казвате: Какво ти е?

(1) гл. 17:13; Бит. 31:30,34

25 А синовете на Дан му казаха: Гласът ти да не се чуе между нас, да не би да ви нападат разгневени мъже, и да изгубиш живота си, заедно с живота на домашните си!

26 И синовете на Дан продължиха по пътя си. А когато Михей видя, че са прекалено силни за него, той се обърна и си отиде обратно у дома си.

27 Така те взеха това, което беше направил Михей, и свещеника, който имаше. И нападнаха Лаис, един спокоен и безгрижен народ, и ги избиха с острието на меча, и изгориха града с огън¹.

(1) Втж. 33:22

28 И нямаше кой да ги избави, защото беше далеч от Сидон и нямаха връзки с никого, беше в долината към Вет-Реов¹. И те построиха града и се заселиха в него.

(1) Чис. 13:21; Иис. Нав. 19:28; 2 Царе 10:6,8

29 И нарекоха града Дан¹, на името на баща си Дан, който се беше родил на Израил. А отначало името на града беше Лаис¹.

(1) ст. 7; Бит. 14:14;

Втж. 34:1; Иис. Нав. 19:47; 3 Царе 12:29; 15:20

30 И синовете на Дан си изправиха изваяния идол¹; а Йонатан, синът на Гирсон, син на Мойсей, той и синовете му бяха свещеници на племето на данците до времето, когато земята беше пленена².

(1) Лев. 26:1; (2) 4 Царе 15:29; 17:22,23

31 Така те си поставиха изваяния идол на Михей, който той беше направил, и той стоя там през цялото време, докато Божият дом беше в Сило¹.

(1) Иис. Нав. 18:1

19 А в онези дни, когато нямаше цар в Израил¹, имаше един левит, който живееше в покрайнините на хълмистата земя на Ефрем². Той си взе наложница от Витлеем Юдейски³.

(1) гл. 17:6; (2) гл. 3:27; (3) гл. 12:8

2 Но наложницата му блудства против него и си отиде от него в бащиния си дом във Витлеем Юдейски, и остана там известно време, четири месеца.

3 Тогава мъжът ѝ стана и отиде след нея, за да ѝ говори с добро¹ и да я върне, и взе със себе си слугата си и две магарета. И тя го заведе в бащиния си дом; и когато бащата на младата жена го видя, го посрещна с радост.

(1) Бит. 34:3

4 И тъстът му, бащата на младата жена, го задържа и той остана при него три дни; и ядоха и пиха, и нощуваха там.

5 А на четвъртия ден станаха рано сутринта и той се вдигна да си отиде; но бащата на младата жена каза на зет си: Подкрепи сърцето си с малко хляб¹ и после ще си отидете.

(1) Бит. 18:5; Пс. 104:15

6 И те седнаха и ядоха и пиха двамата заедно; и бащата на младата жена каза на мъжа: Склони, моля те, да останеш през нощта, и нека се развесели сърцето ти¹.

(1) Рут 3:7

7 А когато мъжът стана, за да си отиде, тъстът му го принуди и той пак пренощува там.

8 А на петия ден той стана да си отиде рано сутринта, но бащата на младата жена каза: Моля те, подкрепи сърцето си и чакай, докато преваля денят. И двамата ядоха.

9 И когато човекът стана да си отиде – той и наложницата му, и слугата му – тъстът му, бащата на младата жена, му каза: Ето сега, денят приближава към вечерта; моля ви, пренощувайте. Ето, денят е на свършване; пренощувай тук и нека се развесели сърцето ти; а утре тръгнете на път рано, за да си отидеш в шатрата си.

10 Но човекът не пожела да пренощуваша; и стана и тръгна, и дойде срещу Евус, който е Ерусалим¹. А с него имаше две оседлани магарета и наложницата му беше с него.

(1) Иис. Нав. 15:8,63; 18:28

11 И когато бяха близо до Евус и делят беше почти преминала, слугата каза на господаря си: Ела, моля те, и нека влезем в този евусейски град¹ и да пренощуваме в него.

(1) гл. 1:21

12 Но господарят му каза: Няма да влезем в град на чужденци, които не са от израилевите синове, а ще продължим до Гавая¹.

(1) Ис. Нав. 18:25,28

13 И каза на слугата си: Ела да се приближим до едно от тези места и да пренощуваме в Гавая или в Рама¹.

(1) Ис. 10:29; Ос. 5:8

14 И те отминаха Евус и продължиха; и слънцето залезе над тях близо до Гавая, която принадлежи на Вениамин.

15 И те се отбиха там, за да влязат да пренощуват в Гавая¹. И той влезе и седна на площада на града, защото никой не ги прибираще в къщата си, за да пренощуват.

(1) гл. 20:4

16 И ето, един старец идваше от работата си на полето вечерта¹. А този човек беше от хълмистата земя на Ефрем и беше чужденец в Гавая, а местните хора бяха вениаминци.

(1) Пс. 104:23

17 И като повдигна очи, той видя пътника на площада на града. И старецът каза: Накъде отиваш и откъде идваш?¹

(1) Бит. 16:8

18 А той му каза: Ние пътуваме от Витлеем Юдейски към покрайнините на хълмистата земя на Ефрем, защото аз съм оттам. Ходих до Витлеем Юдейски и сега вървя с ГОСПОДНИЯ дом, но никой не ме прибира в къщата си.

19 А ние си имаме и слама, и храна за магаретата си, и хляб и вино за мен, за слугинята ти и за младежа, който е със слугите ти; не ни липсва нищо.

20 И старецът каза: Мир на теб!¹ Но нека аз се погрижа за всичките ти нужди; само не оставай през нощта на площада².

(1) гл. 6:23; Бит. 43:23; (2) Бит. 19:2,3; Евр. 13:2

21 И той го заведе в къщата си и даде храна на магаретата. И те си измиха краката¹ и ядоха, и пиха. (1) Бит. 18:4

22 И като веселяха сърцата си, ето, градските мъже, мъже, които бяха зли мъже*, заобиколиха къщата, като блъскаха по вратата и говореха на стареца, домакина, и казваха: Изведи мъжа, който влезе в къщата ти, за да го познаем!¹

*букв.: синове на Велмал

(1) Бит. 19:4,5; Ос. 9:9

23 А човекът, домакинят на дома, излезе при тях и им каза: Недейте, братя мои! Моля ви, не вършете това зло! След като този човек е дошъл в дома ми, не правете това безумие!¹

(1) Бит. 19:7; 34:7

24 Ето девствената ми дъщеря и неговата наложница; нека тях ви изведе навън сега, тях опозорете и с тях сторете каквото искате; но на този човек не правете такова безумно нещо!

25 Но мъжете не искаха да го слушат. Тогава човекът взе наложницата си и им я изведе навън. И те я познаха и се гавриха с нея през цялата нощ до сутринта; и като се зазори, я пуснаха.

26 И на зазоряване жената дойде и падна при вратата на къщата на човека, където беше господарят ѝ, и лежа там до съмване.

27 Когато господарят ѝ стана на сутринта и отвори вратите на къщата, и излезе, за да си отиде по пътя, ето, жената, наложницата му, беше там, паднала на входа на къщата с ръце на прага.

28 И той ѝ каза: Стани да си вървим. Но никой не отговори¹. Тогава той я вдигна на магарето и човекът стана и отиде на мястото си.

(1) гл. 20:5

29 И когато дойде в къщата си, взе нож, хвана наложницата си и я разсече на дванадесет части, с костите ѝ, и я изпрати по всичките области на Израил¹.

(1) гл. 20:6; 1 Царе 11:7

30 И всички, които видяха това, казаха: Такова нещо не е ставало, нито се е виждало от деня, в който израилевите синове излязоха от египетската земя, до днес. Размислете за това, съответвайте се и говорете!¹ (1) гл. 20:7; Пр. 20:18

20 И всичките израилеви синове излязоха и цялото общество, от Дан до Вирсавее¹ и галаадската земя², се събра като един човек³ пред ГОСПОДА в Масфа⁴.

(1) 1 Царе 3:20; 2 Царе 3:10; 3 Царе 4:25; 1 Лек. 21:2; 2 Лек. 30:5; (2) Иис. Нав. 22:9; (3) 1 Царе 11:7; (4) гл. 11:34; Иис. Нав. 18:26

2 И началниците на целия народ, на всичките израилеви племена, се представиха в събранието на Божия народ – четиристотин хиляди мъже пешаци, които теглеха меч¹.

(1) Иис. Нав. 4:13; 22:12

3 А вениаминовите синове чуха, че израилевите синове се изкачиха в Масфа. И израилевите синове казаха: Разкажете ни как стана това зло¹!

(1) ст. 12; Вжж. 13:14

4 Тогава левитът, мъжът на убитата жена, отговори и каза: Дойдох в Гаваия, която принадлежи на Вениамин, аз и наложницата ми, за да пренощуваме¹.

(1) гл. 19:15

5 И гавайските мъже се вдигнаха против мен и през нощта заобиколиха къщата заради мен¹. Възнамерявах да ме убият, а наложницата ми изнасиха, така че умря¹.

(1) гл. 19:22-29

6 Тогава взех наложницата си и я разсякох на парчета, и я изпратих по цялата земя на израилевото наследство¹; защото те извършиха развратно и позорно нещо в Израил².

(1) гл. 19:29; (2) Лев. 18:24-30; Иис. Нав. 7:15

7 Ето, всички вие сте израилеви синове – дайте тук мнението и съвета си¹!

(1) гл. 19:30

8 Тогава целият народ стана като един човек и каза: Никой от нас няма да отиде в шатрата си и никой от нас няма да се върне в дома си,

9 а ето сега какво ще направим на Гаваия: ще отидем срещу нея по жребий¹.

(1) Пр. 16:33

10 И ще вземем по десет мъже на сто от всичките израилеви племена и по сто на хиляда, и по хиляда на десет хиляди, за да донесат храна на народа, така че като стигнат в Гаваия Вениаминова, да ѝ направят според цялото

безумие, която е извършила в Израил¹.

(1) ст. 6

11 И всичките израилеви мъже се събраха срещу града, обединени като един човек.

12 Тогава израилевите племена изпратиха мъже по всички вениаминови родове да кажат: Какво е това зло, което се е извършило между вас¹?

(1) ст. 3

13 Затова сега, предайте хората, злите мъже* от Гаваия, за да ги умъртвим и да отмахнем злото от Израил¹! Но вениаминовите синове не поискаха да послушат гласа на братята си, израилевите синове.

*букв.: синовете на Велиал
(1) Вжж. 17:7,12

14 И вениаминовите синове се събраха от градовете си в Гаваия, за да излязат на бой срещу израилевите синове.

15 И в същия ден вениаминовите синове от градовете се преброиха: двадесет и шест хиляди мъже, които теглеха меч, освен жителите на Гаваия, които се преброиха: седемстотин избрани мъже.

16 От целия този народ седемстотин избрани мъже бяха леваци¹; всеки хвърляше камък на косъм и не пропуснаше².

(1) гл. 3:15; (2) 1 Лек. 12:2

17 И израилевите мъже без Вениамин се преброиха: четиристотин хиляди мъже, които теглеха меч; всички те бяха мъже, годни за война.

18 И израилевите синове станаха и се изкачиха във Ветил, и се допитаха до Бога¹ и казаха: Кой от нас да се изкачи пръв на бой срещу вениаминовите синове? И ГОСПОД каза: Юда *га се изкачи пръв*².

(1) гл. 1:1; (2) гл. 1:2

19 И израилевите синове станаха на сутринта и се разположиха на стан срещу Гаваия.

20 И израилевите мъже излязоха на бой срещу Вениамин и израилевите мъже се строиха за бой срещу тях при Гаваия.

21 Тогава вениаминовите синове излязоха от Гаваия и в онзи ден простряха

на земята двадесет и две хиляди мъже от Израил¹.

(1) Бит. 49:27; Ос. 10:9

22 Но народът, израилевите мъже, се насърчиха и отново се строиха за бой на мястото, където се бяха строили първия ден.

23 И израилевите синове се изкачиха и плакаха пред ГОСПОДА до вечерта¹, и се допитаха до ГОСПОДА² и казаха: Да изляза ли отново на бой срещу синовете на брат си Вениамин? И ГОСПОД каза: Изкачете се срещу него.

(1) гл. 21:2; Иис. Нав. 7:6; 1 Царе 7:6; 2 Царе 3:35;
(2) гл. 1:1

24 И на втория ден израилевите синове се приближиха до вениаминовите синове.

25 И на втория ден Вениамин излезе от Гавая срещу тях и простряха на земята още осемнадесет хиляди мъже от израилевите синове¹; всички те теглеха меч.

(1) ст. 21

26 Тогава всички израилеви синове и целият народ се изкачиха и дойдоха във Ветил¹, и плакаха, и останаха там пред ГОСПОДА², и постиха онзи ден до вечерта³. И принесоха всеизгаряния и примирителни жертви пред ГОСПОДА⁴.

(1) ст. 18; Бит. 28:19;
(2) Иис. Нав. 24:1; (3) ст. 23; (4) гл. 21:4

27 И израилевите синове се допитаха до ГОСПОДА¹ – защото през онзи дни ковчегът на Божия завет беше там²

(1) гл. 1:1; (2) 2 Царе 7:6,7

28 и Финеес¹, синът на Елеазар, син на Аарон, стоеше пред него през онзи дни, *за да служи* – и казаха: Да изляза ли отново на бой срещу синовете на брат си Вениамин, или да престана? И ГОСПОД каза: Изкачете се, защото утре ще го предам в ръката ти².

(1) Изх. 6:25; (2) гл. 1:2

29 Тогава Израил постави засада около Гавая¹.

(1) Иис. Нав. 8:2,4

30 И на третия ден израилевите синове се изкачиха срещу вениаминовите синове и се строиха срещу Гавая както другите пъти.

31 И вениаминовите синове излязоха срещу народа и се отдалечиха от гра-

да, и започнаха както другите пъти да убиват някои от народа¹, около тридесет израилеви мъже, по пътищата, единият от които отива към Ветил, а другият – през полето към Гавая.

(1) Иис. Нав. 8:17

32 И вениаминовите синове казаха: Те падат пред нас както преди. А израилевите синове казаха: Да побегнем¹ и да ги отдалечим от града по пътищата.

(1) Иис. Нав. 8:6

33 Тогава всичките израилеви мъже станаха от мястото си и се строиха във Ваал-Тамар, докато израилевата засада изскочи от мястото си от ливадата на Гавая.

34 И десет хиляди избрани мъже от целия Израил дойдоха срещу Гавая и битката се ожесточи; онези обаче не знаеха, че злото ги постигаше¹.

(1) Иис. Нав. 8:14-17

35 И ГОСПОД разби Вениамин пред Израил, и в онзи ден израилевите синове простряха двадесет и пет хиляди и сто мъже от Вениамин; всички те теглеха меч.

36 И вениаминовите синове видяха, че бяха победени. И израилевите мъже дадоха място на вениаминците, тъй като разчитаха на засадата, която бяха поставили срещу Гавая.

37 И засадата побърза и нападна Гавая и засадата отиде и порази целия град с острието на меча¹.

(1) Иис. Нав. 8:14-17

38 А израилевите мъже си бяха определили знак със засадата, те да направят да се издигне от града голям димен стълб.

39 И израилевите мъже се обърнаха в битката и Вениамин започна да убива някои от израилевите синове, около тридесет мъже, защото казаха: Наистина те падат пред нас както в първата битка.

40 Тогава облакът започна да се издига от града в димен стълб и Вениамин се обърна, и ето, целият град се издигаше *в пламъци* към небето¹.

(1) Иис. Нав. 8:20

41 Тогава израилевите мъже се обърнаха и вениаминовите мъже се ужасиха, защото видяха, че злото ги беше постигнало¹.

(1) Ис. Нав. 8:20

42 И те обърнаха *зръб* пред израилевите мъже по пътя към пустинята, но битката ги застигна; и онези, които *излизаха* от градовете, ги обкръжаваха и ги избиваха.

43 Те обкръжиха Вениамин, гониха го и го тъпкаха без почивка чак срещу Гавая към изгрев слънце.

44 И от Вениамин паднаха осемнадесет хиляди мъже; всички те бяха храбри мъже.

45 Тогава се обърнаха и побягнаха към пустинята на канарата Римон¹; и *израилевите синове* събраха от тях остатък *от* пет хиляди мъже по пътищата и ги гониха до Гидом, и избиха от тях две хиляди мъже.

(1) гл. 21:13

46 Така всичките, които паднаха в онзи ден от Вениамин, бяха двадесет и пет хиляди мъже, които теглеха меч; всички те бяха храбри мъже.

47 А шестстотин мъже се обърнаха и побягнаха към пустинята на канарата Римон, и останаха на канарата Римон¹ четири месеца.

(1) гл. 21:13

48 И израилевите мъже се върнаха към вениаминовите синове и ги поразиха с острието на меч – от мъжете на *всеки* град до добитъка, и всичко, което намериха. И всички градове, които намериха, запалиха с огън¹.

(1) гл. 21:23

21 А израилевите мъже се бяха заклели в Масфа и бяха казали: Никой от нас да не даде дъщеря си на вениаминците за жена!

2 И народът дойде във Ветил и остана там пред Бога до вечерта, и издигна гласа си, и плака горчиво¹.

(1) гл. 20:23,26; 1 Царе 30:4

3 И казаха: ГОСПОДИ, Боже на Израил, защо стана това в Израил, така че днес да липсва едно племе в Израил?

4 И на следващия ден народът стана

рано и издигна там олтар¹, и принесе всеизгаряния и примирителни жертви².

(1) гл. 6:24; (2) гл. 20:26; 2 Царе 24:25

5 И израилевите синове казаха: Кой измежду всичките израилеви племена не се изкачи в събранието при ГОСПОДА? Защото бяха дали голяма клетва относно онзи, който не би дошъл при ГОСПОДА в Масфа, и бяха казали: Непременно да се умъртви¹!

(1) 1 Царе 11:7; 14:24

6 И израилевите синове заскърбиха за брат си Вениамин и казаха: Днес се отсече едно племе от Израил!

7 Какво да сторим за оцелелите от тях, за *да имат* жени, след като се заклехме в ГОСПОДА да не им даваме жени от нашите дъщери?

8 И казаха: Кой от израилевите племена не се е изкачил при ГОСПОДА в Масфа? И ето, никой от Явис-Галаад¹ не беше дошъл на събранието в стана².

(1) 1 Царе 11:1,9; (2) гл. 5:23

9 И народът се преброи, и ето, там нямаше нито един от жителите на Явис-Галаад.

10 И обществото изпрати там дванадесет хиляди от най-храбрите мъже и им заповядаха, и казаха: Идете и избийте жителите на Явис-Галаад с острието на меч – и жените и децата!

11 И ето какво да направите: да изпълните проклятието над всеки *от* мъжки пол и над всяка жена, която е познала мъжко легло¹.

(1) Чис. 31:17,18

12 И те намериха между жителите на Явис-Галаад четиристотин момичета, девици, които не бяха познали мъж в мъжко легло, и ги доведоха в стана в Сило¹, който е в ханаанската земя.

(1) Ис. Нав. 18:1

13 И цялото общество изпрати да говорят на вениаминовите синове, които бяха на канарата Римон¹, и им провъзгласиха мир.

(1) гл. 20:47

14 И в онова време Вениамин се върна и те им дадоха жените, които бяха оставили живи от жените на Явис-Галаад; но пак не им бяха достатъчно.

15 И народът се смили над Вениамин, понеже ГОСПОД беше направил пролом в израилевите племена.

16 Тогава старейшините на обществото казаха: Какво да направим за оцелелите, за *га имат* жени, тъй като жените от Вениамин загинаха?

17 И казаха: Трябва да има наследство за оцелелите от Вениамин, за да не загине едно племе от Израил.

18 Ние обаче не можем да им дадем жени от нашите дъщери, защото израилевите синове се заклеха и казаха: Проклет, който даде жена на вениаминците!

19 Тогава казаха: Ето, всяка година има празник на ГОСПОДА в Сило, който е на север от Ветил, към изгрев слънце от пътя, който се изкачва от Ветил към Сихем, и на юг от Левона.

20 И те заповядаха на вениаминовите синове и казаха: Идете и залегнете в лозята,

21 и гледайте; и ето, когато силоан-

ските дъщери излязат да играят танци¹, тогава излезте от лозята, и си отвлечете всеки за себе си жена от силоанските дъщери, и си идете във вениаминовата земя.

(1) гл. 11:34

22 И когато бащите им или братята им дойдат да ни се оплачат, ние ще им кажем: Бъдете милостиви към тях заради нас, понеже в битката не задържахме жена за всекиго; а сега не сте им дали вие, че да сте виновни!

23 И вениаминовите синове направиха така и си взеха жени според броя си от танцуващите, които отвлякоха. После отидоха и се върнаха в наследството си, и построиха градовете, и живееха в тях¹.

(1) гл. 20:48

24 И в онова време израилевите синове си отидоха оттам, всеки в племето си и в рода си; отидоха си оттам, всеки в наследството си.

25 В онези дни нямаше цар в Израил; всеки правеше, каквото му се виждаше добро¹.

(1) гл. 17:6; Ис. 53:6; 66:3; Римл. 3:12

Книгата

РУТ

1 И в дните, когато съдеха съдиите¹, в земята настана глад². И един човек от Витлеем Юдейски³ отиде да живее като чужденец в моавските полета – той и жена му, и двамата му сина.

(1) Съд. 2:16; (2) Бит. 12:10; 2 Царе 21:1; 4 Царе 8:1; Ам. 4:6; (3) Съд. 17:7; 1 Лек. 2:51,54

2 Името на човека беше Елимелех, името на жена му – Ноемин, а името на двамата му сина – Маалон и Хелеон; *те бяха ефратци*¹ от Витлеем Юдейски. И те отидоха в моавските полета и останаха там.

(1) Бит. 35:19; 1 Царе 17:12

3 И Елимелех, мъжът на Ноемин, умря и тя остана с двамата си сина.

4 И те си взеха моавки за жени¹: името на едната беше Орфа, а името на другата – Рут². И живяха там около десет години.

(1) Неем. 13:23; (2) Мт. 1:5

5 И двамата, Маалон и Хелеон, също умряха, и жената остана без двамата си сина и мъжа си.

6 И тя стана със снахите си и се върна от моавските полета, защото беше чула в моавските полета, че ГОСПОД посетил народа Си¹ и му дал хляб².

(1) Бит. 50:25; Изх. 4:31; Пс. 102:13; (2) Йонн 2:19

7 Затова тя излезе от мястото, където беше, и двете ѝ снахи с нея; и поеха по пътя, за да се върнат в земята на Юда¹.

(1) 4 Царе 8:3

8 И Ноемин каза на двете си снахи: Идете, върнете се всяка в дома на

майка си. ГОСПОД да ви окаже милост¹, както вие оказвахте на умрелите и на мен².

(1) 2 Царе 2:6; (2) гл. 3:10

9 ГОСПОД да ви даде да намерите спокойствие, всяка в дома на мъжа си¹. И тя ги целуна. А те издигнаха гласовете си и заплакаха.

(1) гл. 3:1

10 И ѝ казаха: *Не, непременно ще се върнем с теб при твоя народ!*

11 А Ноемин каза: Върнете се, дъщери мои. Защо да идвате с мен? Имам ли още синове в утробата си, че да ви станат мъже¹?

(1) Бит. 38:11

12 Върнете се, дъщери мои, идете, защото аз съм прекалено стара, за да се омъжа. Ако кажех, че имам надежда, *даже* ако се омъжех тази нощ и родях синове,

13 вие бихте ли ги чакали, докато пораснат¹? Бихте ли се въздържали затова да не се омъжите? Не, дъщери мои – понеже моята горчивина е по-голяма от вашата, защото ръката на ГОСПОДА се е простряла против мен².

(1) Бит. 38:11; (2) ст. 21; Съд. 2:15; Йов 19:21; Пс. 32:4

14 И те издигнаха гласовете си и отново заплакаха. И Орфа целуна свекърва си за сбогом, а Рут се прилепи към нея.

15 И тя каза: Ето, етърва ти се върна при народа си и при боговете си; върни се и ти след етърва си¹.

(1) 2 Царе 15:19

16 Но Рут каза: Не ме убеждавай да те оставя и да не дойда след теб, защото, където отидеш ти, ще отида и аз и където останеш, ще остана и аз¹; твоят народ ще бъде мой народ и твоят Бог – мой Бог²;

(1) 2 Царе 15:21;
4 Царе 2:2,4,6; (2) гл. 2:11,12; Ис. 14:1; Зах. 8:23

17 където умреш ти, ще умра и аз и там ще бъда погребана. Така да ми направи ГОСПОД и така да прибави¹ – само смъртта ще ме раздели от теб!

(1) 1 Царе 3:17

18 И като видя Ноемин, че беше решена да отиде с нея, престана да я уговаря¹.

(1) Деян. 21:14

19 И двете вървяха, докато дойдоха във Витлеем. И когато стигнаха във Витлеем, целият град се раздвижи заради тях¹ и жените казваха: Това ли е Ноемин?

(1) Мт. 21:10

20 А тя им каза: Не ме наричайте Ноемин*, наричайте ме Мера**, защото Всесилният ми е направил живота много горчив¹.

*Приятна **Отгорчена

(1) Изх. 15:23; Йов 9:18

21 Пълна излязох, а ГОСПОД ме доведе обратно празна¹. Защо ме наричат Ноемин, когато ГОСПОД свидетелства против мен и Всесилният ми стори зло²?

(1) Йов 1:21; (2) ст. 13

22 Така Ноемин се върна и с нея снаха ѝ Рут, моавката, която се върна от моавските полета. А те дойдоха във Витлеем в началото на ечемичната жетва¹.

(1) гл. 2:23

2 И Ноемин имаше един роднина на мъжа си, един много богат човек от рода на Елимелех на име Вооз¹.

(1) Мт. 1:5

2 И моавката Рут каза на Ноемин: Моля те, нека отида на полето да събирам класове¹ след онзи, в чиито очи намеря благоволение². И тя ѝ каза: Иди, дъще моя.

(1) Лев. 19:9; (2) Бит. 32:5; 1 Царе 1:18

3 И тя тръгна и отиде, и събираше в полето след жетварите. И случайно¹

попадна в нивата на Вооз, който беше от рода на Елимелех.

(1) 2 Царе 1:6; 20:1

4 И ето, Вооз дойде от Витлеем и каза на жетварите: ГОСПОД да е с вас¹! И те му отговориха: ГОСПОД да те благослови!²

(1) Съд. 6:12; 1 Царе 17:37;
2 Сол. 3:16; (2) Бит. 28:3; Чис. 6:24; Пс. 134:3; Ер. 31:23

5 И Вооз каза на слугата си, който беше поставен над жетварите: Чие е това момиче?

6 И слугата, който беше поставен над жетварите, отговори и каза: Това е моавското момиче, което се върна с Ноемин от моавските полета.

7 И тя каза: Моля те, нека да бера останалите класове и да събирам между снопите след жетварите! И така дойде и стоя от сутринта до сега, само малко си почина в къщата.

8 И Вооз каза на Рут: Чуваш ли, дъще моя, не ходи да събираш класове¹ в друга нива и не си отивай отгук, а стой тук при моите момичета.

(1) Лев. 19:9

9 Нека очите ти бъдат насочени към нивата, където жънат, и ходи след тях. Ето, аз поръчах на момчетата да не те докосват. А когато си жадна, иди при съдовете и пий каквото са наточили момчетата.

10 Тогава тя падна на лицето си и се поклони до земята¹, и му каза: Защо намерих благоволение в очите ти да ме забележиш², като съм чужденка³?

(1) 1 Царе 25:23,41; (2) 2 Царе 7:18; (3) Лев. 19:34

11 А Вооз отговори и ѝ каза: Добре ми беше разказано всичко, което си направила за свежърва си след смъртта на мъжа си, и как си оставила баща си и майка си, и родината си и си дошла при народ, който по-рано не си познавала¹.

(1) гл. 1:14-19; 3:10

12 ГОСПОД да ти отплати за делото ти¹ и пълна награда да ти се даде от ГОСПОДА, Израилевия Бог, под чиито криле си дошла да търсиш прибежище²!

(1) 1 Царе 24:20; (2) гл. 1:16; Пс. 17:8

13 А тя каза: Нека намеря благоволение в очите ти¹, господарю мой, поне-

же ти ме утеши и говори на сърцето на слугинята си, макар и да не съм като някоя от твоите слугини².

(1) Бит. 32:5; 1 Царе 1:18; (2) 1 Царе 25:41

14 И по време на яденето Вооз ѝ каза: Ела тук и яж от хляба, и натопи залька си в оцета. И тя седна до жетварите и той ѝ подаде печено жито и тя яде и се насити, и остави остатък.

15 И стана да събира *класове*, а Вооз заповяда на момчетата си и им каза: Нека събира и между снопите¹ и не я обиждайте.

(1) Лев. 19:9

16 И даже изваждайте за нея *класове* от ръкойките и ги оставяйте, за да ги събира, и не ѝ се карайте.

17 И тя събира в нивата до вечерта и очука събраното, и то беше около една ефа ечемик¹.

(1) Изх. 16:36

18 И го взе и отиде в града, и свекърва ѝ видя какво беше събрала. И тя извади и ѝ даде това, което беше оставила, след като се бе заситила.

19 И свекърва ѝ каза: Къде събира днес и къде работи? Благословен да бъде онзи, който те забеляза! И тя разказа на свекърва си при кого беше работила и каза: Името на човека, при когото работих днес, е Вооз. (1) Пс. 41:1

20 Тогава Ноемин каза на снаха си: Благословен да е той от ГОСПОДА¹, който не оттегли милостта си нито от живите, нито от умрелите! И Ноемин ѝ каза: Този човек ни е близък, един от сродниците ни².

(1) гл. 3:10; 2 Царе 2:5; Иов 29:13; (2) гл. 3:9,12; 4:4,6; Лев. 25:25; Втж. 25:5

21 И моавката Рут каза: Той ми каза също: Да се държиш близо до момчетата ми, докато не свършат цялата ми жетва.

22 И Ноемин каза на снаха си Рут: Добре е, дъще моя, да излизаш с неговите момичета и да не те срещат в друга нива.

23 И така, тя се държа близо до момчетата на Вооз, за да събира *класове*, докато свършиха ечемичната жетва и пшеничената жетва¹. И живееше със свекърва си.

(1) гл. 1:22

3 После свекърва ѝ Ноемин ѝ каза: Дъще моя, да не потърся ли спокойствие за теб, за да ти бъде добре¹?

(1) гл. 1:9; 1 Кор. 7:36; 1 Тим. 5:14

2 И сега, Вооз, с чиито момичета си била, не е ли наш роднина? Ето, тази нощ той вее ечемик на хармана.

3 Затова изкълпи се и се помажи, и си сложи *най-добрите* дрехи, и слез на хармана; но не се показвай на човека, докато не е свършил яденето и пиенето.

4 И когато си легне, забележи мястото, където си ляга, и иди, повдигни завивката откъм краката му, и легни; а той ще ти каже какво трябва да направиш.

5 А тя ѝ каза: Всичко, което казваш, ще направя.

6 И тя слезе на хармана и направи всичко, което ѝ заповяда свекърва ѝ¹.

(1) Ест. 2:10,20

7 И Вооз яде и пи, и сърцето му се развесели¹, и отиде да си легне в края на житния куп. А тя дойде тихо, повдигна завивката откъм краката му и легна.

(1) Съд. 19:6; Екл. 9:7

8 И около полунощ човекът се стресна и се обърна, и ето, при краката му лежеше жена.

9 И каза: Коя си ти? А тя отговори: Аз съм слугинята ти Рут. Простри дрехата* си над слугинята си, защото си сродник¹!

*букв.: крилете; (1) гл. 2:20

10 Тогава той каза: Благословена да си от ГОСПОДА¹, дъще моя! Последната ти доброта, която показа, е по-голяма от първата², понеже не отиде след млади мъже, били те бедни или богати.

(1) 1 Царе 15:13; (2) гл. 1:8; 2:11,20

11 И сега, дъще моя, не се бой¹. Ще направя за теб всичко, каквото кажеш, защото целият град* на народа ми знае, че си добродетелна жена².

*букв.: цялата порта; (1) Лк. 1:30; (2) Пр. 31:10,29

12 И сега, вярно е, че аз съм сродник¹, но има един по-близък сродник от мен².

(1) гл. 2:20; (2) гл. 4:1,4

13 Остани тази нощ; и на сутринта,

ако той иска да изпълни към теб дълга на сродник*, добре, нека го изпълни¹. Но ако не иска да изпълни към теб дълга на сродник, тогава аз ще изпълня дълга към теб – жив е ГОСПОД! Лежи тук до сутринта.

*букв.: да те откупи; (1) гл. 4:5,6

14 И тя лежа при краката му до сутринта и стана, преди човек да може да разпознава човека; а той каза: Нека не се знае, че жена е идвала на харман^а.

(1) 1 Кор. 10:32

15 И каза: Донеси покривалото, което е върху теб, и го дръж. И тя го държа, а той премери шест *мери* ечемик, и го натовари на нея. И си отиде в града.

16 И когато дойде при свекърва си, тя каза: Какво стана*, дъще моя? И тя ѝ разказа всичко, което човекът беше направил за нея.

*букв.: Коя си ти

17 И каза: Тези шест *мери* ечемик той ми ги даде, защото ми каза: Да не отидеш с празни ръце при свекърва си.

18 Тогава тя каза: Чакай, дъще моя, докато узнаеш как ще свърши работата; защото човекът няма да се успокои, докато не свърши работата *още* днес.

4 А Вооз се изкачи при портата и седна там¹; и ето, мина сродникът, за когото Вооз беше говорил². И той каза: Ти и ти, отбий се, седни тук. И той се отби и седна.

(1) Бит. 19:1; 34:20; (2) гл. 3:12

2 И той взе десет мъже от градските старейшини¹ и каза: Седнете тук. И те седнаха.

(1) Вжж. 25:7; 3 Царе 21:8

3 И каза на сродника: Ноемин, която се върна от моавските полета, продава нивата, която принадлежеше на брат ни Елимелех.

4 Затова аз си помислих да ти съобщя и да ти кажа: Купи я пред жителите и пред старейшините на народа ми¹. Ако ще откупиш, откупи, но ако няма да откупиш, кажи ми, за да зная; защото

няма друг освен теб, който да откупи, и аз съм след теб². И той каза: Ще откупя².

(1) Бит. 23:11; (2) гл. 2:20; 3:9,12; Лев. 25:25; Вжж. 25:8

5 Тогава Вооз каза: В деня, когато купиш нивата от ръката на Ноемин, трябва да я купиш и от моавката Рут, жената на умрелия, за да издигнеш името на умрелия над наследството му¹.

(1) гл. 3:13; Бит. 38:8

6 А сродникът каза: Не мога да я откупя за себе си, да не би да съсия собственото си наследство¹. Ти откупи за себе си това, което е мое да откупя, защото аз не мога да го откупя².

(1) ст. 5; (2) ст. 4

7 А в предишните времена това беше обичаят в Израил при откупуване и при размяна, за да се потвърди всяко нещо: човекът събуваше обувката си и я даваше на другия¹; и това беше свидетелството в Израил.

(1) Вжж. 25:9

8 Затова сродникът каза на Вооз: Купи я за себе си! – и събу обувката си.

9 Тогава Вооз каза на старейшините и на целия народ¹: Днес вие сте свидетели, че купих от ръката на Ноемин всичко, което беше на Елимелех, и всичко, което беше на Хелеон и Маалон.

(1) Бит. 23:11

10 И моавката Рут, вдовицата на Маалон, придобих за своя жена¹, за да издигна името на умрелия над наследството му, за да не се изличи името на умрелия измежду братята му и от портата на мястото му². Вие сте свидетели за това днес.

(1) Пр. 18:22; (2) Вжж. 25:6

11 И целият народ, който беше при портата, и старейшините казаха: Свидетели сме! ГОСПОД да направи жената, която влиза в дома ти, като Рахил и Лия³, двете, които съградиха израилевия дом⁴; а ти да придобиеш сила в Ефрат⁵ и да оставиш име във Витлеем⁵!

(1) Вжж. 25:7; 3 Царе 21:8; (2) Ер. 32:10,12; (3) Бит. 29:16; (4) Бит. 35:23,24; (5) Бит. 35:19

12 И нека домът ти бъде като дома на Фарес¹, когото Тамар роди на Юда,

чрез потомството, което ГОСПОД ще ти даде от тази млада жена!

(1) ст. 18; Бит. 38:29

13 Така Вооз взе Рут и тя му стана жена, и той влезе при нея; и ГОСПОД ѝ даде да забременее и тя роди син.

14 Тогава жените казаха на Ноемин: Благословен да е ГОСПОД, който днес не те остави без сродник¹; нека името му стане известно в Израил. (1) Лк. 1:58

15 И нека ти бъде обновител на живота и хранител в старините ти, защото го роди снаха ти, която те обича, която е по-добра за теб от седем сина!¹

(1) 1 Царе 1:8

16 Тогава Ноемин взе детето и го сло-

жи на пазвата си, и му стана бавачка.

17 И съседките му дадоха име, като казаха: Син се роди на Ноемин! И го нарекоха Овид¹. Той е баща на Есей, бащата на Давид². (1) Мт. 1:5; (2) 1 Царе 17:12 ст. 18-22; 1 Лек. 2:4-15; Мт. 1:3-6; Лк. 3:32-34

18 И ето родословието на Фарес¹: Фарес роди Есрон,

(1) ст. 12

19 Есрон роди Арам, а Арам роди Аминадав,

20 Аминадав роди Наасон, а Наасон роди Салмон,

21 Салмон роди Вооз, а Вооз роди Овид,

22 Овид роди Есей¹, а Есей роди Давид. (1) ст. 17

Първата книга на

ЦАРЕТЕ

ИЛИ

Първата книга на Самуил

1 Имаше един човек от Раматаим-Софим¹, от хълмистата земя на Ефрем², и името му беше Елкана³, син на Ероам, син на Елиу, син на Тоу, син на Суф³, ефратец⁴.

(1) ст. 19; (2) гл. 9:4; Съд. 4:5;
(3) 1 Лек. 6:27,34,35; (4) гл. 17:12; Съд. 12:5

2 И той имаше две жени; името на едната беше Анна, а името на другата – Фенина. Фенина имаше деца, а Анна нямаше деца¹.

(1) Бит. 11:30

3 А този човек всяка година се изкачваше от града си, за да се поклони и да принесе жертва¹ на ГОСПОДА на Войнствата в Сило². А двамата синове на Илий – Офний и Финеес – бяха свещеници на ГОСПОДА там.

(1) гл. 2:19; (2) Ис. Нав. 18:1

4 И в деня, когато Елкана принасяше жертва, той даваше дялове на жена си Фенина и на всичките ѝ синове и дъщери;

5 а на Анна даваше двоен дял¹, защото обичаше Анна; но ГОСПОД беше затворил утробата ѝ².

(1) Бит. 43:34; (2) ст. 2

6 А съперницата ѝ я дразнеше много, за да я наскърбява¹, защото ГОСПОД беше затворил утробата ѝ.

(1) гл. 2:1

7 И всяка година, когато той правеше това, тя я дразнеше; всеки път, когато отиваше в ГОСПОДНИЯ дом. И тя плачеше и не ядеше¹.

(1) Пс. 102:4

8 А мъжът ѝ Елкана ѝ каза: Анна, защо плачеш? Защо не ядеш? И защо е нажалено сърцето ти? Не съм ли аз по-добър за теб от десет сина¹?

(1) Рут 4:15

9 Тогава Анна стана, след като ядохе и пиха в Сило. А свещеникът Илий седеше на стол до стълба на вратата на ГОСПОДНИЯ храм.

10 И тя, с огорчена душа¹, се молеше на ГОСПОДА и плачеше много².

(1) Бит. 30:1; Йов 7:11; (2) Як. 5:13

11 И направи обрек¹ и каза: ГОСПОДИ на Войнствата, ако наистина погледнеш на скръбта на слугинята Си² и си спомниш за мен, и не забравиш слугинята Си, и дадеш на слугинята Си мъжко дете, тогава аз ще го дам на ГОСПОДА за всичките дни на живота му и бръснач няма да мине върху главата му!

(1) Бит. 28:20; Чис. 30:6-8; Пр. 31:2; (2) Бит. 29:32; Съд. 13:5

12 И докато тя продължаваше да се моли пред ГОСПОДА¹, Илий наблюдаваше устата ѝ.

(1) Римл. 12:12

13 А Анна говореше в сърцето си¹, само устните ѝ се движеха, а гласът ѝ не се чуваше. Затова Илий я помисли за пияна.

(1) Бит. 24:45

14 И Илий ѝ каза: Докога ще си пияна? Откажи се от виното си!

15 А Анна отговори и каза: Не, господарю мой, аз съм жена с наскърбен дух¹. Нито вино, нито спиртно питие съм пила, а излях душата си пред ГОСПОДА².

(1) Пр. 14:10; (2) Пс. 62:8; Фил. 4:6

16 Не считай слугинята си за негодна жена¹, защото от голямата си мъка и от скръбта си говорих досега.

(1) Вжк. 13:13

17 Тогава Илий отговори и каза: Иди си с мир¹; и нека Израилевият Бог изпълни молбата ти, която си отправила към Него².

(1) гл. 20:42; 25:35; 29:7; 2 Царе 15:9; Мк. 5:34; (2) Пс. 20:4
18 А тя каза: Нека слугинята ти намери благоволение в очите ти!¹ И жената отиде по пътя си и яде и лицето ѝ вече не беше скръбно².

(1) Бит. 32:5; Рут 2:13; (2) Пс. 34:5

19 И те станаха рано сутринта и се поклониха пред ГОСПОДА, и се върнаха, и дойдоха у дома си в Рама¹. И Елкана позна жена си Анна, и ГОСПОД си я спомни².

(1) ст. 1; гл. 2:11,20; 7:17; 8:4; 15:34; 16:13; 19:18; 25:1; Иис. Нав. 18:25; (2) Бит. 30:22

20 И на определеното време, след като забременя, Анна роди син и го нарече Самуил^{*1}, като каза: Защото го измолих от ГОСПОДА².

^{*Чут от Бога, или: Бог чува}

(1) Евр. 11:32; (2) 1 Лст. 4:10; Пс. 120:1; Мт. 7:7

21 И Елкана се изкачи с целия си дом, за да принесе на ГОСПОДА годишната жертва и обрека си¹.

(1) Вжк. 12:6

22 Но Анна не се изкачи, защото каза на мъжа си: Нека не идвам, докато не се отбие детето; тогава ще го занеса, за да се яви пред ГОСПОДА и да остане там завинаги.

23 И мъжът ѝ Елкана ѝ каза: Направи, каквото ти се вижда добре¹. Остани, докато го отбиеш. Само ГОСПОД да утвърди словото Си²! И жената остана и кърми сина си, докато го отби.

(1) гл. 14:36,40; Чис. 30:7; (2) 2 Царе 7:25

24 А когато го отби¹, го взе със себе си, заедно с три юнеца, една ефа брашно и един мех вино, и го донесе в ГОСПОДНИЯ дом в Сило. А детето беше малко.

(1) Бит. 21:8

25 И заклаха юнеца и донесоха детето при Илий.

26 И тя каза: О, господарю мой! Жива душата ти¹, господарю мой; аз съм жената, която беше застанала тук, до теб, и се молеше на ГОСПОДА.

(1) гл. 17:55; 20:3; 25:26; 2 Царе 11:11; 4 Царе 2:2,4,6

27 За това дете се молах и ГОСПОД изпълни молбата ми, която отправих към Него¹.

(1) ст. 20

28 Затова и аз го посветих* на ГОСПОДА; докато е жив, ще бъде посветен** на ГОСПОДА¹. И се поклониха там на ГОСПОДА².

*булв.: дадох назаем **булв.: даден назаем;

(1) гл. 2:20; Чис. 6:8; (2) Съд. 7:15

ст. 1-10: ср. Лк. 1:46-55

2 Тогава Анна се помоли и каза: Ликува сърцето ми в ГОСПОДА; издигна се рогът ми¹ в ГОСПОДА; устата ми е широко отворена против враговете ми², защото се радвам в Твоето спасение³.

(1) Пс. 89:17; (2) гл. 1:6,7; (3) 2 Лст. 20:27; Пс. 21:1; 35:9

2 Никой не е свят като ГОСПОДА¹, защото няма друг освен Теб² и няма канара като нашия Бог³.

(1) Изх. 15:11; Лев. 11:45;

(2) Вжк. 4:35; (3) Вжк. 32:4; 2 Царе 22:32; Ис. 44:8

3 Не трупайте горди думи; да не излиза високомерие от устата ви¹, защото ГОСПОД е Бог на знание² и от Него се претеглят делата.

(1) Съд. 9:38; Пс. 94:4; (2) Иис. Нав. 22:22

4 Лъковете на силните се строшат¹, а немощните се препасват със сила².

(1) Пс. 46:9; Ер. 51:56; (2) Ис. 40:29

5 Ситите се цаниха за хляб, а гладните престанаха да гладуват. Дори и безплодната роди седем¹, а многодетната изнемошя².

(1) Пс. 113:9; Ис. 54:1; (2) Ер. 15:9

6 ГОСПОД умъртвява и съживява¹; свежда в Шеол и извежда².

(1) Вжк. 32:39; 3 Царе 17:22;

4 Царе 5:7; Ин. 5:21; (2) Пс. 30:3; 71:20

7 ГОСПОД осиромашава и обогатява¹, смирява и възвишава². (1) 1 Лст. 29:12;

2 Лст. 32:27,29; Йов 1:21; (2) Пс. 75:7; Пр. 22:2; Езек. 17:24

8 Въздига бедния от праха и издига сиромаша от бунището, за да ги сло-

жи да седят с благородните¹; славен престол им дава в наследство. Защото стълбовете на земята са на ГОСПОДА и Той е поставил на тях света².

(1) Йов 36:7; Пс. 107:41; 113:7,8; Екл. 4:14; 1 Кор. 1:28; Як. 2:5; (2) Йов 38:5,6; Пс. 75:3; 104:5

9 Ще пази краката на светиите Си¹, а безбожните ще погинат* в тъмнината² – защото не чрез сила ще победи човек³.

*иш: онемаят
(1) гл. 25:26; Пс. 105:37; 121:3; Пр. 2:8; (2) Пс. 1:6; 145:20; Йов 18:18; 40:13; Ис. 47:5; Наум 1:8; (3) Пс. 33:16

10 Противниците на ГОСПОДА ще се сломят; Той ще прогърми от небето върху тях¹. ГОСПОД ще съди краищата на земята, ще даде сила на царя Си и ще възвиси рога на помазаника Си².

(1) гл. 7:10; 12:17; Пс. 18:13; (2) Пс. 20:6; 132:17; Ак. 1:69

11 Тогава Елкана отиде у дома си в Рама¹. А детето служеше на ГОСПОДА пред свещеника Илий².

(1) гл. 1:19; (2) ст. 18; гл. 3:1

12 А синовете на Илий бяха лоши хора*¹ и не познаваха ГОСПОДА².

*букв.: синове на Велика
(1) Втж. 13:13; (2) Ер. 2:8; Мал. 2:6-8; Тит 1:16

13 И обичаят на свещениците спрямо народа беше такъв: когато някой принасяше жертва, слугата на свещеника идваше с тризъба вилица в ръката си, докато се вареше месото¹,

(1) Езек. 46:20

14 и я забиваше в тенджерата или в котела, или в казана, или в гърнето; и каквото вдигнеше вилицата, свещеникът го вземаше за себе си. Така правеха в Сило с всичките израилтяни, които идваха там.

15 Дори и преди да изгорят тлъстината¹, слугата на свещеника идваше и казваше на човека, който жертваше: Дай на свещеника месо за печене, защото няма да приеме от теб варено месо, а сурово.

(1) Лев. 3:3-5

16 И ако човекът му кажеше: Нека изгорят първо тлъстината, а после си вземи колкото иска душата ти! – тогава му казваше: Не, сега ще дадеш, а ако не, ще го взема насила!

17 И грехът на тези младежи беше много голям пред ГОСПОДА¹, защото

мъжете презираха ГОСПОДНИЯ принос².

(1) Бит. 13:13; (2) 1 Кор. 11:27,29

18 А Самуил служеше пред ГОСПОДА – дете, препасано с ленен ефод¹.

(1) гл. 14:3; 2 Царе 6:14; 1 Лев. 15:27

19 И майка му му правеше една малка дрешка и му я донасяше всяка година, когато идваше с мъжа си, за да принесе годишната жертва¹.

(1) гл. 1:3

20 И Илий благослови Елкана и жена му и каза: ГОСПОД да ти даде потомство от тази жена вместо заетото*, което беше посветено** на ГОСПОДА¹. И те си отидоха у дома.

*иш: измоленото **букв.: дадено назаем; (1) гл. 1:28

21 И ГОСПОД посети Анна¹; и тя забременя и роди трима сина и две дъщери². А детето Самуил растеше пред ГОСПОДА³.

(1) Бит. 21:1; (2) Пс. 127:3; (3) гл. 3:19; Съд. 13:24; Пр. 3:4; Ак. 2:52

22 А Илий беше много стар; и чу всичко, което синовете му правеха на целия Израил, и как лежах с жените, които се събираха при входа на шатъра за срещане¹.

(1) Изх. 38:8

23 И той им каза: Защо правите такива работи – защото чувам за злите ви дела от целия народ!

24 Недейте, синове мои! Защото не е добър слухът, който чувам¹ – вие правите ГОСПОДНИЯ народ престъпници.

(1) Мал. 2:8

25 Ако човек съгреша против човек, Бог ще го съди¹; но ако човек съгреша против ГОСПОДА, кой ще се застъпи за него²? Но те не послушаха гласа на баща си, защото ГОСПОД искаше да ги убие³.

(1) Втж. 1:17; 3 Царе 8:31,32; (2) Йов 9:33; (3) Бит. 38:7,10; Ис. Нав. 11:20; 2 Лев. 10:15; Пр. 13:1

26 А детето Самуил растеше на ръст и на благоволение както пред ГОСПОДА, така и пред хората¹.

(1) ст. 21

27 И един Божи човек¹ дойде при Илий и му каза: Така казва ГОСПОД: Не се ли открих ясно на бащиния ти дом, когато бяха в Египет в дома на фараона?

(1) гл. 9:6; Втж. 33:1; Съд. 13:6; 3 Царе 13:1

28 И не избрах ли него от всичките израилеви племена за Мой свещеник¹,

за да принася *жертви* на олтара Ми, да гори тамян² и да носи ефод пред Мен? И не дадох ли на бащиния ти дом всичките жертви чрез огън на израилевите синове³?

(1) Изх. 28:1; (2) Изх. 30:7; (3) Лев. 2:3,10

29 Защо ритате жертвата Ми и приноса Ми, които съм заповядал да *принасят* в жилището Ми, и почиташ синове-те си повече от Мен, за да се угоявате с най-доброто от всичките приноси на народа Ми Израел?

30 Затова ГОСПОД, Израилевият Бог, заявява: Аз наистина казах, че твоят дом и домът на баща ти ще ходят пред Мен до века¹. Но сега ГОСПОД казва: Далеч от Мен това! Защото онези, които Ме почитат, и Аз ще ги почета², а онези, които Ме презират, ще бъдат счестени за нищо³.

(1) Изх. 29:9; (2) Мт. 26:13;

(3) 2 Лер. 26:18; Пс. 18:25,26; Пр. 12:8; Мат. 2:3

31 Ето, идват дни, когато ще отсека силата ти и силата на бащиния ти дом¹, така че да няма старец в дома ти.

(1) гл. 3:12,13; 3 Царе 2:27; Пс. 37:17

32 И ще видиш противник в жилището Ми, *въпреки* цялото добро, което ГОСПОД ще направи на Израил; и никога няма да има старец в дома ти.

33 А онези от твоите, когото не отсека от олтара Си, ще *бъде*, за да угасват очите ти и да отслабва душата ти; и всичките рожби на дома ти ще умират на средна възраст¹.

(1) гл. 22:18-20

34 И това ще ти бъде знаменieto, което ще дойде върху двамата ти сина, върху Офний и Финеес: в един ден ще умрат и двамата¹.

(1) гл. 4:11

35 А Аз ще си издигна верен свещеник, който ще върши това, което е според сърцето Ми и според душата Ми; и ще му построя дълготраен дом; и той ще ходи пред помазаника Ми завинаги¹.

(1) 3 Царе 2:35; Езек. 44:15,16

36 И всеки, който остане в твоя дом, ще идва и ще му се кланя за малко сребро и за къшей хляб и ще казва: Моля те, прикрепи ме към някоя от

свещеническите служби, за да ям по къшей хляб¹.

(1) Съд. 17:10; 4 Царе 23:9

3 И момчето Самуил служеше на ГОСПОДА пред Илий¹. А ГОСПОДНОТО слово беше рядко в онези дни; видението не беше често².

(1) гл. 2:11,18; (2) Пс. 74:9

2 И по онова време, когато Илий лежеше на мястото си – а очите му бяха започнали да отслабват и не можеше да вижда¹ –

(1) гл. 4:15; Бит. 27:1

3 и Божият светилник още не беше угаснал¹ и Самуил лежеше в ГОСПОДНИЯ храм, където беше Божият ковчег,

(1) Изх. 27:20

4 ГОСПОД повика Самуил. И той каза: Ето ме¹.

(1) Бит. 22:1

5 И той изтича при Илий и каза: Ето ме, защото ме повика. А той каза: Не съм те викал; легни си пак. И той отиде и си легна.

6 А ГОСПОД извика втори път: Самуиле! И Самуил стана и отиде при Илий, и каза: Ето ме, защото ме повика. А той отговори: Не съм те викал, сине мой; легни си пак.

7 А Самуил още не познаваше ГОСПОДА¹ и още не му се беше откривало слово от ГОСПОДА.

(1) Йн. 1:31,33

8 И ГОСПОД повика пак, за трети път. И той стана, отиде при Илий и каза: Ето ме, защото ме повика. Тогава Илий разбра, че ГОСПОД викаше момчето.

9 И Илий каза на Самуил: Иди и си легни; и ако те повика, кажи: Говори, ГОСПОДИ, защото слугата Ти слуша¹. И Самуил отиде и си легна на мястото.

(1) Пс. 85:8

10 И ГОСПОД дойде и застана, и повика както предишните пъти: Самуиле! Самуиле! Тогава Самуил каза: Говори, защото слугата Ти слуша¹.

(1) Ис. Нав. 5:14

11 И ГОСПОД каза на Самуил: Ето, Аз ще извърша в Израил нещо, от което на всекиго, който го чуе, ще му писнат и двете уши¹.

(1) гл. 4:10,11; 4 Царе 21:12; Ер. 19:3

12 В онзи ден Аз ще изпълня против Илий всичко, което говорих за дома му¹ – ще започна и ще завърша².

(1) гл. 2:31-34; 4:11; (2) Чис. 23:19

13 Защото му казах, че ще съдя дома му до века за беззаконието, което той знаеше – защото синовете му си навлякоха проклетие, а той не ги възпря¹.

(1) 3 Царе 1:6; 1 Тим. 3:4,5

14 И затова Аз се заклек на дома на Илий, че беззаконието на дома на Илий няма да се умилюва нито с жертва, нито с принос до века¹!

(1) Чис. 15:30,31

15 И Самуил лежа до сутринта, после отвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом. Но Самуил се боеше да каже видението на Илий.

16 Тогава Илий повика Самуил и каза: Самуиле, сине мой. А той каза: Ето ме.

17 И той каза: Какво слово ти говори ГОСПОД¹? Моля те, не го крий от мен². Така да ти направи Бог и така да прибави³, ако скриеш от мен нещо от всичките думи, които ти е говорил!

(1) Чис. 23:17; (2) Ер. 38:14; (3) гл. 14:44; 20:13; 25:22; Рут 1:17; 4 Царе 6:31; 2 Царе 3:9,35

18 Тогава Самуил му каза всичките думи и не скри нищо от него. И той каза: ГОСПОД е; нека направи, каквото Му се вижда добро¹.

(1) Съд. 10:15; 2 Царе 10:12; 1 Лев. 19:13

19 И Самуил растеше¹ и ГОСПОД беше с него², и не оставяше нито една от всичките му думи да падне на земята³.

(1) гл. 2:26; (2) гл. 10:7; 16:18; 18:12,14; Бит. 39:2,3,21,23; (3) гл. 9:6; Иис. Нав. 21:45; 4 Царе 10:10; 15:12; 22:16; Ис. 55:11

20 И целият Израил от Дан до Вирсавее¹ позна, че Самуил беше утвърден като пророк от ГОСПОДА².

(1) Съд. 20:1; (2) Втжк. 18:21,22; Евек. 33:33; Ам. 2:11; Деян. 13:20

21 И ГОСПОД отново се явяваше в Сило¹, понеже ГОСПОД се откриваше на Самуил в Сило чрез ГОСПОДНОТО слово².

(1) Чис. 12:6; (2) гл. 9:15; Евр. 1:1

4 И словото на Самуил достигна до целия Израил¹. А Израил излезе на бой

срещу филистимците и се разположи на стан при Евен-Езер²; а филистимците се разположиха на стан в Афек³.

(1) гл. 10:19; Втжк. 29:11,12; (2) гл. 5:1; 7:12; (3) гл. 29:1; Иис. Нав. 15:53; 3 Царе 20:26

2 И филистимците се строиха за бой срещу Израил. И битката се разрасна и Израил беше разбит пред филистимците¹. И те убиха около четири хиляди мъже на полесражението.

(1) Лев. 26:37; Чис. 14:45

3 И когато народът дойде в стана, израилевите старейшини казаха: Защо днес ГОСПОД ни разби пред филистимците¹? Нека вземем при себе си ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Сило, да дойде между нас и да ни избави от ръката на враговете ни²!

(1) Пс. 74:11; Ис. 59:1,2; (2) Чис. 10:35

4 И народът изпрати в Сило и донесоха оттам ковчега на завета на ГОСПОДА на Войнствата, който седи на престола между херувимите¹. И двамата сина на Илий, Офний и Финеес², бяха там с ковчега на Божия завет.

(1) Изх. 25:22; (2) гл. 14:3

5 И когато ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет дойде в стана, целият Израил извика с толкова силен вик, че земята прокълхна¹.

(1) 3 Царе 1:40

6 А когато филистимците чуха звука на вика, казаха: Какво означава звукът на този голям вик в стана на евреите¹? И разбраха, че ГОСПОДНИЯТ ковчег беше дошъл в стана.

(1) гл. 29:3

7 И филистимците се уплашиха, защото казаха: Бог е дошъл в стана! И казаха: Горко ни, защото такова нещо не е ставало никога досега!

8 Горко ни! Кой ще ни избави от ръката на тези мощни богове? Тези са боговете, които поразиха египтяните с всякакви язви в пустинята¹.

(1) гл. 5:7; Изх. 9:14; 15:14; Откр. 11:6

9 Укрепете се, филистимци, и бъдете мъже¹, за да не станете слуги на евреите, както те бяха на вас². Затова бъдете мъже и се бийте!

(1) 2 Царе 10:12; (2) Съд. 13:1

10 И филистимците се биха и Израил

беше разбит, и всеки побягна в шатрата си. И поражението беше много голямо, защото от Израил паднаха тридесет хиляди пешаци¹. (1) Лев. 26:17; Пс. 78:62

11 И Божият ковчег беше заловен, а двамата сина на Илий, Офний и Финеес, умряха¹. (1) гл. 2:34; 3:12; Пс. 78:64

12 Тогава един човек от Вениамин избяга от бойния ред и дойде в Сило в същия ден с раздрани дрехи и пръст на главата си¹. (1) Иис. Нав. 7:6

13 И когато дойде, ето, Илий седеше на стол край пътя и гледаше, защото сърцето му трепереше за Божия ковчег. И когато човекът дойде в града, и съобщил *това*, целият град извика.

14 И когато Илий чу звука на вика, каза: Какво *означава* звукът на тази глъчка? И човекът дойде бързо и каза на Илий.

15 А Илий беше на деветдесет и осем години и очите му бяха отслабнали, и не можеше да вижда¹. (1) гл. 3:2

16 И човекът каза на Илий: Аз съм този, който дойде от бойния ред; днес избягах от бойния ред. И той каза: Какво стана, сине мой?

17 Тогава вестоносецът отговори и каза: Израил побягна пред филистимците и стана голямо поражение сред народа; също и двамата ти сина, Офний и Финеес, са мъртви, а Божият ковчег е заловен¹. (1) ст. 11

18 И когато спомена за Божия ковчег, Илий падна назад от стола, отстрани на портата, и си счупи врата и умря, защото беше стар и тежък човек. Той съди Израил четиридесет години¹. (1) Съд. 15:20

19 А снаха му, жената на Финеес, беше бременна и на път да роди. И когато чу новината, че Божият ковчег е заловен и че свекър ѝ и мъжът ѝ са мъртви, тя се сви и роди, защото болките ѝ я връхлетяха.

20 И като умираше, жените, които стояха около нея, ѝ казаха: Не се бой, защото си родила син¹. Но тя не отговори и не обърна внимание. (1) Бит. 35:17

21 И нарече детето Ихавод¹, като каза: Славата се оттегли от Израил²! – понеже Божият ковчег беше заловен и заради свекър си и мъжа си¹.

¹Безславен; (1) гл. 14:3; (2) Псал. 2:1; (3) ст. 11

22 И тя каза: Славата се оттегли от Израил¹, защото Божият ковчег е заловен²! (1) Псал. 2:1; (2) ст. 11

5 А филистимците взеха Божия ковчег и го занесоха от Евен-Езер¹ в Азот².

(1) гл. 4:1; (2) Иис. Нав. 11:22; Ис. 20:1

2 И филистимците взеха Божия ковчег и го занесоха в дома на Дагон¹, и го поставиха до Дагон. (1) Съд. 16:23; 1 Лет. 10:10

3 И когато азотяните станаха рано на следващата сутрин, ето, Дагон беше паднал по лице на земята пред ГОСПОДНИЯ ковчег¹. И те взеха Дагон и го поставиха отново на мястото му².

(1) Пс. 97:7; 3 Царе 18:26,29; (2) Ис. 46:7; Пс. 115:7

4 И когато станаха рано на следващата сутрин, ето, Дагон *лак* беше паднал по лице на земята пред ГОСПОДНИЯ ковчег. Главата на Дагон и двете длани на ръцете му *бяха* отсечени върху прага; само *трупът* на Дагон беше останал от него¹. (1) Ер. 10:14,15

5 Затова и жреците на Дагон, и всички, които влизат в дома на Дагон, не стъпват на прага на Дагон в Азот и до днес.

6 Но ръката на ГОСПОДА натежа над азотяните, и Той ги съсипа, и ги поразиха с хемороиди – и Азот, и областта му¹. (1) Втжк. 28:27

7 И когато мъжете от Азот видяха, че стана така, казаха: Ковчегът на Израилевия Бог не бива да остава при нас, защото ръката Му тежи върху нас и върху нашия бог Дагон¹. (1) гл. 4:8; 6:20

8 Затова те изпратиха и събраха при себе си всичките филистимски първенци, и казаха: Какво да направим с ковчегата на Израилевия Бог¹? А те отговориха: Нека ковчегът на Израилевия Бог се отнесе в Гет². И те отнесоха ковчегата на Израилевия Бог.

(1) гл. 6:2; (2) гл. 17:52; Иис. Нав. 13:3; 1 Лет. 7:21; Ам. 6:2

9 И когато го пренесоха, ръката на ГОСПОДА беше срещу града и го поразиха с много голям ужас. И Той поразиха хората на града от малък до голям, така че им избиха хемороиди.

10 И те изпратиха Божия ковчег в Акарон. И когато Божият ковчег дойде в Акарон¹, акаронците извикаха и казаха: Донесоха ковчега на Израилевия Бог при мен, за да убие и мен, и народа ми!

(1) гл. 17:52; Иис. Нав. 13:3; 15:11

11 Тогава те изпратиха да съберат всичките филистимски първенци и казаха: Изпратете ковчега на Израилевия Бог да се върне на мястото си, за да не убие мен и народа ми!¹ Защото имаше смъртен ужас по целия град; Божията ръка беше много тежка там.

(1) Ииз. 10:7

12 И хората, които не умряха, бяха поразени с хемороиди и вкъят в града се издигна до небето.

6 И ГОСПОДНИЯТ ковчег беше във филистимските полета седем месеца.

2 И филистимците повикаха жреците и гадателите¹ и казаха: Какво да направим с ГОСПОДНИЯ ковчег?² Кажете ни как да го изпратим на мястото му?

(1) Бит. 41:8; Ис. 2:6; Дан. 2:2; (2) гл. 5:8; Мт. 27:22

3 А те казаха: Ако изпратите ковчега на Израилевия Бог, не го изпращайте празен, а непременно Му го върнете с принос за вина¹. Тогава ще се излекуват и ще узнаете защо ръката Му не се е оттеглила от вас.

(1) Лев. 5:16

4 И те казаха: Какъв принос за вина трябва да Му върнем? А те казаха: Пет златни хемороиди и пет златни мишки, според броя на филистимските първенци¹, защото една и съща язва е върху всички вас и върху първенците ви.

(1) ст. 17; Иис. Нав. 13:3

5 Затова да направите образи на хемороидите си и образи на мишките си, които опустошават земята, и да отдадете слава на Израилевия Бог¹. Може би Той ще отпусне ръката Си от

вас, от боговете ви и от земята ви².

(1) Иис. Нав. 7:19; (2) Йона 3:9

6 И защо закоравявате сърцата си, както египтяните и фараонът закоравиха сърцата си¹? След като Той извърши могъщи дела сред тях, те не пуснаха ли народа да си отиде, и той си отиде²?

(1) Ииз. 7:13,14; Евр. 3:7,8; (2) Ииз. 12:31

7 Затова сега направете една нова кола¹ и вземете две дойни крави, на които никога не е слаган ярем, и впрегнете кравите в колата; а телетата им вземете зад тях и ги закарайте у дома.

(1) 2 Царе 6:3

8 И вземете ГОСПОДНИЯ ковчег и го сложете на колата; и поставете златните неща, които Му връщате като принос за вина, в сандъче до страната му. И го изпратете да си отиде.

9 И гледайте: ако тръгне нагоре по пътя към своята граница към Ветсемес¹, тогава Той ни е сторил това голямо зло; а ако не, тогава ще знаем, че не Неговата ръка ни е поразила², а това е станало случайно.

(1) Иис. Нав. 15:10; 3 Царе 4:9; (2) Ииз. 8:19

10 И мъжете направиха така и взеха две дойни крави, и ги впрегнаха в колата, и затвориха телетата им у дома.

11 И сложиха ГОСПОДНИЯ ковчег на колата и сандъчето със златните мишки и образите на хемороидите си.

12 И кравите поеха направо по пътя за Ветсемес; все по пътя вървяха и ревяха, като вървяха, и не се обръщаха нито надясно, нито наляво. А филистимските първенци отидоха след тях до границата на Ветсемес¹.

(1) ст. 9

13 А ветсемесците жънеха пшеничената си жетва в долината; и вдигнаха очите си и видяха ковчега, и като го видяха, се зарадваха.

14 И колата дойде в нивата на ветсемесеца Иисус и застана там, където имаше един голям камък. И те нацепиха дървата на колата и принесоха кравите във всеизгаряне на ГОСПОДА¹.

(1) Съв. 6:26

15 И левитите снеха ГОСПОДНИЯ

ковчег и сандъчето, което беше с него, в което бяха златните неща, и ги сложиха на големия камък. И в същия ден ветсемеските мъже принесоха всеизгаряния и принесоха жертви на ГОСПОДА.

16 А петимата филистимски първенци видяха *това* и се върнаха в онзи ден в Акарон.

17 А ето златните хемороиди, които филистимците върнаха на ГОСПОДА като принос за вина: един за Азот, един за Газа, един за Аскалон¹, един за Гет¹, един за Акарон;

(1) Съд. 14:19; 2 Царе 1:20; Ам. 1:8

18 и златните мишки според броя на всичките градове на филистимците, принадлежащи на петимата първенци – както укрепените градове, така и неоградените села, чак до големия камък*, на който сложиха ГОСПОДНИЯ ковчег, *който стои* и до днес в нивата на ветсемесеца Иисус. * или: Авел

19 А ГОСПОД порази ветсемеските мъже, понеже бяха погледнали в ГОСПОДНИЯ ковчег. Той порази от народа седемдесет мъже и петдесет хиляди мъже¹; и народът плака², понеже ГОСПОД беше нанесъл на народа голямо поражение.

(1) Чис. 1:51; Изх. 19:21; 2 Царе 6:7; (2) Изх. 33:4

20 И ветсемеските мъже казаха: Кой може да устои пред ГОСПОДА, този свят Бог? И при кого да се изкачи Той от нас²?

(1) гл. 5:7; Откр. 6:17; Мал. 3:2; (2) 2 Царе 6:9

21 И те изпратиха пратеници до жителите на Кириат-Иарим¹ и казаха: Филистимците върнаха ГОСПОДНИЯ ковчег; слезте *и* го качете при себе си².

(1) Иис. Нав. 15:9; Ер. 26:20; (2) 2 Царе 6:2

7 Тогава мъжете от Кириат-Иарим дойдоха и взеха ГОСПОДНИЯ ковчег¹, и го донесоха в къщата на Авинадав на хълма², и осветиха сына му Елеазар да пази ГОСПОДНИЯ ковчег.

(1) Пс. 132:6; (2) 2 Царе 6:3,4

2 И от деня, в който ковчегът остана

в Кириат-Иарим, мина много време и станаха двадесет години¹; и целият израилен дом въздишаше за ГОСПОДА².

(1) 1 Лет. 13:5; (2) Зах. 12:10

3 Тогава Самуил говори на целия израилен дом и каза: Ако с цялото си сърце се връщате при ГОСПОДА¹, махнете отсред себе си чуждите богове² и астартите³ и насочете сърцата си към ГОСПОДА⁴, и служете само на Него⁵; и Той ще ви избави от ръката на филистимците⁶.

(1) Втж. 4:29; 3 Царе 8:48; (2) Бит. 35:2; Ер. 4:1; (3) Съд. 2:13; (4) 2 Лет. 20:33; Йов 11:13,14; (5) Втж. 6:13; (6) 4 Царе 17:39

4 И израиелите синове махнаха ваалимите и астартите и служеха само на ГОСПОДА¹.

(1) Съд. 10:16; 4 Царе 23:15

5 И Самуил каза: Съберете целия Израил в Масфа¹ и аз ще се помоля на ГОСПОДА за вас.

(1) гл. 10:17; Иис. Нав. 18:26; Ос. 5:1

6 И те се събраха в Масфа и си напотоиха вода, и я изляха пред ГОСПОДА¹, и постиха² в онзи ден, и казаха там: Съгрешихме против ГОСПОДА³! И Самуил съдеше израиелите синове в Масфа.

(1) Йов 3:24; Плач 2:19; (2) Съд. 20:26; 2 Лет. 20:3; Йона 2:12; (3) гл. 12:10; Съд. 10:10,15; 3 Царе 8:47; Плач 5:16

7 А филистимците чуха, че израиелите синове са се събрали в Масфа, и филистимските първенци излязоха срещу Израил. И израиелите синове чуха това и се уплашиха от филистимците.

8 Тогава израиелите синове казаха на Самуил: Не преставай да викаш за нас¹ към ГОСПОДА, нашия Бог, за да ни спаси от ръката на филистимците!

(1) Ер. 42:2

9 И Самуил взе едно сучещо агне и го принесе цяло във всеизгаряне на ГОСПОДА; и Самуил извика към ГОСПОДА за Израил и ГОСПОД го послуша¹.

(1) Пс. 99:6

10 А докато Самуил принасяше всеизгарянето, филистимците се приближиха да се бият с Израил. Но ГОСПОД прогърмя със силен гръм върху филистимците в онзи ден и ги обърка¹; и те бяха разбити пред Израил².

(1) Съд. 4:15; 2 Царе 22:14; (2) гл. 2:10; Втж. 28:7; Пс. 78:66

11 И израилевите мъже излязоха от Масфа и преследваха филистимците, и ги избиваха чак до под Ветхар¹.

(1) Иис. Нав. 10:10

12 Тогава Самуил взе един камък¹ и го постави между Масфа и Сен, и го нарече Евен-Езер*², като каза: Дотук ни помогна ГОСПОД.

*Камък на помощта; (1) Бит. 28:18; (2) гл. 4:1

13 Така филистимците бяха покорени и не дойдоха вече в израилевите области. И ръката на ГОСПОДА беше против филистимците през всичките дни на Самуил¹.

(1) гл. 12:11; Съд. 8:28; 2 Царе 8:1

14 И градовете, които филистимците бяха отнели от Израил, бяха върнати отново на Израил, от Акарон¹ до Гет², и областта им Израил също освободи от ръката на филистимците. Така между Израил и амореите имаше мир.

(1) Иис. Нав. 15:11; (2) 1 Лет. 18:1

15 А Самуил съди Израил през всичките дни на живота си¹.

(1) Деян. 13:20

16 И всяка година той отиваше на обиколка във Ветил¹, Галгал² и Масфа³ и съдеше Израил на всичките тези места.

(1) Бит. 28:19;

(2) Иис. Нав. 5:9,10; (3) гл. 10:17; Иис. Нав. 18:26; Ос. 5:1

17 После се връщаше в Рама, защото домът му беше там¹, и там съдеше Израил². И там издигна олтар на ГОСПОДА³.

(1) гл. 1:19; (2) Деян. 13:20; (3) гл. 14:35; Бит. 12:7,8

8 А когато Самуил остаря, той постави синовете си за съдии над Израил¹.

(1) гл. 12:2; Вжж. 16:18

2 Името на първородния му беше Йоил, а името на втория му *сун* – Авия¹. Те съдеха във Вирсавее².

(1) 1 Лет. 6:28; (2) Бит. 46:1

3 Но синовете му не ходеха в неговите пътища, а се отклониха след печалбата и вземаха подкупи, и изкривяваха правосъдието¹.

(1) Изх. 23:6-8; Ис. 1:23; Ер. 22:17; Мих. 3:11

4 Тогава всичките старейшини на Израил се събраха и дойдоха при Самуил в Рама¹.

(1) гл. 1:19

5 И му казаха: Ето, ти остаря, а синовете ти не ходят в твоите пътища. И сега, постави над нас цар, за да ни съди като всичките народи¹!

(1) ст. 20; гл. 10:19; Вжж. 17:14; Съд. 8:22; Деян. 13:21

6 Но това нещо се видя лошо на Самуил, че казаха: Дай ни цар, за да ни съди. И Самуил се помоли на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 12:23; 15:11

7 А ГОСПОД каза на Самуил: Послушай гласа на народа за всичко, което ти казват¹, защото не теб отхвърлиха, а Мен отхвърлиха², да не царувам над тях³.

(1) ст. 22; гл. 12:1; Ос. 13:10,11;

(2) Изх. 16:8; (3) гл. 10:19; 12:12,17

8 Според всичките дела, които извършиха от деня, когато ги изведох от Египет, чак до този ден¹, като Ме оставиха и служиха на други богове, така правят и на теб.

(1) Пс. 78:8

9 Затова сега послушай гласа им. Но строго ги предупреди и им покажи какво ще бъде правото на царя, който ще царува над тях¹.

(1) гл. 10:25

10 Тогава Самуил изговори всичките думи на ГОСПОДА на народа, който беше поискал от него цар.

11 И каза: Такова ще бъде правото на царя, който ще царува над вас¹: ще взема синовете ви и ще ги определя за колесниците си и между конниците си и те ще тичат пред колесниците му².

(1) Мт. 20:25; (2) гл. 14:52; 2 Царе 15:1

12 И ще си определя хилядници и петдесетници, и *такуба*, които да орат земята му, и да жънат жетвата му, и да изработват военните му оръжия и принадлежностите на колесниците му¹.

(1) 1 Лет. 27:1

13 Ще взема и дъщерите ви за масловарки и готвачки, и пекарки.

14 И от нивите ви, лозята ви и маслинените ви градини ще взема най-добрите и ще ги дава на слугите си¹.

(1) гл. 22:7

15 И от посевите ви и от лозята ви ще взема десетък и ще го дава на скопците си и на слугите си.

16 И слугите ви и слугините ви, и най-добрите ви младежи, и магаретата

ви ще взема и ще ги употребява за работата си.

17 От стадата ви ще взема десетък и вие ще му бъдете слуги¹.

(1) гл. 17:8; 3 Царе 12:4

18 И в онзи ден ще извикате заради царя си, когото сте си избрали, но ГОСПОД няма да ви чуе в онзи ден¹.

(1) Йов 27:8,9; Пр. 1:25-28; Ис. 59:1-3; Езеж. 8:18; Мих. 3:4

19 Но народът отказа да послуша гласа на Самуил¹ и каза: Не, нека има цар над нас,

(1) 4 Царе 21:9; Пс. 81:11; Ер. 44:16

20 за да бъдем и ние като всичките народи и за да ни съди нашият цар и да излиза пред нас, и да води битките ни¹!

(1) ст. 5; гл. 12:12

21 И Самуил изслуша всичките думи на народа и ги каза в ушите на ГОСПОДА¹.

(1) 4 Царе 19:14

22 И ГОСПОД каза на Самуил: Послушай гласа им¹ и им постави цар. И Самуил каза на израилевите мъже: Идете си, всеки в града си.

(1) ст. 7

9 А имаше един човек от Вениамин, който се казваше Кис¹, син на Авиил², син на Серор, син на Вехорат, син на Афия, син на един вениаминец, силен и богат човек.

(1) Ест. 2:5; (2) гл. 14:51

2 И той имаше превъзходен и красив син, който се казваше Саул¹. От израилевите синове нямаше мъж, по-красив от него²; той беше с една глава по-висок от целия народ³.

(1) 1 Лек. 8:33; (2) 2 Царе 14:25; (3) гл. 10:21,23

3 И магариците на Кис, бащата на Саул, се изгубиха; и Кис каза на сина си Саул: Моля те, вземи със себе си един от слугите и стани, и иди да по търсиш магариците!

4 И той мина през хълмистата земя на Ефрем¹ и мина през земята Салиса², но не ги намери. После минаха през земята на Саалим, но *и там* ги нямаше. Тогава той мина през земята на Вениамин, но не ги намери.

(1) гл. 1:1; (2) 4 Царе 4:42

5 А когато дойдоха в земята Суф, Саул каза на слугата си, който беше с него:

Ела да се върнем, да не би баща ми да престане *да се тревожи* за магариците и да започне да се безпокои за нас.

6 А той му каза: Ето сега, в този град има Божи човек¹ и този човек е на почет; всичко, което казва, непременно се изпълнява². Затова нека идем там; може би ще ни каже пътя, по който да вървим³.

(1) гл. 2:27; (2) гл. 3:19,20; (3) Пс. 25:12

7 Тогава Саул каза на слугата си: Но ето, ако отидем, какво ще занесем на човека? Защото хлябът в съдовете ни се свърши и нямаме подарък да занесем на Божия човек¹. Какво имаме?

(1) 3 Царе 13:7; 14:3; 4 Царе 8:8

8 И слугата пак отговори на Саул и каза: Ето, в ръката ми се намира една четвърт сикъл сребро. Ще *го* дам на Божия човек, за да ни каже пътя.

9 А в старо време в Израил, когато някой отиваше да се допита до Бога¹, казваше така: Елате да отидем при гледача. Защото който сега *се нарича* пророк, в старо време се наричаше гледач².

(1) Бит. 25:22; Съд. 18:5;

(2) 2 Царе 24:11; 4 Царе 17:13; 1 Лек. 9:22; Ам. 7:12

10 И Саул каза на слугата си: Добра е думата ти, ела да отидем. И те отидоха в града, където беше Божият човек¹.

(1) гл. 10:14

11 Докато се изкачваха по възвишението към града, срещнаха момичета, които излизаха да наточат вода¹, и им казаха: Тук ли е гледачът?

(1) Бит. 24:11

12 А те им отговориха и казаха: Тук е, ето, пред теб е. Побързай сега, защото той дойде днес в града, понеже днес народът има жертва¹ на високото място.

(1) гл. 16:2,5; 20:6; Бит. 31:54; 3 Царе 3:2,3

13 Веднага щом влезете в града, ще го намерите, преди да се изкачи на високото място да яде. Защото народът не яде, докато той не дойде, понеже той благославя жертвата *и след* това поканените ядат¹. И така, изкачете се сега, защото точно днес ще го намерите.

(1) Лк. 9:16

14 И те се изкачиха към града. И като влязоха в града, ето, Самуил излизаше

срещу тях, за да се изкачи на високото място.

15 А един ден преди Саул да дойде, ГОСПОД беше открил*¹ на Самуил и беше казал:

*бжв.: открил ухото
(1) гл. 3:21; Ам. 3:7; Деян. 9:10,11

16 Утре около този час аз ще ти изпратя човек¹ от вениаминовата земя и ти ще го помажеш за княз над народа Ми Израил², и той ще избави народа Ми от ръката на филистимците³, защото аз погледнах милостиво на народа Си, понеже викът му дойде до Мен⁴.

(1) Пр. 16:9; (2) гл. 10:1; (3) гл. 14:20-23;
(4) Изх. 2:23-25; Пс. 106:44

17 И когато Самуил видя Саул, ГОСПОД му каза: Ето човекът, за когото ти говориш. Този ще господства над народа Ми.

18 А Саул пристъпи до Самуил в портата и каза: Покажи ми, моля те, къде е къщата на гледач.

19 А Самуил отговори на Саул и каза: аз съм гледачът. Изкачи се пред мен на високото място, защото вие ще ядете с мен днес; а утре ще те изпратя и ще ти кажа всичко, което е в сърцето ти.

20 А колкото до магаричите ти, които се изгубиха преди три дни, не ги мисли, защото се намериха¹. И към кого е цялото желание на Израил? Не е ли към теб и към целия ти бащин дом?

(1) гл. 10:16

21 А Саул отговори и каза: Не съм ли аз вениаминец, от най-малкото от израилевите племена, и родът ми – най-малкият от всички родове на вениаминовото племе¹? Защо ми говориш такива думи?

(1) гл. 18:18,23; Съд. 6:15; Пс. 68:27

22 А Самуил взе Саул и слугата му и ги заведе в гостната, и ги сложи на най-главното място между поканените, а те бяха около тридесет мъже.

23 И Самуил каза на готвача: Донеси дела, които ти дадох, за които ти казах: Отдели това при себе си.

24 И готвачът вдигна бедрото с онова, което беше върху него, и го сложи

пред Саул. И Самуил каза: Ето запазеното. Сложи го пред себе си и яж, защото то беше запазено за теб за определеното време, когато казах, че съм поканил народа. Така Саул яде със Самуил в онзи ден.

25 После слязоха от високото място в града и той говори със Саул на покрива на къщата.

26 И станаха рано и на зазоряване Самуил повика Саул на покрива и каза: Стани да те изпратя. И Саул стана и двамата излязоха навън, той и Самуил.

27 Докато слезаха към края на града, Самуил каза на Саул: Кажи на слугата да отиде пред нас. – И той отиде. – А ти постой малко, за да ти известя Божието слово¹.

(1) гл. 15:16; 4 Царе 20:16

10 Тогава Самуил взе съда с масло и го изля на главата му¹, и го целуна, и каза: Не те ли помаза ГОСПОД за княз над наследството Си²?

(1) гл. 9:16; 16:13;
3 Царе 1:34,39; 4 Царе 9:3,6; (2) гл. 15:1,17; Вжк. 32:9

2 Когато си тръгнеш днес от мен, ще намериш двама мъже близо до гроба на Рахил¹ в областта на Вениамин при Селса; и те ще ти кажат: Магаричите, които отиде да търсиш, се намериха. И ето, бащата ти престана да се тревожи за работата с магаричите, а се безпокои за вас и казва: Какво да направя за сина си?

(1) Бит. 35:19,20

3 И като продължиш оттам по-нататък, ще дойдеш до дъба на Тавор, и там ще те срещнат трима мъже, които се изкачват към Бога във Ветил¹ – един носи три ярета, друг носи три хляба, а трети носи един мех с вино.

(1) Съд. 20:18

4 И те ще те поздравят и ще ти дадат два хляба; и ти ги вземи от ръката им.

5 След това ще дойдеш до Божия хълм, където е филистимският гарнизон¹. И щом стигнеш там в града, ще срещнеш дружина пророци², които

слизат от високото място с лира, тъпанче, свирка и арфа пред тях, и те ще пророкуват³.

(1) гл. 13:3; (2) гл. 19:20;
4 Царе 2:3,5; (3) 3 Царе 18:29; 4 Царе 3:15; 1 Лек. 25:3

6 Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух ще дойде върху теб¹ и ти ще пророкуваш с тях и ще се обърнеш в друг човек.

(1) гл. 11:6; 16:13; 19:20-23; Съд. 3:10; 15:14

7 И когато тези знамения ти дойдат, прави, каквото намери ръката ти¹, защото Бог е с теб².

(1) Екл. 9:10; (2) гл. 3:19; 20:13; Иис. Нав. 1:5,9; 2 Царе 7:3

8 И да слезеш преди мен в Галгал¹; и ето, аз ще сляза при теб, за да принася всеизгаряния и да пожертвам примирителни жертви. Седем дни да чакаш, докато дойда при теб²; и ще ти кажа какво да направиш³.

(1) гл. 11:14,15; 15:33; Иис. Нав. 4:19; 2 Царе 19:15;
(2) гл. 13:4,8; (3) Деян. 22:10

9 И когато обърна гърба си, за да си отиде от Самуил, Бог обърна сърцето му в друго¹ и всички тези знамения се изпълниха в онзи ден.

(1) Езек. 36:26

10 И когато дойдоха там на хълма, ето, дружина пророци го посрещна и Божият Дух дойде върху него¹, и той пророкуваше сред тях.

(1) ст. 6

11 И когато всички, които го познаваха от по-рано, видяха, и ето, той пророкуваше с пророците, хората си казваха един на друг: Какво е станало със сина на Кис? И Саул ли е между пророците?¹

(1) гл. 19:24

12 А един човек от там отговори и каза: А кой е баща им? И това стана поговорка: И Саул ли е между пророците?

13 И когато свърши да пророкува, дойде на високото място.

14 Тогава чичото на Саул каза на него и на слугата му: Къде ходихте? А той каза: Да търсим магариците; и като видяхме, че ги няма, отидохме при Самуил¹.

(1) гл. 9:3,10

15 И чичото на Саул каза: Кажете ми, моля те, какво ви каза Самуил.

16 А Саул каза на чичо си: Каза ми ясно, че магариците са намерени¹. Но думите за царството, които Самуил

беше говорил, не му каза².

(1) гл. 9:20; (2) Съд. 14:6,9; Пр. 12:23; Екл. 3:7

17 И Самуил събра народа при ГОСПОДА в Масфа¹.

(1) гл. 7:5

18 И каза на израилевите синове: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз изведох Израил от Египет¹ и ви избавих от ръката на египтяните и от ръката на всичките царства, които ви потискаха².

(1) Изх. 29:46; (2) Съд. 6:8,9

19 Но днес вие отхвърлихте своя Бог¹, който ви избави от всичките ви бедствия и скърби, и Му казахте: Постави цар над нас²! Затова сега се представете пред ГОСПОДА според племената си и според хилядите си³.

(1) гл. 8:7; (2) гл. 8:5,19; (3) Иис. Нав. 7:14; 24:1

20 И Самуил накара да се приближат всичките израилеви племена и се хвана чрез жребий вениаминовото племе¹.

(1) Втж. 33:12

21 И той накара да се приближи вениаминовото племе според родовете му, и се хвана родът на Матри; и се хвана Саул, синът на Кис¹. И го потърсиха, но го нямаше.

(1) Деян. 13:21

22 И те отново се допитаха до ГОСПОДА¹: Човекът дошъл ли е вече тук? И ГОСПОД отговори: Ето, скри се е между вещите².

(1) гл. 23:2,4,9; 30:7,8;
Съд. 1:1; 2 Царе 2:1; 21:1; (2) гл. 15:17

23 Тогава изтичаха и го доведоха от там; и той застана сред народа и беше с една глава по-висок от целия народ¹.

(1) гл. 9:1,2

24 И Самуил каза на целия народ: Виждате ли този, когото ГОСПОД избра¹ – че няма друг като него в целия народ! Тогава целият народ извика и каза: Да живее царят²!

(1) Втж. 17:15;
2 Царе 21:6; (2) гл. 11:15; 12:1; 3 Царе 1:25,39

25 И Самуил каза на народа правилата на царството¹ и ги записа в книгата, и я положи пред ГОСПОДА. И Самуил изпрати целия народ, всеки в дома му².

(1) гл. 8:9; Втж. 17:14-20; (2) Иис. Нав. 22:6

26 И Саул също отиде в дома си в Гавая¹, а с него отиде дружина синони мъже, чиито сърца Бог беше докоснал.

(1) гл. 11:4; 13:2; 15:34; Иис. Нав. 18:28; 2 Царе 21:6

27 Но някои зли хора* казаха: Как може този да ни избави?¹ И те го презираха и не му донесоха дарове². Но той се правеше, че не чува³.

*бжд.: синове на Вемал; (1) Мт. 13:55-57; (2) 3 Царе 4:21; 2 Лек. 17:5; (3) гл. 11:12; Екл. 7:21

11 После амонецът Наас¹ излезе и се разположи на стан² срещу Явис-Галаад³; и всичките явиски мъже казаха на Наас: Направи договор с нас и ще ти слугуваме.

(1) гл. 12:12; 2 Царе 10:1,2; (2) Съд. 11:4; (3) гл. 31:11; Съд. 21:8; 2 Царе 2:5,6; 1 Лек. 10:12

2 И амонецът Наас им каза: При това условие ще направя *договор* с вас: да извадя дясното око на всеки от вас и да докарам позор върху целия Израил.

3 Тогава явиските старейшини му казаха: Остави ни седем дни, за да изпратим пратеници по всичките области на Израил; и ако няма кой да ни избави, ще излезем при теб.

4 И пратениците дойдоха в Гаяя Саулова¹ и казаха тези думи на всеослушание пред народа. И целият народ издигна глас и заплака².

(1) гл. 10:26; (2) гл. 30:4; Съд. 2:4

5 А ето, Саул идваше от полето след говедата. И Саул каза: Какво е на народа, че плаче? И те му разказаха думите на явиските мъже.

6 Тогава Божият Дух дойде върху Саул¹, когато чу тези думи, и гневът му пламна силно.

(1) гл. 10:6,10

7 И той взе един впряг говеда и ги насече на части, и ги изпрати чрез пратеници по всичките области на Израил¹, и каза: Който не излезе след Саул и след Самуил, така ще се направи на говедата му!² И страх от ГОСПОДА обзе народа³, и той излезе като един човек⁴.

(1) Съд. 19:29; (2) Съд. 21:5; (3) 2 Лек. 19:7; Ис. 8:13; (4) Съд. 20:1

8 И Саул ги преброи във Везек и израилевите синове бяха триста хиляди, а юдовите мъже – тридесет хиляди.

9 И казаха на пратениците, които

бяха дошли: Така да кажете на явис-галаадските¹ мъже: Утре, когато припече слънцето, ще имате помощ. И пратениците дойдоха и съобщиха *това* на явиските мъже и те се зарадваха.

(1) ст. 1

10 И явиските мъже казаха на амонците: Утре ще излезем при вас и вие ни направте всичко, което ви се вижда добро¹.

(1) 3 Царе 20:4

11 И на следващата сутрин Саул раздели народа на три части¹ и при утринната стража дойдоха сред стана и разбиха Амон, докато денят напече. А оцелелите се разпияха и не останаха и двама от тях заедно².

(1) Съд. 7:16; (2) гл. 14:47

12 Тогава народът каза на Самуил: Кой е онзи, който каза: Саул ли ще царува над нас?¹ Предайте *тези* мъже, за да ги убием!

(1) гл. 10:27

13 Но Саул каза: Никой няма да бъде убит в този ден¹, защото днес ГОСПОДА извърши избавление в Израил².

(1) 2 Царе 19:22; (2) гл. 14:45; 19:5

14 А Самуил каза на народа: Елате да отидем в Галгал¹ и там да възобновим царството.

(1) гл. 10:8

15 Така целият народ отиде в Галгал. И там направиха Саул цар пред ГОСПОДА в Галгал и там пожертваха и примирителни жертви пред ГОСПОДА, и там Саул и всичките израилеви мъже се веселиха много¹.

(1) гл. 10:24

12 И Самуил говори на целия Израил: Ето, послушах гласа ви за всичко, което ми казахте¹, и поставих цар над вас².

(1) гл. 8:7,19-22; (2) гл. 10:24; Ос. 13:11

2 И сега, ето, царят върви пред вас. А аз съм стар и белокоц¹, и ето, синовете ми са с вас². Ходих пред вас от младостта си до този ден.

(1) Иис. Нав. 23:2; (2) гл. 8:1

3 Ето ме, свидетелствайте против мен пред ГОСПОДА и пред помазаника Му¹: На кого съм взел говедото или на кого съм взел магарето², или кого съм онеправдал, кого съм притеснил или от

ръката на кого съм взел подкуп, за да заслепя очите си с него? Ще ви го върна!¹

(1) гл. 24:7; 26:9; (2) Чис. 16:15; Пс. 15:5; Деян. 20:33; (3) Втжк. 16:19; (4) Лев. 6:5

4 А те казаха: Не си ни онеправдал, нито си ни притеснил, нито си взел нещо от ръката на някого¹.

(1) 1 Сол. 2:5,10

5 И той им каза: ГОСПОД е свидетел¹ против вас и Неговият помазаник е свидетел днес, че не сте намерили нищо в ръката ми. И те отговориха: Свидетел е.

(1) Бит. 31:50; Йов 16:19; 2 Кор. 1:23

6 Тогава Самуил каза на народа: ГОСПОД е, който постави Мойсей и Аарон, и който изведе бащите ви от египетската земя¹.

(1) Изх. 6:26,27

7 И сега застанете, за да разсъждавам с вас пред ГОСПОДА за всичките справедливи дела на ГОСПОДА, които Той извърши за вас и за бащите ви¹.

(1) Мих. 6:5

8 Когато Яков отиде в Египет, бащите ви извикаха към ГОСПОДА¹ и ГОСПОД изпрати Мойсей и Аарон, които изведоха бащите ви от Египет² и ги заселиха на това място³.

(1) Изх. 2:23; (2) Изх. 6:26,27; (3) Иис. Нав. 21:43

9 Но те забравиха ГОСПОДА, своя Бог¹; затова Той ги предаде* в ръката на Сисара, военачалника на войската на Асор², в ръката на филистимците³ и в ръката на царя на Моав⁴; и те воеваха срещу тях.

*букв.: продаде

(1) Съд. 3:7; (2) Съд. 4:2; (3) Съд. 10:7; (4) Съд. 3:12

10 Тогава те извикаха към ГОСПОДА и казаха: Съгрешихме¹, че оставихме ГОСПОДА и служихме на ваалимите и астартите²; но сега ни избави от ръката на враговете ни, и ще Ти служим³!

(1) гл. 7:6; (2) Съд. 2:11-13; (3) Съд. 10:15,16

11 И ГОСПОД изпрати Ероваал¹, Ведан², Ефтай³ и Самуил⁴, и ви избави от ръката на враговете ви отвсякъде⁵, и вие живеяхте в безопасност.

(1) Съд. 6:14,32; (2) Съд. 4:6;

(3) Съд. 11:1; (4) гл. 7:13; (5) 4 Царе 13:5

12 А когато видяхте, че Наас, царят на синовете на Амон, дойде срещу вас¹, ми казахте: Цар да царува над

нас²! – когато ГОСПОД, вашият Бог, ви беше цар³.

(1) гл. 11:1; (2) гл. 8:19,20; (3) Съд. 8:23; Ис. 33:22

13 И сега, ето царят, когото избрахте и когото искахте! И ето, ГОСПОД постави цар над вас.

14 Ако се боите от ГОСПОДА и Му служите, и слушате гласа Му, и не се бунтувате срещу ГОСПОДАТА заповед, и вие, и царят, който царува над вас, следват ГОСПОДА, своя Бог¹, тогава ГОСПОД ще бъде с вас.

(1) Втжк. 13:4; Пс. 105:28

15 Но ако не слушате гласа на ГОСПОДА и се бунтувате срещу ГОСПОДАТА заповед, тогава ръката на ГОСПОДА ще бъде против вас, както беше против бащите ви¹.

(1) Лев. 26:17; Втжк. 31:27; Съд. 2:15; 2 Лет. 15:2

16 И сега, пристъпете и вижте това велико нещо, което ГОСПОД ще направи пред очите ви.

17 Не е ли сега пшеничената жетва? Аз ще призова ГОСПОДА и Той ще изпрати гръмотевици¹ и дъжд²; и ще познаете и видите, че е голямо злото ви, което направихте пред ГОСПОДА, като поискахте за себе си цар³.

(1) гл. 2:10; (2) Пр. 26:1; (3) гл. 8:6,7; Изх. 32:30

18 И Самуил призова ГОСПОДА¹ и ГОСПОД изпрати гръмотевици и дъжд в онзи ден; и целият народ се убоя много от ГОСПОДА и от Самуил².

(1) Иис. Нав. 10:12; 3 Царе 18:42;

(2) Изх. 14:31; Иис. Нав. 4:14

19 И целият народ каза на Самуил: Помоли се за слугите си на ГОСПОДА, своя Бог, за да не умрем¹, защото към всичките си грехове прибавихме и това зло, да искаме за себе си цар²!

(1) Чис. 21:7; Ер. 37:3; (2) ст. 17

20 А Самуил каза на народа: Не се бойте¹. Вие наистина извършихте цялото това зло; но не се отклонявайте от следването на ГОСПОДА, а служете на ГОСПОДА с цялото си сърце².

(1) Аг. 2:5; (2) Втжк. 10:12,13; 1 Лет. 28:9

21 И не се отклонявайте¹, защото тогава ще отидете след празни неща, които не ползват и не избавят, защото са празни².

(1) Втжк. 11:16; 30:17;

(2) 4 Царе 17:15; Ис. 41:29; Ер. 2:5,8; Йона 2:8; Деян. 14:15

22 Защото ГОСПОД няма да остави народа Си¹ заради великото Си Име², понеже ГОСПОД благоволи да ви направи Свой народ³.

(1) Вжк. 31:6; 4 Царе 14:27; Неем. 9:17,31; Пс. 94:14; Ис. 49:15; Ер. 14:9; Римл. 11:1,2; (2) Пс. 106:8; Езек. 20:9,14; (3) Вжк. 7:6-8; Ис. 43:7; 63:8

23 А колкото до мен, далеч да бъде от мен да съгреша против ГОСПОДА, като престана да се моля за вас¹; а ще ви уча на добрия и правия път².

(1) гл. 8:6; Пс. 122:6-8; Ер. 15:1; 42:4; (2) Пс. 34:11; Ис. 30:21

24 Само се бойте от ГОСПОДА и Му служете в истина¹ с цялото си сърце, защото видяхте какви велики неща е извършил Той за вас².

(1) Ис. Нав. 24:14; 4 Царе 17:39; (2) Вжк. 29:2,3

25 Но ако продължите да вършите зло, тогава и вие, и царят ви ще загинете¹.

(1) Вжк. 8:19; 28:36,64; Ис. Нав. 23:16; 24:20; Ис. 1:20

13 Саул беше на *четиридесет* години, когато се възцари; и царува две години над Израил¹.

(1) Дяен. 13:21

2 И Саул си избра три хиляди мъже от Израил¹; две хиляди бяха със Саул в Михмас² и в хълмистата земя на Ветил, а хиляда бяха с Йонатан в Гавая Вениаминова³. А останалия народ изпрати всеки по шатрите му⁴.

(1) гл. 24:3; (2) гл. 14:5,31; Езд. 2:27; Неем. 11:31; Ис. 10:28; (3) гл. 10:26; 2 Царе 23:29; (4) Ис. Нав. 22:6

3 И Йонатан разби гарнизона на филистимците, който беше в Гава¹, и филистимците чуха *това*. Тогава Саул засвири с тръбата по цялата земя² и каза: Нека чуят евреите!

(1) гл. 10:5; Ис. Нав. 18:24; (2) Сьд. 3:27

4 И целият Израил чу да се казва: Саул разбил гарнизона на филистимците и Израил е станал омразен на филистимците¹. И народът се събра след Саул в Галгал².

(1) гл. 27:12; Бит. 34:30; 2 Царе 10:6; (2) гл. 10:8

5 А филистимците се събраха да се бият с Израил¹: тридесет хиляди колесници и шест хиляди конници, и народ като пясъка на морския бряг по множество². И се изкачиха и се разполо-

жиха на стан в Михмас, на изток от Ветавен³.

(1) гл. 14:52; 17:1; (2) Ис. Нав. 11:4; Сьд. 7:12; (3) гл. 14:23; Ис. Нав. 7:2

6 И израилевите мъже видяха, че бяха в беда, защото народът беше притиснат¹; и народът се скри в пещери, в гъсталаца, по скали, по височини и в ровове².

(1) Сьд. 10:9; (2) гл. 14:11,22; Сьд. 6:2

7 И евреите преминаха Йордан към земята на Гад и Галаад¹. А Саул беше още в Галгал и целият народ го следваше треперейки².

(1) гл. 31:7; Ис. Нав. 13:8,11; (2) гл. 17:11

8 Тогава той чака седем дни, според определеното от Самуил време¹, но Самуил не дойде в Галгал; а народът се разпръсваше от него.

(1) гл. 10:8

9 Затова Саул каза: Донесете ми всеизгарянето и примирителните жертви! И той принесе всеизгарянето.

10 И когато свърши принасянето на всеизгарянето, ето, Самуил дойде; и Саул излезе да го посрещне и да го поздравя.

11 А Самуил каза: Какво си направил¹? И Саул каза: Понеже видях, че народът се разпръсва от мен и че ти не дойде в определеното време, а филистимците са се събрали в Михмас,

(1) Бит. 4:10

12 затова казах: Сега филистимците ще слязат срещу мен в Галгал, а аз не съм се помолил на ГОСПОДА. Затова се принудих и принесох всеизгарянето¹.

(1) гл. 15:22

13 И Самуил каза на Саул: Извършил си безумие¹. Не си спазил заповедта на ГОСПОДА, своя Бог, която Той ти заповяда². Защото сега ГОСПОД щеше да утвърди царството ти над Израил до века.

(1) гл. 26:21; Бит. 31:28; 2 Царе 24:10; (2) 1 Лек. 10:13

14 Но сега царството ти няма да се утвърди¹. ГОСПОД си потърси човек по сърцето Си и ГОСПОД определи него за княз над народа Си², понеже ти не спази онова, което ГОСПОД ти заповяда.

(1) гл. 15:23,26,28; 16:1; Пр. 27:24; (2) 2 Царе 5:2; Дяен. 13:22

15 И Самуил стана и отиде от Гал-

гал в Гавая Вениаминова. А Саул преброи народа, който беше с него, около шестстотин мъже¹. (1) гл. 14:2

16 И Саул и синът му Йонатан, и народът, който беше с него, останаха в Гавая Вениаминова; а филистимците се бяха разположили на стан в Михмас.

17 И от филистимския стан излязоха нападатели на три части: една част се отправи по пътя към Офра¹, към земята Согал; (1) Ис. Нав. 18:23

18 Друга част се отправи по пътя към Веторон¹; и трета част се отправи по посока на границата, която гледа към долината Цевоим² към пустинята. (1) Ис. Нав. 10:10; (2) Бит. 10:19; Неем. 11:34

19 А по цялата израилева земя не се намираше ковач, защото филистимците бяха казали: Да не би евреите да си направят мечове или копия¹. (1) Съд. 5:8

20 И целият Израил слизаше при филистимците, за да си наточи всеки острието на плуга си, лопатата си, брадвата си и сърпа си.

21 И наточването струваше две трети от сикъла за сърповете, лопатите, вилите и брадвите и за да наострят остените си.

22 И в деня на битката не се намери нито меч, нито копие в ръката на целия народ, който беше със Саул и Йонатан; но у Саул и у сина му Йонатан се намериха.

23 А постът на филистимците излезе към прохода на Михмас¹. (1) Ис. 10:28

14 И един ден Йонатан, синът на Саул, каза на оръженосеца си: Ела да преминем към филистимския пост, който е отатък. Но на баща си не каза¹. (1) гл. 25:19; Съд. 14:6,9

2 А Саул седеше край Гавая¹ под нарвото дърво, което е в Мигрон². И народът, който беше с него, беше около шестстотин мъже³. (1) гл. 22:6; Ис. 10:29; (2) Ис. 10:28; (3) гл. 13:15

3 И Ахия, синът на Ахитов¹, брат на Ихавод², син на Финеес, син на Илий,

ГОСПОДНИЯ свещеник в Сило³, носеше ефода⁴. А народът не знаеше, че Йонатан е отишъл. (1) гл. 22:9; (2) гл. 4:21; (3) гл. 4:4; (4) гл. 2:18

4 И между проходите, през които Йонатан търсеше да премине към филистимския пост, имаше остра скала от едната страна и остра скала от другата страна; и името на едната беше Восес, а името на другата – Сене.

5 Едната скала се издигаше като стълб на север срещу Михмас, а другата – на юг срещу Гава¹. (1) гл. 13:3; Ис. 10:29

6 Тогава Йонатан каза на оръженосеца: Ела да преминем към поста на тези необрязани¹. Може ГОСПОД да подейства за нас, защото нищо не пречи на ГОСПОДА да спаси чрез мнозина или чрез малцина². (1) гл. 17:26,36; (2) Съд. 7:4,7; 2 Лет. 14:11

7 И оръженосецът му каза: Направи всичко, което е в сърцето ти¹; обърни се накъдето искаш; ето, аз съм с теб според волята на сърцето ти². (1) 2 Царе 7:3; (2) 2 Царе 15:15

8 Тогава Йонатан каза: Ето, ще преминем към тези мъже и ще им се покажем.

9 Ако кажат така: Чакайте, докато дойдем при вас! – тогава ще останем на мястото си и няма да се изкачим при тях.

10 Но ако кажат така: Качете се при нас! – тогава ще се изкачим, защото ГОСПОД ги е предал в ръката ни; и това ще ни бъде знакът¹. (1) Бит. 24:14; Изх. 3:12; 4 Царе 20:9; Лк. 1:18; 2:12

11 И двамата се показаха на филистимския пост и филистимците казаха: Ето, евреите¹ излизат от дупките, където са се скрили². (1) гл. 29:3; (2) гл. 13:6

12 Тогава мъжете от поста извикаха на Йонатан и оръженосеца му и казаха: Изкачете се при нас и ще ви съобщим нещо. И Йонатан каза на оръженосеца си: Изкачи се след мен, защото ГОСПОД ги предаде в ръката на Израил¹. (1) Съд. 7:15

13 И Йонатан се изкачи на ръцете

си и краката си и оръженосецът му след него. И те падаха пред Йонатан, а оръженосецът му ги убиваше след него¹.

(1) Лев. 26:8; Евр. 11:34

14 И първото поражение, което Йонатан и оръженосецът му *им* нанесоха, беше около двадесет мъже на около половин нива, изорана от един впряг.

15 И настана ужас в стана, на полето и сред целия народ¹; и постът, и нападателите се ужасиха и земята се потресе, и настана ужас от Бога².

(1) 4 Царе 7:6,7; Пс. 14:5; (2) Бит. 35:5

16 И стражите на Саул в Гавая Вениаминова погледнаха, и ето, множеството се стопяваше и постепенно се разпръсваше.

17 Тогава Саул каза на народа, който беше с него: Пребройте сега, и вижте кой си е отишъл от нас. И като преброиха, ето, Йонатан и оръженосеца му ги нямаше.

18 И Саул каза на Ахия: Донеси Божия ковчег! – защото по онова време Божият ковчег беше с израилевите синове.

19 Но докато Саул говореше на свещеника¹, глъчката в стана на филистимците продължаваше да се увеличава; затова Саул каза на свещеника: Оттегли ръката си.

(1) гл. 30:7,8; Чис. 27:21

20 И Саул и целият народ, който беше с него, се събраха и влязоха в боя; и ето, мечът на всеки беше срещу ближния му и *имаше* много голямо объркване¹.

(1) Свд. 7:22

21 А евреите, *които* преди това бяха с филистимците, и които бяха отишли с тях в стана отвсякъде, също се присъединиха към израилтяните, които бяха със Саул и Йонатан¹.

(1) гл. 29:4

22 И всичките израилеви мъже, които се бяха скрили в хълмистата земя на Ефрем, чуха, че филистимците бягали, и ги последваха в битката¹.

(1) Свд. 7:23

23 Така ГОСПОД избави Израил в онзи ден¹; и битката се разпростря до Ветавен².

(1) гл. 9:16; Изх. 14:30; Вжж. 20:4; (2) гл. 13:5

24 А израилевите мъже се измъчиха в

онзи ден, защото Саул беше поставил народа под клетва, като беше казал: Проклет онзи, който вкуси храна до вечерта, докато *не* отмъстя на враговете си¹! Затова никой от народа не вкуси храна.

(1) гл. 18:25; Свд. 21:5

25 И целият народ дойде в една гора, където имаше мед по земята¹.

(1) Мт. 3:4

26 И когато народът влезе в гората, ето, медът капеше; но никой не сложи ръката си до устата си, защото народът се боеше от клетвата¹.

(1) Екл. 8:2

27 Но Йонатан не беше чул, че баща му поставил народа под клетва, затова простря края на тоягата, която *беше* в ръката му, и я натопи в медената пита, и сложи ръката си в устата си; и му светна *пред* очите¹.

(1) Пр. 24:13

28 Тогава един от народа заговори и каза: Баща ти постави народа под строга клетва, като каза: Проклет онзи, който днес вкуси храна! А народът беше изнемощял.

29 А Йонатан каза: Баща ми докара беда на земята. Вижте сега как ми светна *пред* очите, защото вкусих малко от този мед.

30 А колко повече, ако народът беше ял днес свободно от плячката на враговете си, която намери, защото нямаше ли сега да има много по-голямо поражение сред филистимците?

31 И в онзи ден те разбиха филистимците от Михмас до Еалон¹. А народът беше много изнемощял.

(1) Исис. Нав. 10:12

32 И народът се нахвърли върху плячката и взе овце, говеда и телета, и *ги* колеше на земята, и народът ядеше с кръвта.

33 И съобщиха на Саул и казаха: Ето, народът съгрешава против ГОСПОДА, като яде с кръвта. А той каза: Вие постъпихте невярно! Отърколете веднага към мен един голям камък.

34 И Саул каза: Разпръснете се между народа и кажете: Докарайте ми тук всеки говедото си и всеки овцата си и ги заколете тук, и яжете, и не съгреша-

вайте против ГОСПОДА, като ядете с кръвта!¹ И в онези нощ целият народ докара всеки говедото си със себе си и ги заклаха там.

(1) Бит. 9:4

35 И Саул построи олтар на ГОСПОДА¹; това беше първият олтар, който той построи на ГОСПОДА.

(1) гл. 7:17; Съд. 6:24

36 И Саул каза: Да слезем след филистимците през нощта и да разграбим плячката между тях, докато се развидели, и да не оставим нито един от тях. А те казаха: Направи, каквото ти се вижда добро¹. Тогава свещеникът каза: Нека се приближим тук при Бога²!

(1) гл. 1:23; (2) Пс. 73:28

37 И Саул се допита до Бога: Да сляза ли след филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката на Израил?¹ Но Той не му отговори в онзи ден².

(1) гл. 23:2; 30:8; (2) гл. 28:6

38 И Саул каза: Приближете се тук, всички вие, началници на народа, и разберете, и вижте в какво* е станал този грях днес.

*шил: кого

39 Защото – жив е ГОСПОД, който избавя Израил – даже и да е в сина ми Йонатан, непременно ще умре!¹ Но никой от целия народ не му отговори.

(1) 2 Царе 12:5

40 Тогава той каза на целия Израил: Вие ще бъдете от едната страна, а аз и синът ми Йонатан ще бъдем от другата страна. И народът каза на Саул: Направи, каквото ти се вижда добро¹.

(1) ст. 36

41 И Саул каза на ГОСПОДА, Израилевия Бог: Дай истина! И чрез жребия се хванаха Йонатан и Саул, а народът се отърва.

42 И Саул каза: Хвърлете жребия между мен и сина ми Йонатан! И чрез жребия се хвана Йонатан¹.

(1) Ис. Нав. 7:18; Пр. 16:33; Деян. 1:26

43 Тогава Саул каза на Йонатан: Каж ми какво си сторил!¹ И Йонатан му отговори и каза: Вкусих само малко мед с края на тоягата, която беше в ръката ми, и ето, трябва да умра!

(1) Ис. Нав. 7:19

44 И Саул каза: Така да направи Бог и така да прибави¹ – непременно ще умреш, Йонатане!²

(1) гл. 3:17; (2) Съд. 11:35

45 Но народът каза на Саул: Йонатан ли да умре, който извърши това велико избавление в Израил?¹ Да не бъде! Жив е ГОСПОД – косъм от главата му няма да падне на земята², защото той действа с Бога днес! Така народът спаси Йонатан и той не умря.

(1) гл. 11:13; (2) 2 Царе 14:11; Деян. 27:34

46 Тогава Саул се изкачи от преследването на филистимците, а филистимците си отидоха на мястото.

47 И Саул пое управлението над Израил¹ и воюва срещу всичките си врагове отвсякъде: срещу Моав, срещу синовете на Амон², срещу Едом³, срещу царете на Сова⁴ и срещу филистимците. И накъдето и да се обърнеше, побеждаваше.

(1) 2 Царе 8:15;

(2) гл. 11:11; Бит. 19:37,38; (3) Бит. 36:8,9; (4) 2 Царе 8:3

48 И действаше със сила и разби Амалик¹, и избави Израил от ръцете на грабителите му².

(1) гл. 15:3,7; Исх. 17:8; (2) 2 Царе 1:22; Съд. 2:16

49 А синовете на Саул бяха Йонатан, Исуй и Мелхисуй¹; а имената на двете му дъщери бяха: името на първородната – Мерава, а името на по-младата – Михала².

(1) гл. 31:2; 1 Лет. 8:33; (2) гл. 18:17,20

50 А името на жената на Саул беше Ахиноама, дъщеря на Ахимаас. И името на военачалника му беше Авенир, синът на Нир¹, чичото на Саул,

(1) гл. 17:55; 26:5; 2 Царе 2:8; 3:6

51 защото Кис, бащата на Саул, и Нир, бащата на Авенир, бяха синове на Авиил¹.

(1) гл. 9:1

52 А войната срещу филистимците¹ беше жестока през всичките дни на Саул; и когато Саул виждаше някой силен мъж или някой храбър мъж, го вземаше при себе си².

(1) гл. 13:5; (2) гл. 8:11

15 И Самуил каза на Саул: ГОСПОД ме изпрати да те помажа за цар над народа Му, над Израил¹; затова чуй

сега гласа на ГОСПОДНИТЕ думи².

(1) гл. 10:1; (2) 4 Царе 7:1

2 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Спомни си какво направи Амалик на Израил, как застана на пътя му, когато Израил идваше от Египет¹. (1) Изх. 17:14

3 Иди сега и разбий Амалик, и изпълни над него проклятието. Не го щади, а убий от мъж до жена, от дете до кърмаче, от говеда до овца, от камила до магаре¹. (1) гл. 22:19; Лев. 27:29; Иис. Нав. 10:39

4 И Саул свика народа и го преброи в Телем¹, и беше двеста хиляди пешаци и десет хиляди мъже от Юда.

(1) Иис. Нав. 15:24

5 И Саул дойде до един град на амаличаните и постави засада в долината¹.

(1) Иис. Нав. 8:12

6 И Саул каза на кенейците¹: Идете, отделете се, слезте отсрещ амаличаните, за да не ви унищожа с тях; защото вие показахте добрина към всичките израилеви синове, когато идваха от Египет². И кенейците се отделиха отсрещ амаличаните.

(1) гл. 27:10; Бит. 15:19; Съд. 1:16; (2) Чис. 10:29-32

7 И Саул разби амаличаните¹ от Евила до пътя към Сур², който е срещу Египет.

(1) гл. 14:48; (2) гл. 27:8; Бит. 16:7

8 И хвана жив Агаг¹, царя на амаличаните, и изпълни проклятието над целия народ с острието на меч².

(1) Чис. 24:7,20; (2) ст. 3

9 Но Саул и народът пощадиха Агаг¹ и най-доброто от дребния добитък и говедата, угоените, агнетата и всичко, което беше добро, и не искаха да изпълнят над тях проклятието. А над всичкия добитък, който беше негоден и слаб, над него изпълниха проклятието².

(1) 3 Царе 20:34; (2) гл. 28:18; Иис. Нав. 6:18

10 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Самуил и каза:

11 Разкаях се, че поставих Саул за цар¹, понеже той се отвърна след Мен² и не изпълнява заповедите Ми³. И Самуил се натъжи и вика към ГОСПОДА цяла нощ⁴.

(1) ст. 35; Бит. 6:6; (2) 3 Царе 11:9; (3) 1 Лек. 10:13; Ер. 18:10; (4) гл. 8:6

12 И на сутринта Самуил стана рано¹,

за да посрещне Саул. И съобщиха на Самуил и казаха: Саул дойде в Кармиел², и ето, издигна си паметник³ и се върна и слезе в Галгал.

(1) гл. 17:20; Бит. 21:14; (2) гл. 25:2; Иис. Нав. 15:55; 2 Царе 23:35; 2 Лек. 26:10; (3) 2 Царе 18:18

13 И Самуил дойде при Саул и Саул му каза: Благословен да си от ГОСПОДА! Изпълних ГОСПОДНОТО слово²!

(1) гл. 23:21; Съд. 17:2; Рут 3:10; (2) Пр. 28:13

14 Но Самуил каза: Какво е тогава това блеене на овце в ушите ми и мучене на говеда, което чувам?

15 А Саул каза: Докараха ги от амаличаните, защото народът¹ пощадил доброто от овцете и говедата, за да пожертва на ГОСПОДА, твоя Бог; а над останалите изпълнихме проклятието.

(1) Бит. 3:12

16 Тогава Самуил каза на Саул: Почакай и ще ти кажа какво ми говори ГОСПОД тази нощ¹. А той му каза: Говори!

(1) гл. 9:27; 3 Царе 14:6

17 И Самуил каза: Не стана ли ти глава на израилевите племена, когато беше малък в собствените си очи¹? И ГОСПОД те помаза за цар над Израил.

(1) гл. 9:21; 10:1,22; Мт. 23:12

18 И ГОСПОД те изпрати на път и каза: Иди и изпълни проклятието над грешниците, амаличаните, и воювай срещу тях, докато ги унищожиш.

19 Защо тогава ти не послуша ГОСПОДНИЯ глас¹, а се нахвърли върху плячката и извърши зло пред ГОСПОДА?

(1) Чис. 14:41; 2 Царе 12:9

20 А Саул каза на Самуил: Аз послушах ГОСПОДНИЯ глас и отидох по пътя, по който ГОСПОД ме изпрати, и доведох Агаг, царя на амаличаните, и изпълних проклятието над амаличаните.

21 Но народът¹ взе от плячката овце и говеда, най-добрите от поставеното под проклятие, за да пожертва на ГОСПОДА, твоя Бог, в Галгал.

(1) Бит. 3:12

22 И Самуил каза: ГОСПОД наслаждава ли се на всеизгарянията и жертвите колкото на послушанието на ГОСПОДНИЯ глас? Ето, послушанието е по-до-

бро от жертвата¹ и покорството – от тлястината на овни¹.

(1) гл. 13:12; Пр. 21:3; Екл. 5:1; Ис. 1:11-17; Ер. 7:22,23; Ос. 6:6; 8:13; Ам. 5:22,24; Мк. 12:33

23 Защото непокорството е като греха на окультизма и упорството – като безбожие и идолопоклонство. Понеже ти отхвърли ГОСПОДНОТО слово, и Той отхвърли теб като цар¹.

(1) гл. 13:14; 16:1; 2 Царе 7:15; Ос. 13:11; Деян. 13:22

24 Тогава Саул каза на Самуил: Съгреших¹, че престъпих заповедта на ГОСПОДА и твоите думи, защото се уплаших от народа и послушах гласа му².

(1) гл. 26:21; Изх. 9:27; (2) Изх. 23:2; Пр. 29:25; Гал. 1:10

25 И сега, прости, моля те, греха ми¹ и се върни с мен, за да се поклоня на ГОСПОДА².

(1) Изх. 10:17; (2) 2 Царе 12:20

26 Но Самуил каза на Саул: Няма да се върна с теб, защото ти отхвърли ГОСПОДНОТО слово и ГОСПОД отхвърли теб като цар на Израил¹.

(1) ст. 23

27 И когато Самуил се обърна, за да си отиде, Саул сграбчи края на мантията му¹ и той се откъсна.

(1) гл. 28:14

28 Тогава Самуил му каза: Днес ГОСПОД откъсна израилевото царство от теб¹ и го даде на ближния ти, който е по-добър от теб².

(1) 3 Царе 11:11,30,31; (2) гл. 18:8; 25:30; 28:17; 2 Царе 3:10; Йов 34:24; Деян. 13:22

29 А и Силният на Израил няма да излъже¹ и няма да се разкае, защото Той не е човек, че да се разкайва².

(1) Тит 1:2; (2) Чис. 23:19; Ежек. 24:14

30 А той каза: Съгреших¹; но почети ме сега, моля те, пред старейшините на народа ми и пред Израил² и се върни с мен, за да се поклоня на ГОСПОДА, твоя Бог.

(1) ст. 24; (2) Йн. 12:43

31 И Самуил се върна след Саул и Саул се поклати на ГОСПОДА¹.

(1) 2 Царе 12:20

32 Тогава Самуил каза: Доведете ми тук Агаг, царя на амаличаните¹. И Агаг дойде при него весело и Агаг си казваше: Положително горчивината на смъртта е отминала.

(1) Иис. Нав. 10:22

33 Но Самуил каза: Както мечт ти е обезчадил жени, така и твоята майка да се обезчади между жените¹! И

Самуил съсече Агаг пред ГОСПОДА в Галгал².

(1) Сбд. 1:7; (2) гл. 10:8

34 И Самуил отиде в Рама¹, а Саул отиде в дома си в Гавая Саулова².

(1) гл. 1:19; (2) гл. 10:26

35 И Самуил не видя повече Саул до деня на смъртта си, но Самуил скърбеше за Саул¹; а ГОСПОД се разкая, че беше направил Саул цар над Израил².

(1) гл. 16:1; (2) ст. 11

16 И ГОСПОД каза на Самуил: Докога ще скърбиш за Саул¹, след като аз го отхвърлих като цар над Израил²? Напълни рога си с масло и иди, аз те изпращам при вилеемеца Есей³, защото си избрах цар измежду неговите синове⁴.

(1) гл. 15:35; (2) гл. 13:14; 15:11,23; (3) Лк. 3:32; (4) гл. 17:12,58

2 А Самуил каза: Как да отида? Ако чуе Саул, ще ме убие¹. А ГОСПОД каза: Вземи със себе си една юница и кажи: Дойдох да пожертвам на ГОСПОДА².

(1) 3 Царе 18:12; (2) гл. 9:12; 20:29

3 И покани Есей на жертвата и аз ще ти кажа какво да направиш¹; и ще ми помажеш онзи, когото ти кажа².

(1) Деян. 9:6; (2) Втк. 17:15

4 И Самуил направи, каквото каза ГОСПОД, и дойде във Вилеем¹. И старейшините на града го посрещнаха разтреперени и казаха: С мир ли идваш²?

(1) Бит. 35:19; (2) 3 Царе 2:13; 1 Лет. 12:17

5 И той каза: С мир¹. Дойдох да пожертвам на ГОСПОДА. Осветете се и елате с мен на жертвата. И той освети и Есей и синовете му² и ги покани на жертвата.

(1) ст. 5; (2) Иис. Нав. 3:5; Йов 1:5

6 И когато дойдоха, той видя Елиав¹ и си каза: Положително пред ГОСПОДА е Неговият помазаник.

(1) гл. 17:13; 1 Лет. 2:13

7 Но ГОСПОД каза на Самуил: Не гледай на вида му, нито на високия му ръст, понеже съм го отхвърлил; защото ГОСПОД не гледа на това, на което гледа човек¹; понеже човек гледа на лицето, а ГОСПОД гледа на сърцето².

(1) Йов 10:4; 35:5; Ис. 55:8,9; (2) 3 Царе 8:39; Пр. 15:11; 1 Петр. 3:4

8 Тогава Есей повика Авинадав¹ и го накара да мине пред Самуил. И той каза: И този не е избрал ГОСПОД.

(1) гл. 17:13; 3 Царе 4:11; 1 Лек. 2:13

9 След това Есей накара да мине Сама¹. И той каза: И този не е избрал ГОСПОД.

(1) гл. 17:13; 1 Лек. 2:13

10 Така Есей накара седем от синовете си да минат пред Самуил. Но Самуил каза на Есей: ГОСПОД не е избрал тези.

11 И Самуил каза на Есей: Това ли са всичките младежи? А той каза: Остава още най-малкият, и ето, той пасе овцете². Тогава Самуил каза на Есей: Изпрати да го доведат, защото няма да седнем на трапезата, докато той не дойде тук³.

(1) гл. 17:12; (2) гл. 17:14,15,34; Изх. 3:1; (3) Пс. 78:70,71

12 И той изпрати и го доведоха. А той беше червенокос, с красиви очи и хубав на вид¹. И ГОСПОД каза: Стани, помажи го, защото е този.

(1) ст. 18; гл. 17:42; Бит. 39:6

13 Тогава Самуил взе рога с масло и го помаза сред братята му¹; и ГОСПОДНИЯТ Дух дойде върху Давид² от този ден и нататък. А Самуил стана и отиде в Рама³.

(1) гл. 10:1; 2 Царе 12:7; 1 Лек. 11:3; Пс. 89:20; Деян. 13:22;

(2) гл. 10:10; Ас. 3:31; Евр. 11:32; (3) гл. 1:19

14 И ГОСПОДНИЯТ Дух се оттегли от Саул¹ и зъл дух от ГОСПОДА го мъчеше².

(1) гл. 18:12; 28:15; Съд. 16:20; (2) гл. 18:10; 19:9; Съд. 9:23

15 И слугите на Саул му казаха: Ето сега, зъл дух от Бога те мъчи¹. (1) ст. 14

16 Нека сега господарят ни заповяда на слугите си, които са пред теб, да потърсят човек, който умее добре да свири на арфа. И когато злият дух от Бога е върху теб, той ще свири с ръката си и ще ти става добре.

17 И Саул каза на слугите си: Намерете ми човек, който свири добре, и го доведете при мен.

18 А един от слугите отговори и каза: Ето, видях един от синовете на вилеемеца Есей, който умее да свири, силен и храбър мъж¹, разумен в гово-

рене и красив човек²; и ГОСПОД е с него³.

(1) 2 Царе 17:8,10; (2) ст. 12; (3) гл. 3:19

19 Затова Саул изпрати пратеници до Есей да кажат: Изпрати ми сина си Давид, който е с овцете¹. (1) гл. 17:15

20 И Есей взе едно магаре, *натоварено* с хляб и мех вино, и едно младо яре, и ги изпрати на Саул по сина си Давид.

21 Така Давид дойде при Саул и заста на пред него¹; и той го обикна много и *Давид* му стана оръженосец².

(1) Бит. 41:46; (2) Пр. 22:29

22 И Саул изпрати до Есей да кажат: Моля те, нека Давид стои пред мен, защото намери благоволение пред мен¹.

(1) Бит. 39:4,21

23 И когато духът от Бога идваше върху Саул, Давид вземаше арфата и свиреше с ръката си¹ и на Саул му олекваше и му ставаше добре, и злият дух се оттегляше от него.

(1) гл. 18:10; 4 Царе 3:15

17 А филистимците свикаха войските си за бой¹ и се събраха в Сохо, който принадлежи на Юда, и се разположиха на стан в Ефес-Дамим², между Сохо³ и Азика⁴.

(1) 1 Лек. 11:13; (2) Иис. Нав. 15:35; (3) Иис. Нав. 10:10

2 А Саул и израилевите мъже се събраха и се разположиха на стан в долината Ила, и се строиха за бой срещу филистимците.

3 Филистимците стояха на планината от едната страна, а Израил стоеше на планината от другата страна, а между тях беше долината.

4 Тогава от становеите на филистимците излезе един диноборец на име Голиат, от Гет¹, висок шест лакътя и една педя².

(1) Иис. Нав. 11:22; (2) Вжк. 3:11

5 Той имаше бронзов шлем на главата си и беше облечен с люспеста броня, а теглото на бронята беше пет хиляди сикъла бронз.

6 Имаше и бронзова броня на краката си и бронзово щитче между раменете си.

7 И дръжката на копието му беше

като кросно на тъкач¹, а острието на копието му беше шестстотин сикъла желязо². И щитоносецът му вървеше пред него.

(1) 1 Лек. 20:5; (2) 2 Царе 21:16

8 И той излезе и извика към израилевите редове, и им каза: Защо излизате да се строявате за бой? Не съм ли аз филистимец, а вие – слуги на Саул¹? Изберете си един мъж да слезе при мен!

(1) гл. 8:17

9 Ако може да се бие с мен и да ме убие, тогава ние ще ви бъдем слуги; но ако аз му надвия и го убия, тогава вие ще ни бъдете слуги и ще ни слугувате.

10 И филистимецът каза: Днес аз хвърлям позор върху израилевите войски¹; дайте ми мъж, за да се бием двамата!

(1) ст. 26; 2 Царе 21:21; 4 Царе 19:4

11 И когато Саул и целият Израил чуха тези думи на филистимеца, те се ужасиха и много се уплашиха¹.

(1) гл. 13:7; 21:12; Пс. 118:6; Ис. 51:12

12 А Давид беше син на онзи ефраец¹ от Витлеем Юдейски, който се казваше Есей² и имаше осем сина³. И в дните на Саул този човек беше стар, в напреднала възраст между мъжете.

(1) гл. 1:1; Рут 1:2; (2) ст. 58; гл. 16:1,18; Рут 4:17,22; 2 Царе 23:1; Ин. 7:42; (3) 1 Лек. 2:13-16

13 А тримата по-големи сина на Есей бяха отишли след Саул в битката. И имената на тримата му сина, които отидоха в битката, бяха: Елиав, първородният, вторият му Авинадав и третият Сама¹.

(1) гл. 16:6-9

14 Давид беше най-малкият¹. А тримата най-големи бяха отишли след Саул.

(1) гл. 16:11

15 А Давид отиваше и се връщаше от Саул, за да пасе овцете на баща си във Витлеем¹.

(1) ст. 34; гл. 16:19

16 И филистимецът се приближаваше сутрин и вечер и се представяше четиридесет дни.

17 А Есей каза на сина си Давид: Вземи сега за братята си тази ефа печено жито и тези десет хляба и тичай при братята си в стана.

18 И занеси тези десет пити сирене на хилядника им и виж добре ли са братята ти, и ми донеси вест от тях¹.

(1) гл. 25:5; 30:21; Бит. 37:14; Изх. 18:7; Съд. 18:15

19 Саул и те, и всичките израилеви мъже са в долината Ила на бой срещу филистимците.

20 И Давид стана рано сутринта¹, остави овцете при пазач и взе нещата, и отиде, както Есей му беше заповядал. И дойде до стана, когато войската излизаше за бой и надаваше боен вик.

(1) гл. 15:12; Иис. Нав. 3:1

21 И Израил и филистимците се бяха строили в боен ред, войска срещу войска.

22 И Давид остави вещите в ръката на пазача на вещите, изтича при войската и дойде, и поздравя братята си¹.

(1) ст. 18

23 А докато разговаряше с тях, ето, единоборецът, филистимецът от Гет на име Голиат, излезе от редовете на филистимците и говори същите тези думи, и Давид чу.

24 А когато всичките израилеви мъже видяха мъжа, те побягнаха от него и много се уплашиха¹.

(1) Чис. 13:33

25 И израилевите мъже казаха: Видяхте ли този мъж, който излезе? Наистина той излиза, за да хвърля позор върху Израил; и човекът, който го убие, царят ще го обогати с големи богатства и ще му даде дъщеря си¹, и ще направи бащиния му дом свободен* в Израил.

*т.е. освободен от данъци и военна служба; (1) гл. 18:17; Иис. Нав. 15:16

26 Тогава Давид говори на мъжете, които стояха край него, и каза: Какво ще се направи за човека, който убие този филистимец и отмахне позора от Израил? Защото кой е този необрязан филистимец¹, че да хвърля позор² върху войските на живия Бог³?

(1) гл. 14:6; (2) 2 Лек. 32:17; Ис. 37:23; Дан. 5:23; (3) Иис. Нав. 3:10; Дан. 6:26

27 И народът му отговори със същите думи и каза: Така ще се направи на човека, който го убие.

28 А Елиав, най-големият му брат¹, чу,

когато той говореше с мъжете, и гневът на Елиав пламна против Давид² и той каза: Защо си слязъл тук? И на кого си оставил онези няколко овце в пустинята? Аз зная гордостта ти и злината на сърцето ти, защото си слязъл, за да видиш битката!

(1) 2 Лек. 11:18; (2) Бит. 37:4

29 А Давид каза: Какво съм направил сега? Това не си ли заслужава?

30 После той се обърна от него към друг и каза същите думи, и народът му отговори със същия отговор както преди.

31 И когато чуха думите, които Давид говори, разказаха на Саул и той изпрати за него.

32 И Давид каза на Саул: Нека не отпада сърцето на никого заради този! Слугата ти ще отиде и ще се бие с този филистимец.

(1) Втжк. 20:2,3

33 А Саул каза на Давид: Ти не си способен да отидеш срещу този филистимец, за да се биеш с него, защото ти си младеж, а той е воин от младостта си.

34 А Давид каза на Саул: Слугата ти пасеше овцете на баща си и когато дойдеше лъв или мечка и отнесеше агне от стадото,

35 аз тръгнах след него и го убивах, и изтръгнах агнето от устата му; а когато се вдигаше срещу мен, го хващах за брадата, удрях го и го убивах¹.

(1) Съд. 14:5,6

36 Слугата ти е убивал и лъв, и мечка; и този необрязан филистимец ще бъде като един от тях, понеже хвърли позор върху войските на живия Бог¹.

(1) ст. 26

37 И Давид каза: ГОСПОД, който ме избави от лапата на лъв и от лапата на мечка, Той ще ме избави и от ръката на този филистимец¹. И Саул каза на Давид: Иди и ГОСПОД да е с теб².

(1) Пс. 118:6; 2 Кор. 1:10;

(2) гл. 20:13; Иис. Нав. 1:17; Рут 2:4

38 Тогава Саул облече Давид с ризницата си и сложи бронзов шлем на главата му, и го облече в броня.

39 И Давид препаса неговия меч над ризницата му и поиска да походи, защото не беше свикнал. И Давид каза на Саул: Не мога да ходя с тези *доспехи*, защото не съм свикнал. И Давид ги съблече.

40 И взе тоягата си в ръката си и си избра пет гладки камъка от потока, и ги сложи в овчарската торба, в чантата, която имаше, и прашката беше в ръката му; и се приближи към филистимеца.

41 Тогава филистимецът дойде и се приближи към Давид, а щитоносецът вървеше пред него.

42 И когато филистимецът погледна и видя Давид, го презря¹, защото беше младеж, червенокос и хубав на вид².

(1) Пс. 123:4; (2) гл. 16:12,18

43 И филистимецът каза на Давид: Куче ли съм аз¹, че идваш към мен с тояги? И филистимецът прокле Давид с боговете си.

(1) гл. 24:15; 2 Царе 3:8; 4 Царе 8:13

44 И филистимецът каза на Давид: Ела при мен и ще дам плътта ти на небесните птици и на полските зверове!

45 Тогава Давид каза на филистимеца: Ти идваш към мен с меч, копие и стрели, а аз идвам към теб в Името на ГОСПОДА на Войнствата, Бога на израилевите войски¹, върху когото ти хвърли позор.

(1) 2 Лек. 14:11; Пс. 20:7; Пр. 18:10; Евр. 11:32

46 Днес ГОСПОД ще те предаде в ръката ми и аз ще те убия и ще ти взема главата. И днес ще дам труповете на филистимската войска на небесните птици и на дивите земни зверове¹, за да познае цялата земя, че има Бог в Израил²;

(1) Бит. 40:19; Втжк. 28:26; Ер. 19:7;

(2) Иис. Нав. 4:24; 3 Царе 18:36,37; 4 Царе 5:15

47 и за да познае цялото това множество, че ГОСПОД не избавя с меч или с копие¹; защото боят е на ГОСПОДА² и Той ще ви предаде в ръцете ни³!

(1) Пс. 44:6,7; (2) 2 Лек. 20:15; (3) Иис. Нав. 10:8

48 И когато филистимецът тръгна и идваше, и се приближаваше срещу

Давид, Давид побърза и се затича към войската, за да посрещне филистимеца.

49 И Давид бръкна с ръката си в торбата, взе от нея камък и го хвърли, и удари филистимеца в челото му; камъкът се заби в челото му и той падна по лице на земята.

50 Така Давид надви филистимеца с пращка и камък и удари филистимеца, и го уби; а в ръката на Давид нямаше меч¹.

(1) Съд. 3:31

51 Тогава Давид изтича и застана над филистимеца, хвана меча му и го изтегли от ножницата му, и го уби, и отсече главата му с него¹. А когато филистимците видяха, че единопорецът им беше мъртъв, побягнаха².

(1) гл. 21:9; 31:9; 2 Царе 4:7; 23:21; (2) Евр. 11:34

52 И израиелевите и юдовите мъже станаха и нададоха вик, и преследваха филистимците до входа на долината и до портите на Акарон. И убитите от филистимците падаха по пътя за Саарайм¹, чак до Гет и до Акарон².

(1) Иис. Нав. 15:36; (2) гл. 5:10

53 И израиелевите синове се върнаха от преследването на филистимците и разграбиха станове им¹.

(1) гл. 19:5; 2 Царе 23:10; Ер. 30:16

54 А Давид взе главата на филистимеца и я занесе в Ерусалим, а оръжията му сложи в шатрата си.

55 И когато Саул видя Давид да излиза срещу филистимеца, каза на военачалника си Авенир¹: Авенире, чий син е този младеж? А Авенир каза: Жива душата ти², царю – не зная.

(1) гл. 14:50; (2) гл. 1:26

56 И царят каза: Попитай чий син е този младеж.

57 И когато Давид се връщаше, след като уби филистимеца, Авенир го взе и го доведе пред Саул, а главата на филистимеца беше в ръката му.

58 И Саул му каза: Чий син си, младежо? А Давид отговори: Син съм на слугата ти, вилтеемеца Есей¹.

(1) ст. 12

18 А когато той свърши да говори със Саул, душата на Йонатан се свърза с душата на Давид¹ и Йонатан го обикна като собствената си душа².

(1) Бит. 44:30; 2 Царе 1:26; (2) гл. 19:1; 20:8,16,17; 22:8; 23:18; Пр. 18:24

2 И Саул го взе в онзи ден и не му позволи да се върне в бащиния си дом.

3 И Йонатан и Давид направиха завет, защото Йонатан го обичаше като собствената си душа¹.

(1) ст. 1

4 И Йонатан съблече мантията си, която беше на него, и я даде на Давид и ризницата си, и меча си, и лъка си, и пояса си.

5 И Давид излизаше навсякъде, където го изпращаше Саул, и успяваше¹; и Саул го постави над военните мъже. И той беше добър в очите на целия народ и в очите на служителите на Саул.

(1) 4 Царе 18:7; 1 Лет. 18:6,13

6 И когато се прибираха, когато Давид се връщаше, след като беше убил филистимеца, жените от всичките градове на Израил излизаха да посрещнат цар Саул с песни и танци, с тимпанчета¹, с ликуване и със струнни инструменти.

(1) Ивж. 15:20

7 И жените, които свиреха, пееха и казваха: Саул уби хилядите си и Давид – десетките си хиляди¹.

(1) гл. 21:11; 29:5

8 Тогава Саул се разгневи много и тази дума му се видя много лоша¹, и той каза: На Давид отдадох десетки хиляди, а на мен отдадох хиляди! Сега какво още му липсва освен царството?²

(1) Бит. 37:8,11; (2) гл. 15:28

9 И от този ден нататък Саул гледаше на Давид с лошо око¹.

(1) Бит. 31:2; Пр. 27:4; Екл. 4:4

10 А на следващия ден зъл дух от Бога дойде върху Саул¹ и той беснееше сред къщата, а Давид свиреше с ръката си както всеки ден²; и копието беше в ръката на Саул.

(1) гл. 16:14; (2) гл. 16:23

11 И Саул хвърли копието и си каза:

Ще закова Давид за стената! Но Давид на два пъти се отклони от него¹.

(1) гл. 19:9,10; 20:33

12 И Саул се страхуваше от Давид, понеже ГОСПОД беше с него¹, а от Саул се беше оттегил².

(1) гл. 3:19;

2 Царе 5:10; Съд. 1:19; 2 Лек. 17:3; (2) гл. 16:14; Съд. 16:20

13 Затова Саул го отстрани от себе си и си го назначи за хилядник; и той излизаше и влизаше пред народа¹.

(1) 2 Царе 5:2

14 А Давид имаше успех*¹ във всичките си пътища и ГОСПОД беше с него².

* или: постъпваше благоразумно

(1) ст. 5; (2) ст. 12

15 И когато Саул видя, че Давид имаше голям успех, той се страхуваше от него.

16 И целият Израил и Юда обичаха Давид¹, понеже той излизаше и влизаше пред тях².

(1) 2 Царе 5:2; (2) Ест. 10:3

17 Тогава Саул каза на Давид: Ето по-голямата ми дъщеря Мерава¹; нея ще ти дам за жена² – само ми бъди храбър мъж и се бий в ГОСПОДНИТЕ битки³. Но Саул си мислеше: Нека да не бъде моята ръка против него, а нека ръката на филистимците да бъде против него⁴.

(1) гл. 14:49; (2) гл. 17:25;

(3) гл. 25:28; (4) 2 Царе 11:15; Пр. 26:24-26

18 А Давид каза на Саул: Кой съм аз¹ и какъв е животът ми или бащиният ми род в Израил², че да бъда царски зет?

(1) 2 Царе 7:18; (2) гл. 9:21

19 Но на времето, когато дъщерята на Саул Мерава трябваше да бъде дадена на Давид, тя беше дадена на меолатянина¹ Адриил за жена².

(1) 3 Царе 4:12; (2) Съд. 14:20; 2 Царе 21:8

20 А дъщерята на Саул Михала¹ обичаше Давид. И казаха на Саул и това нещо му хареса.

(1) гл. 14:49; 2 Царе 6:16,20

21 И Саул си каза: Ще му я дам, за да му стане примка и ръката на филистимците да бъде против него. Затова Саул каза на Давид: Днес ще ми станеш зет повторно.

22 И Саул заповяда на слугите си: Говорете тайно на Давид и кажете: Ето, царят има благоволение в теб и всич-

ките му слуги те обичат, затова стани сега зет на царя.

23 И слугите на Саул говориха тези думи в ушите на Давид¹. Но Давид каза: Просто нещo ли ви се вижда да стане човек царски зет? Аз съм човек сиромаш и нищожен².

(1) гл. 9:21; (2) Пр. 29:5

24 И слугите на Саул му съобщиха и казаха: Така говори Давид.

25 Тогава Саул каза: Така да кажете на Давид: Царят не желае никаква зестра¹ освен сто филистимски краекожия, за да си отмъсти на царските врагове². А Саул замисляше да *направи така, че Давид да падне от ръката на филистимците*³.

(1) Бит. 34:12; (2) гл. 14:24; (3) гл. 19:1

26 А когато слугите му съобщиха на Давид тези думи, на Давид му хареса да стане зет на царя. И дните още не се бяха изпълнили,

27 когато Давид стана и отиде, той и мъжете му, и уби двеста мъже от филистимците. И Давид донесе краекожията им и ги даде в пълен брой на царя, за да стане зет на царя. И Саул му даде дъщеря си Михала за жена¹.

(1) 2 Царе 3:13,14

28 Така Саул видя и разбра, че ГОСПОД беше с Давид¹; а дъщерята на Саул Михала го обичаше.

(1) Бит. 26:28

29 И Саул още повече се страхуваше от Давид. Така Саул стана враг на Давид завинаги.

30 И князете на филистимците излизаха на бой; и колкото пъти излизаха, Давид имаше по-голям успех от всичките слуги на Саул и името му беше на голяма почит¹.

(1) гл. 19:8; 2 Царе 7:9

19 И Саул говори на сина си Йонатан и на всичките си слуги да се убие Давид¹. Но Йонатан, синът на Саул, беше много благоразположен към Давид².

(1) гл. 18:25,29; 20:1; Бит. 37:18; 2 Царе 4:8; (2) гл. 18:1

2 И Йонатан съобщи на Давид и каза: Баща ми Саул търси да те убие. Затова

сега се пази до утре и стой на тайно място и се крий¹.

(1) гл. 20:5,24

3 А аз ще изляза и ще застана при баща си на полето, където ще бъдеш ти, и ще говоря с баща си за теб, и ще видя как е работата, и ще ти кажа¹.

(1) гл. 20:9,13,19; Пр. 17:17

4 И Йонатан говори добро за Давид на баща си Саул и му каза: Нека не съгрешава царят против слугата си, против Давид¹, тъй като той не е съгрешил против теб² и делата му са били много добри за теб³.

(1) Бит. 42:22; (2) Пс. 59:3; (3) Филим. 11

5 Той изложи живота си на опасност¹ и уби филистимец и ГОСПОД извърши голямо избавление за целия Израил², и ти видя и се зарадва. Защо тогава искаш да съгрешаеш против невинна кръв, като убиеш Давид без причина³?

(1) гл. 22:14; Съд. 12:3;

(2) гл. 11:13; 17:49-53; (3) гл. 20:32; Пс. 109:5

6 И Саул послуша гласа на Йонатан¹ и Саул се закле: Жив е ГОСПОД – Давид няма да бъде убит!

(1) Пр. 31:8,9

7 Тогава Йонатан повика Давид и Йонатан му разказа всички тези думи. И Йонатан доведе Давид при Саул и той беше в неговото присъствие както преди¹.

(1) гл. 18:2

8 И отново стана война. И Давид излезе и се би с филистимците, и им нанесе голямо поражение, и те побягнаха пред него¹.

(1) гл. 18:14,30; 23:5; 3 Царе 20:21

9 И зъл дух от ГОСПОДА беше върху Саул¹; и той седеше в къщата си с копието си в ръка², а Давид свиреше с ръка.

(1) гл. 16:14; (2) гл. 22:6

10 И Саул се опита да прикове Давид с копието на стената, но той се отклони от Саул, така че той заби копието в стената¹; а Давид избяга и се избави онази нощ².

(1) гл. 18:10,11; Пс. 37:32; (2) Йн. 10:33,39

11 Тогава Саул изпрати пратеници в дома на Давид, за да го пазят и да го убият на сутринта¹. А Михала, жена му, съобщи на Давид и каза: Ако не

избавиш живота си тази нощ, утре ще бъдеш убит.

(1) гл. 20:31; Съд. 16:2; Пс. 59:1

12 И Михала спусна Давид през един прозорец¹ и той отиде, и избяга, и се избави.

(1) Ис. Нав. 2:15

13 А Михала взе домашния идол¹ и го положи на леглото, и сложи при главата му възглавница от козина, и го покри със завивка.

(1) Бит. 31:19; Съд. 17:5

14 И когато Саул изпрати пратеници да вземат Давид, тя каза: Болен е¹.

(1) Ис. Нав. 2:5

15 Тогава Саул изпрати пратениците да видят Давид и каза: Донесете ми го на леглото, за да го убия!

16 И когато пратениците дойдоха, ето, домашният идол беше на леглото с възглавница от козина при главата му.

17 Тогава Саул каза на Михала: Ти защо ме излъга така и пусна врага ми, така че той се избави? А Михала каза на Саул: Той ми каза: Пусни ме! Защо да те убия?

18 Така Давид избяга и се избави¹, и дойде при Самуил в Рама², и му разказа всичко, което му беше сторил Саул. И той и Самуил отидоха и отседнаха в Навиот².

(1) гл. 21:10; (2) гл. 1:19; 20:1

19 И съобщиха на Саул и казаха: Ето, Давид е в Навиот в Рама.

20 Тогава Саул изпрати пратеници да вземат Давид, но когато те видяха събранието на пророците, които пророкуваха, и Самуил да стои начело над тях, Божият Дух беше на пратениците на Саул и те също пророкуваха¹.

(1) гл. 10:5,6; Чис. 11:25

21 И съобщиха на Саул и той изпрати други пратеници, и те също пророкуваха. И Саул пак изпрати трети пратеници, и те също пророкуваха.

22 Тогава и той отиде в Рама и дойде при големия кладенец в Сокхо, и попита и каза: Къде са Самуил и Давид? И казаха: Ето, в Навиот в Рама.

23 И отиде там, в Навиот в Рама, и Божият Дух беше и на него, и той вървеше и непрекъснато пророкуваше, докато стигна в Навиот в Рама.

24 И съблече горните си дрехи и прокуваше и той пред Самуил, и лежеше гол*¹ през целия онзи ден и през цялата онази нощ. Затова казват: И Саул ли е между пророците?²

¹т.е. само по долни дрехи;
(1) Ис. 20:2; (2) гл. 10:10,11

20 Тогава Давид избяга от Навиот в Рама¹ и дойде и каза пред Йонатан: Какво съм сторил? Какво е незаконното ми? И какъв е грехът ми пред баща ти, че търси живота ми?²

(1) гл. 19:18; (2) ст. 32; гл. 19:1; 24:12; 26:18

2 А той му каза: Да не бъде! Няма да умреш! Ето, баща ми не върши нищо, голямо или малко, без да ми каже. И защо баща ми да крие това нещо от мен? Не е така!

3 Но Давид продължи и се закле, и каза: Баща ти добре знае, че съм намерил благоволение пред теб, и си е казал: Нека Йонатан не знае това, за да не се наскърби. Но жив е ГОСПОД и жива душата ти¹ – само една крачка има между мен и смъртта!²

(1) гл. 1:26; Ер. 4:2; (2) гл. 27:1; 2 Кор. 1:9,10

4 Тогава Йонатан каза на Давид: Каквото желае душата ти, ще го направя за теб.

5 И Давид каза на Йонатан: Ето, утре е новолуние¹, и аз трябваше да седна да ям с царя. Но нека си отида и да се крия на полето до третата вечер².

(1) ст. 18,24; Чис. 10:10; 4 Царе 4:23; (2) гл. 19:2

6 Ако баща ти изобщо забележи, че ме няма, кажи: Давид настоятелно поиска от мен *позволение* да изтича до града си Витлеем¹, защото там *се прави* годишната жертва за целия му род².

(1) Лк. 2:4; (2) гл. 9:12

7 Ако каже така: Добре! – значи има мир за слугата ти; но ако се разяри много, да знаеш, че злото е решено от него.

8 Затова покажи добрина към слугата си, защото ти си въвел слугата си в ГОСПОДЕН завет със себе си¹. Но ако в мен има незаконие, ти ме убий²,

понеже защо да ме водиш при баща си?

(1) гл. 18:3; (2) 2 Царе 14:32

9 А Йонатан каза: Далеч от теб това! Защото, ако знаех със сигурност, че баща ми е решил злото да дойде върху теб, нямаше ли да ти кажа?¹

(1) гл. 19:3

10 Тогава Давид каза на Йонатан: Кой ще ми съобщи, ако баща ти ти отговори остро?

11 А Йонатан каза на Давид: Ела, нека излезем на полето. И двамата излязоха на полето.

12 И Йонатан каза на Давид: ГОСПОД, Израилевият Бог, *е свидетел!* Ако утре около това време *или* на третия ден разпитам баща си и ето, има нещо добро за Давид, и не изпратя веднага до теб да ти го съобщя,

13 нека така да направи ГОСПОД на Йонатан и така да прибави!¹ Ако баща ми иска зло против теб, ще ти го съобщя и ще те изпратя да си отидеш в мир. И ГОСПОД да бъде с теб², както е бил с баща ми!³

(1) гл. 3:17; (2) гл. 17:37; 1 Лет. 22:11,16; (3) гл. 10:7

14 И не само докато съм жив да ми окажеш милост ГОСПОДНА, за да не умра,

15 но и от моя дом да не отсечеш милостта си до века, даже *и* когато ГОСПОД изтреби от лицето на земята всеки от враговете на Давид!¹

(1) Бит. 40:14; 2 Царе 9:1-7

16 И Йонатан направи завет с Давидовия дом *и* каза: ГОСПОД да изиска от ръката на Давидовите врагове!¹

(1) гл. 25:26,29; Иис. Нав. 22:23

17 И Йонатан накара Давид да се закле отново¹ заради любовта си към него, защото го обичаше, както обичаше душата си².

(1) гл. 24:23; (2) гл. 18:1,3; Пр. 17:17

18 И Йонатан му каза: Утре е новолуние; ще забележат, че те няма, защото мястото ти ще остане празно.

19 А на третия ден слез бързо и ела на мястото, където се беше скрил в деня на събитието¹, и остана при камъка Езил.

(1) гл. 19:1-3

20 И аз ще изстрелям три стрели към страната *му*, като че ли стрелям по цел;

21 и ще изпратя там момчето *и ще му кажа*: Иди намери стрелите. Ако кажа изрично на момчето: Ето, стрелите са по-насам от теб, вземи ги! – тогава ела, защото има мир за теб, няма нищо – жив е ГОСПОД!

22 Но ако кажа на младежа така: Ето, стрелите са по-нататък от теб! – тогава иди по пътя си, защото ГОСПОД те е отпратил.

23 А за това, което аз и ти говорихме, ето, ГОСПОД е *свигетел* между мен и теб до века¹. (1) ст. 42

24 И Давид се скри на полето. А когато дойде новолунието, царят седна на трапезата, за да яде.

25 И царят седна на мястото си както друг път, на мястото до стената. И Йонатан стана, а Авенир седна до Саул, а мястото на Давид остана празно.

26 Но Саул не каза нищо в онзи ден, защото си помисли: Нещо му се е случило; нечист е, сигурно е нечист¹.

(1) Лев. 7:20

27 А на следващия ден, втория от новолунието, когато мястото на Давид *пак* остана празно, Саул каза на сина си Йонатан: Защо Есеевият син не дойде на трапезата нито вчера, нито днес?

28 Тогава Йонатан отговори на Саул: Давид настоятелно поиска позволение от мен *га отуге* във Витлеем,

29 и каза: Пусни ме, моля те, защото родът ни има жертва в града¹ и брат ми сам ми поръча *га бьда там*. И сега, ако съм намерил благоволение пред теб, моля те, позволи ми да отида и да видя братята си. Затова не дойде на трапезата на царя. (1) гл. 16:2

30 Тогава гневът на Саул пламна против Йонатан и той му каза: Ти, сине на развратница и опърничава! Не зная ли аз, че ти си избрал Есеевия син за свой собствен срам и за срам на майчината си голота?

31 Защото, докато Есеевият син живее на земята, нито ти ще се утвърдиш, нито царството ти! Затова сега прати и го доведи при мен, защото непременно ще умре!¹ (1) гл. 19:11

32 А Йонатан отговори на баща си Саул и му каза: Защо да бъде убит? Какво е направил?¹

(1) ст. 1; гл. 19:5,6; Мт. 27:23

33 Тогава Саул хвърли копието по него, за да го удари¹, и Йонатан разбра, че баща му беше решил да убие Давид². (1) гл. 18:11; (2) 3 Царе 11:40

34 Тогава Йонатан стана от трапезата разярен от гняв и не яде никаква храна на втория ден от новолунието, защото беше наскърбен заради Давид, понеже баща му го беше опозорил.

35 И на сутринта Йонатан излезе на полето за уговорката с Давид и с него беше едно малко момче.

36 И той каза на момчето си: Тичай, намери стрелите, които ще изстрелям. И докато момчето тичаше, той изстреля една стрела по-нататък от него.

37 Когато момчето стигна до мястото, където беше стрелата, която Йонатан изстреля, Йонатан извика след момчето и каза: Не е ли стрелата по-нататък теб?

38 И Йонатан извика след момчето: Побързай, тичай, не стой! И момчето на Йонатан вдигна стрелата и се върна при господаря си.

39 Но момчето не знаеше нищо; само Йонатан и Давид знаеха за работата.

40 Тогава Йонатан даде оръжията си на момчето си и му каза: Иди и ги занеси в града.

41 И когато момчето си отиде, Давид стана от южната страна, падна по лице на земята и се поклони три пъти¹. И те се целуваха един друг² и плакаха заедно, а Давид *плака* твърде много.

(1) гл. 24:9; Бит. 42:6; 2 Царе 1:2; 3 Царе 1:16,23;

(2) Бит. 33:4; Деян. 20:37

42 После Йонатан каза на Давид: Иди си с мир¹, както и двамата се заклехме в ГОСПОДНОТО Име и казахме:

ГОСПОД да бъде между мен и теб и между моето потомство и твоето потомство до века¹! Тогава той стана и си отиде, а Йонатан отиде в града¹.

(1) гл. 1:17; (2) ст. 23; гл. 24:23; (3) гл. 23:18

21 А Давид дойде в Ноб¹ при свещеника Ахимелех. И Ахимелех дойде разтреперен да посрещне Давид и му каза: Защо си сам и няма никой с теб?

(1) гл. 22:9,19; Неем. 11:32; Ис. 10:32

2 А Давид каза на свещеника Ахимелех: Царят ми възложи една работа и ми каза: Никой да не знае нищо за работата, по която те изпращам и която съм ти възложил. И аз отпратих младежите на едно място.

3 А сега какво имаш под ръка? Дай в ръката ми пет хляба или каквото ти се намира.

4 И свещеникът отговори на Давид и каза: Няма под ръка обикновен хляб, а има само осветен хляб¹ – стига младежите да са се въздържали поне от жени².

(1) Изх. 25:30; (2) Изх. 19:15

5 И Давид отговори на свещеника и му каза: Да, жените са били далеч от нас тези три дни, откакто съм излязъл, и съдовете на младежите са чисти. И хлябът е някак обикновен, още повече, че днес има друг осветен в съдовете.

6 И свещеникът му даде от осветения хляб¹, защото там нямаше друг хляб освен присъствия хляб, който беше вдигнат отпред ГОСПОДА, за да сложат вместо него топъл хляб в деня, когато го вдигнаха².

(1) гл. 22:10; Мт. 12:3,4; (2) Лев. 22:10; 24:5-9

7 А в онзи ден там беше един от слугите на Саул, задържан пред ГОСПОДА; и името му беше Доик¹. Той беше едомец, надзирател на Сауловите овчари.

(1) гл. 22:9,22

8 И Давид каза на Ахимелех: А нямаш ли тук под ръка някое копие или меч? Защото не взех в ръката си нито меч са, нито оръжията си, понеже царската работа беше спешна.

9 Тогава свещеникът каза: Мечът на филистимеца Голиат, когото ти уби в долината Ила¹, ето, увит е в дреха зад ефода. Ако искаш да го вземеш, вземи го, защото тук няма друг освен него. И Давид каза: Няма друг като него, дай ми го².

(1) гл. 17:2,51,54; (2) гл. 22:10

10 И Давид стана и побягна в онзи ден от Саул¹, и отиде при гетския цар Анхус².

(1) гл. 19:18; (2) гл. 27:1,2; Пс. 56:1

11 А слугите на Анхус му казаха: Това не е ли Давид, царят на земята? Не пееха ли за този, докато танцуваха и казваха: Саул уби хилядите си и Давид – десетките си хиляди¹?

(1) гл. 18:7

12 И Давид взе тези думи присърце и много се уплаши от гетския цар Анхус¹.

(1) Пр. 29:25; Ис. 51:12,13

13 Затова той промени поведението си пред тях, престори се на луд в ръцете им, драскаше по вратите на портата и оставяше слюнката си да тече по брадата му¹.

(1) Пс. 34:1

14 Тогава Анхус каза на слугите си: Ето, виждате, че човекът е луд. Защо ми го водите?

15 Да не би да ми липсват луди, че сте довели този да беснее пред мен? Да влезе ли такъв в дома ми¹?

(1) Пс. 34:1

22 И Давид излезе оттам и избяга в пещерата Одолам¹. И когато братята му и целият му бащин дом чуха, слязоха там при него.

(1) гл. 24:4; Бит. 38:1; Ис. Нав. 15:35;

2 Царе 23:13; 1 Лек. 11:15; Пс. 57:1

2 И се събраха при него – всеки, който беше в беда, и всеки дължник, и всеки, който беше недоволен – и той стана началник над тях¹. И с него имаше около четиристотин мъже².

(1) Пс. 72:12-14; (2) гл. 23:13; 25:13; 30:24

3 После Давид отиде оттам в Масфа Моавска и каза на моавския цар: Моля те, нека дойдат баща ми и майка ми при вас, докато узная какво ще стори Бог с мен¹.

(1) Изх. 20:12; Йн. 19:27

4 И той ги доведе пред моавския цар

и те живяха с него през цялото време, докато Давид беше в крепостта¹.

(1) гл. 24:23; 1 Лек. 11:16

5 А пророк Гад¹ каза на Давид: Не стой в крепостта. Излез и иди в юдовата земя. И Давид отиде и влезе в гората Арет.

(1) 2 Царе 24:11; 1 Лек. 21:9

6 И Саул чу, че Давид и мъжете, които бяха с него, са били открити. Саул седеше в Гавая¹, под вечнозеленото дърво в Рама, с копието си в ръка² и всичките му слуги стояха около него.

(1) гл. 14:2; (2) гл. 19:9

7 И Саул каза на слугите си, които стояха около него: Чуйте сега, вениаминци! Есевият син ще даде ли на всички ви ниви и лозя, ще направи ли всички ви хилядници и стотници¹,

(1) гл. 8:11-14

8 че всички вие сте се наговорили срещу мен и няма кой да ми открие, че синът ми е направил завет с Есевия син¹; и няма нито един между вас, който да ме съжали и да ми открие, че синът ми е подбудил срещу мен слугата ми² да постави засада, както е днес?

(1) гл. 18:3; (2) 4 Царе 6:11

9 Тогава едомецът Доик, който беше поставен над слугите на Саул¹, отговори и каза: Видях Есевия син да идва в Ноб при Ахимелех, сина на Ахитов².

(1) гл. 21:7; (2) гл. 14:3; 21:1; Пс. 52:1

10 И той се допита до ГОСПОДА за него и му даде храна, даде му и меча на филистимеца Голиат¹.

(1) гл. 21:6,9

11 Тогава царят изпрати да повикат свещеника Ахимелех, сина на Ахитов и целия му бащин дом – свещениците, които бяха в Ноб. И те всички дойдоха при царя.

12 И Саул каза: Слушай сега, сине на Ахитов! А той отговори: Ето ме, господарю мой.

13 Тогава Саул му каза: Защо сте се наговорили против мен, ти и Есевият син, че си му дал хляб и меч и си се допитал до Бога за него, за да се надигне срещу мен да постави засада, както е днес?

14 А Ахимелех отговори на царя и каза: А кой между всичките ти слуги е като Давид – верен¹, и зет на царя, който има достъп до теб и е почитан в дома ти?

(1) гл. 19:4,5

15 Сега ли съм започнал да се допитвам до Бога за него? Далеч от мен това! Нека царят не приписва нищо на слугата си, нито на никого от бащиния ми дом, защото слугата ти не знаеше нищо за всичко това – нито малко, нито много!

16 Но царят каза: Непременно ще умреш, Ахимелех, ти и целият ти бащин дом¹!

(1) Втжк. 24:16

17 Тогава царят каза на телохранителите, които стояха около него: Обърнете се и убийте ГОСПОДНИТЕ свещеници, защото и тяхната ръка е с Давид, и защото са знаели, че той е бягал и не са ми съобщили! Но слугите на царя не желяеха да вдигнат ръка, за да нападнат ГОСПОДНИТЕ свещеници¹.

(1) Изх. 1:17

18 Тогава царят каза на Доик: Ти се обърни и нападни свещениците! И едомецът Доик се обърна и нападна свещениците, и уби в онзи ден осемдесет и пет мъже, които носеха ленен ефод¹.

(1) гл. 2:33

19 И порази с острието на меча Ноб, града на свещениците – от мъж до жена, от дете до кърмаче, и говеда, и магарета, и овце – *изби ги* с острието на меча¹.

(1) гл. 15:3

20 Но един от синовете на Ахимелех, сина на Ахитов, на име Авиатар¹, се избави и избяга след Давид².

(1) 2 Царе 15:24; 3 Царе 2:26; 1 Лек. 18:16; (2) гл. 23:6

21 И Авиатар разказа на Давид, че Саул е избил ГОСПОДНИТЕ свещеници.

22 Тогава Давид каза на Авиатар: В онзи ден, когато едомецът Доик беше там, знаех, че непременно ще каже на Саул¹. Аз станах причина за смъртта на всички хора от бащиния ти дом.

(1) гл. 21:7

23 Остани с мен, не се страхувай¹ –

защото който търси моя живот, търси и твоя живот – защото с мен ще бъдеш в безопасност².

(1) гл. 23:17; 2 Царе 9:7; (2) Йн. 17:12

23 После съобщиха на Давид и казаха: Ето, филистимците воюват срещу Кеила¹ и разграбват харманите.

(1) Иис. Нав. 15:43; Неем. 3:17,18

2 И Давид се допита до ГОСПОДА¹ и каза: Да отида ли и да разбия тези филистимци?² И ГОСПОД каза на Давид: Иди и разбий филистимците, и избави Кеила!

(1) гл. 10:22; (2) гл. 14:37

3 Но мъжете на Давид му казаха: Ето, нас ни е страх тук, в Юда, а колко повече, ако отидем в Кеила срещу филистимските войски!

4 Затова Давид още веднъж се допита до ГОСПОДА¹. И ГОСПОД му отговори и каза: Стани, слез в Кеила, защото ще предам филистимците в ръката ти²!

(1) ст. 2; (2) гл. 30:8; Съд. 7:9; 1 Лек. 14:10

5 И Давид отиде с мъжете си в Кеила и се би срещу филистимците, и откара добитъка им, и им нанесе голямо поражение¹. Така Давид избави кеилските жители.

(1) гл. 19:8

6 А когато Авиатар, синът на Ахимелех, избяга при Давид¹ в Кеила, той слезе с ефод в ръката си².

(1) гл. 22:20; (2) Изх. 28:6

7 И когато съобщиха на Саул, че Давид е дошъл в Кеила, Саул каза: Бог го е отхвърлил и го е предал в ръката ми, защото той се е затворил, като е влязъл в град с порти и лостове¹.

(1) Пс. 71:11

8 Тогава Саул свика целия народ на бой, да слязат в Кеила и да обсадят Давид и мъжете му.

9 Когато Давид научи, че Саул крои зло против него, каза на свещеника Авиатар: Донеси тук ефода¹.

(1) ст. 6

10 И Давид каза: ГОСПОДИ, Боже Израилев, слугата Ти чу със сигурност, че Саул иска да дойде в Кеила, за да погуби града заради мен.

11 Ще ме предадат ли кеилските

мъже в ръката му? Ще слезе ли Саул, както чу слугата Ти? ГОСПОДИ, Боже Израилев, моля Те, кажи на слугата Си. И ГОСПОД каза: Ще слезе.

12 Тогава Давид каза: Кеилските мъже ще предадат ли мен и мъжете ми в ръката на Саул? И ГОСПОД каза: Ще ви предадат².

(1) Пс. 143:8; (2) Ер. 11:18

13 Тогава Давид и мъжете му, около шестстотин души¹, станаха и излязоха от Кеила, и отидоха, където можаха. И съобщиха на Саул, че Давид е избягал от Кеила, и той се отказа да излиза *да ги преследва*².

(1) гл. 22:2; (2) Йов 5:12; Пс. 34:4

14 А Давид стоеше в пустинята в непристъпни места и остана в планините на пустинята Зиф¹. И Саул го търсеше всеки ден, но Бог не го предаде в ръката му².

(1) Иис. Нав. 15:55; (2) Пс. 37:32,33

15 А Давид видя, че Саул беше излязъл, за да търси живота му, докато Давид беше в пустинята Зиф в Хореш.

16 Тогава Йонатан, синът на Саул, стана и отиде при Давид в Хореш и укрепи ръката му в Бога¹.

(1) гл. 30:6; Еф. 6:10

17 И му каза: Не се бой! защото ръката на баща ми Саул няма да те намери² и ти ще бъдеш цар над Израил, а аз ще бъда вторият след теб; и баща ми Саул също знае това³.

(1) гл. 22:23; (2) Ис. 35:3,4; (3) гл. 24:21; 25:30

18 И двамата направиха завет пред ГОСПОДА¹. И Давид остана в Хореш, а Йонатан отиде у дома си².

(1) гл. 18:3; 20:16,42; (2) гл. 20:42

19 Тогава зифците дойдоха при Саул в Гавая и казаха: Давид не се ли крие при нас в непристъпните места в Хореш, на хълма Ехела, който е надясно от Есимон¹?

(1) гл. 26:1,3; Пс. 54:1

20 Затова сега, царю, слез според цялото желание на душата си да слезеш; а нашата *работа* ще бъде да го предадем в ръката на царя.

21 И Саул каза: Благословени да сте от ГОСПОДА¹, защото ме съжалихте!

(1) гл. 15:13

22 Идете сега и се уверете по-добре,

и разучете, и вижте мястото му, където е скривалището му, и кой го е видял там¹ – защото ми казаха, че е много хитър.

(1) 2 Царе 17:9

23 Затова огледайте и разучете всичките скривалища, където се крие, и се върнете при мен със сигурни *сведения*; и аз ще дойда с вас. И ако е в земята, аз ще го издира между всичките хиляди на Юда!¹

(1) 3 Царе 18:10; 4 Царе 6:13

24 И те станаха и отидоха в Зиф преди Саул. А Давид и мъжете му бяха в пустинята Маон¹, в равнината, наядно от Есимон.

(1) гл. 25:2; Иис. Нав. 15:55

25 А когато Саул и мъжете му отидоха да го търсят, съобщиха на Давид и той слезе в камънака и остана в пустинята Маон. И когато Саул чу, той подгони Давид в пустинята Маон.

26 И Саул вървеше от едната страна на планината, а Давид и мъжете му – от другата страна на планината. А когато Давид бързаше да избяга от Саул и Саул и мъжете му заобикаляха Давид и мъжете му, за да ги хванат¹,

(1) Пс. 17:9,11

27 тогава при Саул дойде защител и каза: Побързай да дойдеш, защото филистимците нападаха земята!

28 Затова Саул се върна от преследването на Давид и отиде срещу филистимците¹; затова нарекоха онова място Села-Амалекот².

¹Скала на разделението

(1) гл. 24:2; (2) Пс. 124:7

24 И Давид се изкачи оттам и остана в непристъпните места на Енгади¹.

(1) Иис. Нав. 15:62

2 И когато Саул се върна от преследването на филистимците¹, му съобщиха и казаха: Ето, Давид е в пустинята Енгади.

(1) гл. 23:28

3 Тогава Саул взе три хиляди избрани мъже от целия Израил¹ и отиде да търси Давид и мъжете му по Скалите на дивите кози².

(1) гл. 13:2; (2) гл. 26:2

4 Така той дойде при кошарите на овцете край пътя, където имаше пещера. И Саул влезе вътре по нужда. А

Давид и мъжете му седяха по-навътре в пещерата¹.

(1) гл. 22:1

5 Тогава мъжете на Давид му казаха: Ето, това е денят, за който ГОСПОД ти каза: Ето, аз ще предам врага ти в ръката ти¹ и ти ще му сториш, каквото ти се вижда добро. Тогава Давид стана и отрязва тайно един край от дрехата на Саул.

(1) гл. 26:8; Пс. 59:10

6 А след това сърцето на Давид се разтрепери¹, понеже беше отрязал края на *грехата* на Саул.

(1) 2 Царе 24:10

7 Затова той каза на мъжете си: Да не ми даде ГОСПОД да сторя такова нещо на господаря си, ГОСПОДНИЯ помазаник, да простра ръката си против него! Защото той е ГОСПОДНИЯТ помазаник¹!

(1) гл. 12:3; 26:23; 2 Царе 1:14

8 И Давид възпря мъжете си с тези думи и не им позволи да се вдигнат против Саул¹. А Саул стана от пещерата и си отиде по пътя.

(1) Мт. 5:44

9 И след това и Давид стана и излезе от пещерата, и извика след Саул, и каза: Господарю мой, царю! И когато Саул погледна зад себе си, Давид се наведе с лицето си до земята и се поклони¹.

(1) гл. 20:41

10 И Давид каза на Саул: Защо слушаш думите на хора, които казват: Ето, Давид ти иска злото¹?

(1) Лев. 19:16; Езек. 22:9

11 Ето, в този ден очите ти видяха, че ГОСПОД те предаде в ръката ми в пещерата; и *някои* казаха да те убия, но аз те пощадих¹ и казах: Няма да простра ръката си против господаря си, защото е ГОСПОДНИЯТ помазаник².

(1) Пс. 7:4; (2) ст. 7

12 Татко мой, виж! Виж даже края на дрехата си в ръката ми! Защото по това, че отрязал края на дрехата ти, а не те убих, познай и разбери, че в ръката ми няма нито зло, нито престъпление, и че не съм съгрешил против теб. А ти гониш живота ми, за да го отнемеш¹.

(1) гл. 20:1

13 ГОСПОД нека отсъди между мен и теб¹ и ГОСПОД нека ти откъдне за

мен; но моята ръка няма да бъде против теб²!

(1) Бит. 16:5; Съд. 11:27; 1 Лев. 12:17; (2) Рим. 12:19

14 Както казва поговорката на дървните: От беззаконните излиза беззаконие¹. Но моята ръка няма да бъде против теб.

(1) Ос. 10:13; 1 Йн. 3:4

15 След кого е излязъл израилевият цар? Кого преследваш ти? Едно умряло куче¹, една бълха²!

(1) гл. 17:43; (2) гл. 26:20

16 Затова нека ГОСПОД бъде съдия и отсъди между мен и теб¹, и нека види и защити делото ми², и ме избави от ръката ти³!

(1) ст. 13; (2) Пс. 119:154; 1 Петр. 2:23; (3) гл. 26:24

17 И когато Давид свърши да говори тези думи на Саул, Саул каза: Това твоят глас ли е, сине мой, Давиде¹? И Саул издигна гласа си, и плака.

(1) гл. 26:17

18 И каза на Давид: Ти си по-праведен от мен¹, защото ти ми отплати с добро, а аз ти отплатих със зло.

(1) Бит. 38:26

19 И ти показа днес, че се отнесе добре с мен, защото ГОСПОД ме предаде в ръката ти и ти не ме уби.

20 Понеже, ако човек намери врага си, би ли го оставил да си отиде невредим по пътя? Затова нека ГОСПОД ти отплати с добро за това, което ми направи днес¹!

(1) гл. 26:25; Рут 2:12; Пс. 7:4; Пр. 25:21,22

21 И сега, ето, знай, че ти със сигурност ще станеш цар и че израилевото царство ще се утвърди в ръката ти¹.

(1) гл. 23:17; 25:28,30

22 Затова сега, закълни ми се в ГОСПОДА¹, че няма да отсечеш потомството ми след мен и че няма да изличиш името ми от бащиния ми дом²!

(1) Бит. 21:23; (2) 2 Царе 21:6-8

23 И Давид се закле на Саул¹. И Саул отиде у дома си, а Давид и мъжете му се изкачиха в крепостта².

(1) гл. 20:14-17,42; (2) гл. 22:4; 26:25

25 После Самуил умря¹. И целият Израил се събра и го оплака², и го погребва в дома му в Рама³. И Давид

стана и слезе в пустинята Фаран⁴.

(1) Зах. 1:5; (2) Бит. 23:2; Втж. 34:8;

(3) гл. 1:19; 28:3; (4) Бит. 21:21

2 А в Маон¹ имаше един човек, чиято работа беше в Кармил²; и човекът беше много богат и имаше три хиляди овце и хиляда кози. И той стрижеше овцете си³ на Кармил.

(1) гл. 23:24; (2) гл. 15:12; (3) Бит. 31:19

3 Името на човека беше Навал¹, а името на жена му – Авигея. И жената беше благоразумна² и красива на вид³, а мъжът беше жесток и зъл в постъпките си⁴; той беше от *рода* на Халев⁵.

(1) ст. 25; (2) Пр. 19:14; (3) Бит. 12:11;

(4) Пр. 30:22; (5) гл. 30:14

4 И когато Давид чу в пустинята, че Навал стриже овцете си,

5 Давид изпрати десет момчета и Давид каза на момчетата: Изкачете се в Кармил и идете при Навал, и го поздравете от мое име¹.

(1) гл. 17:18

6 И кажете така: Да си жив! Мир на теб, мир на дома ти и мир на всичко, което имаш¹!

(1) Бит. 43:23; Ас. 10:5

7 И сега, чух, че си имал стригачи; а твоите овчари бяха с нас и ние нито им навредихме, нито им се изгуби нещо през цялото време, докато бяха в Кармил.

8 Попитай момчетата си и те ще ти кажат. Затова нека момчетата намерят благоволение в очите ти, защото в добър ден сме дошли. Моля те, дай на слугите си и на сина си Давид каквото намери ръката ти¹.

(1) Екл. 11:2

9 И момчетата на Давид дойдоха и говориха на Навал от името на Давид според всички тези думи, и изчакаха.

10 Но Навал отговори на слугите на Давид и каза: Кой е Давид и кой е Есеевият син?¹ Много са днес слугите, които бягат всеки от господаря си.

(1) Изх. 5:2; Съд. 9:28

11 Да взема ли сега хляба си и водата си, и месото си, което заклах за стригачите си, за да го дам на хора, които не знам откъде са?¹

(1) Съд. 8:6

12 И момчетата на Давид тръгнаха обратно по пътя си и се върнаха, и

дойдоха, и казаха на Давид всичките тези думи.

13 Тогава Давид каза на мъжете си: Всеки да препаше меча си! И всеки препаса меча си и Давид също препаса меча си. И около четиристотин мъже излязоха след Давид, а двеста останаха при вещите².

(1) Пр. 20:22; Мт. 5:39; (2) гл. 22:2; 27:2

14 А едно от момчетата съобщи на Авигея, жената на Навал, и каза: Ето, Давид изпрати пратеници от пустинята, за да поздравят нашия господар, а той ги наруга.

15 Но мъжете бяха много добри към нас и нито ни се случи нещо лошо, нито ни се изгуби нещо, докато ходихме с тях, когато бяхме по полята.

16 Те бяха като стена за нас както денем, така и нощем през цялото време, докато бяхме с тях и пасяхме овцете.

17 Затова сега знай това и виж какво ще направиш¹, защото злото е решено против господаря ни и против целия му дом! Понеже той е такъв негодник, че не може да му се говори².

(1) 2 Царе 24:13; (2) 2 Царе 23:6,7

18 Тогава Авигея побърза и взе двеста хляба, два меха с вино, пет овци, вече приготвени, пет мери печено жито, сто кальпа сушено грозде и двеста кальпа смокини¹, и ги натовари на магарета.

(1) 2 Царе 16:1; 1 Лек. 12:40

19 И каза на момчетата си: Вървете пред мен; ето, аз идвам след вас¹. Но на мъжа си Навал не каза нищо².

(1) Бит. 32:18,20; (2) гл. 14:1

20 И когато тя яздеше на магарето и слизаше под заслона на планината, ето, Давид и мъжете му слизаха към нея и тя ги срещна.

21 А Давид беше казал: Наистина напразно пазих всичко, което този човек имаше в пустинята, така че нищо не се изгуби от всичко, което имаше. А той ми отплати зло за добро¹!

(1) Пс. 35:12

22 Така да направи Бог на враговете на Давид и така да прибави¹, ако до

сутринта оставя едно мъжко от всичко, което е негово!

(1) гл. 3:17

23 А когато Авигея видя Давид, слезе бързо от магарето¹ и падна по лице пред Давид, и се наведе до земята².

(1) Исус. Нав. 15:18; (2) ст. 41; Път 2:10; 1 Лек. 21:21

24 И падна при краката му и каза: Върху мен, господарю мой, върху мен нека бъде вината! Моля те, нека слугинята ти говори в ушите ти и ти послушай думите на слугинята си!

25 Моля те, нека господарят ми не обръща внимание на този негодник Навал! Защото, каквото е името му, такъв е и той. Навал* е името му, и безумие има в него¹. А аз, слугинята ти, не видях момчетата на господаря ми, които си изпратил.

*Безумен; (1) Пр. 29:7

26 Затова сега, господарю мой, жив е ГОСПОД и жива душата ти¹ – ГОСПОД те е възпрял да пролещ кръв² и да си помогнеш с ръката си³! И сега, нека враговете ти и онези, които искат злото на господаря ми, бъдат като Навал⁴!

(1) гл. 1:26;

(2) Бит. 20:6; (3) гл. 2:9; (4) гл. 20:16; 2 Царе 18:32

27 И сега, нека този дар, който слугинята ти донесе на господаря си¹, се даде на момчетата, които следват господаря ми.

(1) Бит. 33:11

28 Прости, моля те, прегрешението на слугинята си; защото ГОСПОД непременно ще направи за господаря ми траен дом¹, понеже господарят ми воюва в ГОСПОДНИТЕ битки², и зло няма да се намери в теб през всичките ти дни³!

(1) гл. 24:21; 2 Царе 7:11,26,27;

(2) гл. 18:17; (3) гл. 29:3; Чис. 23:21; 3 Царе 15:5

29 И да се надигне някой да те преследва и да търси живота ти, животът на господаря ми ще бъде вързан във вързопа на живите при ГОСПОДА, твоя Бог, а живота на враговете ти Той ще изхвърли като отсред прашка¹.

(1) Йов 27:22

30 И когато ГОСПОД постъпи към господаря ми според цялото добро, което е говорил за теб, и те постави за княз над Израил¹,

(1) гл. 15:28; 23:17; 24:21

31 тогава това няма да стане спънка или препъване на сърцето на господаря ми, че си пролял кръв без причина и че господарят ми си е помогнал сам¹. А когато ГОСПОД направи добро на господаря ми, тогава си спомни слугинята си!²

(1) Римл. 12:19; (2) Бит. 40:14

32 А Давид каза на Авигея: Благословен ГОСПОД, Израилевият Бог¹, който те изпрати днес да ме посрещнеш!

(1) Ис. Нав. 22:33; 3 Царе 8:15; Пс. 31:21; 41:13

33 И благословен съветът ти и благословена си ти, че ме възпря днес да пролея кръв и да си помогна с ръката си!¹

(1) Пр. 13:14

34 Но жив е ГОСПОД, Израилевият Бог, който ме възпря да ти сторя зло – ако не беше побързала да дойдеш да ме посрещнеш, със сигурност на Навал нямаше да остане нито едно мъжко до зазоряване.

35 И Давид прие от ръката ѝ това, което му беше донесла, и ѝ каза: Иди си у дома с мир¹. Ето, аз послушах гласа ти² и изпълних молбата ти.

(1) гл. 1:17; (2) Пр. 25:11

36 И когато Авигея дойде при Навал, ето, той имаше пир в дома си, като царски пир¹. И сърцето на Навал беше развеселено в него и той беше крайно пиян². И тя не му разказа нищо, нито малко, нито много, докато съмна.

(1) 2 Царе 3:20; (2) Пр. 20:1; 23:34; Лк. 21:34

37 Но на сутринта, когато Навал изтрезня, жена му му разказа тези неща и сърцето му примря в него, и той стана като камък.

38 А около десет дни *по-късно* ГОСПОД поразил Навал и той умря¹.

(1) 2 Лек. 13:20; Пс. 73:19; Деян. 12:23

39 А когато Давид чу, че Навал умрял, каза: Благословен ГОСПОД, който защити делото за обидата ми от Навал¹ и възпря слугата Си от зло²! И ГОСПОД върна злото на Навал върху собствената му глава³. Тогава Давид изпрати и говори на Авигея, за да я вземе за своя жена.

(1) Пс. 9:4; Пр. 22:23; Плач 3:58; Мих. 7:9; (2) гл. 26:10; (3) 2 Царе 1:16; Ест. 9:25

40 И слугите на Давид дойдоха при

Авигея в Кармил и ѝ говориха, и казаха: Давид ни изпрати при теб, за да те вземем за негова жена¹.

(1) Пр. 11:16

41 Тогава тя стана и се наведе с лицето си до земята, и каза: Ето, слугинята ти е *готова* да служи на слугите на господаря си и да им мие краката¹.

(1) Рут 2:13

42 И Авигея стана бързо и се качи на магарето заедно с петте си момичета, които я придружаваха, и последва пратениците на Давид, и му стана жена.

43 Давид взе още и Ахиноама от Езраел¹; и те двете му станаха жени².

(1) гл. 29:11; Ис. Нав. 15:56; (2) гл. 27:3; 30:5; 2 Царе 2:2

44 А Саул беше дал дъщеря си Михала, жената на Давид, на Фалтий¹, сина на Лаис, който беше от Галим².

(1) 2 Царе 3:14,15; (2) Ис. 10:30

26 После зифците дойдоха при Саул в Гавая и казаха: Давид не се ли крие на хълма Ехела¹ срещу Есимон?

(1) гл. 23:19,24

2 Тогава Саул стана и слезе в пустинята Зиф и с него три хиляди избрани мъже от Израил, за да търси Давид в пустинята Зиф¹.

(1) гл. 24:3

3 И Саул се разположи на стан на хълма Ехела, който е срещу Есимон край пътя. А Давид живееше в пустинята¹. И като видя, че Саул идваше след него в пустинята,

(1) Пс. 63:1

4 Давид изпрати съгледвачи и разбра, че Саул наистина е дошъл.

5 Тогава Давид стана и дойде на мястото, където Саул се беше разположил на стан. И Давид видя мястото, където лежеше Саул и Авенир, синът на Нир, неговият военачалник¹. Саул лежеше във вътрешния *кръг* на стана, а народът се беше разположил около него.

(1) гл. 14:50

6 Тогава Давид проговори и каза на хетееца¹ Ахимелех и на Ависей, сина на Саруя, брата на Йоав²: Кой ще слезе с мен при Саул в стана? И Ависей каза: Аз ще слеза с теб.

(1) Бит. 10:15; 2 Царе 23:39; (2) 2 Царе 2:13,18; 1 Лек. 2:16

7 И Давид и Ависей дойдоха при народа през нощта, и ето, Саул лежеше заспал във вътрешния *кръг* на стана и копието му беше забито в земята при главата му; а Авенир и народът лежах около него.

8 Тогава Ависей каза на Давид: Днес Бог предаде врага ти в ръката ти¹. Затова сега, моля те, нека го ударя с копието в земята един единствен път, и няма да повтарям²!

(1) гл. 24:5; (2) 2 Царе 16:9; Ер. 40:15; Ас. 9:54

9 Но Давид каза на Ависей: Не го погубвай¹, защото кой ще простре ръката си срещу ГОСПОДНИЯ помазаник и ще бъде невинен²?

(1) 2 Царе 1:14; Пс. 57:1; (2) гл. 12:3; 2 Царе 19:21; Пс. 17:4

10 И Давид каза: Жив е ГОСПОД – ГОСПОД ще го поразит¹; или денят му ще дойде и ще умре², или ще излезе на бой и ще загине³.

(1) гл. 25:38,39; (2) Йов 14:5; (3) гл. 31:4

11 Да не даде ГОСПОД да простра ръката си против ГОСПОДНИЯ помазаник! Но сега, моля те, вземи копието, което е при главата му, и стомната с вода, и да си вървим.

(1) ст. 9

12 И Давид взе копието и стомната с вода при главата на Саул и те си отидоха. Но никой не видя и не разбра, и не се събуди, защото всички спяха, понеже дълбок сън от ГОСПОДА беше паднал върху тях¹.

(1) Бит. 2:21

13 И Давид премина от другата страна и застана на върха на планината отдалеч, с голямо разстояние помежду им.

14 И Давид извика към народа и към Авенир, сина на Нир, и каза: Няма ли да отговориш, Авенире? Тогава Авенир отговори и каза: Кой си ти, който викаш към царя?

15 И Давид каза на Авенир: Ти не си ли мъж? И кой е като теб в Израил¹? Защо тогава не опази господаря си, царя? Понеже един от народа дойде, за да погуби господаря ти, царя.

(1) 2 Царе 3:38

16 Не е добро това, което направи.

Жив е ГОСПОД – вие със сигурност заслужавате смърт, понеже не опазихте господаря си, ГОСПОДНИЯ помазаник! И сега, виж къде е копието на царя и стомната с водата, която беше при главата му!

17 Тогава Саул позна гласа на Давид¹ и каза: Това твоят глас ли е, сине мой, Давиде? И Давид каза: Моят глас е, господарю мой, царю.

(1) гл. 24:17

18 И каза: Защо господарят ми преследва слугата си? Защото, какво съм сторил или какво зло има в ръката ми¹?

(1) гл. 20:1,32; Йн. 18:23

19 Затова сега, моля те, нека господарят ми, царят, чуе думите на слугата си. Ако ГОСПОД те е подбудил против мен¹, нека приеме жертва². Но ако са човешки синове, проклетни да са пред ГОСПОДА, защото са ме прогонили днес от участие в ГОСПОДНОТО наследство³ и са казали: Иди да служиш на други богове⁴.

(1) 2 Царе 16:10;

(2) Бит. 8:21; Пс. 20:3; (3) Чис. 36:7,9; (4) Втак. 13:2

20 Затова сега нека кръвта ми да не падне на земята далеч от лицето на ГОСПОДА! Защото израилевият цар е излязъл да търси една бълха, както се гони яребица в планините¹.

(1) гл. 24:15

21 Тогава Саул каза: Съгреших. Върни се, сине мой, Давиде, защото няма вече да ти сторя зло, понеже днес животът ми беше скъпоценен пред очите ти¹. Ето, аз бях безумен² и извърших голяма грешка³.

(1) 4 Царе 1:13,14; (2) гл. 13:13; (3) гл. 15:24

22 А Давид отговори и каза: Ето тук копието на царя. Нека дойде някое от момчетата да го вземе.

23 И ГОСПОД ще отплати на всекиго за правдата му и верността му¹; защото ГОСПОД те предаде днес в ръката ми, но аз не пожелах да простра ръката си против ГОСПОДНИЯ помазаник².

(1) 2 Царе 22:21,25; Йов 34:11; Пс. 62:12; (2) гл. 24:11

24 И ето, както днес твоят живот беше високо зачетен в очите ми, така и моят живот нека бъде високо заче-

тен в очите на ГОСПОДА и нека Той ме избави от всяка скръб!¹

(1) гл. 24:16; 2 Царе 4:9; Пс. 34:19; 2 Тим. 4:18

25 Тогава Саул каза на Давид: Благословен да си, сине мой, Давиде! Ти ще извършиш велики дела и непременно ще преуспееш¹. И Давид си отиде по пътя, а Саул се върна на мястото си².

(1) гл. 24:21; (2) гл. 24:23

27 Тогава Давид си каза в сърцето си: Явно е, че някой ден ще загина от ръката на Саул². Няма по-добро за мен, отколкото по-скоро да избягам в земята на филистимците. Тогава Саул ще се откаже вече да ме търси по всичките области на Израил и ще се избавя от ръката му.

(1) 3 Царе 12:26,28; 2 Лет. 25:17; (2) гл. 20:3; 3 Царе 19:3; Ис. 40:27

2 И Давид стана и отиде, той и шестстотинте мъже, които бяха с него¹, при гетския цар Анхус, сина на Маох².

(1) гл. 25:13; (2) гл. 21:10; 3 Царе 2:39

3 И Давид остана при Анхус в Гет, той и мъжете му, всеки с дома си, и Давид с двете си жени, езраелката Ахиноама и кармилката Авигея, жената на Навал¹.

(1) гл. 25:42,43

4 А на Саул се каза, че Давид е избягал в Гет¹, затова той повече не го търсеше.

(1) 2 Царе 15:18

5 Тогава Давид каза на Анхус: Ако някак съм намерил благоволение пред теб, нека ми се даде място в един от полските градове, за да живея там. Понеже защо слугата ти да живее при теб в царския град?

6 И в онзи ден Анхус му даде Сиклаг¹. Затова Сиклаг принадлежи на юдовите царе и до днес.

(1) гл. 30:1; Иис. Нав. 15:31; 1 Лет. 12:1

7 А времето, през което Давид живя във филистимските полета, беше една година и четири месеца¹.

(1) гл. 29:3

8 И Давид и мъжете му излязоха и нападнаха гесурците¹, гезерците и амаличаните¹; защото те от древността бяха жителите на земята, по пътя за Сур² чак до египетската земя.

(1) Чис. 13:29; 14:45; Иис. Нав. 13:2; (2) гл. 15:7

9 И Давид нападна земята и не оставяше жив нито мъж, нито жена; и вземаше овцете, говедата, магаретата, камилите и дрехите; после се връщаше и идваше при Анхус.

10 И Анхус казваше: Къде направихте нападение днес? А Давид казваше: В южната част на Юда. – или: В южната част на ерамеиците¹. – или: В южната част на кенейците².

(1) 1 Лет. 2:9; (2) гл. 15:6; 30:29

11 Давид не оставяше живи нито мъж, нито жена, които да бъдат доведени в Гет, защото си казваше: Да не би да съобщят за нас и да кажат: Така направи Давид! Така правеше той през цялото време, когато живееше в земята на филистимците.

12 И Анхус повярва на Давид и си каза: Той наистина е станал омразен на народа си Израил¹ и ще ми бъде слуга завинаги.

(1) гл. 13:4

28 А в онези дни филистимците събраха войските си за война, за да се бият с Израил¹. И Анхус каза на Давид: Да знаеш със сигурност, че ще излезеш с мен в стана, ти и мъжете ти¹!

(1) гл. 31:1; (2) гл. 29:1,2

2 Тогава Давид каза на Анхус: Така ще разбереш какво ще направи слугата ти! А Анхус каза на Давид: Затова ще те направя мой телохранител завинаги.

3 А Самуил беше вече умрял и целият Израил го беше оплакал и го беше погребал в града му Рама¹. И Саул беше махнал от земята викачите на мъртви и врачките².

(1) гл. 25:1; (2) Изх. 22:18; Лев. 19:31

4 И филистимците се събраха и дойдоха, и се разположиха на стан в Сунам¹. А Саул събра целия Израил и се разположи на стан в Гелвуе².

(1) Иис. Нав. 19:18; (2) гл. 31:1

5 И когато Саул видя стана на филистимците, той се уплаши и сърцето му силно се разтрепери¹.

(1) Йов 18:11

6 И Саул се допита до ГОСПОДА, но ГОСПОД не му отговори¹, нито чрез

сънища², нито чрез Урим*³, нито чрез пророците⁴.

*т.е. чрез жребии (1) гл. 14:37; (2) Чис. 12:6; (3) Исх. 28:30; (4) Псалм 2:9

7 Тогава Саул каза на слугите си: Потърсете ми жена медиум, която вика мъртви, за да отида при нея и да се допитам до нея¹. И слугите му казаха: Ето, има една жена в Ендор², която е медиум и вика мъртви.

(1) Ис. 8:19,20; Лев. 19:31; (2) Ис. Нав. 17:11

8 Тогава Саул се предреша, като облече други дрехи, и отиде, той и двама мъже с него; и дойдоха при жената през нощта. И той каза: Моля те, вращувай ми чрез викане на мъртви и ми изведи когото ти кажа¹.

(1) 1 Лст. 10:13

9 А жената му каза: Ето, ти знаеш какво направи Саул, как изтреби от земята викачите на мъртви и врачките. Защо слагаш примка за живота ми, за да ме убиеш?

10 И Саул ѝ се закле в ГОСПОДА и каза: Жив е ГОСПОД – никакво наказание няма да те сполети за това!

11 Тогава жената каза: Кого да ти изведе? А той каза: Изведи ми Самуил.

12 И когато жената видя Самуил, извика със силен глас. И жената говори на Саул и каза: Защо ме измами? Ти си Саул!

13 И царят ѝ каза: Не се страхувай. Какво виждаш? И жената каза на Саул: Виждам едно свръхестествено същество да излиза от земята.

14 И той ѝ каза: Как изглежда? А тя каза: Един старец излиза и е обвит в мантия¹. И Саул разбра, че това беше Самуил, и се наведе с лице до земята, и се поклони.

(1) гл. 15:27; 4 Царе 2:8,13

15 И Самуил каза на Саул: Защо ме обезпокои, като ме изведе? А Саул отговори: Много съм притеснен¹, защото филистимците се бият против мен, а Бог се е оттеглил от мен² и не ми отговаря вече нито чрез пророците, нито чрез сънища. Затова повиках теб, за да ми кажеш какво да правя.

(1) гл. 30:6; (2) гл. 16:14

16 Тогава Самуил каза: Защо тогава

питаш мен, след като ГОСПОД се е оттеглил от теб и ти е станал враг¹?

(1) Псалм 2:5

17 А ГОСПОД си извърши, както беше говорил чрез мен, и ГОСПОД откъсна царството от ръката ти и го даде на ближния ти, на Давид¹.

(1) гл. 15:28

18 Понеже ти не послуша гласа на ГОСПОДА и не изпълни страшния Му гняв над Амалик¹, затова ГОСПОД ти направи това нещо днес.

(1) гл. 15:9,18,19

19 При това ГОСПОД ще предаде и Израил заедно с теб в ръката на филистимците. И утре ти със синовете си ще бъдеш при мен¹. И ГОСПОД ще предаде израилевата войска в ръката на филистимците.

(1) гл. 31:1-6

20 Тогава Саул внезапно падна с цялото си тяло на земята и ужасно се уплаши от думите на Самуил. И в него нямаше никаква сила, понеже не беше ял нищо през целия ден и през цялата нощ.

21 И жената дойде при Саул и видя, че беше ужасен, и му каза: Ето, слугинята ти послуша гласа ти и аз изложих живота си на опасност и послушах думите ти, които ми говори.

22 И сега, моля те, послушай и ти гласа на слугинята си и нека сложа пред теб малко хляб; и яж, за да имаш сила, когато отидеш по пътя си.

23 Но той отказа и каза: Няма да ям. Но слугите му го увещаваха заедно с жената и той послуша гласа им, и стана от земята, и седна на леглото.

24 А жената имаше в къщата угоено теле и побърза да го заколи. И взе брашно, омеси го и изпече от него безквасен хляб¹.

(1) Бит. 18:6

25 И поднесе на Саул и на слугите му и те ядоха. И станаха и си тръгнаха същата нощ.

29 И филистимците събраха всичките си войски в Афек¹, а Израил се разположи на стан при извора², който е в Езраел.

(1) гл. 4:1; (2) Съд. 7:1

2 И филистимските първенци преминаха със *своите* стотици и хиляди, а Давид и мъжете му преминаха накрая с Анхус¹.

(1) гл. 28:1

3 Тогава филистимските началници казаха: Какво *търсят* тук тези евреи¹? И Анхус каза на филистимските началници: Не е ли това Давид, слугата на Саул, царя на Израил, който беше с мен тези дни или *дори* години, и аз не намерих в него никаква *грешка*, откак-то е преминал *към мен, до днес*².

(1) гл. 4:6; 14:11; Бит. 14:13; (2) гл. 27:7,12; гл. 25:28

4 Но филистимските началници му се разгневиха и филистимските началници му казаха: Изпрати човека обратно да се върне на мястото, което си му определил; и да не слиза с нас в боя, да не би да ни стане противник в боя. Защото как би се примирил той с господаря си, ако не с главите на тези мъже¹?

(1) гл. 14:21; Изх. 1:10; 1 Лет. 12:19

5 Не е ли това Давид, за когото пееха в танците и казваха: Саул уби хилядите си и Давид – десетките си хиляди¹?

(1) гл. 18:7

6 Тогава Анхус извика Давид и му каза: Жив е ГОСПОД – ти си честен и излизането ти и влизането ти с мен във войската са добри пред очите ми. И не съм намерил зло в теб от деня на идването ти при мен до днес. Но въпреки това първенците не са благо-разположени към теб.

7 Затова сега се върни и си иди с мир¹, за да не вършиш зло в очите на филистимските първенци.

(1) гл. 1:17

8 А Давид каза на Анхус: Но какво съм сторил? И какво си намерил в слугата си от деня, от който съм пред теб, до днес, че да не мога да дойда и да се бия срещу враговете на господаря ми, царя?

9 И Анхус отговори и каза на Давид: Зная, че си угоден пред очите ми като Божи ангел¹; но филистимските началници казаха: Да не се изкачва с нас на бой!

(1) 2 Царе 14:17,20; Гал. 4:14

10 Затова сега стани рано сутринта

със слугите на господаря си, които дойдоха с теб, и станете рано сутринта, и щом се развидели, си тръгнете.

11 И Давид стана рано, той и мъжете му, за да си тръгнат на сутринта да се върнат в земята на филистимците. А филистимците се изкачиха към Езраел¹.

(1) гл. 25:43

30 А когато на третия ден Давид и мъжете му дойдоха в Сиклаг¹, амаличаните бяха нападнали южната земя и Сиклаг². Бяха опустошили Сиклаг и го бяха изгорили с огън,

(1) 1 Лет. 12:20,21; (2) гл. 27:6

2 и бяха отвели в плен жените и *всички*, които бяха там, от малък до голям. Не бяха убили никого, но ги бяха откарали и си бяха отишли по пътя.

3 И когато Давид и мъжете му дойдоха до града, ето, той беше изгорен с огън и жените им и синовете им, и дъщерите им бяха отведени в плен.

4 Тогава Давид и народът, който беше с него, издигнаха гласовете си и плакаха, докато в тях не остана вече сила да плачат¹.

(1) гл. 11:4; Съд. 21:2

5 И двете жени на Давид бяха отведени в плен, езраелката Ахиноама и Авигея, жената на кармилеца Навал¹.

(1) гл. 25:42,43

6 И Давид беше в голямо притеснение¹, защото народът говореше да го убие с камъни², понеже целият народ беше огорчен духом, всеки за синовете си и дъщерите си. Но Давид се укрепил в ГОСПОДА, своя Бог³.

(1) гл. 28:15; (2) Изх. 17:4; (3) гл. 23:16; Пс. 56:3; 138:3

7 И Давид каза на свещеника Авиатар¹, сина на Ахимелех: Моля те, донеси ми ефода. И Авиатар донесе ефода на Давид.

(1) гл. 14:19

8 И Давид се допита до ГОСПОДА¹ и каза: Да преследвам ли тази дружина? Ще ги настигна ли? А Той му отговори: Преследвай ги, защото непременно ще ги настигнеш и непременно ще изявиш *всичко*².

(1) гл. 10:22; 14:37; 2 Царе 5:19,23; (2) гл. 23:4

9 Тогава Давид отиде, той и шестстотинте мъже, които бяха с него, и дойдоха до потока Восор, където оставиха изоставашите.

10 А Давид *продължи да* преследва, той и четиристотин мъже, понеже двеста мъже, които бяха прекалено уморени, за да преминат потока Восор, останаха¹.

(1) Съд. 8:4; Ис. 40:30

11 И намериха един египтянин на полето и го доведоха при Давид; и му дадоха хляб и той яде, и му дадоха да пие вода¹,

(1) Втж. 23:7

12 и му дадоха парче от калъп смокини и два калъпа сушено грозде. И той яде и духът му се върна в него¹ – защото три дни и три нощи не беше ял хляб и не беше пил вода.

(1) Съд. 15:19

13 И Давид му каза: Чий си ти и откъде си? И той каза: Аз съм младеж от Египет, слуга на един амаличанин; и господарят ми ме остави, понеже преди три дни се разболях.

(1) 2 Царе 1:3,8

14 Ние нападнахме южната земя на херетците¹ и тази, която принадлежи на Юда, и южната земя на Халев² и изгорихме Сиклаг с огън.

(1) Езек. 25:16; Соф. 2:5; (2) гл. 25:3

15 Тогава Давид му каза: Ще ме заведеш ли при тази дружина? А той му каза: Закъсни ми се в Бога¹, че няма да ме убиеш и няма да ме предадеш в ръцете на господаря ми, и ще те заведа при тази дружина².

(1) Бит. 24:3; (2) Съд. 1:24

16 И го заведе и ето, те бяха пръснати по лицето на цялата земя, като ядяха и пиеха¹, и танцуваха поради цялата голяма плячка, която бяха взели от земята на филистимците и от земята на Юда.

(1) Съд. 8:11

17 И Давид ги разби от полумрака до вечерта на следващия ден; и нито един от тях не избяга, освен четиристотин младежи, които се качиха на камили и побягнаха¹.

(1) 1 Лек. 4:43

18 Така Давид избави всичко, което бяха взели амаличаните; Давид избави и двете си жени.

19 И нищо не им липсваше, от малко до голямо, до синове и дъщери, и от плячката до всичко, което им бяха взели: Давид върна всичко¹.

(1) Бит. 14:14-16; Чис. 31:49

20 И Давид взе всичкия дребен и едър добитък; и го караха пред *гругия* добитък и казваха: Това е Давидовата плячка.

21 А Давид дойде при двестата мъже, които бяха прекалено уморени, за да следват Давид, и които бяха оставени при потока Восор. И те излязоха да посрещнат Давид и да посрещнат народа, който беше с него, и Давид се приближи при хората и ги поздрави¹.

(1) гл. 17:22

22 Тогава всичките зли и негодни мъже от онези, които отидоха с Давид, заговориха и казаха: Понеже те не дойдоха с нас, няма да им дадем нищо от плячката, която избавихме, освен на всеки жена му и децата му, да ги отведат и да си отидат!

23 Но Давид каза: Не постъпвайте така, братя мои, с това, което ни даде ГОСПОД, който ни запази и предаде в ръката ни дружината, която дойде срещу нас¹.

(1) Втж. 8:17

24 И кой ще ви послуша в това нещо? Защото каквото е делът на слизация в боя, такъв ще бъде и делът на седящия при вещите; заедно ще делат¹.

(1) Чис. 31:27

25 И така ставаше от онзи ден нататък; той направи това наредба и правило за Израил, както е и до днес.

26 И Давид дойде в Сиклаг¹ и изпрати от плячката на старейшините на Юда, на приятелите си, и каза: Ето ви подарък от плячката на ГОСПОДНИТЕ врагове².

(1) 2 Царе 1:1; (2) Лк. 16:9

27 Изпрати на тези във Ветил и на тези в Рамот на юг¹, и на тези в Ятир²,

(1) Иис. Нав. 19:8; (2) Иис. Нав. 15:48

28 и на тези в Ароир¹, и на тези в Сифмот², и на тези в Естемо³,

(1) 1 Лек. 11:44; (2) 1 Лек. 27:27; (3) Иис. Нав. 15:50

29 и на тези в Рахал, и на тези в

градовете на ерамеилците¹, и на тези в градовете на кенейците¹,
30 и на тези в Хорма¹, и на тези в Бор-Асан², и на тези в Атах,

(1) Иис. Нав. 15:30; (2) Иис. Нав. 15:42

31 и на тези в Хеврон¹, и на всичките места, където Давид беше обикалял с мъжете си.

(1) Иис. Нав. 15:13

гл. 31: 1 Лев. 10:1-12

31 А филистимците се биха срещу Израил¹ и израилевите мъже побягнаха отпред филистимците и паднаха убити на хълма Гелвуд².

(1) гл. 28:1; (2) гл. 28:4; 2 Царе 1:21

2 И филистимците настигнаха Саул и синовете му; и филистимците убиха Йонатан, Авинадав и Мелхисуя, синовете на Саул¹.

(1) гл. 14:49

3 И битката срещу Саул се засилваше и стрелците и мъжете с лъкове го улучиха, и той беше тежко ранен* от стрелците¹.

* или: много се уплаши

(1) 2 Царе 1:6

4 Тогава Саул каза на оръженосеца си: Изтегли меча си и ме прободи с него, за да не дойдат тези необрязани и да ме прободат, и да се гаврят с мен¹! Но оръженосецът му не искаше, защото много се страхуваше. Тогава Саул взе меча и се хвърли върху него².

(1) Съд. 9:54; (2) гл. 26:10; 2 Царе 1:1

5 И когато оръженосецът му видя, че Саул беше мъртъв, той също се хвърли върху меча си и умря с него.

6 Така умряха Саул и тримата му сина¹, и оръженосецът му, и всичките му мъже в същия онзи ден.

(1) гл. 28:19; 2 Царе 1:12

7 А когато израилевите мъже, които бяха отгатак долината и отгатак Йордан, видяха, че израилевите мъже бяха побягнали¹ и че Саул и синовете му бяха мъртви, те напуснаха градовете и избягаха. И филистимците дойдоха и се заселиха в тях.

(1) гл. 13:6,7

8 А на следващия ден филистимците дойдоха да съблекат убитите и намериха Саул и тримата му сина паднали на хълма Гелвуд¹.

(1) гл. 28:4; 2 Царе 1:21

9 И отсякоха главата му¹ и свалиха оръжията му, и разпратиха по цялата филистимска земя да разгласят вестта в капицето на идолите си и между народа².

(1) гл. 17:51; (2) 2 Царе 1:20

10 И сложиха оръжията му в храма на Астарта, а тялото му окачиха на стената на Ветсан¹.

(1) Иис. Нав. 17:11; Съд. 1:27

11 А когато жителите на Явис-Галаад¹ чуха какво бяха направили филистимците със Саул,

(1) гл. 11:1-11

12 всичките храбри мъже станаха и вървяха цялата нощ, и взеха тялото на Саул и телата на синовете му от стената на Ветсан, и дойдоха в Явис, и ги изгориха там¹.

(1) Ер. 34:5

13 После взеха костите им и ги погребяха под вечнозеленото дърво в Явис¹, и постиха седем дни².

(1) 2 Царе 21:12; (2) Бит. 50:10; 2 Царе 1:12

Втората книга на
ЦАРЕТЕ
ИЛИ
Втората книга на Самуил

1 А след смъртта на Саул¹, когато Давид се върна от поражението на амаличаните, Давид остана два дни в Сиклаг².

(1) 1 Царе 31:4; (2) 1 Царе 30:17,26

2 А на третия ден, ето, дойде един човек от стана на Саул с раздрани дрехи и пръст на главата си¹. И като дойде при Давид, падна на земята и се поклони².

(1) гл. 13:19; 15:32;
Иис. Нав. 7:6; (2) гл. 14:4; 24:20; 1 Царе 20:41

3 И Давид му каза: Откъде идваш?¹ А той му каза: Избягах от израиления стан.

(1) 1 Царе 30:13

4 И Давид му каза: Какво стана? Моля те, кажи ми! А той отговори: Народът побягна от битката и също много от народа паднаха и са мъртви; и Саул и синът му Йонатан също са мъртви.

5 Тогава Давид каза на младежа, който му събщи: Откъде знаеш, че Саул и синът му Йонатан са мъртви?

6 А младежът, който му събщи, каза: Случайно¹ се оказах на хълма Гелвуе и ето, Саул се подпираше на копието си; и ето, колесниците и конниците го настигаха².

(1) Рут 2:3; (2) 1 Царе 31:3

7 И той погледна назад и ме видя, и ме повика. И аз казах: Ето ме.

8 И той ми каза: Кой си ти?¹ А аз му отговорих: Амаличанин съм.

(1) ст. 3

9 Тогава ми каза: Моля те, ела до мен и ме убий¹, понеже ме обзе силна болка, а целият ми живот е още в мен!

(1) Съд. 9:54

10 И аз заставах до него и го убих, понеже бях сигурен, че не може да живее, след като беше паднал. И взех короната, която беше на главата му, и гривната, която беше на ръката му, и ги донесох тук, при господаря си.

11 Тогава Давид хвана дрехите си и ги раздра¹, а също и всичките мъже, които бяха с него.

(1) гл. 3:31; 4 Царе 5:7

12 И скърбиха и плакаха, и постиха до вечерта¹ за Саул и за сина му Йонатан, и за ГОСПОДНИЯ народ, и за израиления дом, понеже бяха паднали от меча².

(1) гл. 3:35; 1 Царе 31:13; (2) 1 Царе 31:6

13 И Давид каза на младежа, който му събщи: Откъде си ти?¹ И той отговори: Аз съм син на един чужденец, амаличанин.

(1) ст. 3

14 Тогава Давид му каза: Как не се убоя да простреш ръката си и да погубиш ГОСПОДНИЯ помазаник¹?

(1) 1 Царе 24:7; 26:9; Пс. 105:15

15 И Давид повика едно от момчетата и каза: Приблужи се и го нападни! И той го удари, така че умря¹.

(1) гл. 4:10

16 И Давид му каза: Кръвта ти е на

главата ти¹, защото устата ти свидетелства против теб², като каза: Аз убих ГОСПОДНИЯ помазаник.

(1) гл. 3:29; 1 Царе 25:39; (2) Лк. 19:22

17 Тогава Давид оплака Саул и сина му Йонатан с това оплакване¹,

(1) гл. 3:33; 2 Лек. 35:25; Пс. 35:14

18 и поръча да научат юдовите синове на *Песента на лъка*. Ето, тя е записана в Книгата на Праведния¹.

(1) Исис. Нав. 10:13

19 Красотата *ти*, Израилу, е убита по височините ти! Как паднаха силните!

20 Не разказвайте в Гет¹, не известявайте по улиците на Аскалон¹, за да не ликуват филистимските дъщери, за да не тържествуват дъщерите на необрязаните¹! (1) 1 Царе 6:17; Мих. 1:10; (2) 1 Царе 31:9

21 О, гелвуйски планини¹, нека няма на вас роса или дъжд, нито ниви на приноси; защото там беше захвърлен щитът на силните, щитът на Саул, непомазан с масло². (1) 1 Царе 31:1,8; (2) Ис. 21:5

22 От кръвта на убитите, от тъстината на силните лъкът на Йонатан не се обръщаше назад и мечът на Саул не се връщаше празен¹.

(1) 1 Царе 14:47,48; Ер. 50:9

23 Саул и Йонатан, възлюбени и приятни в живота си, не се разделиха и в смъртта си. Те бяха по-бързи от орли, бяха по-силни от лъвовете¹. (1) Пр. 30:30

24 О, израилеви дъщери, плачете за Саул, който ви обличаше разкошно в пурпур, който слагаше златни украшения по дрехите ви.

25 Как паднаха силните сред боя! Йонатан е убит на високите ти места.

26 Скъря за теб, брате мой, Йоната-не! Ти ми беше много приятен; любовта ти към мен беше чудесна, превъзхождаше любовта на жените¹.

(1) 1 Царе 18:1,3; Пр. 18:24

27 Как паднаха силните и погинаха бойните оръжия!

2 После Давид се допита до ГОСПОДА¹ и каза: Да се изкача ли в някой от юдовите градове? И ГОСПОД ми каза:

Изкачи се. А Давид каза: Къде да се изкача? И Той му каза: в Хеврон².

(1) гл. 5:19,23; 1 Царе 10:22; (2) Бит. 13:18; Исис. Нав. 15:13; 2 Лек. 11:10

2 И Давид се изкачи там, а също и двете му жени, езраелката Ахиноама и Авигея, жената на кармилеца Навал¹.

(1) гл. 3:2,3; 1 Царе 25:42,43

3 Давид заведе *там* и мъжете, които бяха с него¹, всеки с дома му; и те живееха в градовете на Хеврон.

(1) 1 Лек. 12:1-22

4 И юдовите мъже¹ дойдоха и помазаха там Давид за цар над юдовия дом². И съобщиха на Давид и казаха: Явис-галаадските мъже бяха, които погребяха Саул.

(1) гл. 19:41; (2) гл. 5:3,5; 4 Царе 11:12; Мт. 1:5

5 И Давид изпрати пратеници до явис-галаадските мъже¹ и им каза: Благословени да сте от ГОСПОДА², понеже сте оказали тази милост на господаря си, на Саул, и сте го погребали¹!

(1) 1 Царе 11:1; (2) Бит. 14:19; Рут 2:20; (3) гл. 21:12

6 И сега, нека ГОСПОД да ви окаже милост и върност¹. И аз също ще ви отплатя за тази добрина, понеже сте извършили това нещо.

(1) гл. 15:20; Исис. Нав. 2:14; Рут 1:8; 2 Тим. 1:16

7 Затова сега нека се укрепят ръцете ви и бъдете храбри; защото господарят ви Саул е мъртъв, а и юдовият дом ме помаза за цар над себе си¹.

(1) ст. 4

8 Но Авенир, синът на Нир, военачалникът на Саул¹, взе Иствостей*², сина на Саул, и го заведе в Маханаим³,

⁴Човек на срам; (1) 1 Царе 14:50;

(2) гл. 3:7; 1 Лек. 8:33; (3) ст. 29; гл. 17:24; Бит. 32:2

9 и го направи цар над Галаад¹ и над асурците, и над Езраел², и над Ефрем³, и над Вениамин⁴, и над целия Израил⁵.

(1) Исис. Нав. 17:1; (2) Исис. Нав. 19:18;

(3) Исис. Нав. 16:5-9; (4) Исис. Нав. 18:11-28; (5) 1 Лек. 12:29

10 Иствостей, синът на Саул, беше на четиридесет години, когато се възцари над Израил, и царува две години. Но юдовият дом последва Давид.

11 А времето, през което Давид царува в Хеврон над юдовия дом, беше седем години и шест месеца¹. (1) гл. 5:5

12 А Авенир, синът на Нир, и слугите на Исвостей, сина на Саул, отидоха от Маханаим в Гаваон¹.

(1) Иис. Нав. 9:3

13 И Йоав, синът на Саруя¹, и слугите на Давид излязоха и се срещнаха с тях до гаваонския водоем. И едните седнаха от едната страна на водоема, а другите – от другата страна на водоема².

(1) гл. 23:24; 1 Царе 26:6; 1 Лек. 2:16; 27:7; (2) Ер. 41:12

14 Тогава Авенир каза на Йоав: Нека младежите станат и се състезават пред нас. И Йоав каза: Нека станат.

15 И те станаха и преминаха под брой – дванадесет за Вениамин и Исвостей, сина на Саул, и дванадесет от слугите на Давид.

16 И всеки хвана другия за главата и заби меча си в ребрата на другия и те паднаха заедно. Затова онова място се нарече Хелкат-Асурим*, което е при Гаваон.

*Помето на острията

17 И битката стана много жестока в онзи ден¹ и Авенир и израилевите мъже бяха разбити пред слугите на Давид².

(1) Пр. 17:14; (2) гл. 3:1,6

18 И там бяха тримата сина на Саруя: Йоав и Ависей, и Асаил¹; а Асаил беше лек в краката си като полска газела².

(1) ст. 13; (2) 1 Лек. 12:8

19 И Асаил подгони Авенир и не се отклоняваше нито надясно, нито наляво от преследването на Авенир.

20 А Авенир погледна назад и каза: Ти ли си, Асаиле? А той отговори: Аз.

21 Тогава Авенир му каза: Отклони се надясно или наляво и хвани един от младежите, и си вземи оръжието му. Но Асаил не поиска да се отклони от преследването му.

22 И Авенир пак каза на Асаил: Отклони се от преследването ми! Защо да те ударя на земята? Как ще погледна после брат ти Йоав в лицето?

23 Но той отказа да се отклони. Тогава Авенир го удари в корема¹ със задния край на копието, така че копието му излезе отзад. И той падна там и умря на място. И всеки, който идваше до

мястото, където Асаил падна и умря, се спираше².

(1) гл. 3:27; 4:6; 20:10; (2) гл. 20:12

24 А Йоав и Ависей също преследваха Авенир. И когато слънцето залязваше, те стигнаха до хълма Амма, който е пред Гия, по пътя за Гаваонската пустиня.

25 И вениаминовите синове се събраха зад Авенир и заеха кръгова отбрана на върха на един хълм.

26 Тогава Авенир извика към Йоав и каза: Вечно ли ще поглъща мечът? Не знаеш ли, че краят ще бъде горчив? Докога няма да казваш на народа да се върне от преследването на братята си?

27 И Йоав каза: Жив е Бог – ако ти не беше говорил, народът със сигурност щеше още сутринта да си отиде, всеки от преследването на брат си!

28 И Йоав наду тръбата и целият народ спря, и повече не преследваше Израил, и не продължиха повече да се бият¹.

(1) гл. 18:16

29 А Авенир и мъжете му вървяха през цялата онази нощ през равнината и преминаха Йордан и минаха през целия Витрон, и дойдоха в Маханаим.

30 А Йоав се върна от преследването на Авенир и събра целия народ; и от слугите на Давид липсваха деветнадесет мъже и Асаил.

31 Но слугите на Давид бяха избили мнозина от Вениамин и от мъжете на Авенир; триста и шестдесет мъже бяха мъртви.

32 Тогава те вдигнаха Асаил и го погребяха в бащиния му гроб, който беше във Витлеем. И Йоав и мъжете му вървяха цяла нощ и дойдоха в Хеврон на зазоряване.

3 И между Сауловия дом и Давидовия дом имаше дълга война¹. И Давид ставаше все по-силен и по-силен², а Сауловият дом ставаше все по-слаб и по-слаб.

(1) ст. 6; гл. 2:17; (2) гл. 5:10; 22:44; Йов 17:9

ст. 2-5; 1 Лер. 3:1-4

2 И на Давид се родиха синове в Хеврон: първородният му беше Амон¹, от езраелката Ахиноама; (1) гл. 13:1

3 вторият му – Хилеав, от Авигея, жената на кармилеца Навал¹; третият – Авесалом², син на Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай³;

(1) гл. 2:2; 1 Царе 25:42,43; (2) гл. 13:1; (3) гл. 13:37; 14:23; Иис. Нав. 13:13

4 четвъртият – Адония¹, син на Агита; петият – Сефатия, син на Авитаа;

(1) 3 Царе 1:5

5 и шестият – Итраам, от Давидовата жена Егла. Тези синове се родиха на Давид в Хеврон¹.

(1) Пс. 127:3

6 И докато траеше войната между Сауловия дом и Давидовия дом¹, Авенир² беше опората на Сауловия дом.

(1) ст. 1; (2) 1 Царе 14:50

7 А Саул имаше наложница на име Ресфа, дъщеря на Алия¹; и Исвостей² каза на Авенир: Ти защо си влязъл при наложницата на баща ми?

(1) гл. 21:8; (2) гл. 2:8

8 Тогава Авенир се разгневи много на думите на Исвостей и каза: Кучешка глава ли съм аз¹, която държи страната на Юда? Днес аз оказвам милост на дома на баща ти Саул, на братята му и на приятелите му и не те предадох в ръката на Давид, а днес ти ме обвиняваш в беззаконие заради тази жена!

(1) гл. 9:8; 16:9; 1 Царе 17:43

9 Така да направи Бог на Авенир и така да прибави¹, ако не сторя за Давид така, както ГОСПОД му се е закле²:

(1) ст. 35; гл. 19:13; 1 Царе 3:17; 3 Царе 2:23; (2) Пс. 89:35,36

10 Да отвърна царството от Сауловия дом и да издигна Давидовия престол над Израил и над Юда¹, от Дан до Вирсавее²!

(1) 1 Царе 15:28; 28:17; (2) гл. 17:11; 24:2; Съд. 20:1

11 И Исвостей не можеше вече да отговори на Авенир нито дума, понеже се боеше от него.

12 Тогава Авенир изпрати от своя страна пратеници до Давид и каза: Чия е земята? И каза още: Направи договора си с мен, и ето, ръката ми

ще бъде с теб, за да обърна целия Израил към теб.

13 И Давид каза: Добре, ще направя договор с теб, но едно нещо искам от теб: няма да видиш лицето ми, ако първо не доведеш Сауловата дъщеря Михала¹, когато дойдеш да видиш лицето ми.

(1) 1 Царе 18:27

14 И Давид изпрати пратеници до Исвостей, сина на Саул, да кажат: Дай ми жена ми Михала, за която се сгодих срещу сто филистимски краекोजия!

15 И Исвостей изпрати и я взе от мъжа ѝ, от Фалтиил, сина на Лаис¹.

(1) 1 Царе 25:44

16 И мъжът ѝ отиде с нея и плачеше, докато вървеше, и я последва до Вауриим¹. А Авенир му каза: Иди, върни се. И той се върна.

(1) гл. 16:5; 17:18; 19:16

17 А Авенир говори с израилевите старейшини и каза: Още отпреди вие искахте Давид за цар над вас.

18 Затова сега, направете го! Защото ГОСПОД е говорил за Давид и е казал: Чрез ръката на слугата Си Давид ще избавя народа Си Израил от ръката на филистимците и от ръката на всичките му врагове.

19 И Авенир говори и в ушите на Вениамин¹. Освен това Авенир отиде да говори и в ушите на Давид в Хеврон всичко, което се виждаше добро на Израил и на целия вениаминов дом.

(1) 1 Лер. 12:29

20 И така, Авенир и двадесет мъже с него дойдоха при Давид в Хеврон; и Давид сложи трапеза¹ за Авенир и за мъжете, които бяха с него.

(1) 1 Царе 25:36

21 И Авенир каза на Давид: Ще стана и ще отида, и ще събера целия Израил при господаря си царя, за да направят завет с теб и да царуваш над всичко, което душата ти желае. И Давид изпрати Авенир и той си отиде с мир.

22 И ето, слугите на Давид и Йоав дойдоха от едно нападение и донесоха със себе си голяма плячка; а Авенир вече не беше с Давид в Хеврон, за-

щото той го беше изпратил, и той си беше отишъл за мир.

23 Когато Йоав дойде и цялата войска, която беше с него, съобщиха на Йоав и казаха: Авенир, синът на Нир, дойде при царя и той го изпрати, и той си отиде с мир.

24 Тогава Йоав дойде при царя и каза: Какво си направил? Ето, Авенир е дошъл при теб – защо си го изпрати и той си е отишъл? (1) Бит. 12:18

25 Познаваш Авенир, сина на Нир, че е дошъл да те измами и да научи излизането ти и влизането ти, и да разбере всичко, което правиш¹. (1) гл. 10:3

26 И Йоав излезе от присъствието на Давид и изпрати пратеници след Авенир, и те го върнаха от кладенеца Сира. А Давид не знаеше.

27 И когато Авенир се върна в Хеврон, Йоав го отведе настрана в портата, за да му говори тайно, и там го удари в корема и той умря¹ заради кръвта на брат му Асаил².

(1) гл. 2:23; 20:10; 3 Царе 2:5; (2) гл. 2:19-23; Чис. 35:19

28 А след това Давид чу и каза: Аз и царството ми сме невинни до века пред ГОСПОДА за кръвта на Авенир, сина на Нир!

29 Нека тя дойде на главата на Йоав¹ и на целия му бащин дом и нека не липсва от дома на Йоав такъв, който има семетечение² или е прокажен, или се подпира на тогя, или пада от меч, или е лишен от хляб³.

(1) гл. 1:16; Чис. 35:33; 3 Царе 2:32; (2) Лев. 15:2,3; (3) Пс. 7:16; 109:10

30 Така Йоав и брат му Ависей убиха Авенир, защото беше убил брат им Асаил в битката при Гаваон¹. (1) ст. 27

31 И Давид каза на Йоав и на целия народ, който беше с него: Раздерете дрехите си¹ и се препашете с вретиче, и плачете пред Авенир! И цар Давид вървеше след носилката. (1) гл. 1:11

32 И погребяха Авенир в Хеврон¹ и царят издигна гласа си и плака при гроба на Авенир, и целият народ плака. (1) гл. 4:12

33 И царят *оплака* Авенир с тази оплаквателна песен¹ и каза: Трябваше ли Авенир да умре, както умира безбожен*? *или: безумен; (1) гл. 1:17

34 Ръцете ти не бяха вързани, нито краката ти – сложени в бронзови окови; както човек пада пред престъпници, така падна ти! И целият народ плака още над него.

35 После целият народ дойде, за да накара Давид да яде хляб, докато още беше ден. Но Давид се закле и каза: Така да ми направи Бог и така да прибави, ако вкуся хляб или нещо друго, преди да залезе слънцето!¹ (1) гл. 1:12; 12:17; Съд. 20:26

36 И целият народ видя *това* и то му се видя добро, както *и* всичко, което правеше царят, се виждаше добро на целия народ.

37 Така целият народ и целият Израил разбра в онзи ден, че не беше от царя да бъде убит Авенир, синът на Нир.

38 Тогава царят каза на слугите си: Не знаете ли, че първенец и велик човек падна днес в Израил?¹ (1) 1 Царе 26:15

39 Днес аз съм слаб, макар и да съм помазан за цар; а тези мъже, синовете на Саруя, са много жестоки за мен. ГОСПОДА да отплати на злодея според злината му!¹ (1) Чис. 32:23; Съд. 9:57; 3 Царе 2:6,33; Пс. 28:4; 62:12; 2 Тим. 4:14

4 А когато синът на Саул чу, че Авенир бил умрял в Хеврон, ръцете му отслабнаха и целият Израил се смути.

2 А синът на Саул имаше двама военачалници. Името на единия беше Ваана, а името на другия – Рихав, синове на виротеца Римон, от вениаминовите синове – защото и Вирот¹ се считаше към Вениамин. (1) гл. 23:37; Ис. Нав. 18:25

3 И виротците избягаха в Гетаим¹ и живеят там като чужденци *и* до днес. (1) Неем. 11:33

4 А Йонатан, синът на Саул, имаше син, недъгав в краката. Той беше на пет години, когато дойде вестта за

Саул и Йонатан от Езраел, и бавачката му го взе и избяга. И като бързаше да бяга, той падна и окуца. Името му беше Мемфивостей¹.

(1) гл. 9:3; 1 Лец. 8:34

5 Тогава синовете на виротеца Римон, Рихав и Ваана, отидоха и дойдоха в горещината на деня в къщата на Исвостей, докато той си почиваше по пладне.

6 И дойдоха до средата на къщата, уж да вземат жито, и го прободоха в корема¹. И Рихав и брат му Ваана избягаха².

(1) гл. 2:23; (2) Съд. 3:26

7 Когато влязоха в къщата, той лежеше на леглото си в спалнята си; и те го удариха и го убиха, и му отсякоха главата¹. И взеха главата му и вървяха по пътя през равнината цялата нощ.

(1) 1 Царе 17:51

8 И донесоха главата на Исвостей при Давид в Хеврон и казаха на царя: Ето главата на Исвостей, сина на врага ти Саул, който търсеше живота ти¹! Така ГОСПОД отмъсти днес за господаря ми, царя, на Саул и на потомството му!

(1) 1 Царе 19:1

9 А Давид отговори на Рихав и на брат му Ваана, синовете на виротеца Римон, и им каза: Жив е ГОСПОД, който изкупи живота ми от всяка беда¹ –

(1) Бит. 48:16; 1 Царе 26:24

10 онзи, които ми съобщиха и каза: Ето, Саул е мъртъв! – и мислеше, че е донесъл добра вест – аз го хванах и го убих в Сиклаг. Това беше наградата, която му дадох за вестта¹.

(1) гл. 1:15,16

11 Колко повече, когато безбожни мъже са убили праведен човек в собствената му къща на леглото му. Няма ли да изискам сега кръвта му от ръката ви и да ви изстребя от земята¹!

(1) Бит. 9:6

12 Тогава Давид заповяда на момчетата си и те ги убиха, и им отрязаха ръцете и краката, и ги окачиха при водоема в Хеврон. А главата на Исвостей взеха и я погребяха в гроба на Авенир в Хеврон¹.

(1) гл. 3:32

ст. 1-5; 1 Лец. 11:1-3; 12:23-40

5 И всичките израилеви племена дойдоха при Давид в Хеврон и говориха и казаха: Ето, ние сме твоя кост и твоя плът¹.

(1) гл. 19:12; Бит. 29:14; Втх. 17:15

2 Още преди, когато Саул беше цар над нас, ти беше този, който извеждаше и въвеждаше Израил¹. И на теб каза ГОСПОД: Ти ще пасеш народа Ми Израил и ти ще бъдеш княз над Израил².

(1) 1 Царе 18:16; (2) гл. 6:21; 7:8; 1 Царе 13:14; Мт. 2:6

3 Така всичките израилеви старейшини дойдоха при царя в Хеврон и цар Давид направи с тях завет пред ГОСПОДА¹ в Хеврон. И те помазаха Давид² за цар над Израил³.

(1) 4 Царе 11:17; (2) гл. 2:4; (3) 1 Лец. 28:4

4 Давид беше на тридесет години¹, когато се възцари, и царува четиридесет години.

(1) Бит. 41:46

5 В Хеврон царува седем години и шест месеца над Юда, а в Ерусалим царува тридесет и три години над целия Израил и Юда¹.

(1) гл. 2:11; 12:8; 3 Царе 2:11; 1 Лец. 3:4

ст. 6-10; 1 Лец. 11:4-9

6 А царят отиде с мъжете си в Ерусалим против евусейците¹, жителите на земята. А те говориха на Давид и казаха: Няма да влезеш тук, а куците и слепите ще те отблъснат! – с което искаха да кажат: Давид не може да влезе тук.

(1) Ис. Нав. 15:63

7 Но Давид превзе крепостта Сион¹, която е Давидовия град².

(1) Пс. 48:2; (2) гл. 6:10; 3 Царе 2:10; Неем. 3:15

8 И Давид каза в онзи ден: Които се изкачи през водопровода и избие евусците, и с куците и слепите, които са омразни на душата на Давид, той ще бъде военачалник. Защото те казват: Слепият и куцият няма да влезе в дома.

9 Така Давид се засели в крепостта и я нарече Давидовият град¹. И Давид застрои всичко наоколо от Мило² и навътре.

*т.е. защитната крепост

(1) ст. 7; (2) Съд. 9:6; 3 Царе 9:15; 4 Царе 12:20; 2 Лец. 32:5

10 Така Давид ставаше все по-велик и

по-велик¹ и ГОСПОД, Бог на Войнства-та, беше с него².

(1) гл. 3:1; (2) гл. 7:9; 8:6,14; 1 Царе 18:12,14
ст. 11-16; 1 Лек. 14:1-7

11 И Хирам, царят на Тир¹, изпрати до Давид пратеници и кедрови дървета, и дърводелци, и зидари; и те построиха за Давид къща².

(1) Ис. Нав. 19:29; (2) гл. 7:2; 3 Царе 5:1-6

12 И Давид позна, че ГОСПОД го беше утвърдил за цар над Израил и че беше възвисил царството му¹ заради народа Си Израил. (1) Чис. 24:7; 3 Царе 10:9

13 И Давид си взе още наложници и жени от Ерусалим¹, след като дойде от Хеврон; и още синове и дъщери се родиха на Давид. (1) Втж. 17:17
ст. 14-16; 1 Лек. 3:5-9

14 И ето имената на тези, които му се родиха в Ерусалим: Самуа и Совав, и Натан¹, и Соломон²,

(1) 3 Царе 4:5; Зах. 12:12; Ак. 3:31; (2) гл. 12:24,25; Мт. 1:6

15 и Евар, и Елисуа, и Нефег, и Яфия,

16 и Елисама, и Елиада, и Елифалет.

ст. 17-25; 1 Лек. 14:8-17

17 А когато филистимците чуха, че Давид бил помазан за цар над Израил, всички филистимци се изкачиха да търсят Давид. И Давид чу и слезе в крепостта¹. (1) гл. 23:14

18 И филистимците дойдоха и се разпростряха в долината Рафаим¹.

(1) гл. 23:13; Ис. Нав. 15:8

19 И Давид се допита до ГОСПОДА¹ и каза: Да се изкача ли против филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката ми? И ГОСПОД каза на Давид: Изкачи се, защото непременно ще предам филистимците в ръката ти².

(1) гл. 2:1; (2) 1 Царе 30:8

20 И Давид дойде във Ваал-Ферасим¹ и Давид ги разби там, и каза: ГОСПОД разсече пред мен враговете ми, както водите *правят* пролом. Затова той нарече онова място Ваал-Ферасим*.

*Място на големите проломи; (1) Ис. 28:21

21 И те оставиха идолите си там и Давид и мъжете му ги взеха¹.

(1) Ис. 46:2; Ер. 48:7; Дан. 11:8

22 А филистимците пак излязоха¹ и се

разпростряха в долината Рафаим².

(1) гл. 21:15; (2) ст. 18

23 И Давид се допита до ГОСПОДА¹ и Той каза: Не се изкачай, заобиколи ги в гръб и ги нападни откъм черниците. (1) гл. 2:1

24 И когато чуеш шум като от маршируване по върховете на черниците, тогава побързай, защото тогава ГОСПОД ще излезе пред теб¹, за да разбие стана на филистимците. (1) Съд. 4:14

25 И Давид направи, както му заповяда ГОСПОД¹, и разби филистимците² от Гава³ до мястото, откъдето се влиза в Гезер⁴.

(1) Изх. 12:28; (2) гл. 8:1; (3) Ис. Нав. 18:24; (4) Ис. Нав. 10:33

ст. 1-11; 1 Лек. 13

6 И Давид пак събра всичките избрани мъже от Израил, тридесет хиляда души.

2 И Давид стана и отиде с целия народ, който беше с него, от Ваала-Юда¹, за да пренесе оттам Божия ковчег², който се нарича с Името, Името на ГОСПОДА на Войнствата, който обитават *между* херувимите³.

(1) Ис. Нав. 15:9; (2) 1 Царе 6:21; (3) Изх. 25:22

3 И те качиха Божия ковчег на нова кола¹ и го изнесоха от къщата на Авинадав, която беше на хъма²; а Оза и Ахио, синовете на Авинадав, караха новата кола. (1) Чис. 7:9; 1 Царе 6:7; (2) 1 Царе 7:1

4 Така те го изнесоха от къщата на Авинадав, която беше на хъма, като съпровождаха Божия ковчег, и Ахио вървеше пред ковчега.

5 Тогава Давид и целият израилев дом свиреха пред ГОСПОДА с всякакви *инструменти* от елхово дърво и с арфи, и лири, и тимпани, и кастанети, и кимвали¹. (1) Пс. 150:3-5

6 Но когато стигнаха до хармана на Нахон, Оза простря *ръката си* към Божия ковчег и го хвана, защото воловете се препънаха.

7 И гневът на ГОСПОДА пламна против Оза, и Бог го уби там за непочи-

телността; и той умря там при Божия ковчег¹.

(1) Чис. 1:51; 1 Царе 6:19

8 И Давид се наскърби, защото ГОСПОД уби Оза*; и нарече онова мястото Фарес-Оза** *както се нарича и до днес*¹.

*букв.: направи пролом в Оза

**Пролом на Оза; (1) 1 Лет. 15:13

9 И в онзи ден Давид се уплаши от ГОСПОДА и каза: Как ще дойде ГОСПОДНИЯТ ковчег при мен?¹

(1) 1 Царе 6:20; Пс. 119:120

10 И Давид не пожела да премести ГОСПОДНИЯ ковчег при себе си в Давидовия град¹, а Давид го откарва встрани, в къщата на гетеца² Овид-Едом³.

(1) тл. 5:7,9; (2) Исц. Нав. 19:45; (3) 1 Лет. 15:18,24

11 И ГОСПОДНИЯТ ковчег остана в къщата на гетеца Овид-Едом три месеца. И ГОСПОД благослови Овид-Едом и целия му дом.

ст. 12-23: 1 Лет. 15: 16

12 И съобщиха на цар Давид и казаха: ГОСПОД е благословил дома на Овид-Едом¹ и всичко негово заради Божия ковчег. Тогава Давид отиде и пренесе с веселие Божия ковчег от къщата на Овид-Едом в Давидовия град².

(1) 1 Лет. 26:4-8; (2) 3 Царе 8:3,4

13 И когато носачите на ГОСПОДНИЯ ковчег минеха шест крачки, той жертваше говеда и угоени агнета¹.

(1) 3 Царе 8:5

14 И Давид танцуваше пред ГОСПОДА с всички сила¹; и Давид беше препасан с ленен ефод².

(1) Исх. 15:20; (2) 1 Царе 2:18

15 Така Давид и целият израилев дом пренесоха ГОСПОДНИЯ ковчег с възгласи¹ и с тръбен звук².

(1) Пс. 149:5; Авак. 3:18; (2) Пс. 150:3

16 А когато ГОСПОДНИЯТ ковчег влезе в Давидовия град, Михала, дъщерята на Саул¹, погледна през прозореца и видя, че цар Давид скачаще и танцуваше пред ГОСПОДА, и го презря в сърцето си².

(1) 1 Царе 18:20; (2) Пс. 123:3

ст. 17-19: 1 Лет. 16:1-3

17 И внесоха ГОСПОДНИЯ ковчег и го поставиха на мястото му сред шатъра, който Давид беше разпнал за него. И Давид пренесе всеизгарания

и примирителни жертви пред ГОСПОДА.

18 И когато Давид свърши принасянето на всеизгаранията и примирителните жертви, той благослови народа в Името на ГОСПОДА на Войнствата¹.

(1) Исх. 39:43; 3 Царе 8:14; Пс. 129:8

19 После раздаде на целия народ, на цялото израилево множество, от мъж до жена, по една пита хляб и по един калъп фурми, и по един калъп сушено грозде на всекиго¹. Тогава целият народ се разотиде, всеки у дома си².

(1) 2 Лет. 30:24; (2) Исц. Нав. 22:6

20 А когато Давид се върна, за да благослови дома си¹, Михала, дъщерята на Саул², излезе да посрещне Давид и каза: Колко славен беше днес израилевицят цар, като се съблече днес пред очите на слугините на слугите си, така, както безсрамно се съблича един никаквец!

(1) 1 Лет. 16:43; (2) ст. 16

21 Тогава Давид каза на Михала: Пред ГОСПОДА, който избра мен вместо баща ти и вместо целия негов дом, за да ме постави за княз над ГОСПОДНИЯ народ, над Израил¹, пред ГОСПОДА играх.

(1) 1 Царе 13:14

22 И ще се унижа още повече и ще се смиря в собствените си очи¹ – а колкото до слугините, за които ти говори, от тях ще бъда почитан.

(1) Пс. 131:1; 1 Кор. 4:10

23 И Михала, дъщерята на Саул, остана бездетна до деня на смъртта си.

ст. 1-16: 1 Лет. 17:1-14; 22:7-10; 28:2-7

7 И когато царят се настани в къщата си¹ и ГОСПОД му беше дал почивка от всичките му врагове отвсякъде,

(1) тл. 5:11

2 царят каза на пророк Натан¹: Ето сега, аз живея в кедров дом², а Божият ковчег обитаваше под завеси на шатър³.

(1) 3 Царе 1:8; 1 Лет. 29:29; 2 Лет. 29:25; (2) тл. 5:11; (3) тл.

11:11; Пс. 132:2-5; Деян. 7:46

3 И Натан¹ каза на царя: Иди и направи всичко, което е в сърцето ти², защото ГОСПОД е с теб³.

(1) ст. 2; (2) 1 Царе 14:7; 3 Царе 8:17,18; (3) 1 Царе 10:7

4 Но през същата нощ ГОСПОДНО-ТО слово беше към Натан и каза¹:

(1) Чис. 12:6

5 Иди и кажи на слугата Ми Давид¹: Така говори ГОСПОД: Ти ли ще Ми построиш дом, в който да обитавам²?

(1) Пр. 16:1; (2) 3 Царе 5:3; 1 Лек. 28:3

6 Защото от деня, в който изведох израилевите синове от Египет, до днес Аз не съм обитавал в дом, а съм ходил в шатър и в скиния¹.

(1) Изх. 40:38; Съд. 20:27; 3 Царе 8:16

7 Където и да ходих с всичките израилеви синове, говорих ли някога дума на някое от израилевите племена, на което заповядах да пасе народа Ми Израил, като казах: Защо не Ми постройте кедров дом¹?

(1) Ис. 66:1

8 И сега, така да кажеш на слугата Ми Давид: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Аз те взех от кошарата, от след стадото¹, за да бъдеш княз над Моя народ Израил².

(1) Ам. 7:15; (2) гл. 5:2

9 И бях с теб навсякъде, където отиваше¹, и изтребих всичките ти врагове пред теб², и направих името ти велико³ като имената на великите, които са на земята.

(1) гл. 5:10; 8:6,14; (2) гл. 22:38-43;

(3) Бил. 12:2; Ис. Нав. 6:27; 1 Царе 18:30; Пс. 21:5

10 И ще определя място за народа Си Израил и ще го насадя¹, за да живее на свое си място и да не бъде вече в безпокойство и синовете на неправдата да не го потискат² вече както преди,

(1) 4 Царе 21:8; Пс. 80:8,9; Ис. 60:21; (2) Ис. 60:18

11 и от деня, в който поставих съдии над народа Си Израил¹. И ще ти дам почивка от всичките ти врагове². И ГОСПОД ти заявява, че ГОСПОД ще ти направи дом³.

(1) Съд. 2:16; (2) Йов 34:29; (3) Изх. 1:21; 1 Царе 25:28

12 Когато се изпълнят дните ти и легнеш при бащите си¹, Аз ще издигна потомъка ти след теб, който ще излезе от тялото ти², и ще утвърди царството му³.

(1) 3 Царе 2:10; (2) Мт. 1:1; (3) Пс. 132:11; Деян. 13:23

13 Той ще построи дом за Името Ми¹

и Аз ще утвърдя престола на царството му до века².

(1) 3 Царе 5:5; 4 Царе 21:4,7;

Зах. 6:12; (2) гл. 22:51; Бил. 49:10; 3 Царе 2:4; 4 Царе 8:19;

2 Лек. 6:16; Йов 36:7; Пс. 72:17; Ис. 9:7; Ер. 33:17;

Езек. 37:25; Дан. 2:44; Ак. 1:33; Деян. 2:30; Откр. 11:15

14 Аз ще му бъда Отец¹ и той ще Ми бъде син². Ако извърши неправда, Аз ще го накажа с тоягата на мъжете и с ударите на човешките синове³,

*т.е. ще го накажа по човешки

(1) Пс. 89:26; (2) Пс. 2:7; Откр. 21:7

15 но милостта Ми няма да се оттегли от него¹, както я отнех от Саул, когото магнах отпред теб².

(1) 3 Царе 11:13; Пс. 89:30-33; (2) 1 Царе 15:23

16 И домът ти и царството ти ще се утвърдят пред теб до века; престолът ти ще бъде утвърден до века¹.

(1) ст. 13

ст. 17-29; 1 Лек. 17:15-27

17 И Натан говори на Давид според всички тези думи и според цялото това видение.

18 Тогав цар Давид влезе и седна пред ГОСПОДА, и каза: Кой съм аз¹, Господи БОЖЕ, и какъв е домът ми², че си ме довел дотук?

(1) Рут 2:10;

1 Царе 18:18; 1 Лек. 29:14; (2) гл. 23:5; Бил. 32:10

19 Но и това беше малко в очите Ти¹, Господи БОЖЕ, и Ти си говорил и за дома на слугата Си за далечно бъдеще. Това човешкият обичай ли е, Господи БОЖЕ?

(1) 4 Царе 3:18

20 И какво повече да Ти говори Давид? Ти познаваш слугата Си, Господи БОЖЕ¹.

(1) Ис. Нав. 5:14; Пс. 139:1

21 Заради Своето слово и според Своето сърце Ти си извършил цялото това велико дело, за да го изявиш на слугата Си.

22 Затова си велик, Господи БОЖЕ – защото няма никой като Теб и няма бог освен Теб¹, според всичко, което сме чули с ушите си².

(1) гл. 22:32;

Изх. 8:10; Втзк. 4:35,39; 3 Царе 8:23,60; (2) Втзк. 3:24

23 И кой друг народ на земята е като Твоя народ Израил, когото Бог отиде да откупи за народ за Себе Си и да Си създаде име¹, и да извърши това велико нещо за Себе Си и страшни дела за земята Си, пред Своя народ,

когото Ти изкупи за Себе Си от Египет, от народи и от боговете им?²

(1) Изх. 9:16; 33:16; Ис. 63:14; (2) Пс. 44:2,3; Ер. 32:20

24 И Ти утвърди за Себе Си народа Си Израил за Свой народ до века; и Ти, ГОСПОДИ, им стана Бог¹. (1) Изх. 6:7

25 И сега, ГОСПОДИ Боже, утвърди до века словото, което си говорил за слугата Си и за дома му, и направи, както си говорил¹.

(1) 1 Царе 1:23; 2 Лек. 6:17; Пс. 119:49

26 И нека се възвеличи Името Ти до века, за да казват: ГОСПОД на Войнствата е Бог над Израил¹. И нека бъде утвърден пред Теб домът на слугата Ти Давид².

(1) 3 Царе 18:36; Пс. 48:14; Мт. 15:31; (2) Пс. 61:6,7

27 Защото Ти, ГОСПОДИ на Войнствата, Боже Израилев, откри на слугата Си и каза: Ще ти съградя дом¹. Затова слугата Ти дръзна да Ти се помоли с тази молитва. (1) 3 Царе 11:38

28 И сега, Господи БОЖЕ, Ти си Бог и Твоите думи са истина¹, и Ти си обещаващ това добро на слугата Си.

(1) Ин. 17:17; Тит 1:2

29 Затова сега благоволи да благословиш дома на слугата Си, за да бъде пред Теб до века; защото Ти, Господи БОЖЕ, Си говорил *това* и с Твоето благословение нека бъде благословен домът на слугата Ти завинаги!¹ (1) Ис. 55:3

ст. 1-14; 1 Лек. 18:1-13

8 И след това Давид разби филистимците и ги покори¹; и Давид отне властта над столицата от ръката на филистимците. (1) гл. 5:17-25; 21:15; 1 Царе 7:13

2 После той разби моавците¹ и ги измери с въже, като ги накара да легнат на земята; и измери с две въжета *онези*, които да бъдат убити, и с едно цяло въже *онези*, които да останат живи. Така моавците станаха слуги на Давид и плащаха данък².

(1) Чис. 24:17; (2) 4 Царе 1:1; 3:4; Пс. 18:44; 60:8; Евр. 11:33

3 Давид разби и совския цар¹ Ададезер, сина на Реов, когато той отиваше да си върне властта при реката Ефрат. (1) гл. 10:6; 23:36; 1 Царе 14:47; 2 Лек. 8:3

4 И Давид плени от него хиляда и седемстотин конници и двадесет хиляди пешаци. И Давид преряза сухожилията на всичките *коне* от колесниците¹, но запази от тях за сто колесници.

(1) Ис. Нав. 11:6,9

5 И арамейците от Дамаск дойдоха да помогнат на совския цар Ададезер; и Давид изби от арамейците двадесет и две хиляди мъже.

6 И Давид постави гарнизони в Арам Дамаски; и арамейците станаха слуги на Давид¹ и плащаха данък². И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше³.

(1) гл. 10:19; 4 Царе 14:28; (2) ст. 2; (3) гл. 5:10; 7:9; 4 Царе 18:7

7 И Давид взе златните щитове¹, които бяха на слугите на Ададезер, и ги донесе в Ерусалим.

(1) 3 Царе 10:16; 4 Царе 11:10

8 И от Ветях и от Веротай, градовете на Ададезер¹, цар Давид взе голямо количество бронз. (1) 3 Царе 11:23; Езек. 47:16

9 А когато ематският цар¹ Тои чу, че Давид бил разбил цялата военна сила на Ададезер,

(1) Чис. 34:8; Ам. 6:2

10 Тои изпрати сина си Йорам* при цар Давид, за да го поздрави и да го благослови¹, понеже се беше бил против Ададезер и го беше разбил; защото Ададезер воюваше против цар Тои. И той донесе със себе си съдове от сребро и съдове от злато, и съдове от бронз.

*в 1 Лек. 18:10; Адорам; (1) Ис. 39:1

11 И тях цар Давид също посвети на ГОСПОДА заедно със сребротата и златото, което беше посветил от всичките народи, които беше подчинил¹:

(1) 3 Царе 7:51; 1 Лек. 26:27; Мих. 4:13

12 от Арам и от Моав, и от синовете на Амон, и от филистимците, и от Амалек, и от плячката на совския цар Ададезер, сина на Реов.

13 И Давид придоби име, когато се върна, след като беше разбил арамейците в Солната долина¹, осемнадесет хиляди *гушу*¹.

(1) 3 Царе 11:15; 4 Царе 14:7; Пс. 60:1

14 И той постави гарнизони в Едом; по целия Едом постави гарнизони и

всичките едомци станаха слуги на Давид¹. И ГОСПОД запазваше Давид, кдето и да отидеше².

(1) ст. 13; Бит. 25:23; Чис. 24:18; 3 Царе 22:47; (2) ст. 6 ст. 15-18; гл. 20:23-26; 1 Лек. 18:14-17; ср. 3 Царе 4:1-6

15 Така Давид царуваше над целия Израил; и Давид вършеше правда и правосъдие за целия си народ¹.

(1) гл. 15:3; 23:3,4; 3 Царе 10:9; Пс. 78:72; Ер. 22:15; Евр. 11:33

16 И Йоав, синът на Саруя, беше над войската¹; и Йосафат, синът на Ахилуа, беше летописец²;

(1) гл. 18:2; 1 Лек. 11:6; (2) 4 Царе 18:18

17 и Садок¹, синът на Ахитов, и Ахимелех, синът на Авиатар, бяха свещеници²; и Сарая беше писар,

(1) 3 Царе 1:26; 1 Лек. 6:8; 9:11; 12:28;

(2) гл. 15:24,35; 17:15; 19:11; 1 Лек. 15:11; Евек. 44:15

18 и Ваная¹, синът на Йодая, беше над херетците и фелетците^{*2}; и синовете на Давид бяха велможи^{**}.

*вероятно: телехранителите на царя **бъжд.: свещеници, вероятно използвано като благородническа тила; (1) гл. 23:20-23; (2) гл. 15:18; 20:7,23; 3 Царе 1:38,44; 4 Царе 11:4

9 И Давид каза: Има ли още някой останал от Сауловия дом, за да му окажа милост заради Йонатан¹?

(1) гл. 21:7; 1 Царе 20:15

2 А имаше един слуга от Сауловия дом, който се казваше Сива¹. И го повикаха при Давид и царят му каза: Ти ли си Сива? И той каза: *Аз съм* слугата ти.

(1) гл. 16:1; 19:17,29

3 Тогава царят каза: Няма ли вече никой от Сауловия дом, на когото да окажа Божията милост? И Сива каза на царя: Има още един син на Йонатан, недъгав в двата крака¹.

(1) гл. 4:4; 19:26

4 И царят му каза: Къде е той? И Сива каза на царя: Ето, той е в къщата на Махир, сина на Амиил, в Ло-Давар¹.

(1) гл. 17:27

5 Тогава цар Давид изпрати да го доведат от къщата на Махир, сина на Амиил, от Ло-Давар.

6 И Мемфивостей¹, синът на Йонатан², син на Саул, дойде при Давид и падна по лице, и се поклони. И Давид

каза: Мемфивостей! А той отговори: Ето слугата ти.

(1) гл. 19:24; 21:7; (2) 1 Лек. 8:34

7 И Давид му каза: Не се бой¹, защото непременно ще ти окажа милост заради баща ти Йонатан² и ще ти възвърна цялата земя на баща ти Саул; а ти постоянно ще ядеш хляб на трапезата ми³.

(1) 1 Царе 22:23; (2) ст. 1; (3) гл. 19:28; 3 Царе 2:7

8 Тогава той му се поклони и каза: Кой е слугата ти, че да погледнеш такова умряло куче¹ като мен?

(1) гл. 3:8

9 Тогава царят повика Сауловия слуга Сива и му каза: Всичко, което принадлежеше на Саул и на целия му дом, дадох на сина на господаря ти¹.

(1) гл. 16:4; 19:29

10 А ти и синовете ти, и слугите ти ще му обработвате земята и ще донасяте *произведеното*, така че синът на господаря ти да има хляб да яде. И Мемфивостей, синът на господаря ти, постоянно ще яде хляб на трапезата ми. А Сива имаше петнадесет сина и двадесет слуги¹.

(1) гл. 19:17

11 И Сива каза на царя: Според всичко, което господарят ми, царят, заповяда на слугата си, така ще направи слугата ти¹. А Мемфивостей, каза царят, ще яде на трапезата ми като един от царските синове.

(1) гл. 15:15

12 И Мемфивостей имаше малък син на име Михей¹. И всички, които живеяха в къщата на Сива, бяха слуги на Мемфивостей.

(1) 1 Лек. 8:34

13 Така Мемфивостей живееше в Ерусалим, защото постоянно ядеше на царската трапеза. А той беше недъгав и в двата крака¹.

(1) гл. 4:4; 19:26

гл. 10: 1 Лек. 19

10 А след това умря царят на синовете на Амон и вместо него се възцари синът му Анун.

2 И Давид каза: Ще покажа благодост към Анун, сина на Наас¹, както баща му показа благодост към мен. И Давид изпрати чрез ръката на слугите си да го утешат за баща му. Но когато слу-

гите на Давид дойдоха в земята на синовете на Амон,

(1) 1 Царе 11:1

3 князете на синовете на Амон казаха на господаря си Анун: Мислиш ли, че Давид ти е изпратил утешители от почит към баща ти? Не е ли изпратил Давид слугите си при теб, за да разузният града, да го огледат и да го съсият?

(1) гл. 3:25

4 Тогава Анун хвана слугите на Давид и обръсна половината от брадите им, и отрязва дрехите им до средата до седалището им¹, и ги отпрати.

(1) Ис. 20:4

5 И когато казаха на Давид, той изпрати да ги посрещнат, понеже мъжете много се срамуваха. И царят каза: Стойте в Ерихон¹, докато пораснат брадите ви, и *тогава* се върнете.

(1) Иис. Нав. 6:1

6 А когато синовете на Амон видяха, че бяха станали омразни на Давид¹, синовете на Амон изпратиха и наеха арамейците от Вет-Реов² и арамейците от Сова³, двадесет хиляди пешаци, и от царя на Мааха⁴ хиляда мъже, и мъжете от Тов, дванадесет хиляди мъже.

(1) гл. 16:21; 1 Царе 13:4; (2) Съд. 18:28; (3) гл. 8:3-5; Съд. 11:3,5; 3 Царе 11:24; (4) Вжж. 3:14; Иис. Нав. 13:13

7 И когато Давид чу *това*, изпрати Йоав и цялата войска силни мъже¹.

(1) гл. 23:8

8 И синовете на Амон излязоха и се строиха за бой при входа на портата; а арамейците от Сова и от Реов и мъжете от Тов и от Мааха бяха отделно на полето.

9 И Йоав, като видя, че битката се разположи против него отпред и отзад¹, избра между всички отбрани израилеви мъже и *зи* строи срещу арамейците,

(1) 2 Лек. 13:14

10 а останалия народ предаде под ръката на брат си Ависей¹ и той *зи* строи срещу синовете на Амон.

(1) гл. 18:2

11 И каза: Ако арамейците надделят над мен, тогава ти ще ми помогнеш, а ако синовете на Амон надделят над теб, тогава аз ще ти дойда на помощ.

12 Бъди силен и нека бъдем силни¹

за народа си и за градовете на нашия Бог²! И ГОСПОД нека извърши каквото Му се вижда добро³.

(1) Вжж. 31:6; 1 Царе 4:9; (2) Неем. 4:14; (3) гл. 15:26; 1 Царе 3:18; Ест. 4:16

13 И Йоав и народът, който беше с него, настъпиха за битката срещу арамейците и те побягнаха пред него¹.

(1) Пс. 68:1,12

14 И когато синовете на Амон видяха, че арамейците бяха, и те побягнаха пред Ависей и се оттеглиха в града. Тогава Йоав се върна от *битката* със синовете на Амон и дойде в Ерусалим.

15 А когато арамейците видяха, че бяха разбити от Израил, те се събраха всички заедно¹.

(1) Иис. Нав. 11:1-5

16 И Ададезер изпрати да изведат арамейците, които бяха отвъд реката *Ефрат*. И те дойдоха в Елам, а Совак, военачалникът на Ададезер, ги предвождаше.

17 И това се съобщи на Давид и той събра целия Израил и премина Йордан, и дойде в Елам. И арамейците се строиха срещу Давид и се биха с него.

18 И арамейците побягнаха пред Израил¹ и Давид изби седемстотин *бойци* на колесници и четиридесет хиляди конници от арамейците, и уби военачалника им Совак и той умря там.

(1) ст. 13

19 И когато всичките царе, слуги на Ададезер, видяха, че бяха победени от Израил, те сключиха мир с Израил и им станаха слуги. И арамейците вече се страхуваха да помагат на синовете на Амон.

11 И при завръщането на годината, по времето, когато царете излизат на *война*¹, Давид изпрати Йоав и слугите си с него, и целия Израил; и те разбиха синовете на Амон и обсадиха Рава². А Давид остана в Ерусалим³.

(1) 3 Царе 20:22,26; (2) гл. 12:26; Вжж. 3:11; (3) 1 Лек. 20:1

2 И привечер, когато Давид стана от леглото си и се разхождаше по покри-

ва на царската къща, той видя от покрива една жена, която се къпеше. А жената беше много красива на вид¹.

(1) гл. 13:1; 14:27; Бит. 12:11; Вжк. 5:21

3 И Давид изпрати и разпита за жената¹. И казаха: Не е ли това Витсавее, дъщерята на Елиам², жената на хетееца Урия³?

(1) Пр. 6:25; Мт. 5:28;

(2) гл. 23:34; 1 Лет. 3:5; (3) гл. 23:39; Мт. 1:6

4 И Давид изпрати пратеници и я взе, и когато тя дойде при него, лежа с нея¹ – защото се беше очистила от нечистотата си – и тя се върна у дома си².

(1) Бит. 34:2; Вжк. 5:18,21;

Пс. 51:1; Як. 1:13-15; (2) Пр. 30:20

5 И жената забременя и изпрати, и съобщи на Давид, и каза: Бременна съм.

6 Тогава Давид изпрати до Йоав *и каза*: Изпрати ми хетееца Урия. И Йоав изпрати Урия при Давид.

7 И когато Урия дойде при него, Давид разпита как е Йоав и как е народът, и как върви войната.

8 После Давид каза на Урия: Слез у дома си и си умий краката¹. И Урия излезе от царската къща и след него беше изпратен подарък от царя.

(1) Бит. 19:2

9 Но Урия легна при вратата на царската къща при всичките слуги на господаря си и не слезе у дома си.

10 И съобщи на Давид и казаха: Урия не слезе у дома си. И Давид каза на Урия: Не си ли дошъл от път? Защо не слезе у дома си?

11 И Урия каза на Давид: Ковчегът и Израил, и Юда живеят в шатри¹; и господарят ми Йоав и слугите на господаря ми са разположени на стан на открито поле. Да отида ли аз у дома си, за да ям и да пия, и да лежа с жена си²? Жив си и жива душата ти³ – няма да направя такова нещо!

(1) гл. 7:2; (2) 1 Кор. 7:29; (3) 1 Царе 1:26

12 Тогава Давид каза на Урия: Остани тук и днес, а утре ще те изпратя. И Урия остана в Ерусалим в онзи ден и следващия.

13 И Давид го повика и той яде и пи

пред него, и той го напи. И вечерта той излезе да легне на леглото си със слугите на господаря си, но не слезе у дома си.

14 А на сутринта Давид написа на Йоав писмо и го прати чрез ръката на Урия.

15 А в писмото написа и каза: Поставете Урия напред, където боят е най-силен, и се оттеглете от него, за да бъде убит и да умре¹.

(1) 1 Царе 18:17,25

16 И когато Йоав обсаждаше града, той постави Урия на едно място, където знаеше, че има храбри мъже.

17 И мъжете от града излязоха и се биха с Йоав, и някои от народа, от слугите на Давид, паднаха; и хетеецът Урия също умря¹.

(1) гл. 12:9

18 Тогава Йоав изпрати и съобщи на Давид всичките събития на битката.

19 И заповяда на пратеника и каза: Когато свършиш да разказваш на царя всички събития на битката,

20 ако гневът на царя пламне и той ти каже: Защо се доближихте до града да се биете? Не знаехте ли, че ще стрелят от стената?

21 Кой уби Авимелех, сина на Ерувсет*? Не хвърли ли една жена горен воденичен камък върху него от стената, така че умря в Тевес¹? Защо се доближихте до стената? – тогава ти да кажеш: И слугата ти, хетеецът Урия, умря.

*Друго име за Ероваал, вж. Съд. 6:32

(1) Съд. 9:50-53

22 И пратеникът отиде и дойде, и съобщи на Давид всичко, за което Йоав го беше изпратил.

23 И пратеникът каза на Давид: Мъжете надделяха над нас и излязоха срещу нас на полето, но ние ги притиснахме чак до входа на портата.

24 Но стрелците стреляха по слугите ти от стената и няколко от слугите на царя умряха; и слугата ти, хетеецът Урия, също умря.

25 Тогава Давид каза на пратеника: Така да кажеш на Йоав: Нека това нещо не ти се вижда зло, защото ме-

чът поглъща един или друг. Засили атаката си срещу града и го превзехи¹. Така го насърчи.

(1) гл. 12:26

26 А когато жената на Урия чу, че мъжът ѝ Урия умрял, тя оплака мъжа си.

27 И когато жалейката ѝ премина, Давид изпрати и я взе в дома си¹, и тя му стана жена и му роди син. Но делото, което Давид беше извършил, беше зло пред ГОСПОДА².

(1) 3 Царе 21:16; (2) гл. 12:9; 3 Царе 21:20; 1 Лев. 21:7; Пр. 6:29; Ис. 29:15

12 И ГОСПОД изпрати Натан при Давид¹. И той дойде при него² и му каза³: В един град имаше двама души – единият богат, а другият беден.

(1) 3 Царе 21:18; (2) Пс. 51:1; (3) гл. 24:11

2 Богатият имаше голямо множество овце и говеда.

3 А бедният нямаше нищо *друго* освен едно малко женско агне, което беше купил и хранеше, и то порасна заедно с него и децата му. От залька му ядеше и от чашата му пиеше, и на пазвата му лежеше, и му беше като дъщеря.

4 И един пътник дойде при богатия, а на него му досвидя да вземе от своите овце и от своите говеда, за да стотви за пътника, който беше дошъл при него, а взе агнето на сиромаха и го стотви за човека, който беше дошъл при него.

5 Тогава гневът на Давид пламна силно против човека и той каза на Натан: Жив е ГОСПОД – човекът, който е сторил това, заслужава смърт¹!

(1) 1 Царе 14:39; Рим. 2:1

6 И ще плати за агнето четирикратно¹, понеже е направил това и не се е съжалил!

(1) Изх. 22:1

7 Тогава Натан каза на Давид: Ти си човекът¹! Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз те помазах за цар над Израил² и те избавих от ръката на Саул³,

(1) 3 Царе 20:40-42; (2) 1 Царе 16:13; (3) гл. 22:1

8 дадох ти дома на господаря ти и жените на господаря ти в пазвата ти и ти дадох израилевия и юдовия дом¹. И

ако *това* беше малко, бих ти прибавил още много!

(1) гл. 5:5

9 Защо презря ти словото на ГОСПОДА¹, като стори зло пред Него? Ти уби с меч хетееца Урия и си взе за жена неговата жена², а него уби с меча на синовете на Амон³.

(1) Чис. 15:31; 1 Царе 15:19; Пр. 14:2; (2) гл. 11:27; (3) гл. 11:17; 3 Царе 15:5; Пс. 51:14

10 Затова сега мечът няма да се оттегли от дома ти¹ до века, понеже ти Ме презря и взе жената на хетееца Урия за своя жена.

(1) гл. 13:28,29; 18:14,15; 3 Царе 2:24,25

11 Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще повдигна зло против теб от дома ти¹ и ще взема жените ти пред очите ти, и ще ги дам на ближния ти и той ще лежи с жените ти *явно* под лъчите на слънцето²;

(1) гл. 16:11; (2) гл. 16:22; Йов 31:10

12 защото ти си извършил това тайно¹, но Аз ще го извърша пред целия Израил и пред слънцето².

(1) Йов 34:22; Аж. 12:2; (2) ст. 11

13 Тогава Давид каза на Натан: Съгреших против ГОСПОДА¹. А Натан каза на Давид: И ГОСПОД отмахна греха ти² – няма да умреш³.

(1) гл. 24:10; Изх. 9:27; Пс. 51:4; Аж. 15:21; (2) Пс. 32:1,2; 130:4; Пр. 28:13; Ис. 44:22; 1 Ин. 1:7,9; (3) Лев. 20:10; Чис. 35:31

14 Но понеже чрез това дело ти си дал повод на ГОСПОДНИТЕ врагове да хулят¹, синът, който ти се е родил, непременно ще умре².

(1) Неем. 5:9; Езек. 36:20; Рим. 2:24; (2) Пс. 99:8; 1 Ин. 5:16,17

15 И Натан си отиде у дома си. Тогава ГОСПОД порази детето, което жената на Урия беше родила на Давид, и то се разболя.

16 И Давид се моли на Бога за момчето и Давид пости, и влезе, и лежа цяла нощ на земята¹.

(1) гл. 13:31; Ис. Нав. 7:6; Дан. 9:3

17 И старейшините на дома му станаха и *отидоха* при него, за да го вдигнат от земята, но той не искаше и не яде хляб с тях¹.

(1) гл. 3:35; Бит. 37:35

18 А на седмия ден детето умря. И слугите на Давид се страхуваха да му кажат, че детето е мъртво, защото *си* казваха: Ето, докато детето беше живо,

ние му говорехме, а той не слушаше гласа ни. Как тогава да му кажем, че детето е мъртво? Може да направи* нещо лошо!

*или: да си направи

19 А Давид видя, че слугите му си шепнеха, и Давид разбра, че детето беше мъртво. И Давид каза на слугите си: Умря ли детето? И те казаха: Умря.

20 Тогава Давид стана от земята, изми се, помазаше се и смени дрехите си, и влезе в ГОСПОДНИЯ дом, и се поклони¹. После дойде в дома си и поиска да сложат пред него храна, и яде.

(1) 1 Царе 15:25,31; Йов 1:20

21 Тогава слугите му му казаха: Какво е това, което направи ти? Когато детето беше живо, ти пости и плака за него; а когато детето умря, ти стана и яде хляб!

22 А той каза: Докато детето беше още живо, постих и плаках, защото си казах: Кой знае, може ГОСПОД да бъде милостив към мен и детето да остане живо¹.

(1) Йона 3:9

23 Но сега то умря. Защо да постя? Мога ли да го върна обратно? Аз ще отида при него¹, но то няма да се върне при мен².

(1) 3 Царе 2:2; (2) Йов 7:10

24 После Давид утеши жена си Витсавее и влезе при нея, и лежа с нея; и тя роди син¹ и той го нарече Соломон*². А ГОСПОД го възлюби³.

*Мирен

(1) Пр. 4:3; (2) гл. 5:14; 3 Царе 1:10; 1 Лек. 22:9; Мт. 1:6; (3) Вжз. 33:12; Неем. 13:26

25 И прати слово чрез пророк Натан¹ и го нарече Едидия*², заради ГОСПОДА.

*Възлюбен от ГОСПОДА

(1) 3 Царе 1:8; (2) Вжз. 33:12; Неем. 13:26

ст. 26-31; 1 Лек. 20:1-3

26 А Йоав воюва против Рава¹ на синовете на Амон² и превзе царския град³.

(1) гл. 11:1; 17:27; (2) Евк. 25:5; (3) гл. 11:25

27 И Йоав изпрати пратеници до Давид да кажат: Воювах срещу Рава и превзех и града на водите.

28 Затова сега събери останалия народ и разположи стана си срещу града, и го превземи, за да не превзема аз града и той да се нарече на мен.

29 Тогава Давид събра целия народ и отиде в Рава, и воюва срещу нея, и я превзе.

30 И взе короната на техния цар от главата му – а теглото ѝ беше един талант злато, и по нея имаше скъпоценни камъни – и тя се положи на главата на Давид. И той изнесе от града много голяма плячка.

31 Изведе и народа, който беше в него, и ги постави да работят с триони, железни кирки и железни брадви, и ги направи роби на тухлените пещи*. И така направи на всичките градове на синовете на Амон¹. После Давид и целият народ се върнаха в Ерусалим².

*бжб.: ги прекара през тухлените пещи

(1) Ам. 1:13,14; (2) Ис. Нав. 10:15

13 А след това стана така: Авесалом¹, синът на Давид, имаше красива² сестра на име Тамар³ и Амнон⁴, синът на Давид, я обикна.

(1) гл. 3:3; (2) гл. 11:2; (3) 1 Лек. 3:9; (4) гл. 3:2

2 А Амнон толкова се измъчваше заради сестра си Тамар, че се разболя; защото беше девица и на Амнон се виждаше невъзможно да ѝ стори каквото и да било.

3 Но Амнон имаше един приятел на име Йонадав¹, син на Сама, брата на Давид²; и Йонадав беше много хитър човек.

(1) 1 Лек. 27:32; (2) гл. 21:21; 1 Лек. 2:13

4 И той му каза: Защо ти, царски сине, слабеш ден след ден? Няма ли да ми кажеш¹? Тогава Амнон му каза: Обичам Тамар, сестрата на брат си Авесалом.

(1) 3 Царе 21:5

5 И Йонадав му каза: Легни на леглото си и се престори на болен. И когато баща ти дойде да те види, ти му кажи: Моля те, нека дойде сестра ми Тамар и да ми даде ядене да ям, и нека приготви храната пред мен, за да видя и да ям от ръката ѝ.

6 Тогава Амнон легна и се престори на болен, и когато царят дойде да го види, Амнон каза на царя: Моля те, нека дойде сестра ми Тамар и да на-

прави две питки пред очите ми, за да ям от ръката ѝ.

7 И Давид прати у дома до Тамар да кажат: Иди сега в къщата на брат си Амнон и му приготви храна.

8 И Тамар отиде в къщата на брат си Амнон, а той лежеше. И взе тесто и замеси, и направи питки пред очите му, и опече питките.

9 И взе тавата и ги изсипа пред него, но той отказа да яде. И Амнон каза: Нека всички излязат въвн от мен! И всички излязоха от него.

10 Тогава Амнон каза на Тамар: Донеси яденето в спалнята, за да ям от ръката ти. И Тамар взе питките, които беше направила, и ги донесе на брат си Амнон в спалнята.

11 А когато му подаде да яде, той я хвана и ѝ каза: Ела, легни с мен¹, сестро моя!

(1) Бит. 39:12

12 Но тя му отговори: Не, брате мой, не ме насилвай, защото такова нещо не се прави в Израил¹; не прави това безумие²!

(1) Лев. 18:9,11; (2) Бит. 34:7

13 А аз – къде да отнеса срама си? А ти – ти ще бъдеш като един от безумците в Израил. Затова сега, моля те, говори на царя, защото той няма да ме откаже на теб.

14 Но той не поиска да послуша гласа ѝ. И ѝ надви и я насили, и лежа с нея¹.

(1) Бит. 34:2

15 И Амнон я намрази с много голяма омраза, така че омразата, с която я намрази, беше по-силна от любовта, с която я беше обикнал. И Амнон ѝ каза: Стани, махай се!

16 А тя му каза: Няма причина; това зло, че ме гониш, е по-голямо от другото, което ми стори. Но той не искаше да я слуша.

17 И той извика момчето, което му прислужваше, и каза: Изгонете сега тази въвн от мен и заключи вратата след нея!

18 А тя беше облечена в шарена дреха, защото царските дъщери девизи се

обличаха в такива дрехи. И прислужникът му я изведе навън и заключи вратата след нея.

19 Тогава Тамар сложи пепел на главата си и раздра шарената си дреха, която беше на нея¹; и сложи ръката си на главата си² и си отиде, като вървеше и викаше.

(1) Пс. 1:2; Иис. Нав. 7:6; (2) Ер. 2:37

20 А брат ѝ Авесалом ѝ каза: Брат ти Амнон ли беше с теб? Но сега мълчи, сестро моя. Брат ти е, не вземай това нещо присърце. Така Тамар остана самотна в дома на брат си Авесалом.

21 А когато цар Давид чу за всички тези работи¹, много се разгневи².

(1) Бит. 35:22; (2) Бит. 34:7

22 А Авесалом не говори на Амнон нито добро, нито зло¹; защото Авесалом мразеше Амнон², понеже беше насиллил сестра му Тамар.

(1) Бит. 31:24; (2) Лев. 19:17,18

23 А след две пълни години Авесалом имаше стригачи¹ въвн Ваал-Асор², който е близо до Ефраим³; и Авесалом покани всичките царски синове.

(1) Бит. 31:19; (2) Неем. 11:33; (3) Йн. 11:54

24 И Авесалом дойде при царя и каза: Ето сега, слугата ти има стригачи; моля те, нека царят и слугите му дойдат със слугата ти!

25 Но царят каза на Авесалом: Не, сине мой, нека не идваме всички, за да не ти натежим. И въпреки че настоя, той не поиска да отиде, но го благослови.

26 Тогава Авесалом каза: Щом не *искаш*, моля те, нека дойде с нас брат ми Амнон¹. И царят му каза: Защо да идва с теб?

(1) Пр. 26:24; Ер. 9:8

27 Но Авесалом настоя и той позволи да отидат с него Амнон и всичките царски синове.

28 А Авесалом заповяда на момчетата си и каза: Гледайте сега, когато сърцето на Амнон се развесели от виното¹ и когато аз ви кажа: Ударете Амнон! – тогава го убийте. Не се страхувайте; не съм ли аз, който ви заповядвам? Бъдете силни и храбри!

(1) Пс. 104:15

29 И слугите на Авесалом направиха на Амнон, както беше заповядал Авесалом¹. Тогава всичките царски синове станаха и всеки възседна мулето си и побягна.

(1) гл. 12:10; 14:6

30 И докато бяха по пътя, слухът стигна до Давид и се каза: Авесалом избил всичките царски синове и не останал нито един от тях!

31 Тогава царят стана, раздра дрехите си и легна на земята¹; и всичките му слуги стояха с раздрани дрехи.

(1) гл. 12:16; Иис. Нав. 7:6

32 А Йонадав, синът на Сама, брата на Давид, заговори и каза: Нека не си казва господарят ми, че са убили всичките младежи, царските синове, защото само Амнон е мъртъв; понеже по заповедта на Авесалом това е било решено от деня, когато той насили сестра му Тамар.

33 Затова сега нека господарят ми, царят, не взема това нещо присърце, да си казва, че всичките царски синове са мъртви; защото само Амнон е мъртъв.

34 А Авесалом избяга¹. И момчето, което беше на стража, повдигна очите си и погледна, и ето, много хора идваха по пътя зад него, откъм планината.

(1) Пр. 28:17

35 И Йонадав каза на царя: Ето, царските синове идват; както каза слугата ти, така е станало.

36 И щом свърши да говори, ето, царските синове дойдоха и издигнаха гласовете си, и заплакаха. Също и царят и всичките му слуги плакаха много горчиво.

37 А Авесалом избяга и отиде при гекурския цар Талмай¹, сина на Амиуд. И Давид скърбеше за сина си всеки ден.

(1) гл. 3:3; 14:13; 15:8

38 Така Авесалом избяга и отиде в Гекур¹, и беше там три години.

(1) ст. 37

39 А цар Давид копнееше да отиде при Авесалом¹, защото се беше утешил за смъртта на Амнон².

(1) гл. 14:1; (2) Бит. 38:12

14 И когато Йоав, синът на Саруя, разбра, че сърцето на царя се стремеше към Авесалом¹,

(1) гл. 13:39

2 Йоав прати в Текое¹ и доведе от там една умна жена и ѝ каза: Моля те, престори се на оплаквачка и облечи траурни дрехи, и не се помазвай с масло, а бъди като жена, която от дълго време жалее за мъртвец².

(1) гл. 23:26; 2 Лет. 11:6; Ам. 1:1; (2) Бит. 38:19

3 И иди при царя и му говори според тези думи; и Йоав вложи думите в устата ѝ¹.

(1) Езд. 8:17

4 И текойката говори на царя и падна по лице на земята, и се поклони¹, и каза: Помогни, царю!

(1) ст. 22,33; гл. 1:2; 1 Царе 20:41

5 И царят ѝ каза: Какво ти е? А тя каза: Ах, аз съм вдовица, мъжът ми умря.

6 И слугинята ти имаше двама сина, но те двамата се сбиха на полето и нямаше кой да ги раздели, и единият удари другия и го уби¹.

(1) гл. 13:28,29

7 А ето, целият род стана против слугинята ти и казва: Предай онзи, който уби брат си, за да го убием за живота на брат му, когото уби, и да изтребим и наследника¹. Така искат да угасят въглена, който ми е останал, и да не оставят на мъжа ми нито име, нито остатък по лицето на земята.

(1) Вжк. 19:12,13

8 Тогава царят каза на жената: Иди си у дома и аз ще се разпоредя за теб.

9 А текойката каза на царя: На мен, господарю мой, царю, и на бащиния ми дом да е вината, а царят и престолът му да са невинни!

10 Тогава царят каза: Който говори против теб, доведи го при мен и няма да те докосне повече.

11 Тогава тя каза: Моля те, нека царят помни ГОСПОДА, своя Бог, за да не продължи отмъстителят за кръвта да изтребва, за да не погубят сина ми¹! А той каза: Жив е ГОСПОД – нито един косъм на сина ти няма да падне на земята²!

(1) Чис. 35:19; (2) 1 Царе 14:45; 3 Царе 1:52

12 Тогава жената каза: Моля те, нека слугинята ти говори една дума на господаря си, царя. И той каза: Говори.

13 Тогава жената каза: А защо си замислил такова нещо против Божия народ? Защото, като казва това, царят е като виновен, понеже царят не връща обратно своя изгнаник¹. (1) гл. 13:37,38

14 Защото ние със сигурност ще умрем¹ и сме като вода, разлята по земята, която не може да се събере отново². И Бог не отнема живот, а измисля средства, така че изгнаникът да не остане отхвърлен от Него³.

(1) Екх. 9:5; Епр. 9:27; (2) Пс. 22:14; (3) 3 Царе 11:39; Пс. 77:7; Псал. 3:31; Екх. 18:23

15 Затова сега дойдох да кажа това нещо на господаря си, царя, защото народът ме уплаши; и слугинята ти каза: Ще говоря сега на царя; може би царят ще извърши думата на слугинята си,

16 защото царят ще послуша да избави слугинята си от ръката на човека, който иска да изтреби мен и сина ми заедно с мен от Божието наследство¹.

(1) Пс. 72:12-14; Пр. 16:10

17 И слугинята ти каза: Моля те, нека думата на господаря ми, царя, бъде утешителна, защото както Божият ангел¹, така е и господарят ми, царят, да изслушва добро и зло². И ГОСПОД, твоят Бог, да бъде с теб³.

(1) гл. 19:27; 1 Царе 29:9; (2) 3 Царе 3:9; (3) Иис. Нав. 1:17

18 Тогава царят отговори и каза на жената: Моля те, не скривай от мен нищо, което ще те попитам. И жената каза: Моля те, нека говори господарят ми, царят.

19 Тогава царят каза: С теб ли е във всичко това ръката на Йоав?¹ И жената отговори и каза: Жива е душата ти господарю мой, царю – никой не може да се отклони нито надясно, нито наляво от нищо, което говори господарят ми, царят, защото слугата ти Йоав, той ми заповяда и сложи всички тези думи в устата на слугинята ти. (1) Пр. 25:2

20 За да даде друго лице на нещата,

слугата ти Йоав стори това; но господарят ми е мъдър, като мъдростта на Божия ангел¹, за да знае всичко на земята².

(1) ст. 17; (2) гл. 18:13

21 Тогава царят каза на Йоав: Ето сега, направих това нещо. Затова иди и доведи обратно младежа Авесалом.

22 И Йоав падна по лице на земята и се поклони¹, и благослови царя. После Йоав каза: Днес слугата ти знае, че намерих благоволение пред теб, господарю мой, царю, тъй като царят извърши думата на слугата си. (1) ст. 4,33

23 И Йоав стана и отиде в Гесур¹, и доведе Авесалом в Ерусалим. (1) гл. 3:3

24 А царят каза: Нека се върне в къщата си и да не види лицето ми. И Авесалом се върна в къщата си и не видя лицето на царя.

25 А в целия Израил нямаше никой толкова хвален за красотата си като Авесалом; от стъпалото на краката му до темето му нямаше недостатък у него¹.

(1) 1 Царе 9:2; 3 Царе 1:6

26 И когато стрижеше косата на главата си – а той я стрижеше в края на всяка година, понеже му натежаваше – когато я стрижеше, той претегляше косата на главата си на двеста сикъла според царската мярка.

27 А на Авесалом се родиха трима сина¹ и една дъщеря на име Тamar; тя беше красива на вид жена².

(1) гл. 18:18; (2) гл. 11:2

28 И Авесалом живя в Ерусалим две пълни години, без да види лицето на царя.

29 Тогава Авесалом изпрати до Йоав, за да го изпрати при царя, но той не искаше да дойде при него. И той изпрати пак, за втори път, но той не искаше да дойде.

30 Тогава той каза на слугите си: Ето, нивата на Йоав е до мен и той има ечемик там; идете и го изгорете с огън¹. И слугите на Авесалом запалиха нивата. (1) Сбв. 15:4,5

31 Тогава Йоав стана, дойде при Авесалом в къщата му и му каза: Защо

слугите ти са изгорили нивата ми с огън?

32 А Авесалом каза на Йоав: Ето, изпратих до теб да кажат: Ела тук, за да те изпратя при царя да кажеш: Защо дойдох от Гесур? Щеше да ми е по-добре да бях още там. И сега, нека видя лицето на царя; и ако в мен има неправда, нека ме убие¹.

(1) 1 Царе 20:8; 1 Ин. 1:10

33 Тогава Йоав дойде при царя и му каза. И той извика Авесалом. И той дойде при царя и падна по лице на земята¹ пред царя и царят целуна Авесалом².

(1) 3 Царе 1:53; (2) Ак. 15:20

15 След това Авесалом си приготви колесници и коне, и петдесет мъже, които тичаха пред него¹.

(1) 1 Царе 8:11; 3 Царе 1:5

2 И Авесалом ставаше рано и заставаше отстрани на пътя за портата. И всеки, който имаше дело, за което идваше при царя за съд¹, Авесалом го извикваше и казваше: Ти от кой град си? А той казваше: Слугата ти е от едно от израилевите племена. (1) Вжж. 17:8

3 Тогава Авесалом му казваше: Ето, делото ти е добро и право, но от страна на царя нямаш никого, който да те изслуша¹.

(1) гл. 8:15

4 И Авесалом казваше: О, да бях поставен аз за съдия на страната, да идва при мен всеки, който има дело или съд, и аз щях да му отдавам правото¹!

(1) Съд. 9:29

5 И когато някой се приближаваше да му се поклони, той простираше ръката си и го хващаше, и го целуваше.

6 По този начин постъпваше Авесалом с всеки израилтянин, който идваше при царя за съд. Така Авесалом крадеше сърцата на израилевите мъже¹.

(1) Дан. 11:21; Римл. 16:18

7 А като минаха четири* години, Авесалом каза на царя: Моля те, нека отида в Хеврон, за да изпълня обрека си, който направих на ГОСПОДА!

*гр. рвк.: четиридесет

8 Защото слугата ти направи обрек, докато живееше в Гесур в Арам¹, и каза: Ако ГОСПОД наистина ме върне в Ерусалим, ще служа на ГОСПОДА²!

(1) гл. 13:38; (2) Бит. 28:21

9 И царят му каза: Иди с мир¹. И той стана и отиде в Хеврон. (1) 1 Царе 1:17

10 А Авесалом изпрати съгледвачи по всичките израилеви племена да кажат: Щом чуете звука на тръбата, да кажете: Авесалом се възцари в Хеврон¹!

(1) 3 Царе 1:11; 4 Царе 9:13

11 А с Авесалом отидоха двеста мъже от Ерусалим, които бяха поканени и отидоха в незлобие и не знаеха нищо.

12 После Авесалом изпрати *да повикат* гилонца Ахитофел¹, съветника на Давид, от града му Гило², докато принасяше жертви³. И заговорът стана силен и народът при Авесалом непрекъснато се умножаваше.

(1) ст. 31; гл. 16:20,23; 1 Лек. 27:33; Пс. 41:9; (2) гл. 17:23; 23:34; Иис. Нав. 15:51; (3) Пр. 15:8; Екл. 5:1; Ер. 6:20

13 Тогава при Давид дойде пратеник и каза: Сърцата на израилевите мъже се *обърнаха* след Авесалом¹.

(1) Съд. 9:3

14 А Давид каза на всичките си слуги, които бяха при него в Ерусалим: Станете да бягаме¹, защото няма да се извавим от Авесалом. Побързайте да тръгнем, за да не ни настигне внезапно и да докара беда върху нас, и да поразии града с острието на меча.

(1) Пс. 3:1

15 Тогава царските слуги казаха на царя: Както избере господарят ми, царят – ето слугите ти¹! (1) гл. 9:11; 1 Царе 14:7

16 Тогава царят излезе¹ и целият му дом след него. Но царят остави десет наложници да пазят къщата².

(1) гл. 19:9; Пс. 3:1; (2) гл. 16:21

17 И царят излезе, и целият народ след него, и спряха при най-далечната къща.

18 И всичките му слуги преминаха покрай него, всичките херетци, всичките фелетци¹ и всичките гетци, шестстотин мъже, които бяха дошли след него от Гет², преминаха пред царя.

(1) гл. 8:18; (2) 1 Царе 27:4,7

19 Тогава царят каза на гетеца Итай¹:
Защо идваш и ти с нас? Върни се и
остани с царя², защото си чужденец и
изгнаник в това място.

(1) гл. 18:2; (2) Рут 1:15

20 Ти дойде вчера, и днес да те вдиг-
на да се скиташ с нас ли? А аз ще
отида, където отивам. Върни се и заве-
ди обратно и братята си; милост и
вярност да бъдат с теб¹! (1) гл. 2:5,6; Пс. 61:7

21 Но Итай отговори на царя и каза:
Жив е ГОСПОД и жив господарят ми,
царят – където и да бъде господарят
ми, царят, било за смърт, или за живот,
там ще бъде и слугата ти¹!

(1) Рут 1:16,17; Пр. 18:24

22 Тогава Давид каза на Итай: Ела и
премини. И гетецът Итай премина с
всичките си мъже и всичките жени и
деца, които бяха с него.

23 И цялата земя плачеше със силен
глас¹, докато преминаваше целият на-
род. И царят също премина потока
Кедрон² и целият народ премина към
пътя за пустинята.

(1) Лк. 23:27; (2) 3 Царе 2:37; Ин. 18:1

24 И ето, *дойде* и Садок, и с него
всичките левити, и носеха ковчега на
Божия завет¹. И те сложиха Божия
ковчег, и Авиатар² принасяше жертва,
докато целият народ от града премина
напълно.

(1) Чис. 4:15; (2) гл. 8:17; 1 Царе 22:20; 3 Царе 2:26

25 И царят каза на Садок: Върни Бо-
жия ковчег в града. Ако намеря бла-
говоление пред ГОСПОДА¹, Той ще ме
върне обратно и ще ми даде да видя
и него, и обиталището Му².

(1) Изх. 33:13; (2) Пс. 43:3; 84:2

26 Но ако Той каже така: Нямам
благоволение в теб! – ето ме, нека
направи с мен, каквото Му се вижда
добро¹!

(1) гл. 10:12; 19:27; Иис. Нав. 9:25

27 Царят каза още на свещеника Са-
док: Ти не си ли гледач? Върни се в
града с мир, и двамата ви сина с вас,
синът ти Ахимаас и синът на Авиатар,
Йонатан¹.

(1) гл. 17:17; 18:19; 3 Царе 1:42; 1 Лек. 6:8

28 Ето, аз ще чакам в подходите на

пустинята, докато дойде дума от вас
да ми съобщите.

29 И Садок и Авиатар върнаха Божия
ковчег в Ерусалим и останаха там.

30 А Давид се изкачваше по възвише-
нието на маслините^{*1} и плачеше, до-
като се изкачваше, и главата му беше
покрита², и вървеше бос³. И всичките
хора, които бяха с него, бяха покрили
всези главата си и се изкачваха, и пла-
чеха, докато се изкачваха.

*Елеонския хъм; (1) Зах. 14:4; Лк. 19:29,37;
(2) гл. 19:4; Ест. 6:12; Ер. 14:3; (3) Езек. 24:17

31 И съобщиха на Давид и казаха:
Ахитофел е между заговорниците с
Авесалом. И Давид каза: ГОСПОДИ,
моля Те, осуети съвета на Ахитофел¹!

(1) ст. 12; гл. 17:14,23; Пс. 55:9

32 И когато Давид се изкачи на вър-
ха, където се покланяха на Бога, ето,
архиецът Хусай¹ излезе да го посрещне
с раздрана дреха и пръст на главата
си².

(1) гл. 16:16; 17:5; Иис. Нав. 16:2; 1 Лек. 27:33; (2) гл. 1:2

33 И Давид му каза: Ако продължиш с
мен, ще ми бъдеш в тежест,

34 но ако се върнеш в града и ка-
жеш на Авесалом: Ще ти бъда слуга,
царю; както преди бях слуга на баща
ти, така сега ще бъда твой слуга¹! –
тогава можеш да ми осуетиш съвета
на Ахитофел².

(1) гл. 16:19; (2) гл. 17:7

35 И не са ли там с теб свещениците
Садок и Авиатар? Всичко, което чуеш
от царския дом, да го съобщиш на
свещениците Садок и Авиатар¹.

(1) гл. 17:15,16

36 Ето двамата им сина са там с тях,
Ахимаас¹, синът на Садок, и Йонатан¹,
синът на Авиатар. Чрез тях ми изпра-
щайте вест за всичко, което чуете.

(1) гл. 17:17; 18:19; 3 Царе 1:42; 1 Лек. 6:8

37 Тогава Хусай¹, приятелят на Давид,
отиде в града. А Авесалом влезе в Еру-
салим².

(1) гл. 16:16; 17:5; Иис. Нав. 16:2; 1 Лек. 27:33; (2) гл. 16:15

16 И когато Давид беше минал мал-
ко по-нататък от върха, ето, Сива¹,
слугата на Мемфивостей, го посрещна

с двойка оседлани магарета и на тях двеста хляба и сто калпа сушено грозде, и сто *низаници* летни плодове и мех с вино².

(1) гл. 9:2; (2) 1 Царе 25:18

2 И царят каза на Сива: За какво ти е това? А Сива каза: Магаретата са, за да язди царският дом, хлябът и летните плодове – за да ядат момчетата, а виното – за да пият онези, които изнемощеят в пустинята¹.

(1) гл. 17:29

3 И царят каза: А къде е синът на господаря ти? И Сива каза на царя: Ето, той остана в Ерусалим, защото каза: Днес израилевият дом ще ми възвърне царството на баща ми¹!

(1) гл. 19:27

4 Затова царят каза на Сива: Ето, целият имот на Мемфивостей е твой¹. И Сива каза: Покланям *ти се*; нека намеря благоволение пред теб, господарю мой, царю!

(1) гл. 9:9; Йн. 7:51

5 А когато цар Давид дойде във Ваури¹, ето, оттам излезе един човек от рода на Сауловия дом на име Семей², син на Гира. Той излезе, като постоянно кълнеше³,

(1) гл. 3:16; 23:31; (2) гл. 19:16; (3) гл. 19:21; Изх. 22:28

6 и хвърляше камъни по Давид и по всичките слуги на цар Давид, въпреки че целият народ и всичките силни мъже бяха от дясната и от лявата му страна.

7 И Семей говореше така, като кълнеше: Махни се, махни се, ти, кръвнико и негоднико¹!

(1) Пс. 3:1; 55:3

8 ГОСПОД докара върху теб всичката кръв на Сауловия дом, на чието място ти се възцари, и ГОСПОД предаде царството в ръката на сина ти Авесалом! И ето, сега си *уловен* в собствено-то си зло, защото си кръвник¹!

(1) гл. 19:18-22; 3 Царе 2:8,44; Пс. 7:3-5; Пр. 26:2

9 Тогава Ависей, синът на Саруя, каза на царя: Защо това мъртво куче¹ да кълне господаря ми, царя? Моля те, нека отида оттакъ да му взема главата²!

(1) гл. 3:8; (2) 1 Царе 26:8

10 Но царят каза: Какво *общо* имам аз с вас, синове на Саруя¹? Нека кълне! Защото, ако ГОСПОД му е казал: Про-

кълни Давид! – тогава кой ще каже: Защо правиш така?²

(1) гл. 19:22;

(2) 1 Царе 26:19; Йов 9:12; Плач 3:37,38; Римл. 9:20

11 И Давид каза на Ависей и на всичките си слуги: Ето, синът ми, който е излязъл от тялото ми, търси живота ми¹ – колко повече сега този вениаминец¹! Оставете го да кълне, защото ГОСПОД му е казал.

(1) гл. 12:11; (2) гл. 20:1

12 Може би ГОСПОД ще погледне на бедствието ми¹ и ГОСПОД ще ми върне добро вместо неговата клетва днес².

(1) Бит. 29:32; Пс. 10:14; 25:18,19; (2) Вжк. 23:5; Пс. 109:28; Йонл 2:14; Римл. 8:28; 1 Петр. 2:23

13 Така Давид и мъжете му вървяха по пътя, а Семей вървеше край хълма до него и докато вървеше, кълнеше и хвърляше камъни върху него, и хвърляше пръст.

14 И царят и целият народ, който беше с него, пристигнаха уморени¹ при водата и той си отдъхна там.

(1) гл. 17:2

15 А Авесалом и целият народ, израилевите мъже, дойдоха в Ерусалим¹ и Ахитофел беше с него.

(1) гл. 15:37

16 И когато архиещт Хусай, приятелят на Давид, дойде при Авесалом¹, Хусай каза на Авесалом: Да живее царят! Да живее царят²!

(1) гл. 15:32,37; (2) 3 Царе 1:25,39

17 А Авесалом каза на Хусай: Това ли е добрината ти към приятеля ти? Защо не отиде с приятеля си?

18 Тогава Хусай каза на Авесалом: Не, защото, когато ГОСПОД избере и този народ, и всичките израилеви мъже, негов ще бъда аз и с него ще остана.

19 Освен това на кого да служа? Няма ми *да бъде* пред неговия син? Както съм служил пред баща ти, така ще бъда и пред теб¹!

(1) гл. 15:34

20 Тогава Авесалом каза на Ахитофел: Дайте съвет какво да правим¹.

(1) гл. 15:12

21 И Ахитофел каза на Авесалом: Влез при наложниците на баща си, които е оставил да пазят къщата¹. Тогава целият Израил ще чуе, че си станал омразен на баща си², и ръцете на всички,

които са с теб, ще се укрепят.

(1) гл. 15:16; (2) Бит. 34:30; 2 Царе 10:6; 3 Царе 2:22

22 И разпънаха шатра за Авесалом на покрива и Авесалом влезе при наложниците на баща си пред очите на целия Израил¹.

(1) гл. 12:11,12; 20:3; Бит. 35:22

23 А съветът на Ахитофел, който той даваше в онези дни, беше като че ли се допитваха до слово от Бога; така беше всеки съвет на Ахитофел както за Давид, така и за Авесалом¹. (1) гл. 15:12

17 И Ахитофел каза на Авесалом: Моля те, нека да избера дванадесет хиляди мъже и да стана и да преследвам Давид тази нощ.

2 Ще връхлетя върху него, докато е уморен и ръцете му са отслабнали¹, и ще го ужася; и целият народ, който е с него, ще побегне и ще убия само царя².

(1) гл. 16:14; (2) 3 Царе 22:31; Неем. 4:11

3 Така ще върна целия народ обратно при теб. Връщането на всички *зависи* от мъжа, когото търсиш – тогава целият народ ще бъде в мир.

4 И това слово се видя добро на Авесалом и на всичките израилеви старейшини.

5 Тогава Авесалом каза: Повикай сега и архиеца Хусай и да чуем какво ще каже и той¹.

(1) гл. 15:31-37

6 И когато Хусай дойде при Авесалом, Авесалом му говори и каза: Такова слово говори Ахитофел. Да постъпим ли *според* словото му? Ако не, говори ти.

7 Тогава Хусай каза на Авесалом: Не е добър съветът, който Ахитофел даде този път¹.

(1) гл. 15:31-37

8 И Хусай каза: Ти познаваш баща си и мъжете му, че са силни мъже и са огорчени духом като мечка на полето, лишена от малките си¹. И баща ти е военен мъж, няма да пренощува при народа.

(1) Пр. 17:12; Ос. 13:8

9 Сигурно сега се е скрил в някой ров или на някое *друго* място¹. И когато в началото някои от тях паднат, всеки,

който чуе, ще каже: Народът, който следва Авесалом, е претърпял поражение!

(1) 1 Царе 23:22

10 И тогава дори храбрият, чието сърце е като лъвско сърце, съвсем ще се обезсърчи, защото целият Израил знае, че баща ти е силен¹ и че онези, които са с него, са храбреци.

(1) 1 Царе 16:18

11 Затова аз съветвам да се събере при теб целият Израил, от Дан до Вирсавее¹, многоброен като морския пясък², и ти лично да отидеш в боя.

(1) гл. 3:10; (2) Бит. 22:17; Иис. Нав. 11:4

12 Така ще връхлетим върху него в някое място, където и да се намира, и ще го нападнем, както росата пада на земята. И от него, и от всичките мъже, които са с него, няма да остане нито един.

13 А ако се оттегли в някой град, тогава целият Израил ще донесе в онзи град въжета, и ще го изтеглим в реката, докато там не остане и едно камъче.

14 Тогава Авесалом и всичките израилеви мъже казаха: Съветът на архиеца Хусай¹ е по-добър от съвета на Ахитофел! – защото Господ беше наредил *така*, за да осуети добрия съвет на Ахитофел², за да докара Господ гибел на Авесалом³.

(1) гл. 15:31-37; (2) гл. 15:31; Йов 5:12,13; 12:17;

Пр. 19:21; (3) Иис. Нав. 11:20; 2 Лет. 10:15

15 Тогава Хусай каза на свещениците Садок и Авиатар¹: Така и така съветва Ахитофел Авесалом и израилевите старейшини, а така и така съветва аз.

(1) гл. 8:17

16 Затова сега, изпратете бързо да съобщят на Давид и кажете: Не оставяй тази нощ при подходите на пустинята, а непременно премини *Йордан*, за да не бъдат погьнати царят и целият народ, който е с него¹!

(1) гл. 15:35,36

17 А Йонатан и Ахимаас¹ стояха при Ен-Рогил², и една слугиня отиде и им съобщи, и те отидоха да съобщят на цар Давид, защото не биваше да ги виждат да влизат в града.

(1) гл. 15:35,36; (2) Иис. Нав. 15:7; 3 Царе 1:9

18 Но едно момче ги видя и каза на Авесалом. И двамата тръгнаха бързо и дойдоха в къщата на един човек във Ваурим¹, който имаше кладенец в двора си, и те се спуснаха там. (1) гл. 3:16

19 И жената взе и разпротря една покривка върху отвора на кладенеца, и насипа върху нея жито, така че нищо не си личеше.

20 И слугите на Авесалом дойдоха при жената в къщата и казаха: Къде са Ахимаас и Йонатан? А жената им каза: Преминаха водния поток¹. И като ги потърсиха и не можаха да ги намерят, се върнаха в Ерусалим. (1) Ис. Нав. 2:4-6

21 И след като си тръгнаха, те излязоха от кладенеца и отидоха, и съобщиха на цар Давид, и казаха на Давид: Станете и преминете бързо водата, защото Ахитофел е съветвал така против вас.

22 Тогава Давид и целият народ, който беше с него, станаха и преминаха Йордан; докато се зазори, не остана нито един, който не беше преминал Йордан.

23 А когато Ахитофел видя, че съветът му не се изпълни, оседла магарето си и стана, и отиде у дома си, в своя град¹, и нареди домашните си работи², и се обеси³. Така умря⁴ и беше погребан в бащиния си гроб.

(1) гл. 15:12; (2) 4 Царе 20:1; (3) Мт. 27:5; (4) 3 Царе 16:18

24 И Давид дойде в Маханаим¹. А Авесалом премина Йордан, той и всичките израилеви мъже с него. (1) гл. 2:8

25 И Авесалом постави Амаса за военачалник вместо Йоав¹. А Амаса беше син на един човек на име Итра, израилянин който беше влязъл при Авигея, дъщерята на Наас, сестра на Саруя, майката на Йоав².

(1) гл. 19:13; 1 Лек. 12:18; (2) 1 Лек. 2:17

26 И Израил и Авесалом се разположиха на стан в галаадската земя.

27 А когато Давид дойде в Маханаим, дойдоха Совеи, синът на Наас, от Рава на синовете на Амон¹, Махир, синът на Амиил, от Ло-Давар², и галаадецът

Верзелай³ от Рогелим, (1) гл. 10:1,2; 12:26; (2) гл. 9:4; (3) гл. 19:31,32; 3 Царе 2:7; Езд. 2:61

28 и донесоха постелки и легени, и грънчарски съдове, и жито, и ечемик, и брашно, и печено жито, и боб, леща и други печива,

29 и мед, и извара, и дребен добитък и краве сирене за Давид и за народа, който беше с него, за да ядат; защото си казаха: Народът е гладен и изтощен, и жаден в пустинята¹. (1) гл. 16:2; Пс. 107:5

18 Тогава Давид преброи народа, който беше с него, и постави над него хилядници и стотници¹.

(1) Изк. 18:21; Втж. 20:9

2 И Давид изпрати народа – една трета под ръката на Йоав¹, една трета под ръката на Ависей², сина на Саруя, брата на Йоав, и една трета под ръката на гетеца Итай³. И царят каза на народа: И аз непременно ще изляза с вас!

(1) гл. 8:16; 3 Царе 2:28; (2) гл. 10:9,10; 21:17; 23:18; (3) гл. 15:19

3 Но народът каза: Ти няма да излезеш!¹ Защото ако ние побегнем, няма да ги е грижа за нас, дори и половината от нас да умрат, няма да ги е грижа за нас. Но ти си като десет хиляди от нас. Затова сега е по-добре ти да ни помагаш от града.

(1) гл. 21:17

4 Тогава царят им каза: Каквото ви се вижда добро, това ще направя. И царят застана отстрани на портата, а целият народ излезе по стотици и по хиляди.

5 И царят заповяда на Йоав и на Ависей, и на Итай и каза: Да ми пощадите момчето Авесалом! И целият народ чу, когато царят заповядваше на всичките военачалници за Авесалом.

6 И народът излезе на полето срещу Израил; и битката стана в Ефремовата гора.

7 И там израилевият народ беше разбит пред слугите на Давид и поражението там беше голямо в онзи ден: двадесет хиляди души.

8 Защото битката там се разпротря

по цялата земя, и в онзи ден гората погълна повече хора, отколкото погълна мечът¹.

(1) Пр. 24:21,22

9 И Авесалом се среща със слугите на Давид. Авесалом яздеше на едно муле и мулето влезе под гъстите клони на един голям дъб, и главата му се закачи в дъба, и той увисна между небето и земята, а мулето под него продължи.

10 И един човек видя това и съобщи на Йоав, и каза: Ето, видях Авесалом да висе в един дъб¹.

(1) Йов 31:3

11 А Йоав каза на човека, който му съобщи: Ето, ти си го видял! А защо не го удари там в земята? И аз щях да ти дам десет сребърни *сикъла* и един пояс.

12 А човекът каза на Йоав: И хиляда сребърни *сикъла* да биха претеглили в ръката ми, пак не бих прострял ръка срещу царския син! Защото пред ушите ни царят заповяда на теб и на Ависей, и на Итай и каза: Внимавайте всички за момчето Авесалом!

13 Иначе бих постъпил невярно против живота си, понеже няма нищо скрито от царя¹ – и ти самият би застанал против мен.

(1) гл. 14:20

14 Тогава Йоав каза: Няма да си губя времето с теб! И взе в ръката си три стрели и ги заби в сърцето на Авесалом, докато беше още жив сред дъба¹.

(1) гл. 12:10; 19:10; Йов 20:5; Пс. 37:35,36

15 И десет момчета, оръженосци на Йоав, заобиколиха и удариха Авесалом и го убиха¹.

(1) ст. 14

16 Тогава Йоав наду с тръбата и народът се върна от преследването на Израил, защото Йоав щадеше народа¹.

(1) гл. 2:28

17 И взеха Авесалом и го хвърлиха в един голям ров в гората, и натрупаха върху него много голяма грамада от камъни¹. И целият Израил побягна, всеки в шатрата си².

(1) Ис. Нав. 7:26; (2) гл. 19:8; 20:22

18 А Авесалом, докато беше жив, беше взел и си беше издигнал стълб¹ в

Царската долина²; защото беше казал: Нямам син³, който да запази спомена за името ми. И той беше нарекич стълба на името си и той се нарича Авесаломов паметник и до днес.

(1) 1 Царе 15:12; (2) Бит. 14:17; (3) гл. 14:27

19 Тогава Ахимаас¹, синът на Садок, каза: Моля те, нека изтичам да занеса на царя вестта, че ГОСПОД го освободи от ръката на враговете му!¹

(1) гл. 15:36

20 Но Йоав му каза: В този ден няма ти да бъдеш вестносец. В друг ден можеш да носиш вест, но в този ден няма да носиш вест, понеже царският син е мъртъв.

21 Тогава Йоав каза на хусита*: Иди и съобщи на царя, каквото видя. И хуситът се поклони на Йоав и се затича.

*нарицателно за потомците на Хус, правнук на Ной по линията на Хам, прародителя на етиопците

22 Тогава Ахимаас, синът на Садок, пак каза на Йоав: Каквото и да стане, моля те, нека да тичам и аз след хусита! А Йоав му каза: Защо искаш да тичаш, сине мой, след като нямаш радостна вест?

23 Но той отговори: Каквото и да стане, ще тичам! Тогава той му каза: Тичай. И Ахимаас се затича по пътя през долината и задмина хусита.

24 А Давид седеше между двете порти. И стражът¹ се изкачи на покрива на портата, на стената, и повдигна очи и погледна, и ето, един човек тичаше сам.

(1) 4 Царе 9:17

25 И стражът извика и каза на царя¹. А царят каза: Щом е сам, има вест в устата му. И той се приближаваше все повече и повече.

(1) Ис. 21:6

26 Тогава стражът видя друг човек, който тичаше. И стражът извика към вратаря и каза: Ето още един човек, който тича сам. И царят каза: И този е пратеник.

27 И стражарят каза: Виждам, че тичането на първия е като тичането на Ахимаас, сина на Садок. И царят каза: Той е добър човек и идва с добри вести¹.

(1) 3 Царе 1:42

28 И Ахимаас извика и каза на царя: Мир! И се поклони на царя с лице до земята и каза: Благословен ГОСПОД, твоят Бог, който предаде мъжете, които повдигнаха ръка против господаря ми, царя!⁽¹⁾

(1) Бит. 14:20

29 А царят каза: Добре ли е момчето Авесалом? А Ахимаас отговори: Когато Йоав изпращаще царския слуга и твоя слуга, видях голям смут, но не разбрах какво беше.

30 И царят каза: Обърни се и застани тук. И той се обърна и застана.

31 И ето, дойде хуситът и хуситът каза: Вести, господарю мой, царю! Защото днес ГОСПОД ти отдаде правото от ръката на всички, които се надигнаха против теб!⁽¹⁾

(1) гл. 22:49

32 А царят каза на хусита: Добре ли е момчето Авесалом? А хуситът отговори: Враговете на господаря ми, царя, и всички, които се надигат против теб за зло, нека станат като момчето!⁽¹⁾

(1) Съд. 5:31; 1 Царе 25:26; Дан. 4:19

33 И царят се развълнува много и се качи в стаята над портата, и плака. И докато вървеше, говореше така: О, сине мой Авесаломе, сине мой, сине мой Авесаломе! Да бях умрял аз вместо теб, Авесаломе, сине мой, сине мой!⁽¹⁾

(1) Бит. 37:35

19 И съобщи на Йоав: Ето, царят плаче и жалее за Авесалом.

2 И в онзи ден победата се обърна в жалеене за целия народ, защото народът чу да се казва в онзи ден: Царят е опечален за сина си.

3 И в онзи ден народът се прокрадваше в града, както се прокрадва посрамен народ, който е побягнал в боя.

4 А царят покри лицето си¹ и царят викаше със силен глас: О, сине мой Авесаломе! Авесаломе, сине мой, сине мой!⁽¹⁾

(1) гл. 15:30; (2) гл. 18:17

5 Тогава Йоав влезе в къщата при царя и каза: Днес ти посрами лицата на всичките си слуги, които спасиха

днес живота ти и живота на синовете ти и на дъщерите ти, и живота на жените ти, и живота на наложниците ти, 6 като обичаш онези, които те мразят, и мразиш онези, които те обичат! Защото днес ти показва, че военачалници и слуги не са нищо за теб. Днес аз зная, че ако Авесалом беше жив, а всички ние бяхме мъртви днес, това щеше да ти се види добро.

7 Затова сега стани, излез и говори на сърцето на слугите си, защото кълна се в ГОСПОДА, че ако не излезеш, и един човек няма да остане с теб тази нощ! И това ще бъде по-лошо за теб от цялото зло, което те е сполетявало от младостта ти досега.

8 Тогава царят стана и седна в портата. И съобщи на целия народ и каза: Ето, царят седи в портата. Тогава целият народ дойде пред царя. А Израил беше побягнал, всеки в шатрата си!⁽¹⁾

(1) гл. 18:17

9 И целият народ се караше във всичките израилеви племена и казваше: Царят ни избави от ръката на враговете ни и ни спаси от ръката на филистимците. А сега побягна от земята заради Авесалом!⁽¹⁾

(1) гл. 15:14,16

10 но Авесалом, когото помазахме за цар над нас, умря в битката¹. И сега, защо не говорите да върнем царя?

(1) гл. 18:14,15

11 И цар Давид изпрати до свещениците Садок и Авиатар¹ и каза: Говорете на юдовите старейшини и кажете: Защо вие сте последни да върнете царя в дома му? – защото думата на целия Израил стигна до царя, до дома му.⁽¹⁾

(1) гл. 8:17

12 Вие сте мои братя, вие сте моя кост и моя плът¹. Защо тогава сте последни да върнете царя?⁽¹⁾

(1) гл. 5:1

13 И кажете на Амаса: Ти не си ли моя кост и моя плът¹? Така да ми направи Бог и така да прибави², ако не бъдеш военачалник пред мен вместо Йоав през всички дни!⁽¹⁾

(1) гл. 5:1; (2) гл. 3:9,35; (3) гл. 17:25; 20:4

14 И той наклони сърцата на всичките юдови мъже като на един човек и те изпратиха до царя да му кажат: Върни се, ти и всичките ти слуги!

15 И царят се върна и дойде до Йордан. И Юда дойде до Галгал¹ да посрещне царя и да преведе царя през Йордан.

(1) 1 Царе 10:8

16 Тогава вениаминецът Семей, синът на Гира, който беше от Ваурим¹, побърза и слезе с юдовите мъже да посрещне цар Давид.

(1) гл. 3:16; 16:5

17 И с него бяха хиляда мъже от Вениамин и Сива¹, слугата на Сауловия дом, и с него петнадесетте му сина и двадесетте му слуги². Те преминаха Йордан пред царя.

(1) ст. 29; гл. 9:2; (2) гл. 9:10

18 И един сал премина, за да преведе царското семейство и да вършат, каквото му се видеше добро. А Семей, синът на Гира, падна пред царя, когато той щеше да премине Йордан.

19 И каза на царя: Нека господарят ми не ми счита беззаконието и нека не помни злото, което слугата ти извърши в деня, когато господарят ми, царят, излизаше от Ерусалим, за да вземе царят присърце!

20 Защото слугата ти знае, че съгреших! Затова, его, дойдох днес пръв от целия йосифов дом, за да слеза и да посрещна господаря си, царя.

(1) гл. 16:5-8

21 Но Ависей, синът на Саруя, отговори и каза: Не трябва ли да бъде убит Семей, понеже прокле ГОСПОДНИЯ помазаник!

(1) гл. 16:5; 1 Царе 26:9

22 А Давид каза: Какво общо имам аз с вас, синове на Саруя¹, че днес искате да ми станете противници*? Може ли да бъде убит днес човек в Израил²? Не зная ли, че днес аз съм цар над Израил?

*на евр.: сатана

(1) гл. 16:10; Лк. 9:55; (2) 1 Царе 11:13

23 И царят каза на Семей: Няма да умреш. И царят му се закле¹.

(1) 3 Царе 2:8

24 И Мемфивостей¹, синът на Саул, слезе да посрещне царя. А той нито беше измил краката си, нито беше

сресал брадата си, нито беше изпрал дрехите си от деня, когато царят замина, до деня, когато се върна с мир.

(1) гл. 9:6

25 И когато дойде от Ерусалим да посрещне царя, царят му каза: Защо не дойде с мен, Мемфивостей?

26 А той отговори: Господарю мой, царю, слугата ми ме измами! Защото слугата ти каза: Ще си оседлая магарето, за да яздя на него и да отида с царя – понеже слугата ти е куц¹.

(1) гл. 9:3,13

27 А той е наклеветил слугата ти пред господаря ми, царя¹. Но господарят ми, царят, е като Божия Ангел², затова направи, каквото ти се вижда добро!

(1) гл. 16:3; (2) гл. 14:17,20; (3) гл. 15:26

28 Защото целият ми бащин дом не беше нищо друго освен мъртъвци пред господаря ми, царя, и въпреки това ти постави слугата си сред онези, които ядяха на трапезата ти¹. Затова какво право имам аз и защо да се оплаквам още на царя?

(1) гл. 9:7

29 А царят му каза: Защо говориш още за работите си? Аз казах: Ти и Сива да си разделите земята¹.

(1) гл. 9:9; 16:4

30 А Мемфивостей каза на царя: И всичко нека вземе, след като господарят ми, царят, се върна с мир в дома си!

31 А галадецът Верзелай слезе от Рогелим и премина Йордан с царя, за да го изпрати през Йордан.

32 А Верзелай беше много стар, на осемдесет години. Той беше осигурявал прехраната на царя, докато той стоеше в Маханаим, защото беше много богат човек¹.

(1) гл. 17:27-29; 1 Тим. 6:17-19

33 И царят каза на Верзелай: Премини с мен и аз ще ти осигуря прехраната при мен в Ерусалим.

34 А Верзелай каза на царя: Колко ми остава още да живея, за да се изкача с царя в Ерусалим?

35 Днес аз съм на осемдесет години¹. Мога ли да различавам между добро и

лошо? Или може ли слугата ти да усежда какво ям или какво пия? Или мога ли вече да чувам гласа на певците или на певиците? Защо тогава слугата ти да бъде допълнителна тежест на господаря ми, царя? (1) Пс. 90:10; (2) Екл. 12:1-5

36 Слугата ти ще премине Йордан с царя само за малко. Защо трябва царят да ми дава такава отплата?

37 Моля те, нека слугата ти се върне, за да умра в града си, при гроба на баща си и майка си. Ето обаче, слугата ти Хамам¹, нека той премине с господаря ми, царя. Направи за него, каквото ти се вижда добре².

(1) Еп. 41:17; (2) 3 Царе 2:7

38 И царят отговори: Хамам ще премине с мен и аз ще направя за него, каквото ти се вижда добре. И каквото и да поискаш от мен, ще го направя за теб.

39 И целият народ премина Йордан и царят също премина. Тогава царят целуна Верзелай и го благослови и той се върна на мястото си.

40 А царят продължи до Галгал и Хамам продължи с него. И целият народ на Юда, а също половината от народа на Израил преведе царя.

41 И ето, всичките израилеви мъже дойдоха при царя и казаха на царя: Защо те откраднаха братята ни, юдовите мъже¹, и преведоха през Йордан царя и дома му, и всичките мъже на Давид с него? (1) гл. 2:4

42 Тогава всичките юдови мъже отговориха на израилевите мъже: Защото царят ми е сродник. Защо се сърдиш за това нещо? Ядохме ли нещо за сметка на царя, или ни даде някакъв подарък?

43 А израилевите мъже отговориха на юдовите мъже и казаха: Аз имам десет части в царя и имам по-голямо право над Давид от теб. Защо ме презря? Не беше ли моята дума първа да се върне обратно царят ми? Но думите на юдовите мъже бяха по-остри от думите на израилевите мъже¹.

(1) Съд. 8:1; Пр. 15:1

20 А там се случи¹ един зъл човек на име Савей, син на Вихрий, вениаминец². И той наду тръбата и каза: Ние нямаме дял в Давид, нито имаме наследство в Есеевия син! Всеки в шатрите си, Израилу³!

(1) Рут 2:3; (2) гл. 16:11; (3) 3 Царе 12:16

2 И всичките израилеви мъже се оттеглиха от Давид и последваха Савей, сина на Вихрий; а юдовите мъже се привързаха към царя си, от Йордан до Ерусалим¹.

(1) 3 Царе 12:20

3 И Давид дойде в къщата си в Ерусалим. И царят взе десетте наложници, които беше оставил да пазят къщата¹, и ги постави в охранявана къща, и им осигуряваше прехраната, но не влизаха при тях. И те бяха затворени до деня на смъртта си и живеяха като вдовици. (1) гл. 16:22

4 И царят каза на Амаса¹: Събери ми юдовите мъже за три дни и се яви тук!

(1) гл. 19:13

5 И Амаса отиде да събере Юда, но се забави повече от определеното време, което царят му беше определил.

6 Тогава Давид каза на Ависей: Сега Савей, синът на Вихрий, ще ни стори повече зло от Авесалом. Взemi слугите на господаря си и го преследвай, да не би да си намери укрепени градове и да се избави от очите ни.

7 И мъжете на Йоав излязоха след него заедно с херетците, фелетците¹ и всичките силни мъже; и те излязоха от Ерусалим, за да преследват Савей, сина на Вихрий.

(1) ст. 23; гл. 8:18

8 И когато бяха до голямата скала, която е в Гаваон, Амаса дойде насреща им. А Йоав беше препасан с военното си облекло като дреха и отгоре имаше колан с меч в ножницата му, вързан през слабините му; и като излезе напред, мечът изпадна.

9 И Йоав каза на Амаса: Добре ли си, брате мой? И Йоав хвана Амаса за брадата с дясната си ръка, за да го целуне¹.

(1) Пр. 26:23-25; 27:6; Мт. 26:49

10 А Амоса не се предпази от меча, който беше в *гругата* ръка на Йоав¹ и той го удари с него в корема, и изля вътрешностите му на земята, и не повтори; и той умря². И Йоав и брат му Ависей преследваха Савей, сина на Вихрий.

(1) Съд. 3:15; (2) гл. 2:23; 3:27

11 А един от младежите на Йоав остана до Амоса и казваше: Който поддържа Йоав и който е за Давид, *да върви след Йоав!*

12 А Амоса се ваяше в кръвта *си* на-сред пътя. И когато човекът видя, че целият народ се спираше, премести Амоса от пътя в нивата и хвърли върху него една дреха, като видя, че всеки, който идваше до него, се спираше¹.

(1) гл. 2:23

13 И когато го премести от пътя, всички хора отидоха след Йоав да преследват Савей, сина на Вихрий.

14 А той мина през всичките израилеви племена до Авел и до Вет-Мааха и всичките жители на Вир се събраха заедно и също го последваха.

15 И дойдоха и го обсадиха в Авел-Вет-Мааха¹, и издигнаха могила против града и тя стигна до предната стена. И целият народ, който беше с Йоав, подкопаваше стената, за да я събори².

(1) 3 Царе 15:20; 4 Царе 15:29; (2) Екл. 9:14

16 Тогава една мъдра жена извика от града: Слушайте, слушайте! Моля ви, кажете на Йоав: Приближи се, за да говоря с теб.

17 И когато той се приближи до нея, жената каза: Ти ли си Йоав? А той отговори: Аз. Тогава тя му каза: Чуй думите на слугинята си! А той отговори: Слушам.

18 И тя заговори и каза: Едно време говореха и казваха: Нека се допитат в Авел и така да свършат *работата!*

19 Аз съм от мирните *и* верните в Израил. Ти искаш да погубиш един град и майка в Израил. Защо искаш да погълнеш ГОСПОДНОТО наследство¹?

(1) гл. 21:3; Вжк. 32:9; 1 Царе 10:1; 3 Царе 8:53; Пс. 33:12; 78:71; 106:5

20 А Йоав отговори и каза: Далеч от мен да погълна или да съсия!

21 Не е така работата. Но един мъж от хълмистата земя на Ефрем на име Савей, син на Вихрий, е вдигнал ръката си против царя, против Давид. Предайте само него и ще се оттегля от града. И жената каза на Йоав: Ето, главата му ще ти се хвърли през стената.

22 Тогава жената отиде *и говори* с мъдростта си на целия народ¹. И те отсякоха главата на Савей, сина на Вихрий, и я хвърлиха на Йоав². Тогава той наду тръбата и те се оттеглиха от града, всеки в шатрата си³. А Йоав се върна при царя в Ерусалим.

(1) Екл. 7:19; (2) Йн. 11:50; (3) гл. 18:16,17 ст. 23-26; гл. 8:16-18; ср. 3 Царе 4:1-6

23 И Йоав беше над цялата израилева войска, а Ваная, синът на Йоая, беше над херетците и над фелетците¹,

(1) 3 Царе 1:7,8

24 Адорам беше над задължителния труд, Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец,

25 Сева беше писар, Садок и Авиатар бяха свещеници¹,

(1) 3 Царе 1:7,8

26 и яирецът Ирас¹ също беше велможа* при Давид.

*бухл.: свещеник, вж. бел. към 8:18; (1) Вжк. 3:14

21 В дните на Давид настана глад три години подред¹. И Давид потърси лицето на ГОСПОДА² и ГОСПОД каза: Това е заради Саул и заради кръвожадания *му* дом, понеже избягаваонците.

(1) гл. 24:13; Рут 1:1; 4 Царе 8:1; Ам. 4:6

(2) 1 Царе 10:22; Пс. 27:8

2 Тогава царят повика гаваонците и им говори. А гаваонците не бяха от израилевите синове, а от остатъка на аморейците. И израилевите синове им се бяха заклели *да ги пощадят*¹, но Саул беше поискал да ги убие в ревността си за синовете на Израил и Юда.

(1) Ис. Нав. 9:15,18

3 И Давид каза на гаваонците: Какво да направя за вас¹? И с какво да на-

правя умиловение, за да благословите ГОСПОДНОТО наследство?²

(1) Йона 1:11; (2) гл. 20:19

4 А гаваонците му казаха: Не ни е нито за сребро, нито за злато от Саул и неговия дом, нито пък да убиеш за нас някого в Израил. И той каза: Каквото кажете, ще направя за вас.

5 Тогава те казаха на царя: *От* човека, който ни погубваше и който замисляше *зло* против нас, да бъдем изтребени *и* да не останем в никоя от израилевите области,

6 нека ни се дадат седем мъже от синовете му, за да ги обесим пред ГОСПОДА в Гавая на Саул, избрания на ГОСПОДА¹. И царят каза: Ще *ви* ги дам.

(1) 1 Царе 10:24,26

7 Но царят пожали Мемфивостей¹, сина на Йонатан, сина на Саул, заради ГОСПОДНАТА клетва, която беше между тях, между Давид и Йонатан, сина на Саул².

(1) гл. 9:6; (2) 1 Царе 24:22

8 И царят взе двамата сина на Ресфа¹, дъщерята на Аия, които беше родила на Саул, Армоний и Мемфивостей, и петимата сина на Михала^{*2}, дъщерята на Саул, които беше родила на Адриил, сина на меолатянина Верзелай,

^{*}вероятно: Мерава; (1) гл. 3:7; (2) 1 Царе 18:19

9 и ги предаде в ръцете на гаваонците. И те ги обесиха на хълма пред ГОСПОДА¹. Така седемте паднаха заедно и бяха убити в първите дни на жетвата, в началото на ечемичната жетва.

(1) Чис. 25:4; 35:33

10 А Ресфа, дъщерята на Аия, взе вретиче и си го пошла на скалата от началото на жетвата докато дъждът се изля върху *мъртвите* от небето; и не оставяше да се докоснат до тях нито небесните птици през деня, нито полските зверове през нощта¹.

(1) Втж. 21:22,23

11 И съобщиха на Давид какво беше направила Ресфа, дъщерята на Аия, наложницата на Саул.

12 Тогава Давид отиде и взе костите на Саул и костите на сина му Йонатан от гражданите на Явис-Галаад, които ги

бяха откраднали от площада на Ветсан, където филистимците ги бяха обесили в деня, когато филистимците убиха Саул в Гелвуй¹.

(1) гл. 2:4,5; 1 Царе 31:10-13

13 И той изнесе оттам костите на Саул и костите на сина му Йонатан. После събраха костите на обесените,

14 и ги погребяха с костите на Саул и на сина му Йонатан във вениаминовата земя в Сила¹, в гроба на баща му Кис. Така те изпълниха всичко, което царят заповяда. И след това Бог чу *молитвата* за земята².

(1) Ис. Нав. 18:28; (2) гл. 24:25; Чис. 25:8; Йона 1:15
ст. 15-22; 1 Лек. 20:4-8

15 И филистимците отново направиха война с Израил. И Давид слезе, и слугите му с него, и се биха срещу филистимците¹. И Давид се изтощи.

(1) гл. 5:17-25; 8:1

16 И Исви-Венов, който беше от синовете на Рафа^{*1}, чието копие тежеше триста сикъла бронз², и който беше препасан с нов *меч*, мислеше да убие Давид.

^{*}родоначалника на великаните
(1) Втж. 2:10,11; Ис. Нав. 11:22; (2) 1 Царе 17:7

17 Но Ависей¹, синът на Саруя, му дойде на помощ и удари филистимеца, и го уби. Тогава мъжете на Давид му се заклеха и казаха: Ти няма повече да излизаш с нас на бой, за да не угасиш светилото на Израил²!

(1) гл. 18:2; (2) гл. 18:3; 3 Царе 11:36

18 А след това отново настана бой с филистимците в Гов. Тогава хусатецът Сивехай¹ уби Саф, който беше от синовете на Рафа.

(1) 1 Лек. 11:29

19 И отново настана бой с филистимците в Гов. Тогава Елханан¹, синът на витлеемеца Яаре-Орегим уби гетеца Голиат, а дръжката на копиеото му беше като кросно на тъхач².

(1) гл. 23:24; (2) 1 Царе 17:7

20 И отново настана бой в Гет. Там имаше един мъж с *висок* ръст, който имаше по шест пръста на ръцете си и по шест пръста на краката си – двадесет и четири на брой; и той също се беше родил на Рафа.

21 И когато той хвърли позор върху

Израил¹, Йонатан, синът на Давидовия брат Сама², го уби. (1) 1 Царе 17:10; (2) гл. 13:3
 22 Тези четиримата се бяха родили на Рафа в Гет. И те паднаха чрез ръката на Давид и чрез ръката на слугите му.

гл. 22: Пс. 18

22 И Давид говори на ГОСПОДА думите на тази песен¹ в деня, когато ГОСПОД го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саул².
 (1) Изх. 15:1; Втк. 31:30; Съд. 5:1; (2) гл. 12:7

2 И каза: ГОСПОД е скала моя, крепост моя и избавител мой.

3 Бог е моя канара, на когото се уповавам, щит мой и рогът на спасението ми, висока моя кула и мое прибежище¹, мой спасител² – Ти ме избавяш от насилие.

(1) Пс. 9:9; 46:1,7; Евр. 2:13; (2) Изх. 15:2

4 Ще призова ГОСПОДА, който е достоен за хвала, и ще бъде спасен от враговете си¹.
 (1) 2 Лек. 20:22

5 Защото вълните на смъртта ме обхващаха, пороите на злото ме ужасиха¹.
 (1) Пс. 42:7

6 Връзките на Шеол ме обвиха, примките на смъртта ме стигнаха.

7 В притеснението си призовах ГОСПОДА и призовах своя Бог¹. От храма Си Той чу гласа ми и викът ми *стигна* до ушите Му.
 (1) Пс. 107:6

8 Тогава земята се поклати и потресе¹, основите на небето се разлияха и поклатиха², защото Той се разгневи.

(1) Съд. 5:4; Пс. 77:18; (2) Йов 26:11

9 Дим се издигаше от ноздрите Му и огън от устата Му пояждаше¹, въглени се разпалиха от Него. (1) Изх. 24:17; Откр. 11:5

10 Той сведе и небесата и слезе¹ и мрак беше под краката Му².

(1) Ис. 64:1; (2) Втк. 4:11

11 Възседна на херувим и долетя, и се яви на крилете на вятъра.

12 Направи от мрака шатри около Себе Си, насъбраните води, гъсти небесни облаци.

13 От блясъка пред Него се разпалиха огнени въглени¹.

(1) ст. 9

14 ГОСПОД прогърмя от небето¹ и Всевишният издаде гласа Си.

(1) 1 Царе 7:10

15 Изпрати стрели и ги разпръсна, светкавица – и ги обърка.

16 Тогава се видяха коритата на моретата, основите на света се откриха от смърянето на ГОСПОДА, от духането на дъха на ноздрите Му¹.

(1) Изх. 15:8

17 Посегна от горе, взе ме, извлече ме от големи води.

18 Избави ме от силния ми враг, от онези, които ме мразеха, защото бяха по-силни от мен¹.

(1) Пс. 35:10

19 Те ме стигнаха в деня на бедствието ми, но ГОСПОД ми стана подкрепа¹.

(1) Ис. 41:10

20 И Той ме изведе на широко¹, освободи ме, защото благоволи в мен.

(1) Пс. 31:8

21 ГОСПОД ми отдаде според правдата ми¹, според чистотата на ръцете ми ми отплати,

(1) 1 Царе 26:23; 3 Царе 3:6

22 защото пазих пътищата на ГОСПОДА и не се отклоних от моя Бог в безбожие¹;

(1) 3 Царе 9:4

23 защото всичките Му правила бяха пред мен и наредбите Му – не се отдалечих от тях¹;

(1) Втк. 17:20

24 и непорочен бях пред Него и се опазих от беззаконието си¹.

(1) Пс. 17:1-5

25 И ГОСПОД ми отплати според правдата ми¹, според чистотата ми пред очите Му.

(1) ст. 21

26 Към милостивия милостив ще се покажеш, към непорочния непорочен ще се покажеш,

27 към чистия чист ще се покажеш, а към кривия противен ще се покажеш¹.

(1) Лев. 26:24

28 И потиснат народ Ти ще спасиш, но очите Ти са против гордите, Ти ги унижаваш¹.

(1) Лк. 1:51

29 Ти си мой светилник, ГОСПОДИ; ГОСПОД озарява тъмнината ми¹.

(1) Ис. 50:10; Йн. 8:12

30 Защото с Теб разбивам полк, с моя Бог прескачам стена.

31 Бог – пътят Му е съвършен, сло-

вото на ГОСПОДА е изпитано¹, Той е щит за всички, които се уповават на Него².

(1) Вжж. 32:4; Неем. 9:8; Йов 34:10; Пс. 92:15; 145:17; Екл. 3:14; Дан. 4:37; Откр. 15:3; (2) Пр. 30:5

32 Защото кой е Бог освен ГОСПОД¹? И кой е канара освен нашия Бог²?

(1) гл. 7:22; Вжж. 4:35;39; (2) гл. 23:3; 1 Царе 2:2

33 Бог е силната ми крепост и води съвършено пътя ми¹.

(1) Пс. 32:8

34 Прави краката ми като на елените и ме поставя на височините ми¹.

(1) гл. 23:1

35 Учи ръцете ми да воюват и ръцете ми опъват бронзов лък.

36 И Ти ми даде щита на спасението Си¹ и снизхождението Ти ме възвеличи.

(1) Еф. 6:16,17

37 Ти разшири стъпките ми под мен и краката ми не се подхлъзнаха.

38 Гоних враговете си и ги изстребих, и не се върнах, докато не се довършиха.

39 Довърших ги и ги разбих, и не се вдигнаха, и паднаха под краката ми¹.

(1) Иис. Нав. 10:24; 3 Царе 5:3; Римл. 16:20

40 И Ти ме препаса със сила за бой, повали под мен онези, които се надигат против мен.

41 Обърна към мен гърба на враговете ми, унищожих онези, които ме мразеха.

42 Огледаха се, но нямаше кой да ги спаси, към ГОСПОДА, но не им отговори.

43 И аз ги стрих като земния прах, смачках ги и ги стъпках като уличната кал¹.

(1) гл. 7:9; Ис. 10:6; Мих. 7:10

44 И Ти ме избави от разприте на народа ми¹, запази ме за глава на народите; народ, който не познавах, ми слугува².

(1) гл. 3:1; (2) Ис. 55:4,5

45 Чужденци ми се покоряват лицемерно; щом чуха, ми се подчиниха.

46 Чужденци отслабват и излизат разтреперени от крепостите си¹.

(1) Мих. 7:17

47 Жив е ГОСПОД¹, и благословена канарата ми! И да се възвиси Бог, канарата на спасението ми²,

(1) Вжж. 32:40; (2) Пс. 89:26

48 Бог, който отмъсти за мен¹ и покори под мен народите,

(1) Вжж. 32:35

49 и който ме изведе от сред враговете ми. Да, Ти ме извиси над онези, които се надигнаха против мен, избави ме от насилника¹.

(1) гл. 18:31

50 Затова, ГОСПОДИ, ще Те славя сред народите¹ и Името Ти ще възпея.

(1) Пс. 108:3; Як. 5:13

51 Ти правиш велики спасенията на царя Си и оказваш милост на помазаника Си¹, на Давид и на потомството му до века².

(1) гл. 23:1; (2) гл. 7:12,13; 23:5

23 А това са последните думи на Давид: Давид, синът на Есей¹, зависи; и мъжът, който бе издигнат нависоко², помазаникът на Бога на Яков³ и сладкият псалмист на Израил⁴ заяви:

(1) 1 Царе 17:12; (2) гл. 22:34; (3) гл. 22:51; Пс. 89:20; (4) Пс. 3:1

2 Духът на ГОСПОДА говори чрез мен и Неговото слово е на езика ми¹.

(1) Мт. 22:43; Деян. 2:30; 1 Петр. 4:11; 2 Петр. 1:21

3 Израилевият Бог каза, Израилевата Скала¹ ми говори: Който владее праведно над хората², който владее в страх от Бога³,

(1) гл. 22:32; (2) гл. 8:15; Пс. 72:1-4; Ер. 23:5; (3) Ис. 11:2,3

4 ще бъде като светлината на утрото, когато слънцето изгрява¹, безоблачно утро – от блясъка му след дъжда никне зеленина от земята².

(1) Съд. 5:31; Пр. 4:18; Мал. 4:2; (2) Пс. 72:6

5 Наистина, не е ли такъв домът ми пред Бога¹? Той е направил с мен вечен завет², подреден във всичко и сигурен. Защото това е цялото ми спасение и цялото ми желание – няма ли да го направи да расте?

(1) гл. 7:18; (2) Бит. 9:16; Пс. 89:2-4; 111:9; Ис. 55:3; Ер. 33:21; Ак. 1:31-33

6 Но злите всички са като изхвърлени тръни, защото не се хващат с ръка¹,

(1) 1 Царе 25:17; Мих. 7:4

7 а човекът, който ги докосва, се въръжава с желязо и дръжка на копие; и те ще бъдат напълно изгорени с огън на мястото си¹.

(1) Пс. 21:9; Ис. 27:4

ст. 8-39; 1 Лек. 11:10-47; 27:1-15

8 Ето имената на силните мъже¹, които имаше Давид: тахмонцеът Йосев-Васевет, главен военачалник; той е Адинон, есонецът, който уби осемстотин мъже в един бой². (1) гл. 10:7; 3 Царе 1:8; (2) Съд. 15:15

9 След него беше Елеазар, син на Додо, син на Ахоих, един от тримата силни мъже с Давид. Когато те предизвикаха някои от филистимците, които бяха събрали там за бой, и израилевите мъже се оттеглиха,

10 той стана и избиваше филистимците, докато ръката му се изтощи и ръката му залепна за меча. И ГОСПОД извърши голямо избавление в онзи ден. А народът се върна след него само за да ограби *убити*¹.

(1) 1 Царе 17:53

11 А след него беше Сама, син на ара-реца Агий. Филистимците се бяха събрали в един полк, а там имаше една нива, пълна с леща; и народът побягна от филистимците.

12 Тогава той застана в средата на нивата и защити, и разби филистимците. И ГОСПОД извърши голямо избавление.

13 И трима от тридесетте началници слязоха и дойдоха при Давид при пещерата Одолам¹ по време на жетвата. А един филистимски полк се беше разположил на стан в долината Рафаим².

(1) 1 Царе 22:1; (2) гл. 5:18

14 Тогава Давид беше в крепостта¹, а гарнизонът на филистимците беше тогава във Витлеем².

(1) гл. 5:17; (2) Бит. 35:19

15 И Давид пожела и каза: Кой ще ми даде да пийна вода от витлеемския кладенец¹, който е при портата!

(1) ст. 14

16 Тогава тримата силни мъже направиха пробив във филистимския стан и наляха вода от витлеемския кладенец, който е при портата, взеха и я донесоха на Давид. Но той не пожела да я изпие, а я изля на ГОСПОДА.

17 И каза: Далеч от мен, ГОСПОДИ, да сторя това! Да пия ли кръвта на мъ-

жете, които отидоха с опасност за живота си? И не пожела да я пие. Това извършиха тримата силни мъже.

(1) Пс. 72:14

18 И Ависей, братът на Йоав, син на Саруя¹, беше главният от тримата. Той вдигна копието си срещу триста *гуши* и ги уби, и беше именит между тримата.

(1) гл. 18:2

19 Не беше ли той най-почитаният от тримата? Затова им стана началник; но не достигна трима.

20 И Ваная, син на Йодая¹, син на един храбър мъж, велик на дела, от Кавсеим². Той уби двамата лъвовидни мъже от Моав. Той също слезе и уби лъва в рова в един снежен ден.

(1) гл. 8:18; (2) Иис. Нав. 15:21

21 Той уби и един египтянин, внушителен мъж. Египтянинът имаше копие в ръката си, но той слезе при него с тояга, изтръгна копието от ръката на египтянина и го уби със собственото му копие¹.

(1) 1 Царе 17:51

22 Тези *неща* извърши Ваная, синът на Йодая¹, и беше именит между тримата силни мъже.

(1) гл. 8:18

23 Той беше почитан повече от тридесетте, но не достигна трима. И Давид го постави в близкото си обкръжение.

24 Асаил¹, братът на Йоав, беше между тридесетте, и Елханан², синът на Додо от Витлеем,

(1) гл. 2:18; (2) гл. 21:19

25 ародецът¹ Сама, ародецът Елика,

(1) Съд. 7:1

26 фалетецът¹ Хелис, Ирас, синът на текоецът Екис,

(1) Иис. Нав. 15:27; (2) гл. 14:2

27 анатотецът¹ Авиезер, кусатецът Мевунай,

(1) Иис. Нав. 21:18

28 ахоаецът¹ Салмон, нетофатецът² Маарай,

(1) 1 Лек. 8:4; (2) Езд. 2:22; Неем. 7:26

29 Хелев, синът на нетофатеца Ваана, Итай, синът на Ривай от Гавая на велиаминавите синове¹,

(1) 1 Царе 13:2

30 пиратонецът¹ Ваная, Идай от поточите на Гаас²,

(1) Съд. 12:13; (2) Иис. Нав. 24:30

31 аравецът¹ Ави-Алвон, вауримецът² Азмавет³,

(1) Иис. Нав. 18:22; (2) гл. 16:5; (3) 1 Лек. 12:3; 27:25

32 саалвонецът¹ Елиава, синовете на Ясон, Йонатан,

(1) Иис. Нав. 19:42

33 арарецът Сама, Ахиам, синът на араецца Сарар,

34 Елифелет, синът на Аасве, синът на маахатеца¹, Елиам², синът на гилонца Ахитофел³,

(1) Вжк. 3:14; (2) гл. 11:3; (3) гл. 15:12

35 кармилецът¹ Есрай, аравецът² Фаарай,

(1) Иис. Нав. 15:55; (2) Иис. Нав. 15:52

36 Игал, синът на Натан от Сова¹, гадецът Ваний,

(1) гл. 8:3

37 амонецът Силек, виротецът¹ Нахарай, оръженосецът на Йоав, сина на Саруя,

(1) гл. 4:2

38 етерецът¹ Ирас, етерецът Гарив,

(1) 1 Лец. 2:53

39 хетеецът¹ Урия²; всичко тридесет и седем.

(1) 1 Царе 26:6; (2) гл. 11:3

ст. 1-9; 1 Лец. 21:1-6; 27:23,24

24 И гневът на ГОСПОДА отново пламна против Израил¹ и Той подбуди Давид против тях да каже: Иди, преброй Израил и Юда.

(1) гл. 21:1; Съд. 2:14,20; 2 Лец. 32:25

2 И царят каза на Йоав, военначалника, който беше с него: Премини сега през всичките израилеви племена, от Дан до Вирсавее¹, и пребройте народа, за да зная броя на народа.

(1) ст. 15; гл. 3:10

3 А Йоав каза на царя: Дано ГОСПОД, твоят Бог, прибави към народа стократно повече, отколкото е¹, и нека очите на господаря ми, царя, го видят²! Но защо господарят ми, царят, желае това нещо?

(1) Вжк. 1:11; (2) Пр. 14:28

4 Но думата на царя надделя над Йоав и военначалниците¹. И така, Йоав и военначалниците излязоха от присъствието на царя, за да преброят народа Израил².

(1) Екл. 8:4; (2) Изх. 30:12

5 И те преминаха Йордан и се разположиха на стан в Ароир¹, вдясно от града, който е в средата на долината на Гад, и продължиха към Язир¹.

(1) Иис. Нав. 13:25

6 После дойдоха в Галаад и в земята Тахтим-Одси и дойдоха до Дан-Яан¹ и

околностите на Сидон²;

(1) Иис. Нав. 19:47; (2) Иис. Нав. 11:8

7 и дойдоха до укрепления град Сор^{1*} и до всичките градове на евейците² и на ханаанците, и излязоха в южната част на Юда, до Вирсавее¹.

*Тир (1) Иис. Нав. 19:29; (2) Иис. Нав. 9:1,7; (3) Бит. 21:31

8 Така преминаха през цялата земя и дойдоха в Ерусалим след девет месеца и двадесет дни.

9 И Йоав предаде на царя броя на преброения народ. И в Израил имаше осемстотин хиляди военни мъже, които телеха меч, а юдовите мъже бяха петстотин хиляди.

ст. 10-25; 1 Лец. 21:7-30

10 Но сърцето на Давид го изобличи¹, след като беше преброил народа. И Давид каза на ГОСПОДА: Съгреших много с това, което направих². И сега, ГОСПОДИ, отмахни, моля Те, беззаконието на слугата Си³, защото направих голяма глупост⁴!

(1) 1 Царе 24:6; 1 Ин. 3:20;

(2) гл. 12:13; Изх. 10:16; Пс. 32:5;

(3) Ос. 14:1,2; Йоил 2:12-14; (4) Чис. 12:11; 1 Царе 13:13

11 И когато Давид стана на сутринта, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Гад, гледача на Давид¹, и каза:

(1) гл. 12:1; 1 Царе 9:9; 22:5

12 Иди и кажи на Давид: Така говори ГОСПОД: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях, за да ти го направя¹.

(1) Ер. 30:11

13 И Гад дойде при Давид и му съобщи, и му каза: Да дойдат ли седем години глад в земята ти¹, или да бягаш три месеца от враговете си, докато те преследват, или да има три дни мор в земята ти? Размисли сега и виж² какъв отговор да върна на Този, който ме изпрати.

(1) 4 Царе 8:1; (2) 1 Царе 25:17

14 А Давид каза на Гад: В голямо притеснение съм. Моля те, нека паднем в ръката на ГОСПОДА, защото Неговите милости са големи¹, а в ръката на човек да не падам²!

(1) Изх. 34:6,7; Псал. 3:22; Дан. 9:9; Мих. 7:19; (2) Пс. 106:41

15 И ГОСПОД изпрати мор върху Израил от сутринта до определеното време и измряха седемдесет хиляди мъже

от народа¹ от Дан до Вирсавее².

(1) Чис. 25:9; 1 Лек. 27:24; (2) ст. 2

16 И когато ангелът простря ръката си срещу Ерусалим, за да го погуби, ГОСПОД се смили заради злото¹ и каза на ангела, който погубваше сред народа: Достатъчно! Оттегли сега ръката си!² А Ангелът ГОСПОДЕН беше при хармана на евусееца Орна³.

(1) Изх. 32:14; Пс. 78:38; Ек. 42:10; (2) Ис. 57:16; (3) 2 Лек. 3:1; Зах. 9:7

17 И когато Давид видя ангела, който поразяваше сред народа, говори на ГОСПОДА и каза: Ето, аз съгреших¹ и аз постъпих криво! А тези овце² какво са сторили³? Моля те, нека ръката Ти бъде срещу мен⁴ и срещу моя бащин дом!

(1) ст. 10; (2) Пс. 78:71;

(3) Бит. 18:23; Чис. 16:22; (4) Бит. 44:33; Йона 1:12

18 И в същия ден Гад дойде при Давид и му каза: Изкачи се и издигни на ГОСПОДА олтар на хармана на евусееца Орна¹.

(1) ст. 16

19 И Давид се изкачи според словото на Гад, както ГОСПОД беше заповядал.

20 И Орна погледна и видя царя и слугите му да идват към него, и Орна излезе и се поклони пред царя с лице до земята.

21 И Орна каза: Защо идва господарят ми, царят, при слугата си? А Давид каза: За да купя от теб хармана, за да построя олтар на ГОСПОДА, за да се оттегли язвата от народа.

22 А Орна каза на Давид: Нека господарят ми, царят, вземе и принесе в жертва каквото му се вижда добро. Ето говедата за всеизгаряне и диканите и впряговете на говедата за дърва¹.

(1) Съд. 6:26; 3 Царе 19:21

23 Всичко това, царю, Орна дава на царя. И Орна каза на царя: Дано ГОСПОД, твоят Бог, благоволи в теб!¹

(1) Пс. 20:3,4

24 Но царят каза на Орна: Не, непременно ще го купя от теб за *определената* цена и няма да принесе на ГОСПОДА, своя Бог, всеизгаряния, които не ми струват нищо! И Давид купи хармана и говедата за петдесет къла сребро¹.

(1) Бит. 23:11-16

25 И Давид построи там олтар на ГОСПОДА¹ и принесе всеизгаряния и примирителни жертви². И ГОСПОД чу *молитвата* за земята³ и язвата се оттегли от Израил⁴.

(1) Бит. 12:7,8; Съд. 6:24;

(2) Съд. 21:4; (3) гл. 21:14; (4) Чис. 16:48

Третата книга на ЦАРЕТЕ или Първата книга на царете

1 И цар Давид беше стар, в напреднала възраст¹, и го покриваха с дрехи, но той не се стопляше.

(1) ст. 15; Иис. Нав. 13:1; 1 Лек. 23:1

2 Затова слугите му му казаха: Нека потърсят за господаря ми, царя, млада девица, за да стои пред царя и да се грижи за него, и да лежи в скута ти, за да се стопли господарят ми, царят¹.

(1) Екл. 4:11

3 И потърсиха по всичките области на Израил красива девойка и намериха сунамката¹ Ависага², и я доведоха при царя.

(1) Иис. Нав. 19:18; (2) гл. 2:17

4 Девойката беше много красива¹ и се грижеше за царя и му слугуваше, но царят не я позна.

(1) Бит. 12:11

5 А Адония, синът на Агита¹, се надигна и каза: Аз ще царувам! И си приготви колесници и конници, и петдесет мъже да тичат пред него².

(1) гл. 2:13; 2 Царе 3:4; (2) 2 Царе 15:1

6 А докато беше жив, баща му никога не го беше наскърбил да му каже: Защо правиш така? А той беше и много хубав на вид²; майка му го беше родила след Авесалом³.

(1) 1 Царе 3:13; Пр. 29:15; (2) 2 Царе 14:25; (3) 1 Лек. 3:2

7 И той се сговори с Йоав¹, сина на Саруя, и със свещеника Авиатар² и те последваха Адония и му помагаша.

(1) гл. 2:22; (2) гл. 2:26; 1 Лек. 27:34

8 Но свещеник Садок¹, Ваная¹, синът на Йодая, пророк Натан², Семей³, Рей и силните мъже⁴, които имаше Давид, не бяха с Адония.

(1) 2 Царе 20:23,25; (2) 2 Царе 7:2; 12:25; (3) гл. 4:18; (4) 2 Царе 23:8

9 И Адония пожертва овце и говеда, и угоени *теле*та при скалата Зоелет, която е при Ен-Рогил¹; и покани всичките си братя, царските синове, и всичките юдови мъже, които бяха в служба на царя.

(1) 2 Царе 17:17

10 Но пророк Натан и Ваная, и силните мъже, и брат си Соломон¹ не покани.

(1) гл. 2:13; 2 Царе 12:24

11 Тогава Натан говори на Витсавея, майката на Соломон¹, и каза: Не си ли чула, че Адония, синът на Агита, се е възцарил², а господарят ни Давид не знае?

(1) ст. 10; (2) 2 Царе 15:10

12 Затова сега ела, ще ти дам съвет¹, за да избавиш живота си и живота на сина си Соломон.

(1) Пр. 27:9

13 Иди и влез при цар Давид, и му кажи: Господарю мой, царю, не се ли закле ти на слугинята си, като каза: Твоят син Соломон ще царува след мен и той ще седи на престола ми¹. А защо Адония се възцари?

(1) гл. 2:12; 1 Лек. 28:5; 29:23,28

14 И ето, докато още говориш там

с царя, и аз ще вляза след теб и ще потвърдя думите ти.

15 И Витсавее влезе при царя в спалнята. А царят беше много стар¹ и сунамката Ависага слугуваше на царя.

16 И Витсавее се наведе и се поклони на царя¹. И царят каза: Какво имаш?

(1) ст. 1
(1) 1 Царе 20:41; 1 Петр. 2:17

17 А тя му каза: Господарю мой, ти се закле на слугинята си в ГОСПОДА, своя Бог, и каза: Твоят син Соломон ще царува след мен и той ще седи на престола ми!

18 Но сега, ето, Адония се е възцарил; и сега, господарю мой, царю, ти не знаеш това.

19 И той е заклал говеда и угоени телета, и овце в изобилие и е поканил всички царски синове и свещеника Авиатар, и военачалника Йоав; а слугата ти Соломон не е поканил.

20 А ти, господарю мой, царю – към теб са насочени очите на целия Израил, за да им кажеш кой ще седи на престола на господаря ми, царя, след него.

21 Иначе ще стане така, че когато господарят ми, царят, легне при бащите си¹, аз и синът ми Соломон ще бъдем сметени за виновни².

(1) гл. 2:10; (2) Съд. 9:5; 2 Лек. 22:10

22 И ето, докато тя още говореше с царя, влезе пророк Натан.

23 И съобщиха на царя и казаха: Ето пророк Натан. И той влезе пред царя и падна по лице на земята пред царя¹.

(1) ст. 16

24 И Натан каза: Господарю мой, царю, казал ми си ти: Адония ще царува след мен и той ще седи на престола ми?

25 Защото той слезе днес и закла говеда, угоени телета и овце в изобилие, и покани всички царски синове и военачалниците, и свещеник Авиатар. И ето, те ядат и пият пред него и казват: Да живее цар Адония!¹ (1) ст. 34,39;

гл. 2:15; 1 Царе 10:24; 2 Царе 16:16; 4 Царе 9:13; 11:12

26 А мен, слугата ти, и свещеник Садок¹, и Ваная¹, сина на Йодая, и слугата ти Соломон не покани. (1) ст. 38

27 От господаря ми, царя, ми стана това нещо и ти не си казал на слугата си кой трябва да седне на престола на господаря ми, царя, след него?²

(1) 1 Лек. 23:1

28 Тогава цар Давид отговори и каза: Повикайте при мен Витсавее. И тя влезе пред царя и застана пред царя.

29 И царят се закле и каза: Жив е ГОСПОД, който избави душата ми от всяко бедствие¹ –

(1) Бит. 48:16

30 непременно, както ти се заклех в ГОСПОДА, Израилевия Бог, като казах: Синът ти Соломон ще царува след мен и той ще седи на престола ми вместо мен¹, така ще направя днес²!

(1) ст. 13; (2) Екл. 8:4

31 Тогава Витсавее се наведе с лице до земята и се поклони пред царя¹, и каза: Да е жив господарят ми, цар Давид, до века!² (1) ст. 16; (2) Неем. 2:3; Дан. 2:4

32 И цар Давид каза: Повикайте при мен свещеник Садок, пророк Натан и Ваная, сина на Йодая. И те дойдоха пред царя.

33 И царят им каза: Вземете със себе си слугите на господаря си и качете сина ми Соломон на моето муле¹, и го заведете долу в Гион².

(1) Ест. 6:8; (2) 2 Лек. 33:14

34 И свещеник Садок и пророк Натан да го помажат там за цар над Израил¹. И надуйте тръбата и кажете: Да живее цар Соломон!²

(1) гл. 19:16; 1 Царе 10:1;

4 Царе 11:12; (2) ст. 25; 2 Лек. 23:11

35 После се качете след него и той да дойде и да седне на престола ми. Той ще царува вместо мен¹, понеже аз го поставих да бъде княз над Израил и над Юда².

(1) ст. 13; (2) 1 Лек. 23:1

36 А Ваная, синът на Йодая, отговори на царя и каза: Амин!¹ Така да каже ГОСПОД, Бог на господаря ми, царя!

(1) Ер. 28:6; Откр. 5:14

37 Както е бил ГОСПОД с господаря ми, царя, така да бъде и със Соломон¹ и да направи престола му още по-ве-

лик от престола на господаря ми, цар Давид²!

(1) Исис. Нав. 1:17; (2) 1 Лет. 29:25

38 И свещеник Садок¹, пророк Натан и Ваная¹, синът на Йодая, херетците и фелетците¹ слязоха и качиха Соломон на мулето на цар Давид² и го доведоха в Гион.

(1) гл. 2:35; 2 Царе 8:17; (2) Зах. 9:9; Откр. 19:11-16

39 И свещеник Садок взе рога с маслото¹ от шатъра и помаза Соломон². И надуха тръбата и целият народ каза: Да живее цар Соломон!³

(1) Изх. 30:25; (2) гл. 2:15; 1 Лет. 29:22; (3) ст. 34

40 И целият народ се изкачи след него и народът свиреше със свирки и ликуваше с голяма радост, така че земята се цепеше от гласовете им¹.

(1) 1 Царе 4:5

41 А Адония и всичките гости, които бяха с него, чува шума, когато тъкмо бяха свършили да ядат. И когато Йоав чу звука на тръбата, каза: Защо градът вдига такъв шум?

42 Докато той още говореше, ето, дойде Йонатан¹, синът на свещеник Авитар. И Адония му каза: Ела, ти си храбър мъж и сигурно носиш добри вести².

(1) 2 Царе 15:27,36; (2) 2 Царе 18:27

43 А Йонатан отговори и каза на Адония: Наистина господарят ни, цар Давид, направи Соломон цар.

44 Царят изпрати с него свещеник Садок и пророк Натан, и Ваная, сина на Йодая, и херетците, и фелетците и те го качиха на мулето на царя,

45 и свещеник Садок и пророк Натан го помазаха за цар в Гион, и се изкачиха оттам с ликуване, и градът се развълува. Това е шумът, който сте чули.

46 И освен това Соломон седна на престола на царството¹.

(1) 1 Лет. 29:23

47 И слугите на царя също дойдоха да благословят господаря ни цар Давид и казаха: Твоят Бог нека направи името на Соломон още по-славено от твоето име и престола му – още по-велик от твоя престол! И царят се поклони в леглото си¹.

(1) Бит. 47:31

48 И царят още каза така: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог¹, който ми даде наследник да седи на престола ми² в този ден, докато очите ми виждат³!

(1) Пс. 41:13; Лк. 1:68; (2) гл. 2:4,24; 3:6; 8:20; Пс. 132:11; (3) Лк. 2:30

49 Тогава всички гости на Адония се уплашиха и станаха, и всеки отиде по пътя си¹.

(1) Пр. 24:21,22

50 И Адония се уплаши от Соломон и стана, и отиде, и се хвана за роговете на олтара¹.

(1) гл. 2:28; Изх. 27:2

51 И съобщи на Соломон и казаха: Ето, Адония се бои от цар Соломон и ето, хванал се е за роговете на олтара и каза: Нека цар Соломон ми се закълне днес, че няма да убие слугата си с меч!

52 И Соломон каза: Ако се покаже достоен мъж, нито един косъм от него няма да падне на земята¹. Но ако в него се намери зло, ще умре².

(1) 2 Царе 14:11; (2) гл. 2:24; Пр. 13:6; Римл. 13:4

53 И цар Соломон изпрати и го сваляха от олтара. И той дойде и се поклати пред цар Соломон¹; и Соломон му каза: Иди си у дома.

(1) 2 Царе 14:33

2 И когато наближи времето на Давид да умре, той поръча на сина си Соломон и каза¹:

(1) Бит. 47:29

2 Аз отивам по пътя на цялата земя¹; затова ти бъди силен и мъжествен²!

(1) Исис. Нав. 23:14; 2 Царе 12:23;

(2) Втжк. 31:7; 1 Лет. 28:10; 2 Тим. 2:1

3 И пази заповяданото от ГОСПОДА, твоя Бог, да ходиш в пътищата Му, да пазиш наредбите Му, заповедите Му, правилата Му и свидетелствата Му, както е писано в Мойсеевия закон¹, за да успяваш във всичко, което правиш, и накъдето се обръщаш²;

(1) Втжк. 17:18-20; Исис. Нав. 23:6; Екл. 12:13;

(2) Втжк. 29:9; 1 Лет. 22:12,13; Пс. 119:2

4 за да утвърди ГОСПОД словото Си, което изговори за мен, като каза: Ако синовете ти внимават в пътя си, да ходят пред Мен във вяръност, с цялото си сърце и с цялата си душа, казвам –

няма да липсва от теб мъж на престола на Израил!¹

(1) гл. 1:48; 6:12; 8:25; 9:5; 11:36; 2 Царе 7:13

5 И ти също знаеш какво ми стори Йоав, синът на Саруя, и какво направи на двамата военачалници на Израил – на Авенир, сина на Нир, и на Амаса, сина на Етер, които уби и проля военна кръв в мирно време, и така докара военна кръв на пояса си, който беше около кръста му, и на сандалите си, които бяха на краката му!¹

(1) ст. 32; Вжж. 27:24; 2 Царе 3:27; 20:9,10

6 Затова постъпи според мъдростта си¹ и не оставяй белите му коси да слязат с мир в Шеол².

(1) гл. 3:12; 2 Тим. 2:7; (2) Бит. 9:6; 2 Царе 3:39

7 А към синовете на галаадеца Верзелай покажи благод¹ и нека бъдат между онези, които ядат на трапезата ти², защото така ме посрещнаха, когато бяха от брат ти Авесалом³.

(1) 2 Царе 19:37,38; (2) 2 Царе 9:7-10; 4 Царе 25:29,30;
(3) 2 Царе 17:27-29; Евр. 6:10

8 И ето, при теб е вениаминецът Семей¹, синът на Гира, от Ваурим. Той ме прокле с тежка клетва² в деня, когато отидох в Маханаим. Но *после* слезе да ме посрещне при Йордан и аз му се заклек в ГОСПОДА и казах: Няма да те убия с меч!³

(1) ст. 36; (2) 2 Царе 16:5-8; (3) 2 Царе 19:16-23

9 И сега, не го оставяй ненаказан¹, защото си мъдър човек² и знаеш какво трябва да му направиш. Сведи белите му коси с кръв в Шеол².

(1) Изх. 22:28; (2) ст. 6

10 И Давид легна при бащите си¹ и беше погребан² в Давидовия град³.

(1) гл. 1:21; 2 Царе 7:12; 3 Царе 11:21,43; Деян. 13:36;
(2) Деян. 2:29; (3) гл. 3:1; 8:1; 14:31; 15:8,24; 22:50;
2 Царе 5:7; 4 Царе 8:24; 2 Лек. 24:16

11 А времето, през което Давид царува над Израил, беше четиридесет години¹ – седем години царува в Хеврон и тридесет и три години царува в Ерусалим.

(1) 2 Царе 5:4,5

12 И Соломон седна на престола на баща си Давид¹ и царството му се утвърди здраво².

(1) гл. 1:13,30,35; (2) ст. 46; 2 Лек. 1:1

13 А Адония, синът на Агита¹, дойде при Витсавее, майката на Соломон². И тя каза: С мир ли идваш? И той каза: С мир³.

(1) гл. 1:5; (2) гл. 1:11; (3) 1 Царе 16:4,5

14 И той каза: Имам нещо да ти кажа. И тя каза: Говори.

15 Тогава той каза: Ти знаеш, че царството беше мое и че целият Израил беше обърнал лице към мен, за да царувам¹. Но царството се обърна и се даде на брат ми, защото му беше *определено* от ГОСПОДА².

(1) гл. 1:25; (2) гл. 1:39; 1 Лек. 22:9,10

16 Сега имам една единствена молба към теб; не ми отказвай. И тя му каза: Говори.

17 Тогава той каза: Моля те, говори на цар Соломон – защото той няма да ти откаже – да ми даде за жена сунамката Ависага¹!

(1) гл. 1:3

18 И Витсавее каза: Добре. Ще говоря на царя за теб.

19 И Витсавее влезе при цар Соломон да му говори за Адония. А царят стана да я посрещне и ѝ се поклонил; после седна на престола си и *накара да* се постави престол за царската майка и тя седна от дясната му страна.

20 Тогава тя каза: Имам една малка молба към теб; не ми отказвай. И царят ѝ каза: Искай, майко моя, и няма да ти откажа.

21 И тя каза: Нека сунамката Ависага се даде на брат ти Адония за жена!

22 А цар Соломон отговори и каза на майка си: Защо искаш сунамката Ависага за Адония? Искай за него и царството¹ – защото той ми е по-голям брат – за него, за свещеника Авиатар и за Йоав, сина на Саруя²!

(1) 2 Царе 16:21; (2) гл. 1:7

23 И цар Соломон се закле в ГОСПОДА и каза: Така да ми направи Бог и така да прибави¹, ако Адония не е изговорил тази дума против живота си!

(1) гл. 19:2; 20:10; 2 Царе 3:9,35

24 Затова сега – жив е ГОСПОД, който ме утвърди и ме постави на престола на баща ми Давид¹, и който ми на-

прави дом, както беше обещал – още днес Адония ще бъде убит²!

(1) гл. 1:46,48; (2) гл. 1:52; Пр. 20:2

25 И цар Соломон изпрати чрез ръката на Ваная, сина на Йодая; и той го удари, и той умря¹.

(1) 2 Царе 12:10

26 А на свещеник Авиатар¹ царят каза: Иди в Анатот², на нивата си, защото заслужаваш смърт. Но няма да те убия в този ден, понеже си носил ковчега на Господа БОГА пред баща ми Давид³ и понеже си страдал във всичко, в което е страдал и баща ми⁴.

(1) гл. 1:7;

(2) Ис. Нав. 21:18; (3) 2 Царе 15:24; (4) 1 Царе 22:20-23

27 Така Соломон отхвърли Авиатар да не бъде свещеник на ГОСПОДА, за да изпълни ГОСПОДНОТО слово, което Той беше говорил в Сило за дома на Илий¹.

(1) 1 Царе 2:30-35

28 И вестта дойде до Йоав – защото Йоав беше последвал Адония¹, макар да не беше последвал Авесалом² – и Йоав избяга в ГОСПОДНИЯ шатър и се хвана за роговете на олтара³.

(1) гл. 1:7; (2) 2 Царе 18:2; (3) гл. 1:50,51

29 И казаха на цар Соломон: Йоав е избягал в ГОСПОДНИЯ шатър, и ето, при олтара е¹. Тогава Соломон изпрати Ваная, сина на Йодая, и каза: Иди, съсечи го²!

(1) Пр. 28:17; (2) Изх. 21:14

30 И Ваная дойде в ГОСПОДНИЯ шатър и му каза: Така казва царят: Излез! Но той каза: Не, тук ще умра! И Ваная отнесе отговора на царя и каза: Така каза Йоав и така ми отговори.

31 А царят му каза: Направи, както е казал, и го съсечи и го погребеш, за да отмахнеш от мен и от бащиния ми дом кръвта, която Йоав е пролял без причина¹.

(1) Вжк. 19:13

32 Така ГОСПОД ще възвърне кръвта му на главата му¹, понеже той съсече двама мъже по-праведни и по-добри от него² и ги уби с меч³, без баща ми Давид да знае – Авенир, сина на Нир, военачалника на Израил, и Амоса, сина на Етер, военачалника на Юда⁴.

(1) ст. 44; гл. 8:32; Бит. 42:22; Чис. 32:23;

Съд. 9:24,56,57; 2 Царе 3:29; Еек. 17:19;

(2) 2 Лст. 21:13; (3) Мт. 26:52; (4) ст. 5

33 Така кръвта им ще се върне на главата на Йоав¹ и на главата на потомството му до века; а на Давид и на потомството му, и на дома му, и на престола му ще има мир от ГОСПОДА до века².

(1) ст. 32; (2) 1 Лст. 17:27; Пс. 21:3-6; Пр. 25:5; Ис. 9:7

34 Тогава Ваная, синът на Йодая, се изкачи и го съсече, и го уби; и той беше погребан в дома си в пустинята.

35 И царят постави Ваная, сина на Йодая, на неговото място над войската¹, а на мястото на Авиатар² царят постави свещеник Садок³.

(1) гл. 1:33,38; 1 Лст. 27:5; (2) гл. 4:4; 1 Царе 2:35; (3) гл. 1:26; Еек. 40:46

36 После царят изпрати и повика Семей¹, и му каза: Построй си къща в Ерусалим и живеи там, и не излизай никъде оттам.

(1) ст. 8

37 Защото в деня, когато излезеш и преминеш потока Кедрон¹, знай със сигурност, че непременно ще умреш; кръвта ти ще бъде на главата ти.

(1) 2 Царе 15:23

38 И Семей каза на царя: Добра е думата¹. Както каза господарят ми, царят, така ще направи слугата ти. И Семей живя в Ерусалим дълго време.

(1) гл. 18:24; 4 Царе 20:19

39 Но след три години двама от слугите на Семей избягаха при Анхус, сина на Мааха, царя на Гет¹. И съобщиха на Семей и казаха: Ето, слугите ти са в Гет.

(1) 1 Царе 27:2

40 Тогава Семей стана и оседла магарето си и отиде в Гет при Анхус, за да потърси слугите си. И Семей отиде и доведе слугите си от Гет.

41 И съобщиха на Соломон, че Семей ходил от Ерусалим в Гет и се върнал.

42 Тогава царят прати и повика Семей и му каза: Не те ли заклех в ГОСПОДА и не те ли предупредих, като казах: Знай със сигурност, че в деня, когато излезеш и отидеш някъде, непременно ще умреш? И ти ми каза: Добра е думата, която чух.

43 Защо тогава не опази ГОСПОД-

НАТА клетва и заповедта, която ти дадох?

44 И царят каза на Семей: Ти сам знаеш всичкото зло, което познава сърцето ти¹, което си сторил на баща ми Давид; затова ГОСПОД връща злото ти върху главата ти².

(1) Римл. 2:15; (2) ст. 32,33

45 А цар Соломон ще бъде благословен и Давидовият престол ще бъде утвърден пред ГОСПОДА до века¹.

(1) ст. 33

46 Тогава царят заповяда на Ваная, сина на Йодая, и той излезе и го съсече, и той умря.

И царството се утвърди в ръката на Соломон¹.

(1) ст. 12; Пр. 25:5

3 И Соломон се сроди с египетския цар¹, фараона, и взе дъщерята на фараона² и я доведе в Давидовия град³, докато свърши строежа на къщата си⁴ и на ГОСПОДНИЯ дом⁵, и на стената около Ерусалим⁶.

(1) Вжк. 23:7; (2) гл. 7:8; 9:16; 11:1; 2 Кор. 6:14; (3) гл. 2:10; (4) гл. 7:1; (5) гл. 9:1; (6) гл. 9:15

2 А народът жертваше по високите места¹, понеже до онези дни нямаше дом, построен за ГОСПОДНОТО Име.

(1) гл. 14:23; 15:14; 22:43; Лев. 17:5; 1 Царе 9:12; 4 Царе 12:3; 2 Лек. 15:17

3 И Соломон възлюби ГОСПОДА и ходеше в наредбите на баща си Давид¹, само че и той жертваше и кадеше по високите места².

(1) ст. 14; гл. 8:25,61; 9:4; 11:4,6; 14:8; 15:3,5,11; 4 Царе 14:3; 2 Лек. 17:3,4; Ин. 14:21,23; (2) ст. 2 ст. 4-15; 2 Лек. 1-2-13

4 И царят отиде в Гаваон¹, за да жертва там, защото това беше голямото високо място. Соломон принесе хиляда всеизгаряния на онзи олтар.

(1) 1 Лек. 16:39

5 В Гаваон ГОСПОД се яви на Соломон в сън през нощта¹ и Бог каза: Искай какво да ти дам²!

(1) гл. 9:2; 11:9; Чис. 12:6; (2) Мт. 7:7; Ин. 16:24

6 А Соломон каза: Ти си оказал голяма милост на слугата Си, баща ми Давид, понеже той е ходил пред Теб във яр-

ност, в правда и в правота на сърцето с Теб¹; и Ти си запазил за него тази голяма милост и си му дал син да седи на престола му, както е днес².

(1) Бит. 24:40; 2 Царе 22:21,25; 4 Царе 20:3; (2) гл. 1:48

7 И сега, ГОСПОДИ, Боже мой, Ти си направил слугата Си цар вместо баща ми Давид; но аз съм малко момче, не зная как да излизам и да влизам¹.

(1) 1 Лек. 22:5; Пр. 18:12

8 И слугата Ти е сред Твоя народ, който Ти си избрал¹ – голям народ, който поради множеството си не може нито да се преброи, нито да се пресметне².

(1) Вжк. 7:6; (2) гл. 4:20; Лев. 26:9

9 Затова дай на слугата Си слушащо* сърце¹, за да съди народа Ти и да различава между добро и зло², защото кой може да съди този Твой голям народ³?

*или: послушно; (1) Кол. 1:9;

(2) 2 Царе 14:17; Евр. 5:14; (3) 1 Лек. 22:12; Пс. 72:1,2

10 И думата се видя добра на Господа, че Соломон беше поискал това нещо.

11 И Бог му каза: Понеже поиска това нещо и не поиска за себе си дълг живот, нито поиска за себе си богатства, нито поиска живота на враговете си, а поиска за себе си разум, за да разбираш правосъдие,

12 ето, направих според думите ти¹. Ето, дадох ти мъдро и разумно сърце², така че преди теб не е имало никой като теб и след теб няма да се издигне никой като теб³.

(1) 1 Ин. 5:14; (2) Вжк. 34:9; Дан. 1:17; (3) гл. 2:6; 4:29-34; 10:3; 1 Лек. 29:25

13 Дадох ти също и каквото не поиска¹ – и богатства², и слава³ – така че между царете няма да има никой като теб през всичките ти дни⁴.

(1) Лк. 12:31; (2) гл. 10:14-29; (3) Пр. 3:16; 4:9; (4) Неем. 13:26; Мт. 6:29

14 И ако ходиш в Моите пътища, да пазиш наредбите Ми и заповедите Ми, както ходи баща ти Давид¹, тогава ще продължа дните ти².

(1) ст. 3; гл. 11:34; 1 Лек. 28:7; (2) Вжк. 5:33; Пс. 21:4

15 Тогава Соломон се събуди, и ето, беше сън¹. И той дойде в Ерусалим и застана пред ковчегата на ГОСПОДНИЯ завет, и принесе всеизгаряния, и при-

несе примирителни жертви², и направи угощение за всичките си слуги³.

(1) Бит. 41:7; (2) 1 Лек. 16:1; (3) Бит. 40:20; 1 Лек. 16:3

16 Тогава дойдоха при царя две блудници и застанаха пред него.

17 И едната жена каза: О, господарю мой, аз и тази жена живеем в една къща; и аз родих при нея в къщата.

18 И на третия ден, след като родих, и тази жена роди. И бяхме заедно, нямаше чужд човек с нас в къщата, само ние двете бяхме в къщата.

19 И през нощта синът на тази жена умря, понеже легнала върху него.

20 А тя станала посред нощ¹ и взела сина ми от страната ми, докато слугинята ти спеше, и го сложила на пазвата си, а мъртвия си син сложила на моята пазва.

(1) Йов 24:13

21 И когато станах на сутринта, за да накърмя сина си, ето, той беше мъртъв; но когато го разгледах на сутринта, ето, не беше моят син, когото бях родила.

22 А другата жена каза: Не! Моят син е живият, а твоят син е мъртвият! А онази каза: Не! Твоят син е мъртвият, а моят син е живият! Така говореха пред царя.

23 Тогава царят каза: Едната казва: Този, живият, е моят син, а твоят син е мъртвият. А другата казва: Не! Твоят син е мъртвият, а моят син е живият.

24 И царят каза: Донесете ми меч. И донесоха меча пред царя.

25 И царят каза: Разделете на две живото дете и дайте половината на едната и половината на другата.

26 Тогава жената, чийто син беше живият, говори на царя, понеже сърцето я заболя за сина и¹, и каза: О, господарю мой, дайте ѝ живото дете, но моля те, не го убивайте! А другата каза: Да не е нито мое, нито твое – разделете го!

(1) Ис. 49:15

27 Тогава царят отговори и каза: Дайте на тази живото дете и не го убивайте. Тя е майка му.

28 И целият Израил чу за съда, кой-

то царят беше отсъдил, и се убояха от царя¹, защото видяха, че Божията мъдрост беше в него², за да раздава правосъдие³.

(1) Ис. Нав. 4:14; (2) Езд. 7:25; (3) гл. 10:9; Пс. 72:2,4; Пр. 8:15; 25:2; Ис. 28:6

ст. 1-6; 2 Царе 8:15-18; 20:23-26

4 Така цар Соломон царуваше над целия Израил¹.

(1) 2 Лек. 1:13; Неем. 13:26

2 А ето първенците, които имаше: Азария, синът на Садок¹, беше свещеник;

(1) 1 Лек. 6:8,9

3 Елиореф и Ахия, синовете на Сиса, бяха писари; Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец;

4 Ваная, синът на Йодая, беше над войската; Садок и Авиатар бяха свещеници¹;

(1) гл. 2:27,35

5 Азария, синът на Натан¹, беше над надзирателите; Завуд, синът на Натан беше велможа*, приятел на царя**²;

*букв.: свещеник, вж. бел. към 2 Царе 8:18 **гл. е. свещеник

(1) 2 Царе 5:14; (2) Пр. 22:11

6 Ахисар беше над дома; а Адонирам¹, синът на Авда, беше над задължителния труд.

(1) гл. 5:14; 12:18

7 И Соломон имаше дванадесет надзиратели над целия Израил, които доставяха храна за царя и за дома му; всеки доставяше храна за един месец в годината¹.

(1) гл. 4:27; 1 Лек. 27:1

8 И ето имената им: синът на Ор – в хълмистата земя на Ефрем¹;

(1) Ис. Нав. 19:50

9 синът на Декер – в Макас и Саалвим¹, и Ветсемес², и Елон-Ветанан³;

(1) Ис. Нав. 19:42; (2) 1 Царе 6:12; (3) Ис. Нав. 19:43

10 синът на Есед – в Арувот; негов беше Сохо¹ и цялата земя на Ефер²;

(1) Ис. Нав. 15:35; (2) Ис. Нав. 12:17

11 синът на Авинадав¹ – в целия Нафат-Дор²; той имаше за жена Соломоновата дъщеря Тафат;

(1) 1 Царе 16:8; (2) Ис. Нав. 17:11

12 Ваана, синът на Ахилуд – в Таанай¹ и Магедон¹, и в целия Ветсан¹, който е до Царетан² под Езраел, от Ветсан до Авел-Меола³ чак от другата страна на Йокмеам¹;

(1) Ис. Нав. 17:11; (2) гл. 7:46; Ис. Нав. 3:16; (3) гл. 19:16; Съд. 7:22; 1 Царе 18:19; (4) Ис. Нав. 12:22

13 синът на Гевер – в Рамот-Галаад¹; негови бяха селищата на Яир², сина на Манасия, които са в Галаад; негова беше и ивицата Аргов³, която е във Васан – шестдесет големи града⁴ със стени и бронзови лостове;

(1) Иис. Нав. 21:38; (2) Чис. 32:41; (3) Вжж. 3:4,13; (4) 1 Лет. 2:23

14 Ахинадав, синът на Идо – в Маханаим¹;

(1) Иис. Нав. 21:38

15 Ахимаас – в Нефталим; и той беше взел Соломоновата дъщеря Васемата за жена;

16 Ваана, синът на Хусай – в Асир и в Алот;

17 Йосафат, синът на Фаруя – в Исхар;

18 Семей¹, синът на Ила – във Вениамин;

(1) гл. 1:8

19 Гевер, синът на Урия – в галаадската земя, земята на аморейския цар Сихон и на васанския цар Ог¹; и той беше единственият надзирател в тази земя.

(1) Иис. Нав. 12:1-6

20 Юда и Израил бяха така многобройни както морския пясък по множество¹; и ядяха, пиеха и се веселяха².

(1) гл. 3:8; 4:29; Бит. 22:17; Пр. 14:28; (2) Екл. 2:24

21 И Соломон владееше над всичките царства от реката Ефрат¹ до земята на филистимците и до границата на Египет². Те плащаха данък³ и служеха на Соломон през всичките дни на живота му⁴.

(1) Бит. 15:18; Пс. 80:11; (2) Изх. 34:24; 2 Лет. 9:26; Езек. 19:11; (3) гл. 10:25; Вжж. 20:11; 1 Царе 10:27; 2 Лет. 17:11; Пс. 72:8,10; (4) Чис. 24:7

22 А продоволствието на Соломон за един ден беше тридесет кора пшенично брашно, шестдесет кора брашно,

23 десет угоени говеда, двадесет говеда от пасището и сто овце, освен елени, газели, сърндаци¹ и угоени птици².

(1) Вжж. 14:5; (2) 2 Лет. 9:4; Неем. 5:17,18

24 Защото той владееше над цялата земя отсам реката Ефрат, от Тапса до Газа¹, над всичките царе отсам реката²; и имаше мир навсякъде около себе си³.

(1) Иис. Нав. 15:47; (2) Езд. 4:20; (3) гл. 5:4; 1 Лет. 22:9; Пс. 72:7

25 И Юда и Израил живяха в безопасност¹, всеки под лозата си и под

смокинята си², от Дан до Вирсавее³, през всичките дни на Соломон.

(1) Лев. 25:18; Вжж. 33:28; (2) 4 Царе 18:31; Мик. 4:4; Зах. 3:10; (3) Съд. 20:1

26 И Соломон имаше четиридесет хиляди конюшни за конете на колесниците си и дванадесет хиляди конници¹.

(1) гл. 9:19; 10:26; Вжж. 17:16; 2 Лет. 1:14

27 И надзирателите, всеки в месеца си, осигуряваха храна за цар Соломон и за всички, които идваха на трапезата на цар Соломон; не оставяха нищо да липсва¹.

(1) гл. 4:7

28 Носеха и ечемик, и слама за конете и за колесничните коне на мястото, където бяха, всеки според определеното за него¹.

(1) 1 Кор. 4:2

29 И Бог даде на Соломон мъдрост и изключително голям разум, и широта на сърцето¹ като пясъка на морския бряг².

(1) гл. 3:12; 5:12; Йов 32:8; Екл. 1:16; (2) гл. 4:20

30 И мъдростта на Соломон надмина мъдростта на всичките източни жители¹ и цялата египетска мъдрост².

(1) Съд. 6:3; (2) Ис. 19:11,12; Деян. 7:22

31 И той беше по-мъдър от всички хора¹ – от езраеца Еган² и от Еман³, и от Халкол, и от Дарда⁴, синовете на Маол; и името му беше известно сред всичките околни народи.

(1) 2 Лет. 9:22; Йн. 7:46; (2) 1 Лет. 6:44; Пс. 89:1; (3) Пс. 88:1; (4) 1 Лет. 2:6

32 Той изрече три хиляди притчи¹, а песните му² бяха хиляда и пет.

(1) Пр. 1:1; Екл. 12:9; (2) Пс. 127:1; Пес. 1:1

33 Той говори и за дърветата – от ливанския кедр чак до исоба, който никне по стената; говори и за животните, за птиците, за влечугите и за рибите.

34 И от всички народи идваха да чуят мъдростта на Соломон, от всички царе на света, които бяха чули за неговата мъдрост¹.

(1) гл. 10:1,24

гл. 5: 2 Лет. 2

5 А Хирам, царят на Тир¹, изпрати слугите си при Соломон, защото чу, че го бяха помазали за цар вместо баща му, защото Хирам беше винаги приятел на Давид².

(1) Иис. Нав. 19:29; Пс. 45:12; (2) 2 Царе 5:11; 1 Лет. 14:1

2 И Соломон изпрати до Хирам да кажат:

3 Ти знаеш, че баща ми Давид не можа да построи дом за Името на ГОСПОДА, своя Бог, заради войните, които го заобикаляха¹, докато ГОСПОД не положи *враговете* му под стъпалата на кратката му².

(1) 2 Царе 7:5; 1 Лек. 22:8; (2) 2 Царе 22:39

4 Но сега ГОСПОД, моят Бог, ми даде спокойствие отвсякъде; няма вече нито противник, нито злополука.

5 И ето, аз възнамерявам да построя дом за Името на ГОСПОДА, своя Бог, както ГОСПОД говори на баща ми Давид и каза: Синът ти, когото ще поставя на престола ти вместо теб, той ще построи дом за Името Ми¹.

(1) гл. 8:13,20; 2 Царе 7:13; 1 Лек. 22:6,10

6 И сега, заповядай да ми наскат кедрите от Ливан; и моите слуги ще бъдат с твоите слуги; и ще ти дам за заплата на слугите ти всичко, каквото кажеш – защото знаеш, че между нас няма никой, който да знае как да сече дърва като сидонците.

7 И когато Хирам чу думите на Соломон, много се зарадва и каза: Благословен да бъде днес ГОСПОД, който даде на Давид мъдър син над този голям народ¹!

(1) гл. 10:9

8 И Хирам изпрати до Соломон да кажат: Чух *посланието*, което ми изпрати. Ще направя всичко, което желаяш, за кедровия и кипарисовия дървен материал¹.

(1) Ис. 60:13

9 Моите слуги ще го свалят от Ливан до морето и аз ще го направя на салове и ще *го докарам* по море до мястото, което ми посочиш, и там ще се развържат, и ще го прибереш¹. А ти ще изпълниш желанието ми, като дадеш храна на дома ми.

(1) гл. 9:11; 1 Лек. 22:4

10 И така Хирам даде на Соломон кедров и кипарисов дървен материал според цялото му желание.

11 А Соломон даде на Хирам двадесет хиляди кора пшеница за храна на дома му и двадесет кора пресовано *масли-*

нено масло¹. Соломон даваше това на Хирам всяка година.

(1) Езд. 3:7; Езеж. 27:17

12 И ГОСПОД даде на Соломон мъдрост, както му беше обещал¹. И между Хирам и Соломон имаше мир и те двамата направиха договор².

(1) гл. 4:29; (2) Ам. 1:9

13 Тогава цар Соломон събра задължителни работници¹ от целия Израил и задължителните работници бяха тридесет хиляди мъже.

(1) гл. 4:6; 9:15; 12:4

14 И ги изпращаше в Ливан на смени, по десет хиляди на месец; един месец бяха в Ливан и два месеца у дома. И Адонирам беше над задължителния труд¹.

(1) ст. 13

15 А Соломон имаше седемдесет хиляди носачи и осемдесет хиляди каменоделци в планините¹,

(1) 2 Лек. 8:7,8

16 освен главните надзиратели на Соломон, които бяха над работата, три хиляди и триста, които управляваха народа, който вършеше работата.

17 И царят заповяда и те изкопаха големи камъни, благородни камъни, за да положат основата на дома с дялани камъни.

18 Така зидарите на Соломон и зидарите на Хирам, и гевалците¹ ги издялаха² и подготвиха дървения материал и камъните за строежа на дома³.

(1) Ис. Нав. 13:5; (2) гл. 6:7; (3) гл. 7:9-11

гл. 6; 2 Лек. 3; ст. 1-20; Езеж. 41:1-26

6 И в четиристотин и осемдесетата година след излизането на израиелевите синове от египетската земя¹, в четвъртата година от царуването на Соломон над Израил, в месец Зив, който е вторият месец, той *започна да строи ГОСПОДНИЯ дом*².

(1) Исх. 12:51; (2) ст. 37,38; Езд. 5:11; Девя. 7:47

2 А домът, който цар Соломон построи за ГОСПОДА, беше дълъг шестдесет лакътя, широк двадесет и висок тридесет лакътя¹.

(1) Езд. 6:3

3 А преддверната зала пред храмовата зала* на дома беше дълга двадесет лакътя пред ширината на дома и широка

десет лакътя пред дома¹.

^{*}т.е. Свялото място, ср. Изх. 26:33 и Ез. 41:1
(1) гл. 7:12,21; Езек. 40:48; Йн. 10:23; Деян. 3:11

4 И той направи за дома затворени решетъчни прозорци¹. (1) Езек. 40:16

5 А наоколо по стените на дома построи пристройки, по стените на дома около храмовата зала и вътрешната зала^{*1}; и направи странични помещения² наоколо. ^{*}т.е. Пресвялото място, *букв.*: мястото за говорене; (1) Пс. 28:2; (2) 1 Лек. 28:11; Ер. 35:2; Езек. 40:17

6 Долната пристройка беше широка пет лакътя, средната беше широка шест лакътя, а третата беше широка седем лакътя; защото отвън той направи отстъпи на дома, за да не се навлиза в стените на дома.

7 И при строежа на дома той се строеше с камъни, издялани на карьерата, така че в дома не се чу нито чук, нито длето, нито какъвто и да е железен инструмент, докато се строеше¹.

(1) гл. 5:17,18

8 Входът за средните^{*} странични помещения беше от дясната страна на дома и по вити стъбци се изкачваха до средния етаж, а от средния – до третия. ^{*}гр. ржк.: домните

9 Така той построи дома и го завърши¹ и покри дома с кедрови греди и талпи. (1) гл. 7:51; 9:25; Изх. 40:33

10 Построи и пристройките към целия дом, високи по пет лакътя; те се държаха за дома с кедрови греди.

11 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Соломон и каза:

12 *Относно този дом, който строиш, знай, че ако ходиш в наредбите Ми и изпълняваш правилата Ми, и пазиш всичките Ми заповеди, като ходиш в тях, Аз ще утвърдя с теб словото Си, което говорих на баща ти Давид¹;*

(1) гл. 2:4

13 и ще обитавам сред израилевите синове¹ и няма да оставя народа Си Израил².

(1) Изх. 25:8; 2 Кор. 6:16; Откр. 21:3; (2) Вжк. 31:6

14 И Соломон построи дома и го завърши¹.

(1) ст. 9

15 И изгради стените на дома отвътре

с кедрови дъски, облицова ги с дърво от пода на дома до стените на тавана, а пода на дома покри с кипарисови дъски.

16 И изгради двадесетте лакътя в задната част на дома с кедрови дъски от пода до стените; изгради му ги отвътре за вътрешна зала, за Пресвялото място¹.

(1) Изх. 26:33; Езек. 45:3

17 А домът, храмовата зала отпред, беше четиридесет лакътя.

18 А кедровото дърво отвътре на дома беше покрито с дърворезба от цветни пъпки и цъфнали цветя; всичко беше от кедрово дърво, камък не се виждаше.

19 И той приготви вътрешната зала във вътрешната част на дома, за да постави там ковчега на ГОСПОДНИЯ завет.

20 И предната част на вътрешната зала беше дълга двадесет лакътя, широка двадесет лакътя и висока двадесет лакътя; и той я обкова с чисто злато¹. Обкова и кедровия олтар².

(1) Изх. 26:29; Откр. 21:18; (2) Изх. 30:3

21 И Соломон обкова дома отвътре с чисто злато. И прекара златни верижки отпред пред вътрешната зала и я обкова със злато.

22 Обкова със злато целия дом¹, докато завърши целия дом. Обкова със злато¹ и целия олтар, който принадлежи на вътрешната зала². (1) ст. 20; (2) Евр. 9:4

23 А във вътрешната зала направи два херувима¹ от маслиново дърво, високи десет лакътя.

(1) Изх. 25:18-20

24 Едното крило на херувима беше пет лакътя и другото крило на херувима – пет лакътя; *всичко* десет лакътя от единия край на крилето до края на другия край на крилето.

25 Десет лакътя беше и другият херувим; двата херувима имаха една и съща мярка и една и съща форма.

26 Височината на единия херувим беше десет лакътя, и също и на другия херувим.

27 И той постави херувимите в сре-

дата на вътрешния дом; и крилетe на херувимите бяха разперени¹, така че крилото на единия докосваше *едната* стена, а крилото на другия херувим докосваше другата стена. И крилетe им се докосваха в средата на дома, крило до крило. (1) гл. 8:6,7

28 И той обкова херувимите със злато.

29 И на всичките стени на дома отвсякъде изряза дърворезби на херувими¹, палми² и цъфнали цветя, отвътре и отвън. (1) Изх. 26:1; (2) Езек. 40:16

30 И обкова пода на дома със злато отвътре и отвън.

31 За входа на вътрешната зала направи врати¹ от маслиново дърво; горният праг и стълбовете на вратата бяха петогълни. (1) Езек. 41:23

32 И двете врати бяха от маслиново дърво и върху тях изряза дърворезби на херувими, палми¹ и цъфнали цветя, и ги обкова със злато², и позлати херувимите и палмите. (1) Езек. 40:16; (2) 2 Лст. 4:22

33 Така и за входа на храма направи четиригълни стълбове на вратата от маслиново дърво,

34 и две врати от кипарисово дърво; двете крила на едната врата се въртяха и двете крила на другата врата се въртяха.

35 И той изряза *на тях* херувими, палми и цъфнали цветя, и ги обкова със злато¹, нанесено равномерно върху дърворезбата. (1) 2 Лст. 4:22

36 И построи вътрешния двор¹ с три реда дялани камъни и един ред кедрови греди².

(1) 2 Лст. 4:9; Езек. 40:28; (2) гл. 7:12; Езд. 6:4

37 В четвъртата година, в месец Зив, основата на ГОСПОДНИЯ дом беше положена¹, (1) ст. 1

38 а в единадесетата година, в месец Вул, който е осмият месец, домът беше завършен¹ във всичките си части и според всичките си планове². Така, за седем години, той го построи³.

(1) 2 Лст. 8:16; (2) Изх. 39:43; 1 Лст. 28:19,20;

(3) 1 Лст. 6:10; 2 Лст. 8:1; Йн. 2:20

7 А Соломон строи своята къща тринадесет години и завърши цялата си къща¹.

(1) гл. 3:1; 9:10; 2 Лст. 2:1; 8:1; Екк. 2:4

2 И построи къщата „Ливанска гора“¹. Дължината ѝ беше сто лакътя, ширината ѝ – петдесет лакътя, а височината ѝ – тридесет лакътя, на четири реда кедрови колони с кедрови греди върху колоните. (1) гл. 10:17,21

3 Беше покрита с кедр отгоре над страничните помещения, които бяха върху колоните – четиридесет и пет на брой, по петнадесет на ред.

4 И имаше решетки *на прозорците* в три реда – прозорец срещу прозорец в три реда.

5 И всичките врати и стълбове на вратите *имаха* правоъгълни рамки; прозорец срещу прозорец в три реда.

6 Той направи и преддверна зала с колони, дълга петдесет лакътя и широка тридесет лакътя; и *още* една зала пред тази с колони и стъпала пред тях.

7 Направи и престолната зала, в която да съди, Залата на съда¹; и тя беше покрита с кедрово дърво от пода до тавана. (1) Пс. 122:5

8 А къщата му, където живееше, *беше* в друг двор навътре от залата, със същата изработка. Соломон направи и къща като тази зала¹ за дъщерята на фараона, която беше взел *за жена*².

(1) гл. 9:24; 2 Лст. 8:11; (2) гл. 3:1

9 Всичко това беше от благородни камъни, камъни дялани по мярка, рязани с триони, отвътре и отвън, от основата до стрехите и отвън до големия двор.

10 И основата беше от благородни камъни, големи камъни, камъни от десет лакътя и камъни от осем лакътя.

11 И отгоре имаше благородни камъни, камъни дялани по мярка и кедрово дърво¹.

(1) гл. 5:18

12 Така големият двор наоколо *имаше* три реда дялани камъни и *един* ред кедрови греди¹, също като вътрешния

двор на ГОСПОДНИЯ дом и преддверната зала на дома².

(1) гл. 6:36; 2 Лец. 4:9; (2) гл. 6:3

13 А цар Соломон изпрати да доведат Хирам от Тир.

14 Той беше син на една вдовица от нефталимовото племе, а баща му беше тирянин. Той работеше с бронз и беше изпълнен с мъдрост и разум, и знание да работи всякаква работа с бронз¹. И той дойде при цар Соломон и изработи цялата му работа. (1) Изх. 31:2-6; 2 Лец. 2:7,14

ст. 15-22; 2 Лец. 3:15-17; 4:12,13

15 Той изработи двата бронзови стълба. Височината на всеки един стълб беше осемнадесет лакътя и връв от дванадесет лакътя измерваше обиколката на другия стълб¹.

(1) 4 Царе 25:13,17; Ер. 27:19

16 Той направи и два капителя от леян бронз, за да ги постави на върховете на стълбовете. Височината на единия капител беше пет лакътя и височината на другия капител беше пет лакътя.

17 На капителите, които бяха на върха на стълбовете, имаше плетени мрежи и венци от верижки – седем за единия капител и седем за другия капител.

18 Така той направи стълбовете и два реда нарове наоколо на едната мрежа, за да покрие с нарове капителите, които бяха на върха на стълбовете; така направи и за другия капител.

19 Капителите, които бяха на върха на стълбовете в преддверната зала, бяха с формата на крем, от четири лакътя.

20 Капителите на двата стълба също имаха отгоре нарове, до изпъкналата част, която беше до мрежата. Тези нарове бяха двеста, на редове наоколо върху всеки капител¹.

(1) Ер. 52:21-23

21 И изправи стълбовете¹ при преддверната зала на храма². Изправи десния стълб и го нарече Яхин*. Изправи и левия стълб и го нарече Воаз**.

*Той ще увърди **В него е силата

(1) Езек. 40:49; (2) гл. 6:3

22 И на върха на стълбовете имаше изработени кремове. Така се свърши изработката на стълбовете¹.

(1) ст. 41,42

ст. 23-39; 2 Лец. 4:2-6; ср. Изх. 30:17-21

23 Направи и леяното море¹, десет лакътя от единия му ръб до другия му ръб, с кръгла форма. Височината му беше пет лакътя и връв от тридесет лакътя измерваше обиколката му.

(1) 4 Царе 25:13; Ер. 27:19

24 Под ръба му декоративни цветни пъпки го обикаляха отвсякъде, по десет на лакът, и обхващаха морето отвсякъде. Цветните пъпки бяха на два реда, изляни заедно с него.

25 То стоеше на дванадесет говеда: три обърнати на север, три обърнати на запад, три обърнати на юг и три обърнати на изток. Морето беше отгоре върху тях и всичките им задни части бяха обърнати навътре.

26 Дебелината му беше една длан, а ръбът му беше изработен като ръба на чаша, като цвят на крем; и събираше две хиляди вати¹.

(1) Езек. 45:11

27 Направи и десет бронзови стойки¹; дължината на една стойка беше четири лакътя, ширината ѝ – четири лакътя и височината ѝ – три лакътя.

(1) 4 Царе 25:13; Ер. 27:19

28 А ето изработката на стойките: те имаха странични плочи и страничните плочи бяха между рамките;

29 и на краищата, които бяха между рамките, имаше лъвове, говеда и херувими¹; и отгоре на рамките имаше поставка, а отдолу на лъвовете и говедата имаше венци, направени като висящи.

(1) Езек. 41:18,19

30 А всяка стойка имаше четири бронзови кола¹ с бронзови оси и четирите ѝ крака имаха рамена; рамената бяха изляни под умивалника и срещу всяко имаше венци.

(1) Езек. 10:9

31 И отворът ѝ вътре в капителя и отгоре беше един лакът и отворът ѝ беше кръгъл, като изработката на стойката, един лакът и половина; и на отвора ѝ имаше резба; а краищата им бяха четвъртити, а не кръгли.

32 И четирите кола бяха под краищата и осите на колелата се съединява-

ха със стойката. Височината на едното колело беше един лакът и половина.

33 Изработката на колелата беше като изработката на колело на колесница; осите им, кръговете им, спиците им и главините им бяха целите изляни.

34 А на четирите ъгла на всяка стойка имаше четири рамена; рамената ѝ бяха *част* от самата стойка.

35 И в горната част на стойката имаше кръгла форма висока половин лакът; и в горната част на стойката бяха дръжките ѝ и краищата ѝ, *част* от самата нея.

36 И по плочите на дръжките ѝ и по краищата му той изряза херувими, лъвови и палми, според свободното място върху всяко, с венци наоколо.

37 Така направи десетте стойки; всички бяха от една отливка, с една мярка и една форма.

38 Направи и десет умивалника от бронз; един умивалник побираше четиридесет вати и един умивалник беше четири лакътя. Върху всяка от десетте стойки *имаше по* един умивалник.

39 После постави стойките – пет от дясната страна на дома и пет от лявата страна на дома; и постави леяното море от дясната страна на дома, на изток, към юг¹.

40 И Хирам направи умивалниците и лопатите, и легените¹. Така Хирам приключи вършенето на цялата работа, която вършеше на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом²:

(1) Изх. 27:3; 4 Царе 25:14; (2) Изх. 39:32; 2 Лек. 5:1

41 двата стълба, кръглите капители, които бяха на върха на двата стълба, двете мрежи, за да покриват двата кръгли капители, които бяха на върха на стълбовете;

42 и четиристотинте нара за двете мрежи – по два реда нарове за всяка мрежа, за да покриват двата кръгли капители, които бяха на върховете на стълбовете;

43 и десетте стойки и десетте умивалника върху стойките;

44 едното море и дванадесетте говеда под морето;

45 котлите, лопатите и легените¹. Всички тези вещи, които Хирам направи на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом, бяха от полиран бронз.

(1) ст. 40

46 Царят ги изля на Йорданското поле в глинената земя между Сокхот¹ и Царетан².

(1) Бит. 33:17; (2) тл. 4:12

47 И Соломон остави всичките вещи, без да ги претегли, защото бяха прекалено много; теглото на бронза не можеше да се установи¹.

(1) 4 Царе 25:16; 1 Лек. 22:3,14

48 Така Соломон направи всичките вещи, които бяха за ГОСПОДНИЯ дом: златния олтар¹ и златната маса, на която *се полагаха* присъствените хлябове²,

(1) Изх. 30:1,2; (2) Изх. 25:23,30

49 светилниците¹ – пет от дясната страна и пет от лявата, пред вътрешната зала, от чисто злато; и цветята и светилата, и щипците от злато¹;

(1) Изх. 25:31,38

50 чашите, ножовете, легените, тамяниците и кадилниците от чисто злато¹; и резетата за вратите на вътрешния дом, на пресвятото място, и за вратите на дома, на храма, от злато.

(1) Зах. 14:20

51 Така беше завършена цялата работа, която цар Соломон извърши за ГОСПОДНИЯ дом¹. И Соломон внесе нещата, посветени от баща му Давид – среброто и златото, и вещите – и ги сложи в съкровищниците на ГОСПОДНИЯ дом².

(1) тл. 6:14; (2) 2 Царе 8:11; 4 Царе 25:15; 1 Лек. 28:12

ст. 1-11; 2 Лек. 5:2-14

8 Тогава Соломон събра старейшините на Израил¹ и всичките глави на племената, първенците на бащините *домове* на израилевите синове при цар Соломон в Ерусалим, за да пренесат ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Давидовия град², който е Сион.

(1) Исис. Нав. 23:2; (2) тл. 2:10; 1 Лек. 15:3

2 И всичките израилеви мъже се съб-

раха при цар Соломон на празника в месец Етанам, който е седмият месец¹.

(1) Лев. 23:34; 2 Лек. 7:8,9

3 Дойдоха всичките старейшини на Израил и свещениците вдигнаха ковчег¹,

(1) Чис. 4:15; Втжк. 31:9

4 и пренесоха ГОСПОДНИЯ ковчег и шатъра за срещане, и всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците и левитите ги пренесоха¹.

(1) 2 Царе 6:12

5 И цар Соломон и цялото израилско общество, което се беше събрало при него *и беше с него* пред ковчег¹, жертваха овце и говеда, които поради множеството *си* не можеха да се пресметнат или изброят¹.

(1) 2 Царе 6:13,17

6 И свещениците донесоха ковчег¹ на ГОСПОДНИЯ завет на мястото му, във вътрешната зала на дома, в Пресвятото място¹, под крилет¹ на херувимите²;

(1) Изх. 26:33; (2) гл. 6:19,23-27;

1 Лек. 22:19; Пс. 80:1; Ис. 37:16; Откр. 11:19

7 защото херувимите простираха криле над мястото на ковчег¹ и херувимите покриваха отгоре ковчег¹ и прътовете му.

8 А прътовете бяха толкова дълги, че краищата на прътовете се виждаха от святото място пред вътрешната зала, а навън не се виждаха. И те са там и до днес¹.

(1) Изх. 25:15

9 В ковчег¹ нямаше нищо *друго* освен двете каменни плочи¹, които Мойсей сложи *там* на Хорив, където ГОСПОД направи *завет* с израилевите синове, когато те излязоха от египетската земя¹.

(1) ст. 21; Изх. 25:21; Втжк. 4:13; Евр. 9:4

10 И когато свещениците излязоха от святото място, облакът¹ изпълни ГОСПОДНИЯ дом²;

(1) Мк. 9:7; (2) Изх. 40:34,35; Ис. 6:1,4; Езек. 10:4; Аг. 2:7

11 и свещениците не можеха да пристъпят да служат заради облака, понеже ГОСПОДНАТА слава изпълваше ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) ст. 10

ст. 12-21; 2 Лек. 6:1-11

12 Тогава Соломон каза: ГОСПОД е казал, че ще обитава в мрак¹.

(1) Изх. 20:21; Пс. 97:2

13 Построих Ти извисен дом¹, място, в което да обитаваш до века².

(1) Пс. 132:14; Мт. 23:21; (2) Езек. 43:7,9

14 И царят обърна лицето си и благослови цялото израилско събрание¹, а цялото израилско събрание стоеше².

(1) ст. 55; 2 Царе 6:18; (2) Неем. 8:7

15 И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог¹, който говори с устата Си на баща ми Давид и го изпълни с ръката Си², като каза:

(1) 1 Царе 25:32; 1 Лек. 29:10; (2) Инс. Нав. 21:45; Пс. 138:2

16 От деня, когато изведех народа Си Израил от Египет, аз не избрах град от всичките израилски племена, *където* да се построи дом, за да бъде там Името Ми¹, но избрах Давид да бъде над народа Ми Израил².

(1) 2 Царе 7:6,7; 1 Лек. 17:6; (2) Пс. 78:70,71

17 И на сърцето на баща ми Давид беше да построи дом за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹.

(1) 1 Лек. 17:2; 28:2; Деян. 7:46

18 Но ГОСПОД каза на баща ми Давид: *Това*, че ти беше на сърцето да построиш дом за Името Ми, направи добре, че това беше в сърцето ти¹.

(1) 2 Царе 7:3

19 Но няма ти да построиш дома, а синът ти, който ще излезе от семенниците ти; той ще построи дома за Името Ми¹.

(1) 1 Лек. 17:11; 22:10

20 И ГОСПОД изпълни думата Си, която говори¹; и аз се издигнах на мястото на баща си Давид и седнах на израилския престол², както ГОСПОД говори, и построиш дома за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог³.

(1) ст. 15; (2) гл. 1:48; (3) 1 Лек. 28:6; Деян. 7:47

21 И приготвих там място за ковчег¹, в който е заветът на ГОСПОДА, който Той направи с бащите ни, когато ги изведе от египетската земя¹.

(1) ст. 9; Изх. 24:8

ст. 22-61; 2 Лек. 6:12-42

22 Тогава Соломон застана пред ГОСПОДНИЯ олтар пред цялото израилско събрание и разтвори ръцете си към небето¹,

(1) Изх. 9:29

23 и каза: ГОСПОДИ, Боже Израилев, нито на небето горе, нито на земята

долу има Бог като Теб¹, който пазиш завета и милостта за слугите Си, които ходят пред Теб с цялото си сърце²,

(1) Изх. 15:11; 2 Царе 7:22; (2) Вжж. 7:9; 4 Царе 20:3

24 който си изпълнил към слугата Си Давид, баща ми, това, което си му обещал! С устата Си си го говорил и с ръката Си си го изпълнил, както е днес¹.

(1) ст. 15; Пс. 138:2

25 И сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давид, баща ми, каквото си му обещал, като си казал: Няма да ти липсва мъж пред Мен, който да седи на израилевия престол, ако само синовете ти внимават в пътя си, да ходят пред Мен, както ти си ходил пред Мен¹.

(1) гл. 2:4; 3:3; Пс. 132:11

26 И сега, Боже Израилев, моля Те, нека се утвърди словото Ти, което си говорил на слугата Си Давид, баща ми¹!

(1) 1 Лев. 17:23; Пс. 119:38

27 Но наистина ли Бог ще обитава на земята? Ето, небесата и небесата на небесата¹ не могат да Те поберат – колко по-малко този дом, който аз построих²!

(1) Вжж. 10:14; (2) 2 Лек. 2:6; Ис. 66:1; Деян. 7:48

28 Но обърни *внимание* на молитвата на слугата Си и на молбата му, ГОСПОДИ, Боже мой, за да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли днес пред Теб¹,

(1) Пс. 5:1,2; Ис. 37:15; Дан. 9:17

29 за да бъдат очите Ти отворени¹ ден и нощ към този дом, към мястото, за което си казал: Там ще бъде Името Ми!² – за да слушаш молитвата, с която слугата Ти се моли към това място³.

(1) Зах. 12:4; (2) гл. 9:3; 11:36; 14:21; Вжж. 12:5,11; 4 Царе 21:4,7; (3) 4 Царе 19:16; 2 Лек. 7:15; Неем. 1:6

30 И послушай молбата на слугата Си и на народа Си Израил, когато се молят към това място¹. Чуй на мястото, където обитавах, в небето²; чуй и прости³!

(1) 2 Лек. 20:9; Пс. 28:2;

(2) 2 Лек. 20:6; Пс. 123:1; (3) Дан. 9:19

31 Ако някой съгреша против ближния си и му наложат клетва и го накарат да се закълне, и клетвата дойде пред Твоя олтар в този дом,

32 тогава Ти чуй в небето и подействай, и отсъди *за* слугите Си, като осъдиш злия и докараш пътя му върху главата му¹, а оправдаеш праведния и му отдадеш според правдата му²!

(1) гл. 2:32,33,44; Изх. 34:7; Ест. 9:25; Езек. 9:10; Йоил 3:4; Деян. 18:6; (2) 1 Царе 2:25; Пс. 7:8

33 Когато Твоят народ Израил бъде разбит пред врага, защото са съгрешили против Теб¹; ако се обърнат към Теб и прославят Името Ти, и се помолят, и отправят молба към Теб в този дом²,

(1) Лев. 26:17; (2) ст. 47

34 тогава Ти чуй в небето и прости греха на Своя народ Израил, и ги върни в земята, която си дал на бащите им¹!

(1) Вжж. 30:1-5; Пс. 106:46

35 Когато небето се затвори и няма дъжд¹, понеже са съгрешили против Теб; и се помолят към това място и прославят Името Ти, и се обърнат от греха си, понеже ги смиряваш,

(1) гл. 17:1; Лев. 26:19; Ар. 1:10; Зах. 14:17

36 тогава Ти чуй в небето и прости греха на слугите Си и на народа Си Израил, като им покажеш добрия път, по който трябва да ходят¹, и дай дъжд на земята Си², която си дал на народа си за наследство!

(1) Пс. 25:4; 32:8; (2) Пс. 68:9; Йоил 2:23

37 Когато настане глад в земята, когато има мор, когато има главня и мана, когато има скакалци или гъсеници, когато врагът им ги обсади в земята на градовете им – каквато и язва, каквато и болест *га има*¹ –

(1) Вжж. 28:22,42; 2 Лек. 20:9

38 каквато и молитва или молба да се внесе от някой човек *или* от целия Ти народ Израил, когато всеки познае раната на сърцето си и простре ръцете си към този дом,

39 тогава Ти чуй в небето, *в* мястото, където обитавах, и прости, и подействай, и отдай на всеки според сърцето му – защото Ти, само Ти познаваш сърцата на всички човешки синове¹ –

(1) Иис. Нав. 22:22; 1 Царе 16:7; 1 Лек. 28:9; Пс. 139:1,2; Евр. 4:13

40 за да Ти се боят¹ през всичките дни, когато живеят в земята, която си дал на бащите ни!

(1) Вжк. 6:2; Пс. 130:4

41 Също и за чужденеца, който не е от народа Ти Израил¹, но идва от далечна страна заради Името Ти² –

(1) Ис. 56:6,7; (2) Ер. 3:17; Ин. 12:20; Деян. 8:27

42 защото ще чуят за Твоето велико Име¹ и за Твоята мощна ръка², и за Твоята издигната мишца³ – когато дойде и се помоли към този дом⁴,

(1) Пс. 8:9; (2) Иис. Нав. 4:24;

(3) Изх. 6:6; 4 Царе 17:36; Ис. 63:12; Ер. 27:5; Езек. 20:33,34; (4) Чис. 15:14-16

43 тогава Ти чуй в небето, в мястото, където обитаваш¹, и направи според всичко, за което чужденецът извика към Теб; за да познаят всичките народи на земята Името Ти², за да Ти се боят както Твоят народ Израил и да познаят, че с Твоето Име се нарича този дом, който построих!

(1) Вжк. 26:15; (2) 4 Царе 19:19

44 Когато народът Ти излезе на бой срещу врага си¹ по пътя, по който го изпратиш, и се помолят на ГОСПОДА към града, който Ти си избрал, и дома, който построих за Името Ти,

(1) 2 Лек. 20:5,6

45 тогава чуй в небето молитвата им и молбата им и защити правото им!

(1) Пс. 9:3,4

46 Когато съгрешат против Теб – защото няма човек, който да не греши¹ – и Ти им се разгневиш, и ги предадеш на врага и онези, които ги пленяват, ги отведат пленени в земята на врага, далечна или близка²;

(1) Йов 15:14; Пр. 20:9; Екл. 7:20; 1 Йн. 1:10;

(2) Лев. 26:33; 4 Царе 17:6; 25:21

47 и те вземат *това* присърце в земята, където са отведени в плен, и се обърнат¹ и отправят молба към Теб в земята на онези, които са ги пленили, и кажат: Съгрешихме, извършихме беззаконие, постъпихме безбожно²! –

(1) ст. 33; Лев. 26:40; (2) 1 Царе 7:6; Езд. 9:6,7; Пс. 106:6; Ак. 15:18,21

48 и ако се обърнат към Теб¹ с цялото си сърце² и с цялата си душа в земята на враговете си, които са ги отвели

в плен, и Ти се помолят към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал³, и дома, който построих за Името Ти,

(1) ст. 47;

(2) 1 Царе 7:3; 4 Царе 23:25; Ер. 29:13; (3) Дан. 6:10

49 тогава чуй в небето, в мястото, където обитаваш, молитвата им и молбата им и защити правото им;

50 и прости¹ на народа Си, каквото са съгрешили против Теб, и всичките им престъпления, с които са престъпили против Теб, и им дай да намерят милост пред онези, които са ги пленили, за да се смилят над тях²,

(1) 2 Лек. 33:13; Пс. 32:5; (2) 2 Лек. 30:9; Пс. 106:46

51 защото са Твой народ и Твое наследство¹, което си извел от Египет, от сред желязната пещ²!

(1) Вжк. 9:29; (2) Вжк. 4:20

52 И нека очите Ти бъдат отворени за молбата на слугата Ти и за молбата на народа Ти Израил, за да ги слушаш, за каквото и да Те призоват,

53 защото Ти си ги отделил от всичките народи на земята¹ за Свое наследство², както си говорил чрез слугата Си Мойсей, когато си извел бащите ни от Египет, Господи БОЖЕ!

(1) Изх. 19:5,6; (2) 2 Царе 20:19

ст. 54-66; 2 Лек. 7:1-10

54 И когато Соломон свърши да принася цялата тази молитва и молба към ГОСПОДА, той стана отпред ГОСПОДНИЯ олтар, където беше коленичил с ръцете си разтворени към небето.

55 И той застана и благослови с висок глас цялото израилево събрание¹, и каза:

(1) ст. 14; Изх. 39:43; 1 Лек. 16:2

56 Благословен да бъде ГОСПОД, който даде спокойствие на народа Си Израил¹, според всичко, което беше обещал². Нито една дума не пропадна от всичките Му добри думи, които говори чрез слугата Си Мойсей.

(1) 1 Лек. 22:9; (2) Иис. Нав. 21:45

57 ГОСПОД, нашият Бог, да бъде с нас, както е бил с бащите ни, да не ни остави и да не ни отхвърли¹,

(1) Вжк. 31:6

58 за да наклони сърцата ни към Себе Си, за да ходим във всичките Му пъ-

тища и да пазим заповедите Му и наредбите Му, и правилата Му, които е заповядал на бащите ни! (1) Пс. 119:36

59 И тези мои думи, с които отправих молба пред ГОСПОДА, нека бъдат близо до ГОСПОДА, нашия Бог, ден и нощ¹, за да защитава правото на слугата Си и правото на народа Си Израил според нуждата за всеки ден, (1) Ис. 27:3

60 за да познаят всичките народи на земята, че ГОСПОД е Бог и няма друг!¹ (1) Изх. 6:7; Ис. 37:20

61 Затова нека сърцата ви бъдат неразделени към ГОСПОДА, нашия Бог¹, да ходите в наредбите Му и да пазите заповедите Му, както е днес. (1) гл. 3:3; 15:14; 1 Лет. 28:9

62 Тогава царят и целият Израил с него принесоха жертви пред ГОСПОДА¹. (1) 1 Лет. 16:1

63 И Соломон принесе за примирителна жертва, която пожертва на ГОСПОДА, двадесет и две хиляди говеда и сто и двадесет хиляди овце. Така царят и всичките израилеви синове посветиха ГОСПОДНИЯ дом¹. (1) Чис. 7:10; Езд. 6:16,17; Пс. 30:1

64 В същия ден царят освети средата на двора, който беше пред ГОСПОДНИЯ дом, защото там принесе всеизгарянето и хлебния принос, и тлъстината на примирителните жертви, понеже бронзовият олтар¹, който беше пред ГОСПОДА, беше прекалено малък, за да побере всеизгарянето и хлебния принос, и тлъстината на примирителните жертви. (1) 2 Лет. 4:1

65 И в онова време Соломон и целият Израил с него, голямо събрание, от прохода на Емат до египетския поток¹, направиха празника на колибите пред ГОСПОДА, нашия Бог, за седем дни и още седем дни, общо четиринадесет дни². (1) Чис. 34:5,8; Ис. Нав. 15:1; Ис. 27:12; (2) 2 Лет. 30:23

66 На осмия ден разпусна народа¹ и те благословиха царя и си отидоха в шатрите си радостни и с весело сърце заради цялото добро, което ГОСПОД

беше показал към слугата Си Давид и към народа Си Израил². (1) Ис. Нав. 22:6; (2) Неем. 8:10

ст. 1-9; 2 Лет. 7:11-22

9 И когато Соломон беше завършил строежа на ГОСПОДНИЯ дом и царската къща¹, и всяко желание на Соломон, което пожела да извърши, (1) ст. 10; гл. 3:1; 6:37-7:8; 2 Лет. 8:1

2 ГОСПОД се яви на Соломон втори път, както му се беше явил в Гаваон¹. (1) гл. 3:5

3 И ГОСПОД му каза: Чух молитвата ти и молбата ти¹, която отправи пред Мен. Осветих този дом², който ти построи, за да поставя там Името Си до века³; и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат постоянно там⁴. (1) 4 Царе 20:5; Пс. 65:2; 66:19,20; 116:1; Деян. 10:31; (2) Изх. 29:44; (3) гл. 8:29; Пс. 132:13; Ер. 7:10; Ин. 4:20; (4) Вжк. 11:12

4 А ти, ако ходиш пред Мен, както ходи баща ти Давид¹, с цяло сърце и в правота, като постъпваш според всичко, което ти заповядах, и пазих наредбите Ми и правилата Ми, (1) гл. 3:3; 2 Царе 22:22; 2 Лет. 17:4; Езек. 18:9

5 тогава ще утвърдя престола на царството ти над Израил до века, както обещах на баща ти Давид, като казах: Няма да ти липсва мъж на израилевия престол¹. (1) гл. 2:4

6 Но ако вие и синовете ви се отвърнете от след Мен и не пазите заповедите Ми и наредбите Ми, които поставих пред вас, и отидете и служите на други богове и им се поклоните¹, (1) гл. 11:10; Пс. 89:30,31

7 тогава ще отсека Израил от земята, която съм му дал¹, и ще отхвърля от лицето Си дома, който осветих за Името Си². И Израил ще стане за поговорка и за подигравка сред всичките народи³. (1) Ис. Нав. 23:16; 4 Царе 17:23; Ос. 9:3; (2) 4 Царе 25:9; Ер. 7:12-15; Езек. 24:21; Мт. 23:38; (3) Вжк. 28:37; Пс. 44:14; Псалм 1:8; 2:17; Езек. 5:15

8 А този дом, който трябваше да бъде извисен – всеки, който минава покрай него, ще се ужасява и ще подсвирва. И ще казват: Защо ГОСПОД

направи така на тази земя и на този дом?¹

(1) Втэк. 29:24-29; 4 Царе 22:17;
2 Лет. 29:8; Ер. 22:8; Плач 2:15,17

9 И ще отговарят: Защото оставиха ГОСПОДА, своя Бог, който изведе бащите им от египетската земя, и приеха* други богове и им се поклониха, и им служиха – затова ГОСПОД доказа върху тях цялото това зло¹.

*букв.: хванаха здраво; (1) ст. 8

ст. 10-28; 2 Лет. 8

10 А в края на двадесетте години, през които Соломон беше построил двата дома – ГОСПОДНИЯ дом и царската къща¹ –

(1) ст. 1; гл. 7:1; Евд. 5:11

11 а Хирам, царят на Тир, беше помогнал на Соломон¹ с кедров и кипарисов дървен материал и злато според цялото му желание, тогава цар Соломон даде на Хирам двадесет града в галилейската земя.

(1) гл. 5:8-10

12 И Хирам излезе от Тир, за да види градовете, които му беше дал Соломон, но не му се видяха добри.

13 И каза: Какви са тези градове, които си ми дал, брате мой? И ги нарече земята Хавул, както се наричат и до днес.

14 А Хирам изпрати на царя сто и двадесет таланта злато.

15 А така стояха нещата със задължителния труд, който цар Соломон наложи¹, за да построи ГОСПОДНИЯ дом и своята къща, и Мило*², и стената на Ерусалим³, и Асор⁴, и Магедон, и Гезер⁴.

*т.е. защитната крепост; (1) гл. 5:13,14; (2) гл. 11:27;
2 Царе 5:9; (3) гл. 3:1; Иис. Нав. 11:1; (4) Иис. Нав. 16:10

16 Защото фараонът, египетският цар, се беше изкачил и беше превзел Гезер¹, и го беше изгорил с огън, и беше избил ханаанците, които живееха в града, и го беше дал за зестра на дъщеря си, жената на Соломон².

(1) Иис. Нав. 16:10; (2) гл. 3:1

17 И Соломон построи Гезер и долния Веторон¹,

(1) Иис. Нав. 16:3

18 и Ваалат¹, и Тадмор² в пустинята, в земята,

(1) Иис. Нав. 19:44; (2) Езек. 47:19

19 и всичките градове за житниците, които Соломон имаше, и градовете за

колесниците и градовете за конниците, и всяко желание на Соломон, което пожела да построи в Ерусалим, в Ливан и в цялата земя на царството си¹.

(1) гл. 4:26

20 А целият народ, който беше останал от аморейците, хетейците, ферезейците, евейците и евусейците, които не бяха от израилевите синове¹,

(1) Съд. 3:3-5

21 синовете им, които бяха останали след тях в земята, над които израилевите синове не бяха могли да изпълнят проклятието¹, тях Соломон направи принудителни работници, както е и до днес².

(1) Иис. Нав. 16:10; (2) Съд. 1:27-35

22 Но от израилевите синове Соломон не направи слуги¹, а те бяха военни мъже и негови слуги, и негови началници, негови военачалници, началници на колесниците му и на конниците му.

(1) Лев. 25:39

23 А главните надзиратели над работата на Соломон бяха петстотин и петдесет души и управляваха народа, който вършеше работата.

24 И щом дъщерята на фараона се изкачи от Давидовия град в своята къща¹, която Соломон беше построил за нея, той построи Мило².

(1) гл. 7:8; (2) гл. 11:27; 2 Царе 5:9

25 И три пъти в годината¹ Соломон принасяше всеизгаряния и примирителни жертви върху олтара, който построи на ГОСПОДА, и кадеше върху олтара, който беше пред ГОСПОДА. Така той завърши дома².

(1) Изх. 23:14; (2) гл. 6:9,14

26 И цар Соломон построи кораби в Есион-Гавер¹, който е при Елат², на брега на Червено море, в земята Едом.

(1) гл. 22:48; Чис. 33:35; (2) 4 Царе 14:22

27 И Хирам изпрати на корабите слугите си, моряци, опитни в морето, заедно със слугите на Соломон¹.

(1) гл. 10:11

28 И те отидоха в Офир¹ и взеха оттам четиристотин и двадесет таланта злато², и го донесоха на цар Соломон.

(1) Бит. 10:29; 1 Лет. 29:4; (2) гл. 10:14; 22:48; Иов 22:24;

Пс. 45:9; Екк. 2:8

ст. 1-13; 2 Лек. 9:1-12

10 И савската царица¹ чу слуха за Соломон заради ГОСПОДНОТО Име и дойде, за да го изпита със загадки².

(1) Йов 6:19; (2) ст. 24; гл. 4:34; Съд. 14:12; Мт. 12:42

2 Тя дойде в Ерусалим с много голяма свита, с камили, които носеха аромати и злато в много голямо количество, и скъпоценни камъни¹. И тя дойде при Соломон и говори с него за всичко, което имаше на сърце.

(1) Пс. 72:10,15; Евек. 27:22

3 И Соломон отговори на всичките ѝ въпроси; нямаше нищо скрито за царя, което не ѝ обясни¹.

(1) гл. 3:12

4 И когато савската царица видя цялата мъдрост на Соломон и дома, който беше построил,

5 и храната на трапезата му, и седенето на слугите му, и стоенето на служителите му, и облеклото им, и виночерпците му, и изкачването, с което се изкачваше в ГОСПОДНИЯ дом, дъхът ѝ секна.

6 И тя каза на царя: Вярна беше думата, която чух в земята си, за делата ти и за мъдростта ти.

7 И аз не вярвах на думите, докато не дойдох и не видях с очите си¹; и ето, дори и половината не ми е било казано. Мъдростта ти и богатата ти надминават слуха, който бях чула.

(1) Пс. 48:8

8 Блажени хората ти и блажени тези твои слуги, които стоят постоянно пред теб и слушат мъдростта ти¹!

(1) гл. 12:6; Пр. 8:34; Мт. 13:16,17

9 Благословен ГОСПОД, твоят Бог, който благоволи в теб, да те постави на израилевия престол! Понеже ГОСПОД е възлюбил Израил до века², затова те е направил цар, за да вършиш правосъдие и правда³.

(1) гл. 5:7; (2) Вжк. 7:8; Ер. 31:3; Мал. 1:2;

(3) гл. 3:28; 2 Царе 5:12; 8:15; Пс. 72:2; Ис. 9:7

10 И тя даде на царя сто и двадесет таланта злато и аромати в много голямо количество и скъпоценни камъни. Никого вече не дойде такова изобилие от аромати, като това, което савската царица даде на цар Соломон.

11 А и корабите на Хирам, които докарваха злато от Офир¹, докараха от Офир много голямо количество алмугово дърво² и скъпоценни камъни.

(1) гл. 9:27,28; (2) 2 Лек. 2:8

12 И царят направи от алмуговото дърво парпети за ГОСПОДНИЯ дом и за царската къща и арфи и лири¹ за певците. Толкова *много* алмугово дърво не е идвало и не е било виждано и до днес.

(1) 1 Лек. 25:1:6

13 И цар Соломон даде на савската царица всичко, което тя пожела, за което помоли, освен онова, което цар Соломон ѝ даде по своя воля¹. И тя се обърна и отиде в земята си, тя и слугите ѝ.

(1) Еф. 3:20

ст. 14-29; 2 Лек. 9:13-28

14 А теглото на златото, което идваше при Соломон за една година, беше шестстотин шестдесет и шест таланта злато¹,

(1) гл. 9:28

15 освен *онова, което се събираше* от търговците, от приходите на търговците, от всичките царе на Арабия¹ и от управителите на страната.

(1) Ер. 25:24

16 И цар Соломон направи двеста щита от ковано злато¹ – с шестстотин *сикъла* злато се покриваше всеки щит –

(1) гл. 14:26; 2 Царе 8:7

17 и триста щитчета от ковано злато – с три мнаси злато се покриваше всяко щитче. И царят ги постави в къщата „Ливанска гора“¹.

(1) гл. 7:2; Ис. 22:8

18 И царят направи един голям престол от слонова кост и го обкова с чисто злато.

19 Престолът имаше шест стъпала и горната част на престола *беше* кръгла отзад; *имаше* и подлакътници от двете страни на мястото за сядане, и два лъва стояха до подлакътниците.

20 И дванадесет лъва стояха там, на шестте стъпала, *по един* от всяка страна. Такова *нещо* не е било правено за никое *друго* царство.

21 И всички съдове за пиене на цар Соломон бяха от злато¹, и всичките съдове на къщата „Ливанска гора“ бяха

от чисто злато. Нищо не беше от сребро, то се считаше за нищо в дните на Соломон².

(1) Ест. 1:7; (2) Втжк. 17:17

22 Защото царят имаше тарсийски кораби в морето¹, *заедно* с корабите на Хирам; веднъж на три години тарсийските кораби идваха натоварени със злато и сребро, слонова кост и маймуни, и пауни.

(1) гл. 22:48; 2 Лец. 20:36; Езек. 27:12,15

23 И цар Соломон беше по-велик от всичките царе на света по богатство и мъдрост¹.

(1) гл. 3:12,13; Екл. 2:9

24 И цялата земя търсеше лицето на Соломон, за да чуе мъдростта му¹, която Бог беше вложил в сърцето му².

(1) ст. 1; (2) гл. 3:9-12; 2 Лец. 1:11,12; Пр. 2:6

25 И те донасяха всеки дара си: вещи от сребро и вещи от злато, и облекла, и оръжия, и аромати, коне и мулета. Така ставаше година след година¹.

(1) Пс. 72:10

ст. 26-29; 2 Лец. 1:14-17

26 И Соломон събра колесници и конници¹ и имаше хиляда и четиристотин колесници и дванадесет хиляди конници, и ги настани в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим.

(1) гл. 4:26

27 И царят направи среброто в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината.

28 И износът на коне за Соломон *ставаше* от Египет; кервани от царски търговци ги купуваха на стада за *определена* цена.

29 И една колесница, която се изнасяше и докарваше от Египет, се *купуваше* за шестстотин сребърни *сикъла*, а един кон – за сто и петдесет. И така се изнасяха *и* за всичките хетейски царе¹ и за арамейските царе² чрез ръката на *търговците*.

(1) Иис. Нав. 1:4; (2) 4 Царе 7:6

11 А цар Соломон залюби освен дъщерята на фараона¹ и много чужденки – моавки, амонки², едомки, сидонки, хетейки³,

(1) гл. 3:1; (2) гл. 14:21; (3) Езд. 9:1,2

2 от народите, за които ГОСПОД

беше казал на израилевите синове: Да не влизате между тях и те да не влизат между вас, *защото* непременно ще наклонят сърцето ви към боговете си¹. А Соломон се прилепи към тях с желание.

(1) 1 Кор. 15:33; Откр. 2:4

3 Имаше и седемстотин жени княгини и триста наложници; и жените му отклониха сърцето му¹.

(1) Втжк. 17:17; Съд. 3:6,7

4 И когато Соломон остаря, жените му отклониха сърцето му след други богове¹; и сърцето му не беше неразделено с ГОСПОДА, неговия Бог, като сърцето на баща му Давид².

(1) 1 Кор. 15:33; Откр. 2:4; (2) ст. 38; гл. 3:3

5 И Соломон отиде след Астарта¹, богинята на сидонците, и след Мелхом¹, гнусотията на амонците.

(1) ст. 33; Съд. 2:13,14; 10:6

6 И Соломон извърши зло пред ГОСПОДА и не следваше напълно ГОСПОДА, както баща му Давид².

(1) ст. 4

7 Тогава Соломон построи високо място за Хамос¹, гнусотията на Моав, на хълма пред Ерусалим, и на Молох², гнусотията на синовете на Амон.

(1) Съд. 11:24; 4 Царе 23:13; (2) Лев. 20:2; Ер. 32:35

8 Така направи и за всичките си жени чужденки, които кадиях и жертваха на боговете си¹.

(1) гл. 15:12; Неем. 13:26

9 И ГОСПОД се разгневи на Соломон, понеже сърцето му се беше отклонило от ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, който му се беше явил два пъти²

(1) 1 Царе 15:11; (2) гл. 3:5; 9:2

10 и му беше заповядал за това нещо, да не отива след други богове¹; но той не спази онова, което ГОСПОД беше заповядал.

(1) гл. 9:6

11 И ГОСПОД каза на Соломон: Понеже това се намери у теб и ти не опази завета Ми и наредбите Ми, които ти заповядах, непременно ще откъсна царството от теб и ще го дам на слугата ти¹.

(1) ст. 31; 1 Царе 15:28

12 Но заради баща ти Давид¹ няма да го направя в твоите дни², а ще го откъсна от ръката на сина ти.

(1) ст. 32,34; 4 Царе 8:19; (2) гл. 21:29; 4 Царе 20:19

13 Няма обаче да откъсна цялото

царство; едно племе ще дам на сина ти¹ заради слугата Ми Давид² и заради Ерусалим, който избрах³.

(1) гл. 12:19,20;
2 Царе 7:15; (2) ст. 32,34; 4 Царе 8:19; (3) Пс. 132:13

14 И ГОСПОД издигна противник* на Соломон – едомец Адад; той беше от царското потекло в Едом.

*на евр.: сатана

15 Защото стана така, че когато Давид беше във война с Едом¹ и военачалникът Йоав се изкачи да погребее убитите и изстреби всеки от мъжки пол в Едом² –

(1) 2 Царе 8:14; (2) Чис. 24:18; Вжж. 20:13

16 понеже Йоав остана там с целия Израил шест месеца, докато не изстреби всеки от мъжки пол в Едом –

17 тогава Адад побягна, за да отиде в Египет, той и с него няколко едомци от слугите на баща му; а Адад беше малко момче.

18 И те станаха от Мадиам¹ и дойдоха във Фаран². И взеха със себе си мъже от Фаран и дойдоха в Египет при фараона, египетския цар, а той му даде къща и му определи храна, и му даде земя.

(1) Изх. 2:15; (2) Чис. 10:12

19 И Адад намери голямо благоволение пред фараона и той му даде за жена сестрата на жена си, сестрата на царица Тахпенеса.

20 И сестрата на Тахпенеса му роди сина му Генуват, когото Тахпенеса отби в дома на фараона; и Генуват беше в дома на фараона между синовете на фараона.

21 Но когато Адад чу в Египет, че Давид е легнал при бащите си и че военачалникът Йоав е мъртъв¹, Адад каза на фараона: Пусни ме да отида в земята си!

(1) гл. 2:10,34

22 Тогава фараонът му каза: Но какво ти липсваше при мен, че сега искаш да отидеш в земята си? И той отговори: Нищо, но моля те, пусни ме!

(1) Пр. 27:8

23 Бог му издигна и друг противник* – Резон, сина на Елиада, който беше избягал от господаря си Ададезер¹, царя на Сова.

*на евр.: сатана; (1) 2 Царе 8:8

24 И той си събра мъже и стана гла-

ватар на разбойническа чета, след като Давид избяга от Сова¹; и те отидоха в Дамаск и се заселиха там и царуваха в Дамаск².

(1) 2 Царе 8:3,4; 10:6,8; (2) гл. 15:18

25 Той беше противник* на Израил през всичките дни на Соломон, освен злото, което правеше Адад; той мразеше Израил и царуваше над Арам.

*на евр.: сатана

26 После Еровоам, синът на Нават¹, ефратец*² от Сарида, слуга на Соломон, чиято майка се казваше Серуа и беше вдовица, също вдигна ръка против царя³.

*или: ефремец
(1) гл. 12:2; (2) Съд. 12:5; (3) 2 Лет. 13:6

27 А това беше причината да вдигне ръка против царя: Соломон построи Мило¹ и затвори прохода* на града на баща си Давид.

*вероятно: прохода между Сион и Офил, с което е завършило укрепването на града.; (1) гл. 9:15,24

28 А мъжът Еровоам беше силен и смел човек; и Соломон, като видя, че младежът вършеше добра работа, го направи управител над всичките носачи на товари на йосифовия дом.

29 И в онова време, когато Еровоам излезе веднъж от Ерусалим, на пътя го намери пророк Ахия¹, силенецът. Той беше облечен с нова дреха и двамата бяха сами на полето.

(1) 2 Лет. 9:29

30 И Ахия хвана новата дреха, която беше на него, и я разкъса на дванадесет части.

31 И каза на Еровоам: Взemi си десет части; защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето, аз ще откъсна царството от ръката на Соломон и ще ти дам десет племена¹,

(1) ст. 11; гл. 12:15; 14:2; 2 Лет. 10:15

32 но едното племе ще му остане заради слугата Ми Давид и заради Ерусалим, града, който избрах от всичките израилеви племена¹;

(1) ст. 13

33 защото те Ме оставиха и се поклониха на Астарта, богинята на сидонците, на Хамос, бога на Моав, и на Мелхон, бога на синовете на Амон, и не ходиха в пътищата Ми, да вършат това, което е право пред Мен, и той

не спази наредбите Ми и законите Ми, както баща му Давид¹.

(1) ст. 4-7; 4 Царе 21:22; Ер. 2:11-13

34 Но няма да отнема цялото царство от ръката му, а ще го поставя за княз през всичките дни на живота му заради слугата Ми Давид, когото избрах, който спазваше заповедите Ми и наредбите Ми¹.

(1) ст. 12; гл. 3:14

35 Ще взема обаче царството от ръката на сина му¹ и ще го дам на теб, десет племена².

(1) гл. 12:16,17; (2) гл. 12:20; 14:7

36 А на сина му ще дам едно племе, така че слугата Ми Давид да има винаги светилник пред Мен¹ в Ерусалим – града, който аз си избрах, за да поставя там Името Си².

(1) гл. 15:4; 2 Царе 21:17; 4 Царе 8:19; 2 Лек. 21:7; (2) гл. 8:29; 2 Лек. 12:13

37 А теб ще взема и ще царуваш над всичко, което душата ти желае, и ще бъдеш цар над Израил¹.

(1) гл. 12:20; 14:7

38 И ако слушаш всичко, което ти заповядвам, и ходиш в пътищата Ми, и вършиш това, което е право пред Мен, като пазиш наредбите Ми и заповедите Ми, както правеше слугата Ми Давид¹, тогава аз ще бъда с теб и ще ти съградя сигурен дом², както съградих на Давид, и ще дам Израил на теб.

(1) ст. 4,6; (2) 2 Царе 7:11,27

39 И ще смиря заради това потомството на Давид, но не завинаги¹.

(1) Пс. 89:33; Псалм 3:31

40 Затова Соломон търсеше да убие Еровоам¹, но Еровоам стана и избяга в Египет² при египетския цар Сисак³, и беше в Египет до смъртта на Соломон.

(1) 1 Царе 20:33;

(2) гл. 12:2; 2 Лек. 10:2; Мт. 2:13; (3) гл. 14:25

ст. 41-43; 2 Лек. 9:29-31

41 А останалите дела на Соломон и всичко, което той извърши, и неговата мъдрост, не са ли записани в книгата на делата на Соломон?

42 Времето, през което Соломон царува в Ерусалим¹ над целия Израил, беше четиридесет години.

(1) Екл. 1:1

43 И Соломон легна при бащите си и беше погребан в града на баща си Да-

вид¹, и вместо него се възцари² синът му Ровоам³.

(1) гл. 2:10,11; 22:40;

(2) гл. 14:21; Екл. 2:19; (3) 1 Лек. 3:10; Мт. 1:7

ст. 1-24; 2 Лек. 10; 11:1-4

12 И Ровоам отиде в Сихем¹, защото целият Израил беше дошъл в Сихем, за да го направи цар.

(1) ст. 25; Иис. Нав. 20:7

2 И когато Еровоам, синът на Нават, чу това – а той беше още в Египет¹, където беше избягал от цар Соломон, и Еровоам остана в Египет,

(1) гл. 11:26,40

3 но изпратиха и го повикаха – тогава Еровоам и цялото израилево събрание дойдоха и говориха на Ровоам и казаха:

4 Баща ти направи жесток ярема ни¹, но ти облечки сега жестоката служба на баща си и тежкия му ярем, който той наложи върху нас, и ще ти служим².

(1) гл. 5:13,14; Мт. 20:25; (2) 1 Царе 8:17

5 А той им каза: Идете си за още три дни и после се върнете при мен. И народът си отиде.

6 Тогава цар Ровоам се посъветва със старейшините, които бяха стояли пред баща му Соломон¹, докато беше жив, и каза: Как ме съветвате да отговоря на този народ?

(1) гл. 10:8; Йов 12:12

7 И те му говориха и казаха: Ако днес станеш слуга на този народ и им служиш, и ги послушаш, и им говориш добри думи¹, тогава те ще ти бъдат слуги завинаги.

(1) Пр. 15:1

8 Но той отхвърли съвета на старейшините, които му дадоха, и се посъветва с младежите, които бяха израснали заедно с него и стояха пред него.

9 И той им каза: Как ме съветвате да отговорим на този народ, който ми говори и каза: Облечки ярема, който баща ти наложи върху нас?

10 Тогава младежите, които бяха израснали заедно с него, му говориха и казаха: Така да кажеш на този народ, който ти говори и каза: Баща ти направи тежък ярема ни, но ти ни го облечки! – така да им кажеш: Малкият

ми пръст е по-дебел от слабините на баща ми!

11 И сега, баща ми ви е натоварил с тежък ярем, а аз ще прибавя към ярема ви. Баща ми ви е наказвал с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони*¹.

* или: бичове; (1) Екл. 10:16

12 И Еровоам и целият народ дойдоха при Ровоам на третия ден, както царят беше говорил и казал: Върнете се при мен на третия ден.

13 И царят отговори на народа остро и отхвърли съвета, който му дадоха старейшините,

14 а им говори според съвета на младешите¹ и каза: Баща ми направи тежък вашия ярем, но аз ще прибавя към ярема ви; баща ми ви е наказвал с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони.

(1) Пр. 5:13

15 Така царят не послуша народа, защото това беше обрат от ГОСПОДА¹, за да изпълни словото Си, което ГОСПОД беше говорил чрез силенеца Ахия на Еровоам, сина на Нават².

(1) Бит. 24:50; Съд. 14:4; 2 Лек. 22:7; (2) гл. 11:31

16 И когато целият Израил видя, че царят не ги послуша, народът отговори на царя и каза: Какъв дял имаме ние в Давид? Нямаме наследство в Есевия син! По шатрите си, Израилю! Погрижи се сега за дома си, Давиде! И Израил отиде по шатрите си.

(1) Съд. 9:28; 2 Царе 20:1; Пр. 15:1

17 А колкото до израилевите синове, които живееха в градовете на Юда, над тях царуваше Ровоам¹.

(1) гл. 11:13,35,36; 14:21

18 Тогава цар Ровоам изпрати Адорам¹, който беше над задължителния труд, но целият Израил го уби с камъни и той умря. И цар Ровоам побърза да се качи на колесницата си, за да избяга в Ерусалим.

(1) гл. 4:6

19 Така Израил отстъпи от Давидовия дом, както е и до днес¹.

(1) 4 Царе 17:21; Ис. 7:17; Езек. 37:16

20 А когато целият Израил чу, че Еровоам се е върнал, изпратиха и го по-

викаха пред обществото, и го направи цар над целия Израил¹. Никой не последва Давидовия дом, освен само юдовото племе².

(1) гл. 11:37; (2) гл. 11:13; 2 Царе 20:2

21 А Ровоам дойде в Ерусалим и събра целия юдов дом и вениаминовото племе, сто и осемдесет хиляди избрани воини, за да се бият срещу израилевия дом, за да възвърне царството на Ровоам, сина на Соломон.

22 Тогава Божие¹ слово беше към Божия човек Семая¹ и каза:

(1) гл. 17:24; 2 Лек. 12:5

23 Говори на юдовия цар Ровоам, сина на Соломон, и на целия юдов и вениаминов дом, и на останалия народ и кажи:

24 Така казва ГОСПОД: Да не излизате и да не се биете срещу братята си, израилевите синове! Върнете се всеки у дома си, защото от Мен стана това нещо². И те послушаха ГОСПОДНОТО слово и се върнаха, и си отидоха според ГОСПОДНОТО слово.

(1) гл. 14:30; (2) ст. 15

25 Тогава Еровоам построи Сихем¹ в хълмистата земя на Ефрем и живееше в него. После излезе оттам и построи Фануил².

(1) ст. 1; (2) Бит. 32:30

26 И Еровоам каза в сърцето си¹: Сега царството ще се върне на Давидовия дом.

(1) 1 Царе 27:1; Пр. 14:12

27 Ако този народ се изкачва да принася жертви в ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим¹, тогава сърцето на този народ ще се обърне пак към господаря им, към юдовия цар Ровоам; и те ще ме убият и ще се върнат при юдовия цар Ровоам.

(1) Вжж. 12:5,6

28 Затова царят реши¹ и направи две златни телета², и им каза: Много ви е да се изкачвате до Ерусалим; ето боговете ти, Израилю, които те изведоха от египетската земя!

(1) ст. 26; (2) Изх. 20:4,5; 4 Царе 17:8,16; Езек. 16:26; Ос. 10:10; (3) Изх. 32:4,8

29 И той постави едното във Ветил¹, а другото сложи в Дан².

(1) гл. 13:4; Бит. 28:19; Ер. 48:13; Ос. 4:15; (2) Съд. 18:29; 4 Царе 10:29; 2 Лек. 13:8; Ам. 8:14

30 А това нещо стана грях¹, защото народът отиваше да се кланя пред едно-то чак до Дан.

(1) гл. 13:34; 14:16; 2 Лет. 17:4; Ос. 10:8

31 И той направи домове по високите места¹ и направи свещеници от всякакви хора, които не бяха от синовете на Леви².

(1) гл. 14:23; (2) гл. 13:33; Чис. 3:10; 2 Лет. 11:14,15; Ам. 7:10

32 И Еровоам направи празник в осмия месец, на петнадесетия ден от месеца, като празника, който се правеше в Юда¹, и принесе жертви на олтара. Така направи във Ветил и жертваше на телетата, които беше направил. И настани във Ветил свещениците на високите места, които беше направил².

(1) Лев. 23:34; (2) Съд. 17:5

33 Така той принесе жертви на олтара, който беше направил във Ветил¹, на петнадесетия ден от осмия месец – месеца, който беше измислил от сърцето си, и направи празник за израилевите синове, и принесе жертви на олтара², и покати.

(1) гл. 13:1; 4 Царе 17:32; (2) 4 Царе 16:12

13 И ето, един Божи човек¹ дойде от Юда във Ветил чрез ГОСПОДНОТО слово, когато Еровоам стоеше при олтара, за да кади².

(1) 1 Царе 2:27; (2) гл. 12:32,33; Ам. 7:13

2 И той извика срещу олтара чрез ГОСПОДНОТО слово и каза: Олтаре, олтаре, така казва ГОСПОД: Ето, син ще се роди на Давидовия дом, на име Йосия. Той ще заколи върху теб свещениците на високите места, които кадят върху теб, и човешки кости ще се изгорят върху теб¹!

(1) 4 Царе 23:15-20; 2 Лет. 34:4,5

3 И в същия ден даде знамение¹, като каза: Това е знамението, за което говори ГОСПОД: Ето, олтарът ще се разцепи и пепелта, която е върху него, ще се разпилее. (1) Ис. 7:11,14; Мт. 12:38; Йн. 2:11,18

4 А когато царят чу словото на Божия човек, което той извика срещу олтара във Ветил¹, Еровоам простря ръката си от олтара и каза: Хванете го!² Но ръка-

та му, която той простря против него, изсъхна, и той не можа да я върне обратно към себе си³.

(1) гл. 12:29; (2) гл. 22:27; 2 Лет. 16:10; Еп. 20:2; (3) Пс. 105:15

5 И олтарът се разцепи и пепелта се разпия от олтара според знамението, което Божият човек беше дал чрез ГОСПОДНОТО слово¹.

(1) Ам. 3:14

6 Тогава царят отговори и каза на Божия човек: Моля те, смекчи лицето на ГОСПОДА, своя Бог, и се помоли за мен, за да ми се върне ръката. И Божият човек се помоли на ГОСПОДА и ръката на царя му се върна и стана както преди¹.

(1) Изх. 8:8-13; Чис. 12:13; Ак. 6:10; Як. 5:16

7 Тогава царят каза на Божия човек: Ела с мен у дома и се подкрепи, и ще ти дам подарък¹.

(1) 1 Царе 9:7; 4 Царе 5:15

8 Но Божият човек каза на царя: И половината от къщата си да ми дадеш, няма да вляза с теб¹; и няма да ям хляб и няма да пия вода на това място²,

(1) Чис. 22:18; (2) Пс. 141:4

9 защото така ми беше заповядано чрез ГОСПОДНОТО слово: Да не ядеш хляб и да не пиеш вода, и да не се върнеш по пътя, по който си дошъл.

10 И той си тръгна по друг път и не се върна по пътя, по който беше дошъл във Ветил.

11 А във Ветил живееше един стар пророк; и синовете му дойдоха и му разказаха всичките дела, които Божият човек беше извършил онзи ден във Ветил, и думите, които беше говорил на царя, и тях разказаха на баща си.

12 И баща им им каза: По кой път отиде? А синовете му бяха видели по кой път отиде Божият човек, който дойде от Юда.

13 Тогава той каза на синовете си: Оседлайте ми магарето. И те му оседлаха магарето и той се качи на него.

14 И отиде след Божия човек и го намери седнал под един дъб, и му каза: Ти ли си Божият човек, който е дошъл от Юда? И той каза: Аз съм.

15 Тогава той му каза: Ела с мен у дома и яж хляб.

16 А той каза: Не мога да се върна с теб и да вляза с теб и няма да ям хляб и няма да пия вода с теб на това място,

17 защото ми се каза чрез ГОСПОДНОТО слово: Да не ядеш хляб и да не пиеш вода там, и да не се върнеш по пътя, по който си дошъл.

18 А той му каза: И аз съм пророк като теб; и ангел ми говори чрез ГОСПОДНОТО слово и каза: Върни го със себе си у дома си, за да яде хляб и да пие вода. *Но той го лъжеше*¹.

(1) гл. 22:22; Бит. 3:13; 27:24; 1 Ин. 4:1

19 И той се върна с него и яде хляб в къщата му, и пи вода¹.

(1) Бит. 3:6

20 А когато седяха на трапезата, ГОСПОДНОТО слово беше към пророка, който го беше върнал,

21 и той извика към Божия човек, който беше дошъл от Юда, и каза: Така казва ГОСПОД: Понеже не послуша ГОСПОДНОТО слово и не спази заповедта, която ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда,

22 а се върна и яде хляб и пи вода на мястото, за което Той ти каза: Не яж хляб и не пий вода! – *затова* трупът ти няма да дойде в гроба на бащите ти.

23 И след като яде хляб и пи, му оседлаха магарето на пророка, който го беше върнал обратно.

24 И той си отиде. И един лъв го намери на пътя и го уби¹. И трупът му беше проснат на пътя и магарето стоеше до него, и лъвът стоеше до трупа.

(1) гл. 20:36

25 И ето, минаха хора и видяха трупа, проснат на пътя, и лъва да стои до трупа. И те дойдоха и казаха това в града, където живееше старият пророк.

26 А когато пророкът, който го беше върнал от пътя, чу това, каза: Това е Божият човек, който не послуша ГОСПОДНОТО слово; затова ГОСПОД го предаде на лъва и той го разкъса и

го уби според ГОСПОДНОТО слово, което Той му говори.

27 Тогава той говори на синовете си и каза: Оседдайте ми магарето. И те го оседлаха.

28 И той отиде и намери трупа му, проснат на пътя, и магарето и лъва да стоят до трупа; лъвът нито беше изял трупа, нито беше разкъсал магарето.

29 И пророкът вдигна трупа на Божия човек и го сложи на магарето, и го донесе обратно. И дойде в града на стария пророк, за да го оплаче и да го погребее.

30 И положи трупа в собствения си гроб. И го оплакаха: Горко, брате мой!¹

(1) Ер. 22:18

31 И след като го погребяха, говори на синовете си и каза: Когато умра, погребете ме в гроба, където е погребан Божият човек; сложете костите ми при неговите кости!¹

(1) 4 Царе 23:17,18

32 Защото непременно ще стане това, което той извика чрез ГОСПОДНОТО слово срещу олтара във Ветил и срещу всичките капища по високите места, които са в самарийските градове.

33 След това събитие Еровоам не се върна от злия си път¹, а пак правеше свещеници за високите места от всякакви хора; посвещаваше всеки, който пожелаеше да бъде свещеник на високите места².

(1) 2 Аер. 28:22;

Пр. 27:22; Ер. 5:3; Мт. 23:37; Откр. 16:9; (2) гл. 12:31

34 И това нещо стана грях за Еровоамовия дом¹ и причина да бъде изстребен и погубен от лицето на земята².

(1) гл. 12:30; (2) гл. 14:7-11; 15:25-30; Пр. 13:6

14 В онова време Авия, синът на Еровоам, се разболя.

2 И Еровоам каза на жена си: Моля те, стани и се предреша така, че да не се познава, че си жената на Еровоам, и иди в Сило. Ето, там е пророк Ахия, който ми каза, че ще бъда цар над този народ¹.

(1) гл. 11:29-31

3 И вземи със себе си десет хляба,

питки и едно гърне мед, и иди при него¹. Той ще ти каже какво ще стане с момчето².

(1) 1 Царе 9:7,8; 4 Царе 4:42; (2) 4 Царе 8:8,9

4 И жената на Еровоам направи така. Стана и отиде в Сило, и дойде в къщата на Ахия. А Ахия не можеше да вижда, защото очите му бяха отслабнали поради възрастта му¹.

(1) Бит. 27:1

5 А ГОСПОД беше казал на Ахия: Ето, жената на Еровоам идва, за да иска от теб слово за сина си, защото е болен. Така и така да ѝ кажеш, защото, когато дойде, ще се престори на друга.

6 И когато Ахия чу шума на краката ѝ, когато влизаше през вратата, той каза: Влез, Еровоамова жена, защо се преструваш на друга?¹ Но аз съм изпратен до теб с лоша вест².

(1) Пр. 21:30; (2) 1 Царе 15:16

7 Иди, кажи на Еровоам: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Понеже Аз те издигнах отсред народа и те направих вожд над народа Си Израил¹,

(1) гл. 11:37; 16:2

8 и откъснах царството от Давидовия дом, и го дадох на теб; но ти не беше като слугата ми Давид, който пазеше заповедите Ми и който Ме следваше с цялото си сърце, за да върши само това, което е право пред Мен¹; (1) гл. 3:3

9 а ти извърши повече зло от всички, които бяха преди теб¹, и отиде и си направи други богове и леяни идоли, за да Ме разгневиш², и Ме отхвърли зад гърба си³;

(1) гл. 16:25,30,33; Ер. 7:26; (2) гл. 15:30; Лев. 19:4; Вжк. 32:16; (3) Неем. 9:26; Пс. 50:17

10 затова ето, Аз ще докарам зло на Еровоамовия дом, и ще отсека от Еровоам всеки от мъжки пол, и роба, и свободния¹ в Израил, и ще измета след Еровоамовия дом, както се измита тор, докато не остане нищо.

(1) гл. 21:21; Вжк. 32:36; 4 Царе 9:8

11 Който от Еровоамовия дом умре в града, ще го изядат кучетата¹, а който умре в полето, ще го изядат небесните птици, защото ГОСПОД изговори това²!

(1) гл. 13:34; 16:3,4; 21:24; (2) гл. 15:29; Чис. 23:19; Ис. 40:5; Йона 3:8

12 А ти стани и иди у дома си. Когато краката ти влязат в града, детето ще умре.

13 И целият Израил ще го оплаче и ще го погребне, защото само то от Еровоамовия дом ще се положи в гроб, понеже в него от Еровоамовия дом се намери нещо добро¹ спрямо ГОСПОДА, Израилевия Бог.

(1) 2 Лек. 12:12

14 И ГОСПОД ще си издигне цар над Израил, който ще изтреби дома на Еровоам в онзи ден¹. Но какво? Дори и сега!

(1) гл. 15:27-29; Пр. 2:22

15 Защото ГОСПОД ще поразии Израил, както тръстика се клати във водата, и ще изкорени Израил от тази добра земя¹, която даде на бащите им, и ще ги разпръсне² отвъд реката Ефрат, понеже направиха ашерите си и разгневиха ГОСПОДА³.

(1) Ис. Нав. 23:15; Ер. 24:10; (2) Вжк. 29:28; Ам. 5:27; (3) 4 Царе 17:11,17

16 И ще предаде Израил¹ заради греховете на Еровоам, с които съгреша и с които въведе Израил в грях².

(1) Вжк. 32:30; 4 Царе 17:23; Ос. 9:17;

(2) гл. 12:30; 15:26,30,34; 16:2,13,19,26; 21:22; 22:52; 4 Царе 3:3; 10:31; 2 Лек. 28:19

17 Тогава жената на Еровоам стана и си отиде, и дойде в Терса¹. И когато престъпи прага на къщата, момчето умря.

(1) гл. 15:21,33; 16:6;

Ис. Нав. 12:24; 4 Царе 15:14; Пес. 6:4

18 И целият Израил го погребна и го оплака според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си, пророк Ахия.

19 А останалите дела на Еровоам, как воюва¹ и как царува, ето, те са записани в Книгата на летописите на израилевите царя².

(1) 2 Лек. 13:2-20; (2) гл. 15:31; 16:5,14,20,27; 22:39;

4 Царе 1:18; 1 Лек. 9:1; 2 Лек. 20:34; 33:18

20 Времето, през което Еровоам царува, беше двадесет и две години. И той легна при бащите си, а вместо него се възцари синът му Надав¹.

(1) гл. 15:25

ст. 21-31; 2 Лек. 12

21 А Ровоам, синът на Соломон, царуваше в Юда¹. Ровоам беше на четиридесет и една години, когато се възцари², и царува седемнадесет години в

Ерусалим, града, който ГОСПОД беше избрал от всичките израилеви племена, за да постави там Името си³. Името на майка му беше Наама, амонката⁴.

(1) гл. 12:17,20; (2) гл. 11:43; (3) гл. 8:29; (4) гл. 11:1

22 И Юда върши зло пред ГОСПОДА¹ и те Го разгневиха до ревност с греховете си, с които съгрешиха, повече от всичко, което бяха извършили бащите им².

(1) 4 Царе 17:19; (2) Вжак. 32:16; Ер. 7:26

23 Защото и те си построиха високи места и свещени стълбове и ашери¹ на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво².

(1) гл. 3:3; 12:31; 15:12; 2 Лек. 24:18; Езек. 6:3-6; 16:24; (2) Вжак. 12:2; 4 Царе 16:4; 17:10; 2 Лек. 28:4; Ер. 2:20; Езек. 6:13

24 И в земята имаше и посветени блудници¹. Те постъпваха според всичките гнусотии на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове².

(1) гл. 15:12; Вжак. 23:17; 4 Царе 23:7; (2) Лев. 18:26-30

25 И в петата година на цар Ровоам египетският цар Сисак¹ се изкачи срещу Ерусалим.

(1) гл. 11:40

26 И той отнесе съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща; взе всичко. Отнесе и всичките златни щитове, които Соломон беше направил¹.

(1) гл. 10:16,17; 4 Царе 14:14

27 А цар Ровоам направи вместо тях бронзови щитове и ги повери в ръката на началниците на телохранителите¹, които пазеха входа на царската къща.

(1) 4 Царе 11:4,19

28 И винаги, когато царят влизаше в ГОСПОДНИЯ дом, телохранителите ги носеха и после ги връщаха обратно в помещението на телохранителите.

29 А останалите дела на Ровоам и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 15:7,23; 22:45; 4 Царе 8:23; 15:36; 2 Лек. 25:26

30 А между Ровоам и Еровоам имаше война през всичките им дни¹.

(1) гл. 12:24; 15:6,16

31 И Ровоам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в Давидовия град¹. Името на майка му беше

Наама, амонката¹. А вместо него се възцари синът му Авия³.

(1) гл. 2:10; (2) гл. 11:1; (3) гл. 15:1; 1 Лек. 3:10; Мт. 1:7

ст. 1-8; 2 Лек. 13; 14-1

15 В осемнадесетата година на цар Еровоам, сина на Нават, Авия се възцари над Юда¹.

(1) гл. 14:31

2 Той царува три години в Ерусалим. Името на майка му беше Мааха, дъщерята на Авесалом^{*1}.

*във 2 Лек. 13:2; Микая, дъщерята на Уриил; (1) ст. 10; 2 Лек. 11:20-22

3 И той ходи във всичките грехове на баща си, които той беше извършил преди него; и сърцето му не беше разделено с ГОСПОДА, неговия Бог, както сърцето на баща му Давид¹.

(1) гл. 3:3; Вжак. 17:20; 1 Царе 25:28; Ас. 1:6; Деян. 13:22

4 Но заради Давид ГОСПОД, неговият Бог, му даде светилник в Ерусалим, като издигна сина му след него и утвърди Ерусалим¹;

(1) гл. 11:32,36; Пс. 132:17; Римл. 11:29

5 защото Давид беше вършил това, което беше право пред ГОСПОДА, и не се беше отклонил от нищо, което Той му беше заповядал, през всичките дни на живота си¹, освен в случая с хетееца Урия².

(1) ст. 3; (2) 2 Царе 12:9

6 И между Ровоам и Еровоам имаше война през всичките дни на живота му¹.

(1) гл. 14:30

7 А останалите дела на Авия и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹? И между Авия и Еровоам имаше война.

(1) гл. 14:29

8 И Авия легна при бащите си и го погребяха в Давидовия град¹. А вместо него се възцари синът му Аса².

(1) гл. 2:10; (2) 1 Лек. 3:10; Мт. 1:7

ст. 9-15; 2 Лек. 14:2-6; 15:8-19

9 В двадесетата година на израилевия цар Еровоам Аса се възцари над Юда.

10 И царува в Ерусалим четиридесет и една години. Името на майка му беше Мааха, дъщеря на Авесалом^{*1}.

*Всъщност тя му е баба. Такова пропускане на поколения е характерно за юдейските родословия, вж. ст. 11.; (1) ст. 2

11 Аса върши това, което беше право пред ГОСПОДА, както баща му Давид¹.

(1) гл. 3:3; 22:43; 4 Царе 12:2; 14:3; 15:3,34

12 Той премахна посветените *блудници* от земята¹ и махна всичките идоли, които бяха направили бащите му².

(1) гл. 14:24; 22:46; (2) гл. 11:7,8; 14:23

13 И майка си Мааха, и нея отхвърли от *положението на царица* понеже беше направила идол на Ашера. Аса съсече нейния идол и го изгори при потока Кедрон¹.

(1) Вжж. 9:21; 4 Царе 10:26

14 Но високите места не се премахнаха¹; обаче сърцето на Аса беше неразделено с ГОСПОДА през всичките му дни².

(1) гл. 3:3; (2) гл. 8:61

15 И той донесе в ГОСПОДНИЯ дом вещите, посветени от баща му, и вещите, посветени от самия него – сребро и злато, и съдове.

ст. 16:24; 2 Лец. 16:16,11-14

16 А между Аса и израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни¹.

(1) ст. 32; гл. 14:30

17 Израилевият цар Вааса се изкачи против Юда и построи Рама¹, за да не остави никого да излиза или да влиза при юдовия цар Аса.

(1) Иис. Нав. 18:25

18 Тогава Аса взе всичкото сребро и злато, останало в съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и в съкровищата на царската къща, и ги предаде в ръцете на слугите си. И цар Аса ги изпрати на арамейския цар¹ Венадад, сина на Тавримон, син на Есион, който живееше в Дамаск², и каза:

(1) 4 Царе 12:18; (2) гл. 11:23,24

19 *Нека има договор между мен и теб, между моя баща и твоя баща. Ето, изпращам ти подарък от сребро и злато; иди и развали договора си с израилевия цар Вааса, за да се оттегли от мен!*

20 И Венадад послуша цар Аса и изпрати военачалниците си срещу израилевите градове, и нападна Иион, Дан¹, Авел-Вет-Мааха² и целия Хинерот³ заедно с цялата земя на Нефталим⁴.

(1) Съд. 18:29; (2) 2 Царе 20:15; (3) Иис. Нав. 11:2;

(4) гл. 20:34; Иис. Нав. 19:39

21 А когато Вааса чу това, спря да строи Рама и остана в Терса¹.

(1) гл. 14:17

22 Тогава цар Аса свика целия Юда, без никакво изключение, и отнесоха камъните и дървения материал на Рама, с който Вааса беше градил. И с тях цар Аса построи Гава Вениаминова¹ и Масфа².

(1) Иис. Нав. 18:24; (2) Иис. Нав. 18:26; Ер. 41:9,10

23 А всички останали дела на Аса и цялото му юначество¹, и всичко, което извърши, и градовете, които построи, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе²? Но във времето на старостта си той се разболя в краката.

(1) 2 Лец. 14:8-15; (2) гл. 14:29

24 И Аса легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид¹. А вместо него се възцари синът му Йосафат².

(1) гл. 2:10; (2) гл. 22:41; 1 Лец. 3:10; 2 Лец. 17:1

25 А във втората година на юдовия цар Аса над Израил се възцари Надав, синът на Еровоам¹, и царува над Израил две години.

(1) гл. 14:20

26 И той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на баща си и в греха му, с който той въведе Израил в грях¹.

(1) ст. 34; гл. 14:16; 3 Ин. 11

27 И Вааса, синът на Ахия, от исхаровия дом, направи заговор против него¹. И Вааса го уби² при Гиветон, който принадлежеше на филистимците, докато Надав и целият Израил обсадаха Гиветон³.

(1) гл. 16:9,16; 4 Царе 9:14; 2 Лец. 24:25; (2) гл. 16:10; (3) гл. 16:15; Иис. Нав. 19:44

28 Вааса го уби в третата година на юдовия цар Аса и се възцари вместо него.

29 И щом се възцари, той изби целия Еровоамов дом¹. Не остави на Еровоам нищо, което дишаше, докато не го изстреби, според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си Ахия, силонца².

(1) гл. 13:34; (2) гл. 14:10-14; 16:3,7,11; 4 Царе 9:9

30 заради греховете на Еровоам, с които той съгреша, и с които въведе Израил в грях, заради гнева, с който

разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог¹.

(1) гл. 14:9; 21:21,22

31 А останалите дела на Надав и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?²

(1) гл. 14:19

32 И между Аса и израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни¹.

(1) ст. 16

33 В третата година на юдовия цар Аса Вааса, синът на Ахия, се възцари в Терса¹ над целия Израил и царува двадесет и четири години.

(1) гл. 14:17

34 Той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на Еровоам и в греха му, с който той въведе Израил в грях¹.

(1) ст. 26

16 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Ииуй, сина на Ананий¹, против Вааса и каза:

(1) 4 Царе 17:13; 2 Лет. 16:7

2 Понеже аз те издигнах от пръстта и те направих вожд над народа Си Израил¹, а ти ходи в пътя на Еровоам и въведе народа Ми Израил в грях, да Ме разгневяват с греховете си²,

(1) гл. 14:7; Пс. 113:7,8; (2) гл. 14:16

3 ето, аз ще измета след Вааса и дома му и ще направя дома ти като дома на Еровоам, сина на Нават¹.

(1) гл. 15:29,30

4 Който от Вааса умре в града, ще го изядат кучетата, а който от него умре в полето, ще го изядат небесните птици¹.

(1) гл. 14:11

5 А останалите дела на Вааса и това, което той извърши, и неговото юначество, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?²

(1) гл. 14:19

6 И Вааса легна при бащите си и беше погребан в Терса¹. А вместо него се възцари синът му Ила².

(1) гл. 14:17; (2) ст. 8

7 И ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Ииуй, сина на Ананий¹, против Вааса и против неговия дом заради цялото зло, което той извърши пред ГОСПОДА, за да го разгневи с делото на ръцете си, и стана като дома на

Еровоам, а също и защото го изстреби².

(1) ст. 1; (2) гл. 15:29

8 В двадесет и шестата година на юдовия цар Аса Ила, синът на Вааса, се възцари над Израил¹ в Терса, и царува две години.

(1) ст. 6

9 И слугата му Зимрий, началник на половината му колесници, направи заговор против него¹. А той беше в Терса и пиеше и се беше напил² в къщата на Арса, който беше *управител* над дома в Терса.

(1) гл. 15:27; (2) гл. 20:16; Пр. 23:34

10 И Зимрий влезе и го удари, и го уби¹ в двадесет и седмата година на юдовия цар Аса; и се възцари вместо него².

(1) гл. 15:27; 4 Царе 9:31; (2) ст. 15; 4 Царе 15:10

11 И когато се възцари, веднага щом седна на престола си, той изби целия дом на Вааса; не му остави никого от мъжки пол, нито сродниците му, нито от приятелите му¹.

(1) гл. 15:29; Пс. 109:13

12 Така Зимрий изстреби целия дом на Вааса според словото на ГОСПОДА, което Той говори против Вааса чрез пророк Ииуй,

13 заради всичките грехове на Вааса и греховете на сина му Ила, с които те съгрешиха и с които въведоха Израил в грях и разгневиха ГОСПОДА, Израилевия Бог, с идолите си¹.

(1) ст. 26; гл. 14:16

14 А останалите дела на Ила и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?²

(1) ст. 27; гл. 14:19

15 В двадесет и седмата година на юдовия цар Аса Зимрий царува седем дни в Терса¹. А народът беше разположен на стан против Гиветон², който принадлежеше на филистимците.

(1) ст. 10; (2) гл. 15:27

16 И народът, който беше разположен на стан, чу да се казва: Зимрий направи заговор и убил царя¹. И в онзи ден в стана целият Израил направи военачалника Амрий цар над Израил.

(1) гл. 15:27

17 Тогава Амрий и целият Израил с него се изкачиха от Гиветон и обсадиха Терса.

18 И когато Зимрий видя, че градът беше превзет, той влезе във вътрешната царска къща и изгори с огън царската къща над себе си, и умря¹

(1) 2 Царе 17:23

19 заради греховете си, с които съгреши, като върши зло пред ГОСПОДА, като ходи в пътя на Еровоам и в греха му, който той извърши и въведе Израил в грях¹.

(1) гл. 14:16

20 А останалите дела на Зимрий и заговора, който той направи, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?¹

(1) ст. 27; гл. 14:19

21 Тогава израилевият народ се раздели на две части: половината от народа последва Тивний, сина на Гинат, за да го направят цар, а половината последва Амрий¹.

(1) Пр. 28:2; Ис. 9:19

22 Но народът, който последва Амрий, наделия над народа, който последва Тивний, сина на Гинат. И Тивний умря, а Амрий се възцари.

23 В тридесет и първата година на юдовия цар Аса Амрий¹ се възцари над Израил и царува дванадесет години. Шест години царува в Терса.

(1) 4 Царе 8:26

24 И купи хълма Самария¹ от Семер за два таланта сребро. И построи град на хълма и нарече града, който построи, Самария, по името на Семер, бившия собственик на хълма.

(1) Ам. 6:1; Мих. 1:5,6

25 И Амрий вършеше зло пред ГОСПОДА и постъпваше по-лошо от всички, които бяха преди него¹.

(1) ст. 30,33; гл. 14:9; 21:25,26;
4 Царе 17:2; Мих. 6:16; 2 Тим. 3:13

26 И ходеше в целия път на Еровоам, сина на Нават, и в неговите грехове, с които той въведе Израил в грях и те разгневиха ГОСПОДА, Израилевия Бог, с идолите си¹.

(1) ст. 13

27 А останалите дела на Амрий, които извърши, и неговото юначество, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?¹

(1) ст. 14,20

28 И Амрий легна при бащите си¹ и

беше погребан в Самария. А вместо него се възцари синът му Ахав¹.

(1) ст. 6,8

29 Ахав, синът на Амрий, се възцари над Израил в тридесет и осмата година на юдовия цар Аса и Ахав, синът на Амрий, царува над Израил в Самария двадесет и две години.

30 И Ахав, синът на Амрий, върши зло пред ГОСПОДА повече от всички, които бяха преди него.

31 И като че беше малко това, че ходи в греховете на Еровоам, сина на Нават, той взе за жена Езавел¹, дъщерята на сидонския цар² Етваал, и отиде да служи на Ваал и му се поклони³.

(1) Откр. 2:20; (2) Съд. 1:31; 4 Царе 9:34;
(3) Вжж. 7:3,4; Ос. 2:13

32 И издигна олтар за Ваал в храма на Ваал¹, който построи в Самария².

(1) гл. 18:18; 4 Царе 10:18,21; (2) 4 Царе 3:2

33 Ахав направи и ашерата¹. Така Ахав направи повече, за да разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог, от всички израилеви царе, които бяха преди него².

(1) 4 Царе 13:6; 2 Лек. 21:13; (2) ст. 25; 2 Лек. 33:6

34 В неговите дни ветилецът Хиил построи отново Ерихон. Със смъртта на първородния си син Авирон положи основите му и със смъртта на най-младия си син Сегув постави вратите му, според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез Иисус, сина на Навий¹.

(1) Ис. Нав. 6:26

17 А тесвиецът Илия¹, който беше от жителите на Галаад, каза на Ахав: Жив е ГОСПОД, Израилевият Бог, пред когото стоя² – тези години няма да има нито роса, нито дъжд, освен по моята дума³!

(1) 4 Царе 1:3; 2 Лек. 21:12;
Мал. 4:5; Мт. 11:14; 17:3; (2) гл. 18:15; 4 Царе 3:14;
(3) гл. 8:35; Лк. 4:25; Яс. 5:17; Откр. 11:6

2 И ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:

3 Иди си оттук и се обърни на изток, и се скрий при потока Херит, който е пред Йордан.

4 И ще пиеш от потока, а аз заповядах на враните¹ да те хранят там².

(1) Йона 1:17; 2:1,10; (2) ст. 9; гл. 19:6; Мт. 6:26

5 И той отиде и направи според ГОСПОДНОТО слово; отиде и остана при потока Херит, който е пред Йордан.

6 И враните му носеха хляб и месо сутрин и хляб и месо вечер и той пиеше от потока¹.

(1) Пс. 33:18,19

7 А след известно време потокът пресъхна, понеже нямаше дъжд в земята¹.

(1) Втэк. 28:22; Йов 12:15; Йоиш 1:20

8 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:

9 Стани, иди в Сарепта¹ Сидонска и остана там. Ето, Аз заповядах на една вдовица там да те храни².

(1) Авд. 20; (2) ст. 4; Ак. 4:26

10 И той стана и отиде в Сарепта. И когато дойде до портата на града, ето, там беше една вдовица, която събираше дърва. И той извика към нея и каза: Моля те, донеси ми малко вода в съд, за да пия¹!

(1) Йн. 4:7

11 И докато тя отиваше да донесе, той извика към нея и каза: Моля те, донеси ми и зальк хляб в ръката си!

12 А тя каза: Жив е ГОСПОД, твоят Бог – нямам пита, а само една шепа брашно в делвата и малко масло в стомната¹; и ето, събирам няколко дръвца, и ще ида да го приготвя за мен и за сина ми, за да го изядем и после да умрем.

(1) 4 Царе 4:2

13 А Илия ѝ каза: Не се бой; влез и направи, както каза. Но първо ми направи една малка питка от него и ми донеси, и след това направи за себе си и за сина си.

14 Защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Делвата с брашното няма да свърши и стомната с маслото няма да намалее до деня, когато ГОСПОД изпрати дъжд по лицето на земята.

15 И тя отиде и направи според словото на Илия; и тя, и той, и домът ѝ ядоха *много дни*¹.

(1) Мт. 10:41

16 Делвата с брашното не свърши и стомната с маслото не намалая според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез Илия¹.

(1) гл. 22:38; 4 Царе 1:17; 5:14

17 А след това синът на жената, сто-

панката на къщата, се разболя и болестта му беше толкова тежка, че в него не остана дъх¹.

(1) 4 Царе 4:20; Йн. 11:3,11

18 Тогава тя каза на Илия: Какво *общо* имам аз с теб, Божи човече¹? Ти си дошъл при мен, за да ми припомниш греха ми² и да умориш сина ми!

(1) Съд. 13:6; Мт. 8:29; (2) Бит. 44:16; Йов 13:26

19 А той ѝ каза: Дай ми сина си. И той го взе от скута ѝ и го занесе в горната стая, където живееше, и го положи на леглото си.

20 И извика към ГОСПОДА и каза: ГОСПОДИ, Боже мой, зло ли правиш и на вдовицата, при която живея, като уморяваш сина ѝ¹?

(1) Бит. 38:7,10; 4 Царе 4:33

21 И той се простря три пъти върху детето¹ и извика към ГОСПОДА, и каза: ГОСПОДИ, Боже мой, моля Те, нека душата на това дете се върне в него!

(1) 4 Царе 4:34,35; Деян. 20:10

22 И ГОСПОД чу гласа на Илия и душата на детето се върна в него и то се съживи¹.

(1) 1 Царе 2:6; Мт. 9:25

23 И Илия взе детето и го свали от горната стая в къщата, и го даде на майка му. И Илия каза: Ето, синът ти е жив¹!

(1) 4 Царе 4:36,37

24 Тогава жената каза на Илия: Сега познавам, че си Божи човек и че ГОСПОДНОТО слово в устата ти е истина¹.

(1) гл. 12:22; 4 Царе 4:9,16; Йн. 3:2

18 И след много дни ГОСПОДНОТО слово беше към Илия в третата година на *сушата* и каза: Иди, покажи се на Ахав, и Аз ще изпратя дъжд по лицето на земята¹.

(1) Ер. 14:22

2 И Илия отиде¹ да се покаже на Ахав². А гладът в Самария беше страшен³.

(1) 4 Царе 1:4;

(2) Пс. 56:4; (3) Лев. 26:20; 4 Царе 6:25; Ак. 4:25

3 И Ахав повика Авдия, който беше *управител* над дома. А Авдия много се боеше от ГОСПОДА¹;

(1) Неем. 7:2; Пс. 112:1

4 и когато Езавел избиваше ГОСПОДНИТЕ пророци¹, Авдия беше взел сто пророци и ги беше скрил, по петдесет

в пещера, и ги хранеше с хляб и вода².

(1) 4 Царе 9:7; (2) Гал. 6:10

5 И Ахав каза на Авдия: Обиколи земята до всичките водни извори и до всичките потоци; може би ще намерим трева, за да запазим живи конете и мулетата и да не избиваме добитъка.

6 И те си разделиха земята, за да я обиколят: Ахав отиде сам по един път, а Авдия отиде сам по друг път.

7 И когато Авдия беше на пътя, ето, Илия го среща. И той го позна и падна на лицето си, и каза: Ти ли си, господарю мой, Илия?

8 А той му каза: Аз съм. Иди, кажи на господаря си: Ето Илия.

9 А той каза: Какво съм съгрешил, че предаваш слугата си в ръката на Ахав, за да ме убие?

10 Жив е ГОСПОД, твоят Бог – няма народ или царство, където господарят ми да не е пращал да те търсят! И когато кажеш: Няма го! – той караше царството или народа да се закълнат, че не са те намерили.

(1) 1 Царе 23:23; Ер. 26:20-23

11 А сега ти казваш: Иди, кажи на господаря си: Ето Илия!

12 И ще стане така, че когато си отида от теб, ГОСПОДНИЯТ Дух ще те отнесе не знам къде¹; и когато отида и кажа на Ахав и той не те намери, ще ме убие²! А слугата ти се бои от ГОСПОДА от младостта си³.

(1) 4 Царе 2:16; Езек. 3:12; Деян. 8:39; (2) 1 Царе 16:2; (3) Пс. 71:5

13 Не е ли съобщено на господаря ми какво направих, когато Езавел убиваше ГОСПОДНИТЕ пророци – че скрих сто души от ГОСПОДНИТЕ пророци, по петдесет в пещера, и ги храних с хляб и вода¹?

(1) Пр. 28:12; Евр. 6:10; 11:38

14 А сега ти казваш: Иди, кажи на господаря си: Ето Илия. Той ще ме убие¹!

(1) 1 Царе 16:2

15 Тогава Илия каза: Жив е ГОСПОД на Войнствата, пред когото стоя¹ – днес непременно ще му се покажа!

(1) гл. 17:1

16 Тогава Авдия отиде да посрещне Ахав и му каза¹. И Ахав отиде да посрещне Илия.

(1) Ер. 39:17,18

17 И когато Ахав видя Илия, Ахав му каза: Ти ли си, който докара беда на Израил¹?

(1) Ам. 7:10

18 А той отговори: Не аз докарах беда на Израил, а ти¹ и твоят бащин дом, защото оставихте заповедите на ГОСПОДА² и последвахте ваалимите³.

(1) 2 Лст. 28:19; (2) Ер. 2:19; (3) гл. 16:31,32

19 И сега изпрати и събери целия Израил при мен на планината Кармил¹ и четиристотин и петдесетте пророци на Ваал², и четиристотинте пророци на Ашера, които ядат на трапезата на Езавел.

(1) Иис. Нав. 19:26; Пес. 7:5; (2) 4 Царе 3:13

20 И Ахав изпрати сред всичките израилеви синове и събра пророците¹ на планината Кармил.

(1) гл. 22:6; Ер. 23:13

21 Тогава Илия дойде при целия народ и каза: Докога ще куцате на две страни¹? Ако ГОСПОД е Богът, следвайте Него; а ако е Ваал, следвайте него²! Но народът не му отговори нито дума.

(1) 4 Царе 17:41; Мт. 6:24; Откр. 3:15; (2) Иис. Нав. 24:15

22 Тогава Илия каза на народа: Само аз останах¹ пророк на ГОСПОДА, а пророците на Ваал са четиристотин и петдесет мъже.

(1) гл. 19:10,14

23 Нека сега ни дадат два юнеца. Те нека си изберат единия юнец и да го разсекат на късове, и да го сложат на дървата, но да не слагат огън. И аз ще приготвя другия юнец и ще го сложа на дървата, но няма да сложа огън.

24 Тогава вие призовете името на вашия бог и аз ще призова Името на ГОСПОДА. И Богът, който отговори с огън, Той е Бог¹. И целият народ отговори и каза: Добро е това слово².

(1) ст. 38,39; (2) гл. 2:38

25 И Илия каза на пророците на Ваал: Изберете си единия юнец и го пригответе първо вие, защото сте много; и призовете името на вашия бог, но не слагайте огън.

26 И те взеха юнеца, който им се даде, и го приготвиха, и призоваваха

името на Ваал от сутринта до пладне и казваха: О, Ваал, отговори ни! Но нямаше глас и никой не отговори¹. И те подскочаха около олтара, който бяха направили.

(1) Изх. 8:18; Пс. 115:4-8; Ис. 46:7

27 И около пладне Илия им се присмиваше и казваше: Викайте със силен глас, защото той е бог – или се е замислил, или е по нуждата си, или е на път, или може би спи и трябва да се събуди!

28 А те викаха със силен глас и се режеха според обичая си с мечове и копия, докато кръвта бликна от тях¹.

(1) Ер. 47:5; Зах. 13:6

29 А когато мина пладне, те пророкуваха¹ до времето, когато се принася хлебния принос², но нямаше глас и нямаше кой да отговори, и нямаше кой да обърне внимание³.

(1) 1 Царе 10:5; Мт. 6:7; (2) Изх. 29:41; Дан. 9:21; (3) ст. 26

30 Тогава Илия каза на целия народ: Приближете се при мен. И целият народ се приближи при него. И той поправи ГОСПОДНИЯ оltар, който беше съборен¹.

(1) гл. 19:10

31 И Илия взе дванадесет камъка според броя на племената на синовете на Яков¹, към когото беше ГОСПОДНОТО слово, казвайки: Израил ще бъде името ти²!

(1) Изх. 24:4; (2) Бит. 32:28

32 И той построи от камъните оltар¹ в ГОСПОДНОТО Име и около олтара направи ров, широк, колкото да побере две сати семе*.

*т.е. на тази площ би могло да се засее това количество семе; (1) Бит. 12:7,8; Съд. 6:24

33 После нареди дървата, разсече юнеца на късове и го сложи на дървата, и каза: Напълнете четири ведра с вода и я излейте върху всеизгарянето и върху дървата¹.

(1) Лев. 1:6-8

34 И каза: Повторете. И те повториха. И пак каза: Потретете. И потретиха.

35 И водата течеше около олтара и той напълни и рова с вода.

36 И по времето, когато се принася хлебният принос¹, пророк Илия се приближи и каза: ГОСПОДИ, Боже на Авраам, Исаак и Израил²! Нека днес

стане известно, че Ти си Бог в Израил³, и че аз съм Твоя слуга, и че по Твоето слово направих всичко това¹!

(1) ст. 29; (2) Изх. 3:6; 2 Лст. 30:6; (3) гл. 20:28; 1 Царе 17:46; 2 Царе 7:26; 4 Царе 19:19; (4) гл. 22:28; Чис. 16:28; 4 Царе 5:8

37 Отговори ми, ГОСПОДИ! Отговори ми, за да позная този народ, че Ти, ГОСПОДИ, си Богът¹, и че Ти си обърнал сърцата им обратно към Себе Си²!

(1) ст. 36; (2) Пс. 109:27; Лк. 1:16,17

38 Тогава падна огън от ГОСПОДА¹ и изгори всеизгарянето и дървата, и камъните, и пръстта², и облиза водата, която беше в рова.

(1) Откр. 13:13; (2) Лев. 9:24; 2 Лст. 7:1

39 И когато целият народ видя това, всички паднаха по лице и казаха: ГОСПОД, Той е Богът! ГОСПОД, Той е Богът¹!

(1) ст. 24; Изх. 20:2,3; 2 Лст. 33:13; Пс. 50:7; Езек. 20:5,7

40 Тогава Илия им каза: Хванете пророците на Ваал! Никой от тях да не избяга! И те ги хванаха и Илия ги заведе при потока Кисон¹, и там ги изкал².

(1) Съд. 4:7,13;

(2) гл. 19:1,17; Втж. 13:5,9; 4 Царе 10:25; 2 Лст. 23:15

41 Тогава Илия каза на Ахав: Изкачи се, яж и пий; защото се чува звукът на силен дъжд.

42 И Ахав се изкачи да яде и да пие. А Илия се изкачи на върха на Кармил¹ и се наведе до земята, и сложи лицето си между коленете си².

(1) Ер. 46:18; (2) 1 Царе 12:18; Йов 37:11-13; Яс. 5:18

43 И каза на слугата си: Изкачи се и погледни към морето. И той се изкачи и погледна, и каза: Няма нищо. И той каза: Иди пак. И така седем пъти¹.

(1) Иис. Нав. 6:4; 4 Царе 4:35

44 И на седмия път каза: Ето, от морето се издига облак, малък колкото човешка длан. И Илия каза: Изкачи се и кажи на Ахав: Впрегни колесницата си и слез, за да не те спре дъждът.

45 А междуременно небето почерня от облаци и вятър и заваля силен дъжд. И Ахав се качи на колесницата си и отиде в Езраел¹.

(1) гл. 21:1,23; Иис. Нав. 17:16

46 Тогава ГОСПОДНАТА ръка беше върху Илия¹ и той препаса слабините

си², и изтича пред Ахав до прохода на Езраел.

(1) 4 Царе 3:15; Езеk. 1:3; (2) 4 Царе 1:8

19 И Ахав разказа на Езавел всичко, което беше направил Илия, и как беше избил с меч всичките пророци¹.

(1) гл. 18:40

2 Тогава Езавел изпрати до Илия пратеник да каже: Така да ми направят боговете и така да прибавят, ако утре около това време не направя живота ти като живота на един от тях¹!

(1) гл. 2:23; 4 Царе 6:31; Деян. 23:12

3 А като видя това, той стана и побягна за живота си¹, и отиде до Вирсавее², който принадлежи на Юда, и остави там слугата си.

(1) 1 Царе 27:1; (2) Бит. 21:31

4 А той самият отиде на един ден път в пустинята и дойде, и седна под една хвойна. И поиска за душата си да умре¹ и каза: Стига! Сега, ГОСПОДИ, вземи душата ми, защото не съм добър от бащите си.

(1) Чис. 11:15; Йов 6:8,9; Ер. 20:18; Йона 4:3,8

5 И легна и заспа под хвойната. И ето, Ангел се допря до него и му каза¹: Стани, яж!

(1) Лк. 22:43; Деян. 12:7; Евр. 1:14

6 И когато погледна, ето, при главата му имаше пита, печена на горещи камъни, и стомна с вода. И той яде и пи¹, и пак легна.

(1) гл. 17:6

7 И Ангелът ГОСПОДЕН дойде пак, втори път и се допря до него, и каза: Стани, яж, защото пътят е много дълъг за теб.

8 И той стана и яде, и пи¹, и със силата от онази храна вървя четиридесет дни и четиридесет нощи² до Божията планина Хорив³.

(1) гл. 17:6; (2) Изх. 24:18; Мт. 4:2; (3) Изх. 3:1

9 Там влезе в една пещера и пренощува там. И ето, ГОСПОДНОТО слово беше към него и му каза: Какво правиш тук, Илия?¹

(1) Бит. 16:8

10 А той каза: Много ревнувах за ГОСПОДА¹, Бога на Войнствата; защото израелевите синове оставиха завета Ти², събориха олтарите Ти³ и избиха с

меч пророците Ти⁴. Само аз останах⁵, а и моя живот търсят да отнемат⁶.

(1) Чис. 25:13; 4 Царе 10:16; Пс. 119:139; (2) Пс. 78:37; (3) гл. 18:30; (4) Мк. 12:4,5; Евр. 11:37; (5) гл. 18:22; Ис. 49:4; Ер. 2:30; (6) Неем. 9:26; Мк. 9:13; Йн. 7:1; Рим. 11:2,3

11 Тогава Той каза: Излез и застани на планината пред ГОСПОДА. И ето, ГОСПОД мина и голям и силен вятър¹ цепеше планините и разбиваше скалите² пред ГОСПОДА, но ГОСПОД не беше във вятъра; а след вятъра – земетресение³, но ГОСПОД не беше в земетресението;

(1) Езеk. 1:4; (2) Наум 1:3,6; (3) Пс. 68:8

12 а след земетресението – огън¹, но ГОСПОД не беше в огъня; а след огъня – звук като от тих повей².

(1) Втк. 4:11,12; (2) Зах. 4:6

13 И когато Илия го чу, покри лицето си¹ с кожата си и излезе, и застана на входа на пещерата. И ето, глас беше към него и каза: Какво правиш тук, Илия?

(1) Изх. 3:6

14 А той каза: Много ревнувах за ГОСПОДА, Бога на Войнствата; защото израелевите синове оставиха завета Ти, събориха олтарите Ти и избиха с меч пророците Ти. Само аз останах, а и моя живот търсят да отнемат.

15 И ГОСПОД му каза: Иди, върни се по пътя си в пустинята към Дамаск; и когато отидеш, помажи Азаил за цар над Арам¹;

(1) 4 Царе 8:15

16 а Ииуй, сина на Намесий, помажи за цар над Израил¹; а Елисей², сина на Сафат от Авел-Меола³, помажи за пророк вместо теб.

(1) гл. 1:34; 4 Царе 9:2,3; (2) 4 Царе 2:1; (3) гл. 4:12

17 Който се избави от меча на Азаил, него Ииуй ще убие¹; а който се избави от меча на Ииуй, него Елисей ще убие.

(1) 4 Царе 9:24

18 Но аз съм оставил в Израил седем хиляди души, всичките колена, които не са се преклонили пред Ваал¹, и всяка уста, която не го е целунала².

(1) Рим. 11:4; (2) Йов 31:27; Ос. 13:2

19 И той тръгна оттам и намери Елисей, сина на Сафат, който ореше с дванадесет двойки говеда пред себе

си¹, а *самият* той беше с дванадесетата. И Илия се приближи до него и хвърли кожата си върху него².

(1) Илх. 3:1; Съд. 6:11; Ам. 7:14,15; (2) 4 Царе 2:8,13

20 А той остави говедата и изтича след Илия, и каза: Моля те, нека целуна баща си и майка си и ще те последвам!¹ А той му каза: Иди, върни се, защото какво съм ти направил?

(1) Бит. 31:28; Ак. 9:59-62

21 И той се върна от него и взе двойката говеда, и ги закла, и свари месото им с впряга на говедата¹, и даде на хората, и те ядоха. После стана и последва Илия², и му слугуваше³.

(1) 2 Царе 24:22; (2) Мт. 4:22; 9:9;

(3) 4 Царе 3:11; Фил. 2:22

20 А арамейският цар Венадад¹ събра цялата си войска. Тридесет и двама царе бяха с него и коне, и колесници. И се изкачи и обсади Самария², и воюваше срещу нея.

(1) 4 Царе 6:8; 8:7; (2) 4 Царе 6:24

2 И той изпрати пратеници в града до израилевия цар Ахав и му каза: Така казва Венадад:

3 Среброто ти и златото ти са мои; и жените ти, и синовете ти, най-хубавите, са мои!

4 И израилевият цар отговори и каза: Според думата ти, господарю мой, царю – твой съм аз с всичко, което имам¹.

(1) 1 Царе 11:10; 4 Царе 18:14

5 И пратениците дойдоха пак и казаха: Така говори Венадад и казва: Наистина аз изпратих до теб да кажат: Да ми дадеш среброто си и златото си, и жените си, и синовете си! –

6 но утре около това време, аз ще изпратя слугите си при теб и те ще претърсят къщата ти и къщите на слугите ти; и всичко, което ти се вижда желателно, ще го вземат в ръцете си и ще го отнесат.

7 Тогава израилевият цар повика всичките старейшини на земята и каза: Забележете, моля ви, и вижте, че този търси зло¹; защото изпрати до

мен за жените ми и синовете ми и за среброто ми и златото ми и аз не му отказах.

(1) 4 Царе 5:7

8 И всичките старейшини и целият народ му казаха: Не го слушай и не се съгласявай.

9 И той каза на пратениците на Венадад: Кажете на господаря ми, царя: Всичко, за което първо изпрати до слугата си, ще направя, но това нещо не мога да направя. И пратениците си отидоха и му отнесоха отговор.

10 Тогава Венадад изпрати до него и каза: Така да ми направят боговете и така да прибавят¹, ако пръстта на Самария бъде достатъчна за шепите на целия народ, който ме следва²!

(1) гл. 2:23; (2) 4 Царе 18:24

11 Тогава израилевият цар отговори и каза: Кажете му: Нека онзи, който опасва *оръжието си*, не се хвали като онзи, който *го разпасва*!¹

(1) Пр. 27:1

12 И когато Венадад чу тази дума, докато той и царете, които бяха с него, пиеха в шатрите¹, той каза на слугите си: Стройте се за бой! И те се строиха за бой срещу града.

(1) Пр. 31:4

13 И ето, един пророк се приближи до израилевия цар Ахав и каза: Така казва ГОСПОД: Видя ли цялото това голямо множество? Ето, днес аз ще го предам в ръката ти¹ и ще познаеш, че аз съм ГОСПОД².

(1) Иис. Нав. 10:8; 4 Царе 3:18; 2 Лет. 20:15; (2) ст. 28; гл. 18:39

14 А Ахав каза: Чрез кого? И той каза: Така казва ГОСПОД: Чрез слугите на областните управители. И той каза: Кой да започне сражението? И *пророкът* каза: Ти.

15 Тогава той преброи слугите на областните управители, а те бяха двеста тридесет и двама души; а след тях преброи целия народ, всички израиљеви синове – седем хиляди души¹.

(1) Пс. 33:16

16 И те излязоха по пладне, а Венадад пиеше и се напиваше в шатрите¹, той и царете, тридесет и двамата царе, съюзниците му.

(1) гл. 16:9; Ис. 5:22

17 Първи излязоха слугите на областните управители. И Венадад изпрати хора и му съобщиха, и казаха: Мъже излязоха от Самария.

18 А той каза: Ако са излезли за мир, хванете ги живи; и ако са излезли за война, пак ги хванете живи.

19 Тези излязоха от града: слугите на областните управители и войската, която ги следваше.

20 И всеки уби човека *настреща си*; и арамейците побягнаха, и Израил ги преследва¹; а арамейският цар Венадад избяга на кон с конниците.

(1) Съд. 7:21,23; 4 Царе 7:6,7

21 Тогава израилевият цар излезе и нападна конете и колесниците, и нанесе на арамейците голямо поражение¹.

(1) Исис. Нав. 10:20; Съд. 11:33; 1 Царе 19:8

22 А пророкът дойде при израилевия цар и му каза: Иди, укрепи се и размисли, и виж какво трябва да направиш; защото при завръщането на годината царят на Арам *отново* ще излезе против теб¹.

(1) 2 Царе 11:1

23 А слугите на арамейския цар му казаха: Техните богове са планински богове, затова ни надвиха; но ако се бием против тях в равнината, непременно ще им надвием.

24 Но направи това нещо: махни царете, всеки от мястото му, и вместо тях постави управители;

25 и събери войска, колкото войската, която ти загина, кон за кон и колесница за колесница. Тогава ще се бием против тях в равнината и непременно ще им надвием. И той послуша гласа и направи така.

26 И при завръщането на годината Венадад събра арамейците и се изкачи¹ в Афек², за да се бие срещу Израил.

(1) 2 Царе 11:1; (2) 1 Царе 4:1; 4 Царе 13:17

27 И израиелите синове бяха преброени и снабдени с храна, и отидоха срещу тях. И израиелите синове се разположиха на стан срещу тях като две малки стада кози, а арамейците изпълниха земята¹.

(1) Съд. 7:12

28 Тогава Божият човек дойде и говори на израилевия цар, и каза: Така казва ГОСПОД: Понеже арамейците казаха: ГОСПОД е Бог на планините, а не Бог на долините¹. – затова ще предам в ръката ти цялото това голямо множество, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД².

(1) 2 Лек. 32:19; (2) ст. 13; гл. 18:36,37; Изх. 6:7; Втжк. 32:27; Пс. 46:10

29 И те стояха на стан едни срещу други седем дни. А на седмия ден боят започна и израиелите синове избиха от арамейците сто хиляди пешаци в един ден¹.

(1) 4 Царе 13:17-19,25

30 А останалите избягаха в Афек, в града, и стената падна върху двадесет и седемте хиляди мъже, които бяха останали. И Венадад избяга и влезе в града, и се криеше от стая в стая¹.

(1) гл. 22:25

31 Тогава слугите му му казаха: Ето сега, чули сме, че царете от израилевия дом са милостиви царе; моля те, нека сложим вретиче около слабните си¹ и възгета на главите си, и да излезем при израилевия цар. Може би ще те остави да живееш².

(1) Бит. 37:34; (2) Йов 2:4

32 И те се препасаха с вретиче около слабните си и сложиха възгета на главите си, и дойдоха при израилевия цар, и казаха: Слугата ти Венадад казва: Моля те, остави ме да живея. А той каза: Жив ли е още? Брат ми е.

33 А мъжете приеха това като добър знак и побързаха да повторят това, което излезе от устата му, и казаха: Да, Венадад ти е брат! И той каза: Идете, доведете го. Тогава Венадад излезе при него и той го качи на колесницата¹.

(1) 4 Царе 10:15

34 И Венадад му каза: Градовете, които баща ми взе от твоя баща¹, ще ти ги върна; и ти можеш да си направиш улици в Дамаск, както баща ми направи в Самария. А Ахав *отговори*: Ще те пусна да си отидеш с този договор. Така той направи договор с него и го пусна².

(1) гл. 15:20; (2) Втжк. 7:2; 1 Царе 15:8,9

35 А един човек от учениците* на пророците¹ каза на другаря си чрез ГОСПОДНОТО слово: Моля те, удари ме. Но човекът отказа да го удари.

*букв.: синовете; (1) 4 Царе 2:3-7,15; Ам. 7:14

36 Тогава той му каза: Понеже не послуша гласа на ГОСПОДА, ето, щом си тръгнеш от мен, ще те убие лъв. И щом той тръгна от него, един лъв го намери и го уби¹.

(1) гл. 13:21-24

37 И той срещна друг човек и каза: Моля те, удари ме. И човекът го удари, удари го и го нарани.

38 Тогава пророкът отиде и застана на пътя на царя, и се предреша с превръзка на очите си.

39 И когато царят минаваше, той извика към царя и каза: Слугата ти отиде сред сражението; и ето, един човек се отби настрана и доведе един човек при мен, и каза: Пази този човек; ако по някакъв начин се изгуби, тогава твоят живот ще бъде вместо неговия живот¹, или ще платиш един талант сребро.

(1) 4 Царе 10:24

40 Но докато слугата ти се занимаваше тук и там, той изчезна. А израилевият цар му каза: Тази е присъдата ти, ти сам я реши¹.

(1) 2 Царе 12:1-7; Йов 15:6; Ак. 19:22

41 Тогава той бързо махна превръзката от очите си и израилевият цар го разпозна, че беше от пророците.

42 А той му каза: Така казва ГОСПОД: Понеже ти пусна от ръката си човека, когото аз бях определил за проклятие, затова твоят живот ще бъде вместо неговия живот¹ и твоят народ – вместо неговия народ.

(1) гл. 22:31-37; Лев. 27:29

43 И израилевият цар отиде у дома си мрачен и огорчен¹ и дойде в Самария.

(1) гл. 21:4

21 А след тези събития стана *това*: езраелецът Навутей имаше лозе в Езраел¹, до двореца на Ахав, царя на Самария.

(1) гл. 18:45,46

2 И Ахав говори на Навутей и каза:

Дай ми лозето си да ми стане зеленчукова градина, понеже е близо до къщата ми. А вместо него ще ти дам добро лозе *или*, ако ти се вижда добре, ще ти дам стойността му в пари.

3 Но Навутей каза на Ахав: Да не ми даде ГОСПОД да ти дам наследството на бащите си¹!

(1) Чис. 36:7; Езек. 46:18

4 И Ахав дойде в къщата си мрачен и огорчен¹ заради думата, която езраелецът Навутей му беше говорил, като каза: Няма да ти дам наследството на бащите си. И легна на леглото си и обърна лицето си, и не яде хляб.

(1) гл. 20:43; Йона 4:8,9

5 А жена му Езавел дойде при него и му каза: Защо е толкова мрачен духът ти и не ядеш хляб¹?

(1) 2 Царе 13:4

6 А той ѝ каза: Защото говорих с езраелеца Навутей и му казах: Дай ми лозето си за пари или, ако исках, ще ти дам *друго* лозе вместо него. Но той каза: Няма да ти дам лозето си.

7 Тогава жена му Езавел му каза: Ти ли царуваш сега над Израил? Стани, яж хляб и нека е весело сърцето ти. Аз ще ти дам лозето на езраелеца Навутей¹!

(1) Мих. 2:1,2

8 И тя написа писма от името на Ахав и ги запечата с печата му, и изпрати писмата до старейшините и до благородните, които бяха в града му¹, които живееха с Навутей.

(1) Рут 4:2; 4 Царе 10:1

9 А в писмата писа и каза: Провъзгласете пост¹ и поставете Навутей отпред пред народа.

(1) Ис. 58:4

10 И поставете пред него двама мъже, лоши хора*, да свидетелстват против него¹ и да кажат: Ти похули Бога и царя². После го изведете навън и го убийте с камъни да умре³.

*букв.: синове на Велиал

(1) Пр. 6:19; (2) Деян. 6:11; (3) Лев. 24:14-16; Ис. 59:14

11 И мъжете от града му, старейшините и благородните, които живееха в града му, направиха както Езавел им беше изпратила *заповед*, както беше написано в писмата, които им беше изпратила.

12 Прогласиха пост и поставиха Навутей отпред пред народа.

13 И вялоха двама мъже, лоши хора, и седнаха пред него; и лошите хора свидетелстваха против него¹, против Навутей, пред народа и казаха: Навутей похули Бога и царя. И го изведоха извън града и го убиха с камъни и той умря².

(1) Пр. 19:28; (2) Чис. 15:36; Йов 31:39; Евр. 11:37

14 И изпратиха до Езавел и казаха: Навутей беше убит с камъни и умря.

15 И когато Езавел чу, че Навутей е бил убит с камъни и е умрял, Езавел каза на Ахав: Стани, присвои си лозето на езраелеца Навутей, което той отка- за да ти даде за пари; защото Навутей вече не е жив, а умря.

16 И когато Ахав чу, че Навутей е умрял, Ахав стана, за да слезе в лозето на езраелеца Навутей да го присвои¹.

(1) 2 Царе 11:26,27; 4 Царе 9:21

17 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към тесвица Илия и каза:

18 Стани, слез да посрещнеш израи- левия цар Ахав¹, който е в Самария; его, той е в лозето на Навутей, където слезе, за да го присвои.

(1) 2 Царе 12:1

19 И му говори и кажи: Така казва ГОСПОД: Уби ли, а също и присвои ли¹? И му говори и кажи: Така казва ГОСПОД: На мястото, където кучетата лизаха кръвта на Навутей, кучетата ще лижат и твоята кръв, да, твоята²!

(1) 4 Царе 6:32; Пс. 9:12; (2) гл. 22:38; Съд. 1:7; 4 Царе 9:25,26; Пс. 7:15,16

20 А Ахав каза на Илия: Намери ли ме, враже мой¹? А Илия отговори: На- мерих те, защото си се продал да вър- шиш зло пред ГОСПОДА².

(1) гл. 22:8; Ам. 5:10; (2) 2 Царе 11:27; 4 Царе 17:17

21 Ето, аз ще докарам зло върху теб¹ и ще измета след теб. Ще изтребя от Ахав всеки от мъжки пол, и роба, и свободния в Израил².

(1) Ис. 3:11; (2) гл. 14:10; 4 Царе 9:8; 10:17; 21:13

22 И ще направя дома ти като дома на Еровоам, сина на Нават, и като дома на Вааса, сина на Ахия, заради

гнева, с който ме разгневи, и защото въведе Израил в грях¹.

(1) гл. 14:16; 15:29,30; 4 Царе 10:10

23 Също и за Езавел говори ГОСПОД и каза: Кучетата ще изядат Езавел пред стената на Езраел¹.

(1) гл. 18:45; 4 Царе 9:10,36

24 Който от Ахав умре в града, ще го изядат кучетата, а който умре на поле- то, ще го изядат небесните птици¹.

(1) гл. 14:11

25 Наистина нямаше никой като Ахав¹, който така се продаде да върши зло пред ГОСПОДА, защото жена му Езавел го подбуждаше².

(1) гл. 16:25,30,33; (2) гл. 16:30,31; 22:52,53; Изх. 34:16; 4 Царе 9:22; Неем. 13:26

26 И той постъпваше много гнусно, като следваше идоите, точно както бяха правили аморейците¹, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове².

(1) Лев. 18:30; 4 Царе 21:11; (2) Ис. Нав. 23:9

27 И когато Ахав чу тези думи, той раздра дрехите си и сложи вретиче на тялото си¹ и пости, и лежеше във вретиче, и ходеше унило.

(1) Изх. 33:4; 4 Царе 6:30; 19:1; 1 Лев. 21:16; Ер. 36:24; Йона 3:6

28 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към тесвица Илия и каза:

29 Виждаш ли как Ахав се смири пред Мен¹? Понеже се смири пред Мен, няма да докарам злото в неговите дни²; в дните на сина му ще докарам злото върху дома му³.

(1) Изх. 10:3; 4 Царе 22:19; Ис. 66:2; (2) гл. 11:12; 2 Лев. 12:7; Йона 3:10; (3) 4 Царе 9:24-26; 10:1-11

ср. 1-28; 2 Лев. 18:1-27

22 И минаха три години без война между Арам и Израил¹.

(1) 4 Царе 6:8

2 А в третата година юдовият цар Йосафат¹ слезе при израилевия цар.

(1) ст. 41

3 И израилевият цар каза на слугите си: Знаете ли, че Рамот-Галаад¹ е наш, а ние си мъчим² и не го вземаме от ръката на арамейския цар?

(1) Вжк. 4:43; 4 Царе 8:28; (2) Съд. 18:9

4 И той каза на Йосафат: Ще дойдеш ли с мен на бой в Рамот-Галаад? И Йосафат каза на израилевия цар: аз съм

като теб, моят народ – като твоя народ, моите коне – като твоите коне¹.

(1) 4 Царе 3:7

5 И Йосафат каза на израилевия цар: Моля те, допитай се първо до ГОСПОДНОТО СЛОВО¹.

(1) Съд. 1:1; Ер. 21:2

6 Тогава израилевият цар събра пророците¹, около четиристотин мъже, и им каза: Да отида ли на бой срещу Рамот-Галаад, или да не отида? А те казаха: Изкачи се, и Господ ще го предаде в ръката на царя²!

(1) тл. 18:20; 4 Царе 10:19; (2) Ер. 5:31

7 Но Йосафат каза: Тук няма ли вече ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме чрез него¹?

(1) 4 Царе 3:11; Ис. 30:2

8 И израилевият цар каза на Йосафат: Има още един човек, чрез когото можем да се допитаме до ГОСПОДА, но аз го мразя, защото не пророкува добро за мен, а *само* зло¹ – Михей, сина на Емла. А Йосафат каза: Нека не говори така царят!

(1) тл. 21:20; Пр. 29:10; Йн. 3:20; 2 Тим. 4:3

9 Тогава израилевият цар повика един скопец и каза: Доведи бързо Михей, сина на Емла.

10 А израилевият цар и юдовият цар Йосафат седяха всеки на престола си, облечени в одеждите си, на едно открито място при входа на самарийската порта и всичките пророци пророкуваха пред тях.

11 Тогава Седекия, синът на Ханаана, си направи железни рогове¹ и каза: Така казва ГОСПОД: С тези ще бодеш арамейците, докато ги довършиш².

(1) Вжж. 33:17; Ер. 27:2; (2) Ер. 23:16,31

12 И всичките пророци пророкуваха така и казваха: Изкачи се в Рамот-Галаад и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя¹.

(1) Езек. 13:6-9

13 И пратеникът, който отиде да повика Михей, му говори и каза: Ето сега, думите на пророците единодушно са добри за царя. Моля те, нека и твоята дума да бъде като думата на един от тях, и ти говори добро¹!

(1) Ис. 30:10

14 А Михей каза: Жив е ГОСПОД –

каквото ми каже ГОСПОД, това ще говоря¹!

(1) Чис. 22:38; Ер. 23:28

15 И когато дойде при царя, царят му каза: Михей, да отидем ли на бой в Рамот-Галаад, или да не отидем? А той му каза: Изкачи се и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя¹.

(1) ст. 12

16 Тогава царят му каза: Колко пъти да те заклевам да не ми говориш нищо *друго* освен истината в ГОСПОДНОТО ИМЕ¹!

(1) ст. 14

17 Тогава той каза: Видях¹ целия Израил пръснат по планините² като овце, които нямат овчар³. И ГОСПОД каза: Тези нямат господар. Нека се върнат всеки у дома си с мир.

(1) Чис. 24:3,4; (2) Наум 3:18;

(3) Чис. 27:17; Езек. 34:5; Мт. 9:36

18 Тогава израилевият цар каза на Йосафат: Не ти ли казах, че няма да пророкува добро за мен, а зло¹?

(1) ст. 8

19 А Михей каза: Затова чуй ГОСПОДНОТО СЛОВО¹: Видях ГОСПОДА, седнал на престола Си², и цялото небесно войнство стоеше около Него от дясната Му страна и от лявата Му страна³.

(1) Пс. 81:8; (2) Изх. 24:10; Ис. 6:1; Откр. 4:2;

(3) Йов 1:6; Дан. 7:9,10; Откр. 5:11

20 И ГОСПОД каза: Кой ще примами Ахав¹, за да се изкачи и да падне в Рамот-Галаад? И един каза едно, а друг каза друго.

(1) Ис. 6:8

21 Тогава излезе един дух* и застана пред ГОСПОДА, и каза: Аз ще го примамя.

*букв.: духът

22 И ГОСПОД му каза: Как? А той каза: Ще изляза и ще бъда лъжлив дух в устата на всичките му пророци¹. И ГОСПОД каза: Примами го и ще сполучиш; излез и направи така².

(1) Ис. 19:14; (2) тл. 13:18; Йов 1:12; 12:16; Езек. 14:9;

2 Соя. 2:10-12; Откр. 16:14

23 И сега, ето, ГОСПОД е сложил лъжлив дух в устата на всички тези твои пророци и ГОСПОД е говорил зло за теб¹.

(1) Съд. 9:23; Ер. 18:11

24 Тогава Седекия, синът на Ханаана, се приближи и удари Михей по буза-

та¹, и каза: Откъде мина ГОСПОДНИ-ЯТ дух от мен, за да говори на теб?

(1) Мт. 26:67; Деян. 23:2

25 А Михей каза: Ето, ще видиш *това* в онзи ден, когато ще бягаш от стая в стая, за да се криеш¹.

(1) гл. 20:30

26 Тогава израилевият цар каза: Хвани Михей и го върни при градоначалника Амон и при царския син Йоас;

(1) Ер. 36:26

27 и кажи: Така казва царят: Хвърлете този в затвора¹ и го хранете с хляб на скръб и вода на скръб, докато се върна в мир.

(1) гл. 13:4; Ас. 3:20; Деян. 12:4; Евр. 11:36

28 А Михей каза: Ако някога се върнеш в мир, ГОСПОД не е говорил чрез мен¹. И каза: Чуйте, всички народи²!

(1) гл. 18:36; Възк. 18:22; (2) Ер. 28:7; Мих. 1:2

ст. 29-40; 2 Лек. 28-34

29 И израилевият цар и юдовият цар Йосафат се изкачиха в Рамот-Галаад.

30 И израилевият цар каза на Йоасафат: Аз ще се предреша и ще вляза в битката, а ти облечи одеждите си. Така израилевият цар се предреша и влезе в битката¹.

(1) 2 Лек. 35:22

31 А арамейският цар беше заповядал на тридесет и двамата началници на колесниците си и беше казал: Не се бийте нито с малък, нито с голям, а само с израилевия цар¹!

(1) 2 Царе 17:2

32 И когато началниците на колесниците видяха Йоасафат, казаха: Сигурно това е израилевият цар! – и се отклониха към него, за да се бият. Но Йоасафат извика,

33 и когато началниците на колесниците видяха, че не беше израилевият цар, го оставиха и не го преследваха.

34 А един човек запъна лъка си, без да цели¹, и улучи израилевия цар между ставите на бронята му. И той каза на водача на колесницата си: Обърни ръцете си и ме изведи от битката, защото съм ранен².

(1) Псалм 3:37; (2) 2 Лек. 35:23

35 И в онзи ден битката се засили; и царят се удържа прав в колесницата срещу арамейците, а вечерта умря и

кръвта от раната течеше на дъното на колесницата¹.

(1) 4 Царе 9:24

36 И при залез слънце през стана се разнесе вик и се каза: Всеки в града си и всеки в земята си!

37 Така царят умря¹ и го докараха в Самария и погребяха царя в Самария.

(1) гл. 20:42

38 После измиха колесницата при самарийския водоем и кучетата лижеха кръвта му, където се къпеха блудниците, според словото на ГОСПОДА, което Той беше говорил¹.

(1) гл. 21:19; 4 Царе 1:17

39 А останалите дела на Ахав и всичко, което той извърши, и къщата от слонова кост¹, която построи, и всичките градове, които построи, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе²?

(1) Ам. 3:15; (2) гл. 14:19

40 И Ахав легна при бащите си¹, а вместо него се възцари синът му Охозия².

(1) гл. 11:43; (2) ст. 51; 4 Царе 1:2

ст. 41-50; 2 Лек. 20:31-21:1

41 А Йоасафат, синът на Аса, се възцари над Юда¹ в четвъртата година на израилевия цар Ахав.

(1) ст. 2; гл. 15:24; Мт. 1:8

42 Йоасафат беше на тридесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Азува, дъщеря на Силей.

43 Той ходи във всичките пътища на баща си Аса¹; не се отклони от тях, като вършеше това, което беше право пред ГОСПОДА². Само високите места не се премахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места³.

(1) Пр. 13:1; (2) гл. 15:11; (3) гл. 3:3; Ис. 65:7

44 И Йоасафат имаше мир с израилевия цар¹.

(1) 2 Лек. 18:1

45 А останалите дела на Йоасафат и юначествата, които извърши, и как воюваше, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 14:29

46 И той измете от земята остатъка от посветените *блудници*¹, които бяха останали във времето на баща му Аса.

(1) гл. 15:12

47 А тогава в Едом нямаше цар; един управител беше цар¹.

(1) Бит. 27:37; 2 Царе 8:14; 4 Царе 8:20

48 Йосафат направи тарсийски кораб¹, за да отидат в Офир за злато², но не отидоха, защото корабите се разбиха³ в Есион-Гавер⁴.

(1) гл. 10:22; (2) гл. 9:28; (3) Пс. 48:7; (4) гл. 9:26

49 Тогава Охозия, синът на Ахав, каза на Йосафат: Нека моите слуги отидат с твоите слуги на корабите. Но Йосафат не се съгласи.

50 И Йосафат легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид¹, а вместо него се възцари синът му Йорам².

(1) гл. 2:10; (2) 4 Царе 8:16; 1 Лек. 3:11

51 Охозия, синът на Ахав, се възцари над Израил¹ в Самария в седемнадесетата година на юдовия цар Йосафат и царува над Израил две години.

(1) ст. 40

52 Той върши зло пред ГОСПОДА¹ и ходи в пътя на баща си и в пътя на майка си², и в пътя на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях³.

(1) 4 Царе 8:18; 2 Лек. 20:35; (2) гл. 21:25; (3) гл. 14:16

53 И той служи на Ваал¹ и му се поклони, и разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог, според всичко, което беше вършил баща му².

(1) 4 Царе 1:2,16; 17:16; (2) гл. 21:25

Четвъртата книга на ЦАРЕТЕ или Втората книга на царете

1 След смъртта на Ахав Моав встана против Израил¹.

(1) гл. 3:5; 2 Царе 8:2

2 И Охозия¹ падна през решетката на горната си стая в Самария и се разболя. И изпрати пратеници и им каза: Идете, допитайте се до акаронския² бог Ваал-Зевув³ дали ще оздравея от тази болест⁴.

(1) 3 Царе 22:40,51; (2) Иис. Нав. 15:11;

(3) гл. 17:16; 3 Царе 22:53; Ис. 19:3; (4) гл. 8:8,9

3 И Ангелът ГОСПОДЕН говори на тесвиеца Илия¹: Стани, иди да посрещнеш пратениците на самарийския цар и им кажи: Няма ли Бог в Израил, че отивате да се допитате до акаронския бог Ваал-Зевув²?

(1) 3 Царе 17:1; (2) 3 Царе 11:33; Ис. 8:19; Ер. 2:11-13

4 Затова, така казва ГОСПОД: От леглото, на което си се качил, няма да слезеш, а непременно ще умреш! И Илия отиде².

(1) гл. 8:10; 20:1; Пр. 11:19; (2) 3 Царе 18:2

5 И пратениците се върнаха при царя и той им каза: Защо се върнахте?

6 А те му казаха: Един човек се изкачи насреща ни и ни каза: Идете, върнете се при царя, който ви е изпратил, и му кажете: Така казва ГОСПОД: Няма ли Бог в Израил, че пращаш да се допитат до акаронския бог Ваал-Зевув? Затова, няма да слезеш от леглото, на

което си се качил, а непременно ще умреш.

7 И той им каза: Какъв беше на вид човекът, който се изкачи насреща ви и ви каза тези думи?

8 А те му отговориха: Беше с козинява дреха¹ и препасан с кожен пояс около кръста си². А той каза: Това е тесвиецът Илия!

(1) Зах. 13:4; (2) 3 Царе 18:46; Мт. 3:4

9 Тогава царят прати при него един петдесетник с петдесетте му войници. Той се изкачи при него и ето, Илия седеше на върха на хълма¹. И му каза: Божи човече², царят казва: Слез!

(1) гл. 2:25; 4:25; (2) 3 Царе 17:18,24

10 А Илия в отговор каза на петдесетника: Ако аз съм Божи човек, нека слезе огън от небето и нека пояде теб и петдесетте ти войници¹! И слезе огън от небето и пояде него и петдесетте му войници.

(1) Лев. 10:2; Йов 1:16; Ак. 9:54; Откр. 11:5; 20:9

11 И царят пак прати при него друг петдесетник с петдесетте му войници. И той проговори и му каза: Божи човече, така казва царят: Слез бързо!

12 А Илия в отговор им каза: Ако аз съм Божи човек, нека слезе огън от небето и нека пояде теб и петдесетте

ти *войници!* И Божият огън слезе от небето и пояде него и петдесете му *войници*¹.

13 И *царят* пак прати трети петдесетник с петдесетте му *войници*. И третият петдесетник се изкачи и дойде, и коленичи пред Илия, и го помоли¹, като му каза: Божи човече, моля те, нека бъде скъпоценен пред очите ти животът ми и животът на слугите ти², тези петдесет *войници!*

(1) Як. 4:10; (2) 1 Царе 26:21

14 Ето, огън слезе от небето и пояде първите двама петдесетници с петдесетте им *войници*; но сега, нека моят живот бъде скъпоценен пред очите ти!¹

(1) ст. 13

15 Тогава Ангелът ГОСПОДЕН каза на Илия: Слез с него, не се бой от него¹. И той стана и слезе с него при *царя*.

(1) Бит. 15:1

16 И му каза: Така казва ГОСПОД: Понеже си изпратил посланици да се допитат до акаронския бог Ваал-Зевув¹ – като че нямаше Бог в Израил, да се допиташ до Неговото слово – затова няма да слезеш от леглото, на което си се качил, а непременно ще умреш².

(1) ст. 2; (2) ст. 4

17 И той умря според словото на ГОСПОДА¹, което Илия беше говорил². И вместо него се възцари Йорам* във втората година на юдовия цар Йорам**, сина на Йосафат³, понеже Охозия нямаше син.

*братът на Охозия **т.е. във втората година на съвместното му царуване с баща му Йосафат, ср. 3 Царе 22:42 и 4 Царе 3:1, 8:16; (1) Вжк. 34:5; (2) гл. 4:36; 10:17; 3 Царе 17:16; (3) гл. 3:1; 8:16; 2 Лек. 17:1

18 И останалите дела, които Охозия извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе¹?

(1) гл. 10:34; 13:8,12; 14:15,28; 15:11,15,21,26,31;

3 Царе 14:19

2 И когато ГОСПОД щеше да възнесе Илия на небето с вихрушка¹, Илия и Елисей² си отидоха от Галгал³.

(1) ст. 11; (2) 3 Царе 19:16,19; (3) гл. 4:38; Иис. Нав. 4:19

2 И Илия каза на Елисей: Моля те,

остани тук, защото ГОСПОД ме прати до Ветил¹. А Елисей каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти – няма да те оставя!² И слязоха във Ветил.

(1) ст. 23; Бит. 28:19; (2) гл. 4:30; Рут 1:16

3 И учениците* на пророците¹, които бяха във Ветил, излязоха при Елисей и му казаха: Знаеш ли, че днес ГОСПОД ще вземе господаря ти над главата ти? А той каза: И аз зная. Мълчете!

*букв.: синовете; (1) гл. 4:1,38; 5:22; 6:1; 9:1; 1 Царе 10:5; 3 Царе 20:35; Ам. 7:14

4 И Илия му каза: Елисей, моля те, остани тук, защото ГОСПОД ме прати в Ерихон¹. А той каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти – няма да те оставя!² И дойдоха в Ерихон.

(1) Иис. Нав. 6:1; (2) ст. 2

5 И учениците на пророците¹, които бяха в Ерихон, дойдоха при Елисей и му казаха: Знаеш ли, че днес ГОСПОД ще вземе господаря ти над главата ти? А той отговори: И аз зная. Мълчете!

(1) ст. 3

6 И Илия му каза: Моля те, остани тук, защото ГОСПОД ме прати до Йордан. А той каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти – няма да те оставя!¹ И така, отидоха и двамата².

(1) ст. 2; (2) Бит. 22:6,8

7 И петдесет мъже от учениците на пророците¹ отидоха и застанаха срещу тях надалеч, а те двамата застанаха при Йордан.

(1) ст. 3

8 И Илия взе кожата си¹ и го сгъна, и удари по водата; и тя се раздели на едната и на другата страна, така че двамата преминаха по сухо².

(1) 1 Царе 28:14; 3 Царе 19:19; (2) Изх. 14:22

9 И когато преминаха, Илия каза на Елисей: Искай какво да ти сторя, преди да бъда отнет от теб. И Елисей каза: Моля те, нека бъде на мен двоен дял от духа ти!

10 А той каза: Трудно нещо поиска ти! Ако ме видиш, когато бъда отнет от теб, ще ти бъде *дадено*; а ако не, няма да ти бъде *дадено*.

11 И докато те още вървяха и разговаряха, като вървяха, ето, огнена колесница и огнени коне¹, които ги раз-

дехлих един от друг; и Илия се възнесе с вихрушка² на небето³.

(1) гл. 6:17; Пс. 104:4;

(2) Езек. 1:4; (3) ст. 1; Мк. 16:19; Лк. 9:30; Откр. 4:1; 11:12

12 А Елисей видя и извика: Отче мой, отче мой! Колесница израилева и конница негова! И повече не го видя³. И хвана дрехите си и ги разкъса на две части.

(1) гл. 5:13; Съд. 17:10;

(2) гл. 13:14; (3) Бит. 5:24; Деян. 8:39

13 И вдигна кожуха на Илия¹, който падна от него, върна се и застана на брега на Йордан.

(1) ст. 8

14 И взе кожуха на Илия, който падна от него, удари водата и каза: Къде е ГОСПОД¹, Бог на Илия? И удари водата и тя се раздели на едната и на другата страна, и Елисей премина².

(1) Ер. 2:6,8; (2) ст. 8

15 И когато учениците на пророците¹, които бяха отсреща в Ерихон, го видяха, казаха: Духът на Илия почива на Елисей²! И дойдоха да го посрещнат и му се поклониха до земята³.

(1) ст. 3; (2) Чис. 11:25; Лк. 1:17; (3) Ис. Нав. 4:14

16 И му казаха: Ето сега, между слугите ти има петдесет сиани мъже; моля те, нека отидат да потърсят господаря ти, да не би ГОСПОДНИЯТ Дух да го е отнел и да го е хвърлил на някоя планина или в някоя долина¹. А той каза: Не изпращайте.

(1) 3 Царе 18:12

17 Но те настояваха пред него докато се засрами и каза: Изпратете. И така, те изпратиха петдесетте мъже и те търсиха три дни, но не го намериха.

18 И се върнаха при него; а той беше останал в Ерихон и им каза: Не ви ли казах: Не отивайте?

19 И градските мъже казаха на Елисей: Виж, моля те, местоположението на този град е добро, както вижда господарят ни, но водата е лоша и земята е неплодна.

20 А той каза: Донесете ми ново блюдо и сложете в него сол. И му донесоха.

21 И той излезе при извора на водата и хвърли солта в него, и каза: Така казва ГОСПОД: Изцелих тази вода;

вече няма да има смърт и безплодие от нея!

(1) гл. 4:41; Изх. 15:25

22 Така водата беше изцелена, както е и до днес, според словото, което говори Елисей.

23 А от там той се изкачи във Ветил¹. И като се качваше по пътя, от града излязоха малки момчета и му се присмиваха², като му казаха: Качи се, плешива главо! Качи се, плешива главо!

(1) ст. 2; (2) 2 Лек. 36:16; Йов 19:18; Ер. 20:7,8

24 А той се огледа назад и ги видя, и ги прокле в ГОСПОДНОТО Име¹. И от гората излязоха две мечки и разкъсаха четиридесет и две деца от тях².

(1) Гр. 19:29; (2) Лев. 26:22

25 И от там отиде на планината Кармил¹, а от там се върна в Самария.

(1) гл. 1:9; Ис. Нав. 19:26

3 А в осемнадесетата година на юдовия цар Йосафат¹, Йорам, синът на Ахав, се възцари над Израил² в Самария и царува дванадесет години.

(1) гл. 1:17; (2) 2 Лек. 22:5

2 Той върши зло пред ГОСПОДА, но не както баща му и майка му, защото махна стълба на Ваал, който баща му беше направил¹.

(1) гл. 10:26,27; 3 Царе 16:31,32

3 Но той беше привързан към греховете на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях¹; не се отклони от тях.

(1) гл. 10:29,31; 13:2,6,11; 14:24; 15:9,18,24,28; 17:21; 21:16; 23:15; 3 Царе 14:16

4 А моавският цар Миса имаше стада и даваше данък на израилевия цар сто хиляди агнета и сто хиляди овни с вълната им¹.

(1) 2 Царе 8:2; Ис. 16:1

5 И когато Ахав умря, моавският цар въстана против израилевия цар¹.

(1) гл. 1:1; 13:20

6 И цар Йорам излезе в онова време от Самария и преброи целия Израил.

7 И отиде и изпрати до юдовия цар Йосафат да кажат: Моавският цар въстана против мен. Ще дойдеш ли с мен на бой против Моав? И той каза: Ще се изкача. Аз съм като теб, моят народ – като твоя народ, моите коне – както твоите коне¹.

(1) 3 Царе 22:4

8 И каза: По кой път да се изкачим? А той отговори: По пътя за пустинята Едом.

9 И така, израилевият цар, юдовият цар и едомският цар¹ излязоха и обиколиха седем дни път; и нямаше вода за войската и за добитъка, който беше с тях.

(1) 3 Царе 22:47

10 Тогава израилевият цар каза: Уви! ГОСПОД свика тези трима царе, за да ги предаде в ръката на Моав!¹

(1) гл. 6:33

11 А Йосафат каза: Няма ли тук ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме до ГОСПОДА чрез него?² И един от слугите на израилевия цар в отговор каза: Тук е Елисей, синът на Сафат, който поливаше вода на ръцете на Илиа².

(1) 3 Царе 22:7; 2 Лев. 18:6; (2) 3 Царе 19:21

12 И Йосафат каза: ГОСПОДНОТО слово е с него. И израилевият цар и Йосафат, и едомският цар слязоха при него.

13 А Елисей каза на израилевия цар: Какво има между мен и теб?¹ Иди при пророците на баща си и при пророците на майка си². А израилевият цар му каза: Не, защото ГОСПОД свика тези трима царе, за да ги предаде в ръката на Моав!

(1) Езек. 14:3; Мт. 8:29; (2) Съд. 10:14; 3 Царе 18:19

14 А Елисей каза: Жив е ГОСПОД на Войнствата, пред когото стоя¹ – наистина, ако не почитах присъствието на юдовия цар Йосафат, нямаше нито да те погледна, нито да те видя!

(1) гл. 5:16; 3 Царе 17:1

15 Но сега, доведете ми един свирач¹. И като свиреше свирачът, ГОСПОДНАТА ръка беше върху него².

(1) 1 Царе 10:5; 16:23; (2) 3 Царе 18:46

16 И той каза: Така говори ГОСПОД: Направете в тази долина трап до трап,

17 защото така казва ГОСПОД: Няма да видите вятър и няма да видите дъжд, но пак тази долина ще се напълни с вода и ще пиете, вие, стадата ви и добитъка ви.

18 Но и това е малко нещо в очите на

ГОСПОДА¹ – Той ще предаде и Моав в ръката ви².

(1) 2 Царе 7:19; (2) 3 Царе 20:13

19 И ще превземете всеки укрепен град и всеки избран град, ще повалите всички добри дървета, ще запушите всички водни извори и ще опустошите с камъни всяко добро парче земя¹.

(1) Втжк. 20:19,20

20 И на сутринта, по времето, когато се принася приносът¹, ето, от едомския път дойде вода и земята се напълни с вода².

(1) Изх. 29:39; (2) Пс. 107:35

21 А като чуха всичките моавци, че царете се изкачили да се бият с тях, се събраха – от всеки, който можеше да опасва меч, и нагоре – и застанаха на границата.

22 И като станаха рано сутринта и слънцето изгря над водата, моавците видяха водата отсреща червена като кръв и казаха:

23 Това е кръв! Сигурно царете са се били помежду си и са се избили едни други. И сега, на пляката, Моаве!

24 Но когато дойдоха в израилевия стан, Израил стана и разби моавците, така че те побягнаха пред тях. И те навлязоха в земята им и избиваха моавците.

25 И сринаха градовете и на всяко добро парче земя хвърлиха всеки камъка си и ги напълниха, запушиха всички водни извори и повалиха всички добри дървета¹. Само камъните на Кир-Аресет² устояха, но хвърлячите с прашки го заобиколиха и го обстрелваха.

(1) ст. 19; Съд. 9:45; (2) Ис. 16:7,11; Ер. 48:31,36

26 И когато моавският цар видя, че битката се засилваше против него, си взе седемстотин мечоносци, за да пробият път до едомския цар¹, но не можаха.

(1) Ам. 2:1

27 Тогава той взе първородния си син, който щеше да се възцари вместо него, и го принесе във всеизгаряне¹ на стената². И дойде голям гняв срещу Израил. И те се оттеглиха от него и се върнаха в земята си.

(1) Бит. 22:2; (2) Втжк. 12:31; Мих. 6:7

4 И една жена от жените на учениците на пророците¹ извика към Елисей и каза: Слугата ти, мъжът ми, умря; а ти знаеш, че слугата ти се боеше от ГОСПОДА; и заемодавецът дойде да си вземе двамата ми сина за роби².

(1) ст. 38; гл. 2:3,5,7,15; (2) Лев. 25:39; Пр. 22:7

2 И Елисей ѝ каза: Какво да направя за теб? Каж ми какво имаш вкъщи?¹ А тя каза: Слугинята ти няма нищо вкъщи освен един съд с *маслинено масло*².

(1) Изх. 4:2; Мк. 6:38; 8:5; (2) 3 Царе 17:12

3 И той ѝ каза: Иди, поискай отвън съдове от всичките си съседи, празни съдове, вземи не малко!¹

(1) Пс. 81:10

4 После влез и затвори вратата зад себе си и зад синовете си, и наливай *от маслото* във всички тези съдове, и което е пълно, го слагай настрана.

5 И тя си отиде от него и затвори вратата зад себе си и зад синовете си. И те ѝ подаваха *съветете*, а тя наливаше.

6 И като се напълниха съдовете, тя каза на един от синовете си: Донеси ми още един съд. А той ѝ каза: Няма друг съд. И маслото престана.

7 И тя дойде и разказа на Божия човек. И той каза: Иди, продай маслото и плати дълга си, и живей с останалото, ти и синовете ти¹.

(1) Фил. 4:19

8 И един ден Елисей отиде в Сунам¹. И там имаше една богата жена и тя го принуди да яде хляб². И колкото пъти минаваше *оттам*, той се отбиваше, за да яде хляб.

(1) Ис. Нав. 19:18; (2) Деян. 16:15

9 И тя каза на мъжа си: Ето сега, разбирам, че този, който постоянно наминава у нас, е свят Божи човек¹.

(1) 3 Царе 17:24

10 Моля те, нека направим една малка горна стаичка на стената и да му сложим в нея легло и маса, и стол, и светилник, за да се отбива там, когато идва при нас.

11 И един ден той дойде там и се отби в стаичката, и спа там.

12 И каза на слугата си Гиезий¹: По-

викай тази сунамка. И той я повика и тя застана пред него.

(1) гл. 5:20; 8:4

13 И той каза на *Гиезий*: Каж ми сега: Ето, ти си положила всички тези грижи за нас. Какво да направим за теб? Искаш ли да се говори за теб на царя¹ или на военачалника? А тя отговори: Аз живея сред своя народ.

(1) гл. 8:3

14 И той каза: Какво тогава да направим за нея? А Гиезий отговори: Виж, тя няма син, а мъжът ѝ е стар.

15 И той каза: Повикай я. И той я повика и тя застана при вратата.

16 И *Елисей* ѝ каза: Догодина по това време ще имаш син в обятията си¹. А тя каза: Не, господарю мой, Божи човече², не лъжи слугинята си³!

(1) Бит. 18:10; (2) ст. 9; (3) Бит. 18:12,14

17 И жената забременя и роди син на Другата година по това време¹, което ѝ беше казал Елисей.

(1) Бит. 21:1; Мт. 10:41

18 И когато детето порасна, един ден излезе при баща си при жетварите.

19 И каза на баща си: Главата ми! Главата ми! А той каза на слугата: Занеси го при майка му.

20 И той го взе и го занесе при майка му; и *гетето* седя на коленете ѝ до пладне и умря¹.

(1) 3 Царе 17:17

21 И тя се качи и го положи на леглото на Божия човек, затвори *вратата* след него и излезе.

22 И повика мъжа си и каза: Моля те, изпрати ми един от слугите и една от магаричите и аз ще изтичам при Божия човек и ще се върна.

23 А той каза: Защо ще ходиш днес при него? Не е нито новолуние, нито събота¹. А тя каза: Бъди спокоен.

(1) Чис. 28:9-15; 1 Царе 20:5,18,24; Ис. 1:13

24 И оседла магаричата и каза на слугата си: Карай бързо! Не забавяй язденето заради мен, освен ако не ти заповядам!

25 И така отиде и дойде при Божия човек на планината Кармил¹. А когато Божият човек я видя отдалеч, каза на слугата си Гиезий²: Ето, това там е сунамката!

(1) гл. 5:20; 8:4; (2) гл. 1:9

26 Изтичай, моля те, да я посрещнеш и ѝ кажи: Добре ли си? Добре ли е мъжът ти? Добре ли е детето?¹ А тя отговори: Добре.

(1) Бит. 43:27

27 И дойде при Божия човек на планината и се хвана за краката му¹, а Гиезий се приближи, за да я отблъсне. Но Божият човек каза: Остави я, защото душата ѝ е преогорчена в нея, а ГОСПОД е скрил *причината* от мен и не ми я е изявил².

(1) Мт. 28:9; (2) Бит. 18:17

28 А тя каза: Искала ли съм син от господаря си? Не казах ли: Не ме лъжи?

29 Тогава *Елисей* каза на Гиезий: Препаша слабините си¹ и вземи тоягата ми в ръка, и иди. Ако срещнеш някого, не го поздравявай и ако някой те поздрави, не му отговаряй². И положи тоягата ми върху лицето на момчето.

(1) гл. 9:1; (2) Лк. 10:4

30 А майката на детето каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти¹ – няма да те оставя²! Тогава той стана и отиде след нея³.

(1) гл. 2:2; (2) Бит. 32:26; (3) гл. 6:3

31 А Гиезий беше отишъл пред тях и беше положил тоягата върху лицето на момчето, но нямаше нито глас, нито слушане¹. И той се върна да го посрещне и му съобщи и каза: Момчето не се събуди.

(1) Мк. 9:18

32 И когато Елисей влезе в къщата, ето, момчето умряло, положено на леглото му.

33 И той влезе и затвори вратата зад тях двамата¹, и се помоли на ГОСПОДА².

(1) Мт. 6:6; (2) 3 Царе 17:20; Деян. 9:40

34 После се качи на *леглото* и легна върху детето и сложи устата си върху неговата уста и очите си върху неговите очи, и ръцете си върху неговите ръце¹, и се простря върху него². И тялото на детето се стопли.

(1) гл. 13:16; (2) 3 Царе 17:21; Деян. 20:10

35 После се върна и отиде веднъж насам и веднъж натам в къщата, и *пак* се качи и се простря върху него. И момчето кихна седем пъти¹ и момчето отвори очите си².

(1) гл. 5:10,14; 3 Царе 18:43; (2) гл. 13:21; Мт. 9:25

36 И той извика Гиезий и каза: Повикай тази сунамка. И той я повика и когато влезе при него, ѝ каза: Вземи сина си¹.

(1) гл. 8:1,5; 3 Царе 17:23

37 И тя дойде, падна в краката му и се поклони до земята, и взе сина си и излезе.

38 А Елисей се върна в Галгал¹. А в земята имаше глад². И учениците на пророците³ седяха пред него. И той каза на слугата си: Сложи големия котел и стотви ядене за учениците на пророците.

(1) гл. 2:1; (2) гл. 8:1; 3 Царе 17:1; (3) ст. 1

39 И един излезе на полето да набере зеленище, и като намери диво растение, набра от него диви тиквички, и напълни дрехата си. И като се върна, ги нарязва в котела с яденето, понеже не знаеха, че *са отровни*¹.

(1) Пр. 19:2

40 После сипаха на мъжете да ядат. А като ядоха от яденето, извикаха и казаха: Божи човече, смърт има в котела! И не можеха да ядат от него.

41 А той каза: Тогава донесете брашно. И като го хвърли в котела, каза: Сипи на хората да ядат. И в котела нямаше *вече* нищо вредно¹.

(1) гл. 2:21

42 И дойде един човек от Ваалсалиса¹ и донесе на Божия човек хляб от първите плодове, двадесет ечемични хляба и пресни житни класове в торбата си². И той каза: Дай на хората да ядат.

(1) 1 Царе 9:4; (2) Чис. 18:13; 3 Царе 14:3

43 А слугата му каза: Как да сложа това пред сто души?¹ А той каза: Дай на хората да ядат, защото така казва ГОСПОД: Ще ядат и ще остане излишък.

(1) Чис. 11:23; Мт. 14:17

44 Тогава той сложи пред тях и ядоха, и остана излишък¹, според словото на ГОСПОДА.

(1) Мт. 14:20

5 А Нееман, военачалникът на арамейския цар, беше голям човек пред господаря си и почитан, понеже чрез него ГОСПОД беше дал избавление на Арам. Той беше силен и храбър човек, *но беше прокажен*¹.

(1) Лк. 4:27

2 И арамейците бяха излезли на чети

и бяха отвели в плен от израилевата земя едно младо момиче, и то слугуваше на жената на Нееман.

3 И каза на господарката си: Ако беше господарят ми при пророка, който е в Самария, той би го изцелил от проказата му!

4 Тогава *Нееман* влезе и съобщи на господаря си и каза: Така и така каза момичето, което е от израилевата земя.

5 И арамейският цар каза: Стани, иди, и ще пратя писмо до израилевия цар. И той отиде и взе със себе си десет таланта сребро, шест хиляди *сикъла* злато и десет премени дрехи¹.

(1) гл. 8:9; Пр. 18:16

6 И занесе писмото на израилевия цар, а то гласеше: Като пристигне това писмо до теб, ето *с него* изпращам до теб слугата си Нееман, за да го изцелиш от проказата му.

7 А израилевият цар, като прочете писмото, раздра дрехите си¹ и каза: Бог ли съм аз², да умъртвявам и да съживявам³, че този праща до мен да изцеля човек от проказата му? Ето сега, моля ви, разсъдете и вижте, че търси повод срещу мен⁴!

(1) 2 Царе 1:11; (2) Бит. 30:2; 50:19; (3) 1 Царе 2:6; (4) 3 Царе 20:7

8 А когато Божият човек Елисей чу, че израилевият цар раздрал дрехите си, прати до царя да кажат: Защо си раздрал дрехите си? Нека дойде сега при мен, и ще познае, че има пророк в Израил¹.

(1) 3 Царе 18:36; Езек. 2:5

9 И Нееман дойде с конете си и с колесниците си и застана при входа на къщата на Елисей.

10 И Елисей изпрати до него пратеник да каже: Иди и се изкъпи седем пъти¹ в Йордан², и месата ти ще се възвърнат и ще се очистиш.

(1) гл. 4:35; Иис. Нав. 6:4; (2) Ън. 9:7

11 А Нееман се разгневи и си отиде, като каза: Ето, аз мислех, че той непременно ще излезе при мен, ще застане и ще призове Името на ГОСПОДА, своя Бог, ще помахна ръката си

над мястото и *така* ще изцели прокажението¹.

(1) Ис. 55:8,9

12 Авана и Фарфар, реките на Дамаск, не са ли по-добри от всичките води на Израил? Не мога ли да се изкъпя в тях и да се очистя? И той се обърна и си отиде яростен.

13 Тогава слугите му се приближиха и му говориха, и казаха: Татко мой¹, ако ти беше поръчал пророкът нещо голямо, не би ли го извършил? Колко повече, като ти каза: Окъпи се и ще бъдеш чист!

(1) гл. 2:12

14 Тогава той слезе и се потопи седем пъти¹ в Йордан според думата на Божия човек². И месата му се възвърнаха като месата на малко момче³ и се очисти⁴.

(1) ст. 10; (2) 3 Царе 17:16; (3) Йов 33:25; (4) Лк. 4:27

15 Тогава той се върна при Божия човек с цялата си свита и дойде, и застана пред него, и каза: Ето, сега разбрах, че няма Бог по цялата земя освен в Израил¹. И сега, моля те, приеми подарък от слугата си²!

(1) гл. 19:19; 1 Царе 17:46; Дан. 2:47; (2) 3 Царе 13:7

16 А той каза: Жив е ГОСПОД, пред когото стоя¹ – няма да приема²! И той го принуждаваше да приеме, но *Елисей* отказа.

(1) гл. 3:14; (2) Бит. 14:23; Дан. 5:17; Мт. 10:8

17 Тогава Нееман каза: Ако не, то моля те, нека се даде на слугата ти товарът на две мулета от *тази* пръст; защото слугата ти няма вече да принася нито всеизгаряне, нито жертва на други богове освен на ГОСПОДА¹.

(1) 1 Сол. 1:9

18 И ГОСПОД да прости това нещо на слугата ти, ако, когато господарят ми влиза в храма на Римон, за да се поклони там, и се подпира на ръката ми¹, и аз се навеждам в храма на Римон². Когато се навеждам в храма на Римон, ГОСПОД да прости това нещо на слугата ти³!

(1) гл. 7:2,17; (2) Изх. 20:5; (3) 2 Лет. 30:18

19 И му каза: Иди си с мир¹. И така, той си отиде от него на известно разстояние.

(1) Изх. 4:18; Мк. 5:34

20 Тогава Гиезий¹, слугата на Божия човек Елисей, си каза: Ето, господарят ми пощади този арамеец Нееман и не взе от ръката му това, което беше донесъл. Жив е ГОСПОДА² – аз ще го настигна и ще взема нещо от него³!

(1) гл. 4:12,25; (2) Ис. 48:1; (3) 1 Тим. 6:9,10

21 И така, Гиезий се затича след Нееман¹. А Нееман, като видя, че тича след него, скочи от колесницата да го посрещне и каза: Добре ли сте?

(1) Як. 1:15

22 Той каза: Добре. Господарят ми ме прати да кажа: Ето, тъйко сега дойдох у мен от хълмистата земя на Ефрем двама младежи от учениците на пророците¹. Моля те, дай за тях един талант сребро и две премени дрехи².

(1) гл. 2:3,5,7,15; (2) Съд. 14:12

23 А Нееман каза: Благоволи да вземеш два таланта! И като го принуди¹, върза двата таланта сребро в две торбички заедно с две премени дрехи и ги натовари на двама от слугите си и те ги носеха пред него.

(1) Бит. 33:11

24 А когато стигна до хълма, той ги взе от ръцете им и ги скри в къщата¹. И пусна мъжете и те си отидоха.

(1) Ис. Нав. 7:21

25 После влезе и застана пред господаря си. И Елисей му каза: Откъде идваш, Гиезий?¹ А той каза: Слугата ти не е ходил никъде². (1) Бит. 3:9; 16:8; (2) Ин. 8:34

26 И Елисей му каза: Не отиде ли сърцето ми с теб, когато човекът се върна от колесницата си, за да те посрещне¹? Време ли е² да вземаш пари и да вземаш дрехи, и маслини, и лозя, и овце, и говеда, и слуги, и слугини³?

(1) гл. 6:12; Пр. 12:19; Ас. 12:2; (2) Ас. 1:4; (3) Ер. 45:5

27 Затова проказата на Нееман ще се залепи за теб и за потомството ти до века¹. И той излезе от присъствието му прокажен, бял като сняг².

(1) Изх. 20:5; (2) Изх. 4:6; Деян. 5:3-5

6 И учениците на пророците¹ казаха на Елисей: Ето сега, мястото, където живеем пред теб, е тясно за нас.

(1) гл. 2:3,5,7,15

2 Молим те, нека отидем до Йордан и да вземем оттам всеки по една греда, и да си построим там място, където да живеем. И той каза: Идете.

3 А един от тях каза: Благоволи, моля те, да дойдеш и ти със слугите си¹. И той каза: Ще дойда².

(1) Изх. 33:15; (2) гл. 4:30; Ин. 14:18

4 И той отиде с тях. И като стигнаха до Йордан, сякоха дървета.

5 А когато един от тях сечеше греда, желязото падна във водата. И той извика и каза: Ах, господарю мой! То беше взето назаем!

6 А Божият човек каза: Къде падна? И той му показа мястото. Тогава той отсече едно дръвце и го хвърли там, и желязото изплува.

7 И каза: Взemi си го¹. И той протегна ръка и го взе.

(1) Мт. 17:27

8 А арамейският цар воюваше против Израил¹. И се посъветва със слугите си и каза: На това и това място ще разположа стана си. (1) ст. 24; 3 Царе 20:1; 22:1

9 Тогава Божият човек прати до израилевия цар да кажат: Пази се да не минеш през това място, защото арамейците са слезли там!

(1) Йов 5:12; Пс. 33:10; Пр. 22:12

10 И израилевият цар изпрати до мястото, за което Божият човек му каза и го предупреди, и внимаваше. Това стана не веднъж, нито два пъти.

11 И сърцето на арамейския цар се смути от това нещо и той свика слугите си и им каза: Няма ли да ми кажете кой от нашите е за израилевия цар?

(1) 1 Царе 22:8

12 А един от слугите му каза: Николай, господарю мой, царю, но Елисей, пророкът, който е в Израил, съобщава на израилевия цар думите, които говориш в спалнята си¹.

(1) гл. 5:26; Пр. 21:30; Ис. 8:10

13 И той каза: Идете, разберете къде е, за да пратя да го заловят¹. И му съобщиха и казаха: Ето, в Дотан² е.

(1) 1 Царе 23:22,23; Пс. 37:32; (2) Бит. 37:17

14 Тогава той изпрати там коне, колесници и голяма войска, които дой-

доха през нощта¹ и обградиха града.

(1) Ас. 22:53

15 И на сутринта, когато слугата на Божия човек стана и излезе, ето, войска с коне и колесници беше обградяла града. И слугата му каза: Ах, господарю мой! Какво ще правим?

16 А той отговори: Не бой се¹, защото онези, които са с нас, са повече от онези, които са с тях².

(1) Изх. 14:13; Ис. Нав. 11:6; Ер. 39:17; (2) 2 Лек. 32:7,8

17 И Елисей се помоли и каза: Моля Те, ГОСПОДИ, отвори му очите, за да види!¹ И ГОСПОД отвори очите на слугата и той видя, и ето, хълмът беше пълен с огнени коне и колесници² около Елисей³.

(1) Чис. 22:31; (2) гл. 2:11; Бит. 32:1,2; (3) Пс. 125:2

18 И когато арамейците слязоха към него, Елисей се помоли на ГОСПОДА и каза: Моля Те, поразни този народ със слепота!¹ И Той ги поразни със слепота, както каза Елисей².

(1) Бит. 19:11; Зах. 12:4; Деян. 13:11; (2) Ос. 1:7

19 Тогава Елисей им каза: Не е това пътят и не е това градът. Елате след мен и ще ви заведа при човека, когото търсите. И ги отведе в Самария.

20 И когато стигнаха в Самария, Елисей каза: ГОСПОДИ, отвори очите на тези, за да видят!¹ И ГОСПОД отвори очите им и видяха, и ето, бяха сред Самария.

(1) Чис. 22:31

21 А когато ги видя, израилевият цар каза на Елисей: Да ги избия ли? Да ги избия ли, татко мой?

22 А той отговори: Не ги избивай. Би ли избил онези, които би пленил с меч си и с лъка си? Сложи им хляб и вода, за да ядат и пият, и нека отидат при господаря си¹.

(1) Пр. 25:21

23 И той им приготви голямо пиршество и те ядоха и пиха. После ги пусна и отидоха при господаря си¹. И арамейските чети не дойдоха повече в израилевата земя².

(1) 2 Лек. 28:15; (2) Пс. 46:9

24 А след това арамейският цар Венадад събра цялата си войска и се изкачи и обсади Самария¹.

(1) ст. 8; гл. 17:5; 3 Царе 20:1

25 И в Самария настана голям глад¹. И ето, обсаждаха я, докато една магарешка глава се продаваше за осемдесет сребърни *СИКЪЛА*, а четвърт кав гълбова тор – за пет сребърни *СИКЪЛА*².

(1) 3 Царе 18:2; (2) Лев. 26:26; Езеж. 4:16,17

26 И когато израилевият цар минаваше по стената, една жена извика към него и каза: Помогни, господарю мой, царю!¹

(1) Бит. 41:55

27 А той каза: Ако ГОСПОД не ти помогне, откъде ще ти помогна аз?¹ От хармана ли, или от лина? (1) Пс. 60:11; 146:3

28 И царят ѝ каза: Какво ти е? А тя отговори: Тази жена ми каза: Дай твоя син да го изядем днес, а утре ще изядем моя син.

29 И така, сварихме моя син и го изядохме¹. А на следващия ден ѝ казах: Дай твоя син да го изядем – а тя скри сина си²!

(1) Лев. 26:29; Псал. 4:10; (2) Вжж. 28:53-57

30 И като чу царят думите на жената, раздра дрехите си¹; и като минаваше по стената, народът видя, и ето, отдолу имаше вретиче на тялото му.

(1) 3 Царе 21:27

31 И каза: Така да ми направи Бог и така да прибави¹, ако главата на Елисей, сина на Сафат, остане на него днес²!

(1) 1 Царе 3:17; (2) 3 Царе 19:2; Пр. 16:14

32 А Елисей седеше в къщата си и старейшините седяха с него¹. И царят изпрати пред себе си един човек, но преди пратеникът да стигне при него, Елисей каза на старейшините: Виждате ли² как този син на убиец³ прати да ми отнемат главата? Гледайте, щом дойде пратеникът, затворете вратата и го спрете при вратата. Тропотът на краката на господаря му не е ли след него?

(1) Езеж. 8:1; (2) Ер. 11:18; (3) 3 Царе 21:19

33 И докато още говореше с тях, ето, пратеникът слезе при него и каза: Ето, това зло е от ГОСПОДА¹. Защото още да се надявам на ГОСПОДА?²

(1) Псал. 3:37-40; Ам. 3:6; (2) гл. 3:10; Йов. 2:9; Пр. 19:3

7 Тогава Елисей каза: Слушайте ГОСПОДНОТО слово!¹ Така казва ГОС-

ПОД: Утре по това време при портата на Самария една мяра пшенично брашно ще *се продава* за един сикъл и две мери ечемик – за един сикъл².

(1) 1 Царе 15:1; (2) ст. 16,18

2 А сановникът, на чиято ръка се подпираше царят¹, отговори на Божия човек и каза: Ето, и прозорци ако би направил ГОСПОД на небето, би ли могло да стане това нещо?² А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него³.

(1) тл. 5:18; (2) Пс. 78:19; (3) ст. 19; Чис. 11:13; Евр. 4:2

3 А във входа на портата имаше четирима прокажени¹ и те си казаха един на друг: Защо да седим тук, докато умрем?

(1) Лев. 13:46; Лк. 4:27

4 Ако речем да влезем в града, в града е глад и ще умрем там, а ако седим тук, *пак* ще умрем. Елате сега, нека преминем в арамейския стан. Ако ни оставят живи, ще живеем, а ако ни убият, ще умрем¹.

(1) Ест. 4:16

5 И така, на мръкване станаха да отидат към арамейския стан. И когато стигнаха до края на арамейския стан, ето, там нямаше никой.

6 Защото Господ беше направил да се чуе в стана на арамейците тропот от колесници и тропот от коне, тропот от голяма войска¹, и те си бяха казали един на друг: Ето, израилевият цар е наел против нас хетейските царе² и египетските царе, за да дойдат върху нас.

(1) тл. 19:7; (2) 3 Царе 10:29

7 Затова бяха станали и побягнали в полумрака. Бяха оставили шатрите си, конете си и магаретата си, целия стан, както си беше, и бяха побягнали за живота си¹.

(1) Съд. 7:21;

1 Царе 14:15; 3 Царе 20:20; Пс. 48:5,6; Пр. 28:1

8 И когато тези прокажени стигнаха до края на стана, влязоха в една шатра и ядоха и пиha, и взеха оттам сребро, злато и дрехи, и отидоха и ги скриха. После се върнаха, влязоха в друга шатра, взеха и оттам и отидоха, и скриха *и тях*.

9 Тогава си казаха помежду си: Ние

не правим добре. Този ден е ден на добри вести, а ние мълчим; ако кажеме докато съмне, вината ще ни постигне¹. Нека сега да отидем да съобщим това на царския дом.

(1) 1 Кор. 9:16

10 И така, дойдоха и извикаха градския вратар, и съобщиха и казаха: Отидохме в стана на арамейците, и ето, там нямаше нито човек, нито човешки глас, само коне вързани и магарета вързани, и шатрите както са си били.

11 И извикаха вратарите и съобщиха това вътре в царския дом.

12 А царят стана през нощта и каза на слугите си: Ще ви кажа какво ни направиха арамейците. Те знаят, че сме гладни, и затова са излезли от стана, за да се скрият по полето, като си казват: Когато излязат от града, ще ги заловим живи и ще влезем в града.

13 А един от слугите му в отговор каза: Моля те, нека вземат пет от останалите коне, които са оцелели вътре. Ето с тях *ще стане като с цялото израилево множество, което е оцеляло вътре*; ето, с тях *ще стане като с цялото израилево множество, което се довършва!* Нека пратим да видим!

14 И така, взеха две колесници с коне и царят ги изпрати след арамейската войска и каза: Идете и вижте.

15 И отидоха след тях до Йордан; и ето, целият път беше осяян с дрехи и вещи, които арамейците бяха хвърлили в бързането си. И пратениците се върнаха и разказаха това на царя.

16 Тогава народът излезе и разграби стана на арамейците¹. И една мяра пшенично брашно *се продаваше* за един сикъл, а две мери ечемик – за един сикъл, според словото на ГОСПОДА².

(1) 2 Лст. 20:25; Пс. 68:12; (2) ст. 1; Ис. 44:26

17 А царят постави сановника, на чиято ръка се подпираше¹, да пази портата, но народът го стъпка в портата и той умря, както беше казал Божият човек, който говори, когато царят слезе при него.

(1) ст. 2

18 Защото, когато Божият човек говори на царя, като каза: Утре по това време в самарийската порта две мери ечемик ще се продават за един сикъл и една мяра пшеничено брашно за един сикъл¹,

(1) ст. 1; Ис. 44:26

19 сановникът отговори на Божия човек и каза: Ето, и прозорци ако би направил ГОСПОД на небето, би ли могло да стане такова нещо? А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него¹.

(1) ст. 2

20 И така му се случи – народът го стъпка в портата и умря¹.

(1) Ер. 28:17

8 А Елисей беше говорил на жената, чийто син беше съживил¹, и ѝ беше казал: Стани и иди, ти и домът ти, и пребивавай където можеш да пребиваваш, защото ГОСПОД е повикал глад² и той ще дойде на земята за седем години³.

(1) гл. 4:35,36; (2) гл. 4:38; Рут 1:1;

Пс. 105:16; Ам. 4:6; Аг. 1:11; (3) Бит. 41:27; 2 Царе 24:13

2 И жената беше станала и беше постъпила според думите на Божия човек, и беше отишла, тя и домът ѝ, и беше пребивавала седем години във филистимската земя.

3 А в края на седемте години жената се върна от филистимската земя¹. И излезе да вика към царя за къщата си и за нивите си².

(1) Рут 1:7; (2) гл. 4:13

4 А царят точно говореше с Гиезий¹, слугата на Божия човек¹, и казваше: Моля те, разкажи ми всичките велики неща, които Елисей е извършил.

(1) гл. 4:12,25

5 И когато разказваше на царя как беше съживил мъртвия, ето че жената, чийто син беше съживил, извика към царя за къщата си и за нивите си. Тогава Гиезий каза: Господарю мой, царю, тази е жената и този е синът ѝ, когото Елисей съживи¹!

(1) ст. 1

6 И царят попита жената и тя му разказа. Тогава царят ѝ определи един чиновник* и каза: Върни всичко, което е било нейно, и цялата реколта на

нивите ѝ от деня, когато е напуснала страната до сега.

*букв.: скопец

7 И Елисей отиде в Дамаск. А арамейският цар Венадад¹ беше болен. И му съобщиха и казаха: Божият човек дойде тук.

(1) 3 Царе 20:1

8 И царят каза на Азаил¹: Вземи със себе си подарък² и иди, посрещни Божия човек и се допитай чрез него до ГОСПОДА и кажи: Ще оздравея ли от тази болест³?

(1) 3 Царе 19:15; (2) 1 Царе 9:7,8; (3) гл. 1:2; 3 Царе 14:3

9 И Азаил отиде да го посрещне и взе със себе си подарък от всяко благо на Дамаск, четиридесет камилски товара¹, и дойде и застана пред него, и каза: Синът ти Венадад, арамейският цар, ме прати при теб и казва: Ще оздравея ли от тази болест²?

(1) гл. 5:5; (2) ст. 8

10 И Елисей му каза: Иди, кажи му: Непременно ще оздравееш. Но ГОСПОД ми откри, че непременно ще умре¹.

(1) гл. 1:4

11 И втренчи поглед в Азаил, без да мръдне, докато той се засрами. И Божият човек заплака¹.

(1) Ер. 4:19; Ак. 19:41

12 А Азаил каза: Защо плаче господарят ми? И той отговори: Защото зная колко зло ще сториш на израиелевите синове¹ – укрепленията им ще предадеш на огън, младежите им ще избиеш с меч, децата им ще смажеш и бременните им жени ще разпориш².

(1) гл. 10:32,33; 12:17; 13:3,7,22; Ам. 1:3,4;

(2) гл. 15:16; Ос. 13:16; Ам. 1:13

13 И Азаил каза: Но какво е слугата ти – куче¹ – че да извърши това голямо нещо? И Елисей отговори: ГОСПОД ми показа, че ти ще царуваш над Арам².

(1) 3 Царе 19:15; (2) 1 Царе 17:43

14 И той си отиде от Елисей и дойде при господаря си и той му каза: Какво ти каза Елисей? А той му отговори: Каза ми, че непременно ще оздравееш.

15 А на другия ден взе завивката, натопи я във вода и я разпротря върху лицето му, така че той умря. И Азаил се възцари вместо него¹.

(1) ст. 13

ст. 16-24; 2 Лек. 21; 22:1

16 И в петата година на израилевия цар Йорам, сина на Ахав¹, когато Йосафат беше цар на Юда, се възцари Йорам, синът на юдовия цар Йосафат². (1) ст. 25; (2) гл. 1:17; 11:2; 3 Царе 22:50; Мт. 1:8

17 Той беше на тридесет и две години, когато се възцари, и царува осем години в Ерусалим.

18 И той ходи в пътя на израилевите царе, както постъпваше домът на Ахав, защото жена му беше дъщеря на Ахав¹. И той върши зло пред ГОСПОДА².

(1) 2 Лек. 22:2; (2) гл. 16:3; 3 Царе 22:52; 1 Кор. 15:33

19 Но ГОСПОД не поиска да изтребии Юда заради слугата Си Давид¹, както му беше обещал, че ще даде светилник на него и на синовете му завинаги².

(1) гл. 19:34; 3 Царе 11:12,13; Пс. 132:10; (2) гл. 11:2; 2 Царе 7:13,16; 3 Царе 11:36

20 В неговите дни Едом отстъпи изпод ръката на Юда¹ и си постави свой цар².

(1) Бит. 27:40; (2) гл. 3:9; 3 Царе 22:47

21 И Йорам отиде към Саир и с него всичките колесници. И като стана през нощта, разби едомците¹, които бяха обкръжили него и началниците на колесниците. И народът побягна в шатрите си. (1) гл. 14:7

22 Така Едом отстъпи изпод ръката на Юда, и е независим и до днес¹. Тогава, по същото време, отстъпи и Ливна.

(1) 2 Лек. 28:17

23 А останалите дела на Йорам и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 12:19; 14:18; 15:6,36; 16:19; 20:20; 21:17,25; 23:28; 24:5; 3 Царе 14:29

24 И Йорам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в Давидовия град¹. И вместо него се възцари синът му Охозия.

(1) гл. 9:28; 12:21; 14:20; 15:38; 16:20; 3 Царе 2:10

ст. 25-29; 2 Лек. 22:1-6

25 В дванадесетата година на израилевия цар Йорам, сина на Ахав, се възцари Охозия¹, синът на юдовия цар Йорам².

(1) 1 Лек. 3:11; (2) ст. 16; гл. 9:29

26 Охозия беше на двадесет и две

години, когато се възцари, и царува една година в Ерусалим. Името на майка му беше Готолия¹, дъщеря* на израилевия цар Амрий².

*Има се предвид внучка.; (1) гл. 11:1; (2) 3 Царе 16:22

27 Той ходи в пътя на Ахавовия дом и върши зло пред ГОСПОДА като Ахавовия дом, защото беше зет на Ахавовия дом.

28 И отиде с Йорам, сина на Ахав, на война против арамейския цар Азаил в Рамот-Галаад¹. И арамейците раниха Йорам. (1) гл. 9:1; Иис. Нав. 20:8; 3 Царе 22:3,4

29 И цар Йорам се върна, за да се лекува в Езраел¹ от раните, които му нанесоха арамейците в Рама, когато се би срещу арамейския цар Азаил. И юдовият цар Охозия, синът на Йорам, слезе в Езраел, за да види Йорам, сина на Ахав, защото беше болен².

(1) Иис. Нав. 19:18; (2) гл. 9:14-16

ст. 1-29; 2 Лек. 22:5-9

9 А пророк Елисей повика един от учениците на пророците¹ и му каза: Препаша слабините си² и вземи в ръката си този съд с масло и иди в Рамот-Галаад³.

(1) гл. 2:3,5,7,15; (2) гл. 4:29; Ак. 12:35; (3) гл. 8:28

2 И като стигнеш там, потърси Ииуй, сина на Йосафат, син на Намесий. И влез, вдигни го отсрещ братята му и го въведи в една вътрешна стая.

3 После вземи съда с масло и го излей на главата му, и кажи: Така казва ГОСПОД: Помазах те за цар над Израил¹! После отвори вратата и бягай, без да се бавиш. (1) 1 Царе 10:1; 3 Царе 19:16

4 И момчето, младият пророк, отиде в Рамот-Галаад.

5 И влезе и ето, военачалниците седяха там. И каза: Имам слово към теб, военачалниче. А Ииуй каза: Към кого от всички нас? А той каза: Към теб, военачалниче.

6 И той стана и влезе в къщата. Тогава пророкът изля маслото на главата му и му каза: Така казва ГОСПОД, Из-

раилевият Бог: Помазах те за цар над ГОСПОДНИЯ народ, над Израил¹.

(1) ст. 3

7 И ти да изтребиш дома на господаря си Ахав¹, за да отмъстя за кръвта на слугите Си, пророците, и за кръвта на всичките ГОСПОДНИ слуги, *промяна* от ръката на Езавел².

(1) гл. 10:11; (2) 3 Царе 18:4; Пс. 94:1,2; Откр. 19:2

8 Да, целият дом на Ахав ще загине и ще изтребя всеки от мъжки пол от Ахав, и роба, и свободния в Израил¹.

(1) гл. 19:17; 21:13; 3 Царе 14:10; 21:21

9 И ще направя дома на Ахав както дома на Еровоам, сина на Нават, и както дома на Вааса, сина на Ахия¹.

(1) гл. 10:11; 3 Царе 15:29

10 А Езавел – кучетата ще я изядат в нивата на Езраел¹ и няма да има кой да я погребее. И отвори вратата и побягна.

(1) 3 Царе 21:23

11 Тогава Ииуй излезе при слугите на господаря си и те му казаха: Всичко добре ли е? Защо дойде този луд¹ при теб? А той им каза: Вие знаете човека и говоренето му.

(1) Ер. 29:26; Деян. 26:24

12 А те казаха: Лъжа! Я ни кажи! А той каза: Така и така ми говори и каза: Така казва ГОСПОД: Помазах те за цар над Израил¹.

(1) ст. 3

13 Тогава бързо взеха всеки дрехата си и ги сложиха под него¹ на върха на стълбите, и надуха тръбата и казаха: Ииуй се възцари!²

(1) Мт. 21:7,8; (2) гл. 11:12; 2 Царе 15:10; 3 Царе 1:39

14 Така Ииуй, синът на Йосафат, син на Намесий, направи заговор против Йорам¹. А Йорам с целия Израил пазеше Рамот-Галаад от арамейския цар Азаил.

(1) гл. 10:9; 12:20; 3 Царе 15:27

15 И цар Йорам се беше върнал в Езраел, за да се лекува от раните, които арамейците му бяха нанесли, когато се биеше против арамейския цар Азаил¹. Тогава Ииуй каза: Ако сте на моя страна*, нека никой да не излезе да побегне до града и да отиде, и да съобщи това в Езраел!

*букв.: това е мнението ви, или: ако това е волята ви; (1) гл. 8:28

16 Тогава Ииуй се качи на колесницата

и отиде в Езраел, защото Йорам лежеше там. А юдовият цар Охозия беше слязъл да види Йорам¹.

(1) гл. 8:29

17 И стражът, който стоеше на кулата в Езраел¹, видя дружината на Ииуй, която идваше, и каза: Виждам една дружина. И Йорам каза: Взemi един конник и го изпрати да ги посрещне и да каже: С мир ли идеш?

(1) 2 Царе 18:24

18 И конникът отиде да го посрещне и каза: Царят пита: С мир ли идеш? А Ииуй каза: Какво имаш ти с мира?¹ Обърни се и ме последвай! И стражът съобщи и каза: Пратеникът стигна до тях, но не се връща.

(1) Ис. 48:22

19 Тогава изпрати втори конник, който отиде при тях и каза: Царят пита: С мир ли идеш? А Ииуй отговори: Какво имаш ти с мира?¹ Обърни се и ме последвай!

(1) Ис. 48:22

20 И стражът съобщи и каза: Стигна до тях, но *и той* не се връща. А карането прилича на карането на Ииуй, сина на Намесий, защото кара като луд.

21 Тогава Йорам каза: Впрегнете! И впрегнаха колесницата му. И израилевият цар Йорам и юдовият цар Охозия излязоха, всеки в колесницата си, и отидоха да посрещнат Ииуй, и го срещнаха в нивата на езраелеца Навутей¹.

(1) 3 Царе 21:16

22 И Йорам, като видя Ииуй, каза: С мир ли идеш¹, Ииуй? А той отговори: Какъв мир, докато са толкова много блудствата и чародействата на майка ти Езавел²?

(1) Екл. 3:8; (2) 3 Царе 21:25; Откр. 2:20; 9:21

23 Тогава Йорам се обърна и побягна, като викаше на Охозия: Предателство, Охозия!

24 А Ииуй взе в ръка лъка си и устреми Йорам между плещите и стрелата мина през сърцето му; и той се срина в колесницата си¹.

(1) гл. 10:9; 3 Царе 19:17; 22:35

25 Тогава Ииуй каза на Видакар, началника на колесницата си: Взemi и го хвърли в частта от нивата на езраелеца

Навутей. Защото спомни си, че когато аз и ти яздохме заедно след баща му Ахав, ГОСПОД произнесе против него това пророчество:

26 Не видях ли вчера кръвта на Навутей и кръвта на синовете му? – заявява ГОСПОД. И в тази част *на нивата* ще ти отплатя, заявява ГОСПОД. И сега вдигни го и го хвърли в тази част според ГОСПОДНОТО слово!

(1) 3 Царе 21:13,19,29; Пс. 9:12

27 А юдовият цар Охозия, като видя това, побягна през пътя за градинската къща. И Ииуй го преследва и каза: Убийте и него в колесницата! *И го раниха* по нагорнището на Гур, близо до Ивлеам¹, и той побягна в Магедон¹ и умря там².

(1) Ис. Нав. 17:11; (2) гл. 12:20; 14:19; 21:23

28 И слугите му го докараха на колесница в Ерусалим и го погребяха в гроба му с бащите му в Давидовия град¹.

(1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10

29 А Охозия се беше възцарил над Юда в единадесетата година на Йо-рам, сина на Ахав¹.

(1) гл. 8:25

30 И Ииуй дойде в Езраел. А Езавел, като чу, начерни очите си, накити главата си¹ и погледна през прозореца.

(1) Ер. 4:30; Езек. 23:40

31 И когато Ииуй влезе в портата, тя каза: С мир ли *идеш*, Зимрий, убицецо на господаря си¹?

(1) 3 Царе 16:10,18

32 А той вдигна лицето си към прозореца и каза: Кой е с мен? Кой? И двама-трима скопци надникнаха към него.

33 И той каза: Хвърлете я долу! И те я хвърлиха долу и кръвта ѝ пръсна по стената и по конете, и той я стъпка¹.

(1) Ис. 26:6; Мих. 7:10; Зах. 10:5; Мал. 4:3

34 И той влезе и яде, и пи, и после каза: Виджте сега тази проклета и я погребете, защото е царска дъщеря¹.

(1) 3 Царе 16:31

35 И отидоха да я погребат, но не намериха от нея нищо освен черепа, стъпалата и дланите на ръцете¹.

(1) Екл. 6:3; Ис. 14:18-20

36 И се върнаха и му съобщиха това,

а той каза: Това е словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си, тесвицеа Илия¹, като каза: В нивата на Езраел кучетата ще изядат месата на Езавел²,

(1) гл. 1:17; (2) 3 Царе 21:23

37 и трупът на Езавел в нивата на Езраел ще бъде като тор по лицето на полето¹, така че няма да кажат: Това е Езавел.

(1) Пс. 83:10; Ер. 8:2

10 А Ахав имаше седемдесет сина в Самария. И Ииуй написа писма и прати в Самария до езраелските началници, до старейшините¹ и до възпитателите *на синовете на Ахав, в които* каза:

(1) 3 Царе 21:8

2 Щом пристигне до вас това писмо, понеже синовете на господаря ви са при вас и имате при себе си колесници и коне, укрепен град и оръжия,
3 вижте кой е най-добър и най-способен от синовете на господаря ви и го поставете на бащиния му престол и се бийте за дома на господаря си!

4 А те се уплашиха страшно и казаха: Ето, двамата царе не устояха пред него¹, а как ще устоим ние?

(1) гл. 9:24,27

5 И така, управителят на дома, градоначалникът, старейшините и възпитателите изпратиха до Ииуй да кажат: Ние сме твои слуги и ще направим всичко, което ни кажеш. Няма да направим никого цар. Направи, каквото ти се вижда добро¹.

(1) гл. 18:14; Ис. Нав. 9:25

6 Тогава той им писа второ писмо, *в което* каза: Ако сте на моя страна и ако слушате гласа ми, вземете главите на тези мъже, синовете на господаря ви, и утре по това време елате при мен в Езраел. А царските синове, седемдесетте души, бяха при градските големци, които ги възпитаваша.

7 И когато писмото стигна до тях, хванаха царските синове, седемдесетте души, и ги изклаха¹, и сложиха главите им в кошници и му ги изпратиха в Езраел.

(1) 3 Царе 21:19-22

8 И един пратеник дойде и му събщи и каза: Донесоха главите на царските синове. А той каза: Сложете ги на два купа при входа на портата *га* *стоят* до утре.

9 И на сутринта излезе и застана и каза на целия народ: Вие сте праведни! Ето, аз направих заговор против господаря си и го убих¹, но кой изби всички тези? (1) гл. 9:14,24

10 Знайте сега, че няма да падне на земята¹ нищо от ГОСПОДНОТО слово, което ГОСПОД говори против дома на Ахав. ГОСПОД извърши онова, което говори чрез слугата Си Илия²!

(1) 1 Царе 3:19; (2) 3 Царе 21:19-22

11 И Ииуй изби всичките останали от дома на Ахав в Езраел и всичките му големци, домашните му и свещениците му, докато не му остави остатък¹.

(1) гл. 9:7-9; 3 Царе 21:29; 2 Лст. 22:7; Ос. 1:4

12 После стана и тръгна, и отиде в Самария. А по пътя, като беше близо при Вет-Акад, *селицето* на овчарите,

13 Ииуй среща братята на юдовия цар Охозия¹ и попита: Кои сте вие? А те отговориха: Ние сме братя на Охозия и слизаме да поздравим синовете на царя и синовете на царицата.

(1) 2 Лст. 22:1

14 И той каза: Хванете ги живи! И ги хванаха живи и ги изклаха при кладенеца на Вет-Акад, четиридесет и двама души; не остави нито един от тях¹.

(1) 2 Лст. 22:8

15 И като тръгна оттам, среща Ионадав, сина на Рихав¹, който идваше да ги посрещне; и го поздрави и му каза: Право ли е сърцето ти *към мен*, както е моето сърце към твоето?² И Ионадав отговори: Така е. – Ако е така, дай ръката си³! И той подаде ръката си и Ииуй го качи при себе си в колесницата⁴, и каза:

(1) 1 Лст. 2:55; Неем. 3:14; Ер. 35:6;

(2) 1 Лст. 12:17; (3) Езд. 10:19; Езек. 17:18; (4) 3 Царе 20:33

16 Ела с мен и виж ревността ми за ГОСПОДА!¹ Така го качиха в колесницата му.

(1) 3 Царе 19:10; Пр. 27:2

17 И когато стигна в Самария, изби всички останали от Ахав в Самария,

докато го изтреби¹ според словото, което ГОСПОД беше говорил на Илия².

(1) гл. 9:8; 3 Царе 21:21; (2) гл. 1:17

18 Тогава Ииуй събра целия народ и му каза: Ахав е служил малко на Ваал¹. Ииуй ще му служи много²!

(1) гл. 17:16; 3 Царе 16:31,32; (2) Йов 13:7

19 И сега, извикайте при мен всичките пророци на Ваал¹, всичките му служители и всичките му жреци! Никой да не отсъства, защото имам *га* *принеса* голяма жертва на Ваал. Никой, който отсъства, няма да остане жив! Но Ииуй направи това с коварство, за да избие служителите на Ваал.

(1) 3 Царе 22:6

20 И Ииуй каза: Осветете тържествено събрание за Ваал! И те прогласиха.

21 И Ииуй разпрати по целия Израил, така че дойдоха всичките служители на Ваал и не остана никой, който не дойде. И те влязоха в храма на Ваал¹ и храмът на Ваал се напълни от край до край.

(1) 3 Царе 16:32

22 И той каза на пазителя на одеждите: Извади одежди за всичките служители на Ваал! И той им извади одежди.

23 Тогава Ииуй и Йонадав, синът на Рихав, влязоха в храма на Ваал и той каза на служителите на Ваал: Потърсете и вижте да няма между вас някой от служителите на ГОСПОДА, а *га* *бъгат* само служители на Ваал!

24 И те влязоха да принесат жертви и всеизгаряния. А Ииуй постави отвън осемдесет мъже, на които каза: Който остави да избяга някой от *тези* мъже, които доведоха в ръцете ви, животът му ще бъде вместо неговия живот¹!

(1) 3 Царе 20:39

25 И като свърши принасянето на всеизгарянето, Ииуй каза на телохранителите и на пълководците: Влезте и ги избийте¹! Никой да не избяга! И телохранителите и пълководците ги избиха с острието на меча² и ги изхвърлиха навън. После отидоха в *частта* на града, *където* беше храмът на Ваал,

(1) Изх. 32:27; (2) гл. 11:18; 3 Царе 18:40

26 извадиха кумирите на храма Ваал и ги изгориха¹,

(1) гл. 18:4; 19:18; 23:4,14; Вжж. 7:5; 3 Царе 15:13; 1 Лец. 14:12

27 строшиха кумира на Ваал¹, сринаха храма на Ваал² и го направиха бунище³, както е до днес.

(1) Изх. 34:13; (2) гл. 3:2; 11:18; 2 Лец. 34:3-7; (3) Езд. 6:11

28 Така Ииуй изтреби Ваал от Израил.

29 Но Ииуй не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях – от златните телета, които бяха във Ветил и в Дан¹.

(1) гл. 3:3; 3 Царе 12:29

30 И ГОСПОД каза на Ииуй: Понеже ти извърши добре това, което е право пред Мен, и направи на дома на Ахав според всичко, което беше в сърцето Ми, затова твои синове до четвъртото поколение ще седят на израилевия престол¹.

(1) ст. 35; гл. 13:1,10; 14:23,29; 15:8-12

31 Но Ииуй не внимаваше да ходи с цялото си сърце в закона на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹; не се отклони от греховете на Еровоам, с които той въведе Израил в грях².

(1) Вжж. 10:12; (2) гл. 17:22; 3 Царе 14:16

32 В онези дни ГОСПОД започна да орязва части от Израил. И Азаил ги разби във всички области на Израил¹,

(1) гл. 8:12

33 от Йордан към изгрев слънце, цялата галаадска земя, гадците и рувимците, и манасийците, от Ароир при потока Арнон, и Галаад, и Васан¹.

(1) Вжж. 3:12,13

34 А останалите дела на Ииуй, всичко, което извърши, и всичките му юначества, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе¹?

(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

35 И Ииуй легна при бащите си и го погребяха в Самария. А вместо него се възцари синът му Йоахаз¹.

(1) ст. 30; гл. 13:1,9,10

36 А времето, през което Ииуй царува над Израил в Самария, беше двадесет и осем години.

ст. 1-3; 2 Лец. 22:10-12

11 А Готолия¹, майката на Охозия, като видя, че синът ѝ умря², стана и

погуби цялото царско потомство³.

(1) гл. 8:26; (2) гл. 9:27; (3) 2 Лец. 24:7

2 Но Йосавеета, дъщерята на цар Йорам¹, сестрата на Охозия, взе Иоас², сина на Охозия, и го открадна от сред царските синове, когато ги убиваха³; и го скри от Готолия в спалнята заедно с кърмачката му, и не го убиха⁴.

(1) гл. 8:16; (2) 1 Лец. 3:11; (3) Ер. 36:26; (4) гл. 8:19; Ер. 33:17

3 И шест години беше при нея, скрит в ГОСПОДНИЯ дом¹. А Готолия царуваше над земята.

(1) Изх. 2:2; Съд. 9:5 ст. 4-21; 2 Лец. 23; 24:1

4 А в седмата година Йодая изпрати да доведат стотниците на дворцовите войници¹ и на телохранителите² и да дойдат при него в ГОСПОДНИЯ дом. И направи договор с тях и ги закле в ГОСПОДНИЯ дом и им показа царския син.

(1) 2 Царе 8:18; (2) 3 Царе 14:27

5 И им заповяда и каза: Ето какво трябва да направите: една трета от вас, които постъпвате на служба в събота, нека пази стража при царската къща,

6 една трета – при портата Сур и една трета – при портата зад телохранителите. Така да пазите стража при къщата на смени.

7 И двата други отряда, всички, които напускате служба в събота, да пазите стража в ГОСПОДНИЯ дом около царя.

8 Да обградите царя от всички страни, всеки с оръжията си в ръка, и който влезе в редовете, да бъде убит. И да бъдете с царя при излизането му и при влизането му.

9 И стотниците направиха всичко, както заповяда свещеник Йодая, и взеха всеки мъжете си – онези, които щяха да постъпят на служба в събота, и онези, които щяха да напуснат служба в събота – и дойдоха при свещеник Йодая.

10 И свещеникът даде на стотниците копията и щитовете на цар Давид, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) 2 Царе 8:7

11 И телохранителите, всеки с оръжията си в ръка, застанаха около царя, от дясната страна на дома до лявата страна на дома, при олгара и при дома.

12 Тогава Йодая изведе царския син и положи на него короната¹ и свидетелството². И го направиха цар и го помазаха³, и плеснаха с ръце и извикаха: Да живее царят!⁴

(1) Пс. 21:3; (2) Вжк. 17:18;

(3) 2 Царе 2:4,7; 3 Царе 1:34; (4) гл. 9:13; 3 Царе 1:25

13 А когато Готолия чу вика на телохранителите и на народа, дойде при народа в ГОСПОДНИЯ дом.

14 И погледна, и ето, царят стоеше при колоната според обичая¹ и военачалниците и тръбачите *стояха* при царя, и целият народ на страната¹ се радваше и надуваше тръбите. Тогава Готолия раздра дрехите си и извика: Заговор! Заговор!

(1) гл. 23:3

15 И свещеник Йодая заповяда на стотниците, поставени над войската, и им каза: Извадете я между редовете и който я последва, го убийте с меч! Защото свещеникът беше казал: Да не бъде убита в ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) Изх. 21:14

16 И я хванаха и тя отиде в царската къща по пътя през входа за конете¹, и там я убиха².

(1) Неем. 3:28; (2) Бит. 9:6; Яс. 2:13

17 Тогава Йодая направи завет между ГОСПОДА и царя и народа¹, че ще бъде народ на ГОСПОДА; а също и между царя и народа².

(1) гл. 23:3; Исх. Нав. 24:25; (2) 2 Царе 5:3

18 И целият народ на страната влезе в храма на Ваал и го събори, изпотрошиха изцяло жертвениците му и образите му¹, а Матан, жреца на Ваал, убиха пред жертвениците². И свещеникът постави надзиратели над ГОСПОДНИЯ дом.

(1) гл. 10:26,27; 18:4; (2) гл. 10:25; 23:20; Вжк. 13:5,9

19 И той взе стотниците, дворцовите войници, телохранителите и целия народ на страната и изведоха царя от ГОСПОДНИЯ дом и слязоха в царската къща по пътя през портата на тело-

хранителите¹. И той седна на царския престол².

(1) 3 Царе 14:27; (2) 1 Аев. 29:23

20 Така целият народ на страната се зарадва¹ и градът се успокои. А Готолия убиха с меч при царската къща².

(1) Пр. 11:10; (2) ст. 16

21 Йоас беше на седем години, когато се възцари¹.

(1) гл. 13:1,10

ст. 1-16; 2 Аев. 24:1-16

12 Йоас се възцари в седмата година на Ииуй и царува четиридесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Савия, от Вирсавее.

2 Йоас върши това, което беше право пред ГОСПОДА¹, през цялото време, когато го наставяваше свещеник Йодая.

(1) гл. 18:3; 22:2; 3 Царе 15:11

3 Но високите места не се премахнаха, народът още жертваше и кадеше по високите места¹.

(1) гл. 14:4; 15:4; 16:4; 17:11; 3 Царе 3:2

ст. 4-15; ср. гл. 22:4-7

4 И Йоас каза на свещениците: Всичките пари от посветените неща, които се внасят в ГОСПОДНИЯ дом, и парите от всекиго, който преминава *преброяването*¹, и парите от всекиго според оценката му², и всичките пари, които би дошло на някого на сърце да принесе в ГОСПОДНИЯ дом³,

(1) Изх. 30:13; (2) Лев. 27:2-8; Чис. 18:15,16; (3) 1 Аев. 29:6-9

5 свещениците нека ги вземат у себе си, всеки от познатия си, и нека направят разрушеното на дома, където се намери разрушено.

6 Но понеже до двадесет и третата година на цар Йоас свещениците не бяха поправили разрушеното на дома¹,

(1) Аев. 1:2

7 затова цар Йоас повика свещеник Йодая и *группите* свещеници и им каза: Защо не поправяте разрушеното на дома? Сега не вземайте повече пари от познатите си, а давайте *вземете пари* за разрушеното на дома.

8 И свещениците се съгласиха да не вземат вече пари от народа, но и да не поправят разрушеното на дома.

9 И свещеник Йодая взе един сандък, проби дупка на капака му и го сложи при олтара, отдалъно на входа в ГОСПОДНИЯ дом¹. И свещениците, които пазеха вратата², слагаха в него всичките пари, които се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом. (1) Мк. 12:41; (2) гл. 22:4; 23:4; 1 Лев. 9:19

10 И когато виждаха, че парите в сандъка бяха много, идваха писарят на царя и първосвещеникът и връзваха всичките пари, които се намираха в ГОСПОДНИЯ дом, и ги брояха.

11 И даваха преброените пари в ръцете на онези, които вършеха делото, които бяха поставени над ГОСПОДНИЯ дом. А те ги даваха на дърводелците и строителите, които работеха в ГОСПОДНИЯ дом,

12 и на зидарите и на каменоделците, и за да купят дървен материал и дялани камъни за поправяне на разрушеното на ГОСПОДНИЯ дом и за всеки разход за поправката на дома¹. (1) Езд. 3:7

13 Но от парите, които се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом, не се направиха сребърни чаши, щипци, легени, тръби, нито каквито и да било златни съдове или сребърни съдове за ГОСПОДНИЯ дом,

14 а ги даваха на онези, които вършеха делото, за да поправят с тях ГОСПОДНИЯ дом.

15 И не търсеха сметка от мъжете, на които даваха парите, за да ги разпределят на онези, които вършеха делото, защото постъпваха честно¹.

(1) Неем. 13:13; 1 Кор. 4:2

16 Но парите за жертва за вина и парите за жертва за грях не се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом – те бяха за свещениците¹.

(1) Лев. 7:7,9; Чис. 18:9 ст. 17-21; 2 Лев. 24:17-27

17 Тогава арамейският цар Азаил¹ се изкачи и воюва против Гет и го превзе. И Азаил обърна лицето си, за да дойде против Ерусалим. (1) гл. 8:12,13

18 Тогава юдовият цар Йоас взе всичките посветени неща, които бащите му Йосафат, Йорам и Охозия, юдовите

царе, бяха посветили, и посветените от него неща, и цялото злато, което се намери в съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и на царската къща, и ги прати на арамейския цар Азаил¹. И той се оттегли от Ерусалим.

(1) гл. 16:8; 18:15,16; 3 Царе 15:18

19 А останалите дела на Йоас и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

20 И слугите му се надигнаха, направиха заговор¹ и убиха Йоас² в къщата Мило³, по надолнището към Сила.

(1) гл. 9:14; 10:9; 14:19; 3 Царе 15:27;

(2) гл. 9:27; (3) 2 Царе 5:9

21 И слугите му Йозахар, синът на Симеат, и Йозавад, синът на Сомир¹, го убиха и той умря². И го погребяха с бащите му в Давидовия град³. И вместо него се възцари синът му Амасия⁴.

(1) гл. 14:5; (2) гл. 14:19; 15:10; 2 Лев. 25:27;

(3) гл. 8:24; 3 Царе 2:10; (4) гл. 14:1

13 В двадесет и третата година на юдовия цар Йоас¹, сина на Охозия, Йоахаз, синът на Ииуй, се възцари над Израил в Самария² и царува седемнадесет години.

(1) гл. 11:21; (2) ст. 10; гл. 10:35

2 Той върши зло пред ГОСПОДА и последва греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях; не се отклони от тях¹.

(1) ст. 11; 3 Царе 14:16

3 Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Израил¹ и Той постоянно ги предаваше в ръката на арамейския цар Азаил² и в ръката на Венадад, сина на Азаил³.

(1) гл. 17:20; Съд. 2:14; (2) гл. 8:12; Лев. 26:17; (3) ст. 22,24

4 Тогава Йоахаз се помолу на ГОСПОДА и ГОСПОД го послуша¹, защото видя притеснението на Израил², как ги притесняваше арамейският цар.

(1) ст. 23; 2 Лев. 33:13; Езд. 8:23; Йов 22:27;

(2) гл. 14:26; Изх. 3:7,9,16

5 И ГОСПОД даде избавител на Израил, така че се отърваха изпод ръката на арамейците¹ и израилевите синове живеяха в шатрите си, както по-рано.

(1) ст. 25; гл. 14:27; 1 Царе 12:11

6 Но пак не се отклониха от греховете на Еровоамовия дом, с които той въведе Израил в грях¹, в тях ходеха, и ашерата още стоеше в Самария².

(1) ст. 11; 3 Царе 14:16; (2) гл. 21:3; 3 Царе 16:33; Ис. 26:10

7 А арамейският цар не беше оставил на Йоахаз военен народ освен петдесет конници, десет колесници и десет хиляди пешаци¹, защото арамейският цар ги беше избил и ги беше направил като стъпкана пръст².

(1) гл. 8:12; Лев. 26:17; (2) Ам. 4:10

8 А останалите дела на Йоахаз и всичко, което извърши, и юначеството му, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе¹?

(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

9 И Йоахаз легна при бащите си и го погребяха в Самария¹. А вместо него се възцари синът му Йоас².

(1) ст. 13; (2) гл. 10:35

10 В тридесет и седмата година на юдовия цар Йоас¹ над Израил в Самария се възцари Йоас², синът на Йоахаз, и царува шестнадесет години.

(1) гл. 11:21; (2) ст. 1; гл. 14:1,17

11 Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от нито един от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях, а ходи в тях¹.

(1) ст. 2

12 А останалите дела на Йоас и всичко, което извърши, и юначеството, с което воюва против юдовия цар Амасия¹, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе²?

(1) гл. 14:11-16; 2 Лек. 25:21-24; (2) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

13 И Йоас легна при бащите си, а на престола му седна Еровоам¹. А Йоас беше погребан в Самария при израилевите царе².

(1) гл. 14:23; (2) ст. 9

14 А Елисей се разболя от болестта, от която умря¹. И израилевият цар слезе при него и плака над него², и каза: Отче мой! Отче мой! Колесница израилева и конница негова!³

(1) Бит. 48:1; 49:33; Зах. 1:5; (2) Бит. 50:1; (3) гл. 2:12

15 А Елисей му каза: Вземи лък и стрели. И той взе лък и стрели.

16 Тогава каза на израилевия цар: Сложи ръката си на лъка. И като сло-

жи ръката си, Елисей положи ръцете си върху ръцете на царя¹ и каза:

(1) гл. 4:34

17 Отвори източния прозорец. И той го отвори. И Елисей каза: Стреляй! И той стреля. И Елисей каза: Стрелата на ГОСПОДНОТО спасение и стрелата на спасението от арамейците! Така ще разбиеш арамейците в Афек¹, докато ги довършиш.

(1) 3 Царе 20:26

18 И каза: Вземи стрелите. И той ги взе. Тогава каза на израилевия цар: Ударяй в земята! И той удари три пъти и спря.

19 Тогава Божият човек му се разгневи и каза: Трябваше да удариш пет или шест пъти, тогава щеше да разбиеш арамейците, докато ги довършиш; а сега само три пъти ще разбиеш арамейците¹.

(1) ст. 25

20 И Елисей умря¹ и го погребяха. А в началото на годината моавски чети опустошаваха земята².

(1) ст. 14; (2) гл. 3:5

21 И веднъж, като погребваха един човек, ето, видяха разбойническа чета и хвърлиха човека в гроба на Елисей. А щом човекът стигна и докосна костите на Елисей, оживя и се изправи на краката си¹.

(1) гл. 4:35

22 И арамейският цар Азаил притесняваше Израил¹ през всичките дни на Йоахаз.

(1) ст. 3; гл. 8:12

23 Но ГОСПОД им оказа милост, пожали ги¹ и се погрижи за тях заради завета Си с Авраам, Исаак и Яков². Не пожела да ги изтреби и досега не ги отхвърли още отпред Себе Си³.

(1) ст. 4; гл. 14:26; Съд. 10:16; Пс. 78:38;

(2) Изх. 2:24; Пс. 106:45; (3) гл. 17:18

24 И арамейският цар Азаил умря. А вместо него се възцари синът му Венадад¹.

(1) ст. 3

25 Тогава Йоас, синът на Йоахаз, взе обратно от ръката на Венадад, сина на Азаил, градовете, които той беше отнел от ръката на баща му Йоахаз с бой. Йоас го победи три пъти¹ и взе обратно израилевите градове.

(1) ст. 5,19; 3 Царе 20:29

ст. 1-22; 2 Лек. 25; 26:1-2

14 Във втората година на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз¹, се възцари Амасия², синът на юдовия цар Йоас³.

(1) ст. 17,23; гл. 13:10; (2) 1 Лек. 3:12; (3) ст. 23; гл. 12:21

2 Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Йоадана, от Ерусалим.

3 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, но не като баща си Давид¹. Той постъпваше точно както беше постъпвал баща му Йоас.

(1) гл. 18:3; 22:2; 3 Царе 15:11

4 И високите места не се отмахнаха, народът още жертваше и кадеше по високите места¹.

(1) гл. 12:3

5 И когато царството се закрепи в ръката му, той уби слугите си, които бяха убили баща му, царя¹.

(1) гл. 12:20,21; 21:24

6 Но синовете на убийците не уби, според писаното в книгата на Мойсеевия закон, където ГОСПОД заповядва и казва: Бащите да не се умъртвяват заради* синовете и синовете да не се умъртвяват заради* бащите; всеки да се умъртвява заради собствения си грях¹.

*или: заедно със; (1) Вжк. 24:16

7 Той изби десет хиляди души от Едом в Солната долина¹ и превзе град Села с бой, и го нарече Йоктеил, както се нарича и до днес.

(1) гл. 8:20-22; 2 Царе 8:13

8 Тогава Амасия изпрати пратеници до израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз, син на Ииуй, да кажат: Ела да се погледнем един друг в лице¹!

(1) Съд. 9:29

9 Тогава израилевият цар Йоас изпрати до юдовия цар Амасия да кажат: Ливанският трън изпратил до ливанския кедр да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена! Но един див звяр, който бил в Ливан, минал и стъпнал тръна¹.

(1) Съд. 9:14

10 Ти наистина разби Едом и сърцето ти се възгордя¹. Радвай се на славата си и стой у дома си! Защо да предизвикваш бедата и да паднеш, и ти, и Юда с теб²?

(1) Вжк. 8:14; 2 Лек. 26:16; Езек. 28:5,17; (2) Пр. 3:30

11 Но Амасия не послуша. Тогава израилевият цар Йоас се изкачи и се погледнаха един друг в лице, той и юдовият цар Амасия, във Ветсемес¹, който принадлежи на Юда.

(1) Ис. Нав. 15:10

12 И Юда беше разбит пред Израил и побягнаха, всеки в шатрата си.

13 И израилевият цар Йоас плени юдовия цар Амасия, сина на Йоас, син на Охозия, във Ветсемес. И дойде в Ерусалим и събори четиристотин лакътя от ерусалимската стена, от Ефремевата порта¹ до Портата на ъгъла².

(1) Неем. 8:16; (2) Ер. 31:38

14 И взе цялото злато и сребро и всичките съдове, които се намериха в ГОСПОДНИЯ дом¹ и в съкровищата на царската къща, и заложници, и се върна в Самария.

(1) 3 Царе 14:26

15 А останалите дела, които Йоас извърши, и юначеството му, и как воюва с юдовия цар Амасия, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе¹?

(1) ст. 28; гл. 13:12

16 И Йоас легна при бащите си и беше погребан в Самария при израилевите царе. А вместо него се възцари синът му Еровоам¹.

(1) ст. 23; гл. 13:13

17 А юдовият цар Амасия, синът на Йоас, живя петнадесет години след смъртта на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз.

18 А останалите дела на Амасия не са ли записани в книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

19 А в Ерусалим направиха заговор против него и той побягна в Лахис¹, но пратиха след него в Лахис и там го убиха².

(1) гл. 18:14; Ис. Нав. 10:31; (2) гл. 9:27; 15:10

20 И го докараха на коне и беше погребан в Ерусалим при бащите си в Давидовия град¹.

(1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10

21 Тогава целият народ на Юда взе Азария¹, който беше на шестнадесет години, и го направи цар вместо баща му Амасия².

(1) 1 Лек. 3:12; Мт. 1:8; (2) гл. 15:1,2

22 Той построи Елат¹ и го възвърна

на Юда², след като царят легна при бащите си. (1) Втжк. 2:8; 3 Царе 9:26; (2) гл. 16:6

23 В петнадесетата година на юдовия цар Амасия, сина на Йоас¹, в Самария се възцари Еровоам², синът на израилевия цар Йоас, и царува четиридесет и една години. (1) ст. 1,17; (2) ст. 16; гл. 13:13; 15:1; 1 Лек. 5:17; Ос. 1:1; Ам. 1:1; 7:10

24 Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от нито един от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях¹. (1) гл. 3:3; 3 Царе 14:16; Ам. 7:9-13

25 Той възстанови границата на Израил от прохода на Емат¹ до Морето на равнината*², според словото на ГОСПОДА, Израилевия Бог, което Той говори чрез слугата Си Йона, сина на Амати, пророка³, който беше от Гат-Ефер⁴. *Мъртво море (1) Чис. 34:8; (2) Втжк. 3:17; (3) Йона 1:1; (4) Иис. Нав. 19:13

26 Защото ГОСПОД видя, че притеснението на Израил беше много горчиво¹, че вече нямаше нито роб, нито свободен² и нямаше кой да помогне на Израил³. (1) гл. 13:4,23; (2) Втжк. 32:36; (3) Пс. 107:12; Езеж. 22:30

27 И ГОСПОД не рече да изличи изпод небето името на Израил¹ и ги избави чрез ръката на Еровоам, сина на Йоас². (1) 1 Царе 12:22; (2) гл. 13:5

28 А останалите дела на Еровоам и всичко, което извърши, и юначеството му, как воюва и как възвърна на Израил Дамаск и Емат, които бяха *погочинени* на Юда¹, не са ли записани в Книгата на летописите на израиелвите царе²? (1) 2 Царе 8:6; 2 Лек. 8:3,4; Ам. 1:5; (2) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

29 И Еровоам легна при бащите си, израиелвите царе. А вместо него се възцари синът му Захария¹. (1) гл. 10:30; 15:8

ст. 1-7; 2 Лек. 26

15 В двадесет и седмата година на израилевия цар Еровоам¹ се възцари Азария*², синът на юдовия цар Амасия. *В ст. 13, 30, 32 и 34 наречен Озия, ср. 2 Лек. 26:1 (1) гл. 14:23; (2) ст. 8,13,17,27,32; гл. 14:21; Ис. 1:1

2 Той беше на шестнадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим. Името на майка му беше Ехолия, от Ерусалим.

3 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше вършил баща му Амасия¹. (1) ст. 34; гл. 12:2

4 Но високите места не се отмахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места¹. (1) ст. 35; гл. 12:3

5 И ГОСПОД поразил царя и той беше прокажен до деня на смъртта си и живееше в отделна къща¹. А царският син Йотам беше *поставен над дома на царя* и съдеше народа на земята². (1) Лев. 13:46; (2) ст. 32; 1 Лек. 3:12

6 А останалите дела на Азария и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹? (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

7 И Азария легна при бащите си¹ и го погребяха при бащите му в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Йотам. (1) Ис. 6:1

8 В тридесет и осмата година на юдовия цар Азария¹ Захария, синът на Еровоам, се възцари над Израил² в Самария и царува шест месеца. (1) ст. 1; (2) гл. 14:29

9 Той върши зло пред ГОСПОДА, както бяха правили бащите му; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях¹. (1) ст. 24,28; гл. 3:3; 3 Царе 14:16

10 И Салум, синът на Явис, направи заговор против него и го удари пред народа, и го уби¹, и се възцари вместо него². (1) гл. 12:20,21; 14:19; Ос. 7:7; Ам. 7:9; (2) ст. 14,25,30; 3 Царе 16:10; Ос. 8:4

11 А останалите дела на Захария, ето, записани са в Книгата на летописите на израиелвите царе¹. (1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

12 Това беше *изпълнение на словото*, което ГОСПОД говори на Ииуй, като каза: Твоите синове ще седят на израилевия престол до четвъртото поколение. Така и стана¹. (1) гл. 10:30; 1 Царе 3:19

13 Салум, син на Явис, се възцари в тридесет и деветата година на юдовия

цар Озия¹ и царува един месец в Самария².

(1) ст. 1; (2) Ос. 10:3,7

14 После Манаим, синът на Гадин, се изкачи от Терса¹, дойде в Самария и удари Салум, сина на Явис, в Самария и го уби; и се възцари вместо него².

(1) 3 Царе 14:17; (2) ст. 10,17

15 А останалите дела на Салум и заговорът, който направи, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевиците царе¹.

(1) ст. 11

16 Тогава Манаим съсипа град Тапса и всичко, което беше в нея, и околностите ѝ чак от Терса. Съсипа го, понеже не му отвориха, и разпори всички бременни жени в нея¹.

(1) гл. 8:12; Ам. 1:13

17 В тридесет и деветата година на юдовия цар Азария¹ Манаим, синът на Гадин, се възцари над Израил² и царува десет години в Самария.

(1) ст. 1; (2) ст. 14

18 Той върши зло пред ГОСПОДА. През всичките си дни не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях¹.

(1) ст. 9,24,28; гл. 3:3; 3 Царе 14:16

19 И асирийският цар Фул дойде против земята. И Манаим даде на Фул хиляда таланта сребро, за да му помогне да закрепи царството в ръката си¹.

(1) гл. 16:8; Ос. 5:13

20 И Манаим събра среброто от Израил, от всичките заможни хора по петдесет сребърни сикъла, за да даде на асирийския цар¹. И асирийският цар се върна и не остана там в земята.

(1) гл. 23:35

21 А останалите дела на Манаим и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевиците царе¹?

(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

22 И Манаим легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Факия¹.

(1) ст. 10

23 В петдесетата година на юдовия цар Азария Факия, синът на Манаим, се възцари над Израил в Самария и царува две години.

24 Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от греховете на Еровоам,

сина на Нават, с които той въведе Израил в грях¹.

(1) ст. 9

25 И военачалникът му Факей, синът на Ромелия, направи заговор против него и го уби в Самария, във вътрешната царска къща, с Аргов и Арие, а с него бяха и петдесет мъже от синовете на гааладците. Уби го и се възцари вместо него¹.

(1) ст. 10

26 А останалите дела на Факия и всичко, което извърши, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевиците царе¹.

(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

27 В петдесет и втората година на юдовия цар Азария¹ Факей, синът на Ромелия, се възцари над Израил² в Самария и царува двадесет години.

(1) ст. 1; (2) ст. 37; Ис. 7:1,4,9

28 Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях¹.

(1) ст. 9

29 В дните на израиления цар Факей дойде асирийският цар Теглат-Феласар¹ и превзе Иион и Авел-Вет-Мааха², и Янох, и Кедес³, и Асор⁴, и Галаад, и Галилея, цялата нефталимова земя⁵ и отведе жителите им в плен в Асирия⁶.

(1) гл. 16:7; 2 Лет. 28:20; (2) 2 Царе 20:15;

(3) Иис. Нав. 19:37; (4) Иис. Нав. 11:1; (5) Ис. 9:1;

(6) гл. 17:6; Съд. 18:30; 1 Лет. 5:26; Езек. 23:9; Ам. 5:27

30 А Осия, синът на Ила, направи заговор против Факей, сина на Ромелия, нападна го и го уби¹, и се възцари вместо него² в двадесетата година на Йотам³, сина на Озия.

(1) Ис. 7:16; (2) ст. 10; гл. 17:1; (3) ст. 32

31 А останалите дела на Факей и всичко, което извърши, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевиците царе¹.

(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

ст. 32-39; 2 Лет. 27

32 Във втората година на израиления цар Факей, сина на Ромелия, се възцари Йотам¹, синът на юдовия цар Озия.

(1) ст. 5,7,30; 1 Лет. 5:17; Мих. 1:1; Мт. 1:9

33 Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Името

на майка му беше Еруса, дъщеря на Садок.

34 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА; постъпваше точно както беше правил баща му Озия¹.

(1) ст. 3

35 Но високите места не се отмахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места¹. Той построи горната порта на ГОСПОДНИЯ дом. (1) ст. 4

36 А останалите дела на Йотам и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

37 В онези дни ГОСПОД започна да праща против Юда¹ арамейския цар Расин и Факей, сина на Ромелия².

(1) гл. 16:5; (2) ст. 27

38 И Йотам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид¹. А вместо него се възцари синът му Ахаз².

(1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10; (2) гл. 16:1

гл. 16: 2 Лст. 28

16 В седемнадесетата година на Факей, сина на Ромелия, се възцари Ахаз¹, синът на юдовия цар Йотам.

(1) гл. 15:38; 17:1; 1 Лст. 3:13; Ис. 7:1,10; Мт. 1:9

2 Ахаз беше на двадесет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Той не върши това, което беше право пред ГОСПОДА, неговия Бог, както баща му Давид,

3 а ходи в пътя на израилевите царе¹ и даже преведе сина си през огъня*² според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове³.

*т.е. принесе го в жертва

(1) гл. 8:18; (2) гл. 17:17; 21:6; 23:10; Пс. 106:37; Езек. 20:26; (3) гл. 17:8; 21:2,9; Лев. 18:21,24

4 Той жертваше и кадеше по високите места и по хълмовете, и под всяко зелено дърво¹.

(1) гл. 12:3; 3 Царе 14:23; Ис. 57:5; Езек. 43:7

5 Тогава арамейският цар Расин и израилевият цар Факей, синът на Ромелия, се изкачиха в Ерусалим на бой¹ и обсадиха Ахаз, но не можаха да му надвият².

(1) гл. 15:37; (2) Ис. 7:1

6 В онова време арамейският цар Расин възвърна Елат на Арам и изгони юдеите от Елат, и едомците* дойдоха в Елат и живееха там, където са и до днес¹.

*гр. ржк.: арамейците; (1) гл. 14:22

7 Тогава Ахаз изпрати пратеници до асирийския цар Теглат-Феласар¹ да кажат: Аз съм твой слуга и твой син². Изкачи се да ме избавиш от ръката на арамейския цар и от ръката на израилевия цар, които се надигнаха против мен³!

(1) гл. 15:29; (2) Ер. 13:21; (3) гл. 18:7; Ос. 7:11

8 И Ахаз взе среброто и златото, което се намери в ГОСПОДНИЯ дом, и съкровищата на царската къща¹, и ги изпрати като подарък на асирийския цар².

(1) гл. 18:15; (2) гл. 12:18; 15:19,20; 17:3

9 И асирийският цар го послуша¹ и асирийският цар се изкачи против Дамаск и го превзе, и отведе жителите му в плен в Кир², а Расин уби³.

(1) 2 Лст. 16:4; (2) Ис. 22:6; Ам. 1:5; (3) Ис. 7:16; 9:11

10 И цар Ахаз отиде в Дамаск да посрещне асирийския цар Теглат-Феласар. И като видя жертвеника в Дамаск, цар Ахаз изпрати на свещеник Урия образ на жертвеника и негов модел, точно според изработката му¹.

(1) Вжк. 12:30

11 И свещеник Урия¹ направи жертвеника² точно според това, което цар Ахаз беше пратил от Дамаск. Така го направи свещеник Урия, докато цар Ахаз се върна от Дамаск.

(1) Ис. 8:2; Мал. 2:7,8; (2) гл. 21:4; 2 Лст. 33:4

12 И когато царят се върна от Дамаск, видя жертвеника; и царят се приближи при жертвеника и принесе жертва на него¹.

(1) 3 Царе 12:33

13 И върху този жертвеник изгори всеизгарянето си и хлебния си принос и изля възлиянието си, и поръси кръвта на примирителните си жертви.

14 А бронзовия олтар, който беше пред ГОСПОДА¹, премести от лицето на дома, от мястото му между жертвеника и ГОСПОДНИЯ дом, и го постави на северната страна на жертвеника².

(1) 2 Лст. 4:1; (2) Езек. 43:8

15 И цар Ахаз заповяда на свещеник

Урия, като каза: На великия жертвеник принасяй сутрешното всеизгаряне и вечерния хлебен принос¹, и царското всеизгаряне с хлебния му принос, и всеизгарянето на целия народ на земята с хлебните им приноси и възлиянията им; и ръси и върху него цялата кръв на всеизгарянето и цялата кръв на жертвата; а бронзовият олтар ще служи за мен, за да се допитвам.

(1) Изх. 29:39

16 И свещеник Урия направи според всичко, което му заповяда цар Ахаз¹.

(1) ст. 11

17 И цар Ахаз отсече краищата на стойките и вдигна от тях умивалниците. Сваля и морето от бронзовите воллове, които бяха под него, и го сложи на каменна настилка¹.

(1) 3 Царе 7:23-39; 2 Лев. 29:19

18 И покрития път за съботата, който бяха построили в къщата, и външния вход за царя¹, премести в ГОСПОДНИЯ дом заради асирийския цар.

(1) 1 Лев. 9:18; Езек. 44:3

19 А останалите дела, които извърши Ахаз, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) 1 гл. 8:23; 3 Царе 14:29

20 И Ахаз легна при бащите си в Давидовия град¹. А вместо него се възцари синът му Езекия².

(1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10; (2) гл. 18:1

17 В дванадесетата година на юдовия цар Ахаз¹ Осия, синът на Ила, се възцари над Израил² в Самария и царува девет години. (1) гл. 16:1; (2) гл. 15:30; 18:1

2 Той върши зло пред ГОСПОДА¹, но не както израиелите царе, които бяха преди него².

(1) гл. 21:2; (2) 3 Царе 16:30 ст. 3-23; гл. 18:9-12

3 Против него се изкачи асирийският цар Салманасар¹ и Осия му стана слуга и му даваше данък².

(1) Лев. 26:25; (2) гл. 16:8; 18:7

4 Но асирийският цар откри заговор у Осия, защото той беше изпратил пратеници до египетския цар Сов и не беше дал данък на асирийския цар¹

както всяка година; затова асирийският цар го затвори и върза в тъмница.

(1) Ос. 8:10; 10:4; 12:1

5 И асирийският цар се изкачи в цялата земя, изкачи се до Самария и я обсаждаше три години¹.

(1) гл. 6:24

6 В деветата година на Осия асирийският цар превзе Самария¹, отведе Израил в плен в Асирия² и ги засели в Ала и в Авор при реката Гозан, и в мидийските градове³.

(1) гл. 18:34; 21:13; 3 Царе 8:46; Ис. 8:4; 17:4; (2) ст. 23; гл. 15:29; Втж. 28:36; 29:28; Ос. 1:4; 9:3; (3) 1 Лев. 5:26; Ер. 50:17

7 А това стана, защото израиелите синове съгрешиха против ГОСПОДА, своя Бог, който ги изведе от египетската земя, изпод ръката на египетския цар, фараона¹. Те почитаха други богове².

(1) Пс. 78:12-14; (2) Изх. 20:2-5; Пс. 106:36; Ис. 57:5,7; Ос. 4:12,13

8 и ходиха в наредбите на езичниците, които ГОСПОД беше изгонил пред израиелите синове¹, и в наредбите, които израиелите царе направиха².

(1) Изх. 23:24; Втж. 18:9; (2) гл. 16:3; Лев. 26:1; 3 Царе 12:28

9 И израиелите синове вършиха против ГОСПОДА, своя Бог, тайно неща, които не бяха прави¹, и си построиха високи места във всичките си градове, от стражарска кула до укрепен град².

(1) Ис. 29:15; Езек. 8:12; Ин. 3:20; (2) гл. 18:8; Пс. 78:58; Езек. 20:28

10 И си издигнаха стълбове и ашери на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво¹;

(1) Лев. 26:1; Втж. 16:22; 3 Царе 14:23; Ер. 3:6

11 и там кадиха по всичките високи места¹, както езичниците, които ГОСПОД беше изгонил пред тях². И вършиха зли дела, с които разгневиха ГОСПОДА³.

(1) гл. 12:3; Ос. 9:10; (2) Изх. 23:24; Втж. 18:9; (3) 3 Царе 14:15; Втж. 32:16

12 и служиха на идолите, за които ГОСПОД им беше казал: Не вършете такова нещ¹

(1) Изх. 20:2-5

13 И ГОСПОД предупреждаваше Израил и Юда чрез всичките пророци и всичките гледачи¹ и казваше: Върнете се от злите си пътища² и пазете Моите заповеди и Моите наредби, според це-

лия закон, който заповядах на бащите ви и който ви пратих чрез слугите Си, пророците!

(1) гл. 21:10; Съд. 6:8,10; 1 Царе 9:9; 3 Царе 16:1; 2 Лек. 36:15; Ер. 11:7; 25:3; Ос. 12:10; (2) Йов 11:14; Ис. 1:16; Ер. 18:11

14 Но те не послушаха, а закоравиха врата си като врата на бащите си¹, които не повярваха в ГОСПОДА, своя Бог².

(1) Изх. 16:28; 2 Лек. 24:19; Ер. 7:26; Езек. 2:3; 12:2,3; (2) Неем. 9:29; Пс. 78:22; Ер. 3:7; Ос. 11:2

15 И отхвърлиха наредбите Му и завета, който беше сключил с бащите им¹, и свидетелствата, с които свидетелстваше против тях², и последваха идоли-те³ и сами станаха идолопоклонници и последваха езичниците наоколо си, за които ГОСПОД им беше заповядал да не правят като тях⁴.

16 И оставиха всичките заповеди на ГОСПОДА, своя Бог, и си направиха излян идол¹, две телета², и направиха ашера³ и се кланяха на цялото небесно множество³ и служеха на Ваал⁴.

(1) Ис. 2:8; (2) ст. 8; (3) гл. 21:3; Втж. 4:19; (4) гл. 10:18; 3 Царе 22:53

17 Те превеждаха синовете си и дъщерите си през огъня¹, занимаваха се с окултизъм и гадания² и се предаваха* да вършат зло пред ГОСПОДА³ и Го разгневяваха⁴.

*букв.: продаваха

(1) ст. 31; гл. 16:3; (2) гл. 21:6; Лев. 19:26,31;

(3) 3 Царе 21:20; Ос. 12:14; (4) 3 Царе 14:15; Втж. 32:16

18 Затова ГОСПОД се разгневи много против Израил и го отхвърли отпред Себе Си¹. Не остана нищо освен едно-то племе Юда.

(1) гл. 13:23; 21:14; 23:27; 24:3; Втж. 32:20; Иис. Нав. 23:13; Съд. 18:30; Пс. 51:11; Ер. 7:15; 52:3; Ос. 12:2

19 Но и Юда не опази заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, а ходи в наредбите на Израил, които той направил¹.

(1) 3 Царе 14:22; Ер. 3:8; Езек. 23:31; Ам. 2:4

20 И ГОСПОД отхвърли целия израи-лев род¹, унижи ги и ги предаде в ръката на грабителите², докато ги отхвърли отпред Себе Си³.

(1) Ис. 2:6; Ер. 6:30; Ос. 1:6; (2) гл. 13:3; Неем. 9:27,28; Пс. 80:12,13,16; (3) ст. 18

21 Защото откъсна Израил от Давидовия дом¹ и те направиха Еровоам, сина на Нават, цар. А Еровоам отклони

Израил от следването на ГОСПОДА и го въведе в голям грях².

(1) 3 Царе 12:19; (2) 3 Царе 14:16; 4 Царе 3:3

22 И израилевите синове ходиха във всичките грехове, които Еровоам извърши. Не се отклониха от тях¹,

(1) гл. 10:31

23 докато ГОСПОД не отмахна Израил отпред Себе Си¹, както беше говорил чрез всичките Си слуги, пророците². Така Израил беше отведен от своята земя в Асирия³, където е и до днес⁴.

(1) ст. 18; (2) ст. 13; (3) ст. 6; гл. 25:21; 3 Царе 9:7; Ис. 7:8; Ам. 5:27; (4) Неем. 9:32

24 И асирийският цар доведе хора от Вавилон и от Хута, и от Ава, и от Емат¹, и от Сэфаруим² и ги засели в самарийските градове вместо израилевите синове. И те наследиха Самария и се заселиха в градовете ѝ³.

(1) Ис. 11:11; (2) гл. 18:34; (3) Езд. 4:2,9,10; Мт. 10:5

25 А в началото, когато се заселиха там, те не се бояха от ГОСПОДА и ГОСПОД прати между тях лъвове, които убиваха *някои* от тях.

26 Затова говориха на асирийския цар и казаха: Народите, които ти пресели и настани в самарийските градове, не знаят обичая на местния Бог. Затова Той прати лъвове между тях и ето, те ги убиват, понеже не знаят обичая на местния Бог.

27 Тогава асирийският цар заповяда и каза: Заведете там един от свещениците, които пленихме оттам. И нека отидат и се заселят там, и нека ги научи на обичая на местния Бог¹.

(1) Езд. 7:25

28 И един от свещениците, които бяха пленени от Самария, дойде и се засели във Ветил и ги учеше как да се боят от ГОСПОДА¹.

(1) 3 Царе 12:31,33

29 И те си направиха всеки народ своите богове и ги поставиха в храмовете по високите места, които самаряните бяха направили, всеки народ в градовете си, в които живееха¹.

(1) Мих. 4:5

30 Вавилонските мъже направиха Сокхот-Венот, а хутайските мъже направи-

ха Нергал, ематските мъже направиха Асим,

31 авците направиха Ниваз и Тартак, а сефаруимците горяха синовете си в огън¹ за сефаруимските богове Адра-мелех и Анамелех.

(1) ст. 17

32 Но се бояха и от ГОСПОДА и от всичките народи между тях си поставиха свещеници за високите места, които служеха за тях в храмовете по високите места¹.

(1) 3 Царе 12:31,33

33 Бояха се от ГОСПОДА и служеха и на своите си богове според обичая на народите, измежду които бяха преселени¹.

(1) ст. 41; Мт. 6:24

34 И до днес постъпват според предишните обичаи: не се боят от ГОСПОДА¹ и не постъпват нито според своите си наредби и според своите си правила, нито според закона и заповедта, която ГОСПОД заповяда на синовете на Яков, когато нарече Израил².

(1) Пс. 55:19; Пр. 14:2; (2) Бит. 32:28

35 А ГОСПОД беше направил с тях завет¹, като им беше заповядал и казал: Да не се боите от други богове², да не им се покланяте, да не им служите и да не им принасяте жертви³;

(1) Втж. 5:2; (2) Съд. 6:10; (3) Изх. 20:3,5; Ер. 25:6

36 а от ГОСПОДА, който ви изведе от египетската земя с голяма сила и с издигната мишца¹, от Него да се боите, на Него да се покланяте и на Него да принасяте жертви².

(1) Изх. 6:6; 3 Царе 8:42; (2) Втж. 6:12,14

37 И да внимавате винаги да изпълнявате наредбите, правилата, закона и заповедта, които Той написа за вас¹, и да не се боите от други богове²!

(1) Втж. 5:22,29-33; (2) Съд. 6:10

38 И да не забравяте завета, който направих с вас¹, и да не се боите от други богове²;

(1) Втж. 4:23; (2) Съд. 6:10

39 а от ГОСПОДА, вашия Бог, да се боите¹; и Той ще ви избави от ръката на всичките ви врагове².

(1) 1 Царе 12:24; (2) 1 Царе 7:3

40 Но те не послушаха, а постъпваха според предишните си обичаи.

41 И така, тези народи се бояха от

ГОСПОДА и служеха и на своите изваяни идоли. И синовете им и синовете на синовете им и до днес постъпват, както постъпваха бащите им¹.

(1) ст. 32,33; 3 Царе 18:21; Йн. 4:22

ст. 1-8; 2 Лек. 29-31

18 В третата година на израилевия цар Осия¹, сина на Ила, се възцари Езекия², синът на юдовия цар Ахаз³.

(1) гл. 17:1; (2) 1 Лек. 3:13; Мт. 1:9; (3) гл. 16:20

2 Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Авия, дъщеря на Захария.

3 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА¹, точно както беше правил баща му Давид².

(1) гл. 12:2; 20:3; Втж. 10:12,20; Ис. 38:3; (2) 3 Царе 15:11

4 Събори високите места, изпотроши кумирите, изсече ашерите¹ и строши медната змия², която Мойсей беше направил, защото дори до онова време израилевите синове ѝ кадяха; и я нарече Нехушан³.

*Късче мед
(1) гл. 11:18; 21:3; 23:14; (2) ст. 22; Чис. 21:8,9

5 Той се упова на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹. И след него нямаше подобен на него между всичките юдови царе, нито лък между онези, които бяха преди него².

(1) ст. 19; гл. 19:10; 2 Лек. 32:7,8; (2) гл. 23:25

6 Той се привърза към ГОСПОДА и не престана да Го следва, и пазеше заповедите Му, които ГОСПОД беше дал на Мойсей¹.

(1) гл. 20:3; Втж. 10:12,20

7 И ГОСПОД беше с него¹ – където и да излизаше, имаше успех². И встана против асирийския цар и вече не му слугуваше³.

(1) Съд. 1:19; (2) Бит. 39:2; 1 Царе 18:14; 2 Царе 8:6; 2 Лек. 31:21; Пс. 1:3; (3) ст. 20; гл. 16:7; 17:3

8 Той разби филистимците до Газа¹ и околностите ѝ, от стражарска кула до укрепен град².

(1) Втж. 2:23; Исис. Нав. 15:47; 3 Царе 4:24; (2) гл. 17:9 ст. 9-12; гл. 17:3-23

9 А в четвъртата година на цар Езекия, която беше седмата година на израилевия цар Осия, сина на Ила,

асирийският цар Салманасар се изкачи против Самария и я обсади.

10 И след три години я превзе. В шестата година на Езекия, която беше деветата година на израилевия цар Осия, Самария беше превзета¹.

(1) Ис. 10:9; Мих. 1:6

11 И асирийският цар отведе Израил в плен в Асирия¹ и ги засели в Ала и в Авор при реката Гозан, и в мидийските градове²,

(1) гл. 15:29; 23:27; (2) Неем. 9:30

12 защото не послушаха гласа на ГОСПОДА, своя Бог¹, и престъпиха завета Му – всичко, което ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал – не послушаха¹ и не го извършиха².

(1) Пс. 81:11-13; (2) Вжак. 29:25; 31:16; Езеж. 11:12; Дан. 9:5-11 ст. 13-16; 2 Аег. 32:1-8; Ис. 36:1

13 А в четиринадесетата година на цар Езекия асирийският цар Сенахирим се изкачи против всичките укрепени градове на Юда и ги превзе¹.

(1) Ис. 7:17; Мих. 1:8,9

14 Тогава юдовият цар Езекия изпрати до асирийския цар в Лакис да кажат¹: Съгреших! Върни се от мен и каквото ми наложиш, ще го нося². И асирийският цар наложи на юдовия цар Езекия триста таланта сребро и тридесет таланта злато.

(1) гл. 14:19; (2) гл. 10:5; 3 Царе 20:4

15 И Езекия даде цялото сребро, което се намери в ГОСПОДНИЯ дом и в съкровищата на царската къща¹.

(1) гл. 16:8

16 В онова време Езекия откова *златото от* вратите на ГОСПОДНИЯ храм и от колоните, които той, юдовият цар Езекия, беше обковал *със злато*, и го даде на асирийския цар¹.

(1) гл. 12:18 ст. 17-37; 2 Аег. 32:9-19; Ис. 36:2-22

17 Но асирийският цар изпрати от Лакис тартана^{*1}, рапсариса^{**} и рапсака^{***} с голяма войска срещу цар Езекия в Ерусалим. И те се изкачиха и дойдоха в Ерусалим. И като се изкачиха, дойдоха и застанаха при водопровода на горния водоем, който е по пътя към тепавичарската нива².

*асирийска титла за главнокомандващ **висш чиновник, бжкв.: главен скопец ***асирийски сановник, вероятно главен виночерпец; (1) Ис. 20:1; (2) Ис. 7:3

18 И извикаха към царя. И управите-

лят на *царския дом* Елиаким¹, синът на Хелкия, и писарят Шевна¹, и летописецът² Йоах, синът на Асаф, излязоха при тях.

(1) Ис. 22:15-20; (2) 2 Царе 8:16

19 Тогава рапсакът им каза: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар: Каква е тази надежда, на която се уповаваш?

(1) ст. 5

20 Ти казвай: *Имам* съвет и сила за воюване¹. Но това са само празни думи. На кого се надяваш сега, че си встал против мен²?

(1) Пр. 20:18; Аж. 14:31; (2) ст. 7

21 Ето, ти се надяваш на онази строшена тръстикова пръчка, на Египет, на която, ако се опре някой, ще се забучи в ръката му и ще я промуши. Такъв е египетският цар, фараонът, за всички, които се надаяват на него¹.

(1) Ис. 30:1-7; Езеж. 29:6,7

22 Но ако ми кажете: На ГОСПОДА, нашия Бог, се уповаваме! – то не е ли Той онзи, чиито високи места и жертвеници премахна Езекия¹, като каза на Юда и Ерусалим: Пред този олтар в Ерусалим се покланяйте²?

(1) ст. 4; (2) Вжак. 12:5

23 И така, дай залог* на господаря ми, асирийския цар, и аз ще ти дам две хиляди коня, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездачи.

*Може да се отнася за обзалагане.

24 Но как би отблъснал ти и един военачалник измежду най-низшите слуги на господаря ми¹? Но ти се уповаваш на Египет за колесници и за конници¹!

(1) 3 Царе 20:10; (2) ст. 21

25 А аз без ГОСПОДА ли се изкачих сега срещу това място, за да го съсия? ГОСПОД ми каза: Изкачи се против тази земя и я съсияй¹!

(1) Ис. 10:5,6

26 Тогава Елиаким, синът на Хелкия, и Шевна, и Йоах казаха на рапсака: Молим те, говори на слугите си на арамейски¹, защото го разбираме. Не ни говори на юдейски, че да чува народът, който е на стената!

(1) Езд. 4:7

27 Но рапсакът им каза: Господарят ми *само* при твоя господар и при теб ли ме е изпратил да говоря тези думи?

Не ме ли е изпратил при мъжете, които седят на стената, за да ядат заедно с вас изпразненията си и да пият пичокта си?⁽¹⁾

(1) Плач 4:4,5

28 Тогава рапсакът застана и извика със силен глас на юдейски и говори и каза: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:

29 Така казва царят: Да не ви мами Езекия! Защото той няма да може да ви избави от ръката му¹.

(1) Пс. 73:8,9

30 И да не ви кара Езекия да се уповавате на ГОСПОДА, като казва: ГОСПОД непременно ще ни избави и този град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!⁽¹⁾

(1) гл. 19:10; Пс. 3:2; 42:3,10

31 Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете мир с мен и излезте при мен, и яжте всеки от лозето си и всеки от смокинята си¹, и пийте всеки от водата на кладенеца си,

(1) 3 Царе 4:25

32 Докато дойда и ви заведа в земя като вашата земя, земя на жито и вино, земя на хляб и лозя, земя на маслини и мед¹, за да живеете и да не умрете. Не слушайте Езекия като ви мами и казва: ГОСПОД ще ни избави².

(1) Числ. 14:8; Втжк. 8:7-9; (2) ст. 30

33 Някой от боговете на народите извавил ли е въобще земята си от ръката на асирийския цар¹?

(1) гл. 19:12

34 Къде са боговете на Емат и Арфад¹? Къде са боговете на Сефаруим, на Ена и на Ава²? Избавиха ли те Самария от ръката ми³?

(1) Ер. 49:23; (2) гл. 17:24; 19:13; (3) гл. 17:6

35 Кои измежду всичките богове на страните са избавили страната си от ръката ми, че ГОСПОД да избави Ерусалим от ръката ми¹?

(1) гл. 19:11,17-19; Изх. 5:2; Дан. 3:15

36 А народът млъчеше и не му отговори нито дума, защото царят беше заповядал и казал: Да не му отговаряте!⁽¹⁾

(1) Екл. 3:7; Ам. 5:13

37 И управителят на царския дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шев-

на и летописецът Йоах, синът на Асаф, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи и му съобщиха думите на рапсаката.

гл. 19; 2 Лец. 32:20-23; Ис. 37

19 А когато цар Езекия чу това, той раздра дрехите си, покри се с вретиче¹ и влезе в ГОСПОДНИЯ дом.

(1) Бит. 37:34; 3 Царе 21:27; Йона 3:5

2 И прати управителя на царския дом Елиаким, писаря Шевна и старейшините на свещениците, покрити с вретича, при пророк Исая, сина на Амос¹.

(1) 2 Лец. 26:22

3 И те му казаха: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на опозоряване е този ден¹, защото децата дойдоха до раждане, но няма сила за раждане².

(1) Пс. 123:3,4; (2) Ос. 13:13

4 Може би ГОСПОД, твоят Бог, ще чуе всичките думи на рапсаката, когато господарят му, асирийският цар, изпрати да хули¹ живия Бог², и ще го накаже заради думите, които ГОСПОД, твоят Бог, чу. Моля те, издигни молба за остатъка, който е оцелял³.

(1) 1 Царе 17:10,26; Неем. 4:4; Пс. 74:18;

(2) Иис. Нав. 3:10; (3) ст. 31

5 И така, слугите на цар Езекия отидоха при Исая.

6 И Исая им каза: Така да кажете на господаря си: Така казва ГОСПОД: Не се бой от думите, които чу, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха¹.

(1) гл. 18:30-35; Ис. 10:24; Плач 3:57

7 Ето, аз ще сложа в него такъв дух, че като чуе слух, ще се върне в земята си¹, и ще го поваля с меч в неговата земя².

(1) ст. 28; гл. 7:6; (2) ст. 35-37; Пс. 94:23

8 И рапсакът се върна и намери асирийския цар да воюва с Ливна¹; защото беше чул, че той тръгнал от Лахис.

(1) Иис. Нав. 10:29

9 А царят беше чул да казват за етиопския цар¹ Тирак: Ето, излязъл е да воюва против теб! И той пак изпрати посланици до Езекия да кажат: (1) Ис. 18:1

10 Така да говорите на юдовия цар Езекия и да кажете: Да не те мами твоят Бог, на когото се уповаваш, като

казваш: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!¹

(1) гл. 18:5,30

11 Ето, ти чу какво са направили асирийските царе на всичките земи, как са ги изтребили. Ти ли ще се избавиш?

(1) гл. 15:29; 18:35; 2 Лев. 32:17

12 Боговете на народите избавиха ли онези, които бащите ми унищожиха: Гозан, Харан¹, Ресеф и синовете на Еден², които бяха в Таласар?

(1) Бит. 11:31,32; (2) Езек. 27:23

13 Къде са царят на Емат¹, царят на Арфад и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава²?

(1) 2 Лев. 8:3; (2) гл. 18:33,34

14 И Езекия взе писмото от ръката на пратениците и го прочете, и се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом, и Езекия го разгъна пред ГОСПОДА¹.

(1) 1 Царе 8:21; Пс. 62:8; Ер. 11:20

15 И Езекия се помоли пред ГОСПОДА, като каза: ГОСПОДИ, Боже на Израил, който седиш на престол между херувимите¹, Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства! Ти си направил небето и земята².

(1) Изх. 25:22; (2) Бит. 1:1; Пс. 102:25; Ер. 32:17

16 ГОСПОДИ, приклони ухото Си и чуй! ГОСПОДИ, отвори очите Си и виж! Чуй думите на Сенахирим, който изпрати този да похули живия Бог¹!

(1) 3 Царе 8:29; Дан. 9:18; (2) ст. 4; Пс. 74:22

17 Наистина, ГОСПОДИ, асирийските царе опустошиха народите и земята им¹,

(1) гл. 18:33,35

18 и хвърлиха в огъня боговете им¹, защото не бяха богове, а дело на човешки ръце, дървета и камъни², и те ги унищожиха.

(1) гл. 10:26; (2) Пс. 115:4-8; Ер. 16:20

19 И сега, ГОСПОДИ, Боже наш, моля Те, спаси ни от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти, ГОСПОД, си единственият Бог¹!

(1) гл. 5:15; Изх. 7:17; 3 Царе 18:36,37; Ер. 83:18

20 Тогава Исая, синът на Амос, изпрати до Езекия да кажат: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Чух това, за което Ми се помоли против асирийския цар Сенахирим¹.

(1) гл. 20:5; Пс. 65:2; Ис. 65:24; Дан. 9:23; 1 Йн. 3:21,22

21 Ето словото, което ГОСПОД гово-

ри за него: Презря те, присмя ти се девицата, сионската дъщеря; зад теб поклати глава ерусалимската дъщеря.

22 Кого си обидил и похуми ти? И срещу кого си издигнал гласа си и си надигнал очите си? Срещу Светия Израилев¹.

(1) Ис. 10:13

23 Господа си обидил ти чрез пратениците си¹, като си казал: С множеството на колесниците си² се изкачих на височината на планините, чак до краищата на Ливан, и ще изсека високите му кедри, избраните му елхи, и ще вляза в най-далечното му обиталище, в най-гъстата му гора³.

(1) ст. 4; (2) Пс. 20:7; Наум 2:13; (3) Ис. 10:13

24 Изкопах и пих чужди води и със стъпалото на краката си ще пресуша всичките египетски канали¹.

(1) Ис. 19:6

25 Не си ли чул, че аз съм наредил това отдавна и от древни времена съм го образувал¹? И сега го изпълних, така че ти да опустошаваш укрепени градове до купища развалини.

(1) Пс. 33:11; Ис. 45:7,21

26 И жителите им бяха безсилен, уплашиха се, посрамиха се, бяха като трева на полето, като зеленина, като трева на къщния покрив, която изсъхва, преди да е пораснала.

27 Но аз знаят жмището ти, излизането ти и влезането ти, и буйството ти против Мен¹.

(1) Пс. 139:1-3

28 Понеже буйството ти против Мен и надменността ти стигнаха до ушите Ми, затова ще сложа куката Си в ноздрите ти и юздата Си в устните ти¹ и ще те върна по пътя, по който си дошъл².

(1) Езек. 38:4; (2) ст. 7

29 И това ще ти* бъде знаменieto¹: Тази година ще ядете самораслото, втората година – това, което израсте от същото, а третата година посеете и пожънете, насадете лозя и яйте плода им².

*т.е. на Езекия;
(1) гл. 20:9; Ис. 7:11; Ас. 2:12; (2) Лев. 25:6,22

30 И оцелялото от юдовия дом, което е останало, пак ще пуска корени надолу и ще дава плод нагоре.

31 Защото от Ерусалим ще излезе остатък и от хълма Сион – оцелялото¹. Ревността на ГОСПОДА ще извърши това².

(1) ст. 4; Ис. 10:20-22; (2) Йона 2:18

32 Затова, така казва ГОСПОД за асирийския цар: Няма да влезе в този град, няма да изстреля там стрела, няма да дойде пред него с щит и няма да издигне против него могила!

33 По пътя, по който е дошъл, по него ще се върне¹ и в този град няма да влезе, заявява ГОСПОД².

(1) ст. 7; (2) Пр. 21:1

34 И аз ще защита този град, за да го избява¹ заради Себе Си² и заради слугата Си Давид³.

(1) Пс. 46:5; Ис. 31:5; Ос. 1:7; Зах. 9:8; (2) Езек. 36:22; (3) гл. 8:19; 20:6

35 И в същата нощ Ангелът ГОСПОДЕН излезе и изби сто осемдесет и пет хиляди души в асирийския стан. И когато станаха на сутринта, ето, всички те бяха мъртви трупове¹.

(1) Изх. 9:16; 2 Лек. 20:24; Пс. 76:5,6; Ис. 17:14

36 И асирийският цар Сенахирим се вдигна и си отиде; върна се и остана в Ниневия¹.

(1) Наум 1:1,2

37 А когато се кланяше в храма на бога си Нисрох, синовете му Адрамелех и Сарасар го убиха с меч¹ и избягаха в араатската земя². А вместо него се възцари синът му Есарадон³.

(1) ст. 7; (2) Бит. 8:4; (3) Езд. 4:2

ст. 1-11; 2 Лек. 32:24; Ис. 38:1-8

20 В онова време Езекия се разболя до смърт. И пророк Исая, синът на Амос, дойде при него и му каза: Така казва ГОСПОД: Нареди за дома си¹, понеже ще умреш² и няма да живееш!

(1) 2 Царе 17:23; (2) гл. 1:16; Втж. 31:14

2 Тогава той обърна лицето си към стената и се помоли на ГОСПОДА¹ и каза:

(1) Пс. 50:15; Як. 5:13

3 О, ГОСПОДИ, моля Те, спомни си! как ходих пред Теб с истина и с неразделено сърце и върших това, което е добро пред Теб! И Езекия плака горчиво³.

(1) Неем. 13:14; (2) гл. 18:3-6; 3 Царе 3:6; 8:23; 2 Лек. 31:20; Йов 4:6; Деян. 24:16; (3) Йов 16:20; Пс. 6:6; 39:12; Ам. 5:4

4 И преди Исая да беше излязъл до средната част на града, ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:

5 Върни се и кажи на княза на Моя народ, Езекия: Така казва ГОСПОД, Бог на баща ти Давид¹: Чух молитвата ти², видях съзките ти³. Ето, ще те изцеля⁴. На третия ден ще се изкачиш в ГОСПОДНИЯ дом.

(1) 2 Лек. 34:3;

(2) гл. 19:20; 22:19; Изх. 3:7,9; 3 Царе 9:3; Пс. 6:9; 34:17; 119:26; (3) Пс. 56:8; (4) Втж. 32:39; Пс. 107:20; Мк. 1:41

6 Ще прибавя на живота ти петнадесет години и ще избявам теб и този град от ръката на асирийския цар, и ще защита този град заради Себе Си и заради слугата Си Давид¹.

(1) гл. 19:34

7 Тогава Исая каза: Вземете калъп сушени смокини. И взеха и го наложиха на възпалението, и царят оздравя.

8 А Езекия беше казал на Исая: Какво ще бъде знаменieto, че ГОСПОД ще ме изцели и че на третия ден ще се изкача в ГОСПОДНИЯ дом¹?

(1) Бит. 15:8

9 И Исая беше казал: Това ще ти бъде знаменieto от ГОСПОДА¹, че ГОСПОД ще извърши словото, което говори: Десет стъпала напред ли да отиде сянката на слънчевия часовник, или да се върне десет стъпала назад²?

(1) гл. 19:29; 1 Царе 14:10; (2) Иис. Нав. 10:12,13

10 И Езекия отговори: Лесно нещо е да се наклони сянката десет стъпала; не, нека сянката се върне десет стъпала назад¹!

(1) Иис. Нав. 10:12,13

11 И пророк Исая извика към ГОСПОДА и Той върна сянката по стъпалата, по които се беше наклонила върху слънчевия часовник* на Ахаз, десет стъпала назад.

*букв.: стъпалата

ст. 12-21; 2 Лек. 32:25-33; Ис. 39

12 В онова време вавилонският цар Веродах-Валадан*, синът на Валадан, изпрати писмо и подарък на Езекия, защото чу, че Езекия се бил разболял.

*в Исая 39:1: Меродах-Валадан

13 И Езекия ги послуша и им показа цялата си съкровищница – среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад и всичко, което се намираше между съкро-

вищата му. В къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показа¹.

(1) Пс. 62:10; Ер. 9:23; 1 Кор. 4:7

14 Тогава пророк Исаия дойде при цар Езекия и му каза: Какво казаха тези мъже и откъде дойдоха при теб¹? И Езекия каза: От далечна земя идват, от Вавилон.

(1) Чис. 22:9

15 Тогава каза: Какво видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко, което е в къщата ми; няма нищо в съкровищниците ми, което не им показвах¹.

(1) ст. 13

16 Тогава Исаия каза на Езекия: Слушай словото на ГОСПОДА¹:

(1) 1 Царе 9:27

17 Ето, идват дни, когато всичко, което е в къщата ти, и което бащите ти са събрали до този ден, ще се пренесе във Вавилон¹; нищо няма да остане, казва ГОСПОД.

(1) гл. 24:13; 2 Лек. 36:18; Ер. 20:5

18 И от синовете, които ще излязат от теб, които ще родиш, ще вземат¹ и те ще станат скопци в двореца на вавилонския цар.

(1) гл. 24:12,15; 2 Лек. 33:11; Дан. 1:3,4

19 Тогава Езекия каза на Исаия: Добро е ГОСПОДНОТО слово, което ти говори¹. И каза: Нали в моите дни ще има мир и сигурност²?

(1) 3 Царе 2:38; (2) гл. 22:20; 3 Царе 11:12

20 А останалите дела на Езекия и цялото му юначество, и как направи водоема и водопровода, и докара водата в града¹, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе²?

(1) 2 Лек. 32:3,4,30; Неем. 2:14; Ис. 22:11;

(2) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

21 И Езекия легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Манасия¹.

(1) гл. 21:1; 1 Лек. 3:13; Мт. 1:10

ст. 1-18; 2 Лек. 33:1-20

21 Манасия беше на дванадесет години, когато се възцари¹, и царува петдесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Ефсива.

(1) гл. 20:21

2 Той върши зло пред ГОСПОДА¹

според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове².

(1) ст. 16,20; гл. 17:2; (2) гл. 16:3; Езек. 11:12; 22:3

3 Той устрои наново високите места, които баща му Езекия беше съборил¹, издигна жертвеници на Ваал и направи ашера, както беше направил израилевият цар Ахав, и се кланяше на цялото небесно множество и им служеше².

(1) гл. 13:6; 18:4; (2) гл. 17:16; Втж. 17:3; Ис. 65:11

4 Построи и жертвеници в ГОСПОДНИЯ дом¹, за който ГОСПОД беше казал: В Ерусалим ще поставя Името Си².

(1) гл. 16:11; Ер. 32:34; (2) гл. 23:27; 2 Царе 7:13; 3 Царе 8:29; 2 Лек. 6:6,9; Ер. 7:30

5 Построи жертвеници и на цялото небесно войнство в двата двора на ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) гл. 23:12; 2 Лек. 4:9; Езек. 8:16

6 И преведе сина си през огъня^{*1}, и се занимаваше с окултизъм и гадания, и се допитваше до запитвачи на духове и врачове^{**2}. Той извърши много зло пред ГОСПОДА и Го разгневи³.

*т.е. принесе го в жертва **сеза; екстрасенси, врачки

(1) гл. 16:3; 17:17; Ер. 19:5; Езек. 23:39;

(2) гл. 23:24; (3) Втж. 32:16

7 И изваяния идол на ашерата¹, който направи, постави в дома, за който ГОСПОД беше казал на Давид и на сина му Соломон: В този дом и в Ерусалим, който избрах от всичките израилеви племена, ще поставя Името Си до века²!

(1) гл. 23:6; Втж. 16:21; Пс. 78:58; (2) ст. 7

8 И няма вече да направя крака на Израил да се лута вън от земята, която дадох на бащите им, ако само внимават да вършат всичко, което им заповядах, според целия закон, който им заповяда слугата Ми Мойсей¹.

(1) 2 Царе 7:10

9 Но те не послушаха¹ и Манасия ги подмами да вършат повече зло от народите, които ГОСПОД беше изтребил пред израилевите синове².

(1) 1 Царе 8:19; (2) ст. 2

10 Тогава ГОСПОД говори чрез слугите Си, пророците¹, и каза:

(1) гл. 17:13

11 Понеже юдовият цар Манасия на-

прави тези мерзости¹ и извърши повече зло от всичко, което извършиха аморейците², които бяха преди него, и въведе и Юда в грях чрез идолите си,

(1) гл. 23:26; Ер. 15:4; Езек. 5:6; (2) 3 Царе 21:26

12 затова, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето аз нанасям *такова* зло на Ерусалим и на Юда, че на всеки, който чуе за него, ще му писнат и двете уши¹.

(1) 1 Царе 3:11; Ер. 19:3

13 И ще простра върху Ерусалим мерителната връв на Самария¹ и отвеса на Ахавовия дом². И ще изтрия Ерусалим, както се изтрива блюдо – изтрива се и се обръща наопаки.

(1) гл. 17:6; Ис. 34:11; Плач 2:8; Езек. 23:31;

(2) гл. 9:8; 3 Царе 21:21; Ам. 7:7,8

14 И ще отхвърля остатъка от наследството Си¹ и ще ги предам в ръката на враговете им, и те ще бъдат разграбени и плячкосани от всичките си врагове²,

(1) гл. 17:19,20; Пс. 74:1; Ер. 12:7; (2) Ер. 19:7

15 защото вършиха зло пред Мен и Ме разгневяваха от деня, когато бащите им излязоха от Египет, до днес¹.

(1) Ис. 24:5; Ер. 15:4; Плач 1:5; Дан. 9:5-8

16 Освен това Манасия проля и твърде много невинна кръв¹, докато напълни Ерусалим от край до край², освен греха, с който въведе Юда в грях³ да върши зло пред ГОСПОДА⁴.

(1) Езек. 23:45; (2) гл. 24:3,4; Пр. 6:16,17; Ер. 2:34;

Езек. 22:2; (3) гл. 3:3; 3 Царе 14:16; (4) ст. 2

17 А останалите дела на Манасия и всичко, което направи, и грехът му, който извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

18 И Манасия легна при бащите си и беше погребан в градината на къщата си, в градината на Оза¹. А вместо него се възцари синът му Амон².

(1) ст. 26; (2) ст. 19; 1 Лек. 3:14; Мт. 1:10

ст. 19:26; 2 Лек. 33:21-25

19 Амон беше на двадесет и две години, когато се възцари¹, и царува две години в Ерусалим. Името на майка му бе Месулемета, дъщеря на Арус от Йотева.

(1) ст. 18

20 Той върши зло пред ГОСПОДА,

както беше правил баща му Манасия¹.

(1) ст. 2; гл. 23:32,37; 24:9,19; 3 Ин. 11

21 Ходи във всичките пътища, в които беше ходил баща му, и служи на идолите, на които беше служил баща му¹, и им се кланяше.

(1) ст. 20

22 И остави ГОСПОДА, Бога на бащите си, и не ходи в ГОСПОДНИЯ път¹.

(1) гл. 22:17; 3 Царе 11:33; Ис. 1:2,4

23 А слугите на Амон направиха заговор против него и убиха царя в къщата му¹.

(1) гл. 9:27

24 Тогава народът на страната изби всички, които бяха направили заговор против цар Амон¹, и народът на страната направи сина му Йосия цар вместо него².

(1) гл. 14:5; (2) гл. 22:1; Мт. 1:10

25 А останалите дела, които извърши Амон, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

26 И го погребяха в гроба му в градината на Оза¹. А вместо него се възцари синът му Йосия².

(1) ст. 18; (2) ст. 24; 1 Лек. 3:14; Соф. 1:1

ст. 1-7; 2 Лек. 34:1-13

22 Йосия беше на осем години, когато се възцари¹, и царува тридесет и една години в Ерусалим. Името на майка му беше Йеида, дъщеря на Адая от Васкат².

(1) гл. 21:24,26; (2) Илс. Нав. 15:39

2 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА¹, и ходи във всичките пътища на баща си Давид, без да се отклони надясно или наляво².

(1) гл. 12:2; 3 Царе 15:11; (2) Втзк. 5:32; Езек. 18:14

3 И в осемнадесетата година на цар Йосия¹ царят прати в ГОСПОДНИЯ дом писаря Сафан², сина на Азалия, син на Месулам, и каза:

(1) гл. 23:23; (2) Ер. 36:10

ст. 4-7; ср. гл. 12:4-15

4 Иди при първосвещеника Хелкия¹ и му кажи да приготви внесените в ГОСПОДНИЯ дом пари, които вратарите са събрали от народа,

(1) 1 Лек. 6:13

5 и нека ги предадат в ръката на онези, които вършат делото, които надзи-

рават ГОСПОДНИЯ дом, а те нека ги дадат на онези, които вършат делото, които са в ГОСПОДНИЯ дом, за да поправят разрушеното на дома –

6 на дърводелците и на строителите, и на зидарите, и за да купят дървен материал и дялани камъни, за да поправят дома.

7 Но да не се държи сметка за предаването в ръцете им пари, защото постъпват честно.

ст. 8-20: 2 Лет. 34:14-28

8 Тогава първосвещеникът Хелкия каза на писаря Сафан: Намерих книгата на закона¹ в ГОСПОДНИЯ дом². И Хелкия даде книгата на Сафан и той я прочете.

(1) Втж. 31:24-26; (2) гл. 23:2

9 И писарят Сафан отиде при царя и занесе вест на царя, и каза: Слугите ти изсипаха парите, които се намериха в дома, и ги предадох в ръката на онези, които вършат делото, които надзирават ГОСПОДНИЯ дом.

10 И писарят Сафан съобщи на царя и каза: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан я прочете пред царя¹.

(1) Втж. 17:19; Ер. 36:21

11 А когато царят чу думите на книгата на закона, раздра дрехите си¹.

(1) Пс. 119:120; Ис. 66:2; Ер. 36:16,24; Римл. 3:20; Евр. 4:12

12 И царят заповяда на свещеник Хелкия и на Ахикам, сина на Сафан¹, и на Аховор², сина на Михей, и на писаря Сафан, и на царския слуга Асая и каза:

(1) гл. 25:22; Ер. 26:24; (2) Ер. 26:22

13 Идете, допитайте се до ГОСПОДА за мен, за народа и за целия Юда¹ относно думите на тази книга, която се намери, защото голяма е яростта на ГОСПОДА, която е пламнала против нас², понеже бащите ни не са послушали думите на тази книга да постъпват според всичко, което е писано за нас³.

(1) Ер. 21:1,2; (2) гл. 23:26; Пс. 76:7; Ер. 36:7;

(3) Лев. 26:14-39; Втж. 27:26

14 Тогава свещеник Хелкия, Ахикам, Аховор, Сафан и Асая отидоха при пророчицата¹ Олда, жената на Селум, пазителя на одеждите, син на Текуя,

син на Арас. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък. И те говориха с нея.

(1) Изх. 15:20

15 И тя им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е изпратил до Мен:

16 Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще докарам зло на това място и на жителите му – всички думи на книгата¹, която юдовият цар е прочел –

(1) гл. 24:2; 1 Царе 3:19; Дан. 9:12-14

17 понеже Ме оставиха¹ и кадиха на други богове, и Ме разгневиха с всичките дела на ръцете си, затова яростта Ми ще пламне против това място и няма да угасне².

(1) гл. 21:22; Ер. 2:13; 22:9; (2) Втж. 32:21-23;

3 Царе 9:6-9; 2 Лет. 28:25; Ер. 7:20; Зах. 1:2

18 Но на юдовия цар, който ви прати да се допитате до ГОСПОДА, на него кажете така: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: За думите, които си чул:

19 понеже сърцето ти омегна¹ и ти се смири пред ГОСПОДА², когато чу това, което говорих против това място и против жителите му, че ще запустеят и ще станат за проклетия³, и раздра дрехите си и плака пред Мен⁴, затова и Аз послушах, заявява ГОСПОД⁵.

(1) Пс. 51:17; (2) 3 Царе 21:29; 2 Лет. 32:26; Як. 4:10;

(3) Ер. 26:6; (4) Неем. 1:4; (5) гл. 20:5

20 Затова, ето, Аз ще те прибера при бащите ти и ще се прибереш в гроба си с мир и очите ти няма да видят нищо от злото, което ще докарам на това място¹. И те донесоха отговора на царя.

(1) гл. 20:19; Ис. 57:1,2; Мт. 5:4

ст. 1-20: 2 Лет. 34:29-33

23 Тогава царят изпрати и събраха при него всичките старейшини на Юда и Ерусалим¹.

(1) Втж. 29:9; Ис. Нав. 24:1

2 И царят се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом и с него всичките юдови мъже и всичките ерусалимски жители, и свещениците, и пророците, и целият народ от малък до голям. И прочетоха на всеослушание пред тях всичките думи

от книгата на завета, която се намери в ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) гл. 22:8,10; Втжк. 31:11; Неем. 8:1,8

3 И царят застана до колоната¹ и направи завет пред ГОСПОДА² да следва ГОСПОДА, да пази заповедите Му и свидетелствата Му, и наредбите Му с цялото си сърце и с цялата си душа, за да изпълнява думите на този завет, които са записани в тази книга. И целият народ встъпи в завета³.

(1) гл. 11:14; (2) гл. 11:17;

(3) 2 Лет. 15:12-15; Неем. 5:13; 9:38; 10:28,29; Ер. 34:15

4 Тогава царят заповяда на първосвещеника Хелкия, на свещениците от втория чин и на вратарите¹ да извадят от ГОСПОДНИЯ храм всичките вещи, направени за Ваал, за ашерата и за цялото небесно войнство², и ги изгори³ извън Ерусалим, в полетата на Кедрон, и отнесе пепелта им във Ветил.

(1) гл. 12:9; (2) гл. 21:3-7;

(3) ст. 15; гл. 10:26; 3 Царе 15:13; 2 Лет. 15:16; Деян. 19:19

5 И премахна жреците на идолите, които юдовите царе бяха поставили и които каяха по високите места¹ в юдовите градове и околностите на Ерусалим, и тези, които каяха на Ваал, на слънцето, на луната и на *свванадесетте* зодии, и на цялото небесно множество.

(1) Соф. 1:4

6 Изнесе ашерата от ГОСПОДНИЯ дом извън Ерусалим при потока Кедрон и я изгори при потока Кедрон¹, стри я на прах и хвърли праха ѝ по гробовете на синовете на народа².

(1) ст. 4; (2) 2 Лет. 34:4

7 Събори и къщите на посветените *блудници*¹, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, където жените тъчеха завеси за ашерата.

(1) Чис. 25:1-3; 3 Царе 14:24; Ос. 4:13

8 И доведе всичките свещеници от юдовите градове и оскверни високите места, където тези свещеници бяха кадили, от Гава¹ до Вирсавее², и събори високите места на портите, които бяха при входа на портата на градоначалника Иисус, които бяха отявяво при градската порта.

(1) Иис. Нав. 18:24; (2) Ам. 5:5

9 Но свещениците от високите мес-

та не се изкачваха при* ГОСПОДНИЯ олтар в Ерусалим, а ядяха безквасни хлябове между братята си¹.

*или: не жертваха на; (1) 1 Царе 2:36

10 Царят оскверни и Тофет¹, който е в долината на Еномовите синове², за да не може никой да превежда за Молох си или дъщеря си през огъня*³.

*т.е. да го жертва на Молох; (1) Ис. 30:33; Ер. 7:31; (2) Иис. Нав. 15:8; 2 Лет. 28:3; Неем. 11:30; (3) гл. 16:3; Езек. 23:37

11 И отмахна конете, които юдовите царе бяха посветили на слънцето във входа на ГОСПОДНИЯ дом, при жилището на скопеца Натан-Мелех, което бе в Парварим*¹, и изгори с огън колесниците на слънцето².

*вероятно: пристройка на западната страна на външния двор на храма; (1) 1 Лет. 26:18; (2) Езек. 8:16

12 Царят събори и жертвениците, които бяха върху покрива на горната стая на Ахаз¹, които юдовите царе бяха направили, и жертвениците, които Манасия беше направил в двора на ГОСПОДНИЯ дом², и като ги срина оттам, хвърли праха им в потока Кедрон³.

(1) Ер. 19:13; Соф. 1:4,5; (2) гл. 21:4,5; (3) ст. 4

13 Царят оскверни и високите места, които бяха пред Ерусалим, отдясно на хълма на покровата, които израилевият цар Соломон беше построил за Астарта, гнусотията на сидонците, и за Хамос, гнусотията на Моав, и за Мелхом, гнусотията на синовете на Амон¹.

(1) 3 Царе 11:5,7

14 И строши стълбовете, съсече ашерите¹ и напълни местата им с човешки кости.

(1) гл. 18:4; Втжк. 7:5; Ис. 27:9

15 И жертвеника, който беше във Ветил, и високото място, което беше построил Еровоам, синът на Нават, който въведе Израил в грях¹, и онзи жертвеник и онова високо място събори², и като изгори високото място, стри го на прах³; и изгори ашерата.

(1) гл. 3:3; 3 Царе 14:16; (2) 1 Царе 7:3,4; (3) ст. 4

16 И като се обърна и видя гробовете, които бяха там на хълма, Иосия прати и взе костите от гробовете и ги изгори на жертвеника, и така го оскверни според ГОСПОДНОТО слово,

обявено от Божия човек, който обяви тези неща¹.

(1) 3 Царе 13:2

17 И той каза: Какъв е този стълб там, който виждам? А градските мъже му казаха: Това е гробът на Божия човек, който дойде от Юда и обяви тези неща, които ти извърши против ветилския жертвеник.

18 Тогава царят каза: Оставете го, никои да не поклати костите му. И така опазиха костите му заедно с костите на пророка, който дойде от Самария¹.

(1) 3 Царе 13:29-32

19 Йосия отмахна и всичките храмове на високите места, които се намираха в самарийските градове и които израилевите царе бяха направили и бяха разгневили ГОСПОДА, и постъпи с тях точно както беше направил във Ветия¹.

(1) 2 Лер. 34:6,7

20 И изкла всичките жреци от високите места¹, които бяха там, на жертвениците и изгори върху тях човешки кости. И после се върна в Ерусалим.

(1) гл. 10:25; 11:18; Изх. 22:20

ст. 21-30: 2 Лер. 35

21 И царят заповяда на целия народ и каза: Направете Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, както е писано в тази книга на завета¹!

(1) Изх. 12:11

22 А такава Пасха като тази не беше правена от времето на съдиите, които съдеха Израил, и във всичките дни на израилевите царе или юдовите царе¹,

(1) 2 Лер. 30:1,2

23 а чак в осемнадесетата година на цар Йосия¹ се направи тази Пасха на ГОСПОДА в Ерусалим.

(1) гл. 22:3

24 Освен това Йосия премахна запитвачите на духове и врачовете*¹, домашните идоли² и кумирите, и всичките гнусотии, които се намериха в юдовата земя и в Ерусалим, за да изпълни думите на закона, написани в книгата, която свещеник Хелкия намери в ГОСПОДНИЯ ДОМ³.

*сеза: екстрасенсите, врачките

(1) гл. 21:6; (2) Бит. 31:19; (3) Втж. 18:10-12

25 Преди него не е имало цар като него, който да се е обърнал към ГОСПОДА с цялото си сърце, с цялата си

душа и с всичката си сила¹, според целия закон на Мойсей². А и след него не се издигна такъв като него³.

(1) Втж. 6:5; 3 Царе 8:48; Лк. 10:27;

(2) Неем. 10:29; (3) гл. 18:5; Ер. 22:15

26 Но ГОСПОД не се върна от яростта на големия си гняв, с която гневът Му беше пламнал против Юда поради всичките оскърбления, с които Манасия Го беше разгневил¹.

(1) гл. 21:11,12; 22:13; 24:3,4

27 И ГОСПОД каза: Ще отхвърля и Юда отпред Себе Си, както отхвърлих Израил¹. Ще отхвърля и града, който избрах, Ерусалим, и дома, за който казах: Името ми ще бъде там².

(1) гл. 17:18-20; 18:11; 25:21; Ер. 23:33,39; (2) гл. 21:4,7

28 А останалите дела на Йосия и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

29 В неговите дни фараонът Нехао, египетският цар, се изкачи против асирийския цар при реката Ефрат¹. И цар Йосия излезе срещу него, а той, като го видя, го уби в Магедон².

(1) Ер. 46:2; (2) Снд. 1:27

30 И слугите му го закараха мъртъв в колесницата от Магедон и го докараха в Ерусалим, и го погребяха в собствения му гроб. А народът на страната взе Йоахаз, сина на Йосия¹, и го помаза, и го направи цар вместо баща му.

(1) Ер. 22:10,11

ст. 31-35: 2 Лер. 36:1-4

31 Йоахаз беше на двадесет и три години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна¹.

(1) гл. 24:18

32 Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което бяха правили бащите му¹.

(1) гл. 21:20

33 А фараонът Нехао го затвори в Ривла¹, в земята Емат, за да не царува в Ерусалим, и наложи на земята глоба от сто таланта сребро и един талант злато.

(1) гл. 25:6,21; Чис. 34:11

34 И фараонът Нехао постави Елиаким, сина на Йосия, за цар вместо

баща му Йосия и промени името му на Йоаким¹. А Йоахаз взе със себе си и той дойде в Египет и там умря².

(1) гл. 24:17; 1 Лец. 3:15; Ер. 1:3; (2) Ер. 22:11,12; Езек. 19:3-9

35 А Йоаким даде на фараона среброто и златото, но обложи с данък* земята, за да даде парите според заповедта на фараона; от народа на земята събра среброто и златото, от всекиго според състоянието** му, за да ги даде на фараона Нехао¹.

*букв.: оцени
**букв.: оценката; (1) гл. 15:20

36 Йоаким беше на двадесет и пет години, когато се възцари¹, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Зевуда, дъщеря на Федея от Рума.

(1) 2 Лец. 36:5; Дан. 1:1

37 Той върши зло пред ГОСПОДА, според всичко, което бяха правили бащите му¹.

(1) гл. 21:20; Ер. 26:20-23

24 В неговите дни се изкачи вавилонският цар Навуходоносор¹ и Йоаким му стана слуга за три години. После се отметна и встана против него².

(1) 2 Лец. 36:6; Ер. 25:1; Дан. 1:1; (2) ст. 20; Езд. 4:12

2 И ГОСПОД прати против него халдейски чети, арамейски чети, моавски чети и чети на синовете на Амон. Изпрати ги против Юда, за да го унищожат според словото на ГОСПОДА, което Той беше говорил чрез слугите Си, пророците¹.

(1) гл. 22:16;
Ер. 25:9; 35:11; Плач 1:17; Езек. 19:8; Авак. 1:6

3 Наистина по заповед от ГОСПОДА стана това на Юда, за да го отхвърли отпред Себе Си¹ заради греховете на Манасия, според всичко, което беше извършил,

(1) ст. 20; гл. 17:18,20,23

4 и заради невинната кръв, която беше пролял, като напълни Ерусалим с невинна кръв¹. И ГОСПОД не пожела да прости².

(1) гл. 21:16; 23:26; Пс. 106:38; Пр. 6:17; Ер. 22:17; Езек. 22:3; (2) Чис. 35:33; Втзк. 29:20; Езек. 24:8

5 А останалите дела на Йоаким и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе¹?

(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29; 2 Лец. 36:8

6 И Йоаким легна при бащите си.

А вместо него се възцари синът му Йоахин¹.

(1) Мт. 1:11

7 А египетският цар не излезе вече от земята си, защото вавилонският цар беше превзел всичко, което беше на египетския цар, от египетската река до реката Ефрат¹.

(1) Ер. 37:5,7; 46:2-6; Езек. 30:21 ст. 8-17; 2 Лец. 36:9,10; Ер. 22:24-30

8 Йоахин¹ беше на осемнадесет години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим. Името на майка му беше Неуста, дъщеря на Енатан от Ерусалим.

(1) 1 Лец. 3:16

9 Той върши зло пред ГОСПОДА, според всичко, което беше вършил баща му¹.

(1) гл. 21:20

10 В онова време слугите на вавилонския цар Навуходоносор се изкачиха против Ерусалим и градът беше обсаден.

11 И докато слугите му го обсаждаха, сам вавилонският цар Навуходоносор дойде срещу града.

12 И юдовият цар Йоахин излезе при вавилонския цар, той и майка му, и слугите му, и началниците му, и скопците му¹; и вавилонският цар го плени² в осмата година на царуването си³.

(1) гл. 20:18; Ест. 2:5,6; (2) Ер. 29:2; Езек. 1:2; (3) гл. 25:8

13 И той отнесе оттам всичките съкровища на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща и съсече всичките златни вещи в ГОСПОДНИЯ дом, които изразмевият цар Соломон беше направил¹, както ГОСПОД беше говорил².

(1) Дан. 5:2,3; (2) гл. 20:17; Ер. 20:5; Езек. 23:26

14 И отведе в плен целия Ерусалим, всичките първенци и всичките храбри мъже, десет хиляди пленници, и всичките занаятчии и ковачи¹; не остана нищо освен по-сиромашката част от народа на земята².

(1) гл. 25:21; 1 Лец. 9:1; Ер. 52:28; Езек. 17:3,4; (2) гл. 25:12

15 Той отведе в плен Йоахин във Вавилон и отведе като пленници от Ерусалим във Вавилон майката на царя, жените на царя, скопците му и силните на земята¹.

(1) ст. 12,14

16 Всичките мъже, *годни* за война, седем хиляди *души*, и занаятчиите, и ковачите, хиляда *души*, и всичките храбри воини вавилонският цар отведе като пленници във Вавилон¹.

(1) ст. 14

17 И вавилонският цар постави Матания, чичото на *Йоахин*, за цар вместо него, като промени името му¹ на Седекия².

(1) гл. 23:34; Дан. 1:7; (2) 1 Лек. 3:15; Ер. 37:1 ст. 18-20; 2 Лек. 36:11-16; Ер. 52:1-3

18 Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна¹.

(1) гл. 23:31

19 Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което беше вършил Йоаким¹.

(1) гл. 21:20

20 Защото поради гнева на ГОСПОДА стана това с Ерусалим и Юда, докато Той ги отхвърли отпред Себе Си¹.

И Седекия встана против вавилонския цар².

(1) ст. 3; Езек. 19:14; (2) ст. 1; Езек. 17:12-19

ст. 1-7; Ер. 39:1-7; 52:4-11

25 И в деветата година на царуването му, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим и разположи стана си против него¹; и издигнаха укрепления наоколо против него².

(1) ст. 8; Ер. 34:1,7; Езек. 24:2; (2) Ер. 32:2,24

2 И градът беше под обсада¹ до единадесетата година на цар Седекия.

(1) Вжк. 28:52

3 А на деветия ден от четвъртия месец гладът стана много голям в града и нямаше хляб за народа на страната¹.

(1) Ис. 3:1; Ер. 19:9; Плач 4:4-10; Езек. 4:16,17

4 И портата на града беше разбита и всичките военни мъже *побягнаха* през нощта по пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина – а халдейците бяха около града – и царят отиде по пътя за равнината.

5 А войската на халдейците преследва царя¹ и го настигнаха в равнините на

Ерихон. И цялата му войска се разбяга от него.

(1) Ис. 30:16

6 И хванаха царя и го заведоха при вавилонския цар в Ривла¹, и произнесоха присъда над него.

(1) гл. 23:33

7 И посякоха синовете на Седекия пред очите му и избодоха очите на Седекия¹, и го оковаха в бронзови окови, и го отведоха във Вавилон².

(1) Съд. 16:21; (2) Ис. 22:3; Ер. 21:7; 37:17; Плач 2:9; Езек. 12:11

ст. 8-21; 2 Лек. 36:17-21; Ер. 52:12-27; ст. 8-12; Ер. 39:8-10

8 А в петия месец, на седмия ден от месеца, а годината беше деветнадесетата година на цар Навуходоносор¹, вавилонския цар, началникът на телохранилите Навузардан, служител на вавилонския цар, дойде в Ерусалим².

(1) гл. 24:12; (2) ст. 1; Плач 4:12

9 И той изгори ГОСПОДНИЯ дом¹ и царската къща, и всичките къщи в Ерусалим; всяка голяма къща изгори с огън².

(1) 3 Царе 9:7-9; Пс. 74:3; 79:1; Ис. 64:10; Плач 2:7; 5:18; (2) Езд. 5:12; Ер. 34:22; Езек. 10:2; Ам. 2:5

10 И цялата халдейска войска, която беше с началника на телохранилите, събори стените около Ерусалим¹.

(1) Вжк. 28:52; Неем. 1:3

11 И началникът на телохранилите Навузардан отведе в плен остатъка от народа¹, който беше останал в града, и бежанците, които бяха прибягнали при вавилонския цар, и остатъка от множеството.

(1) Езек. 12:11

12 И началникът на телохранилите остави *някои* от сиромасите на земята за лозари и земеделци¹.

(1) гл. 24:14-16; Неем. 1:2; Ис. 24:6

13 А бронзовите съдове, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, и стойките, и бронзовото море, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом¹, халдейците строшиха и пренесоха бронза им във Вавилон.

(1) 3 Царе 7:15-37; Ер. 20:5

14 Взеха и котлите, и лопатите, и щипците, и тамяниците, и всичките бронзови принадлежности, с които се извършваше службата¹.

(1) 3 Царе 7:40,45

15 Началникът на телохранилите взе¹ и кадилниците и легените², какво-

то беше от злато, *като* злато и каквото беше от сребро, *като* сребро³.

(1) Дан. 5:2,3; Езд. 1:9-11;
(2) 3 Царе 7:40,45; (3) 3 Царе 7:48-51; 2 Лек. 24:14

16 А двата стълба, едното море и стойките, които Соломон беше направил за ГОСПОДНИЯ дом, бронзът на всички тези неща не можеше да се претегли¹.

(1) 3 Царе 7:47

17 Височината на единия стълб беше осемнадесет лакътя и върху него имаше бронзов капител, а височината на капитеа беше три лакътя. А наоколо върху капитеа имаше плетени мрежи и нарове, всичките бронзови. Също такъв беше и вторият стълб с плетените мрежи¹.

(1) 3 Царе 7:15-22

18 Началникът на телохранилите взе и първосвещеника Сарая¹ и втория свещеник Софония², и тримата вратари,

(1) 1 Лек. 6:14,15; Езд. 7:1; (2) Ер. 21:1; Зах. 6:10

19 и от града взе един скопец, който беше надзирател на военните мъже, и петима мъже от тези, които бяха постоянно при царя, които се намериха в града, и писаря на военачалника, който събираше народа на земята за войската, и шестдесет мъже от народа на земята, които се намериха в града.

20 И началникът на телохранилите Навузардан ги взе и ги заведе при вавилонския цар в Ривла.

ст. 21-26: Ер. 40-43

21 И вавилонският цар ги удари и ги уби в Ривла¹, в земята Емат. Така Юда беше отведен в плен от земята си².

(1) гл. 23:33; Плач 4:16; (2) гл. 17:23; 24:15;
Взк. 29:28; 3 Царе 8:46; 1 Лек. 6:15; Ер. 16:13

22 А колкото за народа, който остана в юдовата земя, който вавилонският цар Навуходоносор беше оставил, над него той постави за *управител* Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан¹.

(1) гл. 22:12; Ер. 40:7; 41:18

23 А когато всичките военачалници, те и мъжете им, чуха, че вавилонският цар поставил за *управител* Годолия, дойдоха при Годолия в Масфа¹; а именно: Исмаил², синът на Натания, и Йоанан, синът на Кария, и Сарая, синът на нетофатеца Танумет, и Язания, синът на един маахатец, те и мъжете им.

(1) Исц. Нав. 18:26; (2) Ер. 41:18

24 И Годолия се закле на тях и на мъжете им и им каза: Не се страхувайте да бъдете слуги на халдейците! Заселете се в земята и работете на вавилонския цар, и ще ви бъде добре.

25 Но в седмия месец Исмаил, синът на Натания, син на Елисам, от царския род, дойде заедно с десет мъже и убиха Годолия, и той умря, както и юдеите и халдейците, които бяха с него в Масфа².

(1) Зах. 7:5; 8:19; (2) Ер. 41:1-3

26 Тогава целият народ, от малък до голям, и военачалниците станаха и отидоха в Египет, защото се уплашиха от халдейците¹.

(1) Ер. 43:4,7
ст. 27-30: Ер. 52:31-34

27 А в тридесет и седмата година от пленяването на юдовия цар Йоахин, в дванадесетия месец, на двадесет и седмия ден от месеца, вавилонският цар Евил-Меродах издигна главата¹ на юдовия цар Йоахин в годината на възцаряването си и го *изведе* от тъмницата.

(1) Бит. 40:13

28 И му говори любезно и постави неговия престол над престола на царете, които бяха с него във Вавилон¹.

(1) Дан. 5:19

29 И той смени затворничестите си дрехи¹ и се хранеше винаги пред него² през всичките дни на живота си³.

(1) Бит. 41:14; (2) 3 Царе 2:7; (3) Ер. 22:26

30 А колкото за храната му, от царя му се даваше постоянна храна, ежедневен дял, през всичките дни на живота му.

Първата книга на Л Е Т О П И С И Т Е

ст. 1-4; Бит. 5; Ас. 3:36-38; ст. 5-16; Бит. 10:1-20

- 1 Адам, Сит, Енос,
2 Каинан, Маалалеил, Яред,
3 Енох¹, Матусал, Ламех, (1) Евр. 11:5
4 Ной¹, Сим, Хам и Яфет. (1) Езек. 14:14
5 Синове на Яфет: Гомер и Магог, и
Мадай, и Яван, и Тувал, и Мосох, и
Тирас.
6 Синове на Гомер: Асханаз и Дифат
и Тогарма.
7 Синове на Яван: Елиса¹ и Тарсис, и
Китим, и Доданим. (1) Езек. 27:7
8 Синове на Хам: Хус и Мицраим,
Фут и Ханаан.
9 Синове на Хус: Сева и Евила, и
Савта, и Раама, и Савтека. Синове на
Раама: Сава и Дедан.
10 И Хус роди Нимрод; той пръв ста-
на силен на земята.
11 А Мицраим роди лудимите и ана-
мимите, и леавимите, и нафтухимите,
12 и патрусимите, и каслухимите, от
които произлязоха филистимците, и
кафторимите.
13 А Ханаан роди първородния си Си-
дон и Хета,
14 и евусейците, аморейците, герге-
сейците,
15 евейците, арукейците, асенейците,
16 арвадците, цемарейците и аматей-
ците.
ст. 17-23; Бит. 10:21-31; ст. 17-27; Бит. 11:10-26; Ас. 3:34-36
17 Синове на Сим: Елам и Асур, и

Арфаксад, и Луд, и Арам, и Уз, и Ул, и
Гетер, и Мосох.

18 И Арфаксад роди Сала, а Сала
роди Евер.

19 И на Евер се родиха двама сина;
името на единия беше Фалек*, защото
в неговите дни се раздели земята, а
името на брат му беше Йоктан.

*Разделение

20 А Йоктан роди Алмодад и Шалеф,
и Хацармавет, и Ярах,

21 и Адорам, и Узал, и Дикла,

22 и Гевал, и Авимаил, и Сава,

23 и Офир, и Евила, и Йовав; всички
тези бяха синове на Йоктан.

24 Сим, Арфаксад, Сала,

25 Евер, Фалек, Рагав,

26 Серух, Нахор, Тара,

27 Аврам, който е Авраам¹. (1) Бит. 17:5
ст. 28-31; Бит. 25:12-18

28 Синовете на Авраам: Исаак¹ и Ис-
маил². (1) Бит. 25:19; (2) Бит. 16:15

29 Ето техните родословия: Първород-
ният на Исмаил: Наваиот; и Кидар и
Адveil, и Мавсам,

30 Масма и Дума, Маса, Адад и Те-
ма¹, (1) Ис. 21:14

31 Егур, Нафис¹ и Кедма; тези са си-
нове на Исмаил. (1) гл. 5:19; Бит. 25:15
ст. 32,33; Бит. 25:1-4

32 А ето синовете на Хетура, налож-
ницата на Авраам: тя роди Земран и
Йоксан, и Мадан, и Мадям, и Есвов,

и Шуах. Синове на Йоксан: Сава и Дедан.

33 Синове на Мадиам: Гефа и Ефер, и Енох, и Авида, и Елдага. Всички тези бяха синове на Хетура.

ст. 35-42: Бит. 36:1-30

34 И Авраам роди Исаак¹. Синове на Исаак: Исав² и Израил³.

(1) Бит. 25:19; (2) Бит. 25:25; (3) Бит. 32:28

35 Синове на Исав: Елифаз, Рагуил и Еус, и Еглом, и Корей.

36 Синове на Елифаз: Теман и Омар, Сефи и Готом, Кенез и Тамна, и Амалик.

37 Синове на Рагуил: Нахат, Зара, Сама и Миза.

38 Синове на Сиир: Лотан и Совал, и Севегон, и Ана, и Дисон, и Асар, и Дисан.

39 Синове на Лотан: Хори и Омам; а сестра на Лотан беше Тамна.

40 Синове на Совал: Алиан и Манахат, и Гевал, Сефи и Онам. Синове на Севегон: Ая и Ана.

41 Синове на Ана: Дисон. Синове на Дисон: Амадан и Асван, и Итрам, и Харан.

42 Синове на Асар: Валаан и Заван, и Акан. Синове на Дисан: Уз и Аран.

ст. 43-54: Бит. 36:31-43

43 А ето царете, които царуваха в едомската земя, преди да се възцари цар над израилевите синове: Вела, син на Веор, а името на града му беше Денава.

44 И Вела умря, а вместо него се възцари Йовав, синът на Зара, от Восора.

45 И Йовав умря, а вместо него се възцари Хусам, от земята на теманците.

46 И Хусам умря, а вместо него се възцари Адад, синът на Вадад, който разби мадиамците на моавското поле; а името на града му беше Авит.

47 И Адад умря, а вместо него се възцари Самла от Масрека.

48 И Самла умря, а вместо него се възцари Саул от Роовот при реката.

49 И Саул умря, а вместо него се възцари Вааланан, синът на Аховор.

50 И Вааланан умря, а вместо него се възцари Адад. Името на града му беше Пау, а името на жена му – Метавеил, дъщеря на Метред, дъщеря на Мезаав.

51 И Адад умря. А едомските князе бяха: княз Тамна, княз Алиа, княз Етет,

52 княз Оливема, княз Ила, княз Финон,

53 княз Кенез, княз Теман, княз Мивсар,

54 княз Магедил, княз Ирам. Тези са едомските князе.

ст. 1-15: Мт. 1:2-6; Лк. 3:31-34

2 Ето синовете на Израил: Рувим, Симеон, Леви и Юда, Исахар и Завулон, 2 Дан, Йосиф и Вениамин, Нефталим, Гад и Асир¹.

(1) Бит. 35:22-26

3 Синове на Юда: Ир и Онан, и Шела¹; тези трима му се родиха от ханаанката, дъщерята на Суя. А първородният на Юда, Ир, беше лош пред ГОСПОДА, и Той го уби².

(1) гл. 4:21; (2) Бит. 38:2-7

ст. 4-16: Рут 4:18-22

4 И снаха му Тamar му роди Фарес и Зара¹. Всичките синове на Юда бяха петима.

(1) Бит. 38:29,30

5 Синове на Фарес: Есрон¹ и Амул².

(1) гл. 4:1; (2) Бит. 46:12

6 Синове на Зара: Зимрий и Етан, и Еман, и Халкол, и Дара¹; всичко петима.

(1) 3 Царе 4:31

7 Синове на Хармий¹: Ахар, който докарва беда на Израил, като извърши престъпление с обреченото на проклетие².

(1) гл. 4:1; (2) Ис. Нав. 7:1,25

8 Синове на Етан: Азария.

9 Синове, които се родиха на Есрон: Ерамеил¹ и Арам, и Халев².

(1) ст. 25; 1 Царе 27:10; (2) ст. 18,42

10 И Арам роди Аминадав, а Аминадав роди Наасон, първенец на синовете на Юда¹.

(1) Чис. 1:7

11 И Наасон роди Салмон, а Салмон роди Вооз,

12 а Вооз роди Овид, а Овид роди Есей.

13 И Есей роди първородния си Елиав¹, втория Авинадав, третия Сама²,

(1) гл. 27:18; (2) 1 Царе 16:6-9; 2 Царе 13:3

14 четвъртия Натанаил, петия Радай,

15 шестия Осем и седмия Давид¹.

(1) 1 Царе 17:12,14

16 А техни сестри бяха Саруя и Ави-гея. И синовете на Саруя бяха Ависей¹, Йоав и Асаил, трима².

(1) гл. 11:20; 1 Царе 26:6; (2) 2 Царе 2:18

17 А Авигея роди Амаса, а баща на Амаса беше исмаилецът Йетер¹.

(1) 2 Царе 17:25

18 И Халев, синът на Есрон¹, роди синове от жена си Азува и от Ериота, и синовете му бяха: Есер и Совав, и Ардон.

(1) ст. 9

19 И Азува умря и Халев си взе Ефрата, която му роди Ор¹.

(1) ст. 50; Изх. 17:10

20 Ор роди Урий, а Урий роди Веселеил¹.

(1) Изх. 31:2

21 После Есрон влезе при дъщерята на Махир, бащата на Галаад¹. Той я взе, като беше на шестдесет години, и тя му роди Сегув.

(1) гл. 7:14; Чис. 26:29

22 А Сегув роди Яир, който имаше двадесет и три града в галаадската земя¹.

(1) Чис. 32:40,41; Вжж. 3:15

23 И Гесур и Арам им отнеха селищата на Яир, заедно с Кенат и селата му – шестдесет града¹. Всички тези бяха синове на Махир, бащата на Галаад.

(1) 3 Царе 4:13

24 А след като Есрон умря в Халев-Ефрата, Авия, жената на Есрон, му роди Асхор, бащата на Текуе¹.

(1) гл. 4:5

25 И синовете на Ерамеил¹, първородния на Есрон, бяха: първородният Арам, и Вуна, и Орен, и Осем, и Ахия.

(1) ст. 9

26 Ерамеил имаше и друга жена, чието име бе Атара: тя беше майка на Онам.

27 А синовете на Арам, първородния на Ерамеил, бяха: Маас и Ямин, и Екер.

28 И синовете на Онам бяха: Самай и Ядай. А синовете на Самай: Надав и Ависур.

29 И името на жената на Ависур беше Авихаила. Тя му роди Ааван и Молид.

30 Синовете на Надав: Селед и Апаим. А Селед умря без синове.

31 Син на Апаим беше Есий, син на Есий – Сисан, а син на Сисан – Аалай.

32 Синовете на Ядай, брата на Самай: Етер и Йонатан. А Етер умря без синове.

33 Синовете на Йонатан: Фалет и Заза. Тези бяха синовете на Ерамеил.

34 А Сисан нямаше синове, а само дъщеря. И Сисан имаше слуга египтянин на име Яраа.

35 И Сисан даде дъщеря си на слугата си Яраа за жена, и тя му роди Атай.

36 Атай роди Натан, Натан роди Завад,

37 Завад роди Ефлал, Ефлал роди Овид,

38 Овид роди Ииуй, Ииуй роди Азария,

39 Азария роди Хелис, Хелис роди Елеас,

40 Елеас роди Сисамай, Сисамай роди Селум,

41 Селум роди Екамия, а Екамия роди Елисама.

42 Синове на Халев¹, брата на Ерамеил: първородният му Миса, който е баща на Зиф², и синовете на Мариса³, бащата на Хеврон.

(1) ст. 9; (2) Иис. Нав. 15:24,55; (3) Иис. Нав. 15:44

43 Синове на Хеврон: Корей и Тапфуа¹, и Рекем, и Сема.

(1) Иис. Нав. 15:34

44 А Сема роди Раам, бащата на Йоркоам, а Рекем роди Самай.

45 А син на Самай беше Маон¹, а Маон беше баща на Ветсур².

(1) Иис. Нав. 15:55; (2) Иис. Нав. 15:58

46 А Гефа, наложницата на Халев, роди Харан и Моса, и Газез, а Харан роди Газез.

47 Синове на Ядай: Регем и Йотам, и Гисан, и Фелет, и Гефа, и Сагаф.

48 А Мааха, наложницата на Халев, роди Север и Тирхана,

49 роди и Сагаф, бащата на Мадмана¹, Сева, бащата на Махван и бащата на Гавая². А дъщерята на Халев беше Ахса³.

(1) Иис. Нав. 15:31;
(2) Иис. Нав. 15:57; (3) Иис. Нав. 15:16

50 Тези бяха синовете на Халев, сина на Ор, първородния на Ефрата¹: Совал, бащата на Кириат-Иарим²,

(1) ст. 19; гл. 4:1-4; (2) Иис. Нав. 15:60

51 Салма, бащата на Витлеем¹, Ареф, бащата на Вет-Гадер.

(1) гл. 4:4; Рут 1:1

52 А Совал, бащата на Кириат-Иарим, имаше синове: Арое и Ази, манахатеца.

53 А родовете на Кириат-Иарим бяха: етерците¹, футците, суматците и мисрайците; от тях произлязоха сарайците² и естаолците.

(1) гл. 11:40; 2 Царе 23:38; (2) гл. 4:2; Иис. Нав. 15:33

54 Синове на Салма: Витлеем¹ и нетофатците², Атарот-Вит-Йоав, Ази, манахатеца, сарайците,

(1) ст. 51; (2) гл. 9:16; 11:30

55 родовете на писарите, които живеят в Явис, тиратците, симаеатците и сухатците. Това са кенейците¹, които произлязоха от Апат, бащата на Рихавовия дом².

(1) Съд. 1:16; (2) 4 Царе 10:15; Ер. 35:2

ст. 1-9; 2 Царе 3:2-5; 5:13-16; ст. 5-9; гл. 14:4-7

3 А това са синовете на Давид, които му се родиха в Хеврон: първородният Амнон, от езраелката Ахиноама; вторият Даниил, от кармилката Авигея;

2 третият Авесалом, син на Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай; четвъртият Адония, син на Агита¹;

(1) 3 Царе 1:6

3 петият Сефатия, от Авитала; шестият Итраам, от жена му Егла.

4 Шестимата му се родиха в Хеврон, където царува седем години и шест месеца; а в Ерусалим царува тридесет и три години¹.

(1) гл. 29:27; 2 Царе 5:5

5 А тези му се родиха в Ерусалим: Сама и Совав, и Натан, и Соломон, четирима, от Витсуа, дъщеря на Амиил¹;

(1) 2 Царе 11:3

6 и Евар, и Елисама, и Елифалет, 7 и Ногах, и Нефес, и Яфия,

8 и Елисама, и Елиада, и Елифалет, девет.

9 Всички тези бяха синове на Давид¹, без синовете от наложниците; и Тамар беше тяхна сестра².

(1) гл. 28:5; (2) 2 Царе 13:1 ст. 10-24; Мт. 1:7-11

10 А син на Соломон беше Ровоам¹, негов син – Авия², негов син – Аса³, негов син – Йосафат¹,

(1) 3 Царе 11:43; (2) 3 Царе 14:31; (3) 3 Царе 15:8; (4) 3 Царе 15:24

11 негов син – Йорам¹, негов син – Охозия², негов син – Йоас³,

(1) 4 Царе 22:50; (2) 4 Царе 8:25; (3) 4 Царе 11:2

12 негов син – Амасия¹, негов син – Азария², негов син – Йотам³,

(1) 4 Царе 14:1; (2) 4 Царе 14:21; (3) 4 Царе 15:7

13 негов син – Ахаз¹, негов син – Езекия², негов син – Манасия³,

(1) 4 Царе 16:1; (2) гл. 4:41; 4 Царе 18:1; (3) 4 Царе 20:21

14 негов син – Амон¹, негов син – Йосия².

(1) 4 Царе 21:18; (2) 4 Царе 21:26

15 Синове на Йосия: първородният Йоанан, вторият Йоаким¹, третият Седекия², четвъртият Селум³.

(1) 4 Царе 23:34; Ер. 26:1; (2) 4 Царе 24:17; Ер. 24:8; 37:1; (3) 2 Ает. 36:1; Ер. 22:11,18

16 Синове на Йоаким: синът му Йехония¹ и неговият син Седекия.

(1) 4 Царе 24:8; Ер. 22:24

17 Синове на Йехония: Асир, синът му Салатиел¹,

(1) Лк. 3:27

18 и Малхирам, и Федаия, и Сенасар, Екамия, Осама и Недавия.

19 Синове на Федаия: Зоровавел¹ и Семей. Синове на Зоровавел: Месулам и Анания, а сестра им беше Саломита,

(1) Езд. 3:2

20 и Асува, и Оел, и Варахия, и Асация, и Юсав-Есед, петима.

21 Синове на Анания: Фелатия и Исая, синовете на Рафаия, синовете на Арнан, синовете на Авдия, синовете на Сехания.

22 А син на Сехания беше Семая. Синове на Семая: Хатус¹ и Игал, и Вария, и Неария, и Сафат, шестима.

(1) Езд. 8:2

23 Синове на Неария: Елиоинай, и Езекия, и Азрикам, трима.

24 Синове на Елиоинай: Одая, и Елиасив, и Фелая, и Акув, и Йоанан, и Далаия, и Ананий, седем.

ст. 1-23; Чис. 26:19-22

4 Синове на Юда: Фарес¹, Есрон² и Хармий³, и Ор, и Совал⁴.

(1) гл. 2:4; Бит. 46:12; Лк. 3:33; (2) гл. 2:5; (3) гл. 2:7; (4) гл. 2:50

2 И Реаия, синът на Совал, роди Яат; а Яат роди Ахумай и Лаад. Тези са родовете на сарайците¹.

(1) гл. 2:53

3 А тези са от бащата на Итам: Езраел, Есма и Едвас, а името на сестра им беше Аселелфония,

4 и Фануил, бащата на Гедер, и Езер, бащата на Хус. Тези са потомците на Ор, първородния на Ефрата¹, бащата на Витлеем².

(1) гл. 2:19,50; (2) гл. 2:51

5 И Асхор, бащата на Текуе¹, имаше две жени – Хала и Наара.

(1) гл. 2:24

6 Наара му роди Ахузам и Ефер, и Теманий, и Ахастарий; тези бяха синове на Наара.

7 А синове на Хала: Сетер и Есуар, и Етнаи.

8 И Кос роди Анув, Совива и родовете на Ахарил, сина на Арум.

9 А Явис беше най-почитан между братята си; и майка му го нарече Явис, като каза: В болки го родих¹.

(1) Бит. 3:16

10 И Явис призова Израилевия Бог и каза: Дано ме благословиш¹ и дано разшириш областите ми², и ръката Ти да бъде с мен³, и да ме пазиш от зло, за да нямам скръб⁴! И Бог му даде това, което поиска⁵.

(1) Бит. 32:26; (2) Пр. 10:22; (3) Пс. 119:173; (4) Бит. 28:20,21; Пс. 121:7; (5) 1 Царе 1:26,27; Йов 22:27; Пс. 145:19

11 А Хелуи, братът на Суя, роди Махир; той беше бащата на Естон.

12 А Естон роди Ветрафа и Фасей, и Техина, основателя* на град Наас; тези са мъжете от Риха.

*букв.: бащата

13 Синове на Кенез: Готониим¹ и Сарая, а син на Готониим: Атаг.

(1) Ис. Нав. 15:17

14 А Меонотай роди Офра, а Сарая роди Йоав, бащата на долината на занаятчиите¹, защото бяха занаятчи.

(1) Неем. 11:35

15 А синовете на Халев, сина на Ефоний¹: Иру, Иле и Наам, а синът на Иле беше Кенез.

(1) Чис. 13:6

16 А синове на Ялелил: Зиф и Зифа, Тирия и Асарейл.

17 А синове на Езра: Етер и Меред, и Ефер, и Ялон; а жената на Меред забременя и роди Мариам и Самай, и Есва, бащата на Естемоя¹;

(1) Ис. Нав. 15:50

18 а жена му, юдейката, роди Яред, бащата на Гедор¹, и Хевер, бащата на Сохо², и Екутиил, бащата на Заноа³. Тези са синовете на Вития, дъщерята на фараона, която Меред взе за жена.

(1) ст. 39; Ис. Нав. 15:58;

(2) Ис. Нав. 15:48; (3) Ис. Нав. 15:56

19 И синовете на жената на Одия, сестрата на Нахам: бащата на гармиеца Кеила и махатецът Естемо.

20 А синовете на Симон: Амнон и Рина, Венанан и Тилон. А синове на Есий: Зохет и Вензохет.

21 Синовете на Шела, сина на Юда¹: Ир, бащата на Лиха, и Лаада, бащата на Мариса², и родовете от дома на тези, които работеха висон³, от дома на Асвея,

(1) гл. 2:3; (2) Ис. Нав. 15:44; (3) Ис. 19:9

22 и Йоаким, и мъжете на Хозива, и Йоас, и Сараф, които владееха над Моав, и Ясувилехем. Тези неща са стари.

23 Тези бяха грънчарите и жителите на Нетаим и Гедира. Там живееха при царя, за да му работят¹.

(1) Пр. 22:29

ст. 24-43; Чис. 26:12-14

24 Синовете на Симеон: Намуил и Ямин, Ярив, Зара, Саул¹;

(1) Бит. 46:10; Изх. 6:15

25 негов син – Селум, негов син – Мавсам, негов син – Масма.

26 Синове на Масма: синът му Амуил, негов син – Закхур, негов син – Семей.

27 А Семей имаше шестнадесет сина и шест дъщери, но братята му нямаха много синове и целият им род не се умножи като синовете на Юда.

ст. 28-30; Ис. Нав. 15:26-31; ст. 28-33; Ис. Нав. 19:2-8

28 Те се заселиха във Вирсавее и Молада¹, и Асар-Суал¹,

(1) Неем. 11:26,27

29 и във Вила, и в Есем, и в Толад,

30 и във Ватуил, и в Хорма, и в Сиклаг¹,

(1) Неем. 11:28

31 и във Вет-Мархавот, и в Асар-Сусим, и във Вет-Вирей, и в Саарим; тези бяха градовете им, докато се възцари Давид.

32 И селата им: Итам и Аин¹, Римон и Тохен, и Асан, пет града,

(1) Иис. Нав. 21:16

33 заедно с всичките села, които бяха около тези градове до Ваал. Това бяха местата, на които живееха, и си имаха родословия.

34 И Месовав и Ямлих, и Йоса, син на Амасия,

35 Йоил, Ииуй, синът на Йосивия, син на Сарая, син на Асиил,

36 и Елиоинай, и Якова, и Есохаия, и Асаия, и Адиил, и Есимиил, и Ваная,

37 и Зиза, синът на Сифий, син на Алон, син на Едаия, син на Симрий, син на Семая:

38 тези споменати по имена бяха първенци на родовете си; и бащините им домове нараснаха много.

39 И отидоха чак до прохода на Гедор¹, на източната страна на долината, за да търсят паша за стадата си.

(1) ст. 18

40 И намериха тлъста и добра паша и земята беше обширна, спокойна и мирна¹, защото тези, които бяха живели там преди, бяха от Хам.

(1) Съд. 18:7

41 И тези записани по име дойдоха в дните на юдовия цар Езекия¹ и разбиха шатрите им и меунитите^{*2}, които намериха там, и изпълниха над тях проклятието, както е и до днес, и се заселиха на тяхното място, защото там имаше паша за стадата им³.

*им: маонците

(1) гл. 3:13; (2) Съд. 10:12; 2 Лек. 20:1; (3) Чис. 32:1

42 И от тях, от синовете на Симеон, петстотин мъже отидоха в планината Сиир, като ги водеха Фелатия и Нерария, и Рафаия, и Озиил, синовете на Есий,

43 и избиха останалите от Амалик¹, които бяха оцелели, и се заселиха там и до днес.

(1) Изх. 17:14; 1 Царе 30:16,17

ст. 1-10; Чис. 26:5-7

5 Синовете на Рувим, първородния на Израил¹ – защото той беше първородният, но понеже оскверни леглото на баща си², първородството му се даде на синовете на Йосиф, сина на Израил, и той не се записва в родословието според първородството.

(1) Бит. 29:32; (2) Бит. 35:22

2 Защото Юда имаше надмощие над братята си, и от него произлиза Князът¹; но първородството беше на Йосиф².

(1) гл. 28:4; Бит. 49:8,10; Откр. 5:5; (2) Вжж. 21:17; 33:17

3 Синовете на Рувим, първородния на Израил: Енох и Фалу, Есрон и Хармий¹.

(1) Бит. 46:9; Изх. 6:14

4 Синове на Йоил: синът му Семая, негов син – Гог, негов син – Семей,

5 негов син – Михей, негов син – Реаия, негов син – Ваал,

6 негов син – Веера, когото асирийският цар Теглат-Феласар отведе в плен¹; той беше първенец на рувимците.

(1) ст. 26

7 А братята му, според родовете им, според записаното родословие на поколенията им, бяха: главата: Еиил, и Захария,

8 и Вела, синът на Азас, син на Сема, син на Йоил; той се засели в Ароир и до Нево и Ваалмеон¹;

(1) Иис. Нав. 13:17

9 и на изток се засели чак до пустинята от реката Ефрат *насам*, защото добитъкът им беше многоброен в галаадската земя¹.

(1) Иис. Нав. 22:9

10 А в дните на Саул те воюваха против агаряните¹, които паднаха от ръката им; и те се заселиха в шатрите им по цялата източна страна на Галаад.

(1) ст. 19-22; Пс. 83:6

ст. 11-17; Чис. 26:15-17

11 И синовете на Гад се заселиха срещу тях във васанската земя до Салха¹:

(1) Иис. Нав. 13:11

12 Йоил, главата, и Сафам, вторият, и Янай, и Сафат във Васан.

13 И братята им според бащините им домове: Михаил и Месулам, и Сева, и Йорай, и Яхан, и Зия, и Евер, седем.

14 Тези бяха синовете на Авихаил, сина на Урия, син на Ярой, син на Гааад, син на Михаил, син на Есисай, син на Ядо, син на Вуз.

15 Ахий, синът на Авдиил, син на Гуний, беше глава на бащиния им дом.

16 Те се заселиха в Гааад, във Васан и в селата му, и във всичките пасища около Сарон¹ до краищата им².

(1) гл. 27:29; (2) Исис. Нав. 13:24-28

17 Всички тези бяха записани в дните на юдовия цар Йотам¹ и в дните на израеливия цар Еровоам².

(1) 4 Царе 14:23; (2) 4 Царе 14:23

18 Синовете на Рувим и гадците, и половината манасиево племе¹, силните мъже, които носеха щит и меч и опъваха лък и бяха обучени на бой, бяха четиридесет и четири хиляди седемстотин и шестдесет *гуши*, които излизаха на война.

(1) Чис. 32:33; Исис. Нав. 1:12

19 И те воюваха против агаряните¹, против Етур и Нафис² и Нодав.

(1) ст. 10; гл. 27:31; (2) гл. 1:31

20 И им се помогна против тях¹ и агаряните бяха предадени в ръцете им заедно с всички, които бяха с тях; защото в битката те извикаха към Бога² и Той ги послуша³, понеже се бяха уповали на Него⁴.

(1) Бит. 49:19;

Исис. Нав. 23:10; 2 Лек. 26:7; (2) 2 Лек. 13:14;

(3) 2 Лек. 18:31; Езд. 8:23; (4) 2 Лек. 13:18; Пс. 22:4; 37:39,40; Пр. 29:25; Ер. 39:18

21 И плениха добитъка им: камилите им – петдесет хиляди, двеста и петдесет хиляди *глави* дребен добитък и две хиляди магарета, също и сто хиляди човешки души¹.

(1) 2 Лек. 14:13-15

22 Защото мнозина паднаха убити, понеже боят беше от Бога¹. И те живяха на мястото им до отвеждането в плен².

(1) ст. 20; (2) ст. 26

ст. 23,24; Чис. 26:29-32

23 А синовете на половината манасиево племе се заселиха в земята от Васан до Ваал-Ермон и Санир и планината Ермон¹; те бяха многобройни².

(1) Втжк. 3:8,9; (2) Втжк. 33:17

24 И това са главите на бащините им домове: Ефер и Есий, и Елим, и Азрил, и Еремия, и Одуа, и Ядил, силни и

храбри мъже, именити мъже, глави на бащините си домове.

25 Но те постъпваха невярно спрямо Бога на бащите си и блудстваха след боговете на народите на земята, които Бог беше изтребил пред тях¹.

(1) 4 Царе 17:7-17

26 Тогава Израеливият Бог подбуди духа на асирийския цар Фул¹ и духа на асирийския цар Телат-Феласар¹ и той ги плени² – рувимците и гадците и половината от манасиевото племе – и ги отведе в Ала, в Авор, в Ара и до реката Гозан³, *където са и до днес*.

(1) ст. 6; 4 Царе 15:19,29; 2 Лек. 30:6;

(2) ст. 22; (3) 4 Царе 17:6

ст. 1-4; Чис. 5:16-25

6 Синовете на Леви бяха: Гирсон, Каат и Мерарий¹.

(1) гл. 6:16; 15:5,6; 23:6; Чис. 26:57

2 И синове на Каат: Амрам, Исаар и Хеврон¹, и Озиил².

(1) гл. 15:9; (2) гл. 6:18; 15:10

ст. 3-8; гл. 6:50-53; ст. 3-15; Езд. 7:1-5

3 И деца на Амрам: Аарон и Мойсей¹, и Мариам. Синове на Аарон: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар².

(1) гл. 23:13; (2) гл. 24:1,2; Чис. 3:2

4 Елеазар роди Финеес¹, Финеес роди Ависуй,

(1) Езд. 8:2

5 а Ависуй роди Вукий, а Вукий роди Озий,

6 а Озий роди Зараия, а Зараия роди Мераиот,

7 Мераиот роди Амария, а Амария роди Ахитов,

8 а Ахитов роди Садок¹, а Садок роди Ахимаас²,

(1) гл. 12:28;

2 Царе 8:17; 3 Царе 4:2; (2) 2 Царе 15:36

9 а Ахимаас роди Азария, а Азария роди Йоанан,

10 а Йоанан роди Азария; той е онзи, който служеше като свещеник в храма, който Соломон построи в Ерусалим¹.

(1) 3 Царе 6:37,38

11 А Азария роди Амария¹, а Амария роди Ахитов,

(1) 2 Лек. 19:11

12 а Ахитов роди Садок, а Садок роди Селум,

13 а Селум роди Хелкия¹, а Хелкия роди Азария²,

(1) 4 Царе 22:4; (2) гл. 9:11

14 а Азария роди Сарая¹, а Сарая роди Йоседек².

(1) 4 Царе 25:18; (2) Езд. 3:2,8; Ар. 1:1

15 А Йоседек отиде в плен, когато ГОСПОД откара в плен Юда и Ерусалим чрез ръката на Навуходоносор¹.

(1) 4 Царе 25:21
ст. 16-30; Изх. 6:16-25; ст. 16-63; ср. Чис. 3:14-39

16 Синове на Леви: Гирсом, Каат и Мерарий¹.

(1) гл. 6:1; Бит. 46:11

17 Това са имената на синовете на Гирсом: Ливний и Семей¹.

(1) ст. 42; гл. 23:7

18 А синовете на Каат: Амрам и Исар¹, и Хеврон, и Озиил².

(1) гл. 24:22; (2) гл. 6:2; 15:10; 23:12

19 Синове на Мерарий¹: Маалий² и Мусий³. И ето родовете на левитите според бащините им *домове*:

(1) гл. 24:26; (2) Езд. 8:18; (3) гл. 23:21

20 От Гирсом: негов син – Ливний, негов син – Яат, негов син – Зима¹,

(1) ст. 42

21 негов син – Йоах, негов син – Идо, негов син – Зара¹, негов син – Етрай.

(1) ст. 41

22 Синовете на Каат: синът му Аминадав, негов син – Корей¹, негов син – Асир²,

(1) ст. 37; (2) Чис. 26:11

23 негов син – Елкана и негов син – Авиасаф, и негов син – Асир,

24 негов син – Тахат, негов син – Уриил, негов син – Озия, негов син – Саул.

25 А синове на Елкана: Амасай и Ахимот.

26 Елкана, синовете на Елкана: синът му Суфай и негов син – Нахат,

27 негов син – Елиав, негов син – Ероам, негов син – Елкана¹.

(1) ст. 34,35; 1 Царе 1:1

28 А синове на Самуил¹: първородният Вашний и Авия².

(1) ст. 33; (2) 1 Царе 8:2

29 Синове на Мерарий: Маалий, негов син – Ливний, негов син – Семей, негов син – Оза,

30 негов син – Сама, негов син – Агия, негов син – Асаия.

ст. 31-47; гл. 15:16-21; 25:1-31

31 А това са тези, които Давид постави над службата на пеенето в ГОС-

ПОДНИЯ дом, когато ковчегът почиваше там¹,

(1) гл. 16:1

32 които служеха с пеене¹ пред скинитея на шатъра за срещане, докато Соломон построи ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим; те стояха на службата си според чина си.

(1) Пс. 81:1,2; 135:1-3

33 Това са онези, които стояха, и синовете им: от синовете на каатците: певецът Еман¹, син на Йоил, син на Самуил²,

(1) гл. 15:17; Пс. 88:1; (2) ст. 28

34 син на Елкана, син на Ероам, син на Елиил, син на Тоя,

35 син на Суф, син на Елкана, син на Маат, син на Амасай,

36 син на Елкана, син на Йоил, син на Азария, син на Софония,

37 син на Тахат, син на Асир, син на Авиасаф, син на Корей¹,

(1) ст. 22; Пс. 42:1

38 син на Исар, син на Каат, син на Леви, син на Израил.

39 И брат му Асаф¹, който стоеше от дясната му страна: Асаф, син на Варахия, син на Сама, (1) гл. 9:15; 15:17; 16:5; Пс. 50:1

40 син на Михаил, син на Ваасия, син на Малхия,

41 син на Етний, син на Зара¹, син на Адая,

(1) ст. 21

42 син на Етан, син на Зима¹, син на Семей²,

(1) ст. 20; (2) ст. 17

43 син на Яат, син на Гирсом, син на Леви.

44 И братята им, синовете на Мерарий, които *стояха* отляво: Етан¹, син на Кисий, син на Авдий, син на Малух,

(1) гл. 15:17; 3 Царе 4:31

45 син на Асавия, син на Амасия, син на Хелкия,

46 син на Амсий, син на Ваний, син на Самир,

47 син на Маалий, син на Мусий, син на Мерарий, син на Леви.

48 И братята им, левитите, бяха дадени за цялата служба в скинитея на Божия дом¹.

(1) гл. 23:2-5; Чис. 3:9

49 А Аарон и синовете му изгаряха *приносите* върху олтара за всеизгаряне¹ и върху кадилния олтар²; те *отговаряха* за цялата служба на Пресвящото

място и да правят умилюствие за Израил³ според всичко, което беше заповядал Божият слуга Мойсей⁴.

(1) Лев. 1:7-9; (2) гл. 23:13; Изх. 30:7-9; 2 Лст. 29:11; (3) Лев. 16:17-19; Евр. 5:1; (4) гл. 24:19

ст. 50-53: гл. 6:3-8

50 И ето синовете на Аарон: синът му Елеазар, негов син – Финеес, негов син – Ависуй,

51 негов син – Вукий, негов син – Озий, негов син – Зарая,

52 негов син – Мераиот, негов син – Амария, негов син – Ахитов,

53 негов син – Садок¹, негов син – Ахимаас. (1) гл. 27:17

ст. 54-60: Иис. Нав. 21:9-19

54 И ето жилищата им според оградените им села в областите им: на синовете на Аарон от рода на каатците – защото на тях падна първият жребий¹ –

(1) Иис. Нав. 21:4,10-19

55 на тях дадоха Хеврон в Юдовата земя, със землищата около него.

56 Но нивите на града и селата му дадоха на Халев, сина на Ефоний¹.

(1) Иис. Нав. 14:14

57 А на синовете на Аарон дадоха прибежищните градове Хеврон и Ливна със землищата му, и Ятир, и Естемо със землищата му,

58 и Илен със землищата му, Девир със землищата му,

59 и Асан със землищата му, и Ветсес със землищата му.

60 А от вениаминовото племе: Гава със землищата му и Алетет със землищата му, и Анатот със землищата му. Всичките им градове според родовете им бяха тринадесет града.

61 И на останалите синове на Каат от рода на племето, се дадоха с жребий десет града от половината манасиево племе.

62 А на синовете на Гирсон според родовете им: от исахаровото племе и от асировото племе, и от нефталимовото племе, и от манасиевото племе във Васан се дадоха тринадесет града¹.

(1) ст. 71-76; Иис. Нав. 21:27-33

63 На синовете на Мерарий според

родовете им: от рувимовото племе и от гадовото племе, и от завулоновото племе се дадоха с жребий дванадесет града¹.

(1) ст. 77-81; Иис. Нав. 21:34-40

64 Израилевите синове дадоха на левитите градовете и землищата им.

65 Дадоха с жребий тези градове, споменати по име, от племето на юдовите синове и от племето на симеоновите синове, и от племето на вениаминовите синове.

ст. 66-70: Иис. Нав. 21:5,20-26

66 А някои от родовете на синовете на Каат получиха градове за областта си от ефремовото племе.

67 Дадоха им прибежищните градове: Сихем със землищата му в хълмистата земя на Ефрем и Гезер със землищата му,

68 и Йокмеам със землищата му, и Веторон със землищата му,

69 и Еалон със землищата му, и Гетримон със землищата му.

70 А от половината манасиево племе: Анир със землищата му и Вилеам със землищата му – тях дадоха на родовете на останалите синове на Каат.

ст. 71-76: Иис. Нав. 21:6,27-33

71 На синовете на Гирсон: от родовете на половината манасиево племе¹ дадоха Голан във Васан със землищата му и Астарот със землищата му. (1) ст. 62

72 А от исахаровото племе: Кедес със землищата му, и Даврат със землищата му,

73 и Рамот¹ със землищата му, и Аним със землищата му. (1) Иис. Нав. 19:21

74 И от асировото племе: Масал със землищата му и Авдон със землищата му,

75 и Хукок със землищата му, и Роов със землищата му.

76 И от нефталимовото племе: Кедес в Галилея със землищата му, и Амон със землищата му, и Кириатаим със землищата му.

ст. 77-81: Иис. Нав. 21:7,34-40

77 На останалите синове на Мерарий: от завулоновото племе¹ дадоха Римон

със землищата му и Тавор² със землищата му.

(1) ст. 63; (2) Иис. Нав. 19:22

78 А оттаък Йордан при Ерихон, на изток от Йордан, от рувимовото племе: Восор¹ в пустинята със землищата му, и Яса със землищата му,

(1) Втж. 4:43

79 и Кедимот със землищата му, и Мефаат със землищата му.

80 А от гадовото племе: Рамот в Галаад¹ със землищата му и Маханаим със землищата му,

(1) Втж. 4:43

81 и Есевон със землищата му, и Язир със землищата му.

ст. 1-5; Чис. 26:23-25

7 Синовете на Исахар: Тола и Фуа, Ясв и Симрон, четирима¹.

(1) Бит. 46:13

2 Синовете на Тола: Озий и Рафаия, и Ериил, и Ямай, и Евсам и Самуил, глави на бащините си домове, от Тола, силни и храбри мъже според родовете им; броят им беше двадесет и две хиляди и шестстотин в дните на Давид.

3 Синове на Озий: Езраия; а синове на Езраия: Михаил и Авдия, и Йоил, и Есия, общо петима глави.

4 И с тях, според родовете им, според бащините им домове, имаше полкове войска за бой, тридесет и шест хиляди души, защото имаха много жени и деца.

5 А братята им, според всичките родове на Исахар, силни и храбри мъже, всичките записани в родословията си, бяха осемдесет и седем хиляди души.

ст. 6-12; гл. 8:1-28; Чис. 26:38-41

6 От Вениамин: Вела и Вехер, и Едиил, трима¹.

(1) гл. 8:1,2; Бит. 46:21

7 Синове на Вела: Есвон и Озий, и Озил, и Еримот, и Ирий, петима, глави на бащини домове, силни и храбри мъже; записани в родословията бяха двадесет и две хиляди тридесет и четирима души.

8 Синове на Вехер: Зерима и Йоас, и Еиезер, и Елиоинай, и Амрий, и Еримот, и Авия, и Анатот, и Аламет; всички тези бяха синове на Вехер.

9 А записаните в родословието им, според родовете им, глави на бащините им домове, силни и храбри мъже, бяха двадесет хиляди и двеста.

10 Синовете на Едиил: Валаан; а синове на Валаан: Еус и Вениамин, и Аод¹, и Ханаана, и Зитан, и Тарсис, и Ахисаар;

(1) гл. 8:6

11 всички тези бяха синове на Едиил, глави на бащини домове, силни и храбри мъже – седемнадесет хиляди и двеста души, които във война излизаха на бой¹.

(1) 2 Лек. 17:17,18

12 А Суфам и Уфам бяха синове на Ир, а Усим беше син на Ахир.

13 Синовете на Нефталим¹: Ясиил и Гуний, и Есер, и Селум, синове на Валад².

(1) Чис. 26:48-50; (2) Бит. 46:24,25

ст. 14-29; Чис. 26:28-37

14 Синове на Манасия: Асриил, когато му роди жена му; а арамейската му наложница роди Махир, бащата на Галаад¹.

(1) гл. 2:21; Бит. 50:23

15 А Махир взе за жена сестрата на Уфам и Суфам, а името на сестра им беше Мааха. А името на втория му син беше Салпаад; и Салпаад имаше само дъщери¹.

(1) Чис. 27:1

16 А Мааха, жената на Махир, роди син и го нарече Фарес; а името на брат му беше Сарес, а на синовете му: Улам и Рахим.

17 А син на Улам беше Ведан. Тези бяха синовете на Галаад, сина на Махир, син на Манасия.

18 А сестра му Амолехет роди Исуд, Авиезер¹ и Маала.

(1) Иис. Нав. 17:2

19 Синовете на Семид: Ахиан и Тихем, и Ликхий, и Аниам.

20 Синовете на Ефрем: Сутула, и негов син – Веред, и негов син – Тахат, и негов син – Елеада, и негов син – Тахат,

21 и негов син – Завад, и негов син – Сутала, и Езер, и Елеад. А гетските мъже¹, които бяха родени в това място, ги убиха, защото бяха слезли да отнемат добитъка им.

(1) 1 Царе 5:8

22 И баща им Ефрем жали много дни и братята му дойдоха да го утешат¹.

(1) Бит. 37:35; Ин. 11:19

23 После влезе при жена си и тя забременя и роди син, и го нарече Верия*, поради нещастиято, което се беше случило в дома му. *В нещастие

24 А дъщеря му беше Сеера; тя съгъради долния и горния Веторон¹ и Узен-Сеера.

(1) Иис. Нав. 16:3,5

25 И негов син беше Рефа, и Ресеф, и негов син – Тела, и негов син – Тахан,

26 негов син – Ладан, негов син – Амиуд, негов син – Елисама¹, (1) Чис. 1:10

27 негов син – Навий, негов син – Иисус¹.

(1) Чис. 13:8,16

28 А притежанията им и селищата им бяха Ветил със селата му и към изгрев *слънце* – Нааран, и към залез *слънце* – Гезер със селата му, и Сихем със селата му, до Гая със селата й¹.

(1) Иис. Нав. 16:5-9

29 А в областите на синовете на Манасия бяха: Ветсан със селата му, Таанак със селата му, Магедон със селата му и Дор със селата му. В тях се заселиха синовете на Йосиф, сина на Израил¹.

(1) Иис. Нав. 17:11

ст. 30-40: Чис. 26:44-47

30 Синове на Асир: Емна и Есуа, и Есуй, и Верия, а Сера беше сестра им¹.

(1) Бит. 46:17

31 Синове на Верия: Хевер и Малхийел¹; той беше баща на Вирзавит.

(1) Бит. 46:17

32 А Хевер роди Яфлет и Сомир, и Хотам, и сестра им Суя.

33 Синове на Яфлет: Фасах и Вимал, и Асуат. Тези са синовете на Яфлет.

34 Синове на Сомир: Ахий и Рога, и Ехува, и Арам.

35 Синове на брат му Елем: Софа и Емна, и Селис, и Амал.

36 Синове на Софа: Суа и Арнефер, и Согал, и Верий, и Емра,

37 Восор и Од, и Сама, и Силса, и Итран, и Веера.

38 Синове на Етер: Ефоний и Фасфа, и Ара.

39 Синове на Ула: Арах и Аниил, и Рисия.

40 Всички тези бяха синове на Асир, глави на бащини домове, избрани, силни и храбри мъже, главни първенци. И броят на записаните в родословието им за военна служба, за бой беше двадесет и шест хиляди мъже.

ст. 1-28: гл. 7:6-12; Чис. 26:38-41

8 А Вениамин роди първородния си Вела¹, втория Асвил и третия Аара,

(1) Бит. 46:21; гл. 7:6

2 четвъртия Ноя и петия Рафа.

3 И Вела имаше синове: Адар и Гира¹, и Авиуд,

(1) Съд. 3:15

4 и Ависуй, и Нееман, и Ахоа¹,

(1) 2 Царе 23:28

5 и Гира¹, и Сефуфан, и Урам. (1) ст. 3

6 А тези са синовете на Аод¹, които бяха глави на бащините домове на жителите на Гава², и бяха отведени в плен в Манахат: (1) гл. 7:10; (2) Иис. Нав. 21:17

7 Нееман и Ахия, и Гира, който ги отведе. Той роди Аза и Ахиуд.

8 А Саараим роди синове в моавските полета, след като отпрати жените си Усима и Ваара.

9 От жена си Одеса роди Йовав и Савия, и Миса, и Малхам,

10 и Еус, и Сахия и Мирма; тези бяха синовете му, глави на бащини домове.

11 А от Усима беше родил Авитов и Елфаал.

12 Синове на Елфаал: Евер и Мисаам, и Самер; той построи Оно¹ и Лоа¹, и селата му;

(1) Езд. 2:33; Неем. 6:2; Деян. 9:32

13 и Верия и Сема; те бяха глави на бащините домове на жителите на Еалон¹, те изгониха гетските жители;

(1) Иис. Нав. 10:12

14 и Ахио, Сасак и Еримот,

15 и Зевадия, и Арад, и Адер,

16 и Михаил, и Еспа, и Йоха бяха синове на Верия.

17 И Зевадия и Месулам, и Езекий, и Хевер,

18 и Есмерай, и Езлия, и Йовав бяха синове на Елфаал.

19 И Яким и Зехрий, и Завдий,
20 и Елиинай, и Силатай, и Елиил,
21 и Адая, и Верая, и Симрат бяха
синове на Симей.

22 И Есфан, и Евер, и Елиил,
23 и Авдон, и Зехрий, и Анан,
24 и Анания, и Елам, и Анатотия,
25 и Ефадия, и Фануил бяха синове
на Сасак.

26 И Самсерай и Сеария, и Готолия,
27 и Яресия, и Илия, и Зехрий бяха
синове на Ероам.

28 Те бяха глави на бащини *домове*,
глави според родословията си; те жи-
вееха в Ерусалим¹.

(1) ст. 32; гл. 9:3,34; Иис. Нав. 18:28; Неем. 11:1
ст. 29-40; гл. 9:35-44

29 А в Гаваон¹ живееше бащата на Га-
ваон. Името на жена му беше Мааха,

(1) Иис. Нав. 18:25

30 а първородният му син беше Ав-
дон, *после* Сур и Кис, и Ваал, и Надав,
31 и Гедор, и Ахио, и Захер,

32 и Макелот, *който* роди Сама. И те
също живееха с братята си в Еруса-
лим¹, срещу братята си. (1) ст. 28

33 И Нир роди Кис, а Кис роди Саул¹,
а Саул роди Йонатан и Мелхисуя, и
Авинадав, и Ес-Ваал².

(1) 1 Царе 9:2; (2) 1 Царе 14:49

34 А синът на Йонатан беше Мерив-
Ваал¹, а Мерив-Ваал роди Михей².

(1) 2 Царе 4:4; (2) 2 Царе 9:12

35 А синовете на Михей бяха Фитон
и Мелех, и Тарей, и Ахаз.

36 И Ахаз роди Йоада, а Йоада роди
Алемет и Азмавет, и Зимрий, а Зимрий
роди Моса,

37 а Моса роди Виней, негов син
беше Рафа, негов син – Елеаса, негов
син – Асил.

38 А Асил имаше шестима сина, и
това са имената им: Азрикам, Вохеру
и Исмаил, и Сеария, и Авдия, и Анан –
всички тези бяха синове на Асил.

39 А синовете на брат му Исек: пър-
вородният му Улам, вторият Еус и тре-
тият Елифалет.

40 И синовете на Улам бяха силни и
храбри мъже, които опъваха лък¹; и

имаха много синове и внуци – сто и
петдесет *души*. Всички тези са от сино-
вете на Вениамин. (1) гл. 12:2

9 И целият Израил се записа по ро-
дословия¹, и ето, записани са в Книга-
та на израиелите царе². И Юда беше
отведен в плен във Вавилон поради
престъпленията си³.

(1) Неем. 7:5; (2) 3 Царе 14:19;
(3) 4 Царе 24:15,16; Езд. 2:1; Ер. 13:19; Мт. 1:11
ст. 2-9; Неем. 11:1-9

2 А първите жители, които *се настану-*
ха в притежанията си, в градовете си¹,
бяха: Израил, свещениците, левитите и
нетинимите². (1) Езд. 2:1; (2) Езд. 2:43; Неем. 10:28

3 И в Ерусалим се заселиха от синове-
те на Юда, от синовете на Вениамин¹,
от синовете на Ефрем и Манасия²:

(1) гл. 8:28,32; (2) 2 Лек. 30:11

4 Утай, син на Амиуд, син на Амрий,
син на Имрий син на Ваний, от сино-
вете на Фарес, сина на Юда¹;

(1) Бит. 46:12

5 от шелаевците¹: първородният Асая
и синовете му;

(1) Чис. 26:20

6 от синовете на Зара¹: Еуил и братя-
та им, шестстотин и деветдесет *души*.

(1) Бит. 46:12

7 От синовете на Вениамин¹: Салу,
син на Месулам, син на Одуа, син на
Асенуй;

(1) ст. 3

8 и Евния, син на Ероам, и Ила син
на Озия, син на Михри, и Месулам,
син на Сефатия, син на Рагуил, син
на Евния;

9 и братята им, според родословието
им, деветстотин петдесет и шест *души*.
Всички тези мъже бяха глави на бащи-
ни *домове* над бащините си домове.

ст. 10-13; Неем. 11:10-14

10 А от свещениците: Едая и Йоярив,
и Яхин,

11 и Азария, син на Хелкия, син на
Месулам, син на Садок, син на Мераи-
от, син на Ахитов¹, началник на Божия
дом²;

(1) гл. 6:12,13; (2) гл. 24:5; 2 Царе 8:17; 2 Лек. 31:13

12 и Адая, син на Ероам, син на Пас-
хор¹, син на Мелхия²; и Маасай, син на

Адиил, син на Язир, син на Месулам, син на Месилемит, син на Емир³;

(1) Езд. 2:38; (2) Ер. 21:1; (3) Езд. 2:37

13 и братята им, глави на бащините им домове, хиляда седемстотин и шестдесет души, мъже, силни и храбри за делото на службата на Божия дом.

ст. 14-34; ср. гл. 25; 26; Неем. 11:15-23

14 А от левитите: Семая, син на Асув, син на Азрикам, син на Асавия, от синовете на Мерарий;

15 и Ваквакар, Ерес и Галал, и Матания, син на Михей, син на Зехрий, син на Асаф¹;

(1) гл. 6:39

16 и Авдия, син на Семая, син на Галал, син на Едутун; и Варахия, син на Аса, син на Елкана, който се засели в селата на нетофатците¹.

(1) гл. 2:54; Неем. 12:28

17 И вратарите¹: Селум и Акув², и Талмон, и Ахиман, и братята им; Селум беше главата;

(1) гл. 23:5; (2) Езд. 2:42

18 и досега те стоят при царската порта¹ към изгрев слънце. Те бяха вратари на станове на синовете на Леви.

(1) 4 Царе 16:18

19 А Селум, син на Коре, син на Авиасаф, син на Корей, и братята му от бащиния му дом, кореевците¹, бяха над делото на службата, пазачи на праговете на шатъра. И бащите им бяха пазачи на входа на ГОСПОДНИЯ стан².

(1) Чис. 26:11; (2) 4 Царе 12:9

20 По-рано началник над тях беше Финеес¹, синът на Елеазар, и ГОСПОД беше с него².

(1) Иис. Нав. 22:13; (2) Бит. 39:2,21; Изх. 3:12

21 Захария, синът на Меселемия, беше пазач при входа на шатъра за срещане.

22 Всички те, избрани за пазачи при праговете, бяха двеста и дванадесет. Те бяха записани по родословия в селата си. Давид и гледачът Самуил¹ ги бяха поставили на длъжността им.

(1) гл. 29:29; 1 Царе 9:9,11

23 И те и синовете им стояха при портите на ГОСПОДНИЯ дом, на дома на шатъра, като стражи¹.

(1) 2 Лет. 23:19

24 Вратарите бяха на четирите стра-

ни: на изток, на запад, на север и на юг¹.

(1) 2 Лет. 8:14

25 А братята им, които бяха по селата си, трябваше да идват на всеки седем дни в определени времена, за да бъдат заедно с тях¹.

(1) 2 Лет. 23:4

26 Защото тези левити, четиримата главни вратари, оставаха на службата си и надзираваха стаите и съкровищата на Божия дом.

27 И те ношуваха около Божия дом¹, защото на тях беше възложена стражата, и те трябваше да го отварят всяка сутрин.

(1) Пс. 134:1

28 И някои от тях бяха над служебните вещи¹, защото под брой ги внасяха и под брой ги изнасяха.

(1) Чис. 4:12

29 И някои от тях бяха определени над другите вещи, над всичките вещи на светилището и над пшеничното брашно, и виното, и масленото масло, и ливана, и ароматите¹.

(1) ст. 30

30 А някои от синовете на свещениците приготвяваха благоуханното масло¹.

(1) Изх. 30:23-25,35

31 А на Мататия, от левитите, първородния на корееца Селум, бяха поверени печените в тава жертви¹.

(1) Лев. 6:21

32 И някои от братята им, от синовете на каатците, бяха поставени над присъствените хлябове, да ги приготвяват всяка събота¹.

(1) Лев. 24:5-8

33 А тези бяха певците, началниците на бащините домове на левитите, които живееха в стаите свободни от друга служба, защото бяха заети в работата си денем и нощем¹.

(1) Пс. 134:1

34 Тези бяха главите на бащините домове на левитите, глави според родословията си. Те живееха в Ерусалим¹.

(1) гл. 8:28

ст. 35-44; гл. 8:29-40

35 А в Гаваон живееше Еил, бащата на Гаваон. Името на жена му беше Мааха,

36 а първородният му син беше Авдон, после Сур, и Кис, и Ваал, и Нир, и Надав,

37 и Гедор, и Ахио, и Захария, и Макелот.

38 А Макелот роди Симеам. И те се заселиха с братята си в Ерусалим, срещу братята си.

39 И Нир роди Кис, а Кис роди Саул, а Саул роди Йонатан и Мелхисуя, и Авинадав, и Ес-Ваал.

40 А синът на Йонатан беше Мерив-Ваал, а Мерив-Ваал роди Михай.

41 А синове на Михай бяха Фитон и Мелех, и Тарей,

42 и Ахаз, който роди Яра; а Яра роди Алемет и Азмавет, и Зимрий; а Зимрий роди Моса,

43 а Моса роди Виней, а негов син беше Рафаия, негов син – Елеаса, а негов син – Асил.

44 А Асил имаше шестима сина и това са имената им: Азрикам, Вохеру и Исмаил, и Сеария, и Авдия, и Анан. Тези са синове на Асил.

гл. 10: 1 Царе 31

10 А филистимците се биха срещу Израил; и израилевите мъже побягнаха пред филистимците и паднаха убити на хълма Гелвуге.

2 И филистимците настигнаха Саул и синовете му и филистимците убиха Йонатан, Авинадав и Мелхисуя, синовете на Саул.

3 И битката срещу Саул се засилваше, и стрелците го улучиха, и той беше ранен* от стрелците.

*иш: се уплаши

4 Тогава Саул каза на оръженосеца си: Изтегли меча си и ме прободи с него, за да не дойдат тези необрязани и да се гаврят с мен! Но оръженосецът му не искаше, защото много се страхуваше. Тогава Саул взе меча си и се хвърли върху него.

5 И когато оръженосецът му видя, че Саул беше мъртъв, той също се хвърли върху меча и умря.

6 Така умряха Саул и тримата му сина, и целият му дом умря едновременно с него.

7 А когато всичките израилеви мъже, които бяха в долината, видяха, че бяха побягнали, и че Саул и синовете му бяха мъртви, те напуснаха градовете си и избягаха. И филистимците дойдоха и се заселиха в тях.

8 А на следващия ден филистимците дойдоха да съблекат убитите и намериха Саул и синовете му паднали на хълма Гелвуге.

9 И го съблякоха, взеха главата му и оръжията му, и разпратиха по цялата филистимска земя, за да разнесат вестта на идолите си и на народа.

10 И сложиха оръжията му в дома на бога си, а главата му приковаха в дома на Дагон¹.

(1) 1 Царе 5:2

11 А когато целият Явис-Галаад чу всичко, което филистимците направили със Саул,

12 всичките храбри мъже станаха и взеха тялото на Саул и телата на синовете му и ги донесоха в Явис, и погребяха костите им под дъба в Явис¹, и постиха седем дни.

(1) 1 Царе 11:1

13 Така умря Саул за престъплението си, което беше извършил против ГОСПОДА относно ГОСПОДНОТО слово, което не спази¹, и още, понеже беше потърсил врачка, за да се допита²,

(1) 1 Царе 13:13; 15:11,23; Пс. 25:3; 73:27; Пр. 2:22;

(2) 1 Царе 28:7,8; Римл. 6:23

14 а до ГОСПОДА не се допита¹. Затова Той го уби и обърна царството към Давид, сина на Есей².

(1) Ис. Нав. 9:14; 2 Лет. 16:12; (2) Деян. 13:22

ст. 1-3; гл. 12:23-40; ст. 1-9; 2 Царе 5:1-10

11 Тогава целият Израил се събра при Давид в Хеврон и казаха: Ето, ние сме твоя кост и твоя плът.

2 Още преди, още когато Саул беше цар, ти беше този, който извеждаше и въвеждаше Израил. И на теб ГОСПОД, твоят Бог, каза: Ти ще пасеш народа Ми Израил и ти ще бъдеш княз над народа Ми Израил¹.

(1) Мт. 2:6

3 Така всичките израилеви старейши-

ни дойдоха при царя в Хеврон и Давид направи с тях завет пред ГОСПОДА в Хеврон. И те помазаха Давид за цар над Израил според ГОСПОДНОТО слово чрез Самуил¹. (1) ст. 10; 1 Царе 16:13

4 Тогава Давид и целият Израил отидоха в Ерусалим, който е Евус, където бяха евусците, жителите на земята.

5 И жителите на Евус казаха на Давид: Няма да влезеш тук! Но Давид превзе крепостта Сион, която е Давидовият град.

6 И Давид каза: Който пръв удари евусците, той ще бъде глава и военачалник. И Йоав, синът на Саруя, се изкачи пръв и стана глава¹.

(1) гл. 27:34; 2 Царе 8:16

7 Така Давид се засели в крепостта, затова тя се нарече Давидовия град.

8 И той построи града околоръст до Мило* и наоколо. А Йоав поправи останалата част от града.

*т.е. защитната крепост

9 Така Давид ставаше все по-велик и по-велик и ГОСПОД на Войнствата беше с него.

ст. 10-47; гл. 27:1-15; 2 Царе 23:8-39

10 А ето началниците на силните мъже, които имаше Давид, които заедно с целия Израил го подкрепяха смело за царството му, за да го направят цар¹ според ГОСПОДНОТО слово за Израил².

(1) гл. 12:23,38; (2) ст. 3

11 Ето броят на силните мъже, които имаше Давид: Ясовеам, син на Ахмон, първи военачалник; той вдигна копие то си против триста *гуши* и ги уби наведнъж.

12 След него беше ахохиецът Елеазар, син на Додо, един от тримата силни мъже.

13 Той беше с Давид във Фас-Дамим¹, когато филистимците се бяха събрали там за бой. Там имаше парче земя, пълно с ечемик; и народът побягна пред филистимците,

(1) 1 Царе 17:1

14 а те застанаха сред нивата и я защитиха, и разбиха филистимците. И ГОСПОД извърши голямо избавление.

15 И трима от тридесетте началници¹ слязоха до скалата при Давид в пещерата Одолам², а войската на филистимците се беше разположила на стан в долината Рефаим. (1) гл. 12:4; (2) 1 Царе 22:1

16 Тогава Давид беше в крепостта¹, а гарнизонът на филистимците беше тогава във Витлеем. (1) 1 Царе 22:5

17 И Давид пожела и каза: Кой ще ми даде да пийна вода от витлеемския кладенец, който е при портата!

18 Тогава тримата направиха пробив във филистимския стан и наляха вода от витлеемския кладенец, който е при портата, взеха и я донесоха на Давид. Но Давид не пожела да я изпие, а я изля на ГОСПОДА. И каза:

19 Да не ми даде моят Бог да сторя това! Да пия ли кръвта на мъжете, които *отугоха* с опасност за живота си? Защото с опасност за живота си я донесоха. И не пожела да я пие. Това извършиха тримата силни мъже.

20 И Ависей¹, братът на Йоав, беше главният от тримата. Той вдигна копие то си против триста *гуши* и ги уби, и беше именит между тримата. (1) гл. 2:16

21 Той беше най-почитаният от тримата, над двамата, затова им стана началник, но не достигна трима.

22 Ваная, син на Йодая¹, син на един храбър мъж, велик на дела, от Кавсеил. Той уби двамата лъвовидни мъже от Моав. Той също слезе и уби лъва в рова в един снежен ден. (1) гл. 12:27

23 Той уби и египтянина, мъж, висок пет лакътя. Египтянинът имаше в ръката си копие като кросно на тъкач, но той слезе при него с тояга, изтръгна копие то от ръката на египтянина и го уби със собственото му копие.

24 Тези *неща* извърши Ваная, синът на Йодая¹, и беше именит между тримата силни мъже. (1) ст. 22

25 Ето, той беше почитан повече от тридесетте, но не достигна трима. И Давид го постави в близкото си обкръжение.

26 А силните мъже на войските бяха: Асаил, братът на Йоав, Елханан, синът на Додо от Витлеем,

27 арорецът Самот, фелонецът Хелис,

28 Ирас, синът на текоеца Екис, анатонецът Авиезер,

29 хусатецът Сивехай¹, ахохиецът Илай,

(1) 2 Царе 21:18

30 нетофатецът Маарай, Хелед, синът на нетофатеца¹ Ваана,

(1) гл. 2:54

31 Итай, синът на Ривай от Гавай на вениаминовите синове, пиратонецът Ваная,

32 Урай от потоците на Гаас, арватецът Авиил,

33 варумецът Азмавет, саалвонецът Елава,

34 синовете на гизонца Асим, Йонатан, синът на арареца Сагий,

35 Ахиам, синът на арареца Сахар, Елифал, синът на Ур,

36 мехиратецът Ефер, фелонецът Ахия,

37 кармилецът Есро, Наарай, синът на Есвей,

38 Йоил, братът на Натан, Мивар, синът на Агрий,

39 амонецът Селек, виротецът Нахарай, оръженосецът на Йоав, сина на Саруя,

40 етерецът Ирас, етерецът¹ Гарив,

(1) гл. 2:53

41 хетеецът Урия, Завад, синът на Аалай,

42 Адина, син на рувимеца Сиза, глава на рувимците, и тридесет души с него,

43 Анан, синът на Мааха, митнецът Йосафат,

44 астеротецът Озия, Сама и Еиил, синовете на ароиреца¹ Хотам,

(1) 1 Царе 30:28

45 Едиил, синът на Симрий, брат му, тисецът Йоха,

46 маавецът Елиил, и Еривай и Йосавия, синовете на Елнаам, и моавецът Етема,

47 Елиил и Овид, и месоваецът Ясил.

12 И това са тези, които дойдоха при Давид в Сиклаг¹, докато още се криеше от Саул, сина на Кис. И те бяха от силните мъже, които му помагаша в бой.

(1) 1 Царе 27:6

2 Те бяха въоръжени с лъкове и умеха и с дясната, и с лявата ръка да хвърлят камъни с прашка и да стрелят с лък и стрели¹. От братята на Саул, от Вениамин:

(1) гл. 8:40; Съд. 20:16

3 главата Ахиезер, и Йоас, синовете на гаваатеца Сама, Езиил и Фелет, синовете на Азмавет¹, и Вераха, и анатотецът Ииуй,

(1) 2 Царе 23:31

4 и гаваонецът Исмая, силен между тридесетте, и над тридесетте¹, и Еремия, и Язаил, и Йоанан, и гедиротецът Йозавад,

(1) гл. 11:15,25

5 Елузай и Еримот, и Ваалия, и Семария, и аруфецът Сафатия,

6 Елкана и Есия, и Азарейл, и Йоезер, и Ясовеам, кореевците,

7 и Йоила и Зевадия, синовете на Ероам от Гедор.

8 И от гадците се отделиха и дойдоха при Давид в непристъпното място в пустинята силни и храбри мъже, мъже, обучени за война и за бой, въоръжени с щит и копие, чиито лица бяха като лица на лъкове¹, и които бяха бързи като сърните по хълмовете².

(1) Вжж. 33:20; (2) Бит. 49:19; 2 Царе 2:18

9 Езер беше главата, Авдия – вторият, Елиав – третият,

10 Мисмана – четвъртият, Еремия – петият,

11 Атай – шестият, Елиил – седмият,

12 Йоанан – осмият, Елзавад – деветият,

13 Еремия – десетият, Махванай – единадесетият.

14 Тези от синовете на Гад бяха началници; най-долният беше над сто, а най-горният беше над хиляда.

15 Тези са, които преминаха Йордан в първия месец, когато беше залял всичките си брегове¹, и разгониха всичките

жители на долините на изток и на запад.

(1) Иис. Нав. 3:15

16 И някои от синовете на Вениамин и Юда също дойдоха при Давид в непристъпното място.

17 А Давид излезе да ги посрещне и им проговори и каза: Ако идвате при мен с мир¹, за да ми помогнете, сърцето ми ще се съедини с вас²; но ако *идвате*, за да ме предадете на враговете ми, без да има насилие в ръцете ми, Бог на бащите ни нека види и отсъди³!

(1) 1 Царе 16:4;

(2) 4 Царе 10:15; (3) 1 Царе 24:12,13,16

18 Тогава Духът дойде на*¹ Амасай², главния военачалник, и каза: Твои сме, Давиде, и с теб сме, сине на Есей! Мир, мир на теб³ и мир и на помощниците ти! Защото твоят Бог ти помага. Тогава Давид ги прие и ги постави за началници на полка си.

*букв.: облече

(1) Съд. 6:34; (2) 2 Царе 17:25; (3) Бит. 43:23

19 И от Манасия някои преминаха към Давид, когато дойде с филистимците на бой против Саул. Но не им помогнаха, защото, като се посъветваха, филистимските първенци го отпратиха, като казаха: Той ще премине към господаря си Саул с опасност за главите ни!

(1) 1 Царе 29:4

20 А когато се връщаше в Сиклаг¹, към него се присъединиха от Манасия: Адна и Йозавад, и Едиил, и Михаил, и Йозавад, и Елиу, и Силатай, началници на манасиевите хиляди.

(1) 1 Царе 30:1

21 Те помогнаха на Давид против разбойническата дружина¹, защото те всички бяха силни и храбри мъже; и станаха военачалници.

(1) 1 Царе 30:1

22 Защото от ден на ден при Давид прииждаха мъже, за да му помагат, докато стана голяма войска, като Божия войска¹.

(1) Бит. 32:2
ст. 23-40; гл. 11:1-3; 2 Царе 5:1-3; ст. 24-37; Бит. 35:23-26

23 И ето броят на началниците на въоръжените за бой, които дойдоха при Давид в Хеврон, за да обърнат към него царството на Саул според ГОСПОДНАТА заповед¹:

(1) гл. 11:10; Бит. 49:10

24 От синовете на Юда, щитоносци и копиеносци: шест хиляди и осемстотин *гуши*, въоръжени за бой.

25 От синовете на Симеон, силни и храбри мъже, *готови* за бой: седем хиляди и сто *гуши*.

26 От синовете на Леви: четири хиляди и шестстотин *гуши*;

27 а Йодая¹ беше първенец на аароновците; и с него бяха три хиляди и седемстотин *гуши*,

(1) гл. 11:22,24; 27:5

28 и Садок¹, силен и храбър младеж, и от бащиния му дом бяха двадесет и двама началници.

(1) гл. 6:8; 27:17; 2 Царе 8:17

29 От синовете на Вениамин, братята на Саул: три хиляди *гуши*. Но дотогава по-голямата част от тях поддържаха Сауловия дом¹.

(1) 2 Царе 2:8,9; 3:19

30 От синовете на Ефрем: двадесет хиляди и осемстотин *гуши*¹, силни и храбри мъже, именити мъже от бащиния си дом.

(1) Втэк. 33:17

31 От половината манасиево племе: осемнадесет хиляди *гуши*¹, които бяха определени по име да дойдат да направят Давид цар.

(1) Втэк. 33:17

32 От синовете на Исахар, мъже разумни да познават времената¹ и да знаят какво трябваше да прави Израил: началниците им бяха двеста и всичките им братя *действаха* по тяхна заповед.

(1) Ест. 1:13

33 От Завулон: петдесет хиляди *гуши*, които излизаха с войската, готови за бой с всякакви военни оръжия, да се строяват около Давид с неразделено сърце.

34 От Нефталим: хиляда началници и с тях тридесет и седем хиляди *гуши* с щит и копие.

35 От Данците: двадесет и осем хиляди и шестстотин *гуши*, готови за бой.

36 От Асир: четиридесет хиляди *гуши*, които излизаха с войската, готови за бой.

37 А от отгатак Йордан, от рувимците, от гадците и от половината манасиево племе: сто и двадесет хиляди *гуши* с всякакви военни оръжия за бой.

38 Всички тези военни мъже, в боен ред, дойдоха с неразделено сърце в Хеврон, за да направят Давид цар над целия Израил. И всички останали в Израил бяха единодушни да направят Давид цар¹.

(1) гл. 11:10; Бит. 49:10

39 И бяха там при Давид три дни и ядоха и пиха¹, защото братята им бяха приготвили за тях.

(1) гл. 29:22

40 Освен това и онези, които бяха близо до тях, до Исахар, Завулон и Нефталим, им носеха храна с магарета, с камили, с мулета и с говеда – тестени храни, кальпи сушени смокини и сушено грозде¹, вино, *маслинено* масло, говеда и дребен добитък в голямо количество; защото беше веселие в Израил².

(1) 1 Царе 25:18; (2) 2 Лет. 23:21

гл. 13; 2 Царе 6:1-11

13 И Давид се съветва с хилядниците, стотниците и всичките първенци¹,

(1) Пр. 15:22

2 и Давид говори на цялото израилско събрание: Ако ви се вижда добре и ако е от ГОСПОДА, нашия Бог¹, нека пратим навсякъде до останалите си братя по цялата израилска земя и с тях и до свещениците и левитите, които са в градовете на околностите им², за да се съберат при нас³.

(1) Яс. 4:15; (2) Чис. 35:2; (3) гл. 15:3,4

3 И нека донесем при нас ковчег на нашия Бог, защото в Сауловите дни не го потърсихме¹.

(1) гл. 15:13

4 И цялото събрание каза да се направи така, защото това се видя право на целия народ.

5 Тогава Давид събра целия Израил от египетския Сихор¹ до прохода на Емат², за да донесат Божия ковчег от Кириат-Иарим³.

(1) Иис. Нав. 13:3;

(2) Чис. 34:8; (3) гл. 15:3; 1 Царе 7:1,2

6 И Давид отиде с целия Израил във Ваала¹, в Кириат-Иарим, който е към Юда, за да пренесе оттам ковчег на Бога, ГОСПОДА, който обитава над херувимите, които се нарича с Името Му.

(1) Иис. Нав. 15:9

7 И откраха Божия ковчег от къщата

на Авинадав на нова кола; и Оза и Ахио караха колата.

8 И Давид и целият Израил играеха пред Бога с всичка сила, с песни, с арфи, с лири, с тимпанчета, с кимвали и с тръби¹.

(1) гл. 15:16,28; 25:1

9 И когато стигнаха до хармана на Хидон, Оза простря ръката си да хване ковчег, защото воловете се препънаха.

10 И гневът на ГОСПОДА пламна против Оза и го уби, защото простря ръката си към ковчег. И той умря там пред Бога.

11 И Давид се наскърби, защото ГОСПОД уби Оза¹, и нарече онова място Фарес-Оза², *както се нарича* и до днес.

*букв.: направи пролом в Оза

**Пролом на Оза; (1) Изх. 19:22,24

12 И в онзи ден Давид се уплаши от Бога¹ и каза: Как ще донеса Божия ковчег при себе си?

(1) гл. 21:30

13 И Давид не премести ковчег при себе си в Давидовия град, а го закара встрани, в къщата на гетеца Овид-Едом.

14 И Божият ковчег престоя в дома на Овид-Едом, в къщата му, три месеца. И ГОСПОД благослови дома на Овид-Едом и всичко, което имаше¹.

(1) гл. 26:4,5

ст. 1-7: 2 Царе 5:11-16; ст. 4-7: гл. 3:5-9

14 И Хирам, царят на Тир, изпрати до Давид пратеници¹ и кедрови дървета, зидари и дърводелци, за да му построят къща².

(1) 3 Царе 5:1; (2) гл. 17:1; 2 Лет. 2:3

2 И Давид позна, че ГОСПОД го беше утвърдил за цар над Израил, защото царството му се извиси високо заради Неговия народ Израил¹.

(1) 2 Лет. 2:11

3 И Давид си взе още жени¹ в Ерусалим и Давид роди още синове и дъщери.

(1) Втк. 17:17

4 И ето имената на тези, които му се родиха в Ерусалим: Самуа и Совав, Натан и Соломон,

5 и Евар, и Елисуа, и Елфалет,

6 и Ногах, и Нефег, и Яфия,
7 и Елисама, и Веелиада, и Елифалет.
ст. 8-17; 2 Царе 5:17-25

8 А когато филистимците чува, че Давид бил помазан за цар над целия Израил, всички филистимци се изкачиха да търсят Давид. И Давид чу и излезе против тях.

9 И филистимците дойдоха и се разпростряха в долината Рафаим.

10 И Давид се допита до Бога и каза: Да се изкача ли против филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката ми? И ГОСПОД му отговори: Изкачи се, защото ще ги предам в ръката ти¹.

(1) 1 Царе 23:4

11 И те се изкачиха във Ваал-Ферасим и Давид ги разби там, и Давид каза: Бог разсече чрез моята ръка враговете ми, както водите *правят* пролом. Затова онова място се нарече Ваал-Ферасим*.

*Място на големите проломи

12 И те оставиха там боговете си и Давид заповяда, и ги изгориха с огън¹.

(1) Втж. 7:5,25; 4 Царе 10:26

13 А филистимците пак излязоха и се разпростряха в долината.

14 И Давид пак се допита до Бога и Бог му каза: Не се изкачвай след тях, заобиколи ги отзад и ги нападни откъм черниците.

15 И когато чуеш шум, като от маршируване по върховете на черниците, тогава излез на бой, защото Бог ще излезе пред теб¹, за да разбие стана на филистимците.

(1) Втж. 20:4

16 И Давид направи, както му заповяда Бог, и разбиха филистимския стан от Гаваон чак до Гезер¹.

(1) гл. 20:4; Ис. 28:21

17 И името на Давид се прочу по всичките земи¹. И ГОСПОД наложи страх от него върху всичките народи².

(1) гл. 17:8; Иис. Нав. 6:27; 2 Лек. 26:8; (2) Втж. 11:25

гл. 15; 2 Царе 6:12-23

15 И той си построи *и други* къщи в Давидовия град; приготви и място за Божия ковчег и разпъна шатър за него¹.

(1) гл. 16:1; 2 Лек. 1:4; 5:2

2 Тогава Давид каза: Не бива никои друг да носи Божия ковчег освен левитите, защото тях избра ГОСПОД да носят Божия ковчег¹ и да Му служат до века².

(1) Изх. 25:14; Чис. 4:15; Втж. 10:8; (2) Чис. 3:6-9

3 И Давид събра целия Израил в Ерусалим, за да пренесат ГОСПОДНИЯ ковчег на мястото му¹, което беше приготвил за него².

(1) гл. 13:5; 3 Царе 8:1; (2) ст. 1

4 Давид събра синовете на Аарон и левитите¹.

(1) гл. 13:2

5 От синовете на Каат¹: началника Уриил и братята му, сто и двадесет души.

(1) гл. 6:1

6 От синовете на Мерарий¹: началника Асая и братята му, двеста и двадесет души.

(1) гл. 6:1

7 От синовете на Гирсон¹: началника Йоил и братята му, сто и тридесет души.

(1) гл. 6:1

8 От синовете на Елисафан¹: началника Семая и братята му, двеста души.

(1) Изх. 6:22

9 От синовете на Хеврон¹: началника Елиил и братята му, осемдесет души.

(1) гл. 6:2

10 От синовете на Озиил¹: началника Аминадав и братята му, сто и дванадесет души.

(1) гл. 6:18; Изх. 6:18

11 И Давид повика свещениците Садок и Авиатар¹ и левитите Уриил, Асая и Йоил, Семая и Елиил, и Аминадав и им каза:

(1) 2 Царе 8:17

12 Вие сте глави на бащините *домове* на левитите. Осветете се¹, вие и братята ви, за да пренесете ковчеза на ГОСПОДА, Израилевия Бог, където съм приготвил за него².

(1) 2 Лек. 29:5; Ис. 52:11; (2) ст. 1

13 Понеже първия път не *го носихте* вие, ГОСПОД, нашият Бог, отвори пролом между нас¹, защото не Го потърсихме според правилото.

(1) гл. 13:11; 2 Царе 6:8

14 Тогава свещениците и левитите се осветиха¹, за да пренесат ковчеза на ГОСПОДА, Израилевия Бог.

(1) 2 Лек. 5:11; Неем. 12:30

15 А синовете на левитите носеха Божия ковчег на раменете си¹, като пръвовете бяха на тях, както заповяда Мойсей според ГОСПОДНОТО слово.

(1) Изх. 25:14; Чис. 4:15; Втзк. 10:8
ст. 16:21; гл. 6:31-47; 25:1-31

16 И Давид заповяда на началниците на левитите да поставят братята си, певците¹, с музикални инструменти, лири и арфи, и кимвали, за да свирят радостно със силен глас².

(1) Неем. 12:27;
(2) гл. 13:8; 16:5,28,41,42; 25:1; 2 Лек. 7:6; 20:19; Пс. 81:2

17 И левитите поставиха Еман¹, сина на Йоил, и от братята му – Асаф¹, сина на Варахия, и от братята им, синовете на Мерарий – Етан¹, сина на Кисий,

(1) гл. 6:33,39,44

и с тях братята им от втория чин: Захария, Вен и Язиил, и Семирамот, и Ехиил, и Уний, Елиав и Ваная, и Маасия, и Мататия, и Елифалей, и Микнея, и Овид-Едом¹, и Еиил, вратарите.

(1) гл. 26:4; 2 Царе 6:10

19 И поставиха певците Еман, Асаф и Етан да свирят с бронзови кимвали¹,

(1) ст. 16

20 а Захария и Азиил, и Семирамот, и Ехиил, и Уний, и Елиав, и Маасия, и Ваная – с лири¹ по аламот²,

(1) Пс. 150:3; (2) Пс. 46:1

21 а Мататия и Елифалей, и Микнея, и Овид-Едом, и Еиил, и Азавия – с арфи по шеминит¹, за да ръководят пеенето.

(1) Пс. 6:1

22 А Ханания, главен певец на левитите, ръководеше пеенето, понеже беше изкусен.

23 А Варахия и Елкана бяха вратари при ковчег.

24 А свещениците Севания и Йосафат, и Натанаил, и Амасий, и Захария, Ваная и Елиезер свиреха с тръбите¹ пред Божия ковчег. А Овид-Едом² и Ехия бяха вратари при ковчег.

(1) 2 Лек. 5:12,13; (2) гл. 26:4; 2 Царе 6:10

25 И така, Давид и израилевите старейшини и хилядниците отидоха да пренесат с веселие ковчег на ГОСПОДНИЯ завет от къщата на Овид-Едом.

26 И понеже Бог помагаше на леви-

тите, които носеха ковчег на ГОСПОДНИЯ завет, те пожертваха седем юнеца и седем овена.

27 И Давид беше облечен с одежда от висон, както и всички левити, които носеха ковчег и певците, и певецът Ханания, началникът на певците; и Давид носеше ленен ефод¹.

(1) 1 Царе 2:18

28 Така целият Израил пренесе ковчег на ГОСПОДНИЯ завет с възгласи и тръбен звук¹, с тръби и с кимвали, като свиреха с лири и с арфи².

(1) Пс. 47:5; (2) Пс. 98:5

29 А когато ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет влизаше в Давидовия град, Михала, дъщерята на Саул, погледна през прозореца и видя, че цар Давид скачаше и играеше, и го презря в сърцето си.

ст. 1-3; 2 Царе 6:17-19

16 Така внесоха Божия ковчег и го поставиха сред шатъра, който Давид беше разпънал за него¹. И принесоха всеизгаряния и примирителни жертви пред Бога².

(1) гл. 6:31; 15:1,3,12; (2) 3 Царе 3:15; 8:62

2 И когато Давид свърши принасянето на всеизгарянията и примирителните жертви, той благослови народа в ГОСПОДНОТО Име¹.

(1) 3 Царе 8:55

3 После раздаде на целия Израил, от мъж до жена, по един хляб, по един калъп фурми и по един калъп сушено грозде на всекиго¹.

(1) 3 Царе 3:15

4 И определи някои от левитите да служат пред ГОСПОДНИЯ ковчег, да припомнят, да благодарят и да хвалат ГОСПОДА, Израилевия Бог¹:

(1) гл. 23:5; 25:1,6; 2 Лек. 5:13; Езд. 3:10; Неем. 12:24

5 Главният беше Асаф¹, вторият след него – Захария, и Еиил, и Семирамот, и Ехиил, и Мататия, и Елиав, и Ваная, и Овид-Едом, и Еиил с лири и арфи, а Асаф свиреше с кимвали²,

(1) гл. 6:39; (2) гл. 15:18-21

6 а свещениците Ваная и Язиил бяха постоянно с тръби пред ковчег на Божия завет¹.

(1) гл. 15:18-21

7 Тогава, в онзи ден, Давид за първи път нареди на Асаф и на братята му да славят ГОСПОДА:

ст. 8-22; Пс. 105:1-15

8 Славете ГОСПОДА, призовавайте Името Му; известявайте сред народите делата Му!

9 Пейте Му, пейте Му псалми¹; говорете за всичките Му чудни дела²!

(1) Пс. 95:1,2; (2) ст. 24; Пс. 145:5

10 Хвалете се с Неговото свято Име¹; нека се весели сърцето на онези, които търсят ГОСПОДА²!

(1) Пс. 34:2,3; (2) пс. 22:19; 2 Лек. 15:15; Пс. 22:26

11 Стремете се към ГОСПОДА и Неговата сила¹; търсете лицето Му винаги!

(1) Пс. 84:5

12 Помнете чудните Му дела, които е извършил; знаменията Му и присъдите на устата Му¹,

(1) Изх. 13:3,14

13 ти, потомство на слугата Му Израил; вие, синове на Яков, Негови избрани!

(1) Вжж. 10:15; Ис. 41:8,9; Деян. 13:17

14 Той е ГОСПОД, нашият Бог, присъдите Му са по цялата земя.

(1) Бил. 17:7

15 Помнете завета Му до века; словото, което е заповядал за хиляда поколения,

16 *завета*, който е сключил с Авраам и клетвата Му към Исаак¹,

(1) Бил. 17:2; Вжж. 7:8

17 *завета*, който е поставил на Яков за наредба, на Израил – за вечен завет,

18 като каза: На теб ще дам ханаанската земя като дял на наследството ви.

19 Когато бяхте малобройни, само малко и странници в нея¹,

(1) Евр. 11:9

20 когато се скитаха от народ в народ, от царство – в друг народ¹,

(1) Евр. 11:9

21 Той не остави никого да ги угнети и смърти царе заради тях¹,

(1) Соф. 2:10

22 *казвайки*: Не докосвайте Моите помазани и не правете нищо лошо на Моите пророци!

ст. 23-33; Пс. 96

23 Пейте на ГОСПОДА, цяла земя; възвестявайте от ден на ден спасението Му¹!

(1) Пс. 71:15

24 Прогласявайте между езичниците Неговата слава; между всичките народи – чудните Му дела¹!

(1) Пс. 26:7

25 Защото ГОСПОД е велик и всеславен¹; страшен е над всички богове².

(1) Пс. 145:3; (2) Изх. 15:11; Пс. 76:7; Ер. 10:6,7; Мал. 1:11

26 Защото всичките богове на народите са нищо¹, а ГОСПОД е направил небесата².

*или: суети, идоли

(1) Гал. 4:8; (2) Йов 9:8; Ер. 10:12

27 Пред Него са бясък и величие¹; сила и радост² са мястото Му.

(1) Езж. 1:27; (2) Неем. 8:10

28 Отдайте на ГОСПОДА, *вие*, племена на народите, отдайте на ГОСПОДА слава и сила¹!

(1) Пс. 29:1; Юда 25

29 Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му, донесете принос и елате пред Него; поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие!

30 Треперете пред Него, цяла земя¹! И светът стои здраво, няма да се поклати².

(1) Пс. 99:1; (2) Пс. 93:1

31 Нека се веселят небесата и нека ликува земята! Нека се каже между народите: ГОСПОД царува¹!

(1) Пс. 93:1; Откр. 19:6

32 Нека бучи морето и всичко в него¹; нека се весели полето и всичко по него².

(1) Пс. 69:34; (2) Ис. 44:23

33 Тогава ще ликуват дърветата на гората¹ пред ГОСПОДА, защото идва да съди земята².

(1) Ис. 44:23; (2) Бил. 18:25; Пс. 9:8

34 Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото Неговата милост е вечна¹!

(1) 2 Лек. 5:13; Пс. 106:1; 136:1; Ер. 33:11 ст. 35,36; Пс. 106:47,48

35 И кажете: Спаси ни, Боже на спасението ни; събери ни и ни избави от народите¹, за да славим святоото Ти Име и да тържествуваме в Твоята слава.

(1) Вжж. 30:3

36 Благословен да е ГОСПОД, Израилевият Бог, от века и до века¹!

И целият народ каза: Амин²! – и възхвали ГОСПОДА.

(1) Неем. 9:5; Пс. 41:13; (2) 1 Кор. 14:16

37 Тогава *Давуг* остави там, пред ковчегата на ГОСПОДНИЯ завет, Асаф и братята му, за да служат постоянно

пред ковчега според нужното за всеки ден¹; (1) Пс. 145:2

38 и Овид-Едом и братята му, шестдесет и осем души; а Овид-Едом, сина на Едун, и Оса¹ – за вратари. (1) гл. 26:10

39 А свещеник Садок и братята му, свещениците, остави пред ГОСПОДНАТА скиния на височината, която беше в Гаваон¹, (1) гл. 21:29; 3 Царе 3:4

40 да принасят постоянно всеизгаряне на ГОСПОДА върху олтара за всеизгарянията, сутрин и вечер, според всичко писано в ГОСПОДНИЯ закон, който Той заповяда на Израил¹. (1) Изх. 29:38-42; Езд. 3:3-5

41 И с тях остави Еман и Едун, и останалите избрани, определени по име¹, за да славят ГОСПОДА², защото милостта Му е вечна³. (1) гл. 15:17,19; (2) гл. 25:3; (3) ст. 34

42 И при тях, при Еман и Едун, имаше тръби и кимвали за онези, които трябваше да свирят, и Божиите музикални инструменти. А синовете на Едун бяха вратари¹. (1) гл. 15:17-19

43 И целият народ се разотиде, всеки у дома си. И Давид се върна, за да благослови дома си¹. (1) 2 Царе 6:19,20

ст. 1-14; гл. 22:7-10; 28:2-7; 2 Царе 7:1-16

17 И когато Давид се настани в къщата си¹, Давид каза на пророк Натан: Ето, аз живея в кедров дом, а ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет стои под завеси на шатър². (1) гл. 14:1; (2) Изх. 26:1

2 И Натан каза на Давид: Направи всичко, което е в сърцето ти¹, защото Бог е с теб. (1) 3 Царе 8:17,18

3 Но през същата нощ Божието слово беше към Натан и каза:

4 Иди и кажи на слугата Ми Давид: Така говори ГОСПОД: Ти няма да Ми построиш дом, в който да обитавам,

5 защото от деня, когато изведох Израил от Езунем, до днес¹ аз не съм обитавал в дом, а съм ходил от шатър в шатър и от скиния в скиния. (1) 2 Лек. 6:5

6 Където и да ходих с целия Израил, говорих ли някога дума на някой от

израимевите съдии, на които заповядах да пасат народа Ми, като казах: Защо не Ми построихте кедров дом¹? (1) 3 Царе 8:16

7 И сега, така да кажеш на слугата Ми Давид: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Аз те взех от кошарата, от след стадото, за да бъдеш княз над Моя народ Израил¹. (1) 2 Лек. 6:6

8 И бях с теб навсякъде, където отиваше, и изтребих всичките ти врагове пред теб, и направих името ти като имената на великите, които са на земята¹. (1) гл. 14:17

9 И ще определя място за народа Си Израил и ще го насажда, за да живее на свое си място и да не бъде вече в безпокойство и синовете на неправдата да не го притесняват вече, както преди,

10 и от деня, когато поставих съдии над народа Си Израил. И ще покоря всичките ти врагове. При това ти заявявам, че ГОСПОД ще ти съгради дом.

11 Когато се изпълнят дните ти да отидеш при бащите си, аз ще издигна потомъка ти след теб, който ще бъде от твоите синове, и ще утвърдя царството му.

12 Той ще Ми построи дом¹ и аз ще утвърдя престола му до века². (1) 3 Царе 8:19; (2) Пс. 72:17; 89:4,36,37; Ас. 1:31-33; Евр. 1:5

13 аз ще му бъда Отец и той ще Ми бъде син; и няма да оттегля милостта Си от него¹, както я оттеглих от онзи, който беше преди теб. (1) Пс. 89:33

14 Ще го укрепя в Своя дом и в Своето царство до века; и престолът му ще бъде утвърден до века¹. (1) Евр. 1:8 ст. 15-27; 2 Царе 7:17-29

15 И Натан говори на Давид според всички тези думи и според цялото това видение.

16 Тогава цар Давид влезе и седна пред ГОСПОДА, и каза: Кой съм аз, ГОСПОДИ, Боже, и какъв е домът ми¹, че си ме довел дотук²? (1) гл. 29:14; (2) 2 Лек. 1:8

17 Но и това беше малко в очите Ти, Боже, и Ти си говорил и за дома на слугата Си за далечно *бъгеше*, и си погледнал на мен като на високоставен човек, ГОСПОДИ, Боже!

18 И какво повече *га* Ти *говори* Давид за честта, *оказана* на слугата Ти? Ти познаваш слугата Си.

19 ГОСПОДИ, заради слугата Си¹ и според Своето сърце Ти си извършил цялото това велико *дело*, за да изявиш всички тези велики дела.

(1) Пс. 116:16; Ис. 37:35

20 ГОСПОДИ, няма никой като Теб¹ и няма бог освен Теб², според всичко, което сме чули с ушите си.

(1) Пс. 97:9; (2) Вжж. 4:35,39

21 И кой друг народ на земята е като Твоя народ Израил, когото Бог отиде да откупи за народ за Себе Си, за да си създадеш име чрез велики и страшни дела, като изгони езичници пред Своя народ, който си откупил от Египет?

22 И Ти направи народа Си Израил Свой народ до века; и Ти, ГОСПОДИ, им стана Бог.

23 И сега, ГОСПОДИ, нека се утвърди до века словото, което си говорил за слугата Си и за дома му, и направи, както си говорил¹.

(1) 3 Царе 8:26; 2 Лек. 1:9

24 Нека се утвърди; и нека се възвеличи Името Ти до века, за да казват: ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог¹, е Бог на Израил! И нека бъде утвърден пред Теб домът на слугата Ти Давид.

(1) Ер. 38:17

25 Защото Ти, Боже мой, откри на слугата Си, че ще му съградиш дом; затова слугата Ти дръзна да се помоли пред Теб.

26 И сега, ГОСПОДИ, Ти си Бог, и си обещал това добро на слугата Си.

27 И сега Ти благоволи да благословиш дома на слугата Си, за да бъде пред Теб до века, защото Ти, ГОСПОДИ, си го благословил и ще бъде благословен до века¹.

(1) Чис. 23:20; Вжж. 15:6; 3 Царе 2:33,45

гл. 18; 2 Царе 8

18 И след това Давид разби филистимците и ги покори, и отне Гет¹ и селата му от ръката на филистимците.

(1) 1 Царе 7:14; 2 Лек. 11:8

2 Разби и моавците, и моавците станаха слуги на Давид и плащаха данък.

3 Давид разби и совския цар Ададезер в Емат¹, когато той отиваше да утвърди властта си при реката Ефрат.

(1) 2 Лек. 8:3

4 И Давид плени от него хиляда колесници, седем хиляди конници и двадесет хиляди пешаци. И Давид преряза сухожилията на всичките *коне* от колесниците, но запази от тях за сто колесници.

5 И арамейците от Дамаск дойдоха да помогнат на совския цар Ададезер и Давид изби от арамейците двадесет и две хиляди мъже¹.

(1) Пс. 60:1

6 И Давид постави *гарнизони* в Арам Дамаски; и арамейците станаха слуги на Давид и плащаха данък. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше¹.

(1) 1 Царе 18:14

7 И Давид взе златните щитове, които бяха на слугите на Ададезер, и ги донесе в Ерусалим.

8 И от Тиват и от Хун, градовете на Ададезер, Давид взе голямо количество бронз, от който Соломон направи бронзовото море, стълбовете и бронзовите съдове¹.

(1) 3 Царе 7:15-47; 2 Лек. 3:15-17; 4:2-6,12-18

9 А когато ематският цар Тои чу, че Давид разбил цялата военна сила на совския цар Ададезер,

10 изпрати сина си Адорам при цар Давид, за да го поздрави и да го благослови, понеже се беше бил против Ададезер и го беше разбил; защото Ададезер воюваше против цар Тои. И той донесе всякакви съдове от злато, сребро и бронз.

11 И тях цар Давид също посвети на ГОСПОДА¹ заедно със среброто и златото, което беше отнел от всичките народи, от Едом и от Моав, и от сино-

вете на Амон, и от филистимците, и от Амалик.

(1) гл. 26:27; Иис. Нав. 6:19,24

12 А Ависей, синът на Саруя, разби Едом в Солната долина¹, осемнадесет хиляди души.

(1) Пс. 60:1

13 И постави гарнизони в Едом, и всичките едомци станаха слуги на Давид. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше¹.

(1) ст. 6

14 Така Давид царуваше над целия Израил и вършеше правда и правосъдие за целия си народ¹.

(1) Пс. 72:1,2

15 А Йоав, синът на Саруя¹, беше над войската; а Йосафат, синът на Ахиууд, беше летописец;

(1) гл. 27:34

16 и Садок, синът на Ахитов, и Авимелех¹, синът на Авиатар², бяха свещеници; а Суса беше писар;

(1) гл. 24:3,6; (2) 1 Царе 22:20

17 а Ваная, синът на Йодая, беше над херетците и фелетците*. А синовете на Давид бяха първи около царя.

*вероятно: телохранителите на царя

гл. 19: 2 Царе 10

19 След това умря Наас, царят на синовете на Амон, и вместо него се възцари синът му.

2 Тогава Давид каза: Ще покажа благост към Анун, сина на Наас, понеже баща му показа благост към мен. И Давид изпрати пратеници да го утешат за баща му. Но когато слугите на Давид дойдоха при Анун в земята на синовете на Амон, за да го утешат,

3 князете на синовете на Амон казаха на Анун: Мислиш ли, че Давид ти е изпратил утешители от почит към баща ти? Не са ли дошли слугите му при теб, за да разузнаят земята, да я съсият и да я огледат?

4 Тогава Анун хвана слугите на Давид и ги обръсна, отрязва дрехите им до половината, до чатала, и ги отпрати.

5 И отидоха и съобщиха на Давид за мъжете и той изпрати да ги посрещнат, понеже мъжете много се срамуваха. И царят каза: Стойте в Ерихон,

докато пораснат брадите ви, и *тогава* се върнете.

6 А когато синовете на Амон видяха, че бяха станали омразни на Давид, Анун и синовете на Амон изпратиха хиляда таланта сребро, за да си наемат колесници и конници от Месопотамия, от Арам-Мааха и от Сова.

7 И си наеха тридесет и две хиляди колесници, както и царя на Мааха с народа му, и дойдоха и се разположиха на стан срещу Медева¹. И синовете на Амон се събраха от градовете си и дойдоха на бой.

(1) Иис. Нав. 13:9,16

8 А когато Давид чу това, той изпрати Йоав и цялата войска силни мъже.

9 И синовете на Амон излязоха и се строиха за бой при входа на града; а царете, които бяха дошли, бяха отделно на полето.

10 А Йоав, като видя, че битката се разположи против него отпред и отзад, избра между всичките отбрани израелци мъже и ги строи срещу арамейците,

11 а останалия народ предаде под ръката на брат си Ависей, и те се строиха срещу синовете на Амон.

12 И каза: Ако арамейците надделят над мен, тогава ти ще ми помогнеш, а ако синовете на Амон надделят над теб, тогава аз ще ти помогна.

13 Бъди силен и нека бъдем силни за народа си и за градовете на нашия Бог! И ГОСПОД нека извърши каквото Му се вижда добро¹.

(1) 1 Царе 3:18

14 И Йоав и народът, който беше с него, настъпиха за битката против арамейците; и те побягнаха пред него.

15 А когато синовете на Амон видяха, че арамейците бягаха, и те побягнаха пред брат му Ависей и се оттеглиха в града. Тогава Йоав дойде в Ерусалим.

16 А когато арамейците видяха, че бяха разбити от Израил, изпратиха посланици да изведат арамейците, които бяха отвъд реката *Ефрат*, и Совак, военачалникът на Ададезер, ги предвождаше.

17 И това се събщи на Давид и той събра целия Израил и премина Йордан, и дойде срещу тях, и се строи срещу тях. И така, Давид се строи за бой срещу арамейците и те се биха с него.

18 И арамейците побягнаха пред Израил и Давид изби седем хиляди *бойци* на колесници и четиридесет хиляди пешаци от арамейците, и уби и военачалника Совак.

19 И когато слугите на Ададезер видяха, че бяха победени от Израил, те склучиха мир с Давид и му станаха слуги. И арамейците вече не искаха да помагат на синовете на Амон.

ст. 1:3; 2 Царе 11:1; 12:26-31

20 И по времето на следващата пролет, по времето, когато царете излизат на война, Йоав изведе *цялата* сила на войската и опустоши земята на синовете на Амон, и дойде и обсади Рава. А Давид остана в Ерусалим. И Йоав превзе Рава и я съсипа.

2 И Давид взе короната на техния цар от главата му и намери, че теглото ѝ беше един талант злато, и по нея имаше скъпоценни камъни. И тя се положи на главата на Давид. И той изнесе от града много голяма плячка.

3 Изведе и народа, който беше в него, и го разряза с триони, железни дикани и брадви. Давид постъпи така с всички градове на синовете на Амон. После Давид и целият народ се върнаха в Ерусалим.

ст. 4:8; 2 Царе 21:15-22

4 А след това настана бой с филистимците в Гезер¹. Тогава хусатецът Сивехай² уби Сифай, един от синовете на Рафа; и *филистимците* бяха покорени.

(1) гл. 14:16; Иис. Нав. 16:3; (2) гл. 27:11

5 И отново настана бой с филистимците. Тогава Елханан, синът на Яир, уби Лаамий, брата на гетеца Голиат; а дръжката на копието му беше като кросно на тъкач¹.

(1) 1 Царе 17:7

6 И отново настана бой в Гет. Там имаше един мъж с *висок* ръст, който имаше по шест пръста *на ръцете си* и по шест пръста *на краката си*, общо двадесет и четири; и той също се беше родил на Рафа.

7 И когато той хвърли позор върху Израил, Йонатан¹, синът на Давидовия брат Самаи, го уби.

(1) гл. 27:32

8 Тези се бяха родили на Рафа в Гет. И те паднаха чрез ръката на Давид и чрез ръката на слугите му.

гл. 21; 2 Царе 24

21 Но Сатана се надигна против Израил¹ и подбуди Давид да преброи Израил.

(1) Йов 1:6-12; Ас. 22:31; Йн. 13:27

2 И Давид каза на Йоав и на началниците на народа: Идете, пребройте Израил от Вирсавее до Дан¹ и ми докладвайте, за да зная броя им!

(1) Съд. 20:1

3 А Йоав каза: Дано ГОСПОД *прибави* към народа Си стократно повече отколкото е! Но господарю мой, царю, не са ли всички те слуги на господаря ми? Защо господарят ми желае това? Защо да стане *това* грях на Израил?

(1) Исх. 30:12

4 Но думата на царя надделя над Йоав. И така, Йоав излезе и обходи целия Израил, и се върна в Ерусалим.

5 И Йоав предаде на Давид броя на преброения народ. И в целия Израил имаше един милион и сто хиляди мъже, които теглеха меч, а в Юда – четиристотин и седемдесет хиляди мъже, които теглеха меч.

6 Но той не преброи между тях Леви и Вениамин¹, защото думата на царя беше гнусна на Йоав.

(1) гл. 27:24

7 И това нещо беше зло в очите на Бога¹ и Той поразил Израил².

(1) 2 Царе 11:27; (2) Иис. Нав. 7:1

8 И Давид каза на Бога: Съгреших много, че извърших това нещо. И сега, отмахни, моля те, беззаконието на слугата Си, защото направих голяма глупост!

9 И ГОСПОД говори на Гад, гледача на Давид¹, и каза:

(1) гл. 29:29; 1 Царе 22:5; 2 Лек. 29:25

10 Иди, говори на Давид и кажи: Така говори ГОСПОД: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях, за да ти го направя.

11 И Гад дойде при Давид и му каза: Така говори ГОСПОД:

12 Избери си: или три години глад, или три месеца да гинеш пред враговете си и да те стига мечът на враговете ти, или три дни *га* поражавя ГОСПОДНИЯТ меч и *га* има мор в земята, и Ангелът ГОСПОДЕН да погубва по всичките израилеви области. И така, виж какъв отговор да върна на Този, който ме изпрати.

13 А Давид каза на Гад: В голямо притеснение съм. Моля те, нека падна в ръката на ГОСПОДА, защото Неговите милости са много големи¹, а в ръката на човек да не падам²!

(1) Пс. 86:15; 119:156; (2) 2 Лек. 28:9

14 И ГОСПОД изпрати мор върху Израил и паднаха седемдесет хиляди мъже от Израил.

15 И Бог изпрати ангела в Ерусалим, за да го погуби. Но когато погубваше, ГОСПОД видя и се смили заради злото¹, и каза на ангела, който погубваше: Достатъчно! Оттегли сега ръката си! А Ангелът ГОСПОДЕН стоеше при хармана на евусееца Орна.

(1) Ам. 7:3,6

16 И когато Давид повдигна очи, видя Ангела ГОСПОДЕН да стои между земята и небето с гол меч в ръката си¹, прострян над Ерусалим. Тогава Давид и старейшините, облечени във вретища², паднаха по лице³.

(1) Чис. 22:31; (2) 3 Царе 21:27; (3) Езек. 9:8

17 И Давид каза на Бога: Не започнах аз да преброят народа? Аз съм, който съгреших и извърших голямо зло. А тези овце какво са сторили? ГОСПОДИ, Боже мой, моля Те, нека ръката Ти бъде срещу мен и срещу моя бащин дом, а не срещу Твоя народ, за да го погуби!

18 И Ангелът ГОСПОДЕН заповяда на Гад да каже на Давид да се изкачи Давид и да издигне на ГОСПОДА олтар на хармана на евусееца Орна¹.

(1) 2 Лек. 3:1

19 И Давид се изкачи според словото, което Гад говори в Името на ГОСПОДА.

20 И Орна се обърна и видя ангела, и четиримата му сина, които бяха с него, се скриха. А Орна вършееше жито.

21 И когато Давид дойде при Орна, Орна погледна и видя Давид, и излезе от хармана и се поклони пред Давид с лице до земята¹.

(1) Съд. 13:20; 1 Царе 25:23

22 И Давид каза на Орна: Дай ми мястото на хармана, за да построя на него олтар на ГОСПОДА – дай ми го за пълна цена¹ – за да престане язвата между народа².

(1) Бит. 23:9; (2) Чис. 25:8

23 А Орна каза на Давид: Взemi си го, и нека господарят ми, царят, направи каквото му се вижда добре! Ето, давам говедата за всеизгаряне, диканите за дърва и житото за хлебен принос – всичко давам.

24 Но цар Давид каза на Орна: Не, непременно ще го купя за пълна цена¹ и няма да взема за ГОСПОДА това, което е твое, нито ще принеса всеизгаряне, което не ми струва нищо!

(1) Бит. 23:9

25 И така, Давид даде на Орна за мястото шестстотин сикъла злато, претеглени.

26 И Давид построи там олтар на ГОСПОДА и принесе всеизгаряния и примирителни жертви, и призова ГОСПОДА, и Той му отговори с огън от небето, *който падна* върху олтара за всеизгарянето¹.

(1) Лев. 9:24; Съд. 13:20; 2 Лек. 7:1

27 И ГОСПОД каза на ангела и той върна меча си в ножницата му.

28 В онова време, когато Давид видя, че ГОСПОД го послуша на хармана на евусееца Орна, принесе там жертви.

29 А в онова време ГОСПОДНАТА скиния, която Мойсей беше направил в

пустинята, и олтартъ за всеизгарянето бяха на височината в Гаваон¹,

(1) гл. 16:39

30 но Давид не можеше да отиде пред него да се допита до Бога, понеже се боеше¹ от меча на Ангела ГОСПОДЕН.

(1) гл. 13:12

22 Тогава Давид каза: Това ще бъде домът на ГОСПОДА, Бога, и това – олтартъ за всеизгаряне на Израил¹.

(1) Вжж. 12:5; 2 Лст. 3:1

ст. 2-5; гл. 29:1-5

2 И Давид заповяда да съберат чужденците, които бяха в израилевата земя; и ги постави за каменоделци да изсекат дялани камъни за построяването на Божия дом¹.

(1) 2 Лст. 2:17

3 Давид приготви и много желязо за гвоздеи за вратите на портите и за скобите, и бронз, *толкова много, че не можеше да се претегли*¹,

(1) ст. 14; Вжж. 8:9; 3 Царе 7:47

4 и кедров дървен материал без брой, защото сидонците и тиряните докарваха на Давид много кедров дървен материал¹.

(1) 3 Царе 5:6-10

5 И Давид каза: Синът ми Соломон е млад и нежен¹, а домът, който ще се построи на ГОСПОДА, трябва да бъде извънредно великолепен², именит и славен във всички земи, затова ще направя приготовления за него. И така, Давид направи голямо приготовление преди смъртта си.

(1) 3 Царе 3:7; (2) 2 Лст. 2:5,9; Ар. 2:3

6 И повика сина си Соломон и му поръча да построи дом за ГОСПОДА, Израилевия Бог¹.

(1) 3 Царе 5:5

ст. 7-10; гл. 17:1-14; 28:2-7; 2 Царе 7:1-16

7 И Давид каза на Соломон: Сине мой, аз имах на сърце да построя дом за Името на ГОСПОДА, моя Бог.

8 Но ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: Много кръв си пролял и големи войни си водил. Ти няма да построиш дом за Името Ми, защото много кръв си пролял на земята пред Мен¹.

(1) 3 Царе 5:3

9 Ето, ще ти се роди син, който ще бъде човек на почивка¹, защото ще му дам почивка от всичките му врагове около него. Понеже Соломон* ще бъде името му и в неговите дни ще дам мир и почивка на Израил².

*Мирен; (1) 2 Царе 12:24; Пс. 72:1;

(2) 3 Царе 4:24; 8:56; Пс. 72:7

10 Той ще построи дом за Името Ми¹. И той ще Ми бъде син и аз ще му бъда Отец, и ще утвърдя престола на царството му над Израил до века².

(1) 3 Царе 8:19; (2) 3 Царе 2:15

11 Сега, сине мой, ГОСПОД да бъде с теб¹, за да благоуспяваш и да построиш дома на ГОСПОДА, своя Бог, както Той е говорил за теб²!

(1) 1 Царе 20:13; 2 Лст. 1:1; (2) 2 Лст. 6:10

12 Само да ти даде ГОСПОД мъдрост и разум¹ и да те постави над Израил, за да пазиш закона на ГОСПОДА, своя Бог².

(1) 3 Царе 3:9,12; (2) Пс. 119:34

13 Тогава ще успяваш, ако внимаваш да изпълняваш наредбите и правилата, които ГОСПОД заповяда на Мойсей за Израил¹. Бъди силен и смел², не се бой и не се страхувай²!

(1) гл. 28:7; 2 Лст. 14:7; 26:5; Пс. 1:3; (2) гл. 28:10,20; Вжж. 31:7,8; 3 Царе 2:2,3

14 И ето, чрез своите усилия съм приготвил за ГОСПОДНИЯ дом сто хиляди таланта злато и хиляда по хиляда таланта сребро, а бронзът и желязото не могат да се претеглят¹, защото са много; и дървен материал и камъни съм приготвил, към които и ти ще добавиш².

(1) ст. 3; (2) гл. 29:2; 3 Царе 7:47

15 Имаш и доста много работници – каменоделци, зидари и дърводелци и всякакви работници, умели във всякаква работа¹.

(1) 2 Лст. 2:7

16 Златото, среброто, бронзът и желязото са без брой¹. Стани и действай², и ГОСПОД да бъде с теб³!

(1) ст. 14; (2) ст. 13; (3) ст. 11

17 И Давид заповяда на всичките израилеви началници да помагат на сина му Соломон и каза:

18 Не е ли с вас ГОСПОД, вашият Бог, и не ви ли даде почивка отвсякъде¹? Защото Той предаде в ръката ми

жителите на земята и земята се покори пред ГОСПОДА и пред Неговия народ.

(1) гл. 23:25; Втж. 12:10; Инс. Нав. 22:4

19 Насочете сега сърцето си и душата си към това да търсите ГОСПОДА, своя Бог¹. И станете и постройте светилището на ГОСПОДА, Бога², за да донесете ковчега на ГОСПОДНИЯ завет и светите Божии вещи в дома, който ще се построи за ГОСПОДНОТО Име³.

(1) гл. 16:10,11; Пс. 119:2;

(2) Изх. 25:8; Ар. 1:8; (3) 3 Царе 8:6

23 Когато Давид остаря и се насити на дни¹, той направи сина си Соломон цар над Израил².

(1) гл. 29:28; Бит. 25:8; 3 Царе 1:1,27; (2) гл. 28:5; 29:22

2 И събра всичките израилеви началници¹ и свещениците и левитите.

(1) гл. 28:1; Инс. Нав. 23:2

3 И левитите бяха преброени от тридесет години и нагоре; и като се преброиха един по един, бяха тридесет и осем хиляди мъже¹.

(1) Чис. 4:46-48

4 От тези, каза Давуд, двадесет и четири хиляди да надзирават делото на ГОСПОДНИЯ дом¹, а шест хиляди да бъдат надзиратели и съдии²,

(1) 2 Лек. 23:18; (2) гл. 26:29; Втж. 16:18; 2 Лек. 19:8

5 четири хиляди – вратари¹ и четири хиляди да хвалят ГОСПОДА² с инструментите, които направих за хваление.

(1) гл. 9:17-27; 26:1-19; 2 Лек. 34:13;

(2) ст. 30; гл. 6:48; 16:4; 2 Лек. 29:25,26; Ис. 64:11

6 И Давид ги раздели на отреди¹ според Левиевите синове Гирсон, Каат и Мерарий².

(1) гл. 24:1; 2 Лек. 8:14; 35:4,5;

(2) гл. 6:1; Чис. 3; 4; 2 Лек. 31:2

7 От Гирсоновичите: Ладан и Семей¹.

(1) гл. 6:17

8 Синове на Ладан: главата, Ехиил, и Зетам и Йоил, трима¹.

(1) гл. 26:21,22

9 Синове на Семей: Селомит и Азил, и Аран, трима. Тези бяха главите на бащините домове на Ладан.

10 Синове на Семей: Яат, Зиза и Еус, и Верия; това бяха синовете на Семей, четирима.

11 И Яат беше главата, а Зиза – вторият; а Еус и Верия нямаха много си-

нове, затова се преброиха заедно като един бащин дом.

12 Синове на Каат: Амрам, Исаар, Хеврон и Озиил, четирима¹.

(1) гл. 6:2,18; Изх. 6:18; Чис. 3:27

13 Синове на Амрам: Аарон и Мойсей¹. А Аарон беше отделен, за да се освещава като пресвят, той и синовете му, до века², да кадят пред ГОСПОДА³, да Му служат и да благославят в Неговото Име до века⁴.

(1) гл. 6:3; Изх. 6:20; (2) Изх. 28:1,36-38; Евр. 5:1,4;

(3) гл. 6:49; (4) Лев. 9:22; Чис. 6:23-27; Втж. 10:8; Евр. 9:6

14 А синовете на Божия човек Мойсей¹ се числяха към левиевото племе.

(1) Втж. 33:1; 2 Лек. 30:16; Езд. 3:2

15 Синове на Мойсей: Гирсом и Елиезер¹.

(1) Изх. 18:3,4

ст. 16-23; гл. 24:20-30

16 Синове на Гирсом: главата, Суваил¹.

(1) гл. 26:24-26

17 Синове на Елиезер бяха: главата, Равия. Елиезер нямаше други синове, но синовете на Равия бяха многобройни¹.

(1) гл. 26:24-26

18 Синове на Исаар: главата, Селомит.

19 Синове на Хеврон: главата, Ерия¹; Амария, вторият; Язиил, третият и Екамеам, четвъртият.

(1) гл. 26:31

20 Синове на Азиил: главата, Михей, и Есия, вторият.

21 Синове на Мерарий: Маалий и Мусий¹. Синове на Маалий: Елеазар и Кис.

(1) гл. 6:19; Чис. 3:33

22 А Елеазар умря и нямаше синове, а само дъщери; и братовчедите* им, синовете на Кис, ги взеха за жени¹.

*букв.: братята; (1) Чис. 36:6

23 Синове на Мусий: Маалий и Едер, и Еримот, трима.

24 Това бяха синовете на Леви според бащините им домове, глави на бащините си домове, както бяха преброени, според броя на имената, един по един, които вършеха делото на службата на ГОСПОДНИЯ дом, от двадесет години и нагоре¹.

(1) Чис. 4:3; Езд. 3:8; Неем. 7:1

25 Защото Давид каза: ГОСПОД, Израилевият Бог, даде почивка на народа

Си¹ и ще обитава в Ерусалим до века².

(1) гл. 22:18; Иис. Нав. 23:1;
(2) Пс. 132:13; 135:21; Йоил 3:21; Зах. 2:10

26 И вече няма да има нужда левитите да носят скинния и всичките нейни вещи за службата ѝ¹.

(1) 2 Лст. 35:3

27 Защото според последните думи на Давид синовете на Леви бяха преброени от двадесет годишна възраст нагоре¹,

(1) Чис. 4:3; 2 Лст. 31:17

28 понеже мястото им е до синовете на Аарон за службата на ГОСПОДНИЯ дом, в дворовете, в стаите, в очистването на всичките свети неща и в делото на служението на Божия дом¹:

(1) Чис. 3:6-9; 2 Лст. 23:4,6

29 в грижата за присъствените хлябове¹, за пшеничното брашно за хлебните приноси, за безквасните кори и за печените в тава, и за пържените², и за всякаква мярка и дължина³,

(1) Лев. 24:5-8; (2) Лев. 2:4-7; (3) Лев. 19:35,36

30 и за да пристъпват всяка сутрин да славят и хвалят ГОСПОДА¹, а също и вечер²,

(1) ст. 5; (2) Пс. 92:2; 134:1

31 и да принасят на ГОСПОДА всички всеизгаряния в съботите, на новолунията и на празниците, под брой, според правилото за тях¹, до века пред ГОСПОДА².

(1) Чис. 28:2; (2) 2 Лст. 24:14

32 И те пазеха заповяданото за шатъра за срещане и заповяданото за светилището¹, и заповяданото за братята си, синовете на Аарон, за службата на ГОСПОДНИЯ дом.

(1) Чис. 18:5; Втзк. 18:7; Езек. 44:14

ст. 1-19; ср. гл. 6:1-8,49-53

24 А ето отредите¹ на синовете на Аарон: Синовете на Аарон: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар.

(1) гл. 23:6

2 А Надав и Авиуд умряха преди баща си и нямаха синове; и Елеазар и Итамар свещенодействаха¹.

(1) Чис. 3:2-4

3 И Давид, заедно със Садок от синовете на Елеазар и Ахимелех от синовете на Итамар¹, ги разпреди според длъжността им, на службата им².

(1) гл. 18:16; (2) 2 Лст. 8:14; Ас. 1:8

ст. 4-19; ср. Неем. 12:12-21

4 И от синовете на Елеазар се намериха повече глави на семейства отколкото от синовете на Итамар. И се разпределиха така: от синовете на Елеазар – шестнадесет глави на бащини домове, а от синовете на Итамар – осем глави на бащините им домове.

5 Разпределиха и едните, и другите с жребий¹, защото началниците на светилището² и началниците на Божия дом³ бяха от синовете на Елеазар и от синовете на Итамар.

(1) гл. 25:8;
Иис. Нав. 18:10; Ас. 1:9; (2) Ис. 43:28; (3) гл. 9:11

6 И писарят Семая, синът на Натанаил, от левитите, ги записа в присъствието на царя и на началниците, и на свещеника Садок, и на Ахимелех, сина на Авиатар, и на главите на бащините домове на свещениците и левитите, като се вземеше един бащин дом от Елеазар и един от Итамар.

7 И първият жребий излезе за Йоярив, вторият – за Едая,

8 третият – за Харим¹, четвъртият – за Сеорим,

(1) Езд. 2:39

9 петият – за Мелхия, шестият – за Меямин,

10 седмият – за Акос¹, осмият – за Авия²,

(1) Езд. 2:61; (2) Ас. 1:5

11 деветият за – Исуя, десетият – за Сехания,

12 единадесетият – за Елиасив, дванадесетият – за Яким,

13 тринадесетият – за Уфа, четиринадесетият – за Есевав,

14 петнадесетият – за Велга, шестнадесетият – за Емир¹,

(1) Езд. 2:37; Ер. 20:1

15 седемнадесетият – за Изир, осемнадесетият за – Афисис,

16 деветнадесетият – за Петая, двадесетият – за Езекиил,

17 двадесет и първият – за Яхин, двадесет и вторият – за Гаму,

18 двадесет и третият – за Делая и двадесет и четвъртият – за Маазия.

19 Тази беше подредбата на служението им, за да влизат в ГОСПОДНИЯ дом, по правилото, дадено чрез баща

им Аарон, както му беше заповядал ГОСПОД, Израилевият Бог¹. (1) гл. 6:49 ст. 20-30; гл. 23:16-23

20 А останалите синове на Леви: от синовете на Амрам – Суваил, от синовете на Суваил – Ядая.

21 От Равия, от синовете на Равия – главата, Есия.

22 От исаарците¹ – Селомот, от синовете на Селомот – Ят. (1) гл. 6:18

23 И синовете на Хеврон: главата, Ерия; Амария, вторият; Язил, третият; Екамеам, четвъртият.

24 Синове на Озил: Михай; от синовете на Михай – Самир.

25 Брат на Михай беше Есия; от синовете на Есия – Захария.

26 Синове на Мерарий¹: Маалий и Мусий; син на Яазия: Вено. (1) гл. 6:19

27 Синове на Мерарий от Яазия: Вено, Соам и Закхур, и Иврий;

28 от Маалий: Елеазар, който нямаше синове;

29 от Кис, синовете на Кис: Ерамеил.

30 Синове на Мусий: Маалий и Едер, и Еримот. Това бяха синовете на левитите според бащините им домове.

31 И те хвърлиха жребий като братята си, синовете на Аарон, в присъствието на цар Давид и на Садок, и на Ахимелех, и на главите на бащините домове на свещениците и левитите – главата на бащин дом, както и най-малкият му брат¹. (1) гл. 25:8; 2 Лет. 31:15

гл. 25; гл. 6:31-47; 15:16-21

25 И Давид и военачалниците отделиха за службата някои от синовете на Асаф и Еман, и Едутун да пророкуват с арфи и лири, и с кимвали¹; а броят на мъжете, които работеха в службата си², беше:

(1) гл. 13:8; 15:28; 16:4,5; 2 Лет. 5:12,13; Пс. 81:2; 92:1-3; 150:3,4; (2) 2 Лет. 8:14; 23:18; Езд. 2:41; 6:18; Неем. 12:45

2 от синовете на Асаф: Закхур и Йосиф, и Натания, и Асарила, синовете на Асаф, под ръководството на Асаф, който пророкуваше по наредбата на царя¹. (1) Езд. 3:10

3 От Едутун, синовете на Едутун: Годолия и Езрий, и Исая, и Асавия, и Мататия, и Семей¹, шестима, под ръководството на баща си Едутун, който пророкуваше с арфа и славеше и хвалеше ГОСПОДА¹. (1) гл. 16:41,42; 1 Царе 10:5

4 От Еман, синовете на Еман: Вукия и Матания, Озил, Суваил и Еримот, Анания, Ананий, Елиата, Гидалтий и Ромамтиезер, Йосвекаса, Малотий, Отир и Маазиот.

5 Всички тези бяха синове на царския гледач в Божиите слова Еман¹, *определен* да издига рога. И Бог даде на Еман четиринадесет сина и три дъщери. (1) 2 Лет. 35:15

6 Всички тези бяха под ръководството на бащите си Асаф и Едутун, и Еман при пеенето в ГОСПОДНИЯ дом¹ с кимвали, лири и арфи² за службата на Божия дом по наредбата на царя³. (1) 2 Лет. 23:13; 29:13,14; (2) 3 Царе 10:12; (3) Неем. 11:17; 12:24,46

7 И броят им, заедно с братята им, обучени в пеенето за ГОСПОДА¹, всичките изкусни певци, беше двеста осемдесет и осем души. (1) 2 Лет. 34:12

8 И те хвърлиха жребий¹ за задълженията си, малкият както и големият, учителят както и ученикът². (1) гл. 24:5,31; (2) гл. 26:13

ст. 9-31; ст. 2-4

9 И първият жребий излезе за Асаф, за сина му Йосиф; вторият – за Годолия; той и братята му, и синовете му бяха дванадесет души;

10 третият – за Закхур, синовете му и братята му, дванадесет души;

11 четвъртият – за Езрий, синовете му и братята му, дванадесет души;

12 петият – за Натания, синовете му и братята му, дванадесет души;

13 шестият – за Вукия, синовете му и братята му, дванадесет души;

14 седмият – за Асарила, синовете му и братята му – дванадесет души;

15 осмият – за Исая, синовете му и братята му – дванадесет души;

16 деветият – за Матания, синовете му и братята му, дванадесет души;

17 десетият – за Семей, синовете му и братята му, дванадесет души;

18 единадесетият – за Азареил, синовете му и братята му, дванадесет души;

19 дванадесетият – за Асавия, синовете му и братята му, дванадесет души;

20 тринадесетият – за Суваил, синовете му и братята му, дванадесет души;

21 четиринадесетият – за Мататия, синовете му и братята му, дванадесет души;

22 петнадесетият – за Еримот, синовете му и братята му, дванадесет души;

23 шестнадесетият – за Анания, синовете му и братята му, дванадесет души;

24 седемнадесетият – за Йосвекаса, синовете му и братята му, дванадесет души;

25 осемнадесетият – за Ананий, синовете му и братята му, дванадесет души;

26 деветнадесетият – за Малотий, синовете му и братята му, дванадесет души;

27 двадесетият – за Елиата, синовете му и братята му, дванадесет души;

28 двадесет и първият – за Отир, синовете му и братята му, дванадесет души;

29 двадесет и вторият – за Гидалтий, синовете му и братята му, дванадесет души;

30 двадесет и третият – за Маазиот, синовете му и братята му, дванадесет души;

31 и двадесет и четвъртият – за Ромамтиезер, синовете му и братята му, дванадесет души.

ст. 1-28: гл. 9:14-32

26 За отредите на вратарите¹: от кореевците: Меселемия, синът на Корей, от синовете на Асаф.

(1) гл. 23:5; 2 Лек. 8:14; Еек. 44:11

2 И Меселемия имаше синове: Захария, първородният; Едил, вторият, Зе-

вадия, третият; Ятниил, четвъртият;

3 Елам, петият; Йоанан, шестият; Елиоинай, седмият.

4 И Овид-Едом имаше синове: Семая, първородният; Йозавад, вторият; Йоах, третият; Сахар, четвъртият; Натанаил, петият;

5 Амиил, шестият; Исахар, седмият; Феулатай, осмият; защото Бог го беше благословил¹.

(1) гл. 13:14; 2 Царе 6:12

6 И на сина му Семая се родиха синове, които властваха над бащиния си дом, защото бяха силни и храбри мъже.

7 Синове на Семая: Офний и Рафаил, и Овид, Елзавад и братята му, силни мъже, Ели и Семехия.

8 Всички тези от синовете на Овид-Едом, те и синовете им, и братята им, бяха силни мъже, способни за службата, шестдесет и двама души от Овид-Едом.

9 А Меселемия имаше синове и братя, силни мъже, осемнадесет души.

10 И Оса¹ от синовете на Мерарий имаше синове: Симрий, главата – въпреки че не беше първородният, пак баща му го направи глава;

(1) гл. 16:38

11 Хелкия, вторият; Тевалия, третият; Захария, четвъртият. Всички синове и братя на Оса бяха тринадесет души.

12 Тези отреди на вратарите, според главите на семействата, имаха задължение като братята си да служат в ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) гл. 9:23-27

13 И за всяка порта хвърлиха жребий според бащините си домове, малкият, както и големият¹.

(1) гл. 25:8

14 И за Селемия жребият падна за изток. И хвърлиха жребий за сина му Захария, мъдър съветник; и неговият жребий излезе за север;

15 за Овид-Едом¹ – за юг, а за синовете му – за склада²;

(1) 2 Лек. 25:24; (2) Неем. 12:25

16 за Суфим и Оса – за запад, при портата Салехет, при пътя, който върви нагоре, стража срещу стража.

17 На изток бяха шестима левити на

ген, на север – четирима на ден, на юг – четирима на ден, и при склада¹ – по двама;

(1) Неем. 12:25

18 при Парвар^{*}, на запад – четирима на пътя и двама при Парвар.

^{*}Вероятно: пристройка на западната страна на храма
(1) 4 Царе 23:11

19 Това са отредите на вратарите от синовете на корейците и от синовете на Мерарий.

20 А от левитите Ахия беше над съкровищата на Божия дом и над съкровищата на посветените неща¹.

(1) гл. 9:28,29; 28:12; Езд. 8:28; Неем. 12:44

21 Синовете на Ладан, синовете на гирсонеца Ладан, главите на бащините домове на гирсонеца Ладан, ехиилците¹:

(1) гл. 23:8; 29:8

22 синовете на ехиилците: Зетам и брат му Йоил бяха над съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом.

23 От амрамовците, исааровците, хевроновците и озииловците

24 Суваил, синът на Гирсом, син на Мойсей¹, беше надзирател над съкровищата.

(1) гл. 23:16

25 А братята му от Елиезер: синът му Равия¹, и негов син – Исая, и негов син – Йорам, и негов син – Зехрий, и негов син – Селомит¹.

(1) гл. 23:17,18

26 Този Селомит и братята му бяха над всичките съкровища на посветените неща, които посветиха цар Давид и главите на бащините домове, хилядниците и стотниците, и военачалниците.

27 От войните и от плячката бяха посветили за поддържането на ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) гл. 18:11; 2 Царе 8:11; 2 Лек. 5:1

28 И всичко, което бяха посветили гледачът Самуил и Саул, синът на Кис, и Авенир, синът на Нир, и Йоав, синът на Саруя, всичко посветено беше под ръката на Селомит и братята му.

29 От исааровците Ханания и синовете му бяха управители и съдии над Израил за външните дела¹.

(1) гл. 23:4; Втжк. 17:8,9

30 От хевроновците Асавия¹ и братята му, хиляда и седемстотин силни мъже,

бяха надзиратели над Израил отсам Йордан, на запад, за всичките ГОСПОДНИ дела и в служба на царя².

(1) гл. 27:17; (2) 2 Лек. 19:11

31 От хевроновците Ерия¹ беше глава – от хевроновците, според родословието им, според бащините им домове. В четиридесетата година на царуването на Давид² ги прегледаха и между тях се намериха силни и храбри мъже в Язир-Галаад³.

(1) гл. 23:19; (2) гл. 29:27; (3) Иис. Нав. 21:39

32 И братята му бяха две хиляди и седемстотин силни мъже, глави на бащини домове. И цар Давид ги постави над рувимците и гадците, и половината манасиево племе¹ за всички Божии дела и за делата на царя².

(1) Иис. Нав. 1:12; (2) 2 Лек. 19:11

ст. 1-15: гл. 11:10-47; 2 Царе 23:8-39

27 И това са израилевите синове според преброяването им, главите на бащините домове и хилядниците, и стотниците¹, и управителите им², които служеха на царя във всички дела на отредите, които всеки месец встъпваха в служба и излизаха от служба, през всичките месеци на годината³. Всеки отред беше от двадесет и четири хиляди души.

(1) 1 Царе 8:12;

(2) Иис. Нав. 23:2; 2 Лек. 1:2; (3) 3 Царе 4:7

2 Над първия отред, за първия месец, беше Ясовеам, синът на Завдиил; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

3 Той беше от синовете на Фарес, глава на всички военачалници за първия месец.

4 И над отреда за втория месец беше ахохецът Додай; а началник на неговия отред беше Макелот; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

5 Третият военачалник, за третия месец, беше Ваная, синът на свещеника Йодая¹; той беше глава; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

(1) ст. 34; гл. 12:27; 3 Царе 2:35

6 Този е Ваная, който беше силният

между тридесетте, и над тридесетте; и в неговия отред беше синът му Амизавад.

7 Четвъртият, за четвъртия месец, беше Асаил, братът на Йоав¹, а след него – синът му Зевадия; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

(1) 2 Царе 2:18

8 Петият, за петия месец, беше началникът Самот, езраецът; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

9 Шестият, за шестия месец, беше текоецът Ирас, синът на Екис; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

10 Седмият, за седмия месец, беше фелонецът Хелис, от синовете на Ефрем; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

11 Осмият, за осмия месец, беше хусатецът Сивехай¹, от заровците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

(1) гл. 20:4

12 Деветият, за деветия месец, беше анатотецът Авиезер, от вениаминците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

13 Десетият, за десетия месец, беше нетофатецът Маарий, от заровците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

14 Единадесетият, за единадесетия месец, беше пиратонецът Ваная от синовете на Ефрем; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

15 Дванадесетият, за дванадесетия месец, беше нетофатецът Хелдай, от Готониим¹; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.

(1) Исис. Нав. 15:17

ст. 16:22; Бит. 35:23-26; Чис. 1:5-16

16 А над израилевите племена бяха: първенец на рувимците беше Елизер, синът на Зехрий; на симеонците – Сафатия, синът на Мааха;

17 на Леви – Асавия¹, синът на Кемуил; на Аарон – Садок²;

(1) гл. 26:30; (2) гл. 6:53; 12:28

18 на Юда – Елиу, от братята на Давид¹; на Исахар – Амрий, синът на Михаил;

(1) гл. 2:13

19 на Завулон – Исмая, синът на Авдия; на Нефталим – Еримот, синът на Азриил;

20 на синовете на Ефрем – Осия, синът на Азия; на половината манасиево племе – Йоил, синът на Федея;

21 на *гругата* половина на Манасия в Галаад – Идо, синът на Захария; на Вениамин – Ясиил, синът на Авенир;

22 на Дан – Азареил, синът на Ероам. Тези бяха началници на израилевите племена.

23 А Давид не преброи онези, които бяха на двадесет години и по-малко¹; защото ГОСПОД беше казал, че ще умножава Израил както небесните звезди².

(1) 2 Царе 24:1-9; (2) Бит. 22:17

24 Йоав, синът на Саруя, беше започнал да брои, но не беше завършил, защото поради това *преброяване* дойде гняв над Израил¹. И така, броят не се вписа в записите в летописите на цар Давид².

(1) 2 Царе 24:1-9; (2) гл. 21:5-7; 2 Царе 24:15

25 И над съкровищата на царя беше Азмавет¹, синът на Адиил; над запасите на полето, в градовете и в селата и на крепостите – Ионатан, синът на Озия;

(1) 2 Царе 23:31

26 а над полските работници, които обработваха земята – Езрий, синът на Хелу;

27 а над лозята – раматецът Семей; над плода от лозята¹, *събран* в избите за вино – сифматецът² Завдий;

(1) 2 Лет. 26:10; Екл. 2:4; (2) Чис. 34:10; 1 Царе 30:28

28 а над маслините и черниците, които бяха в низината – гедиротецът¹ Валаланан; а над складовете за *маслинено* масло – Йоас;

(1) Исис. Нав. 15:36,41

29 а над говедата, които пасяха в Сарон¹ – саронецът Ситрай; а над говедата, които бяха в долините² – Сафат, синът на Адай;

(1) гл. 5:16; Ис. 35:2; 65:10; (2) Втж. 1:7; 2 Лет. 26:10

30 а над камилите – исмаилецът Ови;

а над магариците – меронотецът¹ Ядая;
(1) Неем. 3:7

31 и над дребния добитък¹ – агарянинът² Язиз. Всички тези бяха настоящи на имота на цар Давид.
(1) Екл. 2:7; (2) гл. 5:19

32 А Йонатан¹, чичото на Давид, беше съветник; той беше разумен човек и книжник. А Ехиил, синът на Ахмоний, беше с царските синове.
(1) гл. 20:7; 2 Царе 13:3

33 И Ахитофел беше съветник на царя¹; а архиецът Хусай беше приятел* на царя²;
*т.е. съветник
(1) 2 Царе 15:12; (2) 2 Царе 15:37

34 а след Ахитофел съветници бяха Йодая¹, синът на Ваная и Авиатар². А Йоав беше военачалник на царя³.
(1) ст. 5; (2) 3 Царе 1:7; (3) гл. 11:6; 18:15

28 Тогава Давид събра в Ерусалим всичките началници на Израил¹, началниците на племената², началниците на отредите, които служеха на царя³, и хилядниците, и стотниците и настояниците на всичките имоти и притежания на царя⁴ и на синовете му, както и скопците му, и силните му мъже, всичките силни и храбри мъже⁵.

(1) гл. 23:2; (2) гл. 27:16-22; (3) гл. 27:1-15;
(4) гл. 27:25-31; 29:1,6; (5) гл. 11:10-47

ст. 2-7; гл. 17:1-14; 22:7-10; 2 Царе 7:1-16

2 И цар Давид се изправи на краката си и каза: Чуйте ме, братя мои и мой народе. Аз имах на сърце да построя дом за почивка¹ на ковчега на ГОСПОДНИЯ завет² и за подножието на нашия Бог³; и съм направил приготвление за строежа.

(1) 3 Царе 8:17; (2) Пс. 132:2-5;

(3) Пс. 99:5; 110:1; Ис. 66:1; Псал. 2:1; Езек. 43:7

3 Но Бог ми каза: Ти няма да построиш дом на Името Ми¹, защото си военен мъж и си пролял *МНОГО* кръв.

(1) 2 Царе 7:5; 2 Лек. 6:9

4 А ГОСПОД, Израилевият Бог, избра мен от целия ми бащин дом¹, за да бъда цар над Израил до века; защото избра Юда за вожд, а от юдовия дом – дома на баща ми, и между синовете на баща ми благови в мен да

ме направи цар над целия Израил².

(1) гл. 5:2; Пс. 78:68; 89:3; (2) 2 Царе 5:3

5 А от всичките ми синове – защото ГОСПОД ми е дал много синове¹ – Той избра сина ми Соломон да седи на престола на ГОСПОДНОТО царство над Израил².

(1) гл. 3:1-9; (2) гл. 23:1; 29:1,23; Втж. 17:15; 2 Лек. 1:9

6 И Той ми каза: Синът ти Соломон, той ще построи дома Ми и дворовете Ми¹, защото го избрах да Ми бъде син, и аз ще му бъда Отец.

(1) 3 Царе 8:20

7 И аз ще утвърдя царството му до века, ако постоянства да изпълнява заповедите Ми и правилата Ми¹, както днес.

(1) гл. 22:13; 3 Царе 13:4

8 И сега *ви казвам* пред очите на целия Израил, ГОСПОДНОТО събрание, и пред ушите на нашия Бог: Пазете и търсете всички заповеди на ГОСПОДА, своя Бог¹, за да притежавате тази добра земя и да я оставите в наследство на синовете си след себе си до века².

(1) Изх. 23:13; Втж. 27:1;

(2) Втж. 5:33; Ис. Нав. 24:20; Езд. 9:12

9 И ти, сине мой, Соломоне, познай Бога¹ на баща си и Му служи с неразделено сърце и с доброволна душа², защото ГОСПОД изпитва всички сърца³ и знае всички стремежи на мислите⁴. Ако Го търсиш, ще Го намериш⁵; но ако Го оставиш, ще те отхвърли вечно⁶.

(1) Ер. 22:16; (2) гл. 29:19; Втж. 10:12;

3 Царе 8:61; (3) гл. 29:17; Пс. 7:9; 17:3; Ер. 11:20;

(4) 3 Царе 8:39; Езек. 11:5; Ак. 5:22; (5) Ер. 29:13,14;

Мт. 7:7; (6) 2 Лек. 12:5; Езд. 8:22; Пр. 4:4; Евр. 6:4-6

10 Внимавай сега, защото ГОСПОД те избра да Му построиш дом за светилище. Бъди силен и действай!¹

(1) ст. 20; гл. 22:13,16; 3 Царе 2:2

11 И Давид даде на сина си Соломон плана¹ на преддверната зала на храма и на сградите му, и на съкровищниците му, и на горните му стаи, и на вътрешните му стаи², и на мястото на умилостивилището,

(1) Изх. 25:9; 2 Лек. 3:3; (2) 3 Царе 6:5; 2 Лек. 3:9

12 и плана на всичко, което прие чрез Духа¹: за дворовете на ГОСПОДНИЯ дом и за всичките околни стаи², за съ-

кровищниците на Божия дом и за съкровищниците на посветените неща³;

(1) ст. 19; (2) Ер. 35:2; (3) гл. 26:20; 3 Царе 7:51

13 и за отредите на свещениците и левитите, и за всяка работа по службата в ГОСПОДНИЯ дом; и за всички вещи за службата в ГОСПОДНИЯ дом;

ст. 14-19; 2 Лек. 4:7-5:1

14 за златото според теглото на златото на всички вещи за всяка служба; за всички сребърни вещи според теглото им, за всички вещи за всяка служба;

15 и теглото на златните светилници и на златните им светила според теглото на всеки светилник и на светилата му; и за сребърните светилници според теглото на светилника и на светилата му, според употребата на всеки светилник;

16 и за теглото на златото за масите за присъствените *хлябове*, за всяка маса; и за среброто за сребърните маси;

17 и за вилиците, за легените и за поивалниците от чисто злато, и за златните чаши според теглото на всяка чаша, и за сребърните чаши според теглото на всяка чаша;

18 и за кадилния олтар от пречистено злато според теглото му; и плана за колесницата на херувимите от злато, които простират *криле* и покриват ковчега на ГОСПОДНИЯ завет.

19 Всичко това, *каза Давид*, Той ме научи чрез писане – чрез това, че ръката на ГОСПОДА беше над мен¹ – всички дела на плана.

(1) ст. 12; Изх. 26:30

20 И Давид каза на сина си Соломон: Бъди силен и смел и действай! Не се бой и не се страхувай², защото ГОСПОД БОГ, моят Бог, е с теб³. Той няма да те остави и няма да те напусне⁴, докато цялото дело за службата на ГОСПОДНИЯ дом не бъде завършено⁵.

(1) ст. 10; Езд. 10:4; (2) Илс. Нав. 1:9; (3) Аг. 1:13;

(4) Вжз. 31:6; Евр. 13:5; (5) 3 Царе 6:38

21 И ето ги отредите на свещениците и левитите за цялата служба на Божия дом¹; и във всяка работа с теб ще бъдат *хора*, усърдни и умели за всяка

служба²; и началниците и целият народ са изцяло *с теб да изпълняват* твоите заповеди.

(1) гл. 24; 25; 26; (2) Изх. 36:1,2

ст. 1-5; гл. 22:2-5

29 Тогава цар Давид каза на цялото събрание¹: Синът ми Соломон, единственият, когото Бог избра², е още млад и нежен, а делото е голямо, защото този дворец не е за човек, а за ГОСПОДА, Бога.

(1) гл. 28:1; (2) гл. 28:5

2 И аз приготвих с всичката си сила за дома на моя Бог¹ златото за златните *вещи* и среброто за сребърните, и бронза за бронзовите, желязото за желязните и дървото за дървените *вещи*, и ониксови камъни² и камъни за влагане, цветни и шарени камъни и всякакви скъпоценни камъни³, и голямо количество мрамор.

(1) гл. 22:14,16; 2 Кор. 8:3,4; (2) Изх. 28:9; (3) 2 Лек. 3:6

3 Освен това, понеже благоволих в дома на моя Бог, дадох частното си притежание на злато и сребро за дома на моя Бог, освен всичко онова, което приготвих за дома на светилището:

4 три хиляди таланта злато от офирското злато¹ и седем хиляди таланта пречистено сребро за обличане на стениите на сградите,

(1) 3 Царе 9:28

5 злато за златните *вещи*, и сребро за сребърните *вещи*, и за всяка художествена работа. И така, кой ще направи днес доброволен принос за ГОСПОДА?

(1) Изх. 25:2

6 Тогава началниците на бащините *домове* и началниците на израилевите племена, и хилядниците, и стотниците, и настойниците на делата на царя¹ показаха усърдие²;

(1) гл. 28:1; (2) 2 Лек. 35:8

7 и дадоха за работата на Божия дом пет хиляди таланта злато и десет хиляди драхми, и десет хиляди таланта сребро¹, и осемнадесет хиляди таланта бронз, и сто хиляди таланта желязо.

(1) Езд. 2:69

8 И у когото се намираха *скъпоценни* камъни, ги дадоха за съкровището на

ГОСПОДНИЯ дом¹ в ръката на гирсо-неца Ехиил².

(1) Изх. 35:21; (2) гл. 26:21

9 И народът се зарадва на тяхната готовност, понеже с цяло сърце показаха усърдие за ГОСПОДА¹; и цар Давид също се зарадва с голяма радост².

(1) 4 Царе 12:4; Езд. 1:6; 2 Кор. 9:7; (2) 2 Лет. 24:10; Фил. 4:10

10 И Давид прослави ГОСПОДА¹ пред цялото събрание и Давид каза: Благословен си, ГОСПОДИ, Боже на нашия баща Израил², от века и до века³!

(1) 3 Царе 8:15; 2 Лет. 31:8; Неем. 8:6; Пс. 22:25; (2) Бит. 33:20; Езд. 7:27; (3) Дан. 2:20

11 Твое, ГОСПОДИ, е величието и силата, и славата, и непоклатимостта, и великолепието¹, защото всичко на небето и на земята е Твое²! Твое, ГОСПОДИ, е царството³ и Ти си извисен като глава над всичко⁴.

(1) 1 Тим. 1:17; Откр. 5:12,13;

(2) Бит. 14:19; Иис. Нав. 3:11,13; Неем. 9:5,6;

(3) Пс. 10:16; Ер. 10:10; 1 Тим. 1:17; (4) Пс. 57:5; 103:19

12 Богатства и слава са от Теб¹ и Ти владееш над всичко²; в Твоята ръка са власт и сила³ и в Твоята ръка е да възвеличаваш и укрепяваш всичко⁴.

(1) Втжк. 8:18; 1 Царе 2:7; (2) Пс. 103:19;

(3) Пс. 62:11; (4) 2 Лет. 20:6

13 И сега, Боже наш, ние Ти благодарим и хвалим славното Ти Име¹.

(1) Втжк. 32:3; Пс. 145:1-6; Дан. 4:37

14 Защо кой съм аз¹ и кой е народът ми, че да можем да покажем такава щедрост? Защото всичко е от Теб и от Твоята ръка Ти даваме².

(1) гл. 17:16; Изх. 3:11; 2 Царе 7:18; 2 Лет. 2:6;

(2) Втжк. 16:10,17

15 Защо сме чужденци пред Теб и пришълци, както всичките ни бащи¹; като сянка са земните ни дни² и няма надежда³.

(1) Бит. 23:4; 47:9; Евр. 11:13;

(2) Йов 8:9; Екл. 6:12; (3) Йов 14:10; Евр. 9:27

16 ГОСПОДИ, Боже наш, цялото това количество, което сме приготвили, за да Ти построим дом за свящото Ти Име, е от Твоята ръка и всичко е Твое.

17 И зная, Боже мой, че Ти изпитваш сърцето¹ и благоволяваш в искреността². С искреността на сърцето си аз принесох доброволно всичко това; и

сега с радост видях, че Твоят народ, който присъства тук, Ти принесе доброволно³.

(1) гл. 28:9; 2 Лет. 6:30; 1 Сол. 2:4; (2) Пс. 51:6; (3) ст. 9

18 ГОСПОДИ, Боже на бащите ни Авраам, Исаак и Израил¹, опази това до века като стремеж на мислите на сърцето на народа Си² и насочи сърцето им към Себе Си³!

(1) Изх. 3:15; 2 Лет. 30:6; (2) Втжк. 5:29; (3) 2 Сол. 3:5

19 И дай на сина ми Соломон неразделено сърце¹ да пази заповедите Ти, свидетелствата Ти и наредбите Ти, и да върши всичко, и да построи двореца, който аз подготвих!^{(1) гл. 28:9}

20 И Давид каза на цялото събрание: Прославете сега ГОСПОДА, своя Бог¹! И цялото събрание прослави ГОСПОДА², Бога на бащите си, и се наведоха и се поклониха на ГОСПОДА и на царя.

(1) Неем. 9:5; Пс. 135:19; (2) Неем. 8:6

21 И на следващия ден принесоха жертви на ГОСПОДА и принесоха всеизгаряния на ГОСПОДА: хиляда юнеца, хиляда овена и хиляда агнета с възлиянията им, и голямо количество жертви за целия Израил.

22 И в онзи ден ядоха и пиха пред ГОСПОДА с голяма радост¹. И за втори път прогласиха Давидовия син Соломон за цар², и го помазаха на ГОСПОДА за княз³, а Садок – за свещеник.

(1) гл. 12:39; Изх. 18:12; Втжк. 12:7; Неем. 8:12;

(2) гл. 23:1; (3) 3 Царе 1:39

23 И Соломон седна на ГОСПОДНИЯ престол¹ като цар вместо баща си Давид² и успяваше; и целият Израил му се подчиняваше³.

(1) 4 Царе 11:19; 2 Лет. 9:8; 23:20; (2) гл. 28:5; 3 Царе 1:30,35,46; 2 Лет. 1:8; Пр. 1:1; (3) Втжк. 34:9; 2 Лет. 9:30

24 И всичките началници и силните мъже, а също и всичките синове на цар Давид се покориха на цар Соломон.

25 И ГОСПОД възвеличи Соломон извънредно много пред целия Израил¹ и му даде такава царско величие, каквото не беше имал никой цар в Израил преди него².

(1) Иис. Нав. 4:14; 2 Лет. 1:1;

(2) 3 Царе 1:37; 3:12,13; Екл. 2:9

26 Така Давид, синът на Есей, царува над целия Израил.

27 И времето, през което царува над Израил, беше четиридесет години¹: седем години царува в Хеврон² и тридесет и три години царува в Ерусалим.

(1) гл. 26:31; (2) гл. 3:4

28 И той умря в честита старост¹, сит на дни², богатство и слава³. А вместо него се възцари синът му Соломон⁴.

(1) Деян. 13:36; (2) гл. 23:1; (3) 2 Лет. 32:27,29; (4) ст. 23

29 А делата на цар Давид, първите и последните¹, ето, записани са в Книгата на гледача Самуил² и в Книгата на пророк Натан³, и в Книгата на гледача Гад⁴,

(1) 2 Лет. 12:15; (2) гл. 9:22; 1 Царе 9:9;

(3) 2 Царе 7:2; 2 Лет. 9:29; (4) гл. 21:9

30 заедно с цялото му управление и могъществото му, и времената, които преминаха над него и над Израил, и над всичките земни царства.

Втората книга на

ЛЕТОПИСИТЕ

1 И Соломон, синът на Давид, се укрепи в царството си¹. И ГОСПОД, неговият Бог, беше с него² и го възвеличи извънредно много³. (1) 3 Царе 2:12,46; 1 Лет. 29:23,24; (2) Бит. 39:2; 1 Лет. 22:11; (3) гл. 32:23; Иис. Нав. 3:7; 1 Лет. 29:25

ст. 2-13: 3 Царе 3:4-15

2 И Соломон говори на целия Израил, на хилядниците и на стотниците, на съдиите и на всичките първенци от целия Израил, на началниците на бащините *домове*¹. (1) 1 Лет. 27:1

3 И те, Соломон и цялото събрание с него, отидоха на височината, която е в Гаваон¹, защото там беше Божият шатър за срещане, който ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей² беше направил в пустинята. (1) Иис. Нав. 9:3; (2) Вжк. 34:5

4 А Давид беше пренесъл Божия ковчег от Кириат-Иарим на *мястото*, което Давид му беше приготвил – защото му беше разпънал шатър в Ерусалим². (1) 1 Лет. 15:3; (2) 1 Лет. 15:1

5 И бронзовият олтар, който Веселеил, синът на Урий, син на Ор, беше направил¹, беше там пред ГОСПОДНАТА скиния. И Соломон и събранието го потърсиха *там*. (1) Изк. 31:2; 38:1-7

6 И Соломон принесе жертва там пред ГОСПОДА на бронзовия олтар¹, който беше пред шатъра за срещане, и принесе на него хиляда всеизгаряния. (1) гл. 8:12

7 В онази нощ Бог се яви на Соломон и му каза: Искай какво да ти дам!

8 А Соломон каза на Бога: Ти си оказал голяма милост на баща ми Давид¹ и Ти си ме поставил за цар вместо него². (1) 1 Лет. 17:16; (2) 1 Лет. 29:23

9 И сега, ГОСПОДИ Боже, нека се утвърди Твоето обещание към баща ми Давид¹; защото Ти ме направи цар над народ, многоброен като земния прах². (1) 1 Лет. 17:23; 28:5; (2) Бит. 13:16

10 Дай ми сега мъдрост и разум¹, за да излизам и да влизам пред този народ²; защото кой може да съди този Твой голям народ?

(1) Пр. 4:7; Як. 1:5; (2) Чис. 27:17

11 И Бог каза на Соломон: Понеже това ти беше на сърце и не поиска богатство, имоти и слава, нито живота на онези, които те мразят, нито поиска много дни, а поиска за себе си мъдрост и разум, за да съдиш народа Ми¹, над който те направих цар, (1) Пр. 8:15

12 дават ти се мъдрост и разум¹. При това ще ти дам и богатство, и имоти, и слава, каквито не са имали царете, които са били преди теб, нито ще има някой след теб². (1) 3 Царе 10:24; (2) гл. 9:22

13 Тогава Соломон се върна в Ерусалим от височината, която е в Гаваон от *мястото* пред шатъра за срещане. И той царуваше над Израил¹. (1) 3 Царе 4:1

ст. 14-17: 3 Царе 10:26-29

14 И Соломон събра колесници и конници¹ и имаше хиляда и четиристотин колесници и дванадесет хиляди конни-

ци, и ги настани по градовете за колесниците и при царя в Ерусалим².

(1) 3 Царе 4:26; (2) гл. 8:6; 9:25

15 И царят направи среброто и златото в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината¹.

(1) гл. 9:27

16 И от Египет докарваха коне за Соломон; кервани от царски търговци ги купуваха на стада за *определена* цена.

17 И една колесница, която се изнасяше и докарваше от Египет, се *купуваше* за шестстотин сребърни *сикъла*, а един кон – за сто и петдесет. И така се изнасяха и за всичките хетейски царе и за арамейските царе чрез ръката на *търговците*¹.

(1) гл. 9:28

гл. 2; 3 Царе 5:1-18

2 И Соломон реши да построи дом за ГОСПОДНОТО Име и царска къща за себе си¹.

(1) 3 Царе 7:1

2 Соломон изброи седемдесет хиляди мъже за носачи, осемдесет хиляди за каменоделци в планините и три хиляди и шестстотин за надзиратели над тях.

3 И Соломон изпрати до Хирам, царя на Тир, да кажат: Както си правил на баща ми Давид и си му праснал кедри, за да си построи къща, в която да живее¹, *направи и на мен!*

(1) 1 Лек. 14:1

4 Ето, аз ще построя дом за Името на ГОСПОДА, моя Бог, за да Му го посветя, за да се кади пред Него благоуханен тамян¹ и *да се приготвят* постоянните присъствени *хлябове*², и *да се принасят* всеизгарянията сутрин и вечер³, и в съботите, и на новолунията, и на празниците на ГОСПОДА, нашия Бог⁴. Това е наложено на Израил до века⁵.

(1) гл. 13:11; Изх. 30:7; (2) гл. 4:19; 13:11; Изх. 25:30; (3) Изх. 29:38,39; Ед. 6:3; (4) гл. 8:13; Лев. 23:2; Чис. 28:9,11; (5) гл. 24:14; Неем. 10:33

5 А домът, който строя, е голям¹, защото нашият Бог е по-велик от всички богове².

(1) 1 Лек. 22:5; (2) Пс. 86:8; 96:4

6 Но кой може да Му построи дом¹? Защото небесата и небесата на небе-

сата² не могат да Го поберат³. И кой съм аз⁴, че да Му построя дом, освен само за да кадя пред Него⁵?

(1) Ис. 66:1; (2) Пс. 148:4; (3) гл. 6:18; 3 Царе 8:27; (4) 1 Лек. 29:14; (5) гл. 29:11; Ас. 1:9,10

7 Затова, изпрати ми сега човек, който умее да работи със злато и сребро, и с бронз, и с желязо, и с мораво, и с червено, и със синьо и който знае да прави резба¹, *да работи* с умелите хора, които са с мен в Юда и в Ерусалим, които баща ми Давид е подготвил².

(1) 3 Царе 7:13,14; (2) 1 Лек. 22:15

8 Изпрати ми и кедров, кипарисов и алмугов дървен материал¹ от Ливан² – защото зная, че твоите слуги умеят да секат дървета в Ливан – и ето, моите слуги ще бъдат с твоите слуги,

(1) 3 Царе 10:11; (2) Езек. 27:5

9 за да ми приготвят *ГОЛЯМО* количество дървен материал; защото домът, който ще строя, ще бъде голям и чудесен¹.

(1) 1 Лек. 22:5

10 И ето, ще дам на твоите слуги, дървосекачите, които секат дърветата, двадесет хиляди кора чукано жито, двадесет хиляди кора ечемик, двадесет хиляди вати вино и двадесет хиляди вати *маслинено* масло.

11 Тогава тирският цар Хирам отговори в писмо и го изпрати на Соломон: Понеже ГОСПОД люби народа Си, затова те е поставил за цар над него¹.

(1) гл. 9:8; 1 Лек. 14:2

12 И Хирам каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог, който е създал небето и земята¹, че е дал на цар Давид мъдър син, *надарен* с ум и разум, който да построи дом на ГОСПОДА и царска къща!

(1) Бит. 1:1

13 И сега, изпращам *ти* човек умел и разумен, Хирам-Ави,

14 син на една жена от дъщерите на Дан, а баща му е тирянин. Той знае да работи със злато и сребро, с бронз, с желязо, с камъни и с дърво, с мораво, със синьо и с висон, и с червено, а също и да прави всякакви резби и да изработва всякакъв план, който му се даде, заедно с твоите умели хора и с

умелите хора на господаря ми, баща ти Давид.

15 И сега, нека господарят ми изпрати на слугите си житото и ечемика, маслиненото масло и виното, за които говори.

16 А ние ще насечем дърветата от Ливан¹, колкото са ти необходими, и ще ти ги докараме на салове по море до Йопия², а ти ще ги превозиш до Ерусалим.

(1) Ис. 60:13; (2) Ис. Нав. 19:46; Езд. 3:7; Йона 1:3

17 И Соломон преброи всички чужденци, които бяха в израилевата земя¹, след преброяването, което беше направил баща му Давид², и се намериха сто петдесет и три хиляди и шестстотин души.

(1) гл. 8:7,8; 30:25; (2) Ис. Нав. 9:27; 1 Лет. 22:2

18 И той направи седемдесет хиляди от тях носачи и осемдесет хиляди каменоделци в планините, и три хиляди и шестстотин надзиратели над работата на народа.

ст. 1-14: 3 Царе 6

3 И Соломон започна да строи ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим, на хълма Мория¹, където ГОСПОД се яви на баща му Давид, на мястото, което Давид беше приготвил на хармана на евусееца Орна².

(1) Бит. 22:2; (2) 2 Царе 24:16,18; 1 Лет. 21:18; 22:1

2 Той започна да строи във втория месец, на втория ден, на четвъртата година от царуването си.

3 А ето основата, която Соломон положи за строежа на Божия дом¹: дължината в лакти, според старата мярка, беше шестдесет лакътя, и ширината – двадесет лакътя.

(1) 1 Лет. 28:11,12

4 Преддверната зала¹ която беше по дължина пред ширината на дома, беше двадесет лакътя, а височината – сто и двадесет. И той ги обкова отвътре с чисто злато.

(1) гл. 29:17

5 А голямата зала* облече с елхово дърво и го обкова с добро злато; и извая по него палми и верижки.

*букв.: големия дом, т.е. Святоо място

6 И украси дома със скъпоценни камъни за красотата¹. А златото беше фруимско злато.

(1) 1 Лет. 29:2-5,8

7 И обкова със злато дома, гредите, праговете, стените и вратите му, а по стените извая херувими.

8 И направи дома на Пресвятоо. Дължината му беше пред ширината на дома – двадесет лакътя, и ширината му – двадесет лакътя. И го обкова с шестстотин таланта добро злато.

9 А теглото на гвоздеите беше петдесет сикъла злато. Обкова и горните стаи¹ със злато.

(1) 1 Лет. 28:11

10 И в дома на Пресвятоо направи два херувима ваяна изработка и ги обкова със злато¹.

(1) Изх. 25:18

11 А крилете на херувимите бяха дълги общо двадесет лакътя. Крилото на единия беше пет лакътя и докосваше стената на дома; другото крило беше пет лакътя и докосваше крилото на другия херувим¹;

(1) Езк. 1:9

12 и крилото на другия херувим беше пет лакътя и докосваше стената на дома; и другото крило беше пет лакътя и опираше в крилото на първия херувим.

13 Крилете на тези херувими се простираха двадесет лакътя. А те стояха на краката си и лицата им гледаха към дома.

14 И направи завесата от синьо и мораво, и червено, и висон, и изработи по нея херувими¹.

(1) Изх. 26:31; Мт. 27:51

ст. 15-17: 3 Царе 7:15-20

15 Направи пред дома и два стълба¹, високи тридесет и пет лакътя, а капителът на върха им беше висок пет лакътя.

(1) 1 Лет. 18:8

16 Направи и верижки на вътрешната зала*, и ги сложи на върха на стълбовете; и направи сто нара и ги окачи на верижките¹.

*т.е. Пресвятоо място,

букв.: мястото за говорене; (1) гл. 4:12,13

17 И изправи стълбовете пред храма, единият отдясно, а другият отляво. И нарече десния Яхин*, а левия – Воаз**.

*Той ще утвърди **В него е силата

4 Направи и бронзов олтар¹; дължината му беше двадесет лакътя и ширината му – двадесет лакътя, и височината му – десет лакътя. (1) гл. 7:7; 8:12; 15:8;

Исх. 27:1,2; 3 Царе 8:64; 4 Царе 16:14; Езек. 43:13 ст. 2-6; 3 Царе 7:23-39

2 Направи и леяното море¹, десет лакътя от *единия* му ръб до *другия* му ръб, с кръгла форма. Височината му беше пет лакътя и връв от тридесет лакътя измерваше обиколката му.

(1) Исх. 38:8

3 И под него имаше подобие на говеда, които го обикаляха отвсякъде, по десет на лакът, и обхващаха морето отвсякъде. Говедата бяха на два реда, изляни заедно с него.

4 То стоеше на дванадесет говеда: три обърнати на север, три обърнати на запад, три обърнати на юг и три обърнати на изток. Морето беше отгоре върху тях и всичките им задни части бяха *обърнати* навътре.

5 Дебелината му беше една длан, а ръбът му беше изработен като ръб на чаша, *като* цвят на крем. Когато беше пълно, събираше три хиляди вати.

6 Направи и десет умивалника и постави пет отдясно и пет отляво, за да мият в тях. Там миеха това, което беше за всеизгаряне¹, а морето беше, за да се мият в него свещениците².

(1) Лев. 1:9,13; (2) Исх. 30:18-21

гл. 4:7-5:1; 3 Царе 7:40-51; 1 Лек. 28:14-19

7 Направи и десетте златни светилника според правилото за тях¹ и ги сложи в храма – пет отдясно и пет отляво.

(1) Исх. 25:31-40

8 Направи и десет маси и ги сложи в храма – пет отдясно и пет отляво. Направи и сто златни легена¹. (1) Ер. 52:19

9 Направи и двора за свещениците¹, и големия двор², и врати за двора, и покри вратите им с бронз. (1) 3 Царе 6:36; (2) Исх. 27:9; 3 Царе 7:12; 4 Царе 21:5; Езек. 42:15

10 И постави морето от дясната страна на *дома*, на изток, към юг¹.

(1) 3 Царе 7:39

11 Хирам направи котлите, лопатите и легените. Така Хирам свърши работата

по нещата, които направи на цар Соломон за Божия дом:

12 Двата стълба, кръглите капители, които бяха на върха на двата стълба, двете мрежи, за да покриват двата кръгли капителя, които бяха на върха на стълбовете;

13 и четиристотинте нара за двете мрежи – по два реда наред за всяка мрежа, за да покриват двата кръгли капителя, които бяха на върховете на стълбовете¹.

(1) гл. 3:16; 3 Царе 7:21,22

14 Направи и стойките, направи и умивалниците върху стойките,

15 едното море и дванадесетте говеда под него,

16 и котлите, и лопатите, и вилиците. Всичките им вещи Хирам-Авив направи на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом от полиран бронз¹.

(1) Исх. 38:3; 1 Лек. 18:8

17 Царят ги изля на Йорданското поле в глинената земя между Сокхот и Середата.

18 И Соломон направи всички тези вещи – толкова много, че теглото на бронза не можеше да се установи.

19 Така Соломон направи всичките вещи, които бяха за Божия дом¹: и златния олтар, и масите, на които *се* полагаха присъствените хлябове, (1) гл. 2:4

20 и светилниците със светилата им от чисто злато¹, за да горят пред вътрешната зала според правилото;

(1) гл. 13:11

21 и цветята, светилата и щипците от злато, от най-чисто злато;

22 и ножовете, легените, тамяниците и кадилниците от чисто злато; и входа на дома, вътрешните му врати към пресвятото място, и вратите на дома, на храма, от злато¹.

(1) 3 Царе 6:31-35

5 Така беше завършена цялата работа, която Соломон извърши за ГОСПОДНИЯ дом¹. И Соломон внесе нещата, посветени от баща му Давид, среброто, златото и всичките вещи, и

ги сложи в съкровищниците на Божия дом².

(1) Деян. 7:47; (2) 1 Лст. 26:27

ст. 2:14; 3 Царе 8:1-11

2 Тогава Соломон събра в Ерусалим старейшините на Израил и всичките глави на племената, първенците на бащините *домове* на израилевите синове, за да пренесат ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Давидовия град, който е Сион¹.

(1) 1 Лст. 15:3

3 И всичките израилеви мъже се събраха пред царя на празника¹, който е в седмия месец.

(1) гл. 7:8

4 Дойдоха всичките старейшини на Израил и левитите вдигнаха ковчега,

5 и пренесоха ковчега и шатъра за срещане, и всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците и левитите ги пренесоха.

6 И цар Соломон и цялото израилево общество, което се беше събрало при него пред ковчега, жертваха овце и говеда, които поради множеството си не можеха да се пресметнат или изброят.

7 И свещениците донесоха ковчегата на ГОСПОДНИЯ завет на мястото му¹, във вътрешната зала на дома, в Пресвящото място, под крилетата на херувимите;

(1) гл. 35:3

8 защото херувимите простираха криле над мястото на ковчегата и херувимите покриваха отгоре ковчегата и прътовете му.

9 А прътовете бяха толкова дълги, че краищата на прътовете се виждаха *издадени* от ковчегата пред вътрешната зала, но навън не се виждаха. И те са там и до днес.

10 В ковчегата нямаше нищо *друго* освен двете плочи, които Мойсей сложи там на Хорив, когато ГОСПОД направи завет с израилевите синове, когато те излязоха от Египет.

11 И когато свещениците излязоха от святото място – защото всички свещеници, които се намираха там, се бяха осветили¹, без да спазват отредите си –

(1) гл. 29:15; 35:6; 1 Лст. 15:14

12 и всичките певци левити, Асаф,

Еман, Едутун и синовете им и братята им, облечени във висон¹, с кимвали и лири, и арфи² стояха на изток от олтара и с тях сто и двадесет свещеници, които свиреха с тръби³;

(1) Езд. 3:10; (2) 1 Лст. 25:1; (3) гл. 7:6; 1 Лст. 15:24

13 и когато тръбачите и певците *започнаха* в един глас да пеят¹ и да хвалят, и да славят ГОСПОДА, и като издигнаха глас с тръби и кимвали и музикални инструменти да хвалят ГОСПОДА², защото е благ, защото милостта Му е вечна³, тогава домът, ГОСПОДНИЯТ дом, се изпълни с облак⁴.

(1) Римл. 15:6; (2) гл. 20:22; 1 Лст. 16:4; Неем. 12:27;

Пс. 22:3; 81:1,2; (3) гл. 7:6; 20:21; 1 Лст. 16:34,41;

Пс. 100:5; (4) гл. 7:1; Изх. 29:43

14 И свещениците не можеха да пристъпят да служат заради облака¹, понеже ГОСПОДНАТА слава изпълваше Божия дом².

(1) Откр. 15:8; (2) ст. 13

гл. 6: 3 Царе 8:12-53

6 Тогава Соломон каза: ГОСПОД е казал, че ще обитава в мрак.

2 Но аз Ти построих извисен дом¹, място, в което да обитаваш до века.

(1) Деян. 7:47

3 И царят обърна лицето си и благослови цялото израилево събрание, а цялото израилево събрание стоеше.

4 И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, израилевият Бог¹, който говори с устата Си на баща ми Давид² и го изпълни с ръката Си, като каза:

(1) Неем. 8:6; (2) ст. 15

5 От деня, когато изведох народа Си от египетската земя, аз не избрах град от всичките израилеви племена, *където* да се построи дом, за да бъде там Името Ми¹, нито избрах мъж да бъде княз над народа Ми Израил.

(1) ст. 20; гл. 7:16; 12:13; 20:8,9; 30:8; 33:4,7;

4 Царе 21:4,7; 1 Лст. 17:5; Езд. 7:16; Зах. 3:2

6 Но *сега* избрах Ерусалим, за да бъде там Името Ми¹, и избрах Давид, за да бъде над народа Ми Израил².

(1) ст. 5; (2) 1 Лст. 17:7; Пс. 78:68,70

7 И на сърцето на баща ми Давид беше да построи дом за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог.

8 Но ГОСПОД каза на баща ми Давид: Че ти беше на сърцето да построи дом за Името Ми, направи добре, че това беше в сърцето ти.

9 Но няма ти да построиш дома¹, а синът ти, който ще излезе от семенниците ти, той ще построи дома за Името Ми.

(1) 1 Лст. 28:3

10 И ГОСПОД изпълни думата си, която говори; и аз се издигнах на мястото на баща си Давид и седнах на израилевия престол, както ГОСПОД говори, и построи дома за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог²;

(1) 1 Лст. 22:11; Деян. 7:47

11 и сложих там ковчега, в който е заветът на ГОСПОДА, който Той направи с израилевите синове.

12 Тогава СОЛОМОН застана пред ГОСПОДНИЯ олтар пред цялото израилево събрание и разтвори ръцете си.

13 Защото Соломон беше направил бронзова платформа¹ и я беше сложил сред двора; дължината ѝ беше пет лакътя, ширината ѝ – пет лакътя и височината ѝ – три лакътя. И той застана на нея и падна на коленете си² пред цялото израилево събрание, и разтвори ръцете си към небето³, и каза:

(1) Неем. 8:4; (2) Пс. 95:6; (3) Изх. 9:29; Езд. 9:5

14 ГОСПОДИ, Боже Израилев, нито на небето, нито на земята има Бог като Теб¹, който пазиш завета и милостта за слугите Си, които ходят пред Теб с цялото си сърце,

(1) гл. 20:6; Изх. 8:10

15 който си изпълнил към слугата Си Давид, баща ми, това, което си му обещал¹! С устата Си си го говорил и с ръката Си си го изпълнил, както е днес.

(1) ст. 4

16 Сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давид, баща ми, каквото си му обещал, като си казал: Няма да ти липсва мъж пред Мен, който да седи на израилевия престол, ако само синовете ти внимават в пътя си, да ходят в закона Ми, както ти си ходил пред Мен¹.

(1) гл. 7:17,18; 13:5; 21:7; 23:3; 2 Царе 7:16

17 И сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, нека се утвърди словото Ти, което си говорил на слугата Си Давид¹!

(1) 2 Царе 7:25

18 Наистина ли Бог ще обитават при човека на земята? Ето, небесата и небесата на небесата не могат да Те поберат² – колко по-малко този дом, който аз построиох!

(1) Изх. 29:45;

Ин. 1:14; Откр. 21:3; (2) гл. 2:6; Ер. 23:24; Еф. 4:10

19 Но обърни внимание на молитвата на слугата Си и на молбата му, ГОСПОДИ, Боже мой, за да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли пред Теб,

20 за да бъдат очите Ти отворени ден и нощ към този дом, към мястото, за което си казал, че ще поставиш Името Си там¹, за да слушаш молитвата, с която слугата Ти се моли към това място²!

(1) ст. 5:6; (2) ст. 40; гл. 7:15

21 И послушай молбата на слугата Си и на народа Си Израил, когато се молят към това място. Чуй от мястото, където обитаваш, от небето¹, чуй и прости!

(1) гл. 30:27; Ис. 18:4

22 Ако някой съгреша против ближния си и му наложат клетва и го накарат да се закълне, и клетвата дойде пред Твоя олтар в този дом,

23 тогава Ти чуй от небето и подействай, отсѣди за слугите Си, като отплатиш на злия и докараш пътя му върху главата му, а оправдаеш праведния и му отдадеш според правдата му¹!

(1) Езек. 18:20

24 И когато Твоят народ Израил бъде разбит пред врага, защото са съгрешили против Теб¹; ако се обърнат и прославят Името Ти, и се помолят, и отправят молба към Теб в този дом,

(1) Втжк. 28:25

25 тогава Ти чуй от небето и прости греха на Своя народ Израил, и ги върни в земята, която си дал на тях и на бащите им¹!

(1) Пс. 106:44-47

26 Когато небето се затвори и няма дъжд¹, понеже са съгрешили против Теб², и се помолят към това място и

прославят Името Ти, и се обърнат от греха си, понеже ги смиряваш¹,

(1) гл. 7:13; (2) Вжж. 11:17; (3) Пр. 28:13

27 тогава Ти чуй в небето и прости греха на слугите Си и на народа Си Израил¹, като им покажеш добрия път, по който трябва да ходят, и дай дъжд на земята Си, която си дал на народа Си за наследство²! (1) Йона 2:12,13; (2) гл. 7:14

28 Когато настане глад в земята¹, когато има мор, когато има главня и мана, когато има скакалци или гъсеници², когато враговете им ги обсадят в земята на градовете им – каквато и язва, каквато и болест *га има* –

(1) гл. 7:13; (2) Йона 1:4

29 каквато и молитва или молба да се принесе от някой човек и от целия Ти народ Израил, когато всеки познае раната си и болката си¹ и простре ръцете си към този дом²,

(1) Пс. 32:5,6; (2) гл. 20:9

30 тогава Ти чуй от небето, *от мястото*, където обитаваш, и прости, и отдай на всекиго според всичките му пътища, като познаваш сърцето му¹ – защото Ти, само Ти, познаваш сърцата на човешките синове² –

(1) 1 Лст. 29:17; Пс. 7:9; Пр. 15:11; (2) Ин. 2:25; Деян. 1:24

31 за да Ти се боят, като ходят в Твоите пътища, през всички дни, когато живеят в земята, която си дал на бащите ни!

32 Също и за чужденеца, който не е от народа Ти Израил, но идва от далечна страна заради Твоето велико Име и заради Твоята мощна ръка, и заради Твоята издигната мишца, когато дойдат и се помолят към този дом,

33 тогава Ти чуй от небето, *от мястото*, където обитаваш, и направи според всичко, за което чужденецът извика към Теб; за да познаят всичките народи на земята Името Ти и да Ти се боят както Твоят народ Израил¹, и да познаят, че с Твоето Име се нарича този дом, който построиш!

(1) Пс. 86:9

34 Когато народът Ти излезе на бой срещу враговете си по пътя, по който го изпратиш, и Ти се помолят към този

град, който Ти си избрал, и дома, който построиш за Името Ти,

35 тогава Ти чуй от небето молитвата им и молбата им и защити правото им!

36 Когато съгрешат против Теб – защото няма човек, който да не греши – и Ти им се разгневиш, и ги предадеш на врага и онези, които ги пленяват, ги отведат пленени в далечна или близка земя,

37 и те вземат *това* присърце в земята, където са отведени в плен, и се обърнат и отправят молба към Теб в земята на пленничеството си и кажат: Съгрешихме, извършихме беззаконие, постъпихме безбожно! –

(1) гл. 7:14; Дан. 9:5

38 и се обърнат към Теб с цялото си сърце и с цялата си душа в земята на пленничеството си, където са отведени в плен, и се помолят към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал, и към дома, който построиш за Името Ти,

39 тогава чуй от небето, *от мястото*, където обитаваш, молитвата им и молбите им и защити правото им¹, и прости на народа Си каквото са съгрешили против Теб²!

(1) Ер. 50:34; (2) Пс. 65:3; 85:2

40 И сега, Боже мой, моля Те, нека очите Ти бъдат отворени и ушите Ти внимателни към молитвата, *която се принася* на това място!⁽¹⁾

(1) ст. 20

41 И сега, ГОСПОДИ Боже, стани и влез в покоя Си – Ти и ковчегът на Твоята сила!¹ Нека свещениците Ти, ГОСПОДИ Боже, бъдат облечени със спасение, и светиите Ти нека се веселят в доброто!⁽²⁾

(1) Пс. 132:8; (2) Ис. 65:18

42 ГОСПОДИ Боже, не отхвърляй лицето на помазаника Си!¹ Помни милостите към слугата Си Давид²!

(1) Пс. 84:9; (2) Пс. 132:10; Ис. 55:3

гл. 7: 3 Царе 8:54-9:9

7 И когато Соломон свърши да се моли, от небето слезе огън и пояде

всеизгарянията и жертвите¹; и ГОСПОДНАТА слава изпълни дома².

(1) 3 Царе 18:38; 1 Лев. 21:26; (2) гл. 5:13,14; Пс. 26:8

2 И свещениците не можеха да влязат в ГОСПОДНИЯ дом, защото ГОСПОДНАТА слава изпълваше ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) ст. 1

3 И когато всичките израилеви синове видяха огъня, който слезе, и ГОСПОДНАТА слава над дома, те се наведоха с лице до земята върху *каменната* настилка и се поклониха¹, и прославиха ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна.

(1) гл. 20:18; 29:28-30; Изх. 4:31; Лев. 9:24

4 Тогава царят и целият народ принесоха жертви пред ГОСПОДА.

5 И цар Соломон принесе в жертва двадесет и две хиляди говеда и сто и двадесет хиляди овце. Така царят и целият народ посветиха Божия дом.

6 И свещениците стояха в длъжностите си¹ и левитите с музикалните инструменти на ГОСПОДА, които цар Давид беше направил, за да славят ГОСПОДА, защото милостта Му е вечна², когато Давид принасяше хвала с тях³. И свещениците тръбяха срещу тях⁴, а целият Израил стоеше.

(1) Езд. 6:18; (2) гл. 5:13;

(3) 1 Лев. 15:16; (4) гл. 5:12; 23:18; 29:27

7 Соломон освети и средата на двора, който беше пред ГОСПОДНИЯ дом; защото там принесе всеизгарянията и тлъстината на примирителните жертви, понеже бронзовият олтар, който Соломон беше направил¹, не можеше да побере всеизгарянето и хлебния принос и тлъстината.

(1) гл. 4:1

8 И в онова време Соломон и целият Израил с него, много голямо събрание, от прохода на Емат до Египетския поток, направиха празника *на колибите* за седем дни¹.

(1) гл. 5:3; 3 Царе 8:2

9 А на осмия ден имаха тържествено събрание, защото празнуваха посвещението на олтара седем дни¹ и празника седем дни.

(1) Изх. 29:37

10 А на двадесет и третия ден от сед-

мия месец *царят* изпрати народа по шатрите им радостни и с весело сърце заради доброто, което ГОСПОД беше показал към Давид и към Соломон, и към народа Си Израил.

11 Така Соломон завърши ГОСПОДНИЯ дом и царската къща. Всичко, което дойде в сърцето на Соломон да направи в ГОСПОДНИЯ дом и в своята къща, завърши успешно.

12 Тогава ГОСПОД се яви на Соломон през нощта и му каза: Чух молитвата ти и избрах това място да Ми бъде дом за жертви¹.

(1) Вжж. 12:6

13 Когато заключи небето да не вали дъжд и когато заповядам на скакалеца да изпояде земята, и когато изпратя мор между народа Си¹,

(1) гл. 6:26,28

14 и народът Ми, който се нарича с Моето Име¹, се смири² и се помоли, и потърси лицето Ми³, и се върне от злите си пътища, тогава ще чуя от небето и ще простя греха им, и ще изцеля земята им⁴.

(1) Числ. 6:27; Ер. 14:9; (2) гл. 6:37,38; (3) гл. 20:3,4;

Пс. 27:8; Ис. 45:19; Ер. 50:4; (4) гл. 6:27; Езеж. 33:12

15 Сега очите Ми ще бъдат отворени и ушите Ми внимателни към молитвата на това място¹.

(1) гл. 6:20,40; 3 Царе 8:29; Ис. 37:17

16 И сега избрах и осветих този дом, за да бъде Името Ми в него до века¹; и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат там през всички дни.

(1) гл. 6:5,6; 30:8; 33:4,7; Пс. 132:13

17 А ти, ако ходиш пред Мен, както ходи баща ти Давид, и постъпваш според всичко, което ти заповядах, и пазиш наредбите Ми и правилата Ми,

18 тогава ще утвърдя престола на царството ти според завета, който направих с баща ти Давид, като казах: Няма да ти липсва мъж, който да владее над Израил¹.

(1) гл. 6:16; Пс. 132:11

19 Но ако се отвърнете и оставите наредбите и заповедите, които поставих пред вас¹, и отидете и служите на други богове и им се поклоните²,

(1) гл. 33:8; Вжж. 28:15; (2) Изх. 20:5

20 тогава ще ги изкореня от земята

Си, която им дадох, и ще отхвърля от лицето Си този дом, който осветих за Името Си¹, и ще го направя за поговорка и подигравка сред всичките народи.

(1) гл. 36:19

21 А този дом, който трябваше да бъде извисен – всеки, който минава край него, ще се ужасява и ще казва: Защо ГОСПОД направи така на тази земя и на този дом?

22 И ще отговарят: Защото оставиха ГОСПОДА, Бога на бащите си, който ги изведе от египетската земя, и приеха* други богове и им се поклониха, и им служиха – затова Той докара върху тях цялото това зло¹.

*букв.: хванаха здраво; (1) Ер. 22:5,8,9

гл. 8: 3 Царе 9:10-28

8 А в края на двадесетте години, през които Соломон беше построил ГОСПОДНИЯ дом¹ и своята къща²,

(1) 3 Царе 6:38; (2) 3 Царе 7:1; 9:1

2 Соломон построи градовете, които Хирам му беше дал, и засели в тях израилевите синове.

3 И Соломон отиде в Емат-Сова¹ и му надви.

(1) 2 Царе 8:3; 4 Царе 14:28; 19:13; 1 Лек. 18:3

4 И построи Тадмор в пустинята и всичките градове за житниците¹, които построи в Емат.

(1) гл. 17:12

5 Построи и горния Веторон, и долния Веторон¹, укрепени градове със стени, порти и лостове,

(1) Ис. Нав. 16:3

6 и Ваалат и всичките градове за житниците¹, които Соломон имаше, и всичките градове за колесниците, и градовете за конниците², и всяко желание на Соломон, което пожела да построи в Ерусалим, в Ливан и в цялата земя на царството си³.

(1) ст. 4; (2) гл. 1:14; (3) Екл. 2:4

7 А целият народ, който беше останал от хетейците и аморейците, и ферезейците, и евейците, и евусейците, които не бяха от Израил¹,

(1) Втэк. 7:1; Езд. 9:1

8 от техните синове, които бяха останали след тях в земята, които из-

раилевите синове не бяха изтребили, от тях Соломон направи принудителни работници, както е и до днес¹.

(1) гл. 2:17,18; 3 Царе 5:15

9 Но от израилевите синове Соломон не направи слуги за работата си. Те бяха военните мъже, и негови главни военачалници, и началници на колесниците му и на конниците му.

10 А главните надзиратели, които имаше цар Соломон, бяха двеста и петдесет души, които управляваха народа.

11 И Соломон изведе дъщерята на фараона от Давидовия град в къщата, която беше построил за нея¹; защото каза: Да не живее жена ми в къщата на израилевия цар Давид, понеже местата, в които е влизал ГОСПОДНИЯТ ковчег, са свети.

(1) 3 Царе 7:8

12 Тогава Соломон принасяше всеизгаряния на ГОСПОДА на ГОСПОДНИЯ олтар¹, който беше построил пред преддверната зала²,

(1) гл. 1:6; (2) гл. 4:1

13 според определеното за всеки ден, като жертваше според заповедта на Мойсей в съботите, на новолунията и на празниците¹ три пъти в годината – на празника на безквасните хлябове, на празника на седмиците и на празника на колибите.

(1) гл. 2:4; Езек. 45:17

14 И според правилото на баща си Давид той постави отредите на свещениците на службата им¹, и левитите на длъжностите им, да славят ГОСПОДА и да служат пред свещениците, според определеното за всеки ден²; и вратарите според отредите им на всяка порта³; защото такава беше заповедта на Божия човек⁴ Давид⁵.

(1) гл. 29:25; (2) 1 Лек. 25:1; Евр. 13:15;

(3) гл. 23:19; 35:15; 1 Лек. 9:17-24; 26:1; Неем. 12:25;

(4) Втэк. 33:1; Неем. 12:36; (5) 1 Лек. 23-26

15 И в нищо не се отклони от заповедта на царя за свещениците и левитите, и за всяко нещо, и за съкровищата¹.

(1) 1 Лек. 26:20-28

16 Така се утвърди цялата работа на Соломон, от деня, когато се положи основата на ГОСПОДНИЯ дом, и до

завършването му. ГОСПОДНИЯТ дом беше готов¹.

(1) 3 Царе 6:37,38

17 Тогава Соломон отиде в Есион-Гавер¹ и в Елот, на брега на морето в земята Едом.

(1) гл. 20:36

18 И Хирам му изпрати по слугите си кораби и слуги, които бяха опитни в морето¹. И те отидоха със слугите на Соломон в Офир и взеха оттам четиритотин и петдесет таланта злато², и го донесоха на цар Соломон.

(1) гл. 9:21; (2) гл. 9:10

ст. 1-12; 3 Царе 10:1-13

9 И савската царица чу слуха за Соломон и дойде в Ерусалим, за да изпита Соломон със загадки. *Дойде* с много голяма свита с камили, които носеха аромати и злато в голямо количество, и скъпоценни камъни. И тя дойде при Соломон и говори с него за всичко, което имаше на сърце¹.

(1) Лк. 11:31

2 И Соломон отговори на всичките ѝ въпроси и нямаше нищо скрито за Соломон, което не ѝ обясни.

3 И когато савската царица видя мъдростта на Соломон и дома, който беше построил,

4 и храната на трапезата му¹, и седенето на слугите му, и стоенето на служителите му, и облеклото им, и виночерпците му, и облеклото им, и изкачването, с което се изкачваше в ГОСПОДНИЯ дом, дъхът ѝ секна.

(1) 3 Царе 4:22,23

5 И тя каза на царя: Вярна беше думата, която чух в земята си, за делата ти и за мъдростта ти.

6 Аз не вярвах на думите им, докато не дойдох и не видях с очите си; и ето, *дори* и половината от величието на мъдростта ти не ми е било казано. Ти надминаваш слуха, който бях чула.

7 Блажени хората ти и блажени тези твои слуги, които стоят постоянно пред теб и слушат мъдростта ти!

8 Благословен ГОСПОД, твоят Бог, който благоволи в теб, да те постави на престола Си цар за ГОСПОДА, твоя

Бог¹! Понеже твоят Бог е възлюбил Израил, за да го утвърди до века, затова те е направил цар над тях², за да вършиш правосъдие и правда.

(1) гл. 13:8; 1 Лст. 29:23; (2) гл. 2:11

9 И тя даде на царя сто и двадесет таланта злато и аромати в голямо количество и скъпоценни камъни. Никога вече не е имало такива аромати, като тези, които савската царица даде на Соломон.

10 А и слугите на Хирам и слугите на Соломон, които докарваха злато от Офир¹, докараха алмугово дърво и скъпоценни камъни.

(1) гл. 8:18

11 И царят направи от алмуговото дърво стълби за ГОСПОДНИЯ дом и за царската къща, а също и арфи и лири за певците. Такова *дърво* не се беше виждало преди в юдовата земя.

12 И цар Соломон даде на савската царица всичко, което тя пожела, за което помоли, освен *равното* на онова, което тя беше донесла на царя. И тя се обърна и отиде в земята си, тя и слугите ѝ.

ст. 13-28; 3 Царе 10:14-29

13 А теглото на златото, което идваше при Соломон за една година, беше шестстотин шестдесет и шест таланта злато,

14 освен онова, което се внасяше от търговците, от прекупвачите; и всичките царе на Арабия и от управителите на страната донасяха на Соломон злато и сребро¹.

(1) Пс. 68:29

15 И цар Соломон направи двеста щита от ковано злато¹ – с шестстотин *сикъла* злато се покриваше всеки щит –

(1) гл. 12:9

16 и триста щитчета от ковано злато – с триста *сикъла* злато се покриваше всяко щитче. И царят ги постави в къщата „Ливанска гора“.

17 И царят направи един голям престол от слонова кост и го обкова с чисто злато.

18 Престолът имаше шест стъпала и едно златно подножие, закрепени за

престола; *имаше* и подлакътници от двете страни на мястото за сядане, и два лъва стояха до подлакътниците.

19 И дванадесет лъва стояха там, на шестте стъпала, *по един* от всяка страна. Такова *нещо* не е било правено за никое *друго* царство.

20 И всичките съдове за пиене на цар Соломон бяха от злато, и всичките съдове на къщата „Ливанска гора“ бяха от чисто злато. Среброто се считаше за нищо в дните на Соломон.

21 Защото корабите на царя отиваха в Тарсис¹ със слугите на Хирам²; веднъж на три години тарсийските кораби идваха натоварени със злато и сребро³, слонова кост и маймуни, и пауни.

(1) Йона 1:3; (2) гл. 8:18; (3) Ер. 10:9; Езек. 27:12

22 И цар Соломон беше по-велик от всичките царе на света по богатство и мъдрост¹.

(1) гл. 1:12; 3 Царе 4:29-31

23 И всичките царе на земята търсеха лицето на Соломон, за да чуят мъдростта му, която Бог беше вложил в сърцето му.

24 И те донасяха всеки дара си¹: вещи от сребро и вещи от злато, и облекла, оръжия и аромати, коне и мулета. Така ставаше година след година².

(1) Пс. 68:29; (2) гл. 17:11; Съд. 3:15

25 И Соломон имаше четири хиляди конюшни и колесници и дванадесет хиляди конници, и ги настави в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим¹.

(1) гл. 1:14

26 И той владееше над всичките царе от реката *Ефрат* до земята на филистимците и до границата на Египет¹.

(1) Изх. 23:31; 3 Царе 4:21,24

27 И царят направи среброто в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината¹.

(1) гл. 1:15

28 И от Египет и от всичките страни изнасяха коне за Соломон¹.

(1) гл. 1:16,17 ст. 29-31; 3 Царе 11:41-43

29 А останалите дела на Соломон, първите и последните¹, не са ли записани в Книгата на пророк Натан¹ и в проро-

чеството на силонаца Ахия², и във виденията на гледача Идо³, които *изрече* за Еровоам, сина на Нават⁴?

(1) 1 Лст. 29:29; (2) 3 Царе 11:29; (3) гл. 12:15; 13:22; (4) гл. 10:2; 3 Царе 11:26

30 И Соломон царува четиридесет години в Ерусалим над целия Израил¹.

(1) 1 Лст. 29:23

31 И Соломон легна при бащите си и беше погребан в града на баща си Давид, и вместо него се възцари синът му Ровоам¹.

(1) гл. 10:1

гл. 10: 3 Царе 12:1-20

10 И Ровоам отиде в Сихем, защото целият Израил беше дошъл в Сихем, за да го направи цар¹.

(1) гл. 9:31

2 И когато Еровоам, синът на Нават¹, чу това – а той беше още в Египет, където беше избягал от цар Соломон² – Еровоам се върна от Египет.

(1) гл. 9:29; (2) 3 Царе 11:40

3 И изпратиха и го повикаха. Тогава Еровоам и целият Израил дойдоха и говориха на Ровоам и казаха:

4 Баща ти направи жесток ярема ни, но ти облекчи сега жестоката служба на баща си и тежкия му ярем, който той наложи върху нас, и ще ти служим.

5 А той им каза: Върнете се при мен след три дни. И народът си отиде.

6 Тогава цар Ровоам се посъветва със старейшините, които бяха стояли пред баща му Соломон, докато беше жив, и каза: Как *ме* съветвате да отговоря на този народ?

7 И те му говориха и казаха: Ако се отнесеш благосклонно към този народ, и им угодиш, и им говориш добри думи, тогава те ще ти бъдат слуги завинаги.

8 Но той отхвърли съвета на старейшините¹, който му дадоха, и се посъветва с младежите, които бяха израснали заедно с него и стояха пред него.

(1) Пр. 27:10

9 И той им каза: Как *ме* съветвате да отговорим на този народ, който ми

говори и каза: Облекчи ярема, който баща ти наложи върху нас?

10 Тогава младежите, които бяха израснали заедно с него, му говориха и казаха: Така да кажеш на народа¹, който ти говори и каза: Баща ти направи тежък ярема ни, но ти ни го облекчи! – така да им кажеш: Малкият ми пръст е по-дебел от слабните на баща ми!

(1) Пр. 19:27

11 И сега, баща ми ви е натоварил с тежък ярем, а аз ще прибавя към ярема ви. Баща ми ви е наказвал с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони*.

* или: бичове

12 И Еровоам и целият народ дойдоха при Ровоам на третия ден, както царят беше говорил и казал: Върнете се при мен на третия ден.

13 И царят им отговори остро. И цар Ровоам отхвърли съвета на старейшините,

14 а им говори според съвета на младежите и каза: Баща ми направи тежък ярема ви, а аз ще прибавя към него. Баща ми ви наказваше с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони.

15 Така царят не послуша народа; защото това беше обрат от Бога¹, за да изпълни ГОСПОД словото Си, което беше говорил чрез силонеца Ахия на Еровоам, сина на Нават².

(1) гл. 22:7; 25:20; Втк. 2:30;

1 Царе 2:25; 2 Царе 17:14; (2) 3 Царе 11:29-39

16 И когато целият Израил видя, че царят не ги послуша, народът отговори на царя и каза: Какъв дял имаме ние в Давид? Нямаме наследство в Есевия син! Всеки по шатрите си, Израилу! Погрижи се сега за дома си, Давиде! И целият Израил си отиде по шатрите си.

17 А колкото до израилевите синове, които живееха в градовете на Юда, над тях царуваше Ровоам¹.

(1) гл. 11:3,12

18 Тогава цар Ровоам изпрати Адорам, който беше над задължителния труд, но израилевите синове го убиха с камъни и той умря. И цар Ровоам по-

бърза да се качи на колесницата си, за да избяга в Ерусалим.

19 Така Израил отстъпи от Давидовия дом, както е и до днес.

ст. 1-4: 3 Царе 12:21-24

11 И Ровоам дойде в Ерусалим и събра юдовия дом и Вениамин, сто и осемдесет хиляди избрани воини, за да се бият срещу Израил, за да възвърне царството на Ровоам.

2 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Божия човек Семая¹ и каза:

(1) гл. 12:5,15

3 Говори на юдовия цар Ровоам, сина на Соломон, и на целия Израил в Юда и Вениамин¹ и кажи:

(1) гл. 10:17

4 Така казва ГОСПОД: Да не излизате и да не се биете срещу братята си! Върнете се всеки у дома си, защото от Мен стана това нещо. И те послушаха думите на ГОСПОДА и се върнаха, и не отидоха против Еровоам.

5 А Ровоам се засели в Ерусалим и построи градове за укрепления в Юда¹:

(1) гл. 12:4; 14:7; 17:12

6 построи Витлеем¹ и Итам², и Текое³,

(1) Бит. 35:19; (2) Съд. 15:8,11;

(3) гл. 20:20; 2 Царе 14:2; Неем. 3:5,27

7 и Ветсур¹, и Сохо², и Одолам²,

(1) Иис. Нав. 15:58; (2) гл. 28:18; Иис. Нав. 15:35

8 и Гет¹, и Мариса², и Зиф³,

(1) гл. 26:6; 1 Лет. 18:1; (2) гл. 14:9; 20:37;

Иис. Нав. 15:44; (3) Иис. Нав. 15:55

9 и Адораим, и Лахис¹, и Азика²,

(1) гл. 25:27; 32:9; Иис. Нав. 10:31;

(2) Иис. Нав. 15:35; Ер. 34:7

10 и Сараа¹, и Еалон², и Хеврон³ – укрепени градове, които са в Юда и Вениамин.

(1) Иис. Нав. 15:33;

(2) гл. 28:18; Иис. Нав. 10:12; (3) Иис. Нав. 15:13

11 Той усили крепостите и сложи в тях началници и запаси от храна и *масиене-но* масло, и вино¹;

(1) гл. 17:12

12 и във всеки град *сложи* щитове и копия, и ги направи много силни¹. И Юда и Вениамин бяха негови².

(1) гл. 17:13; (2) гл. 10:17; 15:2; Еек. 37:16

13 И свещениците и левитите, които бяха в целия Израил, се събраха при него от всичките си области¹.

(1) гл. 23:2

14 Защото левитите оставиха земли-

щата си и притежанията си¹ и дохода в Юда и в Ерусалим, понеже Еровоам и синовете му ги бяха отхвърлили, да не свещенодействат на ГОСПОДА²,

(1) Чис. 35:2-8; (2) гл. 13:9

15 и Еровоам си беше поставил свещеници за високите места, за демоните*¹ и за телетата, които беше направил².

*букв.: косматите; (1) Лев. 17:7; (2) 3 Царе 12:28-31

16 И от всичките израилеви племена ги последваха всички, които насочиха сърцата си да търсят ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, и дохода в Ерусалим, за да жертват на ГОСПОДА, Бога на бащите си².

(1) гл. 15:12; 19:3; 20:3,4; Зах. 8:21; (2) гл. 15:9,11; 30:11

17 Те укрепиха Юдовото царство и подсилиха Ровоам, сина на Соломон, три години, защото три години ходиха в пътя на Давид и Соломон¹.

(1) гл. 12:1

18 И Ровоам си взе за жена Маелета, дъщерята на Еримот, сина на Давид, и на Авихаила, дъщеря на Елиав¹, сина на Есей.

(1) 1 Царе 17:28

19 И тя му роди синове: Еус и Самария, и Заам.

20 А след нея взе Мааха, дъщерята на Авесалом. И тя му роди Авия¹ и Атай, и Зиза, и Селомит.

(1) гл. 13:1,2; 3 Царе 15:1,2

21 И Ровоам обичаше Мааха, дъщерята на Авесалом, повече от всичките си жени и наложници; защото беше взел осемнадесет жени и шестдесет наложници¹ и роди двадесет и осем сина и шестдесет дъщери.

(1) Вжк. 17:17

22 И Ровоам постави Авия, сина на Мааха, за глава¹, за първенец сред братята си, защото мислеше да го направи цар.

(1) Вжк. 21:15-17

23 И постъпваше разумно и разпръсна всичките си синове по всичките земи на Юда и Вениамин, по всички укрепени градове, и им даваше храна в изобилие¹, и потърси за тях много жени.

(1) гл. 21:3

гл. 12: 3 Царе 14:21-31

12 Но след като царството на Ровоам се укрепя¹ и той стана силен,

остави закона на ГОСПОДА², и целия Израил с него³.

(1) гл. 11:17; (2) гл. 26:16; (3) Вжк. 32:15; Ис. 1:4

2 И в петата година на цар Ровоам египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим, понеже бяха постъпили невярно към ГОСПОДА¹;

(1) гл. 24:18; Съд. 2:13-15; Ис. 63:10

3 излезе с хиляда и двеста колесници и шестдесет хиляди конници; и народът, който дойде с него от Египет, беше безброен¹: ливийци, сукияни и етиопци².

(1) гл. 14:9; (2) гл. 16:8; Езек. 30:5

4 И той превзе укрепените градове на Юда¹ и дойде до Ерусалим.

(1) гл. 11:5-10

5 Тогава пророк Семая¹ дойде при Ровоам и при началниците на Юда, които се бяха оттеглили в Ерусалим заради Сисак, и им каза: Така говори ГОСПОД: Вие Ме оставихте, затова и Аз ви оставих в ръката на Сисак².

(1) гл. 11:2; 3 Царе 12:22;

(2) гл. 15:2; 24:20; 1 Лев. 28:9; Ер. 2:19

6 И началниците на Израил и царят се смириха¹ и казаха: Справедлив е ГОСПОД²!

(1) Лев. 26:41; (2) Изх. 9:27; Пс. 62:12

7 И когато ГОСПОД видя, че се смириха, ГОСПОДНОТО слово беше към Семая и каза: Те се смириха. Няма да ги изстребя, а ще им дам избавление за малко време и яростта Ми няма да се излее върху Ерусалим чрез Сисак¹.

(1) гл. 32:26; 33:12,13; 3 Царе 21:29

8 Но ще му станат слуги¹, за да познаят какво е да служат на Мен и какво е да служат на земните царства².

(1) Пс. 106:42; (2) Вжк. 28:47,48; Ис. 26:13

9 И египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим и отнесе съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща; взе всичко. Отнесе и златните щитове, които Соломон беше направил¹.

(1) гл. 9:15,16

10 А цар Ровоам направи вместо тях бронзови щитове и ги повери в ръката на началниците на телохранилите, които пазеха входа на царската къща.

11 И винаги, когато царят влизаше в ГОСПОДНИЯ дом, телохранилите идваха и ги носеха, и после ги връ-

щаха обратно в помещението на телохранилищата.

12 И когато Ровоам се смири, гневът на ГОСПОДА се отвърна от него и не го погуби напълно; а и в Юда имаше още някакво добро¹. (1) гл. 19:3; 3 Царе 14:13

13 И цар Ровоам се укрепил в Ерусалим и царувал, защото Ровоам беше на четиридесет и една години, когато се възцари, и царува седемнадесет години в Ерусалим, града който ГОСПОДА беше избрал измежду всичките израилеви племена, за да постави там Името Си¹. Името на майка му беше Наама, амонката. (1) гл. 6:6,20; 3 Царе 11:36

14 И той върши зло, защото не насочи сърцето си да търси ГОСПОДА.

15 А делата на Ровоам, първите и последните¹, не са ли записани в делата на пророк Семая² и на гледача Идо³, в родословията? А между Ровоам и Еровоам имаше постоянни войни⁴.

(1) гл. 16:11; 20:34; 28:26; 35:27; 1 Лец. 29:29; (2) ст. 5; (3) гл. 9:29; (4) гл. 13:1,2

16 И Ровоам легна при бащите си и беше погребан в Давидовия град, а вместо него се възцари синът му Авия¹. (1) гл. 13:1,2

гл. 13: 3 Царе 15:1-7

13 В осемнадесетата година на цар Еровоам Авия се възцари над Юда¹.

(1) гл. 12:15,16

2 Той царува три години в Ерусалим. Името на майка му бе Михая, дъщерята на Уриил от Гавая¹. И между Авия и Еровоам имаше война².

(1) гл. 11:20; (2) гл. 12:16

3 И Авия започна войната с войска от силни воители, четиристотин хиляди избрани мъже; а Еровоам се строи за бой против него с осемстотин хиляди избрани мъже, силни и храбри.

4 Тогава Авия застана на хълма Сема-раим¹, който е в хълмистата земя на Ефрем, и каза: Чуйте ме, Еровоаме и целият Израил! (1) Иис. Нав. 18:22

5 Не трябва ли да знаете, че ГОСПОДА, Израилевият Бог, даде израилевото

царство на Давид до века, на него и синовете му¹, със завет на сол²?

(1) гл. 6:16; (2) Чис. 18:19

6 Но Еровоам, синът на Нават, слуга на Давидовия син Соломон, стана и се надигна против господаря си¹.

(1) 3 Царе 11:26

7 И при него се събраха безчестни и негодни мъже^{*1} и се засилиха против Ровоам, сина на Соломон, когато Ровоам беше млад и с меко сърце и не можеше да им противостои.

*букв.: синове на Велма; (1) Съд. 9:4

8 А сега вие мислите да противостоите на царството на ГОСПОДА¹, което е в ръката на Давидовите синове, защото сте голямо множество² и при вас са златните телета, които Еровоам ви е направил за богове³.

(1) гл. 9:8; (2) Пс. 33:16; (3) 3 Царе 12:28,29; Ос. 8:5,6

9 Не отхвърлихте ли вие ГОСПОДАНИТЕ свещеници, синовете на Аарон, и левитите и не си ли направихте свещеници като народите на *гругите* страни¹? Всеки, който дойде с юнец и седем овена да се посвети за свещеник, става свещеник на онези, които не са богове².

(1) гл. 11:14,15; (2) гл. 4:8

10 А за нас, ГОСПОДА е наш Бог¹ и ние не сме Го оставили. И свещениците, които служат на ГОСПОДА, са синовете на Аарон, и левитите са в службата².

(1) Иис. Нав. 24:17; (2) Неем. 13:30

11 И те всяка сутрин и всяка вечер изгарят на ГОСПОДА всеизгаряния и благоуханен тамян¹, и нареждат присъствените хлябове върху чистата маса², и златния светилник и светилата му, за да ги палят всяка вечер² – защото ние пазим заповяданото от ГОСПОДА, нашия Бог³, а вие Го оставихте.

(1) гл. 2:4; (2) гл. 4:20; Лев. 24:2-8; (3) Чис. 1:53

12 Ето, Бог е с нас¹ начело, и свещениците Му с гръмогласни тръби², за да свирят против вас. Синове на Израил, не воювайте против ГОСПОДА, Бога на бащите си³, защото няма да успеете!

(1) гл. 32:8; Ис. 8:10; (2) Чис. 10:9; (3) Йов 9:4; Деян. 5:39

13 Но Еровоам накара една засада да

заобиколи и да отиде зад тях, така че те бяха пред Юда, а засадата – зад тях.

14 И когато Юда се огледа, ето, боят беше и пред тях, и зад тях¹. Тогава извикаха към ГОСПОДА² и свещениците засвириха с тръбите³,

(1) 2 Царе 10:9; (2) гл. 18:31; 32:20; 1 Лек. 5:20; (3) Чис. 10:9
15 и юдовите мъже нададоха боен вик¹. И когато юдовите мъже нададоха боен вик, Бог разби Еровоам и целия Израил пред Авия и Юда².

(1) Иис. Нав. 6:20; (2) гл. 14:13; 20:22

16 И израилевите синове побягнаха пред Юда и Бог ги предаде в ръката им¹.

(1) Иис. Нав. 21:44

17 И Авия и народът му им нанесоха голямо поражение и от Израил паднаха убити петстотин хиляди избрани мъже.

18 Така израилевите синове бяха смирени в онова време, а юдовите синове се засилиха, понеже се уповаха на ГОСПОДА, Бога на бащите си¹.

(1) гл. 14:11; 16:8; 1 Лек. 5:20; Пс. 25:2,3; Наум 1:7

19 И Авия преследва Еровоам и му отне градовете: Ветил¹ и селата му и Есана и селата му, и Ефрон и селата му².

(1) Бит. 28:19; (2) гл. 15:8; 17:2

20 И в дните на Авия Еровоам не си възвърна вече силата. И ГОСПОД го порази и той умря¹.

(1) 1 Царе 25:38; 3 Царе 14:20

21 А Авия се засили. И той взе четиринадесет жени и роди двадесет и двама сина и шестнадесет дъщери.

22 А останалите дела на Авия и пътищата му, и словата му са записани в писанията на пророк Идо¹.

(1) гл. 9:29

ст. 1-6: 3 Царе 15:8-12

14 И Авия легна при бащите си и го погребяха в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Аса. В неговите дни земята се успокои за десет години¹.

(1) гл. 14:5-7; 15:15

2 И Аса върши това, което беше добро и право пред ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 21:12; 31:20

3 Той премахна жертвениците на чуж-

дите *богове* и високите места, разби стълбовете и изсече ашерите¹.

(1) гл. 17:6; 31:1; 34:7; Изк. 23:24; Вжк. 12:3

4 И заповяда на Юда да търсят ГОСПОДА, Бога на бащите си, и да изпълняват закона и заповедта Му¹.

(1) гл. 33:16; Бит. 18:19

5 И той премахна високите места и стълбовете на слънцето от всичките юдови градове. И царството се успокои под него.

6 И той построи укрепени градове в Юда¹; и земята се успокои и нямаше война срещу него в онези години, понеже ГОСПОД му даде покой².

(1) гл. 11:5; (2) гл. 14:1; Иис. Нав. 23:1

7 И той каза на Юда: Нека да построим тези градове и да направим около тях стени и кули, порти и лостове, докато земята е *още свободна* пред нас, понеже потърсихме ГОСПОДА, своя Бог¹. Потърсихме Го и Той ни даде покой отвсякъде. И така, строиха и успяха².

(1) гл. 17:4; 26:5; 31:21; 34:3; (2) 1 Лек. 22:13

8 А Аса имаше войска: от Юда триста хиляди щитоносци и копиеносци и от Вениамин двеста и осемдесет хиляди стрелци с лък, които носеха щитчета. Всички бяха силни и храбри¹.

(1) гл. 17:13-19; 25:5; 26:13

ст. 9-15: ср. гл. 20:1-30

9 И етиопецът Зара излезе против тях с войска от хиляда пъти по хиляда мъже и триста колесници¹ и стигна до Мариса².

(1) гл. 12:2,3; 16:8; (2) гл. 11:8

10 И Аса излезе срещу него и се строиха за бой в долината Сефата, при Мариса.

11 И Аса извика към ГОСПОДА, своя Бог¹ и каза: ГОСПОДИ, никои освен теб не може да помогне *в битката* между многочисления и безсилния². Помогни ни, ГОСПОДИ, Боже наш, защото на Теб се уповаваме³ и в Твоео Име сме излезли срещу това множество⁴. ГОСПОДИ, Ти си нашият Бог – не може човек да надделее против Теб¹.

(1) гл. 32:20; Пс. 31:14; (2) 1 Царе 14:6; (3) гл. 13:18; Пс. 20:7; (4) гл. 32:8; 1 Царе 17:45; (5) Вжк. 20:1; Пс. 9:19

12 И ГОСПОД разби етиопците пред Аса и пред Юда¹ и етиопците побягнаха².

(1) гл. 26:7; (2) гл. 13:15; Пс. 22:5

13 А Аса и народът, който беше с него, ги преследваха до Герар¹. И от етиопците паднаха *толкова много*, че вече не можаха да се съвземат, защото бяха смазани пред ГОСПОДА и пред Неговото войнство². И *юдювите* мъже отнесоха много голяма плячка³.

(1) Бит. 10:19; (2) Изх. 12:41; (3) гл. 15:11; 1 Лек. 5:21

14 Разбиха и всичките градове около Герар, защото страх от ГОСПОДА ги беше обзел¹, и ограбиха всичките градове, защото в тях имаше голяма плячка.

(1) гл. 17:10; Бит. 35:5

15 Нападнаха и шатрите при стадата и взеха много дребен добитък и камили. И се върнаха в Ерусалим¹.

(1) 3 Царе 15:23

15 И Божият Дух беше на Азария¹, сина на Одид.

(1) гл. 20:14; 24:20; Чис. 24:2; Съд. 3:10

2 И той излезе да посрещне Аса и му каза: Чуйте ме, Аса и целия Юда и Вениамин! ГОСПОД е с вас, когато вие сте с Него². Ако Го търсите, ще Го намерите³, но ако Го оставите, и Той ще ви остави⁴.

(1) гл. 11:12; (2) Ам. 5:14; Як. 4:8; (3) ст. 15; гл. 33:12,13; Втжк. 4:29; Ис. 51:1; 55:7; Зах. 1:3; (4) гл. 12:5; Чис. 14:42,43; Ис. Нав. 24:20; Съд. 10:13; 1 Царе 12:14,15,25; Ер. 2:17

3 Израил беше дълго време без истински Бог, без свещеник, който да поучава¹, и без закон²;

(1) Лев. 10:11; (2) гл. 17:7; Плач 2:9

4 но в бедствието си се обърнаха към ГОСПОДА, Израилевия Бог, и Го потърсиха, и Го намериха¹.

(1) ст. 2

5 В онези времена нямаше мир за излизания и за влизания¹, а големи смутове *тежах* върху всичките жители на земите².

(1) Втжк. 28:19; (2) Съд. 5:6; Зах. 8:10

6 Народ се съблскваше с народ и град с град¹, защото Бог ги смущаваше с всякакво бедствие.

(1) Ис. 19:2; Аг. 2:22

7 Но вие бъдете силни и нека ръцете ви не отслабват¹, защото имате награда за делото си²!

(1) гл. 19:11; 32:7; Ис. Нав. 1:6-9; Зах. 8:9; (2) Ис. Нав. 14:14; Ер. 31:16; 1 Кор. 15:58

ст. 8-19; 3 Царе 15:9-15

8 И когато Аса чу тези думи и пророчеството на пророк Одид, той се укрепи; и премахна гнусотиите от цялата юдова и вениаминова земя и от градовете, които бе превзел от хламистата земя на Ефрем¹, и поднови ГОСПОДНИЯ олтар, който беше пред преддверната зала на ГОСПОДА².

(1) гл. 13:19; Съд. 10:16; (2) гл. 4:1

9 И събра целия Юда и Вениамин, и пришълците от Ефрем, Манасия и Симеон, *които живееха* между тях – защото мнозина от Израил прибягнаха при него¹, като виждаха, че ГОСПОД, неговият Бог, беше с него².

(1) гл. 11:16; (2) Бит. 26:28; Зах. 8:23

10 Те се събраха в Ерусалим в третия месец, в петнадесетата година от царуването на Аса.

11 И в онзи ден принесоха жертви на ГОСПОДА от пляката, която бяха донесли¹ – седемстотин говеда и седем хиляди овце.

(1) гл. 14:13-15; Чис. 31:28

12 И възпиха в завета¹ да търсят ГОСПОДА, Бога на бащите си², с цялото си сърце и с цялата си душа³,

(1) гл. 23:16; 29:10; 34:31,32; Втжк. 29:12; Ис. Нав. 24:25;

4 Царе 23:3; (2) гл. 11:16; 19:3,4; (3) Втжк. 10:12

13 а всеки, който не би потърсил ГОСПОДА, Израилевия Бог, да се убива¹ – от малък до голям, от мъж до жена.

(1) Изх. 22:20; Соф. 1:6

14 И се заклеха на ГОСПОДА със силен глас, с възгласи, с тръби и с рогове.

15 И целият Юда се зарадва заради клетвата – защото се заклеха с цялото си сърце и потърсиха ГОСПОДА¹ с цялата си воля², и Го намериха³. И ГОСПОД им даде покой отвсякъде⁴.

(1) ст. 12; (2) Изх. 24:3,7; Пс. 119:10;

(3) ст. 2,4; 1 Лек. 16:10; (4) гл. 14:1; 20:30

16 Той отхвърли и Мааха, майката на цар Аса, *положението* на царица, понеже тя беше направила идол на Ашера. Аса съсече нейния идол и го стриги, и го изгори при потока Кедрон¹.

(1) гл. 29:16; 30:14; 4 Царе 23:6

17 Но високите места не се премах-

наха от Израил¹; обаче сърцето на Аса беше неразделено през всичките му дни².

(1) гл. 28:4; 33:17; 3 Царе 3:2; (2) гл. 20:32,33

18 И той донесе в Божия дом вещице, посветени от баща му, и вещице, посветени от самия него – сребро и злато, и съдове.

19 И до тридесет и петата година от царуването на Аса нямаше война¹.

(1) гл. 16:9

гл. 16: 3 Царе 15:16-24

16 В тридесет и шестата година от царуването на Аса израилевият цар Вааса се изкачи против Юда и построи Рама¹, за да не остави никого да излиза или да влиза при юдовия цар Аса.

(1) Ер. 40:1

2 Тогава Аса извади сребро и злато от съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и на царската къща¹ и изпрати до арамейския цар² Венадад, който живееше в Дамаск, да кажат:

(1) гл. 28:21; (2) 4 Царе 12:17

3 Нека има договор между мен и теб, между моя баща и твоя баща. Ето, изпращам ти сребро и злато; иди и развали договора си с израилевия цар Вааса, за да се оттегли от мен!

4 И Венадад послуша цар Аса¹ и изпрати военачалниците си срещу израиелевите градове, и те нападнаха Иион, Дан, Авел-Маим и всичките житници на нефталимовите градове.

(1) 4 Царе 16:9

5 А когато Вааса чу това, спря да строи Рама и преустанови работата си.

6 Тогава цар Аса взе целия Юда и отнесоха камъните и дървения материал на Рама, с които Вааса беше градил. И с тях той построи Гава и Масфа.

7 А в това време гледачът Ананий¹ дойде при юдовия цар Аса и му каза: Понеже ти се упова на арамейския цар, а не се упова на ГОСПОДА, своя Бог, затова войската на арамейския цар се изпълзна от ръката ти².

(1) гл. 19:2; 20:34; 3 Царе 16:17; (2) Пс. 146:3

8 Етиопците и ливийците не бяха ли огромна войска, с много колесници и

конници? Но понеже ти се упова на ГОСПОДА, Той ги предаде в ръката ти¹.

(1) гл. 12:3; 13:18; 14:9

9 Защото очите на ГОСПОДА тичат по целия свят¹, за да се показва силен към онези, чиито сърца са неразделени към Него². В това си постъпил безумно³, защото отсега нататък ще имаш войни⁴.

(1) Езд. 5:5; Йов 28:24; 34:21;

Пс. 33:14,18; Пр. 15:3; Ер. 32:19; Зах. 4:10; (2) гл. 19:9;

(3) Бит. 31:28; (4) гл. 15:19; Ис. 31:1

10 А Аса се ядоса на гледача и го хвърли в затвора¹, защото му се разгневи за това нещо. И по това време Аса притесни и някои от народа.

(1) гл. 18:26; 25:16; 26:19; 3 Царе 13:4; Мт. 14:3

11 И ето, делата на Аса, първите и последните¹, ето, записани са в Книгата на юдовите и израиелевите царе².

(1) гл. 12:15; (2) гл. 25:26

12 А в тридесет и деветата година от царуването си Аса се разболя в краката и болестта му стана много тежка, но и в болестта си той не потърси ГОСПОДА, а лекарите¹.

(1) 1 Лек. 10:14

13 И Аса легна при бащите си и умря в четиридесет и първата година от царуването си.

14 И го погребяха в неговия гроб, който си беше изсякъл в Давидовия град, и го положиха на легло пълно с аромати и благоухания, смесени според изкуството на мироварец¹; и изгориха за него много благоухания².

(1) Бит. 50:2; Мк. 16:1; Йн. 19:40;

(2) гл. 21:19; 32:33; Ер. 34:5

17 А вместо него се възцари синът му Йосафат¹, който се засили против Израил.

(1) 3 Царе 15:24; 4 Царе 1:17

2 Той разположи военна сила във всичките укрепени градове на Юда и постави гарнизони в юдовата земя и в ефремовите градове, които баща му Аса беше превзел¹.

(1) ст. 19; гл. 13:19

3 И ГОСПОД беше с Йосафат¹, понеже той ходи в първите пътища на баща си Давид² и не потърси ваалимите,

(1) 1 Царе 18:14;

(2) гл. 21:12; 22:9; 27:6; 29:2; 34:2; 3 Царе 3:3

4 а потърси Бога на баща си и ходи в Неговите заповеди¹, а не както правеше Израил².

(1) ст. 3; (2) 3 Царе 12:28-30

5 И ГОСПОД утвърди царството в ръката му¹. И целият Юда даде подаръци на Йосафат² и той имаше богатство и слава в изобилие³.

(1) Пр. 16:12; (2) 1 Царе 10:27; (3) гл. 18:1; 32:23,27,29

6 И сърцето му се извиси в ГОСПОДНИТЕ пътища и той премахна от Юда високите места и ашерите¹. (1) гл. 14:3; 19:3

7 И в третата година от царуването си той изпрати началниците си Венхаил и Авдия, и Захария, и Натанаил, и Михая да поучават в юдовите градове¹;

(1) гл. 15:3; Езд. 7:25

8 и с тях левитите Семая и Натанаия, и Зевадия, и Асаил, и Семирамот, и Йонатан, и Адония, и Товия, и Товадония, левитите; и заедно с тях свещениците Елисама и Йорам.

9 И те поучаваха в Юда, като имаха със себе си книгата на ГОСПОДНИЯ закон; и обхождаха всичките юдови градове и поучаваха сред народа¹.

(1) гл. 35:3; Неем. 8:7,8,13; Мал. 2:7

10 И страх от ГОСПОДА обзе всичките царства в земите, които бяха около Юда, и те не воюваха против Йосафат¹.

(1) гл. 14:14; Мих. 7:17

11 И от филистимците донесоха подаръци на Йосафат и сребро като данък¹; и арабите му докараха дребен добитък: седем хиляди и седемстотин овни и седем хиляди и седемстотин козми.

(1) гл. 9:24; 26:8; 3 Царе 4:21; Евк. 27:21

12 И Йосафат се издигаше и стана много велик. И построи в Юда крепости и градове за житници¹;

(1) гл. 8:4,6; 11:5,11; 27:4

13 и имаше много припаси в юдовите градове и военни мъже, силни и храбри мъже в Ерусалим¹.

(1) гл. 26:10-15

14 А ето преброяването им според бащините им домове: от Юда хилядници бяха: Адна, началникът, и с него триста хиляди силни и храбри мъже;

15 до него Йоанан, началникът, и с него двеста и осемдесет хиляди мъже;

16 до него Амасия, синът на Зехрий, който доброволно се беше отдал на ГОСПОДА¹, и с него двеста хиляди силни и храбри мъже.

(1) Съд. 5:2,9

17 И от Вениамин: Елиада, силен и храбър мъж, и с него двеста хиляди мъже, въоръжени с лъкове и щитчета¹;

(1) гл. 14:8

18 до него Йозавад, и с него сто и осемдесет хиляди мъже, въоръжени за бой¹.

(1) 1 Лет. 7:11

19 Тези бяха, които служеха на царя, освен онези, които царят постави в укрепените градове в целия Юда¹.

(1) ст. 2; гл. 33:14

гл. 18; 3 Царе 22:1-40

18 И Йосафат имаше богатство и слава в изобилие¹. И той се сроди с Ахав².

(1) гл. 17:5; (2) гл. 20:35; 21:6; 3 Царе 22:44; 2 Кор. 6:14

2 И след няколко години слезе при Ахав в Самария. И Ахав закла много овце и говеда за него и за народа, който беше с него, и го подведе да се изкачи против Рамот-Галаад.

3 И израилевият цар Ахав каза на юдовия цар Йосафат: Ще дойдеш ли с мен в Рамот-Галаад? И той му отговори: Аз съм като теб и моят народ – като твоя народ. *Ще goÿga* с теб на бой¹.

(1) гл. 19:2

4 И Йосафат каза на израилевия цар: Моля те, допитай се първо до ГОСПОДНОТО слово.

5 Тогава израилевият цар събра пророците, четиристотин мъже, и им каза: Да отидем ли на бой срещу Рамот-Галаад, или да не отида? А те казаха: Изкачи се, и Бог ще го предаде в ръката на царя¹!

(1) Ер. 23:16,17

6 Но Йосафат каза: Тук няма ли вече ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме чрез него¹?

(1) 4 Царе 3:11

7 И израилевият цар каза на Йосафат: Има още един човек, чрез когото можем да се допитаме до ГОСПОДА, но аз го мразя, защото не пророкува

добро за мен, а винаги само зло. Той е Михей, синът на Емла. А Йосафат каза: Нека не говори така царят!

8 Тогава израелиевият цар повика един скопец и каза: Доведи бързо Михей, сина на Емла.

9 А израелиевият цар и юдовият цар Йосафат седяха всеки на престола си, облечени в одеждите си; и седяха на едно открито място при входа на самарийската порта и всичките пророци пророкуваха пред тях.

10 Тогава Седекия, синът на Ханаана, си направи железни рогове и каза: Така казва ГОСПОД: С тези ще бодеш арамейците, докато ги довършиш.

11 И всичките пророци пророкуваха така и казваха: Изкачи се в Рамот-Галаад и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя.

12 И пратеникът, който отиде да повика Михей, му говори и каза: Ето, думите на пророците единодушно са добри за царя. Моля те, нека и твоята дума да бъде като гумата на един от тях, и ти говори добро!

13 А Михей каза: Жив е ГОСПОД – каквото каже моят Бог, това ще говоря!

14 И когато дойде при царя, царят му каза: Михей, да отидем ли на бой в Рамот-Галаад, или да не отида? А той каза: Изкачете се и ще успеете, защото ще бъдат предадени в ръката ви.

15 Тогава царят му каза: Колко пъти да те заклевам да не ми говориш нищо друго освен истината в ГОСПОДНОТО Име!

16 Тогава той каза: Видях целия Израил пръснат по планините като овце, които нямат овчар. И ГОСПОД каза: Тези нямат господар. Нека се върнат всеки у дома си с мир.

17 Тогава израелиевият цар каза на Йосафат: Не ти ли казах, че няма да пророкува добро за мен, а зло?

18 А Михей каза: Затова чуйте ГОСПОДНОТО слово: видях ГОСПОДА,

седнал на престола Си, и цялото небесно войнство стоеше около Него от дясната Му страна и от лявата Му страна.

19 И ГОСПОД каза: Кой ще примамим израелиевия цар Ахав, за да се изкачи и да падне в Рамот-Галаад? И един каза едно, а друг каза друго.

20 Тогава излезе един дух* и застана пред ГОСПОДА и каза: Аз ще го примамя. И ГОСПОД му каза: Как?

* букв.: духът

21 А той каза: Ще изляза и ще бъда лъжлив дух в устата на всичките му пророци. И ГОСПОД каза: Примамим го, и ще сполучиш; излез и направи така!

(1) 2 Сол. 2:11,12

22 И сега, ето, ГОСПОД е сложил лъжлив дух в устата на тези твои пророци и ГОСПОД е говорил зло за теб.

(1) Ис. 19:14

23 Тогава Седекия, синът на Ханаана, се приближи и удари Михей по бузата, и каза: По кой път мина ГОСПОДНИ-ЯТ Дух от мен, за да говори на теб?

24 А Михей каза: Ето, ще видиш това в онзи ден, когато ще бягаш от стая в стая, за да се криеш.

25 Тогава израелиевият цар каза: Хванете Михей и го върнете при градоначалника Амон и при царския син Йоас;

26 и кажете: Така казва царят: Хвърлете този в затвора¹ и го хранете с хляб на скръб и вода на скръб, докато се върна в мир.

(1) гл. 16:10; Ер. 36:26

27 И Михей каза: Ако някога се върнеш в мир, ГОСПОД не е говорил чрез мен. И каза: Чуйте, всички народи!

28 И израелиевият цар и юдовият цар Йосафат се изкачиха в Рамот-Галаад.

29 И израелиевият цар каза на Йосафат: Аз ще се предреша и ще вляза в битката, а ти облечи одеждите си. Така израелиевият цар се предреша и влязоха в битката¹.

(1) гл. 35:22

30 А арамейският цар беше заповядал на началниците на колесниците си и беше казал: Не се бийте нито с ма-

лък, нито с голям, а само с израилевия цар!

31 И когато началниците на колесниците видяха Йосафат, казаха: Сигурно това е израилевият цар! – и го обкръжиха, за да се бият. Но Йосафат извика¹ и ГОСПОД му помогна, и Бог ги отвърна от него².

(1) гл. 13:14; (2) 1 Лец. 5:20; Пс. 56:9

32 И когато началниците на колесниците видяха, че не беше израилевият цар, го оставиха и не го преследваха.

33 А един човек запъна лъка си, без да цели, и улучи израилевия цар между ставите на бронята му. И той каза на водача на колесницата си: Обърни ръцете си и ме изведи от битката, защото съм ранен¹.

(1) гл. 35:23

34 И в онзи ден битката се засили; и израилевият цар се удържа прав в колесницата срещу арамейците до вечерта. И около залез слънце умря.

19 А юдовият цар Йосафат се върна с мир у дома си в Ерусалим.

2 Тогава гледачът Ииуй, синът на Аналий¹, излезе да го посрещне и каза на цар Йосафат: На безбожния ли помагаш² и тези, които мразят ГОСПОДА, ли обичаш³? Затова върху теб има гняв от ГОСПОДА.

(1) гл. 16:7; 20:34; (2) гл. 18:3; (3) Пс. 139:21,22

3 Но в теб се намериха добри неща¹, защото ти премахна ашерите от земята² и насочи сърцето си да търсиш Бога³.

(1) гл. 12:12; (2) гл. 17:6; (3) гл. 11:16; 22:9

4 И Йосафат остана в Ерусалим. И той пак излезе сред народа от Вирсавее до хълмистата земя на Ефрем и ги обърна към ГОСПОДА, Бога на бащите им¹.

(1) гл. 15:9-13

5 И той постави съдии в земята, по всичките укрепени градове на Юда, град по град¹.

(1) Втжк. 16:18

6 И каза на съдиите: Внимавайте какво правите, защото не съдите за човека, а за ГОСПОДА, и Той е с вас в съдопроизнасянето¹.

(1) Втжк. 1:17

7 Затова нека страхът от ГОСПОДА бъде върху вас¹! Внимавайте в делата си², защото у ГОСПОДА, нашия Бог, няма неправда³, нито пристрастие⁴, нито подкупничество⁵.

(1) 1 Царе 11:7; (2) Пс. 82:2-4;
(3) Бит. 18:25; (4) Йов 13:10; Деян. 10:34; Як. 2:1;
(5) Изх. 18:21; Втжк. 10:17; Йов 8:3; 34:19

8 Йосафат постави и в Ерусалим някои от левитите и свещениците и от главите на израилевите бащини домове, за ГОСПОДНИЯ съд и за съдебните спорове¹; и те се върнаха в Ерусалим.

(1) 1 Лец. 23:4; Пс. 122:5

9 А той им поръча и каза: Така да постъпвате със страх от ГОСПОДА, с вяност¹ и с неразделено сърце².

(1) 1 Кор. 14:2; (2) гл. 16:9

10 И каквото и да е съдебен спор да дойде при вас от братята ви, които живеят в градовете си – между кръв и кръв, между закон и заповед, наредби и правила, предупреждавайте*¹ ги да не стават виновни пред ГОСПОДА и да не дойде гняв върху вас и върху братята ви². Така постъпвайте, за да не ставате виновни.

*или: поучавайте
(1) Изх. 18:16; Втжк. 21:5; (2) Чис. 16:46

11 И, ето, главният свещеник Амария¹ ще бъде над вас във всяко ГОСПОДНО дело, а първенецът на юдовия дом Зевадия, синът на Исмаил – във всяко царско дело², а левитите ще бъдат пред вас като управители. Бъдете силни и действайте³; и ГОСПОД ще бъде с добрия⁴.

(1) 1 Лец. 6:11; (2) 1 Лец. 26:30; (3) гл. 15:7; (4) Ер. 6:16

ст. 1-30; ср. гл. 14:9-15

20 След това синовете на Моав и синовете на Амон, и с тях някои от маонците*¹ дойдоха да воюват срещу Йосафат.

*или: амонците; (1) гл. 26:7; 1 Лец. 4:41

2 И дойдоха и съобщиха на Йосафат и казаха: Голямо множество идва срещу теб отгаты морето, от Арам. И ето, вече са в Асасон-Тамар¹, който е Енгади².

(1) Бит. 14:7; Езек. 47:19; (2) Иис. Нав. 15:62; Езек. 47:10

3 Тогава Йосафат се уплаши и се пре-

даде да търси ГОСПОДА¹, и прогласи пост по целия Юда². (1) гл. 7:14; 11:16; Пс. 56:3; Ам. 5:4; (2) 1 Царе 7:6; Езд. 8:21; Ер. 36:9; Йона 3:5

4 И Юда се събра, за да търсят *помощ* от ГОСПОДА; дори от всичките юдови градове дойдоха да търсят ГОСПОДА¹. (1) ст. 3

5 И Йосафат застана в събранието на Юда и Ерусалим в ГОСПОДНИЯ дом, пред новия двор, и каза:

6 ГОСПОДИ, Боже на бащите ни, не си ли Ти Бог на небето¹ и владетел над всичките царства на народите²? В Твоята ръка е сила и мощ³ и никой не може да устои против Теб⁴.

(1) 3 Царе 8:30,44; Мт. 6:9; (2) Пс. 46:10;

(3) 1 Лст. 29:12; (4) Йов 9:4; Ис. 14:27; Ер. 49:19

7 Не изгони ли Ти, Боже наш, жителите на тази земя пред народа Си Израил¹ и не я ли даде² на потомството на приятеля Си Авраам³ до века?

(1) Втж. 4:38; Ис. Нав. 23:9; Пс. 44:2;

(2) Бит. 12:7; Ис. Нав. 1:6; (3) Ис. 41:8; Як. 2:23

8 И те се заселиха в нея¹ и Ти построиха в нея светилище за Името Ти², и казаха:

(1) Ис. Нав. 21:43; (2) гл. 6:5,6

9 Когато ни връхлети зло – меч, наказание или мор, или глад – и ние застанем пред този дом и пред Теб¹ – защото Твоето Име е в този дом² – и извикаме към Теб в бедствието си, тогава Ти ще ни чуеш и спасиш³.

(1) гл. 6:29; Езд. 10:1; (2) гл. 6:5,6;

(3) 3 Царе 8:30,37; Пс. 50:15

10 И сега, ето, синовете на Амон и Моав и онези от планината Сиир, към които Ти не остави Израил да отиде, когато идваше от египетската земя, а се отклони от тях и не ги изтреби¹,

(1) Чис. 20:21; Втж. 2:19,37

11 ето как ни отплащат – като идват да ни изгонят от Твоето притежание¹, което си ни дал да притежаваме²!

(1) Пс. 83:4; Ам. 1:11; (2) ст. 7

12 Боже наш, няма ли да ги съдиш¹? Защото в нас няма сила пред това голямо множество, което идва против нас. И ние не знаем какво да правим, а към Теб са обърнати очите ни².

(1) Пс. 94:2; (2) Пс. 25:15

13 А целият Юда стоеше пред ГОСПОДА с челядите си, жените си и синовете си¹.

(1) Втж. 29:10,11; Йона 2:16

14 Тогава ГОСПОДНИЯТ дух беше сред събранието на левита Язанил¹, сина на Захария, син на Ваная, син на Ехиил, син на Матания, от синовете на Асаф, и той каза:

(1) гл. 15:1

15 Слушайте, всички от Юда и вие ерусалимски жители, и ти царю Йосафат! Така ви говори ГОСПОД: Не се бойте и не се плашете от това голямо множество¹, защото боят не е ваш, а Божи².

(1) гл. 32:7; (2) Ис. 14:13,14; Съд. 7:21;

1 Царе 17:47; 3 Царе 20:13; Ис. 37:6

16 Слезте утре против тях. Ето те се изкачват по възвишението Асис и ще ги намерите при края на долината, пред пустинята Еруил.

17 Няма вие да се биете в този бой¹. Пристъпете, застанете и вижте² избавлението, което ГОСПОД ще извърши за вас, Юда и Ерусалим! Не се бойте и не се плашете! Утре излезте срещу тях и ГОСПОД ще бъде с вас³.

(1) ст. 15; (2) Ис. 6:1; (3) Чис. 14:9; Втж. 3:22

18 Тогава Йосафат се наведе с лице до земята, и целият Юда и ерусалимските жители паднаха пред ГОСПОДА, и се поклониха на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 7:3; Неем. 8:6

19 И левитите, от синовете на каатците и от синовете на корейците, станаха да хвалят с много силен глас ГОСПОДА, Израилевия Бог¹.

(1) 1 Лст. 15:16; Неем. 9:4

20 И на сутринта станаха рано и излязоха към пустинята Текое¹. А когато излязоха, Йосафат застана и каза: Слушайте ме, Юда и вие, ерусалимски жители! Вярвайте в ГОСПОДА, своя Бог, и ще се утвърдите². Вярвайте на пророците Му, и ще успеете³.

(1) гл. 11:6;

(2) Пс. 125:1; Ис. 28:16; 2 Петр. 1:19; (3) Мт. 8:13

21 И той се посъветва с народа и постави певци за ГОСПОДА, които да прославят в свято великолепие, като излязат пред войската и говорят: Славословете ГОСПОДА, защото милостта Му е вечна¹!

(1) гл. 5:13; Пс. 18:3

22 И когато започнаха да пеят и да

славят¹, ГОСПОД постави засади срещу синовете на Амон и Моав, и онези от планината Сиир, които бяха дошли против Юда. И те бяха разбити².

(1) ст. 21; (2) гл. 13:15; Иис. Нав. 6:16; 2 Царе 22:4

23 И синовете на Амон и Моав станаха срещу жителите на планината Сиир, за да изпълнят над тях проклятието и да ги изтребят. А когато довършиха жителите на Сиир, те си помогнаха да се погубят взаимно¹.

(1) Съд. 7:22

24 А Юда дойде до стражарската кула към пустинята; и погледнаха към множеството и ето, бяха трупове, паднали на земята, и никой не се беше избавил¹.

(1) Изх. 14:28; 4 Царе 19:35

25 И Йосафат и народът му дойдоха да оберат плячката им¹ и намериха много богатства между труповете им и скъпи вещи, и си взеха толкова много, че не можеха да ги отнесат. Три дни обираха плячката, защото беше много².

(1) Чис. 31:53; Иис. Нав. 11:14; 4 Царе 7:16; (2) Зах. 14:14

26 А на четвъртия ден се събраха в долината Вераха*, защото там благословиха ГОСПОДА¹. Затова онова място се нарече Долината Вераха и до днес.

*Долината на благословието; (1) Йоил 3:2

27 Тогава всичките юдови и ерусалимски мъже начело с Йосафат тръгнаха да се върнат в Ерусалим с радост¹, понеже ГОСПОД им беше дал радост от поражението на враговете им².

(1) Неем. 12:43; (2) 1 Царе 2:1

28 И дойдоха в Ерусалим до ГОСПОДНИЯ дом с лири и арфи, и тръби¹.

(1) Пс. 95:1,2

29 И страх от Бога обзе всичките царства на околните страни¹, когато чуха, че ГОСПОД е воювал против враговете на Израил².

(1) гл. 14:14; (2) Изх. 14:14,25

30 И царството на Йосафат се успокои и неговият Бог му даде покой отвсякъде¹.

(1) гл. 15:15; Лев. 26:6; Йов 11:19; Пр. 3:24; Соф. 3:13 ст. 31-37; 3 Царе 22:41-50

31 Така Йосафат царуваше над Юда. Той беше на тридесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и

пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Азува, дъщеря на Силей.

32 Той ходи в пътя на баща си Аса; не се отклони от него, като вършеше това, което бе право пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 15:17

33 Само високите места не се премахнаха¹ и народът още не беше насочил сърцето си към Бога на бащите си².

(1) гл. 15:17; (2) гл. 30:19; 33:17; Втж. 29:4; 1 Царе 7:3

34 А останалите дела на Йосафат, първите и последните¹, ето, записани са в делата на Ииуй, сина на Ананий², които са включени в Книгата на израилевите царе³.

(1) гл. 12:15; (2) гл. 16:7; (3) гл. 25:26; 3 Царе 14:19

35 А след това юдовият цар Йосафат се свърза с израилевия цар¹ Охозия, който постъпваше безбожно².

(1) гл. 18:1; 21:6; (2) 3 Царе 22:52,53

36 Свърза се с него¹, за да направят кораби, които да отидат в Тарсис². И направиха корабите в Есион-Гавер³.

(1) Еф. 5:7; (2) гл. 8:17; 3 Царе 10:22

37 И Елиезер, синът на Додо, от Мариса¹, пророкува против Йосафат и каза: Понеже си се свързал с Охозия, ГОСПОД съсипа твоите дела. И корабите се разбиха и не можах да отидат в Тарсис.

(1) гл. 11:8

гл. 21: 4 Царе 8:16-24

21 И Йосафат легна при бащите си и беше погребан с бащите си в Давидовия град, а вместо него се възцари синът му Йорам.

2 Той имаше братя, синове на Йосафат – Азария и Ехиил, и Захария, и Азария, и Михаил, и Сафатия. Всички тези бяха синове на Йосафат, цар на Израил*.

*Има се предвид цар на Юда като част от Израил, вж. 12:6, 28:19

3 И баща им им даде много подаръци, сребро и злато, и скъпоценности, заедно с укрепени градове в Юда¹; но царството даде на Йорам, понеже той беше първородният².

(1) гл. 11:23; (2) Втж. 21:17

4 А когато Йорам се издигна над царството на баща си и се закрепи, изби

всичките си братя с меч¹, а също и няколко от началниците на Израил.

(1) ст. 13; Съд. 9:5

5 Йорам беше на тридесет и две години, когато се възцари, и царува осем години в Ерусалим.

6 И той ходи в пътя на израилевите царе¹, както постъпваше Домът на Ахав, защото жена му беше дъщеря на Ахав². И той върши зло пред ГОСПОДА.

(1) гл. 20:35; 28:2; (2) гл. 18:1; 22:2

7 Но ГОСПОД не поиска да погуби Давидовия дом заради завета, който беше направил с Давид, и както беше обещал, че ще даде светилик на него и на синовете му завинаги¹.

(1) гл. 6:16; 3 Царе 11:36

8 В неговите дни Едом отстъпи изпод ръката на Юда и си постави свой цар¹.

(1) гл. 28:17

9 И Йорам отиде с началниците си и с него всичките колесници. И като стана през нощта, разби едомците, които бяха обкръжили него и началниците на колесниците.

10 Така Едом отстъпи изпод ръката на Юда и е независим и до днес. Тогава, по същото време, и Ливна¹ отстъпи изпод ръката му, понеже беше оставил ГОСПОДА, Бога на бащите си².

(1) Ис. Нав. 10:29; (2) гл. 28:6; Ис. 1:28; Ер. 2:19

11 Той направи и високи места¹ по юдовите планини и подбуди ерусалимските жители да блудстват², и поквари Юда³.

(1) Пс. 78:58; Езек. 16:24; (2) Изх. 34:16; Вжж. 31:16; Ер. 3:8,9; Езек. 23:11,44; (3) Ос. 4:15; 11:12; 2 Петр. 2:2

12 Тогава дойде до него писмо от пророк Илия¹, което гласеше: Така говори ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: Понеже ти не ходи в пътищата на баща си Йосафат² и в пътищата на юдовия цар Аса³,

(1) 3 Царе 17:1; (2) гл. 17:3,4; (3) гл. 14:2

13 а ходи в пътя на израилевите царе и подбуди Юда и ерусалимските жители да блудстват, според блудствата на дома на Ахав¹, и освен това изби и братята си², дома на баща си, които бяха по-добри от теб³,

(1) гл. 24:18; 3 Царе 16:30-33; (2) ст. 4; (3) 3 Царе 2:32

14 ето, ГОСПОД порази с тежка язва народа ти, синовете ти, жените ти и целия ти имот.

15 А ти ще страдаш от тежки болести, от разстройство на червата си, докато от болестта червата ти започнат да изтичат от ден на ден.

16 И ГОСПОД подбуди против Йорам Духа на филистимците и на арабите¹, които са близо до етиопците, (1) гл. 26:7

17 и те се изкачиха против Юда, нахлуха и заграбиха целия имот, който се намери в царската къща, и синовете му и жените му; и не му остана друг син освен Йоахаз, най-младият от синовете му¹.

(1) гл. 22:1; 25:23; Ам. 1:6

18 И след всичко това ГОСПОД го порази с нелечима болест в червата¹.

(1) Деня. 12:23

19 И след известно време, накрая, след две години, червата му изтекоха поради болестта му и той умря в страшни болки¹. А народът му не гори благоухания за него, както бяха горили за бащите му².

(1) гл. 24:25; (2) гл. 16:14

20 Той беше на тридесет и две години, когато се възцари, и царува в Ерусалим осем години. И си отиде без да им липсва; и го погребяха в Давидовия град, но не в царските гробища¹.

(1) гл. 24:25; 28:27; 33:20

ст. 1-9; 4 Царе 8:25-29; 9:1-29

22 И ерусалимските жители направи най-младия му син Охозия¹ цар вместо него, защото разбойническата чета, която беше дошла с арабите в стана, беше избила всичките по-възрастни¹. Така се възцари Охозия, синът на юдовия цар Йорам.

(1) гл. 21:17; 4 Царе 8:24; 10:13

2 Охозия беше на четиридесет и две години, когато се възцари, и царува една година в Ерусалим. Името на майка му беше Готолия, дъщеря* на Амрий¹.

*Има се предвид внучка;
(1) гл. 21:6; 4 Царе 8:18

3 Той също ходи в пътищата на Аха-

вовия дом, защото майка му беше негова съветничка в безбожието¹.

(1) гл. 24:7,17; Бит. 27:13; Вжк. 13:6; Мт. 14:8

4 И той върши зло пред ГОСПОДА като дома на Ахав, защото след смъртта на баща му те му станаха съветници за негова гибел¹.

(1) гл. 24:17,18; Мих. 6:16

5 И той последва съвета им и отиде заедно с израилевия цар Йорам, сина на Ахав¹, на война против арамейския цар Азаил в Рамот-Галаад. И арамейците раниха Йорам.

(1) 4 Царе 3:1

6 И той се върна, за да се лекува в Езраел от раните, които му нанесоха в Рама, когато се би срещу арамейския цар Азаил. И юдовият цар Азария*, синът на Йорам, слезе в Езраел, за да види Йорам, сина на Ахав, защото беше болен.

*Вероятно: Охозия

7 Но гибелта на Охозия дойде от Бога¹ с отиването му при Йорам; защото, когато дойде, излезе с Йорам против Ииуй, сина на Намесий, когото ГОСПОД беше помазал да отсече Ахавовия дом².

(1) гл. 10:15; 3 Царе 12:15,24;

Иис. Нав. 11:20; Пр. 16:9; (2) 4 Царе 10:11

8 И когато Ииуй извършваше съд над Ахавовия дом¹, той намери юдовите началници и синовете на братята на Охозия, които служеха на Охозия, и ги избив².

(1) гл. 24:24; (2) 4 Царе 10:12-14

9 И потърси и Охозия; и го заловиха, като се криеше в Самария, и го доведоха при Ииуй, и го убиха¹. И го погребяха, защото казаха: Син е на Йосафат, който търсеше ГОСПОДА с цялото си сърце². И домът на Охозия нямаше вече сила да задържи царството.

(1) гл. 24:25; 25:27; 33:24; (2) гл. 17:3,4; 19:3

ст. 10-12; 4 Царе 11:1-3

10 А Готология, майката на Охозия, като видя, че синът ѝ умря, стана и започна да се погуби цялото царско потомство от юдовия дом¹.

(1) 3 Царе 1:21

11 Но Йосавеета, царската дъщеря, взе Йоас, сина на Охозия, и го открадна отсрещ царските синове, когато ги убиваха; и го скри с кърмачката му в спалнята. Така Йосавеета, дъщерята

на цар Йорам, жената на свещеник Йодая – защото беше сестра на Охозия – го скри от Готология и тя не го уби.

12 И шест години беше при тях, скрит в Божия дом¹. А Готология царуваше над земята.

(1) Пр. 28:28

гл. 23; 4 Царе 11:4-20

23 А в седмата година Йодая се укрепи и взе стотниците Азария, сина на Ероам, и Исмаил, сина на Йоанан, и Азария, сина на Овид, и Маасия, сина на Адая, и Елисафат, сина на Зехрий, и направи договор с тях.

2 И те обходиха Юда и събраха левитите от всички юдови градове¹, и главите на бащините домове на Израил, и дойдоха в Ерусалим.

(1) гл. 11:13

3 И цялото събрание направи договор с царя в Божия дом. И Йодая им каза: Ето, синът на царя ще се възцари, както е говорил ГОСПОД за синовете на Давид¹.

(1) гл. 6:16

4 Ето какво трябва да направите: една трета от вас, от свещениците и от левитите, които постъпват на служба в събота, нека бъдат вратари при праговете¹,

(1) 1 Лек. 9:25

5 една трета да бъдат в царската къща и една трета – при Портата на основата; а целият народ да бъде в дворовете на ГОСПОДНИЯ дом.

6 И никой да не влиза в ГОСПОДНИЯ дом освен свещениците и онези от левитите, които служат¹; те да влизат, защото са свети. А целият народ да пази заповяданото от ГОСПОДА.

(1) 1 Лек. 23:28

7 И левитите да обрадват царя от всички страни, всеки с оръжията си в ръка; и който влезе в дома, да бъде убит. И да бъдете с царя при влизането му и при излизането му.

8 И така, левитите и целият Юда направиха всичко, както заповяда свещеник Йодая, и взеха всеки мъжете си – онези, които щяха да постъпят на

служба в събота, и онези, които сящя да напуснат служба в събота; защото свещеник Йодая не разпусна отредите¹.

(1) 1 Лец. 24; 25; 26

9 И свещеник Йодая даде на стотниците копията и щитчетата и щитовете на цар Давид, които бяха в Божия дом.

10 И постави целия народ, всеки мъж с оръжията му в ръка около царя, от дясната страна на дома до лявата страна на дома, към олтара и към дома.

11 Тогава изведоха царския син и положиха на него короната и свидетелството. И го направиха цар и Йодая и синовете му го помазаха и извикаха: Да живее царят!¹

(1) 3 Царе 1:25,34,39

12 А когато Готолия чу вика на народа, който се стичаше и прославяше царя, дойде при народа в ГОСПОДНИЯ дом.

13 И погледна, и ето, царят стоеше при колоната си на входа¹ и военачалниците и тръбачите *стояха* при царя, и целият народ на страната се радваше и надуваше тръбите, а певците *стояха* с музикалните инструменти и ръководеха хвалението². Тогава Готолия раздара дрехите си и извика: Заговор! Заговор!

(1) Езек. 46:2; (2) 1 Лец. 25:6

14 И свещеник Йодая изведе стотниците, поставени над войската, и им каза: Изведете я между редовете, и който я последва, да бъде убит с меч! Защото свещеникът беше казал: Да не я убиете в ГОСПОДНИЯ дом!

15 И я хванаха, и тя отиде в царската къща през входа на конската порта, и там я убиха¹.

(1) Чис. 35:33

16 Тогава Йодая направи договор между себе си и целия народ и царя, че ще бъдат народ на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 15:12; Вжк. 29:12-15

17 И целият народ влезе в дома на Ваал и го събори, и изпотрошиха жертвениците му и образите му, а Матан, жреца на Ваал, убиха пред жертвениците¹.

(1) 3 Царе 18:40

18 И Йодая повери службите на ГОС-

ПОДНИЯ дом в ръцете на свещениците¹, левитите, които Давид беше разпределил над ГОСПОДНИЯ дом, за да принасят всеизгарянията на ГОСПОДА, както е писано в закона на Мойсей², с веселие³ и песни според наредбата на Давид⁴.

(1) гл. 35:2; 1 Лец. 23:4; (2) Чис. 28; (3) Езд. 6:22; (4) гл. 7:6; 29:30; 1 Лец. 25:1

19 Постави и вратарите при портите на ГОСПОДНИЯ дом, за да не влиза някой нечист от каквото и да било нещо¹.

(1) гл. 8:14; 1 Лец. 9:23

20 И той взе стотниците, високопоставените, управниците на народа и целия народ на страната и изведе царя от ГОСПОДНИЯ дом, и влязоха през горната порта в царската къща; и сложиха царя на престола на царството¹.

(1) 1 Лец. 29:23

21 Така целият народ на страната се зарадва¹ и градът се успокои. А Готолия убиха с меч.

(1) 1 Лец. 12:40; Пр. 11:10

ст. 1-16: 4 Царе 11:21-12:16

24 Йоас беше на седем години, когато се възцари, и царува четиридесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Савия, от Вирсавее.

2 Йоас върши това, което беше право пред ГОСПОДА¹, през всичките дни на свещеник Йодая.

(1) гл. 25:2; 26:4,5

3 И Йодая му взе две жени и той роди синове и дъщери.

4 И след това Йоас имаше на сърце да обнови ГОСПОДНИЯ дом.

5 И той събра свещениците и левитите и им каза: Излезте по юдовите градове и съберете пари от целия Израил, за да се поправя домът на вашия Бог от година до година¹, и побързайте с работата. Но левитите не побързаха.

(1) гл. 34:8-11

6 Тогава царят повика главния свещеник Йодая и му каза: Защо не си изискал от левитите да съберат от Юда и Ерусалим данъка, *определен* от ГОСПОДНИЯ слуга Мойсей *да се събира* от израилевото събрание за шатъра на свидетелството?¹

(1) Изх. 30:12-16; Мт. 17:24

7 Защото безбожната Готолия¹ и синовете ѝ бяха разсипали Божия дом; и всичките посветени неща на ГОСПОДНИЯ дом бяха използвали за ваалими-те².

(1) гл. 22:3,4; 4 Царе 11:1; (2) Ос. 2:8

8 И царят заповяда и направиха един сандък, който сложиха отвън, при портата на ГОСПОДНИЯ дом.

9 И оповестиха в Юда и в Ерусалим да принесат на ГОСПОДА данъка, наложен на Израил от Божия слуга Мойсей в пустинята¹.

(1) ст. 6

10 И всичките началници и целият народ се зарадваха¹; и носеха и слагаха в сандъка, докато се напълнеше.

(1) 1 Лек. 29:9

11 И когато левитите донасяха сандъка при царските надзиратели и се виждаше, че има много пари, и двама царският писар и пълномощникът на главния свещеник и изпразваха сандъка, и пак го занасяха и поставяха на мястото му. Така правеха ден след ден и събраха много пари.

12 И царят и Йодая ги даваха на онези, които вършеха делото на работата в ГОСПОДНИЯ дом, а те наемаха каменоделци и дърводелци, за да обновят ГОСПОДНИЯ дом, а също и ковачи и медникари, за да поправят ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) ст. 5

13 И тези, които вършеха делото, работеха; и делото на възстановяването напредваше чрез ръката им. И те приведоха Божия дом в първоначалното му състояние и го укрепиха.

14 И когато свършиха, донесоха останалите пари пред царя и пред Йодая и той направи с тях съдове за ГОСПОДНИЯ дом¹, съдове за служене и за всеизгаряне, тамяници, и други златни и сребърни съдове. И постоянно принасяха всеизгаряния² в ГОСПОДНИЯ дом през целия живот на Йодая.

(1) 4 Царе 25:13-15; (2) гл. 2:4; 31:2,3; 1 Лек. 23:31

15 И Йодая остаря и се насити от дни¹, и умря; беше на сто и тридесет години, когато умря.

(1) Бит. 25:8

16 И го погребяха в Давидовия град¹

при царете, понеже беше вършил добро на Израил, и за Бога и Неговия дом.

(1) 3 Царе 2:10

17 А след смъртта на Йодая йудовите началници дойдоха и се поклониха на царя; и царят ги послуша¹.

(1) гл. 22:3

18 И те оставиха дома на ГОСПОДА, Бога на бащите си, и служиха на ашерите и на идолите¹. И върху Юда и Ерусалим дойде гняв поради това тяхно престъпление².

(1) гл. 21:13; 22:4; Съд. 8:33; 3 Царе 14:23;

(2) гл. 12:1,2; 25:15; 28:13; 29:8; 32:25; 34:25; Еф. 5:6

19 И Бог им изпрати пророци, за да ги обърнат към ГОСПОДА. И те свидетелстваха против тях, но те не послушаха¹.

(1) гл. 36:13,15,16;

4 Царе 17:14,15; Неем. 9:30; Ер. 7:25,26; 25:3-8

20 Тогава Божият Дух дойде на* Захария¹, сина на свещеник Йодая. И той застана горе пред народа и им каза: Така говори Бог: Защо престъпвате ГОСПОДНИТЕ заповеди²? Няма да успеете! Понеже вие оставихте ГОСПОДА, и Той ви остави³.

*букв.: обмече

(1) гл. 15:1; (2) Чис. 14:41; (3) гл. 12:5

21 А те направиха заговор против него¹ и по заповед на царя го убиха с камъни в двора на ГОСПОДНИЯ дом².

(1) Ер. 18:18; Ам. 5:10;

(2) гл. 25:16; Пс. 94:21; Мт. 21:35; Лк. 11:51; Евр. 11:37

22 Цар Йоас не си спомни милостта, която му беше оказал неговият баща Йодая¹, и уби сина му. А той, като умираше, каза: ГОСПОД да види и да изиска².

(1) Съд. 8:35;

(2) Иис. Нав. 22:23; Пс. 9:12; 10:14; Ер. 26:14,15

23 И в края на годината арамейската войска се изкачи срещу Йоас. И дойдоха в Юда и Ерусалим и избиха сред народа всичките началници на народа. И цялата им плячка изпратиха до царя на Дамаск.

24 Въпреки че арамейската войска дойде с малко мъже, пак ГОСПОД предаде в ръката им една много голяма войска, понеже бяха оставили ГОСПОДА, Бога на бащите си¹. Така арамейците извършиха съд над Йоас².

(1) Лев. 26:25; Вжж. 32:30; Соф. 1:2; 2:8

25 А когато си отидоха от него и го го

оставиха с тежки рани¹, слугите му направиха заговор против него² заради кръвта на синовете на свещеник Йодая и го убиха³ на леглото му, и той умря. И го погребяха в Давидовия град, но не го погребяха в царските гробища⁴.

(1) гл. 21:19;

(2) гл. 25:27; 3 Царе 15:27; (3) гл. 22:9; (4) гл. 21:20

26 А онези, които направиха заговора против него, бяха: Завад, синът на амонката Симеата, и Йозавад, синът на моавката Самарита¹.

(1) гл. 25:3

27 А за синовете му и за тежките товари, *наложени* върху него, и за поправянето на Божия дом, ето, писано е в писанията на Книгата на царете. И вместо него се възцари синът му Амасия¹.

(1) гл. 25:1

ст. 1-13; 4 Царе 14:1-7

25 Амасия беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Йодана, от Ерусалим¹.

(1) гл. 24:27

2 Той върши това, което бе право пред ГОСПОДА¹, но не с неразделено сърце.

(1) гл. 24:2; 26:4

3 И когато царството му се утвърди, той умъртви слугите си, които бяха убили баща му, царя¹.

(1) гл. 21:4; 24:25,26; 33:25

4 Но синовете им не умъртви, защото *постъпи*, според писаното в закона, в книгата на Мойсей, където ГОСПОД заповяда и каза: Бащите да не умират заради синовете и синовете да не умират заради бащите, а всеки да умира за собствения си грях¹.

(1) Вжк. 24:16

5 И Амасия събра Юда и ги строи според бащините им домове, по хилядници и стотници, от целия Юда и Вениамин; и ги пребори от двадесет години и нагоре и намери, че са триста хиляди избрани *мъже, способни* да излизат на война, копиеносци и щитеносци¹.

(1) гл. 14:8

6 И от Израил нае още сто хиляди

силни и храбри мъже за сто таланта сребро.

7 И един Божи човек дойде при него и каза: Царю, нека израилевата войска не отива с теб, защото ГОСПОД не е с Израил, с всички синове на Ефрем.

8 И ако си решил да отидеш, и действаш, и си силен за бой, *пак* Бог ще те направи да паднеш пред врага, защото Бог има сила да помага¹ и да поваля.

(1) гл. 26:7

9 А Амасия каза на Божия човек: Но какво да направим за стоте таланта, които дадох на израилевата войска? А Божият човек отговори: ГОСПОД има да ти даде много повече от това¹.

(1) Пс. 24:1

10 Тогава Амасия ги отдели, войската, която беше дошла при него от Ефрем, за да се върнат у дома си. И гневът им пламна сяно против Юда и те се върнаха у дома си пламнали от гняв.

11 А Амасия се укрепи и изведе народа си, и отиде в долината на солта, и разби десет хиляди от синовете на Сиир.

12 И юдовите синове плениха десет хиляди *от тях* живи и ги закареха на върха на скалата, и ги хвърлиха от върха на скалата долу, така че всичките се смазаха.

13 Но мъжете от войската, която Амасия върна обратно, за да не отидат с него на бой, нападناха юдовите градове, от Самария до Веторон¹, избиха три хиляди *души* от тях и взеха голяма плячка.

(1) Ис. Нав. 10:10

ст. 14-28; 4 Царе 14:8-20

14 А Амасия, като се върна от победата над едомците, донесе боговете на синовете на Сиир и си ги постави за богове, и се покланяше пред тях, и им кадеше¹.

(1) гл. 28:23; Изх. 23:24; Ам. 2:4

15 Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Амасия¹ и Той изпрати при него един пророк, който му каза: Защо потърси боговете на този народ, които не можаха да избавят и народа си от ръката ти²?

(1) гл. 24:18; (2) Ис. 45:20; Ер. 10:5; 48:13

16 А като му говореше, *царят* му каза: За съветник на царя ли си поставен? Престани! Защо да бъдеш убит? И пророкът престана и каза: Зная, че Бог е решил да те погуби, понеже ти си направил това и не си послушал моя съвет².

(1) гл. 16:10; 24:20,21; Изх. 10:28; Ис. 30:10; (2) Пр. 1:29-31; Ер. 2:19

17 И *юдовият цар Амасия* се посъветва и изпрати до израилевия цар *Йоас*, сина на *Йоахаз*, син на *Ииуй*, да кажат: Ела да се погледнем един друг в лице!

18 Тогава израилевият цар *Йоас* изпрати до *юдовия цар Амасия* да кажат: *Ливанският трън* изпратил до *ливанския кедр* да кажат: *Дай дъщеря си на сина ми за жена!* Но един див звяр, който бил в *Ливан*, минал и стъпнал тръна.

19 Ти казваш: *Ето, ти разби Едом!* – и сърцето ти се възгорда да се хвалиш. Стой сега у дома си, защото да предизвикваш бедата и да паднеш, и ти и *Юда* с теб?

20 Но *Амасия* не послуша, защото това беше от *Бога*, за да ги предаде в ръката на *врага*, понеже бяха потърсили боговете на *Едом*¹.

(1) гл. 10:15

21 Тогава израилевият цар *Йоас* се качи и се погледнаха един друг в лице, той и *юдовият цар Амасия*, във *Ветсесмес*, който принадлежи на *Юда*.

22 И *Юда* беше разбит пред *Израил*¹ и побягнаха, всеки в шатрата си.

(1) 4 Царе 13:12

23 И израилевият цар *Йоас* плени *юдовия цар Амасия*, сина на *Йоас*, син на *Йоахаз*¹, във *Ветсесмес* и го доведе в *Ерусалим*. И събори четиристотин лъкът от *ерусалимската стена*, от *Ефремовата порта* до *Портата на ъгъла*².

(1) гл. 21:17; 22:1,11; (2) гл. 26:9

24 И взе цялото злато и сребро и всичките съдове, които се намериха в *Божия дом* при *Овид-Едом*¹, и съкровищата на царската къща, и зложници, и се върна в *Самария*. (1) 1 Лек. 26:15

25 А *юдовият цар Амасия*, синът на

Йоас, живя петнадесет години след смъртта на израилевия цар *Йоас*, сина на *Йоахаз*.

26 А останалите дела на *Амасия*, първите и последните³, ето, не са ли записани в *Книгата на юдовите и израилевите царе*²?

(1) гл. 26:22; 1 Лек. 29:29; (2) гл. 20:34; 27:7; 32:32; 35:27; 36:8; 3 Царе 14:19,29

27 А след като *Амасия* се отклони от следването на *ГОСПОДА*, в *Ерусалим* направиха заговор против него¹ и той побягна в *Лакис*², но изпратиха след него в *Лакис* и там го убиха³.

(1) гл. 24:25; (2) гл. 11:9; (3) гл. 22:9; 4 Царе 12:21

28 И го докараха на коне и го погребваха при бащите му в *юдовия град*.

ст. 1-15: 4 Царе 14:21,22; 15:1-4

26 Тогава целият народ на *Юда* взе *Озия*¹, който беше на шестнадесет години, и го направи цар вместо баща му *Амасия*. (1) Ам. 1:1

2 Той построи *Елат* и го възвърна на *Юда* след като царят легна при бащите си.

3 *Озия* беше на шестнадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и две години в *Ерусалим*. Името на майка му беше *Ехолия*, от *Ерусалим*.

4 Той върши това, което беше право пред *ГОСПОДА*, точно както беше вършил баща му *Амасия*¹.

(1) гл. 24:2; 25:2; 27:2; 29:2

5 И търсеше *Бога* в дните на *Захария*¹, който разбираше *Божиите видения*². И през времето, когато търсеше *ГОСПОДА*, *Бог* му даваше успех³.

(1) гл. 24:2; 29:1; (2) Бил. 41:15; Дан. 1:17; (3) гл. 14:7; 32:30; Исис. Нав. 1:7,8; 1 Лек. 22:13

6 Той излезе и воюва срещу *филистимците*, и събори стената на *Гет*¹, стената на *Явне*² и стената на *Азот*³, и построи градове в *Азот* и в *земята на филистимците*.

(1) гл. 11:8; (2) Исис. Нав. 15:11; (3) Исис. Нав. 15:47; Ис. 20:1

7 И *Бог* му помогна¹ против *филистимците* и против *арабите*², които живееха в *Гур-Ваал*, и против *маонците*³.

(1) гл. 14:11,12; 25:8; 1 Лек. 5:20; (2) гл. 21:16; (3) гл. 20:1

8 И *амонците* плащаха данък на

Озия¹. И името му се прочу² чак до прохода на Египет, защото стана изключително силен³.

(1) гл. 27:5; (2) 1 Лец. 14:17; (3) гл. 17:11,12

9 Озия построи и кули в Ерусалим, на Портата на ъгъла¹, на Портата на долината² и на външния ъгъл³ и ги укрепи.

(1) гл. 25:23; Ер. 31:38; Зах. 14:10;
(2) Неем. 2:13; (3) Неем. 3:19

10 Построи и кули в пустинята¹ и изкопа много кладенци, защото имаше много добитък и в низината², и в равнината, и земеделци и лозари³ в планините и на Кармил⁴, защото обичаше земеделието⁵.

(1) гл. 17:12,13; (2) 1 Лец. 27:29;
(3) 1 Лец. 27:27; (4) гл. 32:29; Иис. Нав. 15:55; (5) Екх. 5:9

11 Озия имаше и боеспособна войска, която излизаше на бой по полкове, според броя им, както бяха преброени от писаря Еиил и управителя Маасия под ръководството на Анания, един от царските началници.

12 Целият брой на главите на бащините *домове*, на силните и храбри мъже, беше две хиляди и шестстотин.

13 Под тяхно командване беше военна сила от триста и седем хиляди и петстотин *мъже*, които се биеха с голяма сила, за да помагат на царя против врага¹.

(1) гл. 14:8

14 Озия приготви за тях, за цялата войска, щитове и копия, и шлемове, и брони, и лъкове, и камъни за прашки.

15 И в Ерусалим направи умело изобретени машини, да бъдат *поставени* на кулите и на ъглите на стената, за стреляне със стрели и с големи камъни. И името му се прочу надалеч, защото му се помагаше чудно, докато стана силен.

ст. 16-23: 4 Царе 15:5-7

16 Но когато стана силен, сърцето му се възгордя¹ и той се поквари². И извърши престъпление спрямо ГОСПОДА, своя Бог, като влезе в ГОСПОДНИЯ храм, за да покади върху кадилния олтар³.

(1) 4 Царе 14:10; (2) гл. 12:1; 32:25; (3) гл. 27:2; Чис. 16:40

17 А свещеник Азария влезе след него,

и с него осемдесет ГОСПОДНИ свещеници, храбри мъже.

18 Те се възпротивиха на цар Озия и му казаха: Не на теб, Озия, принадлежи да кадиш на ГОСПОДА, а на свещениците, синовете на Аарон, които са осветени, за да кадят¹. Излез от светилицето, защото си извършил престъпление, и това няма да ти бъде за почит от ГОСПОДА, Бога².

(1) Иис. 28:1; 30:7; (2) 1 Царе 2:30

19 А Озия се разгневи¹; и той държеше в ръката си кадилницата, за да кади. И като се разгневи на свещениците, проказата му излезе на челото му² пред свещениците в ГОСПОДНИЯ ДОМ, близо до кадилния олтар.

(1) гл. 16:10; (2) Чис. 12:10

20 И главният свещеник Азария и всичките свещеници се обърнаха към него и ето, беше прокажен на челото си; и побързаха да го извадят оттам. А и сам той побърза да излезе, защото ГОСПОД го беше поразил.

21 И цар Озия беше прокажен до деня на смъртта си и живееше в отделна къща като прокажен, понеже беше отлъчен от ГОСПОДНИЯ дом¹. А синът му Йотам беше *поставен* над дома на царя и съдеше народа на земята².

(1) Чис. 5:4; (2) гл. 27:1

22 А останалите дела на Озия, първите и последните¹, написа пророк Исаия², синът на Амос.

(1) гл. 25:26; (2) гл. 32:32; 4 Царе 19:2; Ис. 1:1

23 И Озия легна при бащите си¹ и го погребяха при бащите му на полето на царските гробища, понеже казаха: Прокажен е. А вместо него се възцари синът му Йотам².

(1) Ис. 6:1; (2) гл. 27:1

гл. 27: 4 Царе 15:32-38

27 Йотам беше на двадесет и пет години, когато се възцари¹, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Ерусa, дъщеря на Садок.

(1) гл. 26:21,23

2 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше

правил баща му Озия¹, но не влезе в ГОСПОДНИЯ храм². Но народът *все* още беше покварен³.

(1) гл. 26:4; (2) гл. 26:16; (3) Изх. 32:7; Ис. 1:4

3 Той построи горната порта на ГОСПОДНИЯ дом¹ и построи много върху стената на Офил².

(1) Ер. 26:10; (2) гл. 33:14; Неем. 3:26,27

4 Построи и градове в планините на Юда и в горите построи крепости и кули¹.

(1) гл. 17:12

5 И воюва против царя на синовете на Амон и ги победи. И в онази година синовете на Амон му дадоха сто таланта сребро, десет хиляди кора жито и десет хиляди кора ечемик. Синовете на Амон му платиха толкова и втората, и третата година¹.

(1) гл. 26:8

6 И Йотам стана силен, понеже изправяше пътищата си пред ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 17:3,5

7 А останалите дела на Йотам и всичките му войни, и пътищата му, ето, записани са в Книгата на израиелите и юдовите царе¹.

(1) гл. 25:26

8 Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим.

9 И Йотам легна при бащите си и го погребяха в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Ахаз¹. (1) гл. 28:1

гл. 28: 4 Царе 16:1-20

28 Ахаз беше на двадесет години, когато се възцари¹, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Той не върши това, което беше право пред ГОСПОДА, както баща му Давид,

(1) гл. 27:9

2 а ходи в пътищата на израиелите царе¹ и направи и леяни идоли за ваалимитите².

(1) гл. 21:6; (2) гл. 33:3;

Лев. 19:4; Съд. 2:11; Ис. 2:8; Ер. 1:16

3 Той кадеше в долината на Еномовия син¹ и изгори синовете си в огъня² според гнусотиите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израиелите синове³.

(1) Ис. Нав. 15:8; (2) гл. 33:6;

Ер. 7:31; Езек. 16:21; (3) гл. 33:6; 36:14; Влж. 18:9,10

4 Той жертваше и кадеше по високи-

те места и по хълмовете, и под всяко зелено дърво¹.

(1) ст. 19; гл. 15:17; Мих. 1:5

5 Тогава ГОСПОД, неговият Бог, го предаде в ръката на арамейския цар. И арамейците го разбиха и взеха от него голямо множество пленници и ги отведоха в Дамаск. Беше предаден и в ръката на израиелския цар, който му нанесе голямо поражение¹.

(1) гл. 29:9; Съд. 2:14; Ис. 7:1; Езек. 16:57

6 И Факей, синът на Ромелия, изби сто и двадесет хиляди души от Юда в един ден, всички сиани и храбри мъже, понеже бяха оставили ГОСПОДА, Бога на бащите си¹.

(1) гл. 21:10; Пс. 37:38; Ис. 1:28; 3:25

7 И Зехрий, един силен мъж от Ефрем, уби царския син Маасия и управителя на двореца Азрикам, и Елкана, втория след царя.

8 И израиелите синове отведоха в плен двеста хиляди жени, синове и дъщери от братята си. Заграбиха от тях и голяма плячка и отнесоха плячката в Самария.

9 А там имаше един ГОСПОДЕН пророк на име Оид. Той излезе да посрещне войската, която идваше в Самария, и им каза¹: Ето, понеже ГОСПОД, Бог на бащите ви, се разгневи на Юда, Той ги предаде в ръката ви. И вие ги убихте с ярост, която стигна до небето².

(1) 1 Лет. 21:13; (2) Бит. 4:10; Езд. 9:6; Йона 1:2

10 И сега възнамерявате да държите синовете на Юда и Ерусалим като свои роби и робини¹. Но у самите вас няма ли престъпления против ГОСПОДА, вашия Бог²?

(1) Лев. 25:39-46; (2) Рим. 2:1

11 И сега, послушайте ме и върнете пленниците, които пленихте от братята си¹, защото яростният гняв на ГОСПОДА е върху вас².

(1) Ис. 58:6; (2) Як. 2:13

12 Тогава някои от главите на синовете на Ефрем – Азария, синът на Йонан, Варахия, синът на Меслемот, и Езекия, синът на Селум, и Амаса синът на Адлай – станаха против идващите от боя и им казаха:

13 Не довеждайте тук пленниците, за-

щото престъпление против ГОСПОДА тежи върху нас, а вие искате да добавите към греховете ни и престъплението ни – защото престъплението ни е голямо, и яростен гняв има върху Израил¹.

(1) гл. 24:18; Чис. 32:14

14 Тогава войниците оставиха пленниците и плячката пред началниците и пред цялото събрание.

15 И споменатите по име мъже станаха и взеха пленниците, и облякоха от плячката всичките голи между тях. Облякоха ги и ги обуха, и им дадоха да ядат и да пият, и ги помазаха¹. А всичките немощни от тях пренесоха на магарета и ги заведоха в Ерихон, града на палмите², при братята им. И се върнаха в Самария.

(1) 4 Царе 6:22,23; Пр. 25:21,22; Ас. 6:27; (2) Втжк. 34:3

16 В онова време цар Ахаз изпрати до асирийските царе за помощ¹.

(1) Ис. 10:20; Ер. 2:18

17 И едомците пак дойдоха¹ и разбиха Юда, и взеха пленници².

(1) гл. 21:8; 4 Царе 8:22; (2) Езек. 25:12

18 И филистимците нападнаха градовете на низината и южната част на Юда¹, и превзеха Ветсемес² и Еалон³, и Гедирот⁴, и Сохо⁵ и селата му, и Тамна⁶ и селата му, и Гимзо и селата му и се заселиха там.

(1) Езек. 16:27; 25:15; (2) Иис. Нав. 15:10; (3) гл. 11:10;

(4) Иис. Нав. 15:41; (5) гл. 11:7; (6) Иис. Нав. 15:10

19 Защото ГОСПОД смири Юда заради израилевия цар* Ахаз¹, понеже той направи Юда разюздан и върши големи престъпления против ГОСПОДА².

*вж. бел. към 21:2; (1) 3 Царе 14:16; 18:18;

(2) ст. 1-4; гл. 33:9; Изх. 32:25; Пр. 14:34

20 И асирийският цар Теглат-Феласар¹ дойде при него и го притесни, а не го подкрепи.

(1) 4 Царе 15:29

21 Защото Ахаз беше оголил ГОСПОДНИЯ дом и царската къща¹, и началниците и беше дал *всичко* на асирийския цар, но това не му помогна².

(1) гл. 16:2; (2) Пр. 25:19; Ер. 2:36; Ос. 5:13

22 И във времето на притеснението си той вършеше още по-големи престъпления против ГОСПОДА¹. Такъв беше цар Ахаз.

(1) Ис. 1:5; Ер. 5:3

23 Той жертваше на боговете на Дамаск, които го бяха поразили, и казваше: Понеже боговете на арамейските царе им помагат¹, на тях ще принасям жертви², и ще помагат и на мен¹. А те станаха причина да падне той и целият Израил³.

(1) Ис. 45:20; Ер. 2:25; Ос. 2:5;

(2) гл. 25:14; (3) Ис. 1:28; Ос. 13:9

24 И Ахаз събра съдовете на Божия дом и строши съдовете на Божия дом; и затвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом¹ и си направи жертвеници на всеки ъгъл в Ерусалим².

(1) гл. 29:3,7,19; (2) гл. 30:14; 33:3-5

25 И във всеки един юдов град устрои високи места¹, за да кади на други богове, и разгневи ГОСПОДА, Бога на бащите си².

(1) Ер. 11:13; Езек. 16:24; (2) 4 Царе 22:17

26 А останалите му дела и всичките му пътища, първите и последните¹, ето, записани са в Книгата на юдовите и израилевите царе².

(1) гл. 12:15; (2) гл. 25:26

27 И Ахаз легна при бащите си и го погребяха в града, в Ерусалим, но не го занесоха в гробищата на израилевите царе¹. А вместо него се възцари синът му Езекия².

(1) гл. 21:20; Ис. 14:28; (2) гл. 29:1

ст. 1-19; 4 Царе 18:1-6

29 Езекия беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим¹. Името на майка му беше Авия, дъщеря на Захария².

(1) гл. 28:27; (2) гл. 26:5

2 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше правил баща му Давид¹.

(1) гл. 17:3; 26:4; 34:2

3 В първия месец от първата година на царуването си¹ той отвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом и ги поправи².

(1) Изх. 40:2; Мт. 6:33; (2) гл. 28:24

4 И доведе свещениците и левитите и ги събра на източния площад и им каза:

5 Слушайте ме, левити! Осветете се сега¹ и осветете и дома на ГОСПОДА², Бога на бащите си, и изнесете нечис-

тотата от свято то място³.

(1) гл. 35:6; 1 Лет. 15:12;
2 Кор. 7:1; (2) Неем. 12:30; Пс. 93:5; (3) Езек. 8:6,9

6 Защо бащите ни са постъпили невярно, вършили са зло пред ГОСПОДА, нашия Бог¹, и са Го оставили; и са отвърнали лицата си от ГОСПОДНОТО обиталище, обърнали са му гръб²;

(1) Неем. 9:16,34; (2) Ер. 2:27; Езек. 8:16

7 и са затворили вратите на преддверната зала¹, и са изгасили светилниците², не са кадили тамяна на Израилевия Бог³ и не са принасяли всеизгаряния в светилището⁴.

(1) гл. 28:24; (2) Лев. 24:4; (3) Изх. 30:7,8; (4) Изх. 29:38-42

8 Затова гневът на ГОСПОДА беше върху Юда и Ерусалим¹ и Той ги предаде на ужас, удивление и подсвиркване², както виждате с очите си³.

(1) гл. 24:18; (2) 3 Царе 9:8; Ер. 18:16; Езек. 5:15; (3) гл. 30:7

9 И ето, поради това бащите ни паднаха от меч, а синовете ни, дъщерите ни и жените ни са в плен¹.

(1) гл. 28:5,8,17

10 И сега имам на сърце да направим завет с ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, за да се отвърне от нас яростният Му гняв².

(1) гл. 15:12; (2) гл. 30:8; Иис. Нав. 7:26; Ер. 3:5,12

11 И сега, синове мои, не бъдете небрежни, защото вас е избрал ГОСПОД да стоите пред Него¹, да Му служите, да сте Му служители и да Му кадите².

(1) Чис. 3:6-8; (2) гл. 2:6

12 Тогава станаха левитите: Маат, синът на Амасай, и Йоим, синът на Азария, от синовете на Каатците; а от синовете на Мерарий: Кис, синът на Авдий, и Азария, синът на Ялеел; от Гирсоновците: Йоах, синът на Зема, и Еден, синът на Йоах;

(1) Изх. 6:16

13 а от синовете на Елисафан¹: Симрий и Еиил; а от синовете на Асаф²: Захария и Матания;

(1) Изх. 6:22; (2) 1 Лет. 25:1-6

14 а от синовете на Еман¹: Ехиил и Семей; а от синовете на Едутун¹: Семая и Озиил.

(1) 1 Лет. 25:1-6

15 Те събраха братята си и се осветиха¹, и влязоха според заповедта на царя, съгласно ГОСПОДНОТО слово, да очистят ГОСПОДНИЯ дом.

(1) гл. 5:11

16 И свещениците влязоха във в-

трешната част на ГОСПОДНИЯ дом, за да я очистят, и изнесоха в двора на ГОСПОДНИЯ дом цялата нечистота, която намериха в ГОСПОДНИЯ храм, а левитите я взеха и я изнесоха във при потока Кедрон¹.

(1) гл. 15:16; Неем. 13:9

17 На първия ден от първия месец започнаха да освещават, а на осмия ден от месеца стигнаха до преддверната зала на ГОСПОДА¹ и освещаваша ГОСПОДНИЯ дом осем дни; а на шестнадесетия ден от първия месец свършиха.

(1) гл. 3:4

18 После влязоха при цар Езекия и казаха: Очистихме целия ГОСПОДЕН дом и олтара за всеизгарянето с всичките му принадлежности и масата за присъствените хлябове с всичките ѝ принадлежности¹.

(1) гл. 4:1,8

19 Пригответе и осветихте и всичките вещи, които цар Ахаз при царуването си оскверни¹, когато постъпи невярно – и ето ги пред ГОСПОДНИЯ олтар.

(1) гл. 28:24; 4 Царе 16:14,17

20 Тогава цар Езекия стана рано¹, събра началниците на града и се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом.

(1) Бит. 21:14

21 И докараха седем юнеца и седем овена, и седем агнета и седем козела в принос за грях за царството и за светилището, и за Юда. И той заповяда на свещениците, синовете на Аарон, да ги принесат на ГОСПОДНИЯ олтар.

22 И те заклаха говедата и свещениците взеха кръвта и я поръсиха по олтара¹; заклаха и овните и поръсиха кръвта им по олтара; заклаха и агнетата и поръсиха кръвта им по олтара.

(1) Лев. 4:18

23 После доведоха козлите за приноса за грях пред царя и събранието и те положиха ръцете си на тях¹.

(1) Лев. 4:24

24 И свещениците ги заклаха и принесоха кръвта им в принос за грях на олтара, за да направят умилоствие за целия Израил, защото царят заповяда всеизгарянето и приноса за грях да бъдат за целия Израил¹.

(1) гл. 30:1; Лев. 9:15; Езд. 6:17

25 И той постави левитите в ГОСПОДНИЯ дом с кимвали, с лири и с арфи¹, според заповедта на Давид² и на царския гледач Гад³ и на пророк Натан⁴; защото заповедта беше от ГОСПОДА чрез Неговите пророци.

(1) Неем. 12:27; (2) гл. 8:14; (3) 1 Лец. 21:9; (4) 2 Царе 7:2

26 И левитите стояха с музикалните инструменти на Давид¹, а свещениците – с тръбите.

(1) 1 Лец. 23:5; Ам. 6:5

27 Тогава Езекия заповяда да принесат всеизгарянето на олтара. И когато започна всеизгарянето, започна и ГОСПОДНОТО пеене с тръбите и с инструментите на израилевия цар Давид¹.

(1) гл. 7:6; 30:21

28 А цялото събрание се кланяше¹ и певците пееха, и тръбите свиреха, и всичко *продължи*, докато се извърши всеизгарянето.

(1) гл. 7:3; Пс. 95:6; 96:9

29 И когато свършиха принасянето на всеизгарянето, царят и всички, които бяха при него, коленичиха и се поклониха¹.

(1) ст. 28

30 И цар Езекия и началниците заповядаха на левитите да славят ГОСПОДА с думите на Давид и на гледача Асаф¹. И те Го славиха с радост² и се наведоха, и се поклониха³.

(1) Пс. 50:1; (2) гл. 23:18; 30:21,24; Езд. 6:16,22; Пс. 100:2; (3) ст. 28

31 И Езекия заговори и каза: Сега вие се посветихте на ГОСПОДА; пристъпете и принесете жертви и благодарствени приноси¹ в ГОСПОДНИЯ дом. И събранието внесе жертви и благодарствени приноси, и всеки, който имаше усърдно сърце, *принесе* всеизгаряне.

(1) Лев. 7:11-15; Евр. 13:15

32 И броят на всеизгарянията, които събранието внесе, беше седемдесет говеда, сто овена и двеста агнета; всички тези бяха за всеизгаряния на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 30:15; Лев. 1

33 А посветените *гарове* бяха шестстотин говеда и три хиляди овце.

34 Но свещениците бяха малцина и не можеха да одерат всичките всеизгаряния, затова братята им, левитите, им помогнаха¹, докато се свърши работа-

та и докато свещениците се осветиха. Защото левитите бяха искрени да се осветят, повече отколкото свещениците².

(1) гл. 35:11; (2) гл. 30:3,15

35 Но и всеизгарянията бяха много, заедно с тлъстината на примирителните жертви¹ и с възлиянията на *всяко* всеизгаряне². Така се възстанови службата на ГОСПОДНИЯ дом.

(1) Лев. 3:16,17; (2) Чис. 15:5-10

36 И Езекия и целият народ се радваха на това, което Бог беше приготвил за народа, понеже това нещо стана ненадейно.

30 И Езекия разпрати по целия Израил и Юда и писа и писма на Ефрем и Манасия¹ да дойдат в ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим, за да направят пасха на ГОСПОДА, израилевия Бог.

(1) гл. 29:24

2 А царят и началниците му и цялото общество в Ерусалим бяха решили да направят пасхата във втория месец¹,

(1) ст. 15; гл. 35:1; Чис. 9:10,11; 4 Царе 23:22

3 понеже не можаха да я направят в онова време, защото нямаше достатъчно осветени свещеници¹ и народът не се беше събрал в Ерусалим.

(1) гл. 29:34

4 И това нещо се видя право на царя и на цялото събрание.

5 Затова решиха да оповестят по целия Израил, от Вирсавее до Дан¹, да дойдат, за да направят пасха на ГОСПОДА, Израилевия Бог, в Ерусалим, защото отдавна не я бяха празнували според предписанието.

(1) Съд. 20:1

6 И бързоходците отидоха с писмата от царя и началниците му по целия Израил и Юда според заповедта на царя и казаха: Синове на Израил, обърнете се към ГОСПОДА¹, Бога на Авраам, Исаак и Израил², и Той ще се обърне към останалите от вас, които се избавихте от ръката на асирийските царе³.

(1) Ис. 55:7; Ер. 3:14; Плян 3:40; Ос. 6:1; Йона 2:12; Зах. 1:3,4; (2) 3 Царе 18:36; 1 Лец. 29:18; (3) 1 Лец. 5:26

7 Не бъдете като бащите си¹ и като

братята си, които престъпваха против ГОСПОДА, Бога на бащите си, и Той ги предаде на опустошение, както виждате *днес*^с. (1) Езек. 20:30; (2) гл. 26:18; 29:8

8 Сега не закоравявайте врата си, като бащите си¹, а подайте ръка на ГОСПОДА и елате в светилището Му, което е осветил до века², и служете на ГОСПОДА, своя Бог, за да се отвърне от вас яростният Му гняв³.

(1) Изх. 32:9; Втжк. 10:16; (2) гл. 7:16; (3) гл. 29:10; Езд. 10:14

9 Защото, ако се обърнете към ГОСПОДА, братята ви и децата ви ще намерят състрадание пред тези, които са ги пленили, и ще се върнат в тази земя¹. Защото ГОСПОД, вашият Бог, е милостив и състрадателен² и няма да отвърне лицето Си от вас, ако вие се обърнете към Него. (1) Втжк. 30:1-5;

3 Царе 8:50; (2) Изх. 34:6; Неем. 9:31; Пс. 111:4

10 И бързоходците преминаха от град в град през земята на Ефрем и Манасия, и до Завулон, но им се присмяха и се подиграха с тях¹. (1) гл. 36:16; Деян. 2:13

11 Но някои от Асир и Манасия, и Завулон се смириха и дойдоха в Ерусалим¹.

(1) гл. 11:16; 1 Лет. 9:3

12 И Божията ръка беше и над Юда, за да им даде единодушно сърце¹ да изпълнят заповедта на царя и началниците съгласно ГОСПОДНОТО слово.

(1) Ер. 32:39

13 И в Ерусалим се събра много народ, за да направят празника на безквасните хлябове във втория месец¹, много голямо събрание. (1) ст. 2

14 И станаха и магнаха жертвениците, които бяха в Ерусалим¹, магнаха и всичките кадилни олтари и ги хвърлиха в потока Кедрон².

(1) гл. 28:24; (2) гл. 15:16; 32:12; 34:3,4; Ис. 36:7

15 И заклаха пасхата на четиринадесетия ден от втория месец¹. И свещениците и левитите се засрамуха и се осветиха², и внесоха всеизгаряния в ГОСПОДНИЯ дом³.

(1) ст. 2; (2) ст. 24; гл. 29:34; 35:6; Езд. 6:20; (3) гл. 29:32

16 И застагна на мястото си, според чина си, съгласно закона на Божия човек Мойсей¹; и свещениците ръсеха

кръвта, която вземаха от ръката на левитите².

(1) 1 Лет. 23:14; (2) гл. 35:11

17 Защото в събранието имаше мнозина, които не се бяха осветили, затова левитите се грижеха да заколят пасхата за всеки¹, който не беше чист, за да я осветят на ГОСПОДА².

(1) Езек. 44:11; (2) Йн. 11:55

18 Понеже голяма част от народа, мнозина от Ефрем и Манасия, Исахар и Завулон, не се бяха очистили и ядоха пасхата не според предписанието¹. Но Езекия се помоли за тях² и каза: ГОСПОД, Благий, да прости на всекиго³,

(1) Чис. 9:7; (2) Бит. 20:7; (3) 4 Царе 5:18; Йн. 18:28

19 който е насочил сърцето си да търси Бога, ГОСПОДА, Бога на бащите си, дори и да не е според чистотата на светилището¹!

(1) гл. 20:33; Езд. 6:21

20 И ГОСПОД послуша Езекия и прости на народа¹.

(1) 1 Йн. 5:16

21 И израилевите синове, които се намираха в Ерусалим, направиха празника на безквасните хлябове седем дни¹ с голямо веселие². И левитите и свещениците славиха ГОСПОДА всеки ден, с музикални инструменти, с които свиреха на ГОСПОДА³.

(1) гл. 35:17;

Исх. 12:15; (2) гл. 29:30,36; Неем. 8:17; (3) гл. 29:25-28

22 И Езекия говори на сърцето на всичките левити¹, които имаха добро знание за ГОСПОДА². И през седемте дни на празника те ядяха, като жертваха примирителни жертви и прославяха ГОСПОДА, Бога на бащите си.

(1) гл. 32:6; Бит. 50:21; (2) Втжк. 33:10

23 И цялото събрание реши да празнува още седем дни¹; и празнуваха още седем дни с веселие².

(1) 3 Царе 8:65; (2) ст. 21

24 Защото юдовият цар Езекия подари на събранието за жертви хиляда юнеца и седем хиляди глави дребен добитък и началниците подариха на събранието хиляда юнеца и десет хиляди глави дребен добитък¹. И много свещеници се осветиха².

(1) гл. 35:7-9; 2 Царе 6:19; (2) ст. 15

25 Така се развесели цялото събрание на Юда и свещениците, и левитите, и цялото събрание на дошлите от Изра-

ил, и чужденците, които бяха дошли от израилевата земя¹ и които живееха в Юда.

(1) ст. 11,18; гл. 2:17

26 И настана голямо веселие в Ерусалим¹, защото от времето на израилевия цар Соломон, сина на Давид, не беше ставало такава неща в Ерусалим².

(1) ст. 21; (2) гл. 35:18

27 И свещениците, левитите, станаха и благословиха народа¹. И гласът им беше чут и молитвата им дойде в святото Му обиталище, в небето².

(1) Изх. 39:43; Чис. 6:23; (2) гл. 6:21

31 И когато свършиха всичко това, всички израиляни, които се намираща там, излязоха по юдовите градове и изпотрошиха кумирите, насякоха ашерите и събориха високите места и жертвениците из целия Юда и Вениамин, а също и в Ефрем и Манасия, докато свършиха¹. Тогава всичките израилеви синове се върнаха в градовете си, всеки в своето притежание.

(1) гл. 14:3; 32:12; 33:3; 34:4,6; Ис. 17:8

2 И Езекия определи отредите на свещениците и на левитите според отредите им, всеки според службата му, както свещениците, така и левитите¹, за всеизгарянията и примирителните жертви, за да служат и да славословят и да хвалят в портите на ГОСПОДНИЯ стан².

(1) гл. 35:2; 1 Лек. 23:6; 24; 25; 26; (2) гл. 24:14

3 *Определи* и царския дял от имота си за всеизгарянията, за утринните и вечерните всеизгаряния и за всеизгарянията в съботите и на новолунията и на празниците, според предписаното в ГОСПОДНИЯ закон¹.

(1) Чис. 28; 29

4 И той заповяда на народа, който живееше в Ерусалим, да дава дела на свещениците и на левитите¹, за да се укрепват в ГОСПОДНИЯ закон².

(1) Мал. 3:10; (2) Неем. 13:10-12

5 И като се издаде тази заповед, израилевите синове донесоха много от първите плодове на житото, виното и маслиненото масло, и меда, и на цялата

реколта на полето¹. Донесоха в изобилие и десетъка от всяко неща.

(1) Чис. 18:8-24; Неем. 10:35-37

6 И израилевите и юдовите синове, които живеяха в юдовите градове, също донесоха десетъка от едрия и дребния добитък и десетъка от светите неща, които бяха посветени на ГОСПОДА, техния Бог, и ги сложиха на купове¹.

(1) Лев. 27:30,32; Евр. 7:5

7 В третия месец започнаха да трупат куповете и в седмия месец свършиха.

8 И Езекия и началниците дойдоха и видяха куповете, и благословиха ГОСПОДА¹ и Неговия народ Израил.

(1) 1 Лек. 29:9-14; 2 Кор. 9:12

9 И Езекия попита свещениците и левитите за куповете.

10 И главният свещеник Азария, от дома на Садок¹, в отговор му каза: Откакто започнаха да донасят възвишаемите приноси в ГОСПОДНИЯ дом, ние сме яли до насита и сме оставили много, защото ГОСПОД е благословил народа Си². И останало е това изобилие³.

(1) 1 Лек. 6:8-14; (2) Чис. 22:12; (3) Изх. 36:7; Пр. 3:9,10; 11:24; Езек. 44:30; Мал. 3:10; 2 Кор. 9:6

11 Тогава Езекия заповяда да пригответ складови помещения в ГОСПОДНИЯ дом; и ги приготвиха¹.

(1) Неем. 13:5

12 И съвестно внесоха в тях възвишаемите приноси и десетъка, и посветените неща. Управител над тях¹ беше левитът Хонения, а след него брат му Семей.

(1) 1 Лек. 26:20-26; Неем. 10:38,39

13 А Ехиил и Азания, и Нахат, и Асаил, и Еримот, и Йозавад, и Елиил, и Исмахия, и Маат, и Ваная бяха надзиратели под ръката на Хонения и брат му Семей по заповед на цар Езекия и на управителя на Божия дом¹ Азария.

(1) гл. 35:8; 1 Лек. 9:11; Неем. 11:11

14 А левитът Коре, синът на Емна, вратарят при източната порта, беше над доброволните приноси за Бога, за да раздава възвишаемите приноси на ГОСПОДА и пресветите неща.

15 А под ръката му бяха Еден и Минамин, и Иисус, и Семая, и Амария, и

Сехания в градовете на свещениците¹, за да раздават съвместно на братята си според отредите им, както на големия, така и на малкия²,

(1) Ис. Нав. 21:9-19; (2) 1 Лер. 24:31

16 независимо от записването им в родословието; на онези от тях, които бяха от мъжки пол, от три години и нагоре, на всекиго, който идваше в ГОСПОДНИЯ дом според определено-то за всеки ден за служенето им според отредите им;

17 както на записаните в родословието свещеници според бащините им домове, така и на левитите, от двадесет години и нагоре¹, за служенето им според отредите им²,

(1) Чис. 4:3; (2) 1 Лер. 23:24-27

18 и на записаните в родословието според всичките им домове, жените им и синовете им, и дъщерите им, цялото събрание. Защото вярно се осветиха, за да бъдат свети.

19 А за синовете на Аарон, свещениците, които живееха в полетата на землищата на градовете си, във всеки град имаше мъже, определени по име, да раздават дялове на всичките мъже между свещениците, и на всичките записани в родословието между левитите¹.

(1) Лев. 25:32-34

20 Така направи Езекия и в целия Юда. Той върши това, което беше добро и право, и вярно пред ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 14:2; 4 Царе 20:3; Ис. 16:5

21 Във всяко дело, което започна в службата на Божия дом, и в закона, и в заповедта, като търсеше своя Бог¹, той действаше с цяло сърце² и успяваше³.

(1) гл. 14:7; (2) Пс. 119:2; (3) 4 Царе 18:7; Мт. 6:33

ст. 1-23; 4 Царе 18:13-37; 19; Ис. 36; 37

32 След тези дела и тази вярност¹ дойде асирийският цар Сенахирим. Той нахлу в Юда и разположи стана си против укрепените градове, като намисли да ги покори за себе си.

(1) гл. 35:20; Евр. 6:10

2 И когато Езекия видя, че Сенахирим дойде с намерение да воюва против Ерусалим¹,

(1) Ис. 10:32

3 той се съветва с началниците си и силните си мъже да запуши водните извори, които бяха извън града¹. И те го подкрепиха.

(1) 4 Царе 20:20

4 И се събра много народ и запушиха всичките извори и потока¹, който тече сред земята, защото казаха: Защо, като дойдат асирийските царе, да намерят много вода?

(1) ст. 30

5 И Езекия се насърчи и построи цялата стена, където беше съборена, направи кулите ѝ по-високи*, построи и другата стена отвън¹, и укрепи Мило на Давидовия град²; направи и много копия и щитове.

*букв.: извиси я до кулите

(1) гл. 33:14; Ис. 22:9,10; Ер. 39:4; (2) 2 Царе 5:9

6 И постави военачалници над народа, и като ги събра при себе си на площада при градската порта, им говори на сърцата им¹ и каза:

(1) гл. 30:22

7 Бъдете силни и храбри¹, не се бойте и не се плашете от асирийския цар и пред голямото множество, което е с него², защото с нас е Един по-велик отколкото с него³.

(1) гл. 15:7;

(2) гл. 20:15; Неем. 4:14; (3) 4 Царе 6:16; 1 Йн. 4:4

8 С него е ръка от път¹, а с нас е ГОСПОД, нашият Бог², за да ни помага и да воюва в боевете ни³. И народът се довери на думите на юдовия цар Езекия¹.

(1) Ис. 31:3; Ер. 17:5; (2) гл. 13:12; 4 Царе 18:5;

(3) гл. 14:11; Вжж. 20:3,4; Ис. 30:32; (4) Изх. 4:31

9 След това асирийският цар Сенахирим изпрати слугите си в Ерусалим – а той беше пред Лакис¹ и цялата му сила с него – до юдовия цар Езекия и до целия Юда, който беше в Ерусалим, да кажат:

(1) гл. 11:9

10 Така казва асирийският цар Сенахирим: На какво се надявате, че стоите в обсада в Ерусалим?

11 Не ви ли мами Езекия, за да ви предаде на смърт от глад и жажда, като казва: ГОСПОД, нашият Бог, ще ни избави от ръката на асирийския цар?

12 Не е ли Езекия, който премахна Неговите високи места и Неговите жертвеници и заповяда на Юда и на Ерусалим, като каза: *Само* пред един олтар да се покланяте и върху него да кадите?¹

(1) гл. 30:14; 31:1

13 Не знаете ли какво направихме аз и бащите ми на всичките народи на страните? Можеха ли боговете на народите на страните да избавят някак страните си от ръката ми?²(1) Ис. 10:10,11,14

14 Кой от всичките богове на онези народи, които бащите ми изстребиха, можа да избави народа си от ръката ми, че да може вашият Бог да ви избави от ръката ми?³

(1) ст. 13

15 И сега, да не ви мами Езекия и да не ви подвежда по този начин! Не му вярвайте, защото никой бог на който и да било народ или царство не е могъл да избави народа си от ръката ми и от ръката на бащите ми – колко по-малко вашият Бог ще ви избави от ръката ми!

16 И слугите му говориха още повече против ГОСПОДА, Бога, и против слугата Му Езекия.

17 Той писа и писма да хвърля позор върху ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, и да говори против Него, като казваше: Както боговете на народите на страните не избавиха народа си от ръката ми, така и Богът на Езекия няма да избави Своя народ от ръката ми².

(1) 1 Царе 17:36; (2) 4 Царе 19:11

18 И викаха със силен глас на юдейски на народа от Ерусалим, който беше на стената, за да го уплашат и да го смутят, за да превземат града¹.

(1) Неем. 6:9

19 И говориха за Бога на Ерусалим както за боговете на народите на земята, *които са* дело на човешки ръце¹.

(1) 3 Царе 20:28; Пс. 74:18; 115:4; Езек. 25:8

20 Затова цар Езекия и пророк Исаия, синът на Амос, се молиха и викаха към небето¹.

(1) гл. 13:14; 14:11; Мт. 18:19

21 Тогава ГОСПОД изпрати ангел, който погуби всичките сими и храбри

мъже и първенците, и началниците в стана на асирийския цар¹. Така той се върна в земята си с посрамено лице. И когато влезе в дома на бога си, тези, които бяха излезли от тялото му, го повалиха там с меч.

(1) Пс. 76:5; Ис. 14:25; 29:8; Ер. 21:2

22 Така ГОСПОД избави Езекия и жителите на Ерусалим от ръката на асирийския цар Сенахирим и от ръката на всички *други*, и ги пазеше* отвсякъде¹.

*букв.: водеше; (1) Пс. 37:39

23 И мнозина донесоха дарове на ГОСПОДА в Ерусалим¹ и скъпоценности на юдовия цар Езекия². И оттогава нататък той се възвеличи пред всичките народи³.

(1) Езд. 7:15; (2) гл. 17:5,11; (3) гл. 1:1 ст. 24-33; 4 Царе 20; Ис. 38; 39

24 В това време Езекия се разболя до смърт и се помоли на ГОСПОДА, и Той му говори и му даде знамение.

25 Но Езекия не отдаде *слава* според благодеянието, което му беше сторено, защото сърцето му се надигна¹; и гняв беше върху него и Юда, и Ерусалим².

(1) гл. 26:16; Дан. 5:20; (2) гл. 24:18; 2 Царе 24:1

26 Но Езекия се смири за надигането на сърцето си, той и жителите на Ерусалим¹, и гневът на ГОСПОДА не дойде върху тях в дните на Езекия².

(1) 4 Царе 22:19; Ер. 26:19; (2) гл. 12:7; 34:28

27 Езекия имаше много голямо богатство и слава¹ и направи съкровищници за сребро и злато, и скъпоценни камъни, и за аромати, и за щитове, и за всякакви избрани вещи,

(1) гл. 17:5; 1 Царе 2:7; 1 Лек. 29:28; Пр. 10:22

28 а също и житници за добива от жито, от вино и от *маслиново* масло, и обори за всякакъв добитък и стада в кошари.

29 Той си направи градове и *пригоби* много стада от дребен добитък и говеда¹, защото Бог му даде много голям имот².

(1) гл. 26:10; (2) ст. 27

30 Същият този Езекия запуши горния извор на водата на Гион¹, и я отведе долу на запад към Давидовия град². И Езекия имаше успех във всичките си дела³.

(1) ст. 3,4; (2) гл. 33:14; (3) гл. 26:5

31 И в случая с посланиците, които вавилонските началници изпратиха до него да разпитат за чудото, което беше станало в страната¹, Бог го остави, за да го изпита, за да познае всичко, което беше в сърцето му².

(1) Ис. 39:1; (2) Втжк. 8:2

32 А останалите дела на Езекия и добрините му¹, ето, записани са във видението на пророк Исаия, сина на Амос², в Книгата на юдовете и израилевите царе³.

(1) гл. 35:26; (2) гл. 26:22; Ис. 36-39; (3) гл. 25:26

33 И Езекия легна при бащите си и го погребяха в най-горния от гробовете на Давидовите синове. И целият Юда и жителите на Ерусалим му отдадоха почит при смъртта му¹. А вместо него се възцари синът му Манасия².

(1) гл. 16:14; 35:24,25; (2) гл. 33:1

ст. 1-20; 4 Царе 21:1-18

33 Манасия беше на дванадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и пет години в Ерусалим¹.

(1) гл. 32:33

2 Той върши зло пред ГОСПОДА според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове¹.

(1) Лев. 18:24,26; Втжк. 12:29,31

3 Той устрои наново високите места, които баща му Езекия беше съборил¹, издигна жертвеници на ваалимите² и направи ашери³, и се кланяше на цялото небесно войнство и им служеше³.

(1) гл. 31:1; (2) гл. 28:2; Съд. 2:13; (3) Втжк. 4:19

4 Построи и жертвеници в ГОСПОДНИЯ дом¹, за който ГОСПОД беше казал: В Ерусалим ще бъде Името Ми до века².

(1) 4 Царе 16:11; (2) гл. 6:5,6; 7:16

5 Построи жертвеници и на цялото небесно войнство в двата двора на ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) гл. 28:24

6 И преведе синовете си през огъня* в долината на Еномовия син¹ и се занимаваше с окультизъм и гадания, и магии и се допитваше до запитвачи на духове и врачове**². Той извърши много зло пред ГОСПОДА и Го разгневи³.

*т.е. принесе ги в жертва **сега: екстрасенси, врачки
(1) гл. 28:3; Ер. 7:31; (2) Втжк. 18:10; (3) 3 Царе 16:33

7 И изваяния образ на идола, който направи¹, постави в Божия дом, за който Бог беше казал на Давид и на сина му Соломон: В този дом и в Ерусалим, който избрах от всичките израилеви племена, ще поставя Името Си завинаги².

(1) Изх. 20:4,23; Съд. 17:3,4; 3 Царе 12:28; (2) ст. 4

8 И вече няма да поместя крака на Израил от земята, която определих за бащите ви, ако само внимават да вършат всичко, което им заповядах, според целия закон и наредбите, и правилата, *гагени* чрез Мойсей¹.

9 Но Манасия подмами Юда и жителите на Ерусалим да вършат повече зло¹ от народите, които ГОСПОД беше изтребил пред израилевите синове.

(1) гл. 28:19

10 И ГОСПОД говори на Манасия и на народа му, но те не послушаха¹.

(1) Пр. 1:24,25

11 Затова ГОСПОД доведе против тях военачалниците на асирийския цар и те хванаха Манасия, и го вързаха с бронзови окови, и го отведоха във Вавилон¹.

(1) Втжк. 28:36; 4 Царе 20:18; Йов 12:18

12 И като беше в притеснение, той се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, и се смири много пред Бога на бащите си¹.

(1) гл. 15:2,4; Изх. 10:3; Йона 2:1

13 И Му се помоли и Бог се смили над него и послуша молбата му¹, и пак го върна в Ерусалим в царството му². Тогава Манасия позна, че ГОСПОД е Бог³.

(1) гл. 34:27; 3 Царе 8:50; 4 Царе 13:4; Езд. 8:23;

Пс. 107:13; Ак. 11:10; (2) гл. 12:7; Йов 36:9-11; Ис. 55:7;

Як. 4:10; (3) 3 Царе 18:39; Йов 22:22,26; Пс. 46:10

14 След това той построи външна стена на Давидовия град, на запад към Гион¹, в долината и до входа на Рибната порта², обиколи Офир³ и я издигна много високо⁴. И постави военачалници във всичките укрепени юдови градове⁵.

(1) гл. 32:30; 3 Царе 1:33; (2) Неем. 3:3;

(3) гл. 27:3; Ис. 32:14; (4) гл. 32:5; (5) гл. 17:19

15 И отмахна чуждите богове и обряза от ГОСПОДНИЯ дом, и всичките жертвеници, които беше построил на планината на ГОСПОДНИЯ дом и в

Ерусалим, и ги изхвърли вън от града¹.

16 И построи *отново* ГОСПОДНИЯ олтар и пожертва на него примирителни и благодарствени жертви¹, и запояда на Юда да служи на ГОСПОДА, Израилевия Бог².

17 Но народът още жертваше по високите места¹, но само на ГОСПОДА, своя Бог.

18 А останалите дела на Манасия и молитвата му към неговия Бог, и думите на гледачите, които му говориха в Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог, ето, те са *записани* между делата на израилевите царе¹.

19 А молитвата му и как Бог се смили над него, и целия му грях, и отстъпленieto му, и местностите, на които построи високи места и постави ашерите и изваяните идоли, преди да се смири, ето, записани са в историята на Хозай*.

20 И Манасия легна при бащите си и го погребяха в къщата му¹. А вместо него се възцари синът му Амон².

ст. 21-25; 4 Царе 21:19-26

21 Амон беше на двадесет и две години, когато се възцари¹, и царува две години в Ерусалим.

22 Той върши зло пред ГОСПОДА, както беше правил баща му Манасия. И Амон жертваше на всичките изваяни идоли, които баща му Манасия беше направил, и им служеше.

23 Но той не се смири пред ГОСПОДА, както се беше смирил баща му Манасия¹, а той, Амон, умножи престъпленията².

24 А слугите му направиха заговор против него и го убиха в къщата му¹.

25 Тогава народът на страната изби всички, които бяха направили заговора против цар Амон¹, и народът на страната направи сина му Йосия цар вместо него².

гл. 34; 4 Царе 22; 23:1-20

34 Йосия беше на осем години, когато се възцари, и царува тридесет и една години в Ерусалим¹.

2 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, и ходи в пътищата на баща си Давид¹, без да се отклони налясно или наляво.

3 В осмата година на царуването си, когато беше още млад¹, започна да търси Бога на баща си Давид², а в дванадесетата година започна да чисти Юда и Ерусалим от високите места и ашерите, и изваяните, и леяните идоли³.

4 Пред него събориха жертвениците на ваалимите и той строши стълбовете на слънцето, които бяха върху тях. Строши и ашерите, и изваяните и леяните идоли, стри ги на прах и го разпръсна върху гробовете на онези, които им бяха жертвали¹;

5 и костите на жреците изгори на жертвениците им¹. Така очисти Юда и Ерусалим.

6 И в градовете на Манасия и Ефрем, и Симеон, и чак до Нефталим¹, сред околните им развалини,

7 събори жертвениците и разби и стри на прах ашерите и изваяните идоли, и повали всичките стълбове на слънцето по цялата израилева земя¹. После се върна в Ерусалим.

8 А в осемнадесетата година на царуването си, когато беше очистил земята и дома, изпрати Сафан, сина на Азалия, и градоначалника Маасия, и летописеца Йоаз, сина на Йоахаз, да поправят дома на ГОСПОДА, неговия Бог¹.

9 И те отидоха при първосвещеника Хелкия и предадоха парите, внесени в Божия дом, които левитите вратари бяха събрали от ръката на Манасия и Ефрем, и от целия останал Израил, и

от целия Юда и Вениамин, и от жителите на Ерусалим.

10 Предадоха ги в ръката на онези, които вършеха делото, които надзираваха ГОСПОДНИЯ дом, а те ги дадоха на онези, които вършеха делото, които работеха в ГОСПОДНИЯ дом, за да възстановят и поправят дома.

11 Дадоха ги на дърводелците и на строителите, за да купят дялани камъни и дървен материал за греди и да поправят зданията, които юдовите царе бяха съсипали.

12 И мъжете вършеха работата честно. А надзиратели над тях бяха левитите Яат и Авдия от синовете на Мерарий и Захария и Месулам от синовете на каатците, за да надзирават¹, а от *групите* левити – всички, които добре си служеха с музикантите инструменти².

(1) Езд. 3:9; (2) 1 Лек. 25:7

13 Също и над носачите *имаше* надзиратели и над всички, които работеха във всяка работа. А *групи* от левитите бяха писари и управители, и вратари¹.

(1) 1 Лек. 23:4,5

14 И като изнасяха парите, внесени в ГОСПОДНИЯ дом, свещеник Хелкия намери книгата на ГОСПОДНИЯ закон, *гаден* чрез Мойсей.

15 И Хелкия заговори и каза на писаря Сафан: Намерих книгата на закона в ГОСПОДНИЯ дом. И Хелкия даде книгата на Сафан.

16 А Сафан донесе книгата на царя, занесе и вест на царя и каза: Слугите ти вършат всичко, което е предадено в ръката им.

17 И изсипаха парите, които се намериха в ГОСПОДНИЯ дом, и ги предадоха в ръката на надзирателите и в ръката на онези, които вършат делото.

18 И писарят Сафан съобщи на царя и каза: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан прочете от нея пред царя.

19 А когато царят чу думите на закона, раздра дрехите си¹.

(1) Неем. 8:9

20 И царят заповяда на Хелкия и на

Ахикам, сина на Сафан, и на Авдон, сина на Михей, и на писаря Сафан, и на царския слуга Асая и каза:

21 Идете, допитайте се до ГОСПОДА за мен и за останалите¹ в Израил и Юда относно думите на тази книга, която се намери, защото голяма е яростта на ГОСПОДА, която се изля върху нас, понеже бащите ни не са опазили ГОСПОДНОТО слово да постъпват според всичко, което е писано в тази книга.

(1) Ис. 37:4,31,32

22 Тогава Хелкия и онези, които царят *беше определил*, отидоха при пророчицата Олда, жената на Селум, пазителя на одеждите, син на Текуя, син на Арас. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък. И те ѝ говориха така.

23 И тя им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е пратил до мен:

24 Така казва ГОСПОД: Ето, аз ще докарам зло на това място и на жителите му – всичките проклетии, написани в книгата, която прочетоха пред юдовия цар¹ –

(1) гл. 36:17-20; Лев. 26:14-39; Езд. 9:7; Езек. 4:17; 33:10

25 понеже Ме оставиха и кадиха на други богове, и Ме разгневиха¹ с всичките дела на ръцете си, затова яростта Ми ще се излее на това място и няма да угасне².

(1) Езд. 5:12; (2) гл. 24:18; Ер. 4:4; Псалм 2:4; Ам. 5:6

26 Но на юдовия цар, който ви прати да се допитате до ГОСПОДА, на него кажете така: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: *За* думите, които си чул:

27 понеже сърцето ти омекна и ти се смири пред Бога, когато чу Неговите думи против това място и против жителите му, и се смири пред Мен, и раздра дрехите си и плака пред Мен, затова и аз послушах, заявява ГОСПОД¹.

(1) гл. 33:12,13; Пс. 6:8,9; Ис. 66:2,5

28 Ето, аз ще те прибера при бащите ти и ще се прибереш в гроба си с мир и очите ти няма да видят нищо от злото, което ще докарам на това място

и на жителите му¹. И те донесоха отговора на царя.

(1) гл. 32:26

29 Тогава царят изпрати и събра всичките старейшини на Юда и Ерусалим.

30 И царят се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом и с него всичките юдови мъже и ерусалимските жители, и свещениците, и левитите, и целият народ от голям до малък. И прочетоха на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в ГОСПОДНИЯ дом.

31 И царят застана на мястото си и направи завет пред ГОСПОДА¹ да следва ГОСПОДА, да пази заповедите Му и свидетелствата Му, и наредбите Му с цялото си сърце и с цялата си душа², за да върши думите на завета, които са написани в тази книга³.

(1) гл. 15:12; Езд. 10:3; (2) Вжж. 6:5; Пс. 31:23;

(3) Вжж. 13:4; Неем. 10:29; Пс. 119:106

32 И накара всички, които се намериха в Ерусалим и във Вениамин, да встъпят в завета¹. И ерусалимските жители постъпиха според завета на Бога, Бога на бащите си.

(1) ст. 31

33 И Йосия премахна всичките гнусотии от всичките места, които принадлежах на израилевите синове¹, и накара всички, които се намираха в Израил, да служат на ГОСПОДА, своя Бог. През всичките му дни те не се отклониха от следването на ГОСПОДА, Бога на бащите си².

(1) ст. 4,5; Ер. 4:1; (2) Инс. Нав. 24:31

ст. 1-19; 4 Царе 23:21-25

35 И Йосия направи Пасхата на ГОСПОДА¹ в Ерусалим; и на четиринадесетия ден от първия месец заклаха пасхата.

(1) гл. 30:2,15; Изх. 12:6

2 И той постави свещениците в длъжностите им¹ и ги насърчи в службата на ГОСПОДНИЯ дом.

(1) гл. 23:18; 31:2

3 И каза на левитите, които поучаваха целия Израил¹, които бяха посветени на ГОСПОДА²: Положете светия ковчег в дома, който построи израилевият цар Соломон³, синът на Давид. Няма

вече да го носите на рамена⁴. Сега служете на ГОСПОДА, вашия Бог, и на Неговия народ Израил.

(1) гл. 17:7-9; (2) Изх. 32:29; (3) гл. 5:7; (4) 1 Лет. 23:26

4 Пригответе се според бащините си домове, по отредите си, според писаното от израилевия цар Давид¹ и според писаното от сина му Соломон,

(1) 1 Лет. 23-26

5 и стойте в светилището¹ според отделенията на бащините домове на братята си, синовете на народа, и според разделението на бащините домове на левитите.

(1) Пс. 134:1; 135:2

6 Заколете пасхата и се осветете¹, и пригответе за братята си, за да направят според ГОСПОДНОТО слово *гадено* чрез Мойсей.

(1) гл. 5:11; 29:5; 30:3,15; Изх. 12:21

7 И Йосия подари на синовете на народа за жертви дребен добитък, агнета и ярета, всичките за пасхалните жертви, за всички, които се намираха там, тридесет хиляди на брой, и три хиляди говеда. Това беше от царския имот¹.

(1) гл. 30:24; Езек. 45:17

8 И началниците му подариха доброволно за народа, за свещениците и за левитите¹. А Хелкия, Захария и Ехиил, управителите на Божия дом², дадоха на свещениците за пасхалните жертви две хиляди и шестстотин агнета и ярета и триста говеда.

(1) 1 Лет. 29:6; 2 Кор. 9:7; (2) гл. 31:13

9 Също и Хонения и братята му Семая и Натанаил, и Асавия, Еиил и Йозавад, началниците на левитите, подариха на левитите за пасхалните жертви пет хиляди агнета и ярета и петстотин говеда.

10 И службата беше приготвена; и свещениците застанаха на мястото си и левитите по отредите си според заповедта на царя¹.

(1) Езд. 6:18

11 И заклаха пасхата и свещениците поръсиха *кръвта, която вземаха от ръката им, а левитите одраха жертвите*¹.

(1) гл. 29:34; 30:16

12 И отделиха *частите* за всеизгарянето, за да ги дадат на отделенията

на бащините домове на синовете на народа, за да принесат на ГОСПОДА според писаното в книгата на Мойсей. Така *направиха* и с говедата¹.

(1) Лев. 1:3; Чис. 28:19

13 И опекоха пасхата на огън според правилото¹, а светите *приноси* свариха в котли, в гърнета и в тави, и ги разделиха веднага между всичките синове на народа².

(1) Изх. 12:8,9; (2) Езек. 46:20

14 А после приготвиха за себе си и за свещениците, защото свещениците, синовете на Аарон, *се занимаваха* с принасянето на всеизгарянията и тлъстините до нощта. И така, левитите приготвиха за себе си и за свещениците, синовете на Аарон¹.

(1) Езд. 3:6

15 И певците, синовете на Асаф, бяха на мястото си според заповедта на Давид¹ и Асаф, и Еман, и царския гледач Едутун². И вратарите бяха на всяка порта³. Нямахме нужда да оставят службата си, защото братята им, левитите, приготвиха за тях⁴.

(1) Езд. 3:10; 6:20; (2) 1 Лек. 25:5; (3) гл. 8:14; (4) Римл. 12:10

16 И така, цялата ГОСПОДНА служба се приготви в онзи ден, за да се направи Пасхата и да се принесат всеизгарянията на ГОСПОДНИЯ олтар според заповедта на цар Йосия.

17 И израилевите синове, които се намериха *там*, празнуваха в онова време Пасхата и празника на безквасните хлябове седем дни¹.

(1) гл. 30:21

18 А такава Пасха като тази не беше правена в Израил от дните на пророк Самуил. И никой от израилевите царе не беше правил такава Пасха, каквато направи Йосия, и свещениците, и левитите, и целият Юда и Израил, който се намери *там*, и жителите на Ерусалим¹.

(1) гл. 30:26

19 Тази Пасха се направи в осемнадесетата година на царуването на Йосия.

ст. 20-27: 4 Царе 23:26-30

20 След всичко това, когато Йосия беше наредил *Божия дом*¹, египетският цар Нехао се изкачи да воюва против

Кархамис² при Ефрат. И Йосия излезе срещу него.

(1) гл. 32:1; (2) Ис. 10:9

21 Тогава той изпрати пратеници до него да кажат: Какво има между мен и теб, царю на Юда? Не *угвам* срещу теб днес, а срещу дома, с който имам война, и Бог ми е заповядал да побързам. Остави се от *спротивата си срещу* Бога, който е с мен, за да не те погуби!

22 Но Йосия не отвърна лицето си от него, а се предреша, за да воюва против него¹. Не послуша думите на Нехао, *които бяха* от Божията уста, и дойде да се бие в долината Магедон².

(1) гл. 18:29; 3 Царе 22:30; (2) Ис. Нав. 17:11; Откр. 16:16

23 И стрелците стреляха по цар Йосия; и царят каза на слугите си: Изведете ме оттук, защото съм тежко ранен¹.

(1) гл. 18:33; 3 Царе 22:34

24 И слугите му го извадиха от колесницата и го сложиха във втората колесница, която имаше, и го докараха в Ерусалим. И той умря и беше погребан в гробището на бащите си. И целият Юда и Ерусалим жалееха за Йосия¹.

(1) гл. 32:33; Зах. 12:11

25 И Еремия пя оплакване за Йосия¹. И всичките певци и певци и до днес споменават Йосия в оплакванията си. И направиха това обичай в Израил² и ето, те са написани в Плача.

(1) 2 Царе 1:17; (2) Съд. 11:39,40

26 А останалите дела на Йосия и добрините му¹, *извършени* според писаното в ГОСПОДНИЯ закон, (1) гл. 32:32; Ер. 22:15,16

27 и делата му, първите и последните¹, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе². (1) гл. 12:15; (2) гл. 25:26

ст. 1-8: 4 Царе 23:31-37; 24:1-7

36 И народът на страната взе Йоахаз¹, сина на Йосия, и го направи цар в Ерусалим вместо баща му².

(1) 1 Лек. 3:15; (2) Езек. 19:3

2 Йоахаз беше на двадесет и три години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим.

3 И египетският цар го свали *от престола* в Ерусалим и наложи на земята глоба от сто таланта сребро и един талант злато.

4 И египетският цар постави брат му Елиаким за цар над Юда и Ерусалим и промени името му на Йоаким¹. А брат му Йоахаз Нехао хвана и го заведе в Египет².

(1) Ер. 26:1; (2) Ер. 22:11

5 Йоаким беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Той върши зло пред ГОСПОДА, своя Бог.

6 И вавилонският цар Навуходоносор се изкачи против него и го върза с бронзови окови, за да го отведе във Вавилон¹.

(1) Ер. 22:19; Езек. 19:9

7 Навуходоносор отнесе във Вавилон и от вещите на ГОСПОДНИЯ дом¹ и ги сложи в храма си във Вавилон.

(1) ст. 18; Езд. 1:7; Дан. 1:2

8 А останалите дела на Йоаким и гнусотиите, които извърши, и това, което се намери в него, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе¹. А вместо него се възцари синът му Йоахин.

(1) гл. 25:26

ст. 9:10; 4 Царе 24:8-17; Ер. 22:24-30

9 Йоахин беше на осемнаесет години, когато се възцари, и царува три месеца и десет дни в Ерусалим. Той върши зло пред ГОСПОДА.

10 И следващата пролет цар Навуходоносор изпрати да го доведат във Вавилон заедно с избраните вещи на ГОСПОДНИЯ дом¹. И направи Седекия, брата *на баща му*, цар над Юда и Ерусалим².

(1) ст. 18; Ер. 28:3; (2) 1 Лст. 3:15,16; Ер. 37:1; Езек. 17:6
ст. 11-21; 4 Царе 24:18-20; 25:1-21; Ер. 52:1-27

11 Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари¹, и царува единадесет години в Ерусалим.

(1) Ер. 29:16

12 Той върши зло пред ГОСПОДА, своя Бог; не се смири пред пророк Еремия, *който му говореше от устата на ГОСПОДА*¹.

(1) Ер. 37:2; 38:21

13 И освен това той встана против цар Навуходоносор¹, който го беше

заклел в Бога². И закорави врата си³ и упорстваше в сърцето си⁴ да не се обърне към ГОСПОДА, Израилевия Бог.

(1) Езд. 4:12;

(2) Чис. 30:2; Пс. 15:4; (3) Неем. 9:16,17; (4) Изх. 7:13

14 А и всичките началници на свещениците и народът преумножиха претъпленията си¹ според всичките гнусотии на народите² и оскверниха дома на ГОСПОДА, който Той беше осветил в Ерусалим³.

(1) Ер. 5:5; Езек. 22:26-28; (2) гл. 28:3; Втаж. 18:9; Езек. 11:12; (3) Лев. 19:30; Ер. 32:34,35

15 И ГОСПОД, Бог на бащите им, изпращаше до тях чрез Своите пратеници, като ставаше рано и ги изпращаше¹, защото Му беше жал за народа Му² и обитаелището Му.

(1) гл. 24:19; 4 Царе 17:13; Ер. 7:25; (2) Ос. 11:8

16 Но те се присмиваха на Божиите пратеници¹ и презираха словата Му², и се подиграваха с пророците Му³, докато яростта на ГОСПОДА се надигна против народа Му така, че нямаше вече изцеление⁴.

(1) гл. 30:10; 4 Царе 2:23;

(2) гл. 24:19; Съд. 2:17; Пр. 1:24-31; Дан. 9:6;

(3) Ис. 57:4; Деян. 7:52; (4) Пр. 29:1; 1 Сол. 2:16

ст. 17-21; Ер. 39:1-10

17 И Той доведе срещу тях халдейския цар, който избя младежите им с меч в дома на светилището им¹; не пожали нито юноша, нито девица, нито старец, нито белокос – всички предаде в ръката му².

(1) Ис. 43:28; (2) Втаж. 28:50;

Езд. 9:7; Ер. 21:7; Псал. 2:20-22; Езек. 16:40

18 И всичките вещи на Божия дом, големи и малки, и съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом, и съкровищата на царя¹ и на началниците му, всичките отнесе във Вавилон².

(1) ст. 7,10; (2) 4 Царе 20:17; Ер. 27:19-22; Псал. 1:10

19 И изгориха Божия дом¹ и събориха стената на Ерусалим, и изгориха с огън всичките му дворци², и унищожиха всичките му скъпоценни вещи³.

(1) гл. 7:20; Пс. 74:7; Ис. 64:11;

(2) Неем. 1:3; Ер. 32:29; (3) гл. 34:24; Пс. 79:1; Зах. 1:6

20 А оцелелите от меча отведе във Вавилон¹ и те станаха роби на него и на синовете му², докато дойде на власт персийското царство,

(1) Езд. 2:1; 5:12; Ис. 47:6; (2) Езек. 19:13

21 за да се изпълни ГОСПОДНОТО слово чрез устата на Еремия, докато земята се наслади на съботите си. *Защото* през цялото време на запусението си тя пазеше събота, докато се изпълниха седемдесет години¹.

(1) Лев. 26:34,43; Ер. 25:9-12; Дан. 9:2; Зах. 7:14
ст. 22,23; Езд. 1:1-3

22 А в първата година на персийския цар Кир¹, за да се изпълни ГОСПОДНОТО слово чрез устата на Еремия, ГОСПОД подбуди духа на персийския

цар Кир и той прогласи по цялото си царство, също и писмено, и каза:

(1) Ис. 44:28

23 Така казва персийският цар Кир: ГОСПОД, небесният Бог, ми е дал всичките царства на земята¹. И Той ми поръча да Му построя дом в Ерусалим, който е в Юда². Който измежду вас е от целия Негов народ³, ГОСПОД, неговият Бог, да бъде с него, и нека се изкачи⁴!

(1) Ер. 27:6; Дан. 5:28;

(2) Ис. 45:13; (3) Ис. 44:5; (4) Мих. 4:10

Книгата на ЕЗДРА

1 В първата година на персийския цар Кир, за да се изпълни ГОСПОДНОТО слово от устата на Еремия¹, ГОСПОД подбуди духа на персийския цар Кир² и той прогласи по цялото си царство, също и писмено, и каза³:

(1) Ер. 29:10; (2) Пр. 21:1; Ис. 45:1; Дан. 1:21;
(3) 2 Лет. 36:22,23

2 Така казва персийският цар Кир¹: ГОСПОД, небесният Бог², ми е дал всичките царства на земята³. И Той ми поръча да Му построя дом в Ерусалим, който е в Юда⁴.

(1) ст. 1;
(2) гл. 6:10; 7:12; Неем. 1:4,5; Йона 1:9; (3) Ис. 41:2;
Ер. 27:5; Дан. 2:37; (4) гл. 6:3; Пс. 85:1; Ер. 29:10

3 Който измежду вас е от целия Негов народ, неговият Бог да бъде с него, и нека се изкачи в Ерусалим, който е в Юда, и нека построи дома на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹; Той е Бог, който е в Ерусалим².

(1) гл. 5:13; 6:7; (2) гл. 4:3; Пс. 132:13; Ис. 44:28

4 На всеки, който е останал¹, на което и да било място, където живее като чужденец, нека му помогнат мъжете на онова място със сребро и със злато, с имот и с добитък, освен доброволните дарове за Божия дом в Ерусалим.

(1) гл. 9:15; Ис. 10:21

5 Тогава станаха главите на бащините домове на Юда и Вениамин и свещениците, и левитите, всички, на които Бог подбуди духа да се изкачат, за да построят ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим¹.

(1) Аг. 1:14

6 И всички, които бяха около тях, им помагаша със сребърни вещи, със злато, с имот, с добитък и със скъпоценности¹, освен всичко, което се даваше доброволно².

(1) Изх. 12:35,36; Пс. 106:46; (2) гл. 7:15,16; 1 Лет. 29:9

7 И цар Кир извади вещите на ГОСПОДНИЯ дом, които Навуходоносор беше отнесъл от Ерусалим и беше сложил в дома на бога си¹.

(1) гл. 5:14; 6:5; 2 Лет. 36:7,10,18

8 Персийският цар Кир ги извади чрез ръката на съкровищника Митридат и той ги избори на юдовия княз Сасавасар*¹.

*халдейското име на Зоровавел
(1) гл. 2:2; 5:2,14-16

9 И ето броят им: тридесет златни легена, хиляда сребърни легена, двадесет и девет ножа,

10 тридесет златни чаши, четиристотин и десет сребърни чаши от втори вид и хиляда други съда.

11 Всичките златни и сребърни съдове бяха пет хиляди и четиристотин. Всичко това занесе Сасавасар, когато пленниците бяха върнати от Вавилон в Ерусалим¹.

(1) 4 Царе 25:15; Пс. 126:1; Ер. 27:21,22

гл. 2; Неем. 7:6-73

2 А ето жителите на областта, които се изкачиха от плена на пленниците, от онези, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен във Вавилон¹, и които се върнаха в Ерусалим

и в Юда², всеки в града си³,

(1) 1 Лер. 9:1; 2 Лер. 36:20; (2) Неем. 12:1;

(3) ст. 70; 1 Лер. 9:2; Ис. 48:20; Ер. 50:19

2 които дойдоха със Зоровавел¹, Иисус², Неемия, Сарая, Реелия, Мардохей, Валасан, Масфар, Вагуй, Реум и Ваана. Броят на мъжете от израилевия народ беше:

(1) гл. 1:8; 3:2; Неем. 12:47; Зах. 4:6; (2) Аг. 1:1; Зах. 3:1 ст. 3-15; гл. 8:1-14; ст. 3-19; Неем. 10:14-19

3 синовете на Фарос¹: две хиляди сто седемдесет и двама души;

(1) гл. 10:25; Неем. 3:25

4 синовете на Сефатия: триста седемдесет и двама души;

5 синовете на Арах¹: седемстотин седемдесет и пет души;

(1) Неем. 6:18

6 синовете на Фаат-Моав, от синовете на Иисус и Йоав: две хиляди осемстотин и дванадесет души;

7 синовете на Елам¹: хиляда двеста петдесет и четири души;

(1) ст. 31

8 синовете на Затуй: деветстотин четиридесет и пет души;

9 синовете на Закхей: седемстотин и шестдесет души;

10 синовете на Вануй: шестстотин четиридесет и двама души;

11 синовете на Вивай: шестстотин двадесет и трима души;

12 синовете на Азгад: хиляда двеста двадесет и двама души;

13 синовете на Адоникам: шестстотин шестдесет и шест души;

14 синовете на Вагуй: две хиляди петдесет и шест души;

15 синовете на Адин: четиристотин петдесет и четири души;

16 синовете на Атир от Езекия: деветдесет и осем души;

17 синовете на Висай: триста двадесет и трима души;

18 синовете на Йорай: сто и дванадесет души;

19 синовете на Асум: двеста двадесет и трима души;

20 синовете на Гивар: деветдесет и пет души;

21 синовете на Витлеем: сто и двадесет и трима души;

22 мъжете от Нетофат¹: петдесет и шест души;

(1) 2 Царе 23:28

23 мъжете от Анатот¹: сто двадесет и осем души;

(1) Ер. 1:1

24 синовете на Азмавет¹: четиридесет и двама души;

(1) Неем. 12:29

25 синовете на Кириат-Иарим, Хефира и Вирот¹: седемстотин четиридесет и трима души;

(1) Ис. Нав. 9:17

26 синовете на Рама и Гава¹: шестстотин двадесет и един души;

(1) Ис. Нав. 18:24

27 мъжете от Михмас¹: сто двадесет и двама души;

(1) 1 Царе 13:2

28 мъжете от Ветил¹ и Гай: двеста двадесет и трима души;

(1) Зах. 7:2

29 синовете на Нево: петдесет и двама души;

30 синовете на Магвис: сто петдесет и шест души;

31 синовете на другия Елам¹: хиляда двеста петдесет и четири души;

(1) ст. 7

32 синовете на Харим: триста и двадесет души;

33 синовете на Лод, Адид и Оно¹: седемстотин двадесет и пет души;

(1) 1 Лер. 8:12

34 синовете на Ерихон: триста четиридесет и пет души;

35 синовете на Сенаа¹: три хиляди шестстотин и тридесет души.

(1) Неем. 3:3

36 Свещениците: синовете на Едая, от дома на Иисус: деветстотин седемдесет и трима души;

37 синовете на Емир¹: хиляда петдесет и двама души;

(1) 1 Лер. 9:12; 24:14

38 синовете на Пасхор¹: хиляда двеста четиридесет и седем души;

(1) 1 Лер. 9:12

39 синовете на Харим¹: хиляда и седемнадесет души.

(1) гл. 10:21; 1 Лер. 24:8

40 Левитите: синовете на Иисус¹ и Кадмиил², от синовете на Одавия: седемдесет и четири души.

(1) гл. 8:33; (2) гл. 3:9; Неем. 12:8

41 Певците: синовете на Асаф¹: сто двадесет и осем души.

(1) гл. 3:10; 1 Лер. 25

42 Синовете на вратарите¹: синовете на Селум, синовете на Атер, синовете на Талмон, синовете на Акув², синовете

на Атитай, синовете на Совай: всичко сто тридесет и девет *души*.

(1) 1 Лек. 26; (2) 1 Лек. 9:17

43 Нетинимите¹: синовете на Сиха², синовете на Асуфа, синовете на Тава-от,

(1) гл. 7:7; 8:20;

Чис. 3:9; 1 Лек. 9:2; Неем. 3:26; (2) Неем. 11:21

44 синовете на Кирос, синовете на Сиа, синовете на Фадон,

45 синовете на Левана, синовете на Агава, синовете на Акув,

46 синовете на Агав, синовете на Сал-май, синовете на Анан,

47 синовете на Гедил, синовете на Гаар, синовете на Реая,

48 синовете на Расин, синовете на Некода, синовете на Газам,

49 синовете на Оза, синовете на Фа-сей, синовете на Висай,

50 синовете на Асана, синовете на ме-унимците, синовете на нефусимците,

51 синовете на Ваквук, синовете на Акуфа, синовете на Арур,

52 синовете на Васалот, синовете на Меида, синовете на Арса,

53 синовете на Варкос, синовете на Сисара, синовете на Тама,

54 синовете на Несий, синовете на Атифа.

55 Синовете на слугите на Соломон¹: синовете на Сотай, синовете на Софе-рет, синовете на Феруда,

(1) 3 Царе 9:20,21; Екл. 2:7

56 синовете на Яала, синовете на Даркон, синовете на Гедил,

57 синовете на Сефатия, синовете на Атил, синовете на Фохерет от Севаим, синовете на Амий.

58 Всичките нетиними и синовете на слугите на Соломон бяха триста девет-десет и двама *души*.

59 А ето тези, които се изкачиха от Тел-Мелах, Тел-Ариса, Херуф, Адан и Емир, но не можах да покажат бащи-ните си домове и произхода си, дали са от Израил:

60 синовете на Далая, синовете на То-вия и синовете на Некода: шестстотин петдесет и двама *души*.

61 И от синовете на свещениците: синовете на Авая, синовете на Акос¹, синовете на Верзелай², който взе жена от дъщерите на галаадеца Верзелай и се нарече по тяхното име.

(1) 1 Лек. 24:10; Неем. 3:4; (2) 2 Царе 17:27

62 Тези търсиха записването си *между* записаните в родословието, но не се намери. И те бяха изключени от свещенството като нечисти¹.

(1) Чис. 16:40

63 И управителят*¹ им заповяда да не ядат от пресветите неща², докато не се издигне свещеник с Урим и Тумим³.

*букв.: тишата, персийска тила на областен управител

(1) Неем. 8:9; 10:1; (2) Лев. 22:10,13; (3) Изх. 28:30

64 Цялото събрание беше общо четиридесет и две хиляди триста и шестдесет *души*,

65 освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди триста тридесет и седем. Имаха и двеста певци и певци.

66 Конете им бяха седемстотин тридесет и шест, мулетата им – двеста четиридесет и пет,

67 камилите им – четиристотин тридесет и пет, магаретата – шест хиляди седемстотин и двадесет.

68 И когато дойдоха при ГОСПОД-НИЯ дом в Ерусалим, някои от главите на бащините *домове* принесоха доброволно за Божия дом¹, за да го възстановят на мястото му².

(1) Изх. 35:21; (2) гл. 9:9

69 Според възможността си¹ дадоха за съкровището за делото шестдесет и една хиляди драхми злато² и пет хиляди мниси сребро, и сто свещенически одежди.

(1) 2 Кор. 8:12; (2) 1 Лек. 29:7

70 И свещениците и левитите, и тези от народа, и певците, и вратарите, и нетинимите се заселиха в градовете си – целият Израил в градовете си¹.

(1) ст. 1

3 И когато настъпи седмият месец и израилевите синове бяха в градовете, народът се събра като един човек в Ерусалим¹.

(1) Вжж. 16:16; Неем. 8:1

2 И Иисус, синът на Йоседек¹, и бра-

тята му, свещениците, и Зоровавел, синът на Салатиил², и братята му станаха и построиха олтара на Израилевия Бог³, за да принесат всеизгаряния на него, както е писано в закона⁴ на Божия човек Мойсей⁵.

(1) гл. 5:2; 10:18; 1 Лет. 6:15; (2) гл. 2:2; 1 Лет. 3:17-19; Ар. 1:1; Мт. 1:12; (3) Бит. 12:7,8; Изх. 27:1; Съд. 6:24; (4) Чис. 28; (5) 1 Лет. 23:14

3 И издигнаха олтара на мястото му, понеже се страхуваха от народите на онези земи, и принасяха върху него всеизгаряния на ГОСПОДА, всеизгаряния сутрин и вечер¹.

(1) Изх. 29:38-42

4 И пазиha празника на колибите според правилото и принасяха ежедневните всеизгаряния на брой, както беше предписано¹, според определеното за всеки ден²,

(1) Лев. 23:33-43; (2) Чис. 29:39

5 и след това и постоянно всеизгаряне¹, и на новолунията², и на всичките осветени ГОСПОДНИ празници³, и жертвите на всекиго, който то би принесъл доброволен принос на ГОСПОДА⁴.

(1) Изх. 29:38-42; (2) Чис. 28:11-15; (3) Лев. 23:2; (4) Лев. 1:2,10,14; Неем. 10:33

6 В първия ден на седмия месец¹ започнаха да принасят всеизгаряния на ГОСПОДА; но основите на ГОСПОДНИЯ храм още не бяха положени.

(1) Чис. 29:1,2

7 И дадоха пари на каменоделците и на дърводелците, и ядене, пиене и масло¹ на сидонците и тиряните, за да докарат кедрово дърво от Ливан в морето на Йопия² според позволениято, което им беше дал персийският цар Кир³.

(1) 3 Царе 5:11; (2) 4 Царе 12:9,12; 2 Лет. 2:16; (3) гл. 6:3,4

8 И във втория месец на втората година от завръщането им при Божия дом в Ерусалим Зоровавел, синът на Салатиил¹, и Иисус, синът на Йоседек¹, и останалите им братя, свещениците и левитите, и всички, които бяха дошли от плена в Ерусалим, започнаха да работят и поставиха левитите от двадесет годишна възраст и нагоре² да надзирават делото по ГОСПОДНИЯ дом³.

(1) ст. 2; (2) 1 Лет. 23:24; (3) гл. 4:24; Зах. 4:9

9 И Иисус, синовете му и братята

му, Кадмиил и синовете му и синовете на Юда¹, пристъпиха като един човек, за да надзират тези, които вършеха делото по Божия дом; също и синовете на Инадад², синовете им и братята им, левитите³.

(1) гл. 2:40; (2) Неем. 3:24; (3) 2 Лет. 34:12

10 И когато зидарите положиха основите на ГОСПОДНИЯ храм, поставиха свещениците в одеждите им¹ с тръби, и левитите, синовете на Асаф², с кимвали, за да славят ГОСПОДА според наредбата на израилевия цар Давид³.

(1) 2 Лет. 5:12; (2) гл. 2:41; (3) 1 Лет. 16:4; 25; 2 Лет. 35:15

11 И запяха отговорно, като славеха ГОСПОДА и Му благодаряха, защото е благ, защото милостта Му към Израил е вечна. И целият народ ликуваше гръмогласно и славеше ГОСПОДА, понеже основите на ГОСПОДНИЯ дом бяха положени¹.

(1) Пс. 147:1,2

12 Но мнозина от свещениците и левитите, и главите на бащините домове, старците, които бяха видели първия дом, плачеха със силен глас, докато се полагаха основите на този дом пред очите им¹. А мнозина издигнаха глас в радостно възклицание.

(1) Ар. 2:3

13 И народът не можеше да различи гласа на радостното възклицание от гласа на плача сред народа, защото народът ликуваше гръмогласно и ликоването се чуваше надалеч¹.

(1) Неем. 12:43

4 И враговете на Юда и Вениамин чуха, че завърналите се от плена строили храм на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹,

(1) Неем. 4:1

2 и дойдоха при Зоровавел и при главите на бащините домове и им казаха: Нека да градим с вас, защото и ние търсим вашия Бог като вас и на Него жертваме от времето на асирийския цар Есардон¹, който ни доведе тук².

(1) 4 Царе 19:37; (2) 4 Царе 17:24,33

3 Но Зоровавел и Иисус, и останалите глави на израилевите бащини домове им казаха: Не е за вас да строите с нас дома на нашия Бог. Ние сами ще

строим на ГОСПОДА, Израилевия Бог¹, както ни заповяда персийският цар Кир².

(1) Неем. 2:20; (2) гл. 1:1-3

4 Тогава народът на земята отслабваше ръцете на юдовия народ и им пречеше в строежа¹,

(1) гл. 3:3; Неем. 4:8; 6:9

5 и наемаше съветници против тях, за да осуетят намерението им, през всичките дни на персийския цар Кир, чак до царуването на персийския цар Дарий¹.

(1) ст. 24; Дан. 10:13,20

6 И когато царуваше Асуир¹, в началото на царуването му, написаха обвинение против жителите на Юда и Ерусалим.

(1) Ест. 1:1

7 В дните на Артаксеркс Вислам, Митридат, Тавеил и другите им съслужители писаха до персийския цар Артаксеркс¹. Писмото беше написано на арамейски². Това е арамейският превод:

(1) гл. 7:1; Неем. 2:1; Дан. 11:2; (2) 4 Царе 18:26

8 Управителят Реум и писарят Самса писаха писмо против Ерусалим до цар Артаксеркс, както следва:

9 Управителят Реум, писарят Самса и другите им съслужители¹, динците, афарсахците, тарфалците, афарсяните, архевците, вавилонците, сусанците, еламците,

(1) гл. 5:6

10 и останалите народи, които великият и славният Асенафар доведе и засели в градовете на Самария¹ и в другите *градове* отвъд реката; и така:

(1) Мт. 10:5

11 Ето препис от писмото, което прати на цар Артаксеркс: Слугите ти, мъжете, които са отвъд реката; и така:

12 Нека е известно на царя, че юдеите, които се изкачиха от теб, дойдоха при нас в Ерусалим и строят бунтовния и злия град¹, издигат стените и поправят основите².

(1) 4 Царе 24:1,20; 2 Аег. 36:13; Неем. 6:6; (2) Неем. 4:6

13 Нека сега е известно на царя, че ако се построи този град и се издигнат стените, няма вече да плащат данък, мито, или пътен данък¹ и това ще навреди на дохода на царете.

(1) гл. 7:24

14 А понеже ние служим на двореца*

и е неприлично за нас да гледаме вредата, която ще се нанесе на царя, затова изпращаме да известим на царя,

*букв.: си солим със солта на двореца

15 за да се потърси в книгата на летописите¹ на бащите ти. И ще намериш в книгата на летописите и ще узнаеш, че този град е бунтовен град, който е навреждал на царете и областите², и че още от старо време в него са се вдигали въстания. Затова този град е бил разрушен³.

(1) Ест. 2:23; (2) Ест. 3:8; (3) Ер. 52:3

16 Известяваме на царя, че ако този град се построи *отново* и стените му се издигнат, поради това няма да имаш никакво притежание отсам реката.

17 И царят изпрати отговор на управителя Реум, на писаря Самса и на другите им съслужители, които живееха в Самария и в другите *градове* отвъд реката: Мир¹. И така:

(1) гл. 5:7

18 Писмото, което ни изпратихте, се прочете ясно пред мен.

19 И издадох заповед и потърсиха и намериха, че този град още от старо време се е надигал против царете и че в него са ставали бунтове и въстания.

20 И е имало силни царе над Ерусалим, които са владеели над всичко отвъд реката¹, и са им се плащали данък, мито и пътен данък.

(1) 3 Царе 4:21,24; Езек. 19:11

21 И така, заповядайте да се спрат онези мъже, за да не се строи *отново* този град, докато не бъде издадена заповед от мен.

22 И внимавайте да не бъдете небрежни в това! Защо да расте злото за вреда на царете¹?

(1) Дан. 6:2

23 А когато преписът от писмото на цар Артаксеркс се прочете пред Реум и писаря Самса и съслужителите им, те побързаха да отидат в Ерусалим при юдеите и ги спряха със сила и власт.

24 Тогава престана работата по Божия дом в Ерусалим и остана спряна до втората година от царуването на персийския цар Дарий¹.

(1) ст. 5; гл. 3:8; 6:15; Дан. 11:2; Аг. 1:1,15; 2:18

5 И пророците, пророк Агей¹ и Захария, синът на Идо², пророкуваха на юдеите, които бяха в Юда и Ерусалим в Името на Израилевия Бог, *който беше над тях.*

(1) Аг. 1:1; (2) гл. 6:14; Зах. 1:1

2 Тогава Зоровавел, синът на Салатил¹, и Иисус, синът на Йоседек², станаха и започнаха да строят Божия дом в Ерусалим³, и с тях бяха Божиите пророци, които ги подкрепяха⁴.

(1) гл. 1:8; (2) гл. 3:2,8; (3) Аг. 1:14,15; Зах. 4:14; (4) Зах. 3; 4; 8:9

3 В онова време областният управител отсам реката Татанай и Сетар-Вознай, и съслужителите им¹ дойдоха при тях и им казаха така: Кой ви заповяда да строите този дом и да издигате тази стена?

(1) гл. 4:9; 6:6

4 И ние им казахме кои бяха имената на мъжете, които градяха зданието.

5 Но върху старейшините на юдеите беше окото на техния Бог¹, така че не ги спряха, докато не се отнесе работата до Дарий и се даде писмен отговор за нея.

(1) 2 Лст. 16:9

6 *Ето* препис от писмото, което областният управител откъд реката Татанай, Сетар-Вознай и съслужителите му¹, персийските чиновници, които са откъд реката, пратиха до цар Дарий.

(1) ст. 3

7 Пратиха му писмо, в което беше писано така:

На цар Дарий всяко благополучие¹!

(1) гл. 4:17

8 Нека бъде известно на царя, че ходихме в юдейската област при дома на великия Бог, и той се строи с големи камъни, и в стените се поставят дървета¹; и това дело се върши усърдно и успява в ръцете им.

(1) гл. 6:4

9 Тогава попитахме онези старейшини и им казахме така: Кой ви разреши да строите този дом и да издигате тези стени?

10 Попитахме ги също и за имената им, за да ти съобщим и да запишем имената на мъжете, които ги предвождат.

11 А те ни дадоха отговор и казаха:

Ние сме слуги на Бога на небето и земята¹ и строим *наново* дома, който е бил построен преди много години. Един велик израилев цар го беше построил и завършил².

(1) Бит. 24:3; (2) 3 Царе 6:1; 9:10

12 Но понеже бащите ни разгневиха небесния Бог¹, Той ги предаде в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, халдееца, който разруши този дом и отведе народа във Вавилон².

(1) 2 Лст. 34:25; (2) 4 Царе 25:9; 2 Лст. 36:17-20; Ис. 47:6; Ер. 51:59

13 Но в първата година на вавилонския цар Кир, цар Кир издаде заповед да се построи *наново* този Божи дом¹.

(1) гл. 1:1-4

14 И златните и сребърните вещи на Божия дом, които Навуходоносор беше взел от храма, който е в Ерусалим, и беше отнесъл във вавилонския храм¹, тях цар Кир извади от вавилонския храм и те бяха предадени на Сасавасар – така е името му – когото направи областен управител².

(1) Дан. 5:2; (2) гл. 1:7-11

15 И му каза: Вземи тези вещи, иди, положи ги в храма, който е в Ерусалим, и нека се построи Божият дом на мястото му.

16 Тогава този Сасавасар дойде и положи основите на Божия дом, който е в Ерусалим. Оттогава досега *гомът* се строи, но още не е довършен.

17 И така, ако е угодно на царя, нека се потърси в царската съкровищница там, във Вавилон¹, дали наистина е била издадена заповед от цар Кир да се построи този Божи дом в Ерусалим. И нека царят ни изпрати волята си за това.

(1) гл. 6:1

6 Тогава цар Дарий издаде заповед и претърсиха в помещенията на архивите, където се полагаша съкровищата във Вавилон¹.

(1) гл. 5:17

2 И в Ахмета*, в двореца, който е в областта Мидия, се намери един свитък, в който имаше такъв летопис:

*халдейското име на Екбатана, столицата на Мидия

3 В първата година на цар Кир цар Кир издаде заповед за Божия дом в Ерусалим: Този дом да се построи *отново*¹ като място, където се принасят жертви². И да се положат здраво основите му, височината му *да бъде* шестдесет лакътя, ширината му – шестдесет лакътя³,

4 с три реда големи камъни и един ред нови дървета¹. И разноките да се поемат от царския дом².

5 Също и златните и сребърните вещи на Божия дом, които Навуходоносор взе от храма, който беше в Ерусалим, и ги донесе във Вавилон, да се върнат и всички да се отнесат в храма в Ерусалим, на мястото им, и да ги положиш в Божия дом¹.

6 И така, Татанай, областен управител отвъд реката, Сетар-Вознай, и съслужителите ви¹, персийските чиновници, които сте отвъд реката, отдалечете се от там².

7 Оставете работата по този Божи дом; нека областният управител на юдеите и старейшините на юдеите построят този Божи дом на мястото му¹.

8 И издавам заповед¹ за това, което трябва да направите за тези старейшини на юдеите за построяването на този Божи дом: да се дават незабавно от царския имот, от данъка на *областите* отвъд реката, разноките на тези мъже, за да не бъдат възпрепятствани².

9 И от каквото се нуждаят, било телци, или овни, или агнета за всеизгарянията на небесния Бог, *или* жито, сол, вино и *маслено* масло, да им се дават всеки ден непременно по искане на свещениците, които са в Ерусалим,

10 за да принасят благоуханни жертви на небесния Бог¹ и да се молят за живота на царя и на синовете му².

11 И издавам заповед: на всекиго, който би престъпил тази заповед, да

се изкърти греда от къщата му и да се изправи, и той да бъде прикован на нея, и къщата му да стане на бунище заради това¹.

12 И Бог, който е настанил Името Си там¹, да повали всеки цар и народ, които биха прострели ръка да престъпят *тази заповед*, за да се събори този Божи дом, който е в Ерусалим². Аз, Дарий, издадох заповедта. Да се изпълни точно!

13 Тогава областният управител отвъд реката Татанай, Сетар-Вознай и съслужителите им направиха точно според заповедта на цар Дарий¹.

14 И юдейските старейшини строяха и успяваха чрез пророкуването на пророк Агей¹ и на Захария¹, сина на Идо. Те строиха² и завършиха според заповедта на Израмевия Бог и според заповедта на Кир³ и Дарий⁴, и Артаксеркс⁵, царя на Персия.

15 И този дом се завърши на третия ден от месец Адар, в шестата година от царуването на цар Дарий¹.

16 И израелевите синове, свещениците и левитите, и останалите от върналите се от плена празнуваха с веселие посвещението на този Божи дом¹.

17 За посвещението на този Божи дом принесоха сто бика, двеста овена и четиристотин агнета, а в принос за грях за целия Израил – дванадесет козела, според броя на израелевите племена¹.

18 И поставиха свещениците в чиновете им и левитите в отредите им за Божията служба в Ерусалим¹ според писаното в книгата на Мойсей.

19 И завърналите се от плена направиха Пасхата на четиринадесетия ден от първия месец¹,

20 защото свещениците и левитите се бяха очистили като един човек и всички бяха чисти¹. Те заклаха пасхата за всич-

(1) 4 Царе 10:27; Дан. 2:5

(1) Екл. 8:4

(1) гл. 5:1; (2) Зах. 1:16; (3) ст. 3; (4) ст. 8; (5) гл. 7:1

(1) гл. 4:24; 9:9; Зах. 4:9

(1) 3 Царе 8:63,66; Неем. 12:27,43

(1) гл. 8:35; 2 Лек. 29:24

(1) Чис. 3:6; 1 Лек. 24:26; 2 Лек. 7:6; 35:10

(1) Изх. 12:6

ки завърнали се от плена и за братята си, свещениците, и за себе си².

(1) 2 Лер. 30:15; (2) 2 Лер. 35:11-14

21 И израилевите синове, които се бяха завърнали от плена, и всички, които се бяха отлъчили от нечистотата на народите на земята¹ и се бяха присъединили към тях, за да търсят ГОСПОДА, Израилевия Бог², ядоха *паштата*.

(1) гл. 9:11; (2) 2 Лер. 30:19

22 И пазиха празника на безквасните хлябове седем дни с веселие¹, защото ГОСПОД ги беше зарадвал, като беше обърнал към тях сърцето на асирийския цар, и той укрепи ръцете им в делото на дома на Бога, Израилевия Бог.

(1) 2 Лер. 23:18; 29:30

ст. 1-5: 1 Лер. 6:3-15

7 И след тези събития, при царуването на персийския цар Артаксеркс¹, Ездра², синът на Сарая³, син на Азария, син на Хелкия,

(1) гл. 4:7; 6:14; (2) Неем. 8:1,2; (3) 4 Царе 25:18

2 син на Селум, син на Садок, син на Ахитов,

3 син на Амария, син на Азария, син на Мераиот,

4 син на Зария, син на Озий, син на Вукий,

5 син на Ависуй, син на Финеес, син на Елеазар, син на главния свещеник Аарон –

6 този Ездра¹ се изкачи от Вавилон². Той беше книжник, *вещ* в закона на Мойсей³, който ГОСПОД, Израилевият Бог, беше дал⁴. И царят му даде всичко, което поиска, понеже ръката на ГОСПОДА, неговия Бог, беше над него⁵.

(1) ст. 1; (2) гл. 8:1,31;
(3) ст. 21; Мт. 23:2; (4) Неем. 9:13; Пс. 147:19;
(5) ст. 28; гл. 8:18,22,31; Неем. 2:8; Пс. 80:17; Пс. 109:27

7 И *някои* от израилевите синове и от свещениците и левитите и певците, и вратарите, и нетинимите¹ се изкачиха в Ерусалим в седмата година на цар Артаксеркс².

(1) гл. 2:43; 8:1-20; (2) Неем. 1:1

8 Ездра стигна в Ерусалим в петия месец от седмата година на царя.

9 Защото на първия ден от първия месец той започна изкачването от Вавилон и на първия ден от петия месец стигна в Ерусалим¹, понеже добрата ръка на неговия Бог беше над него².

(1) гл. 8:32; (2) ст. 6

10 Защото Ездра беше насочил сърцето си да изучава закона на ГОСПОДА¹ и да го върши², и да учи в Израил *наредби* и *правила*³.

(1) Пс. 1:2;
(2) Пс. 119:112; Ас. 11:28; (3) ст. 25; Втж. 33:10; Мал. 2:7

11 А ето препис от писмото, което цар Артаксеркс даде на свещеник Ездра, книжника¹, книжника *вещ* в думите на ГОСПОДНИТЕ заповеди и *наредбите* му за Израил:

(1) ст. 21; Мт. 23:2

12 Артаксеркс, цар на царете¹, до свещеник Ездра, книжника, *вещ* в закона на небесния Бог²: съвършен *мир*. И така:

(1) Езек. 26:7; Откр. 17:14; 19:16; (2) гл. 1:2

13 Издавам заповед: всеки в царството ми, който е от израилевия народ и от свещениците и левитите, който би пожелал да отиде в Ерусалим, може да отиде с теб;

14 тъй като ти си изпратен от царя и от седемте му светници¹ да изследваш за Юда и Ерусалим според закона на твоя Бог, който е в ръката ти,

(1) Ест. 1:14

15 и да занесеш среброто и златото, което царят и светниците му доброволно принасят на Израилевия Бог¹, чието обиталище е в Ерусалим,

(1) 2 Лер. 32:23; Откр. 21:24

16 както и цялото сребро и злато, което ще получиш от цялата вавилонска област, освен доброволните приноси на народа и на свещениците, които те принасят доброволно¹ за дома на своя Бог, който е в Ерусалим².

(1) гл. 1:6; 8:25-28; (2) 2 Лер. 6:2,6; Пс. 135:21

17 Затова, купи съвестно с тези пари бикове, овни, агнета и хлебните им приноси, и възлиянията им¹, и ги принеси върху олтара на дома на вашия Бог, който е в Ерусалим².

(1) Чис. 15:3-13; (2) гл. 6:12

18 И каквото ти се види добре, на теб и на братята ти, да направите с

останалото сребро и злато, направете според волята на вашия Бог.

19 А съдовете, които са ти дадени за службата на дома на твоя Бог, предай ги пред ерусалимския Бог¹. (1) Ер. 27:22

20 И каквото още е необходимо за дома на твоя Бог, което се наложи да изразходваш, изразходвай го от царската съкровищница¹. (1) гл. 6:4,8

21 И от мен, цар Артаксеркс, се издаде заповед до всичките ковчежници отвъд реката: всичко, което би поискал от вас свещеник Ездра, книжникът *вещ* в закона на небесния Бог¹, да се дава веднага, (1) ст. 6,11,12

22 До сто таланта сребро и до сто кора жито, и до сто вати вино, и до сто вати *маслинено* масло, и сол без записване.

23 Всичко, което е според заповедта на небесния Бог, да се прави старателно за дома на небесния Бог, за да не дойде гняв върху царството на царя и синовете му¹. (1) гл. 6:10; Изх. 5:3

24 Също ви съобщаваме, че никой няма право да налага данък, мито или пътен данък на никого от свещениците и левитите, певците, вратарите, нетинимите и слугите на този Божи дом¹. (1) гл. 4:13; Бит. 47:22,26

25 А ти, Ездра, според мъдростта на своя Бог¹, която имаш, постави съдии и управители, които да съдят целия народ² отвъд реката, и всички да знаят законите на твоя Бог. И поучавайте всеки, който не ги знае³. (1) Бит. 41:38,39; 3 Царе 3:28; Пр. 2:6; (2) Изх. 18:21,22; (3) ст. 10; 4 Царе 17:27,28; 2 Лек. 17:7-9

26 А против всекиго, който не пази закона на твоя Бог и закона на царя, да се изпълнява незабавно присъдата, било то смърт, или заточение, или глоба от имота, или затвор¹. (1) гл. 10:4,8; Вжак. 27:26

27 Благословен да бъде ГОСПОД, Бог на бащите ни¹, който вложи такова нещо в сърцето на царя² – да прослави дома на ГОСПОДА, който е в Ерусалим – (1) 1 Лек. 29:10; (2) Пр. 21:1

28 и ми даде милост пред царя и съветниците му, и пред всичките силни началници на царя¹! И аз се насърчих, понеже ръката на ГОСПОДА, моя Бог, беше над мен² и събрах *някои* от главните *мъже* в Израил, за да се изкачат заедно с мен³. (1) гл. 9:9; (2) ст. 6,9; (3) гл. 8:15

ст. 1-14: 2:3-15

8 А ето главите на бащините им *домове* и родословието на онези, които се изкачиха с мен от Вавилон при царуването на цар Артаксеркс¹: (1) гл. 7:6

2 От синовете на Финеес¹: Гирсон; от синовете на Итамар¹: Даниил; от синовете на Давид: Хатус²; (1) 1 Лек. 6:3,4; (2) 1 Лек. 3:22

3 от синовете на Сехания¹, от синовете на Фарос: Захария, и с него бяха записани от мъжки пол сто и петдесет *души*; (1) 1 Лек. 3:22

4 от синовете на Фаат-Моав¹: Елиоинай, синът на Зарая, и с него двеста от мъжки пол; (1) гл. 10:30

5 от синовете на Сехания: синът на Язил и с него триста от мъжки пол;

6 и от синовете на Адин: Евед, синът на Йонатан, и с него петдесет от мъжки пол;

7 и от синовете на Елам¹: Исая, синът на Готолия, и с него седемдесет от мъжки пол; (1) гл. 10:2,26

8 и от синовете на Сефатия: Зевадия, синът на Михаил, и с него осемдесет от мъжки пол;

9 и от синовете на Йоав: Авдия, синът на Ехиал, и с него двеста и осемнадесет от мъжки пол;

10 и от синовете на Селомит: синът на Йосиф и с него сто и шестдесет мъже;

11 и от синовете на Вивай¹: Захария, синът на Вивай, и с него двадесет и осем от мъжки пол; (1) гл. 10:28

12 и от синовете на Азгад: Йоанан, синът на Акатан, и с него сто и десет от мъжки пол;

13 и от синовете на Адоникам, по-

следните, и ето имената им: Елифалет, Еимл и Семая и с тях шестдесет от мъжки пол;

14 и от синовете на Вагуй: Утай и Завуд, и с тях седемдесет от мъжки пол.

15 И ги събрах¹ при реката, която тече към Аава, и се разположихме там на стан три дни. И като прегледах народа и свещениците, не намерих нито един от потомците на Леви. (1) гл. 7:28

16 Тогава изпратих за Елиезер, Ариил, Семая и Елнатан, и Ярив, и Елнатан, и Натан, и Захария, и Месулам, главни мъже, и за Йоярив и Елнатан, учители,

17 и ги изпратих до Идо, главата на мястото Касифия. И им казах какви думи да говорят¹ на Идо и на братята му, и на нетинимите² в мястото Касифия, за да ни изпратят служители за дома на нашия Бог.

(1) 2 Царе 14:3,19; (2) гл. 2:43

18 И понеже добрата ръка на нашия Бог беше над нас¹, те ни изпратиха един разумен човек от синовете на Маалий, син на Леви², син на Израил – Серевия³ и синовете му, и братята му, осемнадесет души;

(1) гл. 7:6,9; (2) 1 Лет. 6:16,19; (3) Неем. 8:7

19 и Асавия, и с него Исая от синовете на Мерарий и братята му, и синовете им, двадесет души;

20 и от нетинимите, които Давид и първенците бяха определили за прислуга на левитите, двеста и двадесет нетиними¹. Всички те бяха изредени по име. (1) Чис. 3:9

21 И аз прогласих пост там¹, при реката Аава, за да се смирих пред нашия Бог и да измолим от Него изравнен път² за себе си и за децата си, и за целия си имот –

(1) 2 Лет. 20:3; Неем. 9:1; Ест. 4:16; Пс. 137:1; Дан. 9:3; (2) Пс. 5:8; Ер. 42:3

22 защото ме беше срам да поискам от царя войска и конници, за да ни помагат против врагове по пътя¹, понеже бяхме говорили на царя и бяхме казали: Ръката на нашия Бог е за добро над всички, които Го търсят², а си-

лата Му и гневът Му са против всички, които Го оставят³.

(1) Неем. 2:9; Пс. 20:7; (2) Пс. 33:18; Плач 3:25; (3) 1 Лет. 28:9

23 И така, постихме и измолихме това от нашия Бог, и Той ни послуша¹.

(1) 4 Царе 13:4; 1 Лет. 5:20; 2 Лет. 33:13; Пр. 3:5,6

24 И аз отделих дванадесет от началниците на свещениците: Серевия, Асавия и с тях десет от братята им,

25 и им претеглих среброто и златото, и вещите, които царят и светниците му, и началниците му, и целият Израил, който се намиреше там, бяха принесли като възвишаем принос за дома на нашия Бог¹.

(1) гл. 7:15,16

26 И аз претеглих в ръката им шестстотин и петдесет таланта сребро и сто таланта сребърни вещи, сто таланта злато

27 и двадесет златни чаши, по хиляда драхми, и два съда от полиран до блясък бронз, скъпоценни като злато.

28 И им казах: Вие сте свети на ГОСПОДА¹ и вещите са свети²; и среброто и златото са доброволен принос на ГОСПОДА, Бога на бащите ви.

(1) Лев. 21:6-8; (2) 1 Лет. 26:20; Неем. 10:39

29 Бдете и ги пазете, докато ги претеглите пред началниците на свещениците и левитите и началниците на израилевите бащини домове в Ерусалим, в стаите на ГОСПОДНИЯ дом.

30 И свещениците и левитите приеха претегленото сребро и злато, и вещите, за да ги занесат в Ерусалим, в дома на нашия Бог.

31 И на дванадесетия ден от първия месец тръгнахме от реката Аава, за да отидем в Ерусалим; и ръката на нашия Бог беше над нас и Той ни избави от ръката на врага и от засади по пътя¹.

(1) Пс. 91:14

32 И стигнахме в Ерусалим¹ и останахме там три дни².

(1) гл. 7:8,9; (2) Неем. 2:11

33 А на четвъртия ден среброто и златото, и вещите бяха претеглени в дома на нашия Бог в ръката на Меримот, сина на свещеник Урия¹, с когото беше Елеазар, синът на Финеес, и с тях –

левитите Йозавад, синът на Иисус², и Ноадия, синът на Венуй³.

(1) Неем. 3:4,21; (2) гл. 2:40; 10:23; (3) Неем. 10:9

34 Всичко се предаде под брой и по тегло; и в същото време цялото тегло беше записано.

35 И дошлите от плена, завърналите се от плен, принесоха всеизгарения на Израилевия Бог: дванадесет юнеца за целия Израил, деветдесет и шест овена, седемдесет и седем агнета и дванадесет козела в принос за грях¹ – всичко във всеизгаряне на ГОСПОДА².

(1) гл. 6:17; (2) Пс. 66:15

36 И предадоха заповедите на царя на царските сатрапи и на областните управители отсам реката; и те подкрепяха народа и Божия дом¹.

(1) Пр. 16:7

9 И когато това беше свършено, началниците дойдоха при мен и казаха: Израилевият народ и свещениците, и левитите не са се отделили¹ от народите на тези земи според техните мерзости² – от ханаанците, хетейците, ферезейците, евсейците³, амонците⁴, моавците⁴, египтяните⁵ и аморейците –

(1) Иис. Нав. 23:12; Неем. 9:2; (2) Лев. 18:30; (3) Втжк. 7:1; (4) Втжк. 23:3; (5) Втжк. 23:7

2 защото са вземали от дъщерите им за себе си и за синовете си и така светият род¹ се е смесил с народите на тези земи²; дори ръката на началниците и управителите е била първа в това престъпление³.

(1) Втжк. 7:3,6; Ис. 6:13; (2) гл. 10:44; (3) гл. 10:2; 3 Царе 11:1

3 И като чух това нещо, раздрях дрехата си и мантията си¹, скубах косата на главата си и брадата си, и седях като вцепенен².

(1) Иис. Нав. 7:6; Мт. 26:65; (2) Йов 2:12,13

4 Тогава се събраха при мен всички, които трепереха от думите на Израилевия Бог¹ заради престъплението на отведените в плен; а аз седях като вцепенен до вечерната жертва².

(1) гл. 10:3; Ис. 66:2,5; (2) Исх. 29:39,41; Дан. 9:21

5 А във времето на вечерната жертва станах от унижението си, като бях

раздрал дрехата си и мантията си, и паднах на колене, и прострах ръцете си към ГОСПОДА, своя Бог¹, и казах:

(1) 2 Лст. 6:13

6 Боже мой, срамувам се и се свеня да повдигна лицето си към Теб¹, Боже мой, защото беззаконията ни надвишиха главите ни² и грехът ни порасна до небесата³.

(1) Дан. 9:7,8; Ак. 18:13; (2) Неем. 1:6; Пс. 38:4; (3) Исх. 32:31; Лев. 26:40; 3 Царе 8:47; 2 Лст. 28:9; Плач 3:42

7 От дните на бащите си до днес ние сме били в голям грях¹; и поради беззаконията си ние, царете ни и свещениците ни бяхме предадени в ръката на царете на други земи, на меч, на плен, на разграбване и на опозоряване на лицата ни, както е днес².

(1) 2 Лст. 36:17; Пс. 106:6; Ис. 64:5; Ер. 3:25; (2) Лев. 26:39; Ер. 25:18; Езек. 11:9; 39:23

8 И сега за един кратък миг ни се оказва милост от ГОСПОДА, нашия Бог, като Той ни остави остатък и ни закрепил в Своето свято място¹, за да просветли нашият Бог очите ни² и да ни даде малко съживление в робството ни.

(1) Ис. 22:23; Соф. 3:12; (2) Пс. 13:3

9 Защото сме роби¹, но и в робството ни нашият Бог не ни е оставил², а ни е оказал милост пред персийските царе, за да ни даде съживление³, за да съградим дома на нашия Бог⁴ и да издигнем развалините му⁵, и за да ни даде крепостна стена в Юда и в Ерусалим⁶.

(1) Неем. 9:36; Ин. 8:33; (2) Неем. 9:17,31; (3) гл. 7:28; Пс. 106:46; (4) гл. 6:14,15; (5) гл. 2:68; Ис. 61:4; (6) Неем. 2:17

10 И сега, Боже наш, какво да кажем след това¹? Защото ние оставихме заповедите Ти², (1) Бп. 44:16; (2) Неем. 9:34; Пс. 106:6

11 които си ни дал чрез слугите Си, пророците, като си казал: Земята, в която влизате, за да я завладеете, е нечиста земя заради нечистотите на народите на земите и мерзостите, с които са я напълнили от край до край с нечистотата си¹.

(1) гл. 6:21; Лев. 18:25,27

12 И така, да не давате дъщерите си на синовете им и да не вземате техните дъщери за синовете си¹, и да не търсите мира им и благополучието им

до века², за да се укрепите³ и да ядете благата на земята, и да я оставите в наследство на синовете си до века⁴.

(1) Вжж. 7:3; (2) Вжж. 23:5; (3) Пс. 68:35; (4) 1 Лст. 28:8

13 И след всичко, което дойде върху нас заради злите ни дела и заради големия ни грях – въпреки че Ти, Боже наш, си ни пощадил повече, отколкото заслужават беззаконията ни¹, и си ни дал такова избавление –

(1) Йов 11:6; Пс. 103:10

14 пак ли да нарушаваме Твоите заповеди и да се сродяваме с народите, предадени на тези мерзости? Няма ли да ни се разгневиш, докато се довършим и не остане никакъв остатък и никакво избавление²?

(1) Неем. 13:27; (2) гл. 10:10; Неем. 13:18; Ер. 44:9; Йн. 5:14

15 ГОСПОДИ, Боже на Израил, Ти си праведен¹! Защото ние сме останалите избавени², както е днес. Ето, пред Теб сме с вината си³, защото поради това никой не може да устои пред Теб⁴.

(1) Неем. 9:8,33; Пс. 119:137; Дан. 9:14; 1 Йн. 1:9; (2) гл. 1:4; (3) Лев. 26:40,41; (4) Пс. 130:3; Ежк. 33:10

10 А докато Ездра се молеше и се изповядваше¹ с плач², паднал³ пред Божия дом⁴, около него се събра едно много голямо събрание от Израил, мъже, жени и деца, защото народът плачеше с голям плач⁵.

(1) Дан. 9:20; (2) Пс. 119:136; (3) Ис. Нав. 7:6; (4) 2 Лст. 20:9; (5) Съд. 2:4

2 Тогава Сехания, синът на Ехиил, от синовете на Елам¹, заговори и каза на Ездра: Ние извършихме престъпление против своя Бог и взехме за жени чужденки от народите на земята². Но сега все пак има надежда за Израил относно това³.

(1) ст. 26; гл. 8:7; (2) гл. 9:1,2; (3) Пр. 28:13; Ис. 55:6,7; Римл. 15:13

3 И така, нека сега направим завет¹ с нашия Бог да отпратим всички тези жени и родените от тях съгласно съвета на господаря ми и на онези, които треперят пред заповедта на нашия Бог². Нека се постъпи според закона³.

(1) 2 Лст. 34:31; Неем. 9:38; 10:29; (2) гл. 9:4; (3) Ис. 8:20

4 Стани, защото това е твоя длъж-

ност¹, и ние сме с теб². Бъди силен и действай³!

(1) гл. 7:25,26; (2) Ис. Нав. 1:16; (3) 1 Лст. 28:20; 1 Кор. 16:13

5 Тогава Ездра стана и закле началниците на свещениците, на левитите и на целия Израил, че ще постъпят според това слово¹. И те се заклеха.

(1) Неем. 5:12

6 Тогава Ездра стана отпред Божия дом и отиде в стаята на Йоанан, сина на Елиасив; отиде там и не яде хяб, и не пи вода, защото тъжеше за престъплението на отведените в плен¹.

(1) Вжж. 9:18

7 После прогласиха по Юда и Ерусалим между всичките върнали се от плена да се съберат в Ерусалим.

8 А на всекиго, който не би дошъл до три дни според решението на началниците и старейшините, целият имот да бъде обречен на проклятие¹ и самият той да бъде отлъчен от събранието на отведените в плен².

(1) гл. 7:26; (2) Неем. 13:28

9 Тогава всички мъже от Юда и Вениамин се събраха до три дни в Ерусалим. Беше деветият месец, на двадесетия ден от месеца. И целият народ седеше на площада на Божия дом и трепереше заради това нещо и от поройния дъжд¹.

(1) Ер. 36:22

10 Тогава свещеник Ездра стана и им каза: Вие сте извършили престъпление и сте довели у дома си жени чужденки, за да умножите вината на Израил¹.

(1) гл. 9:14

11 И така, изповядайте се сега пред ГОСПОДА, Бога на бащите си, и изпълнете волята Му¹, и се отделете от народите на земята и от жените чужденки²!

(1) Ис. Нав. 7:19; Пс. 32:5; Ер. 7:3; Ежк. 18:30; (2) Неем. 9:2; 2 Кор. 6:17

12 И цялото събрание отговори и каза със силен глас: Според думите ти, така сме длъжни да направим!

13 Но народът е многоброен и е времето на дъждовете, така че не може да се стои вън. При това работата не е за един ден, нито за два, защото мнозина сме съгрешили в това нещо.

14 Затова нека пристъпят нашите на-

чалници за цялото събрание и нека всички по нашите градове, които са довели у дома си жени чужденки, да идват в определени времена, и заедно с тях старейшините на всеки град и съдиите му, докато се отвърне от нас пламенният гняв на нашия Бог заради това нещо¹.

(1) Исис. Нав. 7:26; 2 Лек. 30:8

15 И само Йонатан, синът на Асаил, и Язия, синът на Текуй, се възпротивиха и Месулам¹ и левитът Савагай ги подкрепиха.

(1) ст. 29

16 И завърналите се от плена постъпиха така. И свещеник Ездра и някои глави на бащини домове, според бащините им домове, всички по име, се отделиха и седнаха на първия ден от десетия месец да изследват работата¹.

(1) Вжж. 13:14

17 И до първия ден от първия месец свършиха с всички мъже, които бяха довели у дома си жени чужденки.

18 И между синовете на свещениците също се намериха такива, които бяха довели у дома си жени чужденки¹: от синовете на Иисус², сина на Йоседек, и братята му: Маасия и Елиезер, и Ярив, и Годолия.

(1) Ер. 23:11; (2) гл. 2:36; 3:2

19 И те дадоха ръцете си¹ в обещание, че ще изгонят жените си, и като престъпници *принесоха* за престъплението си овен от стадото².

(1) 4 Царе 10:15; (2) Лев. 6:6

20 И от синовете на Емир¹: Ананий и Зевадия;

(1) гл. 2:37

21 и от синовете на Харим¹: Маасия и Илия, и Семая, и Ехиил, и Озия;

(1) гл. 2:39

22 и от синовете на Пасхор¹: Елиоинай, Маасия, Исмаил, Натанаил, Йозавад и Еласа;

(1) гл. 2:38

23 и от левитите: Йозавад¹ и Семей, и Келая, който е Келита, Петая, Юда и Елиезер;

(1) гл. 8:33; Неем. 8:7

24 и от певците: Елиасив; и от вратарите: Селум и Телем, и Урий;

25 и от Израил: от синовете на Фарос¹: Рамия и Езия, и Мелхия, и Миамин, и Елеазар, и Мелхия, и Ваная;

(1) гл. 2:3

26 и от синовете на Елам: Матания, Захария и Ехиил, и Авдий, и Еримот, и Илия;

27 и от синовете на Затуй: Елиоинай, Елиасив, Матания и Еримот, и Завад, и Азиза;

28 от синовете на Вивай¹: Йоанан, Анания, Завай² и Аглай;

(1) гл. 8:11; (2) Неем. 3:20

29 и от синовете на Ваний: Месулам¹, Малух и Адая, Ясуб и Сеал, и Рамот;

(1) ст. 15

30 и от синовете на Фаат-Моав¹: Адна и Хелал, Ваная, Маасия, Матания, Веселеил и Вануй, и Манасия;

(1) гл. 8:4

31 и от синовете на Харим: Елиезер, Есия, Мелхия, Семая, Симеон,

32 Вениамин, Малух и Самария;

33 от синовете на Асум: Матенай, Матата, Завад, Елифалет, Еремай, Манасия и Семай;

34 от синовете на Ваний: Маадай, Арам и Уил,

35 Ваная, Ведея, Хелуй,

36 Вания, Меримот, Елиасив,

37 Матания, Матенай, Яасо,

38 и Ваний, и Вануй, Семей

39 и Селемия, и Натан, и Адая,

40 Махнадевай, Сасай, Сарай,

41 Азарейл и Селемия, Самария,

42 Селум, Амария и Йосиф;

43 от синовете на Нево: Еиил, Мататия, Завад, Зевина, Ядав и Йоил, и Ваная.

44 Всички тези бяха взели жени чужденки; и между тях имаше жени, които бяха родили деца¹.

(1) гл. 9:2

Книгата на НЕЕМИЯ

1 Думи на Неемия, сина на Ахалия. В месец Хаслев¹, в двадесетата година^{*2}, когато бях в крепостта Суца³, *т.е. от управлението на Артаксеркс, 465-423 г. пр. Хр.

(1) Зах. 7:1; (2) гл. 2:1; Езд. 7:7; (3) Ест. 1:2; Дан. 8:2

2 дойде един от братята ми, Ананий¹, той и някои други от Юда. И аз ги попитах за юдеите, остатъка, оцелял от плена², и за Ерусалим³.

(1) гл. 7:2; (2) 4 Царе 24:14; (3) Пс. 137:5

3 И те ми казаха: Останалите, които оцеляха от плена в тамошната област, живеят в голяма неволя и унижение¹; и стената на Ерусалим е съборена² и портите му са изгорени с огън³.

(1) Пс. 79:4; (2) 4 Царе 25:10;

(3) гл. 2:3,13,17; Лев. 26:31,33; 2 Лет. 36:19; Плач 2:9

4 И когато чух тези думи, седнах и плаках¹, и тъжих дни *наред*²; и постих и се молих³ пред небесния Бог¹ и казах:

(1) 4 Царе 22:19; (2) Пс. 102:14; Дан. 10:2;

(3) Езд. 9:5; Дан. 9:3; (4) гл. 2:4,20; Езд. 1:2

5 Моля Те, ГОСПОДИ, Боже небесни, велики и страшни Боже¹, който пазиш завета и милостта за тези, които Те любят и спазват Твоите заповеди²,

(1) гл. 4:14; 9:32; Вжк. 7:9,12,21;

Пс. 76:7; 89:7; (2) Дан. 9:4

6 моля Те, нека бъде ухото Ти внимателно и очите Ти отворени, за да чуеш молитвата на Своя слуга, която принасям сега пред Теб ден и нощ за Твоите слуги, израилевите синове¹, и с която изповядвам греховете на израи-

левите синове, с които сме съгрешили против теб. И аз, и бащиният ми дом сме съгрешили².

(1) 3 Царе 8:28,29; (2) Езд. 9:6; Дан. 9:5,8

7 Много покварено постъпвахме против Теб и не опазихме заповедите и наредбите, и правилата, които Ти даде на слугата Си Мойсей¹.

(1) Пс. 89:30,31

8 Моля Те, спомни си словото, което си заповядал на слугата Си Мойсей, като си казал: Ако сте неверни, Аз ще ви разпръсна между народите¹,

(1) Вжк. 4:27; Езек. 5:10; 6:8

9 но ако се обърнете към Мен и спазвате заповедите Ми и ги вършите¹, дори ако има от вас прогонени до краищата на небесата, и оттам ще ги събера и ще ги доведе на мястото, което избрах, за да настаня там Името Си².

(1) Лев. 26:3; Вжк. 4:30; (2) Вжк. 12:5,11; 30:1-4; Зах. 8:7

10 А те са Твои слуги и Твой народ¹, който си изкупил с голямата Си сила и с мощната Си ръка².

(1) Изх. 6:7; (2) Изх. 13:3,14,16; Вжк. 9:29; Пс. 89:13

11 Моля Ти се, Господи, нека ухото Ти бъде внимателно към молитвата на слугата Ти¹, и към молитвата на слугите Ти, които се радват да се боят от Името Ти², и моля Те, дай днес успех на слугата Си и му дай да намери милост пред този човек³ – защото аз бях виночерпец на царя¹.

(1) Пс. 86:6; (2) Мал. 3:16; (3) Бит. 43:14; (4) гл. 2:1

2 И в месец Нисан¹, в двадесетата година на цар Артаксеркс², когато пред него имаше вино, аз взех виното и го дадох на царя³. А никога не бях изглеждал посърнал пред него,

(1) Ест. 3:7; (2) гл. 1:1; Езд. 4:7; (3) гл. 1:11

2 и *затова* царят ми каза: Защо лицето ти е така посърнало, след като не си болен? Това не е друго освен сърдечна скръб¹. Тогава се уплаших твърде много.

(1) Бит. 40:7; Пр. 13:12; 15:13

3 И казах на царя: Да живее царят до века¹! Как да не е посърнало лицето ми², когато градът, мястото, където са погребани бащите ми, е запустял и портите му – изгорени с огън³?

(1) 3 Царе 1:31; (2) Пс. 38:6; (3) гл. 1:3; Ест. 8:6

4 Тогава царят ми каза: За какво молиш¹? Тогава се помолих на небесния Бог²,

(1) Ест. 5:3,6; (2) гл. 1:4,5; Пс. 136:26

5 и казах на царя: Ако е угодно на царя и ако слугата ти е придобил твое благоволение, изпрати ме в Юда, в града, където са погребани бащите ми, за да го построя *отново*.

6 А царят ми каза – и царицата седеше до него: Колко време ще продължи пътешествието ти и кога ще се върнеш? И на царя се видя добре да ме изпрати и аз му определих срок¹.

(1) гл. 13:6; Дан. 9:25

7 И казах *още* на царя: Ако е угодно на царя, нека ми се дадат писма до областните управители отвъд реката, за да ме пуснат да мина, докато стигна в Юда,

8 и писмо до пазителя на царските гори Асаф, за да ми даде дървен материал да направя греди за портите на крепостта при дома и за градската стена, и за къщата, в която ще се настаня¹. И царят ми даде *всичко*, понеже добрата ръка на моя Бог беше над мен².

(1) Езд. 6:8; (2) ст. 18; Езд. 7:6,9; Пр. 21:1

9 И аз дойдох при областните управители отвъд реката и им дадох писмата на царя. А царят беше пратил с мен военачалници и конници¹.

(1) Езд. 8:22

10 А когато оронецът Санавалат и слу-

гата Товия¹, амонецът, чуха това, им стана много неприятно², че е дошъл човек да търси доброто на израилеви-те синове³.

(1) гл. 4:3; 6:1; 13:4; (2) гл. 4:1,7; Пс. 112:10; (3) Ест. 10:3

11 И аз дойдох в Ерусалим и седях там три дни¹.

(1) Езд. 8:32

12 И през нощта станах, аз и неколцина други с мен, без да кажа на никого какво беше вложил моят Бог в сърцето ми да направя за Ерусалим¹. И с мен нямаше друг добитък освен животното, на което яздох.

(1) Пр. 12:23

13 Излязох през нощта през Портата на долината¹ и *гойгох* срещу извора на смока и до Портата на буничето², и прегледах ерусалимските стени, как бяха съборени, и портите им – изгорени с огън³.

(1) гл. 3:13; 2 Лец. 26:9; (2) гл. 3:13,14; 12:31; (3) гл. 1:3

14 И минах към Портата на извора¹ и към царския водоем², но нямаше място да мине животното, което беше под мен.

(1) гл. 3:15; 12:37; (2) гл. 3:16; 4 Царе 20:20

15 И се изкачих през нощта край потока и прегледах стената, и се обърнах и влязох пак през Портата на долината, и така се върнах.

16 А първенците не знаеха къде бях ходил и какво бях направил; защото дотогава не бях открил нищо на юдеите, нито на свещениците, нито на благородните, нито на първенците, нито на останалите, които вършеха делото¹.

(1) ст. 12

17 И *тогава* им казах: Вие виждате бедствието, в което се намираме, че Ерусалим е запустял и портите му са изгорени с огън¹. Елате, нека построим стената на Ерусалим², за да не бъдем вече за укор³!

(1) гл. 1:3;

(2) Езд. 9:9; Мих. 7:11; (3) Пс. 44:13,14; 102:14; Езек. 5:14

18 И ми разказах как ръката на моя Бог беше разбра над мен¹ и думите, които царят ми беше говорил. И те казаха: Да станем и да градим! И укрепиха ръцете си за добро.

(1) ст. 8

19 А оронецът Санавалат и слугата Товия, амонецът, и арабинът Гисам, кога-

то чува това, ни се присмяха, презряха ни¹ и казаха: Какво е това, което ще правите? Ще се надигате против царя ли?²

(1) гл. 4:1; Пс. 80:6; (2) гл. 6:6

20 А аз им отговорих и казах: Небесният Бог¹, Той ще ни направи да успеем; и ние, слугите Му, ще станем и ще градим². А вие нямате нито дял, нито право, нито спомен в Ерусалим³.

(1) гл. 1:4,5; (2) Пс. 102:16; (3) Езд. 4:3; 2 Кор. 6:15

3 Тогава първосвещеникът Елиасив¹ и братята му, свещениците, станаха и построиха Овчата порта, осветиха я и поставиха вратите ѝ. Осветиха я чак до кулата Мея, до кулата Ананеил².

(1) ст. 20; гл. 12:10,22; 13:4;
(2) гл. 12:39; Ер. 31:38; Зах. 14:10

2 И до него градяха ерихонските мъже. А до тях градеше Захур, синът на Имрий.

3 А Рибната порта¹ построиха синовете на Сенаа². Те положиха гредите ѝ и поставиха и вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ.

(1) гл. 12:39; 2 Лек. 33:14; Соф. 1:10; (2) гл. 7:38; Езд. 2:35

4 До тях възстановяваше Меримот, синът на Урия, син на Акос¹. До него възстановяваше Месулам², синът на Варахия, син на Месизавеил. До него възстановяваше Садок, синът на Ваана.

(1) гл. 7:63; Езд. 2:61; 8:33; (2) гл. 6:18

5 А до него възстановяваха текойците¹; но големците им не подложиха врата си в делото на своя Господ.

(1) 2 Лек. 11:6; Ер. 6:1

6 А Старата порта¹ възстановиха Йодай, синът на Фасей, и Месулам, синът на Весодия. Те положиха гредите ѝ и поставиха вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ.

(1) гл. 12:39

7 И до тях възстановяваха гаваонецът Мелатия и меронотецът¹ Ядон, мъже от Гаваон и от Масфа, до седалището на областния управител отсам реката.

(1) 1 Лек. 27:30

8 До тях възстановяваше Озиил, синът на Арахия, един от заатарите. До него възстановяваше Анания, един от

мироварците. Те укрепиха Ерусалим до широката стена¹.

(1) гл. 12:38

9 До него възстановяваше Рафая, синът на Ор, началник на половината ерусалимски окръг.

10 До тях възстановяваше срещу къщата си Едая, синът на Арумаф. До него възстановяваше Хатус¹, синът на Асавания.

(1) гл. 10:4

11 Мелхия, синът на Харим¹, и Асув, синът на Фаат-Моав², възстановяваха друга част и кулата на пещите³.

(1) гл. 7:35; (2) гл. 7:11; (3) гл. 12:38

12 И до тях възстановяваше Селум¹, синът на Алоис, началник на половината ерусалимски окръг, той и дъщерите му.

(1) гл. 7:45

13 Портата на долината¹ възстановиха Анун и жителите на Заноя². Те я построиха и поставиха вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ; и *построиха още хиляда лакътя от стената до Портата на бунището*³.

(1) гл. 2:13; (2) гл. 11:30; (3) гл. 2:13

14 А Портата на бунището възстанови Мелхия, синът на Рихав¹, началник на Вет-Акеремския окръг². Той я построи и постави вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ.

(1) 4 Царе 10:15; (2) Ер. 6:1

15 А Портата на извора¹ възстанови Селун, синът на Холозей, началник на окръга Масфа. Той я построи и я покори, и постави вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ; *възстанови* и стената на силоамския водоем² при царската градина, до стъпалата, които слизат от Давидовия град³.

(1) гл. 2:14; (2) Ис. 8:6; Йн. 9:7; (3) 2 Царе 5:7,9

16 След него възстановяваше Неемия, синът на Азвук, началник на половината окръг Вет-Сур, до *мястото* срещу Давидовите гробища¹ и до изкувения водоем², и до дома на силните мъже.

(1) Деян. 2:29; (2) гл. 2:14

17 След него възстановяваха левитите, *начело с Реум*¹, сина на Ваний². До него възстановяваше Асавия, началник на половината от кеилския окръг³, за своя окръг.

(1) гл. 12:3; (2) гл. 9:4,5; (3) 1 Царе 23:1

18 След него възстановяваха братята

им, *начело* с Вавай, сина на Инадад, началник на *групата* половина от кеилския окръг¹. (1) ст. 17

19 До него Есер, синът на Иисус, началник на Масфа, възстановяваше друга част, срещу изкачването към оръжейниците при Ъгъла¹. (1) 2 Лек. 26:9

20 След него Варух, синът на Завай¹, възстановяваше усърдно друга част, от Ъгъла до входа на къщата на първосвещеника Елиасив². (1) Езд. 10:28; (2) ст. 1

21 След него Меримот, синът на Урия, син на Акос¹, възстановяваше друга част, от входа на къщата на Елиасив до края на къщата на Елиасив. (1) ст. 4

22 И след него възстановяваха свещениците, мъжете от окръга на *Йордан*.

23 След тях възстановяваха Вениамин и Асув срещу къщата си. След тях възстановяваше Азария, синът на Маасия, син на Ананий, при къщата си.

24 След него Венуй, синът на Инадад¹, възстановяваше друга част, от къщата на Азария до свивката и до Ъгъла. (1) гл. 10:9; Езд. 3:9

25 Фалал, синът на Узай *възстановяваше* срещу Ъгъла и кулата, която се издава от горната царска къща, която е при двора на стражата¹. А след него възстановяваше Федея, синът на Фарос². (1) гл. 12:39; Ер. 32:2; Млхк. 4:8; (2) Езд. 2:3

26 А нетинимите¹ живееха и *възстановяваха* в Офил² до мястото срещу Портата на водата³ на изток, и до издадената кула. (1) Езд. 2:43; (2) гл. 11:21; 2 Лек. 27:3; Ис. 32:14; (3) гл. 8:1,3; 12:37

27 След него текоичите¹ възстановяваха друга част срещу голямата издадена кула и до стената на Офил. (1) ст. 5

28 Над Конската порта¹ възстановяваха свещениците, всеки срещу къщата си. (1) 4 Царе 11:16; Ер. 31:40

29 След тях възстановяваше Садок, синът на Емир¹, срещу къщата си. А след него възстановяваше Семая, синът на Сехания, вратарят на източната порта. (1) гл. 7:40

30 След него Анания, синът на Селемия, и Анун, шестият син на Салаф,

възстановяваха друга част. След тях възстановяваше Месулам¹, синът на Варахия, срещу стаята си. (1) ст. 4

31 След него възстановяваше Мелхия, *един* от златарите, до къщата на нетинимите и на търговците, срещу портата Мифкад и до горната стая на Ъгъла.

32 А между горната стая на Ъгъла и Овчата порта възстановяваха златарите и търговците.

4 А Санавалат, като чу, че строи стената¹, се разгневи и много възнеговува², и се присмя на юдеите³.

(1) гл. 4:7; Езд. 4:1; (2) гл. 2:10; (3) гл. 2:19; Пс. 79:4

2 И говори пред братята си и пред войската на Самария и каза: Какво правят тези окаяни юдеи? Ще ги оставят ли? Ще жертват ли? Ще свършат ли в този ден? Ще съживят ли камъните от купищата развалини, като са изгорели?¹

(1) гл. 12:43; (2) Ис. 61:4; Езек. 36:10,33; Ам. 9:11,14

3 А амонещт Товия¹ беше до него и каза: Каквото и да строят, дори лисица ако се покачи *по него*, ще събори каменната им стена!¹ (1) гл. 2:10

4 Чуй, Боже наш¹, защото станахме за присмех²! И обърни укора им върху собствените им глави³ и ги предай на разграбване в земя, където ще са пленници!

(1) 4 Царе 19:4; (2) Пс. 123:3,4; (3) Пс. 7:16; 79:12

5 Не покривай беззаконieto им и нека грехът им не се изличи пред Теб¹, защото *Те* разгневиха пред строителите. (1) Пс. 69:27,28; Ер. 15:15; 2 Тим. 4:14

6 Така построихме стената и стената се свърза изцяло до половината *от височината* си. И народът имаше работата присърце¹. (1) Езд. 4:12

7 И когато Санавалат и Товия, и арабите, и амонците, и азотците чуха, че възстановяването на ерусалимските стени напредвало и че проломите започвали да се затварят, много се разгневиха¹. (1) ст. 1

8 И направиха заговор всички заедно

да дойдат да воюват против Ерусалим и да му напакостват¹.

(1) Езд. 4:4,5; Пс. 83:3-5

9 А ние се помолехме на своя Бог и заради тях поставихме стражи да пазят против тях денем и нощем¹.

(1) Мт. 26:41; Лк. 21:36

10 Но в Юда се каза: Силата на носачите вече отслабна, а пръстта е много. Не можем повече да строим стената.

11 А враговете ни казаха: Няма да усетят, нито да видят, докато дойдем сред тях и ги избием, и спрем работата¹.

(1) 2 Царе 17:2

12 И като дойдоха юдеите, които живеяха при тях, ни казаха десет пъти: На която и страна да се обърнете, ще гойдат върху нас!

13 Затова поставих зад по-ниските места зад стената, на по-оголените места, поставих народа по родовете им с мечовете им, с копията им и с лъковете им.

14 И огледах и станах, и казах на благородните, на първенците и на останалия народ: Не се бойте от тях¹, помнете великия и страшния Господ² и се бийте за братята си, за синовете си и дъщерите си, за жените си и за домовете си³!

(1) Вжж. 1:29; 2 Лев. 32:7;

Дан. 9:25; (2) гл. 1:5; (3) 2 Царе 10:12

15 А когато враговете ни чуха, че тяхното намерение ни било известно и че Бог е осуетил замисъла им¹, ние всички се върнахме на стената, всеки на работата си.

(1) Йов 5:12; Пс. 33:10; Пр. 22:12

16 И от този ден нататък половината от слугите ми работеха на делото, а половината държаха копията и щитовете, и лъковете, облечени в брони. А началниците насърчаваха целия юдов дом.

17 Тези, които градяха стената, и които носеха товарите, и които товареха, всеки работеше работата с едната си ръка, а с другата държеше оръжието.

18 И всеки от строителите имаше меч си опасан на кръста си и така строеше. А този, който надуваше тръбата, беше до мен.

19 И казах на благородните, на първенците и на останалия народ: Работата е голяма и обширна¹, а ние сме пръснати по стената далеч един от друг;

(1) гл. 6:3

20 на което място чуете гласа на тръбата¹, там се съберете при нас. Нашият Бог ще воюва за нас²!

(1) Съд. 3:27; (2) Изх. 14:14; Дан. 11:32; Зах. 14:3

21 Така работехме на делото и половината от тях държаха копията от пукването на зората до изгряването на звездите.

22 И по същото време казах на народа: Нека всеки нощува сред Ерусалим със слугата си, за да ни бъдат стражи нощем, а денем да служат на делото.

23 И нито аз, нито братята ми, нито слугите ми, нито мъжете от стражата, които ме следваха, не събличахме дрехите си. Всеки държеше оръжието си даже, когато отиваше при водата¹.

(1) Пес. 3:8

5 И се надигна голям вик от народа и от жените им против братята им, юдеите¹.

(1) Ис. 5:7; Мал. 2:13

2 И имаше такива, които казваха: Ние, синовете ни и дъщерите ни сме мнозина, затова нека ни се даде жито да ядем и да живеем!

(1) Бит. 47:19

3 А имаше и такива, които казваха: Ние заложихме нивите си и лозята си, и къщите си, за да ни се даде жито заради глада¹.

(1) ст. 11; Лев. 25:35-37

4 Имаше и такива, които казваха: Срещу нивите и лозята си ние взехме пари назаем за царския данък.

5 Но сега, нашите тела са като телата на братята ни, нашите деца са като техните деца. И ето, ние ще трябва да даваме синовете си и дъщерите си на работа като роби, и някои от дъщерите ни са вече заробени, а ние сме безсилни да ги откупим¹, защото нивите и лозята ни са на други.

(1) Изх. 21:7; Пр. 22:7

6 И когато чух вика им и тези думи, много се разгневих¹.

(1) гл. 13:8,17,25; Пс. 119:53; Яс. 2:6

7 И размислих в себе си и се скарах с благородните и първенците, и им казах: Вие вземате лихва всеки от брат си! И свиках против тях голямо събрание и им казах: (1) Изх. 22:25

8 Ние според силата си изкупихме братята си, юдеите, които бяха продадени на езичниците. А вие сами ли ще продадете братята си? Или те да се продадат на нас? А те мълчаха и не намериха отговор. (1) Лев. 25:47,48

9 И аз казах: Не е добро това, което правите. Не трябва ли да ходите в страха на нашия Бог, за да не сме за присмех на езичниците, нашите врагове!? (1) 2 Царе 12:14; Тит 2:8

10 Но и аз, братята ми и слугите ми, сме им заели пари и жито, но моля ви, нека оставим тази лихва!

(1) гл. 10:31; Вак. 15:2; Езек. 18:7-9

11 И така, върнете им още днес нивите им, лозята им, маслините им и къщите им, а също и една стотна част от парите и от житото, от виното и от маслиненото масло, които сте им заели!

(1) Ис. 58:6

12 Тогава те казах: Ще ги върнем и нищо няма да искаме от тях. Както казваш, така ще направим. Тогава повиках свещениците и ги заклех, че ще направят според това обещание!

(1) гл. 10:29; Езд. 10:5

13 Отърсих още и пазвата си¹ и казах: Така да отърси Бог от къщата му и от труда му всекиго, който не изпълни това обещание! Да, така да бъде отърсен и изпразен! И цялото събрание каза: Амин!² И прославиха ГОСПОДА. И народът постъпи според това обещание. (1) Пр. 28:4; Деян. 18:6; (2) гл. 8:6; 4 Царе 23:3

14 И от времето, когато царят ме назначи за областен управител над тях в юдовата земя, от двадесетата година до тридесет и втората година на цар Артаксеркс, дванадесет години, аз с братята си не съм вземал заплатата на областен управител!¹ (1) гл. 13:6; 1 Кор. 9:4,12

15 А предишните областни управители, които бяха преди мен, бяха налагали

товар на народа и бяха вземали от тях хляб и вино, освен четиридесет сикъла сребро. И слугите им бяха господарували над народа!¹ Но аз не правех така², понеже се боях от Бога³.

(1) Псалм 5:8; (2) 2 Кор. 11:9; (3) Бит. 42:18

16 И също помагах в работата на тази стена; и нива не купихме; и всичките ми слуги бяха събрани там за делото.

17 И юдеите и първенците, сто и петдесет мъже освен онези, които идваха при нас от народите около нас, бяха на трапезата ми!¹ (1) Рим. 12:13

18 А това, което се готвеше всеки ден, беше едно говедо, шест избрани овце и птици се готвеха за мен¹, а веднъж на десет дни *имахме* изобилно всякакво вино. И при всичко това аз не поисках заплатата на областен управител, защото робството тежеше силно върху този народ. (1) 3 Царе 4:23

19 Помни ме, Боже мой, за добро¹ заради всичко, което съм сторил за този народ!² (1) гл. 13:14,22,31

6 И когато Санавалат и Товия, и арабинът Гисам, и останалите ни врагове¹ чуха, че съм построил стената² и че не е останал вече пролом в нея – но до онова време още не бях поставил вратите на портите – (1) гл. 2:10,19; (2) гл. 7:1

2 Санавалат и Гисам изпратиха до мен да кажат: Ела, нека се срещнем в *едно* от селата на низината Оно¹. Но те възнамеряваха да ми сторят зло².

(1) гл. 11:35; 1 Ает. 8:12; (2) Пр. 26:24,25

3 И аз изпратих до тях пратеници да кажат: Върша голямо дело¹ и не мога да сляза. Защо да се спира делото², като го оставя и сляза при вас?

(1) гл. 4:19; (2) Ин. 9:4

4 И четири пъти пращаха до мен по този начин, но аз им отговарях все така.

5 Тогава за пети път Санавалат прати слугата си до мен по този начин с отворено писмо в ръката му,

6 в което беше писано: Между народите се носи слух, пък и Гисам казва,

че ти и юдеите мислите да се надигнете¹ и затова строиш стената. И според този слух ти искаш да им станеш цар.

(1) гл. 2:19; Езд. 4:12,13

7 И си поставил и пророци да разгласяват за теб в Ерусалим, като казват: Цар има в Юда! И сега, тези слухове ще се съобщят на царя. И така, ела сега да се съветваме заедно.

8 Тогава изпратих до него да кажат: Няма такова нещо, каквото ти казваш, а ти го измисляш от себе си.

9 Защото те всички искаха да ни уплашат, като казваха: Ръцете им ще се пуснат от делото и то няма да се свърши¹. И сега, Боже, укрепи Ти ръцете ми²!

(1) 2 Лек. 32:18; Езд. 4:4; (2) Ис. 40:29

10 Тогава аз отидох в къщата на Семая, сина на Делая, син на Метавеил, който беше заключен; и той ми каза: Нека се съберем в Божия дом, вътре в храма и нека затворим вратите на храма, защото те ще дойдат да те убият, да, през нощта ще дойдат да те убият!

(1) Лк. 13:31

11 Но аз казах: Човек като мен бива ли да бяга¹? И кой човек като мен би влязъл в храма, за да избави живота си²? Няма да вляза!

(1) Пс. 11:1; Пр. 28:1; Деян. 20:24; (2) Чис. 3:10,38

12 И познах, че, ето, не го беше пратил Бог, а той от себе си произнесе това пророчество против мен и Товия и Санавалат го бяха подкупили¹.

(1) Езеж. 13:7

13 Затова беше подкупен, за да се уплаша и да направя така, и да съгреша, и това да им послужи да злословят, за да ме кроят¹.

(1) 1 Петр. 3:16

14 Спомни си, Боже мой¹, за Товия и Санавалат според тези техни дела, а също и за пророчицата Ноадия² и за другите пророци, които искаха да ме плашат!

(1) гл. 13:29; Пс. 137:7; (2) Изх. 15:20

15 И стената беше завършена на двадесет и петия ден от месец Елул, за петдесет и два дни¹.

(1) Езд. 6:14,15

16 И когато всичките ни врагове чуха това, всичките народи около нас се

уплашиха и се смалиха много в очите си¹, и познаха, че това дело беше станало от нашия Бог².

(1) Иис. Нав. 2:9; Пс. 129:5; (2) Пс. 109:27; 147:2

17 А в онези дни юдовите благородни изпращаха много писма до Товия, и писма от Товия идваха до тях.

18 Защото в Юда имаше мнозина, които му се бяха заклели, понеже беше зет на Сехания, сина на Арах¹, и синът му Йоанан беше взел за жена дъщерята на Месулам, сина на Варакхия².

(1) гл. 7:10; Езд. 2:5; (2) гл. 3:4,30

19 И пред мен говореха за неговите благодеяния, а на него донасяха моите думи. И Товия пращаше писма, за да ме уплаши.

7 И когато стената се построи¹, поставих вратите и се определиха вратарите и певците, и левитите².

(1) гл. 6:1; (2) 1 Лек. 23; 24; 25; 26

2 И предадох Ерусалим под грижата на брат си Ананий¹ и на началника на крепостта Анания, защото беше верен човек и се боеше от Бога повече от мнозина².

(1) гл. 1:2; (2) Изх. 18:21; 3 Царе 18:3

3 И им казах: Портите на Ерусалим да не се отварят преди да напече слънцето; и докато стражите още стоят, вратите да се затварят и залостват. И да поставите стражи от ерусалимските жители, всеки на стражата му, всеки срещу къщата му.

4 А градът бе широк и голям, а народът в него беше малоброен¹ и нямаше построени къщи.

(1) гл. 11:1,2

5 И моят Бог вложи в сърцето ми да събера благородните и първенците, и народа, за да бъдат записани в родословието¹. И намерих книгата на родословието на онези, които се изкачиха първи, и намерих писано в нея:

(1) 1 Лек. 9:1

ст. 6-73; Езд. 2:1-70

6 Ето жителите на областта, които се изкачиха от плена на пленниците, от онези, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен, и които

се върнаха в Ерусалим и в Юда, всеки в града си,

7 които дойдоха със Зоровавел, Иисус, Неемия, Азария, Раамия, Нааманий, Мардохей, Валасан, Мисперет, Вагуй, Наум и Ваана. Броят на мъжете от израилевия народ беше:

8 синовете на Фарос: две хиляди сто седемдесет и двама *души*;

9 синовете на Сефатия: триста седемдесет и двама *души*;

10 синовете на Арах¹: шестстотин петдесет и двама *души*;

(1) гл. 6:18

11 синовете на Фаат-Моав¹, от синовете на Иисус и Йоав: две хиляди осемстотин и осемнадесет *души*;

(1) гл. 3:11

12 синовете на Елам: хиляда двеста петдесет и четири *души*;

13 синовете на Затуй: осемстотин четиридесет и пет *души*;

14 синовете на Закхей: седемстотин и шестдесет *души*;

15 синовете на Венуй: шестстотин четиридесет и осем *души*;

16 синовете на Вивай: шестстотин двадесет и осем *души*;

17 синовете на Азгад: две хиляди триста двадесет и двама *души*;

18 синовете на Адоникам: шестстотин шестдесет и седем *души*;

19 синовете на Вагуй: две хиляди шестдесет и седем *души*;

20 синовете на Адин: шестстотин петдесет и пет *души*;

21 синовете на Атир от Езекия: деветдесет и осем *души*;

22 синовете на Асум: триста двадесет и осем *души*;

23 синовете на Висай: триста двадесет и четири *души*;

24 синовете на Ариф: сто и дванадесет *души*;

25 синовете на Гаваон: деветдесет и пет *души*;

26 мъжете от Витлеем и Нетофат¹: сто осемдесет и осем *души*;

(1) гл. 12:28; 2 Царе 23:28,29

27 мъжете от Анатот: сто двадесет и

осем *души*;

28 мъжете от Вет-Азмавет¹: четиридесет и двама *души*;

(1) гл. 12:29

29 мъжете от Кириат-Иарим, Хефира и Вирот: седемстотин четиридесет и трима *души*;

30 мъжете от Рама и Гава¹: шестстотин двадесет и един *души*;

(1) гл. 12:29

31 мъжете от Михмас: сто двадесет и двама *души*;

32 мъжете от Ветил¹ и Гай: сто двадесет и трима *души*;

(1) гл. 11:31

33 мъжете от другия Нево: петдесет и двама *души*;

34 синовете на другия Елам: хиляда двеста петдесет и четири *души*;

35 синовете на Харим¹: триста и двадесет *души*;

(1) гл. 3:11

36 синовете на Ерихон: триста четиридесет и пет *души*;

37 синовете на Лод, Адид и Оно: седемстотин двадесет и един *души*;

38 синовете на Сенаа¹: три хиляди деветстотин и тридесет *души*.

(1) гл. 3:3

39 Свещениците¹: синовете на Едая, от дома на Иисус: деветстотин седемдесет и трима *души*;

(1) гл. 11:3

40 синовете на Емир¹: хиляда петдесет и двама *души*;

(1) гл. 3:29

41 синовете на Пасхор: хиляда двеста четиридесет и седем *души*;

42 синовете на Харим: хиляда и седемнадесет *души*.

43 Левитите¹: синовете на Иисус и Кадмиил², от синовете на Одавия: седемдесет и четири *души*.

(1) гл. 11:3; (2) гл. 10:9; 12:8

44 Певците: синовете на Асаф: сто четиридесет и осем *души*.

45 Вратарите: синовете на Селум¹, синовете на Атер, синовете на Талмон, синовете на Акув, синовете на Атитай, синовете на Совай: сто тридесет и осем души.

(1) гл. 3:12

46 Нетинимите¹: синовете на Сиха, синовете на Асуфа, синовете на Таваот,

(1) гл. 11:3

47 синовете на Кирос, синовете на Сиа, синовете на Фадон,

48 синовете на Левана, синовете на Агава, синовете на Салмай,

49 синовете на Анан, синовете на Гедил, синовете на Гаар,

50 синовете на Реая, синовете на Расин, синовете на Некода,

51 синовете на Газам, синовете на Оза, синовете на Фасей,

52 синовете на Висай, синовете на мезунимците, синовете на нефусимците,

53 синовете на Ваквук, синовете на Акуфа, синовете на Арур,

54 синовете на Васалот, синовете на Меида, синовете на Арса,

55 синовете на Варкос, синовете на Сисара, синовете на Тама,

56 синовете на Несий, синовете на Атифа.

57 Синовете на слугите на Соломон¹: синовете на Сотай, синовете на Соферет, синовете на Ферида, (1) гл. 11:3

58 синовете на Яала, синовете на Даркон, синовете на Гедил,

59 синовете на Сефатия, синовете на Атил, синовете на Фохерет от Севаим, синовете на Амон.

60 Всичките нетиними и синовете на слугите на Соломон бяха триста деветдесет и двама *гуши*.

61 А ето тези, които се изкачиха от Тел-Мелах, Тел-Ариса, Херуф, Адон и Емир, но не можах да покажат бащините си домове и произхода си, дали са от Израил:

62 синовете на Далая, синовете на Товия и синовете на Некода: шестстотин четиридесет и двама *гуши*.

63 И от свещениците: синовете на Авая, синовете на Акос¹, синовете на Верзелай, който взе жена от дъщерите на галадеца Верзелай и се нарече по тяхното име. (1) гл. 3:4

64 Те търсиха записването си между записаните в родословието, но не се намери. И те бяха изключени от свещенството като нечисти.

65 И управителят* им заповяда да не ядат от пресветите неща, докато не се

издигне свещеник с Урим и Тумим¹.

*букв.: тишата, персийска тила на областен управител
(1) Изх. 28:30

66 Цялото събрание беше общо четиридесет и две хиляди триста и шестдесет *гуши*,

67 освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди триста тридесет и седем. Имаха и двеста четиридесет и пет певци и певици.

68 Конете им бяха седемстотин тридесет и шест, мулетата им – двеста четиридесет и пет;

69 камиите им – четиристотин тридесет и пет, магаретата – шест хиляди седемстотин и двадесет.

70 И една част от главите на бащините *домове* дадоха за делото. Управителят даде за съкровището хиляда драхми злато, шестдесет легена и петстотин и тридесет свещенически одежди.

71 И някои от главите на бащините *домове* дадоха за съкровището за делото двадесет хиляди драхми злато и две хиляди и двеста мнаси сребро.

72 А даденото от останалия народ беше двадесет хиляди драхми злато и две хиляди мнаси сребро, и шестдесет и седем свещенически одежди.

73 И свещениците и левитите, и вратарите, и певците, и тези от народа, и нетинимите, и целият Израил се заселиха в градовете си. И като настъпи седмият месец¹, израилевите синове бяха *вече* в градовете си. (1) Езд. 3:1

8 Тогава целият народ се събра като един човек на площада, който беше пред Портата на водата¹ и казаха на книжника Ездра² да донесе книгата на Мойсеевия закон, който ГОСПОД беше заповядал на Израил.

(1) гл. 3:26; (2) гл. 12:26; Езд. 7:6

2 И на първия ден от седмия месец¹ свещеник Ездра донесе закона пред събранието от мъже и жени и от всички, които можеха да слушат с разбиране².

(1) Лев. 23:24; Чис. 29:1; (2) ст. 18; гл. 10:28; 13:1; Вжз. 31:9-13; Инс. Нав. 8:35; Деян. 10:33; 13:44

3 И той чете от него на площада, кой-

то беше пред Портата на водата, от зори до пладне пред мъжете и жените и онези, които можеха да разбират. И вниманието на целия народ беше към книгата на закона¹. (1) ст. 2

4 А книжникът Ездра стоеше на дървена платформа¹, която бяха направили за тази цел, и до него стояха Мататия и Сема, и Аная, и Урия, и Хелкия, и Маасия от дялната му страна, а от лявата му страна бяха Федая и Мисаил, и Мелхия, и Асум, и Асвадана, Захария и Месулам. (1) гл. 9:4; 2 Лек. 6:13

5 И Ездра разгъна книгата пред очите на целия народ, защото беше над целия народ. И когато я разгъна, целият народ се изправи.

6 И Ездра прослави ГОСПОДА, великия Бог¹, и целият народ отговори: Амин, амин!² – като издигнаха ръцете си³ и се наведоха и се поклониха на ГОСПОДА с лицата си до земята⁴.

(1) 1 Лек. 29:20; 2 Лек. 6:4; 29:10; Пс. 95:3;

(2) гл. 5:13; 1 Кор. 14:16; (3) Пс. 134:2; (4) 2 Лек. 20:18

7 А Исус и Ваний¹, и Серевия², Ямин, Акув, Саветай, Одия, Маасия, Келита³, Азария, Йозавад, Анан, Фелая и левитите обясняваха закона на народа⁴, а народът стоеше на мястото си⁵.

(1) гл. 9:4; (2) Езд. 8:18; (3) Езд. 10:23;

(4) Вжк. 33:10; 2 Лек. 17:9; (5) 3 Царе 8:14

8 Четяха ясно от книгата на Божия закон¹ и даваха значението, като им обясняваха прочетеното².

(1) гл. 9:3; 4 Царе 23:2; (2) Лк. 24:27,45

9 И Неемия, който беше управителят¹, и свещеник Ездра, книжникът, и левитите, които поучаваха народа, казаха на целия народ: Този ден е свят на ГОСПОДА, вашия Бог! Не тъжете и не плачете!¹ – защото целият народ заплака, като чу думите на закона².

(1) Езд. 2:63; (2) Вжк. 12:12; (3) 2 Лек. 34:19

10 И им каза: Идете, яжте тлъсто и пийте сладко и пратете дялове на тези, за които нищо не е приготвено¹, защото денят е свят на нашия Господ. И не скърбете², защото радостта в ГОСПОДА е вашата сила³. (1) Ест. 9:22; (2) 3 Царе 8:66;

(3) 1 Лек. 16:27; Пс. 89:16-18; Ис. 12:1-3; 49:5

11 И левитите успокоиха целия народ, като казаха: Мълчете, защото денят е свят! Не тъжете!

12 И целият народ отиде да яде и да пие, да изпрати дялове и да направи голямо увеселение¹, защото беше разбрал думите, които му се говориха².

(1) 1 Лек. 29:22; (2) Ер. 15:16

13 И на втория ден главите на бащините *гомове* на целия народ, свещениците и левитите се събраха при книжника Ездра, за да се поучат в думите на закона.

14 И намериха писано в закона, че ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей израилевите синове да живеят в колиби на празника в седмия месец¹,

(1) Лев. 23:34,42

15 и да обявят и разгласят по всичките си градове и в Ерусалим, като кажат: Излезте в планината и донесете маслинови клонове и клонове от дива маслина, и миртови клонове, и палмови клонове, и клонове от гъстолистни дървета, за да направите колиби, както е писано!

16 И народът излезе и донесе *клонове*, и си направиха колиби – всеки на покрива си и в дворовете си, и в дворовете на Божия дом, на площада при Портата на водата и на площада при Ефремовата порта¹. (1) гл. 12:39; 4 Царе 14:13

17 Цялото събрание, *всички*, които се бяха върнали от плена, направиха колиби и живяха в колибите. Защото израилевите синове не бяха правили така от времето на Исус, сина на Навий¹, до онзи ден. И настана много голяма радост². (1) Ис. Нав. 1:1; (2) 2 Лек. 30:26

18 И всеки ден се четеше от книгата на Божия закон, от първия ден до последния ден¹. Седем дни празнуваха празника, а на осмия ден имаше тържествено събрание според правилото².

(1) ст. 2; (2) Лев. 23:36

9 И на двадесет и четвъртия ден от този месец израилевите синове се съб-

раха в пост¹, облечени с вретища, и с пръст на себе си².

(1) 2 Лст. 20:3,4; Езд. 8:21;

(2) Иис. Нав. 7:6; Йов 2:12,13; Йоил 2:12; Откр. 18:19

2 И израилевият род се отдели от всичките чужденци¹. И застанаха и изповядаха греховете си и беззаконията на бащите си².

(1) гл. 10:28; 13:3; Езд. 9:1; 10:11; (2) Лев. 26:40

3 През една четвърт от деня те ставаха на мястото си и четяха от книгата на закона на ГОСПОДА, своя Бог¹, а през *друга* четвърт се изповядваха и се кланяха пред ГОСПОДА, своя Бог.

(1) гл. 8:7,8

4 А Иисус¹ и Ваний¹, Кадмиил, Севания, Вуний, Серевия, Ваний и Хананий застанаха на възвишението на левитите² и викаха със силен глас към ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 3:17; 8:7; 12:8; (2) гл. 8:4; (3) 2 Лст. 20:19

5 И левитите Иисус и Кадмиил, Ваний, Асавния, Серевия, Одия, Севания и Петая казаха: Станете и благославяйте ГОСПОДА, своя Бог, от века и до века¹! Да се благославя, Боже, Твоето славно Име², което е възвишено над всяко благословение и хвала³!

(1) 1 Лст. 16:36; 29:20; Дан. 2:20; (2) Йов 1:21; Пс. 66:2; 72:19; 99:3; (3) Съд. 13:18; 1 Лст. 29:11-13

6 Ти си ГОСПОДИ, само Ти! Ти си направил небесата, небесата на небесата² и цялото им войнство³, земята⁴ и всичко, което е на нея, моретата и всичко, което е в тях⁵. И Ти оживотворяваш всичко това⁶ и на Теб се покланя небесното войнство⁷.

(1) Вжж. 32:39; (2) Вжж. 10:14; (3) Бит. 2:1;

(4) Бит. 1:1; Пс. 124:8; Ер. 32:17; (5) Бит. 1:9-25; Деян. 4:24;

(6) Кол. 1:16,17; (7) Пс. 103:21; Ис. 6:2,3

7 Ти си ГОСПОД, Бог, който избра Аврам¹ и го изведе от Ур Халдейски², и му даде името Авраам³.

(1) Деян. 13:17;

(2) Бит. 11:31; Ис. 41:9; Евр. 11:8; (3) Бит. 17:5

8 И Ти намери сърцето му вярно пред Теб и направи с него завет да му дадеш земята на ханаанците, хетейците, аморейците и ферезейците, и евусейците, и гергесейците¹, да я дадеш на потомството му – и Ти изпълни думите Си², защото си праведен³.

(1) Бит. 15:18-21; Езек. 33:24; (2) Иис. Нав. 21:43-45;

(3) ст. 33; Вжж. 32:4; 2 Царе 22:31; Езд. 9:15

9 И Ти видя¹ теглото на бащите ни в Египет¹ и чу вика им при Червено море².

(1) Изх. 3:7; (2) Изх. 14:10,15

10 Ти извърши знаменания и чудеса над фараона и над всичките му слуги, и над целия народ на земята му¹, понеже Ти знаеше, че постъпвах с гордост против тях². И Ти си създаде име³, както е днес⁴.

(1) Изх. 3:20; Вжж. 7:19;

(2) Изх. 18:11; (3) Ис. 63:12; (4) Ер. 32:20; Дан. 9:15

11 И Ти раздели морето пред тях и преминаха през морето по сухо, а последвачите им хвърли в дълбините – като камък в силните води¹.

(1) Изх. 14:14-27; Деян. 7:36

12 И денем Ти ги води в облачен стълб, а нощем – в огнен стълб, за да им осветяваш пътя, по който трябваше да минат¹.

(1) Изх. 13:21

13 И Ти слезе на планината Синай¹ и говори с тях от небото², и им даде справедливи правила и истинни закони, добри наредби и заповеди³.

(1) Изх. 19:18,20; Гал. 4:24; (2) Изх. 20:22;

(3) Вжж. 4:8; Езд. 7:6; Пс. 19:7,8

14 И им оповести святата Си събота¹ и им даде заповеди и наредби, и закон чрез слугата Си Мойсей².

15 Ти им даде и хляб от небото за глада им¹ и им извади вода от скалата за жаждата им². И Ти им каза да влязат, за да завладеят земята, за която се беше заклел, че ще им я дадеш³.

(1) Изх. 16:4,15,35; Йн. 6:31;

(2) Изх. 17:3,6; Ис. 48:21; (3) Вжж. 1:8

16 Но те, бащите ни, се възгордяха и закоравиха врата си¹, и не послушаха Твоите заповеди².

(1) Изх. 32:9; 2 Лст. 36:13; Ер. 7:26; (2) 2 Лст. 29:6; Пс. 81:11

17 Отказаха да послушат и не си спомниха чудесата Ти, които беше извършил за тях¹. Закоравиха врата си¹ и в своя бунт си определиха началник, за да се върнат в робството си³. Но Ти си Бог на прошката, милостив и състрадателен, дълготърпелив и много-милостив⁴ и Ти не ги остави⁵.

(1) Пс. 78:10,11; Ер. 18:15; (2) ст. 16; (3) Чис. 14:4; Дан. 9:9;

(4) Пс. 86:15; (5) ст. 31; Лев. 26:44; 1 Царе 12:22; Езд. 9:9

18 Даже когато си направиха изляно

теле и казаха: Това е твоят Бог, който те изведе от Египет!¹ – и извършиха големи богохулства, (1) Изх. 32:4,8

19 Ти пак в голямото Си милосърдие не ги остави в пустинята¹. Облачният стълб не престана да бъде над тях денем, за да ги води по пътя, нито огненият стълб – нощем, за да им свети по пътя, по който трябваше да минат².

(1) ст. 31; Езек. 20:17; (2) Пс. 136:16

20 И Ти даде добрия Си Дух, за да ги учи¹, и не отне манната Си от устата им², и им даде вода за жаждата им².

(1) Чис. 11:17,25; Ис. 63:11; (2) ст. 15

21 И Ти ги храни четиридесет години в пустинята и нищо не им липсваше – дрехите им не се износиха и краката им не отекоха¹.

(1) Втжк. 2:7; Деян. 7:36

22 И Ти им даде царства и народи и им ги раздели на дялове¹, и така завладяха земята на Сихон, както и земята на есевонския цар и земята на васанския цар Ог².

(1) Ер. 27:5; (2) Втжк. 4:46,47

23 И Ти умножи синовете им като небесните звезди¹ и ги заведе в земята, за която беше казал на бащите им, че ще влязат в нея, за да я завладеят².

(1) Бит. 22:17; Изх. 1:7,12; (2) Иис. Нав. 1:2

24 И синовете им влязоха и завладяха земята¹, и Ти покори пред тях жителите на земята, ханаанците, и ги предаде в ръцете им – както царете им, така и народите на земята – да им направят според волята си².

(1) Чис. 14:31; Иис. Нав. 21:43; (2) Иис. Нав. 10:40-42; 12; Ест. 9:5; Деян. 7:45

25 И те превзеха укрепени градове и плодородна земя и завладяха къщи¹, пълни с всякакви блага, изкопани кладенци, лозя и маслини, и плодни дървета в голямо количество². И ядоха и се наситиха, затлъстяха и се насладиха на Твоята голяма благод³.

(1) Пс. 105:44; (2) Втжк. 6:10,11; (3) Втжк. 32:14-15; Ер. 2:7

26 Но станаха непокорни и се надигнаха против Теб, и захвърлиха Твоя закон зад гърба си¹ и убиваха пророците Ти, които свидетелстваха против тях, за да ги обърнат към Теб²; и извършиха големи богохулства.⁽¹⁾

(1) Втжк. 32:15-16; 3 Царе 14:9; Ер. 32:23; (2) 3 Царе 19:10; Мт. 21:35; Деян. 7:52

27 Тогава Ти ги предаваше в ръката на притеснителите им¹ и те ги притесняваха². И във времето на притеснението си те викаха към Теб и Ти чуваше от небето и според голямото Си милосърдие им даваше избавители, които ги избавяха от ръката на притеснителите им³.

(1) Съд. 2:14-18; 4 Царе 17:20; (2) Лев. 26:17; (3) Пс. 136:24

28 Но щом се успокояваха, те пак вършеха зло пред Теб¹. И Ти ги оставяше в ръката на враговете им, да владеят над тях; и те пак се връщаха и викаха към Теб и Ти ги чуваше от небето и ги избавяше според милосърдието Си много пъти².

(1) Съд. 2:19; (2) Пс. 106:42-45

29 Ти свидетелстваше против тях, за да ги обърнеш към закона Си, но те се възгордяха и не слушаха Твоите заповеди, а съгрешаваха против правилата Ти, чрез които, ако ги изпълнява човек, ще живее¹; и упорито обръщаха гръб и закоравяваха врата си, и не слушаха².

(1) Лев. 18:5; Мт. 19:17; (2) Втжк. 31:27; Съд. 6:10

30 Но Ти ги търпя много години и свидетелства против тях чрез Духа Си, чрез пророците Си¹, но те не слушаха². Тогава Ти ги предаде в ръката на родите на земите³.

(1) 2 Лев. 24:19; (2) Езд. 9:10; Ер. 44:4,5; Дан. 9:6; (3) 4 Царе 18:11,12

31 Но в голямото Си милосърдие Ти не ги унищожиха напълно и не ги остави, защото си Бог милостив и състрадателен¹.

(1) Втжк. 4:31; 2 Лев. 30:9; Псал. 3:22

32 И сега, Боже наш, велики, силни и страшни Боже¹, който пазиш завета и милостта², нека не се счита за нищожно пред Теб цялото страдание, което е постигнало нас, царете ни, началниците ни и свещениците ни, и пророците ни, и бащите ни, и целия Твой народ от времето на асирийските царе до днес³.

(1) пс. 1:5; (2) Втжк. 7:12; (3) 4 Царе 17:6,23

33 Но Ти си справедлив във всичко¹, което ни е сполетяло, защото Ти си действал верно, а ние сме постъпвали безбожно².

(1) ст. 8; Пс. 119:137; Псал. 1:18; (2) Изх. 32:31; Лев. 26:41; Пс. 106:6; Езек. 11:12

34 И царете ни, началниците ни, свещениците ни и бащите ни не са спазвали закона Ти¹, и не са внимавали в Твоите заповеди и в Твоите свидетелства, с които си свидетелствал против тях².

(1) 2 Лст. 29:6; Езд. 9:10; (2) ст. 30

35 Защото те и при царството си, и при голямата Ти благодат, която им показа, и в широката и плодородна земя, която постави пред тях¹, не Ти служиха и не се обърнаха от злите си дела².

(1) Втэк. 28:47,48; (2) Езек. 5:6

36 Ето, днес сме роби. И в земята, която Ти даде на бащите ни, за да ядат плодето ѝ и благата ѝ, ето, роби сме в нея¹.

(1) Езд. 9:9; Плач 5:4; Ин. 8:33

37 Тя дава голямо изобилие на царете, които Ти си поставил над нас заради греховете ни. И те властват над телата ни и над добитъка ни според волята си¹; и ние сме в голямо притеснение.

(1) Втэк. 28:33

38 Поради всичко това ние правим завет¹ и го написваме² и на подпечатаното са имената на началниците ни, левитите ни и свещениците ни.

(1) ст. 29; Езд. 10:3; (2) Изх. 24:4

10 А на подпечатаното бяха имената на управителя¹ Неемия, сина на Ахалия, и Седекия,

(1) Езд. 2:63

ст. 2-8; гл. 12:2-7

2 Серая¹, Азария², Еремия²,

(1) гл. 11:11; (2) гл. 12:33,34

3 Пасхор, Амария, Мелхия,

4 Хатус¹, Севания, Малух,

(1) гл. 3:10

5 Харим, Меримот, Авдия,

6 Даниил, Ганатон, Варух,

7 Месулам, Авия, Миамин,

8 Маазия, Велгай и Семая¹ – това са свещениците.

(1) гл. 12:34

9 И левитите: Иисус, синът на Азания, Венуй¹ от синовете на Инадад², Кадмиил³;

(1) Езд. 8:33; (2) гл. 3:24; (3) гл. 7:43; 12:8

10 и братята им: Севания, Одия, Келита, Фелая, Анан,

11 Михей, Реов, Асавия,

12 Закхур, Серевия, Севания,

13 Одия, Ваний и Венину.

ст. 14-19; Езд. 2:3-19

14 Главите на народа: Фарос, Фаат-Моав, Елам, Зату, Ваний,

15 Вуний, Азгад, Вивай,

16 Адония, Вагуй, Адин,

17 Атир, Езекия, Азур,

18 Одия, Асум, Висай,

19 Ариф, Анатот, Невай,

20 Магфиас, Месулам, Изир,

21 Мезизавеил, Садок, Ядуа,

22 Фелатия, Анан, Аная,

23 Осия, Анания, Асум,

24 Алоис, Филея, Совив,

25 Реум, Асавна, Маасия и

26 Ахия, Анан, Ганан,

27 Малух, Харим и Ваана.

28 И останалият народ, свещениците, левитите, вратарите, певците, нетинимите¹ и всички, които се бяха отделили от народите на страните² и се бяха прилепили към Божия закон, жените им, синовете им и дъщерите им, всички, които знаеха и разбираха³,

(1) гл. 7:46-56,60; (2) гл. 9:2; Лев. 20:26; (3) гл. 8:2

29 се присъединиха към братята си, към високопоставените между тях, и встъпиха в клетва¹ и обрек да ходят по Божия закон, който беше даден чрез Божия слуга Мойсей, и да спазват и вършат всичките заповеди на ГОСПОДА, нашия Господ, правилата Му и наредбите Му².

(1) гл. 5:12; 9:38;

Втэк. 29:12; (2) 4 Царе 23:3,25; 2 Лст. 34:31; Пс. 119:106

30 И се заклеха: Няма да даваме дъщерите си на народите на земята и няма да вземаме техните дъщери за синовете си¹!

(1) гл. 13:23-27; Изх. 34:16

31 И ако народите на земята донесат стоки или каквато и да е храна за продан в съботен ден, няма да купуваме от тях в събота или в друг свят ден¹! И оставяме седмата година и изискването на всеки дълг²!

(1) гл. 9:14; 13:15-22; (2) гл. 5:10; Изх. 23:11

32 И си налагаме задължение да даваме всяка година по една трета сикъл за службата на дома на нашия Бог¹,

(1) Изх. 30:16; Мт. 17:24

33 за присъствените хлябове¹, за постоянния хлябен принос, за постоян-

ното всеизгаряне², за това в съботите³ и на новолунията³ и на празниците³ и за светите неща, и за жертвите за грях, за да се прави умилостивение за Израил, и за цялата работа в дома на нашия Бог.

(1) Лев. 24:5-7; (2) Чис. 28:2,3; (3) 2 Леп. 2:4; Езд. 3:5

34 И ние, свещениците, левитите и народът, хвърлихме жребия *помежду си* за приноса на дървата¹, за да се докарват в дома на нашия Бог според бащините ни домове, в определени времена всяка година, за да горят върху олтара на ГОСПОДА, нашия Бог, както е предписано в закона².

(1) гл. 13:31; (2) Лев. 6:12,13

35 И обещахме всяка година да донасяме в ГОСПОДНИЯ дом първите плодове от земята си и първите плодове от роденото от всяко дърво¹;

(1) гл. 12:44; 13:5; Изх. 23:19; 2 Леп. 31:5; Мал. 3:10

36 и да довеждаме в дома на нашия Бог, на свещениците, които извършват службата в дома на нашия Бог, първородните от синовете си и от добитъка си, както е предписано в закона, първородните от говедата си и от дребния си добитък¹;

(1) Изх. 13:2; Чис. 18:15-18

37 и да донасяме на свещениците в стаите на дома на нашия Бог първото от тестото си и възвишаемите си приноси, и плодвете от всякакво дърво, вино и маслинено масло¹, и десетъците от земята си, за левитите² – защото левитите трябва да вземат десетъците по всичките градове, където обработваме земята³.

(1) гл. 13:31; Чис. 15:19-21;

(2) Чис. 18:21; (3) Лев. 27:30; Вжж. 14:22

38 И свещеникът, синът на Аарон, да бъде с левитите, когато левитите вземат десетъците. И левитите да донасят десетъка от десетъка в дома на нашия Бог¹, в стаите на съкровищницата².

(1) Чис. 18:26-29; (2) гл. 12:47; 13:12; 2 Леп. 31:11,12

39 Защото израилевите синове и левиевите синове трябва да донасят възвишаемите приноси от житото, от виното и от маслиненото масло в стаите¹, където са съдовете на светилището², и свещениците, които извършват службата,

и вратарите, и певците³. И така няма да оставим дома на нашия Бог⁴.

(1) ст. 38; (2) Езд. 8:28; (3) гл. 7:39-45; (4) гл. 13:10

ст. 1-9; 1 Леп. 9:2-9

11 И началниците на народа се заселиха в Ерусалим¹; а останалият народ хвърли жребий², за да доведат един от десет души да се засели в Ерусалим³, в светия град⁴, а деветте *други* части – по градовете.

(1) 1 Леп. 8:28; (2) Инс. Нав. 18:10; (3) гл. 7:4; Пс. 122:6; (4) Ис. 52:1; Мт. 4:5; Откр. 11:2; 21:2

2 И народът благослови всички мъже, които доброволно се предложиха да се заселят в Ерусалим¹.

(1) ст. 1

3 А ето главните мъже от областта, които се заселиха в Ерусалим; а в юдовите градове се заселиха, всеки в притежанието си в градовете им: Израил, свещениците и левитите, и нетинимите, и синовете на слугите на Соломон¹.

(1) гл. 7:7-60

4 И в Ерусалим се заселиха от синовете на Юда и от синовете на Вениамин; от синовете на Юда: Атая, син на Озия, син на Захария, син на Амария, син на Сафатия, син на Маалалеил, от синовете на Фарес;

5 и Маасия, син на Варух, син на Холозей, син на Азая, син на Адая, син на Йоярив, син на Захария, син на Силоний.

6 Всичките синове на Фарес, които се заселиха в Ерусалим, бяха четиристотин шестдесет и осем храбри мъже.

7 А ето синовете на Вениамин: Салу, син на Месулам, син на Йоад, син на Федая, син на Колая, син на Маасия, син на Итиил, син на Исая;

8 и след него Гавай, Салай: деветстотин двадесет и осем души.

9 Иоил, синът на Зехрий, беше надзирател над тях, а Юда, синът на Сенуй, беше втори над града.

ст. 10-14; 1 Леп. 9:10-13

10 От свещениците: Едая, син на Йоарив, Яхин,

11 Серая¹, син на Хелкия, син на Месулам, син на Садок, син на Мераи-

от, син на Ахитов, началник на Божия дом²;

(1) гл. 10:2; (2) 2 Лец. 31:13

12 и братята им, които вършеха службата на дома: осемстотин двадесет и двама *души*; и Адая, син на Ероам, син на Фелалия, син на Амсий, син на Захария, син на Пасхор, син на Мелхия; 13 и братята му, глави на бащини *домове*: двеста четиридесет и двама *души*; и Амасай, син на Азарейл, син на Аазий, син на Месилемот, син на Емир,

14 и братята им, силни и храбри мъже: сто двадесет и осем *души*. И Завдиил, синът на Гедолим, беше надзирател над тях.

ст. 15:23; 1 Лец. 9:14-34

15 А от левитите: Семая, син на Асув, син на Азрикам, син на Асавия, син на Вуний;

16 и Саветаи и Йозавад от главите на левитите бяха над външната служба на Божия дом.

17 И Матания, син на Михей, син на Завдий, син на Асаф, който оглавяваше началото на пеенето¹ при молитвата, и Ваквукия, вторият между братята си; и Авда, син на Самуй, син на Галал, син на Едугун².

(1) гл. 12:8,24,46; (2) 1 Лец. 25:1-6

18 Всички левити в светия град бяха двеста осемдесет и четири *души*.

19 И вратарите: Акув, Талмон и братята им¹, които пазеха портите: сто седемдесет и двама *души*.

(1) гл. 12:25

20 А останалите от Израил, свещениците и левитите, бяха по всичките юдови градове, всеки в наследството си¹.

(1) Иис. Нав. 24:28

21 А нетинимите се заселиха в Офил¹. И Асиха² и Гесва бяха над нетинимите.

(1) гл. 3:26; (2) Езд. 2:43

22 А надзирател на левитите в Ерусалим беше Озий, синът на Ваний, син на Асавия, син на Матания, син на Михей, от синовете на Асаф, певците, които бяха над службата в Божия дом;

23 защото имаше царска заповед за тях и задължение за певците, всеки ден необходимото за деня¹.

(1) Езд. 6:8-10

24 А Петая, синът на Месизавеил, от синовете на Зара, син на Юда¹, беше помощник на царя за всяко дело на народа.

(1) Бит. 46:12

ст. 25-30; Иис. Нав. 15:21-62

25 А в селата на полетата им се заселиха *някои* от синовете на Юда: в Кириат-Аарва¹ и селата й, в Девон и селата му, и в Кавсеил и селата му,

(1) Иис. Нав. 14:15

26 и в Иисуя, и в Молада¹, и във Вет-Фелет,

(1) 1 Лец. 4:28

27 и в Асар-Суал¹, и във Вирсавее¹ и селата му,

(1) 1 Лец. 4:28

28 и в Сиклаг¹, и в Мекона и селата му,

(1) 1 Лец. 4:30

29 и в Ен-Римон, и в Сарая, и в Ярмут,

30 Заноя¹, Одолам и селата му, Лакис и полетата му, Азика и селата му. Така се установиха от Вирсавее до долината Еном².

(1) гл. 3:13; (2) Иис. Нав. 15:8

31 А синовете на Вениамин *живееха* от Гава *нататък* в Михмас¹ и Гая, и Ветил² и селата му,

(1) 1 Царе 13:2; (2) гл. 7:30-32; Иис. Нав. 18:22

32 в Анатот¹, Ноб², Анания,

(1) Иис. Нав. 21:18; Ис. 10:30; (2) 1 Царе 21:1

33 Асор¹, Рама², Гетаим³,

(1) 2 Царе 13:23; (2) Иис. Нав. 18:25; (3) 2 Царе 4:3

34 Адид, Цевоим¹, Невалат, (1) 1 Царе 13:18

35 Лод и Оно¹, долината на занаятчиите².

(1) гл. 6:2; (2) 1 Лец. 4:14

36 А от левитите *имаше* отреди в Юда и във Вениамин.

ст. 2-7; гл. 10:2-8

12 А ето свещениците и левитите, които се изкачиха¹ със Зоровавел², сина на Салатил, и с Иисус²: Сарая, Еремия, Ездра,

(1) Езд. 2:1; (2) Ар. 1:1

2 Амария, Малух, Хатус,

3 Сехания, Реум¹, Меримот, (1) гл. 3:17

4 Идо, Ганатон, Авия,

5 Миамин, Маадия, Велга,

6 Семая и Йоярив, Едая,

7 Салу, Амок, Хелкия и Едая. Това бяха главите на свещениците и на братята им в дните на Иисус.

8 И левитите: Иисус¹, Венуй, Кадами-

ил¹, Серевия², Юда и Матания. Той и братята му бяха над пеенето³,

(1) гл. 7:43; Езд. 2:40; (2) ст. 24; гл. 9:4,5; (3) гл. 11:17

9 а Ваквукия и Уний, братята им, бяха на среща им според службите.

10 И Исус роди Йоаким, а Йоаким роди Елиасив¹, а Елиасив роди Йодай²,

(1) гл. 3:1; (2) гл. 13:28

11 а Йодай роди Йонатан, а Йонатан роди Ядуа¹.

(1) ст. 22

ст. 12-21; ср. 1 Лст. 24:4-19

12 А в дните на Йоаким тези свещеници бяха глави на бащини домове: на бащиния дом на Серая – Мерая; на Еремия – Анания;

13 на Езра – Месулам; на Амария – Йоанан;

14 на Мелиху – Йонатан; на Севания – Йосиф;

15 на Харим – Адна; на Мераиот – Хелкай;

16 на Идо – Захария¹; на Ганатон – Месулам;

(1) Зах. 1:1

17 на Авия – Зехрий; на Миниамин, на Моадия – Фелтай;

18 на Велга – Самуа; на Семая – Йонатан;

19 на Йоярив – Матенай; на Едая – Озий;

20 на Салай – Калай; на Амок – Евер;

21 на Хелкия – Асавия; и на Едая – Натанаил.

22 В дните на Елиасив, Йодай и Йоанан, и Ядуа¹ бяха записани началниците на бащини домове от левитите; а от свещениците – през царуването на персиеца Дарий*.

*Дарий II, 424–404 пр. Хр., наследникът на Артаксеркс I; (1) ст. 10,11

23 Синовете на Леви, главите на бащини домове, са записани в Книгата на летописите до дните на Йоанан, сина на Елиасив.

24 А главите на левитите бяха: Асавия, Серевия и Исус, синът на Кадамиил, а срещу тях стояха братята им, за да хвалят и прославят според заповедта на Божия човек Давид, отред срещу отред¹.

(1) ст. 8,36; гл. 11:17; 1 Лст. 16:4,5; 25:6

25 Матания и Ваквукия, Авдия, Месулам, Талмон и Акув бяха вратари и пазеха стража при складовете на портите¹.

(1) гл. 11:19; 1 Лст. 26:15,17; 2 Лст. 8:14

26 Те бяха в дните на Йоаким, сина на Исус, син на Йоседек, и в дните на областния управител Неемия и на свещеника Езра, книжника¹.

(1) гл. 8:1

27 И при освещаването на стената в Ерусалим потърсиха левитите по всичките им места, за да ги доведат в Ерусалим да празнуват посвещението с веселие¹, със славословия и песни, с кимвали, лири и арфи².

(1) Езд. 6:16; (2) 1 Лст. 15:16; 2 Лст. 5:13; 29:25

28 И синовете на певците се събраха, както от околността около Ерусалим, така и от нетофатските села¹,

(1) гл. 7:26; 1 Лст. 9:16

29 и от Вет-Галгал, и от полетата на Гава¹ и Азмавет², защото певците си бяха построили села около Ерусалим³.

(1) гл. 7:30; (2) гл. 7:28; Езд. 2:24; (3) гл. 13:10

30 И свещениците и левитите се очистиха¹ и очистиха народа и портите, и стената².

(1) гл. 13:22; 1 Лст. 15:14; (2) 2 Лст. 29:5

31 Тогава качих юдовите началници на стената и определих два големи хора певци: едният отиваше в шествие надясно върху стената към Портата на бунището¹;

(1) гл. 2:13

32 а след тях вървяха Осяя и половината от юдовите началници,

33 и Азария¹, Езра и Месулам,^{(1) гл. 10:2}

34 Юда и Вениамин, и Семая¹, и Еремия²,

(1) гл. 10:8; (2) гл. 10:2

35 и някои от синовете на свещениците с тръби: Захария, синът на Йонатан, син на Семая, син на Матания, син на Михей, син на Закхур, син на Асаф, 36 и братята му: Семая и Азареил, Милалай, Гилалай, Маай, Натанаил и Юда, и Ананий с музикалните инструменти на Божия човек Давид¹; и книжникът Езра вървеше пред тях.

(1) ст. 24; 2 Лст. 8:14

37 И при Портата на извора¹ те се изкачиха направо по стъпалата на Давидовия град, където стената се издига

над Давидовата къща, чак до Портата на водата² на изток. (1) гл. 2:14; (2) гл. 3:26

38 А другият хор вървеше в противоположна посока и аз и половината от народа вървахме след него горе по стената, край кулата на пещите¹ и до широката стена², (1) гл. 3:11; (2) гл. 3:8

39 и над Ефремовата порта¹ и над Старата порта², и над Рибната порта³, и кулата Ананеил⁴, и кулата Мея, и до Овчата порта, и спряха при Портата на стражата⁵.

(1) гл. 8:16; (2) гл. 3:6; (3) гл. 3:3; (4) гл. 3:1; (5) гл. 3:25

40 И двата хора застанаха в Божия дом, и аз, и с мен половината от първенците,

41 и свещениците Елиаким, Маасия, Миниамин, Михей, Елионай, Захария и Анания с тръби,

42 и Маасия, и Семая, и Елеазар, и Озий, и Йоанан, и Малхия, и Елам, и Езер. И певците запяха, а Езрая ги ръководеше¹. (1) Пс. 81:1,2

43 И в същия ден принесох големи жертви¹ и се зарадвах, защото Бог ги зарадва с голяма радост². И жените и децата също се зарадваха. И радостта на Ерусалим се чу надалеч³.

(1) гл. 4:2; (2) ст. 27; 2 Лек. 20:27; (3) Езд. 3:13

44 И в същия ден се определиха мъже за надзор над складовете¹ за възвишаемите приноси, за първите плодове и за десетъците, за да събират в тях от нивите на градовете законните дялове за свещениците и левитите¹; защото Юда се радваше за свещениците и левитите, които стояха да служат.

(1) гл. 10:35; 13:13; 1 Лек. 26:20

45 Защото те пазеха заповяданото от своя Бог и заповяданото за очистването, както и певците и вратарите според заповедта на Давид и сина му Соломон¹.

(1) 1 Лек. 25; 26

46 Защото отдавна, в дните на Давид и на Асаф, имаше главни певци и пеене за прослава и хвала на Бога¹.

(1) гл. 11:17; 1 Лек. 25:6

47 И в дните на Зоровавел¹ и в дните на Неемия целият Израил даваше

дяловете на певците и на вратарите, определеното за всеки ден; а те освещаваша *гарове* за левитите, а левитите освещаваша *гарове* за синовете на Аарон².

(1) Езд. 2:2; (2) гл. 10:38; Втжк. 18:8

13 В същия ден се прочете от книгата на Мойсей на всеослушание пред народа¹, и в нея се намери писано, че никой амоней и моавец не бива да влиза в Божието събрание до века,

(1) гл. 8:2,3,8

2 защото не бяха посрещнали израилевите синове с хляб и вода, а бяха наели против тях Валаам, за да ги прокълне¹; но нашият Бог обърна проклятието в благословение².

(1) Чис. 22:5,6; (2) Чис. 24:10

3 И като чуа закона, отлъчиха от Израил цялото разноплеменно множество¹.

(1) гл. 9:2; Изх. 12:38

4 А преди това свещеникът Елиасив¹, който беше поставен над стайте на дома на нашия Бог, понеже беше сродник на Товия²,

(1) гл. 3:1; (2) ст. 28; гл. 2:10,19

5 беше приготвил за него една голяма стая, където преди това слагаша хлебните приноси, ливана и съдовете, и десетъците от житото, виното и маслиненото масло, определеното за левитите и певците, и вратарите, и възвишаемите приноси на свещениците¹.

(1) гл. 10:35; 2 Лек. 31:11

6 Но когато е ставало всичко това, аз не бях в Ерусалим, защото в тридесет и втората година на вавилонския цар Артаксеркс¹ отидох при царя. И след известно време измолих позволение от царя²

(1) гл. 5:14; (2) гл. 2:6

7 и пак дойдох в Ерусалим и разбрах за злото, което Елиасив беше направил заради Товия, като му беше приготвил стая в дворовете на Божия дом.

8 И това ме оскърби много¹ и аз изхвърлих цялата покъщнина на Товия вън от стаята².

(1) гл. 5:6; (2) Мт. 21:12

9 После заповядах да очистят стайте¹ и пак внесох там съдовете на Божия дом, хлебните приноси и ливана.

(1) 2 Лек. 29:15,16

10 И разбрах, че дяловете на левитите не им бяха давани¹, така че свещениците и певците, които вършеха делото, бяха побягнали² всеки на нивата си¹.

(1) Ис. 43:23; Мал. 3:8-10; (2) гл. 10:39; (3) гл. 12:28,29; Чис. 35:2

11 Тогава се скарах с първенците и казах: Защо е изоставен Божият дом?¹ И ги събрах и ги поставих на мястото им.

(1) ст. 17,25; Пр. 28:4

12 И целият Юда донесе в складовете десятка от житото и виното, и *маслинено*то масло¹.

(1) гл. 10:38; Чис. 18:21; 2 Лек. 31:4

13 И поставих за ковчежници на складовете¹ свещеника Селемия и писаря Садок, и Федея от левитите, и до тях Анан, сина на Закхур, син на Матания, защото се считаха за верни². И работата им беше да раздават на братята си.

(1) гл. 12:44; (2) 4 Царе 12:15; Мт. 24:45

14 Помни ме, Боже мой¹, за това и не заличавай добрините ми, които съм извършил за дома на моя Бог и за заповяданото за него².

(1) ст. 22,31; гл. 5:19; 4 Царе 20:3; (2) Пс. 122:9; Евр. 6:10

15 В онези дни видях някои в Юда, че тъпчеха линовете в събота и прибираха снопи, и ги товареха на магарета, както и вино, грозде и смокини, и всякакви товари и ги внасяха в Ерусалим в съботен ден¹. И аз свидетелствах против тях в деня, когато продаваха храна.

(1) гл. 10:31; Изх. 31:12-17; Ам. 8:5

16 Там живееха и тиряни, които донасяха риба и всякакви стоки и ги продаваха в събота на юдовите синове и в Ерусалим.

17 Тогава се скарах с благородните от Юда¹ и им казах: Какво е това зло, което правите, като осквернявате съботния ден²?

(1) ст. 11; Лев. 19:17; Мих. 3:1,9; (2) Езек. 20:13,16,24

18 Не постъпиха ли така бащите ви, така че нашият Бог докара цялото това зло върху нас и върху този град¹? А вие умножавате пламения гняв над Израил като осквернявате съботата²!

(1) Чис. 32:14; Езд. 9:14,15; (2) ст. 15

19 И когато започна да мръква в ерусалимските порти преди съботата, аз

заповядах да се затворят вратите и заповядах да не се отварят до след съботата; и поставих на портите *някои* от моите слуги, за да не се внася никакъв товар в съботен ден¹.

(1) Ер. 17:21

20 Тогава търговците и продавачите на всякакви стоки пренощуваха извън Ерусалим един-два пъти.

21 И аз ги предупредих и им казах: Защо нощувате пред стената? Ако го направите още веднъж, ще сложа ръка на вас! Оттогава вече не дойдоха в събота¹.

(1) гл. 10:31

22 И аз заповядах на левитите да се очистват и да идват да пазят портите¹, за да се освещава съботният ден. Помни ме, Боже мой², и за това и се смили над мен според голямата Си милост³!

(1) гл. 12:30; (2) ст. 14,31; (3) Пс. 25:6,7

23 В онези дни видях и юдеите, които бяха взели жени азотки, амонки и моавки¹.

(1) гл. 10:30; Рут 1:4

24 И половината от децата им говореха азотски и не можеха да говорят юдейски, а *само* езиците на този или онзи народ.

25 И се скарах с тях¹ и ги проклех, и бих няколко от тях, и ги оскубах. И ги заклек в Бога, *като казах*: Да не давате дъщерите си на синовете им и да не вземате от техните дъщери за синове-те си и за себе си²!

(1) ст. 11,17; гл. 5:6; (2) Вжж. 7:3,4

26 Не съгреша ли така израилевият цар Соломон¹? А между многото народи не е имало цар като него² и той беше възлюбен от своя Бог³, и Бог го беше поставил за цар над целия Израил⁴ – но и него чужденките жени накараха да съгреша¹.

(1) 3 Царе 11:1,6-8; 21:25; Пр. 31:3;

(2) 3 Царе 3:12,13; (3) 2 Царе 12:24; (4) 3 Царе 4:1

27 И трябва ли да слушаме за вас, че вършите цялото това голямо зло – да постъпвате невярно към нашия Бог, като водите у дома *си* жени чужденки¹?

(1) гл. 10:30; Езд. 9:14

28 И един от синовете на Йодай, сина на първосвещеника Еиасив¹, беше зет

на оронца Санавалат², и аз го изпъдих от себе си³. (1) гл. 12:10,22; (2) ст. 4; (3) Езд. 10:8

29 Спомни си за тях, Боже мой¹, защото оскверниха свещенството и завета на свещенството и левитите²!

(1) гл. 6:14; Пс. 59:5; (2) Лев. 21:15; Мал. 2:8

30 Така ги очистих от всички чужденци

и определих службите за свещениците и левитите, за всекиго работата му¹.

(1) 2 Лет. 13:10

31 *Наредих* и за приноса на дърва¹ в определени времена, и за първите плодове².

Помни ме, Боже мой, за добро³!

(1) гл. 10:34; (2) гл. 10:37,38; (3) ст. 14,22; гл. 5:19

Книгата

Е С Т И Р

1 А в дните на Асуир*¹ – онзи Асуир, който царуваше от Индия чак до Етиопия над сто двадесет и седем области² –

*Ксеркс, синът на Дарий I
(1) гл. 9:30; Дан. 11:2; (2) гл. 8:9

2 в онези дни, когато цар Асуир беше седнал на царския си престол в крепостта Суса¹,

(1) Неем. 1:1

3 в третата година от царуването си¹, той направи угощение на всичките си началници и на слугите си, и пред него бяха военачалниците на Персия и Мидия, благородните и князете на областите²,

(1) гл. 3:7; (2) гл. 2:18; Бит. 40:20; Дан. 5:1

4 и за дълго време, сто и осемдесет дни, показваше славното богатство на царството си и превъзходния блясък на величието си.

5 И когато тези дни се изпълниха, царят направи седемдневно угощение на целия народ, който се намери в крепостта Суса, от голям до малък, в двора на градината на царския дворец,

6 който беше украсен със завеси от бял и син памук, окачени с шнулове от висон и пурпур със сребърни колелца на колони от бял мрамор, и със златни и сребърни канапета върху мозаечна настилка от порфир и от бял мрамор, от алабастър и от черен мрамор.

7 И им наливаха в златни чаши¹, като всички чаши бяха различни, и имаше изобилно царско вино, както подобаваше на царя.

(1) 3 Царе 10:21

8 А пиенето ставаше според заповедта никой да не принуждава *никого*, защото царят беше заповядал така на всичките настояници на дома си, да постъпват според волята на всекиго.

9 А и царица Астин направи на жените угощение в царската къща на цар Асуир.

10 И на седмия ден, когато сърцето на царя се беше развеселило от виното¹, той заповяда на Меуна, Визата, Арвона², Вигта и Авагта, Зетар и Харкас, седемте скопци, които слугуваха пред цар Асуир,

(1) гл. 3:15; Екл. 10:19; (2) гл. 7:9

11 да доведат пред царя царица Астин с царската корона, за да покаже красотата ѝ на народите и на началниците; защото тя беше красива на глед.

12 Но царица Астин отказа да дойде по заповедта на царя¹, *предадена* чрез скопците; затова царят много се разгневи и яростта му пламна в него².

(1) 1 Петр. 3:1; (2) Пр. 19:12

13 И царят каза на мъдреците, които познаваха времената¹ – защото така се *разглеждаха* делата на царя, пред всички, които знаеха закон и съд –

(1) 1 Лев. 12:32; Дан. 2:2

14 а приближените му бяха Карсена, Сетар, Адмата, Тарсис, Мерес, Марсена и Мемукан, седемте князе на Персия и Мидия, които гледаха лицето на царя и заемаха първо място в царството¹:

(1) Езд. 7:14

15 Какво трябва да се направи според

закона на царица Астин за това, че не изпълни заповедта на цар Асуир, *предадена* чрез скопеците?

16 Тогава Мемукан говори пред царя и първенците: Царица Астин е обидила не само царя, но и всичките князе и всичките народи, които са по всичките области на цар Асуир.

17 Защото постъпката на царицата ще се разчуе между всичките жени и ще направи мъжете им презрени пред очите им, понеже ще кажат: Цар Асуир заповядал да се доведе пред него царица Астин, а тя не дошла!

18 И в този ден княгините на Персия и Мидия, които са чули за постъпката на царицата, ще говорят *така* на всичките царски началници; и от това ще *произлезе* голямо презрение и гняв.

19 Ако е угодно на царя, нека се издаде от него царска заповед и нека се впише между персийските и мидийските закони, за да не се отменя¹ – Астин да не идва вече пред цар Асуир; и царят да даде царското ѝ достойнство на друга, по-добра от нея².

(1) гл. 8:8; Дан. 6:8; (2) гл. 2:1

20 И когато заповедта, която царят ще издаде, се разчуе по цялото му царство – защото е голямо – всичките жени ще отдават почит на мъжете си¹, от голям до малък. (1) Еф. 5:33

21 И това слово се хареса на царя и на началниците; и царят направи както каза Мемукан.

22 Той изпрати писма по всичките царски области, във всяка област според писмеността ѝ и на всеки народ според езика му: всеки мъж да бъде господар в дома си¹ и да говори на езика на народа си².

(1) 1 Тим. 2:12; 1 Петр. 3:6; (2) гл. 3:12; 8:9

2 След тези събития, когато се укроти яростта на цар Асуир, той си спомни за Астин и за онова, което беше сторила, и какво беше решено против нея¹.

(1) гл. 1:19

2 Тогава слугите, които слугуваха на царя, казаха: Нека се потърсят за царя красиви млади девици.

3 И нека царят назначи чиновници по всичките области на царството си, които да съберат всички красиви млади девици в крепостта Суса, в женската къща, под надзора на царския скопец Игай, пазача на жените; и нека им се дадат *необходимите* средства за разкрасяване.

4 И девойката, която се хареса на царя, нека стане царица вместо Астин. И това се хареса на царя и той направи така.

5 А в крепостта Суса имаше един юдеин на име Мардохей, син на Яир, син на Семей, син на Кис¹, вениаминец,

(1) 1 Царе 9:1

6 който беше отведен в плен от Ерусалим с пленниците, които бяха отведени в плен с юдовия цар Йехония, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен¹.

(1) 4 Царе 24:12-15

7 И той беше настойник на Адаса, която е Естир, дъщерята на чичо си, защото тя нямаше нито баща, нито майка. Момичето беше стройно и красиво; и когато баща му и майка му умряха, Мардохей го взе за своя дъщеря¹.

(1) ст. 15; гл. 8:1; Йов 31:17,18

8 И така, когато се разчу заповедта и разпоредбата на царя и когато бяха събрани много момичета в крепостта Суса под надзора на Игай, доведоха и Естир в царската къща, под надзора на Игай, пазача на жените.

9 И момичето му се хареса и придоби благоволението му¹; и той побърза да ѝ даде от царската къща средствата ѝ за разкрасяване, както и дяловете ѝ, даде ѝ също и седемте най-отбрани момичета от царския дворец и я премести с момичетата ѝ в най-доброто помещение на женската къща.

(1) Бил. 39:4,21; Дан. 1:9

10 Естир не беше открила народа си и рода си, защото Мардохей ѝ беше поръчал да не го открива¹.

(1) ст. 20; Път 3:6

11 И Мардохей ходеше всеки ден пред двора на женската къща, за да научава как е Естир и какво става с нея.

12 А когато дойдеше редът на всяка девойка да дойде при цар Асуир, след като беше стояла дванадесет месеца *в женската къща* според нареденото за жените – защото така се изпълваше времето за разкрасяването им: шест месеца *се мажеха* със смирнено масло, и шест месеца с аромати и с *други* средства за разкрасяване на жените –

13 тогава девойката влизаше така при царя и всичко, което поискаше, ѝ се даваше да го занесе със себе си от женската къща в къщата на царя.

14 Вечер влизаше, а сутрин се връщаше във втората женска къща под надзора на Саасгаз, царския скопец, който пазеше наложниците; тя не влизаше вече при царя освен ако царят я поискаше и бъдеше повикана по име.

15 А когато дойде редът да влезе при царя Естир, дъщерята на Авихаил¹, чичото на Мардохей, която той беше взел за своя дъщеря², тя не поиска друго освен каквото ѝ каза царският скопец Игай, пазачът на жените³. И Естир придобиваше благоволенieto на всички, които я видеха.

(1) гл. 9:29; (2) ст. 7; (3) Пр. 15:33

16 И Естир беше заведена при цар Асуир в царската му къща в десетия месец, който е месец Тавет, в седмата година от царуването му¹.

(1) Езд. 4:6

17 И царят обикна Естир повече от всичките жени и тя придоби неговото благоволение и милост повече от всичките девици¹. И той сложи царската корона на главата ѝ и я направи царица вместо Астин².

(1) Пр. 21:1; (2) гл. 4:14

18 Тогава царят направи голямо угощение на всичките си началници и на slugите си¹, угощение *в чест* на Естир; и направи облекчение на областите и даде подаръци, както подобаваше на царя.

(1) гл. 1:3; Бит. 29:22

19 И когато за втори път се събираха

девици, Мардохей седеше в царската порта.

20 Естир не бе открила рода си и народа си, както ѝ беше поръчал Мардохей¹; и Естир изпълняваше заповедта на Мардохей, както когато беше под неговото настояичество².

(1) ст. 10; (2) Еф. 6:1

21 В тези дни, когато Мардохей седеше в царската порта, Вихтан и Терес, двама царски скопци, от онези които пазеха входа, се разгневиха и поискаха да вдигнат ръка срещу цар Асуир.

22 И това стана известно на Мардохей и той го съобщи на царица Естир, а Естир каза на царя от името на Мардохей¹.

(1) гл. 6:1,2

23 И работата се разследва и се намери, че беше *истина*, и двамата бяха обесени на дърво; и *това* се записва¹ в книгата на летописите пред царя².

(1) гл. 6:1,2; (2) гл. 10:2; Езд. 4:15

3 След тези събития цар Асуир повиши агагеца¹ Аман, сина на Амидата, издигна го и постави стола му над *столовете* на всичките началници, които бяха около него².

(1) Чис. 24:7; 1 Царе 15:8; (2) гл. 5:11; Бит. 41:40

2 И всички царски слуги, които бяха в царската порта¹, коленичиха и се кланяха на Аман, защото царят беше заповядал така за него². Но Мардохей не коленичеше и не му се кланяше.

(1) Дан. 2:49; (2) Бит. 41:43

3 Затова царските слуги, които бяха в царската порта, казаха на Мардохей: Ти защо престъпваш заповедта на царя?

4 И като му говореха ден след ден, а той не ги слушаше, съобщиха на Аман, за да видят дали думите на Мардохей ще устоят, тъй като им беше открил, че е юдеин.

5 И когато Аман видя, че Мардохей не коленичеше и не му се кланяше, Аман се изпълни с ярост¹.

(1) гл. 5:9; Пс. 37:12; Дан. 3:19

6 Но му се виждаше нищожно да

сложи ръка само на Мардохей, защото му бяха казали от кой народ беше Мардохей; затова Аман поиска да изтреби народа на Мардохей, всичките юдеи, които бяха в цялото царство на Асуир¹.

(1) Пс. 83:4; Откр. 12:17

7 В първия месец, който е месец Нисан¹, в дванадесетата година на цар Асуир², хвърлиха пур³, което е жребий, пред Аман последователно за всеки ден от всеки месец до дванадесетия месец, който е месец Адар.

(1) Неем. 2:1; (2) гл. 1:3; (3) гл. 9:24,26

8 И Аман каза на цар Асуир: Има един народ, пръснат¹ и разсеян между народите по всичките области на твоето царство; и законите им се различават от тези на всеки друг народ и те не изпълняват законите на царя²; и не е добре за царя да ги търпи.

(1) Лев. 26:33; Чис. 23:9;

(2) Езд. 4:6,15; Дан. 6:13; Деян. 16:20,21

9 Ако е угодно на царя, нека се напише *заповед* да се унищожат; и аз ще броя десет хиляди таланта сребро в ръцете на настоятелите, за да го внесат в царските съкровищници¹. (1) гл. 4:7

10 Тогава царят извади пръстена си от ръката си¹ и го даде на агагеца Аман, сина на Амидата, притеснителя на юдеите.

(1) гл. 8:2; Бит. 41:42

11 И царят каза на Аман: Дава ти се среброто, а също и този народ, да направиш с него както ти се вижда добре.

12 Тогава, на тринадесетия ден от първия месец, повикаха царските писари и се писа точно според това, което заповяда Аман, на царските сатрапи и на областните управители на всяка област, и на началниците на всеки народ¹; на всяка област според писмеността ѝ и на всеки народ според езика му; писа се в името на цар Асуир и се подпечата с царския пръстен².

(1) гл. 1:22; (2) гл. 8:8,10

13 И писмата се изпратиха с бързоходци по всичките царски области, за да се изтребят, избият и унищожат

всичките юдеи, от момче до старец, и деца и жени¹, в един ден, тринадесетия от дванадесетия месец, който е месец Адар, и да разграбят имота им².

(1) гл. 7:4; 8:5; (2) гл. 8:10-12; 9:1

14 И за да се издаде заповедта във всяка област, преписът от писмото се оповести между всичките народи, за да бъдат готови за онзи ден.

15 Бързоходците излязоха и бързаха според царската заповед. Разпоредбата се издаде в крепостта Суса. И царят и Аман седнаха да пируват¹, а градът Суса се смути².

(1) гл. 1:10; Бит. 37:25;

Пр. 31:4; (2) гл. 8:15; Пс. 37:7; Пр. 29:2

4 И когато Мардохей научи всичко, което беше станало, той раздра дрехите си, облече се във вретиче¹ с пепел² и излезе сред града, и завика силно и горчиво³.

(1) Бит. 37:34; Ис. 37:1,2;

(2) Ис. Нав. 7:6; Йов 2:8; Езек. 27:30; Дан. 9:3; Йона 3:6;

(3) Бит. 27:34; Ис. 22:4; Езек. 21:6; Мих. 1:8

2 И дойде пред царската порта, защото никой, облечен във вретиче, не можеше да влезе вътре в царската порта.

3 И във всяка област, където стигна заповедта на царя и разпоредбата му, настана голяма скръб между юдеите и пост, и плач, и ридание; и мнозина имаха под себе си вретиче и пепел¹.

(1) ст. 1

4 И момичетата на Естир и скопците ѝ дойдоха и ѝ съобщиха това; и царлицата много се уплаши. И изпрати дрехи, за да облекат Мардохей и да свалят вретичето от него, но той не прие.

5 Тогава Естир повика Атах, един от скопците на царя, когото той беше определил да ѝ слугува, и му поръча *ga omige* при Мардохей да разбере какво е това и защо е.

6 И Атах излезе при Мардохей на градския площад, който беше пред царската порта.

7 И Мардохей му съобщи всичко, което му се беше случило, и количеството

на среброто, което Аман беше обещал да внесе в царските съкровищници за юдеите, за да ги унищожи¹. (1) гл. 3:9

8 Даде му и препис от писаната заповед, която беше издадена в Суса за погубването им, за да го покаже на Естир и да ѝ извести, и да ѝ поръча да влезе при царя, за да му се помоли за милост и да го умолява за народа си¹. (1) Пс. 122:6

9 И Атах дойде и събщи на Естир думите на Мардохей.

10 И Естир говори на Атах и му поръча *да каже* на Мардохей:

11 Всички царски слуги и народът от царските области знаят, че за всекиго, мъж или жена, който влезе при царя във вътрешния двор, без да е повикан, има един закон – да се умъртви, освен ако царят простре към него златния скипър, за да остане жив¹. А аз вече тридесет дни не съм викана да вляза при царя. (1) гл. 5:2; 8:4

12 И събщиша на Мардохей думите на Естир.

13 Тогава Мардохей каза да отговорят на Естир: Не мисли в себе си, че от всичките юдеи *само* ти ще се избавиш в царския дом!

14 Защото, ако наистина си замълчиш в това време¹, от другаде ще дойде помощ и избавление на юдеите, но ти и бащиният ти дом ще погинете. А кой знае дали ти не си се издигнала до царско достойнство за време като това?² (1) Екл. 3:7; (2) гл. 2:17; Бит. 45:5-8

15 Тогава Естир каза да отговорят на Мардохей:

16 Иди, събери всичките юдеи, които се намират в Суса, и постете за мен! Не яжте и не пийте три дни, нощем и денем; и аз и момичетата ми ще постим също така¹. И после ще вляза при царя², което не е според закона, и ако загина, нека загина³!

(1) 2 Ает. 20:3; Езд. 8:21; Ас. 18:7; (2) гл. 5:1; (3) Бит. 43:14; 2 Царе 10:12; 4 Царе 7:4; 1 Ин. 3:16

17 И Мардохей отиде и извърши всичко, което му беше заповядала Естир.

5 И на третия ден Естир се облече в царските си одежди и застана във вътрешния двор на царската къща, срещу царската къща¹. А царят седеше на царския си престол в царската къща, срещу входа на къщата. (1) гл. 4:16

2 И когато царят видя царица Естир да стои в двора, тя придоби благоволенieto му и царят простря към Естир златния скипър, който беше в ръката му¹. И Естир се приближи и докосна края на скипъра. (1) гл. 4:11

3 И царят ѝ каза: Какво ти е, царице Естир? И какво е желанието ти? И до половината от царството ще ти се даде²! (1) Неем. 2:4; (2) гл. 7:2; 9:12; Мк. 6:22,23

4 А Естир каза: Ако е угодно на царя, нека царят дойде днес с Аман на угощението, което съм му приготвила.

5 И царят каза: Повикайте бързо Аман, за да направим, както каза Естир! И царят и Аман дойдоха на угощението, което Естир беше приготвила.

6 И като пиеха вино на угощението, царят каза на Естир: Каква е молбата ти? Ще ти се удовлетвори. И какво е желанието ти? И до половината от царството – ще се изпълни! (1) ст. 3

7 Тогава Естир в отговор каза: Молбата ми и желанието ми е *това*:

8 Ако съм придобила благоволенieto на царя и ако е угодно на царя да удовлетвори молбата ми и да изпълни желанието ми, нека царят дойде с Аман на угощението, което ще приготвя за тях¹; и утре ще направя според думата на царя. (1) гл. 6:14; 7:1

9 И в този ден Аман излезе радостен и с весело сърце. Но когато Аман видя Мардохей в царската порта, че не стана, нито се помръдна пред него, Аман се изпълни с ярост против Мардохей¹. (1) гл. 3:5

10 Но Аман се въздържа и отиде у дома си. И прати да повикат приятелите му и жена му Зереса,

11 и Аман им разказа за славата на богатството си¹ и за многото си сино-

ве², и всичко, как царят го бе повишил и го беше издигнал над началниците и царските слуги³.

(1) Пс. 49:6; 52:7; (2) тл. 9:7-10,14; (3) тл. 3:1

12 И Аман каза: Даже и царица Естир не покани никого другото с царя на угощението, което приготви, а само мен; и утре също съм поканен с царя у нея¹.

(1) Пр. 27:1; Екл. 8:7

13 Но всичко това не ме задоволява, докато гледам юдеина Мардохей да седи в царската порта¹!

(1) 3 Царе 21:4; Пс. 37:12

14 Тогава жена му Зереса и всичките му приятели казаха: Нека се пригответи една бесилка, петдесет лакътя висока, и утре кажи на царя да бъде обесен Мардохей на нея. И тогава иди радостен с царя на угощението. И думата се хареса на Аман и той заповяда да се пригответи бесилката¹.

(1) тл. 6:4; 7:9,10; Пс. 37:14

6 През онази нощ сънят побягна от царя. И той заповяда да донесат книгата на паметните събития, на летописите¹; и те се прочетоха пред царя.

(1) тл. 2:21-23

2 И се намери, че Мардохей беше съобщил за Вихтан и Терес, двамата царски скопци, от онези, които пазеха входа, че бяха поискали да вдигнат ръка против цар Асуир¹.

(1) тл. 2:21-23

3 И царят каза: Каква почест и отличие е дадено на Мардохей за това? И слугите на царя, които му прислужваха, казаха: Нищо не е направено за него¹.

(1) Бит. 40:23

4 Тогава царят каза: Кой е в двора? А Аман беше дошъл във вътрешния двор на царската къща, за да каже на царя да се обеси Мардохей на бесилката, която беше пригответил за него¹.

(1) тл. 5:14

5 И слугите на царя му казаха: Ето, Аман стои в двора. И царят каза: Да влезе!

6 И Аман влезе и царят му каза: Как-

во да се направи на човека, когото царят благоволява да почете? Тогава Аман помисли в сърцето си: Кого другото би благоволил царят да почете освен мен¹?

(1) Пр. 16:18

7 И Аман каза на царя: За човека, когото царят благоволява да почете,

8 нека донесат царска одежда, с която се облича царят, и кон, на който язди царят¹, на чиято глава се слага царска корона,

(1) 3 Царе 1:33

9 и одеждата и конят да се дадат в ръката на един от най-видните царски началници. И нека облекат човека, когото царят благоволява да почете, и да го разведат възседнал на коня по градския площад и да викат пред него: Така ще се направи на човека, когото царят благоволява да почете!

10 Тогава царят каза на Аман: Бързо вземи одеждата и коня, както каза, и направи така на юдеина Мардохей, който седи в царската порта! Да не пропуснеш нищо от всичко, което каза¹!

(1) Пс. 31:23

11 И Аман взе одеждата и коня и облече Мардохей, и го разведе възседнал на коня по градския площад и викаше пред него: Така ще се направи на човека, когото царят благоволява да почете¹!

(1) Пр. 27:18

12 После Мардохей се върна в царската порта. А Аман изтича у дома си наскърбен и с покрита глава¹.

(1) 2 Царе 15:30

13 И Аман разказа на жена си Зереса и на всичките си приятели всичко, което му се беше случило. Тогава съветниците му и жена му Зереса му казаха: Ако Мардохей, пред когото си започнал да падаш, е от рода на юдеите, няма да му надвиеш, а със сигурност ще паднеш пред него¹.

(1) Чис. 24:9; Вжж. 32:10; Пс. 105:15; Зах. 2:8

14 Докато още говореха с него, дохода царските скопци и бързо отведоха Аман на угощението, което Естир беше пригответила¹.

(1) тл. 5:8

7 И царят и Аман дойдоха да пируват при царица Естир¹.

(1) гл. 5:8

2 И на втория ден, когато пиеха вино, царят пак каза на Естир: Каква е молбата ти, царице Естир? Ще ти се удовлетвори. И какво е желанието ти? И до половината от царството – ще се изпълни!

(1) гл. 5:3,6

3 Тогава царица Естир в отговор каза: Ако съм придобила твоего благоволение, царю, и ако е угодно на царя, нека ми се подари животът ми по молбата ми и народът ми по желанието ми –

4 защото сме продадени, аз и народът ми, да бъдем изтребени, избити и унищожени¹. Ако бяхме продадени като роби и робини, бих премълчала², въпреки че притеснителят не би могъл да възстанови щетата на царя.

(1) гл. 3:13; (2) гл. 8:6

5 Тогава цар Асуир проговори и каза на царица Естир: Кой е този и къде е този, който е дръзнал в сърцето си да направи така?

6 И Естир каза: Притеснителят и врагът е този зъл Аман! Тогава Аман се ужаси пред царя и царицата¹.

(1) Йов 15:21,24

7 А в яростта си царят стана от пируването и *отуге* в градината на двореца¹. А Аман остана, за да изпроси живота си от царица Естир, защото видя, че злото против него беше решено от царя².

(1) Пр. 14:35; (2) Пр. 16:14

8 И когато царят се върна от градината на двореца на мястото на пируването, Аман беше паднал на канапето, на което беше Естир. И царят каза: Даже и царицата ли иска да изнеси ли пред мен у дома? Щом думата излезе от устата на царя, покриха лицето на Аман.

9 Тогава Арвона¹, един от скопците, които служеха пред царя, каза: Ето пред къщата на Аман и бесилката², петдесет лакътя висока, която Аман направи за Мардохей, който говори добро за царя.

И царят каза: Обесете го на нея!

(1) гл. 1:10; (2) гл. 5:14; 8:7; 9:14,25

10 И обесиха Аман на бесилката, която беше приготви за Мардохей¹. И яростта на царя утихна.

(1) Йов 18:8; Пс. 7:15; 37:15; Пр. 11:8; 26:27; Дан. 6:24

8 В същия ден цар Асуир даде на царица Естир дома на Аман, притеснителя на юдеите¹. И Мардохей дойде пред царя, защото Естир му беше открила какъв ѝ е той².

(1) Йов 27:16,17; (2) гл. 2:7,15

2 И царят извади пръстена си, който беше взел от Аман, и го даде на Мардохей¹. А Естир постави Мардохей над дома на Аман.

(1) гл. 3:10; 10:2

3 И Естир говори отново пред царя и падна в краката му, и го моли със сълзи да отвърне злото на агагеца Аман и замисля, който беше замислил против юдеите.

4 И царят простря към Естир златния скипър¹. Тогава Естир се изправи и застана пред царя, и каза:

(1) гл. 4:11

5 Ако е угодно на царя и ако съм придобила неговото благоволение, и това се вижда право на царя, и ако съм му угодна, нека се напише да се отменят писмата, замисля на агагеца Аман, сина на Амидата, които той писа, за да се унищожат юдеите, които са по всичките царски области¹,

(1) гл. 3:13,14

6 защото как бих могла да гледам злото, което ще сполети народа ми? И как бих могла да гледам унищожението на рода си?

(1) гл. 7:4; Бит. 44:34; Неем. 2:3; Ер. 9:1; Римл. 9:2,3

7 И цар Асуир каза на царица Естир и на юеина Мардохей: Ето, дадох на Естир дома на Аман, а него обесиха на бесилката¹, защото вдигна ръката си против юдеите.

(1) гл. 7:10

8 Сега вие пишете по отношение на юдеите, каквото ви се вижда добро, в името на царя, и го подпечатайте с царския пръстен, защото писмо, писано в името на царя и подпечатано

с царския пръстен, не може да се отмени¹.

(1) гл. 1:19

9 Тогава, в онова време, на двадесет и третия ден от третия месец, който е месец Сиван, повикаха царските писари и се писа точно според това, което заповяда Мардохей, на юдеите и на сатрапите, и на областните управители, и на началниците на областите, от Индия до Етиопия, сто двадесет и седем области¹; на всяка област според писмеността ѝ и на всеки народ според езика му, и на юдеите според писмеността им и според езика им².

(1) гл. 1:1; (2) гл. 1:22

10 И Мардохей писа в името на цар Асуир и подпечата с царския пръстен¹, и изпрати писмата с бързоходци, конници, които язدهа на бързи коне, употребявани в царската служба, от отбрани кобили,

(1) гл. 3:12

11 писма, чрез които царят разрешаваше на юдеите, които са във всеки град, да се съберат и да защитят живота си, да изстребят, да избият и да унищожат всичките сили на онзи народ и на онази област, които биха ги нападнали, и децата и жените им, и да разграбят имота им¹;

(1) гл. 9:5,15,16

12 в един ден по всичките области на цар Асуир, на тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар¹.

(1) гл. 3:13

13 И за да се издаде заповедта във всяка област, преписът от писмото се оповести между всичките народи, за да бъдат юдеите готови за онзи ден, за да отмъстят на враговете си.

14 Бързоходците, които язדהа на бързи коне, употребявани в царската служба, излязоха бързо, принудени от царската заповед. Разпоредбата се издаде в крепостта Суса.

15 А Мардохей излезе от присъствието на царя в царско облекло от син и бял памук и с голяма златна корона, и с наметало от висон и пурпур¹. А градът Суса ликуваше и се веселеше².

(1) гл. 10:2; (2) гл. 3:15; Пр. 11:10

16 И юдеите имаха светлина и веселие, и радост, и почест¹.

(1) Пс. 30:11; Пр. 28:12

17 И във всяка област и във всеки град, навсякъде, където стигна заповедта на царя и разпоредбата му, имаше веселие и радост за юдеите, пируване и празник. И мнозина от народите на земята станаха юдеи¹, защото ги обзе страх от юдеите².

(1) Зах. 8:23; (2) гл. 9:2,3; Иис. Нав. 2:9; Пс. 105:38

9 А на тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар¹, когато трябваше да се изпълни заповедта на царя и разпоредбата му, в деня когато враговете на юдеите се надяваха да вземат власт над тях², но стана обратното – че юдеите взеха власт над онези, които ги мразеха –

(1) ст. 17; гл. 3:13; (2) Пс. 18:39,40,48

2 юдеите се събраха в градовете си по всичките области на цар Асуир, за да сложат ръка на онези, които искаха злото им. И никой не можеше да им противостои, защото страх от тях беше обзел всичките народи¹.

(1) гл. 8:17

3 И всичките началници на областите и сатрапите, и областните управители, и царските настоятели помагаша на юдеите, защото ги беше обзел страх от Мардохей¹.

(1) гл. 8:17

4 Понеже Мардохей беше велик в царския дом и славата му се разнесе по всичките области¹, защото човекът Мардохей ставаше все по-велик и по-велик².

(1) Иис. Нав. 6:27; (2) Изх. 11:3; Пс. 92:12

5 И юдеите нанесоха поражение на всичките си врагове с клане с меч, убиване и унищожение; и направиха каквото искаха на онези, които ги мразеха¹.

(1) Неем. 9:24; Пс. 92:11

6 И в крепостта Суса юдеите избиха и погубиха петстотин мъже.

7 Убиха Фарсандата и Далфон, и Аспата,

8 и Пората, и Адалия, и Аридата,

9 и Фармаста, и Арисай, и Аридай, и Ваезета,

10 десетте сина на притеснителя на юдеите Аман¹, сина на Амидата. Но на плячка не сложиха ръка².

(1) гл. 5:11; Иов 27:14; Пс. 109:13; (2) гл. 8:11

11 В същия ден докладваха пред царя броя на убитите в крепостта Суса.

12 И царят каза на царица Естир: В крепостта Суса юдеите са избили и погубили петстотин мъже и десетте сина на Аман. А какво ли са направили и в другите царски области! Сега каква е молбата ти? Ще ти се удовлетвори. И какво е още желанието ти? Ще се изпълни!

(1) гл. 5:3,6

13 И Естир каза: Ако е угодно на царя, нека се разреша на юдеите, които са в Суса, да направят и утре според днешната заповед. И да обесят на дърво десетте сина на Аман.

14 Тогава царят заповяда да стане така. И заповедта се издаде в Суса, а десетте сина на Аман бяха обесени¹.

(1) гл. 7:10

15 И юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на четринадесетия ден от месец Адар и избиха триста мъже в Суса. Но на плячка не сложиха ръка¹.

(1) гл. 8:11

16 И останалите юдеи, които бяха по царските области, се събраха и защитиха живота си и се успокоиха от враговете си¹, и избиха седемдесет и пет хиляди души от онези, които ги мразеха. Но на плячка не сложиха ръка².

(1) Пс. 37:15; 149:7; (2) гл. 8:11

17 Това стана на тринадесетия ден от месец Адар¹; а на четринадесетия му ден си почиваха и го направиха ден за пируване и веселие.

(1) ст. 1

18 Но юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на тринадесетия му ден, и на четринадесетия му ден, а на петнадесетия му ден почиваха и го направиха ден за пируване и веселие.

19 Затова юдеите от селата, които живеят в неограничени градове, празнуват четринадесетия ден от месец Адар с веселие и пируване и като празник и си изпращат подаръци едни на други¹.

(1) Вжк. 15:7; Неем. 8:10,12; Откр. 11:10

20 И Мардохей записа тези събития и изпрати писма до всичките юдеи, които бяха по всичките области на цар Асуир, до близките и далечните,

21 с които им определи да пазят четринадесетия ден от месец Адар и петнадесетия му ден година след година,

22 като дните, в които юдеите се успокоиха от враговете си¹, и месеца, в който скръбта им се обърна на радост и плачът им – на празник², да ги празнуват като дни за пируване и веселие³ и за прашане на подаръци едни на други, и за даване на милостиня на сиромасите⁴.

(1) ст. 16; (2) Пс. 30:11; Зах. 8:19;

(3) Вжк. 16:14,15; (4) ст. 19

23 И юдеите възприеха това, което бяха започнали да правят, и което Мардохей им беше писал.

24 Защото агагецът Аман, синът на Амидата, притеснителят на всичките юдеи, беше замислил против юдеите да ги унищожи и беше хвърлил пур¹, което е жребий, да ги изтреби и да ги унищожи,

(1) гл. 3:7

25 но когато Естир дойде пред царя, той заповяда с писмо да се върне върху неговата глава замисленото зло, което беше скроил против юдеите¹, и да се обесят на бесилката той и синовете му².

(1) 1 Царе 25:39; 3 Царе 8:32;

Пс. 7:16; 94:23; Пр. 5:22; Авд. 15; (2) гл. 7:10

26 Затова нарекоха онези дни Пурим, от името пур¹. Затова, поради всичките думи на това писмо, както и поради това, което сами бяха видели от това, и което ги беше постигнало,

(1) гл. 3:7

27 юдеите постановиха и възприеха за себе си и за потомството си, и за всички, които биха се присъединили към тях¹, да не престанат никога да празнуват тези два дни според предписаното за тях и в определеното време всяка година²;

(1) Ис. 2:3; 56:3,6; Езек. 16:61;

Зах. 2:11; (2) Съд. 11:40; Пс. 78:7

28 и тези дни да се помнят и да се празнуват във всяко поколение, във всеки род, във всяка област и във всеки град; и тези дни Пурим да не се

изоставят от юдеите и да не изчезне споменът им между потомството им¹.

(1) Пс. 145:4

29 И царица Естир, дъщерята на Ави-хаил¹, и юдеинът Мардохей писаха с пълна власт, за да утвърдят това второ писмо за Пурим.

(1) гл. 2:15

30 И *Мардохей* изпрати писма до всичките юдеи в сто двадесет и седемте области на царството на Асуир¹ с думи на мир и истина²,

(1) гл. 1:1; (2) Ис. 32:17; Як. 3:18

31 за да утвърди тези дни Пурим в определените им времена, както юдеинът Мардохей и царица Естир им бяха определили, и както и те си бяха определили за себе си и за потомството си с наредбата за постите и плача си.

32 И тази наредба за Пурим се утвър-

ди със заповедта на Естир и се записа в книгата.

10 И цар Асуир наложи данък на земята и на морските острови¹.

(1) Бит. 10:5; Ис. 11:11; 24:15

2 А всичките дела на силата и могъществото му и описанието на величието на Мардохей, до което царят го издигна¹, не са ли записани в Книгата на летописите на мидийските и персийските царе²?

(1) гл. 8:2,15; (2) гл. 2:23

3 Защото юдеинът Мардохей стана втори след цар Асуир¹, велик между юдеите и благоприятен на многото си братя². Той търсеше доброто на народа си³ и говореше за мир за целия си род.

(1) Бит. 41:40; Дан. 5:29;

(2) 1 Царе 18:16; (3) Бит. 45:10,11; Неем. 2:10

Книгата

Й О В

1 Имаше в земята Уз¹ един човек на име Йов², и този човек беше непорочен и правдив³, боеше се от Бога и отбягваше злото⁴.

(1) Бит. 10:23; Ер. 25:20; Плач 4:21; (2) Езек. 14:14,20; Як. 5:11; (3) Бит. 6:9; (4) Пр. 14:16; 16:17; 1 Сол. 5:22

2 И му се родиха седем сина и три дъщери¹.

(1) гл. 42:12,13; Пс. 127:3

3 И имотът му беше седем хиляди глави дребен добитък и три хиляди камили, и петстотин чифта говеда, и петстотин магаричи, и голямо множество слуги¹; и този човек беше най-голям от всичките жители на изтока².

(1) Бит. 24:35; (2) Съд. 6:3

4 И синовете му ходеха и правеха пиршества в дома на всеки един от тях на деня му; и пращаха и канеха трите си сестри, за да ядат и да пият с тях.

5 И когато свършваха дните на пиршеството, Йов изпращаше и ги освещаваше¹; и ставаше рано сутринта и принасяше всеизгаряния *според* броя на всички тях, защото Йов казваше: Може би синовете ми са съгрешили и са се разделили в сърцата си с Бога. Така правеше Йов винаги. (1) 1 Царе 16:5

6 И един ден Божиите синове¹ дойдоха да се представят пред ГОСПОДА², и между тях дойде и Сатана³.

(1) Бит. 6:2; (2) 3 Царе 22:19; (3) 1 Лек. 21:1; Откр. 12:9,10

7 И ГОСПОД каза на Сатана: Откъде идваш? А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: От обикаляне нагоре-надолу

по земята и от ходене насам-натам по нея¹.

(1) Зах. 1:11

8 И ГОСПОД каза на Сатана: Обърнал ли си внимание на слугата Ми Йов, че няма друг като него на земята – човек непорочен и правдив, който се бои от Бога и отбягва злото¹?

(1) гл. 2:1-3; Ак. 1:6

9 А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: Без причина ли се бои Йов от Бога?¹

(1) Откр. 12:10

10 Не си ли оградил и него, и дома му, и всичко, което има? Благословил си делото на ръцете му и имотът му се шири по земята¹.

(1) Вжж. 7:13; Пс. 5:12

11 Но протри сега ръката Си и се докосни до всичко, което има – дали няма да Те похули в лице¹!

(1) гл. 2:3; Ис. 8:21; Ак. 22:31; 1 Петр. 5:8

12 Тогава ГОСПОД каза на Сатана: Ето, всичко, което има, е в твоята ръка; само към него не простирай ръка. И Сатана излезе от присъствието на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 2:5,6; 3 Царе 22:22

13 И в деня, когато синовете му и дъщерите му ядяха и пиеха вино в къщата на най-възрастния си брат,

14 при Йов дойде пратеник и каза: Говедата оряха и магаричите пасяха при тях,

15 когато савците¹ ги нападнаха и ги откараха, избиха и слугите с острието на меча; и само аз избягах, за да ти съобщя. (1) гл. 6:19; Бит. 10:7; Ис. 45:14; Йона 3:8

16 Докато той още говореше, дойде

и друг и каза: Божии огън падна от небето¹ и изгори овцете и слугите, и ги погъна; и само аз избягах, за да ти съобща.

(1) 4 Царе 1:10,12

17 Докато той още говореше, дойде и друг и каза: Халдейците образуваха три чети и нападнаха камилите и ги откараха, и избиха слугите с острието на меча; и само аз избягах, за да ти съобща.

18 Докато той още говореше, дойде и друг и каза: Синовете и дъщерите ти ядяха и пиеха вино в къщата на най-възрастния си брат,

19 и внезапно дойде силен вятър от отвъд пустинята и удари четирите ъгла на къщата, и тя падна върху младежите и те умряха; и само аз избягах, за да ти съобща.

20 Тогава Йов стана и раздра дрехата си¹, и обръсна главата си², и падна на земята³, и се поклони⁴.

(1) гл. 2:12; Бит. 37:29,34; (2) Ер. 7:29; (3) Иис. Нав. 7:6; (4) Изх. 4:31; 2 Царе 12:20

21 И каза: Гол излязох от утробата на майка си и гол ще се върна там¹. ГОСПОДА даде, и ГОСПОДА взе²; да бъде благословено ГОСПОДНОТО Име³.

(1) Екл. 5:15; 1 Тим. 6:7; (2) гл. 9:12; 1 Царе 2:7; Рут 1:21; (3) Неем. 9:5; Пс. 34:1; Еф. 5:20

22 Във всичко това Йов не сгреша¹, нито приписа на Бога нещо погрешно².

(1) гл. 2:10; (2) Екл. 8:14; Мал. 3:15; Яс. 5:11

2 И пак един ден Божиите синове¹ дойдоха, за да се представят пред ГОСПОДА, и между тях дойде и Сатана, за да се представи пред ГОСПОДА.

(1) гл. 38:7

2 И ГОСПОДА каза на Сатана: Откъде идваш? А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: От обикаляне нагоре-надолу по земята и от ходене насам-натам по нея.

3 И ГОСПОДА каза на Сатана: Обърнал ли си внимание на слугата Ми Йов, че няма друг като него на земята – човек непорочен и правдив, който се бои от Бога и отбягва злото¹? И още държи

здрavo непорочността си², въпреки че ти Ме подбуди против него, за да го погъна без причина³.

(1) гл. 1:6-8; (2) Пс. 26:1; (3) гл. 1:11

4 А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: Кожа за кожа, да; всичко, което има човек, ще го даде за живота си¹.

(1) Бит. 47:19; Иис. Нав. 9:24; 3 Царе 20:31; Пр. 13:8; Ер. 41:8

5 Но прости сега ръката Си и се докосни до костите му и до плътта му – дали няма да Те похули в лице!

6 Тогава ГОСПОДА каза на Сатана: Ето, той е в ръката ти¹; само пощади живота му².

(1) 2 Кор. 12:7; (2) гл. 1:11,12

7 И Сатана излезе от присъствието на ГОСПОДА и порази Йов с лоши язви от стъпалото на крака му до темето му¹.

(1) Втжк. 28:35

8 И той си взе парче от глинен съд, за да се чеше с него, и седеше в пепелта¹.

(1) Ест. 4:3

9 Тогава жена му му каза: Още ли държиш здраво непорочността си? Похули Бога¹ и умри!

(1) 4 Царе 6:33

10 А той ѝ каза: Ти говориш, както говори една от безумните жени! Само добротата ли да приемаме от Бога, а злото да не приемаме¹? Във всичко това Йов не сгреша с устните си².

(1) Екл. 7:14; Псалм. 3:37,38; (2) гл. 1:22; Пс. 39:9

11 И тримата приятели на Йов чуваха цялото това нещастие, което го беше сполетяло, и дойдоха всеки от мястото си – теманецът¹ Елифаз и шуахецът² Валдад, и наамецът³ Софар – и се уговориха да дойдат заедно и да му съчувстват, и да го утешат⁴.

(1) гл. 4:1; 42:7; Бит. 36:34; (2) гл. 8:1; Бит. 25:2; (3) гл. 11:1; 42:9; Иис. Нав. 15:41; (4) гл. 42:11; Бит. 37:35; Ин. 11:19

12 И като повдигнаха очите си отдалеч и не го познаха, те издигнаха глас и заплакаха¹; и всеки раздра дрехата си² и посипаха пръст на главите си към небето³.

(1) Римл. 12:15; (2) гл. 1:20; (3) Езд. 9:3; Неем. 9:1; Еек. 27:30

13 И седяха с него на земята седем дни и седем нощи¹; и никой не му проговори дума², защото виждаха, че болката му беше много голяма³.

(1) Еек. 3:15; (2) Псалм. 2:10; (3) Бит. 50:10

3 След това Йов отвори устата си и прокле деня си¹. (1) Ер. 20:14

2 И Йов заговори и каза¹:

(1) гл. 6:1; 9:1; 12:1; 16:1; 19:1; 21:1; 23:1; 26:1; 40:3; 42:1

3 Да погине денят, в който се родих, и нощта, в която се каза: Зачена се мъжко!

4 Мрак да бъде онзи ден; да не го зачита Бог отгоре и да не изгрее на него светлина!

5 Да го обладаят тъмнина и смъртна сянка¹, да го покрие облак, да го ужаси тъмата на деня! (1) гл. 10:21,22; 28:3; 34:22

6 Онази нощ – тъмнина да я обладава, да не се радва между дните на годината, да не влезе в числото на месеците!

7 Ето, безплодна да бъде онази нощ, да не влезе в нея ликуване!

8 Да я прокълнат онези, които кълнат деня, онези, които са изкусни да събудят Левиатан¹. (1) гл. 41:1

9 Да потъмнеят звездите на здрача ѝ, да чака светлина и да я няма и да не види лъчите на зората¹;

(1) гл. 41:18

10 защото не затвори вратата на майчината ми утроба и не скри страданияето от очите ми.

11 Защо не умрях още от утробата и не издъгнах, щом излязох от корема¹? (1) гл. 10:18; Екл. 6:3; Ер. 15:10; 20:17

12 Защо ме приеха коленете и защо – гърдите, за да суча?

13 Защото сега щях да лежа и да почивам, щях да спя¹, тогава щях покой да имам – (1) гл. 14:12

14 с царе и съветници земни¹, които съградиха си развалини²,

(1) Ис. 14:18; (2) Ис. 22:16

15 или с князе, които имаха и злато, и къщите напълниха си със сребро¹.

(1) Пс. 49:17

16 Или като скрито мъртвородено не щеше да ме има, като деца, които не са видели светлина¹.

(1) гл. 10:19; Пс. 58:8; Екл. 4:3

17 Там безбожните престават да вилнеят и уморените там си почитват¹.

(1) Екл. 9:6,10

18 Там пленените са на спокойствие и гласа на угнетителя не чуват.

19 Там са малък и голям¹; и слугата е свободен от своя господар. (1) гл. 21:26

20 Защо се дава светлина на страдащия и живот – на огорчените в душата,

21 които за смъртта копнеят, но я няма; от имане скрито повече я търсят¹,

(1) гл. 6:8,9; 7:15; 11:20; Екл. 4:2; Откр. 9:6

22 и се радват до ликуване и веселят се, щом намерят гроба;

23 на човека, чийто път е скрит, и когото Бог е оградил, затворил¹?

(1) гл. 13:27; 19:8; Пс. 88:8

24 Защото още преди хляба ми въздишката ми идва и стенанията ми като вода се леят¹.

(1) 1 Царе 7:6

25 Защото онова, от което се боях, ме връхлетя и онова, от което се ужасявах, ми се случи.

26 Нямам мир, нито почивка, нито покой, и дойде беда.

4 Тогава теманецът¹ Елифаз отговори и каза:

(1) гл. 2:11; 15:1; 22:1; Ер. 49:7

2 Ако се опитаме да ти кажем нещо, ще ти дотегне ли? Но кой може се съдържи да не говори¹?

(1) гл. 32:18-20

3 Ето, ти си наставил мнозина и отслабнали ръце си укрепил¹.

(1) гл. 16:5

4 Думите ти са изправили препъващия се и уморени колене си укрепил¹.

(1) Пр. 25:11; Ис. 50:4; Евр. 12:12

5 А сега това те връхлетя и ти дотяга; докосва се до теб и се смущаваш¹.

(1) Пс. 30:7; Пр. 24:10

6 Не е ли твоят страх от Бога упованиято ти¹ и непорочността на пътищата ти – надеждата ти²?

(1) Ис. 33:6; (2) 4 Царе 20:3; Пс. 26:1

7 Спомни си сега – кой някога невинен е погинал и праведни къде изстребени били са¹?

(1) Пс. 37:25

8 Според както аз видях съм, които измама орат и страдание сеят, които и после жънат¹.

(1) Пс. 7:15,16; Пр. 22:8; Ос. 10:13; Гал. 6:7,8

9 От Божия дъх те погиват и от поль-

ха на ноздрите Му се довършват¹.

(1) гл. 15:30; Изх. 15:8; 2 Сол. 2:8

10 Реването на лъва и на ревяцията гласът *замлъкват* и зъбите на лъвчетата се строшават¹.

(1) Пс. 58:6

11 Лъвът загива от липса на плячка и малките на лъвицата се разпръсват¹.

(1) Пс. 34:10

12 А до мен достигна скришно дума и ухото ми от нея шепот долови.

13 Сред мислите от нощните видения, когато дълбок сън хората напада¹,

(1) гл. 33:14,15; Бит. 15:12; 20:3; Чис. 12:6

14 ужас ме обзе и потреперих, и всичките ми кости се разтросоха.

15 Тогава дух премина пред лицето ми и космите на тялото ми се изправиха.

16 Застана – но аз изгледа му не познах – като образ пред очите ми, мъчание, и чувам глас:

17 Може ли смъртен човек да е оправеден от Бога?¹

Може ли човек да е по-чист от Създателя си?

(1) Римл. 3:4

18 Той на слугите Си не се доверява и ангелите Си в заблуда обвинява¹,

(1) гл. 15:15; 25:4,5

19 а колко повече онези, които живеят в къщи от кал, чиято основа е в пръстта¹, и които се смазват по-бързо от молеца!

(1) гл. 10:9; 25:6; 2 Кор. 5:1

20 От сутринта до вечерта се съсипват¹, без *някой* да забележи, погиват завинаги.

(1) Пс. 90:5,6

21 Щом се дръпнат въжетата на шатрите им, те умират; и то *умират* без мъдрост¹.

(1) гл. 32:9; 36:12

5 Извикай сега – има ли кой да ти отговори? И към кого от светите ще се обърнеш¹?

(1) гл. 17:3

2 Защото досадата убива безумния и завистта умъртвява простия¹.

(1) Пр. 19:19

3 Виждал съм безумния да се закорениява и жилището му веднага съм проклинал.

4 Далеч са синовете му от безопасност¹; стъпкват ги във портата и няма избавител.

(1) Пс. 109:10

5 Гладният изяжда жетвата им и през тръните я граби; грабител поглъща имота им.

6 Защото бедствието не идва от пръстта, нито печалта пониква от земята;

7 но човек се ражда за печал¹, както искрите нагоре хвърчат².

(1) гл. 14:1; Бит. 3:17; Екл. 2:23; (2) Пс. 90:10

8 Но аз ще търся Бога и делото си на Бога ще възложа¹,

(1) гл. 8:5; 11:13; Ер. 11:20; Фил. 4:6

9 който върши велики, неизследими дела и безбройни чудеса¹.

(1) гл. 9:10; Пс. 40:5; 72:18

10 Той дава дъжд по лицето на земята и вода изпраща по лицето на полята¹.

(1) гл. 36:27; 37:6; Пс. 65:10; 147:8; Ер. 14:22; Евр. 6:7

11 Възвишава смирените и издига в безопасност нажалените¹.

(1) гл. 8:7; Ак. 1:52

12 Осуетява замислите на коварните и ръцете им не изпълняват начинанието си¹.

(1) 1 Царе 23:13;

2 Царе 17:14; 4 Царе 6:9; Неем. 4:15; Пр. 22:12

13 Улавя мъдрите в лукавството им¹, на хитрите съветът се проваля².

(1) Ер. 8:9; 9:23; 1 Кор. 3:19;

(2) Пс. 9:16; Ис. 19:3; 44:25; Ер. 49:7

14 Денем срещат тъмнина, по пладне ходят пипнешком, като че нощем¹.

(1) гл. 12:25; Изх. 10:22; Втж. 28:29; Пр. 4:19; Ис. 59:10

15 Но Той спасява сиромаха от меча, от устата и от ръката на силния¹.

(1) Пс. 35:10

16 Така бедният има надежда и устата на беззаконието се затварят¹.

(1) Пс. 107:42

17 Ето, блажен човекът, когото Бог изобличава¹; затова не презирай наказанието от Всесиления².

(1) Пс. 94:12;

Евр. 12:11; (2) Втж. 8:5; Пр. 3:11; Евр. 12:5; Откр. 3:19

18 Защото Той наранява и Той превързва; Той поразява и ръцете Му изцеляват¹.

(1) Втж. 32:39; Пс. 147:3; Ер. 30:17; Ос. 6:1

19 В шест беди ще те избави, и в седем¹ няма зло да те докосне².

(1) Пр. 6:16; (2) Пс. 34:19; 66:12; 91:15;

Ис. 43:2; Дан. 3:25-27; 6:16

20 В глад от смърт ще те откупи и във война – от силата на меча¹.

(1) Пс. 33:19; 118:18; Ер. 39:18

21 Ще бъдеш скрит от бича на езика¹ и няма да се плашиш от насилие, когато дойде.

(1) Пс. 31:20

22 Ще се присмееш на насието и глуда, от земни зверове не ще се плашиш.

23 Защото ще бъдеш в съюз със камъните на полето и полските зверове ще бъдат в мир със теб¹.

(1) Ис. 11:8; Езек. 34:25

24 И ще познаеш, че шатрата ти е в мир, ще прегледаш жилището си и нищо няма да ти липсва¹.

(1) Пс. 112:3

25 Ще познаеш също, че потомството ти ще е многобройно и потомците ти – като земната трева¹.

(1) Бит. 13:16

26 Ще отидеш в гроба си във пълна зрялост¹, както житните снопи се прибират на времето си.

(1) гл. 42:17; Вжак. 34:7; Ис. 65:20

27 Ето, това изследвахме, така е. Чуй и разбери за себе си.

6 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 О, да би се претеглила моята печал и да би се поставила с нея на везните и злочестината ми!

3 Защото тогава тя би била по-тежка от пясъка на моретата – затова думите ми са били необмислени.

4 Защото стрелите на Всемогъщия са вътре в мен¹ и духът ми от отровата им пие; Божиите ужаси се оплъчват против мен².

(1) Пс. 38:2; Пр. 14:10;

Псалм 3:3,12,13; (2) гл. 7:20; 16:9,12-14; 19:12,21; 30:15

5 Дивото магаре реве ли при тревата¹; или говедото мучи ли при храната си?

(1) гл. 39:8

6 Яде ли се безвкусното без сол и има ли вкус в белтъка на яйцето?

7 Душата ми отказваше да ги докосне, те ми станаха като безвкусното миястие.

8 О, да би ми се изпълнила молбата, да ми дадеше Бог копнежа ми!

9 Да благоволеше Бог да ме смаже, да отпуснеше ръката Си и да ме отсечесе¹!

(1) гл. 3:21,22; 10:1; 3 Царе 19:4

10 Това щеше да ми бъде още утеха и щях да се радвам в безжалостна скръб, че не отрекох думите на Светия.

11 Каква е силата ми, че да издържа и какъв е краят ми, че да удължа живота си?

12 Силата ми сила каменна ли е и плътта ми бронз ли е?

13 Не изчезна ли в мен помощта ми и не се ли отдалечи от мен избавлението¹?

(1) гл. 16:7

14 На наскърбения трябва съжаление от приятеля му¹, иначе ще остави страха от Всемогъщия.

(1) гл. 19:21

15 Братята ми постъпиха измамно като поток, като пороите на потоците, които отминават¹,

(1) гл. 13:4; 19:13,14; Пр. 25:19; Ер. 15:18; 38:22

16 които са мътни от леда и в които се крие снегът.

17 Когато се стопли, пресъхват, когато е горещо, изчезват от мястото си.

18 Кервани се отклоняват от пътя им, отиват в пустоша и загиват.

19 Теманските¹ кервани гледаха, савските² пътници се надяваха на тях.

(1) Бит. 25:15; Ис. 21:14;

Ер. 25:23; (2) гл. 1:15; 3 Царе 10:1

20 Опозориха се в надеждата си, дойдоха там и се посрамираха¹.

(1) Пр. 25:19

21 Сега и вие станяхте никакви – видяхте ужас и се уплашихте¹.

(1) гл. 19:19

22 Казах ли аз: Донесете ми! – или: Дайте ми дар от имота си! –

23 или: Избавете ме от ръката на притеснителя! – или: Изкупете ме от ръката на насилниците¹?

(1) Пс. 49:7

24 Поучете ме, и аз ще мълкна; покажете ми в какво съм се заблудил¹.

(1) гл. 13:23

25 Колко са здрави правите думи¹, но какво избличава вашето избличение?

(1) гл. 16:5; Пр. 15:23

26 Смятате ли да избличите думи? Говоренето на отчаяния е на вятъра!

27 Вие бихте хвърлили жребий за сирачето¹ и бихте се пазарили за приятеля си.

(1) Изх. 22:22

28 А сега, благоволете да ме погледнете, защото аз няма да ви лъжа в лицето¹.

(1) гл. 27:4

29 Обърнете се сега; нека няма не-

правда! Да! Обърнете се – правдата ми все още стои!

30 Има ли неправда на езика ми? Не може ли небето ми да различи лошото?²

(1) гл. 11:4; (2) гл. 12:11; 34:3

7 Животът на човека на земята не е ли воюване, и дните му не са ли като дните на наемник?¹

(1) гл. 14:6; Ис. 16:14; Мт. 6:34

2 Както слуга, който жадува за сянката¹, и както наемник, който очаква заплатата си,

(1) Йона 4:6

3 така и на мен се паднаха месеци на суета и ми се определиха нощи на страдание¹.

(1) Пс. 6:6

4 Когато си лягам, казвам: Кога ще стана и нощта ще отmine? И ми омръзна да се обръщам до зори¹.

(1) Втжк. 28:67

5 Плътта ми е покрита с червеи и буци пръст, кожата ми се пука и гноява¹.

(1) гл. 13:28; 17:7; 19:20; Пс. 38:5

6 Дните ми са по-бързи от совалка на тъкач¹ и чезнат без надежда².

(1) гл. 9:25,26; 17:1,11; Ис. 38:12; (2) гл. 14:19

7 Помни, че животът ми е дъх¹! Око-то ми няма вече да види добро.

(1) гл. 10:20; Пс. 39:5

8 Окоето на онзи, който ме гледа, няма да ме види вече; очите ти са върху мен, а мен ме няма¹.

(1) гл. 14:10; 20:8,9

9 Както облакът се разсейва и изчезва¹, така и слизацият в Шеол няма да се изкачи обратно².

(1) Як. 4:14; (2) гл. 10:21; 14:12; 16:22; Ис. 26:14

10 Няма вече да се върне у дома си¹ и мястото му няма вече да го познае².

(1) 2 Царе 12:23; (2) гл. 8:18; Пс. 103:16

11 Затова и аз няма да въздържа устата си; ще говоря в притеснението на духа си, ще се оплаквам в горестта на душата си¹.

(1) гл. 10:1; 13:13; 23:2; 36:21; 1 Царе 1:10

12 Море ли съм аз, или морско чудовище, че поставях над мен стража?

13 Когато кажа: Леглото ми ще ме утеши, постелката ми ще облекчи оплакването ми. –

14 тогава ме плашиш със сънища и с видения ме ужасяваш¹,

(1) Дан. 4:5

15 така че душата ми предпочита удушване и смърт, вместо тези мои кости¹.

(1) гл. 3:21,22

16 Дотегна ми¹; не искам да живея вечно. Остави ме, защото дните ми са суета².

(1) гл. 9:21; 10:1; Екл. 2:17; Йона 4:3,8; (2) ст. 7

17 Какво е човек, че го възвеличаваш и насочваш сърцето си към него¹,

(1) гл. 14:3; Пс. 8:4

18 и го посещаваш всяка заран¹, и го изпитваш всеки миг?

(1) Пс. 73:14

19 Докога няма да отместиш погледа Си от мен и няма да ме оставиш, колкото да преглътна слюнката си?¹

(1) гл. 9:18; 10:20; 14:6

20 Ако съм съгрешил, какво съм ти направил, Наблюдателю на хората? Защо си ме поставил за Свой прицел², така че станах бреме за самия себе си?

(1) гл. 10:2,6; 35:6; (2) гл. 6:4

21 И защо не прощаваш престъплението ми и не отнемаш беззаконието ми? Защото сега ще легна в пръстта² и ще ме потърсиш, но няма да ме има³.

(1) гл. 10:14; (2) гл. 10:9; (3) ст. 8

8 Тогава шуахецът Вадад отговори и каза¹:

(1) гл. 2:11; 18:1; 25:1

2 Докога ще говориш така и думите на устата ти ще бъдат силен вятър¹?

(1) гл. 15:2; 16:3

3 Ще изкриви ли Бог съда? Всемогщият ще изкриви ли правдата¹?

(1) гл. 19:6; 34:5,10-12; 37:23; 2 Лст. 19:7; Пс. 92:15; Римл. 9:14

4 Ако синовете ти са съгрешили против Него, Той ги е отхвърлил заради престъплението им¹.

(1) Евек. 18:4,20

5 Ако ти би потърсил усърдно Бога и би помолил Всемогщия за милост¹,

(1) гл. 5:8

6 ако би бил чист и праведен, Той непременно би се събудил сега заради теб и би дал благоденствие на праведното ти жилище¹.

(1) гл. 11:14; 22:23; Пс. 18:24; Пр. 3:33

7 И да е било началото ти малко, краят ти ще се увеличи много¹.

(1) гл. 5:11; 42:10,12

8 Защото, разпитай, моля те, предишния род и размисли върху откритото от бащите им¹;

(1) гл. 15:18; Вжж. 4:32; 32:7

9 понеже ние сме *едва* от вчера и не знаем нищо¹, защото земните ни дни са *като* сянка².

(1) Пс. 82:5; (2) гл. 14:1,2; 1 Лст. 29:15; Пс. 102:11; 144:4

10 Те няма ли да те научат, да ти кажат, да отронят думи от сърцето си?

11 Никне ли шавар без бласто? Расне ли тръстика без вода?

12 Докато е още зелена и неокосена, изсъхва преди всяка *друга* трева¹.

(1) Ис. 19:6

13 Така са пътищата на всички, които забравят Бога¹; и надеждата на лицемера ще погине²,

(1) Пс. 1:4; (2) гл. 11:20; 27:8; Пс. 112:10; Пр. 10:28,29

14 увереността му ще се отсече и упованието му е паяжина.

15 Той се опира на къщата си, но тя не устоява; хваща се здраво за нея, но тя не издържа¹.

(1) Пр. 14:11; Зах. 5:4

16 Сочен е на слънцето и клоните му се простират над градината му.

17 Корените му обвиват скалната грамада и той гледа каменната къща.

18 Ако го изтръгне Бог от мястото му, то ще се отрече от него, *казвайки*: Не съм те виждал¹.

(1) гл. 7:8,10; Пс. 37:36

19 Ето, това е радостта на пътя му! А от пръстта изникват други.

20 Ето, Бог няма да отхвърли непорочния¹, нито ще подаде ръка на злодеите².

(1) Пр. 10:9; (2) Пс. 34:16

21 Докато напълни устата ти със смях и устните ти със ликуване¹,

(1) Пс. 126:2

22 онези, които те мразят, ще се облекат със срам¹ и шатрата на безбожните няма да бъде вече²!

(1) Пс. 6:10; (2) ст. 15

9 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 Наистина, зная, че това е така, но как може смъртен човек да се оправдае пред Бога¹?

(1) гл. 25:4; Пс. 130:3

3 Ако поиска да спори с Него, няма да може да Му отговори едно на хиляда¹.

(1) гл. 34:23

4 Той е мъдър по сърце¹ и мощен по сила² – кой се е закоравил против Него и е останал невредим³?

(1) Римл. 16:27; (2) гл. 12:13; 37:23; Наум 1:3; (3) гл. 41:10;

Ижж. 9:17,18; 15:7; 2 Лст. 13:12; 20:6; Пр. 28:14; Ис. 45:9

5 Той премества планините, без да разберат, преобръща ги в гнева Си¹.

(1) гл. 40:11; Наум 1:5,6; Авак. 3:6

6 Той поклаща земята от мястото ѝ¹ и стълбовете ѝ треперят.

(1) Пс. 114:6; Ис. 13:13; Аг. 2:6; Евр. 12:26

7 Той заповядва на слънцето¹ и то не изгрява и запечатва звездите.

(1) Иис. Нав. 10:13; Ам. 4:13

8 Той сам простира небесата¹ и стъпва по височините на морето².

(1) гл. 26:7; 1 Лст. 16:26; Пс. 104:2; (2) Мт. 14:25

9 Той прави Мечката, Орион и Плеядите¹, и стаите на юга.

(1) гл. 38:31,32; Ам. 5:8

10 Той върши велики неизследими неща и безбройни чудеса¹.

(1) гл. 5:9; 37:5

11 Ето, минава край мен и не Го виждам¹; преминава и не Го усещам.

(1) гл. 23:8,9; 35:14

12 Ако грабне, кой ще Му попречи¹? Кой ще Му каже: Какво правиш²?

(1) гл. 1:21; 11:10; 23:13;

(2) гл. 33:13; 2 Царе 16:10; Ис. 45:9; Дан. 4:35

13 Бог няма да отвърне Своя гняв¹; горделивите помощници под Него се повалят.

(1) Ис. 5:25

14 Как тогава мога аз да Му отговоря и да избира думите си към Него?

15 Защото дори да бях праведен, не бих могъл да Му отговоря, а бих попросил милост от своя Съдия.

16 Ако извиках и Той ми отговореше, нямаше да повярвам, че слуша гласа ми –

17 Той, който ме смазва¹ с вихрушка и умножава раните ми без причина²,

(1) гл. 10:8; (2) гл. 33:10

18 не ме оставя дъх да си поема¹, насища ме с горчивина².

(1) гл. 7:19; (2) гл. 27:2; Рут 1:20; Псалм 3:15

19 Ако е до сила, ето, Той е смянат¹! А ако е до съд, Той казва: Кой може да Ме призове²?

(1) Пс. 62:11; (2) ст. 32,33; Римл. 3:4

20 Дори и праведен да бях, устата ми би ме осъдила¹; дори да бях невинен, тя би показала, че съм покварен².

(1) гл. 15:6; (2) ст. 29-31; гл. 10:15; 14:17

21 Ако бях непорочен, не бих познал себе си, презрял бих живота си¹.

(1) гл. 7:15,16

22 Все едно е! Затова аз казвам: Той погубва и непорочния, и безбожния¹.

(1) гл. 34:9; Екл. 9:2; Езек. 21:4

23 Ако бичът убива внезапно, Той се смее на изпитанието на невинните.

24 Земята е предадена в ръката на безбожните¹; Той покрива лицата на нейните съдии. Ако не е Той, тогава кой?

(1) Екл. 4:1

25 А моите дни по-бързи са от бързоходец; бягат, без добро да видят¹.

(1) гл. 7:6,7; 14:1

26 Преминават като леки кораби, като орел, които се спуска върху плячката си¹.

(1) Авак. 1:8

27 Ако кажа: Ще забравя оплакването си, ще оставя тъжното си лице и ще се развеселя! –

28 страх ме е от всичките ми болки¹; знам, че няма да ме считаш за невинен².

(1) гл. 21:6; (2) ст. 20; гл. 33:10

29 Беззаконен съм – защо тогава да се трудя напразно?

(1) Пс. 73:13

30 Ако се измия със снежна вода и очистя ръцете си със сапун¹,

(1) Пс. 51:7

31 Ти пак ще ме хвърлиш в ямата и собствените ми дрехи ще се гнусят от мен¹.

(1) гл. 14:17; Ер. 2:22

32 Защото не е човек като мен, за да Му отговоря, за да отидем заедно на съд¹.

(1) ст. 14,15,19; Екл. 6:10

33 Няма посредник между нас, който да сложи ръката си върху двамата ни¹.

(1) гл. 33:23,24; 1 Царе 2:25

34 Нека оттегли от мен жезъла Си¹ и да не ме плаши Неговият ужас²!

(1) Пс. 39:10; (2) гл. 13:20-22; 33:7

35 Тогава ще говоря и няма да се страхувам от Него; но сега не е така с мен.

10 Душата ми е отегчена от живота ми¹; ще дам воля на оплакването си

в себе си, ще говоря в горестта на душата си².

(1) гл. 6:8,9; 7:16; (2) гл. 7:11

2 Ще кажа на Бога: Не ме осъждай!¹ Покажи ми защо се съдиш с мен¹!

(1) Пс. 27:7,9; (2) гл. 7:20; 13:23; 21:4; 33:13

3 Добре ли е за Теб да потискаш, да отхвърляш делото на ръцете Си¹ и да озаряваш съвета на безбожните?

(1) Пс. 138:8

4 Плътски очи ли имаш, или гледаш, както гледа човек¹?

(1) 1 Царе 16:7

5 Дните Ти като дните на смъртен човек ли са, или годините Ти – като дни на мъж¹,

(1) Пс. 102:27

6 за да търсиш беззаконието ми и да издирваш греха ми¹?

(1) гл. 7:20; 13:23

7 Знаеш, че не съм виновен¹, и пак няма кой да избява от ръката Ти².

(1) гл. 11:4; 23:10-12;

(2) Вжж. 32:39; Пс. 50:22; Ис. 43:13; Ос. 5:14

8 Ръцете Ти ме образуваха и създадоха всичките ми части изцяло¹ – и ще ме погълнеш ли²?

(1) Пс. 119:73; 139:15; (2) гл. 9:17

9 Спомни си, моля Те, че ме оформи като глина¹ – и ще ме върнеш ли в пръстта?

(1) гл. 33:6; Ис. 45:9; 64:8;

(2) гл. 4:19; 7:21; 34:15; Бит. 3:19; Пс. 103:14

10 Не си ли ме излял като мякко и не си ли ме съсирил като сирене?

11 С кожа и плът си ме облякъл и с кости и жили си ме оплел¹.

(1) Пс. 139:13,14

12 Живот и милост си ми дал и Твоята закрила е опазила духа ми.

13 Но това си криел в сърцето Си – зная, че това е било у Теб¹!

(1) гл. 23:13,14

14 ако съгреша, тогава Ти ме наблюдаваш¹ и няма да ме счита за невинен².

(1) гл. 14:16; 34:22; Пс. 90:8; Ер. 16:17; (2) гл. 7:21

15 Ако бях виновен, горко ми¹; и ако съм праведен, не мога да вдигна главата си². Наситен с позор³ – виж скръбта ми,

(1) Ис. 3:11; (2) гл. 9:20; (3) Пс. 44:15

16 защото расте! Ти ме гониш като лъв¹ и отново се показваш чуден към мен.

(1) Ис. 38:13; Ер. 5:6; Псал. 3:10; Ос. 5:14

17 Подновяваш свидетелите Си против мен и увеличаваш гнева Си към мен; една след друга пращаш войски против мен¹.

(1) гл. 13:24

18 Защо тогава ме извади от утробата¹? Да бях умрял, без око да ме е видяло!

(1) гл. 3:11

19 Бих бил, като че не съм бил; бих бил отнесен от утробата към гроба¹.

(1) гл. 3:16

20 Дните ми не са ли малко¹? Престани! Остави ме малко да отдъхна²,

(1) гл. 7:16; (2) гл. 7:19

21 преди да ида там – и няма да се върна¹ – в земя на мрак и сянка на смъртта²;

(1) гл. 7:9; Пс. 39:13; 49:19; (2) Екл. 11:8

22 в земя на мрак като тъма, на смъртна сянка, без ред, където светлината е като тъма¹.

(1) гл. 3:5; 17:13; Пс. 88:12; Екл. 9:10

11 Тогава нааматецът Софар отговори и каза¹:

(1) гл. 2:11; 20:1

2 Да не се ли отговори на множество доуми и да се оправдае ли бърбив човек¹?

(1) Пр. 10:19; Екл. 5:2,7; Як. 1:19

3 Твоите празнословия ще запушат ли хорските уста? Да се присмиваш¹, и никой ли да не те посрами?

(1) гл. 34:7

4 Защото ти си казал: Говоренето ми е право и аз съм чист в очите Ти¹.

(1) гл. 6:30; 10:7

5 Но да би заговорил Бог и да би отворил устните Си против теб¹,

(1) гл. 38:1

6 да би ти изявил тайните на мъдростта, защото те двойно са благоразумие! Знай тогава, че Бог ти забравя много от вината ти¹.

(1) Езд. 9:13

7 Можеш ли да издириш Божиите дълбини? Можеш ли да стигнеш границите на Всесияния¹?

(1) гл. 26:14; 27:11; 35:5; 37:23; Римл. 11:33

8 Високи като небето са – какво можеш да направиш? По-дълбоки от Шеол са – какво можеш да познаеш¹!

(1) Пр. 30:4

9 Мярката им е по-дълга от земята и по-широка от морето¹.

(1) гл. 33:12; 42:3

10 Ако Той премине или затвори, или събере, кой би могъл да Го възпре¹?

(1) гл. 9:12; Ис. 14:27

11 Защото Той познава лъжливите хора, вижда и безбожието. Няма ли да му обърне внимание¹?

(1) Пс. 33:13-15

12 Може ли празноглав човек да стане мъдър и диво магаренце да се роди като човек?

13 Ако насочиш сърцето си и протреш ръцете си към Него¹,

(1) гл. 5:8; Изх. 9:29; Псал. 3:41

14 ако има грях в ръката ти, отдалечи го и не оставяй злото да живее в шатрите ти¹.

(1) гл. 8:6; 1 Царе 7:3; 4 Царе 17:13

15 Тогава наистина ще издигнеш лицето си без петно¹, ще бъдеш непоколебим и няма да се боиш²;

(1) гл. 22:26; 1 Ин. 3:21; (2) Пс. 112:7,8

16 защото ще забравиш страданието си¹; ще си го спомниш като изтекли води.

(1) Бил. 41:51; Ис. 65:16

17 И животът ти ще бъде по-светъл от пладне; и мрачен ако е, като зора ще стане¹.

(1) Пс. 37:6; 97:11; Ис. 58:8,10

18 И ще бъдеш сигурен, защото има надежда. Да, ще се огледаш наоколо и ще почиваш в безопасност.

19 И ще легнеш¹ и никой няма да те плаши²; и мнозина ще търсят твоего благоволение.

(1) Пс. 4:8; (2) Езек. 34:28

20 А очите на безбожните ще излетят и няма да има убежище за тях, и надеждата им е издъхването на душата им¹.

(1) гл. 3:21,22; 8:13

12 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 Наистина, само вие сте хора и с вас ще умре мъдростта!

3 Но и аз имам разум, както и вие, не съм по-долен от вас¹. И такива работи кой не ги знае?

(1) гл. 13:2; 2 Кор. 11:5

4 Станах за посмешище на ближния си, човекът, който призоваваше Бога, и Той му отговаряше, праведният, непорочният е за посмешище¹.

(1) гл. 16:20; 17:2; 21:3; Пс. 22:6,7

5 Бедствието е презряно в мислите на онзи, който е в безопасност; то е готово за онези, чийто крак се подхлъзва.

6 Шатрите на разбойниците благоденстват¹ и тези, които предизвикват Бога, са в безопасност, в ръцете на които Бог дава изобилие.

(1) гл. 21:7; Пс. 73:3,12; Ер. 5:27,28

7 Но попитай сега животните и те ще те научат; и небесните птици¹ и те ще ти кажат²;

(1) Мт. 6:26; (2) Пр. 30:24

8 Или говори на земята и тя ще те научи; и морските риби и те ще ти разкажат.

9 Кой от всички тях не разбира, че ръката на ГОСПОДА е сторила това¹,

(1) Бит. 1:20-25; Римл. 1:19,20

10 в чиято ръка е душата на всичко живо и дишането на всяка човешка плът²?

(1) Чис. 16:22; Пс. 104:30; Ис. 57:16; Дан. 5:23

11 Ухото не изпитва ли думите, както небцето вкува храната си¹?

(1) гл. 6:30

12 Мъдростта е у старците и разумът е в дългия живот¹.

(1) гл. 15:10; 32:6,7; 3 Царе 12:6

13 У Него са мъдрост и сила¹, Той има съвет и разум².

(1) гл. 9:4; Пр. 8:14;

Ис. 31:2; Дан. 2:20; (2) гл. 32:8; Пр. 2:6

14 Ето, Той събаря и не се съгражда вече; затваря над човека и не се отваря¹.

(1) Бит. 7:16;

Екл. 7:13; Ис. 22:22; Мал. 1:4; Откр. 3:7

15 Ето, Той задържа водите и те пресъхват¹; изпраща ги и те разоряват земята.

(1) Бит. 8:1; 3 Царе 17:7

16 В Него са сила и мъдрост¹, измаменият и измамникът са Негови².

(1) ст. 13; (2) 3 Царе 22:22

17 Откарва съветници ограбени и прави съдии на глупци¹.

(1) 2 Царе 17:14; Ис. 29:14; 1 Кор. 1:20

18 Разхлабва връзките на царете и опасва с пояс слабините им¹.

(1) 2 Лек. 33:11; Дан. 2:21

19 Откарва свещеници ограбени, по-валя силни¹.

(1) гл. 34:20; Пс. 76:12; Ис. 40:23; Лк. 1:52

20 Той взема думата на ползващите се с доверие, преценката на старите отнема¹.

(1) гл. 32:9

21 Излива презрение върху благородните и пояса на силните разхлабва¹.

(1) Пс. 107:40; Ис. 23:9

22 Открива дълбоките неща от тъмнината¹ и изважда на светлина смъртната сянка².

(1) Дан. 2:22; Мт. 10:26; 1 Кор. 4:5; (2) гл. 34:22

23 Възвеличава народите и ги погубва, разширява народите и ги отвежда¹.

(1) Пс. 107:38,39

24 Отнема разума на началниците на земните народи¹ и ги прави да се скитат в пустош без път².

(1) Пс. 76:12; Дан. 4:16,33; (2) Пс. 59:11; 107:40

25 Те се лутат в мрака без светлина¹ и Той ги прави да залят като пияни хора².

(1) гл. 5:14; (2) Ис. 19:14

13 Ето, окоето ми е видяло всичко това, ухото ми е чуло и го е разбрало.

2 Което вие знаете, го знам и аз; не съм от вас по-долу¹.

(1) гл. 12:3; 15:9

3 Но аз ще говоря на Всемогъщия и желая да разисквам с Бога¹.

(1) ст. 15; гл. 23:3,4

4 А вие сте съчинители на лъжи, всички сте безполезни лекари¹!

(1) гл. 6:15; 16:2

5 О, да бихте млъкнали съвсем, това би било мъдростта ви!

6 Слушайте сега разискването ми и чуйте оправданието на устните ми.

7 Ще говорите ли неправедно за Бога и ще говорите ли измамно за Него¹!

(1) 4 Царе 10:18

8 За Него ли ще бъдете пристрастни? За Бога ли ще спорите?

9 Ще бъде ли добре да ви изпита Той? Ще Го измамите ли, както се мами човек¹?

(1) Деян. 5:4

10 Той непременно ще ви изобличи, ако тайно показвате пристрастие¹.

(1) 2 Лек. 19:7

11 Величието Му няма ли да ви уплаши и ужасът от Него няма ли да ви нападне?

12 Паметните ви думи са поговорки от пепел, защитите ви са защити от кал¹.

(1) гл. 21:34

13 Млъкнете, оставете ме, и ще говоря – и нека дойде върху мен, каквото ще¹.

(1) гл. 7:11

14 Защо да взема плътта си в зъбите си и живота си да сложа във ръката си?

15 И да ме убие, пак на Него се надявам, но пътищата си ще защита пред Него¹.

(1) ст. 3

16 И това също ще ми бъде спасение,

защото лицемерен не може да дойде пред Него¹.

(1) Мт. 7:23

17 Чуйте, чуйте словото ми и заявлението ми нека бъде в ушите ви¹.

(1) гл. 21:2

18 Ето сега, приготвил съм делото си; зная, че ще бъда оправдан.

19 Кой е онзи, който ще се съди с мен¹? Защото, ако сега млъкна, ще издъхна.

(1) Ис. 50:8

20 Само две неща не ми прави¹ – тогава няма да се крия от лицето Ти:

(1) гл. 9:34

21 оттегли ръката Си от мен и нека ужасът Ти не ме плаши.

22 Тогава повикай и аз ще отговоря; или аз ще говоря, а Ти ми отговори¹.

(1) гл. 14:15; 31:35

23 Колко са моите беззакония и грехове? Изяви престъплението и греха ми¹.

(1) гл. 6:24; 10:2

24 Защо криеш лицето Си и ме считаш за Свой враг¹?

(1) гл. 10:16,17; 16:9; 19:11,21; 30:21; 33:10; Пс. 44:23

25 Ще плашиш ли отвейн лист и ще преследваш суха плява?

26 Защото пишеш против мене горестти, даваш ми да наследя на младостта си беззаконията¹.

(1) 3 Царе 17:18; Пс. 25:7; Ер. 31:19

27 Слагаш краката ми в клада и наблюдаваш всичките мои пътеки¹; отбелязваш стъпалата на краката ми²,

(1) гл. 14:16; (2) гл. 3:23

28 докато изтлявам като гнила вещ, като дреха, изядена от молец¹.

(1) гл. 7:5; Пс. 39:11; Як. 5:2

14 Човекът, роден от жена¹, е краткотраен² и пълен със смущение³.

(1) гл. 15:14; 25:4; (2) гл. 9:25; Пс. 39:5;

(3) гл. 5:7; Бит. 47:9; Ер. 20:18

2 Пониква като цвете и се покосява¹; бяга като сянка и не устоява².

(1) Пс. 90:6; Як. 1:10; (2) гл. 8:9; Пс. 39:6

3 И върху такъв ли отваряш очите Си¹ и ме довеждаш на съд със Себе Си²?

(1) гл. 7:17-19; (2) Пс. 143:2

4 Кой може да извади чисто от нечисто? Никой!¹

(1) Пс. 51:5; Йн. 3:6

5 Тъй като дните му определени са¹,

числото на месеците му при Теб е, поставил си му граници, които той не може да премине² –

(1) гл. 16:22; (2) 1 Царе 26:10; Екл. 3:2; 8:8; Деян. 17:26

6 отвърни от него поглед¹, за да си почине, докато завърши деня си като наемник².

(1) гл. 7:19; (2) гл. 7:1,2

7 Защото за дървото има надежда – ако се отсече, отново ще поникне¹, издънките му няма да престанат.

(1) Ис. 6:13

8 И коренът му ако остарее във земята и пънят му ако умре в пръстта,

9 от дъха на водата пак ще покора и ще пусне клончета като новопосадено¹.

(1) Дан. 4:15

10 Но човек умира и прехожда; човек издъхва, и къде е¹

(1) гл. 7:8; 20:7; 1 Аев. 29:15; Екл. 3:20,21

11 Както водата изчезва от морето и реката пресъхва и се изсушава,

12 така човек ляга и не става¹. Докато небесата не престанат², те няма да се събудят и няма да станат от съня си³.

(1) гл. 7:9; (2) 2 Перп. 3:10; (3) гл. 3:13; Екл. 11:8

13 О, да би ме скрил в Шеол, да би ме укрil, докато се отвърне гневът Ти, да би ми определил срок и *тогава* да би си спомнил за мен!

14 Ако човек умре, ще оживее ли¹? През всичките дни на воюването си ще чакам², докато дойде смяната ми.

(1) гл. 20:7; Екл. 3:20,21; (2) Ис. 8:17

15 Ти ще извикаш и аз ще Ти отговоря¹; ще пожелаеш делото на ръцете Си.

(1) гл. 13:22

16 Защото сега броиш стъпките ми¹. Не бдиш ли над греха ми²?

(1) гл. 13:27; 31:4; 33:11; 34:21; (2) гл. 10:6,14

17 Престъплението ми е запечатано в торба¹ и Ти пришиваш върху беззаконието ми².

(1) Ос. 13:12; (2) гл. 9:20,30,31

18 Но планината падайки се разрушава и скалата от мястото си се помества¹;

(1) гл. 18:4

19 води изтриват камъните, порите им отмиват пръстта на земята; и Ти унищожаваш надеждата на човека¹.

(1) гл. 7:6; 17:15; 19:10

20 Ти му надвиваш завинаги и той

преминава; променяш лицето му и го отпращаш.

21 Синовете му достигат до почит, но той не знае; унижават се, но той не разбира за тях¹.

(1) гл. 21:21; Екл. 9:5,6

22 Само тялото му в него ще боли и душата му във него ще скърби.

15 Тогава теманецът Елифаз отговори и каза:

(1) гл. 4:1

2 Мъдър човек отговаря ли с вятърничаво знание¹ и пълни ли корема си с източния вятър?²

(1) Пр. 16:23; (2) гл. 8:2; Екл. 5:16; Ос. 12:1

3 Спори ли със приказки, които не помагат, или с речи, от които няма полза?

4 Наистина ти унищожаваш страха от Бога и възпираш молитвата със размишление пред Бога,

5 защото вината ти поучава устата ти¹ и ти избираш езика на коварните.

(1) Лк. 6:45

6 Устата ти те осъжда, а не аз; да, устните ти против теб свидетелстват¹.

(1) гл. 9:20; 3 Царе 20:40; Мт. 12:37; Лк. 19:22

7 Ти ли си първият роден човек? Или си създаден преди хъмвовете?¹

(1) гл. 38:4; Пс. 90:2; Пр. 8:25

8 Чул ли си Божия таен съвет? Или в себе си заключаваш мъдростта?

(1) Римл. 11:34

9 Какво знаеш ти, което ние да не знаем? Какво разбираш ти, което в нас го няма¹?

(1) гл. 13:2

10 Между нас са както белокосите, така и старците¹, по-богати на дни от баща ти.

(1) гл. 12:12

11 Божиите утешения и меките към тебе думи малко ли са ти¹?

(1) Пс. 77:2

12 Какво те блазни сърцето ти и защо святкат очите ти,

13 за да обръщаш духа си против Бога и да изпускаш такива думи от устата си¹?

(1) Бит. 4:5; 4 Царе 6:33; Пр. 19:3; Псалм 3:39; Езек. 18:25

14 Какво е човек, че да е чист, и роденият от жена, че да е праведен¹?

(1) гл. 14:1,4; 3 Царе 8:46; Пс. 14:2,3; 143:2; Римл. 3:10

15 Ето, Той не се доверява на светите

Си¹ и небесата не са чисти в очите Му –

(1) гл. 4:18

16 колко по-малко гнусният и непотребният човек, който пие неправда като вода¹!

(1) гл. 34:7

17 Аз ще ти кажа, послушай ме; каквото съм видял, ще ти разкажа,

18 което мъдрите оповестиха и не скриха *приетото* от бащите си¹;

(1) гл. 8:8

19 на тях единствено бе дадена земята и чужденец не мина между тях¹.

(1) Втжк. 32:12

20 Безбожният се мъчи през всичките си дни¹, години преброени се пазят за насилника².

(1) Бит. 4:14; (2) Пс. 55:23

21 Глас на ужаси *звучи* в ушите му¹ и в мир унищожителят го връхлетява².

(1) гл. 18:11; Пр. 28:1; (2) Ест. 7:6; Еп. 6:26

22 Не вярва, че от мрака ще се върне; за меча е определен.

23 За хляб се скита – но къде е¹? Знае, че денят на мрак за него е готов².

(1) гл. 18:12; Пс. 59:15; Пр. 10:3; (2) Пр. 16:4

24 Теснота и страх го ужасяват, и като цар, готов за бой, го побеждават¹,

(1) гл. 19:11,12

25 понеже против Бога той ръката си простира и срещу Всеомогъщия се сили¹;

(1) Еп. 48:26; 50:24

26 спуска се с *кораб* врат против Него¹, с дебели гърбици на щита си²;

(1) Пс. 75:5; (2) Изх. 5:2

27 понеже с тълстината си покри лицето си, на слабините си натрупа лой¹;

(1) Пс. 73:4,7

28 и в запустели градове живее, в необитаеми къщи, готови за събаряне.

29 Той няма да забогатее, нито имотът му ще устои, и изобилието му няма да се разпростира по земята.

30 Няма да избяга от тъмнината¹, пламъкът ще изсуши издънките му² и той ще премине от дъха на устата Му³.

(1) гл. 18:5,6; (2) гл. 20:26; (3) гл. 4:9; Ис. 11:4; Ос. 6:5; 2 Сол. 2:8

31 Нека не се доверява на суета, измамен, защото суета ще бъде и отплатата му¹.

(1) Еп. 37:9

32 Денят му още не е дошъл и вече се е изпълнил; и клонът му не ще раззелене¹.

(1) Пр. 10:27

33 Като лозата ще изрони неузрялото си грозде и като маслината цвета си ще захвърли;

34 защото събранието на лицемерите е безплодно и огън ще погълне шатрите на подкупничеството¹. (1) гл. 18:15-19

35 Те зачеват зло и раждат грях¹, и сърцето им подготвя измама².

(1) Пс. 7:14; Ис. 59:4; Як. 1:14,15; (2) Млч. 2:1-3

16 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 Много такива съм слушал; окаяни утешители сте всички вие¹!

(1) гл. 13:4; 21:34

3 Имат ли край вятърничавите думи¹? Или какво те подбужда да отговаряш?

(1) гл. 8:2; 27:12

4 аз също можех да говоря като вас, да бе душата ви на мястото на моята душа. Можех думи против вас да трупам и глава да клатя срещу вас¹.

(1) Пс. 22:7

5 аз бих ви укрепил с устата си и утехата на устните ми би донесла облекчение.

6 Ако говоря, болката ми не олеква, ако мълча, какво ме облекчава?

7 Но Той сега ме изтощи¹. Ти цялото ми домочадие опустоши.

(1) гл. 6:13

8 Сграбчил си ме и това е за свидетелство; мършавостта ми се изправя против мен и свидетелства в лицето ми.

9 Гневът Му ме разкъсва и преследва, със зъби скърца против мен, като противник остри против мен очите Си¹.

(1) гл. 10:16,17; 13:24

10 Отварят против мен устата си¹, по бузата ме удирят със презрение² и против мен събират се³.

(1) Пс. 22:13; (2) Лк. 22:63-65; (3) Пс. 56:6

11 Бог ме предава на несправедния, в ръцете на безбожните ме хвърля.

12 Бях в покой – Той ме разтърси, за врата ме хвана и разби ме, за Свой прицел ме постави¹.

(1) гл. 6:4; Плч. 3:3

13 Стрелците Му ме обикалят – пронизва без пощада бърбреците ми, излива жлъчката ми на земята.

14 Разцепва ме със пролом върху пролом, връх мен се спуска като великан.

15 Върху кожата си вретиче уших и рога си в пръстта окалях.

16 Лицето ми от плач подпухна и смъртна сянка е върху клепачите ми¹,

(1) гл. 17:7

17 макар в ръцете ми насилие¹ да няма и да е чиста моята молитва².

(1) гл. 31:7; 33:9; (2) Пс. 17:1

18 О, земя, не покривай ти кръвта ми и нека няма място за вика ми!

19 Ето, и сега свидетелят ми е в небото¹ и този, що свидетелства за мен – във висините.

(1) 1 Царе 12:5; 1 Сол. 2:5

20 Приятелите ми ми се присмиват¹. Окото ми рони сълзи към Бога²,

(1) гл. 12:4; (2) гл. 23:3; 4 Царе 20:3

21 за да защити правото на човек пред Бога и на човешки син – пред ближния му.

22 Защото преброените години отминават¹ и аз ще отида на път, от който няма да се върна².

(1) гл. 14:5; 17:1; (2) гл. 7:9,10

17 Духът ми съкрушен е, гаснат дните ми, за мене вече гробища *оставам*¹.

(1) ст. 11; гл. 16:22; Пс. 88:4

2 Присмиватели около мен не са ли¹, не почива ли окото ми на техните обиди?

(1) гл. 12:4

3 Определи ми сега поръчител пред Себе Си¹; кой *груг* би ми подал ръка²?

(1) Ис. 38:14; (2) гл. 5:1

4 Защото си скрил сърцето им от разум – затова и няма да ги възвисиш.

5 Който приятели предава на грабеж, очите на децата му ще чезнат.

6 Той ме е поставил за поговорка на хората¹ и аз станах за заплюване в лицето².

(1) гл. 30:9; Пс. 44:14; 69:10,11; (2) Мт. 26:67

7 Окото ми се помрачи от скръб¹ и всичките ми части *станаха* като сянка².

(1) Пс. 6:7; (2) гл. 7:5; 16:16

8 Правдивите ще се ужасат на това и невинният ще се възмуцава против лицемера¹.

(1) Пс. 37:1; 73:3

9 А праведният ще се държи за пътя

си¹ и който е с чисти ръце, ще става
всепомощен².

(1) гл. 27:6; 31:7; 33:9;
(2) 2 Царе 3:1; Пс. 84:7; Пр. 10:25,30

10 Но вие всички, върнете се и елате;
и един мъдър няма да намеря между
вас¹.

(1) гл. 18:3

11 Дните ми преминаха¹; пресякоха се
намеренията ми, желанията на сърцето
ми².

(1) ст. 1; гл. 7:6; (2) Пр. 16:1

12 Нощта направиха на ден и светли-
ната близо е при мрака.

13 Ако чакам, жилището ми Шеол е¹,
леглото си постах във мрака².

(1) Екл. 12:5; (2) гл. 10:21,22

14 Към гроба викам: Ти си ми
баща! – към червея: Ти – майка ми,
сестра ми!

15 Къде тогава е надеждата ми¹? На-
деждата ми кой ще види?

(1) гл. 6:11; 14:19; Плач 3:18

16 Тя ще слезе в самотата на Шеол,
когато заедно в пръстта покой *наме-*
*рим*¹.

(1) гл. 20:11

18 Тогава шуахецът Валдад отговори
и каза¹:

(1) гл. 8:1

2 Кога ще свършите думите? *Първо*
разберете, и после ще говорим.

3 Защо сме считани за скотове, за
глупци в очите ви?

(1) гл. 17:10

4 Ти, който се разкъсваш сам в гнева
си, да се напусне ли заради теб земя-
та, да се помести ли скала от мястото
си¹?

(1) гл. 14:18

5 Наистина светлината на безбожния
угасва, не свети пламъкът на огъня
му¹.

(1) гл. 20:5; 21:17; Пр. 13:9

6 Светлината в шатрата му мрак е,
светилникът му, *що над него е*, угасва¹.

(1) гл. 15:30; Пр. 21:4

7 Стъпките на силата му се стесняват
и собственият му замисъл го повала¹.

(1) Пр. 11:5,6

8 Собствените му крака във мрежа го
отвеждат¹ и ходи върху примки.

(1) Ест. 7:10; Пр. 5:22

9 Примка го улавя за петата, капан
над него се затваря¹.

(1) Пс. 9:15; Пр. 29:6

10 Въжето му е скрито във земята,
капанът му – в пътеката.

11 Отвсякъде го стряскат ужаси, тор-
мозят го на всяка стъпка¹.

(1) гл. 15:21; 20:25; 22:10; 27:20; 1 Царе 28:5

12 Силата му от глад ще погине¹ и
погубен е готова до реброто му.

(1) гл. 15:23,29

13 Части от кожата му погълща, ча-
стите му поглъща първородният на
смъртта.

14 Той е изкоренен от шатрата си –
неговото упование – и пред царя на
ужасите го откарват.

15 Който не е негов, ще обитава в
шатрата му, върху жилището му ще се
разпръсне сярата¹.

(1) гл. 15:34; Бит. 19:24

16 Корените му изсъхват долу, клоните
му се отсичат горе¹.

(1) Ис. 5:24; Ам. 2:9; Мал. 4:1

17 Споменът за него изчезва от земя-
та и в улиците няма име¹.

(1) Пс. 9:5; 109:13; Пр. 10:7; Ис. 14:20; 26:14

18 Закарват го от светлината в тъмни-
на¹ и го изгонват от света.

(1) 1 Царе 2:9

19 Няма нито син, нито потомство
сред народа си¹, нито в жилищата му
е някой оцелял.

(1) Пс. 37:28; Ис. 14:22; Ер. 22:30

20 Родените после ще се удивляват на
деня му, както се ужасяваха родените
преди това.

21 Наистина такива са жилищата на
беззаконния, и това е мястото на онзи,
който не познава Бога¹.

(1) гл. 20:29

19 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 Докога ще измъчвате душата ми и
с думи ще ме съкрушавате?

3 Вече десет пъти стана да ме укору-
рявате, не се срамувате да ме обиж-
дате.

4 И ако наистина съм съгрешил, греш-
ката ми с мен остава¹.

(1) Пр. 9:12; Гал. 6:5

5 Ако наистина ще се големеее про-
тив мен и ще хвърляте против мен
позора ми,

6 знайте тогава, че Бог е изкривил
правото ми и с мрежата Си ме е заобиколил¹.

(1) Плач 1:13

7 Ето, аз викам: Неправда! – но няма

кой да ме чуе¹; крещя за помощ, но няма правосъдие.

(1) гл. 30:20; 34:5; Пс. 22:2; Плач 3:8,44; Авак. 1:2

8 Той е преградил пътя ми, така че не мога да мина¹, и е сложил тъмнина в пътеките ми².

(1) гл. 3:23; Плач 3:5-9; Ос. 2:6; (2) Ис. 59:9,10

9 Съблякъл ме е от славата ми и е отнел венеца от главата ми¹.

(1) Пс. 89:39; Плач 5:16

10 Отвсякъде ме съкрушава и аз преминавам¹; и е изкоренил надеждата ми като дърво².

(1) Пс. 102:10,11; (2) гл. 14:19

11 Разпалил е и яростта Си против мен, счита ме като един от враговете Си¹.

(1) гл. 13:24; Плач 2:5

12 Полковете Му настъпват заедно и построяват пътя си срещу мен, разполагат се на стан около шатрата ми¹.

(1) гл. 6:4; 15:24; 30:12

13 Отдалечил е от мен братята ми и познатите ми напълно се отчуждиха от мен¹.

(1) гл. 6:15; Пс. 69:8

14 Роднините ми ме оставиха и близките ми ме забравиха¹.

(1) гл. 42:11; Пс. 31:11

15 Домашните ми и слугините ми ме считат за чужд, в очите им съм чужденец.

16 Викам слугата си, но той не отговаря, моля го с устата си.

17 Дъхът ми е противен на жена ми и молбите ми – на децата на майчината ми утроба.

18 Дори и малките деца ме презират¹, ставам и те говорят против мен.

(1) гл. 30:1; 4 Царе 2:23

19 Всичките ми близки се отвращават от мен и онези, които обичам, се обърнаха против мен¹.

(1) гл. 6:21; Пс. 41:9

20 Костите ми залепват за кожата ми и плътта ми¹, отървах се *само* с кожата на зъбите си.

(1) гл. 7:5; 33:21; Пс. 22:14-17; 102:5; Плач 4:8

21 Съжалете ме, съжалете ме, вие, приятели мои¹, защото Божията ръка до мен се допря²!

(1) гл. 6:14; (2) Рут 1:13,21; Плач 3:3

22 Защо ме преследвате като Бог¹ и не се насищате с плътта ми?

(1) Пс. 69:26

23 О, да се напишеха думите ми! Да се запишеха в книга!

24 Да бяха издълбани на скала навеки с желязна писалка и олово¹!

(1) Ер. 17:1

25 Защото зная, че е жив Изкупителят ми¹, и че в последното време* ще застане на земята².

*или: Последният; (1) Ис. 41:14; 54:5; 59:20; Ер. 50:34; Еф. 1:7; (2) Откр. 1:17,18

26 И след като изтлее кожата ми, пак от плътта си ще видя Бога,

27 когото сам аз ще видя и моите очи ще гледат¹, но не като чужденец. Вътрешностите ми вътре в мен топят се².

(1) гл. 33:26; Пс. 17:15; Ис. 33:17; (2) Пс. 119:81

28 Като казвате: Как ще го гоним? – и че коренът на това се намира в мен –

29 *тогава* бойте се от меча, защото гневът носи наказанието на меча, за да познаете, че има съд¹.

(1) Пс. 58:11

20 Тогава нааматецът Софар отговори и каза¹:

(1) гл. 11:1

2 Затова мислите ми ме карат да отговоря и затова бързам.

3 Чух изобличение за мой позор и дъхът на разума ми отговаря.

4 *Не* знаеш ли това от древността, откак човек е сложен на земята,

5 че тържеството на безбожните е краткотрайно и радостта на лицеме-ра – мигновена¹?

(1) гл. 18:5; 27:19; 2 Царе 18:14,15; Пс. 94:4

6 Макар и величието му да се извиси до небето и главата му да стигне до облаците¹,

(1) Ис. 14:13; Авд. 4

7 като изпражненията си ще се изри-не навеки; които са го виждали, ще кажат: Къде е¹!

(1) гл. 14:10; 21:28; Пс. 112:10

8 Като сън ще отлети и няма да се намери, както нощно видение ще бъде пропъден¹.

(1) Ест. 7:10; Пс. 73:20; 90:5; Пр. 10:25; Ис. 29:7

9 Око го е видяло, но няма *да го види* вече; и мястото му няма да го види вече¹.

(1) гл. 7:8,10,21; Пс. 37:10

10 Децата му ще търсят благоволенито на бедните и ръцете му ще върнат богатството му.

11 Костите му са пълни с младежката му сила, но тя ще лежи с него в пръстта¹.
(1) гл. 17:16

12 Макар и злото да е сладко в устата му¹ и да го крие под езика си,
(1) Пр. 20:17; Откр. 10:9

13 Да го жали, да не го оставя и да го задържа под небцето си,

14 пак храната му променя се в стомаха му, змийска жлъчка *става* вътре в него¹.
(1) Пр. 20:17; Откр. 10:9

15 Богатство е погълнал, но отново го повръща; Бог го изтръгва от корема му¹.
(1) Ер. 51:44

16 Змийска отрова ще суче, език на пепелянка ще го умъртви.

17 Няма да види потоците, реките, течащи с мед и масло.

18 Ще върне това, за което се е трудил, и няма да го погълне; каквото имотът, такова и връщането; и той няма да *им* се радва¹.
(1) Вижк. 28:30-33

19 Защото е угнетил и е оставил сиромасите¹, заграбил е къща, не я е построил².
(1) Пс. 12:5; (2) Ам. 5:11,12

20 Наистина той не знае спокойствие в себе си, няма да опази нищо, което желае.

21 Нищо не избягва от лакомията му, затова благоденствието му няма да е трайно¹.
(1) Ис. 5:8,9; Ам. 3:10,11

22 В пълнотата на изобилието си ще изпадне в беда, ръката на всеки страдалец ще дойде върху него.

23 Когато напъва търбуха си, Бог ще изпрати върху него яростта на гнева Си и ще го изсипе върху него, докато яде.

24 Щом бяга от желязното оръжие, ще го пониже бронзов лък¹.
(1) Ис. 24:18

25 Стрелата се изтегля, от тялото излиза, блестящият ѝ връх – от жлъчката му, и ужаси го нападат¹.
(1) гл. 18:11

26 За съкровищата му се пази пълна тъмнина, нераздухан огън ще го пояде; зло ще сполети и оцелелия във шатрата му.

27 Небесата ще открият беззаконие-

то му и земята ще се надигне против него.

28 Печалбата на дома му ще изчезне, ще изтече в деня на Неговия гняв¹.
(1) Пр. 11:4

29 Това е от Бога делът на безбожника, отреденото му от Бога наследство¹.
(1) гл. 18:21; 22:20; 27:13; Ер. 13:25

21 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 Слушайте внимателно речта ми¹ и нека това бъде утехата от вас.
(1) гл. 13:6,17

3 Потърпете ме, и ще говоря; а след като съм говорил, се присмивай¹.
(1) гл. 12:4

4 На човек ли се оплаквам?¹ И защо да не се притесни духът ми?
(1) гл. 10:1,2

5 Обърнете се към мен и онемейте, и сложете ръка на уста¹!
(1) гл. 40:4; Пр. 30:32; Мих. 7:16

6 Дори и когато си спомня, се уясявам и трепет обзема плътта ми¹.
(1) гл. 9:28; Псал. 3:20

7 Защо безбожните живеят, остаряват, стават много силни?¹
(1) гл. 12:6; Екл. 7:15

8 Потомството им се утвърждава заедно с тях пред лицето им, издънките им – пред очите им¹.
(1) Ис. 65:23

9 Домовете им са в безопасност от страх и Божията тояга не е върху тях.

10 Говедата им се плодят, без да пропускат; кравата им се тели, без да помята.

11 Пускат момчетата си като стадо и децата им скачат наоколо.

12 Издигат *глас* със тимпанче и арфа и се радват при звука на флейта¹.
(1) Пс. 150:4

13 Прекарват дните си в благополучие и в миг потъват във Шеол¹.
(1) гл. 24:24; Пс. 73:4,18,19; Лк. 16:19,22,23

14 И въпреки това казват на Бога: Махни се от нас¹, защото не желаем познанието на пътищата Ти²!
(1) гл. 22:17; Ис. 30:11; Ер. 2:31; Мт. 8:34; (2) Пс. 95:10; Пр. 1:29

15 Какво е Всеомогщият, че да Му служим?¹ И какво ни ползва да Го призоваваме?²
(1) Изх. 5:2; (2) гл. 22:3; 34:9; 35:3; Пс. 73:13; Мал. 3:14

16 Ето, благополучието им не е в ръката им. Далеч да е от мен съветът на безбожните!¹

(1) гл. 22:18; Пс. 1:1

17 Колко често угасва светилото на безбожните¹ и бедствието им върхлита върху тях, и Бог им разпределя примки в гнева Си,

(1) гл. 18:5,6

18 и те са като слама пред вятъра и като плява, която бурята отнася!²

(1) гл. 27:21; Пс. 1:4; 83:13; Ис. 17:13; Ос. 13:3

19 Дали Бог пази греха му за децата му?³ Да отплати на него, за да разбере!

(1) Изж. 20:5

20 Собствените му очи да видят гибелта му и от яростта на Всемогъщия да пие!⁴

(1) Пс. 75:8

21 Защото, каква радост има от дома си след себе си, когато броят на месеците му се пресече насред!⁵

(1) гл. 14:21

22 Ще научи ли някой Бога на знание¹, когато Той е, който съди високопоставените?

(1) гл. 36:23; 38:3; Ис. 40:13; Ер. 23:18; Римл. 11:34

23 Един умира в цялата си сила, напълно спокоен и сигурен;

24 ребрата му са пълни с тлъстина и мозъкът на костите му свеж е.

25 А друг умира с горестна душа и никога не е ял с радост.

26 Заедно лежат в пръстта и червеи покриват ги *еднакво*¹.

(1) гл. 3:19; 24:20; Екл. 9:2,3; Ис. 14:11

27 Ето, зная мислите ви и плановете ви за моето съсипване.

28 Защото вие казвате: Къде е къщата на първенеца? Къде е шатрата и жилището на безбожните!²

(1) гл. 20:5-7

29 Не сте ли попитали пътуващите по пътя? И не познавате ли техните белези?

30 Защото безбожните се пазят за ден на гибел и в деня на ярост ще бъдат отведени.

31 Кой ще изяви пътя му в лицето му? И кой ще му отплати, каквото е извършил?

32 Но и той ще бъде отведен в гроба и в гроба ще остане.

33 Буците на долината ще му бъдат

сладки и всеки човек ще отиде след него, както безброй *gruzi* преди него са отишли.

34 Как тогава ще ме утешавате с празни думи, когато в отговорите ви остава лъжовност?³

(1) гл. 13:12; 16:2

22 Тогава теманецът Елифаз отговори и каза¹:

(1) гл. 4:1

2 Може ли човек да бъде полезен на Бога?² Ако е разумен, може да бъде полезен на себе си².

(1) гл. 35:7; (2) Пр. 9:12

3 Наслада ли е за Всемогъщия, ако ти си праведен, или полза, ако правиш непорочни пътищата си?³

(1) гл. 21:15; 34:9

4 Заради страха ти *om Hezo* ли те избличава Той и влиза в съд с теб?

5 Не е ли злото ти голямо и беззаконията ти – без край?⁴

(1) гл. 32:3

6 Защото си взел залог от брат си без причина¹ и лишил си голите от облеклото им².

(1) Вжж. 24:10,12; (2) гл. 24:3,9; 31:19,20

7 Не си напоил с вода жадния и си отказал хляб на гладния.

8 И силният, той притежаваше земята и почитаният обитаваше във нея.

9 Вдовици си отпратил празни, силата на сирачетата е била сломена¹.

(1) гл. 29:12

10 Затова отвсякъде те обикалят примки и внезапен страх те ужасява¹,

(1) гл. 18:11

11 или тъмнина – не виждаш – и изобилие от вода те покрива¹.

(1) Пс. 69:1,2; Псал. 3:54

12 Бог не е ли във небесни висини?² Видж най-високите звезди – колко са извисени!

(1) гл. 35:5; Екл. 5:2

13 А ти говориш: Как ще знае Бог?³ Може ли да съди Той през мрака?²

(1) Пс. 73:11; (2) гл. 34:22; Пс. 10:11; 139:7; Ер. 23:24; Ам. 9:2,3; Евр. 4:13

14 Облаците Го покриват и не вижда, и ходи по свода небесен.

15 Ще се държиш ли за древния път, по който са тъпкали грешните¹,

(1) Бит. 6:5,12

16 които се отсякоха без време¹, и чиито основи пороят помете?²

(1) гл. 36:14

17 Те казаха на Бога: Махни се от

нас!¹ И какво ще им направи Всемогъщият?²

(1) гл. 21:14,15; (2) Изх. 5:23

18 А Той беше напълнил домовете им с блага¹. Но далеч да е от мен съветът на безбожните!²

(1) Девян. 14:17; (2) гл. 21:16

19 Праведните гледат и се радват¹; невинният им се присмива, казва:

(1) Пс. 107:42

20 Ето как изтребиха се враговете ни, и остатъка им огън ще погълне!¹

(1) гл. 20:29

21 Сега, сприятели се с Него, в мир бъди – така добро ще дойде върху теб.

22 Наставлението от устата Му ти приеми и думите Му присърце вземи¹.

(1) гл. 23:12

23 Ако се върнеш към Всесилния, отново ще се утвърдиш¹. Махни далеч от шатрата си беззаконието²;

(1) 2 Лст. 33:13; Пс. 130:4; Ис. 55:7;

Ос. 6:1; (2) гл. 8:6; 2 Тим. 2:19

24 и златото си във пръстта сложи, и офирското злато¹ – под речните камъни.

(1) 3 Царе 9:28

25 Тогава Всемогъщият за теб ще бъде злато и изобилие сребро¹,

(1) Псалм 3:24; Мт. 6:19-21

26 защото тогава ще се наслаждаваш във Всесилия¹, лицето си към Бога ще издигаш².

(1) гл. 27:10; Пс. 37:4; Ис. 58:14; (2) гл. 11:15

27 Ще Му се помолиш и Той ще те послуша¹, и ти ще изпълниш обещанията си².

(1) 4 Царе 13:4; 1 Лст. 4:10;

2 Лст. 33:13; Ис. 58:9; Ер. 29:12; (2) Пс. 50:14; 66:13

28 Каквото решение вземеш, ще стане¹ и светлина ще сияе над пътищата ти².

(1) Пс. 1:3; (2) гл. 29:3; Пс. 97:11

29 Когато някой падне, ти ще кажеш: Има въздигане! И Той ще спаси онзи, който е с наведени очи¹.

(1) Ис. 57:15; 1 Петр. 5:6

30 Ще спаси дори и онзи, който не е невинен; с чистотата на твоите ръце ще се спаси¹.

(1) гл. 42:8,9

чиво¹ и въздишането си да спра не мога².

(1) гл. 7:11; (2) Псалм 3:28

3 О, да бих знаел къде да Го намеря! Да бих могъл да ида до престола Му!

4 Пред Него делото си бих изложил, устата си със доказателства напълни¹,

(1) гл. 13:3,18

5 узнал бих думите, които би ми отговорил, и бих разбрал каквото би ми казал.

6 Дали Той би се борил с мен с голямата Си сила? Не, на мен Той би внимавал.

7 Тогава праведникът би разисквал с Него и аз бих се избавил завинаги от Съдията си.

8 Ето, отивам напред, но Него Го няма; и назад, но не Го забелязвам;

9 наляво, където работи, не мога да Го видя; надясно се крие и не Го съглеждам¹.

(1) гл. 9:11; 34:29; Ис. 45:15

10 Той обаче знае пътя ми¹; изпитал ме е², ще изляза като злато³.

(1) гл. 31:4;

Пс. 1:6; 139:3; (2) Ер. 12:3; (3) гл. 31:6; Пс. 17:3; Пр. 17:3

11 Кракът ми се е държал здраво за Неговите стъпки и пътя Му съм пазил, не съм се отклонил¹.

(1) гл. 10:7; 31:7; Пс. 18:21; 44:18; Пр. 4:5

12 От заповедта на устните Му не съм се отделил; словата на устата Му съм пазил повече от намерението си¹.

(1) гл. 22:22; 33:9

13 Но Той е с едно намерение и кой може да Го обърне? Каквото желае душата Му, това прави¹.

(1) Пс. 115:3; Ис. 46:10,11

14 Той завършва това, което ми е определено; и много такива неща има у Него¹.

(1) гл. 10:13

15 Затова аз се ужасявам от лицето Му; размишлявам и се страхувам от Него¹.

(1) Пс. 119:120

16 Да, Бог е отслабил сърцето ми и Всемогъщият ме ужаси¹,

(1) гл. 16:12-14

17 тъй като не бях отсечен преди тъмнината и не скри от лицето ми мрака.

23 Тогава Йов отговори и каза¹:

(1) гл. 3:2

2 Дори и днес оплакването ми е гор-

24 Понеже времената не са скрити от Всемогъщия, защо онези, които Го познават, не виждат дните Му?

2 Едни преместват граници¹, грабят стадо и го пасат. (1) Втж. 27:17

3 Откарват магарето на сирачетата, вземат в залог говедото на двовицата¹. (1) гл. 22:6; Втж. 24:17

4 Изтласкват бедните от пътя¹, сиромасите на земята заедно се крият². (1) Ам. 4:1; (2) Пр. 28:28

5 Ето, като диви магарета¹ в пустинята те излизат по работата си, подраняват за грабеж; пустинята им дава хляб и за децата им. (1) гл. 39:5

6 Жънат фуража си в полето и събират пабирька от лозето на безбожния.

7 Прекарват нощта голи, без дрехи, и нямат завивка в студа¹. (1) Втж. 24:12,13; Мт. 25:43

8 Планински дъждове ги мокрят, прегръщат скалата, понеже нямат подслон.

9 Други грабват сирачето от майчината гръд и вземат залог от сиромаша¹. (1) гл. 22:6; Втж. 24:7,17

10 Карат голия да си отиде без дреха¹ и които носят сноповете, остават гладни. (1) ст. 7

11 Изтискват масло в оградите им и тъпчат линовете им, но пак са жадни¹. (1) Як. 5:4

12 Хора стенат из града и душите на ранените викат¹, но Бог не им счита безумие². (1) Бил. 4:10; Екх. 4:1; (2) Пс. 10:13; Ер. 12:1,2

13 Тези са противниците на светлината¹, не познават пътищата ѝ и не стоят в пътеките ѝ. (1) гл. 38:13,15; 3 Царе 3:20; Йн. 3:20

14 Убиецът става преди светлината, убива сиромаша и бедния¹, а нощем е като крадец. (1) Пс. 10:8,9

15 И окоето на прелюбодееца чака здрача¹ и казва: Око няма да ме види²! – и слага покривало на лицето си. (1) Пр. 7:7-10; (2) Езек. 8:12

16 В тъмнината се разбиват къщи; а през деня те се затварят, не познават светлината.

17 Защото зората за всички тях е смъртна сянка¹, защото познават ужасите на смъртната сянка. (1) ст. 13

18 Лек е по лицето на водите, прокълнат на земята е дельт им¹, не се обръща повече към пътя за лозята. (1) Втж. 28:16-20; Пр. 3:33

19 Както сушата и жегата поглъщат снежните води, така и Шеол – съгрешилите.

20 Утробата ще го забрави, червеят се храни сладко с него¹. Няма вече да се помни² и неправдата ще се строши като дърво. (1) гл. 21:26; (2) Ис. 26:14

21 Онеправдава неплодната, която не ражда, и не прави добро на двовицата¹. (1) Пр. 15:25

22 Влачи силните със силата Си; става, и никой не е сигурен за живота си.

23 Той им дава безопасност, и те се успокояват, но очите Му са върху пътищата им¹. (1) Пс. 10:5

24 Възвисяват се за малко, и ги няма; снижават се, и като всички си отиват; отсичат се като глави на класове¹. (1) гл. 21:13

25 Сега, ако не е така, кой ще докаже, че лъжец съм, и кой речта ми ще унищожи¹? (1) гл. 27:4

25 Тогава шуахецът Валдад отговори и каза¹: (1) гл. 8:1

2 Власт и страх са с Него¹; Той установява мир във висините Си. (1) Пс. 66:3,5; 76:7

3 Имат ли брой войнствата Му¹? И над кого не се издига светлината Му²? (1) Дан. 7:10; (2) Йн. 1:9

4 И как може човек да бъде праведен пред Бога? Как може роденият от жена да е чист¹? (1) гл. 4:18; 9:2; 14:1,4

5 Ето дори луната не свети и звездите не са чисти в очите Му¹ – (1) ст. 4

6 колко по-малко човек, който е червей, и човешкият син, който е червейче¹! (1) гл. 4:19; Ис. 41:14

26 А Йов отговори и каза¹: (1) гл. 3:2

2 Как си помогнал ти на слабия, как си спасил безсилната ръка!

3 Как си съветвал онзи, който няма

мъдрост, и си показал изобилно разум свършен!¹ (1) гл. 12:2,3

4 На кого си дума извeстия? И чий дух е от теб излязъл?

5 Пред Бога треперят сенките под водите и обитателите им.

6 Шеол* е гол пред Него и няма покривало Авадон**.

*т. е. царството на мъртвите **т. е. мястото на погибелта; ими: вечната погибел; (1) Пр. 15:11

7 Той простира севера над празнотата¹, окача земята на нищоз².

(1) гл. 9:8; Пс. 89:12; (2) Ис. 40:21,22

8 Връзва водите в облаците Си, но пак облакът под тях не се съдира¹.

(1) гл. 37:11; Бит. 1:6,7; Пр. 8:28; 30:4

9 Покрива лицето на престола Си, като разпростира облака Си над него¹.

(1) Пс. 97:2

10 Поставил е граница* върху кръга на повърхността на водите¹, при края на светлината и мрака.

*иш: ред, закон (1) гл. 38:10,11

11 Небесните стълбове треперят¹ и се ужасяват при Неговата заплахата².

(1) 2 Царе 22:8; (2) Наум 1:5,6

12 Той вълнува морето със силата Си¹ и с разума Си разби Рахав*.

*вероятно: древно морско чудовище

(1) Ис. 51:15; Ер. 31:35; Аж. 21:25

13 Чрез дъха Му заблестяват небесата, ръката Му пробожда бягация змей¹.

(1) Ис. 27:1

14 Ето, това са само краищата на Неговите пътища, и колко слаб шепот чуваме от Него¹! А гърма на силата Му кой ще разбере?

(1) гл. 11:7; 37:5; Екл. 11:5

27 Тогава Йов продължи беседата си и каза¹:

(1) гл. 29:1

2 Жив е Бог, който е отнел правото ми¹, и Всеомогщият, който е огорчил душата ми² –

(1) гл. 34:5; (2) гл. 9:17,18

3 Докато дишането ми е в мен и Божият дъх – в ноздрите ми,

4 устните ми не ще говорят неправда и езикът ми не ще произнесе измама¹!

(1) гл. 6:28; 24:25

5 Далеч от мен да кажа, че сте прави! Докато умра, от себе си не ще отхвърля непорочността си.

6 Държа здраво правдата си и няма да я пусна¹. Сърцето ми няма да ме упрекне, докато съм жив².

(1) гл. 17:9; 31:7; (2) 1 Кор. 4:4

7 Врагът ми нека бъде като безбожния и който се надига против мен – като беззаконния.

8 Защото, каква е надеждата на лицемера¹, ако Бог отсече и изиска душата му?

(1) гл. 8:13

9 Бог ще чуе ли вика му, щом го сполети беда¹?

(1) Пс. 18:41; Мих. 3:4; Йн. 9:31

10 Той ще се наслаждава ли във Всеомогщия? Ще призовава ли Бога по всяко време¹?

(1) гл. 22:26,27; Пс. 14:4

11 Аз ще ви наставя за Божията сила, няма да скрия това, което е у Всеомогщия¹.

(1) гл. 11:7

12 Ето, всички вие сте видели – защо тогава бърбите такива суети¹?

(1) гл. 16:3

13 Това е от Бога дельт на безбожния и наследството, което насилниците получават от Всеомогщия¹.

(1) гл. 20:29; 31:2

14 Ако синовете му се умножават, за меча са¹ и издънките му няма да се наситят с хляб².

(1) Ест. 9:6-10; Ос. 9:13; (2) Пс. 109:10

15 Останалите от него смъртта ще сваля в гроба и вдовиците му няма да ги оплачат¹.

(1) Пс. 78:64

16 Макар да трупа сребро като пръст и да приготвя дрехи като кал,

17 приготвя ги, но праведният ще ги носи и невинни ще си разделят среброто¹.

(1) Ест. 8:1; Пр. 13:22; Екл. 2:26

18 Построява къщата си като молец или като колиба, направена от пазач.

19 Богатият ляга и няма да се приближе; отваря очите си и го няма¹.

(1) гл. 20:5; Пр. 23:4,5

20 Ужаси го обземат като води¹, вихрушка го отвлича през нощта².

(1) гл. 18:11; (2) Пс. 83:15

21 Източният вятър го отнася и той си отива, изтръгва го от мястото му¹.

(1) гл. 21:18

22 Хвърля камъни срещу него без пощада¹, той бяга отчаяно от ръката Му.

(1) 1 Царе 25:29; Пс. 11:6

23 Ще пляснат с ръце след него¹ и ще му подсвирнат от мястото му.

(1) Наум 3:19

28 Наистина има рудници за сребро и място за пречистване на злато.

2 От земята се взема желязо и от камък мед се топи.

3 Човек е сложил край на тъмнината и издирва скалите докрай в мрака и смъртната сянка¹.

(1) гл. 3:5

4 Отваря шахта далеч от човешко жилище, в места, забравени от човешки крак, висят и се люлеят, от хората далеч.

5 Земята – от нея идва хлябът¹, а се разравя като огън.

(1) Пс. 104:14

6 Скалите ѝ са източника на сапфири и в нея има златен прах –

7 път, който хищна птица не познава, нито око на сокол е видяло;

8 гордите зверове не са стъпвали по него, нито лъвът е минавал над него.

9 На кремъка слага ръка, преобръща планините из основи.

10 Разсича проломи в скалите, всякакви скъпоценности гледа окоето му.

11 Заприщва водните жили да не сълзят и изважда скритото на светлина.

12 Но мъдростта къде се добива¹? И къде е мястото на разума?

(1) ст. 23

13 Човекът не познава стойността ѝ и тя не се намира в земята на живите.

14 Бездната казва: Не е в мен. И морето казва: Не е при мен.

15 Не може да се даде за нея пречистено злато, ни сребро да се претегли като нейна цена.

16 Не може да се оцени с офирско злато, със скъпоценен оникс и сапфир.

17 Злато или кристал не могат с нея да се мерят, нито да се замени с произведения от чисто злато.

18 Корали и кристали няма да се споменат, защото стойността на мъдростта е повече от скъпоценни камъни¹.

(1) Пр. 3:13-15; 20:15

19 Етиопският топаз не може с нея да се мери, нито може да се оцени тя с чисто злато¹.

(1) ст. 18

20 Откъде тогава идва мъдростта? И къде е мястото на разума?

21 Тя е укрита от очите на всички живи и е скрита от небесните птици.

22 Авадон и смъртта казват: С ушите си сме чули слух за нея.

23 Бог разбира пътя ѝ, Той мястото ѝ знае¹.

(1) Екл. 7:24; Кол. 2:3; Як. 1:5

24 Понеже Той гледа до краищата на земята и вижда под цялото небе¹.

(1) 2 Лст. 16:9; Пс. 113:6

25 Щом определи тегло на ветровете и претегли с мярка водите¹,

(1) гл. 38:4,5; Ис. 40:12

26 когато направи закон за дъжд и пътека за светкавицата на гърма¹,

(1) гл. 36:27-33; 37:2-5,15; 38:25-27; Пс. 135:7; Ер. 14:22

27 тогава Той я видя и я обяви; установи я и също я изследва¹.

(1) Пр. 8:22

28 И каза на човека: Ето, страхът от Господа, това е мъдрост¹, отдалечаване от зло е разум².

(1) Пс. 94:10; 111:10; Пр. 1:7; 8:13; (2) Втж. 4:6; Пр. 16:6

29 И Йов още продължи беседата си и каза¹:

(1) гл. 27:1

2 О, да бях като в миналите месеци, като в дните, когато Бог ме пазеше,

3 когато светилникът Му светеше на главата ми и с Неговата светлина през мрака ходех¹;

(1) гл. 22:28; Пс. 18:28; 112:4

4 както бях във зрелостта си, и Божият доверен съвет* над шатрата ми беше;

*или: интимно общуване

5 когато Всемогъщият бе още с мен и момчетата ми – покрай мен;

6 когато стъпките ми се къпеха в каймак и скалата до мен изливаше реки маслиново масло¹!

(1) Втж. 32:13; Пс. 81:16; Езек. 16:13

7 Когато излизах при портата на града, заемах мястото си на площада¹,

(1) Бит. 34:20; Пр. 31:23

8 младежите ме виждаха и се криеха и старци ставаха, стояха прави;

9 първенците преставаха да говорят и слагаха ръка на устата си;

10 гласът на благородните замлъкваше и езикът им залепваше за небцето им,

11 защото, когато ухо чуеше, ме обляжаваше и когато око видеше, за мен засвидетелстваше;

12 защото аз избавях сиромаша, който викаше, и сирачето, което нямаше помощник¹.

(1) гл. 22:6,9; 31:18; Пс. 82:3,4; Пр. 31:8; Як. 1:27

13 Благословиеното на загиващия идваше над мен, сърцето на вдовицата аз правех да ликува¹.

(1) гл. 31:19,20; Вжж. 24:13; Рут 2:20; Пр. 11:26

14 Обличах правдата и тя ми беше дреха¹, правосъдието ми – за мантия и за тюрбан.

(1) Пс. 132:9

15 Аз бях очи на слепия, крака на куция.

16 Бях баща на бедните, изследвах делото на непознатия¹.

(1) гл. 30:25; 31:31,32; Пр. 29:7

17 Челюстта на беззаконния трошах¹, изваждах жертвата от зъбите му.

(1) Пр. 30:14

18 Тогава казвах: Ще умра в гнездото си и дните *си* ще умножа като пясъка,

19 коренът ми разпротрян е към водите и росата в клона ми нощува,

20 славата ми в мен се подновява и лъкът ми се укрепва във ръката ми¹.

(1) Бит. 49:24

21 Те ме слушаха и чакаха, мълчаливо слушаха съвета ми.

22 След моята дума не говореха повече и речта ми капеше на тях *като роса*¹.

(1) Вжж. 32:2; Мих. 5:7

23 Чакаха ме като дъжд и отваряха устата си *като* за пролетния дъжд¹.

(1) Ер. 5:24; Зах. 10:1

24 Аз им се усмихвах, щом не вярваха, и светлината на лицето ми не *можеха да* помрачат.

25 Избирах за тях пътя и седях като глава, и живеях като цар сред войската, като такъв, който утешава жалеещи.

30 Но сега ми се подсмиват по-младите на дни от мен¹, чиито бащи аз

бих отхвърлил на стадото си с кучетата да поставя.

(1) гл. 19:18

2 Наистина, за какво ми е силата на ръцете им, в които зрелостта загива?

3 Те са измършавели от недоимък и глад и гризат *корените на* безводната земя, отпреди във пустош и опустошение,

4 между храстите те късат слез и корени на хвойна им е хлябът.

5 Те бяха изгонени от обществото и викаха по тях като крадец.

6 Живеех в ужасни долини, в дупки на земята и скалите¹.

(1) Съд. 6:2

7 Ревяха между храстите и се събираха под тръни.

8 Синове на безумни и синове на безименни, те бяха изгонени с бич от земята.

9 А сега аз им станах *подигравателна* песен, да, станах им за приказка¹.

(1) гл. 17:6; Ер. 20:7,8; Плъч. 3:14

10 Те се отвращават от мен, държат се далеч от мен, не се свенят да плюят на лицето ми¹.

(1) Ис. 50:6; Плъч. 3:30

11 Понеже *Бог* развързал е въжетата на *шатрата* и ме е унижил, и те са се разюздали пред мен.

12 Отдясно *ми* надигат се изчадия, краката ми изблъскват и гибелните си пътеки против мен прокарват¹.

(1) гл. 19:12

13 Разбиват пътя ми, злощастие то ми увеличават без помощник.

14 Идват като през широк пролом, опустошително връхлитат.

15 Ужаси насочват се към мен¹, достойнството ми гонят като вятър и благополучието ми премина като облак.

(1) гл. 6:4; Пс. 88:15,16

16 И сега душата ми излива се във мен¹, постигнаха ме скръбни дни.

(1) Пс. 22:14

17 Нощта пронизва костите ми в мен и *болки* ме разяждат, не престават¹.

(1) гл. 33:19

18 С голяма сила дрехата ми се изменя, стяга ме като яката на хитона ми.

19 В калта ме е захвърлил и аз съм станал като прах и пепел.

20 Викам към Теб, но не ми отговаряш¹, стоя, и ме забеляваш.

(1) гл. 19:7; Пс. 22:2; 88:14

21 Превърнал си се във жесток към мен, със силната Си ръка ме преследваш¹.

(1) гл. 13:24

22 Издигаш ме да яздя вятъра, в гърма на бурята ме разпийваш –

23 защото зная, че ще ме докараш до смъртта и до дома, определен за всички живи¹.

(1) Ис. Нав. 23:14; Екл. 9:5

24 Но в падането си човек не простира ли ръка и в бедствието си не вика ли?

25 Аз не плаках ли за онзи, който беше в тежки дни, и душата ми не се ли наскърби за сиромаша¹?

(1) гл. 29:12-17; 31:31; Пс. 35:13

26 Добро очаквах – зло дойде¹; и чакан светлина, но дойде мрак².

(1) Ер. 8:15; (2) Ис. 59:9; Плач 3:2

27 Врят вътрешностите ми, не почиват¹; постигнаха ме скръбни дни.

(1) Пс. 38:7

28 Вървя скърбящ, без слънце; в събранието ставам, викам.

29 На чакалите аз станах брат и на камилптиците – другар¹.

(1) Пс. 102:6,7; Мих. 1:8

30 Кожата ми почерня на мен¹ и костите ми изгарят от огън².

(1) Плач 4:8; (2) Пс. 102:3; 119:83; Плач 3:4

31 Арфата ми стана на ридание и флейтата ми – глас на оплаквачи¹.

(1) Плач 5:15; Ам. 8:10

31 С очите си завет направих, как бих погледнал на девица¹?

(1) Пр. 4:25; 6:25; Мт. 5:28

2 Какъв би бил делът от Бога горе, наследството от Всемогъщия от висините¹?

(1) гл. 27:13

3 Не е ли разорение за беззаконния и пропаст за онез, що вършат грях¹?

(1) 2 Царе 18:10; Съд. 9:53; Пс. 55:23

4 Не вижда ли Той пътищата ми¹ и не брои ли всичките ми стъпки²?

(1) гл. 23:10; Пр. 5:21; (2) гл. 14:16; Пс. 139:3; Ер. 16:17

5 Ако съм ходил със лъжа и е кракът ми бързал след измама¹,

(1) Пс. 26:4

6 нека на справедливи везни ме пре-

тегли¹, и ще познае Бог непорочността ми².

(1) Пр. 21:2; (2) гл. 23:10

7 Ако стъпката ми се е отклонила от пътя или сърцето ми се последвало очите ми¹, или ако се е залепило петно на ръцете ми²,

(1) Чис. 15:39; (2) гл. 16:17; 17:9; 23:11; 27:5,6; Пс. 7:3; Ис. 33:15

8 тогава нека сея аз, а друг яде¹, издънките ми нека се изкоренят².

(1) Лев. 26:16; (2) Втж. 28:32; Ис. Нав. 22:22

9 Ако се е прелъстило сърцето ми от жена¹ и аз съм причаквал при вратата на съседа си,

(1) Втж. 5:21; Ер. 5:8

10 тогава моята жена за друг да мели и други да се навеждат над нея¹ –

(1) Втж. 28:30; 2 Царе 12:11

11 защото това е мръсно дело и беззаконие за съдиите¹;

(1) Лев. 20:10

12 защото това е огън, що до Авадон пояжда – изкоренил би всичките ми плодове¹.

(1) Пр. 6:27-29

13 Ако на слугата и слугинята си правото презрял съм, когато спорели са с мен¹,

(1) Кол. 4:1

14 какво бих правил, когато се надигне Бог? Какво бих отговорил Му, когато ме изследва¹?

(1) Лев. 25:43; Кол. 3:25

15 Той, който образува мен в утробата, не образува ли и него? И не Един и Същ ли в корема ни извая¹?

(1) гл. 34:19; Пр. 22:2; Мал. 2:10

16 Ако съм отказал желанието на бедните¹ и съм направил да угаснат очите на вдовицата,

(1) Пр. 22:22; Ис. 10:2

17 или съм изял сам залька си, без сирачето от него да е яло –

18 но още от младостта ми то порасна при мене като при баща¹, а нея наставявах от утробата на майка си² –

(1) гл. 29:12; Ест. 2:7; (2) Як. 1:27

19 ако съм видял някой да загива от липса на дрехи или сиромаш да няма завивка¹,

(1) Ис. 58:7; Мт. 25:36; Як. 2:16

20 ако слабните му не са ме благославяли¹, и ако той не се е стоплял с руното на агнетата ми²,

(1) гл. 29:13; (2) гл. 22:6; Зах. 7:9

21 ако съм вдигнал аз ръка срещу сирачето, като съм виждал, че имам помощ в портата¹;

(1) Пс. 82:3

22 то нека падне ръката ми от рамото, ръката ми над лакътя да се пречупи!

23 Защото гибелта от Бога е за мене ужас и пред величието Му да издържа не мога!¹

(1) Пс. 119:120

24 Ако съм положил надеждата си в злато и на чистото злато съм казал: Упование мое!¹ –

(1) Пр. 11:28; 1 Тим. 6:17

25 ако съм се радвал, че богатството ми е голямо, и че ръката ми е придобила много¹,

(1) Вжж. 8:17; Ис. 39:2; Лк. 12:19

26 ако съм гледал слънцето*, когато свети, или луната, ходеща във блясък,

*бжб.: светлината

27 и сърцето ми се е увякло тайно¹ и устата ми е целувала ръката ми*²;

*т.е. ритуален жест в култа към небесните тела

(1) Вжж. 4:19; Езеж. 8:16; (2) 3 Царе 19:18

28 това също би бил грях за съд¹, защото бих се отрекъл от всевишния Бог.

(1) Вжж. 17:2-5

29 Ако съм се радвал на бедата на онзи, който ме мрази, и ми е ставало драго, когато зло го сполети¹ –

(1) Пр. 17:5; Авд. 13; Мт. 5:44

30 дори не съм допуснал устата ми да съгреша, като поискам живота му в клетва¹!

(1) Римл. 12:14

31 Ако хората от шатрата ми не са казали: Кой ще намери някой, който да не е бил заситен от месото му?¹

(1) гл. 30:25; Ис. 58:10

32 Чужденецът не ношуваше навън, отварях вратите си на пътника¹.

(1) гл. 29:16; Бит. 19:2,3; Мт. 25:35

33 Ако съм покривал престъпленията си като Адам¹, като съм скривал в пазвата си беззаконието си,

(1) Бит. 3:8; Пр. 28:13

34 понеже съм се страхувал от голямото множество и презрението на родовете ме е ужасявало, така че съм замълчавал и не съм излизал от вратата –

35 о, да бих имал някой, който да ме чуе! Ето, подписът ми! *О, да би ми отговорил Всемогъщият!*¹ *Къде е обвинението, което обвинителят ми е написал?*

(1) гл. 13:17-22

36 Ето, на рамото си бих го носил, бих си го завързал за венец,

37 бих му казал броя на стъпките си, бих се приближил до него като княз.

38 Ако нивата ми вика против мен¹ и браздите ѝ заедно плачат,

(1) Авак. 2:11

39 ако съм изял плода ѝ без заплата¹ или съм извадил душата на стопаните ѝ²;

(1) Ер. 22:13; (2) 3 Царе 21:13

40 тогава нека да израснат тръни вместо жито и плевел вместо ечемик¹! И думите на Йов се свършиха.

(1) Бит. 3:18

32 Тогава тези трима мъже престанаха да отговарят на Йов, защото той беше праведен в собствените си очи¹.

(1) гл. 15:5; 22:5; 33:8,9; 40:8

2 Тогава пламна гневът на вузеца Елиу, сина на Варахиил, от рода на Рам. Гневът му пламна против Йов, защото оправдаваше себе си повече от Бога¹.

(1) ст. 1

3 Гневът му пламна и против тримата му приятели¹, защото, без да намерят отговор, бяха осъдили Йов².

(1) гл. 42:7; (2) гл. 22:5

4 А Елиу беше чакал Йов да говори, защото те бяха по-стари от него на дни¹.

(1) Лев. 19:32; Екл. 3:7

5 И когато Елиу видя, че в устата на тримата мъже нямаше отговор, гневът му пламна¹.

(1) Як. 1:19

6 И вузецът Елиу, синът на Варахиил, заговори и каза: Аз съм млад на дни, а вие сте стари, затова се посвених – не смеех да явя, каквото зная¹.

(1) гл. 12:12-14

7 Аз казах: Нека дните да говорят и многото години на мъдрост да учат.

8 Но в човека има дух и дъхът на Всемогъщия му дава разум¹.

(1) Бит. 41:38; 3 Царе 4:29;

Пр. 2:6; 20:27; Ис. 28:26; 2 Тим. 1:7

9 Не винаги големите са мъдри и старите разбират правосъдие¹.

(1) гл. 4:21; 12:20; Пс. 119:100

10 Затова казвам: Слушайте ме, и аз ще изявя, каквото зная.

11 Ето, аз чаках да говорите вие, слушах разсъжденията ви, докато търсехте думи.

12 *Слушах* ви много внимателно, и ето,

никой от вас не обори Йов, нито отговори на думите му.

13 Само да не кажете: Намерихме мъдрост! Бог ще го изобличи, а не човек.

14 Но той към мен не е отправил думи и аз няма да му отговоря с вашите речи.

15 Те са смаяни и не отговарят вече, убягнаха им думите.

16 А аз да чакам ли, понеже не говорят, понеже спряха и не отговарят вече?

17 И аз, от своя страна, ще отговоря; и аз ще изявя, каквото зная,

18 защото съм изпълнен с думи, духът ми вътре в мен ме принуждава.

19 Ето, вътрешността ми е като неотворено вино, ще се пръсне като нови мехове¹.

(1) Ер. 20:9; Ам. 3:8

20 Ще проговоря, за да си отдъхна, ще отворя устните си и ще отговоря¹.

(1) гл. 4:2

21 Само да не бъда към никого пристрастен¹ и човек да не лаская –

(1) Лев. 19:15; Пс. 82:2; Мал. 2:9; Йн. 7:24

22 защото не зная да лаская¹, иначе Създателят ми скоро би ме махнал².

(1) гл. 33:3; Пр. 28:23; Юда 16; Гал. 1:10; 1 Сол. 2:5;

(2) Пс. 12:2,3

33 Затова Йове, чуй словото ми и изслушай всичките ми думи.

2 Ето, сега отварям устата си, езикът ми говори на небцето ми.

3 Думите ми *угват* от правотата на сърцето ми и устните ми ясно ще говорят знание¹.

(1) гл. 32:21,22; Пр. 4:2; Еф. 4:25

4 Духът на Бога ме е сътворил, дъхът на Всемогъщия живот ми дава¹.

(1) Бит. 2:7; Пс. 104:30

5 Ако можеш ти, отговори ми, приготи се и пред мене застани.

6 Наистина, аз съм твой говорител пред Бога, и аз също съм откъснат от калта¹.

(1) гл. 10:9; Деян. 14:15

7 Ето, страх от мене няма да те ужасява, нито ръката ми ще тежи върху теб¹.

(1) гл. 9:32-34

8 Ти наистина говори пред ушите ми, гласа на думите *ти* чух:

9 Чист съм и без престъпление, невинен съм, в мен няма беззаконие¹.

(1) гл. 13:18,23; 16:17; 17:9; 23:10-12; 27:5,6; 32:1; 34:5,6; 35:2

10 Ето, Той поводи намира против мен, счита ме за враг Свой¹,

(1) гл. 9:17,28,29; 13:24

11 слага краката ми в клада, всичките ми пътеки наблюдава¹.

(1) гл. 14:16

12 Ето, в това ти не си прав – отговарям ти – защото Бог е по-възвишен от човека¹.

(1) гл. 11:6-9; 36:22,26

13 Защо спориш с Него¹, че не дава отчет за ни едно от делаата Си²?

(1) гл. 10:2; (2) гл. 9:12

14 Наистина Бог говори веднъж или два пъти¹, но човекът не внимава²:

(1) Пс. 62:11; Евр. 1:1; (2) Пр. 1:24

15 в сън, в нощно видение, когато дълбок сън хората напада, когато дремят на леглата си¹,

(1) гл. 4:13

16 тогава Той отваря на хората ушите¹ и запечатва в тях поука,

(1) гл. 36:10,15

17 за да отвърне човека от делата му¹, да изтръгне от човека гордостта,

(1) Бит. 20:3-6

18 да предпази от рова душата му и животът му от меч да не загине¹.

(1) гл. 36:12

19 Бива наказван и с болки в леглото си, и с непрекъснато страдание в костите си¹,

(1) Пс. 38:3-7; Екл. 8:6

20 и животът му от хляб се отвращава, а душата му – от вкусно ястие¹.

(1) Пс. 107:18

21 Плътта му чезне и не е за гледане, незабележимите му кости се подават¹.

(1) гл. 19:20

22 И душата му до гроба¹ приближава и при палачите – животът му.

(1) Пс. 107:18

23 Ако има пратеник за него, посредник¹, един между хиляда, да извести на човека задължението му,

(1) гл. 9:33; 1 Тим. 2:5,6

24 тогаз ще се смили над него и ще каже: Избави го, да не слезе в рова¹, намерих откуп².

(1) Пс. 107:20; (2) Ис. 53:5

25 Плътта му ще е свежа като на мла-

деж¹, в дните на младежката си сила ще се върне².

(1) 4 Царе 5:14; (2) Пс. 103:5

26 Ще се моли на Бога и Той ще бъде добромислен към него, ще гледа лицето Му с радост¹, защото Бог ще възвърне на човека правдата Си.

(1) гл. 19:27

27 Тогава той ще пее пред хората и ще казва: Съгреших и изкривих правото, но Той не ми отплати¹.

(1) Пс. 103:10; Езек. 14:23; Ак. 15:21

28 Той избави душата ми да не слезе във рова¹ и животът ми ще види светлината²!

(1) Пс. 103:4; (2) Пс. 56:13

29 Ето, Бог върши всичко това два или три пъти с човека,

30 за да отвърне душата му от рова, да бъде просветлен със светлината на живота¹.

(1) Пс. 56:13

31 Внимавай, Йове, слушай ме, мълчи, и ще говоря.

32 Отговори ми, ако имаш думи; говори, защото аз желая да те оправдая.

33 Но ако не, то ти ме слушай; мълчи, и аз ще те поука в мъдрост¹.

(1) Пс. 34:11

34 Тогава Елиу продължи и каза¹:

(1) гл. 32:6; 35:1; 36:1

2 Чуйте думите ми, вие, мъдри, слушайте ме, вие, знаещи¹,

(1) Пр. 1:5

3 защото ухото изпитва думи, както небцето вкусува храна¹.

(1) гл. 6:30

4 Нека правото си изберем, нека знаем помежду си доброто¹.

(1) 1 Сол. 5:21

5 Защото Йов каза: Аз съм праведен¹, но правото ми Бог отне².

(1) гл. 33:9; (2) гл. 19:7; 27:2

6 Против правото си съм считан за лъжец. Раната ми е неизлечима, без да имам престъпление¹.

(1) гл. 33:9

7 Кой човек е като Йов, който пие презрение като вода¹,

(1) гл. 11:3; 15:16; 36:17

8 който дружи с онези, които вършат грях, и ходи с безбожни мъже?

9 Защото той каза: Нищо не ползва човека да е благоугоден на Бога¹.

(1) гл. 9:22; 21:15; 22:3; Ис. 58:3; Мал. 3:14

10 Затова слушайте ме, вие, разумни

мъже! Далеч да бъде зло от Бога и беззаконие от Всемогъщия¹!

(1) Вжк. 32:4; Пс. 92:15; 145:17; Соф. 3:5; Откр. 16:5

11 Защото Той въздава на човека според делото му и прави всеки да намери според пътя си¹.

(1) 1 Царе 26:23; Пр. 24:12; Ер. 17:10; Езек. 18:13; Римл. 2:6; Откр. 22:12

12 Наистина Бог няма да извърши беззаконие, нито Всемогъщият ще изкриви съда¹.

(1) гл. 8:3; 36:23; Бит. 18:25; Пс. 145:17

13 Кой земята Му е поверил и наредил е цялата вселена¹?

(1) Пс. 24:1,2

14 Ако Той обърне сърцето Си само към Себе Си и в Себе Си оттегли Своия Дух и Своето дихание,

15 всички създания заедно ще издъхнат и човекът ще се върне във пръст-та¹.

(1) гл. 10:9; Екл. 12:7; Як. 2:26

16 Но ако разбираш, чуй това, гласа на думите ми слушай:

17 Ще властва ли онзи, който мрази съда¹? И ще изкараш ли виновен Праведния и Могъщия²,

(1) Римл. 3:6; (2) гл. 40:8

18 който казва на цар: Негоден си. – и на княз: Беззаконник. –

19 който пристрастие към първенци не показва, нито зачита богатия повече от бедния¹, понеже всички те са дело на ръцете Му²!

(1) Вжк. 10:17; Як. 2:1; Римл. 2:11; (2) гл. 31:15

20 В един миг умират, посред нощ, народ се развънува и те преминават¹, и мощните се вземат, не с ръка².

(1) гл. 36:20; Изх. 12:29; Ис. 37:36; (2) Ис. 40:23; Дан. 8:25

21 Защото Неговите очи са върху пътищата на човека и Той вижда всичките му стъпки¹.

(1) гл. 14:16; Пр. 15:3

22 Няма тъмнина и няма смъртна сянка¹, където да се скрият онези, които вършат грях².

(1) гл. 3:5; 12:22; (2) гл. 10:14; 22:13; 2 Царе 12:12; Пс. 139:11,12; Ер. 16:17

23 Понеже Той няма нужда да подлага на изпитание човека, за да отиде той на съд пред Бога¹.

(1) гл. 9:3

24 Той строшава силни без изследване, на тяхно място слага други¹,

(1) 1 Царе 15:28; Дан. 11:19

25 защото Той делата им познава¹ и ги събаря нощем, и се стриват.

(1) Откр. 2:2,19

26 Поразява ги като безбожните, на видно място,

27 понеже се отклониха от Него¹ и не зачетоха ни един от пътищата Му,

(1) 2 Лст. 28:6,23; Ис. 1:28; Ер. 2:17,19; Пр. 15:10

28 и направиха да стигне викът на бедните до Него и Той да чуе вика на наскърбените¹.

(1) Изх. 22:23; Пс. 5:2; Як. 5:4

29 Ако Той успокоява, кой може да смуги? И ако крие лицето Си, кой може да Го види¹ – било то за народ или за сам човек² –

(1) гл. 23:8,9; (2) Пс. 94:10,12

30 за да не царува лицемер и да не става примка за народа.

31 Казал ли е някой на Бога: Понесох наказание, и вече няма да греша¹;

(1) Пр. 28:13

32 научи ме на това, което аз не виждам¹; ако съм извършил беззаконие, няма да го върша вече²?

(1) Пс. 19:12; (2) Бит. 38:26; Чис. 22:34; Ер. 8:6

33 Трябва ли Той да отплаща според твоето мнение¹, защото ти отхвърляш отплатата Му – защото трябва ти да избереш, не аз – затова говори, каквото знаеш.

(1) Пс. 50:21

34 Разумни мъже ще ми кажат и мъдър човек, който ме чува:

35 Йов не говори със знание и думите му са лишени от разум¹.

(1) гл. 35:16; 38:2

36 Желая Йов да бъде изпитан докрай, защото отговаря като грешните хора.

37 Защото към греха си той прибавя бунт, пляска с ръце между нас и умножава думите си против Бога.

35 Тогава Елиу продължи и каза¹:

(1) гл. 32:6; 34:1

2 Смяташ ли това за право? Ти казваш: Моята правда е по-голяма от Божията.

3 Защото ти питаш какво ще те ползва: Какво ще спечеля, че не съм съгрешил¹?

(1) гл. 21:15

4 Аз ще ти отговоря, и на приятелите ти с теб:

5 Погледни към небето и виж, гледай

облаците – *КОЛКО* по-високи са от теб¹!

(1) гл. 11:7-9; 22:12; Ис. 55:8,9; Мт. 16:23

6 Ако съгрешаваш, какво вършиш против Него? Ако престъпленията ти се умножават, какво на Него правиш¹?

(1) гл. 7:20

7 Ако си праведен, какво Му даваш? Или какво получава Той от твоята ръка¹?

(1) гл. 22:2; Римл. 11:35

8 Безбожието ти *засяга само* човек като теб и правдата ти – *само* човешки син.

9 Поради множеството угнетения викат *страдащите*, викат за помощ поради ръката на могъщите¹.

(1) Екл. 4:1

10 Но никой не казва: Къде е Бог, моят Създател¹, който дава песни в нощта²,

(1) Ер. 2:6,8; Римл. 1:21; (2) Пс. 149:5; Деян. 16:25

11 който ни учи повече от зверовете земни и ни прави по-мъдри от птиците небесни?

12 Там те викат, но Той не отговаря заради гордостта на злите.

13 Наистина Бог няма да послуша празнословие и Всемогъщият няма да го зачете¹.

(1) Пс. 66:18

14 Въпреки че казваш, че не можеш да Го видиш¹, пак правосъдието е пред Него, и на Него се уповавай².

(1) гл. 9:11; (2) Пс. 37:7; Ис. 8:17; Плач 3:58; Мих. 7:9

15 И сега, понеже не е наказал в гнева Си, не знае ли Той за надменността?

16 Затова Йов отваря устата си на празно и трупа думи без знание¹.

(1) гл. 34:35,37

36 Тогава Елиу продължи и каза¹:

(1) гл. 32:6; 34:1

2 Потърпи ме малко и аз ще ти разкажа, че има още думи за Бога.

3 Ще донеса правдата си отдалеч и ще отдам правда на Създателя си.

4 Защото думите ми наистина не са лъжа¹, един съвършен в знание е при теб.

(1) Пр. 8:7

5 Ето, Бог е мощен, но не презира *никого*, мощен е в сила на мъдрост¹.

(1) гл. 37:23; Пс. 147:5

6 Той не пази живота на безбожния¹,

а въздава правосъдие на сиромасите².

(1) Пс. 55:23; (2) Пс. 140:12

7 Не оттегля очите Си от праведните, а ги слага да седят с царе на престола завинаги и те са възвисени¹.

(1) 1 Царе 2:8; 2 Царе 7:16; Откр. 3:21

8 И ако са вързани с вериги, хванати с въжетата на скръб¹,

(1) Пс. 107:10

9 тогава Той им изявява делата им и престъпленията им – че са се възгордели.

10 Отваря и ухото им за наставление и заповядва да се върнат от греха¹.

(1) гл. 33:16

11 Ако те послушат и Му служат, ще свършат дните си в благополучие, годините си в удоволствие¹.

(1) 2 Лек. 33:13; Пс. 119:3; Пр. 1:33; Ер. 7:23

12 Но ако не послушат, от меч ще загинат¹, ще умрат без знание².

(1) гл. 33:18; 1 Царе 12:25; Ис. 1:20; (2) гл. 4:21

13 А лицемерните по сърце натрупват гняв и не викат за помощ, когато Той ги връзва.

14 Душата им умира в младост¹ и животът им – сред осветените блудници.

(1) гл. 22:16

15 Той избавя скръбния в скръбта му¹ и в бедствие ушите им отваря.

(1) Пс. 72:12; 107:41

16 Така и тебе би извел от притеснение в широко място¹, *дето* няма теснота; и предлаганото на трапезата ти би било пълно с тлъстина².

(1) Пс. 18:19; (2) Пс. 63:5

17 Но ти си изпълнен със съда на безбожните¹, съд и правосъдие ще те постигнат².

(1) гл. 34:7-9; (2) Пр. 11:21

18 Понеже има ярост, *внимавай* да не те подмами да се подиграеш!

19 Богатствата ти и всички усилия на мощта ти ще те опазят ли от бедствието?

20 Не копней за нощта, когато хората се отсичат на мястото си¹.

(1) гл. 34:20

21 Внимавай! Не се обръщай към беззаконието, защото пред скръбта това си предпочел¹.

(1) гл. 7:11

22 Ето, Бог е възвишен в мощта Си¹, кой поучава като Него²?

(1) гл. 33:12; (2) Пс. 119:102; Йн. 3:2

23 Кой Му е предписал пътя Му¹ и кой ще каже: Вършиш беззаконие²?

(1) гл. 21:22; Ис. 40:13; (2) гл. 34:10,12; Римл. 9:14,20

24 Помни да възвеличаваш Неговото дело, което хората възпяват¹.

(1) Откр. 15:3

25 Всеки човек го вижда¹, смъртният

20 гледа отдалеч.

(1) Римл. 1:20

26 Ето, Бог е велик, и ние не Го познаваме¹; и броят на годините Му е неизследим².

(1) Пс. 145:3; (2) Пс. 90:2

27 Защото Той привлича водните капки, които ваят като дъжд от мъглата Му¹,

(1) гл. 5:10; Пр. 3:20; Зах. 10:1

28 които облаците изпускат и изливат върху многото хора¹.

(1) Мт. 5:45

29 Може ли някой да разбере разпространето на облаците и гърмежите на скинията Му¹?

(1) гл. 28:26; Пс. 77:18

30 Ето, Той разпръсква около Себе Си светлината Си¹ и покрива морските дъна,

(1) Пс. 104:2

31 защото чрез тях съди народите¹, дава храна в изобилие².

(1) гл. 37:13; (2) Пс. 65:12,13; Деян. 14:17

32 Въръждава ръцете Си със светкавицата и ѝ заповядва къде да удари¹.

(1) гл. 38:35; Пс. 18:14

33 Шумът ѝ известява за това¹, а също и добитъкът – за надигащата се буря.

(1) Пс. 29:3,4

37 И поради това сърцето ми трепери, от мястото си се помества.

2 Слушайте внимателно гърма на гласа Му и тътена, който излиза от устата Му¹.

(1) гл. 28:26; 40:9

3 Той го изпраща под цялото небе и светкавицата Си – до краищата на земята¹.

(1) гл. 38:35; Пс. 97:4; Мт. 24:27

4 След нея бучи глас, Той гърми с величествения Си глас и не възпират светкавиците, когато се чуе гласът Му¹.

(1) гл. 28:26; 40:9

5 Бог гърми чудно с гласа Си¹, върши велики дела, които ние не схващаме².

(1) Пс. 18:13; (2) гл. 9:10; 26:14

6 Защото казва на снега: Вали на земята¹ – и на проливния дъжд и на дъждовните порои².

(1) Пс. 147:16; (2) гл. 5:10

7 Слага печат на ръката на всеки човек, така че всички хора да познаят делото Му.

8 Тогава зверовете отиват в бърлозите си и в леговищата си остават¹.

(1) Пс. 104:22

9 От стаите на юг вихрушка иде¹, от северните ветрове – студът².

(1) Ис. 21:1; Зах. 9:14; (2) Пр. 25:23

10 Чрез Божия дъх става лед¹ и широтата на водите се затваря.

(1) гл. 38:29; Пс. 147:17

11 Той насища с влага облака и разпръсква светлите Си облаци¹,

(1) гл. 26:8

12 и те се носят наоколо под наставлението Му, за да правят всичко, което им заповядва, по лицето на земния свят¹.

(1) Пс. 148:8

13 Докарва ги било за наказание¹, или за земята Си, или за милост².

(1) гл. 36:31; (2) гл. 38:27;

3 Царе 18:45; Пс. 65:9; Йовл 2:23,24

14 Слушай това, Йове, застани и размисли за Божиите чудеса¹.

(1) Пс. 111:2; Екл. 7:13

15 Знаеш ли как Бог им заповядва¹ и прави да свети светкавицата на облака Му?

(1) гл. 28:25,26

16 Разбираш ли равновесието на облациите, чудните дела на Съвършения във знание?

17 Как биват дрехите ти топли, когато успокоява земята от юг?

18 Разпротря ли си с Него небесната твърд¹, здрава като излято огледало?

(1) Ис. 40:22

19 Научи ни какво да Му кажем, не можем *думите* да наредим от тъмнина¹.

(1) гл. 40:4,5

20 Ще му се извести ли, ако аз говоря? Ако продума човек, непременно ще бъде погълнат¹.

(1) Авак. 2:20

21 Дори и сега не виждат хората поради облациите светлината ярка, но минава вятърът и ги изчиства.

22 От север идва златно сияние; страшно величие има у Бога¹.

(1) Пс. 68:34,35; 89:7

23 Всесилния – не можем да го проумеем – Превъзходния във сила¹ и във

съд; и в правосъдието изобилно Той не угнетява².

(1) гл. 9:4; 11:7,8; 36:5; Пс. 62:11; 145:3; (2) гл. 8:3; Пс. 36:6; 99:4

24 Затова хората Му се боят¹; и Той не гледа на никого *от* мъдрите по сърце².

(1) Пс. 33:8; Ер. 5:22; Йона 1:16; (2) Мт. 11:25; 1 Кор. 3:19

38 Тогава ГОСПОД отговори на Йов от бурята и каза¹:

(1) гл. 11:5; 40:1,6; Езеk. 1:4; Наум 1:3

2 Кой е този, който помрачава съвета Ми с думи без знание¹?

(1) гл. 34:35; 42:3

3 Препаша сега кръста си като мъж¹. Аз ще те питам, а ти Ме поучавай²!

(1) Ак. 12:35; (2) гл. 21:22; 40:2,7; 42:4

4 Къде беше ти, когато полагах основите на земята¹? Изяви, ако имаш разум!

(1) гл. 15:7; Пс. 102:25; Пр. 3:19

5 Кой определи мерките ѝ? Кажу, ако знаеш! Или кой опъна мерителна връв върху нея¹?

(1) гл. 28:25

6 На какво се закрепиха основите ѝ? Или кой положи крайъгълния ѝ камък¹,

(1) 1 Царе 2:8

7 когато звездите на зората пееха заедно и всичките Божи синове¹ възклицаваха от радост?

(1) гл. 2:1

8 А кой затвори морето с врати, когато избликна и излезе от утробата¹;

(1) Бит. 1:9,10

9 когато го облякох с облак и го пових с мъгла;

10 когато му определих Моята граница и поставих лостове и порти;

11 когато казах: Дотук ще идваш, и по-нататък – не, дотук ще спира гордостта на вълните ти¹?

(1) гл. 26:10; Пс. 104:9; Пр. 8:29; Ер. 5:22

12 В дните си заповядал ли си на уротото и показал ли си на зората мястото ѝ,

13 за да обхване краищата на земята¹ и да се отърсят от нея безбожните²?

(1) Пс. 19:4-6; (2) гл. 24:13-17

14 Тя се променя като глина *под* печат и всички неща по земята стоят като в дреха.

15 А светлината на безбожните се от-

нема от тях¹ и издигнатата ръка се строшава².

(1) гл. 24:13-17; (2) Пс. 10:15

16 Проникнал ли си до изворите на морето? Или ходил ли си да изследваш бездната?

17 Открили ли са ти се портите на смъртта и видял ли си портите на смъртната сянка?

18 Познал ли си широчината на земята? Кажй, ако знаеш всичко това!

19 Кой е пътят към обиталището на светлината? И на тъмнината – къде е мястото ѝ,

20 за да я заведеш в предела ѝ, да познаваш пътеките до дома ѝ?

21 Ти знаеш, защото тогава си роден и е голям броят на дните ти!

22 Влизал ли си в съкровищниците на снега, или виждал ли си съкровищниците на градушката¹,

(1) Пс. 147:16,17

23 които съм запазил за времето на скръб, за деня на бой и война¹?

(1) Илс. Нав. 10:11; Езек. 13:13

24 Кой е пътят, по който се разделя светлината и източният вятър се разпръсва по земята¹?

(1) Изх. 14:21

25 Кой отваря потоци за дъждовния порой или път за светкавицата¹,

(1) гл. 28:26

26 за да навали¹ над безлюдна земя, над пустиня, където няма човек,

(1) Ер. 10:13

27 за да насити пустата и запустяла земя и да направи да поникне нежна трева¹?

(1) гл. 37:13; Пс. 107:35; 147:8

28 Дъждът има ли баща? Или кой е родил капките на росата?

29 От чия утроба излиза ледът и кой ражда сланата небесна¹?

(1) гл. 37:10; Пс. 147:16,17

30 Водите се втвърдяват като камък и повърхността на бездната замръзва¹.

(1) гл. 37:10

31 Можеш ли да вържеш връзките на Плеядите или да развържеш въжетата на Орион?

32 Можеш ли да изведеш съзвездията на времето им или да водиш Мечката¹ със малките ѝ?

(1) гл. 9:9

33 Познаваш ли законите на небеса-

та? Можеш ли да наредиш господството им над земята?

34 Можеш ли да издигнеш гласа си до облаците, така че да те покриме изобилие от вода?

35 Можеш ли да изпратиш светкавици, така че да отидат и да ти кажат: Ето ни¹?

(1) гл. 36:32; 37:3

36 Кой е сложил мъдрост вътре във човека и кой е дал на сърцето му разум?

37 Кой преброява облаците с мъдрост и излива небесните мехове¹,

(1) Бит. 7:11

38 за да се слегне пръстта, да се втвърди и буците да се спепят ведно?

39 Ще уловиш ли лов за лъвицата и ще заситиш ли глада на малките лъвчета¹,

(1) Пс. 104:21

40 когато се свиват в бърлогите си и лежат в леговицата си да дебнат¹?

(1) Пс. 10:9

41 Кой приготвя за враната храната ѝ, когато малките ѝ викат към Бога и се скитат без храна¹?

(1) Пс. 147:9; Ас. 12:24

39 Знаеш ли времето, когато раждат дивите кози по канарите¹? Забелязваш ли кога раждат кошутите²?

(1) Пс. 104:18; (2) Пс. 29:9

2 Броиш ли колко месеца изпълат и знаеш ли времето на раждането им?

3 Навеждат се, раждат малките си, от болките си се освобождават.

4 Малките им заякват, растат в поле-то, излизат и не се връщат при тях.

5 Кой е пуснал на свобода дивото магаре и е развързал връзките на дивия осел¹,

(1) гл. 24:5; Бит. 16:12; Ос. 8:9

6 за когото съм направил пустинята за дом и солената земя за негово жилище¹?

(1) Ер. 2:24

7 То се присмива на градския шум, не чува виковете на водача.

8 Планините, които обикаля, са негово пасище и търси всякаква зеленина¹.

(1) гл. 6:5

9 Ще иска ли да ти работи дивото говедео, или ще пренощува ли в ясли-те ти?

10 Ще впрегнеш ли дивото говедо с възета на браздата и ще браносва ли то долините след теб?

11 Ще му се довериш ли, защото силата му е голяма¹, и ще повериш ли труда си на него? (1) Чис. 23:22

12 Ще разчиташ ли на него да ти прибере реколтата, да я събере в хармана ти?

13 Весело пляскаат крилата на камилоптицата – те крила и пера на щъркел ли са?

14 Защото тя оставя яйцата си на земята и ги топли в пръстта,

15 и забравя, че крак може да ги смаже, или че див звяр може да ги стъпче.

16 С малките си се държи жестоко, като че не са нейни; труди се напрасно и не я е грижа¹, (1) Псалм 4:3

17 понеже Бог я е лишил от мъдрост, не ѝ е разум отредил.

18 Във времето, когато се изправи, тя се присмива на коня и на ездача му.

19 Ти ли си дал сила на коня¹ и облякъл шията му с грива? (1) Пс. 33:17; 147:10

20 Ти ли го караш да скача като скакалец? Неговото великолепно пръхтене е уясно.

21 Рови с крак в долината и ликува в силата си; излиза срещу оръжията;

22 присмива се на страха и не се бои, нито се обръща назад от меча;

23 тулът дрънчи срещу него, острие на копие и ятаган.

24 С буйство и ярост той препуска по земята и не спира при гласа на тръбата¹. (1) Ер. 8:6

25 Щом засвири тръбата, той казва: О-хо! – и отдалеч подушва боя, гръмовния зов на военачалниците и бойния вик¹. (1) Зак. 10:3

26 Чрез твоя разум ли лети нагоре ястребът, простирайки крилете си на юг?

27 При твоята заповед ли се издига орелът и прави гнездото си на високо¹? (1) Ер. 49:16; Авд. 4

28 Той живее на канарите, обитава на скалисти зъбери и непристъпни места.

29 Оттам съзира плячката, очите му я виждат отдалеч.

30 Малките му също смучат кръв, и където има убити, там е той¹. (1) Мт. 24:28; Лк. 17:37

40 Тогава ГОСПОД отговори на Йов и каза¹: (1) гл. 38:1

2 Укорителят ще спори ли със Всемогъщия? Който порицава Бога, нека отговори на това!¹ (1) гл. 38:3; Ис. 45:9; Римл. 9:20

3 Тогава Йов отговори на ГОСПОДА и каза¹: (1) гл. 3:2; 42:1

4 Ето, нищожен съм¹ – що мога да Ти отговоря? Саагам ръката си на устата си². (1) гл. 42:6; (2) гл. 21:5; 37:19; Езек. 16:63

5 Веднъж говорих, и да отговарям няма; и два пъти, но няма да прибавя.

6 Тогава ГОСПОД отговори на Йов от бурята и каза¹: (1) гл. 38:1

7 Препаше сега кръста си като мъж! Аз ще те питам, а ти ме поучавай!¹ (1) гл. 38:3

8 Ще отмениш ли даже Моя съд – ще осъдиш Мен¹, за да се оправдаеш²? (1) гл. 34:17; (2) гл. 32:2; Ис. 43:26; Римл. 3:4

9 Или имаш ръка като Бога¹ и можеш с глас да гърмиш като Него²? (1) Исис. Нав. 4:24; Пс. 98:1; Ис. 52:10; (2) гл. 37:4,5; Пс. 29:3-5

10 Украси се сега с превъзходство и величие, облечи се с чест и достойнство¹. (1) Пс. 93:1

11 Излей пороя на гнева си¹, виж всеки горделив и го смири². (1) гл. 9:5; (2) Пс. 94:2

12 Виж всеки горделив и го сними, стъпчи безбожните на мястото им¹. (1) Пс. 94:2

13 Скрий ги заедно в пръстта, затвори лицата им на скрито място¹. (1) 1 Царе 2:9,10; Юда 6

14 Тогава и Аз ще те похваля*, че твоята десница може да те спаси.

*иш: ще те изповядам, прославя

15 Погледни сега веемота* който съм

направил заедно с теб. Яде трева като вол.

**Вероятно: голямо животно; точното значение не е известно*

16 Ето, в слабините му е силата му и мощта му – в мускулите на корема му.

17 Накланя опашката си като кедър, жилите на бедрата му са оплетени здраво.

18 Костите му са като бронзови цеви, ребрата му са като железни лостове.

19 Той е първият плод на Божиите пътища; който го е направил, той може да доближи до него меча си.

20 Наистина планините му носят храна и там играят всички полски зверове.

21 Под сенчести дървета ляга, в скривалището на тръстики и блата.

22 Сенчести дървета със сянката си го покриват, върбите при потока го заобикалят.

23 Ако се разлее река, той не бърза да бяга, не го е грижа, ако и Йордан да се устреми в устата му.

24 Може ли някой да го хване, докато гледа, да прободне носа му с примка?

41 Можеш ли да изтеглиш с въдица левиатан¹, или да притиснеш езика му с въже?

(1) гл. 3:8; 26:13; Пс. 104:26; Езек. 32:2

2 Можеш ли да сложиш оглавник на носа му, да пробиеш челюстта му с кука¹?

(1) Ис. 37:29

3 Ще отправи ли към тебе множество молби, ще ти говори ли със нежни думи?

4 Ще направи ли с теб договор да го вземеш за слуга до века?

5 Ще си играеш ли с него като с птица, или ще го вържеш за забава на момичетата си?

6 Съдружниците ти ще се пазарят ли за* него? Ще го разделят ли между търговците?

**или: ще се гощават ли с*

7 Можеш ли да изпълниш кожата му със стрели или главата му с рибарски копия?

8 Сложи ръката си на него; спомни си боя, и не го повтаряй!

9 Ето, надеждата за него се осуети; не пада ли човек само от вида му?

10 Никой не дръзва да го раздразни. Тогава кой би застанал пред Мен¹?

(1) гл. 9:4; Пр. 21:30; Деян. 5:39

11 Кой Ми е дал най-напред, че да му се отплатя? Всичко под цялото небе е Мое².

(1) Рим. 11:35; (2) Исх. 19:5; Пс. 24:1; Аг. 2:8

12 Няма да мълча за частите му, нито за могъщата му сила, нито за хубавото му устройство.

13 Кой външната му дреха ще сваля? Кой в двойните му черности ще влезе?

14 Кой ще отвори вратите на лицето му? Около зъбите му има ужас.

15 Наредените му люспи* са неговата гордост, прилепени като запечатани;

**букв.: Редовете от щилове*

16 едната до другата е толкова близо, че въздух между тях не влиза.

17 Една за друга свързани са; държат се заедно и не се разделят.

18 Кихането му излъчва светлина, очите му са като лъчите на утрото¹.

(1) гл. 3:9

19 От устата му излизат факали, изскачат огнени искри.

20 От ноздрите му дим струи, като от врящо гърне и котел.

21 Дъхът му въглища запалва и от устата му излиза пламък.

22 В шията му обитава сила и ужас танцува пред него.

23 Слоевеите на пълтта му са слепени, твърди са на него и не се поклашат.

24 Сърцето му е твърдо като камък, твърдо като долен воденичен камък.

25 От надигането му могъщите се ужасяват, стъписват се от страх.

26 Мечът на този, който излиза насрещна му, не устоява, нито копие, нито стрела, нито броня.

27 Той счита желязото за слама, и бронза – за гнило дърво.

28 Стрелата не може да го обърне във бяг, камъните на прашката стават на слама за него.

29 Стрелите се считат за слава и той се смее на дрънченето на копие.

30 Доаните му части са като остри кремъчни отломъци; разпростира следи като от диканя по тинята.

31 Прави бездната да ври като котел, прави морето като съд за масло.

32 Дирята след него свети, човек би помислил, че дълбочините са като сиви коси побелели.

33 На земята няма никой като него, направен да няма страх.

34 Той гледа всяко високо нещо; цар е над всички синове на гордостта.

42 Тогава Йов отговори на ГОСПОДА и каза¹:

(1) гл. 3:2; 40:3

2 Зная, че Ти можеш всичко¹ и нито едно Твое намерение не може да бъде възпрепятствано².

(1) Бр. 32:17; Мт. 19:26; (2) Пс. 135:6; Ис. 14:27; Дан. 4:35

3 Ти попита кой е този, който скрива съвет без знание¹. И така, аз говорих това, което не разбирах² – неща твърде чудни за мен³, които не познавах.

(1) гл. 38:2; (2) 2 Петр. 2:12; (3) гл. 11:7-9; Пс. 139:6

4 Слушай, моля Те, и аз ще говоря. Аз ще Те питам, а ти ме поучавай¹.

(1) гл. 38:3

5 Слушал бях за Теб със слушането на ухото, но сега окото ми Те вижда¹.

(1) Ис. 6:1,5

6 Затова се гнуся от себе си и се кая в пръст и пепел¹.

(1) гл. 40:4; Дан. 9:3; Лк. 5:8

7 И след като ГОСПОД изговори тези думи на Йов, ГОСПОД каза на теманеца Елифаз¹: Гневът ми пламна против теб и против двамата ти приятели², защото не говорихте за Мен това, което е право, както слугата Ми Йов.

(1) гл. 2:11; (2) гл. 32:3

8 Затова сега си вземете седем бика и седем овена¹ и идете при слугата Ми Йов, и принесете всеизгаряне за себе си. И слугата ми Йов ще се помоли за

вас², защото него ще приема, за да не постъпя с вас според безумието ви, защото не говорихте за Мен това, което е право, както слугата Ми Йов.

(1) Чис. 23:1; (2) 1 Йн. 5:16

9 Така теманецът Елифаз и шуаецът Валдад, и нааматецът Софар¹ отидоха и направиха, както им заповяда ГОСПОД; и ГОСПОД прие Йов².

(1) гл. 2:11; (2) гл. 22:30; Бит. 20:17

10 И ГОСПОД обърна участта* на Йов, когато той се помоли за приятелите си. И ГОСПОД даде на Йов двойното на това, което имаше преди¹.

*букв.: плена; (1) гл. 8:7; Ис. 61:7

11 Тогава при него дойдоха всичките му братя и всичките му сестри¹, и всичките му предишни познати и ядоха хляб с него в къщата му, и му съчувстваха², и го успокоиха за цялото зло, което ГОСПОД беше докарал върху него. И всеки му даде по една кесита* и всеки – по една златна халка.

*мярка за тегло, използвана като парична единица

(1) гл. 19:13,14; Пр. 14:20; (2) гл. 2:11

12 И ГОСПОД благослови последните дни на Йов повече от първите му дни¹; и той придоби четиринадесет хиляди глави дребен добитък и шест хиляди камили, и хиляда чифта волове, и хиляда магарици².

(1) Вжж. 8:16; Як. 5:11; (2) гл. 1:3

13 И му се родиха и седем сина и три дъщери¹.

(1) гл. 1:2

14 И първата дъщеря нарече Емима, а втората – Касия, а третата – Керен-Апух.

15 И по цялата земя не се намираха толкова красиви жени като дъщерите на Йов; и баща им им даде наследство между братята им¹.

(1) Чис. 27:7

16 След това Йов живя сто и четиридесет години и видя синовете си и синовете на синовете си го четири поколения¹.

(1) Бит. 50:23; Пс. 128:6; Пр. 17:6

17 Така Йов умря стар и сит на дни¹.

(1) гл. 5:26; Бит. 25:8; Як. 5:11

ПСАЛМИ

Първа книга

1 Блажен човекът, който не ходи по съвета на безбожните, нито стои в пътя на грешните¹, нито седи на седалището на присмивачите²,

(1) Пр. 1:15; 4:14; (2) Пс. 26:4,5; Еф. 5:7

2 а насладата му е в закона на ГОСПОДА¹ и върху Неговия закон размишлява ден и нощ²!

(1) Пс. 112:1; 119:35; Римл. 7:22; (2) Пс. 119:15; Илс. Нав. 1:8

3 Той ще бъде като дърво, посадено при водни потоци¹, което дава плода си на времето си² и чийто лист не повяхва; и всичко, което върши, ще преуспява³.

(1) Ис. 58:11;

(2) Пс. 92:13,14; Ер. 17:8; (3) Пс. 128:2; Бит. 39:3

4 Безбожните не са така, а са като плявата, която вятърът отвява¹.

(1) Пс. 35:5; 37:36; Йов 21:18; Ос. 13:3

5 Затова безбожни няма да устоят в съда¹, нито грешни – в събранието на праведните.

(1) 2 Петр. 2:9

6 Защото ГОСПОД познава пътя на праведните¹, а пътят на безбожните ще ги отведе към гибел².

(1) Пс. 37:18; 142:3; (2) 1 Царе 2:9

2 Защо се разяряват езичниците¹ и народите замислят суета²?

(1) Пс. 46:6; 83:2; (2) Деян. 4:25,26

2 Земните царе¹ застават и управниците се съветват заедно против ГОСПОДА и против Неговия Помазаник^{*2},

^{*}Месия (евр.), Христос (гр.)

(1) Пс. 48:4; (2) Пс. 83:5; Ин. 1:41; Откр. 11:18

3 и казват: Нека разкъсаме връзките

Им и въжетата Им нека отхвърлим от себе си¹!

(1) Ер. 2:20; 5:5

4 Този, който седи в небесата¹, ще се смее, Господ ще им се подиграе².

(1) Пс. 123:1; (2) Пс. 37:13; 59:8

5 Тогава ще им говори в гнева Си и ще ги ужаси в яростта Си¹.

(1) Ис. 34:2

6 Ще каже: Аз помазах Своя Цар на Сион, светия Си хълм¹!

(1) Откр. 14:1

7 Аз ще възвестя наредбата на ГОСПОДА. Той Ми каза: Ти си Мой Син¹, Аз днес Те родих².

(1) Лк. 1:32; Ин. 1:49; (2) Деян. 13:33; Евр. 1:5

8 Поискай от Мен и Аз ще Ти дам за наследство народите¹, и за притежание – земните краища².

(1) Пс. 82:8; Евр. 1:2; (2) Дан. 7:13,14

9 Ще ги управляваш с желязна тояга¹, ще ги строиш като грънчарски съд².

(1) Пс. 110:5; (2) Лк. 19:27; Откр. 2:27

10 Затова сега, взрзметете се, царе, поучете се, земни съдии.

11 Слугвайте на ГОСПОДА със страх и радвайте се с трепет¹.

(1) Фил. 2:12; Евр. 12:28

12 Целувайте Сина, за да не се разгневи и да погинете на пътя, когато след малко пламне Неговият гняв¹. Блажени всички, които се упоават на Него^{*2}.

^{*}или: прибягват при Него, намират убежище у Него, и така навъкъде в книгата Псалми; (1) Откр. 6:16; (2) Пс. 31:19; 34:8; 84:12; Пр. 16:20; Ис. 30:18

3 Псалм на Давид, когато бягаше от сина си Авесалом¹.

ГОСПОДИ, колко се умножиха при-

теснителите ми! Мнозина се надигат против мен².

(1) 2 Царе 15:1; (2) Пс. 124:2; 2 Царе 16:7

2 Мнозина казват за душата ми: Няма за него спасение в Бога¹. (Села.*)

*Може да означава пауза, усилване на музиката или междинно музикално изпълнение.; (1) Мт. 27:42,43

3 Но Ти, ГОСПОДИ, си щит около мен¹, моя слава² и който възвишаваш главата ми³.

(1) Пс. 5:12; 18:2; 28:7; 47:9; 84:11; 89:18; 119:114; Бит. 15:1; Пр. 2:7; (2) Пс. 62:7; (3) Пс. 27:6

4 Викнах към ГОСПОДА с гласа си и Той ме послуша¹ от светия Си хълм. (Села.)

(1) Пс. 34:4

5 Легнах и спях, събудих се, защото ГОСПОД ме поддържа¹.

(1) Пс. 4:8; Пр. 3:24

6 Няма да се уплаша от многохиляден народ, който се е опълчил против мен отвсякъде¹.

(1) Пс. 27:3

7 Стани, ГОСПОДИ!¹ Спаси ме, Боже мой², защото Ти си поразил в челостта всичките ми врагове, строшил си зъбите на безбожните³.

(1) Чис. 10:35; (2) Пс. 31:15; 119:94; (3) Пс. 58:6

8 От ГОСПОДА е спасението¹, благословиенето Ти – върху Твоя народ². (Села.)

(1) Пс. 37:39; (2) Пс. 115:12-15

4 За първия певец. На струнни инструменти. Псалм на Давид.

Послушай ме, когато викам, Боже на правдата ми! В притеснение Ти ми даде простор – смили се за мен и чуй молитвата ми!¹

(1) Пс. 50:15

2 Човешки синове*¹, докога ще обръщате славата ми в безчестие? Докога ще обичате суета и ще търсите лъжа? (Села.)

*букв.: Синове на мъже; (1) Пс. 49:2; 62:9

3 Но знайте, че ГОСПОД си е отделил преподобния Си! ГОСПОД ще чуе, когато викам към Него¹.

(1) Пс. 17:6

4 Треперете и не съгрешавайте¹, размишлявайте в сърцето си на леглото си и мъльчете²! (Села.)

(1) Еф. 4:26; (2) Пс. 77:6

5 Принасяйте жертви на правда¹ и се уповавайте на ГОСПОДА!

(1) Пс. 51:19; Втжк. 33:19

6 Мнозина казват: Кой ще ни покаже

добро? Издигни над нас светлината на лицето Си, ГОСПОДИ!

(1) Пс. 31:16; 67:1; 80:3; Чис. 6:25

7 Сложил си в сърцето ми радост, повече от тяхната, когато им се умножава житото и виното¹.

(1) Пс. 16:11

8 В мир и ще легна, и ще спя¹, защото само Ти, ГОСПОДИ, ме правиш да живея в безопасност².

(1) Пс. 3:5; (2) Лев. 26:6; Езек. 34:25,28

5 За първия певец. На флейти. Псалм на Давид.

Послушай думите ми, ГОСПОДИ, обърни внимание на стона ми!

2 Вслушай се в гласа на викането ми¹, Царю мой и Боже мой², защото на Теб се моля.

(1) Пс. 130:2; Йов 34:28;

Плач 3:56; (2) Пс. 44:4; 74:12; 84:3; 145:1

3 ГОСПОДИ, в зори ще чуеш гласа ми, в зори ще заставам пред Теб и ще чакам¹.

(1) Пс. 63:1; 88:13

4 Защото Ти не си Бог, който се радва на безбожието, никой зъл не живее със Теб.

5 Горделивите няма да устоят пред очите Ти, Ти мразиш всички, които вършат грях¹.

(1) Пс. 11:5

6 Ще погубиш онези, които говорят лъжа¹. ГОСПОД се гнуси от човек кръвожаден и измамен².

(1) Пс. 101:7; (2) Пс. 34:16; Пр. 6:16,17

7 Аз обаче с Твоята изобилна милост ще вляза в дома Ти, със страхопочитание към Теб ще се поклоня към светия Ти храм¹.

(1) Пс. 138:2

8 ГОСПОДИ, води ме в правдата Си заради враговете ми¹, изравни пред мене Своя път².

(1) Пс. 27:11; 69:18; (2) Ис. 26:7

9 Защото нищо сигурно няма в устата им, сърцето им е лукавство, гроб отворен е гърлото им, с езика си ласкаят¹.

(1) Римл. 3:13

10 Осъди ги, Боже! Нека паднат заради кроежите си! Изхвърли ги заради множеството на престъпленията им, защото са се разбунтували против Теб.

11 Но нека се радват всички, които се уповават на Теб¹, нека пеят от радост

до века, защото Ти ги закриляш², и нека ликуват в Теб³ онези, които обичат Твоето Име⁴.

(1) Пс. 64:10; (2) Пс. 32:7; (3) Пс. 68:3; (4) Пс. 69:36; 119:132

12 Защото праведния ще благословиш Ти, ГОСПОДИ, ще го оградиш с благоволение като със щит¹.

(1) Пс. 3:3

6 За първия певец. На струнни инструменти. На шеминит^{*}. Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, не ме обвинявай в гнева Си и не ме наказвай в яростта Си¹!

^{*}Вероятно: инструмент с осем струни

(1) Пс. 12:1; 1 Лек. 15:20,21; (2) Пс. 38:1; Ер. 10:24

2 Смили се за мен, ГОСПОДИ¹, защото съм немоощен; изцели ме, ГОСПОДИ², защото костите ми са смутени.

(1) Пс. 9:13; (2) Ер. 17:14

3 Душата ми е много ужасена¹, но Ти, ГОСПОДИ – докога?²

(1) Йн. 12:27; (2) Пс. 13:1,2; 74:10; 79:5; Откр. 6:10

4 Върни се, ГОСПОДИ¹, избави душата ми², спаси ме заради Своята милост!

(1) Пс. 90:13; (2) Пс. 116:4

5 Защото в смъртта няма възпоменение за Теб, кой ще Те слави в Шеол¹?

(1) Пс. 30:9; 88:10-12; 115:17; Ис. 38:18

6 Уморих се от стенанието си¹, всяка нощ обливам леглото си, със сълзите си измокрям постелката си.

(1) Пс. 69:3

7 Окоето ми повехна от скръб¹, остаря заради всичките ми врагове.

(1) Пс. 31:9; Йов 17:7

8 Махнете се от мен, всички вие, които вършите беззаконие¹, защото ГОСПОД е чул гласа на плача ми².

(1) Мт. 7:23; (2) Ис. 38:5

9 ГОСПОД е чул¹ молбата ми, ГОСПОД ще приеме молитвата ми.

(1) Пс. 55:19

10 Да се посрамят и много да се ужасят всичките ми врагове, да се върнат назад, да се посрамят внезапно¹!

(1) Пс. 35:4,26; 40:14; Ис. 41:11

7 Шигаюн^{*} на Давид, който той изпя на ГОСПОДА поради думите на вениаминеца Хус.

ГОСПОДИ, Боже мой, на Теб се упо-

вавам²: спаси ме от всичките ми преследвачи и ме избави³,

^{*}Вероятно: форма на оплаквателна песен

(1) Авак. 3:1; (2) Пс. 11:1; 16:1; 31:1; (3) Пс. 59:1

2 да не би да грабне като лъв душата ми, да я разкъса и да няма избавител¹!

(1) Пс. 22:11

3 ГОСПОДИ, Боже мой, ако съм сторил това, ако има в ръцете ми беззаконие¹,

(1) Йов 31:7

4 ако съм въздал зло на онзи, който е бил в мир с мен, или съм ограбил онзи, който без причина ме е притеснявал¹,

(1) 1 Царе 24:18

5 нека врагът преследва душата ми и я стигне, нека стъпче в земята живота ми¹ и сваля славата ми във пръстта. (Села.)

(1) Пс. 143:3

6 Стани, ГОСПОДИ, в гнева Си! Надигни се срещу яростта на враговете ми, заради мен се събуди¹ – Ти съд си заповядал!

(1) Пс. 59:4

7 И нека Те обиколи множеството на народите, и Ти се върни над тях нависоко.

8 ГОСПОД съди народите¹. Съди ме, ГОСПОДИ, според правдата ми и според чистотата ми във мен².

(1) Пс. 9:8; 35:23; 43:1; 96:13; 98:9; (2) Пс. 18:20

9 Нека свърши злината на безбожните, а праведния утвърди, Ти, Боже праведни, който изпитваш сърцата и вътрешностите¹!

(1) Ер. 11:20; 17:10; Лк. 16:15; Откр. 2:23

10 Моят щит е у Бога, който спасява правите по сърце.

11 Бог е праведен съдия¹ и Бог, който се гневи всеки ден.

(1) Пс. 9:4; 129:4; Бит. 18:25; 2 Тим. 4:8

12 Ако безбожният не се обърне – Той меча Си наостри¹, огъна Своя лък и го приготви².

(1) Втж. 32:41; Откр. 19:15; (2) Псалм 2:4; 3:12

13 Приготвил е за него и смъртоносни оръжия, прави стрелите Си огнени^{*}.

^{*}им: приготвя стрелите Си против преследвачите

(1) Втж. 32:23

14 Ето, безбожният е в мъки да роди грях, зачева зло и ражда лъжа¹.

(1) Йов 4:8; 15:35; Ис. 59:4

15 Изкопал е ров и го е направил

дълбок, и е паднал в ямата, която е направил¹. (1) Пс. 9:15; 35:8; 57:6; 141:10; Пр. 26:27

16 Злото му ще се върне на главата му и насилието му ще падне върху темето му¹. (1) Пс. 140:9; 3 Царе 2:32,33; Ест. 9:25

17 Аз ще хваля ГОСПОДА според правдата Му¹ и ще възпявам Името на ГОСПОДА, Всевишния².

(1) Пс. 35:28; (2) Пс. 9:2; 69:30

8 За първия певец. По Гитит*¹. Псалм на Давид.

Господи, БОЖЕ наш, колко е величествено Името Ти по цялата земя² – *Ти*, който си положил славата Си над небесата!¹

*вероятно: означение на мелодията или на филистимски музикален инструмент от Гет
(1) Пс. 81:1; 84:1; (2) Ис. 6:3; (3) Пс. 57:5; 148:13

2 От устата на деца и кърмачета си приготвил хвала*¹ заради противниците Си, за да накараш врага и отмъстителя да замълчи.

*букв.: си основал сила, шил: си положил основите на крепост; (1) Мт. 21:16

3 Когато гледам Твоите небеса, дело на Твоите пръсти¹, луната и звездите, които Ти си поставил¹, *си мисля*:

(1) Пс. 19:1; 96:5; Бит. 1:1; (2) Пс. 136:5-9; Бит. 1:14

4 Какво е човек, че да го помниш, и човешки син, че да го посещаваш¹

(1) Пс. 144:3; Йов 7:17

5 А Ти си го направил малко по-долен от ангели, със слава и великолепие си го увенчал.

6 Направил си го владетел над делата на ръцете Си, положил си всичко под краката му¹: (1) Бит. 1:26-28; 1 Кор. 15:27; Евр. 2:6-8

7 всичките овце и говеда, също и полските животни,

8 небесните птици и морските риби – *всичко*, което минава по морските пътеки.

9 Господи, БОЖЕ наш, колко е величествено Името Ти по цялата земя!¹

(1) Ис. 63:14

9* За първия певец. По *музиката на Мут Лабен*. Псалм на Давид.

Ще *Те* славословя, ГОСПОДИ, от все сърце¹, ще разказвам за всичките Твои чудни дела².

*Азбучен псалм – началните букви на всеки стих в еврейския оригинал следват реда на еврейската азбука; (1) Пс. 86:12; 138:1; (2) Пс. 26:7; 96:3; Деян. 2:11

2 Ще се радвам и ликувам в Теб, ще възпявам Името Ти, Всевишни¹,

(1) Пс. 7:17; 91:9; 92:1

3 когато враговете ми се върнат назад, паднат и погинат пред Твоето присъствие.

4 Защото Ти защити правото ми и делото ми¹, Ти си седнал на престола и съдиш справедливо². (1) Плач 3:58; (2) Пс. 7:11

5 Порицал си народите, погубил си безбожния, името им изличил си за вечни векове¹.

(1) Пс. 34:16

6 Врагът е унищожен, в развалини навеки; и унищожил си градове и спомени за тях загина.

7 Но ГОСПОД седи на *Своя* трон до века¹, приготвил е престола Си за съд,

(1) Пс. 10:16; 29:10; Изх. 15:18; Ер. 10:10

8 и Той ще съди света справедливо, ще отсъди право за народите¹.

(1) Пс. 7:8; 67:4; 96:10; 98:9; Деян. 17:31

9 И ГОСПОД ще бъде прибежище на угнетените, прибежище във времена на скръб¹.

(1) Пс. 37:39; Ис. 25:4; Наум 1:7

10 Които познават Твоето Име, ще се уповават на Теб¹, защото Ти, ГОСПОДИ, не си изоставил тези, които Те търсят.

(1) Пс. 91:14

11 Пейте псалми на ГОСПОДА, който обитава в Сион¹, възвестете делата Му между народите!

(1) Пс. 68:16; 74:2; 76:2; 132:13

12 Защото Той търси сметка за кръв¹, помни *загиналите*, вика на страдащите не забравя².

(1) Бит. 4:9,10; (2) Пс. 10:12; 12:5

13 Смили се над мен, ГОСПОДИ!¹ Виж скръбта ми, *причинена* от онези, които ме мразят², Ти, който ме повдигаш от портите на смъртта,

(1) Пс. 6:2; (2) Изх. 3:7

14 за да разкажа за всички Твои хваления в портите на сионската дъщеря, да ликувам заради спасението Ти¹.

(1) Пс. 13:5; 20:5; 35:9; 107:22; 142:7

15 Народите затънаха в ямата, която направиха¹, кракът им се хвана в мрежата, която скриха.

(1) Пс. 7:15

16 ГОСПОД се е изявил, Той извършва съд. Безбожникът се впримчва в делото на ръцете си. (Игаион*¹. Села.)

*вероятно: напътствие за междинно музикално изпълнение

17 Безбожните ще се обърнат към Шеол, всички народи, които забравят Бога¹.

(1) Пс. 50:22; 139:19

18 Защо сиромашът няма да бъде вечно забравен, нито надеждата на смирените ще загине навеки.

19 Стани, ГОСПОДИ¹, нека не надделява човек, нека бъдат съдени народите пред Теб.

(1) Пс. 3:7

20 Докарай върху тях страх, ГОСПОДИ, нека знаят народите, че са *само* хора! (Села.)

10* ГОСПОДИ, защо стоиш далеч? *Защо* се криеш в скръбни времена?¹

^{*}азбучен псалм; (1) Пс. 44:24

2 Безбожният с гордост преследва сиромаша¹. Нека се хванат в кроежите, които те *сами* измислиха!

(1) Пс. 109:16

3 Защото безбожният се хвали с желанието на душата си – алчният се благославя и презира ГОСПОДА¹.

(1) Римл. 1:32

4 Безбожният *казва* в надменността на лицето си: *Господ* няма да изследва¹. Всичките му мисли са, че няма Бог².

(1) Пс. 73:11; Соф. 1:12; (2) Пс. 14:1

5 Птищата му са криви винаги, Твоите присъди са високи, много далеч от него. На всичките си врагове гледа с презрение,

6 казва в сърцето си: Няма да се поклая, през всички поколения няма да бъда в беда¹.

(1) Екл. 8:11

7 Устата му е пълна с проклятие и измама, и потисничество; под езика му е съсипия и зло¹.

(1) Пс. 50:19; 59:12; Римл. 3:14

8 Седи в засада в двора, в тайни места, за да убие невинния, очите му дебнат сиромаша.

9 Причаква скришно като лъв в леговището си¹, причаква, за да хване бедния, хваща бедния, като го влачи в мрежата си².

(1) Пс. 17:12; (2) Мих. 7:2

10 Навежда се, снишава се и падат сиромасите във силните му *нокти*.

11 Казва в сърцето си: Бог е забравил, скрил е лицето Си, никога няма да види¹.

(1) Пс. 59:7; 64:5; 94:7; Йов 22:13

12 Стани, ГОСПОДИ! Боже, издигни ръката Си! Не забравяй сиромасите¹.

(1) Пс. 9:12; 74:19

13 Защо безбожният презира Бога, казва в сърцето си: Ти няма да изследваш?

14 Но Ти виждаш¹, защото гледаш неправдата и притеснението², за да отплатиш с ръката Си. На Теб се предава сиромашът, на сирачето Ти си помощник³.

(1) Пс. 35:22; (2) Пс. 31:7; (3) Пс. 68:5; 146:9

15 Строши ръката на безбожния¹ и злия, низискай безбожието му, *докато* не намериш вече.

(1) Пс. 37:17

16 ГОСПОД е Цар за вечни векове¹, езичниците погинаха от земята Му.

(1) Пс. 9:7

17 ГОСПОДИ, Ти чу желанието на смирените, сърцето им ще утвърдиш; ще направиш внимателно ухото Си,

18 за да отдадеш правото на сирачето и угнетения¹, така че земен човек да не потиска вече.

(1) Вжк. 10:18

11 За първия певец. Псалм на Давид.

На ГОСПОДА се уповавам¹, как казвате на душата ми: Бягай като птица във вашите планини?

(1) Пс. 7:1

2 Понеже ето, безбожните запъват лък, приготвят стрелата си на тетивата, за да устрелят в мрака правите по сърце¹.

(1) Пс. 37:14; 64:3,4; Ас. 20:20; Яс. 5:6

3 Когато основите се разрушават, какво може да направи праведният?¹

(1) Йов 17:9

4 ГОСПОД е в светия Си храм¹, ГОСПОДНИЯТ престол е в небесата², очите Му гледат, утринните Му лъчи изпитват човешките синове³.

(1) Авак. 2:20; (2) Пс. 103:19; 113:5; Мт. 5:34; (3) Пс. 14:2

5 ГОСПОД изпитва праведния¹, а душата Му мрази безбожния и онзи, който обича насилие².

(1) Пс. 139:23; (2) Пс. 5:5

6 Ще навали примки над безбожните, огън и сяр¹, и изгарящ вятър е делът на чашата им².

(1) Бил. 19:24; (2) Пс. 18:12; 32:10

7 Защото ГОСПОД е праведен, Той

обича праведни дела¹, лицето Му гледа праведните.

(1) Пс. 33:5; 37:28; 45:7

12 За първия певец. На шеминит. Псалм на Давид.

Спаси, ГОСПОДИ, защото не остана вече благочестив, защото се изгубиха верните измежду човешките синове¹.

(1) Мик. 7:2

2 Говорят лъжа всеки с ближния си, говорят с ласкателни устни и двулично сърце¹.

(1) Пс. 55:21; 116:11; Ер. 9:9; Аж. 20:20

3 ГОСПОД да изстреби всички ласкателни устни, езика, който говори високопарно¹,

(1) Пс. 140:11; Як. 3:5

4 *всички*, които са казали: Ще надвием с езика си, устните ни са с нас – кой е господар над нас!¹

(1) Пс. 31:18; 73:8,9

5 Заради насилието над страдащите, заради стенанието на сиромасите сега ще стана¹, казва ГОСПОД, ще поставя в безопасност онзи, който за това копнее.

(1) Пс. 9:12; 76:9; Изх. 3:7,8

6 Думите на ГОСПОДА са чисти думи, като сребро, претопено в пещ от пръст, пречистено седем пъти¹.

(1) Пс. 18:30; 19:8; 119:140

7 Ти, ГОСПОДИ, ще ги съхраниш, ще го запазиш от това поколение до века¹.

(1) Йн. 17:15

8 Безбожните обикалят наоколо, когато подостта се възвишава сред човешките синове.

13 За първия певец. Псалм на Давид.

Докога, ГОСПОДИ?¹ Навеки ли ще ме забравиш?² Докога ще криеш лицето Си от мен?

(1) Пс. 6:3; (2) Пс. 77:7; Плач 5:20

2 Докога ще имам грижи в душата си, скръб в сърцето си *всеки ден*? Докога врагът ми ще се издига над мен?

3 Погледни и ме послушай, ГОСПОДИ, Боже мой, просветли очите ми, да не заспя в смъртта.

4 Да не каже врагът ми: Надвих го! – и да ликуват притеснителите ми, когато се поклатя¹.

(1) Пс. 25:2; 38:16

5 Но аз се уповах на Твоята милост, сърцето ми ще ликува в Твоето спасение¹.

(1) Пс. 9:14

6 Ще пая на ГОСПОДА, защото се отнесе благо с мен¹.

(1) Пс. 28:7

Пс. 14: Пс. 53

14 За първия певец. Псалм на Давид.

Безумният каза в сърцето си: Няма Бог¹. Поквариха се, извършиха гнусни дела; няма никой, който да върши добро².

(1) Пс. 10:4; (2) Екл. 7:20

2 ГОСПОД погледна от небето над човешките синове¹, за да види има ли някой разумен, някой, който търси Бога.

(1) Пс. 11:4; 33:13

3 Всички се отклониха, заедно станаха негодни¹, няма кой да върши добро, няма ни един².

(1) Бит. 6:12; (2) Рим. 3:10-12

4 Няма ли разум всички, които вършат зло, които изпояждат народа ми, както ядат хляб¹, и не призовават ГОСПОДА?²

(1) Мик. 3:3; (2) Ис. 64:7

5 Тогава ги връхлетя голям ужас, защото Бог е сред рода на праведните.

6 Подигравате се с намерението на бедния, но ГОСПОД е негово прибежище.

7 Дано дойде от Сион спасение на Израил! Когато ГОСПОД върне народа Си от плен, Яков ще ликува, ще се радва Израил¹.

(1) Пс. 126:1,2; Ис. 35:10

15 Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, кой ще обитава в Твоята скиния? Кой ще живее на святата Ти планина?¹

(1) Пс. 24:3

2 Онзи, който ходи непорочно и върши правда¹, и истина говори от сърцето си,

(1) Пс. 140:13; Ис. 33:15; Деян. 10:35

3 с езика си не клевети¹, нито прави зло на приятеля си, нито хвърля позор върху ближния си².

(1) Тит 3:2; (2) Лев. 19:16; Рим. 13:10

4 В очите му подлецът е презрян, но почита онези, които се боят от ГОСПОДА. Ако се е заклей в своя вреда, не се отмята,

5 не дава парите си с лихва¹, нито приема подкуп против невинния². Който прави това, няма да се поклати до века³.

(1) Изх. 22:25; (2) Вжк. 16:19; (3) Пр. 10:30

16 Миктам на Давид.

Запази ме, Боже¹, защото на Теб се уповавам²!

(1) Пс. 17:8; (2) Пс. 7:1

2 Ти каза на ГОСПОДА, *душо моя*: Ти си мой Господ, във от Теб няма добро за мен.

3 Към светиите на земята, към славните е цялото ми благоволение.

4 Скърбите на онези, които тичат след други *богове*, ще се умножат. Аз няма да принеса техните възлияния от кръв и имената им на устните си няма да приема.

5 ГОСПОД е дельт на наследството ми¹ и чашата ми, Ти съхраняваш моя жребий.

(1) Псалм 3:24

6 Дельт ми се падна на приятни места, да, имам прекрасно наследство¹!

(1) Пс. 61:5; 1 Петр. 1:4

7 Ще благославям ГОСПОДА, който ме съветва. Дори и нощно време сърцето* ми ме наставлява.

*букв.: бобрещите; т. е. вътрешният човек

8 Винаги слагам ГОСПОДА пред себе си, понеже е отдадно ми, няма да се поклатя¹.

(1) Пс. 21:7; 62:2,6

9 Затова сърцето ми се радва и душата* ми ликува¹, и плътта ми също ще почива в увереност,

*букв.: славата; (1) Лк. 1:47

10 защото няма да оставиш душата ми в Шеол, нито ще позволиш Светия Твой да види изтление¹.

(1) Деян. 2:31

11 Ще ми изявиш пътя на живота¹, в Твоето присъствие има пълнота от радости², отдадно на Теб – веселия навек.

(1) Мт. 7:14; (2) Пс. 68:3; Деян. 2:25-28

17 Молитва на Давид.

Чуй, ГОСПОДИ, правото *дело*, обърни внимание на вика ми, дай ухо на молитвата ми¹, която не *цгва* от измамни устни.

(1) Пс. 54:2; 55:1; 61:1; 84:8; 86:6; 88:2; 102:1; 143:1

2 Нека правото ми излезе от лицето Ти, нека очите Ти видят правдата.

3 Ти си изпитал сърцето ми¹, посетил си ме през нощта, изпитал си ме² и не си намерил нищо. Мисълта ми не надхвърля устата ми.

(1) 1 Лст. 29:17; (2) Пс. 26:2; 139:1,23

4 Колкото до човешките дела, чрез словото на устата Ти¹ аз се опазих от пътеките на насилниците.

(1) Пс. 119:9,11

5 Стъпките ми се придържаха към Твоите пътеки, краката ми не се подхлъзнаха¹.

(1) Пс. 18:36

6 Боже, аз Те призовах, защото Ти ще ме послушаш¹. Приклони към мен ухото Си, послушай думите ми!

(1) Пс. 4:3

7 Чудните си милости яви, Ти, който с десницата Си спасяваш от въставащите онези, които се упоават на Теб.

8 Пази ме като зеница на око¹, скрий ме под сянката на крилете Си²

(1) Пс. 16:1; Вжк. 32:10;

(2) Пс. 36:7; 57:1; 61:4; 91:4; Рут 2:12

9 от безбожните, които ме съспиват, от смъртните ми врагове, които ме обкръжават.

10 Те затварят своето затлъстяло *сърце*, устата им говори с гордост¹.

(1) Юда 16

11 Сега обиколиха стъпките ни, насочиха очите си, за да ни повалат на земята –

12 като лъв, алчен да разкъса, и като лъвче, спотайващо се в скришни места¹.

(1) Пс. 10:9

13 Стани, ГОСПОДИ¹, застани срещу него, повам го, с меч Си избави душата ми от безбожния,

(1) Пс. 10:12

14 от хора, ГОСПОДИ, с ръката Си, от хората на света, чийто дял е в *този* живот¹ и чийто корем пълниш със скритото Си *съкровище*. Синовете им се насичат и остатъка оставят на децата си.

(1) Лк. 16:25

15 Колкото до мен, аз ще видя лицето Ти в правда¹, ще се наситя от Твоя изглед, когато се събудя².

(1) Мт. 5:8; Откр. 22:4; (2) 1 Йн. 3:2

Пс. 18: 2 Царе 22

18 За първия певец. Псалм на ГОСПОДНИЯ слуга Давид, който говори на ГОСПОДА думите на тази песен в деня, когато ГОСПОД го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саул. И той каза:

Любя Те, ГОСПОДИ¹, сила моя!

(1) Пс. 116:1

2 ГОСПОД е скала моя, крепост моя¹ и избавител мой, Бог мой, канара моя, на когото се уповавам, щит мой² и рогът на спасението ми, висока моя кула.

(1) Пс. 31:3; 62:2,6; 71:3; 91:2; (2) Пс. 3:3

3 Ще призова ГОСПОДА, който е достоен за хвала, и ще бъда спасен от враговете си.

4 Връзките на смъртта ме обхванаха¹, пороите на злото ме ужасиха².

(1) Пс. 116:3; (2) Пс. 69:15; 124:4

5 Връзките на Шеол ме обвиха; примките на смъртта ме стигнаха¹.

(1) Пс. 55:4

6 В притеснението си призовах ГОСПОДА и извиках към своя Бог. От храма Си Той чу гласа ми и викът ми пред Него стигна в ушите Му¹.

(1) Пс. 34:15,17; 39:12; 40:1

7 Тогава земята се поклати и потресе и основите на планините се разлюляха и поклатиха¹, защото Той се разгневи.

(1) Наум 1:5

8 Дим се издигаше от ноздрите Му и огън от устата Му пояждаше¹, въглени се разпалиха от Него.

(1) Изх. 19:18; Пс. 50:3; 97:3; Евр. 12:29

9 Той сведе и небесата и слезе¹ и мрак беше под краката Му.

(1) Пс. 144:5

10 Възседна на херувим и долетя, и летя на крилете на вятъра¹.

(1) Пс. 104:3

11 Направи мрака Свое скривалище¹, шатри около Себе Си – тъмните води, гъсти небесни облаци.

(1) Ис. 50:3

12 От блясъка пред Него преминаха гъстите Му облаци, град и огнени въглени¹.

(1) Пс. 11:6

13 И ГОСПОД прогърмя от небето¹ и Всевишният издаде гласа Си, град и огнени въглени.

(1) Пс. 29:3; Йов 37:4,5

14 И изпрати стрелите Си и ги раз-

пръсна, изстреля светкавици и ги обърка¹.

(1) Пс. 77:17; 144:6; 1 Царе 7:10

15 Тогава се видяха коритата на водите¹, основите на света се откриха от Твоего съмъряне, ГОСПОДИ, от духането на дъха на ноздрите Ти.

(1) Наум 1:4

16 Посегна от горе, взе ме, извлече ме от големи води¹.

(1) Пс. 144:7

17 Избави ме от силния ми враг, от онези, които ме мразеха, защото бяха по-силни от мен¹.

(1) Пс. 138:7

18 Те ме стигнаха в деня на бедствието ми, но ГОСПОД ми стана подкрепа.

19 И Той ме изведе на широко¹, освободи ме, защото благоволи в мен.

(1) Пс. 118:5

20 ГОСПОД ми отдаде според правдата ми, според чистотата на ръцете ми ме възнагради¹,

(1) Пс. 7:8

21 защото пазих пътищата на ГОСПОДА и не се отклоних от моя Бог в безбожие¹.

(1) Йов 23:11

22 Защото всичките Му правила бяха пред мен и наредбите Му не отдалечих от себе си¹.

(1) Пс. 119:30

23 И непорочен бях пред Него и се опазих от беззаконието си.

24 И ГОСПОД ме възнагради според правдата ми, според чистотата на ръцете ми пред очите Му.

25 Към милостивия милостив ще се покажеш, към непорочния непорочен ще се покажеш,

26 към чистия чист ще се покажеш, а към кривия противен ще се покажеш.

27 Защото потиснат народ Ти ще спасиш, а гордите очи ще унижиш.

28 Защото Ти правиш светилото ми да свети; ГОСПОД, Бог мой, озарява тъмнината ми¹.

(1) Пс. 27:1

29 Защото с Теб разбивам полк, с моя Бог прескачам стена¹.

(1) Пс. 60:12

30 Бог – пътят Му е съвършен, словото на ГОСПОДА е изпитано¹, Той е щит за всички, които се уповават на Него.

(1) Пс. 12:6

31 Защото кой е Бог освен ГОСПОД? И кой е канара освен само нашият Бог?

(1) Ис. 44:8

32 Бог ме препасва със сила и прави пътя ми съвършен.

33 Прави краката ми като на елените и ме поставя на височините ми¹.

(1) Авак. 3:19

34 Учи ръцете ми да воюват¹, ръцете ми огъват бронзов лък.

(1) Пс. 144:1

35 И Ти ми даде щита на спасението Си и десницата Ти ме укрепи¹, и низхождението Ти ме възвеличи.

(1) Пс. 63:8; Ис. 41:10

36 Ти разшири стъпките ми под мен¹ и краката ми не се подхлъзнаха².

(1) Пс. 31:8; (2) Пс. 17:5

37 Гоних враговете си и ги стигнах, и не се върнах, докато не се довършиха.

38 Разбих ги и не можаха да се вдигнат, паднаха под краката ми.

39 И Ти ме препаса със сила за бой, повали под мен онези, които се надигат против мен.

40 Обърна към мен гърба на враговете ми, унищожих онези, които ме мразеха¹.

(1) Пс. 118:10

41 Извикаха, но нямаше кой да ги спаси, към ГОСПОДА, но не им отговорих¹.

(1) Пр. 1:28

42 И аз ги стрих като прах пред вятъра; изхвърлих ги като уличната кал.

43 Ти ме избави от разприте на народа, постави ме за глава на народите, народ, който не познавах, ми слугува.

44 Щом чуха, ми се подчиниха; чужденци ми се покориха лицемерно¹.

(1) Пс. 66:3; 81:15

45 Чужденци отслабват и излизат разтреперени от крепостите си.

46 Жив е ГОСПОД и благословена канарата ми! И да се възвиси Бог на спасението ми¹,

(1) Пс. 95:1

47 Бог, който отмъсти за мен и покори под мен народите,

48 и ме избави от враговете ми¹. Да, Ти ме извиси над онези, които се надигнаха против мен, избави ме от сианика.

(1) Лк. 1:71,74

49 Затова, ГОСПОДИ, ще Те славя

сред народите¹, и Името Ти ще възпея².

(1) Пс. 57:9; (2) Римл. 15:9

50 Ти правиш велико спасението*¹ на царя Си и оказваш милост на помазаника Си, на Давид и на потомството му до века².

* или: велики победите

(1) Пс. 144:10; (2) Пс. 89:29-37

19 За първия певец. Псалм на Давид.

Небесата разказват Божията слава и небесният свод възвестява делото на ръцете Му¹.

(1) Пс. 8:3; Римл. 1:20

2 Ден на ден блика слово и нощ на нощ изявява знание –

3 без говорене, без думи, без да се чуе гласът им.

4 Вестта* им е излязла по цялата земя и думите им – до краищата на вселената¹. В тях е поставил шатър за слъцето;

* библ.: мерителната връв, мярката; (1) Римл. 10:18

5 то като младоженец излиза от стаята си, като силен мъж се радва да тича във пътя.

6 Излиза от края на небесата и обикаля до краищата им, и от топлината му нищо не се скрива.

7 Законът на ГОСПОДА е съвършен¹, освежава душата; свидетелството на ГОСПОДА е вярно², прави невежия мъдър³;

(1) Римл. 7:12; (2) Пс. 93:5; 111:7; (3) Пс. 119:130

8 наредбите на ГОСПОДА са прави, веселят сърцето¹; заповедта на ГОСПОДА е светла², просветлява очите;

(1) Пс. 119:111; (2) Пс. 12:6

9 страхът от ГОСПОДА е чист, пребъдва вечно; присъдите на ГОСПОДА са истинни и всички до една справедливи.

10 Желателни са повече от злато, от изобилие от чисто злато¹; и по-сладки са от мед и от капките на медена пита².

(1) Пс. 119:72; (2) Пс. 119:103

11 Освен това слугата Ти се предупреждава чрез тях; в пазенето им има голяма награда¹.

(1) Як. 1:25

12 Кой осъзнава прегрешения? Очисти ме от тайните *грехове*.

13 Също и от *греховете* на гордостта предпази слугата Си – да не ме владят. Тогава ще бъда безукорен и ще бъда чист от голямо престъпление.

14 Нека думите на устата ми и размишленията на сърцето ми бъдат угодни пред Теб¹, ГОСПОДИ, канара моя и мой Изкупител²!

(1) Пс. 104:34; 119:108; Фил. 4:8; (2) Пс. 78:35

20 За първия певец. Псалм на Давид.

ГОСПОД да те послуша в ден на скръб! Името на Бога на Яков да те постави нависоко¹!

(1) Пр. 18:10

2 Да ти изпрати помощ от светилището и да те подкрепи от Сион¹!

(1) Пс. 128:5; 134:3

3 Да си спомни всички твои хлебни приноси и да приеме всеизгарянето ти! (Села.)

4 Да ти даде според *желанието* на сърцето ти и да изпълни всички твои намерения¹!

(1) Пс. 21:2

5 В спасението Ти ще се зарадваме¹ и в Името на своя Бог ще развеем знаме. ГОСПОД да изпълни всички твои молби!

(1) Пс. 9:14

6 Сега зная, че ГОСПОД избавя помазаника Си; ще го послуша от светите Си небеса със спасителната сила на десницата Си.

7 Едни *споменават* колесници, а други – коне¹; но ние ще споменем Името на ГОСПОДА, своя Бог².

(1) Пс. 33:16,17; (2) Пс. 124:8; 2 Лек. 14:12

8 Те са свалени и паднали, а ние стоим и сме прави¹.

(1) Ис. 40:31

9 Спаси, ГОСПОДИ! Нека ни послуша Царят в деня, когато Го призовем*.

*иш: ГОСПОДИ, спаси царя! Послушай ни в деня, когато Те призовем!

21 За първия певец. Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, в Твоята сила ще се весели царят и колко много ще ликува в спасението* Ти!

*иш: победата, помощта

2 Дал си му желанието на сърцето му¹

и не си му отказал молбата на устните му. (Села.)

(1) Пс. 20:4,5

3 Защото си го срещнал с благословения за добро; положил си на главата му корона от чисто злато¹.

(1) Откр. 14:14

4 Той поиска от Теб живот, Ти му го даде – дългоденствие за вечни векове¹.

(1) Пс. 61:6; 133:3

5 Голяма е славата му чрез Твоего спасение; величие и великолепие си положил на него¹.

(1) 2 Царе 7:9

6 Защото си го поставил за благословения завинаги¹, развеселил си го с радост чрез присъствието Си.

(1) Пс. 45:2; 72:17

7 Защото царят се уповава на ГОСПОДА и чрез милостта на Всевишния няма да се поклати¹.

(1) Пс. 16:8

8 Ръката Ти ще намери всички Твои врагове, десницата Ти ще намери онези, които Те мразят¹.

(1) Пс. 18:37

9 Като огнена пещ ще ги направиш във времето на присъствието Си. ГОСПОД ще ги погълне в яростта Си и огън ще ги пояде¹.

(1) Мал. 4:1

10 Ще погубиш плода им от земята и потомството им измежду човешките синове¹,

(1) Пс. 109:13

11 защото намислиха зло против Теб, замислиха заговор, *но* няма да успеят¹,

(1) Ис. 8:10

12 защото Ти ще ги направиш да обърнат гръб, ще насочиш *стрели* на тетивата Си към лицата им.

13 Възвиси се, ГОСПОДИ, в силата Си! Ще пеем, ще пеем псалми за Твоята мощ!

22 За първия певец. По *музиката* на Кошутата на зората. Псалм на Давид.

Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил¹ – далеч от избавлението ми, от думите на стона ми?

(1) Мт. 27:46; Мк. 15:34

2 Боже мой, викам денем, но не отговаряш; и нощем, и нямам покой¹.

(1) Пс. 88:1

3 Но Ти си свят, Ти, който обитаваш между хваленията на Израил¹.

(1) 2 Лек. 5:13

4 На Теб се уповаваха бащите ни, уповавах се и Ти ги избави.

5 Към Теб извикаха и бяха спасени, на Теб се уповаха и не бяха посрамени¹.

(1) Пс. 25:3

6 А аз съм червей, а не човек, укор на хората и презрян от народа¹.

(1) Ис. 53:3; Йн. 19:3

7 Всички, които ме гледат, ми се присвиват, кривят уста, клатят глава¹:

(1) Пс. 109:25; Йов 16:4; Мт. 27:39

8 Упова се на ГОСПОДА – нека го избави, нека го освободи, понеже има благоволение в него¹!

(1) Мт. 27:43

9 Но Ти си Този, който ме извади от утробата, Ти ми даде упование на майчините ми гърди.

10 На Теб бях оставен от раждането, от утробата на майка ми Ти си мой Бог¹.

(1) Пс. 71:6

11 Да не се отдалечиш от мен¹, защото близо е скръбта, защото няма помощник²!

(1) Пс. 35:22; 38:21;

(2) Пс. 7:2; 38:22; 40:13; 69:17; 70:1,5

12 Много бикове ме наобиколиха; силни васански бикове ме обкръжиха.

13 Раззинаха устата си срещу мен¹, като лъв, който разкъсва и реве.

(1) Пс. 35:21; Йов 16:10; Псалм 3:46; Йн. 19:6

14 Разлях се като вода¹ и разглюбиха се всичките ми кости; сърцето ми стана като восък, разтопи се сред вършеиностите ми.

(1) 2 Царе 14:14

15 Силата ми изсъхна¹ като черепка* и езикът ми залепва за небцето ми²; и си ме свел в праха на смъртта.

*парче от сушен глинен съд

(1) Пс. 38:10; (2) Йн. 19:28

16 Защото кучета ме наобиколиха; обкръжи ме глутница злодеи; прободоха ръцете ми и краката ми¹.

(1) Йн. 19:18; 20:25,27

17 Мога да преброя всичките си кости. Те гледат, взират се в мен.

18 Разделят дрехите ми помежду си и за одеждата ми хвърлят жребий¹.

(1) Мт. 27:35

19 Но Ти, ГОСПОДИ, не се отдалечавай¹; сило моя, побързай ми на помощ!

(1) ст. 11

20 Избави душата ми от меча, едничката ми гуша от силата на кучето¹.

(1) Пс. 35:17

21 Спаси ме от устата на лъва¹ и от рогата на дивите говеда.

Ти ме послуша!

(1) 2 Тим. 4:17

22 Ще възвестявам Името Ти на братята си¹, сред събранието ще Те хваля².

(1) Йн. 20:17; Евр. 2:12;

(2) Пс. 26:12; 35:18; 109:30; 111:1

23 Вие, които се боите от ГОСПОДА, хвалете Го! Всички вие, потомци на Яков, славете Го! И бойте се от Него, всички вие, потомци на Израил!

24 Защото не е презрял и не се е отвърнал от скръбта на оскърбения, нито е скрил лицето Си от него; а послуша, когато той извика към Него¹.

(1) Евр. 5:7

25 От Теб е моето хваление в голямото събрание¹: ще изпълня обещанията си² пред онези, които Му се боят.

(1) Пс. 40:9; (2) Пс. 50:14; 116:14; Йона 2:9

26 Сиромасите ще ядат и ще се наситят; ще хвалят ГОСПОДА онези, които Го търсят. Сърцето ви ще живее вечно¹!

(1) Пс. 69:32

27 Ще си спомнят и ще се обърнат към ГОСПОДА всичките земни краища и ще се поклонят пред Теб всичките племена на народите¹,

(1) Пс. 86:9; Ис. 2:2-4; Деян. 15:17; Откр. 15:4

28 защото царството е на ГОСПОДА и Той владее над народите.

29 Ще ядат и ще се поклонят всичките богати на земята; ще се наведат пред Него всички¹, които слизат в пръстта – и никой не може да опази живота си.

(1) Фил. 2:10

30 Потомство ще Му слугува¹; ще се разказва за Господа на *игещото* поколение.

(1) Ис. 53:10

31 Те ще дойдат, ще възвестяват правдата Му на народ, който ще се роди, защото Той извърши *това*¹.

(1) Пс. 102:18

23 Псалм на Давид.

ГОСПОД е пастир мой¹, няма да бъда в лишение².

(1) Йн. 10:11,14; (2) Пс. 34:9,10

2 На зелени пасища ме разполага¹, при тихи води ме завежда².

(1) Езек. 34:14; (2) Откр. 7:17

3 Освежава душата ми¹, води ме в пътеки на правда² заради Името Си³.

(1) Ер. 31:25; (2) Пр. 4:11; (3) Пс. 31:3; 106:8; 109:21

4 Дори да ходя през долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от зло, защото Ти си с мен¹. Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават.

(1) Ис. 43:2

5 Пригответе трапеза пред мен пред лицето на враговете ми, помазвай с миро главата ми¹, чашата ми прелива.

(1) Пс. 92:10

6 Само благост и милост ще ме следват през всичките дни на живота ми и аз ще живея завинаги в дома ГОСПОДЕН¹.

(1) Пс. 27:4

24 Псалм на Давид.

ГОСПОДНА е земята и *всичко*, което я изпълва¹; светът и онези, които живеят в него,

(1) Пс. 50:12; Вжж. 10:14; 1 Кор. 10:26

2 защото Той я е основал¹ върху моретата и я е утвърдил върху реките².

(1) Пс. 89:11; (2) Пс. 136:6; Бит. 1:9,10; 2 Петр. 3:5

3 Кой ще се изкачи на ГОСПОДНАТА планина? И кой ще застане в свящото Му място¹?

(1) Пс. 15:1

4 Който има невинни ръце¹ и чисто сърце², който не е надигнал душата си към суета и не се е клеял в измама.

(1) Пс. 26:6; (2) Пс. 51:10; 73:1; Мт. 5:8; Як. 4:8

5 Той ще приеме благословение от ГОСПОДА и правда от Бога на спасението си.

6 Това е поколението на онези, които Го търсят, които търсят лицето Ти¹, *те са* Яков. (Села.)

(1) Пс. 27:8

7 Издигнете главите си вие, порти, и издигнете се вие, вечни врати, за да влезе Царят на славата.

8 Кой е Този Цар на славата? ГОСПОД, силният и могъщият, ГОСПОД, могъщият в бой¹.

(1) Откр. 19:11-16

9 Издигнете главите си вие, порти, и издигнете се вие, вечни врати, за да влезе Царят на славата.

10 Кой е Този Цар на славата? ГОСПОД на Войнствата¹ – Той е Царят на славата. (Села.)

(1) Ис. 6:5

25* Псалм на Давид.

Към Теб, ГОСПОДИ, възвисявам душата си.

*азбучен псалм

2 Боже мой, на Теб се уповавам¹ – да не се посрамя², да не тържествуват враговете ми над мен³!

(1) Пс. 91:2; Евр. 2:13; (2) Пс. 31:1; 71:1; (3) Пс. 13:4

3 Наистина, всички, които чакат Теб, няма да се посрамят¹; ще се посрамят онези, които без причина постъпват предателски².

(1) Пс. 22:5; Ис. 49:23; Римл. 10:11; (2) Пс. 31:17

4 Изяви ми пътищата Си, ГОСПОДИ, научи ме на пътеките Си¹.

(1) Пс. 27:11; 86:11

5 Води ме в истината Си¹ и учи ме², защото Ти си Бог на спасението ми; Теб чакам цял ден.

(1) Йн. 16:13; (2) Йов 36:22

6 Помни, ГОСПОДИ, милосърдията Си и милостите Си¹, защото са от века².

(1) Лк. 1:54; (2) Пс. 103:17

7 Не помни греховете на младостта ми, нито престъпленията ми¹; помни ме² според милостта Си и заради добрината Си, ГОСПОДИ!

(1) Йов 13:26; Ис. 43:25; Ер. 31:34; (2) Пс. 106:4

8 Добър и праведен е ГОСПОД, затова наставлява грешниците в пътя.

9 Води кротките в правда и учи кротките на пътя Си.

10 Всичките пътеки на ГОСПОДА са милост и истина за онези, които пазят завета Му и свидетелствата Му.

11 Заради Името Си, ГОСПОДИ, прости беззаконието ми¹, защото е голямо.

(1) Изх. 34:7; 1 Йн. 2:12

12 Кой е човекът, който се бои от ГОСПОДА? Него Той ще настави в пътя, който да избере¹.

(1) Пс. 32:8

13 Душата му ще живее в добро и потомството му ще наследи земята¹.

(1) Пс. 37:29,34

14 Довереният съвет* на ГОСПОДА е за онези, които Му се боят¹, и заветът Му ще им се обяви.

*или: Интимното общуване; (1) Пр. 3:32

15 Очите ми са винаги към ГОСПОДА¹, защото Той ще извади краката ми от мрежата.

(1) Пс. 123:2; 141:8

16 Обърни се към мен и смили се за мен¹, защото съм самотен и угнетен².

(1) Пс. 119:132; (2) Пс. 40:17; 70:5; 86:1; 109:22

17 Скърбите на сърцето ми се умножиха, избави ме от притесненията ми.

18 Погледни на угнетението ми и трудността ми¹ и прости всичките ми грехове².

(1) Пс. 132:1; (2) Пс. 32:5

19 Погледни на враговете ми, защото са много¹ и ме мразят с жестока омраза.

(1) Пс. 38:19

20 Запази душата ми и ме спаси – да не се посрамя, защото на Теб се уповавам¹.

(1) Пс. 143:8

21 Непорочност и правота нека ме пазят, защото чакам Теб.

22 Боже, избави Израил от всичките му беди¹!

(1) Ис. 63:9

26 Псалм на Давид.

Отсъди ми, ГОСПОДИ, защото съм ходил в непорочността си! Уповах се на ГОСПОДА и няма да се поклатя.

2 Провери ме, ГОСПОДИ, и ме изпитай, очисти вътрешностите ми и сърцето ми¹.

(1) Пс. 17:3

3 Защото Твоята милост е пред очите ми и ходя в истината Ти.

4 Не съм седял с лъжливи хора и няма да отида с лицемери.

5 Мразя събранието на злодеите и няма да седна с безбожните¹.

(1) Пс. 1:1; 101:4

6 Ще измия в невинност ръцете си¹ и ще обиколя олтара Ти, ГОСПОДИ,

(1) Пс. 24:4; 73:13

7 за да издигна глас на благодарност и да разкажа за всички Твои чудеса¹.

(1) Пс. 9:1; 1 Лек. 16:24

8 ГОСПОДИ, възлюбих жилището на дома Ти¹ и мястото, където славата Ти обитава².

(1) Пс. 122:1; Лк. 2:49; (2) Исх. 40:34,35; 2 Лек. 7:1

9 Да не грабнеш душата ми с грешниците¹, нито живота ми с кръвожадни мъже,

(1) Пс. 28:3

10 в чиито ръце има злодеяние, и чието десница е пълна със подкуп!

11 А аз ще ходя в непорочността си¹ – изкупи ме и ме помилвай!

(1) Пс. 101:2

12 Кракът ми стои на равно място; в събранията ще прославям ГОСПОДА¹.

(1) Пс. 22:22; 68:26; 107:32

27 Псалм на Давид.

ГОСПОД е светлина моя¹ и спасение мое² – от кого ще се уплаша? ГОСПОД е крепост на живота ми – от кого ще се ужася?³

(1) Пс. 18:28; Мтх. 7:8; Йн. 8:12;

(2) Ис. 12:2; (3) Пс. 118:6; Евр. 13:6

2 Когато злодеите се приближиха срещу мен, за да изядат плътта ми – противниците ми и враговете ми – те се спънаха и паднаха¹.

(1) Йн. 18:6

3 Дори войска да се разположи на стан срещу мен, сърцето ми няма да се уплаши¹; дори и война да се надигне против мен, и при това ще имам увереност.

(1) Пс. 3:6; 112:7

4 Едно поисках от ГОСПОДА, това ще търся – да живея в дома на ГОСПОДА през всичките дни на живота си¹, за да съзерцавам прелестта на ГОСПОДА и да размишлявам в Неговия храм.

(1) Пс. 23:6

5 Защото в злия ден Той ще ме скрие в скринията Си, ще ме прикрие в скривалището на шатъра Си¹, ще ме издигне на канара².

(1) Пс. 31:20; 32:7; (2) Пс. 40:2; 61:2

6 И сега главата ми ще се издигне над враговете ми, които ме обкръжават. И жертви на тържествуващ вик ще принеса в скринията Му¹; ще пея, ще пея псалми на ГОСПОДА²!

(1) Пс. 107:22; 119:108; Евр. 13:15; (2) Пс. 57:7; 59:17

7 Чуй, ГОСПОДИ, викам с гласа си! Смили се над мен и ме послушай¹!

(1) Пс. 30:10; 31:9

8 Сърцето Ми ти казва: Търсете лицето Ми! Лицето Ти ще търся, ГОСПОДИ¹.

(1) Пс. 24:6; 105:4

9 Не скривай от мен лицето Си¹, не отхвърлай в гняв слугата Си! Ти си ми бил помоща; не ме напускай и не ме изоставяй, Боже, Спасителю мой!

(1) Пс. 69:17; 102:2

10 И ако баща ми и майка ми ме оставят, ГОСПОД ще ме приеме.

11 Научи ме на пътя Си, ГОСПОДИ, и ме води по равна пътека¹ заради враговете ми².

(1) Пс. 25:4; 139:24; 143:8,10; (2) Пс. 5:8

12 Не ме предавай на волята на притеснителите ми, защото лъжливи свидетели са се вдигнали против мен¹ и този, който издиша насилие.

(1) Пс. 35:11; Мт. 26:60

13 Ако не бях повярвал, че ще видя добротата на ГОСПОДА в земята на живите!...!

(1) Пс. 116:9; 142:5

14 Чакай ГОСПОДА, бъди смел и нека се укрепи сърцето ти!¹ Да! Чакай ГОСПОДА!²

(1) 2 Тим. 2:1; (2) Пс. 31:24; 37:7

28 Псалм на Давид.

Към Теб викам, ГОСПОДИ¹, канара моя. Не се отвърщай от мен с мълчание, да не би, като мълчиш към мен, да стана като слизашите в рова²!

(1) Пс. 142:1; (2) Пс. 30:3; 88:4; 143:7

2 Послушай гласа на молбите ми, когато викам към Теб¹, когато вдигам ръцете си към Твоя свят девир*².

*Вършената част на храма, Пресвято място на Соломонова храм. Не се използва за Пресвято място на скинията в пустинята; (1) Пс. 130:2; 141:1; (2) 3 Царе 6:5

3 Не ме завличай със безбожните и с онези, които вършат грях¹, които говорят мир с ближните си, а в сърцата им е зло.

(1) Пс. 26:9; 141:4

4 Въздай им според делото им и според злото на постъпките им. Според делата на ръцете им им дай; каквото заслужават, отплати им!¹

(1) 2 Тим. 4:14

5 Понеже не зачитат делата на ГОСПОДА, нито делото на ръцете Му¹, Той ще ги събори и няма да ги съгради.

(1) Римл. 1:19-21

6 Благословен да е ГОСПОД, защото чу гласа на молбите ми!¹

(1) Пс. 116:1,2

7 ГОСПОД е сила моя¹ и щит мой². На Него се упова сърцето ми и ми се помогна, затова сърцето ми ликува³ и ще Го прославя с песента си.

(1) Пс. 37:39; 43:2; 46:1; (2) Пс. 3:3; (3) Пс. 13:5

8 ГОСПОД е тяхната сила, Той е спа-

сителната крепост на помазаника Си¹.

(1) Пс. 20:6

9 Избави народа Си и благослови наследството Си¹, паси и носи ги до века²!

(1) Вжк. 9:26; (2) Ис. 40:11

29 Псалм на Давид.

Отдайте на ГОСПОДА, вие, синове на могъщите¹, отдайте на ГОСПОДА слава и сила²!

(1) Пс. 89:6; (2) Пс. 68:34; 96:7

2 Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му¹, поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие²!

(1) Откр. 7:12; (2) Пс. 96:8,9; 110:3

3 Гласът на ГОСПОДА е над водите, Бог на славата¹ гърми², ГОСПОД е над много води.

(1) Деян. 7:2; (2) Пс. 18:13

4 Гласът на ГОСПОДА е мощен, гласът на ГОСПОДА е величествен¹.

(1) Пс. 93:4; 68:33; Йов 40:9; Ис. 30:30; Откр. 1:10

5 Гласът на ГОСПОДА строшава кедрите, да, ГОСПОД строшава ливанските кедри¹.

(1) Ис. 2:13

6 Прави ги да скачат като теле, Ливан и Сирион – като младо диво говедо¹.

(1) Пс. 114:4

7 Гласът на ГОСПОДА разцепва огнени пламъци¹.

(1) Пс. 18:13

8 Гласът на ГОСПОДА разтърсва пустинята, ГОСПОД разтърсва пустинята Кадис.

9 Гласът на ГОСПОДА прави да раждат кошутите¹ и оголава дъбравите, и в храма Му всеки възвестява: Слава!

(1) Йов 39:1

10 ГОСПОД седи над потопа, ГОСПОД седи като Цар до века¹.

(1) Пс. 9:7

11 ГОСПОД нека даде сила на народа Си¹, ГОСПОД нека благослови народа Си с мир²!

(1) Пс. 68:35; (2) Ис. 26:12

30 Псалм. Песен при освещението на дома. Псалм на Давид.

Ще те превъзнесам, ГОСПОДИ¹, защото Ти си ме избавил, и не си оставил да тържествуват над мен враговете ми².

(1) Пс. 145:1; (2) Пс. 35:24; 41:11

2 ГОСПОДИ, Боже мой, към Теб извиках и Ти ме изцели¹.

(1) Ис. 38:16

3 ГОСПОДИ, Ти си извел душата ми от Шеол¹; опазил си ме жив, за да не сляза в рова². (1) Пс. 86:13; (2) Пс. 28:1; 107:20

4 Пейте псалми на ГОСПОДА, вие, Негови светиин¹, и възхвалявайте паметта на Неговата святост²!

(1) Пс. 47:6; 145:10; Еф. 5:19; (2) Пс. 97:12; Изх. 3:15

5 Защото гневът Му е за миг, а благоволенията Му е за живот¹; вечер пренощува плач, а сутринта е радост².

(1) Ис. 54:7,8; (2) Пс. 126:6

6 А в благополучието си аз казвах: Няма да се поклатя до века!

7 ГОСПОДИ, с благоволенията Си Ти беше укрепил планината ми. Ти скри лицето Си и аз се ужасих.

8 Към Теб, ГОСПОДИ, извиках и на Господа се помолих¹:

(1) Пс. 66:17

9 Каква полза от кръвта ми, ако сляза в рова? Прахът ще Те слави ли¹? Ще възвестява ли Твоята истина?

(1) Пс. 6:5

10 Послушай, ГОСПОДИ, и се смили над мен¹; ГОСПОДИ, бъди ми помощник!

(1) Пс. 27:7

11 Обърнал си плача ми в радост за мен¹; съблякъл си ми вретичето и си ме препасал с радост²,

(1) Ест. 9:22; (2) Ис. 61:3

12 за да Те възпява душата* ми и да не млъква¹. ГОСПОДИ, мой Боже, вечна ще Те славя²!

*букв.: славата

(1) Пс. 57:7; (2) Пс. 145:2

31 За първия певец. Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, на Теб се уповавам¹, нека не се посрамя до века²; спаси ме в правдата Си³!

(1) Пс. 7:1; (2) Пс. 25:2; (3) Пс. 71:2

2 Приклони към мен ухото Си¹, избави ме бързо²; бъди ми канара на прибежище, дом укрепен, за да ме спасиш³!

(1) Пс. 116:2; (2) Пс. 102:2; (3) Пс. 71:3

3 Защото Ти си моя канара и моя крепост¹ и заради Името Си води ме и ме направлявай².

(1) Пс. 18:2; (2) Пс. 23:3

4 Извади ме от мрежата, която ми поставиха скрито, защото Ти си ми защита.

5 В Твоята ръка поверявам духа си¹; Ти си ме изкупил, ГОСПОДИ, Боже на истината!

(1) Лк. 23:46; Деян. 7:59

6 Намразих онези, които се държат за суетните идоли, а аз се уповавам на ГОСПОДА.

7 Ще се веселя и ще се радвам в Твоята милост, защото Ти видя неволята ми, позна притесненията на душата ми¹;

(1) Пс. 10:14; Втж. 26:7

8 и не ме предаде в ръката на врага, постави краката ми на широко място¹.

(1) Пс. 18:19,36

9 Бъди милостив към мен, ГОСПОДИ¹, защото съм в беда, от скръб чезне околото ми², душата ми и тялото ми.

(1) Пс. 27:7; (2) Пс. 6:7

10 Защото животът ми се топи в тъга и годините ми – в стенание; поради беззаконието ми отпадна силата ми и костите ми чезнат.

11 Станях за укор на всичките си притеснители и особено на ближните си¹, и за ужас на познатите си; които ме видят на улиците, бягат от мен².

(1) Пс. 89:51; (2) Пс. 38:11; Йов 19:13,14

12 Забравен съм като мъртвец, *вън* от сърцата; станях като счулен съд.

13 Защото чувам злословието на мнозина, ужас отвед¹, докато се наговарят против мен, намислят да отнемат живота ми².

(1) Ер. 20:10; (2) Мт. 26:3,4

14 Но аз, ГОСПОДИ, на Теб се уповах¹, казах: Ти си мой Бог²!

(1) Пс. 25:2; 91:2; (2) Пс. 140:6

15 В Твоята ръка са времената ми; избави ме от ръката на враговете ми и от онези, които ме преследват¹!

(1) Пс. 3:7

16 Нека лицето Ти осияе над слугата Ти¹, спаси ме в милостта Си!

(1) Пс. 4:6; 80:3

17 ГОСПОДИ, да не се посрамя, защото Теб призовах! Нека се посрамят безбожните¹, нека онемаят в Шеол!

(1) Пс. 25:3

18 Нека млъкнат лъжливите устни¹, които с гордост и презрение говорят нагло против праведния²!

(1) Пс. 63:11; (2) Пс. 12:4; Лк. 20:26

19 Колко голяма е добрината Ти¹, която си запазил за онези, които Ти се боят², която оказваш на онези, които се уповават на Теб², пред човешките синове!

(1) Пс. 36:5; 57:10; 103:8; 119:124; (2) Пс. 2:12; 103:11

20 Ще ги скриеш под покрова на присъствието Си от човешките кроежи; ще ги пазиш тайно в шатър¹ от препирането на езици.

(1) Пс. 27:5

21 Благословен да е ГОСПОД, защото чудно ми оказа милостта Си¹ в укрепен град.

(1) Пс. 17:7; 66:20

22 А аз в уплахата си казах: Отхвърлен съм отпред очите Ти! Но Ти послуша гласа на молбите ми, когато извиках към Теб.

23 Възлюбете ГОСПОДА, всички Негови светии! ГОСПОД запазва верните, а отплаща изобилно на онзи, който се държи гордо.

(1) Втж. 6:5

24 Держайте и нека сърцето ви се укрепи, всички вие, които се надявате на ГОСПОДА¹!

(1) Пс. 27:14

32 Псалм на Давид. Маскил*.

Блажен онзи, чието престъпление е простено¹, чийто грях е покрит!

*Вероятно: Наставление, или: Изкусна песен; (1) Пс. 103:3

2 Блажен човекът, на когото ГОСПОД не счита беззаконие¹ и в чийто дух няма измама².

(1) Римл. 4:7,8; 2 Кор. 5:19; (2) Йн. 1:47

3 Когато мълчах, се разложиха костите ми от стенанието ми цял ден.

4 Понеже денем и нощем ръката Ти тежеше върху мен¹, жизнените ми сокове се обърнаха на лятна суша. (Села.)

(1) Пс. 38:2

5 Изявих Ти греха си и вината си не скрих¹. Казах: Ще изповядам престъпленията си на ГОСПОДА². И Ти прости вината на греха ми³. (Села.)

(1) Пс. 38:18; Пр. 28:13; (2) Пс. 51:4; Ас. 15:18; (3) 1 Йн. 1:9

6 За това нека Ти се моли всеки праведен на време, когато можеш да бъдеш намерен¹. Наистина, когато големите води преливат, те няма да стигнат до него².

(1) Ис. 55:6; (2) Ис. 43:2

7 Ти си ми убежище¹, Ти ме пазиш от беда, с песни на спасение ме обкръжаваш². (Села.)

(1) Пс. 27:5; 119:114; (2) Пс. 5:11

8 Аз ще те настая и ще те науча за пътя, по който трябва да вървиш¹, ще те съветвам, над теб ще бъде окоето Ми.

(1) Пс. 25:12; 143:8; Ис. 48:17

9 Не бъдете като кон или като муле, без разум, чийто челюсти трябва да се държат с оглавник и юзда, иначе не се приближават към теб¹.

(1) Пр. 26:3; Яс. 3:3

10 Много ще бъдат мъките на безбожния¹, а който се уповава на ГОСПОДА, милост ще го обкръжи.

(1) Пс. 11:6

11 Радвайте се в ГОСПОДА¹ и се веселете, вие праведни, и ликувайте, всички вие с право сърце²!

(1) Фил. 3:1; (2) Пс. 33:1; 97:12

33 Ликувайте в ГОСПОДА, вие праведни; хвалението подобава на правите¹.

(1) Пс. 32:11

2 Хвалете ГОСПОДА с арфа, пейте Му псалми с десетострунна лира¹.

(1) Пс. 81:2; 92:3; 144:9

3 Пейте Му нова песен¹, свирете изкусно с радостно възклицание.

(1) Пс. 40:3; 96:1; 98:1; 144:9; 149:1; Откр. 5:9

4 Защото словото на ГОСПОДА е право и цялото Му дело – в истина¹.

(1) Втж. 32:4

5 Той обича правда и правосъдие¹, земята е пълна с ГОСПОДНАТА милост².

(1) Пс. 11:7; (2) Пс. 119:64

6 Чрез словото на ГОСПОДА бяха направени небесата¹ и цялото им войнство – чрез дъха на устата Му.

(1) Пс. 148:5; Бит. 1:6,14; Йн. 1:3; 2 Петр. 3:5; Евр. 11:3

7 Той морските води събира като куп и бездните прибира в складове¹.

(1) Бит. 1:9

8 Нека се бои от ГОСПОДА цялата земя¹, нека се боят от Него всичките жители на света²!

(1) Пс. 67:7; (2) Откр. 15:4

9 Защото Той каза и стана¹; Той заповяда и се утвърди².

(1) Мк. 1:42; Ас. 13:13; (2) Бит. 1; Евр. 11:3

10 ГОСПОД събаря съвета на езициниците, осуетява плановете на народите¹.

(1) Йов 5:12; Ис. 8:10

11 Съветът на ГОСПОДА пребъдва до века, мислите на сърцето Му – от поколение в поколение¹.
(1) Ис. 46:10

12 Блажена онази нация, чийто Бог е ГОСПОД¹, народът, който Той е избрал за Свое наследство².

(1) Пс. 144:15; (2) Пс. 135:4; Вжж. 32:9

13 ГОСПОД гледа от небето, вижда всичките човешки синове¹.

(1) Пс. 14:2; 66:7; Пр. 15:3

14 От мястото на обиталището Си Той гледа всички земни жители¹.

(1) Пс. 113:6; Зах. 4:10

15 Този, който е създал сърцата на всички тях, внимава на всичките им дела¹.

(1) Ер. 16:17; Евр. 4:13; Откр. 2:2

16 Царят не побеждава с много войска, силният не се избавя с голямо юначество.

17 Конят е напразна надежда за спасение и не избавя с голямата си сила¹.

(1) Пс. 20:7; Вжж. 20:1; Ис. 31:1

18 Ето, окото на ГОСПОДА е върху онези, които Му се боят, върху онези, които се надаяват на Неговата милост¹,

(1) Пс. 34:15; 147:11; 2 Лев. 16:9

19 за да избави душата им от смърт, в глад да ги запази живи¹.

(1) Пс. 34:9; 37:19; 111:5

20 Душата ни чака ГОСПОДА¹, Той е наша помощ и наш щит².

(1) Пс. 130:5; (2) Пс. 115:9-11

21 Защото в Него ще се радва сърцето ни, понеже се уповавахме на Неговото свято Име¹.

(1) Ис. 25:9

22 Милостта Ти, ГОСПОДИ, нека бъде над нас, както на Теб се надяхахме.

34* Псалм на Давид, когато се престори на луд пред Авимелех, който го изгони, и той си отиде¹.

Ще благославям ГОСПОДА по всяко време, прославата Му ще бъде винаги в устата ми².

*азбучен псалм

(1) 1 Царе 21:9-14; (2) Еф. 5:19

2 Душата ми ще се хвали в ГОСПОДА¹; смирените ще чуят и ще се зарадват².

(1) Ер. 9:24; (2) Пс. 69:32

3 Величайте ГОСПОДА с мен и нека заедно възвишаваме Името Му¹.

(1) Пс. 35:27; 40:16

4 Потърсих ГОСПОДА и Той ме послуша¹, и от всичките ми страхове ме избави.

(1) Пс. 3:4

5 Погледнах към Него и засияха, и лицата им не се посрамирах.

6 Този сиромаш извика и ГОСПОД чу, и от всичките му скърби го избави¹.

(1) Пс. 50:15; 138:3

7 Ангелът ГОСПОДЕН обгражда от всички страни онези, които Му се боят, и ги избавя¹.

(1) Деян. 12:11

8 Вкусете и вижте, че ГОСПОД е благ¹; блажен човекът, който се уповава на Него²!

(1) 1 Петр. 2:3; (2) Пс. 2:12

9 Бойте се от ГОСПОДА, вие, Негови светици, защото за онези, които Му се боят, няма лишение¹.

(1) Пс. 23:1; 33:19; Фил. 4:19

10 Лъвчета търпят нужда и глад, но онези, които търсят ГОСПОДА, няма да бъдат лишени от никое добро¹.

(1) Пс. 107:9; 112:3

11 Елате, вие, синове, послушайте ме¹; на страх от ГОСПОДА ще ви науча².

(1) Пр. 7:24; (2) Пр. 9:10

12 Кой е човекът, който желае живот и обича дълги дни, за да види добро?

13 Пази езика си от зло¹ и устните си от лъжливо говорене.

(1) Пс. 39:1

14 Отклонявай се от злото¹ и върши добро, търси мира и го следвай²!

(1) Пс. 37:27; Римл. 12:9; (2) Римл. 12:18; Евр. 12:14

15 Очите на ГОСПОДА са към праведните¹ и ушите Му – към техния вик².

(1) Пс. 33:18; Йов 36:7; (2) Пс. 94:9

16 Лицето на ГОСПОДА е против онези, които вършат зло¹, за да отсече спомена им от земята².

(1) 1 Петр. 3:10-12; (2) Пс. 9:5; 109:15; Пр. 10:7

17 Праведните викат и ГОСПОД чува¹, и от всичките им беди ги избавя².

(1) Пс. 18:6; (2) Пс. 145:19

18 ГОСПОД е близо до съкрушениите по сърце и спасява сломените по дух¹.

(1) Пс. 147:3; Ис. 57:15

19 Много са неволите на праведния, но от всички тях ГОСПОД го избавя¹.

(1) Пс. 37:39,40; Йов 5:19; 2 Петр. 2:9

20 Той пази всичките му кости, нито една от тях няма да се строши¹.

(1) Йн. 19:36

21 Злото ще убие безбожния и които мразят праведния, ще бъдат осъдени¹.

(1) Пс. 37:12-15

22 ГОСПОД изкупва душата на слугите Си¹; и от онези, които се уповават на Него, никой няма да бъде осъден.

(1) Пс. 71:23

35 Псалм на Давид.

Бори се, ГОСПОДИ, с онези, които се борят със мен; бий се против онези, които се бият против мен!

2 Вземи щит и броня и стани ми на помощ!¹

(1) Пс. 91:4

3 Извади и копие и затвори пътя срещу преследвачите ми; кажи на душата ми: Аз съм твоето спасение!

4 Нека се посрамят и опозорят онези, които търсят живота ми; нека се върнат назад и бъдат посрамени онези, които замислят зло против мен!¹

(1) Пс. 6:10; 83:17

5 Нека бъдат като плява пред вятъра¹ и да ги гони Ангелът ГОСПОДЕН!

(1) Пс. 1:4

6 Нека пътят им бъде тъмен и хлъзгав¹ и да ги преследва Ангелът ГОСПОДЕН!

(1) Пс. 73:18; Ер. 23:12

7 Защото без причина скриха за мен мрежата си¹ в яма, без причина копаха ров за душата ми².

(1) Пс. 57:6; (2) Пс. 119:85

8 Нека гибел неочаквано го връхлети и мрежата му, която скри, да улови самия него¹; нека падне в гибел!

(1) Пс. 7:15

9 А моята душа ще ликува в ГОСПОДА¹, ще се радва в спасението Му².

(1) Пс. 104:34; Ак. 1:47; (2) Пс. 9:14; 1 Царе 2:1

10 Всичките ми кости ще кажат¹: ГОСПОДИ, кой е като Теб², който избавяш сиромаха от по-силния от него, сиромаха и бедния – от грабителя му?³

(1) Пс. 51:8; (2) Пс. 71:19; (3) Пс. 103:6; 140:12; 146:7

11 Неправедни свидетели се надигат¹, питат ме за неща, които не зная.

(1) Пс. 27:12

12 Отплащат ми зло за добро¹, за да осиротее душата ми².

(1) Пс. 38:20; 109:5; Ер. 18:20; (2) Пс. 142:4

13 А когато те боледуваха, аз се об-

личах във вретиче¹, смирявах с пост душата си и се молах с наведена глава².

*букв.: молитвата ми се връщаше в пазвата ми;

(1) Пс. 69:11; Рим. 12:15; (2) Йов 30:25

14 Отнасях се като с приятел и брат, навеждах се скърбейки, като някой, който жалее за майка си.

15 Но те се зарадваха на препъването ми и се събраха – побойници, които не познавах, се събраха против мен; разкъсаха ме, без да спрат.

16 Като безбожни присмехулници на пиршество скърцаха със зъби против мен¹.

(1) Пс. 37:12; Деян. 7:54

17 Господи, докога ще гледаш¹? Избави душата ми от техните опустошения, едничката ми гуша – от лъвовете².

(1) Авак. 1:13; (2) Пс. 22:20

18 Ще Те прославя в голямото събрание, ще Те хваля сред многоброен народ¹.

(1) Пс. 22:22

19 Да не тържествуват над мен¹ онези, които без причина са ми врагове; нито с очи да намигат онези, които без повод ме мразят².

(1) Пс. 38:16; (2) Пс. 38:19; 69:4; 109:3; Йн. 15:25

20 Защото не говорят за мир, а против тихите на земята измислят лъжливи думи.

21 Отварят против мен устата си¹ и казват: Охо, охо, очите ни видяха²!

(1) Пс. 22:13; (2) Пс. 40:15

22 ГОСПОДИ, Ти видя¹, не мъчи! Господи, не бъди далеч от мен²!

(1) Пс. 10:14; (2) Пс. 22:11,19; 71:12

23 Стани и събуди се¹ за правото ми; за делото ми², Боже мой и Господи мой!

(1) Пс. 7:6; 44:23; (2) Пс. 74:22; 119:154

24 Съди ме според правдата Си, ГОСПОДИ, Боже мой, и нека не ликуват над мен¹!

(1) Пс. 30:1

25 Нека не кажат в сърцето си: Охо, желанието ни се сбъдна! Нека не кажат: Погълнахме го¹!

(1) Псал. 2:16

26 Нека се посрамят и заедно се унижат онези, които се радват на нещастieto ми¹! Нека се облекат със срам и позор онези, които се големят против мен²!

(1) Пс. 40:14; (2) ст. 4; Пс. 132:18

27 Нека ликоват и се радват онези, които желаят правдата ми, и винаги да казват: Нека ГОСПОД се възвеличи¹, който желае мира на слугата Си!

(1) Пс. 34:3; 40:16

28 И езикът ми ще шепне за Твоята правда¹ и за Твоята хвала всеки ден.

(1) Пс. 7:17

36 За първия певец. Псалм на ГОСПОДНИЯ слуга Давид.

Беззаконието на безбожния говори вътре във сърцето ми. Пред очите му няма страх от Бога¹,

(1) Римл. 3:18

2 защото той се ласкае в очите си, когато постигне беззаконието си, когато мрази.

3 Думите на устата му са грях и измама, не иска да бъде разумен, да върши добро¹.

(1) Ер. 4:22

4 Замисля грях на леглото си¹, застава на недобър път², злото не мрази.

(1) Мих. 2:1; (2) Ис. 65:2

5 ГОСПОДИ, милостта Ти е до небеса¹, верността Ти – до облаците;

(1) Пс. 31:19

6 правдата Ти е като величествените планини¹; присъдите Ти са като голяма бездна; на човек и животно помагаш Ти, ГОСПОДИ!

(1) Пс. 71:19

7 Колко е скъпоценна милостта Ти, Боже! И човешките синове прибягват под сянката на Твоите криле¹.

(1) Пс. 17:8

8 Ще се наситят от тлъстината на дома Ти¹, ще ги напоиш от реката на Своите сладости.

(1) Пс. 65:4

9 Защото у Теб е изворът на живота¹, в Твоята светлина ще видим светлина².

(1) Йн. 4:14; Откр. 21:6; 22:1; (2) Ис. 2:5; Йн. 1:4

10 Простри милостта Си към онези, които Те познават, и правдата Си – към правите по сърце.

11 Нека не ме стигне кракът на гордите и да не ме пропъди ръката на безбожните.

12 Там паднаха онези, които вършат грях, бяха повалени и не можах да станат.

37* Псалм на Давид.

Не се раздражнявай заради злодеите и не завиждай на онези, които вършат беззаконие¹,

*азбучен псалм; (1) Пр. 23:17; 24:19

2 защото скоро ще се окосят като трева и като зелена трева ще покхнат¹.

(1) Пс. 92:7; 129:6

3 Уповавай се на ГОСПОДА и върши добро¹, населявай земята и се храни с *Незовата* вяроност*.

*ил: паси истина

(1) 1 Петр. 4:19

4 Наслаждавай се в ГОСПОДА и Той ще ти даде желанията на сърцето ти¹.

(1) Лк. 11:9; 1 Йн. 3:22

5 Предай на ГОСПОДА пътя си и се уповавай на Него, и Той ще действа.

6 Ще изведе наяве правдата ти като светлината¹ и правото ти като плад-не².

(1) Ис. 58:8; (2) Йов 11:17

7 Облегни се* на ГОСПОДА и Го чакай¹. Не се раздражнявай заради онзи, който преуспява в пътя си, заради човека, който осъществява зли замисли.

*ил: Притъхни; (1) Пс. 27:14; Псал. 3:25

8 Престани да се гневещи и остави яростта, не се раздражнявай – *това* *вогу* само към вършене на зло¹.

(1) Римл. 12:19

9 Защото злодеите ще бъдат отсечени, а онези, които чакат ГОСПОДА, те ще наследят земята¹.

(1) Пс. 25:13; Вжж. 5:33; Ис. 57:13; Мт. 5:5

10 Защото още малко, и безбожния няма да го има вече, ще търсиш мястото му, но няма да е там¹.

(1) Йов 20:5,9

11 А смирените ще наследят земята¹ и ще се наслаждават в изобилен мир.

(1) ст. 9

12 Безбожният прави заговор против праведния и със зъби скърца против него¹.

(1) Пс. 35:16

13 Господ му се смее¹, защото вижда, че денят му идва².

(1) Пс. 2:4; (2) Ис. 2:12

14 Безбожните извадиха меч и опънаха лъка си, за да повалят сиромаха и бедния, за да заколят ходещите в правда¹.

(1) Пс. 11:2

15 Мечът им ще се забие в собственото им сърце¹ и лъковете им ще се строят².

(1) Пс. 34:21; (2) Пс. 46:9; 76:3

16 По-добре малкото на праведния, отколкото изобилието на мнозина безбожни¹.
(1) Пр. 16:8

17 Защото ръцете на безбожните ще се строят¹, а ГОСПОД подкрепя праведните².
(1) Пс. 10:15; (2) Ис. 41:10

18 ГОСПОД знае дните на непорочните¹ и тяхното наследство ще бъде вечно².
(1) Пс. 1:6; (2) Пр. 2:21; Ис. 60:21

19 Те няма да се посрамят във време на зло и в дни на глад ще бъдат сити¹.
(1) Пс. 33:19; Пр. 10:3

20 А безбожните ще се изтребят и враговете на ГОСПОДА ще бъдат като агнешката тлъстина – ще изчезнат, в дим ще изчезнат¹.
(1) Пс. 68:2

21 Безбожният взема назаем и не връща, а праведният е милостив и дава¹.
(1) Мт. 5:42

22 Защото благословените от Него ще наследят земята¹, а проклетите от Него ще се изтребят.
(1) Пс. 25:13; Втзк. 5:33; Ис. 57:13; Мт. 5:5

23 Стъпките на човека се утвърждават от ГОСПОДА и неговият път Му е угоден¹.
(1) Пс. 40:2; 1 Петр. 5:10

24 Когато падне, няма да бъде повален¹, защото ГОСПОД подпира ръката му².
(1) Пр. 24:16; (2) Пс. 94:18; 145:14

25 Млад бях, ето, остарях, но не видях праведния оставен¹, нито потомството му да проси хляб.
(1) Евр. 13:5

26 Цял ден е милостив и дава назаем¹, и потомството му е за благословение.
(1) Пс. 112:5

27 Отклонявай се от злото и върши добро, и ще населяваш вечно земята¹.
(1) Пс. 34:14; 1 Ин. 2:17

28 Защото ГОСПОД обича правда¹ и няма да остави Своите светии – те ще бъдат опазени до века², а потомството на безбожните ще се изтреби.
(1) Пс. 11:7; (2) 1 Петр. 1:5

29 Праведните ще наследят земята¹ и ще живеят на нея вечно².
(1) ст. 22; (2) ст. 18

30 Устата на праведния произнася мъдрост и езикът му говори правда¹.
(1) Пр. 10:20

31 Законът на неговия Бог е в сърце-

то му¹, стъпките му не ще се подхлъзнат.
(1) Пс. 40:8; Втзк. 6:6; Ис. 51:7

32 Безбожният дебне праведния и търси да го убие¹.
(1) Пс. 56:6; Ак. 6:7

33 ГОСПОД няма да го остави в ръката му и няма да го осъди, когато бъде съден.

34 Чакай ГОСПОДА¹ и пази Неговия път, и Той ще те възвиси да наследих земята²; ще гледаш, когато се изтребват безбожните³.
(1) Пр. 20:22; (2) ст. 22; (3) Пс. 54:7; 91:8; 92:11; 112:8

35 Видях безбожния в голяма мощ да се разпростира като зелено дърво на мястото си;

36 но премина, и ето, нямаше го; търсих го и не се намери¹.
(1) Йов 20:5,9

37 Забележи непорочния и гледай праведния, защото човекът на мира ще има бъдеще,

38 а отстъпилите от Бога ще се изтребят всички, бъдещето на безбожните ще се отсече.

39 Но спасението на праведните е от ГОСПОДА¹; Той е тяхната крепост във време на беда².
(1) Пс. 3:8; 62:1; (2) Пс. 9:9

40 И ГОСПОД ще им помогне и ще ги избави, ще ги избави от безбожните и ще ги спаси¹, понеже на Него се уповаха.
(1) Пс. 34:19

38 Псалм на Давид. За възпоменание.

ГОСПОДИ, не ме обвинявай в негодуванието Си и не ме наказвай в яростта Си¹!
(1) Пс. 6:1

2 Защото стрелите Ти се забиха в мен¹ и ръката Ти тежи върху мен².
(1) Йов 6:4; (2) Пс. 32:4

3 Няма здраво място в пълтта ми поради Твоя гняв; няма мир в костите ми поради моя грях.

4 Защото беззаконията ми надвишиха главата ми¹, като тежко бреме много ми натезаха².
(1) Езд. 9:6; Пс. 40:12; 65:3; (2) Мт. 11:28

5 Смърдят, гноясват раните ми заради безумието ми¹.
(1) Пс. 107:17

6 Превит съм и съвсем се прегърбих, цял ден ходя, скърбеяйки.

7 Защото слабините ми са пълни с огън и в плътта ми няма здраво място.

8 Отпаднал съм и съвсем съкрушен; рева от стона на сърцето си.

9 Господи, пред Теб е цялото ми желание и въздишането ми не е скрито от Теб¹.

(1) Лк. 8:47

10 Сърцето ми тупти, силата ми ме остави¹, а светлината на очите ми – и тя не е у мен.

(1) Пс. 22:15

11 Любимите ми и приятелите ми странят от раната ми и роднините ми стоят надалеч¹.

(1) Пс. 31:11; 69:8; 88:8,18; Йов 19:13,14; Мт. 27:55

12 И онези, които търсят живота ми, залагат примки¹, онези, които търсят злото ми, говорят за унищожение и цял ден замислят измама.

(1) Пс. 119:110

13 Но аз съм като глух, не чувам, и като ням, който не отваря устата си¹.

(1) Ис. 53:7; Мт. 26:63

14 Да, аз съм като човек, който не чува, и в чиито уста няма оправдание¹.

(1) ст. 13

15 Защото на Теб се надявам, ГОСПОДИ, Ти ще отговориш, Господи Боже мой.

16 Понеже казах: Да не тържествуват над мен¹! При подхлъзването на крака ми се големят против мен².

(1) Пс. 35:19; (2) Пс. 13:4

17 Защото съм близо до падане и болката ми е постоянно пред мен.

18 Понеже признавам беззаконието си¹, наскърбен съм заради греха си.

(1) Пс. 32:5

19 Но враговете ми са живи и многобройни¹ и много са онези, които ме мразят без причина².

(1) Пс. 142:6; (2) Пс. 35:19

20 И онези, които отплащат зло за добро¹, ми се противят, понеже следвам доброто.

(1) Пс. 35:12

21 Не ме оставяй, ГОСПОДИ! Боже мой, от мен не се отдалечавай¹!

(1) Пс. 22:11

22 Побързай да ми помогнеш, Господи, спасение мое¹!

(1) Пс. 22:19; 40:17

39 За първия певец. За Едутун¹. Псалм на Давид.

Аз казах: Ще внимавам в пътищата си, за да не съгреша с езика си². Ще възпирам устата си като с юзда³, докато е пред мен безбожният.

(1) Пс. 62:1; 77:1; (2) Пс. 34:13; (3) Пс. 141:3

2 Онемях в мълчание, въздържах се да говоря за доброто и болката ми се възбуди.

3 Сърцето ми се разпаля вътре в мен, в размишлението ми пламна огън. Заговорих с езика си:

4 Изяви ми, ГОСПОДИ, края ми и каква е мярката на дните ми, за да разбера колко съм преходен¹.

(1) Пс. 90:9,10

5 Ето, направил си дните ми като педа и времето на живота ми е като нищо пред Теб; наистина всеки човек, колкото и здраво да стои, е само лъх¹. (Села.)

(1) Пс. 89:47; 144:4; Як. 4:14

6 Наистина всеки човек ходи като сянка¹, наистина те вдигат шум за нищо – трупа, а не знае кой ще го събира².

(1) Йов 14:2; (2) Пс. 49:10; Екл. 2:21; Лк. 12:20

7 И сега, Господи, какво чакам? Надеждата ми е във Теб¹!

(1) Пс. 130:6

8 Избави ме от всичките ми престъпления; не ме прави за присмех на безумния.

9 Онемях, не отворих устата си, понеже Ти извърши *това*.

10 Отдалечи от мен Своя удар! Чезна от поражението на ръката Ти.

11 Когато с изобличения наказваш човека за беззаконието, разваляш като молец красотата му¹. Наистина всеки човек е лъх². (Села.)

(1) Йов 13:28; (2) Пс. 90:9

12 Чуй молитвата ми, ГОСПОДИ, и дай ухо на вика ми¹; недей да мълчиш при съзлите ми, защото съм чужденец при Теб и пришълец, като всичките мои брати².

(1) Пс. 18:6;

(2) Пс. 119:19; Лев. 25:23; 1 Лст. 29:15; Евр. 11:13

13 Отвърни погледа Си от мен, за да се съвзема¹, преди да си отида и да ме няма вече.

(1) Йов 10:20

40 За първия певец. Псалм на Давид.

Чаках търпеливо ГОСПОДА и Той се приклони към мен и чу вика ми¹.

(1) Пс. 18:6

2 Изведе ме от рова на погибелта¹, от тинята и от калта²; на скала постави краката ми³ и стълките ми утвърди⁴.

(1) Пс. 55:23; (2) Пс. 69:2; (3) Пс. 27:5; (4) Пс. 37:23; 119:133

3 И сложи в устата ми нова песен¹, възхвала на нашия Бог²; мнозина ще видят и ще се убоят, и ще се уповават на ГОСПОДА.

(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 71:6

4 Блажен онзи човек, който е направил ГОСПОДА своя надежда¹ и не се обръща към горделивите, нито към онези, които се отклоняват в лъжи.

(1) Пс. 73:28

5 ГОСПОДИ, Боже мой, много са чудесата, които си извършил, и Твоите мисли за нас не могат да се изредят пред Теб. Ако бих поискал да ги разкажа и за тях да говоря – те са твърде много, за да бъдат изброени¹.

(1) Пс. 71:15; 139:17,18; Йов 5:9

6 Жертва и принос Ти не си пожелал¹; отворил си уши в мен²; всеизгаряне и принос за грях не си поискал³.

(1) Пс. 51:16; (2) Ис. 50:4,5; (3) Пс. 50:9,13

7 Тогава казах: Ето, идвам; в свитъка-книга е писано за мен¹.

(1) Лк. 24:44; Йн. 5:46

8 Радвам се да върша волята Ти, Боже мой¹, и Твоят закон е вътре в сърцето ми².

(1) Йн. 4:34; Фил. 2:8; Евр. 10:5-7;

(2) Пс. 37:31; Ер. 31:33

9 Проповядвах правда в голямо събрание¹; ето, не въздържам устните си – ГОСПОДИ, Ти знаеш!

(1) Пс. 22:25

10 Не скрих правдата Ти вътре във сърцето си, изявих верността Ти и спасението Ти, не укрих милостта Ти и истината Ти¹ от голямо събрание.

(1) Пс. 89:1

11 ГОСПОДИ, не задържай благите Си милости от мен; нека Твоята милост и Твоята истина ме пазят винаги¹!

(1) Пс. 61:7

12 Защото ме обкръжиха безброй злини, беззаконията ми ме стигнаха¹, така

че не мога да гледам; те са по-многобройни от космите на главата ми и сърцето ми ме оставя.

(1) Пс. 38:4

ст. 13-17; Пс. 70

13 Благоволи, ГОСПОДИ, да ме избавиш; побързай, ГОСПОДИ, да ми помогнеш¹!

(1) Пс. 22:19; 38:22

14 Нека се посрамят и заедно се унижат онези, които търсят да погубят живота ми; нека се обърнат назад и се опозорят онези, които се радват на злощастieto ми¹.

(1) Пс. 6:10; 35:26; 129:5

15 Нека се ужасят от срама си онези, които ми казват: Охо-хо!¹

(1) Пс. 35:21,25; Езек. 26:2

16 Нека се радват и се веселят в Теб всички, които Те търсят; които обичат Твоето спасение, нека винаги казват: Да се величае ГОСПОД!¹

(1) Пс. 35:27

17 А аз съм сиромах¹ и беден¹, но ГОСПОД мисли за мен². Помощ моя и мой спасител си Ти; Боже мой, не се бави³!

(1) Пс. 25:16; 142:6; (2) 1 Петр. 5:7; (3) ст. 13

41 За първия певец. Псалм на Давид.

Блажен онзи, който обръща внимание на сиромаха¹; в зъл ден ще го избави ГОСПОД².

(1) Пр. 14:21; 19:17; (2) Мт. 5:7

2 ГОСПОД ще го пази и ще съхрани живота му; той ще бъде блажен на земята и Ти няма да го предадеш на волята на враговете му.

3 ГОСПОД ще го подкрепя на болничното легло; в болестта му Ти ще преобърнеш за добро цялото му състояние.

4 Аз казах: ГОСПОДИ, бъди милостив към мен¹, изцели душата ми, защото съгреших против Теб²!

(1) Пс. 51:1; 56:1; 57:1; 67:1; 86:3; (2) Пс. 51:4

5 Враговете ми говорят зло за мен: Кога той ще умре и името му ще загине?

6 И ако дойде някой да ме види, говори лъжа, сърцето му събира в себе си зло, и когато излезе навън, го разказва.

7 Срещу мен шепнат заедно всички,

който ме мразят; зло замислят против мен:

8 *Казват:* Нещо лошо го е сполетяло и както е легнал, няма вече да стане.

9 Дори и близкият ми приятел*, на когото имах доверие, който ядеше хляба ми, вдигна пета срещу мен¹.

*букв.: човекът на мира ми; (1) Пс. 55:12-14; Йн. 13:18

10 Но Ти, ГОСПОДИ, бъди милостив към мен и ме изправи, за да им отплатя.

11 По това познавам, че съм Ти угоден – понеже врагът ми не тържествува над мен¹.

(1) Пс. 30:1

12 А мен Ти поддържаш в непорочността ми и си ме утвърдил пред Своето лице до века¹.

(1) Пс. 147:6

13 Благословен да е ГОСПОД, Бог на Израил, до века!

Амин и амин¹.

(1) Пс. 72:18,19; 89:52; 106:48

Втора книга

42 За първия певец. Маскил на Кореевите синове¹.

Както еленът жадува за водните потоци, така душата ми копнее за Теб, Боже!

(1) Изх. 6:24; Чис. 26:11

2 Душата ми жадува за Бога¹, за живота Бог². Кога ще дойда и ще се явя пред Божието лице³?

(1) Пс. 63:1; 143:6; (2) Пс. 84:2; 1 Тим. 4:10; (3) Изх. 23:17

3 Моите съзми ми станаха храна¹ ден и нощ, като цял ден ми говорят: Къде е Твоят Бог²?

(1) Пс. 80:5; 102:9; (2) Пс. 79:10; 115:2; Йон. 2:17

4 Това си припомням и изивам душата си вътре в себе си – как преминавах с множеството и отивах с тях в Божия дом с глас на радост и хваление, с множество, което празнуваше.

5 Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля за спасението от лицето Му¹.

(1) Пс. 43:5

6 Боже мой, душата ми е отпаднала в мен; затова си спомням за Теб от йорданската земя и от ермонските височини, от планината Мисар.

7 Бездна огласява бездна при шума на Твоите водопади. Всичките Твои вълни и Твои развълнувани води преминаха над мен¹.

(1) Пс. 88:7; 124:4; Йона 2:3

8 ГОСПОД ще заповяда милостта Си през деня и песента Му ще бъде с мен през нощта¹ – молитва към Бога на моя живот.

(1) Пс. 92:2

9 Ще кажа на Бога, моята канара: Защо си ме забравил¹? Защо ходя опечален от притеснението от врага²?

(1) Псал. 5:20; (2) Пс. 43:2; 55:3

10 Враговете ми ме подиграват¹, като че трошат костите ми, като всеки ден ми казват: Къде е Твоят Бог²?

(1) Пс. 102:8; (2) ст. 3

11 Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля; Той е спасение на лицето ми и моят Бог¹.

(1) Пс. 43:5

43 Отсъди ми, Боже, и отстоявай делото ми¹ против небагочестив народ; избави ме от човека на измамата и беззаконието²!

(1) Пс. 54:1; Пс. 7:6; (2) Пс. 71:4; 140:4

2 Понеже Ти си Бог на силата ми¹, защо си ме отхвърлил²? Защо ходя опечален от притеснението от врага³?

(1) Пс. 28:7; (2) Пс. 88:14; (3) Пс. 42:9

3 Изпрати светлината Си и истината Си¹ – нека те ме водят, нека те ме заведат на святата Ти планина и в Твоите обиталища.

(1) Пс. 57:3

4 Тогава ще отида при Божия олтар, при Бога на веселието и на радостта си; и с арфа ще Те славя¹, Боже, Боже мой²!

(1) Пс. 57:7,8; 71:22; (2) Пс. 63:1; Зах. 13:9

5 Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля; Той е спасение на лицето ми и моят Бог¹.

(1) Пс. 42:5,11

44 За първия певец. Маскил на Кореевите синове¹.

Боже, с ушите си сме чули, бащите ни са ни разказвали за делото, което си

извършил в техните дни, в дървните дни.

(1) Пс. 42:1

2 Ти си изгонил с ръката Си езичниците, а тях си насадил; разбил си племена, а тях си разпрострял¹.

(1) Пс. 78:55; 80:8-11

3 Защото не чрез своя меч завладяха те земята, нито ги спаси ръката им, а Твоята десница¹ и Твоята ръка², и светлината на лицето Ти – защото Ти благоволите във тях.

(1) Изх. 15:6; (2) Пс. 111:6; Втжк. 7:8,19; Деян. 7:45

4 Боже, Ти си моят Цар¹; заповядай спасение за Яков!

(1) Пс. 52; Ис. 33:22

5 Чрез Теб ще повалим враговете си; чрез Твоето Име ще стъпчем онези, които се надигат против нас¹.

(1) Пс. 60:12

6 Защото няма да се уповавам на лъка си, нито мечът ми ще ме спаси¹.

(1) Ос. 1:7

7 Защото Ти си ни спасил от притеснителите ни и си посрамял онези, които ни мразят¹.

(1) Пс. 106:10; Лк. 1:71

8 С Бога ще се хвалим всеки ден¹ и ще прославяме Твоето Име до века. (Села.)

(1) Ер. 9:24

9 Но *сега* Ти си ни отхвърлил¹ и си ни посрамял, и не излизаш с нашите войски².

(1) Пс. 89:38; (2) Пс. 60:10; Чис. 14:42

10 Пред притеснителя ни връщаш и онези, които ни мразят, грабят за себе си¹.

(1) Сьв. 2:14

11 Предал си ни като овце за клане и си ни разпръснал между езичниците¹.

(1) Втжк. 4:27

12 Продад си Своя народ за нищо и не си спечелил от цената му.

13 Правиш ни за поговорка на съседите ни, за присмех и подигравка на онези, които са около нас¹.

(1) Пс. 79:4; 123:3

14 Правиш ни за поговорка сред езичниците, за посмешие между народите¹.

(1) 3 Царе 9:7; Псалм 2:15

15 Всеки ден позорът ми е пред мен и покри ме срамът на лицето ми –

16 заради гласа на този, който позори и хули, заради врага и отмъстителя.

17 Всичко това дойде върху нас, но

ние не Те забравихме и не изменихме на Твоя завет.

18 Сърцето ни не се върна назад и стъпките ни не се отклониха от Твоята пътека¹,

(1) Йов 23:11

19 ако и да си ни съкрушил в място на чакали¹ и със смъртна сянка да си ни покрил.

(1) Пс. 63:10

20 Ако бяхме забравили Името на своя Бог и към чужд бог ако бяхме прострели ръцете си,

21 Бог нямаше ли да издири това? Защото Той знае тайните на сърцето¹.

(1) Пс. 94:11; 139:2; Ер. 17:10; Деян. 15:8

22 Да, заради Теб сме убивани цял ден, считани сме като овце за клане¹.

(1) Римл. 8:36

23 Събуди се! Защо спиш, Господи? Стани¹, не ни отхвърляй навеки!

(1) Пс. 35:23

24 Защо криеш лицето Си¹ и забравяш бедствието ни и угнетението ни?²

(1) Пс. 88:14; Йов 13:24; (2) Пс. 10:1; Мк. 4:38

25 Защото душата ни е снисяна до пръстта, тялото ни прилепва към земята¹.

(1) Пс. 119:25

26 Стани да ни помогнеш и ни избави заради милостта Си!¹

(1) Пс. 80:2; 115:1

45 За първия певец. По *музиката на Кремовете*¹. Маскил на Кореевите синове². Любовна песен.

Сърцето ми прелива от благо слово, казвам стиховете си на Царя, езикът ми е перо на бързописец.

(1) Пс. 69:1; 80:1; (2) Пс. 42:1

2 Ти си по-красив от човешките синове¹, на устните Ти е изляна благодат, затова Бог Те е благословил до века².

(1) Пес. 1:16; (2) Пс. 21:6

3 Препаша меча Си на бедрото Си, Силни, в славата Си и величието Си!

4 И във величието Си язди победоносно заради истината¹ и кротостта², и правдата³; и десницата Ти ще Те учи на страшни неща.

(1) Еф. 4:21; Откр. 19:11; (2) Мт. 11:29; (3) Ер. 23:6

5 Стрелите Ти са остри – под Теб народи падат – в сърцето на враговете на Царя.

6 Престолът Ти, Боже, е до вечни векове¹; скипърът на Твоето царство е скипър на правота².

(1) Ас. 1:33; (2) Ис. 11:4,5

7 Възлюбил си правда¹ и си намразил беззаконие, затова, Боже, Твоят Бог Те е помазал с масло на радост повече от Твоите събрата².

(1) Пс. 11:7; (2) Евр. 1:8,9

8 На смирна и алое, и касия *ухаят* всичките Ти дрехи; от дворци от словна кост Те радват струнни инструменти.

9 Царски дъщери са сред Твоите почтени; отядно Ти стои царицата в офирско злато.

10 Слушай, дъще, внимавай и приклони ухото си: забрави и народа си, и бащиния си дом.

11 И Царят ще пожелае красотата ти¹, защото Той е твоят Господар – и поклони Му се!

(1) Пес. 2:14

12 И тирската дъщеря с подарък, и богатите сред народа ще търсят твое-то благоволение.

13 Царската дъщеря е всеславна вътре в *двореца*; облеклото ѝ е златотъкано.

14 Ще я доведат при Царя с извезани дрехи; нейните дружки, девиците, които я следват¹, ще бъдат доведени при Тебе.

(1) Мт. 25:1

15 С веселие и ликуване ще бъдат доведени¹; ще влязат в двореца на Царя.

(1) Юда 24

16 Вместо бащите ти ще бъдат синовете ти; ще ги поставиш за князе по цялата земя.

17 Ще направя името Ти да се помни във всички поколения, затова народите ще Те хвалят за вечни векове¹.

(1) Пс. 66:8; 67:3; 72:15; 117:1; Римл. 15:11; Откр. 15:4

46 За първия певец. Псалм на Коревите синове¹. По аламот². Песен.

Бог ни е убежище³ и сила⁴, винаги готова помощ във бедн⁵,

(1) Пс. 42:1; (2) 1 Лст. 15:20; (3) Пс. 62:7,8; 91:2; 142:5;

(4) Пс. 28:7; (5) Пс. 37:39; 59:16

2 затова няма да се уплашим дори и

да се поклати земята, дори и планините да паднат в морето¹,

(1) Ис. 54:10

3 *дори да бучат* и *да* се вълунавот водите му¹, *дори да* се тресат планините от надигането му! (Села.)

(1) Пс. 93:3,4; Ис. 8:7

4 Една река¹ – потоците ѝ ще веселят Божия град, святото място на обиталищата на Всевишния.

(1) Откр. 22:1

5 Бог е сред него¹ – няма да се поклати²; ще му помогне Бог на зороряване.

(1) Езек. 48:35; Откр. 22:3; (2) Пс. 125:1

6 Развълунаваха се народите¹, разклатаха се царствата; Той издаде гласа Си – земята се разтопи.

(1) Пс. 2:1

7 ГОСПОД на Войнствата е с нас¹, Богът на Яков² е нашата висока кула³. (Села.)

(1) Втж. 20:1; Ис. 7:14; 8:10; (2) Пс. 146:5; (3) Пс. 59:9

8 Елате, вижте делата на ГОСПОДА¹, който е нанесъл опустошения на земята²!

(1) Пс. 66:5; (2) Ис. 10:23

9 Прави да престанат войните до края на земята¹, счупва лък² и строшава копие, изгаря с огън колесници³.

(1) Мих. 4:3; (2) Пс. 37:15; (3) Ис. Нав. 11:9

10 Млъкнете и разберете, че Аз съм Бог – ще се възвиша между народите, ще се възвиша на земята¹.

(1) 2 Лст. 20:6

11 ГОСПОД на Войнствата е с нас, Богът на Яков¹ е нашата висока кула. (Села.)

(1) Пс. 146:5

47 За първия певец. Псалм на Коревите синове¹.

Ръкопляскайте, всички народи, викнете към Бога с глас на тържество!

(1) Пс. 42:1

2 Защото ГОСПОД, Всевишният, е страшен¹, велик Цар² над цялата земя³.

(1) Пс. 66:5; (2) Пс. 95:3; (3) Пс. 99:2; Зах. 14:9; Мал. 1:14

3 Покори народи под нас и племена – под краката ни.

4 Избра за нас наследството ни¹, славата на Яков², когото възлюби. (Села.)

(1) Езек. 20:6; (2) Ам. 8:7

5 Бог се въздигна сред възклициание; ГОСПОД – сред глас на тръба¹.

(1) 1 Лст. 15:28

6 Пейте на Бога псалми, пейте псал-

ми! Пейте на нашия Цар псалми, пейте псалми!⁽¹⁾

7 Защото Бог е Цар на цялата земя¹ – пейте псалми с разбиране.⁽¹⁾

8 Бог царува над народите¹; Бог седи на Своя свят престол.⁽¹⁾

9 Благородните на народите се събраха с народа на Бога на Авраам¹, защото земните царе* принадлежат на Бога. Той е превъзвишен.

*букв.: щитове, вж. Пс. 84:9, 89:18; (1) Ис. 2:3

48 Песен. Псалм на Кореевите синове¹.

Велик е ГОСПОД и всеславен в града на нашия Бог², светия Му хълм³.

(1) Пс. 42:1; (2) Пс. 87:3; Евр. 12:22; (3) Пс. 99:9; Ис. 2:2,3

2 Красиво се издига; радост на цялата земя е хълмът Сион¹ на северните страни, градът на великия Цар².

(1) Пс. 50:2; (2) Пс. 135:21; Мт. 5:35

3 В дворците му Бог е познат като висока кула.

4 Защото, ето, царете се събраха¹; заедно преминаха.⁽¹⁾

5 Те видяха и се смаяха, смутиха се, побягнаха.

6 Трепет ги обзе там, болки като на родилка¹.

(1) Изх. 15:14; Ис. 13:8

7 С източния вятър разбиваш тарсийските кораби¹.

(1) 3 Царе 22:48

8 Както бяхме чули, така и видяхме в града на ГОСПОДА на Войнствата¹, в града на нашия Бог. Бог ще го утвърди до века². (Села.)

(1) 3 Царе 10:6,7; (2) Пс. 87:5

9 Размишлявахме, Боже, за Твоята милост сред храма Ти.

10 Каквото е Името Ти, Боже, такава е и славата Ти до краищата на земята¹; десницата Ти е пълна с правда.

(1) Мал. 1:11

11 Нека се весели хълмът Сион, нека се радват дъщерите на Юда заради Твоите присъди¹!

(1) Пс. 97:8

12 Обиколете Сион и го обходете, пребройте кулите му,

13 обърнете внимание на укрепенията му, разгледайте дворците му, за да разкажете на следващото поколение¹.

(1) Пс. 71:18

14 Защото този Бог е нашият Бог¹ за вечни векове²; Той ще ни ръководи дори до смърт³.

(1) Пс. 95:7; 105:7; (2) Пс. 90:2; (3) Ис. 58:11

49 За първия певец. Псалм на Кореевите синове¹.

Чуйте това, всички народи; дайте ухо, всички жители на света²,

(1) Пс. 42:1; (2) Мих. 1:2

2 както нископоставени, така и високопоставени¹, богати и бедни заедно!

*букв.: както синове на хора, така и синове на мъже; (1) Пс. 4:2

3 Устата ми ще говори мъдрост и размишлението на сърцето ми – разбиране.

4 Ще приклоня ухото си към притча, ще изложа гатанката си при звук на арфа¹.

(1) Пс. 78:2

5 Защо да се боя в дни на бедствие¹, когато ме обкръжи беззаконието на тези, които са по петите ми²,

(1) Пс. 112:7,8; (2) Пс. 56:4-6

6 които се уповават на имота си¹ и се хвалят с изобилието на богатството си²!

(1) Мк. 10:24; (2) Ер. 9:23

7 Никой не може по никакъв начин да изкупи брат си, нито да даде на Бога откуп за него –

8 защото скъпо е изкупването на душите им и човек трябва да престане завинаги да се опитва¹ –

(1) Мт. 16:26

9 за да живее вечно и да не види изтление¹.

(1) Пс. 89:48

10 Защото вижда, че мъдрите умират, и безумният, и неразумният заедно погиват, и оставят имота си на други¹.

(1) Пс. 39:6

11 Тайната им мисъл е, че домовете им ще стоят вечно и жилищата им – от поколение във поколение; наричат с имената си земите си.

12 Но човекът, който е на почит, не остава; той е като животните, които се изтребват¹.

(1) Екл. 3:19

13 Това е пътят на безумните; а идващите след тях одобряват думите им. (Села.)

14 Като овце ще бъдат сложени в

Шеол, ще ги пасе смъртта и праведните ще владеят над тях на сутринта. Силата им ще пояде Шеол, далеч от жилището им.

15 Но Бог ще изкупи душата ми от силата на Шеол¹, защото ще ме приеме*. (Села.) *или: вземе, като Бит. 5:24; (1) Ос. 13:14

16 Не се бой, когато забогатее човек, когато се умножи славата на дома му, 17 защото, когато умре, няма да вземе със себе си нищо¹, славата му няма да слезе след него². (1) Лк. 12:20; (2) 1 Тим. 6:7

18 Макар че докато живее, той благославя душата си¹ – защото хората те хвалят, когато правиш добро на себе си – (1) Лк. 12:19

19 пак ще отиде при поколението на бащите си, те няма да видят светлина навеки¹. (1) Йов 10:21

20 Човек, който е на почит, а няма разбиране, е като животните, които се изстребват¹. (1) Екл. 3:19

50 Псалм на Асаф¹.

ГОСПОД Бог Всемогъщ е говорил и призовал земята от изгряването на слънцето до заляването му. (1) Пс. 73-83; 1 Лек. 6:39

2 От Сион, съвършенството на красотата¹, Бог е възсиял². (1) Пс. 48:2; Псалм 2:15; (2) Пс. 80:1; 94:1; Втжк. 33:2

3 Нашият Бог ще дойде¹ и няма да мълчи; пред Него – огън пояждащ² и около Него – силна буря. (1) Пс. 96:13; Ис. 35:4; Откр. 1:7; (2) Пс. 18:8; Дан. 7:10

4 Ще призове небесата отгоре и земята, за да съди народа Си:

5 Съберете при Мен светлите Ми, които направиха с Мен завет чрез жертва¹. (1) Изх. 24:3-8

6 И небесата известяват правдата Му¹, защото Бог, Той е съдия². (Села.) (1) Пс. 97:6; (2) Бит. 18:25

7 Слушай, народе Мой, и ще говоря, Израилю, и ще свидетелствам против теб¹: Бог, твоят Бог съм аз². (1) Пс. 81:8; (2) Изх. 20:2

8 Не за жертвите ти те укорявам, и всеизгарянията ти са постоянно пред Мен¹. (1) Ер. 7:21-23

9 Няма да взема юнец от дома ти, нито козли от стадата ти¹, (1) Пс. 40:6; Деян. 17:25

10 защото мои са всички горски животни и добитъкът по хиляди хълмове¹. (1) Пс. 24:1

11 Познавам всичките планински птици и известни са Ми полските животни.

12 Ако огладнеех, не бих казал на теб, защото Мой е светът и всичко, което го изпълва¹. (1) 1 Кор. 10:26

13 Ще ям ли аз месо на бикове и ще пия ли кръв на козли?

14 Принеси на Бога жертва на благодарност¹ и изпълни обещанията си² пред Всевишния. (1) Евр. 13:15; Пс. 69:30; (2) Пс. 22:25; 61:8; 76:11; Втжк. 23:21; Наум 1:15

15 И призови Ме в ден на скръб¹, аз ще те избавя², и ти ще Ме прославиш³. (1) Пс. 77:2; 86:5,7; Мт. 8:25; Як. 5:13; (2) Пс. 34:4-6; 120:1; (3) Лк. 18:43

16 А на безбожния казва Бог: Какво право имаш ти да говориш за Моите наредби и да вземаш в устата си Моя завет?

17 Защото ти мразиш наставление¹ и хвърляш зад себе си Моите думи. (1) Пр. 1:29; 15:10

18 Когато видиш крадец, тичаш заедно с него и имаш дял с прелюбодейците¹. (1) Римл. 1:32

19 Предаваш устата си на зло и езикът ти сплита коварство¹. (1) Пс. 10:7; 52:2

20 Седиш и говориш против брат си, клеветиш сина на майка си¹. (1) Лев. 19:16

21 Ти направи това, а аз премълчах¹, и ти помисли, че аз съм съвсем като теб. Но аз ще те изоблича и ще изреда всичко това пред очите ти². (1) Ис. 57:11; (2) Екл. 12:14

22 Да! Помислете за това, вие, които забравяте Бога¹, да не би да ви разкъсам и да няма кой да ви избави². (1) Пс. 9:17; (2) Втжк. 32:39

23 Всеки, който принася жертва на благодарност¹, Ме прославя²; и на онзи, който слага в ред пътя си, ще покажа Божието спасение³. (1) Евр. 13:15; (2) ст. 15; (3) Пс. 91:16

51 За първия певец. Псалм на Давид, когато пророк Натан отиде при него, след като той беше влязъл при Витсавее¹.

Смили се над мен, Боже², според милостта Си; според величието на милосърдието Си изличи престъпленията ми!

(1) 2 Царе 12:1-14; (2) Пс. 41:4; Ас. 18:13

2 Измий ме съвършено от беззаконията ми и очисти ме от греха ми!¹

(1) Ис. 43:25

3 Защото аз признавам престъпленията си и грехът ми е винаги пред мен.

4 На Теб, само на Теб съгреших¹, и извърших *това, което е зло в очите Ти* – да бъдеш оправдан, когато говориш, и безукорен, когато съдиш².

(1) Пс. 32:5; 41:4; (2) Римл. 3:4

5 Ето, родих се в нечестие и в грях ме зачена майка ми¹.

(1) Йов 14:4; Пс. 58:3; 1 Йн. 1:8

6 Ето, Ти желаеш истина вътре в *човека*¹, и в тайното на сърцето ми ще ме научиш на мъдрост.

(1) 1 Лст. 29:17

7 Очисти ме с исоп, и ще бъда чист; измий ме, и ще бъда по-бял от сняг!

(1) Ис. 1:18; Деян. 15:9

8 Дай ми да чуя радост и веселие, за да ликуват костите, които си строшил¹.

(1) Пс. 35:10

9 Скрый лицето Си от греховете ми и изличи всичките ми беззакония!

10 Сътвори ми чисто сърце¹, Боже, и непоклатим дух обновявай вътре в мен!

(1) Деян. 15:9

11 Не ме отхвърляй от лицето Си и не отнемай Светия Си Дух от мен!

12 Върни ми радостта на спасението Си и ме поддържай с дух свободен.

13 *Тогав*а ще науча отстъпници на Твоите пътища¹ и грешници към Теб ще се обърнат².

(1) Ас. 22:32; (2) Евек. 33:11

14 Избави ме от вината за кръвта¹, о, Боже, Боже на спасението ми, и езикът ми с радост ще пее за Твоята правда².

(1) 2 Царе 12:9; (2) Пс. 71:15

15 Господи, отвори устните ми, и уста ми ще разгласят Твоята възхвала¹.

(1) Ас. 1:64

16 Защото не желаеш жертва¹, иначе бих принесъл; всеизгаряне не Ти е угодно².

(1) Пс. 40:6; (2) Евр. 10:6

17 Жертви, *благодарни на Бога*, са дух съкрушен; съкрушено и разкаяно сърце, Боже, Ти няма да презреш¹.

(1) Пс. 34:18; Ис. 57:15; 66:2

18 Стори добро на Сион според благоволенията Си, съгради стените на Ерусалим!

(1) Пс. 122:6

19 Тогава ще се наслаждаваш в жертви на правда¹, във всеизгаряния и приноси; тогава ще принасят юнци на олтара Ти².

(1) Пс. 4:5; (2) Ис. 56:7

52 За първия певец. Маскил на Давид, когато едомецът Доик отиде и говори на Саул, и му каза: Давид дойде в къщата на Ахимелех¹.

Защо се хвалиш в злобата, силини? Божията милост *трае* вечно.

(1) 1 Царе 22:9,10

2 Езикът ти замисля лукавство, като остър бръснач върши измама¹.

(1) Пс. 50:19; 140:3

3 Обичаш злото повече от доброто и лъжа – повече отколкото да говориш правда. (Села.)

4 Обичаш всички унищожителни думи. Измамен език!

(1) Пс. 120:2

5 И Бог ще те съкруши навеки, ще те сграбчи и ще те изтръгне от шатрата *ти*, и ще те изкорени от земята на живите¹. (Села.)

(1) Пр. 2:22

6 А праведните ще видят¹ и ще се убоят, и ще му се присмеят²:

(1) Пс. 58:10; (2) Деян. 5:11

7 Ето човека, който не направи Бога свое прибежище, а се уповаваше на многото си богатства и се утвърждаваше в лукавството си.

8 А аз съм като зелена маслина в Божия дом¹, уповавам се на Божията милост за вечни векове.

(1) Пс. 92:13

9 Ще Те прославям до века, защото си направил *така*; и ще се надявам на Името Ти – защото е добро¹ – пред Твоите светии.

(1) Пс. 54:6

Пс. 53: Пс. 14

53 За първия певец. По Махалат¹. Маскил на Давид.

Безумният каза в сърцето си: Няма Бог! Поквариха се и извършиха отвратително беззаконие; няма никой, който да върши добро. (1) Пс. 88:1

2 Бог погледна от небето над човешките синове, за да види има ли някой да е разумен и да търси Бога.

3 Всички се отклониха, заедно се поквариха; няма никой, който да върши добро, няма ни един. (1) Римл. 3:10-12

4 Няма ли разум тези, които вършат грях, които изпояждат народа Ми, като че хляб ядат, и не призовават Бога?

5 Тогава ги нападна голям ужас, без да има ужас¹; защото Бог разпръсна костите на онзи, който разполага стан против теб; ти си ги посрамил, защото Бог ги е отхвърлил. (1) Лев. 26:36; Пр. 28:1

6 О, дано да дойде спасението на Израил от Сион!¹ Когато Бог върне народа Си от плен, ще ликува Яков, ще се развесели Израил. (1) Римл. 11:26

54 За първия певец. На струнни инструменти. Маскил на Давид, когато зифците дойдоха и казаха на Сауд: Не се ли крие Давид между нас?¹

Боже, спаси ме чрез Името Си² и съди ме чрез силата Си!¹

(1) 1 Царе 23:19; 26:1; (2) Пс. 20:1; (3) Пс. 43:1

2 Чуй молитвата ми, Боже, дай ухо на думите на устата ми!¹ (1) Пс. 17:1

3 Защото чужденци се надигнаха против мен и насилници потърсиха душата ми; не поставиха Бога пред себе си¹. (Села.) (1) Пс. 86:14

4 Ето, Бог е мой помощник¹; Господ е с онези, които подкрепят душата ми.

(1) Пс. 118:7; Ис. 50:7,9

5 Той ще обърне злото върху враговете ми; изстреби ги с истината Си!¹

(1) Пс. 143:12

6 Доброволно ще Ти принеса жертва; ще възхвалявам Името Ти, ГОСПОДИ, защото е благо¹,

(1) Пс. 52:9; 135:3

7 защото Той ме избави от всяка беда

и окото ми видя наказанието на враговете ми¹. (1) Пс. 59:10; 91:8

55 За първия певец. На струнни инструменти. Маскил на Давид.

Дай ухо на молитвата ми, Боже, и не се крий от молбата ми!¹

(1) Пс. 17:1; Псал. 3:56

2 Чуй ме и отговори ми! Лутам се в тъгата си и стена

3 от гласа на врага, от притеснението на безбожния¹; защото хвърлят върху мене грях и в гняв враждуват против мен².

(1) Пс. 42:9; (2) 2 Царе 16:7,8

4 Сърцето ми тъжи във мен, нападнаха ме ужасите на смъртта¹.

(1) Пс. 18:5

5 Страх и трепет ме връхлетяха и ужас ме покри¹.

(1) Ис. 21:4

6 И казах: Да бих имал криле като гълъб! Щях да отлетя, да си почина.

7 Ето, щях да избягам далеч, щях да живея в пустинята. (Села.)

8 Щях да ускоря бягството си от върха и от бурята.

9 Унищожни, Господи, и раздели езика им¹, защото в града видях насилие и свада².

(1) 2 Царе 15:31; (2) Пс. 58:2

10 Ден и нощ те го обикалят по стените му и грях и зло има сред него¹.

(1) Ис. 59:6

11 Лукавство има сред него, гнет и измама не се отдалечават от улиците му.

12 Понеже не враг ми се присмива – тогава бих го понесъл – нито мразещият ме се е възвеличил против мен – тогава бих се скрил от него –

13 а си ти, човек равен на мен, мой другар и мой близък приятел¹.

(1) Пс. 41:9; Йов 19:19

14 Заедно разговаряхме сладко, с множеството ходехме в Божия дом.

15 Нека дойде ненадейно смърт върху тях, нека слязат живи в Шеол¹, защото злини са в жилищата им и между тях.

(1) Чис. 16:33

16 А аз, аз ще извикам към Бога и ГОСПОД ще ме спаси¹.

(1) Пс. 72:12

17 Вечер и сутрин, и по обед ще се

оплаквам и ще стена и Той ще чуе моя глас¹.

(1) Лк. 18:7

18 Ще избави в мир душата ми от боя против мен; защото мнозина се бият с мен.

19 Бог, който живее преди вековете¹, ще чуе² и ще ги покори, (Села.) понеже нямат промяна³, и не се боят от Бога⁴.

(1) Пс. 93:2; (2) Пс. 6:9; (3) Ер. 5:3; (4) 4 Царе 17:34

20 Той* протяга ръце против онези, които бяха в мир с него; нарушил е завета си.

*т. е. безбожникът

21 Устата му са по-гладки от масло¹, но в сърцето му има война; думите му са по-меки от маслинено масло, но са голи мечове².

(1) Мт. 26:49; (2) Пс. 12:2

22 Възложи товара си на ГОСПОДА¹ и Той ще те подпре; не ще допусне до века да се поклати праведният².

(1) 1 Петр. 5:7; (2) Пс. 66:9; 112:6; 121:3

23 Но Ти, Боже, ще ги свалиш долу в рова на погибелта¹; мъже кръвници и измамни няма да стигнат и до половината на дните си². Но аз на Теб ще се уповавам³.

(1) Пс. 40:2; (2) Пс. 109:8; Пр. 10:27; (3) Пс. 62:1

56 За първия певец. По *музиката на Гълъбът на далечните дъбове*. Миктам на Давид, когато филистимците го хванаха в Гет.

Смили се над мен, Боже¹, защото искам да ме погълне човек; като воюва цял ден, ме притеснява.

(1) Пс. 41:4

2 Враговете ми цял ден ме преследват; защото много са онези, които с гордост воюват против мен.

3 Когато съм в страх, на Теб ще се уповавам¹.

(1) 2 Лст. 20:3

4 В Бога – ще хваля словото Му – в Бога съм положил упованието си. Няма да се уплаша, какво ще ми стори човек?¹

(1) Пс. 118:6

5 Цял ден изкривяват думите ми, всичките им мисли са против мен за зло.

6 Събират се, спотайват се, наблюдават

дават стъпките ми¹, защото причакват душата ми.

(1) Йов 16:10; Пс. 37:32; 49:5; 59:3

7 При греха ще има ли за тях спасение? Боже, повали народите със гняв¹!

(1) Ер. 18:23

8 Ти скитанията ми преброил си, съзлите ми си сложил в меха Си, не са ли те в Твоята книга¹?

(1) Мал. 3:16

9 Тогава враговете ми ще се върнат назад в деня, когато Те призова¹. Това зная – че Бог е откъм мен².

(1) 2 Лст. 18:31; (2) Пс. 118:6; 124:1,2; Римл. 8:31

10 В Бога – ще хваля словото Му – в ГОСПОДА – ще хваля словото Му –

11 в Бога съм положил упованието си. Няма да се уплаша, какво ще ми стори човек?¹

(1) Пс. 118:6

12 Обещанията ми към Теб са върху мене, Боже; ще Ти принеса благодарствени жертви,

13 защото Ти Си избавил душата ми от смърт. Не си ли избавил и краката ми от падане, за да ходя пред Бога в светлината на живите?¹

(1) Пс. 116:8,9; Йов 33:30

57 За първия певец. По *музиката на Не унищожавай¹*. Миктам на Давид, когато избяга от Саул в пещерата².

Бъди милостив към мен, Боже, бъди милостив към мен!³ Защото на Теб се уповава душата ми и в сянката на Твоите криле ще намеря убежище⁴, докато преминат бедствията⁵.

(1) Пс. 58:1; Вжк. 9:26; (2) Пс. 142:1; 1 Царе 22:1; 24:4;

(3) Пс. 41:4; (4) Пс. 17:8; 143:9; (5) Ис. 26:20

2 Ще викам към Всевишния Бог, към Бога, моя благодетел¹.

(1) Пс. 138:8

3 Ще изпрати от небото и ще ме спаси; ще направи за присмех онзи, който иска да ме погълне. (Села.) Бог ще изпрати милостта Си и истината Си¹.

(1) Пс. 43:3

4 Душата ми е сред лъвове, лежа между огнедишащи хора, чиито зъби са копия и стрели, а езикът им – остър меч¹.

(1) Пс. 59:7; 64:3; Пр. 30:14

5 Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя¹!

(1) Пс. 8:1; 108:5; 1 Лст. 29:11

6 Разпротряха мрежа за стъпките ми¹; душата ми е сведена; изкопах я пред мен, *но* те паднах в нея². (Села.)

(1) Пс. 35:7; 141:9; (2) Пс. 7:15

ст. 7:11; Пс. 108:1-7

7 Непоколетимо е сърцето ми, Боже, непоколеетимо е сърцето ми. Ще пая, ще пая псалми!

(1) Пс. 27:6; Яс. 5:13

8 Събуди се, душо* моя¹, събудете се, миро и арфо²; аз ще се събудя на зазоряване! *букв.: славо; (1) Еф. 5:14; (2) Пс. 43:4

9 Ще те прославям, Господи, между народите; ще Те възпявам между племената¹.

(1) Пс. 18:49

10 Защото Твоята милост се възвеличи до небесата и Твоята ярност – до облаците¹.

(1) Пс. 31:19; 59:16

11 Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя¹!

(1) Пс. 113:4

58 За първия певец. По *музиката на Не унищожавай*¹. Миктам на Давид.

Наистина ли говорите правда, съдии? Право ли съдите, човешки синове²?

(1) Пс. 57:1; (2) Пс. 82:1; Екл. 3:16

2 Не, в сърцето *си* вие вършите неправда¹, за насилието на ръцете си проправяте път по земята².

(1) Мих. 2:1; Мт. 15:19; (2) Пс. 55:9

3 Безбожните са отстъпили *още* от майчината утроба; *още* щом се родят, се отклоняват тези, които говорят лъжи¹.

(1) Пс. 51:5; Бит. 8:21

4 Отровата им е като змийска отрова¹, *те са* като глухата кобра, която запушва ухото си,

(1) Пс. 140:3; Яс. 3:8

5 за да не чуе гласа на омайвачите, колкото и изкусно да омайват¹.

(1) Ер. 8:17

6 Боже, разбий зъбите им в устата им! ГОСПОДИ, строши зъбите на младите лъвовете¹!

(1) Пс. 3:7

7 Нека се излезят като води, които изтичат. *Когато* стрелят стрелите си, нека са като строшени.

8 Нека бъдат като охлюв, който се разтапя, докато върви; *като* недоносче на жена, нека слънцето не видят¹.

(1) Йов 3:16

9 Преди да могат котлите ви да усетят *огъня* от тръните, сурови или обгорели, Той с вихрушка ще ги помете¹.

(1) Пр. 10:25

10 Праведният ще ликува, когато види възмездие¹, ще взиме краката си в кръвта на безбожници².

(1) Пс. 52:6; 107:42; (2) Пс. 68:23

11 И човек ще каже: Наистина има награда за праведния¹; наистина има Бог, който съди на земята².

(1) Ис. 3:10; Мал. 3:18; (2) Пс. 94:15; Пр. 11:31

59 За първия певец. По *музиката на Не унищожавай*¹. Миктам на Давид, когато Саул изпрати мъже и те пазеха къщата, за да го убият².

Избави ме от враговете ми, Боже мой¹! Защити ме от онези, които се надигат против мен!

(1) Пс. 57:1; (2) 1 Царе 19:11; (3) Пс. 7:1

2 Избави ме от злоделите, от мъже кръвници ме спаси!

(1) Пс. 140:1

3 Защото, ето, те причакват душата ми¹, силни се събират против мен, не за мое престъпление, нито за мой грях, ГОСПОДИ!

(1) Пс. 56:6; (2) 1 Царе 19:4

4 Без *га* имам вина, те тичат и се готвят. Стани да ме посрещнеш и виж!

(1) Пс. 7:6

5 Ти, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, Боже на Израил, събуди се, за да накажеш всичките народи! Не бъди милостив към никой *от* измамните престъпници! (Села.)

6 Вечер те се връщат, вият като псета и обикалят града.

7 Ето, те бъдат *зЛО* от устата си, мечове *има* в устните им¹, защото *казват*: Кой чува²?

(1) Пс. 57:4; (2) Пс. 10:11

8 Но Ти, ГОСПОДИ, ще им се присмееш, ще се подиграеш на всичките народи¹.

(1) Пс. 2:4

9 Ще внимавам на Теб, сило моя, защото Бог е моята висока кула¹.

(1) Пс. 46:7,11

10 Моят Бог на милостта ще ме изпревари; Бог ще ми даде да видя *по-валянето* на враговете си¹.

(1) Пс. 54:7; 118:7

11 Не ги убивай, да не би моят народ да забрави¹; разпръсни ги със силата Си² и ги повали, Господи, щите наш!

(1) Езеж. 12:16; (2) Йов 12:24

12 *Zaragi* греха на устата си¹ и думите на устните си нека се уловят в гордостта си, и заради клетвата и лъжата, които говорят²!

(1) Пс. 10:7; (2) Пс. 64:8; 109:17; Пр. 12:13

13 Довърши ги с гняв, довърши ги, за да ги няма вече, за да се познае, че Бог владее в Яков, до краищата на земята!¹ (Села.)

(1) Пс. 83:18

14 И вечер се връщат, вият като псета и обикалят града.

15 Скитат наоколо за храна и ръмжат, ако не се наситят.

16 Но аз ще пея за Твоята сила, на рамина с ликуване ще прославям Твоята милост¹, защото Ти си ми бил висока кула и убежище в деня на бедствието ми².

(1) Пс. 57:9,10; (2) Пс. 46:1

17 Сило моя¹, на Теб ще пея псалми², защото Бог е моята висока кула³, моят Бог на милостта.

(1) Пс. 81:1; (2) Пс. 27:6; (3) Пс. 46:7,11

60 За първия певец. По *музиката на Кремът*. Свидетелство. Миктам на Давид. За поучение. Когато воюваше против арамейците от Месопотамия и арамейците от Сова и Йоав се върна и уби дванадесет хиляди едомци в Солната долина¹.

Боже, отхвърлил си ни, разпръснал си ни, разгневил си се² – възвърни ни отново³!

(1) 2 Царе 8:1-14; 1 Лек. 18:3-13; (2) Пс. 89:38; (3) Пс. 80:3; 85:4

2 Потресъл си земята, разцепил си я – изцели проломите ѝ, защото се клати!

3 Оставил си народа Си да види мъчителни неща¹, с омайно вино си ни напоил².

(1) Пс. 71:20; (2) Пс. 75:8; Ис. 51:17

4 Дал си знаме на онези, които Ти се боят – да се издига заради истината. (Села.)

ст. 5-12: Пс. 108:6-13

5 За да се избавят Твоите възлюбени, спаси с десницата Си и ме послушай!

6 Бог говори в светилището* Си: Аз ще тържествувам, ще разделя Сихем, ще размеря долината Сокхот.

*или: светостта

7 Мой е Галаад, мой е и Манасия, и Ефрем е шлемът на главата Ми, Юда е скипърът Ми¹.

(1) Бит. 49:10

8 Моав е умивалникът Ми, върху Едом ще хвърля сандала Си; приветствай Ме, филистимска земя!

9 Кой ще ме въведе в укрепления град? Кой ще ме заведе до Едом?

10 Не Ти ли, Боже, който си ни отхвърлил и не излизаш, Боже, с войските ни¹?

(1) Пс. 44:9

11 Помогни ни срещу притеснителя, защото човешка помощ е суетна¹.

(1) Пс. 33:16,17

12 Чрез Бога ще извършим велики дела¹ и Той, Той ще стъпче притеснителите ни².

(1) Пс. 18:29; (2) Пс. 44:5; Рим. 16:20

61 За първия певец. На струнен инструмент. *Псалм на Давид*.

Чуй вика ми, Боже, обърни внимание на молитвата ми!¹

(1) Пс. 17:1

2 От края на земята ще викам към Теб, когато примира сърцето ми; заведи ме на канарата¹, която е твърде висока за мен –

(1) Пс. 27:5

3 защото Ти ми стана прибежище, здрава кула пред врага¹.

(1) Пр. 18:10

4 Ще живея в Твоя шатър вечно, ще прибягна под защитата на Твоите криле¹. (Села.)

(1) Пс. 17:8; 91:2

5 Защото Ти, Боже, си чул обещанията ми, дал си ми наследството¹ на онези, които се боят от Името Ти. (1) Пс. 16:5,6

6 Ще прибавиш дни към дните на царя, годините му нека бъдат като много поколения¹.

(1) Пс. 21:4

7 Нека седи на престола до века пред Божието лице¹; изпрати милосърдие и истина, за да го запазят².

(1) Пс. 89:4,29; (2) Пс. 40:11

8 Така ще пея псалми на Твоето Име навеки, като изпълнявам обещанията си ден след ден¹.

(1) Пс. 50:14

62 За първия певец. По *музиката на Едугун*. Псалм на Давид.

Душата ми тихо се уповава само на Бога¹, от Него е спасението ми².

(1) Пс. 55:23; (2) Пс. 37:39

2 Само Той е моята канара и моето спасение, моята крепост¹; няма много да се поклата².

(1) Пс. 18:2; (2) Пс. 16:8; 125:1

3 Докога ще нападате човек, за да убиете, всички вие, като наклонена стена и разлатена ограда¹?

(1) Ис. 30:13

4 Съветват се само да го съборят от висотата му; наслаждават се на лъжата¹; с устата си благославят, а вътрешно кънат². (Села.)

(1) 2 Сол. 2:12; (2) Ер. 9:8

5 Душо моя, тихо се уповавай само на Бога, защото от Него е очакването ми¹.

(1) Мвх. 7:7

6 Само Той е моята канара и моето спасение, моята крепост – няма да се поклата¹!

(1) ст. 2

7 В Бога е спасението ми и славата ми¹; канарата на силата ми *у*ubeжището ми е в Бога².

(1) Пс. 3:3; (2) Пс. 91:2; 94:22

8 Уповавайте се на Него по всяко време¹, хора, изливайте сърцето си пред Него²! Бог е нашето прибежище³. (Села.)

(1) Ис. 26:4; (2) Пс. 142:2; 1 Царе 1:15; (3) Пс. 46:1; 71:7

9 Наистина синове на хора са лъх, и синовете на мъже¹ – лъжа; поставени на везните, те се издигат нагоре; всички заедно са по-леки от лъх².

(1) Пс. 4:2; 49:2; (2) Ис. 40:15

10 Не се уповавайте на насилие и не възлагайте на грабителство суетна надежда; ако богатството расте¹, не прилепвайте сърцето си към него².

(1) 1 Тим. 6:17; (2) Мт. 19:22; Лк. 12:19

11 Веднъж говори Бог, и два пъти чух това¹ – че силата е Божия².

(1) Йов 33:14; (2) 1 Лст. 29:12

12 И Твоя е, Господи, милостта¹, защото Ти отплащаш на всекиго според делото му².

(1) Изх. 34:6; (2) Откр. 2:23

63 Псалм на Давид, когато беше в юдейската пустиня¹.

Боже, Ти си мой Бог²; в ранно утро

ще Те търся³. Душата ми жадува за Теб, плътта ми копнее за Теб в една суха, изнурена и безводна земя⁴.

(1) 1 Царе 26:3; (2) Пс. 43:4; (3) Пс. 5:3; (4) Пс. 42:1,2

2 Така съм се вирил в Тебе в светилището¹, за да видя Твоята мощ и Твоята слава².

(1) Пс. 68:24; (2) Пс. 96:6

3 Понеже Твоето милосърдие е по-добро от живота, устните ми ще Те хвалят.

4 Така ще Те благославям, докато съм жив¹, в Твоето Име ще издигам ръцете си.

(1) Пс. 104:33

5 Като с мас и тлъстина ще се насити душата ми¹ и с радостни устни ще Те възхвалява устата ми,

(1) Ер. 31:14

6 когато си спомням за Теб на леглото си *и* размишлявам за Теб в нощните часове,

7 понеже Ти си бил помощта ми, и аз ще се радвам в сянката на Твоите криле.

8 Душата ми се прилепва към Теб¹, десницата Ти ме подкрепя².

(1) 1 Кор. 6:17; (2) Пс. 18:35

9 А онези, които търсят душата ми, за да я погубят, ще потънат в дълбините на земята.

10 Ще бъдат предадени на силата на меча¹, ще бъдат дял на чакали².

(1) Ер. 18:21; (2) Пс. 44:19

11 А царят ще се зарадва в Бога; ще се хвали всеки, който се къне в Него¹, а устата на онези, които говорят лъжи, ще бъдат запущени².

(1) Втж. 6:13; (2) Пс. 31:18

64 За първия певец. Псалм на Давид.

Чуй гласа ми, Боже, когато се оплаквам; запази живота ми от ужаса на врага!

2 Скрый ме от тайния съвет на злодеите, от сганта на вършещите зло,

3 които острят езика си като меч¹ и прицелват стрелите си – горчиви думи –

(1) Пс. 55:21; 57:4

4 за да застрелят тайно безукорния; внезапно го застрелват и не се боят.

5 Утвърждават се в зло намерение, наговарят се да скрийт примки, казват: Кой ще ги види?¹

(1) Пс. 10:11

6 Замислят беззакония, казват: Изпълнихме добре замислен план. И вътрешността, и сърцето на човек са дълбоки¹.

(1) Екл. 9:3; Ер. 17:9

7 Но Бог ще изстреля по тях стрела¹; внезапно ще бъдат ранени.

(1) Пс. 144:6

8 *Злите* им намерения ще дойдат върху тях¹; ще се потресат всички, които ги гледат.

(1) Пс. 59:12; 140:9

9 И ще се убоят всички хора и ще възвестяват Божие дело, защото ще разберат това, което е направил.

10 Праведният ще се радва в ГОСПОДА и ще се уповава на Него¹, и ще сияят всички, които са с право сърце.

(1) Пс. 5:11

65 За първия певец. Псалм на Давид. Песен.

На Теб – мълчание и възхвала, Боже, в Сион, и на Теб ще се отдаде обещаното¹.

(1) Пс. 66:13; 116:18

2 Ти, който чуваш молитва¹, при Теб ще идва всяка път.

(1) 3 Царе 9:3; 4 Царе 20:5; 1 Ин. 5:14

3 Беззакония ми надвиха¹; престъпленията ни – Ти ще ги простиш².

(1) Пс. 38:4; (2) Мих. 7:18

4 Блажен онзи, когото избираш и му даваш да се приближи, за да живее в Твоите дворове¹. Ще се наситим с благостта на дома Ти², на светия Ти храм.

(1) Пс. 84:4; (2) Пс. 36:8

5 С разтърсващи неща Ти ще ни отговаряш в правда¹, Боже на спасението ни², Ти, упование на всички земни краища³ и на най-далечните морета,

(1) Ис. 63:1; (2) Ис. 12:2; (3) Ис. 45:22

6 който със силата Си утвърждаваш планините¹, препасан с могъщество²,

(1) Ер. 10:12; (2) Пс. 93:1

7 който укротяваш бученето на моретата¹, бученето на вълните им и брожението на народите².

(1) Пс. 89:9; 107:29; Мт. 8:26; (2) Ис. 17:13

8 И обитателите на краищата на земята се боят от Твоите знамения¹; Ти

правиш да ликуват изходите на утрото и вечерта².

(1) Дан. 4:5,6; (2) Мал. 1:11

9 Посещаваш земята и я напояваш, изобилно я обогатяваш. Божията река е пълна с вода. Осигуряваш житото им, като така приготвяш земята:

10 напояваш изобилно браздите ѝ, изглаждаш буците ѝ, размекваш я с дъждове¹, благославяш поникналото от нея².

(1) Пс. 68:9; (2) Пс. 104:13; Втжк. 11:12; Деян. 14:17; Евр. 6:7

11 Увенчаваш годината с благостта Си и от следите Ти капе тлъстина.

12 Росят пасбищата на степта¹ и хълмовете се опасват с ликуване².

(1) Йонн 2:22; (2) Пс. 98:8; Ис. 44:23; 55:12

13 Ливадите се обличат със стада¹ и долините се покриват с жито; възкликват, да, и пеят²!

(1) Пс. 144:13; (2) Ис. 35:1,2

66 За първия певец. Песен. Псалм. Възкликнете към Бога, цяла земя!¹

(1) Пс. 98:4; 100:1

2 Възпейте славата на Името Му¹, направете славна възхвалата Му²!

(1) Неем. 9:5; (2) Пс. 68:32; Ис. 6:3

3 Кажете на Бога: Колко са страшни делата Ти!¹ Поради величието на Твоята сила² враговете Ти ще Ти се покорят лицемерно³.

(1) Пс. 68:35; (2) Ис. 40:26; (3) Пс. 18:44

4 Цялата земя ще Ти се кланя и ще Те славослови, ще възпява Името Ти¹. (Села.)

(1) Пс. 96:1

5 Елате и вижте великите Божии дела¹ – страшен е в делата Си към човешките синове².

(1) Пс. 46:8; (2) Пс. 47:2

6 Той превърна морето в суша¹, те преминаха пеша през реката² – там се развеселихме в Него.

(1) Изх. 14:22; (2) Ис. Нав. 3:17

7 Той владее с мощта Си до века¹, очите Му наблюдават народите² – бунтовниците да не се издигат³. (Села.)

(1) Дан. 4:37; (2) Пс. 33:13-15; (3) Пс. 75:4,5

8 Благославяйте нашия Бог, вие, народи, и направете да се чуе гласът на възхвалата Му¹ –

(1) Пс. 45:17

9 Той, който съхранява душата ни в живот и не оставя да се поклатят краката ни¹.

(1) Пс. 55:22

10 Защото Ти, Боже, си ни изпитал, пречистил си ни, както се пречиства сребро¹.

(1) Зах. 13:9; Мал. 3:3

11 Довел си ни в мрежата, сложил си тежък товар на хълбоците ни,

12 направил си хора да яздят на главите ни. Преминахме през огън и вода¹, но Ти ни изведе в изобилие.

(1) Ис. 43:2

13 Ще вляза в дома Ти с всеизгаряния¹, ще Ти изпълня обещанията си²,

(1) Вжж. 12:11; (2) Пс. 65:1

14 които устните ми произнесоха и устата ми изговориха, когато бях в беда¹.

(1) Съд. 11:35

15 Ще Ти принесе всеизгаряния от угоени животни с благоуханието на овни, ще принесе говеда и козли¹. (Села.)

(1) Езд. 8:35

16 Елате и слушайте всички, които се боите от Бога¹, и аз ще разкажа какво е сторил за душата ми².

(1) Мал. 3:16; (2) Мк. 5:20

17 Към Него извиках с устата си¹ и езикът ми Го възвися.

(1) Пс. 30:8

18 Ако в сърцето си зачитах нечестие, Господ не би послушал¹.

(1) Йн. 9:31

19 Но Бог наистина послуша, обърна внимание на гласа на молитвата ми¹.

(1) Плъч. 3:56

20 Благословен да е Бог, който не отхвърли молитвата ми и не оттегли от мен милостта Си¹!

(1) Пс. 31:21

67 За първия певец. На струнни инструменти. Псалм. Песен.

Бог да бъде милостив към нас¹ и да ни благослови, да възсияе с лицето Си над нас², (Села.)

(1) Пс. 41:4; (2) Пс. 4:6

2 за да се познае на земята Твоят път, Твоето спасение – сред всичките народи¹!

(1) Ис. 49:6

3 Да Те възпяват народите, Боже, да Те възпяват всичките народи¹!

(1) Пс. 45:17

4 Да се радват и ликуват племената, защото ще съдиш справедливо народите¹ и ще управляваш племената на земята². (Села.)

(1) Пс. 9:8; (2) Римл. 15:12

5 Да Те възпяват народите, Боже, да Те възпяват всичките народи¹!

6 Земята дава плода си¹, Бог, нашият Бог, ще ни благослови.

(1) Лев. 26:4; Ис. 30:23; Зах. 8:12

7 Бог ще ни благослови¹ и ще се боят от Него всички земни краища².

(1) Пс. 115:12-15; Вжж. 7:13,14; (2) Пс. 33:8; 102:15

68 За първия певец. Псалм на Давид. Песен.

Да се надигне Бог, да се разпръснат враговете Му; да бягат пред лицето Му онези, които Го мразят¹!

(1) Чис. 10:35

2 Както се издухва дим, така ще ги издухаш, както вощък се топи пред огъня, така ще погинат безбожните от Божието присъствие¹.

(1) Пс. 37:20; 75:3

3 А праведните ще се веселят, ще ликуват пред Божието присъствие и ще ликуват в радост¹.

(1) Пс. 5:11; 16:11; 97:11

4 Пейте на Бога, пейте псалми на Името Му¹, направете път за Онзи, който се вози през пустините – ГОСПОД е Името Му² – и ликувайте пред Него!

(1) Ис. 12:4; (2) Изх. 3:15

5 Отец на сираците и съдия на вдовиците¹ е Бог в Своето свято обиталище.

(1) Пс. 10:14,18

6 Бог настанява в дом самотните, извежда в изобилие затворените¹, а бунтовниците живеят в суха земя².

(1) Пс. 146:7; Ис. 61:1; (2) Пс. 107:34

7 Боже, когато Ти излезе пред народа Си, когато Ти шестваше през пустинята¹, (Села.)

(1) Изх. 13:18,21

8 земята се потресе и небесата запаха от Божието присъствие, *разтресе се* самата планина Синай от присъствието на Бога, Израилевия Бог¹.

(1) Съд. 5:4,5; Евр. 12:26

9 Боже, Ти изпрати изобилен дъжд¹; укрепи наследството Си в слабостта му².

(1) Пс. 65:9,10; (2) Ис. 40:29

10 Твоите живи обитаваша в него; Ти, Боже, си се погрижил в благостта Си за бедния.

11 Господ каза слово: Вестителки на победа – голямо множество!

12 Царе на войски бягат ли, бягат¹, а на мястото на дома се дели плячка²!

(1) Исис. Нав. 10:16; (2) Чис. 31:27

13 Ще лежите ли сред кошарите, когато крилата на гълбицата са покрити със сребро и перата ѝ – със жълто злато?

14 Когато Всемогъщият разпръсваше царя в тази земя, на Салмон валеше сняг¹.

(1) Съд. 9:48

15 Божия планина е планината Васан; планина с много върхове е планината Васан.

16 Защо гледате със завист, вие планини с много върхове, към планината, която Бог е пожелал за Свое обиталище¹? Да, ГОСПОД ще обитава там вечно².

(1) Пс. 9:11; (2) Ис. 2:2

17 Божиите колесници са безбройни, Господ е сред тях като в Синай, в светилището.

18 Ти възлезе нависоко, плени плен¹, прие в дар хора, дори непокорните, така че ГОСПОД Бог да обитава между тях.

(1) Еф. 4:8

19 Благословен да е Господ, който всеки ден носи товара ни! Бог е нашето спасение¹. (Села.)

(1) Изх. 15:2

20 Бог е за нас Бог на спасителни дела¹, и при Господ БОГ са изходните пътища от смъртта.

(1) Пс. 91:3; Ис. 12:2

21 Бог ще разбие главата на враговете Си, косматото теме на онзи, който ходи в престъпленията си¹.

(1) Пс. 110:6

22 Господ каза: Ще ги върна от Васан, ще ги върна от морските дълбини¹,

(1) Ам. 9:3

23 за да изкъпеш крака си във кръв и езикът на кучетата ти га има дял от враговете ти.

24 Видяха шествията Ти, Боже, шествията на моя Бог, моя Цар, в светилището¹.

(1) Пс. 63:2; 77:13

25 Отпред вървяха певците, след тях – свирещите с инструменти, сред девойките, биещи тимпанчета¹.

(1) Пс. 87:7; Изх. 15:20

26 Благославяйте Бога, Господа, в събранията¹; вие, които сте от извора

на Израил².

(1) Пс. 26:12; (2) Ис. 48:1

27 Там е Вениамин, най-малкият, техният владетел¹, първенците на Юда, дружината им, първенците на Завулон, първенците на Нефталим².

(1) 1 Царе 9:21; (2) Съд. 4:10

28 Твоят Бог е заповядал силата ти. Укрепи, Боже, това, което си извършил за нас¹!

(1) Фил. 1:6

29 За храма Ти в Ерусалим царя ще Ти донасят дарове¹.

(1) Пс. 72:10; Зах. 8:22

30 Съмри зверовете на тръстиката, стадата от бикове с телетата на народите – с покорност да принесат сребърни плочи. Разпръсни народите, които се радват на война.

31 Ще дойдат големци от Египет¹, Етиопия бързо ще протегне ръцете си към Бога.

(1) Ис. 19:21

32 Пейте на Бога, земни царства¹, пейте псалми на Господа, (Села.)

(1) Пс. 66:1,2

33 на Него, който се носи на небето на небесата¹, което е от вечността, ето, Той издава гласа Си, мощен глас².

(1) Вжк. 33:26; (2) Пс. 29:4

34 Признайте силата на Бога¹! Превъзходството Му е над Израил и в облаците – силата Му².

(1) Пс. 29:1; (2) Вжк. 33:26; Мт. 24:30

35 Страшен си, Боже¹, от светилищата Си, Израилевият Бог е, който дава сила и мощ на народа Си². Благословен да е Бог³!

(1) Пс. 66:3; (2) Пс. 29:11; (3) 2 Кор. 1:3

69 За първия певец. По музиката на Кремовете¹. Псалм на Давид.

Спаси ме, Боже, защото водите стигнаха до Душата ми¹!

(1) Пс. 45:1

2 Потънах в дълбока тиня¹, където няма твърда основа, навлязох в дълбоки води и приливът ме потапя².

(1) Пс. 40:2; (2) Пс. 88:6

3 Изнемогвам от викането си, гърлото ми е пресъхнало¹, очите ми чезнат, докато чакам своя Бог.

(1) Пс. 6:6; Евр. 5:7

4 Тези, които ме мразят без причина, са повече от космите на главата ми; могъщи са тези, които искат да ме

погубят, които несправедливо са мои врагове¹; тогава трябва да върна това, което не съм ограбил. (1) Пс. 35:19

5 Боже, Ти знаеш безумието ми и прегрешенията ми не са скрити от Теб.

6 Нека не се посрамят заради мен онези, които Те чакат, Господи, БОЖЕ на Войнствата! Нека не се опозорят заради мен онези, които Те търсят, Боже на Израил!

7 Защото заради Теб понесох присмех¹, срам покри лицето ми².

(1) Пс. 89:50,51; Ер. 15:15; (2) Ис. 50:6; Мт. 26:67; Мк. 15:32

8 Отчуждих се от братята си и чужденец станах за синовете на майка си,¹

(1) Пс. 38:11; Йн. 7:5

9 защото ревността за Твоя дом ме изяде¹ и укорите на онези, които укоряват Теб, паднаха върху мен².

(1) Пс. 119:139; Йн. 2:17; (2) Римл. 15:3

10 Плачех и *изнурявах* душата си с пост, но това ми стана за укор¹.

(1) Пс. 109:24,25

11 Облякох вретиче за дреха¹ и станах им за поговорка².

(1) Пс. 35:13; (2) Ер. 20:7

12 За мен говорят седящите в портата и аз съм в песните на пияниците¹.

(1) Плач 3:63

13 Но аз към Теб *отправлям* молитвата си¹, ГОСПОДИ, в благоприятно време². Боже, според голямата Си милост³ ме послушай, според верността на Своето спасение!

(1) Йона 2:7; (2) 2 Кор. 6:2; (3) Пс. 86:5

14 Избави ме от тинята, за да не потъна; нека бъда избавен от онези, които ме мразят, и от дълбините на водите!

15 Да не ме завлече водният поток, нито да ме погълне бездната и да не затвори ровът устата си над мен.

16 Чуй ме, ГОСПОДИ, защото е блага милостта Ти, обърни се към мен според множеството на Своите милости¹

(1) Плач 3:22

17 и не скривай лицето Си от слугата Си¹, понеже съм в беда – послушай ме бързо²!

(1) Пс. 27:9; (2) Пс. 22:19; 143:7

18 Приблужи се при душата ми и я изкупи, изкупи ме поради враговете ми¹!

(1) Пс. 5:8

19 Ти знаеш моя укор, моя срам и

моя позор¹; всичките мои противници са пред Теб.

(1) Мт. 27:29,30; Евр. 12:2

20 Укор съкруши сърцето ми¹ и страдам, чаках да ме пожали *някой*, но нямаше никой; и *чаках* утешители, но не намерих никакви².

(1) Мт. 27:41; (2) Плач 1:2,9; Мт. 26:40; Йн. 16:32

21 Дадоха ми и жлъчка за храна и в жаждата ми с оцет ме напоиха¹.

(1) Мт. 27:47,48

22 Трапезата им пред тях нека стане примка и вместо благоденствие – клопка!

23 Нека се помрачат очите им, за да не виждат, и направи хълбоците им постоянно да треперят¹!

(1) Римл. 11:9,10

24 Излей върху тях яростта Си и нека ги застигне пламъкът на Твоя гняв!

25 Жилището им нека запустее и в шатрите им нека никой не живее¹!

(1) Мт. 23:38; Деян. 1:20

26 Защото те преследват онези, когато Ти си поразил¹, и разказват за болката на Твоите ранени.

(1) Ис. 53:4

27 Прибави вина върху вината им и нека не влязат в Твоята правда!

28 Нека се заличат от книгата на живота¹ и нека не се запишат с праведните!

(1) Откр. 3:5

29 А аз съм окаян и наскърбен – нека Твоето спасение, Боже, ме възвиши.

30 Ще хваля Името на Бога с песен и ще Го възвелича с благодарение¹.

(1) Пс. 7:17

31 И това ще се хареса на ГОСПОДА повече от бик *или* от юнец с рога и раздвоени копита¹.

(1) Пс. 50:13,14

32 Смирените ще видят *и* ще се зарадват¹; и вие, които търсите Бога, сърцето ви ще живее².

(1) Пс. 34:2; (2) Пс. 22:26

33 защото ГОСПОД слуша изпадналите в нужда и не презира затворниците Си¹.

(1) Пс. 102:17

34 Нека Го хвалят небето и земята, моретата и всичко, което се движи в тях¹!

(1) Пс. 145:10; 148:4,7; Ис. 44:23

35 Защото Бог ще спаси Сион и ще съгради градовете на Юда¹; и ще живеят там, и ще го притежават. (1) Ис. 44:26

36 И потомството на слугите Му ще го наследи и онези, които обичат Името Му¹, ще живеят в него².

(1) Пс. 5:11; (2) Пс. 102:28; Ис. 65:9

Пс. 70: Пс. 40:13-17

70 За първия певец. Псалм на Давид. За възпоменание.

Боже, побързай да ме избавиш, ГОСПОДИ – да ми помогнеш!¹ (1) Пс. 22:19

2 Нека се посрамят и унижат онези, които търсят живота ми! Нека се обърнат назад и се опозорят онези, които се радват на нещастията ми!¹

(1) Пс. 71:13

3 Нека се обърнат назад поради срама си онези, които казват: Охо-хо!

4 Нека се радват и се веселят в Теб всички, които Те търсят; които обичат Твоето спасение, нека винаги казват: Да се величае Бог!

5 А аз съм сиромаш и беден¹ – Боже, побързай при мен!² Помощ моя и мой спасител си Ти, ГОСПОДИ, не се бави!

(1) Пс. 25:16; (2) Пс. 71:12; 141:1

71 На Теб, ГОСПОДИ, се уповавам, нека не се посрамя до века!¹ (1) Пс. 25:2

2 Избави ме в правдата Си и освободи ме¹; приклони към мен ухото Си и ме спаси.

(1) Пс. 31:1

3 Бъди ми канара за жилище¹, където мога винаги да идвам. Ти си заповядал моето спасение, защото Ти си скалата ми и крепостта ми².

(1) Пс. 31:2; (2) Пс. 18:2

4 Избави ме, Боже мой, от ръката на безбожния, от ръката на несправедния и насилника¹.

(1) Пс. 43:1

5 Защото Ти си моята надежда, Господи, БОЖЕ, упованието ми от младостта ми.

6 На Теб се облегнах от раждането си, откакто Ти ме извади от утробата на майка ми¹; възхвалата ми е винаги за Теб².

(1) Пс. 22:10; (2) Пс. 40:3

7 Станал съм чудовищен*¹ за мнозина, но Ти си моето здраво убежище².

*бжв.: чудо; (1) Ис. 8:18; Зах. 3:8; (2) Пс. 62:7,8

8 Устата ми е пълна с Твоята възхвала и с Твоята слава – цял ден.

9 Не ме отхвърляй във времето на старостта, не ме оставяй, когато силата ми чезне.

10 Защото враговете ми говорят против мен и онези, които причакват душата ми, се наговарят помежду си.

11 Казват: Бог го е оставил, гонете го и го хванете, защото няма кой да го избави.

12 Боже, не се отдалечавай от мен!¹ Боже мой, побързай да ми помогнеш!²

(1) Пс. 35:22; (2) Пс. 70:1,5

13 Нека се посрамят и довършат противниците на душата ми; нека се покрийт с укор и позор онези, които търсят злото ми¹.

(1) Пс. 70:2

14 Но аз ще се надявам постоянно¹ и ще умножавам цялата Твоя хвала.

(1) Псалм 3:24,25

15 Устата ми ще разказва Твоята правда¹, цял ден – Твоето спасение, защото не зная техния брой².

(1) Пс. 51:14; 145:7; (2) Пс. 40:5

16 Ще дойда с мощните дела на Господ БОГ; ще споменавам Твоята правда, само Твоята¹.

(1) Ис. 45:24

17 Боже, Ти си ме учил от младостта ми¹; и досега разгласявам Твоите чудни дела².

(1) 2 Тим. 3:15; (2) Пс. 73:28

18 И даже до старост и бели коси, Боже, не ме оставяй, докато не разглася силата Ти на *угещото* поколение, мощта Ти – на всички, които ще дойдат¹.

(1) Пс. 48:13; Пс. 78:4

19 И правдата Ти, Боже, е превъзвешена¹. Ти, който си извършил велики дела – Боже, кой е като Теб?²

(1) Пс. 36:6; (2) Пс. 35:10

20 Ти, който си ни показал големи и тежки бедни¹, пак ще ни съживиш и пак ще ни извадиш от дълбините на земята².

(1) Пс. 60:3; (2) Пс. 95:4; 1 Царе 2:6

21 Ще умножиш величието ми и ще се обърнеш *га* ме утешиш¹.

(1) Пс. 86:17

22 И аз ще Те славословя с арфа – Твоята вярност, Боже мой. На Теб, Свети Израилев, ще пеея псалми с арфа¹.

(1) Пс. 43:4; 98:4,5

23 Ще ликуват устните ми, когато Ти пеея псалми, и душата ми, която си изкупил¹.
(1) Пс. 34:22

24 И езикът ми ще говори за Твоята правда цял ден, защото се посрачиха, защото се унижиха онези, които търсят злото ми¹.
(1) Пс. 70:2

72 Псалм на Соломон¹.

Боже, дай на царя правосъдието Си и правдата Си – на царския син²,

(1) Пс. 127:1; 1 Лст. 22:9; (2) 1 Лст. 29:19

2 за да съди Твоя народ с правда и Твоите страдащи – с правосъдие¹.

(1) 2 Царе 23:3; Ис. 32:1

3 Планините ще донесат мир на народа и хълмовете – мир чрез правда¹.

(1) Пс. 85:10; Ис. 32:17

4 Той ще донесе правосъдие на страдащите от народа, ще спаси синовете на сиромасите¹ и ще смаже потисника.

(1) Ис. 42:3

5 Ще Ти се боят, докато *грее* слънцето и докато *свети* луната, през всички поколения.

6 Той ще слезе като дъжд върху окосената ливада¹, като дъждове, които напояват земята.

(1) Вжк. 32:2; Ос. 6:3

7 В неговите дни праведният ще процъфтява и *ще има* изобилие от мир, докато луната престане да съществува.

8 И той ще владее от море до море, и от реката до краищата на земята¹.

(1) Изк. 23:31; Зах. 9:10

9 Пред него ще се поклонят жителите на пустинята и враговете му ще лижат пръстта¹.

(1) Ис. 49:23; Мих. 7:17

10 Царете на Тарсис и на островите ще донесат подаръци¹, царете на Сава и Сева ще принесат дарове².

(1) Пс. 68:29; (2) 3 Царе 10:1,2; Ис. 60:6,9

11 Да! Всички царе ще се поклонят пред него¹, всичките народи ще му служат.

(1) ст. 9

12 Защото той ще избави сиромаха, когато вика, също и бедния, и безпомощния¹.

(1) Йов 36:15; Пс. 55:16

13 Ще се смили над слабия и сиромаха и ще спаси душите на сиромасите.

14 Ще изкупи душата им от гнет и насилие и кръвта им ще бъде скъпоценна в очите му¹.

(1) Пс. 116:15

15 И ще живее, и ще му се даде савското злато¹; и постоянно ще се издига молитва за него и цял ден ще го благославят².

(1) 3 Царе 10:10; (2) Пс. 45:17

16 Изобилие от жито ще има в земята, на върха на планините; плодът му ще се люлее като Ливан и жителите на града ще процъфтяват като земната трева.

17 Името му ще пребъдва вечно, името му ще пребъдва, докато е слънцето. И в него ще се благославят, блажен ще го наричат всичките народи.

18 Благословен да е ГОСПОД Бог, Богът на Израил¹, който единствен върши чудеса²!

(1) Пс. 106:48; Лк. 1:68; (2) Пс. 77:14; 98:1; 136:4; Йов 5:9

19 И благословено да бъде Неговото славно Име до века! И нека цялата земя се изпълни с Неговата слава!

Амин и амин².

(1) Чис. 14:21; Ис. 6:3; Авак. 2:14; (2) Пс. 41:13

20 Свършиха се молитвите на Давид, сина на Есей.

Трета книга

73 Псалм на Асаф¹.

Наистина Бог е благ към Израил, към чистите по сърце².

(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 24:4

2 А аз – краката ми без малко се препънаха, стъпките ми почти се подхлъзнаха,

3 защото завидях на надменните, като гледах благоденствието на безбожните¹,

(1) Йов 21:7; Ер. 12:1

4 защото нямат мъки в смъртта си и тялото им е охранено¹.

(1) Йов 21:13

5 Не са в грижи като *другите* смъртни, нито са измъчвани като *другите* хора,

6 затова гордостта им е като гердан, насилието ги облича като дреха¹.

(1) Пс. 109:18

7 Очите им изпъкват от тлъстина, въображенията на сърцето *им* преливат.

8 Присмиват се и говорят злобно за насилите, говорят горделиво¹. (1) Пс. 12:4

9 Издигнали са устата си против небето и езикът им обхожда земята.

10 Затова народът му се връща тук и вода с пълна чаша се изцежда за тях.

11 И те казват: Как ще знае Бог?¹ И как ще има знание у Всевишния?

(1) Пс. 10:4; Йов 22:13

12 Ето, това са безбожните – и винаги благополучни, умножават богатство!

13 Наистина аз напрасно очистих сърцето си¹ и измих в невинност ръцете си²,

(1) Мал. 3:14; (2) Пс. 26:6

14 защото цял ден съм измъчван и наказван всяка сутрин¹.

(1) Йов 7:18

15 Ако кажех: Така ще говоря! – ето, бих изменил на поколението на синовете Ти.

16 Тогава размислих, за да разбера това¹, но беше прекалено трудно пред очите ми²,

(1) Екл. 1:17; (2) Екл. 8:17

17 докато влязох в Божието светилище и разбрах техния край.

18 Ти наистина си ги поставил на хъзгави места¹, сринал си ги в развалини².

(1) Пс. 35:6; (2) Пс. 55:23; 92:7

19 Как изведнъж стигнаха до запустение! Погинаха, изчезнаха от внезапен ужас.

20 Както сън, след като човек се събуди, така и Ти, Господи, когато се надигнеш, ще презреш образа им.

21 Така сърцето ми се огорчаваше и се измъчвах отвътре,

22 толкова бях обезумял и не разбирах, бях като животно пред Теб¹.

(1) Пс. 92:6

23 И все пак аз съм постоянно с Теб, Ти си ме хванал за десницата ми.

24 Ще ме водиш със съвета Си¹ и след това ще ме приемеш в слава.

(1) Ис. 48:17

25 Кого имам на небето? И на земята не желая нищо друго освен Теб.

26 Дори да отпадат плътта ми и сърцето ми, Бог е канарата на сърцето ми и моят дял до века¹.

(1) Псалм 3:24

27 Защото, ето, тези, които се държат

далеч от Теб, ще погинат, Ти изстребваш всички, които Ти изневеряват.

28 Но за мен е добре да се приближа до Бога; аз положих упованиято си в Господа БОГА¹, за да възгласявам всичките Твои дела²!

(1) Пс. 40:4; (2) Пс. 71:15,17

74 Маскил на Асаф¹.

Боже, защо си ни отхвърлил навеки² и гневът Ти дими против овцете на пастището Ти³?

(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 77:7; 85:5; (3) Пс. 79:13; 95:7; 100:3

2 Спомни си събранието Си, което си придобил още отначало¹, което си изкупил за племе на наследството Си², и хъла Сион, където си обитавал³.

(1) Даян. 20:28; (2) Пс. 94:14; Втжк. 9:26; (3) Пс. 9:11

3 Издигни стъпките Си към постоянните развалини – врагът е развалил всичко в светилището¹.

(1) Дан. 9:17

4 Противниците Ти реват сред мястото на събранието Ти¹, поставиха знаците си за знаци на победа.

(1) Псалм 2:7

5 Показват се като един, който вдига брадва сред гъста гора.

6 И сега те трошат всичките и изваяни произведения с брадви и чукове.

7 Запаляха светилището Ти¹, оскверниха обиталището на Твоето Име и го сравниха със земята.

(1) Ер. 52:13

8 Казаха в сърцето си: Нека ги унищожим напълно¹! Изгориха всичките места на Божии събрания в земята.

(1) Пс. 83:4

9 Не виждаме своите знамения, няма вече пророк, нито има между нас някой, който да знае докога ще е това.

10 Докога, Боже¹, противникът ще хули? Навеки ли врагът ще презира Името Ти²?

(1) Пс. 6:3; (2) Ис. 37:23

11 Защо оттегляш ръката Си и десницата Си¹? Извади я от пазвата Си и сложи край!

(1) Псалм 2:3

12 А Бог е мой Цар¹ от древността², който извършва спасителни дела на земята.

(1) Пс. 5:2; (2) Ер. 10:10; Авак. 1:12

13 Ти си разделил морето със силата Си¹, Ти си смазал главите на морските чудовища във водите²,

(1) Изх. 14:21; (2) Ис. 51:9

14 Ти си строшил главите на левиатана, дал си го за храна на акулите в морето*. *имл: на народа, на обитателите на пустинята

15 Ти си разпукнал извори и потоци¹, Ти си пресушил непресъхващи реки².

(1) Изх. 17:6; (2) Пс. 114:3

16 Твой е денят, Твоя е и нощта¹, Ти си приготвил светлината и слънцето².

(1) Ер. 33:25; (2) Пс. 104:19; 136:8,9; Бит. 1:16

17 Ти си поставил всичките граници на земята¹, Ти си направил лято и зима.

(1) Деян. 17:26

18 Помни това, че врагът е похулил ГОСПОДА и че безумен народ е презрял Твоето Име¹.

(1) Ис. 37:23

19 Не предавай душата на гургулицата Си на дивия звяр; не забравяй навеки събранието на Своите страдащи¹!

(1) Пс. 10:12

20 Погледни на завета Си, защото мрачните места на земята са пълни с обиталищата на насието.

21 Нека потиснатият да не се върне посрамен, нека сиромашът и бедният да хвалят Твоето Име!

22 Стани, Боже, защити делото Си¹, помни как безумният Те хули всеки ден.

(1) Пс. 35:23

23 Не забравяй гласа на враговете Си! Вривата на онези, които се надигат против Теб, постоянно се увеличава¹.

(1) Пс. 2:1,2

75 За първия певец. По *музиката на Не унищожавай*¹. Псалм на Асаф². Песен.

Славословим Те, Боже, славословим! Името Ти е близо, проповядват се чудните Твои дела³.

(1) Пс. 57:1; (2) Пс. 50:1; (3) Ис. 25:1

2 Когато достигна определеното време, Аз ще съдя с правота¹.

(1) Бит. 18:25

3 Разтопи се земята и всичките ѝ жители¹; Аз утвърждавам стълбовете ѝ². (Села.)

(1) Пс. 68:2; 97:5; (2) 1 Царе 2:8

4 Казах на гордите: Не се гордейте! И на безбожните: Не надигайте рог!

5 Не надигайте високо рога си¹, не говорете с корав врат!

(1) Пс. 66:7

6 Защото нито от изток, нито от запад, нито от юг *идва* извисяването;

7 а Бог е съдията – Той снижава този, а онзи въздига¹;

(1) 1 Царе 2:7

8 защото в ръката на ГОСПОДА има чаша с руйно, подправено вино, Той налива от нея¹. Да, и дрождите му трябва да изсърбат, трябва да изпият всичките безбожни на земята.

(1) Ер. 25:15; Откр. 14:10

9 А аз – аз ще разгласявам до века, ще пея псалми на Бога на Яков.

10 И ще отсека всичките рокове на безбожните¹, а роговете на праведните ще се издигнат².

(1) Ер. 48:25; (2) Пс. 89:17; 92:10

76 За първия певец. На струнни инструменти. Псалм на Асаф¹. Песен.

Познат е Бог в Юда², велико е Името Му в Израил³.

(1) Пс. 50:1; (2) Ин. 4:22; (3) Пс. 48:1-3

2 В Салим е шатърът Му и обиталището Му – в Сион¹.

(1) Пс. 9:11

3 Там Той счупи огнените стрели на лъка, щита и меча и *оръжията на битката*¹. (Села.)

(1) Пс. 37:15

4 Светъл си и славен повече от планините с плячка.

5 Храбрите бяха ограбени, запахва своя сън и никой от силните мъже не намери *как да използва ръцете си*¹.

(1) 2 Лет. 32:21

6 При Твоето смъряне, Боже на Яков, потънаха в дълбок сън и колесница, и кон¹.

(1) Изх. 15:1

7 Ти, Ти си страшен¹ и кой може да устои пред Теб, щом се разгневиш²?

(1) Ееем. 1:5; (2) Наум 1:6; Откр. 6:17

8 Направил си да се чуе съдът от небето; земята се уплаши и притихна¹,

(1) Авак. 2:20

9 когато Бог се надигна за съд¹, за да спаси всичките смирени на земята². (Села.)

(1) Пс. 12:5; 82:8; (2) Ис. 11:4

10 Защото *gori* човешката ярост ще Те хвали; с остатъка от яростта ще се препашеш.

11 Обричайте се на ГОСПОДА, своя

Бог, и изпълнявайте *обещанията си*¹, всички, които сте около Него! Принасяйте дарове на Страхния! (1) Пс. 50:14

12 Той укротява духа на князете¹, страшен е за земните царе².

(1) Ис. 40:23; (2) Ис. 24:21

77 За първия певец. За Едутун. Псалм на Асаф¹.

Гласът ми *се издига* към Бога и викам; гласът ми *се издига* към Бога и Той ще ме чуе².

(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 55:16

2 В деня на нещастieto си потърсих Господа¹; нощем ръката ми беше протегната, без да отпадне, душата ми отказваше да се утеша.

(1) Пс. 50:15; Ис. 26:16

3 Спомнях си за Бога и въздишах, размислях и духът ми отпаднаше. (Села.)

4 Ти държа *отворени* клепаците на очите ми¹, смутих се и не мога да продумам.

(1) Пс. 102:7

5 Размислих за дните на древността, за годините на старите времена¹.

(1) Пс. 143:4,5; Вжк. 32:7

6 Спомням си песента си в нощта, размислям в сърцето си и духът ми изследва¹.

(1) Пс. 4:4

7 Господ до века ли ще отхвърля¹ и няма вече да покаже благоволение?

(1) Пс. 13:1; 74:1; Римл. 11:1

8 Милостта Му престанала ли е на веки? Престанало ли е словото Му от поколение в поколение?¹

(1) Чис. 23:19

9 Забравил ли е Бог да бъде милостив? Затворил ли е в гнева Си благите Си милости? (Села.)

10 Тогава казах: Това е мъката ми – *да мисля*, че десницата на Всевишния се е изменила.

11 Ще си спомня делата на ГОСПОДА; да, ще си спомня Твоите чудеса от древността¹.

(1) Пс. 105:5; 119:52; Вжк. 7:18,19

12 Ще размишлявам и за цялото Ти дело и ще разсъждавам за делата Ти¹.

(1) Пс. 105:2; 119:27

13 Боже, Твоят път е в святост¹. Кой бог е велик като *нашата* Бог²?

(1) Пс. 68:24; (2) Изх. 15:11

14 Ти си Бог, който върши чудеса¹; изявил си силата Си между народите.

(1) Пс. 72:18

15 Изкупил си народа Си с *издигнатата* ръка¹, синовете на Яков и Йосиф². (Села.)

(1) Изх. 6:6; (2) Бит. 48:5

16 Видяха Те водите, Боже, видяха Те водите и потръпнаха, и бездните се разтрепераха¹.

(1) Пс. 114:3; Авак. 3:10

17 Облаците изляха вода, небосводът издаде глас и стрелите Ти профучаха наоколо¹.

(1) Пс. 18:13,14

18 Гласът на Твоя гъм бе във вихрушката, светкавицете осветиха света, земята се разтрепера и се разклати¹.

(1) Пс. 97:4; 104:32; Изх. 19:18

19 Пътят Ти е в морето и пътеките Ти – в големи води¹, и следите Ти не се познават.

(1) Ис. 43:16

20 Водил си Своя народ като стадо¹ чрез ръката на Мойсей и Аарон².

(1) Пс. 78:52; 80:1; (2) Изх. 6:13; Чис. 33:1;

1 Царе 12:6; Ис. 63:11,12,14; Ос. 12:13; Мих. 6:4

78 Маскил на Асаф¹.

Слушайте наставлението ми, народе мой, наклонете ушите си към думите на устата ми²!

(1) Пс. 50:1; (2) Пр. 22:17

2 Ще отворя устата си в притча, ще произнеса гатанки от древността¹.

(1) Пс. 49:4; Мт. 13:35

3 Това, което сме чули¹ и научили, и нашите бащи са ни разказвали,

(1) 1 Йн. 1:1,3

4 няма да скрием от синовете им¹, разказвайки на идното поколение славните дела на ГОСПОДА и Неговата сила², и чудните Му дела, които извърши³.

(1) Вжк. 4:9; Ис. 38:19;

(2) Пс. 71:18; (3) Пс. 145:4; Изх. 13:14; Иис. Нав. 4:6,7

5 Защото Той постави свидетелство в Яков и определи закон в Израил, които заповяда на бащите ни, да ги предават на синовете си¹,

(1) Вжк. 6:7

6 за да ги знае идното поколение – синовете, които щяха да се родят – за да станат и да ги разказват на своите синове¹;

(1) Изх. 10:2

7 и да положат упованието си в Бога

и да не забравят Божиите дела, и да пазят Неговите заповеди¹,

(1) Пс. 105:45; Втжк. 6:21-25

8 и да не бъдат като бащите си – упорито и бунтовно поколение¹, поколение, което не опази право сърцето си и чийто дух не беше верен на Бога.

(1) Втжк. 31:27; Езек. 20:8; Ас. 9:41

9 Синовете на Ефрем, стрелци, въоръжени с лъкове, се обърнаха назад в деня на битката.

10 Не опазиха завета на Бога¹ и отказаха да ходят в закона Му²,

(1) 4 Царе 17:15; Евр. 8:9; (2) Езек. 20:21

11 и забравиха делата Му и чудесата Му, които им показа¹.

(1) Пс. 106:13

12 Той извърши чудеса пред техните бащи, в египетската земя, в полето Цоан¹.

(1) ст. 43; Пс. 135:9; Втжк. 4:34; Иис. Нав. 9:9

13 Раздели морето¹ и ги преведе, и направи водите да стоят като бент².

(1) Пс. 136:13; Ис. 63:12; (2) Изх. 15:8; Иис. Нав. 3:16

14 И ги води през деня със облак а през цялата нощ – с огнена светлина¹.

(1) Изх. 13:21

15 Разцепи канари в пустинята и ги напои изобилно като от големи безднини¹.

(1) Изх. 17:6; Чис. 20:11; 1 Кор. 10:4

16 Извади и потоци от канарата и направи да потекат води като реки¹.

(1) Пс. 105:41; 107:35

17 Но те продължиха да съгрешават против Него, противяха се на Всевишния в пустинята¹.

(1) ст. 8

18 Изпитаха Бога в сърцето си¹, като поискаха храна според прищявката си².

(1) Пс. 106:14; Изх. 17:7; (2) Чис. 11:4-6

19 И говориха против Бога, казаха: Може ли Бог да приготви трапеза в пустинята¹?

(1) Изх. 16:3,12

20 Ето, Той удари канарата и избликнаха води, и потокоха потоци.

Дали ще може да даде и хляб? Ще може ли да приготви месо за Своя народ¹?

(1) Чис. 11:4

21 Затова, когато ГОСПОД чу, се разгневи¹ и огън се запали против Яков, а също и гняв се надигна против Израил²,

(1) Евр. 3:10; (2) Чис. 11:1,10

22 защото не повярваха на Бога и не се довериха на спасението Му¹.

(1) Евр. 3:17-19

23 Но пак Той заповяда на облаците горе и отвори небесните врати¹,

(1) Мал. 3:10

24 и наваля манна върху тях, за да ядат, и им даде небесния хляб¹.

*букв.: небесното жито; (1) Изх. 16:14; Ин. 6:31

25 Човек ядеше хляба на силните; Той им прати храна до насита¹.

(1) Пс. 105:40

26 Повдигна на небето източния вятър и със силата Си докара южния вятър¹.

(1) Пс. 135:7; 147:18

27 Наваля месо върху тях като прах, крилати птици като морския пясък¹,

(1) Чис. 11:31

28 направи ги да падат напред стана им, около жилищата им¹.

(1) Изх. 16:13

29 И ядоха и се преситиха, и Той задоволи прищявката им¹.

(1) Пс. 106:15; Чис. 11:19,20

30 Но още не бяха се отвърнали от прищявката си, храната им беше още в устата им,

31 и Божият гняв се надигна против тях и изби най-силните* от тях, и повали отбраните МЪЖЕ на Израил¹.

*букв.: най-тъстите; (1) Чис. 11:33,34

32 И при все това, те още съгрешаваха и не повярваха на чудесата Му.

33 Затова Той остави дните им да чезнат в суета и годините им – в ужас¹.

(1) Пс. 90:7-9; Чис. 14:33-38

34 Когато ги убиваше, тогава Го търсеха, обръщаха се и усърдно търсеха Бога¹.

(1) Ис. 26:16

35 И си спомняха, че Бог бе канарата им и Бог, Всевишният, бе Изкупителят им¹.

(1) Пс. 19:14

36 Но с устата си Го мамеха и с езика си Го лъжеха¹,

(1) Мих. 6:12

37 защото сърцето им не беше непоколебимо към Него и не бяха верни на завета Му¹.

(1) Ер. 31:32

38 Но Той беше милостив и прощаваше беззаконията им и не ги погубваше. Да! Много пъти отвърщаше гнева Си и не надигаше цялата Си ярост¹,

(1) Ис. 48:9

39 защото си спомняше, че бяха плът¹,

лъх, който преминава и не се връща.

(1) Пс. 103:14; Бит. 6:3

40 Колко пъти Му се противиха в пустинята¹ и Го наскърбяваха в безводната земя!^{(1) ст. 8}

41 Да, отново и отново изпитваха Бога и огорчаваха Светия Израилев!^{(1) Ис. 1:4}

42 Не си спомняха Неговата сила, деня, когато ги избави от противника¹,^{(1) Пс. 106:21,22}

ст. 43-51; Пс. 105:27-36

43 когато извърши знаменията Си в Египет и чудесата Си в полето Цоан¹.^{(1) ст. 12}

44 Превърна реките им в кръв и потоците им, и не можеха да пият¹.^{(1) Изх. 7:20,21}

45 Изпрати сред тях рояци мухи¹, които ги изпоядоха, и жаби, които ги съсипаха².^{(1) Изх. 8:21; (2) Изх. 8:6,8}

46 Предаде и реколтата им на гъсеницата и труда им – на скакалеца¹.^{(1) Изх. 10:14,15}

47 Порази лозята им с град и черниците им – със слана.

48 Предаде и добитъка им на град и стадата им – на мълнии¹.^{(1) Изх. 9:25}

49 Изля върху тях изгарящия Си гняв, ярост, негодувание и беда – нашествие на ангели на злото.

50 Изравни път за гнева Си, не пощади душата им от смърт, а предаде живота им на мор.

51 Порази всеки първороден в Египет, първата рожба на мъжествеността им в шатрите на Хам¹.^{(1) Пс. 135:8; 136:10; Изх. 12:29}

52 А Своя народ изведе като овце и ги води като стадо в пустинята¹.^{(1) Пс. 77:20; Ис. 63:11}

53 Води ги безопасно и те не се страхуваха¹; а морето погълна враговете им².^{(1) Изх. 14:13; (2) Пс. 106:11; 136:15}

54 Така Той ги въведе в святата Си земя*, на планината, която десницата Му беше придобила¹.

*букв.: границата на светилището Си; (1) Изх. 15:17

55 Той изгони пред тях езичниците и им ги раздели с мярка за наследство, и в шатрите им надели племената на Израил¹.^{(1) Пс. 44:2; Иис. Нав. 21:43}

56 Но те пак изпитваха Бога, Всевишния, бунтуваха се против Него¹ и не пазеха наставленията Му,^{(1) ст. 8}

57 а се връщаха назад и постъпваха невярно като бащите си, изметнаха се като неверен лък¹.^{(1) Ос. 7:16}

58 И Го предизвикваха към гняв с високите си места¹ и Го подбуждаха към ревност² с изваяните си идоли³.

(1) Втжк. 12:2; 4 Царе 17:9; (2) Втжк. 32:16; 1 Кор. 10:22; (3) Съд. 3:19; 4 Царе 21:7

59 Бог чу и се разяри, и много се отвори от Израил¹,^{(1) Евр. 8:9}

60 и напусна скинията в Сило¹, шатъра, в който обитаваше между хората²,^{(1) Иис. Нав. 18:1; (2) 1 Царе 4:11; Ер. 7:12}

61 и предаде на плен силата Си и славата Си – в ръката на врага¹.^{(1) 1 Царе 4:21,22}

62 Предаде и народа Си на меч¹ и се изпълни с ярост към наследството Си².^{(1) 1 Царе 4:10; (2) Ер. 12:7-13}

63 Огън погълна младежите Му и девойките Му останаха без сватбени песни¹.^{(1) Ер. 7:34}

64 Свещениците Му паднаха от меч¹ и вдовиците им не плакаха².^{(1) 1 Царе 4:11; (2) Йов 27:15}

65 Тогава Господ се събуди като отсън, като силен мъж¹, който изтрезнява от вино.^{(1) Ис. 42:13; Соф. 3:17}

66 И Той порази враговете Си изотзад¹ и им наложи вечен позор.^{(1) 1 Царе 7:10}

67 И Той отхвърли шатъра на Йосиф и не избра ефремовото племе;

68 а избра юдовото племе¹, хълма Сион, който възлюби².

(1) Бит. 49:10; (2) Пс. 87:2; 132:13; 2 Лек. 6:6

69 Построи светилището Си като височините, като земята, която е основал до века¹.^{(1) Пс. 87:1}

70 Избра и слугата Си Давид¹ и го взе от кошарите на овцете²;

(1) 1 Царе 16:12; (2) 2 Царе 7:8

71 доведе го от дойните овце, за да пасе народа Му Яков и наследството Му Израил¹.^{(1) Езек. 34:23; Мт. 2:6}

72 И той ги пасеше според чистотата на сърцето си¹ и ги водеше с уменията на ръцете си.^{(1) 3 Царе 9:4}

79 Псалм на Асаф¹.

Боже, езичниците дойдоха в наследството Ти, оскверниха светия Ти храм, превърнаха Ерусалим в развалини²!

(1) Пс. 50:1;
(2) 4 Царе 25:9; Псалм 1:10; Мих. 3:12; Ак. 21:24

2 Трупове на слугите Ти дадоха за храна на небесните птици, плътта на светиите Ти – на земните зверове¹.

(1) Ер. 7:33

3 Изляха кръвта им като вода около Ерусалим и нямаше кой да ги погребва¹.

(1) Ер. 14:16; Соф. 1:17; Откр. 11:9

4 Станахме за присмех на съседите си, за подигравка и посмешие на околните си¹.

(1) Пс. 44:13

5 Докога, ГОСПОДИ? Ще се гневиш ли навек? Ще гори ли ревността Ти като огън¹?

(1) Пс. 80:4; 89:46

6 Излей яростта Си върху езичниците, които не Те познават¹, и върху царствата, които не призовават Името Ти²,

(1) 2 Сол. 1:8; (2) Ер. 10:25

7 защото изпядоха Яков и опустошиха жилището му¹.

(1) Ис. 64:10,11

8 Не си спомняй против нас беззаконията на предците ни; нека бързо ни срещнат благите Ти милости, защото много отслабнахме.

9 Помогни ни, Боже на спасението ни, заради славата на Името Си; избави ни и прости греховете ни заради Името Си¹!

(1) Езек. 20:44

10 Защо да кажат езичниците: Къде е техният Бог¹? Нека се знае пред очите ни между езичниците отмъщението за пролятата кръв на слугите Ти¹!

(1) Пс. 42:3; (2) Вжак. 32:43

11 Нека дойде пред Теб стенанието на затворника; според величието на силата Си запази обречените на смърт¹!

(1) Пс. 102:20

12 И върни на съседите ни седмкратно в пазвата им присмеха им, с който Ти се присмяха¹, Господи.

(1) Пс. 89:51

13 А ние – Твой народ и овце на Твоего пасбище¹ – ще Те възхваляваме до века, ще разгласяваме Твоята хвала на всички поколения².

(1) Пс. 74:1; (2) Ис. 43:21

80 За първия певец. По *музиката на Кремовете*¹. Свидетелство на Асаф². Псалм.

Послушай, Пастирю на Израил! Ти, който водиш Йосиф като стадо³, Ти, който седиш на престол над херувимите⁴, възсияй¹!

(1) Пс. 45:1; 60:1; (2) Пс. 50:1; (3) Пс. 77:20;
(4) Пс. 99:1; 1 Царе 4:4; 4 Царе 19:15; (5) Пс. 50:2

2 Пред Ефрем и Вениамин, и Манасия издигни силата Си и ела да ни спасиш¹!

(1) Пс. 44:26

3 Възвърни ни¹, Боже, възсияй с лицето Си² и ще се спасим³!

(1) Пс. 60:1; (2) Пс. 4:6; Дан. 9:17; (3) Пс. 31:16

4 ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, докога ще се гневиш¹ против молитвата на народа Си?

(1) Пс. 74:1; 79:5

5 Храниш ги с хляб от съзби и със съзби изобилно ги поиш¹.

(1) Пс. 42:3

6 Направи ни причина за вражда за нашите съседи и враговете ни се смеят помежду си.

7 Възвърни ни, Боже на Войнствата¹, възсияй с лицето Си, и ще се спасим²!

(1) Пс. 60:1; (2) Пс. 31:16

8 Извадил си лоза¹ от Египет, изгонил си езичниците и си я насадил².

(1) Йн. 15:1; (2) Пс. 44:2; Ер. 2:21

9 Приготвил си място за нея¹, вкоренил си я и тя изпълни земята.

(1) Ис. Нав. 24:12

10 Планините се покриха със сянката ѝ и клоните ѝ станаха като Божиите кедри.

11 Тя простря клоните си до морето и филизите си – до реката¹.

(1) 3 Царе 4:21

12 Защо си съборил стените ѝ, за да я берат всички, които минават по пътя¹?

(1) Пс. 89:41

13 Глиганът от гората я опустошава и полските зверове я изпядват.

14 Боже на Войнствата, молим Те, върни се¹, погледни от небето и виж², и посети тази лоза

(1) Пс. 90:13; (2) Ис. 63:15

15 и защити това, което е насадила десницата Ти, и издънката, която си направил сиана за Себе Си!

16 Изгорена е с огън¹, отсечена е.

Погиват при намръщването на лицето Ти.

(1) Еаяк. 20:47

17 Нека ръката Ти бъде върху мъжа на десницата Ти, върху човешкия син, когото си направил силен за Себе Си.

18 Тогава ние няма да се отвърнем от Теб¹, съживи ни и ще призовем Името Ти.

(1) Втаж. 5:32; Иис. Нав. 1:7; Ер. 32:40

19 Възвърни ни, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, възсияй с лицето Си, и ще се спасим¹!

(1) Пс. 31:16

81 За първия певец. По Гитит¹. Псалм на Асаф².

Пейте радостно на Бога, нашата сила³, извикайте радостно към Бога на Яков!

(1) Пс. 8:1; (2) Пс. 50:1; (3) Пс. 59:16,17

2 Запейте песен и ударете тимпанчето, благовзвучната арфа заедно с лирата¹!

(1) Пс. 33:2; 149:3

3 Затръбете с тръбата при новолуние, при пълнолуние, в деня на нашия празник¹.

(1) Чис. 10:10

4 Защото това е наредба за Израил, закон на Бога на Яков.

5 Той го постанови като свидетелство в Йосиф, когато излезе против египетската земя, където чух език, който не познавах¹.

(1) Пс. 114:1

6 Облекчих рамото му от товара, ръцете му се освободиха от коша¹.

(1) Изх. 6:6; 20:2; Втаж. 5:6; Ер. 16:14

7 Ти извика в скръбта си, и аз те избавих, отговорих ти с тайнствения глас на гърма¹, изпитах те при водите на Мерива². (Села.)

(1) Изх. 19:16,19; (2) Изх. 17:7; Чис. 20:13

8 Слушайте, народе Мой, и ще засвидетелствам против вас¹! Израилю, ако Ме послушаш²,

(1) Пс. 50:7; (2) Изх. 15:26

9 да няма сред теб чужд бог, да не се покланяш на някой чужд бог¹ –

(1) Изх. 20:3; Втаж. 5:7; Иис. Нав. 24:23

10 аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те изведе от египетската земя¹ – отвори широко устата си, и ще я напълня.

(1) ст. 6

11 Но народът Ми не послуша гласа Ми¹, Израил не Ме искаше.

(1) Ос. 9:17

12 Затова ги предадох на упорството

на сърцето им¹, ходиха по своите си намерения².

(1) Ин. 12:40; Деян. 7:42; Римл. 1:24; (2) Пр. 1:31

13 О, да беше Ме послушал народът Ми¹, да беше ходил Израил в пътищата Ми²!

(1) Ис. 48:18; (2) Втаж. 10:12

14 Скоро бих покорил враговете им и бих обърнал ръката Си срещу противниците им¹.

(1) Лев. 26:3,7

15 Онези, които мразят ГОСПОДА, биха се престрували на покорни пред Него¹, а тяхното* време би траело до века².

16 С най-гъстата пшеница бих ги хранил¹ и с мед от скалата теб не наситил².

(1) Пс. 147:14; (2) Втаж. 32:13

82 Псалм на Асаф¹.

Бог стои в Божието събрание, съди сред владетелите*².

*или: боговете, съдилище

(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 58:1

2 Докога ще съдите несправедливо и ще показвате пристрастие към безбожните?¹ (Села.)

(1) Лев. 19:15; Втаж. 1:17; Пр. 18:5

3 Съдете право сиромаха и сирачето, отдайте справедливост на наскърбения и бедния¹.

(1) Ис. 1:17

4 Избявайте сиромаха и нуждаещия се, освобождавайте ги от ръката на безбожните!¹

(1) Ер. 22:3

5 Те не знаят и не разбират¹, лутат се в тъмнина². Всичките основи на земята се клатят³.

(1) Йов 8:9; (2) Пр. 4:19; (3) Пс. 99:1

6 аз казах: Богове* сте вие¹, синове на Всевишния сте всички²!

*или: мъгъци, съдани; (1) Ин. 10:34; (2) Деян. 17:28

7 Но като човек ще умрете и ще паднете като един от князете.

8 Стани, Боже, съди земята¹, защото Ти ще наследяш всички народи²!

(1) Пс. 76:9; 94:2; (2) Пс. 2:8

83 Песен. Псалм на Асаф¹.

Боже, недей мълча², не замлъквай, не бъди безмълвен, Боже!

(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 109:1

2 Защото, ето, враговете Ти вилнеят¹ и онези, които Те мразят, надигнаха глава.

(1) Пс. 2:1

3 Правят коварни планове против Твоя народ и се наговарят против скритите в Теб.

4 Казаха: Елате да ги изтребим като народ, за да не се споменава вече името на Израил!¹ (1) Пс. 74:8; 124:3; Ест. 3:6

5 Защото единодушно се наговориха, направиха съюз против Теб¹ – (1) Пс. 2:2

6 шатрите на Едом и исмаилянците, Моав и агаряните,

7 Гевал и Амон, и Амалик, филистимците с жителите на Тир;

8 и Асирия се присъедини към тях, станаха помощници на Лотовите синове¹. (Села.) (1) Бит. 19:37;38

9 Постъпи с тях както с Мадиам¹, както със Сисара, както с Явин при потока Кисон², (1) Съд. 7:25; (2) Съд. 4:15;23; 5:21

10 които загинаха при Ендор, станаха тор на земята!¹ (1) Ер. 8:2

11 Направи благородните им като Орив и Зив¹, да, всичките им князе – като Зевей и Салмана²,

(1) Съд. 7:25; (2) Съд. 8:21

12 които казаха: Нека си присвоим Божиите жилища¹. (1) Езек. 36:2

13 Боже мой, направи ги като праха във вихрушката, като плява пред вятъра!¹

(1) Йов 21:18; Ис. 17:13

14 Както огън изгаря дърветата и както пламък запалва планините¹,

(1) Езек. 20:47

15 така ги гонѝ с урагана Си и ги уплаши с бурята Си!¹ (1) Йов 27:20

16 Покрий лицата им с позор, за да потърсят Името Ти, ГОСПОДИ!

17 Нека се посрамят и ужасят навеки, нека се покрият със срам и погинат¹;

(1) Пс. 35:4;26

18 за да познаят, че Ти, чието Име е ГОСПОД¹, единствен си Всевишният над цялата земя²!

(1) Изх. 6:2,3; Ис. 42:8;

(2) Пс. 59:13; 97:9; 138:6; Ис. 37:16; Дан. 4:24,25

84 За първия певец. По Гитит¹. Псалм на Кореевите синове².

Колко прекрасни са Твоите обиталища³, ГОСПОДИ на Войнствата!

(1) Пс. 8:1; (2) Пс. 42:1; (3) Чис. 24:5

2 Душата ми копнее, дори примира за ГОСПОДНИТЕ дворове; сърцето ми и палтът ми радостно викат към живия Бог¹.

(1) Пс. 42:2

3 Дори врабчето си е намерило дом и лястовицата – гнездо за себе си, където да слага пилетата си, при Твоите олтари, ГОСПОДИ на Войнствата, Царю мой и Боже мой!¹

(1) Пс. 5:2; Йн. 20:28

4 Блажени онези, които живеят в Твоя дом¹, те винаги ще Те хвалят². (Села.)

(1) Пс. 65:4; (2) Пс. 134:1

5 Блажен човекът, чиято сила е в Теб; в сърцето им са Твоите пътища.

6 Минавайки през долината на плача, те я превръщат в място на извори¹ и ранният дъжд я покрива с благословения².

(1) Ис. 58:11; (2) Езек. 34:26

7 Те отиват от сила в сила¹, всеки от тях се явява пред Бога в Сион².

(1) Ис. 40:31; 2 Кор. 4:16; (2) Втжк. 16:16

8 ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, чуй молитвата ми!¹ Послушай, Боже на Яков! (Села.)

(1) Пс. 17:1

9 Видж, Боже, щите наш, и погледни на лицето на Своя помазаник!¹

(1) 2 Лст. 6:42

10 Защото един ден в Твоите дворове е по-добър от хиляди други. Бих предпочел да стоя на прага на дома на моя Бог, отколкото да живея в шатрите на безбожието.

11 Защото ГОСПОД Бог е слънце¹ и щит², ГОСПОД ще даде благодат³ и слава⁴, няма да лиши от никакво добро онези, които ходят в чистота⁵.

(1) Ис. 60:19,20; Откр. 21:23; (2) Пс. 3:3;

(3) Йн. 1:16; (4) Римл. 8:30; (5) Пс. 125:4

12 ГОСПОДИ на Войнствата, блажен човекът, който се уповава на Теб!¹

(1) Пс. 2:12

85 За първия певец. Псалм на Кореевите синове¹.

ГОСПОДИ, Ти си показал благоволение към земята Си, възвърнал си Яков от плен².

(1) Пс. 42:1; (2) Пс. 126:1

2 Простил си беззаконието на народа Си, покрил си целия му грях¹. (Села.)

(1) Втжк. 32:43; Ис. 40:1,2; Ер. 50:20; Мих. 7:19

3 Оттеглил си цялата Си ярост, отвърнал си се от изгарящия Си гняв¹.

(1) Ис. 12:1; Ос. 11:9

4 Възвърни ни¹, Боже на нашето спасение², и прекрати негодуванието Си против нас³! (1) Пс. 60:1; (2) Мих. 7:7; (3) Втжк. 29:28

5 До века ли ще се гневиш против нас¹? Ще продължиш ли гнева Си за всички поколения?²

(1) Пс. 77:7

6 Няма ли да ни съживиш отново, за да се радва в Теб Твоят народ¹?

(1) Ер. 33:10,11

7 Окажи ни милостта Си, ГОСПОДИ, и ни подари спасението Си!

8 Ще слушам какво ще говори ГОСПОД Бог, защото ще говори мир на народа Си¹ и на светите Си, и да не се върнат обратно към безумие.

(1) Ер. 29:11

9 Наистина спасението Му е близо до онези, които Му се боят, за да обитава слава в нашата земя¹.

(1) Ис. 46:13

10 Милост и истина*¹ се срещнаха, правда и мир се целунаха².

*ИЛ: вярност
(1) Ин. 1:14,17; (2) Пс. 72:3

11 Истина ще поникне от земята и правда ще надникне от небето¹.

(1) Ис. 45:8

12 И ГОСПОД ще даде доброто, и земята ни ще даде плода си¹. (1) Еаяк. 36:30

13 Правда ще върви пред Него и Той ще направи стъпките ѝ път.

86 Молитва на Давид.

Приклони ухото Си, ГОСПОДИ! Чуй ме, защото съм окаян и сиромаш¹!

(1) Пс. 25:16

2 Запази живота ми, защото съм богабоязлив; Ти, Боже мой, спаси слугата Си, който се уповава на Теб!

3 Бъди милостив към мен¹, Господи, защото към Теб викам цял ден².

(1) Пс. 41:4; (2) Пс. 88:1

4 Развесели душата на слугата Си, защото към Теб, Господи, издигам душата си¹.

(1) Пс. 143:8

5 Защото Ти, Господи, си благ¹ и готов да прощаваш², и многомилостив към всички, които Те призовават³. (1) Пс. 145:9;

Мк. 10:18; (2) Пс. 103:3; (3) Пс. 69:13; 130:7; Мт. 7:11

6 Послушай, ГОСПОДИ, молитвата ми и обърни внимание на гласа на молбите ми¹!

(1) Пс. 17:1

7 В деня на скръбта си ще Те призова, защото ще ме послушаш¹. (1) Пс. 50:15

8 Между боговете няма подобен на Теб, Господи¹, нито дела, подобни на Твоите.

(1) Пс. 95:3; 135:5; Втжк. 3:24; Ис. 40:25; Ер. 10:6

9 Всички народи, които си направил, ще дойдат и ще се поклонят пред Теб, Господи, и ще прославят Името Ти¹,

(1) Пс. 22:27; Мал. 1:11; Римл. 15:9; Откр. 15:4

10 защото си велик и вършиш чудеса¹ – Ти си Бог, само Ти²!

(1) Пс. 72:18; Изх. 15:11; (2) Втжк. 6:4; Ис. 45:5

11 Научи ме на пътя Си¹, ГОСПОДИ, и ще ходя в истината Ти²; дай ми да се боя от Името Ти с неразделено сърце.

(1) Пс. 25:4; (2) 2 Ин. 4

12 Ще Те възхвалявам, Господи, Боже мой, от все сърце и ще прославям Името Ти¹ до века.

(1) Пс. 9:1

13 Защото милостта Ти към мен е голяма и Ти избави душата ми от дълбините на Шеол¹.

(1) Пс. 30:3; Ис. 38:17

14 Боже, горделивите се надигнаха против мен и тъпа от насилници потърси душата ми; те не Те поставиха пред себе си¹.

(1) Пс. 54:3

15 Но Ти, Господи, си Бог състрадателен и милостив, дълготърпелив, многомилостив и верен¹.

(1) Пс. 103:8; 111:4; 145:8; Изх. 34:6; Чис. 14:18; Неем. 9:17; Йона 2:13; Йона 4:2

16 Обърни се към мен и бъди милостив към мен¹, дай силата Си на слугата Си и спаси сина на слугинята Си²!

(1) Пс. 41:4; (2) Пс. 116:16

17 Направи ми знамение за добро – да видят онези, които ме мразят, и да се засрамят, защото Ти, ГОСПОДИ, ми помогна и ме утеши¹.

(1) Пс. 71:21; Ис. 12:1

87 Псалм на Кореевите синове¹. Песен.

Неговата основа е на светите планини².

(1) Пс. 42:1; (2) Пс. 78:69; Ис. 2:2

2 ГОСПОД обича пътищата на Сион повече от всички жилища на Яков¹.

(1) Пс. 78:68; Откр. 20:9

3 Славни неща се говориха за теб, граде Божи¹. (Села.)

(1) Пс. 48:1; Езек. 48:35; Евр. 12:22

4 Ще спомена Рахав* и Вавилон на онези, които Ме познават. Ето, Филистия и Тир с Етиопия: Този се е родил там.

*м. е. Египет

5 А за Сион ще се каже: Този и онзи са се родили в него, и сам Всевишният ще го утвърди¹.

(1) Пс. 48:8

6 ГОСПОД ще запише при записването на народите¹: Този се е родил там². (Села.)

(1) Езек. 13:9; (2) Гал. 4:26

7 Както певците, така и музикантите¹ ще казват: Всичките ми извори са в теб²!

(1) Пс. 68:25; 149:3; (2) Ис. 12:3; Езек. 47:1

88 Песен. Псалм на Кореевите синове¹. За първия певец. По музиката на Махалат леанот². Маскил на езраеца Еман³.

ГОСПОДИ, Боже на спасението ми, ден и нощ виках пред Теб⁴.

(1) Пс. 42:1; (2) Пс. 53:1; (3) 3 Царе 4:31;

(4) Пс. 22:2; 86:3; 119:147; Ас. 18:7

2 Нека дойде молитвата ми пред Теб, приклони ухото Си към вика ми¹,

(1) Пс. 17:1

3 защото душата ми се насити на бедствия¹ и животът ми се приближава до Шеол².

(1) Псал. 3:15-19; (2) Мт. 26:38

4 Причисляван съм към онези, които слизат в рова¹, станах като мъж, който няма сила,

(1) Пс. 28:1

5 паднал между мъртвите, като убитите, които лежат в гроба, за които Ти не си спомняш вече, и които са отсечени от ръката Ти.

6 Положил си ме в най-дълбокия ров, в тъмни места, в бездни¹.

(1) Пс. 69:2; Йона 2:3-5

7 Яростта ти натегна върху мен и с всичките Си вълни ме притискаш¹. (Села.)

(1) Пс. 42:7

8 Отдалечил си от мен познатите ми¹, направил си ме мерзост за тях, затворен съм и не мога да изляза²,

(1) Пс. 38:11; Мт. 26:56; (2) Псал. 3:7

9 окоото ми чезне от скръб. ГОСПО-

ДИ, Теб призовавах всеки ден¹, към Теб простирах ръцете си².

(1) Пс. 86:3; (2) Пс. 143:6

10 За мъртвите ли ще вършиш чудеса? Или сенките ще станат да Те хвалят²? (Села.)

(1) Пс. 6:5; Ис. 26:19

11 В гроба ли ще се прогласява милостта Ти, в Авадон ли – верността Ти?

12 В мрака¹ ли ще станат известни чудесата Ти, в земята на забравата² ли – правдата Ти?

(1) Йов 10:21,22; (2) Екк. 9:5

13 Но аз към Теб извиках, ГОСПОДИ, и сутрин молитвата ми Те посреща¹.

(1) Пс. 5:3

14 ГОСПОДИ, защо отхвърляш душата ми¹, криеш лицето Си от мен²?

(1) Пс. 43:2; (2) Пс. 44:24

15 От младостта си съм окаян и линия, търпя Твоите ужаси и съм смутен¹.

(1) Пс. 119:120; Йов 30:15

16 Памтящият Ти гняв премина върху мен, Твоите ужаси ме поядоха.

17 Заобиколиха ме като вода цял ден, обкръжиха ме отвсякъде¹.

(1) Пс. 118:10-12

18 Отдалечил си от мен приятел и другар¹, познатите ми са в мрак.

(1) Пс. 38:11; Мт. 26:56

89 Маскил на езраеца Етан¹.

Ще възпявам милостите на ГОСПОДА до века, ще известявам с устата си Твоята върност на всички поколения².

(1) 3 Царе 4:31; (2) Пс. 40:10

2 Защото казах: Милостта ще се съради до века, Ти ще утвърдиш истината Си в самите небеса.

3 Направих завет с избрания Си¹, заклех се на слугата Си Давид²:

(1) 1 Лст. 28:4; Ис. 42:1; (2) ст. 35,49; Пс. 132:11; Деян. 2:30

4 Ще утвърдя потомството ти до века и ще съградя престола ти за всички поколения¹. (Села.)

(1) ст. 29,36; Пс. 61:7; 1 Лст. 17:11-14; Ис. 9:7

5 И небесата ще хвалят Твоите чудеса, ГОСПОДИ, и истината Ти – в събранието на светиите.

6 Защото кой на небето може да се сравни с ГОСПОДА¹ Кой сред синове на могъщите² може да се оприличи на ГОСПОДА? (1) Пс. 86:8; Откр. 13:4; (2) Пс. 29:1

7 Бог е много страхопочитаем в събранието на светиите и страшен между всички, които са около Него¹.

(1) Вжж. 7:21

8 ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, кой е могъщ като Теб, ГОСПОДИ!¹ Истината Ти Те обкръжава.

(1) Пс. 113:5; Ер. 32:18

9 Ти владееш гордостта на морето; когато вълните му се надигат, Ти ги укротяваш¹.

(1) Пс. 65:7

10 Ти си смачкал Рахав* като някоя убит, разпръснал си враговете Си с мощната Си ръка¹.

*м. е. Египет
(1) Ис. 51:9; Ак. 1:51

11 Твои са небесата, Твоя е и земята; светът и всичко, което го изпълва – Ти си ги основал¹.

(1) Пс. 24:1; 115:16

12 Северът и югът – Ти си ги създал¹, Тавор и Ермон ликоват в Твоето Име².

(1) Йов 26:7; (2) Пс. 98:8; Ис. 44:23

13 Ти имаш мощна ръка, ръката Ти е силна¹, десницата Ти – възвисена².

(1) Изх. 13:3; 15:16; (2) Изх. 15:6

14 Правда и съд са основата на престола Ти¹, милост и истина* ходят пред лицето Ти.

*или: върност; (1) Пс. 97:2

15 Блажен народът, който познава радостното възклициание! Те ходят в светлината на Твоето лице, ГОСПОДИ¹.

(1) Ис. 2:5; Откр. 21:24

16 В Твоето Име ликоват цял ден¹ и чрез Твоята правда се извисяват².

(1) Фил. 4:4; (2) Ис. 45:24,25

17 Защото Ти си славата на тяхната сила и с Твоето благоволение се възвишава нашият рог¹,

(1) Пс. 75:10; 148:14

18 понеже на ГОСПОДА е нашият щит¹ и на Светия Израилев – нашият цар.

(1) Пс. 3:3

19 Тогава Ти говори на светиите Си във видение и каза: Положих помощ върху един силен, възвисях един избран между народа¹.

(1) Вжж. 17:15

20 Намерих слугата Си Давид¹, със свящото Си масло го помазах²,

(1) Деян. 13:22; (2) 1 Царе 16:13

21 него ще поддържа ръката Ми и мишцата Ми ще го укрепва.

22 Врагът няма да го притесни, нито синът на неправдата ще го потиска.

23 Аз ще смажа противниците му пред него и ще поразя онези, които го мразят.

24 Верността Ми и милостта Ми ще бъдат с него и в Моето Име ще се възвиси рогът му¹.

(1) Пс. 132:17; 1 Царе 2:10

25 И ще поставя ръката му над морето и десницата му – над реките¹.

(1) Зах. 9:10

26 Той ще извика към Мен: Отец си ми¹, Бог мой и канарата на спасението ми²!

(1) 2 Царе 7:14; Ерп. 1:5; (2) Пс. 71:3

27 Затова и Аз ще го направя първороден¹, най-горен от земните царе².

(1) Кол. 1:15,18; Ерп. 1:6; (2) Откр. 1:5; 19:16

28 Ще запазя вечно милостта Си за него и заветът Ми с него ще остане твърд¹.

(1) 2 Царе 23:5; Ис. 55:3

29 И потомството му ще направя да пребъдва навеки¹ и престола му – като небесните дни².

(1) ст. 4; Ер. 33:17; (2) Вжж. 11:21

30 Ако синовете му оставят закона Ми¹ и не ходят в правилата Ми,

(1) Исис. Нав. 24:20

31 ако нарушат наредбите Ми и не пазят заповедите Ми¹,

(1) 3 Царе 9:6; Неем. 1:7

32 тогава ще накажа с тояга престъпленията им и с бич – беззаконията им¹,

(1) 2 Царе 7:14

33 но няма да отнема от него милостта Си¹ и няма да се отрека от верността Си².

(1) Пс. 18:50; 2 Царе 7:15; (2) 2 Тим. 2:13

34 Няма да оскверня завета Си и няма да променя това, което е излязло от устните Ми¹.

(1) Чис. 23:19

35 Веднъж се захлех¹ в светостта Си: няма да излъжа Давид!¹

(1) ст. 3; (2) Ам. 4:2

36 Потомството му ще пребъде вечно и престолът му – като слънцето пред Мен¹;

(1) ст. 4

37 ще бъде утвърден до века като луната. Верен е свидетелят на небето. (Села.)

38 Но Ти си отхвърлил¹ и презрял, разгневил си се² против Своя помазаник.

(1) Пс. 44:9; (2) Пс. 60:1

39 Изоставил си завета със слугата Си, опозорил си короната му до земята¹.

(1) Езек. 21:26

40 Повалил си всичките му заграждения, превърнал си крепостите му в развалина¹.

(1) Ис. 5:5

41 Разграбват го всички, които минават по пътя¹, стана за присмех на съседите си.

(1) Пс. 80:12

42 Възвисял си десницата на враговете му, зарадвал си всичките му неприятели¹.

(1) Псалм 2:17

43 И острието на меча му си обърнал обратно и в битката не си го подкрепил.

44 Направил си да изчезне блясъкът му и си свалил на земята престола му¹.

(1) Псалм 2:1,2

45 Съкратил си дните на младостта му¹, покрил си го със срам². (Села.)

(1) Пс. 102:23; (2) Ер. 51:51

46 Докога, ГОСПОДИ? Ще се криеш ли навеки? Ще гори ли яростта Ти като огън?¹

(1) Пс. 79:5

47 Помни колко е кратко времето ми, за каква суета си създал всичките човешки синове¹!

(1) Пс. 39:5; 119:84

48 Кой човек ще живее и няма да види смърт¹? Може ли да избави душата си от властта на Шеол?² (Села.)

(1) Римл. 5:12; (2) Пс. 49:7,9

49 Къде са предишните Ти милости, Господи? Ти се закле на Давид в истината Си¹!

(1) ст. 3

50 Помни, Господи, унижението на слугите Си – как нося в пазвата си присмеха на многото народи¹,

(1) Дан. 9:16

51 с който враговете Ти, ГОСПОДИ, хулеха¹, с който хулеха стъпките на Твоя помазаник²!

(1) Пс. 31:11; 79:12; (2) Пс. 69:7

52 Благословен да е ГОСПОД до века! Амин и амин¹!

(1) Пс. 41:13; Откр. 7:12

Четвърта книга

90 Молитва на Божия човек Мойсей¹.

Господи, Ти си ни бил прибежище² във всички поколения.

(1) Втжк. 33:1; (2) Втжк. 33:27

2 Преди да се родят планините¹ и да си създал земята и света, от вечността

до вечността Ти си Бог².

(1) Пр. 8:25;

(2) Пс. 48:14; 93:2; 102:12; Авак. 1:12; 1 Тим. 6:16

3 Връщаш човека в пръстта и казваш: **Върнете се, човешки синове!**

(1) Пс. 104:29; 146:4; Бит. 3:19; Йов 34:14,15; Екл. 12:7

4 Защото хиляда години в Твоите очи са като вчерашния ден, който премина, или *като* нощна стража¹.

(1) 2 Петр. 3:8

5 Завличаш ги като порой, те са *като* сън, сутрин са като трева, която никне¹.

(1) Пс. 103:15

6 Сутрин цъфти и пониква, вечер се окосява и изсъхва¹,

(1) Пс. 102:11; Йов 14:2; Ис. 40:6-8

7 защото изчезваме от Твоя гняв и ужасени сме от яростта Ти¹.

(1) Пс. 78:33; Авак. 3:12

8 Поставил си безчестията ни пред Себе Си, тайните ни *грехове* – в светлината на лицето Си¹.

(1) Пс. 109:15; Ер. 16:17; 1 Кор. 4:5; Евр. 4:13

9 Защото всичките ни дни отминават в гнева Ти, прекарваме годините си като въздишка¹.

(1) Пс. 35:5,6; Як. 4:14

10 Дните на живота ни са седемдесет години или ако има сила – осемдесет години; но гордостта им е труд и мъка, защото бързо преминават и ние отлитаме¹.

(1) Йов 5:7

11 Кой знае силата на гнева Ти и яростта Ти, според страха от Теб?

12 Научи ни така да броим дните си, че да придобием мъдро сърце¹.

(1) Пс. 39:4,5

13 Върни се, ГОСПОДИ!¹ Докога? Смили се над слугите Си!²

(1) Пс. 80:14; Чис. 10:36; (2) Пс. 6:3,4; Втжк. 32:36

14 Насити ни рано с милостта Си¹, за да ликуваме и да се радваме през всичките си дни.

(1) Пс. 143:8

15 Развесели ни според дните, *в които* си ни наскърбявал, и годините, *в които* сме видели зло.

16 Нека се извия делото Ти на слугите Ти и величието Ти – на синовете им.

17 И нека бъде върху нас благоволенieto на Господа, нашия Бог, и утвърждавай над нас делото на ръцете ни! Да, утвърждавай делото на нашите ръце!¹

(1) Ис. 26:12

91 Който обитава под закрилата на Всевишния, той ще живее под сянката на Всемогщия¹.

(1) Ис. 25:4

2 Ще казвам на ГОСПОДА: *Ти си моето прибежище и моята крепост, моят Бог, на когото се уповавам!*

(1) Пс. 18:2; 25:2; 31:14; 61:4; 142:5

3 Защото Той ще те избавя от примката на ловеца и от гибелния мор¹.

(1) Пс. 68:20; 124:7

4 С перата Си ще те покрива и под крилето Му ще прибегнеш¹ – Неговата истина е щит и защита².

(1) Пс. 17:8; (2) Пс. 35:2

5 Няма да се страхуваш от ужас нощем¹, нито от стрелата, която лети денем,

(1) Пр. 3:24,25

6 нито от мор, който ходи в тъмнина, нито от зараза, която опустошава по пладне.

7 Хиляда ще падат от страната ти и десет хиляди – отядно ти, но до теб няма да стигне¹.

(1) Ер. 39:18

8 Само ще гледаш с очите си и ще видиш възмездието над безбожните¹.

(1) Пс. 37:34

9 Понеже ти си казал: ГОСПОД е моето прибежище! – и си направил Всевишния свое жилище,

10 никакво зло няма да те сполети, нито язва ще се приближи до шатрата ти¹,

(1) Вжк. 7:15

11 защото ще заповяда на ангелите Си за теб – да те пазят във всичките ти пътища¹.

(1) Евр. 1:14

12 На ръце ще те носят, да не би да ударих в камък крака си¹.

(1) Пр. 3:23; Мт. 4:6

13 Ще настъпиш лъв и кобра, ще стъпчеш млад лъв и змия*¹. *бжв.: змей; евр. дума означава голямо морско или земно чудовище, кит, акула, змия, вж. Бит. 1:21, Йов 7:12; (1) Лк. 10:19

14 Понеже той положи в Мен любовта си, затова ще го избавя. Ще го поставя нависоко, защото позна Името Ми¹.

(1) Пс. 9:10

15 Той ще Ме призове¹ и аз ще му отговоря². Ще бъда с него, когато е в бедствие³, ще го избавя и ще го прославя.

(1) Пс. 50:15; (2) Ер. 33:3; (3) Ис. 43:2

16 Ще го наситя с дългоденствие¹ и ще му покажа Моето спасение².

(1) Пр. 10:27; (2) Пс. 50:23

92 Псалм. Песен за съботния ден. Добре е да възхваляваме ГОСПОДА и да възпяваме Твоето Име, Всевишни¹,

(1) Пс. 9:2; 101:1; 147:1; Евр. 13:15

2 да възвестяваме милостта Ти сутрин и верността Ти нощем¹,

(1) Пс. 42:8

3 с десетострунен инструмент и с арфа, със звучна мелодия на лира¹.

(1) Пс. 33:2

4 Понеже си ме зарадвал, ГОСПОДИ, с това, което си направил, ще ликувам в делата на ръцете Ти.

5 Колко са велики делата Ти¹, ГОСПОДИ! Твоите мисли са много дълбоки².

(1) Пс. 104:24; 139:14; Откр. 15:3; (2) Ис. 55:9; Рим. 11:33

6 Неразумният човек не знае и глупавият не разбира това¹,

(1) Пс. 73:22

7 че безбожните никнат като трева и всички, които вършат беззаконие, цъфтят, само за да бъдат изтребени на веки¹.

(1) Пс. 37:2; 73:17-19

8 Но Ти, ГОСПОДИ, си възвишен във вечността¹!

(1) Пс. 97:9; 102:12

9 Защото, ето, враговете Ти, ГОСПОДИ, защото, ето, враговете Ти ще погинат¹, ще се пръснат всички, които вършат беззаконие².

(1) Съд. 5:31; (2) Пс. 18:14; 101:8; 125:5

10 Но Ти ще възвисиш рога ми като на дивото говедо¹; с прясно масло ще бъда помазан²

(1) Пс. 75:10; 112:9; (2) Пс. 23:5

11 и окото ми ще види *повалянето* на враговете ми, ушите ми ще чуят за *възмездието над злодеите*, които се надигат против мен¹.

(1) Пс. 37:34

12 Праведният ще поникне като палма, ще расте като кедр в Ливан¹.

(1) Ос. 14:4,5

13 Насадените в дома на ГОСПОДА¹ ще цъфтят в дворовете на нашия Бог.

(1) Пс. 52:8

14 Ще са плодоносни и в дълбока старост, ще са сочни и зелени¹,

(1) Пс. 1:3

15 за да известят, че ГОСПОД е праведен – Моята канара – и в Него няма неправда¹.

(1) Вжк. 32:4; Йов 34:10; Соф. 3:5

93 ГОСПОД царува! Облечен е с величие², ГОСПОД е облечен със сила и се е препасал³. И светът е утвърден, не може да се поклати⁴.

(1) Пс. 97:1; 99:1; (2) Пс. 104:1; (3) Пс. 65:6; (4) Пс. 96:10

2 Твоят престол е утвърден отначало, Ти си от вечността¹.

(1) Пс. 55:19; 90:2

3 Реки издигнаха, ГОСПОДИ, реки издигнаха гласа си, реки издигнаха вълните си¹.

(1) Пс. 46:2

4 ГОСПОД във висините е по-силен от грохота на големи води, от мощните вълни на морето¹.

(1) Пс. 29:4; Мт. 8:27

5 Твоите свидетелства са много сигурни¹. На Твоя дом подобава святост², ГОСПОДИ, за дълги дни!

(1) Пс. 19:7; Тит 1:9; (2) Лев. 10:3

94 ГОСПОДИ, Боже на отмъщенията, Боже на отмъщенията¹, възсияй²!

(1) Вжж. 32:35; Ер. 51:6; Наум 1:2; (2) Пс. 50:2

2 Възвиши се, Съдия на земята¹, отдай заслуженото на горделивите²!

(1) Пс. 82:8; (2) Йов 40:11; Ис. 2:12

3 Докога безбожните, ГОСПОДИ, докога безбожните ще тържествуват,

4 ще приказват, ще говорят надменно¹ и всички, които вършат беззаконие, ще се хвалят²?

(1) 1 Царе 2:3; (2) Пс. 125:5; Йов 20:5

5 Те смазват народа Ти, ГОСПОДИ, и потискат наследството Ти.

6 Убиват вдовицата и чужденца и умъртвяват сираците¹.

(1) Ис. 10:2; Езек. 22:7

7 И казват: ГОСПОД не вижда, Богът на Яков не забелязва¹.

(1) Пс. 10:11

8 Разберете, вие, неразумни между народа! И вие, глупави, кога ще поумнеете²!

(1) Пр. 1:22

9 Този, който е направил ухото, няма ли да чуе? Този, който е образувал окото, няма ли да види¹!

(1) Пс. 34:15; Пр. 20:12

10 Този, който наставлява народите¹, няма ли да порицае? Той е този, който учи човека на знание²!

(1) Езек. 39:21; (2) Йов 28:28; Пр. 2:6; 2 Тим. 2:7

11 ГОСПОД познава мислите на човека¹, че те са суета².

(1) Пс. 44:21; Йн. 2:24,25; (2) 1 Кор. 3:20

12 Блажен онзи човек, когото Ти наставляваш¹, ГОСПОДИ, и го учиш от закона Си²,

(1) Йов 5:17; (2) Пс. 119:71

13 за да му даваш почивка от дните на злощастieto¹, докато се изпояров за безбожния.

(1) Ис. 26:20

14 Защото ГОСПОД няма да отхвърли народа Си и наследството Си няма да остави¹.

(1) Пс. 74:2; 1 Царе 12:22; Римл. 11:1,2

15 Защото съдът ще се върне при правдата и всички, които са с право сърце, ще го последват¹.

(1) Пс. 58:11

16 Кой ще стане за мен против злодеите¹? Кой ще застане за мен против онези, които вършат беззаконие?

(1) Пс. 118:6,7

17 Ако ГОСПОД не ми беше помогнал, душата ми без малко би се заселила в мълчанието.

18 Когато казах: Кракът ми се подхлъзва! – Твоята милост, ГОСПОДИ, ме подпря¹.

(1) Пс. 37:24

19 Сред множеството грижи на сърцето ми* Твоите утешения изпълваха с наслада душата ми¹.

*букв.: вътре в мен; (1) Псалм 3:20-24

20 Може ли да има нещо общо с Теб престолът на беззаконieto, което замисля зло чрез закона¹?

(1) Пр. 28:9

21 Те се нахвърлят върху душата на праведния и осъждат невинна кръв¹.

(1) Изх. 23:7; Мт. 27:24,26; Як. 5:6

22 Но ГОСПОД е моята висока кула и моят Бог – канарата на прибежището ми¹.

(1) Пс. 62:7

23 Той върна беззаконieto им обратно върху тях и в злината им ще ги погуби. ГОСПОД, нашият Бог, ще ги погуби¹.

(1) Пр. 5:23

95 Елате, да запеем радостно на ГОСПОДА, да възкликнем към канарата на нашето спасение¹!

(1) Пс. 18:46

2 Да дойдем пред Него с благодарност, да възкликнем към Него с псалми¹!

(1) Пс. 100:2,4

3 Защото ГОСПОД е Бог велик¹ и Цар велик² над всички богове³.

(1) Пс. 104:1; Вжж. 7:21; Неем. 8:6; (2) Пс. 47:2; (3) Пс. 86:8; 96:4; 97:9

4 В ръката Му са дълбините на земята¹ и Негови – планинските височини.

(1) Пс. 71:20

5 Негово е морето, защото Той го е направил, и Неговите ръце образуваха сущата¹. (1) Бит. 1:9;10; Йона 1:9; Деян. 4:24; Откр. 14:7

6 Елате, да се поклоним и да се наведем, да коленичим пред ГОСПОДА¹, нашия Създател²!

(1) Еф. 3:14; (2) Пс. 100:3; 119:73; 139:13; Ис. 44:2; 64:9
ст. 7-11; Евр. 3:7-11

7 Защото Той е нашият Бог¹ и ние сме народът на пасбището Му и овцете на ръката Му². Днес, ако чуете гласа Му,

(1) Пс. 48:14; (2) Пс. 74:1

8 не закоравявайте сърцата си както при Мерива, както в деня на Маса в пустинята,

9 когато бащите ви Ме изпитаха¹, опитаха Ме, въпреки че бяха видели делото Ми.

(1) Вжк. 6:16

10 Четиридесет години се отвърщавах от *това* поколение¹ и казах: Те са народ, който се отклонява в сърцето си², и не познават Моите пътища³.

(1) Лк. 11:29; (2) Мт. 22:29; (3) Йов 21:14

11 Затова се заклев в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!

Пс. 96: 1 Леп. 16:23-33

96 Пейте на ГОСПОДА нова песен¹, пейте на ГОСПОДА, цяла земя²!

(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 66:4

2 Пейте на ГОСПОДА, благославяйте Името Му¹, възвестявайте от ден на ден спасението Му!

(1) Пс. 145:1,2

3 Прогласявайте между езичниците Неговата слава, между всичките народи – чудните Му дела¹,
4 защото ГОСПОД е велик и всеславен¹, страшен е над всички богове².

(1) Пс. 145:3; 150:2; (2) Пс. 95:3; Дан. 2:47

5 Защото всичките богове на народите са нищо*, а ГОСПОД е направил небесата¹.

*или: суети, идоли; (1) Пс. 8:3; Ис. 42:5

6 Пред Него са блясък и величие, сила и красота са в светилището Му¹.

(1) Пс. 63:2

7 Отдайте на ГОСПОДА, *вие*, племе-

на на народите, отдайте на ГОСПОДА слава и сила!¹

(1) Пс. 29:1

8 Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му, донесете принос¹ и елате в дворовете Му²,

(1) Мал. 1:11; (2) Пс. 100:4; 116:19

9 поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие¹! Треперете пред Него, цяла земя²!

(1) Пс. 29:2; (2) Пс. 99:1

10 Кажете между народите: ГОСПОД царува¹! И светът стои здраво, няма да се поклати². Той ще съди народите с правота³.

(1) Ис. 52:7; Откр. 19:6; (2) Пс. 93:1; (3) Пс. 7:8

11 Нека се веселят небесата и нека ликува земята¹, нека бучи морето и всичко в него²,

(1) Пс. 97:1; (2) Пс. 98:7

12 нека се весели полето и всичко по него. Тогава ще ликуват всичките дървета на гората¹

(1) Ис. 49:13; 55:12

13 пред ГОСПОДА, защото Той идва¹, защото идва да съди земята. Той ще съди света с правда и народите – с истината Си².

(1) Пс. 50:3; (2) Пс. 7:8; Ис. 2:4; Деян. 17:31; Откр. 19:11

97 ГОСПОД царува¹! Нека се радва земята², нека се веселят множеството острови³!

(1) Пс. 93:1; (2) Пс. 96:11; (3) Ис. 60:9

2 Облаци и мрак са около Него¹, правда и правосъдие са основата на престола Му².

(1) 3 Царе 8:10-12; (2) Пс. 89:14

3 Огън върви пред Него¹ и изгаря противниците Му отвсякъде.

(1) Пс. 18:8; 2 Сол. 1:8

4 Светкавиците Му осветяват света¹. Земята видя и потрепери².

(1) Йов 37:3,4; (2) Пс. 77:18

5 Планините се топят като восък от присъствието на ГОСПОДА¹, от присъствието на Господа на цялата земя.

(1) Пс. 75:3; Съд. 5:5; Мих. 1:4; Авак. 3:6

6 Небесата провъзгласяват правдата Му¹ и всичките племена виждат славата Му².

(1) Пс. 50:6; (2) Ис. 40:5

7 Нека се посрамят всички, които служат на изваяни образи¹, които се хвалят с идолите. Паднете пред Него, всички богове!²

(1) Ис. 42:17; 44:9,11; 45:16; (2) 1 Царе 5:3; Евр. 1:6

8 Чу Сион и се развесели и се зарадваха дъщерите на Юда заради Твоите присъди, ГОСПОДИ¹.

(1) Пс. 48:11

9 Защото Ти, ГОСПОДИ, си Всевишният над цялата земя¹, превъзвишен си над всички богове².

(1) Пс. 83:18; (2) Пс. 92:8; 95:3; 136:2; Изх. 18:11

10 Мразете злото¹, вие, които любите ГОСПОДА! Той пази душите на светиите Си², избавя ги от ръката на безбожните.

(1) Пр. 8:13; Ам. 5:14,15; 2 Тим. 2:19; (2) Пс. 121:7

11 Светлина се сее за праведния¹ и веселие – за правите по сърце².

(1) Пс. 112:4; Пр. 4:18; Ис. 58:8; (2) Пс. 68:3

12 Веселете се в ГОСПОДА, вие, праведни¹, и възхвалявайте паметта на Неговата святост²!

(1) Пс. 32:11; (2) Пс. 30:4

98 Псалм.

Пейте на ГОСПОДА нова песен¹, защото Той извърши чудни дела²! Неговата десница и Неговата свята мишца Му спечелиха победата³.

(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 72:18; (3) Пс. 89:13; Изх. 15:6

2 ГОСПОДА изяви спасението Си¹, откри правдата Си пред очите на народите².

(1) Ис. 52:7; Лк. 3:6; (2) Римл. 3:21; Откр. 15:4

3 Спомни си милостта Си и верността Си към израилевия дом¹. Всичките земни краища видяха спасението на нашия Бог².

(1) Лк. 1:54; Римл. 15:8; (2) ст. 2

4 Възкликнете към ГОСПОДА, цяла земя¹, ликувайте, радвайте се и пейте псалми²!

(1) Пс. 66:1; (2) Пс. 95:2

5 Пейте на ГОСПОДА с арфа, с арфа и с глас на псалмопеене¹!

(1) Пс. 71:22; 147:7

6 С тръби и с глас на рог викнете радостно пред Царя, ГОСПОДА!

7 Нека бучи морето и всичко в него¹, светът и неговите обитатели!

(1) Пс. 96:11

8 Нека ръкопляскаат реките, нека се радват заедно планините¹

(1) Пс. 65:12; 89:12

9 пред ГОСПОДА, защото идва да съди земята. Ще съди света с правда и народите – с правота¹.

(1) Пс. 9:8; 96:13

99 ГОСПОД царува¹! Нека треперят народите²! Той седи на престол над херувимите³. Нека се потресе земята⁴!

(1) Пс. 93:1; (2) Пс. 96:9;

(3) Пс. 80:1; Изх. 25:22; 2 Царе 6:2; (4) Пс. 82:5

2 ГОСПОД е велик в Сион¹ и е извисен над всичките народи².

(1) Ис. 12:6; (2) Пс. 47:2

3 Нека хвалят Твоето велико и страшно Име; свят е Той¹!

(1) Пс. 103:1; 111:9; Неем. 9:5; Откр. 15:4

4 И силата на Царя обича правда¹. Ти си утвърдил правота, извършил си правосъдие и правда в Яков.

(1) Йов 37:23; Ер. 23:5

5 Възвишавайте ГОСПОДА, нашия Бог, и кланяйте се при подножието на краката Му¹. Свят е Той!

(1) Пс. 132:7; Мт. 5:35

6 Мойсей и Аарон бяха между свещениците Му¹ и Самуил беше между призоващите Името Му; те призоваваха ГОСПОДА и Той им отговаряше².

(1) Чис. 16:22; (2) 1 Царе 7:9

7 Той им говореше в облачния стълб¹ и те пазеха свидетелствата Му и наредбата, която им даде.

(1) Изх. 33:9

8 ГОСПОДИ, Боже наш, Ти им отговаряше; Ти им беше Бог, който прощаваша¹, но и Отмъстител за деянията им².

(1) Пс. 78:38; (2) Чис. 20:12

9 Възвишавайте ГОСПОДА, нашия Бог, и се кланяйте при свята Му планина¹, защото свят е ГОСПОД, нашият Бог²!

(1) Пс. 48:1; (2) Ис. 6:3; Откр. 4:8

100 Псалм на благодарност.

Възкликнете към ГОСПОДА, цяла земя¹!

(1) Пс. 66:1

2 Служете на ГОСПОДА с радост¹, елате пред Него с ликуване.

(1) Възк. 28:47

3 Познайте, че ГОСПОД – Той е Бог¹. Той ни е направил², а не ние; Негов народ сме и овцете на пасището Му³.

(1) Възк. 4:39; (2) Пс. 95:6; Еф. 2:10; (3) Пс. 74:1

4 Влезте в портите Му с благодарност и в дворовете Му – с хваление! Благодарете Му и благославяйте Името Му¹,

(1) Пс. 95:2; 96:8; 99:3; 122:4

5 защото ГОСПОД е благ¹, милостта Му е вечна² и верността Му – към всички поколения³.

(1) Мт. 19:17; (2) Пс. 106:1; 107:1; 118:1; 136; 138:8; 2 Лек. 5:13; Езд. 3:11; Ер. 33:11; (3) Пс. 119:90

101 Псалм на Давид.

Ще възпея милост и правосъдие¹; на Теб, ГОСПОДИ, ще пея псалми²!

(1) Мих. 6:8; (2) Пс. 92:1; Еф. 5:19

2 Ще постъпвам разумно в път съвършен. Кога ще дойдеш при мен¹? Ще ходя вътре в дома си в чистотата на сърцето си².

(1) Изх. 20:24; (2) Пс. 26:11

3 Няма да поставя пред очите си нищо лошо¹; мразя престъпване на закона², това няма да се прилепи към мен.

(1) Пр. 6:12-15; (2) Пр. 8:13

4 Лъжливо сърце ще отстъпи от мен, няма да познавам зло¹.

(1) Пс. 26:4,5; Мт. 7:23

5 Който клевети тайно съседа си, него ще погубя¹; който има горделиво око и надменно сърце, него няма да търпя².

(1) Лев. 19:16; Пр. 20:19; (2) Пр. 21:4

6 Очите ми ще бъдат върху верните на земята, за да живеят с мен; който ходи в съвършен път, той ще ми служи.

7 Който постъпва коварно, няма да живее вътре в дома ми; който говори лъжа, няма да устои пред очите ми¹.

(1) Пс. 5:6

8 Всяка сутрин ще погубвам всичките безбожни на земята¹, за да избребя от града на ГОСПОДА всички, които вършат беззаконие².

(1) Пр. 20:26; (2) Пс. 92:9

102 Молитва на скърбящия, когато е съкрушен и излива жалбата си пред ГОСПОДА¹.

ГОСПОДИ, послушай молитвата ми и викането ми нека дойде до Теб²!

(1) Пс. 142:2; (2) Пс. 17:1; Изх. 2:23

2 Не скривай лицето Си от мен¹ в деня на бедствието ми, приклони към мен ухото Си! В деня, когато Те призовавам, бързо ми отговори²,

(1) Пс. 27:9; (2) Пс. 31:2

3 защото дните ми изчезват като дим¹

и костите ми са нажежени като огън².

(1) Як. 4:14; (2) Йов 30:30

4 Сърцето ми е поразено и изсъхнало като трева¹, така че забравям да ям хляба си².

(1) Пс. 90:6; Йов 14:2; (2) 1 Царе 1:7

5 Поради гласа на стенанията ми костите ми прилепват към кожата ми¹.

(1) Йов 19:20

6 Заприличал съм на пеликан в пустиня, станал съм като бухал в развалини.

7 Лежа буден¹ и съм като самотно врабче на покрива.

(1) Пс. 77:4

8 Враговете ми цял ден ми се присмиват¹; онези, които свирепеят против мен, кънат в името ми.

(1) Пс. 42:10

9 Защото ядох пепел като хляб и смесих питието си със сълзи¹,

(1) Пс. 42:3

10 заради Твоя гняв¹ и Твоето негодувание – защото си ме вдигнал и долу си ме хвърлил.

(1) Псалм 3:1

11 Дните ми са като удължена¹ сянка и аз като трева изсъхвам².

(1) Пс. 109:23; (2) ст. 4

12 Но Ти, ГОСПОДИ, остави вечно¹ и споменът Ти – през всички поколения².

(1) Пс. 90:2; 92:8; (2) Пс. 135:13; Изх. 3:15

13 Ти ще станеш и ще се смилиш над Сион¹, защото е време да му окажеш милост, защото определеното време дойде².

(1) Ис. 51:3; (2) Пс. 119:126; Ис. 40:2; Ер. 29:10

14 Защото слугите Ти милеят за камъните му и жалеят за развалините му¹.

(1) Неем. 2:3,17

15 Така народите ще се боят от Името на ГОСПОДА и всичките земни царе – от славата Ти¹.

(1) Пс. 67:7; Ис. 59:19; Ис. 60:3

16 Защото ГОСПОД ще съгради Сион¹ и ще се яви в славата Си²,

(1) Пс. 147:2; (2) Ис. 40:5

17 ще се обърне към молитвата на оставените и няма да презре молитвата им¹.

(1) Пс. 69:33

18 Това ще се запише за бъдещото поколение¹ и народ, който ще се създаде, ще хвали ГОСПОДА².

(1) Римл. 15:4; (2) Пс. 22:31; Ис. 43:21

19 Защото Той надникна от височината на Своето светилище, от небето ГОСПОД погледна към земята¹,

(1) Вжк. 26:15

20 за да чуе стенанието на затворника, да освободи обречените на смърт¹,

(1) Пс. 79:11; Изх. 3:16,17

21 за да провъзгласяват Името на ГОСПОДА в Сион и хвалата Му в Ерусалим¹,

(1) Ис. 52:8-10

22 когато се съберат заедно народите и царствата, за да служат на ГОСПОДА¹.

(1) Ис. 2:2,3; Ер. 3:17

23 Той отслаби силата ми в пътя, съкрати дните ми¹.

(1) Пс. 89:45

24 Аз казах: Боже мой, не ме вземай в половината на дните ми¹! Твоите години са през всички поколения².

(1) Ис. 38:10; (2) ст. 12

ст. 25-27; Евр. 1:10-12

25 От древността Ти си основал земята и дело на Твоите ръце са небесата¹.

(1) 4 Царе 19:15

26 Те ще погинат¹, но Ти пребъдваш; те всички ще овехтеят като дреха, като одежда ще ги смениш и ще бъдат изменени².

(1) Мт. 24:35; (2) 2 Петр. 3:10

27 Но Ти си съзрял¹ и Твоите години няма да свършат.

(1) Мал. 3:6; Евр. 13:8

28 Синовете на slugите Ти ще останат и потомството им ще се утвърди пред Теб¹.

(1) Пс. 69:36; Езек. 37:25

103 Псалм на Давид.

Благославяй ГОСПОДА, душо моя¹, и всичко в мен да благославя свящото Му Име².

(1) ст. 22; Пс. 104:1; 146:1; (2) Пс. 99:3; 145:1,2

2 Благославяй ГОСПОДА, душо моя, и не забравяй всичките Му благодеяния¹.

(1) Вжж. 8:2

3 Той е, който прощава всичките ти беззакония¹, който изцелява всичките ти болести²,

(1) Пс. 32:1; 130:8; Ис. 43:25; Еф. 1:7; (2) Изх. 15:26

4 който изкупва от рова живота ти¹, който те увенчава с милост и милосърдие²,

(1) Йов 33:28; Ис. 38:17; (2) Ис. 54:8

5 който насища с блага живота ти, младостта ти се подновява като на орел¹.

(1) Ис. 40:31

6 ГОСПОД извършва правда и правосъдие за всички угнетявани¹.

(1) Пс. 35:10

7 Показа на Мойсей пътищата Си¹ и

на израилевите синове – делата Си².

(1) Изх. 33:13; (2) Пс. 111:6

8 Състрадателен и милостив е ГОСПОД, дълготърпелив и многомилостив¹.

(1) Пс. 86:15; Изх. 34:6

9 Няма да действа вечно за лошо, нито ще се гневи до века¹.

(1) Ис. 57:16; Мих. 7:18

10 Не е постъпил с нас според греховете ни, нито ни е отплатил според беззаконията ни¹,

(1) Езд. 9:13; Йов 33:27

11 защото, колкото са високо небесата над земята, толкова е голяма милостта Му към онези, които Му се боят¹;

(1) Пс. 31:19; 117:2

12 колкото е далеч изтокът от запада, толкова е отдалечил от нас престъплението ни¹.

(1) Ис. 44:22; Ер. 50:20; Мих. 7:19; Евр. 10:17

13 Както баща жали деца, така жали ГОСПОД онези, които Му се боят¹,

(1) Ер. 31:20; Мал. 3:17; Як. 5:11

14 защото Той познава нашия строеж, помни, че ние сме пръст¹.

(1) Пс. 78:39; Бит. 2:7; 3:19; Йов 10:9

15 Дните на човека са като трева, като полско цвете – така цъфти¹.

(1) Пс. 90:5,6; 1 Петр. 1:24

16 Защото вятърът преминава над него, и го няма, и мястото му не го познава вече¹.

(1) Йов 7:8-10; Ис. 40:6,7

17 Но милостта на ГОСПОДА е от века до века¹ върху онези, които Му се боят², и правдата Му – върху синовете на синовете³,

(1) Пс. 25:6; (2) Ак. 1:50; (3) Пс. 111:3

18 върху онези, които пазят завета Му и помнят заповедите Му, за да ги изпълняват¹.

(1) Вжж. 7:9

19 ГОСПОД е поставил престола Си в небесата¹ и царството Му владее над всичко².

(1) Пс. 114:4; (2) 1 Лст. 29:11,12; Дан. 7:14

20 Благославяйте ГОСПОДА, вие, Негови ангели¹, мощни по сила², които изпълнявате словото Му, като слушате гласа на словото Му³!

(1) Пс. 148:2; (2) 2 Петр. 2:11; Откр. 5:2; (3) Ак. 1:19

21 Благославяйте ГОСПОДА, всички вие, Негови войнства¹, Негови служители, които изпълнявате волята Му²!

(1) Ак. 2:13; Откр. 5:11,12; (2) Дан. 7:10; Евр. 1:14

22 Благославяйте ГОСПОДА, всички вие, Негови дела на всички места на Неговото господство¹! Благославяй ГОСПОДА, душо моя²!

(1) Пс. 145:10,21; 148:1-5; (2) ст. 1

104 Благославяй ГОСПОДА, душо моя¹! ГОСПОДИ, Боже мой, Ти си много велик², облечен си с величие и блясък³.

(1) ст. 35; Пс. 103:1; (2) Пс. 95:3; (3) Пс. 93:1

2 *Tu si*, който се покрива със светлина като с наметало¹ и простира небесата като завеса²,

(1) 1 Йн. 1:5; (2) Ис. 40:22

3 който гради превъзвишените Си заселища във водите^{*1}, който прави облаците Своя колесница², който се носи на крилете на вятъра³,

^{*}Имат се пред вид водите, които съгласно древната представа са били над небосвода, вж. Бит. 1:7; от тях вали дъжда, вж. ст. 13.

(1) Пс. 148:4; Ам. 9:6; (2) Вжк. 33:26; Ис. 19:1; (3) Пс. 18:10

4 който прави ангелите Си ветрове и служителите Си – пламтящ огън¹.

(1) Евр. 1:7

5 Той е основал земята на основите ѝ¹, тя няма да се поклати до века².

(1) Пс. 119:90; Пр. 8:29; (2) Екл. 1:4

6 Покрил си я с бездната като с дре-ха, водите застанаха над планините.

7 При Твоето съмъряне те побягнаха, при гласа на гърма Ти се спуснаха в бяг.

8 Планините се издигнаха, долините се снишиха на мястото, което си определил за тях¹.

(1) Пр. 8:25

9 Поставил си граница, така че да не могат да преминат, и те няма да се върнат и да покрият земята.

10 *Tu si*, който изпраща извори в долините и те текат между планините¹.

(1) Вжк. 8:7

11 Поят всички животни на полето и дивите магарета утоляват жаждата си.

12 При тях обитават небесните птици и петя между клоните.

13 *Tu si*, който напоява планините от превъзвишените Си заселища и земята се насища с плода на делата Ти¹.

(1) Пс. 65:9,10; Ер. 10:13

14 *Tu si*, който кара тревата да расте¹ за добитъка и полската трева^{*} – за

служба на човека², за да изважда храна от земята³,

^{*}т. е. земеделски култури, вж. Бит. 2:5;

(1) Пс. 147:8; Бит. 1:12; (2) Бит. 1:29,30;

(3) Мк. 4:28; Як. 5:18

15 и вино, което весели сърцето на човека¹, така че да прави да блести лицето му *като* от масло, и хляб, който подкрепя сърцето на човека².

(1) Съд. 9:13; Екл. 10:19; Зах. 10:7; (2) Ис. 55:10

16 Дърветата на ГОСПОДА се наситиха, ливанските кедрни, които Той е насадил¹,

(1) Чис. 24:6

17 където птиците свиват гнездата си¹ и щъркелът, чийто дом са елхите.

(1) Езек. 31:6

18 Високите планини са за дивите кози, канарите са убежище за скокливите мишки¹.

(1) Пр. 30:26

19 Той е направил луната за *определяне* на времената и слънцето знае залязала си.

20 Ти спускаш тъмнина и става нощ¹, в нея ходят всички горски зверове.

(1) Пс. 74:16

21 Лъвчетата реват за плячка и искат храната си от Бога¹.

(1) Йов 38:39,40

22 Слънцето изгрява, те се оттеглят и лягат в бърлогите си¹.

(1) Йов 37:8

23 Човекът излиза на работата си и на труда си до вечерта.

24 ГОСПОДИ, колко многобройни са Твоите дела¹! Всички тях Ти си извършил с мъдрост². Земята е пълна с Твоите творения.

(1) Пс. 92:5; (2) Пр. 3:19; Ер. 10:12

25 Ето голямото и широко море, там гъмжат безброй живи същества – малки и големи¹.

(1) Бит. 1:20

26 Там се движат корабите¹, левиатанът, който си създаде да играе в него.

(1) Пс. 107:23

27 Всички тези чакат Теб – да им дадеш храната им на времето ѝ¹.

(1) Пс. 136:25; 145:15; Ак. 12:6

28 Ти им даваш и те събират, отваряш ръката Си и те се наситят с добро¹.

(1) Пс. 145:16; Мт. 14:20

29 Скриваш лицето Си и те се смущават, отнемаш дъха им и те издъхват и се връщат в пръстта си¹.

(1) Пс. 90:3

30 Изпращаш Духа^{*} Си и те се създа-

ват¹, и подновяваш лицето на земята.

*имл: дьха(1) Йов 33:4; Деян. 17:25

31 Нека бъде вечна славата на ГОСПОДА¹, нека се радва ГОСПОД в делата Си!
(1) Римл. 11:36

32 Той е, който поглежда към земята и тя трепери¹, докосва планините и те димят².

(1) Пс. 77:18; Наум 1:5; (2) Пс. 144:5; Изх. 19:18

33 Ще пеея на ГОСПОДА, докато съм жив, ще пеея псалми на моя Бог, докато съществувам¹.

(1) Пс. 63:4; 146:2

34 Нека Му бъде угодно размишлението ми¹. Ще се радвам в ГОСПОДА²!

(1) Пс. 19:14; (2) Пс. 35:9; 105:3; Авак. 3:18

35 Нека изчезнат грешните на земята¹ и безбожните да ги няма вече². Благославяй ГОСПОДА, душо моя³! Амилюя!

(1) Ис. 13:9; (2) Пс. 145:20; Пр. 2:22; (3) ст. 1

ст. 1-15: 1 Лев. 16:8-22

105 Славете ГОСПОДА, призовавайте Името Му, известявайте сред народите делата Му¹!

(1) Ис. 12:4

2 Пейте Му, пейте Му псалми, говорете за всичките Му чудни дела¹!

(1) Пс. 77:12

3 Хвалете се с Неговото свято Име, нека се весели сърцето на онези, които търсят ГОСПОДА¹!

(1) Пс. 104:34

4 Стремете се към ГОСПОДА и Неговата сила, търсете лицето Му винаги¹!

(1) Пс. 27:8; Ам. 5:4

5 Помнете чудните Му дела, които е извършил¹, знаменията Му и присъдите на устата Му,

(1) Пс. 77:11

6 ти, потомство на слугата Му Авраам¹, вие, синове на Яков, Негови избрани²!

(1) ст. 42; (2) ст. 43; Пс. 135:4; Вжк. 7:7; Ис. 45:4

7 Той е ГОСПОД, нашият Бог¹, присъдите Му са по цялата земя.

(1) Пс. 48:14

8 Той помни вечно завета Си¹, словото, което е заповядал за хиляда поколения²,

(1) Пс. 106:45; 111:5; Ак. 1:72; (2) Вжк. 7:9

9 завета, който е сключил с Авраам¹, и клетвата Си² към Исаак,

(1) Изх. 2:24; 4 Царе 13:23; (2) Бит. 26:3; Ер. 11:5

10 завета, който е поставил на Яков за наредба, на Израил – за вечен завет,

11 като каза: На теб ще дам ханаан-

ската земя като дял на наследството ви¹.

(1) Бит. 12:7

12 Когато бяха малобройни, само малко и странници в нея¹,

(1) Изх. 6:4

13 когато се скитаха от народ в народ, от царство – в друг народ,

14 Той не остави никого да ги угнетява и съди царе заради тях¹.

(1) Бит. 12:17; 20:3,7

15 И каза: Не докосвайте Моите помазани и не правете нищо лошо на Моите пророци¹!

(1) Зах. 2:8

16 После наложи глад върху земята¹, строши всяка подпорка на хляба².

(1) Бит. 41:54; (2) Лев. 26:26; Ис. 3:1

17 Изпрати пред тях човек¹ – Йосиф беше продаден за роб².

(1) Бит. 45:5; (2) Бит. 37:28

18 Стиснаха краката му в окови¹, душата му – в желязо.

(1) Бит. 39:20

19 До времето, когато думата му се изпълни¹, словото на ГОСПОДА го изпитваше.

(1) Бит. 41:9-13

20 Царят изпрати и го освободи, господарят на народите го пусна на свобода¹.

(1) Бит. 41:14

21 Направи го господар над дома си и управител над целия си имот¹,

(1) Бит. 41:40

22 за да връзва князете му според волята си¹ и да учи старейшините му на мъдрост.

(1) Бит. 41:44

23 И Израил дойде в Египет и Яков стана пришълец в земята на Хам¹.

(1) Бит. 46:6

24 И Той умножи народа Си много и го направи по-силен от враговете му¹.

(1) Изх. 1:9; Деян. 13:17

25 Обърна сърцето им да мразят народа Му, да постъпват коварно със слугите Му¹.

(1) Изх. 1:13,14,16; Деян. 7:19

26 Изпрати слугата Си Мойсей¹, също и Аарон, когото избра².

(1) Изх. 3:10; (2) Изх. 4:27,29

ст. 27-36: Пс. 78: 43-53

27 Те извършиха знаменията Му сред тях и чудесата Му в земята на Хам¹.

(1) Пс. 106:22; Изх. 7:3; Неем. 9:10

28 Той изпрати тъмнина¹ и помрачи и те не упорстваха против думите Му².

(1) Изх. 10:22; (2) 1 Царе 12:14; Езек. 2:8

29 Превърна водите им в кръв¹ и изби рибите им².

(1) Изх. 7:20; Откр. 16:3,4; (2) Изх. 7:21

30 Земята им гъмжеше от жаби *дори* и в покоите на царете им¹. (1) Изх. 8:5-15

31 Той каза и дойдоха рояци мухи¹ и въшки² по всичките им предели.

(1) Изх. 8:20-24; Ис. 7:18; (2) Изх. 8:16-19

32 Даде им град вместо дъжд и пламтящ огън в земята им¹.

(1) Изх. 9:24; Откр. 8:7

33 Порази и лозята им, и смокините им и изпочупи дърветата в пределите им.

34 Той каза и дойдоха скакалци – малки скакалци безчет¹ – (1) Изх. 10:14; Откр. 9:3

35 и изпоядоха всичките посеви в страната им и изпоядоха плода на земята им¹.

(1) Изх. 10:15

36 Порази и всичките първородни в земята им, първите *рожби* на цялата им мъжественост¹.

(1) Изх. 12:29

37 После ги изведе¹ със сребро и злато² и между племената Му нямаше нито един, който се спъваше³.

(1) Пс. 136:11; Деян. 7:36; (2) Изх. 12:35;

(3) 1 Царе 2:9; Ис. 63:13

38 Египет се радваше, когато излязоха, защото страхът от тях ги беше на паднал¹.

(1) Изх. 12:33

39 Той разпростря облак за покривало и огън, за да свети през нощта¹.

(1) Изх. 13:21; Неем. 9:12

40 Те поискаха и Той докара пдпдъци, и ги насити с небесен хляб¹.

(1) Пс. 78:24,25; Изх. 16:14

41 Отвори канарата и бликна вода, потече в безводните места като река¹.

(1) Пс. 78:15,16; Изх. 17:6; Ис. 48:21; Деян. 7:36

42 Защото Той си спомни святото Си слово *към* слугата Си Авраам¹

(1) Бит. 15:13-16; Ак. 1:54,55

43 и изведе народа Си¹ с веселие, избраните Си² – с радост.

(1) Изх. 14:8; 15:1; (2) ст. 6; Пс. 106:5

44 Даде им земите на езициниците и те наследиха труда на народите¹,

(1) Неем. 9:25

45 за да пазят Неговите наредби и да съблюдают Неговите закони¹. Алилuya!

(1) Пс. 78:7; Еек. 36:27

106 Алилuya! Славете ГОСПОДА, защото е благ¹, защото Неговата милост е вечна!

(1) Пс. 100:5; 135:3

2 Кой може да изкаже мощните дела на ГОСПОДА, кой може да провъзгласи цялата Му слава?

3 Блажени онези, които пазят правосъдие, и онзи, който върши правда във всички времена!

(1) Ис. 56:1

4 Помни ме, ГОСПОДИ¹, в благоволенията към Своя народ², посети ме със спасението Си,

(1) Ак. 23:42; (2) Пс. 25:7

5 за да гледам добруването на Твоите избрани¹, за да се веселя във веселието на народа Ти, за да се хваля с Твоето наследство².

(1) Пс. 105:43; (2) Вжк. 32:9

6 Съгрешихме, ние и бащите ни, извършихме беззаконие, постъпихме безчестно¹.

(1) 3 Царе 8:47; Езд. 9:10; Дан. 9:5

7 Бащите ни в Египет не разбираха Твоите чудеса, не помнеха множеството на Твоите милости, а се разбунтуваха при морето, при Червено море¹.

(1) Изх. 14:11,12

8 Но Той ги избави заради Името Си¹, за да направи познато могъществото Си.

(1) Пс. 23:3; Ис. 48:9

9 Съмри Червено море и то пресъхна¹ и Той ги преведе през дълбочините като през пустиня².

(1) Изх. 14:29; (2) Ис. 63:11-13

10 Спаси ги от ръката на този, който ги мразеше, и ги изкупи от ръката на врага¹.

(1) Пс. 107:2

11 Водите покриха враговете им, не остана ни един от тях¹.

(1) Пс. 78:53; Изх. 14:28

12 Тогава повярвах на думите Му и възпях хвалата Му¹.

(1) Изх. 14:31; 15:1

13 Но скоро забравиха делата Му¹ и не изчакаха съвета Му,

(1) Пс. 78:11

14 а пожелаха лакомо в пустинята¹ и изпитаха Бога в безводно място².

(1) Чис. 11:4; (2) Пс. 78:18

15 И Той им даде това, което искаха¹, но изпрати мършавост на душите им.

(1) Пс. 78:29

16 И те завидяха на Мойсей в стана¹

и на Аарон, ГОСПОДНИЯ светия².

(1) Чис. 16:3; (2) Чис. 16:7,11

17 Земята се отвори и погълна Датан, и покри дружината на Авирон¹.

(1) Чис. 16:31,32

18 И огън се запали в дружината им, пламъкът пояде безбожните¹.

(1) Чис. 16:35

19 Те направиха теле в Хорив и се поклониха на излят образ¹.

(1) Изх. 32:1-8; Деян. 7:41

20 Така размениха славата си¹ за обряза на говедо, което яде трева²!

(1) Ер. 2:11; (2) Изх. 32:4; Римл. 1:23

21 Забравиха Бога, своя Спасител¹, който беше извършил велики неща в Египет,

(1) Пс. 78:42; Втжк. 32:18; Ис. 17:10

22 чудни – в земята на Хам¹, страшни – при Червено море².

(1) Пс. 105:27; (2) Изх. 14:28; Деян. 7:36

23 Затова Той каза, че ще ги изтреби, ако Мойсей, избраният Му, не беше застанал пред Него в пролома, за да отвърне яростта Му, да не ги погуби¹.

(1) Изх. 32:11

24 И те презряха приятната земя¹, не повярваха на Неговото слово²,

(1) Чис. 13:32; Ер. 3:19; (2) Втжк. 1:32

25 а зароптаха в шатрите си и не послушаха гласа на ГОСПОДА¹.

(1) Чис. 14:1,2

26 Затова Той вдигна ръката Си да ги измори в пустинята¹,

(1) Чис. 14:28,29; Езек. 20:15; 1 Кор. 10:5; Евр. 3:18

27 да повали потомството им между народите и да ги разпръсне по разни места¹.

(1) Лев. 26:33; Езек. 20:23

28 Те се прилепиха и към Ваал-Фегор¹ и ядоха жертви, принесени на мъртвите².

(1) Чис. 25:1-3; Ос. 9:10; (2) 1 Кор. 8:4

29 Така огорчиха Бога с делата си и язвата избухна сред тях¹.

(1) Чис. 25:3; 1 Кор. 10:8

30 Тогава стана Финеес и извърши съд, и язвата престана¹.

(1) Чис. 25:7,8

31 И това му се счете за правда¹ през всички поколения, до века².

(1) Бит. 15:6; (2) Чис. 25:10-13

32 Разгневиха Го и при водите на Мерива, така че се случи зло на Мойсей заради тях¹.

(1) Чис. 20:13; Втжк. 4:21

33 Огорчиха духа му и той говори необмислено с устните си¹.

(1) Чис. 20:10

34 Те не унищожиха народите¹, за които ГОСПОД им беше заповядал²,

(1) Съд. 1:21-33; (2) Втжк. 7:2,16

35 а се смесиха с езичниците и се научиха на техните дела¹,

(1) Съд. 3:5,6

36 и служеха на идолите им¹, и те им станаха примка².

(1) Съд. 3:7; (2) Изх. 23:33

37 И синовете си и дъщерите си принесоха в жертва на демоните¹,

(1) Лев. 17:7; Втжк. 32:17; 1 Кор. 10:20

38 и проляха невинна кръв, кръвата на синовете си и на дъщерите си, които пожертваха на ханаанските идоли¹, и земята се оскверни от кръвопролитие².

(1) Лев. 18:21; 4 Царе 17:17;

Ер. 19:4,5; Езек. 16:20; (2) Чис. 35:33

39 Така се оскверниха чрез делата си¹ и блудстваха в постъпките си².

(1) Мт. 15:20; (2) Изх. 34:16; Ер. 3:6-9; Езек. 20:30

40 Затова гневът на ГОСПОДА пламна против народа Му¹ и Той се отвори от наследство Си².

(1) Съд. 2:14; (2) Втжк. 9:29

41 Предаде ги в ръката на езичниците и онези, които ги мразеха, господстваха над тях.

42 Враговете им ги потискаха и те се покориha под ръката им¹.

(1) Съд. 2:14,15

43 Той много пъти ги избавяше¹, но те се бунтуваха в съвета си и бяха унижени заради беззаконието си².

(1) Съд. 2:16; (2) Пс. 107:11; Съд. 6:6

44 Но Той погледна на бедствието им, когато чу вика им¹,

(1) Пс. 107:6; Съд. 6:7,8

45 и заради тях си спомни Своя завет¹ и се смили според величието на милостта Си².

(1) Пс. 105:8; Лев. 26:45; (2) Пс. 136:23; Съд. 2:18; Плжк. 3:32

46 И им даде да намерят милосърдие пред всички, които ги бяха пленили¹.

(1) 3 Царе 8:50; Езд. 9:9; Ер. 42:12

47 Спаси ни, ГОСПОДИ, Боже наш, и ни събери отсрещ народите¹, за да славим същото Ти Име и да сияем в Твоята слава².

(1) Втжк. 30:3; (2) 1 Пет. 16:35

48 Благословен да е ГОСПОД, Израилевият Бог, от века и до века¹! И целият народ да каже: Амин!² Алилуя!

(1) Пс. 41:13; (2) 1 Пет. 16:36

Пета книга

107 Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото Неговата милост е вечна!
(1) Пс. 100:5

2 Нека казват *така* изкупените на ГОСПОДА, които Той изкупи от ръката на врага!
(1) Пс. 106:10

3 и събра от страните – от изток и от запад, от север и от морето!¹ (1) Ис. 43:5,6

4 Те се скитаха в пустинята, по пуст път и не намираха населен град!¹
(1) Вжж. 32:10

5 гладни и жадни, дулата им примираше в тях!¹ (1) Изх. 16:3; 17:3; 2 Царе 17:29

6 Тогава извикаха към ГОСПОДА в бедствието си¹ и Той ги избави от притесненията им².

7 И ги поведе по прав път, за да стигнат до населен град!¹ (1) Ис. 32:18

8 Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове,

9 защото насити жадната душа и изпъани гладната душа с добрини!¹
(1) Пс. 34:10; 146:7; Лк. 1:53

10 Имаше и такива, които седяха в тъмнина и в сянката на смъртта¹, вързани в скръб и жезла²,
(1) Лк. 1:79; (2) Йов 36:8

11 защото се разбунтуваха срещу Божиите слова и презряха съвета на Всевишния!¹ (1) Пс. 106:43; Ис. 63:10

12 И Той смири сърцето им с труд; те се спънаха и нямаше помощник!¹
(1) 4 Царе 14:26; Ис. 63:5; Йн. 5:7

13 Тогава викнаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги спаси от притесненията им¹. (1) ст. 6

14 Изведе ги от тъмнината и сянката на смъртта и разкъса оковите им.

15 Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове,

16 защото разби бронзовите порти и строши железните резета!¹ (1) Ис. 45:2

17 Безумните са в скръб поради престъпния си път и поради беззаконията си!¹
(1) Пс. 38:3,5

18 Дулата им се гнуси от всякакво ястие и те се докосват до портите на смъртта!¹ (1) Йов 33:20-22

19 Тогава викнаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги спаси от притесненията им¹. (1) ст. 6

20 Изпраща словото Си и ги изцелява¹, и спасява живота им от рова².
(1) 4 Царе 20:5; Мт. 8:8; (2) Пс. 30:2,3; Йов 33:24

21 Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове!

22 Нека принасят жертви на благодарност¹ и да провъзгласяват радостно делата Му²!
(1) Пс. 27:6; Лев. 7:12; (2) Пс. 9:14

23 Има и такива, които излизат в морето с кораби¹, търгуват в големи води.
(1) Пс. 104:26

24 Те виждат делата на ГОСПОДА и Неговите чудеса в дълбините!¹
(1) Пс. 104:24,25

25 Той заповядва и вдига бурния вятър, който повдига вълните му!¹
(1) Йона 1:4; Мт. 8:24; Йн. 6:18

26 Издигат се до небесата, слизат в бездните, дулата им се топи в бедствието.

27 Люлеят се и се клатушкат като пиян и цялата им мъдрост им изневерява.

28 Тогава извикаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги изведе от притесненията им¹. (1) ст. 6

29 Обръща бурята в тишина и вълните им утихват!¹ (1) Пс. 65:7; Йона 1:15

30 Тогава те се радват, защото се успокояват, и Той ги завежда в желаното им пристанище!¹ (1) Йн. 6:21

31 Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове!

32 Нека Го възвисяват в събранието на народа¹ и нека Го хвалят в заседанието на старейшините!
(1) Пс. 26:12

33 Той превръща реки в пустиня и водни извори – в суша¹, (1) Ис. 42:15

34 плодородна земя – в солена пустош поради нечестиято на жителите ѝ!¹
(1) Пс. 68:6; Бит. 13:10

35 Превръща пустиня във водни езе-

ра и суха земя – във водни извори¹.

(1) Пс. 78:16; Ис. 35:7

36 И заселва там гладните и те основават град за живеене.

37 И посяват ниви и засаждат лозя, които дават плодовете на реколтата¹.

(1) Ер. 31:5

38 И Той ги благославя и те се умножават много¹, и Той не оставя добитъка им да намалее².

(1) Изх. 1:7; (2) Втжк. 7:13

39 Те намаляват и се унижават от гнет, скръб и мъка¹.

(1) Йов 12:23

40 Той излива презрение върху князете и ги кара да се скитат в пустинята без път¹,

(1) Йов 12:21,24

41 а бедния издига от унижение¹ и прави родовете му като стада².

(1) Пс. 113:7; 1 Царе 2:8; Ас. 1:52; (2) Ер. 31:27

42 Праведните виждат това и се радват¹, и всяко беззаконие ще затвори устата си².

(1) Пс. 58:10; Йов 22:19; Ис. 66:14; (2) Йов 5:16; Мт. 22:12

43 Който е мъдър, нека внимава в това¹ и ще разберат ГОСПОДНИТЕ милости!

(1) Ер. 9:12; Ос. 14:9

ст. 1-5: Пс. 57: 8-12

108 Песен. Псалм на Давид.

Непоколебимо е сърцето ми, Боже; ще пеея, ще пеея псалми, и със славата си!

2 Събуди се, лиро и арфо! Аз ще се събудя на зороряване.

3 Ще Те прославям, ГОСПОДИ, между народите; ще Те възпявам между племената,

4 защото Твоята милост се възвеличи над небесата и Твоята ярност – до облаци.

5 Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти *да бъде* над цялата земя!

ст. 6-13: Пс. 60:5-12

6 За да се избавят Твоите възлюбени, спаси с десницата Си и ме послушай!

7 Бог говори в светилището Си: Аз ще тържествувам, ще разделя Сихем, ще разменя долината Сокхот,

8 Мой е Галаад, мой е и Манасия и Ефрем е шлемът на главата Ми, Юда е скипърът Ми,

9 Моав е умивалникът Ми, върху Едом ще хвърля сандала Си, над Филистия ще тържествувам.

10 Кой ще ме въведе в укрепления град? Кой ще ме заведе до Едом?

11 Не Ти ли, Боже, който си ни отхвърлил и не излизаш, Боже, с войските ни?

12 Помогни ни срещу притеснителя, защото човешка помощ е суетна.

13 Чрез Бога ще извършим велики дела и Той, Той ще стъпче притеснителите ни.

109 За първия певец. Псалм на Давид.

Боже на моето хваление, не мълчи¹,

(1) Пс. 83:1

2 защото устата на безбожните и устата на измамата се отвориха срещу мен, с лъжлив език ми говориха.

3 Обкръжиха ме и с думи на омраза и воюваха против мен без причина¹.

(1) Пс. 35:19

4 В замяна на любовта ми враждуват с мен; но аз *съм в молитва*¹.

(1) Ас. 6:12

5 Отплатиха ми зло за добро¹ и омраза – за любовта ми.

(1) Пс. 35:12; Пр. 17:13; Ер. 18:20

6 Постави над него безбожник и нека противник* застане отъясно му¹!

*на евр.: сатана; (1) Зах. 3:1

7 Когато бъде съден, нека излезе виновен и нека молитвата му стане грях¹!

(1) Пр. 28:9

8 Нека дните му бъдат малко¹ и друг нека вземе чина му²!

(1) Пс. 55:23; (2) Деян. 1:20

9 Синовете му нека бъдат сираци и жена му – вдовица!

10 Нека синовете му всякога се скитат и просят, и нека търсят *хляб* далеч от поругените си жилища!

11 Нека заемодателят впримчи целия му имот и нека чужденци разграбят труда му!

12 Нека няма кой да простре милост към него, нито жалост – към сирачетата му!

13 Нека потомството му бъде изтребено¹ и нека се изличи името им в следващото поколение²!

(1) Йов 18:19; (2) Пс. 21:10; Йов 18:17; Пр. 10:7

14 Нека се помни пред ГОСПОДА беззаконието на бащите му и нека не се изличи грехът на майка му¹!

(1) Исх. 20:5; 34:7

15 Нека бъдат винаги пред ГОСПОДА¹ и Той да отсече спомена им от земята²,

(1) Пс. 90:8; (2) Пс. 34:16

16 защото той не си спомни да окаже милост, а преследваше бедния и сиромаша, и съкрушения по сърце, за да го убие¹.

(1) Пс. 10:2

17 Той обичаше проклинането – нека го постигне; и не се наслаждаваше на благославянето – нека се отдалечи от него¹!

(1) Пс. 59:12

18 Той облече проклятието като своя дреха¹, затова нека влезе като вода във вътрешностите му² и като масло в костите му¹!

(1) Пс. 73:6; (2) Чис. 5:22,27

19 Нека му стане като дреха, с която се покрива, и пояс, с който постоянно се опасва.

20 Това е наградата от ГОСПОДА на противниците ми и на онези, които говорят зло против душата ми.

21 А Ти, БОЖЕ, Господи, постъпвай с мен според Името Си¹! Понеже Твоята милост е блага, избави ме,

(1) Пс. 23:3

22 защото съм сиромаш и окаян¹ и сърцето ми е ранено вътре в мен.

(1) Пс. 25:16

23 Преминавам като удължена сянка¹, отърсен съм като скакалец.

(1) Пс. 102:11

24 Коленете ми се олюляват от постене и плътта ми измършавя.

25 И аз, аз им станах за присмех; като ме гледат, клатят глава¹.

(1) Пс. 22:6,7; 69:9,10,20

26 Помогни ми, ГОСПОДИ, Боже мой, спаси ме според милостта Си,

27 за да познаят, че това е Твоята ръка, че Ти, ГОСПОДИ, си сторил това¹.

(1) 3 Царе 18:37

28 Те нека къннат, а Ти благославяй¹! Когато станат, нека се посрамят, а Тво-

ят слуга да се зарадва².

(1) 2 Царе 16:12; (2) Ис. 65:14

29 Нека противниците ми се облекат с безчестие и нека се покрият със срама си като с дреха!

30 Много ще славя ГОСПОДА с уста си и сред множеството ще Го възхвалявам¹,

(1) Пс. 22:22

31 защото Той стои отдясно на сиромаша, за да го спасява от онези, които осъждат душата му.

110 Псалм на Давид.

Каза ГОСПОД на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато направя враговете Ти подножие под краката Ти¹.

(1) Мт. 22:44; Еф. 1:20

2 ГОСПОД ще простре от Сион скиптъра на силата Ти: Владей сред враговете Си!

3 Народът Ти ще бъде готов в деня на силата Ти¹. В свято великолепие² от скаута на зората ще са за Теб като росата Твоите маади¹.

(1) Съд. 5:2; (2) Пс. 29:2; (3) Мих. 5:7

4 ГОСПОД се закле и няма да се разкае: Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин¹!

(1) Евр. 5:6

5 Господ е от дясната Ти страна, Той ще съкруши царе в деня на яростта Си¹.

(1) Пс. 2:9; Откр. 6:17

6 Ще съди между народите¹, ще изпълни земята с трупове, ще разбие главата на владеещия над много земи².

(1) Ис. 2:4; Йоил 3:2,12; (2) Пс. 68:21

7 На пътя ще пие от потока, затова ще вдигне глава.

111* Алилуя! Ще славя ГОСПОДА от все сърце в обществото на праведните и в събранието¹.

*азбучен псалм

(1) Пс. 22:22; 149:1

2 Велики са делата на ГОСПОДА¹, изследвани от всички, които се наслаждават в тях.

(1) Пс. 118:15

3 Царственост и великолепие е Неговото дело¹ и правдата Му трае вечно².

(1) Пс. 145:5; (2) Пс. 103:17; 112:3,9; Ис. 51:6; Откр. 15:3

4 Направи чудесата Си да се помнят¹; милостив и състрадателен е ГОСПОД².

(1) 1 Кор. 11:24,25; (2) Пс. 86:15

5 Даде храна на онези, които Му се боят¹; ще помни вечно Своя завет².

(1) Пс. 33:18,19; (2) Пс. 105:8

6 Изяви на народа Си мощта на делата Си¹, като му даде наследството на народите².

(1) Пс. 103:7; 145:12; (2) Пс. 44:2,3

7 Делата на ръцете Му са истина и правосъдие¹. Непоклатими са всичките Му заповеди²,

(1) Дан. 9:14; (2) Пс. 19:7

8 утвърдени са до вечни векове¹, извършени са в истина и правда.

(1) Пс. 119:89

9 Той изпрати изкупление на народа Си¹, определи завета Си до века². Свято и страшно е Неговото Име³.

(1) Ас. 1:68; (2) 2 Царе 23:5; (3) Пс. 99:3; Втж. 28:58; Ас. 1:49

10 Страхът от ГОСПОДА е началото на мъдростта¹; всички, които вършат *заповедите*, са благоразумни. Славата Му трае вечно².

(1) Пр. 1:7; 9:10; (2) Откр. 5:13

112 Алилуя! Блажен човекът, който се бои от ГОСПОДА, който много се наслаждава на Неговите заповеди¹!

(1) Пс. 1:1,2

2 Потомците му ще бъдат мощни на земята, поколението на праведните ще се благослови¹.

(1) Пр. 11:21

3 Изобилие и богатства *ще има* в дома му¹ и правдата му ще трае вечно².

(1) Пс. 34:9,10; (2) Пс. 111:3; 2 Кор. 9:9

4 За праведните изгрява светлина в тъмнината¹; Той е милостив и състрадателен, и праведен².

(1) Пс. 97:11; Йов 22:28; Ис. 58:10; (2) Пс. 116:5; 145:17; Пр. 21:21

5 Добре е на човека, който е милостив и дава назаем¹, той ще защити делото си в съда.

(1) Пс. 37:26

6 Наистина той няма да се поклати до века¹, праведният ще се помни до века².

(1) Пс. 55:22; Пр. 10:30; (2) Пр. 10:7

7 Няма да се страхува от лоши новини¹, сърцето му е непоколебимо, понеже се уповава на ГОСПОДА².

(1) Пр. 3:25; 1 Петр. 3:6; (2) Пс. 27:3

8 Сърцето му е утвърдено, той няма

да се страхува¹, докато види *поволяването* на притеснителите си².

(1) Пс. 49:5; 118:6; (2) Пс. 37:34

9 Разпръсна, даде на сиромасите, правдата му трае вечно¹; рогът му ще се издигне на почит².

(1) Пс. 111:3; 2 Кор. 9:9; 1 Тим. 6:18; (2) Пс. 92:10

10 Безбожният ще види и ще се разгневи, ще заскърца със зъбите си и ще изчезне¹. Желанието на безбожните ще погине².

(1) Йов 20:7; (2) Йов 8:13

113 Алилуя! Хвалете, ГОСПОДНИ слуги¹, хвалете ГОСПОДНОТО Име!

(1) Пс. 134:1; 135:1

2 Да бъде благословено ГОСПОДНОТО Име отсега и до века¹!

(1) Пс. 115:18; Дан. 2:20

3 От изгряването на слънцето до злязането му нека се хвали ГОСПОДНОТО Име¹!

(1) Мал. 1:11

4 ГОСПОД е високо над всички народи, Неговата слава е над небесата¹.

(1) Пс. 57:11

5 Кой е като ГОСПОДА, нашия Бог¹, който седи на високо²,

(1) Пс. 89:6,8; Исх. 15:11; (2) Пс. 11:4; Ис. 57:15

6 който се навежда да погледне на небесата и на земята¹?

(1) Пс. 33:14; Йов 28:24

7 Издига бедния от пръстта и възвишава сиромаша от праха¹,

(1) Пс. 107:41

8 за да го сложи да седне с първенци, с първенците на народа Си¹.

(1) 1 Царе 2:8

9 Настанява бездетната на дома *като* весела майка на синове¹. Алилуя!

(1) Ис. 54:1

114 Когато Израил излезе от Египет¹, домът на Яков – от чуждозичен народ²,

(1) Исх. 12:41; (2) Пс. 81:5

2 Юда стана Неговото светилище, Израил – Неговото владение¹.

(1) Исх. 19:6; Втж. 7:6

3 Морето видя и побягна¹, Йордан се върна назад².

(1) Исх. 14:21; (2) Пс. 74:15; Ис. Нав. 3:16

4 Планините заподскачаха като овни, хълмовете – като агнета¹.

(1) Пс. 29:6; Исх. 19:18

5 Какво ти *стана*, море, че побягна?
На теб, Йордане, че се върна назад?

6 На вас, планини, че заподскачахте
като овни, *и вие*, хълмове – като аг-
нета?

7 Треперì, земя, от присъствието на
Господа, от присъствието на Бога на
Яков¹, (1) Ис. 64:2,3

8 който превърна канарата във водно
езеро, кремъка – във воден извор!¹
(1) Пс. 78:16; Изк. 17:6; Чис. 20:11

115 Не на нас, ГОСПОДИ, не на
нас, а на Своего Име отдай слава¹,
заради милостта Си² и заради верност-
та Си¹!

(1) Ис. 48:11; Езек. 36:22; (2) Пс. 44:26; (3) Пс. 138:2

2 Защо да кажат народите: Къде е
сега техният Бог?¹ (1) Пс. 42:3

3 А нашият Бог е в небесата, върши
всичко, което Му е угодно.
ст. 4-8: Пс. 135:15-18

4 Техните идоли са сребро и злато,
произведение на човешки ръце¹.

(1) Ис. 44:9-17; Ер. 10:3-5,9; Дан. 3:5; Авак. 2:18,19

5 Уста имат, но не говорят; очи имат,
но не виждат;

6 уши имат, но не чуват; нос имат, но
не миришат¹; (1) Вжк. 4:28

7 ръце имат, но не пипат; крака имат,
но не ходят¹; и не издават звук от
гърлото си². (1) Откр. 9:20; (2) Ис. 46:6,7

8 Онези, които ги правят, ще станат
като тях – всеки, който се уповава на
тях¹. (1) Ер. 10:14,15

9 Израилю, уповавай се на ГОСПО-
ДА, Той им е помощ и щит¹.

(1) Пс. 33:20; Бит. 15:1

10 Доме Ааронов, уповавай се на
ГОСПОДА; Той им е помощ и щит.

11 Вие, които се боите от ГОСПОДА¹,
уповавайте се на ГОСПОДА; Той им е
помощ и щит. (1) Пс. 118:2-4; 135:19,20

12 ГОСПОД си спомни за нас¹, Той
ще благослови², ще благослови израи-
левия дом³, ще благослови Ааронския
дом. (1) Бит. 8:1; (2) Пс. 67:7; (3) Пс. 3:8; Чис. 6:27

13 Ще благослови тези, които се боят
от ГОСПОДА¹, малките и големите².

(1) Екл. 8:12; Мал. 3:16; (2) Откр. 11:18; 19:5

14 ГОСПОД ще ви умножи, вас и де-
цата ви¹. (1) Деян. 2:39

15 Ще бъдете благословени от ГОС-
ПОДА¹, който е направил небето и
земята².

(1) Бит. 14:19; (2) Пс. 121:2; 124:8; 134:3; 146:6; Бит. 1:1

16 Небесата са ГОСПОДНИ небеса¹,
а земята Той е дал на човешките сино-
ве². (1) Пс. 89:11; Вжк. 10:14; (2) Бит. 1:28

17 Мъртвите не хвалят ГОСПОДА,
нито онези, които слизат в мълчание-
то¹. (1) Пс. 6:5

18 Но ние ще благославяме ГОСПОДА
отсега и до века¹. Алилуя! (1) Пс. 113:2

116 Любя ГОСПОДА¹, защото Той
чу гласа ми *и* молбите ми²,

(1) Пс. 18:1; Ин. 21:15; (2) 3 Царе 9:3; Йона 2:2

2 защото Той приклони ухото Си към
мен¹, и аз ще Го призовавам, докато
съм жив. (1) Пс. 28:6; 31:2

3 Връзките на смъртта ме обвиха и
притесненията на Шеол ме достигна-
ха¹; намерих нещастие и скръб.
(1) Пс. 18:4,5

4 Тогава призовах ГОСПОДНОТО
Име: Моля Те, ГОСПОДИ, избави ду-
шата ми!¹ (1) Пс. 6:4

5 Милостив е ГОСПОД и праведен и
нашият Бог е състрадателен¹. (1) Пс. 112:4

6 ГОСПОД пази простодушните – бях
в беда и Той ме спаси.

7 Върни се, душо моя, в покоя си,
защото ГОСПОД ти стори добро.

8 Понеже си избавил душата ми от
смърт¹, очите ми от съззи *и* краката ми
от подхлъзване², (1) Ис. 25:8; (2) Юда 24

9 аз ще ходя пред ГОСПОДА в земята
на живите¹. (1) Пс. 27:13; 56:13

10 Повярвах, затова говорих¹. Бях
много наскърбен. (1) 2 Кор. 4:13

11 В тревогата си казах: Всеки човек
е лъжлив!¹ (1) Пс. 12:1,2; Римл. 3:4

12 Какво да върна на ГОСПОДА за
всичките Му благодеяния към мен?¹
(1) Мих. 6:6,7

13 Ще вдигна чашата на спасението и
ще призова Името на ГОСПОДА.

14 Ще изпълня обещанията си на

ГОСПОДА, сега, пред целия Негов народ¹.

(1) Пс. 22:25; 65:1

15 Скъпоценна е в очите на ГОСПОДА смъртта на Неговите светии¹.

(1) Пс. 72:14

16 Моля Те, ГОСПОДИ, защото аз съм Твой слуга¹; Твой слуга съм, син на Твоята слугиня². Ти си развързал връзките ми!

(1) Пс. 119:125; 143:12; (2) Пс. 86:16

17 На Теб ще принесе жертва на благодарност¹ и ще призова Името на ГОСПОДА.

(1) Пс. 107:22

18 Ще изпълня обещанията си на ГОСПОДА, сега, пред целия Негов народ¹,

(1) ст. 14

19 в дворовете на ГОСПОДНИЯ дом¹, сред теб, Ерусалиме. Алилуя!

(1) Пс. 96:8

117 Хвалете ГОСПОДА, всички народи! Възхвалявайте Го, всички племена¹,

(1) Пс. 45:17

2 защото мощна е милостта Му към нас¹, и верността на ГОСПОДА е вечна². Алилуя!

(1) Пс. 103:11; (2) Пс. 146:6

118 Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна!

2 Нека каже сега Израил: Неговата милост е вечна!

3 Нека каже сега Аароновият дом: Неговата милост е вечна!

4 Нека кажат сега, които се боят от ГОСПОДА¹: Неговата милост е вечна²!

(1) Пс. 115:9-11; (2) ст. 29; Пс. 100:5

5 От бедата си призовах ГОСПОДА. ГОСПОД ми отговори и ме постави на широко място¹.

(1) Пс. 18:19

6 ГОСПОД е откъм мен¹, няма да се уплаша – какво ще ми стори човек²?

(1) Пс. 56:9; (2) Пс. 56:4; 94:16; 112:8; Ис. 51:12; Евр. 13:6

7 ГОСПОД е откъм мен, сред помощниците ми¹, и ще видя *поваленето* на онези, които ме мразят².

(1) Пс. 54:4; (2) Пс. 59:10

8 По-добре е да се уповаваш на ГОСПОДА, отколкото да се доверяваш на човек¹.

(1) Ер. 17:5,7

9 По-добре е да се уповаваш на ГОСПОДА, отколкото да се доверяваш на князе¹.

(1) Пс. 146:3,5

10 Всички народи ме заобиколиха¹, но с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя².

(1) Пс. 88:17; (2) Пс. 18:40

11 Заобиколиха ме, да, заобиколиха ме, но с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя.

12 Заобиколиха ме като пчели¹, но угаснаха като огън от тръни². Да, с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя.

(1) Вжк. 1:44; (2) Ис. 33:12

13 Ти ме блъсна силно, за да падна, но ГОСПОД ми помогна¹.

(1) Пс. 129:2

14 ГОСПОД е моята сила и моята песен и Той ми стана спасение¹.

(1) Иак. 15:2; Ис. 12:2

15 Глас на ликуване и спасение е в шатрите на праведните¹, десницата на ГОСПОДА върши мощни дела².

(1) Пс. 5:11; (2) Пс. 111:2; Иак. 15:6

16 Десницата на ГОСПОДА е възвишена, десницата на ГОСПОДА върши мощни дела.

17 Аз няма да умра, а ще живея¹ и ще разказвам за делата на ГОСПОДА².

(1) Авак. 1:12; (2) Ер. 51:10

18 Строго ме наказва ГОСПОД, но на смърт не ме предаде¹.

(1) Йов 5:17,20; 2 Кор. 6:9

19 Отворете ми портите на правдата!¹ Ще вляза през тях и ще прославя ГОСПОДА.

(1) Ис. 26:2

20 Това е портата на ГОСПОДА, праведните ще влязат през нея.

21 Ще Те прославям, защото си ми отговорил и си ми станал спасение¹.

(1) ст. 14

22 Камъкът, който отхвърлиха зидарите, стана глава на ъгъла¹.

(1) Ис. 28:16; Ак. 20:17; Деян. 4:11; 1 Петр. 2:7

23 От ГОСПОДА е това и чудно е в нашите очи¹.

(1) Ис. 28:29; Мт. 21:42; Мк. 12:10,11

24 Това е денят, който ГОСПОД е направил; нека се радваме и се веселим в Него¹!

(1) Откр. 19:7

25 Моля Те, ГОСПОДИ, спаси! Моля Те, ГОСПОДИ, изпрати благоденствие!

26 Благословен, който иде в ГОСПОДНОТО Име!¹ Благословихме ви от ГОСПОДНИЯ дом.

(1) Мт. 21:9; 23:39; Мк. 11:9; Лк. 13:35; Йн. 12:13

27 ГОСПОД е Бог и Той ни даде свет-

лина¹. Доведете празничната жертва, вързана с въжета, при роговете на олтара!²

(1) Лк. 1:79; (2) Изх. 27:2

28 Ти си моят Бог¹ и аз ще Те славя. Боже мой, ще Те величая².

(1) Пс. 143:10; (2) Пс. 145:1; Ис. 25:1

29 Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна!¹

(1) ст. 1

119* Алеф

1 Блажени онези, които са непорочни в пътя, които ходят в закона на ГОСПОДА!¹

*азбучен псалм; (1) Пс. 128:1; Лк. 1:6

2 Блажени онези, които пазят свидетелствата Му¹, които Го търсят с цяло сърце²,

(1) ст. 17,33,34,57,69,88,101,115,146;

Втж. 6:17; 3 Царе 2:3; Лк. 11:28; (2) Втж. 4:29; 2 Лст. 31:21

3 които и не вършат беззаконие¹, а ходят в Неговите пътища²!

(1) Евк. 18:17; (2) Ер. 7:23

4 Ти си ни заповядал правилата Си, за да ги пазим усърдно¹.

(1) Втж. 6:3; Мт. 5:19

5 О, да бяха постоянни пътищата ми, за да пазя Твоите наредби!

6 Тогава няма да се посрамя¹, когато внимавам във всичките Ти заповеди.

(1) ст. 31,80,116

7 Ще Те славя с искрено сърце, когато науча наредбите на Твоята правда¹.

(1) ст. 171

8 Ще пазя наредбите Ти¹; не ме оставяй напълно!

(1) ст. 145

Бет

9 Чрез какво може млад човек да опази пътя си чист? Като внимава на себе си според словото Ти¹.

(1) Пс. 17:4; Пр. 1:4

10 С цялото си сърце Те търсих¹; не ме оставяй да се отклоня от заповедите Ти!

(1) 2 Лст. 15:15

11 В сърцето си съхраних словото Ти¹, за да не съгрешавам против Теб.

(1) Лк. 8:15; Кол. 3:16

12 Благословен си, ГОСПОДИ! Научи ме на наредбите Си¹.

(1) ст. 26,33,64,68,108,124,135

13 С устните си разказах всичките присъди на устата Ти¹.

(1) Втж. 6:6,7

14 В пътя на Твоите свидетелства се

радвах¹ толкова, колкото над всичките богатства².

(1) ст. 111; (2) ст. 72,127,162

15 Ще размишлявам върху правилата Ти¹ и ще зачитам пътищата Ти.

(1) ст. 23,48,78,97,99,148; Пс. 1:2

16 Ще се наслаждавам на наредбите Ти¹ и словото Ти няма да забравя².

(1) ст. 24,47,70,77,92,143,174; Ер. 15:16; Римл. 7:22;

(2) ст. 61,83,93,109,141,153,176

Гимел

17 Стори добро на слугата Си, за да живея¹ и да пазя словото Ти²!

(1) ст. 77,116,144,175; (2) ст. 2

18 Отвори очите ми¹, за да виждам чудеса от Твоя закон.

(1) Еф. 1:18

19 Чужденец съм аз на земята¹; не скривай от мен заповедите Си!

(1) Пс. 39:12

20 Душата ми всякога цезне от копнеж по Твоите наредби¹.

(1) ст. 40

21 Ти си смърлил горделивите, проклетите, които се отклоняват от Твоите заповеди¹.

(1) ст. 118; Втж. 27:26

22 Вдигни от мен укор и презрение¹, защото пазя Твоите свидетелства.

(1) ст. 39

23 Макар и князе да седят и говорят против мен¹, слугата Ти размишлява върху Твоите наредби².

(1) ст. 161; (2) ст. 15

24 И свидетелствата Ти също са моя наслада¹ и мои съветници.

(1) ст. 16

Далет

25 Душата ми прилепва към пръстта¹. Съживи ме според словото Си²!

(1) Пс. 44:25; (2) ст. 93,107,149,156; Пс. 143:11

26 Разказах пътищата си; и Ти ми отговори¹. Научи ме на наредбите Си²!

(1) 4 Царе 20:3-5; (2) ст. 12

27 Направи ме да разбирам пътя на Твоите правила и ще размишлявам върху Твоите чудни дела¹.

(1) Пс. 77:12

28 Душата ми се топи от тъга. Укрепи ме според словото Си¹!

(1) Мт. 5:4

29 Отдалечи от мен пътя на лъжата¹ и милостиво ми дари закона Си!

(1) Пр. 30:8

30 Избрах пътя на истината, Твоите присъди поставих пред себе си¹.

(1) Пс. 18:22; Втж. 6:6-9

31 Прилепвам се към Твоите свидетелства, ГОСПОДИ, не ме оставяй да се посрамя!¹ (1) ст. 6

32 Ще тичам по пътя на Твоите заповеди, защото Ти ще разшириш сърцето ми¹. (1) ст. 45; Бит. 26:22

Хе

33 Научи ме, ГОСПОДИ, на пътя на Своите наредби¹ и аз ще го пазя до край². (1) ст. 12; Ис. 54:13; (2) ст. 2; Пс. 39:1

34 Дай ми разум¹ и ще пазя закона Ти, наистина ще го пазя с цяло сърце². (1) ст. 66,73,100,104,125,130,144,169; Пр. 2:6; (2) ст. 33

35 Насочвай ме в пътеката на Своите заповеди, защото се наслаждавам в нея!¹ (1) Пс. 1:2

36 Наклони сърцето ми към Своите свидетелства, а не към сребролюбие¹. (1) Пс. 141:4

37 Отвърни очите ми, за да не гледат суета, и ме съживи в пътищата Си.

38 Утвърди думата Си¹ към слугата Си, която е за онези, които се боят от Теб. (1) ст. 50,76,116,154

39 Отвърни от мен срама ми, от който се страхувам¹, защото Твоите присъди са добри. (1) ст. 22

40 Ето, аз копнея за Твоите правила¹; съживи ме чрез правдата Си! (1) ст. 20

Вав

41 Нека дойдат на мен Твоите милости, ГОСПОДИ, Твоето спасение¹ според думата Ти². (1) ст. 81,123,174; (2) ст. 38

42 Така ще дам отговор на онзи, който ме хули, защото се уповавам на словото Ти.

43 И не отнемай напълно словото на истината от устата ми¹, защото се надявам на Твоите присъди². (1) Ис. 59:21; (2) ст. 74,81,114,147

44 Ще пазя Твоя закон постоянно, винаги, вечно¹. (1) ст. 55,112

45 И ще ходя нашироко¹, защото се стремих към Твоите правила². (1) ст. 32; (2) ст. 94

46 Ще говоря за Твоите свидетелства и пред царе¹ и няма да се засрамя². (1) Мт. 10:18; (2) Римс. 1:16

47 И ще се наслаждавам на Твоите заповеди¹, които обичам².

(1) ст. 16; (2) ст. 97,113,119,127,140,159,163,167

48 И ще издигам и ръцете си към Твоите заповеди, които обичам¹, и ще размишлявам върху Твоите наредби².

(1) ст. 47; (2) ст. 15

Заин

49 Спомни си словото Си към слугата Си, на което си ме направил да се уповавам.

50 Това е моята утеха в нещастieto ми¹ – че Твоята дума ме съживи².

(1) ст. 92; (2) ст. 38; Пс. 138:7

51 Горделивите ми се подиграват твърде много, но аз не се отклоних от Твоя закон¹. (1) ст. 157

52 Спомних си Твоите присъди от древността¹, ГОСПОДИ, и се утеших. (1) Пс. 77:11

53 Негодуване ме обзе¹ заради безбожните, които изоставят Твоя закон².

(1) Мк. 3:5; (2) Неем. 5:6

54 Твоите наредби ми станаха песни в дома на странването ми.

55 Нощем споменавах Името Ти, ГОСПОДИ, и пазех закона Ти¹. (1) ст. 44

56 Това ми стана, защото пазих правилата Ти.

Хет

57 ГОСПОД е моят дял; аз казах, че ще пазя словата Ти¹. (1) ст. 2

58 Потърсих лицето Ти от все сърце¹; бъди милостив към мен според думата Си. (1) ст. 145

59 Размислих за пътищата си и насочих стъпките си към Твоите свидетелства¹. (1) Псалм 3:40

60 Побързах и не се забавих¹ да пазя Твоите заповеди. (1) Бит. 18:6

61 Връзките на безбожните ме обвиха, но аз не забравих Твоя закон¹.

(1) ст. 16

62 Среднощ ставам, за да Те славя заради Твоите справедливи присъди¹.

(1) ст. 164; Деян. 16:25

63 Другар съм на всички, които се боят от Теб, и на онези, които пазят Твоите правила¹. (1) ст. 79

64 Земята е пълна с милостта Ти, ГОСПОДИ¹, научи ме на наредбите Си².

(1) Пс. 33:5; (2) ст. 12

Тет

65 ГОСПОДИ, Ти си направил добро на слугата Си според словото Си.

66 Научи ме на добро разсъждение и знание¹, защото повярвах в Твоите заповеди. (1) ст. 34

67 Преди да бъда наскърбен, аз се бях заблудил, но сега пазя Твоето слово.

68 Ти си благ и благодетелен. Научи ме на Своите наредби¹. (1) ст. 12

69 Горделивите ме окаляха с лъжи, *НО* аз ще пазя правилата Ти с цяло сърце¹. (1) ст. 2

70 Сърцето им е тлъсто като лой¹, а аз се наслаждавам на Твоя закон².

(1) Ис. 6:10; (2) ст. 16

71 Добре е за мен, че бях наскърбен, за да науча Твоите наредби¹. (1) Пс. 94:12

72 Законът на Твоята уста е по-добър за мен от хиляди *кюлчета* злато и сребро¹.

(1) ст. 14; Пс. 19:10; Пр. 3:13-15

Йод

73 Твоите ръце ме направиха и приготвиха¹; дай ми разум и ще науча заповедите Ти².

(1) Пс. 95:6; Йов 10:8; (2) ст. 34; Кол. 1:9

74 Които се боят от Теб, ще ме видят и ще се зарадват, защото на словото Ти се уповах¹. (1) ст. 43

75 Зная, ГОСПОДИ, че Твоите присъди са правда и че справедливо* си ме наскърбил.

*бжв.: във вярност, или: в истина

76 Твоята милост нека ми бъде за утеха според думата Ти към слугата Ти¹!

(1) ст. 38

77 Нека дойде върху мен състраданияето Ти, за да живея¹, защото законът Ти е моята наслада².

(1) ст. 17; (2) ст. 16

78 Нека се засрамят горделивите, защото ми сториха зло без причина¹, *НО* аз размишлявам върху Твоите правила².

(1) ст. 86; (2) ст. 15

79 Нека се обърнат към мен онези,

които Ти се боят, онези, които познават Твоите свидетелства¹.

(1) ст. 63

80 Нека сърцето ми бъде непорочно в Твоите наредби, за да не се посрамя¹.

(1) ст. 6

Каф

81 Душата ми копнее за Твоето спасение¹; на словото Ти се упоavam².

(1) ст. 41; (2) ст. 43; Пс. 130:5

82 Очите ми копнеят за думата Ти, като казвам: Кога ще ме утешиш?

83 Защото станах като мех, *ИЗСЪХНАЛ* в дим¹, *НО* не забравих Твоите наредби².

(1) Йов 30:30; (2) ст. 16

84 Колко са дните на слугата Ти? Кога ще извършиш съд над гонителите ми?²

(1) Ст. 89:47; (2) 2 Сол. 1:6

85 Горделивите изкопаха ями за мен¹, те, които не са според Твоя закон.

(1) Пс. 35:7

86 Всичките Твои заповеди са истина. Без причина ме гонят¹ – помогни ми!

(1) ст. 78

87 Без малко щяха да ме погубят на земята, но аз не оставих Твоите правила.

88 Съживи ме според милостта Си¹ и ще пазя свидетелството на устата Ти².

(1) ст. 124,149; (2) ст. 2

Ламед

89 До века, ГОСПОДИ, е утвърдено словото Ти в небесата¹.

(1) Пс. 111:7,8; Ис. 40:8; Мт. 5:18; 1 Петр. 1:25

90 Твоята вярност – във всички поколения¹. Ти си основал земята и тя стои².

(1) Пс. 100:5; (2) Пс. 104:5

91 Те стоят днес според Твоите наредби¹, защото всичко е в Твоя служба.

(1) Ис. 40:26

92 Ако законът Ти не беше моя наслада¹, щях да загина в нещастие² си.

(1) ст. 16; (2) ст. 50

93 Няма да забравя правилата Ти до века¹, защото чрез тях си ме съживил².

(1) ст. 16; (2) ст. 25

94 Твоя съм аз¹ – спаси ме², защото се стремих към правилата Ти³.

(1) Пс. 6:3; Деян. 27:23;

(2) ст. 146,170; Пс. 3:7; Ер. 17:14; (3) ст. 45

95 Безбожните ме дебнат, за да ме погубят, *НО* аз ще внимавам в Твоите свидетелства.

96 На всяко съвършенство видях предел, а Твоята заповед достига много надалеч.

Мем

97 Колко обичам Твоя закон! Цял ден той е размишлението ми². (1) ст. 47; (2) ст. 15

98 Твоите заповеди ме правят по-мъдър от враговете ми¹, защото са винаги с мен. (1) Втжк. 4:6

99 По-разумен съм от всичките си учители, защото Твоите свидетелства са размишлението ми¹. (1) ст. 15

100 По-разумен съм от старите¹, защото опазих правилата Ти. (1) ст. 34; Йов 32:9

101 Въздържах краката си от всеки лош път, за да пазя словото Ти¹. (1) ст. 2; Пр. 1:15

102 Не се отклоних от Твоите присъди, защото Ти, Ти си ме поучавал¹. (1) Йов 36:22; Тит 2:12

103 Колко са сладки за небцето ми Твоите думи, повече от мед в устата ми!¹ (1) Пс. 19:10; Евек. 3:3

104 От Твоите правила получавам разум¹, затова мразя всеки лъжлив път². (1) ст. 100; (2) ст. 128,163

Нун

105 Твоето слово е светило за крака ми и светлина за пътеката ми.

106 Заклех се и потвърждавам, че ще пазя праведните Ти присъди¹. (1) Неем. 10:29

107 Много съм угнетен, ГОСПОДИ, съживи ме според словото Си!¹ (1) ст. 25

108 Приеми, моля Те, ГОСПОДИ, доброволните жертви на устата ми¹ и научи ме на присъдите Си!¹ (1) Пс. 19:14; 27:6; Евр. 13:15; (2) ст. 12

109 Животът ми е постоянно в опасност, но аз не забравих Твоя закон¹. (1) ст. 16

110 Безбожните ми поставиха примка¹, но аз не се отклоних от Твоите правила. (1) Пс. 38:12; 57:6

111 Приех свидетелствата Ти за наследство до века¹, защото те са радостта на сърцето ми². (1) Втжк. 33:4; (2) ст. 14; Пс. 19:8

112 Наклоних сърцето си¹ да върша наредбите Ти до века, докрай². (1) Пр. 2:2; (2) ст. 44

Самех

113 Мразя двуличните, а обичам законата Ти¹. (1) ст. 47

114 Ти си моето скривалище и моят щит¹; на словото Ти се уповавам². (1) Пс. 3:3; 32:7; (2) ст. 43

115 Отдалечете се от мен, вие, злодеи¹, аз ще пазя заповедите на своя Бог². (1) Пс. 139:19; Мт. 7:23; Лк. 13:27; (2) ст. 2

116 Поддържай ме според думата Си, за да живея¹, и не ме оставяй да се посрамя² в надеждата си. (1) ст. 17,38; (2) ст. 6

117 Подкрепи ме, и ще бъда избавен, и ще внимавам винаги в Твоите наредби.

118 Ти си отхвърлил всички, които се отклоняват от Твоите наредби¹, защото коварна е измамата им². (1) ст. 21; (2) Пр. 12:20

119 Изхвърлил си като шлака¹ всичките безбожни на земята, затова обичам Твоите свидетелства². (1) Евек. 22:18; (2) ст. 47

120 Тялото ми настръхва поради страха от Теб и от присъдите Ти се боя¹. (1) Пс. 88:15; Авак. 3:16

Айн

121 Върших правосъдие и правда; не ме оставяй на потисниците ми!

122 Стани поръчител на слугата Си за добро, да не ме угнетяват горделивите!

123 Очите ми чезнат за спасението Ти и за думата на Твоята правда¹. (1) ст. 41

124 Постъпвай със слугата Си според милостта¹ Си и ме научи на наредбите Си². (1) ст. 88; Пс. 31:19; (2) ст. 12

125 Аз съм Твой слуга¹; дай ми разум и ще позная Твоите свидетелства². (1) Пс. 116:16; (2) ст. 34

126 Време е ГОСПОД да подеждва¹,

защото счетоха закона Ти за нищо².

(1) Пс. 102:13; (2) 3 Царе 19:10

127 Затова аз обичам Твоите заповеди¹ повече от злато и от чисто злато²!

(1) ст. 47; (2) ст. 14

128 Затова считам всички Твои правила относно всяко нещо за прави¹, мразя всеки лъжлив път².

(1) ст. 173; (2) ст. 104

Пе

129 Чудесни са Твоите свидетелства, затова душата ми ги пази.

130 Изявяването на Твоите думи дава светлина и разум на невежите¹.

(1) ст. 34; Пс. 19:7,8

131 Отворих устата си и въздъхнах, защото копнеех за Твоите заповеди¹.

(1) 1 Петр. 2:2

132 Обърни се към мен и бъди милостив към мен¹, както постъпваш с онези, които обичат Името Ти²!

(1) Пс. 25:16; (2) Пс. 5:11

133 Утвърди стъпките ми¹ чрез словото Си и не оставяй да ме завладее никакво беззаконие!

(1) Пс. 40:2

134 Избави ме от човешко потисничество и ще пазя Твоите правила.

135 Възсияй с лицето Си над слугата Си и ме научи на наредбите Си¹.

(1) ст. 12

136 Водни потоци текат от очите ми, понеже не се пази Твоят закон¹.

(1) Фил. 3:18

Цаде

137 Праведен си, ГОСПОДИ, прави са и Твоите присъди¹.

(1) Езд. 9:15; Откр. 19:2

138 Постановил си свидетелствата Си в правда¹ и изобилна ярност.

(1) Втжк. 4:8

139 Ревността ми ме издаде, защото противниците ми забравиха Твоите думи¹.

(1) Пс. 69:9; 3 Царе 19:10

140 Словото Ти е съвсем пречистено¹ и слугата Ти го обича².

(1) Пс. 12:6; Пр. 30:5; (2) ст. 47

141 Незначителен съм и презрян, *НО* не забравих Твоите правила¹.

(1) ст. 16

142 Твоята правда е вечна правда и Твоят закон е истина.

143 Скръб и беда ме стигнаха, *НО* заповедите Ти са моята наслада¹.

(1) ст. 16

144 Твоите свидетелства са вечна

правда¹; дай ми разум² и ще живея³.

(1) ст. 151,160; (2) ст. 34; (3) ст. 17; Пр. 4:4

Коф

145 Извиках от все сърце¹: ГОСПОДИ, чуй ме! Ще пазя наредбите Ти².

(1) ст. 58; (2) ст. 8

146 Извиках към Теб: Спаси ме!¹ Ще пазя свидетелствата Ти².

(1) ст. 94; (2) ст. 2

147 Изпреварих зората и виках¹; на словото Ти се уповавах².

(1) Пс. 88:1; (2) ст. 43

148 Очите ми изпревариха нощните стражи, за да размишлявам върху Твоего слово¹.

(1) ст. 15

149 Чуй гласа ми според милостта Си¹, ГОСПОДИ, съживи ме според Твоите присъди².

(1) ст. 88; (2) ст. 25

150 Приблжиха се онези, които следват коварството¹, те са далеч от Твоя закон².

(1) Мт. 26:46; (2) Ис. 59:11-14

151 Ти си близо, ГОСПОДИ, и всички Твои заповеди са истина¹.

(1) ст. 142

152 Отдавна познах от Твоите свидетелства, че Ти си ги основал до века.

Реш

153 Погледни на скръбта ми и ме избави, защото не съм забравил закона Ти¹!

(1) ст. 16

154 Защити делото ми¹ и ме изкупи; съживи ме според думата Си²!

(1) Пс. 35:23; Мих. 7:9; (2) ст. 38

155 Спасението е далеч от безбожниците, защото те не търсят Твоите наредби¹.

(1) ст. 150

156 Много са Твоите милосърдия¹, ГОСПОДИ; съживи ме според присъдите Си²!

(1) 1 Лст. 21:13; (2) ст. 25

157 Много са моите гонители и противници, *НО* аз не се отклоних от Твоите свидетелства¹.

(1) ст. 51

158 Видях неверните и се погнусих, защото не опазиха Твоего слово¹.

(1) Пс. 139:21

159 Виж колко обичам Твоите правила¹; съживи ме, ГОСПОДИ, според милостта Си!

(1) ст. 47

160 Цялото Ти слово е истина¹ и вечна е всяка присъда на Твоята правда².

(1) Йн. 17:17; (2) ст. 142

Шин

161 Князе ме преследват без причина¹, но сърцето ми благоговее пред словото Ти².

(1) ст. 23; (2) Ис. 66:2

162 Радвам се на словото Ти като един, който намира голяма плячка¹.

(1) ст. 14

163 Мразя и се отвращавам от лъжата¹, а обичам закона Ти².

(1) ст. 104; (2) ст. 47

164 Седем пъти на ден Те възхвалявам заради присъдите на Твоята правда¹.

(1) ст. 62

165 Онези, които обичат закона Ти, имат голям мир и за тях няма препъване.

166 Уповах се на Твоето спасение¹, ГОСПОДИ, и върших Твоите заповеди.

(1) Бит. 49:18; Псалм. 3:26

167 Душата ми пази Твоите свидетелства и аз много ги обичам¹.

(1) ст. 47

168 Пазих Твоите правила и Твоите свидетелства, защото пред Теб са всичките ми пътища¹.

(1) Пс. 139:3; Пр. 5:21

Тав

169 Нека се приближи викът ми пред Теб, ГОСПОДИ, дай ми разум според словото Си¹!

(1) ст. 34

170 Нека дойде молбата ми пред Теб¹, избави ме според думата Си²!

(1) Ер. 37:20; 42:2; (2) ст. 94

171 От устните ми ще извира възхвала, защото Ти ме учиш на наредбите Си¹.

(1) ст. 7

172 Езикът ми високо ще говори словото Ти, защото всички Твои заповеди са правда¹.

(1) ст. 128; Римл. 7:12

173 Нека ръката Ти ми бъде помощ, защото аз избрах Твоите правила.

174 Копнея за спасението Ти, ГОСПОДИ¹, и законът Ти е моя наслада².

(1) ст. 41; (2) ст. 16

175 Нека душата ми живее и Те възхвалява¹ и нека Твоите присъди ми помагат!

(1) ст. 17; Ис. 38:19

176 Скитях се като изгубена овца¹. Потърси слугата Си, защото не забравих заповедите Ти²!

(1) Ис. 53:6; Езек. 34:6; 1 Петр. 2:25; (2) ст. 16

120 Песен на изкачванията*.

В скръбта си извиках към ГОСПОДА и Той ми отговори¹.

*С това вероятно се има предвид изкачването към Ерусалим.

Може да се отнася и за изкачването на стълпалата на преддверната зала и олтара в храма. Такива са Псалмите от 120 до 134; (1) Пс. 50:15; Йона 2:2

2 ГОСПОДИ, избави душата ми от лъжливи устни и от измамен език¹!

(1) Пс. 52:4; Мих. 6:12

3 Какво ще ти се даде или какво ще ти се прибави, на теб, измамни езице?

4 Остри стрели на силния¹ с дървени въглища от хвойна.

(1) Ер. 9:8

5 Горко ми, защото странствам в Мосох, защото обитавам в шатрите на Кидар!

6 Душата ми живя много време с онези, които мразят мира.

7 Аз съм за мир, но когато говоря, те са за война¹.

(1) Римл. 3:17

121 Песен на изкачванията.

Ще повдигна очите си¹ към хълмовете. Откъде ще дойде помощта ми?

(1) Пс. 123:1

2 Помощта ми *угва* от ГОСПОДА, който е направил небето и земята¹.

(1) Пс. 115:15; Бит. 1:1

3 Той няма да позволи да се подхлъзне кракът ти¹. Онзи, който те пази, няма да задреме.

(1) Пс. 55:22; 1 Царе 2:9; Пр. 3:26

4 Ето, няма да задреме, нито да заспи Пазителят на Израил.

5 ГОСПОД е твоя пазител, ГОСПОД е твоя сянка от дясната ти страна.

6 Слънцето няма да те поразии денем, нито луната – нощем¹.

(1) Ис. 49:10

7 ГОСПОД ще те пази от всяко зло¹, ще пази душата ти².

(1) Бит. 28:15; Пр. 12:21; 2 Тим. 4:18; (2) Пс. 97:10

8 ГОСПОД ще пази излизането ти и визането ти¹ отсега и до века².

(1) Втжк. 28:6; (2) Пс. 125:2; 131:3

122 Песен на изкачванията. На Давид.

Зарадвах се, когато ми казаха: Да отидем в ГОСПОДНИЯ дом¹!

(1) Пс. 26:8

2 Краката ни стоят вътре в портите ти, Ерусалиме.

3 Ерусалим е построен като здраво затворен в себе си град,

4 където се изкачват племената¹, племената на ГОСПОДА, според свидетелството на Израил², за да славят Името на ГОСПОДА³.

(1) Вжж. 16:16; (2) Пс. 81:5; (3) Пс. 100:4; Ин. 4:20

5 Защото там са поставени престолни за съд¹, престолите на Давидовия дом².

(1) Вжж. 17:8; 2 Лек. 19:8; (2) 3 Царе 7:7

6 Молете се за мира на Ерусалим! Нека благоуспяват онези, които те обичат¹!

(1) Пс. 51:18; (2) Неем. 11:2; Ис. 66:10

7 Мир да бъде в крепостите ти, благоденствие – в дворците ти!

8 Заради братята си и приятелите си ще каже сега: Мир да е в теб!

9 Заради дома на ГОСПОДА, нашия Бог, ще търся доброто ти.

123 Песен на изкачванията.

Към Теб повдигам очите си¹ – Ти, който обитаваш в небесата²!

(1) Пс. 121:1; (2) Пс. 2:4

2 Ето, както очите на слугите *гледат* към ръката на господаря им, както очите на слугинята *гледат* към ръката на господарката ѝ, така и нашите очи *гледат* към ГОСПОДА, нашия Бог¹, докато се смии над нас.

(1) Пс. 25:15; 2 Лек. 20:12

3 Смили се над нас, ГОСПОДИ, смили се над нас, защото се преситихме от презрение¹.

(1) Пс. 44:13

4 Душата ни се пресити от подигравките на безгрижните, от презрението на горделивите¹.

(1) Евр. 11:36

124 Песен на изкачванията. На Давид.

Ако не беше ГОСПОД откъм нас¹ – нека каже сега Израил –

(1) Пс. 56:9

2 ако не беше ГОСПОД откъм нас, когато се надигнаха хора против нас¹,

(1) Пс. 3:1

3 тогава те щяха да ни погълнат жи-

ви¹, когато яростта им се разпали против нас²;

(1) Пр. 1:12; (2) Пс. 83:4

4 тогава водите щяха да ни потопят, потокът щеше да премине над душата ни¹;

(1) Пс. 18:4; 42:7; 144:7

5 тогава надигнатите води щяха да преминат над душата ни.

6 Благословен да е ГОСПОД, който не ни предаде като плячка в зъбите им!

7 Душата ни избяга като птица от примката на ловеца¹; примката се скъса и ние избягахме².

(1) Пс. 91:3; Пр. 6:5; (2) Пс. 129:4

8 Помощта ни е в Името на ГОСПОДА¹, който е направил небето и земята².

(1) Пс. 20:7; (2) Пс. 115:15

125 Песен на изкачванията.

Които се уповават на ГОСПОДА, са като хълма Сион, който няма да се поклати¹, а стои до века².

(1) Пс. 46:5; 62:6; (2) Пр. 10:25,30; Ис. 26:3,4

2 Както планините обграждат Ерусалим, така ГОСПОД обгражда народа Си¹ отсега и до века²,

(1) 4 Царе 6:17; (2) Пс. 121:8

3 защото скипърът на безбожието няма да почива върху дела на праведните, за да не протегнат праведните ръце към беззаконието.

4 Стори добро, ГОСПОДИ, на добрите и на онези, които са прави в сърцата си¹.

(1) Пс. 84:11

5 А онези, които се отклоняват в кривите си пътища¹, ГОСПОД ще ги отведе *заедно* с онези, които вършат беззаконие². Мир на Израил³.

(1) Пр. 2:15; Ис. 59:8;

(2) Пс. 92:7,9; 94:4; (3) Пс. 128:6; Гал. 6:16

126 Песен на изкачванията.

Когато ГОСПОД връщаше сионските пленници¹, ние бяхме като сънуващи.

(1) Пс. 14:7; 85:1; Езд. 1:11; Ер. 33:26

2 Тогава устата ни се изпълни със смях и езикът ни – с ликуване¹. Тогава се говореше между народите: ГОСПОД извърши велики неща за тези¹!

(1) Йов 8:21; Ис. 35:10; 51:11; (2) Езек. 36:36

3 ГОСПОД извърши велики неща за нас! Зарадвахме се².

(1) Лк. 1:49; 8:39; (2) Йона 2:21

4 Върни пленниците ни, ГОСПОДИ¹, като потоците в южните страни².

(1) Ер. 29:14; 30:3; (2) Ис. 41:18

5 Онези, които сеят със съзи, ще жънат с ликуване¹.

(1) Ер. 31:9-13; Мт. 5:4

6 Който излиза с плач и носи семе за сеене, непременно ще се върне с ликуване и ще носи снопите си¹.

(1) Пс. 30:5

127 Песен на изкачванията. На Соломон¹.

Ако ГОСПОД не построи дома, напразно се трудят по него зидарите, ако ГОСПОД не пази града, напразно бди стражата.

(1) Пс. 72:1

2 Безполезно е за вас да ставате рано, да стоите до късно¹, да ядете хляб на тежък труд, толкова Той дава на възлюбения Си и в сън².

(1) Йн. 21:3; (2) Пр. 10:22

3 Ето, наследство от ГОСПОДА са синовете и награда от Него е плодът на утробата¹.

(1) Пс. 128:3,4; Втжк. 28:11

4 Както са стрелите в ръката на силния, така са и синовете на младостта.

5 Блажен човекът, който е напълнил кочана си с тях! Те няма да се посрамят, когато говорят с враговете си в портата.

128 Песен на изкачванията.

Блажен всеки, който се бои от ГОСПОДА, който ходи в Неговите пътища¹!

(1) Пс. 119:1

2 Ще ядеш от труда на ръцете си, ще бъдеш блажен и ще ти бъде добре¹.

(1) Пс. 1:3; Втжк. 28:8; Ис. 3:10

3 Жена ти ще бъде като плодоносна лоза вътре в дома ти, синовете ти – като млади маслини около трапезата ти¹.

(1) Пс. 127:3; 144:12

4 Ето, така ще се благослови човекът, който се бои от ГОСПОДА¹.

(1) Втжк. 28:2

5 ГОСПОД да те благослови от Сион¹ и да гледаш добруването на Ерусалим

през всичките дни на живота си²,

(1) Пс. 20:2; (2) Ис. 33:20

6 Да видиш синовете от синовете си! Мир на Израил²

(1) Бил. 50:23; Йов 42:16; (2) Пс. 125:5

129 Песен на изкачванията.

Много пъти са воювали против мен от младостта ми досега¹ – нека каже сега Израил –

(1) Изх. 1:11-14

2 много пъти са воювали против мен от младостта ми досега, но не са ми надвили¹.

(1) Пс. 118:13; 2 Кор. 4:8

3 Орачите ораха по гърба ми, проточиха браздите си¹.

(1) Ис. 50:6; 51:23

4 Праведен е ГОСПОД¹, Той разсече въжетата на безбожните².

(1) Пс. 7:11; (2) Пс. 124:7

5 Нека се посрамят и се обърнат назад всички, които мразят Сион¹!

(1) Пс. 40:14; Ис. 29:8

6 Нека бъдат като тревата по покривите, която изсъхва, преди да порасне¹,

(1) Пс. 37:2; Ис. 37:27

7 с която жетварят не напълва ръката си, нито онзи, който връзва снопите, напълва скута си,

8 нито минаващите казват: ГОСПОДОТО благословение на вас! Благославяме ви в Името на ГОСПОДА¹!

(1) 2 Царе 6:18

130 Песен на изкачванията.

От дълбините виках към Теб, ГОСПОДИ¹.

(1) Плач 3:55

2 Господи, чуй гласа ми! Нека ушите Ти бъдат внимателни към гласа на молбите ми¹!

(1) Пс. 5:2; 28:2

3 Ако Ти, ГОСПОДИ, помниш греховете, то кой, Господи, ще устои²?

(1) Пс. 143:2; Йов 9:2,3

4 Но при Теб има прошка¹, за да Ти се боят².

(1) Пс. 103:3; Изх. 34:7; Ис. 55:7; Дан. 9:9; Мих. 7:18; Еф. 1:7; (2) 3 Царе 8:39,40

5 Чакам ГОСПОДА; душата ми чака¹ и на словото Му се уповавам².

(1) Пс. 33:20; (2) Пс. 119:81

6 Душата ми чака Господа¹ повече от стражите – зората, повече от стражите – зората.

(1) Пс. 39:7

7 Израилю, уповай се на ГОСПОДА¹, защото при ГОСПОДА е милостта² и велико е у Него изкуплението.

(1) Пс. 131:3; (2) Пс. 86:5

8 И Той ще изкупи Израил от всички-те му беззакония¹.

(1) Пс. 103:3; Ис. 44:22; Мт. 1:21; Ак. 1:68

131 Песен на изкачванията. На Давид.

ГОСПОДИ, сърцето ми не е гордо и не се превъзнасят очите ми¹, нито се занимавам с неща, твърде големи и твърде чудни за мен. (1) 2 Царе 6:22; Пр. 21:4

2 Наистина укротих и успокоих душата си, както отбито дете лежи при майка му; като отбито дете е душата ми в мен.

3 Израилю, уповай се на ГОСПОДА¹ отсега и до века²!

(1) Пс. 130:7; (2) Пс. 121:8

132 Песен на изкачванията.

Спомни си, ГОСПОДИ, на Давид всичките му усилия¹:

(1) Пс. 25:18

2 как се закле на ГОСПОДА и обеща на Силния Яковов¹:

(1) Бит. 49:24

3 Наистина няма да вляза в шатрата на дома си, няма да се кача на постелката на леглото си,

4 няма да дам сън на очите си, нито дрямка на клепачите си,

5 докато не намеря място за ГОСПОДА, обиталища за Силния Яковов¹!

(1) 2 Царе 7:2; 3 Царе 8:17; 1 Лек. 28:2; Деян. 7:46

6 Ето, ние чухме за него в Ефрата, намерихме го в полетата на Яар¹.

(1) 1 Царе 7:1; 2 Царе 6:3

7 Нека влезем в Неговите обиталища, нека се поклоним при подножието на кратката Му¹!

(1) Пс. 99:5; Плач 2:1

8 Стани, ГОСПОДИ, и влез в покоя Си – Ти и ковчегът на Твоята сила!

9 Нека свещениците Ти бъдат облечени с правда¹ и светиите Ти нека ликуват²!

(1) Йов 29:14; Откр. 19:8; (2) 2 Лек. 6:41

10 Заради слугата Си Давид¹ не отхвърляй лицето на помазаника Си²!

(1) Пс. 144:10; (2) Пс. 84:9; 2 Лек. 6:42

11 ГОСПОД се закле на Давид в исти-

на¹ и няма да се отвърне от нея²: Ще поставя на престола ти от плода на тялото ти³.

(1) Пс. 89:3; Деян. 13:23; (2) Чис. 23:19;

(3) Пс. 89:4; 2 Царе 7:12; Ак. 1:32; Ин. 7:42; Деян. 2:30

12 Ако синовете ти пазят завета Ми и свидетелствата Ми¹, на които ще ги науча, и техните синове ще седят на престола ти навеки².

(1) 3 Царе 8:25; (2) 2 Лек. 7:18; Ер. 33:17

13 Защото ГОСПОД избра Сион, пожела го за Свое обиталище¹:

(1) Пс. 9:11

14 Това е Моят покой навеки, тук ще обитавам, защото го пожелах.

15 Ще благослова изобилно храната му, ще наситя бедните му с хляб.

16 Ще облека и свещениците му в спасение и светиите му ще ликуват¹.

(1) 2 Лек. 6:41; Ис. 61:10

17 Там ще направя да изникне рог на Давид¹; приготвил съм светилник за помазаника Си².

(1) Пс. 89:24;

1 Царе 2:10; Ак. 1:69; (2) 3 Царе 15:4; 2 Лек. 21:7

18 Враговете му ще облека с позор¹, а на него ще блести короната му.

(1) Пс. 35:26

133 Песен на изкачванията. На Давид.

Ето, колко е добро и колко е приятно да живеят братя в единомислие!

2 То е като скъпоценното масло на главата, слизащо по брадата, брадата на Аарон¹, слизащо по края на одеждите му.

(1) Изх. 29:7

3 То е като ермонската роса, слизаща по сионските планини; защото там ГОСПОД е заповядал благославение-то – живот вечен¹.

(1) Пс. 21:4

134 Песен на изкачванията.

Ето, благославяйте ГОСПОДА, всички ГОСПОДНИ слуги¹, които стоите но-щем в ГОСПОДНИЯ дом²!

(1) Пс. 135:1,2; (2) 1 Лек. 9:33

2 Издигайте ръцете си¹ към светилице-то² и благославяйте ГОСПОДА!

(1) Пс. 63:4; Плач 3:41; 1 Тим. 2:8; (2) Пс. 28:2; 141:2

3 Да те благослови от Сион ГОСПОД¹, който е направил небето и земята²!

(1) Пс. 128:5; (2) Пс. 115:15; 136:5,6; Зах. 12:1

135 Алия! Хвалете Името на ГОСПОДА! Хвалете Го, вие, ГОСПОДНИ слуги¹,

(1) Пс. 113:1; Откр. 19:5

2 които стоите в ГОСПОДНИЯ дом, в дворовете на дома на нашия Бог¹!

(1) Пс. 134:1

3 Хвалете ГОСПОДА, защото ГОСПОД е благ¹, пейте псалми на Името Му, защото това е приятно!

(1) Пс. 54:6; 106:1

4 Защото ГОСПОД избра Яков¹ за Себе Си, Израил – за Свое притежание².

(1) Пс. 105:6; Йн. 15:16; Деян. 13:17;

(2) Пс. 33:12; Изх. 19:5; Вжк. 7:6; 26:18; Тит 2:14

5 Защото аз зная, че ГОСПОД е велик и че нашият Господ е над всички богове¹.

(1) Пс. 86:8; 147:5

6 ГОСПОД прави всичко, което Му е угодно, в небесата и на земята, в моретата и във всички дълбини.

7 Издига парите от краищата на земята¹, прави светкавици за дъжда², изважда вятъра от съкровищниците Си³.

(1) Бит. 2:6; Ер. 10:13; 51:16;

(2) Йов 28:26; 38:25; Зах. 10:1; (3) Пс. 78:26

8 Порази египетските първородни, от човек до животно¹.

(1) Пс. 78:51

9 Изпрати знамения и чудеса сред теб, Египет, върху фараона и всичките му слуги¹.

(1) Пс. 78:12,43-51

ст. 10-12: Пс. 136:17-22

10 Порази големи народи и изби мощни царе –

11 аморейския цар Сихон¹ и васанския цар Ог², и всичките царства на Ханаан³.

(1) Чис. 21:24; (2) Чис. 21:35; (3) Иис. Нав. 12:7-24

12 И даде земята им за наследство, за наследство на Своя народ Израил.

13 Твоето Име, ГОСПОДИ, е вечно, споменът Ти, ГОСПОДИ – във всички поколения¹.

(1) Пс. 102:12

14 Защото ГОСПОД ще съди народа Си и ще окаже милост на слугите Си¹.

(1) Вжк. 32:36

ст. 15-18: Пс. 115:4-8

15 Идолите на народите са сребро и злато, произведение на човешки ръце.

16 Уста имат, но не говорят; очи имат, но не виждат;

17 уши имат, но не чуват; и няма дъх в устата им.

18 Онези, които ги правят, ще станат като тях, всеки, който се уповава на тях¹.

(1) Ис. 42:17

19 Благославяйте ГОСПОДА, доме израилев! Благославяйте ГОСПОДА, доме Ааронов¹!

(1) Пс. 115:12

20 Благославяйте ГОСПОДА, доме левиев! Вие, които се боите от ГОСПОДА¹, благославяйте ГОСПОДА!

(1) Пс. 115:9-11

21 Благословен да бъде от Сион ГОСПОД, който обитава в Ерусалим! Алия!

(1) Пс. 48:1,2; 1 Лст. 23:25; Ис. 12:6

136 Славете ГОСПОДА, защото е благ – защото милостта Му е вечна¹!

(1) Пс. 100:5; 1 Лст. 16:34; Езд. 3:11

2 Славете Бога на боговете¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 97:9

3 Славете Господа на господарите¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Вжк. 10:17; 1 Тим. 6:15

4 Който единствен върши велики чудеса¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 72:18

5 Който с мъдрост направи небесата¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Бит. 1:7,8; Пр. 3:19; Ер. 10:12; Откр. 14:7

6 Който простря земята върху водите¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 24:2

7 Който направи големи светила¹ – защото милостта Му е вечна – (1) Бит. 1:14

8 слънцето, за да владее денем – защото милостта Му е вечна –

9 луната и звездите¹, за да владеят нощем² – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 8:3; 74:16; Бит. 1:16; (2) Ер. 31:35

10 Който порази египтяните в първородните им¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 78:51

11 И изведе Израил отсред тях¹ – защото милостта Му е вечна –

(1) Пс. 105:37; Изх. 12:41

12 със силна ръка и с издигната мишца¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Изх. 13:3; Вжк. 4:34,37

13 Който раздели Червено море на

две части¹ – защото милостта Му е вечна –

14 и преведе Израил сред него¹ – защото милостта Му е вечна – (1) Пс. 78:13

15 а фараона и войската му хвърли в Червено море¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 78:53; Изх. 14:27

16 Който преведе народа Си през пустинята¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Вжк. 8:2,15; Неем. 9:19

ср. 17:22; Пс. 135:10-12

17 Който разби велики царе – защото милостта Му е вечна –

18 и избя прочути царе – защото милостта Му е вечна –

19 аморейския цар Сихон¹ – защото милостта Му е вечна –

(1) Вжк. 2:33

20 и васанския цар Ог¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Вжк. 3:3

21 И даде земята им за наследство¹ – защото милостта Му е вечна –

(1) Вжк. 3:18

22 за наследство на слугата Си Израил¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Ис. 41:8

23 Който си спомни за нас в унижението ни¹ – защото милостта Му е вечна –

(1) Пс. 106:44-46

24 и ни избави от притеснителите ни¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Неем. 9:27

25 Който дава храна на всяко създание¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Пс. 104:27

26 Славете небесния Бог¹ – защото милостта Му е вечна!

(1) Неем. 2:4; Дан. 2:18

137 При реките на Вавилон¹, там седяхме и плачехме, когато си спомняхме Сион².

(1) Езд. 8:21; Езек. 1:1; (2) Плач 3:48

2 На върбите сред него окачихме арфите си¹.

(1) Ис. 24:8

3 Защото там тези, които ни плениха, поискаха от нас думи на песен; и които ни притесняваха – веселие, казвайки: Попейте ни от сионските песни!

(1) Пр. 25:20

4 Как да поем ГОСПОДНА песен в чужда земя?

5 Ако те забравя, Ерусалиме, да забрави десницата ми *умението си*!

(1) Ер. 51:50

6 Да се залепи езикът ми за небцето ми, ако не те помня, ако не издигна Ерусалим начело на радостта си!

7 Спомни си, ГОСПОДИ¹, деня на Ерусалим против синовете на Едом, които казваха: Сринете, сринете до самата му основа!

(1) Неем. 6:14;

(2) Ер. 49:7-22; Плач 4:21,22; Езек. 25:12; 35:15; Авд. 10

8 О, дъще вавилонска, която ще запустееш, блажен онзи, който ти отпласти за всичко, което си ни сторил!

(1) Ер. 50:29; Откр. 18:6

9 Блажен онзи, който хване децата ти и ги разбие в скалата!

(1) Ис. 13:16

138 Псалм на Давид.

Ще Те славя от все сърце¹, ще Ти пая псалми пред боговете.

(1) Пс. 9:1

2 Ще се поклоня към светия Ти храм¹ и ще славя Името Ти за милостта Ти и за верността Ти², защото си възвеличил словото Си над цялото Си Име.

(1) Пс. 5:7; (2) Пс. 115:1

3 В деня, когато извиках, Ти ми отговори¹; направи ме дръзновен със сила в душата ми².

(1) Пс. 34:4,6; Плач 3:57; (2) 1 Царе 30:6; 2 Кор. 12:9

4 Всички земни царе ще Те прославят, ГОСПОДИ, когато чуят думите на устата Ти.

5 Ще възпяват ГОСПОДНИТЕ пътища, защото велика е ГОСПОДНАТА слава¹.

(1) Мал. 1:11

6 Защото ГОСПОД е възвишен¹, но гледа смирения², а гордия познава отдалеч.

(1) Пс. 83:18; (2) Ис. 57:15

7 Ако ходя сред бедствие, Ти ще ме пазиш жив¹, ще простреш ръката Си против яростта на враговете ми и ще ме спаси десницата Ти².

(1) Пс. 119:50; (2) Пс. 18:16,17

8 ГОСПОД ще извърши, *което е potrebno* за мен¹. Твоята милост, ГОСПОДИ, е вечна². Не оставяй делата на ръцете Си³!

(1) Пс. 57:2; Фил. 1:6; (2) Пс. 100:5; (3) Йов 10:3

139 За първия певец. Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, Ти си ме изследвал и познал¹.

(1) ст. 23; Пс. 17:3; 2 Царе 7:20; Ер. 12:3; 17:10; Йн. 21:17

2 Ти знаеш сядането ми и ставането ми¹, разбираш мислите ми отдалеч².

(1) 4 Царе 19:27;

(2) Пс. 44:21; Мт. 6:4; Ак. 5:22; Йн. 1:48; 2:24

3 Издирваш ходенето ми и лягането ми и с всичките ми пътища си запознат¹.

(1) Пс. 119:168; Йов 31:4; Пр. 5:21

4 Защото още няма дума на езика ми, а ето, ГОСПОДИ, Ти я знаеш цяла.

5 Ти си ме оградил отпред и отзад и си положил върху мен ръката Си.

6 Това знание е пречудно за мен, високо е, не мога да го стигна¹.

(1) Йов 11:7-9; 42:3

7 Къде да отида от Духа Ти? Или къде да избягам от присъствието Ти?¹

(1) Ер. 23:24

8 Ако се изкача на небето, Ти си там; ако си постеля в Шеол, ето Те *и там!*¹

(1) Пр. 15:11; Ам. 9:2

9 Ако взема крилето на зората, ако се заселя в най-отдалечените краища на морето,

10 дори и там ще ме води ръката Ти и ще ме държи десницата Ти!¹ (1) Ам. 9:3

11 Ако кажа: Нека ме покрие тъмнината и нощ да бъде светлината около мен¹ –

(1) Йов 12:22

12 дори тъмнината пред Теб не тъмнее, нощта светла е като деня, за Теб е тъмнината като светлината¹.

(1) Йов 34:22; Дан. 2:22

13 Защото Ти си образувал вътрешностите ми, създал си ме в утробата на майка ми¹.

(1) Пс. 95:6

14 Ще Те славя, защото съм страшно и чудно направен, чудни са делата Ти¹ и душата ми много добре знае *това*.

(1) Пс. 92:5

15 Костите ми не бяха скрити от Теб, когато бях направен в тайно и изкусно изработен¹ в дълбините на земята².

(1) Йов 10:8,9; (2) Еф. 4:9

16 Очите Ти видяха необразуваното ми вещество и в книгата Ти бяха запи-

сани всичките – дните, които се образуваха, когато ни един от тях *не беше*.

17 Колко скъпоценни са за мен мислите Ти, Боже! Колко огромен е броят им!

18 Ако искам да ги изброя, те са многобройни от пясъка¹. Събуждам се и още съм с Теб.

(1) Пс. 40:5

19 О, да би убил безбожните¹, Боже! Отдалечете се от мен, кръвожадни мъже!

(1) Пс. 9:17; (2) Пс. 119:115

20 Защото те говорят против Теб безбожно¹ и враговете Ти вземат *Името Ти* напразно.

(1) Юда 15

21 Да не мразя ли, ГОСПОДИ, онези, които мразят Теб?¹ Да не се ли отращавам от онези, които се надигат против Теб?

(1) Пс. 119:158; Откр. 2:2

22 Мразя ги с крайна омраза, станаха ми врагове.

23 Изследвай ме, Боже, и познай сърцето ми; изпитай ме и познай мислите ми¹.

(1) ст. 1; Пс. 11:4,5; Йов 31:6

24 И виж дали има в мен оскърбителен път и води ме във вечния път¹!

(1) Пс. 27:11

140 За първия певец. Псалм на Давид.

Избави ме, ГОСПОДИ, от зли хора, опази ме от насилници¹,

(1) Пс. 59:2; 2 Сол. 3:2

2 които замислят зло в сърцата си¹ и всеки ден предизвикват войни.

(1) Пр. 6:14

3 Изострят езика си като змия¹; под устните им има аспидова отрова². (Села.)

(1) Пс. 52:2; (2) Пс. 58:4; Рим. 3:13

4 Запази ме, ГОСПОДИ, от ръцете на безбожните, опази ме от насилници¹, които намислиха да спънат стъпките ми.

(1) Пс. 43:1

5 Надменните скриха за мен примка и въжета, разпростряха мрежа край пътя, поставиха клопки за мен¹. (Села.)

(1) Пс. 57:6; 142:3; Ер. 18:22

6 Казах на ГОСПОДА: Ти си моят Бог¹; чуй, ГОСПОДИ, гласа на молбите ми!

(1) Пс. 31:14

7 БОЖЕ, Господи, сило на моето спасение, Ти си покрил главата ми в деня на битката!¹ (1) Пс. 144:10

8 Не удовлетворявай, ГОСПОДИ, желанията на безбожния; не оставяй да успее неговият план, за да се възвисят!¹ (Села.) (1) Втк. 32:27

9 А главите на онези, които ме заобикалят – нека злото на устните им ги покрие!¹ (1) Пс. 7:16; 64:8

10 Нека паднат върху тях горящи въглища, нека бъдат хвърлени в огъня, в дълбоки ями, за да не станат вече.

11 Нека не се утвърди клеветник в земята¹, нека зло преследва насилника, докато *20* постигне. (1) Пс. 12:2,3

12 Знай, че ГОСПОД ще отдаде правосъдието на угнетените и правото на сиромасите¹. (1) Пс. 35:10; Пр. 22:23

13 Наистина праведните ще славят Името Ти, праведните ще обитават в Твоето присъствие!¹ (1) Пс. 15:1,2

141 Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, викам към Теб, побързай към мен!¹ Дай ухо на гласа ми, когато викам към Теб!¹ (1) Пс. 70:1,5; (2) Пс. 28:2

2 Нека молитвата ми стои пред Теб като тамян¹, издигането на ръцете ми – като вечерната жертва². (1) Изх. 30:7; Пр. 15:8; Откр. 5:8; (2) Пс. 134:2; Изх. 29:39,40

3 Постави, ГОСПОДИ, стража на устата ми, пази вратата на устните ми!¹ (1) Пс. 39:1

4 Не наклонявай сърцето ми към лошо нещо, да върша безбожни дела с хора, които вършат беззаконие¹; и да не ям от техните лакомства!¹ (1) Пс. 28:3

5 Нека ме удари праведният – *то е милост*; и нека ме изобличава – *то е като масло за помазване*¹; нека главата ми не го отхвърли – защото все още молитвата ми е против злите им дела². (1) Пр. 9:8; 12:1; 25:12; (2) Лев. 19:17

6 Когато съдиите им бъдат хвърлени между скалите, ще чуят думите ми, защото са сладки.

7 Костите ни са разпръснати при ус-

тието на Шеол, както когато някой оре и цепи земята.

8 Но очите ми, Господи, БОЖЕ, *гледа* към Теб¹, на Теб се уповавам, не съспивай душата ми!¹ (1) Пс. 25:15

9 Опazi ме от примката, която поставиха за мен¹, и от клопките на беззаконниците²!¹ (1) Пс. 57:6; 142:3; (2) Пс. 64:2,5; 140:4,5

10 Безбожните ще паднат в собствените си мрежи¹, докато аз преминавам *невредим*!¹ (1) Пс. 7:15

142 Маскил на Давид. Молитва, която беше в пещерата¹.

С гласа си викам към ГОСПОДА, с гласа си отправям молба към ГОСПОДА². (1) Пс. 57:1; 1 Царе 22:1; 24:4; (2) Пс. 28:1,2

2 Извивам молението си пред Него¹, заявявам скръбта си пред Него.

(1) Пс. 62:8; 102:1

3 Когато духът ми отпаднаше в мен¹, Ти знаеше пътеката ми². Примка скриха за мен по пътя, по който ходех³.

(1) Пс. 143:4; (2) Пс. 1:6; (3) Пс. 140:5; 141:9; Ер. 18:22

4 Погледни надясно, и ето, няма никой, който да ме познава, няма убежище за мен, никой не пита за живота ми¹. (1) Пс. 35:12; Йн. 5:7

5 Към Теб, ГОСПОДИ, извиках, казах: Ти си моето прибежище¹, моят дял в земята на живите². (1) Пс. 46:1; (2) Пс. 27:13

6 Обърни внимание на вика ми, защото съм много унижен¹; избави ме от гонителите ми², защото са по-силни от мен³. (1) Пс. 40:17; (2) Пс. 143:9; (3) Пс. 38:19

7 Изведи от тъмница душата ми¹, за да славя Името Ти²! Праведните ще се съберат около мен, когато ми сторих благодеяние. (1) Пс. 143:11; (2) Пс. 9:13,14

143 Псалм на Давид.

Чуй, молитвата ми, ГОСПОДИ, дай ухо на молбите ми¹! Отговори ми според верността Си и според правдата Си. (1) Пс. 17:1

2 И не влизай в съд със слугата Си, защото няма да се оправдае пред Теб нито един жив човек¹.

(1) Пс. 130:3; Йов 15:14; 25:4; Екл. 7:20; Римл. 3:10

3 Защото врагът преследва душата ми, стъпка до земята живота ми¹, направи ме да живея в тъмни места², като мъртвите от древността³.

(1) Пс. 7:5; (2) Мих. 7:8; (3) Псалм 3:6

4 Затова духът ми е отпаднал вътре в мен¹, сърцето ми е ужасено вътре в мен.

(1) Пс. 142:3

5 Спомням си дните на древността, размишлявам за всичките Твои дела, размислям за творението на ръцете Ти¹.

(1) Пс. 77:5,6

6 Простирам ръцете си към Теб¹, душата ми жадува за Теб като изнурена земя². (Села.)

(1) Пс. 88:9; (2) Пс. 42:2

7 Послушай ме бързо, ГОСПОДИ, духът ми отпада! Не скривай лицето Си от мен¹, за да не стана като онези, които слизат в рова².

(1) Пс. 69:17; (2) Пс. 28:1

8 Дай ми да чуя рано милостта Ти¹, защото на Теб се уповавам²; покажи ми пътя, по който трябва да ходя³, защото към Теб издигам душата си⁴.

(1) Пс. 90:14; (2) Пс. 25:20; (3) Пс. 32:8; (4) Пс. 86:4

9 Избави ме, ГОСПОДИ, от враговете ми¹ – към Теб прибягвам².

(1) Пс. 142:6; (2) Пс. 57:1

10 Научи ме да изпълнявам волята Ти, защото Ти си моят Бог¹. Нека Твоят благ Дух ме води по равна земя²!

(1) Пс. 118:28; (2) Пс. 27:11

11 ГОСПОДИ, съживи ме заради Името Си¹! Според правдата Си изведи душата ми от бедствие²!

(1) Пс. 119:25; (2) Пс. 142:7

12 И според милостта Си отсечи враговете ми и погуби всички, които враждуват против душата ми¹, защото аз съм Твой sluga².

(1) Пс. 54:5; (2) Пс. 116:16

144 Псалм на Давид.

Благословен да бъде ГОСПОД, моята канара¹, който учи ръцете ми на война и пръстите ми – на бой²,

(1) Пс. 18:2,31; (2) Пс. 18:34

2 който е моята милост и моята крепост, моята висока кула¹ и моят избавител, моят щит и Този, на когото се уповавам, който покорява народа ми под мен.

(1) Пс. 59:17

3 ГОСПОДИ, какво е човек, че да го познаваш? Или човешкият син – че да го зачиташ¹!

(1) Пс. 8:4; Евр. 2:6

4 Човек е като лъх; дните му са като преминаваща сянка¹.

(1) Пс. 39:5; Йов 8:9; 14:2

5 Сведи небесата Си, ГОСПОДИ, и слез¹, докосни планините, за да задимят².

(1) Пс. 18:9; (2) Пс. 104:32

6 Блесни със светкавица и ги разпръсни, изпрати стрелите Си и ги смуги¹.

(1) Пс. 18:14; 64:7

7 Простри ръцете Си от висината, избави ме и ме спаси от големи води¹, от ръката на чужденци,

(1) Пс. 18:16; 124:4

8 чиято уста говори лъжа и чиято десница е десница на измама.

9 Боже, ще Ти пее нова песен, с дестотрунна арфа ще Ти пее псалми¹ –

(1) Пс. 33:2,3

10 на Теб, който даваш спасение на царе, който избавяш слугата Си Давид от гибелния меч¹.

(1) Пс. 18:50; 132:10; 140:7

11 Избави ме и ме спаси от ръката на чужденци, чиято уста говори лъжа и чиято десница е десница на измама.

12 Нека синовете ни в младостта си бъдат като пораснали растения¹ и дъщерите ни – като крайгълни колонии, издялани като за дворец!

(1) Пс. 128:3

13 Нека житниците ни бъдат пълни, да дават всякакъв вид храна и овцете ни да се множат с хиляди и с десетки хиляди по полетата ни!

(1) Пс. 65:13; Лев. 26:5; Втж. 7:13

14 Нека добитъкът ни бъде заплоден. Да няма нападение и бягане, да няма вик по улиците ни!

(1) Лев. 26:6; Ис. 65:19

15 Блажен онзи народ, който е в такава състояние! Блажен онзи народ, чийто Бог е ГОСПОД!

(1) Пс. 33:12

145* Хваление на Давид.

Ще Те възвишавам¹, Боже мой, Царю мой², и ще благославям Твоето Име за вечни векове!

*азбучен псалм
(1) Пс. 30:1; 118:28; (2) Пс. 5:2

2 Всеки ден ще Те благославям и ще хваля Името Ти за вечни векове!

(1) Пс. 30:12; 96:2; 146:2

3 Велик е ГОСПОД и всеславен¹ и неизследимо е величието Му²!

(1) Пс. 96:4; (2) Йов 5:9; 36:26

4 Едно поколение ще хвали делата Ти на друго и ще провъзгласяват могъщите Твои дела¹.

(1) Пс. 78:3,4; Втжк. 4:10; Ис. 38:19

5 Ще говоря за славното величие¹ на Твоето могъщество и за Твоите чудни дела.

(1) Пс. 111:3; Втжк. 32:3

6 И ще говорят за мощта на Твоите страшни дела и аз ще разказвам за Твоето величие¹.

(1) 1 Лст. 29:11

7 Ще разгласяват спомена на Твоята голяма благодат¹ и ще ликуват заради Твоята правда².

(1) Ис. 63:7; (2) Пс. 71:15

8 Милостив и състрадателен е ГОСПОД, дълготърпелив и многомилостив¹.

(1) Пс. 86:15

9 Благ е ГОСПОД към всички¹ и щедростите Му са върху всички Негови творения.

(1) Пс. 86:5; Йона 4:11; Мт. 5:45

10 Ще Те хвалят, ГОСПОДИ, всички Твои творения¹ и светиите Ти ще Те благославят².

11 Ще говорят за славата на царството Ти¹ и ще разказват за мощта Ти,

(1) Ис. 11:1-10

12 за да изявяват на човешките синове мощните Му дела¹ и славното великолепие на Неговото царство.

(1) Пс. 111:6

13 Твоето царство е царство на всички времена и господството Ти е през всички поколения¹.

(1) Пс. 146:10; Дан. 4:34; 6:26; 7:14,27; 1 Тим. 1:17; Откр. 11:15

14 ГОСПОД подкрепя всички падащи¹ и изправя всички приведени².

(1) Пс. 37:24; (2) Пс. 146:8

15 Очите на всички гледат към Теб и Ти им даваш храната им на определеното време¹.

(1) Пс. 104:27; Мт. 6:26

16 Отваряш ръката Си и насищаш желанието на всичко живо¹.

(1) Пс. 104:28; 147:9

17 ГОСПОД е праведен във всички Свои пътища¹ и благ във всички Свои дела.

(1) Втжк. 32:4; Соф. 3:5; Мт. 20:13; Откр. 15:3

18 ГОСПОД е близо до всички, които Го призовават, до всички, които Го призовават с истина¹.

(1) Втжк. 4:7; Ис. 58:9; Ер. 29:13; Як. 4:8; Римл. 10:12

19 Изпълнява желанието на тези, които се боят от Него¹, чува вика им и ги спасява².

(1) Йн. 9:31; (2) Пс. 34:17

20 ГОСПОД пази всички, които Го любяат, а всичките безбожни ще изтребят¹.

(1) Пс. 104:35; 1 Царе 2:9

21 Устата ми ще изговаря хваление на ГОСПОДА и всяко създание ще благославя Неговото свято Име за вечни времена¹!

(1) Пс. 69:34; 103:22

146 Алилуя! Хвали ГОСПОДА, душо моя¹!

(1) Пс. 103:1

2 Ще хваля ГОСПОДА, докато съм жив, ще пея хваления на моя Бог, докато съм¹!

(1) Пс. 104:33; 145:1,2

3 Не се уповавайте на князе, нито на човешки син, в когото няма спасение¹.

(1) Пс. 118:8,9; Ер. 17:5

4 Духът му излиза, той се връща в земята си¹ и в същия този ден намеренията му загиват².

(1) Пс. 90:3; (2) Екл. 9:6

5 Блажен онзи, чиято помощ е Богът на Яков¹, чиято надежда е в ГОСПОДА, неговия Бог²,

(1) Пс. 46:7; (2) Ер. 17:7; 1 Тим. 6:17

6 който е направил небето и земята¹, морето и всичко, което е в тях², който пази вярност до века³,

(1) Пс. 115:15; Ер. 32:17; (2) Деян. 4:24; (3) Пс. 117:2

7 който извършва правосъдие за угнетените¹, който дава храна на гладните². ГОСПОД развързва вързаните³.

(1) Пс. 35:10; (2) Пс. 107:9; (3) Пс. 68:6

8 ГОСПОД отваря очите на слепите¹. ГОСПОД изправя приведените². ГОСПОД обича праведните.

(1) Мт. 9:30; Йн. 9:32; Деян. 26:18; (2) Пс. 145:14; Лк. 13:13

9 ГОСПОД пази чужденците. Той подкрепя сирачето и вдовицата¹, а изкривява пътя на безбожните.

(1) Пс. 10:14; Изх. 22:22; Втжк. 10:18

10 ГОСПОД ще царува до века¹, Твоят Бог, Сионе – за всички поколения²! Алилуя!

(1) Изх. 15:18; (2) Пс. 145:13

147 Алилуя! Да, добро е да пеем псалми на нашия Бог¹. Да, хвалебната песен е хубава и приятна.

(1) Пс. 92:1

2 ГОСПОД съгражда Ерусалим¹, събира израилевите изгнаници².

(1) Пс. 102:16; Неем. 6:15,16; (2) Втжк. 30:3,4; Ер. 31:10

3 Изцелява съкрушените по сърце и превързва раните им¹.

(1) Пс. 34:18; Йов 5:18; Ис. 61:1; Ер. 33:6; Лк. 10:34

4 Изброява множеството на звездите, нарича ги всички по име¹.

(1) Ис. 40:26

5 Велик е нашият Господ¹ и с голяма мощ, разумът Му е неизмерим².

(1) Пс. 135:5; (2) Йов 36:5; Ис. 40:28

6 ГОСПОД издига смирените¹, а безбожните унижава до земята².

(1) Пс. 41:12; (2) Мал. 4:3

7 Пейте на ГОСПОДА с благодарение, пейте псалми с арфа на нашия Бог¹,

(1) Пс. 98:5

8 който покрива небесата с облаци, приготвя дъжд за земята¹, прави да расте трева по планините²,

(1) Ер. 14:22; Йоил 2:23; (2) Пс. 104:14; Деян. 14:17

9 който дава храна на животните и на гарванчетата, които пискат *към Него*¹.

(1) Пс. 145:16; Йов 38:41; Мт. 6:26

10 Той не се наслаждава в силата на коня, не благоволява в краката на мъжа.

11 ГОСПОД благоволява в онези, които Му се боят, в онези, които се надяват на Неговата милост¹.

(1) Пс. 33:18; Деян. 10:35

12 Слави ГОСПОДА, Ерусалиме! Хвали своя Бог, Сионе!

13 Защото Той укрепи резетата на портите ти, благослови децата ти сред теб¹.

(1) Ер. 33:10,11

14 Установява мир в пределите ти¹, насища те с най-добрата пшеница².

(1) Лев. 26:6; (2) Пс. 81:16

15 Изпраща заповедта Си на земята; словото Му тича много бързо.

16 Дава сняг като вълна¹, разпръсква сланата като пепел,

(1) Пс. 148:8; Йов 37:6

17 хвърля леда Си като отломъци¹ – кой ще устои пред Неговия мраз?

(1) Йов 38:22

18 Изпраща словото Си и ги разтопява, прави вятъра Си да духа¹ и водите текат.

(1) Пс. 78:26

19 Възвестява словото Си на Яков, наредбите Си и присъдите Си – на Израил¹.

(1) Мал. 4:4; Рим. 3:2

20 Не е постъпил така с никой *друг* народ и те не са познали присъдите Му¹. Алилуя!

(1) Втжк. 4:8; Деян. 14:16

148 Алилуя! Хвалете ГОСПОДА от небесата, хвалете Го във висините¹!

(1) Лк. 19:38

2 Хвалете Го, всички Негови ангели, хвалете Го, всички Негови войнства!

3 Хвалете Го, слънце и луна, хвалете Го, всички светещи звезди!

4 Хвалете Го, небеса на небесата¹ и вие, водите над небесата²!

(1) Пс. 69:34; 3 Царе 8:27; (2) Пс. 104:3; Бит. 1:6,7

5 Нека хвалят Името на ГОСПОДА¹, защото Той заповяда, и те се създадоха².

(1) Пс. 103:20-22; (2) Пс. 33:6,9

6 И Той ги утвърди за вечни времена, сложи ред, който няма да премине¹.

(1) Ер. 31:35,36

7 Хвалете ГОСПОДА от земята, вие, морски чудовища и всички бездни¹,

(1) Пс. 104:24,25

8 огън и град, сняг и облаци, бурен вятър, изпълняващ словото Му¹,

(1) Йона 1:4

9 планини и всички хълмове, плодни дървета и всички кедри¹,

(1) Ис. 44:23

10 зверове и всички животни, пълзящи животни и летящи птици¹,

(1) Ис. 43:20

11 земни царе и всички народи, князе и всички земни съдии¹,

(1) Откр. 21:24

12 юноши и девойки, старци и деца¹ –

(1) Ер. 31:13

13 нека хвалят Името на ГОСПОДА¹, защото само Неговото Име е възвисено, величието Му е над земята и небето².

(1) Пс. 150:6; (2) Пс. 8:1; Ис. 12:4

14 И Той е възвисил рога на Своя народ¹, славата на всичките Свои свети², на израилевите синове – народ, близък на Него³. Алилуя!

(1) Пс. 89:17; (2) Пс. 149:9; (3) Втжк. 4:7

149 Алилуя! Пейте на ГОСПОДА нова песен¹, хвалението Му – в събранието на светиите².

(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 111:1

2 Нека се весели Израил за Създателя

си¹, нека се радват синовете на Сион за Царя си². (1) Ис. 43:15; (2) Соф. 3:14,15; Зах. 9:9

3 Нека хвалят Името Му с хора¹, нека Му пеят псалми с тимпанче и арфа²!

(1) Пс. 87:7; 150:4; (2) Пс. 81:2

4 Защото ГОСПОД благоволява в народа Си¹, ще украси смирените със спасение.

(1) Ис. 62:4,5

5 Светиите¹ ще тържествуват в слава, ще се радват на леглата си²!

(1) Пс. 145:10; (2) Йов 35:10

6 Славословия на Бога ще бъдат в устата им и двустър меч – в ръката им,

7 за да извършат възмездие над народите и наказание над племената¹,

(1) Мюн. 5:15

8 за да вържат царете им с вериги и благородните им – с железни окови,

9 за да извършат над тях написания

съд¹. Тази чест принадлежи на всички Негови светии! Алилуя!

(1) Втжк. 32:41

150 Алилуя! Хвалете Бога в светилицето Му¹! Хвалете Го в твърдата² на силата Му!

(1) Пс. 116:19; (2) Пс. 19:1

2 Хвалете Го за мощните Му дела! Хвалете Го според превъзходното Му величие¹!

(1) Пс. 96:3,4

3 Хвалете Го със звук на тръба! Хвалете Го с арфа и лира¹!

(1) 1 Лст. 25:1; 2 Лст. 5:13

4 Хвалете Го с тимпанче и хора¹! Хвалете Го със струнни инструменти² и флейти³!

(1) Пс. 149:3; (2) Ис. 38:20; (3) Йов 21:12

5 Хвалете Го със звучни кимвали! Хвалете Го с кънтящи кимвали¹!

(1) 1 Лст. 25:1; 2 Лст. 5:13

6 Всичко, което диша, нека хвали ГОСПОДА¹! Алилуя!

(1) Пс. 148:13

П Р И Т Ч И

1 Притчи* на Соломон¹, син на Давид, цар на Израил², *поговорки, мъдри слова

(1) гл. 10:1; 25:1; 3 Царе 4:32; (2) 1 Лет. 29:28; Екл. 1:1; 12:9
2 за познаване на мъдрост и наставление, за разбиране на думи на разум¹,

(1) гл. 4:1; 19:20

3 за приемане на наставление за благоразумие, правда, съд и правота¹,

(1) гл. 2:9; 22:21; Екл. 12:10

4 за даване на ум на простите, знание и разсъдливост на младежа¹.

(1) Пс. 119:9; Тит 2:6

5 Мъдрият нека слуша и ще увеличи знание и разумният ще получи мъдър съвет¹,

(1) гл. 8:33; 9:8,9; 18:15; 19:25; 21:11; Втк. 4:6; Йов 34:2; Мт. 13:12

6 за да разбира притча и дълбока реч, думите на мъдрите и техните загадки.

7 Страхът от ГОСПОДА е началото на познанието¹, а безумните презират мъдрост и наставление².

(1) гл. 9:10; 15:33; Йов 28:28; (2) гл. 15:5; 18:2

8 Сине мой, слушай наставлението на баща си и не отхвърляй закона на майка си¹,

(1) гл. 6:20; 23:22; 31:1; Еф. 6:1

9 защото те ще бъдат благодатен венец за главата ти и огърлица за шията ти¹.

(1) гл. 3:22

10 Сине мой, ако грешниците те примамват, не се съгласявай¹.

(1) гл. 24:2; Еф. 5:11

11 Ако кажат: Ела с нас, нека направим засада за кръв¹, нека причакаме без причина невинния²,

(1) гл. 12:6; (2) Пс. 10:8; Ер. 5:26

12 нека ги погълнем живи¹ като Шеол

и цели като онези, които слизат в рова;

(1) Пс. 124:3

13 ще намерим всякакви скъпоценни притежания, ще напълним къщите си с плячка¹;

(1) Ам. 3:10

14 хвърли жребия си сред нас, една кесия ще имаме всички!

15 Сине мой, не ходи с тях в пътя, възпирай крака си от тяхната пътека¹,

(1) гл. 3:31; 4:14,15; Пс. 1:1; 119:101; Ис. 33:15

16 защото краката им тичат към зло¹ и бързат да проливат кръв.

(1) гл. 6:18; Бит. 37:20; Ис. 59:7

17 Защото напразно се простира мрежа пред очите на която и да било птица.

18 Но тези поставят засада против своята си кръв, причакват своите си души¹.

(1) гл. 5:22; 11:5,6

19 Такива са пътищата на всеки, който ламти за нечестна придобивка – тя отнема живота на своя притежател¹.

(1) гл. 15:27; 29:24; Ис. Нав. 7:21,25;

Пс. 7:15,16; 1 Тим. 6:9,10

20 Мъдростта вика навън, издига гласа си по площадите¹,

(1) гл. 8:1; 9:1,3

21 провиква се на най-шумните места, при входовете на портите, в града говори думите си¹;

(1) гл. 8:3

22 Докога, прости, ще обичате невежеството и присмивачите ще се наслаждават на присмиванията си¹, и безумните ще мразят знанието²?

(1) гл. 15:12; (2) Пс. 94:8

23 Обърнете се към моето изболече-

ние! Ето, аз ще излея духа си на вас¹,
ще ви известя словата си. (1) Йоил 2:28

24 Понеже аз виках, а вие отказахте,
простирах ръката си, а никой не обър-
на внимание¹,

(1) Йов 33:14; Ис. 50:2; Ер. 7:13; Мт. 22:4

25 и отхвърлихте всичките ми съвети,
и не искахте изобличението ми¹,

(1) 2 Лст. 33:10; 36:16; Пс. 107:11

26 то аз също ще се смея на вашето
нешастие, ще се присмея, когато дой-
де вашият ужас¹,

(1) гл. 3:34; 19:29; Вжж. 28:63; Пс. 37:13

27 когато дойде вашият ужас като
буря и нещастие ви връхлети като
вихрушка, когато притеснение и страх
дойдат върху вас¹.

(1) гл. 10:25; Ер. 23:19; 1 Сол. 5:3

28 Тогава те ще ме призват, но аз
няма да отговоря¹; ревностно ще ме
търсят, но няма да ме намерят².

(1) Вжж. 1:45; 1 Царе 8:18; Пс. 18:41; Ис. 1:15; (2) Ос. 5:6

29 Понеже намразиха знанието и не
избраха страха от ГОСПОДА¹,

(1) Йов 21:14; 2 Сол. 2:10

30 не приеха съвета ми и презряха
цялото ми изобличение¹,

(1) гл. 5:12; 2 Лст. 25:16

31 затова ще ядат от плодовете на
своя си път и ще се наситят от своите
си измислици¹.

(1) гл. 14:14; Ер. 6:19; Ежек. 22:31

32 Защото отстъплението на простите
ще ги убие и безгрижието на безумни-
те ще ги погуби¹.

(1) гл. 2:18; 8:36; 9:18; 10:21; 14:16; Ам. 6:1

33 Но който ме слуша, ще живее без-
опасно и ще бъде спокоен, без да се
бои от зло¹.

(1) Лев. 25:18; Йов 36:11; Ис. 32:17

гл. 2: ср. 3:1-26; 8:1-21; 9:1-12

2 Сине мой, ако приемеш думите ми
и запазиш заповедите ми в себе си¹,

(1) гл. 7:1

2 така че да е внимателно ухото ти
към мъдростта и да приклониш сърце-
то си към разума¹,

(1) Пс. 119:112

3 да, ако призовеш благоразумието и
издигнеш гласа си към разума¹; (1) гл. 4:1

4 ако го потърсиш като сребро и го
подириш като скрити съкровища¹,

(1) гл. 4:7; 16:16; Мт. 13:44; Кол. 2:3

5 тогава ще разбереш страха от ГОС-
ПОДА¹ и ще намериш Божието позна-
ние² –

(1) Ис. 33:6; (2) Йн. 17:3

6 защото ГОСПОД дава мъдрост¹, от
уста Му *излизат* знание и разум².

(1) Изх. 31:3; 3 Царе 10:24; Дан. 2:21; Яс. 1:5; (2) Езд. 7:25;
Йов 12:13,16; Пс. 19:7; 94:10; Екл. 2:26

7 Той запазва истинска мъдрост¹ за
честните, щит е за ходещите в непо-
рочност¹,

*или: спасение; (1) Пс. 3:3

8 за да закриля пътеките на правдата
и да пази пътя на светите Си¹.

(1) 1 Царе 2:9

9 Тогава ще разбереш правда и съд, и
правота¹ – всеки добър път²,

(1) гл. 1:2; (2) гл. 4:12; Пс. 25:12

10 защото мъдрост ще влезе в сър-
цето ти и знание ще услажда душата
ти¹,

(1) Пс. 119:103; Фил. 3:8

11 разсъдливост ще те пази, благора-
зумие ще те закриля¹,

(1) гл. 4:6; Пс. 119:9

12 за да те избави от пътя на злото,
от човека, който говори лъжливо¹,

(1) гл. 6:12

13 от онези, които оставят пътеките
на правотата, за да ходят в пътищата
на тъмнината,

14 които се наслаждават да вършат
зло и се радват на лъжливостта на зи-
те¹,

(1) гл. 4:16,17; Римл. 1:32

15 чиито пътеки са криви и които са
лъжливи в пътищата си¹;

(1) Пс. 125:5; Ис. 59:8

16 за да те избави от чужда жена*,
от чужденката, която ласкае с думите
си¹,

*С това се има предвид жена с чужда религия,
както и жената на друг израелянин; и така в цялата книга.

(1) гл. 5:3; 6:24; 7:5,21; 26:28; Бит. 39:8

17 която е оставила другаря на мла-
достта си и е забравила завета на своя
Бог¹,

(1) Мал. 2:14

18 понеже домът ѝ води надолу към
смъртта и пътеките ѝ – към сенките¹.

(1) гл. 1:32; 7:26,27

19 Всички, които влизат при нея, не
се връщат и не достигат пътищата на
живота¹.

(1) гл. 5:11; 6:32; Екл. 7:26

20 За да ходиш ти в пътя на добрите
и да пазиш пътеките на праведните¹,

(1) гл. 4:11; 8:20

21 защото праведните ще населяват

земята и непорочните ще останат в нея¹,

(1) Пс. 37:18,29; Мт. 5:5

22 а безбожните ще се отсекаат от земята и законопрестъпниците ще се изкоренят от нея¹.

(1) гл. 10:30; Вжк. 29:21; 3 Царе 14:14; 1 Лст. 10:13; Пс. 37:20; 52:5; 104:35

ст. 1-12; ср. гл. 2:1-11; 8:1-21; 9:1-12

3 Сине мой, не забравяй закона ми и сърцето ти нека пази заповедите ми¹,

(1) гл. 4:21; Вжк. 5:16; 6:6; 2 Тим. 3:14

2 защото те ще ти прибавят дългоденствие и години на живот, и мир¹.

(1) ст. 16,18; гл. 4:4,10; Вжк. 5:32,33; 11:21

3 Милост и истина¹ да не те оставят – вържи ги около шията си², напиши ги на плочата на сърцето си³.

(1) гл. 16:6; 20:28; Изх. 34:6; (2) гл. 6:21; (3) Ер. 17:1; 2 Кор. 3:3

4 Така ще намериш благоволение и благоразумие пред Бога и хората¹.

(1) Бил. 39:4

5 Уповавай се на ГОСПОДА с цялото си сърце¹ и не се облягай на своя разум.

(1) гл. 22:19; Пс. 37:3,5

6 Във всичките си пътища познавай Него и Той ще прави равни пътеките ти¹.

(1) Ис. 26:7

7 Не бъди мъдър в очите си¹, бой се от ГОСПОДА и се отклонявай от зло².

(1) гл. 26:12; (2) гл. 14:16; 28:26

8 Това ще бъде изцеление за тялото ти и освежителна влага за костите ти¹.

(1) гл. 4:22

9 Почитай ГОСПОДА от имота си и от първите плодове на целия си доход¹.

(1) Изх. 23:16,19; Чис. 15:20

10 Така хамбарите ти ще се изпълнят с изобилие и линовете ти ще преливат с ново вино¹.

(1) Вжк. 14:29; 28:8; 2 Лст. 31:10

11 Сине мой, не отхвърляй наказанието от ГОСПОДА и да не ти дотяга Неговото изобличение¹,

(1) Йов 5:17

12 защото ГОСПОД изобличава онзи, когото люби, също както бащата – сина, който му е мил¹.

(1) Евр. 12:5,6

13 Блажен човекът, който е намерил мъдрост, и човекът, който е придобил разум¹,

(1) гл. 8:34,35

14 защото печалбата от нея е по-добра от печалбата от сребро и добивът

от нея – по-добър от чисто злато¹.

(1) гл. 16:16

15 Тя е по-ценна от скъпоценни камъни и нищо, което би пожелал, не се сравнява с нея¹.

(1) Екл. 7:11

16 Дългоденствие е в десницата ѝ, а в левицата ѝ – богатства и чест¹.

(1) гл. 4:8; 3 Царе 3:13

17 Пътищата ѝ са приятни пътища и всичките ѝ пътеки са мир.

18 Тя е дърво на живот¹ за тези, които се хващат за нея, и блажени са, които я държат¹.

(1) гл. 8:32; 13:12

19 С мъдрост ГОСПОД основа земята, с разум установи небесата¹.

(1) гл. 8:29; Йов 38:4; Ер. 10:12

20 Чрез Неговото знание се разтвори-ха бездните и от облаците капе роса¹.

(1) Йов 36:27

21 Сине мой, нека тези да не се отдалечат от очите ти¹, пази здравомислие и разсъдителност

(1) гл. 4:6

22 и те ще бъдат живот за душата ти и украшение за шията ти¹.

(1) гл. 1:9; 19:8

23 Тогава ще ходиш безопасно в пътя си и кракът ти няма да се спъне¹.

(1) гл. 4:12; 6:22; Пс. 91:12; Мт. 4:6

24 Когато лягаш, няма да се страхуваш¹; да, ще лягаш и сънят ти ще е сладък².

(1) гл. 19:23; Лев. 26:6;

1 Петр. 3:6; (2) 2 Лст. 20:30; Пс. 3:5; Езеk. 34:25

25 Няма да се боиш от внезапен страх, нито от гибелта на безбожните, когато дойде¹,

(1) Пс. 91:5; 112:7; Ис. 54:14; Мтк. 4:4; Зах. 9:8

26 защото ГОСПОД ще бъде твое упование и ще опази крака ти да не се уволни¹.

(1) Пс. 121:3; Юда 24

27 Не въздържај доброто от онези, които имат нужда от него, когато е във властта на ръката ти да 20 направиш¹!

(1) 1 Йн. 3:17; Гал. 6:10

28 Не казвай на ближния си: Иди и се върни пак, и утре ще ти дам! – когато го имаш при себе си¹.

(1) Екл. 9:10; Мт. 5:42

29 Не замисляј зло против ближния си, който с доверие живее при теб¹.

(1) Зах. 7:10

30 Не се карай с човек без причина, ако не ти е направил нищо лошо¹.

(1) 4 Царе 14:10

31 Не завиждай на човек насилник¹ и не избирай нито един от пътищата му²,

(1) гл. 23:17; 24:1,19; (2) гл. 1:15

32 защото ГОСПОД се гнуси от ходещия по лъжливи пътища¹, а Неговият доверен съвет* е с праведните².

*или: интимно общуване; (1) гл. 6:12-15; (2) Пс. 25:14

33 Проклятието на ГОСПОДА е в дома на безбожния¹, но Той благославя жилището на праведните².

(1) Зах. 5:4; (2) гл. 10:6; 14:11; 15:6; Йов 8:6

34 Ако е за присмивачите, Той им се присмива¹, а на смирените дава благодат².

(1) гл. 1:26; (2) Як. 4:6; 1 Петр. 5:5

35 Мъдрите ще наследят чест¹, а безумните ще отнесат срам. (1) гл. 4:8; Дан. 12:3

4 Послушайте, деца, бащина поука¹ и внимавайте, за да знаете разум²,

(1) гл. 13:1; Бит. 49:2; (2) гл. 1:2; 2:3; 5:1

2 понеже ви давам добро учение¹, не оставяйте наставлението ми.

(1) гл. 8:6-8; Йов 33:3

3 Защото *и* аз бях син на баща си, гален и единствен на майка си,

4 и той ме наставляваше и ми казваше: Нека сърцето ти държи думите ми! Пази заповедите ми и живеи!

(1) гл. 3:2; 7:2

5 Придобий мъдрост, придобий разум! Не забравяй и не се отклонявай от думите на устата ми².

(1) гл. 23:23; Як. 1:5; (2) Йов 23:11

6 Не я оставяй¹ и тя ще те пази; обичай я и ще те закриля².

(1) гл. 3:21; (2) гл. 2:10-12

7 Началото е мъдрост; придобивай мъдрост и с всичко придобито придобивай разум¹.

(1) гл. 2:4; 2 Лст. 1:10

8 Издигай я, и ще те възвиси; ще ти донесе почит¹, когато я прегрънеш.

(1) гл. 3:16,35

9 Ще положи на главата ти благодатен венец; ще ти даде славна корона¹.

(1) гл. 14:18; 3 Царе 3:13

10 Слушай, сине мой, и приеми думите ми, и ще ти се умножат години на живот.

11 Наставлявах те в пътя на мъдростта, водих те по прави пътища¹.

(1) гл. 2:20; Пс. 23:3

12 Когато ходиш, стъпките ти няма да бъдат стеснени и когато тишаш, няма да се спнеш¹.

(1) гл. 3:23

13 Хвани се здраво за поуката, не я изпускай, пази я, защото тя е животът ти¹.

(1) гл. 6:23; 8:35; 10:17; Втжк. 32:47

14 Не влизай в пътеката на безбожните и не ходи в пътя на злите¹;

(1) гл. 22:25; Пс. 1:1; 1 Кор. 15:33

15 отбягвай го, не минавай по него, отвърни се от него и продължи¹.

(1) гл. 1:15; 5:8; 24:1

16 Защото те не заспиват, ако не сторят зло, и сън не ги хваща, ако не спнят *някого*¹,

(1) гл. 2:14; Пс. 36:2-4

17 понеже ядат хляба на нечестieto и пият виното на насието¹.

(1) Ис. 5:18-20; Ер. 9:5

18 Но пътеката на праведните е като светлата зора, която свети все по-ярко, докато стане съвършен ден¹.

(1) гл. 13:9; Съд. 5:31; 2 Царе 23:4; Пс. 97:11

19 Пътят на безбожните е като мрак – те не знаят от какво се спъват¹.

(1) гл. 22:5; Йов 5:14; Пс. 82:5; Ис. 59:9,10; Ер. 23:12

20 Сине мой, внимавай в думите ми, приклони ухото си към моите слова¹.

(1) гл. 5:1; Пс. 34:11

21 Да не се отдалечат от очите ти, пази ги вътре в сърцето си¹,

(1) гл. 3:1; 6:21; 7:3; 22:18; Втжк. 4:9

22 защото те са живот за тези, които ги намират, и изцеление за цялото им тяло¹.

(1) гл. 3:8; 12:18

23 Повече от всичко, което пазиш, пази сърцето си¹, защото от него са изворите на живота².

(1) гл. 16:17; (2) Мт. 12:34

24 Отмахни от себе си нечестни уста и отдалечи от себе си лъжливи устни¹.

(1) Пс. 34:13; 1 Петр. 3:10

25 Нека очите ти гледат напред и нека погледите ти бъдат насочени право пред теб¹.

(1) Йов 31:1

26 Внимавай в пътя на краката си и всичките ти пътища нека бъдат уредени¹.

(1) гл. 15:21; 21:29; 23:19; Евр. 12:13

27 Не се отклонявай нито надясно, нито наляво¹; отклони крака си от зло.

(1) Втжк. 5:32; 2 Петр. 2:15

гл. 5; ср. гл. 6:20-35; 7

5 Сине мой, внимавай в мъдростта ми, приклони ухото си към разума ми¹,

(1) гл. 4:1,20; 22:17

2 за да запазиш разсъдливост и устните ти да пазят знание¹.

(1) гл. 16:23

3 Защото от устните на чуждата жена капе мед и говорят ѝ е по-мек от маслиново масло¹,

(1) гл. 2:16; 22:14

4 но последствията ѝ са горчиви като пелин, остри като двуостър меч¹.

(1) 1 Кор. 6:18

5 Краката ѝ слизат в смъртта, стъпките ѝ водят към Шеол¹.

(1) Екл. 7:26

6 За да не разсъдиш за пътя на живота, пътищата ѝ са непостоянни, и ти не ги знаеш.

7 И така, синове, слушайте ме и не отстъпвайте от думите на устата ми.

8 Отдалечи пътя си от нея и не се приближавай до вратата на къщата ѝ¹,

(1) гл. 4:14,15

9 за да не дадеш честта си на други и годините си на жестокия;

10 да не се наситят чужди с имота ти и трудовете ти *ga otugam* в дома на чужденец¹;

(1) гл. 29:3

11 а ти да стенеш в края си, когато пътят ти и тялото ти излинеят¹,

(1) гл. 2:19

12 и да казваш: Как намразих поучението и сърцето ми презря изобличението¹,

(1) гл. 1:29,30

13 и не послушах гласа на учителите си и не приклоних ухото си към наставниците си¹!

(1) 3 Царе 12:14

14 Без малко щях да изпадна във всяко зло сред събранieto и обществото¹.

(1) гл. 10:17; Пс. 73:2

15 Пий вода от своята си щерна* и която извира от твоя си кладенец.

*резервоар за вода

16 Навън ще се изливат изворите ти, водните потоци – по улиците.

17 Нека бъдат само твои, а не и на чужди заедно с теб.

18 Да бъде благословен твоят извор и весели се с жената на младостта си¹ –

(1) Екл. 9:9

19 любяща кошута и изящна сърна¹ –

нека нейните гърди те опиват по всяко време и винаги се възхищавай от нейната любов.

(1) Пес. 2:9

20 И защото, сине мой, да се възхищаваш от чужда и да прегръщаш обятията на чужда¹?

(1) Мал. 2:14,16; 1 Кор. 6:16

21 Защото пътищата на човека са пред очите на ГОСПОДА¹ и Той измерва всичките му пътеки.

(1) гл. 15:3,11; Пс. 139:3; Ер. 16:17; Ос. 7:2

22 Безбожникът ще бъде уловен от своите си беззакония и ще бъде държан с въжетата на своя грях¹.

(1) гл. 1:18; 11:5,6; 12:14; 14:32; 18:7; 24:12; 26:27; Съд. 9:57; 3 Царе 18:18; Ест. 9:25; Пс. 9:16; Ер. 2:19; Псалм. 1:14; Авд. 15

23 Той ще умре от липса на поука и в голямото си безумие ще се заблуди¹.

(1) гл. 10:21; 21:16; Пс. 94:23

6 Сине мой, ако си станал поръчител за ближния си, или си дал гаранция за някой чужд¹,

(1) гл. 11:15; 17:18; 20:16; 22:26; 27:13

2 впримчил си се с думите на устата си, уловил си се с думите на устата си,

3 тогава, сине мой, направи това и се избави, тъй като си паднал в ръката на ближния си – иди, втурни се и настоявай пред ближния си,

4 не давай сън на очите си, нито дрямка на клепачите си¹,

(1) Пс. 132:4

5 избави се като сърна от ръката на ловеца и като птица от ръката на пtiцеловеца¹.

(1) Пс. 124:7

6 Иди при мравката, ленивец¹, виж пътищата ѝ и стани мъдър.

(1) гл. 10:26; 15:19

7 Тя, без да има началник, надзирател или управител,

8 приготвя хляба си през лятото, събира храната си в жетва¹.

(1) гл. 27:27; 30:25

9 Докога ще лежиш, ленивец¹? Кога ще станеш от съня си?¹

(1) гл. 26:14

10 Малко спане, малко дрямка, малко съгване на ръце за сън,

11 и беднотията ти ще дойде като разбойник и нуждата ти – като въръжен мъж¹.

(1) гл. 10:4; 19:15; 20:13; 24:33,34; Екл. 4:5

12 Негоден човек, нечестив човек е онзи, който ходи с лъжлива уста¹,

(1) гл. 2:12; 16:27

13 намига с очите си¹, дава знаци с краката си, сочи с пръстите си².

(1) гл. 10:10; (2) Ис. 58:9

14 Измами са в сърцето му¹, крои зло по всяко време², сее раздори,

(1) гл. 3:32; Пс. 140:2; Мт. 15:19; (2) гл. 14:22; Мтх. 2:1

15 затова гибелта му ще дойде внезапно, изведнъж ще се съкруши, и то без изцеление¹.

(1) гл. 24:22; 29:1; Езек. 11:13

16 Шест неща мрази ГОСПОД, и дори седем¹ са мерзост за душата Му:

(1) Йов 5:19

17 надменни очи¹, лъжлив език² и ръце, които проливат невинна кръв³,

(1) гл. 8:13; 16:5; 21:4; Ак. 16:15; 1 Ин. 2:16; (2) гл. 12:22;

Пс. 5:6; Откр. 21:8; (3) 4 Царе 21:16; 24:4; Ис. 1:15

18 сърце, което крои зли планове¹, крака, които бързо тичат към зло²,

(1) гл. 15:26; 24:8; Зах. 8:17; (2) гл. 1:16; Римл. 3:14-18

19 лъжесвидетел, който говори лъжа¹, и такъв, който сее раздори между братя².

(1) гл. 14:5; 19:5,9; 3 Царе 21:10; (2) гл. 16:28

20 Сине мой, пази заповедта на баща си и не отхвърляй закона на майка си¹.

(1) гл. 1:8

21 Вържи ги завинаги за сърцето си, увий ги около шията си¹.

(1) гл. 3:3; 4:21; Изх. 13:9,16

22 Когато ходиш, ще те води, когато спиш, ще те пази¹, когато се събудиш, ще разговаря с теб.

(1) гл. 3:23,24; Пс. 3:5

23 Защото заповедта е светилник¹ и законът – светлина, и поучителните изобличения са път на живот²,

(1) Пс. 119:105; 2 Петр. 1:19; (2) гл. 4:13,22; Езек. 20:11

24 за да те пазят от злата жена, от ласкателния език на чужденката¹.

(1) гл. 2:16

25 Не пожелавай красотата ѝ в сърцето си¹ и да не те увлочи с миглите си²,

(1) Вжк. 5:21; 2 Царе 11:3; Йов 31:1;

(2) Пес. 4:9; 2 Петр. 2:14

26 защото заради блудна жена човек изпада до парче хляб¹ и жена на друг мъж лови скъпоценната душа².

(1) гл. 29:3; (2) Бит. 39:7

27 Може ли някой да вземе огън в пазвата си и дрехите му да не изгорят?¹

(1) Йов 31:9-12

28 Може ли някой да ходи по разпалени вглища и краката му да не обгорят?

29 Така е и с онзи, който влиза при жената на ближния си – който се докосне до нея, няма да бъде невинен¹.

(1) Бит. 20:2-7; Лев. 18:20; 2 Царе 11:27; Ер. 5:8,9

30 Крадецът не бива презиран, ако краде, за да насити душата си, когато е гладен,

31 но ако бъде уловен, трябва да възстанови седмкратно, трябва да даде целия имот на къщата си¹.

(1) Изх. 22:1

32 Онзи, който прелюбодейства с жена, е лишен от ум¹. Който прави това, погубва собствената си душа².

(1) Ос. 4:11; (2) гл. 2:18,19

33 Рани и срам ще намери и позорът му няма да се изличи,

34 защото ревността събужда яростта на мъжа и той няма да пожаля в деня на отмъщението¹.

(1) гл. 27:4; Бит. 39:19

35 Няма да приеме никакъв откуп и няма да се умилостави, ако и да умножаваш даровете.

гл. 7; ср. гл. 5; 6:20-35

7 Сине мой, пази думите ми и съхранявай заповедите ми при себе си¹.

(1) гл. 2:1

2 Пази заповедите ми и живея¹, и закона ми – като зеницата на окото си².

(1) гл. 4:4; Пс. 119:144; Ис. 55:3; Ер. 38:20; (2) Пс. 17:8

3 Вържи ги на пръстите си¹, напиши ги на плочата на сърцето си².

(1) Вжк. 6:8; (2) гл. 3:3; 4:21;

Вжк. 11:18; Ис. 59:21; Ер. 31:33; 2 Кор. 3:3

4 Кажы на мъдростта: Ти си ми сестра! – и наречи разумна сродник,

5 за да те пази от чужда жена, от чужденката, която ласкае с думите си¹.

(1) ст. 21; гл. 2:16,19

6 Понеже погледнах през решетката си на прозореца на къщата си¹

(1) Съд. 5:28

7 и видях между неопитните, забелязах между синовете един млад човек, лишен от ум,

8 който минаваше по улицата близо до нейния въгл и вървеше по пътя към нейната къща

9 в дрезгавината, при свечеряването, в мрака на нощта и в тъмнината¹.

(1) Йов 24:15

10 И ето, една жена го посрещна, облечена като блудница¹ и с коварно сърце,

(1) Бит. 38:15; 4 Царе 9:30; Ер. 4:30

11 размирна и необузdana¹, краката ѝ не се спират вкъщи,

(1) гл. 9:13

12 кога навън, кога по площадите, причаква на всеки ъгъл¹.

(1) гл. 23:28

13 И тя го хвана и го целуна, и с безсрамно лице му каза:

14 Дължна бях да принеса примирителни жертви, днес изпълних обещанията си¹,

(1) гл. 21:27; Ис. 1:13

15 затова излязох да те посрещна, да потърся лицето ти и те намерих.

16 Постала съм леглото си с покривки, с покривки от пъстра египетска прежда¹,

(1) Ис. 19:9; Езек. 27:7

17 покатила съм леглото си със смирна, алое и канела¹.

(1) Пс. 45:8; Пес. 3:6; 4:14; Езек. 27:19

18 Ела, нека се опиваме с любов до зори, нека се наслаждаваме с милувки,

19 защото мъжът ми не е у дома си, замина на дълъг път¹,

(1) Езек. 16:32

20 взе кесия с пари в ръката си и чак на пьянолуние ще се върне у дома¹.

(1) гл. 9:17; Чис. 5:13

21 С многото си увещания тя го подмами, с ласкателните си устни го отвлече¹.

(1) ст. 5

22 Той веднага тръгна след нея, както вол отива на клане, както безумен в окови за наказание,

23 докато стрела пронже дроба му, както птица бърза към примката, без да знае, че това ще ѝ струва живота.

24 И така, синове, послушайте ме и внимавайте в думите на устата ми¹.

(1) гл. 13:1; Пс. 34:11

25 Да не се отклонява сърцето ти към нейните пътища, не се заблуждавай в пътеките ѝ,

26 защото мнозина е повалила ранени и силни са всички убити от нея¹.

(1) гл. 23:28

27 Домът ѝ е пътища към Шеол и

води надолу към клетките на смъртта¹.

(1) гл. 2:18; 9:18; Римл. 6:23

ст. 1-21: ср. гл. 2:1-11; 3:1-26; 9:1-12

8 Мъдростта не вика ли? Разумът не издига ли гласа си?¹

(1) гл. 1:20

2 Тя стои горе на височините край пътя, там, където се срещат пътеките¹;

(1) Мт. 22:9

3 вика при портите, при входа на града, при входа на вратите¹:

(1) гл. 1:21

4 Към вас, мъже, викам и гласът ми е към човешките синове¹.

(1) Мих. 1:2

5 Вие, прости, разберете благоразумие! И вие, безумни, придобийте разумно сърце.

6 Послушайте, защото ще говоря превъзходни неща и ще отворя устните си за правда.

7 Защото устата ми ще изговори истина¹ и безбожието е мерзост за устните ми.

(1) Йов 36:4; Йн. 18:37

8 Всичките думи на устата ми са в правота, в тях няма нищо лукаво или криво¹.

(1) гл. 4:2; Йн. 8:40

9 Те всички са ясни за разумния човек и прави за тези, които намират знание¹.

(1) гл. 14:6

10 Приемете поучението ми, а не сребро; и по-добре знание, отколкото отбрано злато¹,

(1) ст. 19; гл. 20:15

11 защото мъдростта е по-добра от скъпоценни камъни и всичко, което човек би пожелал, не се сравнява с нея.

12 Аз, мъдростта, обитавам с благоразумието и издирвам разсъдливо знание.

13 Страхът от ГОСПОДА е да се мрази злато¹. Аз мразя гордост и високомерие, и зъл път, и уста лъжлива².

(1) Изх. 1:17; Йов 28:28; Пс. 97:10; 101:3; Римл. 12:9;

(2) гл. 6:16-19; 16:5; Ам. 6:8

14 Мои са съветът и истинската мъдрост; аз съм разум, моя е силата¹.

(1) Йов 12:13; Екл. 7:19

15 Чрез мен царуват царете¹ и управниците постановяват правда².

(1) Римл. 13:1; (2) 3 Царе 3:28; 2 Лст. 1:11

16 Чрез мен владеят князете и благородните, и всички земни съдии.

17 Аз обичам тези, които ме обичат¹, и които ме търсят, ще ме намерят².

(1) Ин. 14:21; (2) Ис. 55:6; Мт. 7:7

18 При мен са богатствата и честта, трайните богатства и правдата¹.

(1) гл. 24:4; Откр. 3:18

19 Плодът ми е по-добър от злато и от чисто злато, и ползата от мен – от отбрано сребро¹.

(1) ст. 10,11

20 Аз ходя по пътеката на правдата, сред пътеките на правосъдието¹,

(1) гл. 2:20

21 за да направя да наследят имот тези, които ме обичат, и да напълня съкровищниците им.

22 ГОСПОД ме имаше като начало на пътя Си, преди древните Си дела¹.

(1) Йов 28:27; Ин. 1:1,2; Откр. 3:14

23 От вечността бях поставена, от началото, още преди създаването на земята¹.

(1) Мих. 5:2

24 Родих се, когато ги нямаше бездните, когато нямаше извори, изобилстващи с вода.

25 Преди да бъдат разположени планините, преди хълмовете се родих¹,

(1) Йов 15:7; Пс. 90:2; 104:8; Кол. 1:17

26 докато Той още не беше направил нито земята, нито полята, нито първите пращинки на вселената.

27 Когато приготвяше небесата, аз бях там. Когато начерта кръг над лицето на бездната,

28 когато утвърждаваше облаците горе¹, когато усилваше изворите на бездната²,

(1) Йов 26:8; (2) Бил. 7:11

29 когато определише на морето границата му, така че водите да не престъпят Неговата заповед¹, когато полагаше* основите на земята² –

*или: оразмеряваше

(1) Бил. 1:9; Йов 38:10,11; Пс. 136:6; (2) гл. 3:19,20

30 тогава аз бях майсторски работник при Него, бях Негова наслада ден след ден¹, веселях се винаги пред Него,

(1) Ин. 17:24

31 веселях се на земята Му кръг и насладата ми беше с човешките синове.

32 И така, синове, послушайте ме, за-

щото блажени са онези, които пазят моите пътища¹.

(1) гл. 3:18; Лк. 11:28

33 Послушайте поука и бъдете мъдри¹, и не я отхвърляйте.

(1) гл. 1:2-5

34 Блажен човекът, който ме слуша¹, като бди при портите ми ден след ден и пази при стълбовете на вратите ми,

(1) гл. 3:13; 3 Царе 10:8

35 защото, който ме намери, намира живот¹ и придобива благоволение пред ГОСПОДА,

(1) гл. 4:13,22; Екл. 7:12

36 а който ме пропуска*, вреди на душата си. Всички, които ме мразят, обичат смъртта¹.

*или: който съгрешава против мен; (1) гл. 1:32; 1 Кор. 16:22

ст. 1-12; ср. гл. 2:1-11; 3:1-26; 8:1-21

9 Мъдростта съгради дома си, издяла седемите си стълба,

2 закла, което имаше за клане, размеси виното си и сложи трапезата си¹.

(1) Мт. 22:4

3 Изпрати слугините си и кани от височините на града¹:

(1) гл. 1:20

4 Който е прост, нека се отбие тук¹! И на неразумния казва:

(1) ст. 16; Ис. 35:8

5 Елате, яжте от хляба ми и пийте от виното, което размесих¹.

(1) Ис. 55:1

6 Оставете невежеството и живейте, и ходете по пътя на разума.

7 Който поучава присмивача, си докарва позор; и който изобличава безбожния, си лепва петно¹.

(1) Бил. 19:8,9

8 Не изобличавай присмивача, за да не те намрази¹; изобличавай мъдрия, и той ще те обикне².

(1) гл. 23:9; (2) Пс. 141:5

9 Давай свет на мъдрия и той ще стане още по-мъдър; учи праведния и той ще увеличи знание¹.

(1) гл. 1:5

10 Страхът от ГОСПОДА е начало на мъдростта¹ и познаването на Светия е разум².

(1) гл. 1:7; Пс. 34:11; 111:10; (2) гл. 30:3

11 Защото чрез мен ще се умножат дните ти и ще ти се прибавят години на живот¹.

(1) гл. 10:27; Втэк. 6:2; 30:19

12 Ако си мъдър, си мъдър за себе си¹; и ако се присмееш, сам ще си го понесеш².

(1) Йов 22:3; (2) Йов 19:4

13 Глупостта е като жена бърлива¹ – глупава и не знае нищо.

(1) гл. 7:11

14 И седи при вратата на къщата си, на стол по височините на града;

15 и кани минаващите по пътя, които вървят право в пътеките си:

16 Който е прост, нека се отбие тук!¹ А на неразумния казва:

17 Крадената вода е сладка и хляб, който се яде тайно, е вкусен¹.

(1) гл. 7:20; 20:17

18 Но той не знае, че там са сенките, че поканените ѝ са в дълбините на Шеол¹.

(1) гл. 1:32; 7:27

10 Притчите на Соломон¹:

Мъдър син радва баща си², а глупав син е тѣга за майка си³.

(1) гл. 1:1; (2) гл. 23:24,25; (3) гл. 15:20; 17:21,25

2 Съкровища от неправда нищо не ползват¹, а правдата избява от смърт².

(1) гл. 13:11; (2) гл. 11:4,6,19; 12:28

3 ГОСПОД няма да остави да гладува душата на праведния¹, но отхвърля алчността на безбожните².

(1) Пс. 34:9; 37:19; (2) Йов 15:23

4 Който работи с немарлива ръка, ще обеднее¹, а ръката на трудолюбивия обогатява².

5 Който събира лятно време, е разумен син¹, а който спи в жетва, е син, който докарва срам.

(1) гл. 30:25

6 Благословения *почиват* на главата на праведния¹, а насилие ще скрие устата на безбожните.

(1) гл. 3:33; 11:26; 28:20; Ис. 3:10

7 Споменът на праведния е благословен¹, а името на безбожните ще изгние².

(1) Пс. 112:6; Мк. 14:9; (2) Йов 18:17; Пс. 34:16; 109:13

8 Мъдрият по сърце ще приеме запозведи¹, а бързивият глупак ще падне².

(1) гл. 12:1; (2) гл. 12:13; 13:3; 18:7; Екл. 10:12

9 Който ходи непорочно, ходи безопасно¹, а който изкривява пътищата си, ще се познае.

(1) гл. 28:1,18; Йов 8:20

10 Който намира с око, докарва скръб¹, и бързивият глупак ще падне.

(1) гл. 6:13,14

11 Устата на праведния е извор на живот¹, а насилие ще скрие устата на безбожните.

(1) гл. 13:14; 15:4; Йн. 6:68

12 Омразата предизвиква раздори, а

любовта покрива всички провинения¹.

(1) гл. 17:9

13 В устните на разумния се намира мъдрост, а тоягата е за гърба на лишенния от ум¹.

(1) гл. 19:29; 26:3

14 Мъдрите съхраняват знание, а устата на безумния е близка гибел¹.

(1) гл. 17:20

15 Имотът на богатия е неговият укрепен град¹, съсияя за бедните е тяхната бедност².

(1) гл. 18:11; (2) гл. 19:7

16 Приходът на праведния е за живот¹, доходът на злия е за грях.

(1) гл. 21:21

17 Който внимава в поука, е в пътеката към живот¹, а който отхвърля изобличението, се заблуждава².

(1) гл. 4:13; (2) гл. 5:12-14; 15:32

18 Който крие омраза, има лъжливи устни¹ и който разгласява клеветата, е безумен².

(1) гл. 26:24-26; (2) Лев. 19:16; Ер. 6:28

19 В многословието грехът е неизбежен¹, а който въздържа устните си, е разумен².

(1) Йов 11:2; (2) гл. 11:12,13; 12:23; 17:27,28

20 Езикът на праведния е отбрано сребро¹, сърцето на безбожните не струва нищо.

(1) гл. 20:15; Пс. 37:30

21 Устните на праведния упътват* мнозина¹, а безумните умираат от липса на разум².

*букв.: пасат

(1) гл. 15:7; Екл. 12:11; (2) гл. 1:32; Ис. 5:13

22 Благословието на ГОСПОДА обогатява¹ и ГОСПОД не прибавя към него скръб.

(1) Бит. 24:35; 26:12; Пс. 127:2

23 Злодейството е като забавление за безумния¹, така е и мъдростта за разумния човек².

(1) гл. 14:9; 15:21; 26:19; (2) гл. 16:21

24 Това, от което се страхува безбожният, ще го постигне¹, а желанието на праведните ще се изпълни².

(1) Езеk. 11:8; (2) Пс. 37:4

25 Щом вихрушката отминне, безбожния го няма¹, а праведният има вечна основа².

(1) гл. 1:27; Йов 20:8; Пс. 58:9;

(2) гл. 12:3,7; Пс. 125:1; Мт. 7:24,25

26 Както оцет за зъбите и дим за очите, така е ленивият за онези, които го изпращат¹.

(1) гл. 6:6

27 Страхът от ГОСПОДА умножава дни¹, а годините на безбожните ще се скъсят².

(1) гл. 9:11; Пс. 92:14,15; (2) Йов 15:32; Екл. 7:17

28 Надеждата на праведните е радост¹, а очакването на безбожните ще загине².

(1) гл. 29:6; Пс. 68:3; (2) Йов 8:13

29 Пътят на ГОСПОДА е крепост за непорочния, а съсияп за онези, които вършат неправда¹.

(1) гл. 11:7; 21:15; Ос. 14:9; Лк. 2:34

30 Праведният няма да се поклати до века¹, а безбожните няма да обитават земята².

(1) Йов 17:9; Пс. 15:5; 112:6; (2) гл. 2:22

31 От устата на праведния блика мъдрост¹, а лъжливият език ще се отсече².

(1) Пс. 37:30; (2) Пс. 12:3

32 Устните на праведния познават благоугодното¹, а устата на безбожните – лъжливото².

(1) Екл. 10:12; (2) гл. 15:28; Мт. 12:35

11 Лъжливи везни са мерзост за ГОСПОДА¹, а точни грамове имат Неговото благоволение².

(1) гл. 20:10; Ос. 12:7; (2) гл. 16:11

2 Дойде ли гордост, идва и срам¹, а мъдростта е със смирените. (1) Дан. 4:30-33

3 Чистотата на искрените ще ги води, а лъжливостта на неверните ще ги погуби¹.

(1) гл. 28:18; Чис. 31:8

4 В ден на гняв богатствата не ползват¹, а правдата избява от смърт².

(1) Йов 20:28; Ис. 10:3; Езек. 7:19; Соф. 1:18;

(2) гл. 10:2; Езек. 14:14

5 Правдата на непорочния ще изравнява пътя му¹, а безбожният ще падне чрез безбожието си².

(1) гл. 15:19; Ис. 26:7;

(2) гл. 1:18; 13:6; 14:32; Йов 18:7; Ос. 5:5

6 Правдата на искрените ще ги избави, а неверните ще се хванат в алчността си¹.

(1) гл. 5:22,23

7 Когато умира безбожният, загива очакването му и надеждата на грешните загива¹.

(1) гл. 10:28,29

8 Праведният се избавя от беда¹, а безбожният заема неговото място².

(1) Пс. 37:39; (2) гл. 21:18; Ест. 7:10; Дан. 6:24; 2 Сол. 1:6

9 Лицемерът погубва ближния си с устата си, а праведните ще се избавят чрез знание.

10 Когато праведните добруват, градът се весели¹ и когато безбожните погиват, има радост².

(1) гл. 28:12; Ест. 8:15;

(2) 4 Царе 11:20; 2 Ает. 23:13,21; Ер. 51:48

11 Чрез благословието на праведните градът се възвишава, а чрез устата на безбожните се съсияп.

12 Който презира ближния си, няма разум¹, а благоразумният човек мълчи².

(1) гл. 14:21; Лк. 18:11; (2) гл. 10:19

13 Който ходи наоколо като клокар, открива тайни¹, а верният по дух покрива работата.

(1) гл. 10:19; 20:19

14 Когато няма ръководене, народът пада, а в многото съветници има спасение¹.

(1) гл. 20:18; 24:6

15 Който поръчителства за чужд човек, ще пострада, а който мрази поръчителството, е в безопасност¹.

(1) гл. 6:1-5

16 Благодатна жена придобива чест¹, а насилниците придобиват богатства.

(1) 1 Царе 25:40

17 Милостивият човек прави добро на душата си¹, а жестокият смущава пътята си².

(1) Пс. 41:1-3; Ис. 58:7-9; Мт. 5:7; (2) Як. 2:13; 5:3

18 Злият придобива измамна печалба, но който сее правда, получава трайна награда¹.

(1) Гал. 6:8,9

19 Както правдата е за живот¹, така, който следва злото, съдейства за смъртта си².

(1) гл. 21:21; Вжк. 16:20;

(2) 4 Царе 1:4,16; Римл. 6:21,23

20 Лъжливите по сърце са мерзост за ГОСПОДА¹, а непорочните в пътя имат Неговото благоволение².

(1) гл. 15:26; (2) гл. 12:22

21 Ръка с ръка да се съедини*, злият няма да остане ненаказан¹, а потомството на праведните ще се избави².

*т. е. напълно сигурно е

(1) Изх. 23:7; Йов 36:17; (2) гл. 12:21; Пс. 112:2

22 Както е златна халка на зурлата на свиня, така е и красива жена без разум*¹.

*иш: вкус, деликатност; (1) гл. 12:4; 31:30

23 Желанието на праведните е само добро¹, а очакването на нечестивите е гняв².

(1) гл. 12:5; (2) гл. 13:2

24 Един раздава, но изболства повече¹, а друг пести без мярка, но пак достига до оскъдност².

(1) Вжк. 15:10; 2 Кор. 9:6; (2) Аг. 1:9; Мал. 3:8-11

25 Добротворната душа ще бъде наситена и който пои, сам ще бъде напоен¹.

(1) Ис. 58:10

26 Който задържа жито, народът ще го проклина, а благословение ще почива на главата на този, който го продава¹.

(1) гл. 10:6; 28:27; Бит. 47:14; Йов 29:13

27 Който усърдно търси доброто, търси благоволение¹, а който търси злото, то ще дойде върху него. (1) гл. 22:9

28 Който се уповава на богатствата си, ще падне¹, а праведните ще процъфтяват като зеленина.

(1) Йов 31:24; Мк. 10:24

29 Който смущава* дома си, ще наследи вятър и безумният ще бъде слуга на мъдрия по сърце.

* или: разсипва, пренебрегва

30 Плодът на праведния е дърво на живот¹ и който е мъдър, печели души.

(1) гл. 12:12

31 Ето, на праведния се въздава на земята¹, а колко повече – на безбожния и грешния²!

(1) Пс. 58:11;

(2) Ис. 3:11; 13:11; Езеж. 44:10,12; Ос. 4:9; 1 Петр. 4:18

12 Който обича наставление, обича знание¹, а който мрази изобличение, е глупав².

(1) гл. 10:8; (2) гл. 15:10,12

2 Добрият намира благоволение от ГОСПОДА, но Той ще осъди злонамерения човек¹.

(1) гл. 14:17

3 Човек няма да се утвърди чрез безбожие¹, а коренът на праведните няма да се поклати².

(1) Екл. 8:8; (2) гл. 10:25

4 Добродетелната жена е венец на мъжа си¹, но онази, която докарва срам, е като гнилата в костите му².

(1) гл. 18:22; 31:10,29; 1 Кор. 11:7; (2) гл. 11:22; 30:23

5 Мислите на праведните са правда¹, а намеренията на безбожните са измама².

(1) гл. 11:23; (2) гл. 14:8; Ер. 9:4-6

6 Думите на безбожните са засада за кръвопролитие¹, а устата на праведните ще ги избави².

(1) гл. 1:11,18; (2) гл. 14:3

7 Безбожните се повалят и ги няма¹, а домът на праведните ще стои.

(1) гл. 14:11; Пс. 37:36

8 Човек ще бъде похвален според разума си¹, а лъжливият по сърце ще бъде презиран².

(1) Бит. 41:39; Лк. 16:8; (2) 1 Царе 2:30; Мал. 2:9

9 По-добре е презрян, който има слу-

га, отколкото онзи, който се гордее, а няма хляб.

10 Праведният се грижи за живота на животното си¹, а сърцето на безбожните е немилостиво².

(1) Бит. 33:13; (2) Чис. 22:29

11 Който обработва земята си, ще се насити с хляб¹, а който следва суетни неща, е без разум.

(1) гл. 13:23; 20:13; 28:19

12 Безбожният желяе плячката на злите¹, а коренът на праведния дава плод².

(1) гл. 21:10; (2) гл. 11:30

13 В престъплението на устните има опасна примка¹, а праведният ще избегне бедата².

(1) гл. 10:8; Пс. 59:12; (2) Пс. 34:19

14 Човек ще се насити с добро от плода на устата си¹ и делото на ръцете на човека ще му се върне².

(1) гл. 13:2; 14:14; (2) гл. 5:22; Ер. 17:10

15 Пътят на безумния е прав в собствените му очи¹, но който е мъдър, слуша съвети².

(1) гл. 26:12; (2) гл. 13:1,10

16 Безумният веднага извява гнева си, а благоразумният скрива оскърблението¹.

(1) гл. 29:11

17 Който говори истина, известява правда, а лъжесвидетелят – измама¹.

(1) гл. 14:5,25

18 Има такъв, чието необмислено говорене пронизва като меч¹, а езикът на мъдрите е изцеление².

(1) Пс. 57:4; (2) гл. 4:22; 16:24

19 Истинни устни ще устоят навеки, а лъжливият език ще трае за миг¹.

(1) 4 Царе 5:26; Пс. 52:4,5; Деян. 5:1-10

20 Измама има в сърцето на онези, които измислят зло¹, а съветниците за мир имат радост².

(1) гл. 26:24; Пс. 119:118; Дан. 11:27; (2) Мт. 5:9

21 Никаква беда няма да застигне праведния¹, а безбожните ще се изпълнят със зло.

(1) гл. 11:21; Пс. 121:7; Екл. 7:18; Римл. 8:28

22 Лъжливите устни са мерзост за ГОСПОДА¹, а онези, които вършат истина, са Му благоугодни².

(1) гл. 6:16,17; (2) гл. 11:20

23 Благоразумният човек покрива своето знание¹, а сърцето на безумните известява глупост².

(1) гл. 10:19; 14:33;

1 Царе 10:16; Неем. 2:12,16; (2) гл. 13:16; 18:2

24 Ръката на трудолюбивите ще власт-

ва, а ленивите ще бъдат подложени на принудителен труд¹.

(1) гл. 10:4

25 Тъгата в сърцето на човека го потиска¹, а добрата дума го развеселява².

(1) гл. 15:13; 17:22; (2) гл. 15:23; 30

26 Праведният посочва пътя на ближния си, а пътят на безбожните ги въвежда в заблудение¹.

(1) гл. 14:22

27 Ленивият не пече лова си¹, а трудолюбиего е скъпоценно богатство за човека².

(1) гл. 13:4; (2) гл. 10:4

28 В пътеката на правдата има живот¹ и в хода на пътя ѝ няма смърт.

(1) гл. 10:2,16; Втж. 30:19; Езек. 18:9

13 Мъдър син приема наставлението на баща си¹, а присмивачът не слуша изобличение².

(1) гл. 4:1; 7:24; 12:15;

3 Царе 22:43; (2) гл. 15:5,12; 1 Царе 2:25

2 От плода на устата си човек се храни с добро¹, а душата на неверните ще се насити с насилие².

(1) гл. 12:14; 18:20; (2) гл. 11:23

3 Който пази устата си, запазва душата си¹, а който отваря широко устните си, ще загине².

(1) гл. 14:3; 21:23; Съд. 16:17; (2) гл. 10:8

4 Душата на ленивия желае и няма¹, а душата на трудолюбивите ще се насити².

(1) гл. 12:27; 20:4; 24:30-34; (2) гл. 10:4

5 Праведният мрази лъжата¹, а безбожният причинява срам и позор².

(1) гл. 30:8; Пс. 119:163; (2) гл. 18:3

6 Правдата пази ходещия непорочно, а беззакониего събаря грешните¹.

(1) гл. 11:5,6; 3 Царе 1:52; 13:34

7 Има такъв, който се прави на богат, а няма нищо¹, а друг се прави на беден, а има голямо богатство.

(1) Откр. 3:17

8 Откуп за живота на човека е богатството му¹, а бедният не чува заплаха.

(1) Йов 2:4; Ер. 41:8

9 Светлината на праведните гори весело¹, а светликът на безбожните ще изгасне².

(1) гл. 4:18; (2) гл. 20:20; 24:20; Йов 18:5,6

10 От гордостта произхожда само раздор¹, а мъдростта е с онези, които приемат съвети².

(1) гл. 28:25; (2) гл. 12:15; 19:20

11 Богатството без труд ще намалее¹,

а който събира с труд, ще го увеличи².

(1) гл. 10:2; 21:6; Ер. 17:11; (2) гл. 28:20

12 Отлаганото очакване изнемошява сърцето¹, а постигнатото желание е дърво на живот².

(1) Неем. 2:2; Пс. 143:7; (2) гл. 3:18

13 Който презира словото, ще се мъчи, а който се бои от заповедта, ще бъде възнаграден¹.

(1) гл. 16:20; Пс. 19:11

14 Поучението на мъдрия е извор на живот¹, за да се избегнат примките на смъртта².

(1) гл. 10:11; 16:22; (2) гл. 14:27; 1 Царе 25:33

15 Здравият разум дава благоволение, а пътят на неверните е постоянен в неверието си.

16 Всеки благоразумен човек действа със знание, а безумният показва глупост¹.

(1) гл. 12:23; 14:33; Екл. 10:3,13

17 Безбожният пратеник изпада в беда¹, а верният посланик е изцеление².

(1) Чис. 31:8; (2) гл. 25:13

18 Бедност и срам ще постигнат онзи, който отхвърля поучение¹, а който внимава в изобличение, ще бъде почитан².

(1) Ер. 3:25; (2) гл. 15:31

19 Изпълнено желание услажда душата и за безумните е мерзост да се откажат от злото¹.

(1) гл. 29:27

20 Който ходи с мъдрите, ще бъде мъдър, а другарят на безумните ще стане лош¹.

(1) гл. 14:7; 22:24,25; 1 Кор. 15:33

21 Злото преследва грешните¹, а на праведните ще се въздаде добро².

(1) гл. 24:16; (2) Пс. 32:10

22 Добрият оставя наследство на синове, а богатството на грешния се запазва за праведния².

(1) Пс. 112:2; (2) гл. 28:8; Йов 27:17

23 Много храна има в нивата на бедните¹, но някои погиват поради липса на справедливост.

(1) гл. 12:11

24 Който щади тоягата си, мрази сина си, а който го обича, го наказва отрано¹.

(1) гл. 19:18; Евр. 12:6

25 Праведният яде до насищане на душата си, а коремът на безбожните ще бъде празен¹.

(1) Ис. 65:13

14 Всяка мъдра жена изгражда дома си¹, а безумната го събаря със собствените си ръце.

(1) гл. 24:3; 31:10-27

2 Който ходи в правотата си, се бои от ГОСПОДА¹, а лъжливият в пътищата си Го презира².

(1) гл. 16:6; Йов 1:1; Мал. 2:5,6; (2) 2 Царе 12:9,10; 4 Царе 17:34

3 В устата на безумния е бичът на гордостта¹, а устните на мъдрите ще ги пазят².

(1) гл. 18:7; (2) гл. 12:6; 13:3

4 Където няма говеда, яслите са чисти, но голямото изобилие *идва* от силата на воловете.

5 Верният свидетел не лъже, а лъжливият свидетел издиша лъжи¹.

(1) ст. 25; гл. 6:19

6 Присмивачът търси мъдрост, но я няма¹, а познанието е лесно за разумния².

(1) гл. 15:12; 17:16; 24:7; (2) гл. 8:8,9

7 Отмени безумния човек, когато си разбрал, че няма разумни устни¹.

(1) гл. 13:20; Ер. 28:11

8 Мъдростта на благоразумния е да познава пътя си, а глупостта на безумните е заблуждение¹.

(1) гл. 12:5; Екл. 2:13

9 Безумните се смеят на греха¹, а сред праведните има благоволение².

(1) гл. 10:23; (2) Деян. 27:3

10 Сърцето познава собствената си мъка¹ и чужд не участва в неговата радост.

(1) 1 Царе 1:15; Йов 6:2-4

11 Домът на безбожните ще се изтреби¹, а шатрата на праведните ще благоденства².

(1) гл. 12:7; 15:25; Йов 8:15,22; (2) гл. 3:33; Пс. 37:10,11

12 Има път, който се вижда прав на човека, но краят му са пътища на смъртта¹.

(1) гл. 16:25; 3 Царе 12:26,28; Мт. 7:13

13 Даже и в смеха сърцето *може да* боли и краят на радостта е тъга¹.

(1) Екл. 2:2

14 Отстъпникът по сърце ще се насити от пътищата си¹, а добрият човек – от това, което е в него².

(1) гл. 1:31; (2) гл. 12:14

15 Простият вярва на всяка дума, а благоразумният внимава в стъпките си.

16 Мъдрият се бои и се отклонява от

злото¹, а безумният се хвърля напред и е самонадеян².

(1) гл. 3:7; 1 Сол. 5:22; (2) гл. 1:32; 22:3

17 Избухливият човек постъпва глупаво¹ и злонамереният е мразен².

(1) гл. 20:3; (2) гл. 12:2

18 Невежите наследяват глупост, а благоразумните се увенчават със знание¹.

(1) гл. 4:9

19 Злите се покланят пред добрите и безбожните – при портите на праведния¹.

(1) Ис. 60:14; Откр. 3:9

20 Бедният е мразен даже от ближния си, а приятелите на богатия са много¹.

(1) гл. 19:4,6,7; Йов 42:11

21 Който презира ближния си, съгрешава¹, а който оказва милост на сиромасите, е блажен².

(1) гл. 11:12; Вжк. 15:9; Римл. 14:10; (2) гл. 22:9; Пс. 41:1

22 Не се ли отклоняват онези, които замислят зло¹? Но милост и истина ще намерят онези, които замислят добро².

(1) гл. 6:14; 12:26; (2) Иис. Нав. 2:14

23 Във всеки труд има полза¹, а бърборенето с устни *вогу* само до бедност.

(1) Екл. 3:9

24 Венецът на мъдрите е тяхното богатство, а глупостта на простите е *само* глупост¹.

(1) гл. 27:22

25 Верният свидетел избавя души, а който издиша лъжи, е измама¹.

(1) ст. 5; гл. 12:17; 19:5,9

26 В страха от ГОСПОДА има синая увереност¹ и Неговите синове ще имат прибежище².

(1) гл. 18:10; (2) гл. 20:7; Пс. 102:28; Ис. 33:6

27 Страхът от ГОСПОДА е извор на живот, за да се избягнат примките на смъртта¹.

(1) гл. 13:14; 19:23

28 В множеството на народа е славата на царя¹, а намаляването на народа е падането на княза².

(1) 2 Царе 24:3; 3 Царе 4:20; (2) Ер. 13:20

29 Търпеливият има много разум¹, а избухливият възвеличава безумието.

(1) гл. 15:18; 16:32; 19:11; Екл. 7:8

30 Спокойно сърце е гнило за тялото, а завистта* е гнило за костите.

*или: страста, ревността

31 Който потиска сиромаша, безчести Създателя му¹, а който е милостив към нуждаещия се, Го почита².

(1) гл. 17:5; 22:2; (2) Лев. 25:35; Мт. 25:40

32 Безбожният ще бъде отхвърлен за злината си¹, а праведният има убежище в смъртта си.

(1) гл. 5:22

33 Мъдрост почива в сърцето на разумния, а каквото има вътре в безумния, ще се яви¹.

(1) гл. 12:23

34 Правдата възвишава нация¹, а грехът е позор за народите².

(1) гл. 29:4; Втж. 4:6; (2) 2 Лет. 28:19

35 Благоволение на царя е към разумния слуга¹, а гневът му е против онзи, който докарва срам².

(1) гл. 16:13; Бит. 41:38; (2) Ест. 7:7; Лк. 19:17-27

15 Мек отговор отклонява ярост¹, а оскърбителна дума възбужда гняв².

(1) гл. 25:15; 29:8; Съд. 8:1-3; (2) 2 Царе 19:43; 3 Царе 12:7,16

2 Езикът на мъдрите украсява знание, а устата на безумните изригват глупост.

3 Очите на ГОСПОДА са на всяко място и наблюдават злите и добрите¹.

(1) гл. 5:21; 2 Лет. 16:9

4 Благият език е дърво на живот¹, а лъжливостта в него е съкрушение на духа.

(1) гл. 10:11

5 Безумният презира поучението на баща си¹, но който зачита поправлението, е благоразумен.

(1) гл. 1:7

6 В дома на праведния има голямо изобилие¹, а в доходите на безбожния има разсипия.

(1) гл. 3:33; 21:20

7 Устните на мъдрите разпръскват знание¹, а сърцата на безумните не правят така².

(1) гл. 10:21; 16:23; (2) Екл. 10:2

8 Жертвата на безбожните е мерзост за ГОСПОДА¹, а молитвата на праведните Му е благоугодна².

(1) гл. 21:27; 28:9; 2 Царе 15:12; Ис. 1:11,13; Ам. 5:22; Мих. 6:6,7; Мал. 1:10; (2) Пс. 141:2; Дан. 9:23

9 Пътят на безбожния е мерзост за ГОСПОДА¹, а Той обича този, който следва правдата².

(1) Пс. 5:4-6; (2) Пс. 11:7; Ис. 51:1

10 Има тежко наказание за онзи, кой-

то оставя пътя¹; който мрази изобличение, ще умре².

(1) Йов 34:27;

Ер. 2:17; 2 Петр. 2:15-17; (2) гл. 12:1; Езек. 33:9

11 Шеол* и Авадон** са открити пред ГОСПОДА¹, колко повече сърцата на човешките синове²!

*т. е. царството на мъртвите

**т. е. мястото на погребала; или: вечната погребел

(1) Йов 26:6; Пс. 139:8; (2) 1 Царе 16:7; 2 Лет. 6:30

12 Присмивачът не обича този, който го изобличава¹, нито отива при мъдрите².

(1) гл. 13:1; (2) гл. 14:6

13 Весело сърце прави засмяно лице¹, а от скръбта на сърцето духът се уне-тява².

(1) гл. 17:22; (2) гл. 12:25; Неем. 2:2

14 Сърцето на разумния търси знание¹, а устата на безумните се храни с глупост.

(1) гл. 18:15

15 Всички дни на наскърбения са зли, а весело сърце е непрекъснат празник.

16 По-добре малко със страха от ГОСПОДА, откогато голямо съкровище с безпокойство¹.

(1) гл. 16:8; 17:1; Екл. 4:6

17 По-добре постно ястие с любов, откогато угоен вол с омраза¹.

(1) ст. 16

18 Гневливият човек предизвиква раздори¹, а дълготърпеливият потушава кавгата².

(1) гл. 22:24; 28:25; 29:22; (2) гл. 14:29

19 Пътят на ленивия е като изплетен с тръни¹, а пътят на праведните е изравнен².

(1) гл. 6:6; 22:5; (2) гл. 11:5

20 Мъдър син радва баща си, а безумен човек презира майка си¹.

(1) гл. 10:1; 23:22

21 Глупостта е радост за неразумния¹, а разумният човек ходи право².

(1) гл. 10:23; (2) гл. 4:25-27

22 Където няма съвет, намеренията се осуетяват, а в множеството на съветниците се утвърждават¹.

(1) гл. 20:18; 24:6; 1 Лет. 13:1

23 Човек има радост от отговора на устата си и дума на време – колко е добра¹!

(1) гл. 12:25; 16:24; 25:11; Йов 6:25

24 За разумния пътят на живота е нагоре, за да се отклони от Шеол долу.

25 ГОСПОД съспива дома на гуделивите¹, а утвърждава междата на водо-вицата².

(1) гл. 14:11; (2) Йов 24:21; Пс. 10:14; Ис. 1:17; Ер. 5:28

26 Замислите на злия са мерзост за ГОСПОДА¹, а угодните думи са чисти.

(1) гл. 6:18; 11:20

27 Користолюбивият разсипва дома си¹, а който мрази подкупите, ще живее².

(1) гл. 1:19; Ис. Нав. 7:25; Ис. 5:8,9; Ер. 17:11; (2) гл. 28:16; Пс. 15:5

28 Сърцето на праведния обмисля *КАК* да отговори¹, а устата на безбожните изригва зло².

(1) Як. 1:19; (2) гл. 10:32

29 ГОСПОД е далеч от безбожните¹, но чува молитвата на праведните².

(1) Ис. 59:2; Ин. 9:31; (2) Пс. 34:15

30 Светлината на очите весели сърцето и добри вести освежават костите¹.

(1) гл. 12:25; 25:25; 1 Сол. 3:6-8

31 Ухо, което слуша изобличението на живот, ще пребивава между мъдрите¹.

(1) гл. 13:18; Екл. 7:5

32 Който пренебрегва изобличение, презира душата си, а който слуша изобличение, придобива разум¹.

(1) гл. 10:17; 19:20

33 Страхът от ГОСПОДА е наставление в мъдрост¹ и смирението предхожда славата².

(1) гл. 1:7; (2) гл. 18:12; Ест. 2:15; Лк. 14:10

16 Плановете на сърцето *принадлежат* на човека¹, но отговорът на езика е от ГОСПОДА².

(1) Йов 17:11; (2) гл. 19:21; 2 Царе 7:5; Ер. 10:23

2 Всичките пътищата на човека са чисти в собствените му очи, но ГОСПОД претегля духовете¹.

(1) гл. 17:3; 24:12; Чис. 22:32

3 Предавай делата си на ГОСПОДА¹ и намеренията ти ще се утвърдят.

(1) Пс. 37:5

4 ГОСПОД е направил всяко нещо за целта му, дори и безбожния – за деня на злото¹.

(1) Йов 15:23; Римл. 9:22; 1 Петр. 2:8

5 Всеки, който има горделиво сърце, е мерзост за ГОСПОДА¹; ръка с ръка да се съедини, той няма да остане ненаказан².

(1) гл. 6:17; 8:13; (2) Ис. 2:12; Римл. 11:20,21

6 С милост и истина¹ беззаконието се изкупва² и чрез страха от ГОСПОДА човек се отклонява от злото³.

(1) гл. 3:3; (2) Дан. 4:27;

(3) гл. 14:2; Изх. 1:17; Лев. 25:17,36,43; Йов 28:28

7 Когато пътищата на човека са угодни на ГОСПОДА, Той примирява с него дори и враговете му¹.

(1) Езд. 8:36

8 По-добре малко с правда, отколкото големи доходи с неправда¹.

(1) гл. 15:16,17; 17:1; 28:6; Пс. 37:16

9 Сърцето на човека начертава пътя му, но ГОСПОД насочва стъпките му¹.

(1) гл. 20:24; 21:1; 1 Царе 9:16; 2 Лет. 22:7

10 Чрез устните на царя идва Божието решение¹, устата му не говори невярно в съда.

(1) 2 Царе 14:16

11 Вярната тегилка и весни са на ГОСПОДА, всичките грамове в торбата са Негово дело¹.

(1) гл. 11:1; Лев. 19:36

12 Мерзост за царете е да вършат беззаконие, защото престолът се утвърждава с правда¹.

(1) гл. 25:5; 29:4; 2 Лет. 17:5

13 Праведните устни са благоприятни на царете и те обичат онзи, който говори право¹.

(1) гл. 14:35; 22:11

14 Гневът на царя е *като* посланик на смърт¹, но мъдрият човек го укротява².

(1) гл. 20:2; Бит. 40:2; 4 Царе 6:31; Ест. 7:7; (2) Дан. 2:16,46

15 В светлината на лицето на царя има живот и благоволенieto му е като облак с късен дъжд¹.

(1) гл. 19:12; 29:26

16 Колко по-добре е да придобиеш мъдрост, отколкото злато! И да придобиеш разум е за предпочитане пред сребро¹.

(1) гл. 2:4; 3:13; 8:10,19

17 Пътят на праведните е да се отклоняват от зло и който пази пътя си, запазва душата си¹.

(1) гл. 4:23; 19:16; 21:23; 22:5

18 Гордостта предхожда гибелта и високомерният дух предхожда падането¹.

(1) гл. 17:19; 18:12; 29:23; Ест. 6:6,13;

Ер. 50:32; Езек. 28:17; Дан. 4:33

19 По-добре някой да е скромен между смирените, отколкото да дели плячка с горделивите.

20 Който внимава в словото, ще намери добро¹ и който се уповава на ГОСПОДА, е блажен².

(1) гл. 13:13; (2) Пс. 2:12; 146:5

21 Мъдрият по сърце ще се нарече благоразумен¹ и сладостта на устните увеличава знание.

(1) гл. 10:13,23

22 Разумът е извор на живот за онзи, който го има¹, а напътствието на безумните е глупост².

(1) гл. 13:14; (2) гл. 18:7

23 Сърцето на мъдрия вразумява устата му и прибавя знание в устните му¹.

(1) гл. 5:2; 15:7; Йов 15:2

24 Благите думи са като медена пита, сладост за душата и изцеление за костите¹.

(1) гл. 12:18; 15:23; 27:9; Екл. 12:10

25 Има път, който се вижда прав на човека, но краят му е пътища на смъртта¹.

(1) гл. 14:12

26 Гладът на работника работи за него, защото устата му го принуждава¹.

(1) Екл. 6:7

27 Лошият човек копае зло и на устните му има сякаш изгарящ огън¹.

(1) гл. 6:12; 19:28; Як. 3:6

28 Лъжлив човек сее раздори¹ и ключовете разделя най-близки приятели².

(1) гл. 6:14,19; 18:6; 26:20,21; (2) гл. 17:9

29 Насилникът подмамва ближния си и го води по недобър път.

30 Който замижава с очи, за да измисля коварства, който свата устните си, вече е приготвил злото.

31 Бялата коса е венец на слава¹, ако се намира в пътя на правдата.

(1) гл. 20:29; Екл. 12:5

32 Дълготърпеливият е по-добър от храбрия и който владее духа си – от завоевател на град¹.

(1) гл. 14:29; 25:15; Екл. 7:9

33 Жребият се хвърля в скута, но всичко, което отсъди, е от ГОСПОДА¹.

(1) Лев. 16:8; Ис. Нав. 7:14; Съд. 20:9; 1 Царе 14:42; Йона 1:7; Деян. 1:26

17 По-добре сух зальк и спокойствие с него отколкото къща, пълна с пиршества, и кавга¹.

(1) гл. 15:16,17; 16:8

2 Мъдър слуга ще владее над син, който докарва срам, и ще вземе дял от наследството между братята.

3 Топилнята е за среброто и пещта – за златото, но ГОСПОД изпитва сърцата¹.

(1) гл. 16:2; 21:2; 27:21; Втж. 8:2,16; Йов 23:10; Пс. 66:10; Ер. 17:10; 1 Петр. 1:7; 1 Сол. 2:4

4 Злодеят слуша устните на греха и лъжецът дава ухо на езика на погибелта¹.

(1) Ер. 5:31

5 Който се присмива на сиромаша, хули Създателя му¹ и който се радва на бедствие, няма да остане ненаказан².

(1) гл. 14:31; Як. 2:6; (2) гл. 24:17,18; Йов 31:29; Езек. 25:3; Авд. 10:16

6 Синовете на синовете са венецът на старците¹ и славата на синовете са техните бащи.

(1) Бит. 50:23; Йов 42:16

7 Превъзходната реч не подхожда на безумен¹, много по-малко – лъжливи устни на началник.

(1) гл. 26:7,9

8 Подаръкът е като безценен камък в очите на притежателя си, накъдето и да се обърне, успява¹.

(1) гл. 18:16; 21:14; Бит. 32:13,20

9 Който покрива престъпление, се стреми към любов¹, а който разказва за работата, разделя най-близки приятели².

(1) гл. 10:12; 1 Кор. 13:5,7; 1 Петр. 4:8; (2) гл. 16:28

10 Изобличението прави повече впечатление на благоразумния, отколкото сто бича – на безумния¹.

(1) гл. 19:25

11 Злият човек търси само разпри, затова жесток пратеник ще бъде изпратен против него¹.

(1) гл. 24:21,22; Як. 2:13

12 По-добре да срещне човека мечка лишена от малките си¹, отколкото безумен в глупостта му².

(1) 2 Царе 17:8; (2) гл. 27:3

13 Който възвръща зло за добро, зло то няма да се отдалечи от дома му¹.

(1) Пс. 109:4-20; Ер. 18:20

14 Започването на кавга е като отприщване на вода, затова остави караницата, преди да се е разпалила¹.

(1) гл. 20:3; 2 Царе 2:17

15 Който оправдава безбожния и който осъжда праведния – и двамата са мерзост за ГОСПОДА¹.

(1) гл. 24:24; Из. 23:7; Втж. 25:1; Езек. 13:19; Як. 5:6

16 Какво ползват парите в ръката на безумния, за да купи мъдрост, като няма разум¹?

(1) гл. 14:6

17 Приятел обича всякога и като брат се явява в беда¹.

(1) гл. 18:24; 1 Царе 19:3; 20:17,42

18 Човек без разум стиска ръка и става поръчител на ближния си¹.

(1) гл. 6:1-5

19 Който обича препирня, обича прес-

тъпление¹ и който въздига вратата си, търси унищожение².

(1) Як. 3:16; (2) гл. 16:18

20 Който има коварно сърце, не намира добро и който има лукав език, пада в зло¹.

(1) гл. 10:14

21 Който роди глупак, за скръб му е и бащата на безумния няма радост¹.

(1) гл. 10:1; 19:13

22 Веселото сърце е благотворно лекарство¹, а унил дух изсушава кости-те².

(1) гл. 15:13,15; Екл. 2:2; (2) гл. 12:25; 18:14; Пс. 32:3,4

23 Безбожният приема подкуп от пазвата, за да изкриви пътищата на правосъдието¹.

(1) Изх. 23:8; Ис. 5:23; Езеk. 22:27; Мих. 3:9-11

24 Пред лицето на разумния е мъдростта, а очите на безумния са към краищата на земята.

25 Безумен син е тъга за баща си и горчивина за тази, която го е родила.

26 Да се глобява праведният, също не е добре, *още повече* – да бъдат бити благородните за правото.

27 Който пести думите си, е умен и хладнокръвният е благоразумен.

28 Дори и безумният, когато мълчи, се счита за мъдър, който затваря уста си – за разумен.

18 Човек, който се отлъчва, търси своето си желание и се противи на всеки здрав разум.

2 Безумният не се наслаждава на благоразумието¹, а само на *това* – да извява сърцето си².

(1) гл. 1:7,22; (2) гл. 12:23

3 С идването на безбожния идва и презрение и с позора – безчестие¹.

(1) гл. 13:5

4 Думите от устата на човека са дълбоки води, изворът на мъдростта е бликащ поток¹.

(1) гл. 20:5

5 Не е добре да се показва пристрастие към безбожния, за да се онеправдава праведният в съда¹.

(1) гл. 17:15; 24:23; Изх. 23:2,3

6 Устните на безумния причиняват препирня¹ и устата му предизвиква бой.

(1) гл. 16:28

7 Устата на безумния е гибел за него и

устните му са примка на душата му¹.

(1) гл. 10:8; 14:3; 16:22

8 Думите на клюкаря са като сладки зальци и слизат вътре в корема¹.

(1) гл. 26:22

9 Който е небрежен в работата си, е брат на разсипника¹.

(1) гл. 19:15; 23:21; 24:33,34

10 Името на ГОСПОДА е здрава кула, праведният прибягва в нея и е в безопасност¹.

(1) гл. 14:26; Пс. 61:3; 144:2; 1 Царе 17:45

11 Имотът на богатия е неговият укрепен град и е като висока стена във въображението му¹.

(1) гл. 10:15; 28:11; Пс. 49:6; Ер. 9:23; Ак. 12:19

12 Преди гибелта сърцето на човека се превъзнася¹, а смирението предхожда славата².

(1) гл. 16:18;

(2) гл. 15:33; 29:23; 3 Царе 3:7; Ак. 14:11; 1 Петр. 5:5,6

13 Да отговаря някой, преди да чуе, е безумие и позор за него.

14 Духът на човека ще го подкрепя в немошта му, но кой ще повдигне унилия дух¹?

(1) гл. 17:22; Изх. 6:9

15 Сърцето на благоразумния придобива разум¹ и ухото на мъдрите търси знание.

(1) гл. 1:5; 15:14; Ак. 2:46

16 Подаръкът на човека му отваря място и го довежда пред големци¹.

(1) гл. 17:8; 19:6; Бит. 43:11; 4 Царе 5:5

17 Първият, който защитава делото си, *изглежда* прав, но идва ближният му и го изпитва.

18 Жребият прекратява разприте¹ и решава между силните.

(1) 1 Царе 14:41,42

19 Излъган брат е *по-недостъпен* от укрепен град¹ и разногласията са като резета на крепост.

(1) Бит. 27:41

20 От плодовете на устата на човека ще се насити коремът му, от производението на устните си ще се насити¹.

(1) гл. 13:2,25

21 Смърт и живот има в силата на езика и които го обичат, ще ядат плодовете му¹.

(1) Пс. 12:4

22 Който е намерил *добра* жена, е намерил добро и е получил благоволение от ГОСПОДА¹.

(1) гл. 12:4; 19:14; 31:10; Рут 4:10

23 Сиромашът говори с умолявания, а богатият отговаря грубо¹.

(1) гл. 22:7

24 Човек с много приятели *игдва* до унищожение, но има приятел, по-близък *и от брат*¹.

(1) гл. 17:17; 27:10; 1 Царе 18:1,3; 2 Царе 1:26; 15:21

19 По-добър е сиромах, който ходи в честността си, отколкото лъжлив в устните си и безумен¹.

(1) гл. 28:6

2 Не е добре за душата да бъде без знание¹ и който бърза с краката си, се спъва².

(1) 4 Царе 4:39,40; (2) гл. 21:5

3 Безумието на човека изкривява пътя му и сърцето му негодува против ГОСПОДА¹.

(1) Йов 15:13

4 Богатството привлича много приятели, а сиромахът бива оставен от приятеля си¹.

(1) гл. 14:20

5 Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан и който говори лъжи, няма да избегне *наказание*¹.

(1) гл. 6:19; 14:25; 21:28; Исх. 20:16; Втжк. 19:19

6 Мнозина се подмазват на благородния и всеки е приятел на този, който дава подаръци¹.

(1) гл. 18:16; Аж. 16:9

7 Сиромаха го мразят всичките му братя, колко повече го отбягват приятелите му!¹ Той тича след *тях с умолителни думи, но тях ги няма*.

(1) гл. 10:15; 27:10; Пс. 38:11

8 Който придобива разум, обича душата си¹; който пази благоразумие, ще намери добро.

(1) гл. 3:21,22

9 Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан¹ и който говори лъжи, ще погине.

(1) ст. 5

10 Разкошът не подхожда на безумен¹, още по-малко – на слуга да властва над князе².

(1) гл. 26:1; (2) гл. 30:21,22; Екл. 10:5-7

11 Благоразумието на човека го прави дълготърпелив¹ и за него е слава да подминава грешки².

(1) гл. 14:29; (2) гл. 20:22

12 Гневът на царя е като рев на лъв¹, а благоволенieto му е като роса на тревата².

(1) Ест. 1:12; (2) гл. 16:14,15

13 Безумен син е погубен за баща си¹ и препирните на жена са неспирен капчук².

(1) гл. 17:21; (2) гл. 21:9,19

14 Къща и богатство са наследство от

бащите¹, но благоразумна жена е от ГОСПОДА².

(1) 2 Кор. 12:14; (2) гл. 18:22; 31:26; Бит. 24:44; 1 Царе 25:3

15 Ленистта хвърля в дълбок сън и нехайна душа ще гладува¹.

(1) гл. 6:9-11; 18:9; 22:13

16 Който пази заповедта, пази душата си¹, а който презира пътищата си, ще умре².

(1) гл. 16:17; Аж. 10:28; (2) гл. 21:16; Йов 5:2

17 Който оказва милост на сиромаха, заема на ГОСПОДА и Той ще му отплати за *благоденствието*¹.

(1) гл. 28:27; Втжк. 15:11; Мт. 10:42; 25:40; Аж. 6:38; Евр. 6:10

18 Наказвай сина си, докато има надежда¹, но не надигай душата си да го умъртвиш².

(1) гл. 13:24; 22:15; 23:13; 29:17; (2) Втжк. 21:18-21; Еф. 6:4

19 Яростният нека бъде наказан, защото ако го избавиш, ще бъде по-лошо¹.

(1) гл. 25:28; Йов 5:2

20 Слушай съвет и приемай наставление, за да станеш мъдър в края си¹.

(1) гл. 1:2; 13:10; 15:32; Евр. 6:8

21 Има много мисли в сърцето на човека, но намерението на ГОСПОДА ще устои¹.

(1) гл. 16:1; 21:30; 2 Царе 17:14; Ис. 14:24; Езек. 20:32

22 Желателно за човека е неговото милосърдие¹ и сиромах е по-добър от лъжец.

(1) Еф. 4:32

23 Страхът от ГОСПОДА е за живот¹ и *който го има*, ще спи наситен и непосетен от зло².

(1) гл. 14:27; 22:4; Пс. 34:9-14; (2) гл. 3:24

24 Ленивият топва ръката си в чинията и дори не я връща обратно към устата си¹.

(1) гл. 21:25; 26:15

25 Ако биеш присмивача, простиат ще стане внимателен и ако избличиш благоразумния, той ще придобие знание¹.

(1) гл. 1:5; 17:10

26 Който съспива баща си и прогонва майка си, е син, който нанася срам и позор¹.

(1) гл. 28:24

27 Престани, сине мой, да слушаш наставление, *което* отклонява от думите на знанието¹.

(1) 2 Лев. 10:10; 2 Тим. 2:16,17

28 Безсъвестен свидетел се присмива на правосъдието¹ и устата на безбожните поглъщат грях².

(1) 3 Царе 21:13; (2) гл. 16:27

29 Присъди се готвят за присмивачите¹ и бой – за гърба на безумния².

(1) гл. 1:22,26; 4 Царе 2:24; Ис. 28:22; (2) гл. 10:13

20 Виното е присмивач и спиртното питие – крамолник и който се опива от него, не е благоразумен¹.

(1) гл. 23:20,33,34; Бит. 9:21; Ис. 28:7; Ос. 4:11

2 Заплахата на царя е като рев на лъв¹; който го раздражня, съгрешава против живота си².

(1) гл. 16:14; (2) 3 Царе 2:23,24

3 За човека е чест да страни от преприпя¹, а всеки глупак ще се оттурне в нея.

(1) гл. 17:14

4 Ленивият не оре заради зимата – ще потърси по време на жетва и няма да има нищо¹.

(1) гл. 13:4; 21:25; Екл. 11:4

5 Намерението в сърцето на човека е като дълбока вода¹, но разумният човек ще го извади².

(1) гл. 18:4; (2) 1 Кор. 2:15

6 Печето хора разгласяват всеки своята доброта¹, но кой може да намери верен човек²?

(1) гл. 27:2; Мт. 6:2; (2) Пс. 12:1; Ер. 5:1; Мих. 7:1,2

7 Праведният, който ходи в чистотата си¹ – децата му след него са блажени².

(1) Йов 1:1,8; Пс. 15:2-5; (2) гл. 14:26

8 Цар, който седи на съдийски престол, разпръсва всяко зло с очите си.

9 Кой може да каже: Очистих сърцето си, чист съм от греха си¹!

(1) 3 Царе 8:46

10 Различни грамове и различни мерки – и двете са мерзост за ГОСПОДА¹.

(1) гл. 11:1; Втж. 25:13-16; Мих. 6:10-12

11 Даже и детето се познава по това, което върши – дали деагата му са чисти и прави¹.

(1) 2 Лст. 34:3; Мт. 7:16

12 Слушащото ухо и гледащото око – ГОСПОД е направил и двете¹.

(1) Изх. 4:11

13 Не обичай спането, за да не обеднееш; отвори очите си и ще се наситиш с хляб¹.

(1) гл. 6:11; 12:11

14 Лошо! Лошо! – казва купувачът, но когато си отиде, тогава се хвали.

15 Има злато и изобилие от скъпоценни камъни, но устните на знанието са скъпоценно украшение¹.

(1) гл. 8:10,11,19; 10:20; Йов 28:18

16 Вземи дрехата на този, който става поръчител на чужд човек, вземи му залог заради чужденците¹.

(1) гл. 6:1-5

17 Хлябът на лъжата е сладък на човека¹, но после устата му ще се напълни с камъчета².

(1) гл. 9:17; (2) Йов 20:12-14; Плж. 3:16

18 Намеренията се утвърждават чрез съветване¹, затова с мъдър съвет води война².

(1) гл. 11:14; 15:22;

Съд. 19:30; (2) гл. 24:6; 4 Царе 18:20; Лк. 14:31

19 Който обикаля като клокар, открива тайни¹, затова не се свързвай с такъв, който отваря широко устните си.

(1) гл. 11:13

20 Който кълне баща си или майка си, светилникът му ще угасне в най-мрачната тъмнина¹.

(1) гл. 13:9; 30:11,17; Изх. 21:17; Мт. 15:4

21 Наследството, бързо придобито отначало, няма да бъде благословено накрая¹.

(1) Мт. 21:38,41

22 Да не кажеш: Ще отплатя за злото¹! Чакай ГОСПОДА и Той ще те избави².

(1) гл. 19:11; 24:29; Лев. 19:18;

1 Царе 25:13; 1 Сол. 5:15; (2) Пс. 37:40

23 Различни грамове са мерзост за ГОСПОДА и неверни везни не са добри¹.

(1) Ам. 8:5

24 От ГОСПОДА са стъпките на мъжа¹ – и как човек да разбере пътя си?

(1) гл. 16:1,9

25 Примка е за човека да казва прибързано: Посвещавам! – и след като е дал клетви, да размисля¹.

(1) Втж. 23:21-23; Екл. 5:4,5

26 Мъдър цар пресява безбожните и ги вършее с колелото¹.

(1) Пс. 101:8

27 Духът на човека е ГОСПОДНО светило, изпитващо всички вътрешни части на тялото¹.

(1) Йов 32:8; 1 Кор. 2:11

28 Милост и истина пазят царя и той поддържа престола си с милост¹.

(1) гл. 3:3; 29:14; Дан. 4:27

29 Украшението на младите мъже е силата им¹, а великолепието на старците е бялата коса².

(1) 1 Йн. 2:14; (2) гл. 16:31

30 Удари, които нанаяват, очистват злото; и удари – най-вътрешните части на тялото¹.

(1) Евр. 12:10,11

21 Сърцето на царя е *като* водни потоци в ръката на ГОСПОДА, Той го обръща, накъдето иска¹.

(1) гл. 16:9; Иех. 7:3; 4 Царе 19:33; Езд. 1:1; 7:27; Неем. 2:8; Ест. 2:17

2 Всеки път на човека е прав в очите му, но ГОСПОД претегля сърцата¹.

(1) гл. 17:3; Йов 31:6; Дан. 5:27; Лк. 16:15

3 Да се върши правда и правосъдие, е по-угодно на ГОСПОДА отколкото жертва¹.

(1) 1 Царе 15:22; Пс. 40:6,8; Ис. 1:17; Ос. 6:6; Мих. 6:6-8; Зах. 7:9

4 Надменно око и горделиво сърце – светилото на безбожните – е грях¹.

(1) гл. 6:16,17; 30:13; Йов 18:5-7; Пс. 101:5; 131:1; Ис. 3:16; 10:12,13; 1 Йн. 2:16

5 Плановете на трудолюбивите *водят* само *до* изобилие¹, а всеки, който е прибързан, *идва* само *до* бедност².

(1) гл. 10:4; (2) гл. 19:2; 29:20

6 Придобиването на съкровища с лъжлив език е суета¹, гонена от онези, които търсят смърт.

(1) гл. 13:11

7 Насилието на безбожните ще ги завлече, защото отказват да вършат правдата¹.

(1) гл. 22:22,23

8 Пътят на грешния човек е крив¹, а делото на чистия е право².

(1) Ис. 59:8; (2) Ис. 26:7

9 По-добре да живееш в ъгъл на тавана, отколкото в къща, споделена със свадлива жена¹.

(1) ст. 19; гл. 19:13; 25:24

10 Душата на безбожния желае зло¹, ближният му не намира милост пред очите му.

(1) гл. 12:12; Пс. 52:1-3

11 Когато се накаже присмивачът, простият става мъдър и когато се наставлява мъдрият, той придобива знание¹.

(1) гл. 1:5

12 Праведният наблюдава дома на безбожния и довежда безбожните до унищожение.

13 Който запушва ушите си за вика на сиромаша, и той ще викне и няма да бъде чул¹.

(1) Як. 2:13

14 Тайният дар укротява гняв и подаръкът в пазвата – силна ярост¹.

(1) гл. 17:8

15 Радост е за праведния да върши правда¹, а ужас е за тези, които вършат беззаконие².

(1) Пс. 119:16; (2) гл. 10:29

16 Човек, който се отбива от пътя на разума, ще почива в събранието на мъртвите¹.

(1) гл. 5:23; 19:16; Пс. 125:5

17 Който обича веселба, ще обеднее, който обича вино и масло, няма да забогатее¹.

(1) гл. 23:20,21

18 Безбожният ще *бъде* откуп за праведния и неверният – на мястото на праведните¹.

(1) гл. 11:8

19 По-добре да живееш в пуста земя, отколкото *със* свадлива жена и *досада*¹.

(1) ст. 9; гл. 27:15; 30:23

20 Скъпоценно съкровище и масло *има* в жилището на мъдрият¹, а безумният човек ги поглъща².

(1) гл. 15:6; Пс. 112:3; (2) Лк. 15:13,14

21 Който следва правда и милост, ще намери живот, правда и чест¹.

(1) гл. 10:16,27; 11:19; 22:4; Мт. 5:6; Рим. 2:7,10

22 Мъдър човек се изкачва в града на силните и събаря крепостта, на която *градът* се уповава¹.

(1) гл. 24:5,6; Екл. 7:19

23 Който пази устата си и езика си, пази душата си от тревоги¹.

(1) гл. 13:3; 16:17; Як. 3:2

24 Безочливо надменният – присмивач е името му – действа с безмерна гордост.

25 Желанието на ленивия го убива, защото ръцете му отказват да работят¹.

(1) гл. 19:24; 20:4

26 Той жадно желае цял ден, а праведният дава и не му се свиди¹.

(1) Пс. 37:26; 112:9; Мт. 5:42

27 Жертвата на безбожните е мерзост¹, а колко повече, когато се принася с лукавство!

(1) гл. 7:14; 15:8; Чис. 16:15; Ис. 1:11,13; Ер. 6:20; Ам. 5:22

28 Лъжлив свидетел ще загине¹, а човекът, който е чул, ще говори отново и отново.

(1) гл. 19:5; Мт. 26:59-61; Откр. 21:8

29 Безбожният човек ожесточава лицето си¹, а праведният изправя пътя си².

(1) Ер. 3:3; (2) гл. 4:25-27

30 Няма мъдрост и няма разум, и няма съвет срещу ГОСПОДА¹.

(1) гл. 19:21; 3 Царе 14:6; 4 Царе 6:12; Йов 41:10

31 Конят се приготвя за деня на битката, но победата е от ГОСПОДА¹.

(1) Пс. 20:7

22 По-желателно е *добро* име отколкото голямо богатство¹; и добра слава – отколкото сребро и злато. (1) Екл. 7:1

2 Богатият и бедният се срещат – ГОСПОД е Създателят на всички тях¹.

(1) гл. 14:31; 29:13; 1 Царе 2:7; Йов 31:15; Як. 2:2

3 Благоразумният вижда злото и се скрива, а простите вървят напред и се наказват¹.

(1) гл. 14:16; 27:12; Изх. 9:20,21

4 Наградата за смирението, за страха от ГОСПОДА е богатства, чест и живот¹.

(1) гл. 19:23; 21:21; Пс. 34:9

5 Тръни и примки има в пътя на лъжливия¹ – който пази душата си, ще бъде далеч от тях².

(1) гл. 4:19; 15:19; (2) гл. 16:17

6 Възпитавай детето в пътя, по който трябва да върви, и няма да се отклони от него дори когато остарее¹.

(1) Еф. 6:4

7 Богатият властва над сиромасите¹ и който взема назаем, е роб на заемодателя¹.

(1) гл. 18:23; Ам. 4:1; Як. 2:6;

(2) 4 Царе 4:1; Неем. 5:4,5; Мт. 18:25

8 Който сее беззаконие, ще пожъне беда¹ и тоягата на яростта му ще бъде сломена².

(1) Йов 4:8; Ос. 8:7; (2) Ис. 10:25

9 Който има щедро око, ще бъде благословен, защото дава от хляба си на сиромаса¹.

(1) гл. 11:17,27; 14:21; 28:24,27; 2 Кор. 9:6

10 Изгони присмивача и реприрната ще се махне, също и караниците, и позорът ще престанат¹.

(1) гл. 26:20

11 Който обича чистота на сърцето *и има* благодат на устните си, царят му е приятел¹.

(1) гл. 16:13; 3 Царе 4:5

12 Очите на ГОСПОДА пазят знание, но Той събаря думите на неверния¹.

(1) 4 Царе 6:9; Неем. 4:15; Йов 5:12

13 Ленивият казва: Лъв има навън! Ще бъде убит напред площадият¹!

(1) гл. 19:15; 26:13

14 Устата на чужди жени е дълбока яма¹; онзи, на когото ГОСПОД се гневи, ще падне в нея².

(1) гл. 5:3,4; 23:27; (2) Екл. 7:26

15 Безумието е вързано в сърцето на детето, *но* тоягата на наказанието ще го отдалечи от него¹.

(1) гл. 19:18; 23:13,14; 29:15

16 Който потиска бедния, за да увеличи богатствата си, и който дава на

богатия, непременно *ще изпадне* в бедност.

17 Приклони ухото си и чуй думите на мъдрите, и прилепи сърцето си към моето знание¹,

(1) гл. 5:1,2; 23:12

18 защото е приятно, ако ги пазиш в сърцето си, и нека бъдат винаги готови на устните ти¹.

(1) гл. 4:20,21

19 За да бъде упованието ти в ГОСПОДА, аз те уча днес – точно теб¹.

(1) гл. 3:5

20 Не ти ли писах много пъти със съвети и знание,

21 за да те направя да познаеш верността на думите на истината¹, за да отговаряш с думи на истина на онези, които те пращат?

(1) гл. 1:1-6

22 Не ограбвай бедния, защото е беден, и не притеснявай страдащия в портата¹,

(1) Изх. 23:6; Лев. 19:13; Йов 31:16; Зах. 7:10

23 защото ГОСПОД ще защити делото им¹ и ще ограби живота на онези, които ги ограбват².

(1) гл. 23:11;

1 Царе 25:39; Пс. 12:5; 103:6; 140:12; Ер. 50:34; (2) гл. 21:7;

Изх. 22:23,24; Ис. 33:1; Ер. 30:16; Авак. 2:8

24 Не се сприятелявай с гневлив човек и не ходи с избухлив човек¹,

(1) гл. 15:18

25 за да не научиш пътеките му и да поставиш примка за душата си¹.

(1) гл. 4:14; 13:20

26 Не бъди от тези, които дават ръка, от тези, които стават поръчителы за дългове¹,

(1) гл. 6:1-5

27 защото, ако нямаш с какво да платиш, защо да вземеш постелката ти изпод теб?

28 Не премествай старите граници, които бащите ти са определили¹.

(1) гл. 23:10; Втзк. 19:14

29 Видяш ли човек, прилежен в работата си? Той ще стои пред царе, няма да стои пред неизвестни хора¹.

(1) Бит. 41:38-44; 1 Царе 16:21; 1 Лек. 4:23; Дан. 1:19

23 Когато седнеш да ядеш с управител, много внимавай какво има пред теб,

и сложи нож на гърлото си, ако си лаком.

3 Не пожелавай неговите лакомства, защото те са измамни гозби.

4 Не се старай да се обогатиш¹, отдадени си от тази си мъдрост².

(1) 1 Тим. 6:9; (2) Ер. 9:23,24

5 Насочиш ли към него очите си – и го няма; защото *богатството* наистина си прави крила като орел, който лети към небето¹.

(1) гл. 27:24; Йов 27:19; Мт. 6:19; 1 Тим. 6:17

6 Не яж хляба на онзи, който има лошо око, и не пожелавай неговите лакомства,

7 защото каквито са мислите в душата му, такъв е и той. Казва ти: Яж и пий! – но сърцето му не е с теб¹.

(1) гл. 26:23-25

8 Залъка, който си изял, ще повърнеш и ще изгубиш сладките си думи¹.

(1) Ер. 12:6

9 Не говори в ушите на безумния, защото той ще презре мъдростта на думите ти¹.

(1) гл. 9:8

10 Не премествай стари граници¹ и не навлизай в нивите на сираците²,

(1) гл. 22:28; (2) Ер. 7:6

11 защото Изкупителят им е мощен, Той ще защити делото им против теб¹.

(1) гл. 22:23; Пс. 68:5; Ер. 50:34

12 Предай сърцето си на поука и ушите си – на думи на знание¹.

(1) гл. 22:17,18

13 Не задържай наказанието от детето¹, защото, *ако и да* го биеш с пръчката, то няма да умре.

(1) гл. 19:18

14 Ти ще го биеш с пръчката, но ще избавиш душата му от Шеол¹.

(1) гл. 22:15; 1 Кор. 11:32

15 Сине мой, ако сърцето ти е мъдро, и моето сърце ще се радва¹;

(1) ст. 24; гл. 29:3

16 и сърцето ми ще се радва, когато устните ти говорят право¹.

(1) 3 Йн. 4

17 Да не завижда сърцето ти на грешните¹, а *живей в* страха от ГОСПОДА цял ден²,

(1) гл. 3:31; 24:19; Пс. 37:1; (2) гл. 24:21; Екл. 5:7

18 защото наистина има бъдеще и надеждата ти няма да се отсече¹.

(1) гл. 24:14; Рим. 5:5

19 Слушай, сине мой, и бъди мъдр, и насочвай сърцето си право в пътя¹.

(1) гл. 4:26

20 Не бъди между пияници, с лакомия месоядци¹,

(1) гл. 20:1; 28:7; Втж. 21:20; Рим. 13:13

21 защото пияницата и гуляйджитя осиромашават¹ и сънливостта облича в дрипи².

(1) гл. 21:17; Ас. 15:14; (2) гл. 18:9; Екл. 10:18

22 Слушай баща си, който те е родил, и не презирай майка си, когато остарее¹.

(1) гл. 1:8; 15:20; 30:11; Мт. 15:4

23 Купувай истина и не я продавай, и мъдрост, и поука, и разум¹.

(1) гл. 4:5-7

24 Бащата на праведния ще се радва много и който ражда мъдръ син, ще има радост в него¹.

(1) ст. 15,16; гл. 10:1; 27:11

25 Нека се веселят баща ти и майка ти и нека се възхищава тази, която те е родила¹.

(1) ст. 24

26 Сине мой, дай сърцето си на мен и нека очите ти внимават в моите пътища,

27 защото блудницата е дълбока яма¹ и чужда жена е тесен ров.

(1) гл. 22:14

28 Да, тя причаква като крадец¹ и умножава неверните между хората².

(1) гл. 7:10,12,26; Екл. 7:26; (2) гл. 7:26; Бит. 39:10

29 Кой има горко? Кой има скръб? Кой има кавги? Кой има оплакване? Кой има удари без причина? Кой има мътни очи?

30 Онези, които закъсняват над виното, които ходят да търсят подправено вино.

31 Не гледай виното, че е червено, че искри в чашата, че се поглъща гладко¹,

(1) Еф. 5:18

32 *защото* накрая то хапе като змия и жила като усойница.

33 Очите ти ще видят странности и сърцето ти ще говори объркано¹,

(1) гл. 20:1

34 и ще бъдеш като спящ сред морето или като лежач на върха на мачта¹.

(1) гл. 31:4; 1 Царе 25:36; 3 Царе 16:9

35 Удариха ме, *но* не ме заболя, биха ме, *но* не усетих. Кога ще се събудя, за да продължа, да го потърся пак¹?

(1) Ис. 56:12

24 Не завиждай на зли хора¹ и не пожелавай да си с тях²,

(1) ст. 19; гл. 3:31; Пс. 73:3; (2) гл. 4:14,15

2 защото сърцето им измисля насилие и устните им говорят за беда¹.

(1) гл. 1:10,11; Пс. 36:3,4

3 С мъдрост се гради дом¹ и с разум се утвърждава,

(1) гл. 14:1; 1 Кор. 3:10

4 и чрез знание стаите се напълват с всякакви скъпоценни и приятни богатства¹.

(1) гл. 8:18

5 Мъдър човек се укрепява и човек със знание расте в сила¹,

(1) гл. 21:22

6 защото чрез мъдър съвет ще водиш войната си¹ и в множеството на съветниците има избавление².

(1) гл. 20:18; (2) гл. 11:14; 15:22

7 Мъдростта е непостижима за безумния¹, той не отваря устата си в портата².

(1) гл. 14:6; 28:5; (2) гл. 31:23

8 Който замисля да прави зло, ще се нарече коварен човек¹.

(1) гл. 6:14,18

9 Измислянето на безумие е грях и присмивачът е мерзост за хората.

10 Ако покажеш малодушие в усилено време, силата ти е малка¹.

(1) Йов 4:5

11 Избавяй телените към смърт и задържай залиташите към клане.

12 Ако кажеш: Ето, ние не знаехме това! – Онзи, който претегля сърцата¹, не разбира ли? Онзи, който пази душата ти, не знае ли²? И няма ли да въздаде на всеки човек според делата му³?

(1) гл. 16:2; (2) Плъч 3:36;

(3) гл. 5:22; Йов 34:11; Мт. 16:27; Откр. 20:12

13 Сине мой, яж мед, защото е добър, и медена пита, защото е сладка на вкуса ти¹.

(1) гл. 25:16,27; Съд. 14:9; 1 Царе 14:27

14 Знай, че такава е и мъдростта за душата ти¹ – ако я намериш, има бъдеще и надеждата ти няма да се отсече².

(1) Пс. 19:10; (2) гл. 23:18

15 Не залягай в засада, безбожни човече, против жилището на праведния! Не разваляй мястото му за почивка,

16 защото праведният седем пъти пада и пак става¹, а безбожните ще се сринат във зло².

(1) Пс. 37:24;

(2) гл. 13:21; Чис. 32:23; Езек. 7:5; Ам. 8:14

17 Не се радвай, когато падне врагът ти, и сърцето ти да не се весели, когато той се препъне¹,

(1) гл. 17:5; Мих. 7:8

18 да не би ГОСПОД да види и това да е зло в очите Му, и Той да отвърне гнева Си от него.

19 Не се раздражнявай заради злодеите и не завиждай на безбожните¹,

(1) ст. 1; гл. 23:17

20 защото за злия няма да има бъдеще, светликът на безбожните ще угасне¹.

(1) гл. 13:9; Пс. 37:2,20

21 Сине мой, бой се от ГОСПОДА и от царя¹ и не се свързвай със смутителите²,

(1) гл. 23:17; Екл. 8:2; 1 Петр. 2:13,17; (2) гл. 17:11

22 защото гибелта им ще се надигне внезапно¹, а кой знае унищожението и на двамата?

(1) гл. 6:15;

2 Царе 18:8; 3 Царе 1:49; Екл. 9:12; Рим. 13:2,7

23 И тези притчи са на мъдрите:

Да се показва пристрастие в съд, не е добро¹.

(1) гл. 18:5; 28:21; Як. 2:1

24 Който казва на безбожника: Ти си праведен! – народи ще го кълнат, племена ще го укоряват¹,

(1) гл. 17:15,26

25 а онези, които изобличават злия, ще имат благоволение и върху тях ще дойде благословението на добрите.

26 Който отговаря с прави думи, целува устни¹.

(1) гл. 25:11

27 Подготви работата си навън и си я приготви на нивата, а след това и съгради дома си¹.

(1) Екл. 3:1,2

28 Не бъди свидетел против ближния си без причина – ще мамиш ли с устните си?

29 Не казвай: Както ми направи той, така ще му направя и аз, ще върна на човека според делата му¹.

(1) гл. 20:22; 25:21; Рим. 12:19

30 Минах покрай нивата на ленивия и покрай лозето на човека без разум, 31 и ето, всичко беше обрасло с тръни, коприва беше покрила повърхността му и каменната му ограда беше съборена¹.

(1) гл. 13:4; Ис. 5:5,6; Евр. 6:8

32 И аз, като видях, размислих в сърцето си, погледнах и си взех поука.

33 Малко спане, малко дрямка, малко сгъване на ръце за сън –
34 и беднотията ти ще дойде като разбойник, и нуждата ти – като въоръжен мъж¹.

(1) гл. 6:10,11; 18:9; 28:19

25 И това също са притчи на Соломон¹, които събраха мъжете на юдо-вия цар Езекия.

(1) гл. 1:1

2 Слава на Бога е да облича нещо в тайна¹, а слава на царете е да издирват нещо².

(1) Вжк. 29:29; Римл. 11:33;

(2) 2 Царе 14:19; 3 Царе 3:16-28; Екл. 1:13

3 Височината на небето и дълбочината на земята, и сърцето на царете са неизследими.

4 Отдели примеса от среброто, и ще излезе произведение за златаря¹.

(1) Пс. 66:10; Мал. 3:3

5 Отдели безбожния от царя, и престо-лтът му в правда ще се утвърди¹.

(1) гл. 16:12; 3 Царе 2:33,45,46

6 Не се превъзнасяй пред царя и не стой на мястото на големците¹,

(1) Римл. 12:16

7 защото по-добре да ти кажат: Ела тук горе! – отколкото да те понижат в присъствието на началника, когото очите ти са видели¹.

(1) Лк. 14:10

8 Не прибързвай да отидеш на съд¹, да не би накрая да не знаеш какво да правиш, когато ближният ти те засра-ми.

(1) Екл. 7:9

9 Защищавай своето дело пред ближ-ния си, но не откривай чужди тайни,

10 да не би, който те слуша, да те укори, и лошото ти име да не отбегне от теб¹.

(1) Екл. 7:1

11 Както златни ябълки в сребърни съдове, така е дума, казана на място¹.

(1) гл. 15:23; 24:26; 1 Царе 25:35; Йов 4:4; Ис. 50:4

12 Както златна обица и украшение от чисто злато, така е мъдър изобличител за слушащо ухо¹.

(1) Пс. 141:5

13 Както прохладата на снега във време на жетва, така е верен посланик за онези, които го изпращат – освежава душата на господаря си¹.

(1) гл. 13:17

14 Както облаци и вятър без дъжд¹, така е, който се хвали с лъжлив подарък.

(1) Юда 12

15 С дълготърпение се склонява управител¹ и мек език троши кости².

(1) Екл. 10:4; (2) гл. 15:1,4; 16:32

16 Намерил ли си мед? Яж само колкото ти е нужно, да не би да се преси-тиш от него и да го повърнеш¹.

(1) ст. 27; гл. 24:13

17 Рядко слагай крака си в къщата на ближния си, да не би да му досадиш и да те намрази.

18 Както боздуган, меч и остра стрела, така е човек, който свидетелства лъжливо против ближния си.

19 Както болен зъб и изкълчен крак, така е доверие към неверен човек във време на беда¹.

(1) 2 Лст. 28:21; Йов 6:14-20; Ис. 30:3,7; 2 Тим. 4:16

20 Както събличане на дреха в студено време, както оцет на сода, така е и онзи, който пее песни на наскърбено сърце¹.

(1) Пс. 137:3

21 Ако този, който те мрази, е гладен, дай му хляб да яде и ако е жаден, дай му вода да пие¹,

(1) гл. 24:29; 4 Царе 6:22; 2 Лст. 28:15; Лк. 6:27

22 защото така ще натрупаш жар на главата му¹ и ГОСПОД ще те възна-ради².

(1) Римл. 12:20; (2) 1 Царе 24:18-20; Лк. 6:35

23 Северният вятър донася дъжд¹, а тайно злословещият език – разгневени лица.

(1) Йов 37:9

24 По-добре да живееш в съглед на та-вана, отколкото в къща, отделена със свадлива жена¹.

(1) гл. 21:9; 27:15

25 Както студена вода за жадна душа, така е и добра вест от далечна земя¹.

(1) гл. 15:30; Бит. 45:27; Иис. Нав. 22:33

26 Както мътен извор и замърсен кладенец, така е праведният, който се по-краща пред безбожния.

27 Не е добре да се яде много мед¹ и думи на почит използвай пестеливо.

(1) ст. 16

28 Както съборен град без стена, така е мъж, който не владее духа си¹.

(1) гл. 19:18

26 Както сняг през лятото и както дъжд в жетва¹, така и чест не подхожда на безумния². (1) 1 Царе 12:17,18; (2) гл. 19:10

2 Както врабче хвърква и както лястовица отлита, така и незаслужено проклятие не се сбъдва¹.

(1) Чис. 23:8; 2 Царе 16:8; Пс. 109:28

3 Бич за коня, юзда за магарето¹ и тояга за гърба на безумните².

(1) Пс. 32:9; (2) гл. 10:13

4 Не отговаряй на безумния според безумието му, за да не станеш и ти като него.

5 Отговаряй на безумния според безумието му, за да не се има за мъдър в очите си.

6 Който праща известие чрез ръката на безумния, си отсича краката и пие насилие.

7 Както краката на недъгавия висят отпуснати, така е и притча в устата на безумните¹.

(1) гл. 17:7

8 Както взел със скъпоценни камъни, хвърлен на грамада, така е и този, който отдава чест на безумния.

9 Както трън, който влиза в ръката на пияницата, така е и притча в устата на безумните.

10 Както стрелец, който ранява всеки, така е и който наема безумен или който наема минавачи.

11 Както псето се връща на бълвоча си¹, така и безумният повтаря своята глупост.

(1) 2 Петр. 2:22

12 Виждаш ли човек, мъдър в очите си? Повече надежда има за безумния, отколкото за него¹.

(1) гл. 3:7; 12:15; 28:26; 29:20; Ис. 5:21

13 Ленивият казва: Льв има на пътя! Льв има сред площадите!¹

(1) гл. 22:13

14 Както вратата се завърта на пантите си, така и ленивият – на леглото си¹.

(1) гл. 6:9,10

15 Ленивият натопява ръката си в чинията и му е тежко да я върне обратно до устата си¹.

(1) гл. 19:24

16 Ленивият е по-мъдър в очите си от седмина, които отговарят разумно.

17 Както един, който хваща куче за

ушите, така е минавачът, който се бърка в чужда разправия¹. (1) гл. 20:3; 1 Петр. 4:15

18 Както е луд, който хвърля главни, стрели и смърт,

19 така е и човекът, който измамва ближния си и казва: Не се ли пошегувах!¹

(1) гл. 10:23

20 Където няма дърва, огънят изгасва и където няма клюкар, раздорът престава¹.

(1) гл. 16:28; 22:10

21 Както възглища за жар и дърва за огън, така е и свадлив човек да разпалва свадя¹.

(1) гл. 29:22; 30:33

22 Думите на клюкаря са като сладки зальци и слизат вътре в корема¹.

(1) гл. 18:8

23 Както сребърна глеч, намазана на глинен съд, така са горещи устни със зло сърце¹.

(1) гл. 23:7; 27:6

24 Който мрази, се преправя с устните си, но в сърцето си крои измама¹;

(1) гл. 10:18; 12:20; Бит. 34:13; 2 Царе 13:26; 20:9; Пс. 12:2; 28:3

25 когато говори сладко, не му вярвай, защото в сърцето му има седем мерзости¹.

(1) 1 Царе 18:17; Неем. 6:2; Ер. 12:6

26 Който покрива омразата с измама, злината му ще се открие пред събранието.

27 Който копае ров, ще падне в него¹ и камъкът ще се върне върху онзи, който го търкала².

(1) Пс. 7:15; (2) гл. 5:22; 28:10; Ест. 7:10; 9:25; Екл. 10:8; Ис. 3:8-11

28 Лъжлив език мрази съкрушените от него, и ласкателна уста води до съсипване¹.

(1) гл. 2:16; 29:5

27 Не се хвали с утрешния ден, защото не знаеш какво ще роди денят¹.

(1) 3 Царе 20:11; Ест. 5:12; Ас. 12:19,20; Як. 4:13-16

2 Нека те хвали друг, а не устата ти – чужд, а не устните ти¹.

(1) гл. 20:6; 4 Царе 10:16; 2 Кор. 10:12,18

3 Камъкът е тежък и пясъкът – товар, но гневът на безумния е по-тежък и от двете¹.

(1) гл. 17:12; Ест. 3:5,6

4 Яростта е жестока и гневът – наводнение, но кой може да устои пред ревността¹?

(1) гл. 6:34,35; 1 Царе 18:9,29; 1 Йн. 3:12

5 По-добре открито изобличение, отколкото скрита любов.

6 Раните от приятел са искрени, а целувките от неприятел – изобилни¹.

(1) гл. 26:23; 2 Царе 20:9,10

7 Наситена душа стъпква медена пита, а на гладна душа всичко горчиво е сладко¹.

(1) Лк. 15:16,17

8 Както птица, която се скита *галеч* от гнездото си, така е човек, който се скита *галеч* от мястото си¹.

(1) 3 Царе 11:22; Евр. 11:13-16

9 Маслото и благоуханното кадене радват сърцето; така сладки са думите на приятел, съветът на душата му¹.

(1) гл. 16:24; 3 Царе 1:12

10 Не изоставяй приятеля си и приятеля на баща си¹ и не отивай в дома на брат си в деня на нещастieto си – по-добре близък съсед, отколкото далечен брат².

(1) гл. 18:24; 2 Лек. 10:8; (2) гл. 19:7

11 Сине мой, бъди мъдър и радвай сърцето ми¹, за да мога да отговарям на онзи, който ме хули².

(1) гл. 23:24,25; 29:3; (2) Пс. 119:42

12 Благоразумният вижда нещастieto и се скрива, а простите вървят напред и плащат¹.

(1) гл. 22:3

13 Вземи дрехата на този, който става поръчител за чужд човек, вземи му залог заради чужденците*¹.

*иш: чужда жена; (1) гл. 6:1-5

14 Който става рано и благославя на висок глас ближния си, ще му се счете, като че го кълане.

15 Неспирен капчук в дъждовен ден и свадлива жена си приличат¹ –

(1) гл. 21:9,19; 25:24

16 който я обуздава, обуздава вятъра и хваща масло с десницата си.

17 Както желязо остри желязо, така и човек остри лицето на приятеля си¹.

(1) гл. 29:22

18 Който пази смокинята, ще яде плода ѝ¹ и който внимава за господаря си, ще бъде почитан².

(1) 1 Кор. 9:7; (2) Ест. 6:11

19 Както във водата лицето *отразява* лицето, така и сърцето на човека *отразява* човека.

20 Шеол и Авадон никога не се наси-

щат¹, така и човешките очи никога не се насищат².

(1) гл. 30:16; Авак. 2:5; (2) Екл. 1:8; 4:8

21 Топилнята за среброто и пещта за златото, а човек – според хвалбата си¹.

(1) гл. 17:3

22 Дори и да счукаш безумния в хаван със счукано жито, пак безумieto му няма да се отдели от него¹.

(1) гл. 14:24; 3 Царе 13:33

23 Внимавай да познаваш добре състоянието на стадата си и имай грижа за добитъка си¹,

(1) Ин. 10:14; 1 Петр. 5:2

24 защото запасите не са вечни¹ и короната за всички поколения ли е²?

(1) гл. 23:4,5; Екл. 5:14; Як. 1:9-11; (2) 1 Царе 13:14

25 *Когато* сеното е прибрано, зелената трева се е показала и планинските билки са събрани¹,

(1) Пс. 147:8

26 агнетата ти *осигуряват* облеклото и козлите – цената на полето¹,

(1) Езек. 27:21

27 и *ще има* достатъчно козе мляко за храната ти, за храната на домочадието ти и за изхранването на слугините ти¹.

(1) гл. 6:8

28 Безбожните бягат, без да ги гони никой¹, а праведните са уверени като млад лъв².

(1) Лев. 26:17,36; 4 Царе 7:7; Йов 15:21; (2) Неем. 6:11

2 Поради престъпленията на страната началниците ѝ са мнозина¹, но чрез разумен и знаещ човек правото ще се утвърди.

(1) 3 Царе 16:8-22

3 Безбожен човек, който потиска слабите, е като пороен дъжд, който не оставя хляб.

4 Които изоставят закона, хвалят безбожните, а които пазят закона, се броят с тях¹.

(1) Неем. 5:7-13; 13:11; Еф. 5:11

5 Злите хора не разбират правото¹, а тези, които търсят ГОСПОДА, разбират всичко².

(1) гл. 24:7; Ис. 1:3; Ер. 4:22; Ам. 3:10; (2) Пс. 119:98-100; 1 Кор. 2:15

6 По-добър е сиромаш, който ходи в честността си, отколкото лъжлив, който ходи по два пътя, въпреки че е богат¹.

(1) гл. 16:8; 19:1

7 Който пази закона, е благоразумен син¹, а който е другар на гуляйджиието, засрамва баща си².

(1) гл. 2:1-5; (2) гл. 23:20,21

8 Който увеличава имота си с лихварство и грабителство, го събира за този, който оказва милост на бедните¹.

(1) гл. 13:22

9 Който отклонява ухото си от слушане на закона, и самата му молитва е мерзост¹.

(1) гл. 15:8; Пс. 109:7; Ер. 14:12

10 Който заблуждава праведните по лош път, той сам ще падне в ямата си¹, а невинните ще наследят добро.

(1) гл. 26:27

11 Богатият е мъдър в собствените си очи¹, но бедният, който има разум, го прозира.

(1) гл. 18:11; Ис. 10:13

12 Когато тържествуват праведните, славата е голяма¹, но когато се издигнат безбожните, човек се крие².

(1) гл. 11:10; 29:2; Ест. 8:15-17; (2) 3 Царе 18:13; Ер. 36:19

13 Който крие престъпленията си, няма да успее¹, а който ги признава и оставя, ще намери милост².

(1) 1 Царе 15:13; Йов 31:33; 34:31; Ер. 2:35; (2) Съд. 10:15,16; 2 Царе 12:13; 2 Лек. 6:26,27; Езд. 10:2; Пс. 32:3,5; Ис. 55:7; Йона 3:10

14 Блажен онзи човек, който винаги се бои¹, а който заковарява сърцето си, ще падне в бедствие².

(1) Екл. 8:12; Фил. 2:12; (2) гл. 29:1; Изх. 7:23; Йов 9:4; Рим. 2:5

15 Както ревящ лъв и гладна мечка, така е безбожен владетел над беден народ¹.

(1) Изх. 1:13; Ис. 14:5,6; Соф. 3:3

16 Владетел без разум е голям потисник, а който мрази грабителството, ще продължи дните си¹.

(1) гл. 15:27

17 Човек, който е виновен за проливането на човешка кръв, ще бяга до гроб – никой да не го подкрепя¹.

(1) Бит. 4:12; Изх. 21:14; Втж. 19:11,12; 2 Царе 13:34; 18:15; 3 Царе 2:29

18 Който ходи непорочно, ще се избави¹, а лъжлив, който ходи в два пътя, ще падне изведнъж².

(1) ст. 10,26; гл. 10:9; 11:5; (2) Чис. 22:21,35

19 Който обработва земята си, ще се насити с хляб, а който следва суетни неща, ще се насити с бедност¹.

(1) гл. 12:11; 24:34

20 Верният човек ще избилства в благословения¹, а който бърза да забогатее, няма да остане ненаказан².

(1) гл. 10:6; (2) гл. 13:11

21 Не е добре да се гледа на лице¹,

защото *такъв* човек ще извърши престъпление за един зальк хляб².

(1) гл. 24:23; Втж. 1:17; (2) Езе. 13:19; Мих. 3:5

22 Човек със зло око бърза след богатството, а не знае, че ще го постигне недоимък¹.

(1) 1 Тим. 6:9

23 Който изобличава човек, ще намери после повече благоволение отколкото онзи, който ласкае с език¹.

(1) Йов 32:21

24 Който краде баща си или майка си и казва: Не е грях! – той е другар на разбойника¹.

(1) гл. 19:26

25 Човек с надменна душа причинява разпри¹, но който се уповава на ГОСПОДА, ще бъде богато наситен².

(1) гл. 13:10; (2) 1 Тим. 6:6

26 Който се уповава на своето си сърце, е безумен¹, а който ходи с мъдрост, ще се спаси.

(1) гл. 3:5-7; 26:12

27 Който дава на бедните, няма да бъде в нужда¹, а който скрива очите си от тях, много ще го кънат².

(1) гл. 19:17; 22:9; (2) гл. 11:25,26

28 Когато безбожните се издигат, човек се крие¹, а когато те загиват, праведните се умножават.

(1) 2 Лек. 22:12; Йов 24:4

29 Човек, който често е изобличаван, но остава твърдоглав, ще бъде съкрушен внезапно, и то без изцеление¹.

(1) гл. 6:15; 28:14; 2 Лек. 36:16; Ис. 28:22; Ер. 14:19

2 Когато праведните се умножават, народът се радва¹, но когато безбожен управлява, народът стене².

(1) гл. 28:12; (2) Ест. 3:15; Екл. 4:1

3 Човек, който обича мъдростта, ражда баща си¹, а който дружи с блудници, разпилява имота му².

(1) гл. 23:15; 27:11; (2) гл. 5:10; 6:26; Лк. 15:13

4 Царят утвърждава страната чрез правосъдие¹, а подкупният я съсипва.

(1) гл. 14:34; 16:10,12

5 Човек, който ласкае ближния си, простира мрежа пред стъпките му¹.

(1) гл. 26:28; 1 Царе 18:23

6 В престъплението на злия има примка¹, а праведният се радва и се весели².

(1) Йов 18:7-10; (2) гл. 10:28

7 Праведният е загрижен за правото

на бедните¹, а безбожният не се грижи да знае². (1) Йов 29:16; Пс. 72:12-14; (2) 1 Царе 25:25

8 Присмивачите подпалват града, а мъдрите отклоняват гнева¹. (1) гл. 15:1

9 Ако мъдър човек се съди с безумен човек, той се сърди и се смее, и няма покой.

10 Кръвожадните мъже мразят невинния¹, а праведните се грижат за живота му². (1) 3 Царе 22:8; 1 Ин. 3:12; (2) Ер. 38:7-13

11 Безумен изригва цялото си недоволство, а мъдрият накрая го успокоява¹. (1) гл. 12:16,23

12 Владетел, който слуша лъжливи думи, всичките му служители са безбожни.

13 Бедният и потисникът се срещат¹ – ГОСПОДА дава светлина на очите и на двамата. (1) гл. 22:2

14 Цар, който съди нищите с истина, престолът му ще бъде утвърден навеки¹. (1) гл. 20:28; Пс. 72:2-4,17

15 Пръчката и изболчението дават мъдрост¹, а дете, оставено без грижа, засрамва майка си². (1) гл. 22:15; (2) 3 Царе 1:6

16 Когато безбожните се умножават¹, претъпленето се умножава, но праведните ще видят падането им². (1) Пс. 12:8; (2) Пс. 37:34

17 Поправяй сина си, и той ще ти даде спокойствие, ще даде наслада на душата ти¹. (1) гл. 19:18

18 Където няма видение, народът се покварява, а блажен онзи, който пази закона¹. (1) Пс. 119:1,2; Ак. 11:28; Як. 1:25

19 Слуга няма да се поправи САМО с думи, защото разбира, но няма да откликне.

20 Виждаш ли човек, прибързан в думите си? Има повече надежда за безумен, отколкото за него¹. (1) гл. 21:5; 26:12

21 Който глези слугата си от детинство, най-накрая той ще стане като син.

22 Гневлив човек възбужда препирни¹ и избухлив човек избобилства в претъпление². (1) гл. 15:18; 26:21; 27:17; (2) Бит. 49:7; Як. 1:20

23 Гордостта на човека ще го унижи¹, а смиреният ще придобие чест². (1) гл. 16:18; Авд. 3; Деян. 12:23; (2) гл. 18:12; Мт. 23:12

24 Който е съдружник с крадец, мрази живота си¹ – чува клетвата, но не разкрива². (1) гл. 1:11-19; (2) Лев. 5:1

25 Страхът от човека слага примка¹, но който се уповава на ГОСПОДА, ще бъде в безопасност². (1) Бит. 12:11-13; Втжк. 1:17; 1 Царе 15:24; 21:12; (2) гл. 30:5; 1 Лст. 5:20

26 Мнозина търсят лицето на владетеля¹, но съдът за човека е от ГОСПОДА². (1) гл. 16:15; (2) 1 Кор. 4:3,4

27 Неправедният е мерзост за праведните¹, а правият в пътя си е мерзост за безбожните². (1) Пс. 101:4; (2) гл. 13:19; Ин. 7:7

30 Думите на Агур, сина на Якей, неговата мъдрост. *Този човек заяви на Итиил, на Итиил и Укал:*

2 Аз съм по-глупав от всеки човек и нямам човешки разум¹. (1) 1 Кор. 3:18

3 И не научих мъдрост, да разбирам знанието на Пресветия¹. (1) гл. 9:10

4 Кой се е изкачил на небето и е слязъл²? Кой е събрал вятъра в шепите си? Кой е вързал водите в дреха²? Кой е утвърдил всичките земни краища³? Как е Името Му и как е Името на Сина Му – ако Го знаеш? (1) Ин. 3:13; (2) Йов 26:8; (3) Йов 11:7,8; Ис. 40:12

5 Всяко Божие слово е изпитано¹. Той е щит на тези, които прибягват при Него². (1) Пс. 119:140; (2) гл. 29:25; Пс. 18:30

6 Не добавяй към Неговите думи¹, за да не те избличи и да се намериш лъжец. (1) Втжк. 4:2; 12:32; Откр. 22:18

7 Две неща моля от Теб, не ми ги отказвай, преди да умра:

8 Отдалечи от мен суета и лъжливи думи¹, не ми давай нито бедност, нито богатство, храни ме с насыщния хляб². (1) гл. 13:5; Пс. 119:29; (2) Мт. 6:11; 1 Тим. 6:8

9 за да не се преситя и да се отрека от Теб¹, и да кажа: Кой е ГОСПОДА² – нито да обеднея и да откадна, и да оскверня Името на своя Бог. (1) Втжк. 6:12; Езек. 23:35; Ос. 13:6; (2) Изх. 5:2

10 Не клевети слуга пред господаря

му, да не би да те прокълне и да се намериш виновен.

11 *Има* поколение, което кълне баща си и не благославя майка си¹.

(1) ст. 17; гл. 20:20; 23:22; Лев. 20:9

12 *Има* поколение, което е чисто в очите си, но пак не е измито от нечистотата си¹.

(1) Ос. 12:8; Йн. 9:41

13 *Има* поколение – колко високомерни са очите му и клепачите му са надигнати¹!

(1) гл. 21:4

14 *Има* поколение, чиито зъби са като мечове и челюстните му зъби – като ножове¹, за да пояжда сиромасите от земята и немотните отред хората².

(1) Йов 29:17; Пс. 14:4; 57:4;

(2) Ис. 3:15; 10:2; Езек. 22:6; 34:3; Мих. 3:3

15 Ненаситността има две дъщери – Дай! Дай! Три са, които не се насищат, четири, които не казват: Стига! –

16 Шеол¹ и неплодната утроба², земята, която не се насища с вода, и огънят, който не казва: Стига!

(1) гл. 27:20; Ис. 5:14; (2) Бит. 30:1

17 Око, което се присмива на баща си и презира покорството към майка си, гарваните на потока ще го изкъват и малките орлета ще го изядат¹.

(1) ст. 11; Втжк. 21:21

18 Три са, които са твърде чудни за мен, и четири, които не разбирам¹ –

(1) Пс. 139:6

19 пътя на орел във въздуха, пътя на змия върху скала, пътя на кораб сред морето и пътя на мъж при девица.

20 Това е пътят на жена прелюбодейка: яде и бърше устата си, и казва: Не съм извършила нищо лошо¹.

(1) 2 Царе 11:4; Ер. 2:23; Евр. 13:4

21 Под три неща земята се тресе и под четири не може да издържа –

22 под слуга, когато стане цар¹, и под безумния, когато се насити с хляб²,

(1) гл. 19:10; (2) 1 Царе 25:2,3

23 под омразна жена, когато се омъжи¹, и под слугиня, която измести господарката си.

(1) гл. 12:4; 21:19

24 Четири са, които са малки на земята, но са извънредно мъдри¹ –

(1) Йов 12:7

25 мравките, *които* не са силен народ,

но пак приготвят храната си през лятото¹;

(1) гл. 6:8; 10:5

26 скокливите мишки¹, *които* не са як народ, но пак правят жилищата си на канара²;

(1) Лев. 11:5; (2) Пс. 104:18

27 скакалците, *които* нямат цар, но пак излизат всички в подреден строй¹;

(1) Изк. 10:13-15; Йона 2:8

28 и гущерът¹, *когото* можеш да хванеш с ръка, но пак е в царски дворци.

(1) Лев. 11:29

29 Три са, които имат величава стъпка, и четири, *които* вървят величаво –

30 лъвът, *който* е могъщ сред животните и не се обръща назад пред никого¹;

(1) 2 Царе 1:23; Езек. 32:2

31 петелът, който ходи гордо, и козелът, и цар, чиято армия е с него.

32 Ако си постъпил безумно, като си възвисил себе си, или ако си замислил зло, *сложи* ръка на устата си¹,

(1) Йов 21:5

33 защото *както* от биенето на мляко излиза масло и както *от* удрянето на нос излиза кръв, така и от предизвикването на гняв излиза разпра¹.

(1) гл. 26:21

31 Думите на цар Лемуил, наставлението, с което го наставляваше майка му¹:

(1) гл. 1:8

2 Какво, сине мой? И какво, сине на утробата ми? И какво, сине на обещаенията ми?¹

(1) 1 Царе 1:11,27,28

3 Не давай силата си на жени, нито пътищата си – на погубителките на царете¹.

(1) Втжк. 17:17; Неем. 13:26

4 Не е за царете, Лемуиле, не е за царете да пият вино, нито за князете – спиртно питие¹!

(1) гл. 23:34; 3 Царе 16:9; 20:12; Ест. 1:10; 3:15; Екл. 10:17

5 Да не би да пият и да забравят наредбата, и да изкривят съда на всички угнетени¹.

(1) Ис. 5:22,23

6 Давайте спиртно питие на отчаяния и вино – на огорчените по душа¹.

(1) Мк. 15:23

7 Нека пийне и забрави бедността си, и не помни вече злостраданияето си¹.

(1) Пс. 104:15

8 Отваряй устата си за безгласния, за съда на всички сираци¹. (1) Йов 29:12

9 Отваряй устата си, съди справедливо и защитавай делото на сиромаха и немотния¹. (1) 1 Царе 19:6; Пс. 82:3; Ер. 21:12

10 * Кой може да намери добродетелна жена¹? Защото е много по-скъпа от скъпоценни камъни².

¹В евр. оригинал всеки стих от 10 до 31 започва с поредна буква от еврейската азбука.; (1) гл. 18:22; (2) гл. 12:4

11 Сърцето на мъжа ѝ се уповава на нея и той няма да бъде лишен от изобилие.

12 Тя му прави добро, а не зло през всичките дни на живота си¹. (1) Тит 2:4

13 Търси вълна и лен и работи с ръцете си с желание.

14 Тя е като търговските кораби – донася храната си отдалеч¹. (1) ст. 27

15 И става, докато е още нощ, и дава храна на дома си¹ и определената *работата* на слугините си. (1) Лк. 12:42

16 Оглежда нива и я купува¹, и от плода на ръцете си сади лозе. (1) гл. 14:1

17 Опасва кръста си¹ със сила и укрепва ръцете си, (1) Лк. 12:35; 1 Петр. 1:13

18 вижда, че добивът ѝ е добър. Светликът ѝ не угасва и през нощта,

19 протяга ръцете си към вретеното и пръстите ѝ държат хурката¹.

(1) Изх. 35:25,26; Тит 2:5

20 Разтваря ръката си за сиромасите и протяга ръцете си към немотните¹.

(1) Пс. 41:1; Еф. 4:28

21 Не се бои от снега за дома си, защото всичките ѝ домашни са облечени с топли дрехи.

22 Прави си завивки и облеклото ѝ е висон и пурпур.

23 Мъжът ѝ е познат в портите¹, когато седи между местните старейшини.

(1) гл. 24:7; Йов 29:7

24 Прави тъкани¹ и ги продава и доставя пояси на търговеца. (1) Деян. 9:39

25 Сила и достолепие са облеклото ѝ и тя се усмихва на идния ден.

26 Отваря устата си с мъдрост и кратка поука е на езика ѝ¹.

(1) гл. 19:14; Еф. 4:29; Тит 2:3

27 Наглежда домакинството в дома си и хляб на леност не яде¹.

(1) ст. 14; 2 Сол. 3:10; Тит 2:5

28 Синовете ѝ стават и я благославят, мъжът ѝ я хвали и казва:

29 Много дъщери са се държали достойно¹, но ти надмина всички²!

(1) Рут 3:11; (2) гл. 12:4

30 Красотата е измамна и хубостта е суета¹, но жена, която се бои от ГОСПОДА, тя ще бъде похвалена².

(1) гл. 11:22; (2) 1 Петр. 3:4,5

31 Дайте ѝ от плода на ръцете ѝ и делата ѝ нека я хвалят в портите!

ЕКЛИСИАСТ

или Проповедникът

1 Думите на проповедника, сина на Давид, цар в Ерусалим¹:

(1) ст. 12; 3 Царе 11:42; Пр. 1:1

2 Суета* на суетите!¹ – казва проповедникът. – Суета на суетите, всичко е суета².

*или: нищожност, абсурдност, безполезност, безсмислица, и така навсякъде; (1) гл. 12:8; (2) Римл. 8:20

3 Каква полза има човек от целия си труд, в който се труди под слънцето?¹

(1) гл. 2:11,22; 3:9

4 Едно поколение преминава и друго поколение идва, а земята вечно стои¹.

(1) Пс. 104:5; 2 Петр. 3:13; Откр. 21:1

5 И слънцето изгрява и слънцето залязва, и бърза към мястото, където е изгряло¹.

(1) Пс. 19:5,6

6 Вятърът отива на юг и се обръща на север, непрестанно се върти и отива, и в кръгообразните си пътища се връща вятърът¹.

(1) гл. 11:5

7 Всички реки отиват в морето, а морето не се напълва. На мястото, където реките отиват, там те се връщат да отидат отново.

8 Всички думи са трудни*, нищо не може да каже човек. Окото не се настица с гледане и ухото не се напълва със слушане¹.

*или: Всички неща са досадни

(1) гл. 4:8; 6:7; Пр. 27:20

9 Каквото е било, това и ще бъде и каквото е извършено, това и ще се извърши¹; и няма нищо ново под слънцето.

(1) гл. 2:12; 3:15

10 Има ли нещо, за което да се каже:

Виж, това е ново? То вече е било в древни времена преди нас¹.

(1) гл. 6:10

11 Няма спомен за предишните; и за следващите, които ще бъдат, няма да има спомен между онези, които ще бъдат после¹.

(1) гл. 2:16

12 Аз, проповедникът, бях цар над Израил в Ерусалим¹.

(1) ст. 1

13 И предадох сърцето си да издирия и да изследвам чрез мъдрост¹ всичко, което се върши под небето. Тежка работа е дал Бог на човешките синове, за да се трудят в нея².

(1) Пр. 25:2; (2) гл. 3:10; 4:8

14 Видях всичките дела, които се вършат под слънцето, и ето, всичко е суета и гонене на вятър*¹.

*или: уплетение на духа, и така в цялата книга

(1) гл. 2:11,17,19,26; 3:19; 4:4,6,16; 6:9; 12:8

15 Кривото не може да се изправи и липсващото не може да се брой¹.

(1) Ер. 13:23

16 Аз говорих в сърцето си и казах¹: Ето, увеличих и умножих мъдрост повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим, и сърцето ми видя изобилие от мъдрост и знание².

(1) гл. 2:1,15; 3:17; (2) 3 Царе 4:29-31

17 И предадох сърцето си, за да позная мъдрост и да позная лудост и безумие¹. Разбрах, че и това е гонене на вятър².

(1) гл. 2:12; 7:23,25; 8:16; Пс. 73:16; (2) ст. 13

18 Защото в многото мъдрост има много тъга, и който умножава знание, умножава печал¹.

(1) гл. 12:12

2 Казах аз в сърцето си¹: Ела сега, ще те изпитам с веселие²; затова, наслаждавай се на добро! И ето, и това беше суета³.

(1) гл. 1:16; (2) гл. 8:15; (3) Лк. 12:19,20

2 Казах за смеха: Лудост е! – и за веселието: Какво постига то¹!

(1) гл. 7:3; Пр. 14:13; 17:22

3 Реших в сърцето си да веселя пътя си с вино, докато сърцето ми ме водеше в мъдрост, и да удържа безумието, докато видя кое е доброто за човешките синове да го вършат под небето през всичките дни на живота си¹.

(1) гл. 6:12; Евр. 9:27

4 Извърших големи дела¹: построих си къщи², насадих си лозя³,

(1) 2 Лек. 8:6; (2) 3 Царе 7:1,2; (3) 1 Лек. 27:27

5 направих си градини и паркове, и насадих в тях всякакви плодни дървета.

6 Направих си водоеми, от които да поливам растящата гора от дървета.

7 Купих слуги и слугини, и имах слуги, родени в дома ми¹. Имах и стада от едър и дребен добитък², повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим.

(1) Езд. 2:58; (2) 1 Лек. 27:29-31

8 Събрах си и сребро, и злато, и съкровища¹ на царе и страни. Събрах си също певци и певици, и насладите на човешките синове – всякакви *изобилни* великолепия.

(1) 3 Царе 9:28

9 Така станах велик и превъзходен повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим¹. Също и мъдростта ми ми остана.

(1) 3 Царе 10:23; 1 Лек. 29:25

10 И от всичко, което очите ми пожелаха, не им отказах нищо. Не възпрях сърцето си от никакво удоволствие, защото сърцето ми се радваше заради целия ми труд и това беше наградата ми за целия ми труд¹.

(1) ст. 1,24; гл. 8:15

11 И разгледах всичките си дела, които ръцете ми бяха извършили, и труда, в който се трудих, работейки, и ето, всичко беше суета и гонене на вятър¹, и нямаше полза под слънцето².

(1) ст. 17,19; гл. 1:14,17; 1 Ин. 2:17; (2) гл. 1:3,9

12 Тогава се обърнах да разгледам

мъдростта и лудостта, и безумието¹, защото какво *ще направи* човек, който идва след царя? – Това, което е вече направено².

(1) гл. 1:17; (2) гл. 1:9,10

13 Тогава видях, че мъдростта превъзхожда безумието, както светлината превъзхожда тъмнината¹.

(1) Пр. 14:8

14 Очите на мъдрия са в главата му, а безумният ходи в тъмнина¹. Но позная също, че една част ги постига всички-те².

(1) Мт. 6:23; (2) гл. 6:8; 9:2; Пс. 49:10

15 Тогава казах в сърцето си¹: Каквато е участва на безумния, това ще постигне и мен. Защо тогава станах аз толкова мъдър? Затова казах в сърцето си, че и това е суета.

(1) гл. 1:16

16 Защото няма вечно спомен нито за мъдрия, нито за безумния, защото в идещите дни всичко ще бъде вече забравено¹. И как умира мъдрият? – Като безумния!

(1) гл. 1:11

17 Затова аз намразих живота¹, защото тежко ми се видя делото, което се върши под слънцето; понеже всичко е суета и гонене на вятър².

(1) Йов 7:15,16; (2) ст. 11

18 И аз намразих целия си труд, в който се бях трудил под слънцето, защото трябва да го оставя на човека, който идва след мен.

19 И кой знае дали той ще бъде мъдър или безумен? Но пак той ще владее над *плода* на целия ми труд¹, в който се трудих и в който се показвах мъдър под слънцето. И това е суета².

(1) ст. 11; (2) 3 Царе 11:43

20 Затова се обърнах и се отчаях от целия труд, в който съм се трудил под слънцето.

21 Защото има човек, чийто труд е бил с мъдрост, знание и умение, но го оставя за дял на друг, който не се е трудил за него¹. И това е суета и голямо зло.

(1) Пс. 49:10

22 Защото каква *полза* за човека от целия му труд и от усилията на сърцето му, с които се труди под слънцето¹?

(1) ст. 11; Мт. 16:26

23 Понеже всичките му дни са стра-

дание¹ и трудът му е скръб; дори и нощем сърцето му не почива². И това е суета.

24 Няма нищо по-добро за човека, освен да яде и да пие, и да оставя душата си да вижда доброто от труда му. И това видях, че е от Божията ръка¹.

25 Защо то кой може да яде и кой може да се наслаждава без Мен – Бог?

26 Понеже на човека, който е угоден пред Него, Бог дава мъдрост и знание¹, и радост, а на грешника дава да се труди, да събира и да трупа, за да даде на угодния пред Бога². И това е суета и гонене на вятър³.

3 Има време за всяко нещо и определено време за всяко намерение под небето¹:

2 време за раждане и време за умирање¹; време за насаждане² и време за изкореняване на насаденото³;

3 време за убиване и време за изцеляване; време за събаряне и време за градене¹;

4 време за плачене и време за смеење¹; време за жалеене и време за танцуване²;

5 време за хвърляне на камъни и време за събиране на камъни; време за прегръщане и време за въздържане от прегръщане¹;

6 време за търсене¹ и време за изгубване; време за пазене и време за изхвърляне;

7 време за късане и време за шиене; време за мълчане¹ и време за говорене²;

8 време за обичане и време за мразене¹; време за война и време за мир².

9 Каква полза има работникът от това, в което се труди¹?

10 Видях труда, който Бог даде на

човешките синове, за да се трудят в него¹.

11 Той е направил всяко нещо хубаво на времето му¹. Положил е и вечността в тяхното сърце, без човек да може да издири делото, което Бог е извършил, от началото до края².

12 Познах, че няма по-добро за тях, освен да се веселят¹ и да вършат добро през живота си,

13 а и че всеки човек яде и пие, и вижда добро в целия си труд – това е дар от Бога¹.

14 Познах, че всичко, което Бог прави, ще бъде вечно¹; не може нищо да се прибави към него, и нищо да се отнеме от него². Бог *20* прави, за да Му се боят³.

15 Каквото е, вече е било и каквото ще бъде, вече е било¹; и Бог издирва миналото.

16 И още видях под слънцето мястото на съда, а там – беззаконието, и мястото на правдата, а там – беззаконието¹.

17 Казах в сърцето си¹: Бог ще съди и праведния, и безбожния², защото там има време за всяко намерение и за всяко дело³.

18 Казах в сърцето си: Заради делото на човешките синове е това, за да ги изпита Бог, за да видят, че сами за себе си, без Бога, те са животни.

19 Защото участта на човешките синове и участта на животните е една участ¹. Както умира единият, така умира и другият; и едно дихание имат всички. И човекът няма никакво предимство пред животните, защото всичко е суета².

20 Всичко отива на едно място¹; всичко е от пръстта, и всички се връщат в пръстта².

21 Кой знае, че духът на човека се издига горе, а духът на животното слеза долу на земята¹?

22 И така, видях, че няма по-добро от това, да се радва човек в делата си, защото това е делът му¹. Понеже кой ще го доведе да види какво ще бъде след него?² (1) ст. 12; гл. 2:10,24; (2) гл. 6:12; 8:7; 10:14

4 Тогава се обърнах и видях всичките потисничества, които се вършат под слънцето: И ето, сълзите на угнетените, но нямаше за тях утешител – и от ръката на потисниците им *излизаше* насилие², но нямаше за тях утешител³.

(1) Йов 24:12; Ам. 3:9,10; (2) Изх. 5:18; Йов 9:24; 35:9; Пр. 29:2; (3) Пс. 69:20; 142:4; Плач 1:16,17

2 Затова аз завидях повече на мъртвите, които са вече умрели¹, отколкото на живите, които са още живи.

(1) гл. 7:1; Йов 3:17-22

3 А по-щастлив и от двамата е онзи, който още не е бил¹, който не е видял злите дела, които се вършат под слънцето.

(1) гл. 6:3,5; Йов 3:16

4 И видях, че всеки труд и всяка сполука в работата е съперничество между човека и ближния му¹. И това е суета и гонене на вятър².

(1) Бит. 4:4-8; 26:14; 31:1; 1 Царе 18:9; Мт. 20:11-15; (2) гл. 1:14,17

5 Безумният сгъва ръцете си и яде собствената си плът¹.

(1) Пр. 6:9-11

6 По-добре пълна шепа със спокойствие¹ отколкото две шепи пълни с труд и гонене на вятър².

(1) Пр. 15:16; (2) гл. 1:14,17

7 И се обърнах и видях суета под слънцето.

8 Има такъв, който е сам, без другар; няма нито син, нито брат. Но няма край на целия му труд и окоето му не се насища с богатства¹. *И не казва*: За кого се трудя² и лишавам душата си от благо? И това е суета и тежка работа³.

(1) гл. 1:8; 5:10; Пр. 27:20; (2) Пс. 39:6; Ак. 12:20; (3) гл. 1:13

9 Двама са по-добре отколкото един¹, понеже те имат добра награда за труда си.

(1) Бит. 2:18; Мк. 6:7

10 Защото, ако паднат, единият ще вдигне другаря си; но горко на онзи, който е сам, когато падне, и няма втори да го вдигне.

11 И ако двама легнат заедно, ще се топят¹; а как ще се стопли един?

(1) 3 Царе 1:1,2

12 И ако някой може да надвие единия, двама ще му противостоят. И тройното въже не се къса бързо.

13 По-добре е беден и мъдър младеж отколкото стар и безумен цар, който вече не приема съвет.

14 Защото *младежът* излиза от затвора, за да бъде цар¹, въпреки че е роден беден в царството му².

(1) Бит. 41:14-43; (2) 1 Царе 2:8

15 Видях всичките живи, които ходят под слънцето, че бяха с втория, с младежа, който трябваше да застане на неговото място.

16 Нямаше край на целия народ, на всички, които бяха преди тях; и идващите по-късно няма да се зарадват в него. Защото и това е суета и гонене на вятър¹.

(1) гл. 1:14,17

5 Пази стъпките си, когато отиваш към Божия дом¹, и по-добре да се приближиш да слушаш, отколкото да принесеш жертва на безумни², защото те не знаят, че вършат зло.

(1) Ис. 1:12; (2) 1 Царе 15:22; Пр. 15:8; Ер. 7:9-11

2 Не прибързвай с устата си и да не бърза сърцето ти да произнася дума пред Бога – защото Бог е на небето¹, а ти си на земята, затова нека думите ти бъдат малко².

(1) Йов 22:12; (2) Пр. 10:19; Мт. 6:7

3 Защото сънищата идват от много занимание и гласът на безумния – от много думи¹.

(1) гл. 10:12-14

4 Когато дадеш обещание на Бога, не се бави да го изпълниш, защото Той не благоволява в безумните. Изпълни това, което си обеща¹!

(1) Лев. 27:2

5 По-добре да не обещаваши, отколкото да обещаеш и да не изпълниш¹.

(1) Пр. 20:25

6 Не позволявай на устата си да вкара плътта ти в грях и не казвай пред Божия Ангел¹, че е било погрешка². Защо да се разгневи Бог на гласа ти и

да унищожи делото на ръцете ти?

(1) Мал. 2:7; (2) Лев. 5:4

7 Защото в множеството на снаницата и в множеството на думите има суети¹, но ти се бой от Бога².

(1) гл. 10:12-14; (2) гл. 3:14; Пр. 23:17

8 Ако видиш угнетяване на бедния и изкривяване на правосъдието и правдата в страната, не се учудвай на това нещо¹; защото над високия *служител* надзирава друг *по-висок*, а над тях има *още по-високи*.

(1) гл. 3:16; 8:9; 1 Петр. 4:12

9 И ползата от земята е за всичките; и сам царят има полза от нивите¹.

(1) 2 Лек. 26:10

10 Който обича парите, няма да се насити с пари, нито с доходи – онзи, който обича изобилието¹. И това е суета.

(1) гл. 4:8; 6:7

11 Когато се увеличават богатата, увеличават се и онези, които ги ядат; затова, каква полза имат притежателите им, освен да ги гледат с очите си?

12 Сънят на онзи, който работи, е сладък, независимо дали яде малко, или много, а пресищането на богатия не го оставя да спи.

13 Има тежко зло, което видях под слънцето – богатство, пазено от притежателя му за негова вреда.

14 Но онова богатство се загубва от зъл случай¹ и когато той ражда син, няма нищо в ръката му.

(1) Пр. 23:4,5; 27:24

15 Както е излязъл от утробата на майка си гол, ще се върне и ще си отиде, както е дошъл. Няма да вземе нищо от *плода на труда* си, което да отнесе в ръката си¹.

(1) Йов 1:21; Пс. 49:17; 1 Тим. 6:7

16 И това също е тежко зло – както е дошъл, така ще си и отиде и каква полза за него, че се е трудил на вятъра¹?

(1) Ос. 12:1

17 Още и през всичките си дни той яде в тъмнина с много досада и болест, и гняв.

18 Ето какво видях за добро и прилично – човек да яде, да пие и да вижда добро от целия си труд, в който се

труди под слънцето според броя на дните на живота си, които Бог му е дал; защото това е дельт му¹.

(1) гл. 2:10,24; 7:14

19 И за всеки човек, на когото Бог е дал богатство и имот, и му е дал власт да яде от него, да взема дела си и да се весели в труда си, това е дар от Бога¹.

(1) гл. 3:13

20 Защото няма да мисли много за дните на живота си, понеже Бог го занемава с радостта на сърцето му¹.

(1) гл. 6:2

6 Има зло, което видях под слънцето и е много сред хората:

2 човек, на когото Бог е дал богатство и имот, и почест и нищо не му липсва от всичко, което пожелава¹; но Бог не му дава власт да яде от тях², а ги яде чужденец. Това е суета и лоша болест.

(1) гл. 5:19,20; (2) Лк. 12:20

3 Ако човек роди сто деца и живее много години, и дните на годините му станат много, а душата му не се насити с благо, и той дори няма *прилично* погребение¹, казвам, че мъртвороденото е по-добре от него²,

(1) 4 Царе 9:35; Ер. 36:30; (2) гл. 4:3; Йов 3:11

4 защото то идва в нищожност и отива в тъмнина, и името му се покрива с тъмнина,

5 и не е видяло слънцето и не е познало *нищо*. То има повече покой, отколкото онзи човек¹.

(1) гл. 4:3; Йов 3:11

6 Дори да живее два пъти по хиляда години, без да види добро – не отиват ли всички на едно място¹?

(1) гл. 3:20

7 Целият труд на човека е за уста му – душата му обаче не се насища¹.

(1) гл. 1:8; 5:10; Пр. 16:26; Ин. 4:13

8 Защото какво предимство има мъдрият пред безумния¹ и какво – сиромахът, който знае *как* да живее между живите?²

(1) гл. 2:14-16

9 По-добре да виждаш *нещо* с очите си, отколкото да блуждаеш с желанието си. И това е суета и гонене на вятър¹.

(1) гл. 1:14,17

10 Каквото и да съществува, вече си

има име¹, и се знае какво е човек; и той не може да се съди с по-могъщия от него².

(1) гл. 1:9-11; (2) Йов 9:32; Ис. 45:9

11 Понеже има много неща, които умножават суетата – каква полза има човек от това?

12 Защото кой знае какво е добро за човека в живота през малкото години на суетния му живот, които той прекарва като сянка¹? Защото кой ще каже на човека какво ще бъде след него под слънцето²?

(1) гл. 2:3; 1 Лст. 29:15; (2) гл. 3:22

7 Добро име е по-добро от скъпоценно масло¹ и денят на смъртта – от деня на раждането².

(1) Пр. 22:1; 25:10; (2) гл. 4:2; Откр. 14:13

2 По-добре да отидеш в дом на жалене, отколкото да отидеш в дом на пируване, защото това е краят на всички хора¹ и живият го влага в сърцето си².

(1) Евр. 9:27; (2) гл. 9:5; Пс. 90:12

3 Печалта е по-добра от смеха, защото чрез тъжното лице сърцето става по-добро¹.

(1) гл. 2:2

4 Сърцето на мъдрите е в дома на жалене, а сърцето на безумните е в дома на веселие.

5 По-добре да се слуша избличението на мъдрия¹, отколкото да слуша човек песента на безумните.

(1) Пс. 141:5; Пр. 15:31

6 Защото, каквото е гласът на тръните под котела¹, такъв е и смехът на безумния. И това е суета.

(1) Пс. 118:12

7 Наистина насилието поддудява мъдрия и подкупът покварява сърцето¹.

(1) Изх. 23:8

8 Краят на работата е по-добър от началото ѝ; търпеливият по дух е по-добър от гордия по дух¹.

(1) Пр. 14:29

9 Не бързай в духа си да се гневиш¹, защото гневът почива в пазвата на безумните.

(1) Пр. 16:32; 25:8; Йона 4:3,8; Яс. 1:19; Еф. 4:26,27

10 Не казвай: Как предишните дни бяха по-добри от тези? – защото не от мъдрост питаш за това.

11 Мъдростта е добра като наследство и полезна за онези, които гледат слънцето¹,

(1) Йов 28:12-19; Пс. 119:72; Пр. 3:14,15

12 защото мъдростта е защита, както и парите са защита, но предимството на знанието е, че мъдростта оживява онези, които я имат¹.

(1) Пр. 8:35

13 Разгледай Божието дело¹, защото кой може да изправи онова, което Той е направил криво²?

(1) Йов 37:14; (2) Йов 12:14

14 В деня на благоденствие бъди весел¹, а в деня на бедствие разсъди: Бог е направил едното, както и другото², за да не намери човек нищо след себе си.

(1) гл. 3:4; 5:18; 11:9; (2) Йов 2:10; Плач 3:38

15 Всичко видях в суетните си дни – има праведен, който загива в правдата си, и има безбожен, който дългоденства в безбожието си¹.

(1) гл. 8:14; Йов 21:7-13; Пс. 10:3-6; 73:3

16 Не бъди прекалено праведен и не се прави на прекалено мъдър – защо да се погубиш?

17 Не бъди прекалено зъл и не бъди безумен – защо да умреш преди времето си¹?

(1) Пс. 55:23; Пр. 10:27

18 Добре е да държиш това и да не оттегляш ръката си от онова, защото който се бои от Бога, ще избегне всичко това¹.

(1) Пр. 12:21

19 Мъдростта прави мъдрия по-силен от десет началници, които са в града¹,

(1) гл. 9:15-18; 2 Царе 20:22; Пр. 8:14; 21:22

20 защото няма праведен човек на земята, който върши добро и не греша¹.

(1) 3 Царе 8:46; Пс. 14:3; 143:2; Яс. 3:2; Римл. 3:12,23

21 И не обръщай внимание на всички думи, които се говорят, да не би да чуеш слугата си да те кълне¹,

(1) 1 Царе 10:27

22 защото сърцето ти знае също, че и ти много пъти си проклинал други¹.

(1) Яс. 3:9

23 Всичко това опитах чрез мъдрост. Казах: Ще бъда мъдър! – но тя се отдалечи от мен.

24 Далеч е онова, което е, и изключително дълбоко – кой може да го открие¹?

(1) Йов 28:12

25 Отново предадох сърцето си да позная, да изследвам и да откроя мъдростта и разума, да позная, че злото е безумие и глупостта е лудост¹. (1) гл. 1:17

26 И открих че е по-горчива от смъртта жената, чието сърце е примки и мрежи, чиито ръце са окови¹. Който е угоден на Бога, ще избегне от нея, а грешникът ще бъде хванат от нея².

(1) Пр. 2:19; 5:3-5; 23:28; (2) Бит. 39:9; Съд. 16:19; Пр. 22:14

27 Виж, това открих – казва проповедникът – като сравнявах едно нещо с друго, за да намеря обяснение,

28 което душата ми още търси, но не е намерила – един мъж между хиляда намерих, но една жена между всички тях не намерих.

29 Ето, само това намерих – че Бог направи човека праведен, но те потърсиха много хитрини¹.

(1) Езек. 28:15; Римл. 1:21-32

8 Кой е като мъдрият и кой знае обяснението на нещата¹? Мъдростта на човека осветлява лицето му и твърдостта на лицето му се променя.

(1) Дан. 2:22

2 Аз казвам: Пази царската заповед¹ заради клетвата си към Бога².

(1) Пр. 24:21; Римл. 13:5; (2) 1 Царе 14:26

3 Не бързай да излезеш от присъствието му¹. Не постоянствай в зло дело, защото той върши всичко, каквото иска².

(1) гл. 10:4; Пр. 24:21; Римл. 13:5; (2) Дан. 5:19

4 В думата на царя има власт¹, кой ще му каже: Какво правиш?

(1) 2 Царе 24:4; 3 Царе 1:30; Езд. 6:13

5 Който пази заповедта, няма да види зло, защото мъдрото сърце познава време и правилен начин.

6 Понеже за всяко нещо има време¹ и правилен начин, понеже злощастие то на човека тежи върху него².

(1) гл. 3:1; (2) Йов 33:17-19

7 Защото не знае какво ще се случи, понеже кой може да му каже какво ще стане¹?

(1) гл. 3:22; 9:1; Ест. 5:12; Пр. 27:1

8 Няма човек който да има власт над духа, за да задържи духа, и никой няма

власт в деня на смъртта¹. От тази война няма уволнение и безбожието няма да избави онези, които са се предали на него². (1) гл. 9:12; Йов 14:5; (2) Пр. 12:3; Ис. 47:10

9 Всичко това видях и обърнах сърцето си към всяко дело, което се върши под слънцето: има време, в което човек господства над друг човек за своя вреда¹.

(1) гл. 5:8

10 Тогава видях безбожните погребани – които бяха идвали и си отивали от святото място – и те бяха забравени в града, където бяха правили така. И това е суета.

11 Понеже присъдата срещу зло дело не се изпълнява бързо, затова сърцето на човешките синове е напълно прегадено в тях да вършат зло¹.

(1) гл. 9:3; Пс. 10:4-11; Ис. 26:10; Мт. 24:48

12 Въпреки че грешникът върши зло сто пъти и дългоденства¹, пак аз зная, че ще бъде добре на боящите се от Бога, които се боят пред Него².

(1) Йов 35:15; (2) Изх. 1:20; Пс. 112:1; 115:13; Пр. 28:14

13 Но на безбожния няма да бъде добре¹ и като сянка няма да продължи дните си², защото не се бои пред Бога.

(1) Мал. 4:1,2; (2) Пс. 37:1,2; Ис. 65:20

14 Има една суета, която става на земята – че има праведни, на които се случва според делата на безбожните, и има безбожни, на които се случва според делата на праведните¹. Казах, че и това е суета.

(1) гл. 7:15; Йов 1:22; Ер. 12:1; Мал. 3:15

15 Затова аз похвалих веселието, защото няма нищо по-добро за човека под слънцето от това да яде и да пие, и да се весели¹. И това ще му остане от труда му в дните на живота му, които Бог му дава под слънцето.

(1) гл. 2:1,10; 3:12; 9:7

16 Когато предадох сърцето си да позная мъдростта и да видя работата, която се върши на земята¹ – макар че човек не вижда сън с очите си нито денем, нито нощем² – (1) гл. 1:17; (2) гл. 2:23

17 тогава видях в цялото Божие дело, че човек не може да открие делото,

което става под слънцето. Колкото и да се труди човек и да търси, няма да го открие; и дори мъдрият да твърди, че го познава, не може да го открие¹.

(1) гл. 3:11; Пс. 73:16

9 Защото всичко това взех присърце, за да издиря всичко това – че праведните и мъдрите, и делата им са в Божията ръка. Няма човек, който да знае дали любов или омраза го очаква; всичко е пред тях¹.

(1) гл. 8:7

2 Всичко *идва* еднакво за всички, едно и също се случва на праведния и на безбожния; на добрия и на чистия, и на нечистия; и на този, който жертва, и на този, който не жертва; както на добрия, така и на грешния, на този, който се заклева, както на този, който се страхува от заклеване¹.

(1) гл. 2:14-16; Йов 9:22; 21:26

3 Това е зло във всичко, което се върши под слънцето – че едно и също се случва на всички¹. Сърцето на човешките синове е пълно със зло²; безумие е в сърцето им, докато живеят, и после *отиват* при мъртвите.

(1) ст. 2; (2) гл. 8:11; Бит. 6:5; Пс. 64:6

4 Защото за този, който е между всички живи, има надежда, понеже живо куче е по-добре от мъртъв лъв.

5 Защото живите знаят, че ще умрат¹, а мъртвите не знаят нищо² и нямат вече награда, понеже споменът за тях е забравен³.

(1) гл. 7:2; 2 Царе 14:14; Йов 30:23; (2) Йов 14:21; Ис. 63:16; (3) Пс. 88:12

6 Както любовта им, така и омразата им, и ревността им са вече изгубени¹; вече никога няма да имат дял в нещо, което се прави под слънцето².

(1) Йов 3:17-19; Пс. 146:4; (2) Ис. 38:11

7 Иди, яж хляба си с радост и пий виното си с весело сърце¹, защото Бог вече е благоволил в делата ти.

(1) гл. 8:15; Рут 3:7

8 Нека дрехите ти бъдат винаги бели¹ и нека не липсва масло на главата ти.

(1) Откр. 3:4,5; 19:8

9 Наслаждавай се на живота с жена-

та, която обичаш¹, през всичките дни на суетния си живот, който Той ти е дал под слънцето, във всичките дни на своята суета, защото това е делът ти в живота и в труда ти, в който се трудиш под слънцето.

(1) Бит. 26:8; Пр. 5:18

10 Всичко, което ръката ти намери да прави, направи със силата си¹, понеже няма нито работа, нито размисъл, нито знание, нито мъдрост в Шеол, където отиваш².

(1) 1 Царе 10:7; Пр. 3:28; 1 Кор. 15:58; (2) Йов 10:21,22; Ис. 38:18

11 Обърнах се и видях под слънцето, че надбягването не е на бързите, нито боят – на силните¹, нито хлябът – на мъдрите, нито богатствата – на проицателните, нито благоволение – на изкусните, защото времето и случаят постигат всички тях².

(1) Пс. 33:16; Ер. 46:6; Ам. 2:14-16; (2) ст. 3

12 Защото и човек не знае времето си¹; както рибите, уловени в зла мрежа² и както птиците, уловени в примка, като тях и човешките синове се улавят в зло време, когато то ги сполети внезапно³.

(1) гл. 8:8; (2) Езек. 32:3; Ос. 7:12; (3) Пс. 73:19; Пр. 24:22; Лк. 21:35; 1 Сол. 5:3

13 Също и това видях като мъдрост под слънцето, и тя ми се видя голяма:

14 Имаше малък град с малцина мъже в него; и велик цар дойде против него и го обсади, и съгради около него големи обсадни съоръжения¹,

(1) 2 Царе 20:15

15 но в него се намери беден мъдър човек и той чрез мъдростта си избави града. Но никой не си спомни за онзи беден човек¹.

(1) Бит. 40:23

16 Тогава казах: Мъдростта е по-добра от силата¹. Но мъдростта на сиромаха се презира и думите му не се чуват².

(1) гл. 7:19; 10:10; (2) Мк. 6:2,3

17 Думите на мъдрите, чути в тишина, са повече от вика на властващия между безумни.

18 Мъдростта е по-добра от военни оръжия¹; но един грешник погубва много добри неща².

(1) ст. 16; (2) гл. 10:1; Ис. Нав. 7:1

10 Умрели мухи развалят маслото на мировареца и го правят да вони¹; същото прави и малко безумие на един, който е уважаван за мъдрост и чест.

(1) гл. 9:18; Аг. 2:12,13; Яак. 5:9

2 Разумът на мъдрия е в десницата му, а разумът на безумния – в левицата му¹.

(1) Пр. 15:7

3 Дори когато безумният ходи по пътя, той няма разум и показва на всекиго, че е безумен¹.

(1) Пр. 13:16

4 Ако духът на владетеля се надигне против теб, не напускай мястото си¹, защото кротостта предотвратява големи грехове².

(1) гл. 8:3; (2) Пр. 25:15

5 Има зло, което видях под слънцето, като грешка, произхождаща от владетеля –

6 безумието се поставя на голяма почит, а богатите седят на скромни места.

7 Видях слуги на коне¹ и князе да ходят на земята като слуги.

(1) Пр. 19:10

8 Който копае яма, ще падне в нея¹ и който разбива ограда, змия ще го ухапе².

(1) Пс. 7:15; Пр. 26:27; (2) Ам. 5:19

9 Който копае камъни, ще се рани от тях; който цепи дърва, се излага на опасност от тях.

10 Ако се притъпи железото и човек не наточи острието, трябва да използва повече сила. А мъдростта е полезна за оправяне¹.

(1) гл. 9:16

11 Ако змията ухапе, преди да бъде омаяна, няма полза за омайвача¹.

(1) Пс. 58:5

12 Думите от устата на мъдрия са благодатни¹, а устните на безумния ще го погълнат²;

(1) Пр. 10:32; Лк. 4:22; (2) Пр. 10:8

13 началото на думите на устата му е безумие¹, и краят на говоренето му е дива лудост.

(1) гл. 5:3,7; Пр. 13:16

14 Безумният умножава думи, но човек не знае какво ще бъде, и кой може да му извести какво ще бъде след него¹?

(1) гл. 3:22

15 Трудът на безумните ги уморява, понеже те дори не знаят как да отидат в града.

16 Горко ти, земьо, когато царят ти е дете¹ и първенците ти преяждат сутрин²!

(1) 3 Царе 12:11; Ис. 3:4,12; (2) Ис. 5:11

17 Блазе ти, земьо, когато царят ти е син на благородни и първенците ти ядат навреме – за укрепване, а не за напиване¹!

(1) Пр. 31:4,5

18 От леност се съспива къщият покрив и от безделието на ръцете къщата прокапва¹.

(1) Пр. 23:21

19 Угощение се приготвя за забавление¹ и виното весели живота², а парите отговарят на всичко.

(1) Съд. 14:10; (2) Ест. 1:10; Пс. 104:15

20 Не проклинай царя дори и в мисълта си¹ и не проклинай богатия дори и в спалнята си, защото небесна птица може да отнесе гласа ти и крилата птица да разкаже това².

(1) Изх. 22:28; 1 Петр. 2:17; (2) Лк. 12:2,3

11 Хвърли хляба си по водата¹, защото след много дни ще го намериш.

(1) Ис. 32:20

2 Дай дял на седмина и още на осмина, защото не знаеш какво зло ще бъде на земята¹.

(1) 1 Царе 25:8

3 Ако облаците са пълни, изливат дъжд на земята; и ако дърво падне на юг или на север, на мястото, където дървото падне, там си остава¹.

(1) Лк. 16:26

4 Който се взира във вятъра, няма да сее и който гледа на облаците, няма да жъне¹.

(1) Пр. 20:4

5 Както не знаеш пътя на вятъра¹ и както не знаеш как духът влиза в костите на утробата на бременната, така не знаеш и действието на Бога, който прави всичко².

(1) гл. 1:6; Йн. 3:8; (2) гл. 3:11; Йов 26:14; Мк. 4:27

6 Сей семето си сутрин и вечер не въздържай ръката си, защото не знаеш кое ще успее – това или онова, или и двете ще са еднакво добри¹.

(1) 1 Кор. 3:7

7 И светлината е сладка, и е добро за очите да виждат слънцето¹,

(1) гл. 12:2

8 но дори човек да живее много го-

дини и да се весели през всички тях, нека си спомня дните на тъмнината¹, защото ще бъдат много². Всичко, което идва, е суета.

(1) Йов 10:21; (2) Йов 14:12; Пс. 49:19

9 Весели се, младежо, в младостта си и нека сърцето ти се радва в дните на младостта ти¹. Ходи в пътищата на сърцето си и в това, което гледат очите ти, но знай, че за всичко това Бог ще те доведе на съд².

(1) гл. 7:14; (2) гл. 3:12; 12:14

10 Затова отмахни от сърцето си печалта и отдалечи злото от пътята си – защото младостта и черните коси са суета¹.

(1) Пс. 39:5

12 И помни Създателя си¹ в дните на младостта си, преди да дойдат дните на злото и да се приближат годините, за които ще кажеш: Нямам удоволствие от тях²!

(1) Вжж. 8:18; (2) 2 Царе 19:35

2 преди да се помрачат слънцето и светлината¹, и луната, и звездите и да се върнат облаците след дъжда;

(1) гл. 11:7

3 във времето, когато стражите на къщата треперят и се прегърбват силните мъже; и онези, които мелят, престават, защото намаляха; и *очите на гледащите* през прозорците се помрачават¹;

(1) Бит. 27:1

4 когато вратите към улицата се затварят и звукът на мелницата заглъхва, и човек става при звука на птица, и всички тонове на песента се приглушават;

5 и се страхуват от височина и от ужаси по пътя; и бадемът разцъф-

тява¹ и натегва скакалецът, и охотата изчезва, защото човек отива във вечния си дом² и жалеещите обикалят улиците³ –

(1) Пр. 16:31; (2) Йов 17:13; (3) Ер. 9:17

6 преди да се скъса сребърната верижка и да се счупи златната чаша, и да се строши стомната при извора, и да се счупи колелото на кладенеца,

7 и пръстта да се върне в земята, както е била¹, а духът да се върне при Бога, който го е дал².

(1) Йов 34:15; Пс. 90:3; (2) Пс. 31:5

8 Суета на суетите! – казва проповедникът. – Всичко е суета¹.

(1) гл. 1:2,14

9 И освен че беше мъдър, проповедникът учеше и народа на знание¹; и обмисляше, издирваше и подреждаше много притчи².

(1) Дан. 12:3; (2) 3 Царе 4:32; Пр. 1:1

10 Проповедникът търсеше да намери благоудни думи¹ и писаното беше право, думи на истина².

(1) Пр. 16:24; (2) Пр. 1:3

11 Думите на мъдрите са като остени и думите на събраните *мъдрости* са като добре забити гвоздеи, дадени от един Пастир¹.

(1) Пр. 10:21

12 И освен това, сине мой, приеми поучение: Правенето на много книги няма край и многото учене е уморително за пътята¹.

(1) гл. 1:18

13 Нека чуем свършека на цялото слово: Бой се от Бога¹ и пази заповедите Му², понеже това е всичко за човека –

(1) гл. 3:14; Вжж. 4:10; 10:12;

1 Петр. 2:17; (2) 3 Царе 2:3; 1 Кор. 7:19

14 защото Бог ще доведе всяко дело на съда над всичко скрито, било то добро или зло¹.

(1) гл. 3:17; 11:9; Пс. 50:21;

Мт. 12:36; Римл. 2:16; 14:10; 2 Кор. 5:10

ПЕСЕН НА ПЕСНИТЕ

1 Песен на песните*, на Соломон¹.

*т.е. Най-хубавата от песните; (1) 3 Царе 4:32

2 Нека ме целуне с целувките на устата си – защото любовта ти е по-добра от вино¹.

(1) гл. 4:10

3 Твоите масла имат приятно благоухание¹, името ти е *като* пречистено масло – затова те обичат девиците.

(1) гл. 4:10

4 Привлечи ме след теб, нека побързаме. Царят ме въведе в покоите си. Ще се радваме и ще се веселим за теб. Ще прославяме твоята любов повече от виното. Те с право те обичат!

5 Черна съм, но хубава¹, ерусалимски дъщери, като кидарските шатри², като Соломоновите завеси.

(1) гл. 2:14; (2) Пс. 120:5; Езек. 27:21

6 Не ме гледайте, че съм почерняла, защото слънцето ме е погледнало. Синевите на майка ми ми се разгневиха, направиха ме пазачка на лозята¹, но своето лозе не опазих.

(1) гл. 8:12

7 Кажу ми, ти, когото обича душата ми¹, къде пасеш *стагото* си², къде го успокояваш по пладнѐ? Понеже, защо да съм като една, която се скита край стадата на твоите другари³?

(1) гл. 3:1-4; (2) Бит. 37:16; (3) гл. 8:13

8 Ако ти не знаеш, най-прекрасна между жените¹, излез по стъпките на стадото и паси козлетата си при шатрите на овчарите.

(1) гл. 5:9; 6:1

9 На кобила на фараоновите колесници те уподобих, любима моя.

10 Красиви са бузите ти с украшения и шията ти с огърлици.

11 Ще ти направим златни украшения със сребърни капки¹.

(1) Езек. 16:12; 1 Петр. 3:3

12 Докато царят е на трапезата си, нардът ми издава благоуханието си.

13 Възлюбеният ми е за мен *като* торбичка със смирна, която почива между гърдите ми.

14 Възлюбеният ми е за мен *като* кипрова китка в лозята на Енгади¹.

(1) Исис. Нав. 15:62

15 Ето, красива си, любима моя! Ето, красива си! Очите ти са *като* гълъби².

(1) гл. 4:1,7; 6:4; 7:6; (2) гл. 4:1; 5:12

16 Ето, красив си, любими мой, да и приятен! И постелката ни е свежа зеленина.

(1) гл. 5:13

17 Гредите на къщите ни са кедри, дъските ни – кипарис.

2 Аз съм саронският нарцис и кремът на долините¹.

(1) Мт. 6:28,29

2 Като крем сред тръните, така е любимата ми сред дъщерите.

3 Като ябълково дърво сред горските дървета, така е любимият ми сред синовете¹. Насладих се на сянката му и седнах, и плодът му бе сладък в устата ми.

(1) Пс. 45:2

4 Доведе ме в дома на виното и зна-
мето му над мен е любов.

5 Подкрепете ме със сушено грозде,
освежете ме с ябълки, защото съм
болна от любов¹. (1) гл. 5:8

6 Левицата му е под главата ми и
десницата му ме прегръща¹. (1) гл. 8:3

7 Заклевам ви, ерусалимски дъщери,
в сърните или в полските кошути, да
не възбудите, да не събудите любовта,
докато *сама* не пожелае¹. (1) гл. 3:5; 8:4

8 Слушайте! Любимият ми!¹ Ето, идва,
играейте по планините и скачайки по
хълмовете. (1) гл. 5:2

9 Любимият ми е като сърна или млад
елен¹. Ето, той стои зад стената ни,
гледа в прозорците, наднича през ре-
шетката². (1) гл. 8:14; Пр. 5:19; (2) Свд. 5:28

10 Любимият ми отговори и ми каза:
Стани, любима моя, прекрасна моя, и
ела!

11 Защото, ето, зимата премина, дъж-
дът отмина и си отиде.

12 Цветята се появиха на земята, вре-
мето за пеене дойде и гласът на гургу-
лицата се чува в земята ни.

13 На смокинята покарват зелените
смокини и разцъфтелите лозя издават
благоуханието *си*. Стани, любима моя,
прекрасна моя, и ела!

14 Гълъбице моя¹, в пукнатините на
скалата, в скришните места на кана-
рата², нека видя лицето ти, нека чуя
гласа ти, защото гласът ти е сладък и
лицето ти – прекрасно³. (1) гл. 5:2; 6:9; (2) Ер. 48:28; (3) гл. 1:5; Пс. 45:11

15 Уловете ни лисиците, малките ли-
сици, които съпиват лозята, защото
лозята ни цъфтят.

16 Любимият ми е мой, и аз съм не-
гова¹; той пасе *стаго* между кремове-
те². (1) гл. 7:10; Зах. 13:9; (2) гл. 6:3

17 Докато отmine денят и побягнат
сенките¹, обърни се, любими мой, и
бъди като сърна или млад елен² по
разцепените планини. (1) гл. 4:6; (2) ст. 9

3 Нощем на леглото си потърсих он-
зи¹, когото обича душата ми²; потърсих
го и не го намерих³. (1) Пс. 77:2; Ис. 26:9; (2) гл. 1:7; (3) гл. 5:6

2 Казах: Ще стана сега и ще обико-
ля града; по улиците и площадите ще
търся онзи, когото обича душата ми.
Потърсих го и не го намерих.

3 Намериха ме стражарите¹, които об-
хождат града; *попитах ги*: Видяхте ли
онзи, когото обича душата ми? (1) гл. 5:7

4 Едва ги бях отминала, когато на-
мерих онзи, когото обича душата ми.
Хванах го и не го пуснах, докато не
го доведох в къщата на майка си и в
стаята на онази, която ме е родила.

5 Заклевам ви, ерусалимски дъщери,
в сърните или в полските кошути, да
не възбудите, да не събудите любовта,
докато *сама* не пожелае¹. (1) гл. 2:7

6 Коя е тази, която излиза от пусти-
нята¹ като стълбове дим, окадена със
смирна и ливан, с всичките благоухан-
ни прахове на търговеца²? (1) гл. 8:5; Ер. 2:2; Ос. 9:10; (2) Пр. 7:17

7 Ето, ложето на Соломон, с шестде-
сет силни мъже около него от силните
мъже на Израил¹. (1) 3 Царе 9:22

8 Всички те държат меч и са опитни в
бой. Всеки държи меча си на бедрото
си срещу ужаси в нощта¹. (1) Неем. 4:22

9 Цар Соломон си направи носилка от
ливанското дърво;

10 стълбовете ѝ направи от сребро,
подложката ѝ – от злато, постелката
ѝ – от пурпур; вътрешността ѝ е ук-
расена с любов от ерусалимските дъ-
щери.

11 Излезте, сионски дъщери, и вижте
цар Соломон с венеца, с който май-
ка му го увенча в деня на неговата
сватба, в деня на радостта на сърцето
му!

4 Ето, красива си, любима моя! Ето,
красива си! Очите ти под булото ти са
като гълъби¹. Косата ти е като стадо

кози, слизаци от планината Галаад².

(1) гл. 1:15; (2) гл. 6:5

2 Зъбите ти са като стадо *новоостригани* овци, излизащи от къпането, всяка от които ражда близнаци, и нито една между тях не е неплодна¹.

(1) гл. 6:6

3 Устните ти са като червена прежда и устата ти е сладка. Челото ти зад булото ти е като парче от нар¹.

(1) гл. 6:7

4 Шията ти е като Давидовата кула¹, построена за оръжейна, хиляда щитчета висят на нея – всички щитове на силни мъже.

(1) гл. 7:4; 8:10; Мих. 4:8

5 Двете ти гърди са като две сърнета близнета¹, които пасат между кремове-те.

(1) гл. 7:3

6 Докато отmine денят и побягнат сенките¹, ще отида в планината на смирната и на хълма на ливана.

(1) гл. 2:17

7 Ти си цялата красива¹, любима моя, и недостатък няма в теб².

(1) гл. 1:15; (2) гл. 5:2; Откр. 14:5

8 Ела с мен от Ливан, невесто, с мен от Ливан. Погледни от върха на Амана, от върха на Санир¹ и Ермон, от леговищата на лъвовете, от планините на рисовете.

(1) Вжк. 3:9

9 Пленила си сърцето ми, сестро моя, невесто, пленила си сърцето ми с един поглед на очите си¹, с една огърлица на шията си.

(1) Пр. 6:25

10 Колко прекрасна е твоята любов, сестро моя, невесто! Колко по-добра от вино е твоята любов и благоуханието на твоите масла – от всички аромати¹!

(1) гл. 1:2,3,12

11 *От* устните ти, невесто, капе мед; мед и мляко има под езика ти; и благоуханието на дрехите ти е като благоуханието на Ливан¹.

(1) Пс. 92:12; Ос. 14:6

12 Градина затворена е сестра ми, невестата, извор затворен, източник запечатан.

13 Твоите стръкове са градина от нарове с избрани плодове, кипър с нард,

14 нард и шафран, тръстика и канела, с всичките дървета ливан, смирна и алое, с всичките превъзходни аромати¹.

(1) Пр. 7:17

15 Градински извор *си ти*, кладенец с жива вода и потоци от Ливан.

16 Събуди се, северен *ветре*, и ела, южни *ветре*! Повей в градината ми, за да потекат ароматите и¹. Нека дойде възлюбеният ми в градината си и яде приятните ѝ плодове².

(1) гл. 6:2; (2) гл. 7:13

5 Дойдох в градината си, сестро моя, невесто; обрах смирната си с аромата^{*1} си; изяхох медената си пита с меда си; изпих виното си с млякото си. Яжте, приятели! Пийте, изобилно пийте, възлюбени!

*букв.: балсама

(1) Бит. 37:25

2 Аз спя, но сърцето ми е будно – гласът на любимия ми¹! Чука²: Отвори ми, сестро моя, любима моя³, гълъбиче моя, съвършена моя⁴! Защото главата ми е пълна с роса, къдриците ми с – нощни капки.

(1) гл. 2:8; (2) Откр. 3:20; (3) гл. 2:14; (4) гл. 4:7

3 Съблякох дрехата си – как да я облека? Измих краката си – как да ги изцапам?¹

(1) Лк. 11:7

4 Любимият ми протегна ръката си през процепа и сърцето ми закопня за него.

5 Аз станах, за да отворя на любимия си, и *от* ръцете ми капеше смирна и от пръстите ми – бистра смирна върху дръжките на ключалката.

6 Отворих на любимия си, но любимият ми се беше обърнал и си беше отишъл. Сърцето ми примря, когато ми говореше. Потърсих го, но не го намерих¹; повиках го, но не ми отговори.

(1) гл. 3:1

7 Намериха ме стражарите, които обхождат града¹, биха ме, раниха ме; пазачите на стените ми взеха покривалото.

(1) гл. 3:3

8 Заклевам ви, ерусалимски дъщери, ако намерите любимия ми, какво да

му кажете? – че съм ранена от любов¹.

(1) гл. 2:5

9 Какво повече е твоят любим от друг любим, о, най-прекрасна между жените¹? Какво повече е твоят любим от друг любим, че ни заклеваш така?

(1) гл. 1:8

10 Любимият ми е бял и румен, личи между десет хиляди.

11 Главата му е като най-чисто злато, къдриците му са буйни, черни като гарван.

12 Очите му са като гълби¹ при водни потоци, окъпани в мляко, красиво поставени.

(1) гл. 1:15

13 Бузите му са като лехи с аромати, възвишения с благоуханни растения. Устните му са кремове, от които капе бистра смирна¹.

(1) гл. 1:16; Пс. 45:2

14 Ръцете му са като златни рула, покрити с хрисолит. Тялото му е като изваяна слонова кост, украсено със сапфири¹.

(1) Псалм 4:7

15 Краката му са като мраморни стълбове, основани на подложки от чисто злато. Изгледът му е като Ливан, превъзходен като кедрите¹.

(1) Пс. 92:12

16 Устата му е пълна със сладост и той цялата е желателен. Този е любимият ми и този е приятелят ми, о, ерусалимски дъщери.

6 Къде е отишъл твоят любим, о, най-прекрасна между жените¹? Къде се е отбил твоят любим, за да го търсим с теб?

(1) гл. 1:8

2 Любимият ми слезе в градината си, в лехите с ароматите¹, за да пасе стагото си в градините и да бере кремове.

(1) гл. 4:16

3 Аз съм на любимия си, и любимият ми е мой; той пасе стагото си между кремове¹.

(1) гл. 2:16

4 Красива си¹, любима моя, като Терса², прекрасна като Ерусалим³, страшна като войска със знамена⁴.

(1) гл. 1:15; (2) 3 Царе 14:17; (3) Пс. 48:2; (4) ст. 10

5 Отвърни очите си от мен, защото

ме пленяват. Косата ти е като стадо кози, слизащи от Галаад¹.

(1) гл. 4:1

6 Зъбите ти са като стадо овце, слизащи от къпането; всяка от които ражда близнаци и нито една между тях не е неплодна¹.

(1) гл. 4:2

7 Челото ти зад булото ти е като парче от нар¹.

(1) гл. 4:3

8 Има шестдесет царици и осемдесет наложници, и безброй девойки.

9 Но една е гълбицата ми¹, свършената ми¹, едничка на майка си, избрана на онази, която я е родила. Видяха я дъщерите и я нарекоха благословена; цариците и наложниците – и я похваляха.

(1) гл. 5:2

10 Коя е тази, която поглежда като зората, красива като луната, ясна като слънцето, страшна като войска със знамена¹?

(1) ст. 4

11 Слязох в градината с орехите, за да видя фиданките на долината, да видя дали е напълнило лозето и дали са разцъфтели нарове¹.

(1) гл. 7:12

12 Без да усетя, душата ми ме отнесе на колесниците на благородния ми народ.

13 Обърни се, обърни се, Суламит*, завърти се, завърти се, за да те погледаме! Какво ще видите в Суламит? – Нещо като танца на Маханаим¹.

*Най-често се интерпретира като вариант на сунамка (жена от гр. Сунам) или женската форма на името Соломон.

(1) Бит. 32:2

7 Колко красиви са стъпките ти в сандалите, дъще княжеска! Извивките на бедрата ти са като огърлица, като дело на ръцете на майстор.

2 Скътът ти е като кръгла чаша, от която не липсва смесено вино. Коремчето ти е като житен куп, обграден с кремове.

3 Двете ти гърди са като две сърнета близнета¹.

(1) гл. 4:5

4 Шията ти е като кулата от слонова кост¹. Очите ти са като езерата в Есевон² до портата на Бат-Рахим. Носът

ти е като ливанската кула, която гледа към Дамаск. (1) гл. 4:4; (2) Чис. 21:26

5 Главата ти е върху теб като Кармил¹ и косите на главата ти са като пурпурна *коприна* – царят е вързан с къдриците *ти*. (1) 3 Царе 18:19

6 Колко си красива¹ и колко си приятна, о, любима, в удоволствието!¹ (1) гл. 1:15

7 Това твоє тяло прилича на палма и гърдите ти – на гроздове.

8 Казах: Ще се изкача на палмата, ще хвана клоните ѝ. Нека гърдите ти бъдат като гроздове на лозата и благоуханието на дъха ти – като ябълки,

9 и устата ти като ароматно вино – което слиза гладко за възлюбения ми и се плъзга леко *през* устните на дремерците.

10 Аз съм на любимия си¹, и неговото желание е към мен². (1) гл. 2:16; (2) Пс. 45:11

11 Ела, любими мой, нека излезем на полето, нека пренощуваме в селата.

12 Нека осъмнем в лозята, нека видим напълна ли е лозата, отворили ли са се цветовете ѝ, разцъфтели ли са наровете¹. Там ще ти дам любовта си. (1) гл. 6:11

13 Мандрагоровите ябълки издават благоухание¹ и при вратите ни има всякакви приятни плодове – нови и стари, които съм запазила за теб, любими мой². (1) Бит. 30:14; (2) гл. 4:16

8 О, да ми беше като брат, който е сукал от гърдите на майка ми! Ако те намерех навън, щях да те целуна, и нямаше да ме презират.

2 Щях да те заведа, да те въведа в къщата на майка си, за да ме учиш. Щях да те напоя с ароматно вино от сока на наровете си.

3 Левицата му е под главата ми и

десницата му ме прегръща¹. (1) гл. 2:6

4 Заклевам ви, ерусалимски дъщери, в сърните или в полските кошути, да не възбудите, да не събудите любовта, докато *сама* не пожелае¹. (1) гл. 2:7

5 Коя е тази, която идва от пустинята¹, като се опира на любимия си²? Аз те събудих под ябълката; там те роди майка ти, там тя беше в родилни мъки и те роди. (1) гл. 3:6; (2) Пс. 63:8

6 Положи ми като печат на сърцето си, като печат на ръката си¹ – защото любовта е силна като смъртта, ревността е жестока като Шеол; пламъците ѝ са огнени пламъци, *като* ГОСПОДНИЯ пламък. (1) Ер. 22:24; Аг. 2:23

7 Дори и много води не могат да угасят любовта, нито порои да я потопят¹. Ако човек би дал цялото богатство на дома си за любов, съвсем биха го презрели. (1) Римл. 8:35-39; 1 Кор. 13:8

8 Ние имаме малка сестра и тя няма гърди. Какво да направим за сестра си в деня, когато стане дума за нея?

9 Ако тя е стена, ще построим на нея сребърно укрепление; а ако е врата, ще я заградим с кедрови греди.

10 Аз *бях* стена, и гърдите ми *бяха* като кули¹; тогава станах в очите му като една, която е намерила мир. (1) гл. 4:4

11 Соломон имаше лозе във Ваал-Хамон и даде лозето на пазачи; всеки трябваше да донесе за плода му хиляда сребърника¹. (1) Ис. 7:23

12 Моето лозе е пред мен¹ – хилядата сребърника са за теб, Соломоне, а двестата са за пазачите на плода му. (1) гл. 1:6

13 О, ти, която седиш в градините, другарите *ми* се ослушват за гласа ти – дай ми да го чуя!

14 Бързай, любими мой, и бъди като сърна или млад елен¹ по благоуханните планини. (1) гл. 2:9,17

Книгата на пророк

И С А Я

1 Видението на Исая, сина на Амос¹, което видя за Юда и Ерусалим² в дните на юдовите царе Озия, Йотам, Ахаз и Езекия³:

(1) 2 Лет. 26:22; (2) гл. 2:1; (3) Ос. 1:1; Мих. 1:1; Мт. 1:8-10

2 Чуйте, небеса, и слушай земя¹, защото ГОСПОД говори²: Синове отгледах и възпитах, но те отстъпиха от Мен³.

(1) Втжк. 32:1; Пс. 50:4; Мих. 1:2;

(2) Ер. 6:19; 13:15; Евр. 1:1; (3) гл. 30:1; Ер. 2:12,13

3 Вольт познава стопанина си и магарето – яслите на господаря си. Израил не знае, народът Ми не разсъждава¹.

(1) гл. 27:11; Ер. 4:22; 50:6

4 Уви, грешен народ, народ натоварен с беззаконие, род на злодеи, синове, постъпващи поқварено¹! Оставиха ГОСПОДА², презряха Светия Израилев³, върнаха се назад⁴.

(1) гл. 30:9; 57:4; 2 Лет. 27:2; (2) Втжк. 32:5,15; 4 Царе 21:22; Ер. 2:13; Соф. 1:6; (3) Пс. 78:41; (4) Пс. 78:57

5 Защо да бъдете още бити, че се бунтувате повече и повече¹? Цялата глава е болна и цялото сърце – изнемощало.

(1) 2 Лет. 28:22

6 От съпалото на крака чак до главата няма в него здраво място – струпени и синини, и гнойни рани, нито изстискани, нито превързани, нито омекчени с масло¹.

(1) Ер. 6:7; 8:22; Лк. 10:34

7 Страната ви е пуста, градовете ви – изгорени с огън; земята ви – чужденци я пояждат пред очите ви и тя е пуста като разорена от чужденци¹. (1) Втжк. 28:33

8 И сионската дъщеря е оставена

като колиба в лозе, като пъдарница в градина с краставици, като обсаден град¹.

(1) гл. 29:3; 30:17

9 Ако ГОСПОД на Войнствата не ни беше оставил малък остатък¹, като Содом бихме станали, на Гомора бихме се оприличили².

(1) гл. 10:20; 24:6; 37:4; (2) Бит. 19:24,25; Римл. 9:29

10 Чуйте словото ГОСПОДНО, князе содомски, слушай закона на нашия Бог, народе гоморски¹. (1) Втжк. 32:32; Ер. 23:14

11 Защо Ми е множеството на жертвите ви? – казва ГОСПОД. – Сит съм от всеизгарянния на овни и от тлъстина на угоени. И не Ми е угодна кръв на юнци и на агнета, и на козли¹.

(1) 1 Царе 15:22; Пр. 15:8; 21:27; Ер. 6:20; Ос. 8:13; Ам. 4:5

12 Когато идвате да се явявате пред Мен, кой е поискал това от ръката ви, да тъпчете дворовете Ми¹?

(1) Екл. 5:1

13 Не принасяйте вече лъжливи приноси! Тамянят е гнусота за Мен¹, новолунията², и съботите², и свикването на събранията³; беззаконие заедно с тържествено събрание не мога да търпя.

(1) гл. 66:3; (2) Чис. 28:10,14; (3) Йоил 2:15

14 Душата Ми мрази новолунията ви и празниците ви¹; досада са за Мен, дотегна Ми да търпя.

(1) гл. 29:1; Ам. 5:21

15 И когато простирате ръцете си, ще крия очите Си от вас; даже когато принасяте много молитви, няма да слушам¹. Ръцете ви са пълни с кръв².

(1) Пр. 1:28; Ер. 14:12; Йн. 9:31; (2) гл. 59:2,3

16 Измийте се, очистете се¹, отмах-

нете от очите Ми злото на делата си, престанете да вършите зло¹!

(1) Ер. 4:14; Як. 4:8; (2) гл. 55:7; 4 Царе 17:13

17 Научете се да вършите добро¹, търсете правосъдие², отдайте право на угнетения, отсъждайте право на сирачето, защитете делото на вдовицата³.

(1) Тит 3:14; (2) Пр. 21:3; Езек. 45:9; (3) ст. 23; гл. 10:2; Иак. 22:22; Пр. 15:25; Езек. 22:7,27

18 Елате сега да разискваме, казва ГОСПОД¹. Ако греховете ви са като пурпур, ще станат бели като сняг; ако са алени като червено, ще станат като бяла вълна².

(1) гл. 3:13; 41:21; 43:26; (2) Пс. 51:7; Откр. 3:4; 7:14

19 Ако слушате доброволно, ще ядете благото на земята¹;

(1) гл. 55:1,2; Лев. 26:3-5; Ер. 7:3

20 но ако откажете и отстъпите¹, ще бъдете поядени от меч², защото устата на ГОСПОДА изговори *това*³.

(1) Иак. 9:2; (2) Лев. 26:25; Йов 36:12; (3) гл. 40:5; 58:14

21 Как стана блудница верният град¹! Той беше плен с правосъдие, правда обитаваше в него, а сега – убийци².

(1) Ер. 2:20; (2) гл. 5:7; 26:10; Езек. 22:3,4

22 Среброто ти стана шлака¹, виното ти се смеси с вода. (1) Ер. 6:30; Езек. 22:18,22

23 Твоите князе са отстъпници¹ и съучастници на крадци. Всеки от тях обича подаръци и тича след възнаграждения². Те не съдят право сирачето и делото на вдовицата не идва пред тях³.

(1) гл. 28:14; Ос. 9:15; (2) 1 Царе 8:3; (3) ст. 17

24 Затова, заявява Господ, ГОСПОД на Войнствата, Силният Израилев: Ах, ще си отмъстя на противниците Си и ще възмездя на враговете Си¹!

(1) Вжк. 28:63

25 И ще обърна ръката Си против теб и ще очистя шлаката ти като с луга, и ще отделя от теб всеки примес¹.

(1) гл. 4:4

26 И ще възстановя съдиите ти както по-напред и съветниците ти – както отначало. След това ще се наречеш град на правда, верен град¹.

(1) гл. 33:5; Зах. 8:3

27 Сион ще бъде изкупен чрез правосъдие и тези, които се върнат в него – чрез правда.

28 А беззаконните и грешните ще се съкрушат заедно и тези, които са оставили ГОСПОДА, ще погинат¹.

(1) гл. 64:7; Йов 34:26,27

29 Защото ще се посрамите заради дъбовете, които пожелахте, и ще се смутите заради градините, които избрахте¹,

(1) гл. 57:5; 65:3; Ос. 4:19

30 понеже ще станете като дъб, чиито листа вехнат¹, и като градина, която няма вода. (1) гл. 64:6

31 И силният ще бъде като кълчица, и делото му – като искра; двамата заедно ще изгорят, без да има кой да гаси¹.

(1) гл. 66:24

ст. 1-5: Мик. 4:1-5

2 Словото, което се откри на Исаия, сина на Амос, за Юда и Ерусалим¹:

(1) гл. 1:1

2 В последните дни хълмът на дома ГОСПОДЕН ще се утвърди на върха на планините и ще се възвиси над хълмовете¹, и всичките народи ще се стичат на него².

(1) Пс. 48:1,2; 68:16; 87:2; Езек. 40:2; (2) гл. 60:3; 66:23; Ер. 3:17; 16:19

3 И много народи ще отидат и ще кажат: Елате, да се изкачим на хълма ГОСПОДЕН, в дома на Якововия Бог¹! Той ще ни научи на пътищата Си, и ще ходим в пътеките Му². Защото от Сион ще излезе поучението и словото ГОСПОДНО – от Ерусалим³.

(1) гл. 19:23; 44:5; Вжк. 33:19; Пс. 102:22; Зах. 8:21,22;

(2) Ер. 12:16; (3) гл. 1:26; 11:10; Зах. 2:11; Йн. 4:22

4 Бог ще съди между народите и ще отсъжда между много племена¹. И те ще изковат мечовете си на плугове и копията си – на сърпове². Народ против народ няма да вдигне меч и няма вече да се война³.

(1) гл. 11:4; 42:1; Пс. 96:13; 110:6; (2) Йона 3:10;

(3) Пс. 46:9; Ос. 2:18; Зах. 9:10

5 Елате, доме яковов, и нека ходим в светлината на ГОСПОДА¹!

(1) Пс. 36:9; 89:15; 1 Йн. 1:7

6 Да, Ти си оставил народа Си, дома на Яков¹, защото те се напълниха с учения от изток и станаха гадатели като

филистимците², и направиха завет с децата на чужденците.

(1) Вжк. 31:17;

4 Царе 17:20; (2) Вжк. 18:14; 1 Царе 6:2; Мих. 5:12

7 И земята им се напълни със сребро и злато и няма край на съкровищата им. Земята им се напълни с коне и няма край на колесниците им.

8 И земята им се напълни с идоли, поклониха се на делата на ръцете си, на онова, което самите им пръсти направиха¹.

(1) гл. 44:15-19; 4 Царе 17:10,16; 2 Лев. 28:2; Ер. 1:16

9 И приведе се *обикновеният човек* и сними се *изгнаният мъж*; затова ти няма да им простиш¹.

(1) Иис. Нав. 24:19

10 Влез в скалата и се скрий в пръстта поради страха от ГОСПОДА и пред славата на Неговото величие!

11 Гордите очи човешки ще се унижат и човешкото високоумие ще се сними¹, а само ГОСПОД ще се възвиси във онзи ден².

(1) гл. 5:15; 10:12; 13:11; 14:15; 23:9; 40:23; Пс. 18:27; 94:2;

Пр. 16:5; Ер. 12:9; Мт. 23:12; (2) гл. 5:16; Пс. 46:10

12 Защото Денят на ГОСПОДА на Войнствата¹ ще бъде против всеки горделив и надменен човек и против всичко, което се надига – за да се сними² –

(1) гл. 13:6,9; Пс. 37:13; Ер. 46:10; 50:31; (2) ст. 11

13 против всичките ливански кедри¹, високи и издигнати, и против всичките васански дъбове²,

(1) гл. 10:33,34; Пс. 29:5; (2) Зах. 11:2

14 против всичките високи планини, и против всички извисени хълмове,

15 и против всяка издигната кула¹, и против всяка укрепена стена,

(1) гл. 30:25; Соф. 1:16

16 и против всичките тарсийски кораби¹, и против всички приятни на глед произведения.

(1) гл. 23:1,14; 60:9

17 Гордостта човешка ще се приведе и човешката надменност ще се унижи, а само ГОСПОД ще се възвиси във онзи ден¹.

(1) ст. 11

18 И идолите съвсем ще изчезнат¹.

(1) Ер. 10:11; 51:18; Езек. 6:6; Зах. 13:2

19 И хората ще влязат в пещерите на скалите и в дупките в пръстта поради страха от ГОСПОДА¹ и пред славата

на Неговото величие², когато стане, за да разтресе земята.

(1) Ос. 10:8; Откр. 6:15; (2) 2 Сол. 1:9

20 В онзи ден човек ще хвърли на къртиците и прилепите сребърните си идоли и златните си идоли, които му бяха направени, за да се кланя¹,

(1) гл. 10:3; 30:22; 31:7; Бит. 35:4; Соф. 2:11

21 за да влезе в проломите на канарите и в пукнатините на скалите поради страха от ГОСПОДА и пред славата на Неговото величие, когато стане, за да разтресе земята¹.

(1) ст. 19

22 Оставете се от човека, в чиито ноздри е диханието му, защото за какво се счита той¹?

(1) Пс. 144:3,4; 146:3,4

3 Защото, ето, Господ, ГОСПОД на Войнствата, ще отнеме от Ерусалим и от Юда подпората и подкрепата, всяка подпора от хляб и всяка подпора от вода¹,

(1) Лев. 26:26; 4 Царе 25:3

2 смен и воин, съдия и пророк, и врач, и старец,

3 петдесетоначалник и почитан, и съветник, и изкусен майстор и умел баяч.

4 И ще им дам момчета за князе и деца ще владеят над тях¹.

(1) Екк. 10:16

5 И народът ще бъде потискан – човек от човека и всеки от ближния си¹. Момчето ще се големее против стареца и нищожният против почитания².

(1) гл. 9:19,20; 19:2; Зах. 11:6; (2) Мих. 7:2,3,6

6 Когато човек улови брат си в бащиния си дом, и каже: Ти имаш дреха, стани ни началник, и нека това разорено място да бъде под твоята ръка! –

7 в онзи ден той ще надигне глас, ще каже: Не ща да стана изцелител, защото в къщата ми няма нито хляб, нито дреха. Не ме поставяйте началник на народа.

8 Защото Ерусалим рухна, Юда падна, понеже езикът им и делата им са противни на ГОСПОДА¹ и дразнят славните Му очи.

(1) Ер. 23:36; Мал. 3:13

9 Изръзът на лицето им свидетелства против тях¹; заявяват явно своя грях,

като Содом, не го и крият². Горко на душата им, защото сами на себе си направиха зло³!

(1) Ос. 5:5; (2) Бит. 18:20; (3) Ер. 2:19

10 Кажете на праведния, че *ще му бъде добре*¹, защото ще ядат плода на деянията си².

(1) Ер. 22:15; (2) Пс. 58:11; 128:2

11 Горко на безбожния, *зле ще му бъде*, защото делата на ръцете му ще му се отплатят¹.

(1) гл. 13:11; Чис. 32:23; Съд. 9:57; 2 Царе 3:39; 3 Царе 21:21; Йов 10:15; Пр. 26:27

12 Народът Ми – деца го угнетяват и жени над него властват. Народе Мой, водачите ти *те заблуждават* и объркаха пътя, по който ходиш¹.

(1) гл. 9:16; Мих. 3:5

13 ГОСПОД застава на съд¹ и стои да съди народи.

(1) гл. 1:18; Мих. 6:1,2

14 ГОСПОД ще влезе в съд със старейшините на народа Си и с князете му. *И ще им каже*: Вие опустошихте лозето!¹ Ограбеното от сиромаха е в къщите ви²!

(1) Ер. 12:10; (2) Лев. 25:17; Ер. 5:27; Мих. 2:1,2

15 Защо смазвате народа Ми и смилате лицата на сиромасите?¹ – заявява Господ, ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ам. 2:7; Мих. 3:3

16 И ГОСПОД каза: Понеже сионските дъщери са горди¹ и ходят с надигнатата шия и с безсрамни очи, ходят съблазнително и подрънкват с гривните на краката си,

(1) Пр. 21:4

17 затова Господ ще оплешиви темето на сионските дъщери и ГОСПОД ще открие срама им¹.

(1) гл. 47:3

18 В онзи ден ГОСПОД ще отнеме славата на дрънкулките, слънчицата и луничките¹,

(1) Съд. 8:21,26

19 обиците¹ и гривните, и тънките воали,

(1) Изх. 32:2,3

20 и панделките, и верижките на глезените, и поясите, и шишенцата за благоухания, и амулетите,

21 и пръстените, и обиците на носа¹,

(1) Бит. 24:47; Езек. 16:12

22 разкошните дрехи¹ и наметалата, и шаловете, и кесиите,

(1) 1 Петр. 3:3

23 огледалата¹ и тънките ризи, тюрбаните и покривалата.

(1) Изх. 38:8

24 И вместо благоухание ще има гнилота, вместо пояс – въже, вместо нахъдрени коси – плешивост¹, вместо нагръдник – опасно вретеще², и изгаряне – наместо красотата.

(1) гл. 15:2,3; (2) Ер. 6:26

25 Мъжете ти от меч ще паднат и силните ти – във война¹.

(1) 2 Лет. 28:6

26 И портите ѝ ще въздишат и ще плачат¹; и тя ще седи опустошена на земята².

(1) гл. 32:14; Плач 1:4; (2) Плач 2:10

4 И в онзи ден седем жени ще се хванат за един мъж и ще казват: *Ще ядем своя си хляб и ще обличаме своите си дрехи, нека само се наричаме с твоето име – ти отнеми нашия срам!*

(1) гл. 54:4; Бит. 30:23

2 В онзи ден издънката ГОСПОДНА ще бъде за красотата и за слава¹, и плодът на земята – за гордост и великолепие за избавените на Израил.

(1) гл. 11:1; Ер. 23:5; Зах. 3:8; 6:12

3 И останалият в Сион *народ* и оцелелият в Ерусалим ще се нарече свят¹ – всеки, който е записан в Ерусалим за живот²,

(1) гл. 6:13; 60:21; Йоиш. 3:17; (2) Изх. 32:32,33; Зах. 14:2

4 когато Господ измие нечистотата на сионските дъщери и очисти кръвта на Ерусалим отсред него¹, чрез дух на съд и чрез дух на изгаряне².

(1) Ер. 9:7; (2) гл. 1:25; 27:9; Мал. 3:2

5 И над всяко място на хълма Сион и над събранията му¹, ГОСПОД ще създаде облак и дим денем и блясък на пламтящ огън нощем², защото ще има покрив над цялата слава.

(1) гл. 33:20; (2) Изх. 13:21; 40:34; Зах. 2:5

6 И ще има заслон да засенява от пека денем, и за прибежище и защита от буря и от дъжд¹.

(1) гл. 25:4; 30:30; 32:2

5 Сега ще пее на възлюбения си, песен на обичния си за лозето Му¹. Възлюбеният ми имаше лозе на много тлъст хълм².

(1) гл. 27:2; Езек. 19:10; (2) Втж. 8:7-10

2 Окопа го, очисти го от камъните и го насади с избрана лоза¹, построи сред него кула, изкопа в него и лин². И

очакваше да роди грозде, но то роди киселици.

(1) Пс. 80:8; Ер. 2:21; (2) Мт. 21:33

3 И сега, ерусалимски жители и юдoви мъже, съдете, моля, между Мен и лозето Ми!

(1) Мих. 6:2,3

4 Какво още можеше да се направи за лозето Ми, което не му направих? Защо очаквах да роди грозде, а то роди киселици?

5 И сега, ето, ще ви известя какво ще направя на лозето Си: ще махна оградата му и то ще се похаби; ще съборя стената му и то ще бъде потъпкано!

(1) Пс. 80:12; 89:40; Ер. 45:4; Ос. 2:12

6 И ще го запустя – няма да бъде подрязано, нито прекопано и ще обрасне с тръни и бодили¹. Ще заповядам и на облаците да не ваят дъжд над него.

(1) гл. 32:13,14; Пр. 24:31; Псалм 2:6

7 Защото лозето на ГОСПОДА на Войнствата е израилевият дом и юдовите мъже са насаждаеното, което Го радва¹. И Той очакваше правосъдие, но ето, кръвопролитие; *очакваше правда, но ето, писък*².

(1) Ос. 10:1; Мт. 21:45;

(2) гл. 1:21; 46:12; Неем. 5:1; Ак. 20:10

8 Горко на онези, които прибавят къща към къща, и събират нива с нива, докато не остане място и си направите да живеете сами сред земята!

(1) Мих. 2:1,2; Авак. 2:6

9 ГОСПОД на Войнствата ми *говори* в ушите¹: Наистина многото къщи ще останат пусти, големите и хубавите *домове* – без жители²;

(1) гл. 22:14; (2) Йов 20:21; Пр. 15:27

10 защото десет акра лозе ще дадат един ват* *вино*, и един кор** семе ще даде една ефа*** *плог*¹.

*около 40 литра

около 300 литра *около 40 литра; (1) Аг. 1:6-10

11 Горко на онези, които подраняват сутрин, за да търсят спиртно пиение и продължават до късно вечер¹, *докато* ги разпали виното²!

(1) ст. 22; Екл. 10:16; (2) Пр. 20:1

12 И с арфа и лира, с тъпан и свирка, и с вино са техните пирове¹, но не се взираат в делото на ГОСПОДА и не виждат действието на ръцете Му².

(1) гл. 22:13; Ам. 6:4-6; (2) Пс. 28:5; Ак. 21:34

13 Затова Моят народ е откаран в плен – от липса на знание¹. И почитаните им мъже умират от глад и множеството им съхне от жажда².

(1) Пр. 10:21; (2) Псалм 4:4

14 Затова Шеол е разширил гърлото си и отворил безмерно устата си¹ и *в него* слизат славата му и множеството му, и великолепието му, и онези, които се веселят в него.

(1) Пр. 27:20; 30:16

15 И приведе се *обикновеният* човек и сниши се *издигнатият* мъж; и очите на гордите се снишават¹.

(1) гл. 2:9,11,17

16 А ГОСПОД на Войнствата се възвишава в правосъдие¹; и Бог, Светият, се освещава в правда².

(1) гл. 2:9,11,17; (2) Чис. 20:13; Езек. 28:22; Откр. 15:4

17 И агнетата ще пасат *там* като в пасищата си¹, чужденци ще поядат запустелите места на тлъстите².

(1) гл. 7:25; (2) Псалм 5:2

18 Горко на онези, които притеглят беззаконието с възгъта от суета, и греха – като с ремъци на колесница;

19 които казват: Нека побърза, нека ускори делото Си, да го видим! И нека приближи и дойде възнамеряваното от Светия Израилев, да го разберем¹

(1) гл. 66:5; Ер. 17:15; Ам. 5:18

20 Горко на онези, които наричат злото добро, а доброто зло¹; които слагат тъмнина за светлина и светлина за тъмнина; които слагат горчиво за сладко и сладко за горчиво²!

(1) Вжж. 25:1; Езек. 13:19; Мих. 3:2; (2) гл. 32:5; Пр. 4:17; Ам. 5:7

21 Горко на онези, които са мъдри в очите си, и които са разумни пред себе си!

(1) гл. 10:13; Пр. 3:7

22 Горко на онези, които са юнаци да пият вино и силни да размесват спиртно пиение¹;

(1) ст. 11; гл. 56:12; 3 Царе 20:16

23 които за дарове оправдават беззаконния и отнемат от праведния правото му¹!

(1) гл. 10:2; 28:7; 29:21; 32:7; Изх. 23:6-8; Пр. 17:23; 31:5

24 Затова, както огнен език пояжда плавата и както сламата се губи в пламъка, така и техният корен ще стане като гнилата и цветът им ще отлети като прах¹, защото отхвърлиха закона

на ГОСПОДА на Войнствата и презряха словото на Светия Израилев².

(1) гл. 9:18; Изх. 15:7; Йов 18:16; (2) гл. 30:9-13; Ер. 6:19; Ам. 2:4-9

25 Затова гневът на ГОСПОДА пламна против народа Му и Той простря ръката Си против него и го поразя¹. И планините потрепериха² и трупите им станаха като боклук сред пътищата.

При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна³.

(1) Втж. 31:17; Езек. 6:14; 15:6; (2) Ер. 4:24; (3) гл. 9:12; Лев. 26:18,21; Йов 9:13; Ер. 4:8; 6:12

26 И Той ще издигне знаме за народите от далеч и ще подсвирне на живеещия на край земята; и ето, той ще дойде скоро, бързо¹.

(1) гл. 7:18,19; 10:3; Втж. 28:49; Ер. 5:15

27 Никой в него не е изморен, нито се спъва, никой не задрямва, не заспива, поясът на кръста им не се разпасава и ремък на обувките им не се скъсва.

28 Стрелите му са остри, всичките му лъкове опънати, саковете на конете му се считат като кремък, а колелата му – като вихрушка¹.

(1) Ер. 47:3

29 Ревът му е като лъвица, реве като младите лълове¹; ръмжи, сграбчва лова и го завлича и няма кой да го спаси².

(1) Ер. 2:15; (2) гл. 42:22

30 И ще ръмжи над него в онзи ден като бученето на морето¹. И ако се погледне към земята, ето, тъмнина и скръб, и светлината в облаците ѝ е помрачена².

(1) гл. 17:12; Ер. 6:23; (2) гл. 8:22; Ер. 4:23

6 В годината на смъртта на цар Озия¹ видях Господа², седнал на висок и извисен престол и полите Му изпълваха храма.

(1) 2 Лек. 26:23; (2) 3 Царе 22:19

2 Над Него стояха серафими; всеки от тях имаше по шест криле – с две покриваше лицето си, с две покриваше краката си, и с две летеше¹.

(1) Езек. 1:11

3 И видяха един към друг и казаха: Светя, свята, свят ГОСПОД на Войнствата¹! Славата Му изпълва цялата земя²!

(1) Изх. 15:11; Пс. 99:9; 1 Петр. 1:15; (2) гл. 40:5; Пс. 8:1; 72:19; Езек. 43:2; Йн. 12:41

4 И основите на праговете се поклатаха¹ от гласа на викация и домът се изпълни с дим².

(1) Ам. 9:1; (2) 3 Царе 8:10-12; Откр. 4:8; 15:8

5 Тогава казах: Горко ми, защото загинах¹ – понеже съм човек с нечисти устни² и живея между народ с нечисти устни – понеже очите ми видяха³ Царя, ГОСПОДА на Войнствата¹.

(1) гл. 24:16; (2) Изх. 6:12; Йов 42:5,6; (3) Изх. 3:6; Съд. 6:22; (4) Пс. 24:10

6 Тогава един от серафимите долетя при мен и имаше в ръката си разпален въглен, който беше взел с щипци от олтара.

7 И го допря до устата ми¹ и каза: Ето, това се допря до устните ти, и беззаконието ти се отне, и грехът ти се очисти².

(1) Дан. 10:16; (2) Соф. 3:9; Зах. 3:4

8 И чух гласа на Господа, който казваше: Кого да изпратя? И кой ще отиде за Нас?¹ И казах: Ето ме, изпрати мен.

(1) 3 Царе 22:20

9 И каза: Иди, кажи на този народ: С уши ще чуете, но няма да разберете, и с очи ще видите, но няма да проумеете¹.

(1) гл. 42:20; 43:8; Лк. 8:10; 19:42

10 Направи да затъстее сърцето на този народ¹ и направи да натегнат ушите им, и затвори очите им², за да не гледат с очите си и да слушат с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и да се изцелят³.

(1) Пс. 119:70; (2) гл. 29:9,10; 2 Кор. 3:14;

(3) гл. 28:13; Втж. 29:4; Мт. 13:13-15; Йн. 12:40

11 Тогава казах: Докога, Господи? И каза: Докато опустеят градовете, да няма жител, и къщите, да няма човек, и земята да запустее съвсем¹;

(1) Лев. 26:33; Мих. 7:13

12 докато отдалечи ГОСПОД хората и изоставените места се умножат сред земята.

13 И една десета част да е още в нея, отново ще бъде опустошена¹; но както дървото и дъба, когато се отсечат, остава пънът им², така светият род е пънът ѝ³.

(1) Втж. 28:62; (2) Йов 14:7-9; Езек. 6:8; (3) гл. 4:3; 10:22; 65:8,9; Езд. 9:8; Соф. 3:12,13; Зах. 13:8; Римл. 11:16

7 И в дните на юдовия цар Ахаз¹, сина на Йотам, син на Озия, арамейският цар Расин и израиелевият цар Факей, синът на Ромелия², се изкачиха против Ерусалим, за да воюват против него³, но не можаха да го завладеят⁴.

(1) 4 Царе 16:1; (2) гл. 8:6; 4 Царе 15:27;
(3) 2 Лек. 28:5,6; (4) 4 Царе 16:5

2 И известиха на Давидовия дом и казаха: Арам се съюзи с Ефрем. И сърцето му и сърцето на народа му се разклатиха, както горските дървета се разклатат от вятъра.

3 Тогава ГОСПОД каза на Исая: Излез сега да посрещнеш Ахаз, ти и синът ти Сеар-Ясуб^{*}, при края на водопровода на горния водоем¹, по пътя към тепавичарската нива².

^{*}Остатък ще се върне

(1) гл. 22:10,11; (2) гл. 36:2; 4 Царе 18:17

4 И му кажи: Гледай да си спокоен¹; не се страхувай и не бъди малодушен пред тези две опашки на димящи главни, пред яростния гняв на Расин и Арам, и на сина на Ромелия.

(1) гл. 30:15; Псалм 3:26

5 Понеже Арам се съветва за зло против теб с Ефрем и сина на Ромелия, и казаха:

6 Да се изкачим против Юда и да го ужасим, и да го завладеем за себе си, и да поставим сина на Тавеил за цар в него! –

7 така казва Господ БОГ: Това няма да стане и няма да бъде¹.

(1) гл. 8:10

8 Защото главата на Арам е Дамаск¹, а глава на Дамаск е Расин; и за още шестдесет и пет години Ефрем ще се съкруши, да не е вече народ².

(1) Езек. 27:18; (2) 4 Царе 17:23; Ос. 13:1

9 И глава на Ефрем е Самария, а глава на Самария е синът на Ромелия¹. Ако не вярвате, няма да се утвърдите².

(1) ст. 1; (2) Римл. 11:20

10 И ГОСПОД продължи да говори на Ахаз¹, като каза:

(1) ст. 1

11 Поискай си знамение от ГОСПОДА, своя Бог¹. Искай го или в дълбината, или във висината горе.

(1) гл. 38:7,22; Съд. 6:36-40;

3 Царе 13:3; 4 Царе 19:29; Мт. 12:38

12 Но Ахаз каза: Няма да искам и няма да изпитвам ГОСПОДА.

13 А Исая каза: Слушайте сега, доме Давидов! Малко ли ви е да досаждате на хора, че досаждате и на моя Бог¹?

(1) гл. 43:24

14 Затова сам Господ ще ви даде знамение¹: Ето, девицата ще зачене и ще роди син²; и ще го нарече Емануил³.

^{*}Бог е с нас; (1) ст. 11; (2) Мтх. 5:3; Лк. 1:31,35;

Откр. 12:5; (3) гл. 8:8,10; Пс. 46:7; Мт. 1:23

15 Масло и мед ще яде¹, докато се научи да отхвърля лошото и да избира доброто;

(1) ст. 22

16 защото, преди да се научи моментно да отхвърля лошото и да избира доброто, ще бъде изоставена тази земя, от чиито двама царе се ужасяваш ти¹.

(1) гл. 8:4; 4 Царе 15:29,30; 16:9

17 ГОСПОД ще докара на теб, на твоя народ и на бащиния ти дом дни, каквито не са идвали от деня, когато Ефрем се е отделил от Юда¹, *ще докара асирийския цар*².

(1) 3 Царе 12:19; (2) гл. 8:7,8; 36:1; 4 Царе 18:13

18 И в онзи ден ГОСПОД ще подсвирне на мухите, които са в краищата на египетските реки, и на пчелите, които са в асирийската земя¹.

(1) гл. 5:26; Пс. 105:31

19 И те ще дойдат и всичките ще накачат по запустелите долини и в цепнатините на скалите, и по всички тръни, и по всички пасища.

20 В онзи ден Господ ще обръсне с бръснач, нает отвъд реката, с асирийския цар¹, главата и космите на краката, даже и брадата ще сваля².

(1) ст. 17; (2) гл. 9:14,15; 10:5,6; Езек. 5:1

21 И в онзи ден човек ще храни крава и две овце.

22 И от изобилието на млякото, което дават, ще яде масло – защото масло и мед ще яде всеки, който е останал сред земята.

23 И в онзи ден всяко място, където е имало хиляда лози по хиляда сребърника¹, ще бъде за тръни и бодили².

(1) Пес. 8:11; (2) гл. 32:13

24 Със стрели и с лъкове ще дойдат

там, защото цялата земя ще бъде тръни и бодили¹.

(1) Бит. 3:18

25 И на никой хълм, преди копан с мотика, няма вече да дойдеш от страх от тръни и бодили; ще бъдат място, където се праша добитък, ще се тъпче от дребен добитък¹.

(1) гл. 5:17

8 И ГОСПОД ми каза: Вземи си една голяма дъска и напиши на нея четливи: За Махер-Шалал-Хаш-Баз*.

*Бърза грабеж, тича плячка

(1) гл. 30:8; Ер. 30:2; Авак. 2:2; Откр. 1:11,19

2 И аз си взех верни свидетели, свещеници Урия¹ и Захария, сина на Еверехия.

(1) 4 Царе 16:10,11

3 И се приближих при пророчицата и тя забременя и роди син. И ГОСПОД ми каза: Наречи го¹ Махер-Шалал-Хаш-Баз;

(1) Ос. 1:4

4 защото преди да се научи момчето да вика: Татко мой! – и: Майко моя! – богатството на Дамаск¹ и плячката на Самария ще бъдат занесени пред асирийския цар².

(1) гл. 17:1; Ам. 1:5; (2) гл. 7:16; 10:6; 28:4; 4 Царе 17:6

5 И ГОСПОД продължи да ми говори и каза:

6 Понеже този народ презря тихо тецащите води на Силоам¹ и се радва на Расин и на сина на Ромелия²,

(1) Неем. 3:15; (2) гл. 7:1

7 затова, ето, ГОСПОД довежда върху тях силните и големи води на реката Ефрат, асирийския цар и цялата му слава. И той ще излезе от всичките си корита и ще прелее над всичките си брегове¹.

(1) гл. 7:17; 17:12; 59:19; Ер. 46:7; Мих. 5:5,6; Откр. 17:15

8 Ще нахлуе в Юда, ще залее и ще наводни, ще стигне до гуша, и разперените му криле ще изпълнят ширината на земята ти¹, Емануиле².

(1) гл. 10:28-32; 28:15; 36:1;

4 Царе 17:3-6; Ер. 51:42; (2) гл. 7:14

9 Съюзете се народи, бъдете съкрушени! И чуйте всички от далечините на земята! Опашете се и бъдете съкрушени! Опашете се¹ и бъдете съкрушени!

(1) Ер. 46:3,4; Езек. 38:7

10 Кройте план, но той ще се осуети; говорете дума, но тя няма да стане¹, защото Бог е с нас².

(1) гл. 7:7; 14:27; Пс. 21:11; 33:10; (2) гл. 7:14; Чис. 14:9; 4 Царе 6:12; 2 Лек. 13:12; Аг. 1:13; Мт. 1:23

11 Защото така ми говори ГОСПОД, като ръката Му ме сграбчи¹, като ме научи да не ходя в пътя на този народ² и каза:

(1) Ер. 20:7; Езек. 3:14; (2) Езек. 2:8

12 Не наричайте заговор всичко, което този народ нарича заговор; и от това, от което те се боят, не се бойте и не треперете¹.

(1) гл. 51:12; Ис. Нав. 1:9

13 ГОСПОДА на Войнствата – Него осветете¹, от Него се бойте и от Него треперете².

(1) гл. 29:23; Лев. 22:32;

1 Петр. 3:14,15; (2) 1 Царе 11:7; Ак. 12:5

14 И Той ще бъде за светилище, но и за камък на препъване и за канара на съблазън¹ за двата израилеви дома, за мрежа и за примка на ерусалимските жители.

(1) Мт. 11:6; Ак. 2:34; 1 Петр. 2:8

15 И мнозина от тях ще се спънат, ще паднат и ще бъдат съкрушени, ще се впримчат и ще бъдат уловени¹.

(1) гл. 28:13; Ер. 6:21; Мт. 21:44

16 Вържи свидетелството, запечатая закона между учениците Ми¹.

(1) Дан. 12:4

17 И аз ще чакам ГОСПОДА¹, който крие лицето Си от якововия дом², и на Него ще се надявам¹.

(1) гл. 33:2; 50:10; Йов 14:14; 35:14;

Пс. 27:14; Мих. 7:7; (2) гл. 54:8; 57:17; 64:7

18 Ето, аз и децата, които ми е дал ГОСПОД¹ за знамения и за чудеса² в Израил от ГОСПОДА на Войнствата, който обитава на хълма Сион³.

(1) Евр. 2:13; (2) Пс. 71:7; Зах. 3:8; (3) Пс. 9:11

19 И когато ви кажат: Допитвайте се до медиумите и до спиритистите, които шепнат и мърморят¹, отговорете: Не трябва ли един народ да се допита до своя Бог²? Да се допита ли до мъртвите за живите³?

(1) Вжк. 18:10,11; Ер. 27:9; (2) 4 Царе 1:3; (3) 1 Царе 28:7,8

20 Да се върнат при закона и свидетелството¹! Ако не говорят според това слово, наистина няма за тях зазоряване².

(1) Езд. 10:3; Мал. 4:4; Ак. 10:26; 16:29; (2) Мих. 3:6

21 И ще минат през тази земя тежко

притискани и изгладнели; и когато огладнеят, ще негодуват и ще злословят царя си и Бога си¹. И ще погледнат нагоре,

(1) Лев. 24:11; Йов 1:11; Откр. 16:9

22 После ще се взрат в земята, и ето, скръб и тъмнина, и мъчителен мрак, и ще бъдат отхвърлени във тъмнината¹.

(1) гл. 5:30; 50:3; 60:2; Откр. 16:10

9 Но няма да остане мрак на измъчената земя, както в предишните времена, когато унижи земята Завулон и земята Нефталим¹; в последните времена ще направи славен пътя на морето, отвъд Йордан, Галилея езическа. (1) 4 Царе 15:29

2 Народът, който ходи в тъмнина, видя голяма светлина; над онези, които живееха в земя на смъртна сянка, осия светлина¹.

(1) Мт. 4:15,16; 2 Кор. 4:6

3 Умножил си народа, увеличил си радостта му¹; радват се пред Теб, както се радват при жетва², както се радват, когато делят плячка³.

(1) Лк. 2:10; (2) Пс. 4:7; (3) Съд. 5:30

4 Защото Ти си строшил тежкия им ярем, тоягата на плещите им, бича на угнетителя им, както в деня на Мадиама¹.

(1) гл. 10:26,27; 14:5; Лев. 26:13; Съд. 7:22; 8:12

5 Защото всяко оръжие на воюващия в битката, и облеклото, овалено в кръв, ще бъдат за изгаряне, за храна на огъня¹.

(1) гл. 10:16,17

6 Защото ни се роди Дете, Син ни се даде¹; и управлението ще бъде на рамото Му²; и Името Му ще се нарече: Чудесен³, Съветник, Бог могъщ⁴, Отец на вечността⁵, Княз на мира⁶.

(1) Лк. 2:7; Рим. 9:5; (2) Зах. 6:13; Мт. 28:18; (3) Съд. 13:18; (4) Евр. 1:8; (5) Млх. 5:2; (6) Евр. 7:2

7 Разширяващата се власт и мирът няма да имат край на престола на Давид и над неговото царство¹, за да го утвърди и поддържа чрез правосъдие и чрез правда², отсега и до века³. Ревността на ГОСПОДА на Войнствата ще извърши това⁴.

(1) 2 Царе 7:16; Лк. 2:14;

(2) гл. 11:5; 32:1; 3 Царе 10:9; Пс. 45:6,7; Евр. 23:5;

(3) 3 Царе 2:33,45; Пс. 89:4; Дан. 7:14; Лк. 1:33; (4) гл. 37:32

8 Господ изпрати слово на Яков и то връхлетя върху Израил.

9 И целият народ ще го познае – Ефрем и жителите на Самария, които гордо и с надменно сърце казват¹:

(1) Еф. 4:32

10 Кирпичите паднаха, но ще съградим с дялани камъни; черниците бяха изсечени, но ще ги заменим с кедри¹.

(1) гл. 28:1

11 Затова ГОСПОД ще издигне срещу него противниците на Расин¹ и ще подбуди неприятелите му – (1) 4 Царе 16:9

12 Арам отпред и филистимците отзад. И те ще поядат Израил с цяла уста.

При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна¹.

(1) гл. 5:25; 10:4

13 Но народът не се връща към Този, които го поразява¹, и не търси ГОСПОДА на Войнствата².

(1) Ос. 7:10; Ам. 4:6-11; (2) гл. 31:1; Евр. 15:7; Соф. 1:6

14 Затова ГОСПОД ще отсече от Израил глава и опашка, палмов клон и тръстика в един ден¹.

(1) гл. 7:20; 19:15

15 Старецът и високоставеният – той е главата; а пророкът, който поучава лъжа – той е опашка.

16 Защото водачите на този народ го заблуждават, и водените от тях биват погълнати¹.

(1) гл. 3:12; Плач 2:14

17 Затова Господ няма да се зарадва на юношите им и няма да се смили за сирачетата и вдовиците им¹ – понеже всичките са лицемери и злодеи, и всяка уста говори безумие².

При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна³.

(1) Евр. 18:21; (2) Евр. 9:5-9; (3) ст. 12

18 Защото беззаконието изгаря като огън, който пояжда тръни и бодили и пламти в горските гъсталаци и те се издигат като стълб от дим¹.

(1) гл. 5:24; 33:11,12

19 От яростта на ГОСПОДА на Войнствата земята се запали и народът стана като храна за огън. Никой не щади брат си¹ –

(1) гл. 3:5; 3 Царе 16:21; Евр. 9:4

20 граби отядно, но гладува, яде наляво, но не се насища¹! Всеки ще яде пълтта на ръката си²: (1) Лев. 26:26; (2) Зах. 11:9

21 Манасия – Ефрем и Ефрем – Ма-

насия, и те заедно ще бъдат против Юда.

При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна¹.

(1) ст. 12

10 Горко на тези, които нареждат наредби за зло, и на писачите, които пишат за насилие,

2 за да лишат бедните от правосъдие и да отнемат правото на сиромасите от народа Ми¹, за да им станат плячка вдовиците и да ограбят сирачетата²!

(1) гл. 5:23; Илж. 23:6; Йов 31:16; Пр. 22:22; Ам. 2:6,7;
(2) гл. 1:17,23; Пс. 94:6; Мих. 3:1-3

3 А какво ще направите в деня на наказанието и в опустошението, което ще дойде отдалеч³? Към кого ще прибягнете за помощ² и къде ще оставите славата си²?

(1) гл. 5:26; Ер. 4:30;
(2) Ам. 5:19; (3) гл. 2:20,21; 28:20; Пр. 11:4; Соф. 1:18

4 Без Мен ще се наведат между пленниците и ще паднат под убитите¹.

При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна².

(1) Ер. 15:2; Як. 2:13; (2) гл. 9:12

ст. 5-19; *Наум; Соф.* 2:13-15

5 Горко на асириецата, жезъла на яростта Ми, тоягата в ръката му е Моят гняв¹!

(1) гл. 7:20; Авак. 1:12

6 Ще го изпратя против народ лицемерен¹ и ще му дам заповед² против народа, на който се гневя, за да плячкоса плячка и да ограби грабеж³, и да го предаде на тъпкане като уличната кал⁴.

(1) гл. 30:9; (2) 4 Царе 18:25; (3) гл. 8:4; (4) 2 Царе 22:43

7 Но той не мисли така и не смята така сърцето му¹, а в сърцето му е да изстреби и да отсече не малко народи².

(1) Мих. 4:12; (2) гл. 36:18-20; 37:19

8 Защото казва: Князете ми не са ли всички заедно царе¹?

(1) Ос. 8:10

9 Халне¹ не е ли като Кархамис²? Емат¹ не е ли като Арфад³? Самария не е ли като Дамаск⁴?

(1) Бит. 10:10; Ам. 6:2; (2) 2 Лст. 35:20; Ер. 46:2;
(3) Ер. 49:23; (4) гл. 33:8; 4 Царе 16:9; 18:10,34

10 Както ръката ми стигна царствата на идоли, а техните изваяни идоли

бяха повече от ерусалимските и самарийските,

11 както направих на Самария¹ и на нейните идоли, няма ли да направя на Ерусалим и на неговите образи на идоли²?

(1) Езек. 16:46; (2) ст. 7

12 Затова, когато завърши Господ цялото Си дело над хълма Сион и над Ерусалим¹, ще накажа, казва Той, плода на надменното сърце на асирийския цар и гордостта на високо вдигнатите му очи².

(1) гл. 46:10,11; Дан. 11:45;
1 Петр. 4:17; (2) гл. 2:12; Чис. 24:24; Ер. 50:18,31

13 Защото каза: Със силата на своята ръка извърших това и с мъдростта си, понеже съм разумен¹. Преместих границите на народите, разграбих техните съкровища и като силен свалях седящите нависоко².

(1) гл. 5:21; Съд. 7:2; Пр. 28:11; Авак. 1:11; (2) 4 Царе 19:23

14 И ръката ми намери богатството на народите като гнездо; и както се събират изоставени яйца, така аз събрах целия свят и никой не поклати крило, не отвори човка и не изцвърча¹.

(1) гл. 37:25; 2 Лст. 32:13,14

15 Ще се похвали ли секирата против този, който сече с нея? Ще се големее ли трионът против този, който го движи? Като че ли жезълът би поклатил тези, които го вдигат, или тоягата би вдигнала онзи, който не е дърво¹!

(1) гл. 37:23

16 Затова Господ, ГОСПОД на Войнствата ще прати на тлъстите му мършавост¹ и под славата му ще се запали пожар като пожар от огън².

(1) гл. 17:4; (2) гл. 9:5; 26:11; 30:30-33; 31:9

17 Светлината на Израил ще бъде за огън и Светият Негов за пламък; и ще изгори и пояде бодилите му и тръните му в един ден¹.

(1) Втжк. 4:24; Соф. 1:18

18 Ще погуби и славата на гората му и на плодородното му поле от душа до път; и ще бъде както болен, когато изнемошява.

19 А останалите дървета от гората му ще бъдат малко, ще може дете да ги запише¹.

(1) гл. 13:12

20 И в онзи ден остатъкът на Изра-

ил¹ и спасение от дома на Яков няма да продължават да се облягат на този, който ги поразил², а ще се облягат с истина на ГОСПОДА, Светия Израилев³.

(1) гл. 1:9; 46:3; (2) 2 Лек. 28:16; (3) гл. 17:7; Ер. 3:23

21 Ще се върне остатък¹, остатък от Яков към могъщия Бог.

(1) гл. 7:3; Езд. 1:4; Ер. 50:20

22 Защото, ако и да е народът ти, Израилю, като морския пясък, *само* остатък от него ще се върне¹. Решено е изтребление, прелива от правда.

(1) гл. 6:13; 37:31,32; 59:20; 4 Царе 19:31; Ер. 3:14; 44:28

23 Защото изтребление, и *то* решено, ще извърши Господ, ГОСПОД на Войнствата сред цялата земя¹.

(1) гл. 28:22; Пс. 46:8; Дан. 9:27; Римл. 9:27,28

24 Затова, така казва Господ, ГОСПОД на Войнствата: Народе Мой, който живееш в Сион, не се бой от асириец, ако те удари с пръчка и вдигне против теб тояга¹, както направи Египет².

(1) гл. 37:6; 4 Царе 19:6; (2) Изх. 1:14

25 Защото още много малко и яростта ще престане, и гневът Ми *ще се обърне* за тяхна погибел¹.

(1) гл. 14:25; 31:8,9; 37:36; Пр. 22:8; Дан. 11:36

26 И ГОСПОД на Войнствата ще вдигне срещу него бич¹, както при поражението на Мадиам при канарата Орив²; и жезълът Му ще бъде над морето и ще го издигне, както направи в Египет.

(1) гл. 30:30-32; (2) гл. 9:4; Съд. 7:25

27 И в онзи ден товарът му ще се отмахне от плещите ти и яремът му – от врата ти; и яремът ще се строши от таястина¹.

(1) Ер. 30:8

28 Дойде срещу Гаят¹, премина през Мигрон², в Михмас³ ще разтовари вещите си,

(1) Исис. Нав. 7:2; (2) 1 Царе 14:2; (3) 1 Царе 13:2,5,23

29 минаха през прохода¹ – ще нощуваме в Гава². Рама³ се разтрепери, Гаяя Саулова⁴ се разбяга.

(1) 1 Царе 13:23; (2) 1 Царе 14:5;

(3) Исис. Нав. 18:25; Ос. 5:8; (4) 1 Царе 14:2

30 Издигни гласа си, Галимова¹ дъще! Внимавай, Лаисе! Бедни Анатоте²!

(1) 1 Царе 25:44; (2) Неем. 11:32

31 Мадмина се разбяга, жителите на Гевим побягнаха.

32 Още днес ще спре в Ноб¹, ще помахна с ръката си към хълма на сионската дъщеря, към възвишението на Ерусалим².

(1) 1 Царе 21:1; (2) гл. 8:8; 2 Лек. 32:1,2; Мих. 1:9

33 Ето, Господ, ГОСПОД на Войнствата ще окастри клоните със страшна сила. Високо израсналите ще се отсечат и издигнатите ще се снишат¹.

(1) гл. 2:12,13; 18:5; 32:19; Ер. 22:7

34 Ще изсече с желязо горските гьсталаци и Ливан ще падне чрез Могъщия.

11 И ще израсте пръчка от Есеевия пън¹ и издънка от корените му ще носи плод².

(1) Мт. 1:5; Зах. 6:12;

(2) гл. 4:2; 53:2; Езек. 17:22; Деян. 13:23; Откр. 5:5

2 И Духът на ГОСПОДА ще почива на Него¹ – Дух на мъдрост и разум², Дух на съвет и сила³, Дух на знание и страх от ГОСПОДА⁴.

(1) гл. 42:1; Мт. 3:16; 12:18; (2) Вжк. 34:9; Лк. 2:40; Еф. 1:17;

(3) Деян. 10:38; (4) 2 Царе 23:3

3 И Той ще благоволи в страха от ГОСПОДА и няма да съди според гледането на очите Си, и няма да решава според слушането на ушите Си¹,

(1) Йн. 7:24

4 а ще съди с правда сиромасите и ще решава с правда за смирените на земята¹. Ще поразил земята с жезъла на устата Си² и с диханието на устните Си ще умъртви нечестивия³.

(1) гл. 2:4; 16:5; 32:1; 33:22; Пс. 76:9; Откр. 19:11;

(2) Откр. 1:16; (3) Йов 15:30; 2 Сол. 2:8

5 Правдата ще бъде пояс през кръста Му и верността ще бъде пояс на бедрата Му¹.

(1) гл. 9:7; Пс. 45:3,4; Еф. 6:14

6 Вълкът ще живее с агнето¹, рисът ще си почива с ярето, телето, лъвчето и угоените ще бъдат заедно и малко дете ще ги води.

(1) гл. 65:25

7 Кравата и мечката ще пасат и малките им ще си почиват заедно, и лъвът ще яде слама както говедото¹.

(1) гл. 65:25

8 Сукалче ще играе над дупката на пепелянка и отбито дете ще слага ръката си в гнездото на усойница¹.

(1) Йов 5:23

9 Няма да се върши зло и няма да се погубва по целия Ми свят хълм¹, защото земята ще се изпълни със знание за ГОСПОДА, както водите покриват морето².

(1) гл. 32:16; 60:18,21; 65:25; (2) гл. 33:6

10 И в онзи ден Есеевият корен, който ще стои като знаме на народите – към него ще прибъгват племената¹ и покоят му ще бъде слава².

(1) гл. 2:2-4; 42:4; Мт. 12:21; Римл. 15:12; (2) Пс. 145:11

11 И в онзи ден Господ отново, втори път с ръката Си ще изкупи остатъка от народа Си¹, който ще остане, от Асирия и от Египет², и от Патрос³, и от Етиопия, и от Елам⁴, и от Сенаар⁵, и от Емат⁶, и от морските острови⁷.

(1) Вжк. 9:29; Йоиш 2:32; (2) гл. 27:13; Ос. 11:10,11;

(3) Ер. 44:1; (4) гл. 21:2; 22:6; (5) Дан. 1:2;

(6) 4 Царе 17:24; (7) Ест. 10:1

12 И ще издигне знаме за народите¹ и ще събере изгонените на Израил, и ще събере разпръснатите на Юда от четирите края на земята².

(1) гл. 18:3;

49:22; 62:10; Ер. 51:12; (2) гл. 27:13; 43:6; 49:12; Зах. 8:7

13 И завистта на Ефрем ще се отмахне и притеснителите на Юда ще се отсекаат. Ефрем няма да завижда на Юда и Юда няма да притеснява Ефрем¹.

(1) Ер. 3:18

14 А ще полетят на раменете на филистимците към запад¹, заедно ще ограбят жителите на изток², ще прострат ръката си върху Едом³ и Моав⁴ и синовете на Амон ще им се покорят⁵.

(1) Авд. 19; Соф. 2:7; (2) Слв. 6:3,33;

(3) Езек. 25:14; Ам. 9:12; (4) Ер. 48; (5) Дан. 11:41; Ер. 49:2

15 И ГОСПОД ще изпълни проклятието върху залива на Египетското море и ще помахне с ръката Си върху реката Ефрат¹ с изсушителния Си вятър и ще я разбие на седем потока, така че ще я преминават с обувки.

(1) гл. 19:16; Откр. 16:12

16 И ще има път за остатъка от народа Му¹, който ще остане, от Асирия, както имаше за Израил в деня, когато се изкачи от египетската земя².

(1) гл. 19:23; 27:13; (2) Изх. 14:22

12 И ще кажеш в онзи ден: Ще Те славя ГОСПОДИ, защото ми се разгне-

ви Ти, *НО* гневът Ти се отвърна и Ти ме утеши¹.

(1) гл. 60:10; Пс. 30:4,5; 85:3; 86:17; Ос. 14:4

2 Ето, Бог ми е спасение – ще се уповавам и няма да се боя¹, защото сила моя и песен моя е Господ БОГ и Той стана мое спасение².

(1) гл. 51:12; (2) гл. 33:22; 38:20; Пс. 68:19; 118:14; Ер. 3:23

3 И с веселие ще гребете вода от изворите на спасението¹. (1) Пс. 87:7; Йн. 4:14

4 И ще кажете във онзи ден: Славете ГОСПОДА, призовете Името Му, изявете сред народите делата Му¹, напомняйте, че Името Му е възвишено².

(1) Пс. 105:1; (2) Пс. 148:13

5 Пейте псалми на ГОСПОДА, защото извърши велики дела¹ – нека бъде познато това по цялата земя².

(1) Откр. 15:3; (2) Пс. 98:1-3

6 Извикай и ликувай, сионска жителко¹, защото Светият Израилев е велик сред теб²!

(1) гл. 52:8,9; (2) Чис. 23:21

гл. 13; гл. 211-10; 47; Ер. 50; 51

13 Пророчеството, наложено за Вавилон, което се откри на Исаия, зна на Амос¹:

(1) гл. 1:1; Ер. 28:8

2 Издигнете знаме на гола планина¹, извисете глас към тях, помахайте с ръка, за да влязат в портите на благородните².

(1) гл. 18:3; (2) гл. 45:1,2

3 Аз заповядах на осветените Си, повиках също и силните Си, за да изпълнят гнева Ми¹ – онези, които се радват на Моето величие.

(1) Йоиш 3:11

4 Глас на множество по планините като на голям народ! Метежен шум от царствата на събраните народи! ГОСПОД на Войнствата преглежда войска за бой.

(1) Ер. 25:14

5 Те идват от далечна земя, от небесните краища – ГОСПОД и оръдията на негодуването Му, за да погуби цялата земя¹.

(1) Ер. 50:25

6 Ридайте, защото Денят на ГОСПОДА е близо¹, идва като опустошение от Всемогъщия².

(1) гл. 2:12; 34:8; Езек. 30:3; Йоиш 2:1; (2) Йоиш 1:15

7 Затова всички ръце ще отслабнат и всяко човешко сърце ще се стопи¹.

(1) Езек. 21:7; Наум 2:10

8 Те ще се ужасят, болки и скърби ще ги обземат, ще се мъчат като раждаща жена¹. Смаяни ще се гледат един друг, лицата им ще пламтят.

(1) гл. 21:3; 26:17; Пс. 48:6

9 Ето, Денят на ГОСПОДА идва¹ жесток, с ярост и пламенен гняв, за да направи земята пуста и да изтреби от нея грешниците й²,

(1) ст. 6; (2) гл. 63:4; 66:17; Пс. 104:35; Соф. 1:15

10 защото небесните звезди и съзвездия няма да излъчват светлината си, слънцето ще помътнее при изгрева си и луната няма да свети със сиянието си¹.

(1) гл. 24:23; 50:3; Езек. 32:7,8; Йоил 2:10; Ам. 8:9

11 Ще накажа света за злината и безбожните – за беззаконието им¹; ще сложа край на големееето на гордите и ще смиря надменността на насилниците².

(1) гл. 3:11; Пр. 11:31; (2) гл. 2:12; 25:5; Дан. 4:37

12 Ще направя смъртния да е по-скъп от чистото злато, и човека – от офирското злато¹.

(1) гл. 10:19

13 Затова ще разклатя небесата и земята ще се потресе от мястото си¹ при яростта на ГОСПОДА на Войнствата, в деня на пламения Му гняв².

(1) Йов 9:6; Ер. 4:24; Аг. 2:6; (2) Наум 1:6

14 И ще бъде както гонена сърна и овце, които никой не събира – ще се върнат всеки при народа си и ще бягат всеки в земята си.

15 Всеки, който се намери, ще бъде пронизан и всеки заловен ще падне от меч.

16 И децата им ще бъдат смазани пред очите им¹, къщите им ще бъдат разграбени и жените им – изнасилвани².

(1) Пс. 137:9; Наум 3:10; (2) Псалм 5:11

17 Ето, ще подбужда против тях мидяните¹, които не зачитат среброто и не се наслаждават на златото.

(1) Дан. 5:28

18 С лъжковете си ще смажат юношите и няма да се смият за плода на утробата, окото им няма да пощади децата¹.

(1) Дан. 7:5

19 И с Вавилон, славата на царствата, гордостта на величието на халдейците,

ще стане както *когато* Бог разори Содом и Гомора¹:

(1) Бит. 19:24,25; 2 Петр. 2:6

20 няма да се насели навеки и няма да бъде обитаван за всички поколения. И араби няма да разпъват шатри там и овчари няма да почитат там¹.

(1) гл. 25:2

21 Но пустинни зверове ще почитат там, къщите им ще бъдат пълни с виещи животни, камилоптици ще живеят там и космати *демони* ще подскочат там¹;

(1) Откр. 18:2

22 хиени ще вият в дворците им и чакали – в увеселителните дворци¹. И времето му скоро ще дойде, дните му няма да се продължат².

(1) гл. 14:23; 34:14; Соф. 2:14; (2) Втжк. 32:35

гл. 14; гл. 21:1-10; 47; Ер. 50; 51

14 Защото ГОСПОД ще се смили за Яков¹ и пак ще избере Израил² и ще ги настани в земята им³. И чужденците ще се присъединят към тях и ще се прилепят към яковия дом⁴.

(1) Лев. 26:42;

Пс. 102:13; Езек. 16:60; 39:25; (2) Зах. 1:17; Ер. 31:4;

(3) Ер. 16:15; 24:6; 29:14; (4) гл. 19:18; 56:3; Рут 1:16

2 Народите ще ги вземат и ще ги заведат на мястото им¹ и израилювият дом ще ги притежава в земята на ГОСПОДА за слуги и слугини². Те ще пленят пленителите си и ще владяат над потисниците си³.

(1) гл. 49:22; 60:4,9; 66:12,20; (2) гл. 61:5; Лев. 25:44;

Йоил 3:8; (3) гл. 60:14; Ер. 49:2; Зах. 2:9

3 И в деня, когато ГОСПОД те успокои от скръбта ти, от неспокойствието ти и от тежката работа, в която беше поробен¹,

(1) гл. 40:2; Ер. 30:8,10; Евр. 4:9

4 ще употребиш тази присмехулана песен против вавилонския цар и ще кажеш: Как спря насилникът, спря бееенето!

5 ГОСПОД строши тоягата на безбожните¹, скиптъра на владетелите,

(1) гл. 9:4

6 който поразяваше с ярост народи с безспирни удари, който властваше с гняв над народи, с невъздържано преследване¹.

(1) Пр. 28:15; Ер. 48:17; Авак. 2:5

7 Успокои се, утихна цялата земя, възкличат радостно¹.

(1) гл. 21:2; Езек. 35:14; Откр. 18:20; 19:1-3

8 Елхите също се радват за теб и ливанските кедрини: Откакто си легнал, дървар не е излизал против нас.

9 Шеол от долу се раздвижи заради теб, да те посрещне при идването ти – заради теб разбути сенките, всички земни първенци, вдигна от престолите им всичките царе на народите.

10 Те всички ще проговорят и ще ти кажат: И ти ли стана безсилен като нас? Стана ли подобен на нас¹?

(1) Езек. 32:21

11 Великолепието ти слезе в Шеол и звукът на лирите ти. Червеи са постелката ти и *трупни* червеи те покриват¹.

(1) Йов 21:26

12 Как си паднал от небето¹, ти, сияйна звезда*, сине на зората! Как си отсечен до земята, ти, който тъпчеше народите!

*на евр.: Хемел, на лат.: Луцифер

(1) гл. 34:4; Откр. 8:10

13 А ти казваше в сърцето си: На небесата ще се изкача, над Божиите звезди ще извися престола си¹ и ще седна на планината на събранието в крайния север²,

(1) Йов 20:6; Дан. 8:10; (2) Езек. 28:14

14 ще се изкача над висотата на облаците, ще бъда подобен на Всевишния!¹

(1) Бит. 3:5; Езек. 28:2; Дан. 11:36

15 Но ти ще бъдеш свален в Шеол, в дълбочините на рова¹.

(1) гл. 2:12; Езек. 31:14,16; Авд. 3; Мт. 11:23

16 Онези, които те видят, ще се взрат в теб, ще те разгледат и ще кажат: Този ли е мъжът, който разтреперваше земята, който разклащаше царствата,

17 който запустяваше света и сригаше градовете му, който не пускаше затворниците си по домовете им¹?

(1) Езек. 32:23; Авак. 1:7-11

18 Всички царе на народите, всички спят в слава, всеки в дома си¹,

(1) Йов 3:14

19 а ти си отхвърлен от гроба си като гнусна издънка, като дрека на убити, на прободени с меч, на слизачи между камъните на рова, като труп, който се тъпче.

20 Ти няма да се съединиш с тях в

погребение¹, защото си погубил своята земя, избил си своя народ. Родът на злодеите няма да се споменава до века².

(1) 4 Царе 9:35; (2) Йов 18:17

21 Пригответе клане за синовете му заради беззаконието на бащите им, за да не станат и да завладеят земята, и да напълнят лицето на света с градове.

22 Защото ще стана против тях, заявява ГОСПОД на Войнствата¹, и ще излича от Вавилон име и остатък, и син, и внук, заявява ГОСПОД².

(1) Гл. 12:5; (2) Йов 18:19

23 И ще го направя притежание на таралежи и водни ловки и ще го поме-та с метлата на унищожението, заявява ГОСПОД на Войнствата¹.

(1) гл. 13:21,22; 34:11

24 ГОСПОД на Войнствата се закле и каза: Непременно, както намислих, така ще бъде; и както реших, така ще стане¹ –

(1) гл. 46:10; Бит. 41:32;

Иис. Нав. 11:20; Пр. 19:21; Ер. 23:20

25 да съкруша Асирия в земята Си и да я стъпча на планините Сеи¹. И яремът му ще се вдигне от тях и товарът му ще се снесе от плещите им².

(1) Езек. 32:22; Мих. 5:6;

(2) гл. 10:25-27; 2 Лет. 32:21; Зах. 10:11

26 Това е решението, решено за цялата земя, и това е ръката, простряна над всичките народи¹.

(1) гл. 23:11; Ер. 25:15-26; Соф. 3:8

27 Защото ГОСПОД на Войнствата реши – и кой ще попречи?¹ И ръката Му е простряна – и кой ще я върне?

(1) гл. 8:10; 43:13; 46:11; 2 Лет. 20:6; Йов 11:10; 42:2

ст. 28-32; Езек. 25:15-17; Зах. 9:5-7

28 В годината на смъртта на цар Ахаз¹ се наложи това *пророчество*:

(1) 2 Лет. 28:27

29 Не се радвай, цяла Филистия, че се строши тоягата, която те удряше, понеже от корена на змията¹ ще излезе усойница и плодът ѝ ще бъде хвърката огнена змия.

(1) гл. 30:6

30 А първородните на сиромаха ще се нахранят и бедните ще си почитат в безопасност. Ще умъртвя с глад твоя корен и той ще убие остатъка ти.

31 Ридай, порто! Викай, граде! Стопи се, цяла Филистия, защото иде дим от север¹ и никой не е сам в полковете му. (1) гл. 20:1

32 И какъв отговор да се даде на посланиците на народите? – Че ГОСПОД е основал Сион¹, и там ще прибягнат сиромасите от народа Му².

(1) Пс. 87:1,2; (2) гл. 25:4; Пс. 48:3; Соф. 3:12

гл. 15; гл. 16:6-14; Ер. 48; Езек. 25:8-11;
Ам. 2:1-3; Соф. 2:8-11

15 Пророчество, наложено за Моав.

Понеже Ар Моавски¹ беше опустошен през нощ, отсечен; понеже Кир Моавски беше опустошен през нощ, отсечен –

(1) Чис. 21:28; Втжк. 2:9,19

2 изкачи се в капището и в Девон¹ на възвишението, за да плаче; Моав ридае за Нево² и за Медева¹. Всяка негова глава е плешива, всяка брада е обръсната³.

(1) Чис. 21:30; (2) Чис. 32:3;

(3) гл. 3:24; Лев. 21:5; Езек. 7:18; Ам. 8:10

3 В улиците му се опасват с вретича¹; по покривите му и по площадите му всички ридаят, потънали в съзвиз.

(1) Псалм. 2:10

4 И Есевон вика, и Елеала¹; до Яса² се чува гласът им. Затова въоръжените мъже на Моав викат силно, душата му трепери в него.

(1) Чис. 32:3; (2) Чис. 21:23

5 Сърцето ми вика за Моав; бежанците му са до Сигор¹, до Еглат-Шелишия; защото с плач се изкачва по възвишението на Луит; защото в пътя при Оронаим издигат вик на гибел;

(1) Бит. 19:22

6 защото водите на Нимрим¹ ще станат пустиня; защото тревата изсъхна, младата зеленина повехна, няма вече нищо зелено.

(1) Чис. 32:3

7 Затова ще носят през потока на върбите изобилието, което събраха, и онова, което скътаха.

8 Защото вопълът обиколи пределите на Моав, риданието му стигна до Еглаим, и риданието му – до Вир-Елим¹.

(1) Чис. 21:16

9 Защото водите на Димон са пълни с кръв, защото ще докарам още *зЛО* вър-

ху Димон, лъвове – върху оцелелите от Моав и върху остатъка от земята.

16 Изпратете агне за княза на земята¹, от Села² в пустинята към хълма на сионската дъщеря.

(1) 4 Царе 3:4; (2) 4 Царе 14:7

2 И като лутаща се птица, прогонена от гнездото си, така ще бъдат моавските дъщери при бродовете на Арнон¹.

(1) Чис. 21:13

3 Свикай съвет, вземи решение; посред пладне направи сянката си като нощ; скрий прогонените, не издавай бежанеца.

4 Прогонените ми нека живеят като чужденци при теб, Моаве, бъди им скривалище от разорителя! Защото потисникът премина, опустошението престана и насилниците се изтребиха от земята.

5 И с милост ще се утвърди престол и на него ще седи с истина в Давидовия шатър един, който съди и търси правосъдие, и е вещ в правдата¹.

(1) гл. 11:4; 2 Лет. 31:20,21

ст. 6-14; гл. 15

6 Чухме за гордостта на Моав – *той* е много горд – за високомерието му, гордостта му и яростта му, за суетните му хвалби¹.

(1) гл. 25:10-12

7 Затова Моав ще заридае за Моав, ще заридаят всички. Ще въздишате за калъпите сушено грозде на Кир-Аресет¹, дълбоко съкрушени.

(1) 4 Царе 3:25

8 Защото нивите на Есевон *и* лозето на Севма¹ са повехнали. Господарите на народите съсипаха избраните му насаждения, които стигаха до Язир¹ и се губеха в пустинята; клоните му бяха разпрострени, минаваха през морето.

(1) Чис. 21:32; 32:35,38

9 Затова с плача на Язир ще оплача и лозето на Севма. Ще те напоя със съзвите си, Есевон и Елеала, защото престана възклициането за летните ти плодове и за жетвата ти.

10 Отне се веселието и радостта от плодоносното поле и в лозята няма пе-

ене, няма радостни гласове; тъпкачите няма да тъпчат линовете за вино; прекратих възклицианието¹. (1) Езек. 7:7

11 Затова вътрешностите ми жалят като арфа за Моав, и сърцето ми¹ – за Кир-Арес. (1) гл. 21:3

12 И когато Моав се яви, изтощен от високите си места, и влезе в светилниците си да се помоли, няма да сплущоу¹. (1) Ер. 10:5; 48:13

13 Това е словото, което ГОСПОД говори за Моав някога.

14 А сега ГОСПОД говори и каза: За три години, каквито са годините на наемник¹, славата на Моав ще изпадне в презрение с цялото му голямо множество; и остатъкът ще бъде много малък и незначителен. (1) гл. 21:16; Йов 7:1

ст. 1-11; Ер. 49:23-27; Ам. 1:3

17 Пророчество, наложено за Дамаск¹.

Ето, Дамаск не е вече град, а ще бъде грамада развалини. (1) гл. 8:4

2 Градовете на Ароир¹ са напуснати, ще бъдат за стада, те ще лежат и няма да има кой да ги плаши².

(1) Иис. Нав. 13:25; (2) Езек. 25:5

3 И крепостта ще изчезне от Ефрем и царството – от Дамаск, и остатъкът – от Арам; те ще бъдат като славата на израилевите синове, заявява ГОСПОД на Войнствата.

4 И в онзи ден славата на Яков ще се смали¹ и тлъстината на пълтта му ще измършавее². (1) 4 Царе 17:3-6; (2) гл. 10:16

5 И ще бъде както когато жетварят събира житото и пожъне с ръката си класовете¹. И ще бъде както когато събира някой класове в долината Рафайм².

(1) Йоиш 3:13; (2) Иис. Нав. 15:8

6 Но ще остане в него пабирък, както при бруленето на маслини: две-три зърна на върха на високите клони, четири-пет на клоните на плодното дърво¹, заявява ГОСПОД, Израилевият Бог.

(1) гл. 24:13; Ер. 4:27

7 В онзи ден човекът ще погледне към

Онзи, който го е направил, и очите му ще се взрат в Светия Израилев¹.

(1) гл. 10:20; Ам. 3:12

8 Няма да погледне към жертвениците, дело на ръцете му, и няма да се взре в онова, което направиха пръстите му, нито в ашерите, нито в кумирите на слънцето¹. (1) гл. 27:9; 2 Лей. 31:1; Ос. 14:8

9 В онзи ден укрепените му градове ще бъдат като оставените места в гората и на планинския връх, които бяха оставени пред израилевите синове; и ще бъде пустош¹. (1) Мих. 7:13

10 Понеже ти забрави Бога на спасението си и не си спомни за Канарата на силата си¹, затова садиш приятни насаждения и ги насаждаш с чужди фиданки.

(1) гл. 44:8; 51:13;

Възк. 6:12; 32:18; Пс. 106:21; Езек. 22:12; Ос. 8:14

11 В деня, когато ги насадиш, ги ограждаш с плет и сутрин правиш посято си да цъфти; а жетвата отлита в ден на скръб и на неизцежима печал.

12 Горко на множеството на многото народи, те бучат като бученето на моретата и бушунането на народите – като бушунане на мощни води бушунат¹!

(1) гл. 5:30; 8:7,8; Дан. 7:2; Откр. 17:15

13 Народите бушунат като бушунането на големи води – Той ги смърмя и те бягат надалеч¹ и биват гонени като плява по планините пред вятъра и като въртящ се прах пред вихрушката².

(1) гл. 31:8,9; Пс. 65:7;

(2) гл. 29:5; 33:3; 40:24; Йов 21:18; Пс. 83:13

14 Привечер, ето смущение, преди утрото вече ги няма¹! Това е дейът на тези, които ни обират, и жребият на тези, които ни разграбват².

(1) 4 Царе 19:35; Пс. 37:36; (2) гл. 30:28; 33:1; Зах. 2:8

18 О, земьо с много насекоми, която си отвъд етиопските реки¹,

(1) 4 Царе 19:9; Езек. 30:9; Соф. 3:10

2 която изпращаш посланици по море и с тръстикови лодки по водите, като казваш: Идете, бързи пратеници, при народ висок и гладък*, при народ страшен от началото си и нататък, при

народ, който разделя и потъпкава, чиято земя разкъсват реките!

*им: бръснат, оскубан

3 Всички вие жители на света и обитатели на земята, гледайте, когато се издигне знаме на планините¹, и слушайте, когато засвири тръбата!

(1) гл. 11:12; 13:2

4 Защото така ми каза ГОСПОД¹: Ще съм безмъавен и ще гледам в обиталището Си², като светъл припек по пладне, като росен облак в припека на жетвата.

(1) Ам. 3:7; (2) гл. 57:15; 2 Лек. 6:21

5 Защото преди беритбата, когато премине цъфтежът и цветът стане на зреещо грозде, Той ще изреже клончетата с лозарски нож и ще отсече пръчките, и ще ги махне¹.

(1) гл. 10:33,34

6 Те всички ще бъдат оставени на хищните планински птици и на земните зверове¹; и хищните птици ще летуват върху тях, а всички земни зверове ще зимуват върху тях.

(1) Езек. 31:13

7 В онова време ще се донесе дар на ГОСПОДА на Войнствата от народ висок и гладък*, от народ страшен от началото си и нататък, народ, който разделя и потъпкава, чиято земя разкъсват реките – на мястото на Името на ГОСПОДА на Войнствата, на хълма Сион¹.

*им: бръснат, оскубан

(1) гл. 45:14; Пс. 68:31; Соф. 3:10

гл. 19; Ер. 46:2-26; Езек. 29-32

19 Пророчество, наложено за Египет: Ето, ГОСПОД язди на бърз облак¹ и ще дойде в Египет. Египетските идоми ще потреперят от присъствието Му² и сърцето на Египет ще се разтопи вътре в него.

(1) Вжк. 33:26; (2) Чис. 33:4; Ер. 43:12

2 И аз ще надигна египтяни против египтяни и ще се бият всеки против брат си и всеки против ближния си, град против град, царство против царство¹.

(1) гл. 3:5; 2 Лек. 15:6

3 И духът на Египет ще повехне в него и ще осуетя намеренията му¹. И ще се допитат до идоите и врачове-

те*, до медиумите и спиритистите².

*сеза: екстрасенсите, врачките

(1) гл. 44:25; Йов 5:12,13; (2) гл. 47:12; 4 Царе 1:2

4 И ще предам египтяните в ръката на жесток господар и свиреп цар ще ги владее, заявява Господ БОГ на Войнствата¹.

(1) гл. 20:3,4

5 И водите ще пресъхнат от морето¹, реката Нил ще пресекне и ще изсъхне².

(1) Ер. 51:36; (2) гл. 37:25

6 Реките ще смърдят и египетските канали¹ ще спаднат и ще пресекнат, рогозът и тръстиката ще повехнат².

(1) 4 Царе 19:24; (2) Йов 8:11,12

7 Ливадите при канала, при устието на канала, и всичко посято край канала ще изсъхне, ще се разпилее и ще се изгуби.

8 И рибарите ще охкат, всички, които хвърлят въдица в канала, ще ридаят и които мятат мрежи във водата, ще чезнат¹;

(1) Иса. 7:21

9 и онези, които работят тънък лен и които тъкат висон, ще се съсрамят.

10 И стълбовете му ще се строшат и всички надничари ще бъдат скръбни духом.

11 Наистина първенците на Цоан¹ са безумни, мъдрите съветници на фараона; съветът им стана безсловесен². Как казвате на фараона: аз съм син на мъдри, син на древни царе³?

(1) гл. 30:4; Чис. 13:22; (2) гл. 29:14; Изх. 8:18; (3) 3 Царе 4:30

12 Тогава, къде са мъдрещите ти¹? Нека ти заявят сега и нека разберат какво е решил ГОСПОД на Войнствата за Египет²!

(1) 1 Кор. 1:20; Ава. 8; (2) гл. 41:23; 44:7

13 Първенците на Цоан обезумяха, първенците на Мемфис¹ се заблудиха и водачите на племената му измамиха Египет.

(1) Ер. 44:1; Ос. 9:6

14 ГОСПОД смеси сред него дух на извращение¹; и те измамиха Египет във всичките му дела, както пиян залита в повръщането си².

(1) 3 Царе 22:22; 2 Лек. 18:22; (2) гл. 29:9; Йов 12:25; Ер. 48:26

15 И няма да има за Египет дело, което главата или опашката, палмовият клон или тръстиката да може да извърши¹.

(1) гл. 9:14,15

16 В онзи ден Египет ще бъде като жени¹ и ще трепери, и ще се бои от замахането на ръката на ГОСПОДА на Войнствата, с която Той замахва върху него².

(1) Ер. 51:30; Наум 3:13;
(2) гл. 11:15; Изх. 11:6; Зах. 2:9; 10:11

17 И юдовата земя ще стане ужас за Египет; всеки, който си спомня за нея, ще се ужасява от намерението на ГОСПОДА на Войнствата, което Той реши против него.

18 В онзи ден ще има пет града в египетската земя, които ще говорят ханански език и ще се кълнат в ГОСПОДА на Войнствата¹. Единият ще се нарича град Херес*.

*Разрушение; (1) гл. 14:1; Соф. 3:9

19 В онзи ден ще има олтар на ГОСПОДА¹ сред египетската земя и стълб на ГОСПОДА при границата ѝ.

(1) Ис. Нав. 22:27

20 И ще бъде за знамение и за свидетелство на ГОСПОДА на Войнствата в египетската земя, защото ще извикат към ГОСПОДА заради притеснителите и Той ще им изпрати спасител, и *то* велик, и ще ги избави.

21 И ГОСПОД ще стане познат на Египет и египтяните ще познаят ГОСПОДА в онзи ден; и ще *Му* служат с жертва и принос и ще направят на ГОСПОДА обрек, и ще го изпълнят¹.

(1) Пс. 68:31; Мал. 1:11

22 И ГОСПОД ще порази Египет, ще порази и ще изцели; и те ще се обърнат към ГОСПОДА. И ще Го молят и Той ще ги изцели¹.

(1) Вжж. 32:39; 4 Царе 20:5; Йов 5:18

23 В онзи ден ще има път от Египет за Асирия¹. И асирийците ще дойдат в Египет и египтяните – в Асирия, и египтяните ще служат с асирийците².

(1) гл. 11:16; Мих. 7:12; (2) гл. 2:3

24 В онзи ден Израил ще бъде трети с Египет и с Асирия, благословение сред земята¹,

(1) Зах. 8:13

25 когото ГОСПОД на Войнствата благославя, като казва: Благословен да бъде Моят народ Египет и делото на ръцете Ми Асирия, и наследството Ми Израил¹.

(1) гл. 63:17; Вжж. 32:9; Ер. 2:7; 10:16; Зах. 2:12

гл. 20; Езек. 29-32

20 В годината, в която тартант*¹ дойде в Азот², когато го изпрати асирийският цар Саргон и той оювова против Азот и го превзе³,

*асирийска титла за главнокомандващ

(1) 4 Царе 18:17; (2) 1 Царе 5:1; 2 Лек. 26:6; (3) гл. 14:31

2 в това време ГОСПОД говори чрез Исаия, сина на Амос, като казва: Иди, разпаши вретещето от слабините си и събуй сандалите си от краката си. И той направи така и ходеше гол и бос¹.

(1) 1 Царе 19:24; Мих. 1:8

3 И ГОСПОД казва: Както слугата Ми Исаия ходи гол и бос три години за знамение и предвещание¹ против Египет и против Етиопия²,

(1) Ер. 13:1; Езек. 4:1,3; (2) Езек. 30:4

4 така асирийският цар ще отведе египетските пленници и етиопските заточеници, млади и стари, голи и боси, и с голи задници за срам на Египет¹.

(1) гл. 19:4; 2 Царе 10:4; Ер. 46:19

5 Тогава те ще се разтреперят и засрамят за Етиопия – упованието си, и за Египет – хвалбата си¹.

(1) гл. 30:3,5,7; 36:6; Соф. 2:12

6 И жителите на тази крайбрежна страна ще кажат в онзи ден: Ето, такава е надеждата ни, към която прибягнахме за помощ, за да се избавим от асирийския цар! А ние как ще се спасим?¹

(1) гл. 31:3

ст. 1-10: гл. 13; 14; 47; Ер. 50; 51

21 Пророчество, наложено за пустинята на морето*:

Както вихрушките се носят в южната страна¹, така идва разрушение от пустинята, от страшна земя. *вероятно: Вавилон.

Южен Вавилон се е наричал на асирийски Морска земя заради честите наводнения от Ефрат, а царят му е бил наричан Цар на морето; (1) Йов 37:9

2 Тежко видение ми се откри:

Грабителят граби¹, опустошителят опустошава. Изкачи се, Еламе², обсади, Мидийо³! Спрях всичките ѝ въздишания⁴.

(1) гл. 24:16; (2) гл. 11:11; Бит. 10:22; Ер. 49:34,35; Дан. 8:2; (3) Ер. 25:25; (4) гл. 14:4-7

3 Затова слабините ми са пълни с болка; мъки ме обзеха, като мъките

на родилка. Сгърбен съм и не мога да чуя, смутен съм и не мога да видя¹.

(1) гл. 13:8; 16:11

4 Сърцето ми се смути, ужас ме обзе¹; полумракът, който пожелах, се обърна в ужас за мен.

(1) Пс. 55:5; Ер. 4:19

5 Приготвят трапезата, стражата бди, ядат, пият!¹ Станете, князе! Излъскайте щитове²!

(1) Дан. 5:1; (2) 2 Царе 1:21

6 Защото така ми каза Господ: Иди, постави страж да известява, каквото види¹.

(1) 2 Царе 18:25; Авак. 2:1

7 И видя впряг конници по двама, впряг магарета и впряг камили. И се вслуша внимателно, с голямо внимание,

8 и извика *като* лъв: Господарю мой, аз стоя постоянно на стражевата кула през деня и оставам на стражата си целите нощи.

9 Но, ето! Идва впряг, мъже, конници по двама! И проговори и каза: Падна, падна Вавилон¹, и всичките изваяни идоли на боговете му се строшиха на земята²!

(1) Откр. 14:8; (2) гл. 46:1; Ер. 51:47

10 О, мой овършан *на роде* и сине на хармана ми! Каквото чух от ГОСПОДА на Войнствата, Израилевия Бог, ви заяхих¹.

(1) Ер. 23:28; Ам. 3:8
ст. 11,12; гл. 34:5-17; Ер. 49:7-22; Езек. 25:12-14; 35;
Ам. 1:11,12; Авд.

11 Пророчество, наложено за Едом: Към мен вика един от Сиир¹: Стражо², колко е *часть* на нощта? Стражо, колко е *часть* на нощта?

(1) Бит. 32:3; (2) Езек. 33:7

12 Стражът каза: Утрото иде¹, а също и нощта. Ако ще питате, питайте; върнете се, елате².

(1) Рим. 13:12; (2) Езек. 33:11
ст. 13-17; Ер. 49:28-33

13 Пророчество, наложено за Арабия¹: В гората на Арабия ще пренощувате, дедански кервани².

(1) Ер. 25:24; (2) Бит. 25:3; Ер. 49:8

14 Донесете вода да посрещнете жадния, жители на теманската земя¹, посрещнете бежанеца с хляб.

(1) 1 Лек. 1:30; Йов 6:19

15 Защото побягнаха от мечовете, от изтегления меч, от опънатия лък и от тежестта на войната.

16 Защото така ми каза Господ: За една година, както са годините на наемник¹, ще излезне цялата слава на Кидар².

(1) гл. 16:14; (2) гл. 60:7; Бит. 25:13

17 И останалият брой на стрелците, на силните мъже на синовете на Кидар, ще бъде малък, защото ГОСПОД, Израилевият Бог, изговори *това*¹.

(1) гл. 31:2; 34:16; 45:23; Чис. 23:19

22 Пророчество, наложено за долината на видението*¹:

Какво ти е сега, че си се качил целият на покривите²,

*Вероятно става дума за Ерусалим.
(1) Ер. 21:13; (2) Ер. 19:13; 32:29; Соф. 1:5

2 ти, пълен с викове, шумен граде, ликуващ граде¹? Твоите убити не са убити с меч, нито са умрели в бой².

(1) гл. 32:13; (2) Псал. 4:9,10

3 Всичките ти първенци побягнаха заедно, без лък бяха вързани. Всички намерени в теб бяха вързани заедно, надалеч бяха побягнали¹.

(1) 4 Царе 25:4-7; Ер. 39:4,5

4 Затова казах: Отвърнете се от мен, ще плача горчиво¹! Не се трудете да ме утешавате за опустошението на дъщерята на народа ми.

(1) Ест. 4:1; Ер. 9:1

5 Защото в долината на видението е ден на смут и потъпкване и объркване от Господа, БОГА на Войнствата¹; събарят се стените² и виекът *отеква* към планините.

(1) Соф. 1:15; (2) Псал. 2:2,8

6 И Елам¹ взе колчан с колесници, с мъже и конници, и Кир² оголи щит.

(1) гл. 11:11; (2) 4 Царе 16:9

7 И избраните ти долини се напълниха с колесници и конниците се строиха срещу портата¹.

(1) Езек. 4:2,3

8 И той вдигна покривалото на Юда; и в онзи ден ти погледна към оръжията в къщата „Ливанска гора“¹.

(1) 3 Царе 10:17

9 И видяхте проломите на Давидовия град, че са много, и събрахте водите на долния водоем¹,

(1) 2 Лек. 32:4,5

10 преброихте и къщите на Ерусалим и развалихте къщите, за да укрепите стената¹,

(1) Ер. 33:4

11 направихте и хранилище между двете стени за водата на стария водоем¹ – но не обърнахте внимание на Онзи, който направи това, и не погледнахте към Онзи, който го е приготвил отдавна². (1) гл. 7:3; 4 Царе 20:20; (2) гл. 37:26

12 В онзи ден Господ, БОГ на Войнствата ви призова на плач и на жалееене, на обръсване на главата и на опасване с вретиче¹.

(1) гл. 37:1,2; Йовил 1:13; 2:12; Мих. 1:16; Як. 4:9

13 Но, ето, радост и веселие, клане на говеда и клане на овце, ядене на месо и пиене на вино¹! Да ядем и да пием, защото утре ще умрем²

(1) гл. 5:11,12; 56:12; (2) 1 Кор. 15:32

14 И се откри в ушите ми от ГОСПОДА на Войнствата¹: Наистина това беззаконие няма да се очисти от вас, докато умрете², казва Господ, БОГ на Войнствата.

(1) гл. 5:9; (2) Ам. 8:7

15 Така казва Господ, БОГ на Войнствата: Иди, влез при този управител, при Шевна¹, който е над дома, и кажи:

(1) гл. 36:3; 37:2; 4 Царе 18:18

16 Какво имаш тук и кого имаш тук, че си изсичаш тук гроб? Прави си гроб на високо, изсича си в камъка жилище¹!

(1) Йов 3:14

17 Ето, ГОСПОД ще те захвърли¹ с мъжко захвърляне и като те обвие здраво,

(1) Ер. 10:18

18 силно ще те свие на кълбо и ще те метне като топка в широка земя. Там ще умреш¹ и там ще бъдат славните ти колесници, ти, срам за дома на господаря си!

(1) Ам. 7:17

19 Ще те отхвърля от чина ти и той ще те сваля от положението ти.

20 В онзи ден ще извикам слугата си Елиаким, сина на Хелкия¹,

(1) гл. 36:3; 37:2; 4 Царе 18:18

21 и ще го облека в твоето облекло и ще го стегна с твоя пояс и ще предам твоята власт в ръката му, и той ще бъде баща на ерусалимските жители и на юдовия дом¹.

(1) Бил. 45:8

22 И ще положи на рамото му ключа на Давидовия дом; той ще отваря, и

никой няма да затваря; и ще затваря, и никой няма да отваря¹.

(1) Йов 12:14; Откр. 3:7

23 И ще го забия като колче¹ на твърдо място и той ще бъде славен престол на бащиния си дом. (1) Езд. 9:8; Зах. 10:4

24 И на него ще окачат цялата слава на бащиния му дом, синове и внуци, всички малки съдове, от съдове като чаши до всички съдове като мехове¹.

(1) Бил. 47:11,12

25 В онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, забитото на твърдо място колче ще се махне и ще се отреже, и ще падне, и товарът, който беше на него, ще се срине¹; защото ГОСПОД изговори това.

(1) Пс. 146:3,4

ст. 1-14; Ер. 25:22; Езек. 26-28; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4

23 Пророчество, наложено за Тир:

Ридайте, тарсийски кораби¹, защото той е разрушен, няма къща, няма вход. От земята Китим² им се извести това.

(1) гл. 2:16; (2) Бил. 10:4; Ер. 2:10

2 Млъкнете, жители на крайбрежието! Напълниха те сидонските търговци, които минават през морето.

3 И по големите води *идваше* житото на Сихор^{*1}, жетвата на реката Нил беше доходът ѝ; и тя беше източник на печалба за народите.

*Означава мълна река, отнася се за Нил; (1) Ер. 2:18

4 Засрами се, Сидон¹, защото морето проговори, морската крепост каза: Не съм в болки, нито раждам, нито младежи отхранвам, нито девойки отглеждам.

(1) Езек. 28:21

5 Когато се чуе това в Египет, ще потрепят от известието за Тир.

6 Заминете за Тарсис, ридайте жители на крайбрежието!

7 Това ли е вашият весел *град*, чиито произход е от древни времена? Краката му ще го отнесат далеч да живее като чужденец.

8 Кой реши това против Тир, който раздаваше корони, чиито търговци бяха князе, чиито търговци бяха знаменитите на земята¹?

(1) Зах. 9:3; Откр. 18:23

9 ГОСПОД на Войнствата реши това, за да посрами гордостта на всяка слава и да унизи всичките знаменити на земята¹.
(1) гл. 2:12; Йов 12:21

10 Залей земята си като реката *Нил*, тарсийска дъще – няма вече пояс.

11 *Господ* простря ръката Си над морето¹, потресе царства; ГОСПОД започва да за Ханаан*² да се съборят крепостите му.
*ил.: търговската земя, има се предвид Финикия; (1) гл. 14:26; (2) Бит. 10:19

12 И каза: Няма да се радваш вече, угнетена девице, сидонска дъще! Стани, иди в Китим¹, но и там няма да имаш почивка.
(1) ст. 1

13 Ето земята на халдейците; този народ не съществуваше – асириецът го основа за жители на пустинята – издигнаха се *обсагните* му кули, събориха се дворците му, обърнат беше в развалини.

14 Ридайте, тарсийски кораби, защото запустя крепостта ви¹.
(1) Лк. 10:13,14; Откр. 18:17-19

15 И в онзи ден Тир ще бъде забравен седемдесет години¹, като годините на един цар. А след седемдесет години с Тир ще стане, както в песента на блудницата:
(1) Ер. 25:11,12

16 Вземи арфа, обиколи града, забравена блуднице; свири сладко, пей много песни, за да си спомнят за теб¹.
(1) Наум 3:4

17 И след седемдесет години¹ ГОСПОД ще посети *дъщерята на Тир*; и тя ще се върне към печалбата* си и ще блудства с всички земни царства по лицето на света².
*т.е. печалба от проституция (1) ст. 15; (2) Откр. 17:2

18 Но доходът и печалбата ѝ ще се посветят на ГОСПОДА, няма да се трупат и няма да се съхраняват, защото търговията ѝ ще бъде за живеещите пред ГОСПОДА, за да ядат до насищане и да имат великолепни дрехи.

24 Ето, ГОСПОД изпразва земята и я запустява, обръща я и разпръсква жителите ѝ¹.
(1) гл. 32:12-14; Езек. 6:14

2 И ще стане както с народа, така и със свещеника; както със слугата, така и с господаря му; както със слагинята, така и с господарката ѝ; както с купувача, така и с продавача; както с този, който дава назаем, така и с този, който взема назаем; както с онзи, който взема лихва, така и с онзи, който му дава лихва¹.
(1) Езек. 7:12,13; Ос. 4:9

3 Съвсем ще се изпразни земята и напълно ще се оголи¹, защото ГОСПОД изговори това слово.
(1) гл. 42:22

4 Жалее и вехне земята, чезне и вехне светът. Чезнат високопоставените от народа на земята¹.
(1) гл. 33:9; Ос. 4:3

5 И земята е осквернена под жителите си, защото престъпиха законите, не зачитаха наредбата¹, нарушиха вечния завет².
(1) 4 Царе 21:12-15; (2) Иис. Нав. 23:16; Ер. 11:10; Езек. 16:59; Ос. 6:7

6 Затова клетва погълна земята и жителите ѝ се намериха виновни; затова жителите на земята изгоряха и малцината хора останаха¹.
(1) гл. 1:9; 4 Царе 24:12; Ер. 12:4

7 Жалее младото вино, чезне лозето, въздишат всички, които имаха весело сърце¹.
(1) гл. 32:12-14; Езек. 6:14

8 Спира веселието на тъпаните, престава шуменето на веселящите се, спира веселието на арфата¹.
(1) Ер. 7:34; Езек. 26:13; Ам. 6:7

9 Няма да пият вино с песни, спиртното питие ще загорчи на онези, които го пият.

10 Опустелият град ще събори, всяка къща е затворена, никой не може да влезе¹.
(1) гл. 25:2; 26:5; 27:10; 32:14

11 Оплаквателен вик има по улиците за виното; помрачи се всяка радост, оттегли се веселието на земята¹.
(1) гл. 32:10; Ер. 14:2; Йоиш 1:12

12 В града остана пустош и портата е разбита, в развалини¹.
(1) Плач 2:9

13 Защото така ще бъде сред земята, между народите, както *при* бруленето на маслина, като пабирька, когато свърши гроздоберът¹.
(1) гл. 17:4-6

14 Тези ще издигнат глас, ще паят за

величието на ГОСПОДА, ще извикат от морето¹.

(1) Ер. 51:10

15 Затова прославете ГОСПОДА в източните страни, Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог – по островите на морето¹.

(1) гл. 42:10-12; Соф. 2:11

16 От край-земята чухме песни: Слава на Праведния! Но аз казах: Чезна! Чезна! Горко ми!¹ Грабителите грабят, грабеж грабят грабителите!¹

(1) гл. 6:5; (2) гл. 21:2; 33:1

17 Страх и яма, и примка върху теб, земни жителю!¹

(1) Ер. 48:43,44; Лк. 21:35

18 И който бяга от гласа на страха, ще падне в ямата; а който излезе от ямата, ще се улови в примката¹; защото прозорците отгоре се отвориха² и основите на земята треперят³.

(1) Йов 20:24; Плъч 3:47; Ам. 5:18,19;

(2) Бит. 7:11; (3) Пс. 18:7

19 Земята се разпадна напълно, земята се разложи напълно, земята силно се разтресе.

20 Земята ще залита като пиян и ще се мята като колиба¹. Беззаконието ѝ ще натегне върху нея и ще падне, и няма вече да стане.

(1) Ер. 4:24; 51:29

21 И в онзи ден ГОСПОД ще накаже войнството на висините във висините¹ и земните царе на земята².

(1) Откр. 12:7-9; (2) Пс. 76:12; Езек. 39:1-5; Откр. 19:19-21

22 И ще бъдат събрани, както се събират затворници в тъмницата. И ще бъдат затворени в затвора и след дълго време ще бъдат наказани¹.

(1) 2 Петр. 2:4

23 Тогава луната ще се изчерви и слънцето ще се засрами¹, защото ГОСПОД на Войнствата ще царува на хълма Сион² и в Ерусалим, и пред старейшините Си със слава³.

(1) гл. 13:10; 60:19;

(2) гл. 33:22; 52:7; Мих. 4:7; Ава. 21; (3) Откр. 4:4

25 ГОСПОДИ, Ти си мой Бог!¹ Ще Те велчая, ще възхвалявам Името Ти², защото си извършил чудеса³, отдавнашните Си намерения с вярност и истинност⁴.

(1) Пс. 31:14; (2) Иак. 15:2,3; Пс. 7:17; 118:28; (3) Пс. 40:5; 75:1; Йонил 2:26; (4) гл. 46:10,11

2 Защото Ти обърна град в грамада,

укрепен град – в развалина¹, двореца на чужденците – да не е град, няма да се съгради до века².

(1) гл. 24:10,12; (2) гл. 13:20

3 Затова силен народ ще Те прослави, градът на страховитите народи ще се бои от Теб¹.

(1) Пс. 66:3; Езек. 38:23

4 Защото си бил крепост на сиромаша, крепост на бедния в притеснението му¹, прибежище от буря, сянка от пек², когато устремът на насилниците е като буря върху стена.

(1) гл. 14:32; Пс. 9:9; Ер. 16:19; (2) гл. 4:6; 32:2; Пс. 91:1

5 Като пек в сухо място ще укротиш метежа на чужденците, като пек от сянката на облак ще се отслаби тържеството на насилниците¹.

(1) гл. 13:11

6 И на този хълм ГОСПОД на Войнствата ще направи на всичките племена угощение от тлъсти ястия, угощение от стари вина, от тлъсти ястия, пълни с мозък, от отбрани стари вина.

7 И на този хълм Той ще отмачне покривалото, което покрива всичките племена, и завесата, която е простряна върху всичките народи¹.

(1) 2 Кор. 3:14-18

8 Ще погълне смъртта навеки¹. И ще избърше Господ БОГ съзлите от всяко лице² и ще отмачне позора на народа Си от цялата земя³; защото ГОСПОД изговори това.

(1) Ос. 13:14; 1 Кор. 15:54;

(2) гл. 30:19; 35:10; Пс. 116:8; Откр. 7:17; (3) гл. 60:15

9 И в онзи ден ще кажат: Ето, това е нашият Бог¹, чакахме Го да ни спаси². Това е ГОСПОД, чакахме Го. Ще се радваме и ще се веселим в спасението Му³.

(1) гл. 40:9; (2) гл. 33:22; 35:4; Бит. 49:18;

Пс. 33:20; (3) Пс. 33:21; 40:16; Авак. 3:18; Зах. 10:7

10 Защото на този хълм ще почива ръката на ГОСПОДА; и Моав ще бъде потъпкан под Него, както се тъпче паявата на бунището¹.

(1) гл. 16:6,7; Соф. 2:9,10

11 И Господ ще разпростре ръцете Си сред него, както плуващият простира ръце да плува, и ще повали гордостта му заедно с коварството на ръцете му.

12 И високите укрепления на стените ти ще събори, ще сваля, ще повали на земята в пръстта¹.

(1) гл. 26:5; Езек. 28:17

26 В онзи ден тази песен ще се изпее в юдовата земя:

Имаме укрепен град; спасение ще постави *Бог* за стени и окоп¹.

(1) гл. 60:18; Пс. 48:3

2 Отворете портите, за да влезе праведният народ, който пази истината¹.

(1) Пс. 118:19

3 Ще опазиш в съвършен мир¹ здравия по дух, защото на Теб се уповава².

(1) гл. 32:17,18; Фил. 4:7; (2) гл. 50:10; Ер. 39:18

4 Уповавайте се на ГОСПОДА¹ навеки, защото Господ БОГ е вечна канара².

(1) Пс. 62:8; (2) Вжж. 33:27; Пс. 125:1

5 Защото събори живеещите нависоко, снижи високостоящия град, снижи го чак до земята, хвърли го дори в пръстта¹.

(1) гл. 24:10; 25:12; 32:19; Езек. 28:17

6 Крак ще го потъпче, краката на сиромаша, стъпките на бедния¹.

(1) Мал. 4:3

7 Пътят на праведния е равен. Ти изравняваш пътеката на праведния¹.

(1) Пр. 3:6; 11:5; 21:8

8 Да, в пътя на Твоите присъди, ГОСПОДИ, Те чакахме¹; към Твоето Име и към Твоя спомен е желанието на душата ни².

(1) гл. 30:18; (2) Пс. 42:1

9 С душата си копнея за Теб нощем¹; да, и с дълбочината на духа си Те търся в зори, защото, когато Твоите присъди се вършат на земята, жителите на света се учат на правда².

(1) Пес. 3:1; (2) Пс. 58:11

10 Ако се окаже милост на безбожния, той пак няма да се научи на правда¹; в земята на правотата ще постъпва неправедно² и няма да погледне на величието на ГОСПОДА³.

(1) Екх. 8:11; (2) гл. 1:21; 4 Царе 13:6; (3) Ос. 11:7

11 ГОСПОДИ, ръката Ти е издигната, но те не виждат¹; ще видят ревността за народа и ще се засрамят²; да, огън ще погълне враговете Ти³.

(1) Пс. 28:5; Ер. 5:3; (2) гл. 66:5; Мих. 7:10; (3) гл. 10:16; Мал. 4:1; Евр. 10:27

12 ГОСПОДИ, Ти ще отредиш мир за нас¹, защото и всичките ни дела си извършил за нас².

(1) Чис. 6:26; Пс. 29:11; (2) Пс. 57:2; 90:17; Римл. 8:3,4

13 ГОСПОДИ, Боже наш, *други* госпо-

дари освен Теб са владели над нас¹ – само чрез Теб ще изповядваме Твоето Име!

(1) 2 Лст. 12:8; Йн. 8:33

14 Мъртвите няма да живеят, сенките няма да станат¹; затова Ти си ги наказал и изтребил, и си изличил всеки спомен за тях².

(1) Йов 7:9; (2) Йов 18:17; 24:20; Пс. 9:5,6

15 Умножил си народа¹, ГОСПОДИ, умножил си народа, прославил си Се², разширил си всичките граници на страната³.

(1) Ер. 30:19; (2) гл. 40:5; (3) гл. 33:17; 54:2,3

16 ГОСПОДИ, в скръбта Те потърсиха¹, изляха молитвен шепот, когато наказанието Ти беше върху тях.

(1) Съв. 10:15; Пс. 27:8; 77:2; 78:34; Ер. 2:27; 29:12; Ос. 5:15

17 Както бременна жена, когато наближава да роди, се превива и вика в болките си, такива станахме и ние пред Теб, ГОСПОДИ¹.

(1) гл. 13:8; Бил. 3:16; Ер. 4:31

18 Станахме бременни, превихахме се, *НО* като че ли вятър родихме – не извършихме спасение за земята и не се родиха жители на света.

19 Ще оживеят мъртвите ти, моите мъртви тела ще възкръснат¹. Събудете се и запейте радостно вие, които обитавате в пръстта², защото росата ти е като росата на тревите и земята ще роди мъртвите.

(1) Пс. 88:10; Езек. 37:5,6,12; Ос. 6:2; (2) Дан. 12:2

20 Иди, народе Мой, влез в скришните си стаи¹ и затвори вратите си след себе си; скрий се за един малък миг, докато премине гневът².

(1) Мт. 6:6; (2) Изх. 12:22,23; Пс. 57:1; 94:13

21 Защото, ето, ГОСПОД излиза от мястото Си¹, за да накаже жителите на земята за беззаконието им². И земята ще открие кървите си и няма вече да покрива убитите си³.

(1) Мих. 1:3; Зах. 2:13; (2) гл. 66:6; Юда 14; (3) Езек. 24:7,8

27 В онзи ден ГОСПОД ще накаже с тежкия, големия и силния Си меч Левиатан, бягащата змия, и Левиатан, виещата се змия; и ще убие морското чудовище¹.

(1) гл. 51:9; Йов 26:13; Езек. 29:3

2 В онзи ден ще се каже: Лозе с пре-
красно грозде, възпейте го!¹

(1) гл. 5:1; Пс. 80:8

3 Аз, ГОСПОД, го пазя, всеки миг ще
го поя¹; нощем и денем ще го пазя²,
за да не го постигне зло.

(1) гл. 44:3; (2) 3 Царе 8:59

4 Няма ярост в Мен¹. Ако някой ми
покаже в него тръни и бодили, в бой
ще изляза посред тях, ще ги изгоря
напълно².

(1) Ер. 29:11; (2) 2 Царе 23:7

5 Или нека се хване за силата Ми, да
склучи мир с Мен! Мир нека склучи
с мен!

6 В идните дни Яков ще се закорени,
Израил ще напълни и ще разцъфти¹, и
ще напълнят с плод лицето на света.

(1) гл. 37:31; Ос. 14:5,6

7 Поразил ли го е, както порази оне-
зи, които поразиха него? Или убит ли
беше, както бяха убити убитите от
него?¹

(1) Ер. 30:11

8 С мярка му се противиш, когато го
отпращаш¹; отвлече го със силния Си
вятър в деня на източния вятър².

(1) гл. 57:16; Пс. 103:9; Плач 3:31,32; (2) гл. 64:6

9 Затова, с това ще се очисти без-
законието на Яков¹. И това ще бъде
целият плод от отнемането на греха
му², когато направи всичките камъни
на жертвениците като стрит на прах
варовик и ашерите и кумирите на
слънцето няма вече да се издигнат³.

(1) гл. 4:4; 40:2; (2) Римл. 11:27;
(3) гл. 17:8; 30:22; 4 Царе 23:14; Мих. 5:12-14

10 Защото укрепеният град ще опус-
тее¹, селището е напуснато и изоста-
вено като пустиня. Там ще пасе теле
и там ще си почива, и ще изпояде
клончетата му.

(1) гл. 24:10

11 Когато клоните му изсъхнат, ще се
отчупят, жени ще дойдат и ще ги за-
палят¹. Понеже не са разумен народ²,
затова Творецът им няма да ги пожали
и Създателят им няма да се смии за
тях³.

(1) Езек. 15:6-8;
(2) гл. 1:3; 44:18; Ос. 4:14; (3) Бит. 6:7; Ер. 13:14

12 И в онзи ден ГОСПОД ще отръс-
ка плода от течението на реката Ефрат
до египетския поток¹ и вие ще бъдете

събрани един по един, израилеви си-
нове².

(1) Исис. Нав. 15:4; 3 Царе 8:65;
(2) Вжж. 30:3,4; Ер. 3:14; Ам. 9:9,11

13 И в онзи ден ще се затръби с
голяма тръба¹ и ще дойдат изгубени-
те в асирийската земя и прогонените
в египетската земя² и ще се поклонят
на ГОСПОДА на светия хълм в Ерусал-
им³.

(1) Мг. 24:31;
(2) гл. 11:12,16; 43:6; Мих. 7:12; Зах. 10:10; (3) Ер. 31:6,12

28 Горко на горделивия венец на
ефремовите пияници¹ и на повехналия
цветя на славната му красота, който е
на върха на тлъстата долина на побе-
дените от виното²!

(1) гл. 7:9; 9:9; Ам. 4:1; 6:8; (2) Ам. 6:4-6

2 Ето, ГОСПОД има един мощен и си-
лен, като буря с град и опустошителна
вихрушка, като буря от силни прелели
води поваля с ръка на земята¹.

(1) Дан. 9:26

3 С крака ще се тъпче горделивият
венец на ефремовите пияници.

4 И повехналият цветя на славната им
красота, който е на върха на тлъста-
та долина, ще стане като ранната й
смокиня преди лятото, която, щом я
вземе в ръка онзи, който я види, я
погъща¹.

(1) гл. 8:4; Наум 3:12

5 В онзи ден ГОСПОД на Войнствата
ще бъде славен венец и красива коро-
на за остатъка от народа Си,

6 и дух на правосъдие за онзи, който
седи да съди¹, и сила за тези, които
отблъсват битката до портата².

(1) 3 Царе 3:28; (2) Зах. 12:5

7 Но и тези се клатушкат от вино и се
заблудиха от спиртно питие¹; свеще-
ник и пророк се клатушкат от спиртно
питие, обладани са от вино, заблудиха
се от спиртно питие, клатушкат се във
видението, препъват се в съденето²,

(1) гл. 56:12; (2) гл. 5:11,22,23;
Лев. 10:9-11; Пр. 20:1; Ос. 4:11; 7:5

8 защото всичките трапези са пълни
с бълвоч и нечистота, така че няма
място.

9 Кого да научи на знание? На кого

да даде да разбере посланието?¹ Отбистите от мякото ли? Отделените от гърдите ли?

(1) Ер. 6:10

10 Защото *гава* заповед след заповед, заповед след заповед, правило след правило, правило след правило, тук малко, там малко.

11 Наистина с гъниви устни и с друг език ще говори на този народ¹

(1) Ер. 5:15

12 Онзи, който им каза: Това е почивката, успокойте уморения; и това е отдихът! – но те не желаеха да слушат¹.

(1) Ер. 6:16; Зах. 7:11; 1 Кор. 14:21

13 Затова словото ГОСПОДНО ще стане за тях заповед след заповед, заповед след заповед, правило след правило, правило след правило, тук малко, там малко – за да ходят и да паднат по гръб и да се разбият, да се впримчат и да се хванат¹.

(1) гл. 6:9,10; 8:15

14 Затова слушайте словото ГОСПОДНО, вие присмивачи, властници на този народ, който е в Ерусалим¹.

(1) гл. 1:23; 46:12

15 Понеже казахте: Сключихме завет със смъртта¹ и направихме договор с Шеол – когато заливащото бедствие минава², да не дойде до нас, защото си направихме лъжата прибежище и се скрихме в измамата³.

(1) Дан. 9:27; (2) гл. 8:7,8;

(3) гл. 30:10,12; Бит. 37:20; Ер. 5:12,31; 13:25; Езеж. 22:28

16 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз полагам в Сион камък за основа, избран камък, скъпоценен крайъгълен камък, здрава основа¹; който вярва в *Него*, няма да бърза страхливо².

(1) Пс. 118:22; Дан. 2:45; Зах. 3:9; 10:4; Мт. 21:42; 1 Кор. 3:11; (2) 2 Лст. 20:20; Римл. 9:33; 1 Петр. 2:6

17 Ще направя правосъдието мерителна връв и правдата – везна; и градушка ще помете прибежището при лъжата и води ще залее скривалището¹.

(1) Мт. 7:27

18 Заветът ви със смъртта ще бъде унищожен и договорът ви с Шеол няма да устои. Когато заливащото бедствие минава, ще бъдете стъпкани от него¹.

(1) Ер. 2:37; Плч. 4:17; Езеж. 13:11-14; Наум 1:8

19 Колкото пъти минава, ще ви хваща; защото сутрин след сутрин ще минава, денем и нощем; и само слухът за него да чуе някой, ще се ужаси¹.

(1) Ер. 4:5-13

20 Защото леглото е твърде късо, за да се изтегне *някой*, и завивката е твърде тясна, за да се завие *някой*¹.

(1) гл. 10:3

21 Защото ГОСПОД ще стане както на хълма Ферасим¹, ще се разгневи както в долината Гаваон², за да направи делото Си, чудното Си дело, и да извърши работата Си, удивителната Си работа³.

(1) 2 Царе 5:20; (2) Иис. Нав. 10:10-14; 1 Лст. 14:16; (3) гл. 29:14,23; 64:3; Авак. 1:5

22 И сега не се присмивайте, да не би да се стегнат оковите ви по-здраво¹; защото чух за погубление, предreshено от Господа БОГА на Войнствата², над цялата земя.

(1) Иах. 8:29; 2 Лст. 36:16; Пр. 19:29;

(2) гл. 10:22,23; Пр. 29:1; Езеж. 22:14; Ак. 21:24

23 Дайте ухо и слушайте гласа ми; внимавайте и слушайте какво говоря¹!

(1) Пс. 81:8; Мт. 11:15

24 Орачът всеки ден ли оре, за да посее? *Всеки ден ли разтваря бразди и разбива буците на нивата си*?¹

(1) Екл. 3:2

25 Когато изравни лицето ѝ, не пръска ли копър и не посява ли кимион, не сее ли жито в редове и ечемика на определеното му място, и бяло жито наоколо?

26 Защото неговият Бог го учи да постъпва правилно и го поучава¹.

(1) Йов 32:8

27 Защото не се вършее копър с диканя и кола не се върти върху кимиона, а копърът се очуква с тояга и кимионът – с прът.

28 А хлябното жито се стрива. Защото човек не го вършее постоянно и не го стрива с колелото на колата си, и не го раздробява с копитата на конете си¹.

(1) Ер. 10:24

29 И това също произлиза от ГОСПОДА на Войнствата¹, който е чудесен в съвет, превъзходен в мъдрост².

(1) гл. 41:20; Пс. 118:23; (2) Пс. 92:5; Ер. 32:19

29 Горко на Ариил*, Ариил¹, града, в който Давид се засели! Прибавете година на година, празниците нека се извъртат².

*Има се предвид Ерусалим. Думата вероятно означава Божие огнище.; (1) Езек. 43:15,16; (2) гл. 1:14; Лев. 23:4-37

2 И аз ще притесня Ариил, и ще настане тъга и скръб¹, и той ще ми бъде наистина като Божие огнище.

(1) гл. 33:7-9

3 И ще разположа стан наоколо против теб, ще те обсадя с могили и ще издигна кули против теб¹.

(1) гл. 1:8; Лк. 19:43

4 И ти ще бъдеш принизен, ще говориш из земята, и говоренето ти ще бъде глухо из пръстта. И гласът ти ще бъде както на дух из земята и говоренето ти ще бъде шепот из пръстта.

5 А множеството на неприятелите ти ще бъде като ситен прах и множеството на насилниците – като дребна плява, която се отвява. И това ще стане внезапно, в един миг¹.

(1) гл. 17:13; 37:36

6 Ще бъде посетен от ГОСПОДА на Войнствата с гръм и със земтресение и с голям шум, буря и вихрушка и пояждащ огнен пламък¹.

(1) гл. 30:30,31; 31:9; Езек. 38:22

7 И като сън, като нощно видение¹ ще бъде множеството на всичките народи, които воюват против Ариил, и всички, които се бият против него и против крепостите му, и които го притесняват².

(1) Йов 20:8; (2) Зах. 14:3

8 И както гладният сънува, че ето, яде, но се събужда и душата му е празна; и както жадният сънува, че ето, пие, но се събужда и ето, отпаднал е и душата му е жадна; така ще бъде множеството на всичките народи, които воюват против хълма Сион¹.

(1) гл. 41:11,12; 2 Лек. 32:21; Пс. 129:5; Наум 1:15

9 Стойте смаяни и се чудете¹, заслепете се и ослепейте²! Те са пияни, но не от вино; политат, но не от спиртно питие³.

(1) Ер. 2:12; (2) 2 Кор. 4:4; (3) гл. 19:14; 51:21; Ер. 13:13

10 Защото ГОСПОД изля на вас дух на дълбок сън¹ и затвори очите ви;

скри пророците и първенците ви, и гледачите².

(1) Римл. 11:8; (2) гл. 6:10; Мих. 3:6

11 И всяко пророческо видение стана за вас като думите на запечатана книга, която дават на някой грамотен и казват: Я прочети това! – а той казва: Не мога, защото е запечатано¹.

(1) Дан. 12:4; Откр. 5:1,5

12 И дават книгата на някой неграмотен и казват: Я прочети това! – а той казва: Неграмотен съм¹.

(1) 2 Кор. 3:14

13 И Господ каза: Понеже този народ се приближава към Мен с устата си и с устните си Ме почита, но е отдалечил сърцето си от Мен¹ и страхът им от Мен е според научена човешка заповед²,

(1) гл. 30:11; Ер. 3:10; Ос. 7:14;

(2) Ер. 12:2; Мт. 15:8,9; Кол. 2:22

14 затова, ето, ще продължа да върша чудно дело с този народ, чудно и странно дело¹. И мъдростта на мъдрите му ще погине, и разумът на разумните му ще се скрие².

(1) гл. 28:21;

(2) гл. 19:11; 44:25; Йов 12:17; Ер. 19:7; 49:7; Йн. 9:30

15 Горко на онези, които дълбоко крият намеренията си от ГОСПОДА и чиито дела стават в тъмнина¹, и които казват: Кой ни вижда? Кой ни знае?²

(1) гл. 30:1; 2 Царе 11:27; 4 Царе 17:9;

(2) гл. 47:10; Езек. 8:12

16 О, вашата опърничавост! Грънчарят ще се счете ли като глината? Направеното ще каже ли за този, който го е направил: Той не ме е направил? И изработеното ще каже ли за този, който го е изработил: Той не разбира?¹

(1) гл. 45:9; Римл. 9:20

17 Няма ли след още съвсем малко време да се обърне Ливан в плодородно поле, а плодородното поле да се счита като гора?¹

(1) гл. 32:15

18 И в онзи ден глухите ще чуят писаното слово и очите на слепите ще прогледнат от мрака и тъмнината¹.

(1) гл. 32:3; 35:5; 42:7; Лк. 4:18; Деян. 26:18

19 И кротките ще умножат радостта си в ГОСПОДА и сиромасите между хората ще се развеселят в Светия Израилев¹.

(1) гл. 41:16; Пс. 22:26; Соф. 3:12-15

20 Защото насилникът изчезна и при-

свивачът се изгуби, и всички, които дребнеха за беззаконие, се отсякоха¹,

(1) Мих. 2:1-3

21 които изкарват човек виновен за една дума и поставят примка¹ за онзи, който върши правда в портата, и с лъжа изкарват праведния крив².

(1) Мк. 12:13; (2) гл. 5:20,23

22 Затова ГОСПОД, който е изкупил Авраам, така казва за якововия дом¹: Няма вече да се посрамя Яков и няма вече да побледнее лицето му²;

(1) гл. 41:8; (2) гл. 45:17; 54:4

23 защото, когато той, когато децата му видят делото на ръцете Ми¹ сред себе си, ще осветят Името Ми и ще осветят Светия Яков, и ще се боят от Израилевия Бог².

(1) гл. 28:21; (2) гл. 8:13; Мт. 6:9

24 И заблудените духом ще познаят разум¹ и роптателите ще приемат поука².

(1) гл. 32:4; (2) Ер. 31:34

30 Горко на непокорните синове¹, заявява ГОСПОД, които изпълняват планове, но не от Мен², и които сключват договори, но не чрез Моя Дух, за да прибавят грях на грях³;

(1) гл. 1:2; Езек. 2:3,4; (2) гл. 31:1; (3) гл. 1:4,5; 29:15; Ос. 11:6

2 които отиват, за да слязат в Египет, без да се допитват до Моята уста¹, за да се укрепят със силата на фараона и да прибегнат под сянката на Египет²!

(1) Иис. Нав. 9:14; 3 Царе 22:7; (2) гл. 36:6; 4 Царе 18:21,24; Ер. 2:18; 42:14; Ос. 7:13; 8:9,10

3 Затова силата на фараона ще ви бъде за срам и прибегването под сянката на Египет – за позор¹.

(1) гл. 20:5; Ер. 2:36; 46:25; Езек. 29:7

4 Защото първенците му бяха в Цоан¹ и посланиците му стигнаха в Ханес.

(1) гл. 19:11

5 Те всички ще бъдат посрамени поради народ, който няма да им е от полза, нито ще бъде помощ, нито полза, а е за срам и дори за позор.

6 Пророчество, наложено за южните животни¹:

През земя на скръб и мъка, откъдето излизат лъвица и силен лъв, пепелянка

и хвърката огнена змия², носят богатството си на гърба на магаренца и съкровищата си на гърбицата на камили, при народ, който няма да им е от полза³,

¹на евр.: веерот, използва се образно за Египет (1) Зах. 6:6; (2) гл. 14:29; Чис. 21:6; (3) Ос. 8:9,10; 12:1

7 защото напразно, безполезно ще помогнат египтяните¹. Затова викнах за това: Хвалбата им е *САМО* да седят!

(1) гл. 31:3; Пр. 25:19; Ер. 37:7

8 Сега иди, напиши това пред тях на дъсчица¹, и в книга го запиши², и да остане за вечни времена,

(1) гл. 8:1; (2) Ер. 36:2

9 че те са непокорен народ¹, синове лъжци, синове, които не искат да слушат закона на ГОСПОДА²,

(1) гл. 48:4; Вжк. 31:27; Деян. 7:51; (2) гл. 1:4; 5:24; Пс. 81:11; Ер. 7:28; Зах. 1:4

10 които казват на гледачите: Не гледайте!¹ – и на пророците: Не ни пророкувайте правото, говорете ни ласкателства², пророкувайте измами³;

(1) 2 Аев. 25:16; Ер. 11:21; Ам. 2:12; (2) 3 Царе 22:8-13; 2 Тим. 4:3; (3) Мих. 2:6,11

11 отстъпете от пътя, отклонете се от пътеката, махнете отпред нас Светия Израилев!¹

(1) гл. 29:13; Йов 21:14

12 Затова, така казва Светият Израилев: Понеже презирате това слово и се упоавате на насилие и на коварство и се опирате на тях¹,

(1) гл. 28:15

13 затова това беззаконие ще ви бъде като пролом, готов да се срине, издутина във висока стена¹, чието рухване идва внезапно, в един миг².

(1) Пс. 62:3; (2) Пр. 29:1; Езек. 13:14

14 И Той ще я строши, както се строшава грънчарски съд¹, разбит безпощадно, така че сред разбитите му части да не се намира парченце, с което да се вземе огън от огнището и да се гребне вода от щерната. (1) Ер. 19:11; 48:38

15 Защото така казва Господ БОГ, Светият Израилев: Чрез обръщане и покой ще се избавите, в безмълвие и упование ще бъде силата ви¹. Но вие не искахте².

(1) гл. 7:4; 40:31; Ииз. 14:14; (2) Мт. 23:37

16 А казахте: Не, ще побегнем на кон! – затова ще бягате; и: Ще яздим

на бързи коне! – затова и преследвачите ви ще бъдат бързи¹.

(1) 4 Царе 25:5; Псалм 4:19

17 Хиляда ще бягат от заплахата на един, от заплахата на петима¹, докато останете като голо дърво на планински връх и като знаме на хълм².

(1) Лев. 26:17,36; Втжк. 28:25; 32:30; (2) гл. 1:8

18 Затова ГОСПОД ще чака, за да се смили над вас, и затова ще се превъзвиси, за да ви пожали¹; защото ГОСПОД е Бог на правосъдие² – блажени всички, които Го чакат³!

(1) гл. 57:16-18; Ер. 31:20; (2) гл. 26:7-11; (3) Пс. 2:12; Ер. 17:7; Псалм 3:25

19 Защото народ ще живее в Сион, в Ерусалим. Ти няма никога вече да плачеш! Той наистина ще се смили над теб при гласа на вика ти; когато го чуе, ще ти отговори².

(1) гл. 25:8; 65:19; (2) гл. 58:9; 65:24; Ер. 29:12

20 И дори Господ да ви даде хляб на скръб и вода на притеснение¹, учителите ти няма вече да бъдат скрити, а очите ти ще гледат учителите ти;

(1) гл. 33:16; 51:14

21 и ушите ти ще слушат слово зад теб, което, когато се отклонявате наляво, ще казва: Този е пътят, ходете по него!¹

(1) гл. 48:17; Втжк. 5:32; 1 Царе 12:23; Ер. 6:16

22 Тогава вие ще имате за гнусота покритието на сребърните си идоли и обкова на златните си леяни идоли. Ще ги изхвърлиш като гнусота, ще им кажеш: Махай се!¹

(1) гл. 2:20; 27:9; Втжк. 7:25; Езек. 7:20

23 И Той ще даде дъжд на семето ти, което ще засееш в земята¹, и хляб като добив от земята, и той ще бъде тлъст и изобилен². И в онзи ден добитъкът ти ще пасе на широки пасбища³,

(1) Йона 2:23; (2) Лев. 26:3-5; Пс. 67:6; (3) гл. 32:20

24 и воловете и магаренцата, които работят земята, ще ядат чиста зоб, вейана с лопата и вейло.

25 И на всяка висока планина и на всеки извисен хълм ще има реки и водни потоци¹ в деня на голямото клане², когато падат кули³.

(1) Йона 3:18; (2) Йона 3:13; (3) гл. 2:15

26 И светлината на луната ще бъде

като светлината на слънцето, а светлината на слънцето ще бъде седмократна, като светлината на седем дни, в деня, когато ГОСПОД превързва раната на народа Си и изцелява язвата от удара им¹.

(1) Ер. 30:17; Мал. 4:2

27 Ето, Името на ГОСПОДА идва отдалеч¹; гневът Му гори и гъстият Му дим се издига; устните Му са пълни с ярост и езикът Му е като огън пояждащ,

(1) Мал. 1:11

28 и диханието Му – като прелял поток, който стига до шията, за да пресее народите в ситото на суетата; и ще има заблудителна юзда в челостта на народите¹.

(1) гл. 17:13,14

29 Ау вас ще има песен, както в нощта на свят празник, и радост на сърцето, както когато тръгват със свирки да дойдат на ГОСПОДНИЯ хълм¹, при Канарата Израилева².

(1) Пс. 42:4; (2) гл. 44:8

30 И ГОСПОД ще направи да се чуе славният Му глас¹ и да се види слазването на ръката Му² с яростен гняв и с пламък на огън пояждащ³, с пороен дъжд, с буря и градушка от камъни⁴.

(1) Пс. 29:4; Йона 3:16; (2) гл. 52:10; (3) гл. 10:16; 29:6; 66:15; Евр. 12:29; (4) Изх. 9:24; Иис. Нав. 10:10,11

31 Защото асириецът, който удря с тояга, ще бъде смазан от гласа на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 37:36

32 И всеки удар с определения жезъл, който ГОСПОД ще наложи върху него¹, ще бъде с тимпанчета и арфи.

С размахана ръка ще воюва против него².

(1) гл. 10:26; (2) гл. 31:4; 2 Лек. 32:8

33 Защото Тофет^{*1} е отдавна приготвен и за царя² е подготвен. Дълбок и широк го направи, кладата му е с огън и много дърва; като поток от сяр диханието на ГОСПОДА ще го запали³.

*мястото за принасяне на човешки жертви на Молох

(1) 4 Царе 23:10; (2) Дан. 11:36; (3) гл. 33:14; Втжк. 4:24; Откр. 19:20

31 Горко на онези, които слизат в Египет за помощ и се надяват на коне, и се уповават на колесници, понеже са много, и на конници, защото са много

силни¹, а не гледат на Светия Израилев и не търсят ГОСПОДА!¹

(1) гл. 30:1,2,16; Вжж. 17:16; (2) гл. 9:13; 2 Лст. 16:7-9; Зах. 10:5

2 Но и Той също е мъдър¹; ще докара зло и думите Си няма да оттегли², а ще стане против дома на злите и против помощта на вършещите беззаконие³.

(1) Йов 12:13; (2) гл. 21:17; (3) гл. 20:4-6; 30:7

3 А египтяните са хора, а не Бог и конете им са плът, а не дух¹. И ГОСПОД ще простре ръката Си и онзи, който помага, ще се спъне, и онзи, на когото помага, ще падне; всички заедно ще се изличат.

(1) Пс. 146:3-5; 2 Лст. 32:8; Езек. 28:2

4 Защото така ми каза ГОСПОД: Както ръмжи над лова си лъвът, младият лъв, срещу когото се свикват множество овчари, и не се плаши от гласа им, и не се отдръпва пред шума им, така ГОСПОД на Войнствата ще слезе, за да воюва за хъма Сион и за неговото възвишение¹.

(1) гл. 30:30-32; 42:13; Изх. 14:14,25

5 Както птиците пърхат над своите пилета, така ГОСПОД на Войнствата ще защити Ерусалим; ще го защити и спаси, ще го пощади и избави¹.

(1) гл. 35:4; 37:35; 4 Царе 19:34; Пс. 46:5

6 Върнете се към Този, от когото израилевите синове дълбоко отстъпиха!¹

(1) Ер. 3:12,22; Зах. 1:3

7 Защото в онзи ден всеки човек ще захвърли сребърните си идоли и златните си идоли, които вашите ръце ви направиха за грях¹.

(1) гл. 2:20

8 Тогав асириецът ще падне от меч не на мъж и меч не на човек ще го унищожи¹. И той ще побегне² от меча и младежите му ще станат принудителни работници.

(1) гл. 10:25; 37:36; (2) гл. 17:13; 37:37

9 И канарата му* ще премине от страх, и князете му ще се разтреперят от знамето, заявява ГОСПОД, чийто огън е в Сион и огнището Му в – Ерусалим¹. *вероятно: асирийският цар; (1) гл. 10:16,17; 29:6

32 Ето, един цар ще царува с правда¹ и князете ще управляват с правосъдие, (1) гл. 9:7; 11:4,5; 33:5; Пс. 72:2; Ер. 23:5,6; Мал. 4:2

2 и един човек ще бъде като заслон от вятър и като прибежище от буря, като водни потоци в сухо място, като сянка от огромна канара в жадна земя¹.

(1) гл. 4:6; Псалм. 4:20

3 Очите на виждащите няма да бъдат помрачени и ушите на слушащите ще внимават¹.

(1) гл. 29:18; Мт. 13:16

4 И сърцето на безразсъдните ще разбере звание¹ и езикът на заекващите ще говори бързо и ясно.

(1) гл. 29:24

5 Безумният няма вече да се нарича благороден и сребролюбецът няма вече да се казва щедър¹;

(1) гл. 5:20

6 защото безумният говори безумно¹ и сърцето му работи беззаконие, за да върши безбожие и да говори заблуда против ГОСПОДА², за да остави празна душата на гладния и да отнеме питието на жадния³.

(1) Мт. 12:34; (2) гл. 59:13; (3) Езек. 34:18; Мт. 25:42

7 А на сребролюбеца средствата са зли, той замисля коварства¹, за да погуби сиромаха с лъжливи думи дори когато бедният говори правда².

(1) Мих. 2:1; (2) гл. 5:23

8 А благородният замисля благородни неща и ще стои в благородни неща¹.

(1) Мт. 12:35

9 Станете, вие безгрижни жени¹, и чуйте гласа ми; вслушайте се в говоренето ми², вие нехайни дъщери!

(1) Ам. 6:1; (2) Ер. 9:20

10 След ден и година ще бъдете ужасени, вие нехайни, защото гроздоберът ще се изгуби, беритбата няма да дойде¹.

(1) гл. 24:7,11

11 Треперете, вие безгрижни, ужасявайте се, вие нехайни! Съблечете се и се оголете, и опашете хълбоците си с вретинице!¹

(1) Изх. 33:4; Ер. 4:8; Яс. 5:1

12 Ще се бият в гърди за приятните поля, за плодородните лозя¹.

(1) Йона 1:7,8

13 На земята на народа ми ще растат тръни и бодливи хресталаци¹, а и върху всички къщи на веселие в ликовващия град²;

(1) гл. 5:6; 7:23; Ос. 9:6; (2) гл. 22:2

14 защото дворецът е изоставен, шумният град е напуснат¹, крепостта*

и кулата² са пещери до века, радост за дивя магарета, пасбище за стада³ –

^{*}Офил, южният склон на храмовия хъм, укрепен от Йотам, вж. 2. Лет. 27:3; (1) гл. 24:10,12; (2) 2. Лет. 33:14; Неем. 3:26,27; (3) гл. 3:26; 24:1; 34:13; Мих. 3:12

15 Докато Духът се излее на нас от висините¹ и пустинята стане плодородно поле, а плодородното поле се счете като гора².

(1) гл. 44:3; Езеж. 37:14; (2) гл. 29:17; 35:1,2

16 Тогава правосъдие ще се засели в пустинята и правда ще обитава в плодородното поле¹.

(1) гл. 11:9; Ер. 31:23; Зах. 8:3

17 И делото на правдата ще бъде мир¹ и действието на правдата ще бъде покой и сигурност до века².

(1) Ест. 9:30; (2) гл. 54:14; Пр. 1:33; Мих. 4:4

18 И Моят народ ще обитава в мирно заселище, в сигурни жилища, и в спокойни места за почивка¹.

(1) гл. 26:3; 33:6,20; Изх. 9:26; Езеж. 34:28

19 Но ще вали градушка при падането на гората и градът съвсем ще се сниши¹.

(1) гл. 10:33,34; 26:5

20 Блажени вие, които сеете при всяка вода¹ и изпращате навред крака на вола и магарето²!

(1) Екл. 11:1; (2) гл. 30:23,24

33 Горко на теб, който опустошаваш, а ти не си бил опустошен, който грабиш, а не си бил ограбен! Когато свършиш да опустошаваш, ще бъдеш опустошен и когато свършиш да грабиш, ще бъдеш ограбен¹.

(1) гл. 17:14; 24:16; Съд. 1:7; Пр. 22:23

2 ГОСПОДИ, смили се за нас, Теб чакаме! Бъди им сила всяка сутрин и спасението ни във време на беда²!

(1) гл. 8:17; Пс. 33:22; (2) Ер. 14:8

3 От шума на мтежа побягнаха племената, от Твоето извисяване се разпръснаха народите¹.

(1) гл. 17:13; Пс. 68:1,2

4 И плячката ви ще се събере, както събират гъсениците; ще скочат върху нея, както скача скакалец¹.

(1) Йонл. 2:3

5 ГОСПОД е превъзвишен¹, защото обитава нависоко; изпънил е Сион с правосъдие и правда².

(1) Пс. 97:9; (2) гл. 1:26; 32:1; Ер. 23:5,6; 31:23

6 И ще имаш сигурни времена¹, из-

обилно спасение, мъдрост и знание². Страхът от ГОСПОДА е съкровището му³.

(1) гл. 32:17,18;

(2) гл. 11:9; Ер. 31:34; Авак. 2:14; (3) Йов 4:6; Пр. 2:5; 14:26

7 Ето, силните им викат навън, посланиците на мира плачат горчиво¹.

(1) гл. 29:2

8 Пътищата запустяха, няма вече минаващ пътник¹. Той наруши договора, презря градовете², не зачете човека.

(1) Съд. 5:6,7; (2) гл. 10:9; 36:1

9 Земята жалее и чезне, Ливан е посрамен и вехне¹, Сарон прилича на пустиня, Васан и Кармил отърсват листата си².

(1) гл. 24:4; (2) Ам. 1:2; Наум 1:4

10 Сега ще стана, казва ГОСПОД, сега ще се надигна, сега ще се извиси¹.

(1) Пс. 12:5

11 Слама ще заченете и плява ще родите¹; диханието ви като огън ще ви пояде.

(1) гл. 59:4; Пс. 7:14

12 И народите ще бъдат като горящ вар, като отсечени тръни, които изгарят в огън¹.

(1) гл. 9:18; Пс. 118:12

13 Слушайте, вие далечни, какво съм сторил, и вие близки, познайте силата Ми¹.

(1) гл. 52:10

14 Грешните в Сион се боят, трепет обзема безбожните: Кой от нас може да обитава при огън пояждащ? Кой от нас може да обитава при вечни пожари?¹

(1) гл. 30:33; Наум 1:6; Евр. 12:29

15 Който ходи праведно и говори правдиво¹, който презира печалбата от насилства, който отърсва ръцете си, за да не приема подкупи², който запушва ушите си, за да не чува за кръвопролитие, и затваря очите си, за да не гледа зло³ –

(1) Пс. 15:2; (2) Изх. 23:8; Пс. 15:5; (3) Йов 31:7; Пр. 1:10-16

16 той ще живее нависоко, непристъпните скали ще бъдат крепостта му¹, хлябът му ще се даде, водата му няма да липсва².

(1) Втжк. 33:29; Пс. 62:6,7; (2) гл. 30:20; Йн. 6:48; 7:37

17 Очите ти ще гледат царя в красота му¹, ще видят обширна земя².

(1) Йов 19:27; Пс. 45:1,2; Откр. 22:3; (2) гл. 26:15

18 Сърцето ти ще си спомня за миналия ужас: Къде е онзи, който броеше?

Къде е онзи, който теглеше? Къде е онзи, който броеше кулите?

19 Няма вече да видиш свирепия народ¹, народ с неразбираем език, който не схващаш, с гънвив език, който не разбираш².

(1) гл. 37:34,37; (2) Ер. 5:15; Езек. 3:5,6

20 Погледни Сион¹, града на празниците ни²! Очите ти ще видят Ерусалим – безгрижно селище, шатър, който няма да се мести³, чиито колчета няма да бъдат извадени навеки и никое от възетата му няма да се скъса.

(1) Пс. 48:12,13; 128:5; (2) Втэк. 16:16; (3) гл. 4:5,6; 32:18; Пс. 46:5

21 А там Могъщият, ГОСПОД, ще ни бъде място на реки, на широки потоци. Там няма да върви кораб с гребла и няма да премине великолепен кораб.

22 Защото ГОСПОД е наш съдия¹, ГОСПОД е наш законодателят, ГОСПОД е наш цар² – Той ще ни спаси¹!

(1) гл. 11:4; Пс. 50:6; (2) гл. 24:23; 41:21; 1 Царе 12:12; Пс. 44:4; (3) гл. 12:2; 25:9; 44:6

23 Въжетата ти се разхлабиха, не могат да крепят мачтата ти, не могат да опъват платната. И тогава раздели изобилната плячка от грабежа¹, недъгавите разграбиха плячка.

(1) Пс. 68:12

24 И жителят няма да каже: Болен съм¹. На народа, който живее в него, ще се прости беззаконието².

(1) Йона 3:10; Зах. 12:8; (2) гл. 44:22

ст. 1-8; гл. 63:1-6; ст. 1-17; Ер. 49:7-22

34 Приближете се народи, за да чуете, и вие племена, внимавайте! Нека чуе земята и това, което я изпъва, светът и всичко, което произлиза от него¹.

(1) Пс. 49:1,2

2 Защото гневът на ГОСПОДА е против всичките народи и яростта му – против цялото им войнство¹. Изпълнил е над тях проклятието, предал ги е на клане².

(1) Ер. 25:15; Езек. 36:5; Соф. 3:8; (2) гл. 66:16; Ис. Нав. 11:20; Ер. 25:31,33

3 И убитите им ще бъдат захвърлени и смрадта от труповите им ще се издига, и планините ще се разтопят от кръвта им¹.

(1) Езек. 32:4-6; Наум 3:3

4 И цялото небесно войнство ще се разложи и небесата ще се свият като свитък¹, и цялото им войнство ще падне, както пада лист от лоза и като увехнал лист от смокиня².

(1) Откр. 6:14; (2) гл. 14:12; Мт. 24:29 ст. 5-17; Езек. 25:12-14; 35; Ам. 1:11,12; Ава.

5 Понеже мечът Ми се опи в небесата¹, ето, слиза за съд върху Едом и върху народа, над който изпълних проклятието².

(1) ст. 6; (2) Езек. 36:5; Мал. 1:4

6 Мечът на ГОСПОДА е пълен с кръв, заталяст от тлъстина, от кръвта на овце и кози, от тлъстините на овнешките бъбреци; защото ГОСПОД има жертва във Восора и голямо клане в земята Едом¹.

(1) Ер. 46:10; Соф. 1:7

7 Дивите говеда ще слязат с тях, и телците с биковите¹, и земята им ще се напои с кръв и пръстта им ще заталястее от тлъстина².

(1) Ер. 50:27; (2) Езек. 39:18

8 Защото е ден на отмъщение от ГОСПОДА, година на възмездия за делото на Сион¹.

(1) гл. 13:6,9; 35:4; Йона 3:2

9 Потоците на Егом ще се превърнат в катран и пръстта му – в сира, и земята му ще стане пламтящ катран.

10 Ден и нощ няма да угасне, димът ѝ ще се издига до века¹, от поколение в поколение ще остане пуста, никой няма да премине през нея за вечни времена².

(1) Откр. 14:11; (2) Ер. 49:18

11 А пеликан и таралеж ще я наследят, кукумявка и гарван ще живеят в нея¹. И Госпог ще опъне над нея мерителна връв на пустота и отвес на празнота².

(1) гл. 14:23; Соф. 2:14; (2) 4 Царе 21:13

12 Ще повикат благородните му в царството, но няма да има никой; и всичките му първенци ще бъдат нищо.

13 И в дворците му ще поникнат тръни, коприва и бодили – в крепостите му¹; и ще бъде жилище на чакали, свърталище на камилоптици².

(1) гл. 32:13,14; (2) гл. 13:21; Ер. 49:33; 51:37; Мал. 1:3

14 Пустинни зверове ще се срещат там с хиени и космати демони ще си викат един на друг. И самодивата ще

се настани там и ще си намери място за почивка¹. (1) ст. 13

15 Там ще се загнезди гърмящата змия, ще снася и ще мъти, ще събира малките си под сянката си. Да, там ще се събират и лешоядите, всяка с другарката си.

16 Потърсете в книгата на ГОСПОДА и прочетете! Никое от тези няма да липсва, нито ще бъде без другарката си, защото Моят уста заповяда това¹, и Духът Му, Той ги събра².

(1) гл. 21:17; 40:5; (2) Зах. 4:6

17 Той хвърли жребий за тях и Неговата ръка им раздели с мерителна връв онази земя¹. Те ще я владеят до века, от поколение в поколение ще обитават в нея².

(1) Втк. 32:9; (2) Йоиш 3:20

35 Пустинята и сухата земя ще се развеселят и степта ще се зарадва и ще разцъфти като крем¹.

(1) гл. 51:3

2 Ще цъфти изобилно и ще се радва, дори с ликуване и песни¹. Славата на Ливан ѝ е дадена, великолепието на Кармил и Сарон². Те ще видят славата на ГОСПОДА, великолепието на нашия Бог³.

(1) гл. 55:12; Пс. 65:13; 96:12; (2) гл. 32:15; 60:13; Ис. Нав. 19:26; 1 Лек. 27:29; Ос. 14:5-7; (3) гл. 40:5

3 Укрепете немощните ръце¹ и утвърдете отслабналите колена².

(1) Зах. 8:9,13; (2) Евр. 12:12

4 Кажете на онези, които са с уплашено сърце: Укрепете се!¹ Не бойте се!² Ето, вашият Бог³ идва с отмъщение, с Божия отплата⁴; Той ще дойде и ще ви спаси¹!

(1) Дан. 10:19; (2) гл. 41:10,13;

1 Царе 23:17; Соф. 3:16; 1 Сол. 5:14; (3) гл. 40:9; Пс. 50:3; (4) гл. 34:8; 47:3; 61:2; Ак. 1:7; (5) гл. 25:9; 31:5

5 Тогава очите на слепите ще се отворят и ушите на глухите ще се отпуснат¹,

(1) гл. 29:18

6 тогава кучият ще скача като елен и езикът на немия ще пее радостно¹, защото в пустинята ще избликнат води и в степта – потоци².

(1) Мт. 9:8; 11:3-5; (2) гл. 41:18; 44:3; Пс. 107:35

7 И миражът ще стане на езеро и жадната земя – на водни извори¹. В

жилището на чакалите, където лежах, ще има зеленина с тръстика и розог.

(1) ст. 6

8 И там ще има улица и път и той ще се нарече път на светостта. Нечистият няма да мине по него¹, а ще бъде само за тях². Който върви по пътя, дори и глупавите, няма да се заблуждават³.

(1) гл. 52:1; Йоиш 3:17;

(2) гл. 43:19; 62:10,12; Лев. 26:6; (3) Пр. 9:4

9 Лъв няма да има там и хищен звяр няма да се изкачи по него¹, няма да се намери там, а изкупените ще ходят по него².

(1) Езек. 34:25; (2) ст. 8

10 Откупените на ГОСПОДА ще се върнат и ще дойдат в Сион с ликуване; вечна радост ще бъде на главата им, ще придобият веселие и радост, а скръб и въздишане ще побягнат¹.

(1) гл. 25:8; 51:10,11; 60:20; 61:7; 65:18,19;

Пс. 14:7; Ер. 31:12,13; Откр. 7:17

гл. 36; 4 Царе 18:13-37; 2 Лек. 32:1-19

36 А в четирнадесетата година на цар Езекия асирийският цар Сенахирим се изкачи против всичките укрепени градове на Юда и ги превзе¹.

(1) гл. 7:17,20; 8:8; 33:8

2 И асирийският цар изпрати рапсак* от Лакис в Ерусалим с голяма войска при цар Езекия. И той застана при водопровода на горния водоем по пътя към тепавичарската нива¹.

*асирийски сановник, вероятно главен виночерпец

(1) гл. 7:3; Мих. 1:9

3 И управителят на царския дом Елиаким¹, синът на Хелкия, и писарят Шевна¹, и летописецът Йоах, синът на Асаф, излязоха при тях.

(1) гл. 22:15,20

4 Тогава рапсакът им каза: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар: Каква е тази надежда, на която се уповаваш?

5 Казвам ти, че твоят съвет и сила за воюване са само празни думи. На кого се надяваш сега, че си въстанал против мен?

6 Ето, ти се надяваш на онази строснена тръстикова пръчка, на Египет, на която, ако се опре някой, ще се

забучи в ръката му и ще я промуши. Такъв е египетският цар, фараонът, за всички, които се надяват на него¹.

(1) гл. 20:5; 30:2; Ер. 37:7; Езек. 17:17; 29:16

7 Но ако ми кажеш: На ГОСПОДА, нашия Бог, се уповаваме! – то не е ли Той онзи, чиито високи места и жертвеници премахна Езекия, като каза на Юда и Ерусалим: Пред този олтар се покланяйте¹?

(1) 2 Лек. 30:14

8 И така, дай залог* на господаря ми, асирийския цар, и аз ще ти дам две хиляди коня, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездачи.

*Може да се отнася за обзалагане.

9 Но как би отблъснал ти и един военачалник измежду най-низшите слуги на господаря ми? Но ти се уповаваш на Египет за колесници и за конници!

10 А аз без ГОСПОДА ли се изкачих сега срещу тази земя, за да я съсияя? ГОСПОД ми каза: Изкачи се в тази земя и я съсияй!

11 Тогава Елиаким и Шевна, и Йоах казаха на рапсака: Молим те, говори на слугите си на арамейски¹, защото го разбираме. Не ни говори на юдейски, че да чува народът, който е на стената!

(1) Дан. 2:4

12 Но рапсакът каза: Господарят ми само при твоя господар и при теб ли ме е изпратил да говоря тези думи? Не ме ли е изпратил при мъжете, които седят на стената, за да ядат заедно с вас изпражненията си и да пият пикочта си?

13 Тогава рапсакът застана и извика със силен глас на юдейски и каза: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:

14 Така казва царят: Да не ви мами Езекия! Защото той няма да може да ви избави.

15 И да не ви кара Езекия да се уповавате на ГОСПОДА, като казва: ГОСПОД непременно ще ни избави; този град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!

(1) гл. 37:10

16 Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете мир с мен и излезте при мен, и яжте всеки от лозето си и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на кладенеца си,

17 докато дойда и ви заведе в земя като вашата земя, земя на жито и вино, земя на хляб и лозя.

18 Да не ви убеждава Езекия, като казва: ГОСПОД ще ни избави! Някой от боговете на народите избавил ли е земята си от ръката на асирийския цар?¹

(1) гл. 10:7; 37:12

19 Къде са боговете на Емат и Арфад? Къде са боговете на Сефаруим? И избавиха ли те Самария от ръката ми?

20 Кои измежду всичките богове на тези страни са избавили страната си от ръката ми, че ГОСПОД да избави Ерусалим от ръката ми?¹

(1) гл. 37:4

21 А те мълчаха и не му отговориха нито дума, защото царят беше запоявал и казал: Да не му отговаряте!

22 И управителят на царския дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна и летописецът Йоах, синът на Асаф, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи и му съобщиха думите на рапсака.

гл. 37: 4 Царе 19; 2 Лек. 32:20-23

37 А когато цар Езекия чу това, той раздра дрехите си, покри се с вретиче и влезе в ГОСПОДНИЯ дом¹.

(1) ст. 14

2 И прати управителя на царския дом Елиаким¹, писаря Шевна¹ и старейшините на свещениците, покрити с вретича², при пророк Исаия, сина на Амос.

(1) гл. 22:15,20; (2) гл. 22:12; Ест. 4:1

3 И те му казаха: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на опозоряване е този ден, защото децата дойдоха до раждане, но няма сила за раждане¹.

(1) гл. 66:9

4 Може би ГОСПОД, твоят Бог, ще чуе думите на рапсака, когото господарят му, асирийския цар, изпрати да хули живия Бог, и ще го накаже заради

думите, които ГОСПОД, твоят Бог, чу¹. Моля те, издигни молба за остатъка, който е оцелял².

(1) гл. 36:18-20; (2) гл. 1:8,9; 2 Лст. 34:21; Ер. 4:2

5 И така, слугите на цар Езекия отидоха при Исаия.

6 И Исаия им каза: Така да кажете на господаря си: Така казва ГОСПОД: Не се бой от думите, които чу, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха¹.

(1) гл. 10:24; 41:10-14; 51:7,12; 2 Лст. 20:15,17

7 Ето, аз ще сложа в него *такъв* дух, че като чуе слух, ще се върне в земята си¹, и ще го повала с меч в неговата земя¹.

(1) ст. 29,37,38

8 И рапсакът се върна и намери асирийския цар да воюва с Ливна; защото беше чул, че той тръгнал от Лакис.

9 А царят беше чул да казват за етиопския цар Тирак: Излязъл е да воюва против теб! И като чу, изпрати посланици до Езекия да кажат:

10 Така да говорите на юдовия цар Езекия и да кажете: Да не те мамат твоят Бог, на когото се уповаваш, като казваш: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!¹

(1) гл. 36:15

11 Ето, ти чу какво са направили асирийските царе на всичките земи, как са ги изтребили¹. Ти ли ще се избавиш?

(1) Наум 3:19

12 Боговете на народите избавиха ли онези, които бащите ми унищожиха: Гозан, Харан, Ресеф и синовете на Еден, които бяха в Таласар?¹

(1) гл. 36:18,19

13 Къде са царят на Емат, царят на Арфад и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава?

14 И Езекия взе писмото от ръката на пратениците и го прочете, и се изкачи в ГОСПОДНИЯ ДОМ¹, и Езекия го разгъна пред ГОСПОДА.

(1) ст. 1

15 И Езекия се помоли на ГОСПОДА¹, като каза:

(1) 3 Царе 8:28-30

16 ГОСПОДИ на Войнствата, Боже на Израил, който седиш на престол между херувимите¹, Ти и само Ти си Бог на

всичките земни царства²! Ти си направил небето и земята.

(1) 3 Царе 8:6; (2) Пс. 83:18

17 ГОСПОДИ, приклони ухото Си и чуй! ГОСПОДИ, отвори очите Си и виж!¹ Чуй всичките думи на Сенахирим, който изпрати *този* да похули живия Бог!

(1) 2 Лст. 7:15,16; Дан. 9:18

18 Наистина, ГОСПОДИ, асирийските царе опустошиха всичките страни и земята им,

19 и хвърлиха в огъня боговете им, защото не бяха богове, а дело на човешки ръце, дървета и камъни, и те ги унищожиха¹.

(1) гл. 10:10,11; Гал. 4:8

20 И сега, ГОСПОДИ, Боже наш, спаси ни от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти, ГОСПОД, си единственият Бог!¹

(1) гл. 45:5,6; 3 Царе 8:59,60; Езек. 39:21

21 Тогава Исаия, синът на Амос, изпрати до Езекия да кажат: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Това, за което Ми се помоли¹ против асирийския цар Сенахирим,

(1) гл. 38:5; Як. 5:16

22 ето словото, което ГОСПОД говори за него: Презря те, присмя ти се девицата, сионската дъщеря; зад теб поклати глава ерусалимската дъщеря.

23 Кого си обидил и похумил ти? И срещу кого си издигнал гласа си и си надигнал очите си? Срещу Светия Израилев¹.

(1) гл. 10:15; 1 Царе 17:26; Пс. 74:18

24 Господа си обидил ти чрез слугите си, като си казал: С множеството на колесниците си се изкачих на височината на планините, чак до краищата на Ливан, и ще изсека високите му кедрни, избраните му елхи, и ще вляза в най-далечната му височина, в най-гъстата му гора¹.

(1) Ер. 22:6; Езек. 20:46

25 Изкопах и пих вода и със стъпалото на краката си ще пресуша всичките египетски канали¹.

(1) гл. 10:13,14; 19:5,6

26 Не си ли чул, че аз съм наредил това отдавна и от древни времена съм го образувал? И сега го изпълних, така че ти да опустошаваш укрепени градове до купища развалини.

(1) гл. 22:11

27 И жителите им бяха безсилни, уплашиха се, посрамираха се, бяха *като* трева на полето, *като* зеленина, *като* трева на къщния покрив, която изсъхва, преди да е пораснала¹. (1) Пс. 129:6

28 Но аз зная жилището ти, излизането ти и влизането ти, и буйството ти против Мен.

29 Понеже буйството ти против Мен и надменността ти стигнаха до ушите Ми¹, затова ще сложа куката Си в ноздрите ти и юздата Си в устните ти² и ще те върна по пътя, по който си дошъл³. (1) Езек. 35:13;

(2) Йов 41:2; Езек. 38:4; (3) ст. 7; Езек. 29:4; Наум 2:13

30 И това ще ти* бъде знаменieto¹: Тази година ще ядете самораслото, втората година – това, което израсте от същото, а третата година посеете и пожънете, насадете лозя и яжте плода им. *т.е. на Езекия; (1) гл. 38:7

31 И оцелялото от юдовия дом, което е останало, пак ще пуска корени надолу и ще дава плод нагоре¹. (1) гл. 10:21,22; 27:6

32 Защото от Ерусалим ще излезе остатък и от хълма Сион – оцелялото. Ревността на ГОСПОДА на Войнствата ще извърши това¹. (1) гл. 9:7

33 Затова, така казва ГОСПОД за асирийския цар: Няма да влезе в този град, няма да изстреля там стрела, няма да дойде пред него с щит и няма да издигне против него могила!

34 По пътя, по който е дошъл, по него ще се върне и в този град няма да влезе, заявява ГОСПОД.

35 И аз ще защита този град, за да го избавя заради Себе Си и заради слугата Си Давид¹. (1) гл. 31:5; 48:11; 1 Лек. 17:19

36 И Ангелът ГОСПОДЕН излезе и изби сто осемдесет и пет хиляди *души* в асирийския стан. И когато станаха сутринта, ето, всички те бяха мъртви трупове¹. (1) гл. 10:17,25; 29:5; 30:31; 31:8; Йов 34:20; Наум 1:12

37 И асирийският цар Сенахирим се вдигна и си отиде¹; върна се, и остана в Ниневия. (1) гл. 31:8,9; 33:19

38 А като се кланяше в храма на бога си Нисрох, синовете му Адрамелех и Сарасар го убиха с меч¹ и избягаха в араратската земя². А вместо него се възцари синът му Есарадон. (1) ст. 7; (2) Ер. 51:27

ст. 1-8: 4 Царе 20:1-11; 2 Лек. 32:24

38 В онова време Езекия се разболя до смърт. И пророк Исаия, синът на Амос, дойде при него и му каза: Така казва ГОСПОД: Нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш!

2 Тогава Езекия обърна лицето си към стената и се помоли на ГОСПОДА и каза:

3 О, ГОСПОДИ, моля Те, спомни си как ходих пред Теб с истина и с неразделено сърце и върших това, което е добро пред Теб¹! И Езекия плака горчиво. (1) 4 Царе 18:3-6

4 И ГОСПОДНОТО слово беше към Исаия и каза:

5 Иди и кажи на Езекия: Така казва ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: Чух молитвата ти¹, видях съзвите ти². Ето, ще прибавя на живота ти петнадесет години. (1) ст. 22; (2) Пс. 6:8

6 И ще избавя теб и този град от ръката на асирийския цар и ще защита този град.

7 И това ще ти бъде знаменieto от ГОСПОДА¹, че ГОСПОД ще извърши това слово, което говори: (1) ст. 22; гл. 7:11,14; 37:30

8 ето, връщам сянката по стъпалата, по които се е наклонил от слънцето върху слънчевия часовник* на Ахаз с десет стъпала назад. И слънцето се върна с десет стъпала по стъпалата, по които беше сязало. *букв.: стъпалата

9 Написаното от юдовия цар Езекия, когато се беше разболял и оздравя от болестта си:

10 аз казах: В средата на дните си ще отида в портите на Шеол; лишен съм от остатъка на годините си¹. (1) Пс. 31:22; 102:24

11 Казах: Няма да видя ГОСПОДА,

ГОСПОДА в земята на живите¹; няма да видя вече човек, *като съм с жителите на онзи свят*².

12 Жилището ми се вдигна и се премести от мен като овчарска шатра; навих живота си като тъкач – от основата ще ме отреже, от деня до нощта ще ме довършиш¹.

13 Успокоявах се до сутринта, *но* като лъв троши всичките ми кости¹; от деня до нощта ще ме довършиш.

14 Като лястовица, *като* жерав крещял, стенех като гургулица¹; очите ми изнемощяха *от гледане* нагоре. Господи, в притеснение съм, застъпи се за мен²!

15 Какво да кажа? Той ми каза и Той извърши¹. Ще ходя смиренно през всичките си години поради огорчението на душата си.

16 Господи, чрез тези *неща* се живее и във всички тях е животът на духа ми. И Ти ме изцеляваш и ме съживяваш¹.

17 Ето, за добро имах горчива скръб¹. И Ти възлюби душата ми и я *избави* от рова на тленieto², защото хвърли зад гърба Си всичките ми грехове³.

(1) Евр. 12:11; (2) Йона 2:6; (3) Пс. 103:3,4,12; Мих. 7:18,19; Як. 5:15

18 Защото няма Шеол да Те хвали, смъртта да Те слави; слизащите в рова няма да се надяват на Твоята вяроност¹.

19 Живият, живият, той ще Те хвали¹, както аз днес; бащата ще извести на синовете *си* Твоята вяроност².

20 ГОСПОД е *готов* да ме спаси¹; затова ще свирим със струнни инструменти моите песни през всичките дни на живота си в дома ГОСПОДЕН².

21 А Исаия беше казал: Нека вземат калп сушени смокини и ги наложат на възпалението, и *царят* ще оздравее.

22 И Езекия беше казал: Какво е знаменieto, че ще се изкача в ГОСПОДНИЯ дом¹?

гл. 39: 4 Царе 20:12-19; 2 Лек. 32:25-31

39 В онова време вавилонският цар Меродах-Валадан, синът на Валадан, изпрати писмо и подарък на Езекия, защото чу, че Езекия се бил разболял и оздравял¹.

2 И Езекия им се зарадва и им показа съкровищницата си – среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад и всичко, което се намираше между съкровищата му. В къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показа¹.

3 Тогава пророк Исаия дойде при цар Езекия и му каза: Какво казаха при мъже и откъде дойдоха при теб? И Езекия каза: От далечна земя идват при мен¹, от Вавилон.

4 Тогава каза: Какво видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко, което е в къщата ми; няма нищо в съкровищниците ми, което не им показах.

5 Тогава Исаия каза на Езекия: Слушай словото на ГОСПОДА на Войнствата:

6 Ето, идват дни, когато всичко, което е в къщата ти, и което бащите ти са събрали до този ден, ще се пренесе във Вавилон; нищо няма да остане¹, казва ГОСПОД.

7 И от синовете, които ще излязат от теб, които ще родиш, ще вземат и те ще станат скопци в двореца на вавилонския цар¹.

8 Тогава Езекия каза на Исаия: Добро е ГОСПОДНОТО слово, което ти говори. И каза: Защото в моите дни ще има мир и сигурност.

40 Утешавайте, утешавайте народа Ми, казва вашият Бог¹.

2 Говорете по сърцето на Ерусалим¹ и извикайте към него, че времето на робуването му се изпълни², че беззаконието му се прости³, защото взе от

(1) ст. 7; Ак. 1:18

(1) гл. 49:13; 51:3,12; Зах. 1:13,17; Ак. 2:25

ръката на ГОСПОДА двойно за всичките си грехове⁴.

(1) Ос. 2:14; (2) гл. 14:3; Пс. 102:13; Екл. 3:4; (3) Пс. 85:2; Плач 4:22; (4) гл. 27:9; 51:17; Изх. 22:4; Ер. 16:18; Соф. 3:15

3 Глас на един, който вика: Пригответе в пустинята пътя на ГОСПОДА!¹ Права направете в степта пътеката за нашия Бог².

(1) Мал. 3:1; Йн. 1:23; (2) Мт. 3:3

4 Всяка долина ще се издигне и всяка планина и хълм ще се сниши; кривото ще стане право и неравните места – равнина¹.

(1) гл. 42:16; 45:2; 62:10; Зах. 4:7

5 И славата на ГОСПОДА ще се яви¹ и всяка плът заедно ще я види²; защото устата на ГОСПОДА изговори *молва*³.

(1) гл. 26:15; 35:2; (2) гл. 6:3; 66:18; Пс. 97:6; 102:16; Ас. 3:4-6; (3) гл. 1:20; 34:16; 3 Царе 14:11

6 Глас на един, който казва: Провъзгласи! И се отговори: Какво да провъзглася? Всяко създание е трева и цялата му красота – като полския цвят.

7 Тревата изсъхна, цветът ѝ окапа, защото диханието ГОСПОДНО подухва върху него. Наистина народът е трева¹.

(1) гл. 51:12; Пс. 90:5-6; 103:15,16; Як. 1:10,11

8 Тревата изсъхна, цветът ѝ окапа, но словото на нашия Бог ще трае до века¹.

(1) Пс. 119:89; Мт. 5:18; 1 Петр. 1:24,25

9 Изкачи се на висока планина, ти, Сионе, който носиш добра вест! Издигни силно гласа си, ти, Ерусалиме, който носиш добра вест! Издигни глас, не бой се, кажи на юдовите градове: Ето вашият Бог!¹

(1) гл. 25:9; 35:4; 52:6

10 Ето, Господ БОГ ще дойде¹ със сила и силата Му ще владее за Него². Ето, награда Му е с Него³ и отплатата Му – пред Него⁴.

(1) Зах. 2:10; Мал. 3:1; (2) гл. 51:5,9; (3) Бит. 15:1; Ер. 31:16; (4) гл. 62:11; Откр. 22:12

11 Той ще пасе стадото Си като овчар¹, ще събере агнетата със силата Си, ще ги носи в пазвата Си и ще води полека дойните.

(1) Пс. 23:1; 28:9; Езек. 34:12-16; Зах. 11:7; Мт. 2:6; Откр. 7:17

12 Кой е преремил водите с шепата си и измерил небесата с педя, побрал в мярка пръстта на земята и претеглил планините с теглика и хълмовете – с възни?¹

(1) Йов 28:25; Пр. 30:4

13 Кой е измерил Духа ГОСПОДЕН и като Негов съветник Го е научил?¹

(1) Йов 21:22

14 С кого се е съветвал, че да Му е дал разум и да Го е научил на пътя на правосъдието, и да Го е научил на знание, и да Му е показал пътя на разума?¹

(1) Йов 36:23; 1 Кор. 2:16

15 Ето, народите са като капка от ведро и се считат като ситен прашец на възните¹. Ето, островите са като ситен прах, който се вдига.

(1) Пс. 62:9; Дан. 4:35

16 И Ливан не стига за гориво и животните му не стигат за всеизгаряне.

17 Всичките народи са като нищо пред Него, считат се пред Него за по-малко от нищо и празнота¹.

(1) ст. 15 [ст. 18-26; гл. 44-6-21; Ер. 10-1-16](#)

18 И на кого ще уподобите Бога? И какво подобие ще сравните с Него?¹

(1) гл. 46:5,9; Изх. 15:11; Пс. 89:6,8; Деян. 17:29

19 Майсторът излива кумира и заатаят го обковава със злато и лее сребърни верижки¹.

(1) гл. 41:7; 46:6; Пс. 135:15

20 Който е твърде беден за *такъв* принос, избира негниещо дърво и търси за него изкусен майстор, за да го направи непоклатим кумир!

21 Не знаете ли? Не сте ли чули? Не ви ли се е знавало отначало? Не сте ли разбрали от основаването на земята?

22 Той е, който седи над кръга на земята, и жителите ѝ са като скакалци; който простира небето като завеса и го разпъва като шатра за живеене¹,

(1) гл. 42:5; 44:24; 51:13; Йов 9:8; 26:7; 37:18

23 който докарва първенците до нищо и прави земните съдии като нищо¹ –

(1) гл. 2:12; Йов 12:19

24 едва посадени, едва засети, едва вкоренил се стволът им в земята, и Той подухва върху тях и те изсъхват, и вихрушката ги помита като пява¹.

(1) гл. 17:13

25 И на кого ще Ме уподобите, че да му бъде равен?¹ – казва Светият.

(1) ст. 18

26 Вдигнете очите си нагоре и вижте: Кой е създал тези *звезди*? Извежда мно-

жеството им под брой, вика всичките по име. Поради величието на силата Му¹ и понеже е мощен във власт, нито едно не липсва².

(1) Пс. 66:3;

(2) гл. 45:12; 48:13; Бит. 1:14; Пс. 147:4,5; Римл. 1:20

27 Защо казваш, Якове, и говориш, Израилу: Пътят ми е скрит от ГОСПОДА и правото ми се пренебрегва от моя Бог¹?

(1) гл. 44:21; 49:14

28 Не знаеш ли? Не си ли чул? ГОСПОДА е вечният Бог¹, Създателят на земните краища². Той не се уморява и не отслабва, разумът Му е неизследим³.

(1) Бит. 21:33; (2) Ер. 32:17; (3) Римл. 11:33

29 Той дава на уморените сила и умножава мощта на немощните¹.

(1) гл. 50:4; 1 Царе 2:4; Пс. 68:9; 2 Кор. 12:9

30 И юношите ще се уморят и ще отслабнат¹, и младите мъже съвсем ще паднат,

(1) 1 Царе 30:10; Ер. 48:15

31 но онези, които чакат ГОСПОДА, ще подновят силата си¹, ще се издигат като орли². Ще тичат и няма да отслабнат, ще ходят и няма да се уморяват³.

(1) гл. 30:15; Вжак. 33:25; Иис. Нав. 14:11;

(2) Пс. 103:5; (3) Пс. 20:8

41 Замълчете пред Мен¹, вие, острови! И племената нека подновят силата си; нека се приближат, тогава нека говорят; нека се приближим заедно на съд².

(1) гл. 49:1; Зах. 2:13; (2) ст. 21

2 Кой издигна от изгрева праведния¹, призова го при краката Си, предаде му народи и му подчини царе, предаде ги на меча му като прах, на лъка му – като отвята пява²?

(1) гл. 45:13; 46:11; Езд. 1:2; (2) ст. 25; гл. 45:1

3 Преследва ги, безопасно минава по пътя, по който не е ходил с краката си.

4 Кой подежда и извърши това¹, кой повика поколенията отначало? Аз, ГОСПОДА, съм първият и с последните, Аз съм².

(1) ст. 20; (2) гл. 43:10,11; 44:6; 48:12; Пс. 102:27

5 Островите видяха и се уплашиха, земните краища потрепериха¹, приближиха се и дойдоха.

(1) Пс. 65:8

6 Всеки помогна на другаря си и каза на брат си: Бъди силен!

7 И майсторът насърчаваше златаря, и този, който изглажда с чук – онзи, който удря на наковалнята, като казваше за спойката: Добра е. – и го закрепваше с гвоздеи, за да не се клати¹.

(1) гл. 40:19,20

8 Но ти, Израилу, служителю Мой, Якове¹, когото избрах, потомство на Моя приятел Авраам²,

(1) гл. 29:22; 43:10; 44:1,2; 45:4; 49:3; Вжак. 7:6;

1 Ает. 16:13; Пс. 136:22; (2) 2 Ает. 20:7; Як. 2:23

9 ти, когото взех от краищата на земята и повиках от най-далечните й страни¹, и ти казах: Ти си Мой служител, избрах те и не те отхвърлих². –

(1) Неем. 9:7; (2) Римл. 11:2,29; Ер. 2:16

10 не бой се, защото Аз съм с теб¹; не се страхувай, защото Аз съм твой Бог². Ще те укрепя³, да, ще ти помогна, да, ще те подпра с праведната Си десница⁴.

(1) гл. 35:4; 43:5; 44:2,8; Бит. 26:24; (2) Пс. 33:12;

(3) Зах. 10:6; (4) 2 Царе 22:19; Пс. 18:35; 37:17; Ак. 1:54

11 Ето, ще се посрамят и опозорят всички, които ти се гневят¹, противниците ти ще станат като нищо и ще погинат².

(1) гл. 45:24; (2) гл. 54:15,17; 60:12; Изх. 12:29; Ер. 12:17

12 Ще ги потърсиш и няма да ги намериш – онези, които се карат с теб. Като нищо, като че ги няма, ще станат онези, които воюват против теб¹.

(1) гл. 29:8; 49:25; Соф. 3:19

13 Защото Аз, ГОСПОДА, съм твоят Бог, който подкрепям десницата ти и ти казвам: Не бой се, Аз ще ти помогна¹.

(1) Пс. 118:7; Ер. 30:10

14 Не бой се, червею¹ Якове, и вие, хорица израилеви²! Аз ще ти помагам, заявява ГОСПОДА, и Изкупителят ти, Светият Израилев³.

(1) Йов 25:6; (2) Ак. 12:32; (3) гл. 43:3,14; 63:16; Йов 19:25

15 Ето, направих те нова остра наръбена диканя; ще овършееш планините и ще ги стриеш и хълмовете ще направиш като ситна пява¹.

(1) Иис. Нав. 17:18; Съд. 6:16; Мих. 4:13

16 Ще ги отवेश¹ и вятърът ще ги отнесе, и бурята ще ги разпръсне. А ти ще се зарадваш в ГОСПОДА, ще се

хвалиш в Светия Израилев².

(1) Ер. 51:2; (2) гл. 29:19; Йонн 2:23

17 Сиромасите и бедните, които търсят вода и няма, и езикът им съхне от жажда – аз, ГОСПОД ще ги послушам, аз, Израилевият Бог, няма да ги оставя¹.

(1) гл. 55:1; Пс. 94:14; Ер. 31:25; Евр. 13:5

18 Ще отворя реки на голите височини и извори сред долините; ще направя пустинята на водни езера и сухата земя – на водни извори¹.

(1) гл. 35:6,7; 43:19,20; Съд. 15:19; Пс. 126:4

19 Ще сложа в пустинята кедръ, акация, мирта и маслиново дърво; в степта ще поставя заедно елха, явор и кипарис¹;

(1) гл. 51:3; 55:13

20 за да видят и да знаят, да разсъдят и да разберат всички заедно, че ръката на ГОСПОДА е направила това и Светият Израилев го е създал¹.

(1) ст. 4; гл. 28:29; 66:2

21 Представете делото си, казва ГОСПОД, приведете силните си доказателства¹, казва Царят на Яков².

(1) ст. 1; гл. 1:18; (2) гл. 33:22; 43:15

22 Нека ги приведат и нека ни кажат какво ще стане! Кажете предишното, какво е било, за да го вземем присърце и да узнаем следствието му¹! Или известете ни бъдещето,

(1) гл. 42:9; 43:9-12; 45:21; 46:10; 48:14

23 кажете какво идва после, за да познаем, че сте богове¹. Да, направете някакво добро или направете някакво зло², за да се ужасим и да го видим всички заедно.

(1) гл. 19:12; (2) Ер. 10:5

24 Ето, вие сте по-малко от нищо и делата ви – по-малко от нула¹. Гнусота е, който ви избира².

(1) гл. 44:9,10; 1 Кор. 8:4; (2) Втж. 7:25,26

25 Издигнах един от север и той идва; от изгрев слънце един¹, който призовава Името Ми. И ще стъпче първенците като кал, както грънчарят тъпче глината.

(1) ст. 2

26 Кой е изявил това отначало, за да знаем; и отнапред, че да кажем: Прав е? Да, никой не го е изявил; да, никой не го е казал; да, никой не е чул думите ви¹!

(1) гл. 44:7

27 Пръв аз казах на Сион: Ето, ето ги! И дадох на Ерусалим благовестител.

28 И прегледах и нямаше никой, и между тези нямаше светеник – да ги попитам и да ми отвърнат дума.

29 Ето, те всички са суета, делата им са нищо, вятър и празнота са излените им идоли¹.

(1) гл. 46:7; 1 Царе 12:21; Пс. 96:5; Зах. 10:2

42 Ето Моят служител¹, когото подкрепям; Моят избраник², в когото е благоволенieto на душата Ми. Положих Духа Си на Него³, Той ще възвести съд на народите⁴.

(1) гл. 49:3; 50:10; 52:13; Зах. 3:8; Деян. 3:13; Фил. 2:7; (2) Пс. 89:3,19-27; Лк. 23:35; (3) гл. 11:2; 61:1; Мт. 3:16,17; (4) гл. 2:4; 63:1; Пс. 72:4

2 Нито ще извика, нито ще издигне глас, нито ще се чуе гласът му навън¹.

(1) Мк. 7:24

3 Смазана тръстика няма да пречупи и тлеещ фитил няма да угаси; ще възвести съда според истината¹.

(1) ст. 1

4 Няма да отслабне, нито да отпадне, докато установи правосъдие на земята¹. И островите ще очакват Неговия закон².

(1) Дан. 9:24; (2) гл. 11:10; 60:9; Бит. 49:10; Мт. 12:17-21

5 Така казва Бог, ГОСПОД, който е създал небесата¹ и ги е разпрострял, който е разстлал земята с произведенията ѝ, който дава дишане на народа, който е по нея, и дух на тези, които ходят по нея²;

(1) Пс. 96:5; (2) гл. 40:22; 45:12; 57:16; Ер. 38:16; Езеж. 18:4; Деян. 17:25

6 аз, ГОСПОД, Те призовах в правда и ще хвана ръката Ти, и ще Те пазя, и ще Те поставя за завет на народа¹, за светлина на народите²;

(1) гл. 49:8; (2) гл. 49:6; 51:4; Лк. 2:32; Деян. 26:18,23

7 за да отвориш слепите очи¹, да изведеш от затвора затворниците и от тъмничния дом седящите в мрак².

(1) гл. 29:18; Мк. 10:52; (2) гл. 49:9; 61:1; Лк. 1:79; Кол. 1:13

8 аз съм ГОСПОД, това е Името Ми¹; и славата Си няма да дам на друг², нито хвалаа Си – на изваяните идоли.

(1) Изх. 3:14,15; Пс. 83:18; Ер. 33:2; (2) гл. 48:11

9 Предишното, ето дойде; и аз оповестявам ново – преди да изникне, ви го казвам¹.

(1) гл. 41:22; 48:5,6; 1 Петр. 1:10-12

10 Пейте на ГОСПОДА нова песен¹, хвалата Му – от краищата на земята, вие, които слизате в морето, и всичко, което го изпълва, острови, и вие, които живеете на тях².

(1) Пс. 33:3; Откр. 5:9; (2) гл. 24:15; Пс. 97:1

11 Нека издигнат глас пустинята и градовете ѝ, селата, в които живее Кидар¹. Нека пеят обитателите на скалите, нека викат радостно от върховете на планините.

(1) гл. 60:7; Езек. 27:21

12 Нека отдадат слава на ГОСПОДА¹ и нека възвестят хвалата Му по островите.

(1) гл. 24:15; Пс. 97:1; Откр. 14:7

13 ГОСПОД ще излезе като силен мъж, ще възбуди ревност¹ като воин, ще извика, да, ще изреве, ще надделеe над враговете Си².

(1) гл. 59:17; (2) гл. 31:4; Пс. 78:65,66; Ер. 25:30

14 Дълго време мълчах, останах тих, въздържах се¹. Но сега ще извикам като раждаща жена, ще погубя и същевременно ще погъмна.

(1) Пс. 50:21

15 Ще запустят планини и хълмове и ще изсуша всичката им трева; ще направя реките на острови и ще пресуша езерата¹.

(1) гл. 50:2; Пс. 107:33

16 И ще доведе слепите през път, които не са знаели, ще ги водя в пътеки, които не са познавали; ще направя тъмнината светлина пред тях и неравните пътища – прави¹. Тези неща ще направя за тях и няма да ги оставя.

(1) гл. 40:4; Ер. 31:8,9

17 Ще се върнат назад, съвсем ще се посрамят онези, които се уповават на изваяните идоли, които казват на левните идоли: Вие сте боговете ни!¹

(1) гл. 44:11; Пс. 97:7; 135:18

18 Чуйте, глухи, и гледайте, слепи, за да видите!¹

(1) гл. 43:8; Мт. 11:5

19 Кой е сляп, ако не служителят Ми, и глух като посланика, когото изпращам? Кой е сляп както предания* и сляп както служителя ГОСПОДЕН?

* или: свършения

20 Виждаш много, но не забелязваш, ушите му са отворени, но той не чува¹.

(1) гл. 6:9; 48:8; Езек. 33:32

21 ГОСПОД благоволи заради правдата Си да възвеличи закона и да го направи почитан¹.

(1) Вжж. 4:6,8; Мт. 5:17

22 Но той е обран и ограбен народ¹, всички са уловени в дупки и скрити в тъмнични домове. Плячка са и няма спасител²; обир са и никой не казва: Върни го!

(1) гл. 24:3; гл. 40:4; Ер. 51:34; (2) гл. 5:29

23 Кой от вас ще даде ухо на това, ще внимава и ще слуша за бъдещето?¹

(1) Вжж. 32:29

24 Кой предаде Яков на обир и Израил – на грабители? Не ГОСПОД ли, срещу когото съгрешихме? И не пожелаха да ходят в пътищата Му и не послушаха закона Му².

(1) Съд. 2:14; (2) Пс. 81:11; Ер. 44:10; Лк. 13:34

25 И Той изля върху него яростта на гнева Си и силата на битката и тя го опали отвсякъде, но той не разбира; изгори го, но той не го взе пръсърце¹.

(1) Ер. 5:3; 12:11

43 И сега, така казва ГОСПОД, Съзателят ти, Якове, и Творецът ти¹, Израилю: Не бой се, защото те изкупих², призовах те по име, ти си Мой³.

(1) гл. 44:2; 45:11; 51:13; Вжж. 32:6,15; (2) гл. 44:6,23; 48:20; 49:26; 54:5; 63:9; (3) Езек. 16:8

2 Когато минаваш през водите, Аз ще бъда с теб¹; и през реките – няма да те потопят. Когато ходиш през огъня, няма да се изгориш и пламъкът няма да те опали².

(1) Пс. 23:4; 32:6; (2) Йов 5:19

3 Защото Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, Светият Израилев, твоят Спасител¹. За твоят откуп дадох Египет, Етиопия и Сева – за теб².

(1) гл. 41:14; 45:15; 63:8; Тит 3:4,5; (2) гл. 45:14

4 Понеже ти беше скъпоценен пред очите Ми и почетен, и Аз те възлюбих¹, затова давам хора за теб и пленена – за живота ти.

(1) Вжж. 4:37; Ер. 31:3; Ос. 11:1,4; Откр. 3:9

5 Не бой се, защото Аз съм с теб¹! От изток ще доведе потомството ти и от запад ще те събере².

(1) гл. 41:10; (2) гл. 54:7

6 Ще кажа на севера: Предай! – и на юга: Не задържай!¹ Доведи синовете

Ми отдалеч и дъщерите Ми – от края на земята²;

(1) гл. 27:13; Ер. 3:18; 23:8;
(2) гл. 11:12; 49:12; Езек. 36:24; Йоим. 3:7; Мк. 13:27

7 всеки, който се нарича с Името Ми¹, когото създадох за славата Си, когото сътворих, да, и го направих².

(1) Ер. 14:9; Дан. 9:19; (2) гл. 60:21; 1 Царе 12:22

8 Изведи слепия народ, който има очи, и глухите, които имат уши!¹

(1) гл. 6:9; 42:18-20

9 Нека се съберат заедно всичките народи и нека се струпат племената! Кой от тях може да изяви това и да ни извести какво е било отначало? Нека доведат свидетелите си и да се оправдаят, за да чуят *хората* и да кажат: Истина е!¹

(1) гл. 41:21,22

10 Вие сте Мои свидетели¹, заявява ГОСПОД, и служителят Ми, когото избрах² – за да Ме познаете и да повярвате в Мен, и да разберете, че Аз Съм³; преди Мен не е имало Бог и след Мен няма да има⁴.

(1) гл. 44:8; 55:4;
(2) гл. 41:8; (3) гл. 41:4; (4) гл. 44:6; 45:5,6; 46:9; Изх. 8:10

11 Аз, Аз съм ГОСПОД, и освен Мен няма спасител¹.

(1) Ос. 13:4

12 Аз изяхих и спасих, и известих, и между вас нямаше чужд бог²; затова вие сте Мои свидетели², заявява ГОСПОД, и Аз съм Бог³.

(1) Вжж. 32:12; (2) ст. 10; (3) Вжж. 32:39

13 И от вечността Аз Съм¹ и няма кой да избавя от ръката Ми. Аз действам и кой ще *Ми* попречи?²

(1) Вжж. 32:39; Пс. 102:27; (2) гл. 14:27

14 Така казва ГОСПОД, Изкупителят ви, Светият Израилев¹: Заради вас изпратих във Вавилон² и ще доведа всички като бежанци, и халдейците, в корабите, за които викаха.

(1) гл. 48:17; (2) Ер. 51:2-4

15 Аз съм ГОСПОД, Светият ваш¹, Създателят Израилев, вашият Цар².

(1) Авак. 1:12; (2) гл. 41:21

16 Така казва ГОСПОД, който дава път в морето и пътека в буините водни¹,

(1) гл. 51:10; Пс. 77:19

17 който извежда колесници и коне, войска и сила: Заедно ще легнат, няма да станат, угаснаха, като фитил изляха¹.

(1) Съд. 4:16

18 Не си спомняйте какво е било отначало, и не мислете за древните събития.

19 Ето, Аз правя нещо ново¹; сега ще се появи – няма ли да го познаете?² Да! Ще направя път в пустинята и реки в безводната земя³.

(1) Откр. 21:5; (2) гл. 48:6; (3) гл. 35:6-8; Ер. 31:9

20 Полските зверове ще Ме прославят¹, чакалите и камилотиците, защото давам вода в пустинята, реки в безводната земя, за да напоя народа Си, избраните Си².

(1) Пс. 148:10; (2) гл. 41:17,18; 48:21

21 Този народ образувах за Себе Си, за да разказва хвалата Ми¹.

(1) Пс. 79:13; 102:18; Ер. 33:9; 1 Петр. 2:9

22 Но ти не Ме призова, Яков¹, отегчи се от Мен, Израилю.

(1) гл. 64:7; Дан. 9:13

23 Не си Ми принасял агнетата на всеизгарянията си и не си Ме почитал с жертвите си¹. Аз не съм те затруднил с приноси и не съм ти дотегнал с ливан².

(1) Мал. 3:8; (2) Мих. 6:3

24 Не си Ми купувал благоуханна тръстика с пари¹ и не си Ме наситил с тлъстината на жертвите си². А ти си Ме затруднил с греховете си и си ми дотегнал с беззаконията си³.

(1) Изх. 30:23; (2) Лк. 7:44; (3) гл. 7:13; Мал. 2:17

25 Аз, Аз съм, който изтривам твоите престъпления¹ заради Себе Си², и няма да помня греховете ти³.

(1) гл. 44:22; Пс. 51:1; 103:3; Деян. 3:19; (2) гл. 48:11; (3) гл. 64:9; Ер. 31:34

26 Подсети Ме, за да се съдим заедно¹; говори, за да се оправдаеш².

(1) гл. 1:18; (2) Йов 40:8

27 Твоят праотец¹ съгреси и учителите* ти отстъпиха от Мен².

*букв.: преводниците, т.е. тълкувателите на закона, свещениците и пророците; (1) Езек. 16:3; (2) Ер. 8:8-10

28 А Аз ще сваля от свещенството им началниците на светилиците¹, ще предам Яков на проклятие и Израил на поругание².

(1) 1 Лек. 24:5; 2 Лек. 26:17; (2) Пс. 79:4; Ер. 24:9; Дан. 9:11,12

44 Но сега слушай, служителю Мой, Яков, и Израилю, когото избрах¹:

(1) ст. 21; гл. 41:8,9; 48:12

2 Така казва ГОСПОД, който те е направил и те е образувал от утробата¹,

и ще ти помага²: Не бой се, служи-
телю Мой, Якове, и Есуруне³, когото
избрах,

(1) ст. 24; гл. 43:1,7,21;
Пс. 95:6; (2) гл. 41:10,13,14; (3) Втж. 32:15

3 защото ще изливам вода на жад-
ната земя¹ и реки на сухата почва. Ще
изливам Духа Си на потомството ти² и
благословиеното Си на издънките ти.

(1) гл. 27:3; 35:7; (2) гл. 32:15; 59:21;
Езек. 36:27; Иоиш. 2:28; Деян. 2:17

4 И те ще поникнат между тревата
като върби край течащи води¹.

(1) гл. 58:11; Пс. 1:3

5 Един ще казва: Аз съм на ГОСПО-
ДА. Друг ще се нарича с името на
Яков. А друг ще пише с ръката си: На
ГОСПОДА – и ще произнася с почит
името на Израил¹.

(1) гл. 2:3; 2 Лст. 36:23

6 Така казва ГОСПОД, Царят на Из-
раил, Изкупителят му¹, ГОСПОД на
Войнствата: Аз съм първият, Аз и по-
следният² и освен Мен няма Бог³.

(1) гл. 33:22; 43:1,11,14;
(2) гл. 41:4; Откр. 1:17; (3) гл. 43:9-12

7 Откакто съм поставил дървения на-
род, кой може да прогласи като Мен
и да извести това, и да Ми го изло-
жи? И бъдещето, и което идва, нека
известят!¹

(1) гл. 19:12; 41:26; 43:9-12

8 Не се страхувайте и не треперете!
Не ти ли известих отдавна и не изявих
ли? И вие сте Ми свидетели. Има ли
Бог освен Мен? И няма канара – не
зная¹.

(1) гл. 17:10; 30:29; 1 Цар. 2:2; Пс. 18:31

9 Всички, които правят изваяни идо-
ли, са нищожни и любимите им неща
са безполезни¹. И те са им свидете-
ли – не виждат, не разбират, за да се
засрамят².

(1) гл. 41:24,29; 57:12;
(2) гл. 42:17; 45:16; Втж. 4:28; Ер. 2:26-28

10 Кой е направил бог или изля изва-
ян идол, напълно безполезен¹?

(1) гл. 45:20; Пс. 115:4-8; Ер. 10:5; Авак. 2:18; 1 Кор. 8:4

11 Ето, всичките му привърженици ще
се засрамят. А майсторите, и те са от
човек. Нека се съберат всички, нека
застанат, нека се уплашат, нека заедно
се засрамят¹.

(1) ст. 9; Ос. 13:2

12 Ковачът кове брадва от желязо, ра-
боти в горящите въглища, оформя го*

с чукове, изработва го със силната си
ръка. Също огладнява и отмалява, не
пие вода и се изморява.

*т.е. идола

13 Дърводелецът опъва връв, начер-
тава идола с креда, изработва го с дле-
та и го начертава с пергел. И го прави
по човешки образ¹, според човешка
красота, за да стои вкъщи².

(1) Втж. 4:16; Римл. 1:23; (2) Втж. 27:15

14 Отсича си кедри и взема кипарис
и дъб, и си избира от горските дър-
вета; насажда бор и дъждът го прави
да расте.

15 И става на човека за горене и той
взема от него и се топли, да, гори го
и пече хляб. Същото изработва на бог
и му се кланя, прави го изваян идол и
пада по лице пред него!

16 Половината му изгаря в огън, на
половината готви месо да яде, изпича
печиво и се насища. Грее се и казва:
Оха, стоплих се, видях огън!

17 А останалото от него прави на бог,
на изваяния си идол. Пада по лице
пред него и му се кланя, и му се моли,
и казва: Избави ме, защото ти си мой
бог!¹

(1) гл. 2:8; 46:6,7; Ер. 2:27; Мих. 5:13; Авак. 2:19

18 Те не знаят и не разбират¹, защото
очите им са замазани, за да не виждат,
и сърцата им – за да не разбират².

(1) гл. 27:11; 45:20; Римл. 1:21,22; (2) Ер. 5:21

19 И никои не взема присърце и няма
знание и няма разум да каже: Полови-
ната му изгорих в огън, да, и хляб из-
пекох на въглените му, опекох и месо
и ядох. А останалото от него да напра-
вя ли на гнусота? Да се поклоня ли на
пън от дърво?

20 Той ходи след пепел; измамено
сърце го заблуди¹ и не може да избави
душата си и да каже: Това в десницата
ми не е ли лъжа?

(1) Ос. 4:12

21 Помни това, Якове, и Израилу,
защото ти си Мой служител¹; Аз те об-
разувах, на Мен си служител. Израилу,
няма да бъдеш забравен от Мен².

(1) ст. 1,2; (2) гл. 40:27

22 Изличих като гъста мъгла престъп-
ленията ти и като облак – греховете

ти¹. Върни се при Мен², защото те изкупих³!

(1) гл. 33:24; 43:25; Вжж. 32:43; 2 Царе 12:13; Пс. 103:12; 130:8; Ер. 50:20; Мих. 7:18,19; Зах. 3:4; (2) Ер. 3:12,14,22; Ос. 14:1; (3) гл. 43:1; 52:9; Изх. 18:9

23 Ликувайте, небеса, защото ГОСПОД извърши *това*; викайте *радостно*, земни дълбини; ликувайте, планини, гори и всички дървета в нея¹, защото ГОСПОД изкупи Яков и се прослави в Израил².

(1) гл. 49:13; 55:12; 1 Лст. 16:32,33; (2) гл. 49:3

24 Така казва ГОСПОД, Изкупителят ти и който те е образувал от утробата¹: Аз съм ГОСПОД, който върша всичко, който сам разпрострях небесата и разслах земята сам²;

(1) ст. 2,6; (2) гл. 40:22; 45:7,8; 48:13; Ер. 10:12; 51:15; Зах. 12:1

25 който осуетявам знамененията на лъжците и правя да обезумеят врачевете^{*1}, който връщам мъдреците назад и обръщам знанието им в глупост²;

*сега: екстрасенсите, врачките
(1) гл. 19:3; Чис. 23:23; Ер. 50:36; Зах. 10:2; (2) гл. 29:14; 47:13; Йов 5:12,13

26 който утвърждавам думата на Своя служител и изпълнявам решеното от Своите пратеници¹; който казвам за Ерусалим: Ще се насели. – и за градовете на Юда: Ще се съградят и Аз ще издигна развалините му²;

(1) 4 Царе 7:20; Ер. 28:9,17; Зах. 1:6; (2) Пс. 69:35; 102:16; Ер. 30:18

27 който казвам на бедната: Изсъхни и Аз ще пресуша реките ти¹;

(1) гл. 50:2; 63:12; Бит. 8:1; Ер. 50:38; Зах. 10:11

28 който казвам за Кир¹: Моят пастир е, който ще изпълни цялата Ми воля² и ще каже за Ерусалим: Ще се съгради. – и за храма: Ще бъдат положени основите ти³;

(1) гл. 45:1-4; 2 Лст. 36:22; (2) гл. 48:15; Ер. 25:9; (3) гл. 45:13; Езд. 1:1-4

45 Така казва ГОСПОД на Своя помазаник, на Кир¹, когото хванах за десницата, за да покоря народи пред него; и ще разпаша слабините на царе², за да отворя пред него врати и портите няма да се затворят:

(1) гл. 44:28; (2) гл. 41:2,25

2 Аз ще ходя пред теб и ще изправя неравните места¹, ще разбия бронзо-

вите врати и ще строша железните лостове².

(1) гл. 40:4; (2) гл. 13:2,5; Пс. 107:16; Ер. 51:30; Дан. 8:4; Наум 3:13

3 Ще ти дам съкровища, *пазени* в тъмнина, и скрити богатства, за да познаеш, че Аз съм ГОСПОД, който те призовах по име, Израилевият Бог.

4 Заради служителя Си Яков и Израил, избрания Си¹, те призовах по име; дадох ти почетно име, без да Ме познаваш².

(1) гл. 41:8; Пс. 105:6; (2) Йн. 1:30,33; 4:10
5 Аз съм ГОСПОД и няма друг, няма Бог освен Мен¹. Аз ще те препаша², без да Ме познаваш,

(1) ст. 14,18,21,22; гл. 37:20; 43:10; 44:6,8; 46:9; Пс. 86:10; (2) Пс. 18:32

6 за да познаят от изгрев слънце и от залез¹, че освен Мен няма никой. Аз съм ГОСПОД и няма друг.

(1) гл. 59:19

7 Аз образувам светлината и създавам тъмнината¹; правя мир, творя и зло²! Аз, ГОСПОД, съм, който правя всичко това³.

(1) Бит. 1:3; Пс. 74:16; Ам. 4:13; (2) Псалм 3:38; Ам. 3:6; (3) гл. 44:24; 4 Царе 19:25

8 Росете, небеса, отгоре и нека излезят облаците правда¹; нека се отвори земята и роди спасение, и заедно с него да изникне правда². Аз, ГОСПОД, го създадох.

(1) Пс. 72:3,6; 85:11; Ос. 10:12; (2) гл. 46:13; 61:11

9 Горко на онзи, който спори със Създателя си¹! Калено гърненце сред земните гърненца! Ще каже ли калта на този, който я оформя: Какво правиш? – или издеието ти за теб: Няма ръце?²

(1) Йов 9:4; 40:2; Екл. 6:10; (2) гл. 29:16; 64:8; Йов 9:12; Ер. 18:6

10 Горко на онзи, който казва на баща си: Какво раждаш? – и на жена му: Защо си в родини мъки?

11 Така казва ГОСПОД, Светият Израилев и неговият Създател¹: Питайте ме за бъдещето; поверете ми синовете Ми² и делото на ръцете Ми!

(1) гл. 43:1; (2) гл. 63:16

12 Аз направих земята и създадох човека на нея – Аз. Моите ръце разпростряха небесата, Аз заповядах на цялото им войнство¹.

(1) гл. 40:26; 42:5; Ер. 27:5

13 Аз го издигнах с правда¹ и ще изправям всичките му пътища²; той ще

съгради града Ми³ и ще пусне пленниците Ми⁴, не за откуп и не за подарък⁵, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) гл. 41:2; (2) гл. 48:15;
(3) гл. 44:28; (4) 2 Лек. 36:22,23; (5) гл. 52:3

14 Така казва ГОСПОД: Трудът на Египет и търговията на Етиопия, и савците¹, хора снажни, ще преминат към теб и твои ще бъдат², ще ходят след теб, в окови ще преминат. И ще ти се поклонят³ и ще ти се помолят: Само сред теб е Бог⁴ и няма друг, никакъв Бог⁵!

(1) Йов 1:15; (2) гл. 18:7; 43:3;
(3) гл. 60:14; Откр. 3:9; (4) Зах. 8:23; (5) 1 Кор. 8:6

15 Наистина Ти си Бог, който се криеш¹, Боже Израилев, Спасителю²!

(1) Йов 23:3,9; (2) гл. 43:3

16 Ще се посрамат и опозорят, всички заедно ще ходят в позор, които правят идоли¹.

(1) гл. 44:9,11

17 А Израил ще се спаси чрез ГОСПОДА с вечно спасение¹; няма да се посрамите и няма да се опозорите за вечни времена².

(1) гл. 51:6,8; Ак. 1:68-71;
Евр. 5:9; (2) гл. 29:22; Йона 2:26; Соф. 3:11

18 Защото така казва ГОСПОД, който създаде небето – Той е Бог, който образува земята, направи я и я утвърди, не я създаде пуста, образува я, за да се населява¹: Аз съм ГОСПОД и няма друг².

(1) Пс. 115:16; (2) 1 Кор. 8:6

19 Не съм говорил в тайно, на място в тъмна земя¹. Не съм казал на потомството на Яков: Търсете Ме напразно². Аз съм ГОСПОД, който говоря правда, известявам правота³.

(1) гл. 48:16;
Втж. 30:11-14; (2) 2 Лек. 7:14; Ер. 29:13,14; (3) Пс. 19:8

20 Съберете се и елате, приближете се заедно, избягали от народите! Нямаат разум онези, които издигат дървените си идоли и се молят на бог, който не може да спаси¹.

(1) гл. 44:9,10,18; 46:7; 57:13; 2 Лек. 25:15

21 Изявете и приведете ги; да, нека се съветват заедно. Кой е известил това от древността, изявил го е отдавна? Не Аз ли, ГОСПОД? И няма друг Бог освен Мен¹; Бог праведен и Спасител няма освен Мен.

(1) ст. 5,6; гл. 41:22

22 Към Мен се обърнете и спасени

бъдете, всички земни краища¹, защото Аз съм Бог и няма друг.

(1) Пс. 22:27; 65:5

23 В Себе Си се заклех¹, от устата Ми излезе правда², дума, която няма да се върне³, че пред Мен ще се преклони всяко коляно и ще се заклъне всеки език⁴!

(1) Бит. 22:16;

(2) Пс. 98:2,3; (3) гл. 21:17; (4) гл. 65:16; Рим. 14:11

24 Само в ГОСПОДА – ще казват за Мен – има правда и сила¹, при Него ще дойдат хората, а всички, които се гневяха против Него, ще се посрамят².

(1) Пс. 71:16; 89:16;

Ер. 23:5,6; Зах. 10:12; (2) гл. 41:11; Ак. 13:17

25 Чрез ГОСПОДА ще се оправдае и ще се хвали цялото потомство на Израил¹.

(1) Деян. 13:39; 1 Кор. 1:31

46 Прегъна се Вил, приведе се Нево^{*1}; образите им са натоварени на животни и на добитък; товарът ви е натоварен, бреме за умореното животно².

* основните божества на Вавилон

(1) гл. 21:9; Ер. 50:2; (2) Ер. 10:5

2 Приведоха се, прегънаха се заедно, не можаха да отърват товара, а самите те отидоха в плен¹.

(1) 2 Царе 5:21

3 Слушайте Ме, доме яковов и целия остатък от израилевия дом¹, които сте носени от Мен още от утробата и държани още от майчиния скут²!

(1) гл. 10:20,21; (2) гл. 63:9; Втж. 1:31

4 И до старостта ви Аз Съм¹; и докато побелеете, Аз ще ви нося². Аз направих и Аз ще вдигна, и Аз ще нося и избавя.

(1) Мал. 3:6; (2) Пс. 71:9,18

5 На кого ще Ме уподобите и сравните, и ще Ме съпоставите, че да бъдем подобни¹!

(1) гл. 40:18,25

6 Онези, които изсипват злато от торбичка и претеглят сребро на везни, наемат златар, да го направи на бог¹ – падат по лице, да, и му се поклонят².

(1) Съд. 17:4; (2) гл. 40:19; 44:12-17; Изх. 32:4,8

7 Вдигат го на рамо, носят го и го полагат на мястото му, и там стои – не мърда от мястото си¹. Още и викат към него, но не отговаря, НИКОГО не избавя от бедата му².

(1) 1 Царе 5:3; (2) гл. 41:29; 45:20; Ер. 2:28; 11:12

8 Помнете това и се дръжте като мъже, вземете го отново присърце, отстъпници!

9 Помнете предишните неща от древността¹ – че Аз съм Бог и няма друг²; Аз съм Бог и няма подобен на Мен³;

(1) Пс. 78:2; Ер. 6:16;
(2) гл. 43:10; Йона 2:27; Мк. 12:32; (3) Изх. 15:11

10 който от началото изявявам края и от древността – нестаналите още неща¹; който казвам: Намерението Ми ще се извърши и ще направя всичко, което Ми е угодно².

(1) гл. 41:21,22,26;
Езек. 39:8; (2) гл. 14:24; 48:3; Пс. 33:11; Еф. 1:11

11 Аз съм, който викам хищна птица от изток, от далечна земя – мъжа по Своя план¹. Да, говорих и ще го направя да стане; намислих и ще го извърша².

(1) гл. 41:2,25; Ер. 50:44; (2) гл. 10:12; 14:27; 25:1; Йов 23:13

12 Слушайте Ме, вие коравосърдечни¹, които сте далеч от правдата²:

(1) гл. 28:14; (2) гл. 5:7; 48:1; 59:15; Ам. 5:7

13 Приблизих правдата Си, тя няма да бъде далеч¹ и спасението Ми няма да закъсне². И ще дам спасение в Сион и славата Си – на Израил³.

(1) гл. 51:5; (2) гл. 45:8; 56:1; (3) гл. 60:9; Пс. 85:9; Ак. 2:32

гл. 47: гл. 13; 14; 21:1-10; Ер. 50; 51

47 Слез и седни в праха, девиче, дъще вавилонска. Седни на земята, няма вече престол, дъще халдейска, защото няма вече да те наричат изтънчена и изнежена¹.

(1) Втжк. 28:56

2 Вземи ръчната мелница и мели брашно; махни булото си, вдигни полите си, открий краката си, мини през реки.

3 Голотата ти ще се открие, да, срамът ти ще се види¹. Ще си отмъстя² и няма да пожаля никого.

(1) гл. 3:17; Ер. 13:26; Наум 3:5,6; (2) гл. 35:4

4 Изкупителят ни – ГОСПОД на Войнствата е Името Му, Светият Израилев¹.

(1) гл. 43:14,15; 51:15

5 Седи в мълчание и влез в мрака¹, дъще халдейска, защото няма вече да те наричат господарка на царствата.

(1) 1 Царе 2:9

6 Разгневих се на народа Си, осквер-

них наследството Си и ги предадох в ръката ти¹. Ти не им оказа милост, наложи твърде тежкия си ярем върху стареца².

(1) 2 Лст. 36:17-20;
Зах. 1:12,15; (2) Втжк. 28:50; Езд. 5:12; Псалм 4:16

7 И каза: Вечно ще бъде господарка¹! И не взе това присърце и не помисли за края му².

(1) Откр. 18:7; (2) Изх. 7:23; Втжк. 32:29; Псалм 1:9

8 И сега, чуй това, ти, отдадена на разкош, която седиш безгрижна¹, която казваш в сърцето си: Аз съм и освен мен няма друга!² Няма да сеядя вдовица и няма да зная обезчадяване.

(1) Езек. 16:49; (2) Дан. 4:30; Соф. 2:15

9 Ще дойдат върху теб и двете тези, в миг, в един ден – обезчадяване и вдовство¹; в пълнотата си ще дойдат върху теб вопреки многото ти заклинания и голямото изобилие на магиите ти².

(1) Откр. 18:7,8,23; (2) Наум 3:4

10 И ти беше дръзка в злината си и казваше: Никой не ме вижда! Мъдростта ти и знанието ти те отвърнаха и ти каза в сърцето си: Аз съм и освен мен няма друга!²

(1) гл. 29:15; Пс. 94:7; Езек. 8:12; (2) Екл. 8:8

11 Затова ще дойде върху теб зло и няма да можеш да го отвърнеш с магии; и ще те връхлети беда и няма да можеш да я покриеш; и ще дойде внезапно върху теб опустошение и няма да го знаеш¹.

(1) Дан. 5:25-30

12 Застани сега с магиите си и с многото си заклинания, в които си се трудила от младостта си! Може би ще имаш полза!¹ Може би ще улашиш някого!

(1) гл. 19:3,12; Езек. 21:21

13 Умори се в многото си съвещания. Нека застанат сега астролозите, звездобройците и предвещателите по новолунията и да те спасят от това, което идва върху теб!

(1) гл. 44:25; Дан. 2:2,10,11

14 Ето, станаха като плява, огън ги изгори. Не можах да спасят живота си от силата на пламъка¹. Не е въглен да се стопали човек на него, или огън, да седне човек пред него.

(1) Наум 1:10

15 Такива ти станаха онези, за които

си се трудима, с които си търгувала от младостта си. Лутат се всеки на своя страна и няма кой да те спаси¹.

(1) Откр. 18:15

48 Чуйте това, доме яковов, които се наричат с името Израил и сте излезли от юдовия източник¹, които се къннете в Името на ГОСПОДА и изповядват Израилевия Бог, но не с истина и не с правда² –

(1) гл. 51:1,2; Пс. 68:26; Мих. 2:7;
(2) гл. 46:12; Лев. 19:12; 4 Царе 5:20; Ер. 5:2; Соф. 1:5

2 защото вземат името си от светия град¹, подпират се на Израилевия Бог², ГОСПОДА на Войнствата е Името Му³.

(1) гл. 52:1; Ер. 7:4; (2) Мих. 3:11; Римл. 2:17; (3) гл. 51:15

3 Отдавна обявих предишните неща и от устата Ми излязоха, и аз ги известих; внезапно ги извърших и настъпиха¹.

(1) гл. 46:9,10; Иис. Нав. 21:45

4 Понеже знаех, че си корав и вратът ти е желязна жила¹, а челото ти – бронз²,

(1) гл. 30:9; Изх. 33:3; (2) Ер. 5:3; Езек. 2:4

5 затова отдавна ти ги обявих, преди да станат, ти ги известих, за да не кажеш: Идолът ми ги извърши, изваяният и изленият ми образ ги запоява¹.

(1) гл. 42:8,9; 43:19

6 Ти чу – виж сега всичко това! И вие, няма ли да изповядате това? Отсега ти известявам нови неща и скрити, които не си знаел¹.

(1) ст. 5

7 Те бяха създадени сега, а не отдавна, и преди този ден не си чувал за тях, за да не кажеш: Ето, знаех ги.

8 Нито си чул, нито си знаел, нито са били отворени отдавна ушите ти¹; защото знаех, че ти си много неверен и още от утробата си наречен отстъпник².

(1) гл. 42:20; (2) Вжк. 9:24; 31:16-21,29

9 Заради Името Си ще задържа *изливането на гнева Си* и заради славата Си ще се въздържа за теб, за да не те отсека¹.

(1) Пс. 78:38; 79:9; 106:8; Езек. 36:21

10 Ето, очистих те, но не като сребро, изпитах те в пещта на скръбта¹.

(1) Пс. 66:10; Зах. 13:9; 1 Петр. 4:12

11 Заради Себе Си, заради Себе Си ще сторя това¹, защото как да се оск-

верни *Името Му*²? И славата Си няма да дам на друг³!

(1) гл. 37:35; 43:25; Пс. 25:7,11; Езек. 36:22; (2) Вжк. 32:27; (3) гл. 42:8; Пс. 115:1

12 Чуй Ме, Якове, и Израилю, Моят призован¹: аз съм, аз съм първият, да, аз съм и последният².

(1) гл. 44:1; (2) гл. 41:4

13 Да, Моята ръка основа земята и десницата Ми разпростря небесата; извиквам ги и се представят заедно¹.

(1) гл. 40:12,26; 44:24; Римл. 4:17

14 Съберете се, всички вие, и чуйте!¹ Кой от тях е изявил това?² Онзи, когато ГОСПОДА възлюби, ще извърши волята Му над Вавилон и ръката му ще бъде над халдейците³.

(1) Бит. 49:1,2; (2) гл. 41:22; (3) гл. 44:28; 45:13; Ер. 50:21,44

15 аз, аз говорих, да, призовах го, доведох го и пътят му ще бъде успешен¹.

(1) ст. 14

16 Приближете се до Мен, чуйте това! *Още* отначало не съм говорил скришно¹; от времето, когато стана това, аз съм там. И сега Господ БОГ ме изпрати и Неговият Дух².

(1) гл. 45:19; (2) гл. 61:1

17 Така казва ГОСПОДА, Изкупителят ти, Светият Израилев¹: аз съм ГОСПОДА, твоят Бог, който те учи за твоя полза, който те води по пътя, по който трябва да ходиш².

(1) гл. 43:14; 49:7;

(2) гл. 30:21; Иис. Нав. 3:4; Пс. 32:8; 73:24

18 О, да беше послушал заповедите Ми! Тогава мирът ти щеше да бъде като река и правдата ти – като морските вълни¹;

(1) гл. 54:13; 66:12

19 потомството ти щеше да бъде като пясъка и рожбите на утробата ти – като зърната му¹; името му нямаше да се отсеке и нямаше да се изстреби отпред Мен².

(1) Бит. 22:17; (2) Вжк. 9:14

20 Излезте от Вавилон, бягайте от халдейците¹; с глас на ликоване изявете, известете това; разгласете го до края на земята, кажете: ГОСПОДА изкупи слугата Си Яков².

(1) гл. 52:11; Езд. 2:1; Ер. 50:8; Зах. 2:6; Откр. 18:4; (2) гл. 43:1; Ер. 31:11; Зах. 10:8

21 Те не жадуваха, когато ги водеше през пустините; Той направи да им изтекат води от канарата, разцепи канарата и водите потекоха¹.

(1) гл. 43:19,20; Изх. 17:6; Неем. 9:15,20

22 Мир няма за безбожните, казва ГОСПОД¹.

(1) гл. 57:20,21; 66:24; 4 Царе 9:18,19

49 Слушайте ме, острови, и внимавайте, далечни племена¹! ГОСПОД ме призова още от утробата, от skutа на майка ми оповести името ми².

(1) гл. 41:1; (2) Лк. 1:31

2 Направи устата ми като остър меч¹, скри ме под сянката на ръката Си² и ме направи излъскана стрела, скри ме в колчана Си.

(1) Евр. 4:12; Откр. 1:16; (2) гл. 51:16

3 И ми каза: Ти си Мой служител, Израил¹, в когото ще се прославя².

(1) гл. 41:8; 42:1; (2) гл. 44:23

4 А аз казах: Напразно съм се трудил, напусто и за нищо съм изтощавал силата си¹. Но наистина правото ми е у ГОСПОДА и наградата ми е у моя Бог².

(1) 3 Царе 19:10; Мт. 23:37; Фил. 2:16; (2) гл. 53:10-12

5 И сега, казва ГОСПОД, който ме образува от утробата за Свой служител¹, за да върна при Него Яков и да се събере при Него Израил – защото съм почитан в очите на ГОСПОДА² и моят Бог е силата ми³ –

(1) Лк. 1:31; (2) Йн. 8:50; 2 Петр. 1:17; (3) гл. 12:2

6 Да, Той казва: Малко е да Ми бъдеш служител, за да изправиш племената на Яков и да върнеш опазените от Израил – ще те дам за светлина на народите, за да бъдеш Моето спасение до края на земята¹.

(1) гл. 42:6; 56:8; Мих. 5:4; Деян. 4:12; 13:47; 1 Тим. 3:16

7 Така казва ГОСПОД, Изкупителят на Израил, Светият негов¹, на онзи, когото човек презира, на онзи, от когото се гнуси народът², на слугата на владетелите: Царе ще видят и ще станат, князе – и ще се поклонят³, заради ГОСПОДА, който е верен, Светият Израелев, който те избра.

(1) гл. 48:17; (2) гл. 53:3; Пс. 22:6; Мт. 26:67; (3) гл. 52:15; Пс. 72:11

8 Така казва ГОСПОД: В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах¹. Ще те запазя и ще те дам за завет на народа², за да из-

правиш земята, да направиш да наследят запустелите наследства³,

(1) гл. 61:2; 2 Кор. 6:2; (2) гл. 42:6; (3) гл. 61:4

9 Да кажеш на затворниците: Излезте!¹ – на онези, които са в мрак: Покажете се! Те ще пасат по пътищата и по всички голи височини ще бъдат пасищата им².

(1) гл. 42:7; Зах. 9:11,12; Лк. 4:18; (2) Езек. 34:13; Йн. 10:9

10 Няма да огладнеят и няма да ожаднеят, няма да ги удари нито жега, нито слънце, защото се смили за тях, ще ги води и ще ги заведе при водни извори¹.

(1) Пс. 121:6; Ер. 31:9; Откр. 7:16,17

11 И ще направя всичките Си планини на пътища и насипаните Ми пътища ще се издигнат¹.

(1) гл. 57:14; 62:10; Лк. 3:5

12 Ето, тези ще дойдат отдалеч¹, и ето, тези – от север и от запад¹, а тези – от синимската земя.

(1) гл. 11:11,12; 43:5,6; Ер. 30:10; Зах. 6:15; Мт. 8:11

13 Ликувайте, небеса, и радвай се, земя, извикайте от радост, планини¹, защото ГОСПОД утеша народа Си² и се смили за наскърбените Си¹! (1) гл. 44:23; Пс. 65:12; 89:12; 148:9; Откр. 12:12; (2) гл. 40:1; 51:3

14 А Сион каза: ГОСПОД ме е оставил и Господ ме е забравил¹.

(1) гл. 40:27; 54:6; Плач 5:20-22

15 Може ли жена да забрави кърмачето си, да не се смили над рожбата на утробата си¹? Дори и тези да забравят, аз пак няма да те забравя²!

(1) 3 Царе 3:26; (2) гл. 54:10; 1 Царе 12:22; Ер. 51:5

16 Ето, на дланите Си съм те врязал, стените ти са винаги пред Мен.

17 Синовете ти ще дойдат бързо¹, разорителите ти и запустителите ти ще си отидат от теб.

(1) гл. 60:4,8

18 Повдигни очите си наоколо и виж: Те всички се събират, идват при теб¹. Жив съм аз, заявява ГОСПОД – ти ще се облечеш с всички тях като с украшение и ще се накичиш с тях като невеста.

(1) ст. 17

19 Защо разорените ти и запустелите ти места и опустошената ти земя, да, сега ще бъдат тесни за жителите¹, а онези, които те поглъщаха, ще бъдат далеч.

(1) гл. 54:3; Зах. 2:4; 10:10

20 Дори ще кажат в ушите ти синове-те, от които си била лишена: Тясно ми е мястото, направи ми място, за да се населя¹.

(1) гл. 54:1,2

21 Тогава ще кажеш в сърцето си: Кой ми роди тези, когато аз бях лишена от децата си и неплодна, заточена и скитница? И кой отгледа тези? Ето, аз бях останала сама¹; тези къде бяха?

(1) Псалм 1:1

22 Така казва Господ БОГ: Ето, ще издигна ръката Си към народите, ще извися знамето Си към племената и те ще доведат синовете ти на ръце и дъщерите ти ще се донесат на рамене¹.

(1) гл. 14:2; 66:20

23 Царе ще бъдат твои хранители и княгините им – твои дойки¹. Ще ти се покланят с лице до земята и ще лижат праха на краката ти². И ще познаеш, че аз съм ГОСПОД³, че онези, които ме чакат, няма да се посрамят⁴.

(1) гл. 60:11,16; (2) гл. 60:14; Пс. 72:9; Откр. 3:9;
(3) Изх. 6:7; (4) гл. 50:7; Пс. 25:3

24 Може ли да се отнеме плячката от силния или пленникът на мощния да избяга?

25 Но така казва ГОСПОД: И пленниците на силния ще се отнемат, и плячката на страшния ще избяга¹. И аз ще се съдя с онзи, който се съди с теб, и ще спася синовете ти².

(1) гл. 51:14; Мт. 12:29; (2) гл. 41:11,12; Ер. 31:11; Лк. 1:71

26 И ще нахраня притеснителите ти със собствените им меса и със собствената си кръв ще се опият като с ново вино¹. И всяко създание ще познае, че аз, ГОСПОД, съм твоят Спасител и Силният Яковов – твоят Изкупител².

(1) Откр. 16:6; (2) гл. 43:1; 60:16

50 Така казва ГОСПОД: Къде е разводното писмо на майка ви, с което я отпратих¹? Или на кого от заемодателите Си ви продадох²? Ето, поради беззаконията си бяхте продадени и поради претяпленията ви беше отпратена майка ви³.

(1) Вжк. 24:1; Ос. 2:2;
(2) Мт. 18:25; (3) гл. 52:3; 59:2; Вжк. 32:30; Ер. 4:18; Ос. 4:5

2 Защо дойдох и нямаше никой; виках и никой не отговори¹? Скъсила ли се е някак ръката Ми да не може да изкупва²? Или нямам сила да избавям? Ето, със смърянето Си изсушавам морето, обръщам реките в пустиня³, рибите им се вмирисват от липса на вода, умират от жажда.

(1) гл. 64:7; 65:12; 66:4; Пр. 1:24;

(2) гл. 59:1; Чис. 11:23; (3) гл. 42:15; 44:27; Наум 1:4

3 аз обличам небесата с мрак и слагам вретиче за тяхно покривало¹.

(1) гл. 8:22; 13:10; Пс. 18:11; Откр. 6:12

4 Господ БОГ ми даде език на учениците – да зная как да помогна с дума на уморения¹. Събужда, всяка сутрин събужда ухото ми, за да слушам като учениците².

(1) гл. 40:29; Йов 4:4; Пр. 25:11;

(2) Вжк. 18:17,18; Пс. 40:6; Ин. 8:28

5 Господ БОГ ми отвори ухото¹ и аз не се разбунтувах и не се обърнах назад².

(1) ст. 4; (2) Евр. 5:8

6 Гърба си дадох на бячите¹ и бузите си – на скучачите², не скрих лицето си от опозоряване и заплюване³.

(1) Ин. 19:1; (2) гл. 53:7; (3) Йов 30:10; Псалм 3:30; Мт. 26:67; 27:26,30

7 Понеже Господ БОГ ще ми помогне¹, затова не съм опозорен², затова направих лицето си като кремък³ и зная, че няма да бъда посрамен².

(1) Пс. 54:4; (2) гл. 49:23; Ин. 8:29; Евр. 5:7; (3) Езек. 3:8,9

8 Близо е Този, който ме оправдава¹ – кой ще се съди с мен? Нека застанем заедно. Кой иска да се съди с мен? Нека се приближи до мен².

(1) 1 Тим. 3:16; (2) Йов 13:19; Ин. 8:46; Римл. 8:33,34

9 Ето, Господ БОГ ще ми помогне¹ – кой ще ме осъди²? Ето, те всички ще се разпаднат като дреха, ще ги прояде молец³.

(1) Пс. 54:4; (2) ст. 8; (3) гл. 51:8

10 Кой между вас се бои от ГОСПОДА¹ и слуша гласа на Неговия служител²? Който ходи в тъмнина и няма за него светлина, нека се уповава на Името на ГОСПОДА и нека се обляга на своя Бог³.

(1) Мал. 3:16; (2) гл. 42:1; (3) гл. 8:17; 26:3;

2 Царе 22:29; Мих. 7:8; Наум 1:7; Соф. 3:12

11 Ето, всички вие, които запалвате огън и се обграждате с главни, ходете в пламъка на огъня си и сред главните,

който сте разпалили¹! Това ще ви бъде от ръката Ми – ще легнете в място на скръб².

(1) Ер. 17:4; (2) гл. 65:14

51 Слушайте Ме, вие, които следвате правдата¹, които търсите ГОСПОДА²! Погледнете към канарата, от която сте отсечени, и към дупката на рова, от който сте изкопани³!

(1) Пр. 15:9; Мт. 5:6; (2) 2 Лст. 15:2; (3) гл. 48:1

2 Погледнете към баща си Авраам¹ и към Сара, която ви е родила, защото, когато беше един², го повиках, благослових го и го умножих³.

(1) Рим. 4:1; (2) Езек. 33:24; (3) Бит. 12:1-3; 24:1; Вжк. 26:5

3 Защото ГОСПОД ще утеши Сион, ще утеши всичките му запустели места¹ и ще направи пустинята му като Едем и степта му – като ГОСПОДНАТА градина². Веселие и радост ще се намерят в него, славословие и глас на песен³.

(1) гл. 49:13; 52:9; Пс. 102:13; (2) гл. 35:1; 41:19; Езек. 36:35; (3) Ер. 31:13; 33:11

4 Послушайте Ме, народе Мой, и приклонете ухо към Мен, Мое племе – защото закон ще излезе от Мен и ще поставя правосъдието Си за светлина на народите¹.

(1) гл. 42:4,6; Мих. 4:2

5 Правдата Ми е близо, спасението Ми излезе¹ и мишците Ми ще съдят народите². Островите ще се надаяват на Мен и ще се уповават на мишцата Ми².

(1) гл. 46:13; (2) гл. 40:10; 60:9; Мт. 12:21

6 Повдигнете очите си към небесата и погледнете към земята долу – защото небесата ще изчезнат като дим и земята ще се разпадне като дреха и обитателите ѝ просто така ще измрат¹. Но Моето спасение ще пребъде вечно и правдата Ми няма да се отмени².

(1) Мт. 5:18; 2 Петр. 3:7; 1 Кор. 7:31; Евр. 1:11; Откр. 20:11; (2) гл. 45:17; 54:9,10; Дан. 9:24; Евр. 12:27

7 Слушайте Ме, вие, които познавате правда, народ, в чието сърце е Моят закон¹! Не се бойте от злобния присмех на хората, не се плашете от зловстието им²,

(1) Вжк. 6:6; Ер. 31:33; (2) гл. 37:6; Мт. 10:28

8 защото молецът ще ги прояде като

дреха и червеят ще ги прояде като вълна¹. Но Моят правда ще пребъде вечно и спасението Ми – във всички поколения².

(1) гл. 50:9; (2) ст. 6

9 Събуди се, събуди се¹, облечи се със сила, ти, мишца ГОСПОДНА²! Събуди се както в древните дни³, в отдавнашните поколения! Не си ли ти, която посече Раав и прободе смъртно морското чудовище⁴?

(1) Пс. 44:23; (2) гл. 59:16; (3) Пс. 44:1; (4) гл. 27:1; Пс. 74:13; 89:10

10 Не си ли ти, която пресуши морето, водите на голямата бездна, и направи дълбините на морето път, да преминат изкупените¹?

(1) гл. 43:16; Изх. 14:21,22; Мих. 7:15

11 Откупените на ГОСПОДА ще се върнат и ще дойдат в Сион с ликуване; вечна радост ще бъде на главата им, ще придобият веселие и радост, скръб и въздишане ще побягнат¹.

(1) гл. 35:10; Ер. 30:19

12 Аз, Аз съм, който ви утешавам¹. Кой си ти, че се боиш от човека², който умира, и от човешки син, който ще стане като трева³,

(1) гл. 40:1; 52:9; 57:18; 61:2; 66:13; 2 Кор. 1:3,4; (2) гл. 8:12; 12:2; 1 Царе 17:11; (3) гл. 40:6,7; 1 Петр. 1:24

13 а си забравил ГОСПОДА, който те е направил¹, който е разпрострял небесата и основал земята²; и непрестанно, цял ден се страхуваш от яростта на притеснителя, когато се готви да унищожи? Къде е яростта на притеснителя?

(1) гл. 17:10; 43:1; Пс. 106:13; (2) гл. 40:22; Ер. 51:19

14 Скоро ще бъде развързан¹ и няма да умре в рова² и няма да му липсва хлябът му³.

(1) гл. 49:25; 52:2; (2) Зах. 9:11; (3) гл. 30:20

15 Защото Аз съм ГОСПОД, твоят Бог¹, който вълнува морето и вълните му бучат²; ГОСПОД на Войнствата е Името Му³.

(1) Изх. 6:7; (2) Йов 26:12; (3) гл. 47:4; 48:2; 54:5; Ер. 51:5

16 Сложих словата Си в устата ти¹ и те покрих със сянката на ръката Си², за да устроя небесата и да основа земята и да кажа на Сион: Ти си Мой народ³.

(1) гл. 59:21; Изх. 4:15; (2) гл. 49:2; (3) Ос. 2:23

17 Събуди се, събуди се, стани, дъщеря

ерусалимска¹, която си изпила от ръката на ГОСПОДА чашата на яростта Му; изпила си, изпразнила си чашата, блюдото на опиването².

(1) гл. 52:1; (2) гл. 40:2; 63:6; Пс. 60:3; Откр. 14:10

18 Няма кой да я води от всичките синове, които е родила, и няма кой да я хване за ръка от всичките синове, които е отгледала¹.

(1) Ер. 10:20; Езек. 34:6

19 Тези две те сполетяха – кой ще те пожали?¹ – опустошение и разрушение, и глад, и меч². Как да те утеша³?

(1) Ер. 15:5; Наум 3:7;

(2) Псалм 3:47; Езек. 14:21; (3) Псалм 1:9;16

20 Синовете ти примряха, лежат по всички кръстопътища¹ като антилопа в мрежа, пълни с яростта на ГОСПОДА, със изобличението на твоя Бог².

(1) Псалм 2:11; (2) Псалм 4:11

21 Затова, чуй сега това, ти, окаяна и пияна, но не от вино!¹

(1) гл. 29:9; Псалм 3:15

22 Така казва твоят Господ, ГОСПОД, твоят Бог, който защитава делото на народа Си: Ето, взех от ръката ти чашата на опиването², чашата, блюдото на яростта Си – няма да я пиеш повече³.

(1) Псалм 3:58; (2) ст. 21; (3) гл. 54:9

23 А ще я сложа в ръката на мъчителите ти, които казаха на душата ти: Падни по лице, за да минем *отгоре!* И ти си сложила гърба си като земя и като улица за онези, които минават¹.

(1) Пс. 66:12; 129:3

52 Събуди се, събуди се¹, облечи се със силата си, Сионе! Облечи великолепните си дрехи, Ерусалиме, свети граде², защото повече няма да влезе в теб необразан и нечист³.

(1) гл. 51:9,17; 60:1; (2) гл. 48:2; Неем. 11:1; (3) гл. 35:8; 60:21; Откр. 21:27

2 Отърси се от праха; стани, седни Ерусалиме! Освободи се от връзките на шията си, пленена дъще сионска!¹

(1) гл. 51:14

3 Защото така казва ГОСПОД: Продадохте се за нищо¹ и без пари ще бъдете изкупени².

(1) гл. 50:1; Пс. 44:12; (2) гл. 45:13; 1 Петр. 1:18

4 Защото така казва Господ БОГ: Отначало народът Ми слезе в Египет, за

да живее там като чужденец¹; и асирийците го потискаха без причина.

(1) Бил. 46:6

5 И сега, какво имам тук, заявява ГОСПОД, понеже народът Ми е взет за нищо? Властниците му беснеят, говори ГОСПОД, и Името Ми непрестанно, цял ден се хули¹.

(1) Езек. 36:20; Римл. 2:24

6 Затова народът Ми ще познае Моето Име¹; затова в онзи ден ще познае, че Аз съм, който говоря – ето Ме²!

(1) гл. 60:16; Изх. 3:13; Ер. 31:34; (2) гл. 40:9

7 Колко са прекрасни върху планините краката на онзи, който благовества¹, който проповядва мир², който благовества добро, който проповядва спасение, който казва на Сион: Твоят Бог царува!³

(1) гл. 61:1; Наум 1:15;

(2) Еф. 6:15; (3) гл. 24:23; Пс. 93:1; 96:10; Зах. 9:9; Лк. 11:2

8 Гласът на стражите ти!¹ Издигат глас, заедно викат от радост², защото виждат ясно с очите си как ГОСПОД се връща в Сион³.

(1) гл. 62:6; (2) Ер. 31:7,12; (3) гл. 12:6; Ер. 33:7

9 Тържествувайте, запейте заедно, ерусалимски развалини¹, защото ГОСПОД утеша народа Си, изкупи Ерусалим²!

(1) Пс. 102:21;

(2) гл. 44:23; 51:3,12; Соф. 3:14,15; Лк. 1:68; 2:38

10 ГОСПОД откри святата Си мишца¹ пред очите на всичките народи. И всички земни краища ще видят спасението от нашия Бог².

(1) гл. 30:30; 53:1; Йов 40:9; (2) гл. 33:13; Пс. 98:1-3

11 Оттеглете се, оттеглете се, излезте оттам¹, не се допирайте до нечисто! Излезте отсред него², очистете се, вие, които носите съдовете ГОСПОДНИ!³

(1) гл. 48:20; Зах. 2:6,7; (2) Чис. 16:26; 2 Кор. 6:17;

(3) Лев. 21:6; 22:2; 1 Лек. 15:12

12 Защото няма да излезете набързо, нито ще си отидете бегом, защото ГОСПОД ще върви пред вас и Израилевият Бог ще ви бъде задна стража¹.

(1) Изх. 14:19; Иис. Нав. 4:11

13 Ето, Слугата Ми¹ ще благоуспее, ще се извиси и издигне, и възвеличи твърде много².

(1) гл. 42:1; (2) Ер. 23:5; Фил. 2:9

14 Както мнозина бяха ужасени от Теб – толкова беше обезобразен видът

Му, повече от който и да било човек, и изгледът Му – от който и да било от човешките синове¹ –

(1) гл. 53:2

15 така Той ще удиви много народи; царе ще затворят устата си пред Него¹, защото ще видят онова, което не им е било разказано, и ще разберат онова, което не са чули².

(1) гл. 49:7; (2) Римл. 15:21

53 Кой е повярвал на известието ни?¹ И на кого се е открила мишцата ГОСПОДНА?²

(1) Римл. 10:16; (2) гл. 52:10; Йн. 12:38

2 Защото израсна пред Него като издънка и като корен от суха земя¹. Нямаше вид, нито великолепиe, че да погледнем на Него, нито изглед, че да Го харесаме² –

(1) гл. 11:1; (2) гл. 52:14; Мк. 6:3

3 презрян и отхвърлен от хората, човек на скърби и свикнал с печал^{*1}. И като някой, от когото отвръщат лице, беше презрян и не Го счетохме за нищо².

*иш: болест; и двете думи могат да са и физически, и душевни страдания; (1) Пс. 88:3; (2) гл. 49:7; Фил. 2:7

4 А Той всъщност понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари¹. А ние Го счетохме за наказан, поразен от Бога и унижен².

(1) Мт. 8:17; (2) Пс. 69:7

5 Но Той беше прободен заради нашите престъпления, беше съсипан заради нашите беззакония¹; върху Него *дойде* наказанието, докарващо нашия мир², и с Неговите рани ние бяхме изцелени³.

(1) Римл. 4:25; 2 Кор. 5:21; Гал. 3:13;

(2) Римл. 5:1; (3) Йн. 19:1; 1 Петр. 2:24,25

6 Всички ние блуждаехме като овце¹, отбихме се всеки в своя *собствен* път² – и ГОСПОД направи да Го постигне беззаконието на всички ни.

(1) Ер. 50:6; (2) Съд. 21:25

7 Той беше мъчен¹, но се унижи и не отвори устата Си². Като агне³, водено на клане, и като овца, която пред стригачите си не издава глас, и Той не отвори устата Си.

(1) гл. 50:6; (2) Мт. 26:63; 1 Петр. 2:23; (3) Йн. 1:29,36

8 От утеснение^{*} и от съд беше грабнат. А рода Му кой ще обясни? Защото

беше отсечен отсред земята на живите¹; заради престъплението на Моя народ беше поразен².

*иш: затвор

(1) Псал. 3:54; Деян. 8:32,33; (2) Мт. 26:24; Йн. 11:50-52

9 И гробът Му се определи при безбожните, но *остана* при богатия в смъртта Си¹; защото не е извършил неправда и не е имало измама в устата Му².

(1) Мт. 27:57-60; 1 Кор. 15:3,4;

(2) Мк. 15:14; Йн. 18:38; 19:4,6; 1 Петр. 2:22; 1 Йн. 3:5

10 Но ГОСПОД благоволи Той да бъде съкрушен, остави Го да страда¹. Когато направи Душата Си жертва за вина², ще види потомство³, ще продължи дните⁴ и ГОСПОДНОТО благоволение ще благоуспее в ръката Му.

*иш: и да бъде прободен; (1) Зах. 13:7; Лк. 24:26,46;

(2) Евр. 9:26; (3) Пс. 22:30; (4) Римл. 6:9

11 Ще види *плог* от мъката на Душата Си и ще се насити^{*}. Праведният Ми Слуга² ще оправдае мнозината³ чрез познаването Му *от тях* и ще се натовари с беззаконията им⁴.

*иш: И освободена от мъка, Душата Му ще види светлина.

(1) Йн. 12:24; (2) Деян. 3:13; (3) Дан. 9:24; (4) Йн. 1:29

12 Затова ще Му определи за дял великите и със силните ще дели плячка¹ – затова, че предаде Себе Си на смърт² и към престъпници беше причислен³. А Той понесе греха на мнозина⁴ и ходатайства за престъпниците⁵.

(1) гл. 49:4; (2) Йн. 10:11; (3) Мт. 27:38; Лк. 22:37;

(4) Мт. 20:28; Евр. 9:28; (5) Лк. 23:34

54 Радвай се, безплодна, която не си раждала! Запей от радост и извирай, която не си била в родилни мъки! Защото синовете на пустата са повече от синовете на омъжената¹, казва ГОСПОД.

(1) гл. 49:20; 1 Царе 2:5; Пс. 113:9; Гал. 4:27

2 Разшири мястото на шатрата си и нека разпрострат завесите на жилищата ти! Не пести, удължи въжетата си и закрепи колчетата си¹.

(1) гл. 26:15; Мих. 7:11

3 Защото ще се разпространиш надясно и наляво и потомството ти ще наследи народите¹ и ще насели пустите градове².

(1) гл. 61:6; (2) гл. 49:8,19

4 Не бой се, защото няма да бъдеш

посрамена¹, и не се смушвай, защото няма да бъдеш опозорена; защото ще забравиш срама от младостта си и няма вече да помниш позора на вдовството си².

(1) гл. 29:22; (2) гл. 4:1; 65:16

5 Защото твоят съпруг е Творецът ти¹, ГОСПОД на Войнствата е Името Му². И Изкупителят ти е Светият Израилев³, Той ще се нарече Бог на цялата земя⁴.

(1) Ос. 2:16; (2) гл. 51:15; (3) гл. 43:1,3; Йов 19:25; (4) Исис. Нав. 3:11; Зах. 14:9; Римл. 3:29

6 Защото ГОСПОД те повика като жена оставена и наскърбена духом¹, и като жена на младостта, когато е отхвърлена, казва твоят Бог².

(1) гл. 49:14; (2) гл. 62:4; Ер. 30:17

7 За малък миг те оставих¹, но с голяма милост ще те събера².

(1) Псалм 3:31,32; (2) гл. 43:5; Вжж. 30:3; Пс. 107:3

8 С бликащ гняв скрих лицето Си от теб за миг¹, но с вечна благост ще се смия за теб², казва ГОСПОД, твоят Изкупител.

(1) гл. 8:17; (2) гл. 60:10; Пс. 103:4; Езеж. 39:29

9 Защото това е за Мен като водите на Ной – както се заклех, че водите на Ной няма вече да наводнят земята¹, така се заклех, че няма вече да ти се разгневя и да те смърят².

(1) Бит. 8:21; (2) гл. 51:22; Ер. 31:36

10 Защото, ако и да се отдръпнат планините и да се поклатят хълмовете, пак Моята благост няма да се отдръпне от теб¹ и Моят завет на мир няма да се поклати², казва ГОСПОД, който ти оказва милост³.

(1) гл. 51:6; (2) гл. 61:8; Пс. 46:2; Езеж. 34:25; (3) гл. 49:15

11 О, горкана, блъскана от буря, безутешна! Ето, аз ще вложка камъните ти върху здрав материал и ще полага основите ти от сапфири.

(1) Псалм 1:16

12 Ще направя кулите ти от рубини, портите ти – от бисер, и цялата ти ограда – от скъпоценни камъни¹.

(1) Зах. 9:16; Откр. 21:18-21

13 И всичките ти синове ще бъдат научени от ГОСПОДА¹ и мирът на синовете ти ще бъде голям².

(1) Пс. 119:33; Ер. 31:34; Йн. 6:45; (2) гл. 48:18

14 С правда ще се утвърдиш¹; ще бъдеш далеч от насилие, защото няма да

се боиш; *галеч* от ужас, защото няма да те доближи².

(1) гл. 32:17; Ос. 10:12; (2) Пр. 3:24-26

15 Ето, непременно ще се съберат, но не чрез Мен; който се събира против теб, пред теб ще падне¹.

(1) Зах. 12:9

16 Ето, аз създадох ковача, който раздухва въглищата в огъня и изважда оръжие за делото си. И аз създадох разорителя, за да съсипва¹.

(1) Зах. 1:18-21

17 Нито едно оръжие, направено против теб, няма да успее¹; и ще осъдиш всеки език, който би се повдигнал против теб в съд². Това е наследството на слугите на ГОСПОДА и правдата им е от Мен³, заявява ГОСПОД.

(1) Римл. 8:31; (2) гл. 41:11; (3) гл. 60:21

55 О, вие, всички жадни, елате при водите¹; и които нямате пари, елате, купете и яжте! Да, елате и купете вино и мляко без пари и без цена².

(1) гл. 41:17; Йн. 7:37; Откр. 21:6; (2) Пр. 9:1-5

2 Защо харчите пари за това, което не е хляб, и труда си – за това, което не насища? послушайте Ме внимателно и ще ядете доброто и душата ви ще се наслаждава на тълстината².

(1) Йн. 6:27; (2) гл. 1:19

3 Приклонете ухото си и елате при Мен¹, послушайте и душата ви ще живее². И аз ще направя с вас вечен завет³ според верните милости, обещани на Давид⁴.

(1) Мт. 11:28; (2) Исх. 15:26; (3) гл. 61:8; 2 Царе 23:5; Ер. 32:40; (4) 2 Царе 7:29; 2 Лек. 6:42; Деян. 13:34

4 Ето, дадох го за свидетел на племената¹, за княз и заповедник на племената².

(1) гл. 43:10; Откр. 1:5; (2) Пс. 2:6,8

5 Ето, ще призовеш народ, когото не познаваш; и народ, който не те е познавал, ще тича при теб¹ заради ГОСПОДА, твоя Бог, и заради Светия Израилев, защото те е прославил².

(1) 2 Царе 22:44; Зах. 8:23; (2) гл. 60:9

6 Търсете ГОСПОДА, докато може да бъде намерен¹; призовавайте Го, докато е близо².

(1) Пс. 32:6; Пр. 8:17; Ер. 29:13,14; Ос. 10:12; (2) Пс. 34:18

7 Нека остави безбожният пътя си и

човекът на греха – помислите си¹; нека се обърне към ГОСПОДА² и Той ще се смили над него; и към нашия Бог, защото Той ще прощава щедро³.

(1) гл. 1:16; Псал. 3:40;
(2) 2 Лст. 30:6; (3) Езек. 18:32; Ас. 15:20-24

8 Защото Моите помисли не са *като* вашите помисли¹ и вашите пътища не са *като* Моите пътища, заявява ГОСПОД.

(1) 1 Царе 16:7

9 Защото, както небесата са по-високи от земята, така Моите пътища са по-високи от вашите пътища и Моите помисли – от вашите помисли.

10 Защото, както слиза дъждът и снегът от небето и не се връща там, а напоява земята и я прави да ражда и да произраства, за да дава семе на сеяча и хляб на ядещия¹,

(1) Пс. 104:15; Мк. 4:28; 2 Кор. 9:10

11 така ще бъде словото Ми, което излиза от устата Ми – няма да се върне празно при Мен, а ще извърши волята Ми и ще благоуспее в онова, за което го изпращам¹.

(1) 1 Царе 3:19; Ер. 1:12; 25:13; Зах. 1:6; Кол. 1:6; Евр. 4:12

12 Защото ще излезете с радост и ще бъдете водени с мир; планините и хълмовете ще запяят от радост пред вас и всички полски дървета ще пляскаят с ръце¹.

(1) гл. 35:1,2; 44:23

13 Вместо трън ще израсте елха и вместо драка ще израсте мирта¹. И това ще бъде на ГОСПОДА за име, за вечно знамение, което няма да се изличи².

(1) гл. 41:19; 60:17; (2) Ер. 33:9

56 Така казва ГОСПОД: Пазете правосъдие и вършете правда¹, защото спасението Ми скоро ще дойде и правдата Ми ще се открие².

(1) Пс. 106:3; Ос. 12:6; (2) гл. 46:13; Мт. 3:2; Рим. 1:17

2 Блажен човекът, който прави това¹, и човешкият син, който се държи за него, който пази съботата да не я оскверни² и пази ръката си да не стори никакво зло³.

(1) Ас. 11:28; (2) гл. 58:13; (3) 1 Сол. 5:22

3 А чужденецът, който се е прилепил

към ГОСПОДА¹, да не говори, като казва: ГОСПОД съвсем ще ме отдели от народа Си²! И скопеец² да не казва: Ето, аз съм сухо дърво!

(1) гл. 14:1; Ес. 9:27; (2) Вжк. 23:1-8; Деян. 8:27

4 Защото така казва ГОСПОД за скопците, които пазят съботите Ми и избират това, в което благоволя, и здраво държат завета Ми¹:

(1) Пс. 25:10

5 На тях ще дам в дома Си и вътре в стените Си място и име по-добро от синове и дъщери. На тях ще дам вечно име, което няма да се изличи¹.

(1) Откр. 2:17; 3:5

6 И чужденците, които се прилепват към ГОСПОДА, за да Му служат и да обичат Името на ГОСПОДА, да бъдат Негови слуги; всички, които пазят съботата да не я осквернят и здраво държат завета Ми,

7 ще ги доведе в светия Си хълм¹ и ще ги зарадвам в Своя молитвен дом². Всеизгарянията им и жертвите им ще бъдат благоугодни на олтара Ми³, защото домът Ми ще се нарече молитвен дом за всичките народи⁴.

(1) гл. 57:13; 65:11; Рим. 2:26; Евр. 12:22; (2) 3 Царе 8:41-43; (3) Пс. 51:19; Езек. 20:40; 47:22; (4) Мт. 21:13

8 Така заявява Господ БОГ, който събира израилевите изгнаници¹: Към него, към събраните му, ще събера още².

(1) Пс. 147:2; (2) гл. 49:6; Ас. 13:29,30; Йн. 10:16

9 Елате да ядете, всички вие, полски животни, всички горски животни!

(1) Ер. 12:9

10 Стражите му са слепи, всички нямат знание¹. Всички са неми кучета, които не могат да лаят. Сънуват, лежат, обичат дрямката.

(1) Мт. 15:14

11 А кучетата са лакоми, не знаят настигане¹. И те са овчари, които са неспособни да разсъждават, всички са се отбили в своя *собствен* път, всеки за изгодата си², всички до един.

(1) Фил. 3:2; (2) Съд. 18:20; Ер. 6:13; Езек. 34:2,3; Мих. 3:11; Тит. 1:11; 1 Петр. 5:2

12 Елате, *казват*, ще донеса вино и нека се напием със спиртно питие¹! И утрешният ден ще бъде като този, и още много по-велик².

(1) гл. 5:12,22; 28:7; Ам. 4:1; Ас. 12:45; (2) гл. 22:13; Пр. 23:35

57 Праведният загива и никой не взема това присърце; и благочестиви мъже се отнемат от земята и никой не размисля, че праведният се отнема преди злото¹,

(1) 4 Царе 22:20

2 влиза в мир¹. Те почитват на леглата си, всеки, който ходи в правотата си².

(1) Откр. 14:13; (2) Ер. 6:16

3 А вие, приближете се тук, синове на врачка, потомство на премободеец и на блудница!¹

(1) Ер. 3:6-9; Ос. 2:2,4; Йн. 8:41

4 С кого се подигравате? Срещу кого сте разинали уста и сте изплезили език¹? Не сте ли синове на престъпление, потомство на лъжа² –

(1) 2 Ает. 36:16; Ер. 20:8; Мт. 21:36; (2) гл. 1:4

5 вие, които се разпалвате в страст към идолите под всяко зелено дърво¹, които колите децата в деретата, под цепнатините на канарите?²

(1) гл. 1:29; 4 Царе 16:3,4; Ер. 2:20; Ос. 4:13; (2) Ер. 7:31; Езек. 16:20,21

6 В гладките камъни на потока е дельт ти; те, те са жребият ти. И на тях си измивала възмания и си принасяла хлебен принос. Мога ли да бъда доволен от това?

7 На висока и издигнатата планина си сложила леглото си и там си се изкачила, за да колиш жертва¹.

(1) Езек. 6:13

8 Зад вратата и стълба си поставила спомена си, защото си се открила на друг освен Мен и си се качила, разширила си леглото си и си сключила завет с тях, обикнала си леглото им, огледала си голотата им.

9 Отишла си и при царя с благоуханни масла¹ и си умножила ароматите си, изпратила си посланиците си далеч² и си се снижила до Шеол.

(1) Дан. 11:36; (2) Езек. 16:33; 23:16,41

10 Уморила си се от дългия път, но не си казала: Напрасно е. Намерила си подновена сила, затова не си отпаднала.

11 И от кого си се уплашила и убояла, че да излъжеш и да не си спомниш за Мен, и да не Ме вземеш присърце? Не мълчах ли аз, и то от много време? А ти не се боиш от Мен¹.

(1) Пс. 50:21

12 аз ще известя твоята правда; и делата ти, те няма да те ползват¹.

(1) гл. 44:9; Ер. 10:14,15; 51:18

13 Когато извикаш, нека те отърват сбирщината на идолите ти!¹ Но вятърът ще ги отнесе всички, един лъх ще ги помете. А който се уповава на Мен, ще наследи земята² и ще владее светия Ми хъм³.

(1) гл. 45:20,21; Ер. 2:28; (2) Пс. 37:9; (3) гл. 56:7

14 И ще се каже: Изравнете, изравнете, пригответе пътя, вдигнете спънките от пътя на Моя народ!¹

(1) гл. 49:11; Мт. 3:3

15 Защото така казва Всевишният и Превъзнесеният, който обитава вечността, чието Име е Светият¹: Във високото и свято място обитавам², и при онзи, който е със съкрушен и смирен дух³, за да съживявам духа на смирените и да съживявам сърцето на съкрушените⁴.

(1) Лк. 1:49; (2) гл. 18:4; 63:15; Изх. 15:13; 40:34; Пс. 113:5; Плач 3:41; Еф. 2:21,22; (3) гл. 66:2; Пс. 34:18; 51:17; Мт. 5:3; (4) гл. 61:1; Йов 22:29; Мт. 12:20

16 Защото няма да се съдя с хората вечно и няма навеки да се гневя¹, защото духът им би примрял пред Мен, и душите, които аз съм направил².

(1) гл. 27:8; 64:9; 2 Царе 24:16; Пс. 103:9;

(2) гл. 42:5; Йов 12:10; Езек. 18:4; Зах. 12:1

17 Заради беззаконието на личността му се разгневих и го поразих¹, скрих лицето си² и се разгневих; а той отстъпнически ходеше по пътя на сърцето си³.

(1) Ер. 6:13; (2) гл. 8:17; (3) Ер. 8:6

18 Видях пътищата му и ще го изцеля¹, и ще го вода², и ще върна утехата на него и на скърбящите му³.

19 аз създавам плода на устните. Мир, мир на далечния и на близкия¹, казва ГОСПОД, и ще го изцеля².

(1) Деян. 2:39; Еф. 2:17; (2) ст. 18

20 А безбожните са като развълянувано море, защото не може да утихне и водите му изхвърлят тиня и кал¹.

(1) Ер. 49:23; Юда 13

21 Няма мир за безбожните, казва моят Бог¹.

(1) гл. 48:22

58 Извикай с цяло гърло, не се щади; издигни гласа си като тръба и заяви

на народа Ми отстъпленieto им и на якововия дом – греховете им¹.

(1) Езек. 16:2; Мих. 3:8

2 При все това те Ме търсят всеки ден и искат да познават пътищата Ми, като народ, който върши правда и не е оставил постановлението на своя Бог. Те искат от Мен праведни присъди и желаят близостта на Бога¹.

(1) Езек. 20:3; Ам. 5:18

3 Защо постим, а Ти не виждаш? *Защо* смиряваме душата си¹, а Ти не обръщаш внимание? Ето, в деня на постите си вие се предавате на делата си² и потискате всичките си работници.

(1) Лев. 16:31; Мал. 3:14; (2) Зах. 7:5

4 Ето, вие постите за препирня и караница и за да удряте с безбожен юмрук¹. Днес не постите, за да се чуе във висините гласът ви.

(1) 3 Царе 21:9,13

5 Такъв ли е постът, който Аз съм избрал – ден, в който човек да смирява душата си? Да навежда главата си като тръстика и да си постила вретиче и пепел? Това ли наричаш пост и ден, угоден на ГОСПОДА?¹

(1) Мт. 6:16-18

6 Не е ли това постът, който Аз съм избрал – да се развързват връзките на безбожието, да се разхлабват възлите на ярема, да се пускат на свобода угнетените и да разчупите всеки ярем?¹

(1) 2 Пет. 28:11; Неем. 5:11; Иона 3:8

7 Не е ли да разделяш хляба си с гладния и да заведеш в дом сиромаси без покрив? Когато видиш гол, да го обличаш и да не се криеш от своите еднокръвни?¹

(1) Йов 31:19,20; Езек. 18:7,8; Мт. 25:35

8 Тогава светлината ти ще изгрее като зората¹ и здравето ти скоро ще процъфти². Правдата ти ще върви пред теб и славата ГОСПОДА ще ти бъде задна стража³.

(1) Йов 11:17; Пс. 37:6; 112:4; (2) Пр. 11:17,25; (3) гл. 60:2

9 Тогава ще викаш и ГОСПОД ще отговаря. Ще извикаш и Той ще каже: Ето Ме!¹ Ако махнеш отсрещ себе си ярема, соченето с пръст² и злите думи,

(1) гл. 30:19; 65:24; Йов 22:27; Пс. 145:18; (2) Пр. 6:13

10 ако раздаваш хляба* си на гладния и насищаш наскърбената душа¹, тогава светлината ти ще грее в тъмнината и мракът ти ще бъде като пладнe².

*букв.: душата; (1) Йов 31:31; Пс. 41:1; (2) ст. 8

11 ГОСПОД ще те води постоянно¹, ще насища душата ти в суша² и ще дава сила на костите ти, и ти ще бъдеш като напоявана градина³ и като воден извор, чиито води не пресъхват⁴.

(1) гл. 57:18; Пс. 48:14; (2) Втжк. 15:4; (3) Ер. 31:12; (4) гл. 44:4; Пс. 84:6; Ер. 17:8; Ин. 7:38

12 *И идващите* от теб ще съградат отдавна запустелите места, ще изправят основите на много поколения¹; и ще се наречеш възстановител на развалините, възобновител на пътища за живеене.

(1) гл. 61:4; Мих. 7:11

13 Ако въздържиш крака си за съботата, да не вършиш делата си в светия Ми ден¹; и наречеш съботата наслада, светия ден на ГОСПОДА – почитаем; и го почиташ, като не следваш своите пътища и не търсиш своите дела, и не говориш *своите* думи,

(1) гл. 56:2,4; Изх. 20:8-11; Ер. 17:21-26; Езек. 44:24

14 тогава ще се наслаждаваш в ГОСПОДА¹ и Аз ще те направя да яздиш по високите места на земята², и ще те храня с наследството на баща ти Яков³ – защото устата на ГОСПОДА изговори *това*³.

(1) Йов 22:26; (2) Втжк. 32:13; Авак. 3:19; (3) гл. 1:19,20

59 Ето, ръката на ГОСПОДА не се е скъсила, да не може да спасява¹, и ухото Му не е натегнало, да не може да чува².

(1) гл. 50:1,2; 1 Царе 4:3; Ак. 8:50; (2) Пс. 94:9

2 Но вашите беззакония ви отделиха от вашия Бог и вашите грехове скриха лицето Му от вас, да не чува¹.

(1) ст. 1; Пр. 15:29; Езек. 39:23

3 Защото ръцете ви са омърсени с кръв и пръстите ви – с беззаконие¹; устните ви говорят лъжа, езикът ви отронва неправда².

(1) гл. 1:15; Езек. 9:9; Мих. 3:4; Пр. 6:17; (2) Ер. 9:3-6; Мих. 6:12

4 Никой не вика за правдата и никой не се съди според истината. Уповава

се на суета¹ и се говори лъжа, зачева се зло и се ражда беззаконие².

(1) Ер. 7:4,8; (2) гл. 33:11; Йов 15:35; Пс. 12:2

5 Мътят яйца на усойница и тъкат паяжина. Който яде от яйцата им, умира, а ако се счупи някое, излиза пепелянка¹.

(1) Мт. 3:7

6 Паяжината им не става за дреха и няма да се облекат в делата си. Делата им са беззаконни дела и вършенето на насилие е в ръцете им¹.

(1) Пс. 55:10; Ер. 6:7; Езек. 9:9

7 Краката им тичат към злото и бързат да пролят невинна кръв¹. Мислите им са мисли за беззаконие; опустошение и разрушение има в пътищата им.

(1) Пр. 1:16

8 Те не знаят пътя на мира и в пътеките им няма правосъдие. Изкривиха си пътищата си¹, никой, който върви в тях, не знае мир².

(1) Пр. 2:13,15; 21:8; (2) гл. 65:2; Ак. 19:42; Римл. 3:15-17

9 Затова правосъдието е далеч от нас и правдата до нас не стига. Надяхаме се на светлина, а ето, тъмнина; *на сияние, а ходим в мрак*¹.

(1) Йов 19:8; 30:26

10 Опипваме стената като слепи, опипваме като без очи¹. По пладне се препъваме като в сумрак²; сред здравите сме като мъртви³.

(1) Вжк. 28:29; (2) Пр. 4:19; Ер. 13:16; (3) Псалм 3:6

11 Всички режем като мечки, и като гълъби стеном, стеном¹... Надяваме се на правосъдие, но няма; *на спасение, но е далеч от нас*.

(1) гл. 38:14

12 Защото се умножиха пред Теб престъпленията ни и греховете ни свидетелстват против нас, защото престъпленията ни са с нас и беззаконията ни – ние ги знаем¹.

(1) гл. 64:5; Ер. 14:7; Езек. 7:16

13 Отстъпване и невярност към ГОСПОДА, отдръпване от следването на нашия Бог¹, говорене за насилие и бунт, зачеване и изговаряне на лъжливи думи от сърце.

(1) гл. 32:6; Ер. 2:17,19

14 И правосъдието е изтикано назад и правдата стои далеч, защото истината падна на площада и правотата не може да влезе¹.

(1) 3 Царе 21:11; Пс. 119:150; Екл. 3:16; Ос. 7:1

15 Да, истината изчезна и който се отклонява от злото, става плячка. И ГОСПОД видя, и беше зло в очите Му¹, че нямаше правда².

(1) гл. 65:12; 66:4; (2) гл. 46:12

16 Видя, че нямаше мъж, и се изуми, че нямаше посредник¹. Тогава Неговата ръка Му донесе спасение² и Неговата правда, тя Го подкрепи.

(1) Езек. 22:30; (2) гл. 51:9; 53:1; 62:8; 63:5; Ак. 1:51

17 И Той облече правда като броня и сложи на главата Си спасение за шлем¹, и облече като дреха одеждите на отмъщението², и се загърна като в мантия със ревност³.

(1) Еф. 6:14,17; 1 Сол. 5:8; (2) Пс. 94:1; (3) гл. 42:13; Зах. 1:14

18 Според делата, така ще отплати¹ – ярост на противниците Си, възмездие на враговете Си²; ще отдаде възмездие на островите.

(1) Ер. 32:19; Йоиш 3:4,7; Откр. 2:23; (2) гл. 66:14; Вжк. 32:41; Ер. 50:15; 2 Сол. 1:6

19 И ще се убоят от Името на ГОСПОДА¹ на запад и от славата Му – към изгрев слънце²; защото ще дойде като стремителен поток³, тласкан от ГОСПОДНОТО дихание.

(1) Пс. 102:15; (2) гл. 45:6; Мал. 1:11; (3) гл. 8:7; Откр. 12:15

20 И Изкупител ще дойде в Сион¹ и за онези от Яков, които се обръщат от престъпление, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 62:11; Йов 19:25

21 А от Моя страна, ето Моя завет с тях¹, казва ГОСПОД: Духът Ми, който е на теб, и словата Ми, които сложих в устата ти², няма да отстъпят от устата ти, нито от устата на потомството ти, нито от устата на потомството на потомството ти, казва ГОСПОД, отсега и до века³.

(1) Ер. 31:33; Римл. 11:26,27; (2) гл. 51:16; Пс. 119:43; Ер. 1:9; (3) гл. 44:3; 66:22; Пр. 7:3; Езек. 39:29

60 Стани¹, свети, защото дойде светлината ти² и славата ГОСПОДНА те осия³.

(1) гл. 52:1,2; (2) Мт. 4:16; Откр. 22:5; (3) Езек. 43:4,5; Ак. 2:32; 1 Петр. 1:11

2 Защото, ето, тъмнина покрива земята и мрак – племената¹; а над теб ще осия ГОСПОД и славата Му ще се яви над теб².

(1) гл. 8:22; (2) гл. 58:8; 62:1,2; Мал. 4:2; Ак. 1:78

3 И народите ще дойдат при светлината ти, и царете – при сиянието на зората ти¹.

(1) гл. 2:2,3; Пс. 102:15; Откр. 21:24

4 Повдигни очите си наоколо и виж – те всички се събират, идват при теб¹. Синовете ти ще дойдат отдалеч и дъщерите ти ще бъдат носени на ръце².

(1) гл. 49:18; (2) гл. 14:2; 66:12,20

5 Тогава ще видиш и ще засияеш; ще затрепти, ще се разшири сърцето ти¹, защото изобилието на морето ще се обърне към теб, богатствата на народите ще дойдат при теб².

(1) Ер. 33:9; Ос. 3:5; (2) гл. 61:6; Вжк. 33:19

6 Множество камили ще те покрият, мадиамските и гефаските¹ едногърби камили. Те всички ще дойдат от Сава², ще донесат злато и тамян³ и ще прогласят славословията на ГОСПОДА⁴.

(1) Бил. 25:4; (2) Пс. 72:10; (3) Ер. 6:20; Мт. 2:11; (4) Вжк. 32:43; Пс. 67:3-5

7 Всичките кидарски стада¹ ще се съберат при теб, наваитските овни ще ти служат; ще се принасят на олтара Ми за благоугодна жертва. И аз ще прославя славния Си дом².

(1) гл. 21:16; 42:11; Езек. 27:21; (2) Мих. 4:1; Аг. 2:7,9

8 Кои са тези, които летят като облак и като гълъби към прозорците си?

9 Защото островите се надяват на Мен¹ и тарсийските кораби са начело², за да доведат отдалеч синовете ти³ и среброто им и златото им с тях⁴ – за Името на ГОСПОДА, твоя Бог, и Светия Израилев, защото те прослави⁵.

(1) гл. 42:4; 51:5; Пс. 97:1; (2) гл. 2:16; (3) гл. 14:2; 66:12,20; (4) Пс. 72:10; (5) гл. 46:13; 55:5

10 И чужденци ще съграждат стените ти¹ и царете им ще ти служат; защото в гнева Си те поразих, но в благоволенieto Си се смелих над теб².

(1) гл. 61:5; Зах. 6:15; (2) гл. 12:1; 54:7,8

11 И портите ти ще бъдат постоянно отворени, денем и нощем няма да се затварят¹, за да се внася в теб богатството на народите и докараните им царе.

(1) Откр. 21:24-26

12 Защото онзи народ и царство, които не биха ти служили, ще погинат; тези народи ще бъдат напълно изтребени¹.

(1) гл. 41:11; Зах. 14:17,18

13 Славата на Ливан¹ ще дойде при теб, елха, явор и кипарис заедно, за да украсят мястото на светилицето Ми²; и аз ще прославя мястото на краката Си³.

(1) гл. 35:2; (2) 3 Царе 5:8-10; (3) гл. 66:1

14 И ще дойдат приведени при теб синовете на твоите потисници и всички, които са те презирали, ще се поклонят до стъпалата на краката ти¹ и ще те наричат град на ГОСПОДА, Сион на Светия Израилев².

(1) гл. 14:2; 45:14; 49:23; Пр. 14:19; (2) Пс. 48:1,2

15 Вместо това, че бе оставен и намразен и никой не минаваше през теб, ще те направя вечно величие, радост от поколение в поколение¹.

(1) гл. 25:8; 61:7

16 Ще сучеш млякото на народите, да, ще сучеш от гърдите на царе¹; и ще познаеш, че аз, ГОСПОД, съм твоят Спасител и твоят Изкупител, Силният Яковов¹.

(1) гл. 49:23,26; 52:6

17 Вместо бронз ще донесе злато и вместо желязо ще донесе сребро, и вместо дърво – бронз, и вместо камъни – желязо¹. И ще сложа мира за твой надзирател и правдата – за твои началници².

(1) гл. 55:13; (2) Пс. 72:3

18 Няма вече да се чува насилие в земята ти, опустошение и разорение в пределите ти¹; а ще наречеш стените си Спасение² и портите си – Хваление.

(1) гл. 11:9; 2 Царе 7:10; (2) гл. 26:1; Зах. 2:5

19 Няма вече слънцето да ти бъде светлина денем, нито луната да ти свети със сиянието си¹, а ГОСПОД ще ти бъде вечна светлина² и твоят Бог ще бъде славата ти³.

(1) гл. 24:23; (2) Пс. 84:11; Откр. 21:23; (3) Вжк. 10:21; Зах. 2:5; Ак. 2:32

20 Слънцето ти няма вече да залезе и луната ти няма да се скрие, защото ГОСПОД ще ти бъде вечна светлина¹ и дните на жалеенето ти ще свършат².

(1) Зах. 14:7; (2) гл. 35:10

21 И народът ти – те всички ще бъдат праведни¹, ще притежават вечно земята²; те са клонче от Моите насаждения³, дело на Моите ръце⁴, за да се прославям⁵.

(1) гл. 4:3; 52:1; 2 Царе 7:10; Соф. 3:13; (2) гл. 65:9; Пс. 37:29; Езек. 11:17; 37:25; (3) Ер. 24:6; 32:41; Ам. 9:15; (4) Еф. 2:10; (5) гл. 43:7; 61:3

22 Най-малкият ще стане хиляда и най-слабият – силен народ¹. Аз, ГОСПОД, ще ускоря това на времето му.

(1) Мих. 4:7

61 Духът на Господ БОГ е на Мен¹, защото ГОСПОД Ме е помазал² да благовествам на бедните³; изпратил Ме е да превържа съкрушените по сърце⁴, да проглася освобождение на пленниците и отваряне на затвора на вързаните⁵;

(1) гл. 42:1; 48:16; Мт. 3:16; 12:18;
(2) Изх. 28:41; Деян. 4:27; (3) гл. 52:7; Мт. 11:5;
(4) гл. 57:15; Пс. 147:3; (5) гл. 42:7; Пс. 68:6

2 да проглася благоприятната ГОСПОДНА година¹ и деня на възмездието от нашия Бог²; да утеша всички наскърбени³;

(1) гл. 49:8; Лев. 25:10-28; Ас. 4:18,19;
(2) гл. 35:4; 63:4; 2 Соф. 1:7,8; (3) гл. 51:12; 57:18; Мт. 5:4

3 да наредя за наскърбените в Сион; да им дам венец вместо пепел, масло на радост – вместо плач¹, облекло на хваление – вместо унил дух, за да се наричат дървета на правда, насадени от ГОСПОДА за Негова прослава².

(1) Пс. 30:11; Ил. 16:20; (2) гл. 60:21

4 И ще се съградят древните развалини, ще се издигнат отдавна запустелите места и ще се обновят пустите градове, запустели от много поколения¹.

(1) гл. 49:8; 58:12; Езд. 9:9; Неем. 4:2

5 Чужди ще стоят и ще пасат стадата ви и чужденци ще бъдат ваши орачи и ваши лозари¹.

(1) гл. 14:2; 60:10-16

6 А вие ще се наречете свещеници на ГОСПОДА¹, ще ви казват служители на нашия Бог². Ще ядете богатството на народите и ще влезете в тяхната слава³.

(1) Изх. 19:6; Откр. 1:6;
(2) гл. 66:21; Ер. 33:18; (3) гл. 54:3; 60:5,11,16

7 Вместо срама си ще *получат* двойно и вместо позора си ще *ликуват* в своя дял¹. Затова в земята си ще притежават двойно², ще имат вечна радост.

(1) гл. 60:15; (2) Йов 42:10; Зах. 9:12

8 Защото Аз, ГОСПОД, обичам правосъдие¹, мразя грабителство с неправда. И ще *им* дам наградата им с вяност и ще *им* дам ключа с тях вечен завет².

(1) Пс. 11:7; (2) гл. 54:10; 55:3; Езек. 16:60; 34:25; Евр. 8:8-13

9 Потомството им ще бъде познато между народите и издънките им – между племената. Всички, които ги гледат, ще ги познаят, че те са род, благословен от Бога¹.

(1) гл. 65:23; Чис. 22:12; Мал. 3:12

10 Ще се веселя много в ГОСПОДА, душата ми ще се радва в моя Бог¹, защото Той ме облече с одежди на спасение, загърна ме с мантия на правда², като младоженец, украсен с венец като първосвещеник, и като невеста, накитена с украшенията си³.

(1) Авак. 3:18; Фил. 4:4; (2) Пс. 132:9; Зах. 3:5;
(3) Изх. 28:2,40; Ас. 15:22; Откр. 21:2

11 Защото, както земята произвежда растенията си¹, и както градина прави да расте посятото в нея, така Господ БОГ ще направи правдата и хвалата да израснат² пред всичките народи³.

(1) Бит. 1:11; (2) гл. 45:8; (3) гл. 62:2

62 Заради Сион няма да млъкна и заради Ерусалим няма да престана, докато правдата му не се яви като сияние и спасението му – като запалено светило¹.

(1) гл. 60:1-3; 61:11; Ер. 33:9

2 Народите ще видят правдата ти и всичките царе – славата ти¹. И ти ще се наречеш с ново име, което устата на ГОСПОДА ще определи².

(1) ст. 1; (2) гл. 65:15; Откр. 2:17

3 И ще бъдеш славен венец в ръката на ГОСПОДА и царска корона на дланта на своя Бог¹.

(1) Зах. 9:16

4 Няма вече да ти казват Оставена¹ и на земята ти няма вече да казват Пуста², а ще се наречеш: Благоволение то ми е в нея³, и земята ти – Венчана⁴, защото ГОСПОД благоволи в теб, и земята ти ще бъде венчана.

(1) гл. 54:6; (2) Езек. 36:35; (3) Пс. 16:3; 149:4;
Ер. 32:41; Мал. 3:12; (4) Ос. 2:19,20; Римл. 9:25

5 Защото, както младеж се жени за девойка, така синовете ти ще се оженият за теб¹. И както младоженец се радва на невеста, така твоят Бог ще се радва на теб².

(1) ст. 4; (2) гл. 65:19; Соф. 3:17

6 На стените ти, Ерусалиме, поставих стражи¹; цял ден и цяла нощ, никога

няма да мълкнат². Вие, които припомняте на ГОСПОДА³, не си *давайте* почивка⁴,

(1) Ер. 6:17; Езек. 3:17;
(2) гл. 52:8; (3) Пс. 74:2; (4) Ак. 18:1-8

7 и не Му *давайте* почивка, докато не утвърди и не направи Ерусалим за слава на земята¹.

(1) Пс. 122:6-9

8 ГОСПОД се закле в десницата Си и в силната Си мишца¹: Няма да дам вече житото ти за храна на враговете ти и чужденците няма да пият виното ти, за което си се трудил²!

(1) гл. 59:16; (2) гл. 65:21,22; Втжк. 28:30; Ам. 9:14

9 А които го прибират, те ще го ядат и ще хвалят ГОСПОДА; и които го събират, те ще го пият в дворовете на Моето светилище¹.

(1) Втжк. 12:7; Ер. 31:5,12

10 Минете, минете през портите¹, пригответе пътя на народа! Изравнете, изравнете пътя, очистете го от камъни², издигнете знаме над народите³!

(1) Пс. 24:7; (2) гл. 40:4; 49:11; (3) гл. 11:12

11 Ето, ГОСПОД прогласи до края на земята: Кажете на сионската дъщеря: Ето, спасението ти идва¹! Ето, наградата Му е с него и възмездие то Му – пред Него².

(1) гл. 59:20; Мт. 21:5; (2) гл. 40:10

12 И ще ги наричат свят народ¹, изкупени на ГОСПОДА². И ти ще се наричаш Потърсена, град неизоставен.

(1) гл. 63:18; 1 Петр. 2:9; (2) гл. 35:8-10; Пс. 107:2

ст. 1-6: гл. 34:1-8

63 Кой е този, който идва от Едом, с червени дрехи от Восора¹, този славен в облеклото си, който ходи във величието на сатата си²? Аз съм, който говоря в правда³, мощен да спасявам.

(1) Бит. 36:33; (2) Пс. 45:3,4; (3) гл. 42:1,3; Пс. 65:5

2 Защо има червено по облеклото Ти и дрехите Ти са като на някой, който тъпче лин¹?

(1) Откр. 19:13

3 Аз сам изтъпках лина¹ и никой от народите не беше с Мен. Да, стъпках ги в гнева Си и ги смазах в яростта Си, и кръвта им изпръска дрехите Ми и омърсих цялото Си облекло²,

(1) Псал. 1:15; (2) Бит. 49:11

4 защото денят на отмъщението бе в сърцето Ми¹ и годината Ми за изкупле-

ние настана. (1) гл. 13:6,9; 61:2; Ер. 50:15; Езек. 25:14
5 Огледах се, но нямаше помощник¹, и се изумих, че нямаше опора; тогава Моята ръка Ми донесе спасение² и яростта Ми, тя Ме подкрепи.

(1) Пс. 107:12; (2) гл. 59:16

6 И стъпках народите в гнева Си и ги опих с яростта Си¹, и излях кръвта им на земята.

(1) гл. 51:17; Соф. 3:8

7 Ще си спомня благостите на ГОСПОДА¹, славословията на ГОСПОДА, според всичко, което ГОСПОД ни е дарил, и за голямата добрина към израилевия дом, която им оказва според милостите Си и според многото Си благости.

(1) Пс. 103:2; 145:7; Ак. 1:78

8 Защото каза: Наистина те са Мой народ¹, синове, които няма да постъпят измамно². И им стана Спасител³.

(1) гл. 64:9; 1 Царе 12:22; (2) Втжк. 32:5,20; (3) гл. 43:3

9 Във всичките им скърби Той скърбеше и Ангелът на присъствието Му ги избави¹. В любовта Си и в милосърдието Си Той ги изкупи², вдигна ги и ги носи през всички Древни дни³.

(1) Бит. 48:16; Изх. 23:20; 33:14; (2) гл. 43:1; Изх. 15:13; Втжк. 7:8; (3) гл. 46:3,4; Втжк. 32:11,12

10 Но те се разбунтуваха¹ и оскърбиха Светия Му Дух² и Той им се обърна в неприятел; сам Той воюва против тях³.

(1) Втжк. 1:26,43; Пс. 107:11;

(2) Деян. 7:51; Еф. 4:30; (3) Лев. 26:17; Пс. 78:21,31,59

11 Тогава народът Му си спомни за Древните дни на Мойсей: Къде е Онзи, който ги изведе от морето с пастирите на стадото Си¹? Къде е Онзи, който положи Светия Си Дух сред тях²;

(1) Пс. 77:11,20; Ер. 2:6; (2) Неем. 9:20

12 който направи славната Си мишца да върви до десницата на Мойсей¹; който раздели пред тях водата², за да си направи вечно име;

(1) Изх. 15:6,16;

3 Царе 8:42; (2) гл. 44:27; Неем. 9:10,11; Пс. 78:13

13 който ги води през бездната като кон през пасище, без да се препънат¹?

(1) Пс. 105:37; 106:9

14 Като добитък, който слиза в долината, Духът ГОСПОДЕН ги успокои. Така си водил народа Си, за да си направиш славно име¹.

(1) 2 Царе 7:23; Ер. 32:20,21

15 Погледни от небесата и виж от обиталището на светостта Си и славата Си!¹ Къде са ревността Ти и мощните Ти дела? Многото Ти милости и благодите Ти към мен са задържани².

(1) Вжж. 26:15; (2) Пс. 77:9; Ос. 11:8

16 Защото Ти си наш Отец¹ – въпреки че Авраам не ни знае и Израил не ни познава², Ти, ГОСПОДИ, си наш Отец; наш Изкупител от вечността е Твоето Име³.

(1) гл. 45:11; 64:8; (2) Екл. 9:5; (3) гл. 41:14; Ер. 3:23

17 Защо, ГОСПОДИ, си ни оставил да се отклоняваме от пътищата Ти, зако-равяваш сърцата ни да не Ти се боим? Върни се заради слугите Си¹, племената на Твоето наследство²!

(1) Пс. 90:13; (2) гл. 19:25

18 Малко време го владя Твоят свят народ¹; противниците ни потъпкаха светилището Ти².

(1) гл. 62:12; (2) гл. 64:10,11; Пс. 79:1

19 Ние сме станали такива, над които Ти никога не си владял, които не са били наричани с Твоето Име¹.

(1) гл. 65:1; Ер. 14:9; Дан. 9:19

64 О, да би раздрал Ти небето, да би слязъл¹, да биха се стопили от присъствието Ти планините² –

(1) Пс. 18:9; (2) Съд. 5:4,5

2 както огън гори храстите и огън прави водата да клокочи – за да стане Името Ти познато на противниците Ти¹ и да потреперят народите от присъствието Ти,

(1) Пс. 79:10

3 когато извършиш ужасни дела, каквито не сме очаквали!¹ О, да би слязъл, да биха се стопили от присъствието Ти планините!

(1) гл. 28:21

4 Защото от древността не се е чуло, до уши не е стигало, око не е видяло друг бог освен Теб, който да направи всичко за онзи, който Го чака.

5 Ти посрещаш онзи, който се радва да върши правда¹, онези, които си спомнят за Теб в пътищата Ти². Ето, Ти се разгневи, защото съгрешихме³; в Твоите пътища е вечността, и нека се спасим!

(1) Деян. 10:35; (2) Пс. 103:18; (3) гл. 59:12; Езд. 9:7; Дан. 9:5

6 Защото всички станахме като нечист и цялата ни правда е като омърсена дреха¹; и всички вехнем като лист² и нашите беззакония ни завличат като вятър.

(1) Зах. 3:3; Фил. 3:8,9; (2) гл. 1:30

7 И няма никой, който да призовава Името Ти, да се пробуди, за да се хване за Теб¹, защото Ти си скрил лицето Си от нас² и си ни стопил заради беззаконията ни³.

(1) гл. 43:22; 50:2; Дан. 9:13; Ос. 7:7; (2) гл. 8:17; (3) гл. 1:28; Чис. 17:12

8 Но сега, ГОСПОДИ, Ти си наш Отец¹; ние сме глината, а Ти си Грънчарят ни² и всички сме дело на Твоята ръка³.

(1) гл. 63:16; Мал. 1:6; 2:10; (2) гл. 45:9; (3) Пс. 100:3

9 Недей се гневи твърде много, ГОСПОДИ¹, недей помни вечно беззаконие²! Ето, молим Те, погледни – всички ние сме Твой народ³.

(1) гл. 57:16; Изх. 32:12; Пс. 74:1; (2) гл. 43:25; (3) гл. 63:8; Вжж. 9:29

10 Твоите свети градове станаха пустиня, Сион е пустиня, Ерусалим запустя¹.

(1) Лев. 26:31

11 Нашият свят и славен дом¹, където бащите ни Те славословеха², е изгорен с огън и всичките скъпи за нас неща са опустошени³.

(1) Аг. 2:3; (2) 1 Лст. 23:5; (3) гл. 63:18; Пс. 79:7; Плач 1:7,10

12 При това ще се въздържаш ли, ГОСПОДИ? Ще мълчиш ли и ще ни унизиш ли докрай¹!

(1) Зах. 1:12

65 Потърсен бях от онези, които не питаха за Мен, намерен бях от онези, които не Ме търсеха. Казах: Ето Ме! ето Ме! – на народ, който не беше наречен с Името Ми¹.

(1) гл. 63:19; Деян. 28:28

2 Простирах ръцете Си цял ден към народ непокорен¹, който ходи по недобър път² след своите помисли;

(1) Мт. 23:37; Римл. 10:20,21; (2) гл. 59:7,8; 66:4; Пс. 36:4; Ер. 18:12; Еф. 2:3

3 народ, който постоянно ме дразни в лицето Ми¹, коли жертви по градините² и кади върху олтари от кирпичи;

(1) Вжж. 32:21; 1 Кор. 10:22; (2) гл. 1:29

4 който седи в гробовете и нощува в скришни места; който яде свинско

месо и в съдовете му има вариво от гнусотии¹;

(1) гл. 66:17; Лев. 11:7,8; Вжж. 14:3; Зах. 9:7

5 който казва: Махни се от мен, не се приближавай до мен, защото аз съм по-свят от теб! Такива са дим в ноздрите Ми, огън, горящ цял ден.

6 Ето, писано е пред Мен; няма да мълча¹, ще отплатя²; да, ще отплатя в пазвите им

(1) Пс. 50:3,21; (2) Пс. 79:12

7 вашите беззакония и беззаконията на бащите ви, казва ГОСПОД, които кадиха по планините и Ме хулиха по хълмовете¹. Затова Аз ще отмеря първо отплатата им в пазвата им².

(1) 3 Царе 22:43; 2 Лст. 21:11; Езек. 20:27,28; (2) Ер. 16:18

8 Така казва ГОСПОД: Както когато в грозда има сок, казват: Не го разваляй, защото има благословение в него! – така ще направя заради слугите Си, за да не избребя всичко¹.

(1) гл. 6:13; Бит. 18:26; Мт. 13:29

9 Ще произведе потомък от Яков и от Юда – наследник на планините Си¹. Избраните Ми² ще я наследят и слугите Ми ще се заселят там³.

(1) Езек. 36:8-12; (2) Мт. 24:22; Рим. 11:5,7;

(3) гл. 60:21; Пс. 69:36; Авд. 17

10 И Сарон¹ ще бъде пасбище за стада и долината Ахор² – място, където лежат говеда – за народа Ми, който ме потърси³.

(1) 1 Лст. 27:29; (2) Ис. Нав. 7:26; (3) Ер. 29:13; 33:12

11 А вие, които оставяте ГОСПОДА, които забравяте светия Ми хълм¹, които приготвяте трапеза за Гад* и които правите възлияние² за Мени**;

*Това е планетата Юпитер, почитана като бог на щастието.

**Това е планетата Венера, почитана като богиня на съдбата.

(1) гл. 56:7; (2) 4 Царе 21:3; Ер. 7:18

12 вас ще определя за меч и вие всички ще се наведете за клане¹ – защото виках, но не отговаряхте, говорех, но не слушахте, а вършехте онова, което беше зло пред Мен и избрахте това, в което нямам благоволение².

(1) Лев. 26:25; Ас. 19:44;

(2) гл. 59:15; 66:4; Ер. 35:17; Зах. 7:11,12

13 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, слугите Ми ще ядат, а вие ще гладувате¹; ето, слугите Ми ще пият, а вие

ще жадувате; ето, слугите Ми ще се радват, а вие ще се посрамите;

(1) Пр. 13:25

14 ето, слугите Ми ще пеят от сърдечна радост, а вие ще викате от сърдечна болка и ще ридаете от съкрушен Дух¹.

(1) гл. 50:11; 66:14; Пс. 109:28

15 И ще оставите името си на избраните Ми за клетва¹. И Господ БОГ ще те умъртви², а слугите Си ще нарече с друго име³;

(1) Ер. 29:22; (2) Мт. 21:41; (3) гл. 62:2

16 така че, който се благославя на земята, да се благославя в Бога на истината¹; и който се кълне на земята, да се кълне в Бога на истината²; защото предишните скърби се забравиха и защото се скриха от очите Ми³.

*им: на верността, не е обичайната дума за истина, а буквално

амин; (1) гл. 45:23; Вжж. 6:13; Откр. 3:14;

(2) гл. 54:4; Йов 11:16; Откр. 21:4

17 Понеже, ето, създавам ново небе и нова земя¹; и предишните неща няма да се споменават и няма да дойдат на ум;

(1) гл. 66:22; 2 Петр. 3:13

18 а се веселете и се радвайте вечно в онова, което създавам¹! Защото, ето, създавам Ерусалим за радост и народа му – за веселие².

(1) гл. 66:10; (2) 2 Лст. 6:41; Соф. 3:14

19 И ще се радвам на Ерусалим и ще се веселя за народа Си¹, и вече няма да се чуе в него глас на плач и глас на вопъл².

(1) гл. 62:4,5; (2) гл. 30:19; 35:10; Пс. 144:14; Соф. 3:15

20 И там няма вече да има кърмаче, което да живее само няколко дни, и старец, който да не е изпльнил дните си¹; защото момчето ще умре на сто години, а който не достигне сто години, ще се счита за проклет².

(1) Йов 5:26; Зах. 8:4; (2) Екл. 8:13

21 И ще построят къщи и ще живеят в тях; и ще насадят лозя и ще ядат плода им¹.

(1) Ер. 31:5; Ам. 9:14

22 Няма да построят, а друг да живее; няма да насадят, а друг да яде¹; защото дните на народа Ми ще бъдат като дните на дърво и избраните Ми ще употребят делото на ръцете си.

(1) гл. 62:8

23 Няма да се трудят напразно¹ и

няма да раждат *геца* за внезапна гибел², защото те са род на благословените от ГОСПОДА и потомството им с тях³.

(1) Езеж. 36:29; Фил. 2:16;

(2) Вжж. 28:41; (3) гл. 61:9; Йов 21:8

24 И преди още да извикат, Аз ще отговарям; докато още говорят, Аз ще чувам¹.

(1) гл. 30:19; 58:9; Бит. 24:15,45; 4 Царе 19:20; Мт. 6:8

25 Вълкът и агнето ще пасат заедно и лъвът ще яде слама като говедото¹, а храна на змията ще бъде пръстта². Няма да повреждат и няма погубват по целия Ми свят хълм, казва ГОСПОДА³.

(1) гл. 11:6-8; (2) Бит. 3:14; (3) гл. 11:9; Деян. 3:21

66 Така казва ГОСПОДА: Небето Ми е престол, а земята Ми е подножие¹. Какъв дом ще построите за Мен? И какво ще бъде мястото на Моя покой²?

(1) гл. 60:13; 1 Лст. 28:2; Мт. 5:34,35;

(2) 2 Царе 7:7; 3 Царе 8:27; 2 Лст. 2:6

2 Защото Моята ръка направи всичко това¹ и всичко това стана, заявява ГОСПОДА. Но на този ще погледна – на окаяния и съкрушения духом², и който трепери от словото Ми³.

(1) гл. 41:20; Деян. 7:49,50; (2) гл. 57:15; (3) 3 Царе 21:29;

4 Царе 22:11; 2 Лст. 34:27; Езд. 9:4; Пс. 119:120,161

3 Който коли вол, е *като* онзи, който убива човек; който жертва агне, е *като* онзи, който пресича врата на куче; който принася хлебен принос, е *като* онзи, който принася свинска кръв¹; който кади за възпоменание ливан, е *като* онзи, който благославя идол. Също както те са избрали своите пътища² и душата им се наслаждава в гнусотиите им,

(1) гл. 1:11,13; Аг. 2:14; (2) гл. 53:6

4 така и Аз ще избира бедствията им и ще докарам върху тях ужасите им – защото виках, но никой не отговаряше¹; говорех, но не слушаха, а вършеха това, което беше зло пред Мен и избраха онова, в което нямам благоволение².

(1) гл. 50:2; 59:15; (2) гл. 65:2,12

5 Слушайте словото на ГОСПОДА, вие, които треперите от словото Му¹:

Братята ви, които ви мразят, които ви отхвърлят поради Моето Име², казват: Нека се прослави ГОСПОДА, че да видим радостта ви³! Но те ще се посрамят⁴.

(1) ст. 2; (2) Лк. 6:22; 21:17; (3) гл. 5:19; (4) гл. 26:11

6 Шумен глас се чува от града, глас от храма¹, глас на ГОСПОДА², който отплаща заслуженото на враговете Си³.

(1) Откр. 16:1; (2) Йона 3:16; (3) гл. 26:21; Лк. 19:27

7 Преди да се замъчи, тя роди; преди да дойдат болките ѝ, се освободи и роди мъжко.

8 Кой е чул такова нещо? Кой е видял такива неща? Ще се роди ли една земя в един ден? Ще се роди ли един народ отведнъж? Но сионската *гъщеря* щом се замъчи, роди синовете си.

9 Аз, който довеждам до раждане, няма ли да направя да роди¹ – казва ГОСПОДА. Аз, който правя да раждат, ще затворя ли *утробата*? – казва твоят Бог.

(1) гл. 37:3; Фил. 1:6

10 Развеселете се с ерусалимската *гъщеря* и се радвайте с нея, всички, които я обичате¹; ликувайте радостно с нея всички, които скърбите за нея²;

(1) Пс. 122:6; (2) гл. 65:18; Римл. 15:10

11 за да сучете и се наситите от гърдите на утешенията ѝ; за да се насучете и да се наслаждавате от изобилието на славата ѝ¹.

(1) Откр. 21:24

12 Защото така казва ГОСПОДА: Ето, простирам към нея мир като река¹ и славата на народите – като прелял поток². И ще сучете и ще бъдете носени в обятия, и ще бъдете галени на колелене³.

(1) гл. 48:18; (2) гл. 60:5-11; (3) гл. 14:2

13 Като един, когато утешава майка му, така Аз ще ви утеша; и ще се утешите в Ерусалим¹.

(1) гл. 51:12

14 И ще видите и сърцето ви ще се зарадва¹, и костите ви ще цъфтят като зеленина². И ще се позная ръката на ГОСПОДА към слугите Му, а на враговете Си ще се гневя³.

(1) Йн. 16:22; (2) Ос. 14:5; (3) гл. 59:18; 65:13-15

15 Защото, ето, ГОСПОДА ще дойде с огън и колесниците Му ще бъдат като

вихрушка¹, за да излее с ярост гнева Си и изобличението Си – с огнени пламъци²,

(1) Зах. 6:1; (2) гл. 30:27,30; Пс. 18:8; Дан. 7:10; 2 Сол. 1:8

16 защото с огън и с меча Си ще се съди ГОСПОД с всяка плът¹ и убитите от ГОСПОДА ще бъдат много².

(1) Езек. 28:18,23; 38:22; (2) гл. 34:2; Откр. 19:17,18

17 Онези, които се освещават и очистват за градините след една ашер¹ в средата, които ядат свинско месо и гнусотии и мишки¹, заедно ще се довършат, заявява ГОСПОД²,

(1) Лев. 11:29; (2) гл. 13:9; 65:3-5

18 защото Аз зная делата им и помислите им¹. И идва време да събере всичките народи и езици; и ще дойдат и ще видят славата Ми².

(1) Пс. 94:11; Ер. 16:17; (2) гл. 40:5

19 И ще поставя между тях знамение и ще изпратя онези от тях, които се отърват, при народите¹ – в Тарсис, Фул и Луд; които запъват лък – в Тувал и Яван², далечните острови, които не са чули слуха за Мен и не са видели славата Ми; и те ще известяват славата Ми между народите³.

(1) Мт. 28:19; (2) Бит. 10:2,4,6,13; Езек. 27:10,12,13; (3) Мал. 1:11

20 И ще доведат всичките ви братя от всичките народи за принос на ГОСПОДА на коне и на колесници, и на носилки, и на мулета, и на едногърби камили, към светия Ми хълм, Ерусалим¹, казва ГОСПОД, както израилевите синове донасят принос в чист съд в дома ГОСПОДЕН.

(1) гл. 49:12,22; 60:4; Соф. 3:10

21 И от тях също ще взема за свещеници и за левити, казва ГОСПОД¹.

(1) гл. 61:6,8

22 Защото, както новото небе и новата земя, които ще направя¹, ще пребъдат пред Мен, заявява ГОСПОД, така ще пребъде потомството ви и името ви².

(1) гл. 65:17; (2) гл. 59:21; Ер. 33:20,21

23 И от новолуние до новолуние, и от събота до събота, ще идва всяка плът да се покланя пред Мен¹, казва ГОСПОД.

(1) гл. 2:2; Пс. 22:27; 65:2; Езек. 46:1; Зах. 14:16

24 И ще излязат и ще видят труповете на хората, които са отстъпили от Мен – защото червеят им няма да умре и огънят им няма да угасне¹ и ще бъдат гнусота за всяка плът.

(1) гл. 1:31; 48:22; Мал. 4:1; Мт. 18:9

Книгата на пророк

Е Р Е М И Я

1 Думите на Еремия, сина на Хелкия, от свещениците, които бяха в Анатот¹, във вениаминовата земя²,

(1) гл. 32:7; Ис. Нав. 21:18; Езд. 2:23; (2) гл. 37:12

2 към когото беше словото на ГОСПОДА в дните на юдовия цар Йосия, сина на Амон¹, в тринадесетата година от царуването му.

(1) гл. 25:3; 2 Лек. 34:1; Соф. 1:1

3 Беше и в дните на юдовия цар Йоаким¹, сина на Йосия, до края на единадесетата година на юдовия цар Седекия², сина на Йосия, до отвеждането в плен на Ерусалим в петия месец³.

(1) 4 Царе 23:34; (2) гл. 39:2; (3) гл. 52:12-15

4 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

5 Преди да те образувам в корема, те познах¹ и преди да излезеш от утробата, те осветих²; поставих те за пророк на народите.

(1) Пс. 139:15,16; (2) Йн. 10:36

6 Тогава казах: О, Господи, БОЖЕ! Ето, аз не зная да говоря¹, защото съм дете!

(1) Изх. 4:10

7 А ГОСПОД ми каза: Не казвай: Дете съм. – защото при всички, при които те изпратя, ще отидеш и всичко, което ти заповядвам, ще кажеш¹.

(1) гл. 26:2; 43:1; Изх. 6:29; Езек. 3:17; Деян. 26:17

8 Да не се боиш от тях¹, защото аз съм с теб², за да те избавя, заявява ГОСПОД.

(1) Езек. 2:6; Мт. 10:28;

(2) Вжк. 31:6,8; Ис. Нав. 1:9; Деян. 18:10

9 И ГОСПОД простря ръката Си и я

допря до устата ми¹. И ГОСПОД ми каза: Ето, сложих думите Си в устата ти².

(1) Изх. 4:15; Ис. 6:6,7;

(2) гл. 15:19; 34:6; Вжк. 18:18; Ис. 59:21

10 Виж, в този ден те поставих над народите и над царствата¹, за да изкореняваш и да разоряваш, да погубваш и да събаряш, да градиш и да садиш².

(1) Откр. 10:11; (2) гл. 18:7,9; 31:28; Екл. 3:3; Ос. 6:5

11 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза: Какво виждаш, Еремия?¹ И казах: Виждам бадемова* пръчка.

*На евр. бадем е буквално бързо дърво; (1) гл. 24:3; Ам. 8:2

12 И ГОСПОД ми каза: Добре вида; защото аз бързам да изпълня словото Си¹.

(1) Ис. 55:11; Езек. 12:28

13 И словото на ГОСПОДА беше към мен втори път и каза: Какво виждаш?¹ И казах: Виждам кипящ котел², и лицето му е на север.

(1) ст. 11; (2) Езек. 11:3,7; 24:3

14 И ГОСПОД ми каза: От север ще избухне злото върху всички жители на земята¹.

(1) гл. 4:6; 6:1,22; Йоиц. 2:20

15 Защото, ето, аз ще извикам всички родове на северните царства, заявява ГОСПОД, и те ще дойдат и ще поставят всеки престола си във входа на ерусалимските порти и срещу всичките стени около него, и срещу всичките юдови градове¹.

(1) гл. 25:9; 34:1

16 И ще произнеса присъдите Си над тях¹ заради цялата им злина, че ме оставиха² и кадиха на чужди богове³, и

се поклониха на делата на ръцете си⁴.

(1) гл. 4:12; (2) гл. 2:13,19; Втжк. 28:20; (3) гл. 7:17,18; 18:15; Езек. 16:18; (4) гл. 2:28; 2 Лст. 28:2; Ис. 2:8

17 А ти опаша кръста си¹ и стани, и им кажи всичко, което ще ти заповядам². Да не се уплашиш от тях, да не би да те уплаша Аз пред тях.

(1) Лк. 12:35; (2) Йона 3:2

18 А Аз, ето, поставих те днес за укрепен град и за железен стълб, и за бронзови стени против цялата страна, против царете на Юда, против първенците му, против свещениците му и против народа на земята¹.

(1) гл. 6:27; Езек. 3:8,9

19 Те ще воюват против теб¹, но няма да ти надвият, защото Аз съм с теб, заявява ГОСПОД, за да те избавявам².

(1) гл. 11:19,21; 15:10; 18:18; 20:10,11; 26:8;

(2) гл. 15:20; 30:11; 42:11

2 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

2 Иди и викай в ушите на ерусалимската *дъщеря* и кажи: Така казва ГОСПОД: Помня ти верността ти, когато беше млада¹, любовта ти, когато беше невяста² – как Ме следваше в пустинята³, в незасята земя.

(1) Ос. 2:15; 11:1; Откр. 2:4; (2) Езек. 16:8; (3) Втжк. 2:7; Пес. 3:6

3 Израил беше свят на ГОСПОДА¹, първият плод на рожбите Му². Всички, които го ядяха, се считаха за виновни, зло ги постигаше³, заявява ГОСПОД.

(1) Втжк. 7:6; (2) Ам. 6:1; Откр. 14:4; (3) Пс. 105:14

4 Чуйте словото ГОСПОДНО, доме яковов и всички родове на израилевия дом¹:

(1) гл. 10:1

5 Така казва ГОСПОД: Каква неправда намериха в Мен бащите ви¹, че се отдалечиха от Мен и отидоха след нищожеството, и станаха нищожни?

(1) Мих. 6:3

6 И не казаха: Къде е ГОСПОД¹, който ни изведе от египетската земя, който ни води през пустинята², през земя на стени и пропасти, през земя на суша и смъртна сянка, през която никой не минава и където човек не живее?

(1) гл. 5:12; Йов 35:10; (2) Втжк. 8:2,14,15; Ис. 63:11; Ам. 2:10

7 И ви доведох в плодородна земя¹,

за да ядете плодовете ѝ и богатата ѝ. И дойдохте и осквернихте земята Ми², и направихте наследството Ми³ гнусота.

(1) Втжк. 8:7-9; (2) гл. 3:1; Лев. 18:25; Неем. 9:25,26; Езек. 20:24; 23:35; (3) Втжк. 32:9

8 Свещениците не казаха: Къде е ГОСПОД?¹ Законниците не Ме познаха². И пастирите отстъпиха от Мен³, и пророците пророкуваха чрез Ваал⁴ и ходиха след безполезните *идоли*⁵.

(1) ст. 6; (2) гл. 8:8,9; 1 Царе 2:12; (3) гл. 10:21; (4) гл. 23:13; (5) Авак. 2:18

9 Затова Аз още ще се съдя с вас, заявява ГОСПОД, и със синовете на синовете ви ще се съдя¹.

(1) Пс. 50:47; Ос. 4:1

10 Защото минете на китимските острови¹ и вижте, и изпратете в Кидар² и разгледайте много внимателно, и вижте ставало ли е такова нещо³!

(1) Ис. 23:1; Езек. 27:6; (2) гл. 49:28; (3) Езек. 16:16

11 Сменил ли е някой народ боговете си, при все че не са богове¹? А Моят народ е разменил славата си за безполезното²!

(1) гл. 5:7; 16:20; (2) Втжк. 32:16,17; 4 Царе 1:3; Пс. 106:20

12 Ужасете се, небеса, поради това¹! Настръхнете, съвсем замръзнете от ужас, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 18:13; Ис. 1:2; 29:9

13 Защото две злини стори Моят народ: остави Мен, извора на живите води¹, за да си изсече щерни, разпукнати щерни, които не държат вода².

(1) Ин. 4:10; Откр. 7:17; (2) гл. 1:16; 15:6; 17:13; 19:4; 4 Царе 22:17; Ис. 1:4; Езек. 14:5

14 Израил слуга ли е? Роб, роден в дома ли е? Защо стана плячка?

15 Млади лъвове реваха против него, нададоха гласа си и направиха земята му пустош¹. Градовете му са изгорени и обезлюдени².

(1) гл. 4:7; 5:6; Ис. 5:29; (2) гл. 6:8; 9:11; 10:22; 25:9; 34:22

16 И синовете на Мемфис¹ и на Тафнес¹ обръснаха темето ти.

(1) гл. 43:7; 46:14,19; Ос. 9:6

17 Не си ли направи това сам, като остави ГОСПОДА, своя Бог¹, във времето, когато те водеше по пътя?

(1) 2 Лст. 15:2; Йов 34:27; Ис. 59:13; Мих. 1:5

18 И сега, какво имаш с пътя на Египет¹, да пиеш водата на Сихор²? И

както имаш с пътя на Асирия, да пиеш водата на реката *Ефрат*³?

*Означава мътна река, отнася се за Нил; (1) Ис. 30:1,2; (2) Ис. 23:3; (3) 2 Лст. 28:16; Псал. 5:6; Езек. 16:28

19 Злината ти ще те накаже и отстъпленията ти ще те изобличат¹. И така, познай и виж, че е зло и горчиво *това*, че си оставил ГОСПОДА, своя Бог², и че нямаш страх от Мен, заявява Господ, БОГ на Войнствата, (1) гл. 4:18; 7:19; 13:22; Пр. 5:22; (2) гл. 1:16; Съд. 10:13; Езек. 23:30

20 Понеже отдавна съм строщил ярема ти и съм разкъсал връзките ти, а ти каза: Няма вече да служа¹! – и на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво лягаше като блудница².

(1) Съд. 10:6; (2) гл. 3:2,6,13; 13:27; Съд. 2:11-13,17; 3 Царе 14:23; Ис. 1:21; 57:5,7; Ос. 9:1

21 А аз те бях насадил лоза отбрана, изцяло чисто семе¹. И ти как ми се измени в изродени пръчки на чужда лоза²?

(1) гл. 11:16; Ис. 5:1-4; (2) гл. 5:10; Втжк. 32:32; Пс. 80:8; Езек. 15:2

22 Затова, ако и да се измениш с луга и да употребиш много сапун¹, беззаконието ти остава петно пред Мен², заявява Господ БОГ.

(1) Йов 9:30,31; (2) Пс. 90:8; Езек. 24:6

23 Как можеш да кажеш: Не съм се омърсила, не съм ходила след ваалимите¹? Виж пътя си в долината, познай какво си направила², ти, бърза камила, която тича насам-натам в пътищата си³!

(1) Пр. 30:20; (2) Пс. 50:21; (3) гл. 31:22; Ос. 1:2

24 Дива магарица, свикнала с пустинята¹, която в страстта си се задъхва; в разгонването ѝ кой ще я върне? Онези, които я търсят, няма да се умоят, ще я намерят в месеца ѝ².

(1) Йов 39:5,6; (2) Езек. 16:33

25 Въздържай крака си да не ходиш боса, и гърлото си да не *съхне от жажда*! Но ти си казала: Напразно е! Не! Защото заобичах чужденци и след тях ще отида¹.

(1) гл. 14:10; 18:12; 22:21; 2 Лст. 28:23

26 Както се посрамя крадецът, когато бъде открит, така ще се посрамя израилевият дом – те, царете им, първенците им и свещениците им, и пророците им¹,

(1) гл. 4:9; 22:22; Пс. 97:7; Ис. 44:9

27 които казват на дървото: Ти си мой отец! – и на камъка: Ти си ме родил¹ – защото ми обърнаха гръб, а не лице², но във времето на бедствието си ще кажат: Стани и ни спаси³!

(1) Авак. 2:18,19; (2) гл. 32:33; (3) гл. 37:3; 42:2; Ис. 26:16

28 А къде са боговете ти, които си си направил¹? Нека те станат, ако могат, да те спасят във времето на бедствието ти²; защото, колкото са градовете ти, толкова са и боговете ти, Юда³.

(1) Втжк. 32:37; (2) Съд. 10:14; (3) гл. 1:16; 11:13

29 Защо се препирате с Мен? Вие всички сте отстъпници от Мен, заявява ГОСПОДА¹.

(1) гл. 5:1

30 Напразно поразих синовете ви, те не приеха поправяне¹. Вашият меч пояде пророците ви като кръвожаден лъв².

(1) гл. 5:3; (2) 3 Царе 19:10; Мк. 12:3-5

31 О вие, роде, вижте словото на ГОСПОДА: Пустиня ли бях аз за Израил, или земя на черен мрак? Защо казва народът Ми: Блуждаем, няма вече да се върнем при Теб¹!

(1) гл. 5:5; Йов 21:14

32 Може ли да забрави девойка наки-та си или невяста – украшенията си? Но Моят народ Ме забрави, има вече безброй дни¹.

(1) гл. 3:21; 13:25; 23:27; Втжк. 32:15,18; Съд. 8:34

33 Как украсяваш пътя си, за да търсиш любов! Затова си привикнала и пътищата си на злини!

34 Да, и по полите ти се намери кръвта на души, невинни сиромаси¹, които не си намерила да подкопават². Но въпреки всички тези неща,

(1) гл. 19:4; 4 Царе 21:16; Пс. 106:38; (2) Изх. 22:2

35 ти казваш: Невинна съм, да, гневът Му се отвърна от мен! Ето, аз ще се съдя с теб, защото казваш: Не съм съгрешила¹.

(1) гл. 16:10

36 Защо се луташ толкова много, за да промениш пътя си? Ще се посрамиш и от Египет¹, както се посрами от Асирия².

(1) гл. 37:7; (2) 2 Лст. 28:21; Ос. 7:11

37 И от него ще излезеш с ръцете си на главата си¹, защото ГОСПОД отхвърли онези, на които се уповаваш, и няма да имаш успех с тях².

(1) 2 Царе 13:19; (2) гл. 22:20,22; Ис. 28:18

3 Казва се: Ако отпрати някой жена си и тя си отиде от него, и се омъжи за друг, ще се върне ли той пак при нея? Не би ли се осквернила напълно такава земя? И ти си блудствала с много любовници², но се върни при Мен, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 2:7; Вжж. 24:1-4; (2) Езек. 16:29,30

2 Вдигни очите си към голите височини и виж! Къде не са блудствали с теб? По пътищата си седяла за тях¹ като арабин в пустинята и си осквернила земята с блудството си и със злото си.

(1) гл. 2:20,33

3 И дъждовете бяха задържани и нямаше късен дъжд¹. Но ти имаше чело на блудна жена, отказа да се засрамиш².

(1) гл. 5:24,25; 14:1,3; Ам. 4:7,8;
(2) гл. 5:3; 6:15; Пр. 21:29; Соф. 3:5

4 Няма ли да викаш отсега към Мен: Отче мой, Ти си другар на младостта ми?

(1) гл. 31:22

5 Ще държи ли Той *гняв* до века? Ще го пази ли вечно? Ето, *така* си говорила, но си вършила злодеяния и си се наложила².

(1) Пс. 85:5; (2) гл. 8:5,6

6 И в дните на цар Йосия ГОСПОД ми каза: Видя ли какво направи отстъпницата Израил? Отиде на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво и блудства там¹.

(1) гл. 2:20; 4 Царе 17:10

7 И казах: След като извърши всичко това, ще се върне при Мен; но тя не се върна¹. И сестра ѝ, невярната Юда видя².

(1) 4 Царе 17:14; (2) Езек. 23:2-4

8 И видях, че когато заради всички прелюбодейства на отстъпницата Израил аз я отпратих и ѝ дадох разводно писмо¹, сестра ѝ, невярната Юда, не се уплаши, а отиде и блудства и тя².

(1) Вжж. 24:1; Езек. 23:9,10;
(2) гл. 5:7; 4 Царе 17:19; 2 Лек. 21:11

9 И с лекомислието на блудството си тя оскверни земята и прелюбодейства с камъните и дърветата¹.

(1) Ис. 57:3

10 И пак, при всичко това, невярната ѝ сестра Юда не се върна при Мен с цялото си сърце, а само с лъжа¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 9:2; Ис. 29:13; Ос. 7:14; Мал. 2:11

11 И ГОСПОД ми каза: Отстъпницата Израил се показа по-праведна от невярната Юда¹.

(1) Езек. 16:51; 23:11

12 Иди и викай тези думи на север, и кажи: Върни се¹, отстъпнице Израил, заявява ГОСПОД! Няма да изспия върху вас гнева Си, защото съм милостив, заявява ГОСПОД, няма да пазя *гняв* до века².

(1) гл. 31:21; Ис. 31:6; Ос. 14:1;
(2) 2 Лек. 29:10; Пс. 103:9; Мих. 7:18

13 Само признай беззаконието си, че си отстъпила от ГОСПОДА, своя Бог¹, и си разпръснала пътищата си при чужденците под всяко зелено дърво, а Моя глас не сте послушали², заявява ГОСПОД.

(1) Лев. 26:40; (2) гл. 7:24

14 Върнете се¹, синове отстъпници, заявява ГОСПОД, защото аз съм ви Господар²; и ще ви взема, един от град и двама от род³, и ще ви въведа в Сион⁴!

(1) Ис. 44:22; 55:7; Зах. 1:4;
(2) гл. 31:32; (3) Ис. 10:22; 27:12; (4) гл. 29:14

15 И ще ви дам пастири по сърцето Си и те ще ви пасат със знание и разум¹.

(1) гл. 23:4; Езек. 34:23; Деян. 20:28

16 И когато се умножите и наплодите в земята в онези дни¹, заявява ГОСПОД, няма вече да казвате: Ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет! И няма да *им* дойде на ум и няма да си спомнят за него, и няма да го посетят, и няма вече да се направи.

(1) гл. 30:19

17 В онова време ще нарекат Ерусалим престол ГОСПОДЕН¹ и всичките народи ще се съберат при него за Името на ГОСПОДА в Ерусалим²; и няма вече да следват упорството на злото си сърце³.

(1) гл. 14:21; Езек. 43:7; Откр. 22:2,3;
(2) 3 Царе 8:41; Ис. 2:2,3; (3) гл. 7:24; Еф. 4:17,18

18 В онези дни юдовият дом ще ходи с израилевия дом¹ и ще дойдат заедно от северната страна² в земята, която дадох за наследство на бащите ви³.

(1) гл. 50:4; Езек. 37:19; Ос. 1:11;
(2) гл. 16:15; Ис. 11:13; 43:5,6; (3) Бит. 12:7

19 И аз казах: Как да те поставя между синовете и да ти дам желаната земя, най-прекрасното наследство на народите? И казах: Ще Ме наречеш

Отче мой² и няма да се отвърнеш отслед Мен. (1) Пс. 106:24; Езек. 20:6,15; (2) Втж. 14:1

20 Наистина, както жена изневерява на другаря си, така и вие изневерихте на Мен, доме израилев, заявява ГОСПОДА¹. (1) гл. 5:11; Езек. 16:25,32

21 По голите височини се чува глас, плач, молби на израилевите синове¹; защото изкривиха пътя си, забравиха ГОСПОДА, своя Бог². (1) Езек. 7:16; (2) гл. 2:32; Ос. 8:14

22 Върнете се, синове отстъпници¹, и аз ще изцеля отстъпничествата ви²! Ето ни, идваме при Теб³, защото Ти си ГОСПОД, нашият Бог. (1) Ис. 31:6; Езек. 18:30-32; Йона 2:12; (2) Ос. 14:4; (3) Ос. 3:5; Ах. 15:18

23 Наистина празна е надеждата от хълмовете и от множеството планини; наистина в ГОСПОДА, нашия Бог, е спасението на Израил¹. (1) Пс. 3:8; Ис. 10:20; 12:2; 63:16

24 Защото срамният *идол*¹ е погълщал труда на бащите ни още от младостта ни, стадата им от дребен и едър добитък, синовете им и дъщерите им². (1) гл. 9:19; 11:13; Ос. 9:10; (2) Езек. 16:19-21

25 В срама си лежим, позорът ни ни покрива¹, защото съгрешихме против ГОСПОДА, своя Бог, ние и бащите ни, от младостта си и до този ден², и не послушахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог³. (1) ст. 24; гл. 7:19; 12:13; Езек. 44:13; (2) Езд. 9:6,7; Езек. 2:3; Соф. 1:17; (3) гл. 14:20; 22:21

4 Ако се върнеш, Израилю, заявява ГОСПОД, ако се върнеш при Мен и ако махнеш мерзостите си отпред Мен, тогава няма да се скиташ¹. (1) 1 Царе 7:3; 2 Лет. 34:33

2 И ще се закълнеш: Жив е ГОСПОД¹ – в истина², в справедливост, и в правда – и народите ще се благославят в Него³ и в Него ще се прославят⁴. (1) 1 Царе 20:3; (2) гл. 5:2; 12:16; Втж. 6:13; (3) Бит. 22:18; (4) Мал. 1:11

3 Защото така казва ГОСПОД на юдовите мъже и на Ерусалим: Разорете си нови ниви¹ и не сейте между тръни². (1) Ос. 10:12; (2) Мт. 13:7

4 Обрежете се за ГОСПОДА и от-

махнете кракожието на сърцата си¹, юдови мъже и ерусалимски жители, за да не излезе яростта Ми като огън и да гори неугасимо поради злината на делата ви². (1) гл. 9:26; Втж. 10:16; Рим. 2:28,29; (2) гл. 15:14; 21:12; 2 Лет. 34:25

5 Известете на Юда и прогласете на Ерусалим, и кажете: Засвириете с тръба по земята¹, извикайте с пълно гърло и кажете: Съберете се и нека влезем в укрепените градове²! (1) Чис. 10:2,3; Ос. 8:1; (2) гл. 8:14

6 Издигнете знаме към Сион! Бягайте, не се спирайте, защото аз ще докарам зло от север и голямо разрушение¹. (1) гл. 1:14; 10:22; Езек. 9:2

7 Лъв¹ се надигна от гъсталака си и унищожител на народите тръгна, излезе от мястото си, за да направи земята ти пустиня, за да бъдат разрушени градовете ти, обезлюдени². (1) гл. 5:6; 49:19; Дан. 7:4; (2) гл. 2:15; 8:16; 22:6; Лев. 26:31

8 Затова препашете се с вретича, плачете и ридайте¹, защото пламненият гняв на ГОСПОДА не се отвърна от нас². (1) Ис. 22:12; 32:11; Мих. 1:16; (2) Ис. 5:25

9 И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще примре сърцето на царя и сърцето на първенците, свещениците ще се ужасят и пророците ще се смразят от ужас¹. (1) гл. 2:26; 25:34; Ис. 28:19

10 Тогава казах: О, Господи, БОЖЕ! Нима само си лъгал този народ и Ерусалим, като си казал: Мир ще имате. – а мечът стига до душата!¹ (1) гл. 6:14; 14:13,14

11 В онова време ще се каже на този народ и на Ерусалим: Горещ вятър духа от голите височини на пустинята към дъщерята на народа Ми – не за да отвее, нито да очисти¹. (1) гл. 23:19; 30:23; 51:1; Ос. 4:19

12 Вятър, твърде силен, ще дойде от Мен; сега и аз ще произнеса присъди против тях¹. (1) гл. 1:16

13 Ето, като облаци ще се издигне и като вихрушка – колесници му¹; конете му са по-бързи от орли². Горко ни, защото сме опустошени!¹ (1) гл. 46:18; Зах. 6:1; (2) гл. 6:23; 48:40; Втж. 28:49

14 Измий сърцето си от зло¹, Ерусалиме, за да се спасиш! Докога ще стоят в теб злите ти помисли?²

(1) гл. 18:11; (2) гл. 13:27

15 Защото глас известява от Дан¹ и прогласява скръб от Ефремовата планина:

(1) гл. 8:16

16 Обявете на народите¹, ето, прогласете за Ерусалим: Идвай обсадници от далечната земя² и надават вика си против юдовите градове!

(1) гл. 6:18,19; (2) гл. 6:22; Ис. 39:3

17 Като стражи на полето са наоколо против него¹, защото той се разбунтува против Мен², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 6:3; 52:4; (2) Вжк. 9:24; Плач 1:18; Дан. 9:7-14

18 Твоят път и твоите дела ти причиниха това¹. Това е *плодът на злината ти*. Да, горчив е², да, стигна до сърцето ти.

(1) гл. 2:17,19; 14:16; Ис. 50:1; (2) Плач 3:15

19 Сърцето ми! Сърцето ми! Боли ме в дълбините на сърцето ми¹; сърцето ми се вълнува в мен. Не мога да мълча², защото си чула, душо моя, глас на тръба, боен вик³.

(1) гл. 8:18; Авак. 3:16; (2) гл. 20:9; (3) 4 Царе 8:11; Ам. 3:6

20 Гибел върху гибел се прогласява, защото се опустошава цялата земя. Внезапно шатрите ми бяха разрушени, в миг – завесите ми¹.

(1) гл. 9:19; 10:20

21 Докога ще гледам знаме, ще слушам глас на тръба?

22 Защото Моят народ е безумен¹, не Ме познава²; глупави синове са и нямат разум³. Мъдри са да вършат зло, но да вършат добро не умеят⁴.

(1) Вжк. 32:6,28; (2) гл. 8:7; 9:3,6; (3) Пс. 36:3; Пр. 28:5; Ос. 4:1,6; Римл. 3:11,17; (4) Мих. 7:3; Тит 1:16

23 Погледнах земята, и ето, беше пуста и неустроена¹; към небето, и светлината му я нямаше².

(1) Бит. 1:2; (2) Ис. 5:30; Откр. 6:12

24 Погледнах планините, и ето, трепереха и всичките хълмове се тресяха¹.

(1) Ис. 5:25; 13:13; 24:20; Езек. 38:20

25 Погледнах, и ето, нямаше човек и всичките небесни птици бяха избягали¹.

(1) гл. 9:10,11; Соф. 1:3

26 Погледнах, и ето, плодородната земя беше пустиня¹ и всичките ѝ градове – разрушени от присъствието на

ГОСПОДА и от яростта на гнева Му.

(1) гл. 7:34; 25:11; Лев. 26:31,32; Плач 2:7; Соф. 1:18

27 Защото така казва ГОСПОД: Цялата земя ще стане пустош¹, но няма да я довърша съвсем².

(1) ст. 26; (2) гл. 5:10,18; Ис. 17:6

28 Затова земята ще жалее¹ и небесата ще чернеят отгоре, защото аз изговорих, намислих *това*, и няма да се разкая, и няма да се върна от него².

(1) Ос. 4:3; (2) гл. 7:16; Чис. 23:19

29 От шума на конниците и на стрелците ще се разбляга всеки град; ще отидат в гъсталаците и ще се изкачат по скалите; всеки град ще бъде изоставен и няма да има човек да живее в тях¹.

(1) Откр. 6:15

30 А ти, запустяла, какво ще правиш¹! И да се облечеш в червено, и да се украсиш със златни накити, и да уголемиш с боя очите си², напразно ще се украсяваш – любовниците *ти* ще те презрат, ще търсят *да отнемат живота ти*³.

(1) гл. 5:31; Ис. 10:3; (2) Пр. 7:10; (3) гл. 30:14; Авд. 7

31 Защото чух глас като на родилка, болките като на раждаща за пръв път¹, гласа на сионската дъщеря, която се задъхва, разтваря ръцете си²: О, горко ми, защото душата ми чезне пред убийците³!

(1) гл. 6:24; 13:21; 22:23; 30:6; Ис. 26:17; Ос. 13:13; Мих. 4:10; 1 Сол. 5:3; (2) Плач 1:17; (3) гл. 10:19; Плач 2:21

5 Обходете улиците на Ерусалим и вижте сега, и разберете и потърсете по площадите му дали ще намерите човек, дали има някой, който да върши правда¹, да търси истина; и аз ще простя на този *град*².

(1) гл. 2:29; 8:6; Пс. 14:2,3; Пр. 20:6; (2) Бит. 18:26,32

2 Но ако и да казват: Жив е ГОСПОД! – пак лъжливо се кълнат¹.

(1) гл. 4:2; 7:9; 9:3,8; Ис. 48:1

3 ГОСПОДИ, очите Ти не търсят ли истина¹? Ударил си ги, но не ги заболя; довършил си ги, но не искаха да приемат поправка²; втвърдиха лицата си повече от скала³, отказаха да се обърнат⁴.

(1) Пс. 51:6; (2) гл. 2:30; 7:28; 17:23; Ис. 26:11; 42:25; Соф. 3:2,7; (3) Ис. 48:4; Зах. 7:12; (4) гл. 3:3; 8:5; 15:7; 44:10; Лев. 26:23; 3 Царе 13:33

4 И аз казах: Само простолюдие са, безумни са, защото не знаят пътя на ГОСПОДА и правилата на своя Бог¹.

(1) Ин. 7:49

5 Ще отида при големците и ще говоря с тях, защото те знаят пътя на ГОСПОДА и правилата на своя Бог¹. Но и те всички са строшили ярема, разкъсали са връзките².

(1) Мих. 3:1; (2) гл. 2:31; 8:7; 30:14; 2 Лек. 36:14; Ис. 1:23

6 Затова лъв от гората ще ги убие¹, вълк от степта ще ги изтреби, леопард ще дебне край градовете им; всеки, който излезе оттам, ще бъде разкъсан, защото престъпленията им са много, умножиха се отстъпничествата им².

(1) гл. 2:15; 4:7; Ос. 13:7; (2) ст. 5

7 Как да ти простя това? Синовете ти Ме оставиха и се къннат в онези, които не са богове¹. Наситих ги, а те прелюбодействаха² и на тълпи отиваха в домовете на блудниците.

(1) гл. 2:11; Втжк. 32:21; Иис. Нав. 23:7;

(2) гл. 3:8; 9:2; Езек. 22:11; Ос. 4:2; 7:4

8 Похотливи са като охранени коне, всеки цвили след жената на ближния си¹.

(1) гл. 13:27; 23:10; Йов 31:9

9 Няма ли да накажа това? – заявява ГОСПОД. И няма ли да отмъсти душата Ми на такъв народ?¹

(1) гл. 6:11; 9:9; 44:22; Пр. 6:29

10 Качете се на стените му и събаряйте¹, но не изтребвайте напълно². Откършете клонките му, защото не са на ГОСПОДА³,

(1) гл. 39:8; (2) гл. 4:27; 30:11; (3) гл. 2:21

11 защото израилевият дом и юдовият дом постъпиха много невярно към Мен, заявява ГОСПОД¹.

(1) гл. 3:20

12 Отрекоха се от ГОСПОДА¹ и казвяха: Не е Той², и няма да ни постигне зло³, и меч и глад няма да видим⁴.

(1) гл. 2:6; 2 Петр. 2:1; (2) Пс. 14:1;

(3) Ис. 28:15; Мих. 3:11; (4) гл. 6:14; 14:13; 23:17

13 И пророците са вятър и словото ГОСПОДНО не е в тях. На тях нека стане така!

14 Затова, така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата: Затова, че говорите тези думи, ето, аз ще направя словата Си огън в устата ти, а този народ – дърва, и ще ги пояде¹.

(1) гл. 23:29; Ос. 6:5; Откр. 11:5

15 Ето, аз ще доведа върху вас народ отдалеч¹, доме израилев, заявява ГОСПОД. Народ силен е той, народ старовременен, народ, чийто език не знаеш и не разбираш какво говори².

(1) Ам. 6:14; (2) Ис. 5:26; 28:11; 33:19

16 Колчанът му е като гроб отворен; те всички са силни мъже¹.

(1) гл. 6:22,23

17 И ще пояде жетвата ти и хляба ти, ще поядат синовете ти и дъщерите ти; ще пояде стадата ти от дребен и едър добитък¹; ще пояде лозята ти и смокините ти; ще разбият с меч укрепените ти градове, на които разчиташ².

(1) Съд. 6:4; (2) Лев. 26:16; Йоил 2:3

18 Но и в онези дни, заявява ГОСПОД, няма да ви изтребя докрай¹.

(1) Авак. 1:12

19 И когато кажете: Защо ГОСПОД, нашият Бог, ни направи всичко това?¹ – тогава им кажи: Както Ме оставихте² и служихте на чужди богове в земята си, така ще служите на чужденци в земя, която не е ваша³.

(1) гл. 13:22; (2) гл. 9:13; (3) гл. 17:4; Втжк. 29:25-28

20 Известете това на якововия дом и го прогласете в Юда, и кажете:

21 Чуйте сега това, глупав и неразумен народе, който има очи, но не вижда, и има уши, но не чува¹!

(1) гл. 7:13; Езек. 12:2

22 От Мен ли не се боите? – заявява ГОСПОД. – И пред Мен ли не треперите¹, който с вечна наредба съм поставил пясъка за граница на морето и то не я преминава; и вълните му бушуват, но не надделяват, бучат, но не я преминават?²

(1) Втжк. 28:58;

Йов 37:24; Откр. 15:4; (2) гл. 31:35; Йов 38:11

23 Но този народ има упорито и опърничаво сърце; те отстъпиха и си отидоха¹.

(1) гл. 6:28; Втжк. 31:27

24 Не казват в сърцето си: Нека се боим сега от ГОСПОДА, своя Бог, който дава дъжд – и ранния и късния на времето му, който пази за нас определените седмици на жетвата¹!

(1) гл. 10:13; Втжк. 11:14; Зах. 10:1; Деян. 14:17

25 Вашите беззакония отвърнаха тези неща и вашите грехове задържаха от вас доброто¹.

(1) гл. 3:3; 14:1-7; Пс. 107:34

26 Защото сред народа Ми се намират безбожни¹, които причакват, като птицевловци се снитошат, залагат примки, ловят хора². (1) 1 Кор. 5:1; (2) Пр. 1:11

27 Като клетка пълна с птици, така къщите им са пълни с измама; затова се издигнаха и забогатяха¹.

(1) Ис. 3:14; Ос. 12:7,8

28 Тъсти са, гладки са¹, превъзходни са в делата на злото². Не отсъждат дело, делото на сирачето, за да благодаренстват, и не отсъждат правото на бедните³.

(1) Пс. 73:4;

(2) гл. 12:1; Йов 12:6; (3) Пр. 15:25; Ис. 1:23; Зах. 7:10,11

29 Няма ли да накажа за това? – заявява ГОСПОД. Няма ли да отмъсти душата Ми на такъв народ като този?¹

(1) гл. 6:6; Мал. 3:5

30 Удивително и ужасяващо нещо стана в земята¹:

(1) гл. 18:13; 23:14; Ос. 6:10

31 Пророците пророкуват лъжливо¹ и свещениците властват чрез тях²; и народът Ми така обича. А какво ще правите накрая на *всичко* това?³

(1) гл. 14:14; 3 Царе 22:6; Мих. 2:11; Лк. 6:26; 2 Тим. 4:3,4;

(2) Соф. 3:4; (3) гл. 4:30; Вжк. 32:20,29; Пр. 17:4; Псал. 1:9

6 Бягайте, вениаминови синове от сред Ерусалим!

Надуйте тръба в Текое¹ и издигнете знак във Вет-Акерем¹, защото зло надвисва от север и голяма гибел¹!

(1) Неем. 3:5,14; (2) гл. 1:14

2 Ще изстребя красавицата и изнежената, сионската дъщеря.

3 Пастири и стадата им ще дойдат при нея, ще разпнат шатрите си на около против нея¹, ще пасат всеки на мястото си.

(1) гл. 4:17; 12:10

4 Подгответе *свещена* война против нея¹! Станете и нека се изкачим по пладне²! Горко ни, защото преваля деният, защото се простират вечерните сенки.

(1) Йона 3:9; Мих. 3:5; (2) гл. 15:8

5 Станете и нека се изкачим през нощта, и нека съборим дворците й¹!

(1) гл. 52:7,13

6 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Отсечете дървета и издигнете насип против Ерусалим¹! Това е

градът, който трябва да се накаже², вътре в него е пълно с насилие³.

(1) гл. 32:24; (2) гл. 5:9,29; (3) Соф. 3:1

7 Както блика вода от извора, така блика злото от него; насилие и грабеж се чува в него¹; пред Мен са постоянно болести и рани².

(1) ст. 6; (2) гл. 8:22; 20:8; 30:12

8 Поправи се, Ерусалиме¹, за да не се откъсне от теб душата Ми, да не те направя пустиня, ненаселена земя².

(1) Соф. 3:7; (2) гл. 2:15; Ос. 2:3

9 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ще оберат докрай като лозе остатъка на Израил; върни ръката си като гроздоберач към пръчките¹.

(1) Авд. 5

10 На кого да говоря и да свидетелствам, за да чуят¹! Ето, ухото им е необрязано и не могат да чуят²; ето, ГОСПОДНОТО слово стана присмех за тях, нямат благоволение в него³.

(1) Ис. 28:9; (2) гл. 7:13; Езек. 3:7; (3) гл. 35:13

11 Затова съм пълен с яростта ГОСПОДНА, уморих се да се въздържам¹. Ще я излея върху децата по улиците и върху цялото събрание на младежите², защото ще бъдат грабнати и мъж с жена, и старец с престарял³.

(1) гл. 5:9; 15:17; 20:9; Езек. 3:14; (2) гл. 9:21; (3) Езек. 9:6

ст. 12-15; гл. 8:10-12

12 И къщите им ще преминат на други, и ниви, и жени заедно¹. Защото ще простра ръката Си против жителите на земята², заявява ГОСПОД.

(1) Вжк. 28:30-33; Псал. 5:2; (2) Ис. 5:25

13 Защото от малкия им до големия им, всеки е отдаден на алчност¹; и от пророк до свещеник, всеки върши измама².

(1) гл. 23:11; Ис. 56:11; 57:17; Езек. 22:12; (2) Псал. 4:13

14 И лекуваха раната на Моя народ лекомислено, като казваха: Мир, мир!¹ А няма мир².

(1) гл. 5:12; 1 Сол. 5:3; (2) гл. 4:10; Езек. 13:10,16; Мих. 3:5

15 Засрашиха ли се, че извършиха гнусотии? Не, никак не ги досрамя и не знаят да се изчервят¹. Затова ще паднат между падащите, ще бъдат съборени, когато ги накажа², казва ГОСПОД.

(1) гл. 3:3; (2) гл. 14:15; Ос. 4:5

16 Така казва ГОСПОД: Застанете

на пътищата и вижте, и попитайте за древните пътеки¹ – кой е добрият път, и ходете в него², и ще намерите покой на душите си³. Но те казаха: Няма да ходим!⁴

(1) гл. 18:15; Ис. 46:9;
(2) гл. 7:3; 31:21; Ис. 30:21; (3) Ис. 57:2; Мт. 11:29;
(4) гл. 7:24; 44:16; Ис. 28:12; Мт. 23:37

17 Поставих над вас и пазачи¹ – слушайте гласа на тръбата! Но те казаха: Няма да слушаме!²

(1) Езек. 3:17; (2) гл. 8:5; 18:12; Езек. 3:7

18 Затова слушайте, народи, и узнай, събрание, какво ще стане с тях.

19 Слушай земя! Ето, Аз докарвам злато върху този народ, плода на помислите им²; защото не послушаха думите Ми и закона Ми, а го отхвърлиха³.

(1) гл. 4:16; 22:29; Ис. 1:2; Мих. 1:2; (2) гл. 21:14; Пр. 1:31; Гал. 6:7; (3) гл. 8:5,6,9; Ис. 5:24; Дан. 9:11

20 Защо Ми е ливанът, който донесат от Сава¹, и благоуханната тръстика от далечна земя²? Всеизгарянията ви не са Ми приятни и жертвите ви не са Ми угодни³.

(1) Ис. 60:6; (2) Изх. 30:23; (3) гл. 7:21; 14:12; Пр. 15:8

21 Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз поставям препънки пред този народ и ще се спъват в тях заедно бащи и синове; ще погинат и съсед, и приятел¹.

(1) Ис. 8:14,15

22 Така казва ГОСПОД: Ето, народ идва от северната страна¹, и голям народ ще се надигне от най-далечните краища на земята².

(1) гл. 1:14,15; 13:20; 47:2;
(2) гл. 4:16; 25:32; 50:41,42; Авак. 1:6

23 Лък и копие държат, жестоки са и безмилостни¹; гласът им бучи като морето² и яздят на коне³; всеки строен като мъж за бой срещу теб, дъще онска⁴.

(1) гл. 50:42; Авак. 1:6; (2) Ис. 5:30;
(3) гл. 4:13; 8:16; (4) гл. 5:16; Езек. 23:22-24

24 Чухме слуха за него, ръцете ни отслабнаха, страх ни обзе като раждаща жена¹.

(1) гл. 4:31; 48:41; Езек. 7:17

25 Не излизай на полето и по път не ходи, защото меч има неприятелят, ужас отведе!¹

(1) гл. 8:15; 20:3,10; 46:5; 49:5,29; Псалм 2:22

26 Дъще на народа Ми, опаше се с вретиче и се валия в пепел¹; надигни оплакване като за единствен син², за-

плачи горчиво, защото опустошителят ще дойде внезапно върху нас³!

(1) Ис. 3:24; Езек. 27:30; Йона 3:6; (2) Ам. 8:10;
(3) гл. 15:8; 30:5; Йов 15:21; Езек. 7:18

27 Поставих те за изпитател в народа си и крепост¹, за да узнаеш и да изпиташ пътя им.

(1) гл. 1:18

28 Те всички са закоравели отстъпници¹, обикалят като клеветници²; бронз и желязо са³, всички са покварени⁴.

(1) гл. 5:23; Езек. 2:7; (2) гл. 7:28; 9:4-6; Лев. 19:16;
(3) Езек. 22:18; (4) Пс. 14:1-3

29 Духалото изгоря, оловото се довърши от огъня. Напразно топи леярят – злите не се отделиха¹.

(1) Езек. 24:12

30 Отхвърлено сребро ще ги нарекат¹, защото ГОСПОД ги е отхвърлил².

(1) Ис. 1:22; Мт. 5:13; (2) гл. 23:33; 4 Царе 17:20; Псалм 5:22

гл. 7: гл. 25:1-11

7 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:

2 Застани в портата на ГОСПОДНИЯ ДОМ и викай там това слово¹, и кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, всички от Юда, които влизате през тези порти за да се поклоните на ГОСПОДА!

(1) гл. 17:19; 26:2; 36:6

3 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Поправете пътищата си и делата си¹, и Аз ще ви оставя да живеете на това място².

(1) гл. 6:16; 18:11; Езд. 10:11; (2) гл. 26:13; 35:15; Ис. 1:19

4 Не разчитайте на лъживи думи, да казвате: Храмът ГОСПОДЕН, храмът ГОСПОДЕН, храмът ГОСПОДЕН е това!¹

(1) Мих. 3:11; Мт. 3:9

5 Защото, ако наистина поправите пътищата си и делата си, ако наистина съдите право между човека и ближния му¹,

(1) Езек. 18:5

6 ако не потискате чужденеца, сирачето и вдовицата¹ и не проливате невинна кръв на това място², и не следвате чужди богове за свое собствено зло³,

(1) Лев. 19:33; Пр. 23:10; (2) гл. 22:3,17; (3) Вжк. 6:14,15

7 тогава ще ви оставя да живеете на това място¹, в земята, която дадох на бащите ви за вечни векове².

(1) ст. 3; (2) гл. 17:25; 2 Лек. 33:8

8 Ето, вие разчитате на лъжливи души¹, от които няма полза.

(1) гл. 13:25; Ис. 59:4

9 Като крадете, убивате и прелюбодействате, и се кълнете лъжливо и кадите на Ваал, и следвате други богове, които не сте познавали¹,

(1) гл. 5:2,7; 11:13, 17; 19:4; Езеки. 20:30

10 ще идвате ли *после* да стоите пред Мен в този дом, който се нарича с Моето Име¹, и да казвате: Отьрвахме се! – за да вършите всички тези гнусотии?²

(1) гл. 34:15; 3 Царе 9:3; (2) Езеки. 5:11

11 Този дом, който се нарича с Моето Име¹, разбойнически вертеп ли стана в очите ви?² И ето, Аз сам видях³ това, заявява ГОСПОД.

(1) Дан. 9:18; (2) Ис. 1:12; Мт. 21:13; (3) гл. 16:17

12 Но идете сега на мястото Ми, което беше в Сило¹, където отначало настанях Името Си², и вижте какво му направих заради змината на Своя народ Израил.

(1) Исис. Нав. 18:1; Пс. 78:60; (2) Втжк. 12:5

13 И сега, понеже извършихте всички тези дела, заявява ГОСПОД, и Аз ви говорих, ставах рано и говорих, но вие не слушате, и ви виках, но не отговорихте¹,

(1) гл. 5:21; 6:10; 11:8; 13:10; 26:5; 29:19; 35:14; Пр. 1:24

14 затова ще направя на дома, който се нарича с Моето Име, на който вие се упоавате, и на мястото, което дадох на вас и на бащите ви, както направих на Сило¹!

(1) гл. 12:7; 26:4-9; 3 Царе 9:7,8; Ас. 21:6

15 И ще ви отхвърля отпред Себе Си¹, както отхвърлих всичките ви братя, цялото потомство на Ефрем².

(1) гл. 23:39; (2) гл. 15:1; 23:33;

4 Царе 17:18-20,23; Езеки. 33:25,26; Ос. 9:17

16 А ти не се моли за този народ и не издигай вик или молитва за тях, и не се застъпвай пред Мен, защото няма да те послушам¹.

(1) гл. 4:28; 11:14; 14:11; 15:1; 1 Йн. 5:16

17 Не виждаш ли какво вършат те в юдовите градове и по ерусалимските улици?

18 Синовецете събират дърва и бащите кладат огъня, а жените месят тестото,

за да правят пити на небесната царица¹ и да правят възлияния на други богове, за да Ме оскърбяват².

(1) гл. 44:17; (2) гл. 1:16; 19:13; 32:29,32; 44:4; Ис. 65:11; Езеки. 8:16; 1 Кор. 10:22

19 Мен ли оскърбяват? – заявява ГОСПОД, – Не ли себе си¹, за посрамване на лицата си?²

(1) гл. 2:19; (2) гл. 3:25; Дан. 9:7,8

20 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, гневът Ми и яростта Ми ще се излят на това място, върху човек и върху животни, и върху полските дървета, и върху плода на земята; и ще гори и няма да угасне¹.

(1) гл. 17:4,27; 42:18; Лев. 26:28; 4 Царе 22:17; Псал. 2:3,4

21 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Прибавете всеизгарянията си към жертвите си и яжте месо¹!

(1) гл. 6:20; Втжк. 12:27; Пс. 50:8; Ос. 8:13

22 Защото не говорих на бащите ви и не им заповядах за всеизгаряния и жертви¹ в деня, когато ги изведох от египетската земя;

(1) 1 Царе 15:22

23 а това слово им заповядах и казах: Слушайте гласа Ми и Аз ще ви бъда Бог, и вие ще Ми бъдете народ¹; и ходете по всичките пътища, които ви заповядам, за да ви бъде добре².

(1) гл. 11:4,7; Изх. 19:5,6; Лев. 26:12;

(2) гл. 42:6; Втжк. 4:40; 13:4; Йов. 36:11

24 А те не послушаха и не приклониха ухото си¹, а ходиха според намеренията и според упорството на злото си сърце² и Ми обърнаха гръб, а не лице³.

(1) гл. 3:13; 17:23; 22:21; 32:23;

Дан. 9:6; Зах. 7:11; (2) гл. 3:17; 11:8; 13:10; 16:12; 17:9;

18:12; 23:17; Пс. 81:12; (3) гл. 6:16; 8:5; 15:6; 32:33

25 От деня, когато бащите ви излязоха от египетската земя, до днес изпращах всичките Си слуги, пророците, до вас, всеки ден ставах рано и ги изпращах¹.

(1) гл. 11:7; 35:15; 44:4; 2 Лек. 36:15; Евр. 1:1

26 Но не Ме послушаха и не приклониха ухото си¹, а закоравиха врата си², постъпиха по-зле от бащите си³.

(1) ст. 24; (2) гл. 19:15; 4 Царе 17:14,15; Неем. 9:16; Ос.

11:7; (3) гл. 9:14; 3 Царе 14:9,22; 2 Лек. 33:23; Ас. 20:10

27 Затова ще им говориш всички тези думи, но няма да те послушат; и ще

викаш към тях, но няма да ти отговоря¹.

(1) Езек. 3:7

28 И им кажи: Това е народът, който не слуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и не приема поправка¹. Истината погине и се отсече от устата им².

(1) гл. 5:3; 32:33; Ис. 30:9; (2) гл. 6:28; Пс. 12:1,2

29 Острижи косата си¹ и я хвърли и надигни оплакване по голите височини, защото ГОСПОД отхвърли и остави поколението, на което се разгневи².

(1) Йов 1:20; Мисл. 1:16; (2) гл. 9:17-21

30 Защото юдовите синове извършиха това, което е зло пред Мен, заявява ГОСПОД, поставиха гнусотиите си в дома, който се нарича с Моето Име, за да го осквернят¹.

(1) гл. 23:11; 4 Царе 21:4,7; Езек. 8:3

31 И построиха високите места на Тофет¹, който е в долината на Еномовия син², за да горят синовете си и дъщерите си в огън, което не съм заповядал и на ум не Ми е идвало³.

(1) 4 Царе 23:10; (2) Ис. Нав. 15:8; (3) гл. 19:2,5; 32:34,35; Лев. 18:21; 2 Лев. 28:3; 33:6; Езек. 20:31

32 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва Тофет и долина на Еномовия син, а долина на клането, и ще погребват в Тофет поради липса на място¹.

(1) гл. 19:6,11; 31:40; Езек. 6:5

33 И трупове на този народ ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове и няма да има кой да ги плаши¹.

(1) гл. 9:22; 16:4; 19:7; 34:20; Втж. 8:20; Пс. 79:2

34 И ще направя да престане в юдовите градове и по ерусалимските улици глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невяста¹, защото земята ще стане пустош².

(1) гл. 16:9; 25:10; 33:11; Пс. 78:63; Ис. 24:8; Откр. 18:23; (2) гл. 4:27; Езек. 7:11

8 В онова време, заявява ГОСПОД, ще извадят костите на юдовите царе и костите на първенците им, и костите на свещениците, и костите на пророците, и костите на ерусалимските жители от гробовете им,

2 и ще ги пръснат пред слънцето и пред луната и пред цялото небесно войнство, *пред тези*, които обичаха и на които служиха, и които следваха, и които търсеха, и на които се покланяха¹ – няма да бъдат събрани и няма да бъдат погребани, а ще станат на тор по лицето на земята².

(1) Втж. 4:19; Езек. 6:5; 8:16; Деян. 7:42; (2) гл. 9:22; 16:4; 25:33; 4 Царе 9:37; Пс. 83:10

3 И смъртта ще бъде за предпочитане пред живота¹ за целия остатък, останал от този зъл род, останалите на всички места, където ги изгоних², заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) Откр. 9:6; (2) гл. 44:2,6; Лев. 26:33

4 И им кажи: Така казва ГОСПОД: Който падне, не става ли? Който се отвърне, няма ли да се върне *обратно*?

5 Защо този народ на Ерусалим се отвръща с вечно отвръщане¹? Държат здраво измамата, отказват да се обърнат².

(1) гл. 7:24; Ос. 13:2; (2) гл. 5:3; 6:17; Ос. 11:5; Откр. 9:20

6 Слушах и чух, но не говореха право¹. Няма кой да се покае заради злото си и да каже: Какво направих!² Всеки се връща в своя бяг като кон, който се втурва в боя³.

(1) гл. 5:1; (2) Йов 34:31,32; (3) гл. 3:5; Йов 39:24; Ис. 57:17; Дан. 9:11; Соф. 3:7

7 Даже щъркелът по небето знае определените си времена и гургулицата, и лястовицата, и жеравът пазят времето на идването си, а Моят народ не знае правото на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 4:22; 5:4,5; Авак. 1:4

8 Как казвате: Ние сме мъдри и законът на ГОСПОДА е с нас¹? А пък ето, *и него* направи лъжа лъжливото перо на книжниците².

(1) Римл. 2:17,18; (2) Мт. 15:6

9 Мъдрите се посрамиха, уплашиха се и бяха хванати. Ето, отхвърлиха словото на ГОСПОДА и каква мъдрост имат?¹

(1) гл. 2:8; 6:19; Йов 5:13; Ис. 43:27; Римл. 1:22 ст. 10-12; гл. 6:12-15

10 Затова ще дам жените им на други и нивите им – на *други* притежатели; защото от малък до голям, всеки е отдаден на алчност¹; от пророк до свещеник, всеки върши измама².

(1) гл. 22:17; Тит 1:11; (2) гл. 14:14

11 И лекуваха раната на дъщерята на Моя народ лекомислено, като казаха: Мир, мир!¹ А няма мир.

(1) 1 Сол. 5:3

12 Засрамирах ли се, че извършиха гнусотии? Не, никак не ги досрамя и не знаят да се изчервят. Затова ще паднат между падащите, ще бъдат съборени, когато ги накажа¹, казва ГОСПОД.

(1) гл. 23:12; Втжк. 32:35

13 Ще ги довърша съвсем¹, заявява ГОСПОД; няма да има гроздове на лозата и няма да има смокини на смокинята², и листъ ще повехне; и това, което съм им дал, ще ги отmine.

(1) гл. 14:15; Езек. 22:31; (2) Мт. 21:19

14 Защо седим? Съберете се, нека влезем в укрепените градове¹ и нека загинем там! Защото ГОСПОД, нашият Бог, ни е предал на погибел и ни е напоил с горчива вода², понеже съгрешихме против ГОСПОДА.

(1) гл. 4:5; (2) гл. 9:15

15 Надявахме се на мир, но нищо добро; време на изцеление, но, ето – ужас¹.

(1) гл. 6:25; 12:12; 14:19; Йов 30:26; Езек. 7:25; 1 Сол. 5:3

16 От Дан се чува пръхтенето на конете му¹; от гласа на цвиленето на силните му жребци трепери цялата земя. И дойдоха и изпоядоха земята и всичко по нея, града и живеещите в него².

(1) гл. 4:15; 6:23; (2) гл. 4:7

17 Защото, ето, Аз пращам върху вас змии усойници, които не се омайват, а ще ви хапят, заявява ГОСПОД¹.

(1) Чис. 21:6; Втжк. 32:24

18 Мога ли да се утеша в тъгата си? Сърцето ми изнемоща в мен¹.

(1) гл. 4:19

19 Ето, чуй! Викът на дъщерята на народа Ми от далечна земя: ГОСПОД не е ли в Сион? И царят му не е ли в него?¹ Защо Ме разгневиха с изваяните си идоли, с чуждите суети?²

(1) Втжк. 31:17; Пс. 137:1; Соф. 3:15; (2) Втжк. 32:16,21

20 Премина жетвата, свърши лятото, а ние не се спасихме.

21 Съкрушен съм заради съкрушаването на дъщерята на народа си; зачернен съм, ужас ме обзе¹.

(1) Плчл 3:1

22 Няма ли балсам в Галаад¹? И няма ли там лекар? Защо тогава няма оздравяване за дъщерята на народа ми?²

(1) гл. 22:6; 46:11; Бит. 37:25; Чис. 32:1; Ис. 1:6; Езек. 27:17; (2) гл. 6:7; 9:12; 30:12-15

9 О, да беше главата ми вода, очите ми – извор на сълзи! Щях да плача денем и нощем за убитите на дъщерята на народа си¹.

(1) гл. 9:18; 13:17; 14:17; Ест. 8:6; Ис. 22:4; Плчл 1:2; Ам. 6:6; Лк. 19:41

2 О, да имах в пустинята странноприемница, щях да оставя народа си и да си отида от тях¹! Защото те всички са прелюбодейци², сбирщина предатели³.

(1) Пс. 55:6,7;

(2) гл. 5:7,8; Ос. 7:4; (3) гл. 3:10; Езек. 22:12

3 Запъват като лъка си езика си с лъжа, не в истина се укрепват на земята¹; напредват от зло към зло², а Мен не познават³, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 5:1-3; Ис. 59:3,4,13; Римл. 3:13;

(2) гл. 23:10; 2 Тим. 3:13; (3) гл. 4:22; Сад. 2:10

4 Пазете се всеки от ближния си и не се доверявайте на никой брат, защото всеки брат ще поставя препънки и всеки ближн ще разпространява клевети¹.

(1) гл. 6:28; 12:6; Ис. 9:19; Мих. 7:5,6; Лк. 21:16

5 И всеки мами ближния си и не говорят истина; научиха езика си да говори лъжа, до изтощение вършат беззаконие¹.

(1) Пр. 4:16,17; Ис. 9:17

6 Жилището ти е сред коварство¹; в коварство отказват да Ме познаят², заявява ГОСПОД.

(1) Пр. 12:5; (2) ст. 3

7 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, ще ги претопя и ще ги изпитам¹, защото как да постъпя заради дъщерята на народа Си?²

(1) Ис. 1:25; Зах. 13:9; (2) Ос. 11:8

8 Езикът им е убийствена стрела¹, говори коварно². С устата си човек говори мир на ближния си, а в сърцето си му поставя засада³.

(1) Пс. 120:4; (2) ст. 3;

(3) 2 Царе 13:26; Пс. 55:21; 62:4; Ос. 4:1,2

9 Няма ли да ги накажа за това? – заявява ГОСПОД. Няма ли да отъмсти душата Ми на народ като този?¹

(1) гл. 59:29

10 За планините ще подема плач и

ридание, за пасбищата на степта – жалееене¹; защото изгоряха и никои не минава през тях и не се чува глас на стадо. От небесна птица до животно побягнаха, отидоха².

(1) Ам. 5:1; (2) гл. 4:25; 12:4; Ос. 4:3; Йона 1:19

11 Ще направя Ерусалим на грамади¹, жилище на чакали²; и юдовите градове ще направя на пустиня без жители³.

(1) Мих. 3:12; (2) Псалм 5:18;

(3) гл. 2:15; 4:25; 12:11; Езек. 6:6

ст. 12-16; гл. 16:10-13; Вжж. 29:24-28

12 Кой е мъдър човек да разбере това¹, на когото е говорила устата ГОСПОДНА, за да заяви поради какво загина страната и е изгорена като пустиня² и никои не минава през нея?

(1) Пс. 107:43; (2) гл. 8:22

13 И ГОСПОД казва: Понеже оставиха Моя закон, който сложих пред тях, и не послушаха гласа Ми и не ходиха в него¹,

(1) гл. 5:19; Ос. 4:10

14 а ходиха след упорството на сърцето си и след ваалимите, както ги научиха бащите им¹,

(1) гл. 7:26; 13:10

15 затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще ги нахраня с пелин¹ – този народ – и ще ги напоя с горчива вода².

(1) гл. 8:14; 23:15; Йов 9:18; Псалм 3:15; Откр. 8:11

16 И ще ги разпръсна между народи, които не са познавали нито те, нито бащите им¹; и ще изпратя меча след тях, докато ги довърша².

(1) Вжж. 28:36,64; (2) гл. 24:10; 44:27; 49:37; Езек. 5:2,12

17 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Размислете и повикайте оплаквачките да дойдат¹ и изпратете за мъдрите жени да дойдат;

(1) Екл. 12:5; Ам. 5:16; Мих. 2:4

18 и да побързат да подемат ридание за нас, за да ронят очите ни сълзи и клепачите ни да леят вода¹.

(1) гл. 9:1

19 Защото глас на ридание се чува от Сион: Как сме разорени! Много сме посрамени¹, защото оставихме земята, защото събориха жилищата ни².

(1) гл. 3:25; (2) гл. 4:20; Псалм 2:13

20 И така, слушайте, жени, словото ГОСПОДНО и ухото ви нека приеме словото на устата Му¹! Научете дъще-

рите си на ридание и всяка ближната си – на оплакване²,

(1) Ис. 32:9; (2) Езек. 27:2

21 защото смъртта се изкачи през прозорците ни, дойде в дворците ни, за да отсече децата от улиците, младежите от площадите¹.

(1) гл. 6:11; 14:16; Псалм 2:19-21; гл. 7:29,33; 8:2

22 Говорй: Така заявява ГОСПОД: Да, човешки трупове ще падат като тор по лицето на полето и като сноп зад жетвар, който няма кой да събере¹.

(1) Ам. 5:2; Соф. 1:17

23 Така казва ГОСПОД: Мъдрият да не се хвали с мъдростта си¹ и силният да не се хвали със силата си², богатият да не се хвали с богатството си³,

(1) Йов 5:13; (2) Вжж. 8:17; Авак. 1:11; 2 Кор. 12:9;

(3) 4 Царе 20:13,15; Пр. 18:11; 23:4; 1 Кор. 4:7; Як. 1:10

24 а който се хвали, нека се хвали с това, че разбира и познава Мен¹, че Аз съм ГОСПОД, който върша милост, правосъдие и правда на земята, понеже в това имам благоволение², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 31:34; Пс. 34:2; 44:8;

1 Кор. 1:31; 2 Кор. 10:17; Фил. 3:8; (2) Пс. 33:5; Мих. 6:8

25 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато Аз ще накажа всички обрязани с необрязаните:

26 Египет, Юда, Едом, синовете на Амон, Моав и всички, които си стрижат краищата на косата¹, които живеят в пустинята; защото всички тези народи са необрязани², а целият израилен дом е с необрязано сърце³.

(1) гл. 25:23; 49:32; Лев. 19:27;

(2) Езек. 44:7; Римл. 2:25; (3) гл. 4:4; Лев. 26:41

ст. 1-11; Ис. 40:18-26; 44:6-21

10 Слушайте словото, което ГОСПОД говори за вас, доме израилен!¹ (1) гл. 2:4

2 Така казва ГОСПОД: Не се учете на пътя на народите¹ и не се плашете от небесните знамения, защото народите се плашат от тях.

(1) Лев. 18:3; Вжж. 18:9

3 Защото наредбите на народите са суета¹; защото е дърво, което отсичат от гората, изделеи на ръцете на дърводелеца, издялано с брадва.

(1) гл. 16:19

4 Украсят го със сребро и злато, закрепват го с гвоздеи и чукове, за да не се клати.

5 Като плашило в бостан са и не горват; трябва да се носят, защото не могат да ходят¹. Не бойте се от тях, защото не вършат зло, а да направят добро също не могат².

(1) Вжж. 4:28; Ис. 46:1,7; (2) 2 Лст. 25:15; Ис. 41:23; 44:10

6 Няма никой като Теб, ГОСПОДИ! Велик си Ти и велико е Името Ти в сила¹.

(1) 1 Лст. 16:25; Пс. 86:8; 147:5; Мал. 1:11

7 Кой не би се боял от Теб, Царю на народите¹, защото на Теб подобава *това*, защото сред всички мъдри на народите и във всичките им царства няма никой като Теб².

(1) Ис. Нав. 4:24; Пс. 47:2,8; Откр. 15:4; (2) ст. 7

8 А те до един са глупави и безумни; учението на нищожните *идол* е дърво¹.

(1) Авак. 2:18; Зах. 10:2

9 Сребро изковано на плочи се донася от Тарсис¹ и злато от Уфаз², изделие на майстор и на ръцете на златаря; синьо и мораво за облеклото им, изделие на изкусни хора са всички³.

(1) 2 Лст. 9:21; (2) Дан. 10:5; (3) Ос. 8:6

10 Но ГОСПОД е истинският Бог¹, Той е живият Бог² и вечният Цар³. От Неговия гняв земята се тресе и народите няма да устоят на негодуването Му⁴.

(1) Пс. 100:3; Йн. 17:3; (2) гл. 23:36; Ис. Нав. 3:10; (3) 1 Лст. 29:11; Пс. 10:16; 74:12; Ис. 40:28; Дан. 4:3; 6:26;

1 Тим. 1:17; (4) Пс. 76:7; Наум 1:5,6

11 Така им кажете: Боговете, които не са направили небето и земята, ще изчезнат от земята и изпод това небе¹.

(1) гл. 43:12,13; 50:2; 51:18; 1 Царе 5:4; Ис. 57:12
ст. 12-16; гл. 51:15-19

12 Той направи земята със силата Си¹, утвърди света с мъдростта Си и разпростря небесата с разума Си².

(1) Пс. 65:6; (2) гл. 32:17; Бит. 1:1; 1 Лст. 16:26; Пс. 104:24; 136:5; Ис. 44:24

13 Когато издава гласа Си, има много води в небесата и издига пари от края на земята, прави светкавици за дъжд¹ и изважда вятър от съкровищниците Си².

(1) гл. 5:24; 14:22; Йов 38:26; Пс. 104:13; 135:7; Зах. 10:1; (2) Ам. 4:13

14 Всеки човек е глупав, без знание; всеки златар се посрамва от кумира¹, защото изляното му е лъжа и в него няма дишане.

(1) Пс. 115:8

15 Суета са те, дело на заблуда, във времето на наказанието си ще погинат¹.

(1) ст. 11

16 Делът на Яков¹ не е като тях, защото Той е образувал всичко². И Израил е племето на наследството Му³; ГОСПОД на Войнствата е Името Му⁴.

(1) Пс. 16:5; (2) гл. 31:6; (3) Изх. 34:9; Вжж. 32:9; (4) гл. 31:35; 32:18; 46:18; 50:34

17 Събери от земята стоката си, ти, която живееш в крепостта¹.

(1) Езек. 12:3,11

18 Защото, така казва ГОСПОД: Ето, аз ще изхвърля като с прашка жителите на земята¹ този път и ще ги притесня, за да ги намерят *враговете*.

(1) гл. 16:13; Ис. 22:17,18

19 Горко ми заради съкрушаването ми! Раната ми е болезнена¹. Но аз казах: Да, това е страданието ми и ще го търпя².

(1) гл. 4:31; Плач 1:12,13; (2) гл. 14:7; Плач 3:39

20 Шатърът ми е разрушен¹ и всичките ми възета са скъсани. Синовете ми си отидоха от мен и ги няма². Няма вече кой да разпне шатъра ми и да издигне завесите ми³.

(1) гл. 4:20; (2) гл. 31:15; (3) гл. 30:17; Ис. 51:18

21 Понеже пастирите огуляха и не потърсиха ГОСПОДА¹, затова не постъпвах разумно и цялото им стадо се разпръсна².

(1) гл. 2:8; (2) гл. 23:1,2; Езек. 34:6

22 Чуй! Слух, ето, идва; и голям шум от северната земя¹, за да обърна юдовите градове в пустиня, в жилище на чакали².

(1) гл. 4:6; (2) гл. 2:15

23 ГОСПОДИ, зная, че пътят на човека не *зависи* от него; не е за човека, който ходи, да оправя стъпките си¹.

(1) Пр. 16:1,9; Дан. 5:23

24 ГОСПОДИ, наказвай ме, но с мярка; не в гнева Си, за да не ме довършиш¹.

(1) гл. 30:11; Пс. 6:1; Ис. 28:28

25 Излей яростта Си върху народите, които не Те познават¹, и върху родовете, които не призовават Името Ти; защото те изпоядоха Яков и го погнаха, и го довършиха, и опустошиха жилището му².

(1) 1 Сол. 4:5; Откр. 16:1; (2) гл. 30:16; Пс. 79:6,7

11 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:

2 Слушайте думите на този завет и говорете на юдовите мъже и ерусалимските жители!

3 И ти им кажи: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Проклет човекът, който не слуша думите на този завет¹,

(1) Вжж. 27:26; Гал. 3:10

4 който заповядах на бащите ви в деня, когато ги изведох от египетската земя¹, от желязната пещ², и казах: Слушайте гласа Ми и вършете тези думи според всичко, което ви заповядах; и ще Ми бъдете народ, и аз ще ви бъда Бог³,

(1) Вжж. 5:2-6; (2) Вжж. 4:20; (3) гл. 7:23; 30:22

5 за да изпълня клетвата, с която се заклах на бащите ви, да им дам земя, в която текат мляко и мед¹, както е днес. Тогава отговорих и казах: Амин, ГОСПОДИ!²

(1) гл. 32:22; Изж. 3:8,17; Пс. 105:8-11; (2) гл. 28:6

6 И ГОСПОД ми каза: Викай всички тези думи в юдовите градове и в ерусалимските улици, като казваш: Слушайте думите на този завет и ги вършете!¹

(1) Вжж. 4:1; Як. 1:22

7 Защото изрично свидетелствах пред бащите ви в деня, когато ги изведох от египетската земя, и до този ден, като ставах рано и свидетелствах¹ и казах: Слушайте гласа Ми!²

(1) гл. 7:25; 25:4;

(2) Изж. 15:26; 4 Царе 17:13; Ос. 4:1

8 Но те не послушаха и не приклониха ухото си¹, а ходеха всеки по упорството на злото си сърце². И аз докарах върху тях всички думи на този завет, които им заповядах да вършат, а те не вършиха³.

(1) гл. 7:13; 34:14;

(2) гл. 7:24; Евр. 3:12; (3) гл. 32:23; Вжж. 28:15

9 И ГОСПОД ми каза: Намери се заговор между юдовите мъже и ерусалимските жители¹.

(1) Езек. 22:25-29

10 Те са се върнали в беззаконията на прадедите си, които отказаха да слушат Моите думи. И те са последвали други богове, за да им служат¹; израилевият дом и юдовият дом са нарушили Моя

завет, който направих с бащите им².

(1) Езек. 20:18-31; (2) гл. 22:9; 31:32; Ис. 24:5; Езек. 16:59

11 Затова, така казва ГОСПОД: Ето, аз ще докарам върху тях зло, от което няма да могат да излязат¹; и ще извикат към Мен, но няма да ги послушам².

(1) гл. 19:15; 35:17; (2) гл. 14:12

12 И юдовите градове и ерусалимските жители ще отидат и ще извикат към боговете на които кадят, но те никак няма да ги спасят във времето на бедствието им¹.

(1) Вжж. 32:37; Ис. 46:7

13 Защото, колкото е броят на градовете ти, толкова станаха боговете ти Юда¹; и колкото е броят на ерусалимските улици, толкова олтари поставихте на срамния *угол*², олтари, за да кадите на Ваал³.

(1) гл. 2:28; (2) гл. 3:24; 17:1;

(3) гл. 7:9; 18:15; 44:5,21; 2 Лек. 28:25; Ос. 10:1

14 А ти не се моли за този народ и не издигай вик и молитва за тях¹, защото няма да слушам, когато викат към Мен заради бедствието си².

(1) гл. 7:16; (2) гл. 14:12

15 Какво *право* има любимият Ми в Моя дом, като е вършил коварства с мнозина и святото месо се е отнело от теб¹? Когато вършиш зло, тогава се веселиш.

(1) гл. 23:11

16 ГОСПОД нарече името ти маслина зелена, красива, с добри плодове¹; с шум на голям смут запали огън върху нея и клоните ѝ се строшиха².

(1) гл. 2:21; Римл. 11:17; (2) Пс. 80:16

17 Защото ГОСПОД на Войнствата, който те е насадил, изрече зло против теб заради злото, което израилевият дом и юдовият дом извършиха¹, да Ме разгневят с каденето си на Ваал².

(1) гл. 40:2,3; (2) ст. 13

18 Но ГОСПОД ми откри и разбрах; тогава Ти ми показа делата им¹.

(1) 1 Царе 23:11,12; 4 Царе 6:32

19 Но аз бях като кротко агне, водено на клане, и не знаех, че крояха против мен замисли¹: Нека унищожим дървото с плода му и нека го отсечем от земята на живите и името му да не се помни вече²!

(1) гл. 1:19; Пс. 37:32; Ос. 9:8; (2) Лк. 20:14

20 Но, ГОСПОДИ на Войнствата, който съдиш праведно¹, който изпитваш вътрешности и сърце², нека видя Твоеото отмъщение над тях³, защото на Теб поверих делото си⁴!

(1) гл. 12:1; 2 Тим. 4:8; (2) гл. 17:10; 1 Лейт. 28:9; 1 Сол. 2:4; Откр. 2:23; (3) гл. 15:15; 17:18; (4) гл. 20:12; 4 Царе 19:14; Йов 5:8; Плач 3:58,59; Римл. 12:19

21 Затова, така казва ГОСПОД за анатотските мъже, които търсят *да отнемат живота ти*¹ и казват: Да не пророкуваш в Името на ГОСПОДА², за да не умреш от ръцете ни!

(1) гл. 1:19; 12:6; Мт. 13:57; (2) Ис. 30:10

22 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, аз ще ги накажа; младежите им ще измрат от меч, синовете им и дъщерите им ще измрат от глад¹,

(1) гл. 18:21,22

23 и няма да останат от тях; защото ще докарам зло върху анатотските мъже в годината, когато ще ги накажа¹.

(1) гл. 23:12

12 Праведен си, ГОСПОДИ¹, когато споря с Теб. Но нека поговоря с Теб за присъдите Ти. Защо успява пътят на безбожните² и благоденстват всички, които вършат коварства³?

(1) гл. 11:20; Пс. 51:4; Дан. 9:7;

(2) гл. 5:28; Пс. 73:3-5; Мал. 2:17; 3:15; (3) Авак. 1:13

2 Насади си ги и те даже се закорениха, растат и даже принасят плод¹. Ти си близо в устата им, но далеч от сърцата им².

(1) Йов 24:12; Пс. 37:35; (2) Ис. 29:13; Ос. 7:14; Тит 1:16

3 Но Ти, ГОСПОДИ, ме познаваш, виждаш ме и изпитваш сърцето ми спрямо Теб¹. Отдели ги като овце за клане и ги пригответи за деня, когато ще бъдат заклани².

(1) Йов 23:10; Пс. 17:3; (2) гл. 17:18; Пс. 55:23; Як. 5:5

4 Докога ще жалее страната и ще съжне тревата на цялото поле¹? Заради злината на жителите ѝ загинаха животните и птиците², защото казаха: Той няма да види края ни. (1) гл. 14:2-6; 23:10; Йов 1:18; (2) гл. 9:10; Пс. 107:34; Ис. 24:4-6

5 Ако тичаш с пешаците и те те изморяват, то как ще се надпреварваш

с конете? И ако се чувстваш сигурен само в мирна земя, какво ще правиш в прииждането на Йордан¹?

(1) гл. 49:19; 50:44

6 Защото и братята ти и бащиният ти дом¹, и те постъпиха невярно с теб, и те извикаха след теб с пълно *гърло*. Не им вярвай, когато ти говорят добро².

(1) гл. 9:4; 11:21; (2) Пс. 12:2; Пр. 23:8; 26:25

7 Напуснах дома Си, отхвърлих наследството Си, предадох любимото на душата Си¹ в ръката на враговете му².

(1) Втж. 33:12; Откр. 20:9; (2) гл. 7:14; 14:19; 22:5; 4 Царе 21:14; Пс. 106:40,41; Мт. 23:38; Лк. 13:35

8 Наследството Ми стана за Мен като лъв в гора, надигна гласа си против Мен, затова го намразих.

9 Наследството Ми е за Мен като пъстра хищна птица, хищните птици отвред са против него. Идете, съберете всичките полски зверове, докарайте ги за ядене¹.

(1) Ис. 56:9

10 Много пастири развалиха лозето Ми, потъпкаха дела Ми, обърнаха скъпоценния Ми дял в пустинна степ¹.

(1) гл. 6:3; 25:37,38; Ис. 3:14; Езек. 34:5

11 Направиха го пустош; опустошен жалее пред Мен; цялата земя е опустошена¹, защото никой не взе присърце².

(1) гл. 9:10,11; (2) Ис. 42:25

12 По всички голи височини на пустинята дойдоха разорители, защото мечът на ГОСПОДА пояжда от *единия* край на земята до *другия* край на земята¹. Няма мир за никоя плът².

(1) гл. 47:6; Езек. 21:3-5; (2) гл. 8:15

13 Сяха жито, но пожънаха тръни; трудиха се, но няма да се ползват¹. И ще се посрамите от произведенията си пред пламения гняв на ГОСПОДА².

(1) Лев. 26:16,20; Ос. 8:7; Ар. 1:6,9-11; (2) гл. 3:25; Пс. 78:62

14 Така казва ГОСПОД за всичките ми зли съседи, които посягат на наследството¹, което дадох за притежание на народа Си, на Израил: Ето, ще ги изтръгна от земята им² и ще изтръгна юдовия дом отвред тях³.

(1) Езек. 36:5; (2) гл. 25:9-11; 46-50; Езек. 25:8,15; Ава. 10-16; Соф. 2:8-10; (3) гл. 32:37; Езек. 28:25,26

15 И след като ги изтръгна, отново ще им окажа милост и ще ги върна, всеки

в наследството му и всеки в земята му¹.

(1) гл. 16:15; 24:6

16 И ако добре научат пътя на Моя народ, да се кълнат в Името Ми: Жив е ГОСПОД! – както те научиха Моя народ да се кълне във Ваал – тогава и те ще се съградят сред народа Ми¹.

(1) гл. 4:2; Ис. 2:3

17 Но ако не послушат, ще изтръгна онзи народ, ще изтръгна и изтребя¹, заявява ГОСПОД.

(1) Ис. 41:11; 60:12; Мих. 5:15

13 Така ми каза ГОСПОД: Иди и си купи лепен пояс¹ и го опаша на кръста си, но във вода не го слагай.

(1) гл. 18:2; 19:1; 27:2; 43:9; Ис. 20:3

2 И купих пояса според словото на ГОСПОДА и го опасах на кръста си.

3 И словото на ГОСПОДА беше към мен втори път и каза:

4 Вземи пояса, който си купил, който е на кръста ти, и стани и иди при Ефрат, и го скриј там в някоя пукнатина на скалата¹.

(1) гл. 51:63

5 И отидох и го скрих при Ефрат, както ми заповяда ГОСПОД.

6 И след много дни ГОСПОД ми каза: Стани, иди при Ефрат и вземи оттам пояса, който ти заповядах да скриеш там.

7 И отидох при Ефрат и изкопах, и взех пояса от мястото, където го бях скрил; и ето, поясът се беше развалил, не ставаше за нищо¹.

(1) гл. 24:8

8 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

9 Така казва ГОСПОД: Също така ще разваля гордостта на Юда и голямата гордост на Ерусалим¹.

(1) гл. 25:18; Ис. 2:12

10 Този зъл народ, който отказва да слуша думите Ми¹, който ходи според упорството на сърцето си² и следва други богове, за да им служи и да им се покланя³, ще стане като този пояс, който не става за нищо.

(1) гл. 7:13; 16:12; (2) гл. 7:24; (3) гл. 9:14

11 Защото, както поясът прилепва към кръста на мъжа, така прилепих

към Себе Си целия израилен дом и целия юдов дом, заявява ГОСПОД, за да Ми бѣдат народ¹ и име, слава и украшение²; но те не послушаха³.

(1) Изх. 19:5; (2) гл. 33:9; Вжк. 26:18,19; (3) гл. 19:15

12 Затова, кажи им това слово: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Всеки мех се пълни с вино. И те ще ти кажат: Че не знаем ли ние, че всеки мех се пълни с вино?

13 Тогава им кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, аз ще напълня до опиване всичките жители на тази земя и царете, които седят на престола на Давид, и свещениците, и пророците, и всичките ерусалимски жители¹.

(1) Ис. 29:9

14 Ще ги разбия¹ един в друг, бащите и синовете заедно, заявява ГОСПОД. Няма да пожая, нито да пощада, нито да окажа милост да не ги изтребя².

(1) Пс. 2:9;

(2) гл. 15:6; 16:5,13; 21:7; 25:16; Ис. 27:11; Евек. 7:3,4

15 Слушайте и внимавайте, не се надигайте, защото ГОСПОД е говорил¹!

(1) Ис. 1:2

16 Отдайте слава на ГОСПОДА, своя Бог¹, преди да докара тъмнина и преди краката ви да се препънат по тъмните планини и да се надявате на светлина, а Той да я обърне на смъртна сянка и да я направи мрак².

(1) Ис. Нав. 7:19; Пс. 29:2; Мал. 2:2; Откр. 14:7;

(2) гл. 23:12; Ис. 59:10; Йона 2:2; Ам. 8:9; Йн. 12:35

17 Но ако не послушате това, душата ми ще плаче в тайно¹ заради гордостта ви и окото ми ще се просълзи горчиво и ще изтече от съзи, защото стадото ГОСПОДНО се отвежда в плен².

(1) Пс. 119:136; Фил. 3:18; (2) гл. 9:1; Плъч 1:16; Ак. 19:41

18 Кажи на царя и на царицата-майка: Сنيшете се, седнете, защото падна от главата ви короната на славата ви¹.

(1) гл. 22:24-28

19 Градовете на юг се затвориха и няма кой да отвори. Целият Юда е откаран в плен, напълно е откаран в плен¹.

(1) гл. 24:1; 28:4; 52:28; 1 Лст. 9:1

20 Повдигни очите си и виж идващите от север¹. Къде е стадото, което ти се даде, хубавите ти овце²?

(1) гл. 6:22-24; (2) Пр. 14:28

21 Какво ще кажеш, когато те накаже? А ти ги научи да началстват над теб като князе¹. Няма ли да те обземат боки както раждаща жена?²

(1) 4 Царе 16:7; (2) гл. 4:31

22 А ако кажеш в сърцето си: Защо ми се случи това?¹ – поради множеството на беззаконията ти се вдигнаха полите ти и петите ти бяха насилени².

(1) гл. 5:19; (2) гл. 2:17,19; 16:10,11; Ос. 2:3

23 Може ли етиопец да промени кожата си или леопард – петната си?¹ Тогава и вие ще можете да правите добро, които сте се научили на злото².

(1) Екл. 1:15; (2) Мт. 12:34,35

24 И ще ги разпръсна като паява, разнасяна от пустинния вятър¹.

(1) гл. 18:17; Пс. 1:4

25 Това е жребият ти, отмереният ти от Мен дял¹, заявява ГОСПОД, понеже Ме забрави² и се упова на лъжа³.

(1) Йов 20:29; Пс. 11:6; (2) гл. 2:32; 18:15; Езеки. 23:35; (3) гл. 7:8; Ис. 28:15; Римл. 1:25

26 И аз също ще вдигна полите ти до лицето ти и срамът ти ще се види¹.

(1) Ис. 47:3; Псал. 1:8; Езеки. 16:37; Ос. 2:10

27 Прелюбодействата ти и цвенията ти, безсрамието на блудството ти по хълмовете, на полето – видях гнусотите ти¹. Горко ти, Ерусалиме!² Няма ли да се очистиш? Докога още ще продажи *това*?³

(1) гл. 2:20; 5:7,8; Езеки. 6:13; (2) Езеки. 16:23; (3) гл. 4:14; Езеки. 24:13; Ос. 8:5

14 ГОСПОДНОТО слово, което беше към Еремия относно сушата¹:

(1) гл. 3:3

2 Юда ридеае, и портите му изнемощават. Седят в черно на земята и вицът на Ерусалим се издига¹.

(1) гл. 12:4; Ис. 24:11; Йонх. 1:14

3 И благородните му пращат малките си за вода; те идват при кладенците, не намират вода, връщат се с празните си съдове¹; посрамват се и се опозоряват и покриват главите си².

(1) Ам. 4:8; (2) 2 Царе 15:30

4 Понеже земята се напука, защото нямаше дъжд на земята¹, земеделците се посрамват², покриват главите си.

(1) Лев. 26:18-20; (2) Йонх. 1:11

5 Дори и кошутата на полето ражда и изоставя *малкото си*, понеже няма трева.

6 И дивите магарета стоят по голите височини, задъхват се за въздух като чакали, очите им чезнат, понеже няма зеленина.

7 При все че беззаконията ни свидетелстват против нас, ГОСПОДИ, подействай заради Името Си!¹ Защото са много нашите отстъпничества, съгрешихме против Теб².

(1) ст. 20,21; Пс. 25:11; 79:9;

(2) гл. 17:13; 50:7; (2) гл. 16:19; Пс. 46:1; Ис. 33:2

8 Надеждо на Израил¹, Спасителю негов във време на беда², защо да бъдеш като пришълец в земята и като пътник, отбил се да пренощува?

(1) гл. 17:13; 50:7; (2) гл. 16:19; Пс. 46:1; Ис. 33:2

9 Защо да бъдеш като смяян човек, като силен, който не може да избави? Но Ти си сред нас, ГОСПОДИ¹, с Твоето Име се наричаме³; не ни оставяй⁴!

(1) Пс. 10:1; (2) Изх. 29:45; Зах. 8:3;

(3) гл. 15:16; Втък. 28:10; 2 Лст. 7:14; Ис. 43:7; 63:19;

(4) гл. 51:5; 1 Царе 12:22; Псал. 5:20

10 Така казва ГОСПОД на този народ: Така обикнаха да скитат, не въздържаха краката си¹, и ГОСПОД не благоволи в тях². Сега ще си спомни беззаконието им³ и ще накаже греховете им⁴.

(1) гл. 2:23-25; (2) Пс. 95:10; Евр. 10:38;

(3) Ос. 7:2; (4) Ос. 8:13

11 И ГОСПОД ми каза: Недей да се молиш за този народ за добро¹.

(1) гл. 7:16

12 Когато постят, няма да послушам вика им¹ и когато принесат всеизгаряния и хлебни приноси, няма да благоволя в тях², а ще ги довърша с меч и с глад, и с мор³.

(1) гл. 11:11,14; Пр. 28:9;

Ис. 1:15; Мих. 3:4; Зах. 7:13; (2) гл. 6:20;

(3) гл. 15:1-3; 21:7-9; 24:10; Езеки. 5:12,17

13 И казах: Ах, Господи БОЖЕ! Ето, пророците им казват: Няма да видите меч и глад няма да има у вас, а ще ви дам сигурен мир на това място¹.

(1) гл. 4:10; 5:12; 23:17; 37:19

14 И ГОСПОД ми каза: Пророците пророкуват лъжа в Моето Име. аз не съм ги изпратил, нито съм им запояв-

дал, нито съм им говорил. Те ви прокуват лъжливо видение и гадаение и суетата и измамата на сърцето си¹.

(1) гл. 5:31; 8:10; 23:16,21,26; 27:10,14,15; Езек. 13:2,6; Мт. 7:15; 24:5

15 Затова, така казва ГОСПОД за пророците, които прокуват в Мое-то Име, а аз не съм ги изпратил; и те казват: Меч и глад няма да има в тази земя! – с меч и с глад ще бъдат избребени онези пророци¹.

(1) гл. 6:15; 8:12,13; Втзк. 18:20; Езек. 13:9-16; 14:10; 33:6

16 А народът, на който те прокуват, ще бъде изхвърлен по ерусалимските улици от глад и меч и няма да има кой да ги погребее¹, тях и жените им, и синовете им, и дъщерите им; защото ще излезе върху тях злината им².

(1) гл. 9:21,22; 16:4; Пс. 79:3; (2) гл. 4:18; 20:6; 27:15

17 И ще им кажеш това слово: Очите ми ронят сълзи нощем и денем и не престават, защото девицата, дъщерята на народа ми, е поразена с голямо поражение, с много тежка рана¹.

(1) гл. 8:21; 9:1; Плач 2:11; 3:48,49

18 Ако изляза на полето, ето, убитите с меч! И ако дойда в града, ето, изнемощелите от глад¹! Дори пророкът и свещеникът се лутат в земята и не знаят *какво да се прави*. (1) Плач 1:20; 2:19-21

19 Съвсем ли си отхвърлил Юда? Погнуси ли се е душата Ти от Сион? Защо си ни поразил, *така* че няма за нас изцеление²? Надяхахме се на мир, но нищо добро *не дойде*; и на време на изцеление, но, ето, ужас¹!

(1) гл. 12:7,8; Плач 2:22;

(2) гл. 15:18; 30:12,13; Господ 2:13; (3) гл. 8:15; Пр. 29:1

20 Признаваме, ГОСПОДИ, безбожието си и беззаконието на бащите си, защото сме съгрешили против Теб¹.

(1) гл. 3:25; Пс. 106:6; Плач 1:20; Дан. 9:5,8

21 Не се отвращавай *от нас* заради Името Си¹; не опозорявай славния Си престол²! Спомни си, не нарушавай завета Си с нас¹!

(1) ст. 7; (2) гл. 3:17; 17:12; (3) Пс. 74:20

22 Между идолите на народите има ли някой да дава дъжд? И небето *от себе си* ли дава проливни дъждове¹? Не си ли Ти, ГОСПОДИ, Боже наш²? И на Теб

се надяваме, защото Ти си направил всичко това.

(1) гл. 10:12-15; 3 Царе 18:1;

Мих. 5:7; Деян. 14:15,17; (2) Йов 5:10; 28:26

15 А ГОСПОД ми каза: И Мойсей¹ и Самуил² ако застанеха пред Мен, *лак* нямаше *да се смил* душата Ми над този народ³. Изгони ги отпред Мен да си отидат⁴!

(1) Изх. 32:11; (2) 1 Царе 12:23;

(3) гл. 7:16; Езек. 14:14; (4) гл. 7:15; Ос. 9:15

2 И когато ти кажат: Къде да си отидем? – тогава ще им кажеш: Така казва ГОСПОД: Които са за смърт – на смърт, и които са за меч – на меч, и които са за глад – на глад, и които са за плен – в плен¹.

(1) гл. 16:4; 43:11; Ис. 10:4; Езек. 5:2,12; Откр. 13:10

3 И ще наложа върху тях четири вида *бедствия*, заявява ГОСПОД: Меча за убиване и кучетата за разкъсване, и небесните птици и земните зверове за изяждане и избребване¹.

(1) гл. 14:12; Втзк. 32:24

4 И ще ги предам на преследване по всичките царства на земята¹ заради Манасия, сина на юдовия цар Езекия, за това, което направи в Ерусалим².

(1) гл. 24:9; 29:18; 34:17; Лев. 26:33; (2) 4 Царе 21:11-16

5 Защото кой ще те пожали, Ерусалиме, и кой ще ти съчувства, и кой ще се обърне да те попита как си¹!

(1) Ис. 51:19; Плач 1:16,17

6 Ти Ме отхвърли, заявява ГОСПОД, върна се назад¹, затова ще простра ръката Си против теб и ще те погубя²; дотегна Ми да оказвам милост³.

(1) гл. 2:13; 7:24; (2) гл. 13:14; (3) гл. 44:22; Ам. 7:8

7 Ще ги отвя за везло в портите на земята¹, ще обезчада, ще погубя народа Си. Не се връщат от пътищата си²!

(1) гл. 51:2; (2) гл. 5:3; Ис. 9:13

8 Вдовиците им се умножиха пред Мен повече от пясъка на моретата. Докарах им опустошител по пладне върху майката на младежите; внезапно я хвърлих в страх и ужас¹.

(1) гл. 6:4,26

9 Онази, която е родила седем сина, примря¹, дъша мъчително; същето ѝ залезе още през деня², тя се посрами и опозори. А остатъка им ще предам

на меч пред враговете им³, заявява ГОСПОД. (1) 1 Царе 2:5; (2) Ам. 8:9; (3) Езек. 5:12

10 Горко ми, майко моя, защото си ме родила¹ мъж за каране и мъж за препиране с цялата земя! Нито съм давал назаем, нито са ми давали назаем, *НО* всички ме кълнат².

(1) гл. 20:14,17; Йов 3:1; (2) гл. 1:19

11 ГОСПОД каза: Непременно ще те укрепя за добро; непременно ще направя врага да ти се моли във време на беда и във време на скръб¹.

(1) гл. 39:12

12 Ще счупи ли *някой* желязото, желязото от север и бронза?

13 Имота ти и съкровищата ти ще предам на разграбване не за цена¹, а заради всичките ти грехове, по всичките твои предели².

(1) гл. 20:5; (2) гл. 17:3

14 И ще те отведе с враговете ти в земя, която не знаеш¹, защото се запали огън в гнева Ми и ще гори върху вас².

(1) гл. 16:13; (2) гл. 4:4; 17:4; Втжк. 32:22

15 Ти знаеш, ГОСПОДИ¹; спомни си за мен² и ме посети и отмъсти за мен на преследвачите ми³! Не ме отнемай заради дълготърпението Си; знай, че заради Теб търпя хули⁴.

(1) гл. 17:16; (2) Съд. 16:28; (3) гл. 11:20; 18:23; Неем. 4:4,5; Плач 3:64-66; (4) гл. 20:8; Пс. 69:7; Мт. 5:11

16 Твоите думи се намериха и аз ги изяхох и Твоето слово ми беше наслада и радост на сърцето ми¹, защото се наричам с Твоето Име², ГОСПОДИ, Боже на Войнствата.

(1) Неем. 8:12; Пс. 119:16; Езек. 3:3; (2) гл. 14:9

17 Не седях в събранието на присмивачите-шегаджии¹, нито се радвах с тях. Седях сам поради ръката Ти, защото Ти ме изпълни с негодувание².

(1) Пс. 1:1; (2) гл. 6:11

18 Защо болката ми е постоянна и раната ми неизлечима, не иска да оздравее¹? Ще ми бъдеш ли като измамен поток, като невярна вода²?

(1) гл. 14:19; 20:18; 30:12,15; (2) Йов 6:15

19 Затова, така казва ГОСПОД: Ако се обърнеш, тогава ще те върна и ще стоиш пред Мен. И ако отделиш скъпоценното от нищожното, ще бъдеш

като устата Ми¹. Те нека се върнат при теб, а ти не се връщай при тях.

(1) гл. 1:9

20 И ще те направя за този народ здрава бронзова стена; и ще воюват против теб, но няма да ти надвият, защото Аз съм с теб, за да те спасявам и да те избавявам¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 1:8,18,19; Пс. 37:39; Езек. 3:8

21 И ще те избавя от ръката на злите и ще те изкупя от ръката на насилниците¹.

(1) гл. 20:13; 26:24; 2 Тим. 4:18

16 и ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Да не си вземаш жена и да нямаш синове и дъщери на това място.

3 Защото така казва ГОСПОД за синовете и за дъщерите, които се раждат на това място, и за майките им, които са ги родили, и за бащите им, които са ги заченали в тази земя:

4 Ще умрат от ужасни смъртоносни болести¹. Няма да бъдат оплакани, нито погребани – ще станат тор по лицето на земята². Ще се довършат от меч и от глад³ и трупите им ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове⁴.

(1) гл. 21:6; Втжк. 28:22; (2) гл. 8:2; 22:18,19; (3) гл. 14:16; 15:2; (4) гл. 7:33

5 Защото така казва ГОСПОД: Не влизай в дом на оплакване и не ходи да жалееш или да ги оплакваш; защото отнех Своя мир от този народ, заявява ГОСПОД, милостта и щедростите¹.

(1) ст. 13; гл. 13:14; Плач 3:17

6 И ще измрат големи и малки в тази земя; няма да бъдат погребани¹, нито ще ги оплачат, нито ще правят нарязвания *по телата си*, нито ще се обръснат за тях²,

(1) гл. 8:2; 22:18,19; (2) гл. 41:5; 47:5; 48:37; Лев. 19:27,28

7 нито ще разчупват *хляб* в жалеенето, за да утешат някого за мъртвия, нито ще ги напоят от чашата на утешението за баща им или за майка им¹.

(1) Втжк. 26:14; Езек. 24:17-23

8 И в дом на пируване не влизай да седиш с тях да ядеш и да пиеш.

9 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, аз ще направя на това място, пред очите ви и във вашите дни да престане гласът на радостта и гласът на веселието, гласът на младоженеца и гласът на невестата¹.

(1) гл. 7:34

ст. 10-13; гл. 9:12-16

10 И когато известиш на този народ всички тези думи и те ти кажат: Защо е изрекъл ГОСПОД това голямо зло против нас? И какво е беззаконието ни и какъв е грехът ни, с който сме съгрешили против ГОСПОДА, своя Бог?¹

(1) гл. 2:23,35

11 Тогава да им кажеш: Понеже бащите ви Ме оставиха, заявява ГОСПОД, и последваха други богове и им служиха и им се покланяха, а Мен оставиха и не пазиха закона Ми¹;

(1) гл. 13:22; 22:9; 44:3; Съд. 2:12,13; Псалм 5:7; Дан. 9:10-12

12 а и вие вършихте повече зло от бащите си¹, и ето, ходите всеки според упорството на злото си сърце и не Ме слушате²;

(1) гл. 7:24-26; 22:28; (2) гл. 13:10; Съд. 2:19

13 затова ще ви изхвърля от тази земя в земя, която не сте познавали нито вие, нито бащите ви¹. И там ще служите на други богове денем и нощем, понеже няма да ви окаже милост².

(1) гл. 10:18; 15:14; 4 Царе 25:21; (2) ст. 5; Втжк. 4:28

14 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от египетската земя!¹ –

(1) гл. 23:7; Изк. 20:2

15 а: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от северната земя и от всичките земи, където ги беше изгонил!¹ И аз ще ги върна отново в земята им, която дадох на бащите им².

(1) гл. 3:18; 23:3,8; 31:8; (2) гл. 12:15; 29:14; 30:3; 32:37; Ис. 14:1; Езеки. 37:21; Ам. 9:14,15

16 Ето, ще изпратя за много рибари, заявява ГОСПОД, и ще ги изловят¹. И след това ще изпратя за много ловци, и ще ги гонят² от всяка планина и от всеки хълм, и от цепнатините на скалите.

(1) Ам. 4:2; Авак. 1:15; (2) Псалм 4:19

17 Защото очите Ми са над всичките

им пътища; не са скрити от Мен и беззаконието им не е укроито от очите Ми¹.

(1) гл. 7:11; 23:24; 32:19;

Иов 10:14; 31:4; 34:22; Пс. 33:15; 90:8; Пр. 5:21; Ис. 66:18

18 И първо ще им отплатя двойно за беззаконието им и за греха им¹, защото оскверниха земята Ми с труповите на гнусотиите си и с мерзостите си напълниха наследството Ми².

(1) Ис. 40:2; 65:7; (2) Лев. 26:30; Езеки. 36:18

19 ГОСПОДИ, сила моя и крепост моя, прибежище мое в скръбен ден!¹ При Теб ще дойдат народи от краищата на земята² и ще кажат: Само лъжа наследиха бащите ни, нищожни *идоли* и безполезни неща³.

(1) гл. 14:8; 17:17; Пс. 18:2; Ис. 25:4;

(2) Пс. 65:2; Ис. 2:2,3; (3) гл. 10:3-5; Ам. 2:4

20 Да си направи ли човек богове, а те не са богове?¹

(1) гл. 2:11; 4 Царе 19:18; Гал. 4:8

21 Затова, ето, аз ще ги направя този път да познаят, ще ги направя да познаят ръката Ми и силата Ми; и ще познаят, че Името Ми е ГОСПОД¹.

(1) гл. 33:2; Пс. 83:18; Откр. 15:4

17 Грехът на Юда е записан с желязна писалка¹, с диамантено острие; начертан е на плочата на сърцето им² и върху роговете на жертвениците ви³.

(1) Иов 19:24; (2) гл. 31:33; Пр. 3:3; (3) гл. 11:13; Ос. 8:11

2 Както за своите синове си спомнят за своите жертвеници и за ашерите си при зелените дървета, по високите хълмове¹.

(1) Втжк. 12:2

3 Планино Моя в полето¹, богатството ти и всичките ти съкровища ще предам на разграбване, височините ти – заради греха във всичките ти предели².

(1) гл. 21:13; (2) гл. 15:13; Езеки. 23:46

4 И ще изпуснеш, и то сама, наследството си, което ти дадох¹; и ще те накарам да робуваш на враговете си в земя, която не познаваш², защото огън запалихте в гнева Ми и ще гори до века³.

(1) Псалм 5:2; (2) гл. 5:19; (3) гл. 7:20; 15:14; Ис. 50:11

5 Така казва ГОСПОД: Проклет да бъде онзи, който се уповава на човек¹

и прави път своя сила², а сърцето му се отдалечава от ГОСПОДА!

(1) Пс. 146:3; (2) 2 Лст. 32:8

6 Ще бъде като гол храст в степта¹ и няма да види, когато дойде доброто, а ще живее в сухите места в пустинята, в солена и ненаселена земя. (1) гл. 48:6

7 Благословен да бъде онзи, който се уповава на ГОСПОДА и ГОСПОД е неговото упование¹.

(1) Пс. 84:12; 146:5; Ис. 30:18; Соф. 3:12

8 Ще бъде като дърво, насадено при вода¹, което пуска корените си при потока, и няма да види, когато дойде пек, а листът му ще зеленее; и няма да се безпокои в година на суша и няма да престане да дава плод².

(1) Ис. 58:11; (2) Пс. 1:3

9 Сърцето е измамно повече от всичко и е безсилно¹; кой може да го познае²?

(1) гл. 7:24; Бил. 6:5; Мк. 7:21-23; (2) Пс. 64:6

10 Аз, ГОСПОД, изследвам сърцето, изпитвам вътрешността¹, за да дам на всекиго според пътищата му, плода на делата му².

(1) гл. 11:20; 20:12; Пс. 139:1; Пр. 17:3; Йн. 2:25; (2) гл. 21:14; 23:2; 32:19; Йов 34:11; Откр. 2:23

11 *Както яребицата, която мъти, както не е снесла, така е онзи, който придобива богатство, но не с правда* – в половината на дните му ще го остави и в края си ще бъде безумен¹.

(1) Пр. 13:11; 15:27; Авак. 2:6,9

12 Славен престол¹, извисен от начало, е мястото на нашето светилище².

(1) гл. 14:21; (2) Езек. 43:7

13 ГОСПОДИ, надеждо на Израил¹, всички, които Те оставят, ще се посрамят². И отстъпниците от Мен ще бъдат на земя записани³, защото оставиха извора на живата вода – ГОСПОДА⁴.

(1) гл. 14:8; (2) Пс. 73:27; (3) Пс. 69:28; Йн. 8:6; (4) гл. 2:13

14 Изцели ме, ГОСПОДИ¹, и ще бъда изцелен; спаси ме и ще бъда спасен²; защото Ти си хвалението ми³.

(1) Пс. 6:2; (2) гл. 31:18; (3) Втж. 10:21

15 Ето, те ми казват: Къде е словото на ГОСПОДА? Я нека дойде!¹

(1) Ис. 5:19

16 Но аз не отказах да бъда пастир след Теб¹ и не пожелах деня на скръб-

та. Ти знаеш² – това, което излезе от устните ми, беше *явно* пред Теб³.

(1) гл. 20:7; (2) гл. 15:15; (3) 2 Кор. 2:17

17 Не бъди ужас за мен! Ти си ми прибежище в зъл ден¹.

(1) гл. 16:19

18 Нека се посрамят преследвачите ми¹, а аз нека не се посрамя²! Нека те треперят, а аз нека не треперя! Докарай зъл ден върху тях и съсипи ги с двойна съсипия³!

(1) гл. 20:11; (2) Пс. 25:2; (3) гл. 11:20; 12:3; 18:20-23; Втж. 33:11

19 Така ми каза ГОСПОД: Иди и застани в портата на синовете на народа *си*, през която влизат юдовите царе и през която излизат, и във всичките ерусалимски порти¹.

(1) гл. 7:2

20 И им кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, юдови царе и целия Юда, и всички ерусалимски жители, които влизате през тези порти¹!

(1) гл. 19:3; 22:2

21 Така казва ГОСПОД: Пазете душите си¹ и не носете товар в съботен ден, и не внасяйте през ерусалимските порти²,

(1) Втж. 4:9,15; (2) Неем. 13:19

22 нито изнасяйте товар от къщите си в съботен ден, и не вършете никаква работа; и освещавайте съботния ден, както заповядах на бащите ви¹!

(1) Изх. 20:8-11; Йн. 5:10

23 Но те не послушаха и не приклониха ухото си, а закоравиха врата си, за да не слушат и да не приемат наставление¹.

(1) гл. 5:3; 7:24,26; 19:15; Съд. 6:10; Соф. 3:7; Зах. 7:11,12

24 И ако наистина Ме послушате, заявява ГОСПОД, да не внасяте товар през портите на този град в съботен ден и да освещавате съботния ден, за да не вършите в него никаква работа,

25 тогава ще влизат през портите на този град царе и князе, седящи на престола на Давид, возени на колесници и *яздещи* на коне, те и първенците им, юдовите мъже и ерусалимските жители¹; и този град ще се населява до века².

(1) гл. 22:4; (2) гл. 7:3,7

26 И ще дойдат от юдовите градове и от ерусалимските околности, от ве-

ниаминовата земя и от низината, и от планината, и от юга¹, носещи всеизгаряния и жертви, и хлебни приноси и ливан, носещи и благодарствени приноси в ГОСПОДНИЯ ДОМ².

(1) гл. 32:44; 33:13; (2) гл. 33:11; Ис. 58:13,14

27 Но ако не Ме послушате да осветяват съботния ден и да не носите товар и да влизате през ерусалимските порти в съботен ден, тогава ще запала огън в портите му и ще пояде ерусалимските дворци, и няма да угасне¹.

(1) гл. 7:20; 21:14; Псалм 4:11; Езек. 20:47; Ам. 2:4,5

18 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:

2 Стани и слез в къщата на грънчаря¹ и там ще ти дам да чуеш думите Ми.

(1) гл. 13:1

3 И слязох в къщата на грънчаря, и ето, той работеше изделия на колелата си.

4 И съдът, който правеше от глина, се разваляше в ръката на грънчаря и той отново го правеше на друг съд, както на грънчаря му се искаше да го направи¹.

(1) Римл. 9:20,21

5 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

6 Не мога ли да направя с вас като този грънчар, dome израилев? – заявява ГОСПОД. Ето, както е глината в ръката на грънчаря, така сте и вие в ръката Ми, dome израилев¹.

(1) Ис. 45:9

7 В един момент говоря за народ или за царство да го изкореня, съсия и погубя¹,

(1) гл. 1:10

8 но ако онзи народ, за който съм говорил, се отвърне от злото си, и аз ще се разкая за злото, което съм мислел да му направя¹.

(1) гл. 26:3; 36:3; 42:10; Пс. 106:45; Йоил 2:13,14; Ам. 5:15

9 А в друг момент говоря за народ или за царство да го съградя и насадя,

10 но ако извърши това, което е зло в очите Ми, като не слуша гласа Ми, тогава ще се разкая за доброто, което съм казал, че ще му направя¹.

(1) Чис. 14:23; 1 Царе 15:11; Езек. 33:12-16

11 И сега, говори на юдовите мъже и на ерусалимските жители и кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, аз готвя зло против вас и замислям замисъл против вас¹. О, върнете се всеки от лошия път и оправете постъпките си и делата си²!

(1) гл. 19:3,15; 3 Царе 22:23;

(2) гл. 4:14; 7:3; 4 Царе 17:13; Ис. 1:16

12 А те казват: Напразно е! Защо ще ходим според замислите си и ще постъпваме всеки според упорството на злото си сърце¹.

(1) гл. 2:25; 6:17; 7:24; Ис. 65:2

13 Затова, така казва ГОСПОД: О, попитайте между народите – кой е чул такива неща? Израилевата девица извърши нещо много отвратително¹.

(1) гл. 2:10-13; 5:30,31; Ам. 5:2

14 Ще изостави ли ливанският сняг скалата на полето? Ще пресъхне ли *игващата* отдалеч течаща студена вода?

15 Защото Моят народ Ме забрави¹, кади на нищожните *иголу*²; и те ги препънаха в пътищата им, в Древните друмища³, да ходят по пътеки, по неутъпкан път,

(1) гл. 19:8; 25:9,18; 29:18; 49:17;

(2) гл. 1:16; 11:12,13; Вжк. 32:21; (3) гл. 6:16

16 да направят земята си за ужас и вечно подсвиркване; всеки, който минава през нея, ще се ужаси и ще полкати глава¹.

(1) гл. 19:8; 25:9,18; 29:18; 49:17;

50:13; 51:37; Аев. 26:32; 2 Лек. 29:8

17 Като източния вятър ще ги разпръсна пред врага¹; с гръб, а не с лице ще ги погледна в деня на нещастieto им.

(1) гл. 13:24

18 Тогава казаха: Елате, нека скроим замисли против Еремия¹, защото няма да се изгуби закон от свещеник² и съвет от мъдър, и слово от пророк³. Елате, нека го поразим с език⁴ и нека не внимаваме на нито на една от думите му⁵!

(1) гл. 1:19; 2 Лек. 24:21;

(2) Мал. 2:7; (3) Млх. 3:6,7; (4) Лк. 20:20; (5) гл. 44:16

19 Внимавай на мен, ГОСПОДИ, и чуй гласа на онези, които се карат с мен¹!

(1) Пс. 64:1,2

20 Ще се отплати ли зло за добро¹? Защото изкопах яма за душата ми². Спомни си, че застанах пред Теб, за

да говоря добро за тях, за да отвърна яростта Ти от тях!

(1) Пс. 35:12; Пр. 17:13; (2) Пс. 35:7

21 Затова предай синовете им на глад и ги предай в ръката на меч! И нека станат жените им обезчадени и вдовици, а мъжете им да бъдат поразени от смърт, младежите – повалени от меч във война¹.

(1) гл. 11:22,23; Пс. 63:10; Ис. 9:17

22 Нека се чуе вик от къщите им, когато докараш внезапно войски върху тях, защото изкопаха яма да ме хванат и скриха примки за краката ми¹.

(1) Пс. 142:3

23 И Ти, ГОСПОДИ, знаеш целия им план против мен, да ме умъртвят¹. Не прощавай беззаконието им и не изличайвай греха им пред Себе Си! Нека бъдат повалени пред Теб; действай против тях във времето на гнева Си¹!

(1) Пс. 37:32; Псалм 3:60,61;

(2) гл. 15:15; 17:18; Пс. 56:7; Римл. 2:5

ст. 1-13; Езек. 5

19 Така казва ГОСПОД: Иди и купи една глинена стомна от грънчаря¹ и вземи някои от старейшините на народа и от старейшините на свещениците,

(1) гл. 13:1

2 и излез в долината на Еномовия син¹, която е при входа на грънчарската порта, и там викай думите, които ще ти говоря:

(1) Ис. Нав. 15:8

3 И кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, юдови царе и ерусалимски жители! Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, ще докарам на това място зло², от което на всекиго, който чуе за него, ще му писнат ушите³.

(1) гл. 17:20;

(2) гл. 18:11; 25:29; 4 Царе 21:12; Езек. 7:5; (3) 1 Царе 3:11

4 Защото Ме оставиха¹ и направиха чуждо това място, като кадиха в него на други богове, които не познаваха нито те, нито бащите им², нито юдовите царе, и напълниха това място с кръвта на невинни³,

(1) гл. 2:13,19;

(2) гл. 7:9; 44:3; Вжж. 32:17; Езек. 8:11; (3) гл. 2:34; 22:17

5 и съградиха високите места на Ваал, за да горят синовете си в огън за всеизгаряния на Ваал – което не съм за-

повядал и не съм говорил, и на ум не Ми е идвало¹!

(1) гл. 7:31; 4 Царе 21:6; Езек. 16:20

6 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато това място няма вече да се нарича Тофет и долина на Еномовия син, а долина на клането.

7 И ще осуетя плана на Юда и Ерусалим¹ на това място и ще ги направя да паднат от меч пред враговете си и чрез ръката на онези, които търсят да отнемат живота им², а трупите им ще дам за храна на небесните птици и на земните зверове³.

(1) гл. 33:10; Ис. 29:14; (2) гл. 21:7; Лев. 26:25;

4 Царе 21:14; (3) гл. 7:33; 1 Царе 17:46

8 И ще направя този град за смайване и подсвиркване; всеки, който минава през него, ще се смае и ще подсвирне заради всичките му язви¹.

(1) гл. 18:16; 50:13; Псалм 2:15,16; Мих. 6:16

9 И ще ги направя да ядат месата на синовете си и месата на дъщерите си и ще ядат един на друг месата си при обсадата и при притеснението, с което ще ги притеснят враговете им и онези, които търсят да отнемат живота им¹.

(1) гл. 38:9; Лев. 26:29; 4 Царе 25:3; Псалм 2:20

10 И да строиш стомната пред очите на мъжете, които са отишли с теб¹,

(1) гл. 51:63

11 и да им кажеш: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Така ще строша този народ и този град, както се строшава грънчарски съд, който не може вече да се възстанови¹; и в Тофет ще погребват поради липса на място за погребване².

(1) гл. 25:34; Пс. 2:9; Ис. 30:14; Псалм 4:2; (2) гл. 7:32

12 Така ще направя на това място и на жителите му, заявява ГОСПОД, и ще направя този град като Тофет.

13 И къщите на Ерусалим и къщите на юдовите царе ще бъдат нечисти като мястото Тофет, всичките къщи, върху чиито покриви кадиха на цялото небесно войнство и правиха възлияния на други богове¹.

(1) гл. 7:18; 4 Царе 23:12; Ис. 22:1

14 И Еремия дойде от Тофет, където ГОСПОД го беше изпратил да проро-

кува, и застана в двора на ГОСПОД-
НИЯ дом и каза на целия народ¹:

(1) гл. 26:2

15 Така казва ГОСПОД на Войнства-
та, Израилевият Бог: Ето, ще докарам
върху този град и върху всичките му
принадлежащи градове цялото зло, което
говорих против него¹, защото закора-
виха врата си, за да не слушат думите
Ми²!

(1) гл. 11:11; Плач 2:2;

(2) гл. 7:26; 13:11; 17:23; 18:11; 25:4,7,8; 36:31; Зах. 7:11-14

20 А Пасхор, синът на Емир¹, свеще-
никът, който беше главен надзорник в
ГОСПОДНИЯ дом, чу Еремия да про-
рокува тези неща.

(1) 1 Лст. 24:14

2 И Пасхор удари пророк Еремия и го
сложи в клада*, която беше в горната
Вениаминова порта, която е в ГОС-
ПОДНИЯ дом¹.

*дървени окови за краката

(1) гл. 26:8,10; 29:26; 37:15; 3 Царе 13:4; Евр. 11:36

3 А на следващия ден Пасхор извади
Еремия от кладата. И Еремия му каза:
ГОСПОД не те нарече Пасхор, а Ма-
гор-Мисавив¹.

*Ужас отвреда; (1) гл. 6:25

4 Защото така казва ГОСПОД: Ето, аз
ще те направя ужас за самия теб и за
всичките ти приятели; те ще паднат от
меча на враговете си и очите ти ще
видят *това*. И ще предам целия Юда
в ръката на вавилонския цар и той ще
ги отведе като пленници във Вавилон
и ще ги убие с меч¹.

(1) гл. 21:6,7; 52:24-27

5 И ще предам цялото богатство на
този град, цялата му печалба и всич-
ките му скъпоценности, и всичките съ-
кровища на юдовите царе ще предам
в ръката на враговете им и те ще ги
разграбят и ще ги вземат, и ще ги
занесат във Вавилон¹.

(1) гл. 15:13; 27:21,22; 4 Царе 20:17,18; 24:13

6 И ти, Пасхоре, заедно с всички, ко-
ито живеят в дома ти, ще отидете в
плен; ще дойдеш във Вавилон, там ще
умреш и там ще бъдеш погребан, ти
и всичките ти приятели, на които си
пропрокувал лъжливо¹.

(1) гл. 14:13-16; 28:15,16; 29:21,32

7 ГОСПОДИ, Ти ме примами и аз се

примамих; Ти ме хвана здраво и над-
ви¹. Станах за присмех цял ден, всички
ми се подиграват².

(1) гл. 17:16; Изх. 5:22; Ис. 8:11; (2) Пс. 69:11; Плач 3:14,63

8 Защото, щом говоря, крещя, викам:
Насилме и разрушение¹! Защото сло-
вото на ГОСПОДА ми стана позор и
присмех цял ден².

(1) гл. 6:6,7;

(2) гл. 15:10,15; 4 Царе 2:23; Ис. 57:4; Евр. 11:36

9 Но кажа ли: Няма да споменавам
за Него и няма да говоря вече в Не-
гово Име, и става в сърцето ми като
горящ огън, затворен в костите ми;
изтощавам се да задържам *словото* и
не мога¹.

(1) гл. 4:19; 6:11; Йов 32:18,19; Пс. 39:2,3; Деян. 4:20

10 Защото чух клеветата на мнозина,
ужас отвреда¹: Обвинете, и ние ще го
обвиним! Всички, с които бях в мир,
дебнат да се спъна²: Може би ще се
подмами и ще му надвием, и ще му
отмъстим.

(1) гл. 6:25; Пс. 31:13; (2) Пс. 41:9

11 Но ГОСПОД е с мен като силен и
страшен, затова преследвачите ми ще
се спънат и няма да надвият¹. Ще се
посрамят много, защото не постъпиха
разумно; вечен позор, който няма да
се забрави².

(1) гл. 1:18,19; Пс. 27:1,2; (2) гл. 17:18; 23:40; Пс. 35:26

12 Но, ГОСПОДИ на Войнствата, кой-
то изпитваш праведния¹ и виждаш вът-
решностите и сърцето², нека да видя
Твоето отмъщение над тях, защото на
Теб поверих делото си³!

(1) Пс. 11:5; (2) гл. 17:10; (3) гл. 11:20

13 Пейте на ГОСПОДА, хвалете ГОС-
ПОДА, защото избави душата на сиро-
маха от ръката на злодеите¹.

(1) гл. 15:21; Пс. 35:10

14 Проклет да е денят, в който се
родих¹! Денят, в който ме роди майка
ми, да не е благословен!

(1) Йов 3:1

15 Проклет да е човекът, който из-
вести на баща ми и каза: Родил ти се
мъжко дете! – и много го зарадва.

16 И да бъде този човек като гра-
довете, които ГОСПОД разори и не
пожалм¹. Сутрин да слуша вик, а по
обедно време – бойна тревога,

(1) Бит. 19:24,25; Втзк. 29:23

17 защото не ме умъртви от утробата, да ми стане майка ми гроб и утробата ѝ да е вечно бремна¹.

(1) гл. 15:10; Йов 3:11

18 Защо излязох от утробата, да гледам мъка и скръб¹ и дните ми да свършат в срам²?

(1) Йов 14:1; Плач 3:1; (2) гл. 15:18; 3 Царе 19:4

21 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА, когато цар Седекия изпрати при него Пасхор, сина на Мелхия¹, и свещеника Софония, сина на Маасия², да кажат:

(1) гл. 38:1; 1 Лек. 9:12;

(2) гл. 29:25,29; 35:4; 37:3; 4 Царе 25:18

2 Допитай се, моля те, до ГОСПОДА за нас¹, защото вавилонският цар Навуходоносор воюва против нас²; може би ГОСПОД ще подейства за нас според всичките Си чудеса, да се оттегли той от нас³.

(1) гл. 37:3; 3 Царе 22:5;

4 Царе 22:13; Езек. 14:3; (2) гл. 34:1; 52:4; (3) 2 Лек. 32:21

3 И Еремия им каза: Така кажете на Седекия:

4 Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето, аз обръщам *назад* бойните оръжия, които са в ръцете ви, с които се биете против вавилонския цар и против халдейците, които ви обсаждат извън стената, и ще ги събера сред този град¹.

(1) гл. 32:5; 37:8-10; 39:3

5 И сам аз ще воювам против вас с простряна ръка и със силна мишца, с гняв, с ярост и с голямо негодувание¹.

(1) Плач 2:4; Езек. 20:33

6 Ще поразя жителите на този град, и човек и животно, ще измрат от голям мор¹.

(1) гл. 16:4; Езек. 14:19

7 И след това, заявява ГОСПОД, ще предам юдовия цар Седекия и слугите му, и народа, и оцелелите в този град от мор, от меч и от глад¹, в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и в ръката на враговете им, и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им². И той ще ги поразии с острието на меча; няма да ги пощади и няма да пожали, и няма да се смили³.

(1) гл. 14:12;

(2) гл. 19:7; 32:4; 37:17; 52:8-11,24-27; (3) гл. 13:14; 20:4;

36:29; 50:17; Вжк. 28:50; 4 Царе 25:7; Плач 2:20-22

8 А на този народ да кажеш: Така казва ГОСПОД: Ето, полагам пред вас пътя на живота и пътя на смъртта¹.

(1) Вжк. 30:15,19

9 Който остане в този град, ще умре от меч, от глад и от мор; а който излезе и се предаде на халдейците, които ви обсаждат, ще остане жив и животът му ще му бъде плячка¹.

(1) гл. 27:12,13; 38:2,17,18; 39:18

10 Защото насочих лицето Си против този град за зло, а не за добро¹, заявява ГОСПОД; ще бъде предаден в ръката на вавилонския цар и той ще го изгори с огън².

(1) гл. 39:16; 44:11,27;

Ам. 9:4; (2) гл. 32:28,29; 34:2,22; 38:18; 39:8

11 А на дома на юдовия цар кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА!¹

(1) гл. 22:1,18

12 Доме Давидов, така казва ГОСПОД: Вършете правосъдие сутрин и освобождавайте обрания от ръката на насилника¹, за да не излезе като огън яростта Ми и да гори неугасимо порад злината на делата ви².

(1) гл. 22:3,15,16; Пс. 82:3,4; Пр. 31:8,9; (2) гл. 4:4

13 Ето, аз съм против теб, която обитаваш в долината¹ и в скалата на полето², заявява ГОСПОД, *против вас*, които казвате: Кой ще слезе против нас и кой ще влезе в жилищата ни?³

(1) Ис. 22:1,5; (2) гл. 17:3; (3) гл. 49:4,5; Плач 4:12

14 И ще ви накажа според плода на делата ви¹, заявява ГОСПОД, и ще запала огън в гората около този град и ще пояде всичките му околности².

(1) гл. 17:10; Пр. 1:31; 12:14; Мисл. 7:13;

(2) гл. 6:19; 17:27; 22:7; Езек. 20:47

22 Така каза ГОСПОД: Слез в къщата на юдовия цар¹ и говори там това слово!

(1) гл. 21:11

2 И кажи: Слушай словото на ГОСПОДА, царю на Юда, който седиш на престола на Давид; ти и слугите ти, и народът ти, които влизате през тези порти!¹

(1) гл. 17:20

3 Така казва ГОСПОД: Вършете правосъдие и правда и освобождавайте обрания от ръката на насилника!¹ Не

потискайте и не насивайте чужденеца, сирачето и вдовицата и невинна кръв не проливайте на това място²!

(1) гл. 21:12; Пс. 82:4;

(2) гл. 7:5,6; Вжк. 24:17; Езек. 18:7; Ам. 5:15

4 Защото, ако наистина вършите това слово, тогава през портите на този дом ще влизат царе, седящи на престола на Давид, возени на колесници и яздещи на коне – той и слугите му, и народът му¹.

(1) гл. 17:25

5 Но ако не послушате тези думи, в Себе Си се заклех¹, заявява ГОСПОД, че този дом ще запустее².

(1) гл. 44:26; Бит. 22:16; (2) гл. 12:7; 2 Лст. 7:21,22; Мих. 3:12

6 Защото така казва ГОСПОД за дома на юдовия цар: Ти си за Мен Галаад¹ и ливански връх²; но непременно ще те направя пустиня, ненаселени градове³!

(1) гл. 8:22; (2) Ис. 37:24; (3) гл. 4:7

7 Ще приготвя против теб унищожители, всеки с оръжията му, и ще изсекат избраните ти кедри и ще ги хвърлят в огъня¹.

(1) гл. 21:14; Ис. 10:33; Зах. 11:1

8 И много народи ще минават покрай този град и ще си казват един на друг: Защо ГОСПОД направи така на този голям град²!

(1) 3 Царе 9:8,9

9 И ще казват: Понеже оставиха завета на ГОСПОДА, своя Бог, и се поклониха на други богове и им служиха¹.

(1) гл. 11:10; 16:11; 40:2,3; Вжк. 29:25,26; 4 Царе 22:17

10 Не плачете за умрелия и не го оплаквайте, а плачете горчиво за онзи, който отива, защото няма да се върне вече и няма да види родната си земя¹.

(1) ст. 27; 4 Царе 23:29,34

11 Защото така казва ГОСПОД за юдовия цар Селум¹, сина на Йосия, който царува вместо баща си Йосия, и който излезе от това място²: Няма вече да се върне тук³,

(1) 1 Лст. 3:15; (2) 2 Лст. 36:1-4; (3) ст. 10

12 а на мястото, където го откараха в плен, там ще умре¹, и няма вече да види тази земя².

(1) гл. 42:18; Лев. 26:38; (2) ст. 10

13 Горко на онзи, който строи къщата си с неправда и горните си стаи – с несправедливост¹; който кара ближния

си да му работи напрасно и не му дава заплатата му²;

(1) Мих. 3:10; Авак. 2:9,12; (2) Лев. 19:13; Йов 31:39; Яс. 5:4

14 който си казва: Ще си построя обширна къща и широки горни стаи! – отваря си прозорци и я покрива с кедър¹ и я боядисва в червено².

(1) Ам. 6:8; (2) Езек. 23:14

15 Ще царуваш ли, понеже се обграждаш с кедри? Баща ти не ядеше ли и не пиеше ли? Но вършеше правосъдие и правда¹ – тогава благоденстваше².

(1) 2 Царе 8:15; 4 Царе 23:25;

2 Лст. 35:22; (2) Ис. 3:10

16 Отсъждаше делото на сиромаша и бедния – тогава беше добре. Не е ли това да познава Мен? – заявява ГОСПОД¹.

(1) 1 Лст. 28:9; Мих. 6:8

17 А твоите очи и твоето сърце не са насочени към нищо друго освен към печалбата ти¹ и към проливане на невинна кръв², и към вършене на насилие и потисничество³.

(1) гл. 8:10; 1 Царе 8:3;

(2) гл. 7:6; 19:4; 26:23; 4 Царе 23:37; 24:4;

Езек. 22:6; (3) Езек. 19:7; Мих. 2:2

18 Затова, така казва ГОСПОД за юдовия цар¹ Иоаким², сина на Йосия: Няма да го оплакват³: Горко, брате мой⁴, и горко, сестро! Няма да го оплакват: Горко, господарю⁵, и горко, негово величество!

(1) гл. 21:11;

(2) 1 Лст. 3:15; (3) гл. 16:4,6; (4) 3 Царе 13:30; (5) гл. 34:5

19 С магарешко погребение ще бъде погребан – извлечен и изхвърлен извън ерусалимските порти¹.

(1) гл. 36:30; 2 Лст. 36:6; Езек. 19:8,9

20 Изкачи се на Ливан и извикай, наддай глас на Васан и извикай от Аварим¹, защото всичките ти любовници загинаха².

(1) Вжк. 32:49; (2) гл. 2:36,37

21 Говорих ти в благоденствието ти; ти каза: Няма да слушам! Такъв беше пътят ти от младостта ти, че не слушаеше гласа Ми².

(1) гл. 2:25; (2) гл. 3:25; 7:23-28; 25:4,7,8; Соф. 3:2

22 Вятърът ще опасе всичките ти пастири¹ и любовниците ти ще отидат в плен²; да, тогава ще се посрамиш и опозориш заради цялата си злина³.

(1) гл. 23:1,2; (2) ст. 20; (3) гл. 2:26-28

23 Ти, която населяваш Ливан и виеш

гнездото си в кедрите¹, колко окаяна ще бъдеш, когато ти дойдат мъките, болки като на родица²!

(1) Езек. 17:3; Авак. 2:9; (2) гл. 4:30,31
ст. 24-30; 4 Царе 24:8-17; 2 Лев. 36:9,10

24 Жив съм аз, заявява ГОСПОД, че и да беше юдовият цар Йехония¹, синът на Йоаким, пръстен с печат на дясната Ми ръка², и оттам бих те откъснал³!

(1) гл. 37:1; 1 Лев. 3:16; (2) Пес. 8:6; (3) гл. 13:18

25 И ще те предам в ръката на онези, които търсят да отнемат живота ти, и в ръката на онези, от които се боиш, и в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, и в ръката на халдейците.

26 Ще отхвърля теб и майка ти, която те е родила, в друга земя, където не сте родени, и там ще умрете¹.

(1) 4 Царе 25:27-30

27 А в земята, в която душата им копнее да се върне, там няма да се върнат¹.

(1) ст. 10,11

28 Строшен и презрян глинен съд ли е този мъж Йехония, или съд, който не се харесва? Защо бяха отхвърлени той и потомството му и захвърлени в земя, която не познават²?

(1) гл. 48:38; Ос. 8:8; (2) гл. 16:12,13; 24:1

29 Земьо, земьо, земьо, слушай словото на ГОСПОДА!¹

(1) гл. 6:19

30 Така казва ГОСПОД: Пишете този човек бездетен, мъж, който няма да благоуспее в дните си; защото от потомството му няма да благоуспее никой, който да седи на престола на Давид и да властва още над Юда¹.

(1) гл. 36:30; Йов 18:19

ст. 1,2; Езек. 34:1-10; Зах. 11:15-17

23 Горко на пастирите, които погубват и разпръсват овцете на паството Ми¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 10:21; 22:22; 25:34,35; 50:6; Йн. 10:1,8

2 Затова, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за пастирите, които пасат народа Ми: Вие разпръснахте овцете Ми и ги разпъдихте, и не ги посетихте¹! Ето, аз ще ви посетя за злите ви дела², заявява ГОСПОД.

(1) Деян. 20:29; (2) гл. 17:10; Изх. 32:34; Зах. 10:3

ст. 3,4; Езек. 34:11-19

3 И аз ще събера остатъка от овцете Си от всичките страни, където ги прогоних¹, и ще ги върна в кошарите им², и ще се плодят и множат³.

(1) гл. 29:14; 31:8; 32:37; Втэк. 30:3-5; Мих. 2:12; Соф. 3:20;

(2) гл. 50:19; (3) Лев. 26:9; Езек. 36:11

4 И ще издигна над тях пастири, които ще ги пасат¹; и те няма вече да се плашат и няма да се страхуват, и няма да се губят², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 3:15; Соф. 3:13; (2) Езек. 34:25

5 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще издигна на Давид праведна издънка¹; и Той ще царува като цар и ще постъпва разумно, и ще върши правосъдие и правда в земята².

(1) 2 Царе 23:3,5; Ис. 4:2; 11:1; Зах. 3:8; Мт. 22:42;

Римл. 1:3; (2) Пс. 99:4; Ис. 9:6,7; 52:13; Езек. 34:16;

Мих. 5:4; Ак. 1:32,33,69,70; Евр. 1:8; 7:2

6 В Неговите дни Юда ще се спаси и Израил ще живее в безопасност¹. И това е името Му, с което ще се нарича: ГОСПОД, наша правда².

(1) гл. 30:10; Втэк. 33:28; Ис. 32:18; Зах. 14:11;

(2) гл. 31:23; 33:15,16; Пс. 45:4;

Ис. 32:1; 33:5; 45:24; Мал. 4:2; Фил. 3:9

7 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от египетската земя!¹ –

(1) ст. 8

8 а: Жив е ГОСПОД, който изведе и доведе потомството на израилевия дом от северната земя и от всичките земи, където ги бях изгонил¹! И ще се заселят в своята земя².

(1) гл. 16:14,15; Ис. 11:11; 43:5,6;

Мих. 7:15; (2) Езек. 36:35

ст. 9-32; Езек. 13:3-16

9 За пророците: Сърцето ми е съкрушено вътре в мен, треперят всичките ми кости; като пиан съм и като човек, обладан от вино, поради ГОСПОДА и поради светите Му думи¹.

(1) гл. 36:16,24

10 Защото земята е пълна с прелюбодейци¹, защото земята жалее поради проклятието; пасбищата на степта изсъхнаха². И стремежът им стана лош³ и силата им е неправда.

(1) гл. 5:7,8; (2) гл. 12:4; (3) ст. 11

11 Защото и пророк, и свещеник се

оскверниха¹; дори в дома Си намерих нечестие², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 6:13; Езд. 10:18; Соф. 3:4;
(2) гл. 7:30; 11:15; Езеж. 44:10

12 Затова пътят им ще бъде за тях като хлъзгави места в тъмнина¹; ще бъдат блъснати и ще паднат на него², защото ще докарам зло върху тях, годината на наказанието им³, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 13:16; Пс. 35:6; Пр. 4:19;
(2) гл. 8:12; (3) гл. 11:23; 48:44

13 И в пророците на Самария видях безумие – пророкуваха чрез Ваал¹ и заблудиха Моя народ Израил².

(1) гл. 2:8; 3 Царе 18:19,20; (2) ст. 32; Ос. 4:11,12

14 И в пророците на Ерусалим видях нещо отвратително¹ – прелюбодейства² и ходят в лъжа², и подкрепят ръцете на злодеите, така че никой не се връща от зло³. Те всички станаха за Мен като Содом и жителите му – като Гомора⁴.

(1) гл. 5:30; Мих. 1:5; (2) гл. 29:21-23; (3) Езеж. 13:22; 22:25;
(4) Бит. 13:13; 19:24,25; Ис. 1:10; Псал. 4:6; Юда 7

15 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата за пророците: Ето, аз ще ги нахраня с пелин и ще ги напоя с горчива вода¹, защото от пророците на Ерусалим излезе осквернение по цялата земя.

(1) гл. 9:15

16 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Не слушайте думите на пророците, които ви пророкуват! Те ви правят нищожни, говорят видения от *собственото* си сърце, а не от устата на ГОСПОДА¹.

(1) гл. 14:14; 2 Лст. 18:5; Мт. 7:15; 1 Йн. 4:1

17 Постоянно казват на онези, които Ме презират: ГОСПОД говори: Ще имате мир!¹ Казват на всеки, който ходи според упорството на сърцето си: Няма да ви сполети зло!³

(1) гл. 5:12; Втж. 29:19; (2) гл. 7:24; (3) гл. 14:13; Мих. 3:11

18 Защото, кой е стоял в съвета на ГОСПОДА, да е видял и чул Неговото слово?¹ Кой е обърнал внимание на словото Му и е чул?

(1) Ис. 40:13

19 Ето, ураган от ГОСПОДА, ярост излезе, ураганна вихрушка; ще се стовари върху главата на безбожните¹.

(1) гл. 4:11-13; 25:31,32; Пр. 1:27; Езеж. 13:13

20 Гневът на ГОСПОДА няма да се върне, докато не извърши и не изпълни намеренията на сърцето Му. В последните дни ще разберете това напълно¹.

(1) гл. 30:24; Ис. 14:24; Езеж. 21:5; Зах. 1:6

21 аз не съм изпратил пророците, а те се затичаха, не съм им говорил, а те пророкуваха¹.

(1) гл. 14:14; 29:9; 2 Петр. 2:1

22 Но ако бяха стояли в съвета Ми, щяха да прогласяват думите Ми на народа Ми и да го връщат от злия му път и от злите му дела.

23 аз *само* отблизо ли съм Бог, заявява ГОСПОД, а не Бог отдалеч?¹

(1) Деян. 17:27

24 Може ли да се скрие някой на тайно място и аз да не го видя?¹ – заявява ГОСПОД. Не изпъвам ли аз небесата и земята?² – заявява ГОСПОД.

(1) гл. 16:17; 49:10; Йов 22:13; (2) 2 Лст. 6:18; Пс. 139:8

25 Чух какво говорят пророците, които в Моето Име пророкуват лъжа и казват: Видях сын, видях сын!¹

(1) гл. 29:8

26 Докога ще бъде *това* в сърцето на пророците, които пророкуват лъжа, които са пророци на измамата на сърцето си¹,

(1) гл. 14:14

27 които мислят да направят народа Ми да забрави Моето Име чрез сънищата си, които си разказват един на друг, както бащите им забравиха Името Ми заради Ваал¹.

(1) гл. 2:32; Втж. 8:11

28 Пророк, който е видял сын, нека разкаже съня, и който има словото Ми, нека говори словото Ми в истина¹. Какво има плявата с житото?² – заявява ГОСПОД.

(1) гл. 42:4; 3 Царе 22:14,16; Ис. 21:10; (2) 2 Кор. 6:14

29 Не е ли словото Ми като огън, заявява ГОСПОД, и като чук, който троши скала?¹

(1) гл. 5:14; Ак. 4:32

30 Затова ето, аз съм против пророците, заявява ГОСПОД, които крадат думите Ми един от друг.

31 Ето, аз съм против пророците, заявява ГОСПОД, които клатят езика си и казват: *Тоу* говори¹.

(1) гл. 28:15-17; Втж. 18:20; 3 Царе 22:11

32 Ето, аз съм против онези, които пророкуват лъжливи сънища, заявяват ГОСПОДА, и ги разказват, и заблуждават народа Ми¹ с лъжите си и с надменността си. А аз не съм ги изпратил и не съм им заповядал², и те никак няма да са от полза на този народ, заявява ГОСПОДА.

(1) ст. 13; (2) гл. 29:23

ст. 33-40; Езек. 12:21-25

33 И когато този народ или някой пророк, или свещеник те попитат и кажат: Какво е наложеното върху теб от ГОСПОДА *слово*?* – тогава им кажи: Какво е наложеното? Че аз ще ви отхвърля¹, заявява ГОСПОДА.

*букв.: Какъв е товарът от ГОСПОДА?, и така до края на главата;

(1) гл. 6:30; 7:15,29; 4 Царе 23:27

34 А пророкът и свещеникът, и народът, който каже: Наложено от ГОСПОДА *слово*. – аз ще накажа онзи човек и дома му¹.

(1) 2 Петр. 2:12

35 Така да кажете всеки на ближния си и всеки на брат си: Какво отговори ГОСПОДА? – и: Какво говори ГОСПОДА?¹

(1) Пс. 85:8

36 И вече да не споменавате наложено от ГОСПОДА *слово*, понеже товар ще бъде на всекиго *собственото* му слово¹; защото изопачихте думите на живия Бог², ГОСПОДА на Войнствата, нашия Бог.

(1) Ис. 3:8; Мт. 12:36; (2) гл. 10:10

37 Така да кажеш на пророка: Какво ти отговори ГОСПОДА? – и: Какво говори ГОСПОДА?¹

(1) Пс. 85:8

38 Но понеже казвате наложеното от ГОСПОДА *слово*, затова, така казва ГОСПОДА: Затова, че казвате тази дума, наложеното от ГОСПОДА *слово*, а пък аз изпратих до вас да кажат: Не казвайте наложеното от ГОСПОДА *слово*,

39 затова, ето, аз ще ви забравя напълно и ще отхвърля отпред Себе Си вас и града, който дадох на вас и на бащите ви¹;

(1) гл. 7:15; 32:31; 4 Царе 23:27

40 и ще наложа върху вас вечен позор и вечен срам, който няма да се забрави¹.

(1) гл. 20:11; Езек. 16:52

24 ГОСПОДА ми показа, и ето, две кошници смокини¹, сложени пред ГОСПОДНИЯ храм, след като вавилонският цар Навуходоносор беше пленил от Ерусалим юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и юдовите първенци, и занаятчиите, и ковачите и ги беше отвел във Вавилон².

(1) Ам. 8:1; (2) гл. 13:19; 22:24-28; 27:20; Езек. 17:4

2 В едната кошница бяха много добри смокини, като ранните смокини¹; а в другата кошница бяха много лоши смокини, които поради негодността си не можеха да се ядат.

(1) Ос. 9:10

3 И ГОСПОДА ми каза: Какво виждаш, Еремия?¹ И казах: Смокини – добрите смокини са много добри, а лошите са много лоши, така че поради негодността си не могат да се ядат.

(1) гл. 1:11

4 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

5 Така казва ГОСПОДА, Израилевият Бог: Както тези добри смокини, така ще погледна за добро пленените от Юда¹, които изпратих от това място в халдейската земя.

(1) Лев. 26:44

6 И ще насоча очите Си върху тях за добро и ще ги върна в тази земя; и ще ги съградя и няма да ги съборя; и ще ги насадя и няма да ги изкореня¹.

(1) гл. 12:15; 29:10,11; 31:28; 32:37,41; 42:10;

Ис. 14:1; 60:21

7 И ще им дам сърце¹ да Ме познават, че аз съм ГОСПОДА; и ще Ми бъдат народ и аз ще им бъда Бог², защото ще се върнат при Мен с цялото си сърце³.

(1) гл. 32:39; Вжк. 30:6; (2) гл. 30:22;

31:33; 32:38; Езек. 11:17-20; (3) гл. 29:13; Ос. 2:20

8 И както лошите смокини, които поради негодността си не могат да се ядат¹, да, така казва ГОСПОДА: Така ще направя юдовия цар Седекия² и първенците му, и остатък от Ерусалим, останалите в тази земя, които живеят в египетската земя³.

(1) гл. 13:7; (2) 1 Лев. 3:15; (3) гл. 29:16,17; 44:1

9 И ще ги предам да бъдат преследвани за зло по всичките царства на земята, за присмех и за поговорка, и

за подигравка, и за проклятие по всичките места, където ще ги изгоня¹.

(1) гл. 15:4; 25:18; 26:6; 29:18; 42:18; 44:12; Втзк. 28:37; Ис. 43:28

10 И ще пратя сред тях меч, глад и мор¹, докато се довършат от земята, която дадох на тях и на бащите им².

(1) гл. 9:16; 14:12; 29:17,18; 32:24; 42:22; Езек. 6:12; (2) Втзк. 28:21; 3 Царе 14:15

ст. 1-11; гл. 7:1-34

25 Словото, което беше към Еремия за целия юдов народ в четвъртата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия¹, която беше първата година на вавилонския цар Навуходоносор²,

(1) гл. 35:1; 36:1; 46:2; (2) 4 Царе 24:1,2; Дан. 1:1

2 което пророк Еремия изговори на целия юдов народ и на всичките ерусалимски жители, като каза:

3 От тринадесетата година на юдовия цар Йосия¹, сина на Амон, до този ден, тези двадесет и три години, словото на ГОСПОДА идваше към мен; и аз ви говорих, като ставах рано и говорех, но вие не слушахте².

(1) гл. 1:2; (2) гл. 19:15; 22:21; 29:19; 2 Лст. 24:19; Зах. 1:4

4 И ГОСПОД изпращаше до вас всичките Си слуги, пророците, като ставаше рано и ги изпращаше¹, но не слушахте и не приклонихте ушите си да слушате².

(1) гл. 11:7; 26:5; (2) ст. 3

5 И казваха: Върнете се сега всеки от злия си път и от злите си дела¹, и ще владеете земята, която ГОСПОД даде на вас и на бащите ви за вечни векове!

(1) 4 Царе 17:13

6 И не ходете след други богове, за да им служите и да им се поклоняте¹, и не Ме разгневявайте с делото на ръцете си², и няма да ви сторя зло.

(1) Втзк. 6:14,15; 4 Царе 17:35; (2) гл. 32:30

7 Но вие не Ме послушахте¹, заявява ГОСПОД, като Ме разгневявахте с делото на ръцете си за свое зло².

(1) ст. 3; (2) гл. 44:7,8

8 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата: Затова че не послушахте думите Ми,

9 ето, Аз изпращам и ще взема всичките северни племена¹, заявява ГОСПОД, и изпращам до слугата си Навуходоносор, вавилонския цар², и ще ги доведа против тази земя и против нейните жители³, и против всички тези народи наоколо; ще изпълня над тях проклятието и ще ги направя за смайване и за подсвиркване, и вечни опустошения⁴.

(1) гл. 1:14,15; 35:11; 46:20; (2) гл. 27:6; 49:19; Ис. 44:28; (3) гл. 2:15; 12:14; 4 Царе 24:2; Езек. 16:40; Авак. 1:12; (4) ст. 17-27; гл. 18:16

10 И ще погубя сред тях гласа на веселието и гласа на радостта, гласа на младоженеца и гласа на невестата, шума на мелниците и светлината на светилника¹.

(1) гл. 7:34

11 И цялата тази земя ще бъде пустош и ужас¹. И тези народи ще робуват на вавилонския цар седемдесет години².

(1) ст. 38; гл. 4:26,27; Езек. 6:14; 12:19; (2) гл. 27:7; 29:10; 2 Лст. 36:20,21; Ис. 23:15,17; Езек. 29:11

12 И когато се изпълнят седемдесет години, Аз ще накажа вавилонския цар и онзи народ¹, заявява ГОСПОД, за беззаконието им, и халдейската земя, и ще я обърна във вечна пустиня².

(1) Дан. 5:26; Авак. 1:17; (2) гл. 50:13; 51:26,62

13 И ще докарам върху онази земя всички Свои думи, които говорих против нея, всичко писано в тази книга, което Еремия пророкува против всичките народи¹.

(1) Ис. 55:11

14 Защото много народи и велики царе ще поробят и тях¹; и Аз ще им отплатя според деянията им и според делото на ръцете им².

(1) гл. 27:7; 51:27; Ис. 13:4; (2) гл. 32:19; 50:29

15 Защото така ми каза ГОСПОД, Израилевият Бог: Вземи от ръката Ми тази чаша с виното на яростта Ми и я дай да пият от нея всичките народи, до които те изпращам¹.

(1) гл. 46:1; Пс. 75:8; Ис. 14:26; 34:2; Откр. 14:10

16 И ще пият и ще залитат и ще обезумеят поради меча, който Аз изпращам сред тях¹.

(1) гл. 13:12-14; 45:5; 48:26; 51:7

17 И взех чашата от ръката на ГОСПОДА и дадох да пият на всичките народи, до които ме изпрати ГОСПОД:

18 Ерусалим и юдовите градове, и ца-

рете му, и първенците му, за да ги обърнат в пустота и да станат за смайване и за подсвиркване, и проклетия, както са в този ден¹;

(1) гл. 13:3-9; 24:9; 44:22; Езд. 9:7

19 фараона, египетския цар, и слугите му, и първенците му, и целия му народ¹;

(1) гл. 43:9-13; 46:2-26; Езек. 29:2

20 и всичките разноплеменни народи¹ и всичките царе на земята Уз², и всичките царе на филистимската земя, и Аскалон, и Газа, и Акарон и остатъка на Азот³;

(1) Езек. 30:5; (2) Бит. 22:21; Йов 1:1;

(3) гл. 47:1-7; Съд. 1:18; Соф. 2:4

21 Едом¹ и Моав², и синовете на Амон³;

(1) гл. 49:7-22; Авд.;

(2) гл. 48:1; (3) гл. 27:2-6; 49:1-6; Езек. 25:1-7

22 и всичките тирски царе¹ и всичките сидонски царе², и царете на островите, които са отвъд морето;

(1) Ис. 23:1-14; Езек. 26; 27; 28:1-19; (2) Езек. 28:20-23

23 и Дедан¹ и Tema¹ и Вуз², и всички, които систрижат краищата на косата³;

(1) гл. 49:7,8; Йов 6:19; (2) Бит. 22:21; (3) гл. 9:26

24 и всичките арабски царе¹ и всичките царе на разноплеменните народи, обитавщи пустинята²;

(1) Ис. 21:13; (2) гл. 49:28-33; 3 Царе 10:15

25 и всичките зимрийски царе и всичките еламски царе¹, и всичките мидийски царе²;

(1) гл. 49:34-39; (2) Ис. 21:2

26 и всичките северни царе¹, близките и далечните, един с друг, и всичките царства на света, които са по лицето на земята; а царят на Сесах* ще пие след тях².

*Вавилон;

(1) Езек. 32:30; (2) гл. 50; 51

27 И им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Пийте и се опийте, и повръщайте, и паднете, и не ставайте¹, поради меча, който Аз изпращам сред вас.

(1) Ам. 8:14; Наум 3:11

28 И ако откажат да вземат чашата от ръката ти и да пият, им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Непременно ще пиете¹;

(1) гл. 27:8; 49:12; Авд. 16

29 защото, ето, върху града, който се нарича с Името Ми, Аз започвам да правя зло¹ – а вие ли ще останете

ненаказани?² Няма да останете ненаказани, защото Аз призовавам меча върху всички жители на земята, заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) гл. 19:3; Езек. 9:6; (2) 1 Петр. 4:17

30 А ти им пророкувай всички тези неща и им кажи: ГОСПОД ще изрече отвисоко¹ и ще нададе гласа Си от свялото Си обиталище²; ще изрече силно против обиталището си; ще издаде вик като тъпкачите на лин против всичките жители на земята³.

(1) Йона 3:16; Ам. 1:2; (2) Зах. 2:13;

(3) Ис. 42:13; Ос. 11:10; Откр. 10:11

31 Екотът ще стигне и до край-земята, защото ГОСПОД има съд с народите¹; Той ще се съди с всяка плът², безбожните ще предаде на меч, заявява ГОСПОД.

(1) Езек. 30:3; (2) Ис. 34:2,3; Йона 3:2

32 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, зло ще излезе от народ към народ и голям ураган се надига от най-отдалечения край на земята¹.

(1) гл. 6:22; 23:19

33 В онзи ден убитите от ГОСПОДА ще лежат от единия край на земята до другия край на земята; няма да бъдат оплакани и няма да бъдат събрани, и няма да бъдат погребани; ще станат за тор по лицето на земята¹.

(1) гл. 8:2; Езек. 29:4,5

34 Ридайте, пастири, и викайте и се ваяйте в пепел, високопоставени на стадото; защото се изпълниха дните ви да бъдете заклани¹; и ще ви разпръсна и ще паднете като скъпоценен съд².

(1) гл. 4:8,9; 23:1; Як. 5:1; (2) гл. 19:11

35 И убежището ще се изгуби за пастирите и избавлението – за високопоставените на стадото¹.

(1) гл. 32:4; 37:17

36 Глас на вик от пастирите и вой от високопоставените на стадото, защото ГОСПОД опустошава пасбището им¹.

(1) Зах. 11:3

37 И мирните пасбища се смълчаха от яростния гняв на ГОСПОДА.

38 Оставил е като млад лъв бърлогата си; да, земята им стана за смайване¹ от яростта на насилника и от яростния Му гняв.

(1) ст. 11; гл. 12:10

26 В началото на царуването на юдовия цар Йоаким¹, сина на Йосия, беше това слово от ГОСПОДА, което каза:

(1) 1 Лей. 3:15; 2 Лей. 36:4,5

2 Така казва ГОСПОД: Застани в двора на ГОСПОДНИЯ дом¹ и говори на всичките юдови градове, които идват да се покланят в ГОСПОДНИЯ дом², всичките думи, които ти заповядах да им говориш³; не задържай нито дума⁴!

(1) гл. 19:14; (2) гл. 7:2; (3) гл. 1:7,17; (4) Втжк. 4:2

3 Може би ще послушат и ще се върнат всеки от злия си път, и аз ще се разкая за злото, което мисля да им направя заради злите им дела¹.

(1) ст. 19; гл. 18:7,8; Езек. 12:3; 18:21,27

4 И им кажи: Така казва ГОСПОД: Ако не Ме послушате да ходите в закона Ми, който поставих пред вас¹,

(1) Втжк. 28:15

5 да слушате думите на слугите Ми, пророците, които аз изпращам до вас, като ставам рано и ги изпращам – но вие не послушахте!¹ –

(1) гл. 7:13,25,26; 25:3,4

6 тогава направя този дом като Сило¹ и ще направя този град за проклятие на всичките народи на земята².

(1) гл. 7:12-14; (2) гл. 24:9; 29:18; 44:22;

4 Царе. 22:19; Псалм. 2:15,16

7 И свещениците и пророците, и целия народ чува Еремия, когато говореше тези думи в ГОСПОДНИЯ дом.

8 И когато Еремия свърши да говори всичко, което ГОСПОД беше заповядал да говори на целия народ, тогава свещениците и пророците, и целият народ го хванаха и казаха: Непременно ще умреш!¹

(1) гл. 1:19; Ам. 7:10

9 Защо пророкува ти в Името на ГОСПОДА и каза: Като Сило ще стане този дом и този град ще бъде запустен, да няма жител?¹ И целият народ се събра около Еремия в ГОСПОДНИЯ дом².

(1) гл. 32:3; (2) Ам. 7:10-12

10 И когато юдовите първенци¹ чува тези думи, те се изкачиха от царския дом в ГОСПОДНИЯ дом и седнаха във входа на новата порта на *дома на ГОСПОДА*².

(1) гл. 36:12; (2) гл. 20:2; 2 Лей. 27:3

11 И свещениците и пророците говориха на първенците и на целия народ и казаха: Този човек е за смъртна присъда, защото пророкува против този град, както чухте с ушите си!¹

(1) гл. 38:4; Деян. 6:13; 21:28

12 Тогава Еремия говори на всичките първенци и на целия народ и каза: ГОСПОД ме изпрати да пророкувам против този дом и против този град, всичките думи, които чухте¹.

(1) Езек. 21:2; Ам. 3:8

13 Затова сега оправете пътищата си и делата си и послушайте гласа на ГОСПОДА, своя Бог; и ГОСПОД ще се разкая за злото, което е говорил против вас¹.

(1) гл. 7:3

14 А аз, ето, аз съм в ръката ви; направете ми каквото ви се вижда добро и право¹.

(1) Иис. Нав. 9:25

15 Но знайте със сигурност, че ако ме умъртвите, ще докарат невинна кръв върху себе си, върху този град и върху жителите му¹; защото наистина ГОСПОД ме изпрати при вас да говоря в ушите ви всички тези думи.

(1) Чис. 35:33; 2 Лей. 24:22

16 Тогава първенците и целият народ казаха на свещениците и на пророците: Този човек не е за смъртна присъда, защото ни говори в Името на ГОСПОДА, нашия Бог¹.

(1) Як. 5:10

17 И *някои* от старейшините на земята станаха и говориха на цялото събрание на народа и казаха:

18 Михей моресетець¹ пророкуваше в дните на юдовия цар Езекия, и говори на целия юдов народ и каза: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Сион ще се изоре като нива, Ерусалим ще стане грамади *от развалини* и хълмът на дома – гористи възвишения².

(1) Мих. 1:1,14; (2) Мих. 3:12

19 Нима юдовият цар Езекия и целият Юда го умъртвиха? Не се ли убоя той от ГОСПОДА и не умолява ли за милостта на ГОСПОДА, така че ГОСПОД се разкая за злото, което беше говорил против тях¹? А ние да напра-

вим ли *такова* голямо зло на душите си?²

(1) ст. 3; Изх. 32:14; 2 Лет. 32:26; (2) Деян. 5:39

20 А имаше и *друг* човек, който про-
рокуваше в Името на ГОСПОДА, Урия,
син на Семая, от Кириат-Иарим¹. И
пророкува против този град и против
тази земя според всичките думи на
Еремия.

(1) 1 Царе 6:21

21 И когато цар Йоаким и всичките
му силни мъже, и всичките първенци
чуха думите му, царят поиска да го
умъртви¹. И когато Урия чу, се уплаши
и побягна, и отиде в Египет.

(1) 3 Царе 18:10

22 А цар Йоаким изпрати хора в Еги-
пет – Елнатан, сина на Аховор¹, и *други*
мъже с него в Египет –

(1) гл. 36:12,25; 4 Царе 22:12,14

23 и изведеха Урия от Египет и го до-
ведеха при цар Йоаким. И той го уби
с меч и хвърли трупа му в гробищата
на престолюдието¹.

(1) гл. 22:17; 4 Царе 23:37; Мт. 23:37

24 Но ръката на Ахикам, сина на Са-
фан¹, беше с Еремия, за да не го пре-
дадат в ръката на народа да го уби-
ят².

(1) гл. 29:3; 36:12; 39:14;

4 Царе 22:12,14; Езек. 8:11; (2) гл. 15:21; 36:19,26

27 В началото на царуването на
юдовия цар Йоаким, сина на Йосия,
беше това слово от ГОСПОДА към
Еремия и каза:

2 Така ми каза ГОСПОД: Направи си
ремъци и прътове на ярем¹ и ги сложи
на шията си².

(1) гл. 13:1; (2) гл. 28:10; 3 Царе 22:11; Езек. 12:3

3 И ги изпрати на едомския цар и на
моавския цар, и на царя на синовете
на Амон, и на тирския цар, и на сидон-
ския цар¹ чрез ръката на посланиците,
които са дошли в Ерусалим при юдо-
вия цар Седекия.

(1) гл. 25:20-22

4 И им заповядай да кажат на гос-
подарите си: Така казва ГОСПОД на
Войнствата, Израилевият Бог: Така да
кажете на господарите си:

5 Аз направих земята, човека и жи-
вотните, които са по лицето на земята,

с голямата Си сила и с простряната Си
мишца¹; и я давам на когото благово-
ля².

(1) гл. 32:17; Изх. 6:6; Ис. 45:12;

(2) Езд. 1:2; Неем. 9:22; Дан. 4:17,25; Римл. 13:1

6 И сега дадох всички тези земи в
ръката на слугата Си Навуходоносор¹,
вавилонския цар²; и полските животни
му дадох да му служат.

(1) гл. 25:9; 43:10; (2) гл. 28:14; 2 Лет. 36:23; Дан. 2:38

7 И всичките народи ще му служат,
и на сина му, и на сина на сина му¹,
докато дойде времето и на неговата
земя и много народи и велики царе
поробят и него².

(1) гл. 25:11; Езек. 30:24; (2) гл. 25:12,14; 50:18,27,31

8 И народът или царството, което не
иска да му слугува, на вавилонския цар
Навуходоносор, и което не *иска да* даде
шията си под ярема на вавилонския
цар, Аз ще накажа онзи народ с меч и
с глад и с мор, заявява ГОСПОД, до-
като го довърша чрез ръката му¹.

(1) гл. 25:9,28,29; Римл. 13:2

9 А вие не слушайте пророците си и
врачовете* си, и сънищата си¹, и ас-
тролозите си, и гадателите си², които
ви говорят и казват: Няма да слуговате
на вавилонския цар!

*сеза: екстрасенсите, врачките

(1) Втж. 13:1; (2) Втж. 18:10; Ис. 8:19

10 Защото те ви пророкуват лъжа¹, за
да ви отдалечат от земята ви, и да ви
прогоня и да погинете¹.

(1) Плъч. 2:14; Зах. 10:2

11 А народа, който подложи шията си
под ярема на вавилонския цар и му
слугува, ще оставя в земята му, заявя-
ва ГОСПОД, и ще я обработва, и ще
живее в нея¹.

(1) гл. 40:9

12 И на юдовия цар Седекия гово-
рих според всички тези думи и казах:
Подложете вратовете си под ярема на
вавилонския цар и слуговайте на него
и на народа му, и ще живеете¹.

(1) гл. 21:9

13 Защо да умрете, ти и народът ти,
от меч, от глад и от мор, както говори
ГОСПОД за народа, който не *иска да*
слугува на вавилонския цар?

14 И не слушайте думите на пророци-
те, които ви говорят и казват: Няма да

служувате на вавилонския цар! – защото те ви пророкуват лъжа¹.

(1) Псалм 2:14; Зах. 10:2

15 Понеже не съм ги изпратил, заявява ГОСПОД, а те пророкуват лъжливо в Моето Име¹, за да ви прогоня и да погинете, вие и пророците, които ви пророкуват².

(1) гл. 14:14; 29:8,9; 38:22;
1 Ин. 4:1; (2) гл. 14:14-16; Мт. 7:22

16 И на свещениците и на целия този народ говорих и казах: Така казва ГОСПОД: Не слушайте думите на пророците си, които ви пророкуват и казват: Ето, съдовете на ГОСПОДНИЯ дом ще бъдат донесени сега, скоро от Вавилон. – защото те ви пророкуват лъжа¹.

(1) гл. 28:3

17 Не ги слушайте! Слугувайте на вавилонския цар и живеете! Защо този град да стане пустош?

18 А ако те са пророци, и ако словото на ГОСПОДА е с тях, нека сега се застъпят пред ГОСПОДА на Войнствата, съдовете, които са останали в ГОСПОДНИЯ дом и в дома на юдовия цар, и в Ерусалим, да не отидат във Вавилон.

19 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата за стълбовете и за *бронзовото* море, и за стойките¹, и за другите съдове, които са останали в този град²,

(1) 3 Царе 7:15,23,27; (2) 2 Лек. 36:18; Псалм 1:10

20 които вавилонският цар Навуходоносор не взе, когато отведе в плен юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и всичките благородни на Юда и Ерусалим от Ерусалим във Вавилон¹;

(1) гл. 24:1; Мт. 1:11

21 да, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, за съдовете, които са останали в ГОСПОДНИЯ дом и в дома на юдовия цар, и в Ерусалим¹:

(1) ст. 19

22 Във Вавилон ще бъдат занесени и там¹ ще бъдат до деня, когато ще ги посети, заявява ГОСПОД. Тогава ще ги изведе и ще ги върна на това място².

(1) гл. 20:5; 52:17-23; (2) гл. 29:10; Езд. 1:7-11; 7:19

28 И в същата година, в началото на царуването на юдовия цар Седекия, в четвъртата година, в петия месец, пророк Анания, синът на Азор, който беше от Гаваон, ми каза в ГОСПОДНИЯ дом пред свещениците и пред целия народ, казвайки:

2 Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, като казва: Строших ярема на вавилонския цар¹.

(1) Лев. 26:13

3 След две години от дни ще върна на това място всичките съдове на ГОСПОДНИЯ дом¹, които вавилонският цар Навуходоносор взе от това място и ги занесе във Вавилон².

(1) гл. 27:16; (2) 2 Лек. 36:7,10

4 И юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и всичките юдови пленници, които отидоха във Вавилон¹, аз ще върна на това място, заявява ГОСПОД, защото ще строша ярема на вавилонския цар².

(1) гл. 13:19; 29:1,2; 4 Царе 24:14-16; (2) ст. 2

5 Тогава пророк Еремия каза на пророк Анания пред свещениците и пред целия народ, който стоеше в ГОСПОДНИЯ дом,

6 и пророк Еремия каза: Амин! Да направи така ГОСПОД!¹ Да изпълни твоите думи, които си пророкувал, и да върне съдовете на ГОСПОДНИЯ дом и всичките пленници от Вавилон на това място!

(1) гл. 11:5; 3 Царе 1:36

7 Но чуй сега това слово, което аз говоря в ушите ти и в ушите на целия народ¹:

(1) 3 Царе 22:28

8 Пророците, които са били преди мен и преди теб отдавна, са пророкували против много земи и против големи царства¹ за война, за зло и за мор.

(1) Ис. 13:1; Ам. 1:1; Йона 3:1-4; Наум 1:1

9 Пророкът, който пророкува за мир – когато се изпълни словото на пророка, ще се познае, че е пророк, когато ГОСПОД наистина е изпратил¹.

(1) Вжк. 18:21,22; Езеж. 33:33

10 Тогава пророк Анания взе пръто-

вете на хомота от врата на пророк Еремия и го строши¹.

(1) гл. 27:2

11 И Анания говори пред целия народ и каза: Така казва ГОСПОД: Така ще строша ярема на вавилонския цар Навуходоносор от врата на всичките народи след две години от дни. И пророк Еремия отиде по пътя си¹.

(1) Пр. 14:7

12 И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, след като пророк Анания беше строшил прътовете на хомота от врата на пророк Еремия¹, и каза:

(1) ст. 10

13 Иди и говори на Анания и кажи: Така казва ГОСПОД: Ти строши дървени прътове на ярем, но вместо тях ще направиш железни прътове на ярем¹.

(1) Втж. 28:48

14 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Железен ярем сложих на врата на всички тези народи, да да слугуват на вавилонския цар Навуходоносор; и ще му слугуват. Дадох му и полските животни¹.

(1) гл. 27:4-7

15 И пророк Еремия каза на пророк Анания: Слушай сега, Анания, ГОСПОД не те е изпратил, а ти правиш този народ да се надява на лъжа¹.

(1) гл. 29:31; Плач 2:14; Езек. 13:6,22

16 Затова, така казва ГОСПОД: Ето, аз те отхвърлям от лицето на земята! Тази година ти ще умреш¹, защото си говорил бунт против ГОСПОДА².

(1) гл. 20:6; Ам. 7:17; (2) гл. 29:32; Втж. 13:5

17 И пророк Анания умря в същата година, в седмия месец¹.

(1) гл. 23:31; Втж. 18:20; Ис. 44:25,26

29 Ето думите на писмото, което пророк Еремия изпрати от Ерусалим до останалите старейшини на пленниците и до свещениците, и до пророците, и до целия народ, който Навуходоносор беше отвел в плен от Ерусалим във Вавилон¹ –

(1) ст. 20; гл. 28:4; 4 Царе 24:12

2 след като цар Йехония и царицата-майка, и скопците, и първенците на Юда и Ерусалим, и занаятчиите, и ковачите бяха излезли от Ерусалим¹ –

(1) ст. 1

3 чрез ръката на Еласа, сина на Сафан¹, и на Гемария, сина на Хелкия, когото юдовият цар Седекия изпрати във Вавилон при вавилонския цар Навуходоносор. Писмото казваше:

(1) гл. 26:24

4 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, на всички пленници, които аз отведох в плен от Ерусалим във Вавилон:

5 Стройте къщи и живеете в тях, садете градини и яжте плода им¹,

(1) ст. 28

6 вземайте жени и раждайте синове и дъщери, вземайте жени за синовете си и давайте дъщерите си на мъже, и нека раждат синове и дъщери, и се умножавайте, а не намалявайте.

7 И търсете мира на града, където ви отведох в плен, и се молете за него на ГОСПОДА, понеже в неговия мир ще имате и *вие* мир.

8 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Да не ви мамят пророците ви, които са сред вас, и врачовете ви и недейте слуша сънищата си, които вие сами снувате¹.

(1) гл. 23:16,25; 27:14,15; Мк. 13:5

9 Защото лъжливо ви прокукуват в Моето Име; аз не съм ги изпратил¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 21; гл. 23:21; Плач 2:14

10 Защото така казва ГОСПОД: Когато се изпълнят седемдесет години¹ за Вавилон, ще ви посетя и ще изпълня над вас благо. Си слово да ви върна в това място².

(1) гл. 25:11,12; Пс. 102:13;

(2) гл. 27:22; 33:14; Езд. 1:1-3; Езек. 11:17

11 Защото аз зная мислите, които мисля за вас, заявява ГОСПОД, мисли на мир, а не на зло¹, да ви дам бъдеще и надежда².

(1) гл. 24:5,6; 33:6; Пс. 85:8;

Ис. 27:4; Зах. 8:14,15; (2) гл. 31:17

12 Тогава ще ме призовете и ще отидете, и ще ми се помолите и аз ще ви послушам¹.

(1) гл. 33:3; 51:50; 2 Лек. 33:13;

Иов 22:27; Ис. 26:16; 30:19; Дан. 9:3; Ос. 14:8

13 И ще ме потърсите и намерите, защото ще попитате за Мен с цялото си сърце¹.

(1) гл. 24:7; 50:4; Втж. 4:29;

3 Царе 8:48; Пс. 145:18; Ис. 65:10

14 И ще бъде намерен от вас¹, заявява ГОСПОД, и ще ви върна от плен² и ще ви събере от всичките народи и от всичките места, където съм ви прогонил, заявява ГОСПОД; и ще ви върна на мястото, откъдето ви откарах в плен³.

(1) 1 Лек. 28:9; Ис. 45:19; 55:6; Мт. 7:8; (2) гл. 30:18; 31:23; 33:7,11; Пс. 126:1-4; Езек. 39:25; Йоил 3:1; Соф. 3:20; (3) гл. 3:14; 16:15; 23:3; 31:16,17; Ис. 14:1

15 Понеже казахте: ГОСПОД ни издигна пророци във Вавилон. –

16 *знайте*, че така казва ГОСПОД за царя, който седи на престола на Давид¹, и за целия народ, който населява този град, братята ви, които не излязоха с вас в плен;

(1) 2 Лек. 36:11

17 така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, ще изпратя върху тях меч, глад и мор¹, и ще ги направя като отворителните смокини, които поради негодността си не могат да се ядат².

(1) гл. 24:10; 34:17; (2) гл. 24:8

18 И ще ги преследвам с меч, с глад и с мор и ще ги предам да бъдат преследвани по всичките царства на земята, да бъдат за проклятие, за смайване, за подсвиркване и за присмех между всичките народи, където съм ги прогонил¹,

(1) гл. 15:4; 18:16; 24:9; 26:6; Езек. 5:15; Зах. 8:13

19 затова, че не послушаха думите Ми, заявява ГОСПОД, които им изпратих по слугите Си, пророците, като ставах рано и ги изпращах; но не послушахте¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 7:13,25; 25:3-8; 44:3,4

20 А вие послушайте словото на ГОСПОДА, всички пленени, които изпратих от Ерусалим във Вавилон¹.

(1) ст. 1,2,4; Езек. 3:11

21 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, за Ахав, сина на Колая, и за Седекия, сина на Маасия, които ви пророкуват лъжа в Моето Име¹: Ето, аз ги предавам в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и той ще ги убие пред очите ви.

(1) ст. 8,9

22 И от тях всичките юдови пленници, които са във Вавилон, ще взе-

мат да къннат¹, като казват: ГОСПОД да те направи като Седекия и като Ахав, които вавилонския цар опече на огън¹!

(1) Ис. 65:15; (2) Дан. 3:6

23 Защото те извършиха безумие в Израил, прелюбодействаха с жените на ближните си¹ и в Моето Име говориха лъжливи думи, които не съм им запоявдал². Но аз знам и съм свидетел³, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 23:14; (2) гл. 23:16,32; (3) Мал. 2:14

24 Също и на нехеламеца Семая да говориш и да кажеш:

25 Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, като казва: Понеже си изпратил в свое име писма до целия народ, който е в Ерусалим, и до свещеника Софония, сина на Маасия¹, и до всички свещеници и си казал:

(1) гл. 21:1

26 ГОСПОД те е поставил свещеник вместо свещеника Йодая, за да има надзиратели в ГОСПОДНИЯ дом за всеки луд¹, който пророкува, за да го сложиш в влада² и в окови.

(1) 4 Царе 9:11; (2) гл. 20:2

27 И сега, защо не си смърлил анатолеца Еремия, който ви пророкува,

28 тъй като е пратил до нас във Вавилон и е казал: Дълъг ще е пленът, постройте си къщи и живеете в тях и насадете градини, и яжте плода им¹!

(1) ст. 5

29 А свещеникът Софония прочете това писмо в ушите на пророк Еремия.

30 И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:

31 Изпрати до всичките пленници и кажи: Така казва ГОСПОД за нехеламеца Семая: Понеже Семая ви пророкува, а аз не съм го изпратил, и ви е направил да се надявате на лъжа¹,

(1) гл. 28:15

32 затова така казва ГОСПОД: Ето, аз ще накажа нехеламеца Семая и потомството му; той няма да има никой, който да живее сред този народ и няма да види доброто, което аз ще направя на народа Си¹, заявява ГОС-

ПОД, понеже е говорил бунт против ГОСПОДА².

(1) ст. 10-14;

(2) гл. 20:6; 28:16; Езек. 20:38; Ам. 7:17; 9:10

30 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:

2 Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог, и казва: Напиши в книга всичките думи, които ти говорих¹.

(1) гл. 36:2,4; 51:60; Изх. 17:14; Ис. 8:1

3 Защото, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще върна от плен народа Си Израил и Юда¹, казва ГОСПОД, и ще ги върна в земята, която дадох на бащите им да я притежават².

(1) гл. 29:14; Ам. 9:14; (2) гл. 16:15; Езек. 34:13; Соф. 2:7

4 И ето думите, които ГОСПОД говори за Израил и за Юда:

5 Да, така казва ГОСПОД: Глас на ужас чухме, страх, и няма мир¹.

(1) гл. 6:22-26; Авак. 1:6-10

6 Попитайте сега и вижте – мъж ражда ли? Защо гледам всеки мъж с ръцете си на кръста, като раждаща жена¹, и всички лица са побледнели²?

(1) гл. 4:31; (2) Йоил 2:6

7 Горко, защото велик е онзи ден¹, не е имало подобен на него². Това е времето на голямата скръб на Яков, но ще бъде спасен от нея³.

(1) Йоил 2:11; Соф. 1:14,15; Откр. 6:17; 7:14; (2) Дан. 9:12;

Авак. 3:16; (3) Дан. 12:1; Мих. 4:9,10

8 И в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще строша ярема му от врата ти, ще разкъсам оковите ти и няма вече да го поробват чужденци¹;

(1) Ис. 10:27; 14:1-5; Езек. 34:27

9 а ще слугуват на ГОСПОДА, своя Бог, и на царя си Давид, когото ще им издигна¹.

(1) Езек. 34:24; Ос. 3:5

ст. 10,11; гл. 46:27,28

10 А ти не се бой, служителю Мой, Якове, заявява ГОСПОД, и не се страхувай, Израилю!¹ Защото, ето, аз ще те спася от далечната страна² и потомството ти – от земята на плена им. И Яков ще се върне и ще се успокои, и ще си почине, и никой няма да го плаши³.

(1) Ис. 41:13,14; (2) Ис. 49:12,25;

(3) гл. 23:6; Езек. 34:28; Ос. 2:18; 6:11; Мих. 4:4; Ас. 1:71,74

11 Защото аз съм с теб, заявява ГОСПОД, за да те спася¹. Защото ще сло-

жа край на всичките народи, където съм те разпръснал; но на теб няма да сложа край, а ще те накажа с право² и никак няма да те изкарам невинен³.

(1) гл. 1:19; (2) гл. 10:24; Ос. 11:9;

(3) гл. 5:10; Изх. 34:7; 2 Царе 24:12; Ис. 27:7; Ам. 9:8,9

12 Защото така казва ГОСПОД: Раната ти е неизлечима¹, тежка е язвата ти.

(1) гл. 6:7; 15:18; Ис. 1:6; Псал. 2:13; Мих. 1:9; Наум 3:19

13 Няма кой да защитава делото ти, няма лекове за раната, няма излекуване за теб¹.

(1) гл. 8:22; 14:19

14 Всичките ти любовници те забравиха, не те търсят¹. Защото те нараних с рана като от враг, с наказание от жесток човек² заради големите ти беззакония и понеже се умножиха греховете ти³.

(1) гл. 4:30; Псал. 1:2,19;

(2) Псал. 2:1-6; (3) гл. 5:6; 32:29-35; Дан. 9:5-14

15 Защо викаш от раната си, че болката ти е неизлечима¹? Заради големите ти беззакония и понеже се умножиха греховете ти, ти направих това².

(1) ст. 12; (2) Псал. 3:39

16 Затова всички, които те изпожадат, ще бъдат изпождени, и всичките ти притеснители, всички ще отидат в плен; и онези, които те ограбват, ще бъдат ограбени, и всички, които те плячкосват, ще предам на плячкосване¹.

(1) гл. 10:25; Втяз. 30:7; 1 Царе 17:53;

Пр. 22:23; Зах. 1:15; 2:8,9

17 Защото ще ти възстановя здравето и ще те изцеля от раните ти¹, заявява ГОСПОД. Понеже те нарекоха отхвърлен: Това е Сион, за когото никой не пита².

(1) гл. 33:6; Ис. 30:26; 57:18,19; Ос. 6:1;

(2) гл. 10:20; Ис. 54:6

18 Така казва ГОСПОД: Ето, аз ще върна от плен шатрите на Яков¹ и ще се смиля за жилищата му². И градът ще се построи на своята грамада *развалини* и дворецът ще се населява според правото си.

(1) гл. 32:44; Ис. 44:26; (2) Пс. 102:13; Зах. 1:16

19 И от тях ще излиза благодарение и глас на веселящи се¹. И аз ще ги умножа и няма да намалее, ще ги прославя и няма да се унижат².

(1) гл. 31:4; Ис. 51:11; Зах. 8:5; (2) гл. 3:16; Ис. 26:15; Езек.

36:10,11,37; Соф. 3:19; Зах. 10:8

20 Синовете им ще бъдат както преди и събранието им ще се утвърди пред Мен¹; и ще накажа всички, които ги потискат².

(1) Пс. 102:28; Плач 5:21; Зах. 10:6; (2) гл. 50:33,34

21 И благородният им ще бъде от тях и управникът им ще излезе изсред тях¹. И аз ще го доближа и той ще се приближи до Мен, защото кой е този, който е заложил сърцето си да се приближи до Мен? – заявява ГОСПОД.

(1) Втжк. 17:15

22 И вие ще Ми бъдете народ и аз ще ви бъда Бог¹.

(1) гл. 11:4; 24:7; 31:1; Езек. 11:20; 36:28; Ос. 2:23; Зах. 8:8

23 Ето, ураган от ГОСПОДА, ярост излезе, помитащ ураган¹, ще се стовари върху главата на безбожните. (1) гл. 4:11

24 Пламенният гняв на ГОСПОДА няма да се върне, докато Той не извърши и докато не изпълни намеренията на сърцето Си. В последните дни ще разберете това¹.

(1) гл. 23:19,20

31 В онова време, заявява ГОСПОД, ще бъда Бог на всичките израилеви родове, и те ще Ми бъдат народ¹.

(1) гл. 30:22; Езек. 34:24; 36:28

2 Така казва ГОСПОД: Народът, който оцеля от меча, намери благоволение в пустинята¹, когато Израил ходеше, за да намери почивка².

*Иш: ...в пустинята. Ще отида да дам на Израил почивка.

(1) Езек. 20:35; (2) Втжк. 12:9; Евр. 4:9

3 ГОСПОД ми се яви отдалеч и каза: Да, с вечна любов те възлюбих¹ и те привлякох с милост.

(1) Втжк. 33:3; 3 Царе 10:9; Ис. 43:4; 49:14,15; Римл. 11:28

4 Пак ще те съградя и ще бъдеш съградена, девиче израилева¹. Пак ще се украсиш с тимпанчетата си и ще излизах на хорото на веселящите се².

(1) Ис. 14:1; (2) гл. 30:19; Пс. 149:3

5 Пак ще насадиш лозя на планините на Самария; лозарите ще садят и ще ядат¹.

(1) Пс. 107:37; Ис. 62:8,9; 65:21

6 Защото ще има ден, когато стражарите по планините на Ефрем ще викат: Станете и да се изкачим в Сион, при ГОСПОДА, нашия Бог¹! (1) Ис. 27:13; Зах. 8:21

7 Защото така казва ГОСПОД: Пейте с радост за Яков и ликувайте за главата на народите! Прогласете, прославете и кажете: Спаси, ГОСПОДИ, народа Си, остатъка от Израил¹! (1) Пс. 126:2-4

8 Ето, аз ще ги доведа от северната земя и ще ги събера от краищата на земята¹, и с тях заедно слепи и куци², бременни и родилки; като голямо събрание ще се върнат тук.

(1) гл. 16:15; 23:3; Езек. 20:34; (2) Млч. 4:6,7

9 С плач ще дойдат¹ и като се молят ще ги вода; ще ги доведа до водни потоци през прав път, в който няма да се спянат²; защото съм Отец на Израил³ и Ефрем е първородният Ми⁴.

(1) гл. 50:4; (2) Ис. 42:16; 43:19; 49:10;

(3) Ис. 63:16; 2 Кор. 6:18; (4) ст. 20; Изх. 4:22

10 Слушайте, народи, словото на ГОСПОДА и известете на далечните острови, и кажете: Който разпръсна Израил, ще го събере и ще го пази, както овчар – стадото си¹.

(1) Пс. 147:2; Езек. 34:12

11 Защото ГОСПОД откупи Яков, изкупи го от ръката на по-силния от него¹.

(1) Ис. 48:20; 49:25; Плач 3:58; Лк. 1:68,71

12 И ще дойдат, и ще пеят върху възвишението на Сион¹ и ще се стекат към благата на ГОСПОДА²: към житото и към младото вино, и към маслиненото масло³, и към малките на овцете и на говедата. И душата им ще бъде като напоявана градина⁴ и вече няма да изнемогнат.

(1) Ис. 35:10; Езек. 20:40; (2) Ис. 52:8; Езек. 36:30;

(3) Ос. 2:22; Зах. 8:12; (4) Ис. 58:11; гл. 33:11

13 Тогава ще се зарадва девицата на хорото и младежите заедно със старците¹; защото ще обърна жалеенето им в радост и ще ги утеша, и ще ги развеселя от скрътта им².

(1) Пс. 148:12,13; (2) Пс. 126:5; Ис. 12:1; 51:3; Зах. 8:19

14 И ще наситя душата на свещениците с тлъстина¹ и народът Ми ще се насити с Моите блага², заявява ГОСПОД.

(1) Пс. 63:5; (2) гл. 33:9; Втжк. 33:23; Пс. 85:12; Езек. 34:14

15 Така казва ГОСПОД: Глас се чува в Рама¹, ридание и горчив плач. Рахил оплаква децата си, не иска да се уте-

ши за децата си, защото ги няма².

(1) гл. 40:1; Ис. Нав. 18:25;
(2) гл. 10:20; Бит. 37:35; Мт. 2:18

16 Така казва ГОСПОД: Въздържай гласа си от плач и очите си от сълзи, защото има награда за делото ти¹, заявява ГОСПОД, и ще се върнат от земята на врага².

(1) 2 Лст. 15:7; Ис. 40:10;
Евр. 10:35; 11:6; (2) гл. 29:14; Езек. 37:21

17 Има надежда за края ти¹, заявява ГОСПОД, и децата ти ще се върнат в своите предели².

(1) гл. 29:11; Зах. 9:12; (2) ст. 16

18 Добре чух Ефрем да се оплаква: Наказал си ме и бях наказан като теле, несвикнало на ярем¹. Върни ме, и ще се върна², защото Ти си ГОСПОД, моят Бог³.

(1) Ос. 4:16; (2) гл. 17:14; Плач. 5:21; (3) Пс. 31:14

19 Защото откакто се върнах, се разкаях и откакто бях доведен до разбирание, се удрям по бедрото¹. Засраших се и даже се покрих със срам, защото нося позора на младостта си².

(1) Езек. 21:12; (2) Йов. 13:26

20 Ефрем скъп син ли Ми е? Мило дете ли е? Защото колкото пъти говоря против него, все още го помня. Затова сърцето Ми се въннува за него¹ и със сигурност ще му окажа милост², заявява ГОСПОД.

(1) Ас. 15:20; (2) гл. 33:26;
Лев. 26:44; Съд. 10:16; Ис. 30:18; 63:15; Плач. 3:22,32

21 Изправи си пътни знаци, постави си стълбове за упътване, насочи сърцето си към друма, към пътя по който си ходила¹. Върни се, девиче израилева, върни се² към тези свои градове.

(1) гл. 6:16; (2) гл. 3:12,22

22 Докога ще се въртиш насам-натам, дъще отстъпнице¹? Защото ГОСПОД създаде ново нещо на земята – жена ще обкръжи мъж².

(1) гл. 2:18,23,36; (2) гл. 3:1,4

23 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Отново ще говорят тази дума в юдовата земя и в градовете ѝ, когато ги върна от плен¹: ГОСПОД да те благослови², жилище на правда³, свят хълм⁴!

(1) гл. 29:14; (2) Рут. 2:4;
(3) гл. 23:6; 50:7; Ис. 1:26; (4) Ис. 11:9; Авд. 17

24 И Юда заедно с всичките му градове ще обитава там; земеделци и онези, които излизат със стада¹.

(1) гл. 33:12,13

25 Защото напоих изнурената душа и наситих всяка изнемоощала душа¹.

(1) Пс. 23:3; 107:9; Ис. 41:17; Мт. 5:6; 11:28

26 Затова се събудих¹ и видях, и сънят ми беше сладък.

(1) Пс. 17:15; Зах. 4:1

27 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще засея израилевия дом и юдовия дом със семе на човек и семе на животно¹.

(1) Пс. 107:41; Езек. 36:10,11

28 И както бях над тях, за да изкоренявам и да събарям, и да разрушавам, и да погубвам, и да развалям, така ще бдя над тях, за да градя и да насаждам¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 1:10; 24:6; 32:42; 42:10; Зах. 8:14,15

29 В онези дни няма вече да казват: Бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на децата скоминасяха¹.

(1) Езек. 18:2

30 А всеки ще умира за собственото си беззаконие¹; всеки човек, който яде кисело грозде, неговите зъби ще скоминясат.

(1) Втжк. 24:16

ст. 31-34; Евр. 8:8-12; 10:16-18

31 Ето, идват дни заявява ГОСПОД, когато ще склуча с израилевия дом и с юдовия дом нов завет¹.

(1) гл. 32:40; Езек. 37:26; Мт. 26:28; Рим. 9:4

32 Не такъв завет, какъвто направих с бащите им¹ в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа от египетската земя², защото те престъпиха завета Ми³, въпреки че аз им бях Господар⁴, заявява ГОСПОД.

*иш: съпруг
(1) Изх. 24:8; (2) Втжк. 29:25; (3) гл. 11:3-10; Изх. 32:8;
Лев. 26:15; Втжк. 31:16,20; Пс. 78:37; (4) гл. 3:14; Езек. 16:8

33 Но ето заветът, който ще склуча с израилевия дом след онези дни, заявява ГОСПОД, ще положи закона Си във вътрешностите им и ще го напиша на сърцата им¹; и ще им бъде Бог и те ще Ми бъдат народ².

(1) гл. 17:1; Пс. 40:8;
Пр. 7:3; Езек. 11:19; (2) гл. 24:7; Изх. 6:7; Зах. 13:9

34 И няма вече да учат всеки ближния си и всеки брат си и да казват: Познайте ГОСПОДА!¹ – защото те всички ще Ме познават, от най-малкия от тях до най-големия от тях², заявява ГОСПОД. Защото ще простя беззаконieto им и греха им няма да помня вече³.

(1) гл. 9:24; (2) Ис. 11:9; 29:24; 52:6; 54:13; 1 Йн. 5:20;
(3) гл. 50:20; Пс. 25:7; Мтх. 7:19; Ас. 1:77; Рим. 11:27

35 Така казва ГОСПОД, който дава слънцето за светлина денем и наредбите на луната и звездите за светлина нощем¹, който вълнува морето и вълните му бушуват², ГОСПОД на Войнствата е Името Му³:

(1) гл. 33:20; Бит. 1:16; Пс. 136:9;
(2) гл. 5:22; Йов 26:12; (3) гл. 10:16

36 Ако тези наредби изчезнат отпред Мен¹, заявява ГОСПОД, тогава и потомството на Израил ще престане да бъде народ пред Мен завинаги².

(1) Пс. 148:6; (2) гл. 33:24-26; Ис. 54:9,10; Римл. 11:1

37 Така казва ГОСПОД: Ако може да се измери небето нагоре и да се изследват основите на земята надолу, тогава и аз ще отхвърля цялото потомство на Израил¹ заради всичко, което са извършили, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 36

38 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато градът ще се построи¹ на ГОСПОДА от кулата Ананеил² до Портата на Ъгъла³.

(1) Пс. 102:16; (2) Неем. 3:1; (3) 4 Царе 14:13; 2 Лек. 26:9

39 И мерителната връв¹ ще продължи още направо през хълма Гарив и ще завие към Гоат.

(1) Зах. 2:1,2

40 И цялата долина на труповете¹ и на пепелта и всички полета до потока Кедрон до ъгъла на Конската порта² на изток, ще бъдат свети на ГОСПОДА³; градът няма вече да бъде изкоренен и няма да бъде разрушен до века⁴.

(1) гл. 7:32; (2) Неем. 3:28;
(3) Йоиш 3:17; (4) Пс. 48:8; Зах. 14:11

ст. 1-5: гл. 34:1-6

32 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА в десетата година на юдовия цар Седекия. Тази година беше осемнадесетата година на Навуходоносор¹.

(1) гл. 52:29

2 А тогава войската на вавилонския цар обсаждаше Ерусалим¹, а пророк Еремия беше затворен в двора на стражата², който е в дома на юдовия цар.

(1) 4 Царе 25:1,2; (2) гл. 33:1; 37:15,21; 38:13,28; Неем. 3:25

3 Защото юдовият цар Седекия го беше затворил, казвайки: Защо пророкуваш и казваш: Така казва ГОСПОД:

Ето, аз предавам този град в ръката на вавилонския цар и той ще го превземе¹.

(1) ст. 28; гл. 26:9; 36:29; 38:3

4 И юдовият цар Седекия няма да избегне от ръката на халдейците, а със сигурност ще бъде предаден в ръката на вавилонския цар¹ и ще говори с него уста с уста, и очите му ще видят неговите очи.

(1) гл. 21:7; 25:35; 38:18,23; Езек. 17:15

5 И ще заведе Седекия във Вавилон¹ и той ще бъде там, докато го посетя, заявява ГОСПОД. И ако вонувате против халдейците, няма да успеете²!

(1) гл. 39:4-7; (2) гл. 21:4,5; 33:5

6 И Еремия каза: ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

7 Ето, Анамеил, синът на чичо ти Селум, ще дойде при теб и ще каже: Купи за себе си нивата ми, която е в Анатот¹, защото твоето е правото на сродник да я откупиш²!

(1) гл. 1:1; (2) Лев. 25:24-31

8 И Анамеил, синът на чичо ми, дойде при мен в двора на стражата според ГОСПОДНОТО слово и ми каза: Купи, моля те, нивата ми, която е в Анатот във вениаминовата земя, защото твоето е правото да я наследяш и твоето е правото да я откупиш; купи я за себе си. И разбрах, че това беше ГОСПОДНОТО слово¹.

(1) Зах. 11:11

9 И купих нивата, която е в Анатот, от Анамеил, сина на чичо ми, и му претеглих парите, седемнадесет сикъла сребро.

10 И написах запис и сложих печат, и повиках свидетели¹ и претеглих среброто на весните².

(1) ст. 44; Рут 4:11; (2) Бит. 23:16

11 И взех записа за покупката – запечатания, според заповедта и наредбата, и отворения –

12 и предадох записа за покупката на Варух¹, сина на Нирия², син на Маасия, пред Анамеил, сина на чичо ми, и пред свидетелите, които подписаха запис за покупката, пред всичките юдеи, които седяха в двора на стражата.

(1) гл. 36:4; 43:3; 45:1; (2) гл. 51:59

13 И заповядах на Варух пред тях и казах:

14 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Вземи тези записи – този запис за покупката, и запечатания, и този отворен запис – и ги сложи в пръстен съд, за да стоят много дни.

15 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Пак ще се купуват къщи и ниви, и лозя в тази земя¹.

(1) ст. 43,44

16 И след като предадох записа за покупката на Варух, сина на Нирия, се помолих на ГОСПОДА и казах:

17 О, Господи БОЖЕ, ето, Ти си направил небето и земята с голямата Си сила и с простряната Си мишца¹. Няма нищо невъзможно за Теб²,

(1) гл. 10:12; 27:5; 4 Царе 19:15; Неем. 9:6; Ис. 40:28;

(2) ст. 27; Бит. 18:14; Йов 42:2; Мт. 19:26

18 който оказваш милост на хиляди поколения и отплащаш беззаконието на бащите в пазвата на синовете им след тях¹ – великият, могъщият Бог², ГОСПОД на Войнствата е Името Му³,

(1) Изх. 20:5,6; (2) Втж. 10:17; Пс. 89:8; (3) гл. 10:16; 33:2

19 велик в намерение и силен в дело¹, чиито очи са отворени над всички пътища на човешките синове², за да отдадеш на всекиго според пътищата му и според плода на делата му³,

(1) Пс. 92:5; 111:2; Ис. 28:29; (2) гл. 16:17; 2 Лст. 16:9;

Пс. 33:14; Зах. 9:1; (3) гл. 17:10; 25:14; Ис. 59:18

20 който си извършил знамения и чудеса в египетската земя, известни и до този ден и в Израил, и между другите хора, и си Си придобил име каквото е днес¹;

(1) Изх. 3:20; Втж. 11:3;

2 Царе 7:23; Неем. 9:10,11; Ис. 63:12-14; Дан. 6:27

21 и си извел народа Си Израил от египетската земя със знамения и чудеса¹, с мощна ръка и с простряна мишца, и с голям ужас²;

(1) ст. 20; (2) Втж. 4:34

22 и си им дал тази земя, за която си се заклел на бащите им да им я дадеш¹ – земя, в която текат мляко и мед².

(1) Бит. 15:18; Втж. 1:8,35; (2) гл. 11:5

23 И те влязоха и я завладяха¹, но не слушаха гласа Ти и не ходиха по закона

Ти, и не вършиха нищо от това, което им беше заповядал да вършат². И ти докара върху тях цялото това зло³.

(1) Ис. Нав. 21:43; (2) гл. 7:24-26; Неем. 9:26;

(3) гл. 11:8; Ис. Нав. 23:16

24 Ето насипите стигнаха до града, за да го превземат¹! И градът е предаден в ръката на халдейците, които воюват против него, поради меча и глада, и мора². И това, което си говорил, стана³ – ето, Ти виждаш!

(1) гл. 6:6; 33:4; Езек. 4:2; 21:22; Авак. 1:10; (2) ст. 36; гл. 24:10; 34:17; (3) Зах. 1:6

25 Но Ти, Господи БОЖЕ, ми каза: Купи си нивата с пари и повикай свидетели¹ – а градът е предаден в ръката на халдейците²!

(1) ст. 15,43,44; (2) ст. 24

26 И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:

27 Ето, Аз съм ГОСПОД, Бог на всяка плът¹; има ли нещо невъзможно за Мен²?

(1) Чис. 16:22; (2) ст. 17; Чис. 11:23

28 Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам този град в ръката на халдейците и в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, и той ще го превземе¹.

(1) ст. 3

29 И халдейците, които воюват против този град, ще дойдат и ще запалят този град, и ще го изгорят¹ заедно с къщите, върху чиито покриви кадяха на Ваал и принасяха възлияния на други богове, за да Ме разгневат².

(1) гл. 21:10; 37:8,10; 52:12,13; 2 Лст. 36:19; Езек. 23:47;

(2) гл. 7:17,18; Ис. 22:1

30 Защото израилевите синове и юдовите синове вършиха само това, което беше зло пред Мен, от младостта си; защото израилевите синове не правеха друго, освен да Ме разгневат с делата на ръцете си¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 25:6; 44:8; Езек. 20:28

31 Защото от деня, в който е бил построен този град, и до днес, той е предизвиквал гнева Ми и яростта Ми, за да го отхвърля отпред Себе Си¹,

(1) гл. 23:39

32 заради цялото зло на израилевите синове и юдовите синове, което вършиха, за да Ме разгневат¹ – те, царете им, първенците им, свещениците

им и пророците им, юдовите мъже и ерусалимските жители². (1) ст. 29; (2) Дан. 9:6,8

33 Те обвърнаха към Мен гръб, а не лице¹. И аз ги учех, като ставах рано и ги поучавах, но те не послушаха да приемат поука²,

(1) гл. 2:27; (2) гл. 7:13,24-28; 35:13

34 а сложиха гнусотиите си в дома, които се нарича с Моето Име, и го оскверниха¹. (1) гл. 7:30; 4 Царе 21:4; 2 Лек. 36:14

35 И построиха високите места на Ваал, които са в долината на Еномовия син, за да превеждат синовете си и дъщерите си през огън за Молох¹ – което не съм заповядал и не Ми е идвало на ум², да извършат тази мерзост, и да въведат Юда в грях.

(1) 3 Царе 11:7; (2) гл. 7:31

36 И затова, сега така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за този град, за който вие казвате: Предаден е в ръката на вавилонския цар с меч, с глад и с мор¹:

(1) ст. 24

37 Ето, ще ги събера от всички земи, където ги бях изгонил в гнева Си и в яростта Си, и в голямо негодувание. И ще ги върна на това място и ще ги населя в безопасност¹.

(1) гл. 12:14; 16:15; 23:3,6,8; Езек. 20:34; 28:26; 36:24; 39:25

38 И те ще Ми бъдат народ и аз ще им бъда Бог¹. (1) гл. 24:7; Езек. 36:28; 2 Кор. 6:16

39 И ще им дам едно сърце и един път¹, за да се боят винаги от Мен, за тяхно добро и за добро на синовете им след тях².

(1) 2 Лек. 30:12; Ер. 24:7; Езек. 11:19,20; (2) Втж. 6:2,24; Езек. 37:24

40 И ще склуча с тях вечен завет¹, че няма да се отвърна от тях да им правя добро; и ще вложа в сърцата им страх от Мен, за да не отстъпят от Мен².

(1) гл. 31:31-33; 50:5; Ис. 55:3; Евр. 13:20; (2) Пс. 80:18; Езек. 36:27; Мих. 4:5

41 И ще се радвам за тях да им правя добро¹ и ще ги насадя в тази земя в истина, с цялото Си сърце и с цялата Си душа².

(1) Втж. 30:9; (2) гл. 24:6; Ис. 60:21; 62:4; Езек. 36:36; Ос. 14:4

42 Защото така казва ГОСПОД: Както докарах върху този народ цялото това голямо зло, така ще докарам върху

него и цялото добро, което съм говорил за тях¹.

(1) гл. 31:28; 33:14; Ис. Нав. 23:15

43 И ще се купуват ниви в тази земя, за която казвате: Пуста е, без човек и животно; предадена е в ръката на халдейците¹.

(1) ст. 25; гл. 33:10

44 Ще купуват ниви с пари и ще пишат записи, и ще ги запечатват, и ще викат свидетели¹ във вениаминовата земя и в ерусалимските околности, и в юдовите градове, и в планинските градове и в градовете в низината, и в южните градове², защото ще ги върна от плен³, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 10-12; (2) гл. 17:26; Авд. 20; (3) гл. 30:18; 33:7,11,26

33 И словото на ГОСПОДА беше към Еремия втори път, когато той още беше затворен в двора на стражата¹, и каза:

(1) гл. 32:2,3

2 Така казва ГОСПОД, който направи земята, ГОСПОД, който я образува, за да я утвърди; ГОСПОД е Името Му¹:

(1) гл. 16:21; 32:18; Изх. 15:3; Ис. 42:8; Ам. 5:8

3 Извикай към Мен и ще ти отговоря¹, и ще ти покажа велики и тайни неща, които не знаеш².

(1) гл. 29:12; Пс. 91:15; (2) Дан. 2:22,23; 1 Кор. 2:9,10

4 Защото, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за къщите на този град и за къщите на юдовите царе, които са сринати заради насипите и заради меча¹,

(1) гл. 32:24; Ис. 22:10

5 за онези, които идват да воюват против халдейците и да пълнят къщите с труповете на хората, които поразих в гнева Си и в яростта Си, и поради които скрих лицето Си от този град заради цялата им злина¹:

(1) гл. 32:5; Втж. 31:18

6 Ето, ще донеса в него здраве и изцеление, и ще ги изцея¹, и ще им открия изобилие на мир и на истина².

(1) гл. 30:17; Пс. 147:3; Ис. 57:18; Мал. 4:2; (2) гл. 29:11; Мих. 7:20

7 Ще върна пленниците на Юда и пленниците на Израил и ще ги съградя както в началото¹.

(1) ст. 26; гл. 29:14; 30:3,18; Ис. 52:8; Ам. 9:14

8 Ще ги очисти от цялото беззаконие,

с което съгрешиха против Мен, и ще простя всичките им беззакония, с които съгрешиха против Мен, и с които отстъпиха от Мен¹.

(1) гл. 50:20; Лев. 16:30; Пс. 130:8; Езек. 36:25

9 И *този град* ще Ми бъде име на радост, за хвала и слава пред всичките народи на света¹, които ще чуят цялото добро, което Аз им правя; и ще се убоят и ще се разтреперят² за цялото добро и за целия мир, който ще му дам³.

(1) гл. 13:11; Ис. 43:21; 55:13; 62:2; Соф. 3:19,20; (2) Ис. 60:5; (3) гл. 31:14; Втж. 30:5; Зах. 1:17

10 Така казва ГОСПОД: На това място, за което вие казвате: Пусто е, без човек и без животно¹. – в юдовите градове и по ерусалимските улици, които са опустели, без човек и без жител, и без животно, отново ще се чуе

(1) гл. 32:43

11 глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невеста¹, глас на онези, които казват: Хвалете ГОСПОДА на Войнствата, защото ГОСПОД е благ, защото милостта Му е вечна²! – *гласът* на онези, които принасят благодарение в ГОСПОДНИЯ дом³; защото ще върна пленниците на тази земя⁴, както в началото⁵, казва ГОСПОД.

(1) гл. 7:34; Пс. 147:13; Ис. 51:3; (2) 1 Лст. 16:34; Пс. 100:5; (3) гл. 17:26; 31:13; Пс. 85:6; (4) гл. 32:44; (5) ст. 7

12 Така казва ГОСПОД на Войнствата: На това място, което е пусто, без човек и без животно, и във всичките му градове отново ще има жилища на овчари, които ще разполагат стадата си¹.

(1) гл. 31:24; 50:19; Ис. 65:10; Езек. 34:13; 36:35

13 В планинските градове и в градовете на низината, и в южните градове, и във вениаминовата земя, и в ерусалимските околности и в юдовите градове¹ стадата отново ще минават под ръката на онзи, който ги брой², казва ГОСПОД.

(1) гл. 17:26; (2) Лев. 27:32

14 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще изпълня доброто слово, което говорих за израелиевия дом и за юдовия дом¹.

(1) гл. 29:10; 32:42

15 В онези дни и в онова време ще

направя да израсне на Давид праведна издънка¹; и Той ще извърши правосъдие и правда на земята².

(1) Лк. 20:41; Мк. 11:10; (2) гл. 23:5,6; 50:7

16 В онези дни Юда ще се спаси и Ерусалим ще живее в безопасност. И това е *името*, с което се нарича: ГОСПОД, наша правда¹.

(1) ст. 15

17 Защото така казва ГОСПОД: Никога няма да липсва на Давид мъж, който да седи на престола на израилюевия дом¹.

(1) 2 Царе 7:12-16; 4 Царе 11:2; Пс. 132:12

18 И на свещениците, левитите няма да липсва пред Мен мъж, който да принася всеизгаряния и да гори хлебни приноси и да принася жертви непрестанно¹.

(1) гл. 35:19; Ис. 61:6; Езек. 43:19

19 И словото на ГОСПОДА беше към Еремия и каза:

20 Така казва ГОСПОД: Ако можете да нарушите завета Ми за деня и завета Ми за нощта, така че да няма вече ден и нощ на времето им¹,

(1) гл. 31:35

21 тогава ще може да се наруши и Моят завет със слугата Ми Давид, така че да няма син да царува на престола му¹, и с левитите, свещениците, моите служители.

(1) 2 Царе 23:5; Пс. 89:35,36; Ис. 66:22

22 Както не може да се изброи небесното войнство и да се измери морският пясък, така ще умножа потомството на слугата Си Давид, и левитите, които Ми служат¹.

(1) Бит. 15:5

23 И словото на ГОСПОДА беше към Еремия и каза:

24 Не видя ли какво говори този народ, като казва: Двата рода, които ГОСПОД беше избрал, *сега* ги е отхвърлил! И така презираят народа Ми, да не е вече народ пред тях².

(1) гл. 31:37; (2) Пс. 83:4; Езек. 36:20

25 Така казва ГОСПОД: Ако не съм поставил завета Си за деня и нощта и не съм определил наредбите за небето и за земята¹,

(1) Бит. 8:22; Пс. 74:16

26 тогава ще отхвърля и потомството на Яков и на слугата Си Давид¹, така че да не взема от потомството му

владетели над потомството на Авраам, Исаак и Яков²! Защото ще върна пленниците им³ и ще им окажа милост⁴.

(1) гл. 31:35-37; (2) Бит. 49:10;
(3) ст. 7,11; Пс. 126:1; (4) гл. 31:20

ст. 1-6; гл. 32:1-5

34 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА, когато вавилонският цар Навуходоносор и цялата му войска, и всичките царства на света, които бяха под властта му, и всичките народи воюваха против Ерусалим и против всичките му градове¹, и каза:

(1) гл. 1:15; 21:2; 39:1; 4 Царе 25:1

2 Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Иди и говори на юдовия цар Седекия, и му кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, предавам този град в ръката на вавилонския цар и той ще го изгори с огън¹.

(1) ст. 22; гл. 21:10; 4 Царе 25:9

3 И ти няма да избегнеш от ръката му, а със сигурност ще бъдеш хванат и предаден в ръката му; и очите ти ще видят очите на вавилонския цар и устата му ще говори с устата ти, и ще отидеш във Вавилон¹.

(1) гл. 38:18; 52:11; Езек. 17:16

4 Но слушай словото на ГОСПОДА, Седекия, царю на Юда; така казва ГОСПОД за теб: Няма да умреш от меч.

5 В мир ще умреш и каквито изгаряния на благоухания прабеха за бащите ти, предишните царе, които бяха преди теб, така ще изгорят и за теб¹. И ще те оплачат: Горко, господарю!² – защото аз изговорих това слово, заявява ГОСПОД.

(1) 1 Царе 31:12; 2 Лев. 16:14; (2) гл. 22:18

6 Тогава пророк Еремия каза на юдовия цар Седекия всички тези думи в Ерусалим¹,

(1) гл. 1:6-10

7 когато войската на вавилонския цар се беше срещу Ерусалим и срещу всичките останали юдови градове, срещу Лахис¹ и срещу Азика – защото те бяха останали укрепени градове от юдовите градове².

(1) Мих. 1:13; (2) 2 Лев. 11:5,9

8 Словото, което беше към Еремия

от ГОСПОДА, след като цар Седекия беше направил завет с целия народ, който беше в Ерусалим, за да им прогласи освобождение –

9 всеки да пусне на свобода слугата си и всеки – слугинята си, еврейин или еврейка, за да не поробва никой брат си юдеин.

10 И всичките първенци и целият народ, които встъпиха в завета да пуснат на свобода всеки слугата си и всеки слугинята си, послушаха, за да не ги поробват вече. Послушаха и ги пуснаха¹.

(1) Изх. 21:2-4; Лев. 25:10,41; Як. 2:6

11 Но после се отметнаха и върнаха слугите и слугините, които бяха пуснали на свобода, и ги подчиниха за слуги и слугини¹.

(1) Мт. 21:30

12 И словото на ГОСПОДА беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:

13 Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: аз склучих завет с бащите ви в деня, когато ги изведох от египетската земя, от дома на робството¹, като казах:

(1) Изх. 13:3,14; Втзк. 5:2

14 В края на всеки седем години пускайте всеки брат си, еврейина, който ти се е продал¹; нека ти слугува шест години и го пусни *ga cu omige* от теб свободен². Но бащите ви не Ме послушаха и не приклониха ухото си³.

(1) ст. 10; (2) Втзк. 15:1,9; (3) гл. 11:7,8

15 А вие днес се обърнахте и извършихте това, което е право пред Мен, като прогласихте всеки освобождение на ближния си; и склучихте завет пред Мен в дома, който се нарича с Моето Име¹;

(1) гл. 7:10,30; 4 Царе 23:3

16 но се отметнахте¹ и осквернихте Името Ми², като върнахте всеки слугата си и всеки слугинята си, които бяхте пуснали на свобода по волята им, и ги подчинихте да ви бъдат слуги и слугини.

(1) Мт. 21:30; (2) Лев. 19:12

17 Затова, така казва ГОСПОД: Вие не Ме послушахте да прогласите освобождение всеки на брат си и всеки на ближния си. Ето, аз ви прогласявам освобождение, заявява ГОСПОД, за

меч, за мор и за глад¹ и ви предавам на преследване по всичките царства на света².

(1) гл. 32:24; Мт. 7:2; (2) гл. 15:4; 29:17,18; Вжк. 28:25

18 И ще предам мъжете, които пресътияха Моя завет, които не изпълниха думите на завета, който склучиха пред Мен, когато разяхаха телето на две и минаха между частите му¹ –

(1) Бит. 15:8-10,17

19 юдовите първенци и ерусалимските първенци, скопците и свещениците, и целия народ на страната, който мина между частите на телето –

20 ще ги предам в ръката на враговете им и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им¹; и трупове те им ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове².

(1) гл. 39:6; (2) гл. 7:33

21 И юдовия цар Седекия и първенците му ще предам в ръката на враговете им и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им, и в ръката на войските на вавилонския цар, които се оттегляха от вас¹.

(1) гл. 37:5,11; Езек. 17:12,16,20

22 Ето, ще заповядам, заявява ГОСПОД, и ще ги върна при този град; и те ще воюват срещу него и ще го превземат, и ще го изгорят с огън¹; и ще обърнат юдовите градове в пустош без жители².

(1) ст. 2; (2) гл. 2:15; 44:2,6

35 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА в дните на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия¹, и каза:

(1) гл. 25:1

2 Иди в жилището на рихавците¹ и им говори, и ги доведи в една от стаите на ГОСПОДНИЯ ДОМ², и им дай да пият вино.

(1) 1 Лст. 2:55; (2) 3 Царе 6:5; 1 Лст. 28:12

3 Тогава взех Язаниа, сина на Еремия, син на Хавасиния, и братята му, и всичките му синове и целия дом на рихавците,

4 и ги доведох в ГОСПОДНИЯ ДОМ, в стаята на синовете на Анан, сина

на Игдалиа, Божия човек, която беше до стаята на първенците, над стаята на Маасия¹, сина на Селум, пазача на прага на вратата².

(1) гл. 21:1; (2) 1 Лст. 9:19-27

5 И сложих пред синовете на дома на рихавците купи, пълни с вино, и чаши и им казах: Пийте вино!

6 А те казаха: Няма да пием вино, защото Йонадав¹, синът на баща ни Рихав, ни заповяда, като каза: Да не пиете вино, нито ви, нито синовете ви, до века!

(1) 4 Царе 10:15

7 И да не строите къщи, нито да сее те семе, нито да садите или да имате лозя, а да живеете в шатри¹ през всичките си дни, за да живеете дълго време в земята, където живеете като чужденци.

(1) Евр. 11:9

8 И ние послушахме гласа на Йонадав, сина на баща ни Рихав, за всичко, което ни заповяда, да не пием вино през всичките си дни, ние, жените ни, синовете ни и дъщерите ни,

9 и да не строим къщи, в които да живеем. И нямаме нито лозе, нито нива, нито семе,

10 а сме живели в шатри и сме слушали и вършили всичко, което ни заповяда баща ни Йонадав.

11 Но когато вавилонският цар Навуходоносор се изкачи в тази земя, казахме: Елате да влезем в Ерусалим заради халдейската войска и заради арамейската войска¹; затова живеем в Ерусалим.

(1) гл. 25:9; 4 Царе 24:2

12 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:

13 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Иди и кажи на юдовите мъже и на ерусалимските жители: Няма ли да приемете поука и да слушате думите Ми² – заявява ГОСПОД.

(1) гл. 6:10; 32:33

14 Думите на Йонадав, сина на Рихав, който заповяда на синовете си да не пият вино, се изпълняват – те и до днес не пият, защото слушат заповедта на баща си. А аз ви говорих, като

ставах рано и говорих, но вие не Ме послушахте¹.

(1) гл. 7:13

15 И изпращах при вас и всичките Си слуги, пророците, като ставах рано и ги изпращах, и казвах: Върнете се сега всеки от злия си път, поправете делата си и не ходете след други богове да им служите, и ще живеете в земята, която дадох на вас и на бащите ви! Но вие не приклонихте ухото си и не Ме послушахте¹.

(1) гл. 7:3-7,25,26

16 Да, синовете на Йонадав, сина на Рихав, изпълняват заповедта, която заповяда баща им, а този народ не Ме слуша!¹

(1) ст. 15

17 Затова, така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, аз ще докарам върху Юда и върху всичките ерусалимски жители цялото зло, което говорих против тях – защото им говорих, но не слушаха, и ги виках, но не отговаряха¹.

(1) гл. 11:8-14; Ис. 65:12

18 А на дома на рихавците Еремия каза: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Затова че послушахте заповедта на баща си Йонадав и опазихте всичките му заповеди, и извършихте всичко, което ви заповяда,

19 затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Няма да липсва на Йонадав, сина на Рихав, човек, който да стои пред Мен завинаги!¹

(1) гл. 33:17,18; Пс. 102:28

36 И в четвъртата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, беше това слово от ГОСПОДА към Еремия¹ и каза:

(1) гл. 25:1; 45:1

2 Вземи си един свитък книга и напиши в него всичките думи, които ти говорих¹ против Израил, против Юда и против всичките народи², от деня когато ти говорих, от дните на Йосия, до днес!

(1) ст. 18; гл. 30:2; 45:1; Ис. 30:8; Откр. 1:11; (2) гл. 25:15-26

3 Може би юдовият дом ще чуе цялото зло, което мисля да им направя – за да се върнат всеки от злия си път и

аз да простя беззаконието им и греха им¹.

(1) гл. 18:8-11; Деян. 3:19; Откр. 2:5

4 И Еремия повика Варух¹, сина на Нирия, и Варух написа от устата на Еремия² в един свитък книга всичките думи, които ГОСПОД му беше говорил³.

(1) гл. 32:12; (2) Рим. 16:22; (3) ст. 2

5 И Еремия заповяда на Варух, като каза: аз съм затворен, не мога да отида в ГОСПОДНИЯ дом;

6 затова иди ти и прочети от свитъка, който написа от устата ми, ГОСПОДНИТЕ думи в ушите на народа в ГОСПОДНИЯ дом в деня на поста. Прочети ги и в ушите на всички от Юда, които идват от градовете си¹.

(1) гл. 7:2

7 Може би молбата им ще дойде пред ГОСПОДА и ще се върнат всеки от злия си път¹, защото голям е гневът и яростта, която ГОСПОД произнесе против този народ².

(1) Йоил 2:12-14; (2) 4 Царе 22:13

8 И Варух, синът на Нирия, направи всичко, което му заповяда пророк Еремия, и прочете от книгата думите на ГОСПОДА в ГОСПОДНИЯ дом.

9 И в петата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, в деветия месец, се прогласи пост пред ГОСПОДА¹ за целия народ в Ерусалим и за целия народ, който идваше от юдовите градове в Ерусалим.

(1) 2 Лек. 20:3; Ис. 58:1-7; Йоил 1:14

10 И Варух прочете от книгата думите на Еремия в ГОСПОДНИЯ дом, в стаята на Гемария, сина на Сафан¹, писаря, в горния двор, във входа на новата порта на ГОСПОДНИЯ дом, в ушите на целия народ.

(1) гл. 26:24; 4 Царе 22:3

11 И Михай, синът на Гемария, сина на Сафан, чу от книгата всичките думи на ГОСПОДА.

12 И слезе в царския дворец, в стаята на писаря. И ето, там седяха всичките първенци¹: писарят Елисаман и Делая, синът на Семая, и Еланатан, синът на Аховор², и Гемария, синът на Сафан, и Седекия, синът на Анания, и всичките първенци.

(1) гл. 26:10; (2) гл. 26:22

13 И Михей им съобщи всичките думи, които беше чул, когато Варух четеше от книгата в ушите на народа.

14 И всичките първенци изпратиха Юдий, сина на Натания, син на Селемия, син на Хусий, при Варух и казаха: Вземи в ръката си свитъка, който си прочел в ушите на народа, и ела! И Варух, синът на Нирия, взе свитъка в ръката си и дойде при тях.

15 И му казаха: Я седни и го прочети в ушите ни. И Варух *20* прочете в ушите им.

16 И когато чуха всичките думи, те се спогледаха с ужас¹ и казаха на Варух: Непременно ще съобщим на царя всички тези думи².

(1) гл. 23:9; 4 Царе 22:11; (2) ст. 24

17 И попитаха Варух, като казаха: Я ни кажи как си записал всички тези думи от устата му?

18 А Варух им каза: Той ми каза от устата си всички тези думи, и аз ги написах с мастило в книгата¹. (1) ст. 4

19 Тогава първенците казаха на Варух: Иди, скрий се, ти и Еремия; и никой да не знае къде сте!¹ (1) гл. 26:24; Пр. 28:12

20 После влязоха при царя в двора; а свитъка бяха оставили в стаята на писаря Елисама; и съобщиха в ушите на царя всички тези думи.

21 И царят изпрати Юдий да вземе свитъка; и той го взе от стаята на писаря Елисама. И Юдий го прочете в ушите на царя и в ушите на всичките първенци, които стояха около царя¹.

(1) 4 Царе 22:10

22 А царят седеше в зимния дворец¹, в деветия месец², и пред него имаше мангал с огън.

(1) Ам. 3:15; (2) Езд. 10:9

23 И когато Юдий прочиташе три-четири колони, царят ги отрязваше с писарския нож и ги хвърляше в огъня на мангала, докато целият свитък изгоря в огъня на мангала¹.

(1) Пс. 50:17

24 И царят и всичките му слуги не се ужасиха¹ и не раздраха дрехите си², когато чуха всички тези думи.

(1) ст. 16; Изх. 7:23; Пс. 36:1; (2) 3 Царе 21:27; 4 Царе 22:11

25 И въпреки че Енатан и Делая, и Гемария се застъпиха пред царя да не изгаря свитъка, той не ги послуша.

26 И царят заповяда на царския син¹ Ерамеил и на Серая, сина на Азриил, и на Селемия, сина на Авдиил, да хванат писаря Варух и пророк Еремия²; но ГОСПОД ги скри³.

(1) гл. 38:6; 3 Царе 22:26; 4 Царе 11:2;

(2) 2 Лек. 18:26; (3) гл. 26:24; Пс. 105:15

27 И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, след като царят изгори свитъка и думите, които Варух написа от устата на Еремия, и каза:

28 Пак си вземи друг свитък и напиши в него всичките предишни думи, които бяха в първия свитък, който юдовият цар Йоаким изгори.

29 А за юдовия цар Йоаким кажи: Така казва ГОСПОД: Ти изгори този свитък, като каза: Защо си написал в него, казвайки, че вавилонският цар със сигурност ще дойде и ще разори тази земя и ще изтреби от нея и човек, и животно?¹

(1) гл. 21:7; 32:3

30 Затова, така казва ГОСПОД за юдовия цар Йоаким: Той няма да има никой, който да седи на престола на Давид¹. И трупът му ще бъде захвърлен на жегата денем и на сланата нощем².

(1) гл. 22:30; (2) гл. 22:18,19; Екл. 6:3

31 Аз ще накажа него и потомството му, и слугите му за беззаконието им; и ще докарам върху тях и върху ерусалимските жители и върху юдовите мъже цялото зло, което изговорих против тях¹, а те не послушаха².

(1) Пс. 94:23; Езек. 7:8,9; (2) гл. 19:15

32 И Еремия взе друг свитък и го даде на писаря Варух, сина на Нирия, и той написа в него от устата на Еремия всичките думи на книгата, която юдовият цар Йоаким изгори в огъня; и още много подобни думи се добавиха към тях.

37 А Седекия, синът на Йосия¹, царуваше вместо Хония*, сина на Йоаким²,

кого то вавилонският цар Навуходоносор постави за цар на юдовата земя.

^{*или: Иехония}

(1) 1 Лет. 3:15; 2 Лет. 36:10; (2) гл. 22:24; 4 Царе 24:17

2 И нито той, нито слугите му, нито народът на земята послушаха думите на ГОСПОДА, които говори чрез пророк Еремия¹.

(1) 2 Лет. 36:11-16

3 И цар Седекия изпрати Юхал, сина на Селемия¹, и свещеник Софония, сина на Маасия², при пророк Еремия да кажат: Моля те, помоли се за нас на ГОСПОДА, нашия Бог!³

(1) гл. 38:1;

(2) гл. 21:1; (3) гл. 2:27; 21:2; 1 Царе 12:19; Деян. 8:24

4 А Еремия влизаше и излизаше между народа и още не го бяха хвърлили в тъмница.

5 И войската на фараона излезе от Египет¹; и когато халдейците, които обсаждаха Ерусалим, чуха известието за тях, се оттеглиха от Ерусалим².

(1) Евек. 17:15; (2) ст. 11; гл. 34:21

6 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Еремия и каза:

7 Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Така да кажете на юдовия цар, който ви изпрати при Мен да се допитате до Мен: Ето, войската на фараона, която излезе да ви помага, ще се върне в земята си Египет¹.

(1) гл. 2:36; 4 Царе 24:7; Ис. 30:3,7; 36:6

8 И халдейците ще се върнат и ще воюват против този град, и ще го превземат, и ще го изгорят с огън¹.

(1) гл. 32:29; 38:3

9 Така казва ГОСПОД: Не се лъжете¹ да казвате: Халдейците със сигурност ще си отидат от нас! – защото няма да си отидат.

(1) Йов 15:31

10 Защото *гори* да разбиете цялата войска на халдейците, които воюват против вас, и да останат от тях *само* някои ранени, и те ще станат всеки от шатрата си и ще изгорят този град с огън¹.

(1) гл. 21:4-7

11 И когато войската на халдейците се беше оттеглила от Ерусалим пред *запахата* от войската на фараона¹,

(1) ст. 5

12 тогава Еремия излезе от Ерусалим,

за да отиде във вениаминовата земя¹ и да се отдели там от народа.

(1) гл. 1:1

13 И когато той беше при Вениаминовата порта¹, там беше началникът на стражата, на име Ирия, син на Селемия, сина на Анания. И той хвана пророк Еремия и каза: Ти бягаш при халдейците!²

(1) гл. 38:7; Зах. 14:10; (2) Плач 4:18

14 А Еремия каза: Лъжа! Не бягам при халдейците. Но Ирия не го послуша, а хвана Еремия и го заведе при първенците.

15 И първенците се разгневиха на Еремия и го биха, и го хвърлиха в затвора¹ в къщата на писаря Йонатан, защото нея бяха направили на тъмница².

(1) гл. 20:2; 32:2; 39:15;

Мт. 21:35; Лк. 3:20; Деян. 4:3; Евр. 11:36; (2) гл. 38:26

16 Когато Еремия беше вязъл в подземната тъмница и в избите и Еремия беше седял там много дни,

17 тогава цар Седекия изпрати да го доведат. И царят го попита тайно в дома си и каза: Има ли слово от ГОСПОДА?¹ И Еремия каза: Има. И каза: Ще бъдеш предаден в ръката на вавилонския цар².

(1) гл. 38:14; (2) гл. 21:7; 4 Царе 25:7

18 И Еремия каза на цар Седекия: Какво съм съгрешил против теб или против слугите ти, или против този народ, че ме хвърлиха в тъмница?¹

(1) Ин. 18:23; Деян. 25:11

19 И къде са сега вашите пророци, които пророкуваха, казвайки: Вавилонският цар няма да дойде срещу вас и срещу тази земя?¹

(1) гл. 14:13-15

20 И сега, моля те, слушай, господарю мой, царю; моля те, нека бъде приета молбата ми пред теб¹ и не ме връщай в къщата на писаря Йонатан, за да не умра там!

(1) гл. 42:2; Пс. 119:170

21 И цар Седекия заповяда и сложиха Еремия в двора на стражата, и му даваха по една питка хляб¹ на ден от улицата на хлебарите, докато се свърши всичият хляб на града². И Еремия остана в двора на стражата³.

(1) Пс. 33:18,19; (2) гл. 38:9,28; 52:6; (3) ст. 15

38 А Сафатия, синът на Матан, и Годолия, синът на Пасхор, и Юхал, синът на Селемия¹, и Пасхор, синът на Мелхия², чуха думите, които Еремия говореше на целия народ, като казваше:

(1) гл. 37:3; (2) гл. 21:1

2 Така казва ГОСПОД: Който седи в този град, ще умре от меч и от глад, и от мор. Но който излезе при халдейците, ще остане жив; животът му ще бъде за плячка и ще живее¹.

(1) ст. 17

3 Така казва ГОСПОД: Този град със сигурност ще бъде предаден в ръката на войската на вавилонския цар и той ще го превземе¹.

(1) гл. 21:9,10; 32:3; 37:8

4 Тогава първенците казаха на царя: Молим те, нека се умъртви този човек¹, защото отслабва ръцете на воините, които са останали в този град, и ръцете на целия народ, като им говори такива думи² – защото този човек не търси доброто на този народ, а злото.

(1) гл. 26:11; (2) гл. 43:3; Ам. 7:10

5 И цар Седекия каза: Ето, в ръката ви е – защото царят не може да направи нищо против вас¹.

(1) Дан. 6:15

6 И взеха Еремия и го хвърлиха в ямата¹ на царския син² Мелхия, която беше в двора на стражата; и спуснаха Еремия с въжета. А в ямата нямаше вода³, а тиня и Еремия затына в тинята.

(1) Дан. 6:16; (2) гл. 36:26; (3) Бил. 37:24; Псалм 3:53

7 И етиопецът Авдемелех¹, един скопец, който беше в царския дом, чу че хвърлили Еремия в ямата. А царят седеше във Вениаминовата порта².

(1) гл. 39:16; (2) гл. 37:13

8 И Авдемелех излезе от царския дом и говори на царя, и каза:

9 Господарю мой, царю, тези мъже сториха зло във всичко, което направиха на пророк Еремия, когото хвърлиха в ямата. И той ще умре от глад там, където е, защото в града няма вече хляб¹.

(1) гл. 19:9; 37:21

10 Тогава царят заповяда на етиопеца Авдемелех, като каза: Вземи отук тридесет души със себе си и извади пророк Еремия от ямата, преди да умре.

11 И Авдемелех взе със себе си мъжете и влезе в дома на царя, под съкровищницата, и взе оттам скъсани дрипи и вехти парцали, и ги спусна с въжета в ямата при Еремия.

12 И етиопецът Авдемелех каза на Еремия: Сложи сега тези скъсани дрипи и парцали под мишниците си, под въжетата. И Еремия направи така.

13 И изтеглиха Еремия с въжетата и го извадиха от ямата¹. И Еремия остана в двора на стражата².

(1) Бил. 37:28; Пр. 29:10; Псалм 3:58; (2) гл. 32:2

14 Тогава цар Седекия изпрати и взе при себе си пророк Еремия в третия вход, който е в ГОСПОДНИЯ дом. И царят каза на Еремия: Ще те попитам нещо¹; не крий нищо от мен²!

(1) гл. 37:17; (2) 1 Царе 3:17

15 А Еремия каза на Седекия: Ако ти съобщя, няма ли със сигурност да ме умъртвиш? И ако те посъветвам, няма да ме послушаш¹.

(1) Лк. 22:67,68

16 И цар Седекия се закле тайно на Еремия и каза: Жив е ГОСПОД, който ни е направил тази душа¹ – няма да те умъртвя и няма да те предам в ръката на тези мъже, които търсят да отнемат живота ти!

(1) Ис. 42:5

17 Тогава Еремия каза на Седекия: Така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата, Израилевият Бог: Ако наистина излезеш при първенците на вавилонския цар, тогава ще се запази животът ти² и този град няма да бъде изгорен с огън³, и ще останеш жив, ти и домът ти.

(1) гл. 44:7; 1 Лек. 17:24; (2) ст. 2; гл. 21:9; (3) гл. 21:10

18 Но ако не излезеш при първенците на вавилонския цар, тогава този град ще бъде предаден в ръката на халдейците и те ще го изгорят с огън; и ти няма да избегнеш от ръката им¹.

(1) гл. 32:4; 34:3; 39:5

19 А цар Седекия каза на Еремия: Страхувам се от юдеите, които преминаха към халдейците, да не би да ме предадат в ръката им и те да се гаврят с мен.

20 А Еремия каза: Няма да те преда-

дат. Моля те, послушай гласа на ГОСПОДА за това, което ти говоря, и ще ти бъде добре и животът ти ще се запази!¹

(1) Пр. 4:4; Ис. 55:3; Ам. 5:4,6

21 Но ако откажеш да излезеш, ето словото, което ГОСПОД ми откри!¹

(1) 2 Лек. 36:12

22 Ето, всички жени, които са останали в двореца на юдовия цар, ще бъдат изведени при първенците на вавилонския цар; и те ще кажат: Твоите приятели те излъгаха¹ и ти надвиха; краката ти затъгнаха в блатото, а те се дръпнаха назад.

(1) гл. 27:14,15; Йов 6:15

23 И всичките ти жени и синовете ти ще бъдат изведени при халдейците и ти няма да избегнеш от ръката им¹, а ще бъдеш хванат от ръката на вавилонския цар и ще станеш причина да се изгори този град с огън².

(1) ст. 18; (2) гл. 21:10

24 Тогава Седекия каза на Еремия: Нека никой да не научи за тези думи, и няма да умреш.

25 Но ако първенците чуят, че съм говорил с теб, и дойдат при теб и ти кажат: Изяви ни сега какво каза на царя, не го скривай от нас и няма да те умъртвим; и какво ти каза царят!

26 Тогава им кажи: Аз представих пред царя молбата си да не ме връща в къщата на Йонатан, за да умра там¹.

(1) гл. 37:15,20

27 И всичките първенци дойдоха при Еремия и го попитаха, и той им каза съгласно всички тези думи, които царят беше заповядал. И те мълчаливо го оставиха, защото това нещо не се разчу.

28 И Еремия остана в двора на стражата¹ до деня, когато Ерусалим беше превзет².

(1) гл. 37:21; (2) гл. 39:14

ст. 1-10; гл. 52:1-27; 4 Царе 25:1-12; 2 Лек. 36:17-20

39 В деветата година на юдовия цар Седекия, в десетия месец, вавилонският цар Навуходоносор беше дошъл с цялата си войска против Ерусалим и го обсадиха¹.

(1) гл. 6:6; 34:1; Езек. 24:1,2

2 А в единадесетата година на Седекия¹, в четвъртия месец, на деветия ден от месеца, портата на града беше разбита².

(1) гл. 1:3; (2) Езек. 33:21

3 И всичките първенци на вавилонския цар¹ дойдоха и седнаха в средната порта: Нергал-Саресер, Самгар-Нево, Сарсехим, началникът на скопците, Нергал-Саресер, началникът на магьосниците и всички други първенци на вавилонския цар.

(1) ст. 13; гл. 21:4

4 А когато юдовият цар Седекия и всичките воители ги видяха, побягнаха и излязоха през нощта от града¹ по пътя на царската градина, през портата, която е между двете стени²; и царят излезе по пътя към равнината.

(1) Езек. 12:12; (2) 2 Лек. 32:5

5 А войската на халдейците ги преследва и настигнаха Седекия в равнините на Ерихон, и го взеха¹, и го заведоха при вавилонския цар Навуходоносор в Ривла, в земята Емат, и той произнесе присъда над него.

(1) гл. 38:18,23; Ис. 22:3; Плач 4:20

6 И вавилонският цар посече синовете на Седекия в Ривла пред очите му, и вавилонският цар посече всичките благородни на Юда¹.

(1) гл. 34:19-22; Соф. 1:8

7 И избодете очите на Седекия и го окова в бронзови окови, за да го отведе във Вавилон¹.

(1) гл. 32:4,5; 44:30; Езек. 12:13

8 А халдейците изгориха с огън царския дворец и къщите на народа и събориха стените на Ерусалим¹.

(1) гл. 5:10; 21:10; Ам. 2:5

9 А началникът на телохраниелите Навузардан откара в плен във Вавилон остатъка от народа, който остана в града, и бежанците, които бяха прибягнали при него, и остатъка от народа, който остана¹.

(1) гл. 40:1,7

10 И началникът на телохраниелите Навузардан остави в юдовата земя *някои* от народа, сиромасите, които нямаха нищо, и им даде лозя и ниви в онзи ден.

ст. 11-14; гл. 40:1-6

11 А вавилонският цар Навуходоносор

заповяда на началника на телохранителите Навузардан¹ относно Еремия, като каза:

12 Вземи го и имай грижа за него, и да не му направиш нищо лошо, а каквото ти каже, това да му направиш¹.

(1) гл. 52:12
(1) гл. 15:11; Пс. 105:15

13 И началникът на телохранителите Навузардан изпрати, и Навусазван, началникът на скопците, и Нергал-Саресер, началникът на магьосниците, и всички по-главни служители на вавилонския цар¹

(1) ст. 3

14 изпратиха и взеха Еремия от двора на стражата¹ и го предадоха на Годолия², сина на Ахикам³, син на Сафан, за да го заведе в къщата. И той живееше сред народа.

(1) гл. 38:28; (2) гл. 40:7; (3) гл. 26:24

15 А ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, когато беше затворен в двора на стражата¹, и каза:

(1) гл. 37:21

16 Иди и говори на етиопеца Авдемелех¹, като кажеш:

Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, аз докарвам думите Си върху този град за зло, а не за добро²; и ще се сбъднат пред теб в онзи ден³.

(1) гл. 38:7-13; (2) гл. 21:10; (3) гл. 40:3; Дан. 9:12; Зах. 1:6

17 Но теб ще избява в онзи ден, заявява ГОСПОД, и няма да бъдеш предаден в ръката на хората, от които се страхуваш¹.

(1) 3 Царе 18:15,16; 4 Царе 6:16; Пс. 41:1

18 Защото непременно ще те избява и няма да паднеш от меч, а животът ти ще ти бъде плячка¹, понеже си се уповал на Мен², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 21:9; 45:5; Йов 5:20; Пс. 91:7;

(2) 1 Лет. 5:20; Ис. 26:3,4

ст. 1-6; гл. 39; 11-14

40 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА¹, след като началникът на телохранителите Навузардан го беше пуснал от Рама², когато го беше взел и той беше вързан с вериги между всичките пленени от Ерусалим и Юда, които бяха откарани в плен във Вавилон³.

(1) гл. 42:7; (2) гл. 31:15; 2 Лет. 16:1; (3) гл. 39:9

2 И началникът на телохранителите взе Еремия и му каза: ГОСПОД, твоят Бог, говори това зло против това място.

3 И ГОСПОД го докара и извърши, както беше говорил¹, понеже вие съгрешихте против ГОСПОДА и не послушахте гласа Му; затова ви постигна това нещо².

(1) гл. 11:17; 39:16; Псалм. 2:17; (2) гл. 22:8,9; 50:7

4 И сега, ето, отвързвам те от веригите, които са на ръцете ти. Ако ти се вижда добре да дойдеш с мен във Вавилон, ела и аз ще имам грижа за теб, а ако ти се вижда зле да дойдеш с мен във Вавилон, недей. Виж, цялата земя е пред теб – където ти се вижда добро и право да отидеш, там иди.

5 А като той още не се връщаше, Навузардан му каза: Върни се при Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан, когото вавилонският цар постави над юдовите градове, и живей с него сред народа или иди, където ти се вижда право да отидеш. И началникът на телохранителите му даде храна и подарък и го пусна.

6 И Еремия отиде при Годолия, сина на Ахикам в Масфа¹ и живя при него сред народа, който беше останал в земята.

(1) Ис. Нав. 18:26

ст. 7-9; 4 Царе 25:22-24

7 А всичките военачалници, които бяха на полето, те и мъжете им, когато чуха, че вавилонският цар поставил Годолия¹, сина на Ахикам, над земята, и че му поверил мъже, жени и деца от сиромасите на земята, от онези, които не бяха откарани в плен във Вавилон²,

(1) гл. 39:14; (2) гл. 39:9,10; 41:10

8 дойдоха при Годолия в Масфа: и Исмаил¹, синът на Натания, и Йоанан², и Йонатан, синовете на Кария, и Серай, синът на Танумет, и синовете на нетофатеца Офи, и Езания, синът на маахатеца; те и мъжете им.

(1) гл. 41:1; (2) гл. 41:11; 42:1; 43:2

9 И Годолия, синът на Ахикам, син на Сафан, се закле на тях и на мъжете

им, като каза: Не се бойте да слугувате на халдейците! Живейте в земята и слугувайте на вавилонския цар, и ще ви бъде добре¹.

(1) гл. 27:11

10 А аз, ето, ще остана в Масфа¹, за да стоя пред халдейците, които ще идват при нас. А вие съберете вино, плодове и *маслинено* масло и ги сложете в съдове си, и живейте в градовете си, които сте заели.

(1) гл. 43:5

11 Също и всичките юдеи, които бяха в Моав и между синовете на Амон, и в Едом, и във всичките страни, когато чуха, че вавилонският цар оставил остатък от юдеите и че поставил над тях Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан,

12 тогава всичките юдеи се върнаха от всичките места, където бяха прогонени, и дойдоха в юдовата земя при Годолия в Масфа, и събраха много вино и плодове.

13 И Йоанан, синът на Кария, и всички военачалници, които бяха в полето, дойдоха при Годолия в Масфа.

14 И му казаха: Знаеш ли ти, че Валис, царят на синовете на Амон¹, е пратил Исмаил, сина на Натания, да те убие²? Но Годолия, синът на Ахикам, не им повярва.

(1) гл. 41:10; (2) гл. 41:1-3

15 А Йоанан, синът на Кария, говори тайно на Годолия в Масфа, и каза: Моля те, нека отида да убия Исмаил, сина на Натания¹, и никой няма да научи. Защо да отнеме живота ти, и всичките събрани около теб юдеи да се разпръснат, и остатъкът от Юда да погине?

(1) 1 Царе 26:8

16 Но Годолия, синът на Ахикам, каза на Йоанан, сина на Кария: Не прави това нещо, защото това, което говориш за Исмаил, е лъжа.

41 И в седмия месец Исмаил, синът на Натания, син на Елисам, от царския род и от големците на царя, и десет мъже с него дойдоха при Годолия, сина

на Ахикам, в Масфа¹; и ядоха заедно хляб там, в Масфа.

(1) гл. 40:7,8

2 Тогава Исмаил, синът на Натания, и десетте мъже, които бяха с него, станаха и убиха с меч Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан. И умъртвиха този, когото вавилонският цар беше поставил над земята¹.

(1) гл. 40:14

3 И Исмаил избии всичките юдеи, които бяха с него, с Годолия, в Масфа, и халдейците, воините, които се намираха там¹.

(1) 4 Царе 25:25

4 А на втория ден, след като беше убил Годолия, и още никой не знаеше,

5 дойдоха хора от Сихем, от Сило и от Самария, осемдесет мъже с обръснати бради и раздрани дрехи, и с нарязвания *по телата си*¹, с хлебни приноси и ливан в ръцете си, за да ги принесат в ГОСПОДНИЯ дом.

(1) гл. 16:6

6 И Исмаил, синът на Натания, излезе от Масфа да ги посрещне, и като вървеше, плачеше. И когато ги срещна, им каза: Елате при Годолия, сина на Ахикам.

7 И когато дойдоха вътре в града, Исмаил, синът на Натания, ги закла и ги хвърли в рова; той и мъжете, които бяха с него.

8 А сред тях се намериха десет мъже, които казаха на Исмаил: Не ни убивай, защото имаме на полето скривалища с жито и ечемик, и *маслинено* масло, и мед¹. И той се отказа и не ги закла сред братята им.

(1) Йов 2:4; Пр. 13:8

9 А ровът, в който Исмаил хвърли всичките трупове на мъжете, които уби заедно с Годолия, беше същият онзи, който цар Аса беше направил заради израилевия цар Вааса¹; и Исмаил, синът на Натания, го напълни с убити.

(1) 3 Царе 15:22

10 И Исмаил отведе в плен целия остатък от народа, който беше в Масфа, царските дъщери и целия народ, останал в Масфа, който началникът на теохранителите Навузардан беше поверил на Годолия, сина на Ахикам¹;

и Исмаил, синът на Натания, ги плени и тръгна да отиде при синовете на Амон².

(1) гл. 40:7; 43:6; (2) гл. 40:14

11 И Йоанан¹, синът на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, чуха за цялото зло, което беше извършил Исмаил, синът на Натания,

(1) гл. 40:8

12 и взеха всичките мъже и отидоха да се бият с Исмаил, сина на Натания, и го намериха при голямата вода, която е в Гаваон¹.

(1) 2 Царе 2:13

13 И когато целият народ, който беше с Исмаил, видя Йоанан, сина на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, се зарадва.

14 И целият народ, който Исмаил беше пленил от Масфа, се обърна и се върна, и отиде при Йоанан, сина на Кария.

15 А Исмаил, синът на Натания, избяга от Йоанан с осем мъже и отиде при синовете на Амон.

16 Тогава Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, взеха целия остатък от народа, който беше върнал от Исмаил, сина на Натания, от Масфа, след като той беше убил Годолия, сина на Ахикам, силните мъже, воините и жените, и децата, и скопците, които беше върнал от Гаваон,

17 и отидоха и спряха в хана на Хамам¹, който е при Витлеем, за да отидат и да дойдат в Египет² –

(1) 2 Царе 19:37-40; (2) гл. 43:5-7

18 заради халдейците, защото се страхуваха от тях¹, понеже Исмаил, синът на Натания, беше убил Годолия, сина на Ахикам, когото вавилонският цар беше поставил над земята².

(1) гл. 42:11; (2) 4 Царе 25:22

42 Тогава всичките военачалници и Йоанан, синът на Кария, и Езания¹, синът на Осяя¹, и целият народ, от най-малкия до най-големия, се приближиха

(1) гл. 40:8; 43:2

2 и казаха на пророк Еремия: Молим

те, нека дойде пред теб молбата ни¹ и се помоли за нас на ГОСПОДА, своя Бог, за целия този остатък², защото останяхме малцина от мнозина, както ни виждат очите ти³ –

(1) гл. 37:20; (2) гл. 2:27; 1 Царе 7:8; Ис. 37:4; (3) Втж. 28:62

3 Да ни изяви ГОСПОД, твоят Бог, пътя, по който да ходим, и това, което да правим¹.

(1) Езд. 8:21

4 А пророк Еремия им каза: Чух. Ето, ще се помоля на ГОСПОДА, вашия Бог, според думите ви¹; и цялото слово, което ви отговори ГОСПОД, ще ви го известя; нищо няма да задържа от вас².

(1) 1 Царе 12:23; (2) гл. 23:28; Деян. 20:28,27

5 Тогава те казаха на Еремия: ГОСПОД да бъде истинен и верен свидетел между нас¹, че наистина ще постъпим така, според всяка дума, с която ГОСПОД, твоят Бог, ще те изпрати до нас².

(1) Бит. 31:50; (2) ст. 20; Втж. 5:27; Съд. 11:10

6 Било добро, или зло, ще послушахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог, до когато те пращаме – за да ни бъде добре, когато послушахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог¹.

(1) гл. 7:23; Пс. 78:36,37

7 И след десет дни ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия¹.

(1) гл. 40:1

8 И той повика Йоанан, сина на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, и целия народ, от най-малкия до най-големия, и им каза:

9 Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, до когато ме пратихте, за да предствам молбата ви пред Него:

10 Ако останете да живеете в тази земя, ще ви съградя, а няма да ви съборя; и ще ви насадя, а няма да ви изкореня¹, защото се разкаях за злото, което ви направих².

(1) гл. 24:6; 31:28;

(2) гл. 18:8; Втж. 32:36; 2 Царе 24:16; Ам. 7:3,6; Йона 3:4,10

11 Не се бойте от вавилонския цар, от когото се страхувате¹. Не се бойте от него, заявява ГОСПОД, защото аз съм с вас, за да ви спася и да ви избавя от ръката му².

(1) гл. 41:18; (2) гл. 1:19

12 Ще ви окажа милост, за да ви помилва и да ви върне в земята ви¹.

(1) Пс. 106:46

13 Но ако кажете: Няма да живеем в тази земя! – и не послушате гласа на ГОСПОДА, своя Бог,

14 и кажете: Не, в египетската земя ще отидем, където няма да видим война и няма да чуем глас на тръба, и няма да гладуваме за хляб; и там ще живеем!¹ –

(1) Чис. 11:5; 14:3,4; Вжк. 17:16; Ис. 30:2

15 затова сега слушайте словото на ГОСПОДА, вие, останали от Юда! Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ако наистина насочите лицата си да отидете в Египет и отидете да живеете там като чужденци,

16 тогава мечът, от който се боите, ще ви стигне там, в египетската земя; и гладът, от който се страхувате, ще ви следва там, в Египет; и там ще измрете!¹.

(1) гл. 44:13,27; Езек. 11:8

17 И всички мъже, които са насочили лицата си да отидат в Египет, за да живеят там като чужденци, ще измрат от меч, от глад и от мор; и няма да имат оцелял или избягал от злото, което аз ще докарам върху тях!¹.

(1) ст. 16

18 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Както гневът Ми и яростта Ми се изляха върху ерусалимските жители¹, така яростта Ми ще се излее върху вас, когато отидете в Египет. И ще бъдете за проклетие и за смайване, за клетва и за присмех²; и няма да видите повече това място³.

(1) гл. 7:20; Псалм 2:4-6; (2) гл. 24:9; Ос. 7:16; (3) гл. 22:10-12

19 ГОСПОД говори на вас, останалите от Юда: Не отивайте в Египет!¹ Знайте добре, че днес ви свидетелствах това.

(1) ст. 14

20 Защото вие измамахте сами себе си¹, когато ме пратихте при ГОСПОДА, своя Бог, и казахте: Помоли се за нас на ГОСПОДА, нашия Бог, и ни съобща всички, което каже ГОСПОД, нашият Бог, и ще *20* извършим².

(1) Чис. 16:38; (2) ст. 2-6

21 И аз днес ви съобщих¹, но вие не послушахте гласа на ГОСПОДА, своя

Бог, в нищо, с което ме изпрати до вас².

(1) Вжк. 30:15;

(2) гл. 43:7; Пс. 81:11; Езек. 33:31,32; Зах. 7:11,12

22 И сега, знайте добре, че ще измрете от меч, от глад и от мор на мястото, където желаете да отидете, за да живеете там като чужденци¹.

(1) гл. 24:10; Езек. 6:11,12; Ос. 9:6

43 И когато Еремия свърши да говори на целия народ всичките думи на ГОСПОДА, техния Бог, с които ГОСПОД, техният Бог, го беше пратил до тях, всички тези думи¹,

(1) гл. 1:7

2 Азария, синът на Осая¹, Йоанан¹, синът на Кария, и всичките горделиви мъже² говориха и казаха на Еремия: Лъжа говориш ти! Не те е пратил ГОСПОД, нашият Бог, да кажеш: Не отивайте в Египет да живеете там като чужденци!

(1) гл. 40:8; 42:1; (2) Ис. 9:9

3 А Варух¹, синът на Нирия, те подбужда против нас, за да ни предадеш в ръката на халдейците² да ни убият и да ни отведат в плен във Вавилон!

(1) гл. 32:12; (2) гл. 38:4

4 И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници, и целият народ не послушаха гласа на ГОСПОДА да останат в юдовата земя.

5 И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници взеха целия остатък от Юда, който се беше върнал от всичките народи, където бяха прогонени, за да пребивават в юдовата земя¹ –

(1) гл. 40:11,12; 41:10

6 мъжете и жените, и децата, и царските дъщери, и всеки човек, когато началникът на телохранилите Навузардан беше оставил¹ на Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан; и *също* пророк Еремия и Варух, сина на Нирия –

(1) ст. 5

7 и отидоха в египетската земя, защото не послушаха гласа на ГОСПОДА¹, и отидоха до Тафнес².

(1) гл. 42:21;

(2) гл. 2:16; 41:17; 44:1; 4 Царе 25:26; Езек. 30:18

ст. 8-13; Езек. 29-32

8 И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия в Тафнес и каза:

9 Вземи в ръката си големи камъни и ги положи в глината при тухларната, която е при входа на фараоновия дворец в Тафнес пред очите на юдовите мъже¹. И им кажи:

(1) гл. 13:1

10 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето аз изпращам да взема слугата Си Навуходоносор, вавилонския цар, и ще поставя престола му върху тези камъни, които положих, и той ще разпъне царската си шатра върху тях¹.

(1) гл. 27:6

11 И ще дойде и ще поразии египетската земя¹: който е за смърт – на смърт и който е за плен – в плен, и който е за меч – под меч².

(1) гл. 46:13; Езек. 30:10; (2) гл. 15:2; 44:12,13; Откр. 13:10

12 И аз ще запала огън в капищата на египетските богове и той ще ги изгори и ще ги отведе в плен¹. И ще се облече с египетската земя, както овчар облича дрехата си, и ще излезе оттам с мир².

(1) гл. 10:11,15; 25:19; 46:25; Ис. 19:1; Езек. 30:13; (2) Езек. 29:19,20

13 И ще строши обелиските, които са във Ветсемес*¹, който е в египетската земя, а капищата на египетските богове ще изгори с огън².

*Он или Илмопол, известен със своя храм на слънцето.

(1) Бит. 41:45; Езек. 30:17; (2) ст. 12

44 Словото което беше към Еремия за всичките юдеи, които живееха в египетската земя¹, които живееха в Мигдол² и в Тафнес³, и в Мемфис⁴, и в земята Патрос⁵, и каза:

(1) гл. 24:8; (2) Езек. 29:10; (3) гл. 43:7; Езек. 30:18; (4) гл. 46:14,19; Ис. 19:13; (5) ст. 15; Ис. 11:11; Езек. 29:14

2 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Видайте цялото зло, което докарах върху Ерусалим и върху всичките юдови градове. И ето ги, запустели са днес и няма в тях жители¹,

(1) ст. 22; гл. 8:3; 34:22; Плач 1:1; 5:18; Зах. 1:6

3 заради злото им, което вършиха и Ме разгневяваха, като отиваха да кадят и да служат на други богове, които нито те познаваха, нито вие, нито бащите ви¹.

(1) гл. 16:10,11; 19:3,4; Втжк. 29:26

4 И пращах до вас всичките Си слуги, пророците, като ставах рано и ги пращах¹, и казвах: Ах, не правете това гнусно нещо, което мразя²

(1) гл. 7:25; 29:19; (2) гл. 7:17-19; Езек. 18:31

5 Но те не послушаха¹ и не приклониха ухото си да се върнат от злото си и да не кадят на други богове².

(1) Ееем. 9:30,34; Откр. 2:21; (2) гл. 11:13,17; Ос. 11:2,7

6 Затова яростта Ми и гневът ми се изляха и се разгоряха в юдовите градове и по ерусалимските улици и те станаха разорени и пусти, както са и днес¹.

(1) ст. 2

7 И сега, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог¹: Защо вършите *това* голямо зло против душите си, да си отсечете мъж и жена, дете и кърмаче отсред Юда² и да не ви остане остатък,

(1) гл. 38:17; (2) гл. 25:6,7; Втжк. 32:25; Езек. 9:6; 33:11

8 като Ме разгневявате с делата на ръцете си¹ и кадите на други богове в египетската земя, където дойдохте да живеете като чужденци, за да бъдете изтребени и да станете за калета и за присмех между всичките народи на земята²?

(1) гл. 32:30; (2) ст. 7

9 Забравихте ли злодеянията на бащите си и злодеянията на юдовите царе, и злодеянията на жените им, и своите злодеяния, и злодеянията на жените си, които извършиха в юдовата земя и по ерусалимските улици¹

(1) Втжк. 9:7; Езд. 9:7,13,14

10 И до днес не се смириха и не се убояха¹, и не ходиха в Моя закон и в Моите правила, които поставих пред вас и пред бащите ви².

(1) гл. 5:3; Екл. 8:12,13; (2) Ис. 42:24

11 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, аз ще насоча лицето Си против вас за зло и за изтреблението на целия Юда¹.

(1) гл. 21:10; Лев. 20:5

12 И ще отнема остатъка от Юда, тези, които насочиха лицата си да отидат в египетската земя, за да живеят там като чужденци; ще паднат от меч, ще се довършат от глад, от най-малкия

до най-големия, ще измрат от меч и от глад и ще бъдат за проклятие и за смайване, за клетва и за присмех¹.

(1) гл. 24:9; 42:15-18,22; 43:11; Ос. 9:6

13 Защото ще накажа живеещите в египетската земя, както наказах Ерусалим – с меч, с глад и с мор¹.

(1) ст. 12

14 И остатъкът от Юда, който е отишъл в египетската земя да живеят там като чужденци, няма да има избягал или оцелял да се върне в юдовата земя¹, в която те копнеят да се върнат да живеят там – защото няма да се върнат освен *неколцина* избягали.

(1) ст. 26,28; Езек. 20:38

15 Тогава всички мъже, които знаеха, че жените им кадах на други богове¹, и всички жени, които стояха там, голямо множество, и целият народ, който живееше в египетската земя, в Патрос², отговори на Еремия и казаха:

(1) Вжж. 13:6-11; (2) ст. 1

16 За словото, което ти ни говори в Името на ГОСПОДА, няма да те послушаме¹,

(1) гл. 6:16; 18:18; 1 Царе 8:19

17 а непременно ще вършим всичко, което е излязло от устата ни, ще кадим на небесната царица и ще ѝ принасяме възлияния¹, както правехме ние и бащите ни, царете ни и първенците ни в юдовите градове и по ерусалимските улици², защото тогава имахме хляб до ситост и ни беше добре, и зло не видяхме³.

(1) ст. 25; Езек. 20:32; (2) гл. 7:17,18; (3) Ос. 2:5,8

18 Но откакто престанаме да кадим на небесната царица и да ѝ принасяме възлияния, бяхме лишени от всичко и се довършихме от меч и от глад¹.

(1) Мал. 3:14

19 *А жените казаха:* И когато кадахме на небесната царица и ѝ принасяхме възлияния, без мъжете си¹ ли ѝ правехме питки с нейния образ и ѝ принасяхме възлияния?

(1) Чис. 30:6-8

20 И Еремия говори на целия народ, на мъжете и на жените, на целия народ, който му отговори така, като каза¹:

(1) Езек. 2:3-7

21 Не си ли спомни ГОСПОД кадене-

то, което кадахте в юдовите градове и по ерусалимските улици, вие и бащите ви, царете ви и първенците ви¹, и народа на тази земя, и не дойде ли в ума Му²?

(1) гл. 11:13; (2) Ам. 8:7

22 И ГОСПОД не можа повече да търпи¹ заради злите ви дела и заради гнусотиите, които вършихте. Затова земята ви стана путош, за смайване и за проклятие, без жители, както е днес².

(1) гл. 5:9; 15:6; (2) 4 Царе 17:15; Дан. 9:11

23 Понеже кадахте и съгрешавахте против ГОСПОДА, и не послушахте гласа на ГОСПОДА, и не ходихте в закона Му и в наредбите Му, и в свидетелствата Му, затова ви постигна това зло, както е днес.

24 И Еремия каза на целия народ и на всичките жени: Слушайте ГОСПОДНОТО слово, всички *от* Юда, които сте в египетската земя.

25 Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, и казва: Вие и жените ви горвихте с устата си и извършихте с ръцете си, и казахте: Непременно ще изпълним обреците си, които обрекохме, да кадим на небесната царица и да ѝ принасяме възлияния! Пазете обреците си и изпълнявайте обреците си!

(1) ст. 16,17

26 Затова, слушайте ГОСПОДНОТО слово всички *от* Юда, които живеете в египетската земя: Ето, заклех се с великото Си Име¹, казва ГОСПОД, че Името Ми няма вече да се произнесе от устата на никой мъж от Юда, който да каже: Жив е ГОСПОД! – в цялата египетска земя²!

(1) гл. 22:5; 49:13; 51:14; (2) ст. 11-14

27 Ето, аз бдя над тях за зло, а не за добро¹; и всичките юдови мъже, които са в египетската земя, ще загинат от меч и глад, докато се довършат².

(1) гл. 21:10; Дан. 9:14; (2) гл. 9:16

28 И избягналите от меча ще се върнат от египетската земя в юдовата земя и ще бъдат броещи мъже¹. И целият остатък от Юда, който отиде в египетската земя, за да живеят там

като чужденци, ще познае, чие слово ще се сбъдне – Моето или тяхното.

(1) ст. 14; Ис. 10:22

29 И това ще ви бъде знаменieto, заявява ГОСПОД, че ще ви накажа на това място, за да познаете, че думите Ми против вас непременно ще се сбъднат за зло.

30 Така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам египетския цар, фараон Вафрий, в ръката на враговете му и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота му¹, както предадох юдовия цар Седекия в ръката на врага му Навуходоносор, вавилонския цар, който търсеше да отнеме живота му².

(1) гл. 46:13,25,26; Езек. 29:2,3; (2) гл. 39:5-7

45 Словото, което пророк Еремия говори на Варух¹, сина на Нирия, когато написа на книга тези думи от устата на Еремия² в четвъртата година на юдовия цар Йоаким³, сина на Йосия, като каза:

(1) гл. 32:12; (2) гл. 36:2,4; (3) гл. 36:1

2 Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за теб, Варух:

3 Ти казваш: О, горко ми, защото ГОСПОД прибави печал на скръбта ми! Изморих се от въздишането си и не намирам почивка¹.

(1) Пс. 6:6,7

4 Така да му кажеш: Така казва ГОСПОД: Ето, онова, което съградих, Аз събарям; и онова, което насадих, Аз изкоренявам, и то по цялата тази земя¹.

(1) Ис. 5:5; Плач 2:6; Ос. 2:12

5 А ти търсиш ли за себе си големи неща? Не търси; защото, ето, Аз докарвам зло върху всяка плът², заявява ГОСПОД, но на теб подарявам живота ти за плячка на всички места, където отидеш³.

(1) 4 Царе 5:26; 2 Тим. 2:3,4; (2) гл. 25:15,16; (3) гл. 39:18

46 Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия против родите¹.

(1) гл. 25:15 ст. 2-26; Ис. 19: 20; Езек. 29-32

2 За Египет. Против войската на еги-

петския цар¹, фараон Нехао, която беше в Кархамис² при реката Ефрат, която вавилонският цар Навуходоносор разби³ в четвъртата година на юдовия цар Йоаким⁴, сина на Йосия:

(1) гл. 25:19; (2) Ис. 10:9; (3) 4 Царе 23:29; 24:7; (4) гл. 25:1

3 Пригответе щит и броня и пристъпете на бой!¹

(1) ст. 14; Ис. 8:9; Йоиш 3:9-11

4 Впрегнете конете, коници, възседнете и застанете напред с шлемовете си, лъснете копията, облечете броните!¹

(1) ст. 3

5 Защо ги видях уплашени да се връщат назад? И силните им са сломени, удариха на бяг, без да се обръщат¹; и ужас отведе, заявява ГОСПОД².

(1) Наум 2:8; Соф. 1:14; (2) гл. 6:25

6 Бързият да не избяга и силният да не се отърве¹; на север, при реката Ефрат ще се спънат и ще паднат².

(1) Екл. 9:11; (2) 4 Царе 23:29; 24:7

7 Кой е този, който се издига като Нил? Като реки се вълнуват водите му¹.

(1) гл. 47:2; Ис. 8:7

8 Египет се издига като Нил и като реки се вълнуват водите му. И казва: Ще се издигна, ще покрия земята, ще погубя градове и жителите им.

9 Изкачете се, коне, буйствайте, колесници! Нека излязат силните, Етиопия и Ливия, които държат щит, и лийците, които държат и огъват лък¹!

(1) Бил. 10:6,13; Езек. 27:10; 30:4,5; Наум 3:9

10 И онзи ден е на Господа, БОГА на Войнствата, ден на отмъщение¹, за да отмъсти на неприятелите Си. Мечът ще пояжда и ще се насити, и ще се опие от кръвта им, защото Господ, БОГ на Войнствата, има жертва² в северната земя, при реката Ефрат.

(1) Ис. 2:12; Ак. 21:22;

(2) Вжк. 32:42; Ис. 34:5,6; Езек. 39:17; Откр. 19:17

11 Изкачи се в Галаад и вземи балсам¹, девиче, дъще египетска! Напрасно умножаваш лековете – няма излекуване за теб².

(1) гл. 8:22; 51:8; (2) Езек. 30:21

12 Народите чуха за позора ти и викът ти изпълни земята; защото силен се сблъска със силен, и двамата паднаха заедно¹.

(1) Езек. 32:12

13 Словото, което ГОСПОД говори на пророк Еремия за идването на вавилонския цар Навуходоносор, за да разори египетската земя:

(1) гл. 43:10,11; 44:30

14 Заявете в Египет и известете в Мигдол¹, известете в Мемфис и в Тафнес²! Кажете: Строй се и се пригответи³, защото мечът пояжда около теб.

(1) Изх. 14:2; (2) гл. 2:16; 44:1; (3) ст. 3,4

15 Защо са проснати на земята твоите юнци? Не устояха, защото ГОСПОД ги бльсна¹.

(1) Пс. 68:1,2

16 Умножи онези, които се спват; даже паднаха един върху друг¹ и казваха: Станете да се върнем при народа си и в родната си земя заради страшния меч!

(1) Лев. 26:37

17 Там викаха: Фараонът, египетският цар загина; пропусна определеното време¹.

(1) Екх. 3:1

18 Жив съм аз, заявява Царят – ГОСПОД на Войнствата е Името Му¹ – че като Тавор² между планините и като Кармил³ при морето ще дойде⁴!

(1) гл. 10:16; 48:15; 51:57; Ам. 4:13; (2) Съд. 4:6,12;

(3) 3 Царе 18:42; (4) гл. 4:7,13

19 Пригответи си необходимото за плен, жителко, дъще египетска¹, защото Мемфис² ще стане на пустош и ще бъде изгорен, *ще остане без жител*.

(1) Ис. 20:4; (2) гл. 44:1; Езеж. 30:13

20 Египет е като много хубава юница, но стършел идва, идва от север¹!

(1) гл. 25:9; 47:2

21 Дори наемниците му сред него са като тлъсти юнци; да, те също се върнаха, заедно побягнаха, не устояха; защото денят на бедствието им ги връхлетя, времето на наказанието им¹.

(1) гл. 48:44; 50:27

22 Гласът му е като змия, която пъзи; защото идват със сила и със секири идват срещу него като дървари.

23 Изякоха гората му, заявява ГОСПОД, ако и да е неизследима; защото са повече от скакалците, нямат брой¹.

(1) Съд. 6:5

24 Посрами се египетската дъщеря; предадена беше в ръката на северния народ.

25 ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, казва: Ето, аз ще накажа Но-Амон¹ и фараона, и Египет и боговете му², и царете му, и фараона, и онези, които се уповават на него³.

(1) Езеж. 30:14; Наум 3:8; (2) гл. 43:12,13; (3) Ис. 20:5,6; 30:3

26 И ще ги предам в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им, в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и в ръката на слугите му¹. А след това ще се насели както в предишните дни², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 44:30; Езеж. 32:11; (2) Езеж. 29:13

ст. 27,28; гл. 30:10,11; Езеж. 16:5,3

27 А ти не се бой, служителю Мой, Якове, и не се страхувай, Израилю! Защото, ето, аз ще те спася от далечна страна и потомството ти – от земята на плена им. И Яков ще се върне и ще се успокои, и ще си почине, и никой няма да го плаши.

28 Ти не се бой, служителю Мой, Якове, заявява ГОСПОД, защото аз съм с теб, защото ще сложа край на всичките народи, където съм те прогонил, но на теб няма да сложа край, а ще те накажа с право и никак няма да те изкарам невинен.

гл. 47; Езеж. 25:15-17; Ам. 1:6-8; Соф. 2:4-7

47 Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия за филистимците¹, преди фараонът да беше разорил Газа².

(1) гл. 25:20; (2) Деян. 8:26

2 Така казва ГОСПОД: Ето, води приидат от север¹ и ще станат като наводняващ поток². И ще наводнят земята и всичко, което е в нея, градове и жителите им. Тогава хората ще викнат, и ще заридаят всичките жители на земята

(1) гл. 6:22; 46:20; (2) гл. 46:7,8; Откр. 17:15

3 от тропота на копитата на силните му коне, от шума на колесниците му и тътена на коелата му¹. Баштите няма да се обърнат да погледнат към децата си, понеже ръцете им са отслабнали

(1) Ис. 5:28; Наум 3:2

4 заради деня, който идва да унищожи всички филистимци и да отсече на Тир и Сидон и най-последния по-

мощник; защото ГОСПОД ще унищожи филистимците, остатъка от остров Кафтор¹.

(1) Бит. 10:14; Ам. 9:7

5 Плешивост постигна Газа, Аскалон¹ загина, остатъкът от долината им. Докога ще правиш нарязвания по тялото си?²

(1) Зах. 9:5; (2) гл. 16:6; 3 Царе 18:28

6 О, меч ГОСПОДЕН, докога няма да почиваш?¹ Върни се в ножицата си, спри и утихни!

(1) гл. 12:12

7 Как да почине? ГОСПОД му е заповядал¹. Против Аскалон и против крайбрежието, за там го е определил.

(1) Езеж. 14:17; 21:4,5,9

гл. 48; Чис. 24:17; Ис. 15; 16; Езеж. 25:8-11;

Ам. 2:1-3; Соф. 2:8-11

48 За Моав¹. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Горко на Нево², защото се опустоши! Посрами се, беше превзет Кириатаим³; посрами се, беше сринат Мисгав.

(1) гл. 25:21; (2) Чис. 32:3; (3) Бит. 14:5; Чис. 32:37

2 Няма вече хвалба за Моав; в Есевон¹ замислиха зло против него: Елате да го изтребим, да не е народ! И ти, Мадмен, ще опустееш, ще те следва меч.

(1) Чис. 21:26

3 Глас на писък от Оронаим – опустошение и голямо разрушение!

4 Моав беше разрушен, децата му надигнаха писък.

5 Защото по нанагорницето на Луит ще се изкачват с непрекъснат плач, а по нанадолницето на Оронаим се чу плачевен вик за разрушение.

6 Бягайте, отървавайте живота си¹ и бъдете като самотен храст в пустинята².

(1) гл. 51:6; Бит. 19:17; (2) гл. 17:6

7 Защото, поради това, че се уповаваше на делата си и на съкровищата си¹, и ти ще бъдеш хванат. И Хамос² ще отиде в плен, свещениците и първенците му заедно с него³.

(1) 1 Тим. 6:17; (2) Съд. 11:24; (3) гл. 49:3,4; Ис. 46:1,2

8 И ще дойде във всеки град опустошител, никой град няма да се избави. И долината ще погине и равнината ще бъде разорена, както каза ГОСПОД.

9 Дайте криле на Моав, защото ле-

тейки ще избяга. И градовете му ще станат пустош без жител в тях.

10 Проклет онзи, който върши небрежно делото ГОСПОДНО и проклет онзи, който въздържа меч си от кръв!¹

(1) Ис. Нав. 10:19; Съд. 5:23

11 Моав е бил безгрижен от младостта си, почивал е като вино на дрождите си¹; не е бил изпразан от съд в съд, не е ходил в плен. Затова вкусът му е останал в него и уханието му не се е променило.

(1) Соф. 1:12

12 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще му пратя преливачи, които ще го прелеят и ще изпразнят съдовете му, и ще разкъсат меховете му.

13 И Моав ще се посрами за Хамос¹, както се посрами израилевият дом за Ветил², на който се уповавах.

(1) 2 Лет. 25:15; Ис. 16:12; 45:20; (2) 3 Царе 12:29; Ам. 5:5

14 Как казвате: Ние сме силни мъже, мъже храбри за война?

15 Моав беше опустошен, врагове се накачиха по градовете му, а отбраните му младежи паднаха за клане¹, заявява Царят – ГОСПОД на Войнствата е Името Му².

(1) Ис. 40:30; (2) гл. 46:18; 50:34

16 Гибелта на Моав скоро ще дойде и злото му бърза много.

17 Оплаквайте го всички, които сте около него, и всички, които знаете името му! Кажете: Как се строши силната тояга и славният жезъл!¹

(1) Ис. 14:4-6

18 Слез от славата, живей в жажда, жителко, дъще девонска¹, защото опустошителят на Моав се изкачи против теб, разруши крепостите ти.

(1) Чис. 21:30

19 Застани на пътя и наблюдавай, жителко на Ароир¹. Попитай онзи, който бяга, и орази, която се е отървала. Кажете: Какво стана?

(1) Съд. 11:26

20 Моав се посрами, защото е опустошен. Ридай и викай: Известете в Арнон, че Моав беше запустен!

21 Присъда сполетя равнинната земя, Олон и Яса, и Мефаат¹,
22 и Девон, и Нево, и Вет-Дивлаатим¹,

(1) Чис. 33:46

23 Кириатаим, Вет-Гамул, и Вет-Маон,
24 и Кариот, и Восора¹, и всичките
градове на моавската земя, далечните
и близките.

(1) гл. 49:13; Ис. 63:1

25 Отсече се рогът на Моав¹ и мишца-
та му се строши², заявява ГОСПОД.

(1) Пс. 75:10; Зах. 1:18-21; (2) Пс. 37:17; Езеки. 30:21

26 Напийте го¹, защото против ГОС-
ПОДА се превъзнесе², за да се вая
Моав в бълвоча си³, да стане за при-
смех и той.

(1) гл. 25:15-17; (2) гл. 50:29; Йов 15:25; (3) Ис. 19:14

27 Защото, не ти ли беше Израил
за присмех? Или беше намерен сред
крадци, че колкото пъти говориш за
него, потреперваш *от отбращение?*

28 Напуснете градовете и живеете
в скалите, моавски жители, и бъдете
като гълбица, която свива гнездо по
ръба на зейналата пропаст¹.

(1) гл. 49:8; Пес. 2:14

29 Чухме за гордостта на Моав – мно-
го е горд – за високомерието му и
гордостта му, и надутостта му, и нади-
гането на сърцето му.

30 Аз зная неговото беснееие, заявява
ГОСПОД, и неговата нищожност; ни-
щожно постъпвах.

31 Затова ще заридая за Моав и ще
извикам за целия Моав; жалее се за
мъжете на Кир-Арес¹.

(1) 4 Царе 3:25

32 Повече от плача на Язир¹ ще пла-
ча за теб, лоза на Севма¹! Клонките
ти преминаха морето, стигнаха до мо-
рето на Язир. Опустошител връхлетя
плодовете ти и гроздобера ти.

(1) Чис. 32:1,3,38

33 И веселието и радостта се отнеха
от плодородното поле и от моавската
земя. И спрях виното от линовете, не
се тъпче *грозде* с радостен вик; силният
вик не е радостен вик¹.

(1) Йонх. 1:12

34 От пъська на Есевон до Елеала, до
Яса нададох глас, от Сигор до Орона-
им, до Еглат-Шелишия, защото и води-
те на Нимрим пресъхнаха.

35 И ще премахна от Моав, заявя-
ва ГОСПОД, онзи, който се изкачва
на високото място и кади на боговете
си.

36 Затова сърцето ми звучи за Моав
като флейта и сърцето ми звучи като
флейта за мъжете на Кир-Арес¹ – за-
щото богатството, което придоби, по-
гина,

(1) ст. 31

37 защото всяка глава е плешива и
всяка брада е обръсната, по всичките
ръце има нарязвания¹, а на слабини-
те – вретиче.

(1) гл. 16:6

38 По всичките *къщци* покриви на
Моав и по улиците му всички ридаят,
защото строших Моав като нежелан
съд¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 22:28; Ис. 30:14

39 Как се съкруши! – ридаят. Как
Моав обърна гръб от срам! И Моав
ще бъде за подигравка и ужас на вси-
чки около него.

40 Защото така казва ГОСПОД: Ето,
като орел ще лети и ще разпростре
крилете си над Моав¹.

(1) гл. 4:13; 49:22

41 Градовете са превзети, крепости-
те – завладени. И сърцата на силните
мъже на Моав ще бъдат в онзи ден
като сърцето на жена в родилни бол-
ки¹.

(1) гл. 6:24; 49:24

42 И Моав ще се унищожи да не
бъде народ, защото против ГОСПОДА
се превъзнесе¹.

(1) Пс. 83:5,6

43 Страх и яма, и примка върху теб,
жителю на Моав, заявява ГОСПОД.

44 Който избегне от страха, ще падне
в ямата, а който излезе от ямата, ще
се хване в примката¹; защото ще дока-
рам върху него, върху Моав, годината
на наказанието му², заявява ГОСПОД.

(1) Ис. 24:17,18; (2) гл. 23:12; 46:21; 49:8

45 Под сянката на Есевон застанаха
безсилни бягащите, защото огън изле-
зе от Есевон и пламък отсред Сион
и погълна края на Моав и темето на
метежниците¹.

(1) Чис. 21:28,29

46 Горко ти Моаве! Погина народът
на Хамос¹, защото синовете ти бяха
взети в плен и дъщерите ти са пленни-
ци.

(1) Съд. 11:24

47 Но Аз ще върна Моав от плен в
последните дни, заявява ГОСПОД¹.

Дотук присъдата на Моав. (1) гл. 49:6,39

ст. 1-6; Езек. 21:28-32; 25:1-7; Ам. 1:13-15; Соф. 2:8-11

49 За синовете на Амон¹. Така казва ГОСПОД: Няма ли синове Израил? Няма ли наследник? Защо царят им* завладя Гад и народът му живее в неговите градове?

*на евр.: Мелхом, което може да бъде божеството Мохам, така и в ст. 3; (1) гл. 25:21

2 Затова, ето, идват дни, казва ГОСПОД, когато ще направя да се чуе в Рава на синовете на Амон¹ боен вик; и тя ще стане на грамада от развалини и дъщерните ѝ градове ще бъдат изгорени с огън. Тогава Израил ще завладее онези, които са владели него², заявява ГОСПОД.

(1) Втж. 3:11; Езек. 21:20; (2) Ис. 11:14; 14:2

3 Заридай, Есевон, защото Гай е опустошен! Извикайте, дъщери на Рава, препашете се с вретиче, плачете¹ и се лутайте между оградите, защото царят им ще отиде в плен и свещениците му и първенците му заедно с него².

(1) Ис. 15:2-4; (2) гл. 48:7

4 Защо се хвалиш с долините¹? *Вогата* на долината ти изтече, дъще отстъпница, която се уповаваш на съкровищата си² и казваши: Кой ще дойде против мен?

(1) гл. 21:13; (2) гл. 48:7

5 Ето, аз докарвам върху теб страх, заявява Господ, БОГ на Войнствата, от всички, които са около теб¹. И ще бъдете изгонени, всеки накъдето му видят очите, и няма кой да прибере скиташите се.

(1) ст. 29

6 Но после ще върна синовете на Амон от плен¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 39; гл. 48:47

ст. 7-22; Ис. 21:11,12; 34:5-17; Псал. 4:21,22; Езек. 25:12-14; 35; Ам. 1:11,12; Ава.

7 За Едом¹. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Няма ли вече мъдрост в Теман²? Изгуби ли се съветът на благо-разумните? Изчезна ли мъдростта им³?

(1) гл. 25:21; Пс. 137:7; Мал. 1:3,4; (2) Йов 4:1; Авак. 3:3;

(3) Йов 5:12,13; Ис. 29:14

8 Бягайте, обърнете се, скрийте се на дълбоко да живеете¹, жители на Дедан², защото докарах върху Исав съспиятия му – времето, когато ще го накажа³.

(1) гл. 48:28; (2) гл. 25:23; Ис. 21:13; (3) гл. 48:44

9 Ако дойдат при теб гроздоберачи, няма да оставят пабирък. Ако *гойгат* крадци през нощта, ще опустошават до насита.

10 Защото аз оголих Исав, открих скривалищата му и той няма да може да се скрие¹. Изтребени са потомството му и братята му, и съседите му; и него го няма.

(1) гл. 23:24

11 Остави сирачетата си, аз ще ги запазя живи; и вдовиците ти нека на Мен се уповават¹.

(1) Втж. 10:18; 1 Тим. 5:5

12 Защото така казва ГОСПОД: Ето, онези, чиято присъда не беше да пият от чашата, непременно ще пият, а ти ли ще останеш ненаказан? Няма да останеш ненаказан, а непременно ще пишеш¹!

(1) гл. 25:28,29; Псал. 4:21

13 Защото се заклех в Себе Си¹, заявява ГОСПОД, че Восора² ще стане за смайване и за присмех, на пустош и за проклятие, и всичките ѝ градове ще станат на вечна пустош.

(1) гл. 44:26; (2) гл. 48:24

14 Чух известие от ГОСПОДА и пратеник се изпрати сред народите *да каже*: Съберете се и елате против нея, и станете на бой!

15 Защото, ето, направих те малък между народите, презрян между хората.

16 Измами те твоята страховитост, гордостта на сърцето ти; ти, който живееш в пукнатините на скалите, държиш върха на хълма. Но дори да поставиш гнездото си нависоко като орел¹, и оттам ще те сваля², заявява ГОСПОД.

(1) Йов 39:27,28; (2) гл. 51:53; Ам. 9:2

17 Едом ще стане за смайване; всеки преминаващ покрай него ще се смае и ще подсвирне за всичките му язви¹.

(1) гл. 18:16; 50:13

18 Както при разорението на Содом и Гомора, и съседите им, казва ГОСПОД, никой няма да живее там, и човек няма да пребивава в него¹.

(1) ст. 33; гл. 50:40; Втж. 29:23; Ис. 34:10

ст. 19-21; гл. 50:44-46

19 Ето, като лъв¹ от разкоша на Йор-

дан² ще се изкачи против богатото за-
селище; но аз внезапно ще го изгоня
от него и ще поставя над него, който е
избран³. Защото кой е като Мен и кой
ще ме призове *на съд*, и кой е овчарят,
който ще устои против Мен⁴?

(1) гл. 4:7; (2) гл. 12:5; Зах. 11:3;
(3) гл. 25:9; (4) 2 Лер. 20:6; Пс. 76:7

20 Затова слушайте решението, което
ГОСПОД взе против Едом, и мислите,
който намисли против жителите на Те-
ман: Непременно ще бъдат отвлечени,
и най-малките от стадото; непременно
заселището им ще запустее от тях.

21 От слуха за падането им земята
се тресе¹. Вик – гласът му се чува до
Червеното море.

(1) Езек. 26:15

22 Ето, като орел ще се издигне и ще
лети, ще разпростре крилете си¹ над
Восора. И сърцата на сианите мъже на
Едом ще бъдат в онзи ден като сърце-
то на жена в родилни болки¹.

(1) гл. 48:40,41

ст. 23-27; Ис. 17:1-11; Ам. 1:3-5

23 За Дамаск. Емат и Арфад¹ се посра-
миха, защото чуха лоша вест; стопиха
се. Смушение има в морето, не може
да утихне².

(1) 4 Царе 18:34; Ис. 10:9; Зах. 9:1,2; (2) Ис. 57:20

24 Дамаск отслабна, обърна се в бяг,
ужас го обхвана, скръб и болки го об-
зеха като на раждаща жена¹.

(1) гл. 48:41; 50:43

25 Как не беше оставен този славен
град, градът на радостта ми!

26 Затова младежите му ще паднат
по площадите му и всичките воители ще
загинат в онзи ден, заявява ГОСПОД
на Войнствата¹.

(1) гл. 50:30

27 И аз ще запала огън в стените на
Дамаск и той ще пояде дворците на
Венадад.

ст. 28-33; Ис. 21:13-17

28 За Кидар и за асорските царства¹,
който вавилонския цар Навуходоно-
сор разби. Така казва ГОСПОД: Стане-
те, изкачете се към Кидар и погубете
източните жители¹!

(1) гл. 2:10; 25:23,24; Пс. 120:5; (2) Съд. 6:3

29 Ще вземат шатрите им и стадата
им; завесите им, съдовете им и ками-

лите им ще отнесат за себе си, и ще
викат към тях: Ужас отворед¹!

(1) ст. 5; гл. 6:25

30 Бягайте, махнете се далеч, скрийте
се надълбоко да живеете, жители на
Асор, заявява ГОСПОД, защото вави-
лонският цар Навуходоносор взе ре-
шение против вас и замисли замисъл
против вас.

31 Станете, изкачете се против без-
грижния народ, който живее в безо-
пасност, заявява ГОСПОД, няма порти
и няма резета, сам живее¹.

(1) Езек. 38:11

32 И камилите им ще бъдат за грабеж
и многото им добитък – за плячка.
И ще разпръсна по всичките ветри-
ща онези, които си стрижат краищата
*на косата*¹, и ще докарам гибелта им
от всичките им страни, заявява ГОС-
ПОД.

(1) гл. 9:26

33 И Асор ще стане жилище на ча-
кали¹, вечна пустош. Никой няма да
живее там и човек няма да пребивава
в него².

(1) Ис. 34:13,14; (2) ст. 18

ст. 34-39; Езек. 32:24,25

34 Словото на ГОСПОДА, което беше
към пророк Еремия за Елам¹ в начало-
то на царуването на юдовия цар Седе-
кия, и каза:

(1) гл. 25:25

35 Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Ето, аз ще строша лъка на Елам¹, пред-
ставителната им сила.

(1) Ис. 21:2; Пс. 46:9

36 Ще докарам върху Елам четирите
ветрища от четирите края на небето¹
и ще ги разпръсна по всички тези вет-
рища. И няма да има народ, където да
не отидат прогонените на Елам.

(1) Откр. 7:1

37 И аз ще разтреперя Елам пред
враговете им и пред онези, които ис-
кат живота им, и ще докарам върху
тях зло – пламтящия Си гняв, заявява
ГОСПОД. Ще изпратя меч след тях,
докато ги довърша¹.

(1) гл. 9:16

38 И ще поставя престола Си в Елам¹
и ще погубя оттам цар и първенци,
заявява ГОСПОД.

(1) Пс. 9:4,8

39 Но в последните дни ще върна
Елам от плен¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 6

гл. 50; гл. 51; Ис. 13; 14; 21:1-10; 47

50 Словото, което ГОСПОД говори за Вавилон, за халдейската земя чрез пророк Еремия¹:

(1) гл. 25:12,26

2 Известете между народите, прогласете и издигнете знаме! Прогласете, не крийте, казвайте: Вавилон е превзет! Вил е посрамен, Меродах – съкрушен. Изваяните му идоли са посрамени¹, кумирите му – съкрушени.

(1) гл. 10:11; Ис. 46:1

3 Защото народ се изкачи против него от север¹; той ще направи земята му пустош и няма да има жител в нея; от човек до животно бягат, отиват си².

(1) ст. 9,41; (2) ст. 39; гл. 51:62

4 В онези дни и в онова време, заявява ГОСПОД, ще дойдат израилевите синове, те и юдовите синове заедно с тях¹; ще вървят и ще плачат², и ще потърсят ГОСПОДА, своя Бог³.

(1) гл. 3:18; (2) гл. 31:9;

(3) гл. 29:12-14; 2 Лек. 7:14; Ос. 3:5; 11:10

5 Ще питат за Сион с лицата си насочени към него: Елате да се прилепим към ГОСПОДА във вечен завет¹, който няма да се забрави!

(1) гл. 32:40

6 Народът Ми беше като изгубени овце¹; пастирите им ги заблудиха да се скитат по планините; те ходеха от планина на хълм, забравиха кошарата си².

(1) Пс. 119:176; Ис. 53:6; Езек. 34:5,6;

Мт. 9:36; 10:6; 18:12; 1 Петр. 2:25; (2) гл. 23:1,2; Ис. 1:3

7 Всички, които ги намираха, ги пояждаха¹ и притеснителите им казаха: Не сме виновни, защото те съгрешиха против ГОСПОДА², обиталището на правдата³, и против ГОСПОДА, надеждата на бащите си⁴.

(1) Пс. 79:7; (2) гл. 40:2,3;

Зах. 11:5; (3) гл. 31:23; 33:16; (4) гл. 14:8; Пс. 22:4

8 Бягайте отсрещ Вавилон и излезте от земята на халдейците¹, и бъдете като овни пред стадо.

(1) Ис. 48:20; Зах. 2:7

9 Защото, ето аз ще надигна и ще изкача против Вавилон събрание на големи народи от северната земя¹ и ще се строят против него. Оттам ще бъде превзет. Стрелите им ще бъдат като на изкусен воин, няма да се върнат празни².

(1) ст. 3,41; (2) 2 Царе 1:22

10 И Халдея ще бъде за грабеж¹, всички, които я разграбват, ще се наситят, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 37

11 Защото и да се радвате, и да се веселите¹, грабителите на наследството Ми, и да скачате като юница на трева, и да цвилите като силни коне,

(1) Авак. 1:15

12 майка ви много се посрами, опозори се тази, която ви е родила. Ето, последна е между народите, пуста, суха и непроходима¹.

(1) ст. 39; гл. 51:62

13 Поради гнева на ГОСПОДА тя няма да се насели, цялата ще бъде пустош. Всеки, който минава през Вавилон, ще се смае и ще подсвирне за всичките му язви¹.

(1) гл. 18:16; 25:12; Соф. 2:15

14 Стройте се против Вавилон отвред, всички, които опъвате лък! Стреляйте против него, не жалете стрели, защото той съгреша против ГОСПОДА¹.

(1) ст. 29

15 Извикайте против него отвред! Той се предаде, паднаха укрепленията му, сринаха се стените му, защото това е отмъщение от ГОСПОДА¹. Отмъстете му – както е направил, така му направете².

(1) ст. 28; Ис. 63:4; Наум 1:2;

(2) ст. 29; Ис. 59:18; Откр. 18:6

16 Отсечете от Вавилон сеяча и държащия сърп във време на жетва. Пред страшния меч ще се върнат всеки при народа си и ще бягат всеки в земята си.

17 Израил е разпръсната овца, прогонена от лъвовете. Първо я пояде асирийският цар¹, а накрая този, вавилонският цар Навуходоносор изгриза костите ѝ².

(1) 4 Царе 17:6; (2) гл. 21:7; 51:34

18 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, аз наказвам вавилонския цар и земята му, както наказвах асирийския цар¹.

(1) Вжк. 32:41; Ис. 10:12; Авак. 2:8

19 И ще върна Израил на пасбището му¹ и той ще пасе в Кармил и Васан и душата му ще се насити на планината Ефрем и Галаад².

(1) гл. 23:3; 33:12;

(2) гл. 33:12; Чис. 32:1,4; Езек. 34:13; Мих. 7:14

20 В онези дни и в онова време, зая-

вява ГОСПОД, беззаконието на Израил ще се потърси и няма да го има; и греховете на Юда – и няма да се намерят¹; защото ще простя на тези, които ще оставя².

(1) гл. 31:34; 33:8; Пс. 103:12; Ис. 43:25; 44:22; Псалм 4:22; Зах. 3:9; (2) Пс. 85:2; Ис. 10:21; 33:24; Соф. 3:12

21 Изкачи се против земята Мератаим*, против нея и против жителите на Фекод**. Опустоши и изпълни след тях проклятието, заявява ГОСПОД, и направи според земята, което ти заповядах!¹

*Двоен бунт **Наказание, Посещение

(1) Втзк. 33:27; Ис. 48:14

22 Глас на битка се чува в страната и голямо разрушение.

23 Как се строши и разруши чукът на цялата земя! Как стана Вавилон за смайване между народите!

24 Поставих ти примка и ти се хвана, Вавилоне, и не разбра. Намери се и също се хвана, защото си обявил война на ГОСПОДА¹.

(1) Йов 15:25

25 ГОСПОД отвори оръжейницата Си и извади оръжията на гнева Си, защото Господ, БОГ на Войнствата, има дело в земята на халдейците¹.

(1) Ис. 13:5

26 Елате против него от края на земята, отворете житниците му, натрупайте го като кръстци и изпълнете над него проклятието. Нека няма остатък!

27 Изколете всичките телета, нека слязат на клане¹. Горко им, защото дойде денят им, времето на наказанието им².

(1) Ис. 34:6,7; (2) гл. 27:7; 46:21

28 Глас на бягащите, на оцелелите от вавилонската земя, за да извести в Сион отмъщението от ГОСПОДА, нашия Бог, отмъщението на Неговия храм¹!

(1) ст. 15; Дан. 5:23,30

29 Свикайте стрелци срещу Вавилон, всички, които опъват лък¹! Разположете стан отвред срещу него, да не оцелее никой! Отплатете му според делата му, според всичко, което е направил, така му направете², защото се е възгордял против ГОСПОДА, против Светия Израилев³.

(1) ст. 14; (2) ст. 15; гл. 25:14;

Пс. 137:8; Мт. 7:2; (3) ст. 14,24; гл. 48:26; Псалм 1:9

30 Затова младежите му ще паднат по площадите му и всичките му военни мъже ще загинат в онзи ден¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 49:26

31 Ето, Аз съм против теб, граде горделиви, заявява Господ, БОГ на Войнствата, защото дойде денят ти, времето, когато ще те накажа¹.

(1) Ис. 2:12

32 И гордият ще се препъне и ще падне и никой няма да го вдигне. И ще запала огън в градовете му и той ще погълне всичките му околности¹.

(1) Пр. 16:18

33 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Израилевите синове и юдовите синове са угнетени заедно; и всички, които ги отведоха в плен, ги държат, отказват да ги пуснат¹.

(1) Зах. 1:15

34 Но Изкупителят им е силен¹, ГОСПОД на Войнствата е Името Му². Непременно ще защити делото им³, за да успокои земята и да разтрепери вавилонските жители⁴.

(1) Йов 19:25; Пр. 23:11; Откр. 18:8; (2) гл. 10:16; 48:15;

(3) 2 Леп. 6:39; Пр. 22:23; Ис. 51:22; Псалм 3:58; (4) гл. 30:20

35 Меч върху халдейците, заявява ГОСПОД, и върху жителите на Вавилон, и върху първенците му, и върху мъдреците му!

36 Меч върху измамниците – и ще обезумеят¹;

меч върху силните му – и те ще се ужасят.

(1) Ис. 44:25

37 Меч върху конете им и върху колесниците им, и върху всичките разноплеменни народи, които са сред него – и ще станат като жени¹.

Меч върху съкровищата му – и ще бъдат разграбени².

(1) Наум 3:13; (2) ст. 10

38 Суша върху водите му – и ще пресъхнат¹, защото е земя на изваяни идоли и те са полудели от ужасите си.

(1) Ис. 44:27; Откр. 16:12

39 Затова пустинни зверове и хиени ще живеят там, и ще живеят там камлоптици. И вече няма да се насели навеки, няма да е обитаем от поколение в поколение¹.

(1) ст. 3; Откр. 18:2

40 Както при разорението на Содом

и Гомора, и съседите им от Бога¹, заявява ГОСПОД, никой няма да живее там, и човек няма да пребивава в него².

(1) Ам. 4:11; (2) гл. 49:18

41 Ето, народ идва от север, голям народ и много царе ще се надигнат от краищата на земята¹.

(1) ст. 3,9

42 Лък и копие държат, жестоки са и безмилостни, гласът им бучи като морето. Яздят на коне, строени като мъж за бой срещу теб, дъще вавилонска¹.

(1) гл. 6:22,23

43 Вавилонският цар чу вестта за тях и ръцете му отслабнаха, страх го обзе¹, мъки като на раждаща жена².

(1) Дан. 5:5,6; (2) гл. 49:22,24

44 Ето, като лъв от разкоша на Йордан¹ ще се изкачи против богатото заселище; но аз внезапно ще ги изгоня от него, и ще поставя над него, който е избран². Защо кой е като Мен и кой ще ме призове *на съд*, и кой е овчарят, който ще устои против Мен?

(1) гл. 12:5; (2) Ис. 46:11; 48:14,15

45 Затова слушайте решението, което ГОСПОД взе против Вавилон, и мислите, които намисли против земята на халдейците: Непременно ще бъдат отвлечени, и най-малките от стадото, непременно заселището им ще запустее от тях.

46 От слуха за превземането на Вавилон земята се потресе и вик се чу между народите¹.

(1) гл. 49:19-21; Откр. 18:9,10

ст. 1-58; гл. 50; Ис. 13; 14; 21:1-10; 47

51 Така казва ГОСПОД: Ето, аз надигам разрушителен вятър против Вавилон и против онези, които живеят в сърцето на надигналите се против Мен¹.

(1) гл. 4:11,12

2 И ще изпратя върху Вавилон веячи, които ще го отвелят¹ и ще изпразнят земята му, защото ще бъдат отвред против него в деня на нещастieto.

(1) гл. 15:7; Ис. 41:16; 43:14

3 Стрелец срещу стрелец да опъва лъка си и срещу онзи, който се надига в бронята си! И не жалете младежите

му, изпълнете проклятието над цялата му войска!¹

(1) ст. 53

4 И ще паднат убити в халдейската земя и прободени по улиците й.

5 Защо не е овдволял Израил, нито Юда от своя Бог, от ГОСПОДА на Войнствата¹, въпреки че земята им е пълна с беззаконие против Светия Израилев.

(1) ст. 19; гл. 14:19; Ис. 49:15; 51:15; Ос. 1:10,11; Зах. 2:12

6 Бягайте отсрещу Вавилон и отървете всеки живота си¹, не погивайте в беззаконието му²! Защото е времето на отмъщението на ГОСПОДА, Той му отплаща заслуженото му³.

(1) ст. 45; гл. 48:6; Откр. 18:4; (2) Чис. 16:26; (3) ст. 56; Пс. 94:1

7 Вавилон беше златна чаша в ръката на ГОСПОДА, която опиваше цялата земя. Народите пиха от виното му, затова народите обезумяха¹.

(1) гл. 25:16,27; Откр. 14:8

8 Внезапно падна Вавилон и беше разрушен – ридайте за него! Вземете балсам за болката му¹, може би ще се излекува.

(1) гл. 46:11

9 Лекувахме Вавилон, но не се излекува. Оставете го и нека отидем всеки в земята си, защото присъдата му стигна до небето и до облаците се издигна¹.

(1) Откр. 18:5

10 ГОСПОД изяви правдата ни¹. Елате, нека разкажем в Сион делото на ГОСПОДА, своя Бог².

(1) Пс. 37:6; Мих. 7:9; (2) Пс. 66:16; 118:17; Ис. 24:14

11 Наострете стрелите, хванете щитовете! ГОСПОД подбуди духа на мидийските царе¹, защото намерението Му е против Вавилон, да го избреби; понеже това е отмъщението на ГОСПОДА, отмъщението на Неговия храм.

(1) ст. 28

12 Издигнете знаме¹ против стените на Вавилон, усилете стражата, поставете стражи, пригответе засади! Защото ГОСПОД и намисли, и ще извърши онова, което говори против вавилонските жители².

(1) Ис. 11:12; (2) ст. 29

13 О ти, който живееш край много води¹ и избилстваш със съкровища, краят ти дойде, мярката на грабежа ти².

(1) Пс. 137:1; Откр. 17:1,15; (2) Авак. 2:8

14 ГОСПОД на Войнствата се закле в Себе Си¹: Аз те напълних с хора като скакалци² и те ще надигнат вик против теб.

(1) гл. 44:26; Ам. 6:8; (2) Съд. 6:5
ст. 15-19; гл. 10:12-16

15 Той направи земята със силата Си, утвърди света с мъдростта Си и с разума Си разпростра небесата¹.

(1) Ис. 44:24; 48:13; Римл. 4:17

16 Когато издава гласа Си, се умножават водите на небето и издига пари от краищата на земята. Прави светкавици за дъжд и извежда вятър от скриващата Си.

17 Всеки човек е твърде глупав в познанието си; всеки златар се посрамва от изваяния идол, защото изляното от него е лъжа и няма дух в тях¹.

(1) Пс. 115:5-7

18 Суета са те, дело на заблуда, във времето на наказанието си ще погинат¹.

(1) гл. 10:11; Ис. 2:18; 57:12; Евек. 6:6

19 Делът на Яков не е като тези, защото Той е образувал всичко¹, и племето на наследството Си²; ГОСПОД на Войнствата е Името Му³.

(1) Ис. 51:13; (2) Пс. 135:4; (3) ст. 5

20 Ти си Ми бойна секира, оръжие за бой и ще разбия чрез теб народи, и ще погубя царства чрез теб.

21 И ще разбия чрез теб кон и ездача му, и ще разбия чрез теб колесница и водача ѝ.

22 И ще разбия чрез теб мъж и жена, и ще разбия чрез теб стар и млад, и ще разбия чрез теб младеж и девица¹.

(1) Плян 2:21

23 И ще разбия чрез теб овчар и стадото му, и ще разбия чрез теб земеделеца и впряга му, и ще разбия чрез теб управител и началник.

24 И ще отплатя на Вавилон и на всичките халдейски жители за цялото зло, което сториха на Сион, пред очите ви¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 35,49; Пс. 79:10

25 Ето, Аз съм против теб, гибелна планина, заявява ГОСПОД, която погубваш цялата земя! Ще простра ръката Си против теб и ще те изтъркола

от скалите, и ще те направя изгорена планина.

26 И няма да вземат от теб нито камък за ъгъл, нито камък за основи, а ще бъдеш вечна пустош¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 25:12

27 Издигнете знаме в земята, затръбете между народите! Отделете* против нея народи¹, свикайте против нея царствата Арарат², Мини и Асханаз³! Поставете над нея уредник, докарайте коне като бодливи скакалци.

*или: Осветете, така и в ст. 28

(1) гл. 25:14; (2) Бит. 8:4; Ис. 37:38; (3) Бит. 10:3

28 Отделете против нея народи, мидийските царе¹, управителите им, всичките им началници и цялата подвластна на тях земя.

(1) ст. 11; Дан. 5:28,31

29 Земята се тресе и се мъчи¹, защото ще се изпълнят намеренията на ГОСПОДА против Вавилон² да направи вавилонската земя пустош без жители³.

(1) Ис. 24:20; (2) ст. 12; (3) ст. 26,37

30 Силните на Вавилон спряха да воюват, останаха в укрепенията си, силата им пресъхна, станаха като жени¹. Запалиха жилищата ѝ, резетата ѝ са строшени².

(1) Ис. 19:16; (2) Ис. 45:2; Наум 3:13

31 Бързоходец тича да посрещне бързоходец и вестител – да посрещне вестител, за да известят на вавилонския цар, че градът му е превзет от всеки край,

32 и бродовете са завзети с изненада, тръстиките – изгорени с огън, а воините – разтреперени.

33 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Вавилонската дъщеря е като харман във времето на вършитбата му; още малко и ще дойде времето на жетвата ѝ¹.

(1) Йоиш 3:13; Мих. 4:12

34 Вавилонският цар Навуходоносор ме изяде, унищожи ме, направи ме празен съд, погълна ме като морско чудовище, напълни корема си с моите сладости¹ и ме отхвърли.

(1) ст. 44; гл. 50:17; Плян 2:16

35 Насилието върху мен и моя род* да бъде върху Вавилон, ще каже жител-

ката на Сион. И кръвта ми – върху жителите на Халдея, ще каже Ерусалим¹.

^{*}букв.: пълта ми; (1) ст. 24; Псалм 1:22

36 Затова, така казва ГОСПОД: Ето, аз ще защита делото ти и ще отмъстя отмъщението ти¹. Ще направя морето му пустош и ще пресуша извора му²,

(1) Втк. 32:43; (2) Ис. 19:5; Откр. 16:12

37 Вавилон ще стане грамади, жилище на чакали, за смайване и подсвиркване, без жител¹.

(1) ст. 29; гл. 18:16; Ис. 34:13,14

38 Заедно ще реват като млади лъвовے, ще ръмжат като малките на лъвицата.

39 Когато се разгорещат, аз ще им направя пиршество и ще ги опия, за да се развеселят и да заспят вечен сън, от който да не се събудят¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 57; Дан. 5:1-4,30; Наум 3:18

40 Ще ги сваля като агнета за клане, като овни заедно с козли.

41 Как се превзе Сесах¹ и се завладя славата на цялата земя! Как стана Вавилон за смайване между народите!

(1) гл. 25:26

42 Морето се надигна против Вавилон, той беше покрит от бушването на вълните му¹.

(1) Ис. 8:7,8; Езек. 26:3; Дан. 7:2

43 Градовете му станаха пустош, земя суха и непроходима, земя, в която не живее никой и човек не минава през нея¹.

(1) ст. 29,37,62

44 И ще накажа Вил във Вавилон и ще извадя от устата му това, което е погълнал¹. И няма вече да се стичат народи при него. И стената на Вавилон също падна².

(1) ст. 34; Йов 20:15; (2) ст. 58

45 Излезте отсред него, народе Мой¹, и спасете всеки живота си от пламтящия гняв на ГОСПОДА²!

(1) 2 Кор. 6:17; Откр. 18:4; (2) ст. 6

46 Да не отпада сърцето ви и да не се уплашите от вестта, която ще се чуе в земята; защото една година идва вест, а в годината след нея – пак вест; и насилие на земята, властник срещу властник¹.

(1) Мк. 13:7,8

47 Затова, ето, идват дни, когато ще

извърша съд над изваяните идоли на Вавилон¹ и цялата му земя ще се посрами и всичките му убити ще паднат сред него.

(1) ст. 52; Ис. 21:9

48 Тогава небесата и земята и всичко в тях ще пеят от радост над Вавилон¹, защото от север ще дойдат против него опустошителите, заявява ГОСПОД.

(1) Пр. 11:10; Откр. 18:20

49 Както Вавилон повали убитите на Израил, така и на Вавилон убитите ще паднат по цялата земя¹.

(1) ст. 24

50 Вие, избегнали от меча, идете, не стойте¹. Спомнете си ГОСПОДА отдалеч и Ерусалим нека дойде в сърцето ви²

(1) ст. 6; (2) гл. 29:12-14; Пс. 137:5,6; Езек. 6:9; Дан. 6:10

51 Засрамахме се, защото чухме присмех¹; позор покри лицето ни², понеже чужденци влязоха в светилищата на дома ГОСПОДЕН³.

(1) Пс. 79:4; (2) Псалм 5:1; (3) Пс. 79:1; Псалм 1:10

52 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще извърши съд над изваяните му идоли и по цялата му земя ще стенат смъртно ранени¹.

(1) ст. 47,49

53 И до небето да се изкачеше Вавилон и да утвърдеше нависоко силата си, от Мен ще му дойдат погубители¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 1-4; гл. 49:16; Авак. 2:9

54 Глас на вик от Вавилон и на голямо разрушение от халдейската земя!

55 Защото ГОСПОД унищожава Вавилон и премахва от него големия шум; и вълните им бучат като много води, екотът на гласа им кънти.

56 Защото погубителят дойде върху него, върху Вавилон, и силните му са заловени, лъковете им – стрoшени¹, защото ГОСПОД е Бог на отплатата, непременно ще отплати².

(1) 1 Царе 2:4; Пс. 37:15; (2) ст. 6,24; Пс. 94:1,2; Псалм 3:64

57 аз ще опия първенците му и мъдреците му, управителите му, началниците му и силните му, и ще заспят вечен сън, и няма да се събудят¹, заявява Царят, ГОСПОД на Войнствата е Името Му².

(1) ст. 39; (2) гл. 46:18

58 Така казва ГОСПОД на Войнства-та: Широките стени на Вавилон ще се сринат напълно¹ и високите му порти с огън ще се изгорят. И народите се трудят напразно, и племената – за огъня; и ще им прималее². (1) ст. 44; (2) Авак. 2:13

59 Словото, което пророк Еремия заповяда на Сарая, сина на Нирия¹, син на Маасия, когато отиваше с юдовия цар Седекия във Вавилон в четвъртата година от царуването му². А Сарая беше началник на покоите.

(1) гл. 32:12; (2) Езд. 5:12

60 И Еремия написа в една книга¹ всичките злини, които съяха да сполетят Вавилон, всички тези думи, написани против Вавилон².

(1) гл. 30:2; (2) гл. 50; 51:1-58

61 И Еремия каза на Сарая: Когато отидеш във Вавилон, гледай да прочетеш всички тези думи.

62 И кажи: ГОСПОДИ, Ти си говорил против това място, че ще го отсечеш, да няма в него жител, нито човек, нито животно, а да е вечна пустош¹!

(1) ст. 29:43; гл. 25:12; 50:3,12

63 И когато свършиш да четеш тази книга, вържи на нея камък и я хвърли сред Ефрат¹.

(1) гл. 13:4; 19:10

64 И кажи: Така ще потъне Вавилон и няма да се издигне поради злото, което аз ще докарам върху него¹; и ще им прималее.

Дотук са думите на Еремия.

(1) Откр. 18:21

ст. 1-27; гл. 39:1-10; ст. 1-30; 4 Царе 24:18-20; 25:1-21; 2 Дев. 36:11-21

52 Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна.

2 Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което беше вършил Йоаким.

3 Защото поради гнева на ГОСПОДА стана това с Ерусалим и Юда, докато Той ги отхвърли отпред Себе Си¹. И

Седекия въстана против вавилонския цар.

(1) 4 Царе 17:20,23; Езд. 4:15

4 И в деветата година на царуването му, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим и разположиха стана си против него; и издигнаха укрепления наоколо против него¹.

(1) гл. 4:17; 21:2; Езек. 21:22

5 И градът беше под обсада до единадесетата година на цар Седекия.

6 А в четвъртия месец¹, на деветия ден от месеца гладът стана много голям в града и нямаше хляб за народа на страната².

(1) Зак. 8:19; (2) гл. 37:21; Плач 1:11

7 И портата на града беше разбита и всичките военни мъже побягнаха и излязоха от града през нощта по пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина – а халдейците бяха около града – и отидоха по пътя за равнината.

8 А войската на халдейците преследва царя и настигнаха Седекия в равнините на Ерихон. И цялата му войска се разбяга от него.

9 И хванаха царя¹ и го заведоха при вавилонския цар в Ривла, в земята Емат, и той произнесе присъдата над него.

(1) Плач 4:20

10 И вавилонският цар посече синовете на Седекия пред очите му, и също посече всичките първенци на Юда в Ривла¹.

(1) Езек. 11:10

11 И избодете очите на Седекия и го окова в бронзови окови, и вавилонският цар го отведе във Вавилон и го хвърли в тъмница до деня на смъртта му¹.

(1) гл. 21:7; 34:3; Плач 2:6; Езек. 12:13; 23:24

12 А в петия месец, на десетия ден от месеца, а годината беше деветнадесетата година на цар Навуходоносор, вавилонския цар, началникът на телохранителите Навузардан¹, който стоеше пред вавилонския цар, дойде в Ерусалим.

(1) гл. 39:11

13 И той изгори ГОСПОДНИЯ дом и царската къща, и всичките къщи в

Ерусалим; всяка голяма къща изгори с огън¹.

14 И цялата халдейска войска, която беше с началника на телохранителите, събори всичките стени около Ерусалим¹.

(1) Плъч 2:6-8

15 А началникът на телохранителите Навузардан откара в плен във Вавилон от сиромасите на народа и остатъка от народа, който остана в града, и бежанците, които бяха прибягнали при вавилонския цар, и остатъка от множеството¹.

(1) гл. 1:3; Езек. 12:11

16 Обаче началникът на телохранителите Навузардан остави *някои* от сиромасите на земята за лозари и земеделци.

17 А бронзовите стълбове, които бяха на ГОСПОДНИЯ дом, и стойките, и бронзовото море, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, халдейците строшиха и пренесоха целия им бронз във Вавилон¹.

(1) гл. 27:22

18 Взеха и котлите, и лопатите, и щипците, и легените, и тамяниците, и всичките бронзови съдове, с които се извършваше службата.

19 Началникът на телохранителите взе и блюдата и кадилниците, и легените¹, и котлите, и светилниците, и лъжиците, и чашите – каквото беше от злато, *като* злато и каквото беше от сребро, *като* сребро.

(1) 2 Лст. 4:8

20 А двата стълба, едното море и дванадесетте бронзови говеда, които бяха отдолу, и стойките, които цар Соломон беше направил за ГОСПОДНИЯ дом, бронза на всички тези неща не можеше да се претегли.

21 А стълбовете¹, височината на единия стълб беше осемнадесет лакътя, и връв от дванадесет лакътя го обхващаше, а дебелината му беше четири пръста; той беше кух.

(1) 3 Царе 7:15-22

22 И върху него имаше бронзов капител, а височината на единия капител беше пет лакътя. А наоколо върху капитела имаше плетени мрежи и на-

рове, всичките бронзови. Също такъв беше и вторият стълб с нарвете.

23 Нарвете бяха двадесет и шест на четирите страни, всичките нарве върху мрежата наоколо бяха сто.

24 Началникът на телохранителите взе и първосвещеника Сарая и втория свещеник Софония, и тримата вратари,

25 и от града взе един скопец, който беше надзирател на военните мъже и седем мъже от тези, които бяха постоянно пред царя, които се намериха в града, и писаря на военачалника, който събираше народа на земята за войската, и шестдесет мъже от народа на земята, които се намериха сред града.

26 И началникът на телохранителите Навузардан ги взе и ги заведе при вавилонския цар в Ривла.

27 И вавилонският цар ги поразил и ги уби в Ривла, в земята Емат¹. Така Юда беше отведен в плен от земята си.

(1) гл. 20:4; 21:7; Ис. 43:28

28 Ето народа, който Навуходоносор отведе в плен¹: в седмата годината – три хиляди двадесет и трима юдеи,

(1) гл. 13:19; 4 Царе 24:14-16; Плъч 1:5

29 в осемнадесетата година на Навуходоносор¹ той плени от Ерусалим осемстотин тридесет и двама души,

(1) гл. 32:1

30 а в двадесет и третата година на Навуходоносор началникът на телохранителите Навузардан отведе в плен седемстотин четиридесет и пет души от юдеите; всичките бяха четири хиляди и шестстотин души.

ст. 31-34; 4 Царе 25:27-30

31 А в тридесет и седмата година от пленяването на юдовия цар Йоахин, в дванадесетия месец, на двадесет и петия ден от месеца, вавилонският цар Евил-Меродах показа благоволение към юдовия цар Йоахин в годината на възцаряването си и го изведе от тъмницата.

32 И му говори любезно и постави неговия престол над престола на царете, които бяха с него във Вавилон.

33 И той смени затворническите си дрехи и се хранеше винаги пред него през всичките дни на живота си.

34 А колкото за храната му, от ва-

вилонския цар му се даваше постоянна храна, ежедневен дял, до деня на смъртта му, през всичките дни на живота му.

ПЛАЧЪТ НА ЕРЕМИЯ

1* Как седи самотен многолюдният град!¹ Стана като вдовица² великата столица между народите! Княгинята между областите е унижена до принудителен труд!³

*На евр. първите две глави се състоят от по 22 куплета от по три реда (с изключение на 1:7), чиито първи букви отговарят на азбучния ред.

(1) Лев. 26:31; Ер. 44:2; (2) Ис. 49:21; (3) ст. 19; Езек. 26:2

2 Горчиво плаче нощем и съзлите ѝ са по бузите ѝ¹. Между всичките ѝ любими няма кой да я утешава²; всичките ѝ приятели я предадоха³, станаха ѝ врагове.

(1) гл. 16; гл. 2:18; Ер. 9:1; (2) ст. 9,16,17,21; (3) Ер. 30:14

3 Юда се пресели от гнет и тежка робия. Живее между езичниците¹, не намира покой. Всичките му последвачи го стигнаха сред притесненията².

(1) гл. 2:9; (2) гл. 4:15; 5:5; Вжж. 28:48,65,67

4 Тъжни са пътищата за Сион, защото никой не идва на празниците¹. Всичките му порти са пуснати², свещениците му въздишат, девиците му са наскърбени и сам той е в горест.

(1) гл. 2:6; Ос. 2:11; (2) гл. 5:14; Лев. 26:22; Ис. 3:26

5 Противниците му взеха връх¹, враговете му благоденстват, защото ГОСПОД му нанесе скръб заради многото му престъпления². Дечицата му отидоха в плен пред противника³.

(1) гл. 2:17; Вжж. 28:43,44; (2) 4 Царе 21:15; Дан. 9:14; (3) ст. 18; Вжж. 28:41; Ер. 52:28-30

6 И побягна от сионската дъщеря цялото ѝ великолепие. Първенците ѝ

станаха като елени, които не намират паша, и безсилни отидоха пред преследвача.

7 В дните на скръбта си и на скитанията си Ерусалим си спомни всички желани неща, които имаше от древни времена – *сега*, когато народът му падна в ръката на противника и няма кой да му помогне. Противниците го видяха, засмяха се на свършека му¹.

(1) Езек. 25:3,6

8 Тежко съгреши ерусалимската *дъщеря*, затова стана нечиста¹. Всички, които я почитаха, я презряха², защото видяха голотата ѝ³. И сама тя въздиша и се обръща назад.

(1) ст. 17; Езек. 39:23;

(2) 3 Царе 9:6,7; (3) Ер. 13:26; Езек. 23:29

9 Нечистотата ѝ е в полите ѝ, тя не помисли за края си¹, затова изумително е паднала – няма кой да я утешава². Виж, ГОСПОДИ, скръбта ми³, защото врагът се възвеличава⁴!

(1) Ис. 47:7; Ер. 5:31;

(2) ст. 2,16; Пс. 69:20; Ис. 51:19; (3) Пс. 25:18; (4) Ер. 50:29

10 Противникът е прострлял ръката си върху всичките ѝ желани неща¹ – защото тя видя, че езичниците влязоха в светилището ѝ, *тези* за които си заповядал да не влизат в Твоето събрание².

(1) 2 Лет. 36:18; Ис. 64:11;

Ер. 27:19,21; 51:51; (2) Вжж. 23:2,3; Пс. 79:1; Ер. 51:51

11 Целият народ въздиша, търси хляб; дадоха скъпоценностите си за храна, за да се върне животът *им*¹. Виж, ГОС-

ПОДИ, и обърни внимание, защото съм унижена¹!

(1) ст. 19; гл. 2:12; 4:4,5; Ер. 52:6; (2) гл. 5:1; Пс. 79:4

12 Нехаете ли, всички минаващи по пътя? Погледнете и вижте – има ли страдание като моето страдание¹, което постигна мен, която ГОСПОД наскърби в деня на пламтящия Си гняв²!

(1) Ер. 10:19; Дан. 9:12; (2) гл. 2:1-6,13

13 От висините изпрати огън в костите ми¹ и ги завладя, простря мрежа за краката ми², върна ме назад, направи ме пуста и безсилна цял ден³.

(1) гл. 2:3; (2) гл. 4:19; Йов 19:6; Езек. 12:13; (3) гл. 3:11

14 Ръката Му стегна ярема на престъпленията ми, те се сплетоха, стигнаха до шията ми¹. Той пречупи силата ми; Господ ме предаде в ръце и не мога да стана.

(1) Вжж. 28:48; Пр. 5:22

15 Господ повали всичките силни мъже сред мен; свика против мен събор, за да смаже младежите ми¹; Господ стъпка лина на девицата, юдовата дъщеря².

(1) гл. 2:21,22; (2) Ис. 63:3; Откр. 19:15

16 Заради това аз плача; около ми, около ми излива вода¹, защото е далеч от мен утешителят², който би върнал живота ми. Синовеите ми загинаха, защото врагът надви³.

(1) гл. 2:11; 3:49; Ер. 13:17; (2) Екл. 4:1; Ис. 54:11; Ер. 15:5; (3) ст. 5; Пс. 106:42

17 Сион простира ръцете си¹, но няма кой да го утеши². ГОСПОД заповяда за Яков, притеснителите му да го обкръжат³. Ерусалим стана между тях като отвратителен.

(1) Ер. 4:31; (2) ст. 16; (3) 4 Царе 24:2

18 Праведен е ГОСПОД¹, защото въстанах против заповедите Му². Слушайте, моля ви, всички народи, и вижте страданието ми! Девиците ми и младежите ми отидоха в плен³.

(1) Изх. 9:27; Неем. 9:33; (2) Ер. 4:17; (3) ст. 5; Зах. 1:6

19 Повиках любимите си, но те ме излъгаха¹; свещениците ми и старейшините ми издъхнаха в града, когато си търсеха храна, за да се върне животът им².

(1) ст. 1,2; (2) ст. 11

20 Виж, ГОСПОДИ, защото съм в притеснение! Вътрешностите ми горят¹, сърцето ми се преобръща в мен, за-

щото много се бунтувах². Навън мечът ме лиши от деца, вкъщи е смъртта³.

(1) гл. 2:11; Ер. 4:19; (2) гл. 5:16; Лев. 26:40; Ер. 14:20;

(3) Вжж. 32:25; Ер. 14:18; Езек. 7:15

21 Чуха, че въздишам, нямам утешител¹. Всичките ми врагове чуха за гощастиято ми и се зарадваха², че си зоща направил. Но Ти ще докараш прогласения от Теб ден, когато и те ще станат като мен.

(1) ст. 2; (2) гл. 2:16,17

22 Нека дойде пред Теб цялата им злина и им направи, както направи на мен¹ заради всичките ми престъпления – защото много са въздишките ми, и сърцето ми примира².

(1) Пс. 79:10; Ер. 30:16; 51:35; (2) гл. 5:17

2 Как заоблачи Господ сионската дъщеря в гнева Си!¹ Хвърри от небото на земята великолепието на Израил² и не си спомни за подножието Си в деня на гнева Си³!

(1) гл. 1:12; 3:43,44; (2) 1 Царе 4:21,22; Езек. 24:21; (3) 1 Лет. 28:2; Пс. 132:7; Мт. 5:34,35; Откр. 6:17

2 Господ погъна всички жилища на Яков и не пожали; събори в яростта Си укрепленията на юдовата дъщеря¹; сведе до земята, оскверни царството¹ и първенците му.

(1) Вжж. 28:52; Пс. 89:39,44; Ер. 19:15

3 В пламтящия Си гняв строши всеки рог на Израил. Оттегли десницата Си¹ от врага и изгори Яков като пламтящ огън, който пояжда наоколо².

(1) Пс. 74:11; (2) гл. 1:13; 4:11; Вжж. 32:22; 2 Лет. 34:25; Ер. 7:20; Езек. 7:14; 13:13; Наум 1:6

4 Опъна лъка Си като враг, застана с десницата Си като противник¹ и изби всичко приятно за околото². В шатъра на сионската дъщеря изля като огън яростта Си³.

(1) 1 Царе 28:16; Йов 19:11; Ис. 63:10; (2) Ер. 21:5,6; 30:14; (3) ст. 3

5 Господ стана като враг¹, погъна Израил, погъна всичките му дворци, разруши крепостите му² и умножи на юдовата дъщеря плач и ридание.

(1) ст. 4; (2) Пс. 89:40

6 И расипа шатъра му като колиба в градина¹, унищожи мястото на празничното му събрание². ГОСПОД направи да се забрави в Сион празнично

събрание и събота³; и в яростния Си гняв отхвърли цар и свещеник⁴.

(1) Ис. 5:5,6; Ер. 45:4; (2) гл. 1:4; Лев. 26:31; Пс. 74:7;
(3) Соф. 3:18; (4) Ер. 42:18; 52:11,24

7 Господ отблъсна олтара Си, погнуси се от светилището Си, предаде стените на дворците му в ръката на врага¹. Надигнаха шум в ГОСПОДНИЯ дом като в ден на празник².

(1) 4 Царе 25:9; Ис. 64:10; Ер. 4:26,27; (2) Пс. 74:4

8 Господ намисли да разруши стената на сионската дъщеря³; опъна мерителна връв², не оттегли ръката Си от изтребление и направи предстението и стената да жалеят; заедно се снижиха окаяно. (1) Ис. 22:5; Ер. 52:13,14; (2) 4 Царе 21:13

9 Портите ѝ потънаха в земята, Той сломи и строши резетата ѝ¹. Царят ѝ и първенците ѝ са сред езичниците², закон няма вече³ и пророците ѝ не получават видение от ГОСПОДА⁴.

(1) Неем. 1:3; Ис. 24:12;
(2) гл. 1:3; Втжк. 28:63,64; 4 Царе 25:7; (3) 2 Лех. 15:3;
Ос. 3:4; (4) 1 Царе 28:6; Пс. 74:9; Езек. 7:26

10 Седят на земята онемели старейшините на сионската дъщеря; хвърлиха пръст на главите си¹, препасаха се с вретини; наведоха до земята главите си ерусалимските девизи².

(1) Йов 2:12,13; (2) Ис. 3:26; 15:3

11 Очите ми чезнат от съзби¹, вътрешностите ми горят², дробът ми се изсипа на земята заради разрушението на дъщерята на народа ми³, защото децата и кърмачетата примират по улиците на града⁴.

(1) гл. 1:16; (2) гл. 1:20;
(3) Ер. 14:17; (4) гл. 1:11; 4:4; Ис. 51:20

12 Казват на майките си: Къде има жито и вино? – докато примират като смъртно ранени по улиците на града¹, докато душата им се излива на скута на майките им. (1) ст. 11

13 Какво да ти засвидетелствам, са какво да те сравня, ерусалимска дъще? На какво да те оприлича, за да те утеша, сионска дъще? Защото разрушението ти е голямо като морето – кой може да те изцели¹?

(1) гл. 1:12; Ер. 9:19; 14:19; 30:13

14 Пророците ти виждаха за теб суетни и глупави видения¹ и не откриха

беззаконието ти², за да те върнат от плен, а виждаха за теб суетни пророчества, които те докараха до изгнание³.

(1) гл. 4:13; Ер. 5:31; 29:8,9;
(2) Езек. 13:22; Мих. 3:5,8; (3) Ис. 9:16; Ер. 27:10,15; 28:15

15 Всички минаващи по пътя паяска с ръце над теб, подсвиркват и клатят главите си над ерусалимската дъщеря¹: Това ли е градът, който наричаха съвършенството на красотата, радост за цялата земя²?

(1) 3 Царе 9:8; Пс. 44:14; Ер. 19:8;
Дан. 9:16; Наум 3:19; (2) Пс. 48:2; Езек. 16:14

16 Всичките ти врагове раззинаха против теб устата си, подсвиркват, скърцат със зъби, казват: Погълнахме я¹ Наистина това е денят, който очаквахме. Доживяхме, видяхме!²

(1) гл. 3:46; Пс. 35:21,25; Ер. 51:34; Мих. 4:11;
(2) Ер. 26:6; Езек. 5:15; 23:32

17 ГОСПОД извърши, каквото беше решил¹; изпълни дадената дума, която беше определил от древните дни². Срина, без да пожали³, развесели над теб врага, издигна рога на противниците ти⁴.

(1) Дан. 9:12; (2) Втжк. 28:15; Ер. 40:3;
(3) 3 Царе 9:7,9; Соф. 1:2; (4) гл. 1:5,21; Пс. 89:42

18 Сърцето им вика към Господа. Ти, стена на сионската дъщеря, лей съзби като поток денем и нощем, не си давай почивка¹, нека не спира зеницата на окото ти!

(1) гл. 1:2

19 Стани, викай нощем при началото на стражите; излей сърцето си като вода пред лицето на Господа¹; издигни към Него ръцете си за живота на децата си, които примират от глад по ъглите на всички улици².

(1) 1 Царе 7:6; Пс. 142:2; (2) Ер. 14:18; Мих. 1:16

20 Виж, ГОСПОДИ, и обърни внимание на кого си направил това! Да ядат ли жени рожбите си, дечицата в обятията си?¹ Да бъдат ли убити в Господното светилище свещеник и пророк²?

(1) гл. 4:10; Ер. 19:9; Езек. 5:10; (2) гл. 4:16; Езек. 9:7

21 Дете и старец лежат на земята по улиците, девизиците ми и младежите ми паднаха от меч¹. Изби в деня на гнева Си, изкал, без да пожалиш².

(1) гл. 1:15;
Езек. 24:21; (2) гл. 3:43; Ер. 4:31; 9:21; 51:22; Езек. 5:11

22 Свикал си отред ерусалимски като в ден на празнично събрание¹. В деня

на ГОСПОДНИЯ гняв нямаше избягал и оцелял. Тези, които носих в обятия и отгледах, врагът ми ги довърши².

(1) Ер. 6:25; 21:7; (2) 2 Лет. 36:17; Ос. 9:12,13

3 Аз съм човекът, който видя скръб от тоягата на Неговата ярост¹.

(1) Пс. 102:10; Ер. 8:21; 20:18

2 Мен Той води и отведе в тъмнина, а не в светлина¹.

(1) Ис. 59:9

3 Само против мен обръща непрекъснатото ръката Си цял ден¹.

(1) Йов 6:4

4 Състари плътта ми и кожата ми, строши костите ми¹.

(1) Йов 30:30; Ис. 38:13

5 Загради ме и ме обкръжи с горчицина и мъка¹.

(1) Йов 19:8

6 Сложи ме да живея в тъмнина като отдавна умрелите¹.

(1) Пс. 143:3; Ис. 59:10

7 Обгради ме и не мога да изляза¹, утежни бронзовите ми окови.

(1) ст. 5

8 Също и когато викам и ридая, спира молитвата ми¹.

(1) ст. 44; Йов 19:7

9 Прегради пътищата ми с дялани камъни¹, изкриви пътеките ми.

(1) ст. 5

10 Стана ми като мечка в засада, като лъв в скришни места¹.

(1) Йов 10:16

11 Отби настрана пътищата ми и ме разкъса, опустоши ми¹.

(1) гл. 1:13

12 Опъна лъка Си и ме постави като прицел на стрела¹.

(1) Йов 6:4

13 Заби в бъбреците ми стрелите на колчана Си¹.

(1) ст. 12

14 Станах за присмех на целия си народ и за тяхна подигравателна песен цял ден¹.

(1) ст. 63; Йов 30:9

15 Насити ме с горчивини, напи ме с пелин¹.

(1) Ис. 51:21,22; Ер. 4:18; 9:15

16 Строши зъбите ми с кремък¹, стъпка ме в праха.

(1) Пр. 20:17

17 Отблъснал си душата ми от мира, забравих благоденствието¹.

(1) Ер. 16:5

18 И казах: Погина силата ми и надеждата ми в ГОСПОДА¹.

(1) Езек. 37:11

19 Спомни си скръбта ми и скитането ми, пелина и жлъчката!

20 Душата ми ги помни непрестанно и се е смирила в мен¹.

(1) Йов 21:6

21 Това ще влагам в сърцето си, защото ще се надявам:

22 *Zaragi* милостите на ГОСПОДА не не се довършихме, защото милосърдията Му не свършват¹.

(1) 2 Царе 24:14; Неем. 9:31; Пс. 69:16

23 Те се подновяват всяка сутрин, голяма е Твоята вяност¹.

(1) Пс. 36:5

24 Моят дял е ГОСПОД¹, казва душата ми, затова ще се надявам на Него².

(1) Йов 22:25; Пс. 16:5; 73:26; (2) Пс. 94:19

25 Добър е ГОСПОД към тези, които Го чакат¹, към душата, която Го търси².

(1) Пс. 37:7; 71:14; Ис. 30:18; (2) Езд. 8:22; Пс. 105:3

26 Добро е тихо да се очаква спасението от ГОСПОДА¹.

(1) Изх. 14:14; Пс. 62:1; 119:166; Авак. 2:3

27 Добро е за човека да носи ярем в младостта си.

28 Нека седи насаме и мълчи, когато *Jocnog* му го е наложил¹.

(1) Йов 23:2; Пс. 39:9

29 Нека сложи устата си в пръстта – може би има надежда.

30 Нека подаде бузата си на онзи, който го бие, нека се насити с позор¹.

(1) Йов 30:10; Пс. 123:3; Ис. 50:6

31 Защото Господ не отхвърля завинаги¹,

(1) 2 Царе 14:14

32 а като е наскърбил, пак се смилява според многото Си милости¹.

(1) Ис. 27:8; 54:7; Ер. 31:20; Як. 5:11

33 Защото не от сърце Той наскърбява и огорчава човешките синове¹.

(1) Езек. 33:11

34 Да се тъпчат под крака всички затворници на земята,

35 да се изкривява съдът на човека пред лицето на Всевишния,

36 да се онеправдава човек в делото му – ГОСПОД няма ли да види?¹

(1) ст. 59,60; Вжк. 25:1; Пс. 94:5-9; Пр. 24:12

37 Кой е този, който каза и се изпълни, без да е заповядал ГОСПОД?¹

(1) 3 Царе 22:34; Пс. 33:9

38 Не излизат ли от устата на Всевишния и злото, и доброто?¹

(1) 2 Царе 16:10; Йов 2:10; Ис. 45:7

39 Защо се оплаква жив човек, и мъж за греховете си?¹

(1) 4 Царе 6:33; Пр. 19:3; Ер. 10:19; 30:15

40 Нека изследваме и изпитаме пъти-

щата си¹ и нека се върнем при ГОСПОДА!²

(1) Аг. 1:5,7; (2) Вжк. 4:30; Ис. 55:7; Ос. 5:15; 6:1

41 Нека издигнем сърцата си и ръцете си към Бога в небесата!¹

(1) Йов 11:13; Пс. 134:2; Мт. 6:9

42 Ние съгрешихме и отстъпихме¹ и Ти не ни прости².

(1) Езд. 9:6,7; Дан. 9:5; (2) Зах. 1:6

43 Обви се с гняв¹ и ни преследва, убива ни, без да ни пожалиш².

(1) гл. 2:1; (2) гл. 2:21

44 Обви се с облак, за да не проникне молитва¹.

(1) ст. 8; Пс. 80:4

45 Помия и измет ни направи сред народите¹.

(1) Вжк. 28:37; 1 Кор. 4:13

46 Всичките ни врагове раззинах устата си против нас¹.

(1) гл. 2:16; Пс. 22:13

47 Ужас и яма ни сполетяха¹, опустошение и разрушение².

(1) Ис. 24:18; (2) Ис. 51:19

48 Водни потоци лее около ми заради разрушението на дъщерята на народа ми¹.

(1) Пс. 137:1; Ер. 13:17

49 Окото ми пролива СЪАЗУ и не престава, защото няма отдиш¹,

(1) гл. 1:16; Ак. 19:41

50 докато ГОСПОД не се наведе и не погледне от небесата¹.

(1) Пс. 80:14

51 Окото ми наскърбява душата ми заради всичките дъщери на града ми.

52 Постоянно ме гонят като птичка враговете ми без причина¹.

(1) Пс. 35:19

53 Отсякоха живота ми в рова и хвърлиха камък върху мен¹.

(1) Ер. 38:6,9; Дан. 6:16,17

54 Водите стигнаха над главата ми¹, казах: Отсечен съм!²

(1) Йов 22:11; Йона 2:3-5; (2) Ис. 53:8

55 Призовах Името Ти, ГОСПОДИ, от най-дълбокия ров¹.

(1) Пс. 130:1; Йона 2:2

56 Ти чу гласа ми¹; не крий ухото Си от въздишките ми, от вика ми!²

(1) Пс. 6:8,9; (2) Пс. 5:1,2; 55:1; 66:19; Дан. 9:17

57 Ти се приближи в деня, когато Те призовах¹. Каза: Не бой се².

(1) Пс. 138:3; (2) 4 Царе 19:6

58 Ти защити, Господи, делото на душата ми¹, изкупи живота ми².

(1) 1 Царе 25:39; Ер. 50:34; (2) Ер. 31:11; 38:13

59 Ти видя, ГОСПОДИ, онеправдава-

нето ми¹, отсъди правото ми²!

(1) ст. 36; Пс. 10:14; (2) Пс. 35:23; Ер. 11:20

60 Ти видя цялото им отмъщение, всичките им замисли за мен¹.

(1) Ер. 18:23

61 Ти чу хулите им, ГОСПОДИ, всичките им замисли против мен, 62 говоренето на тези, които се надигнаха против мен, и хитрините им цял ден.

63 Виж сядането им и ставането им – аз съм им подигравателна песен¹.

(1) ст. 14

64 Върни им, ГОСПОДИ, отплата според делата на ръцете им¹!

(1) Пс. 28:4; Ер. 51:56

65 Дай им слепота на сърцето, Твоето проклятие да ги постигне¹!

(1) Пс. 109:17

66 Преследвай ги с гняв и ги изтреби изпод небесата ГОСПОДНИ!¹

(1) Пс. 35:5,6; Ер. 15:15

4 Как потъмня златото, измени се най-чистото злато! Камъните на светилището се изсипаха по всички ъгли на улиците!

2 Скъпоценните синове на Сион, сравними с чисто злато, как се считат за глинени съдове, дело на грънчарска ръка¹!

(1) Ер. 19:11; Ос. 8:8

3 Даже чакалите дават мляко и кърмят малките си, а дъщерята на народа ми се ожесточи като камилоптиците в пустинята¹.

(1) Йов 39:16

4 Езикът на кърмачето се залепя на небцето му от жажда¹; децата искат хляб, но няма кой да им подаде².

(1) Ис. 5:13; (2) гл. 2:11,12; 4 Царе 25:3

5 Онези, които ядяха избрани ястия, гинат по улиците, отгледаните в пурпур прегръщат бунището¹.

(1) гл. 1:11; Вжк. 28:56; 4 Царе 18:27

6 Защото наказанието за беззаконието на дъщерята на народа ми стана по-голямо от наказанието за греха на Содом¹, който беше разорен в един миг, без да го допрат човешки ръце².

(1) Ер. 23:14; Мт. 10:15; (2) Бит. 19:24; Дан. 8:25

7 Назирите ѝ бяха по-чисти от сняг,

по-бели от мляко, снагата им беше по-червена от рубини, блестяха като сапфир¹.

(1) Пес. 5:10,14

8 По-тъмно от сажди е лицето им, не се познават по улиците. Кожата им залепна за костите им, изсъхна, стана като дърво¹.

(1) гл. 5:10; Йов 19:20; 30:30

9 По-щастливи бяха убитите от меч от убитите от глад, защото тези чезнат прободени от *липсата* на плодовете на полето¹.

(1) Вжак. 28:51; Езек. 4:16; 7:15

10 Ръцете на милостивите жени свариха децата им; те им станаха храна при разрушението на дъщерята на народа ми¹.

(1) гл. 2:20; 4 Царе 6:29; Ис. 22:2

11 ГОСПОД изпълни яростта Си, изля пламтящия Си гняв. Запам в Сион огън, който пояде основите му¹.

(1) гл. 2:1,3,4; Лев. 26:28; Ис. 51:20; Ер. 17:27

12 Не вярваха земните царе и жителите на целия свят, че притеснител и враг щеше да влезе в ерусалимските порти¹.

(1) 4 Царе 25:8; Ер. 21:13

13 Това е заради греховете на пророците му и заради беззаконията на свещениците му¹, които пролвяха сред него кръвта на праведните².

(1) гл. 2:14; Ер. 6:13; Езек. 22:25-28; (2) Езек. 11:6

14 Те се лутаха като слепи по улиците, оскверниха се с кръв, така че не можеше да се допре човек до дрехите им¹.

(1) Езек. 23:45

15 Отстъпете, нечисти!¹ – викаха към тях. Отстъпете, отстъпете, не се допирайте! Когато бягаха, се скитаха². Говореше се сред народите: Няма да пребивават повече *при нас*.

(1) Лев. 13:45; (2) гл. 1:3

16 Присъствието на ГОСПОДА ги разпръсна¹, Той няма повече да ги погледне. Свещеник не беше почетен², старейшина не беше помилван³.

(1) Лев. 26:33; Пс. 106:27; Езек. 5:10; (2) гл. 2:20; Ис. 24:2; (3) гл. 5:12; 4 Царе 25:21; Ис. 47:6

17 Още чезнат очите ни по суетната ни помощ. В очакването си чакахме народ, който няма да спаси¹.

(1) гл. 5:6; Ер. 2:37; Езек. 29:6,16

18 Ловуват стъпките ни¹, така че не можем да ходим по площадите си.

Краят ни е близо, изпълниха се дните ни, да, краят ни дойде².

(1) Ер. 37:13; (2) Езек. 7:2-12

19 Преследвачите ни станаха по-леки от орлите на небето¹; по планините ни гониха, в пустинята ни дебнаха².

(1) Ис. 30:16; Авак. 1:8; (2) гл. 1:13; Ер. 16:16

20 Жизненото ни дихание, ГОСПОДНИЯТ помазаник, се хвана в ямите им¹ – за когото казахме: Под сянката му ще живеем² сред народите.

(1) Ер. 39:5; 52:9; Езек. 12:13; 19:8;

(2) Съд. 9:15; Ис. 32:2; Езек. 31:17; Ос. 13:10

21 Радвай се и се весели, дъще едомска¹, жителко на земята Уз²! И до теб ще дойде чашата³, ще се напиеш и ще се разголиш.

(1) Ер. 49:7; (2) Йов 1:1; (3) Ер. 49:12; Езек. 35:15; Авд. 16

22 Свърши наказанието за беззаконие то ти, дъще сионска¹, няма вече да те откара в плен. Ще накаже твоего беззаконие, дъще едомска, ще открие греховете ти².

(1) Ис. 40:2; Ер. 50:20; (2) Авд. 10,15

5 Спомни си, ГОСПОДИ, какво ни стана!¹ Погледни и виж позора ни².

(1) Пс. 74:18; (2) гл. 1:9,11; Ер. 51:51

2 Наследството ни премина на чужди, къщите ни – на чужденци¹.

(1) Ис. 5:17; Езек. 7:24

3 Сирачета сме, без баща; майките ни са като вдовици¹.

(1) Изх. 22:24

4 Прием водата си срещу сребро, дървата ни идват срещу заплащане¹.

(1) Неем. 9:36

5 Преследвачите ни са на шията ни, трудим се и не ни се дава почивка¹.

(1) гл. 1:3

6 На Египет подадохме ръка, на Асирия, за да се наситим с хляб¹.

(1) гл. 4:17; Ер. 2:18

7 Бащите ни съгрехиха¹ и ги няма, а ние носим беззаконията им².

(1) Ер. 16:11; (2) Езек. 18:2

8 Слуги владеят над нас¹, няма кой да ни изтръгне от ръката им².

(1) Неем. 5:15; (2) Зах. 11:6

9 Придобиваме хляба си с опасност за живота си заради меча, който ни заплашва в пустинята.

10 Кожата ни почерня като пещ¹ от ужасния глад.

(1) гл. 4:8

11 Изнасилвах я жени в Сион, девичиците – в юдовите градове¹.

(1) Вitzk. 28:30; Зах. 14:2

12 С техните ръце бяха обесени първенците, старейшините не бяха почетени¹.

(1) гл. 4:16

13 Младежи носят воденични камъни, децата падат под *товара на дървата*.

14 Старейшините не седят вече в портите¹, младежите *се отказаха* от песните си².

(1) гл. 1:4; (2) Ос. 2:11

15 Престана радостта на сърцето ни, хорото ни се обърна на жалеене¹.

(1) Йов 30:31

16 Венецът падна от главата ни¹. О, горко ни, защото съгрешихме²!

(1) Йов 19:9;

(2) гл. 1:18,20; 1 Царе 7:6; Мих. 6:13; Римл. 6:23

17 Заради това чезне сърцето ни, заради тези *неща* потъмняха очите ни¹,

(1) гл. 1:22; Вitzk. 28:65

18 заради хълма Сион, който е опустошен; лисици ходят по него¹.

(1) 4 Царе 25:9; Ис. 64:10; Ер. 9:11; 44:2; Езек. 13:4

19 Но Ти, ГОСПОДИ, оставаш до века, Твоят престол е от поколение в поколение¹.

(1) Пс. 145:13

20 Защо ни забравяш¹ навеки, оставяш ни за дълго време²?

(1) Пс. 42:9; (2) Пс. 13:1; Ис. 49:14; Ер. 14:9

21 Върни ни, ГОСПОДИ, при Себе Си, за да се върнем¹; обнови дните ни както преди².

(1) Ер. 31:18; (2) Ер. 30:20

22 Или ще ни отхвърлиш съвсем¹, ще ни се разгневиш напълно²?

(1) Езек. 24:13; (2) Пс. 74:1; 79:5; Ер. 14:19

Книгата на пророк

ЕЗЕКИИЛ

гл. 1; гл. 10

1 В тридесетата година, в четвъртия месец, на петия ден от месеца, когато бях сред пленниците при реката Ховар¹, се отвориха небесата² и видях Божии видения³.

(1) гл. 3:15,23; Пс. 137:1;

(2) Мт. 3:16; Деян. 7:56; Откр. 4:1; (3) гл. 8:3; 2 Кор. 12:1

2 На петия ден от месеца, а година-та беше петата от пленяването на цар Йоахин¹,

(1) гл. 8:1; 33:21; 4 Царе 24:12,15

3 ГОСПОДНОТО слово беше изрично към свещеника Езекиил, сина на Вузи, в халдейската земя, при реката Ховар¹; и там ръката на ГОСПОДА беше върху него².

(1) ст. 1; (2) гл. 3:22; 8:1; 33:22; 40:1; 3 Царе 18:46

4 И видях, и ето, бурен вятър идваше от север¹, голям облак и бляскащ пробягващ огън², а около него – сияние; а от средата му имаше нещо, което изглеждаше като блестящ метал, от средата на огъня.

(1) 3 Царе 19:11;

4 Царе 2:11; Йов 38:1; (2) Изх. 9:24; Пс. 50:3; 97:3

5 И отсред него – подобие на четири живи същества¹; и това беше видът им – те бяха подобни на човек.

(1) Откр. 4:6

6 И всяко имаше четири лица и всяко от тях имаше четири крила.

7 Краката им бяха прави крака и стъпалото на краката им беше като стъпалото на крак на теле. И искряха, както изглежда полиран бронз¹.

(1) Дан. 10:6

8 И имаха човешки ръце под крилете си на четирите си страни; и четирите имаха лицата си и крилете си.

9 Крилете им бяха съединени едно с друго¹; не се обръщаха като вървяха, всяко вървеше право пред себе си.

(1) 2 Лек. 3:11

10 А видът на лицата им беше като човешко лице; и четирите имаха лице на лъв¹ отдясно; и четирите имаха лице на вол отляво; и четирите имаха лице на орел².

(1) гл. 41:19; (2) Откр. 4:7

11 И лицата им и крилете им бяха прострени нагоре; всяко имаше две криле, свързани едно с друго, и две, които покриваха телата им¹.

(1) Ис. 6:2

12 И вървяха всяко право пред себе си; накъдето искаше да отиде Духът, там вървяха; не се обръщаха, като вървяха.

13 И сред живите същества имаше нещо на вид като запалени огнени въглени, като вида на факли, нещо, което се стрелкаше между живите същества; огънят блестеше и светкавица излизаше от огъня¹.

(1) Пс. 104:4; Откр. 4:5

14 И живите същества тичаха и се връщаха, така че изглеждаха като светкавици.

15 А гледах живите същества и ето, имаше по едно колело на земята при живите същества, за четирите им лица.

16 Видът на колелата и направата им изглеждаше като хрисолит; и четирите имаха един и същ вид, а видът им и направата им бяха като на колело в колело.

17 Когато вървяха, вървяха към четирите си страни, не се обръщаха, когато вървяха.

18 А венците на колелата им бяха високи и страшни; и венците на колелата на четирите бяха отвсякъде пълни с очи¹.

(1) Откр. 4:6

19 И когато вървяха живите същества, и колелата вървяха до тях; и когато се издигаха живите същества от земята, и колелата се издигаха.

20 Накъдето искаше да отиде Духът, вървяха и те, натам, накъдето Духът искаше да отиде. И колелата се издигаха до тях, защото духът на живото същество беше в колелата.

21 При вървенето им вървяха и при спирането им спираха, и при издигането им от земята и колелата се издигаха до тях, защото духът на живото същество беше в колелата.

22 А над главите на живите същества имаше нещо подобно на свод*, което изглеждаше като страховит леден кристал, разпрострян над главите им отгоре.

*иш: твърд, и така до края на главата.

23 А под свода крилетe им бяха право насочени едно срещу друго; всяко същество имаше две, които ги покриваха, и всяко имаше две, които им покриваха техните тела.

24 И като вървяха, чувах шума на крилетe им като шум на големи води¹, като гласа на Всеомогщия, шум на брожение, като шум на военен стан². Когато спираха, спускаха крилетe си.

(1) гл. 43:2; Откр. 1:15; (2) гл. 3:13; Дан. 10:6

25 И идваше глас отгоре над свода, който беше над главите им. Като спираха, спускаха крилетe си.

26 И над свода, който беше над главите им, имаше нещо подобно на престол, на вид като камък сапфир¹; и на подобие на престола имаше нещо подобно на вид като човек, отгоре върху него².

(1) Изх. 24:10; (2) Дан. 7:9; Откр. 1:13; 4:2

27 И видях нещо, изглеждащо като блестящ метал, на вид като огън вътре в него отвсякъде; от това, което на

вид бяха хълбоците му, и нагоре, и от това, което на вид бяха хълбоците му, и надолу видях нещо на вид като огън, а около него – сияние¹.

(1) гл. 8:2; 1 Лст. 16:27; Авак. 3:4; Откр. 1:15

28 Каквото е видът на дъгата в облака в дъждовен ден¹, такъв беше видът на сиянието наоколо². Това беше видът на подобие на ГОСПОДНАТА слава³. И видях и паднах на лицето си⁴, и чух глас да говори.

(1) Бит. 9:13,14; (2) Изх. 24:17; Откр. 4:3; 10:1; (3) гл. 8:4;

(4) гл. 3:23; Съд. 13:20; Дан. 8:17,18; Деян. 9:4

2 И ми каза: Сине човешки¹, застани на краката си и ще ти говоря.

(1) Дан. 8:17

2 И Духът влезе в мен¹, когато ми говореше, и ме постави на краката ми²; и чух Онзи, който ми говореше³.

(1) гл. 11:5; (2) гл. 3:24; Дан. 8:18;

Деян. 14:10; 26:16; (3) Деян. 22:9

3 И ми каза: Сине човешки, аз те изпращам при израилевите синове, при бунтовни народи, които се разбунтуваха против Мен; те и бащите им станаха престъпници против Мен и до ден днешен¹.

(1) 4 Царе 17:14; Ис. 30:1; Ер. 3:25; Ам. 7:15; Мал. 3:7

4 Тези синове са с безсрамно лице и кораво сърце¹; при тях те изпращам и ти им кажи: Така казва Господ БОГ²

(1) гл. 3:7; Ис. 48:4; (2) гл. 3:27

5 И дали ще послушат, или няма¹ – защото са бунтовен дом² – пак ще познаят, че е имало пророк сред тях³.

(1) гл. 3:11; (2) гл. 3:26; 17:12; 24:3; 44:6;

(3) гл. 33:33; 4 Царе 5:8

6 И ти, сине човешки, не се страхувай от тях¹ и не се страхувай от думите им, защото коприва и тръни има при теб² и живееш между скорпиони. Не се страхувай от думите им и не се плаши от тях, защото те са бунтовен дом³.

(1) Ер. 1:8,17; (2) 2 Царе 23:6; Мих. 7:4; (3) гл. 3:9

7 И им говори думите Ми¹ – дали ще послушат, или няма – защото са бунтовници².

(1) гл. 3:4; Изх. 6:29; Ер. 44:20; (2) Ер. 6:28

8 А ти, сине човешки, слушай това, което ти говоря; не бъди и ти бунтов-

ник¹ като този бунтовен дом². Отвори устата си и изяж това, което ти давам³.

(1) Йона 1:3; (2) Ис. 8:11; (3) Откр. 10:9

9 И видях, и ето, ръка протегната към мен¹, и ето, в нея имаше писмен свитък².

(1) гл. 8:3; (2) Откр. 10:2; Зах. 5:2,3

10 И Той го разви пред мен и той беше изписан отпред и отзад¹, и на него бяха написани плачове и ридание, и горко.

(1) Откр. 5:1

3 И ми каза: Сине човешки, изяж това, което намериш. Изяж този свитък и иди, говори на израилевия дом!

2 И аз отворих устата си и Той ми даде да изям този свитък.

3 И ми каза: Сине човешки, нахрани корема си и напълни вътрешността си с този свитък, който ти давам. И аз го изях и беше в устата ми сладък като мед¹.

(1) Пс. 19:10; Ер. 15:16; Откр. 10:9,10

4 И ми каза: Сине човешки, иди, влез в израилевия дом, и им говори с Моите думи¹.

(1) гл. 2:4,7; 11:4,25

5 Защото не си изпратен при народ с неразбираем говор и тежък език¹, а при израилевия дом;

(1) Ис. 33:19

6 не при много народи с неразбираем говор и тежък език, чиито думи не разбираш¹. Не те ли изпратих при тези, които могат да чуят?

(1) ст. 5

7 Но израилевиет дом няма да пожелае да те послуша, защото не желаят да послушат Мен¹; защото целият израилен дом е с кораво чело и безсрамно сърце².

(1) Ер. 6:17; 7:27; Зах. 7:11; (2) гл. 2:4

8 Ето, направих лицето ти кораво против техните лица и челото ти – кораво против техните чела¹.

(1) Ер. 1:18; 15:20

9 Като диамант, по-кораво от кремък направих челото ти¹; не се бой от тях и не се плаши от тях², защото са бунтовен дом³.

(1) Ис. 50:7; (2) Лк. 12:4; (3) гл. 2:6

10 И ми каза: Сине човешки, приеми в сърцето си и послушай с ушите си всичките думи, които ще ти говоря¹.

(1) Пс. 85:8

11 И иди, влез при пленниците, при

синовете на народа си¹ и им говори, и им кажи: Така говори Господ БОГ! – Дали ще послушат, или няма².

(1) гл. 33:2; (2) ст. 27; гл. 2:4,5; Ер. 29:20

12 И Духът ме повдигна¹ и чух зад себе си голям гръмовен глас: Благословена ГОСПОДНАТА слава от мястото ѝ²!

(1) гл. 8:3; 11:1,24; 43:5; 3 Царе 18:12; (2) гл. 43:4,5; Пс. 26:8; Лк. 2:14

13 И чух шума на крилето на живите същества, които се допират едно до друго, и шума на колелата до тях, голям гръмовен глас¹.

(1) гл. 1:24

14 И Духът ме повдигна¹ и ме отнесе², и аз отидох огорчен в жарта на духа си³; и ръката на ГОСПОДА беше силна върху мен⁴.

(1) ст. 12; (2) Деян. 8:39; (3) Ер. 6:11; (4) Ис. 8:11

15 И дойдох в Тел-Авив* при пленниците, които живеяха при реката Ховар¹, и останах, където те живеяха. И седях там седем дни² и предизвиквах смайване между тях.

*град във Вавилон на реката Ховар, вероятно приток на Евфрат; (1) гл. 1:1,3; (2) Йов 2:13

ст. 16-21; гл. 33:1-20

16 И след седемте дни ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

17 Сине човешки, поставих те страж на израилевия дом¹. И като чуеш словото от устата Ми, да ги предупредиш от Моя страна²!

(1) Ис. 62:6; Ер. 6:17; (2) Ер. 1:7

18 Когато кажа на безбожния: Непременно ще умреш! – а ти не го предупредиш и не говориш, за да предупредиш безбожния за безбожния му път и да запазиш живота му, онзи безбожник ще умре в беззаконието си, но от своята ръка ще изискам кръвта му.

(1) гл. 18:4,20

19 А ако предупредиш безбожния, но той не се върне от безбожието си и от безбожния си път, той ще умре в беззаконието си, а ти си избавил душата си¹.

(1) Деян. 18:6

20 И ако се върне праведникът от правдата си и извърши беззаконие¹, и аз поставя препенка пред него, той ще умре. Понеже не си го предупредил, той ще умре в греха си и правда-

та, която е вършил, няма да се помни, но от твоята ръка ще изисквам кръвта му².

(1) гл. 18:24,26; 2 Петр. 2:21; (2) Евр. 13:17

21 Но ако ти предупредиш праведника, за да не греши праведникът, и той не съгреша, непременно ще живее, защото е приел предупреждение, а ти си избавил душата си¹.

(1) ст. 19

22 И ръката на ГОСПОДА беше там върху мен¹ и Той ми каза: Стани, излез в равнината и там ще ти говоря.

(1) гл. 1:3

23 И станах и излязох в равнината, и ето, ГОСПОДНАТА слава стоеше там като славата, която видях при реката Ховар¹; и паднах на лицето си².

(1) гл. 8:4; (2) гл. 1:28; 43:3; 44:4; Ис. Нав. 5:14

24 И Духът влезе в мен и ме постави на краката ми¹, и ми говори, и каза: Иди, затвори се в къщата си.

(1) гл. 2:2

25 И ти, сине човешки, ето, ще ти сложат връзки и ще те вържат с тях, и няма да излизаш сред тях¹.

(1) гл. 4:8

26 И ще залея езика ти за небцето ти и ще онемеееш, и няма да им бъдеш изобличител, защото са бунтовен дом¹.

(1) гл. 2:5,6; 12:2,3

27 Но когато ти говоря, ще отворя устата ти¹ и ти им кажи: Така казва Господ БОГ²: Който слуша, нека слуша, а който не слуша, нека не слуша³ – защото са бунтовен дом⁴.

(1) гл. 24:27; 33:22; (2) гл. 2:4; (3) ст. 11; (4) ст. 27

4 И ти, сине човешки, вземи си глинена плоча и я сложи пред себе си, и начертай на нея град – Ерусалим¹.

(1) гл. 5:1,2; 12:3; Ис. 20:3

2 И постави обсада против него и съгради укрепления против него, и издигни могили против него, и насипи насип против него, и разположи военни станове против него, и постави стеноломи против него отвсякъде¹.

(1) гл. 21:22; Ер. 6:6; Лк. 19:43

3 И ти си вземи желязна плоча и я сложи като желязна стена между себе си и града. И насочи лицето си против него и той ще бъде обсаден, и ти го

обсаждай¹. Това е знамение за израилевия дом².

(1) Ис. 22:7; (2) гл. 12:6,11; 24:24,27

4 И ти легни на лявата си страна и положи на нея беззаконието на израилевия дом. Колкото дни лежиш на нея, ще носиш беззаконието им.

5 Защото Аз ти определих годините на беззаконието им за съответен брой дни, триста и деветдесет дни; и ще носиш беззаконието на израилевия дом.

6 И когато свършиш тези, тогава легни още веднъж на дясната си страна и носи беззаконието на юдовия дом четиридесет дни; ден за година, ден за година ти определих¹.

(1) Чис. 14:34; Дан. 9:24

7 И насочи лицето си и голата си ръка към обсадата на Ерусалим и пророкувай против него.

8 И ето, слагам ти връзки и няма да се обърнеш от едната си страна на другата, докато не свършиш дните на обсадата си¹.

(1) гл. 3:25; 5:2

9 И ти си вземи пшеница и ечемик, и боб, и леща, и просо, и бяло жито и ги сложи в един съд, и си направи от тях хляб; колкото дни лежиш на страната си, триста и деветдесет дни, да ядеш от тях.

10 И храната, която ще ядеш, да бъде претеглена, двадесет сикъла на ден; от време на време да ядеш от нея.

11 И вода да пиеш с мярка, по една шеста ин; от време на време да пиеш.

12 Да ги ядеш като ечемични пити и да ги печеш с буци тор от човешки изпражнения пред очите им.

13 И ГОСПОД каза: Така ще ядат израилевите синове хляба си омърсен между народите, където ще ги прогоня¹.

(1) Дан. 1:8; Ос. 9:3,4

14 Тогава казах: О, Господи БОЖЕ, ето, душата ми не се е омърсила и от младостта си досега не съм ял мърша или разкъсано от звяр¹, нито е влязло някога в устата ми нечисто месо².

(1) Изх. 22:31; Лев. 11:39,40; (2) Вжк. 14:3; Деян. 10:14

15 И ми каза: Виж, давам ти говежда

тор вместо човешки изпражнения; на тях прави хляба си.

16 И ми каза: Сине човешки, ето, аз ще строша подпорката от хляба в Ерусалим¹; и ще ядат хляб под тегло и със страх, и ще пият вода с мярка и в ужас² –

(1) гл. 5:16; 14:13; Лев. 26:26;

4 Царе 25:3; (2) гл. 12:18,19; Плач 4:9,10

17 за да им липсват хляб и вода и да се ужасяват всички заедно, и да изгният в беззаконието си¹.

(1) гл. 24:23; Лев. 26:39; 4 Царе 6:25; 2 Лек. 34:24

ст. 1-17; Ер. 19:1-13

5 И ти, сине човешки, вземи си остър меч, бръснарски нож си вземи¹ и го прекарай по главата си и брадата си; и си вземи везни и претегли, и раздели космите.

(1) Ис. 7:20

2 Една трета изгори в огън сред града¹, когато се изпълнят дните на обсадата², и една трета вземи и удрий с меча от всичките ѝ страни, и една трета разпръсни по вятъра, а аз ще изтегля меч след тях³.

(1) гл. 4:1; (2) гл. 4:7,8; (3) гл. 12:14; Ер. 9:16; 15:2; Ам. 9:4

3 И оттам вземи малко на брой и ги вържи в полите си.

4 И от тези пак вземи и ги хвърли сред огъня, и ги изгори с огън; от тях ще излезе огън по целия израилев дом.

5 Така казва Господ БОГ: Това е Ерусалим. аз го поставих сред народите и около него – страни¹.

(1) Пс. 87:3

6 Но той се разбунтува против правилата Ми в беззаконие повече от народите, и против наредбите Ми – повече от страните, които са около него; защото отхвърлиха правилата Ми и не ходиха в наредбите Ми¹.

(1) гл. 11:12; 16:47,48; Изх. 16:28;

4 Царе 21:9,11; Неем. 9:34,35; Дан. 9:5,10,11

7 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже буйствахте повече от народите, които са около вас, не ходихте в наредбите Ми и не спазвахте правилата Ми, и *гори* не действвахте според правилата на народите, които са около вас,

8 затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против теб. И аз ще извърша присъди сред теб пред очите на народите¹.

(1) гл. 11:9; 16:41

9 И ще извърша в теб онова, което не съм вършил и няма вече да върша такава нещ¹, заради всичките ти мерзости².

(1) Дан. 9:12; (2) гл. 33:29

10 Затова бащи ще изядат синовете си сред теб и синове ще изядат бащите си¹. И ще извърша над теб съд, и ще разпръсна целия ти остатък по всички ветрове².

(1) Лев. 26:29; Плач 2:20;

(2) гл. 12:14; 22:15; Неем. 1:8; Плач 4:16; Дан. 9:7

11 Затова, жив съм аз, заявява Господ БОГ, непременно, понеже ти оскверни светилището Ми с всичките си гнусотии и с всичките си мерзости¹, и аз ще оттегля окоото Си без пощада, и няма да се смиля².

(1) гл. 8:5-16,18; 23:38,39; Ер. 7:9-11;

(2) гл. 7:4,9; 8:18; 9:5,10; 24:14; Плач 2:21; 1 Кор. 3:17

12 Една трета от теб ще измрат от мор и ще се довършат от глад сред теб; и една трета ще паднат от меч около теб¹; а една трета ще разпръсна по всички ветрове и ще изтегля меч след тях².

(1) гл. 6:12 7:15; 14:21; Ер. 14:12; 15:9; Откр. 6:8; (2) ст. 2

13 И гневът Ми ще се изпълни и ще удовлетвори яростта Си върху тях и ще си отмъстя¹; и те ще познаят, че аз, ГОСПОД, говорих в ревността Си², когато изпълня яростта Си върху тях.

(1) гл. 6:12; 7:3; 16:42; 21:17; 24:13; 43:8; Ис. 1:24;

(2) гл. 6:10; 17:21,24; 23:25

14 И ще те направя пустош и присмех сред народите, които са около теб, пред очите на всеки минаващ¹.

(1) гл. 36:34; Неем. 2:17

15 И *това* ще бъде за присмех и подигравка, за поука и смайване за народите¹, които са около теб, когато извърша над теб съд² с гняв и с ярост, и с яростни изобличения³. аз, ГОСПОД, говорих.

(1) Лев. 26:32; Вжк. 28:37;

3 Царе 9:7; Плач 2:15-17; (2) ст. 8; (3) 2 Лек. 29:8; Ер. 29:18

16 Когато изпратя върху тях злите стрели на глада, които ще бъдат за унищожение, които ще изпратя, за да ви унищожат, ще усиля глада върху

вас и ще ви строша подпорката на хляба¹.

(1) гл. 4:16

17 И ще изпратя върху вас глад и зли зверове, които ще те лишат от деца. И мор и кръв ще преминат през теб, и меч ще докарам върху теб¹. Аз, ГОСПОД, говорих.

(1) гл. 14:21; 28:23; 33:27; Лев. 26:22; Откр. 6:8

6 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, насочи лицето си към израилевите планини и пророкувай за тях¹.

(1) гл. 21:2

3 И кажи: Израилеви планини, слушайте словото на Господ БОГ!¹ Така казва Господ БОГ на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Ето, Аз, Аз ще докарам върху вас меч² и ще погубя високите ви места³.

(1) гл. 36:1; Мих. 6:1,2; (2) Лев. 26:25; (3) Лев. 26:30; Ам. 7:9

4 И вашите жертвеници ще бъдат опустошени и вашите стълбове на слънцето ще бъдат строшени. И ще поваля убитите ви пред идолите¹.

(1) Ер. 7:32; 8:1,2

5 И ще постеля труповите на израилевите синове пред идолите им и ще разпръсна костите ви около жертвениците ви¹.

(1) ст. 4

6 Навсякъде, където живеете, градовете ще бъдат запустени и високите места – опустошени, за да запустеят и да се развалят жертвениците ви и да се строят и унищожат идолите ви, и да бъдат отсечени стълбовете ви на слънцето, и изделията ви да се изличат¹.

(1) Лев. 26:31; 3 Царе 14:23; Ис. 2:18; Ер. 9:11; 51:18; Мих. 1:7

7 И убитите ще паднат сред вас и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.

8 Но ще оставя остатък, като ще имате между народите *НЯКОИ* избегнали от меча, когато бъдете разпръснати по *разните* страни¹.

(1) гл. 12:16; 14:22; Неем. 1:8; Ис. 6:13; Соф. 3:12

9 И избегналите ви ще Ме помнят между народите, където ще бъдат отведени в плен¹, как съм бил съкрушен

поради блудното им сърце², което се отклони от Мен, и поради очите им, които блудстваха след идолите им. И ще се отвращават от себе си поради злините, които са вършили според всичките си мерзости³.

(1) Вжк. 30:1,12; Ер. 51:50; Зах. 10:9; (2) Чис. 15:39; (3) гл. 20:43; 36:31

10 И ще познаят, че Аз, ГОСПОД, не съм говорил напразно, че ще им направя това зло¹.

(1) гл. 5:13,15,17; 22:14

11 Така казва Господ БОГ: Плесни с ръката си¹ и тропни с крака си, и кажи: Горко заради всичките зли гнусотии на израилевия дом², защото ще паднат от меч, от глад и от мор³.

(1) гл. 21:14; (2) гл. 9:4; (3) гл. 5:12,13; 33:27; Ер. 24:10; 42:22

12 Който е далеч, ще умре от мор, а който е близо, ще падне от меч, а който остане и бъде обсаден, ще умре от глад; и ще изпълня яростта Си над тях¹.

(1) гл. 5:13

13 И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато убитите им бъдат между идолите им около жертвениците им, на всеки висок хълм, по всички върхове на планините и под всяко зелено дърво, и под всеки дъб с гъсти листа, на местата, където принасяха благоухание на всичките си идоли¹.

(1) гл. 20:28; 23:41; 3 Царе 14:23; Ис. 57:5-7; Ер. 13:27

14 И Аз ще простра ръката Си против тях¹ и ще направя земята пуста², попушта от пустинята към Дивлат³, във всичките места, където живеят. И те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

(1) Ис. 5:25; (2) гл. 15:8; 33:28; 35:9; Ис. 24:1,7; Ер. 25:11; (3) Чис. 33:46

7 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 А ти, сине човешки, *слушай*, така казва Господ БОГ на израилевата земя¹: Край! Краят идва върху четирите краища на земята².

(1) гл. 21:2; (2) Плач 4:18; Ам. 8:2; Откр. 7:1

3 Сега *идва* краят върху теб и ще изпратя върху теб гнева Си, и ще те съдя според пътищата ти¹, и ще вздам върху теб всичките ти мерзости².

(1) ст. 27; гл. 16:59; 18:30; 24:14; Ос. 12:2; (2) гл. 9:10; 11:21; 16:43; 22:31

4 И окоето ми няма да те пощади и няма да пожалея¹, а ще въздам върху теб пътищата ти и твоите мерзости ще бъдат сред теб. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД². (1) гл. 5:11; Ер. 13:14; (2) гл. 33:29

5 Така казва Господ БОГ: Зло, едно зло – ето, идва¹. (1) Пр. 13:21; Ер. 19:3

6 Идва край, идва края! Събуди се против теб, ето, идва!¹ (1) ст. 1

7 Злата ти участ дойде върху теб, жителю на земята. Времето идва, близо е денят¹ – смут, а не радостен вик по планините²!

(1) гл. 12:23; 30:3; Йонл. 1:15; (2) Ис. 16:10; Соф. 1:14-16
8 Сега, скоро ще излея яростта Си върху теб¹ и ще изпълня гнева Си над теб. Ще те съдя според пътищата ти² и ще въздам върху теб всичките ти мерзости².

(1) гл. 20:8,13,21; (2) ст. 3

9 И окоето Ми няма да пощади и няма да пожалея¹, ще ти въздам според пътищата ти и твоите мерзости ще бъдат сред теб. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, който поразява².

(1) ст. 4; (2) гл. 22:22; Ер. 36:31; Мих. 6:9

10 Ето денят, ето, идва!¹ Гибелта ти се яви! Тоягата разцъфтя, гордостта поникна!¹ (1) ст. 7

11 Насилието се издигна до тояга на безбожието. Нищо от тях няма да остане, нито от множеството им, нито от шума им, и нищо славно в тях¹.

(1) Ер. 7:34

12 Времето идва, денят наближи¹. Да не се радва, който купува, и да не се натъжава, който продава, защото ярост има върху цялото им множество².

(1) ст. 7; (2) Ис. 24:1-3; Ер. 7:20

13 Защото продавачът няма да се върне към продаденото¹, дори да е останал жив, понеже видението за цялото това множество няма да се отмени² и никой няма чрез беззаконието си да утвърди живота си.

(1) Лев. 25:13; (2) гл. 12:25,28

14 Надуха тръба и всичко се приготви, но никой не отива на бой, защото Моят ярост е върху цялото му множество¹.

(1) ст. 12

15 Мечът е въвн, а морът и гладът –

вътре. Който е на полето, ще умре от меч, а който е в града, глад и мор ще го погънат¹.

(1) гл. 5:12; Втж. 32:25; Плач 1:20; 4:9

16 А избягайте от тях, които избягат, ще бъдат по планините като гълъбите на долините, всички ще стенат, всеки за беззаконието си¹.

(1) Ис. 59:11,12; Ер. 3:21; Зах. 12:14

17 Всички ръце ще отслабнат и всички колена ще се разтекат като вода¹.

(1) гл. 21:7; Ер. 6:24

18 И ще се препашат с вретиче и ужас ще ги покрие¹, и срам ще има по всички лица и плешивост – по всичките им глави².

(1) Ер. 6:25,26; (2) Ис. 15:2

19 Среброто си ще хвърлят по улиците и златото им ще им бъде като нечистота. Среброто им и златото им няма да могат да ги избавят в деня на ГОСПОДНАТА ярост¹; няма да наситят душите им, нито да напълнят корема им – защото те бяха препънката за беззаконието им².

(1) Соф. 1:18; (2) гл. 14:3,4,7

20 И славата на красотата на среброто послужи за гордост, и образите на гнусотиите и мерзостите си направиха от него¹ – затова им го направих нечистота².

(1) гл. 16:16,17; Съд. 8:24-27; (2) Ис. 30:22

21 И ще го дам за плячка в ръцете на чужденци и за грабеж на безбожните на земята, и те ще го осквернят.

22 И ще отвърна лицето Си от тях и те ще осквернят тайното Ми място, и насилниците ще влязат в него и ще го осквернят¹.

(1) гл. 24:21

23 Направи верига, защото земята е пълна с кървави престъпления и градът е пълен с насилие¹.

(1) гл. 8:16,17; 9:9; 12:19

24 Затова ще докарам най-злите от народите¹ и те ще завладеят домовете им²; и ще направя да престане гордостта на силните³ и светилицата им да бъдат осквернени⁴.

(1) гл. 21:31; (2) Ер. 6:12; 17:4; Плач 5:2; Соф. 1:13; (3) гл. 33:28; (4) Пс. 74:7

25 Гибел идва; и ще търсят мир, но няма¹.

(1) Ер. 8:15

26 Бедствие след бедствие ще идва и ще има слух след слух. Тогава ще потърсят видение от пророк¹, но поу-

чението ще се изгуби от свещеника и съветът – от старейшините.

(1) Плач 2:9; Мих. 3:6,7

27 Царят ще жалее и първенецът ще се облече в смайване. И ръцете на народа на страната ще треперят. Според пътищата им ще им направя и според техните присъди ще ги съдя¹. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 3,8; гл. 14:23

8 И в шестата година, в шестия месец, на петия ден от месеца¹ седях в къщата си и юдовите старейшини седяха пред мен²; и ръката на Господ БОГ връхлетя там върху мен³.

(1) гл. 1:2; 24:1; 26:1; 29:1; 30:20; 31:1; 32:1;
(2) гл. 14:1; 20:1; 4 Царе 6:32; (3) гл. 1:3; 37:1

2 И видях, и ето, подобие на вид като огън; от това, което изглеждаше, че са хълбоците му и надолу – огън; и от хълбоците му нагоре – на вид като сияние, което изглеждаше като светъл метал¹.

(1) гл. 1:26,27; 40:3; Дан. 10:6

3 И Той простря нещо като ръка и ме хвана за косата на главата ми. И Духът ме издигна между земята и небесата¹ и ме пренесе чрез Божии видения² в Ерусалим, при входа на вътрешната порта, която е обърната на север³, където беше поставен идолът на ревността, който възбужда ревност⁴.

(1) гл. 2:9; 3:14;
(2) гл. 1:1; 11:24; 40:2; (3) гл. 9:2; (4) Втж. 32:21; Ер. 7:30

4 И ето, славата на Израелиевия Бог беше там, както във видението, което видях на полето¹.

(1) гл. 1:28; 3:22,23; 43:3

5 И ми каза: Сине човешки, вдигни сега очите си към север. И аз вдигнах очите си към север, и ето, на север от портата, която води към олтара, стоеше този идол на ревността, на входа.

6 И ми каза: Сине човешки, виждаш ли какво правят тези – големите гнусотии, които израилювият дом върши тук, за да се отдалеча от светилището Си¹? Но ще видиш още по-големи гнусотии².

(1) гл. 10:18; 11:23; 2 Лст. 29:5; (2) гл. 43:8

7 И ме заведе до входа на двора и погледнах, и ето, една дупка в стената.

8 И ми каза: Сине човешки, прокопай сега стената. И прокопах стената и ето, един вход.

9 И ми каза: Влез и виж злите гнусотии, които те вършат тук.

10 И влязох и видях, и ето, всякакви образи на пълзящи и гнусни животни и всичките идоли на израилювия дом, изобразени наоколо по стената¹.

(1) Втж. 4:16; Римл. 1:23

11 И пред тях стояха седемдесет мъже¹ от старейшините на израилювия дом, и Язания, синът на Сафан², стоеше сред тях, всеки с кадилницата си в ръката си; и се издигаше аромат от облак тамян³.

(1) гл. 9:6; Изх. 24:1; (2) Ер. 26:24; (3) Ер. 19:4

12 И ми каза: Видя ли, сине човешки, какво правят старейшините на израилювия дом в тъмнината¹, всеки в стаята си за изображения? Защо то казват: ГОСПОД не ни вижда, ГОСПОД е изоставил земята².

(1) Втж. 27:15; 4 Царе 17:9; Ис. 29:15; Йн. 3:20; (2) гл. 9:9; Йов 24:15; Ис. 47:10

13 И ми каза: Ще видиш още по-големи гнусотии, които те вършат¹.

(1) 2 Тим. 3:13

14 И ме заведе до входа на портата на ГОСПОДНИЯ дом, която е на север, и ето, там седяха жени и оплаквахам Тамуз*.

*вавилонско божество

15 И ми каза: Видя ли, сине човешки? Ще видиш още по-големи гнусотии от тези¹.

(1) гл. 5:11

16 И ме заведе във вътрешния двор на ГОСПОДНИЯ дом и ето, на входа на ГОСПОДНИЯ храм, между преддверната зала и олтара¹, стояха около двадесет и петима мъже; гърбовете им бяха към храма, а лицата им – към изток² и се кланяха на слънцето към изток³.

(1) Йоиш 2:17; (2) 2 Лст. 29:6; (3) Втж. 4:19; 4 Царе 21:5; 23:11,12; Йов 31:27; Ер. 7:18; 8:2

17 И ми каза: Видя ли, сине човешки? Малко ли е на юдовия дом да вършат гнусотии, които вършат тук, че напълниха земята с насилие¹ и пак Ме разгневяват? И ето, поднасят клачето до носа си.

(1) гл. 7:23

18 Затова и Аз ще действам с ярост,

окото Ми няма да пощади и няма да пожалея¹. И да извикат в ушите Ми със силен глас, няма да ги послушам².

(1) гл. 5:11; (2) 1 Царе 8:18

9 И извика в ушите ми със силен глас и каза: Приближете се, палачи на града, всеки с оръжието си за изстребление в ръка¹!

(1) Ер. 4:6; Мих. 5:1

2 И ето, шестима мъже идваха по пътя от горната порта, която е обърната на север¹, всеки с оръжието си за разрушение в ръка², и сред тях имаше един мъж, облечен в лен³, с писарска мастилица на кръста си. И влязоха и застанаха при бронзовия олтар⁴.

(1) гл. 8:3; (2) ст. 1; (3) гл. 10:2,6,7; Откр. 15:6; (4) Ам. 9:1

3 И славата на Израилевия Бог се издигна от херувимите, над които беше, към прага на дома¹. И Той извика към облечения в лен мъж, който имаше на кръста си писарска мастилица.

(1) гл. 10:4,19; 11:22

4 И ГОСПОД му каза: Мини през града, през Ерусалим, и сложи белег върху челага на мъжете¹, които въздишат и плачат заради всичките гнусотии, които стават сред него².

(1) Откр. 7:2,3; (2) гл. 6:11; Пс. 119:136; 2 Петр. 2:8

5 А на другите чух да казва: Минете след него през града и поразявайте; окото ви да не пощади и да не пожалите¹!

(1) Изх. 32:27

6 Старци, младежи и девиси, деца и жени¹ – убивайте до изстребване! Но не се доближавайте до никого от тези, върху които е белегът². И започнете от светилицето Ми³. И те започнаха от старейшините, които бяха пред дома⁴.

(1) Вжх. 32:23,25; 2 Лек. 36:17; Ер. 6:11; (2) Изх. 12:23; Откр. 9:4; (3) Ер. 25:29; 1 Петр. 4:17; (4) гл. 8:11,16

7 И им каза: Осквернете дома и напъанете дворовете с убити¹. Излезте! И те излязоха и поразяваха в града.

(1) Псалм 2:20

8 А когато те поразяваха и аз останах, паднах на лицето си¹ и виках, и казах: О, Господи БОЖЕ! Ще изстребиш ли целия остатък на Израил², като изливаш гнева Си върху Ерусалим?

(1) Чис. 16:4; 1 Лек. 21:16; (2) гл. 11:13; Ам. 7:5

9 А Той ми каза: Беззаконието на израилевия и юдовия дом е твърде голямо¹ и земята е пълна с кръв, и градът – пълнен с извращения², защото казват: ГОСПОД е изоставил земята и ГОСПОД не вижда³.

(1) Ер. 5:1-11; (2) гл. 7:23; Ис. 59:3-7; (3) гл. 8:12; Пс. 10:11

10 Затова и аз, окото Ми няма да пощади и няма да пожалея¹. Ще въздам пътя им върху главите им².

(1) гл. 5:11; Зах. 11:6; (2) гл. 7:3,4; 16:43; 17:19; 22:31; 3 Царе 8:32

11 И ето, облеченият в лен мъж, който имаше на кръста си мастилицата, донесе отговор и каза: Направих, както Ти ми заповяда.

гл. 10: гл. 1

10 И видях, и ето, на свода^{*}, който беше над главите на херувимите, *има-ше* като камък сапфир, нещо подобно на престол се виждаше над тях.

^{*}иш: твърдата

2 И проговори на облечения в лен мъж¹ и каза: Влез между вихровите колела под херувима и напълни ръцете си с огнени въглени от мястото между херувимите, и ги пръсни върху града². И той влезе пред очите ми.

(1) гл. 9:2; (2) 4 Царе 25:9; Откр. 8:5

3 А херувимите¹ стояха отъясно на дома, когато мъжът влезе; и облакът изпълни вътрешния двор. (1) Изх. 25:18

4 И ГОСПОДНАТА слава се издигна от херувимите¹ на прага на дома; и домът се изпълни от облака, и дворът беше пълнен със сиянието на ГОСПОДНАТА слава².

(1) гл. 9:3; (2) гл. 43:5; 44:4; 3 Царе 8:10,11

5 И шумът на криете на херувимите се чуваше чак до външния двор, като гласа на Всеомогъщия Бог, когато говори.

6 И когато заповяда на облечения в лен мъж, като каза: Вземи огън от мястото между вихровите колела, от мястото между херувимите! – той влезе и застана при колелото.

7 И един херувим простря ръка от мястото между херувимите към огъня, който беше между херувимите, и види-

гна от него и даде в ръцете на облечения в лен. И той го взе и излезе.

8 А на херувимите се виждаше нещо като човешка ръка под крилете им.

9 И видях, и ето, четири колела¹ при херувимите, едно колело при един херувим и едно колело при друг херувим. И видът на колелата беше, както изглежда камък хрисолит.

(1) 3 Царе 7:30

10 А видът им – четирите имаха един и същ вид, като че ли имаше колело в колело.

11 Когато вървяха, вървяха към четирите си страни; не се обръщаха, когато вървяха, а към мястото, накъдето се обръщаше главата, вървяха след нея; не се обръщаха, когато вървяха.

12 А цялото им тяло и гърбовете им, и ръцете им, и крилете им, и колелата, бяха пълни с очи отвсякъде¹. И четирите имаха колелата си.

(1) Откр. 4:8

13 Колелата чух, че се нарекоха вихрови колела.

14 И всеки имаше четири лица; лицето на първия беше лице на херувим, а лицето на втория – лице на човек, а на третия – лице на лъв, а на четвъртия – лице на орел.

15 И херувимите се издигнаха. Това е живото същество, което видях при реката Ховар.

16 И когато херувимите вървяха, и колелата вървяха при тях. И когато херувимите вдигаха крилете си, за да се издигнат от земята, и колелата не се отклоняваха от тях.

17 При спирането им спираха и при издигането им се издигаха с тях, защото духът на живото същество беше в тях.

18 И ГОСПОДНАТА слава излезе от прага на дома¹ и застана над херувимите².

(1) гл. 8:6; (2) гл. 28:14; Пс. 18:10; 99:1

19 И херувимите вдигнаха крилете си и се издигнаха от земята пред очите ми, като си отиваха, и колелата се издигаха заедно с тях. И застанаха на входа

на източната порта¹ и славата на Израелевия Бог беше отгоре върху тях.

(1) гл. 11:1; 43:1

20 Това е живото същество, което видях под Израелевия Бог при реката Ховар; и разбрах, че са херувими.

21 Всеки имаше четири лица и всеки имаше четири криле; и под крилете им имаше нещо като човешки ръце.

22 А що се отнася до образа на лицата им, те бяха лицата, които видях при реката Ховар¹, видът им и самите те. Те вървяха всеки право пред себе си.

(1) гл. 43:3

11 И Духът ме вдигна¹ и ме отнесе на източната порта² на ГОСПОДНИЯ дом, която е обръната на изток. И ето, във входа на портата – двадесет и петима мъже, и видях сред тях Язания, сина на Азур, и Фелатия, сина на Ваная, първенци на народа.

(1) ст. 24; гл. 3:12,14; (2) гл. 10:19; 40:6

2 И ми каза: Сине човешки, тези са мъжете, които измислят неправда, и които замислят зли планове в този град¹.

(1) Пс. 36:4

3 И казват: Не е време да строим къщи; този *град* е котел, а ние – месо¹.

(1) гл. 24:3-5

4 Затова пророкувай против тях, пророкувай, сине човешки¹!

(1) гл. 3:4

5 И ГОСПОДНИЯТ Дух връхлетя върху мен¹ и ми каза: Говори: Така казва ГОСПОД: Така казахте, доме израилен, и това, което се надига в духа ви, аз го зная².

(1) гл. 2:2; (2) 1 Лер. 28:9; Пс. 139:2; Евр. 4:13

6 Умножилите убитите си в този град и напълнихте улиците му с убити¹.

(1) Плач 4:13

7 Затова, така казва Господ БОГ: Убитите от вас, които постлахте сред него, те са месо, а този *град* е котел¹; но все ще бъдете извадени отсред него.

(1) гл. 24:6; Ер. 1:13

8 От меч се бояхте, и меч ще докарам върху вас¹, заявява Господ БОГ.

(1) Пр. 10:24; Ер. 42:16,17

9 Ще ви извадят отсред *града* и ще ви предам в ръката на чужденци¹, и ще извърша съд над вас².

(1) Втжк. 28:36; Езд. 9:7; (2) гл. 5:8,15

10 От меч ще паднете; на границата на Израил ще ви съдя¹ и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) Ер. 52:10

11 Този *град* няма да ви бъде котел, а вие да бъдете месо сред него; на границата на Израил ще ви съдя.

12 И ще познаете, че аз съм ГОСПОД, в чиито наредби не ходихте, и чиито правила не изпълнявахте¹, а изпълнявахте правилата на народите около вас².

(1) гл. 5:6; 4 Царе 18:12; Неем. 9:33,34; (2) Втжк. 12:30; 4 Царе 21:2,9

13 А когато пророкувах, Фелатия, синът на Ваная, умря¹. И аз паднах на лицето си и извиках със силен глас и казах: О, Господи БОЖЕ! Ще довършиш ли остатъка на Израил?²

(1) Пр. 6:15; (2) гл. 9:8

14 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

15 Сине човешки, братята ти, твоите братя, роднините ти и целият израилев дом, те всички са, на които ерусалимските жители казаха: Отдалечете се от ГОСПОДА, на нас се даде земята за владение¹!

(1) гл. 33:24

16 Затова кажи: Така казва Господ БОГ: Въпреки че ги отдалечих между народите и въпреки че ги разпръснах по *разни страни*¹, пак им бях светилище за малко в страните, където са отишли.

(1) гл. 20:23; Втжк. 4:27

17 Затова кажи: Така казва Господ БОГ: И ще ви събера от народите, и ще ви прибера от страните, където сте разпръснати¹, и ще ви дам израилевата земя².

(1) гл. 20:34,41; Зах. 8:7; (2) гл. 28:25; 34:13; Втжк. 30:3-5; Ис. 60:21; Ер. 29:10

18 И ще дойдат там и ще махнат от нея всичките ѝ мерзости и всичките ѝ гнусотии¹.

(1) гл. 37:23; Ос. 14:8

19 И ще им дам едно сърце¹ и ще вложя вътре във вас нов дух². И ще отнема каменното сърце от плътта им и ще им дам сърце от плът²,

(1) гл. 18:31; Ер. 31:33; 32:39; (2) гл. 36:26-28; 2 Кор. 3:3

20 за да ходят в наредбите Ми и да пазят правилата Ми, и да ги вършат¹. И те ще Ми бъдат народ и аз ще им бъда БОГ².

(1) Втжк. 30:6-8;

(2) гл. 14:11; 37:23,27; Бил. 17:8; Ер. 24:5-7; 30:22; 32:39

21 А на тези, чието сърце ходи според желанията на мерзостите им и гнусотиите им¹, ще въздам пътя им върху главите им², заявява Господ БОГ.

(1) гл. 14:3; (2) гл. 7:3,8

22 И херувимите вдигнаха крилете си и колелата *се издигнаха* заедно с тях, и славата на Израилевия Бог беше отгоре върху тях¹.

(1) гл. 9:3

23 И ГОСПОДНАТА слава се издигна отсред града и застана на хълма, който е на изток от града¹.

(1) гл. 8:6; 43:2; Зах. 14:4; Деян. 1:12

24 И Духът ме вдигна и ме отнесе във видение чрез Божия Дух¹ в Халдея, при пленниците. И видението, което бях видял, си отиде от мен.

(1) ст. 1; гл. 8:3; 37:1

25 И говорих на пленниците всичките думи, които ГОСПОД ми беше показал¹.

(1) гл. 3:4

12 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, ти живееш сред дом на бунтовници¹, които имат очи, за да виждат, но не виждат; и имат уши, за да чуват, но не чуват², защото са бунтовен дом.

(1) гл. 3:26,27; Ер. 7:26; (2) Втжк. 29:4; Ис. 44:18; Ер. 5:21; Мк. 8:18; Римл. 11:10

3 Затова ти, сине човешки, си приготви вещи за преселване¹ и се пресели денем пред очите им². Пресели се от мястото си на друго място пред очите им – може би ще видят³, ако и да са бунтовен дом⁴.

(1) Ер. 27:2; (2) гл. 4:1,2; Ер. 10:17; (3) Ер. 26:3; 2 Тим. 2:25; (4) ст. 2

4 Изнеси вещите си пред очите им като вещи за преселване, а ти излез вечерта пред очите им, както се отива в плен.

5 Пред очите им си прокопай *гупка* в стена и ги изнеси през нея.

6 Пред очите им ги вдигни на рамене и ги изнеси по тъмно. Покрий лицето

си, за да не виждаш земята, защото те поставих за знамение на израилевия дом¹.

(1) гл. 4:3; Зах. 3:8

7 И направих така, както ми беше заповядано. Изнесох вещите си денем като вещи за преселване, а привечер си прокопах *гупка* в стената с ръка и по тъмно ги изнесох и ги вдигнах на рамене пред очите им.

8 И на сутринта ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

9 Сине човешки, израилевият дом, бунтовният дом¹, не ти ли каза: Какво правиш?²

(1) гл. 17:12; (2) гл. 24:19

10 Кажим им: Така казва Господ БОГ: Това наложено пророчество се отнася до княза, който е в Ерусалим¹, и до целия израилевия дом, всички, които са сред тях.

(1) гл. 21:25

11 Кажим: Аз съм ви знамението¹. Както направих аз, така ще се направи на тях; в изгнание, в плен ще отидат².

(1) ст. 6; (2) 4 Царе 25:7,11; Ер. 52:15

12 Князът, който е сред тях, ще вдигне *товар* на рамене по тъмно и ще излезе. Ще прокопаят *гупка* в стената, за да изнасят през нея *вещите му*¹. Ще покрие лицето си, за да не вижда земята с очите си.

(1) Ер. 39:4

13 И Аз ще простра мрежата Си върху него¹ и той ще се хване в примката Ми. Ще го закарам във Вавилон² в халдейската земя, но няма да я види и там ще умре³.

(1) гл. 32:3; Ос. 7:12;

(2) гл. 17:20; Ер. 39:7; 52:11; Плач 1:13; 4:20; (3) гл. 17:16

14 А всички, които са около него, помощниците му и всичките му полкове ще разпръсна по всички ветрове¹ и ще изтегля меч след тях².

(1) гл. 5:10; (2) гл. 5:2,12; 17:21

15 И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато ги разпръсна сред народите и ги разсея по *разни страни*¹.

(1) гл. 5:10

16 Но ще остане от тях неколцина на брой, *оцелели* от меча, от глада и от мора, за да разказват всичките си гнусотии между народите, където отиват¹. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 6:8-10; Пс. 59:11

17 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

18 Сине човешки, яж хляба си с трепет и пий водата си с треперене и със страх¹.

(1) гл. 4:10,11,16

19 И кажи на народа на земята: Така казва Господ БОГ за жителите на Ерусалим в израилевата земя: Ще ядат хляба си със страх и ще пият водата си с ужас, защото земята им ще опустее от *всичко*, което я изпълва¹, заради насилието на всичките си жители².

(1) Ер. 25:11; Мих. 7:13; Зах. 7:14; (2) гл. 7:23; Пс. 107:34

20 Населените градове ще опустеят¹ и земята ще стане пустош, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.

(1) Лев. 26:31

21 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

22 Сине човешки, каква е тази поговорка, която имате в израилевата земя, която казва: Дните минават и всяко видение се изгубва¹?

(1) 2 Петр. 3:4

23 Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Ще прекратят тази поговорка и няма вече да се употребява като поговорка в Израил. Но им кажи: Дните приближават, и словото на всяко видение¹.

(1) гл. 7:6,7; Йона 2:1

24 Защото вече няма да има никакво лъжливо видение и ласкателно предсказание сред израилевия дом¹.

(1) гл. 13:23

25 Защото Аз съм ГОСПОД, Аз ще говоря и словото, което говоря, ще се изпълни, няма вече да се отлага¹. Защото във вашите дни, бунтовни доме, ще изговоря слово и ще го изпълня, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 7:13; Ер. 1:11,12; Откр. 10:6

26 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

27 Сине човешки, ето, израилевият дом казва: Видението, което той вижда, е за *след* много дни и той пророкува за далечни времена¹.

(1) Ам. 6:3

28 Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Някоя от думите Ми няма вече да се отлага¹; ще изговоря слово и то ще се изпълни, заявява Господ БОГ.

(1) ст. 25

13 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, пророкувай против израилевите пророци, които пророкуват, и кажи на онези, които пророкуват от своето си сърце¹: Слушайте словото ГОСПОДНО!

(1) ст. 17; Ер. 14:14 ст. 3-16; Ер. 23:9-32

3 Така казва Господ БОГ: Горко на безумните пророци, които се водят по своя си дух, без нищо да са видели!

4 Като лисици в развалините¹ станаха пророците ти, Израилу.

(1) Плач 5:18

5 Не се изкачихте в проломите¹ и не издигнахте ограда около израилевия дом, за да устои в боя в ГОСПОДНИЯ Ден¹.

(1) гл. 22:30; (2) Соф. 2:3

6 Суета видяха и лъжливо предсказание¹ онези, които казват: ГОСПОД заявява! – а ГОСПОД не ги е изпратил – и даваха надежди, че словото *ИМ* ще се сбъдне².

(1) гл. 22:28; Ер. 5:31; (2) 3 Царе 22:12,15; Ер. 28:1-4,15; Мт. 24:5

7 Не видяхте ли суетно видение и не говорихте ли лъжливо предсказание, казвайки: ГОСПОД заявява! – а аз не съм говорил¹?

(1) Неем. 6:12; Зах. 10:2

8 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже говорите суета и виждате лъжа, затова, ето, аз съм против вас, заявява Господ БОГ.

9 И ръката Ми ще бъде против пророците, които виждат суета и предсказват лъжа. Те няма да бъдат в съвета на народа ми и няма да се запишат в книгата на израилевия дом¹, и няма да дойдат в израилевата земя². И ще познаете, че аз съм Господ БОГ.

(1) гл. 14:9; Пс. 101:7,8;

(2) гл. 20:38; Пс. 95:11; Ос. 4:5; Мих. 3:5,6

10 Понеже, да, понеже заблудиха народа Ми, като казваха: Мир! – а няма мир¹. И когато той построи стена, ето, те я мажат с кал².

(1) Ер. 6:14; (2) гл. 22:28; Ер. 5:31

11 Кажи на онези, които я мажат с кал, че ще падне. Идва пороен дъжд и ти, каменна градушка, ще се изсипеш и бурен вятър ще я разцепи.

12 Ето, когато падне стената¹, няма ли да ви се каже: Къде е калта, с която мазахте?

(1) Мт. 7:27

13 Затова, така казва Господ БОГ: Ще я разцепя с бурен вятър в яростта Си и ще вали пороен дъжд в гнева Ми, и каменна градушка – в ярост за унищожение¹.

(1) Йов 38:23; Ер. 23:19; Плач 2:1-8; Откр. 6:17

14 И ще съборя стената, която измазахте с кал, и ще я сринат на земята, така че да се оголят основите ѝ¹. Тя ще падне² и вие ще загинете сред нея³, и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) Мих. 1:6; (2) Ис. 30:13; (3) Ис. 28:17,18

15 Така ще изпълня яростта Си върху стената и върху онези, които я мазаха с кал, и ще ви кажа: Няма я стената и ги няма онези, които я мазаха¹ –

(1) Ер. 14:15

16 израилевите пророци, които пророкуват за Ерусалим и виждат за него видения за мир, а няма мир¹, заявява Господ БОГ.

(1) Ер. 6:14

17 И ти, сине човешки, насочи лицето си против дъщерите на народа си, които пророкуват от своето си сърце¹, и пророкувай против тях.

(1) ст. 2

18 И кажи: Така казва Господ БОГ: Горко на жените, които шият превръзки за всички стави на ръцете и правят покривала за глави от всеки ръст, за да ловят души¹! Ловите душите на народа Ми и ще запазите ли душите си живи?^{*}

^{*}или: Ще ловите ли душите на народа Ми и ще пазите ли души живи за себе си?; (1) 2 Петр. 2:14

19 И ме осквернявате пред народа Ми за *НЯКОЛКО* шепи ечемик и *НЯКОЛКО* залъка хляб¹, като умъртвявате души, които не *трябваше* да умрат, и пазите живи души, които не *трябваше* да живеят², като лъжете народа Ми, който слуша лъжа.

(1) гл. 22:27; Пр. 28:21; (2) Пр. 17:15; Ис. 5:20; Мих. 3:5

20 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против превръзките ви, с които ловите души като птици. Ще ги отдера от ръцете ви и ще пусна душите, душите, които вие ловите като птици.

21 И ще раздера покривалата ви и ще

избавя народа Си от ръката ви, и те вече няма да бъдат улов в ръката ви, и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

22 Защото наскърбихте сърцето на праведния с лъжа, а аз не съм го наскърбил; и укрепихте ръцете на безбожния, за да не се върне от злия си път и да се запази животът му¹.

(1) Ер. 23:14,17; Псалм 2:14

23 Затова няма вече да виждате суета и няма да предсказвате вече предсказания¹. И аз ще избавя народа Си от ръката ви², и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 12:24; Мих. 3:6; (2) гл. 34:10

14 И дойдох при мен някои от израилевите старейшини и седнаха пред мен¹.

(1) гл. 8:1

2 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

3 Сине човешки, тези мъже поставиха идолите си в сърцата си и сложиха препънката на беззаконието си пред лицата си¹; бива ли да се оставя да се допитват до Мен²?

(1) гл. 7:19; 11:21; 44:12; (2) гл. 20:3; 4 Царе 3:13,14; Ер. 21:2

4 Затова им говори и им кажи: Така казва Господ БОГ: На всекиго от израилевия дом, който постави идолите си в сърцето си и сложи препънката на беззаконието си пред лицето си, и дойде при пророка, аз, ГОСПОД, ще му отговоря – на този, който идва с многото си идоли –

5 за да хвана израилевия дом за сърцето им, защото те всички се отчуждиха от Мен чрез идолите си¹.

(1) Ер. 2:5-13

6 Затова кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Обърнете се, обърнете се от идолите си, и от всичките си гнусотии отвърнете лицата си¹!

(1) гл. 18:30,31; Зах. 1:4

7 Защото на всекиго от израилевия дом или от чужденците, които пребивават в Израил, който се отчужди от Мен, като постави идолите си в сърцето си и сложи препънката на беззаконието си пред лицето си, и дойде при пророка, за да се допита за себе си

до Мен, аз, ГОСПОД, ще му отговоря от Себе Си.

8 И ще насоча лицето Си против този човек¹ и ще го направя за белег и за поговорки, и ще го отсека от сред народа Си², и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) Пс. 34:16; (2) Втжк. 29:20

9 И ако пророкът се подмами да проговори слово, аз, ГОСПОД, съм подмамил този пророк¹; и ще простра ръката Си против него и ще го изтребя от сред народа Си Израил².

(1) 3 Царе 22:22,23; (2) гл. 13:9

10 И ще понесат беззаконието си – като беззаконието на онзи, който се допитва, ще бъде беззаконието на пророка¹ –

(1) Ер. 14:15,16

11 за да не се отклонява вече израилевият дом от след Мен и да не се оскверняват вече с всичките си престъпления. И ще ми бъдат народ и аз ще им бъда Бог¹, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 11:20; Зах. 13:9

12 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

13 Сине човешки, ако някоя страна съгреша против Мен с невярност и аз простра ръката Си против нея, и й строша подпорката от хляба и пратя глад върху нея¹, и изтребя от нея човек и животно,

(1) гл. 4:16,17

14 и ако тези трима мъже, Ной¹, Даниил² и Йов³, бяха сред нея⁴, чрез правдата си те щяха да избавят *само* своите души⁵, заявява Господ БОГ.

(1) Бил. 7:1; 1 Лек. 1:4; (2) Дан. 9:23; (3) Йов 1:1,8; (4) Ер. 15:1; (5) Пр. 11:4

15 Ако докарам зли зверове в земята и те я обезлюдят, и стане пустош, в която никой не минава заради зверовете¹,

(1) гл. 5:17; Ис. 51:19

16 и ако тези трима мъже бяха сред нея – жив съм аз, заявява Господ БОГ – нито синове, нито дъщери щяха да избавят, *само* те самите щяха да се избавят, а земята да стане пустош.

17 Или ако докарам меч върху онази земя и кажа: Меч, мини през земята! – и изтребя от нея човек и животно¹,

(1) гл. 21:3-5,9; 33:2; Ер. 47:7

18 и ако тези трима мъже бяха сред нея – жив съм аз, заявява Господ БОГ – нямаше да избавят синове и дъщери, а само те самите щяха да се избавят.

19 Или ако изпратя мор върху онази земя и излея яростта си върху нея с кръв, и избрея от нея човек и животното¹,

(1) Ер. 21:6

20 и ако Ной, Даниил и Йов бяха сред нея – жив съм аз, заявява Господ БОГ – нито син, нито дъщеря щяха да избавят; чрез правдата си те щяха да избавят само своите души.

21 Защото, така казва Господ БОГ: Колко повече, когато изпратя четирите си тежки присъди – меч и глад, и зми зверове, и мор – върху Ерусалим, за да избрея от него човек и животното¹!

(1) гл. 5:12,17; Ис. 51:19

22 Но ето, ще останат в него оцелели¹, които ще бъдат изведени, синове и дъщери; ето, те ще излязат при вас и ще видите пътя им и делата им; и ще се утешите за злото, което докарах върху Ерусалим, за всичко, което докарах върху него.

(1) гл. 6:8

23 И ще ви утешат, когато видите пътя им и делата им; и ще познаете, че аз не без причина направих всичко, което му направих¹, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 7:27; Лев. 26:40,41; Йов 33:27

гл. 15: гл. 20:45-49

15 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, какво повече е дървото на лозата¹ от всяко друго дърво или лозовата пръчка, която е сред горските дървета?

(1) Ер. 2:21

3 Взима ли се от него дърво, за да се употреби за някаква работа? Или ще вземат ли от него колче, за да окачат на него някой съд?

4 Ето, в огъня се хвърля за гориво. Огънят пояжда и двата му края, и средата му изгаря. Ще бъде ли полезно за някаква работа?

5 Ето, когато беше цяло, не вършеше работа, а колко по-малко ще върши още някаква работа, когато огънят го е поял и е изгоряло!

6 Затова, така казва Господ БОГ: Като е дървото на лозата сред горските дървета, което предадох на огън да го пояде, така предавам жителите на Ерусалим¹.

(1) Ис. 5:24,25; 27:11

7 И ще насоча лицето си против тях, от огъня ще излязат и огънят ще ги пояде¹. И когато насоча лицето си против тях, ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 19:12

8 И ще направя земята на пустош¹, защото бяха неверни², заявява Господ БОГ.

(1) гл. 6:14; (2) гл. 33:29; 39:26

гл. 16: гл. 23

16 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, направи да познае Ерусалим своите гнустини¹.

(1) гл. 20:4; 22:2; Ис. 58:1

3 И кажи: Така казва Господ БОГ на ерусалимската дъщеря*: Произходът ти и рождението ти е от ханаанската земя; баща ти беше амореец¹, а майка ти – хетейка².

*бжв: Ерусалим, на евр. в женски род; (1) Ис. 43:27; (2) ст. 45

4 А при раждането ти, в деня, когато си се родила, пътят ти не е бил отрязан и не си била изкъпана във вода, за да се очистиш, и не си била натрита със сол, и не си била повила в пелени¹.

(1) Ос. 2:3

5 Око не те е пожалило да ти направи някое от тези неща и да се смили над теб, а си била изхвърлена на открито поле, защото са се погнусили от теб в деня, когато си се родила.

6 И минах покрай теб и те видях да се ваялш в кръвта си, и ти казах, както беше в кръвта си: Живей! Казах ти, както беше в кръвта си: Живей!

7 Направих те да нараснеш извънредно, като полската трева¹, и ти порасна и стана голяма, и достигна превъзход-

на красотата. Гърдите ти се образуваха и космите ти растяха, но ти беше гола и непокрита. (1) Втж. 1:10

8 И минах покрай теб и те видях, и ето, възрастта ти беше възраст за любов. И прострях полата Си върху теб и покрих голотата ти, и ти се заклех, и встъпих в завет с теб¹, заявявай Господ БОГ, и ти стана Моя². (1) Изх. 24:8; Римл. 9:4; (2) Изх. 15:16; Ис. 43:1; Ер. 2:2; 31:32; Ин. 10:3

9 И те изкъпах с вода¹ и измих кръвта ти от теб, и те помазах с масло.

(1) гл. 36:25; Еф. 5:26; 1 Петр. 3:20,21; 1 Ин. 5:6-8

10 И те облякох с везани дрехи¹ и те обух с чехли от язовски кожи, и те препасях с висон, и те покрих с коприна.

(1) Пс. 45:14

11 И те украсих с накити, сложих гривни на ръцете ти¹ и огърлица на шията ти.

(1) Бит. 24:22; Ак. 15:22

12 Сложих и халкичка на носа ти и обици на ушите ти¹, и великолепен венец на главата ти.

(1) Пес. 1:10; Ис. 3:19,21

13 И ти се украси със злато и сребро и дрехите ти бяха от висон и коприна и везано. Чисто брашно и мед, и масло ядеше¹ и беше превъзходно красива, и достигна до царско положение.

(1) Втж. 32:13; Пс. 147:14

14 И ти се прочу между народите заради красотата си¹, защото тя стана съвършена чрез Моето величие, което положих върху теб, заявявай Господ БОГ.

(1) Плач 2:15

15 Но ти се упова на красотата си и като се възползва от известността си, блудства и изливаше към всеки минаващ блудството си – негово беше¹.

(1) гл. 23:3; Ер. 2:20; Ос. 1:2; 4:18; 9:1

16 И взе от дрехите си и си направи пъстри високи места¹ и блудства на тях, което не трябваше да се случва, нито да става².

(1) гл. 7:20; (2) Ер. 2:10

17 И взе великолепните си накити от Моето злато и от Моето сребро, което аз ти бях дал, и си направи мъжки образи, и блудства с тях.

18 И взе везаните си дрехи и ги покри, и Моето масло и Моя тамян сложи пред тях¹.

(1) Ер. 1:16

19 И Моя хляб, който ти дадох, чисто брашно и маслото, и меда, с които те хранех, и тях сложи пред тях за приятно благоухание¹. Така стана, заявявай Господ БОГ.

(1) Ос. 2:8

20 И взе синовете си и дъщерите си, които Ми роди, и им ги пожертва да бъдат изядени¹. Малко ли бяха блудствата ти,

(1) ст. 36; Пс. 106:38; Ис. 57:5; Ер. 3:24; 19:5

21 че закла децата Ми и ги предаде да бъдат преведени през *ОГЪНЯ* за тях¹!

(1) гл. 20:26; 2 Лет. 28:3

22 И във всичките си гнусоти и блудствата си не си спомни дните на младостта си¹, когато беше гола и непокрита и се валяше в кръвта си.

(1) ст. 43; Ос. 11:1

23 И след всичките си злини – горко, горко ти¹, заявявай Господ БОГ –

(1) Ер. 13:27

24 си построи *блуден* багдахин и си направи високо място на всяка улица¹.

(1) гл. 20:28,29; 3 Царе 14:23; 2 Лет. 21:11; 28:25

25 На всеки кръстопът си построи високо място и направи красотата си гнусна, и разтвори краката си за всеки минаващ, и умножи блудствата си.

26 И блудства със синовете на Египет, своите съседни с едра пълт, и умножи блудствата си, за да Ме разгневяваш¹.

(1) 3 Царе 12:28

27 И ето, прострях ръката Си върху теб и ограничих дела ти, и те предадох на волята на онези, които те мразят¹, филистимските дъщери², които се срамуват от срамния ти път.

(1) Пс. 106:41; (2) ст. 57; 2 Лет. 28:18

28 И ти блудства и със синовете на Асур¹, защото не се насити; блудства с тях и пак не се насити.

(1) Ер. 2:18

29 И умножи блудствата си до земята на търговците, до Халдея, но и с това не се насити.

30 Колко е слабо сърцето ти¹, заявявай Господ БОГ, като вършиши всички тези неща – дело на безочлива блудница² –

(1) Пс. 78:37; (2) Ер. 3:1-3,6; Ос. 9:1

31 защото построи *блудния* си багдахин на всеки кръстопът и направи

високите си места на всяка улица, а не беше като блудница, защото презря заплата,

32 а като жена прелюбодейка, която приема чужди вместо своя мъж¹.

(1) Пр. 7:19; Ер. 3:20

33 На всички блудници дават подаръци¹, а ти даваш подаръците си на всичките си любовници и ги подкупваш, за да идват при теб отвсякъде и да блудстват с теб².

(1) Бил. 38:16; (2) Ис. 57:9; Ер. 2:24; Ос. 8:9

34 И в блудствата ти с теб стана обратното на другите жени – че не те следваха, за да блудстват с теб, но понеже ти даваш заплата, а на теб не дават заплата, с теб стана обратното.

35 Затова, блуднице, чуй словото ГОСПОДНО!

36 Така казва Господ БОГ: Понеже изля нечистотата си и голотата ти се откри в блудствата ти с любовниците ти, и заради всичките ти гнусни идоли и заради кръвта на децата ти, които им принесе¹,

(1) ст. 20

37 заради тези неща, ето, аз ще събера всичките ти любовници, с които се наслаждаваше, и всички, които обичаше, заедно с всички, които мразеше – ще ги събера против теб отвсякъде и ще им открия голотата ти, и ще видят цялата ти голота¹.

(1) Ер. 13:26; Откр. 17:16

38 И ще те съдя със съда за прелюбодейките¹ и проливашите кръв² и ще те предам на кръв с ярост и ревност.

(1) Вжж. 22:22; (2) гл. 36:18; Чис. 35:31

39 И ще те предам в ръката им и те ще съборят блудния ти балдахин, ще сринат високите ти места¹ и ще ти съблекат дрехите ти, и ще вземат великолепните ти накити, и ще те оставят да лежиш гола и непокрита².

(1) Лев. 26:30; (2) Ос. 2:3,9,10

40 И ще доведат против теб събрание¹ и ще те убият с камъни, и ще те прободат с мечовете си².

(1) Ер. 25:9; гл. 23:25; (2) 2 Лст. 36:17

41 И ще изгорят къщите ти с огън¹ и ще извършат присъди над теб² пред очите на много жени³. И аз ще напра-

вя да престанеш да бъдеш блудница⁴, и заплата няма вече да даваш.

(1) Ер. 52:13; Откр. 17:16; (2) гл. 5:8,15; (3) Йов 34:26; (4) Мих. 5:13,14

42 И ще уталожа яростта Си против теб¹ и ревността Ми ще се оттегли от Теб, и аз ще утихна и няма вече да се гневя.

(1) гл. 5:13

43 Понеже не си спомни за дните на младостта си¹, а Ме разгневяваше с всичко това, ето, и аз ще въздам пътя ти върху главата ти², заявява Господ БОГ, и няма да вършиш тези срамни неща над всичките си гнусотии!

(1) ст. 22; (2) ст. 58; гл. 7:3,4; 9:10; 17:19; Дан. 9:13,14

44 Ето, всеки, който използва поговорки, ще употреби тази поговорка против теб и ще каже: Каквато майката, такава и дъщерята.

45 Ти си дъщеря на майка си, която отхвърли мъжа си и децата си; ти си сестра на сестрите си, които отхвърлиха мъжете си и децата си. Майка ви беше хетейка, а баща ви – амореец¹.

(1) ст. 3

46 По-голямата ти сестра е Самария¹, тя и дъщерите ѝ, които живеят от лавата ти страна; а по-малката ти сестра, която живее от дясната ти страна, е Содом² и дъщерите ѝ.

(1) Ис. 10:11; Ос. 13:16; Мих. 1:5; (2) Вжж. 32:32

47 Но ти не ходи по техните пътища и не върши много малко от техните мерзости, а надмина покварата им във всичките си пътища¹.

(1) гл. 5:6,7

48 Жив съм аз, заявява Господ БОГ – сестра ти Содом, тя и дъщерите ѝ не извършиха това, което извършихте ти и дъщерите ти!

49 Ето, това беше беззаконието на сестра ти Содом, нейното и на дъщерите ѝ: гордост, пресищане с храна и безгрижно спокойствие¹, а ръката на сиромаша и бедния не подкрепяше².

(1) Ис. 47:8; (2) гл. 18:7,8

50 Възгордяха се и вършиха гнусотии пред Мен и аз ги отмахнах, когато видях.

51 И Самария не е извършила и половината от твоите грехове, а ти умножи

гнусотиите си повече от тях и оправда сестрите си с всичките гнусотии, които извърши¹.

(1) Ер. 3:11

52 И ти също понеси позора си, ти която осъждаше сестрите си! Поради греховете ти, които извърши, по-гнусни от техните, те са по-праведни от теб. И ти също се засрами и понеси позора си², защото оправда сестрите си.

(1) Римл. 2:1; (2) Ер. 23:40

53 И Аз ще върна пленниците им¹, пленниците на Содом и на дъщерите ѝ и пленниците на Самария и на дъщерите ѝ, и пленниците на твоя плен сред тях,

(1) Ер. 46:27

54 за да носиш позора си и да се срамуваш за всичко, което извърши, като им стана утеха.

55 И сестрите ти, Содом и дъщерите ѝ, ще се върнат в предишното си състояние и Самария и дъщерите ѝ ще се върнат в предишното си състояние, и ти и дъщерите ти ще се върнете в предишното си състояние.

56 Не беше ли *името* на сестра ти Содом слух в устата ти в дните на гордостта ти,

57 преди да се открие злината ти, както във времето на присмеха на дъщерите на Арам и всички около тях, дъщерите на филистимците, които те презираха отвред¹.

(1) ст. 27; 2 Лет. 28:5

58 Ти понесе срамните си *дела* и гнусотиите си¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 43

59 Защото така казва Господ БОГ: Аз ще ти направя, както ти направи¹, като презря клетвата и наруши завета².

(1) гл. 7:8; Ис. 3:11; (2) Втжк. 29:25; Ис. 24:5; Ер. 11:10

60 Но Аз ще си спомня Своя завет с теб в дните на младостта ти¹ и ще утвърдя за теб вечен завет².

(1) Пс. 106:45; Ис. 14:1;

(2) гл. 37:26; Ис. 55:3; 61:8; Ас. 1:72; 22:20

61 Тогава ще си спомниш за пътищата си и ще се засрамиш¹, когато приемеш сестрите си, по-големите от теб и по-малките от теб; и ще ти ги дам за дъщери², но не според твоя завет³.

(1) гл. 20:43; 43:10; Римл. 6:21; (2) Зах. 2:11; (3) гл. 36:32

62 И Аз ще утвърдя завета Си с теб¹ и ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД –

(1) Ос. 2:18

63 за да си спомниш и да се засрамиш, и да не отвориш вече устата си от срам¹, когато ти прося за всичко, което си извършила², заявява Господ БОГ.

(1) Йов 40:4; Римл. 3:19;

(2) Втжк. 32:43; Пс. 85:2; Ис. 33:24; 44:22

17 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, задай гатанка¹ и кажи притча² за израилевия дом.

(1) Съд. 14:12; (2) гл. 20:49; 24:3; Ос. 12:10

3 И кажи: Така казва Господ БОГ: Един голям орел с големи криле и дълги пера, с гъста пъстра перушина¹, дойде в Ливан и откъсна връхчето на кедръта².

(1) Втжк. 28:49; (2) Ер. 22:23

4 Откъсна най-високото от клончетата му и го занесе в земята на търговците, в град на търговци го постави¹.

(1) 4 Царе 24:12,15; Ер. 24:1

5 Взе и от семето на земята и го сложи в плодородна почва, занесе го при много води, посади го като върба.

6 И то поникна и стана разстлана лоза, ниска на ръст, за да се обръщат клончетата ѝ към него и да бъдат корените ѝ под него. И стана лоза и пусна пръчки, и покара издънки¹.

(1) гл. 19:10; 2 Лет. 36:10

7 Имаше и друг голям орел с големи криле и много перушина. И ето, от лехите, където беше посадена, тази лоза протегна корените си към него и простря клончетата си към него, за да я напои.

8 Тя беше посадена на добра почва, при много води, за да пусне пръчки и да дава плод, и да стане прекрасна лоза.

9 Кажи: Така казва Господ БОГ: Ще успее ли? Няма ли да се изскубят корените ѝ и да се отсече плодът ѝ, и тя да изсъхне? Всичките ѝ поникнали свежи листа ще изсъхнат, и то не с голяма сила и много народ, за да я извадят от корените ѝ.

10 И ето, *въпреки че е* посадена, ще успее ли? Няма ли да изсъхне напълно, щом я докосне източният вятър¹? В лехите, където растеше, ще изсъхне.

(1) гл. 19:12; Бит. 41:6

11 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

12 Кажете сега на бунтовния дом¹: Не разбирате ли какво *значи* това? Кажете: Ето, вавилонският цар дойде в Ерусалим и взе царя му и първенците му и ги заведе със себе си във Вавилон².

(1) гл. 2:5; 12:9; (2) Ер. 34:21

13 И взе от царския род и направи договор с него, и го накара да се закълане, и взе силните на земята,

14 за да се сниши царството и да не се издига, за да пази договора му и да устои.

15 А той въстана против него¹ и изпрати свои посланици в Египет, за да му дадат коне и много народ². Ще успее ли? Ще се избави ли онзи, който прави това? Като нарушава договора, ще избегне ли?³

(1) 4 Царе 24:20;

(2) Вжж. 17:16; Ис. 31:1-3; Ер. 37:5; (3) гл. 21:23; Ер. 32:4

16 Жив съм аз, заявява Господ БОГ – непременно в страната на царя, който го е направил цар, чиято клетва той презря и чийто договор наруши, там, при него, сред Вавилон ще умре¹!

(1) гл. 12:13; Ис. Нав. 9:20; Ер. 34:3,21

17 И фараонът с голямата си войска и с многобройното си множество няма да направи *нищо* за него¹ във войната, когато се издигнат могили и се съградят укрепления, за да се изтребят много души.

(1) гл. 29:6,7; Ис. 36:6

18 Защото презря клетвата и наруши договора, и ето, даде ръката си¹, но извърши всичко това. Няма да се отърве.

(1) 4 Царе 10:15

19 Затова, така казва Господ БОГ: Жив съм аз – непременно ще въздам върху главата му¹ Своята клетва, която той презря, и Своя договор, който наруши.

(1) гл. 9:10; 16:43; 3 Царе 2:32,33,44

20 И ще разпростра мрежата Си над него и той ще се хване в примката

Ми, и ще го откарам във Вавилон¹, и там ще се съдя с него за престъплението, което извърши против Мен.

(1) гл. 12:13; Ер. 34:21

21 И всичките му бежанци във всичките му полкове ще паднат от меч, а останалите ще се разпръснат по всичките ветрове. И ще познаете, че аз, ГОСПОД, изговорих *това*¹.

(1) гл. 5:13,15; 12:14,15

22 Така казва Господ БОГ: Ще взема аз от върха на високия кедр и ще го посадя¹; от най-високите му клончета ще откъсна едно крехко *клонче* и аз ще го посадя на висока и извисена планина².

(1) Ис. 11:1; Ер. 23:5; (2) Пс. 2:6

23 На издигнатата израилева планина¹ ще го посадя. И то ще покара клончетата, ще дава плод и ще стане великолепен кедр. Под него ще живеят всякакви птици, всякакви пернати – под сянката на клоните му ще живеят².

(1) гл. 20:40; (2) гл. 31:6; Дан. 4:11,12; Мих. 4:1; Мт. 13:32

24 И всичките дървета на полето ще познаят, че аз, ГОСПОД, сниших високото дърво, извих ниското дърво, изсуших зеленото дърво и направих сухото дърво да се раззелени¹. аз, ГОСПОД, изговорих *това* и ще го извърша².

(1) 1 Царе 2:7; Мт. 23:12; Лк. 1:52,53;

(2) гл. 22:14; 24:14; 36:36; 37:14

18 и ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Какво употребявате вие тази поговорка за израилевата земя, като казвате: Бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на синовете скоминяха¹!

(1) Илж. 20:5; Ер. 31:29; Псалм. 5:7

3 Жив съм аз, заявява Господ БОГ – няма вече да употребявате тази поговорка в Израил.

4 Ето, всички души са Мои¹ – както душата на бащата, така и душата на сина са Мои. Душата, която е съгрешила, тя ще умре².

(1) Ис. 42:5; 57:16;

(2) ст. 20; гл. 3:18; 33:8; Вжж. 24:16; Йов. 8:4; Рим. 2:9

5 Но ако някой е праведен и постъпва право и праведно¹,

(1) Ер. 7:5; Деян. 10:35

6 не яде по планините¹ и не повдига очите си към идолите на израилевия дом, и не осквернява жената на ближния си, и не се приближава до жена в нечистотата ѝ,²

(1) гл. 22:9; (2) Лев. 18:19,20

7 и не насилва никого, връща на длъжника залога му¹, не граби грабеж², дава хляба си на гладния и покрива голия с дреха³,

(1) гл. 33:15; Изх. 22:26;
(2) Ер. 22:3; (3) гл. 16:49; Ис. 58:7

8 не дава с лихва¹ и не взема печалба, оттегля ръката си от неправда, върши правосъдие *според* истината между човек и човек²,

(1) Втэк. 23:19,20; Неем. 5:10;
(2) Втэк. 16:19,20; Зах. 8:16

9 ходи в наредбите Ми и пази правилата Ми, за да постъпва *според* истината¹ – той е праведен², непременно ще живее³, заявява Господ БОГ.

(1) 3 Царе 9:4; (2) Втэк. 6:25; (3) гл. 20:11; Пр. 12:28

10 Но ако той роди син разбойник, който промива кръв и върши някое от тези неща –

11 а той *самият* не е вършил нищо от това – а *синът* дори яде по планините и осквернява жената на ближния си,

12 насилва сиромаха и бедния, граби грабежи, не връща залог и повдига очите си към идолите¹, върши гнусотии,

(1) гл. 33:25

13 дава с лихва и взема печалба – той ще живее ли? Няма да живее. Извършил е всички тези мерзости – непременно ще умре, кръвта му ще бъде върху него¹.

(1) Лев. 20:9; Йов 34:11

14 И ето, ако роди син който, като гледа всичките грехове, които баща му върши, и се бои и не върши такива неща¹,

(1) гл. 20:18; 4 Царе 22:1,2

15 не яде по планините и не повдига очите си към идолите на израилевия дом, и не осквернява жената на ближния си,

16 и не насилва никого, не задържа залог, не граби грабеж, дава хляба си на гладния и покрива голия с дреха,

17 не посяга на сиромаха, не взема лихва и печалба, върши правилата Ми и ходи в наредбите Ми¹ – той няма

да умре за беззаконието на баща си, непременно ще живее.

(1) Пс. 119:3

18 Баща му, понеже е насилвал жестоко, грабил е грабеж от брат си и е вършил това, което не е добро, сред народа си, ето, той ще умре в беззаконието си.

ст. 19-32: гл. 33:10-20

19 Но вие казвате: Защо синът не понася беззаконието на баща си? А синът е постъпвал право и праведно, пазил е всичките Ми наредби и ги е вършил – той непременно ще живее.

20 Душата, която греша, тя ще умре¹; синът няма да понесе беззаконието на баща си и бащата няма да понесе беззаконието на сина си. Правдата на праведния ще бъде за него и безбожието на безбожния ще бъде за него².

(1) Изх. 32:33; Римл. 6:23; (2) 2 Лек. 6:23; Гал. 6:7,8

21 Но ако безбожният се обърне от всичките грехове, които е вършил, и пази всичките Ми наредби и постъпва право и праведно, той непременно ще живее, няма да умре¹.

(1) Ер. 18:8; 26:3

22 Всичките му престъпления, които е извършил, няма да му се помнят¹; заради правдата, която е вършил, ще живее².

(1) Пс. 103:12; (2) Римл. 2:7

23 Имам ли аз благоволение в смъртта на безбожния? – заявява Господ БОГ. – Не ли по-скоро в това, да се обърне от пътя си и да живее?¹

(1) 2 Царе 14:14; Лк. 15:10; 1 Тим. 2:4; 2 Петр. 3:9

24 Но ако праведният се обърне от правдата си и върши беззаконие и постъпва според всичките гнусотии, които върши безбожният, ще живее ли? Всички праведни дела, които е извършил, няма да се помнят; заради престъплението, което е извършил, и заради греха, който е извършил, заради тях ще умре¹.

(1) гл. 3:20; 2 Петр. 2:20

25 А вие казвате: Пътят на Господа не е прав¹. Слушайте сега, доме израилен! Моят ли път не е прав? Не са ли криви вашите пътища?

(1) Пр. 19:3

26 Когато праведният се обърне от правдата си и извърши беззаконие, ще

умре за него; заради беззаконието, което е извършил, ще умре.

27 А когато безбожният се обърне от безбожието, което е вършил, и постъпва право и праведно, той ще запази жива душата си.

28 Понеже е видял и се е обърнал от всичките престъпления, които е вършил, непременно ще живее, няма да умре.

29 Но израилевият дом казва: Пътят на Господа не е прав. Моите ли пътища не са прави, доме израилев?¹ Не са ли криви вашите пътища? (1) Пс. 18:30

30 Затова ще ви съдя всекиго според пътищата му¹, доме израилев, заявява Господ БОГ. Покайте се и се обърнете от всичките си престъпления², за да не ви стане *това* препънка за беззаконие³.

(1) гл. 7:3,27; 36:19; Мт. 16:27; (2) гл. 14:6; Ер. 3:22; 7:3; Деян. 3:19,26; (3) Лк. 13:3,5

31 Отхвърлете от себе си всичките си престъпления, които вършихте¹, и си направете ново сърце и нов дух²! Защо да умрете, доме израилев?

(1) ст. 32; (2) гл. 11:19; Ер. 4:4

32 Защото Аз нямам благоволение в смъртта на умирация, заявява Господ БОГ. Затова, обърнете се и живеете!¹

(1) Ис. 55:7; Зах. 1:3,4; Ер. 4:4; 44:4

19 А ти, надигни оплакване¹ за израилевите първенци. (1) гл. 26:17; 27:2

2 И кажи: Каква лъвица беше майка ти! Лежеше между лъвовете, отгледа лъвчетата си сред млади лъвове.

3 Тя отхрани едно от лъвчетата си, то стана млад лъв² и се научи да лови плячка, ядеше хора.

(1) гл. 32:2; 2 Лст. 36:1; Зах. 11:3

4 И народите чува за него, той се хвана в ямата им и с куки го отведоха в египетската земя.

5 И видя, като почака, че надеждата ѝ се изгуби, взе още едно от лъвчетата си и направи и него млад лъв.

6 И той ходеше между лъвове, стана млад лъв и се научи да лови плячка, ядеше хора.

7 Той позна дворците им и опустоши

градовете им. И земята и всичко, което я изпълваше, се ужасяваше от гласа на рева му¹. (1) гл. 34:4; 4 Царе 23:33-35; Ер. 22:17

8 И народите от околните области се надигнаха против него и разпростряха върху него мрежите си, и той се хвана в ямата им¹.

(1) 4 Царе 24:1,2; Псал. 4:20

9 И с куки го сложиха в клетка и го откараха при вавилонския цар, въведоха го в крепост, за да не се чуе вече гласът му по израилевите планини¹.

(1) 2 Лст. 36:6

10 Майка ти беше като лоза¹, като теб, посадена при вода. Стана плодovitа и клонеста от многото вода.

(1) гл. 17:6; Ис. 5:1

11 И станаха по нея здрави пръчки за жезли на владетелите¹. И ръстът ѝ се извиси досред гъстите клони, и стана видна с височината си, с многото си клони².

(1) Езд. 4:20; (2) 3 Царе 4:21

12 Но беше изтръгната с ярост и хвърлена на земята¹, и източният вятър изсуши плода ѝ²; силните ѝ пръчки се счупиха и изсъхнаха, огън ги пояде³.

(1) Пс. 80:12; (2) гл. 17:10; Ос. 13:15;

(3) гл. 15:2-7; Втжк. 32:22

13 А сега е посадена в пустиня, в суха и жадна земя¹.

(1) 2 Лст. 36:20

14 И огън излезе от една пръчка от клоните ѝ и пояде плода ѝ¹. И няма вече в нея силна пръчка за жезъл на владетел².

Това е оплакване, и ще бъде за оплакване.

(1) Съд. 9:15; 4 Царе 24:20; (2) Ос. 3:4

20 А в седмата година, в петия месец, на десетия ден от месеца¹, някои от израилевите старейшини дойдоха да се допитат до ГОСПОДА и седнаха пред мен.

(1) гл. 8:1

2 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

3 Сине човешки, говори на израилевите старейшини и им кажи: Така казва Господ БОГ: Да се допитате до Мен ли сте дошли? Жив съм Аз – няма да се оставя да се допитате до Мен¹, заявява Господ БОГ!

(1) ст. 31; гл. 14:1-3; Ис. 58:2

4 Ще ги съдиш ли?¹ Ще съдиш ли, сине човешки? Извести им гнусотиите на бащите им.²

(1) гл. 22:2; (2) гл. 16:2; 23:36

5 И им кажи: Така казва Господ БОГ: В деня, когато избрах Израил¹ и се заклех на потомството на якововия дом², и им се открих в египетската земя, и им се заклех, и казах: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог!³ –

(1) Вжж. 7:6,7; (2) Изх. 6:8; (3) гл. 34:24; Изх. 20:2; Лев. 18:2,30

6 в онзи ден им се заклех, че ще ги изведем от египетската земя¹ в земя, която бях избрал за тях, в която тече мляко и мед², която е украшението на всичките земи³.

(1) Неем. 9:9-12; (2) Изх. 3:8,17; (3) ст. 15; Вжж. 3:25; Ер. 3:19; Дан. 8:9

7 И им казах: Отхвърлете всеки мерзостите, които е поставил пред очите си, и не се осквернявайте с египетските идоли!¹ Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.²

(1) Ис. Нав. 24:14; (2) ст. 5

8 Но те се разбунтуваха против Мен и не искаха да Ме послушат¹, не отхвърлиха всеки мерзостите, които беше поставил пред очите си, и не оставиха египетските идоли². Тогава си казах да излея яростта Си върху тях³, за да изпълня гнева Си над тях сред египетската земя.

(1) Вжж. 9:24; Пс. 78:8; 81:11; (2) гл. 23:3,8; (3) ст. 13,21; гл. 7:8

9 Но подействах милостиво заради Името Си, за да не се оскверни то пред народите, между които бяха, и пред чиито очи им се открих, като ги изведох от египетската земя¹.

(1) ст. 14,22; гл. 36:21,22; Вжж. 9:28; 1 Царе 12:22

10 И ги изведох от египетската земя и ги заведох в пустинята.

11 И им дадох наредбите Си и им известих правилата Си¹, които, като върши човек, ще живее чрез тях².

(1) Вжж. 4:5; Неем. 9:13,14; Пс. 147:19; (2) ст. 21; гл. 18:9; 33:15,16; Лев. 18:5; Вжж. 30:19; Пр. 6:23; Йн. 5:39

12 Също и съботите Си им дадох да бъдат знак между Мен и тях, за да познаят, че Аз, ГОСПОД, ги освещавам¹.

(1) гл. 37:28; Изх. 31:13

13 Но израилевият дом се разбунтува против Мен в пустинята¹; не ходиха в наредбите Ми и отхвърлиха правила-

та Ми, които, като върши човек, ще живее чрез тях, и много оскверниха съботите Ми². Тогава си казах да излея яростта Си върху тях в пустинята, за да ги довърша³.

(1) Вжж. 9:7; (2) ст. 16,24; Неем. 13:17,18; (3) Чис. 14:12

14 Но подействах милостиво заради Името Си, за да не се оскверни то пред народите, пред чиито очи ги изведох.

15 И Аз също им се заклех в пустинята, че няма да ги заведем в земята, която им бях дал¹, в която тече мляко и мед, която е украшението на всички земи²,

(1) ст. 6; Вжж. 1:34,35; Пс. 106:26

16 защото отхвърлиха правилата Ми и не ходиха в наредбите Ми, и оскверниха съботите Ми, защото сърцето им отиваше след идолите им¹.

(1) Ам. 5:26

17 Но окоето Ми ги пощади да не ги изстребя и не ги довърши напълно в пустинята¹.

(1) Неем. 9:19; Пс. 78:38

18 И казах на синовете им в пустинята: Не ходете по наредбите на бащите си и не пазете правилата им, и не се осквернявайте с идолите им¹.

(1) гл. 18:14-17; 1 Петр. 1:18

19 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. В Моите наредби ходете и Моите правила пазете и ги вършете¹,

(1) Лев. 18:4; Вжж. 5:32; Пс. 119:4

20 и освещавайте съботите Ми¹, и нека бъдат знак между Мен и вас, за да познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) гл. 22:8; Изх. 20:8

21 Но синовете се разбунтуваха против Мен¹, не ходиха в наредбите Ми и не опазиха правилата Ми, за да ги вършат, които, като върши човек, ще живее чрез тях, и оскверниха съботите Ми. Тогава си казах да излея яростта Си върху тях, за да изпълня гнева Си над тях в пустинята.

(1) Вжж. 31:27; Пс. 78:10

22 Но оттеглих ръката Си и подействах милостиво заради Името Си, за да не се оскверни то пред народите, пред чиито очи ги изведох.

23 Също им се заклех в пустинята, че ще ги разпръсна между народите и

ще ги разпръсна по *разни страни*¹,

(1) гл. 11:16; Вжж. 4:27; Пс. 106:27

24 защото не вършиха правилата Ми и отхвърлиха наредбите Ми, и оскверниха съботите Ми, и очите им бяха към идолите на бащите им¹. (1) Ер. 2:7

25 Затова и Аз им дадох наредби, които не бяха добри, и правила, чрез които нямаше да живеят,

26 и ги оставих да се осквернят в приносите си, като превеждаха *през огън* всяко първородно¹ – за да ги ужася, за да познаят, че Аз съм ГОСПОД,

(1) гл. 16:20,21; 4 Царе 16:3

27 Затова, говори на израилевия дом, сине човешки, и им кажи: Така казва Господ БОГ: Още и в това Ме похулиха бащите ви, като вършиха престъпленията си против Мен¹:

(1) гл. 39:26

28 Когато ги доведох в земята, която се бях заклея да им дам, те огледаха всеки висок хълм и всяко клонесто дърво и там жертваха жертвите си, там принасяха оскърбителните си приноси, там полагаха приятните си благоухания и там изливаха възлиянията си¹.

(1) гл. 6:13; Лев. 17:5;

4 Царе 17:10-12; Пс. 78:58; Ис. 65:7; Ер. 32:30

29 И им казах: Когато е това високо място, на което отивате?¹ И името му се нарече Вама* и до днес.

*евр.: Височина; (1) гл. 16:24,25

30 Затова, кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Като се осквернявате в пътя на бащите си и блудствате след мерзостите им¹,

(1) 2 Лек. 30:7; Пс. 106:39; Ер. 7:9

31 и като принасяте даровете си и превеждате синовете си през огън¹, се осквернявате с всичките си идоли и до днес, а Аз да се оставя ли да се допитвате до Мен, доме израилен? Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – няма да оставя да се допитате до Мен!²

(1) гл. 23:37; Пс. 106:37; Ис. 57:5; Ер. 7:31; (2) ст. 3

32 И онова, което размишлявате, никак няма да стане¹, защото казвате: Ще станем като народите и като родовете на *другите страни*, ще служим на дървета и камъни².

(1) Пс. 33:10; Пр. 19:21; (2) Ер. 44:17; Ос. 4:12

33 Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – със силна ръка, с простряна мишца¹ и с изляна ярост ще царувам над вас²!

(1) Изх. 6:6; (2) Ер. 21:5

34 И ще ви изведе от народите и ще ви събера от страните, в които сте разпръснати¹, със силна ръка, с простряна мишца и с изляна ярост,

(1) гл. 11:17; Ер. 31:8; 32:37

35 и ще ви отведе в пустинята на народите¹ и там ще се съдя с вас лице в лице.

(1) Ер. 31:2; Ос. 2:14

36 Както се съдих с бащите ви в пустинята на египетската земя, така ще се съдя с вас¹, заявява Господ БОГ.

(1) Чис. 14:21-35

37 Ще ви прекарам под тоягата¹ и ще ви въведа във връзките на завета.

(1) гл. 34:17

38 И ще изчистя отсрещ вас бунтовниците и престъпниците против Мен¹; ще ги изведе от земята на пребиваването им, но няма да влязат в израилевата земя²; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 34:20,22;

Ер. 29:32; Мт. 25:33; (2) гл. 13:9; Ер. 44:14

39 А вие, доме израилен, така казва Господ БОГ: Идете, служете всеки на идолите си и занаят, ако няма да Ме слушате, но не осквернявайте вече святото Ми Име с даровете си и с идолите си!¹ (1) Ис. Нав. 24:15; Съд. 10:14; Ам. 4:4

40 Защото на Моя свят хълм, на високия израилен хълм¹, заявява Господ БОГ, там ще ми служи целият израилен дом, всичките в земята². Там ще ги приема³ и там ще поискам възвишенията ви приноси и първаците на даровете ви с всичките ви свети неща⁴.

(1) гл. 17:23; (2) Ер. 31:12; (3) гл. 43:27; (4) Ис. 56:7; Мал. 3:4

41 Ще ви приема като благоухание на умилостивение, когато ви изведе от народите и ви събера от страните, в които бяхте разпръснати¹; и ще се осветя във вас пред очите на народите².

(1) гл. 11:17; (2) гл. 28:25; 36:23; 38:16,23; 39:27; Чис. 20:13

42 И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато ви доведе в израилевата земя, в страната, която се заклея да дам на бащите ви.

43 Там ще си спомните за пътищата си и за всичките си дела, чрез които се осквернихте¹; и ще се погнусите сами от себе си заради всичките злини, които извършихте. (1) гл. 6:9; 16:61

44 И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато постъпя така с вас заради Името Си¹, а не според злите ви пътища, нито според покварените ви дела², доме израилев, заявява Господ БОГ.

(1) Пс. 79:9; (2) гл. 36:21,22

ст. 45-49; гл. 15

45 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

46 Сине човешки, насочи лицето си към пладне и говори към юг и пророкувай против гората на южното поле¹.

(1) Ис. 37:24

47 И кажи на южната гора: Слушай ГОСПОДНОТО слово! Така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще запала в теб огън, който ще пояде в теб всяко зелено дърво и всяко сухо дърво; пламтящият пламък няма да угасне¹ и цялата площ от юг до север² ще изгори от него.

(1) гл. 24:9; Пс. 80:16; 83:14;

Ер. 17:27; 21:14; Ам. 5:6; 7:4; (2) гл. 21:4,5

48 И всяко създание ще види, че Аз, ГОСПОД, го запалих; няма да угасне¹.

(1) ст. 47

49 И аз казах: О, Господи, БОЖЕ! Те казват за мен: Този не говори ли притчи?¹

(1) гл. 17:2; Мт. 13:10

21 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, насочи лицето си към Ерусалим и говори против светилицата¹ и пророкувай против израилевата земя².

(1) Ер. 26:12; (2) гл. 6:2; 7:2

3 И кажи на израилевата земя: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз съм против теб и ще изтегля меча Си от ножницата му, и ще отсека от теб праведен и безбожен¹.

(1) гл. 14:17

4 Затова, понеже ще отсека от теб праведен и безбожен, затова мечът Ми ще излезе от ножницата си против всяка плът, от юг до север¹.

(1) гл. 20:47; Йов 9:22; Ер. 12:12; 47:7

5 И всяка плът ще познае, че Аз, ГОСПОД,

ПОД, изтеглих меча Си от ножницата му и вече няма да се върне¹ там.

(1) гл. 20:48; Ер. 23:20

6 А ти, сине човешки, въздишай с трясещи се хълбоци и с горест въздишай пред тях¹.

(1) Ест. 4:1; Ис. 22:4

7 И когато ти кажат: Защо въздишаш? – ти кажи: Заради известието, защото идва; всяко сърце ще се разтопи и всички ръце ще отслабнат, и всеки дух ще примре, и всички колена ще се разтекат като вода¹. Ето, идва и ще бъде², заявява Господ БОГ.

(1) гл. 7:17; Ис. 13:7; (2) Йона 2:1

8 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

9 Сине човешки, пророкувай, казвайки: Така казва Господ: Кажи: Меч, меч наострен и също изльскан!¹

(1) Ер. 47:7

10 За да извърши голямо клане е наострен, за да святка е изльскан¹. Да се радваме ли, че жезълът на Моя син презира всяко дърво?

(1) ст. 28

11 Даде се да се изльска, за да се държи в ръка. Наострен е мечът и е изльскан, за да се даде в ръката на убиеца¹.

(1) гл. 28:23; Откр. 6:4

12 Викай и ридай, сине човешки, защото той е върху народа Ми, върху всичките израилеви първенци! Те ще бъдат предадени на меча заедно с народа Ми¹; затова се удряй по бедрата си²!

(1) Ер. 6:25; (2) гл. 36:31; Ер. 31:19

13 Защото е изпитание; и какво, ако жезълът, който презира, няма да го има, заявява Господ БОГ?

14 А ти, сине човешки, пророкувай и плесни с ръце¹. И ще се удвои мечът, ще се утрои, мечът на убитите е той, мечът на убития силен, който ви обикаля.

(1) гл. 6:11; 22:13

15 За да се стопи всяко сърце и мнозина да паднат, насочих клането на меча срещу всичките им порти. Горко! За да бляска е направен, за клане е наострен.

16 Стенги се, нападни надясно, насочи се наляво, накъдето е определено да се обърне лицето ти!

17 И Аз също ще плесна с ръце и ще удовлетворя яростта Си¹. Аз, ГОСПОД, изговорих *това*. (1) гл. 5:13

18 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

19 А ти, сине човешки, си направи два пътя, по които да дойде мечът на вавилонския цар; и двата ще излизат от една земя. И направи пътепоказател, направи го при началото на пътя за града.

20 Направи път, за да дойде мечът в Рава на синовете на Амон¹ и в Юда, в укрепения Ерусалим².

(1) гл. 25:5; Ер. 49:1,2; Ам. 1:14; (2) Пс. 48:12,13

21 Защото вавилонският цар спря на кръстопътя, където започват двата пътя, за да му се гадае¹ – разтърсва стрели, пита домашните идоли², разглежда черен дроб. (1) Ис. 47:12; (2) Съд. 17:5

22 В десницата му е гаданието за Ерусалим, да се поставят стеноломи, да се даде заповед за клане, да се издигне глас с боен вик, да се поставят стеноломи срещу портите, да се насипят насипи, да се построят обсадни кули¹.

(1) гл. 4:2; Ер. 32:24; 52:4

23 Но това им се вижда* като празно гадание заради дадените клетви; но той им напомня беззаконието, за да бъдат хванати¹.

*т.е. на ерусалимските жители

(1) гл. 17:13-20; 2 Лек. 36:17; Ос. 9:9

24 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже *сами* припомняте беззаконието си, като се откриват престъпленията ви, така че да се виждат греховете ви във всичките ви дела¹, понеже *сами* припомняте за себе си, ще бъдете стиснати в шепата².

(1) Ер. 6:7; (2) Ос. 7:2

25 А ти, осквернен и безбожен княз на Израил, чийто ден дойде¹, когато беззаконието *стигна* до край, (1) гл. 12:10

26 така казва Господ БОГ: Махни митрата и свали короната¹; това няма вече да бъде. Ниското ще се издигне, а високото ще се снижи².

(1) Пс. 89:39; Ос. 3:4; (2) Лк. 1:52

27 Ще го преобърна, преобърна, преобърна; и това няма *вече* да бъде,

докато дойде Онзи, на когото принадлежи правосъдието; на Него ще го дам¹.

(1) Бит. 49:10; Мих. 5:2; Зах. 9:9 ст. 28-32; гл. 25:1-7; Ер. 49:1-6; Ам. 1:13-15; Соф. 2:8-11

28 А ти, сине човешки, пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ за синовете на Амон и за техния присмех. Кажи: Меч, меч изтеглен за клане, излъскан, за да пояжда, за да блести¹ – (1) ст. 9-11

29 докато те виждат за теб празно видение и докато ти гадаят лъжа, за да бъдеш опрян на шията на избитите безбожни, чийто ден дойде, когато беззаконието *стигна* до край.

30 Да го върна ли в ножницата му? На мястото, където си бил създаден, в родната ти земя, ще те съдя.

31 Ще излея върху теб негодуванието Си, с огъня на яростта Си ще духна върху теб¹ и ще те предам в ръцете на свирепи хора, които са опитни да погубват².

(1) гл. 22:21; (2) гл. 7:24; Авак. 1:6,9

32 Ще станеш гориво за огъня, кръвта ти ще бъде сред земята, няма *вече* да се помниш, защото Аз, ГОСПОД, изговорих *това*.

22 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 И ти, сине човешки, ще съдиш ли, ще съдиш ли града на кръвопролитиего¹? Тогава извести му всичките му мерзости².

3 И кажи: Така казва Господ БОГ: О, граде, който проливаш кръв сред себе си¹, за да дойде времето ти, и правиш идоли против себе си, за да се оскверняваш²!

(1) гл. 33:25; 4 Царе 24:3,4; Ис. 1:21; Мих. 3:10; (2) 4 Царе 21:2-9; Пс. 106:39

4 Ти стана виновен за кръвта, която проля, и се оскверни с идолите, които направи; приближи дните си и докара годините си; затова те направих за присмех на народите и за подигравка на всичките страни¹.

(1) гл. 23:32; Дан. 9:16

5 Близките и далечните от теб ще ти се подиграят – ти който си с опетнено име и изобилстваш с объркване¹.

(1) Пс. 79:4

6 Ето, израилевите първенци бяха в теб, всеки според силата си, за да проливат кръв¹.

(1) гл. 45:8; Ер. 22:17; Мих. 3:1-3; Соф. 3:3,4

7 В теб презираха баща и майка¹, сред теб вършеха насилие над чужденеца, в теб угнетяваха сираче и вдовица².

(1) Вжк. 27:16; (2) Пс. 94:5,6; Ис. 1:23

8 Ти презря светите Ми неща и оскверни съботите Ми¹.

(1) гл. 20:20

9 Мъже клеветници бяха в теб, за да проливат кръв¹, в теб ядоха по планините², сред теб вършиха позорни неща.

(1) Лев. 19:16; 1 Царе 24:10; (2) гл. 18:6,11

10 В теб откриваха бащината голота, в теб насилваха жена, отделена в нечистотата ѝ¹.

(1) Лев. 18:6-20

11 В теб един извърши гнусота с жената на ближния си¹, друг оскверни позорно снаха си, а друг насили сестра си, дъщеря на баща си².

(1) гл. 33:26; Ер. 5:7; (2) Лев. 18:6-20

12 В теб вземаха подкупи, за да проливат кръв¹, ти вземаше лихва и печалба² и онеправдаваше ближните си с насилие³, а Мен забрави⁴, заявява Господ БОГ.

(1) Вжк. 27:25; (2) Лев. 25:37;

(3) Ер. 6:13; 9:2; Ам. 8:4-6; (4) гл. 23:35; Вжк. 32:18

13 Ето, затова плеснах с ръце¹ заради онеправдаването, което си вършил, и заради кръвопролитие, което е сред теб.

(1) гл. 21:14,17

14 Ще устои ли сърцето ти или ще имат ли сила ръцете ти в дните, когато аз ще се разправа с теб? Аз, ГОСПОД, изговорих това, и ще го извърша¹.

(1) гл. 6:10; 17:24; 23:34; Ис. 28:22

15 Ще те разпръсна между народите и ще те разсея по страните¹, и ще изчистя напълно нечистотата ти от теб².

(1) гл. 5:10; 36:19; (2) гл. 23:27; 24:11

16 И самият ти ще се оскверниш пред очите на народите¹ и ще познаеш, че аз съм ГОСПОД.

(1) Пс. 9:16

17 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

18 Сине човешки, израилевият дом ми стана шлага. Те всички са мед и калай, желязо и олово в пещта; станаха шлага от сребро¹.

(1) Пс. 119:119; Ис. 1:22; Ер. 6:28

19 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже вие всички станахте шлага, затова, ето, аз ще ви събера сред Ерусалим.

20 Както се събират сребро и мед, и желязо, и олово, и калай сред пещта, за да се раздуха върху тях огън и да се стопят, така ще ви събера в гнева Си и в яростта Си, и ще ви сложа там, и ще ви стопя.

21 И ще ви събера и ще духна върху вас с огъня на яростта Си¹, и ще се стопите сред него.

(1) гл. 21:31; Вжк. 32:22

22 Както се топи сребро в пещта, така ще се стопите вие сред него; и ще познаете, че аз, ГОСПОД, излях яростта Си върху вас¹.

(1) гл. 7:9

23 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

24 Сине човешки, кажи ѝ: Ти си земя, която не се е очистила и върху която не е валия дъжд в деня на негодуванието.

25 Заговор на пророците ѝ има сред нея, като ревящ лъв, който лови плячка, поглъщат души¹, вземат богатства и скъпоценности, умножиха вдовиците сред нея.

(1) Плач 4:13

26 Свещениците ѝ насилиха закона Ми и оскверниха светите Ми неща¹, не различа между свято и несвято и не показаха на хората разликата между нечисто и чисто², и криеха очите си от съботите Ми³; и аз бях осквернен сред тях.

(1) Мал. 1:6; 2:7,8;

(2) гл. 44:23; Лев. 10:10; (3) гл. 23:38,39; 44:24

27 Първенците ѝ сред нея са като вълци, които ловят плячка, за да проливат кръв, за да погубват души, за да печелят неправедно¹.

(1) гл. 13:19; 2 Лек. 36:14; Ис. 1:23;

Плач 4:13; Мих. 3:11; Соф. 3:3

28 А пророците ѝ им замазваха всичко с кал, като виждаха празни видения и им пророкуваха лъжи, и казаха: Така казва Господ БОГ! – а ГОСПОД не беше говорил¹.

(1) гл. 13:6,10,16; Ис. 28:15

29 Народът на земята упражняваше насилие и грабеше грабещ, и угнетява-

ше сиромаша и бедния, и притесняваше несправедливо чужденеца¹.

(1) Исх. 23:9; Лев. 19:13,33; Мих. 6:12

30 И потърсих между тях мъж, който би затворил оградата и би застанал в пролома пред Мен заради земята¹, за да не я погубя, но не намерих².

(1) гл. 13:5; (2) 4 Царе 14:26; Ис. 59:16

31 И излях върху тях негодуванието Си, довърших ги с огъня на яростта Си¹, въздадох пътищата им върху главите им², заявява Господ БОГ.

(1) Откр. 16:1; (2) гл. 7:3,8; 9:10; Пр. 1:31; Ер. 8:13

гл. 23; гл. 16

23 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, имаше две жени, дъщери на една майка.

3 И те блудстваха в Египет¹ в младостта си; там бяха стискани гърдите им и там бяха опипвани девствените им гърди.

(1) ст. 19; гл. 20:7,8

4 Имената им бяха Оола на по-голямата, и Оолива на сестра ѝ¹. И те станаха Мои и родиха синове и дъщери. А колкото за имената им, Самария е Оола, а Ерусалим е Оолива.

(1) Ер. 3:7

5 Но Оола блудства, когато беше при Мен, и се разпали по любовниците си, по асирийците¹, съседите,

(1) Ос. 5:13

6 облечени в синьо, управители и началници, всички привлекателни младежи, конници, яздещи коне.

7 И тя насочи блудствата си към тях, към всички най-отбрани от синовете на Асур. И с всички, по които се разпалваше, с всички техни идоли се оскверни.

8 И тя не остави блудствата си, научени от Египет¹ – защото лежах с нея в младостта ѝ, опипвах девствените ѝ гърди и изливах върху нея блудството си.

(1) ст. 3

9 Затова я предадох в ръцете на любовниците ѝ, в ръцете на синовете на Асур, по които се разпалваше¹.

(1) 4 Царе 15:29

10 Те откриха голотата ѝ, взеха синовете ѝ и дъщерите ѝ, а нея убиха

с меч. И ѝ излезе име между жените, когато извършиха съд над нея.

11 И сестра ѝ Оолива видя това и се разврати в страстта си повече от нея, и в блудствата си надмина блудствата на сестра си¹.

(1) Ер. 3:6-11

12 Разпали се по синовете на Асур, управители и началници, съседите си, разкошно облечени, конници, яздещи коне, всички привлекателни младежи¹.

(1) Ос. 2:5

13 И видях, че тя се оскверни; в един път тръгнах и двете.

14 Но тя добави още на блудствата си, защото видя мъже изобразени на стената, образи на халдейци, изобразени с червена боя¹,

(1) Ер. 22:14

15 опасани с пояси около кръста си, носещи големи тюрбани на главите си, всички с вид на военачалници, приличащи на синовете на Вавилон от халдейската земя, родината им;

16 и щом ги видяха очите ѝ, тя се разпали по тях и изпрати посланици при тях в Халдея¹.

(1) Ис. 57:9

17 И синовете на Вавилон дойдоха при нея в любовното легло и я оскверниха с блудството си и тя се оскверни с тях, и душата ѝ се отвърна от тях.

18 И тя откриваше блудствата си и откриваше голотата си, и душата Ми се отвърна от нея, както се беше отвърнала душата Ми от сестра ѝ¹.

(1) Ер. 6:8

19 И тя умножи блудствата си, като си спомняше дните на младостта си, когато блудстваше в египетската земя.

20 И се разпали по своите любовници, чиято път е като път на магарета, и семеизливането им – като семеизливане на коне.

21 И ти си спомни позора на младостта си, когато пазвата ти се опипваше от Египет заради младите ти гърди.

22 Затова, Оолива, така казва Господ БОГ: Ето, аз ще надигна против теб любовниците ти, от които се е отвратила душата ти, и ще ги докарам против теб отвсякъде¹:

(1) Ер. 6:22,23

23 синовете на Вавилон¹ и всички халдейци, Фекод и Сое, и Кое, и с тях всички синове на Асур, привлекателни младежи, всички управители и началници, военачалници и именити, всички яздещи коне.

(1) гл. 21:19-22

24 И ще дойдат срещу теб с оръжия и колесници, и коли, и с множество народи, и ще насочат срещу теб от вред щит и щитче, и шлем. И аз ще им предам съда и те ще те съдят според своите присъди¹.

(1) Ер. 52:9-11

25 И ще насоча против теб ревността Си¹ и те ще постъпят с теб с ярост, ще отрежат носа ти и ушите ти, а остатъкът ти ще падне от меч; те ще вземат синовете ти и дъщерите ти, а остатъкът ти ще бъде пояден от огън.

(1) гл. 5:13

26 И ще ти съблекат дрехите ти и ще вземат великолепните ти накити¹.

(1) 4 Царе 24:13; Ис. 39:6

27 И ще прекратя позора ти и блудството ти от египетската земя. И ти няма повече да повдигнеш очи към тях и няма повече да си спомниш за Египет¹.

(1) гл. 22:15

28 Защото така казва Господ БОГ: Ето аз те предавам в ръката на онези, които мразиш; в ръката на онези, от които се е отвърнала душата ти.

29 И те ще постъпят с теб с омраза и ще отнемат всичките ти придобивки, и ще те изоставят гола и непокрита¹. И голотата на блудствата ти ще се открие, и позорът ти, и блудствата ти.

(1) Псалм 1:8,9

30 Това ще ти се направи, понеже си блудствала след езичниците, и понеже си се осквернила с идолите им¹.

(1) Ер. 2:18,19

31 В пътя на сестра си си ходила¹ и нейната чаша ще дам в ръката ти².

(1) 4 Царе 17:19; (2) 4 Царе 21:13

32 Така казва Господ БОГ: Чашата на сестра си ще изпиеш, дълбоката и широка чаша; ще бъдеш за смях и подигравка¹ – тя събира много.

(1) гл. 22:4,5; Псалм 2:15,16

33 Ще се изпълниш с пиянство и

скръб; чаша на смайване и опустошение е чашата на сестра ти Самария.

34 Ще я изпиеш и изцедиш¹ и ще гризеш парчетата ѝ, и ще разкъсаш гърдите си, защото аз изговорих това, заявява Господ БОГ².

(1) Пс. 75:8; (2) гл. 22:14

35 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже ме забрави¹ и ме отхвърли зад гърба си, затова и ти ще понесеш позора си и блудствата си².

(1) гл. 22:12; Ер. 2:7; 13:25; Ос. 13:6; (2) Чис. 14:33,34

36 И ГОСПОД ми каза: Сине човешки, ще съдиш ли Оола и Оолива? Тогава изяви им мерзостите им¹ –

(1) гл. 20:4; Мих. 3:8

37 че прелюбодействаха и има кръв в ръцете им, и с идолите си прелюбодействаха, и децата си, които ми родиха, преведоха за тях през огън, за да бъдат изядени¹.

(1) гл. 20:26,31; Лев. 20:2-5; 4 Царе 23:10

38 Още и това Ми направиха – в същия ден омърсиха светилището Ми и оскверниха съботите Ми¹; (1) гл. 22:8,26
39 защото, когато бяха заклали децата си на идолите си, дойдоха в същия ден в светилището Ми да го осквернят. И ето, така правиха сред Моя дом¹

(1) гл. 5:11; 4 Царе 21:4-7

40 И дори изпратиха за мъже, които да дойдат от далеч, до които се изпрати пратеник; и ето, дойдоха. И за тях ти се изкъпа, боядиса очите си и се украси с накити¹,

(1) 4 Царе 9:30

41 и седна на великолепна постелка¹, с трапеца приготвена пред нея, и на нея сложи Моя тамян и Моето масло².

(1) Ис. 57:7-9; (2) Езек. 6:13

42 И в нея се чуваше глас на безгрижно множество и заедно с мъжете от простолудиято довеждаха пияници от пустинята; и слагаха гривни на ръцете на тези две жени и великолепни венци на главите им¹.

(1) гл. 27:22

43 И казах за изхабената в прелюбодейства: Сега ли ще блудстват с нея, дори с нея!

44 И влизах при нея, както се влиза при блудница; така влизах при Оола и при Оолива, развратните жени¹. (1) Ер. 3:8

45 Затова справедливи мъже ще ги съдят, както се съдят прелюбодейките и проливащите кръв, защото те са прелюбодейки и кръв има в ръцете им¹.

(1) гл. 24:7; Ер. 2:34; Псалм 4:14

46 Защото така казва Господ БОГ: Ще доведе срещу тях множество и ще ги предам на преследване и разграбване¹.

(1) Ер. 17:3

47 И събранието ще ги убие с камъни и ще ги посече с мечовете си, ще избият синовете им и дъщерите им и ще изгорят къщите им с огън¹.

(1) гл. 24:21; Ер. 32:29

48 Така ще прекратя позора от земята, за да се поучат всичките жени и да не вършат като вашия разврат¹.

(1) Вжж. 13:11

49 И ще въздадат върху вас позора ви и ще носите греховете на идолите си. И ще познаете, че аз съм Господ БОГ.

24 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен в деветата година, в десетия месец, на десетия ден от месеца¹ и каза:

(1) гл. 8:1; Зах. 8:19

2 Сине човешки, запиши си името на този ден, на точно този ден! На точно този ден вавилонският цар настъпи срещу Ерусалим¹.

(1) 4 Царе 25:1; Ер. 39:1

3 И произнеси притча¹ към бунтовния дом² и им кажи: Така казва Господ БОГ: Сложи котела³, сложи и налей и вода в него.

(1) гл. 17:2; (2) гл. 2:2-8; (3) гл. 11:3,7; Ер. 1:13

4 Събери в него късовете му, всеки добър къс, бут и плешка; напълни го с избрани кости.

5 Вземи най-доброто от стадото и натрупей дърва под него; нека да заври добре и костите му в него да се сварят.

6 Затова, така казва Господ БОГ: Горко на града на кръвопролитие¹ – на котела, чиято ръжда е по него и чиято ръжда не излиза от него²! Къс по къс го извади³, за тях не е хвърлен жребий за избор.

(1) гл. 22:2-4; Наум 3:1; (2) Ер. 2:22; (3) гл. 11:7-11

7 Защото кръвта му е сред него¹, той я сложи на гола скала, не я изля на земята, за да се покрие с пръст².

(1) гл. 23:45; (2) Лев. 17:13

8 За да надигна ярост, за да се извърши отмъщение, изложих на гола скала кръвта му, за да не се покрие¹.

(1) 4 Царе 24:4; Ис. 26:21

9 Затова, така казва Господ БОГ: Горко на града на кръвопролитие¹! И аз ще уголемя кладата² за огъня.

(1) ст. 6; (2) гл. 20:46,47

10 Натрупей дървата, разпаи огъня, свари добре месото, сгъсти варивото и нека изгорят костите.

11 И постави котела празен на въглищата, за да се нажежи и зачерви бронзът му и да се стопи в него нечистотата му, да се унищожи ръждата му¹.

(1) гл. 22:15

12 Усилията са напразни – пак многото му ръжда не излезе от него¹, ръждата му остана и в огъня.

(1) Ер. 6:29,30; 13:27; Откр. 2:21

13 В нечистотата ти има позор. По-неже те чистих, а ти не се очисти¹, затова няма вече да се очистиш от нечистотата си, докато не утолиш върху теб яростта Си².

(1) ст. 12; (2) гл. 5:13

14 аз, ГОСПОД, изговорих това. Ще дойде и аз ще го извърша¹, няма да отстъпя и няма да пощадя, и няма да се разкая². Според пътищата ти и според делата ти ще те съдят³, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 17:24; 30:9; (2) гл. 5:11; 1 Царе 15:29; Ер. 13:14; (3) гл. 7:3,8

15 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

16 Сине човешки, ето, аз отнемам от теб радостта на очите ти с един удар; а ти не оплаквай и не плачи, и да не текат съзлите ти!

17 Смълчи въздишките, не прави оплакване на мъртви¹, навий си тюрбана² и обуй сандалите на краката си³, не покривай устните си⁴ и не яж хляба на хората.

(1) Ер. 16:5-7; (2) Лев. 10:6; (3) 2 Царе 15:30; (4) Мих. 3:7

18 И аз говорих на народа сутринта, а вечерта умря жена ми. И сутринта направих, както ми беше заповядано.

19 И народът ми каза: Няма ли да ни обясниш какво *значи* за нас това, което правиш?¹

(1) гл. 12:9; 37:18

20 И им казах: ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

21 Говори на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Ето, аз ще оскверня светилището Си¹, гордостта на силата ви, радостта на очите ви и желанието на душите ви². И синовете ви и дъщерите ви, които сте изоставили, ще паднат от меч³.

(1) гл. 7:22; 3 Царе 9:7;

(2) Пс. 84:2; (3) гл. 23:47; Псалм 2:1,21

22 И вие ще направите, както направих аз: устните си няма да покриете и хляба на хората няма да ядете,

23 и тюрбаните ви ще бъдат на главите ви, и сандалите ви – на краката ви; няма да оплаквате и няма да плачете¹, а ще се топите в беззаконията си² и ще въздишате един към друг.

(1) Пс. 78:64; (2) гл. 4:17; 33:10

24 И Езекиил ще ви бъде за знамение¹; всичко, което направи той, ще направите и вие. Когато дойде, тогава ще познаете, че аз съм Господ БОГ.

(1) гл. 4:3

25 А ти, сине човешки, ето, в деня, когато взема от тях силата им, радостта на великолепието им, желанието на очите им и копнежа на душите им – синовете им и дъщерите им,

26 в онзи ден ще дойде при теб оцелелият, за да извести това в ушите ти.

27 В онзи ден устата ти ще се отвори¹ към оцелелия и ще говориш, и няма вече да бъдеш ням. И ще им бъдеш за знамение² и те ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 3:27; 33:22; (2) ст. 24

ст. 1-7: гл. 21:28-32; Ер. 49:1-6; Ам. 1:13-15; Соф. 2:8-11

25 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, насочи лицето си към синовете на Амон¹ и пророкувай против тях.

(1) Ер. 25:21

3 И кажи на синовете на Амон: Слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ: Понеже ти каза: Ха-

ха! – за светилището Ми, когато беше осквернено, и за израилевата земя, когато беше опустошена, и за юдовия дом, когато отиде в плен¹,

(1) гл. 26:2; Пс. 35:21; Пр. 17:5

4 затова, ето, ще те предам на синовете на Изтока¹ за владение; и те ще устройат селищата си в теб и ще опънат шатрите си в теб, ще ядат плодовите ти и ще пият млякото ти.

(1) ст. 10; Съд. 6:3

5 И ще направя Рава¹ пасбище за камили и земята на синовете на Амон – място, където лежат стада². И ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 21:20; 2 Царе 12:26; (2) Ис. 17:2; Соф. 2:6

6 Защото, така казва Господ БОГ: Понеже пляскаше с ръце и тропаше с крак, и се радваше с цялото презрение на душата си за израилевата земя¹,

(1) гл. 35:15; Псалм 1:7

7 затова, ето, аз ще простра ръката Си против теб и ще те предам за грабеж на народите, и ще те отсека от народите, и ще те погубя от страните, и ще те изтребя¹. И ще познаеш, че аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 10

ст. 8-11: Ис. 15; 16; Ер. 48; Ам. 2:1-3; Соф. 2:8-11

8 Така казва Господ БОГ: Понеже Моав и Сиир¹ казват: Ето, юдовият дом е като всичките народи²,

(1) ст. 12-14; (2) 2 Лет. 32:19

9 затова, ето, отварям границата на Моав откъм градовете, откъм пограничните му градове, украсението на земята, Вет-Есимот¹, Ваалмеон и Кириатаим²,

(1) Чис. 33:49; (2) Ис. Нав. 13:17-20

10 *отварям я* за синовете на Изтока¹, за да отидат против синовете на Амон, и ще им ги предам за владение, да не се помнят синовете на Амон между народите².

(1) ст. 4; (2) ст. 7

11 И ще извърша съд над Моав¹ и ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) Ер. 25:21

ст. 12-14: гл. 35; Ис. 21:11,12;

Ис. 34:5-17; Ер. 49:7-22; Ам. 1:11,12; Авд.

12 Така казва Господ БОГ: Понеже Едом¹ се отнесе отмъстително към юдовия дом и престъпи тежко, като им отмъсти²,

(1) ст. 8; гл. 32:29; 36:5;

(2) 2 Лет. 28:17; Пс. 137:7; Йоил 3:19

13 затова, така казва Господ БОГ: Ще простра ръката Си върху Едом и ще избрега от него човек и животно, и ще го запустя от Теман¹, и до Дедан² ще паднат от меч. (1) Маа. 1:3,4; (2) гл. 27:15,20

14 И ще въздам отмъщението Си върху Едом чрез ръката на народа Си Израил и те ще постъпят с Едом според гнева Ми¹ и според яростта Ми; и ще познаят отмъщението Ми², заявява Господ БОГ.

(1) Ис. 11:14;

(2) ст. 17; Вжк. 32:41-43; Ис. 63:4; Ер. 51:36; Откр. 6:10 ст. 15-17; Ис. 14:28-32; Ер. 47; Ам. 1:6-8; Соф. 2:4-7; Зах. 9:5-7

15 Така казва Господ БОГ: Понеже филистимците се отнесоха отмъстително и извършиха отмъщение с презрение в душата, търсеха унищожение с вечна враждебност¹,

(1) 2 Лек. 28:18; Пс. 83:4,7

16 затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз простирам ръката Си върху филистимците и ще отсека херетците¹ и ще погубя остатъка на брега на морето.

(1) 1 Царе 30:14

17 И ще извърша върху тях големи отмъщения с яростни изобличения; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД, когато им въздам отмъщението Си¹.

(1) ст. 14; Йоил 3:4,7

гл. 26; гл. 27; 28:1-19; Ис. 23; Ам. 1:9-10; Зах. 9:2-4

26 А в единадесетата година, на първия ден от месеца¹, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: (1) гл. 8:1

2 Сине човешки, понеже Тир каза против Ерусалим: Ха-ха! Строчи се портата на народите! Обърна се към мен – аз ще се напълня, а той запустяя¹!

(1) гл. 25:3,6; Пс. 40:15; Псал. 1:1

3 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против теб, Тире¹, и ще надигна против теб много народи, както морето надига вълните си².

(1) Ер. 25:22; Йоил 3:4; (2) Ер. 51:42

4 И те ще сринат стените на Тир и ще съборят кулите му; и аз ще помета пръстта от него и ще го направя гола скала.

5 Ще бъде място за простирание на мрежи сред морето, защото аз изго-

ворих *това*, заявява Господ БОГ. И ще стане плячка на народите.

6 И дъщерните му *градове* на полето ще бъдат убити с меч; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

7 Защото така казва Господ БОГ: Ето, аз довеждам против Тир¹ вавилонския цар Навуходоносор от север, царя на царете², с коне, с колесници и с конници, с голямо множество народ.

(1) гл. 29:18; (2) Езд. 7:12; Дан. 2:37

8 Той ще убие с меч дъщерните ти *градове* на полето и ще издигне против теб обсадни кули, и ще насипе против теб насип, и ще изправи против теб щитове,

9 ще постави стенобойните си машини против стените ти и със секирите си ще събори кулите ти.

10 От множеството на конете му прахът им ще те покрие; стените ти ще се потресат от шума на конниците и колите, и колесниците, когато той влезе в портите ти, както се влиза в разбит град.

11 С копитата на конете ще изтъпче всичките ти улици, ще избие народа ти с меч и стълбовете на силата ти ще рухнат на земята.

12 Ще разграбят имота ти и ще обераат стоките ти, и ще съборят стените ти, и ще сринат прекрасните ти къщи, а камъните ти, дърветата ти и пръстта ти ще хвърлят сред водите.

13 И ще прекратя шума на песните ти и звукът на арфите ти няма да се чува¹.

(1) Ис. 24:8; Откр. 18:22

14 И ще те направя гола скала, ще бъдеш място за простирание на мрежи, няма повече да бъдеш построен, защото аз, ГОСПОД, изговорих *това*, заявява Господ БОГ.

15 Така казва Господ БОГ на Тир: Няма ли да се потресат островите от шума на падането ти¹, когато ранените стенат, когато се вършат убийствата сред теб?

(1) Ер. 49:21

16 И всички морски първенци ще слязат от престолите си и ще отметнат

мантите си, и ще съблекат везаните си дрехи, и ще се облекат с ужас. Ще седнат на земята и ще треперят всеки миг, и ще се смаят за теб¹.

(1) гл. 32:10; Откр. 18:10

17 И ще надигнат оплакване за теб¹ и ще ти кажат: Как погина ти, населен откъм морето, прочут град, който беше силен в морето, той и жителите му, които всяваха ужас у всички, които се намираха в него²!

(1) гл. 19:1; 32:2,16; (2) гл. 32:23

18 Сега островите ще треперят в деня на падането ти и островите в морето ще бъдат поразени от изхода ти¹.

(1) гл. 31:15,16

19 Защото така казва Господ БОГ: Когато те направя опустошен град, като необитаемите градове, когато надигна върху теб бездната и те покрият големите води,

20 тогава ще те сваля със слизачите в рова¹, при древния народ, и ще те заселя в най-долните места на земята, с древната пустош, със слизачите в рова, за да не бъдеш населен; и ще поставя украшение в земята на живите.

(1) гл. 32:18,24

21 Ще те направя ужас и няма да те има; ще те потърсят и няма да те намерят до века¹, заявява Господ БОГ.

(1) Пс. 37:36; Откр. 18:21

гл. 27; гл. 26; 28:1-19; Ис. 23; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4

27 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 И ти, сине човешки, надигни оплакване¹ за Тир и кажи на Тир:

(1) ст. 32; гл. 19:1; 32:2,16; Ер. 9:17-20

3 Ти, който седиш при входа на морето, който търгуваш с народите на много острови, така казва Господ БОГ: Тире, ти казвах: Аз съм съвършен по красотата!

4 Пределите ти са сред моретата; твоите строители направиха красотата ти съвършена.

5 Направиха всичките ти дъски от санирски¹ елхи, взеха кедри от Ливан², за да ти направят мачта. (1) Вжж. 3:9; (2) 2 Лст. 2:8

6 Направиха веслата ти от васанските дъбове, седалките ти направиха от слонова кост и кипарисово дърво от китимските острови¹.

(1) Бит. 10:4; Ер. 2:10; Дан. 11:30

7 От извезан висон от Египет¹ беше платното ти, за да ти бъде за знаме; синьо и мораво от островите на Елиса² беше покроят ти. (1) Пр. 7:16; (2) 1 Лст. 1:7

8 Жителите на Сидон и Арвад¹ бяха гребците ти, мъдреците ти, които бяха в теб, Тире, бяха кормчиите ти.

(1) Бит. 10:15,18

9 Старейшините на Гева¹ и мъдреците му поправяха в теб пробойните ти, всички морски кораби и моряците им бяха в теб, за да търгуват със стоките ти.

(1) Ис. Нав. 13:5; Пс. 83:7

10 Персийци, лидийци и ливийци¹ бяха войниците ти във войската ти, очакваха в теб щит и шлем; те ти придаваха великолепие. (1) гл. 30:5; 38:5; Ер. 46:9

11 Синовете на Арвад и войската ти бяха по стените ти отвред, а гамадците бяха по кулите ти; очакваха щитовете си наоколо по стените ти; те направиха красотата ти съвършена.

12 Тарсис¹ търгуваше с теб заради изобилието от всякакви богатства; даваха сребро, желязо, калай и олово за твоите стоки¹. (1) гл. 38:13; 3 Царе 10:22; 2 Лст. 9:21

13 Яван¹, Тувал и Мосох² бяха твоите търговци, даваха човешки души и бронзови съдове на твоя пазар³.

(1) Бит. 10:2; Ис. 66:19;

(2) гл. 32:26; 38:2,3; (3) Йоил 3:6; Откр. 18:12,13

14 От дома Тогарма¹ даваха за стоките ти коне, бойни коне и мулета.

(1) гл. 38:6; Бит. 10:3

15 Синовете на Дедан¹ бяха твоите търговци, много острови бяха твой пазар, връщаха ти за подарък слонова кост и абанос².

(1) гл. 25:13; Бит. 10:7; 25:3; (2) ст. 12

16 Арам търгуваше с теб заради многото ти изделия; даваше антракс и мораво, и везано, и висон, и корали, и рубини за твоите стоки.

17 Юда и израилевата земя бяха твоите търговци; даваха жито¹ от Минит²

и сухари, и мед, и масло, и балсам³ на твоя пазар.

(1) 3 Царе 5:11; (2) Съд. 11:33; (3) Бит. 43:11; Ер. 8:22

18 Дамаск¹ търгуваше с теб заради многото ти изделия, заради изобилието от всякакви богатства, с хелвонско вино и с бяла вълна.

(1) Ис. 7:8

19 И Ведан и Яван даваха прежда за стоките ти. Обработено желязо, касия и благоуханна тръстика¹ бяха на пазара ти.

(1) Изх. 30:23; Пр. 7:17; Пес. 4:14

20 Дедан търгуваше с теб със скъпи тъкани за колесници.

21 Арабия и всичките кидарски¹ първенци бяха търговци на пазара ти, с агнета и овни, и кози² търгуваха с теб.

(1) Бит. 25:13; Пес. 1:5; Ис. 42:11; Ер. 2:10;

(2) 2 Лек. 17:11; Пр. 27:26; Ис. 60:7

22 Търговците на Сава и на Раама¹ бяха твои търговци, даваха всякакви превъзходни благоухания и всякакви скъпоценни камъни, и злато за твоите стоки².

(1) Бит. 10:7; Йона 3:8;

(2) гл. 23:42; 3 Царе 10:1,2

23 Харан¹ и Хане², и Еден¹, търговците на Сава³, Асур и Хилмад търгуваха с теб.

(1) 4 Царе 19:12; (2) Бит. 10:10; (3) Бит. 10:28

24 Те бяха твоите търговци на скъпоценни дрехи, на сини и везани одежди и на скъпи ковчезета, вързани с въжета и направени от кедр. Това продаваха на пазара ти.

25 Тарсийските кораби обикаляха по търговията ти и ти се напълни и много се прослави сред моретата.

ст. 26-36: ср. Откр. 18:9-19

26 Твоите гребци те отведоха в големи води и източният вятър те разби сред моретата¹.

(1) Пс. 48:7

27 Богатствата ти и стоките ти, пазарът ти, моряците ти и кормчиите ти и които поправяха пробойните ти, и търгуващите със стоките ти и всичките военни мъже, които са в теб, с цялото множество, което е сред теб, ще паднат сред моретата в деня на падението ти.

28 Предградията ще се потресат от гласа на вика на твоите кормчици.

29 И всички гребци, моряците и всички морски кормчици ще слязат от корабите си, ще застанат на земята,

30 и ще нададат глас за теб, и ще извикат горко, и ще посипят пръст на главите си¹, и ще се ваят в пепелта².

(1) Йов 2:12; (2) Ест. 4:1,3; Ер. 6:26

31 И ще се обръснат напълно заради теб и ще се опашат с вретини, и ще плачат за теб с горест в душата, с горчииво ридание¹.

(1) Йона 1:13

32 И в риданието си ще надигнат оплакване¹ за теб и ще те оплакват: Кой е като Тир, като загиналия сред морето?

(1) ст. 2

33 Когато стоките ти излизаха от моретата, ти насищаше много народи; с голямото си богатство и търговия ти обогатяваше земните царе.

34 Сега, когато си разбит от моретата, в дълбините на водите, търговията ти и цялото ти множество паднаха сред теб.

35 Всичките жители на островите се смаяха за теб и царете им се ужасиха страшно, лицата им треперят.

36 Търговците сред народите подсвирнаха за теб, ти си станал ужас и няма да те има до века.

ст. 1-19: гл. 26; 27; Ис. 23; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4

28 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, кажи на княза на Тир¹: Така казва Господ БОГ: Понеже сърцето ти се надигна и ти каза: Аз съм бог!² Седя на божието седалище сред моретата. А ти си човек, а не бог³, но прати сърцето си като божие сърце⁴.

(1) Мт. 11:21; (2) Ис. 14:14; Дан. 11:36; Деян. 12:22;

2 Сол. 2:4; (3) Пс. 9:20; Ис. 31:3; (4) гл. 29:3,9

3 Ето, ти си по-мъдр от Даниил, никаква тайна не се укрива от теб¹.

(1) Дан. 5:11

4 С мъдростта и разума си ти придоби богатство за себе си и придоби злато и сребро в съкровищниците си.

5 С голямата си мъдрост ти умножи

богатството си чрез търговията си и сърцето ти се надигна поради богатството ти¹.

(1) ст. 17; Вжак. 8:17; 4 Царе 14:10; Пс. 62:10

6 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже правиш сърцето си като божие сърце,

7 затова, ето, аз ще докарам върху теб чужденци, най-страшните между народите¹, и те ще изтеглят мечовете си срещу красотата на мъдростта ти и ще осквернят великолепието ти²,

(1) гл. 32:12; (2) гл. 30:10,11; 31:12

8 ще те свалят в рова и ще умреш, както умират убитите сред моретата.

9 Дали ще кажеш пред убицеца си: аз съм бог? А ти си човек, а не бог в ръката на онзи, който те пробжда¹.

(1) Пс. 82:7

10 Ще умреш, както умират необрязаните¹, от ръката на чужденци, защото аз изговорих *това*, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 32:19,21

11 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

12 Сине човешки, надигни оплакване за царя на Тир и му кажи: Така казва Господ БОГ: Ти си печат на съвършенството, пълен с мъдрост и съвършен по красотата.

13 Ти беше в Едем¹, в Божията градина², с всякакви скъпоценни камъни беше обсипан: със сард, топаз и диамант, хрисолит, оникс и яспис, сапфир, антракс и смарагд, и злато, *всичко* изкусно направено в гнезда и нанизано по теб; в деня, когато си бил създаден, и те са били направени.

(1) Бил. 2:8; (2) гл. 31:8,9

14 Ти беше херувим¹ помазан, за да закриляш; и аз те поставих там; ти беше на Божия свят хълм², ходеше сред огнени камъни. (1) гл. 10:18; (2) Ис. 14:13

15 Ти беше съвършен в пътищата си от деня, когато беше създаден, докато се намери беззаконието в теб¹.

(1) Екл. 7:29

16 От голямата ти търговия вътрешността ти се изпълни с насилие и ти съгреших; затова те отхвърлих като

скверен от Божия хълм¹ и те унищожих отсред огнените камъни, херувиме закрилящ!

(1) Авд. 3

17 Сърцето ти се надигна заради красотата ти, ти поквари мъдростта си заради блясъка си и аз те хвърлих на земята¹, изложих те пред царете, за да те гледат.

(1) Пр. 16:18; Ис. 26:5

18 Ти оскверни светилищата си чрез многото си беззакония, чрез неправомерната си търговия; затова извадих отсред теб огън, който те пояде¹, и те обърнах на пепел по земята пред очите на всички, които те гледат.

(1) Ис. 66:16; Мал. 4:1

19 Всички, които те познаваха между народите, се смаяха заради теб; ти стана ужас и няма да те има до века.

20 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

21 Сине човешки, насочи лицето си към Сидон¹ и пророкувай против него.

(1) Ис. Нав. 19:28;

Ис. 23:4; Ер. 25:22; Йоиш. 3:4; Зах. 9:2; Мт. 11:21

22 И кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против теб, Сидоне, и ще се прославя сред теб¹. И ще познаят, че аз съм ГОСПОД, когато извърша в него съд и се осветя в него².

(1) гл. 39:13; Изх. 14:4,17; (2) гл. 20:41; 36:23; 38:23; Ис. 5:16

23 И ще изпратя в него мор и кръв по улиците му и убитите ще паднат сред него от меч, *дошъл* против него отвред¹; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 5:17; 21:9-11; 30:4; 32:30

24 И за израилевия дом вече няма да има бодлив трън и бодил, който мъчи¹, от всички, които са около тях, които ги презираха; и ще познаят, че аз съм Господ БОГ.

(1) Чис. 33:55

25 Така казва Господ БОГ: Когато събера израилевия дом от народите, между които са разпръснати¹, и се осветя в тях пред очите на народите², тогава ще живеят на своята земя, която дадох на слугата Си Яков³.

(1) гл. 11:17; (2) ст. 22; (3) гл. 36:28; 37:25; Бил. 28:13

26 И ще живеят на нея в безопасност¹ и ще построят къщи, и ще насадят лозя. И ще живеят в безопасност,

когато извърша съд над всички около тях, които ги презираха²; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД, техният Бог.

(1) гл. 34:25-28; Ер. 32:37; Ос. 11:11; (2) Ер. 12:14

гл. 29: гл. 30; 31; 32; Ис. 19: 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

29 В десетата година, в десетия месеца, на дванадесетия ден от месеца¹ ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

(1) ст. 17; гл. 8:1

2 Сине човешки, насочи лицето си против египетския цар, фараона, и прокувай против него и против целия Египет¹.

(1) Ер. 25:17,19; 44:30

3 Говори и кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против теб, фараоне, царю на Египет, *ти* голямо чудовище¹, което лежиш сред реките си, което казваш: Реката ми е моя, аз я направих за себе си!²

(1) Ис. 27:1; (2) гл. 28:2; Дан. 4:30; Ам. 6:13

4 А аз ще сложа куки в челюстите ти¹ и ще полепя рибите на реките ти по люспите ти; и ще те извлека отсред реките ти с всичките риби на реките ти, полепнали по люспите ти.

(1) гл. 38:4; Ис. 37:29

5 И ще те извърля в пустинята, теб и всичките риби на реките ти. И ще паднеш на открито поле, няма да бъдеш събран и няма да бъдеш прибран¹. На земните зверове и на небесните птици те дадох за храна².

(1) Ер. 25:33; (2) гл. 39:17-20

6 И всички египетски жители ще познаят, че аз съм ГОСПОД, защото бяха тръстикова пръчка за израеливия дом¹.

(1) гл. 17:17; 4 Царе 18:21; Псалм 4:17

7 Когато те взеха в ръка, ти се строши и промуши цялото им рамо, и когато се облегнаха на теб, ти се счупи и разклати всичките им хълбоци¹.

(1) Ис. 20:5,6; 30:3; Наум 3:9,10

8 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз докарвам меч върху теб и ще изтребя от теб човек и животно.

9 И египетската земя ще бъде пустош и опустошение. И ще познаят, че аз съм ГОСПОД, защото *той* каза: Реката е моя, и аз я направих¹.

(1) ст. 3

10 Затова, ето, аз съм против теб и против реките ти; и ще направя египетската земя на пусти руини и пустош от Мигдол¹ до Сиина и до границата на Етиопия².

(1) Ер. 44:1; (2) Йоил 3:19

11 Човешки крак няма да мине през нея и крак на животно няма да мине през нея, и няма да бъде населена четиридесет години¹.

(1) Ер. 25:11; Дан. 9:2

12 И ще направя египетската земя на пустиня сред опустошените земи и градовете ѝ ще бъдат пустош сред пустелите градове четиридесет години; и ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите.

13 Защото така казва Господ БОГ: В края на четиридесетте години ще събера египтяните от народите, където бяха разпръснати¹,

(1) Ер. 46:26

14 и ще върна египтяните от плен и ще ги върна в земята Патрос¹, в родната им земя, и ще бъдат там унижено царство².

(1) Ис. 11:11; Ер. 44:1; (2) ст. 15

15 Ще бъде най-униженото от царствата и няма вече да се издигне над народите; и аз ще ги намаля, за да не владеят вече над народите¹.

(1) Зах. 10:11

16 И няма вече да бъде за израеливия дом упование, което напомня беззаконието им, като гледат *израилевите синове* към тях¹; и ще познаят, че аз съм Господ БОГ.

(1) Ис. 36:6; Псалм 4:17

17 И в двадесет и седмата година, в първия месеца, на първия ден от месеца¹, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

(1) ст. 1

18 Сине човешки, вавилонският цар Навуходоносор накара войската си да се труди усилено против Тир¹. Всяка глава стана плешива и всяко рамо ожулено; но заплатата нямаше за него и за войската му от Тир за труда, който извърши против него.

(1) гл. 26:7

19 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз давам египетската земя на вавилонския цар Навуходоносор и той ще отнесе богатството ѝ, ще ограби грабежа ѝ и ще плячкоса плячката ѝ; и това ще бъде заплатата на войската му.

20 Като негова отплата, за която се труди, му дадох египетската земя, защото за Мен се трудиша, заявява Господ БОГ.

21 В онзи ден ще направя да поникне рог на израилевия дом¹, а на теб ще дам да отвориш уста сред тях; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) Пс. 132:17

гл. 30: гл. 29; 31; 32; Ис. 19; 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

30 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ: Ридайте: Горко за деня!

3 Защото е близо денят¹; да, близо е Денят на ГОСПОДА¹, ден облачен² – той ще бъде времето на езичниците³.

(1) гл. 7:7; Ис. 13:6; Ава. 15;

(2) гл. 34:12; (3) Ер. 25:31

4 И ще дойде меч върху Египет¹ и голям страх ще има в Етиопия², когато убитите паднат в Египет, и когато вземат богатството му и сринат основите му.

(1) гл. 28:23; (2) Ис. 20:3,4; Соф. 2:12

5 Етиопци и ливийци, и лидийци¹ и цялото разноплеменно множество², и Хув, и синовете на земята на завета заедно с тях ще паднат от меч³.

(1) гл. 27:10; 2 Лек. 12:3;

Ер. 46:9; Наум 3:9; (2) Ер. 25:20,24; (3) Соф. 2:12

6 Така казва ГОСПОД: Ще паднат и онези, които подпират Египет, и гордостта на силата му ще се сниши; от Мигдол до Сиина ще паднат в него от меч, заявява Господ БОГ.

7 И те ще бъдат опустошени сред опустошените земи и градовете му ще бъдат сред запустелите градове.

8 И ще познаят, че аз съм ГОСПОД, когато сложа огън в Египет и всички негови помощници бъдат разбити¹.

(1) Пс. 46:9

9 В онзи ден ще излязат отпред Мен пратеници с кораби, за да уплашат безгрижната Етиопия¹; и голям страх ще бъде сред тях в деня на Египет, защото, ето, идва².

(1) Ис. 18:1,2; (2) гл. 24:14; 33:33; Авак. 2:3

10 Така казва Господ БОГ: аз ще сложа край на множеството на Египет чрез ръката на вавилонския цар Навуходоносор¹.

(1) Ер. 43:11

11 Той и народът му с него, страшните между народите¹, ще бъдат доведени, за да разорят земята. И те ще изтеглят мечовете си против Египет и ще напълнят земята с убити.

(1) гл. 28:7

12 А аз ще пресуша реките и ще продам земята в ръцете на зли хора, и ще опустоша земята и всичко, което я изпълва, чрез ръката на чужденци; аз, ГОСПОД, изговорих това.

13 Така казва Господ БОГ: Ще погубя и кумирите и ще махна от Мемфис идолите¹, и вече няма да има княз от египетската земя, и ще докарам страх в египетската земя.

(1) Ер. 10:11; 46:19

14 И ще опустоша Патрос, ще сложа огън в Танис и ще извърша присъди в Но¹.

(1) Ер. 46:25

15 И ще излея яростта си върху египетската крепост Син, и ще изтребя множеството на Но.

16 И ще сложа огън в Египет, Син ще трепери от страх, Но ще бъде разбит, а Мемфис ще бъде нападнат от противници денем.

17 Младеците на Илиопол*¹ и Пивесет ще паднат от меч, а останалите ще отидат в плен.

*или: Он; (1) Бит. 41:45; Ер. 43:13

18 И в Тафнес¹ денят ще помръкне, когато строша там яремите на Египет; и гордостта на силата му ще престане в него, а него ще покрие облак и дъщерите му ще отидат в плен.

(1) Ер. 43:7; 44:1

19 Така ще извърша присъди над Египет и ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

20 А в единадесетата година, в първия месец, на седмия ден от месеца¹, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

(1) гл. 8:1

21 Сине човешки, строших мишцата на фараона, египетския цар¹; и ето, тя не е била превързана, за да му се даде изцеление, за да я обвият с превръзки,

да я превържат², за да се укрепи да държи меч. (1) 4 Царе 24:7; Ер. 48:25; (2) Ер. 46:11

22 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против фараона, египетския цар, и ще строша *гвете* му мишици, здравата и строшената; и ще направя меча да падне от ръката му.

23 И ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите.

24 Но ще укрепя мишиците на вавилонския цар и ще сложа Своя меч в ръката му¹; и ще строша мишиците на фараона, и той ще стене пред него, както стене смъртно ранен. (1) Ер. 27:6-8

25 И ще укрепя мишиците на вавилонския цар, а мишиците на фараона ще отпаднат; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД, когато сложа Своя меч в ръката на вавилонския цар, и той я простре върху египетската земя.

26 И ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите; и ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

гл. 31: гл. 29: 30: 32: Ис. 19: 20: Ер. 43:8-13; 46:1-26

31 И в единадесетата година, в третия месец, на първия ден от месеца¹, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: (1) гл. 8:1

2 Сине човешки, кажи на фараона, египетския цар, и на множеството му: С кого се сравняваш ти във величието си?

3 Ето, Асур беше кедр в Ливан с красиви клони, с дебела сянка и с висок ръст; и върхът му беше сред облаците¹. (1) Дан. 4:10

4 Водите го направиха голям, бездната го извиси, реките ѝ течаха около мястото на насаждението му и тя изпращаше каналите си до всичките дървета на полето.

5 Затова ръстът му се извиси над всичките дървета на полето и клоните му се уголемиха и клончетата му се удължиха от изобилните води, като се разпростираше.

6 Всички небесни птици виеха гнез-

да в клончетата му¹ и всички полски животни раждаха под клоните му, и под сянката му живееха всички големи народи². (1) Пс. 104:17; (2) гл. 17:23

7 И беше красив в големината си и в дължината на клоните си, защото коренът му беше при много води.

8 Кедрите в Божията градина¹ не можеха да го скрият, елхите не се сравняваха с клоните му и яворите не бяха като клончетата му; никакво дърво в Божията градина не се сравняваше с него по красотата му. (1) гл. 28:13

9 Направих го красив с многото му клони и всичките едемски дървета, които бяха в Божията градина, му завиждаха.

10 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже се извиси на ръст и издигна върха си между облаците и сърцето му се надигна поради височината му¹, (1) Дан. 5:20

11 затова ще го предам в ръката на силния на народите и той непременно ще постъпи с него според безбожието му; аз го отхвърлих¹. (1) Мт. 23:12

12 И чужденци, страшните между народите¹, го отсякоха и го захвърлиха; клончетата му паднаха по планините и по всички долини, а клоните му се строшиха по всички потоци на земята; и всички народи на земята слязоха от сянката му и го захвърлиха². (1) гл. 28:7; (2) Дан. 4:14; Наум 3:18

13 На трупа му ще се заселят всички небесни птици и върху клоните му ще бъдат всички полски животни¹, (1) Ис. 18:6

14 за да не се извисят във височината си никакви дървета край водите и да не издигат върховете си между облаците¹, и да не стоят при тях поради височината им никои, които пият вода – защото те всички са предадени на смърт в най-долните места на земята, сред човешките синове, при слизащите в рова. (1) Пс. 76:12

15 Така казва Господ БОГ: В деня, когато той слезе в Шеол, направих жа-

леене, покрих заради него бездната и спрях реките ѝ, и големите води бяха задържани. И направих Ливан да жалее за него и всички полски дървета повехнаха за него¹. (1) гл. 26:16-18

16 Разтреперих народите от шума на падането му, когато го свалих в Шеол, при слизашите в рова. И всички едемски дървета, избраните и добрите на Ливан, всички, които пият вода, се утшиха в най-долните места на земята¹. (1) Ис. 14:8-19

17 И те сълязоха с него в Шеол при убитите с меч, *тези*, които седяха под сянката му сред народите като негови помощници¹. (1) Псалм 4:20

18 С кого се сравняваш така по слава и по величие сред едемските дървета? И ще бъдеш свален с едемските дървета в най-долните места на земята; сред необразаните ще лежиш, с убитите от меч. Това е фараонът и цялото му множество, заявява Господ БОГ.

гл. 32: гл. 29; 30; 31; Ис. 19: 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

32 И в дванадесетата година, в дванадесетия месец, на първия ден от месеца¹, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: (1) ст. 17; гл. 8:1

2 Сине човешки, надигни оплакване¹ за фараона, египетския цар, и му кажи: Ти се уподоби на млад лъв² между народите; но ти си като чудовище в моретата и си се устреми в реките си, и мътиш водите с кратката си, и газиш реките им³. (1) ст. 16; гл. 26:17; 27:2; (2) гл. 19:3; Пр. 30:30; (3) Йов 41:31

3 Така казва Господ БОГ: Затова ще простра мрежата Си върху теб чрез събиране на много народи и те ще те извлекат в мрежата Ми¹. (1) гл. 12:13; Екл. 9:12

4 И ще те захвърля на земята, ще те запрата на откритото поле, ще заселя върху теб всички небесни птици и ще наситя с теб зверовете на цялата земя¹. (1) гл. 39:4

5 Ще сложа месата ти по планините и ще напълня долините с купища от мършата ти.

6 И ще напоя земята с потоците от кръвта ти до планините, и реките ще се напълнят с теб¹. (1) гл. 35:8; Ис. 34:3; Откр. 16:6

7 И когато те угася, ще покрия небето и ще помрача звездите му, ще покрия слънцето с облак и луната няма да свети със светлината си¹. (1) Ивх. 10:22; Ис. 13:10; Откр. 6:12; 8:12

8 Ще помрача над теб всички светещи светила и ще положи тъмнината по земята ти¹, заявява Господ БОГ. (1) ст. 7

9 И ще наскърбя сърцето на много народи, когато докарам разрушението ти между народите¹ в земи, които ти не си познавал. (1) Ивх. 15:14; Откр. 18:10

10 И ще съмая заради теб много народи; и царете им ще се уплашат ужасно заради теб, когато размахам меча Си пред тях¹; и ще треперят всеки миг, всеки за живота си, в деня на падането ти². (1) Виж. 32:41; (2) гл. 26:16

11 Защото така казва Господ БОГ: Мечът на вавилонския цар ще дойде върху теб¹. (1) Ер. 46:26

12 С мечовете те повала множеството ти; всички те са страшните между народите¹; те ще съспят гордостта на Египет и цялото му множество ще бъде изтребено². (1) гл. 28:7; (2) ст. 18; Ер. 46:12

13 И ще погубя всичките му животни при многото води; няма вече да ги размъти човешки крак и копито на животното няма да ги размъти.

14 Тогава ще избистря водите им и ще направя реките им да текат като масло, заявява Господ БОГ.

15 Когато направя египетската земя пустош, земя опустошена от това, което я изпълваше, когато поразя всички, които живеят в нея, тогава ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

16 Това е оплакването, с което ще го оплакват – дъщерите на народите ще оплакват с него, Египет и цялото му множество ще оплакват с него, заявява Господ БОГ.

17 И в дванадесетата година, на пет-

надесетия ден от месеца¹, ГОСПОДНО-ТО слово беше към мен и каза: (1) ст. 1
18 Сине човешки, ридай за множеството на Египет и го сваля, него и дъщерите на знаменитите народи, в най-долните места на земята, със слизащите в рова¹. (1) ст. 12; гл. 26:20

19 От кого си по-хубав? Слез и легни при необрязаните!¹ (1) гл. 28:10

20 Ще паднат сред убитите от меч. На меч е предаден, довлечете го с всичките му множества!

21 Най-мощните между силните ще му говорят отсрещу Шеол¹ заедно с помощниците му; те слязоха, легнаха – необрязаните, убити с меч. (1) Ис. 14:9,10

22 Там е Асур¹ и цялото му събрание, гробовете му са около него. Те всички са убити, паднали от меч,

(1) Ис. 14:25; Наум 3:18

23 чиито гробове са разположени в краищата на рова, и събраието му е около гроба му. Те всички са убити, паднали от меч – онези, които всяваха ужас в земята на живите¹.

(1) гл. 26:17; Ис. 14:16,17

24 Там е Елам¹ и цялото му множество около гроба му. Те всички са убити, паднали от меч, слезли необрязани в най-долните места на земята – онези, които всяваха ужаса си в земята на живите, но понесоха позора си със слизащите в рова. (1) Ер. 49:34-38

25 Сред убитите му се даде легло с цялото му множество, гробовете му са около него. Те всички са необрязани, убити от меч, защото ужасът им се всяваше в земята на живите, и те носят позора си при слизащите в рова; сред убитите е положен.

26 Там е Мосох, Тувал¹ и цялото му множество, гробовете им са около него. Всички са необрязани, убити от меч, защото всяваха ужаса си в земята на живите. (1) гл. 27:13

27 Те няма да лежат със силните, паднали измежду необрязаните, които слязоха в Шеол с бойните си оръжия и сложиха мечовете си под главите си;

а техните беззакония ще бъдат върху костите им, защото бяха ужас за силните в земята на живите¹. (1) ст. 23

28 И ти ще бъдеш разбит сред необрязаните и ще лежиш с убитите от меч.

29 Там е Едом¹, царете му и всичките му първенци, които в силата си бяха положени между убитите от меч. Те ще лежат с необрязаните и със слизащите в рова. (1) гл. 25:12-14

30 Там са всички северни князе¹ и всички сидонци², които слязоха с убитите. При *все* ужаса от силата им те се посрамираха и лежат необрязани с убитите от меч, и понесоха позора си със слизащите в рова.

(1) гл. 38:6,15; Ер. 25:26; (2) гл. 28:21-23

31 Тях ще види фараонът и ще се утеши за цялото си множество. Фараонът и цялата му войска са убити от меч, заявява Господ БОГ,

32 защото Аз всях ужас от него в земята на живите; и той ще бъде положен сред необрязаните, с убитите от меч – фараонът и цялото му множество, заявява Господ БОГ.

ст. 1-20; гл. 3:16-21

33 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, говори на синовете на народа си¹ и им кажи: Когато докарам меч върху *някоя* земя² и народът на онази земя вземе някой човек от себе си и си го постави за страж,

(1) гл. 3:11; (2) гл. 14:17

3 и той, като види, че мечът идва върху земята, затръби тръбата и предупреди народа¹,

(1) Ам. 3:6

4 тогава, ако някой чуе добре гласа на тръбата и не се пази¹, и мечът дойде и го постигне, кръвта му ще бъде на главата му.

(1) Ер. 25:3; Зах. 1:4

5 Той е чул гласа на тръбата, но не се е пазил – кръвта му ще бъде на него; а който се пази, ще избави живота си.

6 Но ако стражът види, че мечът идва, и не затръбни тръбата, и народът не се пази, и мечът дойде и постигне някого от тях, той ще бъде постигнат заради беззаконието си, но кръвта му ще изискам от ръката на стража¹. (1) Ер. 14:15

7 И ти, сине човешки, поставих те страж на израилевия дом¹. И така, чуй словото от устата Ми и ги предупреди от Моя страна. (1) Ис. 21:11; Авак. 2:1

8 Когато кажа на безбожния: Безбожник, непременно ще умреш!¹ – а ти не проговориш, за да предупредиш безбожния да се обърне от пътя си, онзи безбожник ще умре заради беззаконието си, но кръвта му ще изискам от ръката ти. (1) гл. 18:4

9 Но ако предупредиш безбожния за пътя му, да се обърне от него, а той не се обърне от пътя си, той ще умре заради беззаконието си¹, а ти си спасил душата си².

(1) Пр. 15:10; Йн. 8:24; (2) Деян. 20:26,31 ст. 10-20; гл. 18:19-32

10 Затова, сине човешки, кажи на израилевия дом: Така говорихте, казвайте: Престъпленията ни и греховете ни са върху нас и ние чезнем заради тях!¹ Как ще живеем?²

(1) гл. 24:23; Лев. 26:39; (2) 2 Лст. 34:24; Езд. 9:15

11 Кажи им: Жив съм аз, заявява Господ БОГ – нямам благоволение в смъртта на безбожния, а да се обърне безбожният от пътя си и да живее!¹ Обърнете се, обърнете се от злите си пътища, защо да умрете, доме израилев?²

(1) Пс. 51:13; Плач 3:33; Ис. 21:12; Ер. 44:7,8

12 И ти, сине човешки, кажи на народа си: Правдата на праведния няма да го спаси в деня, когато извърши престъпление; и безбожният няма да падне заради безбожието си в деня, когато се обърне от безбожието си¹, също както и праведният няма да живее заради правдата си в деня, когато съгреша².

(1) 2 Лст. 7:14; (2) Ер. 18:8-10

13 Когато кажа на праведния, че непременно ще живее, и той се уповае на правдата си и върши беззаконие,

всичките му праведни дела няма да се спомнят и заради беззаконието си, което е извършил, той ще умре¹.

(1) Як. 2:10

14 И когато кажа на безбожния: Непременно ще умреш! – и той се обърне от греха си и върши правда и правота,

15 ако безбожният върне залог¹, плати ограбеното², ходи в правилата на живота, без да върши беззаконие, непременно ще живее, няма да умре³.

(1) гл. 18:7; (2) Изх. 22:1; Лев. 6:2-5; (3) гл. 20:11

16 Всичките му грехове, които е извършил, няма да му се помнят¹ – той е вършил правда и правота, непременно ще живее.

(1) Пс. 103:9; Мих. 7:18

17 Но синовете на народа ти казват: Пътят на Господа не е прав. А техният път е крив.

18 Когато праведният се обърне от правдата си и върши неправда, заради нея ще умре¹.

(1) 2 Петр. 2:20-22

19 А когато безбожният се обърне от безбожието си и върши правда и правота, той ще живее заради това.

20 А вие казвате: Пътят на Господа не е прав. Ще ви съдя всекиго според пътищата му, доме израилев!¹

(1) Пс. 62:12; 2 Кор. 5:10; Откр. 22:12

21 И в дванадесетата година на плена ни, в десетия месец, на петия ден от месеца¹, дойде при мен един избягал от Ерусалим и каза: Градът е превзет².

(1) гл. 1:2; (2) гл. 40:1; Ер. 39:2

22 А вечерта, преди да дойде избягалият, ръката на ГОСПОДА беше върху мен¹ и отвори устата ми, докато той дойде при мен сутринта; и устата ми се отвори и вече не бях ням².

(1) гл. 1:3; (2) гл. 3:27; 24:25-27

23 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

24 Сине човешки, живеещите в онези опустошени места в израилевата земя говорят и казват: Авраам беше един¹ и получи за притежание земята, а ние сме мнозина – на нас е право да се даде земята за притежание².

(1) Ис. 51:2; (2) гл. 11:15; Бит. 17:8; Неем. 9:8

25 Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Ядете *месо* с кръвта му¹, вдигате очи към идолите си² и проливате кръв³ – и ще притежавате ли земята?⁴

(1) Бит. 9:4; Лев. 7:26,27; (2) гл. 18:6,12; (3) гл. 22:3; 36:18; (4) Ер. 7:9-15

26 Разчитате на меча си, вършите гнусоти и осквернявате всеки жената на ближния си¹ – и ще притежавате ли земята?²

(1) гл. 22:11; Чис. 5:13; (2) ст. 25

27 Така им кажи: Така казва Господ БОГ: Жив съм аз – онези, които са в опустошените места, непременно ще паднат от меч; и които е на открито поле, ще го предам на зверовете да го изядат; а които са в крепостите и в пещерите, ще измрат от мор¹.

(1) гл. 5:17; 6:11

28 И ще обърна земята на пустош и *да бъде за смайване*¹, и гордата ѝ сила ще пресекне², и израилевите планини ще запустеят, никой няма да минава там.

(1) гл. 6:14; (2) гл. 7:24; Лев. 26:19

29 И тогава ще познаят, че аз съм ГОСПОД, когато обърна земята на пустош и *да бъде за смайване заради всичките мерзости, които извършиха*¹.

(1) гл. 5:9; 7:4; 15:7,8

30 А ти, сине човешки, синовете на народа ти говорят за теб при стените и входовете на къщите, и си говорят един на друг, всеки на брат си, и казват: Елате сега и чуйте какво е словото, което излиза от ГОСПОДА.

31 Те идват при теб, както идва народ, и седят пред теб като Мой народ, и слушат думите ти, но не ги изпълняват¹, защото с устата си показват много любов, но сърцето им ходи след печалбите им.

(1) Ис. 42:20; Ер. 42:21; Як. 1:22-24

32 И, ето, ти си им като любима песен, като *човек с хубав глас*, който свири добре, защото слушат думите ти, а не ги изпълняват¹.

(1) ст. 31

33 А когато това дойде – ето, идва¹ – тогава ще познаят, че е имало пророк между тях².

(1) гл. 30:9; 39:8; (2) гл. 2:5; 1 Царе 3:20; Ер. 28:9

ст. 1-10; Ер. 23:1,2; Зах. 11:15-17

34 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, пророкувай против израилевите пастири, пророкувай и им кажи: Така казва Господ БОГ на пастирите: Горко на израилевите пастири, които пасат себе си! Не трябва ли пастирите да пасат стадото?¹

(1) Пс. 78:72; Ис. 56:11; 1 Петр. 5:1,2

3 Вие ядете тлъстината, обличате се с вълната и колите угоените, но не пасете стадата¹.

(1) Мих. 3:1-3; Зах. 11:5; Йн. 10:1,8

4 Не подкрепихте немощната и не изцелихте болната, и не превързахте ранената, и не върнахте заблудената, и не потърсихте изгубената¹; а със сила властвахте над тях и с жестокост².

(1) Лк. 19:6,7

5 И те се разпръснаха, защото нямаше пастир¹, и станаха храна на всичките полски зверове², и се разпръснаха.

(1) 3 Царе 22:17; Зах. 10:2; Мт. 9:36; (2) Ер. 12:9,10

6 Моите овце се скитат по всички планини и по всеки висок хълм, по цялата земя се разпръснаха овцете Ми¹ и няма кой да ги потърси и да попита за тях².

(1) Пс. 119:176; Ер. 10:21; 50:6; 1 Петр. 2:25; (2) Ис. 51:18; Йн. 10:12

7 Затова, пастири, слушайте ГОСПОДНОТО слово!

8 Жив съм аз, заявява Господ БОГ – понеже стадото Ми стана плячка и овцете Ми станаха храна на всичките полски зверове, защото нямаше пастир и пастирите Ми не потърсиха овцете Ми, и пастирите пасяха себе си, а не пасяха овцете¹,

(1) Юда 12

9 затова, пастири, слушайте ГОСПОДНОТО слово!

10 Така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против пастирите и ще изискам овцете Си от ръцете им, и ще направя да престанат да пасат овцете, и пастирите няма вече да пасат себе си, защото ще спася овцете Си от устата им и няма да им бъдат за храна¹.

(1) гл. 13:23 ст. 11-19; Ер. 23:3,4

11 Защото, така казва Господ БОГ:

Ето, аз, аз ще потърся овците си и ще ги издиря!¹

(1) Зах. 10:3; Мт. 18:12; Лк. 15:4

12 Както пастирът издирва стадото си, когато се намира сред разпръснатите си овце, така и аз ще издиря овците си и ще ги спася от всичките места, където бяха разпръснати¹ в облачния и мрачен ден².

(1) Ер. 31:10; Зах. 9:16; (2) гл. 30:3

13 Ще ги изведе от народите и ще ги събера от страните, и ще ги доведе в земята им¹; и ще ги пасе на израилевите планини, в долините и по всички населени места в земята им².

(1) гл. 11:17; 36:24; 37:21; Ер. 30:3; (2) Ис. 49:9; Ер. 33:12; 50:19; Мих. 2:12; 7:14

14 На добро пасбище ще ги паса и кошарата им ще бъде на високите израилеви планини. Там ще се протягат в добра кошара и ще пасат на тлъсто пасбище на израилевите планини¹.

(1) Пс. 23:1,2; Ер. 31:14

15 Сам аз ще паса овците си и аз ще ги успокоявам¹, заявява Господ БОГ.

(1) Йов 34:29; Ис. 40:11

16 Ще потърся изгубената¹ и ще върна заблудената, и ще превържа ранената, и ще подкрепя болната², а тлъстата и сината ще изстребя³; с правосъдие ще ги паса⁴.

(1) Лк. 15:5; (2) Мих. 4:6,7; Мт. 9:12; Йн. 10:11; (3) Ам. 4:1,2; (4) Пс. 72:2-4; Ер. 23:5,6; Мих. 5:4

17 А вие, мое стадо, така казва Господ БОГ: Ето, аз ще съдя между овца и овца, между овни и козли¹.

(1) гл. 20:36-38; Зах. 10:3; Мт. 25:33

18 Малко ли ви е, че изпасвате доброто пасбище, че тъпчете с краката си и останалото от пасбището си; и малко ли ви е, че пиете бистра вода, че и мътите с краката си и останалата?¹

(1) Ис. 32:6

19 А овците ми пасат отпъкването от краката ви и пият размътеното от краката ви.

20 Затова, така им казва Господ БОГ: Ето, аз, аз ще съдя между тлъста овца и мършава овца¹.

(1) гл. 20:38

21 Понеже блъските със страна и с рамо и бодете с рогата си всичките немощни, докато ги разпръснете навън¹,

(1) Ам. 5:11; Мих. 7:3

22 затова аз ще спася овците си и

няма вече да бъдат плячка; и ще съдя между овца и овца¹.

(1) ст. 20

23 И ще издигна над тях един пастир да ги пасе – слугата Ми Давид. Той ще ги пасе и той ще им бъде пастир¹.

(1) Пс. 78:71; Ер. 3:15; 1 Петр. 2:25; Откр. 7:17

24 аз, ГОСПОД, ще им бъде Бог¹ и слугата Ми Давид ще бъде княз между тях². аз, ГОСПОД, изговорих това.

(1) гл. 20:5,7; Мих. 29:45; Ер. 31:1,33; (2) гл. 37:24; Ер. 30:9

25 И ще направя с тях завет на мир¹ и ще махна злите зверове от земята и те ще живеят безопасно² в пустинята и ще спят в горите.

(1) гл. 37:26; Ис. 54:10; 55:3; 61:8; (2) гл. 38:8; 39:26; Лев. 26:6; Йов 5:23; Пр. 3:24; Ис. 35:9; Ер. 23:4; Ос. 2:18

26 Ще направя тях и околностите на Своя хълм за благословение¹; и ще изпратя дъжда на времето му – дъжд на благословение ще бъде².

(1) Зах. 8:13; (2) Бит. 9:16; Пс. 84:6; Йоил 2:23; Зах. 10:1

27 И полските дървета ще дават плод а си и земята ще даде реколтата си¹. И ще бъдат в безопасност в земята си² и ще познаят, че аз съм ГОСПОД, когато строша оковите на ярема им и ги спася от ръката на онези, които ги поробваха³.

(1) гл. 36:8,30; Лев. 26:4; Зах. 8:12; (2) ст. 25; (3) гл. 28:25,26; Лев. 26:13; Ер. 30:8; Лк. 1:71

28 Няма вече да бъдат плячка за народите и земните зверове няма да ги изпосяждат, а ще живеят в безопасност и никой няма да ги плаши¹.

(1) Йов 11:19; Пс. 4:8; Ис. 32:18; Ер. 30:10; Соф. 3:13

29 И ще им издигна прочуто насаждение и те няма вече да гинат от глад в земята и няма вече да носят опозоряване от народите¹.

(1) гл. 36:6,15,30

30 И ще познаят, че аз, ГОСПОД, техният Бог, съм с тях и че те, израилевият дом, са Мой народ, заявява Господ БОГ.

31 И вие сте мое стадо, вие хора, сте стадо на пасбището Ми¹ и аз съм ваш Бог, заявява Господ БОГ.

(1) Пс. 100:3

гл. 35; гл. 25:12-14; Ис. 21:11,12; 34:5-17; Ер. 49:7-22; Ам. 1:11,12; Ава.

35 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, насочи лицето си

против планината Сиир¹ и пророкувай против нея!

(1) Вжк. 2:5

3 И ѝ кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, планино Сиир, аз съм против теб и ще процъфтявам Си против теб, и ще те направя пустош и опустошение¹.

(1) Йона 3:19

4 Ще направя градовете ти развалини и ще станеш пустош¹, и ще познаеш, че аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 3

5 Понеже хранеше вечна омраза и предаде израилевите синове на силата на меч във времето на бедствието им, когато беззаконието им стигна до край,

6 затова – жив съм аз, заявява Господ БОГ – ще те направя кръв и кръв ще те преследва; понеже не намрази кръвта, кръв ще те преследва¹.

(1) Пс. 109:17; Откр. 16:6

7 И ще направя планината Сиир пълна пустош¹ и ще изтребя от нея и онзи, който минава, и онзи, който се връща.

(1) Мал. 1:3

8 И ще напълня планините ѝ с убитите ѝ; по хълмовете ти и по долините ти, и по всичките ти потоци ще паднат убитите от меч¹.

(1) гл. 32:5,6

9 Ще те направя вечна пустош и градовете ти няма да се населят¹; и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 6:14

10 Понеже ти каза: Тези два народа и тези две страни ще бъдат мои¹, и ние ще ги владеем, ако и да е бил там ГОСПОД¹!

(1) гл. 36:2,5; (2) гл. 48:35; Чис. 35:34; Пс. 83:12

11 Затова – жив съм аз, заявява Господ БОГ – ще постъпя според гнева и според ревността, с които ти постъпи поради омразата си към тях¹; и ще им се изявя, когато те съдя.

(1) Яс. 2:13

12 И ще познаеш, че аз, ГОСПОД, чух всичките хули, които произнесе против израилевите планини¹, като каза: Те запустяха, на нас са дадени за храна!

(1) Пс. 79:12; Соф. 2:8

13 И с устата си се големяхте против Мен и умножихте думите си против Мен¹ – аз чух².

(1) Пс. 74:18; Ис. 37:29; (2) Чис. 12:2; Пс. 94:9

14 Така казва Господ БОГ: Когато цялата земя се весели¹, аз ще те направя пуста.

(1) Ис. 14:7,8

15 Както ти се развесели за наследството на израилевия дом, че е запустено¹, така ще направя на теб; ще запустееш, планино Сиир, и целият Едом, целият²! И ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 25:6; (2) гл. 36:5; Плач 4:21

36 И ти, сине човешки, пророкувай към израилевите планини, като кажеш: Израилеви планини, слушайте ГОСПОДНОТО СЛОВО!¹

(1) гл. 6:2,3

2 Така казва Господ БОГ: Понеже врагът каза против вас: Ха-ха, и вечните височини станаха наше владение!¹ –

(1) гл. 35:10; Пс. 83:12

3 затова пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ: Понеже ви опустошиха и погълнаха отвред, за да станете владение на остатъка от народите, и станяхте за приказка на злите езици и за клевети на хората¹,

(1) Пс. 79:4

4 затова, израилеви планини, слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ на планините и на хълмовете, на потоците и на долините, и на опустошените развалини, и на напуснатите градове, които станаха за плячка и за присмех на остатъка от народите наоколо;

5 затова, така казва Господ БОГ: Наистина в огъня на ревността Си говорих¹ против остатъка от народите и против целия Едом², които взеха земята Ми за свое владение с радост от все сърце и с презрение в душата, за да я разграбят като земище за плячка³.

(1) гл. 38:19; Зах. 1:14;

(2) гл. 25:12-14; Ис. 34:2,5; (3) гл. 35:10-12,15; Ер. 12:14

6 Затова, пророкувай за израилевата земя и кажи на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Така казва Господ БОГ: Ето, аз говорих в ревността Си и в яростта Си, понеже понесохте присмеха от народите¹;

(1) гл. 34:29; 38:18; Пс. 123:3,4

7 затова, така казва Господ БОГ: аз се заклев, че народите които са около

вас, непременно ще носят присмеха си¹.

(1) Пс. 79:12

8 А вие, израилев планини, ще изкарате клончетата си и ще принасяте плода си на Моя народ Израил¹ – защото те скоро ще дойдат.

(1) гл. 34:26,27; Йоил 2:22-25

9 Защото, ето, аз ще *гойга* при вас и ще се обърна към вас, и ще бъдете обработени и засени¹.

(1) ст. 34; Зах. 8:12

10 И ще умножа върху вас хора, целия израилев дом, целия; и градовете ще се населят и развалините ще се съградят¹.

(1) ст. 33,38; гл. 37:26; Неем. 4:2

11 И ще умножа върху вас хора и животни, и ще се умножат и ще се наплодят¹; и ще ви населя, както бяхте преди, и ще ви направя по-голямо добро отколкото в началото ви²; и ще познаете, че аз съм ГОСПОД.

(1) Ер. 23:4; 31:27; Ос. 1:10; 2:23; Зах. 2:4;

(2) Втж. 30:5; Ер. 30:18-20; Ам. 9:11

12 И ще направя да ходят по вас хора, народът Ми Израил; те ще те владеят и ще им бъдеш наследство¹, и няма вече да ги лишиш от деца.

(1) Ис. 65:9; Авд. 17-20

13 Така казва Господ БОГ: Понеже ви казват: Ти си *земля*, която поглъща хора и лишаваш от деца народа си!¹ –

(1) Чис. 13:32

14 затова няма вече да поглъщаш хора и няма вече да лишаваш от деца народа си, заявява Господ БОГ.

15 И няма вече да допусна да чуеш хула от народите и няма да носиш опозоряване от племената¹, и няма вече да лишаваш от деца народа си², заявява Господ БОГ.

(1) гл. 34:29; 38:18; Пс. 123:3,4; (2) Ис. 65:19; Соф. 3:15

16 И ГОСПОДНОТО Слово беше към мен и каза:

17 Сине човешки, израеливият дом живееше в земята си и те я омърсиха с пътищата си и с делата си¹; пътят им беше пред Мен като нечистотата на жена в месечното ѝ отделяне².

(1) Лев. 18:24-28; Пс. 106:39; (2) Лев. 15:19

18 И аз излях яростта Си върху тях заради кръвта, която проляха на земя-

та¹, и заради идолите, с които я омърсиха²;

(1) гл. 33:25; (2) гл. 16:36,38; 39:23; Ер. 16:18

19 разпръснах ги между народите и те се разсяха по страните¹; според пътищата им и според делата им ги съдих².

(1) гл. 22:15; Ам. 9:9;

Мих. 2:10; (2) гл. 18:30; Римл. 2:6

20 И когато дойдоха между народите, където дойдоха, оскверниха святото Ми Име¹, като се говореше за тях: Тези са народът на ГОСПОДА и от Неговата земя излязоха!²

(1) 2 Царе 12:14; Ис. 52:5; (2) Ер. 33:24

21 Но аз се загрижих за святото Си Име¹, което израеливият дом оскверни между народите, където отиде.

(1) гл. 20:9,14,22; Ис. 48:9

22 Затова кажи на израеливия дом: Така казва Господ БОГ: Не заради вас правя *това*, доме израилев¹, а заради святото Си Име², което осквернихте между народите, където отидохте³.

(1) ст. 32; Втж. 9:5,6; (2) гл. 20:9,44; 4 Царе 19:34; Пс. 115:1;

Ис. 43:25; Дан. 9:18; (3) гл. 16:61; 39:25; Римл. 2:24

23 И ще осветя великото Си Име¹, което беше осквернено между народите, което вие осквернихте между тях; и народите ще познаят, че аз съм ГОСПОД, заявява Господ БОГ, когато се осветя сред вас пред очите им².

(1) гл. 28:22,25; 38:23; Лк. 11:2; (2) гл. 20:41

24 Защото ще ви взема отсред народите и ще ви събера от всичките страни, и ще ви доведа в земята ви¹.

(1) гл. 34:13; 37:12; 38:8;

Втж. 30:3,4; Ис. 107:3; Ис. 43:6; Ер. 32:37

25 И ще порся върху вас чиста вода¹ и ще се очистите²; от всичките ви нечистотии и от всичките ви идоли ще ви очистя³.

(1) Епр. 10:22; (2) Пс. 51:7;

(3) гл. 16:9; Лев. 16:30; Мих. 5:13; Зах. 13:1

26 И ще ви дам ново сърце¹ и нов дух ще вложя вътре във вас, и ще отнема каменното сърце от пълтта ви, и ще ви дам сърце от паян.

(1) гл. 11:19,20; 1 Царе 10:9; Йн. 3:5

27 И ще вложя Духа Си вътре във вас¹ и ще ви направя да ходите в наредбите Ми и да пазите правилата Ми, и да ги вършите².

(1) гл. 37:14; 39:29; Ис. 44:3;

1 Кор. 3:16; (2) гл. 37:24; Втж. 30:8; Ер. 32:40; Еф. 2:10

28 И ще живеете в земята, която дадох на бащите ви¹; и вие ще Ми бъдете народ и Аз ще ви бъда Бог².

(1) гл. 28:25; (2) гл. 37:23,27; Ер. 24:7; 30:22; 31:1; Евр. 8:10

29 И ще ви спася от всичките ви нечистотии¹. И ще повикам житото и ще го умножа, и няма вече да ви докарам глад²,

(1) гл. 37:23; Римл. 11:26;

(2) Ис. 65:23; Ос. 2:21,22; Йонх 2:19

30 а ще умножа плода на дървото и произведенията на полето¹, за да не ви се присмиват вече народите, че гладувате².

(1) гл. 34:27; Пс. 85:12; (2) Ер. 31:12; Йонх 2:19

31 И ще си спомните злите си пътища и недобрите си дела и ще се отвратите от себе си заради беззаконията си и заради гнусотиите си¹.

(1) гл. 6:9; 21:12

32 Не заради вас правя *това*, заявява Господ БОГ, нека ви бъде известно!¹ Засрамете се и се посрамете заради пътищата си, доме израилев!²

(1) ст. 22

33 Така казва Господ БОГ: В деня, когато ви очистя от всичките ви беззакония, ще населя градовете и развалините ще се съградят¹. (1) ст. 10; Неем. 4:2; Зах. 8:8

34 И опустошената земя ще се обработи¹, вместо да бъде пустош пред очите на всеки минаващ².

(1) ст. 9; (2) гл. 5:14

35 И ще казват: Тази земя, която беше пустош, стана като Едемската градина¹; и запустелите и опустошените, и разрушените градове се укрепиха и населиха².

(1) Ис. 51:3; (2) Ис. 62:4; Ер. 23:8; 33:9-13

36 Тогава народите, останали около вас, ще познаят, че Аз, ГОСПОД, съградих разрушеното и насадих запустялото¹. Аз, ГОСПОД, изговорих *това* и ще го извърша².

(1) Ер. 32:41; (2) гл. 17:24; Пс. 126:2

37 Така казва Господ БОГ: И това още ще оставя израилевия дом да измоли от Мен, за да им го направя – ще ги умножа с хора като стадо¹,

(1) Вжж. 30:5; Ер. 30:19; Мих. 2:12

38 като осветено стадо, като стадото на Ерусалим по празниците му¹ – така запустелите градове ще се напълнят с

човешки стада; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 46:9; Вжж. 16:16

37 Ръката на ГОСПОДА беше върху мен¹ и ме изведе чрез ГОСПОДНИЯ Дух² и ме постави наред полето, а то беше пълно с кости.

(1) гл. 8:1; (2) гл. 11:24; Откр. 1:10

2 И ме преведе наоколо покрай тях, и ето, бяха твърде много по лицето на полето, и ето, бяха твърде сухи.

3 И ми каза: Сине човешки, могат ли да оживеят тези кости?¹ И казах: Господи, БОЖЕ, Ти знаеш².

(1) Пс. 88:10; (2) Деян. 26:8

4 И ми каза: Пророкувай за тези кости и им кажи: Сухи кости, слушайте ГОСПОДНОТО слово!

5 Така казва Господ БОГ на тези кости: Ето, ще направя да влезе във вас дихание* и ще оживеете¹.

*Еврейската дума се използва и за дух, и за дихание, и за вятър.; (1) Бит. 2:7; Пс. 104:30; Ис. 26:19

6 И ще сложа върху вас сухожилия и ще направя да ви израсне плът, и ще ви покрия с кожа, и ще дам дихание във вас, и ще оживеете; и ще познаяте, че Аз съм ГОСПОД.

7 И пророкувах, както ми беше заповядано; и настана шум, когато пророкувах, и ето, брожение, и костите се събраха, кост с костта си.

8 И видях и ето, по тях *се появиха* сухожилия и израсна плът, и кожа ги покри отгоре, но дихание нямаше в тях.

9 И ми каза: Пророкувай за диханието! Пророкувай, сине човешки, и кажи на диханието: Така казва Господ БОГ: Ела, дихание, от четирите ветрища¹, и дъхни върху тези убити, и ще оживеят!²

(1) Откр. 7:1

10 И пророкувах, както ми заповяда; и диханието дойде в тях и те оживяха, и се изправиха на краката си¹ – една много, много голяма войска.

(1) Откр. 11:11

11 И ми каза: Сине човешки, тези кости са целият израилев дом. Ето, те

казват: Изсъхнаха костите ни и надеждата ни се изгуби; свършено е с нас¹.

(1) Йов 17:15; Пс. 31:22; 88:4,5; Плач 3:18

12 Затова пророкувай и им кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, аз отварям гробовете ви и ще ви изведа от гробовете ви¹, народе Мой, и ще ви заведе в израилевата земя².

(1) Ос. 13:14; Мт. 27:52,53; (2) гл. 36:24; Ис. 11:11

13 И ще познаете, че аз съм ГОСПОД, когато отворя гробовете ви и ви изведа от гробовете ви, народе Мой.

14 И ще дам своя дух във вас¹ и ще оживеете, и ще ви поставя в земята ви; и ще познаете, че аз, ГОСПОД, изговорих това и го извърших², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 36:27; Ис. 32:15; (2) гл. 17:24

15 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

16 И ти, сине човешки, взemi си едно дърво и напиши на него¹: За Юда и за другарите му, израилевите синове². Взemi и друго дърво и напиши на него: За Йосиф, дървото на Ефрем и другарите му, целия израилев дом³.

(1) Чис. 17:2; (2) 2 Лст. 11:12; (3) 3 Царе 12:19

17 И си ги съедини един с друг в едно дърво, за да станат едно в ръката ти.

18 И когато синовете на народа ти проговорят и ти кажат: Няма ли да ни обясниш за какво са ти тези?¹ –

(1) гл. 24:19

19 ти им кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, аз вземам дървото на Йосиф, което е в ръката на Ефрем и на другарите му, израилевите племенни клонове, и ще ги сложа към него, към дървото на Юда, и ще ги направя едно дърво; те ще бъдат едно в ръката Ми¹.

(1) Ер. 3:18

20 И дърветата, на които си писал, нека бъдат в ръката ти пред очите им.

21 И им кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, аз вземам израилевите синове из сред народите, където са отишли, и ще ги събера отвсякъде и ще ги доведе в земята им¹.

(1) гл. 34:13; 39:28; Ер. 16:15; 23:3; 31:16,17; Соф. 3:20

22 И ще ги направя един народ¹ в

земята, на израилевите планини; един цар ще царува над всички тях и няма вече да бъдат два народа, и занаят няма вече да бъдат разделени на две царства².

(1) Ис. 11:13; (2) Мих. 5:3; Зах. 11:14; Девн. 1:6

23 И вече няма да се оскверняват с идолите си и с мерзостите си и с всичките си престъпления¹. И аз ще ги спася от всичките им заселища, където са съгрешавали, и ще ги очистя; и те ще ми бъдат народ и аз ще им бъда Бог².

(1) гл. 11:18; 36:25-29;

(2) гл. 11:20; 36:28; 2 Кор. 6:16; Откр. 21:3

24 И слугата ми Давид ще бъде цар над тях и всички ще имат един пастир¹; и ще ходят в правилата ми и ще пазят наредбите ми, и ще ги вършат².

(1) гл. 34:23,24; Ос. 3:5;

(2) гл. 36:27; Вжж. 6:1; Ер. 32:39

25 И ще живеят в земята, която дадох на слугата си Яков¹, където живяха бащите ви; и ще живеят на нея, те, синовете им и синовете на синовете им до века; и слугата ми Давид ще им бъде княз до века².

(1) гл. 28:25; (2) Бит. 48:4;

2 Царе 7:13,16; Ис. 60:21; Йонл. 3:20; Ам. 9:15

26 И ще склуча с тях завет на мир, вечен завет с тях ще бъде¹; и ще ги настани и ще ги умножа², и ще поставя светилището си сред тях до века³.

(1) гл. 16:60; 34:25; Ер. 31:31; (2) гл. 36:10,37;

(3) гл. 43:7; 48:35; Изх. 15:17; 25:8; Лев. 26:11,12; Соф. 3:15

27 И скинията ми ще бъде над тях и аз ще им бъда Бог, и те ще ми бъдат народ¹.

(1) ст. 23

28 И народите ще познаят, че аз, ГОСПОД, освещавам Израил¹, когато светилището ми бъде сред тях до века².

(1) гл. 20:12; Ин. 17:17,19; (2) ст. 26

гл. 38: гл. 39:1-24

38 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 Сине човешки, насочи лицето си към Гог в земята на Магог¹, княза на Рос, Мосох и Тувал², и пророкувай против него, като кажеш:

(1) Бит. 10:2; Откр. 20:8; (2) гл. 27:13

3 Така казва Господ БОГ: Ето, аз съм

против теб, Гог, княже на Рос, Мосох и Тувал.

4 Ще те обърна и ще сложа кука в челюстите ти¹, и ще те извадя с цялата ти войска, коне и конници, всички великолепно облечени, едно голямо събрание с щитове и щитчета, всички носещи мечове –

(1) гл. 29:4; 4 Царе 19:28; Ис. 37:29

5 персийци, етиопци и ливийци¹ с тях, всички с щитове и шлемове,

(1) гл. 27:10

6 Гомер¹ и всичките му полкове, дома на Тогарма² от най-крайния север и всичките му полкове, и много народи с теб³.

(1) Бит. 10:2; (2) гл. 27:14; (3) гл. 32:30

7 Пригответи се и пригответи *всичко* за себе си, ти и цялото ти събрание, което се е събрало при теб, и им бъди страж.

8 След много дни ще бъдеш призован¹; в последните години ще дойдеш в земята, която е била възстановена от меч и събрана от много народи², на израилевите планини, които са били постоянно в развалини, но *народът ѝ* беше изведен отсрещ народите и те всички ще живеят *в нея* в безопасност³.

(1) Ис. 8:9; (2) гл. 36:24; (3) гл. 34:25,28

9 И ти ще се изкачиш и ще дойдеш като вихрушка, ще бъдеш като облак, за да покриеш земята, ти и всичките ти полкове, и много народи с теб¹.

(1) Дан. 11:40

10 Така казва Господ БОГ: В онзи ден ще дойдат мисли в сърцето ти и ще замислиш зъл замисъл¹.

(1) Пс. 83:3-5

11 И ще кажеш: Ще се изкача в земята на неукрепени села, ще дойда при онези, които са в спокойствие и живеят в безопасност¹, които живеят всички без стени и нямат резета и порти²! –

(1) Визк. 12:10; (2) Ер. 49:31; Зах. 2:4

12 за да заграбиш грабеж и да плячкосаш плячка, и да обърнеш ръката си против населени *сега* развалини и против народ, събран отсрещ народите, който е придобил добитък и имот и живее в центъра на земята.

13 Сава и Дедан, и търговците на Тарсис¹ с всичките му млади лъвове ще ти кажат: Да заграбиш грабеж ли си дошъл? Да плячкосаш плячка ли си събрал събранието си, да задигнеш сребро и злато, да вземеш добитък и имот, да заграбиш голям грабеж?

(1) гл. 27:12

14 Затова, пророкувай, сине човешки, и кажи на Гог: Така казва Господ БОГ: В онзи ден, когато народът Ми Израил живее в безопасност, няма ли да знаеш?

15 Ще дойдеш от мястото си, от най-крайния север, ти и много народи с теб, всички яздещи на коне, голямо множество и многобройна войска.

16 И ще се изкачиш против народа Ми Израил като облак, за да покриеш земята. Това ще бъде в последните дни¹, и аз ще те доведа против Своята земя, за да Ме познаят народите, когато се осветя в теб, Гог, пред очите им².

(1) Дан. 10:14; Мих. 4:1; (2) гл. 20:41; Иак. 14:4

17 Така казва Господ БОГ: Ти ли си онзи, за когото говорих в древните дни чрез слугите Си, израилевите пророци, които в онези дни пророкуваха години *наред*, че ще те доведа против тях?¹

(1) Мих. 4:11

18 И в онзи ден, когато Гог дойде в израилевата земя, заявява Господ БОГ, яростта Ми ще се запали в гнева Ми¹.

(1) гл. 36:6

19 И в ревността Си и в огъня на гнева Си говорих¹: Непременно в онзи ден ще има голямо брожение в израилевата земя.

(1) гл. 36:5

20 И ще се разтреперят от присъствието Ми морските риби и небесните птици, и полските зверове, и всички пълзящи, които пълзят по земята, и всичките хора, които са по лицето на земята; и планините ще се сринат и стръмнините ще паднат, и всяка стена ще падне на земята¹.

(1) Ер. 4:24-26; Наум 1:5; Откр. 11:13

21 И ще призова против него меч по всичките Си планини, заявява Господ

БОГ, мечът на всекиго ще бъде против другия¹.

(1) Аг. 2:22; Зах. 14:13

22 И аз ще се съдя с него с мор и с кръв и ще наваля пороен дъжд и каменна градушка, огън и сярва върху него и върху полковете му, и върху многото народи, които са с него¹.

(1) Пс. 11:6; Ис. 29:6; 66:16; Зах. 14:12; Откр. 8:7; 16:21; 20:9

23 И ще се възвелича и ще се осветя, и ще се изявя пред очите на много народи¹; и те ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) ст. 16; гл. 28:22,25; Ис. 25:3

ст. 1-24; гл. 38

39 И ти сине човешки, пророкувай против Гог, като кажеш: Така казва Господ БОГ: Ето, аз съм против теб, Гог, княже на Рос, Мосох и Тувал.

2 Ще те обърна и ще те поведе, и ще те изведе от най-крайния север, и ще те доведе на израилевите планини.

3 И ще избия лъка ти от лявата ти ръка и ще изхвърля стрелите ти от дясната ти ръка¹.

(1) Пс. 46:9; 76:3

4 Ще паднеш на израилевите планини, ти и всичките ти полкове, и народите, които са с теб. И ще те дам за храна на хищните птици от всякакъв вид и на полските зверове¹.

(1) гл. 32:4,5; Откр. 19:17

5 Ще паднеш на открито поле, защото аз изговорих *това*¹, заявява Господ БОГ.

(1) Ис. 24:21

6 И ще изпратя огън¹ сред Магог и сред онези, които живеят безгрижно по островите; и те ще познаят, че аз съм ГОСПОД.

(1) Откр. 20:9

7 И ще изявя свящото Си Име сред народа Си Израил и няма вече да оставя да се оскверни свящото Ми Име. И народите ще познаят, че аз съм ГОСПОД, Светият в Израил.

8 Ето, *това* идва и ще стане¹, заявява Господ БОГ, този е денят, за който говорих².

(1) гл. 33:33; (2) Ис. 46:10

9 И жителите на израилевите градове ще излязат и ще кладат огън и ще

горят оръжия, щитове и щитчета, лъкове и стрели, боздугани и копия; ще кладат огън с тях седем години.

10 И няма да носят дърва от полото и да сечат от горите, защото ще кладат огън с оръжия. И ще ограбят онези, които са ги ограбили, и ще плячкосат онези, които са ги плячкосали¹, заявява Господ БОГ.

(1) Зах. 14:14

11 И в онзи ден ще дам на Гог място за погребване в Израил – долината на преминаващите на изток от морето; и ще затваря *пътя* на преминаващите. И там ще погребат Гог и цялото му множество и ще нарекат *мястото* долината на Амон-Гог*.

*Множеството на Гог

12 И израилевият дом ще ги погребва, за да се очисти земята¹, седем месеца;

(1) Чис. 19:16

13 и целият народ на земята ще ги погребва. И бележит ще им бъде денят, в който аз ще се прославя¹, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 28:22

14 И ще отдели мъже, които постоянно да обикалят земята и които с обикалящите да погребват останалите по лицето на земята, за да я очистят. След седем месеца ще я претърсят.

15 И обикалящите ще ходят през земята и щом някой види човешка кост, ще изправя знак при нея, докато гробарите я погребат в долината на Амон-Гог.

16 И името и на града също ще бъде Амона*. Така ще очистят земята¹.

*Множество; (1) ст. 12

17 А ти, сине човешки, така казва Господ БОГ: Кажете на птиците от всякакъв вид и на всички полски зверове: Съберете се и елате! Струпайте се отвсякъде на жертвата, която жертвам за вас, голяма жертва върху израилевите планини, и яжте месо и пийте кръв¹!

(1) гл. 29:5; Ер. 46:10; Соф. 1:7

18 Месата на силни мъже ще ядете и кръвта на земните първенци ще пиете – овни, агнета и кози, и юнци, всички угоени на Васан¹.

(1) Ис. 34:6,7; Откр. 19:18

19 И ще ядете тлъстина до насита и ще пиете кръв до опиване от жертвата, която жертвах за вас.

20 И ще се наситите на трапезата Ми с коне и ездачи, със силини мъже и с всички воители, заявява Господ БОГ.

21 И аз ще поставя славата Си между народите¹; и всички народи ще видят Моя съд, който извърших, и ръката Ми, която сложих върху тях².

(1) Мал. 1:5; (2) Пс. 94:10; Ис. 37:20

22 И израилевият дом ще познае, че аз съм ГОСПОД, техният Бог, от онзи ден и за в бъдеще.

23 И народите ще познаят, че израилевият дом беше пленен заради беззаконието си – понеже Ми измениха¹, затова скрих лицето Си от тях² и ги предадох в ръката на притеснителите им, и те всички паднаха от меч³.

(1) гл. 36:18; Псалм. 1:8;

(2) Вжж. 31:17,18; Ис. 59:2; (3) Езд. 9:7

24 Според нечистотата им и според престъпленията им постъпих с тях и скрих лицето Си от тях¹.

(1) ст. 23

25 Затова, така казва Господ БОГ: Сега ще върна Яков от плен¹ и ще се смиля за целия израилев дом², и ще ревнувам за свящото Си Име³.

(1) Ер. 29:14; 32:37; (2) Ис. 14:1; Римл. 11:26; (3) гл. 36:21-23

26 И те ще носят позора си и всичките си престъпления, с които Ми измениха¹, когато живеят в безопасност в земята си и няма кой да ги плаши²,

(1) гл. 15:8; 20:27; (2) гл. 34:25

27 когато ги върна от народите и ги събера от страните на враговете им, и се осветя чрез тях пред очите на многото народи¹.

(1) гл. 20:41

28 И ще познаят, че аз съм ГОСПОД, техният Бог, понеже ги откарах в плен при народите и отново ги събрах в земята им¹; и вече няма да оставя там никого от тях².

(1) гл. 37:21; Вжж. 30:3,4; (2) Ам. 9:9

29 И няма вече да скрия лицето Си от тях¹, защото излях Духа Си върху израилевия дом², заявява Господ БОГ.

(1) Ис. 54:8; Мих. 7:19;

(2) гл. 36:26,27; Ис. 59:21; Йонм. 2:28; Зах. 12:10

40 В двадесет и петата година на плена ни¹, в началото на годината, на десетия ден от месеца², в четиринадесетата година, след като портата на града беше разбита³, точно в този ден ГОСПОДНАТА ръка беше върху мен¹ и ме заведе там.

(1) гл. 1:2,3; (2) Изх. 12:3; 40:2; (3) гл. 33:21

2 Чрез Божии видения¹ ме заведе в израилевата земя и ме постави на една много висока планина². И на нея, на юг имаше нещо като постройките на град³.

(1) гл. 8:3; (2) Ис. 2:2; (3) Откр. 21:10

3 И като ме заведе там, ето, мъж, чийто вид беше като вида на бронз¹, и в ръката му имаше лена вярв и мярка от тръстика²; и той стоеше на портата.

(1) гл. 8:2; (2) гл. 47:3; Откр. 11:1

4 И мъжът ми проговори: Сине човешки, виж с очите си и чуй с ушите си, и внимавай в сърцето си за всичко, което ще ти покажа¹ – защото ти беше доведен тук, за да ти покажа това. Всичко, което видиш, разкажи на израилевия дом².

(1) гл. 44:5; (2) гл. 43:10,11

5 И ето, имаше стена извън дома околоръст¹ и в ръката на мъжа имаше мярка от тръстика, дълга шест лакътя, всеки с дължина на лакът и длан². И измери ширината на зданието – една тръстика, и височината – една тръстика.

(1) гл. 42:20; (2) гл. 43:13

6 И дойде при портата, която беше обърната на изток¹ и се изкачи по стъпалата ѝ. И измери прага на портата; ширината му беше една тръстика, и другият праг беше с ширина една тръстика.

(1) гл. 11:1; 42:15; 47:1

7 И всяка стражарска стая беше една тръстика дълга и една тръстика широка, и разстоянието между стайте беше пет лакътя, а прагът на портата при преддверната зала на портата към дома беше една тръстика.

8 Измери и преддверната зала на портата към дома – една тръстика.

9 Измери и преддверната зала на портата – осем лакътя, и стълбовете

им – два лакътя; и преддверната зала на портата беше към дома.

10 И стражарските стаи на портата на изток бяха три отсам и три оттам, една мярка имаха и трите; и една мярка имаха стълбовете отсам и оттам.

11 Измери и ширината на входа на портата – десет лакътя, и дължината на портата – тринадесет лакътя.

12 А пред стайте имаше ограничител от един лакът *отсам* и ограничител от един лакът *оттам*. И *всяка* стая беше шест лакътя отсам и шест лакътя оттам.

13 И измери портата от покрива на едната стражарска стая до покрива на другата, и ширината беше двадесет и пет лакътя, врата срещу врата.

14 И направи *същото* със стълбовете – шестдесет лакътя; и преддверието *стигаше* до стълбовете околоръст портата.

15 И от лицето на портата на входа до лицето на преддверната зала на вътрешната порта имаше петдесет лакътя.

16 И на стражарските стаи имаше решетъчни прозорци¹, и на стълбовете им навътре към портата околоръст, така и на сводовете; и имаше прозорци навътре околоръст; и на *всеки* стълб имаше палми².

(1) гл. 41:26; 3 Царе 6:4; (2) гл. 41:18; 3 Царе 6:29,32

17 И ме заведе във външния двор¹ и ето, стаи² и *каменна* настилка, направени околоръст на двора; тридесет стаи имаше върху *каменната* настилка.

(1) гл. 42:1; 46:21; Откр. 11:2; (2) 3 Царе 6:5

18 И *каменната* настилка беше отстранена на портата, съответстваща на дължината на портите; *това* беше долната *каменна* настилка.

19 И измери ширината от лицето на долната порта до лицето на вътрешния двор отвън – сто лакътя на изток и на север.

20 И измери дължината и ширината на портата на външния двор, която гледаше на север.

21 И стражарските ѝ стаи бяха три отсам и три оттам, и стълбовете ѝ, и сводовете ѝ. Беше според мярката на първата порта, дължината ѝ беше петдесет лакътя и ширината ѝ – двадесет и пет лакътя.

22 И прозорците ѝ, и сводовете ѝ, и палмите ѝ бяха според мярката на портата, която беше обърната на изток; и по седем стъпала се изкачваха към нея и сводовете ѝ бяха пред тях.

23 И портата на вътрешния двор беше срещу портата, която беше на север и на изток; и измери от порта до порта – сто лакътя.

24 И ме заведе на юг и ето, порта на юг; и измери стълбовете ѝ и сводовете ѝ според същите мерки.

25 И тя, и сводовете ѝ имаха прозорци околоръст, като онези прозорци; дължината *им* беше петдесет лакътя и ширината *им* – двадесет и пет лакътя.

26 И седем стъпала бяха изкачването ѝ и сводовете ѝ бяха пред тях; и на стълбовете ѝ имаше палми, една отсам и една оттам.

27 И вътрешният двор имаше порта на юг; и измери от *външната* порта до *вътрешната* порта на юг – сто лакътя.

28 И ме заведе във вътрешния двор¹ през южната порта и измери южната порта според същите мерки,

(1) Изх. 27:9; 3 Царе 6:36

29 и стражарските ѝ стаи, и стълбовете ѝ, и сводовете ѝ според същите мерки. И тя, и сводовете ѝ имаха прозорци околоръст; петдесет лакътя беше дължината, а ширината – двадесет и пет лакътя.

30 И сводовете околоръст бяха двадесет и пет лакътя на дължина и пет лакътя на ширина.

31 И сводовете ѝ бяха към външния двор и по стълбовете ѝ имаше палми; и осем стъпала бяха изкачването ѝ.

32 И ме заведе във вътрешния двор на изток и измери портата според същите мерки,

33 и стражарските ѝ стаи, и стълбо-

вете ѝ, и сводовете ѝ според същите мерки. И тя и сводовете ѝ имаха прозорци околоръст; дължината беше петдесет лакътя, а ширината – двадесет и пет лакътя.

34 И сводовете ѝ бяха към външния двор и по стълбовете ѝ имаше палми отсам и оттам; и осем стъпала бяха изкачването ѝ.

35 И ме заведе при северната порта и я измери според същите мерки,

36 и стражарските ѝ стаи, и стълбовете ѝ, и сводовете ѝ; и тя имаше прозорци околоръст; дължината беше петдесет лакътя, а ширината – двадесет и пет лакътя.

37 И стълбовете ѝ бяха към външния двор и по стълбовете ѝ имаше палми отсам и оттам; и осем стъпала бяха изкачването ѝ.

38 И имаше една стая и входът ѝ беше при стълбовете на портата; там миеха всеизгарянето¹.

(1) Лев. 1:9,13

39 И в преддверната зала на портата имаше две маси отсам и две маси оттам, на които да се колят всеизгарянето¹, жертвата за грях² и жертвата за вина³.

(1) Лев. 1:3; (2) Лев. 4:3; (3) Лев. 5:15; 7:2

40 И на външната страна, при изкачването към входа на северната порта, имаше две маси; и на другата страна на преддверието на портата имаше две маси.

41 Четири маси имаше отсам и четири маси – оттам при страните на портата; осем маси, на които се колят жертвите.

42 И четирите маси за всеизгарянето бяха от дялани камъни, лакът и половина дълги и лакът и половина широки, и един лакът високи; на тях се слагаха инструментите, с които се колежа всеизгарянето и жертвата.

43 И куки, една длан широки, бяха приковани околоръст на дома; и на маси се слагаха месото на приноса.

44 И извън вътрешната порта бяха стаите на певците, във вътрешния

двор, който беше на страната на северната порта, и лицата им гледаха на юг; а една беше на страната на източната порта и лицето ѝ гледаше на север.

45 И ми каза: Тази стая, чието лице гледа на юг, е за свещениците, които се грижат за дома¹.

(1) Чис. 3:27-32

46 А стаята, чието лице гледа на север, е за свещениците, които се грижат за олтара¹. Те са синовете на Садок, които измежду синовете на Леви се приближават при ГОСПОДА, за да Му служат².

(1) Лев. 6:9-13; (2) гл. 43:19; 44:15,16; 3 Царе 2:35

47 И измери двора – сто лакътя на дължина и сто лакътя на ширина, беше четвъртит. И олтарът беше пред дома¹.

(1) Изх. 40:29

48 И ме заведе в преддверната зала¹ на дома и измери стълба на преддверната зала – пет лакътя отсам и пет лакътя оттам; и ширината на портата беше три лакътя отсам и три лакътя оттам.

(1) 3 Царе 6:3

49 Дължината на преддверната зала беше двадесет лакътя, а ширината – единадесет лакътя; и при стълбалата, по които се изкачваха към нея, и при стълбовете¹ имаше колони, една отсам и една оттам.

(1) 3 Царе 7:21

гл. 41: 3 Царе 6:1-20; Зах. 6:12,13

41 После ме заведе в храма и измери стълбовете – шест лакътя ширина отсам и шест лакътя ширина оттам, ширината на шатъра.

2 И ширината на входа беше десет лакътя и страните на входа бяха пет лакътя отсам и пет лакътя оттам. И измери дължината му – четиридесет лакътя, и ширината му – двадесет лакътя.

3 И влезе вътре и измери стълба на входа – два лакътя, и входа – шест лакътя, и ширината на входа – седем лакътя.

4 И измери дължината му – двадесет

лакътя, и ширината – двадесет лакътя към лицето на храма¹. И ми каза: Това е Пресвятото място.

(1) Откр. 21:16

5 И измери стената на дома – шест лакътя, и ширината на страничните стаи – четири лакътя околоръст около дома.

6 И страничните стаи бяха по три, стая над стая, тридесет на ред; и влизаха в стената, която беше околоръст на дома за страничните стаи, за да се държат здраво, но не се държаха за стената на дома.

7 И *зданието* се разширяваше и имаше вита стълба, която се изкачваше към страничните стаи, защото витата стълба на дома се изкачваше нагоре околоръст на дома; затова ширината на дома беше нагоре; и така долният етаж се изкачваше до горния през средния.

8 И видях височината на дома околоръст; основите на страничните стаи бяха една цяла тръстика от шест големи лакътя.

9 Ширината на външната стена на страничните стаи беше пет лакътя; и оставеното място *образуваше* страничните стаи на дома.

10 И между стайте имаше ширина от двадесет лакътя околоръст около дома¹.

(1) гл. 42:1-9

11 И вратата на страничните стаи беше към оставеното място, една врата на север и една врата на юг; и ширината на оставеното място беше пет лакътя околоръст.

12 А зданието, което беше пред отделеното място на западната страна, беше седемдесет лакътя широко; и стената на зданието беше пет лакътя широка околоръст, а дължината му беше деветдесет лакътя.

13 И измери дома, дължината беше сто лакътя; и отделеното място и зданието, и стените му – дължината беше сто лакътя.

14 И ширината на лицето на дома и

на отделеното място на изток беше сто лакътя.

15 И измери дължината на зданието, което беше в лицето на отделеното място зад него, и галериите му отсам и оттам – сто лакътя; и вътрешния храм и преддверията на двора.

16 Праговете и решетъчните прозорци и галериите наоколо в трите им *рега*, срещу прага бяха облечени с дърво околоръст от земята до прозорците – а прозорците бяха покрити –

17 до над входа и до вътрешния дом, и навън, и по цялата стена околоръст, отвътре и отвън; *всичко беше според мерките*.

18 И бяха направени херувими и палми¹, по една палма между херувим и херувим. *Всеки херувим имаше две лица*,

(1) гл. 40:16

19 лице на човек към палмата отсам и лице на млад лъв към палмата оттам¹; така беше направено по целия дом околоръст.

(1) гл. 1:10; 3 Царе 7:29

20 От земята до над вратата бяха направени херувимите и палмите и на стената на храма.

21 А храмът имаше четвъртити стълбове на вратите и тези отпред на светилището имаха същия вид.

22 Олтарът¹ беше дървен, три лакътя висок и дълг два лакътя; и ъглите му и подножието му, и страните му бяха дървени. И ми каза: Това е масата, която стои пред ГОСПОДА².

(1) Изх. 30:1; (2) гл. 44:16; Мал. 1:7,12

23 А храмът и светилището имаха две врати.

24 И вратите¹ имаха по две крила, две въртящи се крила, две на едната врата и две крила на другата.

(1) 3 Царе 6:31; 2 Лек. 4:22

25 И по тях, по вратите на храма, бяха направени херувими и палми, както бяха направени по стените. И отпред на преддверната зала отвън имаше дървени прагове.

26 И имаше решетъчни прозорци¹ и палми отсам и оттам по страните на

преддверната зала; такива бяха стра-
ничните стаи на дома, и праговете.

(1) гл. 40:16

42 И ме изведе във външния двор¹
при пътя, който води на север, и ме
заведе в стаята, която беше срещу от-
делното място и срещу северното зда-
ние².

(1) гл. 40:17; (2) гл. 41:10

2 На лицето му, дълго сто лакътя,
беше северната врата, а ширината
беше петдесет лакътя.

3 Срещу двадесетте лакътя на вътреш-
ния двор и срещу каменната настилка
на външния двор имаше галерия сре-
щу галерия на третия етаж.

4 И пред стайте имаше коридор, де-
сет лакътя широк, и навътре – път от
един лакът; и вратите на стайте бяха
на север.

5 А най-горните стаи бяха по-тесни,
понеже галериите отнемаха от тях по-
вече отколкото от долните и средните
етажи на зданието.

6 Защото те бяха на три етажа и ня-
маха стълбове като стълбовете на дво-
ровете; затова горният етаж беше по-
тесен от долния и средния, от земята.

7 И стената отвън, която беше успо-
редна на стайте към външния двор,
пред стайте, дължината ѝ беше петде-
сет лакътя.

8 Защото дължината на стайте, които
бяха на външния двор, беше петдесет
лакътя; и ето, пред храма беше сто
лакътя.

9 А под тези стаи беше входът от из-
ток, като се отива към тях от външния
двор¹.

(1) гл. 46:19

10 На ширината на стената на дво-
ра на изток, пред отделеното място и
пред зданието имаше стая.

11 И пътят пред тях беше на вид като
стайте, които бяха на север; както по
дължина, така и по ширина и по всич-
ките им изходи и по наредбата им и
по вратите им.

12 И като вратите на стайте, които
бяха на юг, имаше и врата в началото

на пътя, пътя право срещу стената на
изток, като се идва към тях.

13 И ми каза: Северните стаи и юж-
ните стаи, които са пред отделното
място, са светите стаи, където све-
щениците, които се приближават при
ГОСПОДА, ще ядат пресветите неща.
Там ще слагат пресветите неща – и
хлебния принос, и жертвата за грях,
и жертвата за вина – защото мястото е
свято¹.

(1) Лев. 6:26

14 Когато свещениците влизат в храма,
да не излизат от свящото място във
външния двор, а там да слагат дрехи-
те, с които служат, защото са свети; и
да обличат други дрехи и така да се
приближават при онова, което е на
народа¹.

(1) гл. 44:19; Лев. 16:24

15 И когато свърши измерванията на
вътрешния дом, ме изведе по пътя
към портата, която е насочена на из-
ток¹, и измери гома околоръст².

(1) гл. 40:6; (2) гл. 40:5; Откр. 11:1

16 Измери източната страна с тръс-
тикова мярка – петстотин тръстики с
тръстикова мярка околоръст.

17 Измери северната страна – пет-
стотин тръстики с тръстикова мярка
околоръст.

18 И южната страна измери – петсто-
тин тръстики с тръстикова мярка.

19 Обърна се към западната страна и
измери петстотин тръстики с тръсти-
кова мярка.

20 От четирите страни го измери.
Имаше стена околоръст¹, дължината ѝ
беше петстотин тръстики и ширината
ѝ – петстотин тръстики², за да отдели
свящото от несвящото³.

(1) гл. 40:5; (2) гл. 45:2; (3) гл. 43:12

43 И ме заведе при портата, порта-
та, която е обърната на изток¹.

(1) гл. 10:19; 44:1

2 И ето, славата на Израилевия Бог
идваше от изток¹; гласът Му беше като
глас на големи води² и земята сияеше
от славата Му³.

(1) гл. 11:23; (2) гл. 1:24; (3) Ис. 6:3; Авак. 3:3,4; Откр. 18:1

3 И видът на видението, което видях, беше като видението, което видях, когато дойдох да *пропрокувам* за разрушението на града¹. Виденията бяха като видението, което видях при реката Ховар², и паднах на лицето си³.

(1) гл. 8:4; 9:10; (2) гл. 10:22; (3) гл. 3:23

4 И ГОСПОДНАТА слава влезе в дома през пътя на портата, която е обърната на изток¹.

(1) гл. 44:2; Ис. 60:1

5 И Духът ме вдигна¹ и ме заведе във вътрешния двор; и ето, дъмът беше изпълнен с ГОСПОДНАТА слава².

(1) гл. 3:12,14; (2) гл. 10:4; Изх. 40:34; Аг. 2:9

6 И чух един да ми говори от дома¹; и един мъж стоеше при мен.

(1) Изх. 29:42

7 И ми каза: Сине човешки, *това е мястото на престола Ми¹ и мястото на стъпалата на краката Ми², където ще обитавам сред израилевите синове до века³. И израилевият дом няма вече да омърси свящото Ми Име⁴, нито те, нито царете им, с блудствата си или с труповите на царете си и високите си места,*

(1) Пс. 99:1; Ер. 3:17; 17:12;
(2) 1 Лст. 28:2; (3) ст. 9; (4) Зах. 13:2

8 както когато поставиха прага си при Моя праг и стълбовете на вратите си при стълбовете на Моите врати и *само* стената беше между Мен и тях, и омърсиха свящото Ми Име с гнусотите, които вършеха¹; и аз ги поядох в гнева Си².

(1) гл. 8:6; 4 Царе 16:14; (2) гл. 5:11,12

9 Сега нека отдалечат от Мен блудствата си и труповите на царете си и аз ще обитавам сред тях до века¹.

(1) гл. 37:26-28; Изх. 29:45;
3 Царе 8:13; Пс. 68:16; Йоиш 3:17; Откр. 21:3

10 Ти, сине човешки, разкажи за *този* дом на израилевия дом¹, за да се засрамят заради беззаконията си²; и нека измерят строежа му.

(1) гл. 40:4; (2) гл. 16:61,63

11 И ако се засрамят за всичко, което са вършили, им покажи очертанятия на дома и устройството му, и изходите му, и входовете му, и всичките му очертанятия, и всичките му наредби, и всичките му очертанятия, и всичките му закони¹; и ги напиши пред тях, за да

пазят всичките му очертанятия и всичките му наредби, и да ги изпълнят.

(1) гл. 44:5; Евр. 8:5

12 Ето наредбата за дома: На върха на хълма цялото му пространство околоръст ще бъде пресвято¹; ето, това е наредбата за дома.

(1) гл. 42:20; Пс. 93:5

13 И ето мерките на олгара¹ в лакти, а лакътят е *един* лакът и една длан: Основата му е *един* лакът и ширината – *един* лакът и поясет му по краищата му наоколо² – една педя; това ще бъде основната площ на олгара.

(1) 2 Лст. 4:1; (2) гл. 40:5

14 А от основата му на земята до долния пояс – два лакътя, и ширината – един лакът; и от по-малкия пояс до по-големия пояс – четири лакътя, и ширината – един лакът.

15 И жертвеникът*¹ – четири лакътя; и от жертвеника нагоре – четири рога².

*евр.: арил – Божие огнище; (1) Ис. 29:1; (2) Изх. 27:1,2

16 И жертвеникът е с дванадесет лакътя дължина при дванадесет лакътя ширина; четвъртит е от четирите си страни.

17 И поясет е с четиринадесет лакътя дължина при четиринадесет лакътя ширина от четирите си страни; и около него площадката е половин лакът, и основата ѝ е *един* лакът наоколо, и стъпалата към нея са обърнати на изток.

18 И ми каза: Сине човешки, така казва Господ БОГ: Това са наредбите на олгара, в деня, когато бъде направен, за да се принасят върху него всеизгаряния и да се рси върху него кръв¹.

(1) Лев. 1:5

19 И на свещениците, левитите, които са от потомството на Садок¹, които се приближават при Мен, заявява Господ БОГ, за да Ми служат, да дадеш юнец в жертва за грях.

(1) гл. 40:46; Ер. 33:18

20 И да вземеш от кръвта му и да я сложиш на четирите рога на олгара, на четирите ъгъла на пояса и на площадката наоколо; така да го очистиш и да направиш умилостивение за него¹.

(1) гл. 45:18,19; Изх. 29:36,37; Лев. 8:14,15

21 И да вземеш юнеца, който е жерт-

ва за грях, и да го изгорят на определеното място на дома, извън светилището¹.

(1) гл. 45:2; Изх. 29:14

22 А на втория ден да принесеш козел без недостатък в жертва за грях¹; и да се очисти олтарът, както се очисти с юнеца.

(1) Лев. 4:23,26

23 Когато свършиш очистването му, да принесеш юнец от говедата без недостатък и овен от овците без недостатък.

24 Да ги принесеш пред ГОСПОДА и свещениците да хвърлят върху тях сол¹ и да ги принесат във всеизгаряне на ГОСПОДА.

(1) Лев. 2:13

25 Седем дни да принасяш всеки ден козел в жертва за грях; да принасят и юнец от говедата, и овен от овците, които нямат недостатък¹.

(1) Изх. 29:37

26 Седем дни да правят умилостивение за олтара и да го очистват, и да го освещават¹.

(1) Лев. 8:33-35

27 И когато се свършат дните, на осмия ден и нататък, свещениците да принасят на олтара всеизгарянията ви и примирителните ви жертви¹; и Аз ще ви приема², заявява Господ БОГ.

(1) Лев. 9:1-4; (2) гл. 20:40,41; 2 Кор. 6:17

44 И ме върна по пътя към външната порта на светилището, която е обърната на изток¹; и тя беше затворена².

(1) гл. 43:1; (2) гл. 46:1

2 И ГОСПОД ми каза: Тази порта ще бъде затворена, няма да се отвори и никой човек няма да влезе през нея, защото ГОСПОД, Израилевият Бог влезе през нея¹; и ще бъде затворена.

(1) гл. 43:4

3 А князът, той, князът ще седне в нея да яде хляб пред ГОСПОДА¹. Той ще влезе по пътя на преддверната зала на портата и по същия път ще излезе².

(1) Втж. 12:7; (2) гл. 46:2; 4 Царе 16:18

4 И ме заведе по пътя на северната порта пред дома и погледнах, и ето, ГОСПОДНИЯТ дом беше изпълнен с ГОСПОДНАТА слава¹; и падна на лицето си².

(1) гл. 10:4; Откр. 15:8; (2) гл. 3:23

5 И ГОСПОД ми каза: Сине човешки, внимавай в сърцето си и гледай с очите си, и слушай с ушите си всичко, което ти говоря за всичките наредби на ГОСПОДНИЯ дом и за всичките му закони¹; и внимавай в сърцето си на входа на дома с всичките изходи и светилището².

(1) гл. 40:4; 43:11; (2) Пс. 24:3-6

6 И кажи на бунтовниците, на израилевия дом¹: Така казва Господ БОГ: Много са ви всичките ви гнусотии², доме израилев –

(1) гл. 2:5; (2) гл. 45:9; 1 Петр. 4:3

7 че въведохте чужденци с необрязано сърце и необрязана плът, да бъдат в светилището Ми, да оскверняват дома Ми¹, когато принасяте хляба Ми, тлъстината и кръвта; и претъпиха завета Ми², освен всичките ви гнусотии.

(1) Ер. 9:26; Деян. 21:28; (2) Мал. 2:4-8

8 И не се грижите за заповяданото за светите Ми неща, а си поставихте чужденци да се грижат за заповяданото Ми в светилището Ми¹.

(1) Лев. 22:10

9 Така казва Господ БОГ: Никой чужденец с необрязано сърце и необрязана плът няма да влезе в светилището Ми¹, от всичките чужденци, които са сред израилевите синове².

(1) Пс. 24:3-6; (2) Изх. 12:48; Втж. 23:3; Зах. 14:21

10 Но и левитите, които се отдалечиха от Мен при отклонението на Израил, който се отклони от Мен *и отиже* след идолите си¹, те ще носят беззаконието си².

(1) Ер. 23:11; (2) Ос. 4:9

11 Но ще бъдат служители в светилището Ми, надзиратели на портите¹ на дома и служители в дома; те ще колят всеизгарянията и жертвите на народа² и ще стоят пред тях, за да им служат³.

(1) 1 Лев. 26:1; (2) 2 Лев. 30:17; (3) Чис. 16:9

12 Понеже им служиха пред идолите им и станаха за израилевия дом спънка за беззаконие¹, затова Аз вдигнах ръката Си против тях, заявява Господ БОГ, и те ще носят беззаконието си².

(1) гл. 14:3; Мал. 2:8; (2) ст. 10

13 И те няма да се приближат до Мен, за да Ми свещенодействат¹ и да

се приближат до светите неща и до пресветите, а ще носят позора си и гнусотиите, които вършиха².

(1) Чис. 18:3; (2) Ер. 3:25

14 Но ще ги поставя пазачи над запояданото за дома, за цялата му работа и за всичко, което се върши в него¹.

(1) гл. 46:24; Чис. 18:4; 1 Лст. 23:28-32

15 А свещениците, левитите, синовете на Садок¹, които се грижеха за запояданото за светилището Ми, когато израилевите синове се отклониха от Мен², те нека се приближат при Мен, за да Ми служат³, и нека стоят пред Мен, за да Ми принасят тлъстината и кръвта⁴, заявява Господ БОГ.

(1) 2 Царе 8:17; (2) гл. 48:11; (3) гл. 40:46; Зах. 3:7; (4) Лев. 3:3-16; 17:6

16 Те нека влизат в светилището Ми и те нека се приближават при трапезата Ми¹, за да Ми служат, и те нека се грижат за запояданото Ми².

(1) гл. 41:22; (2) Чис. 16:9; 18:5; 1 Царе 2:35

17 И когато влизат в портите на вътрешния двор, да обличат ленени дрехи; да няма нищо външено на тях, докато служат в портите на вътрешния двор и в дома¹.

(1) Лев. 16:4

18 Да имат ленени тюрбани на главите си и да имат ленени гащи на хълбоците си; да не се опасват с нищо, което причинява пот.

19 И когато излизат във външния двор, във външния двор при народа, да събличат дрехите, с които са служили¹, и да ги сагат в светите стаи, и да обличат други дрехи, за да не освещават народа с дрехите си².

(1) гл. 42:14; Лев. 6:10,11; (2) гл. 46:20

20 И нито да бръснат главите си, нито да оставят косите си да растат, а да стрижат главите си¹.

(1) Лев. 21:5

21 И никой свещеник да не пие вино, когато влиза във вътрешния двор¹.

(1) Лев. 10:9

22 И да не си вземат за жени вдовици или напуснати, а да вземат девичи от потомството на израилевия дом или вдовица, овдовяла от свещеник¹.

(1) Лев. 21:13,14

23 И да учат народа Ми да различава

между свято и несвято и да разпознава нечисто от чисто¹.

(1) гл. 22:26

24 И при споровете те да стоят да съдят; да съдят според Моите присъди¹, да спазват законите Ми и правилата Ми във всичките Ми определени празници² и да освещават съботите Ми³.

(1) Втж. 17:9; (2) гл. 46:9; Лев. 23:2; (3) гл. 22:26; Ис. 58:13

25 И да не идва при мъртъв човек да се оскверни. Но за баща и за майка, и за син, и за дъщеря, и за брат, и за сестра, която не е била омъжена, *МОЖЕ* да се оскверня¹.

(1) Лев. 21:1-3

26 И след очистването му да му преброят седем дни¹,

(1) Чис. 19:11-13

27 и в деня, когато влиза в светилището, във вътрешния двор, за да служи в светилището, да принесе жертвата си за грях¹, заявява Господ БОГ. (1) Лев. 4:3

28 И *това* ще бъде наследството им – аз съм наследството им; да не им дават притежание в Израил – аз съм притежанието им¹.

(1) Втж. 18:2; Ис. Нав. 13:14

29 Да ядат хлебния принос и жертвата за грях, и жертвата за вина¹; и всяко обречено нещо в Израил да бъде тяхно².

(1) Лев. 2:3,10; (2) Лев. 27:21

30 И първото от всички първи плодове от всичко¹, и всеки възвишаем принос от всичко, от всичките ви възвишаеми приноси, да бъдат на свещениците. И първото от тестото си да дават на свещеника², за да почива благословение на домовете ви³.

(1) Изх. 23:19; (2) Чис. 15:20; (3) Мал. 3:10

31 Свещениците да не ядат никаква мърша или разкъсано *от звяр*, било птица, или животно¹.

(1) Лев. 22:8

ст. 1-8: гл. 48:8-22

45 И когато делите с жребий земята за наследство¹, да отделите* свят дял от земята за възвишаем принос на ГОСПОДА, дължината му да бъде двадесет и пет хиляди лактя дъга, а ширината му – десет хиляди; цялото му пространство наоколо да бъде свято.

*бухб.: издигнете; (1) гл. 47:21,22; Ис. Нав. 14:1,2

2 От това да бъде за светилището

място петстотин на петстотин, четвъртото наоколо¹, и петдесет лакътя за свободно място около него².

(1) гл. 42:15-20; (2) гл. 43:21

3 И от тази мярка да отмериш мястото двадесет и пет хиляди лакътя дълго и десет хиляди широко; и в него ще бъде светилището, Пресвятото място¹.

(1) 3 Царе 6:16

4 Това ще е свят дял от земята за свещениците, служителите в светилището, които се приближават да служат на ГОСПОДА; ще им бъде място за къщи и свято място за светилището.

5 И едно място двадесет и пет хиляди лакътя дълго и десет хиляди широко да бъде за левитите, служещи в дома; за тяхно притежание, за градове, в които да живеят¹.

(1) Чис. 35:2

6 И за притежание на града да дадете едно място пет хиляди лакътя широко и двадесет и пет хиляди дълго, успоредно на светия възвишаем принос; да бъде за целия израилев дом.

7 И на княза га гагеме от тази и от онази страна на светия възвишаем принос и на притежанието на града, пред светия възвишаем принос и пред притежанието на града, от западната страна към запад и от източната страна към изток; и дължината му да бъде според всеки от наследствените дялове от западната граница до източната граница.

8 Това ще бъде негова земя, негово притежание в Израил¹; и князете Ми няма вече да угнетяват народа Ми², а ще дадат земята на израилевия дом според племената им³.

(1) Иис. Нав. 19:49; (2) гл. 22:6,27; (3) гл. 46:18

9 Така казва Господ БОГ: Много ви е, израилеви князе!¹ Отмахнете насилюето и грабителството и вършете правосъдие и правда!² Престанете да пьдите народа Ми³, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 44:6; (2) Пс. 82:2-4; Ис. 1:17; Ам. 5:15; (3) Мих. 2:2

10 Прави везни и права ефа, и прав ват да имате¹.

(1) Лев. 19:35,36

11 Ефата и ватът да имат еднаква

мярка, така че ватът да събира една десета от хомера¹ и ефата – една десета от хомера; според хомера да бъде мярката им.

(1) Изх. 16:36; 3 Царе 7:26

12 И сикълът да бъде двадесет гери¹; двадесет сикъла, двадесет и пет сикъла, и петнадесет сикъла да ви бъде мнасата.

(1) Изх. 30:13

13 Това е възвишаемият принос, който ще принасяте: една шеста ефа от хомер жито, и да давате една шеста ефа от хомер ечемик.

14 И правилото за маслиненото масло, за ват масло: ще принасяте една десета ват от кор, от десет вата, от един хомер – защото десет вата са един хомер.

15 И ще принасяте по една овца от овцете, на всеки двеста овце от напоените пасбища на Израил за хлебен принос, за всеизгаряне и за примирителна жертва, за да се прави умилостивение за тях¹, заявява Господ БОГ.

(1) Лев. 1:4

16 Целият народ на земята ще бъде задължен за този възвишаем принос за княза в Израил¹.

(1) Изх. 30:14

17 А дължност на княза ще бъдат всеизгарянията и хлебните приноси, и възлиянията на празниците¹ и на новолунията, и в съботите, и при всички определени празници на израилевия дом²; той ще приготвя жертвата за грях и хлебния принос, и всеизгарянето, и примирителните жертви, за да се прави умилостивение за израилевия дом.

(1) 2 Лет. 8:12,13; (2) Чис. 28; 29; 2 Лет. 35:7

18 Така казва Господ БОГ: В първия месец, на първия ден от месеца, да вземеш юнец от говедата без недостатък и да очистиш светилището¹.

(1) гл. 43:20; Лев. 16:16,18

19 И свещеникът да вземе от кръвата на жертвата за грях и да сложи на стълбовете на вратата на дома и на четирите ъгла на пояса на олтара, и на стълбовете на портата на вътрешния двор¹.

(1) ст. 18

20 И така ще правиш на седмия ден от месеца за този, който съгрешава

от незнание¹, и за простия; и така ще правите умилостивение за дома.

(1) Лев. 4:27

21 В първия *месец*, на четиринадесетия *ден* от месеца, ще ви бъде пасхата, седемдневен празник; безквасен хляб да се яде¹.

(1) Изх. 12:2-20

22 И в онзи ден князът да приготви за себе си и за целия народ на земята юнец в жертва за грях¹.

(1) гл. 46:4; Лев. 4:13-16,21

23 И през седемте дни на празника да приготвя всеизгаряне на ГОСПОДА, седем юнеца и седем овена без недостатък, всеки ден, през седемте дни; и един козел на ден в жертва за грях¹.

(1) Лев. 23:8; Чис. 28:16-24

24 И за хлебен принос да приготвя една ефа за *всеки* юнец и една ефа за *всеки* овен, и *маслинено* масло – един ин за *всяка* ефа¹.

(1) гл. 46:5,7,11

25 В седмия *месец*, на петнадесетия ден от месеца, на празника, да прави същото през седемте дни, според *определеното* за жертвата за грях, за всеизгарянето и за хлебния принос, и за *маслиненото* масло¹.

(1) Лев. 23:34-36

46 Така казва Господ БОГ:

Портата на вътрешния двор, която е обърната на изток, да бъде затворена¹ през шестте делнични дни, а в съботния ден да се отваря и в деня на новолунието да се отваря².

(1) гл. 44:1,2; (2) Ис. 66:23

2 И князът да влезе по пътя през преддверната зала на портата¹ отвън и да застане при стълба на портата², и свещениците да принасят всеизгарянето му и примирителните му жертви, и той да се поклони при прага на портата и да излезе; но портата да не се затваря до вечерта. (1) гл. 44:3; (2) 2 Лев. 23:13

3 И народът на земята да се покланя на ГОСПОДА¹ във входа на тази порта в съботите и на новолунията.

(1) Пс. 96:8,9

4 А всеизгарянето, което князът да принася на ГОСПОДА в съботния ден,

да бъде шест агнета без недостатък и един овен без недостатък¹.

(1) гл. 45:17,22; Чис. 28:10

5 И хлебният принос за овена да бъде една ефа, а хлебният принос за агнетата – колкото му дава ръка, и един ин *маслинено* масло за ефа¹.

(1) гл. 45:24

6 А в деня на новолунието: един юнец от говедата без недостатък, шест агнета и един овен; да бъдат без недостатък¹.

(1) Чис. 28:11-14

7 И да принася хлебен принос: една ефа за юнеца и една ефа за овена, а за агнетата – колкото може да даде ръката му, и един ин *маслинено* масло за ефа¹.

(1) гл. 45:24

8 И когато князът влиза, да влиза по пътя на преддверната зала на портата, и по същия път да излиза¹.

(1) гл. 44:3

9 А когато народът на земята идва пред ГОСПОДА на определените празници¹, тогава онзи, който влиза по пътя на северната порта, за да се поклони, да излиза по пътя на южната порта, а който влиза по пътя на южната порта, да излиза по пътя на северната порта; да не се връща по пътя на портата, през която е влязъл, а да излиза през *онази, която е насреща*.

(1) гл. 36:38; 44:24; Изх. 23:14-17

10 И князът да влиза сред тях, когато влизат; и когато излизат, да излизат *заедно*.

11 И на празниците и по празничните времена хлебният принос да бъде една ефа за юнеца и една ефа за овена, а за агнетата – колкото му дава ръка, и един ин *маслинено* масло за ефа¹.

(1) гл. 45:24

12 А когато князът принася доброволно всеизгаряне или доброволни примирителни жертви на ГОСПОДА, тогава да му се отваря портата, която е обърната на изток, и да принася всеизгарянето си и примирителните си жертви, както прави в съботен ден; и когато излезе, да затворят портата, след като е излязъл¹.

(1) гл. 44:1,2

13 И да принасяш всеки ден във все-

изгаряне на ГОСПОДА едногодишно агне без недостатък; всяка сутрин да го принасяш¹.

(1) Изх. 29:38-42

14 И към него да принасяш всяка сутрин хлебен принос от една шеста ефа и една трета ин маслинено масло, за да го смесиш с брашното – хлебен принос на ГОСПОДА. Това са постоянни, вечни наредби.

15 И ще принасят агнето и хлебния принос, и маслиненото масло всяка сутрин, постоянно всеизгаряне¹.

(1) ст. 13

16 Така казва Господ БОГ: Ако князът даде подарък на някого от синовете си, това му е наследство; на синовете му ще бъде, това е тяхно притежание по наследство.

17 А ако даде подарък от наследството си на някого от слугите си, ще бъде негов до годината на освобождението¹, и после ще се върне на княза; това е негово наследство за синовете му, тяхно ще бъде.

(1) Лев. 25:10,13

18 И князът да не взема от наследството на народа и да ги измества от притежанието им¹. От своето притежание да дава наследство на синовете си, за да не се разпръсва народът Ми всеки от притежанието си.

(1) гл. 45:8,9; 3 Царе 21:3

19 И ме заведе през входа, който беше от страната на портата, при светите стаи за свещениците¹, които са обърнати на север; и ето, там имаше място отзад на запад.

(1) гл. 42:9

20 И ми каза: Това е мястото, където свещениците ще варят жертвата за вина и жертвата за грях¹, и където ще пекат хлебния принос², за да не ги изнасят във външния двор да осветят народа³.

(1) Изх. 29:31; 1 Царе 2:13;

2 Лев. 35:13; (2) Лев. 2:1-10; (3) гл. 44:19

21 И ме изведе във външния двор¹ и ме преведе по четирите ъгъла на двора; и ето, във всеки ъгъл на двора имаше двор.

(1) гл. 40:17

22 В четирите ъгъла на двора имаше заградени дворове, четиридесет лакътя на дължина и тридесет на ширина; и

четирите ъгъла имаха една мярка.

23 И в тях имаше ред каменна зидария околоръст, около четирите двора; и наоколо под редовете имаше устроени готварници.

24 И ми каза: Това са готварниците, където служителите на дома ще варят жертвите на народа¹.

(1) гл. 44:11,14

47 И ме върна при вратата на дома; и ето, вода извираше изпод прага на дома¹ на изток² – защото лицето на дома беше на изток. И водата течеше надолу изпод дясната страна на дома на юг от олтара.

(1) Пс. 46:4; 87:7; Зах. 13:1; Откр. 22:1; (2) гл. 40:6

2 И ме изведе по пътя на северната порта и ме преведе наоколо по външния път към външната порта, по пътя, който беше обърнат на изток; и ето, вода течеше от дясната страна.

3 И мъжът излезе към изток и в ръката му имаше мерителна връв¹. И премери хиляда лакътя и ме преведе през водата – водата беше до глезени.

(1) гл. 40:3; Зах. 2:1

4 И пак премери хиляда и ме преведе през водата – водата беше до колене. И пак премери хиляда и ме преведе – водата беше до кръста.

5 И пак премери хиляда – и беше станала река, през която не можех да премина, защото водата се беше качила, беше станала вода за плуване, непроходима река.

6 И ми каза: Видя ли, сине човешки? И ме заведе и ме върна на брега на реката.

7 И когато се върнах, ето, на брега на реката имаше твърде много дървета от тази и от онази страна¹.

(1) Откр. 22:2

8 И ми каза: Тази вода изтича към източната област и слиза към равнината*, и се влива в морето¹; и когато достигне морето, водата му ще оздравее².

*вж. бел. към Втэк. 1:1; (1) Втэк. 4:49; (2) Изх. 15:25

9 И всички живи същества, които гъмжат, ще живеят навсякъде, където отиде двойната река, и рибата там

ще бъде твърде много, твърде голямо множество риба, защото водата идва там и водата на морето ще оздравее. И където отиде реката, всичко ще живее.

10 И рибарите ще стоят край нея, от Енгади¹ до Енеглаим ще простират мрежите си; рибите им ще бъдат по видовете си като рибите на голямото море, твърде много. (1) 2 Лек. 20:2

11 Блатата и локвите му няма да оздравеят, ще бъдат предадени на сол.

12 А на реката, на бреговете ѝ от тази и от онази страна, ще растат всякакви дървета за храна, чиито листа няма да вехнат и плодът им няма да свършва – всеки месец ще раждат нови плодове, защото водата им изтича от светилицето; и плодовете им ще бъдат за храна, а листата им – за изцеление¹.

(1) Откр. 22:2

ст. 13-20: ср. Чис. 34:1-12

13 Така казва Господ БОГ: Това е границата, по която ще наследите земята за дванадесетте израилеви племена¹: Йосиф ще има *два* дяла².

(1) гл. 48:1-7; Чис. 34:2,13; (2) Бит. 48:5; Иис. Нав. 16:4; 17:1

14 А вие ще я наследите всички еднакво, земята, за която се закях да я дам на бащите ви; и тази земя ви се падна в наследство¹.

(1) Изх. 6:8

15 И ето границата на земята: На северната страна от голямото море по пътя на Еглон¹ до прохода на Седад;

(1) гл. 48:1

16 Емат, Верота¹, Сибраим, който е между границата на Дамаск и границата на Емат, и Асаратихон, който е при границите на Ауран.

(1) 2 Царе 8:8

17 И границата от морето ще бъде Асаренан при границата на Дамаск; а на север, северната граница е Емат. И това е северната страна.

18 А източната страна, между Ауран и Дамаск, и Галаад и израилевата земя е Йордан, от северната граница до източното море¹ да премерите. Това е източната страна.

(1) Йоиш 2:20

19 А на юг, южната страна ще бъде

от Тамар¹ до водата на Мерива-Кадис² и към египетския поток до голямото море. Това е южната страна, към юг³.

(1) 3 Царе 9:18; 2 Лек. 20:2; (2) Чис. 20:1,13; (3) гл. 48:28

20 А западната страна ще бъде голямото море от южната граница до прохода срещу Емат. Това е западната страна.

21 И да разделите тази земя помежду си според израилевите племена.

22 Да я разделите в наследство¹ за вас и за чужденците, които живеят сред вас, които са родили синове сред вас; и нека ви бъдат като местни между израилевите синове²; с вас да имат наследство между израилевите племена³.

(1) гл. 48:29; (2) Лев. 19:34; Ис. 56:6,7; (3) гл. 45:1

23 И в което племе живее чужденецът, там му дайте наследство, заявява Господ БОГ.

48 А ето имената на племената: от северния край, покрай пътя за Еглон, до прохода на Емат¹ и Асаренан, границата на Дамаск, на север край Емат, източната и западната страна да бъдат на Дан², един дял.

(1) гл. 47:15-17; (2) Иис. Нав. 19:48

2 И до границата на Дан, от източната страна до западната страна – на Асир¹ един дял.

(1) Иис. Нав. 19:31

3 И до границата на Асир, от източната страна до западната страна – на Нефталим¹ един дял.

(1) Иис. Нав. 19:39

4 И до границата на Нефталим, от източната страна до западната страна – на Манасия¹ един дял.

(1) Иис. Нав. 13:31; 17:6

5 И до границата на Манасия, от източната страна до западната страна – на Ефрем¹ един дял.

(1) Иис. Нав. 16:9

6 И до границата на Ефрем, от източната страна до западната страна – на Рувим¹ един дял.

(1) Иис. Нав. 13:23

7 И до границата на Рувим, от източната страна до западната страна – на Юда¹ един дял.

(1) Иис. Нав. 15:12

ст. 8-22: гл. 45:1-8

8 И до границата на Юда, от източ-

ната страна до западната страна, да бъде възвишаемият принос, който ще посветите, двадесет и пет хиляди *лакътя* на ширина, а на дължина – колкото един от *другите* дялове от източната страна до западната страна; и светилището да бъде сред него.

9 Възвишаемият принос, който ще посветите на ГОСПОДА, да бъде двадесет и пет хиляди *лакътя* на дължина, а на ширина – десет хиляди.

10 И за тях, за свещениците, да бъде светият възвишаем принос към север, двадесет и пет хиляди *лакътя*, и към запад – с ширина десет хиляди, и към изток – с ширина десет хиляди, а към юг – с дължина двадесет и пет хиляди; и светилището на ГОСПОДА да бъде сред него.

11 Това да бъде за осветените от синоевете на Садок, които пазиха заповяданото Ми и не се отклониха, когато израиелевите синове се отклониха, както се отклониха левитите¹. (1) гл. 44:15,16

12 И за тях ще бъде един възвишаем принос от възвишаемия принос на земята, пресвят, до границата на левитите.

13 А левитите *га имат* успоредно на границата на свещениците двадесет и пет хиляди *лакътя* дължина и десет хиляди ширина; цялата дължина да бъде двадесет и пет хиляди и ширината – десет хиляди.

14 И нито да продават, нито да разменят от него¹, и най-доброто от земята да не преминава на други, защото *този дял* е свят на ГОСПОДА².

(1) Лев. 25:34; (2) Изх. 23:19

15 А петте хиляди *лакътя*, които остават в ширината срещу двадесет и петте хиляди, ще са за обща употреба, за града, за живеене и за земята; и градът да бъде сред него.

16 И ето мерките му¹: северната страна – четири хиляди и петстотин *лакътя* и южната страна – четири хиляди и петстотин, и източната страна – четири хиляди и петстотин, и западната

страна – четири хиляди и петстотин.

(1) Откр. 21:16,17

17 И землищата на града да бъдат: на север – двеста и петдесет *лакътя* и на юг – двеста и петдесет, и на изток – двеста и петдесет, и на запад – двеста и петдесет.

18 А остатъкът от дължината, успоредно на светия възвишаем принос, десет хиляди *лакътя* на изток и десет хиляди на запад, успоредно на светия възвишаем принос – реколтата му ще бъде за храна на работещите в града.

19 Онези от всичките израиелви племена, които работят в града, да го обработват.

20 Целият възвишаем принос да е двадесет и пет хиляди на двадесет и пет хиляди *лакътя*; четвъртит да отделите светия възвишаем принос с притежанието на града.

21 И остатъкът да бъде за княза, от тази и от онази страна на светия възвишаем принос и на притежанието на града, пред двадесет и петте хиляди *лакътя* на възвишаемия принос до източната граница, и на запад пред двадесет и петте хиляди към западната граница, успоредно на дяловете; *това* да бъде за княза. И светият възвишаем принос и светилището на дома да бъде сред него.

22 И от притежанието на левитите и от притежанието на града, които са сред *дела* на княза, между границата на Юда и границата на Вениамин – *това* ще бъде на княза.

23 И останалите племена: от източната страна до западната страна – на Вениамин¹ един *дял*. (1) Иис. Нав. 18:11

24 И до границата на Вениамин, от източната страна до западната страна – на Симеон¹ един *дял*. (1) Иис. Нав. 19:1

25 И до границата на Симеон, от източната страна до западната страна – на Исахар¹ един *дял*. (1) Иис. Нав. 19:17

26 И до границата на Исахар, от източната страна до западната страна – на Завулон¹ един *дял*. (1) Иис. Нав. 19:10

27 И до границата на Завулон, от източната страна до западната страна – на Гаd¹ един дял.

(1) Ис. Нав. 13:24

28 И до границата на Гаd, на южната страна към юг, границата да бъде от Тамар до водата на Мерива-Кадис и през египетския поток до голямото море¹.

(1) гл. 47:19

29 Тази е земята, която ще разделите с жребий на израилевите племена в наследство, и тези са дяловете им¹, заявява Господ БОГ.

(1) гл. 47:21,22; Ис. Нав. 18:10

30 А това са изходите на града: на северната страна четири хиляди и петстотин мерки;

ст. 31-34; Бит. 35:23-26

31 и портите на града по имената на израилевите племена¹, три порти на север: Рувимова порта – една, Юдова

порта – една и Левиева порта – една;

(1) Откр. 21:12,13

32 и на източната страна четири хиляди и петстотин мерки и три порти: Йосифова порта – една, Вениаминова порта – една и Данова порта – една;

33 и на южната страна четири хиляди и петстотин мерки и три порти: Симеонова порта – една, Исахарова порта – една и Завулонова порта – една;

34 и на западната страна четири хиляди и петстотин мерки и портите им, три: Гадова порта – една, Асирова порта – една и Нефталимова порта – една.

35 Обиколката е осемнадесет хиляди. И оттогава името на града ще бъде: ГОСПОД е там¹.

(1) гл. 35:10; 37:26-28;

Чис. 23:21; 1 Лст. 23:25; Пс. 46:5; 87:3; Ис. 12:6; Йоил 3:21

Книгата на пророк

ДАНИИЛ

1 В третата година от царуването на юдовия цар Йоаким¹ вавилонският цар Навуходоносор дойде в Ерусалим и го обсади².

(1) 4 Царе 23:36; (2) 4 Царе 24:1,2

2 И Господ предаде в ръката му юдовия цар Йоаким и част от съдовете на Божия дом и той ги занесе в земята Сенаар¹, в капището на своя бог, и съдовете занесе в съкровищницата на своя бог².

(1) Бит. 10:10; 11:2; Ис. 11:11; Зах. 5:11;
(2) гл. 5:2,3; 2 Лек. 36:5-7,10

3 И царят каза на Асфеназ, началника на скопците си, да доведе *някои* от израилевите синове и от царския род, и от благородните¹ –

(1) Втк. 28:41; 4 Царе 20:18; Ис. 39:6,7

4 момчета без никакъв недостатък, хубави на вид, които да проумяват всякаква мъдрост и да владеят знание, и да разбират наука, и които са способни да стоят в царския дворец¹, за да ги учи на книжнината и езика на халдейците.

(1) ст. 19; Бит. 41:46; Пр. 22:29

5 И царят им определи за всеки ден дял от царските ястия и от виното, което той пиеше, и да ги възпитават три години, а след изтичането им да стоят пред царя.

6 А между тях бяха от юдовите синове Даниил, Анания, Мисаил и Азария¹.

(1) гл. 2:17; 5:13; 6:13

7 И началникът на скопците ги пре-

именува¹, като нарече Даниил Валтасар², а Анания – Седрах, а Мисаил – Мисах, а Азария – Авденаго.

(1) Бит. 41:45; 4 Царе 24:17; (2) гл. 4:8; 5:12; 10:1

8 А Даниил реши в сърцето си да не се осквернява от ястията на царя и от виното, което той пиеше; и помоли началника на скопците да не се осквернява¹.

(1) Езек. 4:13

9 А Бог даде на Даниил благоволение и милост пред началника на скопците¹.

(1) Бит. 39:21; Ест. 2:9

10 И началникът на скопците каза на Даниил: Аз се боя от господаря си, царя, който определи ястието ви и питието ви, да не би да види, че лицата ви изглеждат по-зле от тези на момчетата на вашата възраст, и *така* да изложите главата ми на опасност пред царя.

11 Тогава Даниил каза на надзирателя, когото началникът на скопците беше поставил над Даниил, Анания, Мисаил и Азария:

12 Опитай, моля те, със слугите си десет дни – да ни дават зеленчук да ядем и вода да пием.

13 После нека се прегледат пред теб нашите лица и лицата на момчетата, които ядат от ястията на царя; и според това, което видиш, постъпи със слугите си.

14 И той ги послуша в това нещо и опита с тях десет дни.

15 И на края на десетте дни техните лица изглеждаха по-красиви и по-охранени отколкото *лицата* на всичките момчета, които ядяха от ястията на царя.

16 И надзирателят отне от тях ястието и виното, което трябваше да пият, и им даваше зеленчук.

17 А на тези четири момчета Бог даде знание и способност за всякаква книга и мъдрост¹; и Даниил разбираше всякакви видения и сънища². (1) 3 Царе 3:12; (2) гл. 2:19; 4:9; 5:12; 10:1; Бит. 41:12; 2 Аев. 26:5

18 И в края на дните, когато царят беше казал да ги въведат, началникът на скопците ги въведе пред Навуходоносор.

19 И царят разговаря с тях и между всички тях не се намери *друг* като Даниил, Анания, Мисаил и Азария; и те стояха пред царя¹. (1) Пр. 22:29

20 И във всяко дело, *което изискваше* мъдрост и разбиране, за което царят ги попита, ги намери десет пъти по-добри от всичките книжници и гадатели, които бяха в цялото му царство.

21 И Даниил остана до първата година на цар Кир¹. (1) гл. 6:28; 10:1; Езд. 1:1,2

2 И във втората година от царуването на Навуходоносор¹, Навуходоносор сънува сънища и духът му се обезпокои и сънят побягна от него².

(1) Ер. 25:1; (2) гл. 4:5; 7:15; Бит. 41:8

2 И царят каза да повикат книжниците и гадателите, заклинателите и халдейците^{*1}, за да разкрият на царя сънищата му². И те влязоха и застанаха пред царя.

^{*}Понятието халдейци е било използвано като нарицателно за гадатели и астролози.

(1) Ест. 1:13; (2) гл. 4:6; 5:7; 1 Царе 6:2

3 И царят им каза: Сънувах сън; и духът ми е обезпокоен да разбира съня.

4 И халдейците говориха на царя на арамейски^{*1}: Царю, да си жив до века!² Кажете съня на слугите си, и ние

ще изявим тълкуванието му.

^{*}Отпук до 7:28 вкл. книгата Даниил е написана на арамейски.; (1) Ис. 36:11; (2) гл. 3:9; 5:10; 6:6,21; 3 Царе 1:31

5 Царят отговори и каза на халдейците: Решението ми е твърдо: ако не ми известите съня и тълкуването му, ще бъдете разсечени на части и къщите ви ще бъдат обърнати на бунища¹;

(1) ст. 3:29; Езд. 6:11

6 но ако съобщите съня и тълкуването му, ще получите от мен подаръци, награди и голяма чест¹. И така, съобщете ми съня и тълкуванието му.

(1) ст. 48; гл. 5:16

7 Те отговориха втори път и казаха: Нека царят каже съня на слугите си, и ние ще изявим тълкуванието му.

8 Царят отговори и каза: Зная със сигурност, че вие искате да печелите време, понеже виждате, че решението ми е твърдо.

9 Така че, ако не ми известите съня, има само едно решение за вас – защото сте се наговорили да говорите лъжливи и измамни думи пред мен, докато се променят времената. И така, кажете ми съня, и аз ще зная, че можете да ми изявите и тълкуванието му.

10 Халдейците отговориха пред царя и казаха: Няма човек на света, който да може да изяви делото на царя, защото никой цар, и велик, и могъщ, не е изисквал такова нещо от книжник или гадател, или халдеец.

11 И *това* нещо, което царят изисква, е трудно; и няма друг, който би могъл да го изяви пред царя освен боговете, чието жилище не е при смъртните¹.

(1) гл. 4:7; Бит. 41:8,24; Ис. 47:12-14

12 От това царят се разгневи много и се разяри, и заповяда да погубят всичките вавилонски мъдrecи.

13 И излезе указът да се умъртвят мъдrecите, и потърсиха и Даниил и другарите му, за да ги умъртвят.

14 Тогава Даниил се обърна с ум и разум към началника на царските телохранители, Ариох, който беше излязъл да умъртви вавилонските мъдrecи,

15 като отговори и каза на царския началник Ариох: Защо указът от царя е толкова строг? Тогава Ариох извести работата на Даниил.

16 И Даниил влезе и измоли от царя да му даде време, за да изяви на царя тълкуванието *на Съня*¹.

(1) Пр. 16:14

17 След това Даниил отиде в къщата си и извести работата на другарите си Анания, Мисаил и Азария¹,

(1) гл. 1:6,19

18 за да измолят милост от небесния Бог за тази тайна, за да не бъдат погубени Даниил и другарите му с останалите вавилонски мъдреци.

19 След това тайната се откри на Даниил в нощно видение¹. Тогава Даниил благослови небесния Бог.

(1) гл. 1:17; Чис. 12:6

20 Даниил проговори и каза: Да бъде благословено Божие Име от века и до века¹, защото мъдростта и силата са Негови!

(1) 1 Лст. 29:10; Неем. 9:5;

Пс. 41:13; 113:2; (2) Йов 12:13; Пс. 147:5; Римл. 11:33

21 Той променя времената и годините, сваля царе и поставя царе¹. Той дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните².

(1) гл. 4:17; Йов 12:18; (2) Пр. 2:6; Яс. 1:5

22 Той открива дълбоките и скрити неща¹, Той знае онова, което е в тъмнината, и светлината обитава с Него².

(1) Вжж. 29:29; Йов 12:22; Екл. 8:1;

(2) Пс. 139:12; 1 Тим. 6:16

23 На Теб, Боже на бащите ми, благодаря и Теб прославям, че си ми дал мъдрост и сила и си ми дал да узная онова, което помолихме от Теб – защото Ти ни даде да узнаем делото на царя¹.

(1) Ер. 33:3

24 И така, Даниил влезе при Ариох, когото царят беше назначил да погуби вавилонските мъдреци. Влезе и му каза така: Не погубвай вавилонските мъдреци. Въведи ме пред царя, и аз ще изявя на царя тълкуванието *на Съня*.

25 Тогава Ариох побърза да въведе Даниил пред царя¹ и му каза така: Намерих човек от пленените от Юда², който ще извести на царя тълкуванието.

(1) Бит. 41:14; (2) гл. 5:13

26 Царят проговори и каза на Даниил, чието име беше Валтасар: Можеш ли да ми съобщиш съня, който видях, и тълкуванието му?

27 Даниил отговори пред царя и каза: Тайната, която царят изисква, не могат да изявят на царя нито мъдреци, нито гадатели, нито книжници, нито гледачи¹.

(1) гл. 5:8

28 Но има Бог на небесата, който открива тайни¹, и Той известява на цар Навуходоносор какво ще стане в последните дни². Сънят ти и виденията на главата ти на леглото ти са тези:

(1) Бит. 40:8; (2) гл. 10:14; Откр. 1:1

29 В теб, царю, се надигнаха размишления на леглото ти за това, какво ще стане след това; и Онзи, който открива тайни, ти е известил какво ще стане.

30 А на мен тази тайна се откри не чрез мъдрост, която имам аз повече от всичките живи¹, а за да се извести на царя тълкуването *на Съня*, и за да разбереш размишленията на сърцето си.

(1) Деян. 3:12

ст. 31-36; ст. 37-45

31 Ти, царю, си видял, и ето, един огромен образ. Този образ е бил велик и блясъкът му е бил превъзходен. Стоял е пред теб и видът му е бил страшен.

32 Главата на този образ е била от чисто злато, гърдите му и мишците му – от сребро, коремът му и бедрата му – от бронз,

33 подбедрениците му – от желязо, краката му – отчасти от желязо, а отчасти от глина.

34 Ти си гледал, докато се е откъснал камък, *но* не от ръце, който е ударил образа в краката му от желязо и глина и ги е разбил.

35 Тогава едновременно желязото, глината, бронзът, среброто и златото са се разбили и са станали като прах от летните хармани; и вятърът ги е отнесъл и никакво място не се е намерило за тях. А камъкът, който е ударил образа, е станал голяма планина и е изпънил цялата земя.

36 Това е сънят, и ще кажем пред царя тълкуванието му¹. (1) Бит. 40:12,18 ст. 37-45; ст. 31-36

37 Ти, царю, си цар на царете¹ – на теб небесният Бог е дал царството, властта, силата и славата².

(1) Езек. 26:7; (2) гл. 5:18; Езд. 1:2

38 И навсякъде, където живеят хора, полски зверове и небесни птици, Той ги е дал в своята ръка и те е поставил владетел над всички тях¹. Ти си златната глава.

(1) гл. 4:21,22; 7:4; Ер. 27:5-7

39 И след теб ще се издигне друго царство, по-долно от твоето¹; и друго, трето царство от бронз, което ще завладее цялата земя².

(1) гл. 5:28; 7:5; (2) гл. 7:6; 8:20,21

40 И ще има четвърто царство, силно като желязо; също както желязото разбива и смазва всичко, и то, като желязото, което стрива, ще разбие и стрие всички тези¹.

(1) гл. 7:7,23

41 А понеже си видял краката и пръстите отчасти от гърнчарска глина и отчасти от желязо; това ще бъде разделено царство; но в него ще има нещо от здравината на желязото, понеже си видял желязото смесено с глинена кал.

42 А пръстите на краката, отчасти от желязо и отчасти от глина – отчасти царството ще бъде силно и отчасти крехко.

43 А понеже си видял желязото смесено с глинена кал – те ще се размесят чрез човешкото семе, но няма да се прилепят един към друг, както желязото не се смесва с глината.

44 И в дните на тези царе небесният Бог ще издигне царство¹, което до века няма да се разруши и управлението му няма да бъде оставено на друг народ; а то ще разбие и довърши всички тези царства и самото то ще пребъде до века².

(1) Пс. 2:6-8; Откр. 11:15; (2) гл. 4:3; 6:26; 7:13,14; 2 Царе 7:13; Ас. 1:33; Евр. 12:27

45 понеже си видял, че от планината се е откъснал камък¹, но не с ръце, и е разбил желязото, бронза, глината,

среброто и златото². Великият Бог е известил на царя какво ще стане след това³. Сънят е верен и тълкуванието му – достоверно.

(1) Ис. 28:16; Мт. 21:44; (2) Пс. 2:9; Ар. 2:22; Ас. 20:18; Откр. 19:15; (3) Бит. 41:28

46 Тогава цар Навуходоносор падна на лицето си и се поклони на Даниил¹ и заповяда да му принесат принос и кадения².

(1) Деян. 10:25; (2) Деян. 14:13

47 Царят отговори на Даниил и каза: Наистина вашият Бог е Бог на боговете¹ и Господ на царете², и открива тайни, тъй като ти можа да откриеш тази тайна.

(1) Втэк. 10:17; 4 Царе 5:15; Пс. 96:4; (2) 1 Тим. 6:15; Откр. 17:14

48 Тогава царят възвеличи Даниил и му даде множество големи подаръци¹ и го постави за владетел над цялата вавилонска област и за главен началник над всичките вавилонски мъдрещи².

(1) гл. 5:7,16; (2) ст. 6; гл. 4:9; 5:11; Бит. 41:41

49 И Даниил измоли от царя и той постави Седрах, Мисах и Авденаго¹ над управата на вавилонската област²; а Даниил беше в царския двор³.

(1) гл. 3:12; (2) гл. 3:1,30; (3) Ест. 3:2

3 Цар Навуходоносор направи образ от злато; височината му беше шестдесет лакътя и ширината му – шест лакътя. Изпрати го в равнината Дура, във вавилонската област¹.

(1) гл. 2:49

2 И цар Навуходоносор изпрати да съберат сатрапите*, наместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите да дойдат на посвещението на образа, който цар Навуходоносор беше изправил.

*управителите на провинции

3 Тогава сатрапите, наместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите се събраха на посвещението на образа, който цар Навуходоносор беше изправил; и застанаха пред образа, който Навуходоносор беше изправил.

4 И глашатаят извика силно: На вас

се заповядва, народи, племена и езици:

5 Когато чуете звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, да паднете и да се поклоните на златния образ, който цар Навуходоносор е изправил!¹

(1) Пс. 115:4-8

6 А който не падне да се поклони, в същия час ще бъде хвърлен сред пламтящата огнена пещ!¹

(1) Ер. 29:22; Откр. 13:15

7 Затова, когато всичките народи чуеха звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира и на всякакъв вид музика, всичките народи, племена и езици падаха и се покланяха на златния образ, който цар Навуходоносор беше изправил.

8 Заради това някои халдейци се приближиха при царя и издадоха юдеите.

9 Те проговориха и казаха на цар Навуходоносор: Царю, да си жив до века!¹

(1) гл. 2:4

10 Ти царю, си издал указ: всеки човек, който чуе звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, да падне и да се поклони на златния образ;

11 а който не падне да се поклони, да бъде хвърлен сред пламтящата огнена пещ!¹

(1) гл. 6:12

12 Има някои юдеи, които ти си поставил над управата на вавилонската област – Седрах, Мисах и Авденаго¹; тези мъже, царю, не те зачитат; на боговете ти не служат и на златния образ, който си изправил, не се покланят².

(1) гл. 2:49; (2) гл. 6:13

13 Тогава Навуходоносор с гняв и ярост заповяда да докарат Седрах, Мисах и Авденаго. Тогава докараха тези мъже пред царя¹.

(1) Мт. 10:18

14 Навуходоносор проговори и им каза: Нарочно ли е, Седрахе, Мисахе и Авденаго, че не служите на моя бог и не се покланяте на златния образ, който съм изправил?

15 Сега, когато чуете звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, ако сте готови да паднете и се поклоните на образа, който съм направил, *добре!* Но ако не се поклоните, в същия час ще бъдете хвърлени сред пламтящата огнена пещ – и кой е онзи бог, който ще ви отърве от ръцете ми?¹

(1) 4 Цар. 18:35

16 Седрах, Мисах и Авденаго отговориха и казаха на цар Навуходоносор: Не ни е нужно да ти отговаряме за това нещо.

17 Ако е така, нашият Бог, на когото ние служим, може да ни отърве от пламтящата огнена пещ; и от твоите ръце, царю, ще ни избави¹.

(1) Пс. 37:39,40; Мт. 10:28; 2 Петр. 2:9

18 Но и ако не, пак знай, царю, че на боговете ти няма да служим и на златния образ, който си изправил, няма да се покланяме¹.

(1) Изх. 20:3-5; Деян. 4:19

19 Тогава Навуходоносор се изпълни с ярост¹ и изгледът на лицето му се измени против Седрах, Мисах и Авденаго. Той проговори и заповяда да нагорещат пещта седем пъти повече, отколкото обикновено се нагорещаваше.

(1) Ест. 3:5; Деян. 5:33

20 И на някои силни мъже от войската си заповяда да вържат Седрах, Мисах и Авденаго и да ги хвърлят в пламтящата огнена пещ.

21 Тогава тези мъже бяха вързани с долните и горните си дрехи, с турбаните и дрехите си, и бяха хвърлени сред пламтящата огнена пещ.

22 А понеже заповедта на царя беше строга и пещта беше изключително нагорещена, огненият пламък уби онези мъже, които вдигнаха Седрах, Мисах и Авденаго.

23 А тези трима мъже, Седрах, Мисах и Авденаго, паднаха вързани сред пламтящата огнена пещ.

24 Тогава цар Навуходоносор се ужаси и стана бързо, проговори и каза на съветниците си: Не хвърлихме ли

трима мъже вързани сред огъня? Те отговориха и казаха на царя: Вярно е, царю.

25 Той отговори и каза: Ето, виждам четирима мъже развързани да ходят сред огъня и нямат никаква повреда!¹ И по вида си четвъртият прилича на Божи Син.

(1) Ис. 43:2; Евр. 11:34

26 Тогава Навуходоносор се приближи до вратата на пламтящата огнена пещ, проговори и каза: Седрахе, Мисахе и Авденаго, слуги на Всевишния Бог¹, излезте и елате тук! Тогава Седрах, Мисах и Авденаго излязоха отсрещу огъня².

(1) гл. 6:20; (2) Пс. 66:12

27 И сатрапите, наместниците, областните управители и царските съветници се събраха и видяха тези мъже – че огънят не беше имал власт над телата им. Косъм от главата им не беше изгорял и долните им дрехи не се бяха изменили, и *даже* миризма на огън не беше преминала на тях.

28 Навуходоносор проговори и каза: Благословен да бъде Бог на Седрах, Мисах и Авденаго, който изпрати Ангела Си¹ и избави слугите Си, които се уповаха на Него² и престъпиха думата на царя, и предадоха телата си³, за да не служат и да не се покланят на друг бог, освен на своя Бог.

(1) гл. 6:22; Деян. 12:11; (2) Пс. 22:4; 34:7,8; (3) Откр. 12:11

29 Затова издавам указ: Който и да било от всеки народ, племе и език, който би казал зло против Бога на Седрах, Мисах и Авденаго, да се разсече на части и къщата му да се обърне на бунище¹; защото няма друг бог, който може да избави така².

(1) гл. 2:5; (2) гл. 6:27

30 Тогава царят повиши Седрах, Мисах и Авденаго във вавилонската област¹.

(1) гл. 2:49

4 Цар Навуходоносор към всички народи, племена и езици, които живеят по цялата земя: Мир да ви се умножи!¹

(1) гл. 6:25; 2 Петр. 1:2

2 Беше ми угодно да оповестя знаме-

нията и чудесата, които Всевишният Бог ми направи¹.

(1) Пс. 66:16; Аж. 8:39

3 Колко велики са измененията Му и колко могъщи са чудесата Му! Неговото царство е вечно царство и Неговото владичество – от поколение в поколение².

(1) гл. 6:27;

(2) гл. 2:44; 4:34; Изх. 15:18; Пс. 145:13; Ер. 10:10

4 Аз, Навуходоносор, бях спокоен в дома си и благополучен в двореца си.

5 Видях сън, който ме уплаши, и размишленията на леглото ми и виденията на главата ми ме уплашиха¹.

(1) гл. 2:1; Йов 7:14; Пс. 65:8

6 И издадох указ да се въведат пред мен всичките вавилонски мъдреци, за да ми известят тълкуванието на съня¹.

(1) гл. 2:2

7 Тогава влязоха книжниците, гадателите, халдейците и гледачите, и аз разказах съня пред тях, но не ми известиха тълкуванието му¹.

(1) гл. 2:11; 5:8

8 А накрая дойде пред мен Даниил, чието име е Валтасар¹, по името на моя бог, и в когото е духът на светите богове²; и аз разказах съня пред него:

(1) гл. 1:7; (2) ст. 18; гл. 5:11,14

9 Валтасаре, началнико на книжниците¹, понеже зная, че духът на светите богове е в теб² и никаква тайна не ти е трудна, обясни ми виденията на съня ми, който видях, и тълкуванието му³.

(1) гл. 2:48; (2) ст. 8; (3) гл. 1:17

10 Ето *какви* бяха виденията на главата ми и на леглото ми: Гледах, и ето, дърво сред земята, а височината му беше огромна¹.

(1) Пс. 37:35; Езек. 31:3

11 Дървото стана голямо и здраво, височината му стигаше до небето и то се виждаше до краищата на цялата земя.

12 Листата му бяха хубави, плодът му – изобилен и на него имаше храна за всички; полските животни намираха сянка под него и небесните птици живееха в клоните му, и от него се хранеше всяко създание¹.

(1) Езек. 17:23

13 Видях във виденията на главата си на леглото си, и ето, един свят страж^{*1} слезе от небето.

*иш: ангел; (1) гл. 8:13

14 Той извика силно и каза така: Отсечете дървото¹ и изсечете клоните му; отърсете листата му и разпръснете плода му; нека бягат животните изпод него и птиците от клоните му²!

(1) Лк. 13:7; (2) Езек. 31:12; Мт. 13:32

15 Но пъна с корените му оставете в земята, и то *стегнат* с обръч от желязо и бронз сред полската зеленина; и нека се мокри от небесната роса¹ и нека участва с животните в тревата на земята².

(1) Йов 14:7-9; (2) Йов 12:24

16 Нека човешкото му сърце се измени и нека му се даде животинско сърце; и така нека минат над него седем времена.

17 Чрез решение на стражите* е *гош-ло* това послание и делото е *по* думата на светите, за да разберат живите, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска¹, и поставя над него най-нищожния измежду хората. *или: ангелите; (1) ст. 32; гл. 2:21; 5:21; Ер. 27:5

18 Този сън видях аз, цар Навуходоносор, и ти, Валтасаре, кажи тълкуванието му, защото нито един от мъдреците на царството ми не може да ми извести тълкуванието, а ти можеш, защото духът на светите богове е в теб¹.

(1) ст. 8,9

19 Тогава Даниил, чието име беше Валтасар, остана смяян за известно време и размислите му го плашеха¹. Царят проговори и каза: Валтасаре, сънят и тълкуванието му да не те плашат! Валтасар каза в отговор: Господарю мой, сънят нека бъде за онези, които те мразят, и тълкуванието му – за враговете ти²!

(1) гл. 7:28; (2) 2 Царе 18:32

20 Дървото, което си видял, че е станало голямо и здраво, чиято височина е стигала до небето и което се е виждало от цялата земя,

21 чиито листа са били хубави и плодът му – изобилен и на което е имало храна за всички, и под което са живеели полските животни, и по чиито клони са се подслонявали небесните птици –

22 това си ти, царю, който си станал голям и здрав; защото величието ти е станало голямо и е стигнало до небето и владичеството ти – до края на земята¹.

(1) гл. 2:37,38; 5:18,19

23 А *това*, че царят е видял един свят страж* да слеза от небето и да казва: Отсечете дървото и го унищожете, но пъна с корените му оставете в земята, и то *стегнат* с обръч от желязо и бронз сред полската зеленина; и нека се мокри от небесната роса и нека участва с полските животни, докато минат над него седем времена! –

*или: ангел

24 това е тълкуването му, царю, и това е решението на Всевишния, което ще постигне господаря ми, царя:

25 Ще бъдеш изгонен измежду хората и жилището ти ще бъде с полските животни, ще бъдеш хранен с трева като говедата и ще бъдеш мокрен от небесната роса; и ще минат над теб седем времена, докато познаеш, че Всевишният владее над царството на хората¹ и го дава на когото иска².

(1) Пс. 83:18; (2) ст. 17

26 А *това*, че е било казано да се остави пънят с корените на дървото, *значи*, че царството ще ти остане, щом познаеш, че небесата владяат.

27 Затова, царю, нека ти бъде угоден моят съвет да оставиш греховете си чрез правда и беззаконията си – чрез милост към бедните, ако *искаш* да се продължи благоденствието ти¹.

(1) Гр. 16:6; 20:28

28 Всичко това постигна цар Навуходоносор.

29 След дванадесет месеца, като ходеше по царския дворец във Вавилон, 30 царят проговори и каза: Не е ли велик този Вавилон¹, който аз съградих за седалище на царството с мощната си сила и за славата на великолепието си²!

(1) Откр. 14:8; (2) Бит. 11:4;

Възк. 8:17; 32:27; Ис. 10:13; 47:8; Езек. 29:3; Соф. 2:15

31 Думата беше още в устата на царя, когато от небесата дойде глас: На теб

се казва, царю Навуходоносор: Царството се отне от теб!¹

(1) гл. 5:20

32 И ще бъдеш изгонен измежду хората и жилището ти ще бъде с полските животни, и ще бъдеш хранен с трева като говедата; и ще минат над теб седем времена, докато познаеш, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска¹.

(1) ст. 17,25; Римл. 13:1

33 В същия час това слово се изпълни над Навуходоносор¹; той беше изгонен измежду хората и ядеше трева като говедата, и тялото му се мокреше от небесната роса, докато космите му пораснаха като орлови пера и ноктите му – като птичи нокти².

(1) Пр. 16:18; Деян. 12:23; (2) Пр. 11:2

34 А в края на дните аз, Навуходоносор, повдигнах очите си към небесата и разумът ми се възвърна. И аз благослових Всевишния¹ и възхвалях и прославих Вечно Живия², чието владичество е вечно владичество, чието царство е от поколение в поколение³.

(1) Бит. 14:18,19; (2) гл. 6:26; 12:7; 1 Тим. 6:16; Откр. 4:9; (3) гл. 4:3; Пс. 145:13

35 И всичките земни жители се считат като нищо *преди Него*¹; по волята Си Той постъпва с небесната войска и със земните жители² и никой не може да спре ръката Му или да Му каже: Какво правиш Ти?³

(1) Ис. 40:15-17; (2) Пс. 135:6; (3) Йов 9:12; 42:2; Римл. 9:20

36 В същото време, *когато* разумът ми се възвърна, ми се възвърнаха и великолепието ми и блясъкът ми за славата на царството ми; и светниците ми и големците ми ме търсеха и аз бях отново утвърден в царството си и ми се добави превъзходно величие.

37 Сега аз, Навуходоносор, възхвалявам и величая, и прославям небесния Цар¹, чиито дела всички са истинни и чиито пътища са справедливи², и който може да смири ходещите горделиво³.

(1) 1 Лек. 29:10-13; (2) гл. 9:14; Вжж. 32:4; 2 Царе 22:31; Пс. 111:7; (3) Ис. 2:11,12; 13:11; Ав. 1:51

5 Цар Валтасар направи голям пир¹ на хиляда от големците си и пиеше вино пред хилядата².

(1) Ест. 1:3; (2) Ис. 21:5

2 Когато вкуси виното, Валтасар заповяда да донесат златните и сребърните съдове, които баща му Навуходоносор беше изнесъл от храма, който беше в Ерусалим¹, за да пият от тях царят и големците му, жените му и наложниците му.

(1) гл. 1:2; 4 Царе 24:13; 25:15; Езд. 5:14

3 Тогава донесоха златните съдове, които бяха изнесени от храма на Божия дом, който беше в Ерусалим; и царят и големците му, жените му и наложниците му пиеха от тях.

4 Пиеха вино и хвалеха боговете от злато, сребро, бронз, желязо, дърво и камък¹.

(1) Откр. 9:20

5 В същия час се появиха пръсти на човешка ръка и пишеха срещу светилника по мазилката на стената на царския дворец; и царят видя частта от ръката, която пишеше.

6 Тогава лицето на царя пребледня и мислите му го уплашиха, така че ставите на бедрата му се разхлабиха и коленете му се удряха едно в друго¹.

(1) Ер. 50:43

7 Царят извика силно да въведат гадателите, халдейците и гледачите¹. И царят проговори и каза на вавилонските мъдреци: Който прочете това писание и ми изяви значението му, ще бъде облечен в мораво, златна огърлица *ще се окачи* на шията му и ще бъде третият властник в царството².

(1) гл. 2:2; (2) гл. 2:48

8 Тогава влязоха всичките царски мъдреци, но не можаха да прочетат писанието, нито да известят на царя значението му¹.

(1) гл. 2:27; 4:7

9 Тогава цар Валтасар много се изплаши, лицето му пребледня, а големците му се смаяха.

10 Поради думите на царя и на големците му царицата *майка* влезе в дома на пира. И царицата *майка* проговори и каза: Царю, да си жив до века! Нека

не те плашат мислите ти и да не преbledнява лицето ти!

(1) гл. 2:4

11 Има мъж в царството ти, в когото е духът на светите богове¹. И в дните на баща ти в него се намериха просветление, разум и мъдрост като мъдростта на боговете. И цар Навуходоносор, баща ти, го постави за началник на книжниците, на гадателите, на халдейците и на гледачите², царю,

(1) гл. 4:8,9,18; Езек. 28:3; (2) гл. 2:48

12 защото превъзходен дух и знание, разум, тълкуване на сънища, изясняване на гатанки и разрешаване на трудности¹ се намираха у този Даниил, на когото царят даде името Валтасар². Нека сега бъде повикан Даниил, и той ще изяви значението.

(1) гл. 1:17; 6:3; (2) гл. 1:7

13 Тогава Даниил беше въведен пред царя. Царят проговори и каза на Даниил: Ти ли си Даниил, от пленените от Юда, които баща ми, царят, доведе от Юда¹?

(1) гл. 1:6; 2:25

14 Чух за теб, че духът на боговете бил в теб и че просветление, разум и превъзходна мъдрост се намирали в теб.

15 И сега мъдреците и гадателите бяха въведени пред мен, за да прочетат този надпис и да ми известят значението му, но не можах да извият значението на *това* нещо.

16 И аз чух за теб, че си могъл да тълкуваш¹ и да разрешаваш трудности; ако можеш сега да прочетеш написаното и да ми съобщиш значението му, ще бъдеш облечен в мораво, златна огърлица *ще се окачи* на шията ти и ще бъдеш третият властник в царството².

(1) Бил. 41:15; (2) сл. 7; гл. 2:6,48

17 Тогава Даниил отговори и каза пред царя: Нека даровете ти останат за теб и дай подаръците си на друг¹! Но все пак аз ще прочета на царя написаното и ще му съобща значението му.

(1) 4 Царе 5:16

18 О, царю, Всевишният Бог даде на баща ти Навуходоносор царство и ве-

личие, слава и великолепие¹.

(1) гл. 2:37,38

19 И поради величието, което му даде, всичките народи, племена и езици трепереха и се бояха пред него¹. Когато искаше, убиваше и когото искаше, оставяше жив; когото искаше, възвишаваше и когото искаше, унижаваше².

(1) гл. 4:22; (2) 4 Царе 25:28; Екл. 8:3

20 Но когато сърцето му се надигна¹ и духът му закоравя в гордостта, той беше свален от царския си престол и славата му се отне от него².

(1) 2 Лек. 32:25; Езек. 31:10; (2) гл. 4:29-33

21 И беше изгонен измежду хората, сърцето му стана като на животните и жилището му беше между дивите магарета; хранеха го с трева като говедата и тялото му се мокреше от небесната роса¹, докато позна, че Всевишният Бог владее над царството на хората и поставя над него когото иска².

(1) гл. 4:29-33; (2) гл. 4:17,25

22 А ти, негов сине, Валтасаре, не си смирил сърцето си, въпреки че знаеше всичко това¹,

(1) 2 Лек. 33:23

23 а си се надигнал над Господаря на небесата¹. И донесоха пред теб съдовете на дома Му и ти и големците ти, жените и наложниците ти пихте вино от тях; и ти хвали боговете от сребро, от дърво и от камък, които не виждат, нито чуват, нито разбират² – а Бога, в чиято ръка е дишането ти³, и в чиято власт са всичките ти пътища⁴, не прослави⁵.

(1) гл. 8:11; Ис. 37:23; (2) Пс. 115:4-8;

(3) Йов 12:10; (4) Ер. 10:23; Деян. 17:25,28; (5) 1 Царе

17:26,36; Ер. 50:28; Деян. 12:23; Римл. 1:21; Откр. 9:20

24 Затова, от Него е била изпратена частта от ръката и е било написано това писание.

25 И това е писанието, което е било написано: Мене, мене, текел, уфрасин.

26 Това е значението на *това* нещо: Мене: Бог е преброил дните на царството ти и ги е свършил¹.

(1) Ер. 25:12

27 Текел: Претеглен си на везните и си намерен недостатъчен¹.

(1) Пр. 21:2; Наум 1:14

28 Перес*: Царството ти се раздели и се даде на мидяните и персите¹.

*основната граматическа форма на уфарсин

(1) гл. 2:32,39; 8:20; 2 Лек. 36:23; Ис. 13:17; 47:11; Ер. 51:28

29 Тогава Валтасар заповяда и облякоха Даниил в мораво, *окачиха* златна огърлица около шията му¹ и прогласиха за него, че ще бъде третият властник в царството².

(1) Бит. 41:42; (2) Ест. 10:3

30 В същата нощ Валтасар, царят на халдейците, беше убит¹.

(1) Ер. 51:31,39

31 И мидянинът Дарий¹ получи царството, когато беше на шестдесет и две години.

(1) гл. 9:1; 11:1

6 Дарий намери за добре да постави над царството сто и двадесет сатрапи, които да бъдат по цялото царство,

2 и над тях – трима началници, един от които беше Даниил, за да им дават тези сатрапи отчет, за да не губи царят¹.

(1) Езд. 4:22

3 Тогава този Даниил се отличавахе от *другите* началници и сатрапите, защото в него имаше превъзходен дух¹; и царят намисли да го постави над цялото царство.

(1) гл. 5:12; Бит. 41:38

4 Тогава началниците и сатрапите търсеха да намерят повод за *обвинение* против Даниил относно *делата* на царството¹; но не можах да намерят никакъв повод или вина, защото той беше верен и в него не се намери никаква грешка или вина².

(1) Пс. 37:32; (2) 1 Кор. 4:2

5 Тогава тези мъже казаха: Няма да намерим никакъв повод против този Даниил, освен ако намерим *нещо* против него в закона на неговия Бог.

6 Тогава тези началници и сатрапи се спуснаха при царя¹ и му казаха така: Царю Дарий, да си жив до века!²

(1) Пс. 59:4; (2) ст. 21; гл. 2:4

7 Всички началници на царството, наместниците и сатрапите, съветниците и управителите се съветваха, царят да издаде указ и да се утвърди забрана, че който, до тридесет дни, би отправил някаква молба към който и да било

бог или човек освен към теб, царю, да бъде хвърлен в рова на лъвовете¹.

(1) Пс. 94:21

8 Сега, царю, утвърди забраната и подпиши писмената *и форма*, за да не се изменя, според закона на мидяните и персите, който е неотменим¹.

(1) Ест. 1:19

9 Затова цар Дарий подписа писмената забрана.

10 А когато Даниил научи, че писанието било подписано, влезе у дома си – а той имаше на стаята си¹ отворени прозорци към Ерусалим² – и три пъти на ден коленичеше на коленете си и се молеше и благодареше пред своя Бог, както беше правил преди това³.

(1) Мт. 6:6; (2) 3 Царе 8:48; Пс. 28:2; Ер. 51:50;

(3) Пс. 119:164; Деян. 10:9

11 Тогава онези мъже се спуснаха и намериха Даниил да отправя молба и да се моли пред своя Бог.

12 Тогава се приближиха и говориха пред царя за царската забрана: Не подписа ли ти забрана, че всеки човек, който до тридесет дни би измолил *нещо* от който и да било бог или човек освен от теб, царю, ще се хвърли в рова на лъвовете?¹ Царят отговори и каза: Това е вярно според закона на мидяните и персите, който е неотменим.

(1) гл. 3:8-11

13 Тогава те отговориха и казаха пред царя: Даниил, който е от пленените от Юда¹, не зачита нито теб, царю, нито забраната, която си подписал, а отправя молбата си три пъти на ден!²

(1) гл. 1:6; (2) гл. 3:12; Ест. 3:8

14 Тогава царят, като чу това нещо, се наскърби много¹ и взе присърце да спаси Даниил, и се бореше до залеза на слънцето да го избави.

(1) Мк. 6:26

15 Тогава онези мъже се спуснаха при царя и казаха на царя: Знай, царю, че е закон на мидяните и на персите, никаква забрана или указ, които царят постанови, да не се променят!

16 Тогава царят заповяда и доведеха Даниил и го хвърлиха в рова на лъвовете¹. А царят проговори и каза на Да-

нии: Твоят Бог, на когото ти служиш непрестанно, Той нека те спаси!²

(1) Ер. 38:5; (2) Йов 5:19

17 И донесоха един камък и го поставиха на отвора на рова¹; и царят го запечата с печата си и с печата на големците си², за да не се промени намерението за Даниил.

(1) Псалм 3:53; (2) Мт. 27:66

18 Тогава царят отиде в двореца си и пренощува, постейки, не *поиска да* донесат пред него забавления и сънят побягна от него.

19 После царят стана много рано сутринта и побърза да отиде при рова на лъвовете.

20 И когато се приближи до рова, извика с плачевен глас към Даниил. Царят проговори и каза на Даниил: Данииле, служителю на живия Бог¹, твоят Бог, на когото служиш непрестанно, можа ли да те спаси от лъвовете?

(1) гл. 3:26

21 Тогава Даниил проговори на царя: Царю, да си жив до века!¹

(1) ст. 6

22 Моят Бог изпрати Ангела Си¹ и затвори устата на лъвовете² и те не ме повредиха, защото се намерих невинен пред Него³; също и пред теб, царю, не съм извършил никакво престъпление⁴.

(1) гл. 3:28; (2) Евр. 11:33; (3) Пс. 18:20; (4) Деян. 24:16

23 Тогава царят много се зарадва и заповяда да извадят Даниил от рова. И Даниил беше изваден от рова и на него не се намери никаква повреда, защото се беше доверил на своя Бог¹.

(1) Евр. 11:33

24 И царят заповяда и доведеха онези мъже, които бяха издали Даниил, и хвърлиха тях, децата им и жените им в рова на лъвовете; и още преди да стигнат до дъното на рова, лъвовете ги сграбчиха и строшиха всичките им кости¹.

(1) Втэк. 19:19; Ест. 7:10; Пс. 7:14-16; 9:15,16; Пр. 11:8

25 Тогава цар Дарий писа до всички народи, племена и езици, които живеят по цялата земя: Мир да ви се умножи!¹

(1) гл. 4:1

26 Издавам указ в цялото владение

на царството ми да треперят и да се боят пред Бога на Даниил, защото Той е живият Бог¹ и е утвърден до века, и Неговото царство е нерушимо, и Неговата власт ще бъде до края².

(1) гл. 4:34; 1 Царе 17:26; Ер. 10:10; Деян. 14:15; (2) гл. 2:44

27 Той спасява и избавя, и върши знамения и чудеса на небесата и на земята¹. Той спаси Даниил от силата на лъвовете².

(1) гл. 4:3; Пс. 77:14; Ер. 32:20; (2) гл. 3:29; 2 Тим. 4:17

28 И този Даниил преуспяваше при царуването на Дарий и при царуването на персиеца Кир¹.

(1) гл. 1:21

ст. 1-14; ст. 15-28

7 В първата година на вавилонския цар Валтасар¹, Даниил видя сън и видения на главата си на леглото си². Тогава записа съня³ и началото на словото беше така:

(1) гл. 8:1; (2) Чис. 12:6; (3) Авак. 2:2

2 Даниил проговори и каза: Видях във видението си през нощта, и ето, четирите небесни ветрища¹ се спуснаха върху голямото море².

(1) Откр. 7:1; (2) Ис. 17:12; Ер. 51:42

3 И четири големи звяра се надигнаха от морето, различни един от друг.

4 Първият беше като лъв¹ и имаше орлови криле². Аз гледах, докато крилете му се изскубаха и той беше вдигнат от земята и изправен на краката си като човек и му се даде човешко сърце.

(1) гл. 2:38; Ер. 4:7; 49:19; (2) Втэк. 28:49; Ер. 49:22

5 И ето, друг, втори звяр, подобен на мечка. И той беше изправен на една страна¹ и имаше три ребра в устата си между зъбите си. И му казаха така: Стани, изяж много месо!²

(1) гл. 2:39; 8:3,4; (2) Ис. 13:18

6 След това гледах, и ето, друг звяр, като леопард, който имаше на гърба си четири птичи криле. Звярът имаше и четири глави¹; и му се даде власт².

(1) гл. 8:21,22; (2) гл. 2:39; 8:5,8

7 След това гледах в нощните видения, и ето, четвърти звяр, страшен и ужасен и изключително силен. И

имаше големи железни зъби, ядеше и смазваше, и стъпкваше остатъка с краката си¹. Той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него, и имаше десет рога².

(1) гл. 2:40; (2) Зах. 1:18; Откр. 13:1,2; 17:7,8

8 Докато разглеждах роговете, ето, между тях излезе друг, малък рог¹, пред който три от първите рокове се изтръгнаха. И ето, на този рог имаше очи като човешки очи и уста, която говореше големи неща².

(1) гл. 8:9; (2) гл. 11:36; Откр. 13:5

9 Гледах, докато се положиха престолни¹ и Старият по дни² седна³. Облеклото Му беше бяло като сняг и косата на главата Му – като чиста вълна⁴, престолът Му – огнени пламъци и колелата Му – горящ огън⁵.

(1) Мт. 19:28; Откр. 20:4; (2) Пс. 90:2; 93:2; (3) Ис. 6:1; Езеж. 1:26; Откр. 4:2; (4) Откр. 1:14; (5) Езеж. 1:16,27

10 Огнена река изтичаше и излизаше отпред Него¹, хиляди по хиляди Му служеха и десетки хиляди по десетки хиляди стояха пред Него². Съдът седна и се отвориха книги³.

(1) Пс. 97:3; Ис. 66:15; (2) 3 Царе 22:19; Йов 25:3; Пс. 103:21; Ак. 2:13; Евр. 12:22; (3) Откр. 20:12

11 Тогава гледах заради гласа на големите думи, които рогът говореше; гледах, докато звярът беше убит и тялото му погубено и предадено на горящ огън¹.

(1) Откр. 19:20

12 А колкото за другите зверове, тяхното владичество беше отнето и животът им се продължи до време и година.

13 Гледах в нощните видения, и ето, са небесните облаци идваше един като Човешки Син¹ и стигна до Стария по дни; и Го доведоха пред Него.

(1) Мт. 24:30; 26:64; Ин. 5:27; Откр. 1:7,13

14 И на Него се даде владичество и слава, и царство¹, за да Му служат всички народи, племена и езици². Неговото владичество е вечно владичество, което няма да премине, и царството Му е *царство*, което няма да се разруши³.

(1) Пс. 2:6-8; Мт. 16:28; 28:18; Ак. 21:27; Ин. 3:35; 1 Кор. 15:27; (2) Пс. 103:19; (3) гл. 2:44; Ис. 9:7; Ин. 12:34; Откр. 11:15,17

ст. 15-28; ст. 1-14

15 А на мен, Даниил, духът ми се обезпокои дълбоко в тялото ми и виденията на главата ми ме изплашиха¹.

(1) гл. 2:1

16 Приближих се до един от стоящите и го помолих да разбере достоверно истината за всичко това. И той ми каза и ми даде да разбере тълкуванието на тези неща.

17 Тези големи зверове, които са четири, са четирима царе, които ще се издигнат от земята.

18 Но светите на Всевишния ще получат царството¹ и ще владеят царството до века и до вечни векове².

(1) Ак. 12:32; (2) Авд. 17; Откр. 22:5

19 Тогава поисках да разбере достоверно за четвъртия звяр, който се различаваше от всичките други и беше изключително страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му – бронзови, който ядеше и смазваше, и стъпкваше остатъка с краката си;

20 и за десетте рога на главата му, и за другия рог, който излезе нагоре и пред който паднаха три; за рога, който имаше очи и уста, която говореше големи неща, и който на вид беше по-голям от другарите си.

21 Гледах този рог, когато води война със светите¹ и ги победи²,

(1) Откр. 20:9; (2) гл. 8:9-12,24; 12:7; Откр. 11:7; 13:7

22 докато дойде Старият по дни, и съдът беше предаден на светите на Всевишния¹, и настана времето, когато светите завладяха царството².

(1) 1 Кор. 6:2; Откр. 20:4; (2) Пс. 149:5-9

23 Той каза така: Четвъртият звяр е четвъртото царство на земята, което ще се различава от всички царства; и ще погълне цялата земя, и ще я стъпче и смаже¹.

(1) гл. 2:40

24 А десетте рога са десет царе, които ще се издигнат от това царство¹; и след тях ще се издигне друг, който ще се различава от предните и ще покори трима царе.

(1) Откр. 17:12

25 И той ще говори думи против Всевишния и ще тормози светите на

Всевишния¹ и ще замисли да промени времена и закон²; и те ще бъдат предадени в ръката му до време и времена и половин време*³.

*имл: до година и две години и половин година; използваната дума може да означава както време, период от време, така и година; (1) гл. 8:9-12,24; 12:7; Откр. 11:7; 13:7; (2) гл. 8:11; 9:27; Откр. 13:15-17; (3) гл. 12:7; Откр. 11:2,3; 12:14

26 Но съдът ще седне и владичество-то ще му се отнеме, за да се унищожи и погуби докрай¹.

(1) гл. 11:45; Откр. 11:18

27 А царството и владичеството, и величието на царствата под цялото небе ще се дадат на народа на светиите на Всевишния¹. Неговото царство е вечно царство² и всички власти ще служат и ще се покоряват на Него.

(1) Лк. 12:32; (2) Дяен. 1:6

28 Дотук е краят на това слово. А мен, Даниил, размислите ми много ме уплашиха¹ и лицето ми преbledна; и запазих това слово в сърцето си².

(1) гл. 4:19; 8:27; (2) Бит. 37:11

8 В третата година от царуването на цар Валтасар¹ ми се яви видение, на мен, Даниил, след онова, което ми се беше явило отначало.

(1) гл. 7:1

2 Видях във видението; и когато го видях, бях в крепостта Суса¹, която е в областта Елам²; и когато видях във видението, бях при реката Улай.

(1) Неем. 1:1; Ест. 1:2; (2) Ис. 21:2

3 И повдигнах очите си и видях, и ето, пред реката стоеше един овен, който имаше два рога; и двата рога бяха високи, но единият беше по-висок от другия; и по-високият беше израснал накрая.

4 Видях овена да бode на запад, на север и на юг и никой звяр не можеше да устои пред него, и нямаше кой да избави от силата му; и той правеше каквото си искаше и се възвеличи¹.

(1) гл. 7:5; 11:2; Ис. 45:1,2

5 А докато внимавах, ето, козел¹ дойде от запад над цялата земя, без да се допира до земята; и козелът имаше бележит рог между очите си².

(1) гл. 7:6; (2) гл. 11:3

6 Той дойде до овена с двата рога,

който бях видял да стои пред потока, и се спусна върху него с яростта на силата си.

7 И го видях да стига при овена и освирепя против него, и удари овена, и счупи двата му рога; и в овена нямаше сила да устои пред него. И той го хвърли на земята и го стъпка и нямаше кой да избави овена от силата му.

8 И козелът се възвеличи твърде много; а когато стана силен, големият му рог се счупи и четири бележити рога израснаха към четирите небесни ветрища.

9 И от единия от тях излезе един малък рог¹, който порасна изключително много на юг, на изток и към славната земя².

(1) гл. 7:8; 11:21; (2) гл. 11:16,41; Езек. 20:6,15

10 И той се възвеличи до небесното войнство¹ и сваля на земята част от войнството и от звездите² и ги стъпка.

(1) Ис. 14:13; (2) Откр. 12:4

11 Чак до началника на войнството¹ се възвеличи² и отне от него постоянната жертва³; и мястото на светилището му беше съборено⁴.

(1) Ис. Нав. 5:14; (2) гл. 5:23; 7:25; (3) гл. 12:11; Чис. 28:3; (4) гл. 11:22

12 И войнството беше предадено заедно с постоянната жертва поради престъплението. И той хвърли на земята истината, действа и успя¹.

(1) гл. 7:21,25; 11:28

13 Тогава чух един светия¹ да говори; и един светия каза на този, който говореше: Докога се простира видението за постоянната жертва и за престъплението, което докарва запустение, когато светилището и войнството ще бъдат потъпкани?²

(1) гл. 4:13; (2) гл. 11:31; 12:6,11

14 И ми каза: До две хиляди и триста вечери и сутрини* – тогава светилището ще бъде отново в ред.

*Това се отнася за постоянната жертва, която се принася вечер и сутрин, т.е. вероятно става дума за 1150 дни.

15 И когато аз, Даниил, видях видението, поисках да го разбера. И ето, пред мен застана един, който изглеждаше като мъж.

16 И чух човешки глас, който извика между бреговете на Улай и каза: Гаврииле¹, дай на този да разбере видението²!

(1) гл. 9:21; Лк. 1:19,26; (2) Зах. 1:9; Откр. 1:1

17 И той се приближи до мястото, където стоях. И когато дойде, аз се уплаших и паднах на лицето си¹, а той ми каза: Разбери, сине човешки², защото видението се отнася до последното време³.

(1) Езек. 1:28; (2) Езек. 2:1; (3) гл. 11:27,35; 12:4; Авак. 2:3

18 И като ми говореше, аз паднах замаян на лицето си на земята¹, а той се допря до мен и ме изправи на мястото, където стоях².

(1) Откр. 1:17; (2) гл. 10:9,10; Езек. 2:2; Зах. 4:1

19 И каза: Ето, аз ще ти известя какво ще бъде в последното време на гнева¹ – защото видението се отнася за определеното последно време².

(1) гл. 11:36; (2) ст. 17

20 Овена, който си видал, с двата рога, са царете на Мидия и Персия¹.

(1) гл. 5:28

21 Косматият козел е гръцкият цар¹; и големият рог между очите му е първият цар.

(1) гл. 2:39; Зах. 9:13

22 А че той се е строшил и са излезли четири вместо него – четири царства ще се издигнат от този народ, но не с неговата сила¹.

(1) гл. 7:6; 11:4

23 И в края на царуването им, когато престъпниците изпълнят мярката на беззаконието, ще се издигне цар със свирепо лице и вещ в лукавщини.

24 И силата му ще бъде голяма¹, но не като силата на първия; и ще извърши удивително опустошение, ще успява и ще действа, и ще опустоши силни и народа на светиите².

(1) гл. 11:23; Пс. 37:35; Откр. 13:5; (2) гл. 11:31-36

25 Чрез хитростта му измамата ще успява в ръката му; и той ще се надигне в сърцето си и ще погуби мнозина в спокойствието им; ще встане и против Княза на князете¹, но ще бъде разбит – но не с ръка².

(1) Откр. 17:14; (2) гл. 11:45; Йов 34:20; Плач 4:6

26 А видението за вечерите и сутрините, което се каза, е вярно; и ти за-

печатай видението¹, защото много дни са *готогава*².

(1) гл. 12:4,9; Откр. 10:4; (2) гл. 10:14

27 Тогава аз, Даниил, прилях и беледвах няколко дни¹; после станах и върших делата на царя. И бях ужасен за видението, защото никой не го разбираше.

(1) гл. 7:28; 10:8

9 В първата година на Дарий, сина на Асуир, от рода на мидяните¹, който се възцари над царството на халдейците,

(1) гл. 5:31

2 в първата година от царуването му аз, Даниил, разбрах от книгите¹ броя на годините, за които беше ГОСПОДОТО слово към пророк Еремия, че ще се изпълнят седемдесет години за запустението на Ерусалим².

(1) Откр. 1:3; (2) 2 Лек. 36:21; Ер. 25:11; Езек. 29:11

3 И обърнах лицето си към Господа, Бога, за да *ло* потърся в молитва и молби¹, с пост² и вретиче³.

(1) Ер. 29:12; (2) 2 Царе 12:16;

Езд. 8:21; Неем. 1:4; (3) Ест. 4:1; Йов 42:6

4 И се помолих на ГОСПОДА, своя Бог, и изповядах¹, и казах: О, Господи, велики и страшни Боже, който пазиш завета и милостта *Си* за онези, които Те любя и пазят Твоите заповеди²!

(1) Лев. 26:40; (2) Изх. 20:6; Втк. 7:9,12; Неем. 1:5

5 Съгрешихме, постъпихме неправедно и безбожно, бунтувахме се и се отклонихме от Твоите заповеди и от Твоите правила¹.

(1) 4 Царе 21:15; 2 Лек. 6:37;

Неем. 1:6,7; Ис. 64:5,6; Ер. 14:20; Плач 3:42; Езек. 5:6

6 И не послушахме Твоите слуги, пророците¹, които говориха в Твое Име на царете ни, първенците ни и бащите ни, и на целия народ на земята².

(1) Откр. 10:7; (2) 2 Лек. 36:16;

Неем. 9:30,34; Ер. 7:24,26; Зах. 1:4

7 При Теб, Господи, е правдата¹, а при нас – срамът на лицето, както е и днес; при юдовите мъже и при ерусалимските жители, и при целия Израил², при близките и далечните, по всички страни, където си ги изгонил заради престъплението, което извършиха против Теб³.

(1) Езд. 9:15; Пс. 119:137;

Ер. 12:1; (2) Езд. 9:6,7; (3) Ер. 32:32; Езек. 5:10

8 ГОСПОДИ, при нас е срамът на лицето¹ – при царете ни, първенците ни и бащите ни – защото съгрешихме против Теб².

(1) Ер. 7:19; (2) ст. 5

9 При Господа, нашия Бог, са милостта и прошката¹, защото се разбунтувахме против Него²,

(1) Пс. 130:4; Псалм 3:22; (2) Неем. 9:17; Ер. 14:7

10 и не послурахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да ходим в Неговите закони, които положи пред нас чрез Своите слуги, пророците¹.

(1) ст. 6

11 И целият Израил престъпи закона Ти и се отклони, така че не послуша гласа Ти¹. Затова се изля върху нас проклятието и клетвата, записана в закона на Божия слуга Мойсей, защото съгрешихме против Него².

(1) Втэк. 8:20; 4 Царе 18:12; Ер. 6:19; 16:11;

(2) Втэк. 28:15; 4 Царе 22:16; Ер. 30:14; 44:23

12 Той изпълни Своите думи, които говори против нас и против нашите съдии, които ни съдеха – да докара върху нас голямо зло¹, каквото не е ставало никъде под небето, както стана в Ерусалим².

(1) Ис. 43:28; Ер. 39:16;

Псалм 2:17; Зах. 1:6; (2) Ер. 30:7; Псалм 1:12; Езек. 5:9

13 Както е писано в закона на Мойсей, цялото това зло дойде върху нас¹; но ние не се молихме пред ГОСПОДА, своя Бог, да се върнем от беззаконията си и да обърнем внимание на Твоята истина².

(1) ст. 11; (2) Ис. 43:22; 64:7; Ер. 5:3

14 Затова ГОСПОД се погрижи за това зло и го докара върху нас¹; защото ГОСПОД, нашият Бог, е справедлив² във всичките Си дела, които върши³; а ние не послурахме гласа Му⁴.

(1) Ер. 44:27; Езек. 16:43; (2) ст. 7;

(3) гл. 4:37; Изх. 9:27; Езд. 9:15; (4) Ер. 4:17; Псалм 1:5

15 И сега, Господи, Боже наш, който изведе народа Си от египетската земя¹ със силна ръка и Си създаде име, каквото е днес²! Съгрешихме и вършихме безбожие³.

(1) Изх. 13:3; 32:11; (2) Неем. 9:10; (3) ст. 5

16 Господи, според цялата Ти правда, моля Те, нека гневът Ти и яростта Ти се отвърнат от Твоя град Ерусалим, светия Ти хълм – защото заради на-

шите грехове и заради беззаконията на бащите ни Ерусалим и Твоят народ станаха за примерен на всички, които са около нас¹.

(1) Пс. 79:4; Псалм 2:15,16; Езек. 22:4

17 И сега, чуй, Боже наш, молитвата на слугата Си и молбите му¹, и осияй с лицето Си² над запустялото Си светилице³ – заради Господа!

(1) 3 Царе 8:28;

Псалм 3:56; (2) Чис. 6:25; Пс. 67:1; (3) Пс. 74:3

18 Боже мой, приклони ухото Си и чуй; отвори очите Си и виж¹ опустошенията ни и града, който се нарича с Твоето Име²! Защото не заради своята правда принасяме молбите си пред Теб³, а заради многото Твои милосърдия⁴.

(1) 4 Царе 19:16; Ис. 37:17; (2) Чис. 6:27;

Ис. 43:7; 63:19; Ер. 7:11; (3) Езек. 36:22,32; (4) Пс. 25:6,7

19 Господи, чуй! Господи, прости! Господи, обърни внимание и подействай! Не забавяй заради Себе Си¹, Боже мой, защото с Твоето Име се наричат градът Ти и народът Ти¹!

(1) Чис. 14:19; 3 Царе 8:30; (2) Пс. 79:9; (3) Ис. 63:19

20 И докато още говорех и се молах, и изповядах своя грях и греха на народа си Израил¹, и принасях молбата си пред ГОСПОДА, своя Бог, за светия хълм на своя Бог,

(1) Езд. 10:1

21 докато още говорех в молитвата, мъжът Гавриил, когото бях видял във видението в началото¹, се докосна до мен, когато бях напълно изтощен*, около часа на вечерния принос².

* или: летейки бързо спигна до мен; (1) гл. 8:16; (2) Езд. 9:4

22 И ми даде да разбера и говори с мен, и каза: Даниеле, сега излязох, за да те науча да разбираш.

23 Когато ти започна да се молиш, излезе слово и аз дойдох да ти кажа¹, защото ти си възлюбен²; затова обърни внимание на словото и разбери Видението³.

(1) 4 Царе 19:20; (2) гл. 10:11;

Пр. 15:8,9; Езек. 14:14; (3) гл. 10:1; 2 Тим. 2:7

24 Седемдесет седмици са определени¹ за народа ти и за светия ти град за свършване на престъплението и за слагане на край на греховете², и за правене на умилостивение за беззаконие, и за въвеждане на вечна правда³, за запечатване на видение и

пророчество, и за помазване на Пресвятото *място*. (1) Езек. 4:5,6; (2) Евр. 9:26;

(3) Ис. 42:4; 51:6,8; 53:11; Римл. 5:19; 2 Кор. 5:21

25 И така, знай и разбирай: От излизането на словото да се възстанови и съгради Ерусалим¹ до Помазаника, Княза², ще бъдат седем седмици и шестдесет и две седмици; и ще бъде възстановен и съграден, с улици и окоп, и то в размирни времена³.

(1) Неем. 2:5,6,8; (2) Мих. 5:2; (3) Неем. 4:8-14

26 И след шестдесет и две седмици Помазаникът ще бъде отмахнат¹ и няма да има *нищо*. И народът на идващия княз ще разруши града и светилещето²; и краят му ще бъде чрез наводнение³; и до края: война, определени опустошения⁴.

(1) Ис. 53:8; Мт. 26:24; Лк. 17:25; (2) Лк. 19:43,44;

(3) гл. 11:10; Ис. 28:2; (4) гл. 11:36; Ис. 28:22; Лк. 21:6,24

27 И той ще потвърди завет с мнозина¹ за една седмица², а в половината на седмицата ще прекрати жертвата и приноса³; и на крилото на мерзостите *идва един* запустител⁴, докато решеното унищожение се излее върху запустителя⁵.

(1) Мт. 24:12; (2) Ис. 28:15,18;

(3) гл. 7:25; (4) Мт. 24:15; (5) ст. 26; Ис. 10:22,23

10 В третата година на персийския цар Кир¹ едно слово се откри на Даниил, който се нарича Валтасар². И словото беше истинно и *означаваше* големи бедствия; и той разбра словото и проумя видението³.

(1) гл. 1:21; (2) гл. 1:7; (3) гл. 1:17; 9:23

2 В онези дни аз, Даниил, жалеех три цели седмици¹.

(1) Неем. 1:4

3 Вкусна храна не ядах, нито месо, нито вино влизаше в устата ми, и нито веднъж не се помазах, докато не се изпълних три цели седмици.

4 И на двадесет и четвъртия ден от първия месец бях на брега на голямата река, която е Тигър¹. (1) гл. 12:5; Бит. 2:14

5 И повдигнах очите си и видях, и ето, един мъж, облечен в лен, а кръстът му – опасан с чисто злато от Уфаз¹.

(1) Ер. 10:9; Откр. 1:13

6 Тялото му беше като хрисолит, а ли-

цето му изглеждаше като светкавица и очите му – като огнени факли, а мишиците и краката му бяха на вид като полиран бронз¹ и гласът на думите му – като глас на множество².

(1) Езек. 1:7; 8:2; (2) Езек. 1:24; Откр. 1:14-16

7 И само аз, Даниил, видях видението; а мъжете, които бяха с мен, не видяха видението¹, но голям трепет ги нападна и те побягнаха да се скрият.

(1) Деян. 9:7; 22:9

8 И аз останах сам да видя това голямо видение, но не остана в мен сила, защото цветът на лицето ми стана мъртвешки бледен и не ми остана сила¹.

(1) гл. 8:27; Откр. 1:17

9 И чух гласа на думите му. И когато слушах гласа на думите му, *паднах* на лицето си замаян, с лицето си към земята¹.

(1) гл. 8:18; Авак. 3:16

10 И ето, ръка се допря до мен и ме постави разтреперен на коленете ми и на дланите на ръцете ми.

11 И ми каза: Данииле, мъжо възлюбени, разбери думите, които ти говоря, и се изправи на мястото си, защото сега съм изпратен при теб¹. И когато изговори към мен това слово, аз се изправих разтреперен. (1) гл. 9:22,23

12 И ми каза: Не бой се, Данииле; защото от първия ден, откогато ти насочи сърцето си да *търсиш* разбиране и да се смириш пред своя Бог, думите ти бяха чути¹ и аз дойдох заради думите ти. (1) Лк. 1:13

13 Но князът на персийското царство ми противостоеше¹ двадесет и един дни; и ето, Михаил, един от първите князе², дойде да ми помогне; и аз останах там при персийските царе.

(1) Езд. 4:4,5; (2) гл. 12:1; Юда 9

14 И дойдох да ти дам да разбереш какво ще се случи с народа ти в последните дни¹ – защото видението е за *далечни дни*².

(1) гл. 2:28; Бит. 49:1; Чис. 24:14; Втжк. 4:30; Езек. 38:16; Ос. 3:5; (2) гл. 8:26

15 И когато ми говореше такива думи, аз насочих лицето си към земята и онемях.

16 И ето, един подобен на човешките

синове се допря до устните ми¹; и аз отворих устата си и проговорих, и казах на стоящите срещу мен: Господарю мой, от видението ме обзеха болките ми и не ми остана сила. (1) Ис. 6:7; Ер. 1:9

17 И как може слугата на този мой господар да говори с този мой господар? А аз – отсега не остана сила в мен и дъх не остана в мен.

18 И отново се допря до мен *един* на вид като човек и ме укрепи¹. (1) Пс. 138:3

19 И каза: Не бой се¹, мъжо възлюбени; мир на теб! Укрепи се! Да, укрепи се!² И като ми говореше, аз се укрепих и казах: Нека говори господарят ми, защото ме укрепи³.

(1) Съд. 6:23; (2) Иис. Нав. 1:6,7; Ис. 35:4; (3) ст. 18

20 Тогава каза: Знаеш ли защо дойдох при теб? И сега ще се върна да воювам с княза на Персия¹. И когато изляза, ето, князът на Гърция ще дойде.

(1) ст. 13

21 Но ще ти съобщя записаното в писанието на истината¹. И няма нито един, който да държи здраво с мен против тези *сили* освен вашия княз Михаил.

(1) гл. 11:2; Откр. 22:6

11 А в първата година на мидянина Дарий¹ аз стоях да му бъда насърчение и защита².

(1) гл. 5:31; (2) Пс. 103:20,21

2 И сега ще ти съобщя истината¹. Ето, още трима царе ще се издигнат в Персия²; и четвъртият ще придобие по-голямо богатство от всички³; и когато стане силен чрез богатството си, ще надигне всичко против гръцкото царство.

(1) гл. 10:21; (2) Езд. 4:6,7,24; (3) гл. 8:4; Ест. 1:1

3 И ще се издигне смел цар и ще царува с голяма власт, и ще действа според волята си¹.

(1) гл. 8:5

4 А щом той се издигне, царството му ще се съсипе и ще се раздели към четирите небесни ветрища¹, но не на наследниците му и не според властта, с която той е владял; защото царството му ще се изкорени и ще бъде за други, а не за тези.

(1) гл. 8:8,22

5 И южният цар¹ ще стане силен; и *един* от първенците му ще стане по-силен от него и ще владее; владичеството му ще бъде голямо владичество.

(1) Зах. 6:6

6 И след *няколко* години ще се сдружат; и дъщерята на южния цар ще дойде при северния цар, за да направи спогодба. Но тя няма да задържи силата на мишцата си; и той няма да устои, нито мишцата му; и тя ще бъде предадена, и онези, които я доведоха, и родителят ѝ, и онзи, който я подкрепяше в *онези* времена.

7 Но вместо него ще се издигне една издънка от корените ѝ; и той ще дойде против войската и ще влезе в крепостите на северния цар, и ще действа против тях, и ще бъде силен.

8 Също и боговете им заедно с излените им идоли и скъпоценните им вещи *от* злато и сребро ще отведе в плен в Египет¹; и *няколко* години ще се въздържа от *нападения* над северния цар.

(1) Ис. 46:1,2

9 А той ще дойде в царството на южния цар, но ще се върне в земята си.

10 И синовете му ще се надигнат *на война* и ще съберат множество от големи войски; то ще дойде с устрем, ще наводни и ще премине¹, и ще се върне, и ще се надигне чак до крепостта му.

(1) гл. 9:26

11 И южният цар ще освирее и ще излезе, и ще се бие с него, със северния цар; а той ще опълчи голямо множество, но множеството ще бъде предадено в ръката му.

12 И когато бъде откарано множеството, сърцето му ще се надигне и той ще повали десетки хиляди, но няма да се укрепи.

13 И северният цар ще се върне и ще опълчи множество, по-голямо от първото, и след време, *след* години ще дойде с устрем с голяма войска и с много въоръжение.

14 И в онези времена мнозина ще станат против южния цар; и насилни-

ци от твоя народ ще се надигнат, за да изпълнят видението, но ще паднат.

15 И северният цар ще дойде и ще издигне насип и ще превземе укрепен град; и силите на южния цар няма да устоят и отбраният му народ няма да има сила да устои.

16 И дошлият против него ще действа по волята си и никой няма да устои пред него; и ще застане в славната земя¹ и в ръцете му ще има изстребление.

(1) ст. 41,45; гл. 8:9

17 И ще насочи лицето си да дойде със силата на цялото си царство, и ще склучи с него спогодба; и ще му даде най-отбраната дъщеря между жените, за да го съсипе; но това няма да устои и няма да го ползва.

18 И ще обърне лицето си към островите и ще завладее много, но един военачалник ще сложи край на неговия присмех и при това ще върне присмеха му върху него.

19 И ще обърне лицето си към крепостите на своята земя; и ще се препъне и ще падне, и няма да се намери¹.

(1) Йов 34:24; Пс. 37:35,36

20 И вместо него ще се издигне един, който ще изпрати потисник по най-славната част на царството; но в малко дни ще бъде разбит, и то не чрез гняв и не чрез война.

21 И вместо него ще се издигне един презрян¹, на когото няма да се даде царско достойнство; но той ще дойде във време на спокойствие и ще завладее царството чрез ласкателство².

(1) гл. 8:9,23; (2) 2 Царе 15:2-6

22 И помиташите сили ще бъдат пометени и разбити пред него, а също и един княз на завета¹.

(1) гл. 8:11

23 И след като се съюзи с него, ще постъпва измамно и ще се изкачи и ще се укрепи с малко народ¹.

(1) гл. 8:24

24 Във време на спокойствие ще дойде в най-плодородните места на областта и ще извърши, каквото нито бащите му, нито бащите на бащите му са вършили; ще им раздели грабеж и пляч-

ка, и имот и ще замисля плановете си против крепостите, но до време.

25 И ще надигне силата си и сърцето си против южния цар с голяма войска. И южният цар ще се опълчи за война с голяма и много силна войска, но няма да устои, защото ще замислят планове против него.

26 И онези, които ядат от ястията му, ще го съспият; и войската му ще се разпръсне, и мнозина ще паднат убити.

27 А на тези двама царе сърцата ще бъдат предадени на зло и на същата трапеза ще говорят измама¹; но това няма да успее, защото краят още има да гоиде в определеното време².

(1) Пр. 12:20; (2) гл. 8:17,19

28 Тогава ще се върне в земята си с голямо богатство¹; и сърцето му ще бъде против светия завет; и той ще действа и ще се върне в земята си.

(1) гл. 8:12

29 В определеното време ще се върне и ще дойде на юг; но последният път няма да бъде като първия,

30 защото китимски кораби¹ ще дойдат против него и той ще се обезсърчи и ще се върне; и ще се разяри срещу светия завет и ще действа; и ще се върне и ще се разбере с онези, които са оставили светия завет.

(1) Чис. 24:24; Езеk. 27:6

31 И от него ще се надигнат сили, които ще осквернят светилището, крепостта, и ще премахнат постоянната жертва, и ще издигнат мерзостта, която докарва запустение¹.

(1) гл. 8:11,13

32 И ще подведе към отстъпление чрез ласкателства онези, които безбожно постъпват против завета; но народът, който познава своя Бог, ще се укрепи и ще действа¹.

(1) Heem. 4:20

33 И разумните от народа¹ ще поучат мнозина; но ще падат от меч и от пламък, от плен и от грабеж известно време.

(1) гл. 12:3,10

34 А когато паднат, ще получат малко

помощ; и мнозина ще се присъединят към тях с ласкателства.

35 И *някои* от разумните ще паднат, за да бъдат изпитани и очистени, и избелени¹ до последното време – защото *има* още до определеното време.

(1) гл. 12:10; Зах. 13:9; Откр. 7:14

36 И царят¹ ще действа по волята си, ще се въздигне и ще се възвеличи над всякакъв бог², и ще говори нечувано против Бога на боговете³; и ще успява, докато се изчерпи гневът⁴ – защото определеното ще се изпълни⁵.

(1) Ис. 30:33; 57:9; Зах. 11:16; (2) ст. 37; (3) гл. 7:8,25; 8:24,25; (4) гл. 8:19; Ис. 10:5,6,23,25; (5) гл. 9:26,27

37 И няма да зачита Бога* на бащите си, нито скъпоценното на жените, нито ще зачита какъвто и да било бог, а ще се възвеличи над всички¹. *или: боговете

(1) Ис. 14:14; Езек. 28:2; 2 Сол. 2:4

38 И вместо него ще почита бога на крепостите; бог, когото бащите му не са познавали, ще почита със злато и със сребро, и със скъпоценни камъни, и със скъпоценности.

39 И той ще действа срещу най-силните крепости с чужд бог; ще умножи слава на тези, които го признаят, и ще ги постави да владеят над мнозина; и ще разделя земя срещу цена.

40 И във времето на края южният цар ще се сблъска с него; и северният цар ще го връхлети с колесници и конници, и много кораби; и ще влезе в земите и ще наводни, и ще премине¹.

(1) Езек. 38:9

41 И ще влезе в славната земя¹ и мнозина ще паднат; но тези ще се избавят от ръката му: Едом, Моав и първенците от синовете на Амон².

(1) ст. 16,20; (2) Ис. 11:14

42 Ще простре ръката си върху страните и египетската земя няма да се избави.

43 И ще завладее съкровищата от злато, от сребро и от всички скъпоценности на Египет; и либийците и етиопците ще бъдат в свитата му.

44 Но слухове от изток и от север ще го изплашат и той ще излезе с голяма

ярост да унищожи и изтреби напълно мнозина.

45 И ще разпъне шатрите на двореца си между морегата¹ и славния свят хълм²; и ще дойде до края си и никой няма да му помогне³. (1) Чис. 34:5,6; (2) ст. 16; Пс. 48:1,2; (3) гл. 7:26; 8:25; Ис. 10:12; 2 Сол. 2:8

12 И в онова време ще се надигне великият княз Михаил¹, който се застъпва за синовете на твоя народ; и ще настане време на скръб, каквато никога не е била – откакто съществува народ до онова време². И в онова време твоят народ ще се избави³ – всеки, който се намери записан в книгата⁴.

(1) гл. 10:13,21; (2) Мт. 24:21; (3) Ер. 30:7,10; (4) Лк. 10:20

2 И много от спящите в пръстта на земята¹ ще се събудят – едните за вечен живот, а другите за позор и вечно презрение². (1) Ис. 26:19; (2) Мт. 25:46; Йн. 5:28,29

3 Разумните¹ ще блестят като бялска на небесната твърд и онези², които обръщат мнозина в правда³ – като звездите за вечни времена⁴.

(1) гл. 11:33,35; (2) Съд. 5:31;

Пр. 3:35; Мт. 13:43; (3) Екл. 12:9; (4) 1 Кор. 15:40-44

4 А ти, Данииле, затвори думите и запечатай книгата¹ до последното време². Мнозина ще я изследват и знанието ще се умножава.

(1) гл. 8:26; Ис. 8:16; Откр. 5:1; (2) гл. 8:17

5 И аз, Даниил, видях, и ето, двама други стояха – един отсам на брега на реката¹ и един отатък на брега на реката. (1) гл. 10:4-6

6 И *единият* каза на мъжа, облечен в лен, който беше над водата на реката: Докога е краят на тези чудни неща?¹

(1) гл. 8:13

7 И чух мъжа, облечен в лен, който беше над водата на реката, когато издигна десницата си и левицата си към небето и се закле в Онзи, който живее вечно¹, че *това ще бъде след време, времента и половин време*², и когато свърши разбиването на силата на светия народ³, всичко това ще се изпълни⁴.

(1) гл. 4:34; Втж. 32:40; Откр. 10:5,6; (2) гл. 7:25;

(3) Втж. 32:36; Лк. 21:24; (4) гл. 7:21; Откр. 13:5,7

8 И аз чух, но не разбрах. И казах: Господарю мой, какъв ще бъде краят на това?

9 А той каза: Иди си, Данииле, защото думите са затворени и запечатани до последното време.

10 Мнозина ще се очистят и избелят и изпитат¹; а безбожните ще постъпват безбожно и никой от безбожните няма да разбере; но разумните ще разберат².

(1) гл. 11:35; (2) гл. 11:33; Пс. 107:43; Ос. 14:9; Лк. 7:35

11 И от времето, когато се премахне постоянната *жертва*¹ и се постави мерзостта, която докарва запустение², са хиляда двеста и деветдесет дни.

(1) гл. 8:11; Изх. 29:38; (2) гл. 8:11,13; Мт. 24:15

12 Блажен, който изтърпи и достигне до хиляда триста тридесет и петте дни.

13 А ти върви до края; и ще се успокоиш¹, и ще възкръснеш за дела си в последните дни².

(1) Изх. 33:14; Пс. 16:9; Откр. 14:13; (2) Йн. 11:24

Книгата на пророк

ОСИЯ

1 ГОСПОДНОТО слово, което беше към Осия, сина на Веирий, в дните на юдовите царе Озия, Йотам, Ахаз и Езекия¹ и в дните на израеливия цар Еровоам, сина на Йоас².

(1) Ис. 1:1; Мих. 1:1; (2) 4 Царе 14:23; Ам. 1:1

2 Когато ГОСПОД започна да говори с Осия, Той каза на Осия: Иди, вземи си жена блудница и добий деца от блудство¹, защото земята постоянно блудства и се отклони от ГОСПОДА².

(1) гл. 3:1; (2) гл. 2:5; 5:3; Изх. 34:16; Вжж. 31:16; Ер. 2:20-23; Ежек. 16:15

3 И той отиде и взе Гомер, дъщерята на Девлаим, и тя забременя и му роди син.

4 И ГОСПОД му каза: Наречи го¹ Езраел², защото още малко и ще накажа дома на Ииуй за кръвопролитието в Езраел³ и ще прекратя царството на израеливия дом⁴.

(1) Ис. 8:3;

(2) Ис. Нав. 19:18; (3) 4 Царе 10:1-11; (4) 4 Царе 17:6

5 И в онзи ден ще строша лъка на Израил в долината Езраел.

6 И тя пак забременя и роди дъщеря. И Той му каза: Наречи я Ло Рухама^{*1}, защото няма вече да продължа да оказвам милост на израеливия дом², и никак няма да им простя.

*Не получила милост

(1) гл. 2:23; (2) 4 Царе 17:20; Ам. 7:8; 9:8

7 А на юдовия дом ще окажа милост и ще ги спася чрез ГОСПОДА, техния

Бог¹; и няма да ги спася с лък и с меч, и с война или с коне и с конници².

(1) Изх. 14:13; 4 Царе 19:34;

(2) 4 Царе 6:18; Пс. 44:6; Зах. 4:6

8 И когато отби Ло Рухама, забременя и роди син.

9 И ГОСПОД каза: Наречи го Ло Амми*, защото вие не сте Мой народ и аз няма да бъда ваш Бог¹.

*Не Мой народ; (1) гл. 2:23

10 Но броят на израелите синове ще бъде като морския пясък, който не може да се премери и не може да се преброи¹. И вместо онова, което им се каза: Не сте Мой народ, ще им се каже: Синове на живия Бог².

(1) Бит. 22:17; (2) гл. 2:23; Римл. 9:26

11 И юдовите синове и израелите синове ще се съберат заедно и ще си поставят един вожд, и ще се изкачат от земята¹, защото велик ще бъде денят на Езраел.

(1) Ис. 11:12,13; Мих. 2:13

2 Кажете на братята си: Амми* – и на сестрите си: Рухама^{**1}

*Мой народ **Получила милост; (1) Ер. 51:5

2 Съдете се с майка си, съдете се, защото тя не ми е жена и аз не съм ѝ мъж¹. Нека отмахне блудствата си от пред себе си и прелюбодействата си от между гърдите си,

(1) Ис. 50:1

3 за да не я съблека гола¹ и да я

изложа както в деня на раждането ѝ², и да я направя като пустиня³, и да я обърна на безводна земя, и я уморя от жажда⁴.

(1) Ер. 13:22; Езек. 16:39;
(2) Езек. 16:4; (3) Ер. 6:8; (4) Ам. 8:13

4 И към синовете ѝ няма да окажа милост, понеже са синове на блудство¹.

(1) Ис. 57:3

5 Защото майка им блудства¹; тази, която ги зачена, постъпи срамно, защото каза: Ще отида след любовниците си², които ми дават хляб ми и водата ми³, вълната ми и лена ми, маслиненото ми масло и напитките ми.

(1) гл. 1:2; (2) Езек. 23:12; (3) 2 Лет. 28:23; Ер. 44:17

6 Затова, ето, Аз ще препреча пътя ти с тръни¹ и ще я преграда с преграда, за да не намери пътеките си. (1) Иов 19:8

7 Тя ще преследва любовниците си, но няма да ги стигне; ще ги потърси, но няма да ги намери и ще каже: Ще отида и ще се върна при първия си мъж¹, защото тогава ми беше по-добре откогато сега. (1) Лк. 15:18

8 А тя не позна, че Аз ѝ давах житото, новото вино и маслото и умножих среброто и златото ѝ, което употребиха за Ваал¹.

(1) гл. 10:1; 13:1; 2 Лет. 24:7; Езек. 16:19

9 Затова ще си взема обратно житото Си на времето му и виното Си на определеното му време и ще отнема вълната Си и лена Си, които трябваше да покриват голотата ѝ¹.

(1) гл. 9:2; Лев. 26:20

10 И сега ще открия срамната ѝ пред очите на любовниците ѝ¹ и никой няма да я избави от ръката Ми².

(1) Ер. 13:26; (2) гл. 5:14

11 И ще прекратят цялото ѝ веселие¹ – празниците ѝ, новолунията ѝ и съботите ѝ, и всичките ѝ празнични времена².

(1) Ер. 7:34; Плач 5:14; (2) Плач 1:4; Ам. 8:10

12 Ще опустоша и лозята ѝ и смокините ѝ, за които казваше: Те са заплатата ми, която ми дадоха любовниците ми¹. Ще ги обърна на гора и полските зверове ще ги изядат².

(1) Мих. 1:7; (2) Ис. 5:5,6; Ер. 45:4

13 И ще я накажа за дните, които

посвещаваше на ваалимите¹, когато им кадеше и се украсяваше с облице си и огърлиците си, и ходеше след любовниците си, а Мен забрави², заявява ГОСПОД.

(1) 3 Царе 16:31; (2) Съд. 8:34

14 Затова, ето, Аз ще я привлека и ще я заведа в пустинята¹, и ще говоря на сърцето ѝ².

(1) Езек. 20:35; (2) Бит. 34:3; Съд. 19:3; Рут 2:13; Ис. 40:2

15 И оттам ще ѝ дам лозята и долината Ахор¹ за врата на надежда. И там тя ще пее както в дните на младостта си и както в деня, когато излезе от египетската земя².

(1) Ис. Нав. 7:26; (2) Изх. 15:1; Ер. 2:2

16 И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще Ме наричаш: Мой мъж¹ – а няма вече да Ме наричаш: Мой Ваал.

(1) Ис. 54:5

17 И ще премахна имената на ваалимите от устата ѝ и няма вече да се помнят по име¹.

(1) гл. 14:3; Зах. 13:2

18 В онзи ден ще сключа за тях завет с полските зверове¹ и с небесните птици, и с пълзящите по земята²; и ще строша лък и меч, и война от земята³, и ще им дам да живеят в безопасност⁴.

(1) Езек. 16:62; 34:25; (2) Бит. 9:10;

(3) Ис. 2:4; Мих. 4:3; Зах. 9:10; (4) Лев. 26:5,6; Ер. 30:10

19 И ще те сгодя за Себе Си до века, и ще те сгодя за Себе Си в правда и в правосъдие, и в милост и в милосърдие.

20 И ще те сгодя за Себе Си в истина¹ и ще познаеш ГОСПОДА.

(1) Ис. 62:4,5; Ер. 24:7; Зах. 8:8; 2 Кор. 11:2

21 И в онзи ден ще отговоря, заявява ГОСПОД, ще отговоря на небето, а то ще отговори на земята.

22 И земята ще отговори на житото и на младото вино, и на маслото¹, а те ще отговорят на Езраел.

(1) Пс. 67:6; Ер. 31:12; Езек. 36:29; Ам. 9:13

23 И ще я насяя за Себе Си на земята¹ и ще окажа милост² на Ло Рухама³. И на Ло Амми⁴ ще кажа: Ти си Мой народ⁵. И те ще кажат: Ти си мой Бог⁶.

(1) Ер. 31:27; Зах. 10:9;

(2) 1 Петр. 2:10; (3) гл. 1:6; (4) гл. 1:9;

(5) Ис. 51:16; Римл. 9:25; (6) гл. 1:10; Ер. 30:22; Зах. 13:9

3 И ГОСПОД ми каза: Иди пак, залюби жена, която е залюбена от приятели и е прелюбодейка¹, както ГОСПОД люби израилевите синове, при все че те се обръщат към други богове и обичат калъпи сушено грозде. (1) гл. 1:2

2 И аз си я наех за петнадесет сребърника и за хомер ечемик и летех ечемик.

3 И ѝ казах: Остани за мен много дни, не блудствай и не бъди на *друг* мъж; и аз също ще бъда за теб.

4 Защото израилевите синове ще останат много дни без цар и без княз¹, и без жертва, и без *свещен* стълб, и без ефод², и без домашни идоли³.

(1) гл. 10:3; Псал. 2:9; Езеки. 19:14; 21:26;
(2) Изх. 28:6; Съд. 8:27; (3) Съд. 17:5

5 После израилевите синове ще се обърнат и ще потърсят ГОСПОДА, своя Бог¹, и царя си Давид². И ще *дойдат* с трепет при ГОСПОДА³ и при Неговата добрина в последните дни⁴.

(1) гл. 5:15; 6:1; Ер. 50:4,5; (2) Ер. 30:9; Езеки. 37:24;
(3) Ис. 60:5; (4) Ер. 3:22; Дан. 10:14

4 Слушайте словото ГОСПОДНО, израилеви синове!¹ Защото ГОСПОД има съд с жителите на земята², понеже няма вяроност и няма милост, и няма познаване на Бога по земята³.

(1) гл. 5:1; Пс. 81:8; (2) гл. 12:2; (3) гл. 5:4; Ер. 4:22; 9:8

2 Клетва и лъжа, и убийство, и кражба, и прелюбодейство¹ – преминаване на всички граници и кръв ще допира до кръв²!

(1) Ер. 5:2,7; (2) гл. 12:14

3 Затова ще скърби земята и всеки неин жител ще примре¹ *заедно* с полските зверове и с небесните птици²; и морските риби³ ще бъдат грабнати.

(1) Ис. 24:4,6; Ер. 4:28; Ам. 5:16; (2) Ер. 9:10; (3) Соф. 1:3

4 Но никой да не спори и да не порицава¹, защото твоят народ е като онези, които спорят със свещеника².

(1) Ам. 5:13; (2) Втък. 17:12

5 Затова ще се препънеш денем и с теб ще се препъне и пророкът нощем¹; и аз ще *оставя* да загине майка ти².

(1) Ер. 6:15; Мих. 3:5-7; (2) Ис. 50:1

6 Народът Ми загива от липса на знание¹. Понеже ти отхвърли знанието, и аз отхвърлих теб да не ми свещенодействаш². Понеже ти забрави закона на своя Бог, и аз ще забравя синовете ти.

(1) гл. 8:12; (2) гл. 9:17; Пс. 18:26

7 Колкото се умножаваха, толкова съгрешаваха против Мен!¹ Славата им ще обърна в безчестие.

(1) Втък. 32:15

8 Хранят се с греховете на народа Ми¹ и към беззаконието му прилепиха сърцата си.

(1) Лев. 6:29

9 И ще бъде: Какъвто народът, такъв и свещеникът¹. И аз ще го накажа за пътищата му и ще му върна за делата му².

(1) Ис. 24:2; (2) гл. 12:2; Пр. 11:31

10 Защото ще ядат, но няма да се наситат¹, ще блудстват, но няма да се размножават, понеже престанаха да внимават към ГОСПОДА².

(1) Аг. 1:6; (2) Ер. 9:13

11 Блудство и вино, и младо вино отнемат разума¹. (1) гл. 7:11; Пр. 6:32; 20:1; Ис. 28:7

12 Народът Ми се допитва до дървото си и пръчката му му отговаря¹, защото дух на блудство ги е отклонил² и те блудстват и оставиха своя Бог³.

(1) Езеки. 20:32; (2) Ис. 44:20; Ер. 23:13; (3) гл. 5:4; 6:10; 9:1

13 Жертват по върховете на хълмовете и кадят по високите места, под цяровете и тополите, и дъбовете, защото сянката им е добра; затова дъщерите ви блудстват и снахите ви прелюбодестват¹.

(1) 4 Царе 17:7

14 Няма да накажа дъщерите ви, когато блудстват, и снахите ви, когато прелюбодестват, защото те *самите* се отделят с блудниците и жертват с посветените^{*1}; и народът, който няма разум, ще бъде повален².

^{*}т.е. храмови проститутки в служба на богинята на плодородието Астарта; (1) 4 Царе 23:7; (2) Ис. 27:11

15 Ако ти блудстваш, Израилу, Юда да не върши беззаконие!¹ И не идвайте в Галгал² и не се изкачвайте във Ветавен³, и не се кълнете: Жив е ГОСПОД!⁴

(1) гл. 11:12; 12:1,2;

2 Лек. 21:11; (2) гл. 9:15; 12:11; Иис. Нав. 5:9;

(3) гл. 5:8; 10:5; Иис. Нав. 7:2; (4) Соф. 1:5

16 Защото Израил упорства като упо- рита юница¹. Сега ще ги пасе ГОСПОД като агнета на широки места.

(1) Ер. 31:18

17 Ефрем се е прилепил към идоли- те¹ – остави го!

(1) гл. 11:2

18 Пирът им свърши, предадох се на блудство¹, обичат *да казват*: Дайте! Първенците му обичат позора.

(1) Езек. 16:15

19 Вятърът ще го обгърне с крилете си¹ и те ще се посрамят от жертвите си².

(1) гл. 13:15; Ер. 4:11,12; (2) гл. 10:5,6; Ис. 1:29

5 Чуйте това, *вие*, свещениците, и внимавайте, доме израилев¹, и дайте ухо, доме на царя! Защото има при- съда за вас, понеже станахме примка в Масфа² и разпростряна мрежа върху Тавор³.

(1) гл. 4:1; Ер. 11:7; Йоил 1:2; Ам. 3:1;
(2) 1 Царе 7:5; (3) Съд. 4:6

2 Бунтовниците затънаха в разврат¹, но аз съм изобличител на всички тях.

(1) гл. 6:9

3 аз познавам Ефрем и Израил не е скрит от Мен¹, защото *и* сега блудства Ефрем и Израил е омърсен².

(1) гл. 13:5; (2) гл. 1:2

4 Делата им не ги оставят да се вър- нат при своя Бог, защото духът на блудство е вътре в тях¹ и не познават ГОСПОДА².

(1) гл. 4:11,12; (2) гл. 4:1; 8:11

5 Гордостта на Израил свидетелства в лицето му¹ и Израил и Ефрем ще се препънат чрез беззаконие си², и Юда ще се препъне с тях³.

(1) гл. 7:10; (2) гл. 14:1; Пр. 11:5; (3) Ис. 3:8,9

6 Със стадата си и с чердите си ще отидат да търсят ГОСПОДА, но няма да *го* намерят¹; Той се е оттегил от тях².

(1) Пр. 1:28; Ам. 8:12; (2) гл. 8:13

7 Те постъпиха невярно към ГОСПО- ДА¹, защото родиха синове от чужден- ки; сега новолунието ще ги пояде с наследствата им.

(1) гл. 6:7; 7:13

8 Надуйте рог в Гавая¹ и тръба в Ра- ма¹, надайте вик във Ветавен²: След теб, Вениамине!

(1) гл. 8:1; Съд. 19:13; (2) гл. 4:15

9 Ефрем ще запустее в деня на избоб- личението¹. Известни сред израилевите племена онова, което наистина *ще ста- не*².

(1) гл. 9:7; Мих. 6:13; (2) гл. 7:12

10 Юдовите първенци станаха като онези, които преместват граници¹. Ще излезе върху тях като вода гнева Си².

(1) Вжж. 27:17; (2) Пс. 88:16,17

11 Ефрем е потиснат, разбит в съда, защото с готовност ходи по *човешки* заповеди.

12 И аз ще бъда като молец на Ефрем и като червей на юдовия дом.

13 И Ефрем видя болестта си и Юда – раната си; и Ефрем отиде при Асирия¹ и изпрати до цар Ярив², но той не може да ви изцели и няма да ви излекува от раната ви.

(1) гл. 7:11; 8:9; 4 Царе 15:19;
2 Лек. 28:16,20,21; Езек. 23:5; (2) гл. 10:6

14 Защото аз ще бъда като лъв на Ефрем¹ и като млад лъв на юдовия дом. аз, аз ще разкъсам и ще си оти- да, ще отнеса и никои няма да изба- ви².

(1) гл. 13:6-8; Псалм 3:10; (2) гл. 2:10; Вжж. 32:39

15 Ще си отида, ще се върна на мяс- тото си, докато признаят вината си и потърсят лицето ми. В бедата си ще ме потърсят ревностно¹.

(1) гл. 3:5; Съд. 6:6; Пс. 107:6; Ис. 26:16

6 Елате, и нека се върнем при ГОС- ПОДА¹, защото Той разкъса, и Той ще ни изцели; Той удари, и Той ще ни превърже².

(1) гл. 3:5; 2 Лек. 30:6; (2) Йов 5:18; 22:23

2 След два дни ще ни съживи¹, на третия ден ще ни издигне и ще живе- ем пред Него².

(1) Ис. 26:19; (2) Ак. 1:75

3 Нека познаваме, нека се стремим към познаването на ГОСПОДА¹! Явя- ването му е сигурно както зората, ще дойде при нас като дъжд, както късни- ят дъжд напоява земята².

(1) Фил. 3:8; (2) гл. 10:12; 14:5; Пс. 72:6

4 Какво да ти направя, Ефреме¹! Как- во да ти направя, Юда? Защото до- бротата ви е като утринния облак и като росата, която рано изчезва².

(1) гл. 11:8; (2) гл. 13:3; Съд. 3:12

5 Затова ги изсякох чрез пророците¹, убих ги с думите на устата Си² и присъдите ви се явяват като светлината³.

(1) 1 Царе 1:10; (2) Ис. 11:4; Ер. 5:14; (3) Соф. 3:5

6 Защото милост искам, а не жертва¹; и познаване на Бога – повече от всеизгаряния².

(1) 1 Царе 15:22; Мт. 9:13; (2) гл. 8:13; Мих. 6:8

7 Но те като Адам престъпиха завета¹, там постъпиха невярно към Мен².

(1) Ис. 24:5; (2) гл. 5:7; 8:1; Втжк. 31:20

8 Галаад е град на вършещи беззаконие¹, опетнен е с кръв. (1) гл. 12:11

9 И както разбойници причакват човек, така е дружината свещеници – убиват по пътя към Сихем¹, да, вършат безчестие².

(1) Бит. 12:6; (2) гл. 5:1,2; Мих. 7:2

10 Ужас видях в израилевия дом – там е блудството на Ефрем, Израил е омърсен¹.

(1) гл. 4:12,17; Ер. 5:30

11 И за теб, Юда, е определена жетва, когато върна народа Си от плен¹.

(1) Йона 3:1

7 Когато изцелявам Израил, се откриват беззаконието на Ефрем и злините на Самария¹; защото вършат измама², крадецът влиза, а разбойници грабят вълн.

(1) Ам. 3:9-11; (2) гл. 11:12; Ис. 59:13,14

2 Не си казват в сърцето си, че аз помня всичките им злини¹. А сега делата им ги обиколиха, пред лицето Ми са².

(1) Пс. 10:11; Ер. 14:10; Езек. 21:24; (2) Пр. 5:21

3 Със злината си радват царя и с лъжите си – първенците.

4 Те всички са прелюбодейци¹; като пещ, запалена от хлебаря – когато замеси тестото, той спира да подклажда, докато то втаса.

(1) Ер. 5:7; 9:2

5 В деня на нашия цар първенците се разболяха от жарта на виното¹ и то простря ръката си с присмивачите.

(1) Ис. 28:7

6 Защото дебнейки са направили сърцата си като пещ – хлебарят им спичяла нощ, а на сутринта тя гори като пламтящ огън¹.

(1) Мих. 2:1

7 Всички те се нажежиха като пещ и

пояждат съдите си. Всичките им царе паднаха¹, няма между тях никой да Ме призовава².

(1) 4 Царе 15:10; (2) Пс. 14:4; Ис. 64:7

8 Ефрем се смеси с народите¹, Ефрем е като необърната пита. (1) Пс. 106:35

9 Чужденци поядохо силата му, а той не знае; и бели коси има тук-там, а той не знае.

10 И гордостта на Израил свидетелства в лицето му¹, но не се върнаха при ГОСПОДА, своя БОГ, и не го потърсиха, при всичко това².

(1) гл. 5:5; (2) Ис. 9:13; Соф. 1:6

11 И Ефрем е като глупав гълъб, който няма разум¹; викат Египет, отиват в Асирия².

(1) гл. 4:11; Авд. 7; (2) гл. 5:13; 12:1; 4 Царе 16:7; Ер. 2:36

12 Когато отидат, ще разпротра мрежата Си върху тях, ще ги сваля като небесните птици¹, ще ги накажа, както беше известно на събранието им².

(1) Екл. 9:12; Езек. 12:13; (2) гл. 5:9; Втжк. 28:15

13 Горко им, защото побягнаха от Мен¹! Погубел за тях, защото престъпиха против Мен²! И аз исках да ги изкупя, а те говориха лъжи против Мен.

(1) Ис. 30:1,2; (2) гл. 5:7

14 И не викат към Мен от сърце¹, когато ридаят на леглата си. Събират се за жито и вино, а от Мен отстъпват².

(1) Ис. 29:13; Ер. 3:10; 12:2; (2) гл. 13:9

15 А аз, аз учех и укрепвах мишците им, а те замислят зло против Мен.

16 Връщат се, но не при Всевишния¹; станаха като неверен лък². Първенците им от меч ще паднат заради яростта на езика си³; това ще бъде подигравката им в египетската земя⁴.

(1) гл. 11:7; (2) Пс. 78:57; (3) Пс. 12:4; (4) гл. 9:3,6; Ер. 42:18

8 *Вдигни* тръбата на устата си¹! Като орел се спуска върху ГОСПОДНИЯ дом², защото престъпиха завета Ми и вършиха престъпления против закона Ми³.

(1) гл. 5:8; Ер. 4:5; (2) Втжк. 28:49; (3) гл. 6:7

2 Ще викат към Мен: Боже мой, ние, Израил, Те познаваме!¹

(1) Мт. 7:22; Тит 1:16

3 Израил отхвърли доброто и враг ще го преследва.

4 Те поставиха царе, но не от Мен¹; поставиха първенци, но без Аз да зная. От среброто си и от златото си си направиха идоли², за да бъдат изтребени.

(1) 4 Царе 15:10; (2) гл. 13:2

5 Той отхвърли телето ти, Самария¹; гневът Ми пламна против тях – докога няма да са способни на чистота?²

(1) гл. 10:5-8; 2 Лек. 13:8; Мих. 1:7; (2) Ер. 13:27

6 Защото е от Израил, и него майстор го е направил, то не е Бог¹; ще се строши на парчета телето на Самария².

(1) Ер. 10:3-11; (2) ст. 5

7 Защото посяха вятър и ще пожънат буря¹. Няма узряло жито, израсналото няма да даде брашно², а ако даде, чужденци ще го погълнат³.

(1) гл. 10:13; Пр. 22:8; (2) Ер. 12:13; (3) Вжж. 28:33

8 Израил беше погълнат, сега е сред народите като нежелан съд¹.

(1) Ер. 22:28; Псалм 4:2

9 Защото се изкачиха в Асирия¹; като див осел², самотен, Ефрем нае любовници³.

(1) гл. 5:13; (2) Йов 39:5; (3) гл. 12:1; Ис. 30:2,6; Езек. 16:33

10 И понеже наемат народите¹, сега ще ги доведе на тъли и скоро ще има да страдат под бремето на царя на князете².

(1) ст. 9; (2) 4 Царе 17:3,4; Ис. 10:8

11 Защото Ефрем умножи жертвениците за съгрешаване и жертвениците му станаха за съгрешаване¹.

(1) гл. 5:4; 10:1; Ер. 17:1

12 И да му напиша десет хиляди *привила* на закона Си¹, те се считат за нещо чуждо².

(1) Пс. 147:19,20; (2) гл. 4:6

13 Като жертви на Моите приноси жертват месо и го ядат¹; ГОСПОД няма благоволение в тях². Сега ще си спомни беззаконието им и ще накаже греховете им³; ще се върнат в Египет⁴.

(1) Ер. 7:21; (2) гл. 5:6; 6:6; Ис. 1:11; (3) гл. 9:9; Иж. 32:34; (4) гл. 9:3,6; Вжж. 28:68

14 Защото Израил е забравил Твореца си¹ и е построил дворци и Юда е умножил укрепени градове; но Аз ще пратя огън върху градовете му и ще пояде дворците им².

(1) гл. 13:6; Вжж. 32:18; Ис. 17:10; Ер. 3:21; (2) Ам. 2:5

9 Не се радвай, Израилю, до възторг, като народите, защото ти блудства и отстъпи от своя Бог¹, обикна заплаща по всички хармани за жито.

(1) гл. 4:12; Ер. 2:19; Езек. 16:15,30

2 Харманът и линът няма да ги хранят и младото вино ще изчезне от него¹.

(1) гл. 2:9; Ам. 5:11

3 Няма да живеят в ГОСПОДНАТА земя¹, а Ефрем ще се върне в Египет² и ще ядат нечисто в Асирия³.

(1) Лев. 25:23; 3 Царе 9:7; (2) гл. 7:16; 8:13; (3) гл. 11:5; 4 Царе 17:6; Езек. 4:13; Дан. 1:8

4 Няма да принасят на ГОСПОДА възлияния от вино и жертвите им няма да Му бъдат угодни, ще им бъдат като хляб на скръб¹ – всички, които го ядат, ще се омърсяват; защото хлябът им ще бъде за живота им и няма да влезе в ГОСПОДНИЯ дом.

(1) Вжж. 26:14

5 Какво ще правите в деня на определения празник и в деня на ГОСПОДНИЯ празник?

6 Защото, ето, отидоха си от опустошението¹; Египет ще ги събере, Мемфис² ще ги погребее³, коприви ще наследят сребърните им съпоценности, в шатрите им ще има тръни⁴.

(1) Лев. 26:33; (2) Ис. 19:13;

(3) Ер. 2:16; 42:22; 44:12; (4) Ис. 32:13

7 Дойдоха дните на наказанието, дойдоха дните на отплатата¹ – ще познае *това* Израил. Пророкът обезумя, духовният човек полудя поради многото ти беззакония и голямата омраза.

(1) гл. 5:9; Ам. 8:2; Мих. 7:4; Лк. 21:22

8 Стражът Ефрем, пророкът, е до моя Бог. Примка на птицеловец има по всичките му пътища¹ и омраза – в дома на неговия Бог.

(1) Ер. 11:19

9 Дълбоко се поквариха¹ както в дните на Гавая². Той ще помни беззаконие то им, ще накаже греховете им³.

(1) Иж. 32:7; (2) гл. 10:9; Съд. 19:22-27;

(3) гл. 8:13; Езек. 21:23

10 Намерих Израил като грозде в пустиня¹, видях бащите ви като първозрелите на смокинята в началото й². Но те отидоха при Ваал-Фегор³, посветиха

се на срамота⁴ и станаха гнусни като любовника си⁵.

(1) гл. 13:5; Ер. 2:2; (2) Ер. 24:2;

(3) Чис. 25:1-3; Пс. 106:28; (4) Ер. 3:24; (5) 4 Царе 17:11

11 Ефрем е като птица, славата му ще отлети. Няма раждане, няма утроба, няма зачатие¹.

(1) Втжк. 28:18

12 Но и да отгледат синовете си, пак ще ги лиша от тях, – човек да не остане¹; защото горко им, когато се оттегля от тях²!

(1) Втжк. 32:25; (2) Чис. 14:34

13 Ефрем Ми се видя като Тир, насаден на пасбище, но Ефрем ще изведе синовете си за убица¹.

(1) гл. 13:16; Йов 27:14; Плач 2:22

14 Дай им, ГОСПОДИ! Какво да дадеш? Дай им утроба, която помята, и сухи гърди¹!

(1) Втжк. 28:18

15 Цялата им злина е в Галгал¹, защото там ги намразих. Заради злите им дела ще ги изгоня от дома Си. Няма повече да ги обичам²! Всичките им първенци са бунтовници³.

(1) гл. 4:15; Ам. 4:4; (2) Ер. 15:1,2; (3) Ис. 1:23

16 Ефрем е поразен, изсъхна коренът им, плод няма да родят¹; и дори да родят, ще умъртвя любимата рожба на утробата им².

(1) Мт. 21:19; (2) ст. 12

17 Моят Бог ще ги отхвърли, защото не Го послушаха¹, и ще бъдат бежанци между народите².

(1) Пс. 81:11; Ер. 7:13,15;

(2) гл. 4:6; Втжк. 4:25-27; 3 Царе 14:16; Зах. 7:14

10 Израил е разпростряна лоза, има достатъчно плод¹. Според множеството на плодовете си умножи жертвениците си²; според хубостта на земята си разкраси стълбовете *на идолите* си³.

(1) Ис. 5:4,7; (2) гл. 8:11; 13:2; Ер. 11:13,17; (3) гл. 2:8

2 Сърцето им е разделено, сега ще се окажат виновни. Той ще разруши жертвениците им, ще унищожи стълбовете *на идолите* им¹.

(1) Изх. 23:24; Лев. 26:30

3 Защото сега ще кажат: Ние нямаме цар¹, защото не се бояхме от ГОСПОДА, и какво ще ни ползва царят?²

(1) гл. 3:4; 13:10; 4 Царе 15:13; (2) Пс. 118:9

4 Говориха празни думи, клеха се лжливо, сключваха завети¹. Затова осъж-

дането ще поникне като отровен плевел в браздите на полето.

(1) 4 Царе 17:3,4

5 Жителите на Самария ще се разтреперят за телето на Ветавен¹. Да, народът му ще жалее за него и жреците му ще треперят за него заради славата му, защото си отиде от него².

(1) гл. 4:15; (2) Соф. 1:4

6 И то ще бъде отнесено в Асирия за подарък на цар Ярив¹. Срам ще постигне Ефрем и Израил ще се посрами от замислите си².

(1) гл. 5:13; (2) гл. 4:19; 11:6

7 Погина Самария, царят ѝ е като треска върху вода.

8 И високите места на Авен¹, грехът на Израил², ще бъдат унищожени, тръни и бодили ще поникнат върху жертвениците им. И те ще кажат на планините: Покрийте ни! – и на хълмовете: Паднете върху нас!³

(1) гл. 8:5,6; Ам. 1:5; 3:14;

(2) 3 Царе 12:30; (3) Ис. 2:19; Ак. 23:30; Откр. 6:16

9 От дните на Гавая ти съгреша, Израилу¹; там застанаха, не стигна до тях в Гавая битката против синовете на беззаконие².

(1) гл. 9:9; (2) Съд. 20:21,25

10 Според желанието Си ще ги накажа и народи ще се съберат против тях, когато бъдат вързани за двете си беззакония¹.

(1) 3 Царе 12:28

11 Ефрем е обучена юница, която обича да вършее, и Аз преминах върху хубавия ѝ врат. Ще впрегна Ефрем, Юда ще оре, Яков ще си разбива буците.

12 Посейте си по правда, пожънете с милост¹, разорете си целина²; защото е време да потърсите ГОСПОДА³, докато дойде и ви навали правда⁴.

(1) Пр. 11:18; Гал. 6:8; (2) Ер. 4:3; (3) Ис. 55:6; Ам. 5:4;

(4) гл. 6:3; Ис. 45:8; 54:14; 2 Кор. 9:10

13 Орахте безбожие, пожънахте беззаконие¹, ядохте плода от лъжата; защото ти се упова на пътя си, на многото си сиани мъже².

(1) гл. 8:7; 1 Царе 24:14; Гал. 6:7; (2) Пс. 33:16

14 И между народите ти ще се надигне размирие и всичките ти крепости ще бъдат разрушени, както Салман

разруши Вет-Арвел в деня на битката – майка беше смазана върху децата си.

15 Така ще ви се направи във Ветил заради ужасната ви злина; на зазоряване израилевият цар ще бъде отсечен напълно.

11 Когато Израил беше млад, го възлюбих¹ и от Египет повиках сина Си².

(1) Ис. 43:4; Езек. 16:22; (2) Изх. 4:22; Мт. 2:15

2 Колкото пъти ги виках, си отиваха от Мен¹, жертваха на ваалимите и кадяха на изваяните идоли².

(1) 4 Царе 17:14; (2) гл. 4:17; 13:2

3 И аз научих Ефрем да ходи, като го хващаш за ръцете му¹; но не познах, че аз ги изцелявах².

(1) Втжк. 1:31; 33:27; (2) Изх. 15:26

4 С човешки възжета ги привлякох, с връзки на любов¹; и им бях като онези, които вдигат ярема от челюстите им, и кротко им давах храна².

(1) Ер. 31:3; (2) Втжк. 32:12-14

5 Той няма да се върне в египетската земя, а асириецът ще му бъде цар, защото отказаха да се обърнат¹.

(1) гл. 9:3; Ер. 8:5; Ам. 4:6-12; Йн. 5:40

6 Меч ще кръжи в градовете му¹, ще разбие резетата му и ще пояжда заради замислите им².

(1) Лев. 26:25; (2) гл. 10:6; Ис. 30:1

7 Народът ми е замесен в отстъпление от Мен; и да ги викат към Всевишния, никой от тях не се надига¹.

(1) гл. 7:16; Ис. 26:10; Ер. 7:25,26

8 Как да те предам, Ефреме, да те оставя, Израилу? Как да те направя като Адама, да те поставя като Цевоним²? Сърцето ми се преобърна в Мен, цялото ми милосърдие се събуди¹.

(1) гл. 6:4; Ер. 9:7; (2) Втжк. 29:23; (3) 2 Лст. 36:15

9 Няма да изпълня пламтящия си гняв, няма да изтребя отново Ефрем¹; защото аз съм Бог, а не човек², Светият³ сред теб, и няма да дойда с ярост.

(1) Пс. 78:38; 85:3; Ер. 30:11; (2) Чис. 23:19; (3) гл. 11:12

10 Ще ходят след ГОСПОДА¹; Той ще реве като лъв², и когато Той изреве,

синовете ще идват треперейки от морето³.

(1) Ер. 50:4; (2) Ер. 25:30; Откр. 10:3; (3) Ис. 11:11; Зах. 8:7,8; 10:10

11 Ще идват треперейки от Египет, като птица и като гълъб от асирийската земя¹, и ще ги заселя в къщите им², заявява ГОСПОД.

(1) Ис. 11:11; Зах. 8:7,8; 10:10; (2) Езек. 28:26

12 Ефрем Ме обкръжава с лъжи¹ и израилевият дом – с измама, а Юда още се колебае спрямо Бога², спрямо Светия³, който е верен.

(1) гл. 7:1; Пс. 78:36; (2) 2 Лст. 21:11; (3) гл. 11:9

12 Ефрем пасе вятър и гони източния вятър¹; цял ден умножава лъжа² и насилие и склочват завет с Асирия, и носят маслено масло в Египет³!

(1) Йов 15:2; (2) гл. 11:12;

(3) гл. 7:11; 8:9,10; 4 Царе 17:4; Ис. 30:6

2 ГОСПОД има и съд с Юда¹ и ще накаже Яков според пътищата му, според делата му ще му върне².

(1) гл. 4:1; 4 Царе 17:18-20; Ер. 2:9; Мих. 6:2;

(2) гл. 4:9,15; Езек. 7:3,27; Ам. 2:4

3 В утробата хвана петата на брат си¹ и с мъжката си сила се бори с Бога².

(1) Бит. 25:26; (2) Бит. 32:24-29

4 Бори се с Ангела и преодола, плака и Му се моли. Във Ветил го намери¹ и там говори с нас,

(1) Бит. 35:9-15

5 Господ БОГ на Войнствата, ГОСПОД е Името Му¹.

(1) Изх. 3:15; Ам. 4:13

6 А ти се обърни към своя Бог¹, пази милост и правосъдие² и постоянно се надявай на своя Бог³!

(1) гл. 14:1; Йонил 2:12; (2) Ис. 56:1; Зах. 7:9; (3) Бит. 49:18

7 Търговецът, който има неверни везни в ръката си, обича да мами¹.

(1) Ам. 8:5; Пр. 11:1

8 И Ефрем каза: Да, аз забогатях, придобих си имот¹, във всичките ми трудове няма да се намери в мен беззаконие, което да е грях².

(1) Пс. 49:6; Зах. 11:5; (2) Пр. 30:12,20; Ер. 5:27

9 А аз съм ГОСПОД, твоят Бог от египетската земя¹; пак ще те заселя в шатри като в дните на определения празник².

(1) гл. 13:4; Изх. 20:2; (2) Лев. 23:42

10 И говорих чрез пророците¹ и ум-

ножих виденията², и дваха сравнения чрез пророците³.

(1) 4 Царе 17:13; (2) Чис. 12:6; (3) Езек. 17:2

11 Ако в Галаад има беззаконие¹, те станаха съвсем суетни. В Галгал жертват бикове², също и жертвениците им са като купчините по браздите на полето.

(1) гл. 6:8; (2) гл. 4:15

12 А Яков побягна в полето на Арам¹, Израил работи за жена и за жена пази овце².

(1) Вжж. 26:5; (2) Бит. 29:20

13 И чрез пророк ГОСПОД изведе Израил от Египет и чрез пророк той беше пазен¹.

(1) Вжж. 18:15,18; Пс. 77:20

14 Ефрем го разгневи горчиво¹, и неговият Господ ще остави върху него кръвта му² и ще върне върху него укора му³.

(1) 4 Царе 17:10-17; (2) гл. 4:2; Мт. 23:35; 27:25; (3) Мих. 6:16

13 Когато Ефрем говореше, *настава-ше* трепет¹; той се издигна в Израил, но съгреше чрез Ваал² и умря³.

(1) Съд. 8:1-3; (2) гл. 2:8; (3) Ис. 7:8; Римл. 6:23

2 И сега продължават да грешат¹ и си правят леяни идоли от среброто си, образи според собственото си разбирање; всички са произведения на майстори²; за тях се казва: Хората, които жертват, целуват телетата³!

(1) Ер. 8:5; (2) гл. 8:4; 10:1; 11:2; Ис. 44:11; (3) 3 Царе 19:18

3 Затова ще бъдат като утринния облак и като росата, която рано изчезва¹, като плява, отвята от хармана², и като дим от комин.

(1) гл. 6:4; (2) Йов 21:18; Пс. 1:4; Соф. 2:2

4 Но Аз съм ГОСПОД, твоят Бог от египетската земя¹; друг Бог освен Мен да не познаваш, и няма спасител освен Мен².

(1) гл. 12:9; (2) Ис. 43:11; Йона 2:9; Деян. 4:12

5 Аз те познавах в пустинята¹, в земята на голямата суша².

(1) гл. 5:3; 9:10; (2) Вжж. 2:7; 8:15; 32:10

6 Според пашата си се наситиха, наситиха се и сърцето им се надигна; затова Ме забравиха¹.

(1) гл. 8:14; Пр. 30:9

7 И Аз им станах като лъв¹, като леопард дебна на пътя;

(1) гл. 5:14; Йов 10:16

8 ще ги срещна като мечка, лишена от малките си¹, и ще разкъсам гърдите им; там ще ги поям като лъвица, полските зверове ще ги разкъсат.

(1) 2 Царе 17:8

9 Това те погуби, Израилу, че си против Мен, против своята помощ¹.

(1) гл. 7:15; 13:16; 2 Лет. 28:23

10 И къде е сега царят ти¹, да те избави във всичките ти градове? *И къде са съдиите ти, за които каза: Дай ми цар и князе*²?

(1) гл. 10:3,15; (2) 1 Царе 8:5,7; Псал. 4:20

11 Дадох ти цар в гнева Си¹ и го магнах в яростта Си².

(1) 1 Царе 12:1,13; (2) 1 Царе 15:23

12 Беззаконието на Ефрем е вързано, грехът му е задържан¹.

(1) Вжж. 32:34; Йов 14:17

13 Болки на родилка ще го сполетят. Той е неразумен син, защото не застава на време на отвора на утробата¹.

(1) 4 Царе 19:3

14 От силата на Шеол ще ги откупя¹, от смърт ще ги изкупя. О, смърт, къде са язвите ти? О, Шеол, къде е гилбелта ти?² Разкаянието е скрито от очите Ми.

(1) Пс. 49:15; Ис. 25:8; (2) 1 Кор. 15:55; 2 Тим. 1:10

15 Ако и да е той плодит между братята си¹, ще дойде източен вятър²; вятър от ГОСПОДА ще се надигне от пустинята и изворът му ще пресекове, и кладенецът му ще пресъхне³. Той ще ограби съкровищницата на всичките му същещности вещи.

(1) Бит. 49:22; (2) гл. 4:19; (3) Езек. 19:12

16 Самария¹ ще носи вината си, защото встана против своя Бог. Ще паднат от меч, децата им ще бъдат смазани и бременните им жени – разпорени².

(1) Езек. 16:46; (2) гл. 9:13; 13:9; 4 Царе 8:12

14 Върни се, Израилу, до ГОСПОДА, своя Бог¹, защото си се препънал в беззаконието си².

(1) гл. 12:6; Ис. 44:22; Деян. 3:19; (2) гл. 5:5; 2 Царе 24:10

2 Вземете със себе си думи и се върнете при ГОСПОДА! Кажете Му: Отнеми всяко беззаконие¹ и приеми добро-

то, и ще отдадем жертва от устните си².

(1) Лк. 18:13; (2) Йона 2:9

3 Асур няма да ни спаси, няма да яздим на коне¹ и няма вече да кажем на делото на ръцете си: Вие сте наши богове!² – защото у Теб сирачето на мира милост³.

(1) Пс. 20:7; (2) гл. 2:17; (3) Пс. 10:14

4 Аз ще изцеля отстъплението им¹, ще ги възлюбя доброволно², защото гневът Ми се отвърна от него³.

(1) Ис. 57:18,19; Ер. 3:22;

(2) гл. 6:3; Ер. 32:41; (3) Ис. 12:1; Мих. 7:18

5 Аз ще бъда като роса на Израил¹, той ще разцъфти като крем, ще разпростре корените си като ливанско дърво².

(1) гл. 6:3; (2) Ис. 27:6; 35:2; 66:14

6 Клоните му ще се разширят, славата

му ще бъде като маслина¹ и уханието му – като ливанско дърво².

(1) Пс. 52:8; (2) Пес. 4:11

7 Живеещите под сянката му ще се върнат и ще се съживят като жито, и ще процъфтят като лоза; споменът му ще бъде като ливанско вино.

8 Ефрем ще каже: Какво имам вече с идолите?¹ Аз го чух и погледнах на него². Аз съм като вечнозелена елха, от Мен ще се намери плодът ти³.

(1) Ис. 17:8; Езек. 11:18; 36:25;

(2) Ер. 29:12; Зах. 10:6; (3) Йн. 15:5

9 Който е мъдър, ще разбере тези неща¹. Който е разумен, ще ги познае. Защото пътищата на ГОСПОДА са прави и праведните ще ходят по тях², а престъпниците ще паднат по тях³.

(1) Дан. 12:10; (2) Ис. 35:8; Як. 3:13; (3) Пр. 10:29

Книгата на пророк

Й О И Л

1 ГОСПОДНОТО слово, което беше към Йоил, сина на Фатуил:

2 Слушайте това, старейшини, и дайте ухо, всички жители на земята!¹ Ставало ли е такова нещо във вашите дни или в дните на бащите ви? (1) Ос. 4:1

3 Разкажете това на синовете си, а синовете ви – на своите синове, а техните синове – на друго поколение!¹

(1) Изх. 10:2

4 Каквото остави лапачът, изпояде го скакалецът; и каквото остави скакалецът, изпояде го изедникът, и каквото остави изедникът, изпояде го унищожителят*¹.

*Думите означават различни видове скакалци или може би различни стадии на развитие.; (1) гл. 2:25; Изх. 10:14,15; Втх. 28:38,42; 2 Лст. 6:28; Ам. 4:9; Мал. 3:11

5 Събудете се, пияници, и плачете! И ридайте, всички винопийци, за младото вино, защото се отне от устата ви!

6 Понеже над земята Ми се изкачи народ, силен и безброен¹. Зъбите му са зъби на лъв и има челюсти на лъвица².

(1) гл. 2:2,5; (2) Откр. 9:7,8

7 Опустоши лозата Ми и накърши смокините Ми; обели я напълно и я хвърли, пръчките ѝ побеляха.

8 Плачи като девица, опасана с вретиче¹, за мъжа на младостта си!

(1) Ис. 32:11,12

9 Хлебният принос и възлиянието престанаха от дома ГОСПОДЕН¹; жале-

ят свещениците, служителите на ГОСПОДА.

(1) гл. 2:14

10 Полето е запустяло, земята жалее, защото житото е опустошено, младото вино пресъхна, *маслиненото* масло изчезна.

11 Засрамете се, земеделци, и ридайте, лозари, за пшеницата и за ечемика, защото жетвата на полето загина¹.

(1) Ер. 14:2-4

12 Лозата изсъхна и смокинята повехна, нарът, а също палмата и ябълката, всичките полски дървета изсъхнаха; да, пресъхна радостта от човешките синове¹.

(1) Ис. 24:11; Ер. 48:33

13 Опашете се и оплаквайте, свещеници, ридайте¹, служители на олтара! Елате, нощувайте във вретиче¹, служители на моя Бог, защото хлебният принос и възлиянията² са задържани от дома на вашия Бог³.

(1) гл. 2:12; Ис. 22:12; Езек. 27:31; (2) Чис. 28:4-8; (3) ст. 9

14 Осветете пост, прогласете тържествено събрание, съберете старейшините, всичките жители на страната в дома на ГОСПОДА, нашия Бог, и викайте към ГОСПОДА!¹

(1) гл. 2:15,17; Ер. 14:2; 36:9

15 Горко за деня! Защото Денят на ГОСПОДА е близо¹ и ще дойде като опустошение от Всеомогщия².

(1) гл. 2:1; 3:14; Езек. 7:5-7; Авд. 15; Соф. 1:7; (2) Ис. 13:6

16 Не се ли отне храната пред очите

ни, радостта и веселието – от дома на нашия Бог?¹

(1) Вжж. 16:11,14

17 Семената изгниха под буците си, житниците опустяха, хамбарите се срутиха, защото житото изсъхна.

18 Как стене добитъкът! Чердите говеда се скитат, защото нямат пасбище, и стадата овце също гинат¹.

(1) Ер. 12:4

19 ГОСПОДИ, към Теб викам, защото огънят пояде пасбищата на степта и пламъкът изгори всички полски дървета¹.

(1) гл. 2:3; Ер. 9:10

20 И полските животни също реват към Теб¹, защото пресъхнаха водните потоци² и огън пояде пасбищата на степта.

(1) Пс. 104:21; (2) 3 Царе 17:7

2 Надуйте рог в Сион и дайте трезвога на светия Ми хълм¹! Нека се разтреперат всички жители на земята, защото идва Денят на ГОСПОДА, защото е близо² –

(1) гл. 3:17; (2) гл. 1:15; Ис. 13:6-9; Езек. 12:23; 21:7

2 ден на тъмнина и мрак, ден на облаци и гъста тъмнина¹. Като зората се разпростира по планините голям и силен народ. Като него не е имало от века и след него няма повече да има за годините на много поколения².

(1) гл. 2:31; Ер. 13:16; Ам. 5:18,20; Соф. 1:7,15; Зах. 14:6; (2) гл. 1:2,6; Мк. 13:19

3 Огън пояжда пред него и пламък изгаря след него¹; пред него земята е като Едемската градина², а след него – гола пустина; и никой няма да избегне от него³.

(1) гл. 1:19,20; (2) Бит. 2:8; (3) Ис. 33:4; Ер. 5:17; Авак. 1:6

4 Видът им е като вида на коне и тичат като конници¹.

(1) Наум 3:2; Откр. 9:7,9

5 Като тропот на колесници подскачат по върховете на хълмовете, като пращени на огнен пламък, който пояжда тръстика, като силен народ, строен за бой¹.

(1) ст. 4

6 Пред тях племената се гърчат, всичките лица побледняват¹.

(1) Ер. 30:6; Наум 2:10

7 Те тичат като силни мъже, като

воини се изкачват по стената и всеки ходи в пътя си, без да сменят редовете си.

8 Не се блъскат един друг, вървят всеки по пътеката си¹ и падат около оръжията, но не се нараняват.

(1) Пр. 30:27

9 Тичат из града, бягат по стената, качват се по къщите, влизат през прозорците като крадци¹.

(1) Исх. 10:6

10 Земята се тресе пред тях, небето трепери, слънцето и луната потъмняват и звездите задържат блъска си¹.

(1) гл. 2:31; 3:15; Ис. 13:10; Мк. 13:24; Откр. 9:2

11 И ГОСПОД надава гласа Си пред войската Си¹, защото станът Му е много голям², защото е силен Онзи, който изпълнява словото Си, защото Денят на ГОСПОДА е велик и много страшен, и кой може да му устои?³

(1) гл. 3:16; Пс. 18:13; (2) Пс. 68:17;

(3) Ер. 30:7; Деян. 2:20; Откр. 6:17

12 Но дори и сега, заявява ГОСПОД, обърнете се към Мен с цялото си сърце¹, с пост, с плач и с ридание²!

(1) Исх. 33:5; Вжж. 4:29; 2 Лет. 30:6; Ер. 3:22; Ос. 12:6;

(2) гл. 1:13; Съд. 2:4; Неем. 9:1,2; Ис. 22:12; Як. 4:9

13 И разкъсайте сърцето си, а не дрехите си и се обърнете към ГОСПОДА, вашия Бог, защото е милостив и състрадателен, дълготърпелив и многомилостив¹ и се разкайва за злото².

(1) Исх. 34:6; (2) 2 Лет. 6:27; Ер. 18:8; 36:7

14 Кой знае? Може да се върне и да се разкае¹, и да остави след Себе Си благословение², хлебен принос и възлияние за ГОСПОДА, вашия Бог³!

(1) 2 Царе 16:12; Йона 3:9,10; (2) Ар. 2:19; (3) гл. 1:9,13

15 Надуйте рог в Сион, осветете пост, свикайте тържествено събрание¹!

(1) гл. 1:14; Ис. 1:13

16 Съберете народа, осветете събрание, съберете старейшините, съберете децата и кърмачетата на гърди¹! Нека излезе младоженецът от спалнята си и невестата – от стаята си!²

(1) 2 Лет. 20:13

17 Нека плачат свещениците¹, служителите на ГОСПОДА, между преддверната зала и олтара² и нека кажат: Пощади, ГОСПОДИ, народа Си и не предавай наследството Си на позор, за

поговорка на народите. Защо да кажат сред народите: Къде е техният Бог?³

(1) гл. 1:13; (2) Езек. 8:16; Мт. 23:35;
(3) Иис. Нав. 7:9; Пс. 42:3

18 И ГОСПОД заревнува за земята Си¹ и се смилн над народа Си².

(1) 4 Царе 19:31; Зах. 1:14; (2) Втжк. 32:36

19 И ГОСПОД отговори и каза на народа Си: Ето, аз ви изпращам житото, младото вино и *маслиненото* масло, и ще се наситите от тях¹; и няма вече да ви направя за позор между народите².

(1) Рут 1:6; Езек. 36:29; Зах. 8:12; (2) Езек. 36:30

20 И ще отдалеча от вас *идващия от север*¹ и ще го прогоня в безводна и пуста земя; с лицето му към предното море и с края му към задното море². И вонята му ще се издигне и ще се издигне смрадта му, защото е извършил голямо зло.

(1) Ер. 1:14; (2) Езек. 47:18

21 Не бой се, земьо, весели се и се радвай, защото ГОСПОД извърши велики дела¹.

(1) Пс. 126:3

22 Не се плашете, полски животни, защото пасищата на степта никнат, защото дървото ражда плода си, смокинята и лозата дават силата си¹.

(1) Лев. 26:4,5; Пс. 65:12; Мал. 3:11

23 И вие се веселете, синове на Сион, радвайте се в ГОСПОДА, своя Бог¹, защото ви дава ранния дъжд за правда и ви навалява дъжда – ранния и късния както преди².

(1) Ис. 41:16; Авак. 3:18; Соф. 3:14; Зах. 2:10;
(2) Втжк. 11:14; 3 Царе 8:36; Пс. 147:8; Езек. 34:26

24 Харманите ще се напълнят със зърно и линовете ще преливат от вино и *маслинено* масло¹.

(1) Езек. 36:8

25 И ще ви отплатя за годините, които изпояде скакалецът, изедникът и унищожителят, и лапачът, голямата Ми войска, която изпратих сред вас¹.

(1) гл. 1:4

26 И ще ядете изобилно и ще се наситите, и ще хвалите Името на ГОСПОДА, своя Бог¹, който извърши с вас чудни неща². И народът Ми няма да се посрами до века³.

(1) Втжк. 8:10; (2) Ис. 25:1; (3) Ис. 45:17

27 И ще познаете, че аз съм сред

Израил¹, и че аз съм ГОСПОД, вашият Бог, и няма друг². И народът Ми няма да се посрами до века³.

(1) Лев. 26:12; Ис. 12:6; Зах. 2:5;
(2) Ис. 45:6; 46:9; (3) ст. 26

ст. 28-32; Деян. 2:17-21

28 А след това ще излея Духа Си на всяка плът¹ и синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват, старците ви ще сънуват сънища², юношите ви ще видят видения.

(1) Чис. 11:29; Пр. 1:23; Ис. 44:3; Езек. 39:29; (2) Чис. 12:6

29 Също и на слугите и на слугините ще излея Духа Си в онези дни.

30 И ще дам чудеса на небето и на земята¹ – кръв и огън и стълбово дим.

(1) Мт. 24:29; Ак. 21:11,25; Откр. 8:7

31 Слънцето ще се обърне в тъмнина¹ и луната в кръв, преди да дойде великият и страшен ден на ГОСПОДА².

(1) гл. 2:2,10; Откр. 8:12; (2) Мал. 4:1,5

32 И всеки, който призове Името на ГОСПОДА, ще се спаси¹, защото на хълма Сион и в Ерусалим ще има избавление², както каза ГОСПОД, и сред останалите, които ГОСПОД ще призове ве³.

(1) Рим. 10:13; (2) Авд. 17;
(3) Ис. 11:11; Ер. 23:7,8; Езек. 37:12; Деян. 2:39

3 Защото, ето, в онези дни и в онова време, когато върна юдовите и ерусалимските пленници¹,

(1) Втжк. 30:3; Соф. 2:7

2 ще събере всичките народи¹ и ще ги сведа в Йосафатовата долина², и там ще се съдъ с тях заради народа Си и наследството Си Израил³, когато те разпръснаха между народите и разделиха земята Ми.

(1) Соф. 3:8; Зах. 12:2,3;
(2) 2 Лст. 20:22-26; (3) Ис. 34:8; Ер. 25:31; Мт. 25:32

3 И хвърляха жребици за народа Ми¹, даваха момче за блудница, а момиче продаваха за вино и пиеха.

(1) Авд. 11; Наум 3:10

4 А и какво имате вие с Мен, Тир, Сидон¹ и всички филистимски области? Възмездие ли ще ми отплатите? А ако ми отплатите, аз лесно и бързо ще върна възмездието ви върху главата ви²,

(1) Мт. 11:21; (2) 3 Царе 8:32;
Ис. 59:18; Езек. 25:17; 26:3; 28:21; Ам. 1:6-10; Авд. 15

5 че взехте среброто Ми и златото Ми, и скъпоценните Ми блага и ги занесохте в капищата си,

6 а юдовите синове и ерусалимските синове продадохте на гърците, за да ги отдалечите от пределите им¹.

(1) Езек. 27:13; Ам. 1:9

7 Ето, Аз ще ги надигна от мястото, където ги продадохте¹, и ще върна възмездие то ви на главата ви².

(1) Ис. 43:5,6; (2) ст. 4

8 И ще продам синовете ви и дъщерите ви в ръката на юдовите синове¹ и те ще ги продадат на савците, на далечен народ², защото ГОСПОД изговори *това*³.

(1) Ис. 14:2; (2) Йов 1:15; Езек. 27:22; (3) Ис. 40:5

9 Прогласете това между народите, подгответе *свещена война*¹, вдигнете силните мъже; нека се приближат и се изкачат всичките воини!²

(1) Ер. 6:4; (2) Ер. 46:3,4

10 Изковете плуговете си на мечове и сърпове си на копия¹; слабият нека каже: Аз съм силен мъж!²

(1) Ис. 2:4; (2) Ис. 33:24; Зах. 12:8

11 Бързайте и елате, всички околни народи, и се съберете! Там долу, ГОСПОДИ, отведи силните Си мъже!¹

(1) Ис. 13:3; Зах. 12:3

12 Нека станат народите и се изкачат в Йосафатовата долина, защото там ще седя да съдя всичките околни народи¹.

(1) Пс. 110:6; Мих. 4:3

13 Изпратете сърпа, защото жетвата е узряла¹; елате, тъпчете, защото ливът е пълен и каците преливат², защото злината им е голяма.

(1) Ис. 17:5; (2) Ис. 30:25; 63:3

Ер. 51:33; Мт. 13:39; Мк. 4:29; (2) Ис. 30:25; 63:3

14 Множества, множества в долината на решението – защото е близо Денят на ГОСПОДА¹ в долината на решението.

(1) гл. 1:15; Откр. 16:14

15 Слънцето и луната ще потъмнеят и звездите ще задържат блясъка си¹.

(1) гл. 2:10; Мт. 24:29

16 И ГОСПОД ще изрече от Сион и ще нададе гласа Си от Ерусалим¹. Небето и земята ще се потресат², но ГОСПОД ще бъде прибежище за народа Си и крепост за израилевите синове³.

(1) гл. 2:11; Ис. 30:30; 66:6; Ер. 25:30; Зах. 9:14; (2) Аг. 2:6; (3) Пс. 46:1,7

17 И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог¹, който обитavam на светия Си хълм Сион². И Ерусалим ще бъде свят³ и чужденци няма вече да минават през него⁴.

(1) Изх. 6:7; (2) гл. 2:1; Мих. 4:7; Зах. 8:3; (3) Ис. 4:3; Ер. 31:40; Авд. 17; (4) Ис. 35:8; 52:1; Наум 1:15

18 В онзи ден от планините ще роси младо вино и от хълмовете ще тече мляко¹, и по всички потоци на Юда ще текат води², и от ГОСПОДНИЯ дом ще избликне извор³, който ще пои долината Ситим⁴.

(1) Ам. 9:13; (2) Чис. 24:7; Пс. 65:9; (3) Езек. 47:1; Откр. 22:1; (4) Чис. 25:1

19 Египет ще стане пустош¹ и Едом ще стане гола пустиня¹ заради насилията над юдовите синове², защото проляха невинна кръв в земята си.

(1) Езек. 29:10; 35:3,4; Авд. 10; (2) Езек. 25:12,13

20 А Юда ще бъде населен до века и Ерусалим – от поколение за поколение¹.

(1) Ис. 34:17; Езек. 37:25

21 И ще очистя кръвта им, която не съм очистил. И ГОСПОД обитава в Сион¹.

(1) Езек. 48:35

Книгата на пророк

АМОС

1 Думите на Амос¹, който беше от говедарите² на Текое³, които чу във видение за Израил в дните на юдовия цар Озия⁴ и в дните на израилевия цар Еровоам, сина на Йоас⁵, две години преди земетресението⁶.

(1) Ер. 28:8; (2) гл. 7:14; Изх. 3:1; (3) 2 Царе 14:2; (4) 2 Лет. 26:1; (5) 4 Царе 14:23; Ос. 1:1; (6) Зах. 14:5

2 И каза: ГОСПОД ще изреве от Сион и ще нададе гласа Си от Ерусалим¹; и ще скърбят пасбищата на овчарите и ще изсъхне върхът на Кармил².

(1) гл. 3:8; Ер. 25:30; (2) Пс. 29:4-9; Ис. 33:9 ст. 3-5; Ис. 17:1-11; Ер. 49:23-27

3 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Дамаск¹, да, заради четири няма да върна *наказанието* му – защото вършаха Галаад с железни вършачки².

(1) Зах. 9:1; (2) 4 Царе 8:12

4 И аз ще пратя огън в дома на Азайл и той ще пояде дворците на Венадад¹.

(1) гл. 2:2,5

5 Аз ще строша резето на Дамаск¹ и ще изстребя жителя на низината Авен^{*2} и държачия скиптър – от Ветеден^{**}, и народът на Арам ще бъде откаран в плен в Кир³, казва ГОСПОД.

*Низината на беззаконието **Дом на наследя; (1) 4 Царе 14:28; Ис. 8:4; (2) Ос. 10:8; (3) гл. 9:7; 4 Царе 16:9 ст. 6-8; Ер. 47; Езек. 25:15-17; Соф. 2:4-7; Зах. 9:5-7

6 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Газа, да, заради четири няма да върна *наказанието* ѝ – защото плениха всички¹, за да ги предадат на Едом.

(1) 2 Лет. 21:16,17

7 И аз ще пратя огън върху стената на Газа и той ще пояде дворците ѝ.

8 И ще изстребя жителя на Азот¹ и държачия скиптър – от Аскалон¹; ще обърна ръката Си против Акарон¹ и остатъкът на филистимците ще погине, казва Господ БОГ.

(1) гл. 3:9; 1 Царе 6:17 ст. 9,10; Ис. 23; Езек. 26; 27; 28:1-19; Зах. 9:2-4

9 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Тир, да, заради четири, няма да върна *наказанието* му – защото предадох всички в плен на Едом¹ и не си спомниха братския завет².

(1) Йоил 3:6; (2) 3 Царе 5:12

10 И аз ще пратя огън върху стената на Тир и той ще пояде дворците му¹.

(1) Йоил 3:4 ст. 11,12; Ис. 21:11,12; 34:5-17; Ер. 49:7-22; Езек. 25:12-14; 35; Авд.

11 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Едом, да, заради четири, няма да върна *наказанието* му¹ – защото преследва брат си с меч и задуши милостта си, гневът му разкъсва вечно и той пази постоянно яростта си².

(1) Мал. 1:4; (2) Бит. 27:41; Чис. 20:20,21; 2 Лет. 20:10,11

12 И аз ще пратя огън върху Теман и той ще пояде дворците на Восора¹.

(1) Бит. 36:33 ст. 13-15; Ер. 49:1-6; Езек. 21:28-32; 25:1-7; Соф. 2:8-11

13 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на синовете на Амон, да, заради четири няма да върна *наказанието* им – защото разпориха бремен-

ните жени на Галаад¹, за да разширят пределите си.

(1) 4 Царе 15:16; Ос. 13:16

14 И аз ще запала огън в стената на Рава¹ и той ще пояде дворците му, сред боен вик в деня на битката², сред вихрушка в деня на бурята.

(1) Езек. 21:20; (2) гл. 2:2; 2 Царе 12:31

15 И царят им ще отиде в плен, той и първенците му заедно, казва ГОСПОД.

ст. 1-3; Ис. 15; 16; Ер. 48; Езек. 25:8-11; Соф. 2:8-11

2 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Моав, да, заради четири няма да върна *наказанието* му – защото изгори костите на едомския цар¹, докато *станаха* на вар.

(1) 4 Царе 3:26

2 И аз ще пратя огън върху Моав и той ще пояде дворците на Кариот¹, и Моав ще умре сред размирица, сред боен вик, сред глас на тръба.

(1) гл. 1:4,14

3 И ще отсека съдията отсред него и с него ще убия всичките му първенци, казва ГОСПОД.

4 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Юда¹, да, заради четири няма да върна *наказанието* му – защото отхвърлиха закона на ГОСПОДА и не опазиха правилата Му², и лъжите им, след които ходиха бащите им³, ги отклониха⁴.

(1) Ос. 12:2;

(2) 4 Царе 17:19; Ис. 5:24; (3) Ер. 16:19; (4) 2 Лев. 25:14

5 И аз ще пратя огън върху Юда и той ще пояде дворците на Ерусалим¹.

(1) гл. 1:4; 4 Царе 25:9; Ер. 17:27; 39:8; Ос. 8:14

6 Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Израил, да, заради четири няма да върна *наказанието* му – защото продадоха праведния за пари и бедния – за чифт сандали¹.

(1) гл. 8:4-6; Зах. 11:5

7 Те желаят земния прах на главата на сиромасите¹ и отклоняват пътя на кротките. И син, и баща му ходят при същото момиче, за да оскверняват святото Ми Име².

(1) гл. 4:1; 5:11; 8:4; Ис. 3:14,15; 10:1,2; (2) Лев. 18:21

8 И на заложените дрехи се изтягат¹ при всеки жертвеник и вино от глоби пият в дома на своя Бог².

(1) Изх. 22:26,27; (2) гл. 4:1

9 А аз изтребих пред тях амореца¹, чиято височина беше като височината на кедрите, и който беше силен като дъбовете². И аз унищожих плода му отгоре и корените му отдолу³.

(1) Чис. 13:32; 32:13; Ис. Нав. 24:8;

(2) Вжк. 9:1,2; (3) Йов 18:16; Ис. 5:24

10 И аз ви изведох от египетската земя¹ и ви водих четиридесет години в пустинята², за да наследите земята на амореца³.

(1) гл. 3:1; (2) Вжк. 2:7; 8:2; Ер. 2:6; (3) ст. 9

11 И ви издигнах от синовете ви пророци¹ и от юношите ви – назирей². Не е ли така, синове израилеви? – заявява ГОСПОД.

(1) 1 Царе 3:20; (2) Сдв. 13:7

12 А вие напихте назирейте с вино¹ и на пророците заповядахте и казахте: Не пророкувайте!²

(1) Чис. 6:2-4; (2) гл. 7:13,16; Ис. 30:10; Мих. 2:6

13 Ето, аз ще ви натисна, както е натисната кола, пълна със снопи.

14 И бързината ще се изгуби от бързия, и силният няма да укрепи силата си, и силният мъж няма да избави живота си¹.

(1) гл. 9:1; Пс. 33:16,17; Екл. 9:11

15 И държащият лък няма да устои, и бързоходещът няма да се избави, и язещият на кон няма да избави живота си¹.

(1) ст. 14

16 И най-смелият между храбрите мъже ще побегне гол в онзи ден, заявява ГОСПОД.

3 Слушайте това слово¹, което ГОСПОД говори против вас, синове израилеви; против целия род, който изведох от египетската земя², като казах:

(1) гл. 4:1; 5:1; Ос. 4:1; (2) гл. 2:10

2 Само вас познах от всички родове на земята¹, затова ще ви накажа за всичките ви беззакония².

(1) Вжк. 10:15; (2) Ос. 8:13

3 Ще ходят ли двама заедно, ако не се съгласят?

4 Ще реве ли лъвът в гората, ако

няма лов? Ще нададе ли гласа си младият лъв от леговището си, ако не е хванал нещо?

5 Ще падне ли птица в примка на земята, ако няма клопка за нея? Ще скочи ли примката от земята, ако не е уловила нищо?

6 Ако засвири тръба в града, народът няма ли да се уплаши? Ако беда сполети града, не я ли е направил ГОСПОД?²

(1) Ер. 4:19; Езек. 33:3; (2) 4 Царе 6:33; Ис. 45:7

7 Наистина Господ БОГ няма да направи нищо, без да открие тайната Си на слугите Си, пророците¹.

(1) Бит. 18:17; 1 Царе 9:15; Ис. 18:4; Откр. 10:7

8 Лъвът изрева – кой няма да се уплаши? Господ БОГ говори – кой няма да прокува?²

(1) гл. 1:2; (2) гл. 7:14,15; Йов 32:19; Ис. 21:10; Ер. 26:12; 2 Петр. 1:21

9 Прогласете над дворците на Азот¹ и над дворците на египетската земя и кажете: Съберете се по планините на Самария и вижте големите смутове сред нея и насилията вътре в нея!¹

(1) гл. 1:8; (2) гл. 4:1; 6:3; Пр. 1:13; 11:16; Екл. 4:1; Млх. 6:10-12

10 И не знаят да вършат правияното¹, заявява ГОСПОД, те, които трупат насилие и опустошение в дворците си².

(1) Ер. 4:22; Ос. 7:1; (2) ст. 9

11 Затова, така казва Господ БОГ: Неприятел ще обкръжи земята и ще сваля от теб силата ти, и дворците ти ще бъдат разграбени¹.

(1) гл. 6:8; Йов 20:21

12 Така казва ГОСПОД: Както овчарят спасява от устата на лъва два крака или парченце от ухо, така ще се спасят израилевите синове, които седят в Самария в въгл на креват и на дамаска на легло¹.

(1) Ис. 17:4-6

13 Слушайте и свидетелствайте на якововия дом, заявява Господ БОГ, Бог на Войствата!

14 В деня, когато нанеса наказание върху Израил за престъплението му, ще накажа и жертвениците на Ветил и роговете на жертвеника ще бъдат отсечени и ще паднат на земята¹.

(1) гл. 7:9; 3 Царе 13:5; Ос. 10:8

15 И ще поразя зимната къща¹ заедно с лятната къща и ще се изгубят къщите от слонова кост², и много къщи ще изчезнат³, заявява ГОСПОД.

(1) Ер. 36:22; (2) 3 Царе 22:39; (3) гл. 5:11; 6:11

4 Слушайте това слово¹, васански² юници, които сте на хълма Самария, които потискате бедните, които насилвате сиромасите³, които казвате на господарите си: Донесете и да прием!⁴

(1) гл. 3:1; (2) Чис. 21:33; Ис. 28:1; (3) гл. 2:7; 3:9; 5:11; Йов 24:4; Пр. 22:7; Млх. 2:2; 3:2,3; (4) гл. 2:8; Ис. 56:12

2 Господ БОГ се закле в светостта Си: Ето, идват върху вас дни, когато ще ви вземат с куки, а остатъка от вас – с въдци².

(1) Пс. 89:35; (2) Ер. 16:16; Езек. 34:16

3 И ще излезете през проломите, всяка право пред себе си¹, и ще бъдете хвърлени в Хармон, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 6:7

4 Елате във Ветил и вършете престъпления¹; в Галгал, и умножете престъплението¹! И носете всяка сутрин жертвите си², на всеки три дни – десетъците си³!

(1) гл. 5:5; Езек. 20:39; Ос. 9:15; (2) Чис. 28:3,4; (3) Мт. 23:23

5 И принесете благодарствена жертва от квасния хляб¹ и прогласете, известете доброволни приноси², защото така обичате, израилеви синове, заявява Господ БОГ.

(1) Лев. 7:12,13; (2) Лев. 22:18-21; Ис. 1:11-15

6 И аз също ви дадох чистота на зъбите по всичките ви градове и липса на хляб по всичките ви места¹. Но пак не се обърнахте към Мен², заявява ГОСПОД.

(1) Рут 1:1; 4 Царе 8:1; (2) Ис. 9:13; Ер. 5:3; Ос. 11:5; Ар. 2:17

7 И аз също задържах от вас дъжда, а имаше още три месеца до жетва. Давах дъжд на един град, а на друг град не давах дъжд; на едно парче земя наваля, а парчето земя, на което не наваля, изсъхна¹.

(1) Ер. 3:3; 14:3

8 Така жителите на два-три града се стекоха в един град да пият вода, но не се наситиха. Но пак не се обърнахте към Мен¹, заявява ГОСПОД.

(1) ст. 6

9 Поразих ви с главня и мана; скакалецът изпояде големите ви градини и лозята ви, и смокините ви, и маслините ви¹. Но пак не се обърнахте към Мен², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 7:1; Втжк. 28:42; Йоиш 1:4; (2) ст. 6

10 Пратих върху вас мор, както в Египет¹, убих с меч юношите ви *заедно* с пленените ви коне² и издигнах смрадта на становеите ви до носа ви. Но пак не се обърнахте към Мен³, заявява ГОСПОД.

(1) Изх. 9:3; Втжк. 28:21; (2) 4 Царе 13:7; (3) ст. 6

11 Разорих *градове* между вас, както Бог разори Содом и Гомора¹, и вие станяхте като главня, изтръгната от огън². Но пак не се обърнахте към Мен³, заявява ГОСПОД.

(1) Бит. 19:24,25; Ер. 50:40; (2) Зах. 3:2; (3) ст. 6

12 Затова, така ще ти направя, Израилю. И понеже ще ти направя това, пригответи се да посрещнеш своя Бог, Израилю!

13 Защото, ето Онзи, който образува планините и създава вятъра¹, и явява на човека каква е мисълта му, който прави зората на тъмнина² и който стъпва по височините на земята³; ГОСПОД, Бог на Войнствата е Името Му⁴.

(1) Ер. 10:13; (2) Йов 9:7; Ис. 45:7; (3) Мик. 1:3; (4) гл. 5:8,27; Ер. 46:18; Ос. 12:5

5 Слушайте това слово¹, *това* оплакване, което надигам за вас², доме израилев!

(1) гл. 3:1; (2) Ер. 9:10,20

2 Падна, няма повече да стане девицата израилева¹, захвърлена е на земята си, няма кой да я вдигне²!

(1) гл. 8:14; Ер. 18:13; (2) Ер. 9:22

3 Защото така казва Господ БОГ: Градът, който излиза с хиляда, ще остане със сто, а който излиза със сто, ще остане с десет за израилевия дом¹.

(1) Втжк. 28:62

4 Защото така казва ГОСПОД на израилевия дом: Потърсете Ме¹, и ще живеете²!

(1) Пс. 105:4; Ос. 10:12; Соф. 2:3; (2) Пс. 69:32; Ер. 38:20

5 Но не търсете Ветил и не влизайте в Галгал¹, и не преминавайте във Вир-

савее², защото Галгал непременно ще бъде отведен в плен, а Ветил ще стане на нищо³.

(1) гл. 4:4; Ос. 4:15; (2) гл. 7:9; 8:14; Бит. 26:33; 4 Царе 23:8; (3) Ер. 48:13

6 Потърсете ГОСПОДА и ще живеете¹, да не би да се устреми като огън върху йосифовия дом и да го пояде², без да има кой да гаси Ветил.

(1) Пс. 69:32; Ер. 38:20; (2) Втжк. 32:22; Ер. 4:4; Езек. 20:47,48; Евр. 12:29

7 Горко на тези, които обръщат правосъдието в пелин и захвърлят правдата на земята¹!

(1) гл. 6:12; Мик. 3:9; Авак. 1:4

8 Този, който прави Пляядите и Орион¹, който обръща смъртната сянка в зора и деня затъмнява на нощ², който вика морските води и ги излива по лицето на земята³, ГОСПОД е Името Му³;

(1) Йов 9:9; (2) гл. 4:13; (3) гл. 9:6; Ер. 33:2

9 който нанася внезапно опустошение върху силните и опустошение идва върху крепостите.

10 Те мразят изобличителя в портата и се гнусят от онзи, който говори с правота¹.

(1) гл. 7:10-12; 2 Ает. 24:20,21; Гал. 4:16

11 Затова, понеже тъпчете сиромаха и взимате от него данък жито¹, построиците къщи от дялани камъни, но няма да живеете в тях², насадихте желани лозя, но няма да пиете виното им³.

(1) гл. 2:7; 4:1; Езек. 34:21; (2) гл. 3:15; (3) Лев. 26:16; Втжк. 28:30; Ос. 9:2; Мик. 6:15

12 Защото зная многото ви престъпления и тежките ви грехове¹; притесняват праведния², взимате подкуп и онеправдавате бедните в портата³.

(1) Йов 20:19; (2) Як. 5:6; (3) Изх. 23:6

13 Затова разумният ще млчи в такова време, защото е зло време¹.

(1) Ос. 4:4; Мик. 2:3; Еф. 5:16

14 Търсете доброто, а не злото¹, за да живеете; и ГОСПОД, Бог на Войнствата, ще бъде с вас², както казвате³.

(1) Пс. 34:12-14; (2) 2 Ает. 15:2; (3) Мик. 3:11

15 Мразете злото и обичайте доброто¹ и установете правосъдие в портата²; може би ГОСПОД, Бог на Войнствата, ще се смили за остатъка от Йосиф³.

(1) Пс. 97:10; Мик. 3:2; Римл. 12:9; (2) Ер. 22:3; Езек. 45:9; (3) Ер. 18:8; Йона 3:9

16 Затова, така казва ГОСПОД, Бог на

Войнствата, Господ: По всички площади ще има ридание и по всички улици ще казват: Горко! Горко! И ще повикат земеделеца за жалене, и изкусните оплаквателки за ридание¹.

(1) Ер. 9:17,18; Ос. 4:3

17 И по всичките лозя ще има ридание, защото Аз ще мина посред теб¹, казва ГОСПОД.

(1) Изх. 11:4

18 Горко на онези, които копнеят за Деня на ГОСПОДА!¹ За какво ви е той? Денят на ГОСПОДА е тъмнина, а не светлина² –

(1) Ис. 5:19; 58:2; (2) Йона 2:2; Мт. 24:29

19 както ако човек бяга от лъв и го срещне мечка, и като влезе в къщи и опре ръката си на стената и го ухапе змия¹.

(1) Екл. 10:8; Ис. 24:18

20 Няма ли да бъде Денят на ГОСПОДА тъмнина, а не светлина; и мрак, а не сияние?¹

(1) ст. 18

21 Мразя, отвращавам се от празниците ви и няма да благоволя в тържествените ви събрания¹.

(1) Ис. 1:14

22 Защото, ако ми принесете всеизгарянията и приносите си, няма да ги приема, и примирителните ви жертви от угоен добитък няма да погледна¹.

(1) Пр. 21:27

23 Махни от мен шума на песните си и свиренето на арфите ти няма да слушам.

24 А нека правосъдието тече като вода и правдата – като непресъхващ поток.

25 Принасяхте ли ми жертви и приноси в пустинята четиридесет години, доме израилев?

26 Носехте Сикут, царя си, и Хиун, идоите си, звездата на боговете си, които си направихте¹.

(1) Езек. 20:16

27 Затова ще ви откарам в плен отвъд Дамаск¹, казва ГОСПОД, Бог на Войнствата е Името Му².

(1) гл. 6:7; 3 Царе 14:15; 4 Царе 15:29; 17:23; Деян. 7:42,43; (2) гл. 4:13

6 Горко на безгрижните в Сион¹ и на сигурните на хълма Самария², на пър-

венците³ на първият от народите⁴, при които идва израилевият дом!

(1) Ис. 32:9; Пр. 1:32; Соф. 1:12; (2) 3 Царе 16:24; (3) Ер. 5:5; Мих. 3:1; (4) Ер. 2:3

2 Преминете в Халне¹ и вижте; и идете оттам в големия Емат¹ и слезте в Гет² филилистски – те по-добри ли са от тези царства? Или областта им е по-голяма от вашата област?³

(1) 2 Царе 8:9; Ис. 10:9; (2) 1 Царе 5:8; (3) Наум 3:8

3 Вие, които отдалечавате змия ден¹ и доближавате седалищата на насиление²,

(1) гл. 9:10; Езек. 12:27; (2) гл. 3:10

4 които лежите на кровати от слонова кост и се изтягате на леглата си, и ядете угоените от стадото и телетата отсрещ обората¹,

(1) Яс. 5:5

5 които фантазирате под звука на арфата¹ и като Давид си измисляте музикални инструменти²,

(1) Ис. 5:12; (2) 2 Лет. 29:26

6 които пиете вино с паници¹ и се мажете с най-добрите масла, а не скърбите за бедствието на Йосиф² –

(1) Ис. 28:1; (2) Бит. 37:25; Ер. 9:1

7 и затова сега ще отидат в плен с първите пленени¹ и шумните празненства на изтягащите се ще спреркратят².

(1) гл. 4:3; 5:27; (2) Ис. 24:8

8 Господ БОГ се закле в Себе Си¹, заявява ГОСПОД, Бог на Войнствата: Аз се отвращавам от надменността на Яков² и мразя дворците му³ и ще предам града и всичко, което го изпъва⁴.

(1) гл. 8:7; Ер. 51:14; Евр. 6:13; (2) Пр. 8:13; Ис. 28:1; (3) Ер. 22:14; (4) гл. 3:11; Мих. 1:6

9 И десет души ако останат в една къща, ще умрат.

10 И когато чичото на умрелия и онзи, който ще го гори, го вдигне да изнесе костите от къщата, ако каже на онзи, който е по-навътре в къщата: Има ли още някой с теб? – и той отговори: Няма. – тогава ще каже: Мълчи¹, за да не се споменава Името на ГОСПОДА!

(1) гл. 8:3

11 Защото, ето, ГОСПОД заповядва, и голямата къща ще бъде разбита на парчета, а малката къща – на трески¹.

(1) гл. 3:15

12 Ще тичат ли коне по скала? Ще

оре ли някой там с волове? А вие обърнахте правосъдието в жлъчка и плода на правдата – в пелин! (1) гл. 5:7

13 *Вие*, които се радвате на нищожното, които казвате: Не си ли придобихме могъщество със силата си?¹

(1) Дан. 4:30; Езек. 29:3,9

14 Защото, ето, аз ще надигна против вас народ¹, доме израилев, заявява ГОСПОД, Бог на Войнствата, и те ще ви притиснат от прохода на Емат до потока на равнината².

(1) Ер. 5:15; (2) 4 Царе 15:29

7 Така ми показа Господ БОГ: Ето, Той образува скакалки¹, когато започна да никне късната трева, и ето, беше късната трева след царската коситба.

(1) гл. 4:9

2 И когато изядоха докрай тревата на земята, тогава казах: Господи БОЖЕ, моля Те, прости!¹ Как ще устои Яков? Та той е малък!

(1) Чис. 14:19; Езек. 9:8

3 Разкая се ГОСПОД за това¹. Няма да бъде², каза ГОСПОД.

(1) Изх. 32:14;

1 Лек. 21:15; Ер. 42:10; Йона 3:10; (2) Пс. 78:38

4 Така ми показа Господ БОГ: Ето, Господ БОГ извика да съди чрез огън¹ и *огънят* пояде голямата бездна и щеше да пояде и *израилевия дял*.

(1) Езек. 20:47

5 Тогава казах: Господи БОЖЕ, моля Те, престани!¹ Как ще устои Яков? Та той е малък!

(1) ст. 2

6 Разкая се ГОСПОД за това. И това също няма да бъде, каза Господ БОГ¹.

(1) ст. 3

7 Така ми показа: Ето, Господ стоеше на отвесна стена и в ръката Си имаше отвес.

8 И ГОСПОД ми каза: Какво виждаш, Амос?¹ И казах: Отвес. И Господ каза: Ето, аз слагам отвес сред народа Си Израил², няма повече да го щадя³.

(1) гл. 8:2; Зах. 4:2; (2) 4 Царе 21:13; (3) Ер. 15:6; Ос. 1:6

9 И високите места на Исаак ще бъдат опустошени, и светилищата на Израил ще бъдат разрушени¹, и аз ще стана с меч против дома на Еровоам².

(1) гл. 3:14; 5:5; Езек. 6:3;

(2) гл. 9:1; 4 Царе 15:8-10

10 Тогава Амасия, свещеникът на Ветил¹, изпрати до израилевия цар Еровоам² да кажат: Амос заговорници против теб сред израилевия дом³; земята не може да търпи всичките му думи!

(1) 3 Царе 12:31; (2) 4 Царе 14:23;

(3) гл. 5:10; 3 Царе 18:17; Ер. 26:8; 38:4

11 Защото така казва Амос: Еровоам ще умре от меч, а Израил със сигурност ще бъде откаран в плен от земята си.

12 И Амасия каза на Амос: Гледач¹, иди, бягай в юдовата земя и там яж хляб, и там пророкувай!

(1) 1 Царе 9:9

13 А във Ветил да не продължаваш да пророкуваш¹, защото е царско светилище² и царски двор.

(1) гл. 2:12; Ер. 26:9; (2) 3 Царе 13:1,4; 4 Царе 14:24

14 А Амос отговори и каза на Амасия: Аз не съм пророк¹ нито син на пророк², а съм говедар и берях черници³.

(1) Зах. 13:5; (2) 3 Царе 20:35;

4 Царе 2:3,5,7,15; (3) гл. 1:1

15 Но ГОСПОД ме взе отслед стадото¹ и ГОСПОД ми каза: Иди, пророкувай на народа Ми Израил!²

(1) 2 Царе 7:8; 3 Царе 19:19; (2) гл. 3:8; Езек. 2:3

16 И сега, слушай словото на ГОСПОДА: Ти казваш: Не пророкувай против Израил¹ и не говори против дома на Исаак.

(1) ст. 13

17 Затова, така казва ГОСПОД: Жена ти ще бъде блудница в града и синовете ти и дъщерите ти ще паднат от меч, и земята ти ще се раздели с мерителна връв, а ти ще умреш в нечиста земя¹; и Израил със сигурност ще бъде откаран в плен от земята си.

(1) Ис. 22:18; Ер. 28:16; 29:32

8 Така ми показа Господ БОГ: Ето, кошница със зрели плодове¹.

(1) Ер. 24:1

2 И каза: Какво виждаш, Амос?¹ И казах: Кошница със зрели плодове. И ГОСПОД ми каза: Дойде краят на народа Ми Израил². Няма повече да го щадя³.

(1) гл. 7:8; Ер. 1:11;

(2) Езек. 7:2; Ос. 9:7; Откр. 14:18; (3) гл. 7:8

3 И песните на двореца* ще бъдат вой в онзи ден, заявява Господ БОГ.

Много трупове – на всяко място ще ги изхвърлят мълчешком¹.

* или: храма; (1) гл. 6:10; Соф. 1:7

4 Слушайте това, вие, които жадувате да погълнете бедните и да погубите сиромасите на земята¹,

(1) гл. 2:7; Пс. 10:7,8; Мих. 3:3

5 казвайки: Кога ще мине новолунието, за да продадем жито, и съботата, за да отворим житниците¹, да намалим ефата, да увеличим сикъла и да мамим с лъжливи везни²;

(1) Неем. 13:15; (2) Вжк. 25:15; Пр. 20:23; Ос. 12:7; Зах. 5:6

6 да купим сиромасите с пари и бедния – за чифт сандали¹ и да продадем отсевките на пшеницата?

(1) гл. 2:6; Езек. 22:12

7 ГОСПОД се закле в гордостта на Яков¹: Наистина, никога няма да забравя всичките им дела².

(1) гл. 6:8; Пс. 47:4; (2) Ис. 22:14; Ер. 44:21

8 Няма ли от това да се потресе земята и всеки живеещ по нея да жалее? И тя цялата ще се надига като реката Нил, ще приижда и ще спада като египетската река¹.

(1) гл. 9:5

9 И в онзи ден, заявява Господ БОГ, ще направя да залезе слънцето по пладне и ще помрача земята посред бял ден¹.

(1) Ис. 13:10; Ер. 13:16; 15:9; Мт. 27:45

10 Ще обърна празниците ви в жалене и всичките ви песни в оплакване¹, и ще сложа вретиче на всички слабини и плешивост на всяка глава²; и ще причиня жалене като за единороден син³ и краят му ще бъде като ден на горест.

(1) Плъч. 5:15; Ос. 2:11;

(2) Ис. 15:2,3; (3) Ер. 6:26; Зах. 12:10

11 Ето, идват дни, заявява Господ БОГ, когато ще изпратя глад на земята – не глад за хляб, нито жажда за вода, а за слушане на словата на ГОСПОДА.

12 Ще се скитат от море до море и от север до изток; ще обикалят да търсят словото на ГОСПОДА, но няма да го намерят¹.

(1) Пр. 1:28; Ос. 5:6

13 В онзи ден красивите девичи и юношите ще припадат от жажда¹,

(1) Ос. 2:3

14 които се къннат във вината на

Самария и казват: Жив е твоят бог, Дане!¹ – и: Жив е пътят за Вирсавее!² Те ще паднат и няма вече да станат³.

(1) 3 Царе 12:29,30; Мих. 1:5; (2) гл. 5:5;

(3) гл. 5:2; Пр. 24:16; Ер. 25:27

9 Видях Господа да стои при олтара¹ и каза: Удари капитела да се потресат праговете² и ги разбий върху главата на всички тях, а Аз ще избия остатъка им с меч³, бежанец от тях няма да избегне и оцелял от тях няма да оцелее⁴.

(1) Езек. 9:2; (2) Ис. 6:4; (3) гл. 7:9,11; (4) гл. 2:14,15

2 Ако подкопаят до Шеол, и оттам ръката Ми ще ги вземе¹; и ако се изкачат на небето, и оттам ще ги сваля².

(1) Пс. 139:8; (2) Ер. 49:16; Авд. 4

3 Ако се скрият на върха на Кармил, оттам ще ги издира и ще ги взема¹; и ако се скрият от очите Ми в дълбините на морето², оттам ще заповядам на змията, и ще ги ухапе.

(1) Йов 22:13; Ер. 23:24; (2) Пс. 68:22; 139:9,10

4 И ако отидат в плен пред враговете си, оттам ще заповядам на меча, и ще ги убие¹. И ще насоча върху тях окоето Си² за зло, а не за добро³.

(1) Езек. 5:2,12; (2) Изх. 14:24; Пс. 34:16; (3) Ер. 21:10

5 Защото Господ, БОГ на Войнствата е, който се докосва до земята и тя се топи¹, и всеки живеещ по нея жалее; и тя цялата се надига като реката Нил и спада като египетската река².

(1) Мих. 1:3,4; Наум 1:5; (2) гл. 8:8

6 Той е, който гради горните Си стаи на небето и основава свода Си на земята, който извиква морските води и ги излива по лицето на земята¹; ГОСПОД е Името Му².

(1) Бит. 7:17; Пс. 104:3,6; (2) гл. 5:8

7 Не сте ли за Мен като етиопските синове, синове израилеви? – заявява ГОСПОД. Не изведох ли Израил от египетската земя, а филистимците – от Кафтор¹ и Арам – от Кир?²

(1) Вжк. 2:23; Ер. 47:4; (2) гл. 1:5

8 Ето, очите на Господ БОГ са против грешното царство, и Аз ще го погубя от лицето на земята¹; само че няма да

погубя напълно якововия дом², заявява ГОСПОД. (1) Ос. 1:4,6; (2) Ер. 30:11; Римл. 11:5

9 Защото, ето, Аз заповядвам, и ще пресея израилевия дом между всичките народи¹, както се пресеява в сито, но и зрънце няма да падне на земята².

(1) Втэк. 28:64; Езек. 36:19; Ас. 22:31;

(2) Ис. 27:12; Езек. 39:28

10 От меч ще умрат всички грешници от народа Ми¹, които казват: Злото няма да ни стигне и няма да ни срещне².

(1) Ер. 29:32; Езек. 20:38; (2) гл. 6:1,3; Мих. 3:11

11 В онзи ден ще издигна падналата скиния на Давид и ще зазидам проломите ѝ и ще издигна развалините ѝ, и ще я съградя както в древните дни¹,

(1) Неем. 4:2; Езек. 36:11

12 за да завладеят остатъка от Едом¹ и всичките народи, които се наричат

с Името Ми², заявява ГОСПОД, който прави това.

(1) Чис. 24:18; Ис. 11:14; Авд. 19; (2) Деян. 15:16,17

13 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато орачът ще се доближи до жетваря и тъпачът на лин – до сеяча¹; от планините ще капе младо вино и всички хълмове ще се стопят².

(1) Лев. 26:5; (2) Ос. 2:22; Йоил 3:18

14 И Аз ще върна от плен народа Си Израил¹; и те ще съградят запустелите градове² и ще ги населят, и ще насадят лозя, и ще пият виното им, и ще направят градини, и ще ядат плода им³.

(1) Ер. 29:14; 30:3,18; Йоил 3:1;

(2) Неем. 4:2; Ер. 33:7,11; (3) гл. 5:11; Ис. 62:8,9

15 И няма вече да бъдат изтръгнати от земята, която Аз им дадох¹, казва ГОСПОД, твоят Бог.

(1) Ис. 60:21; Ер. 16:15; Езек. 37:25

Книгата на пророк

А В Д И Я

Ис. 21:11,12; 34:5-17; Ер. 49:7-22;
Езек. 25:12-14; Ам. 1:11,12

1 Видение на Авдия: Така казва Господ БОГ за Едом¹: Чухме известие от ГОСПОДА и посланик се изпрати до народите: Станете и да се вдигнем против него на война! (1) Бит. 25:30; Ер. 25:21

2 Ето, направих те малък между народите и си много презрян.

3 Гордостта на сърцето ти те е измамила¹, теб, който живееш в цепките на канарите, чието жилище е нависоко², който казваш в сърцето си: Кой ще ме сваля на земята?³

(1) Пр. 29:23; (2) Бит. 36:8,9; (3) Ис. 14:13-15; Езек. 28:16

4 И ако издигнеш гнездото си като орел и го поставиш между звездите, и оттам ще те сваля¹, заявява ГОСПОД.

(1) Йов 20:6,7; 39:27; Ам. 9:2

5 Ако крадци бяха дошли при теб или разбойници нощем – о, как си изстребен! – нямаше ли да откраднат, колкото им стига? Ако гроздоберачи бяха дошли при теб, нямаше ли да оставят пабирък?¹

(1) Ер. 6:9

6 Как са претърсени *потомците на Исав* и са преровени скривалищата им!

7 Всички твои съюзници те изгониха до границата; приятелите ти те измамяха и ти надвиха¹; *които ядяха хляба ти*, сложиха примка под теб². Няма разум в него³.

(1) Ер. 4:30; (2) Пс. 41:9; (3) Ос. 7:11

8 В онзи ден, заявява ГОСПОД, няма

ли да погубя мъдрите от Едом и разума от хълма на Исав?¹

(1) Ис. 19:11-14

9 И твоите силни мъже, Темане, ще се уплашат¹, за да се изтребят с убийство всеки от хълма на Исав.

(1) Ис. 19:16; Наум 3:13

10 Поради насилието над брат ти Яков¹ ще те покрие срам и ще бъдеш изстребен до века².

(1) Втк. 23:7; (2) Пс. 137:7; Плач 4:22; Йона 3:19; Мал. 1:3,4

11 В деня, когато ти стоеше настрана, в деня, когато чужденци откараха войската му и чужди влязоха в портите му и хвърляха жребий за Ерусалим¹, *тогава* ти също беше като един от тях².

(1) Йона 3:3; (2) Соф. 2:10

12 Но ти не трябваше да гледаш в деня на брат си, в деня на бедствието му, и не трябваше да се радваш за юдовите синове в деня на гибелта им, и не трябваше да говориш надменно в деня на скръбта им¹.

(1) Пр. 17:5; Мих. 4:11

13 И не трябваше да влизаш в портата на народа Ми в деня на бедата им, и не трябваше да гледаш злощастие то им в деня на бедата им, и не трябваше да протягаш *ръка* към имота им в деня на бедата им¹.

(1) Йов 31:29

14 И не трябваше да заставаш на кръстопътя, за да изтребят оцелелите му, и не трябваше да предаваш останалите му в деня на скръбта.

15 Защото Денят на ГОСПОДА е близок¹ над всички народи. Както си на-

правил, така ще ти бъде направено; каквото си направил, ще се върне на главата ти².

(1) Езек. 30:3; Йоиш 1:15;
(2) Ест. 9:25; Пр. 5:22; Ер. 12:14; Йоиш 3:7; Мт. 7:2

16 Защото, както вие пихте на светия Ми хълм, ще пият постоянно всичките народи¹; и ще пият, и ще сърбат и ще бъдат като че не са били.

(1) Ер. 25:15-17,28; Плач 4:21

17 Но на хълма Сион ще има избавление¹ и той ще бъде свят², и яковият дом отново ще притежава притежанията си³.

(1) Йоиш 2:32; (2) Ер. 31:23; Йоиш 3:17;
(3) Ис. 60:21; 65:9; Дан. 7:18

18 И домът на Яков ще бъде огън, а домът на Йосиф – пламък, а домът на Исав – слама. И ще горят сред тях и ще ги поядат¹, и домът на Исав няма

да има останал, защото ГОСПОД изговори *това*.

(1) Зах. 12:6

19 И тези от юг ще завладеят хълма на Исав¹, а тези от низината – филистимците²; и ще завладеят полята на Ефрем и полята на Самария, а Вениамин – Галаад³.

(1) Ам. 9:12; (2) Ис. 11:14; (3) Мих. 7:14

20 И тази пленена войска на израилевите синове *ще завладее* каквото е на ханаанците до Сарепта¹, а пленените от Ерусалим, които са в Сефарад – южните градове².

(1) 3 Царе 17:9; (2) Ер. 32:44; Езек. 36:12

21 И спасители ще се изкачат на хълма Сион, за да съдят хълма на Исав¹. И царството ще бъде на ГОСПОДА².

(1) Бил. 25:23; Пс. 149:6-9;
(2) Пс. 22:28; Мих. 4:7; Ах. 1:33; Откр. 11:15

Книгата на пророк

ЙОНА

1 ГОСПОДНОТО слово беше към Йона, сина на Аматий¹, и каза:

(1) 4 Царе 14:25

2 Стани, иди в големия град Ниневия¹ и прогласявай против него, защото злината му се изкачи пред Мен².

(1) гл. 3:2,3; 4:11; Бит. 10:11;
(2) Бит. 18:21; 2 Лек. 28:9; Наум 3:19; Откр. 18:5

3 А Йона стана да побегне¹ в Тарсис² от лицето на ГОСПОДА. И слезе в Йопия³ и намери кораб, който отиваше в Тарсис, и плати за пътуването си и влезе в него, за да отиде с тях в Тарсис от лицето на ГОСПОДА.

(1) Илх. 4:13; Езек. 2:8; (2) 2 Лек. 9:21; (3) 2 Лек. 2:16

4 А ГОСПОД надигна силен вятър в морето и стана голяма буря в морето¹, и изглеждаше, че корабът ще се разбие.

(1) Пс. 107:25,28; 148:8

5 И моряците се уплашиха и извикаха всеки към своя бог, и хвърлиха в морето вещите, които бяха в кораба, за да олекне от тях¹. А Йона беше слязъл и легнал на дъното на кораба и спеше дълбоко.

(1) Деян. 27:18

6 И капитанът на кораба се приближи до него и каза: Какво спиш?¹ Стани, призови Бога си – може би Бог ще си спомни за нас и няма да загинем!

(1) Лк. 22:46

7 И си казаха един на друг: Елате да хвърлим жребий, за да разберем заради кого ни е това зло. И хвърлиха жребий и той падна на Йона¹.

(1) Пр. 16:33

8 И му казаха: Кажи ни, молим те, заради кого ни е това зло!¹ Каква ти е работата и откъде идваш? Коя е страната ти и от кой народ си?

(1) Иис. Нав. 7:19

9 А той им каза: Аз съм евреин¹ и се боя от ГОСПОДА, небесния Бог², който е направил морето и сушата³.

(1) Бит. 14:13; (2) Езд. 1:2; (3) Пс. 95:5

10 И мъжете твърде много се уплашиха и му казаха: Какво си сторил?¹ Защото мъжете бяха разбрали, че той бяга от лицето на ГОСПОДА, понеже им беше казал.

(1) Бит. 3:13

11 И му казаха: Какво да ти направим¹, за да утихне за нас морето? Защото морето ставаше все по-бурно.

(1) 2 Царе 21:3

12 И им каза: Вземете ме и ме хвърлете в морето и морето ще утихне за вас; защото зная, че заради мен ви постигна тази голяма буря¹.

(1) 2 Царе 24:17

13 А мъжете гребяха силно, за да върнат кораба към сушата, но не можеха, защото морето ставаше все по-бурно против тях.

14 И извикаха към ГОСПОДА и казаха: Молим Те, ГОСПОДИ, молим Те да не загинем заради душата на този човек! И не налагай върху нас невинна кръв¹, защото Ти, ГОСПОДИ, си извършил, каквото си искал.

(1) Вжк. 21:8

15 И взеха Йона и го хвърлиха в морето, и яростта на морето утихна¹.

(1) гл. 3:9; Иис. Нав. 7:26; 2 Царе 21:14; Пс. 107:29

16 И мъжете се убояха твърде много от ГОСПОДА¹ и принесоха жертва на ГОСПОДА и направиха обречи.

(1) Ер. 5:22; Мк. 4:41

17 А ГОСПОД определи една голяма рибата¹ да погълне Йона. И Йона беше в корема на рибата три дни и три нощи².

(1) 3 Царе 17:4; (2) Мт. 12:40

2 И Йона се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, от корема на рибата¹.

(1) 2 Лер. 33:12

2 И каза: В сърцбта си извиках към ГОСПОДА¹ и Той ми отговори; от утробата на Шеол извиках и Ти чу гласа ми².

(1) Пс. 116:2-4; (2) Пс. 120:1; Псалм 3:55,56

3 Защото Ти ме хвърли в дълбините, в сърцето на морето, и течението ме обви¹; всички Твои вълни и талази преминаха над мен².

(1) Пс. 88:5-7; (2) Пс. 42:7

4 И аз казах: Отхвърлен съм отпред очите Ти!¹ Но отново ще погледна към светия Ти храм².

(1) Псалм 3:54; (2) Пс. 5:7

5 Водите обгърнаха душата ми, бездната ме обкръжи, водорасли се обвиха около главата ми¹.

(1) Пс. 69:1,2

6 Слязох до дъното на планините, резетата на земята се затвориха зад мен навеки.

Но Ти изведе живота ми от рова¹, ГОСПОДИ, Боже мой!

(1) Ис. 38:17

7 Когато душата ми чезнеше в мен¹, си спомних за ГОСПОДА и молитвата ми дойде при Теб в светия Ти храм².

(1) Пс. 142:3; (2) Пс. 69:13; Мик. 1:2

8 Онези, които почитат нищожните идоли¹, оставят милостта, пазена за тях.

(1) 1 Царе 12:21; Деян. 14:15

9 Но аз ще ти принеса жертва с глас на хваление¹; ще отдам това, което съм обречък². Спасението е при ГОСПОДА³.

(1) Ис. 38:20; Ос. 14:2; Евр. 13:15;

(2) Пс. 22:25; (3) Пс. 3:8; Ис. 43:11

10 И ГОСПОД заповяда на рибата¹ и тя изплю Йона на сушата.

(1) гл. 1:17

3 И ГОСПОДНОТО слово беше втори път към Йона¹ и каза: (1) гл. 1:1; Ер. 28:8

2 Стани, иди в големия град Ниневия и му прогласявай проповедта, която ти говоря¹.

(1) Ер. 1:7,17

3 И Йона стана и отиде в Ниневия според словото на ГОСПОДА. А Ниневия беше изключително голям град¹, който изискваше три дни, за да се обходи.

(1) гл. 1:2

4 И Йона започна да ходи в града, на един ден път, и прогласяваше, и казваше: Още четиридесет дни и Ниневия ще бъде разорена!

5 И жителите на Ниневия повярваха на Бога и прогласиха пост¹, и се облякоха с вретиче², от най-големия им до най-малкия им³.

(1) 2 Лер. 20:3;

(2) Изх. 33:6; 4 Царе 19:1; (3) Мт. 12:41; Лк. 11:32

6 И словото стигна до царя на Ниневия и той стана от престола си и свали одеждата си, и се покри с вретиче и седна в праха¹.

(1) 3 Царе 21:27; Ест. 4:1,3; Ер. 6:26; Мт. 11:21

7 И разгласи и заяви из Ниневия с указ от царя и от големците му, казвайки: Хора и животни, говеда и дребен добитък да не вкусят нищо и да не пасат, и да не пият вода!

8 И човек, и животно да се покрият с вретиче и да викат силно към Бога; и да се върнат всеки от злия си път и от неправдата, която е в ръцете им¹.

(1) Ис. 1:16; 58:6

9 Кой знае, може Бог да се обърне и да се разкае, и да се отвърне от пламтящия Си гняв и да не погинем?¹

(1) гл. 1:15; 4:2; 1 Царе 6:5;

2 Царе 12:22; Йонил 2:13,14; Ам. 5:15; Соф. 2:3

10 И Бог видя делата им, че се обърнаха от злия си път, и Бог се разкая за злото, което беше говорил, че ще им направи, и не го направи¹.

(1) 3 Царе 21:29; Пр. 28:13; Ер. 18:7,8; Ам. 7:3,6

4 А това раздразни Йона много лошо и той се разсърди¹.

(1) Мт. 20:15

2 И се помоли на ГОСПОДА и каза: О, ГОСПОДИ, не беше ли това думата ми още когато бях в страната си? Затова побързах да бягам в Тарсис,

защото знаех, че Ти си Бог милостив и състрадателен, дълготърпелив и много-милостив¹, и се разкайваш за злото².

(1) Пс. 86:15; (2) гл. 3:9,10

3 И сега, ГОСПОДИ, моля Ти се, вземи душата ми от мен, защото е по-добре да умра, отколкото да живея!¹

(1) 3 Царе 19:4; Йов 7:15,16

4 А ГОСПОД каза: Добро ли е да се сърдиш?¹

(1) Бит. 4:6; 3 Царе 21:4; Екл. 7:9; Лк. 15:28

5 И Йона излезе от града и седна на изток от града, и си направи там колиба, и седеше под нея на сянка, докато види какво ще стане с града.

6 И ГОСПОД Бог определи едно растение, което се издигна над Йона, за да бъде сянка над главата му и да го избави от раздразнението му. И Йона се зарадва твърде много за растението¹.

(1) Йов 7:2

7 Но Бог определи един червей на

зазоряване на следващия ден, и той изгриза растението и то изсъхна.

8 И когато изгря слънцето, Бог определи горещ източен вятър¹ и слънцето хапеше главата на Йона, и той изнемогваше и поиска за себе си да умре, и каза: По-добре е да умра, отколкото да живея!²

(1) Бит. 41:6; Ос. 13:15; (2) ст. 3

9 А Бог каза на Йона: Добро ли е да се сърдиш за растението?¹ И той каза: Добро е да се сърдя, даже до смърт.

(1) ст. 4

10 И ГОСПОД каза: Ти пожали растението, за което нито си се трудил, нито си го отгледал, което се роди за една нощ и за една нощ загина.

11 А аз не трябваше ли да пожая Ниневия, големия град¹, в който има повече от сто и двадесет хиляди души, които не могат да различават десницата си от левицата си, и много добитък?

(1) гл. 1:2

Книгата на пророк МИХЕЙ

1 ГОСПОДНОТО слово, което беше към моресетеца Михей¹ в дните на юдовите царе Йотам, Ахаз и Езекия², което чу във видение за Самария и Ерусалим:

(1) Ер. 26:18; (2) Ис. 1:1; Ос. 1:1

2 Слушайте, всички народи¹, внимавай, земя и всичко, което я изпълва²! И Господ БОГ нека бъде свидетел против вас³, Господ от светия Си храм⁴.

(1) 3 Царе 22:28; Пс. 49:1; Пр. 8:4;

(2) тл. 6:1; Ис. 1:2; Ер. 6:19; (3) Мал. 3:5; (4) Йона 2:7

3 Защото, ето, ГОСПОД излиза от мястото Си¹ и ще слезе и ще стъпи на височините на земята².

(1) Ис. 26:21; (2) Ам. 4:13

4 Планините ще се стопят под Него¹ и долините ще се разпукнат като восяк пред огъня и като вода, изляна по стръмнина².

(1) Пс. 97:5; (2) Съд. 5:4; Ам. 9:5; Зах. 14:4

5 Заради престъплението на Яков е всичко това и заради греховете на израилевия дом¹. Кое е престъплението на Яков? Не е ли Самария²? И кои са високите места на Юда? Не е ли Ерусалим³?

(1) Ер. 2:17; (2) 3 Царе 16:24; Езек. 16:46;

Ам. 8:14; (3) 3 Царе 11:7; 2 Лек. 28:2-4; Ер. 23:13,14

6 Затова ще направя Самария на грамада камъни в поле, на място за садене на лозе. Ще изсия камъните ѝ в долината и ще оголя основите ѝ¹.

(1) 4 Царе 18:9,10; Езек. 13:14; Ам. 6:8

7 Всичките ѝ изваяни идоли ще бъдат изпотрошени, всичките ѝ възнаграде-

ния за блудство ще бъдат изгорени в огън. И всичките ѝ образи на идоли ще предам на унищожение¹, защото ги е събрала от възнаграждение за блудство, и на възнаграждение за блудство ще се обърнат².

(1) Езек. 6:6; Ос. 8:5,6; (2) Ос. 2:12

8 Затова ще оплаквам и ще ридая¹, ще ходя съблечен и гол², ще вия като чакалите и ще жалея като камилоптиците³.

(1) Ис. 22:4; (2) Ис. 20:2-4; (3) Йов 30:29

9 Защото раната ѝ е неизлечима¹, защото дойде до Юда, стигна до портата на народа Ми, до Ерусалим².

(1) Ер. 30:12; (2) 4 Царе 18:13,17; Ис. 10:28-32; 36:1,2

10 Не възвестявайте това в Гет¹, никак не плачете! Във Вет-Леафра² се оваляй в праха.

¹Дом на праха

(1) 2 Царе 1:20; (2) Иис. Нав. 18:23

11 Бягай, жителко на Сафир*, срамно разголена; жителката на Саанан** не е излязла; риданието на Вет-Езил*** ще оттегли от вас мястото си за почивка.

*Хубост **Излизане ***Дом на отегляне

12 Защото жителката на Марот* горчиво очаква доброто, понеже зло слезе от ГОСПОДА до портата на Ерусалим.

*Горчивина

13 Впрегни бързия кон в колесницата, жителко на Лакис¹! Тя беше началото на греха на сионската дъщеря – защото в теб се намериха престъпленията на Израил.

(1) Ер. 34:7

14 Затова ще дадеш прощални пода-

ръци на Моресет-Гат*. Домовете на Ахзив**¹ ще станат измама за израилевите царе.

*Годеницата на Гат **Измама
(1) Иис. Нав. 15:44

15 Още ще ти доведе един, който ще те притежава, жителко на Мариса*¹. До Одолам² ще дойде славата на Израил.

*Притежание
(1) Иис. Нав. 15:44; (2) Бит. 38:1

16 Оплешивей и острижи главата си¹ за децата на насладата си²; разшири плешивостта си като лешояд, защото бяха отведени от теб в плен³.

(1) Ис. 22:12; Ер. 4:8; 7:29; (2) Плач 2:19; (3) Втжк. 28:41

2 Горко на онези, които замислят беззаконие и подготвят зло на леглата си! При светлината на утрото те го извършват, защото е в силата на ръката им.

(1) Йов 15:35; Пс. 36:4; 58:2; Ис. 32:7; Ос. 7:6; Зах. 7:10

2 Пожелават ниви и ги заграбват, къщи – и ги отнемат¹. Насилват човек и дома му, мъж и наследството му².

(1) Изх. 20:17; (2) гл. 6:12; 3 Царе 21:7; Ис. 3:14,15; 5:8; Ер. 22:17; Езек. 45:9; Ам. 4:1

3 Затова, така казва ГОСПОД: Ето, аз замислям зло против този род, от което няма да можете да извадите вратовете си; и няма да ходите високомерно, защото е зло време¹.

(1) Ис. 29:20; Ам. 5:13

4 В онзи ден ще се надигне поговорка против вас¹ и ще оплакват с печално оплакване². Ще казват: Бяхме напълно опустошени! Разменил е дела на народа ми. Как ми го отне! На отстъпника раздели нивите ни.

(1) Авак. 2:6; (2) Ер. 9:17

5 Затова няма да имаш никой да отмерва с мерителна връв чрез жребий в ГОСПОДНОТО събиране.

6 Не пророкувайте! – пророкуват те¹. Ако не пророкуват на такива, позорът няма да се отмахне.

(1) Ис. 30:10; Ам. 2:12

7 О, ти, който се наричаш дом на Яков! Нетърпелив ли е ГОСПОД? Таква ли са делата Му? Думите Ми не правят ли добро на онзи, който ходи право?¹

(1) Пс. 18:25

8 Но народът Ми вчера се надигна

като враг. Смъквате мантията от облеклото на спокойни преминаващите, на отвърналите се от битка.

9 Жените на народа Ми прогонват от къщите на насладата им; от дечицата ѝ отнемат навеки украсението Ми.

10 Станете и вървете, защото не е това почивката ви¹, заради осквернението, което погубва, и то страшно погубва².

(1) Втжк. 12:9,10; (2) Езек. 36:17-19

11 Ако някой вятърничав и измамлив човек лъже: Ще ти пророкувам за вино и спиртно питие! – той става пророк на този народ¹.

(1) гл. 3:5; Ер. 5:31; Плач 2:14

12 Непременно ще те събере цял, Якове; непременно ще прибера остатъка на Израил¹. Ще ги сложа заедно като овце в кошара, като стадо сред пасището им²; ще гъмжи от хора³.

(1) гл. 4:6; Ер. 23:3,7,8; Соф. 3:20; (2) Езек. 34:13; (3) гл. 4:7; Езек. 36:37; Зах. 10:8-10

13 Онзи, който разбива, се изкачи пред тях. Те разбиха и преминаха през портата, и излязоха през нея. И пред тях премина царят им, и ГОСПОД бе начело пред тях¹.

(1) гл. 4:7; Иис. Нав. 3:6; Ис. 52:12; Ос. 1:11

3 И казах: Слушайте, моля ви, първенци на Яков и началници на израилевия дом¹: Не трябва ли вие да знаете правосъдието; (1) Неем. 13:17; Ам. 6:1

2 вие, които мразите доброто и обичате злото¹, които одирате кожата от тях и месото от костите им,

(1) Ис. 5:20,23; Ам. 5:15

3 които ядете месото на народа Ми и дерете кожата им от тях, които трошите костите им и ги насичате като за котел и като за месо в гърне¹?

(1) Пр. 30:14

4 Тогава ще извикат към ГОСПОДА, но няма да ги послуша и ще скрие лицето Си от тях в онова време, както и те вършиха заи дела¹.

(1) Втжк. 31:17; 1 Царе 8:18; Ер. 14:12;

5 Така казва ГОСПОД за пророците, които заблуждават народа Ми¹: Когато хаят със зъбите си, викат: Мир! Но

ако някой не сложи *нещо* в устата им, обявяват война против него².

(1) гл. 2:11; Ис. 3:12; Плач 2:14;
(2) Пр. 28:21; Ер. 6:4,14; Езеж. 13:19

6 Затова ще ви бъде нощ, без видение, и ще ви бъде мрак, без предсказание¹. Слънцето ще залезе над пророците и денят ще помръкне над тях².

(1) Езеж. 7:26; 13:23; (2) Ис. 8:20; 29:10; Езеж. 13:9

7 Тогава гледачите ще се засрамят и предсказателите ще се посрамят¹; и всички ще покрият устните си², защото няма отговор от Бога³.

(1) Зах. 13:4;
(2) Лев. 13:45; Езеж. 24:17; (3) Пс. 74:9; Ер. 18:18

8 Но аз наистина съм изпълнен със сила чрез ГОСПОДНИЯ Дух, с правда и мощ¹, за да изявя на Яков престъплението му и на Израил – греха му².

(1) 2 Тим. 1:7; (2) Ис. 58:1

9 Слушайте, моля ви, това, първенци на Яков и началници на израилевия дом¹, които се гнусят от правосъдие и изкривяват всяка правота²,

(1) Неем. 13:17; (2) Ам. 5:7

10 които градите Сион с кръв и Ерусалим – с беззаконие!¹

(1) Ер. 22:13; Езеж. 22:3

11 Първенците му съдят за подкуп¹ и свещениците му поучават за заплата, и пророците му предсказват за пари¹, и пак се облягат на ГОСПОДА² и казват: Не е ли ГОСПОД сред нас? Няма да ни сполети зло³.

(1) Чис. 22:7; Пр. 17:23; Соф. 3:3,4; Мал. 2:9;
(2) Ис. 48:2; (3) Ер. 5:12; 23:17; Ам. 5:14; 9:10

12 Затова заради вас Сион ще се изоре като нива и Ерусалим ще стане купича развалини, и хълмът на дома – гористи възвишения¹.

(1) Пс. 79:1; Ис. 32:14; Ер. 9:11; 22:5; 26:18; Лк. 19:44; 21:6

ст. 1-5: Ис. 2:2-5

4 А в последните дни¹ хълмът на дома ГОСПОДЕН ще се утвърди по-високо от *всичките* хълмове и ще се издигне над високите места² и народите ще се стичат на него³.

(1) Езеж. 38:16; (2) Зах. 14:10; (3) Езеж. 17:23

2 И много народи ще отидат и ще кажат: Елате да се изкачим на хълма ГОСПОДЕН и при дома на Бога на

Яков! И Той ще ни поучи от пътищата Си и ние ще ходим в пътеките Му¹; защото от Сион ще излезе поучението и словото ГОСПОДНО – от Ерусалим².

(1) Пс. 25:8,9; Зах. 8:22; (2) Ис. 51:4

3 Бог ще съди между много племена и ще отсъжда между силни народи до далечни *страни*¹. И те ще изковат мечовете си на плугове и копията си – на сърпове; народ против народ няма да вдигне меч и няма вече да се учат на война².

(1) Йоил. 3:12; (2) Пс. 46:9; Ос. 2:18

4 И ще седят всеки под лозата си и под смокинята си¹ и никой няма да ги плаши²; защото устата на ГОСПОДА на Войнствата изговорил *това*³.

(1) 3 Царе 4:25; Ис. 32:17;
(2) гл. 5:4; Ер. 23:4; 30:10; Соф. 3:13; (3) Ис. 1:20

5 Защото всички народи ходят всеки в името на своя бог¹, а ние ще ходим в името на ГОСПОДА, своя Бог², за вечни векове³.

(1) 4 Царе 17:29; (2) Пс. 20:5,7; Зах. 10:12; (3) Ер. 32:40

6 В този ден, заявява ГОСПОД, ще събере куцата и ще прибере прогонената и онази, която съм наранил¹.

(1) гл. 2:12; Пс. 147:2,3; Ер. 31:8; Езеж. 34:16; Соф. 3:19

7 Ще направя куцата да оцелее и отхвърлената надалеч – *да стане* силен народ¹. И ГОСПОД ще царува над тях² на хълма Сион отсега и до века³.

(1) гл. 2:12; Ис. 60:22; (2) гл. 2:13;
(3) Ис. 24:23; Езеж. 43:7,9; Йоил 3:17

8 И ти, крепост на стадото, укрепление на сионската дъщеря, до теб ще достигне и ще дойде предишното владичество – царството на ерусалимската дъщеря¹.

(1) Пс. 24:7-10; Зах. 9:9

9 Сега защото викаш със силен глас? Няма ли в теб цар? Загинал ли е съветникът ти, че са те обзели болки като на раждаща жена¹

(1) Ер. 4:31; 30:6,7; Йн. 16:21; Откр. 12:2

10 Страдай и се мъчи, дъще сионска, като раждаща жена¹; защото сега ще излезеш от града и ще живееш на полето, и ще отидеш до Вавилон. Там ще бъдеш избавена, там ще те изкупи ГОСПОД от ръката на враговете ти².

(1) ст. 9; (2) гл. 5:3; 2 Лек. 36:20-23

11 А сега са се събрали против теб

много народи¹, които казват: Нека бъде осквернена и нека очите ни се нагледат на нещастieto на Сион!²

(1) Зах. 12:3; (2) Пс. 83:4; Авд. 12

12 Но те не познават мислите на ГОСПОДА и не разбират Неговото намерение¹ – че ги е събрал като снопи на харман².

(1) Ис. 10:7; (2) Ер. 51:33

13 Стани и вършей, сионска дъще! Защото ще направя рога ти железен и копитата ти ще направя бронзови и ще смажеш много народи¹. И ще обрека печалбата им на ГОСПОДА² и имота им – на Господаря на цялата земя³.

(1) гл. 5:8; Ис. 41:15; Зах. 12:3,6;
(2) 2 Царе 8:11; (3) Пс. 24:1

5 Сплоти редовете си, дъще на полкове; обсада е разположена против нас¹. С тяга ударят съдията на Израил в челюстта².

(1) Ер. 4:5,6; Зах. 12:2;
(2) Мт. 27:30; Мк. 14:65; 15:19; Ин. 19:3

2 А ти, Витлеем Ефратов¹, макар и *да си* твърде малък, за да бъдеш между юдовите хиляди, от теб ще излезе за Мен Един, който ще бъде владетел в Израил²; и произходът Му е от начало, от дните на вечността³.

(1) Бит. 35:19; (2) Бит. 49:10; Езек. 21:27; Дан. 9:25; Мт. 2:6; Ин. 7:42; (3) Вжк. 33:27; Пр. 8:23; Ис. 9:6; Ин. 8:58

3 Затова ще ги предаде¹ до времето, когато една раждаща ще роди², и останалите от братята му ще се върнат с израилевите синове³.

(1) гл. 4:10; (2) Ис. 7:14; Гал. 4:4; (3) Езек. 37:22

4 И Той ще стои и ще пасе *стадото*¹ чрез силата ГОСПОДНА, чрез великото Име на ГОСПОДА, своя Бог². И те ще се настанят³, защото сега Той ще бъде велик до краищата на земята⁴.

(1) Езек. 34:16; (2) Ер. 23:5; (3) гл. 4:4; Зах. 10:6;
(4) Пс. 67:2; Ис. 49:6; Лк. 24:47; Ин. 8:12

5 И Този ще бъде Княз на мир¹. Когато дойде асириецът в земята ни и когато стъпи в дворците ни², тогава ще вдигнем против него седем пастири и осем човешки князе.

(1) Зах. 9:10; (2) Ис. 8:7,8

6 И те ще пасат асирийската земя с меч и земята на Нимрод – във входовете ѝ. И той ще ни избави от Аси-

рия¹, когато дойде в земята ни и когато стъпи в пределите ни.

(1) Зах. 10:11

7 И остатъкът от Яков¹ ще бъде сред много народи като роса от ГОСПОДА, като проливен дъжд на трева², който не чака човек и не се надява на човешките синове³.

(1) Ис. 6:13; (2) Вжк. 32:2; Пс. 72:6; 110:3; (3) Ер. 14:22

8 И остатъкът от Яков ще бъде между племената, сред много народи, като лъв между горските животни, като млад лъв между стада овце, който, като минава, тъпче и разкъсва и няма кой да избавя¹.

(1) гл. 4:13; Зах. 9:13

9 Ръката ти ще се издигне над противниците ти и всичките ти врагове ще се отсека¹.

(1) Пс. 2:9; Зах. 14:18

10 И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще изтребя конете ти отсрещ теб и ще погубя колесниците ти¹.

(1) Аг. 2:22; Зах. 9:10

11 И ще изтребя градовете на земята ти и ще съборя всичките ти крепости.

12 И ще унищожа магьосническите неща от ръката ти и няма да имаш повече гадатели¹.

(1) Ис. 2:6

13 И ще отсека изваяните ти идоли и стълбовете ти отсрещ теб и няма вече да се покланяш на делото на ръцете си¹.

(1) Ис. 2:8,18; 44:17;
Езек. 36:25; Зах. 13:1,2; Откр. 9:20

14 И ще изкореня ашерите ти отсрещ теб и ще излича градовете ти¹.

(1) Ис. 27:9; Езек. 16:41

15 И с гняв и с ярост ще извърша отмъщение над народите, които не Ме послушаха¹.

(1) Пс. 149:9; Ер. 12:17

6 Слушайте сега какво казва ГОСПОД! Стани, съди се пред планините и нека хълмовете чуят гласа ти¹!

(1) гл. 1:2; Езек. 6:3

2 Слушайте, планини, съда на ГОСПОДА и вие, непоклатими основи на земята! Защото ГОСПОД има съд с народа Си и ще спори с Израил¹.

(1) Ис. 5:3; 3:13; Ос. 4:1

3 Народе Мой, какво ти сторих и с какво те обидих¹? Свидетелствай против Мен!²

(1) Ис. 43:23; (2) Ер. 2:5

4 Защото аз те изведох от египетската земя и от дома на робството те изкупих¹, и изпратих пред теб Мойсей, Аарон и Мариам².

(1) Вжж. 5:6; (2) Изх. 6:27; Пс. 77:20

5 Народе Мой, спомни си сега какво замисляше Валак¹, моавският цар, и какво му отговори Валаам¹, синът на Веор; станалото от Ситим до Галгал² – за да познаеш праведните дела на ГОСПОДА³.

(1) Вжж. 23:5; Иис. Нав. 24:9,10; (2) Чис. 25:1,2; Иис. Нав. 5:9,10; (3) 1 Царе 12:7

6 С какво да се явя пред ГОСПОДА¹, да се поклоня пред Всевишния Бог? Да се явя ли пред Него с всеизгаряния, с едногодишни телци²

(1) Изх. 23:15; Мк. 12:33; (2) Пс. 116:12; Евр. 10:4

7 Ще благоволит ли ГОСПОД в хиляди овни¹, в десетки хиляди реки от масло? Да дам ли първородния си за престъплението си, плода на утробата си – за греха на душата си²

(1) Пс. 51:16; Евр. 6:20; (2) 4 Царе 3:27

8 Той ти е извистил, човече, какво е добро. И какво иска ГОСПОД от теб освен да вършиш правда, да обичаш милост и да ходиш смиренно със своя Бог?¹

(1) Вжж. 10:12; Пр. 21:3; 1 Петр. 5:5,6

9 Гласът ГОСПОДЕН вика към града и мъдрост е да се бои човек от Името Ти. Слушайте тоягата и Онзи, който я е определил¹.

(1) Езек. 7:9

10 Има ли още безбожни съкровища в дома на безбожния¹ и проклетата мършава ефа?²

(1) Евр. 5:27; Ам. 3:10; (2) Пр. 20:10

11 Да оправдая ли при безбожни везни и торба с измамни грамовете?¹

(1) Пр. 20:10

12 Понеже богатите му са пълни с насилие¹ и жителите му говорят лъжа, и езикът им е измамен в устата им²,

(1) тл. 2:1,2; Езек. 22:29;

(2) Пс. 120:2; Ис. 59:3; Соф. 1:9

13 затова аз също ще те поразя и ще те разболея, ще те запустя заради греховете ти¹.

(1) Псалм 5:16

14 Ти ще ядеш, но няма да се наситиш¹ и чувство на глад ще ти остава вътре в теб; ще отнасяш, но няма

да отървеш и каквото отървеш, ще го предам на меч².

(1) Ос. 4:10; (2) Вжж. 32:25

15 Ти ще сееш, но няма да жънеш. Ти ще изстискваш маслини, но няма да се помажеш с масло¹; и ще изстискваш гроздов сок, но няма да пиеш вино².

(1) Вжж. 28:40; (2) Съд. 6:4; Ам. 5:11

16 Защото се пазят наредбите на Амриий и всичките дела на Ахавовия дом¹, и ходите по техните съвети², затова ще те направя за смайване и жителите ти – за подсвиркване; и вие ще носите позора на Моя народ³.

(1) 3 Царе 16:25,30-33; (2) 2 Лек. 22:4; (3) Пс. 44:13; Евр. 19:8; Ос. 12:14

7 Горко ми! Защото съм като последното бране на летни плодове, като пабирък след гроздобер – няма грозд за ядене, нито ранна смокиня, която душата ми желае¹.

(1) Евр. 5:1; Мк. 11:13

2 Благочестивият се изгуби от земята и няма праведен между хората¹. Всички причакват за кръв, ловят всеки брат си с мрежа².

(1) Пс. 12:1; (2) Пс. 10:9; Евр. 5:26,27; Ос. 6:9

3 Двете им ръце се протягат към злото, за да го извършат добре¹. Първенецът иска, а съдията млега за подарък и големецът изговаря алчността на душата си², и те я вплитат.

(1) Евр. 4:22; (2) Езек. 34:21

4 Най-добрият им е като трън, най-правият е по-бодлив от трънен плей¹. Денят на стражите ти, наказанието ти дойде² – тогава ще настане объркването им.

(1) Езек. 2:6; (2) Ос. 9:7

5 Не се доверявайте на другар, не разчитайте на близък приятел, пази вратите на устата си от лежачата в обятията ти¹;

(1) Съд. 14:17

6 защото син презира баща, дъщеря се вдига против майка си, снаха – против свекърва си, врагове на човека са домашните му¹.

(1) Ис. 3:5; Мт. 10:21

7 Но аз ще се вирам към ГОСПОДА¹, ще се надявам на Бога на спасението си²; моят Бог ще ме послуша.

(1) Ис. 8:17; (2) Пс. 25:5; 62:5; 85:4;

Псалм 3:24,26; Авак. 3:18

8 Не злорадствай заради мен, неприятелко моя!¹ И да падна, ще стана²; и да сеядя в тъмнина³, ГОСПОДА ще ми бъде светлина⁴.

(1) Пр. 24:17; (2) Пс. 37:24; (3) Пс. 143:3; (4) Пс. 27:1; Ис. 50:10

9 Ще нося яростта на ГОСПОДА, защото съгреших против Него¹, докато отсъди делото ми и ми отдаде правото². Ще ме изведе на светлина, ще видя правдата Му³.

(1) Ер. 14:7; Ак. 15:21; (2) Йов 35:14; Пс. 119:154; Ис. 51:22; (3) Ер. 51:10

10 И ще види неприятелката ми и срам ще я покрие¹ – онази, която ми каза: Къде е ГОСПОДА, твоят Бог?² Очите ми ще я видят³, сега ще бъде стъпкана като уличната кал⁴.

(1) Пс. 35:26; Ис. 26:11; (2) Йонн 2:17; (3) Пс. 92:11; (4) Соф. 3:15; Мал. 4:3

11 *Идва* ден, когато ще се съградят стените ти!¹ В онзи ден ще се вдигнат преградите².

(1) Неем. 2:17; Ис. 58:12; 61:4; (2) Ис. 54:2

12 В онзи ден ще дойдат до теб от Асирия и от градовете на Египет, и от Египет до реката *Ефрат*, и от море до море, и от планина до планина¹.

(1) Ис. 19:23-25

13 И земята ще запустее заради жителите си, заради плода на делата им¹.

(1) Ис. 6:11; 17:9; Ер. 21:14; Езек. 12:19

14 Паси народа Си с жезъла Си¹, стадото на наследството Си², което живее уединено в гората³ сред Кармил. Нека

пасат във Васан и в Галаад⁴ както в Древните дни⁵.

(1) Зах. 11:7; (2) Пс. 95:7; (3) Чис. 23:9; (4) Чис. 32:1,4; Авд. 19; (5) Ер. 50:19; Езек. 34:13; Зах. 10:10

15 Както в дните на излизането ти от египетската земя ще му покажа чудеса¹.

(1) Ис. 51:9,10; Ер. 23:7,8

16 Народите ще видят и ще се посрамят за цялата си сила; ще сложат ръка на уста¹, ушите им ще оглушеят.

(1) Йов 21:5

17 Ще лижат пръстта като змия¹, като пълзящите по земята ще излизат треперещи от дупките си². Ще се уплашат от ГОСПОДА, нашия Бог, и ще се убоят от Теб³.

(1) Бит. 3:14; (2) 2 Царе 22:46; (3) 2 Лек. 17:10

18 Кой е Бог като Теб¹, който прощава беззаконие и прощава престъплението² на остатъка от наследството Си? Не държи гнева Си навеки, защото Му е угодно *да оказва милост*³.

(1) Изх. 15:11; (2) Пс. 65:3; 130:4; Ис. 44:22; Езек. 33:16; (3) Ер. 3:12

19 Той отново ще се смили над нас¹, ще стъпче беззаконията ни. И ще хвърлиш в морските дълбини всичките им грехове².

(1) Врак. 30:3; Плач 3:22; (2) Пс. 85:2; Ис. 33:24; 38:17; Ер. 31:34; Езек. 39:29

20 Ще покажеш вярност към Яков¹ и милост към Авраам, както си се клел на бащите ни от древните дни².

(1) Ер. 33:6; (2) Бит. 22:16; Пс. 105:8-10; Ак. 1:55,73; Римл. 15:8

Книгата на пророк

НАУМ

гл. 1-3: Ис. 10:5-34; Соф. 2:13-15

1 Пророчество, наложено за Ниневия¹. Книгата на видението на елкусейнина Наум.

(1) Бил. 10:11; 4 Царе 19:36; Ер. 28:8

2 ГОСПОД е Бог ревнив и отмъщава; отмъстител е ГОСПОД¹ и изпълнен с ярост; ГОСПОД отмъщава на противниците Си и пази гняв за враговете Си².

(1) Изх. 34:14; Чис. 25:11; Втжк. 4:24; 32:35; (2) Втжк. 7:10; Ер. 50:15

3 ГОСПОД е дълготърпелив и велик в сила¹ и никак няма да изкара невинен виновния². ГОСПОД – пътят Му е във вихрушка и буря³ и облаците са праха на краката Му.

(1) Йов 9:4; (2) Изх. 34:6,7; (3) Йов 38:1

4 Смърря морето и го изсушава¹ и пресушава всичките реки². Васан и Кармил повяхват и повяхва цветът на Ливан³.

(1) Пс. 18:15; 106:9; (2) Ис. 50:2; (3) Ис. 33:9

5 Планините треперят от Него и хълмовете се разтопяват, и земята се надига от присъствието Му¹ и светът, и всичките му жители.

(1) Съд. 5:5; Пс. 104:32; Ер. 4:24; Ам. 9:5

6 Пред негодуванието Му кой ще устои и кой ще застане пред пламналия Му гняв¹? Яростта Му се излива като огън² и скалите се разпадат пред Него³.

(1) Пс. 76:7; Ис. 13:13; 33:14; Ер. 10:10; Откр. 6:17;

(2) Плч. 2:4; (3) 3 Царе 19:11; Йов 9:5; 26:11

7 ГОСПОД е добър¹, Той е сила в ден на бедствие² и познава тези, които се уповават на Него³.

(1) Пс. 100:5; (2) Пс. 9:9; 46:1; (3) 2 Лек. 13:18; Пс. 1:6; Ис. 50:10; 2 Тим. 2:19

8 Но с помиташо наводнение ще изличи напълно мястото й¹ и мрак ще преследва враговете Му².

(1) Ис. 28:18; (2) 1 Царе 2:9

9 Какво замисляте против ГОСПОДА? Той ще изличи напълно, бедствието няма да се надигне два пъти.

10 Защото и да са сплетени като тръни и пияни от питието си, ще бъдат напълно погълнати като суха слама¹.

(1) Изх. 15:7; Ис. 47:14

11 От теб излезе един, който замисля зло против ГОСПОДА, негоден съветник.

12 Така казва ГОСПОД: Ако и да са в благополучието си и толкова многобройни, пак ще бъдат посечени, когато премине. Ако и да те унижих, вече няма да те унижавам.

13 Още сега ще строша ярема му от теб и ще разкъсам връзките ти¹.

(1) Лев. 26:13

14 Но за теб, Ниневия, ГОСПОД заповяда да не се посее вече потомство от името ти. От капището на боговете ти ще отсека изваяния и излян идол; ще ти приготвя гроб, защото не струваш нищо¹.

(1) Дан. 5:27

15 Ето на планините краката на онзи, който благовества, който прогласява мир!¹ Празнувай, Юда, празниците си, изпълнявай обреците си², защото злият няма вече да мине през теб, той е напълно унищожен³.

(1) Ис. 52:7; Римл. 10:15; (2) Пс. 65:1; (3) Ис. 29:7,8; Йомл. 3:17

2 Разсипникът се изкачи против теб. Пази крепостта, бди за пътя, стегни слабините си, събери цялата си сила¹,
(1) гл. 3:14

2 понеже ГОСПОД възстановява величието на Яков както величието на Израил – защото грабителите ги ограбиха и съсипаха лозовите им пръчки¹.
(1) Пс. 80:12

3 Щитът на силните му е оцветен в червено, силните мъже са облечени в червеникаво, колесниците блестят от стомана в деня на приготвянето му и елховите копия се размахват.

4 Колесниците препускат из улиците, изпреварват се по площадите; видят им е като факли, стрелкат се като светкавици¹.
(1) Авак. 1:8

5 Той си спомня за своите благородни – те се препъват в пътя си, бързат към стената ѝ и защитният покрив е пригтовен.

6 Портите на реките се отварят¹ и дворецът се разрушава.
(1) гл. 3:13

7 Решено е – ще се оголи Ниневия, ще се плени. И слугините ѝ станат като с гласа на гълъбите¹ и се бият по гърдите.
(1) Ис. 38:14; 59:11

8 Ниневия отдавна е била пълна с мъже като езеро с вода, но те пак бягат¹. Стойте! Стойте! Но никой не се обръща назад².
(1) гл. 3:17; (2) Ер. 46:5

9 Грабете сребро, грабете злато, защото запасът е безкраен, богатството на всякакви скъпоценни вещи.

10 Празнота и изпразване, и запустение! Сърцето се топи и колената се тресат, болки във всички слабини и лицата на всички са побледнели¹.
(1) Ис. 13:7,8; Йона 2:6

11 Къде е бърлогата на лъвовете и мястото, където се хранеха младите лъвове, където ходеше лъвът, лъвицата и малкото лъвче и нямаше кой да ги плаши?

12 Къде е лъвът, който разкъсваше достатъчно за лъвчетата си и даваше за лъвиците си, и пълнеше пещерите

си с плячка и бърлогите си – с грабеж¹?
(1) гл. 3:1

13 Ето, Аз съм против теб, заявява ГОСПОД на Войнствата¹. И ще изгоря в дим колесниците ѝ², и мечът ще пояде младите ти лъвове³; ще отсека плячката ти от земята и гласът на пратениците ти няма да се чуе вече⁴.
(1) гл. 3:5; Ис. 37:29;
(2) Пс. 46:9; (3) гл. 3:15; (4) 4 Царе 19:23

3 Горко на кръвопролитния град¹! Цял е пълен с лъжа и насилие, грабежът не престава².
(1) Езек. 24:6,9; (2) гл. 2:12

2 Площете на бичове и шум от тропот на коледа, тичащи коне и подскачащи колесници¹! (1) гл. 2:3,4; Ер. 47:3; Йона 2:4,5

3 Налитащи конници и бляскав меч, и святакщо копие! Множество убити и купища мъртви, и няма край на труповете – в труповете им се спъват¹.
(1) Ис. 34:3

4 Това е заради многото блудства на привлекателната блудница¹, господарка на заклинания, която продава народи с блудствата си и племена – със заклинанията си².
(1) Ис. 23:16; (2) Ис. 47:8,9; Откр. 18:3,23

5 Ето, Аз съм против теб, заявява ГОСПОД на Войнствата¹. Ще вдигна полите ти върху лицето ти и ще покажа на народите голотата ти и на царствата – срама ти². (1) гл. 2:13; (2) Ис. 47:2,3

6 Ще хвърля върху теб гнусотии¹ и ще те направя презряна, и ще те изложя на показ.
(1) Мал. 2:3

7 И всички, които те гледат, ще бягат от теб и ще казват: Ниневия запустя! Кой ще ѝ съчувства? Откъде да ни потърся утешители²? (1) Откр. 18:10; (2) Ис. 51:19

8 Ти по-добра ли си¹ от Но-Амон², който беше разположен на реките, обграден от води? Морето беше предстението му и от море беше стената му.
(1) Ам. 6:2; (2) Ер. 46:25

9 Етиопия беше силата му и Египет също – безгранична беше; Фут и ливийците бяха твои помощници¹.
(1) Ер. 46:9; Езек. 30:5

10 Но и той беше откаран, отиде в плен¹ и неговите малки деца бяха смазани по ъглите на всички улици². За почитаните му хвърлиха жребий³ и всичките му големци бяха вързани с вериги.

(1) Ис. 20:4,5; Езек. 29:7; (2) Ис. 13:16,18; (3) Йона 3:3

11 И ти ще се опиеш¹, ще бъдеш обгърната от нощ, ще потърсиш и ти защита от врага.

(1) гл. 1:10; Ер. 25:27

12 Всичките ти крепости са смокинови дървета с първозрели смокини – щом се разтърсят, падат в устата на ядящия¹.

(1) Ис. 28:4

13 Ето, народът ти е жени сред теб¹, портите на земята ти са широко отворени за враговете ти², огън пояжда резетата ти³.

(1) Ис. 19:16; Ер. 50:37; Авд. 9;
(2) гл. 2:6; (3) Ис. 45:1,2; Ер. 51:30

14 Извади си вода за обсадата, усили укрепленията си, влез в калта и стъпчи глината, поправи тухлената пещ¹.

(1) гл. 2:1

15 Там ще те пояде огън, ще те по-

сече меч¹, ще те изяде като скакалеца. Множи се като скакалеца, множи се като изедника!

(1) гл. 2:13

16 Умножила си търговците си повече от небесните звезди. Скакалецът опустоши и отлетя.

17 Твоите короновани са като скакалци и военачалниците ти – като ято скакалци, които кацат по оградите в студен ден – щом изгрее слънцето, избягват и мястото им не се знае. Къде са?¹

(1) гл. 2:8

18 Твоите пастири дремят, царю на Асирия, лежат благородните ти¹; народът ти се разпръсна по планините² и няма кой да го събира.

(1) Ер. 51:39,57; Езек. 31:12; 32:22; (2) 3 Царе 22:17

19 Няма лек за язвата ти, раната ти е смъртоносна¹. Всички, които чуят вестта за теб, пляскат с ръце² заради теб – защото върху кого не е падало всякога нечестието ти?³

(1) Ер. 30:12; (2) Йов 27:23; Псал. 2:15;
(3) Ис. 37:11; Йона 1:2

Книгата на пророк

А В А К У М

1 Наложено *пророчество*, което пророк Авакум вижда:

2 Докога, ГОСПОДИ, ще викам, а Ти няма да чуваш?¹ Викам към Теб: Насилие! – но не спасяваш².

(1) Йов 19:7; Пс. 22:2; (2) Пс. 94:3

3 Защо ме оставяш да виждам беззаконие и гледаш нещастие? И опустошение и насилие има пред мен¹, и възниква караница и се надига раздор.

(1) Пс. 55:9-11; Ис. 5:7,20; 46:12

4 Затова законът е безсилен и правосъдието вечно не излиза *към победа*, защото безбожният обкръжава праведния и правосъдието излиза изкривено¹.

(1) Ер. 8:7; Ам. 5:7

5 Погледнете между народите и вижте, и се почудете много¹, защото върша едно дело във вашите дни – няма да повярвате дори да ви се разкаже².

(1) Ис. 28:21; (2) Деян. 13:41

6 Защото, ето, Аз надигам халдейците – жесток и необуздан народ, който ходи по земната шир, за да завладее селища, които не са негови¹.

(1) Вжж. 28:49; 4 Царе 24:1,2; Ер. 5:15,17; 6:22; Езек. 21:31

7 Страшен и ужасен е той, правото му и достойнството му излизат от самия него¹.

(1) Ис. 47:8,10; Соф. 2:15

8 По-бързи от леопарди са конете му¹ и по-свирепи от вълци вечер²; конниците му препускат, конниците му идват отдалеч, долитат като орел, който се спуска към храната³.

(1) Плъч 4:19; (2) Соф. 3:3; (3) Йов 9:26; Наум 2:4; Мт. 24:28

9 Те всички идват за насилие, лицата им са устремени напред и той събира пленници като пясък.

10 Присмива се на царете и князете са му за присмех; на всяка крепост той се смее, натрупва пръст и я превзема¹.

(1) Ер. 30:5; 32:24

11 Тогава преминава като вятър и продължава, но ще бъде счетен за виновен – силата му е негов бог¹.

(1) Ис. 10:13; Ер. 9:23; Дан. 4:30

12 Не си ли Ти от начало, ГОСПОДИ, Боже мой, Свети мой!¹ Няма да умрем². ГОСПОДИ, за съд си ги поставил; Силни, за наказание си ги определил³.

(1) Пс. 74:12; 90:1; 149:2; Ис. 43:15;

(2) Пс. 118:17; Ер. 5:18; Мал. 3:6; (3) Ис. 10:5,6; Ер. 25:9

13 Очите Ти са твърде чисти, за да гледаш злото¹, и не можеш да погледнеш нещастие. Защо гледаш на коварните и мъчиш, когато безбожният поглъща по-праведния от него²,

(1) Вжж. 23:14; (2) Ер. 12:1

14 и правиш хората като морските риби, като гадините, които си нямат владетел?

15 Той изтегля всички с въдица, влачи ги в мрежата си и ги събира в рибарската си мрежа¹, затова се радва и се весели².

(1) Пс. 2:5; Ер. 16:16; (2) Ер. 50:11

16 Затова жертва на мрежата си и кади на рибарската си мрежа, защото чрез тях делят му е тлъст и ястието му – избрано.

17 Дали затова ще изпразни мрежата си и постоянно ще избива народи без милост?¹

(1) Ер. 25:12

2 На стражата си ще застана и на кулата ще се изправя¹ и ще се вирам, за да видя какво ще ми говори Той² и какво да отговоря на укора си.

(1) Ис. 21:6-8; Езеж. 33:7; (2) Пс. 85:8

2 И ГОСПОД ми отговори и каза: Напиши видението и го изложи ясно на плочи¹, за да може да се чете лесно.

(1) Ис. 8:1; Дан. 7:1

3 Защото видението се отнася за определено време¹, бърза към края и няма да излъже². Ако се бави, чакай го³, защото непременно ще дойде, няма да закъснее⁴.

(1) Дан. 8:19; (2) Чис. 23:19; (3) Ис. 7:4; Плач 3:26; Мих. 7:7; (4) Езеж. 30:9; Евр. 10:37

4 Ето, душата му се надигна, не е права в него. А праведният чрез вярата си ще живее¹.

(1) Римл. 1:17; Гал. 3:11; Евр. 10:38

5 Освен това виното е коварно. Горделивият човек не стои мирен, той разширява желанието си като Шеол и като смъртта не се насища¹, и трупа при себе си всичките народи, и събира при себе си всичките племена².

(1) Пр. 27:20; (2) гл. 1:15; Ис. 14:6

6 Няма ли всички тези да надигнат притча против него, подигравателна песен в гатанки за него¹, като кажат: Горко на онзи, който умножава каквото не е негово² – докога? – и се товари със залози!

(1) Мих. 2:4; (2) Ис. 5:8

7 Няма ли да станат внезапно онези, които те хапят, и да се надигнат онези, които ще те разтреперят? И ти ще им станеш плячка.

8 Понеже ти обра много народи, всички останали от племената ще те обрат заради кръвта на хората и насието над земята, над града и над всичките му жители¹.

(1) Ис. 33:1; Ер. 50:10,18; 51:13

9 Горко на онзи, който придобива със зло неправедна печалба за дома си¹, за да постави гнездото си нависоко², за

да се избави от ръката на бедствието!

(1) Ер. 17:11; Ак. 12:21; (2) Ер. 22:23; 51:53

10 Ти си замислил срам за дома си, като си изтребил много народи и си съгрешил *против* душата си.

11 Защото камък от стената ще извика и греда от гредоредата ще му отговори¹.

(1) Йов 31:38; Ак. 19:40

12 Горко на онзи, който гради град с кръв и утвърждава град с беззаконие!¹

(1) Ер. 22:13

13 Ето, не е ли от ГОСПОДА на Войнствата, че племената се трудят за огъня и народите се мъчат за суета?¹

(1) Ер. 51:58

14 Защото земята ще бъде пълна с познаването на славата на ГОСПОДА, както водите покриват морето¹.

(1) гл. 3:3; Пс. 72:19; Ис. 11:9

15 Горко на онзи, който напива ближния си – на теб, който примесваш злобата си и ги опиваш, за да гледаш голотата им!

16 Наситил си се със срам вместо слава; пий и ти, и нека се открие краекожието ти! Чашата на десницата ГОСПОДА ще се обърне към теб и гнусно безчестие ще *покрие* славата ти.

17 Защото насилието над Ливан ще те покрие и изтребването на уплашените животни заради кръвта на хората и насилието над земята, над града и всичките му жители.

18 Какво ползва изваяният идол, че го е изваял майсторът му?¹ Или изленият идол, учител на лъжата², че който го е изработил, се уповава на изработката си, да прави неми идоли?³

(1) Ис. 44:9,10; Ер. 2:8;

(2) Ер. 10:8; Зах. 10:2; (3) Съд. 17:4; Пс. 115:4-8

19 Горко на онзи, който казва на дървото: Събуди се!¹ – и на немия камък: Стани! Той ли ще го научи? Ето, той е обкован със злато и сребро и никакво дихание няма в него.

(1) Ис. 44:17; Ер. 2:27

20 А ГОСПОД е в светия Си храм¹ – мълчи пред Него, цяла земя!²

(1) Пс. 11:4; (2) Йов 37:20;

Пс. 76:8; Соф. 1:7; Зах. 2:13; Откр. 8:1

3 Молитва на пророк Авакум, по шигионот^{*1}. *Вероятно: форма на оплаквателна песен
(1) Пс. 7:1

2 ГОСПОДИ, чух вестта за Теб и се убоях. ГОСПОДИ, оживявай делото Си сред годините, сред годините го изявявай. В гнева Си помни милостта¹.

(1) Пс. 25:6

3 Бог идва от Теман¹ и Светият – от хълма Фаран². (Села.) Славата Му покри небесата и земята се изпълни с прославата Му³.

(1) Ер. 49:7; (2) Втжк. 33:2; (3) гл. 2:14

4 Сиянието Му е като светлината¹, лъчи *излизат* от ръката Му и там е скривалището на силата Му.

(1) Пс. 104:2; Езек. 1:27; 43:2

5 Пред Него ходи мор и язва излиза след Него¹.

(1) Лев. 26:25

6 Той застана и разклати земята¹, погледна и разтрепери народите²; и вечните планини се разпаднаха³, дървените хълмове се приведоха. Пътищата Му са вечни.

(1) Изх. 19:18; Пс. 97:5; 104:32;

(2) Изх. 15:14-16; (3) Йов 9:5; Пс. 97:5

7 Видях шатрите на Етиопия под скръб, треперят завесите на мадиамската земя¹.

(1) Изх. 2:15

8 Против реките ли се разяри ГОСПОД? Против реките ли беше гневът Ти, против морето ли беше яростта ти, че си възседнал на конете Си, на победоносните Си колесници¹?

(1) Втжк. 33:26

9 Открит, оголен е лъкът Ти, пръчките на наказанието са заклети според словото Ти. (Села.) Ти проряза земята с реки¹.

(1) Пс. 78:16

10 Видяха Те планините и се убояха, водният потоп нахлу, бездната нададе гласа си¹, вдигна нависоко ръцете си.

(1) Пс. 77:16,17

11 Слънцето и луната застанаха в жи-

лището си¹ при светлината на Твоите летищи стрели, при сиянието на Твоето святкащо копие.

(1) Ис. Нав. 10:13

12 С негодувание крачиш по земята, с гняв вършееш народите¹.

(1) Пс. 90:7; 110:5; Зах. 1:15

13 Излязъл си за спасение на народа Си, за спасение на помазаника Си. Разбил си главата от дома на безбожието, открил си основите до шията. (Села.)

14 Пронизал си със собствените му копия главата на воините му, които като вихрушка се устремиха да ме разпръснат и радостта им беше като да изядат скришно сиромаха.

15 Преминал си през морето с конете Си, пенещите се големи води¹.

(1) Пс. 77:19

16 Чух, и вътрешностите ми се разтресаха¹, устните ми трепереха от гласа, гнилото проникна в костите ми и на мястото си се разтреперих², защото трябва да чакам скръбния ден, когато се изкачи против народа онзи, който ще ни нападне.

(1) Ис. 21:3,4; Ер. 4:19; Плач 1:20; (2) Пс. 119:120; Дан. 10:9

17 И да не цъфти смокинята, и да няма реколта по лозите, и да пропадне производението на маслината, и нивите да не произведат храна, и овцете да изчезнат от кошарата, и да няма говеда в оборите¹,

(1) Втжк. 28:30-42

18 аз пак ще се радвам в ГОСПОДА¹, ще се веселя в Бога на спасението си².

(1) 2 Царе 6:15; Пс. 104:34; Ис. 61:10; Фил. 3:1; 4:4;

(2) Ис. 25:9; Йоил 2:23; Мих. 7:7; Ак. 1:47; Римл. 5:11

19 Господ БОГ е силата ми¹; Той прави краката ми като на елените и ми дава да ходя по височините си².

За първия певец, на моите струнни инструменти.

(1) Фил. 4:13; (2) Втжк. 33:29; Пс. 18:33; Ис. 58:14

Книгата на пророк

СОФОНИЯ

1 ГОСПОДНОТО слово, което беше към Софония, сина на Хусий, син на Годолия, син на Амария, син на Езекия, в дните на юдовия цар Йосия, сина на Амон¹:

(1) 4 Царе 21:26; Ер. 1:2

2 Напълно ще погубя всичко от лицето на земята, заявява ГОСПОД¹.

(1) 2 Лек. 24:24; Плач 2:17

3 Ще погубя човек и животно, ще погубя въздушните птици и морските риби¹, и *идолите* за препъване заедно с безбожните²; и ще изтребя човека от лицето на земята³, заявява ГОСПОД.

(1) Ер. 4:25; 7:20; Ос. 4:3; (2) Мт. 13:41; (3) Бит. 6:7

4 И ще простра ръката Си върху Юда и върху всичките жители на Ерусалим и ще изтребя от това място остатъка на Ваал и името на жреците заедно със свещениците¹,

(1) 4 Царе 23:4,5; Ос. 10:5

5 и онези, които се кланят по покривите на небесното войнство²; и онези, които се кланят и се кънат в ГОСПОДА, и се кънат в Мелхон²;

(1) Вжж. 4:19; Ис. 22:1;

(2) Ис. Нав. 23:7; Мт. 6:24; Римл. 2:17

6 и онези, които се отклоняват от след ГОСПОДА и които не търсят ГОСПОДА и не питат за Него¹.

(1) гл. 3:2; Ис. Нав. 23:12; 2 Лек. 15:13; Ис. 1:4; Ос. 7:10

7 Мълчи пред Господа БОГА¹, защото Денят на ГОСПОДА е близо², защото ГОСПОД е приготвил жертва³, осветил е поканените Си.

(1) Ам. 8:3; Авак. 2:20; (2) Йоил 1:15; 2:1; Зах. 14:1; Мал. 4:1; (3) Ис. 34:6; Езек. 39:17

8 И в деня на жертвата ГОСПОДА ще накажа първенците и царските синове¹ и всички, които се обличат в чуждестранни дрехи.

(1) Ер. 39:6

9 И в онзи ден ще накажа и всички, които прескачат прага, които пълнят дома на своя Господ с насилие и измама¹.

(1) Мих. 6:12

10 И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще се разнесе вик от Рибната порта¹, ридание от другата част на града и голямо разрушение от хълмовете.

(1) Неем. 3:3

11 Плачете, жители на Мактес, защото целият търговски* народ се изтребил, всички натоварени със сребро се отсякоха¹.

*букв.: ханаански; (1) Зах. 14:21

12 И в онова време ще претърся Ерусалим със светилници и ще накажа мъжете, които почиват на дрождите си¹, които казват в сърцето си: ГОСПОДА няма да направи нито добро, нито зло!

(1) Ер. 48:11; Ам. 6:1

13 Затова имотът им ще бъде за грабеж и къщите им – за опустошение¹; и ще строят къщи, но няма да живеят в тях, и ще садят лозя, но няма да пият виното им².

(1) Езек. 7:24; (2) Вжж. 28:30,39

14 Близо е великият Ден на ГОСПОДА; близо е и много бърза¹. Гласът на Деня на ГОСПОДА! Горко, вика там воинът².

(1) Як. 5:8; Откр. 1:1; (2) Ер. 46:5; Откр. 6:15-17

15 Ден на ярост е онзи ден, ден на

скръб и утеснение, ден на опустошение и запустение¹, ден на тъмнина и мрак, ден на облак и гъста мъгла²,

(1) Ис. 13:9; 22:5; Ер. 30:7; Мал. 4:1;
(2) Йона 2:2; Ас. 21:25,26

16 ден на тръба и на боен вик против укрепените градове и против високите кули¹.

(1) Ис. Нав. 6:20; Ис. 2:15; Езек. 7:7

17 И аз ще притесня хората, така че ще ходят като слепи¹, понеже съгрешиха против ГОСПОДА²; и кръвта им ще се излее като прах и месата им – като тор³.

(1) Вжк. 28:29; Плъч 4:14;
(2) Ер. 3:25; (3) Пс. 79:2,3; Ер. 9:22

18 Нито сребротото им, нито златото им ще може да ги избави в деня на яростта ГОСПОДА¹ и от огъня на ревността Му ще бъде погълната цялата земя², защото ще сложи край, и то внезапно, на всичките жители на земята³.

(1) Пр. 11:4; Езек. 7:19;
(2) гл. 3:8; Вжк. 32:22; Ер. 4:26,27; Евр. 12:29; (3) Ис. 10:3,17

2 Изпитайте се и се съберете, народе безсрамен,

2 преди да влезе указът *в сила* – денят преминава като паява¹ – преди да ви връхлети пламенният гняв на ГОСПОДА, преди да ви връхлети Денят на гнева ГОСПОДЕН².

(1) Ос. 13:3; (2) Пс. 2:12

3 Търсете ГОСПОДА¹, всички смирени на земята, които вършите правилата Му; търсете правда, търсете смирение – може би ще бъдете скрити в Деня на гнева ГОСПОДЕН².

(1) Ам. 5:4; (2) Езек. 13:5; Ам. 5:14,15; Йона 3:9
ст. 4-7; Ер. 47; Езек. 25:15-17; Ам. 1:6-8

4 Защото Газа ще бъде оставена и Аскалон – запустен, ще изгонят Азот по падне и Акарон ще бъде изкоренен¹.

(1) Ер. 25:20; Зах. 9:5

5 Горко на жителите на морските крайбрежия, на народа на херетците¹! Словото ГОСПОДНО е против вас, Ханаане! Филистимска земя², ще те погубя, да няма *в теб* жител¹!

(1) 1 Царе 30:14; (2) Ис. Нав. 13:2

6 И морското крайбрежие ще бъде селище с кладенци за овчари и кошари за стада¹.

(1) Езек. 25:5

7 И крайбрежието ще бъде за остатъка от юдовия дом – на него ще падат *стагата* *cu*¹. В къщите на Аскалон ще се изтягат вечер, защото ГОСПОД, техният Бог, ще ги посети и ще ги върне от плен².

(1) Ис. 11:14; (2) гл. 3:20; Ер. 30:3,18;
Ос. 6:11; Йона 3:1; Ам. 9:14

ст. 8-11; Ис. 15: 16; Ер. 48: 49-1-6;

Езек. 21:28-32; 25:1-11; Ам. 1:13-15; 2:1-3

8 Чух хулата на Моав¹ и оскърбленията на синовете на Амон¹, с които хулеха народа Ми и се големееха против пределите му².

(1) Бил. 19:37,38; (2) Езек. 35:12

9 Затова, жив съм аз, заявява ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог – непременно Моав ще стане като Содом и синовете на Амон – като Гомора – място, обрасло с коприва и солници и вечна пустош¹. Остатъкът от народа Ми ще ги ограби² и останката от народа Ми ще ги притежава.

(1) Бил. 19:25; Вжк. 29:23; Ис. 25:10; (2) Зах. 2:9

10 Това ще им стане заради високомерието им, защото хулеха народа на ГОСПОДА на Войнствата и се големееха против него¹.

(1) 1 Лек. 16:21; Ер. 12:14; Авд. 11

11 ГОСПОД ще бъде страшен за тях, защото ще умори всичките богове на земята¹. И всичките острови на народите ще Му се поклонят, всеки от мястото си².

(1) Ис. 2:18,20; (2) Пс. 22:27; Ис. 24:15; Мал. 1:11

12 И вие, етиопци, ще бъдете пронизани от меча Ми¹.

(1) Ис. 20:3-5; Езек. 30:4,5,9

ст. 13-15; Ис. 10:5-34; Наум

13 Той ще простре ръката Си против севера и ще погуби Асур, и ще обърне Ниневия в пустош, в място, безводно като пустинята.

14 И сред нея ще лежат стада, всякакъв вид животни; и пеликанът и таралекът ще ношуват по капителите ѝ, глас ще ехти в прозорците, разруха – в праговете¹, защото Той я лиши от кедровите *изделя*.

(1) Ис. 13:21,22; 34:11

15 Този е веселящият се град, който живееше безгрижно, който казваше в сърцето си: аз съм, и освен мен

няма друг!¹ Как се обърна в пустош, в обиталище на зверове! Всеки, който минава край него, ще подсвирне², ще помахва с ръката си.

(1) Ис. 47:8; Дан. 4:30; Авак. 1:7; (2) Ер. 50:13

3 Горко на бунтовния и осквернен град, на потисническия град!¹

(1) Ис. 59:6; Ер. 6:6,7

2 Не послуша глас, не прие поправление¹, не се упова на ГОСПОДА², не се приближи при своя Бог³.

(1) Ер. 5:3; 22:21; (2) Пс. 78:22; (3) гл. 1:6; Ис. 9:13

3 Първенците му сред него са ревящи лълове¹, съдиите му – вечерни вълци², не оставят кост за сутринта³.

(1) Пр. 28:15; (2) Авак. 1:8; (3) Ер. 23:11; Езек. 22:6,25-27

4 Пророците му са лекомислени, коварни хора¹, свещениците му оскверниха светилището, насилваха закона².

(1) Ер. 23:11; Езек. 22:6,25-27; (2) Ер. 5:31; Мих. 3:11

5 ГОСПОД е праведен сред него, няма да извърши неправда¹; сутрин след сутрин неизменно извежда на светло Своето правосъдие², но не праведният не знае срам³.

(1) Йов 34:10; (2) Ос. 6:5; (3) Ер. 3:3

6 Изтребих народи¹, кулите им опустяха, запустих пътищата им, да не минава никой, градовете им са опустошени, няма никой, няма жител.

(1) Ис. Нав. 23:4

7 Казах: О, дано се убиеш от Мен, да приемеш поправление!¹ И така селището му няма да се изтреби *спорог* всичко, което му определих. Но те станаха рано и поквариха всичките си дела².

(1) Пр. 19:20; (2) Ер. 8:6; 17:23

8 Затова, чакайте Ме, заявява ГОСПОД, до деня, когато се надигна за обир; защото присъдата Ми е да струпам народите, да събере царствата¹, за да излея върху тях негодуванието Си, целия си пламенен гняв, понеже в огъня на ревността Ми ще бъде погълната цялата земя².

(1) Йоил 3:2; Мт. 25:32; (2) гл. 1:18; Ис. 14:26; 34:2; 63:6; Откр. 16:1

9 Защото тогава ще променя *устните* на народите на чисти устни¹, за да призовават всички Името на ГОСПО-

ДА и да Му служат еднородно².

(1) Ис. 6:7; (2) Пс. 86:9; Ис. 19:18; Рим. 10:12

10 От отвъд етиопските реки¹ поклонниците Ми, разпръснатите Ми, ще Ми донесат принос².

(1) Ис. 18:1; (2) Ис. 18:7; 66:19,20

11 В онзи ден няма да се срамуваш от всичките си дела¹, с които си отстъпил от Мен, защото тогава ще отнема от-сред теб твоите, които горделиво тържествуват, и ти няма вече да се държиш надменно на светия Ми хълм.

(1) Ис. 45:17

12 Но ще оставя сред теб смирен и беден народ¹, който ще се уповава на Името на ГОСПОДА².

(1) Езд. 9:8; Езек. 6:8; Мих. 5:7; (2) Ис. 14:32; 50:10; Ер. 17:7

13 Останалите от Израил няма да вършат беззаконие и няма да говорят лъжа и няма да се намери в устата им измамен език¹ – защото ще пасат и ще лежат и никой няма да ги плаши².

(1) Ис. 60:21; Откр. 14:5;

(2) 2 Лст. 20:30; Езек. 34:28; Мих. 4:4

14 Пей, сионска дъще, извикай *от рагост*, Израилю! Радвай се и се весели от все сърце, ерусалимска дъще!¹

(1) Ис. 29:19; Йоил 2:23

15 ГОСПОД отмени присъдите ти¹, отвърна врага ти²; Царят на Израил³, ГОСПОД, е сред теб⁴; няма вече да видиш зло⁵.

(1) Ис. 40:2;

(2) Ис. 52:9; Мих. 7:10; Ак. 1:71; (3) Пс. 149:2; Ин. 1:49;

(4) Езек. 37:26; Зах. 2:5; (5) Езек. 36:15

16 В онзи ден ще се каже на Ерусалим: Не се бой! Сионе, да не отслабват ръцете ти!¹

(1) Ис. 35:3,4; Ак. 1:74

17 ГОСПОД, твоят Бог, е сред теб. Силеният ще те спаси¹, ще се весели за теб с радост, ще мъчи в любовта си, ще ликува за теб с песен².

(1) Врак. 23:14; (2) Врак. 30:9

18 Ще събере скърбящите заради празниците – от теб бяха, позорът тежи върху тях¹.

(1) Пс. 79:4; Псал. 2:6

19 Ето, аз ще се разправа с всичките ти угнетители¹; и ще спася куцащата и ще прибера изгонената²; и ще ги направя за слава и име във всички страни, където бяха за срам³.

(1) Ис. 33:1; 41:12; (2) Мих. 4:6,7; (3) Ис. 61:7; Ер. 30:19

20 В онова време ще ви доведе и на времето ще ви събера¹, защото ще ви направя за име и слава сред всички

народи на земята², когато ви върна от плен пред очите ви³, казва ГОСПОД.

(1) Езек. 37:21; Мих. 2:12; 4:7; (2) Втэк. 26:19; Лк. 2:32; (3) гл. 2:7; Ер. 29:14; 33:9

Книгата на пророк

А Г Е Й

1 Във втората година на цар Дарий¹, в шестия месец, на първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Агей² към управителя на Юда Зоровавел³, сина на Салатиил, и към първосвещеника Иисус⁴, сина на Йоседек, и каза:

(1) Езд. 4:24; Зах. 1:1; (2) Езд. 5:1; (3) Езд. 3:2; (4) 1 Лет. 6:15; Езд. 2:2; Неем. 12:1; Зах. 3:1

2 Така говори ГОСПОД на Войнствата и казва: Този народ казва: Не е дошло времето, времето да се построи ГОСПОДНИЯТ дом¹.

(1) 4 Царе 12:6

3 И ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Агей и каза:

4 Време ли е за самите вас¹ да живеете в своите обковани с дъски къщи, докато този дом пустее?

(1) 4 Царе 5:26; Екл. 3:3

5 И сега, така казва ГОСПОД на Войнствата: Внимавайте в пътищата си!¹

(1) Псалм 3:40

6 Посяхте много, но събрахте малко¹; ядете, но не се насищате²; пиете, но не се напивате; обличате се, но не се стопляте; и надничарят получава надницата си в пробита кесия³.

(1) гл. 2:16,17; Вжж. 28:38; Пр. 11:24; Ис. 5:10; Ер. 12:13;

(2) Ос. 4:10; (3) Зах. 8:10; Лк. 12:33

7 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Внимавайте в пътищата си!¹

(1) ст. 5

8 Изкачете се на планината и докарайте дървета, и постройте дома¹; и аз

ще благоволя в него и ще се прославя, казва ГОСПОД.

(1) 1 Лет. 22:19

9 Оглеждахте се за много, а ето, стана малко и когато *го* донесохте у дома, аз духнах на него¹. Заради какво? – заявява ГОСПОД на Войнствата. – Заради Моя дом, който пустее, а вие тичате всеки за дома си.

(1) ст. 6

10 Затова, заради вас небето задържа росата¹ и земята задържа добива си.

(1) 3 Царе 8:35

11 И аз повиках суша над земята и над горите, и над житото, и над младото вино, и над *маслиненото* масло, и над *всичко*, което произвежда земята, и над човек, и над животно, и над всеки труд на *човешките* ръце¹.

(1) гл. 2:17; 4 Царе 8:1

12 И Зоровавел, синът на Салатиил, и първосвещеникът Иисус, синът на Йоседек, и целият остатък от народа послушаха гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и думите на пророк Агей, както го беше изпратил ГОСПОД, техният Бог; и народът се убоя пред ГОСПОДА.

13 И Агей, ГОСПОДНИЯТ пратеник, говори на народа съгласно ГОСПОДНОТО послание, и каза: Аз съм с вас¹, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 2:4; 1 Лет. 28:20; Мт. 1:23; 28:20

14 И ГОСПОД подбуди духа на управителя на Юда Зоровавел, сина на

Салатиил, и духа на първосвещеника Иисус, сина на Йоседек, и духа на целия остатък от народа и те дойдоха и се заеха с работата в дома на ГОСПОДА на Войнствата, своя Бог¹,

(1) Езд. 1:5; 5:2,8

15 на двадесет и четвъртия ден от шестия *месец*, във втората година на цар Дарий¹.

(1) ст. 1

2 В седмия *месец*, на двадесет и първия *ден* от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Агей и каза:

2 Говори сега на управителя на Юда Зоровавел, сина на Салатиил, и на първосвещеника Иисус, сина на Йоседек, и на остатъка от народа, и кажи:

3 Кой остана между вас, който е видял този дом в първата му слава¹? А какъв го виждате сега? Не е ли такъв дом като нищо в очите ви²?

(1) 1 Лек. 22:5; Ис. 64:11; Езд. 3:12; (2) Зах. 4:10

4 Но сега, бди силен¹, Зоровавеле, заявява ГОСПОД; и бди силен, ти първосвещенико, Иисусе, сине на Йоседек; и бъдете силни, цели народе на земята, заявява ГОСПОД, и работете, защото Аз съм с вас², заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ис. Нав. 1:9; Зах. 8:9; (2) гл. 1:13

5 Според словото на завета Ми с вас, когато излязохте от Египет¹, Духът Ми² ще стои между вас; не бойте се!³

(1) Изх. 19:4-6; 24:3-8; (2) Зах. 4:6;

(3) Ис. Нав. 1:9; 1 Царе 12:20; Зах. 8:15; 2 Тим. 1:7

6 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Още веднъж, след малко, и Аз ще разтърся небесата и земята¹, и морето, и сушата².

(1) Евр. 12:26; (2) Йов 9:6; Ис. 13:13; Йоил 3:16; Мт. 24:29

7 И ще разтърся всичките народи и скъпоценните неща на всичките народи ще дойдат, и Аз ще изпълня този дом със слава¹, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) 3 Царе 8:11; Ис. 60:7

8 Мое е среброто и Мое е златото¹, заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) Йов 41:11

9 Последната слава на този дом ще бъде по-голяма от първата¹, заявява ГОСПОД на Войнствата, и на това място ще дам мир, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Езек. 43:5

10 На двадесет и четвъртия *ден* от деветия *месец*, във втората година на Дарий, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Агей и каза:

11 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Попитай сега свещениците за закона¹, като кажеш:

(1) Втжк. 33:10; Мал. 2:7

12 Ако носи някой осветено месо в полата на дрехата си, и с полата допре хляб или вариво, или вино, или *маслинено* масло, или каквото и да било ястие, то ще се освети ли? И свещениците отговориха и казаха: Не.

13 И Агей каза: Ако някой нечист от мъртво тяло се допре до някое от тези, то ще стане ли нечисто? И свещениците отговориха и казаха: Ще стане нечисто¹.

(1) Чис. 19:22; Екл. 10:1

14 И Агей отговори и каза: Така е този народ и така е тази нация пред Мен, заявява ГОСПОД. Така е и всяко дело на ръцете им, и каквото принасят там е нечисто¹.

(1) Ис. 66:3

15 И сега, внимавайте от този ден и нататък, преди да е положен камък върху камък в ГОСПОДНИЯ храм!

16 Преди това, когато някой отидеше при *житен* куп от двадесет *мери*, бяха десет; когато отидеше при *лина* да източа петдесет *мери*, бяха двадесет¹.

(1) гл. 1:6,9

17 Поразих ви с главня и мана, и с градушка във всичките дела на ръцете ви¹, но вие не се *обърнахте* към Мен², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 1:11; Втжк. 28:22; (2) Ам. 4:6-11

18 Но сега, внимавайте от този ден и нататък – от двадесет и четвъртия ден на деветия *месец*, от деня, когато се положи основата на ГОСПОДНИЯ храм¹ – внимавайте!

(1) Езд. 4:24

19 Семето още ли е в житницата?

Дори лозата, смокинята, нарът и маслиновото дърво още не са родили¹. От този ден ще ви благословя².

(1) Пс. 1:11; Вжж. 28:22; (2) Йоил 2:14; Зах. 8:11,12; Мт. 6:33

20 И ГОСПОДНОТО слово беше втория път към Агей на двадесет и четвъртия ден от месеца и каза:

21 Говори на управителя на Юда Зоровавел и кажи: Аз ще разтърся небето и земята.

22 Ще преобърна престола на царствата и ще унищожа силата на цар-

ствата на народите¹; и ще преобърна колесниците и ездачите им²; и конете и ездачите им ще паднат, всеки от меча на брат си³.

(1) Дан. 2:44; Зах. 12:9; (2) Мих. 5:10;

(3) 2 Лст. 15:6; Езек. 38:21; Мк. 13:8; Лк. 11:17

23 В онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще те взема, Зоровавеле, сине на Салатиил, служителю Мой, заявява ГОСПОД, и ще те положи като печат¹, защото теб избрах², заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) Пес. 8:6; (2) Пс. 65:4; Йн. 15:16; Деян. 9:15

Книгата на пророк

ЗАХАРИЯ

1 В осмия месец, във втората година на Дарий¹, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Захария², сина на Варахия, син на Идо³ и каза:

(1) гл. 7:1; Аг. 1:1; (2) Езд. 5:1; (3) Неем. 12:16

2 ГОСПОД се разгневи силно на бащите ви¹.

(1) гл. 7:12; 8:14; 4 Царе 22:17

3 Затова им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Обърнете се към Мен, заявява ГОСПОД на Войнствата, и аз ще се обърна към вас¹, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) 2 Лек. 15:4; Мал. 3:7; Ас. 15:20; Як. 4:8

4 Не бъдете като бащите си, към които викаха предишните пророци¹ и казваха: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Обърнете се сега от злите си пътища и от злите си дела!² Но те не послушаха и не Ми обърнаха внимание³, заявява ГОСПОД.

(1) гл. 7:7; (2) 2 Лек. 30:6-9; Ер. 3:12-14; Езек. 14:6; 18:30;

(3) гл. 7:11; Езек. 33:4; Дан. 9:6

5 Бащите ви къде са? И пророците живеят ли до века?¹

(1) 1 Царе 25:1; 4 Царе 13:14,20; Йн. 8:52

6 Но думите Ми и правилата, които заповядах на слугите Си, пророците¹, не сполетяха ли бащите ви?² И те се обърнаха и казаха: Както ГОСПОД на Войнствата намисли да ни направи според пътищата ни и според делата ни, така ни направи¹.

(1) Откр. 10:7;

(2) 2 Лек. 36:17-21; Ис. 44:26; 55:11; Ер. 32:24; 39:16; 44:2-6;

(3) Ер. 23:20; Псал. 1:18; 3:42; Дан. 9:11,12; 2 Петр. 1:19

7 На двадесет и четвъртия ден от единадесетия месец, който е месец Сават, във втората година на Дарий, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Захария, сина на Варахия, син на Идо, и каза:

8 Видях нощем¹, и ето, мъж, който яздеше на червен кон² и стоеше между миртовите дървета, които бяха в дъното на долината; и зад него имаше червени, пъстри и бели коне.

(1) Бит. 46:2; Чис. 12:6; (2) гл. 6:2; Откр. 6:4

9 И казах: Господарю мой, кои са тези? И ангелът, който говореше с мен, ми каза: аз ще ти покажа кои са тези¹.

(1) Дан. 8:15,16

10 И мъжът, който стоеше между миртовите дървета, отговори и каза: Те са онези, които ГОСПОД изпрати да обхождат земята¹.

(1) гл. 6:7

11 И те отговориха на Ангела ГОСПОДЕН, който стоеше между миртовите дървета, и казаха: Ние обходихме земята¹; и ето, цялата земя седи спокойно и е тиха.

(1) Йов 1:7

12 А Ангелът ГОСПОДЕН отговори и каза: ГОСПОДИ на Войнствата, докога няма да помилваш Ерусалим и юдовите градове¹, против които си негодувал тези седемдесет години?²

(1) Пс. 79:5; Ис. 64:12; (2) гл. 7:5; Ер. 25:11

13 И ГОСПОД отговори на ангела,

който говореше с мен, с добри думи, утешителни думи¹. (1) Ис. 40:1,2; 2 Кор. 1:3,4

14 И ангелът, който говореше с мен, ми каза: Извикай и кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ревнувам твърде силно за Ерусалим и за Сион¹,

(1) гл. 8:2; Ис. 59:17; Езек. 36:5; Йоиш 2:18

15 и се гневя твърде силно на охолните народи¹, защото аз се разгневих малко, а те спомогнаха за зло на Израил².

(1) Авак. 3:12; (2) Ис. 47:6; Ер. 30:16; 50:33

16 Затова, така казва ГОСПОД: аз се обърнах с милости към Ерусалим¹; домът ми ще се построи в него², заявява ГОСПОД на Войнствата, и мерителна връв ще се опъне върху Ерусалим³.

(1) гл. 8:3; Ис. 12:1; Ер. 30:18; (2) Езд. 6:14; (3) гл. 2:1,2

17 Извикай още и кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Градовете ми пак ще преливат от добро¹ и ГОСПОД пак ще утеша Сион² и пак ще избере Ерусалим³.

(1) Ер. 33:9; (2) ст. 13; (3) гл. 2:12; 3:2; Ис. 14:1

18 И повдигнах очите си и видях, и ето, четири рога¹.

(1) Дан. 7:7

19 И казах на ангела, който говореше с мен: Какви са тези? И той ми каза: Тези са роговете, които разпръснаха Юда и Израил, и Ерусалим.

20 Тогава ГОСПОД ми показа четири-ма ковачи.

21 И казах: Какво идват да правят тези? И Той проговори и каза: Тези са роговете, които разпръснаха Юда, така че никой не надигаше главата си; а тези са дошли да ги уплашат и да повалят роговете на народите¹, които надигнаха рог против юдовата земя, за да я разпръснат².

(1) Пс. 75:10; (2) гл. 14:12; Ис. 54:16

2 След това повдигнах очите си и видях, и ето, един мъж и в ръката му имаше мерителна връв¹.

(1) Езек. 47:3

2 И казах: Къде отиваш? А той ми каза: Да измеря Ерусалим¹, за да видя каква е ширината му и каква е дължината му².

(1) гл. 1:16; Откр. 21:15; (2) Ер. 31:38-40

3 И, ето, ангелът, който говореше с мен, излезе и друг ангел излезе да го посрещне.

4 И му каза: Тичай, говори на този младеж и кажи: Ерусалим ще се насели без стени заради многото хора и добитък в него¹.

(1) гл. 8:5; Ис. 49:19; Езек. 38:11

5 И аз, заявява ГОСПОД, ще му бъда огнена стена наоколо¹ и ще бъда за слава сред него².

(1) гл. 9:15; Ис. 4:5; 26:1; Откр. 21:12;

(2) Ис. 12:6; 60:19; Ер. 8:19; Йоиш 2:27; Соф. 3:15,17

6 Горко! Горко! Бягайте от северната земя¹, заявява ГОСПОД, защото ви разпръснах към четирите небесни ветрища², заявява ГОСПОД.

(1) Ис. 48:20; (2) Вжк. 28:64; Мт. 24:31

7 О, сионска гъще! Спасявай се, ти, която живееш при вавилонската дъщеря¹

(1) Ис. 52:11; Ер. 50:8

8 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: За слава Той ме изпрати* при народите, които ви плякосаха¹; защото, който докача вас, докача земята на окото му².

*или: След като ме изпрати Славата

(1) Ис. 17:14; Ер. 30:16; (2) Ест. 6:13

9 Защото ето, аз ще помахам с ръката си върху тях¹ и те ще станат плячка на слугите си². Тогава ще познаете, че ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил³.

(1) Ис. 19:16;

(2) Ис. 14:2; Соф. 2:9; (3) гл. 4:9; 6:15; Вжк. 18:21,22

10 Пей и се радвай, сионска дъще, защото, ето, аз идвам¹ и ще обитавам сред теб², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 9:9; Ис. 40:10; Откр. 22:20; (2) гл. 8:3; Соф. 3:14,15; 2 Кор. 6:16

11 И в онзи ден много народи ще се прилепят към ГОСПОДА¹ и ще Ми бъдат народ. И аз ще обитавам сред теб² и ще познаеш, че ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил при теб³.

(1) гл. 8:20-23; Ест. 9:27; (2) ст. 10; (3) ст. 9

12 И ГОСПОД ще наследи Юда за Свой дял¹ в святата земя и пак ще избере Ерусалим².

(1) Вжк. 32:9; (2) гл. 1:17; Ер. 51:5

13 Замълчи, всяко създание, пред ГОСПОДА¹, защото Той се надига от свящото си обиталище²!

(1) Ис. 41:1; Авак. 2:20; (2) Ис. 26:21; Ер. 25:30

3 И ми показа първосвещеника Иисус¹, стоящ пред Ангела ГОСПОДЕН; и Сатана стоеше отъясно му, за да му се възпротиви².

(1) Аг. 1:1; (2) Откр. 12:10

2 И ГОСПОД каза на Сатана: ГОСПОД да те смърти, Сатана!¹ Да, да те смърти ГОСПОД, който избра Ерусалим². Не е ли този главня, изтръгната от огън³?

(1) Юда 9; (2) гл. 1:17; 2 Лст. 6:6; (3) Ам. 4:11

3 А Иисус беше облечен в мръсни дрехи¹ и стоеше пред Ангела.

(1) Ис. 64:6

4 И проговори и каза на стоящите пред него, казвайки: Съблечете от него мръсните дрехи. А на него каза: Ето, отнех от теб беззаконието ти¹ и ще те облека в празнични одежди².

(1) Ис. 6:7; 44:22; (2) Лк. 15:22

5 И казах: Нека сложат чиста митра на главата му¹. И сложих чиста митра на главата му и го облякоха в дрехи², а Ангелът ГОСПОДЕН стоеше до него.

(1) гл. 6:11; Илх. 29:6; (2) Ис. 61:10

6 И Ангелът ГОСПОДЕН засвидетелства на Иисус и каза:

7 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ако ходиш в Моите пътища и ако пазиш заповедите Ми¹, тогава също ще съдиш дома Ми и също ще пазиш дворовете Ми, и ще ти дам достъп между стоящите тук.

(1) Езек. 44:15

8 Слушай сега първосвещенико Иисусе, ти и другарите ти, които седят пред теб – понеже те са мъже, поставени за знамение¹ – защото, ето, аз ще доведа служителя Си², наречен Издънка³.

(1) Ис. 8:18; Езек. 12:6,11; (2) Ис. 42:1;

(3) гл. 6:12; Ис. 4:2; Ер. 23:5

9 Защото, ето камък¹, който положих пред Иисус, на един камък – седем очи². Ето, аз ще издълбая издълбаното на него, заявява ГОСПОД на Войнствата, и ще отнема беззаконието на тази земя в един ден³.

(1) Ис. 28:16;

(2) гл. 4:10; Откр. 5:6; (3) Ер. 50:20; Мк. 2:5,7; Ин. 1:29

10 В онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще поканим всеки ближния си под лозата си и под смокинята си¹.

(1) 3 Царе 4:25

4 И ангелът, който говореше с мен, се върна и ме събуди като човек, когато събуждат от съня му¹.

(1) Ер. 31:26; Дан. 8:18

2 И ми каза: Какво виждаш?¹ И казах: Виждам, и ето, светилник цял от злато и чашата му за масло отгоре му, и седемте му светила на него, седем, и седем цеви на светилата, които са отгоре му²,

(1) гл. 5:2; Ам. 7:8; (2) Илх. 25:31; Откр. 1:12; 4:5

3 и до него две маслинови дървета, едно от дясно на чашата и едно отляво ѝ.

4 И проговорих и казах на ангела, който говореше с мен, като казах: Какви са тези, господарю мой?

5 И ангелът, който говореше с мен, отговори и ми каза: Не знаеш ли какви са тези? И казах: Не, господарю мой.

6 И ми отговори, като каза: Това е ГОСПОДНОТО слово към Зоровавел¹, което казва: Не чрез мощ, нито чрез сила², а чрез Моя Дух³, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Езд. 2:2; (2) Ос. 1:7; (3) 3 Царе 19:12;

Ис. 34:16; 59:19; Аг. 2:5

7 Коя си ти, голяма планина? Пред Зоровавел стани на равнина!¹ Той ще изнесе последния камък с възклицание: Благодат! Благодат на него!² (1) Ис. 40:4

8 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

9 Ръцете на Зоровавел положиха основата на този дом и неговите ръце ще го завършат¹; и ще познаеш, че ГОСПОД на Войнствата ме е изпратил при вас².

(1) Езд. 3:8; 6:15; (2) гл. 2:9,11

10 Защото кой презира деня на малките неща?¹ Ще се радват тези седемте, като видят отвеса в ръката на Зоровавел – те са очите на ГОСПОДА, които обхождат цялата земя².

(1) Аг. 2:3; (2) гл. 3:9; 9:1; 2 Лст. 16:9; Откр. 5:6

11 И проговорих и му казах: Какви са тези две маслинови дървета отъясно на светилника и отляво му?

12 И проговорих втори път и казах:

Какви са двете маслинови клончета, които са до двете златни цеви и изпразват от себе си *маслото като злато*?

13 И той ми проговори и каза: Не знаеш ли какво са тези? И аз казах: Не, господарю мой.

14 Тогава каза: Тези са двамата синове на маслото, които стоят при Господаря на цялата земя¹.

(1) гл. 6:5; Иис. Нав. 3:11,13; Езд. 5:2; Откр. 11:3,4

5 И отново повдигнах очите си и видях, и ето, летящ свитък.

2 И ми каза: Какво виждаш? И казах: Виждам летящ свитък; дължината му е двадесет лакътя, а ширината му е десет лакътя.

(1) гл. 4:2

3 И ми каза: Това е проклятието, което излиза по лицето на цялата земя; защото всеки, който краде, ще бъде пометен, както *пише* в него от едната страна; и всеки който се кълне лъжливо, ще бъде пометен, както *пише* в него от другата страна¹.

(1) гл. 8:17; Лев. 19:11,12; Езек. 2:9,10

4 Аз го направих да излезе, заявява ГОСПОД на Войнствата, и то ще влезе в дома на крадеца и в дома на онзи, който се кълне лъжливо в Моето Име¹; и ще обитава сред дома му и ще го унищожи² – и дърветата му, и камъните му.

(1) Иис. Нав. 9:20; Мал. 3:5;

(2) Втжк. 28:16; Йов 8:22; Пр. 3:33

5 И ангелът, който говореше с мен, излезе и ми каза: Повдигни очите си и виж какво е това, което излиза.

6 И казах: Какво е това? А той каза: Това, което излиза, е ефа. И каза: Това е видът им по цялата земя¹.

(1) Ам. 8:4-6; Мих. 6:10-12

7 И ето, един оловен капак се вдигна, и ето, една жена седеше сред ефата.

8 И каза: Това е хвърбожието. И я хвърли сред ефата и хвърли оловната тежест върху отвора ѝ.

9 И повдигнах очите си и видях, и ето, две жени излязоха и в крилете им – вятър; и имаха криле като кри-

лете на щъркел; и те вдигнаха ефата между земята и небето.

10 И казах на ангела, който говореше с мен: Накъде отнасят ефата?

11 И ми каза: За да ѝ построят дом в земята Сенаар¹; и когато се установи, тя ще бъде положена там на мястото си.

(1) Бил. 10:10; 11:2; Дан. 1:2

6 И отново повдигнах очите си и видях, и ето, четири колесници¹ излизоха измежду двете планини, а планините бяха бронзови планини. (1) Ис. 66:15; Ер. 4:13

2 На първата колесница имаше червени коне¹, на втората колесница – черни коне,

(1) гл. 1:8

3 на третата колесница – бели коне, а в четвъртата колесница – пъстри силни коне¹.

(1) Откр. 6:2-8

4 И проговорих и казах на ангела, който говореше с мен: Какви са тези, господарю мой?

5 И ангелът отговори и ми каза: Тези са четирите небесни ветрища^{*1}, които излизат, след като са стояли пред Господаря на цялата земя².

* или: духове

(1) Пс. 104:4; Откр. 7:1; (2) гл. 4:14

6 На която колесница са черните коне, те излизат към северната страна и белите излизат след тях, а пъстрите излизат към южната страна¹.

(1) Ис. 30:6; Дан. 11:5

7 А силните излязоха и поискаха да отидат да обходят земята; и той каза: Идете, обходете. И те обходиха земята¹.

(1) гл. 1:10

8 И извика към мен и ми говори, като каза: Ето, излезлите към северната страна успокоиха духа Ми в северната страна.

9 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

10 Вземи *принос* от пленниците, от Хелдай, от Товия и от Йедея и иди ти в същия ден и влез в къщата на Йосия, сина на Софония¹, където дойдоха от Вавилон.

(1) 4 Царе 25:18

11 И вземи *от тях* сребро и злато и направи корони, и ги положи на глава-

та на първосвещеника Иисус¹, сина на Йоседек;

(1) гл. 3:5; Евр. 5:10

12 и му говори и кажи: Така говори ГОСПОД на Войнствата и казва: Ето мъж, Издънка е името му¹; и ще израсте от мястото си и ще съгради храма ГОСПОДЕН².

(1) гл. 3:8; Ис. 4:2; 53:2; (2) 2 Царе 7:13; Езек. 41

13 Да, той ще съгради храма ГОСПОДЕН¹ и той ще носи величие² и ще седне на престола си, и ще владее, и ще бъде свещеник на престола си³; и съвет на мир ще бъде между двамата.

(1) ст. 12; (2) Пс. 21:3,5; Ис. 9:6;

(3) Пс. 110:1,4; Евр. 3:3; 10:21

14 А короните ще бъдат за Елем и за Товия, и за Йедея, и за Хен, сина на Софония, за спомен в ГОСПОДНИЯ храм.

15 И далечни ще дойдат¹ и ще градят в ГОСПОДНИЯ храм; и ще познаете, че ГОСПОД на Войнствата ме е изпратил при вас². И това ще стане, ако послушате внимателно гласа на ГОСПОДА, своя Бог³.

(1) Ис. 49:12; 60:10; (2) гл. 2:9,11; (3) Вжж. 30:10

7 И в четвъртата година на цар Дарий¹ ГОСПОДНОТО слово беше към Захария, на четвъртия ден от деветия месец, през месец Хаслев².

(1) гл. 1:1; (2) Неем. 1:1

2 А Ветил¹ беше изпратил Сарасар и Регемелех и мъжете му да се помолят пред ГОСПОДА,

(1) Езд. 2:28

3 да говорят на свещениците¹ на дома на ГОСПОДА на Войнствата и на пророците и да кажат: Да плача ли в петия месец², като се отделя, както правих толкова години?

(1) Вжж. 17:9; Мал. 2:7; (2) гл. 8:19

4 И словото от ГОСПОДА на Войнствата беше към мен и каза:

5 Говори на целия народ на земята и на свещениците и кажи: Когато постехте и скърбяхте в петия¹ и в седмия месец², и това седемдесет години³, наистина ли за Мен постехте, за Мен⁴?

(1) гл. 8:19; (2) 4 Царе 25:25; (3) гл. 1:12; (4) Ис. 58:3,4

6 И когато ядете и пиете, не ядете ли и не пиете ли за себе си?¹

(1) Римл. 14:17; 1 Кор. 10:31

7 Не са ли *това* думите, които ГОСПОД е прогласил чрез предишните пророци¹, когато Ерусалим е бил населен и в благоденствие, и околните му градове, и югът и низината са били населени?

(1) гл. 1:4

8 И ГОСПОДНОТО слово беше към Захария и каза:

9 Така говори ГОСПОД на Войнствата и казва: Съдете с истинен съд¹ и оказвайте милост и състрадание всеки на брат си²,

(1) Пс. 82:3,4; (2) Ис. 58:6,7; Ос. 12:6; Мих. 6:8; Мт. 23:23

10 и не угнетявайте вдовицата и сирачето, чужденеца и сиромаха¹; и не мислете в сърцата си злото всеки на брат си².

(1) Изх. 22:22; Пр. 22:22; Ер. 5:28;

(2) гл. 8:17; Пр. 3:29; Мих. 2:1

11 Но те отказаха да слушат и обърнаха упорито плещите си и запушиха ушите си, за да не чуват¹.

(1) гл. 1:4; Ис. 28:12; Ер. 6:17; 7:24; 42:21; Ос. 4:16

12 И направиха сърцето си *твърдо* като диамант¹, за да не слушат закона и думите², които ГОСПОД на Войнствата беше изпратил чрез Духа Си чрез предишните пророци; поради което дойде голям гняв от ГОСПОДА на Войнствата³.

(1) Изх. 7:13,22; Ер. 5:3;

Мт. 19:8; Евр. 3:8; (2) ст. 11; (3) гл. 1:2; Ис. 65:12; Ер. 7:20

13 Затова, както Той викаше, а те не слушаха, така и те викаха, а аз не слушах¹, казва ГОСПОД на Войнствата,

(1) Ер. 14:12

14 а ги разпръснах като с вихрушка между всичките народи, които не познаваха. Така земята запустя след тях¹, така че нямаше кой да минава и да се връща, защото направиха желаната земя на пустош.

(1) 2 Лет. 36:21; Езек. 12:19

8 И беше слово от ГОСПОДА на Войнствата и каза:

2 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ревнувам с голяма ревност за Сион и с голяма ярост ревнувам за него¹.

(1) гл. 1:14

3 Така казва ГОСПОД: Върнах се към Сион¹ и ще обитавам сред Ерусалим²; и Ерусалим ще се нарече Град на истината³, и хълмът на ГОСПОДА на Войнствата – Светият хълм⁴.

(1) гл. 1:16; (2) гл. 2:10,11; Изх. 29:45,46; Езеж. 48:35; (3) Иса. 1:26; (4) гл. 14:20,21; Пс. 2:6; Ис. 11:9; Йонн. 3:17

4 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Още ще седят старци и старици по ерусалимските площади, всеки с тоягата си в ръката си поради дълбока старост¹.

(1) Ис. 65:20

5 И площадите на града ще бъдат пълни с момченца и момиченца, играещи по площадите му¹.

(1) гл. 2:4; Ер. 30:19

6 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ако *това* е чудно в очите на остатъка от този народ в онези дни, ще бъде ли чудно и в Моите очи?¹ – заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) Мт. 19:26

7 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, Аз ще спася народа Си от земята към изгрев и от земята към залез слънце¹.

(1) Неем. 1:9;

Пс. 147:2; Ис. 11:11,12; Езеж. 11:17; Мт. 24:31

8 И ще ги доведе а те ще живеят сред Ерусалим¹, и ще ми бъдат народ, и Аз ще им бъда Бог², в истина и в правда³.

(1) Езеж. 36:33; Ос. 11:11; (2) гл. 13:9; Бит. 17:8; Ер. 30:22; 2 Кор. 6:16; Откр. 21:7; (3) Ос. 2:19,20

9 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Укрепете ръцете си¹, вие, които в тези дни слушате тези думи чрез устата на пророците, които бяха в деня, когато се положи основата на дома на ГОСПОДА на Войнствата, на храма, за да се построи².

(1) 2 Лек. 15:7; Ис. 35:3; Ар. 2:4; (2) Езд. 5:1,2

10 Защото преди онези дни нямаше нито заплаата за човек, нито заплаата за животно¹; и за визация и за излизация нямаше мир заради противника; защото настроих всичките хора един срещу друг².

(1) Ар. 1:6,9-11; (2) 2 Лек. 15:5

11 Но сега няма да бъде както в предишните дни за остатъка на този народ¹, заявява ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ар. 2:15,19

12 Защото ще има сеитба като във време на мир, лозата ще дава плода

си и земята ще дава реколтата си, и небето ще дава росата си¹; и на остатъка на този народ ще дам да наследи всички тези неща².

(1) Вжж. 33:28; Пс. 67:6; Ер. 31:12; Езеж. 34:26,27; 36:9; Йонн. 2:19; (2) Соф. 3:13; Мал. 3:11

13 И както бяхте проклятие между народите¹, доме юдов и доме израилен, така ще ви спася и ще станете благословение². Не бойте се, нека се укрепят ръцете ви¹!

(1) Пс. 79:4; Ер. 29:18;

(2) Бит. 12:2; Ис. 19:24; Езеж. 34:26; Соф. 3:20; (3) Соф. 3:16

14 Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Както намислих да ви сторя зло, когато бащите ви Ме разгневиха¹, казва ГОСПОД на Войнствата, и не се смилих,

(1) гл. 1:2

15 така отново намислих в тези дни да сторя добро на Ерусалим и на юдовия дом¹. Не бойте се!²

(1) Ер. 29:11; 31:28; (2) Ар. 2:5

16 Това са нещата, които трябва да вършите: Говорете истина един на друг¹, седете с истина и съд на мир в портите си²;

(1) Еф. 4:25; (2) Пс. 34:14; Езеж. 18:8

17 и не замисляйте в сърцата си зло един против друг¹ и не обичайте лъжлива клетва; защото всички тези са неща, които мразя², заявява ГОСПОД.

(1) гл. 7:10; Пр. 6:18; (2) гл. 5:3; Пс. 101:3

18 И словото от ГОСПОДА на Войнствата беше към мен и каза:

19 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Постът на четвъртия *месец*, постът на петия, постът на седмия и постът на десетия¹ ще станат на юдовия дом веселие и радост и весели празници². Но обичайте истината и мира³.

(1) гл. 7:3,5; 4 Царе 25:1,3,8,25; Ер. 52:6; Езеж. 24:1;

(2) Ест. 9:22; Ер. 31:13; (3) ст. 16

20 Така казва ГОСПОД на Войнствата: Още ще дойдат народи и жители на много градове.

21 И жителите на един *град* ще отидат в друг и ще кажат: Нека непременно да отидем да се помолим пред ГОСПОДА и да потърсим ГОСПОДА на Войнствата. Ще отида и аз¹.

(1) 2 Лек. 11:16; Ис. 2:3; Ер. 31:6

22 И ще дойдат много племена и силни народи да потърсят ГОСПОДА на

Войнствата в Ерусалим и да се помолят пред ГОСПОДА¹.

(1) гл. 2:11; 14:16; Мих. 4:2; Деян. 15:17

23 Така казва ГОСПОД на Войнствата: В онези дни десет мъже от всякакви езици на народите ще хванат, да, ще хванат полата на един мъж юдеин и ще кажат: Искаме да ходим с вас, защото чухме, че Бог е с вас¹. (1) Рут 1:16;

2 Лек. 15:9; Ест. 8:17; Ис. 45:14; 55:5; 1 Кор. 14:25

9 ГОСПОДНОТО слово, наложено за земята Адрах; и Дамаск¹ е почивката му, защото окоето на ГОСПОДА е върху човека и върху всички израилеви племена,

(1) Ер. 49:23; Ам. 1:3-5

2 а също над Емат¹, който граничи с него, и над Тир и Сидон², ако и да са много мъдри.

(1) Ер. 49:23; (2) Езек. 28:21,23

3 А Тир си построил крепост и натрупал сребро като прах и чисто злато – като уличната кал¹.

(1) Ис. 23:8

4 Ето, Господ ще го завладее и ще поразии силата му в морето, а той ще бъде погълнат от огън.

ст. 3:4; Ис. 14:28-32; Ер. 47; Езек. 25:15-17; Ам. 1:9,10

5 Аскалон ще види и ще се уплаши, и Газа – и ще се разтрепери много, и Акарон – защото очакването му ще се посрами¹. И царят ще погине от Газа и Аскалон няма да се насели.

(1) Соф. 2:4

6 Незаконороден ще живее в Азот и ще отсека гордостта на филистимците.

7 Ще отнема кръвта от устата му и гнусотиите измежду зъбите му¹; и ще остане и той за нашия Бог и ще бъде като хилядник в Юда, и Акарон – като евусееца².

(1) Ис. 65:4; (2) 2 Царе 24:18

8 Ще разположа за дома Си стан против войска, против онзи, който минава, и против онзи, който се връща, и никой насилник няма вече да премине над тях¹, защото сега видях с очите Си.

(1) 4 Царе 19:34; Пр. 3:25; Ис. 31:5; 54:14-17

9 Радвай се много, сионска дъще, викай от радост, ерусалимска дъще¹! Ето, твоят Цар идва при теб²; Той е

праведен и спасител, смирен³, и язещ на магаре, и на магаренце, рожба на магарница⁴.

(1) Мих. 4:8;

(2) гл. 2:10; Ис. 52:7; Езек. 21:27; (3) Мт. 11:29;

(4) 3 Царе 1:38; Мт. 21:5; Мк. 11:7; Лк. 19:35; Ин. 12:15

10 И аз ще избрея колесница от Ефрем и кон от Ерусалим; и ще се отсече бойният лък¹. И Той ще говори мир на народите² и владичеството Му ще бъде от море до море и от реката Ефрат – до краищата на земята³.

(1) Ис. 2:4; Ос. 2:18; Мих. 5:10; (2) Мих. 5:5; (3) Пс. 72:7,8

11 А за теб, чрез кръвта на завета ти¹ изведох затворниците ти от безводния ров².

(1) Мт. 26:27,28; Евр. 13:20; (2) Ис. 51:14

12 Върнете се в крепостта, затворници, които се надявате! Още днес възвестявам, че ще ти върна двойно².

(1) Ис. 49:9; Ер. 31:17; (2) Ис. 61:7

13 Защото си опънах Юда и лъка си напълих с Ефрем; и ще подбудя децата ти, Сионе, срещу децата ти, Гърция¹; и ще те направя като меч на воин².

(1) Дан. 8:21; (2) Мих. 5:8

14 И ГОСПОД ще се яви над тях и стрелата Му ще излезе като светкавица¹; и Господ БОГ ще надуе рога² и ще се понесе с вихрушките на юга³.

(1) Пс. 18:14; (2) Йоил 3:16; (3) Йов 37:9

15 ГОСПОД на Войнствата ще ги защитава¹; и те ще погълнат *противниците* и ще тъпчат камъни за прашка; и ще пият, и ще вдигат шум като от вино², и ще се изпълнят като чаши, като ъглите на олтара.

(1) гл. 2:5; 12:8; (2) гл. 10:7

16 И ГОСПОД, техният Бог, ще ги спаси в онзи ден като стадо на Своя народ¹, защото те са камъни в корона, блестящи над земята Му².

(1) Езек. 34:11,12; (2) Изх. 28:9,21; Ис. 54:12; 62:3

17 Защото колко велика е благостта Му и колко велика е красотата Му! Житото ще направи юношите да цъфтят, а младото вино – девиците¹.

(1) Пс. 144:12,13

10 Искайте от ГОСПОДА дъжд по времето на късния дъжд¹. ГОСПОД прави мълниците и ще им даде изоби-

лен дъжд², на всекиго – зеленина на полето³.

(1) Йов 29:23; 36:27;
(2) Ер. 10:13; Езек. 34:26; (3) Як. 5:7,18

2 Понеже домашните идоли говори-
ха суета¹ и чародеите видяха лъжливи
видения² и говориха измамни сънища,
и утешаваха суетно³, затова ще скитат
като овце, окаяни са, защото няма
пастир⁴.

(1) Ер. 10:8; Авак. 2:18; (2) Ис. 44:25;
Ер. 27:9,10; (3) Вжж. 13:1-5; Езек. 13:6,7; (4) Езек. 34:5,6

3 Гневът Ми пламна против пастири-
те¹ и ще накажа козлите²; защото ГОС-
ПОД на Войнствата посети стадото Си,
юдовия дом³, и ги направи като Своя
великолепен кон в бой⁴.

(1) Ер. 23:1,2; (2) Езек. 34:16,17; (3) Езек. 34:11; (4) Йов 39:25

4 От Него е крайгълният камък¹, от
Него е колыт², от Него е бойният лък,
от Него – всички властници заедно.

(1) Ис. 28:16; (2) Ис. 22:23

5 И те ще бъдат като силните, кои-
то тъпчат в боя *враговете в уличната*
кал¹; и ще воюват, защото ГОСПОД е
с тях², а язещите на коне ще се пос-
рамят³.

(1) Мал. 4:3; (2) Вжж. 20:1; (3) Ис. 31:1

6 Аз ще укрепя юдовия дом¹ и ще
спася йосифовия дом, и ще ги населя²,
защото се смелих над тях и ще бъдат,
като че не съм ги отхвърлял³, защото
Аз съм ГОСПОД, техният Бог, и ще им
отговоря⁴.

(1) Ис. 41:10; (2) Мих. 5:4;
(3) Ер. 30:20; (4) гл. 13:9; Ос. 14:8

7 Ефремците ще бъдат като силен
мъж¹ и сърцето им ще се радва като
от вино²; и синовете им ще видят и
ще се зарадват, сърцето им ще ликува
в ГОСПОДА³.

(1) гл. 12:8; (2) гл. 9:15; (3) Ис. 25:9

8 Ще им свирна и ще ги събера, за-
щото Аз ги изкупих¹; и ще се умножат,
както се бяха умножили².

(1) Ис. 48:20; Ер. 31:10,11; (2) Ер. 30:19; Мих. 2:12

9 И ще ги посея между народите¹ и те
ще Ме помнят в далечни места², и ще
живеят с децата си, и ще се върнат³.

(1) Ос. 2:23; (2) Ис. 64:5; Езек. 6:9; (3) Вжж. 30:1-3

10 И ще ги върна от египетската земя
и ще ги събера от Асирия¹, и ще ги
доведа в галаадската земя и в Ливан, и
няма да им е достатъчна *земята*².

(1) Ис. 27:13; Ос. 11:11; (2) Ис. 49:19

11 И ще премине през морето на

скръбта, и ще поразии вълните на мо-
рето¹, и ще пресъхнат всички дълбини
на реката *Нил*; и ще се повали гордост-
та на Асирия², а скипърът на Египет
ще се отнеме³.

(1) Ис. 11:15; 44:27; (2) Ис. 14:25; (3) Езек. 29:14,15

12 Аз ще ги укрепя в ГОСПОДА¹, и в
Неговото Име ще ходят², заявява ГОС-
ПОД.

(1) гл. 12:5; Еф. 6:10; (2) Мих. 4:5

11 Отвори, Ливане, вратите си и
огън ще пояде кедрите ти!¹

(1) Ер. 22:6,7

2 Ридай, елхо, защото падна кедрът,
защото благородните са опустошени!
Ридайте, васански дъбове¹, защото не-
пристъпната гора е повалена!

(1) Ис. 2:13

3 Глас на ридание на пастирите¹, за-
щото славата им е опустошена! Глас на
рев на млади лъвове², защото разко-
шът на Йордан е опустошен³!

(1) Ер. 25:36; (2) Езек. 19:2,3; (3) Ер. 49:19

4 Така казва ГОСПОД, моят Бог: Паси
овцете, *обречени на клане*,

5 чиито купувачи ги колят и не се
мислят за виновни¹, а продавачите им
казват: Благословен да е ГОСПОД, за-
щото забогатях²! – и пастирите им не
ги жалят³.

(1) Ер. 50:7;
(2) Ос. 12:8; Ам. 2:6; Откр. 3:17; (3) Езек. 34:3,4

6 Затова няма вече да пожела жите-
лите на земята¹, заявява ГОСПОД. И
ето, Аз предавам хората всеки в ръка-
та на другия² и в ръката на царя му;
и те ще разсипат земята, и Аз няма да
избявам от ръката им³.

(1) Езек. 9:10; (2) Ис. 3:5; (3) Псал. 5:8

7 И аз пасох овцете, *обречени на клане*,
наистина най-окаяните овце!¹ И си
взех две тояги²; едната нарекох Благ-
гост, а другата нарекох Връзки; и пасох
стадото.

(1) Ис. 40:11; Мт. 9:12; (2) Мих. 7:14

8 И избрех тримата пастири в един
месец. И душата ми се отегчи от тях, а
и тяхната душа се отврати от мен¹.

(1) Йн. 5:16

9 И казах: Няма да ви паса; което
умира, нека умира и което загива, нека
загива, а останалите нека ядат едно на
Друго месото си!¹

(1) гл. 13:8; Ис. 9:21

10 И взех тоягата си Благост и я счупих, за да унищожа завета, който бях сключил с всичките народи.

11 И в онзи ден се унищожи; и така окаяните от овцете, които внимаваха на мен, познаха, че това беше слово от ГОСПОДА¹.

(1) Ер. 32:8

12 Тогава им казах: Ако ви се вижда добро, дайте ми заплатата ми, а ако не, недейте. И те ми претеглиха заплатата ми – тридесет сребърника.

13 И ГОСПОД ми каза: Хвърли ги на грънчаря – славната цена, с която бях оценен от тях! И аз взех тридесетте сребърника и ги хвърлих в ГОСПОДНИЯ дом на грънчаря¹.

(1) Мт. 27:9,10

14 Тогава счупих и другата си тояга, Връзки, за да унищожа братството между Юда и Израил¹.

(1) Езек. 37:22

15 И ГОСПОД ми каза: Вземи си сега инструментите на безумен овчар.

16 Защото, ето, Аз ще издигна пастир на земята¹, който няма да се сеща за загиващите, няма да търси разпръснатите, няма да лекува ранената, няма да храни здравата, а ще яде месото на тлъстата и ще разсича копитата им.

(1) Дан. 11:36

17 Горко на безполезния пастир, който оставя стадото¹! Меч ще връхлети върху мишцата му и върху дясното му око. Мишцата му ще изсъхне напълно и дясното му око напълно ще угасне.

(1) Йн. 10:12

12 Наложено от ГОСПОДА слово за Израил, заявява ГОСПОД, който простира небесата¹ и основава земята² и образува духа на човека в него³:

(1) Бит. 1:8; (2) Ис. 44:24; (3) Бит. 2:7; Ис. 57:16

2 Ето, Аз правя Ерусалим чаша на омайване за всичките народи наоколо; ще гоуе и върху Юда при обсадата на Ерусалим¹.

(1) Мих. 5:1

3 И в онзи ден ще направя Ерусалим тегнеш камък за всичките народи; всички, които се наточарят с него, ще се смажат; и против него ще се събе-

рат всичките народи на света¹.

(1) гл. 14:2; Йоил 3:2,11,12; Мих. 4:11; Откр. 11:2

4 В онзи ден, заявява ГОСПОД, ще поразя всеки кон с ужас и ездача му – с лудост, а над юдовия дом ще държа очите Си отворени¹; и ще поразя всеки кон на народите със слепота².

(1) 3 Царе 8:29; (2) 4 Царе 6:18

5 И юдовите началници ще кажат в сърцето си: Ерусалимските жители са ми сила чрез ГОСПОДА на Войнствата, техния Бог¹.

(1) гл. 10:12; Ис. 28:5,6; 45:24

6 В онзи ден ще направя юдовите началници като *нажежено* огнище с огън сред дърва и като огнен факел сред снопове и ще погълнат надясно и наляво всичките околни народи¹; и Ерусалим пак ще се насели на мястото си, в Ерусалим².

(1) Авд. 18; Мих. 4:13; (2) гл. 14:10,11

7 И ГОСПОД ще спаси първо юдовите шатри, за да не се издигне великолепието на Давидовия дом и великолепието на ерусалимските жители над Юда.

8 В онзи ден ГОСПОД ще защити ерусалимските жители¹; и препъващият се между тях ще бъде в онзи ден като Давид², а Давидовият дом – като Бога, като Ангела ГОСПОДЕН пред тях³.

(1) гл. 9:15,16; (2) гл. 10:7; Ис. 33:24; Йоил 3:10;

(3) Изх. 23:20

9 И в онзи ден ще потърся да изтребя всичките народи, които идват против Ерусалим¹.

(1) Ис. 54:15; Аг. 2:22; Откр. 20:9

10 И ще излеза на Давидовия дом и на ерусалимските жители дух на благодат и на молитви¹; и те ще погледнат на Мен, когото прободоха². И ще плачат за Него, както се оплаква единствен син, и ще скърбят за Него, както се скърби за първороден³.

(1) гл. 13:9; 1 Царе 7:2; Езек. 39:29;

(2) Йн. 19:37; (3) Ам. 8:10; Мт. 24:30; Лк. 7:12,13

11 В онзи ден ще има голямо жалеене в Ерусалим, като жалеенето на Адад-Римон в низината Магедон¹.

(1) 2 Лет. 35:22-25; Откр. 16:16

12 И земята ще жалеє, всеки род насає: родът на Давидовия дом насає и жените им насає; родът на Натаню-

вия дом¹ насаме и жените им насаме;
(1) 2 Царе 5:14

13 родът на левиевия дом насаме, и жените им насаме; родът на Семей¹ насаме и жените им насаме; (1) Чис. 3:21

14 всички останали родове, всеки род насаме и жените им насаме¹.

(1) Езек. 7:16; Откр. 1:7

13 В онзи ден ще се отвори извор за Давидовия дом и за ерусалимските жители за *очистване от* грях и нечистота¹.

(1) Ис. 12:3; Езек. 36:25; Деян. 13:38,39; Римл. 11:26,27

2 И в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще отсека имената на идолите от земята и няма да се помнят вече¹; и пророците, и духа на нечистотата ще махна от земята.

(1) Иах. 23:13; Ис. 2:18; Ос. 2:17; Мих. 5:13

3 И ако някой още пророкува, тогава баща му и майка му, които са го родили, ще му кажат: Няма да живееш, защото говориш лъжа в Името на ГОСПОДА! И баща му и майка му, които са го родили, ще го прободат, когато пророкува¹.

(1) Втж. 18:20; Езек. 43:7

4 И в онзи ден пророците ще се посрамят¹ – всеки от видението си, когато е пророкувал – и няма да обличат козинява дреха², за да заблуждават.

(1) Мих. 3:7; (2) 4 Царе 1:8

5 И ще каже: Не съм пророк¹, аз съм мъж земеделец, защото човек ме е купил от младостта ми.

(1) Ам. 7:14

6 И ако някой му каже: Какви са тези рани сред ръцете ти? – ще отговори: Защото ме биха в дома на приятелите ми.

(1) 3 Царе 18:28

7 Меч, събуди се против пастира Ми¹, против мъжа, който Ми е съдружник², заявява ГОСПОД на Войнствата. Порази пастира и овцете ще се разпръснат³; и Аз ще обърна ръката Си върху малките.

(1) Йн. 10:11; (2) Ис. 53:10; Фил. 2:6; (3) Мт. 26:31; Мк. 14:27

8 И в цялата земя, заявява ГОСПОД, две части в нея ще се изтребят и ще изчезнат¹, а третата ще остане в нея².

(1) гл. 11:9; (2) Ис. 6:13

9 И ще прекарам третата част през огън и ще ги пречистя, както се пречиства среброто¹, и ще ги изпитам, както се изпитва златото². Те ще призват Името Ми³ и Аз ще им отговоря⁴; ще кажа: Мой народ са! – и те ще кажат: ГОСПОД е наш Бог⁵.

(1) Ис. 48:10; Ер. 9:7; Мал. 3:2,3; (2) Дан. 11:35; 1 Петр. 1:6,7; (3) гл. 12:10; (4) гл. 10:6; Пс. 91:15; (5) гл. 8:8; Пес. 2:16; Ер. 31:33; Езек. 14:11; Ос. 2:23

14 Ето, идва Ден на ГОСПОДА¹, когато пляквата ти ще се раздели сред теб.

(1) Соф. 1:7,14

2 И ще събере всичките народи на бой против Ерусалим¹. И градът ще бъде превзет, къщите ще бъдат разграбвани и жените – изнасилвани²; и половината от града ще отиде в плен, а останалият народ няма да бъде изтребен от града.

(1) гл. 12:3; Откр. 16:14-16; (2) Ис. 13:16; Псал. 5:11

3 И ГОСПОД ще излезе и ще воюва против онези народи, както в деня, когато воюва, в деня на битката¹.

(1) Иис. Нав. 10:10-14; Неем. 4:20; Ис. 29:7; Откр. 19:19

4 В онзи ден краката Му ще застанат на Елеонския хълм, който е срещу Ерусалим на изток¹. И Елеонският хълм ще се разцепи през средата си на изток и на запад, *ще се образува* много голяма долина и половината от хълма ще се отдръпне на север, а половината му – на юг².

(1) 2 Царе 15:30; Езек. 11:23; Деян. 1:12; (2) Мих. 1:4

5 И ще побегнете в долината на Моите планини, защото долината на планините ще стига до Асал. И ще побегнете, както бягахте от земетресението в дните на юдовия цар Озия¹. И ще дойде ГОСПОД, моят Бог, и всичките светии с Теб².

(1) Ам. 1:1; (2) Мт. 25:31; Юда 14; 2 Сол. 1:7,10

6 И в онзи ден няма да има светлина¹, блестящите тела ще се свият.

(1) Йона 2:2

7 И ще бъде единствен ден – той е известен на ГОСПОДА¹ – нито ден, нито нощ, а по вечерно време ще има светлина².

(1) Мт. 24:36; (2) Ис. 60:20; Откр. 21:25

8 И в онзи ден живи води ще излязат от Ерусалим¹: половината им към източното море и половината им към задното море; през лялото и през зимата ще бъде така. (1) Откр. 22:1

9 И ГОСПОД ще бъде Цар над цялата земя¹; в онзи ден ГОСПОД ще бъде един и Името Му едно².

(1) Пс. 97:1; Ис. 54:5; Мат. 1:14; Откр. 11:15; (2) Втж. 6:4

10 Цялата страна ще се превърне в равнина, от Гава¹ до Римон² на юг от Ерусалим; а Ерусалим ще се издигне и ще се насели на мястото си³ – от Вениаминовата порта⁴ до мястото на първата порта и до Портата на ъгъла⁵, и от кулата Ананеим⁶ до царските линове.

(1) Ис. Нав. 21:17; (2) Ис. Нав. 15:32; (3) Мих. 4:1; (4) Ер. 37:13; (5) 2 Лет. 26:9; (6) Неем. 3:1

11 И ще се живее в него и няма да има вече проклятие¹, и Ерусалим ще се насели в безопасност².

(1) Ер. 31:40; Откр. 22:3; (2) гл. 12:6; Втж. 33:28; Ер. 23:6

12 И ето язвата, с която ГОСПОД ще поразии всичките народи, които са воювали против Ерусалим¹: Месата им ще се разложат, докато още стоят на краката си, очите им ще се разложат в ямите си и езикът им ще се разложи в устата им.

(1) гл. 1:15,21; Езек. 38:22

13 И в онзи ден ще има голям смут от ГОСПОДА сред тях и те ще хващат всеки ръката на другия и ръката на всекиго ще се вдигне против ближния му¹.

(1) Съд. 7:22; Езек. 38:21

14 И Юда също ще воюва в Ерусалим; и богатството на всичките околни народи ще се събере – злато, сребро и дрехи в голямо количество¹.

(1) 2 Лет. 20:25; Езек. 39:10

15 И такава, като тази язва, ще бъде язвата на конете, на мулетата, на камилите и на магаретата, и на всичките животни, които ще бъдат в онези станове.

16 И всеки, който остане от всичките народи, дошли против Ерусалим, ще се изкачва от година на година да се покланя на Царя, ГОСПОДА на Войнствата¹, и да празнува празника на колибите².

(1) гл. 8:22; Ис. 66:23; (2) Лев. 23:34

17 И ако някои от родовете на земята не се изкачат в Ерусалим да се поклонят на Царя, ГОСПОДА на Войнствата, на тях няма да има дъжд¹.

(1) 3 Царе 8:35; Пс. 2:10-12

18 И египетският род ако не се изкачи и не дойде, на тях няма да има дъжд¹. Това ще бъде язвата, с която ГОСПОД ще поразии народите, които не се изкачат да празнуват празника на колибите².

(1) Ис. 60:12; Мих. 5:9; (2) ст. 16

19 Това ще бъде наказанието на Египет и наказанието на всичките народи, които не се изкачат да празнуват празника на колибите¹.

(1) ст. 16

20 В онзи ден на звънците на конете ще има надпис: Свят на ГОСПОДА¹. И котлите в дома ГОСПОДЕН ще бъдат като легените пред олтара².

(1) гл. 8:3; Изх. 28:36; (2) 3 Царе 7:50

21 И всеки котел в Ерусалим и в Юда ще бъде свят на ГОСПОДА на Войнствата; и всички, които жертват, ще идват и ще вземат от тях и ще варят в тях. И в онзи ден няма вече да има търговец* в дома на ГОСПОДА на Войнствата¹.

*или: ханаанец

(1) Езек. 44:9; Соф. 1:11; Откр. 21:27

Книгата на пророк МАЛАХИЯ

1 ГОСПОДНОТО слово, наложено на Малахия за Израил:

2 Аз ви възлюбих¹, заявява ГОСПОД, а вие казвате: В какво си ни възлюбил? Не беше ли Исав брат на Яков²? – заявява ГОСПОД, но Аз възлюбих Яков,
(1) Вжак. 4:37; 3 Царе 10:9; Ер. 31:3; (2) Бит. 25:25,26

3 а Исав намразих¹ и направих хълмовете му на пустош и наследството му – за пустинните чакали².

(1) Римл. 9:13; (2) Ис. 34:13; Езек. 35:7; Авд. 10

4 Ако каже Едом: Разорени сме, но ще съградим отново запустелите места! – така казва ГОСПОД на Войнствата: Те ще градят, но Аз ще събарям¹. И ще се нарекат предел на безбожието и народ, против който ГОСПОД негодува до века².

(1) Йов 12:14; Пс. 33:10;

(2) Ис. 34:5; Ер. 49:7; Езек. 25:13; Ам. 1:11

5 Очите ви ще видят това и ще кажете: Велик е ГОСПОД и отгътък израилевия предел¹!

(1) Пс. 83:18; Езек. 39:21

6 Син почита баща си¹ и слуга – господаря си². А ако Аз съм баща³, къде е почитта към Мен? И ако съм Господар, къде е страхът от Мен⁴ – казва ГОСПОД на Войнствата на вас, свещеници, които презирате името Ми⁵, но казвате: В какво презряхме името Ти?

(1) Изх. 20:12; (2) 1 Тим. 6:1; (3) Вжак. 32:6; Ис. 64:8; Йн. 8:41; (4) гл. 3:5; Ас. 6:46; (5) гл. 2:8; Езек. 22:26

7 Принасяте осквернен хляб на олтарата Ми¹, но казвате: С какво Те оскверних-

ме? С това, че казвате: Трапезата на ГОСПОДА е презряна².

(1) Лев. 21:6; (2) Езек. 41:22; 1 Кор. 10:21

8 И когато принасяте сляпо за жертва, не е ли зло? И когато принасяте куцо или болно, не е ли зло¹? Я го занеси на началника си – ще бъде ли благодарноположен към теб, ще те приеме ли? – казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Лев. 22:20-23

9 И сега, умолявайте Бога да се смили над нас! От вашата ръка е ставало това – ще ви приеме ли? – казва ГОСПОД на Войнствата.

10 Да беше затворил някой от вас вратите на храма, за да не палите огън на олтарата Ми напрасно! Нямам благоволение към вас, казва ГОСПОД на Войнствата, и принос няма да приема от ръката ви¹.

(1) гл. 2:13; Ер. 6:20

11 Защото от изгрева на слънцето до залеза му името Ми ще бъде велико между народите¹ и на всяко място ще се кади, ще се принася на името Ми², и то чист принос³, защото името Ми ще бъде велико между народите¹, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) 1 Лет. 16:25; Ис. 30:27; 59:19; Ер. 4:2; 10:6,7;

2 Сол. 1:12; (2) Соф. 2:11; Римл. 3:29;

(3) гл. 3:3; Ис. 19:21; 66:19; 1 Тим. 2:8; Откр. 15:4

12 Но вие го осквернявате, като казвате: Трапезата Господна е осквернена и плодът ѝ, ястието ѝ, е презряно.

13 И казвате: Ето, каква трудност!¹ И я презирате, казва ГОСПОД на Войнствата, и донасяте грабнатото и куцото, и болато. И като донасяте *такъв* принос, да го приема ли от ръцете ви? – казва ГОСПОД.

(1) 1 Йн. 5:3

14 И проклет да бъде измамникът, който има в стадото си мъжко, а обрича и жертва на Господа нещо с недостатък – защото Аз съм велик Цар¹, казва ГОСПОД на Войнствата, и името Ми е страшно между народите².

(1) Пс. 47:2; Зах. 14:9; (2) Пс. 102:15

2 И сега, свещеници, за вас е тази заповед.

2 Ако не послушате и ако не вземете присърце да отдадете слава на името Ми¹, казва ГОСПОД на Войнствата, тогава ще изпратя върху вас проклятието и ще прокълна благословието ви. Да, проклетех ги², понеже не взимате присърце.

(1) Ер. 13:16; (2) гл. 3:9; Вжж. 28:15

3 Ето, Аз ще смърмя потомството ви и ще посея изпращения по лицата ви, изпращенията на празниците ви, и ще ви изнесат с тях¹.

(1) 1 Царе 2:30; Наум 3:6

4 И ще познаете, че Аз ви изпратих тази заповед, за да бъде *потвърден* заветът Ми с Леви¹, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Чис. 18:2

5 Заветът Ми с него беше животът и мирът¹ и му ги дадох за страх, а той се боеше от Мен и трепереше от името Ми².

(1) Чис. 25:12; (2) Вжж. 33:9; Пр. 14:2

6 Законът на истината беше в устата му и неправда не се намери в устните му; той ходеше с Мен в мир и правота¹ и отвърна мнозина от беззаконие² –

(1) Бит. 5:22; (2) Як. 5:20

7 понеже устните на свещеника трябва да пазят знание и от устата му да се търси закона¹, защото той е пратеник на ГОСПОДА на Войнствата².

(1) Лев. 10:11; 2 Пет. 17:9; Езд. 7:10; Ер. 18:18; Аг. 2:11; Зах. 7:3; (2) Екл. 5:6

8 Но вие се отклонихте от пътя, препяхте мнозина в закона¹, съсипахте

завета на Леви², казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) гл. 1:6; 1 Царе 2:24; 4 Царе 16:11,16; Ер. 2:8; Езек. 22:26; Мт. 23:3; (2) Неем. 13:29; Езек. 44:7

9 Затова и Аз ви направих презрени и нищожни за целия народ¹, според както не пазите пътищата Ми, а сте пристрастни относно закона².

(1) Пр. 12:8; (2) Йов 32:21; Мих. 3:11

10 Нямаме ли ние всички един Отец¹? Не ни ли е създал един Бог²? Защо постъпваме коварно всеки против брат си, за да оскверняваме завета на бащите си?

(1) Ис. 63:16; 64:8; (2) Йов 31:15; 1 Кор. 8:6

11 Юда постъпи коварно¹ и мерзост се извърши в Израил и Ерусалим, защото Юда оскверни светилището на ГОСПОДА, което Той любил, и се ожени за дъщеря на чужд бог.

(1) Ер. 3:10

12 ГОСПОД ще отсече човека, който върши това¹, от шатрите на Яков; онзи, който бди и който отговаря, и който донася принос на ГОСПОДА на Войнствата.

(1) Лев. 18:29

13 И второ, правите това: Покривате със съзи олтара на ГОСПОДА, с плач и с въздишки¹; затова Той вече не се обръща към приноса и не го приема с благоволение от ръката ви².

(1) Неем. 5:1; (2) гл. 1:10; Мт. 5:23,24

14 А казвате: Защо? Защото ГОСПОД стана свидетел¹ между теб и жената на младостта ти, към която си постъпил невярно² – а тя ти е другарка и жена на завета ти³.

(1) гл. 3:5; Бит. 31:50; Ер. 29:23; (2) Пр. 5:20; (3) Пр. 2:17

15 Защото не ги ли направи Той едно – една плът, в която е духът? И защо една? За да очаква Божие потомство. Затова пазете се в духа си и никой да не постъпва невярно към жената на младостта си!

16 Защото мразя напускане¹, казва ГОСПОД, Израилевият Бог, и онзи, който покрива дрехите си с насмие, казва ГОСПОД на Войнствата. Затова пазете се в духа си и не постъпвайте невярно².

(1) Мт. 19:5-9; 1 Кор. 7:11; (2) Пр. 5:20

17 Дотегнахте на ГОСПОДА с думите

си¹, а казвате: С какво Му дотегнахме? С това, че казвате: Всеки, който върши зло, е добър в очите на ГОСПОДА и Той благоволява в тях. – Или: Къде е Богът на съда?²

(1) Ис. 43:24; (2) гл. 3:13-15; Ер. 12:1

3 Ето, Аз изпращам вестителя Си, който ще устрои пътя пред Мен¹. И Господ, когото търсите, внезапно ще дойде в храма Си². Да, Ангелът на завета, когото желаете, ето, идва³, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ис. 40:3; Мт. 11:10; Лк. 1:17,76;

(2) Мк. 11:11; Лк. 19:45; (3) Ис. 40:10

2 Но кой може да издържи деня на идването Му? И кой ще устои, когато Той се яви?¹ Защото Той е като огън, който пречиства, и като сапуна на перачи².

(1) 1 Царе 6:20; (2) Бит. 19:28; Ис. 4:4

3 Ще седне като един, който претопява и пречиства сребро, и ще очисти синовете на Леви¹ и ще ги пречисти като златото и като сребротото²; и те ще принасят на ГОСПОДА приноси с правда³.

(1) Чис. 8:6;

(2) Пр. 25:4; Ис. 1:25; 1 Петр. 1:7; (3) гл. 1:11; Пс. 4:5

4 Тогава приносят на Юда и на Ерусалим ще бъде приятен на ГОСПОДА¹ както в древните дни и както в предишните години.

(1) Езек. 20:40

5 И Аз ще се приближа до вас за съд и ще бъда бърз свидетел¹ против баячите и против прелюбодейците², и против кълнящите се лъжливо³, и против онези, които угнетяват наемниците в заплатата им⁴, вдовицата и сирачето, и онеправдават чужденеца⁵, и не се боят от Мен⁶, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) гл. 2:14; Мик. 1:2;

(2) Евр. 13:4; (3) Изх. 20:7; Зах. 5:3,4; (4) Яс. 5:4;

(5) Изх. 22:21; Вжк. 24:15,17; 27:19; (6) нл. 1:6; Ер. 5:29

6 Понеже Аз, ГОСПОД, не се изменям¹, затова вие, синове на Яков, не се довършихте².

(1) Изх. 3:15; Ис. 46:4;

Яс. 1:17; 2 Тим. 2:13; (2) Псалм 3:22; Авак. 1:12

7 От дните на бащите си се отклонявахте от наредбите Ми и не ги опазихте¹. Обърнете се към Мен, и Аз ще

се върна при вас², казва ГОСПОД на Войнствата. А вие казвате: От какво да се обърнем?

(1) Езек. 2:3; (2) Зах. 1:3

8 Ще краде ли човек Бога? А вие Ме крадете. И казвате: В какво Те крадем?¹ В десетъците и във възвишаемите приноси².

(1) Римл. 2:22; (2) Неем. 13:10

9 Вие сте наистина проклетни¹, защото Ме крадете, вие, целият народ!

(1) гл. 2:2

10 Донесете всичките десетъци в съкровищницата¹, за да има храна в дома Ми, и опитайте Ме сега за това, казва ГОСПОД на Войнствата, дали няма да ви отворя небесните отвори и да ви излея благословение в изобилие²!

(1) Неем. 10:35; (2) 2 Лк. 31:4,10; Мт. 6:33

11 И заради вас ще смърря изедника и няма вече да поврежда плодовете на земята ви¹, и лозата ви на полето няма да бъде безплодна², казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Йона 1:4; (2) Йона 2:22; Зах. 8:12

12 Всичките народи ще ви облажават¹, защото ще бъдете земя на благоволение², казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ис. 61:9; (2) Ис. 62:4

13 Дръзки са думите ви против Мен¹, казва ГОСПОД. А вие казвате: Какво сме си говорили против Теб?

(1) Ис. 3:8; Римл. 10:21; Юда 15

14 Казахте: Напразно е да се служи на Бога и каква полза, че сме пазили поръчението Му¹ и че сме ходили с жалене пред ГОСПОДА на Войнствата?²

(1) Йов 21:15; 34:9; (2) Ер. 44:18

15 И сега ние облажаваме горделивите; не само онези, които постъпват безбожно, успяват¹, но и изпитват Бога и се избавят².

(1) Пс. 73:3; (2) гл. 2:17; Екл. 8:14

16 Тогава боящите се от ГОСПОДА си говореха един на друг и ГОСПОД внимаваше и слушаше. И се написа книга¹ за спомен пред Него за онези, които се бояха от ГОСПОДА² и които зачитаха Името Му.

(1) Пс. 56:8;

(2) Неем. 1:11; Пс. 115:13; 147:11; Ис. 50:10; Откр. 11:18

17 И те ще бъдат Мои, казва ГОСПОД на Войнствата, *Мое* притежание в деня, който ще направя; и ще ги

щадя, както човек щади сина си¹, който му служи.

(1) Пс. 103:13

18 Тогава отново ще различите между праведен и безбожен, между онзи, който служи на Бога, и онзи, който не Му служи¹.

(1) Изк. 11:7

4 Защото, ето, идва Денят¹, който ще гори като пещ²; и всички горделиви и всички, които постъпват безбожно, ще бъдат плява и идващият ден ще ги изгори, казва ГОСПОД на Войнствата, така че няма да им остави нито корен, нито клонче³.

(1) Йона 2:31; Соф. 1:7,14,15; (2) Мт. 24:21,22; Откр. 16:8;

(3) Йов 18:16; Ис. 1:31; 5:24; 26:11; Езек. 28:18; Мт. 3:10

2 А на вас, които се боите от името Ми, ще изгрее слънцето на правдата¹ с изцеление в крилете си².

И ще излезете и ще се разиграете като телета от обора.

(1) 2 Царе 23:4; Екл. 8:12,13; Ис. 32:1; 60:2; Ер. 23:6; Ас. 1:78; (2) Ис. 30:26; Ер. 33:6

3 Ще стъпчете безбожните¹, защото те ще бъдат пепел под стъпалата на краката ви в деня, който определям, казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) 4 Царе 9:33

4 Помнете закона на слугата Ми Мойсей¹, който му заповядах на Хорив за целия Израил, наредби и правила².

(1) Втжк. 33:4; Евр. 3:5; (2) Втжк. 1:6; 4:14; Ис. 8:20

5 Ето, Аз ви изпращам пророк Илия¹, преди да дойде великият и страшен Ден на ГОСПОДА.

(1) 3 Царе 17:1; Мт. 11:14; Мк. 6:15; 9:12

6 И той ще обърне сърцето на бащите към синовете и сърцето на синовете към бащите им¹, за да не дойда и да поразя земята с проклятие.

(1) Ас. 1:17

Н о в и я т
З а в е т

Евангелието според МАТЕЙ

ст. 1-17: 1 Лев. 1:34; 2:1-15; 3:5,10-19; Лк. 3:23-38

1 Родословието¹ на Исус Христос,
Син на Давид², Син на Авраам³.

(1) Бит. 5:1; (2) гл. 22:42; 2 Царе 7:12; Ин. 7:42;
(3) Бит. 11:27; 17:5; Гал. 3:16

2 Авраам роди Исаак¹; Исаак роди
Яков²; Яков роди Юда и братята му³;

(1) Бит. 21:3; (2) Бит. 25:26; (3) Бит. 29:35; 35:22-26; Деян. 7:8

3 Юда роди Фарес и Зара от Тамар¹;
Фарес роди Есрон; Есрон роди Арам;

(1) Бит. 38:29,30; Рут 4:12

4 Арам роди Аминадав; Аминадав
роди Наасон; Наасон роди Салмон;

5 Салмон роди Вооз¹ от Рахав²; Вооз
роди Овид от Рут³; Овид роди Есей⁴;

(1) Рут 2:1; (2) Ис. Нав. 2:1; Як. 2:25; Евр. 11:31;
(3) Рут 4:13-17; (4) Ис. 11:1

6 а Есей роди цар Давид¹. Давид роди
Соломон от жената на Урия²;

(1) Рут 4:17-22; 1 Царе 16:12,13; 2 Царе 2:4; 5:3;
(2) 2 Царе 11:3; 12:24

7 Соломон роди Ровоам¹; Ровоам
роди Авия²; Авия роди Аса³;

(1) 3 Царе 11:43; (2) 3 Царе 14:31; (3) 3 Царе 15:8

8 Аса роди Йосафат¹; Йосафат роди
Йорам²; Йорам роди Озия³;

(1) 3 Царе 22:41; (2) 4 Царе 8:16; (3) 4 Царе 14:21

9 Озия роди Йотам¹; Йотам роди
Ахаз²; Ахаз роди Езекия³;

(1) 4 Царе 15:32; (2) 4 Царе 16:1; (3) 4 Царе 18:1

10 Езекия роди Манасия¹; Манасия
роди Амон²; Амон роди Йосия³;

(1) 4 Царе 20:21; (2) 4 Царе 21:18; (3) 4 Царе 21:24

11 а Йосия роди Ехония¹ и братята
му във времето на преселението във
Вавилон².

(1) 4 Царе 24:6; (2) 4 Царе 24:14-16; 25:11

12 А след преселението във Вавилон

Ехония роди Салатиил; Салатиил роди
Зоровавел¹;

(1) Езд. 3:2

13 Зоровавел роди Авиуд; Авиуд роди
Елиаким; Елиаким роди Азор;

14 Азор роди Садок; Садок роди Ахим;
Ахим роди Елиуд;

15 Елиуд роди Елеазар; Елеазар роди
Матан; Матан роди Яков;

16 а Яков роди Йосиф¹, мъжа на Ма-
рия, от която се роди Исус, който се
нарича Христос*².

*гр.: Помазаник, Месия (евр.)
(1) Лк. 1:27; Ин. 1:45; (2) гл. 27:17,22

17 И така, всичките родове от Авраам
до Давид са четиринадесет; от Давид
до преселението във Вавилон – чети-
ринадесет рода; и от преселението във
Вавилон до Христос – четиринадесет
рода.

ст. 18-25: Лк. 2:1-7

18 А рождението на Исус Христос
беше така: след като майка Му Мария
беше сгодена за Йосиф, преди да се
бяха съединили, тя се намери бремен-
на от Светия Дух¹.

(1) Лк. 1:27,35

19 А мъжът ѝ Йосиф, понеже беше
праведен, а пък не искаше да я изло-
жи¹, намисли да я напусне тайно².

(1) Чис. 5:30; (2) Вжк. 24:1

20 Но когато мислеше това, ето, Гос-
поден ангел¹ му се яви насън² и каза:
Йосифе, сине Давидов, не се бой да
вземеш жена си Мария, защото заче-
натото в нея е от Светия Дух.

(1) Лк. 1:11; (2) гл. 2:13,19,22

21 Тя ще роди син, когото ще наре-

чеш Исус*¹, защото Той е, който ще спаси народа Си² от греховете му³.

*на евр.: Иешуа – Господ, е спасение

(1) Лк. 1:31; (2) Тит 2:14; (3) Пс. 130:8; Ин. 1:29; Деян. 4:12

22 А всичко това стана, за да се събъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва:

23 „Ето, девицата ще зачене и ще роди син; и ще Го нарекат Емануил“¹, което се превежда: Бог с нас².

(1) Ис. 7:14; (2) Ис. 8:10

24 И така, Йосиф, като стана от сън, направи, както му заповяда Господният ангел, и взе жена си;

25 но не я позна, докато тя роди първородния си син¹; и Го нарече Исус².

(1) Гал. 4:4; (2) Лк. 2:21

2 А когато се роди Исус във Витлеем Юдейски¹ в дните на цар Ирод², ето, мъдrecи от изток пристигнаха в Ерусалим.

(1) Лк. 2:4-7; (2) Лк. 1:5

2 И казаха: Къде е родилият се Цар на юдеите¹? Защото видяхме звездата Му² на изток и дойдохме да Му се поклоним.

(1) гл. 27:11,29,37; Ин. 19:19; (2) Чис. 24:17

3 Като чу това, цар Ирод се смути, и цял Ерусалим с него.

4 Затова събра всички народни главни свещеници* и книжници и ги разпитваше къде трябваше да се роди Христос.

*действащият в момента първосвещеник, бившите първосвещеници и всички мъже от първосвещеническите семейства

5 А те му казаха: Във Витлеем¹ Юдейски, защото така е писано чрез пророка:

(1) Ин. 7:42

6 „И ти, Витлееме, земя юдова, никак не си най-малък между юдовите началства, защото от теб ще произлезе Вожд, който ще пасе Моя народ Израил“¹.

(1) 2 Царе 5:2; Пс. 78:71; Ис. 40:11; Мих. 5:2,4

7 Тогава Ирод повика тайно мъдrecите и внимателно научи от тях времето, когато се е явила звездата.

8 И като ги изпрати във Витлеем, каза: Идете, разпитайте внимателно за Детето; и като Го намерите, известете

ми, за да отида и аз да Му се поклоня.

9 А те, като изслушаха царя, си тръгнаха; и ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и спря над мястото, където беше Детето.

10 А като видяха звездата, се зарадваха с много голяма радост¹.

(1) Йона 4:6

11 И като влязоха в къщата, видяха Детето с майка Му Мария¹, паднаха и Му се поклониха; и като отвориха съкровищата си, Му принесоха дарове – злато, тамян и смирна².

(1) Лк. 2:16; (2) Пс. 72:10,11; Ис. 60:6

12 А понеже бяха предупредени от Бога насън да не се връщат при Ирод, те си отидоха през друг път в своята страна.

13 А след като си отидоха, ето, Господен ангел се яви насън на Йосиф¹ и каза: Стани, вземи Детето и майка Му и бягай в Египет², и остане там, докато ти кажа, защото Ирод ще потърси Детето, за да Го погуби³.

(1) гл. 1:20;

(2) 3 Царе 11:40; Ер. 26:21; (3) Лк. 13:31; Откр. 12:4

14 И тъй, той стана, взе Детето и майка Му през нощта и отиде в Египет,

15 където остана до смъртта на Ирод, за да се събъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: „От Египет повиках Сина Си“¹.

(1) Изх. 4:22,23; Ос. 11:1

16 Тогава Ирод, като видя, че беше подигран от мъдrecите, твърде много се разяри и прати да убият всичките момченца във Витлеем и във всичките му околности, на две години и по-малко, според времето, което внимателно беше изучил от мъдrecите.

17 Тогава се изпълни реченото от пророк Еремия, който казва:

18 „Глас се чу в Рама, плач и голямо ридание; Рахил оплакваше децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма“¹.

(1) Ер. 31:15

19 А като умря Ирод, ето, Господен ангел се яви насън на Йосиф¹ в Египет и каза:

(1) ст. 13

20 Стани, вземи Детето и майка Му и иди в израилевата земя; защото измряха онези, които искаха живота на Детето¹.

(1) Изх. 4:19

21 И така, той стана, взе Детето и майка Му и дойде в израилевата земя.

22 Но като чу, че над Юдея царувал Архелай на мястото на баща си Ирод, се страхуваше да иде там; и предупреден от Бога насън¹, се оттегли в галилейските страни;

(1) ст. 13

23 и дойде и се засели в един град, наречен Назарет¹, за да се сбъдне казаното чрез пророците, че ще се нарече Назарянин².

(1) гл. 21:11; Мк. 1:9; Лк. 1:26; Йн. 1:45; Деян. 10:38;
(2) гл. 26:71; Мк. 1:24; Лк. 18:37; Йн. 18:5; Деян. 22:8

ст. 1-12; Мк. 1:1-8; Лк. 3:1-18; Йн. 1:19-28

3 В онези дни дойде Йоан Кръстител¹ и проповядваше в юдейската пустиня, като казваше:

(1) Йн. 1:6

2 Покайте се¹, понеже наближи небесното царство².

(1) Мк. 6:12; Деян. 2:38;
(2) гл. 4:17; 10:7; Дан. 2:44; Мк. 1:15; Лк. 10:9

3 Защото този беше, за когото се е говорило чрез пророк Исаия, който каза: „Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа! Правете прави Неговите пътеки!“¹⁴

(1) Ис. 40:3; 57:14

4 А този Йоан носеше облекло от камилска козина¹ и кожен пояс около кръста си²; а храната му беше акриди и див мед³.

(1) Лк. 7:25; (2) 4 Царе 1:8; (3) гл. 11:18

5 Тогава излизаше при него Ерусалим, цяла Юдея и цялата йорданска околност¹

(1) гл. 11:7

6 и се кръщаваха от него в реката Йордан¹, като изповядваха греховете си.

(1) Йн. 3:23

7 А като видя, че мнозина от фарисеите и садукееите идваха да се кръстят от него, им каза: Рожби на усойница!¹ Кой ви предупреди да бягате от идеция гняв²?

(1) гл. 12:34; 23:33; Ис. 59:5; (2) Римл. 1:18

8 Затова, принасяйте плодове, достойни за покаяние¹;

(1) Деян. 26:20

9 и не мислете да си казвате: Авраам е нашият баща¹. Защото ви казвам, че Бог може и от тези камъни да издигне деца на Авраам.

(1) Йн. 8:39; Римл. 2:28,29

10 А и брадвата лежи вече при корена на дърветата. И така, всяко дърво, което не дава добър плод, се отсича и се хвърля в огъня¹.

(1) гл. 7:19; Лк. 13:7; Йн. 15:2,6

11 Аз ви кръщавам с вода¹ за покаяние; а Онзи, който идва след мен, е по-силен от мен², и на Него не съм достоен да поднеса сандалите³. Той ще ви кръсти със Светия Дух⁴ и с огън.

(1) Йн. 1:33; (2) Йн. 1:15; (3) Деян. 13:24,25; (4) Деян. 1:5

12 Лопатата е в ръката Му и Той здраво ще очисти хармана Си, и ще събере житото Си в житницата, а плевата ще изгори в неугасим огън¹.

(1) гл. 13:30,49,50; Мк. 9:48

ст. 13-17; Мк. 1:9-11; Лк. 3:21,22; Йн. 1:29-34

13 Тогава Исус дойде от Галилея при Йоан на Йордан, за да се кръсти от него.

14 А Йоан Го възпираше¹, като Му казваше: Аз имам нужда да се кръстя от Теб. И Ти ли идеш при мен?

(1) Йн. 13:6,8

15 А Исус в отговор му каза: Остави Ме сега, защото така ни подобава да изпълним всяка правда¹. Тогава Йоан Го остави.

(1) гл. 5:17

16 И като се кръсти, Исус веднага излезе от водата; и ето, отвориха Му се небесата и видя Божия Дух¹, че слизаше като гълъб и се спускаше на Него²;

(1) гл. 4:1; (2) Ис. 11:2; 61:1; Деян. 10:38

17 и ето, глас от небесата¹, който казваше: Този е възлюбеният Ми Син², в когото благоволих³.

(1) Йн. 12:28; (2) гл. 14:33; Пс. 2:7; Йн. 3:35;
(3) гл. 12:18; 17:5; Ис. 42:1; Лк. 9:35; 2 Петр. 1:17

ст. 1-11; Мк. 1:12,13; Лк. 4:1-13

4 Тогава Исус беше отведен от Духа в пустинята¹, за да бъде изкушаван от дявола.

(1) Деян. 8:29,39

2 И след като пости четиридесет дни и четиридесет нощи¹, най-после огладня².

(1) Изх. 34:28; 3 Царе 19:8; (2) гл. 21:18

3 И така, изкусителят дойде и Му каза: Ако си Божи Син¹, заповядай тези камъни да станат хлябове.

(1) Бит. 3:1; (2) гл. 27:40

4 А Той в отговор каза: Писано е: „Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божиите уста!“

(1) Втж. 8:3; Йн. 4:34

5 Тогава дяволът Го заведе в светия град¹, постави Го на крилото на храма и Му каза:

(1) гл. 27:53; Неем. 11:1; Ис. 52:1; Откр. 11:2

6 Ако си Божи Син¹, хвърли се долу; защото е писано: „Ще заповяда на ангелите Си за теб, и на ръце ще те носят, да не би да удариш в камък крака си?“

(1) гл. 27:40; (2) Пс. 91:11,12; Пр. 3:23

7 Исус му каза: Писано е още: „Да не изпитваш Господа, своя Бог!“

(1) Втж. 6:16; Деян. 5:9; 1 Кор. 10:9

8 И дяволът пак Го заведе на една много висока планина, показа Му всичките царства на света и тяхната слава и Му каза:

9 Всичко това ще Ти дам, ако паднеш и ми се поклониш!

10 Тогава Исус му каза: Махни се, Сатана, защото е писано: „На Господа, своя Бог, да се покланяш, и само на Него да служиш!“

(1) Втж. 6:13; 10:20; 1 Царе 7:3

11 Тогава дяволът Го остави¹; и ето, ангели дойдоха и Му служеха².

(1) Як. 4:7; (2) Лк. 22:43; Йн. 1:51; Евр. 1:6
ст. 12-17; Мк. 1:14,15; Лк. 4:14,15

12 А когато чу, че Йоан бил предаден на властта¹, Исус се оттегли в Галилея².

(1) гл. 11:2; 14:3; Лк. 3:20; (2) гл. 12:15; 14:13; Йн. 4:3,43

13 И като напусна Назарет, дойде и се настани в Капернаум¹, край езерото, в завулоновите и нефталимовите области,

(1) гл. 9:1; 11:23; Мк. 1:21; Лк. 4:30,31

14 за да се сбъдне реченото чрез пророк Исая, който казва:

15 „Завулоновата земя и нефталимовата земя, към езерото, отвъд Йордан, езическа Галилея,

16 народът, който седеше в тъмнина, видя голяма светлина; и на онези,

които седяха в страната и сянката на смъртта, на тях изгря светлина!“

(1) Ис. 9:1,2; Лк. 1:79; Йн. 1:5

17 Оттогава Исус започна да проповядва, като казваше: Покайте се, защото наближи небесното царство¹.

(1) гл. 3:2

ст. 18-21; Мк. 1:16-20; Лк. 5:1-11

18 И като ходеше край Галилейското езеро, видя двама братя – Симон, наречен Петър¹, и брат му Андрей² – че хвърляха мрежа в езерото, понеже бяха рибари.

(1) гл. 16:18; Мк. 3:16; (2) гл. 10:2; Йн. 1:40-42

19 И им каза: Елате след Мен¹, и аз ще ви направя ловци на хора.

(1) гл. 8:22; 9:9; Йн. 1:43

20 И те веднага оставиха мрежите и Го последваха¹.

(1) гл. 19:27

21 И като отмина оттам, видя други двама братя – Яков Зеведеев и брат му Йоан¹ – че кърпеха мрежите си в лодката с баща си Зеведей; и ги повика.

(1) гл. 10:2; Деян. 12:2

22 И те начаса оставиха лодката и баща си и Го последваха¹.

(1) ст. 20

ст. 23-25; Мк. 1:32-39; Лк. 4:40-44

23 Тогава Исус ходеше по цяла Галилея и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството, като изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ сред народа¹.

(1) гл. 9:35; Мк. 1:21; Лк. 4:15; Деян. 10:38

24 И се разнесе слух за Него по цяла Сирия; и довеждаха при Него всички болни, страдащи от разни болести и мъки, обладани от демони, епилептици и парализирани; и ги изцели¹.

(1) гл. 8:16; 12:15; 14:14,35,36; 15:30; 19:2; Мк. 6:55,56

25 И Го следваха големи множества от Галилея и Декапол, от Ерусалим и Юдея и от другата страна на Йордан¹.

(1) Мк. 3:7,8; Лк. 5:15

ст. 1-12; Лк. 6:20-23

5 А като видя множествата, Исус се изкачи на планината¹; и когато седна, учениците Му дойдоха при Него.

(1) гл. 15:29; Йн. 6:3

2 И като отвори устата Си, ги поучаваше, като казваше:

3 Блажени бедните по дух¹, защото е тяхно небесното царство².

(1) Ис. 57:15; (2) Як. 2:5

4 Блажени скърбящите, защото те ще се утешат¹.

(1) Пс. 119:28; Ис. 61:2,3; Йн. 16:20; Откр. 7:17

5 Блажени кротките, защото те ще наследят земята¹.

(1) Пс. 37:11

6 Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят¹.

(1) Пр. 21:21; Йн. 6:35

7 Блажени милостивите, защото на тях ще се покаже милост¹.

(1) Пс. 41:1

8 Блажени чистите по сърце¹, защото те ще видят Бога².

(1) Пс. 24:3,4; (2) Пс. 17:15; Откр. 22:4

9 Блажени миротворците, защото те ще се нарекат Божии синове¹.

(1) Евр. 12:14

10 Блажени гонените заради правдата, защото е тяхно небесното царство¹.

(1) 1 Петр. 2:19; 2 Сол. 1:5

11 Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло заради Мен¹.

(1) Деян. 5:41

12 Радвайте се и се веселете, защото е голяма наградата ви на небесата¹, понеже така гониха пророците, които бяха преди вас².

(1) Евр. 11:26; (2) гл. 23:31; Деян. 7:52; Як. 5:10

13 Вие сте солта на земята. Но ако солта обезсолее, с какво ще се осоли? Тя вече за нищо не става, освен да се изхвърли навън и да се търпе от хората¹.

(1) Мк. 9:50; Лк. 14:34,35

14 Вие сте светлината на света¹. Град, поставен на хълм, не може да се укрие.

(1) Йн. 8:12; Фил. 2:15

15 И когато запалят светило, не го слагат под шиника, а на светиланика, и то свети на всички, които са въщи¹.

(1) Мк. 4:21; Лк. 11:33

16 Също така нека свети вашата светлина пред хората, за да видят добрите ви дела¹ и да прославят вашия Отец, който е на небесата².

(1) Як. 3:13; 1 Тим. 5:25; (2) Йн. 15:8; 1 Петр. 2:12; Тит 2:7

17 Да не мислите, че съм дошъл да отменя закона или пророците? Не съм дошъл да отменя, а да изпълня¹.

(1) гл. 3:15; Ис. 42:21; Римл. 10:4

18 Защото, истина ви казвам: докато премине небето и земята¹, нито една йота, нито една точка от закона няма да премине, докато всичко не се събдне².

(1) Ис. 51:6; (2) гл. 24:35; Пс. 119:89; Ис. 40:8; Мк. 13:31; Лк. 16:17; Йн. 10:35; 1 Петр. 1:25

19 И така, който отмени една от тези най-малки заповеди и научи така хората, той ще се нарече велик в небесното царство¹.

(1) Пс. 119:4

20 Защото, казвам ви, че ако вашата праведност не надмине тази на книжниците и фарисеите¹, никак няма да влезете в небесното царство².

(1) Фил. 3:9; (2) гл. 18:3; 23:13; Мк. 10:15

21 Чули сте, че е било казано на древните: „Не убивай“¹; и: „Който убие, ще бъде виновен пред съда“².

(1) гл. 19:18; Изх. 20:13,14; Втж. 5:17,18; Мк. 10:19; Лк. 18:20; Як. 2:11; Римл. 13:9; (2) Изх. 21:12; Лев. 24:17

22 А пък аз ви казвам, че всеки, който се гневи на брат си (без причина), ще бъде виновен пред съда; и който каже на брат си: Рака*, ще бъде виновен пред Синедриона; а който му каже: Смахнат безумец, ще бъде виновен за огнения пъкъл¹.

*празноглавец, слабоумник, нехранимайко;

(1) гл. 18:8,9; 25:41; Мк. 9:43,47

23 И така, като принасяш дара си на олтара, ако там си спомниш, че брат ти има нещо против теб¹,

(1) Мк. 11:25

24 остави дара си там, пред олтара, и първо иди и се помири с брат си¹, и тогава ела и принеси дара си.

(1) гл. 18:15

25 Разбери се с противника си по-скоро, докато си на пътя с него, да не би противникът ти да те предаде на съдията, а съдията да те предаде на служителя и да бъдеш хвърлен в тъмница¹.

(1) гл. 6:15; 18:35; Мк. 11:26; Лк. 12:58,59

26 Истина ти казвам: никак няма да излезеш оттам, докато не изплатиш и последния кодрант¹.

(1) гл. 18:34

27 Чули сте, че е било казано: „Не прелюбодействай“¹.

(1) ст. 21

28 Но аз ви казвам, че всеки, който

гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си¹.

(1) гл. 15:19; 2 Царе 11:2; Йов 31:1; 2 Петр. 2:14

29 Ако дясното ти око те съблазнява*, извади го и го хвърли от себе си; защото е по-добре за теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл¹.

*или: подвежда към грях; (1) ст. 22; гл. 10:28

30 И ако дясната ти ръка те съблазнява*, отсечи я и я хвърли от себе си; защото по-добре е за теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл¹.

*или: подвежда към грях; (1) ст. 22; гл. 10:28

31 Още е било казано: „Който напусне жена си, нека ѝ даде разводно писмо“¹.

(1) гл. 19:7; Вжк. 24:1; Мк. 10:4

32 А пък аз ви казвам, че всеки, който напусне жена си, освен поради блудство, я прави да прелюбодейства¹; и който се ожени за нея, когато бъде напусната, той прелюбодейства².

(1) 1 Кор. 7:10,11; (2) гл. 19:9; Мк. 10:11; Ак. 16:18

33 Още сте чули, че е било казано на древните: „Не се кълни лъжливо¹, а изпълнявай клетвите си пред Господа“².

(1) Изх. 20:7; Лев. 19:12; Вжк. 5:11;

(2) Чис. 30:2; Вжк. 23:21; Пс. 50:14

34 Но аз ви казвам: никак да не се кълнете – нито в небето, защото то е престол на Бога¹;

(1) гл. 23:22; Пс. 11:4; Деян. 7:49; Як. 5:12

35 нито в земята, защото е Негово подножие¹; нито в Ерусалим, защото е град на великия Цар².

(1) Пс. 99:5; Ис. 66:1; Псалм 2:1; (2) Пс. 48:2

36 И в главата си да не се кълнеш, защото не можеш да направиш нито един косъм бял или черен.

37 Но говорят ви да бъде: да, да; не, не; а каквото е повече от това, е от лукавия¹.

ст. 38-48; Ак. 6:27-36

(1) Як. 5:12; 2 Кор. 1:17

38 Чули сте, че е било казано: „Око за око, зъб за зъб“¹.

(1) Изх. 21:24; Лев. 24:20; Вжк. 19:21

39 А пък аз ви казвам: Не се противете на змия¹; но ако те плесне някой по дясната буза, обърни му и другата².

(1) Як. 5:6; (2) Лев. 19:18; Пр. 20:22

40 На този, който би поискал да се съди с теб и да ти вземе ризата, остави му и горната дреха¹.

(1) 1 Кор. 6:7

41 Който те принуди да вървиш с него една миля, иди с него две.

42 Дай на този, който проси от теб, и не се отвърщай от онзи, който ти иска назаем¹.

(1) Вжк. 15:8; Пс. 37:21; Пр. 21:26

43 Чули сте, че е било казано: „Люби ближния си¹, а мрази неприятеля си“².

(1) гл. 19:19; 22:39; Лев. 19:18,34; Мк. 12:31,33; Ак. 10:27; Як. 2:8; Гал. 5:14; (2) Вжк. 23:5,6

44 Но аз ви казвам: обичайте неприятелите си и се молете за онези, които ви гонят¹,

(1) Йов 31:29; Ак. 23:34; Римл. 12:14,20; 1 Кор. 4:12

45 за да бъдете синове на вашия Отец, който е на небесата; защото Той прави слънцето Си да изгрява и над злите, и над добрите; и дава дъжд и на праведните, и на неправедните¹.

(1) Пс. 145:9; Деян. 14:17

46 Защото, ако любите онези, които любят вас, каква награда имате? Не правят ли това и бирициите?

47 И ако поздравявате само братята си, какво особено правите? Не правят ли това и езичниците?

48 И така, бъдете съвършени¹ и вие, както е съвършен вашият небесен Отец.

(1) гл. 19:21; Вжк. 18:13; Як. 1:4; Евр. 6:1

Б Внимавайте да не вършите правдата си пред хората¹, за да ви виждат; иначе нямате награда при вашия Отец, който е на небесата².

(1) гл. 23:5; (2) ст. 5,16

2 И така, когато правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагогите и по улиците, за да ги хвалят хората¹. Истина ви казвам: те са получили своята награда.

(1) Йн. 5:44; Фил. 2:3

3 А когато ти правиш милостиня, нека лявата ти ръка да не знае какво прави дясната,

4 за да бъде твоята милостиня в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно¹, ще те възнагради.

(1) ст. 6,18; Пс. 139:2,12

ст. 5-15; ср. Лк. 11:1-4

5 И когато се молиш, не бъди като лицемерите; защото те обичат да се молят стоящи по синагогите и по ъглите на улиците, за да ги видят хората. Истина ви казвам: те са получили своята награда¹.

(1) ст. 1,2,16

6 А ти, когато се молиш, влез във вътрешната си стайчка и като си затвориш вратата¹, се помоли на своя Отец, който е в тайно²; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради¹.

(1) 4 Царе 4:33; Ис. 26:20; Дан. 6:10; (2) ст. 18

7 А когато се молите, не говорете излишни думи както езичниците; защото те мислят, че ще бъдат послушани заради многословието си¹.

(1) 3 Царе 18:26-29; Екл. 5:2,3; Мк. 12:40

8 И така, не бъдете като тях; защото вашият Отец знае от какво се нуждаете, преди вие да Му искате¹.

(1) ст. 32; Лк. 12:30

9 А вие се молете така: Отче наш¹, който си на небесата², да се свети Твоего Име³;

(1) Ис. 63:16; (2) гл. 23:9; (3) Ис. 29:23

10 да дойде Твоето царство¹; да бъде Твоята воля², както на небето, така и на земята!

(1) Откр. 11:15; (2) гл. 26:42; Деян. 21:14

11 Дай ни днес всекидневния хляб¹,

(1) Пр. 30:8

12 и прости ни дълговете, както и ние прощаваме на нашите длъжници¹.

(1) гл. 18:21

13 И не ни въвеждай в изкушение, а ни избави от лукавия¹, (защото царството е Твое, и силата, и славата, до вековете. Амин).

(1) 2 Петр. 2:9; 2 Сол. 3:3; 2 Тим. 4:18

14 Защото, ако вие простите на хората прегрешенията им, то и небесният ви Отец ще прости на вас¹.

(1) Мк. 11:25; Лк. 6:37; Кол. 3:13

15 Но ако вие не простите на хората прегрешенията им, то и вашият Отец няма да прости вашите прегрешения¹.

(1) гл. 18:35; Мк. 11:26; Як. 2:13

16 А когато постите, не бъдете унили като лицемерите; защото те помрачават лицата си, за да се показват пред хората, че постят¹. Истина ви казвам:

те са получили своята награда².

(1) Ис. 58:5; (2) ст. 2,5

17 А ти, когато постиш, помажи главата си и умий лицето си,

18 за да не се показваш пред хората, че постиш, а пред твоя Отец, който е в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради¹.

(1) ст. 4,6
ст. 19-21; ср. Лк. 12:33,34

19 Не си събирайте съкровища на земята¹, където молец и ръжда ги разяждат² и където крадци подкопават и крадат³;

(1) Лк. 12:21; (2) Як. 5:2,3; (3) Пр. 23:4-5

20 а си събирайте съкровища на небето¹, където нито молец, нито ръжда ги разяждат и където крадци нито подкопават, нито крадат;

(1) гл. 19:21; Мк. 10:21; Лк. 18:22; Кол. 3:2; 1 Тим. 6:19; Евр. 10:34

21 защото, където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти.

ст. 22,23; Лк. 11:34-36

22 Окоето е светило на тялото. И така, ако окоето ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде осветено.

23 Но ако окоето ти е зло¹, цялото ти тяло ще бъде помрачено. И така, ако светлината в теб е тъмнина, то колко голяма ще е тъмнината! (1) гл. 20:15; Мк. 7:22

24 Никой не може да служи на двама господари¹, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не можете да служите на Бога и на мамона^{*2}.

(1) Римл. 6:16; (2) Лк. 16:13; Як. 4:4; 1 Ин. 2:15
ст. 25-34; ср. Лк. 12:22-31

25 Затова ви казвам: Не се безпокойте¹ за живота си – какво ще ядете или какво ще пиете; нито за тялото си – какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната, и тялото – от облеклото?

(1) 1 Петр. 5:7; 1 Кор. 7:32; Фил. 4:6

26 Погледнете небесните птици¹, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и пак небесният ви Отец ги храни. Вие не сте ли много по-ценни от тях²?

(1) Пс. 147:9; (2) гл. 10:29,31; 12:12; Пс. 145:15

27 И кой от вас може с безпокойство да прибави един лакът на ръста си?

28 И за облекло защо се безпокоите? Разгледайте полските кремове как растат – не се трудят, нито предат;

29 Но ви казвам, че дори Соломон в цялата си слава не се е обличал като един от тях¹.

(1) 3 Царе 3:13

30 Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещта, няма ли много повече да облича вас, маляверци¹?

(1) гл. 8:26; 14:31; 16:8

31 И така, не се безпокойте¹ и не казвайте: Какво ще ядем?; или: Какво ще пием?; или: Какво ще облечем? (1) ст. 25

32 Защото към всичко това се стремят езичниците; понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това¹.

(1) ст. 8

33 Но първо търсете Божието царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави.

34 Затова, не се безпокойте за утре, защото утрешният ден ще се безпокои за себе си¹. Достатъчно е на деня собственото му зло².

(1) Изх. 16:19; (2) Йов 7:1

ст. 1-6: Лк. 6:37,38,41,42

7 Не съдете, за да не бъдете съдени¹.

(1) Як. 4:11,12; 5:9; Римл. 2:1,3; 14:4,10; 1 Кор. 4:5

2 Защото, с какъвто съд съдите, с такъв ще ви съдят¹; и с каквото мярка мерите, с такава ще ви се мери².

(1) Як. 2:13; (2) Мк. 4:24

3 И защо гледаш съчицата в окоето на брат си, а не усещаш гредата в своето око?

4 Или как ще кажеш на брат си: Остави ме да извадя съчицата от окоето ти; а ето гредата в твоето око¹?

(1) гл. 23:24

5 Лицемерцо, първо извади гредата от своето око и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата от окоето на брат си.

6 Не давайте свято нещо на кучетата, нито хвърляйте бисерите си пред свинете, да не би да ги стъпчат с краката си и да се обърнат да ви разкъсат.

ст. 7-11: Лк. 11:5-13

7 Искайте, и ще ви се даде¹; търсете, и ще намерите²; хлопайте, и ще ви се отвори;

(1) гл. 18:19; 21:22; Мк. 11:24;

Ин. 14:13,14; Як. 1:5; 1 Ин. 5:14,15; (2) Вжж. 4:29;

1 Лек. 28:9; 2 Лек. 15:2; Пр. 8:17; Ер. 29:13,14

8 защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на този, който хлопа, ще се отвори.

9 Има ли между вас човек, който, ако му поиска син му хляб, ще му даде камък,

10 или ако поиска риба, ще му даде змия?

11 И така, ако вие, които сте зли¹, знаете да давате блага на децата си, колко повече вашият Отец, който е на небесата, ще даде добро² на тези, които искат от Него³!

(1) Бит. 6:5; 8:21; Римл. 3:10-12; (2) Як. 1:17; (3) Пс. 86:5

12 И така, всяко нещо, което желаете да правят хората на вас, това и вие правете на тях¹; защото това е, на което учат законът и пророците².

(1) Лк. 6:31; (2) гл. 22:40; Римл. 13:8-10

13 Влезте през тясната порта¹, защото широка е портата и пространен е пътят, който води към погубел², и мнозина са онези, които минават през тях.

(1) Лк. 13:24; (2) Пр. 14:12

14 Понеже тясна е портата и тесен е пътят, който води към живот, и малцина са онези, които ги намират¹.

(1) Пс. 16:11

ст. 15-20: Лк. 6:43-45

15 Пазете се от лъжливите пророци¹, които идват при вас в овчи дрехи, а отвътре са вълчи грабител².

(1) гл. 24:11,24; Вжж. 12:32; 13:1; Ер. 14:14; Мк. 13:22;

1 Ин. 4:1; (2) Деян. 20:29; Откр. 13:11

16 По плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни или смокини – от репей¹?

(1) Як. 3:12

17 Също така, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове.

18 Не може добро дърво да дава лоши плодове или лошо дърво да дава добри плодове.

19 Всяко дърво, което не дава добър

плод, се отсича и се хвърля в огън¹.

(1) гл. 3:10; Лк. 3:9

20 И така, по плодовете им ще ги познаете¹.

(1) гл. 12:33

ст. 21-29; Лк. 6:46-49

21 Не всеки, който Ми казва: Господи! Господи!¹ – ще влезе в небесното царство, а който върши волята на Моя Отец, който е на небесата².

(1) Ис. 29:13;

(2) гл. 12:50; 21:31; Яс. 1:22,25; 1 Ин. 2:17; Римл. 2:13

22 В онзи ден мнозина ще Ми кажат: Господи! Господи!¹ Не в Твоето ли Име пророкувахме², не в Твоето ли Име демони изгонвахме, и не в Твоето ли Име направихме много чудеса? –

(1) гл. 25:11; (2) Ер. 27:15

23 но тогава ще им заявя: Аз никога не съм ви познавал¹, махнете се от Мен вие, които вършите беззаконие!²

(1) гл. 25:12; Пс. 101:4;

(2) гл. 25:41; Пс. 6:8; 119:115; Лк. 13:25,27

24 И така, всеки, който чуе тези Мои думи и ги изпълнява¹, ще се сравни с разумен човек, който е построил къщата си на канара;

25 и завая дъждът, и придойдоха реките, и духнаха ветровете, и се устремиха върху тази къща; и тя не падна, защото беше основана на канара¹.

(1) Пр. 10:25; 12:7

26 И всеки, който чуе тези Мои думи и не ги изпълнява, ще се сравни с неразумен човек, който построил къщата си на пясък;

27 и завая дъждът, и придойдоха реките, и духнаха ветровете, и се устремиха върху тази къща; и тя падна, и падането и беше голямо¹.

(1) Ис. 28:17; Еаяк. 13:11

28 И когато Исус свърши тези думи¹, множествата се чудеха на учението Му²,

(1) гл. 11:1; 13:53; 19:1; 26:1;

(2) гл. 13:54; 19:25; 22:33; Мк. 6:2; Лк. 4:32; Деян. 13:12

29 защото ги поучаваше като Един, който има власт, а не като техните книжници¹.

(1) Мк. 1:22; Лк. 24:19; Ин. 7:46

ст. 1-4; Мк. 1:40-45; Лк. 5:12-16

8 А когато слезе от хълма, Го последваха големи множества.

2 И ето, един прокажен дойде при Него и като Му се кланяше, каза: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.

3 Тогава Исус простря ръка и се допря до него, и каза: Искам, бъди очистен. И начаса проказата се очисти от него.

4 И Исус му каза: Гледай да не кажеш *това* на никого¹; но за свидетелство на тях иди да се покажеш на свещеника² и прinesi дара, който Мойсей е заповядал.

(1) гл. 9:30; 12:16; 16:20; Мк. 1:34;

(2) Лев. 14:1-20; Лк. 17:14

ст. 5-13; Лк. 7:1-10; ср. Ин. 4:43-54

5 А когато влезе в Капернаум, един стотник дойде при Него и Му се молеше, като казваше:

6 Господи, слугата ми лежи у дома парализиран и много се мъчи.

7 Той му каза: Ще дойда и ще го изцеля.

8 Стотникът в отговор Му каза: Господи, не съм достоен да влезеш под стряхата ми; но кажи само една дума и слугата ми ще оздравее¹.

(1) Пс. 107:20

9 Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени на мен войници; и казвам на този: Иди! – и той отива; и на друг: Ела! – и той идва; а на слугата си: Направи това! – и той го прави.

10 Исус, като чу това, се почуди¹ и каза на онези, които Го следваха: Истина ви казвам: дори в Израил не съм намерил толкова голяма вяра².

(1) Мк. 6:6; (2) гл. 15:28

11 Но ви казвам, че мнозина ще дойдат от изток и от запад и ще насядат с Авраам, Исаак и Яков в небесното царство¹,

(1) Ис. 49:12; Лк. 13:29

12 а синовете на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина¹; там ще бъде плач и скръдане със зъби².

(1) 2 Петр. 2:17;

(2) гл. 13:42,50; 22:13; 24:51; 25:30; Лк. 13:28

13 Тогава Исус каза на стотника: Иди си. Както си повярвал, така нека ти бъде¹. И слугата оздравя в същия час².

(1) гл. 9:29; 2 Лет. 20:20; Мк. 9:23; (2) гл. 9:22; 15:28

ст. 14-17: Мк. 1:29-34; Лк. 4:38-41

14 И когато Исус дойде в къщата на Петър, видя, че тъща му¹ лежеше болна от треска.

(1) 1 Кор. 9:5

15 И се допря до ръката ѝ, и треската я остави; и тя стана и Му прислужваше.

16 А когато се свечери, доведоха при Него мнозина обладани от демони; и Той изгони духовете с една дума и изцели всичките болни¹,

(1) гл. 4:23,24; 17:18; Лк. 4:35

17 за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: „Той взе на Себе Си нашите немощи и болестите ни понесе“¹.

(1) Ис. 53:4

ст. 18-22: Лк. 9:57-62

18 И като видя Исус около Себе Си голямо множество, заповяда да минат отвъд¹.

(1) Мк. 4:35; Лк. 8:22

19 И дойде един книжник и Му каза: Учителю, ще Те следвам, където и да отидеш!

20 Исус му каза: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде глава да подслони¹.

(1) 2 Кор. 8:9

21 А друг от учениците Му каза: Господи, позволи ми първо да отида и да погребя баща си.

22 Но Исус му каза: Следвай Ме¹ и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци.

(1) гл. 4:19

ст. 23-27: Мк. 4:35-41; Лк. 8:22-25

23 И когато се качи на една лодка, учениците Му се качиха след Него.

24 И ето, в езерото се надигна голяма буря, дотолкова, че вълните покриваха лодката¹; а Той спеше.

(1) гл. 14:24; Пс. 107:25

25 Тогава се приближиха, събудиха Го и казаха: Господи, спаси! Загиваме!¹

(1) гл. 14:30; Пс. 50:15

26 А Той им каза: Защо сте страховити, малверци¹? Тогава стана, смърти ветровете и вълните и настана голяма тишина².

(1) гл. 6:30; (2) гл. 14:32; Пс. 65:7; 107:29

27 А хората се чудеха и казаха: Какъв е Този, че и ветровете и вълните Му се покоряват?¹

(1) Пс. 93:4

ст. 28-34: Мк. 5:1-20; Лк. 8:26-39

28 И когато дойде на отвъдната страна, в гадаринската страна, Го срещнаха двама обладани от демони, които излизаха от гробищата – твърде свирепи, така че никой не можеше да мине през онзи път.

29 И ето, те изкрещяха¹, като казваха: Какво имаме ние с Теб², Божи Сине? Нима си дошъл тук преди време да ни мъчиш?³

(1) Мк. 1:23; Деян. 8:7;

(2) 3 Царе 17:18; Йн. 2:4; (3) Мк. 1:24; Лк. 4:34

30 А надалеч от тях имаше голямо стадо свине, което пасеше.

31 И демоните Му се молеха, като казваха: Ако ни изпъдиш, изпрати ни в стадото свине!

32 И им каза: Идете. И те, като излязоха, отидоха в свинете; и ето, цялото стадо се спусна надолу по стръмнината в езерото и загина във водата.

33 А свинарите побягнаха и като отидоха в града, разказаха всичко – и това, което беше станало с обладаните от демони.

34 И ето, целият град излезе да посрещне Исус; и като Го видяха, Му се примолиха да си отиде от техните области¹.

(1) Йов 21:14

ст. 1-8: Мк. 2:1-12; Лк. 5:17-26

9 Тогава Той се качи на една лодка, премина и дойде в Своя Си град¹.

(1) гл. 4:13

2 И ето, донесоха при Него един паралитик, сложен на постелка; и Исус, като видя вярата им¹, каза на паралитика: Дерзай, синко, прощават ти се греховете².

(1) ст. 22,29; (2) Лк. 7:48

3 И ето, някои от книжниците си казаха: Този богохуства¹.

(1) гл. 26:65

4 А Исус, като видя мислите им¹, каза: Защо мислите зло в сърцата си?

(1) гл. 12:25; 22:18; Йн. 2:24,25

5 Защото кое е по-лесно? Да кажа: прощават ти се греховете; или да кажа: стани и ходи?

6 Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава

греховете – тогава каза на паралика: Стани, вдигни постелката си и иди у дома си!¹ (1) Йн. 5:8

7 И той стана и отиде у дома си.

8 А множествата, като видяха това, ги обзе страх и прославиха Бога, който беше дал такава власт на хората¹.

(1) гл. 15:31; 21:14,15; Ис. 29:23; Мк. 7:37
ст. 9-13; Мк. 2:13-17; Лк. 5:27-32

9 И като минаваше оттам, Исус видя един човек на име Матей¹, който седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме. И той стана и Го последва².

(1) гл. 10:3; (2) гл. 4:19-22

10 И когато беше седнал на трапезата* в къщата, ето, много бирници и грешници дойдоха и насядаха с Исус и с учениците Му.

*букв.: вземнал до трапезата, и така навсякъде в Новия Завет. В тогавашния бит храненето е ставало лежешком около ниска маса.

11 И фарисеите, като видяха това, казаха на учениците Му: Защо вашият Учител яде с бирниците и грешниците?¹

(1) гл. 11:19; Лк. 15:2

12 А Той, като чу това, каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните.

13 Но идете и се научете какво значи това: „Милост искам, а не жертва“¹, защото не съм дошъл да призова праведните, а грешните² (на покаяние).

(1) гл. 12:7; 23:23; Ос. 6:6; (2) гл. 18:11; 1 Тим. 1:15
ст. 14-17; Мк. 2:18-22; Лк. 5:33-39

14 Тогава при Него дойдоха учениците на Йоан¹ и казаха: Защо ние и фарисеите постим много, а Твоите ученици не посят?²

(1) Йн. 1:35; (2) Лк. 18:12

15 Исус им каза: Могат ли сватбарите да жалейт, докато младоженецът е с тях¹? Ще дойде обаче време, когато младоженецът ще им се отнеме, и тогава ще посят².

(1) Йн. 3:29; (2) гл. 17:23

16 Никой не кърпи стара дреха с нов плат; защото това, което трябва да я закърпи, отдира от дрехата и съдраното става по-лошо.

17 Нито наливат ново вино в стари мехове; иначе меховете се спукват, виното изтича и меховете се изхабяват. Но наливат ново вино в нови мехове, та и двете се запазват.

ст. 18-26; Мк. 5:21-43; Лк. 8:40-56

18 Когато им говореше това, ето, един началник дойде, падна пред Него, и казваше: Дъщеря ми току-що умря; но ела и положи ръката Си на нея, и тя ще оживее!

19 И Исус стана и го последва, а също и учениците Му.

20 И ето, една жена, която имаше кръвотечение¹ от дванадесет години, се приближи отзад и се допря до полите на дрехата Му², (1) Лев. 15:25; (2) гл. 23:5

21 защото си казваше: Ако се допря до дрехата Му, ще оздравея¹. (1) гл. 14:36

22 А Исус, като се обърна и я видя, каза: Дерзай, дъще¹, твоята вяра те изцели². И от същия час жената оздравя³.

(1) ст. 2; (2) ст. 29; Мк. 10:52; (3) гл. 8:13

23 И когато Исус дойде в къщата на началника и видя свирачите и разтревения народ, каза:

24 Идете си, защото момичето не е умряло, а спи¹. А те Му се присмиваха.

(1) Йн. 11:11

25 И като изпъдиха народа, Той влезе и я хвана за ръката; и момичето стана¹.

(1) 3 Царе 17:22;

4 Царе 4:35; 13:21; Лк. 7:15; Йн. 11:44; Деян. 9:40; 20:12

26 И това се разчу по цялата онази страна¹.

(1) Лк. 7:17

ст. 27-31; ср. гл. 20:29-34; Мк. 8:22-26; 10:46-52;
Лк. 18:35-43

27 А когато Исус си отиваше оттам, Го последваха двама слепи, които викаха и казваха: Смили се за нас, Сине Давидов¹!

(1) гл. 1:1; 12:23; 15:22; 21:9; 22:42

28 И като влезе къщи, слепите се приближиха до Него; и Исус им каза: Вярвате ли, че мога да сторя това? Те Му казаха: Да, Господи¹.

(1) Мк. 9:24; Деян. 14:9

29 Тогава Той се допря до очите им¹ и каза: Нека ви бъде според вярата ви².

(1) Йн. 9:6; (2) ст. 22; гл. 8:13

30 И очите им се отвориха¹. А Исус им заръча строго, като каза: Внимавайте никой да не узнае това!²

(1) Пс. 146:8; Ис. 35:5; (2) гл. 8:4; Мк. 1:44

31 А те, като излязоха, Го разгласиха по цялата онази страна¹.

(1) Мк. 1:45

32 И когато те излизаха, ето, доведоха при Него един ням човек, обдадан от демон¹.

(1) гл. 12:22; Лк. 11:14

33 И след като бе изгонен демонът, немият проговори¹. И множествата се чудеха и казваха: Никога не се е виждало такова нещо в Израил².

(1) Ис. 35:6; (2) гл. 12:23

34 А фарисеите казваха: Чрез началника на демоните Той изгонва демони-те¹.

(1) гл. 12:24; Мк. 3:22; Лк. 11:15; Йн. 7:20

35 И Исус обикаляше всичките градове и села и поучаваше в синагогите им, и проповядваше¹ благовестието на царството, и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ².

(1) Мк. 6:6; Лк. 8:1; (2) гл. 4:23

36 А когато видя множествата, се смили над тях¹, защото бяха изнемощели и пръснати като овце, които нямат пастир².

(1) гл. 14:14; 15:32; 20:34; Мк. 1:41; Лк. 7:13; (2) Чис. 27:17; 3 Царе 22:17; Езеж. 34:5; Мк. 6:34

37 Тогавата каза на учениците Си: Жетвата е изобилна, а работниците – малко;

38 затова, молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си¹.

(1) Лк. 10:2

10 И като повика дванадесетте Си ученика, даде им власт над нечисти духове, да ги изгонват, и да изцеляват всякаква болест и всякаква немощ¹.

(1) Мк. 6:7; Лк. 9:1

ст. 2-4; Мк. 3:13-19; Лк. 6:12-16; Деян. 1:13

2 А ето имената на дванадесетте апостоли: първият – Симон, който се нарича Петър¹, и брат му Андрей²; Яков Зеведеев и брат му Йоан³;

(1) гл. 16:17,18; Йн. 1:42; 1 Петр. 1:1; (2) гл. 4:18; (3) гл. 4:21; 20:20

3 Филип¹ и Вартоломей; Тома² и Матей, бирникът³; Яков Алфеев и Тадей;

(1) Йн. 1:43; (2) Йн. 11:16; (3) гл. 9:9

4 Симон Зилот и Юда Искариотски, който Го и предаде¹.

(1) гл. 26:14

ст. 5-15; Мк. 6:7-13; Лк. 9:1-6; ср. Лк. 10:1-12

5 Тези дванадесет души Исус изпрати и им заповяда, като каза: Не пътувайте към езичниците и в самарянски град не влизайте¹;

(1) 4 Царе 17:24; Езд. 4:10

6 а по-добре отивайте при изгубените овце от израилевия дом¹.

(1) гл. 15:24; Деян. 11:19; 13:46

7 И като ходите, проповядвайте, като казвате: Небесното царство наближи¹.

(1) гл. 3:2

8 Болни изцелявайте, мъртви възкресявайте, прокажени очиствайте, демони изгонвайте¹; даром сте приели, даром давайте².

(1) Мк. 16:17,18; (2) 3 Йн. 7

9 Не вземайте нито злато, нито сребро, нито медна монета в пояса си¹,

(1) Лк. 22:35

10 нито торба за път, нито две ризи, нито сандали, нито тояга; защото работникът заслужава своята прехрана¹.

(1) Чис. 18:31; 1 Кор. 9:4,14; 1 Тим. 5:18

11 И в който и да било град или село като влезете, разпитвайте кой в него е достоен, и там оставайте, докато си отидете¹.

(1) Деян. 16:15

12 А когато влизате в дома, поздравявайте го.

13 И ако домът бъде достоен, нека дойде на него вашият мир; но ако не бъде достоен, мирът ви нека се върне към вас.

14 И ако някой не ви приеме и не послуша думите ви, като излизате от дома му или от онзи град, отърсете праха от краката си¹.

(1) Деян. 13:51

15 Истина ви казвам: по-леко ще бъде на содомската и гоморската земя¹ в съдния ден, отколкото на онзи град².

(1) Бит. 19:24,25; (2) гл. 11:22,24; Плач 4:6;

Лк. 10:14; 20:47; Откр. 20:12

ст. 16-22; ср. гл. 24:9-13; Мк. 13:9-13; Лк. 12:11-12; 21:12-17

16 Ето, аз ви изпращам като овце посред вълци¹; и така, бъдете разумни като змиите и незлобиви като гълъбите.

(1) Лк. 10:3

17 И се пазете от хората, защото ще ви предават на съдилица и в синагогите си ще ви бият¹.

(1) гл. 23:34; Деян. 5:40; 6:12; 22:19; 2 Кор. 11:24

18 Да! И пред управители и царе ще ви извеждат заради Мен, за да свидетелствате на тях и на народите¹.

(1) гл. 24:14; Йн. 15:27; Деян. 23:33; 27:24

19 А когато ви предадат, не се безпокойте как или какво да говорите, за-

щото в същия час ще ви се даде какво да говорите¹.

(1) Изх. 4:12

20 Защото не сте вие, които говорите, а Духът на Отца ви, който говори във вас.

21 Брат брата ще предаде на смърт, и баща – детето; и деца ще се надигнат против родителите и ще ги докарват до смърт¹.

(1) ст. 35,36; Мик. 7:6

22 Ще бъдете мразени от всички заради Моето Име¹; а който устои докрай, той ще бъде спасен.

(1) Лк. 6:22; Йн. 15:21

23 А когато ви преследват в този град, бягайте в другия¹; защото, истина ви казвам: няма да свършите израилевите градове, докато дойде Човешкият Син.

(1) гл. 23:34; Деян. 14:6

24 Ученикът не е по-горен от учителя си, нито слугата е по-горен от господаря си¹.

(1) Лк. 6:40; Йн. 13:16

25 Достатъчно е на ученика да бъде като учителя си, и на слугата – като господаря си. Ако стопанина на дома нарекоха Веезевул¹, то колко повече – домашните Му!

(1) гл. 12:24; Йн. 8:48

26 И така, не се бойте от тях; защото няма нищо покрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае¹.

(1) Мк. 4:22

27 Това, което ви говоря в тъмно, кажете го на светло; и което чуете на уху, прогласете го от покрива.

28 Не се бойте от онези, които убиват тялото, а душата не могат да убият¹; а по-скоро се бойте от Онзи, който може и душа, и тяло да погуби² в пъкъл³.

(1) Ер. 1:8; 1 Петр. 3:14; Откр. 2:10;

(2) Як. 4:12; (3) гл. 5:29,30

29 Не се ли продават две врабчета за един асарий? И пак нито едно от тях няма да падне на земята без *волята* на вашия Отец.

30 А на вас и космите на главата са всички преброени.

31 И така, не се бойте: вие сте поценни от много врабчета¹.

(1) гл. 6:26

32 И така, всеки, който изповяда Мен

пред хората, ще го изповядам и аз пред Моя Отец, който е на небесата¹.

(1) Римл. 10:9; Откр. 3:5

33 Но всеки, който се отрече от Мен¹ пред хората, ще се отрече и аз от него пред Моя Отец, който е на небесата².

(1) 2 Петр. 2:1; 1 Йн. 2:23; Юда 4;

(2) Мк. 8:38; Лк. 9:26; 2 Тим. 2:12

34 Да не мислите, че дойдох да донеса мир на земята; не дойдох да донеса мир, а меч.

35 Защото дойдох да разлъча човек от баща му, дъщеря – от майка ѝ и снаха – от свекърва ѝ;

36 и неприятели на човека ще бъдат домашните му¹.

(1) ст. 21; Лк. 12:51-53

37 Който обича баща или майка повече от Мен, не е достоен за Мен; и който обича син или дъщеря повече от Мен, не е достоен за Мен¹;

(1) Втзк. 13:6-10; 33:9

38 и който не вземе кръста си и Ме следва, не е достоен за Мен¹.

(1) гл. 16:24; Мк. 8:34

39 Който намери живота си, ще го изгуби, и който изгуби живота си заради Мен, ще го намери¹.

(1) гл. 16:25; Лк. 9:24; 14:26,27; Йн. 12:25; 2 Тим. 2:11

ст. 40-42; ср. гл. 25:34-40

40 Който приема вас, Мен приема; и който приема Мен, приема Този, който Ме е пратил¹.

(1) гл. 18:5; Мк. 9:37; Лк. 9:48; Йн. 12:44; Гал. 4:14

41 Който приема пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който приема праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи¹.

(1) 4 Царе 4:8,17

42 И който напои един от тези малките само с една чаша студена вода в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си¹.

(1) Мк. 9:41; Евр. 6:10

11 А Исус, когато свърши наставленията Си към дванадесетте Си ученици¹, замина оттам да поучава и проповядва по градовете им.

(1) гл. 7:28

ст. 2-19; Лк. 7:18-35

2 А Йоан, като чу в тъмницата¹ за

делата на Христос, прати от учениците си да Му кажат:

(1) гл. 4:12; Лк. 3:20

3 Ти ли си Онзи, който има да дойде, или друг да очакваме?¹

(1) Йн. 10:24

4 Исус в отговор им каза: Идете и съобщете на Йоан това, което чувате и виждате:

5 слепи проглеждат, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват, мъртви биват възкресявани¹ и на сиромасите се проповядва благовестието².

(1) Ис. 35:5,6; Йн. 5:36; (2) Ис. 29:18,19; 61:1

6 И блажен онзи, който не се отвръща от Мен¹.

(1) гл. 13:57; 26:31; Ис. 8:14,15; 1 Петр. 2:8

7 И когато те си отиваха, Исус започна да казва на множествата за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята?¹ Тръстика ли, от вятър размолявана?

(1) гл. 3:1,5

8 Но какво излязохте да видите? Човек ли, в меки дрехи облечен? Ето, тези, които носят меки дрехи, са в царските дворци.

9 Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк¹.

(1) гл. 14:5; 21:26; Лк. 1:76

10 Защото този е, за когото е писано: „Ето, Аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, който ще устрои пътя Ти пред Теб!“

(1) Мал. 3:1; Мк. 1:2; Йн. 3:28

11 Истина ви казвам: между родените от жени не се е издигнал по-велик от Йоан Кръстител¹; обаче най-малкият в небесното царство е по-голям от него.

(1) Лк. 1:15

12 А от дните на Йоан Кръстител досега небесното царство бива насилвано и насилници го грабват¹.

(1) Лк. 16:16

13 Защото всичките пророци и законът пророкуваха до Йоан¹;

(1) Йн. 1:6-8; 5:33

14 и ако искате да го приемете, това е Илия, който имаше да дойде¹.

(1) гл. 17:13; Мал. 4:5; Мк. 9:13; Лк. 1:17; Йн. 1:21

15 Който има уши да слуша, нека слуша¹.

(1) гл. 13:9,43; Мк. 4:9,23; Лк. 8:8; Откр. 2:7

16 А на какво да прилича това покаяние? То прилича на деца, които седят

по пазарите и викат на другарите си, като им казват:

17 Свирихме ви, и не играхте; пяхме ви жални песни, и не жалеехте.

18 Защото дойде Йоан, който нито ядеше, нито пиеше¹, и казват: Има демон².

(1) гл. 3:4; Лк. 1:15; (2) гл. 21:25

19 Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казват: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците!¹ Но пак, мъдростта се оправдава от делата си.

(1) гл. 9:11; 12:32

ст. 20-24; Лк. 10:13-16

20 Тогава започна да укорява градовете, където се извършиха повечето от Неговите чудеса, защото не се покаяха:

21 Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако в Тир и Сидон¹ се бяха извършили чудесата, които се извършиха у вас, те отдавна биха се покаjali във вретиче и пепел².

(1) Езек. 28:1-19,21-23; (2) Йона 3:6

22 Но казвам ви: на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на вас¹.

(1) гл. 10:15; Лк. 12:48

23 И ти, Капернауме, който си се издигнал до небесата¹, до ада ще бъдеш свален²! Защото, ако се бяха извършили в Содом³ чудесата, които се извършиха в теб, той и до днес би останал.

(1) гл. 4:13; (2) Ис. 14:15; (3) Бит. 18:20

24 Но казвам ви, че в съдния ден на содомската земя ще бъде по-леко, отколкото на теб¹.

(1) ст. 22

ст. 25-27; Лк. 10:21,22

25 В онова време Исус заговори, като каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята¹, защото си скрил това от мъдрите и разумните², а си го открил на невръстните³.

(1) Деян. 17:24; (2) Йов 37:24; (3) 1 Кор. 1:26-29

26 Да, Отче, защото така Ти се видява угодно.

27 Всичко Ми е предадено от Моя Отец¹; и освен Отец, никой не познава Сина; нито познава някой Отца, освен Синът² и онзи, на когото Синът би благоволел да го открие³.

(1) гл. 28:18; Йн. 3:35; 17:2; Евр. 2:8; (2) Йн. 7:29; (3) Йн. 1:18; 1 Йн. 2:13,14

28 Елате при Мен всички, които сте отрудени и обременени¹, и аз ще ви дам почивка. (1) Пс. 38:4

29 Вземете Моето иго върху себе си и се научете от Мен¹, защото съм крътък² и смирен по сърце³; и ще намерите почивка за душите си⁴. (1) Еф. 4:20; (2) Пс. 45:4; (3) Зах. 9:9; 2 Кор. 10:1; (4) Ер. 6:16

30 Защото Моето иго е благо и Моето бреме е леко¹. (1) 1 Йн. 5:3

ст. 1-14: Мк. 2:23-3:6; Лк. 6:1-11

12 По онова време, в една събота, Исус минаваше през посевите, а учениците Му, като огладняха, започнаха да късат класове и да ядат¹. (1) Втжк. 23:25

2 А фарисеите, като видяха това, Му казаха: Виж, Твоите ученици вършат това, което не е позволено да се върши в събота!¹ (1) Йн. 5:10

3 А Той им каза: Не сте ли чели какво направи Давид, когато огладня той и мъжете, които бяха с него¹;

(1) 1 Царе 21:3-6

4 как влезе в Божия дом и яде присъствените хлябове, които не беше позволено да яде нито той, нито онези, които бяха с него, а само свещениците¹?

(1) Лев. 24:9

5 Или, не сте ли чели в закона, че в съботен ден свещениците в храма надушават съботата и не са виновни¹?

(1) Чис. 28:9; Йн. 7:23

6 Но казвам ви, че тук има нещо повече от храма¹.

(1) ст. 41,42

7 Но ако знаехте какво значи *това*: „Милост искам, а не жертва“¹, не бихте осъдили невинните.

(1) гл. 9:13; Ос. 6:6

8 Защото Човешкият Син е Господар на съботата¹.

(1) Изх. 16:29

9 И като замина оттам, дойде в синагогата им.

10 Там имаше един човек с изсъхнала ръка; и за да обвинят Исус¹, Го попитаха: Позволено ли е човек да изцелява в събота?²

(1) Йн. 8:6; (2) Лк. 13:14

11 И Той им каза: Кой човек от вас, ако има една овца и тя в съботен ден падне в яма, няма да я улови и извади?¹

(1) Лк. 14:5

12 А колко по-ценен е човекът от овцата!¹ Затова е позволено да се прави добро в съботен ден. (1) гл. 6:26

13 Тогава каза на човека: Протегни ръката си. И той я протегна; и тя стана здрава като другата.

14 А фарисеите, като излязоха, се наговориха против Него как да Го погубят¹.

(1) гл. 21:46; 26:4; Йн. 5:16

ст. 15-21: Мк. 3:7-12; Лк. 6:17-19

15 Но Исус, като разбра, се оттегли оттам¹; и голямо множество Го последва, и Той ги изцели всички².

(1) гл. 4:12; (2) гл. 4:24

16 И им заръча да не разгласяват за Него¹,

(1) гл. 8:4

17 за да се сбъдне реченото чрез пророк Исая, който казва¹:

(1) Ис. 42:1-4

18 „Ето Моят Служител, когото избрах; Моят Възлюбен, в когото е благоволение на душата Ми¹. Ще положи Духа Си на Него², и Той ще възвести съд на народите.

(1) гл. 3:17; (2) Ис. 11:2; 61:1

19 Няма да се скара¹, нито да извика, нито ще чуе някой гласа Му по улиците.

(1) 2 Тим. 2:24

20 Смазана тръстика няма да пречупи и тлеещ фитил няма да угаси¹, докато изведе съда към победа².

(1) Ис. 57:15; (2) Ис. 11:4,5

21 И в Неговото Име народите ще се надяват¹.

(1) Ис. 11:10; Римс. 15:12

ст. 22-37: Мк. 3:20-30; Лк. 11:14-23; 12:10

22 Тогава доведоха при Него един обладан от демон, сляп и нем¹; и го изцели, така че немият говореше и виждаше².

(1) гл. 9:32; (2) Ис. 35:5,6

23 И всичките множества се смаяха и говореха: Да не би Този да е Давидовият Син?¹

(1) гл. 9:27,33

24 А когато фарисеите чуха това, казаха: Този не изгонва демоните *иначе*, освен чрез началника на демоните, Велезевул¹.

(1) гл. 9:34; 10:25

25 А Исус, като знаеше техните мисли¹, им каза: Всяко царство, разделено само против себе си, запустява; и нито един град или дом, разделен сам против себе си, няма да устои. (1) гл. 9:4

26 Ако Сатана изгонва Сатана, той се е разделил сам против себе си: тогава как ще устои неговото царство?

27 При това, ако Аз изгонвам демоните чрез Веелзевул, чрез кого ги изгонват вашите синове? Затова те ще ви бъдат съдии.

28 Но ако Аз изгонвам демоните чрез Божия Дух, то Божието царство е дошло до вас.

29 Или как може да влезе някой в къщата на силния и да му ограби покъщината, ако първо не върже силния? И тогава ще ограби къщата му.

30 Който не е с Мен, той е против Мен; и който не събира с Мен, разпийва¹.

(1) Мк. 9:40

31 Затова ви казвам: всеки грях и хула ще се прости на хората; но хулата *против* Духа няма да се прости¹.

(1) Евр. 10:26

32 И ако някой каже дума против Човешкия син¹, ще му се прости, но ако някой говори против Светия Дух², няма да му се прости нито в този свят, нито в бъдещия.

(1) гл. 11:19; (2) Евр. 10:29

33 Или направете дървото добро и плода му добър, или направете дървото лошо и плода му лош; защото от плода се познава дървото¹.

(1) гл. 7:17,20

34 Рожби на усойница!¹ Как можете да говорите добро, като сте зли? Защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата².

(1) гл. 3:7; (2) гл. 15:18

35 Добрият човек от доброто си съкровище изважда добри неща, а злият човек от злото си съкровище изважда зли неща¹.

(1) Ис. 32:6-8; Лк. 6:45

36 И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат хората¹, ще отговарят в съдния ден².

(1) Юда 15; (2) Екл. 12:14; Деян. 17:31; Яс. 5:12; Римл. 14:12

37 Защото от думите си ще се оправдаеш, и от думите си ще се осъдиш¹.

(1) Лк. 19:22

ст. 38-42; Лк. 11:29-32

38 Тогава някои от книжниците и фарисеите Му отговориха и казаха: Учителю, искаме да видим знамение от Теб¹.

(1) гл. 16:1; Мк. 8:11; 1 Кор. 1:22

39 А Той в отговор им каза: Зло и прелюбодейно поколение иска знамение, но *друго* знамение няма да му се даде, освен знамението на пророк Йона¹.

(1) гл. 16:4; Мк. 8:12

40 Защото, както Йона беше в корема на морското чудовище три дни и три нощи¹, така и Човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи².

(1) Йона 1:17; (2) гл. 16:21; 1 Кор. 15:4

41 Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го осъдят¹, защото те се покаяха чрез проповедта на Йона²; а ето, тук има повече от Йона³.

(1) Римл. 2:27; (2) Йона 3:5; (3) ст. 6; Ин. 3:31

42 Южната царица ще се яви на съда с това поколение и ще го осъди, защото тя дойде от краищата на земята, за да чуе Соломоновата мъдрост¹; а ето, тук има повече от Соломон².

(1) 3 Царе 10:1; (2) ст. 41

ст. 43-45; Лк. 11:24-26

43 Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места, за да търси покой, и не намира.

44 Тогава казва: Ще се върна в къщата си, откъдето съм излязъл. И като дойде, я намира празна, пометена и украсена.

45 Тогава отива и взема със себе си седем други духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на онзи човек става по-лошо от първото¹. Също така ще бъде и с това зло поколение.

(1) 2 Петр. 2:20

ст. 46-50; Мк. 3:31-35; Лк. 8:19-21

46 Когато Той още говореше на множествата, ето, майка Му и братята Му¹ стояха навън и искаха да Му говорят.

(1) гл. 13:55; Мк. 6:3; Ин. 2:12; Деян. 1:14

47 И някой Му каза: Ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Ти говорят.

48 А Той в отговор рече на този, който Му каза *това*: Коя е майка Ми и кои са братята Ми?

49 И като простря ръка към учениците Си, каза: Ето майка Ми и братята Ми!

50 Защото, който върши волята на

Моя Отец, който е на небесата¹, той Ми е брат и сестра, и майка. (1) гл. 7:21

ст. 1-23; Мк. 4:1-20; Лк. 8:4-15

13 В същия ден Исус излезе от къщата и седна край езерото.

2 И при Него се събраха големи множества, така че Той влезе и седна в една лодка, а цялото множество стоеше на брега¹.

3 И им говореше много с притчи¹, като казваше: Ето, сеячът излезе да сее;

4 и като сееше, някои зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкъваха.

5 А други паднаха на каменистите места, където нямаше много пръст; и твърде скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва,

6 а като изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаша корен, изсъхнаха.

7 Други пък паднаха между тръните; и тръните пораснаха и ги задушиха.

8 А други паднаха на добра земя; и дадоха плод – кое стократно, кое шестдесет, кое тридесет.

9 Който има уши (да слуша), нека слуша¹.

10 Тогава се приближиха Неговите ученици и Му казаха: Защо им говориш с притчи?

11 А Той в отговор им каза: Защото на вас е дадено да знаете тайните на небесното царство, а на тях не е дадено¹.

12 Защото, който има, на него ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, от него ще се отнеме и това, което има¹.

13 Затова им говоря с притчи, защото гледат, а не виждат; слушат, а не чуват и не разбират¹.

14 В тях се изпълнява пророчеството на Исаия, което казва: „С уши ще чуете, а никак няма да разберете; и с очи ще гледате, а никак няма да видите.

15 Защото сърцето на този народ е

надебеляло, и с ушите си тежко чуват, и очите си затвориха, да не би да видят с очите си¹, и да чуят с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и аз да ги изцеля².“ (1) Ин. 9:39; Римл. 11:8; (2) Ис. 6:9,10; Ин. 12:39,40; Деян. 28:25-27

16 А вашите очи са блажени, защото виждат, и ушите ви – защото чуват.

17 Защото, истина ви казвам, че мнозина пророци и праведници са желали да видят това, което вие виждате, но не видяха; и да чуят това, което вие чувате, но не чуха¹.

(1) Лк. 10:23,24; 1 Петр. 1:10; Евр. 11:39

18 И така, вие чуйте притчата за сеяча.

19 При всеки, който чуе словото на царството и не го разбира, идва лукавият и грабва посятото в сърцето му; той е посятото край пътя.

20 А посятото на каменистите места е онзи, който чува словото и веднага с радост го приема¹;

21 корен обаче няма в себе си, а е кратковременен; и когато настане скръб или гонение заради словото¹, начаса отпада*².

*букв.: се съблазнява, поглежда към грях; (1) 2 Тим. 3:12; (2) Ин. 16:1

22 А посятото между тръните е онзи, който чува словото, но светските грижи¹ и измамата на богатството² заглушават словото и той става безплоден.

(1) гл. 6:25-34; 2 Тим. 2:4; (2) гл. 6:19; 19:23; Мк. 10:23; 1 Тим. 6:9

23 А посятото на добра земя е онзи, който чува словото и го разбира, който и дава плод и принася – кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет.

ст. 24-30; ср. ст. 36-43

24 Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство се уподобява на човек, който е посял добро семе на нивата си¹;

25 но когато хората спяха, неприятелят му дойде и пося плевели между пшеницата, и си отиде.

26 И когато поникна посевет и завърза плод, тогава се появиха и плевелите.

27 А slugите на домакина дойдоха и

му казаха: Господине, не пося ли ти добро семе на нивата си? Но тогава откъде са плевелите?

28 Той им каза: Някой враждебен човек е направил това. А слугите му казаха: Като е така, искаш ли да отидем да ги оплевим?

29 А той каза: Не искам; да не би като плевите плевелите, да изкубете заедно с тях и пшеницата¹. (1) Ис. 65:8

30 Оставете да растат и двете заедно до жетва. А във време на жетва ще кажа на жетварите: съберете първо плевелите и ги вържете на снопове за изгаряне, а житото приберете в житниците¹. (1) гл. 3:12; Откр. 14:15
ст. 31-35; Мк. 4:30-34; Лк. 13:18-21

31 Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство прилича на синапено зърно, което човек взе и го пося на нивата си.

32 То наистина е по-малко от всички семена, но когато порасне, е по-голямо от тревите и става дърво, така че небесните птици идват и се подслоняват по клончетата му¹. (1) Езек. 17:23; 31:6

33 Друга притча им каза: Небесното царство прилича на кваза, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докато вкисна цялото¹. (1) 1 Кор. 5:6; Гал. 5:9

34 Всичко това Иисус каза на множеството с притчи, и без притчи не им говореше¹, (1) ст. 3

35 за да се изпълни реченото чрез пророка, който казва: „Ще отворя устата Си в притчи; ще изкажа скритото още от създанието на света!“ (1) Пс. 78:2
ст. 36-43; ср. ст. 24-30

36 Тогава Той остави множеството и дойде вкъщи. И учениците Му се приближиха до Него и казаха: Обясни ни притчата за плевелите на нивата¹. (1) гл. 15:15

37 А в отговор Той каза: Сеячът на доброто семе е Човешкият Син;

38 нивата е светът; доброто семе са синовете на царството; а плевелите – синовете на лукавия¹; (1) Йн. 8:44; 1 Йн. 3:10

39 неприятелят, който ги пося, е дяво-

лът; жетвата е свършекът на света¹; а жетварите са ангелите.

(1) гл. 24:3; Йоил 3:13; Откр. 14:16

40 И така, както събират плевелите и ги изгарят в огън, така ще бъде и при свършека на света.

41 Човешкият Син ще изпрати ангелите Си¹, които ще съберат от царството Му всички съблазни* и онези, които вършат беззаконие²;

*или: препънки, поводи за грях;

(1) гл. 24:31; Мк. 13:27; (2) Соф. 1:3

42 и ще ги хвърлят в огнената пещ¹; там ще бъде плач и скърцане със зъби².

(1) гл. 25:41; (2) ст. 50; гл. 8:12

43 Тогава праведните ще блеснат като слънцето в царството на своя Отец¹. Който има уши (да слуша), нека слуша².

(1) Пр. 4:18; Дан. 12:3; (2) гл. 11:15

44 Небесното царство прилича на имане, скрито в нива, което човек, като го намери, го скрива и в радостта си отива, продава всичко, което има, и купува онази нива.

45 Небесното царство прилича още на търговец, който търсеше хубави бисери,

46 и като намери един скъпоценен бисер, отиде, продаде всичко, което имаше, и го купи.

47 Небесното царство прилича още на мрежа, хвърлена в езерото, която събра *риби* от всякакъв вид;

48 и като се напълни, я изтеглиха на брега, седнаха и прибраха добрите в съдове, а лошите изхвърлиха.

49 Така ще бъде и при свършека на света: ангелите ще излязат и ще отлъчат злите измежду праведните¹,

(1) гл. 3:12; 25:32

50 и ще ги хвърлят в огнената пещ¹; там ще бъде плач и скърцане със зъби².

(1) Лк. 16:24; (2) ст. 42

51 (И Иисус им каза:) Разбрахте ли всичко това? Те Му казаха: Да, (Господи).

52 А Той им каза: Затова, всеки книжник, който е учил за небесното царство, прилича на домакин, който из-

важда от съкровището си ново и старо¹.

(1) гл. 24:45; 2 Тим. 2:15

ст. 53-58; Мк. 6:1-6; ср. Лк. 4:16-30

53 Тогава Исус, като свърши тези притчи, си замина оттам¹.

(1) гл. 7:28

54 И когато дойде в родния Си град, ги поучаваше в синагогата им, така че те се чудеха¹ и казаха: Откъде е на Този тази мъдрост и тези чудеса?²

(1) гл. 7:28; (2) Йн. 7:15

55 Не е ли Той син на дърводелеца?¹ Майка Му не се ли казва Мария, а братята Му² – Яков³ и Йосиф, Симон и Юда⁴?

(1) Йн. 6:42; (2) гл. 12:46; (3) Деян. 12:17; (4) Юда 1

56 И сестрите Му не са ли всички при нас? Откъде е тогава на Този всичко това?

57 И се отвърнаха от Него¹. А Исус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в родния си град и в дома си².

(1) гл. 11:6; (2) Ер. 11:21; Йн. 4:44

58 И не извърши там много чудеса поради неверието им.

ст. 1-12; Мк. 6:14-29; Лк. 3:19,20; 9:7-9

14 А в онова време четверовластникът* Ирод¹ чу слуха за Исус.

*Владетел на една четвърт от царството; по-късно е употребявано и за владетели на по-малки части.

(1) Лк. 3:1; Деян. 13:1

2 И каза на слугите си: Това е Йоан Кръстител¹ – той е възкръснал от мъртвите и затова тези сили действат чрез него.

(1) гл. 16:14

3 Защото Ирод беше хванал Йоан и го беше вързал и хвърлил в тъмница¹ заради Иродиада, жената на брат си Филип;

(1) гл. 4:12; Йн. 3:24

4 понеже Йоан му казваше: Не ти е позволено да я имаш¹.

(1) гл. 19:9; Лев. 18:16

5 И Ирод искаше да го убие, но се боеше от множеството, защото го считаха за пророк¹.

(1) гл. 11:9; Мк. 11:32

6 А когато празнуваха рождения ден на Ирод, дъщерята на Иродиада танцува по средата и угоди на Ирод.

7 Затова той с клетва ѝ обеща да ѝ даде каквото и да му поиска.

8 А тя, подучена от майка си¹, каза:

Дай ми тук, на блюдо, главата на Йоан Кръстител.

(1) 2 Лет. 22:3

9 Царят се наскърби, но заради клетвата си и заради седящите с него заповяда да ѝ се даде¹;

(1) Чис. 30:2

10 и прати да обезглавят Йоан в тъмницата¹.

(1) гл. 17:12,13

11 И донесоха главата му на блюдо и я дадоха на момичето, а то я занесе на майка си.

12 А учениците му, като дойдоха, взеха тялото и го погребяха¹; после дойдоха и казаха на Исус.

(1) Деян. 8:2

ст. 13-21; Мк. 6:30-44; Лк. 9:10-17; Йн. 6:1-14;

ср. гл. 15:32-39; Мк. 8:1-9

13 Когато Исус чу това, се оттегли оттам с лодка на едно уединено място настрана¹. А множествата, като чуха, Го последваха пеша от градовете.

(1) гл. 4:12

14 И Той, като излезе, видя голямо множество, смили се над тях¹ и изцели болните им².

(1) гл. 9:36; (2) гл. 4:24

15 А като се свечери, учениците дойдоха при Него и казаха: Мястото е уединено и времето е вече напреднало; разпусни множествата да отидат по селата и да си купят храна.

16 А Исус им каза: Няма нужда да отиват – дайте им вие да ядат.

17 А те Му казаха: Имаме тук само пет хляба и две риби¹.

(1) Чис. 11:13,21,22; 4 Царе 4:43

18 А Той каза: Донесете ги тук при Мен.

19 Тогава, като заповяда на множествата да насядат на тревата, взе петте хляба и двете риби, погледна към небето¹ и благослови²; и като разчупи хлябовете, ги даде на учениците, а учениците – на хората.

(1) Йн. 11:41; (2) гл. 26:26

20 И всички ядоха и се наситиха¹; и вдигнаха останалите къшеи – дванадесет пълни коша².

(1) Пс. 104:28; (2) гл. 16:9; 4 Царе 4:44; Мк. 8:19

21 А онези, които ядоха, бяха около пет хиляди мъже, освен жените и децата.

ст. 22-33; Мк. 6:45-52; Йн. 6:16-21

22 Веднага след това Исус накара

учениците да влязат в лодката и да отидат преди Него на другата страна, докато разпусне множествата.

23 И като разпусна множествата, се изкачи на хълма да се помоли насаме¹. И като се свечери, Той беше там сам.

(1) Мк. 1:35; Лк. 5:16

24 А лодката беше вече в средата на езерото, блъскана от вълните¹, защото вятърът беше насрещен.

(1) Мк. 8:24; Лк. 8:23

25 А в четвъртата стража на нощта* Той дойде към тях, като вървеше по езерото¹.

*между 3 и 6 часа сутринта;

(1) Йов 9:8

26 И учениците, като Го видяха да ходи по езерото, се изплашиха, мислейки, че е призрак, и извикаха от страх.

27 А Иисус веднага им проговори, като каза: Дерзайте! Аз съм; не се бойте.

28 А Петър в отговор Му каза: Господи, ако си Ти, заповядай ми да дойда при Теб по водата.

29 А Той каза: Ела. И Петър слезе от лодката и вървеше по водата, за да отиде при Иисус.

30 Но като видя (силния) вятър, се уплаши и като потъваше, извика: Господи, спаси ме!¹

(1) Мк. 8:25

31 И Иисус веднага простря ръка, хванан го¹ и му каза: Маловерецо², защо се усъмни?³

(1) Мат. 3:57; (2) Мк. 6:30; (3) Ян. 1:6

32 И като влязоха в лодката, вятърът утихна¹.

(1) Мк. 8:26

33 А онези, които бяха в лодката, Му се поклониха¹ и казаха: Наистина Ти си Божи Син!²

(1) Йн. 9:38;

(2) Мк. 3:17; 16:16; 27:54; Лк. 1:35; Йн. 1:34; Евр. 1:2

ст. 34-36; Мк. 6:53-56

34 И като преминаха езерото, дойдоха в Генисаретската земя.

35 И когато тамошните мъже Го познаха, разпратиха по цялата онази околност и доведоха при Него всичките боани¹;

(1) Мк. 4:23,24

36 и Го молеха да се допрат само до полата на дрехата Му; и колкото се допряха, оздравяха¹.

(1) Мк. 9:21

ст. 1-20; Мк. 7:1-23

15 Тогава при Иисус дойдоха фарисеи и книжници от Ерусалим и казаха: 2 Защо Твоите ученици претъпват преданието на старейшините*¹, понеже не си мият ръцете, когато ядат хляб?²

*правила извън Мойсеевия закон, които са определяли начина на живот до най-малките подробности

(1) Кол. 2:8; (2) Лк. 11:38

3 А Той в отговор им каза: Защо и вие заради вашето предание претъпвате Божията заповед?

4 Защото Бог заповяда: „Почитай баща си и майка си“¹; и: „Който злослови баща или майка, непременно да се умъртви“².

(1) Мк. 19:19; Исх. 20:12; Втжк. 5:16; Пр. 23:22; Еф. 6:2; (2) Исх. 21:17; Лев. 20:9; Пр. 20:20

5 Но вие казвате: Който каже на баща си или майка си: Това моето, с което би могъл да си помогнеш, е подарено на Бога, –

6 той да не дава на баща си (или майка си). Така, заради вашето предание, вие осуетихте Божията заповед¹.

(1) Ер. 8:8

7 Лицемери!¹ Добре е пророкувал Исаия за вас, като е казал:

(1) Мк. 23:13

8 „Този народ (се приближава при Мен с устата си и) Ме почита с устните си, но сърцето им се намира далеч от Мен“.

(1) Ис. 58:2

9 Но напразно Ме почитат, като преподават за поучение човешки заповеди¹.

(1) Ис. 29:13; Кол. 2:22

10 И като повика множеството, им каза: Слушайте и разбирайте!

11 Не това, което влиза в устата, осквернява човека¹; а това, което излиза от устата, то осквернява човека².

(1) Деян. 10:15; Римл. 14:14; 1 Тим. 4:4;

(2) ст. 18; Ян. 3:6; Еф. 4:29

12 Тогава учениците се приближиха и Му казаха: Знаеш ли, че фарисеите се възмутиха, като чува това слово?

13 А Той в отговор каза: Всяко растение, което не е насадил Моят небесен Отец, ще се изкорени¹.

(1) Деян. 5:38

14 Оставете ги, те са слепи водачи на слепци¹; а ако слепец води слепеца, и двамата ще паднат в ямата².

(1) Мк. 23:16,24; (2) Лк. 6:39; Римл. 2:19

15 Петър в отговор Му каза: Обясни ми тази притча!¹ (1) гл. 13:36

16 Той каза: И вие ли още не проумявате?¹ (1) гл. 16:9; Мк. 8:17

17 Не разбирате ли, че всичко, което влиза в устата, минава през корема и се изхожда навън?

18 А онова, което излиза от устата, произхожда от сърцето и то осквернява човека¹. (1) ст. 11; гл. 12:34

19 Защото от сърцето произхождат зли помисли¹, убийства, прелюбодеяния², блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули³. (1) Бит. 6:5; Пс. 58:2; Пр. 6:14; Як. 1:14; (2) гл. 5:28; (3) 1 Петр. 4:3; Римл. 1:29-31; 13:13;

1 Кор. 6:9,10; Гал. 5:19-21; Еф. 5:3-5; Кол. 3:5-9; Откр. 21:8

20 Тези са нещата, които оскверняват човека¹; а да яде с неизмити ръце, това не го осквернява. (1) Пс. 106:39 ст. 21-28; Мк. 7:24-30

21 И като излезе оттам, Исус се оттегли в областта на Тир и Сидон.

22 И ето, една ханаанка излезе от онези места¹ и извика, като казваше: Смили се за мен, Господи, Сине Давидов!² Дъщеря ми е лошо обсебена от демон. (1) Мк. 3:8; (2) гл. 9:27

23 Но Той не ѝ отговори нито дума. Учениците дойдоха и Му се молеха, като казаха: Отпрати я, защото вика след нас.

24 А Той в отговор каза: Аз не съм изпратен *при други*, освен при загубените овце от израилевия дом¹. (1) гл. 10:5,6; Деян. 3:26

25 А тя дойде, кланяше Му се и казваше: Господи, помогни ми!

26 Той в отговор каза: Не е хубаво да се вземе хлябът на децата и да се хвърли на кученцата.

27 А тя каза: Да, Господи, но и кученцата ядат от трошите, които падат от трапезата на господарите им!

28 Тогава Исус в отговор ѝ каза: О, жено, голяма е твоята вяра¹; нека ти бъде, както искаш². И от онзи час дъщеря ѝ оздравя. (1) гл. 8:10; (2) гл. 8:13 ст. 29-39; Мк. 8:1-9;

ст. гл. 14:13-21; Мк. 6:30-44; Лк. 9:10-17; Ин. 6:1-14

29 И като замина оттам, Исус дойде

при Галилейското езеро и се качи на хълма, и седеше там¹. (1) гл. 5:1; Мк. 7:31

30 И дойдоха при Него големи množества, които имаха със себе си кучи, слепи, неми, недъгави и много други, и ги сложиха пред краката Му, и Той ги изцели¹. (1) гл. 4:23,24; Лк. 7:22

31 А множеството се чудеше, като гледаше неми да говорят, недъгави оздравели, кучи да ходят и слепи да гледат. И прославиха Израилевия Бог¹. (1) гл. 9:8; Ин. 10:32

32 А Исус повика учениците Си и каза: Жал Ми е за множеството¹, защото три дни вече останах с Мен и нямат какво да ядат; а не искам да ги разпусна гладни, да не би да им прималее по пътя. (1) гл. 9:36

33 Учениците Му казаха: Откъде в тази пустош толкова хляб, че да нахраним такова голямо множество?

34 Исус им каза: Колко хляба имате? А те казаха: Седем¹, и малко рибки. (1) гл. 16:10

35 Тогава заповяда на множествата да насядат на земята.

36 И като взе седемте хляба и рибите, благодари¹ и разчупи, и даде на учениците, а учениците – на множествата. (1) 1 Тим. 4:4,5

37 И ядоха всички и се наситиха; и вдигнаха останалите къшеи – седем пълни кошници¹. (1) Мк. 8:20

38 А онези, които ядоха, бяха четири хиляди мъже, освен жени и деца.

39 И като разпусна множествата, влезе в лодката и дойде в областта на Магадан.

ст. 1-12; Мк. 8:11-21

16 Тогава фарисеите и садукците дойдоха при Исус и за да Го изпитат¹, поискаха от Него да им покаже знамение от небото². (1) Ин. 8:6; (2) гл. 12:38

2 А Той в отговор им каза: Когато се свечери, казват: Времето ще бъде хубаво, защото небото се червенеет;

3 а сутрин: Днес времето ще бъде лошо, защото небото се червенеет на-

мръщено. Вие знаете да прецените лицето на небето, а измененията на времето не можете!¹

4 Зъл и прелюбоден род иска знание, но *друго* знание няма да му се даде, освен знаменieto на (пророк) Йона¹. И ги остави и си отиде².

5 А учениците, като минаха на другата страна, забравиха да вземат хляб.

6 И Исус им каза: Внимавайте и се пазете от кваса на фарисеите и садукееите!¹

7 А те разискваха помежду си, като говореха: *Това е*, защото не сме взели хляб.

8 Исус, като разбра това, каза: МалOVERци¹, защо разисквате помежду си, че нямате хляб?

9 Още ли не разбирате¹ и не си ли спомняте петте хляба на петте хиляди души и колко коша събрахте²;

10 нито седемте хляба на четирите хиляди души и колко кошници събрахте¹?

11 Как не разбирате, че не заради хляба ви казах да се пазите от кваса на фарисеите и садукееите?

12 Тогава те разбраха, че не им заръча да се пазят от хлeбния квас, а от учението на фарисеите¹ и садукееите².

ст. 13-20: Мк. 8:27-30; Лк. 9:18-21

13 А Исус, като дойде в околностите на Кесария Филипова, попита учениците Си, като им каза: Какво казват хората, кой е Човешкият Син¹?

14 А те казаха: Един казват, че е Йоан Кръстител; други пък – Илия; а други – Еремия или един от пророците¹.

15 А Той им каза: А вие какво казвате, кой съм аз?

16 Симон Петър в отговор каза: Ти си Христос, Синът на живия Бог¹.

17 Исус в отговор му каза: Блажен си, Симоне, сине Йонов¹, защото път

и кръв не са ти открити това, а Моят Отец, който е на небесата².

18 А и аз ти казвам, че ти си Петър*¹ и на тази канара ще съгради Своята църква**; и портите на ада няма да ѝ надделаят.

*гр.: Камък; Кифа (арам.); **им.: събрание, и така в целия Нов Завет;

19 Ще ти дам ключовете на небесното царство и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано на небесата, а каквото развържеш на земята, ще бъде развързано на небесата¹.

20 Тогава заръча на учениците да не казват на никого, че Той е Христос¹.

(1) гл. 8:4; 17:9
ст. 21-28: Мк. 8:31-9:1; Лк. 9:22-27

21 Оттогава Исус започна да показва на учениците Си, че трябва да отиде в Ерусалим¹ и много да пострада от старейшините, главните свещеници и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да бъде възкресен².

(1) Лк. 9:31,51; (2) гл. 12:40; 17:12,22,23; 20:17-19; 26:2; 27:63; 28:6; Мк. 9:31; 10:33,34; Лк. 9:44; 17:25; 18:31-33; 24:6,7,46; Йн. 2:19,21; 10:17

22 Тогава Петър Го взе настрана и започна да Го мъмри, като казваше: *Бог да е милостив към Теб, Господи*; това никак няма да стане с Теб!

23 А Той се обърна и каза на Петър: Махни се и иди зад Мен, Сатана! Ти си Ми съблазън*, защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките¹.

*им.: примка, пречка; (1) Ис. 55:8,9

24 Тогава Исус каза на учениците Си: Ако някой иска да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека вдигне кръста си и нека Ме следва¹.

25 Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради Мен, ще го намери¹.

26 Понеже, какво ще се ползва човек, ако спечели целия свят, а изгуби живота си? Или какво ще даде човек в замяна на живота си?¹

27 Защото Човешкият Син ще дойде в славата на Своя Отец със Своите ан-

гели¹; и тогава ще отплати на всекиго според делата му².

(1) гл. 24:30; 25:31; 26:64; Мк. 13:26; 2 Сол. 1:7; (2) 2 Кор. 5:10; Откр. 2:23

28 Истина ви казвам: има някои от стоящите тук, които никак няма да вкусят смърт, докато не видят Човешкия Син, идещ в царството Си¹.

(1) Дан. 7:13,14; Ас. 23:42; 2 Петр. 1:16; 2 Тим. 4:1

ст. 1-13; Мк. 9:2-13; Ас. 9:28-36; 2 Петр. 1:16-18

17 И след шест дни Исус взе със Себе Си Петър, Яков и брат му Йоан¹ и ги заведе на една висока планина.

(1) гл. 26:37; Мк. 5:37

2 И се преобрази пред тях: лицето Му светна като слънцето¹, а дрехите Му станаха бели като светлината.

(1) гл. 28:3; Откр. 1:16

3 И ето, явиха им се Мойсей и Илия, които разговаряха с Него.

4 И Петър заговори и каза на Исус: Господи, добре е да сме тук. Ако искаш, аз ще направя тук три шатри – една за Теб, една за Мойсей и една за Илия.

5 А докато той още говореше, ето, светъл облак ги засени¹; и от облака се чу глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син, в когото благоволих²; Него слушайте!³

(1) Изх. 24:16; (2) гл. 3:17; (3) Вжж. 18:15

6 И учениците, като чуха това, паднаха на лицата си и много се уплашиха.

7 А Исус се приближи до тях, допря се до тях и каза: Станете, не се бойте.

8 И те, като повдигнаха очи, не видяха никого освен Исус сам¹.

(1) Евр. 12:2

9 И като слезаха от планината, Исус им заповяда, като каза: Не съобщавайте на никого за това видение, докато Човешкият Син не възкръсне от мъртвите!¹

(1) гл. 16:20

10 Учениците Му Го попитаха, като казаха: Защо тогава казват книжниците, че първо Илия трябва да дойде?²

(1) гл. 16:14

11 А Той в отговор каза: Наистина Илия идва¹ и ще възстанови всичко².

(1) Мал. 4:5; (2) Деян. 3:21

12 Но казвам ви, че Илия вече е дошъл и не го познаха, а постъпиха с него, както си искаха. Също така и Човешкият Син ще пострада от тях¹.

(1) гл. 16:21

13 Тогава учениците разбраха, че им говореше за Йоан Кръстител¹.

(1) гл. 11:14; 14:10; Мк. 6:28; Ас. 1:16,17

ст. 14-21; Мк. 9:14-29; Ас. 9:37-43

14 И когато дойдоха при множество, до Него се приближи един човек, който коленичи пред Него¹ и каза:

(1) Ас. 8:41

15 Господи, смили се над сина ми, защото е обладан от демон и страда лошо; понеже често пада в огън и често във водата.

16 И го доведох при Твоите ученици, но те не можаха да го изцелят.

17 Исус в отговор каза: О, роде невярващ и извратен¹, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя?² Доведете го тук при Мен!

(1) Вжж. 32:5; Деян. 2:40; Фил. 2:15; (2) Чис. 14:11

18 И Исус го съмърни¹ и демонът излезе от него; и момчето оздравя в същия час².

(1) гл. 8:16; (2) Деян. 10:38

19 Тогава учениците дойдоха при Исус насаме и казаха: Защо ние не можахме да го изгоним?

20 Той им каза: Поради вашето маловерие¹. Защото, истина ви казвам: ако имате вяра колкото синапено зърно, ще кажете на тази планина: Премести се оттук там! – и тя ще се премести; и нищо няма да ви бъде невъзможно².

(1) Евр. 3:19;

(2) гл. 21:21,22; Мк. 11:23; Ас. 17:6; 1 Кор. 13:2

21 (А този род не излиза освен с молитва и пост.)

ст. 22,23; Мк. 9:30-32; Ас. 9:43-45

22 И когато седяха в Галилея, Исус им каза: Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце¹;

(1) гл. 26:45

23 и ще Го убият; и на третия ден ще бъде възкресен¹. И те много се наскърбиха².

(1) гл. 16:21; Мк. 8:31; Ас. 9:22; (2) гл. 9:15; Йн. 16:6

24 А когато дойдоха в Капернаум, събирачите на двете драхми¹ се приближиха до Петър и казаха: Вашият

Учител не плаща ли двете драхми?

(1) Изх. 30:12-15; 2 Лек. 24:6; Неем. 10:32

25 Той каза: Плаща. И когато влезе въкъщи, Исус го изпревари и му каза: Какво мислиш, Симоне? Земните царе от кои събират данък или налог – от своите ли синове, или от чужденците?

26 А когато Петър каза: От чужденците, Исус му каза: Като е така, своите им са свободни.

27 Но за да не ги подведем към грях¹, иди на езерото, хвърли въдица и измъкни рибата, която първо се закачи, и като разтвориш устата ѝ, ще намериш един статир; вземи го и им го дай за Мен и за теб.

(1) Римл. 14:13

ст. 1-9; Мк. 9:33-37,42-48; Лк. 9:46-48

18 В същото време учениците дойдоха при Исус и казаха: Кой е най-голям в небесното царство¹?

(1) Лк. 22:24

2 А Исус повика едно детенце, постави го сред тях и каза:

3 Истина ви казвам: ако не се обърнете и не станете като дечицата¹, никак няма да влезете в небесното царство².

(1) гл. 19:14; Лк. 18:16; (2) гл. 5:20

4 И така, който смири себе си като това детенце, той е най-голям в небесното царство¹.

(1) гл. 20:26; 23:11,12

5 И който приеме едно такова детенце в Мое Име, Мен приема¹.

(1) гл. 10:40

6 А който съблазни* един от тези малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да се окачеше на врата му един воденичен камък и да потънеше в морските дълбочини¹.

*или: подвежда към грях; (1) Лк. 17:2

7 Горко на света поради съблазните, защото съблазните трябва да дойдат; но горко на онзи човек, чрез когото идва съблазънта¹!

(1) гл. 26:24; Лк. 17:1

8 Ако те съблазнява* ръката ти или кракът ти, отсечи го и го хвърли от себе си¹: по-добре е за теб да влезеш в живота куц или недъгав, отколкото с две ръце или с два крака да бъдеш хвърлен във вечния огън².

*или: подвежда към грях

(1) гл. 5:29,30; (2) гл. 5:22; Ис. 66:24; Юда 7

9 И ако те съблазнява* око̀то ти, извади го и го хвърли от себе си: по-добре е за теб да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл¹.

*или: подвежда към грях; (1) ст. 8

10 Внимавайте да не презирате нито едно от тези малките, защото ви казвам, че техните ангели¹ на небесата винаги гледат лицето на Моя Отец, който е на небесата.

(1) Деян. 12:15

11 (Защото Човешкият Син дойде да спаси погиналото¹.)

(1) Лк. 15:6

ст. 12,13; ср. Лк. 15:4-7

12 Как ви се вижда? Ако някой човек има сто овце и едната от тях се заблуди¹, не оставя ли деветдесет и деветте и не отива ли по хълмовете да търси заблудилата се?

(1) Ис. 53:6; Езек. 34:11,12

13 И като я намери, истина ви казвам: той се радва за нея повече, отколкото за деветдесет и деветте незаблудили се.

14 Също така не е по волята на Отца ви, който е на небесата, да загине нито един от тези малките.

15 И ако съгрешу брат ти, иди¹, покажи вината му между теб и него насаме². Ако те послуша, спечели си брат си.

(1) гл. 5:24; (2) Лев. 19:17; Лк. 17:3

16 Но ако не послуша, вземи със себе си още един или двама, и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяко нещо¹.

(1) Вжк. 17:6; 19:15; Ин. 8:17; 2 Кор. 13:1; 1 Тим. 5:19; Евр. 10:28

17 И ако не послуша тях, кажи това на църквата, а ако не послуша и църквата, нека ти бъде като езичник и бирник¹.

(1) 1 Кор. 5:13

18 Истина ви казвам: каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата¹.

(1) гл. 16:19; Ин. 20:23

19 Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде от Моя Отец, който е на небесата¹.

(1) гл. 7:7,8

20 Защото, където двама или трима са събрани в Мое Име, там съм и аз посред тях¹.

(1) 1 Кор. 5:4

21 Тогава Петър се приближи и Му каза: Господи, до колко пъти, като съгреша брат ми против мен, да му прощавам? До седем пъти ли?

(1) гл. 6:12

22 Исус му каза: Не ти казвам до седем пъти, а до седемдесет пъти по седем¹.

(1) Лк. 17:3,4

23 Затова небесното царство прилича на един цар, който поиска да прегледа сметките на слугите си¹.

(1) гл. 25:19

24 И когато започна да ги преглежда, докараха при Него един, който му дължеше десет хиляди таланта.

25 Но понеже нямаше с какво да заплати, господарят му заповяда да продадат него, жена му и децата му, и всичко, което имаше, и да се плати дългът.

26 Затова слугата падна, кланяше му се и каза: Имай търпение към мен и ще ти платя всичко!

27 И господарят на този слуга, понеже го жалеше, го пусна и му прости заема.

28 Но този слуга, като излезе, намери един от съслужителите си, който му дължеше сто динария; хвана го и го душеше, и каза: Плати това, което ми дължиш!

29 Затова съслужителят му падна и му се молеше, като каза: Имай търпение към мен, и ще ти платя!

30 Но той не искаше, а отиде и го хвърли в тъмница, докато изплати дълга.

31 А съслужителите му, като видяха станалото, твърде много се наскърбиха; дойдоха и казаха на господаря си всичко, което беше станало.

32 Тогава господарят му повика и му каза: Зли слуго, аз ти простих целия онзи дълг, понеже ми се примоли.

33 Не трябваше ли и ти да се смилиш над съслужителя си, както и аз се смилих над теб?

(1) 2 Петр. 1:9

34 И господарят му се разгневи и го предаде на мъчителите, докато изплати целия дълг¹.

(1) гл. 5:26

35 Така и Моят небесен Отец ще постъпи с вас, ако не простите от сърце всеки на брат си¹.

(1) гл. 6:15

ст. 1-12: Мк. 10:1-12

19 Когато Исус свърши тези думи¹, тръгна от Галилея и дойде в областта на Юдея отвъд Йордан².

(1) гл. 7:28; (2) Йн. 10:40

2 И големи множества Го следваха и Той ги изцели там¹.

(1) гл. 4:23,24

3 Тогава дойдоха при Него фарисеи, които, като Го изпитваха¹, казаха: Позволено ли е на човек да напусне жена си по всякаква причина²?

(1) гл. 22:15,35; Лк. 10:25; (2) Мал. 2:16

4 А Той в отговор каза: Не сте ли чели, че Онзи, който ги е сътворил, ги е сътворил отначало мъжко и женско и е казал¹:

(1) Бит. 1:27; 5:2

5 „Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си, и двамата ще бъдат една плът¹.“

(1) Бит. 2:24; 1 Кор. 6:16; Еф. 5:31

6 Така че те не са вече двама, а една плът. И така, онова, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва¹.

(1) 1 Кор. 7:10,11

7 Казват Му: Тогава защо Мойсей заповяда да *и* даде разводно писмо и да я напусне¹?

(1) гл. 5:31

8 Каза им: Поради вашето коравосърдечие¹ Мойсей ви е позволил да си напускате жените, но отначало не е било така.

(1) Зах. 7:12

9 А казвам ви: който напусне жена си, освен поради блудство, и се ожени за друга, той прелюбодейства; и който се ожени за напусната, прелюбодейства¹.

(1) гл. 5:32; Римл. 7:2,3

10 Учениците Му казват: Ако е такова отношението на мъжа към жената, по-добре да не се жени!

11 А Той им каза: Не могат всички да приемат това слово, а само онези, на които е дадено¹.

(1) 1 Кор. 7:7-9

12 Защото има скопци, които така

са родени от утробата на майка си; има и скопци, които са били скопени от хора; а има и скопци, които сами себе си са скопили заради небесното царство. Който може да приеме това, нека приеме¹.

(1) ст. 11

ст. 13-15: Мк. 10:13-16; Лк. 18:15-17

13 Тогава доведоха при Него дечица, за да положи ръце на тях и да се помози; а учениците ги смърриха.

14 А Иисус каза: Оставете дечицата и не ги спирайте да дойдат при Мен, защото на такива е небесното царство¹.

(1) гл. 18:2,3

15 И положи ръце на тях и замина оттам.

ст. 16-30: Мк. 10:17-31; Лк. 18:18-30

16 И ето, един дойде при Него и каза: Учителю, какво добро да направя, за да имам вечен живот?¹

(1) Ин. 6:27,28

17 А Той му каза: Защо питаш Мен за доброто? Един има, който е добър¹. Но ако искаш да влезеш в живота, пази заповедите².

(1) Пс. 100:5; (2) Лев. 18:5; Неем. 9:29; Лк. 10:28; Гал. 3:12

18 Каза Му: Кои? Иисус каза: Тези: не убивай¹; не прелюбодействай²; не кради; не лъжесвидетелствай³;

(1) гл. 5:21; (2) гл. 5:27; (3) Изх. 20:12-26; Вжж. 5:16-20

19 почитай баща си и майка си¹; и люби ближния си както себе си².

(1) гл. 15:4; (2) гл. 5:43

20 Младецът Му каза: Всичко това съм опазил (от младостта си); какво още не ми достига?

21 Иисус му каза: Ако искаш да бъдеш съвършен¹, иди, продай имота си и дай на бедните²; и ще имаш съкровище на небесата³; и ела и Ме следвай.

(1) гл. 5:48; (2) Гал. 2:10; (3) гл. 6:20

22 Но младежът, като чу това слово, си отиде наскърбен, защото беше човек с много имот¹.

(1) Пс. 62:10

23 А Иисус каза на учениците Си: Истина ви казвам: мъчно ще влезе богат в небесното царство¹.

(1) гл. 13:22

24 И пак ви казвам: по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.

25 А учениците, като чуха това, бяха

много поразени¹ и казаха: Като е така, кой може да се спаси?

(1) гл. 7:28

26 А Иисус ги погледна и им каза: За хората това е невъзможно, но за Бога всичко е възможно¹.

(1) Бит. 18:14; Йов 42:2; Ер. 32:17,27; Зах. 8:6; Ак. 1:37

27 Тогава Петър в отговор Му каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме¹. А с нас какво ще стане?

(1) гл. 4:20,22; Ак. 5:11

28 А Иисус им каза: Истина ви казвам, вие, които ме последвахте при новородението – когато Човешкият син седне на славния Си престол¹, също ще седнете на дванадесет престола да съдите дванадесетте израилеви племена².

(1) гл. 25:31; (2) Лк. 22:30

29 И всеки, който е оставил къщи или братя, или сестри, или баща, или майка, (или жена), или деца, или ниви заради Моето Име, ще получи стократно и ще наследи вечен живот¹.

(1) Евр. 10:34

30 Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните – първи¹.

(1) гл. 20:16; Лк. 13:30

20 Защото небесното царство прилича на стопанин, който излезе при зазоряване да наеме работници за лозето си.

2 И като се спазари с работниците за по един динарий* на ден, ги прати на лозето си.

*обичайната надница в онова време

3 И като излезе около третия час*, видя други, че стояха на пазара свободни;

*В новозаветното време

денят и нощта са се разделяли на по 12 часа, като продължителността на часовете е зависела от продължителността на деня и нощта. Така края на шестия час на деня винаги е съвпадал с падане, а на нощта – с полунощ.

4 и на тях каза: Идете и вие на лозето и каквото е право, ще ви дам¹. И те отидоха.

(1) 1 Кор. 3:8

5 Пак, като излезе около шестия и около деветия час, направи също.

6 А като излезе около единадесетия час, намери други, че стоят, и им каза: Защо стоите цял ден тук свободни?

7 Те му казаха: Защото никой не ни е

наел. Каза им: Идете и вие на лозето (и каквото е право, ще получите).

8 Като се свечери, стопанинът на лозето каза на настойника си: Повикай работниците и им плати надницата¹, като започнеш от последните и свършиши с първите. (1) Лев. 19:13; Втжк. 24:15

9 И така, дойдоха наетите около единадесетия час и получиха по един динарий.

10 А като дойдоха първите, си мислеха, че ще получат повече, но и те получиха по един динарий.

11 И като го получиха, зароптаха против стопанина, като казаха:

12 Тези последните работиха само един час и пак си ги приравнил с нас, които понесохме тежотата на деня и жегата!

13 А той в отговор каза на един от тях: Приятелю, не те онеправдавам. Не се ли спазари с мен за един динарий?¹

(1) Пс. 145:17

14 Вземи си своето и си иди. Моята воля е да дам на този последния колкото и на теб.

15 Не ми ли е позволено да сторя със своето, каквото искам?¹ Или твоето око е завистливо², защото аз съм добър?

(1) Римл. 9:20; (2) гл. 6:23; Мк. 7:22

16 Така последните ще бъдат първи, а първите – последни¹. (1) гл. 19:30; Мк. 10:31 ст. 17-19; Мк. 10:32-34; Лк. 18:31-34

17 И когато Исус се изкачваше към Ерусалим, взе дванадесетте ученици насаме и по пътя им каза:

18 Ето, изкачваме се към Ерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и книжниците¹; и те ще Го осъдят на смърт²,

(1) гл. 16:21; (2) гл. 26:66; Йн. 19:7

19 и ще Го предадат на езичниците¹, за да Му се подиграят, да Го бият² и да Го разпнат³; и на третия ден ще бъде възкресен⁴.

(1) гл. 27:2; (2) Йн. 19:1;

(3) гл. 26:2; 27:22,23; Йн. 12:33; 19:18; (4) гл. 27:63 ст. 20-28; Мк. 10:35-45

20 Тогава майката на Зеведеевите синове¹ се приближи към Него заедно със синовете си, като Му се кланяше и искаше нещо от Него. (1) гл. 10:2

21 А Той каза: Какво искаш? Каза Му: Кажете тези мои двама сина да седнат – единият от дясната Ти страна, а другият от лявата Ти страна в Твоето царство.

22 А Исус в отговор каза: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз имам да пия¹, (и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам)? Казаха Му: Можем.

(1) гл. 26:39,42; Йн. 18:11

23 Той им каза: Моята чаша наистина ще пиете (и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите), но да седнете от дясната Ми страна и от лявата Ми страна не е Мое да дам, а ще се даде на онези, за които е било приготвено от Моя Отец¹.

(1) гл. 25:34

24 А когато десетимата чува това, възнегодуваха против двамата братя¹.

(1) Гал. 5:26

25 Но Исус ги повика и каза: Вие знаете, че управителите на народите господаруват над тях и големците им властват над тях¹.

(1) Лк. 22:25

26 Но между вас няма да бъде така; а който иска да стане велик между вас, ще ви бъде служител¹;

(1) гл. 18:4; Лк. 9:48

27 и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга¹;

(1) гл. 23:11; 1 Петр. 5:3; 2 Кор. 4:5

28 също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, а да служи¹ и да даде живота Си² откуп за мнозина³.

(1) Лк. 22:27; Фил. 2:7;

(2) Йн. 10:11,15,17; 1 Йн. 3:16; (3) гл. 26:28;

Ис. 53:12; 1 Петр. 1:18,19; 1 Тим. 2:6; Тит 2:14

ст. 29-34; Мк. 10:46-52; Лк. 18:35-43;
ср. гл. 9:27-31; Мк. 8:22-26

29 И когато излизаха от Ерихон, голямо множество Го следваше.

30 И ето, двама слепи, седящи край пътя, като чува, че Исус минавал, извикаха, казвайки: Смили се над нас, Господи, Сине Давидов!

31 А множеството ги мъмреше, за да мъкнат; но те още по-силно викаха, казвайки: Смили се над нас, Господи, Сине Давидов!¹

(1) гл. 1:1

32 И така, Исус се спря, повика ги и каза: Какво искате да ви сторя?

33 Казват Му: Господи, да се отворят очите ни!

34 А Иисус ги съжали¹, допря се до очите им и те веднага прогледнаха и Го последваха. (1) гл. 9:36

ст. 1-11: Мк. 11:1-11; Лк. 19:28-40; Йн. 12:12-19

21 И когато се приближиха до Ерусалим и дойдоха във Витфагия при Елеонския хълм, Иисус изпрати двама ученици, като им каза:

2 Идете в селото, което е настреща ви, и веднага ще намерите вързана магарница и магаренце с нея; отвържете ги и Ми ги докарайте.

3 И ако някой ви каже нещо, кажете: На Господа трябва; и той веднага ще ги изпрати¹. (1) гл. 26:18

4 А това стана, за да се сбъдне реченото чрез пророка, който казва:

5 „Кажете на Сионовата дъщеря: Ето, твоят Цар идва¹ при теб, кротък и възседнал на магарница и на магаренце, рожба на впрегатно“.

(1) Ис. 62:11; (2) Зах. 9:9

6 И така, учениците отидоха и направиха, както им поръча Иисус:

7 докараха магарницата и магаренцето и наметнаха на тях дрехите си, и Той седна върху тях.

8 И едно много голямо множество постла дрехите си по пътя; други пък сечеха клони от дърветата и ги постилаха по пътя¹. (1) 4 Царе 9:13

9 А множествата, които вървяха пред Него, и които идваха след Него, викаха: Осанна на Давидовия син!¹ Благословен, който иде в Господното Име!² Осанна във висините!³

(1) ст. 15; гл. 9:27; (2) гл. 23:39; Пс. 118:26; (3) Лк. 2:14

10 И когато влезе в Ерусалим, целият град се раздвижи и казаха: Кой е Този?¹ (1) Мк. 4:41

11 А множествата казаха: Този е пророкът Иисус¹, който е от Назарет в Галилея².

(1) ст. 46; Лк. 7:16; Йн. 7:40; (2) гл. 2:23 ст. 12-17; Мк. 11:15-19; Лк. 19:45-48; ср. Йн. 2:13-17

12 И Иисус влезе в Божия храм и изпъди всички, които продаваха и купу-

ваха в храма¹, и преобърна масите на онези, които обменяха пари, и пейките на онези, които продаваха гълъбите, и им каза:

(1) Вжж. 14:24-26

13 Писано е: „Домът Ми ще се нарече молитвен дом“¹, а вие го правите „разбойнически вертеп“².

(1) Ис. 56:7; (2) Ер. 7:11

14 И при Него в храма дойдоха слепи и куци и Той ги изцели¹. (1) гл. 9:8; Ис. 35:5,6

15 А главните свещеници и книжници, като видяха чудесата, които извърши, и децата, които викаха в храма и казаваха: Осанна на Давидовия Син!¹ – възнегодуваха и Му казаха:

(1) ст. 9

16 Чуваш ли какво казват тези? А Иисус им каза: Да. Не сте ли чели никога: „От устата на деца и кърмачета си приготвил хвала“¹?

(1) Пс. 8:2; Лк. 19:39,40

17 И след като ги остави, излезе въвн от града до Витания, където и пренощува¹.

(1) гл. 16:4; Мк. 11:11; Лк. 21:37 ст. 18-22; Мк. 11:12-14,20-24

18 А на сутринта, когато се връщаше в града, огладня¹.

(1) гл. 4:2; Лк. 4:2; Евр. 4:15

19 И като видя една смокиня край пътя, дойде при нея, но не намери нищо на нея, освен само листа¹, и ѝ каза: Да няма вече плод от теб до века! И смокинята веднага изсъхна².

(1) Лк. 13:6; (2) Ос. 9:16

20 И учениците, като видяха това, се учудиха и казаха: Как така веднага изсъхна смокинята?

21 А Иисус в отговор им каза: Истина ви казвам: ако имате вяра и не се усъмните¹, не само ще извършите стореното на смокинята, а даже ако кажете на този хълм: Вдигни се и се хвърли в морето, ще стане².

(1) Як. 1:6; Римл. 4:20; (2) гл. 17:20; Лк. 17:6

22 И всичко, което поискате в молитва, като вярвате, ще получите¹. (1) гл. 7:7,8 ст. 23-27; Мк. 11:27-33; Лк. 20:1-8

23 И когато дойде в храма, като поучаваше, главните свещеници и народните старейшини дойдоха при Него и казаха: С каква власт правиш тези неща? И кой Ти е дал тази власт?¹

(1) Йн. 2:18; Деян. 4:7

24 А Иисус в отговор им каза: Ще ви попитам и аз едно нещо¹, на което, ако ми отговорите, и аз ще ви кажа с каква власт правя тези неща. (1) гл. 22:41

25 Йоановото кръщение от къде беше? От небето или от хората? А те разискваха помежду си, като казваха: Ако кажем: От небето¹; Той ще ни каже: Тогава защо не му повярвахте?²

(1) Ин. 3:27; (2) гл. 11:18

26 Но ако кажем: От хората; боим се от множеството, защото всички имат Йоан за пророк¹.

(1) гл. 11:9

27 И така, в отговор на Иисус казаха: Не знаем. И Той им каза: И аз също не ви казвам с каква власт правя тези неща.

28 Но какво мислите? Един човек, който имаше двама сина, отиде при първия и му каза: Синко, иди, работи днес на лозето.

29 А той в отговор каза: Не искам! – но после се разкая и отиде.

30 Отиде и при втория и му каза същото. А той в отговор каза: Аз ще *ида*, господине! – и не отиде¹.

(1) гл. 7:21; Ер. 34:8-11

31 Кой от двамата изпълни бащината си воля? Казаха Му: Първият. Иисус им рече: Истина ви казвам, че бирниците и блудниците ви изпреварват в Божието царство¹.

(1) Лк. 18:14

32 Защото Йоан дойде при вас в пътя на правдата и не му повярвахте¹, бирниците обаче и блудниците му повярваха². А вие, като видяхте това, даже не се разкаяхте след това да му повярвате.

(1) Мк. 11:31; (2) Лк. 3:12; 7:29,30
ст. 33-46; Мк. 12:1-12; Лк. 20:9-19

33 Чуйте друга притча. Имаше един стопанин, който насади лозе¹, огради го с плет, изкопа в него лин и построи кула²; и като го даде под наем на лозари, отиде в чужбина³.

(1) Пс. 80:8; (2) Ис. 5:2; (3) гл. 25:14; Мк. 13:34

34 А когато наближи времето на плодовете, изпрати слугите си при лозарите, за да приберат плодовете му.

35 И лозарите, като хванаха слугите

му, един биха, друг убиха, а трети с камъни пребиха¹.

(1) гл. 22:6; 23:37; 2 Лст. 24:21; Неем. 9:26; Лк. 6:23

36 Пак изпрати други слуги¹, повече на брой от първите; и на тях сториха същото².

(1) гл. 22:4; (2) 2 Лст. 36:15,16

37 А най-накрая изпрати при тях сина си, като казваше: Ще початат сина ми.

38 Но лозарите, като видяха сина, казаха помежду си: Този е наследникът¹; елате да го убием и да присвоим наследството му²!

(1) Евр. 1:1,2; (2) гл. 26:3,4

39 И като го хванаха, го изхвърлиха във от лозето и го убиха.

40 И така, когато стопанинът на лозето си дойде, какво ще направи на тези лозари?

41 Казаха Му: Злосторниците лошо ще погуби¹, а лозето ще даде под наем на други лозари, които ще му дават плодовете на времето им.

(1) Лк. 19:27

42 Иисус им каза: Никога ли не сте чели в Писанията: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла¹. От Господа е това и чудно е в нашите очи²“?

(1) Ис. 28:16; Деян. 4:11;

1 Петр. 2:4,7; Еф. 2:20; (2) Пс. 118:22,23

43 Затова ви казвам, че Божието царство ще се отнеме от вас и ще се даде на народ, който ражда плодовете му¹.

(1) Деян. 13:46

44 И който падне върху този камък, ще се разбие¹; а върху когото падне, ще го смаже².

(1) Ис. 8:15; (2) Дан. 2:45

45 И главните свещеници и фарисеите, като чува притчите Му, разбраха, че говори за тях¹.

(1) Ис. 5:7

46 Но когато поискаха да Го хванат¹, се уплашиха от множествата, понеже Го имаха за пророк².

(1) гл. 12:14; Лк. 19:47; (2) ст. 11; Деян. 4:21

ст. 1-14; ср. Лк. 14:16-24

22 И Иисус пак започна да им говори с притчи, като казваше:

2 Небесното царство прилича на един цар, който направи сватба на сина си.

3 Той разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата, но те не исках да дойдат.

4 Пак изпрати други слуги¹, като им каза: Кажете на поканените: Ето, приготвих обяда си: юнците ми и угоените ми са заклани и всичко е готово; елате на сватбата!

(1) гл. 21:36

5 Но те пренебрегнаха поканата и се разотидоха: един на своята нива, а друг – по търговията си¹;

(1) Пр. 1:24,25

6 а останалите хванаха слугите му и безсрамно ги оскъряха и убиха¹.

(1) гл. 21:35

7 А царят се разгневи, изпрати войските си и погуби онези убийци¹, и изгори града им.

(1) Лк. 20:16

8 Тогава каза на слугите си: Сватбата е готова, но поканените не бяха достойни.

9 Затова идете по кръстопътищата и колкото намерите, ги поканете на сватба.

10 И така, онези слуги излязоха по пътищата, събраха всички, които намериха – зли и добри – и сватбата се напълни с гости.

11 А царят, като влезе да прегледа гостите, видя там един човек, който не беше облечен в сватбарска дреха.

12 И му каза: Приятелю, ти как си влязъл тук, без да имаш сватбарска дреха? А той млъчеше¹.

(1) Пс. 107:42

13 Тогава царят каза на служителите: Вържете му краката и ръцете и го хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби¹.

(1) гл. 8:12

14 Защото мнозина са призвани, а малцина – избрани.

ст. 15-22: Мк. 12:13-17; Лк. 20:20-26

15 Тогава фарисеите отидоха и се съветваха¹ как да Го впримчат в говоренето Му².

(1) Пс. 56:6; (2) гл. 19:3; Лк. 11:54; Йн. 8:6

16 И пратиха при Него учениците си заедно с иродианите да кажат: Учителю, знаем, че си искрен, учиш в истина Божия път и не Те е грижа от

никого, защото не гледаш на лицето на хората¹.

(1) Лев. 19:15; Деян. 10:34

17 Затова ни кажи: Ти как мислиш? Позволено ли е да даваме данък на императора, или не?

18 А Иисус разбра лукавството им¹ и каза: Защо Ме изпитвате, лицемери?

(1) гл. 9:4; Мк. 2:8

19 Покажете Ми данъчната монета. И те Му донесоха един динарий.

20 И Той им каза: Чий е този образ и надпис?

21 Отговориха Му: На императора. Тогава Той им каза: Като е така, отдавайте императорското на императора¹, а Божието – на Бога.

(1) 1 Петр. 2:13; Римл. 13:7

22 Като чува това, те се учудиха и като Го оставиха, си отидоха¹.

(1) Йн. 8:9

ст. 23-33: Мк. 12:18-27; Лк. 20:27-40

23 В същия ден дойдоха при Него садукее, които казват, че няма възкресение¹, и Го попитаха, като казаха:

(1) гл. 16:12; Деян. 23:8

24 Учителю, Мойсей е казал: Ако някой умре бездетен, брат му да се ожени за жена му и да създаде потомство на брат си¹.

(1) Бит. 38:8; Вжк. 25:5,6

25 А между нас имаше седем братя; и първият се ожени и умря, и като нямаше потомство, остави жена си на брат си;

26 също и вторият, и третият – до седмия.

27 А след всички умря и жената.

28 И така, при възкресението на кого от седемте ще бъде жена? Защото те всичките я имаха.

29 А Иисус в отговор им каза: Заблуждавате се, като не познавате Писанията, нито Божията сила¹.

(1) Пс. 95:10

30 Защото във възкресението нито се женят, нито се омъжват, а са като (Божии) ангели на небето.

31 А за възкресението на мъртвите не сте ли чели онова, което ви е говорено от Бога, който казва:

32 „Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков

и Бог Яковов¹? Той не е Бог на мъртвите, а на живите.

(1) Изх. 3:6; Деян. 7:32; Евр. 11:16

33 И множествата, които чуха това, се чудеха на учението Му¹.

(1) гл. 7:28

34 А фарисеите, като чуха, че накарал садукееите да замълчат, се събраха заедно.

35 И един от тях, законник, за да Го изпита¹, Му зададе въпрос:

(1) гл. 19:3

36 Учителю, коя е най-голямата заповед в закона?

37 А Той му каза: „Да възлюбиш Господа, своя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа и с целия си ум¹.“

(1) Втжк. 6:5; 10:12

38 Това е най-голямата и първа заповед.

39 А втора, подобна на нея, е тази: „Да възлюбиш ближния си както себе си¹.“

(1) гл. 5:43; Лев. 19:18

40 На тези две заповеди висят целият закон и пророците¹.

(1) гл. 7:12; 1 Йн. 4:21; Римл. 13:10

41 И когато бяха събрани фарисеите, Исус ги попита¹ и каза:

(1) гл. 21:24

42 Какво мислите за Христос? Чий Син е Той? Отговориха Му: Давидов¹.

(1) гл. 1:1; 9:27; Ер. 23:5; Римл. 1:3; 2 Тим. 2:8

43 Каза им: Тогава как Давид чрез Духа¹ Го нарича Господ, като казва:

(1) 2 Петр. 1:21

44 „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато положи враговете Ти под краката Ти“¹

(1) Пс. 110:1; Мк. 16:19; Деян. 2:34,35; 1 Кор. 15:25; Евр. 1:13

45 И така, ако Давид Го нарича Господ, как тогава Той е негов Син¹?

(1) Откр. 22:16

46 И никой не можеше да Му отговори нито дума¹; нито пък дръзна вече някой от този ден да Му задава въпроси².

(1) Лк. 14:4,6; (2) Мк. 12:34; Лк. 20:40

ст. 1-7; Мк. 12:38-40; Лк. 20:45-47

23 Тогава Исус заговори на множествата и на учениците Си, казвайки:

2 На Мойсеевото седалище седят книжниците и фарисеите¹.

(1) Йн. 9:28

3 Затова всичко, което ви кажат да правите, правете и пазете¹, но не постъпвайте според делата им, понеже говорят, а не вършат².

(1) Втжк. 17:10; (2) Мал. 2:7,8; Римл. 2:17-23

4 Защото свързват тежки и непоносими бремена и ги налагат върху плещите на хората, а самите те не искат даже с пръста си да ги помръднат¹,

(1) Лк. 11:46

5 но вършат всичките си дела, за да ги виждат хората¹. Защото разширяват филиктериите*² си и правят големи полите на дрехите си³,

*кожени купийки с думи от закона, превързани на челата и ръцете

(1) гл. 6:1,2; (2) Изх. 13:9,16; Втжк. 6:8; 11:18; (3) гл. 9:20

6 и обичат първите места при угощенията¹ и първите столове в синагогите,

(1) Лк. 14:7

7 и поздравите по пазарите¹, и да се наричат от хората: „Равви, Равви“*².

*евр.: Учителю; (1) Лк. 11:43; (2) Йн. 5:44

8 Но вие не се наричайте „Равви“, защото Един е вашият Учител¹ – (Христос), а вие всички сте братя.

(1) Йн. 13:13

9 И никого на земята не наричайте свой отец, защото Един е вашият Отец¹ – Небесният.

(1) гл. 6:9

10 Не се наричайте и наставници, защото Един е вашият Наставник – Христос.

11 А по-големият между вас нека ви бъде служител¹.

(1) гл. 20:26,27; Лк. 22:26

12 И всеки, който възвишава себе си, ще се смири; и който смири себе си, ще се възвиси¹.

(1) гл. 18:4; 1 Царе 15:17; Пр. 29:23; Езек. 17:24; 21:26;

Лк. 14:11; Як. 4:10; 1 Петр. 5:6; Фил. 2:8,9

ст. 13-36; ср. Лк. 11:38-52

13 Но горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото затваряте небесното царство пред хората, понеже сами вие не влизате², нито влизатите оставяте да влязат.

(1) гл. 15:7; (2) гл. 5:20

14 Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото изпояждате домовете на вдовиците, даже когато за показ правите дъги молитви; затова ще приемете по-голямо осъждане.)

15 Горко на вас, книжници и фарисеи,

лицемери! Защото обикаляте море и суша, за да направите един прозелит*, и когато стане такъв, го правите син на пъкьла два пъти повече от вас.

*изповядващ юдейската религия, без да е юдеин по народност; (1) ст. 13

16 Горко на вас, слепи водачи¹, които казвате: Ако някой се закълне в храма, не е нищо, но ако някой се закълне в златото на храма, се задължава.

(1) гл. 15:14; Йн. 9:39

17 Безумни и слепи! Че кое е по-голямо – златото ли, или храмът, който е осветил златото?

18 *Казвате* още: Ако някой се закълне в олгара, не е нищо, но ако някой се закълне в дара, който е върху него, се задължава.

19 (Безумни и) слепи! Че кое е по-голямо – дарът ли, или олтарът, който освещава дара?²

(1) ст. 17; (2) Изх. 29:37

20 И така, който се кълне в олгара, се заклева в него и във всичко, което е върху него.

21 А който се кълне в храма, се заклева в него и в Онзи, който обитава в него¹.

(1) 3 Царе 8:13

22 И който се кълне в небето, се заклева в Божия престол и в Онзи, който седи на него¹.

(1) гл. 5:34

23 Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото давате десетък от джоджена, копъра и кимиона², а сте изоставили по-важните неща на закона – правосъдието, милостта³ и вярата; но тези трябваше да правите, а онези да не оставяте.

(1) ст. 13; (2) Лев. 27:30; Втжк. 14:22; Ас. 18:12; (3) гл. 9:13; Зах. 7:9; Ас. 6:36

24 Слепи водачи¹, които прецеждат комара, а камилата погълщате²!

(1) ст. 16; (2) гл. 7:4

25 Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото чистите външността на чашата и блюдото², а отвътре те са пълни с грабеж и невъздържаност.

(1) ст. 13; (2) Мк. 7:4

26 Слепи фарисеино! Очисти първо вътрешността на чашата и блюдото, за да бъде и външността им чиста.

(1) ст. 16

27 Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото приличате на варосани гробници, които отвън изглеждат хубави, а отвътре са пълни с мъртвешки кости и с всякаква нечистота².

(1) ст. 13; (2) Деян. 23:3

28 Също така и вие отвън изглеждате на хората праведни, а отвътре сте пълни с лицемерие и беззаконие¹.

(1) Ас. 12:1

29 Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото зидате гробниците на пророците и украсявате гробовите на праведните, и казвате:

(1) ст. 13

30 Ние ако бяхме *живели* в дните на бащите си, не бихме станали техни съучастници в *проливането* на кръвта на пророците;

31 с което свидетелствате за себе си, че сте синове на онези, които избиха пророците¹.

(1) гл. 5:12

32 Допълнете и вие мярката на бащите си¹.

(1) 1 Сол. 2:15,16

33 Змии! Рожби на усойница! Как ще избегнете осъждането на пъкьла?

(1) гл. 3:7; Ас. 3:7

34 Затова, ето, Аз изпращам до вас пророци, мъдречи и книжници: едни от тях ще убиеете и ще разпънете, други от тях ще биете в синагогите си¹ и ще гоните от град в град²,

(1) гл. 10:17; Мк. 13:9; (2) гл. 10:23

35 за да дойде върху вас всичката праведна кръв, пролята на земята – от кръвта на праведния Авел¹ до кръвта на Захария, Варахивия син, когото убихте между храма и олгара².

(1) Бит. 4:8; 1 Йн. 3:12; Евр. 11:4; (2) 2 Лет. 24:21

36 Истина ви казвам: всичко това ще дойде върху това поколение¹.

(1) гл. 24:34; Мк. 13:30

ст. 37-39: ср. Ас. 13:34,35

37 Ерусалиме, Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до теб¹! Колко пъти съм искал да събера твоите деца, както кокошката прибира пилците си под крилата си, но не искахте²!

(1) гл. 21:35,36; Мк. 12:3-5; Деян. 7:59; (2) Ис. 65:2; Ер. 5:3; Йн. 5:40

38 Ето, вашият дом ви се оставя пуст¹.

(1) гл. 24:2; 3 Царе 9:7,8; Пс. 69:25; Ас. 19:44

39 Защото ви казвам, че отсега ната-
тък няма вече да Ме видите, докогато
кажете: Благословен Онзи, който идва
в Господното Име!¹

(1) гл. 21:9; Пс. 118:26; Йн. 12:13

ст. 1-14; Мк. 13:1-23; ст. 1-19; Лк. 21:5-12,16-23

24 И когато Иисус излезе от храма
и си отиваше, учениците Му се при-
ближиха да Му покажат сградите на
храма.

2 А Той им каза: Не виждате ли всич-
ко това? Истина ви казвам: няма да
остане тук камък върху камък¹, който
да не бъде сринат.

(1) гл. 23:38

3 И когато седеше на Елеонския хълм,
учениците дойдоха при Него насаме и
Му казаха: Кажете ни кога ще бъде това.
И какъв ще бъде белегът на Твоето при-
шествие и за свършека на света?²

(1) гл. 13:39

4 Иисус в отговор им каза: Пазете се
да не ви подмамат някой¹,

(1) 2 Сол. 2:3

5 защото мнозина ще дойдат в Мое
Име¹, казвайки: Аз съм Христос; и ще
подмамат мнозина².

(1) Ер. 14:14; (2) ст. 11; Йн. 5:43

6 И ще чувате за войни и за военни
слухове, но внимавайте да не се сму-
щавате; понеже тези неща трябва да
станат, но това още не е свършекът.

7 Защото ще се надигне нация против
нация и царство против царство; и на
разни места ще има глад, (епидемии)
и земетресения¹.

(1) Ис. 19:2

8 Но всичко това ще бъде само нача-
лото на страданията.

9 Тогава ще ви предадат на мъки¹ и
ще ви убият²; и ще бъдете мразени от
всичките народи заради Моего Име³.

(1) гл. 10:17; (2) Йн. 16:2; (3) гл. 10:21,22

10 И тогава мнозина ще се заблудят*
и един друг ще се предадат, и един
друг ще се намазят.

*или: съблазнят, подават към грях

11 И много лъжепророци¹ ще се поя-
вят и ще заблудят мнозина².

(1) 2 Петр. 2:1; (2) ст. 5; гл. 7:15;
Деян. 5:36,37; 1 Тим. 4:1,2

12 И понеже ще се умножи беззако-

нието¹, любовта на мнозинството ще
охладнее².

(1) Дан. 9:27; (2) 2 Тим. 3:2-4; Откр. 2:4

13 Но който устои докрай, той ще
бъде спасен¹.

(1) гл. 10:22; Евр. 3:6

14 И това благовестие на царството
ще бъде проповядвано по целия свят
за свидетелство на всичките народи¹; и
тогава ще дойде свършекът.

(1) гл. 10:18

15 Затова, когато видите мерзостта на
запустението, за която е говорено чрез
пророк Даниил¹, стояща на свящото
место² – който чете, нека разбира –

(1) Дан. 9:27; 11:31; 12:11; (2) Деян. 6:13

16 тогава онези, които са в Юдея,
нека бягат по планините;

17 който се намери на къщния пок-
рив, да не слиза да взима нещо от
къщата си¹;

(1) Лк. 17:31

18 и който се намери на нивата, да не
се връща назад да вземе дрехата си¹.

(1) Лк. 17:31

19 Но горко на бременните и на кър-
мещите в онези дни!

20 И се молете да не се случи бягане-
то ви зиме или в съботен ден;

21 защото тогава ще има голяма
скръб, каквато не е имало от начало-
то на света досега и каквато няма да
има¹.

(1) Дан. 12:1; Откр. 7:14

22 И ако не се съкратяха онези дни,
не би се избавило нито едно съще-
ство; но заради избраните¹ онези дни
ще се съкратят.

(1) Ис. 65:9

23 Тогава ако ви каже някой: Ето, тук
е Христос или там! – не вярвайте¹.

(1) Лк. 17:23

24 Защото ще се появят лъжехристи¹
и лъжепророци, които ще покажат го-
леми знамения и чудеса², така че да
заблудят, ако е възможно, и избрани-
те.

(1) ст. 5,11; 1 Йн. 2:18; (2) 2 Сол. 2:9; Откр. 13:13

25 Ето, предсказав ви¹.

(1) гл. 28:7; Йн. 14:29; 2 Петр. 3:17

26 И така, ако ви кажат: Ето, Той е в
пустинята! – не излизайте, или: Ето, Той
е във вътрешните стаи! – не вярвай-
те¹.

(1) Лк. 17:23

27 Защото, както светкавицата излиза
от изток и се вижда чак до запад, така

ще бъде пришествието на Човешкия Син¹.

(1) Лк. 17:24

28 Където бъде мършата, там ще се съберат и орамите¹.

(1) Йов 39:30; Авак. 1:8; Лк. 17:37
ст. 29-31; Мк. 13:24-27; Лк. 21:25-27

29 А веднага след скръбта на онези дни слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си¹, звездите ще падат от небето² и небесните сили ще се разклатят.

(1) Ис. 13:10; Езек. 32:7,8;
Йоил 3:15; Ам. 5:20; (2) Ис. 34:4; Откр. 6:13

30 Тогава ще се яви на небето знаменieto на Човешкия Син¹; и тогава ще заплачат всички земни племена², като видят Човешкия Син, идващ на небесните облаци със сила и голяма слава³.

(1) Дан. 7:13; (2) Зах. 12:10-14; Откр. 1:7;
(3) гл. 16:27; Пс. 68:34; Откр. 19:16

31 И ще изпрати Своите ангели¹ със силен тръбен глас²; и те ще съберат избраните Му от четирите ветрища³, от единия край на небето до другия¹.

(1) Откр. 7:1; (2) Вжк. 30:4; Ис. 11:12
ст. 32-44; Мк. 13:28-37; ст. 32-35; Лк. 21:29-33

32 И научете притчата от смокинята: когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че лятото е близо.

33 Също така и вие, когато видите всичко това, да знаете, че Той е близо при вратата¹.

(1) Як. 5:9

34 Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това¹.

(1) гл. 23:36

35 Небето и земята ще преминат¹, но Моите думи няма да преминат².

(1) Пс. 102:26; Ис. 51:6;
2 Петр. 3:10,12; Евр. 1:11; (2) гл. 5:18

36 А за онзи ден и час никой не знае¹ – нито небесните ангели, нито Синът, а само Моят Отец².

(1) гл. 25:13; (2) Зах. 14:7; Деян. 1:7

ст. 37-41; Лк. 17:26-35

37 И както *бяха* Ноевите дни¹, така ще бъде пришествието на Човешкия Син.

(1) Бит. 6:11-13

38 Защото, както и в онези дни преди потопа ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчега¹,

(1) Бит. 7:7

39 и не разбраха¹, докато дойде пото-

път и завлече всички² – така ще бъде и пришествието на Човешкия Син.

(1) 1 Петр. 3:20; (2) Бит. 7:21-23

40 Тогава двама ще бъдат на полето: единият ще се вземе, а другият ще се остави.

41 Две жени ще мелят на мелницата: едната ще се вземе, а другата ще се остави.

ст. 42-44; Лк. 12:39

42 Затова бдете¹, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ.

(1) 1 Кор. 16:13

43 Но това да знаете, че ако домакинят знаеше по кое време щеше да дойде крадецът, щеше да бди и нямаше да остави да му подкопаят къщата¹.

(1) 2 Петр. 3:10; 1 Сол. 5:2; Откр. 3:3

44 Затова бдете и вие готови, защото в час, който не мислите, Човешкият Син идва.

ст. 45-51; Лк. 12:41-46

45 Кой тогава е верният и разумен слуга, когото господарят му е поставил над домочадията си, за да им дава храна навреме¹?

(1) гл. 13:52

46 Блажен е онзи слуга, чийто господар, като си дойде, го намери, че прави така.

47 Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот¹.

(1) гл. 25:21,23; Лк. 19:17

48 Но ако онзи зъл слуга каже в сърцето си: Господарят ми се бави¹;

(1) Екл. 8:11; 2 Петр. 3:3,4

49 и започне да бие съслужителите си и да яде и пие с пияниците¹,

(1) 1 Сол. 5:7

50 господарят на онзи слуга ще дойде в ден, в който той не го очаква, и в час, който той не знае¹,

(1) гл. 25:13; Мк. 13:33

51 и като го посече, ще определи неговата участ с лицемерите. Там ще бъде плач и скърцане със зъби¹.

(1) гл. 8:12

25 Тогава небесното царство ще се сравни с десет девици, които взеха светилниците си и излязоха да посрещнат младоженеца¹.

(1) Пс. 45:14

2 А от тях пет бяха разумни и пет – неразумни.

3 Защото неразумните, като взеха светилниците, не взеха масло със себе си.

4 Но разумните заедно със светилниците си взеха и масло в съдовете си¹.

(1) Лк. 12:35,36

5 И докато се бавеше младоженецът, се додряма на всичките и заспаха¹.

(1) Мк. 13:36

6 А посред нощ се нададе вик: Ето, младоженецът (идва)! Излизайте да го посрещнете!

7 Тогава всички онези девици станаха и приготвиха светилниците си.

8 А неразумните казаха на разумните: Дайте ни от вашето масло, защото нашите светилници угасват.

9 А разумните в отговор казаха: Да не би да не стигне и за нас, и за вас. По-добре идете при продавачите и си купете.

10 А когато те отидоха да си купят, младоженецът пристигна; и готовите влязоха с него на сватбата и вратата се затвори¹.

(1) Бит. 7:16

11 После дойдоха и другите девици и казаха: Господи! Господи! Отвори ни!¹

(1) гл. 7:22

12 А Той в отговор каза: Истина ви казвам: не ви познавам¹.

(1) гл. 7:23

13 И така, бдете! Защото не знаете нито деня, нито часа¹, (в който Човешкият Син ще дойде).

(1) гл. 24:36,42,50; Лк. 12:40; 1 Сол. 5:6 ст. 14-30; ср. Лк. 19:11-27

14 Защото е както когато един човек при тръгването си за чужбина свика своите слуги и им предаде имота си¹.

(1) гл. 21:33

15 На един даде пет таланта, на друг – два, на трети – един: на всекиго според способностите му; и тръгна.

16 Веднага този, който получи петте таланта, отиде и търгува с тях, и спечели още пет таланта.

17 Също и този, който получи двата, спечели още два.

18 А този, който получи единия, отиде,

разкопа в земята и скри парите на господаря си.

19 След дълго време дойде господарят на тези слуги и прегледа сметката с тях¹.

(1) гл. 18:23; 2 Кор. 5:10

20 И когато се приближи този, който беше получил петте таланта, донесе още пет таланта и каза: Господарю, ти ми предаде пет таланта; ето, аз спечелих още пет.

21 Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! Над малкото си бил верен², над многото ще те поставя³. Влез в радостта на господаря си.

(1) гл. 24:45-47; (2) Лк. 16:10; 1 Кор. 4:2; (3) Лк. 12:44

22 Приблужи се и този, който беше получил двата таланта, и каза: Господарю, ти ми даде два таланта; ето, спечелих още два таланта.

23 Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! Над малкото си бил верен, над многото ще те поставя. Влез в радостта на господаря си¹.

(1) ст. 21

24 Тогава се приближи този, който беше получил един талант, и каза: Господарю, аз те знаех, че си строг човек – жънеш, където не си сял, и събираш, където не си пръскал;

25 и като се уплаших, отидох и скрих таланта ти в земята; ето, имаш своето.

26 А господарят му в отговор каза: Зли и лениви слуго! Знаел си, че жъна, където не съм сял, и събирам, където не съм пръскал¹.

(1) Йов 15:6

27 Ти обаче трябваше да внесеш парите ми при bankerите, и когато си дойдех, щях да взема своето с лихва.

28 Затова, вземете от него таланта и го дайте на този, който има десет таланта.

29 Защото на всеки, който има, ще се даде, и той ще има в изобилие; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има¹.

(1) гл. 13:12

30 А този безполезен слуга хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби¹.

(1) гл. 8:12

31 А когато дойде Човешкият Син в

славата Си и всичките (свети) ангели с Него¹, тогава ще седне на славния Си престол².

(1) Зах. 14:5; Мк. 8:38; Юда 14; 1 Сол. 3:13; 2 Сол. 1:10; (2) гл. 16:27; 19:28

32 И ще се съберат пред Него всичките народи; и ще ги раздели едни от други, както овчарят разделя овцете от козите¹;

(1) гл. 13:30,49; Йонил 3:2; Соф. 3:8; Йн. 5:22,27; 2 Тим. 4:1

33 и ще постави овцете от дясната Си страна, а козите – от лявата¹.

(1) Езек. 34:17

34 Тогава Царят¹ ще каже на тези, които са от дясната Му страна: Елате вие, благословени от Отца Ми, и наследете царството², пригответо за вас³ от създаването на света;

(1) Откр. 19:16; (2) Лк. 12:32; (3) гл. 20:23

35 защото гладен бях и Ме нахранихте; жаден бях и Ме напоихте; странник бях и Ме прибрахте¹;

(1) Йов 31:32; Ис. 58:7

36 гол бях и Ме облякохте¹; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме сподоихте².

(1) Йов 31:19; (2) 2 Тим. 1:16,17; Евр. 10:34

37 Тогава праведните в отговор ще Му кажат: Господи, кога Те видяхме гладен и Те нахранихме; или жаден и Те напоихме?

38 И кога Те видяхме странник и Те прибрахме; или гол и Те облякохме?

39 И кога Те видяхме болен или в тъмница и Те сподоихме?

40 А Царят в отговор ще им каже: Истина ви казвам: понеже сте направили това на един от тези Мои най-малки братя¹, на Мен сте го направили².

(1) гл. 28:10; Евр. 2:11,12; (2) гл. 10:40; Пр. 19:17

41 Тогава ще каже и на тези, които са от лявата Му страна: Идете си от Мен, вие проклетите¹, във вечния огън², пригответе за дявола и за неговите ангели³;

(1) гл. 7:23; (2) гл. 5:22; 13:42; Лк. 16:24; 2 Сол. 1:9; (3) Юда 6,7; Откр. 20:10,15; 21:8

42 защото гладен бях и не Ме нахранихте; жаден бях и не Ме напоихте;

43 странник бях и не Ме прибрахте; гол бях и не Ме облякохте; болен и в тъмница бях и не Ме посетихте.

44 Тогава и те в отговор ще кажат:

Господи, кога Те видяхме гладен или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница и не Ти послужихме?

45 Тогава Той в отговор ще им каже: Истина ви казвам: понеже не сте направили това на нито един от тези най-малките, и на Мен не сте го направили.

46 И тези ще отидат във вечно наказание¹, а праведните – във вечен живот².

(1) Як. 2:13; (2) Дан. 12:2; Йн. 5:29; Римл. 2:7,8

ст. 1-5: Мк. 14:1,2; Лк. 22:1,2

26 Когато Исус свърши тези думи¹, каза на учениците Си:

(1) гл. 7:28

2 Знаете, че след два дни ще бъде Пасхата и Човешкият Син ще бъде предаден на разпятие¹.

(1) гл. 16:21

3 Тогава главните свещеници и народните старейшини¹ се събраха в двора на първосвещеника, който се наричаше Каяфа²,

(1) Йн. 11:47; (2) Лк. 3:2

4 и се наговаряха¹ как да уловят Исус с хитрост и да Го убият²;

(1) гл. 27:1; (2) гл. 12:14; Пс. 31:13

5 но казваха: Да не е на празника, за да не стане въълнение сред народа¹.

(1) Лк. 22:6

ст. 6-13: Мк. 14:3-9; Йн. 12:1-8

6 А когато Исус беше във Витания, в къщата на прокажения Симон,

7 до Него се приближи една жена, която имаше алабастрен съд с много скъпо миро, което изля на главата Му, докато Той седеше на трапезата¹.

(1) Лк. 7:37

8 А като видяха това, учениците започнаха да недоволстват, казвайки: Защо се прахоса това?

9 Защото това миро можеше да се продаде за голяма сума, която да се раздаде на бедните.

10 Но като разбра това, Исус им каза: Защо досаждате на жената? Понеже тя извърши едно добро дело за Мен.

11 Защото бедните винаги се намират между вас¹, а аз не винаги се намирам.

(1) Втэк. 15:11

12 Защото тя, като изля това миро върху тялото Ми, го направи за Моето погребение.

13 Истина ви казвам: където и да се проповядва това благовестие по целия свят, ще се разказва за неин спомен и това, което тя направи¹. (1) 1 Царе 2:30 ст. 14-16; Мк. 14:10,11; Лк. 22:3-6

14 Тогава един от дванадесетте, наречен Юда Искариотски¹, отиде при главните свещеници² и каза:

(1) гл. 10:4; (2) Йн. 11:57

15 Какво ще ми дадете, и аз ще ви Го предам? И те му определиха тридесет сребърника¹.

(1) гл. 27:3,9,10; 1 Тим. 6:10

16 И оттогава той търсеше удобен случай, за да Го предаде.

ст. 17-19; Мк. 14:12-16; Лк. 22:7-13

17 А в първия ден на празника на безквасните хлябове¹ учениците отидоха при Исус и казаха: Къде искаш да Ти приготвим, за да ядеш пасхата?²

(1) Изх. 12:18-20;

(2) Изх. 12:11; Лев. 23:5,6; Чис. 28:16,17; Втжк. 16:2,3

18 Той каза: Идете в града при единия си и му кажете: Учителят каза: Времето Ми е близо – у теб ще празнувам Пасхата с учениците Си¹.

(1) гл. 21:3

19 И учениците направиха, както им заръча Исус, и приготвиха Пасхата.

ст. 20-25; Мк. 14:17-21; Лк. 22:14,21-23; Йн. 13:18-30

20 И когато се свечери, Той седна на трапезата с дванадесетте ученици.

21 И като ядяха, каза: Истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде¹.

(1) Йн. 6:70,71

22 А те бяха пренаскърбени и започнаха един по един всички да Му казват: Да не съм аз, Господи?

23 А Той в отговор каза: Който натопи ръката си заедно с Мен в блюдото, той ще Ме предаде.

24 Човешкият Син отива, както е писано за Него¹; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син ще бъде предаден! Добре щеше да бъде за този човек, ако не се беше родил².

(1) ст. 54; Ис. 53:7,8;

Дан. 9:26; Лк. 18:31; 1 Петр. 1:11; (2) гл. 18:7

25 А Юда, който Го предаде, в отговор

каза: Да не съм аз, Равви? Исус му каза: Ти каза.

ст. 26-30; Мк. 14:22-26; Лк. 22:15-20; 1 Кор. 11:23-25

26 И когато ядяха, Исус взе хляб, благослови¹ и го разчупи, и като го даваше на учениците, каза: Вземете, яжте: това е Моето тяло. (1) гл. 14:19

27 Взе и чашата и като благодари, даде им я и каза: Пийте от нея всички!

28 Защото това е Моята кръв на (новия) завет¹, която се пролива за мнозина² за прощаване на греховете³.

(1) Изх. 24:8; Ер. 31:31; Зах. 9:11; Евр. 10:16;

(2) гл. 20:28; (3) Еф. 1:7; Евр. 9:22

29 Но казвам ви, че отсега нататък няма вече да пия от този плод на лозата до онзи ден, когато ще го пия с вас нов в царството на Своя Отец.

30 И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм¹.

(1) Лк. 22:39; Йн. 14:31; 18:1

ст. 31-35; Мк. 14:27-31; Лк. 22:31-34; Йн. 13:36-38

31 Тогава Исус им каза: Вие всички ще се отвърнете от Мен тази нощ¹, защото е писано: „Ще поразя пастира и овцете на стадото ще се разпръснат“².

(1) гл. 11:6; (2) ст. 56; Зах. 13:7; Йн. 16:32

32 А след като бъда възкресен, ще отида преди вас в Галилея¹.

(1) гл. 28:7,10

33 А Петър в отговор Му каза: Даже и всички да се отвърнат от Теб, аз никога няма да се отвърна!

34 Исус му каза: Истина ти казвам, че тази нощ, преди да пропее петелът, ти три пъти ще се отречеш от Мен¹.

(1) ст. 75

35 Петър Му каза: Дори да стане нужда да умра с Теб, пак няма да се отрека от Теб! Същото казаха и всичките ученици¹.

(1) Йн. 11:16

ст. 36-46; Мк. 14:32-42; Лк. 22:39-46

36 Тогава Исус дойде с тях на едно място, наречено Гетсимания, и каза на учениците Си: Седете тук, докато отида там и се помоля¹.

(1) Йн. 18:1

37 И като взе със Себе Си Петър и двамата Зеведеви синове¹, започна да скърби и да се страхува.

(1) гл. 17:1

38 Тогава им каза: Душата Ми е пренаскърбена до смърт¹. Постойте тук и бъдете заедно с Мен. (1) Пс. 88:3; Лк. 12:50

39 И като отиде малко напред, падна на лицето Си и се молеше, казвайки: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша¹; не обаче както Аз искам, а както Ти искаш².

(1) гл. 20:22; (2) Йн. 4:34; Фил. 2:8

40 И дойде при учениците и ги намери заспали, и каза на Петър: Как! Не можаш ли поне един час да бдите с Мен?¹

(1) Пс. 69:20

41 Бдете и се молете¹, за да не паднете в изкушение². Духът е бодър, но плътта – немощна³.

(1) Лк. 18:1; Еф. 6:18; (2) 1 Петр. 5:8; (3) Римл. 7:18

42 Пак отиде втори път и се моли, казвайки: Отче Мой, ако не е възможно да Ме отмине тази чаша, без да я пия, нека бъде Твоята воля¹.

(1) гл. 6:10; Йн. 18:11

43 И като дойде, пак ги намери заспали, защото очите им бяха натежали¹.

(1) Лк. 9:32

44 И пак ги остави и отиде да се помоли трети път¹, като каза отново същите думи.

(1) 2 Кор. 12:8

45 Тогава дойде при учениците и им каза: Спете и почитайте! Ето, наближи часът¹, когато Човешкият Син се предава в ръцете на грешници².

(1) Йн. 12:23; (2) гл. 17:22

46 Станете да вървим. Ето, приближи се този, който Ме предава¹.

(1) Пс. 119:150; Йн. 18:3 ст. 47-56; Мк. 14:43-50; Лк. 22:47-53; Йн. 18:2-12

47 И когато Той говореше, ето, Юда, един от дванадесетте, дойде, и с него – голямо множество с мечове и тояги от главните свещеници и народните старейшини.

48 А онзи, който Го предаваше, им беше дал знак, казвайки: Когато целуна, Той е; хванете Го.

49 И веднага се приближи до Исус и каза: Здравей, Равви! И Го целува².

(1) Пс. 55:21; (2) 2 Царе 20:9

50 А Исус му каза: Приятелю, за какво си дошъл? Тогава пристъпиха, сложиха ръце на Исус и Го хванаха.

51 И ето, един от тези, които бяха с Исус, протегна ръка, измъкна меча си

и като удари слугата на първосвещеника, му отсече ухото.

52 Тогава Исус му каза: Върни меча си на мястото му, защото всички, които са хванали меч, от меч ще загинат¹.

(1) Бит. 9:6; Откр. 13:10

53 Или мислиш, че не мога да се помоля на Моя Отец и Той да Ми изпрати още сега повече от дванадесет легиона ангели?

54 Но как биха се сбъднали Писанията, че *това* трябва да бъде така?¹

(1) ст. 24

55 В същия час Исус каза на множествата: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги да Ме уловите? Всеки ден седях и поучавах в храма¹, и не Ме хванахте.

(1) Лк. 19:47

56 Но всичко това стана, за да се сбъднат Писанията на пророците¹. Тогава всички ученици Го оставиха и се разбяха¹.

(1) ст. 31; гл. 27:9; Пс. 88:18 ст. 57-68; Мк. 14:53-65; Лк. 22:54,55,63-71; Йн. 18:13,14,19-24

57 А тези, които бяха хванали Исус, Го заведоха при първосвещеника Каяфа, където бяха събрани книжниците и старейшините.

58 А Петър Го следваше отдалеч до двора на първосвещеника; и като влезе вътре, седна със служителите да види края.

59 А главните свещеници и целият Синедрион търсеха лъжливо свидетелство¹ против Исус, за да Го убият,

(1) Деян. 6:11

60 но не намериха, въпреки че дойдоха много лъжесвидетели¹. Но накрая дойдоха двама², които казаха:

(1) Пс. 27:12; (2) Втк. 19:15

61 Този каза: Мога да разруша Божия храм и за три дни пак да го съградя¹.

(1) гл. 27:40; Йн. 2:19

62 Тогава първосвещеникът стана и Му каза: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Теб?

63 Но Исус мълчеше¹. Първосвещеникът Му каза: Заклевам Те в живия Бог да ни кажеш Ти ли си Христос,

Божият Син?²

(1) гл. 27:12,14; Пс. 38:13,14; Ис. 53:7; Ак. 23:9; Ин. 19:9; (2) Ин. 5:18

64 Иисус му каза: Ти каза. Но казвам ви, отсега нататък ще видите Човешкия Син седящ отдясно на Силата¹ и идещ на небесните облаци².

(1) Мк. 16:19; Евр. 1:3; (2) гл. 16:27; Ак. 21:27; Откр. 1:7

65 Тогава първосвещеникът раздра дрехите си¹ и каза: Той богохуства! Каква нужда имаме вече от свидетели? Ето, сега чухме богохуството². Вие какво мислите?

(1) Лев. 21:10; (2) гл. 9:3; Мк. 2:7; Ин. 10:33

66 А те в отговор казаха: Той заслужава смъртно наказание¹. (1) гл. 20:18; Лев. 24:16

67 Тогава започнаха да Го заплуват в лицето и да Го бльскат, а други Му удряха плесници¹ и Му казваха:

(1) гл. 27:30; Пс. 69:7; Ис. 50:6; 53:7; Мк. 10:34

68 Пророкувай ни, Христе! Кой Те удари?

ст. 69-75; Мк. 14:66-72; Ак. 22:56-62; Ин. 18:15-18,25-27

69 А Петър седеше във на двора; и една слугиня дойде при него и му каза: И ти беше с Иисус Галилеянина¹.

(1) гл. 21:11

70 А той се отрече пред всички, казвайки: Не разбирам какво говориш.

71 И когато излезе в преддверието, го видя друга и каза на тези, които бяха там: И този беше с Иисус Назарянина¹.

(1) гл. 2:22,23

72 А Петър пак се отрече с клетва: Не познавам Човека.

73 След малко се приближиха и онези, които стояха наблизко, и казаха на Петър: Наистина и ти си от тях, защото говорят ти те издава.

74 Тогава той започна да проклина и да се кълне: Не познавам Човека. И начаса петелът пропя.

75 И Петър си спомни думата на Иисус, който беше казал: Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш от Мен¹. И той излезе във и плака горко.

(1) ст. 34

27 А на сутринта всичките главни свещеници и народни старейшини се

съвещаваха против Иисус, за да Го убият¹.

(1) гл. 26:3,4

2 И като Го вързаха, Го заведоха и Го предадоха на управителя Пилат Понтийски¹.

(1) гл. 20:19; Мк. 15:1; Ак. 23:1; Ин. 18:28; Деян. 13:28

3 Тогава Юда, който Го беше предал, като видя, че беше осъден, се разкая и върна тридесетте сребърника¹ на главните свещеници и старейшините и каза:

(1) гл. 26:15

4 Съгреших, че предадох невинна кръв¹. А те казаха: На нас какво ни е от това? Ти гледай.

(1) ст. 24

5 И като хвърли сребърниците в храма, излезе и отиде, и се обеси¹.

(1) 2 Царе 17:23

6 А главните свещеници взеха сребърниците и казаха: Не е позволено да ги слагаме в касата на храма, понеже са цена на кръв.

7 И като се съветваха, купиха с тях грънчаревата нива, в която да се погребват чужденци.

8 Затова онази нива е наречена и до днес Кръвна нива¹.

(1) Деян. 1:16-19

9 Тогава се изпълни говореното¹ чрез пророк Еремия, който казва: „И взеха тридесетте сребърника, цената на Оценения, когото оцениха израилевите синове,

(1) гл. 26:56

10 и ги дадоха за грънчаревата нива, както ми заповяда Господ¹.“

(1) Зах. 11:12,13

ст. 11-14; Мк. 15:2-5; Ак. 23:2-5; Ин. 18:29-38

11 А Иисус застана пред управителя. И управителят Го попита, като каза: Ти юдейският Цар ли си? А Иисус му каза: Ти казваш².

(1) ст. 29,37; гл. 2:2; (2) 1 Тим. 6:13

12 И когато Го обвиняваха главните свещеници и старейшините, нищо не отговаряше¹.

(1) гл. 26:63

13 Тогава Пилат Му каза: Не чуваш ли за какво неща свидетелстват против Теб?

14 Но Той не му отговори на нито едно нещо¹, така че управителят се чуеше много.

(1) ст. 12

ст. 15-26; Мк. 15:6-15; Лк. 23:13-25; Йн. 18:39,40; 19:1,16

15 А на всеки празник управителят имаше обичай да пуска на множеството един от затворниците, когото биха поискали.

16 А тогава имаха един прочут затворник на име Варава.

17 И така, когато се бяха събрали, Пилат им каза: Кого искате да ви пусна: Варава ли, или Исус, наричан Христос¹?

(1) гл. 1:16

18 Понеже знаеше, че от завист Го предаваха.

19 При това, като седеше на съдийския престол¹, жена му изпрати до него да кажат: Нямай нищо с този Праведник², защото днес много пострадах на сън поради Него.

(1) Йн. 19:13; (2) Лк. 23:47

20 А главните свещеници и старейшините убедиха множествата да изпросят Варава, а Исус да убият¹.

(1) Деян. 13:28

21 Управителят в отговор им каза: Кого от двамата искате да ви пусна? И те казаха: Варава.

22 Пилат им каза: Тогава какво да правя с Исус, наричан Христос¹? Те всички казаха: Разпъни Го!²

(1) ст. 17; (2) гл. 20:19; 26:2

23 А той каза: Че какво зло е сторил¹? А те още повече закрепяха, казвайки: Разпъни Го!

(1) Лк. 23:41; Йн. 8:46

24 И така, Пилат, като видя, че никак не помага, а напротив, че се надига размирица, взе вода, уми си ръцете пред множеството¹ и каза: Аз съм невинен за кръвта на този Праведник². Вие гледайте³.

(1) Вжж. 21:6,7; (2) ст. 19; (3) ст. 4

25 А целият народ в отговор каза: Кръвта Му да бъде на нас и на децата ни¹!

(1) Изх. 20:5; Вжж. 19:10; Деян. 5:28

26 Тогава той им пусна Варава, а Исус би¹ и Го предаде да бъде разпънат².

(1) Ис. 50:6; (2) Пс. 94:21

ст. 27-31; Мк. 15:16-20; Йн. 19:2-5

27 После войниците на управителя заведоха Исус в преторията и събраха около Него цялата дружина.

28 И като Го съблякоха, Го облякоха в пурпурна мантия¹.

(1) Лк. 23:11

29 И сплетоха венец от тръни, който наложиха на главата Му, и сложиха тръстика в дясната Му ръка; и като коленичиха пред Него, Му се подиграваха¹ и викаха: Привет, Царю юдейски²!

(1) Пс. 69:19; (2) ст. 11

30 И като Го заплюваха, взеха тръстиката и Го удряха по главата¹.

(1) гл. 26:67

31 И след като Му се подиграха, Му съблякоха мантията и Го облякоха с Неговите дрехи, и Го заведоха да Го разпънат.

ст. 32-44; Мк. 15:21-32; Лк. 23:26-43; Йн. 19:17-27

32 А на излизане намериха един киринеец на име Симон; него заставиха да носи кръста Му.

33 И като стигнаха на едно място, наречено Голгота, което значи Лобно място,

34 Му дадоха да пие оцет, примесен с жлъчка¹; но Той, като вкуси, не прие да пие.

(1) ст. 48; Пс. 69:21

35 И след като Го разпънаха¹, си разделиха дрехите Му, като хвърлиха жребий².

(1) Фил. 2:8; (2) Пс. 22:18

36 И седнаха там да Го пазят.

37 И поставиха над главата Му обвинението Му, написано така: Този е Исус, юдейският Цар¹.

(1) ст. 11

38 Заедно с Него бяха разпънати и двама разбойници – един отядно и един отявло¹.

(1) Ис. 53:12

39 А минаващите оттам Го хулеха, като клатеха глави¹ и говореха: (1) Пс. 22:7; 109:25

40 Ти, който разорываш храма и за три дни пак го съграждаш¹, спаси Себе Си. Ако си Божи Син², слез от кръста.

(1) гл. 26:61; (2) гл. 4:3,6

41 Подобно и главните свещеници с книжниците и старейшините Му се подиграваха¹, казвайки:

(1) Пс. 69:20

42 Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! Той е израилевият Цар¹! Нека слезе сега от кръста и ще повярваме в Него.

(1) Лк. 23:2

43 Упова се на Бога; нека Го избави сега¹, ако Му е угоден²; понеже каза: Божи Син съм³.

(1) Пс. 3:1,2; (2) Пс. 22:8; (3) Лк. 22:70; Йн. 10:36; 19:7

44 Със същия *укор* Го ругаеха и разпънатите с Него разбойници.

ст. 45-56: Мк. 15:33-41; Лк. 23:44-49; Йн. 19:28-30

45 А от шестия час тъмнина покриваше цялата земя до деветия час.

46 А около деветия час Исус извика със силен глас¹ и каза: Или, Или, лама савахтани? – тоест: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?²

(1) Евр. 5:7; (2) Пс. 22:1

47 Някои от стоящите там, като чува това, казаха: Той вика Илиа.

48 И веднага един от тях се затича, взе гъба, напои я в оцет и като я наядна на тръстика, Му даде да пие¹.

(1) ст. 34

49 А другите казаха: Остави! Да видим дали ще дойде Илиа да Го избави.

50 А Исус, като извика пак със силен глас¹, предаде дух.

(1) ст. 46

51 И ето, завесата на храма¹ се раздра на две от горе до долу², земята се разтресе³, скалите се разпукаха,

(1) Изх. 26:31-33; 2 Лет. 3:14;

(2) Евр. 10:19,20; (3) гл. 28:2

52 гробовете се разтвориха и много тела на починали светии бяха възкресени,

53 които, като излязоха от гробовете след Неговото възкресение, влязоха в светия град¹ и се явиха на мнозина.

(1) гл. 4:5

54 А стотникът и онези, които заедно с него пазеха Исус, като видяха земетресението и това, което стана, много се уплашиха и казаха: Наистина Този беше Син на Бога!¹

(1) гл. 14:33

55 Там бяха още и гледаха отдалеч¹ много жени, които бяха следвали Исус от Галилея и Му служеха²;

(1) Пс. 38:11; (2) Лк. 8:2,3

56 сред тях бяха Мария Магдалена и Мария, майката на Яков и на Йосия, и майката на Зеведеевите синове¹.

(1) Йн. 19:25

ст. 57-61: Мк. 15:42-47; Лк. 23:50-56; Йн. 19:38-42

57 А когато се свечери, дойде един богат човек от Ариматея на име Йосиф, който също беше ученик на Исус.

58 Той дойде при Пилат и поиска тя-

лото на Исус. Тогава Пилат заповяда да му се даде.

59 Йосиф, като взе тялото, Го обви с чиста плащаница

60 и Го положи в своя нов гроб¹, който беше изсякъл в скалата; и търколи голям камък на входа на гроба² и си отиде.

(1) Ис. 53:9; Деян. 13:29; (2) Мк. 16:4; Йн. 11:38

61 А там бяха Мария Магдалена и другата Мария, които седяха срещу гроба¹.

(1) гл. 28:1

62 И на следващия ден, който беше след деня на приготвянето¹, главните свещеници и фарисеите се събраха при Пилат и казаха:

(1) Мк. 15:42; Лк. 23:54; Йн. 19:31

63 Господарю, спомнихме си, че онзи измамник¹ приживе каза: След три дни ще възкръсна².

(1) Йн. 7:12; (2) гл. 16:21

64 Затова заповядай гробът да се пази здраво до третия ден, да не би учениците Му да дойдат и да Го откраднат¹, и да кажат на народа: Възкръсна от мъртвите. Така последната измама ще бъде по-лоша от първата.

(1) гл. 28:13

65 Пилат им каза: Вземете стража. Идете и *20* пазете, както знаете.

66 И те отидоха и завардиха гроба, като запечатаха камъка¹ и поставиха стражата.

(1) Дан. 6:17

ст. 1-10: Мк. 16:1-11; Лк. 24:1-12; Йн. 20:1-18

28 А като се мина съботата, на първия ден от седмицата, на разсъмване, дойдоха Мария Магдалена и другата Мария¹ да видят гроба.

(1) гл. 27:61

2 И ето, стана голям трус¹; защото Господен ангел слезе от небето и пристъпи, премести камъка и седна на него.

(1) гл. 27:51

3 Видът му беше като светкавица, а облеклото му – бяло като сняг¹.

(1) гл. 17:2

4 Но от страх от него стражарите се разтрепериха и станаха като мъртви¹.

(1) Лк. 2:9

5 А ангелът проговори, като каза на жените: Вие не се бойте¹, защото зная, че търсите разпънатия Исус.

(1) Лк. 2:10

6 Няма Го тук, защото възкръсна¹, както беше казал². Елате и вижте мястото, където е лежал Господ.

(1) Деян. 2:24; Римл. 1:4; (2) гл. 16:21

7 И идете бързо да кажете на учениците Му, че е възкръснал от мъртвите¹. И ето, Той отива преди вас в Галилея². Там ще Го видите³. Ето, казах ви⁴.

(1) Лк. 24:23; Откр. 1:18;

(2) гл. 26:32; (3) Ин. 16:16; (4) гл. 24:25

8 И те излязоха бързо от гроба със страх и голяма радост¹ и се затичаха да известят на учениците Му. (1) Ин. 16:22

9 И ето, Исус ги срещна и каза: Здравейте! А те се приближиха и се хванаха за краката Му, и Му се поклониха.

10 Тогава Исус им каза: Не се бойте. Идете и кажете на братята Ми¹ да отидат в Галилея, и там ще Ме видят².

(1) гл. 25:40; Пс. 22:22; (2) Деян. 1:3

11 Когато те отидоха, ето, някои от стражата дойдоха в града и известиха на главните свещеници всичко, което беше станало.

12 А те, след като се събраха със старейшините и се съвещаваха, дадоха на войниците достатъчно пари и казаха:

13 Кажете: Учениците Му дойдоха

през нощта и Го откраднаха, когато ние спяхме¹.

(1) гл. 27:64

14 И ако за това стигне слух до управителя, ние ще го убедим и ще направим така, че вие да нямате неприятности.

15 И те взеха парите и постъпиха, както бяха научени. И това, което те казаха, се разнесе между юдеите и продължава и до днес.

16 А единадесетте ученици отидоха в Галилея, на хълма, където Исус им определи¹.

(1) ст. 7

17 И като Го видяха, Му се поклониха¹; а някои се усъмниха.

(1) Лк. 24:52; 1 Кор. 15:5

18 Тогава Исус се приближи към тях и им говори, като каза: Даде Ми се всяка власт на небето и на земята¹.

(1) гл. 11:27; Дан. 7:14; Лк. 10:22; 1 Петр. 3:22; Еф. 1:21,22; Фил. 2:9

19 И така, идете, правете ученици всичките народи¹ и ги кръщавайте в Името на Отца и Сина и Светия Дух,

(1) Мк. 16:15,16

20 като ги учите да пазят всичко, което съм ви заповядал¹. И ето, Аз съм с вас през всичките дни до свършека на света. (Амин.)

(1) 1 Сол. 4:1,2

Евангелието според

МАРК

ст. 1-8; Мт. 3:1-12; Лк. 3:1-18; Йн. 1:19-28

1 Началото на благовестието на Исус Христос, Божия Син¹.

(1) Римл. 1:4

2 Както е писано в *книгата на пророк Исаия*: „Ето, Аз изпращам вестителя Си пред лицето Ти, който ще устрои пътя Ти пред Теб!“

(1) Мал. 3:1; Мт. 11:10; Лк. 7:27

3 „Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа! Прави направете пътеките за Него!“

(1) Ис. 40:3

4 Йоан дойде, като кръщаваше в пустинята и проповядваше кръщение на покаяние за опрощаване на греховете¹.

(1) Деян. 13:24

5 И цялата юдейска страна и всичките жители на Ерусалим излизаха при него и се кръщаваха от него в реката Йордан¹, като изповядваха греховете си.

(1) Йн. 3:23

6 А Йоан носеше облекло от камилска козина и кожен пояс около кръста си¹ и се хранеше с акриди и див мед.

(1) 4 Царе 1:8

7 И като проповядваше, казваше: След мен идва Онзи, който е по-силен от мен, на когото не съм достоен да се наведе и да развържа ремъка на сандалите Му¹.

(1) Деян. 13:25

8 Аз ви кръщavam с вода, а Той ще ви кръсти със Светия Дух¹.

(1) Деян. 1:5

9 И през онези дни дойде Исус от Назарет Галилейски¹ и се кръсти от Йоан в Йордан.

(1) Мт. 2:22,23

10 И като излезе веднага от водата, видя, че небесата се разтварят и че Духът слиза на Него като гълъб.

11 И дойде глас от небесата: Ти си Моят възлюбен Син², в Теб благоволех³.

(1) Йн. 12:28; (2) Еф. 1:6; (3) гл. 9:7 ст. 12,13; Мт. 4:1-11; Лк. 4:1-13

12 И веднага Духът Го закара в пустинята.

13 И беше в пустинята четиридесет дни, изкушаван от Сатана, и беше със зверовете, а ангелите Му служеха¹.

(1) Лк. 22:43

ст. 14-20; Мт. 4:12-22; Лк. 4:14-15; 5:1-11

14 А след като Йоан беше предаден на властта¹, Исус дойде в Галилея и проповядваше Божието благовестие², като казваше:

(1) гл. 6:17; Йн. 3:24; (2) Лк. 8:1; Евр. 2:3

15 Времето се изпълни¹ и Божието царство наближи: покаяйте се и повярвайте в благовестието²!

(1) Гал. 4:4; (2) Мт. 3:2

16 А когато минаваше край Галилейското езеро, видя Симон и брата на Симон, Андрей, че хвърляха мрежи в езерото, защото бяха рибари.

17 И Исус им каза: Елате след Мен¹, и Аз ще ви направя да станете ловци на хора.

(1) гл. 2:14

18 И те веднага оставиха мрежите и Го последваха¹.

(1) гл. 10:28

19 И като отмина малко, видя Яков Зеведеев и брат му Йоан, които също бяха в лодката си и кърпеха мрежите.

20 И веднага ги повика; и те оставиха баща си Зеведей в лодката с надничарите и отидоха след Него¹. (1) ст. 18 ст. 21-28; Ак. 4:31-37

21 И дойдоха в Капернаум¹. И веднага в съботата Иисус влезе в синагогата и поучаваше². (1) гл. 2:1; Мт. 4:13; (2) Мт. 4:23

22 И те се чудеха на учението Му, защото ги поучаваше като Един, който има власт, а не като книжниците¹. (1) Мт. 7:28,29

23 А в синагогата им имаше човек с нечист дух¹, който извика² и каза: (1) гл. 5:8; (2) Мт. 8:29

24 (Остави ни!) Какво имаш Ти с нас¹, Иисусе Назарянине²? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те кой си – Светият Божи³. (1) Мт. 2:23; (2) Мт. 8:29; (3) гл. 3:11; 5:7; Ин. 6:69

25 Но Иисус го смърри, като каза: Млъкни¹ и излез от него! (1) ст. 34; гл. 3:12

26 Тогава нечистият дух, като го сгръчи, изкрещя със силен глас и излезе от него¹. (1) гл. 9:25,26; Деян. 16:18

27 И всички толкова се смаяха, че започнаха да обсъждат помежду си, като говореха: Какво е това? Що за ново учение е това? С власт заповядва дори на нечистите духове и те Му се покоряват!¹ (1) гл. 4:41

28 И веднага слухът за Него се разнесе навред по цялата Галилейска околност.

ст. 29-31: Мт. 8:14,15; Ак. 4:38,39

29 И щом излязоха от синагогата, дойдоха с Яков и Йоан в къщата на Симон и Андрей.

30 А тъщата на Симон¹ лежеше болна от треска; и веднага Му казаха за нея. (1) 1 Кор. 9:5

31 Той се приближи и като я хвана за ръка, я вдигна¹; и (начаса) треската я остави и тя им прислужваше². (1) гл. 5:41; 9:27; (2) Ак. 8:2,3

ст. 32-39: Мт. 4:23-25; 8:16,17; Ак. 4:40-44

32 А като се свечери, когато залезе слънцето, доведоха при Него всичките боани и обладани от демони.

33 И целият град се събра пред вратата.

34 И Той изцели мнозина, които страдаха от разни болести, и изгони много демони¹, и не позволяваше на демоните да говорят², понеже Го познаваха. (1) Деян. 10:38; (2) ст. 25,43; Мт. 8:4

35 А сутринта, когато беше още тъмно, стана и излезе, и отиде на едно уединено място, и там се молеше¹. (1) гл. 6:46; Мт. 14:23

36 А Симон и онези, които бяха с Него¹, изтичаха след Него. (1) Ак. 8:45

37 И като Го намериха, Му казаха: Всички Те търсят.

38 А Той им каза: Да идем другаде в близките градчета, за да проповядвам и там, защото за това съм излязъл.

39 И влизаше в синагогите им по цяла Галилея, като проповядваше¹ и изгонваше демоните. (1) Ак. 4:15; Деян. 10:38 ст. 40-45; Мт. 8:1-4; Ак. 5:12-16

40 Тогава дойде при Него един прокажен и Му се молеше, като коленичеше пред Него и казваше: Ако искаш, можеш да ме очистиш.

41 А Иисус го съжали¹, простря ръка и се допря до него, и му каза: Искам, бъди очистен. (1) гл. 6:34; 8:2; Мт. 9:36; Ак. 10:33

42 И веднага проказата го остави и той се очисти¹. (1) Пс. 33:9

43 И Той веднага го отпрати, като го предупреди строго¹: (1) ст. 25

44 Внимавай да не кажеш на никого нищо¹; но иди и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си това, което е заповядал Мойсей².

(1) гл. 3:12; 5:43; 7:36; 8:26; (2) Лев. 14:1-20

45 А той, като излезе, започна да разгласява много и да разнася за станалото¹, така че Иисус не можеше вече да влезе явно в някой град, а стоеше навън в уединени места; и при Него идваха отвсякъде. (1) гл. 5:20; 7:36; Мт. 9:31

ст. 1-12: Мт. 9:1-8; Ак. 5:17-26

2 След няколко дни Той пак влезе в Капернаум¹; и се разчу, че бил в къщата. (1) гл. 1:21

2 И веднага се събраха много хора, така че и около вратата не можеха да

се поберат. А Той им говореше слово¹.

(1) Лк. 5:1

3 И дойдоха и донесоха при Него един паралитик. Носеха го четирима.

4 И като не можаха да се приближат до Него заради множеството, разкриха покрива *на къщата*, където беше Той, пробиха го и спуснаха постелката, на която лежеше параликтикът.

5 А Исус, като видя вярата им, каза на паралитика: Синко, прощават ти се греховете¹.

(1) Лк. 7:48

6 А имаше там някои от книжниците, които седяха и размишляваха в сърцата си:

7 Този защо говори така? Той богохулства¹. Кой може да прощава грехове освен Един, Бог²?

(1) Мт. 26:65; (2) Ис. 43:25; 44:22

8 Исус, като разбра веднага с духа Си, че така размишляват в себе си, им каза: Защо размишлявате това в сърцата си¹?

(1) Мт. 12:25

9 Кое е по-лесно да кажа на паралитика: Прощават ти се греховете, или: Стани, вдигни постелката си и ходи?

10 Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове – каза на паралитика:

11 Казвам ти: стани, вдигни си постелката и си иди у дома¹.

(1) Йн. 5:8

12 И той веднага стана, вдигна си постелката и излезе пред всичките; така че всички се зачудиха и славеха Бога¹, и говореха: Никога не сме виждали такова нещо.

(1) Лк. 7:16

ст. 13-17: Мт. 9:9-13; Лк. 5:27-32

13 И пак излезе край езерото; и цялото множество идваше при Него и Той ги поучаваше.

14 Като минаваше, видя Леви Алфеев, който седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме¹. И той стана и Го последва².

(1) гл. 1:17; (2) гл. 1:18,20

15 И когато Исус седеше на трапезата в къщата му, заедно с Него и учениците Му насядаха и много бирници и грешници; защото бяха мнозина и Го следваха¹.

(1) Лк. 15:1

16 Тогава книжниците от фарисеите, като видяха, че Той яде с грешниците и бирниците, казаха на учениците Му: Защо яде и пие с бирниците и грешниците¹?

(1) Лк. 15:2

17 А Исус, като чу това, им каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните. Не съм дошъл да призова праведните, а грешните¹ (на покаяние).

(1) Лк. 19:10

ст. 18-22: Мт. 9:14-17; Лк. 5:33-39

18 А учениците на Йоан и фарисеите постеха. И дойдоха и Му казаха: Защо учениците на Йоан и на фарисеите постят, а Твоите не постят?

19 А Исус им каза: Могат ли сватбарите да постят, докато младоженецът е с тях? Докато младоженецът е с тях, те не могат да постят¹.

(1) Йн. 3:29

20 Но ще дойдат дни, когато младоженецът ще им се отнеме, и тогава, през онези дни, ще постят¹.

(1) гл. 16:10; Йн. 16:20

21 Никой не пришива кръпка от нов плат на стара дреха; защото това, което трябва да я закръпи, се отдира от нея – новото от старото – и съдраното става по-лошо.

22 И никой не налива ново вино в стари мехове; защото виното ще спуква меховете и ще се изхаят и виното, и меховете; а *наливат* ново вино в нови мехове.

ст. 23-36: Мт. 12:1-14; Лк. 6:1-11

23 И в една събота, когато минаваше през посевиите, учениците Му, като вървяха по пътя, започнаха да късат класове.

24 А фарисеите Му казаха: Виж! Защо вършат в събота нещо, което не е позволено?

25 Тогава Той им каза: Не сте ли чели какво направи Давид, когато беше в нужда и огадна и той, и *мъжете*, които бяха с него?

26 Как влезе в Божия дом, когато Авиатар беше първосвещеник, и яде присъствените хлябове, от които не е позволено на никого да яде, освен на

свещениците¹, като даде и на онези, които бяха с него?² (1) Лев. 24:9; (2) 1 Царе 21:6

27 И им каза: Съботата е направена за човека, а не човекът за съботата¹;

(1) Вжк. 5:14

28 така че Човешкият Син е Господар и на съботата.

3 И пак влезе в синагогата; и там имаше човек с изсъхнала ръка.

2 И те Го наблюдаваха дали ще го изцели в съботен ден, за да Го обвинят¹.

(1) гл. 8:11; 10:2; 12:13; Ак. 14:1

3 И Той каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и ела по средата.

4 А на тях каза: Позволено ли е да се прави добро в съботен ден, или да се прави зло? Да се спаси ли живот, или да се погуби?¹ А те мълчаха².

(1) Ак. 13:16; (2) Ак. 14:3,4

5 И като ги изгледа с гняв¹, наскърбен поради закоравяването на сърцата им, каза на човека: Протегни си ръката. Той я протегна и ръката му оздравя.

(1) Пс. 119:53

6 И фарисеите, като излязоха, веднага се наговориха с иродианите¹ против Него как да Го убият².

(1) гл. 12:13; (2) Йн. 5:16,18

ст. 7-12; Мт. 12:15-21; Ак. 6:17-19

7 Тогава Исус се оттегли с учениците Си към езерото и ги последва голямо множество от Галилея.

8 И от Юдея, от Ерусалим, от Идумея, от другата страна на Йордан и от околностите на Тир и Сидон голямо множество дойде при Него, като чува колко много чудеса правел¹. (1) Мт. 4:25; 15:22

9 И поръча на учениците Си да Го чакат с една лодка заради множеството, за да не Го притискат¹.

(1) гл. 4:1; 5:24,31; Мт. 13:1,2

10 Защото беше изцелил мнозина, така че онези, които имаха страдания, Го притискаха, за да се допрат до Него¹.

(1) гл. 5:27,28; 6:55,56

11 И нечистите духове, когато Го виждаха, падаха пред Него и викаха, казвайки: Ти си Божи Син¹.

(1) гл. 1:24; Ак. 4:34,41

12 Но Той строго им казваше да не Го изявяват¹.

(1) гл. 1:25,34,44

ст. 13-19; Мт. 10:1-4; Ак. 6:12-16; Деян. 1:13

13 След това се изкачи на хълма и повика при Себе Си онези, които Той искаше¹, и те отидоха при Него.

(1) Йн. 15:16

14 И определи дванадесет души¹, за да бъдат с Него и за да ги изпраща да проповядват²,

(1) гл. 6:7; (2) Ак. 9:1,2

15 и да имат власт да изцеляват болести и да изгонват демони¹:

(1) гл. 6:12,13

16 Симон, на когото даде и името Петър¹;

(1) Мт. 4:18

17 и Яков Зеведеев и Якововия брат Йоан, на които даде и името Воанергес, тоест синове на гърма¹;

(1) Ак. 9:54

18 и Андрей и Филип; Вартоломей и Матей; Тома и Яков Алфеев; Тадей и Симон Кананит;

19 и Юда Искариотски, които Го и предаде¹.

(1) Йн. 18:2

ст. 20-30; Мт. 12:22-37; Ак. 11:14-23

20 И дойдоха в една къща; и пак се събра народ, така че те не можаха дори хляб да ядат¹.

(1) гл. 6:31

21 А Своите Му, като чува това, отидоха да Го хванат; защото казваха, че не бил на Себе Си¹.

(1) Йн. 7:5; 10:20

22 И книжниците, които бяха слезли от Ерусалим, казваха, че Той има Велезевул¹, и че изгонва демоните чрез началника на демоните².

(1) Йн. 7:20; (2) Мт. 9:34

23 Но Той, като ги повика, им каза с притчи: Как може Сатана да изгонва Сатана?

24 Ако едно царство се раздели против себе си, това царство не може да устои.

25 И ако един дом се раздели против себе си, този дом не ще може да устои.

26 И ако Сатана е възстанал против себе си и се е разделил, той не може да устои, а е дошъл краят му.

27 И никой не може да влезе в къщата на силния и да ограби покъщнината му, ако първо не върже силния – и тогава ще ограби къщата му.

28 Истина ви казвам, че всичките грехове на човешките синове ще бъдат простени и всичките хули, с които бяха богохулствали¹;

(1) Лк. 12:10

29 но ако някой похули Светия Дух, за него няма прошка до века, а е виновен за вечен грях¹;

(1) Лк. 12:10

30 защото казваха: Има нечист дух.

ст. 31-35: Мт. 12:46-50; Лк. 8:19-21

31 И дойдоха майка Му и братята Му¹ и като стояха навън, изпратиха до Него да Го повикат.

(1) гл. 6:3

32 А около Него седеше едно множество; и Му казаха: Ето, майка Ти и братята Ти са навън и Те търсят.

33 А Той в отговор им каза: Коя е майка Ми? И кои са братята Ми?

34 И като изгледа седящите около Него, каза: Ето майка Ми и братята Ми!

35 Защото, който върши Божията воля, той Ми е брат и сестра, и майка.

ст. 1-20: Мт. 13:1-23; Лк. 8:4-15

4 И пак започна да поучава край езерото. И при Него се събра едно твърде голямо множество, така че Той се качи в една лодка и седеше на езерото, а цялото множество беше на сушата край езерото¹.

(1) гл. 3:9

2 И ги поучаваше много с притчи¹ и им казваше в поучението Си:

(1) ст. 33,34

3 Слушайте! Ето, сеячът излезе да сее.

4 И когато сееше, някои зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха.

5 Други паднаха на каменисто място, където нямаше много пръст; и скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва,

6 а когато изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаша корен, изсъхнаха.

7 А други паднаха между тръни; и тръните пораснаха и ги задушиха, и не дадоха плод.

8 А други паднаха на добра земя; и дадоха плод¹, който растеше и се умножаваше, и принесоха – кое тридесет, кое шестдесет, а кое сто.

(1) Кол. 1:6

9 И каза: Който има уши да слуша, нека слуша¹.

(1) ст. 23; Мт. 11:15

10 И когато остана сам, онези, които бяха около Него с дванадесетте, Го попитаха за притчите.

11 И Той им каза: На вас е дадено да познаете тайната на Божие царство; а на онези, външните¹, всичко се дава в притчи;

(1) 1 Кор. 5:12;

Кол. 4:5; 1 Сол. 4:12; 1 Тим. 3:7; Откр. 22:15

12 така че „гледащи да гледат, а да не виждат; и слушащи да слушат¹, а да не разбират; да не би да се обърнат и да им се прости (грехът)“².

(1) Римл. 11:8; (2) Ис. 6:10; Йн. 12:40

13 И им каза: Не разбирате ли тази притча? А как ще разберете всичките притчи?

14 Сеячът сее словото¹.

(1) 1 Петр. 1:23

15 А онези край пътя, където се сее словото, са тези, които чуват, но Сатана веднага идва и грабва посятото в тях слово.

16 Също и посятото на каменистите места са тези, които, като чуят словото, веднага с радост го приемат;

17 нямат обаче корен в себе си, а са кратковременни; после, когато настане напаст или гонение заради словото¹, веднага отпадат*.

*или: се съблазняват, се подвеждат към грях; (1) 2 Тим. 3:12

18 Посятото между тръните са други. Те са онези, които са слушали словото,

19 но светските грижи, примамката на богатството¹ и пожеланията за други работи², като влязат, задушават словото и то става безплодно.

(1) гл. 10:23,24; (2) Лк. 12:15

20 А посятото на добра земя са тези, които слушат словото, приемат го и дават плод – тридесет, шестдесет и стократно.

ст. 21-25: Лк. 8:16-18

21 И им каза: Затова ли се донася

светило – за да го сложат под шиника или под леглото? Не е ли за това – да го поставят на светилника?¹

(1) Мт. 5:15

22 Защото няма нищо тайно, което да не стане явно, нито е било скрито нещо, освен за да излезе наяве¹.

(1) Мт. 10:26

23 Ако има някой уши да слуша, нека слуша¹.

(1) ст. 9

24 Каза им също: Внимавайте в това, което слушате. С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери¹ и ще ви се прибави.

(1) Мт. 7:2

25 Защото, който има, на него ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което има¹.

(1) Мт. 13:12

26 И каза: Божие царство е както когато човек хвърли семе в земята¹;

(1) Мт. 13:24

27 и спи, и става нощ и ден; а как никне и расте семето, той не знае.

28 Защото земята сама си произвежда: първо стрък, после клас, а след това – пълно зърно в клас¹.

(1) Бит. 1:11; Пс. 104:14; Ис. 55:10

29 А когато узрее плодът, начаса изпраца сърп, защото е настанала жетва¹.

(1) Йоил 3:13; Откр. 14:15

30 Каза още: С какво да сравним Божие царство или с каква притча да го представим?

31 То прилича на синапено зърно, което, когато се посее в земята, е по-малко от всичките семена, които са на земята.

32 Но когато се посее, расте и става по-голямо от всички стръкове, и пуска големи клони, така че небесните птици могат да се подслонят под сянката му¹.

(1) Евек. 17:23

33 И с много такива притчи им говореше словото, както можеха да слушат.

34 А без притча не им говореше¹, но насаме обясняваше всичко на Своите ученици².

(1) ст. 2; гл. 12:1; (2) Мт. 13:11

35 И в същия ден, когато се свечери,

Иисус им каза: Да минем на отвъдната страна¹.

(1) Мт. 8:18

36 И като разпуснаха множеството, Го взеха със себе си в лодката, както беше; и имаше и други лодки с Него.

37 И се надигна голяма ветрена буря¹; и вълните се нахвърляха върху лодката, така че лодката вече се пълнеше с вода.

(1) Йн. 6:18

38 А Той беше на задната част, заспа на възглавница. И те Го събудиха и Му казаха: Учителю! Нима не Те е грижа, че загиваме?¹

(1) Пс. 44:24

39 А Той, като се събуди, смърри вятъра и каза на езерото: Мълчи! Утихни! И вятърът престана и настана голяма тишина¹.

(1) гл. 6:51

40 И Той им каза: Защо сте страхливи? Как, нямате ли вяра?

41 И голям страх ги обзе¹; и те си казаха един на друг: Кой ли е Този², че и вятърът и езерото Му се покоряват?

(1) гл. 5:15; (2) гл. 1:27; Мт. 21:10

ст. 1-20; Мт. 8:28-34; Лк. 8:26-39

5 И преминаха отвъд езерото, в гадаринската страна.

2 А като слезе от лодката, веднага Го срещна един човек с нечист дух, който излезе от гробищата.

3 Той имаше обиталище в гробищата и никой вече не можеше да го върже дори с верига,

4 защото много пъти го бяха връзвали с окови и с вериги, но той беше разкъсвал веригите и счупвал оковите; и никой нямаше сила да го укроти.

5 И всякога, нощем и денем, в гробищата и по баирите, той викаше и се посичаше с камъни.

6 Но когато видя Иисус отдалеч, бързо отиде при Него и Му се поклони.

7 И изкрещя със силен глас и каза: Какво имам аз с Теб, Иисусе, Сине на Всевишния Бог? Заклевам Те в Бога, недей ме мъчи!²

(1) Лк. 1:32; (2) гл. 1:24; Як. 2:19

8 Защото му казваше: Излез от човека, ти, нечисти душе¹.

(1) гл. 1:23,26

9 И Иисус го попита: Как ти е името?

А той Му каза: Легион ми е името. Защото сме мнозина.

10 И много Му се молеше да не ги изпраща във от страната.

11 А там на бърдото пасеше голямо стадо свине.

12 И *демоните* Му се помолиха, казвайки: Прати ни в свинете, за да влезем в тях.

13 Исус им позволи. И нечистите духове излязоха и влязоха в свинете. Тогава стадото – на *брой* около две хиляди – се спусна по стръмнината в езерото и всички се издавиха в езерото.

14 А онези, които ги пасяха, побягнаха и известиха за това в града и по околността. И *жителите* дойдоха да видят какво е станало.

15 И като дойдоха при Исус, видяха обладания от демоните, в когото беше легионът, да седи облечен и разумен; и се уплашиха¹.

16 И онези, които бяха видели всичко, им разказаха за станалото с обладания от демоните и за свинете.

17 А те започнаха да Му се молят да си отиде от техните земи¹.

18 А като влизаше в лодката, този, който беше *преди това* обладан от демони, Му се молеше да бъде заедно с Него.

19 Той обаче не му разреши, а му каза: Иди си у дома при своите и им кажи какви неща ти стори Господ и *как* се смил над теб.

20 И *човекът* тръгна и започна да разгласява в Декапол какви неща му стори Исус¹. И всички се чудеха.

ст. 21-43; Мт. 9:18-26; Лк. 8:40-56

21 Когато Исус пак премина с лодката на отвъдната страна, при Него се събра голямо множество. И Той беше край езерото.

22 Тогава дойде един от началниците на синагогата на име Яир, който, като Го видя, падна пред краката Му

23 и много Му се молеше, казвайки:

Дъщеричката ми е на умирање. *Моля Ти* се да дойдеш и да положиш ръце на нея¹, за да оздравее и да живее².

(1) гл. 7:32; (2) Ин. 4:47

24 И Той отиде с него. И едно голямо множество Го следваше и Го притискаха¹.

(1) гл. 3:9

25 И една жена, която беше имала кръвотечение дванадесет години¹

(1) Лев. 15:25

26 и беше много пострадала от мнозина лекари, и беше изразходвала целия си имот, без да види някаква полза, а напротив, беше ѝ станало по-зле,

27 като чу какво се говореше за Исус, дойде между народа изотзад и се допря до дрехата Му¹.

(1) гл. 3:10

28 Защото си казваше: Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея.

29 И начаса кръвотечението ѝ престана и тя усети в тялото си, че се изцели от болестта.

30 А Исус, който веднага усети в Себе Си, че е излязла от Него сила¹, се обърна сред множеството и каза: Кой се допря до дрехите Ми?

(1) Лк. 6:19

31 Учениците Му казаха: Ти виждаш, че множеството Те притиска¹, а казваш: Кой се допря до Мен?

(1) гл. 3:9

32 Но Той се оглеждаше, за да види тази, която беше направила това.

33 А жената, уплашена и разтреперена, като знаеше станалото с нея, дойде и падна пред Него, и Му каза цялата истина.

34 А Той ѝ каза: Дъще, твоята вяра те изцели¹; иди си с мир² и бъди здрава от болестта си.

(1) гл. 10:52; (2) 1 Царе 1:17; 20:42; 4 Царе 5:19

35 Докато Той още говореше, при Него дойдоха от *къщата* на началника на синагогата и казаха: Дъщеря ти умря; защо още затрудняваш Учителя?

36 Но Исус, като чу това, което си говореха, каза на началника на синагогата: Не се бой, само вярвай¹.

(1) гл. 9:23; 11:23; 2 Лек. 20:20; Ин. 11:40

37 И не позволи на никого да Го придружи освен на Петър, Яков и Якововия брат Йоан¹.

(1) гл. 9:2; 14:33; Мт. 17:1

38 И като дойдоха до къщата на началника на синагогата, Той видя вълнение и мнозина, които плачеха и викаха силно.

39 И като влезе, им каза: Защо се вълнувате и плачете толкова? Детето не е умряло, а спи! (1) Йн. 11:11

40 А те Му се присмиваха. Но Той, като изкара всички навън, взе бащата и майката на детето и онези, които бяха с Него, и влезе там, където легеше детето.

41 И като хвана детето за ръка¹, му каза: Талита куми, което значи: Момиче, на теб казвам, стани!²

(1) гл. 1:31; (2) Лк. 7:14

42 И момичето веднага стана¹ и започна да ходи, защото беше на дванадесет години. И те бяха много смаяни².

(1) Мт. 9:25; (2) гл. 6:51; 7:37; Лк. 9:43

43 А Той строго им заповяда никой да не узнае за това¹; и им заръча да ѝ дадат да яде. (1) гл. 1:44

ст. 1-6: Мт. 13:53-58; ср. Лк. 4:16-30

6 И Той излезе оттам и дойде в Своето родно място; и учениците Му Го следваха.

2 И когато дойде съботата, започна да поучава в синагогата. И мнозина, като Го слушаха, се чудеха¹ и говореха: Откъде е на Този всичко това? И каква е тази мъдрост, която Му е дадена, и какви са тези чудеса, извършени чрез ръцете Му?²

(1) гл. 11:18; (2) Йн. 7:15

3 Не е ли Той дърводелецът¹, син на Мария и брат на Яков², Йосия, Юда³ и Симон?⁴ И сестрите Му не са ли тук, между нас? И те се отвърнаха от Него.

(1) Ис. 53:2; (2) Деян. 12:17; (3) Юда 1; (4) гл. 3:31

4 А Исус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в своето родно място, сред своите роднини и в своя дом¹.

(1) Йн. 4:44

5 И не можеше да извърши там никакво чудо, освен че положи ръце на няколко болни и ги изцели.

6 И се чудеше¹ на тяхното неверие.

И обикаляше околните села и поучаваше².

(1) Мт. 8:10; (2) Мт. 9:35
ст. 7-13: Мт. 10:5-15; Лк. 9:1-6; ср. Лк. 10:1-12

7 И като повика дванадесетте¹, започна да ги изпраща двама по двама² и им даде власт над нечистите духове³.

(1) гл. 3:14; (2) Екл. 4:9; (3) Мт. 10:1

8 И им заповяда да не вземат нищо за из път освен една тояга – нито хляб, нито торба, нито пари в пояса¹;

(1) Лк. 22:35

9 а да се обуват със сандали. И каза: И не се обличайте с две дрехи.

10 И им каза: В която къща влезете, оставайте в нея, докато си тръгнете оттам.

11 И ако в някое място не ви приемат и не ви послушат, като излизате оттам, изтърсете праха изпод краката си като свидетелство против тях¹.

(1) Деян. 13:51

12 И те излязоха и проповядваха, че хората трябва да се покаят¹.

(1) Мт. 3:2

13 И изгонваха много демони¹ и помазваха с масло мнозина болни, и ги изцеляваха².

(1) Лк. 10:17; (2) гл. 3:15; Як. 5:14,15
ст. 14-29: Мт. 14:1-12; Лк. 3:19,20; 9:7-9

14 И цар Ирод¹ чу за Исус, защото Името Му стана известно, и казваше: Йоан Кръстител е възкръснал от мъртвите и затова тези велики сили действат чрез него.

(1) Лк. 3:1

15 А други казваха, че е Илия. Други пък казваха, че Той е пророк като един от пророците¹.

(1) гл. 8:28; Мал. 4:5

16 Но Ирод, като чу за Него, каза: Това е Йоан, когото аз обезглавих; той е възкръснал.

17 Защото този Ирод беше изпратил да хванат Йоан и да го вържат в тъмница¹ заради Иродиада, жената на брат си Филип, понеже я беше взел за жена.

(1) гл. 1:14

18 Защото Йоан казваше на Ирод: Не ти е позволено да имаш жената на брат си!¹

(1) Лев. 18:16

19 А Иродиада се настрои против него и искаше да го убие, но не можеше;

20 защото Ирод се страхуваше от Йоан, като знаеше, че той е праведен

и свят човек, и го пазеше; и когато го слушаше, вършеше много неща и с удоволствие го слушаше.

21 И като дойде подходящ ден, когато Ирод даде вечеря за рождения си ден на големците си и на хилядниците, и на галилейските старейшини,

22 самата дъщеря на Иродиада влезе и танцува, и угоди на Ирод и на седящите с него; и царят каза на момичето: Искай от мен, каквото желаш, и ще ти го дам!

23 И ѝ се закле: Каквото и да поискаш от мен, ще ти дам, *даже* до половината на царството ми¹. (1) Ест. 5:3,6; 7:2

24 А тя излезе и каза на майка си: Какво да поискам? И тя каза: Главата на Йоан Кръстител.

25 И начаса *момичето* влезе бързо при царя и поиска, като каза: Искам да ми дадеш още сега на блюдо главата на Йоан Кръстител.

26 И царят много се наскърби, но пак заради клетвите си и заради седящите с него не пожела да ѝ откаже.

27 И царят прати веднага един телохранител, *на когото* заповяда да донесе главата му; и той отиде, обезглави го в тъмницата

28 и донесе главата му на блюдо, и я даде на момичето, а момичето я даде на майка си¹. (1) гл. 9:13

29 А учениците му, като чува *това*, дойдоха и вдигнаха тялото му, и го положиха в гробница.

ст. 30-44: Мт. 14:13-21; Лк. 9:10-17; Ин. 6:1-15; ср. гл. 8:1-9; Мт. 15:32-39

30 И апостолите се събраха при Исус и Му разказаха всичко, каквото бяха извършили и каквото бяха поучавали.

31 И Той им каза: Елате вие сами на уединено място насаме и си починете малко. Защото мнозина идваха и си отиваха, а те нямаха време даже да ядат¹. (1) гл. 3:20

32 И отидоха с лодката на уединено място насаме.

33 А като отиваха, *хората* ги видяха и мнозина ги познаха; и от всички гра-

дове се стекоха там пеша и ги изпревариха.

34 И Исус, като излезе, видя едно голямо множество и ги съжали¹, защото бяха като овце, които нямат пастир²; и започна да ги поучава за много неща.

(1) гл. 1:41; (2) Мт. 9:36

35 И когато беше станало вече късно, учениците Му се приближиха при Него и казаха: Мястото е безлюдно и вече е късно.

36 Разпусни ги, за да отидат по околните колиби и села и да си купят хляб, защото нямат нищо за ядене.

37 А Той в отговор им каза: Дайте им вие да ядат. А те Му казаха: Да идем ли да купим хляб за двеста динария и да им дадем да ядат?

38 А Той им каза: Колко хляба имате? Идете и вижте. И като узнаха, казаха: Пет, и две риби.

39 И им заповяда да насядат всички на групи по зелената трева.

40 И те насядаха в редици – по сто и по петдесет.

41 И като взе петте хляба и двете риби, Исус погледна към небето¹ и благослови. После разчупи хлябовете и даваше на учениците да ги слагат пред тях; и двете риби раздели на всичките. (1) гл. 7:34

42 И всичките ядоха и се наситиха.

43 И вдигнаха дванадесет пълни коша с къшеи, а така *също* и от рибите¹.

(1) гл. 8:19

44 А онези, които ядоха хлябовете, бяха пет хиляди мъже.

ст. 45-52: Мт. 14:22-33; Ин. 6:16-21

45 И веднага накара учениците Си да влязат в лодката и да отидат преди Него на отвъдната страна към Витсаида, докато Той разпусне множеството.

46 И след като се прости с тях, отиде на хълма да се помоли¹. (1) гл. 1:35

47 А като се свечери, лодката беше в средата на езерото, а Той – сам на сушата.

48 И като ги видя, че се мъчат, като гребат с веслата, защото вятърът им

беше насрещен, около четвъртата стража на нощта дойде при тях, като вървеше по езерото¹; и щеше да ги отминее.²

(1) Йов 9:8; (2) Лк. 24:28

49 А те, като Го видяха да ходи по езерото, си помислиха, че е призрак, и извикаха;

50 защото всички Го видяха и се изплашиха. А Той веднага им проговори, като им каза: Дерзайте! Аз съм. Не се бойте!

51 И влезе при тях в лодката и вятърът утихна¹. А те много се изумиха и учудиха в себе си²,

(1) гл. 4:39; (2) гл. 5:42

52 защото не се бяха вразумили от чудото с хлябовете, тъй като сърцето им беше закоравяло¹.

(1) гл. 8:17

ст. 53-56: Мт. 14:34-36

53 И като преминаха отвъд езерото, дойдоха в генисаретската земя и излязоха на сушата.

54 И когато излязоха от лодката, хората веднага Го познаха;

55 и се разтичаха по цялата онази околност и започнаха да носят болните на лега там, където чуеха, че се намирал Той¹.

(1) Мт. 4:24

56 И където и да влизаше, в села или в градове, или в колиби, слагаша болните по пазарите и Му се молеха те да се допрат поне до полите на дрехите Му. И колото души се допират, се изцеляваха¹.

(1) гл. 3:10

ст. 1-23: Мт. 15:1-20

7 И се събраха при Исус фарисеите и някои от книжниците, които бяха дошли от Ерусалим,

2 и бяха видели, че някои от учениците Му ядат хляб с нечисти, тоест неизмити ръце¹.

(1) Лк. 11:38

3 Защото фарисеите и всички юдеи, като държат преданието на старейшините, не ядат, без да си измият ръцете до лактите;

4 и когато се връщат от пазар, не ядат, без да се измият. Има и много други неща, които са приели да спазват –

измивания на чаши, глинени и медни съдове (и лега)¹.

(1) Мт. 23:25

5 И така, фарисеите и книжниците Го запитаха: Защо Твоите ученици не вървят по преданието на старейшините, а ядат хляб с нечисти ръце?

6 А Той им каза: Добре е пророкувал Исая за вас, лицемерите, както е писано: „Този народ Ме почита с устните си, но сърцето им се намира далеч от Мен.

7 Но напразно Ме почитат, като учат за поучение човешки заповеди!“

(1) Ис. 29:13; Тит 1:14

8 Вие оставяте Божията заповед и спазвате човешкото предание: (миенето на стомни и на чаши; и правите много други неща).

9 И им каза: Вие успешно осуетявате Божията заповед, за да спазите своето предание!

10 Защото Мойсей каза: „Почитай баща си и майка си“¹, и: „Който злослови баща или майка, непременно да се умъртви“².

(1) гл. 10:19; Исх. 20:12;

Възк. 5:16; Еф. 6:2; (2) Исх. 21:17; Лев. 20:9

11 Но вие казвате: Ако каже човек на баща си или на майка си: Това мое, с което би могъл да си помогнеш, е курбан, това значи, подарено е на Бога – това го освобождава;

12 и вие не го оставяте вече да направи нищо за баща си или за майка си.

13 И така осуетявате Божието слово заради вашето предание, което сте предали¹; и вършите много такива неща, подобни на това.

(1) Ер. 8:8

14 И пак повика множеството и им каза: Слушайте Ме всички и разбийте.

15 Няма нищо извън човека, което, като влиза в него, може да го оскверни¹; но тези неща, които излизат от него, те оскверняват човека².

(1) Деян. 10:14; (2) ст. 20,23; Пс. 106:39

16 (Ако има някой уши да слуша, нека слуша.)

17 И като остави множеството и влезе

вкъщи, учениците Му Го попитаха за притчата.

18 И Той им каза: И вие ли още не проумявате? Не разбирате ли, че нищо, което влиза в човека отвън, не може да го оскверни?

19 Защото не влиза в сърцето му, а в корема и се изхожда. *С това* Той обяви всички ястия за чисти.

20 Каза още: Това, което излиза от човека, то осквернява човека.

21 Защото отвътре, от сърцето на хората, излизат лоши мисли¹, блудства, кражби, убийства,

(1) Бит. 8:21; Ер. 17:9; Мт. 15:19

22 прелюбодейства, користолюбие, злина, коварство, сладострастие, лукавство, богохулство, гордост, безумство.

23 Всички тези зли неща излизат отвътре и оскверняват човека¹. (1) ст. 15 ст. 24-30; Мт. 15:21-28

24 И като стана оттам, отиде в Тирската и Сидонската страни; и влезе в една къща и не искаше никой да Го знае¹, но не можа да се укрие.

(1) Ис. 42:2

25 А веднага чу за Него една жена, чиято малка дъщеря имаше нечист дух; и тя дойде и падна пред краката Му¹.

(1) Лк. 8:41

26 (Жената беше гъркиня, по рождението сиропинийка.) И Му се молеше да изгони демона от дъщеря ѝ.

27 А *Иисус* ѝ каза: Остави децата да се наситят, защото не е прилично да се вземе хлябът от децата и да се даде на кученцата.

28 А тя в отговор Му каза: Така е, Господи, но и кученцата под масата ядат от трошите, *които пагат* от децата!

29 А Той ѝ каза: За тази дума – иди си; демонът излезе от дъщеря ти.

30 И като си отиде у дома¹, намери, че детето лежеше на постелката, а демонът беше излязъл.

(1) Йн. 4:50

31 И като излезе пак от тирската и сидонската страни, дойде към Галилейското езеро¹ през средата на декаполските области.

(1) Мт. 15:29; Йн. 7:1

32 И доведоха при Него един глух и заекващ *човек* и Му се моляха да положи ръка на него¹.

(1) гл. 5:23

33 *Иисус* го отведе настрани от множеството, сложи пръстите Си в ушите му и като плюна, се докосна до езика му¹;

(1) гл. 8:23; Йн. 9:6

34 и като погледна към небето², въздъхна² и му каза: Еффата, тоест: Отвори се.

(1) гл. 6:41; (2) Йн. 11:33,38

35 И ушите му се отвориха и връзката на езика му се развърза, и той говореше ясно.

36 И им заръча на никого да не казват за това; но колкото повече им заръчваше, толкова повече те разгласяваха¹;

(1) гл. 1:44,45

37 и се чудеха твърде много и говореха: Всичко върши добре: и глухите прави да чуват, и немите да говорят¹!

(1) гл. 5:42; Ис. 35:5; Мт. 15:31

ст. 1-9; Мт. 15:32-39;

сп. гл. 6:30-44; Мт. 14:13-21; Лк. 9:10-17; Йн. 6:1-14

8 През онези дни, когато пак се беше събрало голямо множество и нямахо какво да ядат, *Иисус* повика учениците Си и им каза:

2 Жал Ми е за множеството¹, защото три дни вече седят при Мен и нямат какво да ядат.

(1) гл. 1:41

3 Ако ги разпусна гладни по домовете им, ще им прималее по пътя, защото някои от тях са дошли отдалеч.

4 А учениците Му отговориха: Откъде ще може някой да насити тези *хора* с хляб тук, в това уединено място¹?

(1) Чис. 11:13; 4 Царе 4:43

5 А Той ги попита: Колко хляба имате? И те казаха: Седем.

6 Тогава Той заповяда на множеството да насядат на земята; и като взе седемте хляба, благодари¹, разчупи и даде на учениците Си, за да ги сложат. И те ги сложиха пред множеството.

(1) Деян. 27:35

7 Имаха и няколко малки риби; и като благослови, заповяда да сложат и тях.

8 И ядоха и се наситиха. И вдигнаха седем кошници с останали къшеи¹.

(1) ст. 20

9 А *онези, които ядоха*, бяха около четири хиляди. И ги разпусна.

10 И веднага се качи в лодката с учениците Си и дойде в Далманутанските области.

ст. 11-21: Мт. 16:1-12

11 И фарисеите излязоха и започнаха да спорят с Него. И като Го изпитваха¹, поискаха от Него знамение от небето².

(1) гл. 3:2; (2) Лк. 11:16

12 А Той въздъхна дълбоко в духа Си и каза: Защо този род иска знамение? Истина ви казвам: на този род няма да се даде знамение¹.

(1) Лк. 11:29

13 И ги остави, като пак се качи в лодката и мина на отвъдната страна.

14 А учениците Му забравиха да вземат хляб и нямаха при себе си в лодката повече от един хляб.

15 И Той им заръча, като каза: Внимавайте! Пазете се от кваса на фарисеите¹ и от кваса на Ирод.

(1) Лк. 12:1

16 И те разискваха помежду си, като говореха: Това е защото нямаме хляб.

17 А Исус, като разбра това, им каза: Защо разисквате за това, че нямате хляб? Още ли не разбирате¹ и не съзнавате? Още ли е закоравяло сърцето ви²?

(1) Мт. 15:16; (2) гл. 6:52

18 Като имате очи, не виждате ли? И като имате уши, не чувате ли?¹ И не помните ли?

(1) Евк. 12:2; Мт. 13:13

19 Когато разчупих петте хляба на петте хиляди души, колко коша пълни с къшеи вдигнахте? Казаха Му: Дванадесет¹.

(1) гл. 6:43

20 А когато *разчупих* седемте на четирите хиляди души, колко кошници пълни с къшеи вдигнахте? Казаха Му: Седем¹.

(1) ст. 6-9

21 И им каза: Още ли не разбирате?
ст. 22-26: ср. гл. 10:46-52; Мт. 9:27-31; 20:29-34;
Лк. 18:35-43

22 След това дойдоха във Витсаида. И доведоха при Него един сляп и Му се молеха да се докосне до него.

23 А Той хвана слепия за ръка и го изведе вън от селото¹; и като плюна на очите му, положи на него ръце и го попита: Виждаш ли нещо?¹ (1) гл. 7:32,33

24 А той, като повдигна очи, каза: Виждам хората; защото виждам *неща* като дървета, които ходят.

25 После пак положи ръце на очите му и той втрени очите си, оздравя и виждаше всичко ясно¹.

(1) Пс. 146:8; Йн. 9:7

26 И го изпрати у дома му, като каза: Не влизай в селото, (нито казвай това на някого от селото)¹.

(1) гл. 1:44

ст. 27-30: Мт. 16:13-20; Лк. 9:18-21

27 И Исус излезе с учениците Си по селата на Кесария Филипова. И по пътя попита учениците Си, като им каза: Какво казват хората, кой съм аз?

28 А те в отговор Му казаха: Йоан Кръстител; други – Илия; а други – един от пророците¹.

(1) гл. 6:14,15

29 Тогава ги попита: А вие какво казвате, кой съм? Петър в отговор Му каза: Ти си Христос¹.

(1) Йн. 1:41; 1 Йн. 5:1

30 И Той им заръча да не казват на никого за Него¹.

(1) гл. 9:9

ст. 31-9:1: Мт. 16:21-28; Лк. 9:22-27

31 И започна да ги учи, че Човешкият Син трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от старейшините и главните свещеници, и книжниците и да бъде убит, и след три дни да възкръсне¹.

(1) Мт. 16:21

32 И открито говореше това слово. А Петър Го взе настрана и започна да Го мъмри.

33 А Той, като се обърна и погледна учениците Си, смъмри Петър, като каза: Махни се, Сатана, и иди зад Мен, защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките.

34 И повика множеството заедно с учениците Си и им каза: Ако някой иска да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека вземе кръста си и нека Ме следва¹.

(1) гл. 10:21

35 Защото, който иска да спаси жи-

вота си, ще го загуби; а който загуби живота си заради Мен и заради благо-вествието, ще го спаси¹.

(1) Мт. 10:39

36 Понеже какво се ползва човек, като спечели целия свят, а изгуби живота си?

37 Защото, какво би дал човек в замяна на живота си?¹

(1) Пс. 49:8

38 Защото, ако се срамува някой заради Мен и заради Моите думи в този прелюбодеен и грешен род, то и Човешкият Син ще се срамува от него¹, когато дойде в славата на Своя Отец със светите ангели².

(1) Мт. 10:33; (2) Мт. 25:31

9 И им каза: Истина ви казвам: има някои от стоящите тук, които няма да вкусят смърт, докато не видят Божието царство, дошло със сила.

ст. 2-13; Мт. 17:1-13; Лк. 9:28-36; 2 Петр. 1:16-18

2 И след шест дни Исус взе Петър, Яков и Йоан¹ и ги заведе на една висока планина насаме; и се преобрази пред тях.

(1) гл. 5:37

3 Дрехите Му станаха блестящи и изключително бели, като сняг, както никой белач на земята не може да избели.

4 И им се яви Илия с Мойсей и те разговаряха с Исус.

5 Тогава Петър заговори и каза на Исус: Равви, добре е да сме тук; и нека направим три шатри – една за Теб, една за Мойсей и една за Илия;

6 защото не знаеше какво да каже, понеже се бяха изплашили много.

7 И се яви облак и ги засени¹; и от облака дойде глас, *който каза*: Този е Моят възлюбен Син². Него слушайте³.

(1) Изх. 40:34; 3 Царе 8:10; (2) гл. 1:11; 12:6; (3) Деян. 3:22

8 И внезапно, като се озърнаха, не видяха вече никого при себе си освен Исус.

9 И като слизаха от планината, Той им заръча да не казват на никого това, което бяха видели¹, освен когато Човешкият Син бъде възкресен от мъртвите.

(1) гл. 8:30

10 И те пазеха това слово, като се питаха помежду си какво значи да възкръсне от мъртвите¹.

(1) ст. 32; Лк. 18:34

11 И Го попитаха, казвайки: Защо казват книжниците, че първо Илия трябва да дойде¹?

(1) Лк. 1:17

12 А Той им каза: Наистина първо Илия ще дойде¹ и ще възстанови всичко. И как е писано за Човешкия Син? Писано е, че трябва да пострада много и да бъде унижен².

(1) Мал. 4:5; (2) Ис. 53:3

13 Но аз ви казвам, че Илия е дошъл¹, и те постъпиха с него както си искаха², така както е писано за него³.

(1) Мт. 11:14; (2) гл. 6:28; (3) 3 Царе 19:2,10 ст. 14-29; Мт. 17:14-21; Лк. 9:37-43

14 И когато Той дойде при учениците, видя около тях едно голямо множество и книжници, които спореха с тях.

15 И веднага, като Го видя, цялото множество се смяя и се завтече към Него, и Го поздравяваха.

16 И Той попита книжниците: За какво спорите с тях?

17 И един от множеството Му отговори: Учителю, доведох при Теб сина си, който има ням дух¹.

(1) Лк. 11:14

18 И където и да го хване, го тръшка; и той се запеня, скърца със зъби и се вцепенява. Казах на Твоите ученици да изгонят *демона*, но те не можаха¹.

(1) 4 Царе 4:31

19 А Той в отговор им каза: О, роде невярващ, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете го при Мен.

20 И го доведоха при Него. И когато Го видя, духът веднага го сгърчи; и той падна на земята и се валаше запенен.

21 И Исус попита баща му: От колко време му става така? А той каза: От детинство.

22 И много пъти го е хвърлял и в огън, и във вода, за да го погуби. Но ако можеш да направиш нещо, съжали ни и ни помогни!

23 А Исус му каза: Ако можеш! Всичко е възможно за този, който вярва¹.

(1) гл. 5:36

24 Веднага бащата на детето извика и каза със съзри: Вярвам (Господи)! Помогни на моето неверие!¹

(1) Мт. 9:28; Лк. 17:5

25 А Исус, като видя, че се стича народ, смърри нечистия дух, като му каза: Няма и глух душе, аз ти заповядвам: излез от него и не влизай повече в него!¹

(1) Лк. 8:29

26 И като изпищя и го сгърчи силно, излезе¹. И *getemo* стана като мъртво, затова повечето казаха, че е умряло.

(1) гл. 1:25,26

27 Но Исус го хвана за ръката и го вдигна; и то стана¹.

(1) гл. 1:31

28 И когато влезе в една къща, учениците Му Го попитаха насаме¹: Защо ние не можахме да го изгоним?

(1) гл. 10:10

29 А Той им каза: Този род с нищо не може да излезе, освен с молитва (и пост).

ст. 30-32: Мт. 17:22,23; Лк. 9:43-45

30 И като излязоха оттам, минаха през Галилея; а Той искаше никой да не узнае това.

31 Защото учеше учениците Си, като им казваше: Човешкият Син ще бъде предаден в ръцете на хора и те ще Го убият. И след като Го убият, на третия ден Той ще възкръсне¹.

(1) Мт. 16:21

32 Но те не разбраха думата¹ и се страхуваха да Го попитат².

(1) ст. 10; (2) гл. 10:32

ст. 33-37: Мт. 18:1-5; Лк. 9:46-48

33 И дойдоха в Капернаум. И когато беше в къщата, Той ги попита: Какво разисквахте по пътя?

34 А те мълчаха, защото по пътя бяха спорили помежду си кой от тях е по-голям¹.

(1) Лк. 22:24

35 И като седна, повика дванадесетте и им каза: Който иска да бъде пръв, ще бъде последен от всички и служител на всички¹.

(1) гл. 10:44

36 Тогава взе едно детенце и го постави посред тях. И като го прегърна¹, им каза:

(1) гл. 10:16

37 Който приеме едно от тези дечица в Мое Име, Мен приема; и който

приеме Мен, приема не Мен, а Този, който Ме е пратил¹.

(1) Мт. 10:40

ст. 38-40: Лк. 9:49-50

38 Тогава Йоан Му каза: Учителю, видяхме един човек да изгонва демони в Твое Име и му забранихме, защото не ни следва¹.

(1) Чис. 11:27,28

39 А Исус каза: Не му забранявайте, защото няма никой, който да извърши чудо в Мое Име и да може скоро да Ме злослови.

40 Понеже онзи, който не е против нас, е откъм нас¹.

(1) Мт. 12:30

41 Защото, който ви напои с чаша вода в Мое Име, понеже сте Христови, истина ви казвам, той никак няма да изгуби наградата си¹.

(1) Мт. 10:42

ст. 42-50: Мт. 18:6-10

42 А който съблазни* едно от тези малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да му се окачи голям воденичен камък на врата и да бъде хвърлен в морето¹.

*или: подвежда към грях

(1) Лк. 17:2

43 И ако те съблазнява* ръката ти, отсечи я. По-добре е за теб да влезеш в живота недъгав, отколкото да имаш две ръце и да отидеш в пъкъл¹, в неугасимия огън²,

*или: подвежда към грях

(1) Мт. 5:30; (2) Мт. 5:22; 25:41

44 (където „червеят им не умира и огънят не угасва“).

45 И ако те съблазнява* кракът ти, отсечи го. По-добре е за теб да влезеш в живота куц, отколкото да имаш два крака и да бъдеш хвърлен в пъкъл, (в неугасимия огън,

*или: подвежда към грях

46 където „червеят им не умира и огънят не угасва“).

47 И ако те съблазнява* око̀то ти, извади го. По-добре е за теб да влезеш в Божието царство с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в пъкъл¹,

*или: подвежда към грях; (1) Мт. 5:29

48 където „червеят им не умира и огънят не угасва“¹.

(1) Ис. 66:24; Мт. 3:12; Откр. 14:10,11

49 Защото всеки ще се осоли с огън (и всяка жертва ще се осоли със сол)¹.

(1) Лев. 2:13

50 Добро нещо е солта; но ако солта обезсолее, с какво ще я подправите?¹ Имайте сол в себе си² и мир имайте помежду си³.

(1) Мт. 5:13; (2) Кол. 4:6; (3) Римл. 14:19; 2 Кор. 13:11; 1 Сол. 5:13

ст. 1-12: Мт. 19:1-12

10 И стана оттам, и дойде в юдейските области и местата отвъд Йордан¹. И при Него пак се стече народ; и Той пак ги поучаваше според обичая Си.

(1) Йн. 10:40

2 А някои фарисеи се приближиха и за да Го изпитат, Го попитаха: Позволено ли е на мъж да напусне жена си?

(1) гл. 3:2

3 В отговор Той им каза: Какво ви е заповядал Мойсей?

4 А те казаха: Мойсей е позволил на мъжа да напише разводно писмо и да я напусне¹.

(1) Вжж. 24:1; Мт. 5:31

5 А Иисус им каза: Поради вашето коравосърдечие ви е написал той тази заповед;

6 но в началото на създанието Бог ги е направил мъжко и женско¹.

(1) Бит. 1:27; 5:2

7 „Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си;

8 и двамата ще бъдат една плът¹“; така че не са вече двама, а една плът.

(1) Бит. 2:24; Еф. 5:31

9 И така, онова, което Бог е съчетал, човек да не го разлъчва¹.

(1) Мал. 2:16; 1 Кор. 7:10

10 И в къщата учениците пак Го попитаха за това¹.

(1) гл. 9:28

11 А Той им каза: Който напусне жена си и се ожени за друга, той прелюбодейства против нея¹.

(1) Мт. 5:32

12 И ако тя напусне мъжа си и се омъжи за друг, тя прелюбодейства¹.

(1) Римл. 7:3

ст. 13-16: Мт. 19:13-15; Лк. 18:15-17

13 Тогава доведоха при Него дечица, за да се докосне до тях; а учениците им се скараха.

14 Но Иисус, като видя това, възнегодуваше и им каза: Оставете дечицата да дойдат при Мен и не ги спирайте;

защото на такива е Божието царство.

15 Истина ви казвам: който не приеме Божието царство като дете, той никак няма да влезе в него¹.

(1) Мт. 18:3

16 И Той ги прегърна¹ и ги благослови, като положи ръцете Си на тях.

(1) гл. 9:36

ст. 17-31: Мт. 19:16-30; Лк. 18:18-30

17 А когато излизаше на пътя, един се завтече, коленичи пред Него и Го попита: Учителю благи, какво да направя, за да наследя вечен живот?¹

(1) Лк. 10:25

18 А Иисус му каза: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен Един, Бог¹.

(1) Пс. 86:5

19 Знаеш заповедите: „Не убивай; не прелюбодействай; не кради; не лъжесвидетелствай; не увреждай; почитай баща си и майка си.“¹

(1) гл. 7:10; Мт. 5:21,27; Изх. 20:12-17; Вжж. 5:16-20

20 А той Му каза: Учителю, всичко това съм опазил от младостта си.

21 А Иисус, като го погледна, го възлюби и му каза: Едно не ти достига: иди, продай всичко, което имаш, и дай на бедните; и ще имаш съкровище на небето¹. И ела и Ме следвай².

(1) Мт. 6:20; (2) гл. 8:34

22 Но той посърна от това слово и си отиде наскърбен, защото имаше много имот¹.

(1) Пс. 62:10

23 А Иисус се огледа наоколо и каза на учениците: Колко трудно ще влязат в Божието царство онези, които имат богатство!¹

(1) гл. 4:19

24 А учениците се смаяха на Неговиите думи. Но в отговор Иисус пак им каза: Деца, колко е трудно да влязат в Божието царство онези, които се уповават на богатството!¹

(1) Пр. 11:28; 1 Тим. 6:17

25 По-лесно е камилата да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.

26 А те се зачудиха твърде много и Му казаха: Тогава кой може да се спаси?

27 Иисус ги погледна и каза: За хората това е невъзможно, но не и за Бога; защото за Бога всичко е възможно¹.

(1) Мт. 19:26

28 Петър започна да Му говори: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме¹.

(1) гл. 1:18,20

29 Исус каза: Истина ви казвам: няма човек, който да е оставил къща или братя, или сестри, или майка, или баща, или деца, или ниви заради Мен и заради благовестието,

30 и да не получи сега, в това време, сто пъти повече къщи и братя, и сестри, и майки, и деца, и ниви, заедно с гонения¹, а в идващия свят – вечен живот².

(1) 2 Тим. 3:12; (2) 1 Тим. 4:8

31 Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните – първи¹.

(1) Мт. 20:16

ст. 32-34: Мт. 20:17-19; Лк. 18:31-34

32 А когато бяха на път, като отиваха към Ерусалим, Исус вървеше пред тях, а те се чудеха. И онези, които Го следваха, бяха обзети от страх¹. И като събра пак дванадесетте, започна да им казва това, което щеше да Го сполети:

(1) гл. 9:32

33 Ето, ние се изкачваме към Ерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и на книжниците. И те ще Го осъдят на смърт и ще Го предадат на езичниците¹;

(1) гл. 14:41; 15:1

34 и ще Му се подиграят, ще Го бият, ще Го плюят и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне¹.

(1) Мт. 16:21

ст. 35-45: Мт. 20:20-28

35 Тогава при Него се приближиха Яков и Йоан, Зеведеевите синове, и Му казаха: Учителю, желаем да ни направиш, каквото и да Ти поискаме.

36 А Той им каза: Какво желаете да ви направя?¹

(1) ст. 51

37 Те Му казаха: Да ни дадеш да седнем – един от дясната Ти страна, а друг от лявата Ти страна в Твоята слава.

38 А Исус им каза: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз пия¹, или да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?²

(1) гл. 14:36; (2) Лк. 12:50

39 Те Му казаха: Можем. А Исус им каза: Чашата, която Аз пия, ще пиете; и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите¹;

(1) Деян. 12:2

40 но да седнете от дясната Ми или от лявата Ми страна не е Мое да дам, а ще се даде на онези, за които е било приготвено.

41 А десетимата, като чуха това, започнаха да негодуват против Яков и Йоан.

42 Но Исус ги повика и им каза: Вие знаете, че онези, които се считат за владетели на народите, господаруват над тях и големците им властват над тях¹.

(1) Лк. 22:25

43 Но между вас не е така; а който иска да стане велик между вас, нека ви бъде служител¹;

(1) гл. 9:35; Лк. 22:26

44 и който иска да бъде пръв между вас, нека бъде слуга на всичките¹.

(1) ст. 43

45 Защото и Човешкият Син не дойде да Му служат, а да служи и да даде живота Си откуп за мнозина¹.

(1) гл. 14:24

ст. 46-52: Мт. 20:29-34; Лк. 18:35-43;

ср. гл. 8:22-26; Мт. 9:27-31

46 След това дойдоха в Ерихон. И когато Той излизаше от Ерихон с учениците Си и с едно голямо множество, Тимеевият син Вартимей, който беше спял, седеше край пътя и просеше.

47 И когато чу, че това е Исус Назарянинът¹, започна да вика, като казваше: Исусе, Сине Давидов², смили се над мен!

(1) Мт. 2:23; (2) гл. 12:35; Мт. 1:1

48 И мнозина го мъмреха, за да млъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се над мен!

49 И така, Исус се спря и каза: Повикайте го. Повикаха слепия и му казаха: Дерзай, стани, вика те¹.

(1) Йн. 11:28

50 И той хвърли дрехата си и скочи, и дойде при Исус.

51 А Исус заговори и му каза: Какво искаш да ти направя?¹ Слепият Му каза: Равуни, да прогледна!

(1) ст. 36

52 А Исус му каза: Иди си, твоята

вяра те изцели*¹. И той веднага прогледна² и Го последва по пътя. *или: спаси

(1) гл. 5:34; (2) Пс. 146:8; Ис. 42:7; Йн. 9:7

ст. 1-11; Мт. 21:1-11; Лк. 19:28-44; Йн. 12:12-19

11 И когато дойдоха близо до Ерусалим, до Витфагия и Витания при Елеонския хълм, Той изпрати двама от учениците Си¹ и им каза: (1) гл. 14:13

2 Идете в селото, което е на среща ви, и щом влезете в него, ще намерите вързано магаренце, което нито един човек още не е възсядал. Отвържете го и го докарайте.

3 И ако някой ви каже: Защо правите това?, кажете: На Господа трябва; и той веднага ще го прати тук.

4 И така, те отидоха и намериха едно магаренце, вързано до вратата, във край пътя, и го отвързаха.

5 А някой от стоящите там им казаха: Какво правите, че отвързвате магаренцето?

6 А те им отговориха, както беше заръчал Исус; и те ги оставиха.

7 И докараха магаренцето при Исус и метнаха дрехите си върху него, и Той го възседна¹. (1) Зах. 9:9

8 И мнозина постилаха дрехите си по пътя, а други – клони, като ги сечаха от полята¹. (1) 4 Царе 9:13

9 И тези, които вървяха отпред, и онези, които идваха отзад, викаха: Осанна! Благословен, който иде в Господното Име!¹ (1) Пс. 118:26

10 Благословено царството на баща ни Давид¹, (което иде в Господното Име)! Осанна във висините!² (1) Ер. 33:15; (2) Лк. 2:14

11 И Исус влезе в Ерусалим, в храма¹; и като разгледа всичко, понеже вече се беше свечерило, отиде във Витания² с дванадесетте. (1) Мал. 3:1; (2) ст. 19; Мт. 21:17 ст. 12-14; Мт. 21-18,19

12 А на сутринта, когато излязоха от Витания, Той огладня.

13 И като видя отдалеч една разлистена смокиня, отиде, за да намери нещо на нея; но като дойде до нея, не наме-

ри нищо освен листа, защото не беше време за смокини¹. (1) Лк. 13:6

14 И Той ѝ каза: Отсега нататък никой да не яде плод от теб до века!¹ И учениците Му чува това. (1) ст. 20 ст. 15-19; Мт. 21:12-17; Лк. 19:45-48; ср. Йн. 2:13-17

15 И дойдоха в Ерусалим. А Исус, като влезе в храма, започна да изпъжда онези, които продаваха, и онези, които купуваха в храма; и преобърна масите на онези, които обменяха пари, и пейките на онези, които продаваха гълъбите.

16 И не позволяваше на никого да пренесе каквото и да било съд през храма.

17 И поучаваше, като им говореше: Не е ли писано: „Домът Ми ще се нарече молитвен дом на всичките народи“¹, а вие го направихте „разбойнически вертеп“²? (1) Ис. 56:7; (2) Ер. 7:11

18 И главните свещеници и книжниците чува това; и търсеха начин да Го погубят¹, понеже се бояха от Него, защото цялото множество се чудеше на учението Му². (1) гл. 12:12; (2) гл. 1:22

19 А когато се мръкна, Той излезе вън от града¹. (1) ст. 11 ст. 20-26; Мт. 21:20-22

20 И така, като минаваха на сутринта, видяха, че смокинята е изсъхнала до корен¹. (1) ст. 14

21 И Петър си спомни и Му каза: Равви, виж – смокинята, която Ти прокле, е изсъхнала.

22 А Исус в отговор им каза: Имайте вяра в Бога.

23 Истина ви казвам: който каже на тази планина: Вдигни се и се хвърли в морето! – и не се усъмни в сърцето си, а повярва, че онова, което казва, се сбъдва – ще му се сбъдне, каквото и да каже¹. (1) гл. 5:36

24 Затова ви казвам: за всичко, което поискате в молитва, вярвайте, че го получавате, и ще ви се сбъдне¹. (1) Йн. 14:13; Як. 5:15

25 И когато стоите на молитва, прощавайте, ако имате нещо против няко-

го¹, за да прости и вашият Отец, който е на небесата, вашите прегрешения².

(1) Мт. 5:23; (2) Лк. 11:4

26 (Но ако вие не прощавате, то и вашият Отец, който е на небесата, няма да прости вашите прегрешения¹.)

(1) Мт. 6:14,15; 18:35

ст. 27-33: Мт. 21:23-27; Лк. 20:1-8

27 И пак дойдоха в Ерусалим. И когато ходеше в храма, при Него дойдоха главните свещеници, книжниците и старейшините и Му казаха:

28 С каква власт правиш това? И кой Ти е дал тази власт да правиш това?¹

(1) Ин. 2:18

29 Исус им каза: Ще ви задам и аз един въпрос. Отговорете Ми, и аз ще ви кажа с каква власт правя това.

30 Йоановото кръщение от небето ли беше, или от хората? Отговорете Ми.

31 А те разискваха помежду си, като казваха: Ако кажем: От небето; ще каже: Тогава защо не го повярвахте?¹

(1) Мт. 21:32

32 Но да кажем ли: От хората? А се бояха от множеството, защото всички считаха, че Йоан наистина беше пророк¹.

(1) Мт. 14:5

33 И така, в отговор на Исус казаха: Не знаем. А Исус им каза: И аз също не ви казвам с каква власт правя това.

ст. 1-12: Мт. 21:33-46; Лк. 20:9-19

12 И започна да им говори с притчи¹: Един човек насади лозе, ограда го с плет, изкопа лин и съгради кула²; и го даде под наем на лозари и отиде в чужбина.

(1) гл. 4:33,34; (2) Ис. 5:2

2 И по времето на плода изпрати до лозарите един слуга, за да прибере от лозарите от плода на лозето.

3 А те го хванаха, биха го и го отпратиха празен¹.

(1) 2 Ает. 36:16

4 Пак изпрати до тях друг слуга; а те го замериха с камъни, нараниха го по главата и го отпратиха, като го оскъриха безсрамно¹.

(1) ст. 5

5 Изпрати и друг, когото убиха; и

мнозина други, от които едни биха, а други убиха¹.

(1) 3 Царе 19:10; Ер. 2:30; Мт. 23:37

6 Имаше той още и един възлюбен син¹. Него изпрати последен до тях, като казваше: Ще почетат сина ми.

(1) гл. 9:7

7 Но онези лозари казаха помежду си: Това е наследникът¹. Елате да го убием, и наследството ще бъде наше.

(1) Евр. 1:1,2

8 И го хванаха и го убиха, и го хвърлиха във водата¹.

(1) Ин. 1:11

9 И така, какво ще направи стопанинът на лозето? Ще дойде и ще погуби тези лозари, а лозето ще даде на други.

10 Не сте ли чели това писание: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла¹.“

(1) Еф. 2:20

11 От Господа е това и чудно е в нашите очи^{1,2}?

(1) Пс. 118:22,23

12 И те искаха да Го хванат, но се уплашиха от множеството, понеже разбраха, че за тях каза тази притча¹. И Го оставиха и си отидоха.

(1) Ис. 5:7

ст. 13-17: Мт. 22:15-22; Лк. 20:20-26

13 Тогава изпратиха при Него някои от фарисеите и иродианите, за да Го уловят за някоя от Неговите думи¹.

(1) гл. 3:2,6; Ис. 29:21

14 И те, като дойдоха, Му казаха: Учителю, знаем, че си истинен и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на хората¹, а учиш Божия път според истината. Право ли е да даваме данък на императора, или не?

(1) Деян. 10:34

15 Да даваме ли, или да не даваме? А Той, като знаеше тяхното лицемерие¹, им каза: Защо Ме изпитвате? Донесете Ми един динарий, за да го видя.

(1) Пр. 26:24

16 И те Му донесоха. Тогава Той им каза: Чий е този образ и надпис? А те Му казаха: На императора.

17 Исус им каза: Отдавайте императорското на императора¹ и Божието на Бога. И те много Му се зачудиха.

(1) Римл. 13:7

ст. 18-27: Мт. 22:23-33; Лк. 20:27-40

18 След това дойдоха при Него саду-

кеи, които казват, че няма възкресение¹, и Го попитаха, казвайки: (1) Деян. 23:8

19 Учителю, Мойсей ни е писал, че ако на някого умре брат му и остави жена, а не остави деца, то брат му да вземе жена му и да създаде потомство на брат си¹.

(1) Вжж. 25:5,6

20 Имаше седем братя. Първият взе жена и когато умря, не остави потомство.

21 Взе я и вторият и той умря, и не остави потомство; а също и третият.

22 (Имаха я и) седмината и не оставиха потомство. А след всички умря и жената.

23 И така, при възкресението, когато те ще възкръснат, на кого от тях ще бъде жена? Защото и седмината я имаха за жена.

24 Исус им каза: Не затова ли се заблуждавате – понеже не знаете нито Писанията, нито Божията сила?

25 Защото, когато възкръснат от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват, а са като ангели на небесата.

26 А за мъртвите – че биват възкресени – не сте ли чели в книгата на Мойсей как Бог му говори при къпината и му каза: „Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов“?

(1) Изх. 3:2,6

27 Той не е Бог на мъртвите, а на живите. И така, вие много се заблуждавате.

ст. 28-34: Мт. 22:34-40; ср. Лк. 10:25-28

28 А един от книжниците, който дойде и ги чу, като спореха, като видя, че им отговори добре, Го попита: Коя е първата от всички заповеди?

29 Исус отговори: Първата е: „Слушай, Израилю: Господ, нашият Бог, е един Господ;

30 и да възлюбиш Господа, своя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа, с целия си ум и с цялата си сила!“

(1) Вжж. 6:4,5; 10:12

31 А ето втората, (подобна на нея): „Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Друга заповед, по-голяма от тези, няма.

(1) Лев. 19:18

32 Книжникът Му каза: Правилно, Учителю! Ти говори според истината, защото Бог е един и няма друг освен Него¹;

(1) Вжж. 4:35,39; Ис. 45:5,6; 1 Кор. 8:4

33 и да Го люби човек с цялото си сърце, с целия си разум и с цялата си сила, и да люби ближния си като себе си – това е много повече от всичките всеизгарания и жертви¹.

(1) 1 Царе 15:22; Ос. 6:6; Мих. 6:6-8

34 Исус, като видя, че той отговори разумно, му каза: Не си далеч от Божието царство. И никой вече не смееше да Му задава въпроси¹.

(1) Мт. 22:46
ст. 35-37: Мт. 22:41-46; Лк. 20:41-44

35 И когато поучаваше в храма, Исус заговори и каза: Как казват книжниците, че Христос е Давидов Син¹?

(1) Йн. 7:42

36 Сам Давид каза чрез Светия Дух¹: „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна², докато полага враговете Ти под краката Ти“.

(1) 1 Петр. 1:11; Евр. 10:15; (2) пс. 14:62; 16:19; (3) Пс. 110:1

37 Сам Давид Го нарича Господ. Как тогава Той е негов Син? И голямото множество Го слушаше с удоволствие¹.

(1) Лк. 19:48

ст. 38-40: Мт. 23:5-7; Лк. 20:45-47

38 И в поучението Си казваше: Пазете се от книжниците, които обичат да ходят прменени и да приемат поздравите по пазарите

39 и първите пейки по синагогите, и първите места на празненствата –

40 тези, които изпожждат домовете на вдовиците, даже когато принасят дълги молитви за показ¹. Те ще приемат по-голямо осъждане².

(1) Мт. 6:7; (2) Як. 3:1

ст. 41-44: Лк. 21:1-4

41 И като седна Исус срещу касата, гледаше как народът пускаше пари в касата¹; и мнозина богаташи пускаха много.

(1) 4 Царе 12:9

42 А една бедна вдовица дойде и пусна две лепти*, тоест един кодрант.

*най-дребната ръчка монета

43 А Исус повика учениците Си и им каза: Истина ви казвам: тази бедна вдовица пусна повече от всички, които пускат в касата¹.

(1) 2 Кор. 8:12

44 Защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немотията си пусна всичко, което имаше – цялото си препитание.

ст. 1-8: Мт. 24:1-14; Лк. 21:5-19

13 И когато излизаше от храма, един от Неговите ученици Му каза: Учителю, виж какви камъни и какви здания!

2 А Исус му каза: Виждаш ли тези големи здания? Няма да остане тук камък върху камък, който да не се срине!⁽¹⁾

(1) Лк. 19:44

3 И когато седеше на Елеонския хълм срещу храма, Петър, Яков, Йоан и Андрей Го попитаха насаме:

4 Кажни ни, кога ще бъде това? И какъв ще бъде знакът, когато всичко това предстои да се изпълни?

5 А Исус започна да им казва: Пазете се да не ви подмами някой!⁽¹⁾

(1) Еп. 29:8; Еф. 5:6

6 Защото мнозина ще дойдат в Мое Име и ще кажат: Аз съм Христос; и ще подмамат мнозина!⁽¹⁾

(1) ст. 22

7 А когато чуете за войни и за военни слухове, не се плашете, защото това трябва да стане, но то още не е краят.

8 Защото ще се надигне народ против народ и царство против царство¹. Ще има земетресения на разни места, ще има глад и смутове²; но тези неща са само началото на страданията.

(1) 2 Лст. 15:6; Ис. 19:2; Аг. 2:22; Откр. 6:4; (2) Откр. 6:6 ст. 9-13; Мт. 10:17-22

9 А вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на събори и в синагоги ще ви бият; и пред управители и царе ще застанете заради Мен – за да им свидетелствате!⁽¹⁾

(1) Деян. 5:40; 26:11

10 Но трябва първо да се проповядва благовестието на всичките народи¹.

(1) гл. 16:15

11 А когато ви поведат, за да ви предадат, не се безпокойте предварително какво ще говорите, а каквото ви се даде в онзи час, това говорете! Защото не сте вие, които говорите, а Светият Дух¹.

(1) Лк. 12:11,12

12 Брат брата ще предаде на смърт и баща – детето; и деца ще се изправят срещу родителите си и ще ги докарват до смърт¹.

(1) Мих. 7:6; Лк. 12:53

13 И ще бъдете мразени от всички заради Моето Име; но който устои докрай, той ще бъде спасен.

ст. 14-23: Мт. 24:15-25; Лк. 21:20-23

14 И когато видите мерзостта на запустението, (за която говори пророк Даниил) да стои там, където не трябва¹ – който чете, нека разбира – тогава онези, които са в Юдея, да бягат в планините;

(1) Дан. 9:27

15 и който е на покрива на къщата, да не слеза в къщата си и да не влиза да вземе нещо от нея;

16 и който е на нивата, да не се връща назад да вземе дрехата си¹.

(1) Лк. 17:31

17 А горко на бременните и на кърмещите през онези дни!

18 Молете се да не стане това през зимата.

19 Защото през онези дни ще има такава скръб, каквато няма да е имало дотогава от началото на творението, което Бог е създал, нито ще има след това¹.

(1) Дан. 12:1; Йоил 2:2; Откр. 16:18

20 И ако Господ не съкратеше онези дни, не би се избавило нито едно създание; но заради избраните, които Той избра, Той е съкратил дните¹.

(1) Ис. 65:8; Римл. 9:27,28

21 Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос!, или: Ето, там е! – не вярвайте¹.

(1) Лк. 17:23

22 Защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, които ще покажат знамения и чудеса, за да подмамат, ако е възможно, и избраните¹.

(1) ст. 6; Мт. 7:15

23 А вие внимавайте. Ето, предсказави всичко¹.

(1) 2 Петр. 3:17

ст. 24-27: Мт. 24:29-31; Лк. 21:25-28

24 Но през онези дни, след онази скръб, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си¹,

(1) Йоил 2:2,10,30,31; Деян. 2:20

25 звездите ще падат от небето и силите в небето ще се разклатят¹.

(1) Ис. 34:4

26 Тогава ще видят Човешкия Син, идещ на облаци с голяма сила и слава¹.

(1) гл. 14:62

27 И тогава ще изпрати ангелите си¹ и ще събере избраните си от четирите ветрища, от края на земята до края на небето².

(1) Мт. 13:41; (2) Ис. 43:5,6

ст. 28-37; Мт. 24:32-44; Лк. 21:29-36

28 И научете притчата от смокинята: когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че лятото е близо.

29 Също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че Той е близо при вратата.

30 Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това¹.

(1) Мт. 23:36

31 Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат¹.

(1) Мт. 5:18

32 А за онзи ден или час никой не знае, нито ангелите на небесата, нито Синът, а само Отец¹.

(1) Деян. 1:7

33 Внимавайте, бъдете и се молете, защото не знаете кога ще настане времето¹.

(1) гл. 14:38; Мт. 24:50

34 Това е както един човек, който отиде в чужбина¹, като остави къщата си и даде власт на слугите си – на всеки отделна работа, и на вратаря заповяда да бди.

(1) Мт. 21:33; Лк. 19:12

35 Затова бъдете, защото не знаете кога ще дойде господарят на къщата – дали вечерта, или посред нощ, или когато пеят петлите, или сутринта^{1*},

*В новозаветното време се е използвало гръко-римското делене на нощта на четири стражи: вечер, среднощ, петли и сутрини; (1) Лк. 12:38

36 да не би като дойде неочаквано, да ви намери заспали¹.

(1) Мт. 25:5; Римл. 13:11

37 А каквото казвам на вас, на всички го казвам. Бдете!¹

(1) Лк. 12:37; 1 Петр. 5:8

ст. 1,2; Мт. 26:1-5; Лк. 22:1,2

14 А след два дни щеше да бъде Пасхата и празникът на безквасните хлябове¹; и главните свещеници и книжници търсеха *случай*, за да Го уловят с хитрост и да Го убият².

(1) Лев. 23:5,6; (2) Йн. 11:53

2 Но казваха: Да не стане на празника, за да не се надигне вълнение сред народа.

ст. 3-9; Мт. 26:6-13; Йн. 12:1-8

3 И когато Той беше във Витания и седеше на трапезата в къщата на прокажения Симон, дойде една жена, която имаше алабастрен съд с миро от чист и скъпоценен нард. И като ступи съда, изля мирото на главата Му.

4 А имаше някои, които недоволстваха и говореха помежду си: Защо така се прахоса мирото?

5 Защото това миро можеше да се продаде за повече от триста динария и *napute* да се раздадат на бедните. И негодуваха против нея.

6 Но Исус каза: Оставете я. Защо ѝ досаждате? Тя извърши едно добро дело за Мен.

7 Защото бедните винаги се намират между вас¹ и когато и да поискате, можете да им сторите добро; но Аз не винаги се намирам между вас.

(1) Втзк. 15:11

8 Тя направи това, което можеше: предварително помаза тялото Ми за погребение.

9 Истина ви казвам: където и да се проповядва благовестието по целия свят, ще се разказва за неин спомен и за това, което тя направи.

ст. 10,11; Мт. 26:14-16; Лк. 22:3-6

10 Тогава Юда Искариотски, един от дванадесетте, отиде при главните свещеници, за да им Го предаде¹.

(1) Йн. 6:71

11 А те, като чуха, се зарадваха и обещаха да му дадат пари. И той търсеше стоден случай, за да Го предаде¹.

(1) Йн. 13:2

ст. 12-16; Мт. 26:17-19; Лк. 22:7-13

12 А на първия ден от празника на безквасните хлябове, когато колежа *жертви за Пасхата*¹, учениците Му казаха: Къде искаш да отидем и да приготвим, за да ядеш пасхата?

(1) Изх. 12:11

13 И Той изпрати двама от учениците Си¹, като им каза: Идете в града и там ще ви срещне един човек, който носи стомна с вода. Последвайте го. (1) гл. 11:1

14 И там, където влезе, кажете на стопанина на тази къща: Учителят казва: Къде е *пригответата* за Мен гостна стая, където ще ям пасхата с учениците Си?

15 И той ще ви посочи една голяма горна стая, послана и готова: там ни пригответе.

16 И така, учениците излязоха и дойдоха в града; и намериха, както им беше казал, и пригответа пасхата.

ст. 17-21: Мт. 26:20-25; Лк. 22:14,21-23; Йн. 13:18-30

17 А като се свечери, Той дойде с дванадесетте.

18 И когато седяха на трапезата и ядяха, Исус каза: Истина ви казвам: един от вас, който яде с Мен, ще Ме предаде¹.

(1) Пс. 41:9

19 А те започнаха да скърбят и да Му казват един след друг: Да не съм аз?

20 А Той им каза: Един от вас дванадесетте е, който топи заедно с Мен в блюдото.

21 Защото Човешкият Син наистина отива, както е писано за Него¹; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син се предава! Добре би било за този човек, ако не се беше родил².

(1) ст. 49; Ис. 53:7; (2) Йн. 17:12

ст. 22-26: Мт. 26:26-30; Лк. 22:15-20; 1 Кор. 11:23-25

22 И когато ядяха, Исус взе хляб и като благослови, разчупи, даде им и каза: Вземете, (яжте;) това е Моето тяло.

23 Взе и чашата, благодари и им даде; и те всички пиха от нея.

24 И им каза: Това е Моята кръв на (новия) завет¹, която се пролива за мнозина².

(1) Евр. 12:24; (2) гл. 10:45

25 Истина ви казвам, че вече няма да пия от плода на лозата до онзи ден, когато ще го пия нов в Божието царство.

26 И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм¹.

(1) Лк. 22:39; Йн. 14:31

ст. 27-31: Мт. 26:31-35; Лк. 22:31-34; Йн. 13:36-38

27 И Исус им каза: Всички вие ще се отвърнете (от Мен тази нощ), защото

е писано: „Ще порази пастира, и овцете ще се разпръснат¹.“

(1) ст. 50; Зах. 13:7

28 А след възкресението Си ще отида преди вас в Галилея¹.

(1) гл. 16:7

29 Тогава Петър Му каза: Даже и всички да се отвърнат, аз няма!

30 Исус му каза: Истина ти казвам, че днес, тази нощ, преди петелът да пропее два пъти, ти три пъти ще се отречеш от Мен¹.

(1) ст. 72

31 А той говореше още по-разпалено: Дори да стане нужда да умра с Теб, пак няма да се отрека от Теб! Същото казаха и другите.

ст. 32-42: Мт. 26:36-46; Лк. 22:39-46

32 Дойдоха до едно място, наречено Гетсимания¹; и Той каза на учениците Си: Седете тук, докато се помоля.

(1) Йн. 18:1

33 И взе със Себе Си Петър, Яков и Йоан¹ и започна да се страхува и да тъгува².

(1) гл. 5:37; Лк. 8:51; (2) Йн. 12:27

34 И им каза: Душата Ми е наскърбена до смърт. Постойте тук и бдете.

35 И като отиде малко напред, падна на земята и се молеше, ако е възможно, да Го отимне този час, като каза:

36 Авва*, Отче¹, за Теб всичко е възможно. Отмени Ме с тази чаша²; не обаче както Аз искам, а както Ти³.

(1) Римл. 8:15; Гал. 4:6; (2) гл. 10:38; (3) Йн. 18:11

*арам.: Татко;

37 И дойде и ги намери заспали; и каза на Петър: Симоне, спиш ли? Не можа ли един час да бдиш?

38 Бдете и се молете¹, за да не паднете в изкушение. Духът е бодър, но плътта – немощна².

(1) гл. 13:33; (2) Римл. 7:18

39 И пак отиде и се помоли, като каза същите думи.

40 А като дойде, пак ги намери заспали, защото очите им бяха натежали; и не знаеха какво да Му отговорят.

41 И дойде трети път и им каза: Спете и почивайте! Достатъчно е! Дойде часът¹! Ето, Човешкият Син се предава в ръцете на грешниците².

(1) Йн. 17:1; (2) гл. 10:33

42 Станете да вървим. Ето, приближи се онзи, който Ме предава¹.

(1) Йн. 18:34

ст. 43-50; Мт. 26:47-56; Лк. 22:47-53; Йн. 18:2-12

43 И веднага, докато Той още говореше, дойде Юда, един от дванадесетте, и с него едно множество с мечове и тояги от главните свещеници, книжниците и старейшините.

44 А онзи, който Го предаваше, им беше дал знак, казвайки: Когато целуна – Той е. Него хванете и отведете, като Го пазите здраво.

45 И когато дойде, веднага се приближи до Него и каза: Равви!; и Го целуваше¹. (1) Пс. 55:21

46 И те сложиха ръце на Него и Го хванаха.

47 А един от стоящите там измъкна меч си, удари слугата на първосвещеника и му отрязва ухото.

48 Тогава Исус заговори и им каза: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги да Ме уловите?

49 Всеки ден бях при вас и поучавах в храма¹, и не Ме хванахте². Но *това стана*, за да се сбъднат Писанията³.

(1) Йн. 7:14; (2) Лк. 19:47,48; (3) ст. 21

50 Тогава всички Го оставиха и се разбягаха¹. (1) ст. 27

51 А един младеж Го следваше, обвит с леноно платно на голо; и те го хванаха.

52 А той остави леноното платно и избяга гол.

ст. 53-65; Мт. 26:57-68; Лк. 22:54,55,63-71; Йн. 18:13,14,19-24

53 И заведоха Исус при първосвещеника, при когото се събраха всичките главни свещеници, старейшините и книжниците¹.

(1) Деян. 13:27

54 А Петър Го беше следвал отдалеч и беше влязъл вътре в двора на първосвещеника, и седеше заедно със служителите и се грееше на огъня.

55 А главните свещеници и целият Синедрион търсеха свидетелство против Исус, за да Го убият, но не намериха.

56 Защото мнозина лъжесвидетелстваха против Него, но свидетелствата им не си съвпадаха¹. (1) Пс. 27:12

57 После някои станаха и лъжесвидетелстваха против Него¹, като казаха:

(1) Деян. 6:13

58 Ние Го чухме да казва: Аз ще разруша този ръкотворен храм и за три дни ще съградя друг, неръкотворен¹.

(1) гл. 15:29; Мт. 27:40

59 Но и така свидетелствата им не си съвпадаха.

60 Тогава първосвещеникът се изправи на средата и попита Исус, като каза: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Теб?

61 А Той мълчеше и нищо не отговаряше¹. Първосвещеникът пак Го попита, като Му каза: Ти ли си Христос, Синът на Благословения?²

(1) гл. 15:5; (2) Йн. 10:24

62 А Исус каза: Аз съм. И ще видите Човешкия Син седящ отдясно на Силата¹ и идещ с небесните облаци².

(1) гл. 12:36; (2) гл. 13:26

63 Тогава първосвещеникът раздара дрехите си¹ и каза: Каква нужда имаме вече от свидетели?

(1) Лев. 21:10

64 Чухте богохулството. Как ви се вижда? И те всички Го осъдиха, че заслужава смъртно наказание¹.

(1) Йн. 19:7

65 А някои започнаха да Го заплюват, да Му закриват лицето, да Го блъскат и да Му казват: Пророкувай! И служителите, като Го хванаха, Му удряха плесници¹.

(1) гл. 15:19; Мтх. 5:1

ст. 66-72; Мт. 26:69-75; Лк. 22:56-62; Йн. 18:15-18,25-27

66 И когато Петър беше долу на двора, дойде една от слугините на първосвещеника.

67 И като видя Петър, че се грее, се взря в него и каза: И ти беше с Исус Назарянина.

68 А той се отрече, като каза: Нито зная, нито разбирам какво говориш. И излезе във в преддверието и петелът пропя.

69 Но слугинята го видя и пак започна да казва на стоящите там: Този е от тях.

70 А той пак се отрече. След малко стоящите там пак казаха на Петър: На-

истина си от тях, защото си галилеянин (и говорът ти те издава).

71 А той започна да проклина и да се кълне: Не познавам този Човек, за когото говорите.

72 И петелът пропя втори път. И Петър си спомни думата, която му бе казал Исус: Преди петелът да пропее два пъти, ти ще се отречеш от Мен три пъти¹. И като размисли за това, заплака.

(1) ст. 30

ст. 1-5: Мт. 27:1,2,11-14; Лк. 22:66-71; 23:1-5; Йн. 18:28-38

15 А веднага на сутринта главните свещеници със старейшините и книжниците, и целият Синедрион направиха съвещание и като вързаха Исус, Го отведоха и Го предадоха на Пилат¹.

(1) гл. 10:33; Деян. 4:26-28

2 И Пилат Го попита: Ти ли си юдейският Цар? А Той му отговори и му каза: Ти казваш¹.

(1) Йн. 19:21

3 И главните свещеници Го обвиняваха в много неща.

4 А Пилат пак Го попита, казвайки: Нищо ли не отговаряш? Виж за колко неща Те обвиняват!

5 Но Исус вече нищо не отговори, така че Пилат се чудеше¹.

(1) гл. 14:61; Йн. 19:9

ст. 6-15: Мт. 27:15-26; Лк. 23:13-25; Йн. 18:39,40; 19:1-16

6 А на всеки празник той им пускаше по един затворник, когото биха поискали.

7 А имаше един на име Варава, затворен заедно с онези бунтовници, които във времето на бунта бяха извършили убийство.

8 А множеството, като видеше, започна да иска от Пилат да *направи за тях*, каквото имаше обичай да прави.

9 А Пилат в отговор им каза: Искате ли да ви пусна юдейския Цар?

10 Защото знаеше, че главните свещеници Го бяха предали от завист.

11 Но главните свещеници подбудиха множеството да *иска да им пусне по-добре Варава*¹.

(1) Деян. 3:14

12 Пилат пак в отговор им каза: То-

гава какво да направя с Този, когото наричат юдейския Цар¹?

(1) Йн. 19:21

13 А те пак изкрещяха: Разпъни Го!

14 А Пилат им каза: Че какво зло е сторил¹? Но те още по-силно закрещяха: Разпъни Го!²

(1) Ис. 53:9; (2) Йн. 19:6,15; Деян. 13:28

15 Тогава Пилат, като искаше да угоди на множеството, им пусна Варава, а Исус би и Го предаде на разпятие.

ст. 16-20: Мт. 27:27-31; Йн. 19:2-5

16 И войниците Го заведоха вътре в двора, тоест в преторията, и му пусна цялата цялата дружина.

17 И Му облякоха пурпурна мантия¹, сплетоха и венец от тръни и го положиха *на главата* Му.

(1) Лк. 23:11

18 И започнаха да Го поздравяват с думите: Привет, Царю юдейски!

19 И Го удряха по главата с тръстика и Го заплаваха, и Му се кланяха, като коленичеха¹.

(1) гл. 14:65

20 И след като Му се подиграха, Му съблякоха пурпурната *мантия*, облякоха Го в Неговите дрехи и Го изведоха навън¹, за да Го разпънат.

(1) Евр. 13:12

ст. 21-41: Мт. 27:32-56; Лк. 23:26-49; Йн. 19:16-30

21 И накараха някой си Симон Киринееца, бащата на Александър и Руф¹, който минаваше на връщане от полето, да носи кръста Му.

(1) Рим. 16:13

22 И заведоха *Исус* на мястото Голгота, което значи Лобно място.

23 И Му дадох да пие вино, смесено със смирна¹, но Той не прие.

(1) Пр. 31:6

24 И като Го разпънаха, си разделиха дрехите Му и хвърлиха жребий за тях, за да определят кой какво да вземе¹.

(1) Пс. 22:18

25 А беше третият час*, когато Го разпънаха¹.

*около 9 ч. сутринта;

(1) Деян. 2:36

26 И надписът на обвинението Му беше написан *така*: Юдейският Цар.

27 И с Него разпънаха и двама разбойника – един от лявата Му страна и един от лявата Му страна.

28 (И се изпълни писанието, което казва: „И към престъпници беше причислен!“)

(1) Ис. 53:12; Лк. 22:37

29 И минаващите оттам Го хулеха, като клатеха глави¹ и казаха: Уха! Ти, който разрушаваш храма и за три дни пак го съграждаш², (1) Пс. 22:7; (2) гл. 14:58

30 спаси Себе Си и слез от кръста!

31 Подобно и главните свещеници с книжниците Му се подиграваха, като казваха помежду си: Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави!

32 Нека Христос, Царят на Израил¹, слезе сега от кръста, за да видим и да повярваме. И разпънатите с Него Го ругаеха². (1) гл. 14:61; (2) Пс. 69:7,19

33 А в шестия час настана тъмнина по цялата земя и продължи до деветия час*.

*от падане до около 3 ч. следобед

34 И в деветия час Исус извика със силен глас: Елои, Елои, лама савахтани?, което значи: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?¹ (1) Пс. 22:1

35 А някои от стоящите там, като чува, казаха: Ето, вика Илия.

36 И един изтича, натопи гъба в оцет, набучи я на тръстика и Му я даде да пие¹, като казваше: Оставете Го! Да видим дали ще дойде Илия да Го свалят!² (1) Пс. 69:21

37 А Исус, като нададе силен вик, издъхна.

38 И завесата на храма се раздра на две от горе до долу¹. (1) Евр. 10:20

39 А стотникът, който стоеше срещу Него, като видя, че така (извика и) издъхна, каза: Наистина този Човек беше Божи Син¹. (1) Мт. 14:33

40 Имаше още и жени, които гледаха отдалеч, между които бяха и Мария Магдалена, Мария, майката на малкия Яков и на Йосия, и Саломия¹;

(1) Йн. 19:25

41 които, когато Исус беше в Галилея, Го следваха и Му служеха. Имаше и много други жени, които бяха дошли с Него в Ерусалим¹. (1) Лк. 8:2,3

ст. 42-47; Мт. 27:57-61; Лк. 23:50-56; Йн. 19:38-42

42 И когато вече се свечери, понеже беше денят на пригответолениято, тоест денят преди съботата¹, (1) Мт. 27:62

43 дойде Йосиф от Ариматея, един почтен съветник, който и сам очакваше Божието царство, и се осмели да влезе при Пилат и да поиска тялото на Исус¹. (1) Втэк. 21:23

44 А Пилат се учуди, че вече е умрял, и като повика стотника, го попита дали е мъртъв от дълго време¹. (1) Йн. 19:33,34

45 И като разбра от стотника, отстъпи тялото на Иосиф.

46 А той купи плащаница и като Го сне, Го обви в плащаницата и Го положи в гроб, който беше изсечен в скала, и търколи камък върху вратата на гроба.

47 А Мария Магдалена и Мария, майката на Йосия, гледаха къде Го полагат.

ст. 1-8; Мт. 28:1-8; Лк. 24:1-12; Йн. 20:1-13

16 А когато се мина съботата, Мария Магдалена, Мария, майката на Яков, и Саломия купиха благоуханни масла, за да отидат и да Го помажат¹.

(1) Лк. 23:55,56

2 И в първия ден на седмицата дойдоха на гроба много рано, когато изгря слънцето.

3 И говореха помежду си: Кой ще ни отърколи камък от вратата на гроба?

4 Но когато вдигнаха очи, видяха, че камъкът беше преместен, а той беше много голям¹. (1) Мт. 27:60

5 И като влязоха в гроба, видяха, че един юноша, облечен в бели дрехи, седеше отдалеч, и много се уплашиха.

6 А той им каза: Не се плашете. Вие търсите Исус Назарянина, който беше разпънат. Той възкръсна! Няма Го тук. Ето мястото, където Го положили.

7 Но идете и кажете на учениците Му и на Петър, че Той отива преди вас в Галилея. Там ще Го видите, както ви каза¹. (1) гл. 14:28

8 И те излязоха и побягнаха от гроба, защото трепет и ужас ги бяха обзели; и на никого нищо не казаха, защото се бояха.

ст. 9-14; Мт. 28:9,10,16,17; Лк. 24:13-43;
Ин. 20:13-29; 21:1-23

9 И като възкръсна рано в първия ден на седмицата, Иисус се яви първо на Мария Магдалена, от която беше изгонил седем демона¹.

(1) Лк. 8:2

10 Тя отиде и извести на тези, които Го бяха придружавали, и които жалееха и плачеха за Него¹.

(1) гл. 2:20

11 Но те, като чуха, че бил жив, и че тя Го била видяла, не повярваха.

12 След това се яви в друг образ на двама от тях, когато вървяха и отиваха на село.

13 И те отидоха и известиха на другите; но на тях също не повярваха.

14 После се яви на самите единадесет ученици¹, когато бяха на трапезата, и ги смъмри за неверието и коравосърдечието им, защото не повярваха на тези, които Го бяха видели възкръснал².

(1) 1 Кор. 15:5; (2) Лк. 9:41

ст. 15-20; Мт. 28:18-20; Лк. 24:44-53

15 И им каза: Идете по целия свят и

проповядвайте благовестието на цялото творение¹.

(1) гл. 13:10; Деян. 10:42; Кол. 1:23

16 Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен¹; а който не повярва, ще бъде осъден².

(1) Деян. 2:38; 16:31,33;

1 Петр. 3:21; Римл. 1:16; 10:9; (2) Ин. 3:36

17 И тези знамения ще придружават повярвалите: в Мое Име демони ще изгонват¹, нови езици ще говорят²,

(1) Деян. 5:16; (2) Деян. 2:4

18 змии ще хващат, а ако изпият нещо смъртоносно, то никак няма да им навреди¹, на болни ще полагат ръце и те ще оздравяват².

(1) Лк. 10:19; Деян. 28:3-6; (2) Мт. 10:8; Деян. 5:15,16

19 И така, след като им говори, Господ Иисус се възнесе на небето¹ и седна отдясно на Бога².

(1) 4 Царе 2:11;

Деян. 1:9; (2) гл. 12:36; Пс. 110:1; Мт. 26:64;

1 Петр. 3:22; Римл. 8:34; Еф. 1:20; Кол. 3:1; Евр. 1:3

20 А те излязоха и проповядваха всякъде, като Господ им съдействаше и потвърждаваше словото със знаменията, които ги придружаваха¹. Амин.

(1) Лк. 9:6; Деян. 2:43; Евр. 2:3,4

Евангелието според

ЛУКА

1 Понеже мнозина предприеха да съчинят повест за съвършено известните между нас събития,

2 както ни ги предадоха онези, които отначало са били очевидци¹ и служители на словото,

(1) Ин. 15:27; Деян. 1:21,22; 1 Ин. 1:1; Евр. 2:3

3 видя се добре и на мен, който изследвах подробно всичко от началото, да ти пиша наред, почтени Елисавета¹,

(1) Деян. 1:1

4 за да познаеш достоверността на това, в което си бил поучаван.

5 В дните на юдейския цар Ирод¹ имаше един свещеник от отряда на Авия² на име Захария. Жена му беше от дъщерите на Аарон и се наричаше Елисавета. (1) Мт. 2:1; (2) 1 Лст. 24:10,19; Неем. 12:17

6 Те и двамата бяха праведни пред Бога, като ходеха непорочно във всичките Господни заповеди и наредби¹.

(1) Бит. 7:1; Вжж. 10:12; 3 Царе 15:5; Йов 1:1,8; Пс. 119:1

7 Но нямаха дете, защото Елисавета беше безплодна¹, а и двамата бяха в напреднала възраст². (1) Бит. 11:30; 25:21; 29:31; Съд. 13:2; 1 Царе 1:5; (2) Бит. 17:17

8 И когато той изпълняваше свещеническата си служба пред Бога по реда на своя отряд¹,

(1) 1 Лст. 24:1,3

9 според свещеническия обичай на него се падна по жребий¹ да влезе в Господния храм и да кади².

(1) 1 Лст. 24:5; (2) Изх. 30:1,7

10 А в часа на каденето цялото множество от народа се молеше навън.

11 И тогава му се яви Господен ангел¹, като стоеше отдясно на кадияния олтар.

(1) Мт. 1:20

12 А когато Захария го видя, се смути и го обзе страх¹. (1) Гл. 2:9; Съд. 6:22; Деян. 10:4

13 Но ангелът му каза: Не се бой, Захария¹, защото твоята молитва е чута² и жена ти Елисавета ще ти роди син, когото ще наречеш Йоан³.

(1) ст. 30;

(2) Дан. 10:12; (3) ст. 60,63; Гл. 3:2; Бит. 17:19; Мт. 3:1

14 Той ще ти бъде за радост и веселие; и мнозина ще се зарадват за неговото раждане¹.

(1) ст. 58

15 Защото ще бъде велик пред Господа¹; вино и спиртно питие няма да пие²; и ще се изпълни със Свети Дух още в майчината си утроба³.

(1) ст. 32; Гл. 7:28; Мт. 11:11;

(2) Чис. 6:3; Съд. 13:4,5; Мт. 11:18; (3) ст. 41,67; Гл. 2:25

16 И ще обърне мнозина от израилевите синове към Господа, техния Бог¹.

(1) Мт. 3:5,6

17 Той ще върви пред лицето Му¹ в духа и силата на Илия², за да обърне сърцата на бащите към децата³ и непокорните – към мъдростта на праведните, за да приготи за Господа подготвен народ⁴.

(1) ст. 76; Гл. 7:27; Мал. 3:1;

(2) Мт. 11:14; (3) Мал. 4:6; (4) ст. 77

18 А Захария каза на ангела: По какво ще узная това? Защото аз съм стар, а и жена ми е в напреднала възраст².

(1) Бит. 15:8; Ис. 38:22; (2) ст. 7

19 Ангелът в отговор му каза: Аз съм Гавриил¹, който стои пред Бога², и съм

изпратен да ти говори и да ти благовестя това³.

(1) ст. 26; Дан. 8:16; 9:21;
(2) Откр. 8:2; (3) Пс. 103:20

20 И ето, ти ще онемееш и няма да можеш да говориш до деня, когато всичко това се сбъдне, защото не повярва на думите ми, които ще се изпълнят своевременно.

21 А народът чакаше Захария и се чудеше защо се бави в храма¹.

(1) Лев. 9:23

22 А когато излезе, той не можеше да им говори; и те разбраха, че е видял видение в храма, защото той им правеше знаци и оставаше ням.

23 И когато свършиха дните на службата му, той си отиде у дома.

24 А след тези дни жена му Елисавета зачена; и се криеше пет месеца, като казваше:

25 Така ми стори Господ в дните, когато погледна милостиво, за да премахне пред хората *причината да ме корят*¹.

(1) Бит. 30:23

26 А в шестия месец ангел Гавриил¹ беше изпратен от Бога в галилейския град, наречен Назарет²,

(1) ст. 19; (2) гл. 2:39,51; Мт. 2:23

27 при една девица, сгодена за мъж на име Йосиф, от Давидовия дом¹; а името на девицата беше Мария².

(1) гл. 2:4; 3:23; 4:22; (2) гл. 2:5; Мт. 1:16,18

28 И когато ангелът дойде при нея, каза: Здравей, благодатна! Господ е с теб, (благословена си ти между жените)¹.

(1) ст. 42; Съд. 5:24

29 А тя много се смути от думите му и недоумяваше какъв ли ще е този поздрав.

30 И ангелът ѝ каза: Не се бой¹, Мария, защото си придобила Божията благодат.

(1) ст. 13; гл. 2:10

31 И ето, ще заченеш в утробата си и ще родиш Син, когото ще наречеш Исус¹.

(1) гл. 2:21; Мт. 1:21-23

32 Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния¹; и Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давид².

(1) ст. 15; Пс. 2:7; Мк. 5:7; (2) Пс. 132:11

33 Ще царува над якововия дом

до века; и царството Му не ще има край¹.

(1) Пс. 45:6; 2 Царе 7:12-16; Ис. 9:7; Дан. 2:44; 7:14,27; Мих. 4:7; Ин. 12:34; 2 Петр. 1:11

34 А Мария каза на ангела: Как ще бъде това¹, тъй като не познавам мъж?

(1) Ин. 3:9

35 И ангелът в отговор ѝ каза: Светият Дух ще дойде върху теб и силата на Всевишния ще те осени¹; затова и Святото², което ще се роди *от теб*, ще се нарече Божи Син³.

(1) Ис. 7:14; Мт. 1:18,20;
(2) Ин. 6:69; Деян. 3:14; Откр. 3:7; (3) гл. 3:22; 4:34,41;
8:28; 9:35; Мт. 16:16; Ин. 9:35; Евр. 1:2,5; Откр. 2:18

36 Ето, и твоята роднина Елисавета, за която се казваше, че е неплодна, и тя в старините си е заченала син и е вече в шестия месец.

37 Защото за Бога няма нищо невъзможно^{*1}.

*им: Защото никоя дума от Бога няма да бъде безсилна; (1) гл. 18:27; Мт. 19:26; Мк. 10:27

38 А Мария каза: Ето Господната слугиня; нека ми бъде, както ти си казал. И ангелът си отиде от нея.

39 През тези дни Мария стана и отиде бързо към хълмистата страна, в един юдейски град,

40 и влезе в къщата на Захария и поздрави Елисавета.

41 А когато Елисавета чу поздравата на Мария, бебето в утробата ѝ заигра; и Елисавета се изпълни със Светия Дух¹,

(1) ст. 15

42 и като извика със силен глас, каза: Благословена си ти между жените¹ и благословен е плодът на твоята утроба!

(1) ст. 28

43 И откъде ми е това – да дойде при мен майката на моя Господ?

44 Защото ето, щом стигна гласът на твоя поздрав до ушите ми, бебето заигра радостно в утробата ми.

45 И блажена е тази, която е повярвала, че ще се сбъдне казаното ѝ от Господа.

ст. 46-55; ср. 1 Царе 2:1-10

46 И Мария каза: Величае Душата ми Господа

47 и зарадва се духът ми в Бога, Спасителя мой¹.

(1) Пс. 16:9; 35:9; Авав. 3:18

48 Защото погледна на ниското поло-

жение на Своята слугиня; и ето, отсега нататък ще ме облажават всички родове¹.

49 Защото Силният¹ извърши за мен велики дела² и свято е Неговото Име³.

(1) Бит. 17:1; (2) Пс. 126:3; (3) Пс. 111:9

50 И от родове в родове Неговата милост е върху онези, които Му се боят¹.

(1) Пс. 103:13,17

51 Той извърши силни дела със Своята мишца¹. Разпръсна² онези, които са горделиви в мислите на сърцето си³.

(1) Изх. 15:6; (2) Пс. 89:10; (3) 2 Царе 22:28; Дан. 4:37

52 Свали владетели от престолите им¹ и издигна смирени².

(1) Йов 12:19; (2) Йов 5:11; Пс. 107:41; Езек. 21:26

53 Гладни напълни с блага¹, а богати отпрати празни.

(1) Пс. 107:9

54 Помогна на слугата Си Израил¹, за да напомни за Своята милост²,

(1) Ис. 41:8-10; (2) Пс. 25:6; 98:3

55 както бе говорил на бащите ни, към Авраам и към неговото потомство до века¹.

(1) ст. 72; Бит. 17:7; Пс. 105:42; Мик. 7:20

56 И Мария, след като стоя при нея около три месеца, се върна у дома си.

57 А на Елисавета се навърши времето да роди и тя роди син.

58 И когато съседите и роднините ѝ чуха, че Господ показал към нея велика милост, се радваха заедно с нея¹.

(1) ст. 14

59 И на осмия ден дойдоха, за да обрежат детенцето¹ и щяха да го нарекат Захария, по името на баща му.

(1) гл. 2:21; Бит. 17:12; Лев. 12:3

60 Но майка му в отговор каза: Не, той ще се нарече Йоан¹.

(1) ст. 13

61 А те ѝ рекоха: Няма никой в рода ти, който да се нарича с това име.

62 Тогава запитаха баща му със знаци как би искал той да го нарекат.

63 А той поиска дъщица и написа: Йоан е името му¹. И те всички се зачудиха.

(1) ст. 13

64 И веднага устата му се отвори, и езикът му се развърза, и той проговори, и благославяше Бога¹.

(1) Пс. 51:15

65 И страх обзе всичките им съседи¹;

и за всичко това се говореше по цялата хълмиста земя на Юдея.

(1) гл. 7:16

66 И всички, които чува това, го пазеха в сърцата си¹, казвайки: Какво ли ще бъде това дете? И ръката на Господа беше с него².

(1) гл. 2:19,51; (2) Деян. 11:21

67 Тогава баща му Захария се изпълни със Свети Дух¹ и пророкува, казвайки:

(1) ст. 15; 2 Петр. 1:21

68 Благословен Господ, Израилевият Бог¹, защото посети Своя народ и извърши изкупление за него².

(1) Пс. 72:18; (2) Пс. 111:9

69 И въздигна рог на спасение¹ за нас в дома на слугата Си Давид²,

(1) гл. 2:30; 3:6; 1 Царе 2:10; Пс. 18:2; (2) Пс. 132:17

70 както е говорил чрез устата на светите Си пророци от вековете¹,

(1) Ер. 23:5; Рим. 1:2

71 спасение от неприятелите ни и от ръката на всички, които ни мразят¹;

(1) Пс. 18:48; 44:7; Ис. 35:4; 49:25; Ер. 30:10; Соф. 3:15

72 да покаже милост към бащите ни и да си спомни Своя свят завет¹,

(1) ст. 55; Лев. 26:42; Пс. 105:8; Езек. 16:60; Гал. 3:17

73 клетвата, с която се закле на баща ни Авраам¹:

(1) Бит. 22:16,17; Мик. 7:20; Евр. 6:17

74 да ни даде, на нас, които сме освободени от ръката на неприятелите ни, да Му служим без страх¹,

(1) Соф. 3:16

75 в святост и правда пред Него през всичките си дни¹.

(1) Еф. 4:24; Тит 2:12

76 Да! И ти, детенце, пророк на Всевишния ще се наречеш¹; защото ще вървиш пред лицето на Господа, за да приготвиш пътищата за Него²,

(1) гл. 20:6; Мт. 11:9; (2) ст. 17; гл. 3:4

77 за да дадеш на Неговия народ да познае спасение чрез прощаване на греховете им¹,

(1) гл. 3:3; Ер. 31:34

78 поради милосърдието на нашия Бог¹, с което ни посети Зора от висините²,

(1) Ис. 63:7; (2) Ис. 60:1,2; Мал. 4:2

79 за да осияе¹ седящите в тъмнина и в сянка на смъртта²; и да насочи стъпките ни в пътя на мира³.

(1) Еф. 5:14;

(2) гл. 2:32; Пс. 107:10; Ис. 42:7; Мт. 4:16; (3) Ис. 59:8

80 А детето растеше и укрепваше по дух¹; и беше в пустините до деня, когато се яви на Израил².

(1) гл. 2:40; (2) гл. 3:2

ст. 1-7; Мт. 1:18-25

2 А в онези дни излезе заповед от император Август да се направи преброяване на целия свят.

2 Това беше първото преброяване¹, откакто Квириний управляваше Сирия.

(1) Деян. 5:37

3 И всички отиваха да се записват, всеки в своя град.

4 Тръгна и Йосиф от Галилея, от град Назарет, за да отиде в Юдея, в града на Давид, който се нарича Витлеем, защото беше от дома и рода на Давид¹,

(1) гл. 1:27; Мт. 2:5,6; Йн. 7:42

5 и да се запише с Мария, която беше стодена за него и беше бременна¹.

(1) гл. 1:27,31

6 И когато бяха там, се навършиха дните ѝ да роди.

7 И роди първородния си Син¹, пови Го и Го положи в ясли, защото в гостилицата нямаше място за тях².

(1) Ис. 9:6; Мт. 2:1; Гал. 4:4; (2) гл. 9:58

8 А на същото място имаше овчари, които живееха в полето и стояха на нощна стража около стадото си.

9 И Господен ангел застана пред тях и Господната слава ги осия; и те се изплашиха много¹.

(1) гл. 1:11,12

10 Но ангелът им каза: Не се бойте¹, защото, ето, аз ви благовестявам голяма радост, която ще бъде за целия народ².

(1) гл. 1:13,30; Мт. 28:5; (2) гл. 24:52; Ис. 9:3

11 Защото днес ви се роди в града на Давид Спасител¹, който е Христос Господ².

(1) Мт. 1:21; (2) Деян. 2:36; 1 Кор. 8:6; Фил. 2:11

12 И това ще ви бъде знакът – ще намерите един Младенец, повит и лежач в ясли.

13 И внезапно заедно с ангела се появи многобройно небесно войнство¹, което хвалеше Бога², като казваше:

(1) Дан. 7:10; (2) Пс. 103:21

14 Слава на Бога във висините¹ и на земята мир² между хората, в които е Неговото благоволение!

(1) гл. 19:38; (2) Ис. 9:6,7; 57:19

15 Щом ангелите си отидоха от тях на небето, овчарите си казаха един на

друг: Нека отидем сега във Витлеем, за да видим това, което е станало, което Господ ни изяви.

16 И дойдоха бързо и намериха Мария и Йосиф, и Младенеца, който лежеше в яслите¹.

(1) Мт. 2:11

17 И като видяха, разказаха онова, което им беше известно за това Дете.

18 И всички, които чуха, се учудиха на това, което овчарите им казаха.

19 А Мария спазваше всички тези думи и размишляваше за тях в сърцето си¹.

(1) гл. 1:66; Бит. 37:11

20 И овчарите се върнаха, славещи и хвалещи Бога за всичко, което бяха чули и видели, както им беше казано.

21 И когато се навършиха осем дни и трябваше да обрежат Дете¹, Му дадоха името Исус, както беше наречено от ангела, преди да беше заченато в утробата².

(1) гл. 1:59; (2) гл. 1:31; Мт. 1:21,25

22 А след като се навършиха и дните на очистването им според закона на Мойсей¹, Го занесоха в Ерусалим, за да Го представят пред Господа,

(1) Лев. 12:4,6

23 както е писано в Господния закон, че всяко първородно дете от мъжки пол ще бъде посветено на Господа¹,

(1) Исх. 13:2

24 и да принесат в жертва „две гургулици или две гълъбчета“, според казаното в Господния закон¹.

(1) Лев. 12:8; Гал. 4:4

25 А в Ерусалим имаше един човек на име Симеон. Този човек беше праведен и благочестив и чакаше Утешата на Израил¹, и Светият Дух беше на него².

(1) ст. 38; Ис. 40:1; 49:13; 52:9; (2) гл. 1:15

26 На него му беше открито от Светия Дух, че няма да види смърт, докато не види Господния Христос.

27 И по внушение на Духа той дойде в храма. И когато родителите внесоха Детето Исус, за да направят за Него според обичая на закона,

28 той Го взе на ръцете си и благослови Бога, като каза:

29 Сега, Владетелю, Ти пускаш слугата Си да си отиде в мир¹, според думата Си.

(1) Бит. 46:30

30 Защото видяха очите ми спасение-
то¹, (1) гл. 1:69

31 което си приготвил пред лицето на
всички народи¹; (1) Ис. 52:10

32 светлина¹, която да просвещава
езициниците², и за слава на Твоя народ
Израил³. (1) гл. 1:79; Деян. 26:23;

(2) Ис. 42:6; Деян. 13:47; (3) Ис. 46:13; 60:19; Соф. 3:14-20

33 А баща Му и майка Му се чудеха
на това, което се говореше за Него.

34 И Симеон ги благослови и каза
на майка Му Мария: Ето, това *Дете* е
поставено за падане и ставане на мно-
зина в Израил¹ и за знамение, против
което ще се говори².

(1) Ис. 8:14,15; Рим. 9:32,33; (2) Евр. 12:3

35 Да! И на теб самата меч ще про-
ниже душата ти, за да се открият по-
мислите на много сърца.

36 Имаше също и една пророчица
Анна, дъщеря на Фануил, от асирово-
то племе. Тя беше в много напреднала
възраст и беше живяла с мъжа *си* се-
дем години след девствеността си,

37 а до осемдесет и четири години
живееше като вдвоица и не се отде-
ляше от храма, като нощем и денем
служеше на Бога в пост и молитва¹.

(1) 1 Тим. 5:5

38 И тя, като се приближи в същия
час, благодареше на Бога и говореше
за Него на всички, които очакваха из-
бавление в Ерусалим¹. (1) ст. 25; гл. 24:21

39 И когато извършиха всичко, което
беше според Господния закон, се вър-
наха в Галилея, в града си Назарет¹.

(1) гл. 1:26

40 А Детето растеше, укрепваше и се
изпълваше с мъдрост; и Божията бла-
годат бе на Него¹. (1) ст. 52; гл. 1:80; Ис. 11:2

41 И родителите Му ходеха всяка го-
дина в Ерусалим за празника на Пас-
хата¹. (1) Изх. 23:14,15; Йн. 2:13

42 А когато Той беше на дванадесет
години, те отидоха в Ерусалим на праз-
ника според обичая.

43 Но като изкараха дните¹ и се връ-
щаха, Момчето Исус остана в Ерусалим,
без да знаят родителите Му.

(1) Изх. 12:18

44 А те, понеже мислеха, че Той е с
Дружината, тързнаха един ден път,
както Го търсеха между роднините и
познатите си.

45 И като не Го намериха, се върнаха
в Ерусалим и Го търсеха.

46 И след три дни Го намериха в хра-
ма, седнал между законоучителите, да
ги слуша и да им задава въпроси.

47 И всички, които Го слушаха, се
чудеха на разума Му и на отговорите
Му¹.

(1) гл. 4:22,32; Пс. 119:99; Йн. 7:15

48 И когато Го видяха, те се смутиха;
и майка Му каза: Синко, защо по-
стъпи така с нас? Ето, баща Ти и аз се
измъчихме да Те търсим.

49 А Той им каза: Защо да Ме търси-
те? Не знаете ли, че трябва да съм в
това, което е на Моя Отец¹?

(1) Пс. 26:8; Йн. 2:16

50 А те не разбраха думата, която им
каза¹.

(1) гл. 9:45; 18:34

51 И Той тръгна надолу с тях и дойде
в Назарет¹, и им се покоряваше². А
майка Му пасеше всички тези думи в
сърцето си³.

(1) гл. 1:26; (2) Еф. 6:1,2; (3) ст. 19

52 И Исус напредваше в мъдрост,
в ръст и благоволение пред Бога и хора-
та¹.

(1) ст. 40; 1 Царе 2:26; Пр. 3:4

ст. 1-18; Мт. 3:1-12; Мк. 1:1-8; Йн. 1:19-28

3 В петнадесетата година на цару-
ването на император Тиберий, кога-
то Понтий Пилат беше управител на
Юдея, а Ирод – четверовластник на
Галилея¹, и брат му Филип² – четве-
ровластник на Итурейската и Трахо-
нитската страна, и Лисаний – четве-
ровластник на Авилиния,

(1) гл. 23:6,7; Мт. 14:1; (2) Мт. 14:3

2 при първосвещенството на Анна и
Каяфа¹, Божието слово беше към Йоан,
сина на Захария², в пустинята³.

(1) Мт. 26:3; Йн. 11:49; Деян. 4:6; (2) гл. 1:13; (3) гл. 1:80

3 И той ходеше по цялата страна око-
ло Йордан и проповядваше кръщение
на покаяние за прощаване на грехове-
та¹,

(1) гл. 1:7; Деян. 10:37

4 както е писано в книгата с думите на пророк Исаия: „Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за Господа. Прави правете Неговите пътеки“¹.

(1) гл. 1:76

5 Всяка долина ще се напълни и всяка планина и хълм ще се снишат; кривите пътеки ще станат прави и неравните места – гладки пътища¹;

(1) Ис. 49:11

6 и всяко създание ще види Божието спасение!“¹

(1) гл. 1:69; Пс. 98:3; Ис. 40:3-5; Тит 2:11

7 И казваше на множествата, които излизаха да се кръщават от него: Рожби на усойница! Кой ви предупреди да бягате от идещия гняв?¹

(1) Мт. 23:33

8 Затова, принасяйте плодове, достойни за покаяние¹, и не започвайте да си казвате: Имаме Авраам за баща². Защото ви казвам, че Бог може и от тези камъни да въздигне деца на Авраам.

(1) Деян. 26:20; (2) Йн. 8:39

9 А и брадвата лежи вече при корена на дърветата; и така, всяко дърво, което не дава добър плод, се отсича и се хвърля в огън¹.

(1) Мт. 7:19

10 И множествата го питаха, като казваха: Тогава какво да правим?¹

(1) Деян. 2:37

11 А той в отговор им каза: Който има две ризи, нека даде на този, който няма; и който има храна, нека прави същото.

12 Дойдоха да се кръстят и бирници¹ и му казаха: Учителю, ние какво да правим?²

(1) гл. 7:29; (2) ст. 10

13 А той им каза: Не изисквайте нищо повече от това, което ви е определено.

14 Питаха го и военнослужещи, като казаха: А ние какво да правим? Каза им: Не насилвайте никого и не наклеветявайте; и се задоволявайте със заплатите си¹.

(1) 1 Тим. 6:8

15 И понеже народът беше в очакване и всички размишляваха в сърцата си за Йоан, да не би той да е Христос,

16 Йоан отговори на всички, като каза: Аз ви кръствам с вода, но идва

Онзи, който е по-силен от мен, на когото не съм достоен да развържа ремъка на сандалите Му¹. Той ще ви кръсти със Светия Дух² и огън.

(1) Йн. 1:27; (2) Деян. 1:5

17 Той държи лопатата в ръката Си, за да очисти добре хармана Си и да събере житото в житницата Си; а плавата ще изгори в неугасимия огън.

18 И с много други увещания той благовестяваше на народа¹.

(1) Йн. 3:27-36 ст. 19,20; Мт. 14:3-5; Мк. 6:17-20

19 А четверовластникът Ирод, който беше изобличаван от него заради Иродиада, жената на брат си, и заради всичките други злини, които Ирод беше сторил,

20 прибави над всичко и това, че затвори Йоан в тъмницата¹.

(1) Мт. 11:2; Йн. 3:24 ст. 21,22; Мт. 3:13-17; Мк. 1:9-11; Йн. 1:29-34

21 И когато се кръсти целият народ и когато и Исус се кръсти и се молеше, небето се отвори

22 и Светият Дух слезе върху Него в телесен образ като гълъб, и един глас дойде от небето, който казваше: Ти си Моят възлюбен Син¹; в Теб благоволих².

(1) гл. 1:35; (2) Мт. 12:18 ст. 23-38; Бит. 5: 11:10-26; 1 Пет. 1:1-4,24-28,34; 2:1-15; Мт. 1:1-16

23 А Самият Исус беше на около тридесет години, когато започна да поучава, и както мислеха, беше Син на Йосиф¹, на Илий,

(1) гл. 1:27; Йн. 1:45

24 на Матат, на Леви, на Мелхий, на Яанай, на Йосиф,

25 на Мататия, на Амос, на Наум, на Еслий, на Нагей,

26 на Маат, на Мататия, на Семен, на Йосех, на Йоада,

27 на Йоанан, на Риса, на Зоровавел, на Салатиил¹, на Нирий,

(1) 1 Пет. 3:17; Езд. 3:2

28 на Мелхий, на Адий, на Косам, на Емадам, на Ир,

29 на Исус, на Елиезер, на Йорим, на Матат, на Леви,

30 на Симеон, на Юда, на Йосиф, на Йоанам, на Елиаким,

31 на Мелеа, на Мена, на Матата, на Натан¹, на Давид²,

(1) 2 Царе 5:14; (2) 1 Царе 16:13

32 на Есей¹, на Овид, на Вооз, на Салмон, на Наасон²,

(1) 1 Царе 16:1; (2) Чис. 1:7

33 на Аминадав¹, на Арний, на Есрон, на Фарес², на Юда³,

(1) Чис. 2:3;

(2) Бит. 38:29; 46:12; Рут 4:17-22; 1 Лек. 4:1; (3) Бит. 29:35

34 на Яков¹, на Исаак², на Авраам³, на Тара, на Нахор,

(1) Бит. 25:26; (2) Бит. 17:19; 21:3; (3) Бит. 17:5; Неем. 9:7

35 на Серух, на Рагав, на Фалек, на Евер, на Сала,

36 на Каинан, на Арфаксад, на Сим, на Ной, на Ламех,

37 на Матусал, на Енох, на Яред, на Малелеил, на Каинан,

38 на Енос, на Сит¹, на Адам, на Бога².

(1) Бит. 4:25,26; (2) Бит. 1:27; 2:7

ст. 1-13; Мт. 4:1-11; Мк. 1:12,13

4 А Иисус, пълен със Светия Дух, след като се върна от Йордан, беше воден от Духа из пустинята в продължение на четиридесет дни¹,

(1) Втжк. 9:9

2 където беше изкушаван от дявола. И не яде нищо през тези дни. И когато те свършиха, Той огладня¹.

(1) Мт. 21:18

3 И дяволът Му каза: Ако си Божият Син, заповядай на този камък да стане хляб.

4 Но Иисус му отговори: Писано е: „Не само с хляб ще живее човек, (а с всяко Божие слово)“¹.

(1) Втжк. 8:3

5 Тогава дяволът Го изведе (на една висока планина) и като Му показва всичките царства на света в един миг време, Му каза:

6 На Теб ще дам цялата власт и слава на тези царства, защото тя е предадена на мен и аз я давам на когото си искам¹.

(1) Откр. 13:2

7 И така, ако ми се поклониш, всичко ще бъде Твое.

8 А Иисус в отговор му каза: Писано е: „На Господа, твоя Бог, да се покланяш и само на Него да служиш“¹.

(1) Втжк. 6:13; Откр. 19:10

9 Тогава Го заведе в Ерусалим, постави Го на крилото на храма и Му каза: Ако си Божият Син, хвърли се оттук долу,

10 защото е писано: „Ще заповяда на ангелите Си за теб, да те пазят;

11 и на ръце ще те носят, да не би да удариш в камък крака си“¹.

(1) Пс. 91:11,12

12 А Иисус в отговор му рече: Казано е: „Да не изпитваш Господа, своя Бог“¹.

(1) Втжк. 6:16

13 И като изчерпа всяко изкушение, дяволът се оттегли от Него за известно време.

ст. 14,15; Мт. 4:12-17; Мк. 1:14,15; ст. 16-30;

сп. Мт. 13:54-58; Мк. 6:1-6

14 А Иисус се върна в Галилея¹ със силата на Духа и слух се разнесе за Него по цялата околност.

(1) Йн. 4:3,43

15 И Той поучаваше по синагогите им¹; и всички Го прославяха.

(1) ст. 44; Мт. 4:23

16 И дойде в Назарет, където беше отгледан¹, и по обичая Си влезе в синагогата в съботния ден и се изправи да чете².

(1) Мт. 2:23; (2) Деян. 13:15

17 Подадоха Му книгата на пророк Исаия и Той, като отвори книгата, намери мястото, където беше писано:

18 „Духът на Господа е на Мен, защото Ме е помазал¹ да благовестявам на бедните²; изпратил Ме³ е да проглася освобождение на пленниците¹ и проглеждане на слепите, да пусна на свобода угнетените“³,

(1) Деян. 4:27; (2) гл. 6:20; 7:22; Мт. 11:5;

(3) ст. 43; Йн. 5:36; (4) Ис. 49:9; (5) Ис. 29:18; 42:7

19 да проглася благоприятната Господна година¹.

(1) Лев. 25:10; Ис. 61:1,2

20 И като затвори книгата, върна я на служителя и седна; а очите на всички в синагогата бяха впити в Него.

21 И започна да им казва: Днес се изпълни това писание във вашите уши.

22 И всички Му засвидетелстваха, като се удивляваха на благодатните думи, които излизаха от устата Му¹. И казваха: Този не е ли Синът на Йосиф²?

(1) ст. 32; гл. 2:47; Еф. 4:29; (2) гл. 1:27; Йн. 6:42

23 А Той им каза: Вие сигурно ще Ми

кажете тази поговорка: Лекарю, изцели себе си! Направи и тук, в Своето родно място, онова, което сме чули, че става в Капернаум.

24 Тогава Той пак каза: Истина ви казвам, че нито един пророк не е приет в родното си място¹. (1) Ин. 4:44

25 Но наистина ви казвам: много вдовици имаше в Израил в дните на Илия, когато се затвори небето за три години и шест месеца и настана голям глад по цялата земя¹;

(1) 3 Царе 17:1; 18:2; Як. 5:17

26 но при нито една от тях не беше изпратен Илия освен при една вдовица от Сарепта Сидонска¹. (1) 3 Царе 17:9

27 Също така имаше много прокажени в Израил във времето на пророк Елисей¹; но нито един от тях не бе очистен освен сириецът Нееман².

(1) 4 Царе 7:3; (2) 4 Царе 5:14

28 Когато чуха това, всички тези, които бяха в синагогата, се изпълниха с гняв,

29 и като станаха, Го изкараха във от града и Го заведоха при края на хълма, на който беше построен градът им, за да Го хвърлят долу.

30 Но Той мина посред тях и си отиде¹.

(1) Ин. 8:20

ст. 31-37: Мк. 1:21-28

31 И слезе в галилейския град Капернаум¹ и ги поучаваше в съботен ден².

(1) Ин. 2:12; (2) гл. 6:6; 13:10

32 А те се удивляваха на учението Му¹, защото Неговото слово беше с власт².

(1) ст. 22; (2) гл. 24:19; Ер. 23:29

33 И в синагогата имаше един човек, хванат от духа на нечист демон. И той извика със силен глас:

34 Ех, какво имаме ние с Теб, Исусе Назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш?¹ Познавам Те кой си Ти – Светият Божи².

(1) гл. 8:28; (2) гл. 1:35

35 Но Исус го смъмри, като каза: Млъкни и излез от него. И демонът, след като го повали наред тях, излезе от него¹, без изобщо да го повреди.

(1) Мт. 8:16

36 И всички се смаяха и разговаря-

ха помежду си, като казваха: Какво е това слово? Защото с власт и сила Той заповядва на нечистите духове и те излизат.

37 И слухът за Него се разнесе по всичките околни места.

ст. 38-39: Мт. 8:14,15; Мк. 1:29-31

38 И като стана и излезе от синагогата, Той влезе в къщата на Симон. А тъщата на Симон беше хваната от силна треска и те Го помолиха за нея.

39 И Той, като застана над нея, смъмри треската и тя я остави; и тя веднага стана и им прислужваше.

ст. 40-44: Мт. 4:23-25; 8:16,17; Мк. 1:32-39

40 И когато залязваше слънцето, всички, които имаха болни от разни болести, ги доведоха при Него. А Той положи ръце на всеки от тях и ги изцели¹.

(1) гл. 13:13; Мк. 8:23,25

41 Още и демони с кръсък излизаха от мнозина, като казваха: Ти си Божият Син¹. А Той ги мъмреше и не ги оставяше да говорят, понеже знаеха, че Той е Христос².

(1) гл. 1:35; Мт. 8:29; (2) Мк. 3:11,12

42 И като се съмна, Той излезе и отиде в уединено място; а множествата Го търсеха, идваха при Него и Го задържаха, за да не си отива от тях.

43 Но Той им каза: И на другите градове трябва да благовестя Божието царство, защото за това съм изпратен¹.

(1) ст. 18; гл. 8:1

44 И проповядваше в синагогите в Галилея¹.

(1) ст. 15

ст. 1-11: Мт. 4:18-22; Мк. 1:16-20

5 А веднъж Той стоеше при Генисаретското езеро, когато множеството Го притискаше, за да слуша Божието слово¹.

(1) гл. 12:1; Мк. 2:2

2 И видя две лодки, които стояха край езерото; а рибарите бяха излезли от тях и изпираха мрежите си.

3 И като влезе в една от лодките, която беше на Симон, го помоли да я отдалечи малко от сушата; и седна и поучаваше множествата от лодката¹.

(1) Мт. 13:2

4 А когато престана да говори, каза на Симон: Оттегли към дълбокото и хвърлете мрежите за лов¹. (1) Йн. 21:6

5 А Симон в отговор каза: Учителю, цяла нощ се трудихме и нищо не уловихме¹, но по Твоята дума ще хвърля мрежите. (1) Йн. 21:3

6 И когато направиха това, уловиха твърде много риба¹, така че мрежите им се прокъсваха. (1) Йн. 21:6

7 И те извикаха съдружниците си от другата лодка да им дойдат на помощ; и те дойдоха и напълниха и двете лодки толкова много, че щяха да потънат.

8 А Симон Петър, като видя това, падна пред коленете на Исус и каза: Иди си от мен, Господи, защото съм грешен човек.

9 Понеже и той, и всички, които бяха с него, бяха смаяни от улова на рибите, които хванаха,

10 а така също и Яков и Йоан, синовете на Зеведей, които бяха съдружници на Симон. А Исус каза на Симон: Не се бой. Отсега нататък хора ще ловиш.

11 И като изтеглиха лодките на сушата, оставиха всичко и Го последваха¹.

(1) ст. 28; гл. 14:33; 18:28

ст. 12-16; Мт. 8:1-4; Мк. 1:40-45

12 И когато беше в един от градовете, ето, един човек, болен целият от проказа, като видя Исус, падна на лицето си и Му се помоли, казвайки: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.

13 А Той простря ръка и се допря до него, и каза: Искам, бъди очистен. И веднага проказата го остави.

14 И Той му заръча да не казва на никого за това¹: Но за свидетелство на тях, иди и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си, както е заповядал Мойсей².

(1) гл. 8:56; 9:21; (2) гл. 17:14

15 Но вестта за Него се разнасяше още повече и големи множества се събираха да слушат и да се изцеляват от болестите си¹.

(1) гл. 6:17; Мт. 4:24,25

16 А Той се оттегляше в пустините и се молеше¹.

(1) гл. 6:12; 9:18,28; 11:1; Мт. 14:23

ст. 17-26; Мт. 9:1-8; Мк. 2:1-12

17 И през един от тези дни, когато Той поучаваше, там седяха фарисеи и законоучители, надошли от всяко село на Галилея, Юдея и Ерусалим. И сила от Господа беше с Него, за да изцелява¹.

(1) гл. 6:19; 8:46

18 И ето, едни мъже донесоха на постелка един човек, който беше парализиран¹, и се опитаха да го внесат вътре и да го сложат пред Него.

(1) Деян. 9:33

19 Но понеже не намериха откъде да го внесат вътре заради множеството, се качиха на покрива и през керемидите го спуснаха с постелката на средата пред Исус.

20 А Той, като видя вярата им¹, каза: Човече, прощават ти се греховете².

(1) Як. 2:18; (2) гл. 7:48,49

21 Тогава книжниците и фарисеите започнаха да се питат, като казваха: Кой е Този, който богохулства? Кой може да прощава грехове, освен единствено Бог?¹

(1) гл. 7:48,49

22 Но когато Исус разбра мислите им¹, им каза в отговор: Какво размишлявате в сърцата си?

(1) гл. 6:8; 9:47; 11:17; 16:15; 1 Лст. 28:9

23 Кое е по-лесно да кажа? Прощават ти се греховете!; или: Стани и ходи!

24 Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове – каза на паралистика: Казвам ти: стани, вдигни постелката си и си иди у дома.

25 И веднага той стана пред тях, вдигна това, на което лежеше, и си отиде у дома¹, като славеше Бога.

(1) Деян. 9:34

26 И те всички се смаяха и славеха Бога¹, и изпълнени със страх, казваха: Днес видяхме пречудни неща.

(1) гл. 7:16; 17:15; 18:43; Деян. 4:21

ст. 27-32; Мт. 9:9-13; Мк. 2:13-17

27 След това Исус излезе и видя един бирник на име Леви, че седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме¹.

(1) гл. 9:59; Йн. 1:43

28 Той остави всичко, стана и Го последва¹.

(1) ст. 11

29 После Леви направи за Него голямо угощение в къщата си; и имаше голямо множество бирници и други, които седяха на трапезата с тях.

30 А фарисеите и техните книжници недоволстваха против учениците Му, като казваха: Защо ядете и пиете с бирниците и грешниците?

(1) гл. 7:34; 15:2; 19:7

31 Иисус в отговор им каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните.

32 Не съм дошъл да призова праведните, а грешните на покаяние¹.

(1) гл. 15:7,10

ст. 33-39; Мт. 9:14-17; Мк. 2:18-22

33 А те Му казаха: Учениците на Йоан често посят и правят молитви, както и тези на фарисеите, а Твоите ядат и пият.

34 Иисус им каза: Можете ли да накарате сватбарите да посят, докато младоженецът е с тях?

35 Ще дойдат обаче дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях; тогава, през онези дни, ще посят.

36 Каза им още и притча: Никой не отдира кръпка от нова дреха, за да я сложи на стара дреха, защото не само че новата дреха се разкъсва, а и кръпката от новата не прилича на старата.

37 И никой не налива ново вино в стари мехове, защото не само че новото вино ще пръсне меховете и то самото ще изтече, а и меховете ще се изхабят.

38 Но трябва да се налива ново вино в нови мехове и ще се запази и едното, и другото.

39 И никой, след като е пил старо вино, не иска ново, защото казва: Старото е по-добро.

ст. 1-11; Мт. 12:1-14; Мк. 2:23-3:6

6 И една събота, (първата след втория ден на Пасхата), като минаваше Той през посевите, учениците Му късаха класове и ядяха, като ги стриваха с ръце¹.

(1) Вжк. 23:25

2 А някои от фарисеите казаха: Защо правите това, което не е позволено да се прави в събота?

3 Иисус в отговор им каза: И това ли не сте чели, което направи Давид, когато огладня той и мъжете, които бяха с него,

4 как влезе в Божия дом, взе присъствените хлябове, които не е позволено никой да яде, а само свещениците, и яде, като даде и на онези, които бяха с него?

(1) 1 Царе 21:6

5 И Той им каза: Човешкият Син е Господар и на съботата.

6 А в друга събота влезе в синагогата и поучаваше¹. И там имаше един човек, чиято дясна ръка беше изсъхнала.

(1) гл. 4:31

7 А книжниците и фарисеите Го наблюдаваха дали ще го изцели в събота¹, за да могат да Го обвинят².

(1) гл. 13:14; (2) гл. 10:25; 11:54; 14:1; 20:20; Пс. 37:32

8 Но Той знаеше мислите им¹ и каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и се изправи на средата. И той стана и се изправи.

(1) гл. 5:22

9 Тогава Иисус им каза: Питам ви: какво е позволено да прави човек в събота: добро ли да прави, или зло; да спаси ли живот, или да погуби?

(1) гл. 13:15,16; 14:3

10 И като ги изгледа всички, каза на човека: Протегни ръката си. И той направи така и ръката му оздравя¹.

(1) 3 Царе 13:6

11 А те се изпълниха с луда ярост и се разговаряха помежду си какво биха могли да сторят на Иисус¹.

(1) Йн. 11:47; Деян. 4:16

12 През онези дни Иисус излезе на хълма да се помоли¹ и прекара цяла нощ в молитва към Бога².

(1) гл. 5:16; (2) Пс. 109:4

13 А като се съмна, повика учениците Си и избра от тях дванадесет души, които и нарече апостоли¹:

(1) гл. 9:1; Деян. 1:2

14 Симон, когото и нарече Петър, и брат му Андрей; Яков и Йоан; Филип и Вартоломей;

15 Матей и Тома; Яков Алфеев и Симон, наречен Зилот;

16 Юда, Якововия *брат** и Юда Искариотски, който и стана предател¹.

* или: син; (1) гл. 22:4,48

ст. 17-19; Мт. 12:15-21; Мк. 3:7-12

17 И като слезе заедно с тях, Той се спря на едно равно място. Там се спряха и мнозина от Неговите ученици, а така също и голямо множество от народа от цяла Юдея и Ерусалим, и от крайбрежието на Тир и Сидон, които бяха дошли да Го чуят и да се изцелят от болестите си;

18 и измъчваните от нечисти духове бяха изцелени¹.

(1) Деян. 10:38

19 И цялото множество се стараше да се допре до Него, защото от Него излизаше сила и изцеляваше всички-те¹.

(1) гл. 5:17; Мт. 9:21

ст. 20-23; Мт. 5:1-12

20 И Той вдигна очи към учениците Си и каза: Блажени сте вие, бедните¹, защото е ваше Божие царство².

(1) гл. 4:18; (2) гл. 12:32; 22:29

21 Блажени, които гладувате сега, защото ще се наситите. Блажени, които плачете сега, защото ще се засмеете¹.

(1) Пс. 126:5,6

22 Блажени сте, когато ви намразят хората и когато ви отлъчат *от себе си* и ви похулят, и отхвърлят името ви като лошо заради Човешкия Син¹.

(1) Ис. 66:5; Мт. 10:22; 1 Кор. 4:13

23 Зарадвайте се в онзи ден¹ и заиграйте, защото, ето, голяма е наградата ви на небесата; понеже така правеха бащите им на пророците².

(1) Деян. 5:41; (2) Мт. 21:35

24 Но горко на вас, богатите, защото сте получили утешението си¹.

(1) гл. 16:25; Як. 5:1

25 Горко на вас, които сега сте наситени, защото скоро ще изгладнеете. Горко *на вас*, които сега се смеете, защото ще жалеете и ще плачете¹.

(1) Як. 4:9

26 Горко *на вас*, когато всички хора ви захвалят, защото бащите им така правеха на лъжепророците¹.

(1) Ер. 5:31; Мих. 2:11

ст. 27-36; Мт. 5:38-48

27 Но на вас, които слушате, казвам: Любете неприятелите си; правете добро на тези, които ви мразят¹;

(1) Изк. 23:4; Пр. 25:21

28 благославяйте тези, които ви кълнат¹; молете се за тези, които ви нанасят вреда².

(1) 1 Петр. 3:9; (2) гл. 23:34

29 На този, който те удари по *едната* буза, обърни и другата; и на този, който ти вземе горната дреха, не отказвай и ризата си¹.

(1) 1 Кор. 6:7

30 Дай на всеки, който ти поиска¹; и не искай обратно своето от този, който ти го отнема.

(1) Втж. 15:7

31 И както желаете да правят хората на вас, така и вие правете на тях¹.

(1) Мт. 7:12

32 Понеже, ако любите *само* онези, които любят вас, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците любят онези, които тях любят.

33 И ако правите добро *само* на онези, които на вас правят добро, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците правят същото.

34 И ако давате назаем *само* на тези, от които се надявате да получите обратно, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците дават назаем на грешни, за да получат обратно равното¹.

(1) гл. 14:12

35 Но вие любете неприятелите си, правете добро и давайте назаем, без да очаквате да получите назад, и наградата ви ще бъде голяма¹ и ще бъдете синове на Всевишния, защото Той е благ към неблагодарните и злите.

(1) гл. 14:14

36 И така, бъдете милосърдни, както и вашият Отец е милосърден¹.

(1) Як. 3:17

ст. 37-45; Мт. 7:1-5,15-20

37 Не съдете, и няма да бъдете съдени; не осъждайте, и няма да бъдете осъждани; прощавайте, и ще бъдете простени¹;

(1) Мт. 6:14

38 давайте, и ще ви се дава: добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви дават в скута, защото с

каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмерва¹.

(1) 2 Кор. 9:6

39 Каза им една притча: Може ли слепец да води друг слепец? Няма ли и двамата да паднат в яма?¹

(1) Мт. 15:14

40 Ученикът не е по-горен от учителя си¹; а всеки *ученик*, когато се усъвършенства, ще бъде като учителя си.

(1) Мт. 10:24

41 И защо гледаш съчицата в окоето на брат си, а не усещаш гредата в своето око?

42 Или как можеш да кажеш на брат си: Брате, остави ме да извадя съчицата, която е в окоето ти, когато ти сам не виждаш гредата, която е в твоето око? Лицемерце! Първо извади гредата от своето око и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата, която е в окоето на брат ти.

43 Защото няма добро дърво, което да дава лош плод, нито пък лошо дърво, което да дава добър плод¹.

(1) Мт. 12:33

44 Понеже всяко дърво се познава по своя плод; защото не берат смокини от тръни, нито късат грозде от къпина¹.

(1) Як. 3:12

45 Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася доброто, а злият *човек* от злото (съкровище на сърцето) си изнася злото; защото от онова, което препълва сърцето му, говорят устата му¹.

(1) Мт. 12:34,35

ст. 46-49: Мт. 7:21-27

46 И защо Ме зовете: Господи, Господи!, и не вършите това, което казвам?¹

(1) Мал. 1:6; 1 Йн. 2:4

47 Всеки, който идва при Мен и слуша Моите думи, и ги изпълнява, ще ви покажа на кого прилича.

48 Прилича на човек, който, като строеше къща, изкопа и задълбочи, и положи основата на канара; и когато стана наводнение, реката се устреми върху онази къща, но не можа да я поклати, защото тя беше основана на канара.

49 А който слуша и не изпълнява¹,

прилича на човек, който е построил къща на земята, без основа; върху която се устреми реката и тя веднага рухна; и срутването на онази къща беше голямо.

(1) Як. 1:23

ст. 1-10: Мт. 8:5-13; ср. Йн. 4:43-54

7 След като свърши всичките Свои речи към народа, който Го слушаше, *Иисус* влезе в Капернаум.

2 А слугата на един стотник, когото *стотникът* ценеше, беше болен на смъртно легло.

3 И когато той чу за Иисус, изпрати до Него някои юдейски старейшини да Го помолят да дойде и да изцели слугата му.

4 И така, те дойдоха при Иисус и Му се молеха усърдно, като казваха: Той заслужава да направиш това за него,

5 защото люби нашия народ и ни е построил синагогата¹.

(1) Деян. 10:2

6 А когато Иисус вървеше с тях и беше вече недалеч от къщата, стотникът изпрати до Него приятели да Му кажат: Господи, не си прави труд, защото не съм достоен да влезеш под стряхата ми.

7 Затова не счетох и себе си достоен да дойда при Теб. Но кажи само дума и слугата ми ще оздравее.

8 Защото и аз съм подвластен човек, и имам подчинени на мен войници; и казвам на един: Иди!, и той отива; и на друг: Ела!, и той идва; и на слугата си: Направи това!, и той го прави.

9 Като чу това, Иисус му се учуди; и като се обърна, каза на множеството, което Го следваше: Казвам ви, дори в Израил не съм намерил толкова голяма вяра.

10 И когато изпратените се върнаха в къщата, намериха болния слуга оздравял.

11 И скоро след това *Иисус* отиде в един град, наречен Наин, и с Него вървяха учениците Му и едно голямо множество.

12 И когато се приближи до градската порта, ето, изнасяха мъртвец, единичък син на майка си¹, която беше и вдовица²; и с нея имаше голямо множество от града.

(1) гл. 8:42; 9:38; Зах. 12:10; (2) 3 Царе 17:9,17

13 И Господ, като я видя, я съжали¹ и ѝ каза: Не плачи².

(1) гл. 10:33; 15:20; Мт. 9:36; (2) гл. 8:52

14 Тогава се приближи и се допря до носилото; а носачите се спряха. И каза: Момче, казвам ти, стани¹.

(1) гл. 8:54; Йн. 11:43; Деян. 9:40

15 И мъртвият се надигна и седна¹, и започна да говори. И Исус го даде на майка му².

(1) гл. 8:55; Мт. 9:25;

(2) 3 Царе 17:23; 4 Царе 4:36; Евр. 11:35

16 И страх обзе всички и славеха Бога¹, казвайки: Велик пророк се издигна между нас² и Бог посети Своя народ³.

(1) гл. 5:26; (2) гл. 24:19; Мт. 21:11; Йн. 4:19; (3) гл. 1:65,68

17 И това, което казваха за Него, се разнесе по цяла Юдея и по цялата околност¹.

(1) Мт. 9:26

ст. 18-35; Мт. 11:2-19

18 И учениците на Йоан му известиха за всичко това.

19 Тогава Йоан повика двама от учениците си и ги изпрати при Господа, за да попитат: Ти ли си Онзи, който има да дойде, или друг да очакваме?

20 И когато мъжете дойдоха при Него, казаха: Йоан Кръстител ни изпрати при Теб, за да попитаме: Ти ли си Онзи, който има да дойде, или друг да очакваме?

21 И в същия час Той изцели мнозина от болести и язви, и зли духове и на мнозина слепи дари зрение.

22 Тогава в отговор им каза: Идете и разкажете на Йоан това, което видяхте и чухте – че слепи проглеждат, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват; мъртви биват възкресени и на бедните се проповядва благовестието¹.

(1) гл. 4:18; Мт. 15:30; Яс. 2:5

23 И блажен е онзи, който не се отвръща от Мен.

24 А когато си отидоха изпратените от Йоан, Исус започна да говори на

множествата за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика ли, от вятър разлюлявана?

25 Но какво излязохте да видите? Човек ли, в меки дрехи облечен?¹ Ето, великолепно облечените и онези, които живеят разкошно, са в царските дворци.

(1) Мт. 3:4

26 Но какво излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.

27 Това е онзи, за когото е писано: „Ето, Аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, който ще устрои пътя Ти пред Теб!“

(1) гл. 1:17; Мал. 3:1

28 Казвам ви: между родените от жена няма по-велик от Йоан Кръстител¹; но и най-малкият в Божието царство е по-голям от него.

(1) гл. 1:15

29 И когато чуха, целият народ и дори бирниците, признаха Божиата правда, като се кръстиха с Йоановото кръщение¹.

(1) гл. 3:7,12

30 А фарисеите и законниците отхвърлиха Божиата воля за себе си, тъй като не се бяха кръстили от него¹.

(1) Мт. 21:32

31 Тогава Господ каза: С какво да сравня хората от това поколение и на какво приличат?

32 Те приличат на деца, които седят на пазара и си викат едно на друго, като казват: Свирихме ви и не играхте; пяхме ви жални песни и не плакахте.

33 Защото дойде Йоан Кръстител, който нито яде хляб, нито пие вино, и казвате: Има демон¹.

(1) гл. 11:15; Йн. 7:20

34 Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казвате: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците¹.

(1) гл. 5:30

35 Но пак мъдростта се оправдава от всичките си деца¹.

(1) Ос. 14:9

36 Тогава един от фарисеите Го покани да яде с Него. И Той влезе в къщата на фарисея и седна на трапезата¹.

(1) гл. 11:37; 14:1

37 И ето, една жена от града, която беше грешница, като разбра, че седи

на трапезата в къщата на фарисея, до-
несе алабастрен съд с миро¹.

(1) Мт. 26:7

38 И като застана отзад при краката
Му и плачеше, започна да облива кра-
ката Му със съзми и да ги изтрива с
косата си, и целуваше краката Му, и ги
мажеше с мирото¹.

(1) Йн. 12:3

39 А когато фарисеят, който Го беше
поканил, видя това, каза в себе си:
Този човек, ако беше пророк, щеше
да познае коя и каква е жената, ко-
ято се допира до Него, защото тя е
грешница.

40 А Иисус в отговор му каза: Симо-
не, имам нещо да ти кажа. А той рече:
Учителю, кажи.

41 Един заемодавец имаше двама
длъжници. Единият му дължеше петсто-
тин динария, а другият – петдесет.

42 И понеже нямаха да му платят, той
прости и на двамата. И така, кой от
тях ще го възлюби повече?

43 В отговор Симон каза: Мисля, че
онзи, на когото е простил повече. А
Той каза: Правилно отсъди.

44 И като се обърна към жената, каза
на Симон: Виждаш ли тази жена? Вля-
зох в къщата ти, но ти не даде вода за
краката Ми, а тя със съзми обля крака-
та Ми и ги изтри с косата си.

45 Ти целувка не Ми даде, а тя не
е престанала да целува краката Ми,
откакто съм влязъл.

46 Ти с масло не помаза главата Ми, а
тя с миро помаза краката Ми.

47 Затова ти казвам: простени са ѝ
много грехове; защото тя възлюби
много; а на когото малко се прощава,
той малко люби.

48 И ѝ каза: Простени са ти грехове-
те¹.

(1) гл. 5:20; Мк. 2:5

49 А тези, които седяха с Него на
трапезата, започнаха да казват помеж-
ду си: Кой е Този, който и греховете
прощава?¹

(1) гл. 5:21; Мк. 2:7

50 Тогава Той каза на жената: Твоята
вяра те спаси. Иди си с мир¹.

(1) гл. 8:48; 17:19; 18:42; Еф. 2:8

8 Скоро след това Иисус ходеше по
градове и села¹ да проповядва и да
благовестява Божието царство². А с
Него бяха дванадесетте ученици

(1) гл. 13:22; (2) гл. 4:43; 9:2; Мт. 9:35; Мк. 1:14

2 и някои жени, които бяха изцелени
от зли духове и болести: Мария, наре-
чена Магдалена, от която бяха излезли
седем демона¹;

(1) ст. 30; Мт. 27:55,56; Мк. 16:9

3 Йоана, жената на Иродовия настоя-
ник Хуза; Сусана и много други¹, които
Му служеха с имота си².

(1) гл. 4:15; Мт. 13:1-23; Мк. 4:1-20

4 А когато се събра голямо множество
и идваха при Него от всеки град, Той
им каза с притча:

5 Сеячът излезе да сее семето си. И
когато сееше, едно падна край пътя
и се затылка, и небесните птици го
изкълваха.

6 А друго падна на канара и щом по-
никна, изсъхна, защото нямаше вага.

7 Друго пък падна сред тръни и за-
едно с него пораснаха и тръните и го
заглушиха.

8 А друго падна на добра земя и като
порасна, даде стократен плод. И като
каза това, извика: Който има уши да
слуша, нека слуша¹.

(1) гл. 14:35

9 А учениците Му Го попитаха за зна-
чението на тази притча.

10 Той каза: На вас е дадено да зна-
ете тайните на Божието царство, а на
другите се проповядва с притчи, така че
да гледат, а да не виждат, и да чуват,
а да не разбират¹.

(1) Йн. 12:40

11 А значението на тази притча е това:
Семето е Божието слово¹.

(1) 1 Петр. 1:23

12 А постатото край пътя са тези, ко-
ито слушат; но после идва дяволът и
отнема словото от сърцата им, да не
би да повярват и да се спасят.

13 Падналото на канарата са тези, ко-
ито, като чуват, приемат словото с ра-
дост; но те нямат корен, а вярват само
временно и когато настане изпитание,
отпадат.

14 Падналото сред тръните са тези,

който слушат, но като си отидат, се задушават от грижи и богатства, и житейски удоволствия и не дават узрял плод.

15 А *посятото* на добра земя са тези, които, като чуят словото¹, го пазят в искрено и добро сърце² и дават плод³ с търпение⁴.

(1) 1 Сол. 2:13; (2) Пс. 119:11; (3) Йн. 15:16; (4) Евр. 10:36 ст. 16-18; Мк. 4:21-25

16 И никой, който запали светило, не го покрива със съд, нито го слага под легло, а го слага на светилник, за да видят светлината тези, които влизат¹.

(1) гл. 11:33

17 Защото няма нещо тайно, което да не стане явно, нито нещо скрито, което да не се узнае и да не излезе наяве¹.

(1) гл. 12:2

18 Затова внимавайте как слушате, защото, който има, на него ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което мисли, че има¹.

(1) гл. 19:26 ст. 19-21; Мт. 12:46-50; Мк. 3:31-35

19 И дойдоха при Него майка Му и братята Му, но поради множеството не можаха да се приближат до Него.

20 И Му известиха, като казаха: Майка Ти и братята Ти стоят навън и искат да Те видят.

21 А Той в отговор им каза: Моя майка и Мои братя са тези, които слушат Божие слово и го изпълняват¹.

(1) гл. 11:28; Мт. 7:24 ст. 22-25; Мт. 8:23-27; Мк. 4:35-41

22 А в един от тези дни Той се качи на една лодка с учениците Си и им каза: Да минем на отвъдната страна на езерото. И те отплаваха.

23 А като плаваха, Той заспа. И върху езерото се устреми ветрена буря и *вълните* ги заливаха дотолкова, че бяха в опасност.

24 И те дойдоха, разбудиха Го и казаха: Наставниче! Наставниче! Загиваме! А Той се събуди и смърми вятъра и развъннуваната вода, и те се успокоиха, и настана тишина¹.

(1) Пс. 107:6

25 А Той им каза: Къде е вярата ви? А те уплашени се чудеха и си казваха

един на друг: Кой ли ще е Този, който заповядва дори на ветровете и на водата, и те Му се покоряват?¹

(1) гл. 9:43 ст. 26-39; Мт. 8:28-34; Мк. 5:1-20

26 И пристигнаха в гадаринската страна, която е срещу Галилея.

27 А когато излезе на сушата, Го срещна човек от града, който от дълго време имаше демони и не беше обличал дреха, и не живееше в къща, а в гробищата.

28 Когато видя Исус, той извика, падна пред Него и каза със силен глас: Какво имам аз с Теб, Исусе, Сине на Всевишния Бог? Моля Ти се, не ме мъчи¹.

(1) гл. 4:34

29 Защото *Исус* беше заповядал на нечистия дух да излезе от човека¹. Понеже той много пъти го беше хващал; и го бяха връзвали с вериги и окови, за да го пазят; но той разкъсваше връзките и демонът го гонеше из пустините².

(1) Мк. 9:25; (2) гл. 9:39,42

30 Исус го попита: Как ти е името? А той каза: Легион; защото в него бяха влезли много демони¹.

(1) ст. 2

31 И те Го молеха да не им заповяда да отидат в бездната¹.

(1) 2 Петр. 2:4; Откр. 20:3

32 А там имаше голямо стадо свине, което пасеше на хълма; и *демоните* Го помолеха да им позволи да влязат в тях. И Той им позволи.

33 И след като демоните излязоха от човека и влязоха в свинете, стадото се спусна по стръмнината в езерото и се издави.

34 А свинарите, като видяха станалото, избягаха и разказаха за това в града и в селата.

35 И като излязоха да видят станалото и дойдоха при Исус, намериха човека, от когото бяха излезли демоните, да седи при краката на Исус, облечен и разумен; и се изплашиха.

36 И тези, които бяха видели това, им разказаха как е бил изцелен* *обладаният* от демони.

*иш: спасен

37 Тогава цялото множество от Гадаринската околност Му се помоли да си

отиде от тях¹, защото бяха обхванати от голям страх. И Той се качи в лодката и се върна.

(1) Деян. 16:39

38 А човекът, от когото бяха излезли демоните, Му се молеше да бъде с Него, но Иисус го отпрати, като каза:

39 Върни се у дома си и разкажи какви неща ти стори Бог. И той отиде и разгласи по целия град какви неща му стори Иисус¹.

(1) Пс. 126:3; Дан. 4:2

ст. 40-56; Мт. 9:18-26; Мк. 5:21-43

40 А когато Иисус се върна, народът Го прие *радостно*, защото всички Го чакаха.

41 И ето, дойде един човек на име Яир, който беше началник на синагогата, и като падна пред краката на Иисус¹, Му се молеше да влезе в къщата му;

(1) Мт. 17:14; Мк. 7:25

42 защото имаше една-единствена дъщеря¹ на около дванадесет години, която умираше. И когато отиваше, множеството Го притискаше.

(1) гл. 7:12

43 И една жена, която имаше кръвотечение от дванадесет години и беше похарчила по лекари целия си имот, без да може да бъде излекувана от никого,

44 се приближи отзад и се допря до полата на дрехата Му¹; и кръвотечението ѝ веднага престана².

(1) Втзк. 22:12; (2) Мк. 3:10

45 А Иисус каза: Кой се допря до Мен? И когато всички се отричаха, Петър и онези, които бяха с Него, казаха: Наставниче, народът Те заобикаля и притиска, (а ти казваш: Кой се допря до Мен?)

46 Но Иисус каза: Някой се допря до Мен, защото усетих, че от Мен излезе сила¹.

(1) гл. 5:17

47 И жената, като видя, че не се укри¹, дойде разтреперена и падна пред Него, и заяви пред целия народ причината, поради която се беше допряла до Него, и как веднага е оздравяла.

(1) Пс. 38:9

48 А Той ѝ каза: Дъще, твоята вяра те изцели*; иди си с мир¹. *или: спаси; (1) гл. 7:50

49 Докато Той още говореше, дойде някой от *къщата* на началника на синагогата и каза: Дъщеря ти умря; не затруднявай Учителя.

(1) Йн. 11:14

50 А Иисус като дочу това, му отговори: Не се бой; само вярвай и тя ще се избави¹.

(1) Ис. 59:1

51 И когато дойде в къщата, не остави никого да влезе с Него, освен Петър, Йоан, Яков¹ и бащата и майката на момичето.

(1) гл. 9:28

52 И всички плачеха и го оплакваха. А Той им каза: Не плачете¹; защото не е умряло, а спи.

(1) гл. 7:13

53 А те Му се присмиваха, понеже знаеха, че е умряло.

54 Но Той го хвана за ръката и извика: Момиче, стани¹!

(1) гл. 7:14

55 И духът му се върна и то веднага стана¹; и Той заповяда да му дадат да яде.

(1) Мт. 9:25

56 И родителите му се смаяха; а Той им заръча да не казват на никого за станалото¹.

(1) гл. 5:14

ст. 1-6; Мт. 10:1,5-15; Мк. 6:7-13; ср. гл. 10:1-12

9 И като свика дванадесетте¹, даде им сила и власт над всички демони и да изцеляват болести.

(1) гл. 6:13

2 И ги изпрати да проповядват Божието царство¹ и да изцеляват болните².

(1) гл. 8:1; Деян. 28:31; (2) Мк. 3:14,15

3 И им каза: Не вземайте нищо за из път – нито тояга, нито торба, нито хляб, нито пари, нито да имате по две ризи¹.

(1) гл. 22:35

4 И в която къща влезете, там отсядайте и оттам тръгвайте *на път*.

5 И ако някой не ви приемат, когато излизате от онзи град, отърсете и праха от краката си за свидетелство против тях.

6 И те тръгнаха и отиваха по селата, и проповядваха благовестието, и изцеляваха навсякъде¹.

(1) Мк. 16:20

ст. 7-9; Мт. 14:1,2; Мк. 6:14-16

7 А четверовластникът Ирод чу за всичко, което беше извършено от

Него и беше в недоумение; защото някои казваха, че Йоан е възкръснал от мъртвите;

8 Други пък – че Илия се е явил; а други – че един от старовременните пророци е възкръснал¹. (1) ст. 19

9 И Ирод каза: Йоан аз обезглавих¹. А кой е Този, за когото слушам такива неща? И желаше да Го види².

(1) Мт. 14:10; (2) гл. 23:8 ст. 10-17; Мт. 14:13-21; Мк. 6:30-44; Йн. 6:1-14; ср. Мт. 15:32-39; Мк. 8:1-9

10 И като се върнаха апостолите, разказаха на *Иисус* всичко, което бяха извършили¹; и Той ги взе и се оттегли насаме (в уединено място) до един град, наречен Витсаида. (1) гл. 10:17

11 А множествата, като разбраха това, Го последваха; и Той ги прие с готовност и им говореше за Божието царство, и изцеляваше онези, които имаха нужда от изцеление.

12 И когато денят започна да отминава, дванадесетте се приближиха и Му казаха: Разпусни множествата, за да отидат в околните села и колиби да нощуват и да си намерят храна, защото тук сме в уединено място.

13 Но Той им каза: Дайте им вие да ядат. А те казаха: Нямаме повече от пет хляба и две риби, освен ако отидем и купим храна за целия този народ.

14 Защото имаше около пет хиляди мъже. И каза на учениците Си: Накарайте ги да насядат на групи по петдесет души.

15 Те направиха така и накараха всички да насядат.

16 А Той взе петте хляба и двете риби и погледна към небето, и ги благослови¹; и като ги разчупи, даде на учениците да сложат пред множеството.

(1) 1 Царе 9:13; Деян. 27:35

17 И ядoхa и всички се наситиха; и вдигнаха къшеите, които им останаха – дванадесет коша.

ст. 18-22; Мт. 16:13-21; Мк. 8:27-31

18 И когато Той се молеше насаме¹ и учениците бяха с Него, ги попита, каз-

вайки: Какво казва множеството, кой съм аз?¹ (1) гл. 5:16

19 А те в отговор казаха: *Едни казват, че си Йоан Кръстител; други – Илия; трети пък – че един от старовременните пророци е възкръснал*¹. (1) ст. 7,8

20 Тогава им каза: А вие какво казвате, кой съм аз? Петър в отговор каза: Божият Христос¹. (1) Йн. 6:69

21 А Той ги предупреди и им заповяда да не казват на никого¹, като каза:

(1) гл. 5:14

22 Човешкият Син трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от старейшините, главните свещеници и книжниците, да бъде убит и на третия ден да бъде възкресен¹. (1) ст. 44; Мт. 16:21 ст. 23-27; Мт. 16:24-28; Мк. 8:34-9:1

23 Каза още и на всички: Ако иска някой да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден и нека Ме следва¹.

(1) гл. 14:27; 2 Кор. 4:11

24 Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби, а който изгуби живота си заради Мен, той ще го спаси¹. (1) гл. 17:33

25 Понеже какво се ползува човек, ако спечели целия свят, а изгуби или ошети себе си?

26 Защото, ако се срамува някой от Мен и от думите Ми, то и Човешкият Син ще се срамува от него¹, когато дойде в славата Си и в славата на Отца и на светите ангели². (1) гл. 12:9; (2) гл. 21:27

27 А казвам ви наистина: има някои от тук стоящите, които никак няма да вкусат смърт, докато не видят Божието царство.

ст. 28-36; Мт. 17:1-9; Мк. 9:2-10; 2 Петр. 1:16-18

28 И около осем дни след като каза това, Той взе със Себе Си Петър, Йоан и Яков¹ и се качи на планината да се моли². (1) гл. 8:51; (2) гл. 5:16

29 И като се молеше, видът на лицето Му се измени и облеклото Му стана бяло и блестящо.

30 И ето, двама мъже се разговаряха с Него; те бяха Мойсей¹ и Илия²,

(1) Вжк. 34:5; (2) 4 Царе 2:11

31 които се явиха в слава и говореха за Неговата смърт, която Му предстоеше да изпълни в Ерусалим¹. (1) ст. 51

32 А Петър и онези, които бяха с него, ги беше налегнал сън¹; но когато се разбудиха, видяха славата Му и двамата мъже, които стояха с Него. (1) Мт. 26:43

33 И когато те се разделиха с Него, Петър каза на Исус: Наставниче, добре е да сме тук; и нека направим три шатри: една за Теб, една за Мойсей и една за Илия – без да знае какво говори.

34 И докато казваше това, дойде облак и ги засени; и *учениците* се уплашиха, като влязоха в облака.

35 И от облака дойде глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син¹. Него слушайте. (1) гл. 1:35; Мк. 1:11

36 И когато гласът престана, Исус се намери сам. И те замълчаха и в онези дни не казаха на никого нищо от това, което бяха видели.

ст. 37-43; Мт. 17:14-21; Мк. 9:14-29

37 И на следващия ден, когато слезоха от планината, Го срещна голямо множество.

38 И ето, един човек от множеството извика и каза: Учителю, моля Ти се да погледнеш на сина ми, защото ми е единствено дете¹. (1) гл. 7:12

39 И ето, хваща го дух и той изведнъж закрещява и духът го сгърчва така, че той се запеня, и като го смазва, едва го напуска¹. (1) гл. 8:29

40 Помолих Твоите ученици да го изгонят, но не можаха.

41 Исус в отговор каза: О, роде невярващ¹ и извратен²! Докога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи сина си тук. (1) гл. 24:11; Мк. 16:14; (2) Пс. 78:8

42 И още докато идваше, демонът го тръшна и сгърчи силно; а Исус смърри нечистия дух, изцели момчето и го върна на баща му.

43 И всички се чудеха на Божието величие¹. А докато всички се чудеха на всичко, което правеше, Той каза на учениците Си: (1) гл. 8:25; Мк. 5:42

ст. 44,45; Мт. 17:22,23; Мк. 9:30-32

44 Вложете в ушите си тези думи, защото Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце¹. (1) ст. 22

45 Но те не разбраха тази дума¹, тя беше скрита от тях, за да не я разберат; а се бояха да Го попитат за тази дума. (1) гл. 2:50

ст. 46-48; Мт. 18:1-5; Мк. 9:33-37

46 И между тях се повдигна спор – кой от тях ще бъде по-голям¹. (1) гл. 22:24

47 А Исус, като видя мисълта на сърцето им¹, взе едно детенце, постави го при Себе Си и им каза: (1) гл. 5:22

48 Който приеме това дете в Мое Име, Мен приема; и който приеме Мен, приема Този, който Ме е пратил¹; защото, който е най-малък между всички вас, той ще бъде голям². (1) гл. 10:16; Йн. 13:20; (2) гл. 22:26

ст. 49,50; Мк. 9:38-41

49 А Йоан заговори и каза: Наставниче, видяхме един човек да изгонва демони в Твое Име и му забранихме, защото не следва с нас.

50 А Исус му каза: Не забранявайте, защото, който не е против вас, е откъм вас¹. (1) гл. 11:23

51 И когато се навършиха дните да се възнесе, Той насочи лицето Си по пътя за Ерусалим¹.

(1) ст. 31; гл. 13:22; 17:11; 18:31; 19:28; Мт. 16:21; Мк. 10:32

52 И изпрати пред Себе Си вестители, които отидоха и влязоха в едно самарянско село да приготвят за Него¹.

(1) гл. 10:1

53 Но не Го приеха, защото лицето Му беше обърнато към Ерусалим¹. (1) Йн. 4:9

54 Когато учениците Му Яков и Йоан видяха *това*, казаха: Господи, искаш ли да заповядаме да падне огън от небето и да ги изтреби¹, (както стори и Илия)? (1) Мк. 3:17

55 А Той се обърна и ги смърри, (и каза: Вие не знаете на какъв дух сте; защото Човешкият Син не е дошъл да погуби човешки души, а да спаси).

56 И отидоха в друго село.

ст. 57-62; Мт. 8:18-22

57 А като вървяха по пътя, един човек

Му каза: Господи, ще Те следвам, където и да идеш!

58 Исус му каза: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде глава да подслони¹.

(1) гл. 2:7,12

59 А на друг каза: Следвай Ме¹. А той каза: Господи, позволи ми първо да отида и да погребва баща си.

(1) гл. 5:27

60 Но Той му каза: Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци, а ти иди и разгласявай Божието царство.

61 Каза и друг: Ще Те следвам, Господи; но първо ми позволи да се спогувам с домашните си¹.

(1) 3 Царе 19:20

62 А Исус му каза: Никой, който е сложил ръката си на плуга и гледа назад, не е годен за Божието царство¹.

(1) Фил. 3:13; Евр. 10:38

ст. 10-12: ср. гл. 9:1-6; Мт. 10:5-15; Мк. 6:7-13

10 След това Господ определи други седемдесет души и ги изпрати по двама пред Себе Си във всеки град и място, където Сам Той щеше да отиде¹.

(1) гл. 9:52

2 И им каза: Жетвата е изобилна, а работниците – малко; затова молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си¹.

(1) Мт. 9:37,38

3 Идете! Ето, Аз ви изпращам като агнета посред вълци¹.

(1) Мт. 10:16

4 Не носете нито кесия, нито торба, нито сандали¹ и никого по пътя не поздравявайте².

(1) гл. 22:35; (2) 4 Царе 4:29

5 И в която къща влезете, първо казвайте: Мир на този дом!¹

(1) 1 Царе 25:6

6 И ако бъде там някой син на мира, вашият мир ще почива на него; но ако не бъде, ще се върне на вас.

7 И в същата къща останете; и яжте и пийте, каквото ви дадат, защото работникът заслужава своята заплата¹. Не се премествайте от къща в къща.

(1) 1 Кор. 9:14

8 И като влизате в някой град и те ви приемат, яжте, каквото ви сложат.

9 И изцелявайте болните в него и им

казвайте: Божието царство е приближило до вас¹.

(1) гл. 16:16; Мт. 3:2

10 А като влезете в някой град и те не ви приемат, излезте на улиците му и кажете:

11 И праха, който е полепнал по краката ни от вашия град, отърсваме против вас¹; но това да знаете, че Божието царство е приближило².

(1) Деян. 13:51; (2) ст. 9

12 Казвам ви: По-леко ще бъде на Содом в онзи ден, отколкото на този град.

ст. 13-16: Мт. 11:20-24

13 Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир¹ и Сидон² чудесата, които се извършиха във вас, те отдавна биха се покаяли, сеядящи във вретиче и пепел³.

(1) Езек. 26:2,21; (2) Езек. 28:22; (3) Мт. 10:15

14 Обаче на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото на вас.

15 И ти, Капернауме, който си се издигнал до небесата, до ада ще бъдеш свален¹.

(1) Ис. 14:15

16 Който слуша вас, Мен слуша¹; и който отхвърля вас, Мен отхвърля²; а който отхвърля Мен, отхвърля Онзи, който Ме е пратил³.

(1) Ин. 13:20; (2) Деян. 9:4; (3) гл. 9:48; Изх. 16:7; Ин. 5:23; 1 Сол. 4:8

17 И седемдесетте се върнаха с радост и казаха: Господи, в Твоето Име и демоните ни се покоряват¹.

(1) гл. 9:10; Мк. 6:13

18 А Той им каза: Видях Сатана да пада от небето като светкавица¹.

(1) Откр. 12:9

19 Ето, давам ви власт да настъпвате змии и скорпиони и власт над цялата сила на врага, и нищо няма да ви навреди¹.

(1) Пс. 91:13; Мк. 16:18

20 Обаче не се радвайте на това, че духовете ви се покоряват, а се радвайте, че имената ви са записани на небесата¹.

(1) Изх. 32:32;

Пс. 69:28; Дан. 12:1; Фил. 4:3; Евр. 12:23; Откр. 3:5 ст. 21-22: Мт. 11:25-27

21 В същия час Исус се зарадва в Духа и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, че си скри

това от мъдрите и разумните, а си го открил на невръстните. Да, Отче, защото така Ти се вижда угодно.

22 Всичко Ми е предадено от Моя Отец¹; и освен Отец, никой не знае кой е Синът; и *никой не знае кой е Отец*, освен Синът и онзи, на когото Синът би благоволил да открие. (1) Мт. 28:18

23 И като се обърна към учениците, им каза насаме: Блажени очите, които виждат това, което вие виждате¹.

(1) Мт. 13:16

24 Защото, казвам ви, че много пророци и царе пожелаха да видят това, което вие виждате, и не видяха; и да чуят това, което вие чувате, и не чуа¹.

(1) Мт. 13:17

[ст. 25-28; ср. Мт. 22:34-40; Мк. 12:28-34](#)

25 И ето, един законник стана и Го изпитваше¹, като каза: Учителю, какво да правя, за да наследя вечен живот?²

(1) гл. 6:7; Йн. 8:6; (2) гл. 18:18

26 А Той му каза: Какво е писано в закона? Как го четеш ти?

27 А той в отговор каза: „Да възлюбих Господа, своя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа, с всичката си сила¹ и с целия си ум, и ближния си както себе си²“

(1) Вжж. 6:5; 4 Царе 23:25; (2) Лев. 19:18

28 Иисус му каза: Правилно отговори; това прави, и ще живееш¹.

(1) Мт. 19:17; Римл. 10:5

29 Но той, понеже искаше да оправдае себе си¹, каза на Иисус: А кой е моят ближен?

(1) гл. 16:15

30 В отговор Иисус каза: Един човек слизаше от Ерусалим в Ерихон; и налетя на разбойници, които го съблякоха и нараниха, и си отидоха, като го оставиха полумъртъв.

31 А един свещеник случайно слизаше по онзи път и като го видя, подмина по отсрещната страна.

32 Също и един левит, като стигна на това място и го видя, подмина по отсрещната страна.

33 Но един самарянин, като пътуваше, дойде до мястото, където беше той, и като го видя, го съжали¹,

(1) гл. 7:13

34 приближи се и превърза раните му, като изливаше на тях масло и вино¹. После го качи на собственото си добиче, закара го в една гостилница и се погрижи за него.

(1) Пс. 147:3

35 А на следващия ден извади два динария*, даде ги на гостилничаря и каза: Погрижи се за него и каквото похарчиш в повече, на връщане ще ти го заплатя.

*Две надници

36 Кой от тези тримата ти се вижда да се е показал ближен на попадналия в ръцете на разбойниците?

37 А той отговори: Онзи, който му оказа милост. Иисус му каза: Иди и ти постъпвай също така.

38 И като вървяха по пътя, Той влезе в едно село; и някоя си жена на име Марта Го прие у дома си.

39 Тя имаше сестра на име Мария¹, която седна при краката на Иисус и слушаше словото Му².

(1) Йн. 11:1,2; (2) Вжж. 33:3

40 А Марта, като беше заета с много прислужване, пристъпи и каза: Господи, не Те ли е грижа, че сестра ми ме остави сама да прислужвам? Кажй ѝ тогава да ми помогне.

41 Но Господ в отговор ѝ каза: Марто, Марто, ти се грижиш и безпокоиш за много неща,

42 но едно е потребно¹; и Мария избра добрата част, която няма да ѝ се отнеме.

(1) Йн. 6:27

[ст. 1-4; ср. Мт. 6:9-13; ст. 5-13; ср. Мт. 7:7-11](#)

11 И когато Той се молеше¹ на едно място, като престана, един от Неговите ученици Му каза: Господи, научи ни да се молим, както и Йоан е научил своите ученици.

(1) гл. 5:16

2 А Той им каза: Когато се молите, казвайте: Отче (наш, който си на небесата), да се свети Твоето Име¹; да дойде Твоето царство², (да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята);

(1) Езек. 36:23; (2) гл. 17:20; Ис. 52:7

3 давай ни всеки ден всекидневния ни хляб¹;

(1) Пр. 30:8

4 и прости греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш дължник¹; и не ни въвеждай в изкушение, (а ни избави от лукавия²).

(1) Мк. 11:25; (2) Йн. 17:15

5 И им каза: Ако някой от вас има приятел и отиде при него посред нощ и му каже: Приятелю, дай ми назаем три хляба,

6 понеже един мой приятел дойде у дома от път и нямам какво да сложа пред него;

7 и ако той отвътре в отговор каже: Не ме безпокой; вратата вече е заключена и аз и децата ми сме си легнали; не мога да стана да ти дам;

8 казвам ви, че даже ако не стане да му даде, защото му е приятел, то поради неговата настойчивост ще стане и ще му даде, колкото му трябва¹.

(1) гл. 18:5

9 И аз ви казвам: искайте, и ще ви се даде¹; търсете, и ще намерите²; хлопайте, и ще ви се отвори.

(1) Пс. 37:4; (2) Ер. 29:13

10 Защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на онзи, който хлопа, ще се отвори¹.

(1) 2 Лст. 33:13; Езд. 8:23

11 И кой е онзи баща между вас, който, ако син му му поиска хляб, ще му даде камък; или ако му поиска риба, ще му даде змия вместо риба;

12 или ако поиска яйце, ще му даде скорпион?

13 И така, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на децата си, колко повече Небесният Отец ще даде Свети Дух на онези, които Го молят!

ст. 14-23; Мт. 12:22-37; Мк. 3:22-30

14 Веднъж Той изгони един ням демон; и като излезе демонът, немият проговори и множествата се учудиха¹.

(1) Мк. 9:17

15 А някои от тях казаха: Чрез началника на демоните, Веелзевул, изгонва демоните¹.

(1) гл. 7:33

16 А други, изпитвайки Го, искаха от Него знамение от небото¹.

(1) ст. 29; Мт. 12:38

17 Но Той, като знаеше техните мисли¹, им каза: Всяко царство, разделено само против себе си, запустява; и дом, разделен сам против себе си, пада².

(1) гл. 5:22; (2) Ис. 19:2; Гал. 5:15

18 Също така, ако Сатана се раздели сам против себе си, как ще устои царството му? Понеже казвате, че изгонвам демоните чрез Веелзевул.

19 И ако аз чрез Веелзевул изгонвам демоните, вашите синове чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.

20 Но ако аз с Божия пръст¹ изгонвам демоните, то Божието царство е дошло до вас².

(1) Изх. 8:19; (2) гл. 17:21

21 Когато силният въоръжен пази двора си, имотът му е в безопасност.

22 Но когато един по-силен от него го нападне и му надвие, му взема всичкото оръжие, на което се е надявал, и разделя каквото грабне от него¹.

(1) 1 Йн. 4:4; Кол. 2:15

23 Който не е с Мен, той е против Мен; и който не събира заедно с Мен, той разпийлава¹.

ст. 24-26; Мт. 12:43-45

(1) гл. 9:50

24 Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места и търси спокойствие; и като не намери, казва: Ще се върна в къщата си, откъдето съм излязъл.

25 И като дойде, намира я пометена и украсена.

26 Тогава отива и взема със себе си седем други духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на онзи човек става по-лошо от първото¹.

(1) Йн. 5:14

27 Когато говореше това, една жена от множеството издигна глас и Му каза: Блажена утробата, която Те е носила, и гърдите, от които си сукал¹!

(1) гл. 1:48

28 А Той каза: По-добре кажи: Блажени онези, които слушат Божието слово и го пазят¹.

(1) гл. 8:15,21; Пс. 119:1,2; Йн. 13:17; Откр. 1:3 ст. 29-32; Мт. 12:38-42

29 А когато множествата се събира-

ха около Него, започна да казва: Това поколение е зло поколение¹. Иска знамение², но *друго* знамение няма да му се даде, освен знаменията на (пророк) Йона.

(1) Пс. 95:10; (2) ст. 16; гл. 23:8

30 Защото, както Йона стана знамение за ниневийците, така и Човешкият Син ще бъде за това поколение¹.

(1) Мт. 16:4

31 Южната царица ще се яви в съда с мъжете от това поколение и ще ги осъди, защото дойде от краищата на земята да чуе Соломоновата мъдрост¹; а ето, тук има повече от Соломон.

(1) 2 Лст. 9:1

32 Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го осъдят, защото се покаяха чрез проповедта на Йона¹; а ето, тук има повече от Йона.

(1) Йона 3:5

33 Никой, като запали светило, не го слага на скрито място, нито под шиника, а на светилника, за да виждат светлината онези, които влизат¹.

(1) гл. 8:16; Мт. 5:15

34 Светило на тялото ти е твоето око. Когато окото ти е чисто, цялото ти тяло е осветено; а когато е зло, и тялото ти е в мрак¹.

(1) Мт. 6:22,23

35 Затова внимавай, да не би светлината в теб да е тъмнина.

36 Но ако цялото твое тяло бъде осветено, без да има тъмна част, то цялото ще бъде осветено, както когато светилото те осветява със сиянието си.

ст. 37-54: ср. Мт. 23:4-7,23-36

37 Като говореше, един фарисей Го покани да обядва у него; и Той влезе и седна да яде¹.

(1) гл. 7:36

38 А фарисеят се учуди, като видя, че Той не се изми първо преди обяд¹.

(1) Мт. 15:2

39 Но Господ му каза: Сега вие фарисеите чистите външността на чашата и паницата¹, а вътрешността ви е пълна с грабеж и злина.

(1) Мк. 7:4,8

40 Безумци! Този, който е направил външното, не е ли направил и вътрешното?

41 По-добре давайте милостиня¹ от

това, което е в сърцето; и ето, всичко ще ви бъде чисто².

(1) гл. 12:33; 18:22; (2) Тит 1:15

42 Но горко на вас, фарисеи! Защото давате десетък от джоджена, от седефчето и от всякакъв зеленчук¹, а пренебрегвате правосъдието и Божията любов. Но тези трябваше да правите, а онези да не пренебрегвате.

(1) гл. 18:12

43 Горко на вас, фарисеи! Защото обичате първите столове в синагогите и поздравите по пазарите¹.

(1) гл. 14:7; 20:46

44 Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото сте като гробове, които не личат, така че хората, които ходят *по тях*, не знаят.

45 И един от законниците в отговор Му каза: Учителю, като казваш това, и нас обиждаш.

46 А Той каза: Горко и на вас, законниците! Защото товарите хората с бремена, които тежко се носят¹; а вие самите даже с един пръст не се допирате до бремената.

(1) Деян. 15:10

47 Горко на вас! Защото градите гробниците на пророците, а бащите ви ги избиха¹.

(1) Деян. 7:52

48 И така, вие свидетелствате за делата на бащите си и се съгласявате с *тях*; защото те ги избиха, а вие им градите *гробниците*.

49 Затова и Божията премъдрост каза: Ще им изпращам пророци и апостоли; и *някои* от тях ще убият и изгонят¹,

(1) Деян. 12:2

50 за да се изиска от това поколение кръвта на всичките пророци, която е проливана от създаването на света –

51 от кръвта на Авел¹ до кръвта на Захария, който загина между олтара и дома². Да, казвам ви, ще се изиска от това поколение.

(1) Бит. 4:10; (2) 2 Лст. 24:21

52 Горко на вас, законници! Защото отнехте ключа на познанието; сами вие не влязохте и на тези, които искат да влязат, попречихте¹.

(1) Мт. 23:13

53 И като излезе оттам, книжниците и фарисеите започнаха яростно да Го

преследват и да Го предизвикват да говори за още *много* неща,

54 като Го дебнеха, за да уловят нещо от думите Му, за което да Го обвинят¹.

(1) гл. 6:7; 10:25; Мт. 22:15

ст. 1-12; ср. Мт. 10:26-33

12 Между това, като се събра едно многохилядно множество, дотолкова, че едни други се тъпчеха¹, Той започна да говори на учениците Си: Преди всичко се пазете от фарисейския квас, който е лицемерие².

(1) гл. 5:1; (2) Мт. 16:6; 23:28; 1 Кор. 5:8

2 Няма нищо скрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае¹.

(1) гл. 8:17

3 Затова, каквото сте говорили в тъмно, ще се чуе на светло; и каквото сте казали на ухо във вътрешните стаи, ще се разгласи от покрива¹.

(1) 1 Тим. 5:24

4 А на вас, Моите приятели¹, казвам: Не се бойте от тези, които убиват тялото и след това не могат нищо повече да направят.

(1) Йн. 15:15

5 Но ще ви предупредя от кого да се боите: бойте се от Онзи, който, след като е убил, има власт да хвърля в пъкъл. Да! – казвам ви – от Него се бойте¹.

(1) Ис. 8:13

6 Не се ли продават пет вrabчета за два асария? И нито едно от тях не е забравено пред Бога¹.

(1) Пс. 104:27

7 Но на вас и космите на главата са всички преброени¹. Не се бойте, вие сте по-скъпи от много вrabчета².

(1) гл. 21:18; (2) ст. 24

8 И казвам ви: Всеки, който изповяда Мен пред хората, ще го изповяда и Човешкият Син пред Божиите ангели;

9 но ако се отрече някой от Мен пред хората, ще бъде отречен и той пред Божиите ангели¹.

(1) гл. 9:26

10 И на всеки, който би казал дума против Човешкия Син, ще му се прости; но ако някой похули Светия Дух, няма да му се прости¹.

(1) Мт. 12:31,32

11 И когато ви заведат в синагогите

и *прег* началствата и властите, не се безпокойте как или какво ще говорите, или какво ще кажете.

12 Защото Светият Дух ще ви научи в същия час какво трябва да кажете¹.

(1) гл. 21:12-15; Мт. 10:19,20

13 И някой от множеството Му каза: Учителю, кажи на брат ми да раздели с мен наследство.

14 А Той му каза: Човече, кой Ме е поставил да съдя или дяля между вас?

15 И им каза: Внимавайте и се пазете от всякаква алчност¹, защото животът на човека не се състои в изобилюето на имота му.

(1) Мк. 4:19; 1 Тим. 6:10

16 И им каза притча, като рече: Нивите на един богаташ родиха много плод.

17 И той размишляваше в себе си, като казваше: Какво да правя? Защото нямам къде да събера плодовете си.

18 И каза: Ето какво ще направя: ще съборя житниците си и ще построя по-големи, и там ще събера всичките си жита и богатата си.

19 И ще кажа на душата си: Душо, имаш много блага, натрупани за много години. Успокой се, яж, пий и се весели¹.

(1) Пс. 62:10; Пр. 18:11; Ер. 9:23

20 А Бог му каза: Глупако! Тази нощ ще ти изискат душата¹; а това, което си приготвил, чие ще бъде²?

(1) Як. 4:14; (2) Пс. 39:6; 49:17; Екл. 4:8

21 Така *става* с този, който събира имот за себе си¹, а не е богат спрямо Бога².

(1) Авак. 2:9; (2) Мт. 6:19

ст. 22-34; ср. Мт. 6:19-21,25-34

22 Каза още на учениците Си: Затова ви казвам: не се безпокойте за живота си – какво ще ядете; нито за тялото си – какво ще облечете¹.

(1) Фил. 4:6

23 Защото животът е повече от храната, и тялото – от облеклото.

24 Разгледайте враните, че не сеят, нито жънат; те нямат нито склад, нито житница, но пак Бог ги храни¹. Колко по-ценни сте вие от птиците²!

(1) Йов 38:41; (2) ст. 7; Мт. 12:12

25 И кой от вас може с безпокойство

да прибави един лакът на ръста си?

26 И така, ако и най-малкото нещо не можете да направите, защо се безпокоите за другото?

27 Разгледайте кремените как растат: не се трудят, нито предат; но ви казвам, че дори Соломон в цялата си слава не се е обличал като един от тях.

28 И ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещ, колко повече ще облича вас, маловерци!

29 И така, не търсете какво да ядете и какво да пиете, и не бъдете неспокойни;

30 защото всичко това търсят народите на света; а вашият Отец знае, че се нуждаете от това¹.

(1) Мт. 6:8

31 Но търсете (Божие) царство и (всичко) това ще ви се прибави¹.

(1) 3 Царе 3:13

32 Не бой се, малко стадо¹, защото вашият Отец благоволи да ви даде царството².

(1) Ис. 41:14;

(2) гл. 6:20; Дан. 7:27; Мт. 25:34; Евр. 12:28

33 Продайте имота си и давайте милостиня¹; направете си кесии, които не овехтяват, непреходно съкровище на небесата, където крадец не се приближава, нито молец изяжда².

(1) гл. 11:41; Мк. 10:21; Деян. 2:45; (2) Аг. 1:6

34 Защото, където е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.

ст. 35-48; ср. Мт. 24:42-51

35 Кръстът ви да бъде препасан¹ и светилниците ви – запалени²;

(1) Изх. 12:11; 1 Петр. 1:13; Еф. 6:14; (2) Мт. 25:4,8

36 и самите вие да приличате на хора, които чакат господаря си, когато се върне от сватба, за да му отворят незабавно, щом дойде и похлопа.

37 Блажени онези слуги, чийто господар ги намери будни, когато си дойде¹; истина ви казвам, че той ще се препаше², ще ги накара да седнат на трапезата и ще дойде да им прислужи.

(1) Мк. 13:37; Откр. 16:15; (2) Йн. 13:4

38 И ако дойде на втора стража или на трета стража и ги намери така, блажени са онези *слуги*¹.

(1) Мк. 13:35

39 Но това да знаете, че ако домакинят знаеше в кой час ще дойде крадецът¹, щеше да бди и не би оставил да му подкопаят къщата.

(1) 1 Сол. 5:2

40 Бъдете и вие готови; защото в час, когато не *20* мислите, Човешкият Син ще дойде¹.

(1) Мт. 25:13; Мк. 13:33

41 Тогава Петър каза: Господи, само на нас ли казваш тази притча, или на всичките?

42 Господ каза: И така, кой е онзи верен и благоразумен настойник¹, когото господарят му ще постави над домохачието си, за да им дава навреме определената храна²?

(1) 1 Кор. 4:2; (2) 1 Петр. 4:10

43 Блажен онзи слуга, чийто господар, когато си дойде, го намери, че прави така.

44 Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот¹.

(1) Мт. 25:21

45 Но ако онзи слуга каже в сърцето си: Господарят ми се забави; и започне да бие слугите и слугините, да яде, да пие и да се напива¹,

(1) гл. 21:34

46 то господарят на онзи слуга ще дойде в ден, когато той не го очаква, и в час, който не знае, и като го посече, ще определи неговата участ с невярващите.

47 И онзи слуга, който е знаел волята на господаря си, но не е бил готов и не е постъпил по волята му, много ще бъде бит¹.

(1) Як. 4:17

48 А онзи, който не е знаел и е сторил нещо, което заслужава бой, малко ще бъде бит¹. И от всеки, на когото много е дадено, много и ще се изисква; и на когото много са поверили, от него повече ще се изисква².

(1) Вжк. 25:2; Мт. 11:22; (2) Як. 3:1; 2 Петр. 2:21; Римл. 2:12

ст. 49-53; ср. Мт. 10:34-36

49 Огън дойдох да хвърля на земята и как искам да се беше вече запалил!

50 Но имам кръщение, с което трябва да се кръстя¹, и колко се измъчвам², докато то се извърши³!

(1) Мк. 10:38; (2) Йн. 12:27; (3) Йн. 19:30

51 Мислите ли, че съм дошъл да дам

мир на земята? Не, – казвам ви, – а по-скоро разделение¹. (1) Ин. 7:12; Деян. 14:2,4

52 Защото отсега нататък петима в една къща ще бъдат разделени: трима против двама и двама против трима.

53 Ще се разделят баща против син и син против баща, майка против дъщеря и дъщеря против майка, свекърва против снаха си и снаха против свекърва си¹. (1) Мк. 13:12

54 Каза още на множествата: Когато видите облак да се издига от запад, веднага казвате: Дъжд ще вали; и така става.

55 И когато духа южен вятър, казвате: Ще стане жега; и става.

56 Лицемери! Лицето на земята и на небето знаете да прецените, а това време как не знаете да прецените?¹

(1) Мт. 16:1-3

57 А защо от само себе си не съдите кое е право?

58 Защото, когато отиваш с противника си *да се явиш* пред управителя, постарай се по пътя да се освободиш от него, да не би да те завлече при съдията и съдията да те предаде на служителя, и служителят да те хвърли в тъмница.

59 Казвам ти: никак няма да излезеш оттам, докато не изплатиш и най-последната лепта¹. (1) Мт. 5:25,26

13 В същото време присъстваха някои, които известиха на *Иисус* за галилеяните, чиято кръв Пилат смесил с жертвите им.

2 И Той в отговор им каза: Мислите ли, че тези галилеяни са били най-грешни от всичките галилеяни, понеже са пострадали така?¹ (1) Ин. 9:2

3 Казвам ви: не; но ако не се покаете, всички така ще загинете¹. (1) Откр. 2:22

4 Или, мислите ли, че онези осемнадесет души, върху които падна силомската кула и ги уби, бяха грешници повече от всички хора, които живеят в Ерусалим?

5 Казвам ви: не; но ако не се покаете, всички така ще загинете¹. (1) Езек. 18:30-32

6 Каза и тази притча: Някой си имаше в лозето си посадена смокиня; и дойде да търси плод на нея, но не намери¹.

(1) Мт. 21:19

7 И каза на лозаря: Ето, три години, откакто идвам да търся плод на тази смокиня, но не намирам. Отсечи я; защо да изтощава земята?¹ (1) Мт. 3:10

8 А той в отговор му каза: Господарю, остави я и това лято, докато разкопая около нея и насапя тор;

9 и ако след това даде плод – *добре*, ако ли не – ще я отсечеш¹. (1) Ис. 5:5,6

10 И една събота Той поучаваше в една от синагогите¹; (1) гл. 4:31

11 и ето, една жена, която имаше дух на немощ от осемнадесет години; тя беше прегърбена и не можеше никак да се изправи.

12 А Иисус, като я видя, я повика и ѝ каза: Жено, освободена си от своята немощ.

13 И положи ръце на нея¹; и тя веднага се изправи² и славеше Бога³.

(1) гл. 4:40; (2) Пс. 33:9; 146:8; (3) Пс. 116:16,17

14 А началникът на синагогата, като недоволстваше от това, че Иисус изцели в събота¹, заговори и каза на множеството: Има шест дни, в които трябва да се работи²; в тях идвайте и се изцелявайте, а не в съботен ден.

(1) гл. 6:7; Ин. 5:16; (2) Изх. 20:9; Вжк. 5:13

15 А Господ му отговори и каза: Лицемери! В събота не отвързва ли всеки един от вас вола или магарето си от яслите и не го ли завежда да го напои?¹ (1) гл. 14:5; Мт. 12:11,12

16 А тази жена, като дъщеря на Аврам¹, която Сатана е *държал* вързана цели осемнадесет години, не трябваше ли да бъде развързана от тази връзка в съботен ден?² (1) гл. 19:9; (2) гл. 6:9

17 И като каза това, всичките Му противници бяха засрамени¹ и цялото множество се радваше за всичките славни дела, които се вършеха от Него².

(1) Ис. 45:24; (2) гл. 18:43; 19:37

ст. 18-21; Мт. 13:31-33; Мк. 4:30-34

18 Тогава каза: На какво прилича Божието царство? И с какво да го сравня?

19 Прилича на синапено зърно, което човек взе и хвърли в градината си; и то растеше и стана голямо дърво, и небесните птици се подслоняваха по клончетата му.

20 И пак каза: С какво да сравня Божието царство?

21 Прилича на квас, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докато вкисна цялото¹.

(1) 1 Кор. 5:6; Гал. 5:9

22 И по пътя Си за Ерусалим¹ минаваше през градовете и през селата и поучаваше².

(1) гл. 9:51; (2) гл. 8:1

23 И някой си Му каза: Господи, малцина ли са онези, които се спасяват? А Той им каза:

24 Борете се да влезете през тясната врата, защото ви казвам: мнозина ще търсят да влязат и няма да могат¹.

(1) Мт. 7:13,14

25 След като стане домакинът и затвори вратата, и вие, като останете навън и започнете да хлопате на вратата и да казвате: Господи, отвори; Той в отговор ще ви каже: Не ви зная откъде сте¹.

(1) Мт. 25:10-12

26 Тогава ще започнете да казвате: Ядохме и пихме пред Теб и по нашите улици си поучавах.

27 А Той ще каже: Казвам ви, не ви зная откъде сте¹; махнете се от Мен всички вие, които вършите неправда².

(1) ст. 8; (2) Пс. 6:8

28 Ще бъде плач и скърцане със зъби, когато видите Авраам, Исаак, Яков и всички пророци в Божието царство, а себе си – изпъдени навън.

29 И ще дойдат от изток и запад, от север и юг и ще седнат в Божието царство¹.

(1) гл. 14:15; Ис. 49:12; Мт. 8:11,12

30 И ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни¹.

(1) Мт. 19:30

31 В същия час дойдоха някои фарисеи, които Му казаха: Излез и си иди

оттук, защото Ирод иска да Те убие¹.

(1) Мт. 2:13

32 И Той им каза: Идете, кажете на тази лисица: ето, изгонвам демони и изцелявам днес и утре, и на третия ден ще свърша.

33 Но днес и утре, и други ден трябва да пътувам; защото не е възможно пророк да загине във от Ерусалим¹.

(1) Мт. 20:18

34 Ерусалиме! Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до теб¹! Колко пъти съм искал да събера твоите деца, както кокошка *прибира* пилците си под крилата си, но не искахте²!

(1) 2 Лст. 24:21;

Ер. 2:30; Деян. 7:52; 1 Сол. 2:15; (2) Ис. 42:24; Мт. 23:37

35 Ето, вашият дом ви се оставя пуст¹. Но казвам ви: няма да Ме видите, докато не кажете: Благословен Онзи, който идва в Господното Име².

(1) Ер. 12:7; 22:5; (2) гл. 19:38; Пс. 118:26; Мт. 23:38,39

14 Една събота, когато влезе да яде хляб в къщата на един от началниците на фарисеите¹, те Го наблюдаваха².

(1) гл. 7:36; (2) гл. 6:7

2 И ето, пред Него имаше един човек, болен от воднянка.

3 И Иисус заговори на законниците и фарисеите и каза: Позволено ли е да се изцелява в събота, или не?¹ (1) гл. 6:9

4 А те мълчаха. И Той, като хвана човека, го изцели и го пусна.

5 И им каза: Ако падне магарето или волът на някого от вас в кладенец, няма ли той начаса да го извлече в съботен ден?¹

(1) гл. 13:15

6 И не можаха да Му отговорят на това¹.

(1) Мт. 22:46; Мк. 3:4

7 А като забелязваше как поканените избираха първите места¹, им каза една притча:

(1) гл. 11:43

8 Когато те покани някой на сватба, не сядай на първия стол, да не би да е бил поканен от него някой по-почетен от теб

9 и да дойде този, който е поканил и теб, и него, и да ти каже: Отстъпи

това място на този човек; и тогава ще започнеш със срам да заемаш последното място¹.

(1) Пр. 25:7

10 Но когато те поканят, иди и седни на последното място и когато дойде този, който те е поканил, да ти каже: Приятелю, мине по-горе; тогава ще имаш почит пред всички, които седят с теб на трапезата¹.

(1) Пр. 15:33

11 Защото всеки, който възвишава себе си, ще бъде смирен, а който смирява себе си, ще бъде възвисен¹.

(1) гл. 18:14; Мт. 18:4

12 Каза и на този, който Го беше поканил: Когато даваш обяя вечеря, не кани приятелите си, нито братята си, нито роднините си, нито богати съседи, да не би и те да те поканят и да ти бъде отплатено¹.

(1) гл. 6:34

13 Но когато даваш угощение, покани бедни¹, недъгави, куци, слепи²;

(1) Вжж. 14:29; (2) ст. 21

14 и ще бъдеш блажен¹, защото те нямат *с какво* да ти отплатят и ще ти бъде отплатено във възкресението на праведните².

(1) Деян. 20:35; (2) гл. 6:35

ст. 15-24; ср. Мт. 22:2-10

15 И като чу това, един от седящите с Него на трапезата Му каза: Блажен онзи, който ще яде хляб в Божието царство¹.

(1) гл. 13:29

16 А Той каза: Един човек даде голяма вечеря и покани мнозина.

17 И в часа на вечерята изпрати слугата си да каже на поканените: Елате, защото *всичко* е вече готово.

18 А те всички започнаха еднородно да се извиняват. Първият му каза: Купих си нива и трябва да изляза да я видя; моля ти се, извини ме.

19 Друг каза: Купих си пет чифта волове и отивам да ги опитам; моля ти се, извини ме.

20 А друг каза: Оженях се и затова не мога да дойда¹.

(1) 1 Кор. 7:33

21 И слугата дойде и каза това на господаря си. Тогава стопанинът разгневен каза на слугата си¹: Излез бързо на градските улици и пътеки и доведи

тук бедните, недъгавите, слепите и куците².

(1) Пр. 1:24; (2) ст. 13

22 И слугата каза: Господарю, направено е, каквото си заповядал, и има още място.

23 И господарят каза на слугата: Излез по пътищата и оградите и *колкото намериш*, накарай ги да влязат, за да се напълни къщата ми;

24 защото ви казвам, че никой от поканените няма да вкуси от вечерята ми.

25 А големи множества вървяха заедно с Него; и Той се обърна и им каза:

26 Ако дойде някой при Мен и не намрази баща си и майка си, жена си и децата си, братята си и сестрите си¹, а още и собствения си живот², не може да бъде Мой ученик.

(1) гл. 18:29; Вжж. 33:9; Мт. 10:37;

(2) Мт. 10:39; Откр. 12:11

27 Който не носи своя кръст и върви след Мен, не може да бъде Мой ученик¹.

(1) гл. 9:23

28 Защото кой от вас, когато иска да построи кула, не сяда първо да пресметне разноските – дали ще има *с какво* да я доизкара?

29 Да не би, като положи основа, а не може да довърши, всички, които гледат, да започнат да му се присмиват и да казват:

30 Този човек започна да строи, но не можа да довърши.

31 Или кой цар, който отива на война срещу друг цар, няма да седне първо да се посъветва – може ли с десет хиляди да се противопостави на онзи, който идва срещу него с двадесет *хиляди*?¹

(1) Пр. 20:18

32 Иначе, докато другият е още далеч, изпраща посланици да иска условия за мир.

33 И така, ако всеки от вас не се отрече от всичко, което има, не може да бъде Мой ученик¹.

(1) гл. 5:11

34 Добро нещо е солта, но ако самата сол обезсолее, с какво ще се подправи?¹

(1) Мт. 5:13

35 Тя не струва нито за земята, нито за тор, а я изхвърлят навън. Който има уши да слуша, нека слуша¹. (1) гл. 8:8

ст. 1-7: ср. Мт. 18:11-13

15 А всичките бирници и грешници се приближаваха при Него да Го слушат¹. (1) Мк. 2:15

2 А фарисеите и книжниците недовостваха, като казваха: Този приема грешниците и яде с тях!¹ (1) гл. 5:30

3 И Той им разказа тази притча:

4 Кой от вас, ако има сто овце и му се изгуби една от тях, не оставя деветдесет и деветте в пустинята и не отива след изгубената, докато я намери?

5 И като я намери, я вдига на рамената си радостен¹. (1) Езек. 34:16

6 И като си дойде у дома, свиква приятелите си и съседите си и им казва: Радвайте се с мен, защото си намерих изгубената овца¹. (1) гл. 19:10; Мт. 18:11

7 Казвам ви, че също така ще има *повече* радост на небето за един грешник, който се кае, отколкото за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние¹. (1) гл. 5:32

8 Или коя жена, ако има десет драхми и изгуби една драхма, не запалва светило, не помита къщата и не търси грижливо, докато я намери?

9 И като я намери, свиква приятелките и съседките си и казва: Радвайте се с мен, защото намерих драхмата, която бях изгубила.

10 Също така, казвам ви, има радост пред Божиите ангели за един грешник, който се кае¹. (1) Езек. 18:23

11 Каза още: Един човек имаше двама сина.

12 И по-младият от тях каза на баща си: Тате, дай ми дела, който ми се пада от имота. И той им раздели състоянието.

13 И не след много дни по-младият син си събра всичко и отиде в далечна страна, и там пропиля имота си с разпуснатия си живот¹. (1) Пр. 29:3

14 А след като пропиля всичко, настана голям глад в онази страна и той изпадна в лишение¹. (1) Пр. 23:21

15 И отиде и се свърза с един от гражданите на онази страна, който го прати на полетата си да пасе свине.

16 И желаше да се насити с рошковите, от които ядат свинете; но никой не му даваше.

17 А като дойде на себе си, каза: Колко наемници на баща ми имат хляб и в излишък, а пък аз умирам от глад!

18 Ще стана да отида при баща си и ще му кажа: Тате, съгреших против небето и пред теб¹; (1) Пс. 32:5

19 не съм вече достоен да се наричам твой син; направи ме като един от наемниците си.

20 И стана и отиде при баща си. А когато беше още далеч, баща му го видя, смили се¹ и като се затича, се хвърли на врата му и го целуваше². (1) гл. 7:13; Ер. 31:20; (2) Ис. 55:7

21 А синът му каза: Тате, съгреших против небето и пред теб¹; не съм вече достоен да се наричам твой син. (1) Йов 33:27; Пр. 28:13; Мих. 7:9; 1 Йн. 1:9

22 Но бащата каза на слугите си: Бързо изнесете най-хубавата премяна и го облечете, сложете пръстен на ръката му и сандали на краката му¹; (1) Ис. 61:10; Зах. 3:3-5

23 и докарайте угоеното теле и го заколете и нека ядем и се веселим,

24 защото този мой син беше мъртъв и оживя¹, изгубен беше и се намери. И започнаха да се веселят. (1) Еф. 2:1,5

25 А по-старият му син беше на нивата; и като си идваше и се приближи до къщата, чу песни и игри.

26 И повика един от слугите и попита какво е това.

27 А той му каза: Брат ти си дойде; и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав.

28 И той се разсърди и не искаше да влезе; а баща му излезе и започна да го моли.

29 А той в отговор каза на баща си:

Ето, толкова години ти работя и никога не съм престъпил някоя твоя заповед, но на мен не си дал дори едно яре някога, за да се повеселя с приятелите си;

30 а щом си дойде този твой син, който изпояде имота ти с блудниците, за него ти закла угоеното теле.

31 А той му каза: Синко, ти си винаги с мен и всичко мое е твое.

32 Но подобаваше да се развеселим и да се зарадваме; защото този твой брат беше мъртъв и оживя¹, и изгубен беше и се намери. (1) ст. 24

16 Каза още на учениците си: Един богаташ имаше настойник, когото обвиниха пред него, че разпилявал имота му.

2 И той го повика и му каза: Какво е това, което слушам за теб? Дай сметка за настойничеството си, защото не можеш вече да бъдеш настойник.

3 Тогава настойникът си каза: Какво да направя, след като господарят ми отнема от мен настойничеството? Нямам сила да копая, а да прося ме е срам.

4 Сетих се какво да направя, за да ме приемат в къщите си, когато бъдат отстранен от настойничеството.

5 И като повика всеки от дължниците на господаря си, каза на първия: Колко дължиш на господаря ми?

6 А той каза: Сто мери масло. И му каза: Вземи разписката си и бързо седни и напиши: петдесет.

7 После каза на друг: А ти колко дължиш? А той отговори: Сто мери жито. И му каза: Вземи разписката си и напиши: осемдесет.

8 И господарят похвали неверния настойник за това, че е постъпил хитроумно; защото синовете на този свят са по-хитроумни спрямо своето поколение от синовете на светлината¹.

(1) Йн. 12:36

9 И аз ви казвам: Спечелете си при-

ятелите чрез неправедното богатство, та когато се привърши, да ви приемат във вечните жилища¹. (1) 1 Тим. 6:19

10 Верният в най-малкото и в многото е верен¹, а неправедният в най-малкото и в многото е неправеден. (1) гл. 19:17

11 И така, ако в неправедното богатство не бяхте верни, кой ще ви повери истинското *богатство*?

12 И ако в чуждото не бяхте верни, кой ще ви даде вашето?

13 Никой служител не може да служи на двама господари, защото или ще намрази единия и ще обикне другия, или ще се привърже към единия, а другия ще презира. Не можете да служите на Бога и на мамона¹. (1) Мт. 6:24

14 Всичко това слушаха и фарисеите, които бяха сребролюбци, и Му се присмиваха.

15 А Той им каза: Вие сте онези, които се показвате праведни пред хората¹, но Бог знае вашите сърца²; защото онова, което се *цени* високо между хората, е мерзост пред Бога³.

(1) гл. 10:29; (2) гл. 5:22; Пс. 7:9; (3) Пр. 6:16,17

16 Законът и пророците бяха до Йоан; оттогава Божието царство се благоденства¹ и всеки насила влиза в него².

(1) гл. 10:9; (2) Мт. 11:12,13

17 Но по-лесно е небето и земята да преминат, отколкото една точка от законата да отпадне¹.

(1) гл. 21:33; Мт. 5:18

18 Всеки, който напусне жена си и се ожени за друга, прелюбодейства; и който се жени за напусната от мъж, той прелюбодейства¹. (1) Мт. 5:32; Римл. 7:2,3

19 Имаше някой си богаташ, който се обличаше в пурпур и висон и всеки ден се веселеше бляскаво¹. (1) Як. 5:5

20 Имаше и един сиромаш на име Лазар, покрит със струлеи, когото слагаха да лежи пред портата му,

21 като желеше да се нахрани от трошите, които падаха от трапезата на богаташа; и кучетата идваха и лижеха раните му.

22 Умря сиромашът и ангелите го за-

несоха¹ в Авраамовото лоно*. Умря и богаташът и беше погребан².

*букв.: скут; еврейският израз за рав

(1) Евр. 1:14; (2) Йов 21:13

23 И в ада, като беше на мъки и повдигна очи, видя отдалеч Авраам и Лазар в неговото лоно.

24 И той извика, казвайки: Отче Аврааме, смили се над мен и изпрати Лазар да натопи края на пръста си във вода и да разхлади езика ми; защото съм на мъки в този пламък¹.

(1) Мт. 8:12; 25:41,46; Мк. 9:48

25 Но Авраам каза: Синко, спомни си, че ти си получил своите блага приживе¹, така както Лазар – змините; а сега той тук се утешава², а ти се мъчиш³.

(1) Пс. 17:14; (2) Мт. 5:4; (3) гл. 6:24

26 И освен всичко това, между нас и вас е утвърдена голяма бездна, така че онези, които биха искали да минат оттук към вас, да не могат, нито пък оттам – да преминат към нас.

27 А той каза: Като е така, моля ти се, отче, да го пратиш в бащиния ми дом;

28 защото имам петима братя – за да им засвидетелства, да не би да дойдат и те в това място на мъчение.

29 Но Авраам каза: Имам Мойсей и пророците, нека слушат тях¹.

(1) Ис. 8:20; 2 Тим. 3:15

30 А той каза: Не, отче Аврааме; но ако отиде при тях някой от мъртвите, ще се покаят.

31 Тогава той му каза: Ако не слушат Мойсей и пророците¹, то и от мъртвите да възкръсне някой, пак няма да се убедят².

(1) Ин. 5:47; (2) Ин. 12:10

17 И каза на учениците Си: Не е възможно да не дойдат съблазните; но горко на онзи, чрез когото идват¹

(1) гл. 22:22; Мт. 18:7

2 По-добре би било за него да се окачи един голям воденичен камък на шията му и да бъде хвърлен в морето, а не да съблазни* един от тези малките¹.

*или: подведе към грях; (1) Мт. 18:6,10

3 Внимавайте на себе си¹. Ако пре-

греш брат ти², смъмри го³; и ако се покае, прости му⁴.

(1) Деян. 20:28; 2 Ин. 8; 1 Тим. 4:16;

(2) Мт. 18:15; (3) Лев. 19:17; (4) Еф. 4:32; Кол. 3:13

4 И седем пъти на ден ако ти съгреш и седем пъти се обърне към теб и каже: Покаявам се! – прощавай му¹.

(1) Мт. 18:21,22

5 И апостолите рекоха на Господа: Прибави ни вяра¹.

(1) Мк. 9:24

6 А Господ каза: Ако имате вяра колкото синапено зърно, щяхте да кажете на тази черница: Изкорени се и се насади в морето; и тя щеше да послуша¹.

(1) Мт. 17:20

7 А кой от вас, ако има слуга да му оре или да му пасе, ще му каже веднага, щом си дойде от нива: Ела и седни да ядеш?

8 Няма ли вместо това да му каже: Приготи нещо да вечерям, препаша се и ми пошетай, докато ям и пия, а ти ще ядеш и пиеш след това?

9 Нима ще благодари на слугата за това, че е свършил каквото е било заповядано? (Не мисля.)

10 Също така и вие, когато извършите всичко, което ви е заповядано, казвайте: Ние сме безполезни слуги; извършихме само това, което бяхме длъжни да извършим.

11 И при пътуването Си към Ерусалим Той минаваше между Самария¹ и Галилея.

(1) гл. 9:51,52

12 И когато влизаше в едно село, Го срещнаха десет души прокажени, които, като се спряха надалеч¹,

(1) Лев. 13:46; Чис. 5:2

13 извикаха със силен глас, казвайки: Иисусе, Наставниче, смили се над нас¹

(1) гл. 18:38

14 И като ги видя, им каза: Идете, покажете се на свещениците¹. И когато отиваха, се очистиха.

(1) гл. 5:14

15 А един от тях, като видя, че е изцелен, се върна и със силен глас славеше Бога¹,

(1) гл. 5:26

16 и падна на лице при краката на Иисус, и Му благодареше. И той беше самарянин.

17 А Иисус в отговор му каза: Нали се очистиха десетимата? А къде са деветимата?

18 Не се ли намериха и *други* да се върнат и да въздадат слава на Бога освен този другоплеменник?

19 И му каза: Стани и си иди; твоята вяра те изцели*¹.

* или: спаси
(1) гл. 7:50

20 А когато беше попитан от фарисеите кога ще дойде Божието царство¹, Иисус в отговор им каза: Божието царство не идва така, че да се забелязва²;

(1) гл. 11:2; 19:11; Деян. 1:6; (2) Йн. 18:36

21 нито ще кажат: Ето, тук или там¹ – защото, ето, Божието царство е сред вас².

(1) Мт. 24:23; (2) гл. 11:20
ст. 22-36; ср. Мт. 24:17, 18, 23-28, 37-41

22 И каза на учениците: Ще дойдат дни, когато ще пожелаете да видите поне един от дните на Човешкия Син, и няма да видите.

23 И като ви кажат: Ето, тук или там – да не отидете, нито да тичате след тях¹.

(1) гл. 21:8

24 Защото, както светкавицата, когато блесне от единия край на небето, свети до другия край на небето, така ще бъде и Човешкият Син в Своя ден.

25 Но първо Той трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от това поколение¹.

(1) гл. 9:22; Дан. 9:26

26 И както стана в дните на Ной, така ще бъде и в дните на Човешкия Син:

27 ядяха, пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчега; и дойде потопът и ги погуби всички¹.

(1) Бит. 7:23; 1 Сол. 5:2,3

28 Също така, както стана в дните на Лот: ядяха, пиеха, купуваха, продаваха, садяха и строяха;

29 но в деня, когато Лот излезе от Содом, от небето заваляха огън и сярра и погубиха всички¹.

(1) Бит. 19:24,25

30 Така ще бъде и в деня, когато ще се яви Човешкият Син¹.

(1) 2 Сол. 1:7-10

31 В онзи ден, който се намери на покрива на къщата, а вещите му са вкъщи, да не слиза да ги взима; и

който е на полето, той също да не се обръща назад¹.

(1) Бит. 19:17; Мк. 13:15,16

32 Помнете жената на Лот¹.

(1) Бит. 19:26

33 Който иска да спечели живота си, ще го изгуби; а който го изгуби, ще го запази¹.

(1) гл. 9:24

34 Казвам ви, в онази нощ двама ще бъдат на едно легло: единият ще се вземе, а другият ще се остави.

35 Две жени ще мелят заедно: едната ще се вземе, а другата ще се остави.

36 (Двама ще бъдат на нива: единият ще се вземе, а другият ще се остави.)

37 Отговориха Му, като казаха: Къде, Господи? А Той им каза: Където е тръпът, там ще се съберат и орлите¹.

(1) Йов 39:30

18 Каза им и една притча за това, че трябва винаги да се молят и да не се уморяват¹, като каза: .

(1) гл. 21:36; Деян. 1:14; Римл. 12:12; Еф. 6:18; Кол. 4:2; 1 Сол. 5:17

2 В един град имаше един съдия, който не се боеше от Бога и човека не зачиташе.

3 В същия град имаше една вдовица, която идваше при него и му казваше: Отдай ми правото спрямо противника ми!¹

(1) Ис. 1:17

4 Но той за известно време не искаше¹. Но после си каза: Въпреки че не се боя от Бога и хората не зачитам,

(1) Ис. 1:23

5 пак, понеже тази вдовица ми досажда, ще ѝ отдам правото, да не би да ме измори с непрекъснатото си идване¹.

(1) гл. 11:8

6 И Господ каза: Слушайте какво каза неправедният съдия!

7 А Бог няма ли да отдаде правото на Своите избрани, които викат към Него ден и нощ¹, и ще се бави ли спрямо тях?

(1) Пс. 55:17; 88:1

8 Казвам ви, че ще им отдаде правото скоро. Но когато дойде Човешкият Син, ще намери ли вяра на земята?

9 Също и на онези, които разчитаха на себе си, че са праведни, и презираха другите, каза и тази притча:

10 Двама души: единият фарисей, а другият бирник, се изкачиха в храма да се помолят.

11 Фарисеят, като се изправи, се молеше в себе си така: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите хора – грабителни, неправедни, прелюбодейци, също и като този бирник.

12 Постя два пъти в седмицата, давам десетък от всичко, което придобия¹.

(1) гл. 11:42; Мт. 9:14; 23:23

13 А бирникът, като стоеше надалеч, не искаше дори очите си да повдигне към небето, а се биеше в гърди и казваше: Боже, бъди милостив към мен, грешника¹.

(1) Езд. 9:6; Пс. 51:1

14 Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан, а не онзи¹; защото всеки, който възвишава себе си, ще бъде смирен, а който смирява себе си, ще бъде възвисен².

(1) Мт. 21:31; (2) гл. 14:11
ст. 15-17; Мт. 19:13-15; Мк. 10:13-16

15 Донесоха още при Него малките си деца, за да се докосне до тях; а учениците, като видяха, ги смършиха.

16 Но Исус ги повика и каза: Оставете децата да дойдат при Мен и не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство.

17 Истина ви казвам: който не приеме Божието царство като детенце, той никак няма да влезе в него.

ст. 18-30; Мт. 19:16-30; Мк. 10:13-31

18 И някой си началник Го попита, казвайки: Благ Учителю, какво да направя, за да наследя вечен живот¹?

(1) гл. 10:25

19 А Исус му каза: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ освен Един, Бог.

20 Знаеш заповедите: „Не прелюбодействай¹; не убивай²; не кради; не лъжесвидетелствай; почитай баща си и майка си³.“

(1) Мт. 5:27; (2) Мт. 5:21; (3) Изх. 20:12-16; Мт. 15:4

21 А той каза: Всичко това съм опазил от младостта си.

22 Исус, като чу, му каза: Едно още не ти достига. Продай всичко, което имаш, и го раздай на бедните, и ще

имаш съкровище на небето¹; и ела и Ме следвай.

(1) гл. 12:33; Мт. 6:20

23 А той, като чу това, много се наскърби, защото беше твърде богат.

24 И Исус, като го видя, че много се наскърби, каза: Колко трудно ще влязат в Божието царство онези, които имат богатство!

25 Защото по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.

26 А онези, които чува това, казаха: Тогава кой може да се спаси?

27 А Той каза: Невъзможното за хората е възможно за Бога¹.

(1) гл. 1:37

28 А Петър каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме¹.

(1) гл. 5:11

29 А Той им каза: Истина ви казвам: няма никой, който да е оставил къща или родители, или братя, или жена, или деца заради Божието царство¹,

(1) гл. 14:26

30 и който да не получи многократно повече в сегашно време, а в идващия свят – вечен живот.

ст. 31-34; Мт. 20:17-19; Мк. 10:32-34

31 И като взе дванадесетте при Себе Си, им каза: Ето, изкачваме се към Ерусалим¹ и всичко, което е писано чрез пророците за Човешкия Син, ще се изпълни²,

(1) гл. 9:51; (2) гл. 24:44; Мт. 26:24

32 защото ще бъде предаден на езичниците, които ще се подиграят с Него и ще Го оскърбят, и ще Го заплюят¹,

(1) гл. 22:63; 23:11

33 и ще Го бият, и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне¹.

(1) гл. 9:22; Мт. 16:21

34 Но те не разбираха нищо от това; тази дума беше скрита за тях и те не разбираха това, което се казваше².

(1) Ин. 12:16; (2) гл. 2:50; Мк. 9:10

ст. 35-43; Мт. 20:29-34; Мк. 10:46-52;

ст. Мт. 9:27-31; Мк. 8:22-26

35 А когато Той се приближаваше до Ерихон, един слепец седеше край пътя да проси.

36 И като чу, че минава народ, попита какво е това.

37 И му казаха, че Исус Назарянинът¹ минава.

(1) Мт. 2:23

38 Тогава той извика, като каза: Исусе, Сине Давидов, смили се над мен!¹

(1) гл. 17:13

39 А тези, които вървяха отпред, го смърриха, за да мъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се над мен!

40 И така, Исус се спря и заповяда да Му го доведат. И когато онзи се приближи, Той го попита:

41 Какво искаш да ти сторя? А той каза: Господи, да прогледам.

42 Исус му каза: Прогледай! Твоята вяра те изцели*¹.

*или: спаси; (1) гл. 7:50

43 И той веднага прогледа и Го последва, като славеше Бога. И целият народ, като видя това, въздаде хвала на Бога¹.

(1) гл. 5:26; 13:17; Пс. 50:23

19 След това Исус влезе в Ерихон и минаваше през града.

2 И ето, един човек на име Закхей, който беше началник на бирниците и беше богат,

3 искаше да види Исус¹ кой е, но не можеше поради множеството, защото беше малък на ръст.

(1) Ин. 12:21

4 И се завтече напред и се покачи на една смокиня, за да Го види; защото щеше да мине през онзи път.

5 Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му каза: Закхей, слез бързо, защото днес трябва да отседна у дома ти.

6 И той побърза да слезе и Го прие с радост.

7 И като видяха това, всички негодуваха, казвайки: При грешен човек влезе да отседне¹.

(1) гл. 5:30

8 А Закхей стана и каза на Господа: Господи, ето давам половината от имота си на бедните и ако някак съм ограбил някого несправедливо, му връщам четворно¹.

(1) Изх. 22:1; 2 Царе 12:6

9 И Исус му каза: Днес стана спасение на този дом; защото и този е син на Авраам¹.

(1) гл. 13:16

10 Понеже Човешкият Син дойде да

потърси и да спаси изгубеното¹.

(1) гл. 15:6; Мк. 2:17

гл. 11-27; ср. Мк. 25:14-30

11 И като слушаха това, Той прибави и още една притча, защото беше близо до Ерусалим, и защото те си мислеха, че Божието царство щеше веднага да се яви¹.

(1) гл. 17:20

12 Затова каза: Някой си благородник отиде в далечна страна¹ да получи за себе си царство и да се върне.

(1) Мк. 13:34

13 И като повика десет от слугите си, им даде десет мнаси; и им каза: Търгувайте, докато дойда.

14 Но неговите граждани го мразеха и изпратиха след него посланици да кажат: Ние не искаме този да царува над нас¹.

(1) Мк. 5:17

15 А като получи царството и се върна, заповяда да му повикат онези слуги, на които беше дал парите, за да узнае кой какво е припечелил чрез търгуване.

16 Дойде първият и каза: Господарю, твоята мнаса спечели десет мнаси.

17 И той му каза: Хубаво, добри слуго! Понеже се показа верен в твърде малкото¹, имай власт над десет града.

(1) гл. 16:10

18 Дойде и вторият и каза: Господарю, твоята мнаса принесе пет мнаси.

19 И на него каза: Бъди и ти над пет града.

20 Дойде и друг и каза: Господарю, ето твоята мнаса, която пазех скътана в кърпа,

21 защото се боях от теб, понеже си строг човек: взимаш това, което не си положил, и жънеш, което не си посял.

22 Господарят му каза: От устата ти ще те съдя¹, зли слуго. Знаел си, че съм строг човек, който взимам това, което не съм положил, и жъна, което не съм сял;

(1) 2 Царе 1:16; Йов 15:6; Мт. 12:37

23 тогава защо не вложи парите ми в банката, и аз, като си дойдех, щях да ги прибера с лихвата?

24 И каза на присъстващите: Вземете

от него мнасата и я дайте на този, който има десет мнаси!

25 Казаха му: Господарю, той има *вече* десет мнаси!

26 Казвам ви, че на всеки, който има, ще се даде; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има¹.

(1) гл. 8:18

27 А онези мои неприятели, които не искаха да царувам над тях, ги доведете тук и ги посечете пред мен¹.

(1) Пс. 2:9; Ис. 66:6; Мт. 21:41
ст. 28-40; Мт. 21:1-11; Мк. 11:1-10; Йн. 12:12-19

28 И като каза това, *Иисус* продължи напред, изкачвайки се за Ерусалим¹.

(1) гл. 9:51

29 И когато се приближи до Витфагия и Витания, до хълма, наречен Елеонски, изпрати двама от учениците, като *им* каза:

30 Идете в селото, което е срещу *вас*, където, като влизате, ще намерите едно магаренце вързано, което никой човек не е възсядал; отвържете го и го докарайте.

31 И ако някой ви попита: Защо го отвързвате? – кажете така: На Господа трябва.

32 И изпратените отидоха и намериха, както им беше казал¹.

(1) гл. 22:13

33 И като отвързаха магаренцето, стопаните му им рекоха: Защо отвързвате магаренцето?

34 А те казаха: На Господа трябва.

35 И го докараха при Иисус и като наметнаха дрехите си на магаренцето, качиха Иисус¹.

(1) Зах. 9:9

36 И Той като минаваше, *хората* постилаха дрехите си по пътя¹. (1) 4 Царе 9:13

37 И когато вече се приближаваше до превала на Елеонския хълм, цялото множество ученици започнаха да се радват и със силен глас да славят Бога за всичките чудеса, които бяха видели¹, казвайки:

(1) гл. 13:17

38 Благословен Царят, който иде в Господното Име!¹ Мир на небето и слава във висините!²

(1) гл. 13:35; (2) гл. 2:14; Пс. 148:1

39 А някои от фарисеите сред множеството Му казаха: Учителю, смърти учениците Си!¹

(1) Мт. 21:16

40 И Той в отговор каза: Казвам ви, че ако тези мълкнат, то камъните ще извикат¹.

(1) Авак. 2:11

41 И като се приближи и видя града, плака за него¹ и каза:

(1) 4 Царе 8:11; Ер. 9:1; 14:17; Плач 3:48,49; Йн. 11:35

42 Да беше знаел ти, да, и ти, поне в този (твой) ден това, което служи за мира ти! Но сега това е скрито от очите ти¹.

(1) Вжк. 32:29; Ис. 6:9,10

43 Защото ще дойдат върху теб дни, когато твоите неприятели ще издигнат насили около теб, ще те обсадят, ще те притеснят отвред¹

(1) гл. 21:20; Вжк. 28:52; Ис. 29:3; Ер. 6:6

44 и ще сравнят със земята и теб, и децата ти в теб, и няма да оставят в теб камък върху камък¹; защото ти не позна времето, когато беше посетен.

(1) гл. 21:6; Ис. 6:11; Мих. 3:12
ст. 45-48; Мт. 21:12-16; Мк. 11:15-18; ср. Йн. 2:13-17

45 И като влезе в храма, започна да изпъжда онези, които продаваха, като им казваше:

46 Писано е: „И домът Ми ще бъде молитвен дом¹“; а вие го направихте „разбойнически вертеп²“.

(1) Ис. 56:7; (2) Ер. 7:11

47 И поучаваше всеки ден в храма¹. А главните свещеници, книжниците и народните първенци се стараеха да Го погубят²,

(1) гл. 21:37; 22:53;
(2) гл. 20:19; 22:2; Мт. 12:14; Йн. 11:53

48 но не намираха какво да направят, понеже целият народ се беше прилепил към Него да Го слуша¹.

(1) гл. 21:38; Мк. 12:37

ст. 1-8; Мт. 21:23-27; Мк. 11:27-33

20 И в един от дните, когато Той поучаваше народа в храма и проповядваше благовестието, пред Него застанаха главните свещеници и книжниците със старейшините и Му казаха:

2 Кажете ни с каква власт правиш това или кой е онзи, който Ти е дал тази власт?

3 И Той им отговори и каза: Ще ви попитам и аз едно нещо, и ми отговорете:

4 Йоановото кръщение от небето ли беше, или от хората?

5 А те разсъждаваха помежду си, като казваха: Ако речем: От небето – ще каже: Защо не го повярвахте?

(1) Мт. 21:32

6 Но ако речем: От хората – целият народ ще ни убие с камъни¹, защото са убедени, че Йоан беше пророк².

(1) Деян. 5:26; (2) гл. 1:76

7 И отговориха, че не знаят откъде е¹.

(1) 1 Кор. 1:19

8 Тогава Исус им каза: И аз също не ви казвам с каква власт правя това.

ст. 9-19; Мт. 21:33-46; Мк. 12:1-12

9 И започна да казва на народа тази притча: Един човек насади лозе, даде го под наем на лозари и отиде в чужбина за дълго време.

10 И на определеното време прати един слуга при лозарите, за да му дадат от плода на лозето; но лозарите го биха и го отпратиха празен¹.

(1) Ис. 5:7; Ер. 7:25,26

11 И изпрати друг слуга, а те и него биха, безсрамно го оскърбиха и го отпратиха празен.

12 Изпрати и трети, но те и него нараниха и изхвърлиха.

13 Тогава стопанинът на лозето каза: Какво да направя? Ще изпратя възлюбения си син¹; може него да почетат, като го видят.

(1) Евр. 1:2

14 Но лозарите, като го видяха, разсъдиха помежду си, като казаха: Това е наследникът; хайде да го убием, за да стане наследството наше!¹

(1) Йн. 11:53

15 Изхвърлиха го във от лозето и го убиха¹. И така, какво ще им направи стопанинът на лозето?

(1) Йн. 19:17,18

16 Ще дойде и ще погуби тези земеделци¹, и ще даде лозето на други. А като чува това, рекоха: Да не бъде!

(1) Мт. 22:7

17 А Той ги погледна и каза: Тогава какво значи това, което е написано:

„Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла!“¹

(1) Пс. 118:22

18 Всеки, който падне върху този камък, ще се разбие¹, а върху когото падне, ще го смаже².

(1) Ис. 8:15; (2) Дан. 2:44

19 И в същия час книжниците и главните свещеници търсеха да сложат ръце на Него, защото разбраха, че Той каза тази притча против тях, но се бояха от народа¹.

(1) гл. 19:47,48

ст. 20-26; Мт. 22:15-22; Мк. 12:13-17

20 И като Го наблюдаваха, изпратиха шпиони¹, които се преструваха, че са праведни², за да Го уловят за някоя Негова дума, така че да Го предадат на началството и на властта на управителя³.

(1) гл. 6:7; (2) Пс. 12:2; (3) Йн. 8:6

21 И те Го попитаха, казвайки: Учителю, знаем, че право говориш и учиш, и не гледаш на лице¹, а учиш Божия път според истината;

(1) Деян. 10:34

22 право ли е за нас да даваме данък на императора, или не?

23 А Той разбра лукавството им и им каза: (Защо Ме изпитвате?)

24 Покажете Ми един динарий. Чий образ и надпис има? И (в отговор) казаха: На императора.

25 А Той каза: Тогава отдавайте императорското на императора, а Божието – на Бога¹.

(1) гл. 23:2

26 И не можаха да уловят нищо в думите Му пред народа; и зачудени на отговора Му, мъкнаха¹.

(1) Пс. 31:18

ст. 27-40; Мт. 22:23-33; Мк. 12:18-27

27 Тогава се приближиха някои от садукееите, които твърдят, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки:

28 Учителю, Мойсей ни е писал: „Ако умре на някого брат му, който е женен, но е бездетен, неговият брат да вземе жена му и да въздигне потомство на брат си.“

29 А имаше седем братя. И първият взе жена и умря бездетен;

30 и вторият я взе и умря бездетен;

31 взе я и третият; така също и седемте я взеха и умряха, без да оставят деца.

32 А после умря и жената.

33 И така, във възкресението на кого от тях ще бъде жена, защото и седемте я имаха за жена?

34 А Исус им каза: Синовете на този свят се женят и се омъжват;

35 а онези, които се удостоават да достигнат онзи свят и възкресението от мъртвите¹, нито се женят, нито се омъжват.

(1) Фил. 3:11

36 И не могат вече да умрат¹, понеже са като ангелите; и като синове на възкресението са синове на Бога.

(1) Откр. 21:4

37 А че мъртвите биват възкресени, това и Мойсей показа *в мястото, където пиша* за къпината, когато нарече Господа „Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков“.

38 Но Той не е Бог на мъртвите, а на живите; защото за Него всички са живи¹.

(1) Откр. 20:12,13

39 А някои от книжниците в отговор казаха: Учителю, Ти добре каза.

40 Защото не смееха вече за нищо да Го попитат¹.

(1) Мт. 22:46

ст. 41-44: Мт. 22:41-46; Мк. 12:35-37

41 И Той им каза: Как казват, че Христос е Давидов Син¹?

(1) Ер. 33:15; Ин. 7:42

42 Защото сам Давид казва в книгата на псалмите: „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна¹“.

(1) гл. 22:69

43 Докато положи враговете Ти под краката Ти¹“.

(1) Пс. 110:1

44 И така, Давид Го нарича Господ; тогава как е негов Син?

ст. 45-47: Мт. 23:1-7; Мк. 12:38-40

45 И когато целият народ слушаше, Той каза на учениците Си:

46 Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и обичат поздравите по пазарите, първите столове в синагогите и първите места по угощенията¹;

(1) гл. 11:43

47 които изпояждат домовете на вдовиците и принасят за показ дълги молитви. Те ще получат по-голямо осъждане¹.

(1) Мт. 10:15

ст. 1-4: Мк. 12:41-44

21 Като повдигна очи, Исус видя богатите, че пускат даровете си в касата.

2 А видя и една бедна вдовица, че пускаше там две лепти.

3 И каза: Истина ви казвам, че тази бедна вдовица пусна повече от всички;

4 защото всички тези пуснаха в даровете (за Бога) от излишъка си; а тя от немотията си пусна цялото си препитание, което имаше.

ст. 5-28: Мт. 24:1-30; Мк. 13:1-26

5 И когато някои говореха за храма, че е украсен с хубави камъни и посветени дарове, Той каза:

6 Ще дойдат дни, когато *от* това, което гледате, няма да остане тук камък върху камък, който да не бъде сринат¹.

(1) гл. 19:44

7 И Го попитаха, като казаха: Учителю, а кога ще бъде това? И какъв ще бъде белегът, когато предстои да стане това?

8 А Той каза: Внимавайте да не ви подмамят; защото мнозина ще дойдат в Моё Име и ще казват: Аз съм Христос и времето наближи. Да не отидете след тях¹.

(1) гл. 17:23

9 И когато чуете за войни и размирици, да не се уплашите, защото тези неща трябва първо да станат, но крайт не е веднага¹.

(1) Откр. 6:4

10 Тогава им каза: Народ ще се повдигне против народ и царство против царство¹;

(1) 2 Лст. 15:6

11 и ще има големи земетресения и на разни места – глад и епидемии; ще има и ужаси, и големи знамения от небето.

12 А преди *да стане* всичко това, ще сложат ръце на вас и ще ви преследват, като ви предават на синагоги и в тъмници, и ще ви завеждат пред царе и пред управители заради Моето Име¹.

(1) Мт. 10:17,18; Деян. 4:3; Откр. 2:10

13 Това ще се обърне *във възможност* да свидетелствате.

14 И така, решете в сърцата си да не обмисляте предварително какво ще отговаряте¹;

(1) гл. 12:11; Мт. 10:19

15 защото Аз ще ви дам уста и мъдрост¹, на която всичките ваши противници ще бъдат безсилни да противостоят или противоречат².

(1) гл. 12:12; (2) Деян. 6:10

16 А ще бъдете предадени дори и от родители и братя, от роднини и приятели¹; и те ще докарат *някои* от вас до смърт.

(1) Ер. 9:4; Мт. 10:21

17 И ще бъдете мразени от всички заради Моето Име¹.

(1) Йн. 15:21

18 Но и косъм от главата ви няма да загине¹.

(1) гл. 12:7; Деян. 27:34

19 Чрез твърдостта си придобивайте душите си¹.

(1) Евр. 10:36

20 А когато видите Ерусалим, че е заобиколен от войски, тогава знайте, че е наближило запустяването му¹.

(1) гл. 19:43

21 Тогава онези, които са в Юдея, нека бягат в планините, и които са сред *града*, нека излязат вън, а които са в околностите, да не влизат в него.

22 Защото това са дни на отмъщение¹, за да се изпълни всичко, което е писано².

(1) Втжк. 32:35; Ос. 9:7; (2) Ер. 5:29; Дан. 9:26

23 Но горко на бременните и на кърмещите през онези дни! Защото ще има голямо бедствие в страната и гняв върху този народ¹.

(1) гл. 23:29

24 Те ще паднат под острието на меча и ще бъдат откарани в плен по всичките народи¹; и Ерусалим ще бъде тъпкан от народите², докато се изпълнят времената на езичниците.

(1) Втжк. 28:64; (2) Пс. 79:1; Ис. 63:18; Откр. 11:2

25 И ще станат знамения в слънцето, в луната и в звездите¹, а по земята бедствие на народите, *които ще бъдат* в недоумение поради бученето на морето и вълните.

(1) Откр. 8:12

26 Хората ще примират от страх и от очакване на онова, което ще постигне вселената, защото небесните сили ще се разклатят¹.

(1) Откр. 6:13

27 И тогава ще видят Човешкия Син, идещ в облак със сила и голяма слава¹.

(1) гл. 9:26; Дан. 7:13,14; Мт. 26:64

28 А когато започне да става това, се изправете и повдигнете главите си, защото изкуплението ви наближава.

ст. 29-33; Мт. 24:32-35; Мк. 13:28-31

29 И им каза притча: Погледнете смокинята и всичките дървета.

30 Когато вече покарате, вие, като видите това, сами знаете, че лятото е вече близо.

31 Също така и вие, като видите, че става това, да знаете, че Божието царство е близо.

32 Истина ви казвам, че това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това.

33 Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат¹.

(1) гл. 16:17

34 Но пазете се, да не би сърцата ви да натегнат от преяждане, пиянство и житейски грижи и онзи ден да ви постигне внезапно¹;

(1) гл. 12:45; Ис. 5:11,12; Римл. 13:13; 1 Сол. 5:6-8

35 защото той ще дойде като примка върху всички, които живеят по лицето на цялата земя¹.

(1) Екл. 9:12; Ис. 24:17; 1 Сол. 5:2,3

36 Но бдете всякога и се молете¹, за да бъдете намерени достойни да избегнете всичко това², което предстои да стане, и да застанете пред Човешкия Син.

(1) гл. 18:1; Мт. 26:41; Мк. 13:33; (2) 2 Сол. 1:5

37 И Той всеки ден поучаваше в храма, а всяка нощ излизаше и ношуваше на хълма, наречен Елеонски¹.

(1) гл. 19:47; 22:39; Йн. 8:1,2

38 А рано сутринта целият народ идваше при Него в храма да Го слуша¹.

(1) гл. 19:48

ст. 1-6; Мт. 26:1-5,14-16; Мк. 14:1,2,10,11

22 И наближаваше празникът на безквасните хлябове, който се нарича Пасха¹.

(1) ст. 7; Лев. 23:5,6

2 И главните свещеници и книжниците обмисляха как да Го умъртвят; защото се бояха от народа¹.

(1) гл. 19:47

3 Тогава Сатана влезе в Юда¹, наречен Искаротски, който беше от числото на дванадесетте²;

(1) Ин. 13:27; (2) ст. 47; Деян. 1:17

4 и той отиде и се наговори с главните свещеници и началниците на стражата как да им Го предаде¹.

(1) гл. 6:16

5 И те се зарадваха и се споразумяха да му дадат пари.

6 И той обеща и търсеше удобен случай да Го предаде, когато би отсъствало множеството.

ст. 7-14; Мт. 26:17-20,29; Мк. 14:12-17,25

7 И настана денят на безквасните хлябове, когато трябваше да се заколи пасхата¹.

(1) ст. 1

8 И Иисус изпрати Петър и Йоан и им каза: Идете и ни пригответе, за да ядем пасхата.

9 А те Му казаха: Къде искаш да приготвим?

10 А Той им каза: Ето, като влезете в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; последвайте го в къщата, в която влезе,

11 и кажете на стопанина на къщата: Учителят ти казва: Къде е гостната стая, в която ще ям пасхата с учениците Си?

12 И той ще ви посочи голяма горна стая, послана; там пригответе.

13 И като отидоха, намериха, както им беше казал¹, и приготвиха пасхата.

(1) гл. 19:32

14 И като дойде часът, Той седна на трапезата, и апостолите с Него.

15 И им каза: Твърде много съм желал да ям тази пасха с вас, преди да пострадам,

16 защото ви казвам, че няма да я ям, докато не се изпълни в Божието царство¹.

(1) ст. 30

17 И като взе чашата, благодари и каза: Вземете това и го разделете помежду си,

18 защото ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата, докато не дойде Божието царство¹.

(1) ст. 30

ст. 19,20; Мт. 26:26-28; Мк. 14:22-24; 1 Кор. 11:23-25

19 И взе хляб и като благодари, рязчупи го, даде им¹ и каза: Това е Моето тяло, което за вас се дава; това правете за Мое възпоменание².

(1) гл. 24:30; (2) Деян. 2:42

20 Така взе и чашата след вечерята и каза: Тази чаша е новият завет¹ в Моята кръв, която за вас се пролива.

(1) Ер. 31:31

ст. 21-23; Мт. 26:21-25; Мк. 14:18-21; Ин. 13:18-30

21 Но ето, ръката на този, който Ме предава, е с Мен на трапезата.

22 Защото Човешкият Син наистина отива, както е било определено¹, но горко на този човек, чрез когото се предава²!

(1) Деян. 2:23; 1 Кор. 15:3; (2) гл. 17:1

23 И те започнаха да се питат помежду си кой ли от тях ще е този, който ще стори това.

24 Стана още и спор помежду им кой от тях се счита за по-голям¹.

(1) гл. 9:46

25 А Той им каза: Царете на народите господстват над тях и тези, които ги владеят, се наричат благодетели¹.

(1) Мт. 20:25

26 Но вие недейте така; а по-големият между вас нека бъде като по-малкия, и който ръководи – като онзи, който слугува¹.

(1) гл. 9:48; Мт. 23:11; Фим. 2:3; 1 Петр. 5:3

27 Защото кой е по-голям: този, който седи на трапезата ли, или онзи, който слугува? Не е ли този, който седи на трапезата? Но Аз съм сред вас като Онзи, който слугува¹.

(1) Мт. 20:28; Ин. 13:5

28 А вие сте онези, които устояхте с Мен в Моите изпитания¹.

(1) 2 Сол. 3:5

29 Затова, както Моят Отец завеща царство на Мен, и Аз завещавам на вас¹ –

(1) гл. 6:20

30 да ядете и да пиете на трапезата Ми в Моето царство¹ и да седнете на престоли да съдите дванадесетте израилеви племена².

(1) ст. 16,18; (2) Мт. 19:28 ст. 31-34; Мт. 26:31-35; Мк. 14:27-31; Ин. 13:36-38

31 (И Господ каза:) Симоне, Симоне, ето, Сатана ви пожела¹, за да ви сеее като жито²,

(1) Йов 1:11; (2) 2 Кор. 2:11

32 но аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когото се обвърнеш, утвърди братята си¹.

(1) Пс. 51:13

33 Петър Му каза: Господи, готов съм да отида с Теб и в тъмница, и на смърт.

34 А Той каза: Казвам ти, Петре, петелът няма да пропее днес, преди ти три пъти да се отречеш, че Ме познаваш¹.

(1) ст. 61

35 И им каза: Когато ви пратих без кесия, без торба и без сандали, останаете ли лишени от нещо? А те казаха: От нищо¹.

(1) гл. 9:3

36 И им каза: Но сега, който има кесия, нека я вземе, също така и торба; и който няма, нека продаде дрехата си и нека си купи меч,

37 защото ви казвам, че трябва да се изпълни в Мен и това писание: „И към беззаконници беше причислен“¹, защото писаното за Мен *наближава* към своето изпълнение.

(1) гл. 23:33; Ис. 53:12; Мк. 15:28

38 И те казаха: Господи, ето тук има два меча. А Той им каза: Достатъчно е.

ст. 39-46; Мт. 26:30,36-46; Мк. 14:26,32-42

39 И като излезе, отиде по обичая Си на Елеонския хълм¹, а и учениците Му Го последваха².

(1) гл. 21:37; (2) Ин. 14:31

40 И като дойде на мястото, им каза: Молете се да не паднете в изкушение.

41 И Той се отдели от тях колкото един хвърлей камък и като коленичи, се молеше, като казваше:

42 Отче, ако е волята Ти, отмини Ме с тази чаша, но нека бъде не Моята воля, а Твоята¹.

(1) Мт. 6:10

43 И Му се яви ангел от небето и Го подкрепяше¹.

(1) 3 Царе 19:5; Мт. 4:11

44 И като беше в борба¹, се молеше по-усърдно и потта Му стана като големи капки кръв, които капеха на земята.

(1) Кол. 1:29

45 И като стана от молитвата, дойде при учениците и ги намери заспали от тъга, и им каза:

46 Защо спите? Станете и се молете, за да не паднете в изкушение.

47 Докато още говореше, ето, *дойде* едно множество и този, който се наричаше Юда, един от дванадесетте¹, вървеше пред тях, и се приближи до Исус, за да Го целуне².

(1) ст. 3; (2) Деян. 1:16

48 А Исус му каза: Юда, с целувка ли предаваш Човешкия Син¹?

(1) гл. 6:16

49 И тези, които бяха около *Исус*, като видяха какво ще стане, казаха: Господи, да ударим ли с меч?

50 И един от тях удари слугата на първосвещеника и му отсече дясното ухо.

51 Но Исус отговори и каза: Спрете дотук. И се допря до ухото му и го изцели.

52 А на дошлите против Него главни свещеници, началници на храмовата стража и старейшини Исус каза: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояга?

53 Когато бях всеки ден с вас в храма, не протегнахте ръце срещу Мен. Но сега е вашият час¹ и властта на тъмнината².

(1) Ин. 7:30; (2) Еф. 6:12 ст. 54-62; Мт. 26:57,58,69-75; Мк. 14:53,54,66-72; Ин. 18:13-18,25-27

54 И като Го хванаха, Го поведоха и Го въведоха в къщата на първосвещеника. А Петър следваше отдалеч.

55 И когато накладоха огън сред двора и насядаха около него, и Петър седна между тях.

56 И една слугиня, като го видя седнал до огъня, се вгледа в него и каза: И този беше с Него.

57 А той се отрече, като каза: Жено, не Го познавам.

58 След малко друг го видя и каза: И ти си от тях. Но Петър каза: Човече, не съм.

59 И като се мина около един час, друг някой настоятелно твърдеше: Истина и този беше с Него, защото е галилеянин.

60 А Петър каза: Човече, не зная как-

во казваш. И веднага, докато още говореше, петелът пропя.

61 И Господ се обърна и погледна Петър¹. И Петър си спомни думата на Господа – как му беше казал: Преди петелът да пропее, ти три пъти ще се отречеш от Мен². (1) Йн. 1:42; (2) ст. 34

62 И като излезе навън, плака горко. ст. 63-71: Мт. 26:59-68; 27:1; Мк. 14:55-65; 15:1; Йн. 18:19-24

63 А мъжете, които държаха *Иисус*, Му се подиграваха и Го биеха¹, (1) гл. 18:32; Ис. 50:6; Мт. 20:19

64 и като Го закриваха, (Го удряха по лицето и) Го питаха, казвайки: Пророкувай! Кой Те удари?

65 И много други хули изговориха против Него.

66 А като се разсъмна, народните старейшини, главните свещеници и книжниците се събраха и Го заведоха в Синедриона си¹, и Му казаха: (1) Деян. 4:26

67 Ако си Ти Христос, кажи ни. А Той каза: Ако ви кажа, няма да повярвате¹; (1) Йн. 3:12

68 и ако *ви* задам въпрос, няма да Ми отговорите.

69 Но отсега нататък Човешкият Син ще седи отдясно на Божията сила¹. (1) гл. 20:43; Деян. 7:56

70 И те всички казаха: Тогава Ти Божият Син ли си? А Той им каза: Вие казвате, защото Аз съм¹. (1) Мт. 27:43

71 А те казаха: Какво свидетелство ни трябва още? Защото ние сами чухме от устата Му!

ст. 1-5: Мт. 27:2,11-14; Мк. 15:1-5; Йн. 18:28-38

23 Тогава цялото тяхно множество стана и Го заведе при Пилат.

2 И започнаха да Го обвиняват, казвайки: Намерихме Този, че развращава народа ни, забранява да се дава данък на императора¹, като казва за Себе Си, че е Христос, Цар².

(1) гл. 20:20-25; (2) Мт. 27:42; Йн. 19:12; Деян. 17:7

3 А Пилат Го попита и каза: Ти ли си юдейският Цар? А Той в отговор му каза: Ти казваш.

4 И Пилат каза на главните свещеници и на множествата: Аз не намирам никаква вина в този Човек¹.

(1) ст. 14,22; Йн. 19:4,6

5 А те още по-настойчиво казваха: Той вълнува народа, защото поучава по цяла Юдея, като е почнал от Галилея *и е стигнал до тук*.

6 А Пилат, като чу за Галилея, попита дали Човекът е галилеянин.

7 И като узна, че е от областта на Ирод¹, Го изпрати при Ирод, който през тези дни беше също в Ерусалим². (1) гл. 3:1; (2) Деян. 4:27

8 А Ирод, като видя Иисус, много се зарадва, защото отдавна желаеше да Го види¹, понеже беше слушал за Него²; и се надяваше да види някое знамение от Него³.

(1) гл. 9:9; Деян. 25:22; (2) Мт. 14:1; (3) гл. 11:16

9 И Го запитваше с много думи, но Той нищо не му отговори¹. (1) Мт. 26:62

10 А главните свещеници и книжниците стояха и Го обвиняваха яростно.

11 Но Ирод с войниците си, след като Го унизи и подигра, Го облече във великолепна дреха и Го изпрати обратно при Пилат¹. (1) гл. 18:32; Мт. 27:28

12 В същия ден Пилат и Ирод се сприятелиха помежду си, защото преди враждуваха един против друг.

ст. 13-25: Мт. 27:15-26; Мк. 15:6-15; Йн. 18:39,40; 19:1,16

13 Тогава Пилат свика главните свещеници, началниците и народа и им каза:

14 Доведохте ми този Човек като един, който развращава народа; но ето, аз Го разпитах пред вас и не намерих в този Човек никаква вина относно онова, в което Го обвинявате¹; (1) ст. 4

15 нито пък Ирод е *намерил*, защото Го е изпратил обратно до нас. И ето, Той не е сторил нищо, което заслужава смъртно *наказание*.

16 И така, след като Го накажа, ще Го пусна¹. (1) Деян. 3:13

17 (А той беше задължен да им пуска за празника по един *затворник*.)

18 Но те всички изкрещяха в един

глас, казвайки: Махни Този¹ и ни пусни Варава;

(1) Деян. 21:36

19 който беше хвърлен в тъмница за някаква размирица, станала в града, и за убийство.

20 И Пилат пак им извика, като желаше да пусне Исус.

21 А те крещяха, казвайки: Разпъни Го! Разпъни Го!¹

(1) Йн. 19:6

22 А той трети път им каза: Че какво зло е сторил Той? Аз не намирам в Него нищо, за което да заслужава смърт¹. Затова, след като Го накажа, ще Го пусна.

(1) ст. 4

23 Но те настояваха със силни викове, като искаха да бъде разпънат¹; и техните викове надделяха.

(1) Йн. 19:15

24 И Пилат реши да бъде, както искат те¹,

(1) Изх. 23:2

25 и им пусна онзи, когото искаха, който за размирица и убийство беше хвърлен в тъмница, а Исус предаде на волята им¹.

(1) Деян. 7:52

26 И когато Го поведоха, хванаха някого си Симон от Киринея, който се връщаше от нива, и сложиха на него кръста, за да го носи след Исус.

27 И Го следваше голямо множество от народ и жени, които плачеха за Него.

28 А Исус се обърна към тях и каза: Дъщери ерусалимски, не плачете за Мен, а плачете за себе си и за децата си,

29 защото ето, идат дни, когато ще кажат: Блажени безплодните и утробите, които не са раждали, и гърдите, които не са кърмили¹.

(1) гл. 21:23

30 Тогава ще започнат да казват на планините: Паднете върху нас!, и на хълмовете: Покрийте ни!¹

(1) Ос. 10:8; Откр. 6:16

31 Защото, ако правят това със суrowото дърво, какво ще правят със сухото?¹

(1) 1 Петр. 4:17

32 А с Него караха и други двама, които бяха злодеи, за да ги убият.

ст. 33-36; Мт. 27:33-44; Мк. 15:23-32; Йн. 19:18-24

33 И когато стигнаха на мястото, наречено Лобно, там разпънаха Него и злодеите – единия от дясната Му страна, а другия – от лявата¹.

(1) гл. 22:37

34 А Исус каза: Отче, прости им¹, защото не знаят какво правят². И разделиха дрехите Му, като хвърлиха жребий³.

(1) гл. 6:28; Деян. 7:60;

(2) Деян. 3:17; 1 Тим. 1:13; (3) Пс. 22:18

35 А народът стоеше и гледаше. Заедно с тях Му се подиграваха и началниците, като казваха: Други е избавил; нека избави Себе Си, ако Той е Христос, Божият Избранник¹.

(1) Пс. 22:7,8; Ис. 42:1

36 Също и войниците Му се подиграваха, като се приближаваха и Му поднасяха оцет¹, и казваха:

(1) Йн. 19:29,30

37 Ако Ти си юдейският Цар, избави Сам Себе Си.

38 И над Него имаше и надпис, (написан на гръцки, латински и еврейски): Този е юдейският Цар.

39 И един от увисналите злодеи Го хулеше, казвайки: Ако си Ти Христос, избави Себе Си и нас!

40 А другият в отговор го смърши, като каза: Дори от Бога ли не се боиш, ти, който си под същото осъждане?

41 И ние справедливо сме осъдени, защото получаваме заслуженото за това, което сме направили; а Този не е направил нищо лошо¹.

(1) Мт. 27:23; 1 Петр. 2:22

42 И каза: (Господи) Исусе, спомни си за мен¹, когато дойдеш в Царството Си!²

(1) Пс. 106:4; (2) Мт. 16:28

43 А (Исус) му каза: Истина ти казвам: днес ще бъдеш с Мен в рая¹.

(1) 2 Кор. 12:4; Фил. 1:23; Откр. 2:7

ст. 44-49; Мт. 27:45-56; Мк. 15:33-41; Йн. 19:28-30

44 И беше вече около шестия час и тъмнина покриваше цялата земя до деветия час*,

*от пладане до около 3 ч. следобед

45 когато слънцето потъмня; и завеса-та на храма се раздра през средата¹.

(1) Евр. 10:20

46 И Исус извика със силен глас и

каза: Отче, в Твоите ръце предавам духа Си¹. И като каза това, издъхна².

(1) Пс. 31:5; Деян. 7:59; (2) Пр. 14:32

47 А стотникът, като видя станалото, прослави Бога, като каза: Наистина този Човек беше праведен¹. (1) Мт. 27:19

48 И целите множества, които се бяха събрали на това зрелище, като видяха какво стана, се връщаха, като се биеха в гърди.

49 А всички Негови познати и жени-те, които Го бяха следвали от Галилея¹, стояха надалеч² и гледаха това.

(1) ст. 55; (2) Пс. 38:11
ст. 50-56; Мт. 27:57-61; Мк. 15:42-47; Йн. 19:38-42

50 И ето, един човек на име Йосиф, който беше съветник, човек добър и праведен,

51 който не се беше съгласил с решението и делото им – от юдейския град Ариматея – който и сам очакваше Божието царство,

52 отиде при Пилат и поиска тялото на Исус.

53 И като Го свали, Го обвини с плащаница и Го положи в гроб, изсечен в скала, където никой още не беше полаган.

54 Това беше денят на приготвението и съботата настъпваше.

55 А жените, които бяха дошли с Него от Галилея¹, вървяха отзад и видяха гроба и как беше положено тялото Му.

(1) ст. 49; Деян. 1:14

56 И като се върнаха, приготвиха благоуханни масла и миро; и в съботата си почиваха според заповедта¹.

(1) Изх. 20:8-10; Мк. 16:1

ст. 1-12; Мт. 28:1-10; Мк. 16:1-11; Йн. 20:1-18

24 А в първия ден на седмицата¹, много рано сутринта, те дойдоха на гроба, като носеха благоуханните масла, които бяха приготвили.

(1) Деян. 20:7; 1 Кор. 16:2

2 И намериха камъка преместен от гроба.

3 И като влязоха, не намериха тялото на Господ Исус.

4 И когато бяха в недоумение за това, ето, пред тях застанаха двама мъже с блестящи дрехи¹.

(1) Деян. 1:10

5 И както бяха обзети от страх и навели лицата си към земята, мъжете им казаха: Защо търсите живия между мъртвите?

6 Няма Го тук, а възкръсна¹. Спомнете си какво ви говореше, когато беше още в Галилея²,

(1) 1 Сол. 4:14; (2) ст. 44

7 като казваше, че Човешкият Син трябва да бъде предаден в ръцете на грешни хора, да бъде разпънат и на третия ден да възкръсне¹.

(1) ст. 26,46

8 И те си спомниха думите Му¹.

(1) Йн. 2:22

9 И като се върнаха от гроба, известиха всичко това на единадесетте и на всички други.

10 Това бяха Мария Магдалена и Йоана, и Мария, майката на Яков, и другите жени с тях¹, които казаха тези неща на апостолите.

(1) гл. 8:2,3

11 А тези думи им се видяха като празни приказки и не им повярваха¹.

(1) гл. 9:41; Деян. 26:8

12 А Петър стана и изтича на гроба, и като надникна, видя да лежат само саваните; и отиде у дома си, чудейки се за станалото.

ст. 14-35; Мк. 16:12,13

13 И ето, в същия ден двама от тях отиваха в едно село на име Емаус, на шестдесет стадия* далеч от Ерусалим.

*около 11 км

14 И те се разговаряха помежду си за всичко онова, което беше станало.

15 И като се разговаряха и разсъждаваха, Сам Исус се приближи и вървеше с тях;

16 но очите им бяха възпрени, за да не Го познаят¹.

(1) Йн. 20:14

17 И им каза: Какви са тези думи, които разменяте помежду си, като пътувате? И те се спряха натъжени.

18 И един от тях на име Клеопа в отговор Му каза: Само Ти ли си пришълец в Ерусалим и не знаеш това, което стана там тези дни?

19 И им каза: Кое? А те Му казаха: Това, което стана с Иисус Назарянина, който беше Пророк¹, силен в дело² и в слово³ пред Бога и целия народ⁴;

(1) гл. 7:16; (2) Ин. 7:31; (3) Мт. 7:28,29; Деян. 7:22;
(4) гл. 4:32; Деян. 2:22

20 как нашите главни свещеници и началници Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпънаха¹.

(1) Деян. 2:36

21 А ние се надявахме, че Той е Онзи, който ще избави Израил¹. И освен всичко това, вече е третият ден, откакто стана това.

(1) гл. 1:68; 2:38

22 При това и някои жени измежду нас ни смаяха, които, като отишли рано сутринта на гроба

23 и не намерили тялото Му, дойдоха и казаха, че видели и видение от ангели, които казали, че Той бил жив¹.

(1) ст. 10

24 И някои от онези, които бяха с нас, отидоха на гроба и намериха така, както казаха жените; но Него не видели¹.

(1) Ин. 20:2-10

25 Тогава Той им каза: О, неразбрани и мудни по сърце да вярвате всичко, което са говорили пророците¹!

(1) ст. 44

26 Не трябваше ли Христос да пострада така¹ и да влезе в Своята слава²?

(1) ст. 7; Ис. 53:10; Деян. 3:18; (2) 1 Петр. 1:11

27 И като започна от Мойсей и от всичките пророци, ни тълкуваше писаното за Него във всичките Писания¹.

(1) ст. 45; Ин. 1:45; Деян. 13:27,29; 26:22

28 И те се приближиха до селото, в което отиваха; а Той се държеше, като че отива по-надалеч¹.

(1) Мк. 6:48

29 Но те Го принуждаваха, като казваха: Остани с нас, защото е привечер и денят вече е превалил. И Той влезе да отседне с тях¹.

(1) Ин. 4:40

30 И когато седеше с тях на трапезата, взе хляба, благослови, разчупи и им го даде¹.

(1) гл. 22:19

31 Тогава очите им се отвориха и те Го познаха; но Той стана невидим за тях.

32 И те си казаха един на друг: Не гореше ли в нас сърцето ни, когато ни

говореше по пътя и когато ни откриваше Писанията?

33 И в същия час станаха и се върнаха в Ерусалим, където намериха събрани единадесетте и тези, които бяха с тях,

34 да казват: Господ наистина възкръснал и се явил на Симон¹.

(1) 1 Кор. 15:5

35 А те разказаха за случилото се по пътя и как Го познаха, когато разчупваше хляба.

ст. 36-49; Мк. 16:14,15; Ин. 20:19-23

36 И когато говореха за това, Сам Иисус застана между тях¹ и им каза: Мир вам!

(1) 1 Кор. 15:5

37 А те се стреснаха и се уплашиха, като мислеха, че виждат дух.

38 И Той им каза: Защо се смущавате? И защо се пораждат такива мисли в сърцата ви?

39 Погледнете ръцете Ми и краката Ми – че Аз съм същият; попитайте Ме и вижте, защото духът няма плът и кости, както виждате, че Аз имам¹.

(1) 1 Ин. 1:1

40 И като каза това, им показа ръцете и краката Си.

41 Но понеже те от радост още не вярваха¹ и се чудеха, Той каза: Имате ли тук нещо за ядене?²

(1) Ин. 16:22; (2) Ин. 21:5

42 И Му дадоха парче печена риба (и парче медена пита).

43 И взе и яде пред тях¹.

(1) Деян. 10:41

44 И им каза: Тези са думите, които ви говорих, когато бях още с вас¹, че трябва да се изпълни всичко, което е писано за Мен в Мойсеевия закон, в пророците и в псалмите².

(1) ст. 6; (2) ст. 25; гл. 18:31; Пс. 40:6,7; Ин. 13:18; Деян. 1:16; 13:27

45 Тогава им отвори ума, за да разберат Писанията¹.

(1) ст. 27

46 И им каза: Така е писано, че Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите на третия ден¹,

(1) ст. 7; Ин. 20:9; 1 Кор. 15:3,4

47 и че трябва да се проповядва покаяние и опрощаване на греховете¹ в

Негово Име на всички народи², като се започне от Ерусалим³.

(1) Деян. 5:31; 1 Ин. 2:12; (2) Ис. 49:6; Мт. 24:14; Деян. 11:18; (3) Деян. 1:8

48 Вие сте свидетели на това¹.

(1) 1 Петр. 5:1

49 И ето, Аз изпращам върху вас обещанието на Отца Ми¹; а вие стойте в града (Ерусалим), докато се облечете със сила от горе.

(1) Ин. 7:39; Деян. 1:4

ст. 50-53; Мк. 16:19; Деян. 1:9-12

50 И ги заведе до едно място срещу

Витания и вдигна ръцете Си и ги благослови.

51 И като ги благославяше, се отдели от тях и се възнесе на небето¹.

(1) Ин. 6:62

52 И те Му се поклониха¹ и се върнаха в Ерусалим с голяма радост²;

(1) Мт. 28:17; (2) гл. 2:10

53 и бяха постоянно в храма, като хвалеха и благославяха Бога¹. (Амин.)

(1) Деян. 2:46

Евангелието според

Й О А Н

1 В начало бе Словото¹; и Словото беше у Бога; и Словото бе Бог².

(1) 1 Йн. 2:13,14; Откр. 19:13;
(2) 1 Йн. 5:20; Римл. 9:5; Фил. 2:6

2 То в начало беше у Бога¹. (1) гл. 8:58

3 Всичко чрез Него стана¹; и без Него не е станало нищо от това, което е станало.

(1) Пс. 33:6; 1 Кор. 8:6; Кол. 1:16; Евр. 1:2; 11:3

4 В Него беше живот¹ и животът беше светлината на хората².

(1) гл. 5:26; Пс. 36:9; 1 Йн. 1:1,2; (2) гл. 8:12

5 И светлината свети в тъмнината¹; а тъмнината не я схвана. (1) Мт. 4:16

6 Яви се човек, изпратен от Бога, на име Йоан¹.

(1) Мт. 3:1; Мк. 1:4

7 Той дойде за свидетелство, да свидетелства за светлината, за да повярват всички чрез него¹.

(1) гл. 5:33-35

8 Той не беше светлината, но свидетелства за светлината¹;

(1) ст. 20; гл. 3:28; Мт. 11:13

9 това беше истинската светлина¹, която, идеща на света, осветява всеки човек*².

*или: която осветява всеки човек, идещ на света; (1) Пс. 27:1; (2) гл. 12:46

10 Той беше в света; и светът чрез Него стана¹; но светът не Го позна.

(1) ст. 3

11 При Своите Си дойде, но Своите Му не Го приеха¹.

(1) гл. 3:11

12 А на онези, които Го приеха, даде право да станат Божии деца – на тези, които вярват в Неговото Име¹;

(1) 1 Йн. 3:1,2; Римл. 8:16

13 които се родиха не от кръв, нито от плътска воля, нито от мъжка воля, а от Бога¹.

(1) гл. 3:3; Як. 1:18; 1 Петр. 1:3,23; 1 Йн. 2:29

14 И Словото стана плът¹ и пребиваваше* между нас; и видяхме славата Му², слава като на Единородния от Отца, пълно с благодат и истина³.

*Смисълът на думата е временно пребиваване.

(1) Лк. 2:7; 1 Йн. 4:2; 1 Тим. 3:16; Евр. 2:14;

(2) гл. 2:11; 11:40; 2 Петр. 1:16,17; (3) Пс. 85:10; Евр. 1:3

15 Йоан свидетелства за Него и викаше, казвайки: Ето Онзи, за когото казах: Този, който идва след мен¹, е пред мен, понеже е бил преди мен².

(1) Мт. 3:11; Деян. 19:4; (2) ст. 27,30

16 И ние всички приехме от Неговата пълнота¹ и благодат върху благодат²;

(1) Еф. 1:23; Кол. 1:19; 2:9; (2) Деян. 4:33

17 защото законът беше даден чрез Мойсей¹, а благодатта и истината² дойдоха чрез Исус Христос.

(1) гл. 7:19; Деян. 7:38; (2) ст. 14

18 Никой никога не е видял Бога¹. Единородният Син, който е в лоното на Отца, Той Го изяви².

(1) гл. 5:37; 6:46;

1 Йн. 4:12; 1 Тим. 6:16; (2) гл. 14:7; Мт. 11:27

ст. 19-28; ср. Мт. 3:1-12; Мк. 1:1-8; Лк. 3:1-18

19 И това е свидетелството на Йоан, когато юдеите изпратиха до него свещеници и левити от Ерусалим, за да го попитат: Ти кой си?¹

(1) гл. 5:33

20 Той изповяда и не отрече, а изповяда: Не аз съм Христос¹.

(1) ст. 8; Деян. 13:25

21 И го попитаха: Тогава какво си? Илия ли си?¹ Каза: Не съм. Пророкът ли си?² И отговори: Не.

(1) Мт. 11:14; (2) гл. 6:14; Вжж. 18:15,18

22 На това му казаха: Кой си, за да дадем отговор на онези, които са ни пратили; какво казваш за себе си?

23 Той каза: Аз съм „глас на един, който вика в пустинята: Прав правете пътя за Господа“, както каза пророк Исаия¹.

(1) Ис. 40:3

24 А изпратените бяха от фарисеите.

25 И го попитаха, като му казаха: А защо кръщаваш, ако не си Христос, нито Илия, нито Пророкът?

26 В отговор Йоан им каза: Аз кръщавам с вода¹, но сред вас стои Един, когото вие не познавате.

(1) ст. 31,33

27 Той е, който идва след мен¹, на когото аз не съм достоен да развържа ремъка на сандалите Му.

(1) ст. 15

28 Това стана във Витания*, от другата страна на Йордан, където Йоан кръщаваше¹.

*гр. рък.: Випавара; (1) гл. 10:40 ст. 29-34; ср. Мт. 3:13-17; Мк. 1:9-11; Лк. 3:21,22

29 На следващия ден Йоан видя Иисус, че идва към него, и каза: Ето Божият Агнец¹, който взема греха на света²!

(1) ст. 36; Ис. 53:7; 1 Петр. 1:19; Откр. 5:6,12; (2) Мт. 1:21; 1 Ин. 2:2; 3:5; Евр. 9:26

30 Този е, за когото казах: След мен идва Човек, който е пред мен, защото е бил преди мен¹.

(1) ст. 15

31 И аз не Го познавах; но затова дойдох и кръщавам с вода, за да бъде Той изявен на Израил.

32 И Йоан свидетелства, казвайки: Видях Духа да слеза като гълъб от небето и да остана върху Него.

33 И аз не Го познах; но Онзи, който ме прати да кръщавам с вода¹, Той ми каза: Онзи, над когото видиш да слеза Духът и да остана върху Него, Той е, който кръщава със Светия Дух².

(1) ст. 26; (2) Мт. 3:11

34 И видях и свидетелствам¹, че Този е Божият Син².

(1) 1 Ин. 4:14; (2) ст. 49; Мт. 14:33

35 На следващия ден Йоан пак стоеше с двама от учениците си¹.

(1) гл. 3:25; Мт. 9:14

36 И като съгледа Иисус, когато минаваше, каза: Ето Божият Агнец¹!

(1) ст. 29

37 И двамата ученици го чува да говори така и последваха Иисус.

38 И Иисус, като се обърна и видя, че Го следват, им каза: Какво търсите? А те Му казаха: Равви – което се превежда: Учителю – къде живееш?

39 Каза им: Елате и ще видите. И така, те дойдоха и видяха къде живее, и останаха при Него този ден. Беше около десетият час*.

*надвечер

40 Единият от двамата, които чува от Йоан за Него и Го последваха, беше Андрей, брат на Симон Петър¹.

(1) Мт. 4:18

41 Той първо намери своя брат Симон и му каза: Намерихме Месия, което се превежда: Христос¹.

(1) гл. 4:25; Пс. 2:2; Мк. 8:29

42 И го заведе при Иисус. А Иисус се вгледа в него¹ и каза: Ти си Симон, син на Иона²; ти ще се наричаш Кифа, което се превежда: камък³.

*на гр.: Петър; (1) Лк. 22:61; (2) гл. 21:15-17; Мт. 16:17; (3) Мт. 10:2; 1 Кор. 1:12; Гал. 1:18

43 На другия ден Иисус реши да отиде в Галилея, и намери Филип¹ и му каза: Следвай Ме².

(1) Мт. 10:3; (2) гл. 21:19,22; Мт. 4:19; Мк. 2:14

44 А Филип беше от Витсаида¹, от града на Андрей и Петър.

(1) гл. 12:21

45 Филип намери Натанаил¹ и му каза: Намерихме Онзи, за когото писа Мойсей в закона², и пророците³ – Иисус, сина на Йосиф, който е от Назарет⁴.

(1) гл. 21:2; (2) Вжж. 18:15,18; (3) гл. 5:39,46; Лк. 24:27; (4) гл. 6:42; Мт. 1:16; 2:23

46 А Натанаил му каза: Може ли от Назарет да излезе нещо добро? Филип му каза: Ела и виж.

47 Иисус видя Натанаил да идва към Него и каза за него: Ето истински израилянин, у когото няма лукавство¹.

(1) Пс. 32:2

48 Натанаил Му каза: Откъде ме познаваш? Иисус в отговор му каза: Преди да те повика Филип, те видях, като беше под смокинята¹.

(1) Пс. 139:2

49 Натанаил Му отговори: Равви, Ти

си Божият Син, Ти си израилевият Цар!¹

(1) ст. 34; гл. 11:27; 12:13; 20:31; Пс. 2:6,7

50 Исус в отговор му каза: Понеже ти казах: Видях те под смокинята, защото ли вярваш? По-големи неща от това ще видиш.

51 И му каза: Истина, истина ви казвам: (отсега) ще виждате небето отворено и Божиите ангели да възлизат и слизат¹ над Човешкия Син².

(1) Бит. 28:12; (2) Мт. 4:11

2 На третия ден имаше сватба в Кана Галилейска и майката на Исус беше там.

2 И Исус и учениците Му бяха поканиени на сватбата.

3 И когато се свърши виното, майката на Исус Му каза: Вино нямат.

4 А Исус ѝ каза: Какво има между Мен и теб, жено*¹? Часът Ми още не е дошъл².

*им: госпожо – източен маниер на обичайно обръщение към жена; (1) Мт. 8:29; (2) гл. 7:6,8

5 Майка Му каза на слугите: Каквото ви каже, направете¹.

(1) Бит. 41:55

6 А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очистване¹, които побираха по две или три мери.

(1) Мк. 7:3,4

7 Исус им каза: Напълнете делвите с вода. И те ги напълниха догоре.

8 Тогава им каза: Налейте сега и занесете на разпоредителя на угощението. И те занесоха.

9 И когато разпоредителят на угощението вкуси от водата, сега превърнатата на вино, и не знаеше откъде беше – но слугите, които бяха напълнили водата, знаеха – разпоредителят на угощението повика младоженеца и му каза:

10 Всеки човек слага първо доброто вино, а по-долното – след като се понапият; ти си задържал доброто вино досега!

11 Това извърши Исус в Кана Галилейска¹ като начало на знаменията Си и яви славата Си²; и учениците Му повярваха в Него.

(1) гл. 4:46,54; (2) гл. 1:14

12 След това слезе в Капернаум¹ – Той и майка Му, братята Му² и учениците Му; и преседяха там не много дни.

(1) Лк. 4:31; (2) гл. 7:3; Мт. 12:46 ст. 13-17; ср. Мт. 21:12-17; Мк. 11:15-19; Лк. 19:45-48

13 И като приближаваше Пасхата², Исус се изкачи към Ерусалим³.

(1) Изх. 12:11; (2) гл. 6:4; 11:55; (3) Вжк. 16:5,6; Ак. 2:41

14 И намери в храма продавачите на волове, овце и гълъби и тези, които седяха и разменяха пари¹;

(1) Вжк. 14:24-26

15 и като направи бич от върви, изпъди всички от храма, както и овцете и воловете; изсипа парите на тези, които разменяха пари, и прекатури масите им¹;

(1) Мал. 3:1,2

16 а на тези, които продаваха гълъбите, каза: Махнете ги отук и не правете дома на Моя Отец¹ дом за търговия.

(1) Лк. 2:49

17 Тогава учениците Му си спомниха, че е писано: „Ревността за Твоя дом ще Ме изяде“¹.

(1) Пс. 69:9

18 Юдеите отговориха на това, като казаха: Какво знамение ще ни покажеш, тъй като правиш това¹?

(1) гл. 4:48; 6:30; Мт. 12:38; 21:23

19 В отговор Исус им каза: Разрушете този храм и за три дни ще го издигна¹.

(1) Мт. 26:61

20 Тогава юдеите казаха: Този храм е бил граден четиридесет и шест години, и Ти ли за три дни ще го издигнеш?

21 Но Той говореше за храма на тялото Си¹.

(1) Мт. 16:21; 1 Кор. 6:19

22 И така, когато беше възкресен от мъртвите, учениците Му си спомниха, че беше казал това¹; и повярваха на Писанието и на думата, която Исус беше говорил.

(1) гл. 12:16; 14:26; Ак. 24:8

23 И когато беше в Ерусалим на Пасхата, по време на празника мнозина повярваха в Неговото Име, като гледаха знаменията, които вършеше¹.

(1) гл. 4:45; 6:2; 7:31; 11:45; 12:11

24 Но Исус не им се доверяваше, защото познаваше всичките хора¹

(1) гл. 6:64

25 и защото Той нямаше нужда да Му

свидетелства някой за човека, понеже Сам знаеше какво има в човека¹.

(1) гл. 16:30; 21:17; Пс. 94:11; 139:1,2; Еф. 17:10; Мт. 9:4; Евр. 4:13; Откр. 2:23

3 Между фарисеите имаше един човек на име Никодим¹, юдейски началник. (1) гл. 7:50

2 Той дойде при Него през нощта¹ и Му каза: Равви, знаем, че си учител, дошъл от Бога; защото никой не може да върши тези знамения, които Ти вършиш, ако Бог не е с него².

(1) гл. 19:39; (2) гл. 5:36; 7:31; 9:33; Деян. 2:22

3 Иисус в отговор му каза: Истина, истина ти казвам: ако не се роди някой отново¹, не може да види Божието царство².

*или: отгоре

(1) гл. 1:13; (2) 1 Кор. 15:50

4 Никодим Му каза: Как може стар човек да се роди? Може ли втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди?

5 Иисус отговори: Истина, истина ти казвам: ако не се роди някой от вода и Дух¹, не може да влезе в Божието царство.

(1) Езек. 36:25-27; Тит 3:5

6 Роденото от плътта е плът¹, а роденото от Духа е дух².

(1) Рим. 7:14; (2) Рим. 8:5

7 Не се чуди, че ти казах: Трябва да се родите отново*.

*или: отгоре

8 Вятърът* духа, където си иска, и чуваш шума му, но не знаеш откъде идва и накъде отива; така е всеки, който се е родил от Духа¹.

*или: Духът

(1) Екл. 11:5

9 Никодим в отговор Му каза: Как може да бъде това¹?

(1) Лк. 1:34

10 Иисус му отговори и каза: Ти си израилев учител и не знаеш ли това?

11 Истина, истина ти казвам: Ние говорим това, което знаем, и свидетелстваме за това, което сме видели, но вие не приемате Нашето свидетелство¹.

(1) ст. 32; гл. 1:11

12 Ако ви казах земните работи и не вярвате, как ще повярвате, ако ви кажа небесните¹?

(1) гл. 8:45; 10:25; Лк. 22:67

13 И никой не е възлязъл на небето,

освен Този, който е слязъл от небето¹, Човешкият Син, (който е на небето).

(1) гл. 6:38,62; Пр. 30:4; Еф. 4:9,10

14 И както Мойсей издигна змията в пустинята¹, така трябва да бъде издигнат Човешкият Син²,

(1) Чис. 21:9; (2) гл. 8:28; 12:32

15 че всеки, който вярва в Него (да не погине, а) да има вечен живот¹.

(1) ст. 36; гл. 5:24; 6:40,47; 20:31; Мк. 16:16; Рим. 6:23

16 Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син¹, за да не погине нито един, който вярва в Него, а да има вечен живот².

(1) Рим. 5:8; 8:32;

(2) гл. 10:28; 11:26; 12:50; 1 Йн. 4:9; 1 Тим. 1:16

17 Понеже Бог не изпрати Сина Си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него¹.

(1) гл. 8:11,15; 12:47; Мт. 18:11; 1 Йн. 4:14; 1 Тим. 1:15; 2:4

18 Който вярва в Него, не е осъден; който не вярва, е вече осъден, защото не е повярвал в Името на Единородния Божи Син².

(1) гл. 5:24; (2) ст. 36; 2 Сол. 2:12

19 Но това е осъждането, че светлината дойде на света¹, но хората обикнаха тъмнината повече от светлината, понеже делата им бяха зли.

(1) гл. 1:9

20 Понеже всеки, който върши зло, мрази светлината и не отива към светлината, за да не би да се открият делата му;

(1) гл. 7:7; Еф. 5:13

21 а който постъпва според истината, отива към светлината, за да се явят делата му, понеже са извършени в Бога.

22 След това Иисус дойде с учениците Си в юдейската земя; и там остана с тях и кръщаваше¹.

(1) гл. 4:1,2

23 А Йоан също кръщаваше в Енон, близо до Салим, защото там имаше много вода; и отиваха и се кръщаваша¹.

(1) Мт. 3:6

24 Понеже Йоан още не беше хвърлен в тъмница¹.

(1) Мт. 14:3

25 Тогава възникна спор от страна на учениците на Йоан¹ с един юдеин относно очистването.

(1) гл. 1:35

26 И дойдоха при Йоан и му казаха: Равви, Онзи, който беше с теб отвъд

Йордан, за когото ти свидетелства¹, ето, Той кръщава и всички отиват при Него.

27 Йоан в отговор каза: Човек не може да приеме нищо, ако не му е дадено от небето¹.

28 Вие сами сте ми свидетели, че казах: Не аз съм Христос, но съм изпратен пред Него¹.

29 Младоженецът е, който има невястата, а приятелят на младоженеца, който стои и го слуша, се радва твърде много поради гласа на младоженеца. И така, тази моя радост се изпълни¹.

30 Той трябва да расте, а пък аз – да се смаявам.

31 Онзи, който идва от горе, е над всички; а който е от земята, е земен и земно говори¹. Онзи, който идва от небето, е над всички².

32 Каквото е видял и чул, за него свидетелства¹; но никой не приема свидетелството Му².

33 Който е приел Неговото свидетелство, е потвърдил с печата си, че Бог е истинен¹.

34 Защото Този, когото Бог е пратил, говори Божиите думи¹; защото Бог не дава Духа с мярка.

35 Отец люби Сина¹ и е предал всичко в Неговата ръка².

36 Който вярва в Сина, има вечен живот¹; но който не се покорява на Сина, няма да види живот, а Божият гняв остава върху него².

4 И така, когато Господ узна, че фарисеите чули, че Иисус придобивал и кръщавал повече ученици от Йоан¹ –

2 не че Сам Иисус кръщаваше, а учениците Му –

3 напусна Юдея и отиде пак в Галилея¹.

4 Но трябваше да мине през Самария.

5 И така, дойде в един самарийски град, наречен Сихар, близо до землището, което Яков даде на сина си Йосиф¹.

6 Там беше Якововият кладенец. И така, Иисус, изморен от пътуване, седеше така на кладенеца. Беше около шестият час*.

7 Дойде една самарянка да си извади вода. Иисус ѝ каза: Дай Ми да пия.

8 Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна.

9 Тогава самарянката Му каза: Как Ти, който си юдеин, искаш вода от мен, която съм самарянка? Защото юдеите не общуват със самаряните¹.

10 Иисус в отговор ѝ каза: Ако знаеше Божия дар¹ и кой е Онзи, който ти казва: Дай Ми да пия; ти би поискала от Него и Той би ти дал жива вода².

11 Жената Му каза: Господине, нямаш почерпало, а и кладенецът е дълбок; тогава откъде имаш живата вода?

12 Нима Ти си по-голям от баща ни Яков¹, който ни е дал кладенеца, и сам той е пил от него, както и синовете му, и добитъкът му?

13 Иисус в отговор ѝ каза: Всеки, който пие от тази вода, пак ще ожадне;

14 а който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне до века¹; а водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот².

15 Жената Му каза: Господине, дай ми тази вода, за да не ожаднявам и да не извървявам толкова път дотук, за да изваждам¹.

16 Иисус ѝ каза: Иди, повикай мъжа си и ела тук.

17 В отговор жената Му каза: Нямам мъж. Иисус ѝ каза: Добре каза, че нямам мъж;

18 защото петима мъже си имала и

този, който сега имаш, не ти е мъж. Това ти право каза.

19 Жената Му каза: Господине, виждам, че Ти си пророк¹. (1) гл. 9:17; Лк. 7:16

20 Нашите бащи върху този хълм са се покланяли; а вие казвате, че в Ерусалим е мястото, където трябва да се покланяме¹. (1) Вжж. 12:5; 3 Царе 9:3; Пс. 122:3,4

21 Исус ѝ каза: Жено, вярвай Ми, че иде час, когато нито върху този хълм, нито в Ерусалим ще се покланят на Отца.

22 Вие се покланяте на онова, което не знаете¹; ние се покланяме на онова, което знаем²; защото спасението е от юдеите³. (1) 4 Царе 17:41; (2) Пс. 76:1; (3) Римл. 9:5

23 Но идва часът, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с дух и истина¹; защото такава иска Отец да бъдат поклонниците Му. (1) Фил. 3:3

24 Бог е дух; и онези, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се покланят¹. (1) Евр. 10:22

25 Жената Му каза: Зная, че ще дойде Месия, който се нарича Христос¹; Той, когато дойде, ще ни изяви всичко. (1) гл. 1:41

26 Исус ѝ каза: Аз съм, който разговарям с теб¹. (1) гл. 9:37

27 В това време дойдоха учениците Му и се учудиха, че разговаря с жена; но никой не каза: Какво търсиш?, или: Защо разговаряш с нея?

28 Тогава жената остави стомната си, отиде в града и каза на хората:

29 Елате да видите един Човек, който ми каза всичко, което съм направила¹. Да не би Той да е Христос? (1) ст. 39

30 Тогава те излязоха от града и отиваха към Него.

31 Междувременно учениците молеха Исус, като казваха: Равви, жя.

32 Но Той им каза: Аз имам да ям храна, за която вие не знаете.

33 Затова учениците говореха помежду си: Да не би някой да Му е донесъл за ядене?

34 Исус им каза: Моята храна е да

върша волята на Онзи, който Ме е пратил¹, и да извърша Неговото дело².

(1) гл. 5:30; 6:38; 7:18; 8:29; 9:4; Пс. 40:8; Мт. 26:39; Евр. 10:7,9; (2) гл. 17:4; Мт. 4:4

35 Не казвате ли: Още четири месеца, и жетвата ще дойде? Ето, казвам ви, повдигнете очите си и вижте, че нивите са вече бели за жетва.

36 Който жъне, получава заплата и събира плод за вечен живот, за да се радват заедно и който сее, и който жъне¹. (1) 1 Кор. 3:8,14

37 Защото в това отношение истинна е поговорката, че един сее, а друг жъне.

38 Аз ви пратих да жънете това, за което не сте се трудили; други се трудиа, а вие влязохте в техния труд.

39 И много самаряни от този град повярваха в Него¹ поради думата на жената, която свидетелстваше: Той ми каза всичко, което съм направила².

(1) гл. 7:31; 8:30; 10:42; 11:45; 12:11; (2) ст. 29

40 И така, когато дойдоха самаряните при Него, Го помолиха да остане при тях¹; и преседя там два дни. (1) Акт. 24:29; Деян. 10:48

41 И още мнозина повярваха¹ заради Неговото слово; (1) ст. 39

42 а на жената казаха: Ние вече вярваме не заради това, което ти каза, а защото сами чухме и знаем, че Той е наистина (Христос), Спасителят на света¹. (1) гл. 6:69; 17:8; 1 Йн. 4:14 ст. 43-54; ср. Мт. 8:5-13; Лк. 7:1-10

43 След два дни Той излезе оттам и отиде в Галилея¹; (1) ст. 3

44 защото Исус Сам беше свидетелствал, че пророк няма почит в родното си място¹. (1) Мт. 13:57

45 И така, когато дойде в Галилея, галилеяните Го приеха, след като бяха видели всичко, което извърши в Ерусалим на празника¹; защото и те бяха отишли на празника². (1) гл. 2:23; (2) Вжж. 16:16

46 И така, Исус пак дойде в Кана Галилейска, където беше превърнал водата на вино¹. И имаше един царски чиновник, чийто син беше болен в Капернаум. (1) гл. 2:9

47 Той, като чу, че Исус дошъл от Юдея в Галилея, отиде при Него и Го помоли да слезе и да изцели сина му, защото беше на умирање¹. (1) Мк. 5:23

48 Тогава Исус му каза: Ако не видиш знамения и чудеса, никак няма да повярвате¹. (1) гл. 2:18; 1 Кор. 1:22

49 Царският чиновник Му каза: Господине, слез, докато детето ми не е умряло.

50 Исус му каза: Иди си, синът ти е жив. Човекът повярва думата, която му каза Исус, и си отиде¹. (1) Мк. 7:30

51 И когато той вече слизаше, слугите му го срещнаха и му казаха: Синът ти е жив.

52 А той ги попита в кой час му е станало по-леко. Те му казаха: Вчера в седмия час треската го остави.

53 И така бащата разбра, че беше в същия час, когато Исус му каза: Синът ти е жив¹. И повярва той и целият му дом². (1) Пс. 107:20; (2) Деян. 11:14

54 Това е второто знамение, което извърши Исус, когато дойде от Юдея в Галилея¹. (1) гл. 2:11

5 След това имаше юдейски празник¹ и Исус се изкачи в Ерусалим. (1) гл. 6:4; 7:2

2 А в Ерусалим, близо до Овчата порта, се намира къпаня, наречена на еврейски Витесда, която има пет предверия.

3 В тях лежаха множество болни, слепи, куци и парализирани, (които чакаха да се раздвижи водата.

4 Защото от време на време ангел слизаше в къпанята и раздвижваше водата; а който пръв влизаше след раздвижането на водата, оздравяваше, от каквато и болест да страдеше.)

5 И там имаше един човек, болен от тридесет и осем години.

6 Исус, като го видя да лежи и узна, че от дълго време вече е така, му каза: Искаш ли да оздравееш?

7 Болният Му отговори: Господине, нямам човек¹ да ме спусне в къпаня-

та, когато се раздвижи водата, а докато аз отида, друг слиза преди мен. (1) Пс. 142:4

8 Исус му каза: Стани, вдигни постелката си и ходи¹. (1) Мт. 9:6

9 И начаса човекът оздравя, вдигна постелката си и започна да ходи¹. А този ден беше събота². (1) Лк. 5:25; (2) гл. 9:14

10 Затова юдеите казаха на изцеления: Събота е; не ти е позволено да носиш постелката си¹. (1) Ер. 17:21,22; Мт. 12:2; 23:4

11 Но той им каза: Онзи, който ме изцели, Той ми каза: Вдигни постелката си и ходи.

12 Попитаха го: Кой е Човекът, който ти каза: Вдигни постелката си и ходи?

13 А изцеленият не знаеше кой е; защото Исус се беше оттеглил заради множеството, което беше на онова място¹. (1) гл. 9:12

14 По-късно Исус го намери в храма и му каза: Ето, ти оздравя; не съгрешавай вече¹, за да не те сполети нещо по-лошо². (1) гл. 8:11; (2) Лк. 11:26

15 Човекът отиде и каза на юдеите, че Исус е, който го изцели.

16 Затова юдеите гонеха Исус (и търсеха случай да Го убият), защото вършеше тези неща в събота¹. (1) гл. 7:23; 9:16; Мт. 12:14; Лк. 13:14

17 А Исус им отговори: Моят Отец работи досега, и аз работя¹. (1) гл. 9:4

18 Затова юдеите искаха още повече да Го убият¹; защото не само отменяше съботата, а и наричаше Бога Свой Отец и така правеше Себе Си равен на Бога². (1) гл. 7:1; 8:37; 11:53; (2) гл. 10:30-33; 19:7; Мт. 26:63,64

19 Затова Исус им каза: Истина, истина ви казвам: Синът не може да върши от само Себе Си нищо, освен това, което вижда да върши Отец; защото това, което Той върши, същото върши и Синът¹. (1) ст. 30; гл. 8:28,36; 14:10

20 Защото Отец обича Сина¹ и Му показва всичко, което Сам върши; и ще Му показва по-големи дела и от тези, за да се чудите вие. (1) гл. 3:35

21 Защото, както Отец възкресява мъртвите и ги съживява¹, така и Синът съживява тези, които иска².

(1) Вжж. 32:39; 1 Царе 2:6; (2) 1 Кор. 15:45

22 Защото Отец не съди никого, а е предал целия съд на Сина¹,

(1) ст. 27; Мт. 25:31,32; Деян. 10:42; 2 Кор. 5:10

23 за да почитат всички Сина, както почитат Отца¹. Който не почита Сина, не почита Отца, който Го е пратил².

(1) Фил. 2:10,11; (2) гл. 8:49; 15:23; Ак. 10:16; 1 Йн. 2:23

24 Истина, истина ви казвам: който слуша Моето слово и вярва в Този, който Ме е пратил, има вечен живот и няма да дойде на съд, а е преминал от смърт в живот¹.

(1) гл. 3:5,16,18; 1 Йн. 3:14

25 Истина, истина ви казвам: идва часът и сега е, когато мъртвите ще чуят гласа на Божия Син и които го чуят, ще живеят¹.

(1) 1 Петр. 4:6

26 Защото, както Отец има живот в Себе Си, също така е дал и на Сина да има живот в Себе Си¹;

(1) гл. 1:4; 10:18; 11:25; 14:6

27 и Му е дал власт да извършва съд, защото е Човешкият Син¹.

(1) ст. 22; Дан. 7:13; Римл. 2:16

28 Не се чудете на това; защото иде часът, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му

29 и ще излязат: онези, които са вършили добро, ще възкръснат за живот¹; а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане².

(1) Римл. 2:7; 1 Сол. 4:16; Откр. 20:6; (2) Мт. 25:46; Деян. 24:15; Римл. 2:8; Откр. 20:12

30 Аз не мога да върша нищо от Себе Си¹; както чувам, така и съдя; и съдът Ми е справедлив², защото не търся Своята воля, а волята на Отца, който Ме е пратил³.

(1) ст. 19; (2) гл. 8:16; 2 Тим. 4:8; (3) гл. 4:34

31 Ако Аз свидетелствам за Себе Си, свидетелството Ми не е истинно¹.

(1) гл. 8:13

32 Друг е, който свидетелства за Мен¹; и Аз зная, че свидетелството, което Той дава за Мен, е истинно².

(1) ст. 37; гл. 8:18; 1 Йн. 5:9; (2) гл. 7:28; 8:26

33 Вие пратихте до Йоан и той засвидетелства за истината¹.

(1) гл. 1:8,19-34

34 Но Аз не приемам свидетелство от

човек¹; а казвам това, за да се спасите вие.

(1) ст. 41

35 Той беше светилото, което гореше и светеше; и вие пожелахте за малко време да се радвате в неговата светлина.

36 Но Аз имам свидетелство по-голямо от това на Йоан¹; защото делата, които Отец Ми е дал да извърша, самите дела, които върша, свидетелстват за Мен, че Отец Ме е пратил².

(1) ст. 32; (2) гл. 3:2; 10:25; 11:42; 14:10,11; 15:24; Мт. 11:5; Ак. 4:18; Деян. 2:22

37 И Отец, който Ме е пратил, Той свидетелства за Мен¹. Вие нито сте чули гласа Му някога, нито образа Му сте видели².

(1) ст. 32; Мт. 3:17; (2) гл. 1:18

38 И нямате Неговото слово постоянно в себе си, защото не вярвате на Този, когото Той е пратил¹.

(1) гл. 8:45; 10:26

39 Вие изследвате Писанията, защото мислите, че в тях имате вечен живот¹; и те са, които свидетелстват за Мен²;

(1) Евек. 20:11; 2 Тим. 3:15; (2) ст. 46; гл. 1:45; Евр. 10:7

40 а не искате да дойдете при Мен, за да имате живот¹.

(1) Мт. 23:37

41 От хора слава не приемам¹;

(1) ст. 34; 1 Сол. 2:6

42 но ви зная, че вие нямате в себе си Божията любов.

43 Аз дойдох в Името на Своя Отец¹ и не Ме приемате; но ако дойде друг в свое име, него ще приемете².

(1) гл. 7:28; 8:42; (2) Мт. 24:5

44 Как можете да повярвате вие, които приемате слава един от друг¹, а не търсите славата, която е от единия Бог²?

(1) Мт. 6:2; 23:5-7; (2) гл. 7:18; 12:43

45 Не мислете, че Аз ще ви обвиня пред Отца; има един, който ви обвинява – Мойсей, на когото вие се надявате¹.

(1) Вжж. 31:26,27

46 Защото, ако вярвахте на Мойсей, щяхте да повярвате и на Мен; понеже той за Мен писа¹.

(1) ст. 39; Бит. 3:15; Пс. 40:7; Деян. 3:22

47 Но ако не вярвате на неговите писания, как ще повярвате на Моите Ауми¹?

(1) Ак. 16:31

ст. 1-15; Мт. 14:13-21; Мк. 6:30-44; Лк. 9:10-17;
ср. Мт. 15:32-39; Мк. 8:1-9

6 След това Исус премина на отвъдната страна на Галилейското, тоест Тивериадското езеро.

2 А едно голямо множество Го следваше; защото гледаха знаменията, които вършеше над болните¹. (1) гл. 2:23

3 И Исус се изкачи на хълма и седеше там с учениците Си¹. (1) Мт. 5:1

4 А наближаваше Пасхата¹, юдейският празник². (1) гл. 2:13; (2) гл. 5:1

5 Исус, като повдигна очи и видя, че към Него идва голямо множество, каза на Филип: Откъде да купим хляб, за да ядат тези?

6 А това каза, за да го изпита; защото Той самият знаеше какво щеше да направи.

7 Филип Му отговори: За двеста динария хляб няма да им стигне, за да вземе всеки по малко.

8 Един от учениците Му, Андрей, брат на Симон Петър, Му каза:

9 Тук има едно момченце, у което се намират пет ечемични хляба и две риби; но какво са те за толкова хора?

10 Исус каза: Накарайте хората да насядат. А на това място имаше много трева. И така, насядаха около пет хиляди мъже на брой.

11 Исус взе хлябовете и като благодарил¹, ги раздаде на учениците, а учениците – на седналите; също така и от рибите², колкото искаха.

(1) ст. 23; (2) гл. 21:13

12 И като се наситиха, каза на учениците Си: Съберете останалите къшеи, за да не се изгуби нищо.

13 И така, от петте ечемични хляба събраха и напълниха дванадесет коша с къшеи, останали от тези, които бяха яли.

14 Тогава хората, като видяха знаменieto, което Исус извърши, казаха: Наистина Този е Пророкът, който щеше да дойде на света¹. (1) гл. 1:21

15 А Исус, като разбра, че ще дойдат да Го вземат насила, за да Го на-

правят цар¹, пак се оттегли сам на хълма². (1) гл. 18:36; (2) Мт. 14:23

ст. 16-21; Мт. 14:22-33; Мк. 6:45-52

16 А когато се свечери, учениците Му слязоха при езерото

17 и влязоха в лодки, и потеглиха към другата страна на езерото, към Капернаум. И вече се беше стъмнило, а Исус не беше дошъл при тях.

18 И езерото се вълнуваше, защото духаше силен вятър¹. (1) Мк. 4:37

19 И когато бяха гребали около двадесет и пет или тридесет стадия*, видяха Исус да ходи по езерото и да се приближава към лодката; и се уплашиха. *5-6 километра

20 Но Той им каза: Аз съм¹; не се бойте! (1) гл. 18:5

21 Тогава те с желание Го взеха в лодката и веднага лодката се намери при сушата, към която отиваха¹. (1) Пс. 107:30

22 На другия ден, когато множеството, което стоеше отвъд езерото, видя, че там няма друга лодка, освен тази, в която бяха влезли учениците Му, и че Исус не беше влязъл в лодката с учениците Си, а учениците Му бяха тръгнали сами,

23 обаче други лодки бяха дошли от Тивериада близо до мястото, където бяха яли хляба, след като Господ беше благодарил¹; (1) ст. 11

24 и така, когато множеството видя, че Исус Го няма там, нито учениците Му, те сами влязоха в лодките и отидоха в Капернаум, като търсеха Исус¹. (1) гл. 11:56

25 И като Го намериха от другата страна на езерото, Му казаха: Равви, кога си дошъл тук?

26 В отговор Исус им каза: Истина, истина ви казвам: търсите Ме не защото видяхте знамения, а защото ядохте от хлябовете и се наситихте.

27 Работете не за храна, която се разваля, а за храна, която трае за вечен живот¹, която Човешкият Син ще ви даде²; защото Бог Отец Него е потвърдил с печата Си. (1) ст. 33; гл. 4:14; (2) Лк. 10:39,42

28 Затова те Му казаха: Какво да правим¹, за да вършим Божиите дела?

(1) Мт. 19:16; Деян. 2:37

29 Исус в отговор им каза: Това е Божието дело – да повярвате в Този, когото Той е пратил¹.

(1) 1 Йн. 3:23; Римл. 2:7; 1 Сол. 1:3

30 Тогава Му казаха: А Ти какво знание правиш¹, за да видим и да Ти повярваме? Какво вършиш?

(1) гл. 2:18

31 Бащите ни са яли манна в пустинята¹, както е писано: „Хляб от небето им даде да ядат“².

(1) Вжж. 8:3;

(2) Изх. 16:4,15; Неем. 9:15; Пс. 78:24,25; Откр. 2:17

32 На това Исус им каза: Истина, истина ви казвам: не Мойсей ви даде хляба от небето, а Моят Отец ви дава истинския хляб от небето.

33 Защото Божият хляб е този, който слиза от небето и дава живот на света¹.

(1) ст. 27,51,58; гл. 10:10

34 А те Му казаха: Господи, давай ни винаги този хляб¹.

(1) гл. 4:15

35 Исус им каза: Аз съм хлябът на живота¹; който дойде при Мен, никога няма да огаднее и който вярва в Мен, никога няма да ожаднее².

(1) ст. 48; (2) гл. 4:14; Мт. 5:6; Откр. 7:16

36 Но казах ви, че вие Ме видяхте, и пак не вярвате.

37 Всичко, което Ми дава Отец¹, ще дойде при Мен, и който дойде при Мен, никак няма да го изпъдя;

(1) гл. 10:29; 17:6

38 защото слязох от небето¹ не Моята воля да върша, а волята на Този, който Ме е пратил².

(1) гл. 3:13; (2) гл. 4:34

39 Това е волята на Моя Отец, който Ме е пратил: от всичко, което Ми е дал, да не изгубя нищо¹, а да го възкреса в последния ден².

(1) гл. 10:28; 17:12; 18:9; (2) гл. 11:24; 12:48

40 И това е волята на Този, който Ме е пратил: всеки, който види Сина и повярва в Него, да има вечен живот¹, и Аз ще го възкреса в последния ден².

(1) гл. 3:14-16; (2) ст. 39

41 Тогава юдеите зароптаха против Него¹, защото каза: Аз съм хлябът, който е слязъл от небето.

(1) ст. 61

42 И казаха: Не е ли Този Исус, синът на Йосиф¹, чиито баща и майка ние познаваме²? Как тогава Той каза: Аз съм слязъл от небето?

(1) гл. 1:45; Ак. 4:22; (2) гл. 7:27; 8:14; 9:29; Мт. 13:55

43 Исус в отговор им каза: Не роптайте помежду си.

44 Никой не може да дойде при Мен, ако не го привлече Отец¹, който Ме е пратил, и Аз ще го възкреса в последния ден².

(1) ст. 65; (2) ст. 39

45 Писано е в пророците: „Всички ще бъдат научени от Бога“¹. Всеки, който е чул от Отца и се е научил, идва при Мен.

(1) Ис. 54:13; 1 Сол. 4:9

46 Не че някой е видял Отца, освен Онзи, който е от Бога; Той е видял Отца¹.

(1) гл. 1:18

47 Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, има вечен живот¹.

(1) гл. 3:14-16

48 Аз съм хлябът на живота.

49 Бащите ви ядоха манна в пустинята¹ и измряха².

(1) Вжж. 8:3; (2) 1 Кор. 10:3,5

50 Това е хлябът, който слиза от небето, за да яде човек от него и да не умре¹.

(1) гл. 11:26

51 Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето¹. Ако яде някой от този хляб, ще живее до века²; и хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът, (която Аз ще дам) за живота на света.

(1) ст. 33; (2) гл. 4:14

52 Тогава юдеите започнаха да се карат помежду си, като казаха: Как може Този да ни даде да ядем плътта Му?

53 Затова Исус им каза: Истина, истина ви казвам: ако не ядете плътта на Човешкия Син и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си¹.

(1) 1 Йн. 5:12

54 Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има вечен живот; и Аз ще го възкреса в последния ден¹.

(1) ст. 39

55 Защото Моята плът е истинска храна и Моята кръв е истинско питие.

56 Който се храни с Моята плът и пие Моята кръв, стои в Мен и Аз – в него¹.

(1) гл. 15:4; 17:26; 1 Йн. 3:24

57 Както живеят Отец Ме е пратил и Аз живея чрез Отца, така и онзи, който се храни с Мен, ще живее чрез Мен.

58 Това е хлябът, който слезе от небото¹; а не както бащите ви ядоха мана и измряха. Онзи, който се храни с този хляб, ще живее до века¹. (1) ст. 51

59 Това Исус каза в синагогата, като поучаваше в Капернаум.

60 Тогава мнозина от учениците Му, като чуха *това*, казаха: Тежко е това слово; кой може да го слуша?

61 Но Исус, като знаеше в Себе Си, че учениците Му за това роптаят¹, им каза: Това ли ви препъва? (1) ст. 41

62 Тогава *какво ще кажете*, ако видите Човешкия Син да възлиза там, където е бил преди¹? (1) гл. 3:13; 20:17; Лк. 24:51

63 Духът е, който дава живот¹; плътта нищо не ползва². Думите, които ви говоря, са дух и живот.

(1) 2 Кор. 3:6; (2) Римл. 2:28,29

64 Но има някои от вас, които не вярват. Защото Исус отначало знаеше кои са невярващите¹ и кой е този, който щеше да Го предаде².

(1) гл. 2:24,25; (2) гл. 13:11

65 И каза: Затова ви казах, че никой не може да дойде при Мен, ако не Му е дадено от Моя Отец¹.

(1) ст. 44

66 Поради това мнозина от учениците Му се върнаха назад и повече не ходеха с Него.

67 Тогава Исус каза на дванадесетте: Да не искате и вие да си отидете?

68 Симон Петър Му отговори: Господи, при кого да отидем? Ти имаш думи на вечен живот¹;

(1) Деян. 5:20

69 и ние повярвахме и познахме¹, че Ти си (Христос, Синът на живия Бог), Светият Божи².

(1) гл. 4:42; (2) Мт. 16:16; Мк. 1:24; Лк. 9:20

70 Исус им отговори: Не Аз ли избрах вас дванадесетте¹, и един от вас е дявол?

(1) гл. 13:18; 15:16; Лк. 6:13

71 А Той говореше за Юда Симонов Искаротски; защото той, един от дванадесетте, щеше да Го предаде¹.

(1) гл. 12:4; 13:26; 18:2; Мт. 26:21; Мк. 14:10

7 След това Исус ходеше из Галилея¹; защото не искаше да ходи из Юдея², понеже юдеите искаха да Го убият³.

(1) Мт. 15:29; (2) гл. 11:54; (3) ст. 19,25,30; гл. 5:18

2 А наближаваше юдейският празник¹ Колиби².

(1) гл. 5:1; (2) Лев. 23:34; Втзк. 16:13

3 Затова Неговите братя¹ Му казаха: Замини оттук и иди в Юдея, така че и Твоите ученици да видят делата, които вършиш;

(1) гл. 2:12

4 защото никой, *който* сам иска да бъде известен, не върши нещо скришно. Щом вършиш тези дела, покажи Себе Си на света.

5 Защото и братята Му не вярваха в Него¹.

(1) Пс. 69:8; Мк. 3:21

6 А Исус им каза: Моето време още не е дошло¹, а вашето време винаги е готово.

(1) гл. 2:4

7 Вас светът не може да мрази, а Мен мрази¹, защото Аз свидетелствам за него, че делата му са зли².

(1) гл. 15:18; (2) гл. 3:19,20

8 Изкачете се вие на празника; Аз няма да се изкача на този празник, защото времето Ми още не се изпълнило¹.

(1) ст. 30; гл. 8:20

9 И като им каза това, си остана в Галилея.

10 А когато братята Му се бяха изкачили на празника, тогава и Той се изкачи, не явно, а някак си тайно.

11 А юдеите Го търсеха на празника и казваха: Къде е Онзи?¹

(1) гл. 11:56

12 И имаше за Него голяма глъчка сред множествата. Едни казваха: Добър *Човек* е. Други казваха: Не е, а заблуждава народа¹.

(1) ст. 43,47; гл. 9:16; 10:19; Мт. 27:63; Лк. 12:51

13 Обаче никой не говореше за Него открито поради страха от юдеите¹.

(1) гл. 9:22; 12:42; 19:38; 20:19

14 Но вече по средата на празника Исус се изкачи в храма и започна да поучава¹.

(1) гл. 8:2; 18:20; Мт. 26:55

15 Затова юдеите се чудеха и казваха: Как този *Човек* знае *свещените Писания*, като не се е учил?¹

(1) Мт. 13:54,55; Мк. 6:2; Лк. 2:47

16 Исус в отговор им каза: Моето учение не е Мое, а на Онзи, който Ме е пратил¹.

(1) гл. 3:34; 12:44

17 Ако иска някой да върши Неговата воля, ще познае дали учението е от Бога, или аз от Себе Си говоря.

18 Който говори от себе си, търси своята си слава¹; а който търси славата на Онзи, който Го е пратил², Той е истинен и в Него няма неправда³.

(1) гл. 5:41,44; (2) гл. 4:34; 8:50;
(3) гл. 8:46; 18:38; 19:4,6; 1 Ин. 3:5

19 Не ви ли даде Мойсей закона¹? Но никой от вас не изпълнява закона². Защо искате да Ме убие³?

(1) гл. 1:17; (2) Римл. 2:23; (3) ст. 1

20 Народът отговори: Имаш демон¹. Кой иска да Те убие²?

(1) гл. 8:48,52; 10:20; Мт. 9:34; Лк. 7:33; (2) гл. 5:18

21 Исус в отговор им каза: Едно дело извърших, а вие всички се чудите.

22 Мойсей ви даде обрязването¹ – не че то е от Мойсей, а от бащите² – и вие в съботен ден обрязвате човека.

(1) Лев. 12:3; (2) Бп. 17:10; Римл. 4:11

23 Ако човек приема обрязване в събота¹, за да не бъде нарушен Мойсеевият закон, на Мен ли се гневите за това, че изцяло оздравих човек в събота²?

(1) Мт. 12:5; (2) гл. 5:9,16

24 Не съдете по вида, а съдете справедливо¹.

(1) Втж. 1:16

25 Тогава някои от ерусалимляните казаха: Не е ли Този, когото търсят да убият¹?

(1) ст. 1

26 Ето, Той явно говори и нищо не Му казват. Да не би първенците наистина да са познали, че Този е Христос¹?

(1) ст. 48

27 Обаче Този знаем откъде е¹, а когато дойде Христос, никой няма да знае откъде е.

(1) гл. 6:42

28 Тогава Исус, като поучаваше в храма, извика и каза: И Мен познавате, и откъде съм знаете¹; и аз от само Себе Си не съм дошъл², а истинен е Този, който Ме е пратил³, когото вие не познавате⁴.

(1) гл. 6:42; (2) гл. 5:43; (3) гл. 5:32; (4) гл. 8:19

29 А аз Го познавам¹, защото съм от

Него, и Той Ме е пратил².

(1) гл. 8:55; 10:15; 17:25; Мт. 11:27; (2) 1 Ин. 4:9,10

30 И тогава искаха да Го хванат¹, но никой не сложи ръка на Него, защото часът Му още не беше дошъл².

(1) ст. 44; гл. 5:18; 10:39; (2) ст. 8; гл. 12:27; 13:1; 17:1

31 И мнозина от народа повярваха в Него¹ и казаха: Когато дойде Христос, нима ще извърши повече знамения от тези, които Този е извършил²?

(1) гл. 4:39; (2) гл. 2:23; 3:2; Лк. 24:19

32 Фарисеите чуха, че множеството шушукало така за Него, и главните свещеници и фарисеите пратиха служители да Го хванат¹.

(1) ст. 45

33 А Исус им каза: Още малко време съм с вас¹ и ще отида при Онзи, който Ме е пратил².

(1) гл. 12:35; (2) гл. 14:12; 16:5,16

34 Ще Ме търсите и няма да Ме намерите; и там, където съм аз, вие не можете да дойдете¹.

(1) гл. 8:21; 13:33,36

35 На това юдеите казаха помежду си: Къде мисли да отиде Този, така че да не можем да Го намерим? Да не мисли да отиде при *югеите*, разпръснати между гърците¹ и да поучава гърците?

(1) Як. 1:1

36 Какво *значи* тази дума, която каза: Ще Ме търсите и няма да Ме намерите; и там, където съм аз, вие не можете да дойдете?

37 А в последния ден, великия на празника¹, Исус застана и извика, като каза: Ако някой е жаден, нека дойде при Мен и да пие².

(1) Лев. 23:36; Чис. 29:35; (2) гл. 4:10; Ис. 55:1; Откр. 22:17

38 Ако някой върва в Мен, както казва Писанието, реки от жива вода ще потекат от утробата му¹.

(1) гл. 4:14; Ис. 58:11

39 А това каза за Духа, който върващите в Него щяха да приемат¹; защото (Светият) Дух още не беше *гаден*, понеже Исус още не се беше прославил².

(1) гл. 14:16,26; 15:26; Лк. 24:49; (2) гл. 16:7; Деян. 2:33

40 Затова *някои* от множеството, като чуха тези думи, казаха: Наистина Този е Пророкът¹.

(1) гл. 1:21; Мт. 21:11

41 Други казаха: Този е Христос. Но

някои казваха: Нима от Галилея ще дойде Христос?¹

(1) ст. 52

42 Не е ли казано в Писанието, че Христос ще дойде от потомството на Давид¹ и от градчето Витлеем, където е бил Давид?²

(1) Пс. 132:11; Мт. 1:1; Деян. 13:23; (2) 1 Царе 17:12; Мих. 5:2; Мт. 2:5,6; 22:42

43 И така възникна разцепление между народа за Него¹.

(1) ст. 12

44 А някои от тях искаха да Го хванат, но никой не сложи ръце на Него¹.

(1) ст. 30

45 Тогава служителите дойдоха при главните свещеници и фарисеите, които им казаха: Защо не Го доведохте?¹

(1) ст. 32

46 Служителите отговориха: Никога човек не е говорил така (като този Човек)¹.

(1) Мт. 7:28,29

47 А фарисеите им отговориха: И вие ли сте заблудени?¹

(1) ст. 12

48 Някой от първенците или от фарисеите повярвал ли е в Него?¹

(1) ст. 26; 1 Кор. 1:22

49 Но това простолудие, което не знае закона, е проклето!

50 Никодим, който беше ходил при Него през нощта и който беше един от тях¹, им каза:

(1) гл. 3:1,2

51 Нашият закон осъжда ли човека, ако първо не го изслуша и не разбере какво върши?¹

(1) Вжк. 1:16,17; Деян. 25:16

52 Те в отговор му казаха: Да не си и ти от Галилея? Изследвай и виж, че няма пророк, който да се е издигнал от Галилея.

53 И всеки отиде у дома си.

8 А Иисус отиде на Елеонския хълм¹.

(1) гл. 18:2; Лк. 21:37

2 И рано сутринта пак дойде в храма и целият народ дойде при Него, и Той седна и ги поучаваше¹.

(1) гл. 7:14; Лк. 21:38

3 А книжниците и фарисеите доведоха (при Него) една жена, хваната в прелюбодеяство, и като я поставиха по средата, Му казаха:

4 Учителю, тази жена беше хваната в самото прелюбодеяние.

5 А Мойсей ни е заповядал в закона

да убиваме такива с камъни¹. А Ти какво казваш?

(1) Лев. 20:10; Вжк. 22:22

6 И това казаха, за да Го изпитат¹, та да имат за какво да Го обвиняват². А Иисус се наведе надолу и пишеше с пръст на земята.

(1) Мт. 16:1; Лк. 10:25; (2) Мт. 12:10; Мк. 3:2; Лк. 20:20

7 Но като продължаваха да Го питат, Той се изправи и им каза: Който от вас е безгрешен, нека пръв хвърли камък върху нея¹.

(1) Римл. 2:1

8 И пак се наведе надолу и пишеше с пръст на земята¹.

(1) Еп. 17:13

9 А те, като чуха това, се разотидоха един по един¹, като започнаха от старите; и Иисус остана сам и жената, която стоеше по средата.

(1) Мт. 22:22

10 И когато се изправи и не видя никого освен жената, Иисус ѝ каза: Жено, къде са тези, (които те обвиняваха)? Никой ли не те осъди?

11 И тя отговори: Никой, Господи. Иисус каза: И аз не те осъждам¹; иди си и отсега не съгрешавай вече².

(1) гл. 3:17; (2) гл. 5:14

12 Тогава Иисус пак им говори, като казваше: аз съм светлината на света¹; който Ме следва, няма да ходи в тъмнината, а ще има светлината на живота.

(1) гл. 1:4-9; 9:5; 12:35,46; Ис. 42:6; 49:6; 60:1; Мт. 5:14

13 Затова фарисеите Му казаха: Ти Сам свидетелстваш за Себе Си, Твоето свидетелство не е истинно¹!

(1) гл. 5:31

14 Иисус в отговор им каза: Ако и да свидетелствам за Себе Си, свидетелството Ми е истинно, защото зная откъде съм дошъл и накъде отивам¹; а вие не знаете откъде идвам или накъде отивам².

(1) гл. 13:1,3; 16:28; (2) гл. 7:27,28,35

15 Вие съдите по плът; аз не съдя никого¹.

(1) ст. 11

16 И дори и да съдя, Моят съд е истинен, защото не съм сам, а аз и Отец, който Ме е пратил¹.

(1) ст. 29; гл. 5:30; 16:32

17 А и във вашия закон е писано, че свидетелството на двама човека е истинно¹.

(1) Мт. 18:16

18 Аз съм, който свидетелствам за Себе Си, и Отец, който Ме е пратил, свидетелства за Мен¹.

(1) гл. 5:32

19 Тогава Му казаха: Къде е Твоят Отец? Иисус отговори: Не познавате нито Мен, нито Моя Отец¹; ако познавахте Мен, щяхте да познавате и Моя Отец².

(1) ст. 55; гл. 7:28;

(2) гл. 14:7; 15:21; 16:3; 17:25; Деян. 13:27

20 Тези думи Той изговори в сярковещницата, като поучаваше в храма; и никой не Го хвана, защото часът Му още не беше дошъл¹.

(1) гл. 7:8; Ак. 4:30; 22:53

21 И Иисус пак им каза: Аз си отивам и ще Ме търсите, но в греха си ще умрете. Където отивам Аз, вие не можете да дойдете¹.

(1) гл. 7:34

22 Затова юдеите казаха: Да не би да се самоубие, че казва: Там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете?

23 И им каза: Вие сте от долното; Аз съм от горното¹. Вие сте от този свят; а Аз не съм от този свят².

(1) гл. 3:31; (2) гл. 17:16

24 По тази причина ви казах, че ще умрете в греховете си, защото, ако не повярвате, че съм Аз, ще умрете в греховете си¹.

(1) гл. 16:9

25 Тогава те Му казаха: Кой си Ти? Иисус им каза: Преди всичко Аз съм именно това, което ви казвам.

26 Много нещо имам да говоря и да съдя за вас, но Този, който Ме е пратил, е истинен¹ и каквото съм чул от Него, това говоря на света².

(1) гл. 5:32; (2) ст. 38,40; гл. 3:32-34

27 Те не разбраха, че им говореше за Отца.

28 Тогава Иисус каза: Когато издигнете Човешкия Син¹, тогава ще познаете, че съм Аз и че от Себе Си нищо не върша, а каквото Ме е научил Моят Отец, това говоря².

(1) гл. 3:14; (2) гл. 5:19; Ис. 50:4,5

29 И Този, който Ме е пратил, е с Мен; не Ме е оставил сам¹, защото Аз винаги върша онова, което на Него Му е угодно².

(1) ст. 16; (2) гл. 4:34

30 Когато говореше това, мнозина повярваха в Него¹.

(1) гл. 4:39

31 Тогава Иисус каза на повярвалите в Него юдеи: Ако стоите в словото Ми, наистина сте Мои ученици¹.

(1) гл. 15:8

32 И ще познаете истината¹ и истината ще ви направи свободни².

(1) 2 Йн. 1; (2) Як. 1:25

33 Отговориха Му: Ние сме Авраамово потомство¹ и никога не сме били роби на никого²; как казваш Ти: Ще станете свободни?

(1) ст. 39; Мт. 3:9; (2) Втж. 5:6; Неем. 9:36; Ис. 26:13

34 Иисус им отговори: Истина, истина ви казвам: всеки, който върши грях, е роб на греха¹.

(1) 2 Петр. 2:19; Римл. 6:16,20

35 А робът не остава вечно в дома¹; синът остава вечно.

(1) Гал. 4:30

36 И така, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни¹.

(1) 1 Петр. 2:16; Римл. 6:18,22; 1 Кор. 7:22; 2 Кор. 3:17; Гал. 5:1,13

37 Зная, че сте Авраамово потомство, но пак искате да Ме убие¹, защото за Моето слово няма място във вас.

(1) гл. 5:18

38 Аз говоря това, което съм видял при Моя Отец¹; също и вие вършите това, което сте чули от вашия баща².

(1) ст. 26; гл. 5:19; (2) ст. 44

39 Те в отговор Му казаха: Авраам е нашият баща¹. Иисус им каза: Ако бяхте деца на Авраам, щяхте да вършите делата на Авраам².

(1) ст. 33; (2) Римл. 9:7

40 А сега искате да убие Мен, Човека, който ви казах истината, която чух от Бога¹. Това Авраам не е направил.

(1) ст. 26

41 Вие вършите делата на баща си. Те Му казаха: Ние не сме родени от блудство¹; имаме един Отец – Бога².

(1) Ис. 57:3; (2) Ис. 63:16; Римл. 2:17

42 Иисус им каза: Ако Бог беше вашият Отец, вие щяхте да Ме любите, защото Аз съм излязъл и дошъл от Бога; понеже Аз не съм дошъл от Себе Си, а Той Ме изпрати¹.

(1) гл. 5:43

43 Защо не разбирате Моето говорене? Защото не можете да слушате Моето слово¹.

(1) Ер. 6:10

44 Вие сте от баща дявола¹ и желаете

те да вършите похотите на баща си². Той беше от началото човекоубиец и не стоеше в истината, защото в него няма истина. Когато говори лъжа, от своето си говори, защото е лъжец и на лъжата баща³.

(1) ст. 38; Мт. 13:38; (2) 1 Йн. 3:8; (3) Бит. 3:4,13

45 А понеже аз говоря истината, вие не ми вярвате¹.

(1) гл. 3:12; 5:38

46 Кой от вас ме обвинява в грях?¹ Но ако говоря истина, защо не ми вярвате?

(1) гл. 7:18; Мт. 27:23; 1 Петр. 2:22; 2 Кор. 5:21; Евр. 4:15

47 Който е от Бога, той слуша Божиите думи; вие затова не слушате, защото не сте от Бога¹.

(1) гл. 10:27; 18:37; 1 Йн. 4:6; 1 Кор. 2:4,7

48 Юдеите в отговор му казаха: Не казваме ли ние право, че си самарянин и имаш демон?¹

(1) гл. 7:20

49 Исус отговори: Нямам демон; но аз почитам своя Отец, а вие ме позорите¹.

(1) гл. 5:23

50 Но аз не търся слава за себе си¹; има Един, който търси и съди².

(1) гл. 7:18; (2) гл. 3:17

51 Истина, истина ви казвам: ако някой опази моето слово, няма да види смърт до века.

52 Юдеите му казаха: Сега знаем, че имаш демон¹. Авраам умря, също и пророците²; а ти казваш: Ако някой опази моето слово, няма да вкуси смърт до века.

(1) гл. 7:20; (2) Зах. 1:5

53 Нима ти си по-голям от баща ни Авраам¹, който умря? И пророците умряха. Ти на какъв се правиш?¹

(1) гл. 4:12

54 Исус отговори: Ако аз сам славя себе си, славата ми е нищо; моят Отец е, който ме слави, за когото вие казвате, че е ваш Бог;

55 но вие не сте го познали¹, а аз го познавам и ако кажа, че не го познавам, ще бъда като вас лъжец; но аз го познавам² и пазя словото му.

(1) ст. 19; (2) гл. 7:29

56 Баща ви Авраам ликуваше, че ще види моя ден; и го видя и се зарадва¹.

(1) Евр. 11:13

57 Юдеите му казаха: Още нямаш и петдесет години, и си видял и Авраам?

58 Исус им каза: Истина, истина ви казвам: преди да е бил Авраам, аз съм¹.

(1) гл. 1:1,2; Мик. 5:2; Кол. 1:17

59 Тогава взеха камъни, за да хвърлят по него¹, но Исус се скри и излезе от храма, (минавайки сред тях и така си отиде)².

(1) гл. 10:31,39; 11:8; (2) гл. 12:36

9 И когато минаваше, видя един човек, който беше спял по рождение.

2 И учениците му го попитаха, като казаха: Равви, кой е съгрешил – този човек или родителите му, за да се роди спял?¹

(1) Изх. 20:5; Ас. 13:2

3 Исус отговори: Нито този човек, нито родителите му са съгрешили, а за да се изявят в него Божиите дела¹.

(1) гл. 11:4

4 Ние трябва да вършим делата на Този, който ме е пратил¹, докато е ден; иде нощ, когато никой не може да работи.

(1) гл. 4:34; 5:17,19

5 Докато съм в света, аз съм светлината на света¹.

(1) гл. 8:12; 11:9

6 Като каза това, плюна на земята, направи кал с плюнката и намаза с калта очите на слепия¹;

(1) Мт. 9:29; Мк. 7:33

7 и му каза: Иди, умий се в къпанята Силоам, което значи Пратен. И така, той отиде, умй се и дойде прогледнал¹.

(1) гл. 11:37; Мк. 8:25; 10:52

8 А съседите и онези, които го бяха виждали по-рано, че беше просяк, казваха: Не е ли този, който седеше и просеше?

9 Едни казваха: Той е; други казваха: Прилича на него. Той каза: аз съм.

10 Тогава му казаха: Как ти се отвориха очите?

11 Той отговори: Човекът, който се нарича Исус, направи кал, намаза очите ми и ми каза: Иди на Силоам и се умий. И така, отидох и като се умих, прогледнах.

12 Тогава му казаха: Къде е Той? Каза: Не зная¹.

(1) гл. 5:12,13

13 Заведоха някогашния слепец при фарисеите.

14 А беше събота¹, когато Исус направи калта и му отвори очите.

(1) гл. 5:9

15 И така, фарисеите също го попитаха пак как е прогледнал. И той им каза: Кал сложи на очите ми, умих се и гледам.

16 Затова някои от фарисеите казваха: Този Човек не е от Бога, защото не пази съботата¹. А други казваха: Как може грешен човек да върши такива знамения?² И възникна разцепление помежду им³.

(1) гл. 5:16; (2) ст. 31,33; (3) гл. 7:12

17 Казват пак на слепеца: Ти какво казваш за Него, като ти е отворил очите? И той каза: Пророк е¹.

(1) гл. 4:19

18 Но юдеите не вярваха, че той е бил спял и е прогледнал, докато не повикаха родителите на прогледналия

19 и ги попитаха, казвайки: Този ли е вашият син, за когото казвате, че се е родил спял? А сега как вижда?

20 Родителите в отговор казаха: Знаем, че този е нашият син и че се е родил спял;

21 а как сега вижда, не знаем или кой му е отворил очите, не знаем; него питайте, той е пълнолетен, сам нека говори за себе си.

22 Това казаха родителите му, защото се бояха от юдеите¹; понеже юдеите се бяха споразумели вече помежду си да отлъчат от синагогата² онзи, който би Го изповядал като Христос.

(1) гл. 7:13; (2) гл. 12:42; 16:2

23 Затова родителите му казаха: Той е пълнолетен, него питайте.

24 И така, повикаха втори път човека, който беше спял, и му казаха: Отдай слава на Бога¹; ние знаем, че този Човек е грешник.

(1) Исус. Нав. 7:19

25 А той отговори: Дали е грешник, не зная; едно зная – че бях спял, а сега виждам.

26 Затова му казаха: Какво ти направи? Как ти отвори очите?

27 Отговори им: Казах ви вече и не чухте; защо искате пак да чуете? Да не би и вие да искате да Му станете ученици?

28 Тогава те го изругаха и казаха: Ти си Негов ученик, а ние сме ученици на Мойсей¹.

(1) Мт. 23:2

29 Ние знаем, че на Мойсей Бог е говорил, а Този не знаем откъде е¹.

(1) гл. 6:42

30 Човекът в отговор им каза: Това е чудно, че вие не знаете откъде е¹, но Той ми отвори очите².

(1) Ис. 29:14; (2) Ис. 42:7

31 Знаем, че Бог не слуша грешници¹, а ако някой се бои от Бога и върши Божията воля, него слуша².

(1) Пс. 66:18;

Ис. 1:15; Як. 4:3; (2) Пс. 145:19; Пр. 15:29; 1 Петр. 3:12

32 А пък от началото на света не се е чуло някой да е отворил очите на сяпороден човек¹.

(1) Пс. 146:8

33 Ако този Човек не беше от Бога, нямаше да може нищо да направи¹.

(1) ст. 16; гл. 3:2

34 Те в отговор му казаха: Ти цял в грехове си роден, и нас ли учиш? И го изпъдиха навън.

35 Исус чу, че го изпъдили навън, и като го намери, каза: Ти вярваш ли в Божия Син¹?

(1) гл. 1:34; 3:18; 5:25; 6:69

36 Той в отговор каза: А кой е Той, Господине, за да вярвам в Него?

37 Исус му каза: И видял си Го, и който говори с теб, Той е¹.

(1) гл. 4:26

38 А той каза: Вярвам, Господи! И Му се поклоня².

(1) гл. 11:27; (2) Мт. 14:33

39 И Исус каза: За съд дойдох аз на този свят: за да виждат невидящите, а виждащите да ослепеят¹.

(1) Мт. 13:15; 23:16

40 Някои от фарисеите, които бяха с Него, чуха това и Му казаха: Да не сме и ние слепи¹?

(1) Откр. 3:17

41 Исус им каза: Ако бяхте слепи, нямаше да имате грях¹, но сега казвате, че виждате, и затова грехът ви остава.

(1) гл. 15:22,24

10 Истина, истина ви казвам: който не влиза в кошарата на овците през вратата, а прескача от другаде, той е крадец и разбойник¹.

(1) ст. 8; Ер. 23:1,2; Езек. 34:2,3

2 А който влиза през вратата, е овчар на овците.

3 На него вратарят отваря и овците слушат гласа му¹, и той вика своите овце по име² и ги извежда.

(1) ст. 16,27; (2) Ис. 43:1

4 И когато е изкарал всичките свои овце, върви пред тях и овците го следват, защото познават гласа му.

5 Но чужд човек няма да следват, а ще побягнат от него, защото не познават гласа на чуждите.

6 Тази притча им каза Иисус¹, но те не разбраха какво им говореше. (1) гл. 16:25

7 Тогава Иисус пак каза: Истина, истина ви казвам: аз съм вратата на овците.

8 Всички, които са идвали преди Мен, са крадци и разбойници¹; но овците не ги послушаха. (1) ст. 1

9 аз съм вратата¹: ако някой влезе през Мен, ще бъде спасен и ще влиза, и ще излиза, и ще намира паша.

(1) гл. 14:6

10 Крадецът влиза само за да открадне, да убие и да погуби. аз дойдох, за да имам живот¹ и да го имам изобилно.

(1) гл. 6:33

11 аз съм добрият пастир¹; добрият пастир дава живота си за овците².

(1) Пс. 23:1; Ис. 40:11; Езек. 34:11-16; 1 Петр. 2:25; 5:4; Евр. 13:20; (2) гл. 15:13; Мт. 20:28

12 Но който е наемник, а не овчар, и не е стопанин на овците, вижда, че идва вълкът, и като оставя овците, бяга, и вълкът ги разграбва и разпръсва¹;

(1) Езек. 34:2-6; Зах. 11:17

13 защото е наемник и не го е грижа за овците.

14 аз съм добрият пастир¹ и познавам Моите, и Моите познават Мен²,

(1) ст. 11; (2) ст. 27; 2 Тим. 2:19

15 както Отец познава Мен и аз познавам Отца¹; и аз давам живота си за овците².

(1) гл. 7:29; (2) ст. 11

16 И други овце имам, които не са от тази кошара¹, и тях трябва да доведе; и те ще чуят гласа Ми¹ и ще бъде едно стадо, с един пастир³.

(1) гл. 11:52; Римл. 9:24; (2) ст. 3; Деян. 28:28; (3) Еф. 2:14

17 Затова Ме любя Отец¹, защото аз давам живота си, за да го взема пак².

(1) гл. 3:35; (2) гл. 2:21

18 Никой не Ми го отнема, а аз от Себе си го давам¹. Имам право да го дам и имам право пак да го взема². Тази заповед получих от Своя Отец³.

(1) гл. 19:30; Евр. 9:14; (2) гл. 5:26; (3) гл. 14:31

19 Поради тези думи пак възникна разцепление между юдеите¹.

(1) гл. 7:12

20 Мнозина от тях казаха: Има демон¹ и е луд². Защо Го слушате?

(1) гл. 7:20; (2) Мк. 3:21

21 Други казаха: Тези думи не са на човек, обзет от демон. Може ли демон да отваря очи на слепи?

22 И настъпи в Ерусалим празникът Освещение на храма. Беше зима.

23 И Иисус ходеше в Соломоновата зала на храма¹.

(1) Деян. 3:11

24 Тогава юдеите Го наобиколиха и Му казаха: Докога ще ни държиш в напрежение? Ако Ти си Христос, кажи ни ясно¹.

(1) Мт. 11:3; 26:63

25 Иисус им отговори: Казах ви и не вярвате. Делага, които върша в Името на Своя Отец, те свидетелстват за Мен¹.

(1) ст. 37; гл. 5:36

26 Но вие не вярвате¹, защото не сте от Моите овце, както ви казах.

(1) гл. 5:38

27 Моите овце слушат гласа Ми¹ и аз ги познавам², и те Ме следват³.

(1) ст. 3; гл. 8:47; (2) ст. 14; (3) Откр. 14:4

28 И аз им давам вечен живот¹; и те никога няма да загинат² и никой няма да ги грабне от ръката Ми.

(1) гл. 3:15,16; 17:2; (2) гл. 6:39

29 Моят Отец, който Ми ги даде¹, е по-голям от всички*²; и никой не може да ги грабне от ръката на Отца³.

*или: всички; (1) гл. 6:37; (2) гл. 14:28; (3) 1 Петр. 1:5

30 аз и Отец сме едно¹.

(1) гл. 17:11

31 Тогава юдеите пак взеха камъни, за да Го убият¹.

(1) гл. 8:59

32 Иисус им отговори: Много добри

дела ви показах от Моя Отец¹; за кое от тези дела искате да Ме убие с камъни?

33 Юдеите Му отговориха: Не за добро дело Те замеряме с камъни, а за богохулство¹ и защото Ти, бидейки Човек², правиш Себе Си Бог³.

34 Исус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: „Аз казах: Богове сте вие“¹?

35 Ако Той нарече „богове“ онези, към които дойде Божието слово – а Писанието не може да се отмени¹ –

36 то на Този ли, когото Бог освети¹ и прати на света², вие казвате: Богохулстваш; защото казах: Аз съм Божи Син³?

37 Ако не върша делата на Своя Отец, не Ми вярвайте¹;

38 но ако ги върша, макар и да не вярвате на Мен, вярвайте на делата, за да разберете и повярвате, че Отец е в Мен¹ и Аз в Него².

39 Тогава пак искаха да Го хванат, но Той избяга от ръката им¹.

40 И отиде отвъд Йордан, на мястото, където Йоан по-преди кръщаваше¹, и остана там².

41 И мнозина дойдоха при Него и казаха: Йоан не извърши никакво знамение, но всичко, което Йоан каза за този Човек, беше истинно.

42 И там мнозина повярваха в Него¹.

11 Един човек на име Лазар, от Витания, от селото на Мария и на сестра ѝ Марта¹, беше болен.

2 А Мария, чийто брат Лазар беше болен, беше онази, която помаза Господа с миро и избърса краката Му с косата си¹.

3 И така, сестрите пратиха до Него да Му кажат: Господи, ето, този, когото обичаш, е болен¹.

4 А Исус, като чу, каза: Тази болест

не е смъртоносна, а е за Божията слава – за да се прослави Божият Син чрез нея¹.

5 А Исус любеше Марта и сестра ѝ, и Лазар.

6 И когато чу, че бил болен, престоя два дни на мястото, където се намираще.

7 След това каза на учениците: Да отидем пак в Юдея.

8 Учениците Му казаха: Равви, сега юдеите искаха да Те убият с камъни¹, и пак ли там отиваш?

9 Исус отговори: Нами денят има дванадесет часа? Ако някой ходи денем, не се препъва, защото вижда светлината на този свят¹.

10 Но ако някой ходи нощем, се препъва, защото светлината не е в него¹.

11 Това изговори и след това им каза: Нашият приятел Лазар е заспал¹, но аз отивам да го събудя.

12 Тогава учениците Му казаха: Господи, ако е заспал, ще оздравее.

13 Но Исус беше говорил за смъртта му, а те мислеха, че говори за почиване в сън.

14 Тогава Исус им каза ясно: Лазар умря¹.

15 Но заради вас се радвам, че не бях там, за да повярвате¹. Но нека да отидем при него.

16 Тогава Тома, наречен Близнак¹, каза на другарите си, учениците: Да отидем и ние, за да умрем с него².

17 И така, като дойде Исус, намери, че той беше вече от четири дни в гроба¹.

18 А Витания беше близо до Ерусалим – на около петнадесет стадия;

19 и много от юдеите бяха при Марта и Мария, за да ги утешават за брат им¹.

20 А Марта, като чу, че идел Исус, отиде да Го посрещне; а Мария седеше въщи.

21 Тогава Марта каза на Исус: Господи, ако Ти беше тук, нямаше да умре брат ми¹. (1) ст. 32

22 Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, Бог ще Ти даде¹. (1) ст. 41

23 Исус ѝ каза: Брат ти ще възкръсне.

24 Марта Му каза: Зная, че ще възкръсне във възкресението на последния ден¹. (1) гл. 6:39,40,44,54

25 Исус ѝ каза: Аз съм възкресението и животът¹; който вярва в Мен, ако и да умре, ще живее; (1) гл. 5:26

26 и никой, който е жив и вярва в Мен, няма да умре до века¹. Вярваш ли ти това? (1) гл. 3:15,16; 6:50

27 Тя Му каза: Да, Господи, аз вярвам¹, че Ти си Христос, Божият Син², който има да дойде на света. (1) гл. 9:38; (2) гл. 1:49

28 И като каза това, тя отиде и тайно повика сестра си Мария, като каза: Учителят е тук и те вика¹. (1) Мк. 10:49

29 И тя, щом чу това, стана бързо и отиде при Него.

30 Исус още не беше дошъл в града, а беше на мястото, където Го посрещна Марта.

31 А юдеите, които бяха с нея вкъщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, я последваха, като мислеха, че отива на гроба да плаче там.

32 И така, Мария, като дойде там, където беше Исус, и Го видя, падна пред краката Му и Му каза: Господи, да беше Ти тук, нямаше да умре брат ми¹. (1) ст. 21

33 Исус, като я видя, че плаче, и че юдеите, които дойдоха с нея, плачат, възнеоудува в духа Си и се смути¹. (1) гл. 13:21; Мк. 7:34

34 И каза: Къде го положихте? Казаха Му: Господи, ела и виж.

35 Исус се просълзи¹. (1) Лк. 19:41

36 Тогава юдеите казаха: Виж колко го е обичал¹! (1) ст. 3

37 А някои от тях казаха: Не можеше

ли Този, който отвори очите на слепия¹, да направи така, че и този да не умре? (1) гл. 9:6,7

38 А Исус, негодувайки пак в Себе Си, дойде на гроба. Беше пещера и на нея беше отърколен камък¹. (1) Мт. 27:60

39 Исус каза: Махнете камъка. Марта, сестрата на умрелия, Му каза: Господи, смърди вече, защото от четири дни е мъртъв¹. (1) ст. 17

40 Исус ѝ каза: Не ти ли казах, че ако повярваш¹, ще видиш Божията слава²? (1) Мк. 5:36; (2) ст. 4; гл. 1:14

41 Тогава те махнаха камъка. А Исус повдигна очи нагоре¹ и каза: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша². (1) гл. 17:1; Мт. 14:19; (2) ст. 22; Евр. 5:7

42 Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш¹, но казах това заради множеството, което стои наоколо², за да повярват, че Ти си Ме изпратил³. (1) ст. 41; (2) гл. 12:30; (3) ст. 15; гл. 5:36

43 Като каза това, извика със силен глас: Лазаре, излез навън¹! (1) Лк. 7:14

44 И умрелият излезе¹ с ръце и крака, повити в саван, и лицето му увито с кърпа. Исус им каза: Развийте го и го оставете да си върви. (1) гл. 12:1; Мт. 9:25

45 Тогава много от юдеите, които бяха дошли при Мария и видяха това, която направи Исус, повярваха в Него¹. (1) гл. 4:39

46 А някои от тях отидоха при фарисеите и им казаха какво беше извършил Исус.

47 Затова главните свещеници и фарисеите свикаха Синедриона¹ и казаха: Какво ще правим ние? Защото този Човек върши много знамения². (1) Мт. 26:3; (2) гл. 12:37; 20:30; Лк. 6:11

48 Ако Го оставим така, всички ще повярват в Него¹; и римляните ще дойдат и ще отнемат и страната ни, и народа ни. (1) гл. 12:17,19

49 А един от тях, Каяфа, който беше първосвещеник през тази година¹, им каза: Вие нищо не знаете, (1) гл. 18:13; Лк. 3:2

50 нито съобразявате, че за нас е по-

добре един човек да умре за народа¹, отколкото да загине целият народ.

(1) гл. 18:14

51 Това той не каза от себе си, а тъй като беше първосвещеник през онази година, предсказа, че Исус ще умре за народа,

52 и не само за народа, но и за да събере в едно разпръснатите Божии деца¹.

(1) гл. 10:16

53 И така, от онзи ден те се съветваха да Го убият¹.

(1) гл. 5:18; Мк. 14:1; Лк. 19:47

54 Затова Исус вече не ходеше открито между юдеите¹, а оттам отиде в една местност близо до пустинята, в един град, наречен Ефраим, и там остана с учениците Си.

(1) гл. 7:1

55 А приближаваше юдейската Пасха¹; и мнозина от провинцията се изкачиха в Ерусалим преди Пасхата, за да се очистят².

(1) гл. 2:13; (2) 2 Лст. 30:17

56 И така, те търсеха Исус¹ и стоейки в храма, разговаряха помежду си: Как ви се вижда? Няма ли да дойде на празника?

(1) гл. 6:24; гл. 7:11

57 А главните свещеници и фарисеите бяха издали заповед: ако узнае някой къде е, да извести, за да Го уловят¹.

(1) Мт. 26:14

ст. 1-8: Мт. 26:6-13; Мк. 14:3-9

12 А шест дни преди Пасхата Исус дойде във Витания, където беше Лазар, когото Той възкреси от мъртвите¹.

(1) ст. 9; гл. 11:14,43

2 Там Му направиха вечеря и Марта прислужваше¹; а Лазар беше един от тези, които седяха с Него на трапезата.

(1) Лк. 10:40

3 Тогава Мария, като взе една литра* миро от чист и скъпоценен нард, помаза краката на Исус и с косата си избърса краката Му¹; и къщата се изпълни с благоухание от мирото.

*927 грама; (1) гл. 11:2; Лк. 7:38

4 Тогава един от учениците Му, Юда Искаротски, който щеше да Го предаде¹, каза:

(1) гл. 6:71

5 Защо не се продаде това миро за

триста динария, за да се раздадат на бедните?

6 А това каза не защото го беше грижа за бедните, а защото беше крадец и като държеше касата¹, вземаше това, което пускаха в нея.

(1) гл. 13:29

7 Тогава Исус каза: Оставете я; тя е запазила това за деня на Моето погребение.

8 Защото бедните винаги се намират между вас, но аз не винаги се намирам¹.

(1) гл. 13:33

9 И голямо множество от юдеите узнаха, че е там; и дойдоха не само заради Исус, но за да видят и Лазар, когото Той беше възкресил от мъртвите¹.

(1) ст. 1

10 А главните свещеници се наговориха да убият и Лазар¹,

(1) Лк. 16:31

11 защото поради него мнозина от юдеите отиваха и вярваха в Исус¹.

(1) гл. 4:39

ст. 12-19: Мт. 21:1-11; Мк. 11:1-10; Лк. 19:28-40

12 На следващия ден едно голямо множество, което беше дошло на празника, като чуха, че Исус идвал в Ерусалим,

13 взеха палмови клони и излязоха да Го посрещнат, викайки: Осанна! Благословен, който иде в Господното Име¹, Царят на Израил²!

(1) Пс. 118:26; Мт. 23:39; (2) гл. 1:49; 18:37

14 А Исус, като намери едно магаренце, го възседна, както е писано:

15 „Не бой се, дъще Сионова! Ето, твоят Цар идва, възседнал на магаренце¹.“

(1) Зах. 9:9

16 Учениците Му отначало не разбраха това¹; но когато Исус се прослави, тогава си спомниха, че това беше писано за Него и че те Му сториха това².

(1) Лк. 18:34; (2) гл. 2:22

17 А народът, който беше с Него, когато повика Лазар от гроба и го възкреси от мъртвите, свидетелстваше.

18 По същата причина Го посрещна и множеството, защото чуха, че извършил това знамение.

19 Затова фарисеите казаха помежду

си: Вижете, че нищо не постигате! Ето, светът отиде след Него¹.

(1) гл. 11:48

20 А между онези, които дойдоха на поклонение по празника, имаше и някои гърци¹.

(1) 3 Царе 8:41; Деян. 8:27

21 Те отидоха при Филип, който беше от Витсаида Галилейска¹, и го помолиха, казвайки: Господине, искаме да видим Исус².

(1) гл. 1:44; (2) Лк. 19:3

22 Филип дойде и каза на Андрей; а Андрей и Филип казаха на Исус.

23 А Исус в отговор им каза: Дойде часът¹ да се прослави Човешкият Син².

(1) Мт. 26:45; (2) гл. 13:31; 17:1; Деян. 3:13

24 Истина, истина ви казвам: ако житното зърно не падне в земята и не умре, то си остава само¹; но ако умре, дава много плод².

(1) 1 Кор. 15:36; (2) Ис. 53:10,11; Евр. 2:10

25 Който обича живота си, ще го изгуби; и който мрази живота си на този свят, ще го запази за вечен живот¹.

(1) Мт. 10:39; Лк. 17:33

26 Ако служи някой на Мен, нека последва Мен¹; и където съм аз, там ще бъде и служителят Ми². Който служи на Мен, него ще почете Моят Отец.

(1) 1 Петр. 2:21; (2) гл. 14:3; 17:24

27 Сега душата Ми е развълнувана¹; и какво да кажа? Отче, избави Ме от този час. Но за това дойдох до този час².

(1) Пс. 6:3; Мт. 26:38; (2) гл. 7:30

28 Отче, прослави Името Си. Тогава дойде глас от небото¹: И аз прославих, и пак ще аз прославя!

(1) Мт. 3:17

29 На това народът, който стоеше там, като чу, каза: Гръм е. Други пък казаха: Ангел Му говори¹.

(1) Деян. 23:9

30 Исус в отговор каза: Този глас не дойде заради Мен, а заради вас¹.

(1) гл. 11:42

31 Сега е съд на този свят¹; сега князът на този свят ще бъде извърлен въвн².

(1) гл. 16:11; Кол. 2:15; (2) Еф. 2:2

32 И аз, когато бъда издигнат от земята¹, ще привлека всички при Себе Си.

(1) гл. 3:14

33 А като казваше това, Той означаваше от каква смърт щеше да умре¹.

(1) гл. 18:32

34 А множеството Му отговори: Ние сме чули от закона, че Христос пребъдва до века¹; а Ти как казваш, че Човешкият Син трябва да бъде издигнат? Кой е този Човешки Син?²

(1) Лк. 1:33; (2) Мт. 16:13

35 Тогава Исус им каза: Още малко време светлината¹ е между вас². Ходете, докато имате светлината, за да не ви обхване тъмнината³. Който ходи в тъмнината, не знае къде отива⁴.

(1) гл. 8:12; (2) гл. 7:33; (3) Ер. 13:16; (4) гл. 11:10

36 Докато имате светлината, вярвайте в светлината¹, за да станете синове на светлината². Това изговори Исус и си отиде, и се скри от тях³.

(1) ст. 46; (2) Лк. 16:8; Еф. 5:8; 1 Сол. 5:5; (3) гл. 8:59

37 Но макар и да беше извършил толкова знамения пред тях¹, те пак не вярваха в Него;

(1) гл. 2:23; 11:47; Деян. 2:22

38 за да се изпълни реченото от пророк Исая, който каза: „Господи, кой от нас е повярвал на онова, което сме чули? И на кого се е открила мишцата Господна?“

(1) Ис. 53:1; Рим. 10:16

39 Те затова не можеха да вярват, защото Исая пак е казал:

40 „Ослепил е очите им и закоравил сърцата им¹, да не би с очи да видят и със сърце да разберат, за да се обърнат и да ги изцея².“

(1) Пс. 81:12; (2) Ис. 6:10; Мт. 13:14,15

41 Това каза Исая, защото видя славата Му и говори за Него¹.

(1) Ис. 6:1,5

42 Но пак мнозина от първенците повярваха в Него, но поради фарисеите не го изповядаха, за да не бъдат отлъчени от синагогата¹;

(1) гл. 7:13; 9:22

43 защото обикнаха човешката слава повече от Божията слава¹.

(1) гл. 5:44

44 А Исус извика и каза: Който вярва в Мен, не в Мен вярва, а в Онзи, който Ме е пратил¹.

(1) гл. 7:16; 13:20; Мт. 10:40; 1 Петр. 1:21

45 И който вижда Мен, вижда Онзи, който Ме е пратил¹.

(1) гл. 14:9; 2 Кор. 4:6; Кол. 1:15; Евр. 1:3

46 Аз дойдох като светлина на света¹, за да не остане в тъмнина никой, който вярва в Мен².

(1) гл. 8:12; (2) ст. 35,36; гл. 1:9; 1 Петр. 2:9

47 И ако някой чуе думите Ми и не ги пази, аз не го съдя; защото не дойдох, за да съдя света, а за да спася света¹.

(1) гл. 3:17

48 Който Ме отхвърля и не приема думите Ми, има кой да го съди – словото, което говорих, то ще го съди в последния ден¹.

(1) гл. 6:39,40,44,54

49 Защото аз не говорих от Себе Си, а Отец, който Ме прати, Той Ми даде заповед какво да кажа и какво да говоря¹.

(1) гл. 3:34; 5:19

50 И зная, че Неговата заповед е вечен живот¹. И така, това, което говоря, го говоря така, както Ми е казал Отец².

(1) гл. 3:16; (2) ст. 49

13 А преди празника на Пасхата Исус, като знаеше¹, че е настанал часът Му² да премине от този свят към Отца³, като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби⁴.

(1) гл. 18:4; 19:28; (2) гл. 7:30;

(3) гл. 8:14; (4) гл. 15:9; Откр. 1:5

2 И по време на вечерята, когато дяволът вече беше внушил в сърцето¹ на Юда Симонов Искариотски да Го предаде²,

(1) Деян. 5:3; (2) Мк. 14:10

3 Исус, като знаеше, че Отец е предал всичко в ръцете Му¹ и че Той от Бога е излязъл и при Бога отива²,

(1) гл. 3:35; (2) гл. 8:14

4 стана от вечерята, сложи настрана горната Си дреха, взе кърпа и се препаса¹.

(1) Лк. 12:37

5 После наля вода в умиваника и започна да мие краката на учениците и да ги изтрива с кърпата, с която бе препасан¹.

(1) Лк. 22:27

6 И така, дойде при Симон Петър. Той Му каза: Господи, Ти ли ще ми умиеш краката?¹

(1) Мт. 3:14

7 Исус в отговор му каза: Това, което аз правя, ти не знаеш сега, но ще разбереш след това.

8 Петър Му каза: Ти никога няма да умиеш моите крака!¹ Исус му отговори: Ако не те умия, нямаш дял с Мен.

(1) ст. 6

9 Симон Петър Му каза: Господи, не само краката ми, а и ръцете и главата!

10 Исус му каза: Който се е окъпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист; и вие сте чисти¹, но не всички².

(1) гл. 15:3; 1 Кор. 6:11; Тит 3:5; (2) гл. 6:64

11 Защото Той знаеше кой щеше да Го предаде; затова и каза: Не всички сте чисти.

12 А като умие краката им и си взе горната дреха, седна пак и им каза: Знаете ли какво ви направих?

13 Вие Ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм такъв¹.

(1) Мт. 23:8

14 И така, ако аз, Господ и Учител, ви умия краката, то и вие сте длъжни един на друг да си миеете краката.

15 Защото ви дадох пример да правите и вие, както аз направих на вас¹.

(1) 1 Петр. 2:21; 1 Ин. 2:6; Фил. 2:5; Кол. 3:13

16 Истина, истина ви казвам: слугата не е по-горен от господаря си, нито пратеникът е по-горен от онзи, който го е изпратил¹.

(1) гл. 15:20; Мт. 10:24

17 Като знаете това, блажени сте, ако го изпълнявате¹.

(1) Лк. 11:28; Як. 1:25

18 Не говоря за всички вас; аз зная кои съм избрал¹, но за да се сбъдне писанието²: „Който ядеше хляба Ми, вдигна петата си против Мен³.“

(1) гл. 6:70; (2) гл. 17:12; 19:28; Лк. 24:44; (3) Пс. 41:9

19 Отсега ви го казвам, преди да е станало, че когато стане, да повярвате, че съм аз¹.

(1) гл. 14:29; 16:4

20 Истина, истина ви казвам: който приеме онзи, когото аз пращам, Мен приема; а който приема Мен, приема Този, който Ме е пратил¹.

(1) гл. 12:44; Лк. 9:48; 10:16

21 Като каза това, Исус се смути в духа *Cu*¹ и свидетелства, и каза: Истина, истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде.

(1) гл. 11:33

22 Тогава учениците се спогледаха помежду си, недоумявайки за кого говори.

23 А на трапезата един от учениците, когото Исус любеше¹, се беше облегал на гърдите на Исус.

(1) гл. 19:26; 20:2; 21:7,20

24 Симон Петър му кимна да попита кой е този, за когото Исус говори.

25 А той, като се беше облегал назад на гърдите на Исус, Му каза: Господи, кой е?¹

(1) гл. 21:20

26 Исус отговори: Той е онзи, за когото ще натопя зальк и ще му го дам. И като натопи залька, Той го подаде на Юда Симонов Искаротиотски¹.

(1) гл. 6:71

27 И тогава, след залька, Сатана влезе в него¹. Тогава Исус му каза: Каквото вършиш, върши го по-скоро.

(1) Лк. 22:3

28 Но никой от седящите не разбира защо му каза това.

29 Защото някои мислеха, понеже Юда държеше касата¹, че Исус му казва: Купи каквото ни трябва за празника; или че трябва да даде нещо на бедните.

(1) гл. 12:6

30 И така, като взе залька, веднага излезе; а беше нощ.

31 А когато излезе, Исус каза: Сега се прослави Човешкият Син¹ и Бог се прослави в Него.

(1) гл. 12:23

32 Ако Бог се прослави в Него, и Бог ще Го прослави в Себе Си, и веднага ще Го прослави¹.

(1) гл. 17:4,5

33 Дечица, още малко съм с вас¹. Ще Ме търсите, и както казах на юдеите, така казвам и на вас, че там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете².

(1) гл. 12:8; (2) гл. 7:33,34

34 Нова заповед ви давам¹: да се любите един друг²; както Аз ви възлюбих³, така и вие да се любите един друг.

(1) 1 Ин. 2:8; (2) гл. 15:12,17; 1 Петр. 1:22; 1 Ин. 3:11; Римл. 12:10; 1 Сол. 4:9; Евр. 13:1; (3) Еф. 5:2

35 По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си.

ст. 36-38: Мт. 26:31-35; Мк. 14:27-31; Лк. 22:31-34

36 Симон Петър Му каза: Господи, къде отиваш?¹ Исус отговори: Където отивам Аз, ти не можеш сега да Ме последваш², но ще Ме последваш после³.

(1) гл. 14:5; 16:5; (2) гл. 7:34; (3) гл. 21:18,19

37 Петър Му каза: Господи, защо не мога да Те последвам сега? Живота си ще дам за Теб.

38 Исус отговори: Живота си ли ще дадеш за Мен? Истина, истина ти казвам: петелът няма да пропее, преди ти три пъти да се отречеш от Мен¹.

(1) гл. 18:27

14 Да не се смущава сърцето ви¹; вие вярвате в Бога, вярвайте и в Мен.

(1) ст. 27

2 В дома на Отца Ми има много жилища. Ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви приготвя място.

3 И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда¹ и ще ви взема при Себе Си, така че, където съм Аз, да бъдете и вие².

(1) Деян. 1:11; Евр. 9:28; Откр. 22:7; (2) гл. 12:26; 1 Сол. 4:17

4 А вие знаете къде отивам, и пътя знаете.

5 Тома Му каза: Господи, не знаем къде отиваш¹, а как можем да знаем пътя?

(1) гл. 13:36

6 Исус му каза: Аз съм пътят¹ и истината, и животът²; никой не идва при Отца, освен чрез Мен³.

(1) Евр. 10:20; (2) гл. 5:26; (3) гл. 10:9; 1 Петр. 3:18

7 Когато познаете Мен, ще познаете и Моя Отец¹; и отсега Го познавате и сте Го видели².

(1) гл. 8:19; (2) гл. 1:18

8 Филип Му каза: Господи, покажи ми Отца, и ни е достатъчно.

9 Исус му каза: Толкова време съм с вас и не си ли Ме познал, Филипе? Който е видял Мен, е видял Отца¹; как казваш ти: Покажи ми Отца?

(1) гл. 12:45

10 Не вярваш ли, че Аз съм в Отца и Отец – в Мен? Думите, които Аз ви казвам, не ги говоря от Себе Си¹, а Отец, който обитаван в Мен, върши Своите дела².

(1) ст. 24; гл. 3:34; (2) гл. 5:19

11 Вярвайте Ми, че Аз съм в Отца и Отец – в Мен¹; или пък вярвайте Ми поради самите дела².

(1) ст. 20; гл. 10:38; (2) гл. 5:36

12 Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, делата, които върша Аз, и той ще ги върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца¹.

(1) гл. 7:33

13 И каквото и да поискате в Мое Име, ще го направя¹, за да се прослави Отец в Сина.

(1) гл. 15:7; Мк. 11:24; 1 Йн. 3:22

14 Ако поискате нещо в Мое Име, ще го направя¹.

(1) гл. 16:23,24; Мт. 7:7,8

15 Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди¹.

(1) гл. 15:10; 1 Йн. 2:5; 5:3

16 И Аз ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник¹, който ще бъде с вас до века –

(1) гл. 7:39

17 Духа на истината¹, когото светът не може да приеме, защото нито Го вижда, нито Го познава; но вие Го познавате², защото Той пребъдва с вас и ще бъде във вас³.

(1) гл. 15:26; 16:13; 1 Йн. 4:6; 5:6; (2) Римл. 8:9; (3) 1 Йн. 2:27; 1 Кор. 3:16

18 Няма да ви оставя сираци, ще дойда при вас.

19 Още малко, и светът няма вече да Ме вижда, но вие Ме виждате¹; понеже Аз живея, и вие ще живеете².

(1) гл. 16:16; (2) 1 Сол. 5:10

20 В онзи ден ще познаете, че Аз съм в Своя Отец¹, и вие – в Мен, и Аз – във вас².

(1) ст. 10,11; (2) гл. 17:21-23; 1 Йн. 5:20

21 Който има Моите заповеди и ги пази, той Ме люби¹; а който Ме люби, ще бъде възлюбен от Моя Отец², и Аз ще го възлюбя и ще му явя Себе Си.

(1) гл. 15:10; 1 Йн. 2:5; 5:3; (2) гл. 16:27

22 Юда, не Искариотски, Му каза: Господи, по коя причина ще явиш Себе Си на нас, а не на света¹?

(1) Деян. 10:41

23 Исус в отговор му каза: Ако Ме люби някой, ще пази словото Ми¹; и Моят Отец ще го възлюби², и Ние ще дойдем при него и ще направим жилище у него³.

(1) ст. 20; (2) Пр. 8:17; (3) гл. 17:26

24 Който не Ме люби, не пази думите Ми; а словото, което слушате, не е Мое, а на Отца, който Ме е пратил¹.

(1) ст. 10

25 Това ви казах, докато още съм с вас.

26 А Застъпникът¹, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое Име, Той ще ви научи на всичко² и ще ви напомни всичко, което съм ви казал³.

(1) гл. 7:39; (2) гл. 16:13; 1 Йн. 2:20,27; (3) гл. 2:22

27 Мир ви оставям¹; Моя мир ви давам²: Аз не ви давам, както светът дава. Да не се смуцава сърцето ви³, нито да се бои.

(1) Римл. 5:1; Еф. 2:14; (2) гл. 16:33; Кол. 3:15; 2 Сол. 3:16; (3) ст. 1

28 Чухте как Аз ви казах: Отивам си и ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали, че казах, че отивам при Отца, защото Отец е по-голям от Мен¹.

(1) гл. 10:29

29 И сега ви го казах, преди да е станало, че когато стане, да повярвате¹.

(1) гл. 13:19; Мт. 24:25

30 Аз няма вече много да говоря с вас, защото иде князът на (този) свят, и той няма нищо в Мен;

31 но *това става*, за да познае светът, че Аз любя Отца и както Ми е заповядал Отец, така правя¹. Станете, да си отидем оттук².

(1) гл. 10:18; (2) Мт. 26:30

15 Аз съм истинската лоза¹ и Моят Отец е лозарят.

(1) Пс. 80:8

2 Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той я маха¹; и всяка, която дава плод, я очиства, за да дава повече плод.

(1) Римл. 11:22

3 Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих¹.

(1) гл. 13:10; 1 Петр. 1:22; Еф. 5:26

4 Стойте в Мен¹, и Аз – във вас². Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен.

(1) 1 Йн. 2:28; Фил. 3:9; (2) гл. 6:56; Гал. 4:19

5 Аз съм лозата, вие сте пръчките; който стои в Мен и Аз – в него, той дава много плод; защото, отделени от Мен, не можете да направите нищо¹.

(1) 2 Кор. 3:5; Фил. 1:11

6 Ако някой не стои в Мен, той бива

изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; и ги събират и ги хвърлят в огъня, и те изгарят.

7 Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас¹, искайте, каквото и да желаете, и ще ви бъде².

(1) 1 Йн. 2:14; (2) ст. 16; гл. 14:13

8 В това се прославя Моят Отец – да принасяте много плод¹; и ще бъдете Мои ученици².

(1) Мт. 5:16; (2) гл. 8:31

9 Както Отец възлюби Мен¹, така и Аз възлюбих вас²; стойте в Моята любов.

(1) гл. 3:35; (2) гл. 13:1

10 Ако пазите Моите заповеди, ще стоите в любовта Ми¹, както и Аз опазих заповедите на Своя Отец и стоя в Неговата любов.

(1) гл. 14:15,21,23

11 Това ви говорих, за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да бъде пълна¹.

(1) гл. 16:24; 17:13; 1 Йн. 1:4

12 Това е Моята заповед: да се любите един друг, както Аз ви възлюбих¹.

(1) гл. 13:34; Еф. 5:2,25

13 Никой няма по-голяма любов от това, да даде живота си за приятелите си¹.

(1) гл. 10:11; 1 Йн. 3:16

14 Вие сте Ми приятели, ако вършите, каквото ви заповядвам.

15 Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае какво върши Господарят му; а вас нарекох приятели¹, защото ви извих всичко, което чух от Своя Отец.

(1) Лк. 12:4

16 Не вие избрахте Мен, а Аз избрах вас¹ и ви определих да отидете и да принасяте плод, и плодът ви да бъде траен²; така че каквото и да поискате от Отца в Мое Име, да ви даде³.

(1) гл. 6:70; Мк. 3:13; (2) Лк. 8:15; Кол. 1:10; (3) ст. 7

17 Това ви заповядвам: да се любите един друг¹.

(1) гл. 13:34

18 Ако светът ви мрази, знаяте, че преди вас Мен е намразил¹.

(1) гл. 7:7; 1 Йн. 3:13

19 Ако бяхте от света, светът щеше да люби своето¹; а понеже не сте от света, а Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази².

(1) 1 Йн. 4:5; (2) гл. 17:14; Гал. 4:29

20 Помнете думата, която ви казах:

Слугата не е по-горен от господаря си¹. Ако Мен гониха, и вас ще гонят²; ако са опазили Моето слово, ще пазят и вашето.

(1) гл. 13:16; (2) гл. 16:2; 2 Тим. 3:12

21 Но всичко това ще ви сторят заради Моето Име¹, защото не познават Онзи, който Ме е пратил².

(1) Мт. 10:22; (2) гл. 8:19

22 Ако не бях дошъл и не им бях говорил, не биха имали грях; но сега нямат извинение за греха си.

23 Който мрази Мен, мрази и Моя Отец¹.

(1) гл. 5:23

24 Ако не бях извършил между тях делата, които никой друг не е извършил¹, не биха имали грях; но сега видяха² и намразиха и Мен, и Моя Отец.

(1) гл. 5:36; (2) гл. 9:41

25 Но *това стана*, за да се изпълни писаното в закона им слово: „Намразиха Ме без причина!“

(1) Пс. 35:19

26 А когато дойде Застъпникът, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината¹, който изхожда от Отца², Той ще свидетелства за Мен³.

(1) гл. 14:17; (2) гл. 7:39; (3) Деян. 5:32; 1 Йн. 5:7

27 Но и вие *ще свидетелствате*¹, защото сте с Мен отначало².

(1) гл. 19:35; 21:24; Мт. 10:18; Деян. 1:8; 1 Петр. 5:1; 1 Йн. 1:2; (2) Лк. 1:2

16 Това ви казах, за да не се препънете¹.

(1) Мт. 13:21

2 Ще ви отлъчат от синагогата¹; даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога².

(1) гл. 9:22; (2) ст. 33; гл. 15:20; Мт. 24:9

3 И това ще ви сторят, защото не са познали нито Отца, нито Мен¹.

(1) гл. 8:19; 1 Йн. 3:1; Римл. 10:2

4 Но Аз ви казах тези неща, за да помните, че съм ви ги казал¹, когато дойде часът им. Отначало не ви ги казах, защото бях с вас.

(1) гл. 13:19

5 Но сега отивам при Онзи, който Ме е пратил¹, и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш?²

(1) ст. 16,28; гл. 7:33; (2) гл. 13:36

6 Но понеже ви казах това, скръб изпълни сърцата ви¹.

(1) ст. 22; Мт. 17:23

7 Аз обаче ви казвам истината: за вас е по-добре Аз да отида, защото, ако не отида, Застъпникът няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя¹.

(1) 1 Тим. 7:39

8 А когато Той дойде, ще изобличи света за грях, за правда и за съд;

9 за грях, защото не вярват в Мен¹;

(1) гл. 8:24

10 за правда, защото отивам при Отца¹ и няма вече да Ме виждате;

(1) 1 Тим. 3:16

11 и за съд, защото князът на този свят е осъден¹.

(1) гл. 12:31

12 Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега.

13 А когато дойде Онзи, Духът на истината¹, ще ви води в цялата истина²; защото няма да говори от Себе Си, а каквото чуе, *това* ще говори, и ще ви извести за идните неща³.

(1) гл. 14:17; Пс. 25:5; 1 Йн. 2:27; (2) гл. 14:26;

1 Кор. 2:10-13; (3) Деян. 21:11; 1 Тим. 4:1-3; Откр. 22:6

14 Той Мен ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява¹.

(1) 1 Кор. 2:12

15 Всичко, което има Отец, е Моє¹; затова казах, че от Моето ще взема и ще ви известява.

(1) гл. 3:35

16 Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите¹.

(1) гл. 14:19; Мт. 28:7; Деян. 1:3

17 Тогава някои от учениците Му си казаха помежду си: Какво е това, което ни казва: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите, и *това*: Отивам при Отца?

18 Затова си казаха: Какво е това, което казва: Още малко? Не знаем какво *иска* да каже.

19 Иисус, като разбра, че желаят да Го питат, им каза: Затова ли се питате помежду си, че казах: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите?

20 Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва; вие ще скърбите, но скръбта ви ще се обърне в радост¹.

(1) Ис. 61:3; Мт. 5:4; Мк. 2:20

21 Жена, когато ражда, е в скръб, защото е дошъл часът и¹; но когато роди детенцето, не помни вече мъките поради радостта, че се е родил човек на света.

(1) Ис. 26:17

22 Така и вие сега имате скръб¹; но Аз пак ще ви видя и сърцето ви ще се зарадва², и радостта ви никой няма да ви отнеме.

(1) ст. 6; (2) гл. 20:20; Лк. 24:41,52

23 И в онзи ден няма да Ме питате за нищо. Истина, истина ви казвам: ако поискате нещо от Отца в Моє Име, Той ще ви го даде.

24 Досега нищо не сте искали в Моє Име; искайте, и ще получите¹, за да бъде радостта ви пълна².

(1) гл. 14:13,14; (2) гл. 15:11

25 Това ви говорих с притчи¹. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца.

(1) гл. 10:6

26 В онзи ден ще искате в Моє Име; и не ви казвам, че Аз ще моля Отца за вас,

27 защото Сам Отец ви обича¹, понеже вие обикнахте Мен и повярвахте, че Аз от Отца излязох².

(1) гл. 14:21; 1 Йн. 3:1; (2) гл. 17:8,25

28 Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца¹.

(1) ст. 5; гл. 8:14

29 Неговите ученици Му казаха: Ето, сега ясно говориш и никаква притчка не казваш.

30 Сега знаем, че Ти всичко знаеш¹ и няма нужда да Те пита някой. По това вярваме, че си излязъл от Бога.

(1) гл. 2:25

31 Иисус им отговори: Сега ли вярвате?

32 Ето, настава час, дошъл е вече, да се разпръснете всеки при своето си и Мен да оставите сам¹; но Аз не съм сам, защото Отец е с Мен².

(1) Пс. 69:20; Мт. 26:31; (2) гл. 8:16,29

33 Това ви казах, за да имате в Мен мир¹. В света имате скръб¹, но дерзайте: Аз победих света³.

(1) гл. 14:27; Фил. 4:7; (2) ст. 2; 1 Сол. 3:3,4; (3) 1 Йн. 5:4; Откр. 3:21

17 Това каза Иисус, и като вдигна очите Си към небето, каза: Отче, настана часът¹: прослави Сина Си², за да Те прослави и Синът Ти³,

(1) гл. 7:30; Мк. 14:41; (2) Евр. 5:5; (3) гл. 12:23

2 както си Му дал власт над всяко създание¹ да даде вечен живот на всички, които си Му дал².

(1) Мт. 11:27; (2) гл. 6:40; 10:28

3 А това е вечен живот – да познаят Теб, единствения истинен Бог¹, и Иисус Христос, когото си изпратил².

(1) 1 Кор. 8:6; (2) 2 Петр. 1:2,3; 1 Йн. 5:20

4 Аз Те прославих на земята: извърших делото, което Ти Ми даде да върша¹.

(1) гл. 4:34; Евр. 3:2

5 И сега, прослави Ме, Отче, при Себе Си със славата, която имах при Теб, преди да беше светът¹.

(1) гл. 13:32; Кол. 1:17

6 Изявих Името Ти на хората, които Ми даде от света. Те бяха Твои и Ти ги даде на Мен¹, и те опазиха Твоето слово².

(1) гл. 6:37; Евр. 2:13; (2) Откр. 3:8

7 Сега познаха, че всичко, което си Ми дал, е от Теб;

8 защото думите, които Ми даде Ти¹, Аз ги предадох на тях и те ги приеха и наистина познаха, че излязох от Теб, и повярваха, че Ти си Ме пратил².

(1) гл. 3:34; (2) гл. 4:42; 16:27,30

9 Аз за тях се моля¹; не се моля за света, а за тези, които си Ми дал, защото са Твои.

(1) Римл. 8:34; Евр. 7:25

10 И всичко Мое е Твое, и Твоето – Мое¹, и Аз съм прославен в тях.

(1) гл. 3:35

11 Не съм вече в света, а тези са в света, и Аз ида при Теб. Отче свети, опази ги в Името Си¹, което си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние².

(1) Юда 1; (2) ст. 21,22; гл. 10:30

12 Докато бях с тях, Аз ги пазах в Твоето Име, което Ми даде*, опазих ги и нито един от тях не погина¹ освен синът на погибелта², за да се изпълни Писанието³.

*или: пазах в Твоето Име тези, които Ми даде
(1) гл. 6:39; (2) Мк. 14:21; 2 Сол. 2:3; (3) гл. 13:18

13 А сега идвам при Теб; и това каз-

вам в света, за да имат Моята радост пълна в себе си¹.

(1) гл. 15:11

14 Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото те не са от света, както и Аз не съм от него¹.

(1) гл. 15:18,19

15 Не се моля да ги вземеш от света¹, а да ги пазиш от лукавия².

(1) 1 Кор. 5:10; (2) Пс. 12:7; Мт. 6:13

16 Те не са от света, както и Аз не съм от света¹.

(1) гл. 8:23

17 Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина¹.

(1) 2 Царе 7:28; Пс. 119:160; Еф. 1:13

18 Както Ти прати Мен в света¹, така и Аз пратих тях в света².

(1) Евр. 3:1; (2) гл. 20:21

19 И за тях Аз освещавам Себе Си¹, за да бъдат и те осветени чрез истината².

(1) Евр. 10:10; (2) 1 Кор. 1:30; Евр. 2:11

20 И не само за тях се моля, а и за онези, които биха поярвали в Мен чрез тяхното слово¹ –

(1) Римл. 10:17

21 да бъдат всички едно¹; както Ти, Отче, си в Мен и Аз в Теб², така и те да бъдат в Нас (едно), за да повярва светът, че Ти си Ме пратил.

(1) ст. 11; (2) гл. 10:38

22 И славата, която Ти Ми даде, Аз дадох на тях¹; за да бъдат едно, както и Ние сме едно²:

(1) 2 Сол. 2:14; (2) ст. 11; Деян. 4:32

23 Аз в тях¹ и Ти в Мен², за да бъдат свършени в едно, за да познае светът, че Ти си Ме пратил и си ги възлюбил³, както си възлюбил Мен⁴.

(1) Кол. 1:27; (2) гл. 14:20; (3) 1 Йн. 3:1; (4) гл. 3:35

24 Отче, желая, където съм Аз, да бъдат с Мен и тези, които си Ми дал¹, за да гледат Моята слава², която си Ми дал; защото си Ме възлюбил преди създанието на света. (1) гл. 12:26; (2) 1 Йн. 3:2

25 Отче праведни, светът не Те е познал¹, но Аз Те познах²; и тези познаха, че Ти си Ме пратил³.

(1) гл. 7:28; 8:19; 1 Йн. 3:1; 1 Кор. 1:21; (2) гл. 7:29; (3) ст. 8

26 И изявих им Твоето Име, и ще изявя, така че любовта, с която си Ме възлюбил¹, да бъде в тях², и Аз – в тях³.

(1) ст. 23; (2) Римл. 5:5; (3) гл. 6:56; 15:9; Римл. 8:10; 2 Кор. 13:5; Гал. 2:20; Еф. 3:17

18 Като каза това, Исус излезе с учениците Си отвъд потока Кедрон¹, където имаше градина, в която влезе Той и учениците Му².

(1) 2 Царе 15:23; (2) Мт. 26:30,36 ст. 2-12; Мт. 26:47-56; Мк. 14:43-50; Лк. 22:47-53

2 А Юда, който Го предаде¹, знаеше това място; защото Исус често се събираше там с учениците Си².

(1) гл. 6:71; Мк. 3:19; (2) гл. 8:1

3 И така, Юда, като взе една дружина войници и служители от главните свещеници и фарисеите, дойде там с фенери, факли и оръжия¹.

(1) Мт. 26:46

4 А Исус, като знаеше всичко¹, което щеше да дойде върху Него, излезе и им каза: Кого търсите?²

(1) гл. 13:1

5 Отговориха Му: Исус Назарянина¹. Исус им каза: Аз съм². А с тях стоеше и Юда, който Го предаваше³.

(1) гл. 19:19; Мт. 2:23; (2) гл. 6:20; (3) Деян. 1:16

6 И когато им каза: Аз съм, те се дръпнаха назад и паднаха на земята¹.

(1) Пс. 27:2

7 Пак ги попита: Кого търсите? А те казаха: Исус Назарянина.

8 Исус отговори: Казах ви, че съм Аз. И така, ако търсите Мен, оставете тези да си отидат;

9 за да се изпълни думата, казана от Него: От тези, които Ми даде, не изгубих нито един¹.

(1) гл. 6:39

10 А Симон Петър, който имаше меч, го измъкна, удари слугата на първосвещеника и му отсече дясното ухо¹. Името на слугата беше Малх.

(1) ст. 26

11 Тогава Исус каза на Петър: Сложи меча в ножницата. Чашата, която Ми даде Отец, да не я ли пия?¹

(1) Мт. 26:39,42

12 И така, дружината, хилядникът и юдейските служители хванаха Исус и Го вързаха.

ст. 13-27; Мт. 26:57-75; Мк. 14:53-72; Лк. 22:54-71

13 И Го заведоха първо при Анна, защото той беше тъст на Каяфа, който беше първосвещеник през тази година¹.

(1) гл. 11:49; Деян. 4:6

14 А Каяфа беше онзи, който беше дал на юдеите съвет, че е по-добре един човек да загине за народа¹.

(1) гл. 11:50

15 А Симон Петър и един друг ученик¹ следваха Исус; и този ученик беше познат на първосвещеника и влезе с Исус в двора на първосвещеника.

(1) гл. 20:2,3,8

16 А Петър стоеше вън до вратата; и другият ученик, който беше познат на първосвещеника, излезе и говори с вратарката, и въведе Петър.

17 Тогава слугинята-вратарка каза на Петър: Не си ли и ти от учениците на този Човек? Той каза: Не съм.

18 А слугите и служителите бяха наклали огън, защото беше студено, и стояха и се грееха. И Петър стоеше с тях и се грееше.

19 А първосвещеникът попита Исус за учениците Му и за учението Му.

20 Исус му отговори: Аз говорях открито на света. Винаги поучавах в синагогите и в храма, където юдеите винаги се събират, и нищо не съм говорил скришно¹.

(1) гл. 7:14,26

21 Защо питаш Мен? Питай онези, които са Ме слушали какво съм им говорил; ето, те знаят какво съм казал.

22 Когато каза това, един от служителите, който стоеше наблизо, удари плесница на Исус¹ и каза: Така ли отговаряш на първосвещеника?²

(1) гл. 19:3; (2) Деян. 23:2,4

23 Исус му отговори: Ако съм говорил зло, покажи злото; а ако е добро, защо Ме удряш?¹

(1) 1 Петр. 2:23

24 Тогава Анна Го изпрати вързан при първосвещеника Каяфа.

25 А Симон Петър стоеше и се грееше. И му казаха: Не си ли и ти от Неговите ученици? Той отрече, като каза: Не съм.

26 Един от слугите на първосвещеника, роднина на онзи, на когото Петър отсече ухото, каза: Не те ли видях аз в градината с Него?¹

(1) ст. 10

27 И Петър пак се отрече; и начаса пропя петел¹.

(1) гл. 13:38 ст. 28-40; Мт. 27:2,11-26; Мк. 15:1-15; Лк. 23:1-5,13-25

28 Тогава поведоха Исус от Каяфа в преторията; а беше рано. Но те са-

мите не влязоха в преторията, за да не се осквернят, за да могат да ядат пасхата¹.

(1) 2 Лст. 30:18

29 Тогава Пилат излезе при тях и каза: В какво обвинявате този Човек?

30 В отговор му казаха: Ако Той не беше злодей, ние нямаше да ти Го предадем.

31 А Пилат им каза: Вземете Го вие и Го съдете според вашия закон¹. Юдеите му казаха: На нас не ни е позволено да убиваме никого;

(1) гл. 19:6,7; Деян. 18:15

32 за да се изпълни думата, която каза Исус, като предсказваше с каква смърт щеше да умре¹.

(1) гл. 12:33

33 Тогава Пилат пак влезе в преторията, повика Исус и Му каза: Ти ли си юдейският Цар¹?

(1) гл. 19:19

34 Исус му отговори: От себе си ли казваш това, или други са ти казали за Мен?

35 Пилат отговори: Че аз юдеин ли съм? Твоят народ и главните свещеници Те предадоха на мен¹. Какво си направил?

(1) гл. 19:11; Деян. 4:26,27

36 Исус отговори: Моето царство не е от този свят¹; ако беше царството Ми от този свят, служителите Ми щяха да се борят да не бъда предаден на юдеите. Но сега царството Ми не е оттук.

(1) гл. 6:15; Лк. 17:20

37 Затова Пилат Му каза: Тогава, Ти Цар ли си? Исус отговори: Ти казваш, че Аз съм Цар¹. Аз затова се родих и затова дойдох на света, за да свидетелствам за истината². Всеки, който е от истината, слуша Моя глас³.

(1) гл. 12:13; (2) 1 Тим. 6:13; Откр. 1:5; (3) гл. 8:47

38 Пилат Му каза: Що е истина? И като каза това, пак излезе при юдеите и им каза: Аз не намирам никаква вина в Него¹.

(1) гл. 7:18

39 Но при вас има обичай да ви пускам по един на Пасхата. Желаете ли да ви пусна юдейския Цар?

40 Тогава те всички пак закрещяха, казвайки: Не Този, а Варава. А Варава беше разбойник¹.

(1) Деян. 3:13,14

ст. 1-5; Мт. 27:26-31; Мк. 15:15-20

19 Тогава Пилат взе Исус и *нареди да Го бият*¹.

(1) Ис. 50:6; 53:5; Мт. 20:19

2 И войниците сплетоха венец от тръни, наложиха го на главата Му и Му облякоха пурпурна дреха,
3 и казваха: Привет, Царю юдейски!; и Му удряха плесници¹.

(1) гл. 18:22; Мт. 26:67

4 Тогава Пилат пак излезе навън и им каза: Ето, извеждам ви Го навън, за да знаете, че не намирам в Него никаква вина¹.

(1) гл. 7:18; Лк. 23:4

5 Тогава Исус излезе навън, носейки трънения венец и пурпурната дреха. *Пилат* им каза: Ето Човекът!

6 А като Го видяха, главните свещеници и служителите извикаха¹, казвайки: Разпъни Го! Разпъни Го!² Пилат им каза: Вие Го вземете и Го разпънете, защото аз не намирам вина в Него³.

(1) Пс. 22:13; (2) ст. 15; Мк. 15:14; (3) ст. 4

7 Юдеите му отговориха: Ние имаме закон¹ и според нашия закон Той трябва да умре, защото направи Себе Си Божии Син².

(1) гл. 18:31; (2) гл. 5:18; Лев. 24:16; Мт. 26:66

8 А Пилат, като чу тази дума, още повече се уплаши.

9 И пак влезе в преторията и каза на Исус: Ти откъде си? Но Исус не му даде отговор¹.

(1) Мт. 26:63; Мк. 15:5

10 Тогава Пилат Му каза: На мен ли не говориш? Не знаеш ли, че имам власт да Те пусна и имам власт да Те разпъна?

11 Исус му отговори: Ти нямаше да имаш никаква власт над Мен, ако не ти беше дадено от горе; затова, по-голям грях има онзи, който Ме предаде на теб¹.

(1) гл. 18:35

12 Оттогава Пилат търсеше *начин да Го пусне*, но юдеите викаха, като казваха: Ако пуснеш Този, не си приятел на императора! Всеки, който прави себе си цар, е противник на императора¹!

(1) Лк. 23:2

13 А Пилат, като чу тези думи, изведе Исус навън и седна на съдийския

престол¹, на мястото, наречено Каменната настилка, а на еврейски – Гавата. (1) Мт. 27:19

14 Беше денят на Приготовление на Пасхата¹, около шестия час. И той каза на юдеите: Ето вашият Цар! (1) ст. 31

15 А те извикаха: Махни Го! Махни Го! Разпъни Го!¹ Пилат им каза: Вашият Цар ли да разпъна? Главните свещеници отговориха: Нямаме друг цар освен императора!²

(1) ст. 6; Лк. 23:23; Деян. 13:28; (2) Деян. 3:13

16 Затова той им Го предаде да бъде разпънат. И така, те взеха Исус и Го отведоха.

ст. 17-27; Мт. 27:32-44; Мк. 15:21-32; Лк. 23:26-43

17 И Той, носейки кръста Си, излезе на мястото, наречено Лобно, което на еврейски се казва Голгота,

18 където Го разпънаха¹, и с Него други двама – от едната и от другата страна, а Исус по средата.

(1) Пс. 22:16; Мт. 20:19; Лк. 20:15; Откр. 11:8

19 А Пилат написа и надпис и го постави на кръста. А написаното беше: Исус Назарянинът, юдейският Цар¹.

(1) гл. 18:5,33-37; Мт. 2:2

20 Този надпис прочетоха мнозина от юдеите, защото мястото, където разпънаха Исус, беше близо до града и написаното беше на еврейски, на гръцки и на латински.

21 А главните свещеници на юдеите казаха на Пилат: Недей да пишеш: Юдейският Цар, а Самозваният юдейски Цар¹.

(1) Мк. 15:2,12

22 Пилат отговори: Каквото писах, писах.

23 А войниците, като разпънаха Исус, взеха дрехите Му и ги разделиха на четири дяла – на всеки войник по един дял; взеха и долната Му дреха. А дрехата не беше шита, а изтъкана цялата от горе.

24 Затова те казаха помежду си: Да не я раздираме, а да хвърлим жребий за нея – чия да бъде; за да се изпълни писанието, което казва: „Разделиха си дрехите Ми и за облеклото Ми хвърли-

ха жребий!“ И така, войниците направиха това. (1) Пс. 22:18

25 А при кръста на Исус стояха майка Му и сестрата на майка Му, Мария Клеопова и Мария Магдалена¹.

(1) Мт. 27:56

26 А Исус, като видя майка Си и ученика, когото любеше¹, който стоеше наблизо, каза на майка Си: Жено, ето твоят син!

(1) гл. 13:23

27 После каза на ученика: Ето твоята майка! И от онзи час ученикът я прибра в своя дом.

ст. 28-30; Мт. 27:45-50; Мк. 15:33-37; Лк. 23:44-46

28 След това Исус, като знаеше¹, че всичко вече е свършено, за да се сбъдне Писанието², каза: Жаден съм³.

(1) гл. 13:1; (2) гл. 13:18; 1 Кор. 15:3; (3) Пс. 22:15

29 А там беше сложен съд, пълен с оцет; и те напоиха гъба с оцет, научиха я на исоп и я поднесоха до устата Му¹.

(1) Лк. 23:36

30 А Исус, като прие оцета, каза: Свърши се!¹ И като наведе глава, предаде дух².

(1) Лк. 12:50; (2) гл. 10:18

31 И понеже беше денят на Приготовление¹, за да не останат телата на кръста² в съботата, защото онази събота беше велика, юдеите помолиха Пилат да им пречупят краката и да ги махнат оттам. (1) ст. 14; Мт. 27:62; (2) Вжж. 21:23

32 Тогава войниците дойдоха и пречупиха краката на единия и на другия, които бяха разпънати с Него.

33 Но когато дойдоха при Исус и Го видяха вече умрял, не Му пречупиха краката¹.

(1) Мк. 15:44

34 Но един от войниците прободe с копие ребрата Му¹ и веднага изтече кръв и вода².

(1) гл. 20:20; (2) 1 Йн. 5:6

35 И този, който видя, свидетелства¹, и неговото свидетелство е вярно²; и той знае, че говори истината, за да повярвате и вие³.

(1) 1 Йн. 1:3; (2) гл. 15:27; (3) гл. 20:31

36 Защото това стана, за да се изпълни писанието: „Кост Негова няма да се строши!“;

(1) Йжж. 12:46; Чис. 9:12; Пс. 34:20

37 и пак друго писание казва: „Ще

погледнат на Този, когото прободоха¹“

(1) Зах. 12:10; Откр. 1:7

ст. 38-42; Мт. 27:57-61; Мк. 15:42-47; Лк. 23:50-56

38 След това Йосиф от Ариматея, който беше ученик на Исус, но таен поради страх от юдеите¹, помоли Пилат да вземе тялото на Исус; и Пилат позволи. И така, той дойде и взе тялото на Исус. (1) гл. 7:13

39 Дойде също и Никодим, който първо беше ходил при Исус през нощта¹, и донесе около сто литри смес от смирна¹ и алое. (1) гл. 3:1,2

40 Тогава взеха тялото на Исус и Го обвиха в плащаница с ароматите според юдейския обичай на погребване.

41 А на мястото, където беше разпнат, имаше градина и в градината – нов гроб, в който още никой не беше полаган.

42 Там положиха Исус заради юдейския ден на Приготовлението, защото гробът беше наблизно.

ст. 1-18; Мт. 28:1-10; Мк. 16:1-11; Лк. 24:1-12

20 В първия ден на седмицата¹ Мария Магдалена дойде на гроба рано, докато беше още тъмно, и видя, че камъкът е махнат от гроба. (1) ст. 19

2 Затова се затича и дойде при Симон Петър и при другия ученик¹, когото Исус обичаше², и им каза: Вдигнали са Господа от гроба и не знаем къде са Го положили! (1) гл. 18:15; (2) гл. 13:23

3 И така, Петър и другият ученик излязоха и тръгнаха за гроба.

4 И двамата тичаха заедно, но другият ученик изпревари Петър и стигна пръв на гроба.

5 И като надникна, видя плащаниците сложени, но не влезе вътре.

6 След него дойде Симон Петър и влезе в гроба; и видя плащаниците сложени

7 и къrpата, която беше на главата Му, не сложена с плащаниците, а свита на отделно място¹. (1) Лк. 24:24

8 Тогава влезе другият ученик¹, който

пръв стигна до гроба; и видя и повярва. (1) ст. 2

9 Защото още не бяха разбрали писанието, че Той трябваше да възкресне от мъртвите¹. (1) Пс. 16:10; Деян. 2:31

10 Тогава учениците се върнаха пак у тях си.

11 А Мария стоеше до гроба отвън и плачеше; и както плачеше, надникна в гроба

12 и видя два ангела в бяло да седят там, където беше лежало тялото на Исус – единият при главата, а другият при краката.

13 И те ѝ казаха: Жено, защо плачеш? Каза им: Защото са взели моя Господ и не зная къде са Го положили.

14 Като каза това, тя се обърна назад и видя Исус, че стои, но не разбра, че беше Исус¹. (1) гл. 21:4; Лк. 24:16

15 Исус ѝ каза: Жено, защо плачеш? Кого търсиш? Тя, като помислеше, че е градинарят, Му каза: Господине, ако Ти си Го изнесъл, кажи ми къде си Го положил, и аз ще Го взема.

16 Исус ѝ каза: Мария! Тя се обърна и Му каза на еврейски: Равуни!, което значи: Учителю!

17 Исус ѝ каза: Не се вкочвай в Мен, защото още не съм се възнесъл при Своя Отец; но иди при братята Ми¹ и им кажи: Възносям се² при Моя Отец и вашия Отец³, при Моя Бог⁴ и вашия Бог⁵. (1) Евр. 2:11,12;

(2) гл. 6:62; (3) Римл. 8:15; (4) Еф. 1:17; (5) Гал. 1:4

18 Мария Магдалена дойде и извести на учениците, че е видяла Господа и че Той ѝ е казал това.

19 А вечерта на същия ден, първия на седмицата¹, когато вратите, където бяха събрали учениците, бяха заключени поради страха от юдеите², Исус дойде, застана на средата³ и им каза: Мир вам!

(1) ст. 1; (2) гл. 7:13; (3) Мк. 16:14; 1 Кор. 15:5

20 И като каза това, им показа ръцете и ребрата Си¹. И учениците се зарадваха, като видяха Господа².

(1) гл. 19:34; Лк. 24:39; (2) гл. 16:22; Мт. 28:8

21 И Исус пак им каза: Мир вам! Както Отец изпрати Мен, така и аз изпращам вас¹.

(1) гл. 17:18

22 И като каза това, духна върху тях и им каза: Приемете Свети Дух.

23 На които простите греховете, простени им са; на които задържите, задържани са¹.

(1) Мт. 18:18

24 А Тома, един от дванадесетте, наречен Близнак¹, не беше с тях, когато дойде Исус.

(1) гл. 11:16

25 Затова другите ученици му казаха: Видяхме Господа. Но той им каза: Ако не видя на ръцете Му белега от гвоздите¹ и не сложа пръста си в белега от гвоздите, и не сложа ръката си в ребрата Му², няма да повярвам³!

(1) Пс. 22:16; (2) ст. 20; (3) Мк. 16:11

26 И след осем дни учениците Му пак бяха вътре и Тома – с тях. Исус дойде, като вратите бяха заключени, застана на средата и каза: Мир вам!

27 Тогава каза на Тома: Дай си пръста тук и виж ръцете Ми, и си дай ръката, и я сложи в ребрата Ми¹; и не бъди невярващ, а вярващ.

(1) ст. 25

28 Тома в отговор Му каза: Господ мой и Бог мой!¹

(1) Пс. 84:3

29 Исус му каза: (Тома,) понеже Ме видя, ти повярва. Блажени, които не са видели и са повярвали¹.

(1) 1 Петр. 1:8; 2 Кор. 5:7

30 И Исус извърши пред учениците още много други знамения¹, които не са написани в тази книга².

(1) гл. 11:47; (2) гл. 21:25

31 А тези са написани, за да повярватете¹, че Исус е Христос, Божият Син², и като вярвате, да имате живот в Неговото Име³.

(1) гл. 19:35; (2) гл. 1:49; (3) гл. 3:15,16; 1 Ин. 5:13

21 След това Исус пак се яви на учениците при Тивериадското езеро; и ето как им се яви:

2 там бяха заедно Симон Петър, Тома, наречен Близнак¹, Натанаил² от Кана Галилейска, Зеведеевите синове и други двама от учениците Му.

(1) гл. 11:16; (2) гл. 1:45

3 Симон Петър им каза: Отивам да ловя риба. Казаха му: Ще дойдем и ние с теб. Излязоха и се качиха на лодката; и през онази нощ не уловиха нищо¹.

(1) Пс. 127:2; Лк. 5:5

4 А като се разсъмваше вече, Исус застана на брега, но учениците не разбраха, че е Исус¹.

(1) гл. 20:14

5 Исус им каза: Деца, имате ли нещо за ядене?¹ Отговориха Му: Нямаме.

(1) Лк. 24:41

6 А Той им каза: Хвърлете мрежата отдясно на лодката¹ и ще намерите. И така, те хвърлиха и не можаха вече да я извлекат поради многото риби².

(1) Лк. 5:4; (2) Лк. 5:6

7 Тогава онзи ученик, когото Исус любеше¹, каза на Петър: Господ е. А Симон Петър, като чу, че бил Господ, препава връхната си дреха, защото беше гол, и се хвърли в езерото.

(1) ст. 20; гл. 13:23

8 А другите ученици дойдоха с лодката, защото не бяха далеч от сушата – на около двеста лакътя, като влачеха мрежата с рибата.

9 И като излязоха на сушата, видяха сложена жарава и на нея сложена риба и хляб.

10 Исус им каза: Донесете от рибите, които сега уловихте.

11 Симон Петър се качи на лодката и извлече мрежата на сушата, пълна с едри риби – сто петдесет и три на брой; и макар да бяха толкова, мрежата не се скъса.

12 Исус им каза: Елате да закусите. И никой от учениците не смееше да Го попита: Ти кой си?; понеже знаеха, че е Господ.

13 Исус дойде, взе хляба и им даде, а също и рибата¹.

(1) гл. 6:11; Девн. 10:41

14 Това беше вече трети път, как Исус се яви на Своите ученици, след като възкръсна от мъртвите¹.

(1) гл. 20:19,26

15 А когато закусиха, Исус каза на Симон Петър: Симоне Йонов¹, любиш ли Ме повече отколкото тези? Каза Му:

Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му каза: Храни агънцата Ми.

(1) гл. 1:42

16 Пак му каза втори път: Симоне Йонов, любиш ли Ме? Каза Му: Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му каза: Паси овцете Ми¹.

(1) Деян. 20:28; 1 Петр. 5:2

17 Каза му трети път: Симоне Йонов, обичаш ли Ме? Петър се натъжи за това, че трети път му каза: Обичаш ли Ме?; и Му каза: Господи, Ти всичко знаеш¹; Ти познаваш, че Те обичам. Исус му каза: Храни овцете Ми. (1) гл. 2:25

18 Истина, истина ти казвам: когато беше по-млад, ти сам се опасваше и ходеше, където си искаше; но когато остарееш, ще простреш ръцете си и друг ще те опасва и ще те води, където не искаш¹.

(1) гл. 13:36; 2 Петр. 1:14

19 А това каза, като означаваше с каква смърт *Петър* щеше да прослави Бога. И като рече това, му каза: Следвай Ме¹.

(1) гл. 1:43

20 А Петър, като се обърна, видя, че

20 следва ученикът, когато Исус любеше¹ и който на вечерята се беше облегал на гърдите Му и беше казал: Господи, кой е този, който ще Те предаде?²

(1) ст. 7; (2) гл. 13:25

21 Него като видя, Петър каза на Исус: Господи, а с този какво?

22 Исус му каза: Ако искам той да остане, докато дойда, теб какво ти е? Ти Ме следвай¹.

(1) ст. 19

23 И между братята се разнесе тази дума, че този ученик няма да умре. Исус обаче не му каза, че няма да умре, а: Ако искам той да остане, докато дойда, теб какво ти е?

24 Този е ученикът, който свидетелства за тези неща¹ и написа тези неща; и знаем, че неговото свидетелство е истинно².

(1) Откр. 1:2; (2) гл. 15:27; 3 Йн. 12

25 Има още и много други дела, които извърши Исус; но ако се напишеха едно по едно, струва ми се, че свят свят нямаше да побере написаните книги¹. (Амин.)

(1) гл. 20:30

ДЕЯНИЯТА

на светите апостоли

1 Първата книга* написах, о, Теофиле, за всичко, което Исус вършеше и учеше, откакто започна¹,

*Евангелието според Лука; (1) Лк. 1:3

2 до деня, когато се възнесе¹, след като даде чрез Светия Дух заповеди на апостолите², които беше избрал,

(1) ст. 9; (2) Лк. 6:13

3 на които и представи Себе Си жив след страданието Си с много верни доказателства, като им се явяваше¹ в продължение на четиридесет дни и говореше за Божието царство².

(1) гл. 10:40,41; 13:31; 1 Кор. 15:5; (2) гл. 19:8; 28:23

4 И като се събираше с тях, им поръча да не напускат Ерусалим¹, а да чакат обещанието от Отца, за което, каза Той, чухте от Мен².

(1) Лк. 24:49; (2) гл. 2:33; Йн. 14:16

5 Защото Йоан кръщаваше с вода¹, а вие ще бъдете кръстени със Свети Дух² не след много дни³.

(1) Мт. 3:11; (2) гл. 11:16; Йн. 1:33; 1 Кор. 12:13; (3) гл. 2:1-4

6 И така, като се събраха, те Го попитаха, като казаха: Господи, в това ли време ще възстановиш на Израил царството¹?

(1) Ер. 23:5,6; Езек. 37:21-27; Дан. 7:27; Лк. 17:20

7 Той им каза: Не е за вас да знаете години или времена¹, които Отец е положил в Собствената Си власт².

(1) 1 Сол. 5:1; (2) Мт. 24:36

8 Но ще приемете сила, когато дойде върху вас Светият Дух, и ще бъдете свидетели за Мен¹ както в Ерусалим²,

така и в цяла Юдея и Самария³, и до края на земята⁴.

(1) гл. 2:32; 4:33; 5:32; 13:31; 10:39; Йн. 15:27; (2) Лк. 24:47; (3) гл. 8:14; (4) Римл. 10:18

9 И като изрече това, докато те гледаха, Той се възнесе и облак Го прие от погледа им¹.

(1) Мк. 16:19; Откр. 11:12

10 И докато се взираха към небето, когато възлизаше, ето, двама мъже в бели дрехи застанаха при тях¹,

(1) гл. 10:30; Лк. 24:4

11 които и казаха: Галилеяни, защо стоите и гледате към небето? Този Исус, който се възнесе от вас на небето, ще дойде¹ така, както Го видяхте да отива на небето².

(1) гл. 3:20; Йн. 14:3; (2) Мт. 24:30

12 Тогава те се върнаха в Ерусалим¹ от хълма, наречен Елеонски, който е близо до Ерусалим², на разстояние един съботен ден път.

(1) Лк. 24:52; (2) Зах. 14:4

13 И когато влязоха в града, се качиха в горната стая, където пребиваваха – Петър и Йоан, Яков и Андрей, Филип и Тома, Вартоломей и Матей, Яков Алфеев и Симон Зилот, и Юда Яковов¹.

(1) Мт. 10:2-4

14 Всички тези единодушно бяха в постоянна молитва¹ (и моление) с някоя жени² и Мария, майката на Исус, и с братята Му³.

(1) гл. 2:42; 6:4; Лк. 18:1; (2) Лк. 23:49,55; (3) Мт. 12:46

15 През тези дни Петър стана сред учениците, а имаше събрано множество около сто и двадесет души, и каза:

16 Братя, трябваше да се изпълни написаното¹, което Светият Дух предсказва чрез устата на Давид за Юда, който стана водител на тези, които хванаха Исус².

(1) Лк. 24:44; (2) Лк. 22:4,47

17 Защото той се числеше към нас и получи дял в това служение¹. (1) Ин. 6:70,71

18 Той придоби нива със заплатата на своята неправда и като падна презглава, се пукна през средата и всичките му черва изтекоха.

19 И това стана известно на всичките ерусалимски жители, така че тази нива се нарича на техен език Акелдама, тоест Кръвна нива¹.

(1) Мт. 27:7,8

20 Защото е писано в книгата на Псалмите: „Жилището му да запустее и да няма кой да живее в него¹“; и: „Друг нека вземе чина му²“

(1) Пс. 69:25; (2) Пс. 109:8

21 И така, от тези мъже, които вървяха с нас през цялото време, когато Господ Исус влизаше и излизаше между нас¹ –

(1) Лк. 1:2

22 като се започне от Йоановото кръщение до деня, когато се възнесе от нас – един от тях трябва да стане свидетел с нас на възкресението Му¹.

(1) гл. 2:32; 3:15; 10:39

23 И така, поставиха на средата двама – Йосиф, наречен Варсава¹, който се наричаше и Юст, и Матия.

(1) гл. 15:22

24 И се помолиха, казвайки: Ти, Господи, който познаваш сърцата на всички¹, покажи кого от тези двама си избрал

(1) гл. 15:8; Лк. 5:22

25 да вземе дела на това служение и апостолство, от което отстъпи Юда, за да отиде на своето си място.

26 И хвърлиха жребий за тях¹ и жребият падна на Матия, и той беше причислен към единадесетте апостоли.

(1) 1 Царя 14:42; Пр. 16:33

2 И когато настана денят на Петдесетницата¹, те всички бяха на едно място.

(1) Лев. 23:15,16; Вжж. 16:9,10

2 И внезапно стана шум от небето

като фученето на силен вятър и изпълни цялата къща, където седяха.

3 И им се явиха езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях.

4 И те всички се изпълниха със Свети Дух¹ и започнаха да говорят други езици, както Духът им даваше да говорят².

(1) гл. 4:31; 11:15;

(2) гл. 10:44-46; 19:6; Мк. 16:17; 1 Кор. 12:10

5 А в Ерусалим се намираха юдеи, богобоязливи мъже от всеки народ под небето.

6 И като се чу този шум, се събра една навалица; и се смутиха, защото всеки един ги слушаше да говорят на неговия език¹.

(1) Бит. 11:9

7 И всички, смаяни и учудени, си говореха помежду си: Ето, всички тези, които говорят, не са ли галилеяни?

8 Тогава как ги слушаме да говорят всеки на нашия собствен език, в който сме родени?

9 Партяни, мидяни и еламити, жители на Месопотамия, Юдея и Кападокия, Понт и Азия,

10 Фригия и Памфилия, на Египет и онези страни от Ливия, които граничат с Киринаея, посетители от Рим, и юдеи, и прозелити,

11 критяни и араби ги слушаме да говорят на нашите езици за великите Божии дела¹.

(1) Пс. 9:1

12 И те всички се смаяха и в недоумение си казваха един на друг: Какво значи това?

13 А други се присмиваха и казваха: Те са се напили със сладко вино¹.

(1) 1 Кор. 14:23

14 А Петър, като се изправи с единадесетте, издигна гласа си и започна да им говори: Юдеи и всички, които живеете в Ерусалим, нека това ви стане известно и внимавайте в моите думи.

15 Защото тези не са пияни, както вие мислите, понеже е третият час на деня*;

*сутринта

16 а това е казаното чрез пророк Йоиал:

17 „И в последните дни, казва Бог, ще излезе от Духа Си на всяко създание¹; и синовете ви и дъщерите ви ще про- рокуват; юношите ви ще виждат виде- ния; старците ви ще сънуват сънища;

(1) Ис. 44:3

18 още и на slugите Си и на slugините Си ще изливам от Духа Си. В онези дни ще пророкуват.

19 И ще покажа чудеса на небето горе и знамения на земята долу – кръв и огън, и пара от дим.

20 Слънцето ще се превърне в тъм- нина и луната в кръв¹, преди да дойде великият и бележит Ден Господен².

(1) Откр. 6:12; (2) Йоил 2:11

21 И всеки, който призове Името на Господа, ще се спаси¹.

(1) Йоил 2:28-32; Римл. 10:13

22 Израилтяни, послушайте тези думи: Иисус Назарянина, Мъж, засвидетел- стван между вас от Бога чрез мощ- ни дела, чудеса и знамения, които Бог извърши чрез Него между вас¹, както вие сами знаете; (1) гл. 10:38; Ак. 24:19; Ин. 3:2

23 Него, предаден според определе- ната Божия воля и предуздание¹, вие разпънахте и убихте чрез ръката на беззаконници².

(1) гл. 3:18; 4:28; Ак. 22:22; 1 Петр. 1:20; (2) ст. 36

24 Него Бог възкреси¹, като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно Той да бъде държан от нея.

(1) гл. 3:15; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30; 17:31;

Мт. 28:6; 1 Петр. 1:21; Римл. 4:24;

1 Кор. 6:14; Гал. 1:1; Еф. 1:20; 1 Сол. 1:10

25 Защото Давид казва за Него: „Ви- наги гледах Господа пред себе си; по- неже Той е отядясно ми, за да не се поклатя.

26 Затова се зарадва сърцето ми и развесели езикът ми, а още и плътта ми ще престоява в надежда;

27 защото няма да оставиш душата ми в ада, нито ще допуснеш Твоя Све- тия да види изтление.

28 Изявил си ми пътищата на живота; в присъствието Си ще ме изпълниш с радост¹.

(1) Пс. 16:8-11

29 Братя, нека да ви кажа свободно

за патриарха Давид, че и умря, и беше погребан, и гробът му е при нас и до днес¹.

(1) 3 Царе 2:10; Неем. 3:16

30 И така, понеже беше пророк¹ и знаеше, че Бог с клетва му беше обе- щал, че ще постави един от неговите потомци на престола му²,

(1) 2 Царе 23:2; (2) 2 Царе 7:12,13; Пс. 89:3,4

31 той предвидя и каза за възкресе- нието на Христос, че нито Той беше оставен в ада, нито плътта Му видя изтление¹.

(1) гл. 13:35-37; Ин. 20:9

32 Този Иисус Бог възкреси, на което ние всички сме свидетели¹.

(1) гл. 1:8,22

33 И така, както беше възвисен с Бо- жията десница¹ и взе от Отца обеща- нието на Светия Дух², Той изля това, което вие сега виждате и чувате³.

(1) гл. 5:31; Фил. 2:9; (2) гл. 1:4; (3) Ин. 7:39; Тит 3:6

34 Защото Давид не се е възнесъл на небесата, а сам той казва: „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна,

35 докато положи враговете Ти под краката Ти¹.“

(1) Пс. 110:1; Мт. 22:44

36 И така, нека добре знае целият израиелв дом, че този Иисус, когото вие разпънахте¹, Него Бог е направил и Господ², и Христос³.

(1) ст. 23; гл. 3:15;

4:10; 5:30,31; 7:52; 10:39; Мк. 15:25; Ак. 24:20;

(2) гл. 10:36; Еф. 1:21; Фил. 2:11; (3) Ак. 2:11

37 Като чува, те, ужилени в сърцата си, казаха на Петър и на другите апос- толи: Какво да направим, братя?¹

(1) гл. 16:30; Ак. 3:10; Ин. 6:28

38 А Петър им каза: Покайте се¹ и нека всеки от вас се кръсти в Име- то на Иисус Христос за прощаване на греховете ви²; и ще приемете дара на Светия Дух³.

(1) гл. 3:19; 20:21; 26:20; Мт. 3:2;

(2) гл. 22:16; Мк. 16:16; (3) Еф. 1:13

39 Защото на вас е обещанието и на децата ви¹, и на всички далечни, кол- кото Господ, нашият Бог, ще призове при Себе Си².

(1) Пс. 115:14; (2) Ис. 57:19

40 И с много други думи свидетелст- ваше и ги увещаваше, като казваше: Избавете се от това извратено поколе- ние¹.

(1) Мт. 17:17

41 И така, тези, които приеха словото

му, се кръстиха¹; и в същия ден се прибавиха около три хиляди души.

(1) гл. 8:12; 18:8

42 И те постоянностваха в учението на апостолите¹, в общуването, в разчупването на хляба² и в молитвите³.

(1) 2 Тим. 3:14;
(2) гл. 20:7; Ак. 22:19; 1 Кор. 10:16; (3) гл. 1:14

43 И страх обзе всяка душа; и много чудеса и знамения ставаха чрез апостолите¹.

(1) гл. 4:30; 5:12; 6:8; 8:6; 14:3; 19:11

44 И всичките върващи бяха заедно и имаха всичко общо¹;

(1) гл. 4:32

45 и продаваха стоката и имота си и ги разпределяха между всички, според нуждата на всекиго¹.

(1) гл. 4:35; Ак. 12:33; Римл. 12:13

46 И всеки ден прекарваха единодушно в храма¹ и разчупваха хляб по къщите си, и приемаха храна с радост и простосърдечие,

(1) гл. 3:1; Ак. 24:53

47 като хвалеха Бога и печелеха благоволение на целия народ. А Господ всеки ден прибавяше онези, които се спасяваха¹.

(1) гл. 4:4; 5:14; 6:7; 9:31; 11:21,24; 16:5

3 И когато Петър и Йоан отиваха в храма¹ в деветия час, часа на молитвата²,

(1) гл. 2:46; (2) гл. 10:3

2 носеха един човек, недъгав по рождение¹, когото слагеха всеки ден при вратата на храма, наречена Красивата, за да проси милостиня от онези, които влизаха в храма.

(1) гл. 14:8

3 Той, като видя Петър и Йоан, когато щяха да влязат в храма, попроси да получи милостиня.

4 А Петър, като се взря в него с Йоан, каза: Погледни ни!

5 И той ги гледаше внимателно, като очакваше да получи нещо от тях.

6 Но Петър каза: Сребро и злато аз нямам, но каквото имам, това ти давам: в Името на Исус Христос Назаринина¹ (стани и) ходи!²

(1) гл. 4:10; (2) гл. 9:34

7 И като го хвана за дясната ръка, го вдигна; и начаса краката и глезените му добиха сила.

8 И той, като скочи, се изправи и проходи; и влезе с тях в храма, като ходеше и скачаше, и славеше Бога¹.

(1) Ис. 35:6

9 И целият народ го видя да ходи и да славя Бога

10 и го познаха, че беше същият, който седеше за милостиня при Красивата порта на храма; и се изпълниха с учудване и удивление за това, което беше станало с него.

11 И понеже изцеленият недъгав се държеше за Петър и Йоан, целият народ смаян се стече при тях в залата, наречена Соломонова¹.

(1) гл. 5:12; Йн. 10:23

12 А Петър, като видя това, каза на народа: Израилтяни, защо се чудите на това? Или защо сте се вгледали в нас, като че със своя сила или благочестие сме направили този да ходи?

13 Бог Авраамов, Исаakov и Яковов, Бог на бащите ни¹, прослави² Своя Слуга³ Исус, когото вие предадохте и от когото се отрекохте пред Пилат⁴, когато той беше решил да Го пусне.

(1) гл. 5:30; 22:14; Исх. 3:6; (2) Йн. 12:23;
(3) гл. 4:27; Ис. 42:1; 53:11; (4) Йн. 19:15

14 Но вие се отрекохте от Светия¹ и Праведния² и като поискате да ви се пусне един убиец³,

(1) Ак. 1:35;
(2) гл. 7:52; 22:14; 1 Петр. 3:18; 1 Йн. 2:1; (3) Ак. 23:18,19

15 убихте Княза* на живота. Но Бог Го възкреси от мъртвите¹, на което ние сме свидетели².

*или: Начинателя
(1) гл. 2:24,36; (2) гл. 1:8,22

16 И чрез вяра в Името Му, Неговото Име укрепи този, когото виждате и познавате. Да! Тази вяра, която е чрез Него, му даде това съвършено здраве пред всички вас.

17 И сега, братя, аз зная, че вие, като и началниците ви, сторихте това от незнание¹;

(1) Ак. 23:34

18 но Бог по този начин изпълни това, което беше предизвестил чрез устата на всичките Свои пророци¹ – че Неговият Христос ще пострада².

(1) гл. 2:23; (2) гл. 17:3; 26:23; Ак. 24:26,27

19 Затова, покаяйте се и се обърнете¹, за да се заличат греховете ви и да

дойдат освежителни времена от лицето на Господа (1) гл. 2:38

20 и Той да ви изпрати определения за вас Исус Христос¹, (1) гл. 1:11

21 когото небето трябва да приеме до времето¹, когато ще се възстанови всичко², за което е говорил Бог от древността чрез устата на Своите свети пророци³.

(1) 1 Тим. 6:15; (2) Мт. 17:11; (3) Ис. 65:17-25; Откр. 10:7

22 Защото Мойсей е казал: „Господ Бог ще ви издигне от братята ви Пророк като мен; Него слушайте¹ във всичко, което ще ви каже; (1) гл. 7:37

23 и всяка душа, която не послуша този Пророк, ще бъде изтребена от народа¹.“ (1) Втзк. 18:15,18,19; Йн. 5:46

24 И всичките пророци от Самуил и след него, колкото са говорили, и те са предизвестили за тези дни¹. (1) 1 Петр. 1:10

25 Вие сте синове на пророците и на завета, който Бог склучи с бащите ви¹, като каза на Авраам: „В твоето потомство² ще се благословят всички земни племена³.“

(1) Рим. 9:4; (2) Гал. 3:16,29; (3) Бит. 22:18

26 Бог, като възкреси Слугата Си, Го изпрати първо до вас, за да ви благославя¹, като отвърща всеки един от вас от злините ви.

(1) гл. 13:46; Мт. 15:24; Рим. 1:16; 15:8

4 И когато те говореха на народа, свещениците, началникът на храмовата стража и садукееите дойдоха при тях¹,

(1) гл. 5:17

2 възмутени за това, че те поучаваха народа и проповядваха в Името на Исус възкресението от мъртвите¹.

(1) гл. 23:8

3 И те сложиха ръце на тях¹ и ги поставиха под стража² за следващия ден, защото беше вече привечер.

(1) гл. 12:1; (2) гл. 5:18; 16:23; Лк. 21:12

4 А мнозина от тези, които чуха словото, повярваха; и броят на поярвалите мъже стигна до пет хиляди¹.

(1) гл. 2:41,47

5 И на другия ден се събраха в Ерусалим началниците им, старейшините и книжниците,

6 първосвещеникът Анна и Каяфа¹, Йоан, Александър и всички, които бяха от първосвещеническия род. (1) Лк. 3:2

7 И като ги поставиха на средата, ги питаха: С каква сила или в кое име вие извършихте това?¹ (1) Мт. 21:23

8 Тогава Петър, изпълнен със Светия Дух, им каза: Началници народни и старейшини,

9 ако ни изпитвате днес за едно благодеяние, сторено на немощен човек, чрез какво той беше изцелен,

10 нека да знаете всички вие и целият народ Израил, че в Името на Исус Христос Назарянина, когото вие разпяхте, когото Бог възкреси от мъртвите¹ – в това Име този човек стои пред вас здрав².

(1) гл. 2:24,36; (2) гл. 3:6,16

11 Той е камъкът, който вие зидарите презряхте, който стана глава на ъгъла¹.

(1) Пс. 118:22; Мт. 21:42

12 И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име дадено между хората, чрез което трябва да се спасим¹.

(1) гл. 5:31; 13:23; Мт. 1:21

13 А те, като гледаха дързостта на Петър и Йоан и бяха вече забелязали, че са неучени и необразовани хора¹, се чудеха и познаха, че са били с Исус.

(1) 1 Кор. 1:27

14 Но като виждаха изцеления човек да стои с тях¹, нямаха какво да възразят.

(1) гл. 3:8,9

15 И като им заповядаха да излязат вън от Синедрiona, се съвещаваха помежду си,

16 казвайки: Какво да направим на тези хора, защото на всички ерусалимски жители е известно, че бележито знамение стана чрез тях, и не можем да го отречем¹.

(1) Лк. 6:11

17 Но за да не се разнася повече между народа, нека строго да ги заплашим, за да не говорят вече на никого в това Име.

18 И те ги повикаха и им заповядаха изобщо да не говорят, нито да поучават в Името на Исус¹.

(1) гл. 5:28,40

19 Но Петър и Йоан в отговор им казаха: Правилно ли е пред Бога да слушаме повече вас, отколкото Бога – вие отсъдете!¹

(1) гл. 5:29; Дан. 3:18

20 защото ние не можем да не говорим това, което сме видели и чули¹.

(1) Ер. 20:9; 1 Кор. 9:16

21 А те, като ги заплашиха още повече, ги пуснаха, понеже не знаеха как да ги накажат заради народа¹, защото всички славеха Бога за станалото².

(1) гл. 5:26; Мт. 21:46; (2) Лк. 5:26

22 Защото човекът, върху когото се извърши това знамение на изцеление, беше на повече от четиридесет години.

23 И когато ги пуснаха, те отидоха при своите и известиха всичко, което им бяха казали главните свещеници и старейшините.

24 А те, като чува, издигнаха единодушно глас към Бога и казаха: Владетелю, Ти си Бог, който си направил небето, земята, морето¹ и всичко, което е в тях².

(1) Пс. 95:5; (2) гл. 14:15; 17:24; Изх. 20:11; Неем. 9:6; Пс. 146:6; Откр. 10:6

25 Ти чрез Светия Дух и чрез устата на баща ни Давид, Твоя слуга, си казал: „Защо се разяряваха езичниците и народите намисляха суети?

26 Опълчваха се земните царе и управниците се събираха заедно против Господа и против Неговия Помазаник“¹.

(1) Пс. 2:1,2; Лк. 22:66

27 Защото наистина против Твоя свят Слуга Исус¹, когото Ти си помазал², се събраха в този град и Ирод, и Пилат Понтийски с езичниците и народа на Израил³,

(1) гл. 3:13; (2) гл. 10:38; Мт. 3:16; Лк. 4:18; (3) Лк. 23:7

28 за да извършат всичко, което Твоята ръка и Твоята воля са предопределили да стане¹.

(1) гл. 2:23

29 И сега, Господи, погледни на техните заплашвания и дай на Своите слуги да говорят Твоето слово с пълна дързост¹,

(1) Еф. 6:19

30 като Ти простираш ръката Си за изцеление¹ и да стават знамения и чу-

деса² чрез Името на Твоя свят Слуга Исус³.

(1) гл. 5:16; (2) гл. 2:43; Евр. 2:4; (3) ст. 27

31 И като се помолиха, мястото, където бяха събрани, се разтърси и всички бяха изпълнени със Светия Дух¹, и с дързост говореха Божието слово.

(1) гл. 2:4

32 А множеството на повярвалите имаше едно сърце и една душа¹ и нито един от тях не казваше, че нещо от имота му е негово, а всичко им беше общо².

(1) Йн. 17:21; (2) гл. 2:44

33 И апостолите с голяма сила свидетелстваха за възкресението на Господ Исус¹ и голяма благодат беше върху всички тях².

(1) гл. 1:8,22; (2) гл. 6:8; Йн. 1:16

34 А и никой от тях не беше в лишения, защото всички, които бяха стопани на ниви или на къщи, ги продаваха и донасяха стойността на продаденото,

35 и я слагаха при краката на апостолите; и се разпределяше на всекиго, според колкото имаше нужда¹.

(1) гл. 2:45

36 Така Йосиф, наречен от апостолите Варнава¹, което се превежда Син на утешение, левит, родом от Кипър,

(1) гл. 9:27; 11:22; 13:1,2; 1 Кор. 9:6; Гал. 2:9

37 като имаше нива, я продаде, донесе парите и ги сложи пред краката на апостолите¹.

(1) гл. 5:2

5 А един човек на име Анания, с жена си Сапфира, продаде имот

2 и задържа от полученото със знанието на жена си; и донесе една част и я сложи пред краката на апостолите¹.

(1) гл. 4:35,37

3 А Петър каза: Анание, защо Сатана изпълни сърцето ти¹, за да излъжеш Светия Дух² и да задържиш от стойността на нивата?³

(1) Йн. 13:2; (2) Еф. 4:30

4 Докато стоиме *непродадена*, не беше ли твоя? И след като се продаде, не бяха ли *парите* в твоята власт? Защо намисли това нещо в сърцето си? Ти излъга не хора, а Бога.

5 И Анания, като чу тези думи, падна

и издъхна; и голям страх обзе всички, които чуха това.

6 И по-младите мъже станаха, обвиха го, изнесоха го и го погребяха.

7 И като се минаха около три часа, влезе и жена му, без да знае за станалото.

8 И Петър я попита: Каж ми, за толкова ли продадохте нивата? И тя каза: За толкова.

9 А Петър каза: Защо се съгласихте да изкушите Господния Дух¹? Ето, краката на тези, които погребяха мъжа ти, са при вратата и ще изнесат и теб.

(1) Мт. 4:7

10 И тя начаса падна до краката му и издъхна. И когато младежите влязоха, я намериха мъртва; изнесоха я и я погребяха до мъжа ѝ.

11 И голям страх обзе цялата църква и всички, които чуха това¹.

(1) гл. 19:17; Пс. 52:6

12 И чрез ръцете на апостолите ставаша много знамения и чудеса между народа¹ и те всички бяха единодушно в Соломоновата зала²;

(1) гл. 2:43; Мк. 16:20; (2) гл. 3:11

13 а от другите никой не смееше да се присъедини към тях. Но народът ги величаваше

14 и все повече вярващи в Господа се прибавяха, множества от мъже и жени¹,

(1) гл. 2:47

15 така че изнасяха болните по улиците и ги слагаша на постелки и на легла, че като минаваше Петър, поне сянката му да засегне някого от тях¹.

(1) гл. 19:11,12

16 Събираше се още и множество от градовете около Ерусалим, които носеха болни и измъчвани от нечисти духове; и всички се изцеляваха¹.

(1) гл. 4:30; 8:7; 16:18; 19:12; 28:9; Мк. 16:17,18; Лк. 4:40

17 Тогава първосвещеникът и всички, които бяха с него, а именно сектата на садукееите, станаха и се изпълниха със завист¹,

(1) гл. 4:1,2,6

18 сложиха ръце на апостолите и ги хвърлиха в общата тъмница¹.

(1) гл. 4:3

19 Но през нощта Господен ангел¹ от-

вори вратата на тъмницата², изведе ги и каза:

(1) гл. 8:26; 10:3; 12:7; (2) гл. 12:10; Евр. 1:14

20 Идете, застанете в храма и говорете на народа всичките думи на този живот¹.

(1) Йн. 6:68

21 И те, като чува *това*, влязоха на разсъмване в храма и поучаваха. А първосвещеникът и онези, които бяха с него, дойдоха и като свикаха Синедриона и цялото старейшинство на израилевите синове, пратиха в тъмницата, за да доведат *апостолите*.

22 Но когато служителите отидоха, не ги намериха в тъмницата¹ и се върнаха, и известиха, като казаха:

(1) гл. 12:19

23 Намерихме тъмницата заключена най-грижливо и стражарите да стоят вън при вратата, но като отворихме, не намерихме никого вътре.

24 А когато първосвещеникът, началникът на храмовата *стража* и главните свещеници чува тези думи, бяха в недоумение какво ще последва от това.

25 Но дойде някой и им извести: Ето, мъжете, които хвърлихте в тъмницата, стоят в храма и поучават народа.

26 Тогава началникът отиде със служителите и ги доведе без насилие, защото се бояха от народа, да не би да ги убият с камъни¹.

(1) гл. 4:21; Лк. 20:6

27 И като ги доведоха, ги поставиха пред Синедриона и първосвещеникът ги попита, като каза:

28 Не ви ли заповядахме строго да не поучавате в това име²? Но ето, напълнили сте Ерусалим с учението си и възнамерявате да докарате върху нас кръвта на този Човек³!

(1) гл. 4:18; (2) Мт. 27:25

29 А Петър и апостолите в отговор казаха: На нас подобава да се покоряваме повече на Бога, отколкото на хората¹.

(1) гл. 4:19

30 Бог на бащите ни¹ възкреси Исус, когото вие убихте², като Го приковахте на дърво³.

(1) гл. 3:13; (2) гл. 2:24,36; (3) Вжж. 21:22

31 Него Бог с десницата Си възвиси¹ за Княз* и Спасител, за да даде по-

кайние на Израил и опрощаване на греховете².

(1) гл. 2:33; (2) гл. 4:12; 10:43; 13:38; 26:18; Лк. 24:47

32 И ние сме Негови свидетели за тези неща¹ и Светият Дух², когото Бог даде на онези, които Му се покоряват³.

(1) гл. 1:8,22; (2) Йн. 15:26; (3) гл. 11:17; 15:8

33 А те, като чува това, се късаха от яд¹ и възнамеряваха да ги убият.

(1) гл. 7:54

34 Но един фарисей на име Гамалиил¹, законоучител, почитан от целия народ, се изправи в Синедриона и заповяда да отведат апостолите навън за малко време;

(1) гл. 22:3

35 а на тях каза: Израилтяни, внимавайте добре какво ще направите на тези хора.

36 Защото преди известно време въстана Тевда и представяше себе си за голям човек, към когото се присъединиха около четиристотин мъже. Той беше убит и всички, които го следваха, се разпияха и изчезнаха.

37 След него въстана галилеянинът Юда през времето на записването¹ и повлече след себе си *доста* народ; и той загина и всички, които му се покоряваха, се разпръснаха².

(1) Лк. 2:2; (2) Мт. 24:11

38 И сега ви казвам, оттеглете се от тези хора и ги оставете, защото, ако това намерение или това дело е от хора, ще се провали¹;

(1) Мт. 15:13

39 но ако е от Бога, няма да можете да го провалите. *Пазете се да не би да се намерите и богопротивници.*

40 И те го послушаха; и като повикаха апостолите и ги биха¹, им заповядаха да не говорят в Името на Исус² и ги пуснаха.

(1) Мк. 13:9; (2) гл. 4:18

41 А те си отидоха от Синедриона радостни, че са били удостоени да претърпят опозоряване за *Иисусовото* Име¹.

(1) Мт. 5:11; 1 Петр. 4:13,14;
Рим. 5:3; 2 Кор. 12:10; Фил. 1:29

42 И нито един ден не преставаша да поучават и да благовестват и в храма, и по къщите¹, че Исус е Христос².

(1) гл. 20:20; (2) гл. 9:22; 17:3; 18:5,28

6 А през тези дни, когато учениците се умножаваха, възникна недоволство сред гръцките юдеи срещу еврейските за това, че техните вдовици били пренебрегвани във всекидневното раздаване *на помощите*.

2 Тогава дванадесетте свикаха всички ученици и казаха: Не е добре ние да оставим Божието слово и да прислужваме на трапези.

3 Затова, братя, изберете измежду вас седем души с добро име¹, изпълнени с Духа² и с мъдрост, които да поставим на тази работа.

(1) гл. 16:2; 1 Тим. 3:8; (2) ст. 5

4 А ние ще постоянстваме в молитвата и в служението на словото.

5 И това предложение се хареса на цялото множество и избраха Стефан, мъж, пълен с вяра и със Светия Дух¹, и Филип², Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай, един прозелит от Антиохия,

(1) гл. 7:55; 11:24; (2) гл. 8:5,26; 21:8

6 които поставиха пред апостолите; и те, като се помолиха, положиха ръце на тях¹.

(1) гл. 8:17; 9:17; 13:3; 14:23

7 И Божието слово растеше¹ и броят на учениците в Ерусалим се умножаваше твърде много²; и голямо множество от свещениците се покоряваха на вярата.

(1) гл. 12:24; 13:49; 19:20; Кол. 1:6; (2) гл. 2:47

8 А Стефан, пълен с благодат¹ и сила², вършеше големи чудеса и знамения сред народа³.

(1) гл. 4:33; (2) 1 Кор. 2:4,5; (3) гл. 2:43

9 Тогава се надигнаха някои от синагогата, наречена *синагога* на либертинците*, и от киринейците и александрийците, и *някои* от Киликия и Азия и спореха със Стефан.

*потомци на освободени еврейски роб

10 Но не можаша да противостоят на мъдростта и Духа, с които той говореше¹.

(1) Лк. 21:15

11 Тогава те тайно подучиха някои хора да кажат: Чухме го да говори хулни думи против Мойсей и *против* Бога¹.

(1) 3 Цар. 21:10; Мт. 26:59

12 И побудиха народа, старейшините и книжниците и като го нападаха, го уловиха и го докараха в Синаедриона¹.

(1) Мт. 10:17

13 И поставиха лъжесвидетели¹, които казаха: Този човек непрестанно говори думи против това свято място² и закона;

(1) гл. 7:58; Мк. 14:57; (2) гл. 21:28; Ер. 26:11

14 защото го чухме да казва, че този Исус Назарянин ще разруши това място и ще измени обредите, които ни е предал Мойсей¹.

(1) гл. 21:21

15 И всички, които седяха в Синаедриона, като се вгледаха в него, видяха, че лицето му беше като лице на ангел.

7 Тогава първосвещеникът каза: Това така ли е?

2 А той каза: Братя и бащи, чуйте¹: Бог на славата² се яви на нашия отец Авраам, когато беше в Месопотамия, преди да се засели в Харан³,

(1) гл. 22:1; (2) Пс. 29:3; Еф. 1:17; (3) Бит. 11:31

3 и му каза: „Излез от отечеството си и от рода си и ела в земята, която ще ти покажа“.

(1) Бит. 12:1

4 Тогава той излезе от халдейската земя и се засели в Харан. И оттам след смъртта на баща му¹ Бог го пресели в тази земя, в която вие сега живеете².

(1) Бит. 11:32; (2) Бит. 12:5; Евр. 11:8

5 И не му даде в нея наследство, дори колкото да постави крака си¹, а обеща да я даде за притежание на него и на потомството му след него, въпреки че той нямаше дете².

(1) Бит. 23:4; (2) Бит. 12:7; 13:15; 17:8

6 И Бог му говори така: че неговите потомци ще бъдат пришълци в чужда земя¹, където щяха да ги поробят и притесняват четиристотин години.

(1) Изх. 2:22

7 Но аз, каза Бог, ще съдя народа, на който ще робуват, и след това ще излязат и ще Ми служат на това място¹.

(1) Бит. 15:13,14; Изх. 3:12; 12:40,41

8 И му даде завета на обрязването¹; и така, Авраам роди Исаак и го обряза в

осмия ден²; Исаак роди Яков³, а Яков – дванадесетте патриарси⁴.

(1) Бит. 17:10; (2) Бит. 21:4; (3) Бит. 25:26; (4) Бит. 35:22-26

9 А патриарсите завидяха на Йосиф¹ и го продадоха в Египет², но Бог беше с него³.

(1) Бит. 37:4,8,11; (2) Бит. 37:28; (3) Бит. 39:2,21,23

10 и го избави от всичките му беди, и му даде благоволение и мъдрост пред египетския цар, фараона, който го постави управител над Египет и над целия си дом¹.

(1) Бит. 40:14; Пс. 105:20

11 И настана глад и голямо бедствие по цялата земя на Египет и Ханаан¹; и бащите ни не намираха прехрана.

(1) Бит. 41:57; 42:5

12 А Яков, като чу, че в Египет имало жито, изпрати бащите ни за първи път¹;

(1) Бит. 42:2

13 и на втория път Йосиф се откри на братята си¹ и родът на Йосиф стана известен на фараона².

(1) Бит. 45:3; (2) Бит. 45:16

14 И Йосиф прати да повикат баща му Яков и целия му род – седемдесет и пет души¹.

(1) Бит. 45:18; 46:27; Вжк. 10:22

15 И така, Яков слезе в Египет¹, където умря – той и бащите ни²;

(1) Бит. 46:6; (2) Бит. 49:33; Изх. 1:6

16 и ги пренесоха в Сихем, и ги положи в гроба в Сихем¹, който Авраам беше купил със сребро от синовете на Емор².

(1) Бит. 50:13; Иис. Нав. 24:32; (2) Бит. 23:16

17 Но когато наближи времето да се изпълни обещанието, което Бог беше дал на Авраам¹, народът растеше и се умножаваше в Египет²,

(1) ст. 5; (2) Изх. 1:7

18 докато се издигна друг цар, който не познаваше Йосиф¹.

(1) Изх. 1:8

19 Той постъпваше коварно с нашия род и притесняваше бащите ни¹, като караше да хвърлят кърмачетата им, така че да не остават живи².

(1) Изх. 1:14; (2) Изх. 1:22; Пс. 105:25

20 В това време се роди Мойсей¹, който беше мил на Бога, и три месеца го отглеждаха в бащиния му дом².

(1) Изх. 2:2; (2) Евр. 11:23

21 А когато го хвърлиха¹, дъщерята на фараона го взе и го отгледа като свой син².

(1) Изх. 2:3; (2) Изх. 2:10

22 И Мойсей беше научен на цялата египетска мъдрост и беше силен в слово и в дело¹.

(1) Лк. 24:19

23 А като навърши четиридесет години, му дойде на сърце да посети братята си, израилтяните.

24 И виждайки един онеправдан, го защити и отмъсти за оскърбления, като уби египтянина¹,

(1) Изх. 2:11,12

25 като мислеше, че братята му ще разберат, че Бог чрез неговата ръка им дава избавление; но те не разбраха.

26 На следващия ден той се появи при тях, когато се биеха, и като искаше да ги помири, каза: Хора, вие сте братя; защо се оскърбявате един друг?¹

(1) Изх. 2:13

27 А този, който оскърбяваше ближния си, го отблъсна и каза: Кой те е поставил началник и съдия над нас?¹

(1) ст. 35

28 И мен ли искаш да убиеш, както уби вчера египтянина?

29 Поради тази дума Мойсей побягна и стана пришълец в мадиамската земя¹, където роди двама сина².

(1) Изх. 2:14,15; (2) Изх. 2:22; 18:3

30 И когато минаха четиридесет години, на планината Синай, в огнения пламък на една къпина¹, му се яви Ангел.

(1) Изх. 3:2

31 И Мойсей, като видя, се удиви на гледката; а когато се приближаваше да разгледа¹, дойде глас от Господа:

(1) Изх. 3:3

32 „Аз съм Богът на бащите ти – Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов¹.“ И Мойсей се разтрепери и не смееше да погледне.

(1) Изх. 3:6; Мт. 22:32

33 И Господ му каза: „Събуй сандалиите от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя¹.“

(1) Изх. 3:5; Инс. Нав. 5:15

34 Видях, видях страданията на Моя народ, който е в Египет, чух стенанията им¹ и създох, за да ги избавя. И сега ела, и ще те изпратя в Египет².“

(1) Изх. 2:24; (2) Изх. 3:7,8,10

35 Този Мойсей, когато бяха отхвърлили, като му казаха: Кой те постави

началник и съдия?¹ – него Бог чрез ръката на Ангела, който му се яви в къпината, изпрати и за началник, и за избавител².

(1) ст. 27; (2) Чис. 20:16

36 Той ги изведе, като върши чудеса и знамения в Египет¹, в Червеното море² и в пустинята в продължение на четиридесет години³.

(1) Неем. 9:10; Пс. 105:27-36; (2) Изх. 14:21,22; Неем. 9:11; Пс. 106:22; (3) Неем. 9:12-21; Пс. 105:40,41

37 Това е същият Мойсей, който каза на израилтяните: „Бог ще ви издигне от братята ви Пророк като мен – (Него слушайте!)“

(1) гл. 3:22,23; Мк. 9:7

38 Това е онзи, който беше в събранието в пустинята заедно с Ангела, който му говореше на Синайската планина¹, както и с бащите ни; който и при животворни думи², за да ги предаде на нас.

(1) Изх. 19:3; 24:18; Ин. 1:17; Римл. 3:2; Гал. 3:19; (2) Евр. 4:12

39 На него нашите бащи не искаха да се покорят, а го отхвърлиха и в сърцата си се обърнаха пак към Египет¹,

(1) Чис. 14:3

40 като казаха на Аарон: Направи ни богове, които да ходят пред нас, защото този Мойсей, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана¹.

(1) Изх. 32:1

41 И в онези дни те направиха теле и принесоха жертва на идола, и се веселяха в делото на собствените си ръце¹.

(1) Изх. 32:2-6; Пс. 106:19

42 Тогава Бог се отвърна и ги предаде¹ да служат на небесното войнство², както е писано в книгата на пророците: „Доме израилев, на Мен ли принасяхте заклани животни и жертви четиридесет години в пустинята?“

(1) гл. 14:16; Пс. 81:12; Римл. 1:24,26,28; (2) Втж. 4:19; 4 Царе 17:16; Ер. 7:18; 19:13

43 *Напомни*, носехте скинията на Молох и звездата на бога Рефан, изображенията, които *си* направихте, за да им се кланяте. *Затова* ще ви преселя отгатак Вавилон¹“

(1) Ам. 5:25-27

44 Скинията на свидетелството беше с бащите ни в пустинята, както заповяда Онзи, който каза на Мойсей да

я направи по образа, който беше видял¹;

(1) Изх. 25:40

45 която нашите бащи по реда си приеха и внесоха с Исус *Habuev* във владенията на народите¹, които Бог изгони пред лицето на нашите бащи²; и така стоеше до дните на Давид,

(1) Исх. Нав. 3:14;

(2) Исх. Нав. 18:1; Неем. 9:24; Пс. 44:3

46 който придоби Божието благоволение и поиска да намери обиталище за Якововия Бог¹.

(1) 2 Царе 7:2; 3 Царе 8:17; Пс. 132:4,5

47 А Соломон Му построи дом¹.

(1) 3 Царе 6:1

48 Но Всевишният не обитава в ръководни храмове¹, както казва пророкът:

(1) гл. 17:24; 3 Царе 8:27

49 „Небето Ми е престол, а земята е Мое подножие¹. Какъв дом ще построите за Мен, казва Господ, или какво е мястото за Моя покой?

(1) Мт. 5:34,35

50 Не направи ли Моят ръка всичко това?¹“

(1) Исх. 66:1,2

51 Коравовратни и с необрязано сърце и уши! Вие винаги се противите на Светия Дух; както бащите ви², така и вие.

(1) Ер. 6:10; 9:26; (2) Изх. 32:9; 33:3; Чис. 27:14; Исх. 63:10

52 Кого от пророците не гониха бащите ви¹? А още и избиха онези, които предизвестиха за идването на Праведника², на когото вие сега станяхте предатели и убийци³ –

(1) 2 Лст. 36:16; Неем. 9:26; Мт. 5:12; Лк. 11:47; 13:34;

(2) гл. 3:14; (3) гл. 2:36; 3:15; 1 Сол. 2:15

53 вие, които приехте закона чрез ангелска наредба¹ и не го опазихте.

(1) Евр. 2:2

54 А като слушаха това, сърцата им се късаха *от яд*¹ и те скърцаха със зъби срещу него².

(1) гл. 5:33; (2) Пс. 35:16

55 А Стефан, като беше пълен със Свети Дух¹, погледна към небето и видя Божията слава и Исус, стоящ отдясно на Бога²;

(1) гл. 6:5; (2) Лк. 22:69; 1 Петр. 3:22

56 и каза: Ето, виждам небесата отворени¹ и Човешкия Син, стоящ отдясно на Бога².

(1) гл. 10:11; (2) Евр. 10:12

57 Но те, като изкрещяха със силен

глас, запушиха ушите си и единодушно се спуснаха върху него,

58 и го изведоха вън от града, и го замераха с камъни¹. И свидетелите² сложиха дрехите си при краката на един младеж на име Савел³.

(1) гл. 14:19; (2) гл. 6:13; Втк. 17:7; (3) гл. 22:20

59 И хвърляха камъни върху Стефан¹, който се молеше и казваше: Господи Исусе, приеми духа ми²

(1) Мт. 23:37; (2) Лк. 23:46

60 И като коленичи, извика със силен глас: Господи, не им считай този грях¹! И като изрече това, заспа.

(1) Лк. 23:34; 2 Тим. 4:16

8 А Савел одобряваше убиването му¹. И в онзи ден се надигна голямо гонение срещу църквата в Ерусалим²; и те всички, с изключение на апостоите, се разпръснаха по юдейските и самарийските области³.

(1) гл. 22:20; (2) 1 Сол. 2:14; (3) гл. 11:19

2 А благочестиви хора погребяха Стефан¹ и много го оплакваха. (1) Мт. 14:12

3 А Савел опустошаваше църквата, като влизаше във всяка къща и отвличаше мъже и жени, и ги предаваше в тъмница¹.

(1) гл. 9:2; 22:4; 26:9-11;

1 Кор. 15:9; Гал. 1:13,23; Фим. 3:6; 1 Тим. 1:13

4 А тези, които се бяха разпръснали, обикаляха и благовестяваха словото.

5 Така Филип¹ слезе в град Самария и им проповядваше Христос. (1) гл. 6:5

6 И множествата единодушно внимаваха в това, което им говореше Филип, като слушаха и виждаха знаменията, които вършеше¹.

(1) гл. 2:43

7 Защото нечисти духове¹, като викаха със силен глас², излизаха от мнозина, които ги имаха; и мнозина парализирани и недъгави бяха изцелени³.

(1) гл. 4:30; (2) гл. 5:16; (3) Мт. 8:29

8 И голяма радост настана в онзи град¹.

(1) гл. 13:48

9 А имаше един човек на име Симон, който преди това правеше магии¹ и смайваше народа на Самария, като представяше себе си за нещо голямо,

(1) гл. 13:8

10 в когото внимаваха всички – от най-малкия до най-големия – като казаха: Този е великата Божия сила.

11 И внимаваха в него, понеже дълго време ги беше смайвал с магиите си.

12 Но когато повярваха на Филип, който благовестяваше за Божие царство и Името на Исус Христос, се кръщаваха и мъже, и жени¹. (1) гл. 2:41

13 Самият Симон също повярва и като се кръсти, постоянно придружаваше Филип и се удивляваше, като гледаше знаменията и великите чудеса, които се вършеха.

14 А като чува апостолите, които бяха в Ерусалим, че Самария приела Божието слово¹, изпратиха там Петър и Иоан², (1) гл. 11:1; 1 Сол. 2:13; (2) гл. 11:22

15 които, като слязоха, се помолиха за тях, за да приемат Светия Дух¹;

(1) гл. 2:38

16 защото Той не беше слязъл още върху нито един от тях, а те бяха само кръстени в Името на Исус Христос.

17 Тогава *апостолите* полагаха ръце¹ на тях и те приемаха Светия Дух².

(1) гл. 6:6; (2) гл. 19:5,6; Евр. 2:4

18 А Симон, като видя, че с полагането на ръцете на апостолите се даваше Светият Дух, им донесе пари,

19 като каза: Дайте и на мен тази власт, така че на когото положа ръце, да приема Светия Дух!

20 А Петър му каза: Парите ти заедно с теб да погинат, защото си помислил, че Божият дар може да се купи с пари.

21 Ти нямаш нито участие, нито право в това нещо, защото сърцето ти не е искрено пред Бога.

22 Затова, покай се от това твое нечестие и се моли на Господа, дано да ти се прости това намерение на сърцето ти¹;

(1) 2 Тим. 2:25

23 понеже виждам, че си изпълнен с горчива жлъч¹ и си вързан в неправда.

(1) Вжж. 29:18

24 А Симон в отговор каза: Молете се вие на Господа за мен и дано не ме по-

стигне нищо от онова, което казахте.

25 И след като свидетелстваха и разгласяваха Господното слово, те се върнаха в Ерусалим, като благовестваха в много самарийски села.

26 А Господен ангел¹ говори на Филип и каза: Стани, иди към юг, по пътя, който слиза от Ерусалим през пустинята за Газа. (1) гл. 5:19

27 И той стана и отиде. И ето, човек от Етиопия, скопец, велможа на етиопската царица Кандакия, който беше *поставен* над цялото ѝ съкровище, беше дошъл в Ерусалим да се поклони¹

(1) Йн. 12:20

28 и се връщаше, като седеше в колесницата си и четеше пророк Исаия.

29 А Духът каза на Филип¹: Приблужи се и придружи тази колесница.

(1) гл. 10:19; 11:12; Мт. 4:1

30 И Филип се завтече и го чу, като четеше пророк Исаия, и каза: Разбираш ли това, което четеш?

31 А той каза: Как мога, ако не ме упъти някой? И помоли Филип да се качи и да седне с него.

32 А мястото от Писанието, което четеше, беше това: „Като овца беше заведен на клане; и както агне пред стригача си не издава глас, така не отваря устата Си.

33 При унижението Му Той беше лишен от *праведен* съд, а рода Му – кой ще го изкаже? Защото се взе животът Му от земята¹.“

(1) Ис. 53:7,8

34 И скопецът заговори и каза на Филип: Моля ти се, за кого говори това пророкът – за себе си или за някой друг?

35 А Филип отвори уста и като започна от това писание, му благовести за Исус.

36 И като вървяха по пътя, дойдоха до една вода. И скопецът каза: Ето вода, какво ми пречи да се кръстя?

37 (И Филип каза: Ако вярваш с цялото си сърце, можеш. А той в отговор каза: Вярвам, че Исус Христос е Божият Син.)

38 Тогава заповяда да се спре колесницата и двамата – и Филип, и скопецът – слязоха във водата, и той го кръсти.

39 А когато излязоха от водата, Господният Дух грабна Филип¹ и скопецът вече не го видя, а продължи по пътя си с радост. (1) 3 Царе 18:12; Езек. 3:14

40 А Филип се намери в Азот; и като минаваше, проповядваше благовестие то по всичките градове, докато стигна в Кесария¹. (1) гл. 21:8

ст. 1-18: гл. 22:3-16; 26:9-20

9 А Савел, като дишаше още заплахи и убийство срещу учениците на Господа¹, отиде при първосвещеника

(1) 1 Тим. 1:13

2 и поиска от него писма до синагогите в Дамаск, така че ако намери някои от това учение¹ – мъже или жени – да ги докара вързани в Ерусалим².

(1) гл. 19:9,23; 24:14,22; (2) гл. 8:3

3 И на отиване, като наблюдаваше Дамаск, внезапно блесна около него светлина от небето¹.

(1) 1 Кор. 15:8

4 И като падна на земята, чу глас, който му казваше: Савле, Савле, защо Ме гониш?¹

(1) Лк. 10:16

5 И той каза: Кой си Ти, Господи? А Той отговори: Аз съм Исус, когото ти гониш. Трудно е за теб да риташ срещу остен.

6 И той, треперещ и поразен, каза: Господи, какво искаш да направя? А Господ му каза: Стани и иди в града, и ще ти се каже какво трябва да правиш.

7 А мъжете, които го придружаваха, стояха като вцепенени, понеже чува гласа, а не видяха никого¹.

(1) Дан. 10:7

8 И Савел стана от земята и като отвори очите си, не виждаше нищо; и като го водеха за ръка, го заведоха в Дамаск.

9 И три дни той не виждаше и нито яде, нито пи.

10 А в Дамаск имаше един ученик на име Анания; и Господ му каза във

видение: Анание! А той каза: Ето ме, Господи¹.

(1) Бит. 22:1

11 И Господ му каза: Стани и иди на улицата, която се нарича Права, и попитай в къщата на Юда за един от Тарс¹ на име Савел; защото, ето, той се моли

(1) гл. 21:39; 23:34

12 и е видял (във видение)¹ един човек на име Анания да влиза и да полага ръце на него, за да прогледа.

(1) гл. 16:9; 18:9

13 А Анания отговори: Господи, чул съм от мнозина за този човек – колко зло е сторил на Твоите светии в Ерусалим.

14 И тук той има власт от главните свещеници да върже всички, които призовават Твоето Име¹.

(1) 1 Кор. 1:2

15 Но Господ му каза: Иди, защото той Ми е избран съд, за да носи Моето Име пред езичници¹, царе² и израиелски синове¹.

(1) гл. 22:21; Римл. 1:5; Еф. 3:8;

(2) гл. 25:23; (3) гл. 13:2; 20:24

16 Защото Аз ще му покажа колко много трябва да пострада той заради Моето Име¹.

(1) гл. 20:23; 21:11; 2 Кор. 11:23-27; 2 Тим. 1:12

17 И Анания отиде и влезе в къщата; и като положи ръце на него¹, каза: Брате Савле, Господ ме изпрати, Исус, който ти се яви по пътя, докато идваше, за да прогледаш и да се изпълниш със Свети Дух.

(1) гл. 6:6

18 И веднага паднаха от очите му нещо като люспи и той прогледна; и стана и се кръсти.

19 И като прие храна, доби сила. И Савел преседя няколко дни с учениците в Дамаск.

20 И веднага започна да проповядва по синагогите за Исус, че Той е Божи-ят Син¹.

(1) 2 Кор. 1:19; Гал. 1:16

21 И всички, които го слушаха, се удивляваха и казваха: Не е ли това този, който в Ерусалим съспивал онези, които призовавали това Име¹, и затова е дошъл и тук – за да ги закара вързани при главните свещеници?²

(1) гл. 26:10; (2) Гал. 1:23

22 Но Савел ставаше все по-силен и объркваше юдеите, които живееха в Дамаск¹, като доказваше, че този *Иисус* е Христос².

(1) Гал. 1:17; (2) гл. 5:42

23 И когато се минаха доста дни, юдеите се наговориха да го убият¹,

(1) ст. 29; гл. 13:50; 14:5; 17:5,13; 18:12; 20:3; 23:12; 25:3; 2 Кор. 11:26

24 но техният заговор стана известен на Савел. И те денем и нощем пазеха портите, за да го убият.

25 Тогава учениците го взеха през нощта и го спуснаха през стената в един голям кош¹.

(1) 2 Кор. 11:32,33

26 И когато дойде в Ерусалим¹, той се опитваше да се присъедини към учениците², но всички се страхуваха от него и не вярваха, че е ученик.

(1) гл. 22:17; (2) Гал. 1:18

27 Но Варнава¹ го взе и го доведе при апостолите, и им разказа как бил видял Господа по пътя и че Той му говорил, и как в Дамаск дързостно говорел в Името на Иисус.

(1) гл. 4:36

28 И той беше с тях, като влизаше и излизаше в Ерусалим и говореше дързостно в Името на Господ *Иисус*¹,

(1) Римл. 15:19

29 и говореше, и спореше с гръцките юдеи; а те търсеха случай да го убият¹.

(1) ст. 23

30 Но братята, като разбраха това, го заведоха в Кесария и го изпратиха в Тарс¹.

(1) гл. 11:25; Гал. 1:21

31 И така, по цяла Юдея, Галилея и Самария църквите имаха мир и се изграждаха, и като ходеха в страх от Господа и в утехата на Светия Дух, се умножаваха¹.

(1) гл. 2:47

32 И случи се, че Петър, като обикаляше всички, слезе и до светиите, които живееха в Лида.

33 И там намери един човек на име Еней, който от осем години лежеше на легло и беше парализиран¹.

(1) Лк. 5:18

34 И Петър му каза: Енее, Иисус Христос те изцелява; стани и оправи леглото си¹. И той веднага стана².

(1) гл. 3:6; (2) гл. 14:10; Лк. 5:25

35 И всички, които живееха в Лида и

в Сарон, го видяха и се обърнаха към Господа¹.

(1) гл. 11:21

36 А в Йопия имаше една ученичка на име Тавита, което се превежда Сърна. Тя беше изпълнена с добри дела¹ и благодеяния, които вършеше².

(1) 1 Тим. 2:10; (2) гл. 10:2

37 И се случи, че през тези дни тя се разболя и умря; и като я изкъпаха, я сложиха в една горна стая.

38 И понеже Лида беше близо до Йопия и учениците бяха чули, че Петър е там, изпратиха до него двама души да го помолят да не се бави да дойде при тях.

39 И Петър стана и отиде с тях. И като дойде, го заведоха в горната стая; и всичките вдовици стояха около него и плачеха, като му показваха ризите и дрехите, които Сърна правеше, когато беше с тях.

40 А Петър изкара всички навън, коленичи и се помоли, и като се обърна към тялото, каза: Тавита, стани¹. И тя отвори очите си и като видя Петър, седна.

(1) Мк. 5:40,41; Лк. 8:54

41 И той ѝ подаде ръка и я изправи; и като повика светиите и вдовиците, я представи жива¹.

(1) гл. 20:12

42 И това стана известно по цяла Йопия и мнозина повярваха в Господа.

43 А *Петър* остана дълго време в Йопия у някой си кожар Симон¹.

(1) гл. 10:6

10 Имаше в Кесария един човек на име Корнилий, стотник от така наречения италиийски полк.

2 Той беше благочестив и се боеше от Бога¹ с целия си дом, раздаваше много милостини на народа² и непрестанно се молеше на Бога.

(1) гл. 16:14; 18:7; (2) гл. 9:36; Лк. 7:5

3 Около деветия час през деня¹ той видя ясно във видение Божи ангел, който влезе при него² и му каза: Корнилий!

(1) гл. 3:1; (2) гл. 5:19

4 А той, като се взря в него, уплашен¹, каза: Какво има, Господи? И ангелът му

каза: Твоите молитви и твоите милостини възлязоха пред Бога за спомен.

(1) Лк. 1:12

5 И сега, изпрати мъже в Йопия и повикай Симон, който се нарича и Петър.

6 Той е отседнал у един кожар Симон¹, чиято къща е край морето.

(1) гл. 9:43

7 И като си отиде ангелът, който му говореше, Корнилий повика двама от слугите и един благочестив войник от тези, които постоянно бяха при него, и като им разказа всичко, ги изпрати в Йопия¹.

(1) ст. 30-33

ст. 9:24; гл. 11:5-12

9 А на следващия ден, когато те пътуваха и приближаваха града, около шестия час, Петър се качи на покрива на къщата да се помоли¹.

(1) Дан. 6:10

10 И когато огладня, поиска да яде; но докато приготвяха, той изпадна в състояние на видение¹

(1) гл. 22:17

11 и видя небето отворено¹ и някакъв съд да слиза към него, като голямо леноно платнище, спускано за четирите краища към земята.

(1) гл. 7:56; Езек. 1:1

12 В него имаше всякакви видове земни четирикраки, пълзящи и небесни птици.

13 И дойде глас към него: Стани, Петре, заколи и яж.

14 А Петър каза: В никакъв случай, Господи, защото никога не съм ял нещо осквернено или нечисто¹.

(1) Лев. 20:25; Езек. 4:14

15 И гласът пак *дойде* към него втори път: Което Бог е очистил, ти не го считай за осквернено¹.

(1) Мт. 15:11

16 Това стана три пъти; и съдът пак се вдигна в небето.

17 А докато Петър беше в недоумение какво значеше видението, което беше видял, ето, мъжете, изпратени от Корнилий, които бяха разпитали за къщата на Симон, застанаха пред портата

18 и извикаха, като попитаха: Тук ли гостува Симон, който се нарича и Петър?

19 И докато Петър размисляше за видението, Духът му каза¹: Ето, трима мъже те търсят.

(1) гл. 8:29

20 Стани, слез и иди с тях, без да се съмняваш ни най-малко, защото аз съм ги изпратил.

21 И така, Петър слезе при мъжете, които бяха изпратени при него от Корнилий, и каза: Ето, аз съм този, когото търсите. По каква работа сте дошли?

22 А те казаха: Стотникът Корнилий, един праведен човек, който се бои от Бога и има добро име сред целия юдейски народ, беше упътен чрез един свят ангел да те повика в своя дом и да чуе думи от теб.

23 Тогава той ги покани вътре и ги настани.

И на сутринта Петър замина с тях; а някои от братята от Йопия го придружиха.

24 А на другия ден влязоха в Кесария. И Корнилий ги чакаше, като беше свикал роднините си и близките си приятели.

25 И когато Петър влизаше, Корнилий го посрещна, падна пред краката му и се поклони.

26 А Петър го вдигна, като каза: Стани; и аз самият съм човек¹.

(1) гл. 14:14,15; Откр. 19:10

27 И като разговаряше с него, той влезе и намери мнозина събрани.

28 И им каза: Вие знаете колко е незаконно за един, който е юдеин, да се събира или да ходи при някой, който е от друго племе¹, но Бог ми показа, че не бива да наричам никого скверен или нечист.

(1) гл. 11:2,3

29 Затова дойдох, без да възразявам, веднага щом ме повикахте; и така, питам *вс*: по коя причина сте ме повикали?

ст. 30:48; гл. 11:13-17

30 И Корнилий каза: Преди четири дни постих до този час и в деветия час се молах у дома, и ето, пред мен застана един мъж в блестящо облекло¹,

(1) гл. 1:10

31 който каза: Корнилий, твоята молитва е чута и твоите милостини се спомниха пред Бога.

32 Така че прати в Йопия да повикат тук Симон, който се нарича и Петър; той е отседнал в дома на един кожар Симон, край морето. (Той, като дойде, ще ти говори.)

33 И така, аз веднага пратих до теб¹ и ти добре направи, че дойде. Затова сега всички ние присъстваме тук, пред Бога, за да чуем всичко, което ти е заповядано от Господа².

(1) ст. 3-8; (2) Вжж. 5:27

34 А Петър отвори уста и каза¹: Истина виждам, че Бог не гледа на лице²,

(1) гл. 15:7; (2) Мт. 22:16; Як. 2:1; 1 Петр. 1:17; Римл. 2:11; Гал. 2:6; Еф. 6:9; Кол. 3:25

35 а във всеки народ онзи, който Му се бои и върши правда, Му е угоден¹.

(1) Пс. 15:2; 147:11; Римл. 2:26

36 Словото, което Той изпрати на израилевите синове, като им благовестяваше мир чрез Исус Христос¹, който е Господар на всички²,

(1) Еф. 2:17; (2) гл. 2:36; Римл. 10:12; Откр. 17:14

37 това слово вие знаете, което след кръщението, проповядвано от Йоан¹, се разпространи по цяла Юдея, като се започна от Галилея;

(1) Лк. 3:3

38 как Бог помаза със Свети Дух и със сила¹ Исус от Назарет², който обикаляше, като правеше добрини и изцеляваше всички угнетявани от дявола³, защото Бог беше с Него⁴.

(1) гл. 4:27; (2) Мт. 2:23; (3) Мт. 4:23; (4) гл. 2:22

39 И ние сме свидетели на всичко, което Той извърши и в юдейската земя, и в Ерусалим; Него те убиха, като Го приковаха на дърво².

(1) гл. 1:8,22; (2) гл. 2:36

40 Него Бог възкреси¹ на третия ден и Му даде да се яви –

(1) гл. 2:24

41 не на целия народ, а на свидетели, предварително избрани от Бога¹ – на нас, които ядохме и пихме с Него, след като възкръсна от мъртвите².

(1) гл. 1:3,8; Йн. 14:22; (2) Лк. 24:43; Йн. 21:13

42 И ни поръча да проповядваме¹ на народа и да свидетелстваме, че Той е

определеният от Бога Съдия на живите и мъртвите².

(1) гл. 13:47; Мк. 16:15; (2) гл. 17:31; Йн. 5:22; Римл. 14:9; 2 Тим. 4:1

43 За Него свидетелстват всичките пророци, че всеки, който вярва в Него, получава опрощаване на греховете си чрез Неговото Име¹.

(1) гл. 4:12; Ис. 53:5,6

44 Докато Петър още говореше тези думи, Светият Дух слезе на всички, които слушаха словото.

45 И обрязаните вярващи, които бяха дошли с Петър, се смаяха за това, че дарът на Светия Дух се изля и на езичниците,

46 защото ги чуваха да говорят на езици и да величаят Бога¹. Тогава Петър проговори:

(1) гл. 2:4

47 Може ли някой да забрани водата, за да не се кръстят тези, които приеха Светия Дух, както и ние?

48 И заповяда да бъдат кръстени в Името на Исус Христос. Тогава му се помолиха да остане няколко дни¹.

(1) Йн. 4:40

11 И апостолите и братята, които бяха в Юдея, чува, че и езичниците приели Божието слово¹.

(1) гл. 8:14

2 И когато Петър влезе в Ерусалим, онези, които бяха от обрязаните, спореха с него, като казваха:

3 При необрязани хора си влизал и си ял с тях¹.

(1) гл. 10:28; Гал. 2:12

4 А Петър започна отначало и им разясни всичко подред, като каза:

ст. 5-12; гл. 10:9-48

5 Аз бях в град Йопия и като се молах, изпаднах в състояние на видение и видях видение: един съд, като голямо лено платнище, слизаше от небото, спускан за четирите ъгъла, и дойде даже до мен.

6 В него, като се възрях и разглеждах, видях земните четирикраки, диви зверове и пълзящи, и небесни птици.

7 И чух глас, който ми каза: Стани, Петре, заколи и яж.

8 Но аз казах: Не, Господи, защото

никога не е влизало в устата ми нещо осквернено или нечисто.

9 Но гласът втори път ми проговори от небето: Коего Бог е очистил, ти не го считай за осквернено.

10 Това стана три пъти, и всичко се вдигна пак в небето.

11 И ето, в същия час пред къщата, в която бяхме, пристигнаха трима мъже, изпратени от Кесария до мен.

12 И Духът ми каза да отида с тях, без да се двоумя¹. А с мен дойдоха и тези шестима братя и влязохме в къщата на човека. (1) гл. 8:29

13 И той ни разказа как видял в къщата си ангела, който застанал и му казал: Прати в Йопия да повикат Симон, който се нарича и Петър,

14 който ще ти каже думи, чрез които ще се спасиш ти и целият ти дом¹.

(1) гл. 16:15,31; 18:8; Ин. 4:53

15 И когато започнах да говоря, Светият Дух слезе на тях, както и на нас отначало¹.

(1) гл. 2:4

16 Тогава си спомних словото на Господа, как каза: Йоан е кръщавал с вода, но вие ще бъдете кръстени със Свети Дух¹.

(1) гл. 1:5

17 И така, ако Бог даде същия дар и на тях, когато повярваха в Господ Исус Христос¹, както и на нас, кой бях аз, че да можех да се противопоставя на Бога?

(1) гл. 5:32

18 Като чуа това, те се успокоиха и славеха Бога, като казаха: И така, Бог и на езичниците даде покаяние за живот¹.

(1) гл. 15:3; 20:21; Лк. 24:47

19 А онези, които се бяха разпръснали поради гонението, което стана заради убийството на Стефан¹, пътуваха чак до Финикия, Кипър и Антиохия, като на никой друг не възвестяваха словото, освен на юдеите².

(1) гл. 8:1-4; (2) Мт. 10:6

20 Между тях обаче имаше някои кипърци и киринейци, които, като пристигнаха в Антиохия, говореха и на гръците, като благовестяваха Господ Исус.

21 И ръката на Господа беше с тях¹ и

голям брой повярваха и се обърнаха към Господа².

(1) Лк. 1:66; (2) гл. 9:35

22 И известие за това стигна в ушите на църквата в Ерусалим; и те изпратиха Варнава¹ да отиде в Антиохия²;

(1) гл. 4:36; (2) гл. 8:14

23 който, като дойде и видя Божиата благодат, се зарадва и увещаваше всички да стоят в Господа с непоколебимо сърце¹.

(1) гл. 13:43; 14:22

24 Понеже той беше добър човек, пълен със Светия Дух и с вяра¹; и значително множество се прибави към Господа².

(1) гл. 6:5; (2) гл. 2:47

25 Тогава Варнава отиде в Тарс, за да търси Савел¹;

(1) гл. 9:27,30

26 и като го намери, го доведе в Антиохия. И цяла година те се събираха в църквата и научиха голямо множество. И първо в Антиохия учениците бяха наречени христиани¹.

(1) гл. 26:28; 1 Петр. 4:16

27 И през тези дни слязоха пророци от Ерусалим в Антиохия¹.

(1) гл. 13:1; 15:32

28 И един от тях на име Агав¹ стана и обяви чрез Духа, че ще настане голям глад по целия свят, какъвто и настана в дните на Клавдий².

(1) гл. 21:10; (2) гл. 18:2

29 Тогава учениците наредиха да изпратят помощ на братята, които живеяха в Юдея – всеки според състоянието си¹ –

(1) Гал. 6:10

30 което и направиха, като я изпратиха до старейшините чрез ръцете на Варнава и Савел¹.

(1) гл. 12:25; 24:1; Римл. 15:25,26; 1 Кор. 16:3,4; Гал. 2:10

12 Около това време цар Ирод сложи ръце на някои от църквата, за да ги притесни¹.

(1) гл. 4:3

2 И уби с меч¹ Яков, брата на Йонан².

(1) Мк. 10:39; Лк. 11:49; (2) Мт. 4:21

3 И като видя, че *това* се хареса на юдеите¹, той освен това хвана и Петър. *Това* беше през дните на безквасните хлябове².

(1) гл. 24:27; 25:9; (2) Изх. 12:15

4 И като го задържа, го хвърли в тъмница и го предаде на четири четворки

войници да го пазят, с намерение след Пасхата да го изведе пред народа.

5 И така, те пазеха Петър в тъмницата, а църквата беше в постоянна молитва към Бога за него.

6 И през същата нощ, когато Ирод щеше да го изведе, Петър спеше между двама войници, окован с две вериги; и стражари пред вратата пазеха тъмницата.

7 И ето, Господен ангел застана до него¹ и светлина осия килията; и като побутна Петър отстрани, го събуди и му каза: Ставай бързо! И веригите паднаха от ръцете му². (1) гл. 5:19; (2) гл. 16:26

8 И ангелът му каза: Опаши се и обуи сандалите си. И той направи така. Тогава му каза: Облечи дрехата си и ме последвай!

9 И Петър излезе и го следваше, без да знае, че извършеното от ангела е действителност, а си мислеше, че вижда видение.

10 А като преминаха първата и втората стража, дойдоха до желязната порта, която води в града, и тя им се отвори сама; и те излязоха и изминаха една улица, и ангелът веднага се оттегли от него.

11 А когато Петър дойде на себе си, каза: Сега наистина зная, че Господ изпрати ангела Си и ме избави¹ от ръката на Ирод и от всички очаквания на юдейския народ. (1) Пс. 34:7; Дан. 3:28; 6:22

12 И като поразмисли, дойде при къщата на Мария, майката на Йоан, който се наричаше и Марк¹, където мнозина бяха събрани и се молеха. (1) ст. 25; гл. 13:5; 15:37; 1 Петр. 5:13; Кол. 4:10; 2 Тим. 4:11; Филм. 24

13 И когато почука на вратичката на портата, една слугиня на име Рода излезе да чуе кой е.

14 И като позна гласа на Петър, от радост не отвори портата, а се затича и извести, че Петър стои пред портата.

15 А те ѝ казаха: Ти си луда. Но тя на-

стояваше, че е така. Тогава те казаха: Това е неговият ангел¹. (1) Мт. 18:10

16 А Петър продължаваше да чука; и когато отвориха, го видяха и се смяха.

17 А той им помахаше с ръка да мълчат и им разказа как Господ го е извел от тъмницата. И им каза: Разкажете това на Яков¹ и на братята. И излезе и отиде на друго място. (1) гл. 15:13; 21:18; Мт. 13:55; Яс. 1:1; Гал. 1:19

18 А като се съмна, сред войниците настана немалък смут – какво ли е станало с Петър.

19 А Ирод, като го потърси и не го намери¹, разследва стражарите и заповяда да ги убият. И слезе от Юдея в Кесария и там живееше. (1) гл. 5:22

20 А Ирод беше много разгневен на тирците и сидонците; но те дойдоха единодушно при него и като спечелиха *поддръжката* на царския камериер Власт, поискаха мир, защото тяхната област се хранеше от царската.

21 И в един определен ден Ирод, облечен в царска одежда, седна на престола и държаше реч пред тях.

22 А народът извика: Глас божи, а не човешки!¹ (1) Езек. 28:2

23 И веднага един Господен ангел го порази, понеже не въздаде слава на Бога¹; и той беше изяден от червеи и умря. (1) Дан. 5:23

24 А Божието Слово растеше и се умножаваше¹. (1) гл. 6:7

25 А Варнава и Савел, като свършиха службата си¹, се върнаха от Ерусалим в Антиохия и взеха със себе си Йоан, който се наричаше и Марк². (1) гл. 11:30; (2) ст. 12

13 А в църквата, която беше в Антиохия, имаше някои пророци¹ и учители²: Варнава³ и Симеон, наречен Нигер, киринеецът Луций, Манаин, който беше възпитан заедно с четворовластника Ирод⁴, и Савел. (1) гл. 11:27; (2) Еф. 4:11; (3) гл. 4:36; (4) Мт. 14:1

2 И като служеха на Господа и пос-

теха, Светият Дух каза: Отделете Ми Варнава и Савел за работата, за която съм ги призовал¹.

(1) гл. 9:15; Римл. 1:1; 1 Тим. 1:12; 2:7

3 Тогава, като постиха и се помолиха, положиха ръце на тях¹ и ги изпратиха².

(1) гл. 6:6; (2) гл. 14:26

4 И така, изпратени от Светия Дух, те слязоха в Селевкия и оттам отплаваха за Кипър.

5 И когато бяха в Саламин, проповядваха Божието слово в юдейските синагоги¹; и имаха Йоан за свой прислужник².

(1) гл. 14:1; 17:1,2; 18:4,19; 19:8; (2) ст. 13; гл. 12:12

6 И като преминаха целия остров до Пафос, намериха някой си магьосник, лъжепророк, юдеин на име Вариисус, който беше с управителя, Сергей Павел, един разумен човек. Той повика Варнава и Савел и поиска да чуе Божието слово.

8 Но магьосникът Елима¹, защото така се превежда името му, им се противопоставяше² и се стараше да отвърне управителя от вярата.

(1) гл. 8:9; (2) 2 Тим. 3:8

9 Но Савел, който се наричаше и Павел, изпълнен със Свети Дух, се вгледа в него

10 и каза: О, ти, пълен с всякакво лукавство и с всякакво коварство, сине дяволски, враг на всяка правда, няма ли да престанеш да извършаваш правите пътища на Господа?

11 И сега, ето, ръката на Господа е върху теб: ти ще ослепееш и няма да виждаш слънцето за известно време. И веднага върху него падна мрак и тъмнина¹; и той се луташе, като търсеше някой да го води за ръка. (1) 4 Царе 6:18

12 Тогава управителят, като видя станалото, повярва, смаян от Господното учение¹.

(1) Мт. 7:28

13 А Павел и придружителите му, като отплаваха от Пафос, дойдоха в Перга Памфилийска; а Йоан се отдели от тях и се върна в Ерусалим¹.

(1) гл. 15:38

14 А те заминаха от Перга и стигнаха

в Антиохия Писидийска, и в съботния ден¹ влязоха в синагогата² и седнаха.

(1) гл. 16:13; (2) ст. 5

15 И след прочитането на закона и пророците¹ началниците на синагогата изпратиха до тях да им кажат: Братя, ако имате някоя увещателна дума за народа, кажете.

(1) гл. 15:21; Ак. 4:16,17

16 Така че Павел стана и като помаха с ръка¹, каза: Израилтяни и вие, които се боите от Бога, слушайте. (1) гл. 21:40; 26:1

17 Бог на този израилев народ избра бащите ни¹ и издигна народа, когато пребиваваха като чужденци в египетската земя², и с издигната ръка ги изведе от нея³.

(1) 1 Лст. 16:13; Неем. 9:7; Пс. 135:4; Ис. 41:8; (2) Пс. 105:24; (3) Изх. 12:51; Втж. 4:37

18 И в продължение на около четиридесет години ги търпя в пустинята¹.

(1) Изх. 16:35; Втж. 1:31

19 И като изстреби седем народа в ханаанската земя¹, им раздели тяхната земя да им бъде наследство².

(1) Втж. 7:1; (2) Втж. 12:10

20 След това им дава съдии за около четиристотин и петдесет години, до пророк Самуил¹.

(1) Съд. 2:16; 1 Царе 3:20; 7:15

21 После поискаха цар¹ и Бог им даде Саул, сина на Кис, мъж от вениаминовото племе², за четиридесет години.

(1) 1 Царе 8:5; (2) 1 Царе 10:20-24

22 И като го махна¹, им издигна Давид за цар², за когото и свидетелства, като каза: „Намерих Давид³, сина на Есей, човек според сърцето Ми⁴, който ще изпълни цялата Ми воля⁵.“

(1) 1 Царе 15:23; (2) 1 Лст. 10:14; (3) Пс. 89:20;

(4) 1 Царе 13:14; (5) ст. 36; 3 Царе 15:5

23 От неговото потомство Бог според обещанието Си¹ издигна на Израил Спасител, Исус²,

(1) 2 Царе 7:12; Пс. 132:11; (2) гл. 4:12; Мт. 1:1,21

24 след като Йоан преди Неговото идване беше проповядвал кръщението на покаяние на целия израилев народ¹.

(1) гл. 19:4; Мт. 3:1-11

25 И като свършваше пътя си, Йоан казваше: Кой мислите, че съм аз? Не съм Христос; но ето, след мен идва Един, на когото не съм достоен да развържа сандалите на краката¹.

(1) Мк. 1:7

26 Братя, синове на Авраамовия род, и онези измежду вас, които се боят от Бога, на нас се изпрати словото на това спасение¹.

(1) ст. 46

27 Защото жителите на Ерусалим и техните началници, като не Го познаха¹ и без да разберат пророческите думи, които се прочитат всяка събота, ги изпълниха, като Го осъдиха².

(1) Ин. 8:19; 1 Кор. 2:8; (2) Мк. 14:53; Лк. 24:44

28 И макар че не намериха никаква вина, заслужаваща смърт, пак поискаха от Пилат да бъде убит¹.

(1) Мт. 27:23; Ин. 19:15

29 И когато изпълниха всичко, което беше написано за Него, Го снеха от дървото и Го положиха в гроб¹.

(1) Мт. 27:59,60

30 Но Бог Го възкреси от мъртвите¹.

(1) гл. 2:24; 25:19

31 И в продължение на много дни Той се явяваше на тези, които се бяха изкачили с Него от Галилея в Ерусалим, които сега са Негови свидетели пред народа¹.

(1) гл. 1:3,8; 10:41

32 И ние ви носим сега блага вест за обещанието, дадено на бащите,

33 че Бог го изпълни за нас, техните деца, като издигна Иисус; както е писано и във втория Псалм: „Ти си Мой Син, аз днес Те родих¹“.

(1) Пс. 2:7; Евр. 1:5

34 А че Го е възкресил от мъртвите, за да не се връща никога повече в изтлението, бе казал така: „Ще ви дам верните милости, обещани на Давид¹“.

(1) Ис. 55:3

35 Затова и в друг псалм казва: „Няма да оставиш Своя Светия да види изтление¹“.

(1) Пс. 16:10

36 Защото Давид, след като послужи на своето поколение чрез Божиата воля¹, заспа и беше погребан при бащите си, и видя изтление².

(1) ст. 22; (2) гл. 2:29

37 А Този, когото Бог възкреси, не видя изтление¹.

(1) гл. 2:31

38 И така, братя, нека ви бъде известно, че чрез Него ви се проповядва опрощаване на греховете¹;

(1) гл. 5:31; 1 Кор. 15:17

39 и че чрез Него всеки, който вярва,

се оправдава¹ от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Мойсеевия закон².

(1) Римл. 3:26; Гал. 2:16; Евр. 9:15; (2) Римл. 8:3

40 Затова внимавайте, да не би да ви постигне казаното от пророците:

41 „Погледнете, презрители, учудете се и се погубете; защото аз ще извърша едно дело във вашите дни – дело, което никак няма да повярвате, ако и да ви го разкаже някой¹“.

(1) Авак. 1:5

42 Когато си излизаша (от юдейската синагога, езичниците) ги молеха да им се проповядват тези думи и следващата събота.

43 И когато събранието в синагогата се разпусна, много от юдеите и от благочестивите прозелити последваха Павел и Варнава, които разговаряха с тях и ги увещаваха да постоянстват в Божиата благодат¹.

(1) гл. 11:23; 1 Петр. 5:12

44 На следващата събота се събра почти целият град, за да чуе Божието слово.

45 Но юдеите, като видяха множествата, се изпълниха със завист¹ и като противоречаха и хулеха, се противопоставяха на това, което говореше Павел².

(1) гл. 17:5; (2) гл. 14:2; 18:6

46 Но Павел и Варнава говориха дързостно и казаха: Нужно беше да се възвести първо на вас Божието слово¹; но понеже го отхвърляте и считате себе си недостойни за вечния живот, ето, обръщаме се към езичниците².

(1) ст. 26; гл. 3:26;

(2) гл. 18:6; 28:25-28; Мт. 21:43; Римл. 11:11

47 Защото така ни заповяда Господ¹: „Поставих Те за светлина на народите, за да бъдеш за спасение до края на земята²“.

(1) гл. 10:42; (2) гл. 26:23; Ис. 49:6; Лк. 2:32

48 И езичниците, като чува това, се радваха¹ и славеха Господното слово²; и повярваха всички, които бяха определени за вечен живот³.

(1) гл. 8:8; (2) 2 Сол. 3:1; (3) Римл. 8:29,30

49 И Господното слово се разпространяваше по цялата тази област¹.

(1) гл. 6:7

50 Но юдеите подбудиха набожните

и високопоставени жени и градските първенци и като повдигнаха гонение против Павел и Варнава, ги изпъдиха от своята област¹.

(1) гл. 9:23; 1 Сол. 2:16; 2 Тим. 3:11

51 А те отърсиха против тях праха от краката си¹ и дойдоха в Икония.

(1) гл. 18:6; Мт. 10:14

52 А учениците се изпълниха с радост и със Свети Дух¹.

(1) 1 Сол. 1:6

14 А в Икония те влязоха заедно в юдейската синагога¹ и така говориха, че повярваха голямо множество юдеи и гърци.

(1) гл. 13:5

2 Но отхвърлилите вярата юдеи подбудиха и озлобиха сърцата на езичниците против братята¹.

(1) гл. 13:45

3 Но те пак останаха доста време, като говореха дързостно за Господа, който свидетелстваше за словото на Своята благодат, като даваше да стават знамения и чудеса чрез техните ръце¹.

(1) гл. 2:43

4 И множеството в града се раздвои: едни бяха с юдеите, други – с апостолите¹.

(1) Лк. 12:51,52

5 И когато и езичниците, и юдеите с техните началници се опитаха да ги опозорят и да ги убият с камъни¹,

(1) ст. 19; гл. 9:23

6 те научиха и избягаха в ликаонските градове Листра и Дервия и в околните им места¹,

(1) Мт. 10:23

7 и там благовестваха.

8 А в Листра седеше някой си човек, немощен в краката си, недъгав от рождението си, който никога не беше ходил¹.

(1) гл. 3:2

9 Той слушаше Павел, като говореше; а Павел, като се взря в него и видя, че има вяра да бъде изцелен^{*1},

^{*}им: спасен; (1) Мт. 9:28

10 каза със силен глас: Стани на краката си! И той скочи и ходеше².

(1) Езеж. 2:1; (2) гл. 9:34

11 А народът, като видя какво извърши Павел, извика със силен глас на ликаонски: Боговете са слезли при нас в човешки образ!¹

(1) гл. 28:6

12 И наричаха Варнава Зевс, а Павел – Хермес, понеже той беше главният говорител.

13 А жрецът на Зевс, *чийто храм беше пред града*, доведе юнци и донесе венци при портите и заедно с множествата се канеше да принесе жертва.

14 Като чуха това, апостолите Варнава и Павел раздраха дрехите си и скочиха сред народа, като извикаха:

15 Мъже, защо правите това? И ние сме хора със същото естество като вас¹ и ви благовестяваме да се обърнете от тези суети² към живия Бог³, който е направил небето, земята, морето и всичко, което е в тях⁴;

(1) гл. 10:26; (2) 1 Царе 12:21; Еп. 14:22; Йона 2:8;

(3) Еп. 10:10; 1 Сол. 1:9; (4) гл. 4:24

16 който през миналите поколения е оставял всичките народи да ходят по своите пътища¹,

(1) гл. 7:42; Пс. 147:20

17 макар и да не е преставал да свидетелства за Себе Си¹, като е правил добрини и ни е давал от небето дъждове и плодonoсни времена², и е пълнил сърцата ни с храна и радост³.

(1) Римл. 1:19; (2) Пс. 65:10; Мт. 5:45;

(3) Пс. 147:8; Еп. 5:24; 1 Тим. 6:17

18 И като говореха това, те едва възпряха множествата да не им принасят жертва.

19 Между това дойдоха юдеи от Антиохия и Икония, които убедиха народа; и те биха Павел с камъни¹ и го извлякоха вън от града, като мислеха, че е умрял².

(1) ст. 5; гл. 7:58; (2) 2 Кор. 11:25; 2 Тим. 3:11

20 Но когато учениците се събраха около него, той стана и влезе в града; и на другия ден отиде с Варнава в Дервия.

21 И след като проповядваха благовестието в този град и направиха много ученици, пак се върнаха в Листра, Икония и Антиохия,

22 като утвърждаваха душите на учениците¹ и ги увещаваха да постоянстват във вярата², и ги учеха, че през много страдания трябва да влезем в Божието царство³.

(1) гл. 15:41; 16:5; 18:23;

Римл. 1:11; (2) гл. 11:23; 16:40; (3) 1 Сол. 3:3,4

23 И след като им поставиха старейшини във всяка църква¹ и се помолиха² с пост, ги препоръчаха на Господа, в когото бяха повярвали. (1) Тит 1:5; (2) гл. 6:6

24 И като минаха през Писидия, дойдоха в Памфилия;

25 и след като проповядваха словото в Перга, слязоха в Аталия.

26 Оттам отплаваха за Антиохия, откъдето бяха препоръчани на Божията благодат за делото, което бяха изпълнили¹. (1) гл. 13:1-3

27 И като пристигнаха и събраха църквата, те разказаха всичко, което беше извършил Бог чрез тях¹, и как беше отворил вратата на вратата за езичниците². (1) гл. 15:4,12; 21:19; (2) 1 Кор. 16:9

28 И там останаха доста време с учениците¹. (1) гл. 15:33; 18:23

15 А някои слязоха от Юдея¹ и учеха братята: Ако не се обрежете според Мойсеевия обред², не можете да се спасите³. (1) Гал. 2:4,12; (2) Лев. 12:3; (3) Гал. 5:2

2 И когато се получи доста голямо разногласие и спор между тях и Павел и Варнава¹, наредиха Павел и Варнава, и някои други от тях да се изкачат за този въпрос в Ерусалим, при апостоли-те и старейшините². (1) Гал. 2:5; (2) Гал. 2:1,2

3 И така, изпратени от църквата, те минаваха през Финикия и през Самария, като разказаха за обръщането на езичниците¹ и доставяха голяма радост на всичките братя². (1) Римл. 15:18; (2) гл. 11:18

4 А като стигнаха в Ерусалим, бяха приети от църквата и от апостолите и старейшините¹ и разказаха всичко, което Бог беше извършил с тях². (1) гл. 21:17; (2) гл. 14:27

5 Тогава станаха някои от сектата на фарисеите, които бяха повярвали, и казаха: Трябва да се обрязват и да им се поръча да пазят Мойсеевия закон¹. (1) Гал. 5:3

6 И апостолите и старейшините се събраха да разискват този въпрос.

7 И след едно дълго *съвместно* разиск-

ване Петър стана и им каза: Братя, вие знаете, че преди доста време Бог избра между вас мен, така че чрез моите уста езичниците да чуят словото на благовестието и да повярват¹. (1) гл. 10:34,35

8 И Сърцеведецът Бог¹ им засвидетелства, като даде и на тях Светия Дух, както и на нас²; (1) гл. 1:24; Пс. 44:21; (2) гл. 5:32

9 и не направи никаква разлика между нас и тях¹, като очисти сърцата им чрез вяра². (1) Римл. 10:12; (2) Пс. 51:7; Тит 2:14

10 И така, сега, защо изкушавате Бога, като налагате на врата на учениците ярем, който нито бащите ни, нито ние можем да носим¹? (1) Мт. 23:4; Гал. 4:3

11 Но ние вярваме, че ще се спасим чрез благодатта на Господ Исус¹, също както и те².

(1) Еф. 2:8; Тит 3:7; (2) Римл. 3:22,23; Гал. 2:15,16

12 Тогава цялото множество млъкна и слушаше Варнава и Павел, които разказваха какви знамения и чудеса Бог беше извършил чрез тях между езичниците¹. (1) ст. 4

13 И след като те свършиха да говорят, Яков¹ взе думата и каза: Братя, послушайте мен. (1) гл. 12:17

14 Симон обясни как Бог най-напред посети езичниците, за да вземе измещду тях народ за Своето Име¹. (1) ст. 7-9

15 С това са съгласни и думите на пророците, както е писано:

16 „След това ще се върна и пак ще издигна падналата Давидова скиния, и пак ще издигна развалините ѝ, и ще я изправя¹; (1) Ис. 61:4

17 за да потърсят Господа останалите от хората¹ и всичките народи², които се наричат с Името Ми,

(1) гл. 17:27; (2) Пс. 22:26,27; Зах. 8:22

18 казва Господ, който прави това¹, което е известно от вековете.

(1) Ам. 9:11,12

19 Затова аз съм на мнение да не създаваме трудности на тези измежду езичниците, които се обръщат към Бога,

20 а да им пишем да се въздържат от осквернения чрез идоли¹, чрез блуд-

ство² и чрез *яденето на удушено и кръв*³.

(1) 1 Кор. 10:14,21;
(2) 1 Кор. 6:13,18; Еф. 5:3; Кол. 3:5; 1 Сол. 4:3; Евр. 12:16;
(3) ст. 29; гл. 21:25; Бит. 9:4; Лев. 3:17; 17:12

21 Защото още от старо време по всичките градове е имало такива, които са проповядвали Мойсеевия закон, който се прочита всяка събота в синагогите¹.

(1) гл. 13:15,27

22 Тогава апостолите и старейшините, с цялата църква, намериха за добре да избераат помежду си мъже и да ги пратят в Антиохия с Павел и Варнава, а именно: Юда, който се наричаше и Варсава¹, и Сила² – водители между братята.

(1) гл. 1:23; (2) ст. 32,40; 1 Петр. 5:12; 1 Сол. 1:1

23 И по тях написаха следното: От братята апостоли и старейшини поздрав до братята, които са от езичниците в Антиохия, Сирия и Киликия.

24 Понеже чухме, че някои, които са излезли от нас, са ви разтревожили с думите си и са смутили душите ви, (като ви казват да се обрязвате и да пазите закона), без да са приели заповед от нас,

25 то ние, като дойдохме до единодушие, намерихме за добре да изберем мъже и да ги изпратим до вас заедно с възлюбените ни Варнава и Павел,

26 хора, които рискуваха живота си за Името на нашия Господ Исус Христос¹.

(1) гл. 13:50; 14:19

27 И така, изпращаме Юда и Сила, които ще ви съобщят устно същите неща.

28 Защото се видя добре на Светия Дух и на нас да не ви налагаме никакво друго бреме¹ освен следните необходими неща:

(1) Откр. 2:24

29 да се въздържате от *ядене на идоложертвено, кръв и удушено, и от блудство*¹; от които, ако се пазите, ще направите добре². Здравейте!

(1) ст. 20; (2) гл. 16:4

30 И така, изпратените пристигнаха в Антиохия и като събраха множеството, предадоха писмото.

31 И те, като го прочетоха, се зарадваха за успокоението.

32 А Юда и Сила, които и сами бяха пророци¹, увещаха братята с много думи и ги утвърдиха.

(1) гл. 11:27

33 И след като преседяха известно време¹, братята ги оставиха с мир да се върнат при онези, които ги бяха изпратили.

(1) гл. 14:28

34 (Но Сила намери за добре да остане още там.)

35 А Павел и Варнава останаха в Антиохия¹, като поучаваха и благовестяваха Господното слово заедно с много други.

(1) Гал. 2:11

36 А след няколко дни Павел каза на Варнава: Да се върнем сега по всички градове, където сме проповядвали Господното слово, и да видим как са братята¹.

(1) 2 Кор. 11:28

37 А Варнава беше на мнение да вземат със себе си Йоан, който се наричаше и Марк¹;

(1) гл. 12:12

38 но Павел не намираше за добре да вземат със себе си този, който се бе отделил от тях от Памфилия и не отиде с тях на делото¹.

(1) гл. 13:13

39 И възникна огорчение (между тях), така че те се разделиха един от друг; и Варнава взе Марк и отплаваха за Кипър;

40 а Павел си избра Сила¹ и тръгна, препоръчан от братята на Господната благодат.

(1) ст. 22

41 И минаваше през Сирия и Киликия и утвърждаваше църквите¹.

(1) гл. 14:22

16 А после пристигна в Дервия и Листра; и ето, там имаше един ученик на име Тимотей¹, син на една повярвала юдейка², а баща му беше грък.

(1) 2 Кор. 1:1; 1 Тим. 1:2; (2) 2 Тим. 1:5

2 За него имаше добро свидетелство от братята¹ в Листра и Икония.

(1) гл. 6:3

3 Него Павел пожела да води със себе си, затова го взе и го обряза заради юдеите, които бяха по онези места¹;

защото всички знаеха, че баща му беше грък².

(1) 1 Кор. 9:20; (2) Гал. 2:3

4 И като ходеха по градовете, им предаваха наредбите, определени от апостолите и старейшините в Ерусалим, за да ги пазят¹.

(1) гл. 15:23-29

5 Така църквите се утвърждаваха във вратата¹ и от ден на ден се умножаваха числено².

(1) гл. 14:22; 1 Сол. 3:2; (2) гл. 2:47

6 И *апостолите* преминаха фригийската и галатийската земя¹, като им се забрани от Светия Дух да проповядват словото в Азия*;

*Има се предвид Римската провинция Азия – западната част на Мала Азия.; (1) гл. 18:23

7 и като дойдоха до Мизия, се опитаха да отидат във Витиния, но Иисусовият Дух не им позволи.

8 И като отминаха Мизия, слязоха в Трояда.

9 И през нощта на Павел му се яви видение¹: един македонец стоеше и го молеше, като казваше: Ела в Македония и ни помогни!

(1) гл. 9:12

10 И след като видя видението, веднага потърсихме *случай* да отидем в Македония, като дойдохме до заключението, че Господ ни е призовал да им проповядваме благовестието.

11 И така, като отплавахме от Трояда, се отправихме право към Самотрак, а на следващия ден – към Неапол,

12 а оттам – към Филипи¹, който е главният град на онази част от Македония и *римска* колония. В този град преседахме няколко дни.

(1) Фил. 1:1

13 А в събота¹ излязохме вън от портата край една река, където предполагаме, че е място за молитва; и седнахме и говорихме на събраните *там* жени.

(1) гл. 13:14

14 И една жена на име Лидия, от град Тиатир, продавачка на морави *платове*, която почиташе Бога¹, слушаше и Господ отвори сърцето ѝ да внимава в това, което говореше Павел.

(1) гл. 10:2

15 И като се кръсти тя и домът ѝ¹, ни помоли, казвайки: Ако ме признавате

за вярваща в Господа, влезте в къщата ми и останете²! И ни принуди.

(1) гл. 11:14; (2) Мт. 10:11

16 И като отивахме на молитва, ни срещна една слугиня, която имаше предсказвателен дух и докарваше голяма печалба на господарите си чрез предсказването си¹.

(1) гл. 19:24; Вжж. 18:10

17 Тя вървеше след Павел и нас и викаше, като казваше: Тези хора са слуги на Всевишния Бог¹, които ви проповядват път за спасение².

(1) гл. 19:15; (2) Як. 2:19

18 И тя правеше това много дни. Но понеже много дотегна на Павел, той се обърна и каза на духа: Заповядвам ти в Името на Иисус Христос да излезеш от нея. И той излезе в същия час¹.

(1) гл. 5:16; Мк. 1:25,26

19 А когато господарите ѝ видяха, че излезе и надеждата им за печалба¹, хванаха Павел и Сила и ги завлякоха на пазара пред началниците.

(1) гл. 19:27

20 И като ги доведоха при градските съдии, казаха: Тези хора са юдеи и смущават града ни¹,

(1) гл. 17:6

21 и проповядват обичаи, каквито на нас, като римляни, не ни е позволено нито да приемаме, нито да спазваме¹.

(1) гл. 18:13

22 Тогава множеството се надигна срещу тях, а градските съдии им разкъсаха дрехите и заповядаха да гибият с тояги.

23 И като ги биха много¹, ги хвърлиха в тъмница² и поръчаха на началника на тъмницата да ги пази здраво³;

(1) 2 Кор. 11:25; (2) 2 Кор. 6:5; (3) гл. 4:3

24 който, като получи такава заповед, ги хвърли в по-вътрешната тъмница и здраво стегна краката им в влада¹.

(1) 1 Сол. 2:2

25 Но посред нощ Павел и Сила се молеха и пееха химни¹ на Бога, а затворниците ги слушаха.

(1) Пс. 119:62; Як. 5:13

26 И изведнъж стана голямо земетресение, така че основите на тъмницата се поклатиха, и веднага всички врати се отвориха и оковите на всички паднаха¹.

(1) гл. 12:7

27 И началникът на тъмницата, като се събуди и видя, че тъмничните врати са отворени, извади меча си и щеше да се убие, мислейки, че затворниците са избягали.

28 Но Павел извика със силен глас и каза: Не прави на себе си никакво зло, защото всички сме тук.

29 А той поиска светилник, скочи вътре и разтреперен падна пред Павел и Сила;

30 и ги изведе навън и каза: Господа, какво трябва да направя, за да се спася?¹

31 А те казаха: Повярвай в Господ Исус (Христос) и ще се спасиш¹ – ти и домът ти².

32 И говориха Господното слово на него и на всички, които бяха в дома му.

33 И той ги взе в същия час през нощта и им изми раните, и незабавно се кръсти¹ – той и всичките негови².

34 И като ги заведе в къщата си, им сложи трапеза; и се зарадва, тъй като беше повярвал в Бога с целия си дом.

35 А когато се разсъмна, градските съдии изпратиха съдебните служители да кажат: Пусни онези хора.

36 И началникът на тъмницата събщи на Павел тези думи: Градските съдии са пратили да ви пуснем, затова сега излезте и си идете с мир.

37 Но Павел им каза: Биха ни публично, без да сме били осъдени – нас, които сме римляни¹ – и ни хвърлиха в тъмница; и сега тайно ли ни извеждат? Не така, но нека те сами дойдат и ни изведат!¹

38 И служителите съобщиха тези думи на градските съдии, а те, като чуха, че били римляни, се уплашиха¹.

39 И дойдоха и ги умоляваха, и като ги изведоха, ги поканиха да си отидат от града¹.

40 А те, като излязоха от тъмницата,

отидоха у Лидия и като видяха братята, ги наставиха¹ и си заминаха.

(1) гл. 14:22

17 И като минаха през Амфипол и Аполония, пристигнаха в Солун¹, където имаше юдейска синагога.

(1) 1 Сол. 1:1

2 И по обичая си Павел влезе при тях¹ и три съботи разискваше с тях от Писанията²,

(1) гл. 13:5; (2) гл. 18:4

3 като им поясняваше и доказваше¹, че Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите² и че този Исус, каза той, когото аз ви проповядвам, е Христос³.

(1) гл. 28:23; (2) гл. 3:18; (3) гл. 5:42

4 И някои от тях се убедиха¹ и се присъединиха към Павел и Сила, така и голямо множество от набожните гърци² и не малко от видните жени³.

(1) гл. 28:24; 1 Сол. 2:13; (2) ст. 17; (3) ст. 34

5 Но юдеите, подбудени от завист¹, взеха няколко лоши мъже от мързеливците по пазара и като събраха една тълпа, размиряваха града; и нападнаха къщата на Ясон, като ги търсеха, за да ги изведат пред народа.

(1) гл. 13:45

6 Но като не ги намериха, завлякоха Ясон и някои от братята пред началниците на града¹ и викаха: Тези, които размириха света², дойдоха и тук,

(1) 1 Сол. 3:4; (2) гл. 16:20

7 и Ясон ги е приел, и те всички действат против указите на императора, казвайки, че имало друг Цар – Исус¹.

(1) Лк. 23:2

8 И смутиха народа и началниците на града, които чуха това.

9 Но когато взеха поръчителство от Ясон и от другите, ги пуснаха.

10 А братята незабавно през нощта изпратиха Павел и Сила в Берия; които, като стигнаха там, отидоха в юдейската синагога.

11 А беряните бяха по-благородни от солунците, защото приеха словото с голяма готовност и всеки ден изследваха Писанията, за да видят дали това е вярно¹.

(1) Йн. 5:39

12 И така, мнозина от тях повярваха,

както и от високопоставените гъркини и не малко от мъжете.

13 Но солунските юдеи, като разбраха, че Божието слово се проповядва от Павел и в Берия, дойдоха и там също побудиха и смутиха множествата¹.

(1) гл. 9:23; 1 Сол. 2:15

14 Тогава братята незабавно изпратиха Павел да отиде към морето, а Сила и Тимотей останаха още там.

15 А онези, които придружаваха Павел, го заведоха до Атина¹ и като получиха от него заповед до Сила и Тимотей да дойдат колкото се може по-скоро при него, си заминаха².

(1) 1 Сол. 3:1; (2) гл. 18:5

16 А докато Павел ги чакаше в Атина, духът му се възмущаваше в него, като гледаше града пълен с идоли.

17 И така, той разискваше в синагогата с юдеите и с набожните¹ и всеки ден на пазара с онези, които се случваха там.

(1) ст. 4

18 После с него започнаха да се препират и някои от философите епикурейци и стоици. И едни казаха: Какво иска да каже този празнословец?, а други: Вижда се, че е проповедник на чужди богове, защото благовестваше за Исус и възкресението.

19 И взеха и го заведоха в Ареопага, като казаха: Можем ли да знаем какво е това ново учение, което ти проповядваш?

20 Защото донасяш нещо странно до ушите ни. Затова искаме да знаем какво е то.

21 А всичките атиняни и чужденци, които живееха там, не си прекарваха времето с нищо друго, освен да разказват или да слушат нещо ново.

22 И така, Павел застана на средата на Ареопага и каза: Атиняни, по всичко виждам, че сте много набожни.

23 Защото, като минавах и разглеждах предметите, на които се кланяте, намерих и един жертвеник, на който беше написано: На непознатия Бог. Този, на когото се кланяте, без да Го знаете, Него ви проповядвам –

24 Бог, който е направил света и всичко, което е в него¹, и тъй като е Господ на небето и на земята², не обитава в ръкотворни храмове³.

(1) гл. 4:24; (2) Мт. 11:25; (3) гл. 7:48

25 нито са Му потребни служения от човешки ръце, като че ли има нужда от нещо¹, понеже Сам Той дава на всички и живот, и дишане², и всичко³.

(1) Пс. 50:9,12;

(2) Бит. 2:7; Пс. 104:30; Ис. 42:5; (3) 1 Кор. 8:6

26 Той е направил от един човек* всички човешки нации да живеят по цялото лице на земята¹, като е определил предварително назначени времена и граници на заселищата им²;

*букв.: една кръв

(1) Бит. 9:19; (2) Вжк. 32:8; Йов 14:5; Пс. 74:17

27 за да търсят Бога¹, та дано биха Го напипали и намерили, макар и Той да не е далеч от всеки един от нас²;

(1) гл. 15:17; (2) Римл. 1:19

28 защото в Него живеем, движим се и съществуваме; както са казали и някои от вашите поети: „Защото дори Негов род сме!“

(1) Пс. 82:6

29 И така, тъй като сме Божи род¹, не бива да мислим, че Божеството е подобно на злато или на сребро, или на камък – на нещо, изработено с изкуство и човешка измислица².

(1) Бит. 1:27; (2) гл. 19:26; Ис. 40:18; Римл. 1:23

30 Бог, без да държи сметка за времената на невежеството, сега заповядва на всички хора навсякъде да се покаят¹,

(1) гл. 26:20; Ак. 24:47

31 защото е назначил ден, когато ще съди света¹ справедливо² чрез Човека, когото е определил³; за което е дал уверение на всички, като Го е възкресил от мъртвите⁴.

(1) Мт. 12:36; (2) Пс. 9:8; (3) гл. 10:42; Римл. 2:16; (4) гл. 2:24

32 А като чува за възкресението на мъртвите, едни се поддирваха¹, а други казаха: Пак ще те слушаме за това².

(1) гл. 23:8; (2) гл. 24:25

33 И така, Павел си отиде от тях.

34 А някои мъже се присъединиха към него и повярваха, между които беше Дионисий Ареопагит и една жена на име Дамар, и други с тях¹.

(1) ст. 4

18 След това Павел тръгна от Атина и дойде в Коринт¹,

(1) 1 Кор. 1:2; 2:1

2 където намери един юдеин на име Акила, роден в Понт и неотдавна пристигнал от Италия с жена си Прискила¹, защото Клавдий² беше заповядал да се махнат всички юдеи от Рим; и Павел дойде при тях.

(1) ст. 18,26; Римл. 16:3; 1 Кор. 16:19; 2 Тим. 4:19; (2) гл. 11:28

3 И понеже имаше същия занаят, седеше у тях и работеха¹; защото занаятът им беше да правят шатри.

(1) гл. 20:34; 1 Кор. 4:12; 2 Кор. 11:27; 1 Сол. 2:9; 2 Сол. 3:8

4 И всяка събота той разискваше в синагогата¹ с юдеи и гърци и се стараше да ги убеждава².

(1) гл. 13:5; (2) 1 Кор. 3:6

5 А когато Сила и Тимотей сляха от Македония¹, Павел беше завладян от словото и свидетелстваше на юдеите, че Исус е Христос².

(1) гл. 17:14,15; 2 Кор. 1:19; 1 Сол. 3:6; (2) гл. 5:42

6 Но понеже и те се противяха и хулеха¹, той отърси дрехите си² и каза: Кръвта ви да бъде на главите ви; аз съм чист³; отсега ще отивам между езичниците⁴.

(1) гл. 13:45; (2) гл. 13:51; (3) гл. 20:26; Езек. 3:19; (4) гл. 13:46

7 И като се премести оттам, дойде в дома на някого си на име Тит Юст, който почиташе Бога¹ и чиято къща беше до синагогата.

(1) гл. 10:2

8 А Крисп, началникът на синагогата, повярва в Господа с целия си дом¹; и мнозина от коринтяните, като слушаха, вярваха и се кръстваха².

(1) гл. 11:14; 1 Кор. 1:14; (2) гл. 2:41

9 И Господ каза на Павел нощем във видение¹: Не бой се², а говори и не мълквай,

(1) гл. 9:12; (2) гл. 27:24; 1 Кор. 2:3

10 защото аз съм с теб¹ и никой няма да те нападне и да ти стори зло; защото имам много хора в този град.

(1) Бит. 28:15; Изх. 3:12; Ис. Нав. 1:5; Ис. 41:10; 43:5; Ер. 1:8

11 И той преседа там година и шест месеца и ги поучаваше в Божието слово¹.

(1) 1 Кор. 3:6

12 А когато Галион беше управител в Ахая, юдеите се повдигнаха единодуш-

но против Павел¹, доведоха го пред съдилището и казаха:

(1) гл. 9:23

13 Този убеждава хората да се кланят на Бога противно на закона¹.

(1) гл. 16:21

14 Но когато Павел щеше да отвори уста, Галион каза на юдеите: Ако беше въпрос за някоя неправда или грозно злодеяние, о, юдеи, разбира се, би трябвало да ви търпя,

15 но ако въпросите са за учение, за имена и за вашия закон¹, гледайте си сами; аз не искам да съм съдия на такива работи².

(1) гл. 25:19; (2) гл. 23:29; Йн. 18:31

16 И ги изпъди от съдилището.

17 Тогава те всички хванаха началника на синагогата Состен¹ и го биха пред съдилището, но Галион не искаше и да знае за това.

(1) 1 Кор. 1:1

18 А Павел, след като поседя още много дни, се прости с братята и отплава за Сирия и с него Прискила и Акила, като си острига главата в Кенхрея, понеже имаше обрек¹.

(1) гл. 21:23,24

19 Като стигнаха в Ефес¹, той ги остави там, а сам влезе в синагогата и разискваше с юдеите².

(1) Еф. 1:1; (2) гл. 13:5

20 А когато го замолиха да поседи повечко време, той не склони,

21 а се прости с тях и каза: Ако иска Бог¹, пак ще се върна при вас². И отплава от Ефес.

(1) Як. 4:15; 1 Кор. 4:19; Евр. 6:3; (2) гл. 19:1

22 И като слезе в Кесария, се изкачи в Ерусалим¹ и поздрави църквата, и после слезе в Антиохия.

(1) гл. 21:15

23 И като поседя там известно време¹, излезе и обикаляше наред галатийската и фригийската страна² и утвърждаваше всичките ученици³.

(1) гл. 14:28; (2) гл. 16:6; (3) гл. 14:22

24 И някой си юдеин на име Аполос¹, роден в Александрия, човек учен и силен в Писанията, дойде в Ефес.

(1) 1 Кор. 3:5,6; Тит 3:13

25 Той беше наставен в Господния път и разпален духом¹, говореше и поучаваше прилежно за Исус, а познаваше само Йоановото кръщение².

(1) Римл. 12:11; (2) гл. 19:3,4

26 Той почна да говори дързостно в синагогата, но Прискила и Акила¹, като го чуха, го прибраха и му изложиха по-точно Божия път. (1) ст. 2

27 И когато той се канеше да замине за Ахая, братята го насърчиха и писаха до учениците да го приемат¹. И той, като дойде, помогна много на повярвалите чрез благодатта, (1) 3 Йн. 8

28 защото силно опровергаваше юдеите публично, като доказваше от Писанието, че Исус е Христос¹. (1) гл. 5:42

19 А когато Аполос беше в Коринт, Павел, след като беше минал през горните страни, дойде в Ефес¹ и намери някои ученици. (1) гл. 18:21; 1 Кор. 16:8

2 И им каза: Приехте ли Светия Дух, като повярвахте¹? А те му *отговориха*: Даже не сме чули дали има Свети Дух. (1) гл. 2:38

3 И каза: А в какво се кръстихте? А те рекоха: В Йоановото кръщение.

4 А Павел каза: Йоан е кръщавал с кръщението на покаяние¹, като е казал на народа да вярва в Този, който щеше да дойде след него, тоест в Исус². (1) гл. 13:24; (2) Йн. 1:15,27

5 И като чуа *това*, се кръстиха в Името на Господ Исус.

6 И когато Павел положи ръце на тях, Светият Дух дойде на тях¹; и говореха на езици² и пророкуваха³. (1) гл. 8:16,17; (2) гл. 2:4; (3) 1 Кор. 14:39

7 И те всички бяха около дванадесет мъже.

8 И той влезе в синагогата¹ и говореше дръзновено, и в продължение на три месеца разискваше и ги убеждаваше за неща, отнасящи се до Божието царство². (1) гл. 13:5; (2) гл. 1:3

9 А понеже някои се закоравяваха и не вярваха, а злословеха учението¹ пред множеството, той се оттегли от тях и отдели учениците; и разискваше всеки ден в училището на Тиран. (1) гл. 9:2

10 И това продължи две години, така

че всички, които живееха в Азия – и юдеи, и гърци – чуа Господното слово¹. (1) гл. 20:1

11 При това Бог вършеше необикновени чудеса чрез ръцете на Павел¹, (1) гл. 2:43; Рим. 15:18

12 така че дори когато носеха върпи или престилки от неговото тяло на болните, болестите се отмахваха от тях и злите духове излизаха.

13 А някои от юдейските странстваци заклинатели предприеха да произнасят Името на Господ Исус над тези, които имаха зли духове, като казваха: Заклеваме ви в Исус, когото Павел проповядва.

14 Имаше седем сина на един юдеин Скева, главен свещеник, които вършеха това.

15 Но злият дух в отговор им каза: Исус познавам и Павел зная¹, но вие кои сте? (1) гл. 16:17

16 И човекът, в когото беше злият дух, скочи върху тях и като ги надви, взе надмощие над тях, така че те избягаха от онази къща голи и ранени.

17 И това стана известно на всички ефески жители – и юдеи, и гърци – и страх обзе всички тях¹, и Името на Господ Исус се възвеличаваше. (1) гл. 5:5,11

18 И мнозина от повярвалите идваха и се изповядваха, и разказваха делата си.

19 Също мнозина и от тези, които правеха магии¹, донасяха книгите си и ги изгаряха пред всичките; и като пресметнаха цената им, намериха, че беше петдесет хиляди сребърника. (1) Втзк. 18:10,11

20 Така Господното слово растеше силно и вземаше надмощие¹. (1) гл. 6:7

21 И като свърши това, Павел си постави за цел в Духа да отиде в Ерусалим¹, след като обиколи Македония и Ахая², като каза: След като постоя там, трябва да видя и Рим³. (1) гл. 20:16,22; Рим. 15:25; (2) гл. 20:1,2; 1 Кор. 16:5; (3) гл. 23:11; Рим. 1:10,11

22 И прати в Македония двама от тези, които му помагаша – Тимотей и Ерас¹ – а той остана още известно време в Азия.

(1) Римл. 16:23; 2 Тим. 4:20

23 А по онова време се надигна голямо вълнение относно *Господното учение*¹.

(1) гл. 9:2

24 Защото един златар на име Димитри, който правеше сребърни храмчета на Артемида и докарваше не малко печалба на занаятчиите¹,

(1) гл. 16:16

25 като събра и тях, и онези, които работеха подобни неща, каза: Мъже, вие знаете, че от тази работа идва нашето богатство.

26 И вие виждате и чувате, че не само в Ефес, а почти в цяла Азия този Павел е убедил и обърнал голямо множество, казвайки, че не са богове тези, които са направени от ръка¹.

(1) гл. 17:29

27 И има опасност не само това наше занятие да изпадне в презрение¹, но и храмът на великата богиня Артемида да не се счита за нищо и даже да се сваля от величието си онази, на която цяла Азия и светът се покланят.

(1) гл. 16:19

28 Като чува, те се изпълниха с гняв¹ и завикаха: Велика е ефеската Артемида!

(1) 2 Кор. 11:26

29 И смущението се разпространи по целия град. И като уловиха македонците Гай и Аристарх¹, спътниците на Павел, еднородно се спуснаха в театъра.

(1) гл. 20:4; 27:2; Кол. 4:10; Филим. 24

30 А когато Павел искаше да влезе вътре между народа, учениците не го пускаха.

31 Тогава някои от азиархите*, които му бяха приятели, изпратиха до него да го помолят да не се показва в театъра.

*Чиновници, които са били отговорни за кулата към императора.

32 И така, едни викаха едно, други – друго; защото събранието се беше объркало и повечето не знаеха защо се бяха събрали.

33 А някои от множеството изкараха Александър¹ да говори, понеже юдеите

посочиха него. И Александър помахаша с ръка и искаше да държи защитна реч пред народа.

(1) 1 Тим. 1:20; 2 Тим. 4:14

34 Но като познаха, че е юдеин, всички закрепяха едностранно и около два часа викаха: Велика е ефеската Артемида!

35 Тогава градският писар, като въдвори тишина между множеството, каза: Ефесяни, кой е онзи човек, който не знае, че град Ефес е пазач на храма на великата Артемида и на падналият от небето?

36 И така, понеже това е неоспоримо, вие трябва да бъдете мирни и да не правите нищо необмислено.

37 Защото сте довели тези хора, които нито крадат храмове, нито хулят нашата богиня.

38 И така, ако Димитри и занаятчиите, които са с него, имат спор с някого, съдилищата са отворени и има съдебни чиновници, нека се съдят едни други.

39 Но ако търсите нещо друго, то ще се реши в законното събрание.

40 Защото има опасност да ни обвинят заради днешната размирица, понеже няма никаква причина, с която да можем да оправдаем това събиране.

41 И като каза това, разпусна събранието.

20 След утихването на размирицата Павел повика учениците и като им даде наставления, се прости с тях и тръгна да отиде в Македония¹.

(1) гл. 19:21; 2 Кор. 2:13; 1 Тим. 1:3

2 И като мина през онези места¹ и насърчи *учениците* с много думи, дойде в Гърция²

(1) Римл. 15:19; (2) гл. 19:21

3 и престоя три месеца¹. И понеже юдеите направиха заговор против него², когато се готвеше да отплава за Сирия, той реши да се върне през Македония.

(1) 1 Кор. 16:6; (2) гл. 9:23

4 И до Азия го придружаваха беряният Сосипатър Пиров и от солунците

Аристарх¹ и Секунд, и още Гай от Дервия и Тимотей, и Тихик², и Трофим³ от Азия.

(1) гл. 19:29; (2) Еф. 6:21; Кол. 4:7; 2 Тим. 4:12; Тит 3:12; (3) гл. 21:29; 2 Тим. 4:20

5 Тези бяха отишли по-напред и ни чакаха в Троада.

6 А ние отплавахме от Филипи след дните на безквасните хлябове¹ и за пет дни дойдохме при тях в Троада, където престояхме седем дни².

(1) Изх. 12:15; (2) гл. 21:4; 28:14

7 И в първия ден на седмицата¹, когато бяхме събрани за разчупването на хляба², Павел беседваше с тях, тъй като щеше да отпътува на следващия ден, и продължи словото си до среднощ.

(1) Лк. 24:1; (2) гл. 2:42,46

8 И имаше много светиници в горната стая, където бяхме събрани.

9 А един младеж на име Евтих, който седеше на един прозорек, беше заспал дълбоко. И когато Павел беседваше още по-надълго, сънят го обори, той падна долу от третия етаж и го виднаха мъртъв.

10 Но Павел слезе, падна върху него, прегърна го¹ и каза: Не се безпокойте, защото животът му е в него.

(1) 3 Царе 17:21

11 И като се качи горе, разчупи хляба и яде, и говори пак надълго до зори, и след това тръгна.

12 А момчето доведоха живо и много се утешиха¹.

(1) гл. 9:40,41

13 А ние тръгнахме по-напред с кораб и отплавахме за Асон, откъдето щяхме да приберем Павел, понеже така беше поръчал, като сам той възнамеряваше да отиде пеша.

14 И когато се срещна с нас в Асон, ние го взехме и дойдохме в Митилин.

15 И като отплавахме оттам, на следващия ден дойдохме срещу Хиос, а на другия пристигнахме в Самос; и (като престояхме в Трогилия,) на следващия ден дойдохме в Милит.

16 Защото Павел беше решил да отминее Ефес, за да не се бави в Азия, понеже бързаше, ако му беше възмож-

но, да бъде в Ерусалим за деня на Петдесетницата¹.

(1) гл. 19:21

17 А от Милит прати в Ефес да повикат старейшините на църквата.

18 И когато те дойдоха при него, им каза: Вие знаете по какъв начин, още от първия ден, когато стъпих в Азия, прекарах цялото време между вас¹,

(1) 1 Сол. 2:1

19 като служех на Господа с пълно смирение, с много съзми¹ и изпитания, които ме сполетяха от заговорите на юдеите²,

(1) 2 Кор. 2:4; (2) ст. 3

20 как не пропуснах да ви изявя нищо от това, което е било полезно, и да ви поучавам и публично, и по къщите¹,

(1) гл. 5:42

21 като проповядвах и на юдеи, и на гърци¹ покаяние пред Бога² и вяра в нашия Господ Иисус Христос³.

(1) гл. 19:10; (2) гл. 11:18; (3) гл. 2:38; 16:31

22 И сега, ето, аз отивам, заставам духом, в Ерусалим¹, без да зная какво ще ме сполети там,

(1) ст. 16

23 освен че Светият Дух свидетелства във всеки град, казвайки, че ме очакват окови и скърби¹.

(1) гл. 9:16

24 Но не ме е грижа за нищо, нито ми е скъп животът¹, стига само да завърша с радост пътя си² и служението, което приех от Господ Иисус³ – да проповядвам благовестието на Божията благодат⁴.

(1) гл. 21:13; (2) 2 Тим. 4:7; (3) гл. 9:15; (4) Еф. 3:8

25 И сега, ето, аз зная, че всички вие, между които ходих и проповядвах Царството, няма да видите вече лице-то ми¹.

(1) ст. 38

26 Затова аз ви свидетелствам в този ден, че съм чист от кръвта на всички¹;

(1) гл. 18:6

27 защото не се посвених да ви изявя цялата Божия воля.

28 Внимавайте за себе си¹ и за цялото стадо, над което Светият Дух ви е поставил надзорници², да пасете църквата на Бога³, която Той придоби¹ със Собствената Си кръв⁵.

(1) Лк. 17:3; (2) Фил. 1:1; (3) Еп. 3:15; 1 Петр. 5:2,3; Еф. 4:11; (4) Пс. 74:2; (5) 1 Петр. 1:19; 1 Кор. 6:20; Еф. 1:7; Евр. 9:12; Откр. 5:9

29 Аз зная, че след моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци¹, които няма да жалят стадото;

(1) Мт. 7:15

30 също и от самите вас ще се издигнат хора, които ще говорят извратено¹, за да отвличат учениците след себе си².

(1) 2 Петр. 2:1; (2) 1 Йн. 2:19

31 Затова бъдете¹ и помнете, че три години не престанах да поучавам² всеки един³ със сълзи денем и нощем.

(1) 1 Кор. 16:13; (2) 2 Кор. 11:27; (3) 1 Сол. 2:11

32 А сега, братя, препоръчвам ви на Бога и на словото на Неговата благодат, което може да ви изгради и да ви даде наследство между всичките осветени¹.

(1) 1 гл. 26:18; 1 Петр. 1:4; Еф. 1:11; Кол. 1:12; Евр. 9:15

33 Не пожелах на никого среброто или златото, или облеклото¹.

(1) 1 Царе 12:3; 2 Кор. 7:2; 1 Сол. 2:5

34 Вие сами знаете, че тези мои ръце послужиха за моите нужди и за онези, които бяха с мен¹.

(1) гл. 18:3

35 С всичко ви показах, че като се трудите така¹, трябва да подкрепяте слабите² и да помните думите на Господ Исус – как Той е казал: Даването е по-благородно от вземането³.

(1) 1 Сол. 4:11; (2) 1 Сол. 5:14; (3) Лк. 14:12-14; Еф. 4:28

36 Като изговори това, коленичи и се помоли с всички тях¹.

(1) гл. 21:5

37 И всички плакаха много и паднаха на шията на Павел, и го целуваха,

38 наскърбени най-много за думите, които каза, че няма вече да видят лицето му¹. И го изпратиха до кораба.

(1) ст. 25

21 А когато се откъснахме от тях и отплавахме, дойдохме направо на Кос, а на следващия ден – на Родос и оттам – на Патара.

2 И като намерихме кораб, който заминаваше за Финикия, се качихме на него и отплавахме.

3 И когато съзряхме Кипър и го оставихме отляво, плавахме към Сирия и слязохме в Тир; защото там корабът щеше да се разтовари.

4 И като намерихме учениците, престояхме там седем дни¹. Те чрез Духа казаха на Павел да не отива в Ерусалим².

(1) гл. 20:6; (2) ст. 12

5 И когато прекарахме тези дни, излязохме и си тръгнахме; и те всички, с жените и децата си, ни изпратиха, докато излязохме въвн от града; и коленичихме на брега и се помолихме¹.

(1) гл. 20:36

6 И като се простихме един с друг, ние се качихме на кораба, а те се върнаха у дома си.

7 И ние, като отплавахме от Тир, стигнахме в Птолемиада, където поздравихме братята и преседяхме у тях един ден.

8 А на следващия ден ние, които бяхме заедно с Павел, тръгнахме и дойдохме в Кесария¹; и влязохме в къщата на благовестителя Филип, който беше един от седемте служители², и останахме у него.

(1) гл. 8:40; (2) гл. 6:5

9 А той имаше четири дъщери девичи, които пророкуваха.

10 И след като бяхме преседели там много дни, един пророк на име Агав¹ слезе от Юдея.

(1) гл. 11:28

11 И като дойде при нас, взе пояс на Павел и си върза краката и ръцете, и каза: Ето какво казва Светият Дух: Така юдеите в Ерусалим ще вържат човека, на когото е този пояс, и ще го предадат в ръцете на езичниците¹.

(1) ст. 33; гл. 9:16; Йн. 16:13

12 И като чухме това, и ние, и тамошните го молихме да не се изкачва в Ерусалим.

13 Тогава Павел отговори: Какво правите вие, като плачете и ми съкрушавате сърцето? Защото аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Ерусалим за Името на Господ Исус¹!

(1) гл. 20:24

14 И понеже той беше неумолим, ние мъкнахме и казахме: Да бъде Господната воля¹.

(1) Мт. 6:10

15 И след тези дни се приготвихме и се изкачихме в Ерусалим¹.

(1) гл. 18:22

16 С нас дойдоха и някои от учениците от Кесария и ни заведоха при някои си Мнасон, кипърец, отдавнашен ученик, у когото щяхме да отседнем.

17 И като стигнахме в Ерусалим, братята ни приеха с радост¹.

(1) гл. 15:4

18 И на следващия ден Павел влезе с нас при Яков¹, където присъстваха всичките старейшини.

(1) гл. 12:17

19 И като ги поздрави, им разказа едно по едно всичко, което Бог беше извършил между езичниците чрез неговото служение¹.

(1) гл. 14:27

20 А те, като чуха, прославиха Бога¹. И му казаха: Ти виждаш, брате, колко десетки хиляди повярвали юдеи има и те всички ревностно поддържат закона².

(1) гл. 1:24; (2) гл. 22:3

21 А за теб им е говорено, че ти учиш всичките юдеи, които са между езичниците, да отстъпят от Мойсеевия закон, като им казваш да не обрязват децата си, нито да държат обредите¹.

(1) гл. 6:14

22 И така, какво да се направи? Бездруго (ще се събере народ, защото) те ще чуят, че си дошъл.

23 Затова направи каквото ти кажем. Между нас има четирима мъже, които имат обрек¹;

(1) Чис. 6:2

24 вземи ги и се очисти заедно с тях, и им плати разноските, за да си обръснат главите¹; и така всички ще знаят, че това, което са чули за теб, не е истина, а че ти самият следваш и пазиш закона².

(1) гл. 18:18; Чис. 6:13-18; (2) 1 Кор. 9:20

25 А колкото за повярвалите езичници, ние писахме решението си те да не пазят нищо такова, а само да се пазят от ядене на идоложертвено, кръв, удушено и от блудство¹.

(1) гл. 15:20

26 Тогава Павел взе мъжете и на следващия ден, след като се очисти заедно с тях¹, влезе в храма и обяви кога щяха да свършат дните на очистването, когато щеше да се принесе принос за всеки един от тях².

(1) гл. 24:18; (2) Чис. 6:21

27 И когато седемте дни бяха на

свършване, юдеите от Азия, като го видяха в храма¹, разбунтуваха целия народ и сложиха ръце върху него², като викаха:

(1) гл. 24:18; (2) гл. 26:21

28 О, израилтяни, помагайте! Това е човекът, който учи всички навсякъде против народа, против закона и против това място!¹ А освен това въведе и гърци в храма и оскверни това свято място².

(1) гл. 6:13; (2) гл. 24:5,6; Езек. 44:7

29 Защото преди това бяха видели ефесянина Трофим¹ с него в града и мислеха, че Павел го е въвел в храма.

(1) гл. 20:4

30 И целият град се развълува и народът се стече; и като хванаха Павел, го извлякоха вън от храма и веднага вратите бяха затворени.

31 И когато искаха да го убият¹, до хилядника на полка стигна известие, че целият Ерусалим е размирен.

(1) гл. 26:21

32 И той веднага взе войници и стотници и изтича долу при тях. А те, като видяха хилядника и войниците, престанаха да бият Павел.

33 Тогава хилядникът се приближи и го хвана, и заповяда да го оковат с две вериги¹, и разпитваше кой е той и какво е направил.

(1) ст. 11

34 А сред тъпата едни викаха едно, а други – друго; и понеже не можеше да установи истината поради врявата, заповяда да го закарат в крепостта*¹.

*укрепен военен лагер; (1) гл. 22:24; 23:27

35 А когато стигна до стъпалата, войниците го носеха поради насилието на тъпата,

36 защото множеството от народа вървеше отзад и викаше: Махни го!¹

(1) гл. 22:22; 25:24; Лк. 23:18

37 И когато щяха да въведат Павел в крепостта, той каза на хилядника: Мога ли да ти кажа нещо? А той каза: Знаеш ли гръцки?

38 Не си ли ти онзи египтянин, който преди известно време размири и изведе в пустинята четирите хиляди мъже разбойници?

39 А Павел каза: Аз съм юдеин от

Тарс¹, гражданин на този знаменит град в Киликия; и ти се моля да ми позволиш да поговоря на народа.

(1) гл. 9:11

40 И като му позволи, Павел застана на стъпалата и помахаша с ръка на народа¹; а когато се вдвори голяма тишина, започна да им говори на еврейски, казвайки:

(1) гл. 13:16

ст. 1-21: гл. 9:1-30; 26:9-21

22 Братя и бащи, слушайте сега моя защита пред вас¹.

(1) гл. 7:2

2 И като чува, че им говори на еврейски, те пазеха още по-голяма тишина. Тогава той каза:

3 Аз съм юдеин, роден в Тарс Киликийски¹, а възпитан в този град при краката на Гамалиил², изучен строго в предадения от бащите ни закон³. И бях ревностен за Бога, както сте и всички вие днес⁴;

(1) гл. 9:11; (2) гл. 5:34;

(3) гл. 26:4,5; (4) гл. 21:20; Римл. 10:2; Гал. 1:14; Фил. 3:5,6

4 и гонех до смърт *последователите* на това учение, като връзвах и предавах на затвор и мъже, и жени¹;

(1) гл. 8:3

5 както свидетелства за мен и първосвещеникът, и цялото старейшинство, от които бях взел и писма до братята и отивах в Дамаск, за да докарам вързани в Ерусалим и онези, които бяха там, за да ги накажат.

6 И когато пътувах и приближих Дамаск около пладне, внезапно от небето блесна голяма светлина около мен.

7 И паднах на земята и чух глас, който ми каза: Савле, Савле, защо Ме гониш?

8 А аз отговорих: Кой си Ти, Господи? И ми каза: Аз съм Исус Назарянинът¹, когото ти гониш.

(1) Мт. 2:23

9 А тези, които бяха с мен, видяха светлината, но не чува гласа на Този, който ми говореше¹.

(1) Дан. 10:7

10 И казах: Какво да направя, Господи? И Господ ми каза: Стани и иди в Дамаск, и там ще ти се каже всичко, което ти е определено да направиш.

11 И понеже от блясъка на онази

светлина изгубих зрението си, тези, които бяха с мен, ме поведоха за ръка и влязох в Дамаск.

12 И някой си Анания, човек благочестив според закона, с добро име сред всички живеещи там юдеи,

13 дойде при мен, застана и ми каза: Брате Савле, прогледай! И аз веднага прогледах *и погледнах* към него.

14 А той каза: Бог на бащите ни¹ те е предназначил да познаеш Неговата воля и да видиш Праведника², и да чуеш гласа от Неговите уста,

(1) гл. 3:13; (2) гл. 3:14; 26:16; 1 Кор. 9:1

15 защото ще бъдеш Негов свидетел пред всичките хора за това, което си видял и чул.

16 И сега защо се бавиш? Стани, кръсти се и се умий от греховете си¹, като призовеш Името на Господа².

(1) гл. 2:38; (2) Римл. 10:13

17 И като се върнах в Ерусалим¹, когато се молах в храма, изпаднах в състояние на видение²

(1) гл. 9:26; (2) гл. 10:10

18 и Го видях¹ да ми казва: Побързай да излезеш скоро от Ерусалим, защото няма да приемат твоего свидетелство за Мен.

(1) гл. 26:16; 1 Кор. 9:1

19 И аз казах: Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите онези, които вярваха в Теб¹,

(1) Мт. 10:17

20 и когато се проливаше кръвта на Твоя свидетел Стефан¹, и аз бях там и одобрявах неговото убийство, като пазех дрехите на тези, които го убиваха².

(1) Откр. 2:13; (2) гл. 7:58; 8:1

21 Но Той ми каза: Иди, защото ще те изпратя далеч между езичниците¹.

(1) гл. 9:15

22 До тази дума го слушаха, а тогава извикаха със силен глас: Да се махне такъв от земята, защото не бива да живее!¹

(1) гл. 21:36

23 И понеже те викаха, мятаха дрехите си и хвърляха прах във въздуха,

24 хилядният заповяда да го закарат в крепостта¹ и поръча да го разпитат с бичуване, за да узнае по коя причина викат така против него.

(1) гл. 21:34

25 И когато го бяха разтегли с ремъци, Павел каза на стотника, който стоеше там: Позволено ли ви е да бичувате един римлянин, и то неосъден?¹

(1) гл. 16:37

26 Като чу това, стотникът отиде да извести на хилядника, като каза: Какво смяташ да правиш? Защото този човек е римлянин.

27 Тогава хилядникът дойде и му каза: Кажми ми, ти римлянин ли си? А той каза: Да.

28 Хилядникът отговори: С много пари съм получил това гражданство. А Павел каза: А аз съм се родил в него.

29 Тогава тези, които щяха да го разпитват, веднага се оттеглиха от него. И хилядникът също се уплаши, като разбра че е римлянин, и понеже го беше вързал¹.

(1) гл. 16:38

30 На следващия ден, като искаше да разбере със сигурност защо го обвиняваха юдеите, той го развърза и заповяда да се съберат главните свещеници и целият техен Синедрион, и доведе Павел долу, и го постави пред тях¹.

(1) гл. 23:28

23 И Павел, като се вгледа в Синедриона, каза: Братя, до този ден съм живял пред Бога със съвършено чиста съвест¹.

(1) гл. 24:16; 2 Тим. 1:3

2 А първосвещеникът Анания заповяда на стоящите до него да го ударят по устата¹.

(1) Йн. 18:22

3 Тогава Павел му каза: Бог ще удари теб, стено варосана! И ти си седнал да ме съдиш по закона, а против закона заповядваш да ме ударят?¹ (1) Мт. 23:27

4 А стоящите наоколо казаха: Божия първосвещеник ли хулиш?

5 И Павел каза: Не знаех, братя, че той е първосвещеник, защото е писано: „Да не злословиш началника на народа си!“¹

(1) Изх. 22:28

6 А когато Павел разбра, че една част са садукее, а другите – фарисеи, извика в Синедриона: Братя, аз съм

фарисей¹, син на фарисеи; съдят ме поради надеждата и възкресението на мъртвите²!

(1) гл. 26:5; Фил. 3:5; (2) гл. 24:15,21; 26:6-8; 28:20

7 И когато каза това, възникна разпра между фарисеите и садукееите и събранието се раздели.

8 Защото садукееите казват, че няма възкресение¹, нито ангел, нито дух, а фарисеите признават и двете.

(1) гл. 4:2; 17:32; 26:8; Мт. 22:23; 1 Кор. 15:12

9 И възникна голяма глъчка, а книжниците, които бяха от страната на фарисеите, станаха и се препираха, казвайки: Никакво зло не намираме в този човек¹; какво да направим, ако му е говорил дух или ангел?²

(1) ст. 29; гл. 25:25; 26:31; 28:18; (2) Йн. 12:29

10 И понеже разпра стана голяма, хилядникът, боейки се да не би да разкъсат Павел, заповяда на войниците да слезат и да го грабнат отсред тях, и да го заведат в крепостта.

11 И през следващата нощ Господ застана до него¹ и каза: Дерзай, Павле! Защото, както си свидетелствал за Мен в Ерусалим, така трябва да свидетелстваш и в Рим².

(1) 2 Тим. 4:17; (2) гл. 18:9; 27:24

12 И като се разсъмна, някои от юдеите направиха заговор и се заклеха, като казаха, че няма да ядат, нито да пият, докато не убият Павел¹.

(1) гл. 9:23

13 Тези, които направиха този заговор, бяха повече от четиридесет души.

14 Те дойдоха при главните свещеници и старейшините и казаха: Сякхеме се с голяма клетва да не вкусим нищо, докато не убием Павел.

15 И така, сега вие със Синедриона заявете на хилядника да го доведе долу при вас, уж че искате да изучите по-точно неговото дело; а ние, преди да се приближи той, сме готови да го убием.

16 Но синът на сестрата на Павел, като чу за засадата, отиде и влезе в крепостта, и събщи на Павел.

17 Тогава Павел повика един от стот-

ниците и каза: Заведи този младеж при хилядника, защото има да му съобщи нещо.

18 И той го взе, заведе го при хилядника и каза: Затворникът Павел ме повика и ми се помоли да доведе това момче при теб, защото имало да ти каже нещо.

19 А хилядникът го взе за ръка и като се оттегли настрана, ²⁰ попита насаме: Какво има да ми съобщиш?

20 А той каза: Юдеите се наговориха да те помолят да заведеш Павел утре долу в Синедриона, уж че искат да разпитат по-подробно за него.

21 Но ти не се съгласявай, защото го причакват повече от четиридесет души от тях, които са се заклели да не ядат, нито да пият, докато не го убият; и сега са готови, като чакат твоето обещание.

22 И така, хилядникът остави младежа да си отиде, като му поръча: На никого да не кажеш, че си ми съобщил това!

23 Тогава повика двама от стотниците и каза: Пригответе двеста пехотинци, седемдесет конници и двеста копиеносци да заминат за Кесария в третия час през нощта.

24 Пригответе и добитък, на който да качат Павел, и да го отведат безопасно до управителя Феликс.

25 Той написа и писмо, което имаше следното съдържание:

26 От Клавдий Лисий до негово превъзходителство, управителя Феликс: Поздрав!

27 Този човек беше хванат от юдеите, които щяха да го убият; но аз пристигнах с войниците и го избавих¹, понеже научих, че бил римлянин².

(1) гл. 21:34; (2) гл. 16:37

28 И като поисках да разбера причината, по която го обвинявах, го заведох долу, пред техния Синедрион¹;

(1) гл. 22:30

29 и намерих, че го обвиняват за въпроси от техния закон¹, нямаше обаче

никакво обвинение в нещо, достойно за смърт или окови².

(1) гл. 18:14,15; (2) ст. 9

30 И понеже ми беше съобщено, че юдеите организират засада срещу този човек, веднага го изпратих при теб, като поръчах и на обвинителите му да изкажат обвиненията си против него пред теб¹. (Остани със здраве).

(1) гл. 24:8

31 И така, войниците според дадената им заповед взеха Павел и го заведоха през нощта в Антипатрида.

32 И на другия ден оставиха конниците да отидат с него, а те се върнаха в крепостта.

33 А конниците, като влязоха в Кесария, връчиха писмото на управителя и му представиха Павел¹.

(1) гл. 25:23; Мт. 10:18

34 А когато го прочете, го попита от коя област е, и като разбра, че е от Киликия¹, каза:

(1) гл. 9:11

35 Ще те изслушам, когато дойдат и обвинителите ти. И заповяда да го пазят в преторията на Ирод¹.

(1) гл. 28:17

24 След пет дни първосвещеникът Анания слезе с някои старейшини и с един оратор *на име* Тертил, които подадоха на управителя жалба против Павел¹.

(1) гл. 25:2

2 И като го повикаха, Тертил започна да обвинява, като казваше: Понеже чрез теб, честити Феликсе, се радваме на голямо спокойствие и понеже чрез твоята предвидливост има подобрения за този народ,

3 то ние с пълна благодарност винаги и навсякъде посрещаме това.

4 Но за да не те отечаваме повече, моля те да имаш снизхождение и да ни изслушаш накратко;

5 понеже намерихме, че този човек е зараза и размирник между всичките юдеи по света¹, а още и водач на назарейската ерес²,

(1) гл. 13:45; (2) ст. 14; гл. 28:22

6 който се опита и храма да оскверни¹. И ние го уловихме (и искахме да го съдим по нашия закон,

(1) гл. 21:28

7 но хилядният Лисий дойде и с голямо насилие го изтръгна от ръцете ни, като заповяда на обвинителите му да дойдат при теб).

8 А ти, като сам го разпиташ, ще можеш да узнаеш от него всичко това, за което го обвиняваме¹. (1) гл. 23:30

9 И юдеите потвърдиха, като казаха, че това е вярно.

10 А когато управителят кимна на Павел да вземе думата, той отговори: Понеже зная, че ти от много години си бил съдия на този народ, аз на драго сърце говоря в своя защита,

11 защото можеш да научиш, че няма повече от дванадесет дни, откакто се изкачих на поклонение в Ерусалим.

12 И не са ме намерили да споря с някого или да размирявам народа нито в храма, нито в синагогите, нито в града¹. (1) гл. 25:8; 28:17

13 И те не могат да докажат пред теб това, за което сега ме обвиняват¹.

(1) гл. 25:7

14 Но това ти изповядам, че според учението¹, което те наричат ерес², така служа на бащиния ни Бог³, като вярвам всичко, което е писано в закона и в пророците, (1) гл. 9:2; (2) ст. 5; (3) Римл. 1:9

15 и че се надявам на Бога¹, че ще има възкресение на мъртвите – и на праведни, и на неправедни² – което и те сами очакват.

(1) гл. 26:6,7; 28:20; (2) гл. 23:6; Йн. 5:29

16 Затова и аз се старая да имам винаги непорочна съвест – и спрямо Бога, и спрямо хората¹.

(1) гл. 23:1; 1 Петр. 3:16; 2 Кор. 1:12; 8:21; 1 Тим. 1:19; Евр. 13:18

17 И след много години дойдох да донеса милостини на моя народ и приноси¹.

(1) гл. 11:30

18 При това ме намериха в храма очистен¹, без да има навалица или размирица, (1) гл. 21:26,27

19 но имаше някои юдеи от Азия, които трябваше да се представят пред теб и да ме обвинят, ако имаха нещо против мен.

20 Или тези сами нека кажат каква

неправда са намерили в мен, когато стоях пред Синедриона,

21 освен ако е само в този вик, който нададох, като стоях между тях: За възкресението на мъртвите ме съдите днес¹. (1) гл. 23:6; Йн. 5:29

22 А Феликс, тъй като познаваше доста добре това учение¹, отложи делото, като каза: Когато слезе хилядният Лисий, ще разреша делото ви. (1) гл. 9:2

23 И заповяда на стотника да пазят Павел, но да му дават свобода и да не възпират никого от неговите да му прислужва¹. (1) гл. 27:3; 28:16,30

24 А след няколко дни Феликс дойде с жена си Друсулия, която беше юдейка, и прати за Павел, от когото слуша за вярата в Христос Исус.

25 И когато той говореше за правда, за себеобуздание и за идещия съд, Феликс уплашен отговори: Засега си иди и когато намеря време, ще те повикам¹. (1) гл. 17:32

26 При това той се надяваше, че ще получи пари от Павел, затова все по-често го викаше и приказваше с него.

27 Но като изминаха две години, Феликс беше заместен от Порций Фест. А понеже искаше да спечели благоволенieto на юдеите¹, Феликс остави Павел в окови². (1) гл. 12:3; (2) гл. 25:14

25 А Фест, като дойде в областта, след три дни се изкачи от Кесария в Ерусалим.

2 Тогава първосвещеникът и юдейските първенци подадоха при него жалба против Павел¹, (1) гл. 24:1

3 като търсеха *собствената си* изгода против него, да изпрати да го доведат в Ерусалим, като поставяха засада, за да го убият по пътя¹. (1) гл. 9:23

4 Но Фест отговори, че Павел трябва да се пази под стража в Кесария и че сам той скоро ще тръгне *за там*.

5 Затова, каза той, нека влиятелните между вас слязат с мен и ако има

нещо лошо в този човек, нека го обвинят.

6 И когато прекара между тях не повече от осем или десет дни, той слезе в Кесария и на следващия ден седна на съдийския стол и заповяда да доведат Павел.

7 И като дойде, юдеите, които бяха слезли от Ерусалим, го обиколиха и го обвиняваха с много и тежки обвинения, които не можеха да докажат¹,

(1) гл. 24:13

8 но Павел в защитата си казваше: Нито против юдейския закон, нито против храма, нито против императора съм извършил някакво престъпление¹.

(1) гл. 24:12

9 Но Фест, понеже искаше да угоди на юдеите¹, в отговор на Павел каза: Искаш ли да се изкачиш в Ерусалим и там да се съдиш за това пред мен?

(1) гл. 12:3

10 А Павел каза: Аз стоя пред императорското съдилище, където трябва да бъда съден. На юдеите не съм сторил никаква вреда, както и ти много добре знаеш.

11 Защото, ако съм злодей и съм сторил нещо достойно за смърт, не бягам от смъртта; но ако нито едно от нещата, за които ме обвиняват тези, не е *вярно*, никой не може да ме предаде на тях. Отнасям се до императора¹

(1) ст. 25; гл. 26:32; 28:19

12 Тогава Фест, след като обсъди въпроса със съвета, отговори: Отнесъл си се до императора – при императора ще отидеш.

13 А след няколко дни цар Агрипа и Верникия дойдоха в Кесария, за да поздравят Фест.

14 И като престояха там доста време, Фест представи делото на Павел пред царя, като каза: Има един човек, останен от Феликс в окови¹,

(1) гл. 24:27

15 за когото подадоха жалба главните свещеници и юдейските старейшини, когато бях в Ерусалим, и искаха да го осъдят.

16 Но им отговорих, че римляните нямат обичай да предават някой човек (на смърт), преди обвиняемият да е бил *поставен* лице в лице с обвинителите си и да му е дадена възможност да говори в своя защита относно обвинението¹.

(1) Ин. 7:51

17 И така, когато те се събраха тук, на следващия ден незабавно седнах на съдийския стол и заповядах да доведат човека.

18 Но когато обвинителите му заставаха, не го обвиниха в никое от лошите дела, за които аз предполагах,

19 а имаха против него спорове за техните си вярвания¹ и за някой си Иисус, който бил умрял, за когото Павел твърдеше, че е жив².

(1) гл. 18:15; (2) гл. 13:30

20 И понеже аз не бях сигурен как да разследвам тези въпроси, попитах дали иска да отиде в Ерусалим и там да се съди за това.

21 Но понеже Павел пожела да бъде оставен на решението на Август, заповядах да го пазят, докато го изпратят при императора.

22 Тогава Агрипа каза на Фест: Искаше ми се и на мен да чуя този човек¹. И той каза: Утре ще го чуеш.

(1) Лк. 23:8

23 На следващия ден, когато Агрипа и Верникия дойдоха с голям блясък и влазоха в съдебната зала с хилядници и по-видните граждани, по заповед на Фест доведоха Павел¹.

(1) гл. 9:15; 23:33

24 Тогава Фест каза: Царю Агрипа и всички вие, които присъствате тук с нас, ето човекът, за когото цялото юдейско множество ми представи жалба – и в Ерусалим, и тук – като крещая, че той не трябва повече да живее¹.

(1) гл. 21:36

25 Но аз намерих, че не е сторил нищо, достойно за смърт¹; и понеже той сам се отнесе до Август, реших да го изпратя².

(1) гл. 23:9; (2) ст. 11

26 А за него нямам нищо сигурно да

пиша на господаря *си*, затова го изведох пред вас, и особено пред теб, царю Агрипа, така че след разследването да имама какво да пиша.

27 Защото ми се вижда неразумно да изпращам затворник, без да излагам обвиненията срещу него.

26 Тогава Агрипа каза на Павел: Позволява ти се да говориш за себе си. И така, Павел простря ръка¹ и започна да говори в своя защита: (1) гл. 13:16

2 Честит се считам, царю Агрипа, затова че днес ще се защитя пред теб относно всичко, за което ме обвиняват юдеите,

3 а най-вече, защото си вещь във всички обреди и въпроси между юдеите. Затова ти се моля да ме изслушаш с търпение.

4 Всички юдеи знаят за моя живот от младини, който съм прекарал отначало между народа си в Ерусалим¹. (1) гл. 22:3

5 Защото знаят отначало – ако искаха да засвидетелстват – че според най-строгата секта на нашата религия живеях *като фарисей*¹. (1) гл. 23:6

6 А сега стоя пред съда заради надежда в обещанието, което Бог е дал на бащите¹, (1) гл. 23:6

7 до което нашите дванадесет племена се надяват да достигнат¹, като служат на Бога усърдно нощ и ден. Заради тази надежда, царю (Агрипа), ме обвиняват юдеите! (1) гл. 24:15; Еф. 1:12

8 А защо смятате за невероятно това, че Бог възкресява мъртвите?¹

(1) гл. 23:8; Лк. 24:11

ст. 9-18; гл. 9:1-30; 22:1-21

9 Наистина, и аз си мислех, че трябва да върша много неща против Името на Исус Назарянина;

10 което и върших в Ерусалим, понеже затварях в тъмници мнозина от светиите, след като получих власт от главните свещеници; а когато ги убиваха, давах глас против тях.

11 И често, като ги наказвах по всич-

ки синагоги, ги принуждавах да богохулстват; и в безмерната си ярост против тях ги гонех даже и по чуждите градове¹. (1) гл. 8:3

12 И при това, като пътувах за Дамаск с власт и поръчка от главните свещеници,

13 по пладне, о, царю, видях на пътя светлина от небето, по-силна от слънчевия блясък, която осия и мен, и тези, които пътуваха с мен.

14 И като паднахме всички на земята, чух глас, който ми казваше на еврейски: Савле, Савле, защо Ме гониш? Трудно е за теб да риташ срещу остен.

15 И аз казах: Кой си Ти, Господи? А Господ каза: Аз съм Исус, когото ти гониш.

16 Но стани и се изправи на краката си, понеже затова ти се явих – да те назнача служител¹ и свидетел на това, което си видял², и на онова, което ще ти открия, (1) Еф. 3:7; (2) гл. 22:14

17 като те изваждам от *юдейския* народ и от езичниците, между които те пращам¹, (1) Еф. 1:7; Римл. 1:5

18 да им отвориш очите¹, за да се обърнат от тъмнината към светлината² и от властта на Сатана към Бога³ и да приемат опрощаване на греховете⁴ и наследство между онези, които са осветени чрез вяра в Мен⁵.

(1) Пс. 146:8; (2) Ис. 49:6; 1 Петр. 2:9; 1 Сол. 5:5;

(3) Кол. 1:13; (4) гл. 5:31; (5) гл. 20:32

19 Затова, царю Агрипа, не бях непокорен на небесното видение,

20 а проповядвах първо на тези в Дамаск и в Ерусалим, и в цялата юдейска земя, и на езичниците да се покаят¹ и да се обърнат към Бога², като вършат дела, съответни на покаянието си³.

(1) гл. 17:30; (2) гл. 2:38; (3) Мт. 3:8

21 По тази причина юдеите ме хванаха в храма и се опитаха да ме убият¹. (1) гл. 21:30,31

22 Но с помощта, която получих от Бога, и до днес стоя и свидетелствам на малък и голям, като не говоря нищо

друго освен това, което пророците и Мойсей са говорили, че ще стане¹:

(1) гл. 24:14; Ас. 24:27; Римл. 3:21

23 че Христос трябваше да пострада¹ и че Той, като възкръсне пръв от мъртвите², трябваше да възвести светлина и на *юдейския* народ, и на езичниците³.

(1) гл. 3:18; (2) Кол. 1:18; (3) гл. 13:47

24 Когато той така се защитаваше, Фест извика със силен глас: Полудял си, Павле! Голямата ти ученост те докарва до лудост.

25 А Павел каза: Не съм полудял, честити Фесте, а говоря думи на истина и на здрав разум.

26 Защото и царят, пред когото аз дързостно говоря, знае за това; понеже съм убеден, че нищо от това не е скрито от него, защото то не е станало в някой ъгъл¹.

(1) Йн. 18:20

27 Царю Агрипа, вярваш ли на пророците? Зная, че вярваш.

28 А Агрипа каза на Павел: Още малко и ще ме убедиш да стана христианин¹!

(1) гл. 11:26

29 А Павел каза: Молил се бих на Бога, така че не само ти, но и всички, които ме слушат днес – било с малко, било с много – да станат такива, какъвто съм аз, освен тези окови¹.

(1) 2 Тим. 2:9

30 Тогава царят стана с управителя и Верникия, и седящите с тях.

31 И като се оттеглиха, говореха помежду си, казвайки: Този човек не върши нищо, достойно за смърт или окови¹.

(1) гл. 23:9

32 А Агрипа каза на Фест: Този човек можеше да се пусне, ако не се беше отнесъл до императора¹.

(1) гл. 25:11

27 И когато беше решено да отплаваме за Италия¹, предадоха Павел и няколко други затворници на един стотник на име Юлий, от Августовия полк.

(1) гл. 25:25

2 И като се качихме на един адрамитски кораб, който щеше да отплава за

местата покрай азиатския бряг, тръгнахме и с нас беше Аристарх, македонец от Солун¹.

(1) гл. 19:29

3 На другия ден стигнахме в Сидон. И Юлий се отнасяше човеколюбиво към Павел и му позволи да отиде при приятелите си, за да се възползва от грижите им¹.

(1) гл. 24:23

4 И оттам, като тръгнахме, плавахме на завет под Кипър, понеже ветровете бяха насрещни.

5 И като преплавахме морето покрай Киликия и Памфилия, стигнахме в ливийския *град* Мира.

6 Там стотникът намери един александрийски кораб, който плаваше за Италия, и ни качи на него.

7 И след като бяхме плавали с усилие в продължение на много дни и едва стигнахме срещу Книд, понеже вятърът не ни позволяваше да влезем там, плавахме на завет под Крит срещу *нос* Салмон.

8 И като преминахме и него с мъка, стигнахме до едно място, което се казва Добри пристанища, близо до което беше град Ласей.

9 Но след като беше минало много време и плаването беше вече опасно, защото и постът беше минал, Павел ги съветваше, като им казваше:

10 Мъже, виждам, че това пътуване ще бъде с повреда и голяма загуба не само на товара и на кораба, но и на живота ни.

11 Но стотникът се доверяваше повече на кормчията и на притежателя на кораба, отколкото на думите на Павел.

12 И понеже пристанището не беше годно за презимуване, повечето изказаха мнение да отпътуват, ако би било възможно, до Феникс, едно критско пристанище, което е отворено към югозапад и северозапад, и *там* да презимуват.

13 И когато подухна южен вятър, мислейки, че са постигнали целта си,

те вдигнаха котва и заплаваха близо покрай Крит.

14 Но малко след това се спусна бурен вятър, наречен Евраквилон,

15 и когато корабът беше повлечен и не можеше да устои на вятъра, ние се предадохме и се оставихме да ни носи.

16 И като минахме на завет под едно островче, наречено Клавдий, с мъка успяхме да овладеем спасителната лодка;

17 и когато я извадиха, започнаха да използват средства, при което препасваха кораба отдолу, и тъй като се бояха да не заседнат в пясъците на Сиртис, сваляха платната и се носеха така.

18 И понеже бяхме в голяма беда от бурята, на следващия ден започнаха да изхвърлят *товара*.

19 А на третия ден сами, със собствените си ръце, изхвърлиха корабните принадлежности.

20 И понеже от много дни не се виждаше ни слънце, ни звезди и силната буря напираше, накрая изчезна всяка надежда да бъдем спасени¹.

(1) 2 Кор. 11:26

21 А след дълго неядене Павел застана между тях и каза: Мъже, трябваше да ме слушате и да не тръгваме от Крит, за да не си навличаме тези беди и щети.

22 Но сега ви съветвам да сте бодри, защото нито една душа от вас няма да се изгуби, а *само* корабът;

23 защото тази нощ до мен застана ангел от Бога, на когото аз принадлежа и на когото служа¹, и каза: (1) Пс. 119:94

24 Не се бой, Павле¹, ти трябва да застанеш пред императора²; и ето, Бог ти подари всички, които плават с теб³.

(1) гл. 18:9; (2) гл. 23:11; Мт. 10:18; (3) ст. 44

25 Затова, мъже, дерзайте, защото вярвам на Бога, че ще бъде така, както ми беше казано.

26 Обаче ние трябва да бъдем изхвърлени на някой остров¹.

(1) гл. 28:1

27 А когато настана четиринадесетата нощ и ние бяхме тласкани насам-натам по Адриатическо *море*, около среднощ моряците усетиха, че се приближават до някаква суша.

28 И като измериха дълбочината, намериха, че е двадесет разтега; и като отидоха малко по-нататък, пак измериха и намериха, че е петнадесет разтега.

29 И понеже се бояха да не бъдат изхвърлени на каменисти места, спуснаха четири котви откъм задната част и зачакаха да съмне.

30 А когато моряците възнамеряваха да избягат от кораба и бяха сваляли спасителната лодка в морето под предлог, че щели да спуснат котви откъм носа,

31 Павел каза на стотника и на войниците: Ако тези не останат на кораба, вие не можете да се избавите.

32 Тогава войниците отрязаха въжетата на спасителната лодка и я оставиха да падне.

33 А на разсъмване Павел канеше всички да похапнат, казвайки: Днес е четиринадесетият ден, откакто чакате и стоите гладни, без да сте вкусили нещо.

34 Затова ви моля да похапнете, защото това е за вашето избавление; защото на нито един от вас и косъм от главата няма да падне¹.

(1) Ак. 21:18

35 И като каза това, взе хляб, благодари на Бога пред всички, разпучи и започна да яде¹.

(1) 1 Тим. 4:4,5

36 Тогава всички се ободриха и също ядоха.

37 И в кораба бяхме всичко двеста седемдесет и шест души.

38 И като се нахраниха, започнаха да облекчават кораба, като изхвърляха житото в морето.

39 И когато се разсъмна, те не познаха земята, но забелязаха един залив с *песъчлив* бряг, към който решиха да тласнат кораба, ако беше възможно.

40 И като откачиха котвите, ги оставиха в морето и отпуснаха също вжета на кормилата, и като издигнаха малкото платно по посока на вятъра, се отправиха към брега.

41 Но попаднаха на едно място, където морето беше от две страни, и там корабът заседна; предницата се заби и не мърдаше, а задницата *взе га* се разглобява от напора на вълните.

42 И войниците се наговориха да избият задържаните, да не би да изплува някой и да избяга.

43 Но стотникът, като искаше да спаси Павел, ги възпря от това намерение и заповяда да скочат в морето първо онези, които знаеха да плуват, и да излязат на сухо,

44 а останалите *га се спасяват* – кои на дъски, кои на нещо от кораба. И така стана, че всички излязоха на сушата¹.

(1) ст. 24

28 И когато се спасихме, разбрахме, че островът се наричаше Малта¹.

(1) гл. 27:26

2 А туземците ни показаха необикновено човеколюбие, защото накладоха огън и ни приеха всички, понеже валише дъжд и беше студено¹.

(1) 2 Кор. 11:27

3 И когато Павел събра един куп клоци и ги сложи на огъня, една усойница излезе поради топлината и се впи в ръката му.

4 А туземците, като видяха как змията висеше на ръката му, говореха помежду си: Без съмнение този човек е убиец, когото, ако и да се е избавил от морето, пак правосъдието* не го оставя да живее.

*букв.: Дике, гръцка богиня на правосъдието

5 Но той тръсна змията в огъня и не му се случи нищо лошо¹.

(1) Лк. 10:19

6 А те очакваха, че ще отече или внезапно ще падне мъртъв, но като чакаха много време и видяха, че не му става нищо необичайно, промениха мнението си и говореха, че е бог¹.

(1) гл. 14:11

7 А около това място се намираха именията на най-първия човек от острова, чието име беше Поплий, който ни прие и гощава приятелски три дни.

8 И се случи бащата на Поплий да лежи болен от треска и дизентерия. А Павел влезе при него и като го помоли, положи ръце на него и го изцели¹.

(1) Лк. 10:19

9 Като стана това, и другите от острова, които имаха болести, идваха и се изцеляваха¹,

(1) гл. 5:16

10 като ни оказваха и много почести, и когато тръгнахме, ни натовариха с потребното за нуждите ни.

11 След три месеца отплавахме с един александрийски кораб, който беше презимувал на острова и който имаше за знак Близнаците.

12 И като стигнахме в Сиракуза, престояхме там три дни.

13 И оттам, като заобиколихме, стигнахме в Ригия; и след един ден повя южният вятър и на следващия ден дойдохме в Потйоли,

14 където намерихме братя, които ни замолиха да останем у тях седем дни¹. И така тръгнахме към Рим²,

(1) гл. 20:6; (2) Римл. 1:7

15 откъдето братята, като чули за нас, бяха дошли до Апиевия форум и до трите кръчми да ни посрещнат. И Павел, като ги видя, благодари на Бога и се ободри.

16 А когато влязохме в Рим, стотникът предаде задържаните на началника на стражата; а на Павел се позволи да живее сам с войника, който го пазеше¹.

(1) гл. 24:23

17 И след три дни той свика по-първите от юдеите и като се събраха, им каза: Братя, макар и да не съм сторил нищо против народа или против бащините ни обичаи¹, пак от Ерусалим ме предадоха вързан в ръцете на римляните²,

(1) гл. 24:12; (2) гл. 23:35

18 които, като ме разпятаха, щяха да ме пуснат, защото в мен нямаше нищо достойно за смърт¹.

(1) гл. 23:9

19 Но понеже юдеите се възпротивиха, бях принуден да се отнеса до императора¹, а не че имах да обвиня в нещо народа си.

(1) гл. 25:11

20 По тази причина ви повиках, за да ви видя и да ви говоря, защото заради надеждата на Израил съм вързан с тази верига¹.

(1) гл. 23:6; Фил. 1:13

21 А те му казаха: Ние нито сме получавали писма от Юдея за теб, нито е идвал някой от братята да ни извести или да ни каже нещо лошо за теб.

22 Но желаем да чуем от теб какво ти мислиш, защото ни е известно, че навсякъде говорят против тази ерес¹.

(1) гл. 24:5

23 И като му определиха ден, мнозина от тях дойдоха при него там, където живееше; и от сутрин до вечер той им обясняваше и свидетелстваше за Божието царство¹, и ги уверяваше за Иисус и от Мойсеевия закон, и от пророците.

(1) гл. 1:3; 17:3

24 И едни се убеждаваха от това, което говореше¹, а други не вярваха².

(1) гл. 17:4; (2) 2 Сол. 3:2

25 И понеже не бяха съгласни помеж-

ду си, тръгнаха да се разотиват, след като Павел им каза една дума: Добре е казал Светият Дух чрез пророк Исяа на бащите ви, когато е рекъл:

26 „Иди, кажи на този народ: С уши ще чуете, но никак няма да разберете; и с очи ще гледате, но никак няма да видите.

27 Защото затлъстя сърцето на този народ и ушите им натегнаха, и очите си затвориха – да не би да видят с очите си и да чуят с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и да ги изцеля!¹“

(1) Ис. 6:9,10; Мт. 13:14,15

28 Затова, да знаете, че Божието спасение се изпрати на езичниците и те ще го чуят¹.

(1) гл. 13:46,47

29 (И като каза това, юдеите си отидоха с голяма препирня помежду си.)

30 А Павел живя цели две години в отделна къща под наем, където приемаше всички, които отиваха при него¹,

(1) гл. 24:23

31 като проповядваше Божието царство¹ и учеше с пълно дръзновение за Господ Иисус Христос, без някой да му забранява².

(1) Лк. 9:2; (2) Еф. 6:20

Съборното послание на Яков

1 Яков¹, слуга на Бога и на Господ Иисус Христос², до дванадесетте пръснати племена³: Поздрав!

(1) Деян. 12:17; Юда 1; (2) Римл. 1:1; (3) Йн. 7:35; 1 Петр. 1:1

2 Считайте го за голяма радост, братя мои, когато падате в разни изкушения¹,

(1) Римл. 5:3; Евр. 10:34

3 като знаете, че изпитанието на вашата вяра¹ произвежда търпение.

(1) 1 Петр. 1:7

4 А търпението нека има свършено дело¹, за да бъдете свършени и завършени², без никакъв недостатък.

(1) гл. 5:11; Кол. 1:11; (2) Мт. 5:48; Кол. 4:12

5 Но ако на някого от вас не достига мъдрост, нека проси от Бога, който дава на всички щедро и без да упреква, и ще му се даде¹.

(1) Пр. 2:6; Мт. 7:7,8; 1 Йн. 5:14

6 Но да моли с вяра, без да се съмнява ни най-малко¹; защото, който се съмнява, прилича на морска вълна, която се тласка и блъска от ветровете².

(1) 1 Тим. 2:8; (2) Мт. 14:31

7 Такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа,

8 защото колебливият е непостоянен във всичките си пътища.

9 Братът, който е в по-долно състояние, нека се хвали в своето възвишаване¹,

(1) гл. 2:5

10 а богатият – в смиряването си¹, защото ще прецъфти като цвета на тревата².

(1) Ер. 9:23; 1 Тим. 6:17; (2) Йов 14:2; Пс. 90:5

11 Защото слънцето изгря със зноя си, тревата изсъхна, цветът ѝ окапа¹ и красотата на изгледа ѝ загина²; така и богатият ще повехне в пътищата си.

(1) 1 Петр. 1:24; (2) Ис. 40:6,7

12 Блажен онзи човек, който издържа изкушение¹; защото, като бъде изпитан, ще получи венеца на живота², който Господ е обещал на онези, които Го любят.

(1) гл. 5:11; (2) 2 Тим. 4:8; Откр. 2:10

13 Никой, който се изкушава, да не казва: Бог ме изкушава, защото Бог не се изкушава от зло и Той никого не изкушава.

14 А всеки се изкушава, като се завлича и подлъгва от собствената си страст¹;

(1) Мт. 15:19

15 и тогава, когато страстта зачене, ражда грях¹; а грехът, като се развие напълно, ражда смърт².

(1) Бит. 3:6; Иис. Нав. 7:21; (2) Римл. 5:12

16 Не се заблуждавайте¹, възлюбени мои братя,

(1) 1 Кор. 6:9

17 всяко дадено добро¹ и всеки свършен дар е от горе и слеза от Отца на светлините, в когото няма изменение, нито сянка от промяна².

(1) Мт. 7:11; (2) Мал. 3:6; 1 Йн. 1:5

18 От Собствената Си воля¹ ни е родил чрез словото на истината², за да бъдем един вид пръв плод на Неговите създания³.

(1) Йн. 1:13; Еф. 1:5; (2) Йн. 17:17; 1 Петр. 1:23; Еф. 1:13; (3) Откр. 14:4

19 И така, възлюбени мои братя, нека

всеки човек бъде бърз да слуша, бавен да говори¹ и бавен да се гневи;

(1) Пр. 10:19

20 защото човешкият гняв не върши Божията правда¹.

(1) Пр. 29:22

21 Затова, като отхвърлите всяка нечистота и преливаща злоба¹, приемайте с кротост всаденото слово, което може да спаси душите ви².

(1) 1 Петр. 2:1; Кол. 3:8; (2) 2 Тим. 3:15

22 Бъдете обаче изпълнители на словото, а не само слушатели, мамещи сами себе си¹.

(1) Мт. 7:21,26; Римл. 2:13

23 Защото, ако някой е слушател на словото, а не изпълнител, той прилича на човек¹, който гледа естественото си лице в огледалото,

(1) Лк. 6:49

24 понеже се оглежда и си отива, и веднага забравя какъв е бил.

25 Но който вникне в съвършения закон на свободата¹ и постоянства, който не е забравлив слушател, а изпълнител на делото, ще бъде блажен в това, което прави².

(1) гл. 2:12; Йн. 8:32,36; (2) Пс. 19:11; Йн. 13:17

26 Ако някой счита себе си за благочестив, но не обуздава езика си¹, а маме сърцето си, неговото благочестие е суетно.

(1) гл. 3:8; Пс. 34:13

27 Чисто и непорочно благочестие пред Бога и Отца е това – да наглежда човек сирачета и вдовици в неволята им¹ и да пази себе си неопетнен от света².

(1) Йов 29:12; (2) 2 Петр. 2:20

2 Братя мои, да не държите вярата на Исус Христос¹, нашия Господ на славата², с пристрастие³.

(1) Римл. 3:22,26; Гал. 2:20; (2) 1 Кор. 2:8; (3) Лев. 19:15; Втж. 10:17;

2 Лев. 19:7; Йов 34:19; Пр. 24:23; Мт. 22:16; Деян. 10:34

2 Защото, ако влезе в синагогата ви човек със златен пръстен и с хубави дрехи и влезе и бедняк с мръсни дрехи,

3 и вие погледнете с почит към онзи, който е с хубавите дрехи, и му кажете: Ти седни тук, на добро място; а на бедняка кажете: Ти стой там; или: Седни тук, при краката ми;

4 не правите ли различия помежду си и не ставате ли пристрастни съдии?

5 Слушайте, възлюбени мои братя! Не избра ли Бог бедните на този свят¹ да бъдат богати с вяра и наследници на царството², което е обещал на тези, които Го любя³?

(1) 1 Царе 2:8; 1 Кор. 1:27; (2) гл. 1:9; Лк. 6:20; Откр. 2:9; (3) 1 Кор. 2:9

6 А вие презряхте бедняка¹. Нали богатите ви угнетяват и нали те ви влачат по съдилищата²?

(1) Пр. 17:5; 1 Кор. 11:22; (2) Неем. 5:1-6; Ер. 34:11

7 Нали те хулят почетното име, с което вие се наричате¹?

(1) Римл. 2:24

8 Обаче ако изпълнявате царския закон според писанието: „Да възлюбиш ближния си като себе си“¹, добре правите.

(1) Лев. 19:18; Мт. 5:43

9 Но ако гледате на лице, грях правите и се осъждате от закона като престъпници¹.

(1) Втж. 1:17

10 Защото, който опази целия закон, а съгреша в едно нещо, бива виновен във всичко¹.

(1) Езе. 33:13

11 Защото Онзи, който е казал: „Не прелюбодействай“¹, е казал също и: „Не убивай“²; така че, ако не прелюбодействаш, а пък убиваш, ти си станал престъпник на закона.

(1) Мт. 5:27; (2) Изх. 20:13,14; Втж. 5:17,18; Мт. 5:21

12 Така говорете и така постъпвайте, като хора, които ще бъдат съдени по закона на свободата¹.

(1) гл. 1:25

13 Защото съдът е немилостив към този, който не е показал милост¹. Милостта тържествува над съда.

(1) Мт. 6:15; 25:45

14 Каква полза, братя мои, ако някой казва, че има вяра, а няма дела? Може ли вярата му да го спаси¹?

(1) Гал. 5:6

15 Ако някой брат или някоя сестра са голи и останали без ежедневна храна¹

(1) Втж. 15:11

16 и някой от вас им каже: Идете си с мир, стоплете се и се нахранете! – а не им дадете потребното за тялото, каква полза¹?

(1) Йов 31:19; Ис. 58:7; 1 Йн. 3:17,18

17 Така и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва¹.

(1) ст. 26

18 Но някой ще каже: Ти имаш вяра, а пък аз имам дела. Ако можеш, покажи ми вярата си без дела, и аз ще ти покажа вярата си от моите дела!¹

(1) гл. 3:13; 1 Сол. 1:3

19 Ти вярваш, че Бог е един¹. Добре правиш – и демоните вярват и треперят².

(1) Гал. 3:20; (2) Мк. 5:7; Деян. 16:17

20 Обаче искаш ли да познаеш, о, суетни човече, че вярата без дела е мъртва?

21 Авраам, нашият баща, не се ли оправда чрез дела, като принесе сина си Исаак на жертвеника?¹

(1) Бит. 22:9,10

22 Ти виждаш, че вярата действаше заедно с неговите дела и че чрез делата вярата стана съвършена¹.

(1) Евр. 11:17

23 И се изпълни писанието, което казва: „Авраам повярва в Бога и това му се счете за правда“¹, и беше наречен „Божи приятел“².

(1) Бит. 15:6; Римл. 4:3; Гал. 3:6; (2) 2 Лст. 20:7; Ис. 41:8

24 Виждате, че човек се оправдава чрез дела, а не само чрез вяра.

25 Така също и блудницата Раав не се ли оправда чрез дела, като прие пратениците и ги изпрати по друг път¹?

(1) Ис. Нав. 2:4,15; Евр. 11:31

26 Защото, както тялото без дух е мъртво¹, така и вярата без дела е мъртва².

(1) Йов 34:14,15; (2) ст. 17

3 Братя мои, не ставайте мнозина учители, като знаете, че ще приемем по-строга присъда¹.

(1) Мк. 12:40; Лк. 12:48

2 Защото ние всички грешим в много неща¹; а който не грехи в говорене², той е съвършен мъж, способен да обуздае и цялото тяло³.

(1) Екл. 7:20; (2) Пр. 13:3; 18:21; 21:23; (3) Пс. 32:9

3 Ето, ние слагаме юзди в устата на конете, за да ни се покоряват, и управляваме цялото им тяло.

4 Ето, и корабите, ако и да са толкова големи и да се тласкат от силни ветрове, пак с много малко кормило се обръщат накъдето желае кормчията.

5 Така и езикът е малка част, но с големи неща се хвали¹. Ето, съвсем

малък огън, а колко голяма гора запалва!¹

(1) Пс. 12:3,4

6 И езикът е огън¹, светът на неправдата. Между вашите части езикът е, който опетнява цялото тяло² и запалва колелото на живота, а сам той се запалва от пъкля.

(1) Пр. 16:27; (2) Мт. 15:11,18

7 Защото всякакъв вид зверове и птици, влечуги и морски животни се укротяват и са били укротени от човечеството;

8 но езика никой човек не може да укроти; неудържимо зло е, пълен със смъртоносна отрова¹.

(1) гл. 1:26; Пс. 58:4; Римл. 3:13

9 С него благославяме Бога и Отца и с него кълнем хората¹, създадени по Божие подобие²!

(1) Римл. 3:14; (2) Бит. 1:27

10 От същите уста излизат и благословение, и проклятие! Братя мои, това не трябва да бъде така¹.

(1) Римл. 12:14

11 Изворът изпуска ли от същото отверстие и сладка, и горчива вода?

12 Възможно ли е, братя мои, смокинята да роди маслини или лозата – смокини¹? Така също и солен извор не може да дава сладка вода.

(1) Мт. 7:16

13 Кой от вас е мъдър и разумен¹? Нека показва чрез своето добро поведение делата си² в кротостта на мъдростта³.

(1) Ос. 14:9; (2) гл. 2:18; Мт. 5:16; (3) Еф. 4:2; Тит 3:2

14 Но ако в сърцата си имате горчива завист и свадливост¹, не се хвалете и не лъжете против истината².

(1) гл. 4:1; (2) 1 Йн. 2:4

15 Това не е мъдрост, която слиза от горе¹, а е земна, плътска, дяволска²;

(1) гл. 1:5,17; (2) 1 Кор. 3:3

16 защото, където има завист и свадливост, там има неуредици и всякакво зло¹.

(1) 2 Кор. 12:20

17 Но мъдростта, която е от горе, е преди всичко чиста, после миролюбива, кротка, отстъпчива, пълна с милост¹ и добри плодове, безпристрастна и нелицемерна.

(1) Лк. 6:36

18 А плодът на правдата¹ се сее в мир² от миротворците.

(1) Фил. 1:11; Евр. 12:11; (2) Ис. 32:17

4 Откъде произлизат боеве и откъде – разпри между вас? Не оттам ли, от вашите страсти, които воюват в телесните ви части?¹

(1) гл. 3:14,16; Римл. 7:5,23; 1 Кор. 6:7

2 Пожелавате, но нямате; убивате¹ и завиждате, но не можете да получите; карате се и се биете, но нямате, защото не просите².

(1) 1 Йн. 3:15; (2) Мт. 7:7,8

3 Просите и не получавате, защото зле просите¹, за да го разпиеете за страстите си.

(1) Йн. 9:31; 1 Тим. 2:8

4 Прелюбодейци и прелюбодейки! Не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога?¹ И така, който иска да бъде приятел на света, става враг на Бога².

(1) 1 Йн. 2:15; Римл. 8:7; (2) Мт. 6:24

5 Или мислите, че Писанието напразно говори¹, че Бог до ревност копнее за Духа, който е вселил в нас?

(1) Ис. 55:11

6 Но Той дава по-голяма благодат; затова казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“.

(1) Пр. 3:34; 1 Петр. 5:5

7 И така, покорете се на Бога¹. Съпротивете се на дявола², и той ще побегне от вас³.

(1) Евр. 12:9;

(2) 1 Петр. 5:9; Еф. 4:27; 6:12,13; (3) Мт. 4:11

8 Приближете се към Бога, и ще се приближи и Той към вас¹. Измийте ръцете си, вие грешници, и очистете сърцата си, вие колебливи².

(1) Пс. 145:18; Зах. 1:3; (2) Пс. 24:4; Ис. 1:16; Ер. 4:14

9 Тъжете, ридайте и плачете; смехът ви нека се обърне в плач и радостта ви – в тъга¹.

(1) Ис. 22:12; Йош. 2:12

10 Смирете се пред Господа, и Той ще ви възвиси¹.

(1) Мт. 23:12

11 Не говорете зло един за друг, братя; който злослови брата или съди брат си², злослови закона и съди закона; а ако съдиш закона, не си изпълнител на закона, а съдия.

(1) Лев. 19:16; (2) Римл. 14:13

12 Има само един Законодател и Съдия¹, който може да спаси и да погуби²; а ти кой си, за да съдиш ближния си³?

(1) Ис. 33:22; (2) Лк. 12:5; Римл. 2:3; (3) Мт. 7:1

13 Слушайте сега вие, които казвате: Днес или утре ще отидем в еди-кой си град, ще останем там една година, ще търгуваме и ще спечелим¹ –

(1) Лк. 12:18

14 когато вие не знаете какъв ще бъде утре животът ви¹, защото вие сте пара, която се явява за малко и после изчезва² –

(1) Пр. 27:1; (2) Пс. 39:4,5; 102:3; Лк. 12:20

15 вместо да казвате: Ако иска Господ¹ и сме живи, ще направим това или онова.

(1) Деян. 18:21

16 Но сега вие се хвалите във вашата надутост¹. Всяка такава хвалба е зло².

(1) 1 Йн. 2:16; 1 Кор. 13:4; (2) 1 Кор. 5:6

17 И така, ако някой знае да прави добро и не го прави, за него това е грях¹.

(1) Лк. 12:47

5 Елате сега вие, богатите, плачете и ридайте поради бедствията, които идват върху вас¹.

(1) Лк. 6:24

2 Богатството ви изгни и дрехите ви са изядени от молци¹.

(1) Йов 13:28; Мт. 6:19

3 Златото ви и среброто ви рждясаха и рждат да им ще свидетелства против вас и ще изяде месата ви като огън¹. Вие събирахте съкровища в последните дни.

(1) Пр. 11:17

4 Ето, заплатата на работниците, които са жънали нивите ви, и от която ги лишихте¹, вика и виковете на жетварите влязоха в ушите на Господа на Войнствата².

(1) Лев. 19:13; Ер. 22:13; Мал. 3:5;

(2) Бит. 4:10; Изх. 22:23; Вжк. 24:15

5 Вие живяхте на земята разкошно и разпуснато¹; угоихте сърцата си в ден на клане.

(1) Лк. 16:19

6 Осъдихте, убихте праведния¹ и той не ви се противи².

(1) Пс. 11:2; 94:21; Пр. 17:15; Ам. 5:12; (2) Мт. 5:39

7 И така, братя, бъдете търпеливи до Господното пришествие. Ето, земеделецът очаква скъпоценния плод от земята и дълго търпи за него, докато получи и рания, и късния дъжд².

(1) Евр. 10:36; (2) Вжк. 11:14; 2 Тим. 2:6

8 Бъдете и вие търпеливи и укрепете сърцата си, защото Господното пришествие наближи¹.

(1) 1 Петр. 4:7; Евр. 10:37

9 Не се оплаквайте един от друг, братя, за да не бъдете осъдени¹; ето, Съдбата стои пред вратата².

(1) Мт. 7:1; (2) Мт. 24:33

10 Братя, вземете за пример на страдание и на търпение пророците¹, които говориха в Господното Име².

(1) Ер. 26:14,15; Мт. 5:12; Евр. 11:32; (2) Ер. 26:16

11 Ето, облажаваме онези, които са останали твърди¹. Чули сте за твърдостта на Йов² и сте видели края от Господа³ – че Господ е много жалостив и милостив⁴.

(1) гл. 1:4,12; Римл. 12:12; Евр. 6:12;

(2) Йов 1:21,22; (3) Йов 42:10-17; (4) Пс. 103:13; Плач 3:32

12 А преди всичко, братя мои, не се кълнете нито в небето, нито в земята, нито с някоя друга клетва¹; а нека вашето Да да бъде Да и вашето Не да бъде Не², за да не паднете под осъждане³.

(1) Мт. 5:34; (2) Мт. 5:37; (3) Мт. 12:36

13 Страда ли някой от вас, нека се моли¹. Весел ли е някой, нека пее хвалебни песни².

(1) Пс. 50:15; (2) 2 Царе 22:50; Пс. 57:7; Деян. 16:25

14 Болен ли е някой от вас, нека повика старейшините¹ на църквата и нека се помолят над него и го помажат

с масло в Господното Име².

(1) Деян. 15:6; (2) Мк. 6:13

15 И молитвата на вярата¹ ще избави страдащия² и Господ ще го повдигне, и ако е извършил грехове, ще му се простят³.

(1) 1 Кор. 12:9; (2) Мк. 11:24; (3) Ис. 38:17

16 И така, изповядавайте един на друг греховете си¹ и се молете един за друг², за да оздравеете³. Много може молитвата на праведния в действието си⁴.

(1) Пр. 28:13; (2) 1 Сол. 1:2; 5:25;

(3) Бит. 20:17; (4) Бит. 18:32; Изх. 32:11-14

17 Илия беше човек със същото естество като нас; и се помоли с молитва да не вали дъжд, и не вая дъжд на земята три години и шест месеца¹.

(1) Ак. 4:25

18 И пак се помоли, и небето даде дъжд и земята произведе своя плод¹.

(1) 3 Царе 18:42; Пс. 104:14

19 Братя мои, ако някой от вас се отклони от истината и един го обърне¹,

(1) Гал. 6:1; 2 Тим. 2:25

20 нека знае, че който е обърнал грешния от заблудения му път, ще спаси една душа от смърт¹ и ще покрие много грехове².

(1) Пр. 11:30; Юда 23; (2) 1 Петр. 4:8

Първото съборно послание на свети апостол

П Е Т Ъ Р

1 Петър, апостол на Иисус Христос¹, до пришълците², пръснати³ из Понт, Галатия, Кападокия, Азия и Витиния,

(1) Мт. 10:2; 2 Петр. 1:1; (2) гл. 2:11; (3) Як. 1:1

2 избрани¹ по предумишлението² на Бог Отец чрез освещението на Духа³, за да сте послушни⁴ и да бъдете поръсени с кръвта на Иисус Христос⁵: Благодат и мир да ви се умножи⁶!

(1) гл. 2:9; Еф. 1:4; Кол. 3:12; (2) Римл. 8:29; (3) 1 Кор. 6:11; (4) Римл. 1:5; (5) Евр. 12:24; (6) 2 Петр. 1:2; Юда 2

3 Благословен *да бъде* Бог и Отец на нашия Господ Иисус Христос¹, който според голямата Си милост² ни новороди³ за жива надежда⁴ чрез възкресението на Иисус Христос от мъртвите⁵,

(1) 2 Кор. 1:3; Еф. 1:3; (2) Еф. 2:4; (3) ст. 23; (4) Римл. 8:24; Еф. 1:18; (5) 1 Кор. 15:20

4 за наследство нетленно и неопетнено, и което не повяхва¹, запазено на небесата за вас²,

(1) Пс. 16:6; Деян. 20:32; (2) Кол. 1:5

5 които с Божията сила¹ сте пазени² чрез вяра³ за спасение, готово да се открие в последното време⁴,

(1) Йн. 10:29; (2) Пс. 37:28; (3) Евр. 11:1; (4) Римл. 13:11

6 в което вие се радвате¹, макар и за малко време² да поскърбите сега, ако е потребно, в различни изкушения³,

(1) гл. 4:13; (2) гл. 5:10; 2 Кор. 4:17; (3) гл. 4:12; Евр. 12:10,11

7 така че изпитването на вашата вяра¹ – по-скъпоценна от златото², което е преходно, но пак се изпитва чрез огън – да излезе за хвала и почест, и слава, когато се яви Иисус Христос³,

(1) Як. 1:3; (2) Пр. 17:3; Мал. 3:3; (3) 2 Сол. 1:7

8 когато любите, без да сте Го видели,

в когато като вярвате, без сега да Го виждате¹, се радвате с неизказана и преславна радост²,

(1) Йн. 20:29; (2) Римл. 12:12
9 като получавате следствието на вярата си – спасението на душите¹.

(1) Евр. 10:39

10 За това спасение търсиха и изследваха пророците, които пророкуваха за благодатта, която е за вас¹,

(1) Мт. 13:17; Деян. 3:24

11 като издирваха кое или какво време посочваше Христовият Дух, който беше в тях¹, когато предизвестяваше страданията на Христос² и последващите ги слави³.

(1) 2 Петр. 1:21; (2) Пс. 22:1-21; Мт. 26:24; (3) Ис. 60:1-7; Лк. 24:26

12 И им се откри, че не за себе си, а за вас служеха те в това, което сега ви се извести чрез онези, които ви проповядваха благовестието чрез Светия Дух, изпратен от небесата¹, в което и ангели желаят да надникнат.

(1) 1 Сол. 1:5

13 Затова, препашете се през слабите¹ на вашите мисли, бъдете трезви² и имайте пълна надежда за благодатта, която ще ви се даде при явяването на Иисус Христос.

(1) Лк. 12:35; Еф. 6:14; (2) гл. 4:7; Лк. 21:34; 1 Сол. 5:8; 2 Тим. 4:5

14 Като деца на послушанието не се съобразявайте с предишните страсти, които имахте във вашето незнание¹,

(1) Еф. 4:18,22

15 а както е свят Този, който ви е призовавал¹, така бъдете и вие свети в цялото си поведение²,

(1) Ис. 6:3; (2) 2 Петр. 3:11; 1 Сол. 4:3

16 защото е писано: „Бъдете свети,¹ понеже Аз съм свят².“

(1) Евр. 12:14; (2) Лев. 11:44,45; 19:2

17 И ако призовавате като Отец¹ Този, който без пристрастие² съди според делото на всекиго³, то прекарайте със страх времето на вашето пребиваване⁴,

(1) Пс. 89:26; (2) Деян. 10:34; (3) Откр. 2:23; (4) Евр. 12:28

18 като знаете, че не с преходни неща – сребро или злато – сте изкупени от суетния живот, предаден ви от бащите ви¹,

(1) Ис. 52:3; Ежек. 20:18

19 а със скъпоценната кръв на Христос¹, като на агне² без недостатък и петно³.

(1) Мт. 20:28; Деян. 20:28; Гал. 4:5; (2) Йн. 1:29; (3) Евр. 9:14

20 Той наистина е бил предузнат преди създаването на света¹, но се яви в тези последни времена за вас²,

(1) Деян. 2:23; Еф. 1:4; (2) Римл. 16:25,26

21 които чрез Него вярвате в Бога¹, който Го възкреси от мъртвите² и Му даде слава³, така че вашата вяра и надежда да бъдат в Бога.

(1) Йн. 12:44; (2) Деян. 2:24; Евр. 13:20; (3) Еф. 1:20-22

22 Тъй като сте очистили душите си чрез послушание на истината¹ за нелицемерно братолюбие², любете се един друг горещо, с чисто сърце³,

(1) Йн. 15:3; (2) Римл. 12:9; (3) Йн. 13:34; 1 Йн. 4:7; 5:1

23 тъй като се новородихте не от тленно семе, а от нетленно, чрез Божието слово¹, което живее² и трае (до века).

(1) ст. 3; Лк. 8:11; Йн. 1:13; (2) Евр. 4:12

24 Защото: „Всяко създаване е като трева и цялата му слава – като цвят от трева. Тревата изсъхна и цветът ѝ опада¹,

(1) Пс. 103:15,16; Як. 1:10,11

25 но словото Божие трае до века¹.“ И това е словото, което ви е благовестено².

(1) Ис. 40:6-8; Мт. 5:18; (2) Еф. 1:13

2 И така, като отхвърлите всяка злоба, всяко лукавство, лицемерие, завист и всяко одумване¹,

(1) Як. 1:21; Еф. 4:25,31

2 пожелавайте като новородени деца чистото мляко на словото¹, за да пораснете чрез него към спасение,

(1) Пс. 119:131

3 ако наистина сте опитали, че Господ е благ¹.

(1) Пс. 34:8

4 При Него като идвате, като при жив камък, от хората отхвърлен, но от Бога избран и скъпоценен,

5 вие също като живи камъни се съграждате в духовен дом¹, свято свещенство², да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Иисус Христос³.

(1) Еф. 2:22; (2) Откр. 1:6; (3) Римл. 12:1

6 Защото е писано в Писанието: „Ето, полагам в Сион крайъгълен камък, избран, скъпоценен; и който вярва в Него, няма да се посрами!“

(1) Ис. 28:16; Римл. 9:33

7 За вас обаче, които вярвате, Той е скъпоценност, а за тези, които не вярват: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла!“

(1) Пс. 118:22; Мт. 21:42

8 и „Камък на препъване и наара на съблазън*“, защото се препъват, бивайки непокорни², за което бяха и определени¹.

*или: повод за грях

(1) Ис. 8:14; Мт. 11:6; (2) Римл. 9:32; (3) Ис. 6:10

9 Но вие сте избран род¹, царско свещенство, свят народ, народ, който Бог придоби², за да възвестявате добродетелите на Този, който ви призова от тъмнината в Своята чудна светлина³,

(1) гл. 1:2; (2) Изх. 19:6; Тит 2:14;

(3) Ис. 43:21; Йн. 12:46; Деян. 26:18

10 които някога не бяхте народ¹, а сега сте Божи народ, не бяхте получили милост, а сега сте получили².

(1) Римл. 10:19; (2) Ос. 1:10; 2:21; Римл. 9:25

11 Възлюбени, умолявам ви, като пришълци и чужденци на света¹ да се въздържате от лътски страсти, които воюват против душата²,

(1) гл. 1:1; 1 Пет. 29:15; Евр. 11:13; (2) Римл. 13:14; Гал. 5:17

12 да живеете благоприятно между езичниците¹, така че за каквото ви хулят като злосторници², да могат чрез добрите ви дела, които виждат, да прославят Бога в деня на посещението³.

(1) 1 Сол. 4:12; (2) гл. 3:16; (3) Мт. 5:16

13 Покорявайте се заради Господа на всяка човешка власт – било на царя, като на върховна власт¹,

(1) Пр. 24:21

14 било на управниците, като на такива, които са пратени от него за наказание на злосторниците и за похвала на тези, които вършат добро¹.

(1) гл. 3:13; Римл. 13:1-4; Тит 3:1

15 Защото това е Божията воля – като правите добро, да накарате да замълчи невежеството на безумните хора¹,

(1) Римл. 12:21; Тит 2:8

16 като свободни¹, но не употребяващи свободата за покривало на злото², а като Божии слуги³.

(1) Йн. 8:36; (2) Гал. 5:13; (3) Римл. 6:22

17 Почитайте всички¹, любете братството, от Бога се бойте², царя почитайте³.

(1) Римл. 12:10; 13:7; (2) Екл. 12:13; (3) ст. 13

18 Слуги, покорявайте се на господарите си с пълен страх¹ – не само на добрите и кротките, а и на опърничавите,

(1) Еф. 6:5,6

19 защото това е благодат, ако някой от съзнанието за Бога претърпява скръб, като страда несправедливо¹.

(1) гл. 3:14

20 Защото каква похвала, ако понасяте търпеливо, когато ви бият за престъленията ви¹! Но когато вършите добро и страдате, ако понасяте търпеливо, това е благодат пред Бога².

(1) гл. 4:15; (2) гл. 3:17

21 Защото за това сте призвани; понеже и Христос пострада за вас¹, като ви остави пример², за да следвате по Неговите стъпки³;

(1) гл. 3:18; (2) Йн. 13:15; (3) Йн. 12:26; Откр. 14:4

22 който грях не е сторил¹, нито се е намерило лукавство в устата Му²;

(1) Лк. 23:41; (2) Ис. 53:9; Йн. 8:46

23 който, когато Го хулеха, с хула не отвръщаше; когато страдаше, не заплашваше¹, а предаваше делото Си на Този, който съди справедливо;

(1) Ис. 53:7; Йн. 18:23

24 който Сам възнесе в тялото Си нашите грехове на дървото¹, така че ние, като сме умрели за греховете, да живеем за правдата²; чрез чиито рани вие оздравяхте³.

(1) 1 Йн. 2:2; Евр. 9:28; (2) Римл. 6:2,11; (3) Ис. 53:5

25 Защото вие бяхте като овце, които блуждаят¹, но сега се върнахте

при Пастира² и Надзорника на вашите души.

(1) Пс. 119:176; Ис. 53:6;

(2) гл. 5:4; Ис. 40:11; Езек. 34:5,23; Йн. 10:11,14

3 Също така и вие, жени, покорявайте се на мъжете си¹, така че даже ако някои от тях не се покоряват на словото², да се спечелят без слово, чрез поведението на жените си,

(1) 1 Кор. 14:34; (2) 1 Кор. 7:13

2 като видят вашето поведение в страх и чистота.

3 Вашето украшение да не е външно, тоест плетене на косата, кичене със злато или обличане със скъпи дрехи¹,

(1) Ис. 3:16-24; 1 Тим. 2:9

4 а скритият човек на сърцето, с нетленното украшение на кротък и тих дух¹, което е скъпоценно пред Бога².

(1) Як. 3:13; (2) 1 Царе 16:7

5 Защото така някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мъжете си,

6 както Сара се покоряваше на Авраам и го наричаше господар¹, чиито деца станяхте и вие, като правите добро и не се боите от никаква заплаха².

(1) Бит. 18:12; Еф. 5:33; (2) Пс. 112:7; Пр. 3:25

7 Също и вие, мъже, живеете благоразумно, като с по-слаб съсъд, с женския пол и им отдавайте почит като на сънаследници на благодатта на живота, за да не бъдат възпрепятствани молитвите ви¹.

(1) 1 Кор. 7:5

8 А най-после, бъдете всички единомислени¹, състрадателни, братолюбиви², милостиви, смирени³.

(1) Римл. 15:5; Фил. 2:2; (2) Евр. 13:1; (3) Кол. 3:12

9 Не връщайте зло за зло или хула за хула¹, а напротив, благославяйте², като знаете, че за това бяхте призвани, за да наследите благословение.

(1) 1 Сол. 5:15; (2) Мт. 5:44

10 Защото, „който желае да люби живота и да види добри дни, нека пази езика си от зло и устните си – от лъжливо говорене¹;

(1) Пр. 4:24; Еф. 4:25

11 нека се отклони от злото и да върши добро¹; нека търси мир и да се стреми към него².

(1) Римл. 12:9; (2) Евр. 12:14

12 Защото очите на Господа са върху праведните и ушите Му – към тяхната молитва¹, но лицето на Господа е против онези, които вършат зло².

(1) Ин. 9:31; (2) Пс. 34:12-16

13 И кой ще ви стори зло, ако сте станали ревностни за доброто?¹ (1) гл. 2:14
14 Но ако пострадате за правдата, блажени *сте!*; а „от тяхното заплашване не се бойте², и не се смущавайте.“

(1) гл. 2:19,20; Мт. 5:10; (2) Мт. 10:28

15 Но пазете свят в сърцата си Христос като Господ¹ и бъдете винаги готови да отговаряте на всеки, който ви пита за основанията на вашата надежда, но с кротост и страхопочитание,

(1) Ис. 8:13

16 като имате чиста съвест¹, така че във всичко, в което ви одумват като злосторници, да се посрамят онези, които клеветят доброто ви поведение в Христос².

(1) ст. 21; Деян. 24:16; (2) гл. 2:12; Тит 2:8

17 Защото е по-добре да страдате, като вършите добро, ако е такава Божията воля¹, а не като вършите зло².

(1) гл. 4:19; (2) гл. 2:20

18 Защото и Христос един път пострада за греховете¹ – Праведният² за неправедните³ – за да ни приведе при Бога⁴, бидейки умъртвен по плът⁵, но оживотворен по Дух⁶;

(1) гл. 2:21-24; (2) Деян. 3:14; (3) Римл. 5:6-8; (4) Ин. 14:6;

(5) Кол. 1:22; (6) гл. 4:6; Римл. 1:4; 8:11

19 в когото Той също отиде да проповядва на духовете в тъмнината,

20 които едно време бяха непокорни¹, когато Божие дъготърпение ги чакаше в дните на Ной, докато се правеше ковчегът², в който машина, тоест осем души, се спасиха през вода³,

(1) Мт. 24:38,39; (2) Евр. 11:7; (3) Бит. 7:7; 2 Петр. 2:5

21 чийто образ¹, кръщението², и сега ви спасява – не измиването на плътската нечистота, а молбата към Бога за чиста съвест³ – чрез възкресението на Исус Христос⁴,

(1) Римл. 6:17; (2) Мк. 16:16; (3) ст. 16; (4) Римл. 6:3,4

22 който се е възнесъл на небето и е отдално на Бога¹ и на когото се покориха ангели, власти и сили².

(1) Мк. 16:19; Деян. 7:55; (2) Мт. 28:18; Еф. 1:21

4 И така, понеже Христос пострада (за нас) по плът¹, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото този, който е пострадал по плът, се е оставил от греха,

(1) Римл. 8:3

2 за да живеете през останалото в плътта време не вече по човешките страсти¹, а по Божията воля².

(1) гл. 2:11; Римл. 6:12,13; Тит 2:12; (2) Римл. 12:2

3 Защото Достатъчно е миналото време, когато постъпвахте като езичниците¹, като живеехте в разпуснатост, страсти, пиянство, гуляи, пирове и гнусни идолослужения².

(1) 1 Сол. 4:5; (2) Мт. 15:19; Римл. 1:26; Еф. 2:2,3; 4:17,19; Тит 3:3

4 Затова те се и чудят и *ви* хулят, че не тичате в същия поток на разпуснатостта¹,

(1) 2 Тим. 3:12

5 но те ще отговарят пред Онзи, който е готов да съди живите и мъртвите¹.

(1) 2 Тим. 4:1

6 Затова именно беше проповядвано благовестието и на мъртви¹, за да бъдат съдени по човешки в плът, но да живеят по Бога в Дух².

(1) Ин. 5:25; (2) гл. 3:18; Римл. 8:10

7 А краят на всичко е близо¹, затова бъдете благоразумни и бодрствайте в молитвите си².

(1) Як. 5:8; 1 Ин. 2:18; 1 Кор. 10:11; (2) гл. 1:13

8 Преди всичко имайте усърдна любов помежду си¹, защото любовта покрива множество грехове².

(1) 1 Кор. 16:14; 1 Сол. 3:12; (2) Пр. 10:12; Як. 5:20

9 Бъдете гостолюбиви едни към други¹, без да ропаете².

(1) Римл. 12:13; (2) Фил. 2:14

10 Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настояйци на многообразната Божия благодат¹.

(1) Лк. 12:42; Римл. 12:6-8; 1 Кор. 4:1; 12:4-31; Еф. 4:7,11

11 Ако говори някой, *нека говори* като Божии думи¹; ако служи някой², *нека служи* според силата, която му дава Бог³; за да се слави във всичко Бог чрез Исус Христос⁴, на когото е славата и господството до вечни векове. Амин⁵.

(1) 2 Цар. 23:2;

1 Кор. 2:13; 2 Кор. 2:17; 4:2; (2) Римл. 12:7; (3) гл. 5:10; (4) 1 Кор. 10:31; (5) гл. 5:11; Откр. 1:6

12 Възлюбени, не се чудете на огненото изпитание¹, което идва върху вас, за да ви изпита², като че ви се случва нещо чудно³,

(1) Ис. 48:10; (2) гл. 1:6,7; (3) гл. 5:9; 1 Сол. 3:3,4

13 а се радвайте¹, доколкото сте участници в страданията на Христос, за да се радвате и ликувате и когато се яви Неговата слава².

(1) Деян. 5:41; Фил. 3:10; Евр. 10:34; (2) гл. 1:7

14 Блажени сте, ако ви опозоряват за Христовото Име¹, защото Духът на славата и на Бога почива на вас²; (откъм тях се хули, а откъм вас се прославя).

(1) Мт. 5:11; Лк. 6:22; Деян. 5:41; (2) Ис. 11:2

15 Но нека никой от вас не страда като убиец или крадец, или злодей, или като такъв, който се бърка в чужди работи¹.

(1) гл. 2:20

16 Но ако *страда* някой като християнин¹, да не се срамува, а да слави Бога с това име².

(1) Деян. 11:26; (2) 2 Тим. 1:12

17 Защото *дойде* времето да се започне съдът от Божия дом¹; и ако започне първо от нас, какъв ще бъде краят на тези, които не се покоряват на Божието благовестие²?

(1) Ис. 10:12; Евр. 25:29; Езек. 9:6; 1 Кор. 11:32; (2) Лк. 23:31

18 И ако праведният едва се спасява, то къде ще се яви безбожният и грешният?

19 Затова и тези, които страдат по Божията воля¹, нека предават душите си на верния Създател, като вършат добро².

(1) гл. 3:17; (2) Пс. 37:3

5 И така, старейшините, които са между вас, увещавам аз, който също съм старейшина и свидетел на страданията на Христос¹, и участник на славата, която има да се яви²:

(1) Лк. 24:48; Ин. 15:27; (2) Римл. 8:17

2 пасете Божието стадо, което е между вас¹; надзиравайте го не по принуда, а с добра воля², като за Бога, нито за гнусна печалба³, а с усърдие,

(1) Ин. 21:15-17; Деян. 20:28; (2) 1 Кор. 9:17;

(3) 1 Сол. 2:5; 1 Тим. 3:3; Тит 1:7

3 нито като че ли сте господари над

онези, които са ви поверени¹, а като сте пример на стадото².

(1) Мт. 20:26,27; Лк. 22:26; 2 Кор. 1:24; (2) Фил. 3:17; 1 Тим. 4:12

4 И когато се яви Пастироначалникът¹, ще получите венеца на славата, който не повяхва².

(1) Ин. 10:11; (2) 1 Кор. 9:25

5 Така и вие, по-младите, се покорявайте на старейшините¹. А всички се обличете със смирение, като се покорявате един на друг², защото „Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат“³.

(1) Лев. 19:32; Еф. 5:21; Евр. 13:17; (2) Римл. 12:10; (3) Пр. 3:34; Яс. 4:6

6 И така, смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно¹,

(1) Йов 22:29; Ис. 57:15; Мт. 23:12

7 и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас¹.

(1) Пс. 40:17; 55:22; Мт. 6:25,31

8 Бъдете трезви, бъдете бдителни¹, защото вашият противник, дяволът, обикаля като ревящ лъв и търси кого да погълне².

(1) Лк. 21:36; 1 Кор. 16:13; 1 Сол. 5:6; (2) Йов 1:11; 2 Кор. 2:11; Откр. 12:4

9 Съпротивете му се, стоейки твърди във вярата¹, като знаете, че същите страдания се понасят и от братството ви в света².

(1) Яс. 4:7; (2) гл. 4:12; 1 Сол. 2:14

10 А Бог на всяка благодат¹, който ви е призвал за Своята вечна слава в Христос (Иисус)², да ви усъвършенства³, утвърди⁴, укрепи и направи непоколебими, след като пострадали малко⁵.

(1) 2 Кор. 9:8; (2) 2 Сол. 2:14; (3) Фил. 1:6; (4) Пс. 37:23; 2 Сол. 2:17; (5) гл. 1:6

11 На Него да бъде господството до вечни векове. Амин¹.

(1) гл. 4:11; Римл. 11:36

12 Чрез Сила¹, верния брат, както мисля, ви писах накъсо², като ви насърчавам и заявявам, че това е истинската Божия благодат, в която вие стоите³.

(1) Деян. 15:22; (2) Евр. 13:22; (3) Деян. 13:43; Тит 2:11-13

13 Поздравява ви и избраната заедно с вас *църква* във Вавилон, а също и синът ми Марк¹.

(1) Деян. 12:12

14 Поздравете се един друг с целувка на любов¹. Мир на всички вас, които сте в Христос². Амин.

(1) Римл. 16:16; (2) Еф. 6:23

Второто съборно послание на свети апостол

П Е Т Ъ Р

1 Симон Петър, слуга и апостол на Исус Христос¹, до онези, които чрез правдата на нашия Бог и Спасител Исус Христос² са получили еднаква с нас скъпоценна вяра³:

(1) 1 Петр. 1:1; (2) Тит 2:13; (3) Тит 1:4

2 Благодат и мир да ви се умножи¹ в познаването на Бога и на Исус, нашия Господ²! (1) Дан. 4:1; 1 Петр. 1:2; (2) Ин. 17:3

3 Понеже Неговата божествена сила ни е подарила всичко *потребно* за живота¹ и за благочестието² чрез познаването на Този³, който ни е призовал чрез Своята слава и съвършенство⁴,

(1) 1 Ин. 5:13; (2) 1 Тим. 3:16; (3) Кол. 3:10; (4) Еф. 1:17-19

4 чрез които ни се подариха най-големи и скъпоценни обещания¹, за да станете чрез тях участници на божественото естество², като сте избягали от произиязлата от страстите поквара в света³ –

(1) Евр. 8:6; (2) 1 Ин. 3:9; (3) Гал. 1:4

5 точно затова, като положите всяко старание, прибавете на вярата си добродетел, на добродетелта – познание,

6 на познанието – себеобуздание, на себеобузданието – търпение, на търпението – благочестие,

7 на благочестието – братолюбие и на братолюбието – любов.

8 Защото, ако тези *доброгетели* се намират у вас и се умножават, те ви правят да не сте безделни, нито без-

плодни в познаването на нашия Господ Исус Христос¹.

(1) гл. 3:18

9 Защото онзи, у когото те не се намират, е сляп, късоглед¹ и е забравил, че е бил очистен от старите си грехове².

(1) 1 Ин. 2:9-11; (2) Мт. 18:32,33; Евр. 1:3

10 Затова, братя, поставете се още повече да затвърдявате вашето призвание и избиране¹, защото, като вършите тези *неща*, никога няма да се спънете².

(1) Фил. 2:12; (2) 1 Ин. 3:6

11 Понеже така изобилно ще ви се даде достъп във вечното царство на нашия Господ и Спасител Исус Христос¹.

(1) Лк. 1:33

12 Затова винаги ще бъда готов да ви напомням за тези работи¹, ако и да ги знаете и да сте утвърдени в истината, която сега имате пред вас².

(1) Римл. 15:14; Фил. 3:1; 2 Тим. 2:14; (2) 1 Ин. 2:21

13 Мисля, че е правилно, докато съм в тази *телесна хижа*¹, да ви подтиквам чрез напомняне²,

(1) 2 Кор. 5:1; (2) гл. 3:1

14 понеже зная, че скоро ще напусна хижата си, както и ми извести нашият Господ Исус Христос¹.

(1) Ин. 21:18,19; 2 Тим. 4:6

15 Даже ще се постарая, така че вие и след смъртта ми да можете винаги да си припомняте тези работи.

16 Защото, когато ви обявихме силата и пришествието на нашия Господ Исус Христос¹, ние не следвахме хитро

измислени басни², а бяхме очевидци³ на Неговото величие⁴.

(1) Мт. 16:27,28; (2) 2 Кор. 2:17; (3) 1 Ин. 1:1-3; (4) Мт. 17:2; Ин. 1:14

17 Защото Той прие от Бог Отец почет и слава, когато от великолепната Слава дойде до Него такъв глас: „Този е Моят възлюбен Син, в когото благоволих!“

(1) Мт. 3:17

18 И ние чухме този глас да идва от небето, когато бяхме с Него на свята-та планина¹.

(1) Лк. 9:35

19 И така, ние държим пророческото слово *още по-твърдо*¹ и вие добре правите, че внимавате на него² като на светило³, което свети в тъмното място, докато се зазори⁴ и зорницата изгрее в сърцата ви⁵.

(1) гл. 3:2; Зах. 1:6; Лк. 1:70; 24:44; (2) 2 Лст. 20:20;

(3) Пс. 119:105; Пр. 6:23; (4) Рим. 13:12; (5) Откр. 2:28

20 И това да знаете преди всичко, че никое пророчество в Писанието не става от собствено разяснение,

21 защото никога не е идвало пророчество по волята на човека, а (светите) Божии хора са говорили, движени от Светия Дух¹.

(1) 2 Царе 23:2;

Мт. 22:43; Лк. 1:67; 1 Петр. 1:11; 2 Тим. 3:16

2 Но е имало също и лъжливи пророци между народа¹, както и между вас ще има лъжливи учители², които ще въведат тайно гибелни ереси, като се отричат даже от Господаря, който ги е купил³, и ще навлекат на себе си бърза погибел.

(1) Ер. 14:14; 23:21;

(2) Мт. 24:11; Деян. 20:30; Откр. 2:14,15; (3) Мт. 10:33

2 И мнозина ще последват техните безчестива¹ и заради тях пътят на истината ще се похули².

(1) 2 Тим. 4:3,4; (2) Рим. 2:24; 1 Тим. 6:1

3 От алчност те ще ви използват с престорени думи¹; но тяхната присъда, отдавна *приготвена*, не се забавя и тяхната погибел не дреме².

(1) ст. 14; Рим. 16:18; (2) Вжк. 32:35; Юда 4

4 Защото, ако Бог не пощади и ангели, когато съгрешиха¹, а ги хвърли в мрачните ровове на ада² и ги предаде да бъдат пазени за съд³;

(1) Юда 6; (2) Лк. 8:31; (3) Откр. 20:2,3

5 и ако не пощади стария свят, но запази с още седем души Ной, проповедника на правдата, като докара по-топ върху света на безбожните¹;

(1) Бит. 7:23; 8:18; 1 Петр. 3:20

6 така също, ако Той осъди на разорение градовете Содом и Гомора¹, като ги обърна на пепел и ги постави за пример на онези, които след това щяха да вършат нечестие²,

(1) Бит. 19:25; (2) Вжк. 29:23; Ис. 13:19; Юда 7

7 но избави праведния Лот¹, който се измъчваше поради развратния живот на безбожните –

(1) Бит. 19:29

8 защото този праведник, като живееше между тях, от ден на ден измъчваше праведната си душа, като гледаше и слушаше беззаконните им дела¹ –

(1) Езеж. 9:4

9 то знае Господ как да избави благочестивите от изкушения¹, а неправедните да държи под наказание за съдния ден²,

(1) Пс. 34:19; Дан. 3:17; Мт. 6:13; 1 Кор. 10:13; Откр. 3:10; (2) Пс. 1:5; Юда 15; Рим. 2:5

10 а особено тези, които следват пътята в нечисти похоти¹ и презират властта. Дръзки и самонадеяни, те не се страхуват да хулят славните *същества*²;

(1) Еф. 5:5,6; Евр. 13:4; Юда 16; (2) Юда 8

11 докато ангелите, които са по-големи по мощ и сила¹, не представят против тях хулителна присъда пред Господа².

(1) Пс. 103:20; (2) Юда 9

12 Тези обаче като диви животни, по природа създадени, за да бъдат хващани и изстребвани, хулят за неща, които не разбират¹, и ще погинат изцяло в своята поквара²,

(1) Йов 42:3; (2) Юда 10

13 като получат заплатата на неправдата. Те считат за удоволствие да разкошават денем, *те са* петна и позор, които се наслаждават на измамите си, докато се гощават с вас¹,

(1) Юда 12

14 като очите им са пълни с прелюбодейство¹ и с непрестанен грях, като подмамват неутвърдени души². Сърцето им е научено на алчност, *те са* деца на проклятие³,

(1) Пр. 6:25; Мт. 5:28; (2) ст. 3; (3) Еф. 2:3

15 които оставиха правия път¹ и се отклониха, като последваха пътя на Валаам Веоров², който обикна заплатата на неправдата³,

(1) Пр. 4:25-27; (2) Откр. 2:14; (3) Чис. 22:7,16-19; Юда 11

16 но беше изобличен за своето беззаконие, когато няма магаре проговори с човешки глас и възпря безумието на пророка¹.

(1) Чис. 22:28-30

17 Те са безводни кладенци¹, мъгли, тласкани от буря, за които е запазена тъмнината на мрака (до века)².

(1) Юда 12; (2) Мт. 8:12; Юда 13

18 Защото, като говорят с надудо празнословие¹, те подмамват чрез плътски страсти² и безнравственост онези, които едва са избягали от живеещите в заблуда³.

(1) Юда 16; (2) гл. 3:3; Юда 18; (3) гл. 3:17

19 Обещават им свобода, докато те сами са роби на покварата¹; защото, от когото е победен някой, от него бива и поробен².

(1) Йн. 8:34; (2) Римл. 6:16

20 Защото, ако след като са избягали от покварата на света¹ чрез познаването на Господа и Спасителя Иисус Христос, те пак се заплитат в тях и са победени, то последното състояние е по-лошо за тях от първото².

(1) Як. 1:27; (2) Мт. 12:45

21 Понеже за тях щеше да бъде по-добре да не бяха познали пътя на правдата, отколкото, след като са го познали, да се отвърнат от предадената им свята заповед¹.

(1) Лк. 12:48

22 С тях се е случило според истинската посланица: „Плсето се върна на бълвоча си¹ и окъпаната свиня се върна да се валя в тинята.“

(1) Пр. 26:11

3 Ето, възлюбени, пиша ви това второ писмо; и в тези двете събуждам чрез напомняне вашия чист разсъдък¹,

(1) гл. 1:12,13

2 за да помните думите, изговорени по-напред от светите пророци¹, и заповедта на Господа и Спасителя, дадена чрез изпратените при вас апостоли².

(1) гл. 1:19; Евр. 1:1; (2) Юда 17; 1 Сол. 4:1

3 Преди всичко знайте това, че в последните дни ще дойдат подигравките с подигравки, които ще ходят по своите собствени страсти¹ и ще казват:

(1) гл. 2:18; 1 Тим. 4:1

4 Къде е обещаното Му пришествие? Защото, откакто са се поминали бащите ни, всичко си стои така, както е било от началото на създанието¹.

(1) Ис. 5:19; Езеk. 12:22; Мт. 24:48

5 Защото те своеволно не признават това, че чрез Божието слово от началото е имало небеса и земя¹, сплотена от водата и сред водата²,

(1) Бит. 1:1; (2) Бит. 1:6-10; Пс. 24:2; 33:6

6 но пак посредством нея тогавашният свят, потопен от водата, загина¹.

(1) Бит. 1:2

7 Така, със същото слово, са съхранени и днешните небе и земя, пазени за огън¹ до деня на съда и погибелта на нечестивите хора².

(1) Ис. 51:6; (2) 2 Сол. 1:8

8 Но това да не бъде скрито от вас, възлюбени, че за Господа един ден е като хиляда години и хиляда години – като един ден¹.

(1) Пс. 90:4

9 Господ не забавя това, което е обещал, както някои смятат това за забавяне¹, а дълго ни търпи; понеже не иска да погинат някой, а всички да достигнат до покаяние².

(1) Евр. 10:37; (2) Римл. 2:4; 1 Тим. 2:4

10 Но Господният Ден ще дойде като крадец¹, когато небесата ще отминат с бучене² и елементите нажежени ще се разпадат, и земята и делата по нея ще изгорят³.

(1) Мт. 24:43; (2) Мт. 24:35; (3) Откр. 20:11

11 И така, понеже всичко това ще се разпадне, какви трябва да сте вие в своя свят живот¹ и благочестие²,

(1) 1 Петр. 1:15; (2) 1 Тим. 2:2

12 като очаквате и ускорявате идването на Божия Ден¹, за който небето възпламенено ще се разпадне и нажежените елементи ще се стопят²?

(1) 1 Сол. 1:10; (2) Евр. 1:11

13 Но ние според обещанието Му очакваме нови небеса и нова земя¹, в които обитава правда².

(1) Откр. 21:1; (2) Ис. 60:21

14 Затова, възлюбени, като очаквате тези неща, старайте се да бъдете намерени от Него в мир, чисти и непорочни¹.

(1) Юда 24; Фил. 2:15

15 И считайте дълготърпението на нашия Господ за спасение¹, както ви е писал и възлюбеният ни брат Павел според дадената му мъдрост,

(1) ст. 9

16 както *пише* и във всичките *си* писма, когато говори в тях за тези работи – в които има някои неща, мъчни за разбиране, които невежите и неут-

върдените изопачават¹, както и другите Писания, за своя собствена гибел.

(1) Римл. 3:8

17 И така, вие, възлюбени, като знаете *това* предварително¹, се пазете, да не би да се завлечете от заблудението на беззаконните и да отпаднете от твърдостта си.

(1) Мт. 24:25

18 Но растете в благодатта и познанието на нашия Господ и Спасител Иисус Христос¹. На Него да бъде слава и сега, и в деня на вечността. Амин².

(1) гл. 1:8; 1 Йн. 2:13; Еф. 4:13-15; Кол. 1:10; (2) Римл. 11:36

Първото (съборно) послание на свети апостол

Й О А Н

1 Пишем ви за това, което беше отначало¹, което чухме, което видяхме с очите си, което гледахме и ръцете ни попипаха² за Словото на живота³,

(1) гл. 2:24; (2) Лк. 1:2; 24:39; Деян. 4:20; 2 Петр. 1:16; (3) Йн. 1:1,4

2 защото животът се яви¹ и ние видяхме, и свидетелстваме², и ви възвестяваме вечния живот³, който беше в Отца и се яви на нас⁴.

(1) 2 Тим. 1:10; (2) Йн. 15:27; Откр. 1:2; (3) гл. 5:11,20; (4) Йн. 1:14; 5:26

3 Това, което сме видели¹ и чули², него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас, а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Иисус Христос³.

(1) Йн. 19:35; (2) Пс. 78:3; (3) гл. 2:24; 1 Кор. 1:9

4 И това ви пишем, за да бъде пълна вашата* радост¹.

*гр. ржк.: нашата

(1) Йн. 15:11; 2 Йн. 12

5 И известието, което чухме от Него и известяваме на вас, е това¹, че Бог е светлина² и в Него няма никаква тъмнина³.

(1) гл. 3:11; (2) 1 Тим. 6:16; (3) Як. 1:17

6 Ако кажем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем¹ и не вършим истината.

(1) гл. 2:4; 4:20

7 Но ако ходим в светлината¹, както е и Той в светлината, имаме общение един с друг и кръвта на Иисус (Христос), Неговия Син, ни очисти от всеки грях².

(1) Еф. 5:8; (2) Евр. 9:14; Откр. 1:5

8 Ако кажем, че нямаме грях, лъжем себе си и истината не е в нас¹.

(1) Пс. 51:5; Римл. 7:20

9 Ако изповядваме греховете си¹, Той е верен и праведен да ни прости греховете² и да ни очисти от всяка неправда³.

(1) Лк. 15:21; Пр. 28:13; (2) Пс. 32:5; (3) 1 Кор. 6:11

10 Ако кажем, че не сме съгрешили, правим Бога лъжец¹ и Неговото слово не е в нас.

(1) гл. 5:10

2 Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако някой съгреша, имаме Застъпник при Отца – Иисус Христос¹ Праведния².

(1) Римл. 8:34; (2) Деян. 3:14

2 Той е умилостивението за нашите грехове¹, но не само за нашите, а и за греховете на целия свят².

(1) гл. 4:10; 1 Петр. 2:24; (2) Йн. 1:29; Кол. 1:20

3 И по това знаем, че сме Го познали, ако пазим заповедите Му¹.

(1) Йн. 14:21

4 Който казва: Познах Го, а заповедите Му не пази, е лъжец и истината не е в него¹.

(1) гл. 1:6; Лк. 6:46; Як. 3:14; Тит 1:16

5 Но който пази словото Му, Божиата любов в него наистина е съвършена¹. По това знаем, че сме в Него².

(1) гл. 4:12; 5:3; (2) гл. 3:24

6 Който казва, че стои в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил Христос¹.

(1) Йн. 13:15

7 Възлюбени, не ви пиша нова заповед, а стара заповед, която сте имали от началото. Старата заповед е словото, което сте чули¹.

(1) гл. 3:11; 2 Йн. 5

8 Но все пак, нова заповед¹ ви пиша – това, което е истинно и в Него, и във вас, защото тъмнината преминава и истинската светлина вече свети².

(1) Йн. 13:34; (2) 2 Петр. 1:19; Римл. 13:12

9 Който казва, че е в светлината, а мрази брат си, той и досега е в тъмнината¹.

(1) гл. 3:14; 4:20

10 Който люби брат си, стои в светлината и в него няма повод за грях.

11 А който мрази брат си, той е в тъмнината и ходи в тъмнината, и не знае къде отива, защото тъмнината е заслепила очите му¹.

(1) Йн. 11:10; 2 Петр. 1:9

12 Пиша на вас, дечица, защото вашите греховете са простени заради Неговото Име¹.

(1) Пс. 25:11; Ак. 24:47; 1 Кор. 6:11

13 Пиша на вас, бащи, защото познахте Този, който е от началото¹. Пиша на вас, младежи, защото победихте лукавия². Писах на вас, дечица, защото познахте Отца³.

(1) Йн. 1:1; 2 Петр. 3:18;

(2) Откр. 12:11; (3) Мт. 11:27; Римл. 8:15

14 Писах на вас, бащи, защото познахте Този, който е от началото¹. Писах на вас, младежи, защото сте силни² и Божието слово стои във вас³, и победихте лукавия¹.

(1) ст. 13; (2) Пр. 20:29; (3) Йн. 15:7

15 Не любете света, нито каквото е в света. Ако някой люби света, любовта на Отца не е в него¹.

(1) Мт. 6:24; Як. 4:4

16 Защото всичко, което е в света – похотта на пълтта¹, похотта на очите² и тщеславието на живота³ – не е от Отца, а е от света.

(1) Еф. 2:3; (2) Бит. 3:6; (3) Бит. 3:5; Як. 4:16

17 И светът преминава, и неговите похоти¹, но който върши Божията воля, пребъдва до века².

(1) 1 Кор. 7:31; (2) Пс. 37:27; Мт. 7:21

18 Дечица, последно време е; и както сте чули, че идва Антихрист¹, така и сега са се явили много антихристи²; от това знаем, че е последно време.

(1) гл. 4:3; 2 Сол. 2:3,4; (2) Мт. 24:5,24; 2 Йн. 7

19 От нас излязоха, но не бяха от нас; защото, ако бяха от нас, щяха да

останат с нас; но *излязоха*, за да стане явно, че те всички не са от нас¹.

(1) Деян. 20:30

20 А вие имате помазанието от Светия¹ и знаете всичко².

(1) Деян. 10:38; 2 Кор. 1:21; (2) 1 Кор. 2:12

21 Пиша ви не защото не знаете истината, а защото я знаете¹ и разбирате, че никаква лъжа не е от истината.

(1) 2 Петр. 1:12

22 Кой е лъжецът, ако не този, който отрича, че Иисус е Христос? Той е антихристът, който отрича Отца и Сина¹.

(1) 2 Йн. 7

23 Всеки, който отрича Сина, няма и Отца¹; а който изповядва Сина, има и Отца².

(1) Мт. 10:33; Йн. 5:23; (2) гл. 4:15; 2 Йн. 9

24 Колкото до вас, нека онова, което сте чули отначало¹, да стои във вас. Ако онова, което сте чули отначало, стои във вас, то и вие ще стоите в Сина и в Отца².

(1) гл. 1:1; 2 Тим. 1:13; (2) гл. 1:3

25 И това е обещанието, което Той ни даде – вечният живот¹.

(1) гл. 1:2; Йн. 3:16

26 Писах ви това заради тези, които ви подмамват¹.

(1) гл. 4:1-3

27 А колкото за вас, помазанието¹, което приехте от Него, стои във вас² и нямате нужда да ви учи някой³; но както Неговото помазание ви учи за всичко и е истинско, а не лъжливо, и вие стойте в Него, както ви е научило⁴.

(1) ст. 20; (2) Йн. 14:17;

(3) Йн. 14:26; 1 Кор. 2:15; (4) Йн. 16:13

28 И така, дечица, стойте в Него¹, та когато се яви², да имаме дръзновение³ и да не се посрадим пред Него при Неговото пришествие.

(1) Йн. 15:4; Кол. 2:6,7; (2) Кол. 3:4; (3) гл. 4:17

29 Ако знаете, че Той е праведен, знайте, че и всеки, който върши правда, е от Него роден¹.

(1) гл. 3:7,9; 4:7; 5:1,4,18; 3 Йн. 11

3 Вижте каква любов ни е дал Отец¹ – да се наречем Божи деца²; а *такива* и сме. Затова светът не ни познава, защото Него не позна³.

(1) гл. 4:10; Йн. 16:27; 17:23; Еф. 2:4;

(2) Йн. 1:12; (3) Йн. 16:3; 17:25

2 Възлюбени, сега сме Божии деца и още не е станало явно какво ще бъдем, но знаем, че когато стане явно, ще бъдем като Него¹, защото още Го видим Такъв, какъвто е².

(1) Римл. 8:29; (2) Пс. 17:15; Йн. 17:24

3 И всеки, който има тази надежда в Него, очиства себе си, както Той е чист¹.

(1) 2 Кор. 7:1

4 Всеки, който върши грях, върши и беззаконие; и грехът е беззаконие.

5 И вие знаете, че Той се яви, за да вземе нашите грехове¹, и в Него няма грях².

(1) Йн. 1:29; (2) Йн. 7:18

6 Никой, който стои в Него, не съгрешава¹; никой, който съгрешава, не Го е виждал и не Го е познал.

(1) гл. 5:18; 2 Петр. 1:10

7 Дечица, никой да не ви заблуждава!¹ Който върши правда, е праведен, както и Той е праведен².

(1) Еф. 5:6; (2) гл. 2:29

8 Който върши грях, е от дявола, защото дяволът съгрешава от началото¹. Затова се яви Божият Син – за да унищожи делата на дявола.

(1) Йн. 8:44

9 Никой, който е роден от Бога, не върши грях¹, защото Неговият Дух* живее в него²; и не може да съгрешава, защото е роден от Бога³.

*букв.: Неговото семе

(1) гл. 2:29; (2) Йн. 1:13; (3) 2 Петр. 1:4

10 По това се разпознават Божиите деца и дяволските деца¹: никой, който не върши правда, не е от Бога, нито онзи, който не люби брат си.

(1) Мт. 13:38; Йн. 8:44

11 Защото това е посланието¹, което чухте отначало²: да се любим един друг³;

12 не като Каин, който беше от лукавия и уби брат си¹. И защо го уби? Защото неговите дела бяха зли, а на брат му – праведни².

(1) Бит. 4:8; Юда 11; (2) Евр. 11:4

13 Не се чудете, братя, ако светът ви мрази¹.

(1) Йн. 15:18,19

14 Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот¹, защото любим братя-та. Който не люби, стои в смърт².

(1) Йн. 5:24; (2) гл. 2:9

15 Всеки, който мрази брат си, е човекоубиец¹; и вие знаете, че в нито един човекоубиец не обитава вечен живот.

(1) Бит. 27:41; Мт. 5:22; Як. 4:2

16 По това познахме любовта, че Той отдаде живота Си за нас¹. Така и ние сме длъжни да отдадем живота си за братята².

(1) Мт. 20:28; Йн. 15:13; Гал. 1:4; (2) гл. 4:11

17 Но ако някой има благата на този свят и види, че брат му е в нужда, а заключи сърцето си за него, как обитава в него Божията любов¹!

(1) Як. 2:15,16

18 Дечица, да не любим с думи, нито с език, а с дело и истина¹.

(1) 2 Ин. 1; Римл. 12:9; 2 Кор. 8:8

19 От това ще познаем, че сме от истината¹, и ще успокоим сърцето си пред Него,

(1) 1 Петр. 1:22

20 защото, ако нашето сърце ни осъжда, Бог е по-голям от нашето сърце и знае всичко¹.

(1) Евр. 4:13

21 Възлюбени, ако нашето сърце не ни осъжда¹, ние имаме дръзновение спрямо Бога,

(1) Римл. 14:22

22 и каквото и да поискаме, получаваме от Него, защото пазим Неговите заповеди и вършим това, което е угодно пред Него¹.

(1) гл. 5:14,15; Пс. 37:4

23 И това е Неговата заповед: да вярваме в Името на Неговия Син Исус Христос¹ и да се любим един друг², както ни е заповядал³.

(1) Йн. 6:29; (2) ст. 11; Гал. 5:6; (3) гл. 4:21

24 И който пази Неговите заповеди, стои в Него и Той – в него¹; и по това познаваме, че Той обитава в нас – по Духа, който ни е дал².

(1) гл. 4:16; Йн. 6:56; (2) гл. 4:13; 1 Кор. 6:19

4 Възлюбени, не вярвайте на всеки Дух¹, а изпитвайте духовете дали са от Бога², защото много лъхепророци излязоха по света³.

(1) Ер. 23:16; 1 Тим. 4:2;

(2) 1 Кор. 12:10; 1 Сол. 5:21; Откр. 2:2; (3) Мт. 7:15

2 По това познавайте Божия Дух: всеки дух, който изповяда, че Исус Христос е дошъл в плът, е от Бога¹;

(1) гл. 5:1; Йн. 1:14

3 а всеки дух, който не изповяда, че Исус Христос е дошъл в плът, не е от Бога; и това е *духът* на Антихриста¹, за когото сте чули, че идва², и сега вече е в света. (1) 2 Йн. 7; (2) гл. 2:18

4 Вие сте от Бога, дечица, и сте ги победили, защото Този, който е във вас, е по-велик от онзи, който е в света¹. (1) Ак. 11:22

5 Те са от света, затова светски говорят и светът тях слуша¹. (1) Йн. 15:19

6 Ние сме от Бога. Който познава Бога, нас слуша; който не е от Бога, не ни слуша¹. По това познаваме духа на истината и духа на заблудата². (1) Йн. 8:47; (2) Йн. 14:17

7 Възлюбени, да се любим един друг¹, защото любовта е от Бога²; и всеки, който люби, е роден от Бога³ и познава Бога. (1) гл. 3:11; 1 Сол. 3:12; (2) Римл. 5:5; (3) гл. 3:14; 5:1; Йн. 1:13

8 Който не люби, не познава Бога, защото Бог е любов¹. (1) ст. 16

9 В това се изяви Божиата любов към нас¹, че Бог изпрати на света Своя Единороден Син², за да живеем чрез Него³. (1) Тит 3:4; (2) Йн. 7:29; Римл. 8:39; (3) гл. 5:13; Йн. 3:16

10 В това се състои любовта – не че ние възлюбихме Бога, а че Той възлюби нас и прати Сина Си като умилостивение за нашите грехове¹. (1) гл. 2:2; Римл. 5:8

11 Възлюбени, понеже Бог така ни възлюби, то и ние сме длъжни да се любим един друго¹. (1) гл. 3:11,16; Римл. 13:8

12 Никой никога не е видял Бога¹; но ако се любим един друго, Бог обитава в нас и Неговата любов е съвършена в нас². (1) Изх. 33:20; Йн. 1:18; (2) гл. 2:5

13 По това познаваме, че стоим в Него и Той – в нас, защото ни е дал от Духа Си¹. (1) гл. 3:24

14 И ние видяхме и свидетелстваме¹, че Отец прати Сина за Спасител на света². (1) Йн. 1:34; (2) Йн. 3:17; 4:42

15 Който изповяда, че Исус е Божият Син¹, Бог обитава в него, и той – в Бога². (1) гл. 5:5; Мт. 16:16; Деян. 9:20; (2) гл. 2:23

16 И ние сме познали и сме повяр-

вали любовта, която Бог има към нас. Бог е любов¹; и който стои в любовта, стои в Бога, и Бог – в него². (1) ст. 8; (2) гл. 3:24

17 В това се усъвършенства любовта в нас, че имаме дръзновение¹ в съдния ден, защото, както е Той, така сме и ние в този свят. (1) гл. 2:28

18 В любовта няма страх, а съвършената любов изгонва страха, защото в страха има наказание, но който се страхува, не е станал съвършен в любовта.

19 Ние любим, защото първо Той възлюби нас.

20 Ако каже някой: Любя Бога, а мрази брат си, той е лъжец¹; защото, който не люби брат си, когото е видял, не може да люби Бога, когото не е видял². (1) гл. 1:6; 2:9; (2) ст. 12

21 И тази заповед имаме от Него: който люби Бога, да люби и брат си¹. (1) гл. 3:23; Мт. 22:36-40

5 Всеки, който вярва, че Исус е Христос¹, е роден от Бога²; и всеки, който люби Родителя, люби и родения от Него³. (1) Мк. 8:29; (2) гл. 2:29; 4:2; Гал. 3:26; (3) 1 Петр. 1:22,23

2 По това познаваме, че любим Божиите деца – когато любим Бога и изпълняваме Неговите заповеди.

3 Защото това е любов към Бога – да пазим Неговите заповеди¹; и заповедите Му не са тежки². (1) гл. 2:5; Йн. 14:15,21; (2) Пс. 119:47; Мт. 11:30

4 Защото всичко, което е родено от Бога, побеждава света; и това е победата, която е победила света – нашата вяра¹. (1) Йн. 16:33

5 И кой побеждава света, ако не този, който вярва, че Исус е Божият Син¹? (1) гл. 4:15;

6 Това е Исус Христос, който е дошъл чрез вода и кръв¹; не само чрез водата, а чрез водата и чрез кръвта; (1) Йн. 19:34; Евр. 9:19

7 и Духът е, който свидетелства, понеже Духът е истината¹. (1) гл. 4:6; Йн. 15:26

8 Защото три са, които свидетелстват: Духът, водата и кръвта; и тези три са съгласни.

9 Ако приемаме свидетелството на хората, свидетелството на Бога е по-велико, защото свидетелството на Бога е това, че Той е свидетелствал за Сина Си¹.

(1) Йн. 5:32

10 Който вярва в Божия Син, има свидетелството в себе си¹; който не вярва в Бога, Го е направил лъжец², защото не е повярвал на свидетелството, с което Бог е свидетелствал за Своя Син³.

(1) Римл. 8:16; (2) гл. 1:10; (3) Йн. 3:33; 1 Кор. 2:1

11 И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот¹ и този живот е в Неговия Син².

(1) гл. 1:2; (2) Йн. 1:4; Римл. 6:23

12 Който има Сина, има живота; кой-то няма Божия Син, няма живота¹.

(1) Йн. 3:36; 6:53

13 Това ви писах на вас, които вярвате в Името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот¹.

(1) гл. 4:9; Йн. 20:31

14 И увереността, която имаме към Него, е това, че ако молим нещо по Неговата воля, Той ни слуша¹;

(1) гл. 3:21,22; Пс. 65:2; Мт. 7:7,8

15 и ако знаем, че ни слуша, за каквото и да помолим, знаем, че получаваме това, което сме помолили от Него¹.

(1) Мк. 11:24

16 Ако някой види брат си, че извърши несмъртен грях, нека се моли, и Бог ще му даде живот – на онези, които съгрешават несмъртно. Има смъртен грях – не казвам за него да се моли.

17 Всяка неправда е грях; и има грях, който не е смъртен¹.

(1) Втжк. 22:26

18 Знаем, че всеки, който е роден от Бога, не съгрешава¹; а *роденият от Бога пази себе си* и лукавият не го докосва.

*—*гр. ржк.: Роденият от Бога го пази

(1) гл. 2:29; 3:6,9

19 Ние знаем, че сме от Бога¹; и целият свят лежи в лукавия².

(1) ст. 1; (2) Ял. 1:4

20 Знаем също, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум¹ да познаем истинния Бог²; и ние сме в истинния Бог в Неговия Син Иисус Христос³. Този е истинният Бог⁴ и вечен живот⁵.

(1) 1 Кор. 2:12; (2) Откр. 3:7;

(3) Йн. 14:20; (4) Римл. 9:5; (5) гл. 1:2; Йн. 1:1; 5:26

21 Дечица, пазете себе си от идоли¹. Амин.

(1) 1 Кор. 10:14

Второто послание на свети апостол

Й О А Н

1 Старейшината¹ до избраната госпожа и нейните деца, които аз любя в истина²; и не само аз, а и всички, които са познали истината³,

(1) 3 Ин. 1; (2) 1 Ин. 3:18; (3) Ин. 8:32

2 заради истината, която обитава в нас и ще бъде с нас до века:

3 благодат, милост, мир ще бъдат с нас от Бог Отец и от Господ Исус Христос¹, Сина на Отца, в истина и любов².

(1) Юда 2; 1 Тим. 1:2; (2) Еф. 4:15

4 Много се зарадвах, че намерих *някои* от децата ти да ходят в истината¹, както приехме заповед от Отца.

(1) Пс. 86:11; 3 Ин. 3,4

5 И сега, госпожо, умолявам те, не като че ти пиша нова заповед, а тази, която имаме отначало: да се любим един друг¹.

(1) 1 Ин. 2:7,8

6 И любовта е това: да ходим според Неговите заповеди¹. Тази е заповедта, в която трябва да ходите, както сте чули отначало.

(1) Ин. 14:15

7 Защото много измамници излязоха в света, които не изповядват идването

на Исус Христос в плът. Такъв е измамник и антихрист¹.

(1) 1 Ин. 2:18,22; 4:3

8 Внимавайте на себе си¹, за да не изгубите онова, което сме изработили², а да получите пълна награда³.

(1) Лк. 17:3; (2) Гал. 4:11; (3) 1 Кор. 3:14

9 Никой, който върви напред и не стои в Христовото учение, няма Бога¹; този, който стои в Христовото учение, той има и Отца, и Сина².

(1) 1 Ин. 2:23; (2) 1 Тим. 1:3

10 Ако някой дойде при вас и не носи това учение, не го приемайте в дома и не го поздравявайте¹,

(1) Римл. 16:17

11 защото, който го поздравява, става участник в неговите зли дела¹.

(1) 1 Тим. 5:22

12 Имам много да ви пиша, но не исках да пиша с хартия и мастило, а се надявам да дойда при вас и да разговаряме очи в очи¹, за да бъде радостта ни пълна².

(1) 3 Ин. 13,14; (2) 1 Ин. 1:4

13 Поздравяват те децата на твоята избрана сестра. Амин.

Третото послание на свети апостол

Й О А Н

1 Старейшината¹ до възлюбения Гай, когото любя в истина:

(1) 2 Йн. 1

2 Възлюбени, моля се да благоуспяваш във всичко и да си здрав, както благоуспява душата ти.

3 Защото много се зарадвах, когато дойдоха *някои* братя и свидетелстваха за истината, *която е* в теб, как ти ходиш в истината.

4 За мен няма по-голяма радост от това – да слушам, че моите деца ходят в истината¹.

(1) 2 Йн. 4

5 Възлюбени, ти вършиш вярно всичко, което правиш за братята, и то за чужденци,

6 които свидетелстваха за твоята любов¹ пред църквата. Добре ще направиш да ги изпратиш по начин, който е достоен за Бога²,

(1) Филм. 5; (2) 1 Кор. 16:6; Тит 3:13

7 защото за *Христовото* Име излязоха, без да вземат нещо от езичниците¹.

(1) Мт. 10:8

8 Ние обаче сме длъжни да приемаме такива¹, за да ставаме съработници за истината.

(1) Деян. 18:27; Римл. 16:2

9 Писах до църквата, но Диотреф, който иска да бъде пръв между тях¹, не ни приема.

(1) Мт. 20:27

10 Затова, ако дойда, ще напомня за делата, които върши, като бръщолени против нас лоши думи. И като не се задоволява с това, той не само че сам не приема братята, а възпира и тези, които искат *да ги приемат*, и *ги* пъди от църквата.

11 Възлюбени, не подражавай на злото, а на доброто¹. Който върши добро, е от Бога², а който върши зло, не е видял Бога.

(1) Пс. 34:14; 1 Сол. 5:15; (2) 1 Йн. 2:29

12 За Димитрий се свидетелства *добро* от всички и от самата истина; а още и ние свидетелстваме, и ти знаеш, че нашето свидетелство е истинно¹.

(1) Йн. 21:24

13 Имах много да ти пиша, но не искам да ти пиша с мастило и перо,

14 а се надявам скоро да те видя, и ще разговаряме очи в очи¹. Мир на теб². Поздравяват те приятелите. Поздрави приятелите по име.

(1) 2 Йн. 12; (2) Чис. 6:26

Съборното послание на

Ю Д А

1 Юда, слуга на Исус Христос¹ и брат на Яков², до призваните³, възлюбени от Бог Отец и пазени в Исус Христос⁴:

(1) Римл. 1:1; (2) Деян. 12:17; (3) 2 Тим. 1:9; (4) Йн. 17:11

2 Милост, мир и любов да ви се умножат!¹

(1) 1 Петр. 1:2; 2 Йн. 3

3 Възлюбени, като показвах всяко усърдие да ви пиша за нашето общо спасение, счетох за нужно да ви пиша и да ви увеща да се борите за вярата, която веднъж завинаги беше предадена на светиите¹.

(1) Римл. 15:30; Фил. 1:27; 1 Тим. 1:18,19; 2 Тим. 4:7

4 Защото са се вмъкнали тайно някои хора, които отдавна са били посочени, че подлежат на това осъждане¹, безбожници, които обръщат благодатта на нашия Бог в похотливост² и отричат единствения Владетел, Бог, и нашия Господ Исус Христос³.

(1) 2 Петр. 2:3; (2) Римл. 6:1; (3) Мт. 10:33

5 Но искам да ви напомня – макар вече да знаете всичко това – че Господ, след като избави *Своя* народ от египетската земя, после погуби онези, които не повярваха¹.

(1) Чис. 14:35; Евр. 3:17-19

6 И ангелите, които не опазиха подobaщото им първенство, а напуснаха своето собствено жилище, Той държи под мрак във вечни връзки за съда на великия ден¹;

(1) Бит. 6:1-4; 2 Петр. 2:4

7 както и Содом и Гомора¹, и околни-

те на тях градове, които, подобно на тях, се предадоха на блудство и тръгнаха след чужда* плът², са поставени за пример³, като търпят наказанието на вечния огън⁴.

*или: дуга;

(1) Бит. 18:20; (2) Бит. 19:5-7; (3) 2 Петр. 2:6; (4) Мт. 18:8,9; 25:41

8 При все това, и тези със съновиденията си оскверняват плътта, презират властта и хулят славните *същества*¹.

(1) 2 Петр. 2:10

9 Но архангел Михаил¹, когато в борба с дявола² спореше за тялото на Мойсей³, не посмя да произнесе *против него* хулителна присъда, а каза: Господ да те смъмри!⁴

(1) Дан. 10:13,21; 12:1;

(2) Откр. 12:7; (3) Втжк. 34:6; (4) Зах. 3:2; 2 Петр. 2:11

10 Тези обаче хулят всичко, което не знаят; а което естествено, както дивни животни разбират, в това погубват себе си¹.

(1) 2 Петр. 2:12

11 Горко им! Защото тръгнаха по пътя на Каин¹, заради печалба се предадоха на заблудата на Валаам² и загинаха в упорството на Корей³.

(1) Бит. 4:8,16;

1 Йн. 3:12; (2) Чис. 22:12,34; 2 Петр. 2:15; (3) Чис. 16:3

12 Тези са петна на вашите трапези на любовта, като без страх се гощават с вас и угояват себе си¹; безводни облаци², отнесени от ветровете; есенни дървета, безплодни, два пъти умрели, изкоренени;

(1) 2 Петр. 2:13; (2) Пр. 25:14

13 свирепи морски вълни, изпускащи като пяна срамотите си¹; скитащи

звезди, за които тъмнината на мрака се пази до века². (1) Ис. 57:20; (2) 2 Петр. 2:17

14 За тях пророкува и Енох¹, седмият от Адам, като каза: Ето, Господ иде със светите Си хиляди²

(1) Бит. 5:18; (2) Вжж. 33:2; Мт. 25:31; Откр. 19:11-14

15 Да извърши съд¹ над всички и да обяви за виновни всички безбожници за всичките безбожни дела, които са извършили в безбожие, и за всичките жестоки думи, които безбожните грешници са говорили против Него².

(1) Деян. 17:31; 2 Петр. 2:9;

(2) Пс. 139:20; Мал. 3:13; Мт. 12:36

16 Тези са роптатели¹, които се оплакват от съдбата и ходят по страстите си², и устата им говорят надутост³ и ласкаят хората заради печалба⁴.

(1) 1 Кор. 10:10;

(2) 2 Петр. 2:10; (3) Пс. 17:10; (4) Лев. 19:15

17 Но вие, възлюбени, помнете думите, изговорени по-напред от апостолите на нашия Господ Иисус Христос¹, защото те ви казваха, (1) 2 Петр. 3:2

18 че в последно време ще има присмивачи¹, които ще ходят по своите безбожни страсти².

(1) 1 Тим. 4:1; (2) 2 Петр. 2:18

19 Тези са, които правят разцепления, душевни хора¹, които нямат Духа.

(1) 1 Кор. 2:14

20 Но вие, възлюбени, като изграждате себе си върху своята пресвята вяра¹ и като се молите в Светия Дух²,

(1) Кол. 2:7; 1 Сол. 5:11; (2) Еф. 6:18

21 пазете себе си в Божията любов¹, като очаквате милостта на нашия Господ Иисус Христос за вечен живот.

(1) 2 Кор. 13:14

22 Към едни, които са в съмнение, бъдете милостиви;

23 други спасявайте¹, като ги изтръгвате от огъня; а към други показвайте милост, със страх, като мразите даже осквернената от плътта дреха².

(1) Яс. 5:20; (2) Откр. 3:4

24 А на Онзи, които може да ви пази от препъване и да ви представи непорочни пред Своята слава¹ с голяма радост²,

(1) 2 Петр. 3:14;

1 Кор. 1:8; Еф. 1:4; Фил. 1:10; 1 Сол. 3:13; (2) Пс. 45:15

25 на единствения Бог, нашия Спасител¹, чрез Иисус Христос, нашия Господ, да бъде слава и величие, сила и власт, преди всичките векове и сега, и до всичките векове. Амин².

(1) 1 Тим. 1:1; (2) Рим. 16:27

Посланието на свети апостол Павел до РИМЛЯНИТЕ

1 Павел, слуга на Исус Христос¹,
призован за апостол², отделен за Бо-
жието благовестие³,

(1) Гал. 1:10; Фил. 1:1;
(2) 1 Кор. 1:1; Тит 1:1; (3) Деян. 13:2; Гал. 1:15

2 което Той беше обещал отпреди чрез
пророците Си в светите Писания¹,

(1) гл. 16:26; Ак. 1:70; Тит 1:2

3 за Неговия Син, който по път се
роди от потомството на Давид¹

(1) гл. 9:5; Мт. 1:1

4 и беше обявен като Божи Син със
сила¹, според Духа на святост, чрез
възкресението от мъртвите² – Исус
Христос, нашия Господ,

(1) Еф. 1:19,20; (2) Мт. 28:6; 1 Петр. 3:18

5 чрез когото получихме благодат¹ и
апостолство², за да покоряваме на вя-
рата³ всички народи в Неговото Име⁴,

(1) гл. 12:3; 15:15; 1 Кор. 3:10; Еф. 3:7;
(2) Деян. 26:16,17; Гал. 1:1; 2:9; (3) 1 Петр. 1:2;
(4) гл. 11:13; 15:18; 16:26; Деян. 9:15

6 между които сте и вие, призованите
на Исус Христос¹;

(1) гл. 8:30; 2 Тим. 1:9

7 до всички в Рим, които са възлю-
бени от Бога, призовани светии¹: Бла-
годат и мир да бъдат с вас от Бога,
нашия Отец, и Господ Исус Христос!²

(1) Деян. 28:14; 1 Кор. 1:2; (2) 1 Кор. 1:3; 2 Кор. 1:2;
Гал. 1:3; Еф. 1:1,2; Фил. 1:2; Кол. 1:2; 1 Сол. 1:1;
2 Сол. 1:1,2; 1 Тим. 1:2; Филим. 3

8 Най-напред благодаря на моя Бог
чрез Исус Христос за всички вас¹, за
това, че за вашата вяра се говори по
целия свят².

(1) 1 Кор. 1:4; Фил. 1:3,4; Кол. 1:3; 1 Сол. 1:2;
2 Сол. 1:3; 2 Тим. 1:3; Филим. 4; (2) гл. 16:19; 1 Сол. 1:8

9 Защото Бог, на когото служи с духа

си в благовестването на Неговия Син¹,
ми е свидетел², че непрестанно ви спо-
менавам винаги в молитвите си³,

(1) Деян. 24:14; (2) 2 Кор. 1:23; Фил. 1:8; 1 Сол. 2:5;
(3) Еф. 1:16; 1 Сол. 1:2

10 като се моля, ако може най-после
сега да успее с Божията воля да дойда
при вас¹.

(1) гл. 15:32

11 Защото копнея да ви видя¹, за да
ви предам някой духовен дар за ваше-
то утвърждаване²,

(1) гл. 15:23; Деян. 19:21;
1 Сол. 2:17; (2) Деян. 14:22; Фил. 1:25

12 тоест, за да се утеша заедно с вас,
всеки чрез вярата, която е в другия –
и вашата, и моята.

13 И желая, братя, да знаете, че мно-
го пъти се канех да дойда при вас,
за да имам някой плод и между вас,
както между другите народи, но досега
съм бил възпрепятстван¹.

(1) гл. 15:22

14 Имам дълг¹ както към гърци, така
и към варвари, както към мъдри, така
и към неучени.

(1) 1 Кор. 9:16

15 И така, доколкото зависи от мен,
готов съм да проповядвам благовести-
ето и на вас, които сте в Рим.

16 Защото не се срамувам¹ от бла-
говестието (Христово), понеже то е
Божията сила² за спасение на всеки,
който вярва³ – първо за юдеина⁴, а
после и за гърка⁵.

*Понятието гърци се е употребявало за всички грьцоговорещи и повлияни от грьцката култура в източното Средиземноморие. Вероятно в случая понятието включва всички, които не са под еврейския закон; (1) Пс. 119:46; 2 Тим. 1:8,12; (2) 1 Кор. 1:18,24; 2:4;

(3) Мк. 16:16; (4) Деян. 3:26; (5) гл. 2:9

17 Защото в него се открива Божи-
ята правда¹ от вяра към вяра, както
е писано: „Праведният чрез вяра ще
живее.“²

(1) Фим. 3:9;

(2) гл. 3:21; 4:5; 9:30; Авак. 2:4; Гал. 3:11; Евр. 10:38

18 Защото Божият гняв се открива¹
от небето срещу всяко безбожие и не-
правда на хората², които потискат исти-
натата чрез неправда; (1) гл. 2:5,8; 5:9; Мт. 3:7;

Ин. 3:36; Еф. 5:6; Откр. 6:17; (2) Кол. 3:6; 2 Сол. 2:12

19 понеже това, което е възможно да
се знае за Бога, им е известно, защото
Бог им го изяви¹.

(1) Деян. 14:17; 17:27

20 Понеже от създаването на света
това, което е невидимо у Него – веч-
ната Му сила и божественост – се
вижда ясно, разбираемо от творения-
та¹, така че те са без извинение².

(1) Йов 12:9; Пс. 19:1; Ис. 40:26; (2) гл. 2:1

21 Защото познаха Бога, но нито Го
прославиха като Бог, нито Му благода-
риха¹, а се извратиха в своите мъдру-
вания и безумното им сърце се помра-
чи².

(1) Йов 35:10; Пс. 28:5; Дан. 5:23; (2) Еф. 4:18

22 Като се представяха за мъдри, те
глупееха¹,

(1) Ер. 8:8,9; 10:14; 1 Кор. 1:20

23 и размениха славата на нетленния
Бог с образ, подобен на смъртен чо-
век¹, на птици, на четирикраки и на
пъзящи гадини².

(1) Ис. 44:13;

(2) Вжж. 4:15-18; Пс. 106:20; Ежк. 8:10; Деян. 17:29

24 Затова според страстите на сър-
цата им Бог ги предаде¹ на нечистота,
за да се опозоряват телата им между
самите тях –

(1) Пс. 81:12; Деян. 7:42

25 те, които замениха Божията истина
с лъжата и се поклониха и служиха на
творението, вместо на Твореца, който
е благословен до века. Амин.

26 Затова Бог ги предаде на срамни
страсти¹ – защото и жените им заме-
ниха естественото сношение с проти-
воестествено.

(1) 1 Петр. 4:3

27 Също така и мъжете, като остави-
ха естественото сношение с жената, се
разпалиха в похотта си един към друг,
вършейки безобразие мъже с мъже¹, и
приемаха в себе си заслужената отпла-
та за своята заблуда².

(1) Бит. 19:5;

Лев. 18:22; 20:13; Съд. 19:22,23; (2) 2 Петр. 2:13

28 И понеже те отказаха да позна-
ват Бога¹, Бог ги предаде на развратен
ум – да вършат това, което не е при-
лично²,

(1) 1 Сол. 4:5; (2) Еф. 4:19

29 изпълнени с всякакъв вид неправ-
да, блудство, порочност, алчност, злоба;
пълни със завист, убийство, свадливост,
измама и злонамереност¹;

(1) Мт. 15:19

30 клюкари, клеветници, богонена-
вистници, нахални, горделиви, само-
хвалци, изобретатели на злини, непо-
корни на родителите си¹,

(1) 2 Тим. 3:2,3

31 безразсъдни, вероломни, без ес-
тествена обич, немилостиви;

32 които, при все че знаят Божието
постановление, че тези, които вършат
такива работи, заслужават смърт¹, не
само ги вършат, но и одобряват онези,
които ги вършат².

(1) гл. 6:21,23; 7:5; 8:6,13; (2) Пс. 10:3; 50:18; 2 Сол. 2:12

2 Затова ти си без извинение¹, о, чо-
вече, който и да си ти, който съдиш,
защото в каквото съдиш другия, себе
си осъждаш, понеже ти, който съдиш,
вършиш същото².

(1) гл. 1:20; (2) 2 Царе 12:5,7; Мт. 7:2; Ин. 8:7

2 А знаем, че Божият съд е според
истината върху тези, които вършат та-
кива работи¹.

(1) Откр. 19:2

3 И ти, човекче, който съдиш онези,
които вършат такива работи, мислиш
ли, че ще избегнеш Божия съд, като
вършиш и ти същото?¹

(1) Як. 4:12

4 Или презираш богатството на Не-
говата благост¹, търпеливост и дълго-
търпение², без да знаеш, че Божията
благост те води към покаяние?

(1) Мт. 5:45; (2) Илж. 34:6; 2 Петр. 3:9,15

5 Но с упорството си и непокаяното
си сърце трупаш на себе си гняв за
деня на гнева¹, когато ще се открие
справедливият съд на Бога²,

(1) гл. 1:18; (2) гл. 9:22; 2 Петр. 2:9

6 който ще отплати на всекиго според
делата му¹:

(1) 2 Кор. 5:10; Откр. 2:23

7 вечен живот на тези, които с по-
стоянство в добри дела¹ търсят слава,
почест и безсмъртие²;

(1) Ин. 6:29; (2) Пр. 21:21

8 и гняв и негодувание на онези, които са себелюбиви и не се покоряват на истината, а се покоряват на неправдата¹;

(1) Мт. 25:46; 2 Сол. 1:8

9 скръб и неволя на всяка човешка душа, която върши зло¹ – първо на юдеина, *после* и на гърка²;

(1) Езек. 18:4; (2) гл. 1:16

10 а слава и почет, и мир на всеки, който върши добро – първо на юдеина, *после* и на гърка.

11 Понеже Бог не гледа на лице¹.

(1) Деян. 10:34

12 Защото тези, които са съгрешили без закон, без закон и ще погинат; и които са съгрешили под закона, чрез закона и ще бъдат съдени¹ –

(1) Лк. 12:48

13 защото не слушателите на закона са праведни пред Бога, а изпълнителите на закона ще бъдат оправдани¹;

(1) Мт. 7:21

14 понеже, когато езичниците, които нямат закона, по природа вършат това, което *се изисква* от закона, и без да имат закон, те сами са закон за себе си,

15 те доказват, че действието на закона е написано на сърцата им, за което свидетелства и тяхната съвест, а мислите *им* една друга се обвиняват или извиняват –

16 в деня, когато Бог чрез Исус Христос ще съди¹ скритото на хората² според моето благовестие³.

(1) Ин. 5:27; Деян. 17:31;

(2) Екл. 12:14; 1 Кор. 4:5; (3) гл. 16:25; 2 Тим. 2:8

17 Ето, ти се наричаш юдеин и се облягаш на закона, и се хвалиш с Бога¹,

(1) Ис. 48:1; Мик. 3:11; Ин. 8:41

18 и знаеш волята Му¹, и изпитваш *мненията*², понеже си обучен в закона,

(1) Втж. 4:8; (2) Фил. 1:10

19 и си уверен в себе си, че си водач на слепите¹, светлина на онези, *които са* в тъмнина,

(1) Мт. 15:14

20 наставник на неразумните, учител на невръстните, понеже имаш в закон олицетворение на познанието и на истината.

21 Тогава ти, който учиш друго,

себе си не учиш ли¹? Ти, който проповядваш да не крадат, крадеш ли?

(1) Мт. 23:3

22 Ти, който казваш да не прелюбодействат, прелюбодействаш ли? Ти, който се отвращаваш от идоимте, светотатстваш ли¹?

(1) Мал. 3:8

23 Ти, който се хвалиш със закона, позориш ли Бога, като нарушаваш закона?¹

(1) Ин. 7:19; Гал. 6:13

24 Защото „заради вас се хули Божието Име между езичниците“¹, както е писано².

(1) 2 Царе 12:14;

Ис. 52:5; Як. 2:7; 2 Петр. 2:2; (2) Езек. 36:20-23

25 Понеже обрязването наистина ползва, ако изпълняваш закона¹, но ако си нарушител на закона, твоето обрязване става необрязване².

(1) Гал. 5:3; (2) Ер. 9:25,26

26 И така, ако необрязаният пази наредбите на закона, няма ли неговото необрязване да му се счете за обрязване¹?

(1) Ис. 56:6,7; Деян. 10:35

27 И онзи, който е в природното си състояние необрязан, но изпълнява закона, няма ли да осъди теб, който имаш писан закон и обрязване, но си престъпник на закона?¹

(1) Мт. 12:41

28 Защото не е юдеин онзи, който е външно такъв¹, нито е обрязване онова, което е външно, на плътта;

(1) гл. 9:6,7; Мт. 3:9

29 а юдеин е този, който е вътрешно такъв, и обрязване е това, което е на сърцето¹, в Духа, а не в буквата², чиято похвала не е от хората, а от Бога.

(1) Втж. 10:16; 30:6; Ер. 4:4; Ин. 6:63;

(2) гл. 7:6; 1 Кор. 7:19; 2 Кор. 3:6; Кол. 2:11

3 Тогава какво е предимството на юдеина или каква е ползата от обрязването?

2 Много, във всяко отношение. И първо, защото на тях се повериха Божиите слова¹.

(1) гл. 9:4; Втж. 4:7,8; Пс. 147:19,20; Деян. 7:38

3 Тогава какво? Ако някой бяха неверни, тяхната неверност ще унищожи ли Божията вяръност¹?

(1) гл. 9:6; 11:29; 2 Тим. 2:13

4 Да не бъде! Но нека признаваме,

че Бог е истинен¹, а всеки човек – лъжлив², както е писано: „за да се оправдаеш в думите Си и да победиш, когато се съдиш!“

(1) Ин. 3:33; (2) Пс. 116:11; (3) Пс. 51:4

5 Но ако нашата неправда изтъква Божията правда, какво ще кажем? Несправедлив ли е Бог, когато наанся гняв?¹ По човешки горя.

(1) гл. 9:14; Бит. 18:25

6 Да не бъде! Понеже, как тогава Бог ще съди света?¹

(1) Йов 34:17

7 Защото, ако чрез моята лъжа Божията истина преизобилства за Неговата слава, то защо и аз още да бъда осъждан като грешник?

8 И защо да не вършим зло, за да дойде добро, както някои клеветнически твърдят, че ние така говорим?¹ На такива осъждането е справедливо².

(1) гл. 6:1; 2 Петр. 3:16; (2) 2 Сол. 1:5

9 Тогава какво? Имаме ли ние някакво предимство *пред езичниците?* Съвсем не, защото вече обвинихме и юдеи, и гърци, че те всички са под грях¹.

(1) ст. 23; гл. 5:12; 11:32; Гал. 2:15; 3:22

10 Както е писано: „Няма праведен нито един“¹,

(1) Йов 15:14; Пс. 143:2

11 няма никой разумен¹, няма кой да търси Бога.

(1) Ер. 4:22; 5:21

12 Всички се отклониха¹, заедно станаха негодни, няма кой да върши добро², няма нито един³!“

(1) Ис. 53:6; (2) Екл. 7:20; (3) Бит. 6:12; Пс. 14:1-3; 53:2,3

13 „Гроб отворен е гърлото им, с езичите си мамят“¹. „Аспидова отрова има под устните им“².

(1) Пс. 5:9; Ер. 9:3,5; (2) Пс. 140:3; Яс. 3:8

14 „Техните уста са пълни с проклятие и горчивина“¹.

(1) Пс. 10:7

15 „Краката им са бързи да проливат кръв,

16 опустошение и разорение е в пътищата им

17 и те не са познали пътя на мира“¹.

(1) Пс. 120:7; Пр. 1:16; Ис. 59:7,8

18 „Пред очите им няма страх от Бога“¹.

(1) Пс. 36:1

19 А знаем, че каквото казва законът, казва го на онези, които са под зако-

на, за да се затворят устата на всекиго и целият свят да бъде подсъдим пред Бога¹.

(1) ст. 9

20 Защото нито едно създание няма да се оправдае пред Него чрез делата на закона¹, понеже чрез закона *става САМО* познаването на греха².

(1) ст. 28; Еф. 2:9; (2) гл. 4:15; 5:20; 7:7,8,13

21 Но сега отделно от закона се яви¹ Божията правда², за която свидетелстват законът и пророците³,

(1) Пс. 98:2; (2) 2 Кор. 5:21; (3) Деян. 26:22

22 тоест Божието оправдание чрез вяра в Исус Христос, за всички (и на всички), които вярват¹; защото няма разлика²,

(1) гл. 1:17; Деян. 10:43; 15:11; Евр. 11:7; (2) гл. 10:12

23 защото всички съгрешиха и са лишени от Божията слава¹,

(1) ст. 9; 3 Царе 8:46

24 но се оправдават даром от Неговата благодат¹ чрез изкуплението, което е в Христос Исус².

(1) гл. 11:6; Еф. 2:8; Тит 3:7; (2) Кол. 1:14

25 Него Бог постави за умилоствие¹ чрез Неговата кръв² посредством вяра; за да покаже Своята правда в опрощаването на греховете, извършени понапред, когато Бог дълготърпеше,

(1) Евр. 9:5; (2) гл. 5:9; Лев. 16:15

26 за да покаже Своята правда в настоящото време – че Той е справедлив и че оправдава този, който вярва в Исус¹.

(1) гл. 5:1; 10:4; Деян. 13:39

27 Тогава къде е хвалбата? Изключена е¹. Чрез какъв закон? На делата ли?² Не, а чрез закона на вратата³.

(1) 1 Кор. 1:29,31; (2) гл. 4:2; (3) гл. 1:17; 8:2

28 И така, ние заключаваме, че човек се оправдава чрез вяра, без делата по закона¹.

(1) ст. 20

29 Или Бог е *Бог* само на юдеите, а не и на езичниците? Да, и на езичниците също¹,

(1) гл. 10:12; Мал. 1:11

30 защото един е Бог, който ще оправдае обрязаните по вяра и необрязаните чрез вяра¹.

(1) гл. 4:11,12; Гал. 3:6-9

31 Тогава отменяме ли закона чрез вяра? Да не бъде! А утвърждаваме закона¹.

(1) гл. 8:4

4 И така, какво ще кажем, че нашият отец Авраам¹ е намерил по път?

(1) Ис. 51:2

2 Защото, ако Авраам е бил оправдан чрез дела, той има с какво да се хвали¹, но не пред Бога².

(1) гл. 3:27; (2) Еф. 2:9

3 Понеже какво казва Писанието? – „Авраам повярва в Бога, и това му се счете за правда“¹.

(1) гл. 10:10; Бит. 15:6; Як. 2:23; Гал. 3:6

4 А на този, който върши дела, наградата му не се счита като милост, а като дълг¹;

(1) гл. 11:6

5 а на този, който не върши дела, а вярва в Онзи, който оправдава безбожния, неговата вяра му се счита за правда¹.

(1) гл. 1:17

6 Както и Давид говори за блаженството на човека, на когото Бог зачита правда независимо от дела:

7 „Блажени онези, чиито беззакония са простени, чиито грехове са покрити;

8 блажен е онзи човек, на когото Господ няма да счете грях“¹.

(1) Пс. 32:1,2

9 Обаче това блаженство *само* за обрязаните ли е, или и за необрязаните? Понеже казваме, че на Авраам вярата се счете за правда¹.

(1) ст. 3

10 Как тогава му се счете? Когато беше обрязан ли, или необрязан? Не когато беше обрязан, а необрязан.

11 И той прие знака на обрязването като печат на правдата от вярата, която имаше, когато беше необрязан¹, за да бъде той баща на всички, които вярват, макар и необрязани, за да се счете и на тях правдата²,

(1) Бит. 17:10; (2) гл. 3:30

12 и баща на онези обрязани, които не само са обрязани, но и ходят по стъпките на вярата, която нашият баща Авраам имаше, когато беше необрязан.

13 Защото обещанието на Авраам или на потомството му – че ще бъде наследник на света – не стана чрез закона, а чрез правдата от вяра¹.

(1) Бит. 18:18; 22:18; Гал. 3:22

14 Защото, ако са наследници тези, които са от закона, то вярата е празна и обещанието – осуетено¹.

(1) Гал. 3:18

15 Защото законът докарва гняв¹, а там, където няма закон, няма и престъпление².

(1) 2 Кор. 3:6; Гал. 3:10; (2) гл. 3:20; 5:13; 7:10

16 Затова *оправданието* е от вяра, за да бъде по благодат¹, така че обещанието да бъде сигурно за цялото потомство – не само за това, което е от закона, но и за онова, което е от вярата на Авраам, който е баща на всички нас²,

(1) Гал. 3:29; Еф. 2:8; (2) Гал. 3:7,9

17 както е писано: „Направих те баща на много народи“¹, пред Бога, на когото той повярва, който съживява мъртвите² и вика несъществуващото като съществуващо.

(1) Бит. 17:4,5; Гал. 3:14; (2) 2 Кор. 1:9; Евр. 11:19

18 Авраам, надявайки се, без да има причина за надежда, повярва, за да стане баща на много народи, според казаното: „Толкова ще бъде твоето потомство“¹.

(1) Бит. 15:5

19 И без да отслабне във вяра, като виждаше, че тялото му е вече замървяло, тъй като беше на около сто години, както и мъртвостта на утробата на Сара¹,

(1) Бит. 17:17; Евр. 11:11

20 не се усъмни в Божието обещание чрез неверие, а се укрепил във вяра, като отдаде слава на Бога

21 и като беше напълно уверен, че това, което Бог е обещал, Той е силен и да го изпълни.

22 Затова му се счете за правда¹.

(1) ст. 3

23 Но това, че му се счете, не беше написано само за него,

24 а и за нас. Тя ще се счита за *правда* и на нас, които вярваме в Този, който възкреси от мъртвите Исус, нашия Господ¹,

(1) Деян. 2:24; Йн. 8:24

25 който беше предаден за нашите прегрешения¹ и беше възкресен за нашето оправдание².

(1) Ис. 53:5,12; 1 Кор. 15:3; Евр. 9:28;

(2) гл. 8:33,34; 1 Кор. 15:17; 1 Сол. 4:14

5 И така, като сме оправдани чрез вяра, имаме мир с Бога чрез нашия Господ Исус Христос¹,

(1) гл. 3:24-28; Ис. 53:5; Кол. 1:20

2 чрез когото ние посредством вяра сме придобили достъп до тази благодат¹, в която стоим, и се хвалим с надеждата за Божията слава².

(1) Еф. 2:18; (2) Гал. 5:5

3 И не само това, но се хвалим и със скръбите си¹, като знаем, че скръбта произвежда твърдост²,

(1) Деян. 5:41; (2) Як. 1:2,3

4 а твърдостта – опитност, а опитността – надежда¹,

(1) 2 Кор. 4:17

5 а надеждата не посрамя¹, защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез Светия Дух, който ни е даден².

(1) Пс. 22:4; 25:3; Фил. 1:20; 2 Сол. 2:16;

(2) 1 Ин. 17:26; 1 Ин. 4:7; 2 Кор. 1:22

6 Понеже, когато ние бяхме още немощни, на определеното време Христос умря за безбожните¹.

(1) 1 Петр. 3:18

7 Защото едва ли някой ще умре *даже* за праведен човек; макар че може би някой би дръзнал да умре за добрия.

8 Но Бог доказа Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас¹.

(1) гл. 8:34; 1 Ин. 3:16; 1 Ин. 3:1; Еф. 2:4,5; 1 Сол. 5:10

9 Затова много повече сега, като сме оправдани чрез Неговата кръв¹, ще се спасим от гняв чрез Него².

(1) гл. 3:25; (2) гл. 1:18; 1 Сол. 1:10

10 Защото, ако бяхме примирени с Бога чрез смъртта на Неговия Син¹, когато бяхме неприятели², колко повече сега, като сме примирени, ще се избавим чрез Неговия живот¹!

(1) гл. 8:32; 2 Кор. 5:18; Кол. 1:21,22;

(2) гл. 8:7; (3) Евр. 7:25

11 И не само това, но се хвалим и в Бога¹ чрез нашия Господ Исус Христос, чрез когото получихме сега това примирение.

(1) Авак. 3:18

12 Затова, както чрез един човек грехът влезе в света и чрез греха – смъртта¹, и така смъртта премина във всичките хора², понеже всички съгрешиха³;

(1) гл. 6:23; 7:10,11; Бил. 2:17; 3:6,19;

Як. 1:15; 1 Кор. 15:21; (2) Пс. 89:48; (3) гл. 3:9

13 защото грехът беше в света и преди закона, но когато няма закон, грях не се счита¹;

(1) гл. 4:15

14 въпреки това смъртта царува от Адам до Мойсей дори над онези, които не бяха съгрешили според престъплението на Адам¹, който е образ на Бъдещия².

(1) Ос. 6:7; (2) 1 Кор. 15:45

15 Но дарът не е такъв, каквото беше прегрешението; защото, ако поради прегрешението на един измряха мнозина, то много повече Божията благодат и дарът чрез благодатта на един Човек, Исус Христос, се изля изобилно за мнозина.

16 И дарът не е такъв, каквото *беше съдът* чрез прегрешението на един; защото съдът *govege* от едно престъпление до осъждане, а дарът *govege* от много прегрешения до оправдание.

17 Защото, ако чрез прегрешението на един смъртта царува чрез този един, то много повече тези, които получават изобилието на благодатта и на дара на правдата, ще царуват в живот чрез Единия, Исус Христос.

18 И така, както чрез едно прегрешение *goyge* осъждането на всички хора, така и чрез едно праведно дело *goyge* на всички хора оправданието, *което докарва живот*.

19 Защото, както чрез непослушанието на един човек станаха грешни мнозината, така и чрез послушанието на Един ще станат праведни мнозината¹.

(1) Ис. 53:11; 2 Кор. 5:21

20 А освен това *дойде* и законът, за да се умножи прегрешението¹. Но там, където се умножи грехът, много повече се умножи благодатта²;

(1) гл. 3:20; 1 Кор. 15:56; Гал. 3:19,24; (2) 1 Тим. 1:14

21 така че, както грехът беше царувал в смъртта, така благодатта да царува чрез правда за вечен живот чрез Исус Христос, нашия Господ¹.

(1) гл. 6:15,23

6 Тогава какво да кажем? Да останем ли в греха, за да се умножи благодатта?¹

(1) ст. 15; гл. 3:8; Юда 4

2 Да не бъде! Как ние, които сме умрели за греха, ще живеем още в него?¹

(1) 1 Петр. 2:24; Кол. 3:3

3 Или не знаете, че ние всички, които бяхме кръстени в Христос Исус, бяхме кръстени в Неговата смърт?²

(1) Гал. 3:27

4 И така, ние бяхме погребани с Него чрез кръщение в смъртта¹, така че, както Христос беше възкресен от мъртвите² чрез славата на Отца³, така и ние да ходим в нов живот⁴.

(1) Кол. 2:12; (2) 1 Петр. 3:21; (3) Еф. 1:20; (4) 2 Кор. 5:17; Гал. 6:15; Еф. 4:24

5 Защото, ако сме съединени заедно чрез смърт, подобна на Неговата, ще се съединим и чрез възкресение, (подобно на Неговото);

6 като знаем това, че нашият стар човек беше разпънат с Него¹, за да се унищожи тялото на греха², за да не робуваме вече на греха³.

(1) Гал. 2:20; 2 Кор. 5:14; (2) 1 Кор. 9:27; Гал. 5:24; Еф. 4:22; Кол. 2:11; (3) ст. 22

7 Защото този, който е умрял, той е оправдан от греха.

8 Но ако сме умрели с Христос, вярваме, че и ще живеем с Него¹;

(1) 2 Тим. 2:11

9 като знаем, че Христос, като беше възкресен от мъртвите, вече не умира¹; смъртта няма вече власт над Него².

(1) Евр. 7:16,24; (2) Откр. 1:18

10 Колкото до това, че Той умря – умря веднъж завинаги за греха¹, а колкото до това, че живее – живее за Бога.

(1) Евр. 7:27; 9:26

11 Така и вие считайте себе си мъртви за греха, а живи за Бога в Христос Исус, нашия Господ¹.

(1) Гал. 2:19

12 И така, да не царува грехът във вашето смъртно тяло, та да не се покорявате на неговите страсти¹.

(1) гл. 13:14; 1 Петр. 4:2

13 И не предоставяйте частите на тялото си на греха като оръдия на неправдата¹, а предоставяйте себе си на Бога като оживели от мъртвите² и частите на тялото си на Бога като оръдия на правдата³.

(1) 2 Тим. 2:19; (2) гл. 12:1; (3) ст. 18

14 Защото грехът няма да ви владее,

понеже не сте под закон, а под благодат.

15 Тогава какво? Да грешим ли, защото не сме под закон, а под благодат? Да не бъде!¹

(1) ст. 1; гл. 5:21

16 Не знаете ли, че на когото предавате себе си като послушни слуги, слуги сте на онзи, на когото се покорявате – било на греха¹, който докарва смърт, или на послушанието², което докарва правда?

(1) Ин. 8:34; 2 Петр. 2:19; (2) Мт. 6:24

17 Но да благодарим на Бога, че когато бяхте слуги на греха, вие се покорихте от сърце на онзи образец на учение¹, на което бяхте обучени,

(1) 1 Петр. 3:21

18 и като бяхте освободени от греха¹, станяхте слуги на правдата.

(1) гл. 8:2; Ин. 8:32,36

19 По човешки говоря поради слабостта на вашата път. Защото, както предавахте частите на тялото си за слуги на нечистотата и на беззаконието за беззаконие, така сега предайте частите си за слуги на правдата за святост.

20 Защото, когато бяхте слуги на греха, не бяхте подчинени на правдата.

21 Какъв плод имахте тогава? Неца, за които сега се срамувате¹, защото краят им е смърт².

(1) Езек. 16:61,63; (2) гл. 1:32; Як. 1:15

22 Но сега, освободени от греха и станали слуги на Бога¹, имате плода си за святост², а за край – вечен живот.

(1) 1 Петр. 2:16; 1 Кор. 7:22; (2) гл. 7:4

23 Защото заплатата на греха е смърт¹, а Божият дар е вечен живот в Христос Исус, нашия Господ².

(1) гл. 5:12,20; Езек. 18:20; (2) гл. 5:21; Ин. 3:15; 1 Ин. 5:11

7 Или не знаете, братя – защото говоря на такива, които знаят какво е закон – че законът владее над човека само докато той е жив?

2 Защото омъжената жена е вързана чрез закона за мъжа си, докато той е жив; но когато мъжът ѝ умре, тя се освобождава от закона на мъжа¹.

(1) 1 Кор. 7:39

3 И така, ако мъжът ѝ е жив и тя се омъжи за друг, ще бъде прелюбодейка; но ако мъжът ѝ умре, тя е свободна от този закон и няма да бъде прелюбодейка, ако се омъжи за друг¹.

(1) Мт. 19:9; Лк. 16:18

4 И така, братя мои, вие също бяхте умъртвени спрямо закона чрез тялото на Христос¹, за да станете на Друг – на Възкресения от мъртвите, за да принасяме плод на Бога².

(1) Кол. 2:20; (2) гл. 6:22

5 Защото, когато бяхме в плътта, греховните страсти, които *осъзнахме* чрез закона, действаха в нашите *телесни* части¹, за да принасяме плод на смъртта².

(1) ст. 23; Як. 4:1; (2) гл. 1:32

6 Но сега ние сме освободени от закона¹, като умряхме за това, в което бяхме държани; така че да служим по новому, в Духа, а не по старому, по буквата².

(1) гл. 8:2; (2) гл. 2:29; Гал. 2:19

7 Тогава какво да кажем? Законът грях ли е? Да не бъде! Но аз не бих познал греха, освен чрез закона¹; защото не бих знаел пожелание, ако законът не беше казал: „Не пожелавай!“

(1) гл. 3:20; (2) гл. 13:9; Изх. 20:17; Втжк. 5:21

8 Но грехът, като използва възможността чрез заповедта, произведе в мен всякакво пожелание; защото без закон грехът е мъртъв¹.

(1) гл. 4:15; 1 Кор. 15:56

9 И аз някога бях жив без закон, но когато дойде заповедта, грехът оживя, а пък аз умрях¹;

(1) Як. 1:15

10 и самата заповед, *дадена* за живот¹, ми се оказа за смърт.

(1) гл. 10:5

11 Защото грехът, като използва възможността чрез заповедта, ме измами и ме умъртви чрез нея¹.

(1) гл. 5:12

12 Така че законът е свят и заповедта – святая, справедлива и добра¹.

(1) Пс. 19:7; 119:172; 1 Тим. 1:8

13 Тогава това ли, което е добро, стана смърт за мен? Да не бъде! Но грехът, за да се показва, че е грях, ми причини смърт чрез това добро *нещо*, така че чрез заповедта грехът да стане много по-греховен¹.

(1) гл. 5:20

14 Защото знаем, че законът е духовен; а пък аз съм от плът¹, продаден под греха².

(1) Бит. 6:3; Йн. 3:6; 1 Кор. 3:1,3; (2) ст. 23

15 Защото не зная какво правя; понеже не върша това, което искам¹, а онова, което мразя, него върша.

(1) Гал. 5:17

16 Но ако върша това, което не искам, съм съгласен със закона, че е добър.

17 И така, сега вече не аз върша това, а грехът, който живее в мен.

18 Защото зная, че в мен, тоест в моята плът, не живее нищо добро¹; понеже желание за доброто имам, но не и *сила* да го върша².

(1) Бит. 6:5; (2) Мт. 26:41

19 Защото доброто, което желая, не върша; а злото, което не желая, него върша.

20 Но ако върша това, което не желая, то вече не го върша аз, а грехът, който живее в мен¹.

(1) 1 Йн. 1:8

21 И така, намирам *такъв* закон, че при мен, който желая да върша доброто, злото присъства.

22 Защото, колкото за вътрешното ми естество¹, аз се наслаждавам в Божия закон²;

(1) 2 Кор. 4:16; Еф. 3:16; (2) Пс. 1:2; 119:16

23 но в частите *на тялото* си виждам различен закон, който воюва против закона на ума ми¹ и ме заробва под закона на греха, който е в частите ми².

(1) гл. 8:6; 1 Петр. 2:11; (2) ст. 14

24 Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта¹?

(1) гл. 8:2,10

25 Благодаря на Бога чрез Исус Христос, нашия Господ!¹ И така, сам аз с ума слугувам на Божия закон, а с плътта – на закона на греха.

(1) 1 Кор. 15:57

8 И така, сега няма никакво осъждане за онези, които са в Христос Исус¹.

(1) ст. 34; 1 Кор. 1:30

2 Защото законът на животворящия Дух в Христос Исус¹ ме освободи² от закона на греха и на смъртта³.

(1) гл. 3:27; (2) гл. 6:18; 7:6; Йн. 8:36; Як. 1:25; (3) гл. 7:23,24

3 Понеже това, което беше невъзможно за закона¹ поради това, че беше слаб чрез плътта², *го извърши* Бог, като изпрати Сина Си в плът, също като греховната плът³, заради греха и осъди греха в плътта⁴,

(1) Деян. 13:39; 15:10; Гал. 3:21; (2) Евр. 7:18; (3) 1 Петр. 4:1; Фил. 2:7; Евр. 2:14; (4) 2 Кор. 5:21; Гал. 3:13

4 за да се изпълнят изискванията на закона в нас¹, които ходим не по плът, а по Дух².

(1) гл. 3:31; (2) Гал. 5:16,25

5 Защото тези, които са плътски, се стремят към плътското¹; а тези, които са духовни – към духовното².

(1) Фил. 3:19; (2) 1 Ин. 3:6

6 Понеже стремешт на плътта е смърт¹; а стремешт на Духа – живот и мир².

(1) гл. 1:32; (2) Гал. 6:8

7 Защото стремешт на плътта е вражда против Бога¹, понеже не се покорява на Божия закон, нито пък може².

(1) гл. 5:10; Як. 4:4; Кол. 1:21; (2) 1 Кор. 2:14

8 И тези, които са в плътта, не могат да угодят на Бога.

9 Вие обаче не сте плътски, а духовни, ако наистина живее във вас Божият Дух¹. Но ако някой няма Христовия Дух, той не е Негов².

(1) 1 Кор. 3:16; 2 Тим. 1:14; (2) 1 Ин. 14:17

10 Но ако Христос е във вас¹, тялото наистина е мъртво поради греха², но духът е жив поради правдата³.

(1) 1 Ин. 17:26; (2) гл. 7:24; (3) 1 Петр. 4:6

11 И ако живее във вас Духът на Този, който възкреси Иисус от мъртвите¹, то Този, който възкреси Христос от мъртвите, ще съживи и вашите смъртни тела чрез Духа Си, който живее във вас².

(1) 1 Петр. 3:18; (2) 1 Кор. 6:14; 15:45; 1 Сол. 4:14

12 И така, братя, не сме длъжници на плътта, че да живеем плътски¹.

(1) 2 Кор. 10:3

13 Защото, ако живеете плътски, ще умрете¹; но ако чрез Духа умъртвявате действията на тялото, ще живеете².

(1) ст. 6; (2) Кол. 3:5

14 Понеже, които се водят от Божия Дух, те са Божии синове¹.

(1) Гал. 3:26; 5:18

15 Защото не сте приели дух на робство¹, за да се страхувате отново², а

сте приели Дух на осинование, чрез който и викаме: Авва^{*}, Отче!³

*арам.: Татко; (1) 1 Кор. 2:12; Гал. 2:4; (2) 2 Тим. 1:7; (3) Мк. 14:36; 1 Ин. 2:13; Гал. 4:6

16 Така Самият Дух свидетелства с нашия дух, че сме Божии деца¹.

(1) 1 Ин. 1:12; 1 Ин. 5:10; 2 Кор. 5:5

17 И ако сме деца, тогава сме и наследници¹ – наследници на Бога и сънаследници с Христос; и ако страдаме с Него², и да се прославим с Него³.

(1) Гал. 4:7; Тит 3:7;

(2) Фил. 3:10; (3) 1 Петр. 5:1; 2 Тим. 2:12

18 Понеже смятам, че страданията на настоящото време не са достойни да се сравнят със славата, която ще се открие в нас¹.

(1) 2 Кор. 4:17

19 Защото със силен копнеж творението очаква разкриването на Божиите синове¹.

(1) Кол. 3:4

20 Понеже творението беше подчинено на преходността¹ не доброволно, а чрез Този, който го подчини,

(1) Бит. 3:17,18

21 с надежда, че и самото творение ще се освободи от робството на преходността и ще премине в славната свобода на Божиите деца.

22 Понеже знаем, че цялото творение заедно стене и страда в родилни мъки досега;

23 и не само то, но и ние, които имаме първите плодове на Духа, самите ние стенем в себе си¹ и жадно очакваме осинованието, *тоест* изкупването на нашето тяло.

(1) 2 Кор. 5:2,4

24 Защото с *тази* надежда ние се спасихме¹; но надеждата, която се вижда, не е вече надежда; защото кой се надява за това, което вижда²

(1) 1 Петр. 1:3; 2 Кор. 5:7; (2) Евр. 11:1

25 Но ако се надяваме за онова, което не виждаме, тогава с търпение го чакаме.

26 Така също и Духът ни помага в нашата слабост. Защото не знаем за какво да се молим както трябва; но Самият Дух се застъпва за нас в неизговорими стенания.

27 А Този, който изследва сърцата,

знае какъв е умът на Духа, защото Той се застъпва за светиите по Божи-ята воля.

28 Но знаем, че всичко съдейства за добро¹ на тези, които любяТ Бога, които са призвани според Неговото намерение².

(1) Фил. 1:19; (2) Еф. 1:11; 2 Тим. 1:9

29 Защото, които предузна¹, тях и предопредели² да бъдат съобразни с образа на Неговия Син³, за да бъде Той първороден⁴ между много братя⁵;

(1) 1 Петр. 1:2; (2) гл. 9:23; (3) 1 Ин. 3:2; 1 Кор. 15:49; 2 Кор. 3:18; Фил. 3:21; (4) Кол. 1:18; (5) Евр. 2:11

30 а които предопредели, тях и призова¹; а които призова, тях и оправда²; а които оправда, тях и прослави³.

(1) гл. 1:6; 2 Сол. 2:14; (2) гл. 5:1; 1 Кор. 6:11; (3) Пс. 84:11; Ин. 17:22; Евр. 2:10

31 И така, какво да кажем за това? Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?¹

(1) Пс. 56:9

32 Той, който не пощади Своя Собствен Син, а Го даде заради всички нас, как няма да ни подари заедно с Него и всичко?¹

(1) гл. 5:10; Ин. 3:16

33 Кой ще обвини Божиите избрани? Бог е, който ги оправдава!¹

(1) Ис. 50:8

34 Кой е онзи, който ще ги осъди?¹ Христос Иисус е, който умря², а още и беше възкресен от мъртвите³, който е от дясната страна на Бога⁴, и който се застъпва за нас⁵.

(1) ст. 1; (2) гл. 5:6,8; (3) гл. 4:25; (4) Мк. 16:19; (5) Евр. 7:25

35 Кой ще ни отлъчи от Христовата любов¹? Скръб ли, или страх, или гонение, или глад, или голота, или беда, или меч?²

(1) Еф. 3:19

36 Както е писано: „Заради Теб сме убивани цял ден; считани сме като овце за клане“¹.

(1) Пс. 44:22; 1 Кор. 15:30,31; 2 Кор. 4:10,11

37 Но във всичко това сме повече от победители чрез Този, който ни е възлюбил.

38 Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили¹,

(1) 1 Кор. 3:22; Еф. 6:12; Кол. 2:15

39 нито височина, нито дълбочина, нито което и да било друго създание

ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Иисус, нашия Господ¹.

(1) 1 Ин. 4:9

9 Казвам истината в Христос, не лъжа¹, и съвестта ми свидетелства с мен в Светия Дух,²

(1) 2 Кор. 11:31; гал. 1:20; 1 Тим. 2:7

2 че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сърцето си.

3 Защото аз самият бих желал да съм отлъчен от Христос заради моите братя¹, моите роднини по плът;

(1) гл. 10:1; Исх. 32:32

4 които са израилтяни, на които *принадлежат* осиновението¹ и славата², и заветите³, и даването на закона⁴, и благослужението⁵, и обещанията⁶;

(1) Исх. 4:22; Втж. 14:1; (2) Исх. 40:34,35;

(3) Бит. 17:7; Исх. 24:7,8; Втж. 29:1; Ер. 31:31; Деян. 3:25;

(4) гл. 3:2; (5) Евр. 9:1; (6) гл. 15:8

5 чиито са и отците¹ и от които по плът *се роди* Христос², който е над всичко, Бог, благословен до века³. Амин.

(1) гл. 11:28; Втж. 10:15;

(2) гл. 1:3; Ин. 4:22; (3) Ин. 1:1; 2 Кор. 11:31

6 Обаче не е така, *като* че Божието слово се е провалило¹; защото не всички, които са от Израил, са Израил²,

(1) гл. 3:3; Чис. 23:19; (2) гл. 2:28

7 нито всички са деца, понеже са Авраамово потомство¹, а „по Исаак ще се нарече твоеото потомство“².

(1) Ин. 8:39; (2) Бит. 21:12; Евр. 11:18

8 Значи не децата, *родени* по плът, са Божии деца, а децата, *родени* според обещанието, се считат за потомство¹.

(1) гал. 3:29; 4:23,28

9 Защото това е думата на обещанието: „Ще дойда по това време и Сара ще има син“¹.

(1) Бит. 18:10,14

10 И не само това, но когато и Ревека зачена от един – от нашия отец Исаак¹,

(1) Бит. 25:21

11 макар че *близнаците* още не бяха родени и още не бяха сторили нищо добро или зло, но за да почива Божието по избор намерение не на дела, а на Онзи, който призовава,

12 ѝ се каза: „По-големият ще слугува на по-малкия“¹;

(1) Бит. 25:23

13 както е писано: „Яков възлюбих, а Исав намразих“.¹

(1) Мал. 1:2,3

14 Какво да кажем тогава? Има ли неправда у Бога?¹ Да не бъде!²

(1) гл. 3:5; Йов 8:3; (2) Втэк. 32:4

15 Защото Той казва на Мойсей: „Ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожаля, когото ще пожаля“.

(1) Изх. 33:19

16 И така, не зависи от този, който иска, нито от този, който тича, а от Бога, който показва милост¹.

(1) Еф. 2:8

17 Защото Писанието казва на фараона: „Именно затова те издигнах, за да покажа в теб силата Си и да се възвестят Името Ми по целия свят“.

(1) Изх. 9:16

18 И така, към когото иска, Той показва милост, и когото иска, закоравява¹.

(1) Изх. 4:21; 7:3; 9:12; 14:4,17

19 Тогава ти ще кажеш: А защо още обвинява? Защото кой е устоял на волята Му?

20 Но, о, човече, кой си ти, че да отговаряш против Бога? Направеното нещо ще каже ли на онзи, който го е направил: Защо си ме направил така?¹

(1) Ис. 29:16; 45:9; Дан. 4:35; Мт. 20:15

21 Или грнчарят няма ли власт над глината, от една и съща буца да направи един съд за почтена употреба, а друг – за непочтена употреба?¹

(1) Ер. 18:3-6; 2 Тим. 2:20

22 Но какво от това, ако Бог, искайки да покаже гнева Си и да изяви силата Си, е търпял с голямо дълготърпение съдобовете на гнева, приготвени за гибел¹,

(1) гл. 2:4-6; Пр. 16:4

23 и това е, за да изяви богатството на Своята слава¹ върху съдобовете на милостта, които Той е приготвил отпреди за слава² –

(1) Еф. 1:18; Кол. 1:27; (2) гл. 8:29

24 нас, които призова не само измежду юдеите, а и измежду езичниците?¹

(1) Йн. 10:16; 1 Кор. 1:24

25 Както казва и в Осия: „Ще нарека Мой народ онзи, който не беше Мой народ, и възлюбена – тази, която не беше възлюбена“;

(1) Ос. 2:23; 1 Петр. 2:10

26 „И на същото място, където им се

каза: Не сте Мой народ; там ще се нарекат синове на живия Бог“.

(1) Ос. 1:10

27 А Исая вика за Израил: „Ако и да е броят на израилтяните като морски пясък, само остатък от тях ще се спаси“;

(1) гл. 11:5

28 защото Господ ще изпълни на земята казаното (по правда) от Него, като го извърши и завърши бързо¹.”

(1) Ис. 10:22,23; Мк. 13:20

29 И както Исая е казал по-преди: „Ако Господ на Войнствата не ни беше оставил потомство, като Содом бихме станали и на Гомора бихме се оприличили“.

(1) Ис. 1:9

30 Какво да кажем тогава? Това, че народи, които не търсеха правда¹, получиха правда, и то правда, която е чрез вяра²;

(1) гл. 10:20; (2) гл. 1:17

31 а Израил, който търсеше закона на правдата, не стигна до закона¹.

(1) гл. 11:7

32 Защо? Защото не го търсиха чрез вяра, а някак си чрез дела¹. Те се спънаха в камъка за препъване²,

(1) гл. 10:3; (2) Лк. 2:34

33 както е писано: „Ето, полагам в Сион камък на препъване и канара на съблазън“¹; и който вярва в Него, няма да се посрами².”

¹или: препънка, повод за грях; (1) 1 Петр. 2:8; 1 Кор. 1:23; (2) гл. 10:11; Ис. 28:16; 1 Петр. 2:6

10 Братя, моето сърдечно желание и молбата ми към Бога за Израил е те да бъдат спасени¹.

(1) гл. 9:3; 11:14

2 Защото свидетелствам за тях, че те имат ревност за Бога¹, само че не е според познаването².

(1) Деян. 22:3; (2) Йн. 16:3

3 Понеже, като не познаваха Божията правда и като искаха да установят своята собствена, не се покориха на Божията правда¹.

(1) гл. 9:31,32; Фил. 3:9

4 Защото Христос е край на закона¹ за правда на всеки, който вярва².

(1) Мт. 5:17; Евр. 8:13; (2) гл. 3:26

5 Защото Мойсей пише за правдата, която е от закона¹: „ако човек прави това, ще живее чрез него“².

(1) Фил. 3:6,9; (2) гл. 7:10; Лев. 18:5; Лк. 10:28; Гал. 3:12

6 Но правдата от вяра говори така: „Да не кажеш в сърцето си¹: Кой ще се изкачи на небето?“ – тоест да доведе Христос долу; (1) Втж. 9:4; (2) Пр. 30:4

7 Или: „Кой ще слезе в бездната?“ – тоест да изведе Христос горе от мъртвите?

8 Но какво казва тя? *Казва, че* „думата е близо при теб, в устата ти и в сърцето ти“ – тоест думата на вярата, която проповядваме. (1) Втж. 30:12-14

9 Защото, ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ¹, и повярваш в сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите, ще се спасиш².

(1) Мт. 10:32; 2 Кор. 4:5; (2) Мк. 16:16

10 Защото със сърце се вярва за оправдание¹ и с уста се прави изповед за спасение. (1) гл. 4:3

11 Защото Писанието казва: „Никой, който вярва в Него, няма да се посрами!“

(1) гл. 9:33; Пс. 25:3; Ис. 28:16

12 Понеже няма разлика¹ между юдеин и грък², защото един и същ е Господ над всички³, богат към всички, които Го призовават⁴.

(1) гл. 3:22; Деян. 15:9; (2) Гал. 3:28; Кол. 3:11; (3) гл. 3:29; Деян. 10:36; (4) Пс. 145:18

13 Защото „всеки, който призове Името на Господа, ще се спаси!“

(1) Йоан. 2:32; Деян. 2:21

14 Как обаче ще призоват Този, в когото не са повярвали? А как ще повярват в Този, когото не са чули? А как ще чуят без проповедник?

15 И как ще проповядват, ако не са изпратени? Както е писано: „Колко са прекрасни краката на тези, които благовестват доброто!“

(1) Ис. 52:7; Наум 1:15

16 Но не всички се подчиниха на благовестието¹; защото Исаия казва: „Господи, кой е повярвал на онова, което е чул от нас?“

(1) Евр. 4:2; (2) Ис. 53:1; Йн. 12:38

17 И така, вярата е от слушане, а слушането – от Христовото слово¹.

(1) Йн. 17:20

18 Но аз казвам: Те не са ли чули? Разбира се, чули са: „По цялата земя се разнесе гласът им и думите им – до краищата на вселената!“

(1) Пс. 19:4; Деян. 1:8; Кол. 1:6,23

19 Но *пак* казвам: Израил не е ли разбрал? Първо Мойсей каза: „Аз ще ви раздразня до ревнуване¹ с тези, които не са народ²; с народ неразбран ще ви разгневя!“

(1) гл. 11:11,14; (2) 1 Петр. 2:10; (3) Втж. 32:21

20 А Исаия смело казва: „Намерен бях от онези, които не Ме търсеха¹; явен станах на тези, които не питаха за Мен.“

(1) гл. 9:30; (2) Ис. 65:1

21 А за Израил казва: „Простирах ръцете Си цял ден към народ непокорен и opak!“

(1) Ис. 65:2

11 И така, казвам: Отхвърлил ли е Бог Своя народ? Да не бъде!¹ Защото и аз съм израилтянин, от потомството на Авраам², от племето на Вениамин³.

(1) 1 Царе 12:22; Пс. 94:14; Ер. 31:37;

(2) 2 Кор. 11:22; (3) Фил. 3:5

2 Бог не е отхвърлил Своя народ, който е предугнал. Или не знаете какво казва Писанието за Илия – как вика към Бога против Израил:

3 „Господи, избиха пророците Ти, събориха олтарите Ти и аз останах сам, но и моя живот искат да отнемат!“

(1) 3 Царе 19:10,14

4 Но какво му казва божественият отговор? – „Оставил съм си седем хиляди мъже, които не са преклонили коляно пред Ваал!“

(1) 3 Царе 19:18

5 Така и понастоящем има остатък, избран по благодат¹.

(1) гл. 9:27

6 Но ако е по благодат, не е вече от дела, иначе благодатта не е вече благодат¹ (а ако е от дела, не е вече благодат, иначе делото не е вече дело).

(1) гл. 3:24; 4:4; Гал. 5:4; Еф. 2:8,9

7 Тогава какво? Израил не получи онова, което търсеше¹, но избраните го получиха², а останалите бяха закоравени даже до днес³;

(1) гл. 9:31;

(2) 1 Сол. 1:4; Откр. 17:14; (3) ст. 25; 2 Кор. 3:14

8 както е писано: „Бог им даде дух на безчувствие, очи – да не виждат и уши – да не чуват, дори и до днес!“

(1) Втж. 29:4; Ис. 29:10; Мк. 4:12

9 И Давид казва: „Трапезата им нека

стане за тях примка и уловка, препънка и отплата,

10 да се помрачат очите им и да не виждат¹, и превий гърба им завинаги².”

(1) Ис. 6:9,10; Езек. 12:2; Мт. 13:14,15; (2) Пс. 69:22,23

11 Тогава казвам: Спънаха ли се, за да паднат? Да не бъде! Но чрез тяхното падане *goyge* спасението на езичниците¹, за да ги подбуди към ревност².

(1) ст. 30; Девн. 13:46; (2) гл. 10:19

12 Но ако тяхното падане *означава* богатство за света и тяхната загуба – богатство за езичниците, колко повече *ще означава* тяхното пълно *възстановяване!*

13 Защото на вас, езичниците, казвам: тъй като съм апостол на езичниците¹, аз славя своето служение²,

(1) гл. 1:5; (2) гл. 15:16

14 дано мога по някакъв начин да подбудя към ревност *тези, които са моя плът, и да спася някои от тях*¹.

(1) гл. 10:1; 1 Кор. 9:22

15 Защото, ако тяхното отхвърляне *означава* примирение на света, какво *ще бъде* приемането *им*, ако не живот от мъртвите?

16 А ако първото *от тестото* е свято, то и *цялото* тесто е *свято*; и ако коренът е свят, то и клоните *са светли*¹.

(1) Ис. 6:13

17 Но ако някои клони са били отрязани¹ и ти, бидейки дива маслина, си бил присаден между тях и заедно с тях си споделил корена и тъстината на маслината²,

(1) Ер. 11:16; (2) Еф. 3:6

18 не се хвали срещу клоните. Но ако се хвалаш, *знай*, че не ти държиш корена, а коренът – теб.

19 Но ще кажеш: Бяха отрязани клони, за да бъде присаден аз.

20 Добре! Те бяха отрязани поради неверие, а ти стоиш поради вяра. Не бъди високомерен, а се бой¹.

(1) 1 Кор. 10:12

21 Защото, ако Бог не пощади естествените клони, няма да пощади и теб.

22 Виж тогава благодтта и строгостта Божия: строгост към падналите, а Бо-

жествена благодт към теб, ако останеш в благодтта; иначе и ти ще бъдеш отсечен¹.

(1) Йн. 15:2

23 Така и те, ако не останат в неверие, ще бъдат присадени¹; защото Бог може да ги присади отново. (1) 2 Кор. 3:16

24 Понеже, ако ти си бил отсечен от дивата по природа маслина и противно на естеството си бил присаден на питомна маслина, то колко повече тези, които са естествени *клони*, ще бъдат присадени на своята собствена маслина!

25 Защото, братя, не искам да не знаете тази тайна – за да не се мислите за мъдри – че частично закоравявянат сполетя Израил¹, докато влезе пълният *брой* на езичниците. (1) ст. 7

26 И така, целият Израил ще се спаси, както е писано: „Избавителят ще дойде от Сион¹, Той ще отвърне безбожието от Яков;

(1) Пс. 53:6

27 и това е за тях завет от Мен, когато отнема греховете им¹.”

(1) Ис. 59:20,21; Ер. 31:34

28 Що се отнася до благовестието, те са неприатели заради вас¹, но що се отнася до избирането, те са възлюбени заради отците².

(1) 1 Сол. 2:15; (2) гл. 9:5; Лев. 26:42

29 Защото даровете и призиванието от Бога са неотменими¹.

(1) гл. 3:3

30 Защото, както вие някога не бяхте покорни на Бога, но сега чрез тяхното непокорство¹ сте придобили милост²,

(1) ст. 11; (2) гл. 15:9

31 така и те сега не са покорни, за да придобият също милост чрез показаната към вас милост.

32 Защото Бог затвори всички в непокорство, за да може към всички да покаже милост¹.

(1) гл. 3:9

33 О, колко дълбоко е богатството на мъдростта и познанието на Бога!¹ Колко непостижими са Неговите присъди и неизследими пътищата Му!²

(1) Пс. 92:5; Дан. 2:20; Еф. 3:10; (2) Йов 11:7-9

34 Защото: „Кой е познал ума на Господа¹ или кой Му е бил съветник²?

(1) Ер. 23:18; 1 Кор. 2:16; (2) Ис. 40:13,14

35 Или кой някога Му е дал нещо, та Той да му се отплати?¹⁴ (1) Йов 41:11

36 Защото всичко е от Него, чрез Него и за Него¹. На Него да бъде слава до века. Амин².

(1) 1 Кор. 8:6; Кол. 1:16; Евр. 2:10; Откр. 4:11; (2) гл. 16:27; Пс. 104:31; 1 Петр. 5:11; 2 Петр. 3:18; Гал. 1:5; Еф. 3:21; Фил. 4:20; Евр. 13:21; Откр. 1:6

12 И така, братя, аз ви умолявам, чрез Божиите милости, да представите телата си за жертва жива, свята¹, благоугодна на Бога², което е вашето разумно служение.

(1) гл. 6:19; (2) гл. 6:13; 1 Петр. 2:5; Фил. 1:20

2 И не бъдете съобразни с този свят, а се преобразявайте чрез обновяването на ума си¹, за да познаете от опит² каква е Божията воля – това, което е добро, благоугодно и съвършено³.

(1) Еф. 4:23; (2) Еф. 5:10; Фил. 1:10; (3) 1 Петр. 4:2; Еф. 5:9,17; Кол. 1:9

3 Защото чрез дадената ми благодат¹ казвам на всеки един измежду вас да не мисли по-високо, отколкото трябва да мисли, а да внимава да е разумен, според мярката на вярата, която Бог е разпределил на всеки².

(1) гл. 1:5; (2) 1 Кор. 12:11; Еф. 4:7

4 Защото, както имаме много части в едно тяло, но не всички части имат една и съща служба¹,

(1) 1 Кор. 12:12,14,18

5 така и ние, мнозината, сме едно тяло в Христос¹ и поотделно – части един на друг².

(1) Еф. 1:23; 4:4; (2) 1 Кор. 12:27; Еф. 4:25

6 И като имаме дарби, които се различават според дадената ни благодат¹, нека си служим с тях: ако е пророчество, нека пророкуваме според мярката на вярата;

(1) 1 Петр. 4:10; 1 Кор. 12:4-31

7 ако е служение – да постоянстваме в служението¹; ако някой поучава – в учението;

(1) 1 Петр. 4:11; Кол. 4:17; 1 Тим. 3:13

8 ако увещава – в увещаването¹; ако дава, да дава с простосърдечие²; ако ръководи, да ръководи с усърдие³; ако показва милост, да я показва с радост⁴.

(1) 1 Тим. 4:13; (2) 2 Кор. 8:2;

(3) 1 Сол. 5:12; (4) 2 Кор. 9:7

9 Любовта да бъде без лицемерие¹;

отвращавайте се от злото и се дръжте здраво за доброто²;

(1) 1 Ин. 3:18; 2 Кор. 6:6; 1 Тим. 1:5;

(2) Пс. 34:14; Ам. 5:15; 1 Петр. 3:11; 1 Сол. 5:21,22

10 горещо се обичайте един друг с братска обич¹; изпреварвайте се да си отдавате почит един на друг².

(1) Ин. 13:34; (2) 1 Петр. 5:5; Фил. 2:3

11 В усърдието не бъдете лениви; бъдете пламенни по дух¹, като служите на Господа²;

(1) Деян. 18:25; (2) Еф. 6:7,8

12 радвайте се в надеждата¹; бъдете твърди в скръбта²; постоянствайте в молитвата³;

(1) 1 Петр. 1:8; (2) Як. 5:11; (3) Ак. 18:1

13 помагайте на светиите в нуждите им¹; стремете се към гостолубие².

(1) Деян. 2:45; Фил. 4:14,16; (2) 1 Петр. 4:9; Евр. 13:2

14 Благославяйте онези, които ви гонят¹; благославяйте и не кълнете.

(1) Мт. 5:44; 1 Петр. 3:9

15 Радвайте се с онези, които се радват, и плачете с онези, които плачат¹.

(1) Пс. 35:13; 1 Кор. 12:26; Евр. 13:3

16 Бъдете единомислени¹; не високумствайте, а се предавайте на скромни неща; не считайте себе си за мъдри².

(1) гл. 15:5; 1 Кор. 1:10; Фил. 2:2;

(2) Пр. 3:7; 26:12; Ис. 5:21

17 На никого не връщайте зло за зло¹. Мислете за това, което е добро пред всичките хора².

(1) 1 Сол. 5:15; (2) 2 Кор. 8:21

18 Ако е възможно, доколкото зависи от вас, живеете в мир с всичките хора¹.

(1) гл. 14:19; Евр. 12:14

19 Възлюбени, не си отмъщавайте¹, а дайте място на Божия гняв; защото е писано: „На Мен принадлежи отмъщението, Аз ще отплатя, казва Господ².“

(1) Лев. 19:18; Пс. 37:1,7,8; (2) Вжк. 32:35; Евр. 10:30

20 И така, „ако неприятелят ти е гладен, нахрани го; ако е жаден, дай му да пие; защото, това като правиш, ще натрупаш жар на главата му¹.“

(1) Пр. 25:21,22

21 Не се оставяй да те побеждава злото; а ти побеждавай злото чрез доброто¹.

(1) 1 Петр. 2:15

13 Всеки човек да се подчинява на властите, които са над него¹; защото няма власт, която да не е от Бога, и

колкото *власти* има, те са определени от Бога².

(1) 1 Петр. 2:13; Тит 3:1;
(2) Пр. 8:15; Ер. 27:5; Ден. 4:32

2 Затова, който се съпротивлява на властта, се съпротивлява на Божията наредба; а който се съпротивляват, ще навлекат осъждане на себе си¹.

(1) Пр. 24:21,22; Ер. 27:8

3 Защото владетелите не са страшни за доброто дело, а за злото. А ти искаш ли да не се боиш от властта? Върши добро, и ще бъдеш похвален от нея¹,

(1) 1 Петр. 2:14

4 понеже тя е Божия служителка за твое добро. Но ако вършиш зло, да се боиш, защото тя не носи напрасно меча, понеже е служителка на Бога, отмъстителка за наказание на този, който върши зло.

5 Затова е необходимо да се покорявате¹ не само поради *страх от гнева*, но и заради съвестта.

(1) Екл. 8:2

6 Понеже затова плащате и данъци; защото са Божии служители *тези*, които са постоянни заети с тази *дължност*.

7 И така, отдавайте на всички дължимото¹: на когото *се дължи* данък – данъка, на когото мито – митото, на когото страх – страха, на когото почит – почитта².

(1) Мт. 22:21; (2) 1 Петр. 2:17

8 Не дължете на никого нищо освен взаимна любов¹; защото, който любя другия, е изпълнил закона².

(1) 1 Ин. 4:11; (2) Кол. 3:14

9 Понеже *заповедите*: „Не прелюбодействай¹; не убивай²; не кради³; не пожелавай⁴“; и коя да било друга заповед се обобщават в тези думи: „Да възлюбих ближния си както себе си⁵“

(1) Мт. 5:27; (2) Мт. 5:21; (3) Мк. 10:19; (4) гл. 7:7;
Исх. 20:13-17; Вжж. 5:17-21; (5) Лев. 19:18; Мт. 5:43

10 Любовта не върши зло на ближния¹, следователно, любовта е изпълнение на закона².

(1) Пс. 15:3;
1 Кор. 13:4-7; (2) Мт. 22:37-40; Гал. 5:14; 1 Тим. 1:5

11 И това *вършете*, като знаете времето, а именно, че е дошъл часът да се събудим от сън¹; защото нашето спасение² е по-близо сега, откогато, когато повярвахме³.

(1) Мк. 13:36;
Еф. 5:14; 1 Сол. 5:5-7; (2) 1 Петр. 1:5; (3) 1 Кор. 7:29

12 Нощта напредна, а денят наближи¹. И така, нека отхвърлим делата на тъмнината² и нека да облечем оръжията на светлината³.

(1) 1 Ин. 2:8;
(2) Еф. 5:11; Евр. 12:1; (3) Еф. 5:8; 6:11; 1 Сол. 5:8

13 Нека ходим подобаващо, като през деня – не в пирувания и пьянства¹, не в блудства и разпътства², не в кавги и завист³,

(1) Пр. 23:20; Лк. 21:34; (2) Еф. 5:18; (3) Мт. 15:19

14 а се облечете с Господ Исус Христос¹ и не се грижете за страстите на плътта².

(1) Гал. 3:27
(2) гл. 6:12; 1 Петр. 2:11; Гал. 5:16; Кол. 2:23

14 Приемайте слабия във вярата¹, но не за да спорите за мнения.

(1) гл. 15:1; 1 Кор. 8:9; 1 Сол. 5:14

2 Един вярва, че може да яде всичко, а слабият във вярата яде само зеленчук.

3 Който яде, да не презира този, който не яде, и който не яде, да не съди този, който яде¹, защото Бог го е приел.

(1) Кол. 2:16

4 Кой си ти, за да съдиш чужд слуга¹? Пред своя собствен господар той стои или пада². Но ще стои, защото Господ е силен да го направи да стои.

(1) Мт. 7:1; (2) 1 Кор. 4:4

5 Някой уважава един ден повече от друг ден, а друг човек уважава всеки ден¹. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум.

(1) Гал. 4:10; Кол. 2:16

6 Който пази деня, за Господа го пази, (а който не пази деня, за Господа не го пази). Който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога, и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога¹.

(1) 1 Кор. 10:31

7 Защото никой от нас не живее за себе си и никой не умира за себе си¹.

(1) 2 Кор. 5:15

8 Понеже, ако живеем, за Господа живеем и ако умираме, за Господа умираме¹. И така, дали живеем, или умираме, на Господа сме².

(1) 1 Сол. 5:10; (2) 1 Кор. 3:23; 6:19

9 Защото Христос затова умря и въз-

кръсна, и оживя отново, за да владее и над мъртвите, и над живите¹.

(1) Деян. 10:42

10 Но ти защо съдиш своя брат? Или пък ти защо презираш своя брат?² Понеже ние всички ще застанем пред Христовото съдилище³.

(1) ст. 4; (2) Пр. 14:21; (3) 2 Кор. 5:10

11 Защото е писано: „Жив съм аз, казва Господ, пред Мен ще се преклони всяко коляно, и всеки език ще изповяда Бога¹.“

(1) Ис. 45:23; Фил. 2:10,11

12 И така, всеки от нас ще отговаря за себе си пред Бога¹.

(1) Мт. 12:36

13 Затова, нека вече не се съдим един друг¹, а по-добре да съдим така – никой да не поставя спънка или съблазн* пред брат си².

*шм: повод за грях

(1) Як. 4:11; (2) Мт. 17:27; 1 Кор. 8:9

14 Зная и съм уверен в Господ Иисус, че нищо не е само по себе си нечисто¹; само за този, който счита нещо за нечисто, за него то е нечисто².

(1) Мт. 15:11; (2) ст. 20; Тит 1:15

15 Защото, ако брат ти се наскърби поради това, което ядеш, ти вече не ходиш според любовта¹. Не погубвай с яденето си онзи, за когото е умрял Христос².

(1) Гал. 5:13; (2) 1 Кор. 8:11

16 И така, не оставяйте да се хули вашето добро¹.

(1) Тит 2:5

17 Защото Божието царство не е ядене и пиене¹, а правда и мир, и радост в Светия Дух.

(1) 1 Кор. 8:8

18 Понеже, който така служи на Христос, е угоден на Бога и одобрен от хората.

19 И така, нека търсим това, което служи за мир¹ и за взаимно изграждане².

(1) гл. 12:18; Пс. 34:14; Мк. 9:50;

(2) гл. 15:2; 1 Кор. 14:12,26; 2 Кор. 12:19

20 Не унищожавай Божието дело заради ядене. Всичко наистина е чисто, но е зло за човека, който яде със съблазн¹.

(1) ст. 14

21 Добре е да не ядеш месо, нито да пиеш вино, нито да *направиш* нещо, чрез което брат ти се спъва¹ (или се съблазнява*, или отслабва).

*шм: се подвежда към грях (1) 1 Кор. 8:13

22 Имаш ли вяра? Имай я за себе си пред Бога. Блажен онзи, който не осъжда себе си в това, което одобрява¹.

(1) 1 Ин. 3:21

23 А онзи, който се съмнява, когато яде, е осъден, защото не *яде* от вяра¹; а всичко, което не *става* от вяра, е грях.

(1) 1 Кор. 8:7

15 Обаче ние, силните, сме длъжни да носим слабостите на слабите¹ и да не угаждаме на себе си².

(1) гл. 14:1; 1 Кор. 9:22; (2) 1 Кор. 10:24

2 Нека всеки от нас да угажда на ближния си за негово добро, за изграждането му¹.

(1) гл. 14:19

3 Понеже и Христос не угоди на Себе Си, а както е писано: „Укорите на онзи, които укоряваха Теб, паднаха върху Мен¹.“

(1) Пс. 69:9

4 Защото всичко, което е било писано отпреди, е било писано за наше поучение¹, за да можем ние чрез търпението и утехата на Писанията да имаме надежда.

(1) гл. 4:23,24; Пс. 102:18; 1 Кор. 10:11; 2 Тим. 3:16

5 И нека Бог на търпението и на утехата ви даде да бъдете единомислени помежду си¹ според Христос Иисус²,

(1) гл. 12:16; 1 Петр. 3:8; (2) Фил. 2:5

6 така че с един ум и една уста да славите Бога и Отца на нашия Господ Иисус Христос¹.

(1) Деян. 4:24

7 Затова, приемайте се един друг, както и Христос ни прие, за Божиата слава.

8 И аз казвам, че Иисус Христос стана Служител на обрязаните¹ заради Божиата истина, за да утвърди обещанията, дадени на бащите²,

(1) Мт. 15:24; (2) гл. 9:4; Пс. 98:3; Деян. 3:26; Гал. 3:14

9 и заради това, народите да прославят Бога¹ за милостта Му², както е писано: „Затова ще Те хваля между народите и Името Ти ще възпее³.“

(1) Пс. 86:3; (2) гл. 11:30; (3) Пс. 18:49

10 И пак казва: „Ликувайте, народи, с Неговия народ¹!“

(1) Втж. 32:43

11 И пак: „Хвалете Господа, всички

народи! Да Го славословят всички народи!¹⁴

(1) Пс. 45:17; 117:1

12 И пак Исая казва: „Ще бъде Есевият корен¹; и Този, който ще се издигне да владее над народите, на Него ще се надяват народите².“

(1) Ис. 11:10; Откр. 5:5; (2) Пс. 67:4; Мт. 12:21

13 И нека Бог на надеждата ви изпълни с всякаква радост и мир във вратата, така че да се преумножава надеждата ви чрез силата на Светия Дух.

14 И аз самият съм уверен за вас, братя мои, че сами вие сте пълни с благодат, изпълнени с всяко познание, и че можете да се наставлявате един друг¹.

(1) Кол. 3:16

15 Но ви писах по-дръзко, за да ви напомня¹ поради дадената ми от Бога благодат²

(1) 2 Петр. 1:12; (2) гл. 1:5

16 да бъда служител на Иисус Христос между езичниците¹, като свещенослужа в Божието благовестие, за да бъдат езичниците благоприятен принос², осветен от Светия Дух.

(1) гл. 11:13; Деян. 22:21; (2) Фил. 2:17

17 И така, колкото за това, което се отнася до Бога, аз имам за какво да се похваля в Христос Иисус.

18 Защото не бих се осмелил да говоря за нещо, освен онова, което Христос е извършил чрез мен, за да *приведе* езичниците в покорност¹ – чрез слово и дело²,

(1) гл. 1:5; (2) Деян. 15:3

19 със силата на знамения и чудеса¹, със силата на Божия Дух², така че от Ерусалим³ и около него, чак до Илирик⁴, аз изцяло съм проповядвал благовестието на Христос.

(1) Деян. 19:11; 2 Кор. 12:12; Евр. 2:4;

(2) 2 Кор. 6:7; 1 Сол. 1:5; (3) Деян. 9:28; (4) Деян. 20:2

20 Но имам за цел да проповядвам благовестието не там, където вече беше *известно* Името на Христос, за да не би да градя на чужда основа¹;

(1) 2 Кор. 10:15,16

21 а както е писано: „Онези ще видят, на които не се е възвестило за Него, и онези ще разберат, които не са чули!“

(1) Ис. 52:15

22 Това ме е възпирало много пъти да дойда при вас¹.

(1) гл. 1:13; 1 Сол. 2:18

23 Но сега, като нямам вече място за *моето работене* в тези области, и понеже от много години копнея да дойда при вас¹,

(1) гл. 1:10,11

24 отивайки в Испания *ще дойда*; защото се надявам да ви видя, като минавам, и вие да ме изпратите за там¹, след като се насладя донякъде на общуването с вас.

(1) 1 Кор. 16:6

25 А сега отивам в Ерусалим¹, за да послужа на светиите.

(1) Деян. 19:21

26 Защото *от* Македония и Ахая благоволиха да дадат известна помощ за бедните между светиите в Ерусалим¹.

(1) Деян. 11:30; 1 Кор. 16:1; 2 Кор. 8:1-7; 9:12

27 Благоволиха наистина, но са им и длъжници, защото, ако езичниците станаха участници заедно с тях в духовните неща, длъжни са да им послужат и в телесните¹.

(1) 1 Кор. 9:11

28 И така, като свърша това и като им запечатам този плод, ще мина през вас за Испания.

29 И зная, че когато дойда при вас, ще дойда с изобилно благословение от (благовестието на) Христос.

30 Но аз ви моля, братя, чрез Господ Иисус Христос и чрез любовта на Духа да се борите с мен¹ с молитви към Бога за мен²,

(1) Юда 3; (2) 2 Кор. 1:11; Кол. 4:3,12

31 за да се избавя от непокорните *на вратата* в Юдея¹ и моята служба за Ерусалим да бъде благоприятна на светиите,

(1) 2 Сол. 3:2

32 и с Божията воля да дойда при вас¹ радостен и да си почина между вас.

(1) гл. 1:10

33 А Бог на мира¹ да бъде с всички вас. Амин.

(1) гл. 16:20; 1 Кор. 14:33; 2 Кор. 13:11; Фил. 4:9; 1 Сол. 5:23; 2 Сол. 3:16; Евр. 13:20

16 Препоръчвам ви нашата сестра Фива, която е служителка на църквата в Кенхрея,

2 за да я приемете в Господа¹, както подобава на свети, и да ѝ помогнете в това, в което би имала нужда от вас;

защото и тя е помагала на мнозина, както и на самия мен. (1) Фил. 2:29; 3 Йн. 8

3 Поздравете Прискила и Акила¹, моите съработници в Христос Исус²,

(1) Деян. 18:2,26; (2) Фил. 4:3

4 които за моя живот си подложиха вратовете *под нож*¹, на които не само аз благодаря, но и всичките църкви между езичниците. (1) Фил. 2:30

5 Поздравете и църквата в техния дом¹ и поздравете възлюбения ми Епенет, който е първият плод от Азия за Христос².

(1) 1 Кор. 16:19; Кол. 4:15; Фимим. 2; (2) 1 Кор. 16:15

6 Поздравете Мария, която се е трудила много за вас.

7 Поздравете Андроник и Юния, моите сродници и *някога* заедно с мен затворници, които са бележити между апостолите и които бяха в Христос още преди мен.

8 Поздравете възлюбения ми в Господа Амплият.

9 Поздравете нашия съработник в Христос Урван и възлюбения ми Стахис.

10 Поздравете одобрения в Христос Апелий. Поздравете онези, които са от *семејството* на Аристовул.

11 Поздравете Иродион, моя роднина. Поздравете тези от семејството на Наркис, които са в Господа.

12 Поздравете Трифена и Трифоса, които работят в Господа. Поздравете възлюбената Персида, която е работила много в Господа.

13 Поздравете избрания в Господа Руф¹ и неговата и моята майка.

(1) Мк. 15:21

14 Поздравете Асинкрит, Флегонт, Ерма, Патрова, Ермия и братята, които са с тях.

15 Поздравете Филолог и Юлия, Нирей и сестра му, и Олимпан, и всичките светици, които са с тях.

16 Поздравете се един друг със свята целувка¹. Поздравяват ви всичките Христови църкви.

(1) 1 Петр. 5:14; 1 Кор. 16:20; 2 Кор. 13:12; 1 Сол. 5:26

17 И аз ви умолявам, братя, да внимавате на тези, които причиняват разцепления и препънки причинно на учението, което сте научили¹, и се отвръщайте от тях².

(1) Гал. 1:7,8; 1 Тим. 6:3;

(2) 2 Йн. 10; 1 Кор. 5:11; 2 Сол. 3:6,14; 2 Тим. 3:5; Тит 3:10

18 Защото такива *хора* не служат на нашия Господ Исус Христос, а на корема си¹ и със сладки думи и красиви речи прилъгват сърцата на простодушните².

(1) Фил. 3:19; (2) 2 Петр. 2:3,14; 2 Кор. 11:13; Кол. 2:4

19 Защото вашата послушност е известна на всички¹, затова се радвам за вас. Но аз искам да бъдете наистина мъдри относно доброто, а прости относно злото².

(1) гл. 1:8; (2) 1 Кор. 14:20

20 А Бог на мира¹ скоро ще смаже Сатана под краката ви². Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вас³.

(1) гл. 15:33; (2) Пс. 60:12; (3) 1 Кор. 16:23;

2 Кор. 13:13; 1 Сол. 5:28; 2 Сол. 3:18; Откр. 22:21

21 Поздравяват ви моят съработник¹ Тимотей² и моите сродници Лукий, Ясон и Сосипатър.

(1) 1 Кор. 16:10;

Фил. 2:22; 1 Сол. 3:2; (2) Деян. 16:1; 1 Тим. 1:2

22 Аз, Тертий, който написах това писмо¹, ви поздравявам в Господа. (1) Ер. 36:4

23 Поздравява ви Гай¹, гостоприемник на мен и на цялата църква. Поздравява ви градският ковчезник Ераст² и брат Кварт.

(1) 1 Кор. 1:14; (2) Деян. 19:22

24 (Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с всички вас. Амин.)

25 А на Този, който може да ви утвърди¹ според моето благовестие² и проповядването за Исус Христос, според откриването на тайната³, която е била премълчавана от вечни времена⁴,

(1) 1 Кор. 1:8; 2 Кор. 1:21; (2) гл. 2:16; (3) 1 Кор. 2:7; Еф. 1:9; Кол. 2:2; 1 Тим. 3:16; (4) Еф. 3:4,5; 1 Кор. 1:26

26 а сега се е явила¹ и чрез пророческите Писания² според заповедта на вечния Бог е била известна на всичките народи за покоряването им на вярата³,

(1) 1 Петр. 1:20; 2 Тим. 1:10; (2) гл. 1:2; (3) гл. 1:5

27 на единия премъдър Бог да бъде слава чрез Исус Христос за вечни векове. Амин¹.

(1) гл. 11:36; Юда 25; 1 Тим. 1:17; 6:16; 2 Тим. 4:18

Първото послание на свети апостол Павел до КОРИНТИЯНИТЕ

1 Павел, с Божията воля призван да бъде апостол¹ на Исус Христос, и брат Состен²,

(1) Рим. 1:1; 2 Кор. 1:1; Еф. 1:1; Кол. 1:1; 2 Тим. 1:1; (2) Деян. 18:17

2 до Божията църква, която е в Коринт¹, до осветените в Христос Исус², призованите светии³, заедно с всички, които призовават на всяко място Името на Исус Христос⁴, нашия Господ, който е и техен, и наш:

(1) Деян. 18:1; (2) гл. 6:11; Еф. 1:1; Фил. 1:1; Кол. 1:2; 1 Сол. 1:1; 2 Сол. 1:1; (3) Рим. 1:7; (4) Деян. 9:14

3 Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и от Господ Исус Христос¹.

(1) Рим. 1:7

4 Винаги благодаря на моя Бог заради вас¹ за Божията благодат, която ви е дадена в Христос Исус;

(1) Рим. 1:8

5 че в Него се обогатихте във всичко – във всяко слово и всяко познание¹,

(1) гл. 12:8; 2 Кор. 8:7

6 както се утвърди у вас Христовото свидетелство,

7 така че не ви липсва нито една дарба, като чакате явяването на нашия Господ Исус Христос¹, (1) 1 Сол. 1:10; Тит 2:13

8 който и до края ще ви утвърждава¹, за да бъдете безупречни² в Дения на нашия Господ Исус Христос³.

(1) Рим. 16:25; (2) Юда 24; (3) гл. 5:5; 2 Кор. 1:14; Фил. 1:6

9 Верен е Бог¹, чрез когото бяхте призвани в общение с Неговия Син Исус Христос, нашия Господ².

(1) гл. 10:13; 1 Сол. 5:24; 2 Сол. 3:3; Евр. 10:23; (2) 1 Ин. 1:3

10 Сега аз ви умолявам, братя, чрез

Името на нашия Господ Исус Христос, всички да говорите в съгласие и да няма разцепления между вас¹, а да бъдете съединени в един и същ ум и в едно и също мнение².

(1) гл. 12:25; (2) Рим. 12:16; 2 Кор. 13:11

11 Защото някои от домашните на Хлоя ми казаха за вас, братя мои, че между вас имало разпри¹.

(1) гл. 3:3; 11:18; 2 Кор. 12:20

12 Искам да кажа, че всеки от вас казва: Аз съм Павлов; А аз – Аполосов¹; А аз – Кифов²; А пък аз – Христов³.

(1) Деян. 18:24; (2) гл. 3:4,22; Ин. 1:42; (3) 2 Кор. 10:7

13 Нима Христос се е разделил? Нима Павел беше разпънат за вас? Или се кръстихте в името на Павел?

14 Благодаря на Бога, че не съм кръстил никого от вас освен Крисп¹ и Гай²,

(1) Деян. 18:8; (2) Рим. 16:23

15 за да не каже никой, че сте били кръстени в моето име.

16 Кръстих още и Стефаниновия дом¹. Освен тях не помня да съм кръстил някой друг.

(1) гл. 16:15

17 Защото Христос не ме е пратил да кръщавам, а да проповядвам благовестието¹ – не с мъдростта на думите², за да не би кръстьят на Христос да се лиши от значението си.

(1) Деян. 26:16-18; (2) гл. 2:14,13

18 Защото словото на кръста е безумие за тези, които погиват¹; но за нас, които биваме спасени, то е Божия сила².

(1) гл. 2:14; 2 Кор. 4:3; (2) Рим. 1:16

19 Понеже е писано: „Ще унищожа мъдростта на мъдрите и разума на разумните ще отхвърля!“ (1) Ис. 29:14

20 Къде е мъдрият? Къде е книжникът? Къде е защитникът на този свят? Не обърна ли Бог в глупост светската мъдрост?¹

(1) гл. 2:6; 3:19; Йов 12:17; Ис. 19:11,12; 44:25; Римл. 1:22

21 Защото, понеже в Божията мъдрост светът не позна Бога чрез мъдрост¹, Бог благоволи чрез глупостта на това, което се проповядва, да спаси вярващите².

(1) Йн. 17:25; (2) гл. 15:2

22 Понеже юдеите искат знамение¹, а гърците търсят мъдрост;

(1) Мт. 12:38; Йн. 4:48

23 но ние проповядваме разпънатия Христос¹: за юдеите – препънка², а за езичниците – глупост³,

(1) гл. 2:2; (2) Римл. 9:32,33; Гал. 5:11; (3) гл. 2:14

24 но за самите призвани – и юдеи, и гърци – Христос, Божия сила² и Божия мъдрост³.

(1) Римл. 9:24; (2) гл. 2:4,5; Римл. 1:16; (3) Кол. 2:3

25 Защото Божието глупаво е по-мъдро от хората и Божията немощ – по-сила от хората.

26 Понеже, братя, виждате какви сте вие призваните – че между вас няма мнозина мъдри по плът¹, нито мнозина могъщи, нито мнозина благородни.

(1) Мт. 11:25; Йн. 7:48

27 Но Бог избра глупавите неща на света¹, за да посрами мъдрите; и Бог избра слабите неща на света, за да посрами силните²;

(1) Як. 2:5; (2) Деян. 4:13

28 още и долните и презрените неща на света избра Бог; и онези неща, които не са, за да унищожи тези, които са¹,

(1) 1 Царе 2:8

29 за да не се похвали никое създание пред Бога¹.

(1) Римл. 3:27; Еф. 2:9

30 А вие сте от Него в Христос Иисус¹, който стана за нас мъдрост от Бога² и правда³, и осветение⁴, и изкупление⁵;

(1) Римл. 8:1; (2) Кол. 2:3; (3) гл. 6:11; 2 Кор. 5:21; (4) Йн. 17:19; Евр. 10:10; (5) Еф. 1:7; Кол. 1:14

31 така че, както е писано: „който се хвали, с Господа да се хвали!“

(1) Ис. 45:25; Ер. 9:24; 2 Кор. 10:17; Гал. 6:14

2 И аз, братя, когато дойдох при вас¹, не дойдох с превъзходство в слово или мъдрост² да ви известя Божията тайна³.

(1) Деян. 18:1; (2) 2 Кор. 11:6; (3) гл. 1:17; 1 Йн. 5:9,10

2 Защото бях решил да не зная между вас нищо друго, освен Иисус Христос, и то разпънат¹.

(1) гл. 1:23; Гал. 3:1; 6:14

3 Аз бях слаб между вас¹, страхувах се и много треперех².

(1) Гал. 4:13; (2) Деян. 18:9; 2 Кор. 10:10

4 И говоренето ми, и проповядването ми не ставаха с убедителните думи на мъдростта¹, а с доказателство от Духа и от сила²,

(1) гл. 1:17; (2) гл. 4:20; Деян. 6:8; 2 Кор. 3:3

5 за да бъде вярата ви основана не на човешка мъдрост, а на Божията сила¹.

(1) гл. 1:24; 2 Кор. 4:7; Еф. 1:19; 1 Сол. 1:5

6 Обаче ние говорим мъдрост¹ между съвършените, но не мъдростта на този свят, нито на владетелите на този свят, които преминават²;

(1) гл. 12:8; Кол. 1:28; (2) гл. 1:20

7 а говорим в тайна Божията премъдрост, която е била скрита, която е била предопределена от Бога преди вековете за наша слава¹,

(1) Римл. 16:25; Кол. 1:26

8 която нито един от владетелите на този свят не е познал; защото, ако я бяха познали, нямаше да разпънат¹ Господа на славата².

(1) Деян. 13:27; (2) Як. 2:1

9 А както е писано: „Каквото око не е видяло и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е идвало, това е приготвил Бог за тези, които Го любят!“

(1) Ис. 52:15; 64:4; Съд. 5:31; Як. 2:5

10 Но на нас Бог откри това чрез Духа¹; понеже Духът изследва всичко, дори и Божиите дълбочини. (1) Йн. 16:13

11 Защото кой човек знае какво има в човека, освен духът на човека, който е в него? Така и никой не знае какво има в Бога, освен Духът на Бога¹.

(1) Римл. 11:34

12 А ние получихме не духа на света, а Духа, който е от Бога¹, за да познаем това, което Бог ни е подарил²;

(1) Римл. 8:15; (2) Йн. 16:14; 1 Йн. 5:20

13 за което също и говорим – не с думи, научени от човешка мъдрост¹, а с думи, научени от Духа², като изясняваме духовното с духовно.

(1) гл. 1:17; 2 Кор. 1:12; (2) 1 Петр. 4:11

14 Но естественият човек¹ не възприема това, което е от Божия Дух², защото за него е глупост³; и не може да го разбере⁴, понеже то се преценява духовно.

(1) Юда 19; (2) Йн. 8:43,47; (3) гл. 1:18,23; (4) Римл. 8:7

15 Но духовният човек¹ преценява всичко², а него никой не преценява.

(1) гл. 3:1; (2) 1 Йн. 2:20,27

16 Защото: „Кой е познал ума на Господа, за да може да Го научи?“¹ А ние имаме ум Христов.

(1) Ис. 40:13,14; Римл. 11:34

3 И аз, братя, не можах да говоря на вас като на духовни хора¹, а като на плътски, като на невръстни в Христос².

(1) гл. 2:15; Гал. 6:1; (2) Еф. 4:14

2 Храних ви с мляко, а не с твърда храна¹; защото още не можете да я приемете, а и сега още не можете.

(1) Евр. 5:12,13

3 Защото и досега сте плътски¹. Защото, докато между вас има завист и кавги, и разцепения², не сте ли плътски и не постъпвате ли по човешки³?

(1) Римл. 7:14; (2) гл. 1:11; (3) Як. 3:14,15

4 Защото, когато един казва: Аз съм Павлов, а друг: Аз съм Аполосов¹, не постъпвате ли по човешки²?

(1) гл. 1:12

5 Какво е тогава Аполос и какво – Павел? Служители¹, чрез които повярвахте, и то, както Господ е дал на всекиго².

(1) гл. 4:1; (2) 2 Кор. 4:5

6 Аз посадах¹, Аполос напои², но Господ даде растежа.

(1) Деян. 18:4,11; (2) Деян. 18:24,27

7 И така, нито този, който седи, е нещо, нито този, който напоява, а Господ, който дава растеж¹.

(1) Гал. 6:3

8 И така, този, който седи, и този, който напоява, са едно, но всеки ще получи своя собствена награда според своя собствен труд¹.

(1) гл. 4:5; Пс. 62:12; Мт. 20:4; Йн. 4:36

9 Защото сме съработници на Бога; вие сте Божия нива, Божи строеж¹.

(1) Еф. 2:21,22

10 Според дадената ми Божия благодат¹, като мъдър майстор-строител аз положих основа, а друг гради на нея. Но всеки нека да внимава как гради на нея.

(1) гл. 15:10; Римл. 1:5

11 Защото никой не може да положи друга основа освен тази, която е положена, която е Иисус Христос¹.

(1) Деян. 4:11; Еф. 2:20

12 И ако някой гради на тази основа злато, сребро, скъпоценни камъни, дърва, сено, слама,

13 на всекиго делото ще стане явно какво е; защото Денят ще го изяви, понеже в огън се открива; и огънят ще изпита какво е делото на всекиго.

14 Този, на когото делото, което е градил, устои, ще получи награда¹.

(1) 2 Йн. 8

15 А този, на когото делото изгори, ще претърпи загуба; но самият той ще се спаси, само че като през огън.

16 Не знаете ли, че сте храм на Бога¹ и че Божият Дух живее във вас²?

(1) 2 Кор. 6:16; Еф. 2:21; Откр. 3:12; (2) гл. 6:19; Йн. 14:17

17 Ако някой развали Божия храм, него Бог ще развали¹; защото Божият храм е свят, а този храм сте вие.

(1) Езеж. 5:11; Гал. 5:10

18 Нека никой да не лъже себе си¹! Ако някой между вас мисли, че е мъдър според този свят, нека стане глупав, за да бъде мъдър.

(1) Гал. 6:3

19 Защото мъдростта на този свят е глупост пред Бога¹, понеже е писано: „Улавя мъдрите в лукавството им“²;

(1) гл. 1:20; (2) Йов 5:13

20 и пак: „Господ знае, че разсъжденията на мъдрите са суетни“¹.

(1) Пс. 94:11

21 Затова никой да не се хвали с хората, защото всичко е ваше:

22 било Павел, или Аполос, или Кифа¹, или свят, или живот, или смърт, или сегашното, или бъдещето² – всичко е ваше;

(1) гл. 1:12; (2) Римл. 8:38

23 а вие сте Христови¹, а Христос – Божи².

(1) Римл. 14:8; (2) гл. 11:3

4 Така *всеки човек да ни счита за Христови служители¹ и управители² на Божиите тайни³.*

(1) гл. 3:5; 2 Кор. 6:4;
(2) 1 Петр. 4:10; Тит 1:7; (3) Кол. 1:25,26

2 А това, което тук се изисква от управителите, е всеки да се намери верен¹.

(1) Мт. 25:23; Лк. 12:42

3 А за мен е най-малко нещо да бъда съден от вас или от човешки съд; аз дори не съда сам себе си.

4 Защото, въпреки че не се съзнавам виновен в нищо, пак с това не съм оправдан; защото Господ е Този, който ще ме съди¹.

(1) Римл. 14:4

5 Затова не съдете нищо преждевременно¹, докато не дойде Господ, който ще извади на светло скритото в тъмнината² и ще изяви намеренията на сърцата³. И тогава всеки ще получи своята похвала от Бога⁴.

(1) Мт. 7:1; Римл. 14:10; (2) Пс. 90:8; 1 Тим. 5:25;
(3) Римл. 2:16; (4) гл. 3:8; 2 Кор. 5:10

6 И това, братя, *преносно* приспособих към себе си и Аполос¹ заради вас, за да се научите чрез нас да не мъдрувате повече от написаното и да не се гордее някой от вас с един против друг².

(1) гл. 3:4-7; (2) 2 Кор. 12:20

7 Защото, кой те прави да се отличаваш *от другите*? И какво имаш, което да не си получил? Но ако си го получил, защо се хвалиш, като че не си го получил?

8 Сити сте вече! Обогатихте се вече!¹ Възцарихте се без нас! О, да бяхте се възцарили (наистина), че и ние да царуваме с вас!

(1) Откр. 3:17

9 Защото аз мисля, че Бог изложи нас, апостолите, като най-последни, като осъдени на смърт¹; защото станахме за показ на света² – както на ангелите, така и на хората:

(1) гл. 15:31; Римл. 8:36; 2 Кор. 6:9; (2) Евр. 10:33

10 ние *сме* безумни заради Христос, а вие *сте* разумни в Христос¹; ние – слаби, а вие – силни²; вие – почитани, а ние – презрени.

(1) 2 Кор. 11:19; (2) 2 Кор. 13:9

11 Ние и досега гладуваме и жаду-

ваме¹, и сме голи, и сме бити², и се скитаме бездомни³,

(1) 2 Кор. 11:27; (2) 2 Кор. 11:23; (3) 2 Кор. 1:5

12 трудим се, работейки с ръцете си¹. Като ни хулят – благославяме², като ни гонят – търпим³,

(1) гл. 9:15; Деян. 18:3; (2) Римл. 12:14; (3) Мт. 5:44

13 като ни злословят – умоляваме. Досега станахме като смет на света, измет на всичко¹.

(1) Лк. 6:22

14 Не пиша това, за да ви засрамя, а за да ви увещая, като възлюбени мои деца¹.

(1) Гал. 4:19; 1 Сол. 2:11

15 Защото, дори и да имате десетки хиляди възпитатели в Христос, пак нямате много бащи; понеже аз ви родих в Христос Иисус¹ чрез благовестие.

(1) гл. 9:1; Филип. 10

16 Затова ви моля настойчиво: бъдете мои подражатели¹!

(1) гл. 11:1; Филип. 3:17; 2 Сол. 3:9

17 Поради тази причина ви изпратих Тимотей¹, който е мое възлюбено и вярно дете в Господа²; той ще ви напомни моите пътища в Христос, които аз поучавам навсякъде във всяка църква³.

(1) гл. 16:10; Деян. 16:1; Филип. 2:19; (2) 1 Тим. 1:2; 2 Тим. 1:2; (3) гл. 7:17; 2 Тим. 3:10

18 Но някой се възгордяха¹, като че ли нямаше да дойда при вас.

(1) гл. 5:2; Кол. 2:18; 1 Тим. 6:4

19 Но ако Господ желае¹, аз скоро ще дойда при вас² и ще изпитам не думите, а силата на онези, които са се възгордели.

(1) гл. 16:7; Деян. 18:21; (2) 2 Кор. 1:15

20 Защото Божието царство не *се състои* в думи, а в сила¹.

(1) гл. 2:4

21 Какво искате? Да дойда при вас с тояга ли¹, или с любов и кротък дух?

(1) 2 Кор. 10:2

5 Отвсякъде се чува, че между вас има блудство, и то такова блудство, каквото и между езичниците не се споменава, а *именно*, че един *от вас* има бащината си жена¹.

(1) Лев. 18:8; Вжк. 27:20; 2 Кор. 12:21

2 И вие сте се възгордели¹, вместо да скърбите², така че този, който е

извършил това дело, да бъде отлъчен от вас.

(1) гл. 4:18; (2) 2 Кор. 7:11

3 Защото аз, макар и да не съм телесно при вас, но с духа си съм¹, и осъдих вече в Името на нашия Господ Исус Христос този, който е извършил това, като че съм там –

(1) Кол. 2:5

4 като сте събрани вие и моят дух със силата на нашия Господ Исус¹ –

(1) Мт. 18:20

5 да се предаде такъв човек на Сатана¹ за погубване на плътта му, за да се спаси духът му в Деня на Господ Исус².

(1) 1 Тим. 1:20; (2) гл. 1:8

6 Вашата хвалба не е добра¹. Не знаете ли, че малко квас заквасва цялото тесто²?

(1) Як. 4:16; (2) Мт. 13:33; Гал. 5:9

7 Затова изметете стария квас¹, за да бъдете ново тесто, тъй като вие сте безквасни. Защото и нашата Пасха, Христос, беше заклян² (за нас).

(1) Изх. 13:7; (2) Изх. 12:21; Откр. 5:6

8 Затова нека празнуваме не със стар квас, нито с квас от злоба и злина¹, а с безквасни хлябове от искреност и истина².

(1) Ак. 12:1; (2) Изх. 12:15-20

9 В писмото си ви писах да нямате общение с блудници,

10 и не изобщо с блудниците на този свят или сребролюбците, или грабителите, или идолопоклонниците, тъй като тогава би трябвало да излезете от света¹.

(1) 1 Ин. 17:15

11 Но сега ви писах да нямате общение с такъв, който се нарича брат, и е блудник или сребролюбец, или идолопоклонник, или грабител, или пияница, или хулител; с такъв даже да не ядете заедно¹.

(1) Римл. 16:17

12 Защото каква работа имам да съдя и външните¹? Вие не съдите ли вътрешните?

(1) Мк. 4:11

13 Външните съди Бог. Отлъчете нечестивия от самите вас¹.

(1) Вжж. 13:5; Мт. 18:17

6 Когато някой от вас има нещо против друго, смее ли да се съди пред неправомерните, а не пред светиите?

2 Или не знаете, че светиите ще съдят света¹? И ако вие ще съдите света, не сте ли достойни да съдите за най-малките неща?

(1) Дан. 7:22; Откр. 2:26; 20:4

3 Не знаете ли, че ние ще съдим ангели¹? Колко повече тогава житейски работи!

(1) 2 Петр. 2:4

4 Ако имате да се съдите за житейски работи, поставяте ли за съдии онези, които от църквата се считат за нищо?

5 Казвам това, за да ви накарам да се засрамите¹. Няма ли между вас нито един мъдър човек, който би могъл да отсъди между братята си,

(1) гл. 15:34

6 а брат с брат се съди, и то пред невярващите?

7 Въобще вече е голям ваш недостатък, че имате тъжби помежду си¹. Защо по-добре не останете онеправдани? Защо да не бъдете ошетени²?

(1) Як. 4:1; (2) Мт. 5:39,40

8 Но вие самите онеправдавате и ошетявате, и то братя!

9 Или не знаете, че неправедните няма да наследят Божието царство? Не се лъжете¹. Нито блудниците, нито идолопоклонниците², нито прелюбодейците, нито хомосексуалистите, нито малакийците,

(1) Як. 1:16; Гал. 6:7; (2) Откр. 21:8

10 нито крадците, нито сребролюбците, нито пияниците, нито хулителите, нито грабителите¹ няма да наследят Божието царство².

(1) Мт. 15:19; (2) Гал. 5:21; Еф. 5:5

11 И някои от вас бяха такива¹, но вие бяхте измити², бяхте осветени³, бяхте оправдани⁴ в Името на Господ Исус Христос⁵ и в Духа на нашия Бог.

(1) Тит 3:3; (2) 1 Ин. 13:10; 1 Ин. 1:7,9; Еф. 5:26; Откр. 1:5; (3) 1 Петр. 1:2; 2 Сол. 2:13;

(4) гл. 1:30; Римл. 8:30; (5) 1 Ин. 2:12

12 Всичко ми е позволено, но не всичко е полезно¹. Всичко ми е позволено, но не искам да съм подвластен на нищо.

(1) гл. 10:23

13 Храната е за стомаха, и стомахът е за храната; но Бог ще унищожи и него, и нея. А тялото не е за блудство¹, а за Господа², и Господ е за тялото.

(1) гл. 10:8; Деян. 15:20; (2) Римл. 12:1

14 И Бог, който възкреси Господа¹, ще възкреси и нас със Своята сила².

(1) гл. 15:4,20; Деян. 2:24;
(2) гл. 15:22; Римл. 8:11; 2 Кор. 4:14

15 Не знаете ли, че вашите тела са части на Христос¹? И така, да отнема ли от Христос частите Му и да ги направя части на блудница? Да не бъде!

(1) гл. 12:27; Еф. 5:30

16 Или не знаете, че който се сношава с блудница, е едно тяло с нея? Защото Той казва: „Двамата ще бъдат една плът!“

(1) Бит. 2:24; Мт. 19:5

17 Но който се съединява с Господа¹, е един дух с Него.

(1) Пс. 63:8

18 Бягайте от блудството¹. Всеки грях, който би извършил човек, е въвн от тялото, но който блудства, съгрешава против своето си тяло.

(1) гл. 10:8; Деян. 15:20

19 Или не знаете, че вашето тяло е храм¹ на Светия Дух, който е във вас², когото имате от Бога³, и вие не принадлежите на себе си⁴?

(1) 1 Ин. 2:21; (2) гл. 3:16; (3) 1 Ин. 3:24; (4) Римл. 14:7,8

20 Защото вие бяхте купени с цена¹, затова прославете Бога с телата си².

(1) гл. 7:23; Деян. 20:28; 1 Петр. 1:18,19; Гал. 3:13;
(2) гл. 10:31; Фил. 1:20

7 А относно това, което ми писахте: Добре е човек да не се докосва до жена.

2 Но за да се избягва блудството, нека всеки мъж да има своя собствена жена, и всяка жена да има свой собствен мъж.

3 Мъжът нека има с жената длъжимо-то към нея сношение¹; също и жената – с мъжа.

(1) Изх. 21:10

4 Жената няма власт над своето тяло, а мъжът; но също така и мъжът няма власт над своето тяло, а жената.

5 Не се лишавайте един друг от съпружеско сношение, освен ако бъде по съгласие за малко време, за да се предадете на молитва¹, и пак бъдете заедно, за да не би Сатана да ви изкушава чрез това, че не можете да се въздържате.

(1) 1 Петр. 3:7

6 Но това казвам като позволение, а не като заповед¹.

(1) 2 Кор. 8:8; Филим. 8,9

7 Но аз желая всички хора да са като мен. Обаче всеки има своя собствена дарба от Бога – един така, а друг иначе¹.

(1) гл. 12:11; Мт. 19:11,12

8 А на неженените и вдовиците казвам: добро е за тях, ако си останат като мен.

9 Но ако не могат да се въздържат, нека се женят¹, защото по-добре е да се женят, отколкото да се разпалят.

(1) 1 Тим. 5:14

10 А на женените поръчвам, и то не аз¹, а Господ²: жена да не напусна мъжа си³;

(1) ст. 12,25,40; (2) 1 Сол. 4:15; (3) Мт. 5:32

11 но ако е напуснала, нека остане неомъжена или нека се помири с мъжа си; и мъж да не оставя жена си¹.

(1) Мал. 2:16; Мт. 19:6,8,9

12 А на другите казвам аз¹, а не Господ: ако някой брат има невярваща жена и тя е съгласна да живее с него, да не я оставя.

(1) ст. 10

13 И жена, която има невярващ мъж¹, и той е съгласен да живее с нея, да не го оставя.

(1) 1 Петр. 3:1

14 Защото невярващият мъж се освещава чрез жената и невярващата жена се освещава чрез своя мъж; иначе децата ви щяха да бъдат нечисти, а сега са свети.

15 Но ако невярващият напусне, нека напусне; в такива случаи братът или сестрата не са заробени. Бог обаче ни е призовал към мир.

16 Защото откъде знаеш, жено, дали няма да спасиш мъжа си? Или откъде знаеш, мъжо, дали няма да спасиш жена си?

17 Но както Бог е отредил на всеки един и както Господ е призовал всеки един, така нека всеки да постъпва. И така нареждам за всичките църкви¹.

(1) гл. 4:17

18 Обрязан ли е бил призован някой, да не крие обрязването. Необрязан ли е бил призован някой, да не се обрязва.

19 Обрязването е нищо и необрязването е нищо¹, а *важното* е пазенето на Божиите заповеди².

(1) Римл. 2:28,29; Гал. 5:6; (2) Ин. 14:23,24

20 Нека всеки си остава в званието, в което е бил призван.

21 *Като* роб ли си бил призван? Да не те е грижа, но ако можеш да бъдеш свободен, по-добре се възползвай.

22 Защото този, който е бил призван в Господа като роб, е свободен *човек* на Господа¹; също така и този, който е бил призван като свободен *човек*, е роб на Христос².

(1) Ин. 8:32,36; Филим. 16; (2) Римл. 6:22; Кол. 4:1

23 С цена сте били купени¹, не ставайте роби на хора.

(1) гл. 6:20

24 Братя, нека всеки остане пред Бога в това, в което е бил призван.

25 Относно девиците нямам заповед от Господа, но давам мнение като един, който е получил милост от Господа¹ да бъде достоен за доверие².

(1) 2 Кор. 4:1; (2) 1 Тим. 1:12

26 И така, поради настоящата неволя, ето какво мисля за добро: добре е за човека да остане така, както си е.

27 Вързан ли си за жена, не търси развързване. Отвързан ли си от жена, не търси жена.

28 Но ако все пак се ожениш, не съгрешаваш; и ако *една* девица се омъжи, не съгрешава. Но такива ще имат житейски скърби, а пък аз ви жая.

29 Това казвам, братя, че времето е кратко¹. Затова отсега нататък тези, които имат жени, нека бъдат, като че нямат;

(1) Римл. 13:11

30 и онези, които плачат – като че не плачат; които се радват – като че не се радват; които купуват – като че не притежават;

31 и които си служат със света – като че не са предадени на него; защото сегашното състояние на този свят преминава¹.

(1) Ис. 51:6; 1 Ин. 2:17

32 А аз желяя вие да бъдете без грижи¹. Нежененият се грижи за това,

което е Господно – как да угажда на Господа;

(1) Мт. 6:25

33 а жененият се грижи за това, което е световно – как да угажда на жена си¹.

(1) Лк. 14:20

34 Има разлика между жена и девица: неомъжената се грижи за това, което е Господно – да бъде свята и в тяло, и в дух; а омъжената се грижи за това, което е световно – как да угажда на мъжа си.

35 И това казвам за ваша собствена полза – не за да ви сложа оглавник, а заради благоприиचितето и за да постоянствате в Господа, без да се отвлечате.

36 Но ако някой мисли, че постъпва нередно със своята девица, ако ѝ е преминала цветущата възраст, и ако трябва да стане така, нека прави каквото иска; не съгрешава; нека се женят.

37 Но този, който стои твърд в сърцето си, като не бива принуден, а има власт над волята си, и е решил това в сърцето си – да запази своята девица – прави добре.

38 Така че този, който омъжи девицата си, прави добре; а който не я омъжи, прави по-добре.

39 Жената е обвързана дотогава, докогато е жив мъжът ѝ; но ако мъжът ѝ умре, е свободна да се омъжи¹ за когото иска, но само в Господа.

(1) Римл. 7:1,2

40 Но по мое мнение, по-щастлива е, ако си остане така. А мисля, че и аз имам Божия Дух¹.

(1) ст. 25

8 А относно идоложертвеното¹: Знаем, че ние всички имаме знание! Знанието възгордява, а любовта изгражда².

(1) Деян. 15:29; (2) гл. 13:4; Гал. 5:13; Еф. 4:16

2 А ако някой мисли, че знае нещо, той още не е познал нищо така, както трябва да познава¹.

(1) Гал. 6:3

3 Но ако някой люби Бога, той е познат от Него¹.

(1) Гал. 4:9

4 И така, относно яденето на идоло-жертвено: знаеи, че идолът е нищо¹ в света и че няма друг Бог, освен Един².

(1) гл. 10:19; (2) Вжж. 4:35,39; Мк. 12:32

5 Защото, дори и да има така наречени богове – било на небето, или на земята, както има много богове и много господари –

6 за нас има само един Бог¹ – Отец², от когото е всичко³, и ние за Него; и един Господ – Исус Христос⁴, чрез когото е всичко⁵, и ние чрез Него.

(1) гл. 12:6; Ис. 45:14; Ин. 17:3; (2) Еф. 4:6;

(3) гл. 11:12; Деян. 17:25; Римм. 11:36;

(4) гл. 12:5; Ак. 2:11; Еф. 4:5; (5) Ин. 1:3

7 Но това знание го няма във всички, а някои, като досега бяха свикнали с идолите, ядат месо като идоложертвено и съвестта им, като е слаба, се осквернява¹.

(1) гл. 10:28; Римм. 14:23

8 Но това, което ядем, не ни прави удобни на Бога; защото нито като не ядем, губим нещо, нито като ядем, печелим нещо¹.

(1) Римм. 14:17; Кол. 2:16; Евр. 13:9

9 Но внимавайте да не би по някакъв начин тази ваша свобода да стане спънка на слабите¹.

(1) гл. 10:32; Римм. 14:13; Гал. 5:13

10 Защото, ако види някой, че ти, който имаш знание, седиш и ядеш в някой храм на идол, няма ли съвестта на този, който е слаб, да се насърчи, така че и той да яде идоложертвено?

11 И заради твоето знание ще загине слабият, братът, за когото е умрял Христос¹.

(1) Римм. 14:15

12 А когато съгрешавате така против братята и наранявате слабата им съвест, вие съгрешавате против Христос.

13 Затова, ако храната, която ям, е спънка на брат ми, аз няма да ям месо до века, за да не препъна брат си¹.

(1) гл. 9:22; Римм. 14:21

9 Не съм ли свободен?¹ Не съм ли апостол? Не видях ли Исус, нашия Господ?² Не сте ли вие моето дело в Господа?³

(1) ст. 19;

(2) гл. 15:8; Деян. 22:14,18; (3) гл. 4:15

2 Ако на други не съм апостол, то поне на вас съм; защото вие сте печатът на моето апостолство в Господа¹.

(1) 2 Кор. 3:2,3; 12:12

3 Моята защита пред тези, които ме изпитват, е тази¹:

(1) 2 Кор. 12:19

4 Нямаме ли и ние право да ядем и да пием?¹

(1) Мт. 10:10; 2 Сол. 3:9

5 Нямаме ли и ние право да водим жена от сестрите като другите апостоли и братята на Господа, и Кифа¹?

(1) Ак. 4:38; Ин. 1:42

6 Или само аз и Варнава¹ нямаме право да не работим?²

(1) Деян. 4:36; (2) 1 Сол. 2:6

7 Кой войник служи някога на свои разноски? Кой насажда лозе и не яде от плода му? Или кой пасе стадо и не яде от мякото на стадото?¹

(1) 2 Тим. 2:6

8 По човешки ли говоря това? Или законът не казва ли същото?

9 Защото в Мойсеевия закон е писано: „Да не обвързваш устата на вола, когато вършее.“ За воловете ли тук се грижи Бог,

(1) Вжж. 25:4; 1 Тим. 5:18

10 или го казва несъмнено заради нас? Да, това е писано заради нас; защото, който оре, трябва да оре с надежда и който вършее, трябва да вършее с надежда, че ще участва в плода.

11 Ако ние сме посели у вас духовно, голямо нещо ли е, ако похънем от вас земното?¹

(1) Римм. 15:27; Гал. 6:6

12 Ако други участват в това право над вас, не участваме ли ние повече? Ние обаче не използвахме това право¹, а търпим всичко, за да не станем причина за спънка пред благовестието на Христос².

(1) Деян. 18:3; (2) 2 Кор. 11:7-9

13 Не знаете ли, че тези, които свещенодействат, се хранят от храма, и че тези, които служат на олтара, имат дял от олтара?¹

(1) Чис. 18:10,31; Вжж. 18:1-4

14 Също и Господ е наредил така, че проповедниците на благовестието да живеят от благовестието¹.

(1) Ак. 10:7

15 Но аз не съм използвал нито една от тези *наредби*¹, нито пиша това, за да се направи така и за мен, защото

за мен е по-добре да умра, отколкото някой да ощети похвалата ми².

(1) гл. 4:12; (2) 2 Кор. 11:9,10

16 Защото, ако проповядвам благовестието, няма с какво да се похваля, понеже това ми се налага от необходимост и горко ми, ако не благовествам¹.

(1) Деян. 4:20; Римл. 1:14

17 Защото, ако върша това доброволно, имам награда¹, но ако го върша от принуждение, то само изпълнявам повереното ми настойничество. (1) 1 Петр. 5:2,4

18 Тогавя каква е моята награда? Тази – като благовествам, да мога да направя евангелието безплатно, така че да не използвам напълно своето право в благовестието.

19 Защото, въпреки че съм свободен от всички хора¹, аз сам станах роб на всички, за да спечеля още повече хора.

(1) ст. 1

20 За юдеите станах като юдеин¹, за да спечеля юдеи; за тези, които са под закон, станах като под закон – въпреки че сам аз не съм под закон – за да спечеля онези, които са под закон;

(1) Деян. 16:3; 21:24

21 на тези, които нямат закон, станах, като че нямам закон – въпреки че не съм без закон пред Бога, а съм под закона на Христос – за да спечеля онези, които нямат закон¹;

(1) Гал. 3:5

22 за слабите станах слаб¹, за да спечеля слабите. За всички станах всичко, така че по всякакъв начин да спася неколцина².

(1) гл. 8:13; Римл. 15:1; (2) гл. 10:33; Римл. 11:14

23 И това правя заради благовестието – за да участвам и аз в него.

24 Не знаете ли, че тези, които тичат на игрището, всички тичат, а само един получава наградата? Тичайте така, че да я получите¹.

(1) Фил. 3:14; Кол. 2:18; Евр. 12:1

25 А всеки, който се състезава, се въздържа във всичко¹. Те – за да получат тленен венец, а ние – нетленен².

(1) 2 Тим. 2:4,5; (2) 1 Петр. 5:4; 2 Тим. 4:8

26 Затова, аз така тичам – не като към нещо неизвестно; така ударям – не като че бия въздуха;

27 а уморявам тялото си и го поробвам¹, да не би проповядвайки на другите, аз самият да стана неодобрен.

(1) Гал. 5:24

10 Не искам, братя, да не знаете¹, че нашите бащи са били всички под облака² и всички са минали през морето³,

(1) гл. 12:1; 2 Кор. 1:8; 1 Сол. 4:13;

(2) Изх. 13:21; (3) Изх. 14:19-22

2 и всички в Мойсей са се кръстили в облака и в морето,

3 и всички са яли една и съща духовна храна¹,

(1) Изх. 16:15; Втж. 8:3

4 и всички са пили от едно и също духовно питие¹, защото приех от духовната Канара², която ги придружаваше – и тази Канара беше Христос.

(1) Пс. 78:15; (2) Изх. 17:6

5 Но въпреки това в повечето от тях Бог не благоволи¹, защото ги измори в пустинята².

(1) Евр. 10:38; (2) Чис. 14:29; Пс. 106:26; Йн. 6:49; Евр. 3:17

6 Но тези неща бяха пример за нас, за да не жадуваме за злото, както те жадувах¹.

(1) Чис. 11:4,34

7 И не бъдете идолопоклонници, като някои от тях, според писаното: „Народът седна да яде и да пие, и стана да играе!“

(1) Изх. 32:6

8 Нито да блудстваме¹, както блудстваха някои от тях и паднаха в един ден двадесет и три хиляди души².

(1) гл. 6:13,18; (2) Чис. 25:1,9; Пс. 106:29

9 Нито да изпитваме Христос¹, както някои от тях Го изпитаха и погинаха от змиите².

(1) Мт. 4:7; (2) Чис. 21:5,6

10 И не роптайте, както роптаеха някои от тях и погинаха от изстребителя¹.

(1) Чис. 14:2,27,37; 16:11,35,41,49; Юда 16

11 А всичко това им се случи за пример и беше записано за поука на нас¹, върху които са дошли последните времена².

(1) Римл. 15:4; (2) 1 Петр. 4:7; Евр. 9:26

12 Затова, който мисли, че стои, нека внимава да не падне¹.

(1) Римл. 11:20; Гал. 6:1

13 Никакво изкушение не ви е постигнало освен това, което е човешко; но Бог е верен¹, който няма да допусне да

бъдете изкушени повече, отколкото ви е силата, но заедно с изкушението ще даде и изходен път, така че да можете да го издържите².

(1) гл. 1:9; (2) 2 Петр. 2:9

14 Затова, възлюбени мои, бягайте от идолослужението¹.

(1) 1 Ин. 5:21

15 Говоря като на разумни – вие сами съдете за това, което казвам¹.

(1) гл. 11:13

16 Чашата на благословието, която ние благославяме, не е ли участие в Христовата кръв? Хлябът, който разчупваме¹, не е ли участие в Христовото тяло²?

(1) Деян. 2:42; (2) гл. 11:23-25

17 Защото ние, многото, сме един хляб, едно тяло¹, понеже всички в този един хляб участваме.

(1) гл. 12:12,27; Еф. 4:4

18 Вижте Израил по път: тези, които ядат жертвите¹, нямат ли участие в олтара? Тогава какво?

(1) Лев. 7:6,15

19 Казвам ли аз, че идолът е нещо или че идоложертвеното е нещо¹?

(1) гл. 8:4

20 Не, но онова, което жертват езичниците, го жертват на демоните¹, а не на Бога, но аз не желая вие да имате общение с демоните².

(1) Пс. 106:37; (2) Откр. 2:20

21 Не можете да пиете Господната чаша и чашата на демоните, не можете да участвате в Господната трапеза¹ и в трапезата на демоните².

(1) Мал. 1:7,12; (2) Деян. 15:20; 2 Кор. 6:15,16

22 Или искаме да подбудим Господа към ревност¹? Ние по-силни ли сме от Него?

(1) Вжж. 32:21; Пс. 78:58

23 Всичко е позволено, но не всичко е полезно¹; всичко е позволено, но не всичко е изграждащо.

(1) гл. 6:12

24 Никой да не търси своята си полза, а всеки – ползата на другия¹.

(1) ст. 33; гл. 13:5; Римл. 15:1,2; Фил. 2:4,21

25 Яжте всичко, което се продава в месарницата, без да го изпитвате заради съвестта си¹;

(1) 1 Тим. 4:4

26 защото „Господна е земята и всичко, каквото има в нея¹.“

(1) Пс. 24:1; 50:12

27 Ако ви покани някой от невярващите и вие желаете да отидете, яжте каквото и да сложат пред вас, без да го изпитвате заради съвестта си.

28 Но ако някой ви каже: Това е било принесено в жертва на идоли; не яжте заради този, който ви го е известил, и заради съвестта¹.

(1) гл. 8:7

29 Имам предвид не твоята съвест, а на другия¹; понеже, защо да се съди моята свобода от друга съвест?

(1) Римл. 14:15

30 Ако аз участвам в яденето с благодарение, защо да ме злословят за онова, за което благодаря¹?

(1) 1 Тим. 4:4

31 И така, ядете ли, пиете ли, или вършите нещо друго, всичко вършете за Божията слава¹.

(1) гл. 6:20; 1 Петр. 4:11; Римл. 14:6; Кол. 3:17

32 Не ставайте спънка нито за юдеи, нито за гърци, нито за Божията църква¹,

(1) гл. 8:9; 2 Кор. 8:21

33 както и аз се стремя да угодя на всички във всичко, като търся не своята собствена полза, а ползата на мнозина, за да се спасят¹.

(1) ст. 24; гл. 9:19-22

11 Бъдете подражатели на мен¹, както съм и аз на Христос.

(1) гл. 4:16

2 За похвала ви е, че ме помните във всичко, като държите преданията така, както ви ги предадох¹.

(1) 1 Сол. 4:1,2; 2 Сол. 2:15

3 Но искам да знаете, че глава на всеки мъж е Христос, глава на жената е мъжът¹, а глава на Христос е Бог².

(1) гл. 14:34; Бит. 3:16; Еф. 5:23; (2) гл. 3:23; 15:28

4 Всеки мъж, който се моли или прокува с покрита глава, засрамва главата си.

5 А всяка жена, която се моли или прокува¹ с непокрита глава, засрамва главата си, защото това е едно и също, като да е с бръсната глава.

(1) Деян. 2:17; 21:9

6 Защото, която жена не се покрива, нека се остриже. Но ако за една жена е срамно да бъде с остригана или бръсната глава, нека се покрива.

(1) гл. 14:35

7 Защото мъжът не трябва да си покрива главата, понеже е образ и слава на Бога¹, а жената е слава на мъжа.

(1) Бит. 1:27; 5:1

8 Защото мъжът не е от жената, а жената – от мъжа¹. (1) Бит. 2:22,23; 1 Тим. 2:13

9 Защото не мъжът беше създаден за жената, а жената – за мъжа¹. (1) Бит. 2:18

10 Затова жената е длъжна да има на главата си белег на власт заради ангелите¹. (1) 1 Тим. 5:21

11 Обаче в Господа нито жената е без мъжа, нито мъжът е без жената.

12 Защото както жената е от мъжа, така и мъжът е чрез жената, а всичко е от Бога¹. (1) гл. 8:6

13 Сами в себе си съдете¹: прилично ли е жената да се моли на Бога с непокрита глава? (1) гл. 10:15

14 Не ви ли учи самото естество, че ако мъжът оставя косата си да расте, това е позор за него?

15 Но ако жената има дълга коса, това е слава за нея, защото косата ѝ е дадена вместо покривало.

16 Но ако някой мисли да спори за това, ние нямаме такъв обичай, нито Божиите църкви.

17 А като ви давам тези наставления, не ви хваля, защото се събирате не за по-добро, а за по-лошо¹. (1) ст. 22

18 Защото първо, слушам, че когато се събирате в църква, ставали разцепления помежду ви; и отчасти вярвам това¹, (1) гл. 1:11

19 защото е нужно да има и разделение между вас, за да се видят кои са одобрените между вас.

20 И когато така се събирате на едно място¹, това не е да ядете Господната вечеря, (1) гл. 14:26

21 защото на яденето всеки бърза да вземе своята вечеря преди другите и така един остава гладен, а друг се напива.

22 Какво! Къщи ли нямате, където да ядете и пиете? Или презирате Божията църква и засрамвате тези, които нямат нищо¹? Какво да ви кажа? Да ви похваля ли за това? Не ви хваля¹. (1) Як. 2:6; (2) ст. 17

23 Защото аз от Господа приех това, което ви и предадох¹ – че Господ Исус

през нощта, когато беше предаден, взе хляб (1) гл. 15:3; Гал. 1:12

24 и като благодари, разчупи и каза: Това е Моето тяло, което е (разчупено) за вас; това правете за Мое възпоменание¹. (1) Пс. 111:4

25 Така взе и чашата след вечерята и каза: Тази чаша е Новият Завет в Моята кръв¹; това правете всеки път, когато пиете, за Мое възпоменание¹. (1) гл. 10:16; (2) Мт. 26:26-28; Мк. 14:22-24; Лк. 22:19,20

26 Защото всеки път, когато ядете този хляб и пиете (тази) чаша, възвестявате смъртта на Господа, докато Той дойде¹. (1) 1 Сол. 4:16

27 Затова всеки, който яде този хляб или пие Господната чаша недостойно, ще бъде виновен за грях против тялото и кръвта на Господа.

28 Но човек да изпитва себе си¹ и така да яде от хляба и да пие от чашата; (1) 2 Кор. 13:5

29 защото, който яде и пие, без да разпознава Господното тяло, той яде и пие осъждане за себе си.

30 По тази причина мнозина между вас са слаби и болнави, а доста са и починали.

31 Защото, ако съдехме сами себе си, нямаше да бъдем съдени.

32 Но когато биваме съдени, биваме наказвани от Господа, за да не бъдем осъдени заедно със света¹. (1) 1 Петр. 4:17; Евр. 12:10

33 Затова, братя мои, когато се събирате да ядете, чакайте се един друг.

34 А ако някой е гладен, нека яде у дома си, за да не се събирате за осъждане. А останалите работи ще наредя, когато дойда.

12 Що се отнася до духовните дарби, братя, не искам да не разбирате¹. (1) гл. 10:1

2 Вие знаете, че когато бяхте езичници, ви теглеше към немите идоли, които ви привличаха¹. (1) Гал. 4:8; 1 Сол. 1:9

3 Затова ви известявам, че никой, като говори с Божия Дух, не казва: Да

бъде проклет Иисус!, и никой не може да каже: Иисус е Господ!, освен със Светия Дух.

4 Дарбите са различни¹, но Духът е същият².

(1) Римл. 12:6-8; Еф. 4:7,11; (2) Еф. 4:4

5 Службите са различни¹, но Господ е същият.

(1) ст. 28

6 Различни са и действията, но Бог е Същият¹, който върши всичко във всички².

(1) гл. 8:5,6; (2) Еф. 4:6

7 А на всеки се дава проявяването на Духа за обща полза¹;

(1) гл. 14:26; 1 Петр. 4:10; Еф. 4:12

8 защото на един се дава чрез Духа слово на мъдрост¹, а на друг – слово на познание² чрез същия Дух,

(1) гл. 2:7; (2) гл. 1:5; 13:2

9 на друг – вяра¹ чрез същия Дух, а пък на друг – изцелителни дарби² чрез същия Дух,

(1) Як. 5:15; (2) Деян. 19:11,12

10 а на друг – да върши чудеса¹, а на друг – пророчество², а на друг – разпознаване на духове³, на друг – разни езици⁴, а на друг – тъкуване на езици⁵.

(1) Деян. 19:11,12; Гал. 3:5; (2) гл. 14:1,3; (3) 1 Ин. 4:1; (4) Деян. 2:4; (5) гл. 14:5,13,27

11 А всичко това се върши от един и същ Дух, който разделя на всеки поотделно, както иска¹.

(1) гл. 7:7; Римл. 12:3; Евр. 2:4

12 Защото, както тялото е едно и има много части, но всичките части на тялото, ако и да са много, пак са едно тяло, така е и Христос¹.

(1) ст. 27; гл. 10:17; Римл. 12:4

13 Защото всички ние – било юдеи или гърци, било роби или свободни¹ – бяхме кръстени в един Дух, за да съставляваме едно тяло², и всички с един Дух бяхме напоени.

(1) Гал. 3:28; (2) Деян. 1:5; Еф. 4:4,5

14 Защото тялото не е съставено от една част, а от много¹.

(1) Римл. 12:4

15 Ако каже кракът: Понеже не съм ръка, не съм от тялото, това прави ли го да не е от тялото?

16 И ако каже ухото: Понеже не съм око, не съм от тялото, това прави ли го да не е от тялото?

17 Ако цялото тяло беше око, къде

щеше да е слухът? Ако цялото беше слух, къде щеше да е обонянието?

18 Но сега Бог е поставил частите – всяка една от тях – в тялото, както е искал¹.

(1) гл. 7:7; Римл. 12:3,4; Евр. 2:4

19 Но ако всичко беше една част, къде щеше да е тялото?

20 А сега наистина частите са много, а тялото – едно.

21 И окото не може да каже на ръката: Не ми трябваш; или пък главата на краката: Не сте ми необходими.

22 Напротив, тези части на тялото, които изглеждат по-слаби, са необходими;

23 и тези части на тялото, които ни изглеждат по-малко почетни, тях обграждаме с повече почит; и неблагоприличните ни части имат по-голямо благоприличие,

24 а благоприличните ни части нямат нужда от това. Но Бог е сглобил тялото така, че е дал по-голяма почит на онази част, която не я притежава,

25 за да няма раздор в тялото¹, а частите му да се грижат еднакво една за друга².

(1) гл. 1:10; Еф. 4:3; (2) Еф. 4:16

26 И ако страда една част, всичките части страдат заедно с нея; или ако се слави една част, всичките части се радват заедно с нея¹.

(1) Римл. 12:15

27 А вие сте тялото на Христос¹ и отделно – части от Него².

(1) Еф. 1:23; (2) гл. 6:15; Римл. 12:5; Еф. 5:30

28 И Бог е поставил някои в църквата – първо апостоли, второ пророци, трето учители¹, после чудеса, после дарби на изцеление, помагания², управлявания³, разни езици.

(1) Деян. 13:1; Еф. 4:11; (2) Римл. 12:8

29 Всички апостоли ли са? Всички пророци ли са? Всички учители ли са? Всички вършат ли чудеса?

30 Всички имат ли изцелителни дарби? Всички говорят ли езици? Всички тъкуват ли?

31 Копнейте за по-големите дарби¹. Но аз ви показвам един още по-превъзходен път.

(1) гл. 14:1,39

13 Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, аз съм станал мед, която звънти, или кимвал, който дрънка.

2 И ако имам пророческа *гарба* и зная всички тайни и всяко знание, и ако имам всичката вяра, така че и планини да премествам¹, а любов нямам, нищо не съм².

(1) Мт. 17:20; (2) Гал. 5:6

3 И ако раздам целия си имот за прехрана на *бедните* и ако предам тялото си на изгаряне, а любов нямам, нищо не ме ползва.

4 Любовта дълго търпи и е милостива, любовта не завижда, любовта не се превъзнася, не се гордее¹,

(1) гл. 8:1; Як. 4:16

5 не безобразничи, не търси своето¹, не се раздражнява, не мисли зло²,

(1) гл. 10:24; (2) Римл. 13:10

6 не се радва на неправдата, а се радва заедно с истината,

7 всичко премълчава, на всичко вярва, на всичко се надява, всичко търпи.

8 Любовта никога не преминава; обаче пророчества ли са, ще се прекратят, езици ли са, ще престанат, знание ли е, ще се прекрати.

9 Защото отчасти знаем и отчасти пророкуваме,

10 но когато дойде съвършеното, тогава това, което е частично, ще се прекрати.

11 Когато бях дете, като дете говорех, като дете мислех, като дете отсъждах. Но когато станах мъж, прекратих детското.

12 Защото сега виждаме неясно, като в огледало*, а тогава *ще видим* лице в лице¹. Сега познавам отчасти, а тогава ще позная напълно, както и аз съм бил напълно познат.

*В древността огледалата са представлявали полирана метална повърхност и са отразявали само неясен образ.

(1) Откр. 22:4

13 И така, остават тези трите: вяра, надежда и любов; но най-голямата от тях е любовта.

14 Стремете се към любовта¹; но копнеите и за духовните дарби, а особено *за гарбата* да пророкувате².

(1) Еф. 5:2; (2) гл. 12:31

2 Защото, който говори на език, той не говори на хора, а на Бога, защото никой не го разбира; но в духа говори тайни.

3 А който пророкува, той говори на хората *за* изграждане и увещание, и утеха.

4 Който говори на език, изгражда себе си; а който пророкува, изгражда църквата.

5 Желал бих всички вие да говорите на езици¹, а още повече да пророкувате; а който пророкува, е по-горен от този, който говори на езици, освен ако тълкува², за да се изгражда църквата.

(1) Чис. 11:29; (2) гл. 12:10

6 Но сега, братя, ако дойда при вас и говоря на езици, какво ще ви ползвам, освен ако не ви съобща или откровение, или знание, или пророчество, или поучение?

7 Дори бездушните неща като свирка или гъдулка, когато издават звук, ако не се различават тоновете им, как ще се познае какво свирят със свирката или с гъдулката?

8 Защото и ако тръбата издадеше неопределен звук, кой би се приготвил за бой?

9 Също така и вие, ако не изговаряте с езика разбираеми думи, как ще се познае какво говорите? Защото ще говорите на вятъра.

10 Има например толкова вида езици на света; и нито един *от тях* не е без значение.

11 И така, ако аз не разбера значението на езика, ще бъда другоезичен за този, който говори, и този, който говори, *ще бъде* другоезичен за мен.

12 Така и вие, понеже копнеете за духовните *дарби*, старайте се да се премножат *те* у вас за изграждане на църквата¹.

(1) ст. 26; Римл. 14:19

13 Затова, който говори на език, нека се моли за *гарбата* и да тълкува¹.

(1) гл. 12:10

14 Защото, ако се моля на език, духът ми се моли, но умът ми не дава плод.

15 Тогава какво? Ще се моля с духа си, но ще се моля и с ума си; ще пая с духа си, но ще пая и с ума си.

16 Иначе, ако славиш с духа си, как ще каже: Амин! на твоето благодарение онзи, който е в положението на неучения, като не знае какво говориш?

(1) 1 Лев. 16:36; Неем. 8:6

17 Защото ти наистина благодариш добре, но другият не се изгражда.

18 Благодаря на моя Бог, че аз говоря езици повече от всички вас;

19 но в църквата предпочитам да изговоря пет думи с ума си, за да наставя и други, а не десет хиляди думи на език.

20 Братя, не бъдете деца по ум¹, но бъдете невръстни в злобата, а по ум бъдете пълнолетни².

(1) гл. 3:1; (2) Римл. 16:19; Еф. 4:13

21 В закона е писано: „Чрез другоезични хора и чрез устните на чужденци ще говоря на този народ, но и така няма да Ме послушат“, казва Господ¹.

(1) Ис. 28:11,12

22 И така, езиците не са белег за вярващите, а за невярващите¹. А пророчеството не е за невярващите, а за вярващите.

(1) Деян. 2:6-12

23 И така, ако се събере цялата църква и всички говорят на езици, и влязат хора неучени или невярващи, няма ли да кажат, че вие сте полудели¹?

(1) Деян. 2:13

24 Но ако всички пророкуват и влезе някой невярващ или неучен, той се обвинява от всички и се осъжда от всички,

25 тайните на сърцето му се откриват¹; и така, той ще падне на лицето си, ще се поклони пред Бога и ще изповяда, че Бог наистина е между вас.

(1) Евр. 4:12

26 Тогава, братя, какво *става*? Когато се събирате¹, всеки от вас има псалм,

има поучение, има откровение, има език, има тълкуване². Всичко да става за изграждане³.

(1) гл. 11:18,20; (2) гл. 12:8-10; (3) ст. 12; гл. 12:7

27 Ако някой говори на език, нека *говорят* по двама или най-много по трима, и то по ред, а един да тълкува.

28 Но ако няма тълкувател, *такъв* нека да мълчи в църквата и нека говори на себе си и на Бога.

29 От пророците нека *говорят само* двама или трима, а другите да преценяват¹.

(1) 1 Сол. 5:21

30 Но ако дойде откровение на някой друг от седящите, първият нека да замълчи.

31 Защото можете да пророкувате всички един след друг, за да се поучават всички и всички да се насърчават.

32 И духовете на пророците¹ се покоряват на пророците.

(1) Откр. 22:6

33 Защото Бог не е Бог на безредие, а на мир¹.

Както е по всичките църкви на светите,

(1) Римл. 15:33

34 жените нека да мълчат в църквите, защото не им е позволено да говорят; а да се подчиняват¹, както казва и законът².

(1) гл. 11:3; 1 Петр. 3:1,5; Еф. 5:22,24; Кол. 3:18; 1 Тим. 2:11,12; Тит 2:5; (2) Бит. 3:16

35 Но ако искат да научат нещо, нека питат мъжете си у дома, защото е срамно за жена¹ да говори в църква.

(1) гл. 11:6

36 Или Божието слово излезе от вас?¹ Или стигна само до вас?

(1) Ис. 2:3

37 Ако някой мисли, че е пророк или духовен, нека узнае, че това, което ви пиша, е заповед от Господа.

38 Но ако някой не *иска* да узнае, нека остане в незнание.

39 Затова, братя мои, копнейте да пророкувате и не забранявайте да се говори на езици¹.

(1) Деян. 19:6

40 И нека всичко да става с приличие и ред¹.

(1) гл. 16:14; Кол. 2:5

15 И още, братя, напомням ви благовестието, което ви проповядвах¹, което

и приехте, в което и стоите, (1) Гал. 1:11
2 чрез което се и спасявате¹, ако дър-
жите здраво онова слово, което аз ви
благовестих², освен ако не сте повяр-
вали напразно³.

(1) гл. 1:21; (2) Кол. 1:23; (3) 2 Кор. 6:1

3 Защото ви предадох преди всичко
това, което и аз приех¹ – че Христос
умря за греховете ни² според Писани-
ята³,

(1) гл. 11:23; (2) Римл. 4:25; 2 Кор. 5:15;
(3) Ис. 53:5,6; Лк. 22:22

4 че беше погребан¹, че беше възкре-
сен на третия ден според Писанията²

(1) Ис. 53:9; (2) Пс. 16:10; Мт. 12:40; Лк. 24:46

5 и че се яви на Кифа¹, после на два-
надесетте²,

(1) Лк. 24:34; (2) Мк. 16:14; Деян. 1:3

6 че след това се яви на повече от
петстотин братя наведнъж, повечето
от които и досега са живи, а някои
починаха,

7 че после се яви на Яков, а след това
на всичките апостоли;

8 а най-накрая от всички се яви и на
мен¹, като на някои изверг. (1) гл. 9:1

9 Защото аз съм най-нищожният от
апостолите¹, който не съм достоен да
се нарека апостол, понеже гоних Божи-
ята църква².

(1) 1 Тим. 1:15; (2) Деян. 8:3

10 Но с Божията благодат съм, как-
вото съм¹; и Неговата благодат към
мен не беше напразна, а аз се трудих
повече от всички тях² – не аз обаче, а
Божията благодат, която беше с мен³.

(1) Еф. 3:7,8; 1 Тим. 1:14;

(2) 2 Кор. 11:23; (3) гл. 3:10; 2 Кор. 3:5

11 И така, било аз или те, ние така
проповядваме, и вие така повярвахте.

12 Но ако се проповядва, че Христос
е възкресен от мъртвите, как някои
между вас казват, че няма възкресение
на мъртвите?¹

(1) Деян. 23:8

13 Ако няма възкресение на мъртвите,
тогава и Христос не е бил възкресен.

14 А ако Христос не е бил възкресен,
тогава нашата проповед е празна и
вашата вяра също е празна.

15 При това, ние се намираме в поло-
жение на Божии лъжесвидетели, защото
свидетелствахме за Бога, че е възкре-
сил Христос¹, когато Той няма да е въз-

кресил, ако мъртвите *наистина* не се
възкресяват.

(1) Деян. 13:30; 17:31

16 Защото, ако мъртвите не се въз-
кресяват, тогава и Христос не е бил
възкресен¹;

(1) гл. 6:14

17 а ако Христос не е бил възкресен,
вашата вяра е суетна; вие сте още в
греховете си¹.

(1) Деян. 13:34-38; Римл. 4:25

18 Тогава и тези, които са починали в
Христос, са погинали¹.

(1) 1 Сол. 4:14

19 Ако се надяваме на Христос само
в този живот, то от всичките хора ние
сме най-окаяните.

20 Но сега Христос е възкресен от
мъртвите¹ и стана първият плод от по-
чиналите².

(1) Мт. 28:6; 1 Петр. 1:3; 2 Тим. 2:8; (2) Кол. 1:18

21 Понеже, както чрез един човек
гойге смъртта¹, така чрез един Човек
гойге възкресението на мъртвите.

(1) Бит. 2:17; 3:19; Римл. 5:12

22 Защото, както в Адам всички умира-
рат, така и в Христос всички ще ожи-
вееят.

23 Но всеки на своя ред: Христос –
първият плод¹; а после тези, които са
Христови – при Неговото пришествие².

(1) Деян. 26:23; (2) 1 Сол. 4:16; Откр. 20:5

24 Тогава ще бъде краят, когато Той
предаде царството на Бога и Отца, ко-
гато унищожил всяко началство и всяка
власт и сила,

25 защото Той трябва да царува, до-
като положи всички врагове под кра-
ката Си¹.

(1) Пс. 110:1; Мт. 22:44

26 Последният враг, който ще бъде
унищожен, е смъртта¹.

(1) Ис. 25:8; Откр. 20:14; 21:4

27 Защото Бог „е покорил всичко под
краката Му“¹. Но когато казва, че все-
чко е покорено, ясно е, че се изключва
Този, който Му е покорил всичко.

(1) Пс. 8:6; Еф. 1:22; Евр. 2:8

28 А когато всичко Му бъде покорено¹,
тогава и Самият Син ще се покори на
Този, който Му е покорил всичко², за
да бъде Бог всичко във всичко³.

(1) Еф. 1:10; Фил. 3:21; гл. 11:3; (3) Еф. 4:6

29 Иначе какво ще правят тези, кои-
то се кръщават заради мъртвите? Ако

мъртвите изобщо не се възкресяват, защо тогава се кръщават заради тях?

30 Защо и ние се излагаме на опасност всеки час?

31 Братя, с похвалата заради вас, която имам в Христос Исус, нашия Господ, аз всеки ден умирам¹.

(1) гл. 4:9; 2 Кор. 4:10,11

32 Ако, по човешки казано, аз съм се борил със зверове в Ефес, какво ме ползва? Ако мъртвите не се възкресяват, *тогава* „нека ядем и пием, защото утре ще умрем!“

(1) Ис. 22:13

33 Не се мамете. Лошите приятели покриват добрите нрави.

34 Събудете се за правдата и не съгрешавайте¹, защото някои *от вас* не познават Бога. *Това* казвам, за да се засрамите².

(1) Пс. 4:4; Еф. 4:26; (2) гл. 6:5

35 Но някой ще каже: Как се възкресяват мъртвите? И с какво тяло идват?

36 Глупако! Това, което ти сееш, не оживява, ако не умре¹.

(1) Йн. 12:24

37 И когато го сееш, не посяваш тялото, което ще изникне, а голо зърно, пшенично или някое друго,

38 а Бог му дава тяло, каквото е искал, и на всяко семе – негово собствено тяло¹.

(1) Бит. 1:11,12

39 Всяка плът не е еднаква; а една е плътта на хората, а друга – плътта на животните, друга – на птиците и друга – на рибите.

40 И има небесни тела и земни тела. Но блясъкът на небесните е един, а на земните – друг;

41 един е блясъкът на слънцето, друг – блясъкът на луната и друг – блясъкът на звездите; а и звезда от звезда се различава по блясък.

42 Така е и възкресението на мъртвите. Сее се в тление, възкръсва в нетление;

43 сее се в безчестие, възкръсва в слава¹; сее се в немощ, възкръсва в сила;

(1) Фил. 3:21

44 сее се одушевно тяло, възкръсва духовно тяло. Има одушевно тяло,

има и духовно *тяло*.

45 Така е и писано: „Първият човек, Адам, стана жива душа“¹, последният Адам *стана* животворящ дух².

(1) Бит. 2:7; (2) Йн. 5:21; Римл. 5:14; 8:11; 2 Кор. 3:17

46 Обаче не е първо духовното, а одушевеното, и после духовното.

47 Първият човек е от земята – пръстен; вторият Човек е от небето¹.

(1) Йн. 3:31

48 Каквото е пръстеният, такива са и пръстените; и каквото е Небесният, такива са и небесните.

49 И както сме се облекли в образа на пръстения¹, така ще се облечем и в образа на Небесния².

(1) Бит. 5:3; (2) Римл. 8:29

50 А това казвам, братя, че плът и кръв не могат да наследят Божието царство¹, нито тленното наследява нетленното.

(1) гл. 6:10; Йн. 3:3

51 Ето, казвам ви една тайна: не всички ще починем¹, но всички ще се изменим²

(1) Фил. 3:21; (2) 1 Сол. 4:15

52 в един миг, в мигване на око, при последната тръба; защото тръбата ще затръби и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим¹.

(1) 1 Сол. 4:16,17

53 Защото това тленното трябва да се облече в нетление и това смъртното – да се облече в безсмъртие¹.

(1) 2 Кор. 5:2-4; 2 Тим. 1:10

54 А когато това тленното се облече в нетление и това смъртното се облече в безсмъртие, тогава ще се събдне написаното слово: „Погълната беше смъртта победоносно!“

(1) Ис. 25:8

55 „О, смърт, къде ти е победата? О, смърт, къде ти е жилото?“

(1) Ос. 13:14

56 Но жилото на смъртта е грехът¹, а силата на греха е законът²;

(1) Римл. 5:20; (2) Римл. 6:14; 7:8,13

57 но благодарение *да бъде* на Бога, който ни дава победата чрез нашия Господ Исус Христос¹

(1) Римл. 7:25

58 Затова, възлюбени мои братя, бъдете твърди¹, непоколебими, и преизобилствайте винаги в Господното дело, като знаете, че в Господа вшият труд не е напразен².

(1) 2 Сол. 2:15; (2) 2 Лек. 15:7

16 А колкото за събирането *на дарение* за светиите¹, правете и вие така, както наредих в църквите в Галатия².

(1) Деян. 11:29,30; (2) 2 Кор. 8:7,11

2 Във всеки първи ден на седмицата¹ всеки от вас да си отдели и да събира според успеха *на работите си*, за да не се събира, когато аз дойда. (1) Лк. 24:1

3 И когато дойда, ще изпратя с писма онези, които ще одобрите, да отнесат дара ви в Ерусалим¹.

(1) Деян. 11:30; 2 Кор. 8:19

4 И ако си заслужава да отида и аз, ще пътуват с мен.

5 Но при вас ще дойда, след като мина през Македония, понеже минавам през Македония¹.

(1) Деян. 19:21

6 И може и да остана при вас¹ или дори да презимувам, за да ме изпратите вие, накъдето отида².

(1) Деян. 20:3; (2) 3 Ин. 6; Римл. 15:24; 2 Кор. 1:16

7 Защото не ми се иска да ви видя сега, като минавам, а се надявам да остана при вас известно време, ако позволи Господ¹.

(1) гл. 4:19

8 А в Ефес ще остана до Петдесетницата¹,

(1) Деян. 19:1

9 защото ми се отвори голяма врата за работа¹, а има и много противници².

(1) Деян. 14:27;

2 Кор. 2:12; Кол. 4:3; Откр. 3:8; (2) 2 Кор. 1:8

10 Ако дойде Тимотей¹, внимавайте да бъде без страх между вас, защото и той работи Господното дело, както и аз².

(1) гл. 4:17; (2) Римл. 16:21

11 Затова никой да не го презира¹, а го изпратете² с мир, за да дойде при мен, защото го очаквам с братята.

(1) 1 Тим. 4:12; (2) ст. 6

12 А колкото за брат Аполос¹, много

му се молах да дойде при вас с братята, но никак не му се искаше да дойде сега. Ще дойде обаче, когато намери случай.

(1) гл. 1:12

13 Бъдете!¹ Стойте твърдо във вярата!² Бъдете мъжествени! Бъдете силни!³

(1) Мт. 24:42; Деян. 20:31; 1 Петр. 5:8; (2) 2 Кор. 1:24; Гал. 5:1; Фил. 4:1; (3) Еф. 6:10

14 Всичко у вас да става с любов¹.

(1) гл. 14:40; 1 Петр. 4:8; Кол. 3:14

15 Още ви моля, братя: знаете, че домът на Стефанин¹ е първият плод на Ахая² и че те са посветили себе си да служат на светиите³;

(1) гл. 1:16; (2) Римл. 16:5; (3) Евр. 6:10

16 подчинявайте се на такива и на всеки, който съдейства в делото и се труди¹.

(1) Фил. 2:29; 1 Сол. 5:12

17 Радвам се за идването на Стефанин, на Фортунат и Ахаик, защото те запълниха вашата липса¹,

(1) Фил. 2:30

18 понеже освежиха моя и вашия дух¹. Такива признавайте².

(1) Филим. 7; (2) ст. 16

19 Поздравяват ви църквите, които са в Азия. Много поздрави ви изпращат в Господа Акила и Прискила¹ с църквата в техния дом².

(1) Деян. 18:2; (2) Римл. 16:3-5

20 Поздравяват ви всичките братя¹. Поздравете се един друг със свята целувка².

(1) Тит 3:15; (2) Римл. 16:16; 2 Кор. 13:12

21 Поздравя *лиша* аз, Павел, със собствената си ръка¹.

(1) Гал. 6:11; Кол. 4:18; 2 Сол. 3:17

22 Ако някой не обича Господ Исус Христос, да бъде проклет¹. Мараната*.

*арам.: Господ иде, ил.: Господи, ела!; (1) Гал. 1:8,9

23 Благодатта на Господ Исус Христос да бъде с вас¹.

(1) Римл. 16:20

24 Моята любов да бъде с всички вас в Христос Исус¹. Амин. (1) 2 Кор. 11:11

Второто послание на свети апостол Павел до КОРИНТИЯНИТЕ

1 Павел, с Божията воля апостол на Исус Христос¹, и брат Тимотей² до Божията църква, която е в Коринт³, и до всичките светии, които са по цяла Ахая:

(1) 1 Кор. 1:1; (2) Деян. 16:1; Фил. 1:1; Кол. 1:1; 1 Сол. 1:1; 2 Сол. 1:1; 1 Тим. 1:2; 2 Тим. 1:2; (3) Деян. 18:1

2 Благодат на вас и мир от Бога, нашия Отец, и Господ Исус Христос¹.

(1) Римл. 1:7

3 Благословен *да бъде* Бог¹ и Отец на нашия Господ Исус Христос², Отец на милостите и Бог на всяка утеха³,

(1) Пс. 68:35; (2) 1 Петр. 1:3; Еф. 1:3; (3) гл. 7:6

4 който ни утешава във всяка наша скръб¹, за да можем и ние да утешаваме тези, които се намират в каквато и да било скръб, с утехата, с която и ние сме утешавани от Бога. (1) Пс. 94:19

5 Защото, както избилстват в нас страданията на Христос¹, така и нашата утеха избилства чрез Христос.

(1) 1 Кор. 4:11

6 И ако ни притесняват, *това* е за вашата утеха и спасение; или ако ни утешават, *това* е за вашата утеха (и спасение), която действа, като устоявате на същите страдания, които понасяме и ние¹.

(1) гл. 4:15; Фил. 1:29

7 И надеждата ни за вас е твърда, като знаем, че както сте участници в страданията, така сте и в утехата.

8 Защото не искаме, братя, да не знаете¹ за скръбта, която ни сполетя в

Азия² – че бяхме изключително притеснени, свръх силите си, така че дори се отчаяхме за живота си;

(1) 1 Кор. 10:1; (2) 1 Кор. 16:9

9 но ние самите бяхме приели смъртната присъда в себе си¹, за да не се уповаваме на себе си, а на Бога, който възкресява мъртвите²,

(1) гл. 4:10; 6:9; 11:23; (2) Римл. 4:17

10 който ни избави от толкова *близка* смърт и още избавя и на когото се надяваме, че пак ще ни избавя¹,

(1) Пс. 34:19; 2 Тим. 3:11; 4:18

11 като ни съдействате и вие чрез молитва¹, така че поради *дадената* на нас чрез *молитвите* на мнозина благодат да благодарят мнозина за нас.

(1) Римл. 15:30; Фил. 1:19; Кол. 4:3

12 Защото нашата похвала е тази: свидетелството на нашата съвест¹, че живяхме на света с простота и Божия искреност² – не с плътска мъдрост³, а в Божията благодат; и най-много *между* вас⁴.

(1) Деян. 24:16; (2) гл. 2:17; (3) 1 Кор. 2:13; (4) 1 Сол. 2:10

13 Защото не ви пишем друго освен това, което четете, а и разбирате, и което се надявам, че ще разберете и до край;

14 както и отчасти сте разбрали, че ние сме похвала за вас¹, както и вие – за нас, в Деня на нашия Господ Исус².

(1) гл. 5:12; (2) гл. 7:4; 1 Кор. 1:8; Фил. 2:16; 1 Сол. 2:19

15 С тази увереност възнамерявах да дойда при вас преди това¹, за да имате врата благодат,
(1) 1 Кор. 4:19

16 като мина през вас за Македония, а от Македония да дойда пак при вас и *тогава* вие да ме изпратите за Юдея¹.
(1) 1 Кор. 16:5,6

17 Като възнамерявах това, лекомислено ли постъпих? Или това, което възнамерявах, от пътта ли *го* възнамерявах, че да означава Да, да и Не, не *едновременно*?
(1) Мт. 5:37

18 Но Бог е верен, така че словото ни към вас не е Да и Не.

19 Защото Божият Син, Иисус Христос, който беше проповядван между вас от нас¹ – от мен, Сила и Тимотей – не беше Да и Не, а в Него беше Да;
(1) Деян. 9:20; 18:5

20 понеже, колкото са Божиите обещания, всичките в Него са Да! – затова и чрез Него е Амин!¹ за слава на Бога чрез нас.
(1) Откр. 3:14

21 А Този, който ни утвърждава заедно с вас в Христос¹, и който ни е помазал, е Бог²,
(1) Римл. 16:25; (2) 1 Йн. 2:20

22 който ни е запечатал¹ и е дал в сърцата ни Духа в залог².

(1) гл. 5:5; Еф. 1:13; 1 Сол. 4:8; (2) Римл. 5:5; 8:16,23

23 И аз призовавам Бога за свидетел на моята душа¹, че за да ви пощадя, още не съм дошъл в Коринт².

(1) гл. 11:31; (2) гл. 12:20; 13:2

24 Не че ние господстваме над вашата вяра¹, а сме помощници на вашата радост²; понеже чрез вярата вие стоите³.

(1) 1 Петр. 5:3; (2) Фил. 1:25; (3) 1 Кор. 16:13

2 Но в себе си реших това: да не идвам при вас пак със скръб¹.

(1) гл. 12:21

2 Защото, ако аз ви наскърбявам, то кой ще развесели мен, ако не този, който е бил наскърбен от мен¹?

(1) гл. 7:12,13

3 И това писах нарочно¹, да не би когато дойда, да бъда наскърбен от онези, които би трябвало да ме зарадват, като съм сигурен във всички вас²,

че моята радост е *радостта* на всички вас³.

(1) гл. 7:8,9; (2) Гал. 5:10; (3) гл. 7:16

4 Защото с голяма скръб и свито сърце ви писах с много съзми¹ – не за да се наскърбите, а за да познаете любовта, която аз имам особено към вас.
(1) Деян. 20:19,31

5 Но ако някой е причинил скръб, не е наскърбил мен, а донякъде – да не кажа прекалено много – всички вас.

6 За такъв *един* е достатъчно това наказание, което му е било наложено от мнозинството;

7 така че сега вече вие трябва по-добре да му простите и да *го* утешете, да не би такъв *един* да бъде погълнат от прекомерната скръб.

8 Затова ви умолявам да го уверите в любовта *си* към него.

9 Понеже затова и писах – за да позная от опит дали сте послушни във всичко¹.

(1) гл. 7:15

10 А на когото вие прощавате нещо, *прощавам* и аз; защото, ако и аз съм простил нещо, простил съм го заради вас пред лицето на Христос¹,

(1) Кол. 3:13

11 да не би Сатана да добие преимущество над нас¹; защото неговите замисли не са ни неизвестни².

(1) Еф. 4:27; 6:11; (2) Лк. 22:31; 1 Петр. 5:8

12 И когато дойдох в Трояда да *проповядвам* благовестието на Христос и когато ми се отвори врата в Господното *дело*¹,

(1) 1 Кор. 16:9

13 духът ми не се успокои, понеже не намерих брат си Тит, а като се простих с тях, отпътувах за Македония¹.

(1) гл. 7:5,6; Деян. 20:1,2

14 Но благодаря на Бога, който винаги ни води в победно шествие в Христос и на всяко място изявява чрез нас благоуханието на познанието за Него.

15 Защото за Бога ние сме благоуханието на Христос сред тези, които се спасяват, и сред онези, които погиват.

16 За едните – смъртоносно ухание, което докарва смърт, а за другите –

животворно ухание, което докарва живот. И кой е способен на това?¹

(1) гл. 3:5,6

17 Защото ние не сме като мнозина-та, които изопачават Божието слово¹, а говорим искрено в Христос, като от Бога, пред Бога².

(1) гл. 4:2; 11:13; 1 Сол. 2:3; (2) гл. 1:12; 12:19; 2 Тим. 2:15; 1 Петр. 4:11

3 Пак ли започваме да се препоръчваме?¹ Или *и* ние, както някои, имаме нужда от препоръчителни писма до вас или от вас?²

(1) гл. 5:12; 10:12

2 Вие сте нашето писмо, написано в сърцата ни, узnavано и прочитано от всички хора;

3 и става явно, че вие сте Христово писмо, произлязло чрез нашето служение¹, написано не с мастило, а с Духа на живия Бог², не на плочи от камък³, а на плочи от плът – на сърцето⁴.

(1) 1 Кор. 9:2; (2) гл. 6:7; 1 Кор. 2:4; (3) Изх. 24:12; (4) Езек. 11:19; 36:26

4 И ние имаме такава увереност спрямо Бога чрез Христос;

5 не че ние сме способни от само себе си да съдим за нещо като от нас си, но нашата способност е от Бога¹,

(1) гл. 2:16; Йн. 15:5; 1 Кор. 15:10

6 който ни направи способни¹ да бъдем служители на нов завет² – не на буквата³, а на Духа; защото буквата убива⁴, а Духът оживотворява⁵.

(1) 1 Тим. 1:12; (2) 1 Кор. 11:25; (3) Римл. 2:29; (4) Римл. 4:15; (5) Йн. 6:63

7 Но ако служенето на *онова*, което докарва смърт, написано с букви, издълбани на камък¹, стана с *такава* слава, че израилевите синове не можеха да гледат Мойсей в лице заради блясъка на лицето му², който преминаваше,

(1) Вжк. 10:3,4; (2) Изх. 34:30

8 как служенето на Духа няма да бъде с по-голяма слава?

9 Защото, ако служенето на *онова*, което докарва осъждане¹, стана със слава, служенето на *онова*, което докарва правда², го надминава много повече по слава.

(1) Вжк. 27:26; Гал. 3:10; (2) Римл. 1:17; 3:21; Евр. 8:6

10 Защото и *онова*, което е било прославлено, не е било прославлено в това отношение, поради славата, която превъзхожда.

11 Защото, ако преходното¹ беше със слава, колко повече ще бъде в слава трайното!

(1) Евр. 7:18

12 И така, като имаме такава надежда, пристъпваме с голямо дръзновение

13 и не *сме* като Мойсей, който слагаше покривало на лицето си, за да не могат израилевите синове да гледат края на това, което преминаваше¹.

(1) Изх. 34:33,35

14 Но техните умове бяха заслепени¹. Защото и до днес същото това покривало стои при прочитането на Стария Завет, като не се открива, защото *то* се отмахва в Христос.

(1) Ис. 6:10; Римл. 11:7,25

15 Но и до днес при прочитането на Мойсей покривало лежи на сърцето им,

16 но когато *Израил* се обърне към Господа, покривалото се отмахва¹.

(1) Римл. 11:23; Изх. 34:34

17 А Господ е Духът¹; и където е Господният Дух, *там* е свобода².

(1) 1 Кор. 15:45; (2) Йн. 8:32,36

18 А ние всички, с открито лице¹, гледайки като в огледало Господната слава, биваме преобразявани в същия образ² от слава в слава, като от Господния Дух.

(1) Изх. 34:34; (2) Римл. 8:29

4 Затова, като имаме това служение¹, както придобихме милост², не се обезсърчаваме;

(1) гл. 3:6; (2) 1 Кор. 7:25

2 но се отрекохме от тайните *дела* на срама, като не постъпваме лукаво, нито изопачаваме Божието слово¹, а като изявяваме истината², препоръчваме себе си на съвестта на всеки човек пред Бога.

(1) гл. 2:17; (2) гл. 13:8

3 Но ако нашето благовестие е покрито, то е покрито за тези, които погиват¹,

(1) 1 Кор. 1:18; 2 Сол. 2:10

4 за невярващите, чиито умове е за-

слепил богът на този свят, за да не би да ги озари светлината на благовестието на славата на Христос¹, който е образ на Бога².

(1) 1 Тим. 1:11; (2) Кол. 1:15; Евр. 1:3

5 Защото ние не проповядваме себе си – а Христос Иисус като Господ¹, а себе си като ваши слуги заради Иисус².

(1) Римл. 10:9; (2) Мт. 20:27; 1 Кор. 3:5

6 Защото Бог, който е казал на светлината да изгрее от тъмнината¹, е Този, който е огрял в сърцата ни², за да даде светлината на познанието на Божията слава в лицето на Иисус Христос³.

(1) Бит. 1:3; (2) Еф. 5:8; (3) Ин. 12:45

7 Но ние имаме това съкровище в съдове от пръст, за да бъде превъзходството на силата от Бога, а не от нас¹.

(1) 1 Кор. 2:5

8 Угнетявани сме отвсякъде¹, но не сме съкрушени; в безизходица сме, но не до отчаяние²;

(1) гл. 1:8; 7:5; (2) Пс. 129:2

9 гонени сме¹, но не сме изоставени; поваляни сме, но не сме унищожени;

(1) 2 Тим. 3:12

10 винаги носещи в тялото си умира-нето на (Господ) Иисус¹, за да се яви в тялото ни и животът на Иисус.

(1) гл. 1:9; 1 Кор. 15:31; Гал. 6:17; Фил. 3:10

11 Защото ние, живите, винаги сме предавани на смърт заради Иисус¹, за да се яви и животът на Иисус в нашата смъртна плът²;

(1) Лк. 9:23; Римл. 8:36; (2) гл. 6:9

12 така че смъртта наистина действа в нас, а животът – във вас.

13 А като имаме един и същ дух на вяра, както е писано: „Повярвах, затова и говорих¹⁴“, то и ние, понеже вярваме, затова и говорим,

(1) Пс. 116:10

14 като знаем, че Този, който е възкресил Господ Иисус, ще възкреси и нас заедно с Иисус и ще ни представи заедно с вас¹.

(1) 1 Кор. 6:14

15 Защото всичко това е заради вас¹, така че благодатта, като се умножи чрез мнозината, да преумножи благодарението за Божията слава².

(1) гл. 1:6; 2 Тим. 2:10; (2) гл. 9:12; Кол. 2:7

16 Затова ние не се обезсърчаваме;

но дори и да тлее нашият външен човек, пак вътрешният¹ всеки ден се подновява².

(1) Римл. 7:22; (2) Пс. 84:7; Кол. 3:10

17 Защото нашата временна лека скръб¹ произвежда все повече и повече една вечна пълна слава за нас²,

(1) 1 Петр. 1:6; (2) Римл. 8:18

18 които не гледаме на видимите, а на невидимите неща¹; защото видимите са временни, а невидимите – вечни.

(1) Евр. 11:1

5 Защото знаем, че ако се развали земният ни дом¹, телесната ни скиния, имаме от Бога здание на небесата, дом неръкотворен, вечен².

(1) 2 Петр. 1:13,14; (2) Евр. 11:10

2 Понеже в този дом ние стенем, като копнеем да се облечем с нашето небесно жилище¹,

(1) Римл. 8:23

3 стига само, като сме облечени, да не се намерим голи.

4 Понеже, като сме в тази телесна скиния, ние стенем обременени; защото желаем не да бъдем съблечени, а да бъдем облечени още повече, така че смъртното да бъде погълнато от живота¹.

(1) 1 Кор. 15:51,53

5 А Този, който ни е направил точно за това, е Бог¹, който ни е дал и Духа в залог².

(1) Ин. 1:13; (2) гл. 1:21,22

6 И така, винаги сме дързостни, като знаем, че докато сме у дома в тялото, ние сме далеч от Господа,

7 защото ходим с върване, а не с виждане¹.

(1) Ин. 20:29; Римл. 8:24

8 И така, ние сме дързостни и предпочитаме да сме далеч от тялото и да дойдем у дома при Господа¹.

(1) Фил. 1:23

9 Затова и ревностно се стареем – било у дома или далеч – да бъдем угодни на Него¹.

(1) 2 Тим. 2:4

10 Защото всички ние трябва да се явим пред Христовото съдилище¹, за да получи всеки според това, което е правил в тялото² – било добро, или зло³.

(1) Римл. 14:10;

(2) 1 Кор. 4:5; Еф. 6:8; (3) Мт. 25:19; Римл. 2:6

11 И така, като познаваме страха от Господа, убеждаваме хората, а за Бога сме открити; надявам се още, че и за вашите съвести сме открити.

12 И не препоръчваме себе си отново на вас¹, а ви даваме повод да се хвалите с нас², за да го използвате срещу онези, които се хвалят с това, което е на лице, а не с това, което е на сърце.

(1) гл. 3:1; (2) гл. 1:14

13 Защото, ако сме излезли извън себе си, то е заради Бога; или ако сме разумни, то е заради вас.

14 Защото Христовата любов ни принуждава, като разсъждаваме така¹, че ако един е умрял за всичките, тогава и всичките са умрели²;

(1) 1 Кор. 2:15; (2) Римл. 6:5

15 и че Той умря за всички, така че тези, които живеят, да не живеят вече за себе си, а за Този, който за тях е умрял¹ и е бил възкресен².

(1) 1 Кор. 15:3; 1 Сол. 5:10;

(2) Римл. 14:7,8; Фил. 2:21

16 Затова, отсега нататък ние не познаваме никого по плът; дори и да сме познавали Христос по плът, пак сега вече не Го познаваме така.

17 И така, ако някой е в Христос, той е ново създание¹; старото премина, ето, (всичко) стана ново²!

(1) Гал. 6:15; Еф. 2:10; (2) Римл. 6:4; Откр. 21:5

18 А всичко е от Бога, който ни примири със Себе Си чрез (Иисус) Христос и ни даде служение на примирение¹,

(1) Римл. 5:10; Еф. 2:16

19 тоест, че Бог беше в Христос¹ и примири света със Себе Си, като не счете на хората прегрешенията им, и че вложи в нас словото на примирението.

(1) Йн. 10:38

20 И така, от страна на Христос ние сме посланици¹, като че Бог чрез нас умолява; молим ви от страна на Христос: примирете се с Бога,

(1) Еф. 6:20

21 който за нас направи грешен Онзи¹, който не знаеше грях², за да станем ние в Него праведни пред Бога³.

(1) Римл. 8:3; (2) Йн. 8:46;

(3) Римл. 3:21; 5:19; 1 Кор. 1:30; Фил. 3:9

6 И ние, като съработници¹, също ви умоляваме да не приемате напразно Божията благодат².

(1) 1 Кор. 3:9; (2) 1 Кор. 15:2; Евр. 12:15

2 Защото Той казва: „В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах!“ Ето, сега е благоприятно време! Ето, сега е спасителен ден¹!

(1) Ис. 49:8; (2) Евр. 3:7

3 Ние в нищо не даваме никаква причина за съблазън¹, да не би да се злослови служението ни,

¹ или: повод за грях; (1) 1 Кор. 10:32

4 а във всичко представяме себе си като Божии служители¹, в голямо търпение², в скърби³, в нужди, в страхове⁴,

(1) 1 Кор. 4:1; (2) гл. 12:12; (3) 2 Тим. 3:10,11; (4) гл. 12:10

5 в бичувания¹, в затваряния², в смутове³, в трудове⁴, в неспане⁵, в постене⁶,

(1) гл. 11:23-25; (2) Деян. 16:23;

(3) Деян. 21:30; (4) 1 Сол. 2:9; (5) Деян. 20:31; (6) гл. 11:27

6 в чистота¹, в познание², в дълготърпение³, в благод, в Светия Дух, в нелицемерна любов⁴,

(1) 1 Тим. 4:12; (2) гл. 11:6; (3) 2 Тим. 2:24,25; (4) Римл. 12:9

7 в говорене истината, в Божията сила¹, чрез оръжията на правдата в дялната и в лявата ръка²,

(1) Римл. 15:19; 1 Кор. 2:4; (2) гл. 10:4

8 сред слава и опозорение, сред похвали и укори; считани като измамници, и въпреки това истинни;

9 като непознати, и въпреки това добре познати; като умиращи¹, и въпреки това, ето, живеем²; като наказвани, и въпреки това неумъртвени³;

(1) 1 Кор. 4:9; (2) гл. 1:8-10; 4:10,11; (3) Пс. 118:18

10 като наскърбени, но винаги радостни¹; като бедни, но обогатяващи мнозина²; като не притежаващи нищо, и въпреки това притежаващи всичко.

(1) гл. 7:4; (2) Еф. 3:8

11 О, коринтяни, устата ни са отворени към вас, сърцето ни се разшири.

12 На вас не ви е тясно в нас, а ви е тясно в сърцата ви¹.

(1) гл. 12:15

13 Също така за отплата – говоря като на деца – разширете и вие сърцата си.

14 Не се впрягайте* с невярващите¹; защото, какво общо имат правдата и беззаконието? Или какво общение има светлината с тъмнината?²

*букв.: впрягайте с неравен ярем

(1) Вжк. 7:2,3; 22:10; (2) Бил. 1:4; Еф. 5:7-11

15 И какво съгласие има между Христос и Велиал¹? Или какво съучастие има вярващият с невярващия?² (1) Вжк. 13:13

16 И какво споразумение има между Божия храм и идолите¹? Защото ние сме храм на живия Бог², както каза Бог: „Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; и ще им бъде Бог, и те ще Ми бъдат народ“^{3,4}

(1) 1 Кор. 10:21;

(2) 1 Кор. 3:16,17; (3) Лев. 26:11,12; Езек. 37:27; Евр. 8:10

17 Затова, „излезте изсред тях и се отделете“¹, казва Господ², „и не се допирайте до нечисто“³, и: „Аз ще ви приема“⁴,

(1) Ер. 51:45; Откр. 18:4;

(2) Чис. 16:20,21; (3) Ис. 52:11; (4) Езек. 20:40,41

18 и ще ви бъде Отец¹, и вие ще Ми бъдете синове и дъщери², казва всемогъщият Господ. (1) Ер. 31:9; (2) Откр. 21:7

7 И така, възлюбени, като имаме тези обещания, нека очистим себе си¹ от всяка плътска и духовна нечистота², като се усъвършенстваме в святост в страх от Бога³.

(1) 1 Йн. 3:3; (2) Евр. 10:22; (3) Евр. 12:14

2 Направете място в сърцата си за нас. Никога не сме онеправдали, никого не сме покварили, никого не сме измамили¹.

(1) гл. 12:17,18; Деян. 20:33

3 Не казвам това, за да ви осъдя; защото преди това казах, че вие сте в нашите сърца¹, за да умрем заедно и да живеем заедно. (1) гл. 6:11,12

4 Голяма е моята увереност към вас, много се хваля с вас¹. Изпълнен съм с утеха², преизобилствам с радост при всичката наша скръб³.

(1) гл. 1:14;
2 Сол. 1:4; (2) Филим. 7; (3) гл. 6:10; 1 Сол. 3:7,9

5 Защото и когато дойдохме в Македония¹, плътта ни нямаше спокойствие, а отвсякъде бяхме притеснени – отвън борби², отвътре страхове³.

(1) гл. 2:13; (2) 1 Сол. 2:2; (3) гл. 4:8; 11:28

6 Но Бог, който утешава смирените¹, ни утеши с идването на Тит².

(1) гл. 1:3; (2) гл. 2:13

7 И не само с идването му, но и с утехата, с която той беше утешен чрез вас, като ни извести копнежа ви, плача ви, ревността ви за мен, така че аз още повече се зарадвах.

8 Защото, дори да ви наскърбих с писмото си¹, не се разкайвам; въпреки че се бях поразкалял, когато видях, че онова писмо ви наскърби, макар и за кратко време. (1) гл. 2:3,4

9 Сега се радвам, не заради наскърбяването ви, а заради това, че наскърбяването ви *govege* до покаяние; понеже вие бяхте наскърбени по Бога, така че да не претърпите никаква вреда от нас.

10 Защото скръбта по Бога води до спасително покаяние, за което не съжالياваш; но скръбта на света докарва смърт.

11 Защото вижте, това, че се наскърбихте по Бога¹, какво усърдие породи във вас, каква защита, какво негодувание, какъв страх, какъв копнеж, каква ревност, какво наказание! Във всичко вие показахте, че сте чисти в това нещо. (1) 1 Кор. 5:2

12 И така, ако ви писах, не ви писах заради този, който беше оскърбил, нито заради този, който беше оскърбен, а за да ви се яви пред Бога нашата грижа за вас.

13 Затова ние се утесихме¹ и освен тази наша утеха се зарадвахме още повече заради радостта на Тит, защото всички вие сте освежили духа му².

(1) гл. 2:2; (2) Филим. 7,20

14 Защото, ако съм му се похвалил с нещо за вас, не бях посрамен; но както всичко, което ви говорихме, беше истинно, така и похвалата ни с вас пред Тит излезе истина¹. (1) гл. 8:24

15 И той още повече милее за вас, като си спомня послушанието на всички ви¹ и как сте го приели със страх и трепет².

(1) гл. 2:9; (2) Фил. 2:12,13

16 Радвам се, че във всичко мога да разчитам на вас¹. (1) гл. 2:3; 2 Сол. 3:4; Филип. 21

8 При това, братя, известяваме ви Божията благодат, дадена на църквите в Македония,

2 че макар и в голямо скръбно изпитание, пак изобилната им радост и дълбоката им беднотия направиха да преизобилства богатството на тяхната щедрост¹.

(1) Римл. 12:8; 15:26

3 Защото свидетелствам, че те *гагоха* доброволно според възможностите си и дори над възможностите си,

4 като ни умоляваха с голяма настоятелност *да приемем* и техния дар и участие в служенето на светиите¹.

(1) гл. 9:1; Деян. 11:29

5 И те не само *гагоха*, както се надявахме, но първо предадоха себе си на Господа и по Божията воля на нас.

6 Така че помолихме Тит да довърши у вас и това благодеяние, както го беше и започнал¹.

(1) ст. 16,17; гл. 12:18

7 И както изобилствате във всяко нещо¹ – във вяра, в слово, в познание, в пълно усърдие и в любовта си към нас – така да преизобилствате и в това благодеяние².

(1) 1 Кор. 1:5; (2) 1 Кор. 16:2

8 Не казвам това като по заповед¹, а за да изпитам искреността на вашата любов² чрез усърдието на другите.

(1) 1 Кор. 7:6; (2) 1 Ин. 3:17,18

9 Защото знаете благодатта на нашия Господ Иисус Христос – че като беше богат, за вас стана беден¹, за да станете вие богати чрез Неговата беднот.

(1) Мт. 8:20; Фил. 2:6-8

10 А относно това ви давам *този* съвет, защото това е полезно за вас, които миналата година¹ започнахте не само да правите това, но и да го желаете.

(1) гл. 9:2-4

11 А сега го свършете и на дело, така че, както сте имали готовност в желанието, така *да имате* и в довършването според това, което имате¹.

(1) 1 Кор. 16:1

12 Защото, ако има готовност, тя се

приема според това, което има *човек*, а не според това, което няма¹.

(1) Мк. 12:43

13 Понеже не *искам* други да бъдат облекчени, а вие – притеснени,

14 а да има равенство, като вашето сегашно изобилие *запълни* тяхната оскъдност¹ и тяхното изобилие послужи на вашата оскъдност; така че да има равенство,

(1) гл. 9:12; Деян. 2:45

15 както е писано: „Който беше събрал много, нямаше излишък; и който беше събрал малко, не му беше оскъдно“¹.

(1) Изх. 16:18

16 Но да благодарим на Бога, който влага същото усърдие за вас в сърцето на Тит.

17 Защото той наистина прие молбата, но като беше и сам много усърден, тръгна към вас доброволно¹.

(1) ст. 6

18 Пратихме с него и брата¹, чиято похвала *в делото* на благоветеието е известна на всичките църкви; (1) гл. 9:3; 12:18

19 и не само това, но още беше избран от църквите да пътува с нас за *делото* на това благодеяние¹, на което служим за славата на Самия Господ и за *да се покаже* нашето усърдие,

(1) 1 Кор. 16:3

20 като избягваме това, някой да ни упрекне относно този щедър дар, който е *поверен* на нашето служение;

21 понеже се грижим за това, което е добро не само пред Господа, но и пред хората¹.

(1) Деян. 24:16; Римл. 12:17; 1 Кор. 10:32; 1 Сол. 4:12

22 Изпратихме с тях и *другия* наш брат¹, чието усърдие сме опитали много пъти и в много неща и който сега е много по-усърден поради голямото доверие към вас.

(1) ст. 18

23 Колкото за Тит¹, *той* е мой другар и съработник между вас²; а колкото за нашите братя, *те са* пратеници на църквите³ и са слава на Христос.

(1) Тит 1:4; (2) Гал. 2:1; (3) Фил. 2:25

24 И така, покажете на тях, а и пред църквите, доказателство за своята любов и за *основателността* на нашата похвала с вас¹.

(1) гл. 7:14

9 А за служенето на светиите е излишно да ви пиша¹,
(1) гл. 8:4,20

2 понеже зная вашата готовност, за което се хваля с вас пред македонците – че Ахая още от миналата година е готова¹; и вашата ревност е подбудила по-голямата част *от тях*.
(1) гл. 8:10

3 Но аз изпратих братята¹, за да не би нашата похвала с вас в това отношение да излезе напразна, така че да бъдете готови, както казах;
(1) гл. 8:18,22

4 да не би ако дойдат с мен македонци и ви намерят, че не сте готови, да се посрамим ние – да не кажа вие – в тази увереност.

5 И така, намерих за необходимо да помоля братята да отидат при вас порано и да приготвят обещаното отпреди ваше дарение, за да бъде готово като дарение, а не като скъперничество.

6 А това казвам, че който сее оскъдно, оскъдно и ще пожъне; а който сее щедро, щедро и ще пожъне¹.
(1) Пр. 11:24; Ак. 6:38; Гал. 6:7,9

7 Всеки *да дава*, както е решил в сърцето си, не с неохота и не от принуждение¹; защото Бог люби онзи, който дава на драго сърце².

(1) Вжк. 15:10; 1 Лст. 29:9; Филим. 14; (2) Римл. 12:8

8 А Бог е силен да преумножи върху вас всякаква благодат¹, така че, като имате винаги и във всичко достатъчно във всяко отношение², да изобилствате във всяко добро дело,
(1) 1 Петр. 5:10; (2) Фил. 4:19

9 както е писано: „Разпръсна щедро, даде на сиромасите; правдата Му трае до века!“
(1) Пс. 112:9

10 А Този, който дава семе на сеяча и хляб за храна¹, ще даде и ще умножи вашето семе за сеене и ще направи да изобилстват плодовете на вашата правда²,
(1) Ис. 55:10; (2) Ос. 10:12; Фил. 1:11

11 за да бъдете във всяко отношение богати за всякаква щедрост, която чрез нас произвежда благодарение на Бога.

12 Защото извършването на това служение не само запълва нуждите на

светиите¹, но и се умножава чрез многото благодарения пред Бога²;
(1) гл. 8:14; Римл. 15:26; (2) гл. 4:15

13 понеже чрез доказателството на това служение те славят Бога за вашата послушност на Христовото благовестие, което изповядвате, и за щедростта на *вашето участие в дарението* за тях и за всички;

14 и в молитвите си за вас те копнеят за вас поради *гадената* ви изобилна Божия благодат.

15 Да благодарим на Бога за Неговия неизразим дар!
(1) Йн. 4:10

10 И сам аз, Павел, ви моля с кротостта и нежността на Христос¹ – аз, който съм смирен, когато съм между вас, но когато отсъствам, ставам смел към вас –
(1) Мт. 11:29

2 моля ви, когато съм при вас, да не се принудя да употреба смелост с онази увереност, с която мисля да се одързостя срещу някой¹, които считат, че ние постъпваме пълтски.
(1) ст. 11; гл. 13:2,10; 1 Кор. 4:21

3 Защото, макар и да живеем в пълт, ние не воюваме по пълт¹.
(1) Римл. 8:12

4 Защото оръжията, с които воюваме, не са пълтски, а са силни пред Бога за събаряне на крепости.

5 Понеже събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всяка мисъл да се покорява на Христос¹.
(1) Римл. 1:5

6 И сме готови да накажем всяко непослушание, щом стане пълно вашето послушание.

7 Погледнете това, което е пред очите ви! Ако някой е уверен в себе си, че е Христов¹, нека размисли още веднъж в себе си, че както той е Христов, така и ние сме *Христови*.
(1) 1 Кор. 1:12

8 Защото, ако бих се похвалил малко повече с нашата власт, която Господ ни даде за вашето изграждане, а не за вашето разрушение¹, не бих се засрамил.
(1) гл. 13:10; Еф. 4:12

9 Но нека не изглежда така, като че желая да ви плаша с писмата си.

10 Понеже – казват някои – писмата му са строги и силни, но личното му присъствие е слабо¹ и говоренето – нищожно².

(1) гл. 11:21; 1 Кор. 2:3; (2) гл. 11:6

11 Такъв нека има предвид това, че каквито сме на думи в писмата си, когато сме далеч от вас, такива *сме* и на дело, когато сме при вас¹.

(1) ст. 2

12 Защото не смеем да се причисляваме или да се сравняваме с някои от онези, които препоръчват сами себе си¹; но те, като мерят себе си със себе си и като сравняват себе си със себе си, не постъпват разумно.

(1) гл. 3:1

13 Но ние няма да се похвалим извън мярката¹, а според мярката на областта, която Бог ни е определил като мярка, която да достигне дори до вас.

(1) Римл. 12:3

14 Защото ние не се простираме прекалено надалеч, като че ли не сме били достигали до вас, защото и до вас достигнахме с Христовото благовестие;

15 и не се хвалим с *това*, което е извън нашата мярка, *тоест* с чужди трудове¹, но имаме надежда, че с растежа на вашата вяра ние, според областта си *за работа*, ще се възвеличим още повече между вас,

(1) Римл. 15:20

16 така че да проповядваме благовестието и от вас по-нататък, а не да се хвалим с извършеното в чужда област¹.

(1) ст. 15

17 А „който се хвали, с Господа да се хвали“¹.

(1) Ер. 9:24; 1 Кор. 1:31

18 Защото не е одобрен този, който препоръчва сам себе си, а този, когото Господ препоръчва.

11 О, да бихте потърпели още малко моето безумие! Но и вие наистина ме търпите!

2 Защото ревнувам за вас с божествена ревност, понеже ви стодих за един Мъж¹, за да ви представя *като* чиста девица пред Христос².

(1) Ос. 2:19,20; (2) Откр. 14:4

3 Но се боя, да не би както змията измами Ева с хитростта си¹, така и вашите умове да се покварят *и да отпадат* от простотата, която *дължите* на Христос.

(1) Бит. 3:1-6; 1 Тим. 2:14; Откр. 12:9

4 Защото, ако дойде някой и ви проповядва друг Исус, когото ние не сме проповядвали, или *ако* получите друг дух, когото не сте получили, или друго благовестие, което не сте приели¹, вие лесно търпите *това*.

(1) гл. 1:6

5 Обаче аз мисля, че не съм в нищо по-долен от превъзходните апостоли!

(1) гл. 12:11

6 Но дори и да *съм* неучен в говоренето¹, в познанието не *съм*²; и ние по всякакъв начин сме ви показали *това* пред всички³.

(1) гл. 10:10; 1 Кор. 2:1; (2) гл. 6:6; Еф. 3:4; (3) гл. 12:12

7 Грех ли сторих, като смирявах себе си, за да се издигнете вие, понеже ви проповядвах Божието благовестие даром¹!

(1) Деян. 18:3; 1 Кор. 9:6,12,18

8 Други църкви обрах, като вземах заплаща *от тях*, за да служа на вас.

9 А когато бях при вас и изпаднах в нужда, не дотечах на никого, защото братята, които дойдоха от Македония¹, задоволиха нуждата ми. Така във всичко се пазих и ще се пазя, да не ви бъда в тежест².

(1) Фил. 4:15; (2) гл. 12:13,14; 1 Сол. 2:9

10 Христовата истина, *която* е в мен, *свигетелства*, че никой няма да ми отнеме тази похвала в ахайските места¹.

(1) 1 Кор. 9:15

11 Защо? Защото не ви любя ли¹? Бог знае!

(1) гл. 12:15; 1 Кор. 16:24

12 А каквото правя, това и ще правя, за да отрежа възможността на тези, които търсят възможност да бъдат считани за такива, каквито сме ние, в това, с което те се хвалят.

13 Защото такива *хора* са лжеапостоли¹, измамни работници², които се преправят на Христови апостоли.

(1) гл. 2:17; Откр. 2:2; (2) Римл. 16:18; Фил. 3:2

14 И това не е чудно, защото сам Сатана се преправя на ангел на светлината.

15 Така че не е голямо нещо, ако и

неговите служители се преправят на служители на правдата. Но техният край ще бъде според делата им¹.

(1) Гал. 5:10; Фил. 3:19

16 Пак казвам, никой да не ме счита за безумен; ако ли не, приемете ме като безумен, та и аз да се похваля малко¹.

(1) гл. 12:6

17 Това, което казвам, не го казвам по Господа, а като в безумие, в тази моя увереност на хваленето.

18 Тъй като мнозина се хвалят по път, ще се похваля и аз¹.

(1) Фил. 3:4

19 Защото вие, като сте разумни, с готовност търпите безумните¹;

(1) 1 Кор. 4:10

20 понеже търпите, ако някой ви заробва, ако ви изпосяжда, ако ви обира, ако се превъзнася, ако ви бие по лицето.

21 За срам казвам, че бяхме слаби¹; но в каквото се осмелява някой – неразумно говоря – осмелявам се и аз.

(1) гл. 10:10

22 Евреи ли са? И аз съм¹. Израилтяни ли са? И аз съм. Авраамово потомство ли са? И аз съм¹.

(1) Римл. 11:1

23 Христови служители ли са? – В безумие говоря. – Аз още повече¹. Бил съм в много повече усилия, прекомерно в бичувания², още повече в тъмници³ и много пъти и на смърт⁴.

(1) Деян. 9:16; (2) гл. 6:4,5; (3) 1 Кор. 4:11; (4) гл. 1:8-10; 1 Кор. 15:30,31

24 Пет пъти юдеите са ми удряли по четиридесет *угара* без един¹,

(1) Вжж. 25:3; Мт. 10:17

25 три пъти са ме били с тояги¹, веднъж са ме пребивали с камъни², три пъти съм претърпявал корабкрушение, една нощ и един ден съм бил сред морските стихии.

(1) Деян. 16:22,23; (2) Деян. 14:19

26 Много пъти съм бил в пътешествия, в опасност от реки, в опасност от разбойници, в опасност от съотечественици¹, в опасност от езичници², в опасност в града, в опасност в пустинята, в опасност в морето³, в опасност между лъжебратя⁴;

(1) Деян. 9:23; 1 Сол. 2:15; (2) Деян. 19:28; (3) Деян. 27:20; (4) Гал. 2:4

27 в труд и мъка¹, много пъти в неспане², в глад и жажда, много пъти в пост, в студ³ и голота;

(1) Деян. 18:3; 1 Кор. 4:12; (2) гл. 6:5; Деян. 20:31; (3) Деян. 28:2

28 и освен всичко, това, което тежи върху мен всеки ден – грижата за всичките църкви¹.

(1) гл. 7:5; Деян. 15:36; 20:18-21

29 Кой изнемощява, без да изнемощявам и аз? Кой се съблазнява, без да се разпалвам и аз?

30 Ако трябва да се хваля, ще се похваля със своята немош¹.

(1) гл. 12:5-10; 1 Кор. 2:3

31 Бог и Отец на нашия Господ Исус (Христос), който е благословен до века¹, знае, че не лъжа².

(1) Римл. 9:5; (2) гл. 1:23; Римл. 9:1

32 В Дамаск областният управител на цар Арета постави стража в град Дамаск, за да ме улови,

33 но през един прозорец ме спуснаха по стената с кош и избягах от ръцете му¹.

(1) Деян. 9:24,25

12 Трябва да се хваля, макар че не е от полза; но *сега* ще дойда до видения и откровения от Господа.

2 Познавам един човек в Христос, който преди четиринадесет години – в тялото ли, не зная, вън от тялото ли, не зная, Бог знае – беше грабнат и занесен до третото небе.

3 И зная за този човек – в тялото ли, или извън тялото, не зная, Бог знае – 4 че беше грабнат и занесен в рая¹, и чу неизразими думи, които на човека не е позволено да изговори.

(1) Лк. 23:43

5 С такъв човек ще се похваля, а със себе си няма да се похваля освен с немощите си¹.

(1) гл. 11:30

6 Защото, дори и да поискам да се похваля, няма да бъда безумен, понеже ще говоря истината; но се въздържа, за да не би някой да помисли за мен повече от това, което видя в мен или чува от мен¹.

(1) гл. 11:16

7 А за да не се превъзнасям поради твърде многото откровения, ми се даде

трън в пълтта, пратеник от Сатана, да ме мъчи, за да не се превъзнасям.

8 За това нещо три пъти се молих на Господа да се махне от мен¹; (1) Мт. 26:44

9 и Той ми каза: Достатъчна ти е Моятя благодат; защото силата *Ми* се показва съвършена в немощ¹. И така, с голяма радост ще се похваля по-скоро с немощите си, за да почива на мен Христовата сила.

(1) Пс. 138:3; Ис. 40:29; Гал. 4:13

10 Затова намирам удоволствие в немощи, в укори, в лишения, в гонения, в страхове заради Христос¹; защото, когато съм немощен, тогава съм силен².

(1) гл. 6:4; Деян. 5:41; (2) Фил. 4:13

11 Станах безумен. Вие ме принудихте. Защото вие трябваше да ме препоръчвате, понеже не съм бил по-долен в нищо от превъзходните апостоли¹, макар и да съм нищо. (1) гл. 11:5

12 Наистина, апостолските признаци се показаха между вас с пълно търпение¹, чрез знамения, чудеса и велики дела².

(1) гл. 6:4; (2) гл. 11:6; Римл. 15:19; 1 Кор. 9:2

13 Защото, в какво бяхте поставени по-долу от другите църкви освен в това, че сам аз не ви дотежах¹? Просетете ми тази неправда².

(1) гл. 11:9; 1 Кор. 9:12; (2) гл. 11:7

14 Ето, готов съм да дойда при вас за трети път¹ и няма да ви дотежа, защото не искам вашето, а вас²; понеже децата не са длъжни да събират *имот* за родителите, а родителите – за децата.

(1) гл. 13:1; (2) Деян. 20:33,34

15 А пък аз с най-голяма радост ще харча и цял ще се похарча за душите ви¹. Ако аз ви любя повече, вие помалко ли ще ме любите²?

(1) Фил. 2:17; 2 Тим. 2:10; (2) гл. 6:12; 11:11

16 Но нека да е така, че не съм ви натежал, но *понеже* съм бил хитър, съм ви уловил с измама.

17 Припечелих ли аз чрез някои от онези, които изпратих до вас¹?

(1) гл. 7:2

18 Помолих Тит *да отиде при вас* и изпратих нашия брат с него¹. Тит припе-

чели ли в нещо от вас? Не ходехме ли в същия дух, в същите стъпки?

(1) гл. 8:6,18

19 Още ли мислите, че ние се защитаваме пред вас¹? Ние говорим пред Бога в Христос², и всичко това, възлюбени мои, за ваше изграждане³.

(1) 1 Кор. 9:3; (2) гл. 2:17; (3) Римл. 14:19

20 Защото се боя, да не би като дойда, да не ви намеря такива, каквито ви желая, и вие да ме намерите такъв, какъвто не ме желаете¹; и да не би *да има между вас* раздори, завист², гняв, партизанщина, клокварство, шушукания, големеене, бъркотии³;

(1) гл. 1:23; (2) Як. 3:16; (3) 1 Кор. 1:11; 4:6

21 да не би когато дойда пак, да ме смири моят Бог между вас и да оплача мнозина¹, които преди това са съгрешили и не са се покаяли за нечистотата, блудството и разпътството, на които са се предавали².

(1) гл. 2:1; (2) гл. 13:2; 1 Кор. 5:1

13 Ето, трети път идвам при вас¹. „От устата на двама или трима свидетели ще се потвърди всяка работа².“

(1) гл. 12:14; (2) Мт. 18:16

2 Както, когато бях при вас втори път, ви предупредих, така и сега, когато не съм при вас, предупреждавам тези, които преди това са съгрешили¹, и всички други, че ако дойда пак, няма да пощадя²,

(1) гл. 12:20,21; (2) гл. 1:23; 10:2,6,11

3 тъй като търсите доказателство, че в мен говори Христос, който не е слаб спрямо вас, но е силен във вас;

4 защото, *макар и да беше* разпнат в немощ¹, пак живее чрез Божията сила². И ние също сме немощни в Него, но ще живеем с Него чрез Божията сила към вас.

(1) Фил. 2:7,8; (2) Еф. 1:19,20

5 Изпитвайте себе си дали сте във вярата¹, опитвайте себе си². Или самите вие не познавате, че Христос е във вас³, освен ако сте негодни?

(1) Евр. 3:12; (2) 1 Кор. 11:28; Гал. 6:4; (3) 1 Ин. 17:26

6 Но аз се надявам вие да познаете, че ние не сме негодни.

7 И моля Бога да не извършите никакво зло – не за да се покажем ние годни, а за да правите вие това, което е добро, дори и ние да бъдем като негодни.

8 Защото не можем да вършим нищо против истината, а *само* за истината¹.

(1) гл. 4:2

9 Понеже се радваме, когато ние сме слаби, а вие сте силни¹; и за това се молим – за вашето усъвършенстване.

(1) 1 Кор. 4:10

10 И така, пиша това, докато отсъствам, та когато съм при вас, да не трябва да се отнеса строго *към вас*¹ според властта, която ми е дал Господ

за изграждане, а не за разрушение.

(1) ст. 2; 1 Кор. 4:21

11 Най-накрая, братя, радвайте се¹, усъвършенствайте се, утешавайте се, бъдете единомислени², живеете в мир³; и Бог на любовта и на мира⁴ ще бъде с вас⁵.

(1) Фил. 4:4; (2) 1 Кор. 1:10;

(3) Мк. 9:50; (4) Римл. 15:33; (5) Фил. 4:9

12 Поздравете се един друг със свята целувка¹.

(1) Римл. 16:16

13 Поздравяват ви всичките светии¹.

(1) 1 Кор. 16:20

14 Благодатта на Господ Исус Христос¹ и Божията любов², и общението на Светия Дух да бъде с всички вас. (Амин.)

(1) Римл. 16:20; (2) Юда 21

Посланието на свети апостол Павел до ГАЛАТЯНИТЕ

1 Павел, апостол не от хора, нито чрез човек, а чрез Иисус Христос¹ и Бог Отец, който Го е възкресил от мъртвите², (1) ст. 11,12; Римл. 1:1,5; (2) Деян. 2:24
2 и всичките братя, които са с мен¹, към църквите в Галатия²:

(1) Фил. 4:21; (2) Деян. 16:6
3 Благодат и мир да бъде на вас от Бог Отец и от нашия Господ Иисус Христос¹, (1) Римл. 1:7

4 който даде Себе Си за нашите грехове¹, за да ни избави от настоящия свят на злото² според волята на нашия Бог и Отец³,

(1) гл. 2:20; 1 Ин. 3:16; Еф. 5:2; 1 Тим. 2:6; Тит 2:14;
(2) 2 Петр. 1:4; Еф. 2:2; (3) Ин. 20:17; 1 Ин. 5:19; Евр. 10:10

5 на когото да бъде славата за вечни векове. Амин¹. (1) Римл. 11:36; Откр. 1:6

6 Чудя се как вие така бързо се отвърщате от Онзи, който ви призова чрез Христовата благодат, и преминавате към друго благовестие¹,

(1) гл. 5:8; 2 Кор. 11:4
7 което не е друго благовестие, а е дело на неколцината, които ви смущават¹ и искат да изопачат Христовото благовестие. (1) гл. 5:10,12; Деян. 15:24

8 Но ако и самите ние или ангел от небето ви проповядва друго благовестие освен онова, което ви проповядвахме¹, нека бъде проклет².

(1) Римл. 16:17; (2) ст. 9
9 Както казахме и преди, така го казвам и сега пак: ако някой ви пропо-

вядва друго благовестие освен онова, което приехте, нека бъде проклет¹.

(1) 1 Кор. 16:22
10 Защото от хора ли сега търся благоволение, или от Бога? Или на хора ли искам да угаждам?¹ Ако бях още угаждал на хора, нямаше да съм слуга на Христос².

(1) Мт. 22:16; 1 Сол. 2:4; (2) Римл. 1:1; Еф. 6:6
11 Но аз ви известявам, братя, че евангелието, което ви благовестих¹, не е човешко²;

(1) 1 Кор. 15:1; (2) 1 Сол. 2:13
12 понеже аз нито съм го приел от човек, нито съм го научил от човек, а чрез откровение на Иисус Христос¹.

(1) ст. 1; 1 Кор. 11:23; Еф. 3:3
13 Защото сте чули за моето някогашно поведение, когато бях в юдейската религия – как прекомерно гонех Божиата църква и я разорявах¹;

(1) Деян. 8:3; 9:21
14 и напредвах в юдейската религия повече от мнозина свои връстници между съотечествениците си, като бях много по-ревностен към преданията на предците си¹.

(1) Деян. 22:3
15 А когато Бог, който още от утробата на майка ми ме беше отделил¹ и призовал чрез Своята благодат²,

(1) Ис. 49:1; Ер. 1:5; (2) Римл. 1:1
16 благоволите да открие в мен Сина Си¹, за да Го проповядвам между езичниците², аз не се допитах до плът и кръв,

(1) Мт. 16:17; Деян. 9:5,20; (2) гл. 2; Еф. 3:8

17 нито се изкачих в Ерусалим при тези, които бяха апостоли преди мен, а веднага заминах за Арабия и пак се върнах в Дамаск¹.
(1) Деян. 9:22-25

18 По-късно, след три години, се изкачих в Ерусалим, за да се запозная с Кифа¹, и останах при него петнадесет дни²;
(1) Ин. 1:42; (2) Деян. 9:26-28

19 но друг от апостолите не видях освен Яков, брата на Господа¹.
(1) Деян. 12:17

20 А за това, което ви пиша, ето, пред Бога ви уверявам, че не лъжа¹.
(1) Римл. 9:1

21 После дойдох в областите на Сирия и Киликия¹,
(1) Деян. 9:30

22 но още не бях познат лично на Христовите църкви в Юдея,

23 а те само бяха слушали, че онзи, който едно време ги е гонил, сега проповядва вярата, която някога е разорвал¹,
(1) ст. 13

24 и славеха Бога заради мен¹.
(1) Деян. 21:20

2 Тогава, след четиринадесет години, пак се изкачих в Ерусалим с Варнава¹, като взех със себе си и Тит².
(1) Деян. 15:2; (2) 2 Кор. 8:23; Тит 1:4

2 Но се изкачих по откровение и изложих пред тях благовестието, което проповядвам между езичниците, но насаме пред по-именитите *от тях*¹, да не би да тичам или да съм тичал напразно².
(1) ст. 9; (2) гл. 4:11

3 Но даже Тит, който беше с мен, макар и да беше грък, не беше принуден да се обреже¹;
(1) Деян. 16:3

4 и то поради промъкналите се лъжебратя¹, които се бяха вмъкнали, за да дебнат свободата, която имаме в Христос Исус, като искаха да ни поробят²,
(1) Деян. 15:1,24; 2 Кор. 11:26; (2) гл. 5:1; Римл. 8:15

5 на които ние нито за час не отстъпихме да им се покорим¹, за да остане с вас истината на благовестието.
(1) Деян. 15:2

6 А тези, които бяха считани за нещо – каквито и да са били, за мен

е все едно, Бог не гледа на лицето на човека¹ – тези, видните, не прибавиха нищо повече към моето *учение*;
(1) Деян. 10:34

7 а напротив, когато видяха, че на мен беше поверено да проповядвам благовестието между необрязаните¹, както на Петър между обрязаните –
(1) гл. 1:16; 1 Тим. 2:7

8 защото Този, който подежда в Петър за апостолство между обрязаните, подежда и в мен за апостолство между езичниците¹ –
(1) Еф. 3:2

9 и когато познах дадената на мен благодат¹, Яков², Кифа³ и Йоан⁴, които се считаха за стълбове⁵, дадох на мен и на Варнава⁶ десница на общение, за да идем ние между езичниците, а те – между обрязаните.
(1) Римл. 1:5; (2) гл. 1:19; (3) гл. 1:18; (4) Мт. 4:21; (5) ст. 2; (6) Деян. 4:36

10 Искаха само да помним бедните¹ – същото нещо, което и аз бях ревностен да върша².
(1) Мт. 19:21; (2) Деян. 11:30

11 Но когато Кифа дойде в Антиохия¹, аз му се противопоставих в очи, защото беше виновен.
(1) Деян. 15:35

12 Понеже, преди да дойдат някои от Яков¹, той ядеше заедно с езичниците, а когато те дойдоха, той се оттегли и странеше *от тях*, защото се боеше от обрязаните².
(1) Деян. 15:1; (2) Деян. 11:3

13 И заедно с него лицемереа и другите юдеи, така че и Варнава се увлече от лицемерието им.

14 Но като видях, че не постъпват правилно според истината на благовестието, казах на Кифа пред всички¹: Ако ти, който си юдеин, живееш като езичниците, а не като юдеите, защо принуждаваш езичниците да живеят като юдеите?
(1) 1 Тим. 5:20

15 Ние, които по природа сме юдеи, а не грешници от езичниците¹,
(1) Римл. 3:9

16 като знаем, че човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исус Христос, ние също повярвахме в Христос Исус, за да се оправдаем чрез вяра в Христос¹, а не

чрез дела по закона; защото чрез дела по закона няма да се оправдае нито едно същество².

(1) гл. 3:24; Деян. 13:39; 15:11; Фил. 3:9; (2) Пс. 143:2; Еф. 2:8,9; Евр. 7:19

17 Но ако ние самите, търсейки да се оправдаем чрез Христос, пак сме били намерени грешници, тогава Христос на греха ли е служител? Да не бъде!

18 Защото, ако изградя отново оно-ва, което съм разрушил, правя себе си престъпник.

19 Защото аз чрез закона умрях спрямо закона, за да живея за Бога¹.

(1) Римл. 6:11; 7:6

20 Съразпнат съм с Христос¹; и вече не аз живея, а Христос живее в мен²; и животът, който сега живея в плътта, го живея с вярата в Божия Син³, който ме възлюбил и предаде Себе Си заради мен⁴.

(1) гл. 6:14; Римл. 6:4-6; Кол. 2:20; 3:3; (2) Йн. 17:26; (3) Як. 2:1; (4) гл. 1:4

21 Аз не отхвърлям Божията благодат: защото, ако оправданието се придобива чрез закона, тогава Христос е умрял напразно¹.

(1) гл. 5:2

3 О, неразумни галатяни, кой ви омая така¹ – вас, пред чиито очи Иисус Христос е бил ясно изобразен като разпънат²?

(1) гл. 5:7; (2) 1 Кор. 2:2

2 Това само желая да науча от вас: чрез дела изисквани от закона ли получихте Духа, или чрез слушане с вяра¹?

(1) ст. 14; Еф. 1:13

3 Толкова ли сте неразумни, че след като започнахте в Духа, сега се усъвършенствате в плътта¹?

(1) Йн. 6:63

4 Напразно ли страдахте толкова? Ако наистина е напразно!

5 Тогава Този, който ви дава Духа и върши чудеса между вас¹, чрез дела изисквани от закона ли върши това, или чрез вяра в посланието²?

(1) 1 Кор. 12:10; Евр. 2:4; (2) 1 Кор. 9:21

6 както Авраам повярва в Бога и това му се счете за правда¹.

(1) Бит. 15:6; Як. 2:23; Римл. 4:3,9

7 Тогава знайте, че тези, които са от вяра, те са Авраамови синове¹.

(1) Римл. 4:11,12,16

8 И Писанието, като предвидя, че Бог щеше да оправдае езичниците чрез вяра, предварително изяви благовестието на Авраам, казвайки: „В теб ще се благославят всичките народи¹.“

(1) Бит. 12:3; 18:18; 22:18; Деян. 3:25

9 Така че тези, които са от вяра¹, се благославят заедно с вярващия Авраам².

(1) Римл. 3:30; (2) Римл. 4:16,17

10 Защото всички, които се облягат на дела изисквани от закона, са под проклетие¹, понеже е писано: „Проклет всеки, който не постоянства да изпълнява всичко писано в книгата на закона².“

(1) Римл. 4:15; 2 Кор. 3:9; (2) Вжк. 27:26; Ер. 11:3

11 А че никой не се оправдава пред Бога чрез закона, е явно, защото „праведният чрез вяра ще живее¹.“

(1) Авак. 2:4; Римл. 1:17; Евр. 10:38

12 А законът не действа чрез вяра, а казва: „Който върши това, което заповядва законът, ще живее чрез него¹.“

(1) ст. 21; Лев. 18:5; Мт. 19:17; Римл. 10:5

13 Христос ни изкупи¹ от проклятието на закона², като стана проклет за нас³; защото е писано: „Проклет всеки, който виси на дърво⁴.“

(1) 1 Кор. 6:20; (2) гл. 4:5; (3) Римл. 8:3; (4) Вжк. 21:23

14 така че благословиението, дадено на Авраам, да дойде чрез Христос Иисус на езичниците¹, за да приемем обещанието на Духа чрез вяра².

(1) Римл. 4:16,17; (2) ст. 2; Римл. 15:8

15 Братя – по човешки говоря – ако едно завещание* е потвърдено, дори и да е само човешко, никой не може да го развали, нито да му прибави нещо.

*на гръцки същата дума като завет

16 А обещанията се изрекоха на Авраам¹ и на неговия потомък². Не казва: „и на потомците“, като за мнозина, а като за един: „и на твоя потомък^{3,4}“, който е Христос⁵.

*букв.: семе, ед. ч.

(1) Евр. 7:6; (2) Бит. 12:7; 13:15; 17:7;

(3) ст. 29; Бит. 22:18; Деян. 3:25; (4) Мт. 1:1

17 И това казвам, че завет, предварително потвърден от Бога¹, не може да бъде отменен от закона, появил се четиристотин и тридесет години по-

късно², така че обещанието да бъде унищожено. (1) Бит. 15:18; Ас. 1:72; (2) Изх. 12:40

18 Защото, ако наследството е по закона, то вече не е по обещание¹; а Бог го подари на Авраам чрез обещание.

(1) Римл. 4:14

19 Тогава защо *се гаде* законът? Прибави се, *за да се изявят* престъпленията¹, докато дойде Потомъкът, на когото беше дадено обещанието; *и беше* постановен от ангели² чрез ръката на един посредник³.

(1) Римл. 5:20; (2) Евр. 2:2; (3) Вжк. 5:5; Деян. 7:38

20 Но посредникът не е за един, а Бог е един¹.

(1) Яс. 2:19; 1 Тим. 2:5

21 Тогава законът против Божиите обещания ли е? Да не бъде! Защото, ако беше даден закон, който да можеше да оживотворява¹, то наистина правдата щеше да бъде от закон².

(1) Римл. 8:3; (2) ст. 12; Евр. 9:9

22 Но Писанието затвори всичко под грях¹, така че обещанието чрез вяра в Исус Христос да се даде на тези, които вярват².

(1) Римл. 3:9; (2) Римл. 4:13

23 А преди да дойде вярата, ние бяхме под стражата на закона¹, затворени до времето на вярата, която щеше да се открие.

(1) гл. 4:3

24 Така че законът стана за нас възпитател, *за да ни доведе* до Христос¹, за да се оправдаем чрез вяра².

(1) Римл. 3:20; (2) гл. 2:16; Римл. 3:26

25 Но след идването на вярата не сме вече под *ръководството* на възпитател.

26 Защото всички сте Божии синове чрез вярата в Исус Христос¹,

(1) гл. 4:6; Ин. 1:12; 1 Ин. 5:1

27 понеже всички вие, които сте се кръстили в Христос, с Христос сте се облекли¹.

(1) Римл. 6:3; 13:14; Еф. 4:24

28 Няма вече юдеин, нито грък¹, няма роб, нито свободен², няма мъж, нито жена, защото вие всички сте едно в Христос Исус.

(1) Римл. 10:12; Еф. 2:14; (2) 1 Кор. 12:13; Кол. 3:11

29 И ако сте Христови, то вие сте Авраамово потомство¹ и наследници по обещание².

(1) ст. 16; Римл. 9:8; Евр. 2:16; (2) гл. 4:7,28; Римл. 4:16; Евр. 6:17

4 Казвам още: дотогава, докогато наследникът е малолетен, той не се различава в нищо от роб, макар и да е господар на всичко,

2 а е под настойници и управители до назначения от бащата срок¹.

(1) Евр. 9:10

3 Така и ние, когато бяхме малолетни, бяхме поробени под първоначалните неща* на света¹;

*букв.: елементи, сили

(1) гл. 3:23; 5:1; Деян. 15:10; Кол. 2:8,20

4 но когато се изпълни времето¹, Бог изпрати Сина Си², който се роди от жена³, роди се и под закона⁴,

(1) Мк. 1:15; Евр. 9:26; (2) Ин. 3:16; (3) Ас. 2:7; (4) Ас. 2:21-23,27

5 за да изкупи¹ онези, които бяха под закона, за да получим осиновението².

(1) гл. 3:13; 1 Петр. 1:18,19; Откр. 5:9;

(2) Римл. 8:15; Еф. 2:18

6 И понеже сте синове¹, Бог изпрати в сърцата ви Духа на Своя Син, който вика: Авва, Отче!

(1) гл. 3:26

7 Затова не си вече роб, а син; и ако си син, то *си* Божии наследник чрез Христос¹.

(1) гл. 3:29; Римл. 8:17

8 Но тогава, когато не познавахте Бога¹, вие робувахте на онези, които по природа не са богове²;

(1) Еф. 2:12; 1 Сол. 4:5; (2) 1 Кор. 12:2; 1 Сол. 1:9

9 а сега, като познахте Бога¹, или по-скоро като бяхте познати от Бога², как се връщате отново назад към слабите и безпомощни първоначални неща, на които отново желаете да робувате?

(1) Ин. 17:3; (2) 1 Кор. 8:3

10 Вие наблюдавате дните, месеците, времената и годините¹.

(1) Римл. 14:5; Кол. 2:16

11 Боя се за вас, да не би да съм се трудил сред вас напрасно¹.

(1) гл. 2:2; 2 Ин. 8; Фил. 2:16; 1 Сол. 3:5

12 Моля ви, братя, бъдете като мен, защото и аз *съм* като вас. Не сте ми сторили никаква неправда.

13 Вие знаете как първия път ви проповядвах благовестието¹ вследствие на телесна слабост²;

(1) Деян. 16:6; (2) 1 Кор. 2:3; 2 Кор. 12:9

14 и вие не презряхте това, което беше изкушение за вас в плътта ми, и не се погнусихте от него, а ме

приехте като Божи ангел¹, като Христос Исус².

(1) 1 Царе 29:9; (2) Мт. 10:40

15 Тогава къде е онази ваша благословеност? Защото свидетелствам за вас, че ако беше възможно, очите си бихте извадили и бихте ми ги дали.

16 И така, неприятел ли ви станах, понеже ви говоря истината?

17 Тези *учители* са ревностни за вас, но не по добър начин – те желаят да ви отлъчат *от нас*, за да сте ревностни за тях.

18 Но добре е да сте ревностни за това, което е добро, *и то винаги*¹, а не само когато аз се намирам между вас².

(1) гл. 6:9; 1 Тим. 6:18; (2) Фил. 2:12

19 Дечица мои, за които пак съм в родилни мъки¹, докато се изобрази Христос във вас²,

(1) 1 Кор. 4:14,15; (2) 2 Кор. 13:5

20 желал бих да съм сега при вас и да променя тона си, защото съм в недоумение за вас.

21 Кажете ми вие, които желаете да бъдете под закона, не чувате ли *както казва законът*?

22 Защото е писано, че Авраам имаше двама сина – един от слугинята и един от свободната¹;

(1) Бит. 16:15; 21:2

23 но този, който беше от слугинята, се роди по плът¹, а онзи, който беше от свободната – по обещание².

(1) Бит. 16:2; (2) Бит. 17:19; 21:1; Римл. 9:7-9

24 И това има образен смисъл, защото тези жени *представяват* два завета – единият от Синайската планина¹, който ражда деца за робство², и това е Агар;

(1) Изх. 24:8; Неем. 9:13; (2) гл. 5:1

25 и тази Агар представлява планината Синай в Арабия и съответства на днешния Ерусалим, защото е в робство с децата си;

26 а горният Ерусалим¹ е свободен, който е майка на (всички) нас².

(1) Евр. 12:22; (2) Пс. 87:6

27 Защото е писано: „Весели се, неплодна, която не раждаш; възгласи и извикай, ти, която не си била в родилни болки; защото повече са децата на

самотната, отколкото децата на омъжената!“

(1) Ис. 54:1

28 Но ние, братя, сме като Исаак деца по обещание¹.

(1) ст. 23; гл. 3:29

29 Но както тогава роденият по плът gonеше *родения по Дух*¹, така е и сега².

(1) Бит. 21:9; (2) гл. 5:11; 6:12; Йн. 15:19

30 Обаче какво казва Писанието? „Изпъди слугинята и сина ѝ, защото синът на слугинята няма да наследи със сина на свободната!“

(1) Бит. 21:10; Йн. 8:35

31 И така, братя, ние не сме деца на слугинята, а на свободната.

5 И така, стойте твърдо¹ в свободата, за която Христос ни освободи², и не се заплитайте отново в робско иго³.

(1) 1 Кор. 16:13; (2) ст. 13; Йн. 8:36; (3) гл. 2:4; 4:3,24

2 Ето, аз, Павел¹, ви казвам, че ако се обрязвате², Христос никак няма да ви ползва³.

(1) Еф. 3:1; (2) Деян. 15:1,24; (3) гл. 2:21

3 Да! Повторно заявявам на всеки човек, който се обрязва, че е длъжен да изпълни целия закон¹.

(1) Деян. 15:5; Римл. 2:25

4 Вие, които искате да се оправдаете чрез закона, сте се отлъчили от Христос, отпаднали сте от благодатта¹.

(1) Римл. 11:6

5 Защото ние чрез Духа очакваме *изпълнението на надеждата за правдата чрез вяра*¹.

(1) Римл. 5:1,2

6 Понеже в Христос Исус нито обрязването има някаква сила, нито необрязването¹, а вярата, която действа чрез любовта².

(1) гл. 6:15; 1 Кор. 7:19; (2) Як. 2:14; 1 Йн. 3:23; 1 Кор. 13:2

7 Вие вървяхте добре; кой ви попречи¹, че да не бъдете послушни на истината?

(1) гл. 3:1

8 Това убеждение не е от Онзи, който ви призовава¹.

(1) гл. 1:6

9 Малко квас заквасва цялото тесто¹.

(1) Мт. 13:33; 1 Кор. 5:6

10 Аз ви имам доверие¹ в Господа², че няма да помислите другояче; а който ви смушчава³, той ще понесе своята присъда⁴, който и да бил той⁵.

(1) 2 Кор. 2:3; 2 Сол. 3:4; (2) Фил. 2:24; (3) гл. 1:7;

(4) 1 Кор. 3:17; 2 Кор. 11:15; (5) гл. 2:6

11 И аз, братя, ако продължавах да проповядвам обрязване, защо да бъда гонен¹? *Защото* тогава спънката на кръста би се махнала².

(1) гл. 4:29; (2) 1 Кор. 1:23

12 Дано се отсечеха онези, които ви разколебават¹!

(1) Фил. 3:2

13 Защото вие, братя, към свобода сте приззовани¹; само че не *използвайте* свободата си като повод за *угажане* на плътта², а си служете един на друг с любов³.

(1) ст. 1; (2) 1 Петр. 2:16; 1 Кор. 8:9; (3) Римл. 14:15; 1 Кор. 8:1; 1 Сол. 1:3

14 Защото целият закон се изпълнява в една дума, в тази: „Да възлюбиш ближния си както себе си“¹.

(1) Лев. 19:18; Мт. 5:43

15 Но ако се хапете и се ядете един друг, пазете се да не би един друг да се изядете¹.

(1) Лк. 11:17

16 И така, казвам: ходете по Духа¹, и няма да угаждате на плътските страсти².

(1) ст. 25; Римл. 8:4; (2) Римл. 13:14

17 Защото плътта силно желае противоположно на Духа, а Духът – противоположно на плътта¹; понеже те се противят едно на друго, за да не правите това, което искате².

(1) 1 Петр. 2:11; (2) Римл. 7:15,19,23

18 Но ако се водите от Духа, не сте под закон¹.

(1) Римл. 8:14

19 А делата на плътта са явни¹. Те са: блудство, нечистота, разпътство,

(1) 1 Тим. 5:24

20 идолопоклонство, чародейство, вражди, разпри, ревнувания, ярости¹, партизанства, раздори, разцепления,

(1) Еф. 4:31

21 зависти, пиянства, пирувания и други подобни¹; за които ви предупреждавам, както ви и предупредих, че които вършат такива работи, няма да наследят Божие царство².

(1) Мт. 15:19; (2) 1 Кор. 6:10; Откр. 22:15

22 А плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благодост, милост, вярност,

23 кротост, себеобуздание¹; против такива няма закон².

(1) Еф. 5:9; Кол. 3:12; (2) 1 Тим. 1:9

24 А които са Исус Христови, са раз-

пънали плътта заедно със страстите и пожеланията ѝ¹.

(1) Римл. 6:6

25 Ако по Духа живеем, по Духа и да ходим¹.

(1) ст. 16; Кол. 2:6

26 Да не ставаме тщеславни, да не се дразним един друг и да не си завиждаме един на друг¹.

(1) Мт. 20:24; Фил. 2:3

Б Братя, и ако човек падне в някое прегрешение¹, вие, духовните², поправете такъв с кротък дух³. *Но казвам:* пази себе си, да не би и ти да бъдеш изкушен⁴.

(1) Яс. 5:19,20; (2) 1 Кор. 3:1;

(3) Мт. 18:15; 1 Сол. 5:14; (4) 1 Кор. 10:12

2 Носете си товара един на друг и така ще изпълните Христовия закон.

3 Защото, ако някой мисли себе си за нещо, а е нищо, той маме себе си¹.

(1) 1 Кор. 3:18; 8:2

4 Но нека всеки изпитва своята работа¹, и тогава ще може да се хвали само със себе си, а не с другото;

(1) 2 Кор. 13:5

5 защото всеки ще носи своя си товар.

6 А този, който се поучава в *Божие*то слово, нека прави участник във всичките си блага онзи, който го учи¹.

(1) 1 Кор. 9:11,14; Фил. 4:16

7 Не се лъжете¹, Бог не е за подиграване! Понеже, каквото посее човек, това и ще пожъне².

(1) 1 Кор. 6:9; (2) Йов 4:8

8 Защото, който сее за плътта си, от плътта си ще пожъне тление¹, а който сее за Духа, от Духа ще пожъне вечен живот².

(1) Еф. 4:22; (2) Ос. 10:12; Римл. 8:6,13

9 Нека не ни дотяга да вършим добро¹, защото, ако не се уморяваме, своевременно ще пожънем².

(1) гл. 4:18; Евр. 6:12; (2) 2 Лст. 15:7; 2 Кор. 9:6; 2 Сол. 3:13

10 И така, като имаме случай¹, нека правим добро на всички, а най-вече – на своите по вяра².

(1) Фил. 4:10; (2) Деян. 11:29,30

11 Вижте с колко едри букви ви писах със собствената си ръка¹!

(1) Римл. 16:22; Кол. 4:18

12 Онези, които желаят да се представят добре по плът, те ви заставят да се

обрязвате само за да не бъдат гонени за Христовия кръст¹.

(1) гл. 4:29; Фил. 3:18

13 Защото и самите тези, които са обрязани, не пазят закона¹, а желаят да се обрязват вие, за да могат да се хвалят с вашата плът.

(1) Римл. 2:23

14 А далеч от мен да се хваля *с друго* освен с кръста на нашия Господ Исус Христос¹, чрез който светът за мен е разпънат, и аз – за света².

(1) 1 Кор. 1:31; 2:2; Фил. 3:3; (2) гл. 2:20

15 Защото в Христос Исус нито об-

рязването е нещо, нито необрязването¹, а новото създание².

(1) гл. 5:6; (2) 2 Кор. 5:17

16 И на всички, които живеят по това правило¹, мир и милост да бъде на тях и на Божия Израил.

(1) Фил. 3:16

17 Отсега нататък никой да не ми досажда, защото аз нося на тялото си белезите на (Господ) Исус¹.

(1) 2 Кор. 4:10

18 Братя, благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вашия дух¹.

Амин.

(1) Фил. 4:23; 2 Тим. 4:22; Филим. 25

Посланието на свети апостол Павел до ЕФЕСЯНИТЕ

1 Павел, с Божията воля апостол на Иисус Христос¹, до светиите и верните в Христос Иисус, които са в Ефес²:

(1) 1 Кор. 1:1; (2) Деян. 19:1; Откр. 2:1

2 Благодат *да бъде* на вас и мир от Бога, нашия Отец, и от Господ Иисус Христос!¹

(1) гл. 6:23; Римл. 1:7

3 Благословен *да бъде* Бог и Отец на нашия Господ Иисус Христос¹, който в Христос ни е благословил с всяко духовно благословение в небесните места²;

(1) 1 Петр. 1:3; 2 Кор. 1:3; (2) ст. 20; гл. 2:6; 3:10; 6:12

4 както ни е избрал в Него¹ преди основаването на света², за да бъдем свети и без недостатък пред Него³ в любов;

(1) 1 Сол. 1:4; (2) гл. 3:11; 1 Петр. 1:20;

2 Тим. 1:9; (3) гл. 5:27; Юда 24; Кол. 1:22; 1 Сол. 4:7

5 като ни е предопределил да бъдем осиновени за Него чрез Иисус Христос по благоволенieto на Своята воля¹,

(1) Як. 1:18

6 за похвала на славата на Своята благодат¹, с която ни е дарил във Възлюбения Си².

(1) Пс. 84:11; (2) Мк. 1:11; Кол. 1:13

7 В Него имаме изкупление чрез Неговата кръв¹, опрощаването на прегрешенията² според богатството на Неговата благодат³,

(1) Деян. 20:28; 1 Кор. 1:30;

(2) Пс. 103:3; 130:4; Мт. 26:28; Кол. 1:14; (3) гл. 2:7

8 която е направил да изобилства за нас във всяка мъдрост и разбиране,

9 като ни е открил тайната на волята Си¹ според благоволенieto, което е положил в Себе Си,

(1) гл. 3:3; Римл. 16:25

10 за да се приложи, когато се изпълнят времената: да се обедини като цяло в Христос всичко – и това, което е на небесата, и това, което е на земята – в Него¹.

(1) 1 Кор. 15:28; Кол. 1:20

11 В Него и ние бяхме взети за наследство¹, като бяхме предопределени за това според намерението на Бога², който върши всичко по решението на Своята воля³,

(1) Деян. 20:32; 1 Петр. 1:4; (2) Римл. 8:28; (3) Ис. 46:10

12 така че да бъдем за похвала на Неговата слава – ние, които отпреди се надявахме на Христос¹.

(1) Деян. 26:7

13 В Него и вие, като чухте словото на истината¹ – благовестието на вашето спасение – и като повярвахте в Него, бяхте запечатани със Светия Дух² на обещанието³,

(1) Кол. 1:5; Як. 1:18; 1 Петр. 1:25;

(2) 2 Кор. 1:22; (3) гл. 4:30; Деян. 2:38,39; Гал. 3:2,14

14 който е залог за нашето наследство¹, докато бъде изкупено притежанието на Бога за похвала на Неговата слава.

(1) 2 Кор. 5:5

15 Затова и аз, като чух за вярата ви в Господ Иисус и за любовта към всичките светии¹,

(1) Кол. 1:4; Филим. 5

16 не преставам да благодаря за вас и да ви споменавам в молитвите си¹;

(1) Римл. 1:8-10

17 така че Бог на нашия Господ Иисус Христос¹, Отец на славата², да ви даде дух на мъдрост и откровение в познаването на Него Самия³,

(1) Ин. 20:17; (2) Деян. 7:2; (3) Кол. 1:9,10

18 като просветли очите на сърцето ви¹, за да знаете каква е надеждата² на Неговото призоваване³, какво е богатството на славата⁴ на Неговото наследство в светиите⁵

(1) Пс. 119:18; (2) 1 Петр. 1:3; (3) гл. 4:1,4; (4) гл. 3:16; Римл. 9:23; (5) Втжк. 32:9

19 и какво е превъзходното величие на Неговата мощ към нас, вярващите, според действието на мощта на Неговата сила¹.

(1) гл. 3:20; Римл. 1:4; 1 Кор. 2:5

20 С нея Той подежда в Христос, като Го възкреси от мъртвите¹ и Го сложи да седне от дясната Си страна на небесата²,

(1) Деян. 2:24; 1 Петр. 1:21; Римл. 6:4; 2 Кор. 13:4; Фил. 3:10; Кол. 2:12; (2) ст. 3; Пс. 110:1; Мк. 16:19

21 далеч над всяко началство и власт, и сила, и господство, и всяко име, с което се наименоват, не само в този свят, но и в бъдещия¹.

(1) Деян. 2:36; 1 Петр. 3:22; Фил. 2:9; Кол. 2:10

22 И покори всичко под краката Му¹ и Го постави да бъде глава над всичко за църквата²,

(1) Мт. 28:18; 1 Кор. 15:27; (2) гл. 4:15; 5:23

23 която е Неговото тяло¹, пълнота на Този, който изпълва всичко във всичко².

(1) гл. 4:12; Кол. 1:18; Римл. 12:5; 1 Кор. 12:27; (2) гл. 4:10; Йн. 1:16; Кол. 3:11

2 И съживи вас, които бяхте мъртви¹ във вашите престъпления и грехове²,

(1) Лк. 15:24,32; (2) Кол. 2:13

2 в които сте ходили някога според вървежа на този свят¹, според княза на въздушната власт², на духа, който сега действа в синовете на непокорството³,

(1) Гал. 1:4; (2) Йн. 12:31; (3) Тит 3:3

3 между които и ние всички сме живели някога в своите плътски страсти¹, като сме изпълнявали волята на плътта и на помислите, и по естество сме били деца на гнева², както и другите³.

(1) 1 Йн. 2:16; (2) 2 Петр. 2:14; Кол. 3:6; (3) Римл. 2:23; Кол. 1:21

4 Бог обаче, който е богат на милост¹, поради голямата любов, с която ни възлюби²,

(1) Пс. 103:8; 1 Петр. 1:3; Тит 3:5; (2) Римл. 5:8; 2 Сол. 2:16

5 въпреки че бяхме мъртви в престъпленията си, ни съживи заедно с Христос¹ – по благодат сте спасени –

(1) Кол. 2:13

6 и като ни съвъзкреси¹, ни сложи да седим заедно с Него в небесни места в Христос Иисус²,

(1) Кол. 2:12; (2) гл. 1:3

7 за да показва през идните векове изобилните богатства на своята благодат¹ чрез добрината си към нас в Христос Иисус.

(1) гл. 1:6,7

8 Защото по благодат сте спасени¹ чрез вяра², и то не от сами вас – това е дар от Бога –

(1) Деян. 15:11; Римл. 3:24; (2) Лк. 7:50; Римл. 4:16

9 не чрез дела¹, за да не се похвали никой².

(1) Римл. 3:20; 11:6; Гал. 2:16; Тит 3:5; 2 Тим. 1:9; (2) Римл. 4:2; 1 Кор. 1:29

10 Защото сме Негово творение¹, създадено в Христос Иисус² за добри дела³, които Бог отнапред е наредил, за да ходим в тях.

(1) Пс. 100:3; (2) 2 Кор. 5:17; (3) Кол. 1:10; Тит 2:14

11 Затова помнете, че вие, някога езичници по плът, наричани необрязани¹ от тези, които се наричат обрязани – с обрязване на плътта, което се извършва с ръце –

(1) Кол. 2:13

12 в онова време бяхте без Христос, отлъчени от израилевото гражданство и чужди на заветите на обещанието¹, без да имате никаква надежда² и без Бог на света³.

(1) Римл. 9:4; (2) 1 Сол. 4:13; (3) Гал. 4:8

13 Но сега в Христос Иисус вие, които някога сте били далеч¹, сте поставени близо чрез кръвта на Христос².

(1) гл. 4:18; Кол. 1:21; (2) Пс. 148:14

14 Защото Той е нашият мир¹, който направи двата едно² и събори средната стена, която ги разделяше,

(1) Йн. 14:27; Кол. 1:20; (2) Йн. 10:16; Гал. 3:28

15 като в плътта си унищожи враждата¹, тоест закона със заповедите му изразени в постановления², за да създаде в Себе Си от двата един нов човек и така да въдвори мир,

(1) Кол. 1:22; (2) Кол. 2:14

16 и в едно тяло да примири и двата с Бога чрез кръста¹, като уби на него враждата.

(1) 2 Кор. 5:18

17 И като дойде, благовества мир на вас, далечните, и мир на близките¹.

(1) Ис. 57:19; Деян. 10:36

18 Защото чрез Него и едните, и другите имаме достъп¹ в един Дух² до Отца³.

(1) гл. 3:12; Римл. 5:2; Евр. 10:19; (2) гл. 4:4; (3) Гал. 4:6

19 И така, вие не сте вече странници и чужденци¹, а сте съградени на светиите² и членове на Божието семейство³;

(1) гл. 3:6; (2) Евр. 12:22,23; (3) 1 Тим. 3:15

20 защото сте съградени върху основата на апостолите¹ и пророците², като Сам Христос Иисус е крайъгълен камък³,

(1) 1 Кор. 12:28; Откр. 21:14; (2) гл. 4:11; (3) Мт. 21:42; 1 Кор. 3:11

21 в когото сглобено¹, цялото здание² расте за свят храм в Господа³,

(1) гл. 4:16; (2) 1 Кор. 3:9; (3) 1 Кор. 3:16

22 в който вие също се вграждате заедно в Духа за Божие обиталище¹.

(1) 1 Петр. 2:5; 1 Тим. 3:15; Евр. 3:6

3 Затова аз, Павел¹, съм затворник за Иисус Христос² заради вас, езичниците,

(1) Гал. 5:2; (2) гл. 4:1; Фил. 1:13; 2 Тим. 1:8; Филим. 1,9

2 понеже сте чули за настойничеството на Божията благодат, която ми е дадена за вас¹,

(1) Гал. 2:8

3 че по откровение¹ ми беше известна тайната² – както ви писах накратко и по-горе,

(1) Гал. 1:12; (2) гл. 1:9

4 от което, като прочетете, можете да разберете моето проумяване на тайната на Христос¹ –

(1) 2 Кор. 11:6; Кол. 4:3

5 която в други поколения не беше известна на човешките синове, както сега се откри на Неговите свети апостоли и пророци чрез Духа¹,

(1) Римл. 16:25,26; Кол. 1:26

6 а именно, че езичниците са сънаследници и са от същото тяло, и са съпричастници¹ на (Неговото) обещание в Христос Иисус чрез благовестието²,

(1) Римл. 11:17; (2) гл. 2:19

7 на което станях служител¹ според дара на Божията благодат², който ми е даден според действието на Неговата сила.

(1) Деян. 26:16; (2) Римл. 1:5; Кол. 1:25

8 На мен, най-нищожния от всички светиин¹, се даде тази благодат – да благовествам сред езичниците неизследимото богатство на Христос²

(1) 1 Кор. 15:9; (2) Деян. 9:15; 2 Кор. 6:10; Гал. 1:16; Тит 1:3

9 и да осветлявам всички относно настойничеството на тайната, която от векове е била скрита у Бога¹, който е Създателят на всичко,

(1) 1 Кор. 2:7

10 така че многообразната премъдрост на Бога¹ да стане позната на небесните началства и власти сега чрез църквата²

(1) Римл. 11:33; (2) гл. 1:3

11 според вечното намерение, което Той изпълнява в Христос Иисус, нашия Господ¹,

(1) гл. 1:4

12 в когото ние имаме дръзновение и достъп с увереност чрез вярата в Него¹.

(1) гл. 2:18

13 Затова аз ви моля да не се обезсърчавате от моите скърби¹ заради вас², които са ваша слава.

(1) 1 Сол. 3:3; (2) Кол. 1:24

14 Поради това аз прекланям коленете си пред Отца¹ (на нашия Господ Иисус Христос),

(1) Пс. 95:6

15 от когото носи името си всеки род на небесата и на земята,

16 да ви даде според богатствата на Неговата слава¹ да се утвърдите здраво² чрез Неговия Дух във вътрешния човек³,

(1) гл. 1:18; Римл. 9:23; (2) Кол. 1:11; (3) Римл. 7:22

17 чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца¹, така че, вкоренени и основани в любовта²,

(1) Йн. 17:26; (2) Кол. 2:7

18 да бъдете в състояние да разберете заедно с всичките светиин какво е широчината и дължината, височината и дълбочината¹

(1) Йов 11:7-9

19 и да познаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание¹, за да се изпълните в цялата Божия пълнота.

(1) Римл. 8:35; Фил. 3:8

20 А на Този, който може да направи несравнимо повече, отколкото молим или мислим, според действащата в нас сила¹ –

(1) гл. 1:19

21 на Него да бъде слава в църквата и в Христос Иисус през всичките поколения от векове и за векове. Амин¹.

(1) Римл. 11:36

4 И така, аз, затворникът в Господа¹, ви моля да живеете достойно² за званieto, на което бяхте призвани³,

(1) гл. 3:1; (2) Фил. 1:27; Кол. 1:10; 1 Сол. 2:12; (3) 2 Сол. 1:11; Евр. 3:1

2 със съвършено смирение и кротост, и дълготърпение, като си претърпявате един на друг с любов¹

(1) ст. 32; Як. 3:13; Кол. 3:12,13; 1 Сол. 5:14

3 и се стараете да запазите единството на Духа във връзката на мира¹.

(1) 1 Кор. 12:25

4 Има едно тяло¹ и един Дух², както и бяхте призвани към една надежда на вашето звание³;

(1) Римл. 12:5; 1 Кор. 10:17; 12:13; Кол. 3:15; (2) гл. 2:18; 1 Кор. 12:4,13; (3) гл. 1:18

5 един Господ¹, една вяра², едно кръщение³,

(1) 1 Кор. 8:6; (2) Евр. 11:1; (3) 1 Кор. 12:13

6 един Бог¹ и Отец на всички, който е над всички, чрез всички и във всички².

(1) 1 Кор. 8:6; 1 Тим. 2:5; (2) 1 Кор. 12:6; 15:28

7 А на всеки от нас се даде благодат според мярката на Христовия дар¹.

(1) Римл. 12:3; 1 Кор. 12:11

8 Затова казва: „Като се изкачи на високо, плени плен и даде дарове на хората!“

(1) Пс. 68:18

9 А това „изкачи“ какво друго значи, освен че (първо) слезе в по-долните части на земята¹?

(1) Пс. 139:15; Йн. 3:13

10 Този, който слезе, е Същият, който и възлезе над всички небеса¹, за да изпълни всичко².

(1) Евр. 7:26; (2) гл. 1:23; Ер. 23:24

11 И Той даде едни да бъдат апостоли¹, други – пророци¹, други – благовестители², а други – пастири³ и учители⁴

(1) гл. 2:20; 3:5; (2) Деян. 21:8; 2 Тим. 4:5; (3) Деян. 20:28; (4) 1 Кор. 12:28

12 с цел да се усъвършенстват светиите за делото на служението, за изграждането на Христовото тяло¹,

(1) гл. 1:23; 1 Кор. 12:7; 2 Кор. 10:8

13 докато ние всички достигнем в единството на вярата и на познаването на Божия Син¹, в пълнолетно мъ-

жество², в мярката на ръста на Христовата пълнота³,

(1) 2 Петр. 3:18; (2) 1 Кор. 14:20; (3) Кол. 1:28

14 за да не бъдем вече деца¹, блъскани и завличани от всеки вятър на някое учение², по човешка измама, в лукавство, по хитро измислени заблуди³,

(1) 1 Кор. 3:1; Евр. 5:13; (2) Евр. 13:9; (3) Кол. 2:8

15 а като сме истинни в любов¹, да пораснем по всичко към Него, който е главата, Христос²,

(1) 2 Йн. 3; (2) гл. 1:22

16 от когото цялото тяло, сглобено¹ и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растежа на тялото² за неговото изграждане в любовта³.

(1) гл. 2:21; (2) Кол. 2:19; (3) 1 Кор. 8:1; 12:25

17 И така, това казвам и заявявам в Господа: да не живеете вече така, както живеят езичниците¹ – по своя суетен ум,

(1) 1 Петр. 4:3

18 помрачени в разума¹ и отчуждени от Божия живот² поради невежеството, което е в тях³, и поради закоравяването на тяхното сърце,

(1) гл. 5:8; Римл. 1:21; (2) гл. 2:12,13; (3) 1 Сол. 4:5

19 които, изгубили всякакво чувство, са се предали на разпътство, за да вършат ненаситно всякаква нечистота¹.

(1) Римл. 1:28

20 Но вие не така сте познали Христос¹;

(1) Мт. 11:29

21 ако наистина сте Го чули и сте научени в Него, както е истината в Иисус¹,

(1) Пс. 45:4

22 че, що се отнася до предишното ви поведение, вие сте съблекли стария човек¹, който тлее в измамните страсти²,

(1) Римл. 6:6; (2) 1 Петр. 1:14; Гал. 6:8

23 и бивате обновявани в духа на своя ум¹,

(1) Римл. 12:2; Тит 3:5

24 и сте облекли новия човек¹, създаден по образа на Бога² в истинска правда и святост³.

(1) Гал. 3:27; (2) Кол. 3:10; (3) Лк. 1:75

25 Затова, като отхвърлите лъжата, говорете всеки с ближния си истина¹; защото ние сме части един на друг².

(1) Зах. 8:16; 1 Петр. 3:10; Кол. 3:9; (2) Римл. 12:5

26 Гневете се, но не съгрешавайте¹,

слънцето да не залезе² в разгневяване-то ви;

(1) 1 Кор. 15:34; Пс. 4:4; (2) Втжк. 24:15

27 и не давайте място на дявола¹.

(1) 2 Кор. 2:11; Як. 4:7

28 Който е крал, да не краде вече, а по-добре да се труди, като върши с ръцете си доброто¹, за да има да отдели и за този, който има нужда².

(1) 1 Сол. 4:11; (2) Деян. 20:35; Тит 3:14

29 Никаква гнила дума да не излиза от устата ви¹, а само онова, което е добро за изграждане според нуждата, за да принесе благодат на тези, които слушат².

(1) гл. 5:4; Мт. 15:11; (2) Лк. 4:22; Кол. 4:6

30 И не наскърбявайте Светия Божий Дух¹, в когото сте запечатани за деня на изкуплението².

(1) Ис. 63:10; Деян. 5:3; 1 Сол. 5:19; (2) гл. 1:13

31 Нека всякакво огорчение, ярост, гняв, вик и хула заедно с всяка злоба да се махнат от вас¹;

(1) 1 Петр. 2:1; Гал. 5:20; Кол. 3:8

32 и бъдете благи един към друг, милостиви; прощавайте си един на друг¹, също както и Бог в Христос е простил на вас.

(1) ст. 2; Мт. 18:22; Лк. 17:3

5 И така, бъдете подражатели на Бога като възлюбени деца¹

(1) Мт. 5:48

2 и живеете в любов¹, както и Христос ни възлюби² и предаде Себе Си за нас³ като принос⁴ и жертва на Бога за благоуханна миризма⁵.

(1) 1 Кор. 14:1; (2) Йн. 13:34; (3) ст. 25; Йн. 10:18; Гал. 1:4; (4) Евр. 10:10; (5) Бит. 8:21; Лев. 1:9; Изх. 29:18; Езеж. 20:41

3 А блудство и всякаква нечистота или сребролюбие да не се даже споменават между вас¹, както прилича на светиите²,

(1) Деян. 15:20; (2) 1 Петр. 1:15

4 нито срамни или празни приказки, нито подигравки¹, които са неприлични неща, а по-добре благодарете².

(1) гл. 4:29; (2) ст. 20

5 Защото знайте със сигурност, че нито един блудник или нечист, или сребролюбец – който е идолопоклонник¹ – няма наследство в царството на Христос и на Бога².

(1) Мт. 15:19; (2) 1 Кор. 6:10

6 Никой да не ви маме¹ с празни

думи, защото поради тези неща идва Божият гняв върху синовете на непокорството².

(1) Мк. 13:5; 1 Йн. 3:7; (2) гл. 2:3; 2 Петр. 2:10; Римл. 1:18

7 И така, не ставайте техни съучастници¹.

(1) Пс. 1:1

8 Защото някога бяхте тъмнина¹, но сега сте светлина в Господа². Живейте като деца на светлината³ –

(1) гл. 4:18; (2) 2 Кор. 4:6; Фил. 2:15;

(3) Йн. 12:36; 1 Йн. 1:7; Римл. 13:12

9 защото плодът на светлината *се състои* във всяка доброта¹, правда² и истина –

(1) Гал. 5:22; (2) Фил. 1:11

10 като опитвате кое е благоугодно на Господа¹.

(1) Римл. 12:2

11 И нямайте нищо общо с безплодните дела на тъмнината¹, а по-добре ги избличавайте,

(1) Римл. 13:12; 2 Кор. 6:14

12 защото е срамно дори да се говори за това, което те скришно вършат.

13 А всичко, което се избличава, става явно чрез светлината, понеже всяко нещо, което става явно, е светлина¹.

(1) Йн. 3:20

14 Затова е казано: „Събуди се¹ ти, който спиш², и стани от мъртвите, и ще те освети Христос³.“

(1) Пс. 57:8; (2) Римл. 13:11; (3) Йн. 8:12

15 И така, внимавайте добре как се държите – не като глупави, а като мъдри,

16 като изкупувате благоприятното време¹, понеже дните са лоши. (1) Кол. 4:5

17 Затова не бъдете неразумни, а проумявайте каква е господната воля¹.

(1) Кол. 1:9

18 И не се опивайте с вино¹, *следствено* от което е разпътство², а се изпъвайте с Духа³;

(1) Тит 1:7; (2) Римл. 13:13; (3) Лк. 1:15; Деян. 2:4

19 като си говорите с псалми¹ и химни, и духовни песни, като пеете и възпявате в сърцето си Господа²;

(1) Пс. 30:4; (2) Пс. 34:1; 92:1; Кол. 3:16

20 като винаги благодарите за всичко на Бог и Отец в Името на нашия Господ Исус Христос¹;

(1) ст. 4; Кол. 3:15,17; 1 Сол. 5:18

21 подчинявайте се един на друг в страх от Христос¹:

(1) 1 Петр. 5:5

22 жените – на своите мъже, както на Господа¹,

(1) 1 Кор. 14:34

23 защото мъжът е глава на жената¹, както и Христос е глава на църквата, като Той е Спасител на тялото².

(1) 1 Кор. 11:3; (2) гл. 1:22,23

24 Но както църквата се подчинява на Христос, така и жените нека се подчиняват във всичко на мъжете си¹.

(1) 1 Кор. 14:34

25 Мъже, любете жените си¹, както и Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея²,

(1) Кол. 3:19; (2) ст. 2

26 за да я освети, като я очисти с водно умиване чрез словото¹,

(1) Йн. 13:10; 1 Кор. 6:11

27 за да я представи на Себе Си¹ църква славна, без петно или бръчка, или друго такова нещо, а да бъде свята и непорочна².

(1) Тит 2:14; (2) гл. 1:4; Откр. 14:5

28 Така са длъжни и мъжете да любят жените си, както своите тела. Който люби жена си, себе си люби.

29 Защото никой никога не е намразил собствената си плът, а я храни и се грижи за нея, както и Христос за църквата.

30 Защото ние сме части на Неговото тяло¹, (от Неговата плът и от Неговите кости).

(1) 1 Кор. 12:27

31 „Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си, и двамата ще станат една плът¹.“

(1) Бит. 2:24; Мт. 19:5

32 Тази тайна е голяма; но аз казвам това за Христос и за църквата.

33 Така нека всеки един от вас да люби своята жена, както себе си; а жената да се бои от мъжа си¹.

(1) 1 Петр. 3:6

6 Деца, покорявайте се на родителите си в Господа¹, защото това е правило.

(1) Пр. 6:20; Кол. 3:20

2 „Почитай баща си и майка си¹“ – което е първата заповед с обещание –

(1) Лк. 18:20

3 „за да ти бъде добре и да живееш много години на земята¹.“

(1) Изх. 20:12; Вжж. 5:16

4 И вие, бащи, не дразнете децата си¹, а ги възпитавайте в Господното възпитание и наставление².

(1) Кол. 3:21; (2) Пр. 3:11

5 Слуги, покорявайте се на земните си господари¹ със страх и трепет, с простота на сърцето си, като на Христос;

(1) 1 Петр. 2:18; 1 Тим. 6:1; Тит 2:9,10

6 не само за пред очи, като че угаждайте на хора¹, а като Христови слуги, изпълняващи от душа Божията воля²;

(1) Флп. 1:10; (2) Кол. 3:22

7 и служете с добра воля, като на Господа¹, а не като на хора²,

(1) Римл. 12:11; (2) Кол. 3:23

8 като знаете, че всеки, каквото добро направи, това ще получи от Господа – бил той роб или свободен¹.

(1) 2 Кор. 5:10; Кол. 3:24,25

9 И вие, господари, правете същото на тях, като се въздържате от заплашване, като знаете, че и вашият, и техният Господар е Един и Същ като небесата¹ и в Него няма пристрастие².

(1) Кол. 4:1; (2) Деян. 10:34

10 Най-накрая, братя мои, заяквайте в Господа и в силата на Неговото могъщество¹.

(1) 1 Кор. 16:13; 2 Тим. 2:1

11 Облечете се в пълното Божие въоръжение¹, за да можете да устоите срещу хитростите на дявола².

(1) Римл. 13:12; (2) 2 Кор. 2:11

12 Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите¹, срещу световните владетели на мрака² на този свят, срещу духовете на злото в небесните места¹.

(1) Римл. 8:38; (2) Лк. 22:53; Кол. 1:13; (3) гл. 1:3

13 Затова вземете пълното Божие въоръжение, за да можете да противостоите в злия ден¹ и като победите, да устоите.

(1) Як. 4:7

14 И така, стойте препасани с истина през кръста си¹ и облечени в бронения нагръдник на правдата²,

(1) Ис. 11:5; Лк. 12:35; 1 Петр. 1:13; Фил. 4:8; (2) 1 Сол. 5:8

15 и с краката си обути с готовност

за проповядване на благовестието на мира¹.

(1) Ис. 52:7

16 А освен всичко това, вземете щита на вярата, с който ще можете да угасите всичките огнени стрели на лукавия.

17 Вземете също шлема на спасението¹ и меча на Духа, който е Божието слово².

(1) Ис. 59:17; (2) Евр. 4:12

18 Молете се в Духа¹ по всяко време² с всякаква молитва и молба³, бодърствайте⁴ с неуморно постоянство⁵ и молби за всички светии

(1) Юда 20;

(2) Лк. 18:1; (3) 1 Тим. 2:1; (4) Мт. 26:41; (5) Кол. 4:2

19 и за мен¹, за да ми се даде слово, когато отворя устата си, с дръзновение да известявам тайната на благовестието²,

(1) Кол. 4:3; (2) Деян. 4:29

20 за което съм посланик¹ в окови², така че да говоря за него дръзновено, както подобава да говоря³.

(1) 2 Кор. 5:20; (2) 2 Тим. 2:9; (3) Деян. 28:31; Кол. 4:4

21 Но за да знаете и вие за моите работи и как съм, Тихик¹, моят възлюбен брат и верен служител в Господа, ще ви каже всичко,

(1) Деян. 20:4

22 когото изпратих до вас¹ точно с тази цел – за да узнаете нашето състояние и той да утеши сърцата ви².

(1) 2 Тим. 4:12; (2) Кол. 4:7,8

23 Мир на братята¹ и любов с вяра от Бог Отец и Господ Иисус Христос².

(1) 1 Петр. 5:14; (2) гл. 1:2

24 Благодаратта да бъде с всички¹, които неизменно любят нашия Господ Иисус Христос. (Амин.)

(1) Кол. 4:18

Посланието на свети апостол Павел до ФИЛИПЯНИТЕ

1 Павел и Тимотей¹, слуги на Исус Христос², до всичките светии в Христос Исус³, които са във Филипи⁴, *заедно с надзорниците⁵ и служителите⁶:*

(1) Деян. 16:1; (2) Як. 1:1; Юда 1; Римл. 1:1; (3) 1 Кор. 1:2; (4) Деян. 16:12; (5) Деян. 20:28; (6) 1 Тим. 3:1,8

2 Благодат и мир *да бъде* на вас от Бога, нашия Отец, и от Господ Исус Христос¹.

(1) Римл. 1:7

3 Благодаря на моя Бог всеки път, когато си спомням за вас,

4 винаги, във всяка моя молитва¹, като се моля за всички вас с **радост**,

(1) Римл. 1:8-10

5 за вашето участие в *делото на* благо-вещието от първия ден досега¹,

(1) гл. 4:15,16

6 като съм уверен точно в това, че Онзи, който е започнал едно добро дело във вас, ще го завърши¹ *докрай* до Деня на Исус Христос².

(1) 1 Петр. 5:10; (2) ст. 10; гл. 2:16; 1 Кор. 1:8

7 И за мен е добре да мисля това за всички вас, понеже ви имам в сърце-то си, тъй като вие всички участвате заедно с мен в благодатта – както в оковите ми, така и в защитата и утвърждаването на благовещието.

8 Защото Бог ми е свидетел¹ как копнея за всички вас със сърдечната люб-бов на Исус Христос².

(1) Римл. 1:9; (2) 1 Сол. 2:8

9 И за това се моля¹: любовта ви да изобилства все повече и повече² с по-знаване и всякакво разбиране³,

(1) Римл. 1:10; (2) 1 Сол. 3:12; (3) Кол. 1:9

10 за да разпознавате най-доброто¹ и да бъдете искрени и без препънка² за Деня на Христос³,

(1) Римл. 2:18; 12:2; 1 Сол. 5:21; (2) гл. 2:15; (3) ст. 6

11 изпълнени с плода на правдата¹, който е чрез Исус Христос², за слава и хвала на Бога.

(1) Як. 3:18; Еф. 5:9; (2) Йн. 15:5; 2 Кор. 9:10

12 А желая да знаете, братя, че това, *което се случи* с мен, спомогна още по-вече за успеха на благовещието¹,

(1) 2 Тим. 2:9

13 така че моите окови¹ за Христос станаха известни на цялата претория и на всички други;

(1) Деян. 28:20; Еф. 3:1

14 и повечето от братята, доверявай-ки се на Господа благодарение на мо-ите окови, станаха много по-смели да говорят Божието слово без страх.

15 Някои наистина проповядват Хри-стос дори от завист и от *желание за* пре-пирни, а някои и от добра воля.

16 Едните *правят това* от любов, като знаят, че съм поставен да защитавам благовещието¹,

(1) 1 Тим. 2:7

17 но другите възвестяват Христос от партизанщина, неискрено, като мислят да прибавят тъга на моите окови.

18 Тогава какво? Само това, че по всякакъв начин – било престорено, или истинно – се проповядва Христос; и затова аз се радвам, и ще се рад-вам¹.

(1) гл. 2:17

19 Защото зная, че това ще послужи за моето спасение¹ чрез вашата мо-

литва² и чрез подкрепата на Духа на Исус Христос

(1) Йов 13:16; Римл. 8:28; (2) 2 Кор. 1:11

20 според усърдното ми очакване и надежда, че няма в нищо да се по-срамя¹, а както винаги, така и сега, с пълно дръзновение ще бъде възвеличен Христос в тялото ми² – било чрез живот или чрез смърт.

(1) Римл. 5:5; (2) Римл. 12:1; 1 Кор. 6:20

21 Защото животът за мен е Христос¹, а смъртта – придобивка².

(1) гл. 3:8; (2) гл. 3:11

22 Но ако живея в плътта, това *означава* плод от моя труд. И не зная какво да избира,

23 защото съм притиснат между двете; понеже имам желание да си отида и да бъда с Христос¹, което е много по-добре,

(1) Лк. 23:43; 2 Кор. 5:8

24 но да остана в плътта е по-нужно за вас.

25 И като имам тази увереност, зная, че ще остана¹ и ще продължа с всички вас за вашето напредване² и радост във вярата³,

(1) гл. 2:24; (2) Римл. 1:11; (3) 2 Кор. 1:24

26 така че вашата похвала в Исус Христос да бъде още по-изобилна чрез мен, когато дойда пак при вас.

27 Само се дръжете достойно за Христовото благовестие¹, така че – независимо дали идвам да ви видя, или отсъствам от вас² – да чуя за вас, че стоите твърдо³ в един дух и че се борите единодушно за вярата на благовестието⁴,

(1) Еф. 4:1; (2) гл. 2:12; (3) гл. 4:1; (4) Юда 3

28 и че в нищо не се плашите от противниците; което за тях е доказателство за тяхната гибел, а за вас – за спасение¹, и то от Бога. (1) 2 Сол. 1:5

29 Защото на вас ви е дадено относно Христос не само да вярвате в Него, но и да страдате заради Него¹,

(1) Деян. 5:41; 2 Кор. 1:6; Откр. 2:3

30 като имате същата борба, която сте видели в мен¹ и сега чувате за мен².

(1) Деян. 16:19,22; (2) 1 Сол. 2:2; Евр. 10:32

2 И така, ако има някоя утеха в Христос или някое успокоение от любов, или някое общение на Духа, или някое милосърдие и състрадание,

2 направете радостта ми пълна, като имате един и същ ум и една и съща любов, като бъдете единодушни и единомислени¹.

(1) гл. 4:2; 1 Петр. 3:8; Римл. 12:16

3 Не правете нищо от партизанство или от тщеславие¹, но със смирение нека всеки счита другия за по-горен от себе си².

(1) Мт. 6:2; 1 Кор. 1:10; Гал. 5:26; (2) Лк. 22:26; Римл. 12:10

4 Не гледайте всеки за своето, а всеки и за чуждото¹.

(1) ст. 21; 1 Кор. 10:24,33

5 Имайте в себе си същия стремеж на ума, който беше и в Христос Исус¹;

(1) Ин. 13:15; Римл. 15:5

6 който, като беше в Божия образ¹, пак не счете, че трябва да държи като плячка равенството с Бога,

(1) Ин. 1:1

7 а ограби Себе Си¹, като взе образа на слуга² и стана подобен на хората³;

(1) Ис. 53:3; 2 Кор. 8:9; (2) Ис. 42:1; Мк. 10:45;

(3) Ин. 10:33; Римл. 8:3; Евр. 2:14,17

8 и като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен¹ до смърт, даже смърт на кръст².

(1) Пс. 40:8; Лк. 22:42; Евр. 5:8;

(2) Ин. 19:18; 2 Кор. 13:4; Евр. 12:2

9 Затова и Бог Го възвиси най-високо¹ и Му даде Името, което е над всяко друго име²;

(1) Мт. 23:12; Деян. 2:33; (2) Еф. 1:21,22; Евр. 1:4; 2:9

10 така че в Името на Исус да се поклони всяко коляно¹ от небесните и земните, и подземните същества²

(1) Пс. 22:29; Ис. 45:23; Ин. 5:23; (2) Откр. 5:13

11 и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ¹, за слава на Бог Отец.

(1) Лк. 2:11; Римл. 14:11

12 Затова, възлюбени мои, както сте били винаги послушни – не само в моето присъствие, но сега много повече в моето отсъствие¹ – изработвайте спасението си² със страх и трепет³,

(1) гл. 1:27; Гал. 4:18; (2) 2 Петр. 1:10;

(3) Пс. 2:11; 1 Петр. 1:17; 2 Кор. 7:15

13 защото Бог е *Този*, който действа

във вас, за да желаете и да постъпвате според Неговото благоволение¹.

(1) Евр. 13:21

14 Вършете всичко без ропот¹ и без съмнение,

(1) 1 Петр. 4:9

15 за да бъдете непорочни и чисти¹, безукорни Божии деца² сред опако и извратено поколение³, между които блестящите като светила на света⁴,

(1) гл. 1:10; 2 Петр. 3:14; (2) Еф. 5:1;

(3) Мт. 17:17; (4) Мт. 5:14; Еф. 5:8

16 като държите словото на живота, за да имам с какво да се хваля¹ в Деня на Христос² – че не съм тичал напразно, нито съм се трудил напразно³.

(1) 1 Сол. 2:19; (2) гл. 1:6,11; 2 Кор. 1:14;

(3) Ис. 49:4; 65:23; Гал. 4:11

17 Но макар и да се принасям като възлияние¹ върху жертвата² и служението на вашата вяра, радвам се, и се радвам заедно с всички вас³.

(1) Чис. 15:5,7,10; 2 Тим. 4:6;

(2) гл. 4:18; Римл. 15:16; (3) гл. 1:18; Кол. 1:24

18 Подобно и вие се радвайте, и се радвайте заедно с мен¹.

(1) гл. 3:1; 4:4

19 А надявам се на Господ Иисус да ви изпратя скоро Тимотей¹, така че и аз да се утеша, като узная вашето състояние.

(1) 1 Кор. 4:17; 1 Сол. 3:2

20 Защото нямам никой друг единомислен, който да се погрижи искрено за вас.

21 Понеже всички търсят своето си¹, а не онова, което е на Иисус Христос².

(1) ст. 4; (2) 2 Кор. 5:15

22 А вие знаете неговата изпитана вяроност – че той е служил заедно с мен на благоветието така, както дете – на баща си¹.

(1) Римл. 16:21

23 Затова се надявам да го изпратя веднага, щом разбере какво ще стане с мен.

24 Но съм уверен в Господа¹, че и аз смятат скоро ще дойда².

(1) Гал. 5:10; (2) гл. 1:25; Филип. 22

25 Счетох обаче за нужно да ви изпратя брат Епафродит, моя съработник¹ и сподвижник², изпратен от вас да ми послужи в моите нужди³,

(1) Филип. 1,2; (2) 2 Кор. 8:23; (3) гл. 4:18

26 понеже копнееше за всички вас и беше обезпокоен, защото бяхте чули, че бил болен.

27 И наистина, той боледува почти до смърт, но Бог се смили над него; и не само над него, но и над мен, за да нямам скръб върху скръб.

28 Затова и по-скоро го изпратих, така че като го видите, да се зарадвате, а и аз да бъда по-малко тъжен.

29 И така, приемоте го в Господа с пълна радост и имайте почит към таква братя¹,

(1) Римл. 16:2; 1 Кор. 16:16

30 понеже заради делото на Христос той дойде близо до смърт, като рискува живота си, за да запълни недостига на вашето служение за мен¹.

(1) Римл. 16:4; 1 Кор. 16:17

3 И така, братя мои, радвайте се в Господа¹. За мен не е досадно да ви пиша едно и също, а за вас е за предпазване².

(1) гл. 2:18; Пс. 32:11; Авак. 3:18; (2) 2 Петр. 1:12

2 Пазете се от псетата¹, пазете се от злите работници², пазете се от лъжливого обрязване³.

(1) Ис. 56:10,11; Откр. 22:15; (2) 2 Кор. 11:13; (3) Гал. 5:12

3 Защото ние сме обрязаните¹, които служим в Божия Дух² и се хвалим с Христос Иисус³, и не се уповаваме на пълтта.

(1) Римл. 2:29; Кол. 2:11; (2) Йн. 4:23; (3) Гал. 6:14

4 Макар че аз бих могъл и на пълтта да се уповавам. Ако някой друг мисли, че може да се уповава на пълтта, то аз повече¹:

(1) 2 Кор. 11:18

5 обрязан съм бил на осмия ден¹, от израилевия род съм, от вениаминовото племе², евреин от евреин³, според закона – фарисей⁴,

(1) Бит. 17:12; Лев. 12:3;

(2) Римл. 11:1; (3) 2 Кор. 11:22; (4) Деян. 23:6

6 според ревността ми желание – гонител на църквата¹, според правдата на закона – непорочен.

(1) Деян. 8:3

7 Но това, което беше за мен придобивка, го счетох като загуба заради Христос.

8 А освен това всичко считам като за-

губа заради *това* превъзходно нещо – познаването на моя Господ Христос Исус¹, заради когото изгубих всичко и считам *всичко* за измет, за да придобия Христос²

(1) Ер. 9:24; Еф. 3:19; (2) гл. 1:21

9 и да се намеря в Него, като нямам моята правда, която е от закона¹, а тази, която е чрез вярата в Христос – правдата, която е от Бога въз основа на вяра²,

(1) Мт. 5:20; Римл. 10:3-5; (2) Ер. 23:6; Римл. 1:17; 2 Кор. 5:21; Гал. 2:16

10 за да позная Него и силата на Неговото възкресение¹, и общението в Неговите страдания², като стана съобразен с Неговата смърт³,

(1) Еф. 1:20; (2) 1 Петр. 4:13; Римл. 8:17; (3) 2 Кор. 4:10

11 за да мога някак да достигна до възкресението на мъртвите¹.

(1) гл. 1:21; Ак. 20:35

12 Не че съм уловил вече, нито съм станал вече съвършен, но гоня, дано и аз да уловя¹, защото и аз бях уловен от Христос Исус.

(1) 1 Тим. 6:12

13 Братя, аз не считам, че съм уловил, но едно *права* – като забравям задното¹ и се простирам към предното,

(1) Ак. 9:62

14 гоня целта за наградата¹ на горното призвание от Бога в Христос Исус².

(1) 1 Кор. 9:24; (2) Евр. 3:1

15 И така, нека ние, колкото от нас са съвършени, да мислим така; и ако вие мислите за нещо по друг начин, Бог и това ще ви открие.

16 И така, дотам, докъдето сме достигнали, нека ходим (според това правило, като мислим същото¹).

(1) Гал. 6:16

17 Братя, бъдете всички мои подражатели¹ и внимавайте на тези, които живеят според примера, който ние ви дадохме².

(1) гл. 4:9; 1 Кор. 4:16; 1 Сол. 1:6; (2) 1 Петр. 5:3

18 Защото мнозина живеят, за които много пъти съм ви казвал, а сега и с плач ви казвам¹, че са враговете на Христовия кръст²,

(1) Пс. 119:136; (2) Гал. 6:12

19 чийто край е погибел¹, чийто бог е коремът², чиято слава е в техния позор, които отдават ума си на земните неща³.

(1) 2 Кор. 11:15; (2) Римл. 16:18; (3) Римл. 8:5

20 Защото нашето гражданство е на небето¹, откъдето и очакваме Спасител – Господ Исус Христос²,

(1) Евр. 11:13-16; Откр. 12:12; (2) 1 Сол. 1:10

21 който ще преобрази нашето унижено тяло¹, за да стане съобразно с Неговото славно тяло² според действието на Неговата сила, с която Той може да покори всичко на Себе Си³.

(1) 1 Кор. 15:51; (2) Римл. 8:29; Кол. 3:4; (3) 1 Кор. 15:27,28

4 И така, възлюбени и много желани мои братя, моя радост и мой венец¹, стойте така твърдо в Господа², възлюбени!

(1) 1 Сол. 2:19,20; (2) гл. 1:27; 1 Кор. 16:13; 2 Сол. 2:15

2 Напътствам Еводия, напътствам и Синтихия да бъдат единомислени в Господа¹.

(1) гл. 2:2

3 Също и теб умолявам, искрени ми съработници, помагай на тези жени, които се бориха заедно с мен за благовестието заедно с Климент и с други мои съработници¹, чиито имена са в книгата на живота².

(1) Римл. 16:3; (2) Ак. 10:20

4 Винаги се радвайте в Господа! Как казвам: Радвайте се!¹

(1) гл. 2:18; Пс. 89:16; Ис. 61:10; 2 Кор. 13:11; 1 Сол. 5:16

5 Нека вашата кротост да бъде позната на всички хора¹. Господ е близо².

(1) Тит 3:2; (2) Евр. 10:37

6 Не се безпокойте за нищо¹, но във всяко нещо с молитва и молба изказвайте молбите си на Бога² с благодарение³;

(1) Мт. 6:25; (2) Кол. 4:2; (3) 1 Тим. 2:1

7 и Божият мир¹, който превъзхожда всеки разум, ще пази сърцата ви и мислите ви в Христос Исус².

(1) Йн. 16:33; 2 Сол. 3:16; (2) Кол. 3:15

8 Най-накрая, братя, всичко, което е истинно¹, което е честно, което е праведно², което е чисто, което е достойно за обич, което е благодатно, ако има нещо добродетелно и ако има нещо похвално, това зачитайте³.

(1) Еф. 6:14; (2) 2 Кор. 8:21; (3) Пс. 19:14

9 Това, което сте и научили, и приели, и чули, и видели в мен, него вършете¹; и Бог на мира² ще бъде с вас³.

(1) гл. 3:17; 2 Тим. 3:10; (2) 1 Сол. 5:23; (3) Римл. 15:33

10 Но аз много се радвах в Господа, че сега най-после направихте отново да се прояви вашата грижа към мен; за което наистина сте се грижили, но не сте имали благоприятна възможност¹.

(1) Гал. 6:10

11 Не казвам това поради оскъдност, защото се научих да съм доволен в каквото и състояние да съм¹.

(1) 1 Тим. 6:6-8

12 Зная и в оскъдност *да живея*, зная и в изобилие да живея; навсякъде и във всичко съм посветен в *тайната да мога да живея* и сит, и гладен, и в изобилие, и в оскъдност.

13 Всичко мога чрез Онзи, който ме укрепва¹.

(1) 2 Кор. 12:10

14 Но въпреки това направихте добре, като взехте участие в скръбта ми.

15 А и вие, филипяни, знаете, че в началото на *делото на* благовестието, когато излязох от Македония, нито една църква не влезе във връзка с мен за даване и взимане, освен единствено вие¹.

(1) 2 Кор. 11:9

16 Защото и в Солун един и два пъти ми пращате за нуждата ми¹.

(1) Римл. 12:13; Гал. 6:6

17 Не че търся подаръка¹, но искам плода, който се умножава за ваша сметка².

(1) Девн. 20:33; (2) Тит 3:14

18 Но получих всичко и имам изобилно. Наситих се, като получих от Епафродит *изпратеното от вас*¹, благоуханна миризма, жертва приятна, благоудна на Бога².

(1) гл. 2:25; (2) гл. 2:17; Лев. 2:2; Евр. 13:16

19 И моят Бог ще снабди всяка ваша нужда според Своите богатства в слава в Христос Иисус¹.

(1) Пс. 34:9; 2 Кор. 9:8

20 А на нашия Бог и Отец да бъде слава за вечни векове. Амин¹.

(1) Римл. 11:36

21 Поздравете всеки светия в Христос Иисус. Поздравяват ви братята, които са с мен¹.

(1) Гал. 1:2

22 Поздравяват ви всичките светии, а особено тези, които са от императорския дом¹.

(1) Евр. 13:24

23 Благодарат на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вашия дух¹. (Амин.)

(1) Гал. 6:18

Посланието на свети апостол Павел до КОЛОСЯНИТЕ

1 Павел, с Божията воля апостол на Иисус Христос¹, и брат Тимотей²

(1) 2 Кор. 1:1; (2) Деян. 16:1; Фимим. 1

2 до светите и верни братя в Христос¹, които са в Колос: Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец², (и Господ Иисус Христос).

(1) 1 Кор. 1:2; (2) Римл. 1:7

3 Благодарим на Бога и Отца на нашия Господ Иисус Христос, като се молим винаги за вас¹,

(1) Римл. 1:8-10

4 понеже чухме за вашата вяра в Христос Иисус и за вашата любов към всичките светии¹,

(1) Еф. 1:15; 2 Сол. 1:3

5 заради надеждата¹, която се пази за вас на небесата², за която сте чули преди това в словото на истината на благовестието³,

(1) Тит 2:13; (2) 1 Петр. 1:3,4; (3) Еф. 1:13

6 което дойде до вас, както е и в целия свят¹, и принася плод² и расте³, както и между вас⁴ от деня, когато чухте и познахте Божията благодат в истина,

(1) ст. 23; Римл. 10:18; 1 Тим. 3:16; (2) Ис. 55:11; Мк. 4:8; (3) Деян. 6:7; (4) 1 Сол. 2:13

7 което и научихте от нашия възлюбен съработник Епафрас¹, който е верен служител на Христос за вас;

(1) гл. 4:12; Фимим. 23

8 който и ни извести за вашата любов в Духа.

9 Затова и ние от деня, когато чухме за това, не преставаме да се молим за вас и да молим от Бога¹ да се изпълните с познаването на Неговата воля²

чрез пълна мъдрост и духовно разбирание³,

(1) 2 Сол. 1:11; (2) Римл. 12:2; 1 Сол. 4:3; (3) гл. 2:2,3; Пс. 119:73; Фил. 1:9; 2 Тим. 2:7

10 за да живеете достойно за Господа¹ и да Му бъдете във всичко угодни², като принасяте плод във всяко добро дело³ и като растете в познаването на Бога⁴,

(1) Еф. 4:1; (2) 1 Сол. 4:1; (3) Ин. 15:16; Еф. 2:10; 2 Тим. 3:17; Евр. 13:21; (4) 2 Петр. 3:18; Еф. 1:16,17

11 подкрепяни с пълна сила¹ според мощта на Неговата слава, за да издържите и дълготърпите² всичко с радост,

(1) Еф. 3:16; (2) Як. 1:4

12 като благодарите на Отца, който ни направи способни да участваме в наследството¹ на светите в светлината,

(1) Деян. 20:32

13 който ни избави от властта на тъмнината¹ и ни пресели в царството на Своя възлюбен Син²,

(1) Деян. 26:18; Еф. 6:12; (2) Еф. 1:6

14 в когото ние имаме изкупление¹ чрез Неговата кръв, опрощаването на греховете².

(1) Римл. 3:24; 1 Кор. 1:30; (2) гл. 2:13; Еф. 1:7

15 Той е образ на невидимия Бог¹, Първородният² на цялото творение³;

(1) Ин. 12:45; 2 Кор. 4:4; (2) ст. 18; (3) Евр. 1:6

16 защото в Него беше създадено всичко¹, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото – било престоли или господства, или начальства, или власти – всичко беше създадено чрез Него и за Него²;

(1) Ин. 1:3,10; (2) Римл. 11:36

17 и Той е преди всичко¹ и всичко чрез Него се крепи².

(1) Пр. 8:25-27; Мих. 5:2; Откр. 3:14; Йн. 8:58; 17:5; (2) Евр. 1:3

18 И Той е главата на тялото¹, тоест на църквата; Той е Началото, Първородният³ от мъртвите⁴, за да има първенство във всичко.

(1) гл. 2:19; (2) Еф. 1:22,23; (3) Римл. 8:29; (4) Деян. 26:23; 1 Кор. 15:20; Откр. 1:5

19 Защото в Него благоволите да обитавате цялата пълнота¹

(1) гл. 2:9

20 и чрез Него да примирите със Себе Си всичко – било на земята, или на небето¹ – като въдвори мир чрез кръвта, пролята на Неговия кръст².

(1) 1 Йн. 2:2; Еф. 1:10; (2) Римл. 5:1; Еф. 2:16

21 И вас, които някога бяхте отчуждени¹ и врагове по разположение чрез злите си дела²,

(1) Еф. 2:13; (2) Римл. 8:7; Еф. 2:1-3

22 сега примирите в тялото на Неговата плът¹ чрез смъртта², за да ви представя пред Себе Си свети, непорочни и безупречни³,

(1) Еф. 2:15; (2) 1 Петр. 3:18; Римл. 5:10; (3) Еф. 1:4

23 ако останете основани и твърди във вярата и без да се помръднете от надеждата на благовестието¹, което сте чули и което е било проповядвано в цялото творение под небесата², на което аз, Павел, станах служител.

(1) 1 Кор. 15:2; 1 Сол. 1:3; (2) ст. 6; Мк. 16:15

24 И сега се радвам в страданията си за вас¹ и допълвам в пътта си това, което още не достига на скърбите на Христос за Неговото тяло, което е църквата²,

(1) Еф. 3:1,13; Фил. 2:17; (2) ст. 18

25 на която станах служител¹ според Божието настояничество, което ми беше възложено за вас², за да изпълня словото на Бога,

(1) Еф. 3:7; (2) 1 Кор. 4:1; 1 Тим. 2:7

26 тоест тайната, която е била скрита от векове и от поколения¹, а сега беше открита на Неговите светии²,

(1) гл. 4:3; Еф. 3:5,9; (2) Римл. 16:25,26

27 на които Бог пожела да изяви какви са богатствата на славата¹ на тази тайна между езичниците, която е Христос във вас², надеждата на славата³.

(1) Римл. 9:23; (2) Йн. 17:23,26; (3) 1 Тим. 1:1

28 Него ние възвестяваме, като наставляваме всеки човек и поучаваме

всеки човек с пълна мъдрост¹, за да представим всеки човек свършен в Христос².

(1) 1 Кор. 2:6,7; (2) Еф. 4:13

29 Затова се труда и аз, като се боря¹ според Неговата сила, която мощно действа в мен.

(1) Лк. 22:44

2 Защото желая да знаете каква голяма борба имам¹ за вас и за онези, които са в Лаодикия², и за онези, които не са ме виждали лично,

(1) гл. 4:12; (2) гл. 4:13; Откр. 3:14

2 за да се утешат сърцата им¹, като се свържат заедно в любов, за всички богатства на пълното проумяване², за познаването на тайната на Бога³ – Христос,

(1) 2 Сол. 2:17; (2) 1 Сол. 1:5; (3) гл. 1:9; Римл. 16:25

3 в когото са скрити всичките съкровища на мъдростта и на познанието¹.

(1) Ис. 45:3; 1 Кор. 1:24

4 И това казвам, за да не би да ви измами някой с убедителни думи¹.

(1) Римл. 16:18

5 Защото, макар и да не съм с вас тялом, пак духом съм с вас¹ и се радвам, като гледам вашия ред и твърдостта на вашата вяра в Христос².

(1) 1 Кор. 5:3; (2) 1 Кор. 14:40; 1 Сол. 3:7,8

6 И така, както сте приели Христос Иисус, Господа, така и ходете в Него¹,

(1) Гал. 5:25; 1 Йн. 2:28

7 вкоренени¹ и изграждани в Него и утвърждавани във вярата² така, както бяхте научени³, като избилствате в нея с благодарение⁴.

(1) Еф. 3:17; (2) Юда 20;

(3) 1 Сол. 4:11; (4) гл. 3:15,17; 4:2; 2 Кор. 4:15

8 Внимавайте да не ви запленят някой с философването на си и с празна измама¹, според човешки предания² и първоначалните неща на света³, а не според Христос.

(1) Еф. 4:14; 1 Тим. 6:20;

Тит 1:14; (2) Мт. 15:2; (3) ст. 20; Гал. 4:3,9

9 Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството¹

(1) гл. 1:19; Йн. 1:14,16

10 и вие също имате пълнота в Него, който е глава на всяко начаство и власт¹.

(1) Еф. 1:21,22

11 В Него бяхте също и обрязани с

обрязване¹, не извършено от ръка, а с обрязването, *което е от Христос*, като съблякохте плътското тяло².

(1) Римл. 2:29; Фил. 3:3; (2) гл. 3:9; Римл. 6:6

12 Погребани *бяхте* с Него в кръщенето¹, в Него бяхте и съвъзкресени² чрез вяра в силата на Бога, който Го възкреси от мъртвите³.

(1) 1 Петр. 3:21; (2) гл. 3:1; Римл. 6:3-5; Еф. 2:6; (3) Еф. 1:19,20

13 И вас, които бяхте мъртви в прегрешенията си¹ и необрязването на плътта си², Той съживи с Него³, като прости всичките ви престъпления⁴.

(1) Еф. 2:1; (2) Еф. 2:11; (3) Еф. 2:5; (4) гл. 1:14

14 Той изличи написаното в постановленията на закона, което беше против нас, и го отстрани отсрещу нас, като го прикова на кръста¹;

(1) Еф. 2:15

15 и като разоръжи началствата и властите¹, Той ги изложи открито на показ, тържествувайки над тях чрез него².

(1) Римл. 8:38; (2) Лк. 11:22; Ин. 12:31

16 И така, никой да не ви осъжда за ястие или питие¹, или във връзка с някой празник или новолуние, или събота²,

(1) Римл. 14:3; 1 Кор. 8:8; 1 Тим. 4:3;

(2) Лев. 23:2; Римл. 14:5; Евр. 9:10

17 които са сянка на бъдещето¹, но събъдването е Христос*.

*бжв.: тялото е Христово; (1) Евр. 8:5

18 Никой да не ви отнема наградата¹, вършейки собствената си воля в смирение и поклонение на ангели, като се вгълбява в неща, които не е виждал, и напразно се надува² с плътския си ум,

(1) 1 Кор. 9:24; (2) 1 Кор. 4:18

19 а не държи Главата¹, Христос, от която цялото тяло, подкрепяно и сглобявано чрез своите стави и връзки, расте с растежа на Бога².

(1) гл. 1:18; (2) Еф. 4:15,16

20 И така, ако сте умрели с Христос¹ за първоначалните неща на света², тогава защо, като че ли живеете в света, се подчинявате на постановленията:

(1) Римл. 7:4; Гал. 2:20; (2) ст. 8

21 Не докосвай; не хващай; не вкусвай,

22 които всички се развалят от употреба, според човешки заповеди и учения¹?

(1) Ис. 29:13; Мт. 15:9

23 Тези неща наистина имат вид на мъдрост в своеволно богослужение и смирение, и в нещадене на тялото¹, но нямат никаква стойност, а са за угаждането на плътта².

(1) 1 Тим. 4:8; (2) Римл. 13:14

3 И така, ако сте били възкресени заедно с Христос¹, търсете това, което е горе, където Христос седи отдясно на Бога².

(1) гл. 2:12; (2) Мк. 16:19

2 Мислете за горното, а не за земното¹;

(1) Мт. 6:19,20

3 защото умряхте¹ и животът ви е скрит с Христос в Бога².

(1) Римл. 6:2-8; (2) Гал. 2:20

4 Когато Христос, нашият живот, се яви¹, тогава и вие ще се явите с Него в слава².

(1) 1 Ин. 2:28; (2) Римл. 8:19;

Фил. 3:21; 1 Сол. 4:14; 2 Сол. 1:10

5 Затова умъртвете земното у вас¹: блудство², нечистота, страст, зли желания и сребролюбие, което е идолопоклонство³,

(1) Римл. 8:13; (2) 1 Сол. 4:3; (3) Мт. 15:19

6 заради които Божият гняв идва върху синовете на непокорството¹,

(1) Римл. 1:18; Еф. 5:6

7 сред които и вие някога сте ходили, когато живеехте в тези неща¹.

(1) Тит 3:3

8 Но сега отхвърлете и вие всичко това: гняв, ярост, злоба, хулене, срамно говорене с устата¹.

(1) Як. 1:21; 1 Петр. 2:1; Еф. 4:29,31

9 Не се лъжете един друг, понеже сте съблекли вече стария човек с делата му¹

(1) гл. 2:11; Лев. 19:11

10 и сте облекли новия, който се подновява в познаване по образа на Този, който го е създал¹,

(1) Бит. 1:27; 2 Кор. 4:16; Еф. 4:24

11 където няма грък или юдеин¹, обрязан или необрязан, варварин, скит, роб или свободен², а Христос е всичко и във всичко³.

(1) Римл. 10:12; (2) Гал. 3:28; (3) Еф. 1:23

12 И така, като Божии избрани¹, свети и възлюбени, облечете се с милосърдие, благодет, смирение, кротост, дълготърпение²,

(1) 1 Сол. 1:4; (2) Гал. 5:22

13 като си претърпявате един на друг

и един на друг си прощавате, ако някой има оплакване против някого¹; както и Господ е простил на вас, така *прощавайте и вие*².

(1) Лк. 17:3; (2) Мт. 6:14; 18:22; Йн. 13:15,34; 2 Кор. 2:10

14 **А над всичко това облечете се в любовта¹, която свързва всичко в съвършенство².**

(1) 1 Кор. 16:14; (2) Римл. 13:8; 1 Кор. 13

15 **И нека в сърцата ви царува Божи-ят мир¹, за който и бяхте призовани в едно тяло²; и бъдете благодарни³.**

(1) Йн. 14:27; Фил. 4:7; (2) Еф. 4:4; (3) гл. 2:7

16 **Нека Христовото слово да се все-лява във вас богато¹; с пълна мъдрост се учете и се увещавайте² с псалми и химни, и духовни песни, като пеете на Господа с благодат в сърцата си³.**

(1) Пс. 119:11; (2) Римл. 15:14; (3) Еф. 5:19

17 **И каквото и да вършите със слово или дело¹, вършете всичко в Името на Господ Исус, като благодарите чрез Него на Бог и Отец².**

(1) 1 Кор. 10:31; (2) Еф. 5:20

18 **Жени, подчинявайте се на мъжете си, както е подобаващо в Господа¹.**

(1) 1 Кор. 14:34

19 **Мъже, любете жените си¹ и не се огорчавайте срещу тях.**

(1) Еф. 5:25,28

20 **Деца, покорявайте се на родителите си във всичко¹, защото това е угодно на Господа.**

(1) Лк. 2:51; Еф. 6:1

21 **Бащи, не дразнете децата си¹, за да не се обезсърчават.**

(1) Еф. 6:4

22 **Слуги, покорявайте се във всичко на господарите си по плът, като работите не за пред очи, като че угаждате на хора, а със сърдечна простота, бо-ейки се от Господа¹.**

(1) Еф. 6:5-7

23 **Каквото и да вършите, работете от сърце, като за Господа, а не като за хора¹,**

(1) Еф. 6:5-7

24 **като знаете, че като отплата от Господа ще получите наследството, тъй като вие служите на Господ Христос¹.**

(1) Римл. 12:11

25 **А всеки, който върши неправда, ще получи обратно своята неправда, и то без никакво пристрастие¹.**

(1) Деян. 10:34

4 **Господари, отдавайте на слугите си това, което е справедливо и им се полага¹, като знаете, че и вие имате Господар на небето².**

(1) Лев. 25:43,53; (2) 1 Кор. 7:22; Еф. 6:9

2 **Постоянствайте в молитва¹ и бдете в нея с благодарение².**

(1) Лк. 18:1; (2) гл. 2:7; Фил. 4:6; 1 Сол. 5:17

3 **Молете се също и за нас¹ – Бог да ни отвори врата за словото², за да говоря тайната на Христос³, за която аз съм и в окови,**

(1) Римл. 15:30; 2 Кор. 1:11; Еф. 6:18,19; 1 Сол. 5:25; 2 Сол. 3:1; Евр. 13:18; (2) 1 Кор. 16:9; (3) гл. 1:26,27; Еф. 3:4

4 **да я изявя така, както трябва да говоря¹.**

(1) Еф. 6:20

5 **Отнасяйте се мъдро¹ с външните², като изкупвате благоприятното време.**

(1) Еф. 5:15,16; (2) Мк. 4:11

6 **Това, което говорите, да бъде винаги с благодат¹, подправено със сол², за да знаете как трябва да отговаряте на всекиго.**

(1) Еф. 4:29; (2) Мк. 9:50

7 **Що се отнася до мен, всичко ще ви каже Тихик¹, възлюбеният ми брат и верният служител и съработник в Господа,**

(1) Деян. 20:4

8 **когого изпратих до вас точно затова – за да узнаете моето състояние и той да утеши сърцата ви¹.**

(1) Еф. 6:22

9 **Изпратих с него и верния и възлюбен брат Онисим¹, който е от вас. Те ще ви кажат всичко за тук.**

(1) Филим. 10

10 **Поздравява ви Аристарх¹, който е затворен заедно с мен, и Марк², племенникът на Варнава, за когого получихте поръчката – ако дойде при вас, приемете го,**

(1) Деян. 19:29; (2) Деян. 12:12

11 **и Исус, наречен Юст. Тези са единствените мои съработници за Божието царство от обрязаните, които са ми били утеха.**

12 **Поздравява ви Епафрас¹, служителят на Исус Христос, който е от вас и който винаги се бори в молитва за вас², за да стоите съвършени³ и напълно уверени в цялата Божия воля⁴.**

(1) гл. 1:7; (2) гл. 2:1; Римл. 15:30; (3) Як. 1:4; (4) Евр. 13:21

13 Защото свидетелствам за него, че се труди много за вас и за тези, които са в Лаодикия¹ и в Йерапол.

(1) гл. 2:1

14 Поздравяват ви възлюбеният лекар Лука и Димас¹.

(1) 2 Тим. 4:10,11; Филим. 24

15 Поздравете братята, които са в Лаодикия, и Нимфан и църквата в неговия дом¹.

(1) Римл. 16:5

16 И като прочетете това писмо помежду си, наредете да се прочете и в

лаодикийската църква и *по същия начин* да прочетете и вие това, което е от Лаодикия¹.

(1) 1 Сол. 5:27

17 И кажете на Архип¹: Внимавай в службата, която си приел от Господа – да я изпълниш²!

(1) Филим. 2; (2) Римл. 12:7; 2 Тим. 4:5

18 Поздрава *пиша* аз, Павел, със собствената си ръка¹. Помнете оковите ми². Благодатта да бъде с вас³. (Амин.)

(1) 1 Кор. 16:21; (2) Евр. 13:3; (3) Еф. 6:24; 1 Тим. 6:21; 2 Тим. 4:22; Тит 3:15; Евр. 13:25

Първото послание на свети апостол Павел до

СОЛУНЦИТЕ

1 Павел и Сила¹, и Тимотей² до солунската църква³ в Бог Отец и Господ Исус Христос⁴: Благодат и мир *да бъде* на вас!⁵

(1) Деян. 15:22; (2) Деян. 16:1; (3) Деян. 17:1; (4) 1 Кор. 1:2; (5) Рим. 1:7; 2 Сол. 1:1,2

2 Винаги благодарим на Бога за всички вас и *ви* споменаваме в молитвите си¹,

(1) гл. 2:13; Рим. 1:8-10

3 като си спомняме непрестанно пред нашия Бог и Отец за вашата работа във вярата¹ и усилия на любов², и твърдост в надежда в нашия Господ Исус Христос³.

(1) Ин. 6:29; Як. 2:18,26; 2 Сол. 1:11; (2) гл. 3:12; Гал. 5:13; 2 Сол. 1:3; Евр. 6:10; (3) ст. 10; Кол. 1:23; Откр. 2:2

4 Понеже знаем, възлюбени от Бога братя, че *Той* ви е избрал¹;

(1) 1 Петр. 1:1,2; Рим. 11:7; Еф. 1:4; Кол. 3:12; 2 Сол. 2:13

5 защото нашето благовестие не дойде до вас само с думи, но също и със сила¹, със Светия Дух² и с голяма увереност³; както и знаете какви се показахме помежду ви заради вас⁴.

(1) 1 Кор. 2:4,5; (2) 1 Петр. 1:12; Рим. 15:19; (3) Кол. 2:2; (4) гл. 2:1-11

6 И вие станяхте подражатели на нас¹ и на Господа², като приехте словото сред много скръб³ с радостта на Светия Дух⁴;

(1) 1 Кор. 4:16; 2 Сол. 3:7; (2) 1 Кор. 11:1; (3) гл. 2:14; 3:3; 2 Сол. 1:4; (4) Деян. 13:52

7 така че станяхте пример на всички вярващи в Македония и Ахая.

8 Защото от вас се прогласи Господното слово не само в Македония и Ахая, но за вашата вяра в Бога се

разчу навсякъде¹, така че няма нужда ние да казваме нищо *за нея*. (1) Рим. 1:8

9 Защото самите те разказват за нас – какъв достъп сме имали при вас¹ и как сте се обърнали към Бога от идоли-те², за да служите на живия и истинен Бог³

(1) гл. 2:1,13; (2) Деян. 14:15; 1 Кор. 12:2; Гал. 4:8; (3) Евр. 9:14

10 и да очаквате Неговия Син от небесата¹, когото Той възкреси от мъртвите² – Исус³, който ни избавя от идещия гняв⁴.

(1) ст. 3; гл. 4:16; 2 Петр. 3:12; 1 Кор. 1:7; Фил. 3:20; Тит 2:13; Евр. 9:28; (2) Деян. 2:24; (3) гл. 4:14,16; (4) гл. 5:9; Рим. 5:9

2 Защото вие сами знаете, братя, че нашият достъп при вас не беше напрезен¹,

(1) гл. 1:9; Деян. 20:18

2 но макар и пострадали и опозорени по-рано във Филипи¹, както знаете, ние придобихме смелост в нашия Бог да ви проповядваме Божието благовестие сред голяма борба².

(1) Деян. 16:22-24; (2) Деян. 17:5-9; 2 Кор. 7:5; Фил. 1:30

3 Защото нашето увещание не е от заблуда, нито от нечисти *подбуди*, нито с измама¹,

(1) 2 Петр. 1:16; 2 Кор. 2:17

4 а както сме били одобрени от Бога¹ да ни се повери благовестието², така и говорим – не за да угаждаме на хора³, а на Бога, който изпитва сърцата ни⁴.

(1) 2 Тим. 2:15; (2) 1 Тим. 1:11,12; (3) Гал. 1:10; (4) 1 Лев. 29:17; Пр. 17:3; Ер. 11:20

5 Защото, както знаете, никога не сме

употребявали ласкателни думи¹ или прикрито сребролюбие² – Бог е свидетел³ –

(1) Йов 32:21; (2) Деян. 20:33; 1 Петр. 5:2; 2 Кор. 6:3,4; (3) 1 Царе 12:5; Йов 16:19; Римл. 1:9

6 нито сме търсили слава от хора – било от вас, или от други¹ – макар и да сме могли да се държим с тежест като Христови апостоли²,

(1) Ин. 5:41-44; (2) 1 Кор. 9:6,12,14

7 но сме се държали нежно с вас¹, като майка-кърмачка, която се грижи за децата си.

(1) 2 Тим. 2:24

8 Така, като имахме гореща любов към вас¹, бяхме готови да ви предадем не само Божието благовестие, но и своя живот, защото ни бяхте станали мили.

(1) ст. 17; Фил. 1:8

9 Защото вие помните, братя, нашия труд и усилие – как, като работехме ден и нощ, за да не натежим на нито един от вас¹, ние ви проповядвахме Божието благовестие.

(1) Деян. 18:3; 2 Кор. 6:5; 11:9

10 Вие сте свидетели, и Бог също, как свято, праведно и безукорно се държахме към вас, вярващите¹,

(1) 2 Кор. 1:12

11 като знаете как увещавахме и утешавахме¹ всеки един от вас², както баща – децата си,

(1) 1 Кор. 4:14; (2) Деян. 20:31

12 и ви насърчавахме да живеете достойно за Бога¹, който ви призовава в Своето царство² и слава³.

(1) Еф. 4:1; (2) 2 Тим. 4:18; (3) 2 Сол. 2:14

13 И затова и ние непрестанно благодарим на Бога¹ за това, че като приехте чрез нас словото на Божието послание, го приехте не като човешко слово², а като Божие слово³, каквото е наистина, което и действа във вас, вярващите⁴.

(1) гл. 1:2; (2) Гал. 1:11; (3) Деян. 8:14; (4) Лк. 8:15; Деян. 17:4; Кол. 1:6

14 Защото вие, братя, станяхте подражатели на Божиите църкви в Христос Исус, които са в Юдея, понеже и вие пострадахте по същия начин от своите сънародници, както те – от юдеите¹,

(1) гл. 1:6; 1 Петр. 5:9; Деян. 8:1; Евр. 10:32,33

15 които убиха и Господ Исус, и пророците¹ и прогониха и нас², и на Бога

не уваждат, и на всички хора се противопоставят³,

(1) Деян. 7:52;

(2) Деян. 17:10,14; 2 Кор. 11:26; (3) Римл. 11:28

16 като ни забраняват да говорим на езичниците, за да се спасят и те¹. Така те винаги допълват греховете си², но гневът ги постигна окончателно³.

(1) Деян. 13:50; (2) Бит. 15:16; (3) Мт. 23:32,33

17 А ние, братя, като останахме без вас за кратко време – като присъствие, а не в нашето сърце – се постаряхме още повече, с голямо желание да видим лицето ви¹.

(1) ст. 8; гл. 3:6,10; Римл. 1:11; 2 Тим. 1:4

18 Затова пожелахме да дойдем при вас – поне аз, Павел, и веднъж, и два пъти – но Сатана ни попречи¹.

(1) Римл. 15:22

19 Понеже, коя е нашата надежда или радост, или венец¹, с който се хвалим? Не сте ли вие пред нашия Господ Исус при Неговото пришествие?²

(1) Фил. 2:16; 4:1; 2 Кор. 1:14

20 Защото вие сте нашата слава и радост¹.

(1) гл. 3:9

3 Затова, когато не можахме повече да търпим, намерихме за добре да останем сами в Атина¹

(1) Деян. 17:14

2 и изпратихме Тимотей¹, нашия брат и съработник на Бога, и съработник в благовестието на Христос², да ви утвърди и да ви утеши във вярата ви³,

(1) гл. 1:1; Фил. 2:19; (2) Римл. 16:21; (3) Деян. 16:5

3 за да не се разколебае никой от тези скърби¹. Защото вие сами знаете, че за това сме определени²,

(1) Еф. 3:13; (2) гл. 1:6; Ин. 16:33; Деян. 14:22

4 понеже, когато бяхме при вас, ви казахме предварително, че ще има да страдаме, което и стана, както знаехте¹.

(1) Деян. 17:6; 1 Петр. 4:12

5 Затова, когато не можах повече да търпя, го изпратих, за да узная за вярата ви, да не би по някакъв начин да ви е изкушил изкушителят и трудът ни да бъде напразно¹.

(1) Гал. 4:11

6 Но сега, когато Тимотей от вас дойде при нас¹ и ни донесе добри вести² за вашата вяра и любов и че имате

винаги добри спомени за нас³ и копнеете да ни видите, както и ние вас⁴,

(1) Деян. 18:5; (2) 2 Сол. 1:3; (3) Евр. 13:7; (4) гл. 2:17

7 тогава ние, братя, при цялата наша нужда и скръб, се утешихме за вас поради вашата вяра¹; (1) 2 Кор. 7:4; Филим. 7

8 понеже ние сега живеем, ако вие стоите твърдо в Господа¹. (1) Фил. 4:1; Кол. 2:5
9 Защото, как можем да се отблагодарим на Бога за вас, за цялата радост, с която се радваме за вас пред нашия Бог¹? (1) гл. 2:20

10 Нощ и ден се молим най-усърдно¹, за да видим лицата ви² и да допълним това, което не достига на вашата вяра. (1) 2 Тим. 1:3; (2) гл. 2:17

11 А дано Сам Бог и нашият Отец и нашият Господ Исус да насочат пътя ни към вас.

12 И Господ да ви направи да растете и да изобилствате в любов един към друг и към всички¹, както и ние към вас, (1) гл. 1:3; 1 Петр. 4:8; 1 Ин. 4:7; Фил. 1:9

13 за да утвърди сърцата ви¹ непорочни в святост пред нашия Бог и Отец при пришествието на нашия Господ Исус² с всичките Негови светии³. (1) 1 Кор. 1:8; (2) гл. 5:23; (3) Мт. 25:31

4 По-нататък, братя, молим ви и ви увещаваме в Господ Исус: така, както сте научили от нас¹ как трябва да живеете и да угаждате на Бога² – както и живеете *наистина* – така да преуспявате все повече и повече. (1) 2 Петр. 3:2; (2) Кол. 1:10

2 Защото знаете какви наставления ви дадохме чрез Господ Исус¹. (1) Мт. 28:20; 1 Кор. 11:2; Кол. 2:7

3 Понеже това е Божията воля¹ – вашето освещение²; да се въздържате от блудство³; (1) Кол. 1:9; (2) 1 Петр. 1:15; (3) Деян. 15:20; 1 Кор. 6:13; Кол. 3:5

4 всеки от вас да знае как да спечели своя създ* в святост и почит,

*израз, използван преносно за човешкото тяло или за жената

5 не в страстна похот както езичниците¹, които не познават Бога²; (1) 1 Петр. 4:3; (2) Пс. 79:6; Евр. 10:25; Римл. 1:28; Гал. 4:8; Еф. 4:17,18; 2 Сол. 1:8

6 и *никой* да не престъпва и да не

ощетява брат си в това нещо¹, защото за всичко това ще отмъсти Господ, както и предварително ви предупредихме и уверихме. (1) Лев. 19:11

7 Защото Бог не ни е призовал за нечистота, а за освещение¹. (1) Лев. 11:44; Еф. 1:4

8 Затова, който отхвърля *това*, отхвърля не човек, а Бога¹, който ви дава и Светия Си Дух². (1) Ак. 10:16; (2) 2 Кор. 1:22

9 А за братолюбието няма нужда да ви пиша, защото вие сами сте научени от Бога¹ да се любите един друг². (1) Ин. 6:45; (2) Ин. 13:34

10 и вие наистина правите това към всичките братя по цяла Македония¹. Но ние ви умоляваме, братя, да преуспявате все повече и повече (1) Евр. 13:1

11 и усърдно да се стараете да бъдете тихи, да вършите своите си работи и да работите с ръцете си¹, както ви заръчахме, (1) Деян. 20:35; Еф. 4:28; 2 Сол. 3:12

12 за да живеете благоприлично¹ пред външните хора² и да не се нуждаете от никого. (1) 1 Петр. 2:12; 2 Кор. 8:21; (2) Мк. 4:11

13 А не желаем, братя, да останете в незнание¹ за онези, които са починали, за да не скърбите като другите, които нямат надежда². (1) 1 Кор. 10:1; (2) Еф. 2:12

14 Защото, ако вярваме, че Исус умря и възкръсна¹, така и Бог ще приведе починалите чрез Исус с Него². (1) Римл. 4:25; 1 Кор. 15:3,4; (2) Римл. 8:11; Кол. 3:4; Откр. 17:14

15 Защото това ви казваме чрез словото от Господа¹: че ние, живите, останалите до Господното пришествие, няма да изпреварим починалите². (1) 1 Кор. 7:10; (2) 1 Кор. 15:51

16 Понеже Сам Господ ще слезе от небето¹ с команда, с гласа на архангел и с Божия тръба²; и мъртвите в Христос първо ще възкръснат³; (1) гл. 1:10; 1 Кор. 11:26; Евр. 10:37; (2) 1 Кор. 15:52; (3) Ин. 5:29; 1 Кор. 15:23,52

17 после ние, живите, останалите, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаци да срещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем винаги с Господа¹. (1) Ин. 14:3; 2 Сол. 2:1

18 И така, насърчавайте се един друг с тези думи¹.

(1) гл. 5:11

5 А за годините и времената, братя¹, няма нужда да ви пиша,

(1) Деян. 1:7

2 защото вие добре знаете, че Господният Ден ще дойде както крадец нощем¹.

(1) Мт. 24:36,43

3 Когато казват: Мир и безопасност¹; тогава ще дойде върху тях внезапна погибел² както болките върху бремна жена³; и няма да избегнат⁴.

(1) Ер. 6:14; (2) Лк. 17:26-30;
(3) Ер. 4:31; (4) Ис. 10:3; Лк. 21:34,35

4 Но вие, братя, не сте в тъмнина¹, че денят да дойде върху вас като крадец.

(1) Кол. 1:13

5 Защото всички вие сте синове на светлината¹, синове на деня; ние не сме от нощта, нито от тъмнината.

(1) 1 Ин. 12:36; Деян. 26:18

6 И така, да не спим както другите¹, а да бъдем будни и трезви².

(1) Римл. 13:11; (2) Мт. 25:5,13; 1 Петр. 4:7; 5:8

7 Защото, които спят, нощем спят и които се опиват, нощем се опиват¹.

(1) Мт. 24:49; Лк. 21:34

8 Но ние, които сме от деня, нека бъдем трезви¹ и нека облечем бронения нагръдник на вярата и любовта² и *СЛОЖИМ* за шлем надеждата на спасението³.

(1) 1 Петр. 1:13; (2) Еф. 6:14,16; (3) Римл. 13:12; Еф. 6:17

9 Защото Бог ни е определил не за гняв¹, а за да придобием спасение чрез нашия Господ Исус Христос²,

(1) гл. 1:10; (2) 2 Сол. 2:13

10 който умря за нас¹, така че – будни ли сме, или спим² – да живеем заедно с Него³.

(1) Римл. 5:8; 2 Кор. 5:15; (2) Римл. 14:8; (3) 1 Ин. 14:19

11 Затова се насърчавайте помежду си и се изграждайте един друг, както и правите¹.

(1) гл. 4:18; Евр. 3:13; Юда 20

12 И молим ви, братя, да признавате тези, които се трудят между вас като

ваши настояници в Господа и ви поучават¹,

(1) Римл. 12:8; 1 Кор. 16:16,18; Евр. 13:17

13 и да се отнасяте към тях с голямо уважение и с любов заради делото им¹. Живейте в мир помежду си².

(1) 1 Тим. 5:17; (2) Мк. 9:50

14 Молим ви още, братя, вразумявайте безредните¹, насърчавайте малодушните², поддържайте слабите³, бъдете търпеливи към всички⁴.

(1) Гал. 6:1; 2 Сол. 3:15;

(2) Ис. 35:3,4; (3) Деян. 20:35; Римл. 14:1; (4) Еф. 4:2

15 Внимавайте никой да не връща зло за зло на никого¹, а винаги се стремете към това, което е добро – един за друг и за всички².

(1) Пр. 20:22; 1 Петр. 3:9;
Римл. 12:17; (2) Мт. 5:44; 3 1 Ин. 11

16 Винаги се радвайте¹.

(1) Фил. 4:4

17 Непрестанно се молете¹.

(1) Лк. 18:1

18 За всичко благодарете¹, защото това е Божията воля за вас в Христос Исус.

(1) Еф. 5:20; Кол. 2:7

19 Не угасяйте Духа¹.

(1) Еф. 4:30

20 Пророчества не презирайте,

21 но изпитвайте всичко¹; дръжте доброто.

(1) 1 1 Ин. 4:1; 1 Кор. 14:29; Фил. 1:10

22 Въздържайте се от всякакво зло¹.

(1) 1 Иов 1:1; Римл. 12:9

23 И Сам Бог на мира¹ да ви освети напълно; и дано се запазят непокътнати вашият дух, душа² и тяло без порок при пришествието на нашия Господ Исус Христос³.

(1) Римл. 15:33; (2) Евр. 4:12; (3) гл. 3:13

24 Верен е Онзи, който ви призовава¹, и ще го направи².

(1) 1 Кор. 1:9; (2) 2 Сол. 3:3

25 Братя, молете се за нас¹.

(1) Кол. 4:3

26 Поздравете всичките братя със свята целувка¹.

(1) Римл. 16:16

27 Заклевам ви в Господа да се прочете това писмо на всичките (свети) братя¹.

(1) Кол. 4:16

28 Благодаратъ на нашия Господ Исус Христос да бъде с вас¹. (Амин.)

(1) Римл. 16:20

Второто послание на свети апостол Павел до

СОЛУНЦИТЕ

1 Павел и Сила, и Тимотей до солунската църква в Бога, нашия Отец, и Господ Исус Христос¹:

(1) 1 Кор. 1:2

2 Благодарат и мир *да бъде* на вас от Бог Отец и Господ Исус Христос!¹

(1) Римл. 1:7; 1 Сол. 1:1

3 Дължни сме, братя, винаги да благодарим на Бога за вас¹, както и по-добава, за това, че вярата ви расте все повече и повече и че любовта на всеки един от вас се умножава един към друг²,

(1) гл. 2:13; Римл. 1:8; 1 Сол. 3:6; (2) Кол. 1:4; 1 Сол. 1:3

4 така че и самите ние се хвалим с вас¹ между Божиите църкви с вашата твърдост и вяра във всичките ви гонения и скърби, които понасяте²;

(1) 2 Кор. 7:4; (2) 1 Сол. 1:6; Откр. 1:9

5 *което е* доказателство на справедливия съд на Бога¹, за да се сметете за достойни за Божието царство², за което и страдате³.

(1) Екл. 3:16,17; Римл. 3:8;

(2) Лк. 21:36; (3) Мт. 5:10; Фил. 1:28

6 Понеже е справедливо за Бога да отплати скръб на онези, които ви наскърбяват¹,

(1) Вжж. 32:41; Пс. 119:84; Откр. 18:6

7 а на вас, наскърбените, *да даде* утеха заедно с нас, когато Господ Исус се яви¹ от небето с ангелите на Своята мощ²

(1) 1 Петр. 1:7; 2 Тим. 4:1; (2) Мт. 16:27

8 в пламтящ огън¹, за да даде възмездие на онези, които не познават Бога² и които не се покоряват на благовестието на нашия Господ Исус³.

(1) Пс. 97:3;
2 Петр. 3:7; Евр. 10:27; (2) 1 Сол. 4:5; (3) Римл. 2:8

9 Такива ще бъдат наказани с вечна погибел далеч от лицето на Господа и от славата на Неговата сила¹,

(1) Юда 7

10 когато Той дойде¹ в онзи ден, за да се прослави в Своите светии² и за да Му се възхищават във всички по-вярвали³, защото нашето свидетелство към вас беше повярвано⁴.

(1) Лк. 17:30; (2) Мт. 25:31; (3) Кол. 3:4; (4) 1 Сол. 2:13

11 Затова и ние винаги се молим за вас¹, нашият Бог да ви има за достойни за призиванието² и да изпълни със сила всяко благоволение в добро³ и всяко дело на вярата⁴,

(1) Кол. 1:9; (2) Еф. 4:1; (3) Евр. 13:21; (4) 1 Сол. 1:3,5

12 за да се прослави във вас¹ Името на нашия Господ Исус², и вие в Него, според благодатта на нашия Бог и Господ Исус Христос. (1) Мал. 1:11; (2) Йн. 17:10

2 А въз основа* на пришествието на нашия Господ Исус Христос и нашето събиране при Него¹, молим ви, братя,

*или: колкото за; (1) 1 Сол. 4:17

2 да не се разколебавате лесно от *здравия* разум, нито да се смущавате – било от дух, било от слово, било от писмо, уж от нас *изпратено* – като че ли *вече* е настанал Денят на Господа.

3 Никой да не ви подмами по никакъв начин¹; защото *това няма да дойде*, докато първо не дойде отстъплението² и не се яви човекът на греха, синът на погибелта³,

(1) Мт. 24:4;

(2) 1 Тим. 4:1; (3) Йн. 17:12; 1 Йн. 2:18

4 който се противи и се превъздига над всичко, което се нарича Бог или на което се отдава поклонение, така че той като Бог да седне в Божия храм, като представя себе си за Бог¹.

(1) Ис. 14:14; Езек. 28:2; Дан. 11:36; Откр. 13:6

5 Не помнете ли, че ви казах това, когато бях още при вас?

6 И сега знаете онова, което *го* възпира, за да се открие той в своето си време.

7 Защото тайната на беззаконието вече действа, *но не се открива* само докато не се отдръпне Онзи, който сега я възпира;

8 и тогава ще се открие беззаконният, когото Господ Исус ще премахне с дъха на устата Си¹ и ще унищожи с явлението на пришествието Си,

(1) Йов 4:9; Ис. 11:4

9 *този*, чието идване е според действието на Сатана, *съпроводено* с всякаква сила, знамения, лъжливи чудеса¹

(1) Ивх. 7:22; Мт. 24:24; Откр. 20:3

10 и с всичката измама на неправдата за онези, които погиват¹, защото не приеха любовта на истината, за да се спасят².

(1) 2 Кор. 4:3; (2) Пр. 1:29; 2 Тим. 4:4

11 И затова Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват на лъжата¹,

(1) 3 Царе 22:22

12 та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали истината¹, а са имали благоволение в неправдата².

(1) Йн. 3:18; (2) Пс. 62:4; Римл. 1:18,32

13 А ние сме длъжни винаги да благодарим на Бога за вас, възлюбени от Господа братя¹, затова че Бог отначало ви е избрал за спасение² чрез освещение на Духа³ и вяра в истината⁴,

(1) гл. 1:3; (2) 1 Сол. 1:4; 5:9;

(3) 1 Кор. 6:11; (4) Йн. 14:6; 17:17

14 за което *спасение* ви призовава чрез нашето благовестие, за да получите славата на нашия Господ Исус Христос¹.

(1) Йн. 17:22; 1 Петр. 5:10; Римл. 8:29,30; 1 Сол. 2:12

15 И така, братя, стойте твърдо¹ и дръжте преданията, които сте научили – било чрез слово, или чрез наше писмо².

(1) 1 Кор. 15:58; Фил. 4:1; (2) 1 Кор. 11:2

16 А Сам нашият Господ Исус Христос и нашият Бог и Отец, който ни възлюби¹ и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда²,

(1) Еф. 2:4; (2) Римл. 5:5

17 да утеши сърцата ви¹ и да *ви* утвърди във всяко добро дело и слово².

(1) Кол. 2:2; (2) Евр. 13:21

3 Най-после, братя, молете се за нас¹, да напредва бързо Господното слово и да се прославя², както и при вас,

(1) Кол. 4:3; (2) Деян. 13:48

2 и да се избавим от лошите и зли хора¹, защото не всички имат вяра².

(1) Пс. 140:1; Римл. 15:31; (2) Деян. 28:24

3 Но верен е Господ¹, който ще ви утвърди и ще ви запази от лукавия².

(1) 1 Кор. 1:9; (2) Мт. 6:13

4 И ние имаме доверие в Господа за вас¹, че вие не само вършите, но и ще вършите това, което заповядваме.

(1) 2 Кор. 7:16; Гал. 5:10

5 И *нека* Господ упъти сърцата ви¹ към Божията любов² и в Христовата твърдост³.

(1) 1 Лст. 29:18; (2) Римл. 8:39; (3) Лк. 22:28; Евр. 12:3

6 Заръчваме ви още, братя, в Името на нашия Господ Исус Христос да страните от всеки брат, който се държи безредно¹, а не по преданието, което сте приели от нас².

(1) 1 Сол. 5:14; (2) ст. 14

7 Понеже вие сами знаете как трябва да ни подражавате¹, защото ние самите не се държахме безредно между вас,

(1) 1 Сол. 1:6

8 нито ядохме даром хляб у някого, но с труд и усилие работихме нощем и денем, за да не натежим на никого от вас¹ –

(1) Деян. 18:3

9 не защото нямаме право¹, а за да ви представим себе си като пример за подражание².

(1) Мт. 10:10; 1 Кор. 9:4,6,15; (2) 1 Кор. 4:16

10 Защото и когато бяхме при вас, ви заръчвахме това: ако някой не иска да работи, той също и да не яде¹.

(1) Бит. 3:19

11 Понеже слушаме, че има някои, които се държат безредно между вас,

като не работят нищо, а се занимават с празни работи*.

*им: да се месят в чужди работи

12 На такива заръчваме и ги напътстваме в *Името на Господ Исус Христос* да работят тихо и да ядат своя хляб¹.

(1) 1 Сол. 4:11

13 А на вас, братя, да не ви дотяга да вършите добро¹.

(1) Гал. 6:9

14 И ако някой не се покорява на нашето слово чрез това писмо, забележете го и не се събирайте с него¹, с цел да се засрами.

(1) ст. 6; Римл. 16:17

15 Но не го считайте за неприятел, а го наставлявайте като брат¹.

(1) Лев. 19:17; 1 Сол. 5:14

16 А Сам Господ на мира¹ да ви дава мира² винаги и всякак. Господ да бъде с всички вас.

(1) Римл. 15:33; (2) Чис. 6:26; Йн. 14:27; Фил. 4:7

17 Поздравът с моята собствена ръка¹, който е белег на всяко писмо: аз, Павел, пиша така:

(1) 1 Кор. 16:21

18 Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с всички вас¹. (Амин.)

(1) Римл. 16:20

Първото послание на свети апостол Павел до

ТИМОТЕЙ

1 Павел, апостол на Исус Христос по заповед на Бога, нашия Спасител¹, и на Христос Исус, нашата надежда²,

(1) гл. 2:3; Юда 25; Тит 1:3; 3:4; (2) Кол. 1:27

2 до Тимотей¹, *моето* истинско дете във вярата²: благодат, милост и мир от Бог Отец и от Христос Исус, нашия Господ³.

(1) Деян. 16:1;

(2) 1 Кор. 4:17; Тит 1:4; (3) 2 Ин. 3; Римл. 1:7

3 Както те помолих, когато отивах в Македония¹, да останеш в Ефес, за да заръчаш на някои да не предават други учения²

(1) Деян. 20:1; (2) 2 Ин. 9

4 и да не се занимават с измислици¹ и безкрайни родословия, които повече способстват за спорове², отколкото за Божията наредба, която е чрез вяра, *така правѝ*.

5 А целта на тази заръка е любов¹ от чисто сърце², чиста съвест³ и нелицемерна вяра⁴,

(1) Римл. 13:10;

(2) Римл. 12:9; (3) ст. 19; гл. 3:9; (4) 2 Тим. 1:5

6 от което някои, като не улучиха целта, се отклониха в празнословие¹,

(1) гл. 6:21

7 искайки да бъдат законоучители, без да разбират нито какво говорят, нито какво твърдят уверено.

8 А ние знаем, че законът е добър¹, ако го употребява някой законно,

(1) Римл. 7:12

9 като знае това, че законът не се налага за праведния¹, а за беззаконните и непокорните, за безбожните и грешните, за богоненавистниците и нечис-

тите, за убийците на бащи и убийците на майки, за убийците на хора,

(1) Гал. 5:23

10 за блудниците, за хомосексуалистите, за търгувачите с роби, за лъжците, за клетвопрестъпниците и за всичко друго, което се противопоставя на здравото учение¹;

(1) 2 Кор. 6:3; 2 Тим. 1:13; 4:3; Тит 1:9; 2:1

11 според благовестието на славата на блажения Бог¹, което ми беше поверено².

(1) 2 Кор. 4:4; (2) 1 Сол. 2:4

12 Благодаря на Христос Исус, нашия Господ, който ми даде сила¹, че ме счете за верен¹ и ме постави на *това* служение³ –

(1) 2 Кор. 3:5,6; (2) 1 Кор. 7:25; (3) Деян. 13:2

13 мен, който преди това бях хулител, гонител и притеснител¹, но придобих милост, понеже като невеж² върших това в неверие,

(1) Деян. 8:3; (2) Ас. 23:34

14 но благодатта на нашия Господ беше изобилна¹ с вяра и любов в Христос Исус².

(1) Римл. 5:20; 1 Кор. 15:10; (2) 2 Тим. 1:13

15 Вярно е това слово¹ и заслужава пълно приемане², че Христос Исус дойде на света да спаси грешните³, от които главният съм аз⁴.

(1) гл. 3:1; 2 Тим. 2:11; Тит 3:8; Откр. 19:9; (2) гл. 4:9;

(3) Мт. 9:13; Ас. 19:10; Ин. 3:17; (4) 1 Кор. 15:9

16 Но затова придобих милост, за да покаже Исус Христос цялото Си дълготърпение в мен, главния *грешник*, за пример на онези, които ще повярват в Него за вечен живот¹.

(1) Ин. 3:16

17 А на Царя на вековете¹, на не-
тления, невидимия, единствения Бог²,
да бъде чест и слава до вечни векове.
Амин³.

(1) Пс. 145:13;
(2) гл. 2:5; 6:15,16; 1 Кор. 8:6; (3) Римл. 16:27

18 Тази заръка предавам на теб, сине
Тимотее, според по-ранните проро-
чества за теб¹, за да воюваш съобраз-
но с тях в добрата война²,

(1) гл. 4:14; (2) гл. 6:12; Юда 3

19 имайки вяра и чиста съвест¹, коя-
то някои, като отхвърлиха, претърпяха
корабокрушение спрямо вярата;

(1) ст. 5; Деян. 24:16

20 от които са Именей¹ и Александър²,
които предадох на Сатана³, за да се
научат да не богохулстват.

(1) 2 Тим. 2:17; (2) Деян. 19:33; (3) 1 Кор. 5:5

2 И така, напътствам преди всичко
да се отправят молби, молитви, иска-
ния, благодарения¹ за всички хора,

(1) Фил. 4:6

2 за царе и за всички, които са на
власт¹, за да водим тих и спокоен жи-
вот в пълно благочестие² и достойн-
ство.

(1) Езд. 6:10; Ер. 29:7; (2) 2 Петр. 3:11

3 Защото това е добро и угодно пред
Бога, нашия Спасител¹,

(1) гл. 1:1

4 който иска да се спасят всичките
хора¹ и да дойдат до познаването на
истината².

(1) Езеж. 18:23; Йн. 3:17;
2 Петр. 3:9; Тит 2:11; (2) 2 Тим. 2:25; Тит 1:1

5 Защото има само един Бог¹ и един
Посредник между Бога и хората – Чо-
векът Христос Исус²,

(1) Гал. 3:20; Еф. 4:6; (2) Евр. 8:6

6 който, като свидетелство за това, на
определеното Си време¹ даде Себе Си
откуп за всички²;

(1) Тит 1:3; (2) Мт. 20:28; Гал. 1:4

7 за което аз бях поставен¹ пропо-
ведник и апостол² – говоря истината в
Христос, не лъжа³ – учител на езични-
ците⁴ във вяра и истина.

(1) Фил. 1:16; (2) Деян. 9:15; (3) Римл. 9:1;
(4) гл. 3:16; Гал. 2:7; Кол. 1:25; 2 Тим. 1:11

8 И така, искам мъжете да се молят
на всяко място¹, като издигат свети
ръце² без гняв и съмнения³.

(1) Мал. 1:11; (2) Пс. 134:2; (3) Як. 1:6; 4:3

9 Така и жените да украсяват себе си
с достойно държание, със скромност и
целомъдрие, а не с плетене на косата
или злато, или бисери, или скъпи дре-
хи¹,

(1) 1 Петр. 3:3

10 а с добри дела, както прилича на
жени, които изповядват страх от Бо-
га¹.

(1) Деян. 9:36

11 Жената да се учи мълчаливо, с пъл-
но подчинение¹.

(1) 1 Кор. 14:34

12 А на жената не позволявам да по-
учава, нито да владее над мъжа, а да
бъде мълчалива.

13 Защото първо Адам бе създаден, а
после Ева¹.

(1) Бит. 2:7,22; 1 Кор. 11:8

14 И Адам не беше измамен, а жената
беше измамена и падна в престъпле-
ние¹.

(1) Бит. 3:6; 2 Кор. 11:3

15 Но тя ще се спаси чрез раждане на
деца¹, ако останат във вяра и любов, и
святост, с целомъдрие.

(1) Бит. 3:16

3 Вярно е това слово¹: ако някой се
стреми към надзорничество², добро
дело желае.

(1) гл. 1:15; (2) Деян. 20:28; 1 Сол. 5:12

2 Надзорникът обаче трябва да бъде
непорочен¹, мъж на една жена², само-
обладан, разбран, порядъчен, гостоло-
бив, способен да поучава³,

(1) 1 Петр. 5:3; Тит 1:5-9; (2) ст. 12; (3) 2 Тим. 2:24

3 не пияница, не побойник, а кротък,
не скандалджия¹, не сребролюбец²,

(1) Тит 3:2; (2) 1 Петр. 5:2

4 който управлява добре своя дом¹ и
държи децата си в послушание с пълна
сериозност,

(1) ст. 12; Бит. 18:19

5 защото, ако човек не знае да управ-
лява своя дом¹, как ще се грижи за
Божията църква?

(1) 1 Царе 3:13

6 Да не е нов във вярата, за да не
се възгордее и падне под осъждането
на дявола.

7 Освен това той трябва да има до-
бро име¹ и сред външните², за да не
бъде укоряван и да падне в примката
на дявола³.

(1) гл. 5:10; (2) Мк. 4:11; (3) гл. 6:9; 2 Тим. 2:26

8 Така и служителите¹ трябва да са се-

риозни, не двулични, не пристрастени към много вино, не лакоми за гнусна печалба²,

(1) Фил. 1:1; (2) Тит 1:7

9 да държат тайната на вярата с чиста съвест¹.

(1) гл. 1:5

10 Също и те първо да се изпитват, и после да стават служители, ако са безупречни*¹.

*т.е. към тях няма повдигнато обвинение; (1) Деян. 6:3

11 Така и жените трябва да са сериозни, не клеветници¹, самообладани, верни във всичко.

(1) Тит 2:3

12 Всеки от служителите да е мъж на една жена¹ и да управляват добре децата си и домовете си².

(1) ст. 2; (2) ст. 4,5

13 Защото тези, които са служили добре като служители¹, придобиват за себе си добро положение и голямо дръзновение във вярата в Христос Исус.

(1) Римл. 12:7

14 Надявам се скоро да дойда при теб, но това ти пиша

15 в случай, че закъснея, за да знаеш как трябва да се държат в Божия дом¹, който е църквата на живия Бог, стълбът и основата на истината.

(1) Еф. 2:22

16 И както е признато, велика е тайната¹ на благочестието: Бог се яви в плът², оправдан в Духа³, видян от ангели⁴, проповядван между нациите⁵, повярван в света⁶, възнесен в слава⁷.

(1) Римл. 16:25; (2) Ин. 1:14; (3) Ин. 16:10; Римл. 1:4; (4) гл. 5:21; (5) гл. 2:7; Ис. 49:6; (6) Кол. 1:6,23; (7) Мк. 16:19

4 А Духът изрично казва, че в по-късните времена¹ някои ще отстъпят от вярата² и ще слушат измамни духове³ и демонични учения

(1) Ин. 16:13;

2 Петр. 3:3; 2 Тим. 3:1; (2) 2 Сол. 2:3; (3) Мт. 24:11

2 чрез лицемерието на онези, които говорят лъжа¹, чиято съвест е прегоряла,

(1) 2 Петр. 2:1; 1 Ин. 4:1; Тит 1:16

3 които забраняват жененето и запovedват въздържане от ястия¹, които Бог създаде, за да се приемат с благодарение от онези, които вярват и познават истината².

(1) Кол. 2:16; (2) Бит. 9:3; 1 Кор. 10:30,31

4 Защото всичко създадено от Бога е

добро¹ и нищо не е за отхвърляне, ако се приема с благодарение²,

(1) Бит. 1:31; Мт. 15:11; (2) 1 Кор. 10:25

5 понеже се освещава чрез Божието слово и молитва¹.

(1) Мт. 15:36; Деян. 27:35

6 В това като съветваш братята, ще бъдеш добър служител на Исус Христос, хранен с думите на вярата и доброто учение, което си последвал¹.

(1) 2 Тим. 3:10

7 А нечистите и бабешките басни отхвърляй¹ и обучавай себе си в благочестие.

(1) гл. 1:4; 6:20; 2 Тим. 2:16,23

8 Защото телесното упражнение е полезно за малко, а благочестието е полезно за всичко¹, тъй като има обещанието и за сегашния, и за бъдещия живот².

(1) гл. 6:6; (2) Мк. 10:29,30

9 Това слово е верно и заслужава пълно приемане¹,

(1) гл. 1:15

10 понеже за това се трудим и търпим укори¹ – защото се надяваме на живия Бог², който е Спасител на всички хора, а най-вече на вярващите.

(1) Юда 3; (2) Пс. 39:7; Пс. 42:2

11 Това заръчай и учи¹.

(1) гл. 6:2

12 Никой да не презира твоята младост¹; но ти бъди на вярващите пример² в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота³.

(1) 1 Кор. 16:11; Тит 2:15;

(2) 1 Петр. 5:3; Тит 2:7; (3) гл. 5:2,22; 2 Кор. 6:6

13 Докато дойда, обърни внимание на прочитането, на увещаването и на поучаването¹.

(1) Римл. 12:7,8; 2 Тим. 4:2

14 Не пренебрегвай дарбата, която имаш, която ти се даде чрез пророчество¹ с полагането на ръце от старейшинството².

(1) гл. 1:18; (2) 2 Тим. 1:6

15 Върху това размишлявай, на това се предавай¹, за да стане явен на всички твоят напредък.

(1) Исис. Нав. 1:8

16 Внимавай на себе си¹ и на учението и постоянствай в това², защото, като правиш това, ще спасиш и себе си, и тези, които те слушат.

(1) Лк. 17:3; (2) 2 Тим. 3:14

5 Стар човек не укорявай остро, а го увещавай като баща¹; по-младите – като братя;

(1) Лев. 19:32

2 старите жени – като майки; по-младите – като сестри, със съвършена чистота¹.

(1) гл. 4:12

3 Почитай вдовиците, които наистина са вдовици.

4 Но ако някоя вдовица има деца или внуци, те нека се учат първо да показват благочестие към домашните си и да отдават дължимото на родителите си, защото това е угодно пред Бога.

5 А която е истинска вдовица и е останала сама, тя се надява на Бога и постоянства в молби и в молитви нощем и денем¹.

(1) Лк. 2:37

6 Но онази, която живее разпуснато, тя е жива умряла¹.

(1) Откр. 3:1

7 Заръчвай и това, за да бъдат непорочни.

8 Но ако някой не се грижи за своите и най-вече за домашните си, той се е отркъл от вярата¹ и е по-лош от невярващ.

(1) Тит 1:16; Откр. 2:13

9 Да се записва само такава вдовица, която не е по-малко от шестдесет години, която е била жена на един мъж¹,

(1) гл. 3:2,12

10 известна с добрите си дела¹, ако е отгледала деца, ако е приемала страници, ако е умивала краката на светии, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело².

(1) гл. 3:7; (2) 2 Тим. 3:17

11 Но по-младите вдовици не приемай, защото, когато страстите им вземат връх над Христос, искат да се омъжват

12 и попадат под осъждане, защото са се отгнетили от първото си обещание;

13 и освен това се научават да бъдат безделни, като ходят от къща на къща, и не само безделни, но и бърбиви, и да се занимават с празни работи*, като говорят това, което не трябва да се говори.

* или: месец в чужди работи

14 По тази причина искам по-младите вдовици да се омъжват¹, да раждат деца, да управляват дом², да не дават

никаква причина на противника да хули;

(1) 1 Кор. 7:9; (2) Тит 2:5

15 защото някои вече са се отклонили след Сатана.

16 Ако някой вярващ или вярваща има *роднини* вдовици, нека се грижи за тях, за да не се обременява църквата и да може да се грижи за истинските вдовици.

17 Нека старейшините, които управляват добре, да се удостояват с двойна почит – особено онези, които се трудят в словото и поучението¹;

(1) 1 Сол. 5:12,13

18 защото Писанието казва: „Да не обвързваш устата на вола, когато вършее¹⁴“; и: „Работникът заслужава заплатата си².“

(1) Втж. 25:4; 1 Кор. 9:9; (2) Мт. 10:10

19 Против старейшина не приемай обвинение, освен ако не е *отправено* от двама или трима свидетели¹.

(1) Мт. 18:16

20 Онези, които съгрешават, избличавай пред всички¹, за да имат и другите страх².

(1) Гал. 2:14; (2) Втж. 13:11

21 Тържествено ти заявявам пред Бога, пред Христос Иисус¹ и пред избраниите ангели² да пазиш тези *заповеди* без предразсъдък и нищо да не вършиш от пристрастие³.

(1) гл. 6:13;

2 Тим. 2:14; 4:1; (2) гл. 3:16; 1 Кор. 11:10; (3) Втж. 1:17

22 Не прибързвай да полагаш ръце на никого и не участвай в чужди грехове¹. Пази себе си чист².

(1) 2 Йн. 11; Откр. 18:4; (2) гл. 4:12

23 Не пий вече *само* вода, но употребявай малко вино заради стомаха си и заради честите си боледувания.

24 Греховете на някои хора са явни отпреди¹ и ги изпреварват на съда, а на други идват след тях².

(1) Гал. 5:19; (2) Лк. 12:2

25 Така и добрите дела са явни¹; а и онези, които не са, не могат да се укрият².

(1) Мт. 5:16; 1 Кор. 4:5; (2) Откр. 14:13

6 Нека тези, които са под робско иго, да считат господарите си достойни

за всяка почит¹, за да не се хули Божието Име и учението².

(1) Еф. 6:5-6; (2) 2 Петр. 2:2; Тит 2:5

2 И нека онези, които имат вярващи господари, да не ги презират за това, че са братя¹, а да им служат още по-усърдно, защото онези, които се ползват от усърдието им, са вярващи и възлюбени. Това поучавай и увещавай².

(1) Филим. 16; (2) гл. 4:11

3 И ако някой предава друго учение¹ и не се съобразява със здравите думи² на нашия Господ Исус Христос и учението³, което е според благочестието⁴,

(1) Римл. 16:17; (2) 2 Тим. 1:13; (3) гл. 1:10; (4) Тит 1:1

4 той се е възгордял¹, без да знае нищо, и има нездраво желание за разисквания и празни спорове², от които произлизат завист, разпри, хули, зли подозрения,

(1) 1 Кор. 4:18; (2) 2 Тим. 2:23

5 постоянни караници между хора с покварен ум и лишени от истината¹, които мислят, че благочестието е *средство* за печалба².

(1) 2 Тим. 3:8; (2) Тит 1:11

6 А благочестието със скромност е голяма печалба¹.

(1) гл. 4:8; Фил. 4:11

7 Защото не сме внесли нищо в света, нито можем да изнесем нещо¹;

(1) Йов 1:21; Пс. 49:17

8 но като имаме храна и облекло*, нека да бъдем доволни с това¹.

*Думата може да означава и подслон.

(1) Лк. 3:14; Евр. 13:5

9 А които ламтят за обогатяване¹, падат в изкушение и в примка², и в много глупави и вредни страсти, които потапят хората в разорение и гибел³.

(1) Пр. 23:4; (2) гл. 3:7; (3) Мт. 13:22

10 Защото сребролюбието е корен на всякакви злини¹, към което, като се стремяха някои, се отклониха от вярата и пронизаха себе си с много болки.

(1) Мт. 26:15; Лк. 12:15; Евр. 13:5

11 Но ти, Божи човече¹, бягай от тези неща и се стреми към правдата, благочестието, вярата, любовта, търпението, кротостта².

(1) 2 Тим. 3:17; (2) 2 Тим. 2:22

12 Борѝ се в добрата борба на вярата¹, сграбчи вечния живот², на който си бил призван, като си направил добрата изповед пред мнозина свидетели.

(1) гл. 1:18; 2 Тим. 4:7; (2) Фил. 3:12

13 Заръчвам ти пред Бога, който оживотворява всичко, и пред Христос Исус¹, който пред Понтийски Пилат засвидетелства добрата изповед²,

(1) гл. 5:21; (2) Йн. 18:37

14 да пазиш заповедта чисто и безукорно¹ до явяването на нашия Господ Исус Христос²,

(1) Откр. 3:8,10; (2) Тит 2:13

15 което в определеното време¹ ще покаже блажения и единствен Владетел, Цар на царете и Господар на господарите²,

(1) Деян. 3:21;

(2) Вжк. 10:17; Пс. 136:3; Дан. 2:47; Откр. 17:14

16 който единствен притежава безсмъртие¹, обитавайки в непристъпна светлина², когото никой човек не е видял, нито може да види³, на когото да бъде чест и вечна власт. Амин⁴.

(1) Вжк. 32:40; Пс. 90:2; (2) Пс. 104:2; 1 Йн. 1:5;

(3) Изх. 33:20; Йн. 1:18; (4) Римл. 16:27

17 На онези, които имат богатство на този свят, заръчвай да не бъдат високомерни¹, нито да се надаят на несигурното богатство², а на Бога³, който ни дава всичко изобилно за наслада⁴,

(1) Як. 1:10; (2) Пс. 62:10; Мк. 10:24;

(3) Пс. 146:5; (4) Деян. 14:17

18 да правят добро¹, да богатяят на добри дела, да бъдат щедри, да дават на *драго сърце*²,

(1) Гал. 4:18; (2) Пс. 112:9

19 като събират за себе си добра основа за в бъдеще¹, за да сграбчат истинския живот².

(1) Пр. 19:17; Лк. 12:33; (2) Мт. 6:20; Лк. 16:9

20 О, Тимотее, пази това, което ти е поверено¹, като избягваш нечистите празнословия и възраженията на лъжливо нареченото познание²,

(1) 2 Тим. 1:14; (2) гл. 4:7; Кол. 2:8,23

21 което някои, като изповядаха, се отклониха от вярата¹. Благодат да бъде с вас². (Амин.)

(1) гл. 1:6; 2 Тим. 2:18; (2) Кол. 4:18

Второто послание на свети апостол Павел до

ТИМОТЕЙ

1 Павел, с Божията воля апостол на Исус Христос¹ според обещанието на живота, който е в Христос Исус²,

(1) 2 Кор. 1:1; (2) Тит 1:2

2 до Тимотей¹, възлюбеното *МИ* дете: Благодат, милост, мир от Бог Отец и от Христос Исус, нашия Господ².

(1) Деян. 16:1; (2) 1 Тим. 1:2

3 Благодаря на Бога, на когото още от прародителите си служи с чиста съвест¹, като непрестанно те споменавам в молитвите си² нощ и ден³,

(1) Деян. 23:1; (2) Римл. 1:8-10; (3) 1 Сол. 3:10

4 и като си спомням съзлите ти, копнея да те видя¹, за да се изпълня с радост.

(1) 1 Сол. 2:17

5 Понеже си припомням за твоята нелицемерна вяра¹, която първо обитаваше в баба ти Лоида и майка ти Евникия², а както съм уверен – и в теб.

(1) 1 Тим. 1:5; (2) Деян. 16:1

6 По тази причина ти напомням да разпаляваш дарбата от Бога, която имаш чрез полагането на моите ръце¹.

(1) 1 Тим. 4:14

7 Защото Бог ни е дал дух не на плахост¹, а на сила², любов и себевладее-не³.

(1) Римл. 8:15; (2) Мих. 3:8; (3) Йов 32:8

8 И така, не се срамувай от свидетелството на нашия Господ¹, нито от мен, затворника за Него², а участвай в страданията³ за благовестието според силата на Бога⁴,

(1) Римл. 1:16; (2) Еф. 3:1; (3) гл. 2:3; 4:5; (4) Кол. 1:11

9 който ни е спасил и призовал със свято призвание¹ – не според нашите дела², а според Своето намерение³ и според благодатта, дадена ни в Христос Исус преди вечните времена⁴,

(1) Юда 1; Римл. 1:6; Евр. 3:1;
(2) Еф. 2:9; (3) Римл. 8:28; (4) Еф. 1:4

10 но която сега откри чрез явяването на нашия Спасител Христос Исус¹, който унищожи смъртта² и извади на светлина живота и нетлението чрез благовестието³,

(1) Римл. 16:26;
(2) Ис. 25:8; Евр. 2:14; (3) 1 Йн. 1:2; 1 Кор. 15:53

11 на което аз бях поставен като проповедник, апостол и учител¹ (на езичниците),

(1) 1 Тим. 2:7

12 по която причина и страдам това¹. Но не се срамувам², защото зная в кого съм повярвал и съм уверен, че Той е силен да опази до онзи Ден онова, което съм Му поверил.

(1) Деян. 9:16; (2) 1 Петр. 4:16; Римл. 1:16

13 Дръж образеца на здравите думи¹, които си чул от мен², във вяра и любов в Христос Исус³.

(1) 1 Тим. 1:10; (2) гл. 3:14; 1 Йн. 2:24; (3) 1 Тим. 1:14

14 Опази чрез Светия Дух, който живее в нас¹, онова добро нещо, което ти е поверено².

(1) Римл. 8:9; (2) 1 Тим. 6:20

15 Ти знаеш, че всички, които са в Азия*, между които са Фигел и Ермоген, се отваряха от мен¹.

*Вж. Бел. към Деян. 16:6; (1) гл. 4:10,16

16 Господ да покаже милост към дома

на Онисифор¹, защото той много пъти ме ободряваше² и не се засрами от оковите ми³, (1) гл. 4:19; (2) Филим. 7; (3) Евр. 10:34
17 а когато беше в Рим, ме потърси старателно и ме намери¹. (1) Мт. 25:36

18 Господ да му даде да намери милост от Господа в онзи Ден¹; а колко служи в Ефес, ти знаеш много добре². (1) Мт. 5:7; (2) Евр. 6:10

2 И така, ти, дете мое, укрепвай¹ в благодатта, която е в Христос Иисус. (1) 3 Царе 2:2; Пс. 27:14; Еф. 6:10

2 И каквото си чул от мен при много свидетели, това предай на верни хора, които да са способни да научат и други.

3 Бъди съучастник в страданията¹ като добър войник на Иисус Христос. (1) гл. 1:8

4 Никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи¹, за да угоди на този, който го е записал за войник². (1) Мт. 13:22; 1 Кор. 9:25; Евр. 12:1; (2) 2 Кор. 5:9

5 И ако някой се състезава в игрите, той не получава *победен* венец, ако не се е състезавал законно¹. (1) гл. 4:7,8

6 *УСИЛНО* трудещият се земеделец пръв трябва да вкуси от плодoвете¹. (1) Як. 5:7; 1 Кор. 9:7

7 Размишлявай върху това, което *ти* казвам, и Господ ще ти даде да разбереш всичко¹. (1) Пс. 94:10; Кол. 1:9

8 Помни Иисус Христос от Давидовото потомство¹, който възкръсна от мъртвите² според моето благoвeстие³, (1) Мт. 1:1; (2) 1 Кор. 15:20; (3) Римл. 2:16

9 за което страдам дотам, че съм в окови като злодей¹; но Божието слово не е вързано². (1) Деян. 26:29; Еф. 6:20; (2) Фил. 1:12-14

10 Затова аз всичко издържам заради избраните¹ – за да получат и те спасението, което е в Христос Иисус, с вечна слава. (1) 2 Кор. 4:15; 12:15; Кол. 1:24

11 Вярно е това слово¹. Защото, ако сме умрели с Него, то и ще живеем с Него². (1) 1 Тим. 1:15; (2) Мт. 10:39; Римл. 6:8

12 Ако устоим, то и ще царуваме с

Него¹. Ако се отричаме *от Него*, и Той ще се отрече от нас². (1) Римл. 8:17; (2) Мт. 10:33

13 Ако сме неверни, Той остава верен, защото не може да се отрече от Себе Си¹. (1) Чис. 23:19; Пс. 89:33; Мал. 3:6; Римл. 3:3

14 Това напомняй¹ и заръчвай пред Господа² – да не влизат в словесни спорове, което никак не ползва³, а само погубва слушателите. (1) 2 Петр. 1:12; (2) 1 Тим. 5:21; (3) Тит 3:9

15 Старай се да се предоставиш на Бога одобрен работник¹, който няма от какво да се срамува, като излагаш право словото на истината². (1) 1 Сол. 2:4; (2) Мт. 13:52; 2 Кор. 2:17

16 Но избягвай нечистите празнословия¹, защото те ще отиват още подалеч в безбожието² (1) 1 Тим. 1:6; 4:7; (2) гл. 3:13

17 и тяхното слово ще разяжда като гангрена; сред които са Именей¹ и Филет, (1) 1 Тим. 1:20

18 които се отклониха от истината¹, като казват, че възкресението вече е станало, и събарят вярата на някого. (1) 1 Тим. 6:21; Тит 1:14

19 Но твърдата основа на Бога стои, имайки този печат: Господ познава Своите Си¹; и: всеки, който изповяда Господното Име, да отстъпи от неправдата². (1) Наум 1:7; Йн. 10:14; (2) Пс. 97:10; Римл. 6:13

20 А в един голям дом съдовете не са само златни и сребърни, но и дървени, и пръстени; и едни са за почитена употреба, а други за непочтена¹. (1) Римл. 9:21

21 Обаче ако някой очисти себе си от тези, той ще бъде съд за почитена употреба, осветен, полезен на стопанина, приготвен за всяко добро дело¹. (1) гл. 3:17

22 Избягвай младежките страсти и заедно с тези, които призовават Господа от чисто сърце, се стреми към правдата, вярата, любовта, мира¹. (1) 1 Тим. 6:11

23 Отказвай се от глупавите и невежи спорове¹, като знаеш, че пораждат караници². (1) ст. 16; (2) 1 Тим. 6:4

24 А Господният слуга не бива да се

кара¹, а трябва да бъде кротък към всички², способен да поучава³, търпелив, (1) Мт. 12:19; 1 Тим. 3:3; (2) 1 Сол. 2:7; (3) 1 Тим. 3:2

25 с кротост да увещава онези, които се противопоставят¹, та дано Бог да им даде покаяние², за познаване на истината³ (1) Як. 5:19; (2) Деян. 8:22; (3) 1 Тим. 2:4

26 и да изтрезнеят, *и се освободят от примката на дявола¹*, от когото са били уволени, за *да вършат неговата воля.* (1) 1 Тим. 3:7

3 И това да знаеш, че в последните дни ще настанат тежки времена¹. (1) 1 Тим. 4:1

2 Защото хората ще бъдат себелюбиви, сребролюбиви, надменни, горделиви, хулители, непокорни на родителите, неблагодарни, богоненавистници,

3 безсърдечни, неотстъпчиви, клеветници, невъздържани, свирепи¹, необичащи доброто, (1) Римл. 1:29-31

4 предатели, буйни, надути, повече обичащи удоволствията, отколкото Бога,

5 имащи вид на благочестие, но отrekli се от силата му; и от такива се отвърщай¹. (1) Римл. 16:17

6 Защото от тях са онези, които се вмъкват в домовете и подмамват обременени с грехове женица, водени от различни страсти,

7 които винаги се учат, но никога не могат да стигнат до познаването на истината.

8 И както Яний и Ямврий се възпротивиха на Мойсей¹, така и те се противят на истината², хора с покварен ум³, показали се негодни относно вярата. (1) Изх. 7:11,22; (2) Деян. 13:8; (3) 1 Тим. 6:5

9 Но те няма да успеят повече, защото безумието им ще стане явно на всички, както стана и с онези¹. (1) Изх. 8:18

10 А ти си последвал изцяло учението ми, поведението, целта, вярата, дълготърпението, любовта, твърдостта¹, (1) 1 Кор. 4:17; Фил. 4:9; 1 Тим. 4:6;

11 гоненията, страданията¹, които ме сполетяха в Антиохия², в Икония³, в

Листра⁴. Какви гонения издържах, и от всички турци ме избави Господ⁵!

(1) 2 Кор. 6:4-5; (2) Деян. 13:50; (3) Деян. 14:5; (4) Деян. 14:19; (5) 2 Кор. 1:10

12 Но и всички, които искат да живеят благочестиво в Христос Исус, ще бъдат гонени¹. (1) Мк. 10:30; Йн. 15:20; 2 Кор. 4:9

13 А злите хора и измамници ще напредват към по-лошо¹, като мамят и бъдат мамени. (1) гл. 2:16

14 Но ти постоянствай в това, което си научил¹, и в което си се убедил, като знаеш от кого си го научил, (1) гл. 1:13; Деян. 2:42; 1 Тим. 4:16

15 и че от детинство знаеш Свещените Писания¹, които имат сила да те направят мъдър за спасение² чрез вяра в Христос Исус³. (1) Пс. 71:17; (2) Як. 1:21; (3) Лк. 16:29; Йн. 5:39

16 Цялото Писание е боговдъхновено¹ и полезно за поука², за изобличение, за поправяне, за наставление в правдата; (1) 2 Петр. 1:21; (2) Римл. 15:4

17 за да бъде Божият човек¹ усъвършенстван, съвършено подготвен за всяко добро дело². (1) 1 Тим. 6:11; (2) гл. 2:21; Кол. 1:10; 1 Тим. 5:10

4 Тържествено ти заръчвам пред Бога и пред Христос Исус¹, който ще съди живи и мъртви² съобразно Своето явяване³ и царството Си⁴:

(1) 1 Тим. 5:21; (2) Мт. 25:32; Деян. 10:42; 1 Петр. 4:5; Откр. 20:12; (3) 2 Сол. 1:7; (4) Мт. 16:27,28

2 проповядай словото, бъди готов в подходящо и неподходящо време, изобличавай, порицавай, увещавай с голямо търпение и поучаване¹. (1) Деян. 20:20,31; 1 Тим. 4:13; Тит 2:15

3 Защото ще дойде време, когато няма да търпят здравето учение¹, а ще си натрупат учители по своите страсти, за да им гъделичкат ушите, (1) 1 Тим. 1:10

4 и като отвърнат ушите си от истината¹, ще се обърнат към басните². (1) 2 Сол. 2:10; (2) 2 Петр. 2:2; 1 Тим. 1:4

5 Но ти бъди трезв във всичко¹, понасяй страдания², върши работата на благовестител³, изпълни докрай службата си⁴. (1) 1 Петр. 1:13; (2) гл. 1:8; (3) Еф. 4:11; (4) Кол. 4:17

6 Защото аз вече ставам възлияние¹ и времето на отиването ми наближи².

(1) Фил. 2:17; (2) 2 Петр. 1:14

7 Аз се борих в добрата борба¹, пътя свърших², вярата опазих;

(1) Юда 3; (2) Деян. 20:24

8 отсега нататък за мен се пази венецът на правдата¹, с който Господ, праведният Съдия², ще ме възнагради в онзи Ден; и не само мен, но и всички, които са възлюбили Неговото явяване³.

(1) гл. 2:5; 1 Кор. 9:25; (2) Пс. 9:4; Йн. 5:30; (3) Як. 1:12; Евр. 9:28

9 Бързай да дойдеш скоро при мен¹,

(1) ст. 21

10 защото Димас¹ ме остави, като възлюби сегашния свят и отиде в Солун, Крискент – в Галатия, а Тит – в Далмация.

(1) Кол. 4:14

11 Само Лука¹ е при мен. Вземи Марк² и го доведи със себе си, защото ми е полезен в служението.

(1) Кол. 4:14; (2) Деян. 12:12

12 А Тихик¹ изпратих в Ефес².

(1) Деян. 20:4; (2) Еф. 6:21,22

13 Когато дойдеш, донеси наметалото, което оставих в Трояда при Карп, и книгите, а особено пергаментите.

14 Ковачът Александър¹ ми стори много зло; Господ ще му върне според

делата му²;

(1) Деян. 19:33; (2) 2 Царе 3:39; Пс. 28:4; Откр. 2:23

15 и ти се пази от него, защото той много се противопостави на нашите думи.

16 При първата ми защита никои не взе моята страна, а всички ме изоставиха¹; дано не им се счете за грях².

(1) гл. 1:15; (2) Деян. 7:60

17 Но Господ беше с мен¹ и ме укрепил, за да се оповести напълно посланието чрез мен и да чуят всички езичници; и аз бях избавен от лъвови уста².

(1) Деян. 23:11; (2) Пс. 22:21; Дан. 6:27

18 И Господ ще ме избави от всяко зло дело¹ и ще ме спаси и въведе в Небесното Си царство², на когото да бъде слава за вечни векове. Амин³.

(1) Пс. 121:7; Ер. 15:20,21; Мт. 6:13; (2) 1 Сол. 2:12; (3) Рим. 16:27

19 Поздрави Прискила и Акила¹ и дома на Онисифор².

(1) Деян. 18:2; (2) гл. 1:16

20 Ераст остана в Коринт¹, а Трофим оставих болен в Милит².

(1) Деян. 19:22; (2) Деян. 20:4

21 Бързай да дойдеш преди зимата¹. Поздравяват те Евул, Пуд, Лин, Клавдия и всичките братя.

(1) ст. 9

22 Господ Иисус Христос да бъде с твоя дух¹. Благодат да бъде с вас². (Амин.)

(1) Гал. 6:18; (2) Кол. 4:18

Посланието на свети апостол Павел до

ТИТ

1 Павел, слуга на Бога и апостол на Иисус Христос¹ според вярата на Божиите избрани и според познаването на истината², която е според благочестие³,

(1) Римл. 1:1; (2) 1 Тим. 2:4; (3) 1 Тим. 6:3

2 в надежда за вечен живот¹, който Бог, който не лъже², е обещал преди вечни времена³,

(1) гл. 3:7; (2) Чис. 23:19; Евр. 6:18; (3) Римл. 1:2; 2 Тим. 1:1

3 но в определеното време яви словото Си чрез посланието, поверено на мен по заповед на Бога, нашия Спасител¹,

(1) Еф. 3:8; 1 Тим. 1:1,11; 2:6,7

4 до Тит¹, което истинско по общата ни вяра² дете³: Благодат и мир от Бог Отец и Господ Иисус Христос, нашия Спасител!

(1) 2 Кор. 8:23; (2) 2 Петр. 1:1; (3) 1 Тим. 1:2

5 Оставих те в Крит по тази причина – да сложиш в ред недовършеното и да поставиш старейшини във всеки град¹, както ти поръчах:

(1) Деян. 14:23

6 ако някой е непорочен¹, мъж на една жена и има верни деца, които не са обвинени в разпуснат живот или непокорство.

(1) 1 Тим. 3:2-7; 1 Петр. 5:3

7 Защото надзорникът трябва да е безупречен*, като Божи управител¹, не своеволен, нито спривав, нито да се заседава при виното², нито побойник, нито да е лаком за пагубна печалба³,

*т.е. към него няма повдигнато обвинение

(1) 1 Кор. 4:1; (2) Еф. 5:18; (3) 1 Петр. 5:2

8 а гостолобив, обичащ доброто, раз-

бран, справедлив, благочестив, самообладан,

9 който здраво държи вярното слово¹ така, както е бил научен, за да може и да увещава със здравото учение², и да избличава онези, които противоречат.

(1) Пс. 93:5; (2) 1 Тим. 1:10

10 Защото има много непокорни, празнословци и измамници, особено от обрязаните,

11 чиито уста трябва да се запушат, които съспиват цели домове, като учават заради гнусна печалба¹ това, което не трябва.

(1) Ер. 8:10; 1 Тим. 6:5

12 Един от тях, техен собствен пророк, е казал: Критяните са винаги лъжци, зли зверове, лениви търбуси.

13 Това свидетелство е вярно. По тази причина ги избличавай строго¹, за да бъдат здрави във вярата²,

(1) гл. 3:10; (2) гл. 2:2

14 като не обръщат внимание на юдейски басни¹ и на заповеди от хора, които се отвръщат от истината².

(1) 1 Тим. 1:4; (2) Мк. 7:7; Кол. 2:8,22; 2 Тим. 2:18

15 За чистите всичко е чисто¹, а за осквернените и невярващите няма нищо чисто, а даже и умът им и съвестта им са осквернени².

(1) Ак. 11:41; (2) Римл. 14:14

16 Твърдят, че познават Бога, но с делата си Го отричат¹, като са отвратителни и непокорни, и негодни за никакво добро дело². (1) 1 Ин. 2:4; 1 Тим. 4:2; 5:8; (2) Ер. 4:22

2 Но ти говори това, което подхожда на здравето учение¹:

(1) 1 Тим. 1:10

2 старите мъже да бъдат трезви, сериозни, разбрани, здрави във вярата¹, в любовта, в търпението.

(1) гл. 1:13

3 Така също и старите жени да имат поведение съответно на светостта, да не са клеветници¹, нито отдадени много на вино, да поучават това, което е добро,

(1) 1 Тим. 3:11

4 за да учат младите жени да обичат мъжете си¹ и децата си,

(1) Пр. 31:12

5 да са разбрани, целомъдрени, да работят по домовете си¹, да са благи, подчинени на мъжете си², за да не се хули Божие слово¹.

(1) Пр. 31:27; 1 Тим. 5:14; (2) 1 Кор. 14:34; (3) ст. 10; Римл. 14:16; 1 Тим. 6:1

6 Така също увещавай и младите мъже да бъдат разбрани,

7 като във всичко показваш себе си пример за добри дела¹ – в поучението си *показвай* непопвареност, сериозност,

(1) гл. 3:8; Мт. 5:16; 1 Тим. 4:12

8 здраво и безукорно говорене, за да се засрами този, който се противопоставя, като няма какво лошо да каже за нас¹.

(1) Неем. 5:9; 1 Петр. 2:15; 3:16

9 *Увещавай* слугите да се подчиняват на господарите си, да *им* угаждат във всичко, като не им противоречат¹,

(1) Еф. 6:5,6

10 да не присвояват чуждо, а да показват винаги съвършена вяроност¹, за да украсяват във всичко учението на Бога, нашия Спасител².

(1) Лк. 16:10; (2) ст. 5

11 Защото се яви Божията благодат¹, която носи спасение за всичките хора²,

(1) гл. 3:4; (2) Лк. 3:6; 1 Тим. 2:4

12 като ни учи¹ да се отречем от безбожието и светските страсти² и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят³,

(1) Пс. 119:102; 1 Петр. 5:12; (2) 1 Петр. 4:2; (3) Лк. 1:75

13 като очакваме блажената надежда¹ и явяването на славата на нашия велик Бог и Спасител Исус Христос²,

(1) Кол. 1:5; 1 Сол. 1:10; (2) 2 Петр. 1:1; 1 Тим. 6:14

14 който даде Себе Си заради нас¹, за да ни изкупи² от всяко беззаконие³ и

да очисти за Себе Си⁴ народ за Свое притежание⁵, ревностен за добри дела⁶.

(1) Гал. 1:4; (2) Мт. 20:28; (3) Пс. 130:8; (4) Деян. 15:9; Еф. 5:27; (5) Пс. 135:4; Мт. 1:21; 1 Петр. 2:9; (6) гл. 3:1,8,14; Еф. 2:10; Евр. 10:24

15 Така говори, увещавай и избличавай с абсолютна настойчивост¹! Никой да не те презира²!

(1) 2 Тим. 4:2; (2) 1 Тим. 4:12

3 Напомняй им да се покоряват на *държавните* началства и власти¹, да се подчиняват и да бъдат готови за всяко добро дело²,

(1) 1 Петр. 2:13,14; Римл. 13:1; (2) гл. 2:14

2 да не хулят никого¹, да не бъдат свадливи², а тихи и да показват съвършена кротост към всички хора³.

(1) Пс. 15:3; (2) 1 Тим. 3:3; (3) Як. 3:13; Фил. 4:5

3 Защото и ние някога бяхме неразумни, непокорни, заблудени, робуващи на разни желания и страсти, живеещи в злоба и завист, мразени и мразещи се един друг¹.

(1) 1 Кор. 6:11; Еф. 2:1,2; Кол. 3:7

4 Но когато се яви благодтта и човеколюбието¹ на Бога, нашия Спасител²,

(1) гл. 2:11; 1 Йн. 4:9; (2) 1 Тим. 1:1

5 Той ни спаси не чрез праведни дела¹, които сме извършили, а по Своята милост², чрез окъпането³ на новородението⁴ и обновяването на Светия Дух⁵,

(1) Еф. 2:9; (2) Еф. 2:4; (3) Йн. 13:10; (4) Йн. 3:3,5; (5) Еф. 4:23

6 когото изля изобилно върху нас чрез Исус Христос, нашия Спасител¹,

(1) Деян. 2:33

7 така че, като сме оправдани чрез Неговата благодат¹, да станем наследници² според надеждата на вечния живот³.

(1) Деян. 15:11; Римл. 3:24; (2) Римл. 8:17; (3) гл. 1:2

8 Вярно е това слово¹. И желая да държиш твърдо на това, с цел онези, които са повярвали в Бога, да бъдат старателни да вършат добри дела. Това е добро и полезно за хората².

(1) 1 Тим. 1:15; (2) гл. 2:7,14

9 И избягвай глупавите разисквания, родословия, спорове и караници върху закона, защото те са безполезни и суетни¹.

(1) 1 Тим. 1:4; 2 Тим. 2:14,23

10 След като напътстваш един и два пъти човек, който е еретик, го отстрани¹,

(1) Римл. 16:17

11 като знаеш, че този, който е такъв, се е извратил и съгрешава, като от само себе си е осъден.

12 Когато изпратя при теб Артема или Тихик¹, побързай да дойдеш при мен в Никопол, защото съм решил там да презимувам.

(1) Деян. 20:4

13 Погрижи се да изпратиш на път

законника Зина и Аполос¹, така че да не им липсва нищо².

(1) Деян. 18:24; (2) 3 Ин. 6

14 Нека и нашите се учат да се стараят в добри дела¹ за посрещане на необходимите потребности², за да не бъдат безплодни³.

(1) гл. 2:14; (2) Еф. 4:28; (3) Фил. 4:17

15 Поздравяват те всички, които са с мен¹. Поздрави онези, които ни обичат във вярата. Благодат да бъде с всички вас². (Амин.)

(1) 1 Кор. 16:20; (2) Кол. 4:18

Посланието на свети апостол Павел до

ФИЛИМОН

1 Павел, затворник на Христос Иисус¹, и брат Тимотей² до нашия възлюбен съработник Филимон

(1) Еф. 3:1; (2) Кол. 1:1

2 и до сестра Апфия, и до нашия сподвижник³ Архип², и до църквата в твоя дом³:

(1) Фил. 2:25; (2) Кол. 4:17; (3) Римл. 16:5

3 Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и Господ Иисус Христос¹.

(1) Римл. 1:7

4 Благодаря на моя Бог и винаги те споменавам в молитвите си¹,

(1) Римл. 1:8-10

5 като слушам за твоята любов и за вярата, която имаш към Господ Иисус и към всичките светии¹.

(1) 3 Йн. 6; Еф. 1:15

6 Моля се общението на твоята вяра да действа в познването на всяко добро, което е в нас относно Христос.

7 Защото имах голяма радост и утеха¹ в твоята любов, понеже сърцата на светиите се освежиха чрез теб, брате².

(1) 2 Кор. 7:4; 1 Сол. 3:7;

(2) 1 Кор. 16:18; 2 Кор. 7:13; 2 Тим. 1:16

8 Затова, макар че имам голямо дръзновение в Христос да ти заповядам това, което подобава¹,

(1) 1 Кор. 7:6

9 заради любовта предпочитам да те моля – аз, който съм старецът Павел, а сега и затворник за Христос Иисус¹.

(1) ст. 1

10 Моля те за моето дете Онисим¹, когото родих в оковите си²,

(1) Кол. 4:9; (2) 1 Кор. 4:15; Гал. 4:19

11 който едно време беше безполезен за теб, а сега – полезен* и на теб, и на мен,

*игра на думи, тъй като Онисим означава полезен

12 когото ти изпратих обратно – него, самото ми сърце.

13 Аз бих желал да го задържа при себе си, за да ми служи вместо теб в оковите за благовестието,

14 но без твоего съгласие не искам да направя нищо, така че твоята добрина да не бъде по принуждение, а доброволна¹.

(1) 2 Кор. 9:7

15 Защото може би той затова е бил отделен *от теб* за известно време, за да го имаш завинаги,

16 но вече не като слуга¹, а като нещо повече от слуга – като възлюбен брат², особено на мен, а колко повече на теб, както по плът, така и в Господа!

(1) 1 Кор. 7:22; (2) 1 Тим. 6:2

17 И така, ако ме считаш за другар, приеми *и* него като мен.

18 И ако в нещо те е онеправдал или *ти* дължи нещо, пиши това на моя сметка.

19 Аз, Павел, пиша това с ръката си: аз ще платя; да не ти казвам, че ти ми дължиш и сам себе си.

20 Да, брате, нека имам тази полза от теб в Господа – освежи вътрешното ми *естество* в Христос.

21 Уверен в твоята послушност, аз ти писах, като зная, че ще направиш и повече от това, което ти казвам¹.

(1) 2 Кор. 7:16

22 А освен това, пригответи ми подслон, понеже се надявам, че ще ви бъда подарен чрез вашите молитви¹.

(1) Фил. 2:24; Евр. 13:19

23 Поздравяват те Епафрас¹, който е затворник с мен в Христос Иисус,

(1) Кол. 1:7

24 а също и моите съработници Марк¹, Аристарх², Димас и Лука³.

(1) Деян. 12:12; (2) Деян. 19:29; (3) Кол. 4:14

25 Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вашия дух¹. Амин.

(1) Гал. 6:18

Посланието до ЕВРЕИТЕ

1 Бог, който много пъти и по много начини е говорил в миналото на бащите ни чрез пророците¹,

(1) Ер. 7:25; 2 Петр. 3:2

2 в края на тези дни говори на нас чрез Сина¹, когото постави Наследник на всичко², чрез когото също направи световите³,

(1) Мт. 14:33; (2) Пс. 2:8; Мт. 21:37,38; (3) ст. 10; Йн. 1:3

3 който, бидейки сияние на Неговата слава¹ и отпечатък на Неговото същество² и държейки всичко чрез словото на Своята мощ³, след като извърши (чрез Себе Си) очистване на греховете⁴, седна отдясно на Величието във висините⁵

(1) Йн. 1:14; (2) Йн. 12:45;

2 Кор. 4:4; Кол. 1:15; 2:9; (3) Кол. 1:17; (4) гл. 9:12-14,26; 2 Петр. 1:9; (5) ст. 13; гл. 8:1; 10:12; 12:2; Мк. 16:19

4 и стана толкова по-горен от ангелите, колкото Името, което е наследил, е по-горно от тяхното¹.

(1) Фил. 2:9

5 Защото, на кого от ангелите Бог е казал някога: „Ти Си Мой Син¹, аз днес Те родих²“; и пак: „Аз ще Му бъда Отец и Той ще Ми бъде Син³“?

(1) гл. 7:28; (2) гл. 5:5; Пс. 2:7; Лк. 1:35; Деян. 13:33;

(3) 2 Царе 7:14; 1 Лек. 17:13; 22:10

6 И когато отново въвежда Първородния¹ във вселената, казва: „Да Му се поклонят всички Божии ангели²“

(1) Пс. 89:27; Кол. 1:15,18; (2) Пс. 97:7; Мт. 4:11

7 И за ангелите казва: „Който прави ангелите Си ветрове* и служителите Си – огнен пламък¹“

* или: духове

(1) Пс. 104:4

8 А за Сина казва: „Твоят престол,

Боже, е до вечни векове¹ и скипърът на Твоето царство е скипър на правота².

(1) Лк. 1:33; (2) Ер. 23:5

9 Възлюбил си правда и си намразил беззаконие; затова, Боже, Твоят Бог Те е помазал с мир на радост повече от Твоите събратя¹.“

(1) Пс. 45:6,7

10 И пак: „В началото Ти, Господи, си основал земята и дело на Твоите ръце са небесата¹.“

(1) ст. 2

11 Те ще изчезнат¹, а Ти пребъдваш. Да! Те всички ще овехтеят като дреха²

(1) Мт. 24:35; (2) Ис. 51:6

12 и като одежда ще ги свиеш¹, и те ще бъдат изменени; но Ти си същият и Твоите години няма да свършат².“

(1) Откр. 6:14; (2) Пс. 102:25-27

13 А на кого от ангелите е казал някога: „Седи отдясно Ми¹, докато положа враговете Ти под краката Ти²“?

(1) ст. 3; (2) гл. 10:12,13; Пс. 110:1; Мт. 22:44

14 Не са ли те всички служещи духове¹, изпращани да служат заради онези, които ще наследят спасение²?

(1) Пс. 103:20,21; (2) Пс. 91:11; Лк. 16:22; Деян. 5:19

2 Затова ние сме длъжни да внимаваме още повече на това, което сме чули, за да не би да се разминем с целта¹.

(1) гл. 3:14

2 Защото, ако словото, изговорено чрез ангели¹, беше твърдо и всяко престъпление и непокорство получи справедлива отплата²,

(1) Деян. 7:53; Гал. 3:19; (2) гл. 10:28; Чис. 15:30

3 то как ще избегнем ние, ако пренебрегнем едно толкова велико спасение¹, което отначало беше прогласено от Господа² и беше потвърдено между нас от тези, които го бяха чули³,

(1) гл. 10:29; 12:25; (2) Мк. 1:14; (3) Лк. 1:2

4 като Бог също свидетелстваше чрез знамения и чудеса, чрез разни велики дела¹ и чрез раздаване на Светия Дух² според Своята воля³?

(1) гл. 6:5; Мк. 16:20; Деян. 4:30; 8:17; Римл. 15:19; (2) Гал. 3:5; (3) 1 Кор. 12:4,11

5 Защото не на ангели Той подчини бъдещата вселена, за която говорим;

6 но някой е засвидетелствал някъде, като е казал: „Какво е човек, че да го помниш, или човешки син, че да го зачиташ?“¹

(1) Йов 7:17; Пс. 144:3

7 Ти си го направил малко* по-долен от ангелите, със слава и чест си го увенчал и си го поставил над делата на ръцете Си;

* или: за малко време

8 всичко си подчинил под краката му¹. И като му е подчинил всичко, не е оставил нищо неподчинено на него²; но сяга ние не виждаме още да му е подчинено всичко.

(1) Пс. 8:4-6; Мт. 28:18; (2) 1 Кор. 15:27

9 Но виждаме Исус, който за малко време е бил поставен по-долу от ангелите заради претърпяната смърт, че е увенчан със слава и чест¹, за да вкуси смърт, с Божията благодат, за всеки човек².

(1) Фил. 2:8,9; (2) 2 Кор. 5:14

10 Защото беше уместно Онзи, заради когото е всичко и чрез когото е всичко¹, като довежда много синове до слава², да направи съвършен чрез страдания Автора на тяхното спасение³.

(1) гл. 3:4; Римл. 11:36;

(2) Йн. 12:24; Римл. 8:30; (3) гл. 5:8,9; 7:28

11 Понеже и Онзи, който освещава, и онези, които се освещават¹, всички са от Един; по която причина Той не се срамува да ги нарича братя²,

(1) гл. 10:10,14; Йн. 17:19;

(2) Мт. 25:40; Йн. 20:17; Римл. 8:29

12 като казва: „Ще възвестявам Името Ти на братята Си, ще Те хваля сред събранието¹.“

(1) Пс. 22:22

13 И пак: „Аз на Него ще се уповавам¹.“ И пак: „Ето, Аз и децата, които Ми е дал Бог².“

(1) 2 Царе 22:3; Пс. 16:1; Ис. 8:17; (2) Ис. 8:18; Йн. 17:6

14 И така, понеже децата са участници в път и кръв, то и Той подобно взе участие в същите неща¹, за да унищожи чрез смъртта този, който има властта на смъртта, тоест дявола²,

(1) гл. 10:5; Йн. 1:14; Римл. 8:3; (2) 2 Тим. 1:10

15 и да избави всички онези, които чрез страха от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство.

16 Защото наистина Той не помогна на ангелите, а помогна на Авраамовото потомство¹.

(1) Гал. 3:29

17 Затова трябваше да стане във всичко като братята Си¹, за да бъде милостив и верен Първосвещеник пред Бога², за да извърши умилостивение за греховете на народа³.

(1) Фил. 2:7; (2) гл. 4:15; (3) Мт. 1:21

18 Защото в това, в което Самият Той пострада, като беше изкушен, може и на изкушаваните да помага¹.

(1) гл. 4:16

3 Затова, свети братя, участници в небесното призвание¹, размислете за Апостола² и Първосвещеника, когото ние изповядваме – Христос Исус³,

(1) Еф. 4:1; Фил. 3:14; 2 Тим. 1:9; Откр. 17:14;

(2) Йн. 17:18; (3) гл. 4:14

2 който е верен на Този, който Го постави¹, както беше и Мойсей в целия Негов дом².

(1) Йн. 17:4; (2) Чис. 12:7

3 Понеже Той се удостои със слава, толкова по-голяма от тази на Мойсей, колкото е по-голяма почитта, която има онзи, който е построил къщата, от почитта, която има къщата¹.

(1) Зах. 6:12,13

4 Защото всяка къща се строи от някого, а Този, който е построил всичко, е Бог¹.

(1) гл. 2:10

5 И Мойсей беше верен в целия Негов дом като слуга¹, за да засвидетелства за онова, което щеше да се оповести по-късно²;

(1) Чис. 12:7; (2) Вжк. 4:5

6 а Христос – като Син над Неговия

дом¹. Неговият дом сме ние², ако държим здраво дръзновението и похвалата на надеждата докрай³. (1) гл. 10:21; (2) Еф. 2:21,22; (3) ст. 14; гл. 6:11; 10:23; Мт. 24:13

7 Затова, както казва Светият Дух: „Днес¹, ако чуете гласа Му, (1) 2 Кор. 6:2
8 не закоравявайте сърцата си¹ както в преогорчението², както в деня на изкушението в пустинята³, (1) гл. 4:7; 1 Царе 6:6; Зах. 7:12; (2) ст. 15; (3) Изх. 17:2; Чис. 20:2

9 където бащите ви *Ме* изкушиха, изпитаха *Ме*¹ и видяха делата Ми четиридесет години². (1) Втж. 9:22,23; (2) Втж. 8:2-4

10 Затова се разгневих на това покаяние¹ и казах: Всякога се заблуждават в сърцата си и не са познали Моите пътища. (1) Пс. 78:21

11 Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!¹ (1) гл. 4:3,5; Чис. 14:21-23; Втж. 1:34,35; Пс. 95:7-11

12 Внимавайте, братя, да не би да има в някого от вас зло сърце на неверие¹, което да отстъпи от живия Бог². (1) 2 Кор. 13:5; (2) Ер. 11:8

13 Но се увещавайте един друг¹ всеки ден, докато е още „днес“, за да не би някой от вас да се закорави чрез измамата на греха. (1) гл. 10:25; 1 Сол. 5:11

14 Защото ние сме станали участници в Христос, ако удържим твърдо първоначалната си увереност докрай¹; (1) ст. 6; Откр. 2:26

15 докато се казва: „Днес, ако чуете гласа Му, не закоравявайте сърцата си както в преогорчението!¹“ (1) ст. 7,8

16 Защото кои *бяха тези, които*, като чува, *го* преогорчиха? Не *бяха* ли всички онези, които излязоха от Египет с Мойсей¹? (1) Чис. 14:29

17 А против кои се гневи четиридесет години? Не против онези ли, които съгрешиха и чиито трупове паднаха в пустинята¹? (1) Чис. 14:32,33; 1 Кор. 10:5

18 На кои още се закле, че няма да влязат в Неговата почивка? Не на онези ли, които *бяха непокорни*¹? (1) гл. 4:11; Втж. 1:26; Пс. 106:21-26

19 И така, виждаме, че те не можах да влязат поради неверието си¹. (1) гл. 4:2,6; Мт. 17:20; Юда 5

4 И така, докато *ни* остава обещанието да влезем в Неговата почивка, нека се боим да не би някой от вас да се яви изостанал.

2 Защото и до нас, както и до тях, се донесе една блага вест; но словото, което те чува, не ги ползва, понеже не се съедини с вяра в онези, които го чува¹. (1) Втж. 1:32; Рим. 10:16

3 Защото ние, повярвалите, влизаме в тази почивка, както каза Бог: „Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!¹“; макар и делата *Му* да са били свършени още при основаването на света. (1) гл. 3:11

4 Защото някъде Той е говорил за седмия ден така: „И Бог си почина на седмия ден от всичките Си дела!¹“; (1) Бит. 2:2

5 и пак на това място: „Няма да влязат в Моята почивка!¹“ (1) гл. 3:11

6 И така, понеже остава, че някой влизат в нея, а онези, на които преди това се благовести, не влязоха поради непокорството си¹, (1) гл. 3:19

7 затова Той пак определя един ден – „днес“ – като казва чрез Давид след толкова дълго време, както беше казано: „Днес, ако чуете Неговия глас, не закоравявайте сърцата си!¹“ (1) гл. 3:7,8

8 Защото, ако Иисус *Навиев* ги беше въвел в почивката¹, Бог не би говорил след това за друг ден.

9 Следователно, за Божия народ остава съботна почивка¹. (1) Ис. 14:3; Ер. 31:2

10 Защото онзи, които е влязъл в Неговата почивка, той също си е починал от своите дела¹, както и Бог – от Своите². (1) Откр. 14:13; (2) Изх. 20:11

11 Затова, нека се постарам да влезем в тази почивка¹, за да не падне някой в същия пример на непокорство². (1) Ис. Нав. 18:3; (2) гл. 3:18

12 Защото Божието слово е живо¹, действено², по-остро от всеки двуостър меч³, като пронизва до разделяне душата и духа⁴, ставите и мозъка, и е

съдия на помислите и намеренията на сърцето⁵.

(1) Деян. 7:38; 1 Петр. 1:23; (2) Ис. 55:11; Ер. 23:29; (3) Ис. 49:2; Еф. 6:17; (4) 1 Сол. 5:23; (5) 1 Кор. 14:25

13 И няма създаване, което да е скрито от Него¹, а всичко е голо и разкрито пред очите на Този, пред когото има да отговаряме².

(1) Ер. 23:24; Йн. 2:25; (2) Пс. 33:13-15; 90:8; 1 Йн. 3:20

14 И така, като имаме велик Първосвещеник¹, който е преминал през небесата², Исус³, Божия Син⁴, нека държим здраво това, което сме изповядали⁵!

(1) гл. 8:1; (2) гл. 7:26; (3) гл. 3:1; (4) гл. 5:5; (5) гл. 10:23

15 Защото нямаме *такъв* първосвещеник, който да не може да ни съчувства в нашите слабости, а *имаме Един*, който е бил във всичко изкушен по същия начин *като нас*¹, но пак е без грях².

(1) 1 Петр. 1:6; (2) гл. 7:26; Йн. 8:46

16 Затова, нека пристъпваме с дръзновение¹ към престола на благодатта², за да получим милост и да намерим благодат, *която да ни помага своевременно*³.

(1) гл. 10:19-22; (2) Рим. 3:25; (3) гл. 2:17,18

5 Защото всеки първосвещеник, взет измежду хората, се поставя за хората, в *служене* към Бога¹ да принася дарове и жертви за грехове²

(1) 1 Лев. 23:13; (2) гл. 8:3

2 и да може да бъде снизходителен към невежите и заблудените¹, защото и сам той е подчинен на слабост².

(1) Чис. 15:22-29; (2) гл. 7:28

3 И затова е длъжен да принася жертва за греховете, както за народа, така и за себе си¹.

(1) гл. 7:27; Лев. 9:7; 16:6

4 И никой не взема сам тази почит, а този, който бъде призван от Бога, както беше Аарон¹.

(1) Изх. 28:1

5 Така и Христос не взе сам славата¹ да стане първосвещеник, а *Му я даде* Онзи, който Му е казал: „Ти си Мой Син, Аз днес Те родих“²;

(1) Йн. 17:1,5; (2) гл. 1:5

6 както и на друго място казва: „Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин“¹.

(1) ст. 10; гл. 6:20; 7:17,21; Пс. 110:4

7 Той в дните на пътята Си със силен вик и със съзри принесе молитви и молби¹ на Този, който можеше да Го избави от смърт, и като беше чут заради благоговението Си²,

(1) Пс. 69:3; Мт. 27:46; (2) Пс. 22:24; Йн. 11:42

8 въпреки че беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада¹,

(1) Ис. 50:5; Фил. 2:8

9 и усъвършенстван¹, стана причина за вечно спасение на всички, които са Му послушни²;

(1) гл. 2:10; (2) Ис. 45:17

10 наречен от Бога първосвещеник според Мелхиседековия чин¹.

(1) гл. 7:3

11 Върху това имаме да кажем много неща, *които са трудни* за посявяване, защото сте станали лениви да слушате.

12 Понеже според *изтеклото* време трябваше *вече* да сте учители, а *вие* имате нужда да ви учи някой отново на най-простите основи на Божиите слова¹ и сте станали такива, които имат нужда от мляко, а не от твърда храна².

(1) гл. 6:1; (2) 1 Кор. 3:2

13 Понеже всеки, който се храни с мляко, не е опитен в словото на правдата, защото е *невръстен*¹,

(1) 1 Кор. 3:1; 14:20; Еф. 4:14

14 а твърдата храна е за *пънлетниците*, които благодарение на навика имат сетива да разпознават добро и зло¹.

(1) 3 Царе 3:9

6 Поради това, нека оставим първоначалното учение за Христос¹ и нека се обърнем към *пълната зрялост*², без да полагаме отново за основа покаянието от мъртви дела³ и вярата в Бога,

(1) гл. 5:12; (2) Мт. 5:48; (3) гл. 9:14

2 учението за умивания, за ръкополагане¹, за възкресение на мъртвите² и за вечен съд³.

(1) Лев. 1:4; (2) 1 Кор. 15:12; (3) гл. 9:27

3 И това ще направим, ако Бог *позволи*¹.

(1) Деян. 18:21

4 Защото за тези, които веднъж са били осветлени¹ и са опитали от небесния дар, и са станали съпричастни на Светия Дух,

(1) гл. 10:26

5 и са опитали доброто Божие слово¹ и силите на бъдещия век²,

(1) Мт. 13:20; (2) гл. 2:4

6 а са отпаднали, е невъзможно да се обновят за покаяние, като отново разпъват за себе си Божия Син и Го опозоряват.

7 Защото земята, която се е поила от дъжда, който пада често на нея, и която ражда полезни растения за тези, за които се и обработва, получава благословение от Бога¹,

(1) Пс. 65:10

8 но ако ражда тръни и репей, е негодна и е близко до проклятие, чийто край е изгаряне¹.

(1) Ис. 5:6

9 Но относно вас, възлюбени, макар и да говорим така, ние сме убедени в по-доброто и спасителното.

10 Защото Бог не е несправедлив¹, за да забрави делото ви² и любовта, която показахте към Неговото Име, като послужихте и още служите на светиите³.

(1) Бит. 18:25; Вжк. 32:4; (2) Откр. 2:2; (3) гл. 10:34; Мт. 10:42; 1 Кор. 16:15; 1 Сол. 1:3

11 И желаем всеки от вас да показва същото усърдие за пълна увереност в надеждата докрай¹,

(1) гл. 3:6

12 да не бъдете лениви¹, а да подражавате на онези, които чрез вяра и търпение наследяват обещанията².

(1) гл. 13:16; Гал. 6:9,10; (2) гл. 10:36; 11:33; Откр. 13:10

13 Защото, когато Бог даваше обещание на Авраам, понеже нямаше никой по-голям, в когото да се закълне, се закле в Себе Си, като каза:

14 „Наистина ще те благословя преумно и ще те умножа и преумножа“¹.

(1) Бит. 22:16,17

15 И така, Авраам с дълготърпение получи обещаното¹.

(1) Бит. 21:2; Як. 5:11

16 Защото, както хората се кълнат в някой по-голям от тях и клетвата, дадена за потвърждение, е край на всеки спор за тях¹,

(1) Изх. 22:11

17 така и Бог, като искаше да покаже по-пълно на наследниците на обещанието¹, че намерението Му е неизменно, си послужи с клетва²,

(1) гл. 11:9; Гал. 3:29; (2) Лк. 1:73

18 така че чрез две неизменими неща,

в които е невъзможно за Бога да лъже¹, да имаме голямо насърчение ние, които сме прибягнали да сграбчим поставената пред нас надежда²,

(1) Тит 1:2; (2) гл. 10:23

19 която имаме като здрава и непоколебима котва за душата и която прониква в това, което е вътре, зад завесата¹,

(1) Лев. 16:12,15

20 където Иисус влезе за нас като предшественик и стана Първосвещеник според Мелхиседековия чин до века¹.

(1) гл. 5:6

7 Защото този Мелхиседек, салимски цар, свещеник на Всевишния Бог, който среща Авраам, когато се връщаше от пораженieto на царете, и го благослови;

2 на когото Авраам отдели също и десятък от всичко¹; който, според значението на името си, е първо цар на правда², а после и цар на Салим, тоест цар на мир³;

(1) Бит. 14:18-20; (2) Ер. 23:5; (3) Ис. 9:6,7

3 без баща, без майка, без родословие, нямаш нито начало на дни, нито край на живот, а оприличен на Божия Син, остава завинаги свещеник.

4 Но вижте колко велик беше този, на когото и патриархът Авраам даде десятък от плячката¹.

(1) ст. 2

5 И наистина, онези от Левиевите потомци, които приемат свещенослужението, имат заповед според закона да вземат десятък от народа¹, тоест от братята си, макар и те да са произлезли от семенниците на Авраам;

(1) Чис. 18:21; 2 Лек. 31:4-6

6 той обаче, който не е произлязъл от техния род, взе десятък от Авраам¹ и благослови този, на когото бяха дадени обещанията².

(1) ст. 2; (2) Бит. 12:2,3; Гал. 3:16

7 А безспорно по-долният се благославя от по-горния¹.

(1) Лев. 9:22,23

8 И тук десятъкът се взема от смъртния хора, а там – от този, за когото се свидетелства, че живее.

9 И може да се каже, че сам Леви,

който взема десетък, даде десетък чрез Авраам,

10 защото беше още в семенниците на баща си, когато Мелхиседек го срещна.

11 И така, ако можеше да има съвършенство чрез левитското свещенство – защото под него народът получи закона¹ – каква нужда е *имало* още да се издига друг свещеник, според Мелхиседековия чин, и да не се определя *такъв* според Аароновия чин?

(1) Вжж. 17:11

12 Защото, като се промени свещенството, по необходимост става и промяна на закона.

13 Понеже Този, за когото се казва това, принадлежи на друго племе, от което никой не е служил при олтара.

14 Защото е явно, че нашият Господ произлезе от Юда¹, а за това племе Мойсей не каза нищо относно свещеници.

(1) Мт. 1:3; Откр. 5:5

15 Това става още по-явно, тъй като по подобие на Мелхиседек се издига друг свещеник,

16 който стана *такъв* не по закона¹ на плътска заповед², а по силата на един неунищожим живот³;

(1) Изж. 28:1; (2) гл. 9:10; (3) Римл. 6:9

17 защото е свидетелства: „Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин¹.“

(1) гл. 5:6

18 Защото наистина по-предишната заповед се отменя поради нейната слабост¹ и безполезност² –

(1) Римл. 8:3; (2) гл. 8:7; 2 Кор. 3:11

19 понеже законът не е усъвършенствал нищо¹ – а се въвежда една по-добра надежда², чрез която се приближаваме при Бога.

(1) гл. 9:9; 10:1; Гал. 2:16; (2) гл. 10:9

20 И както *това не е станало* без заклеване –

21 защото те ставаха свещеници без заклеване, а Той – със заклеване от страна на Този, който Му казва: „Господ се закле и няма да се разкае: Ти си свещеник до века!¹“ –

(1) гл. 5:6

22 така Исус стана Поръчител на един по-добър завет¹.

(1) гл. 8:6

23 При това, свещениците са били много *на брой*, защото смъртта им е пречела да продължат *службата си*,

24 а Той, понеже живее вечно¹, има свещенство, което не преминава на друг.

(1) гл. 13:8; Откр. 1:18

25 Затова и може напълно да спасява онези, които идват при Бога чрез Него¹, понеже винаги живее, за да ходатайства за тях².

(1) гл. 10:19; (2) гл. 9:24; Йн. 17:9,15; 1 Йн. 2:1

26 Защото *такъв* първосвещеник ни трябваше: свят, невинен, непорочен, отделен от грешните¹ и възвисен по-горе от небесата²;

(1) гл. 4:15; 1 Петр. 2:22; (2) гл. 4:14; Еф. 4:10

27 който няма нужда като първосвещениците да принася всеки ден¹ жертви първо за своите грехове², а после за *греховете* на народа³, защото направи това веднъж завинаги⁴, като принесе Себе Си⁵.

(1) гл. 10:11; (2) гл. 5:3; (3) Лев. 9:15; 16:15;

(4) гл. 9:12; Римл. 6:10; (5) гл. 9:26; 10:10

28 Защото законът поставя за първосвещеници хора, които са слаби¹; но думите на клетвата, която беше след закона, *поставят* Сина², който е съвършен до века³.

(1) гл. 5:2; (2) гл. 1:5; (3) гл. 2:10

8 Но главното на това, което казваме, е: ние имаме *такъв* Първосвещеник¹, който седна отядясно на престола на Величието² в небесата³,

(1) гл. 4:14; (2) гл. 1:3; Откр. 3:21; (3) гл. 9:24

2 Служител на светилицето и на истинската скиния, която Господ е издигнал, а не човек¹.

(1) гл. 9:11,24

3 Защото всеки първосвещеник се поставя, за да принася и дарове, и жертви¹; затова е нужно и този *Първосвещеник* да има също да принася нещо².

(1) гл. 5:1; (2) Еф. 5:2

4 Понеже, ако беше на земята, Той дори нямаше да бъде свещеник, защото има *такува*, които принасят даровете според закона,

5 които служат на образа и сянката на небесните неща¹, както на Мойсей му беше наредено от Бога, когато щеше да направи скинията: „Внимавай, каза Бог, да направиш всичко по образа, който ти беше показан на планината“².

(1) гл. 9:23; 10:1; Кол. 2:17; (2) Изх. 25:40; Деян. 7:44

6 Но служението, което Христос е получил, е толкова по-превъзходно¹, колкото и заветът, на който Той е Посредник², е по-добър³, тъй като е узаконен въз основа на по-добри обещания⁴.

(1) 2 Кор. 3:9; (2) 1 Тим. 2:5;

(3) гл. 7:22; 9:15; 12:24; (4) 2 Петр. 1:4

7 Защото, ако онзи първи завет е бил без недостатък, Бог не би търсил място за втори¹.

(1) гл. 7:18,19

8 Но като ги укорява, казва: „Ето, идат дни, казва Господ, когато ще склуча с израилевия дом и с юдовия дом нов завет¹“:

(1) гл. 10:16,17

9 не такъв завет, какъвто направих с бащите им в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа от египетската земя¹; защото те не останаха в завета Ми и аз не се погрижих повече за тях², казва Господ.

(1) Вжк. 4:37; 5:6; (2) 4 Царе 17:15-20; Пс. 78:10,59

10 Защото ето заветът¹, който ще направя с израилевия дом след онези дни, казва Господ: ще положи законите Си в ума им и ще ги напиша в сърцата им; аз ще бъда техен Бог и те ще бъдат Мой народ².

(1) Евк. 37:26; (2) Евк. 36:28; Зах. 8:8; 2 Кор. 6:16

11 И няма вече да учат всеки съгражданина си и всеки брат си, като му казват: Познай Господа; защото всички ще Ме познат – от малък до голям между тях¹.

(1) Ис. 54:13

12 Защото ще покажа милост към неправдите им и греховете им и беззаконията им няма да помня вече¹“.

(1) Ис. 43:25; Ер. 31:31-34; 33:8

13 А като каза „нов“ завет, Той обяви първия за остарял. А онова, което овехтява и остарява, е близо до изчезване¹.

(1) Римл. 10:4

9 И наистина, и при първия завет имаше постановления за богослужение¹, както и земно светилище.

(1) Римл. 9:4

2 Защото беше направена скиния¹, в първата част на която бяха светилникът, траpezата и присъствените хлябове; която част се нарича Свящото място²;

(1) Изх. 39:32; (2) Изх. 40:22-24

3 а зад втората завеса беше онази част от скинията, която се наричаше Пресвящото място¹,

(1) Изх. 26:31-33

4 където бяха златната кадилница¹ и ковчегът на завета, от всички страни обкован със злато², в който бяха златната стомна, съдържаща манната³, Аароновият жезъл, който разцъфна⁴, и плочите на завета⁵,

(1) Лев. 16:12,13; 3 Царе 6:22; (2) Изх. 25:11; (3) Изх. 16:33;

(4) Чис. 17:8,10; (5) Изх. 40:20; Вжк. 10:5; 3 Царе 8:9

5 и над него – херувимите на славата, които осеняваха умилостивилицето¹; за които неща сега не е време да говорим подробно.

(1) Изх. 25:18-21

6 И когато това беше така направено, свещениците влизаха винаги в първата част на скинията, за да извършват богослужението¹;

(1) Изх. 30:7,8; Чис. 18:3,4; 1 Лет. 23:13

7 но във втората влизаше само първосвещеникът веднъж в годината, и то не без кръв, която той принасяше за себе си и за греховете на народа, извършени от незнание¹.

(1) ст. 25; Изх. 30:10; Лев. 16

8 С това Светият Дух показваше¹, че пътят за Пресвящото място още не е бил открит, докато е стояла все още първата част на скинията,

(1) гл. 10:15

9 която е образ на сегашното време, в което се принасят дарове и жертви, които не могат да направят онзи, който служи, съвършен, що се отнася до неговата съвест¹,

(1) гл. 7:19; Гал. 3:21

10 понеже се състоят само от ястия и питиета¹, и различни умивания², и плътски постановления³, наложени, докато го̀йге времето на правилния ред⁴.

(1) гл. 13:9; Лев. 11:2; Кол. 2:16;

(2) Лев. 15:18; Чис. 19:8; (3) гл. 7:16; (4) Гал. 4:2

11 Но понеже Христос дойде *като* Първосвещеник на бъдещите добрини през по-голямата и по-съвършена скиния, не с ръка направена¹, тоест не от настоящото творение, и не чрез кръвта на козми и на телета², а чрез Собствената Си кръв³,

(1) гл. 8:2; (2) гл. 10:4; Лев. 16:15; (3) Деян. 20:28; Кол. 1:20

12 Той влезе веднъж завинаги¹ в Светилището и придоби *за нас* вечно изкупление².

(1) гл. 7:27; (2) Еф. 1:7

13 Защото, ако кръвта от козми и от юнци и пепелта от юница, с които се поръсваха осквернените, освещава, за да се очисти пълтат¹,

(1) Чис. 19:9

14 колко повече кръвта на Христос, който чрез вечния Дух принесе Себе Си¹ без недостатък на Бога², ще очисти вашата съвест³ от мъртви дела⁴, за да служите на живия Бог⁵!

(1) гл. 1:3; Йн. 10:18; Еф. 5:2; (2) 1 Петр. 1:19;

(3) 1 Йн. 1:7; (4) гл. 6:1; 10:22; (5) 1 Сол. 1:9

15 И затова Той е Посредник на един нов завет¹, така че *чрез* смъртта, станала за изкупване на престъпленията, *извършени* при първия завет², призваните да получат обещаното вечно наследство³.

(1) гл. 8:6; (2) Деян. 13:39; (3) Деян. 20:32

16 Защото, където има завещание*, трябва да настъпи и смъртта на завещаателя.

*гръцката дума означава и завет, съюз, договор

17 Защото едно завещание влиза в сила *само* след като има смърт, понеже то няма никаква сила, докато завещаателят е жив.

18 Затова и първият *завет* не беше утвърден без кръв.

19 Защото, след като Мойсей провъзгласи всяка заповед от закона пред целия народ, *той* взе кръвта на телетата и на козмите с вода¹ и червена вълна, и исоп и поръси както самата книга, така и целия народ, като казваше: (1) 1 Йн. 5:6

20 „Това е кръвта на завета, който Бог ви заповяда *да спазвате*!“ (1) Изх. 24:8

21 Освен това, по същия начин той поръси с кръвта и скинията, и всички-те съдове за служение¹.

(1) Изх. 29:12; Лев. 8:15,19

22 А според закона почти всичко се очиства с кръв¹ и без проливането на кръв няма опрощаване².

(1) Лев. 16:14-19; (2) Лев. 17:11; Мт. 26:28

23 И така, беше необходимо образите на небесните неща¹ да се очистват с тези *жертви*, а самите небесни неща – с по-добри жертви от тези. (1) гл. 8:5

24 Защото Христос не влезе в светилище, направено от *човешки* ръце, което е образ на истинското, а в самите небеса¹, за да се яви сега пред Божието лице заради нас²;

(1) гл. 8:1; (2) гл. 7:25

25 и не за да принася Себе Си много пъти, както първосвещеникът влиза в светилището всяка година с чужда кръв¹,

(1) ст. 7

26 защото тогава Той трябваше да е страдал много пъти от създаването на света; но сега се яви веднъж в края на вековете¹, за да отстрани греха, като принесе Себе Си в жертва².

(1) 1 Кор. 10:11; Гал. 4:4;

(2) гл. 1:3; 7:27; Дан. 9:24; Йн. 1:29; Римл. 6:10

27 И както на хората е определено веднъж да умрат¹, а след това – съд²,

(1) Бит. 3:19; 1 Лек. 29:15; (2) гл. 6:2

28 така и Христос беше принесен веднъж, за да понесе греховете на мнозина¹, и ще се яви втори път², без да има работа с грях, за спасението на онези, които Го очакват³.

(1) Ис. 53:12; 1 Петр. 2:24; Римл. 4:25;

(2) Йн. 14:3; 2 Тим. 4:8; (3) 1 Сол. 1:10

10 Защото законът, съдържайки в себе си *само* сянката на бъдещите добрини¹, а не самия образ на нещата, не може никога чрез едни и същи жертви, които непрекъснато се принасят, година след година, да направи съвършени онези, които пристъпват *да жертват*².

(1) гл. 8:5; (2) гл. 7:18,19

2 В противен случай не би ли престанало принасянето *на жертвите*, защото тези, които ги принасят, веднъж очистени, не биха имали вече никакво съзнание за грехове?

3 Но чрез тези *жертви* греховете всяка година се напомнят¹;

(1) Лев. 16:34

4 защото не е възможно кръвта от юнци и от кози да отстрани греховете¹.

(1) гл. 9:9; Мик. 6:6,7

5 Затова *Христос*, като влиза в света, казва: „Жертва и принос не си пожела, но приготвил си Ми тяло¹;“ (1) гл. 2:14

6 всеизгаряния и *жертви* за грях не са Ти угодни¹.

(1) Пс. 51:16

7 Тогава казах: Ето, идвам – в свитъка-книга е писано за Мен¹ – да изпълня Твоята воля, о, Боже²!“

(1) Йн. 5:39; (2) Пс. 40:6-8; Йн. 4:34

8 Като казва първо: „Жертви и приноси, и всеизгаряния, и *жертви* за грях не си пожела, нито са Ти угодни“ – които се принасят според закона –

9 а после казва: „Ето, дойдох да изпълня волята Ти“, Той отменя първото, за да постанови второто¹;

(1) гл. 7:18,19

10 според която воля ние сме осветени¹ чрез принасянето на тялото на Иисус Христос² веднъж завинаги³.

(1) Йн. 17:19; Гал. 1:4; (2) Еф. 5:2; (3) гл. 7:27

11 И всеки свещеник, като стои и служи всеки ден¹, принася много пъти едни и същи жертви, които никога не могат да отмахнат греховете²;

(1) Изх. 29:38; (2) ст. 4

12 но Той, като принесе една жертва за греховете¹, седна завинаги отъясно на Бога²;

(1) гл. 9:12,26; (2) гл. 1:3; Деян. 7:56

13 и оттогава насам чака, докато враговете Му се положат за Негово подножие¹.

(1) гл. 1:13

14 Защото с един принос Той е усъвършенствал завинаги онези, които се освещават¹.

(1) гл. 2:11

15 И Светият Дух също ни свидетелства за това¹; защото, след като е казал преди това:

(1) гл. 9:8; Мк. 12:36

16 „Ето заветът, който ще направя с тях след онези дни, казва Господ: ще полага законите Си в сърцата им и ще ги напиша в умовете им¹“; и *после добавя*:

(1) гл. 8:10; Ер. 31:33

17 „И греховете им и беззаконията им няма да помня вече¹.“ (1) гл. 8:12; Пс. 103:12

18 А където има опрощаване за тези неща, там няма вече принос за грях.

19 И така, братя, като имаме дръзновение да влезем в светилището чрез кръвта на Иисус¹,

(1) гл. 7:25; Еф. 2:18

20 през един нов и жив път¹, който Той е открил за нас през завесата, тоест пътта Си²,

(1) Йн. 14:6; (2) Мт. 27:51; Йн. 1:14

21 и като имаме велик Свещеник над Божия дом¹,

(1) гл. 3:1,6; Зах. 6:13

22 нека пристъпваме с истинно сърце¹ в пълна увереност на вярата², след като сърцата ни са били поръсени, за да се очистят от зла съвест¹, и тялото ни е било измито в чиста вода⁴;

(1) Йн. 4:24; (2) гл. 11:1; (3) гл. 9:14; (4) Изх. 29:4; 2 Кор. 7:1

23 нека държим неотстъпно изповядването на надеждата¹, защото е верен Този, който е дал обещанието²;

(1) гл. 3:6; 4:14; (2) гл. 6:18; 1 Кор. 1:9

24 и нека внимаваме един за друг, за да се поощряваме към любов¹ и добри дела²,

(1) 1 Йн. 4:7; (2) Тит 2:14

25 като не преставаме да се събираме заедно, както някои имат обичай да престават, а да се увещаваме един друг², и то толкова повече, колкото повече виждате, че Денят приближава².

(1) гл. 3:13; (2) ст. 37

26 Защото, ако съгрешаваме самоволно, след като сме приели познаването на истината¹, не остава вече никаква жертва за грехове,

(1) гл. 6:4

27 а едно страшно очакване на съда и на едно огнено негодувание, което ще изпояде противниците¹.

(1) Изт. 26:11; 2 Сол. 1:8

28 Ако някой, който е престъпил закона на Мойсей, умира безпощадно¹ при думата на двама или трима свидетели²,

(1) гл. 2:2; (2) Мт. 18:16

29 то колко по-тежко наказание, мислите, ще заслужи онзи, който е потъпкал Божия Син и е счел за просто нещо кръвта на завета¹, с която е бил осветен, и е оскърбил Духа на благодатта²?

(1) гл. 13:20; Мт. 26:28; (2) гл. 2:3; Мт. 12:31,32

30 Защото познаваме Този, който е казал: „Мое е възмездие, аз ще отплатя“; и пак: „Господ ще съди народа Си¹.“

(1) Визж. 32:35,36; Пс. 135:14; Рим. 12:19

31 Страшно е да падне човек в ръцете на живия Бог¹.

(1) Втж. 32:41

32 Припомняйте си също предишните дни, когато, след като бяхте просветлени, издържахте голяма борба от страдания¹,

(1) Фил. 1:29,30

33 когато понякога бяхте публично опозорявани с хули и оскърбления, а понякога – като съучастници на тези, които страдаха така¹.

(1) 1 Кор. 4:9; 1 Сол. 2:14

34 Защото вие не само страдахте заедно с онези, които бяха в окови¹, но и посрещтахте с радост разграбването на имота си², знаейки, че вие си имате по-добър и траен имот³.

(1) гл. 6:10; 13:3; 2 Тим. 1:16; (2) Як. 1:2; 1 Петр. 4:13; (3) Мт. 6:20; 19:29

35 И така, не напускайте дръзновените си, за което имате голяма награда¹.

(1) гл. 11:26

36 Защото се нуждаете от търпение¹, така че след като извършите Божията воля, да получите обещаното².

(1) Мк. 13:13; Ак. 8:15; 21:19; Як. 5:7; (2) гл. 6:12,15

37 Защото още твърде малко време и ще дойде Този, който има да дойде¹, и няма да се забави².

(1) 1 Сол. 4:16; (2) ст. 25; Авак. 2:3; Як. 5:8; 2 Петр. 3:9; Фил. 4:5; Откр. 3:11

38 „А Моят праведник ще живее чрез вяра“¹; и „ако се дръпне назад, няма да благоволит в него душата Ми“².

(1) Авак. 2:4; Римл. 1:17; Гал. 3:11; (2) Ер. 14:10; Ак. 9:62; 1 Кор. 10:5

39 Ние обаче не сме от онези, които се дърпат назад за погибел, а от тези, които вярват и душата им се спасява¹.

(1) 1 Петр. 1:9

11 А вярата е твърдата увереност в неща, за които се надяваме¹, убеденост в неща, които не виждаме².

(1) Римл. 8:25; (2) гл. 10:22; 2 Кор. 4:18; 5:7

2 Защото заради нея древните получиха свидетелство¹.

(1) ст. 39

3 С вяра разбираме, че световите са били устроени с Божието слово¹, така че видимото не стана от видими неща.

(1) Бит. 1:1; Пс. 33:6,9

4 С вяра Авел принесне на Бога по-добра жертва от тази на Каин¹, чрез която за него се засвидетелства, че е

праведен², тъй като Бог свидетелства за неговите дарове. И чрез тази вяра той, макар и мъртъв, още говори³.

(1) Бит. 4:4,5; (2) Мт. 23:35; (3) гл. 12:24

5 С вяра Енох беше преселен, за да не види смърт, и не можеше да бъде намерен, защото Бог го пресели. Понеже преди неговото преселване за него беше свидетелствано, че е бил угоден на Бога¹.

(1) Бит. 5:24

6 А без вяра не е възможно да се угоди на Бога, защото, който идва при Бога, трябва да вярва, че Той съществува¹, и че възнаграждава тези, които Го търсят².

(1) Пс. 10:4; (2) 2 Лст. 15:7

7 С вяра Ной, предупреден от Бога за неща, които още не се виждаха, и движен от страхопочитание, направи ковчег за спасение на своя дом¹. Чрез тази вяра той осъди света² и стана nasledник на правдата, която е от вяра³.

(1) Бит. 6:22; 7:7; (2) 1 Петр. 3:20; (3) Бит. 15:6; Римл. 3:22

8 С вяра Авраам, когато беше повикан да излезе и да отиде на едно място, което щеше да получи в наследство¹, послуша и излезе, без да знае къде отива².

(1) Деян. 7:3,4; (2) Бит. 12:1-4

9 С вяра той се засели в обещаната земя като в чужда¹ и живееше в шатри с Исаак и Яков², сънаследниците на същото обещание³.

(1) Бит. 17:8; 23:4; (2) Бит. 13:18; 26:25; 35:21; (3) гл. 6:17; Бит. 26:3; 35:12

10 защото очакваше един град, който има вечни основи¹, на който Архитект и Строител е Бог².

(1) гл. 12:22; 13:14; Откр. 21:14; (2) ст. 16; 2 Кор. 5:1

11 С вяра и самата Сара получи сила да зачене¹ и роди в преминала възраст², понеже счете за верен Този, който беше дал обещанието.

(1) Бит. 21:2; (2) Бит. 17:17; 18:12; Римл. 4:19

12 Затова само от един човек, и то замъртъвял, се народи толкова многобройно потомство, колкото са звездите на небето и колкото е крайморският пясък, който не може да се изброи¹.

(1) Бит. 22:17; Втж. 1:10; 3 Царе 4:20

13 Всички тези умряха във вяра, тъй като не бяха получили изпълнението на

обещанията; но като ги видяха отдалеч и като ги приветстваха¹, изповядаха, че са чужденци и пришълци на земята².

(1) Ин. 8:56; (2) Бит. 23:4; 47:9; Пс. 39:12; 1 Петр. 2:11

14 А онези, които говорят така, показват явно, че търсят *своето* отечество.

15 И наистина, ако те са мислели за онова *отечество*, от което са били излезли, щяха да имат време да се върнат.

16 Но сега те копнеят за едно по-добро *отечество*, тоест небесно¹. Затова Бог не се срамува от тях, да се нарече техен Бог², защото им е приготвил град³.

(1) Фил. 3:20; (2) Изх. 3:6,15; Мт. 22:32; (3) ст. 10

17 С вяра Авраам, когато беше изпитван, внесе Исаак в жертва¹ – онзи, който беше получил обещанията, внесе единородния си *син*;

(1) Бит. 22:10; Як. 2:21

18 онзи, за когото беше казано: „По Исаак ще се нарече твоето потомство“;

(1) Бит. 21:12; Рим. 9:7

19 като разсъди, че Бог може да възкресява и от мъртвите, откъдето, като символ* на възкресението, го и получи обратно¹.

*букв.: парабола, съпоставяне, уподобяване; (1) Рим. 4:17

20 С вяра Исаак благослови Яков и Исав за неща, които щяха да дойдат¹.

(1) Бит. 27:27-29,39,40

21 С вяра Яков на умирање благослови всеки от синовете на Йосиф¹ и се поклони на Бога, подпирайки се на върха на тоягата си².

(1) Бит. 48:20; (2) Бит. 47:31

22 С вяра Йосиф на умирање спомена за излизането на израиелвите синове и даде поръчка за костите си¹.

(1) Бит. 50:25; Изх. 13:19; Иис. Нав. 24:32

23 С вяра, когато се роди Мойсей, родителите му го криха три месеца, защото видяха, че беше красиво дете¹, и не се бояха от заповедта на царя².

(1) Изх. 2:2; Деян. 7:20; (2) Изх. 1:22

24 С вяра Мойсей, когато стана на възраст, отказа да се нарича син на дъщерята на фараона¹

(1) Изх. 2:11

25 и предпочете да страда с Божия народ, а не да се наслаждава временно на греха,

26 като счете опозоряването на Христос¹ за по-голямо богатство от египетските съкровища, защото гледаше към наградата².

(1) гл. 13:13; Пс. 69:10; (2) гл. 10:35; Мт. 5:12

27 С вяра той напусна Египет¹, без да се бои от царския гняв², защото издържа, като че ли виждаше Невидимия.

(1) Изх. 12:51; (2) Изх. 10:28,29

28 С вяра изпълни Пасхата и поръсването с кръвта, за да не се допре до тях този, който погубваше първородните¹.

(1) Изх. 12:12,13

29 С вяра израильтяните минаха през Червено море като по суша, а египтяните, като се опитаха да направят същото, се издавиха¹.

(1) Изх. 14:21-28

30 Чрез вяра стените на Ерихон паднаха, след като бяха обикаляли седем дни около тях¹.

(1) Иис. Нав. 6:20

31 С вяра блудницата Раав не погина заедно с непокорните, като прие съгледвачите с мир¹.

(1) Иис. Нав. 6:25; Як. 2:25

32 И какво повече да кажа? Защото няма да ми стигне време да говоря за Гедеон¹, Варак², Самсон³ и Ефтай⁴, още и за Давид⁵, и за Самуил⁶, и за пророците⁷,

(1) Съд. 6:11; (2) Съд. 4:6; (3) Съд. 13:24; (4) Съд. 11:1; (5) 1 Царе 16:13; (6) 1 Царе 1:20; (7) Як. 5:10

33 които с вяра побеждаваха царства¹, раздаваха правда², получаваша обещания³, затваряха устите на лъвовете⁴,

(1) 2 Царе 8:1-6; (2) 2 Царе 8:15; (3) гл. 6:12; (4) Съд. 14:6; Дан. 6:22

34 угасяха силата на огъня¹, избягваха от острието на меча, от слабост ставаха силни, ставаха силни в бой, обръщаха в бяг чужди войски,

(1) Дан. 3:25

35 жени приемаха мъртвите си възкресени¹. А други бяха мъчени, като не приемаха да бъдат освободени, за да получат по-добро възкресение²,

(1) Лк. 7:15; 3 Царе 17:22; 4 Царе 4:35; (2) Мт. 16:25

36 други бяха подлагани на изпитания от подигравки¹ и бичувания, а още и окови и тъмници²,

(1) Пс. 123:4; Ер. 20:7,8; (2) Ер. 37:15

37 бяха убивани с камъни¹, изкушавани, разрязвани с триони, умираха

заклани от меч², скитаха се в овчи и кози кожи, като търпяха лишения, бедствия и страдания.

(1) 3 Царе 21:13; 2 Лет. 24:21; (2) 3 Царе 19:10

38 Тези, за които светът не беше достоен, се скитаха по пустините и планините, по пещерите и рововете на земята¹.

(1) 3 Царе 18:13

39 Но всички тези, макар и да бяха засвидетелствани чрез вярата¹, не получиха изпълнението на обещанието²,

(1) ст. 2; (2) Мт. 13:17

40 да не би да достигнат съвършенство без нас³; защото за нас Бог беше предвидил нещо по-добро.

(1) гл. 12:23; Откр. 6:11

12 Затова и ние, като сме заобиколени от такъв голям облак свидетели, нека отхвърлим всяко бреме¹ и греха, който лесно ни оплита², и нека тичаме с издръжливост в поставеното пред нас поприще³,

(1) 2 Тим. 2:4; (2) Римл. 13:12; (3) 1 Кор. 9:24

2 като гледаме на Исус¹, Начинателя и Завършителя на *нашата* вяра, който заради предстоящата Му радост издържа кръста², като презря срама³, и седна отядясно на Божия престол⁴.

(1) Пс. 25:15; Мт. 17:8; (2) 1 Петр. 2:24; Фил. 2:8;

(3) Пс. 69:19; (4) гл. 1:3

3 Защото размислете за Този, който издържа такава враждебност против Себе Си от грешниците¹, за да не ви дотяга и да не ставате малодушни².

(1) Лк. 2:34; (2) 2 Сол. 3:5

4 Не сте се съпротивили още до кръв в борбата си против греха

5 и сте забравили увещанието, което ви съветва като синове: „Сине мой, не презирай наказанието на Господа¹ и не отслабвай, когато те изобличава Той,

(1) Йов 5:17

6 защото Господ наказва този, когото люби¹, и бие всеки син, когото приема².”

(1) Вжж. 8:5; Откр. 3:19; (2) Пр. 3:11,12

7 Ако търпите наказание, Бог постъпва с вас като със синове, защото кой е този син, когото баща му не наказва?¹

(1) Пр. 13:24

8 Но ако сте без наказание, в което всички участват, тогава сте незаконородени деца, а не синове.

9 Освен това, имали сме бащи по плът, които са ни наказвали, и ние сме ги почитали¹; не трябва ли много повече да се покоряваме² на Отца на духовете³ и да живеем?

(1) Лев. 19:3; (2) Як. 4:7; (3) Чис. 16:22

10 Защото те са ни наказвали за кратко време, както са смятали за добре; а Той – за *наша* полза¹, за да бъдем участници в Неговата святост.

(1) 1 Кор. 11:32

11 Нито едно наказание не изглежда да е за радост, а за скръб¹; но после донася мирния плод на правдата² на тези, които са били обучавани чрез него.

(1) 1 Петр. 1:6; (2) Ис. 32:17; Як. 3:18

12 Затова „укрепете немощните ръце и отслабналите колена¹”

(1) Йов 4:3,4; Ис. 35:3

13 и направете за краката си прави пътища¹, за да не се отклони куцото, а да се изцели.

(1) Пр. 4:26

14 Търсете мир с всички¹ и онова освещение², без което никой няма да види Господа³,

(1) Пс. 34:14; 1 Петр. 3:11;

Римл. 12:18; (2) 1 Петр. 1:15,16; 2 Кор. 7:1; (3) Мт. 5:8

15 като внимавате да не би някой да не достигне до Божията благодат¹; да не би да поникне някой горчив корен², който да ви смущава, така че мнозина да се осквернят от него;

(1) 2 Кор. 6:1; (2) Вжж. 29:18

16 да не би някой да е блудник¹ или безбожник, като Исав, който за едно ястие продаде първородството си²,

(1) Еф. 5:3; (2) Бит. 25:33

17 понеже знаете, че даже когато искаше след това да наследи благословението, той беше отхвърлен, защото не намери място за покаяние, въпреки че го потърси със сълзи¹.

(1) Бит. 27:34,38

18 Защото вие не сте пристъпили до осезаема планина и която е пламнала в огън, нито до тъмнина, мрак и буря¹,

(1) Вжж. 4:11

19 нито сте чули звук на тръба и глас на думи¹ – *такъв*, че онези, които го

чуха, се помолиха да не им се говори повече нито дума²,

(1) Изх. 19:16-19; (2) Изх. 20:19

20 защото не можеха да издържат онова, което им се заповядваше: „Даже животно, ако се допре до планината, да се убие с камъни“¹,

(1) Изх. 19:13

21 и гледката беше толкова страшна, че Мойсей каза: „Много съм уплашен и разтреперен“¹ –

(1) Вжж. 9:19

22 а пристъпихме при хълма Сион, при града на живия Бог¹, небесния Ерусалим², и при десетки хиляди ангели³, при празничното събрание

(1) гл. 11:10; Пс. 87:3,5; Еф. 2:19;

(2) Гал. 4:26; Откр. 3:12; (3) Дан. 7:10; Откр. 5:11

23 и при събранието на първородните, които са записани на небесата¹, при Бога, Съдията на всички², при духовете на усъвършенстваните праведници³,

(1) Лк. 10:20; (2) Бит. 18:25; (3) гл. 11:40

24 при Исус, Посредника на нов завет¹, и при поръсената кръв², която говори по-добре от тази на Авел³.

(1) гл. 8:6; Мк. 14:24; (2) 1 Петр. 1:2; (3) гл. 11:4; Бит. 4:10

25 Внимавайте да не отхвърлите Този, който говори; защото, ако не избегнаха наказанието онези, които отхвърлиха този, който ги предупреждаваше на земята, колко повече не ще избегнем ние, ако се отвърнем от Онзи, който предупреждава от небесата¹,

(1) гл. 2:3

26 чийто глас разтърси тогава земята¹! Но сега Той обеща, като каза: „Още веднъж аз ще разтърся не само земята, но и небето“².

(1) Изх. 19:18; Пс. 68:8; (2) Ар. 2:6

27 А това „още веднъж“ означава премахването на онези неща, които могат да се разклатят, тоест направените неща, за да останат тези, които не могат да се разклатят¹.

(1) Ис. 51:6,8; Дан. 2:44

28 Затова, понеже приемаме непокланитно царство¹, нека бъдем благодарни и така да служим благоугодно на Бога с благоговение и страхопочитание²;

(1) Лк. 12:32; (2) Пс. 2:11; 1 Петр. 1:17

29 защото и нашият Бог е огън пожиздащ¹.

(1) Вжж. 4:24; 9:3; Пс. 18:8

13 Постоянствайте в братолюбието¹.

(1) Ин. 13:34; 1 Петр. 3:8

2 Не забравяйте гостолюбието¹, понеже чрез него някои, без да знаят, са приели на гости ангели².

(1) Рим. 12:13; (2) Бит. 18:2-5; 19:2,3

3 Помнете затворените¹, като че заедно с тях сте затворени, страдащите, понеже и самите вие сте в тяло.

(1) гл. 10:34; Рим. 12:15; Кол. 4:18

4 Женитбата да бъде на почит у всички и леглото – неосквернено, защото Бог ще съди блудниците и прелюбодейците¹.

(1) 2 Петр. 2:9,10

5 Не се отдавайте на сребролюбие¹, задоволявайте се с това, което имате², защото Бог е казал: „Никак няма да те оставя и никак няма да те напусна“³

(1) Лк. 12:15; (2) 1 Тим. 6:6,8;

(3) Бит. 28:15; Вжж. 31:6; Ис. Нав. 1:5; 1 Лек. 28:20

6 Така че ние смело можем да кажем: „Господ ми е помощник, няма да се убоя; какво ще ми стори човек?“¹

(1) Пс. 118:6

7 Помнете онези, които ви ръководят, които са ви говорили Божието слово¹, и подражайте на вярата им, като гледате следствията от техния начин на живот.

(1) 1 Сол. 3:6

8 Исус Христос е същият вчера, днес и до века¹.

(1) гл. 7:24; Пс. 102:27

9 Не се увличайте по разни и странни учения¹, защото е добре сърцето да се укрепва с благодат, а не с *наредби* за ястия², от които не са имали полза онези, които са се водили по тях³.

(1) Еф. 4:14; (2) гл. 9:10; (3) 1 Кор. 8:8

10 Ние имаме олтар, от който нямат право да ядат онези, които служат в скинията.

11 Защото телата на животните, чиято кръв първосвещеникът внася в светилището *като жертва* за греховете, се изгарят вън от стана¹.

(1) Лев. 4:12,21; 16:27

12 Затова и Исус, за да освети народа чрез Своята Собствена кръв, пострада вън от *градската порта*¹.

(1) Мк. 15:20

13 И така, нека и ние излизаме към

Него въвн от стана¹, понасяйки Неговия позор².

(1) Ивх. 33:7; (2) гл. 11:26

14 Защото тук ние нямаме постоянен град, а търсим този, който ще дойде¹.

(1) гл. 11:10

15 И така, чрез Него нека принасяме на Бога непрестанно жертва на хваление¹, тоест плод на устни, които изповядват Неговото Име².

(1) Пс. 27:6; 50:14,23; (2) Ос. 14:2

16 И не забравяйте да вършите добро и да разделяте с другите¹, защото такива жертви са удобни на Бога².

(1) гл. 6:12; (2) Фил. 4:18

17 Подчинявайте се на онези, които ви ръководят¹, и се покорявайте, защото те бдят за вашите души като такива, които ще отговарят²; за да правят това с радост, а не с въздишане, защото *да го правят с въздишане не е полезно за вас*.

(1) 1 Петр. 5:5; 1 Сол. 5:12,13; (2) Езек. 3:18,20

18 Молете се за нас¹, защото сме уверени, че имаме чиста съвест, като искаме във всичко да постъпваме добре².

(1) Кол. 4:3; (2) Деян. 24:16

19 А особено *ви моля да правите това,*

за да мога по-скоро да ви бъда върнат¹.

(1) Филим. 22

20 А Бог на мира¹, който чрез кръвта на вечния завет² възведе от мъртвите³ великия Пастир на овцете⁴ – нашия Господ Исус –

(1) Римл. 15:33; (2) гл. 10:29; Езек. 37:26; Зах. 9:11; (3) 1 Петр. 1:21; (4) Ин. 10:11

21 нека ви усъвършенства във всяко добро нещо¹, за да вършите Неговата воля², като изработва във вас това, което е угодно пред Него³, чрез Исус Христос, на когото да бъде слава за вечни векове. Амин⁴.

(1) Кол. 1:10; 2 Сол. 2:17; (2) Кол. 4:12; (3) Фил. 2:13; 2 Сол. 1:11; (4) Римл. 11:36

22 И аз ви умолявам, братя, да приемете с търпение това напътствено слово, защото ви писах накратко¹.

(1) 1 Петр. 5:12

23 Знайте, че нашият брат Тимотей е пуснат на свобода; и с него, ако дойде скоро, ще ви видя.

24 Поздравете всички, които ви ръководят, и всички светии! Поздравяват ви тези, които са от Италия¹.

(1) Фил. 4:22

25 Благодат да бъде с всички вас¹. Амин.

(1) Кол. 4:18

ОТКРОВЕНИЕТО

на Исус Христос

1 Откровението на Исус Христос¹, което Му даде Бог, за да покаже на слугите Си онова, което скоро трябва да стане², и изпрати и го извести чрез ангела Си³ на Своя слуга Йоан⁴,

(1) 1 Тим. 6:14,15; (2) ст. 19; гл. 4:1; 22:6; Дан. 2:28,45; Соф. 1:14; (3) гл. 22:16; Дан. 8:16; (4) Чис. 24:14; Ам. 3:7

2 който засвидетелства Божието слово и свидетелството¹ на Исус Христос, и всичко, което е видял².

(1) ст. 9; гл. 6:9; 12:17; 14:12; 19:10; 20:4; (2) Ин. 21:24; 1 Ин. 1:2

3 Блажен този, който чете, и онези, които слушат думите на това пророчество и пазят написаното в него¹, защото времето е близо².

(1) гл. 22:7; Ас. 11:28; (2) гл. 22:10

4 Йоан до седемте църкви, които са в Азия*: Благодат и мир да бъде на вас от Онзи, който е и който е бил¹, и който идва², и от седемте Духове, които са пред Неговия престол³,

*вж. Бел. към Деян. 16:6 (1) гл. 11:17; 16:5; (2) гл. 4:8; (3) гл. 3:1; 4:5; 5:6

5 и от Исус Христос, верния Свидетел¹, Първородния на мъртвите² и Началника на земните царе³. На Този, който ни любил⁴ и ни е освободил от нашите грехове чрез кръвта на Си⁵,

(1) гл. 3:14; Ис. 55:4; Ин. 18:37; (2) Кол. 1:18; (3) гл. 19:16; Пс. 72:11; 89:27; (4) Ин. 13:1; (5) гл. 7:14; 22:14

6 и който ни е направил царство и свещеници¹ на Своя Бог и Отец, на Него да бъде слава и господство за вечни векове! Амин².

(1) гл. 5:10; 20:6; Ис. 61:6; 1 Петр. 2:5,9; (2) Римл. 11:36

7 Ето, идва¹ с облаците²; и ще Го види

всяко око, и онези, които Го прободоха³; и всички земни племена ще заридат заради Него⁴. Да, амин.

(1) Пс. 50:3; (2) Дан. 7:13; Мт. 26:64; Деян. 1:11; (3) Ин. 19:37; (4) Мт. 24:30

8 Аз съм Алфа и Омега¹, (Началото и Краят) – казва Господ Бог, който е и който е бил, и който идва², Всемогъщият³.

(1) гл. 21:6; 22:13; (2) гл. 4:8; (3) Бит. 17:1

9 Аз, Йоан, ваш брат и участник заедно с вас в скръбта и в царството, и в търпението¹, в *Името* на Исус (Христос), бях на острова, наречен Патмос, заради Божието слово и свидетелството на Исус (Христос)².

(1) 2 Сол. 1:4; (2) ст. 2

10 В Господния Ден бях в Духа¹ и чух зад себе си силен глас като от тръба²,

(1) гл. 4:2; 21:10; (2) гл. 4:1; Изх. 19:19; Пс. 29:4

11 който казваше: Това, което виждаш, напиши на книга¹ и го изпрати до седемте църкви²: до Ефес и до Смирна, и до Пергам, и до Тиатир, и до Сардис, и до Филадельфия, и до Лаодикия.

(1) Ер. 36:2; (2) ст. 20; гл. 22:16

12 И се обърнах да видя гда, който ми говореше. И като се обърнах, видях седем златни светилника¹

(1) Зах. 4:2

13 и по средата на седемте светилника¹ – *Един*, като Човешкия Син², облечен с дъга до петите дреха и препасан със златен пояс около гърдите.

(1) гл. 2:1; (2) гл. 14:14; Езек. 1:26; Дан. 7:13; 10:16

14 А главата и косата Му бяха бели като бяла вълна, като сняг¹, и очите Му – като огнен пламък²,

(1) Дан. 7:9; (2) гл. 19:12; Дан. 10:6

15 и краката Му – като лъскав бронз, нажежен в пещ¹, а гласът Му – като звук от много води².

(1) гл. 2:18; 10:1; Езек. 1:27; (2) гл. 14:2; 19:6; Езек. 1:24; 43:2

16 И в дясната Си ръка имаше седем звезди¹, и от устата Му излизаше меч, остър и от двете страни², и лицето Му светеше, както свети слънцето в силата си³.

(1) гл. 2:1; 3:1; (2) гл. 2:12,16; 19:15,21; (3) гл. 10:1; Мт. 17:2

17 И когато Го видях, паднах при краката Му като мъртъв¹; а Той сложи дясната Си ръка върху мен и каза: Не се бой, аз съм Първият и Последният², и Живият;

(1) Дан. 8:18; 10:8,9; (2) гл. 2:8; 22:13; Ис. 44:6; 48:12

18 и бях мъртъв, и ето, живея¹ за вечни векове²; и имам ключовете на смъртта и на ада. (1) Мт. 28:7; (2) Евр. 7:16,24

19 Напиши *това*, което си видял, и *това*, което е, и *това*, което ще бъде след това¹.

(1) ст. 1

20 Тайната на седемте звезди, които видя в дясната Ми ръка, и на седемте златни светилника¹: седемте звезди са ангелите на седемте църкви, а седемте светилника са седемте църкви².

(1) гл. 2:1; (2) ст. 11

2 До ангела на ефеската църква¹ пиши: Това казва Онзи, който държи седемте звезди в дясната Си ръка, който ходи сред седемте златни светилника²:

(1) Еф. 1:1; (2) гл. 1:13,16,20

2 Зная твоите дела¹, твоя труд и твоето търпение², и че не можеш да търпиш злите *хора*³; и си изпитал онези, които наричат себе си апостоли, а не са, и си ги намерил лъжливи⁴;

(1) ст. 19; гл. 3:1,8,15; Евр. 6:10; (2) 1 Сол. 1:3;

(3) Пс. 139:21; (4) 1 Ин. 4:1; 2 Кор. 11:13

3 и имаш търпение¹ и за Моето Име си издържал², и не си се уморил.

(1) 2 Сол. 1:4; (2) Фил. 1:29

4 Но имам *това* против теб¹, че си оставил първата си любов².

(1) ст. 14,20; (2) Евр. 2:2; Мт. 24:12

5 И така, спомни си откъде си паднал и се покая¹, и върши първите си дела; ако ли не, ще дойда при теб (скоро) и

ще отместя светилника ти от мястото му, ако не се покаеш.

(1) ст. 16; гл. 3:3,19; Евр. 18:8

6 Но имаш това, че мразиш делата на николаитите¹, които и аз мразя.

(1) ст. 15

7 Който има ухо, нека слуша¹ какво казва Духът на църквите!² На този, който победи³, ще дам да яде от дървото на живота⁴, което е (сред) Божия рай⁵.

(1) гл. 13:9; Мт. 11:15; (2) ст. 11,17,29;

гл. 3:6,13,22; (3) ст. 11,17,26; гл. 3:5,12,21; 21:7;

(4) гл. 22:2,14,19; (5) Бп. 2:9; 3:22,24; Лк. 23:43

8 До ангела на смирненската църква пиши: Това казва Първият и Последният, който беше мъртъв и оживя¹:

(1) гл. 1:17,18

9 Зная твоите дела, скръб и бедност – но ти пак си богат¹ – и как те хуят онези, които наричат себе си юдеи, а не са, а са сатанинска синагога².

(1) Як. 2:5; (2) гл. 3:9

10 Не се страхувай от това, което ще пострадаш¹. Ето, дяволът скоро ще хвърли *някои* от вас в тъмница², за да бъдете изпитани, и ще имате скръб десет дни. Бъди верен до смърт, и аз ще ти дам венеца на живота³.

(1) 1 Петр. 3:14; (2) Лк. 21:12; (3) Як. 1:12

11 Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!¹ Който победи², няма да бъде повреден от втората смърт³.

(1) ст. 7; (2) гл. 20:6,14; 21:8

12 До ангела на пергамската църква пиши: Това казва Този, който има острия от двете страни меч¹:

(1) гл. 1:16

13 Зная къде живееш – там, където е престолът на Сатана, и държиш здраво Името Ми, и не си се отрекъл от Моята вяра¹ даже в дните на Моя верен свидетел Антипа², когото убиха между вас, където живее Сатана.

(1) 1 Тим. 5:8; (2) Деян. 22:20

14 Но имам малко против теб¹, защото имаш там някои, които държат учението на Валаам², който учеше Валак да постави примка пред израилевите синове, за да ядат идоложертвено и да блудстват³.

(1) ст. 4; (2) 2 Петр. 2:15; (3) Чис. 25:1,2; 31:16

15 Така също и ти имаш някои, които

държат учението на николаитите, което мразя¹.

(1) ст. 6; 2 Петр. 2:1

16 Покай се!¹ Ако ли не, ще дойда при теб скоро и ще вновам против тях с меча, който излиза от устата Ми².

(1) ст. 5; (2) гл. 1:16

17 Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!¹ На този, който победи, ще дам да яде от скритата манна²; ще му дам и бяло камъче, и на камъчето написано ново име³, което никой не познава освен този, който го получава.

(1) ст. 7; (2) Йн. 6:31-33; (3) гл. 3:12; Ис. 56:5; 62:2; 65:15

18 До ангела на тиатирската църква пиши: Това казва Божият Син¹, който има очи като огнен пламък и чиито крака приличат на лъскав бронз²:

(1) Лк. 1:35; (2) гл. 1:14,15

19 Зная твоите дела и любовта, и вярата, и служението, и твоето търпение¹, и че последните ти дела са повече от първите.

(1) ст. 2,3

20 Но имам против теб *това*¹, че търпиш жената Езавел², която нарича себе си пророчица и учи и прилъгва Моите слуги да блудстват³ и да ядат идоложертвено⁴.

(1) ст. 4; (2) 3 Царе 16:31;

(3) 4 Царе 9:22; (4) Изх. 34:15; 1 Кор. 10:20

21 И аз ѝ дадох време да се покае за блудството си, но тя не се покая.

22 Ето, аз скоро ще я тръсна на легло; и онези, които прелюбодействат с нея, ще хвърля в голяма скръб, освен ако не се покаят от нейните дела¹;

(1) Лк. 13:3

23 и децата ѝ ще убия с мор. И всичките църкви ще възпнаят, че аз съм Този, който изпитвам вътрешностите и сърцата¹; и ще дам на всеки от вас според делата му².

(1) Пс. 7:9; Ер. 11:20; Йн. 2:25; Деян. 1:24; (2) гл. 20:12,13; 22:12; Пс. 62:12; Ер. 17:10; 25:14; Мт. 16:27; Рим. 2:6; 2 Тим. 4:14

24 А казвам на вас, останалите в Тиатир, които не държат това учение и които не са познали дълбочините на Сатана, както казват: няма да наложа на вас друг товар¹,

(1) Деян. 15:28

25 но дръжте онова, което имате, докато дойда¹.

(1) гл. 3:11

26 А на този, който победи¹ и който

пази Моите дела докрай², ще дам власт над нациите³;

(1) ст. 7; (2) Евр. 3:14; (3) 1 Кор. 6:2

27 „и ще ги пасе с желязна тояга¹ и те ще се строят като грънчарски съдове²“, както и аз получих от Своя Отец.

(1) гл. 12:5; 19:15; (2) Пс. 2:9

28 И ще му дам зорницата¹.

(1) гл. 22:16; 2 Петр. 1:19

29 Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!¹

(1) ст. 7

3 До ангела на сардийската църква пиши: Това казва Онзи, който има седемте Божии Духове¹ и седемте звезди²: Зная твоите дела³, че на име си жив, а *всъщност* си мъртъв⁴.

(1) гл. 1:4; (2) гл. 1:16; (3) гл. 2:2; Пс. 33:15; (4) 1 Тим. 5:6

2 Събуди се и укрепи останалото, което е близо до умирање; защото не намерих твоите дела свършени пред Моя Бог.

3 Затова помни как си приел и чул, и го пази, и се покай!¹ И така, ако не бодърстваш², ще дойда като крадец³ и няма да знаеш в кой час ще дойда върху теб.

(1) гл. 2:5; (2) Мт. 24:42,43; (3) гл. 16:15; 1 Сол. 5:2

4 Но имаш няколко души в Сардис, които не са осквернили дрехите си¹ и ще ходят с Мен в бяло², защото са достойни.

(1) Юда 23; (2) гл. 4:4; 6:11; 7:9,13; 19:8

5 Който победи¹, ще се облече така в бели дрехи² и аз никога няма да излича името му от книгата на живота³, а ще изповядам името му пред Моя Отец и пред Неговите ангели⁴.

(1) гл. 2:7; (2) ст. 4;

(3) гл. 13:8; 17:8; 20:12,15; 21:27; Лк. 10:20; (4) Мт. 10:32

6 Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!¹

(1) гл. 2:7

7 До ангела на филарделфийската църква пиши: Това казва Светият¹, Истинният², у когото е Давидовият ключ; който отваря, и никой няма да затваря; и затваря, и никой няма да отваря³:

(1) Лк. 1:35;

(2) гл. 6:10; 1 Йн. 5:20; (3) Йов 12:14; Ис. 22:22

8 Зная твоите дела¹. Ето, поставих пред теб отворена врата², която никой не може да затвори, защото ти имаш

малко сила, и пак си опазил Моето слово³ и не си се отрекъл от Моето Име.

(1) гл. 2:2; (2) 1 Кор. 16:9; (3) Ин. 17:6; 1 Тим. 6:14

9 Ето, давам ти от сатанинската си-нагога онези, които наричат себе си юдеи, но не са¹, а лъжат; ето, ще ги накарам да дойдат и да се поклонят пред твоите крака², и да познаят, че аз те възлюбих³.

(1) гл. 2:9; (2) Ис. 45:14; 49:23; 60:14; (3) Ис. 43:4

10 Понеже си опазил словото на Мое-то търпение¹, и аз ще те опазя от часа на изпитанието, което ще дойде върху цялата вселена², за да изпита земните жители³.

(1) гл. 14:12; (2) гл. 7:14; 2 Петр. 2:9; (3) гл. 6:10; 8:13; 11:10; 13:8,14; 14:6; 17:8

11 (Ето), идвам скоро¹; дръж здраво това, което имаш², за да не ти отнеме никой венеца³.

(1) гл. 22:7,12,20; Евр. 10:37; (2) гл. 2:25; (3) гл. 4:4

12 Който победи¹, ще го направя стълб в храма на Моя Бог² и той няма вече да излезе вън; и ще напиша на него Името на Моя Бог и името на града на Моя Бог, новия Ерусалим³, който слиза от небето от Моя Бог; ще напиша и Моето ново Име⁴.

(1) гл. 2:7; (2) 1 Кор. 3:16; (3) гл. 21:2,10; Евр. 12:22; (4) гл. 2:17; 14:1; 22:4

13 Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!¹

(1) гл. 2:7

14 До ангела на лаодикийската църква¹ пиши: Това казва Амин², верният и истинен Свидетел³, Началото на Божието творение⁴:

(1) Кол. 2:1; (2) Ис. 65:16; 2 Кор. 1:20; (3) гл. 1:5; 19:11; (4) Кол. 1:15-17

15 Зная твоите дела¹, че не си нито студен, нито горещ. О, да беше или студен, или горещ!²

(1) гл. 2:2; (2) 3 Царе 18:21

16 А така, понеже си хладък – нито студен, нито горещ – ще те изплюят от устата Си.

17 Понеже казваш: Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо¹, а не знаеш, че си окаян, нещастен, беден, сляп² и гол³;

(1) Ос. 12:8; 1 Кор. 4:8; (2) Ин. 9:40; (3) 2 Кор. 5:3

18 то съветвам те да си купиш от Мен злато¹, пречистено през огън, за да забогатееш²; и бели дрехи, за да се облечеш и да не стане явен срамът на

твоята голота³; и очен мехлем да помажеш очите си, за да виждаш.

(1) Ис. 55:1; (2) Пр. 8:18; 2 Кор. 8:9; (3) гл. 16:15

19 Онези, които любя, аз ги избличавам и наказвам¹; затова бъди ревностен и се покаяй²!

(1) Евр. 12:6; (2) гл. 2:5

20 Ето, стоя на вратата и чукам¹; ако някой чуе гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той – с Мен.

(1) Пес. 5:2

21 На този, който победи¹, ще дам да седне с Мен на Моя престол², както и аз победих³ и седнах със Своя Отец на Неговия престол⁴.

(1) гл. 2:7; (2) Йов 36:7; (3) Ин. 16:33; (4) Евр. 8:1

22 Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!¹

(1) гл. 2:7

4 След това погледнах, и ето, врата, отворена в небето¹; и първият глас, който бях чул да говори с мен като тръба², каза: Ела тук, горе, и ще ти покажа това, което трябва да стане след това³.

(1) гл. 19:11; Езек. 1:1; (2) гл. 1:10; (3) гл. 1:1

2 И аз веднага бях в Духа¹, и ето, на небето стоеше престол и на престола седеше Един².

(1) гл. 1:10; (2) гл. 5:13; 6:16; 7:10; 19:4; 20:11; 21:5; Пс. 47:8; Ис. 6:1; Езек. 1:26; 10:1

3 И Седналият изглеждаше на вид като камък япис и сардис¹ и около престола имаше дъга на вид като смарагда².

(1) гл. 21:11; (2) Езек. 1:28

4 И около престола имаше двадесет и четири престола и на престолите седяха двадесет и четирима старейшини¹ облечени в бели дрехи², и имаха на главите си златни венци³.

(1) Ис. 24:23; (2) гл. 3:4,5; (3) гл. 3:11

5 И от престола излизаха светкавици и гърмежи, и гласове¹. И пред престола горяха седем огнени светила², които са седемте Божии Духове³.

(1) гл. 8:5; 10:3; 11:19; 16:18; (2) Езек. 1:13; Зах. 4:2; (3) гл. 1:4

6 И пред престола имаше като стъклено море¹, подобно на кристал², а сред престола и около него – четири живи същества, пълни с очи и отпред, и отзад³.

(1) гл. 15:2; (2) Езек. 1:22; (3) Езек. 1:5,18

7 Първото живо същество приличаше на лъв, второто живо същество приличаше на теле, третото живо същество имаше лице като на човек и четвъртото живо същество приличаше на летищ орел¹.

(1) Езек. 1:10; 10:14

8 И четирите живи същества, всяко едно от тях, имаха по шест крила; и наоколо, и отвътре бяха пълни с очи¹. И ден и нощ те не престават да казват: Свят, свят, свят е Господ Бог² Всемогъщ, който е бил, който е, и който идва³.

(1) Езек. 10:12; (2) Ис. 6:2,3; (3) гл. 1:4

9 И когато живите същества принасят слава, почит и благодарение на Седящия на престола, който живее за вечни векове¹,

(1) гл. 10:6; 15:7; Вжж. 32:40; Дан. 4:34; 6:26; 12:7

10 Двадесет и четиримата старейшини падат пред Седящия на престола¹ и се кланят на Онзи, който живее за вечни векове, и хвърлят венците си пред престола, като казват:

(1) гл. 5:13,14; 7:11; 11:16; 19:4

11 Достоеен си, Господи и Боже наш, да приемеш славата, почитта и властта¹, защото Ти си създал всичко и заради Твоята воля *всичко* е съществувало и е било създадено².

(1) гл. 5:12; 7:12; (2) Рим. 11:36

5 И видях в дясната ръка на Седящия на престола книга, написана отвътре и отзад¹, запечатана със седем печата².

(1) Езек. 2:9,10; (2) Ис. 29:11; Дан. 12:4,9

2 И видях един силен ангел¹, който прогласяваше на висок глас: Кой е достоен да отвори книгата и да разпечата печатите ѝ?

(1) гл. 10:1; 18:1; Пс. 103:20

3 И никой – нито на небето, нито на земята, нито под земята – не можеше да отвори книгата, нито да я гледа.

4 И аз плаках много, защото никой не се намери достоен да отвори книгата, нито да я гледа.

5 Но един от старейшините ми каза: Не плачи; ето, Лъвът, който е от юдовото племе¹, Давидовият корен², *Toi*

победи, за да отвори книгата и да *разпечата* нейните седем печата.

(1) Бит. 49:9,10; Евр. 7:14;

(2) гл. 22:16; Ис. 11:1,10; Рим. 15:12

6 И видях сред престола и четирите живи същества, и сред старейшините, че стоеше Агне¹, като заклано², което имаше седем рога и седем очи, които са седемте Божии Духове³, разпратени по цялата земя.

(1) гл. 14:1; Йн. 1:29; (2) 1 Кор. 5:7; (3) гл. 1:4

7 И То дойде и взе *книгата* от дясната ръка на Седящия на престола.

8 И когато взе книгата, четирите живи същества и двадесет и четиримата старейшини паднаха пред Агнето, като всеки държеше арфа и златни чаши, пълни с тамян, които са молитвите на светиите¹.

(1) гл. 8:3,4; Пс. 141:2

9 И пееха нова песен¹, като казваха: Ти си достоен да вземеш книгата и да отвориш печатите ѝ, защото си бил заклан и със Своята кръв² си изкупил за Бога³ хора от всяко племе, език, народ и нация,

(1) гл. 14:3; Пс. 33:3;

(2) Ис. 42:10; (3) Деян. 20:28; (3) гл. 14:4; Гал. 4:5

10 и си ги направи царство и свещеници на нашия Бог¹; и те ще царуват над земята².

(1) гл. 1:6; (2) гл. 20:4; 22:5

11 И видях и чух глас от много ангели около престола и живите същества и старейшините¹; и броят им беше десетки хиляди по десетки хиляди и хиляди по хиляди²;

(1) гл. 7:11; (2) 3 Царе 22:19; Пс. 103:21; Евр. 12:22

12 и казваха с висок глас: Достойно е Агнето, което е било заклано¹, да приеме власт и богатство, и мъдрост, и сила, и почит, и слава, и благословение².

(1) гл. 13:8; (2) гл. 4:11; 1 Пет. 29:11

13 И всяко създание, което е на небето, на земята и под земята¹, и по морето, и всичко, което е в тях, чух да казва: На Седящия на престола² и на Агнето *да бъде* благословение и почит, и слава, и господство за вечни векове³!

(1) Фил. 2:10; (2) гл. 4:2; (3) Пс. 111:10

14 И четирите живи същества казаха: Амин! И старейшините паднаха и се поклониха².

(1) гл. 19:4; (2) гл. 4:10

6 И видях, когато Агнето отвори един от седемте печата, и чух едно от четирите живи същества да казва като с глас от гръм: Ела (и виж)!

2 И видях, и ето, бял кон¹; и яздещият на него имаше лък; и му се даде венец и той излезе побеждавайки и за да победи.

(1) гл. 19:11

3 И когато отвори втория печат, чух второто живо същество да казва: Ела (и виж)!

4 И излезе друг кон, червен¹; и на яздещия на него се даде да вдигне мира от земята, така че *хората* да се избият един друг; и му се даде голям меч².

(1) Зах. 1:8; (2) Езек. 21:9-11; Ас. 21:9

5 И когато отвори третия печат, чух третото живо същество да казва: Ела (и виж)! И видях, и ето, черен кон; и яздещият на него имаше везни в ръката си.

6 И от средата на четирите живи същества чух като глас, който казваше: Един хиникс* пшеница за един динарий** и три хиникса ечемик за един динарий¹; и не повреждай маслинено-то масло и виното.

*около 1 кг **една надница; (1) Мк. 13:8

7 И когато отвори четвъртия печат, чух гласа на четвъртото живо същество, което казваше: Ела (и виж)!

8 И видях, и ето, блед кон¹ и името на яздещия на него беше смърт, и адът го следваше. И даде им се власт над четвъртата част от земята, за да убиват с меч, с глад, с мор и със земните зверове².

(1) Зах. 6:2,3; (2) Ер. 14:12; 15:3; Езек. 5:12; 14:21

9 И когато отвори петия печат, видях под олтара душите на онези, които са били заклани за Божието слово и за свидетелството¹, което държаха².

(1) гл. 20:4; (2) гл. 1:2

10 И те викаха с висок глас и казваха: Докога¹, Владетелю свети и истинни², няма да съдиш и отмъстиш за нашата кръв³ на земните жители⁴?

(1) Пс. 6:3; (2) гл. 3:7; (3) гл. 19:2; Втж. 32:43; (4) гл. 3:10

11 И на всеки от тях се даде по една бяла дреха¹ и им се каза, че трябва

да почиват още малко време, докато се изпълни *числото* на техните съслужители и братя², които сяха да бъдат убити като тях.

(1) гл. 3:4,5; (2) Евр. 11:40

12 И видях, когато отвори шестия печат; и ето, стана голямо земетресение¹; слънцето почерня като козях и цялата луна стана като кръв²;

(1) гл. 8:5; (2) Ис. 13:10; Езек. 32:7,8; Мк. 13:24

13 небесните звезди паднаха на земята¹, както *когато* смокинята, разклащана от силен вятър, хвърля неузрелите си смокини;

(1) гл. 8:10; 9:1; Мт. 24:29

14 небето изчезна като свитък, когато се навива¹; и всички планини и острови се отместиха от местата си².

(1) Ис. 34:4; Евр. 1:12; (2) гл. 16:20

15 И земните царе, големците и военачалниците, богатите и силните, всеки роб и свободен се скриха в пещерите и в скалите на планините¹;

(1) Ис. 2:10,19,21; Ер. 4:29

16 и казаха на планините и на скалите: Паднете върху нас¹ и ни скрийте от лицето на Седящия на престола² и от гнева на Агнето³,

(1) гл. 9:6; Ас. 23:30; (2) гл. 4:2; (3) Пс. 2:12

17 защото е дошъл великият ден на Неговия гняв¹, и кой може да устои²?

(1) гл. 11:18; 15:1; Пс. 110:5; Рим. 1:18;

(2) Пс. 76:7; Йоан. 2:11; Соф. 1:14; Мал. 3:2

7 След това видях четири ангела, стоящи на четирите ъгъла¹ на земята и държащи четирите земни ветрища², за да не духа никакъв вятър нито по земята, нито по морето, нито върху някое дърво.

(1) гл. 20:8; Езек. 7:2;

(2) Ер. 49:36; Езек. 37:9; Дан. 7:2; Зах. 6:5; Мт. 24:31

2 И видях друг ангел да се издига от изгрев-слънце, у когото беше печатът на живия Бог; и той извика с висок глас на четирите ангела, на които беше дадено да повредят земята и морето, и каза:

3 Не повреждайте земята, нито морето, нито дърветата¹, преди да ударим печат върху челата на slugите на нашия Бог².

(1) гл. 9:4; (2) Езек. 9:4,6

4 И чух броя на подпечатаните – сто

четиридесет и четири хиляди подпечатани от всичките племена на израилевите синове¹;

5 от юдовото¹ племе – дванадесет хиляди подпечатани; от рувимовото² племе – дванадесет хиляди; от гадовото³ племе – дванадесет хиляди;

(1) Бит. 29:35; (2) Бит. 29:32; (3) Бит. 30:11

6 от асировото¹ племе – дванадесет хиляди; от нефталимовото² племе – дванадесет хиляди; от манасиевото³ племе – дванадесет хиляди;

(1) Бит. 30:13; (2) Бит. 30:8; (3) Бит. 41:51

7 от симоновото¹ племе – дванадесет хиляди; от левиевото² племе – дванадесет хиляди; от исахаровото³ племе – дванадесет хиляди;

(1) Бит. 29:33; (2) Бит. 29:34; (3) Бит. 30:18

8 от завулоновото¹ племе – дванадесет хиляди; от йосифовото² племе – дванадесет хиляди; от вениаминовото³ племе – дванадесет хиляди подпечатани.

(1) Бит. 30:20; (2) Бит. 30:24; (3) Бит. 35:18

9 След това видях, и ето, голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всяка нация и от всички племена, народи и езици, стояха пред престола и пред Агнето, облечени в бели дрехи¹, с палмови *кюни* в ръцете си,

(1) гл. 3:4,5

10 и викаха с висок глас, казвайки: Спасение на нашия Бог¹, който седи на престола², и на Агнето!

(1) гл. 19:1; (2) гл. 4:2

11 И всичките ангели стояха около престола и старейшините, и четирите живи същества¹; и паднаха на лицата си пред престола и се поклониха на Бога, и казаха:

(1) гл. 4:10

12 Амин! Благословение и слава, и мъдрост, и благодарение, и почит, и сила, и могъщество на нашия Бог за вечни векове! Амин¹.

(1) гл. 4:11; Пс. 29:1,2; 41:13

13 Тогава един от старейшините проговори, като ми каза: Тези, облечените в бели дрехи, кои са и откъде са дошли?

14 И аз му казах: Господине, ти знаеш. А той ми каза: Това са онези, които идват от голямата скръб¹; и са из-

прали дрехите си и са ги избелили в кръвта на Агнето².

(1) гл. 3:10; Ер. 30:7; Мт. 24:21; (2) гл. 1:5

15 Затова са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм¹, и Седящият на престола ще разпростре скинията си върху тях².

(1) гл. 22:3; (2) гл. 21:3

16 Няма да ожаднеят вече, нито да ожаднеят вече¹, нито ще ги удари слънцето, нито някой пек²,

(1) Йн. 6:35; (2) Пс. 121:6; Ис. 49:10

17 защото Агнето, което е по средата на престола, ще ги пасе¹ и ще ги заведе при извори на водите на живота², и Бог ще избърше всяка съюза от очите им³.

(1) Езек. 34:23;

(2) Пс. 23:1,2; Ер. 2:13; (3) гл. 21:4; Ис. 25:8; Мт. 5:4

8 И когато отвори седмия печат, настана мълчание на небето¹ за около половин час.

(1) Авак. 2:20; Зах. 2:13

2 И видях седемте ангела¹, които стояха пред Бога², и им се дадоха седем тръби.

(1) гл. 15:1; (2) Лк. 1:19

3 И дойде друг ангел и застана пред олтара, държейки златна кадилница; и на него се даде много тамян, за да го прибави към молитвите на всичките светии върху златния олтар, който беше пред престола¹.

(1) гл. 5:8; Евр. 9:4

4 И димът от тамяна заедно с молитвите на светиите се издигна от ръката на ангела пред Бога.

5 И ангелът взе кадилницата, напълни я с огън от олтара¹ и я хвърли на земята²; и настанаха гръмове и гласове, и светкавици³, и земетресение⁴.

(1) Лев. 16:12; (2) Езек. 10:2; (3) гл. 4:5;

(4) гл. 6:12; 11:19; 16:18; Изх. 19:16,18

6 И седемте ангела¹, които държаха седемте тръби, се приготвиха да затръбят.

(1) гл. 15:1

7 И затръби първият ангел; и дойде град¹ и огън, размесени с кръв², и бяха хвърлени на земята³; и третата част от земята изгоря, и третата част от дърветата изгоря, изгоря и всяка зелена трева⁴.

(1) гл. 11:19; 16:21; Пс. 78:47,48;

(2) Езек. 38:22; Йоил 2:30; (3) гл. 16:2; (4) Изх. 9:23-25

8 И затръби вторият ангел; и *нещо* като голяма планина, пламнала в огън, беше хвърлена в морето; и третата част от морето стана на кръв¹

(1) гл. 11:6; 16:3; Изх. 7:20,21; Пс. 78:44

9 и третата част от одушевените същества, които бяха в морето, измря, и третата част от корабите беше унищожена.

10 И затръби третият ангел; и падна от небето голяма звезда¹, която гореше като факла; и падна върху третата част от реките и върху водните извори².

(1) гл. 6:13; Ис. 14:12; (2) гл. 16:4

11 А името на звездата е Пелин, и третата част от водите стана пелин; и много хора измряха от водите, защото те станяха горчиви¹.

(1) Изх. 15:23

12 И затръби четвъртият ангел; и третата част от слънцето¹ и третата част от луната, и третата част от звездите беше поразена, така че да потъмнее третата част от тях; и третата част от дения да не свети, както и от нощта².

(1) гл. 16:8; (2) Изх. 10:21; Йона 2:31; Ас. 21:25

13 И видях и чух един орел*, който летеше посред небето и казваше с висок глас: Горко, горко, горко¹ на земните жители² поради останалите тръбни гласове от тримата ангели, които още има да затръбят!

*гр. рълк.: ангел

(1) гл. 9:12; 11:14; (2) гл. 3:10

9 И затръби петият ангел; и видях една звезда, паднала от небето¹ на земята, на която се даде ключа от кладенеца на бездната².

(1) гл. 6:13; (2) гл. 20:1; 2 Петр. 2:4

2 И тя отвори кладенеца на бездната и от кладенеца се издигна дим като дим от голяма пещ¹; и слънцето и въздухът потъмняха² от дима на кладенеца.

(1) Бит. 19:28; Изх. 19:18; (2) гл. 16:10; Йона 2:2,10

3 И от дима излязоха скакалци¹ по земята; и им се даде власт, като властта, която имат земните скорпиони.

(1) Изх. 10:12-15; Пс. 78:46

4 И им се каза да не повреждат тревата по земята, нито някое зелено растение, нито някое дърво¹, а само

такива хора, които нямат Божия печат на челата си¹.

(1) гл. 7:3

5 И им се даде да не ги убиват, а да ги мъчат пет месеца; и мъчението им беше като мъчение от скорпион, когато ужили човек.

6 През онези дни хората ще потърсят смъртта, но няма да я намерят; и ще пожелаят да умрат, но смъртта ще побегне от тях¹.

(1) гл. 6:16; Йов 3:21; Ер. 8:3

7 И на вид скакалците приличаха на коне, пригответи за война¹, и на главите си *имаха нещо* подобно на венци като злато, и лицата им *бяха* като човешки лица.

(1) Йона 2:4,5

8 И имаха коса като косата на жените и зъбите им бяха като *зъби* на лъв¹.

(1) Йона 1:6

9 И имаха нагръдници като нагръдници от желязо и шумът на крилата им беше като шум от колесници с много коне, когато препускат на бой.

10 Имаха и опашки като скорпиони и жилата им бяха в опашките им; и имаха власт да повреждат хората пет месеца¹.

(1) ст. 19

11 И имаха над себе си цар – ангела на бездната, който на еврейски се нарича Авадон*, а на гръцки името му е Аполион*.

*Авадон (евр.), Аполион (гр.) – опустошение, унищожител

12 Едното горко мина, *но* ето, още две горки идват след това¹.

(1) гл. 8:13

13 И затръби шестият ангел; и чух един глас от четирите рога на златния олтар¹, който беше пред Бога,

(1) Изх. 30:1-3

14 който казваше на шестия ангел, който държеше тръбата¹: Развържи четирите ангела, които са вързани при голямата река Ефрат.

(1) гл. 16:7

15 И четирите ангела, които бяха пригответи за този час и ден, и месец, и година, се развързаха, за да убият третата част¹ от хората.

(1) гл. 8:7-12

16 И числото на конните войски беше два пъти по десет хиляди по десет хиляди; и аз чух числото им.

17 И така видях във видението конете

и яздещите на тях: те носеха нагръдници като от огън, яцинт и сяр; и главите на конете бяха като глави на лъвове и от устата им излизаше огън, дим и сяр.

18 От тези три язви – от огъня, от дима и от сярата, които излизаха от устата им – беше избита третата част от хората¹.

19 Защото властта на конете е в устата им и в опашките им; понеже опашките им приличат на змии и имат глави, и с тях повреждат¹.

20 А останалите хора, които не бяха избити от тези язви, не се покаяха¹ от делата на ръцете си, да не се кланят на демони и на златни, сребърни, бронзови, каменни и дървени идоли, които не могат нито да виждат, нито да чуват, нито да ходят²;

(1) гл. 16:9,11; (2) гл. 8:5,6; (3) Пс. 115:4-7; Ис. 2:8,20; Дан. 5:4,23

21 и не се покаяха от убийствата си, нито от чародействата си, нито от блудствата си¹, нито от кражбите си.

(1) 4 Царе 9:22

10 И видях друг силен ангел¹, който слизаше от небето облечен в облак и над главата му имаше дъга², лицето му беше като слънцето³ и краката му – като огнени стълбове⁴.

(1) гл. 5:2; (2) Езек. 1:28; (3) гл. 1:16; (4) гл. 1:15

2 И в ръката си държеше отворена книжка¹. И той сложи десния си крак на морето, а левия – на земята

(1) Езек. 2:9

3 и извика със силен глас, както реве лъв¹. И когато извика, седемте гърма проговориха със своите гласове².

(1) Ос. 11:10; (2) гл. 4:5

4 И след като седемте гърма проговориха, аз щях да пиша, но чух глас от небето, който каза: Запечатай това, което изговориха седемте гърма, и не го пиши¹.

(1) гл. 22:10; Дан. 8:26; 12:4,9

5 И ангелът, когото видях да стои на морето и на земята, издигна дясната си ръка към небето¹

(1) Втж. 32:40; Дан. 12:7

6 и се закле в Този, който живее за

вечни векове¹, който е създал небето и това, което е в него; земята и това, което е на нея; и морето и това, което е в него², че няма вече да има време³,

* или: отлагане;
(1) гл. 4:9; (2) гл. 14:7; Деян. 4:24; (3) Езек. 12:28

7 но че в дните на гласа на седмия ангел, когато той се приготви да затръби¹, тогава ще се изпълни тайната на Бога, както Той е благовестил на Своите слуги, пророците².

(1) гл. 11:15; (2) гл. 11:18; Дан. 9:6,10; Ам. 3:7; Зах. 1:6; Деян. 3:21

8 И гласът, който чух от небето, пак заговори с мен и каза: Иди, вземи отворената книжка, която е в ръката на ангела, който стои на морето и на земята.

9 И аз отидох при ангела и му каза да ми даде книжката. И той ми каза: Вземи и я изяж¹; и в корема ти ще стане горчиво, но в устата ти ще бъде сладка като мед².

(1) Езек. 2:8; (2) Езек. 3:1-3

10 И така, взех книжката от ръката на ангела и я изядох. И в устата ми беше сладка като мед, но като я изядох, коремът ми се вгорчи.

11 Тогава ми се каза: Трябва пак да пророкуваш за много народи и нации, и езици, и царе.

11 И даде ми се тръстика¹ като тояга и ми се каза: Стани и измери Божия храм² и олтара, и онези, които се кланят в него;

(1) гл. 21:15; (2) Езек. 42:15

2 но двора, който е извън храма, остави и не го измервай, защото той се даде на нациите, които ще тъпчат¹ светия град² четиридесет и два месеца³.

(1) Зах. 12:3; Ак. 21:24; (2) гл. 21:2; Мт. 4:5; (3) гл. 13:5; Дан. 7:25; 12:7

3 А на двамата си свидетели¹ ще дам да пророкуват хиляда двеста и шестдесет дни² облечени във вретича.

(1) Втж. 19:15; (2) гл. 12:6,14

4 Те са двете маслини дървета и двата светилника, които стоят пред Господаря на земята¹.

(1) Зах. 4:3,11-14

5 И ако някой поиска да ги повреди, огън излиза от устата им¹ и поглъща не-

приятелите им². И ако някой поиска да им навреди, така той трябва да бъде убит.

(1) 2 Царе 22:9; (2) 4 Царе 1:10-12; Ер. 5:14

6 Те имат власт да заключат небето, за да не вали никакъв дъжд¹ през времето на тяхното пророкуване, и имат власт над водите, да ги превръщат в кръв², и да поразяват земята с всяка язва, колкото пъти биха поискали.

(1) 3 Царе 17:1; (2) гл. 8:8

7 И когато те свършат да свидетелстват, звярът, който излиза от бездната¹, ще воюва против тях, ще ги победи и ще ги убие².

(1) гл. 13:1; 17:8; (2) гл. 13:7; Дан. 7:3,7,21

8 И труповете им ще лежат на улицата на големия град¹, който духовно се нарича Содом² и Египет, където беше разпнат и техният Господ³.

(1) гл. 16:19; (2) Бит. 13:13; Ис. 1:9,10; (3) Йн. 19:17

9 И мнозина от народите, племената, езиците и нациите ще гледат труповете им три дни и половина и няма да позволят труповете им да бъдат положени в гроба¹.

(1) Пс. 79:2,3

10 И земните жители¹ ще се зарадват за тях, ще се развеселят и един на друг ще си пратят подаръци, защото тези двама пророци са мъчили земните жители².

(1) гл. 3:10; (2) Пс. 105:38

11 А след трите и половина дни в тях влезе дух на живот от Бога и те се изправиха на краката си¹; и голям страх обзе онези, които ги гледаха.

(1) Езек. 37:10

12 А те чува силен глас от небето, който им казваше: Качете се тук. И те се изкачиха на небето в облак¹; и неприятелите им ги видяха.

(1) Деян. 1:9

13 И в онзи час стана голямо земетресение¹ и десетата част от града падна; и в земетресението измряха седем хиляди човека; и останалите се уплашиха и отдадоха слава на небесния Бог.

(1) ст. 19

14 Второто горко премина; ето, скоро идва третото горко¹.

(1) гл. 8:13

15 И затръбни седмият ангел¹; и на небето имаше силни гласове, които казваха: Световното царство стана

царство на нашия Господ и на Неговия Христос², и Той ще царува за вечни векове³.

(1) гл. 10:7; (2) гл. 12:10; 19:1; Пс. 22:28; Дан. 2:44; Авд. 21; Зах. 14:9; Мт. 6:10; (3) Пс. 145:13; Дан. 7:14,18,27

16 И двадесет и четиримата старейшини, седящи пред Бога на престолите си, паднаха на лицата си и се поклониха на Бога¹, и казаха:

(1) гл. 4:10; 19:4

17 Благодарим Ти, Господи Боже Всемогъщи, който си и който си бил¹, затова че си взел голямата Си власт и си се възцарил².

(1) гл. 1:4; (2) гл. 19:6; Пс. 93:1

18 Нациите се разгневиха¹, и дойде Твоят гняв² и времето да се съдят мъртвите и да дадеш наградата на Своите слуги, пророците³, и на светите, и на онези, които се боят от Твоето Име⁴, малки и големи⁵, и да унищожиш онези, които унищожават земята⁶.

(1) Пс. 2:1-3; (2) гл. 6:17; Пс. 2:5; (3) гл. 10:7;

(4) Мал. 3:16; 4:2; (5) гл. 19:5; Пс. 115:13; (6) гл. 19:2

19 И Божият храм на небето се отвори¹, и в храма се видя ковчегът на Неговия завет²; и настанаха светкавици и гласове, и гръмове³, и земетресение⁴, и силен град⁵.

(1) гл. 15:5; (2) Изх. 25:10;

3 Царе 8:6; (3) гл. 4:5; (4) ст. 13; гл. 8:5; (5) гл. 8:7

12 И голямо знамение се яви на небето: жена, облечена със слънцето, с луната под краката ѝ, и на главата ѝ – корона от дванадесет звезди.

(1) гл. 15:1

2 Тя беше бременна и викаше от родилни болки, като се мъчеше да роди¹.

(1) Мих. 4:10

3 И друго знамение се яви на небето: и ето, голям червен змей, който имаше седем глави и десет рога², и на главата му – седем корони³.

(1) гл. 15:1; (2) гл. 17:3; (3) гл. 13:1

4 И опашката му повлече третата част от небесните звезди и ги хвърли на земята¹. И змеят застана пред жената, която щеше да роди, за да погъне детето ѝ, щом роди².

(1) Дан. 8:10; (2) Мт. 2:13; 1 Петр. 5:8

5 И тя роди син, мъже *гете*, което щеше да пасе всичките народи с желязна тояга¹. И детето ѝ беше грабна-

то и занесено при Бога и при Неговия престол.

(1) гл. 2:27

6 И жената побягна в пустинята, където имаше място, приготвено от Бога, за да я хранят там хиляда двеста и шестдесет дни¹.

(1) гл. 11:2,3

7 И стана война на небето: Михаил и неговите ангели воюваха против змея¹; и змеят воюваше заедно със своите ангели,

(1) Юда 9

8 но те не надвиха и не се намери място за тях на небето¹.

(1) гл. 20:11; Дан. 2:35

9 И беше хвърлен големият змей, древната змия¹, наричан дявол и Сатана², който мами целия свят³; хвърлен беше на земята и ангелите му бяха хвърлени заедно с него⁴.

(1) Бит. 3:1,14;

(2) гл. 20:2; (3) гл. 20:3,8; 2 Кор. 11:3; (4) Лк. 10:18

10 И чух силен глас на небето, който казваше: Сега дойде спасението, силата и царството на нашия Бог и властта на Неговия Христос¹, защото се хвърли долу обвинителят на нашите братя, който ги обвинява денем и нощем пред нашия Бог².

(1) гл. 11:15; (2) Йов 1:9,11; Зах. 3:1

11 А те го победиха¹ заради кръвта на Агнето и заради словото на тяхното свидетелство и не възлюбиха живота си дори до смърт².

(1) 1 Йн. 2:13; (2) Лк. 14:26

12 Затова веселете се, небеса¹, и вие, които живеете в тях²! Но горко на земята и морето, защото дяволът слезе при вас много разярен, понеже знае, че му остава малко време.

(1) Ис. 44:23; 49:13; (2) гл. 18:20; Фил. 3:20

13 И когато змеят видя, че беше хвърлен на земята, започна да преследва жената, която беше родила мъжкото дете.

14 И на жената се дадоха двете крила на големия орел, за да отлети до мястото си в пустинята – там, където я хранят за време и времена, и половин време¹, скрита от лицето на змията.

(1) ст. 6

15 И змията изпусна от устата си вода като река след жената, за да направи да я завлече реката¹.

(1) Ис. 59:19

16 И земята помогна на жената, и земята отвори устата си и погълна реката, която змеят беше изпуснал от устата си.

17 Тогава змеят се разгневи срещу жената и отиде да воюва против останалите от нейното потомство¹, които пазят Божиите заповеди и държат свидетелството за Исус². И застана на морския пясък.

(1) Бит. 3:15; (2) гл. 1:2

13 И видях звяр, който излизаше от морето¹ и имаше десет рога и седем глави²; и на роговете му – десет корони³; и на главите му – богохулни имена.

(1) гл. 11:7; (2) гл. 17:3,7,9; (3) гл. 17:12

2 И звярът¹, който видях, приличаше на леопард и краката му бяха като на лъв²; и змеят му даде силата си, престола си и голяма власт³.

(1) гл. 16:10; 19:19; (2) Дан. 7:4-7; (3) Лк. 4:6

3 И видях една от главите му, като че ли смъртно ранена, но смъртоносната му рана оздравя; и цялата земя се удивляваше след звяра¹;

(1) гл. 17:8

4 и се поклониха на змея, защото даде власт на звяра; и се поклониха и на звяра, като казваха: Кой е като този звяр²? Кой може да воюва против него?

(1) Пс. 89:6

5 И му се даде уста да говори големи неща и богохулства¹; и му се даде власт² да действа четиридесет и два месеца³.

(1) Дан. 7:8; 11:36; (2) Дан. 8:24; (3) гл. 11:2,3

6 И той отвори устата си за хули против Бога¹, за да хули Неговото Име и Неговата скиния, и онези, които живеят на небето.

(1) 2 Сол. 2:4

7 И му се даде да воюва против светиите и да ги победи¹; и му се даде власт над всяко племе и народ, и език, и нация.

(1) гл. 11:7

8 И ще му се поклонят всички земни жители¹, всеки, чието име не е записано в книгата на живота² на закланото Агне³ от основаването на света.

(1) гл. 3:10; (2) гл. 3:5; (3) гл. 5:6,12

9 Ако някой има ухо, нека слуша¹.

(1) гл. 2:7

10 Ако някой *откарва* в плен, и той ще отиде в плен¹. Ако някой убива с меч, и той трябва да бъде убит с меч². Тук е *нужно* търпението и вярата на светиите³.

(1) Ер. 43:11; (2) Ер. 15:2; Мт. 26:52; (3) гл. 14:12; Евр. 6:12

11 И видях друг звяр, който излизаше от земята. И той имаше два рога, като агнешки¹, и говореше като змей.

(1) Мт. 7:15

12 Той упражняваше цялата власт на първия звяр пред него и принуди земята и живеещите на нея да се поклонят на първия звяр, чиято смъртоносна рана бе оздравяла¹.

(1) ст. 3

13 И вършеше големи знамения¹, до там че направи и огън да слеза от небето на земята пред хората².

(1) гл. 16:14; Мт. 24:24; (2) 3 Царе 18:38,39

14 И мамеше земните жители¹ чрез знаменията², които му се даде да извърши пред звяра³, като казваше на земните жители да направят образ на звяра, който беше ранен от меча и оживя.

(1) гл. 3:10; (2) Вжк. 13:1-3; (3) гл. 19:20

15 И му се даде да даде дишане на образа на звяра, така че образът на звяра дори да проговори и да направи да бъдат избити онези, които не се покланят на образа на звяра¹.

(1) Дан. 3:6

16 И принуждаваше всички – малки и големи, богати и бедни, свободни и роби – да им се сложи белег на дясната ръка или на челата им¹,

(1) гл. 14:9; 19:20; 20:4

17 за да не може никой да купува или да продава освен онзи, който носи белега, името на звяра или числото на неговото име.

18 Тук е *нужна* мъдрост¹; който е разумен, нека сметне числото на звяра², защото е число на човек; а числото му е шестстотин шестдесет и шест.

(1) гл. 17:9; (2) гл. 15:2

14 И видях, и ето: Агнето¹ стоеше на хълма Сион² и с Него сто четиридесет и четири хиляди³, които носеха Него-

вото Име и Името на Неговия Отец написано на челата им⁴.

(1) гл. 5:6; (2) Пс. 2:6; (3) гл. 7:4; (4) гл. 3:12

2 И чух глас от небето, като глас от много води¹ и като глас от гръм²; и гласът, който чух, *беше* като глас на арфисти, които свиреха с арфите си.

(1) гл. 1:15; (2) гл. 19:6

3 И пееха като че ли нова песен¹ пред престола и пред четирите живи същества и старейшините; и никой не можеше да научи тази песен освен сто и четиридесет и четирите хиляди, които са били изкупени от земята.

(1) гл. 5:9; 15:3

4 Те са онези, които не са се осквернили с жени, защото са девственици¹. Те са онези, които следват Агнето, кдето и да отива². Те са били изкупени измежду хората³ като първи плодове⁴ за Бога и за Агнето.

(1) 2 Кор. 11:2; (2) Йн. 10:27;

1 Петр. 2:21; (3) гл. 5:9; 1 Кор. 6:20; (4) Ер. 2:3; Як. 1:18;

5 И в устата им не се намери лъжа¹, те са непорочни².

(1) Соф. 3:13; (2) Пес. 4:7; Еф. 5:27

6 И видях друг ангел да лети сред небето, който имаше вечното евангелие, за да го благовести на земните жители¹ и на всяка нация и племе, и език, и народ.

(1) гл. 3:10

7 И каза със силен глас: Бойте се от Бога и Му въздайте слава¹, защото часът на Неговия съд настана; и поклонете се на Този, който е направил небето и земята, и морето, и водните извори²!

(1) Ис. 42:12; Ер. 13:16; (2) гл. 10:6; Пс. 95:5; 136:5,6

8 И друг, втори ангел, следваше *отзад* и казваше: Падна, падна великият Вавилон¹, който напои всичките нации с виното на своето разпалено блудстване².

(1) гл. 16:19; 17:5; 18:2,10,21;

Ис. 21:9; Дан. 4:30; (2) гл. 17:2; 18:3; Ер. 51:7

9 И друг, трети ангел, ги следваше и казваше със силен глас: Ако някой се поклони на звяра и на неговия образ и приеме белег на челото си или на ръката си¹,

(1) гл. 13:16

10 той също ще пие от виното на Божията ярост, което е приготвено чисто

в чашата на гнева Му¹, и ще бъде мъчен с огън и сяр² пред светите ангели и пред Агнето.

(1) гл. 16:19; 18:6;
Пс. 75:8; Ис. 51:17; Ер. 25:15; (2) гл. 19:20; Бит. 19:24

11 И димът от тяхното мъчение ще се издига за вечни векове¹; и онези, които се покланят на звяра и образа му, няма да имат покой ни денем, ни нощем, нито който и да е друг, който приема белега на името му.

(1) гл. 19:3; 20:10; Ис. 34:10; Мк. 9:48

12 Тук е *нужно* търпението на светиите¹; на тези, които пазят Божиите заповеди и вярата в Исус².

(1) гл. 3:10; 13:10; (2) гл. 1:2

13 И чух глас от небето, който казваше: Напиши: Блажени мъртвите, които отсегат нататък умират в Господа. Да! – казва Духът – за да си починат от трудовете си¹, защото делата им ги следват².

(1) Ис. 57:2; Евр. 4:10; (2) 1 Тим. 5:25

14 И видях, и ето, бял облак, и на облака седеше Един, който приличаше на Човешкия Син¹, и имаше на главата Си златен венец² и в ръката Си – остър сърп.

(1) гл. 1:13; (2) Пс. 21:3

15 И друг ангел излезе от храма¹ и викаше със силен глас на Този, който седеше на облака: Прати сърпа си и жъни, защото е настанал часът да жънеш, понеже жетвата на земята е презряла².

(1) гл. 15:6; (2) Мк. 4:29

16 И Онзи, който седеше на облака, хвърли сърпа Си на земята и земята беше ожъната¹.

(1) Мт. 13:39

17 И друг ангел излезе от храма, който е на небето¹, като и той държеше остър сърп.

(1) гл. 11:19; 15:6

18 И още един ангел, който имаше власт над огъня, излезе от олтара и извика със силен глас на този, който държеше острия сърп, като каза: Прати острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му е вече узряло¹.

(1) Ам. 8:1,2

19 И ангелът хвърли сърпа си на земята, обра земното лозе и хвърли *набраното* в големия лин на Божията ярост¹.

(1) гл. 19:15; Йоим 3:13

20 И линът бе изтъпкан във от града¹ и кръв потече от лина и *стигна* дори до юздите на конете на едно разстояние от хиляда и шестстотин стади.

(1) Ис. 63:3; Плач 1:15

15 И видях на небето друго знамение¹, голямо и чудно: седем ангела², които държаха последните седем язви³, защото с тях се изчерпва Божията ярост⁴.

(1) гл. 12:1,3; (2) гл. 8:2,6; (3) гл. 21:9; (4) гл. 6:17

2 И видях *нещо* като стъклено море¹, размесено с огън; и тези, които бяха победили звяра и неговия образ, и числото на неговото име², стояха при стъкленото море, като държаха Божии арфи.

(1) гл. 4:6; (2) гл. 13:15-17

3 И те пееха песента на Божия слуга Мойсей¹ и песента на Агнето² и казваха: Велики и чудесни са Твоите дела³, Господи, Боже Всемогъщи; праведни и истинни са Твоите пътища⁴, Царю на нациите⁵!

(1) Изх. 15:1; (2) гл. 14:3;

(3) Изх. 34:10; Пс. 92:5; (4) гл. 16:7; 19:2; Вжк. 32:4; Пс. 111:2,3; 145:17; (5) Пс. 22:28; 47:8

4 Кой няма да се бои от Теб¹, Господи, и *няма* да прослави Името Ти²? Защото само Ти си свят³. Всички народи ще дойдат и ще се поклонят пред Теб⁴, защото се извиха Твоите праведни дела⁵.

(1) Пс. 33:8; Ер. 10:7; (2) Пс. 45:17; (3) Изх. 15:11; Пс. 99:3;

(4) Пс. 22:27; 86:9; Мал. 1:11; (5) Пс. 98:2; Ер. 16:19-21

5 И след това видях, че на небето се отвори храмът¹ на скинията на свидетелството².

(1) гл. 11:19; (2) Чис. 9:15

6 И седемте ангела, които държаха седемте язви, излязоха от храма¹ облечени в чисти и блестящи ленени дрехи и препасани през гърдите със златни пояси².

(1) гл. 14:15,17; (2) гл. 1:13

7 И едно от четирите живи същества даде на седемте ангела седем златни чаши¹, пълни с яростта на Бога², който живее за вечни векове³.

(1) гл. 17:1; (2) гл. 16:1; (3) гл. 4:9

8 И храмът се изпълни с дим от славата на Бога¹ и от Неговото могъщество и никой не можеше да влезе в

храма², преди да се свършат седемте язви на седемте ангела.

(1) Изх. 40:34;
3 Царе 8:10; Ис. 6:4; Езеk. 44:4; (2) 2 Лст. 5:14

16 И чух от храма силен глас¹, който казваше на седемте ангела: Идете и излейте на земята седемте чаши на Божията ярост²!

(1) ст. 17; Ис. 66:6;
(2) гл. 15:7; Пс. 69:24; Ер. 10:25; Соф. 3:8

2 И първият отиде и изля чашата си на земята¹; и се появи лоша и люта рана² по онези хора, които носеха белега на звяра и които се покланяха на неговия образ³.

(1) гл. 8:7; (2) Изх. 9:9; Втк. 28:35; (3) гл. 13:16

3 И вторият *ангел* изля чашата си в морето; и то стана като кръв¹ на мъртвец и всяка жива душа в морето умря.

(1) гл. 8:8

4 И третият *ангел* изля чашата си в реките и във водните извори¹; и *водата им* стана кръв².

(1) гл. 8:10; (2) гл. 8:8

5 И чух ангела на водите да казва: Праведен си Ти, Пресвети, който си и който си бил¹, затова че си отсъдил така;

(1) гл. 1:4

6 понеже те проляха кръвта на светите и на пророците¹, Ти си им дал да пият кръв²; защото те заслужават това.

(1) гл. 17:6; 18:24; Пс. 79:3; (2) Ис. 49:26

7 И чух (друг от) олтара да казва¹: Да, Господи Боже Всемогъщи, истинни и праведни са Твоите присъди².

(1) гл. 9:13,14; (2) гл. 15:3; Пс. 19:9

8 И четвъртият *ангел* изля чашата си върху слънцето, на което се даде да гори хората с огън¹.

(1) гл. 8:12; Мал. 4:1

9 И хората се опекоха от голямата горещина и похулиха Името на Бога, който има власт над тези язви, и не се покаяха¹ да Му отдадат слава.

(1) гл. 9:20; Ер. 5:3

10 И петият *ангел* изля чашата си върху престола на звяра¹; и царството му беше помрачено²; и хората хапеха езиците си от болка

(1) гл. 13:1,2; (2) гл. 9:2; Изх. 10:21,22

11 и похулиха небесния Бог¹ заради болките си и раните си, и не се покаяха за делата си².

(1) Ис. 8:21; (2) ст. 9

12 И шестият *ангел* изля чашата си върху голямата река Ефрат; и водата ѝ пресъхна¹, за да се приготви пътят на царете от изгрев слънце.

(1) Ис. 11:15

13 И видях от устата на змея¹ и от устата на звяра², и от устата на лъже-пророка³ да излизат три нечисти духа, приличащи на жаби⁴;

(1) гл. 12:3; (2) гл. 13:1,2; (3) гл. 19:20; 20:10; (4) Изх. 8:3

14 защото те са духове на демони, които вършат знамения¹, и отиват при царете на целия свят, за да ги събират за войната във великия Ден на всемогъщия Бог².

(1) гл. 13:13; (2) гл. 17:14; 19:19

15 – Ето, идвам като крадец¹. Блажен онзи, който бди² и пази дрехите си, за да не ходи гол и да не гледат неговия срам³.

(1) гл. 3:3; (2) Лк. 12:37; (3) гл. 3:18

16 И ги събра на мястото, което на еврейски се нарича Армагедон.

17 И седмият *ангел* изля чашата си във въздуха; и от храма дойде силен глас¹ от престола и каза: Сбъдна се².

(1) ст. 1; (2) гл. 21:6

18 И излязоха светкавици и гласове, и гръмове¹, и стана силно земетресение², каквото не е било откакто има човек на земята – такова голямо земетресение, толкова силно³!

(1) гл. 4:5; (2) гл. 8:5; (3) Мк. 13:19

19 И великият град¹ се раздели на три части и градовете на нациите паднаха, и великият Вавилон² беше припомнен пред Бога³, за да му даде чашата с виното на яростта на Неговия гняв⁴.

(1) гл. 11:8; (2) гл. 14:8; (3) гл. 18:5; (4) гл. 14:10

20 И всеки остров изчезна и планините не се намериха¹.

(1) гл. 6:14; 20:11

21 И от небето падна върху хората едър град¹, всяко парче тежеше като един талант*. И хората похулиха Бога заради язвата от града, защото язвата от него беше твърде голяма.

*около 35 кг; (1) гл. 8:7; Иис. Нав. 10:11

17 И дойде един от седемте ангела, които държах седемте чаши¹, и говори с мен, и каза: Ела, ще ти покажа съда над голямата блудница, която седи на много води²,

(1) гл. 15:7; (2) Ер. 51:13

2 с която блудстваха земните царе¹, и земните жители се опиха от виното на нейното блудстване².

(1) гл. 18:3,9; Ис. 23:17; (2) гл. 14:8

3 И така, той ме заведе в Духа в една пустиня. И видях жена, седяща на червен звяр, пълен с богохулни имена, който имаше седем глави и десет рога¹.

(1) гл. 12:3

4 Жената беше облечена в пурпурно и червено и позлатена със злато и скъпоценни камъни, и бисери¹, и държеше в ръката си златна чаша, пълна с мръсотии и с нечистотии от нейното блудстване².

(1) гл. 18:16; (2) Ер. 51:7

5 И на челото ѝ беше написано име, тайна: Вавилон, великата¹, майка на блудниците и гнусотиите на земята.

(1) гл. 14:8

6 И видях, че жената се беше опила от кръвта на светиите и от кръвта на Иисусовите свидетели¹; и като я видях, се зачудих твърде много.

(1) гл. 16:6

7 И ангелът ми каза: Защо се зачуди? Аз ще ти кажа тайната на жената и на звяра, който я носи, който има седемте глави и десетте рога¹.

(1) гл. 13:1

8 Звярът, който си видял, беше и го няма, и скоро ще излезе от бездната¹ и ще отиде в погибел². И земните жители – всеки, чието име не е написано в книгата на живота³ от създаването на света – ще се зачудят, когато видят, че звярът беше и го няма, и пак ще дойде⁴.

(1) гл. 11:7; (2) гл. 19:20; (3) гл. 3:5,10; (4) гл. 13:3

9 Тук е *нужен* разум, който има мъдрост¹: седемте глави са седем хълма, на които седи жената.

(1) гл. 13:18

10 Те са и седем царе¹, от които пет паднаха, единият е сега, а другият още не е дошъл; и когато дойде, само малко трябва да остане.

(1) гл. 13:1

11 И звярът, който беше и го няма, сам е осми, както е и един от седемте, и отива в погибел¹.

(1) гл. 19:20

12 И десетте рога, които си видял, са десет царе¹, които още не са получили царска *власт*, но получават власт като

царе за един час заедно със звяра.

(1) Дан. 7:20,24

13 Те са единомислени и предават своята власт и сила на звяра.

14 Те ще воюват срещу Агнето¹ и Агнето ще ги победи, защото е Господар на господарите² и Цар на царете³; също и тези, които са с Него⁴, са призвани⁵, избрани⁶ и верни⁷.

(1) гл. 16:14; (2) Деян. 10:36; (3) гл. 19:16; 1 Тим. 6:15;

(4) 1 Сол. 4:14; (5) Евр. 3:1; (6) Римл. 11:7; (7) Еф. 1:1

15 Каза ми още: Водите, които ти видя, там, където седи блудницата, са народи и множества, и нации, и езици¹.

(1) Ис. 8:7; Ер. 47:2

16 И десетте рога, които ти видя – те и звярът – ще намразят блудницата и ще я направят пуста и гола, и ще изядат месата ѝ, а нея ще изгорят с огън¹.

(1) гл. 18:8; Езек. 16:40,41

17 Защото Бог сложи в сърцата им да извършат Неговата воля, като действат единомислено и предадат царската си *власт* на звяра, докато се изпълнят Божиите думи.

18 И жената, която видя, е големият град, който царува над земните царе¹.

(1) гл. 18:10

18 След това видях друг ангел, който слизаше от небето и имаше голяма власт¹; и земята се осветли от неговата слава.

(1) гл. 5:2

2 Той извика със силен глас и каза: Падна, падна Вавилон, великата *блудница*¹, и стана жилище на демони, затвор на всякакъв нечист дух и затвор на всякаква нечиста и омразна птица²;

(1) гл. 14:8; (2) Ис. 13:21; 34:14; Ер. 50:39

3 защото всички нации пиха от виното на гнева на нейното блудстване¹ и земните царе блудстваха с нея², и земните търговци се обогатиха от могоществото на нейния разкош³.

(1) гл. 14:8; (2) гл. 17:2; Наум 3:4; (3) ст. 11

4 И чух друг глас от небето, който казваше: Излезте от нея, народе Мой, за да не участвате в греховете ѝ¹ и да не споделите язвите ѝ²;

(1) 2 Кор. 6:17; 1 Тим. 5:22; (2) Ис. 48:20; 52:11; Ер. 50:8; 51:6,45

5 защото греховете ѝ стигнаха до небето¹ и Бог си спомни нейните беззакония².

(1) Бит. 18:20,21; Ер. 51:9; (2) гл. 16:19

6 Отплатете ѝ *това*, което и тя е отплатила¹; да, отплатете ѝ двойно на делата ѝ²; налейте* ѝ двойно с чашата, с която тя е наливала**.

*букв.: смесете;

**букв.: смесвала; (1) 2 Сол. 1:6; (2) Пс. 137:8; Ер. 50:29

7 Толкова мъка и печал ѝ въздайте, колкото се е прославила и живяла разкошно, защото в сърцето си казва: Седя като царица и не съм вдовица, и печал няма да видя¹.

(1) Ис. 47:8

8 Затова язвите ѝ ще дойдат в един ден¹: смърт, печал и глад, и тя ще бъде изгорена с огън²; защото могъщ е Господ Бог, който я съди³.

(1) Ис. 47:9; (2) гл. 17:16; (3) Ер. 50:34

9 И земните царе, които са блудствали и живели разкошно с нея¹, ще заплачат и зарадят за нея, когато видят дима от изгарянето ѝ.

(1) гл. 17:2; Наум 3:4

10 Ще стоят надалеч от страх от мъките ѝ¹ и ще казват: Горко, горко на теб, велики граде Вавилоне, могъщи граде², понеже съдът ти в един час дойде!

(1) Езек. 26:16,17; (2) гл. 14:8; 17:18

11 И земните търговци ще плачат и жалеят за нея, защото никой вече няма да купува стоките им¹,

(1) ст. 3; Езек. 27:36

12 стоки от злато и сребро, скъпоценни камъни и бисери, висон и пурпур, коприна и червен плат, и всякакво благоуханно дърво, и всякакви изделия от слонова кост, и всякакви изделия от скъпоценно дърво и от бронз, от желязо и от мрамор,

13 и канела, аромати, тамян, миро и ливан, вино и *маслинено* масло, чисто брашно и пшеница, добитък и овце, коне, колесници и роби, и човешки души¹.

(1) Езек. 27:12,13

14 Плодовете, за които душата ти копнееше, изчезнаха от теб и всеки разкош и блясък си отиде от теб и няма вече да се намери.

15 Търговците на тези неща, които се обогатиха от нея, ще застанат надалеч

от страх от мъките ѝ и ще плачат и ще жалеят,

16 като казват: Горко, горко, граде велики, облечен във висон, пурпур и червено и позлатен със злато, скъпоценни камъни и бисери!¹

(1) гл. 17:4

17 Защото за един час беше опустошено такова голямо богатство! И всеки морски капитан и всички, които пътуваха по море, моряците и всички, които се препитават от морето, застагнаха отдалеч¹

(1) Ис. 23:14

18 и викаха, като гледаха дима от нейното изгаряне, и казваха: Имаше ли *друг град*, който да прилича на великия град?

19 И посипаха с пръст главите си¹ и викаха с плач и жалеене и казваха: Горко, горко, на великия град, в който всички, които имаха кораби по морето, се обогатиха от нейното великолепие; защото за един час беше опустошена²!

(1) Езек. 27:30; (2) Езек. 26:19

20 Веселете се заради нея, небеса¹ и вие светии, апостоли и пророци, защото Бог изпълни присъдата над нея заради вас.

(1) гл. 12:12; Ер. 51:48

21 И един силен ангел взе камък, голям като воденичен *камък*, хвърли го в морето и каза: Така стремително ще бъде сринат Вавилон, великият град, и няма да се намери вече¹.

(1) Ер. 51:63,64

22 И гласът на арфистите и на певците, на свирачите и на тръбачите няма да се чува вече в теб¹ и никакъв художник от каквото и да било изкуство няма да се намери вече в теб, и шум на воденица няма да се чува вече в теб,

(1) Ис. 24:8; Езек. 26:13

23 и светлина на светило няма да свети вече в теб, и глас на младоженец и на невеста няма да се чува вече в теб¹, защото твоите търговци бяха големците на земята, защото чрез твоите чародейства бяха измамани всичките народи².

(1) Ер. 7:34; 16:9; 25:10; (2) Ис. 47:9

24 И в нея беше намерена кръвта на пророците и на светиите, и на всички те убити на земята¹.

(1) гл. 16:6

19 След това чух *нещо* като силен глас от голямо множество на небето, който казваше: Амиуя! Спасението, славата и силата *принадлежат* на нашия Бог!¹

2 Защото Неговите присъди са истинни и справедливи¹, понеже Той осъди великата блудница, която е покварила земята със своето блудство², и прати върху нея възмездие за кръвта на Своите слуги³.

3 И те втори път казаха: Амиуя! И димът ѝ се издигна за вечни векове¹.

4 И двадесет и четиримата старейшини и четирите живи същества паднаха и се поклониха на Бога¹, който седи на престола², и казаха: Амин!³ Амиуя!

5 И от престола излезе глас, който казваше: Хвалете нашия Бог, всички Негови слуги¹, вие, които Му се боите², малки и големи!³

6 И чух *нещо* като глас от огромно множество, като глас от много води¹ и като глас от силни гръмове², които казваха: Амиуя! Защото Господ, нашият Бог, Всемогъщият, се възцари!³

7 Нека се радваме и се веселим и нека Му отдадем слава¹, защото дойде сватбата на Агнето² и Неговата жена се е приготвила³.

8 И на нея се даде да се облече в блестящ и чист висон¹, защото висонът са праведните дела на светиите².

9 И ми каза: Напиши: Блажени са тези, които са поканени на сватбената вечеря на Агнето. И ми каза: Тези са истинните Божии думи¹.

10 Тогава аз паднах пред краката му, за да му се поклоня, но той ми каза: Недей; аз съм служител заедно с теб и с братята ти, които имат Иисусовото свидетелство. Поклони се на Бога¹; за-

щото Иисусовото свидетелство е духът на пророчеството².

11 След това видях небето отворено¹, и ето, бял кон², и Онзи, който яздеше на него, се наричаше Верен и Истинен³, и Той съди и воюва в справедливост⁴.

12 Очите Му *бяха* като огнен пламък¹ и на главата Му *бяха* много корони, и имаше написано едно име, което никой не знаеше освен Него.

13 И *беше* облечен в дреха, натопена в кръв¹; и Името Му е Божието Слово².

14 И небесните войски Го следваха на бели коне, облечени в бял и чист висон¹.

15 От устата Му излизаше остър меч¹, с който да поразии нациите; и Той ще ги пасе с желязна тояга² и ще стъпче лина на яростния гняв на Всемогъщия Бог³.

16 И на дрехата и на бедрото Му имаше написано име: Цар на царете и Господар на господарите¹.

17 И видях един ангел, който стоеше в слънцето, и извика със силен глас, като каза на всичките птици, които летят посред небето: Елате и се съберете за великата Божия вечеря¹,

18 за да ядете месата на царе и месата на военачалници, месата на юнаци и месата на коне, и на онези, които яздят на тях, и месата на всички *хора*, свободни и роби, малки и големи!¹

19 И видях звяра и земните царе, и войските им, събрани да воюват против Яздеция на коня и против Неговото войнство¹.

20 И звярът¹ беше хванат и с него и лъжепророкът², който беше вършил пред него знамения³, с които измами онези, които бяха приели белега на звяра⁴ и които се поклаяха на неговия образ. Те двамата бяха хвърлени

(1) гл. 22:8,9; Лк. 4:8; Деян. 10:26; (2) гл. 1:2

(1) гл. 4:1; (2) гл. 6:2; (3) гл. 3:14; (4) Пс. 45:4; 96:13; Ис. 11:4,5

(1) гл. 15:3; Пс. 119:137; Рим. 2:2; (2) гл. 11:18; (3) гл. 6:10; 4 Царе 9:7

(1) гл. 14:11; Ис. 34:10

(1) гл. 4:10; (2) гл. 4:2; (3) гл. 5:14

(1) Пс. 135:1; (2) Пс. 22:23; (3) гл. 11:18

(1) гл. 1:15; (2) гл. 14:2; (3) гл. 11:17

(1) Пс. 118:24; (2) Мт. 22:2; 25:10; (3) гл. 21:9

(1) гл. 3:5; (2) Пс. 132:9; Ис. 61:10

(1) гл. 21:5; 22:6; 1 Тим. 1:15

(1) гл. 16:14; Пс. 2:2

(1) Езек. 39:17-20

живи в огненото езеро, което гори със сяр⁵.

(1) гл. 13:1,2; (2) гл. 16:13; (3) гл. 13:14; (4) гл. 13:16; (5) гл. 14:10; 20:14; 21:8; Ис. 30:33; Дан. 7:11

21 А останалите бяха избити с меч на Яздещия на коня, с меча, който излизаше от устата Му¹. И всичките птици се наситиха с месата им.

(1) гл. 1:16

20 И видях, че слизаше от небето ангел, който държеше в ръката си ключа на бездната¹ и една голяма верига.

(1) Лк. 8:31

2 Той улови змея, древната змия, която е дяволът и Сатана¹, и го върза за хиляда години,

(1) гл. 12:9

3 и го хвърли в бездната¹, и я заключи, и я запечата над него, за да не мами вече нациите², докато се свършат хилядата години, след което той трябва да бъде пуснат за малко време³.

(1) гл. 9:1; (2) гл. 12:9; 2 Сол. 2:9,10; (3) ст. 7,8

4 И видях престола¹; и седнаха на тях, и им се даде да съдят². Видях и душите на онези, които бяха обезглавени³ заради Исусовото свидетелство⁴ и заради Божието слово и които не се бяха поклонили на звяра, нито на неговия образ, и не бяха приели белега на челото си и на ръката си⁵. И те оживяха и царуваха с Христос хиляда години⁶.

(1) Дан. 7:9; (2) Дан. 7:22; Лк. 22:30; 1 Кор. 6:2; (3) гл. 6:9; (4) гл. 1:2; (5) гл. 13:16; (6) гл. 5:10

5 Другите мъртви не оживяха, докато не се свършиха хилядата години. Това е първото възкресение¹.

(1) 1 Кор. 15:23

6 Блажен и свят онзи, който участва в първото възкресение. Над такива втората смърт няма да има власт¹, а те ще бъдат свещеници на Бога и на Христос² и ще царуват с Него хиляда години.

(1) гл. 2:11; Йн. 5:29; (2) гл. 1:6

7 И когато се свършат хилядата години, Сатана ще бъде пуснат от неговата тъмница

8 и ще излезе да мами нациите¹ по четирите краища на земята², Гог и Магог, за да ги събере за война; чието число е като морския пясък³.

(1) ст. 3; (2) гл. 7:1; (3) Илс. Нав. 11:4; Езек. 38:2,9,15

9 И те се разпростряха по цялата ширината на земята и обиколиха стана на светиите¹ и възлюбения град²; и огън падна (от Бога) от небето и ги погълна³.

(1) Дан. 7:21; (2) Пс. 87:2; Ер. 12:7; (3) 4 Царе 1:10,12; Езек. 38:22; 39:6; Зах. 12:9; 14:3

10 И дяволът, който ги мамеше, беше хвърлен в езерото от огън и сяр¹, където са и звярът, и лъжепророкът¹; и ще бъдат мъчени денем и нощем в цялата вечност².

(1) гл. 16:13; (2) гл. 14:10,11

11 И видях един голям бял престол и Седящия на него¹, от Чието лице побягнаха земята и небето² и не се намери място за тях³.

(1) гл. 4:2; (2) гл. 16:20; 21:1; Пс. 114:3; Ис. 51:6; 2 Петр. 3:10; (3) гл. 12:8

12 Видях и мъртвите, големи и малки, да стоят пред престола; и се разгнаха книги¹; и се разгна и друга книга², която е книгата на живота; и мъртвите бяха съдени според написаното в книгите – според делата си³.

(1) Дан. 7:10; (2) гл. 3:5;

(3) гл. 2:23; Пр. 24:12; Екл. 12:14; 1 Петр. 1:17; 2 Тим. 4:1

13 И морето предаде мъртвите, които бяха в него, и смъртта и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях¹; и те бяха съдени – всеки според делата си².

(1) Лк. 20:38; Деян. 24:15; (2) ст. 12

14 И смъртта и адът бяха хвърлени в огненото езеро¹. Това е втората смърт².

(1) 1 Кор. 15:26; (2) гл. 2:11

15 И ако някой не се намери записан в книгата на живота¹, той беше хвърлен в огненото езеро².

(1) гл. 3:5; (2) гл. 19:20; Мт. 25:41

21 И видях ново небе и нова земя¹; защото първото небе и първата земя преминаха² и морето го няма вече.

(1) Ис. 65:17; 66:22; 2 Петр. 3:13; (2) гл. 20:11

2 И видях и светия град¹, новия Ерусалим², да слиза от небето от Бога, приготвен като невеста, украсена за мъжа си³.

(1) гл. 11:2; Ис. 52:1; (2) ст. 10; гл. 3:12; (3) Ис. 61:10

3 И чух силен глас от престола, който казваше: Ето, скинията на Бога е с хората и Той ще обитава с тях¹; и те ще

бъдат Негов народ и Сам Бог ще бъде с тях – техен Бог².

(1) гл. 7:15; Езек. 43:7; 48:35; (2) Изх. 29:45; Езек. 37:27

4 Той ще избърше всяка сълза от очите им¹ и смърт няма да има вече², няма да има вече нито жалеене, нито писък, нито болка³; първото премина.

(1) гл. 7:17; (2) гл. 20:14; Ас. 20:36;

(3) Ис. 35:10; 51:11; 65:16,19

5 И Седящият на престола¹ каза: Ето, правя всичко ново². И ми каза: Запиши, защото тези думи са верни и истинни³.

(1) гл. 4:2; (2) Ис. 43:19; 2 Кор. 5:17; (3) гл. 19:9

6 И ми каза: Сбъдна се!¹ Аз съм Алфа и Омега², Началото и Краят. На жадния ще дам даром от извора на водата на живота³.

(1) гл. 16:17; (2) гл. 1:8; (3) гл. 22:17; Ис. 55:1; Йн. 4:14

7 Който победи¹, ще наследи всичко това и Аз ще му бъда Бог², и той ще Ми бъде син³.

(1) гл. 2:7; (2) Зах. 8:8; (3) 2 Царе 7:14; 2 Кор. 6:18

8 А кокото за страхливите, невярващите¹, нечистите, убийците, блудниците, чародеите, идолопоклонниците² и всичките лъжци³, техният дял ще бъде в езерото, което гори с огън и сярва. Това е втората смърт⁴.

(1) Йн. 3:36; (2) 1 Кор. 6:9;

(3) гл. 22:15; Пр. 19:9; Мт. 15:19; (4) гл. 19:20; 20:14,15

9 Тогава дойде един от седемте ангела, които държаха седемте чаши¹, пълни със седемте последни язви, и ми говори, като каза: Ела, ще ти покажа² невястата³, жената на Агнето⁴.

(1) гл. 15:1,7; (2) гл. 17:1; (3) гл. 22:17; (4) гл. 19:7

10 И ме отведе в Духа¹ на една голяма и висока планина² и ми показа светия град, Ерусалим, слизащ от небето от Бога³,

(1) гл. 1:10; (2) Езек. 40:2; (3) ст. 2

11 и имаше славата на Бога¹, като блестеше, както *блести* някой много скъпоценен камък, като яспис, прозрачен* като кристал².

*или: блестящ

(1) ст. 23; (2) гл. 4:3

12 Градът имаше голяма и висока стена¹ с дванадесет порти и на портите – дванадесет ангела, и върху *портите* – написани имена, които са *имената* на дванадесетте племена на израилевите синове²:

(1) Зах. 2:5; (2) Изх. 28:21

13 на изток – три порти, на север – три порти, на юг – три порти и на запад – три порти¹.

(1) Езек. 48:31-34

14 И градската стена имаше дванадесет основни камъка¹ и на тях – имената на дванадесетте апостоли на Агнето².

(1) Евр. 11:10; (2) Еф. 2:20

15 И този, който ми говореше, имаше за мярка златна тръстика¹, с която да измери града, портите и стената му².

(1) гл. 11:1; (2) Езек. 40:3,5; Зах. 2:1,2

16 Градът беше четвъртит, с дължина равна на ширината му; и като измери града с тръстиката, *той излезе* дванадесет хиляди стадия*. Дължината, ширината и височината му са еднакви.

*2220 км

17 Измери и стената му, *която излезе* сто четиридесет и четири лакти; а *това беше* човешка мярка, която е ангелска¹.

(1) Езек. 48:16,17

18 Стената му беше изградена от яспис, а градът – от чисто злато, подобно на чисто стъкло.

19 Основните камъни на градската стена бяха украсени с всякакви скъпоценни камъни: първият основен камък беше яспис, вторият – сапфир, третият – халкидон, четвъртият – смарагд,

(1) Изх. 28:17-20; Ис. 54:11,12

20 петият – сардоникс, шестият – сард, седмият – хрисолит, осмият – вирил, деветият – топаз, десетият – хрисопрас, единадесетият – яцинт, дванадесетият – аметист.

21 И дванадесетте порти бяха дванадесет бисера, всяка една порта беше от един бисер; и улицата на града¹ беше от чисто злато, като прозрачно стъкло.

(1) гл. 22:2

22 И не видях храм в него, защото неговият храм е Господ Бог Всемогъщ и Агнето.

23 И градът нямаше нужда от слънце, нито от луна, за да го осветява, защото Божията слава го осветяваше¹ и неговото светило е Агнето².

(1) ст. 11; Пс. 84:11; Ис. 60:19; (2) гл. 22:5

24 И народите ще ходят в неговата

светлина¹ и земните царе ще донасят в него своята слава².

(1) Пс. 89:15; (2) Ис. 60:3,5

25 Портите му няма да се затварят през деня¹, защото нощ няма да има там².

(1) Ис. 60:11; (2) гл. 22:5

26 И ще донасят в него славата и почитта на нациите¹.

(1) Ис. 66:12

27 И в него няма да влезе нищо нечисто¹, нито *ОНЗИ*, който върши мерзост, или който лъже, а само тези, които са записани в книгата на живота на Агнето².

(1) гл. 22:14; Ис. 52:1; Зах. 14:21; (2) гл. 3:5

22 След това ми показа реката с водата на живота, блестяща като кристал, която извираше от престола на Бога и на Агнето¹.

(1) Пс. 36:9; 46:4; Езеж. 47:1; Йоил. 3:18; Зах. 14:8

2 И по средата на улицата му¹ и на реката, отгук и оттам, *имаше* дърво на живота², което раждаше дванадесет пъти плодове, като даваше плод всеки месец. И листата на дървото *бяха* за изцеление на нациите³.

(1) гл. 21:21; (2) гл. 2:7; (3) Ер. 3:17; Езеж. 47:12

3 И вече няма да има никакво проклятие¹. И престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него² и Неговите слуги ще Му служат³.

(1) Зах. 14:11; (2) Пс. 46:5; Езеж. 48:35; (3) гл. 7:15

4 Те ще гледат лицето Му¹ и Неговото Име *ще бъде* на челата им².

(1) Ис. 33:17; Мт. 5:8; 1 Кор. 13:12; (2) гл. 3:12

5 Нощ няма да има вече¹ и няма да имат нужда от светене на светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ще свети над тях². И те ще царуват за вечни векове³.

(1) гл. 21:25; (2) гл. 21:23; Ис. 60:1; (3) гл. 5:10; Дан. 7:18,27

6 И той ми каза: Тези думи са верни и истинни¹; и Господ Бог на духовете на пророците² изпрати ангела Си да покаже на Своите слуги това, което трябва скоро да стане³.

(1) гл. 19:9; (2) Чис. 27:16; 1 Кор. 14:32; (3) гл. 1:1

7 И ето, идвам скоро¹. Блажен *ОНЗИ*, който пази думите на пророчеството на тази книга².

(1) гл. 3:11; Йн. 14:3; (2) гл. 1:3

8 Аз, Йоан, съм този, който чух и видях тези неща. И когато чух и видях, паднах да се поклоня пред краката на ангела, който ми беше показал това.

9 Но той ми каза: Недей! Аз съм служител заедно с теб и с братята ти, пророците, и с тези, които пазят думите на тази книга. Поклони се на Бога!¹

(1) гл. 19:10

10 Каза ми още: Не запечатвай думите на пророчеството на тази книга¹, защото времето е близо².

(1) гл. 10:4; (2) гл. 1:3

11 Който върши неправда, нека върши още неправда; и който е нечист, нека бъде още нечист; и праведният нека върши още правда; и светият нека още се освещава.

12 Ето, идвам скоро¹ и Моята награда е с Мен², и ще отплатя на всекиго според делото му³.

(1) ст. 7; (2) Ис. 40:10; 62:11; (3) гл. 2:23; Съд. 1:7; Йов 34:11; Езеж. 33:20

13 Аз съм Алфа и Омега¹, Първият и Последният², Началото и Краят.

(1) гл. 1:8; (2) гл. 1:17

14 Блажени тези, които изперзат дрехите си¹, за да имат право на дървото на живота² и да влязат през портите в града³.

(1) гл. 1:5; (2) гл. 2:7; (3) гл. 21:27

15 А отвън¹ са псетата², чародейците, блудниците, убийците, идолопоклонниците и всеки, който обича лъжата и лъже³.

(1) Мк. 4:11; (2) Фил. 3:2; (3) гл. 21:8; Гал. 5:21

16 Аз, Иисус, изпратих ангела Си¹ да ви засвидетелства това за църквите². Аз съм Коренът и Родът на Давид³, светлата Утринна Звезда⁴.

(1) гл. 1:1; (2) гл. 1:11; (3) гл. 5:5; Мт. 22:42-45; (4) гл. 2:28

17 И Духът, и невестата¹ казват: Ела! И който чуе, нека каже: Ела! И който жаден, нека дойде! И който иска, нека вземе даром от водата на живота²

(1) гл. 21:9; (2) гл. 21:6; Йн. 7:37

18 Аз свидетелствам на всекиго, който слуша думите на пророчеството на тази книга: ако някой прибави нещо към тях¹, Бог ще прибави върху него язвите, написани в тази книга.

(1) Пр. 30:6

19 И ако някой отнеме от думите на

книгата на това пророчество¹, Бог ще му отнеме дела от дървото на живота² и от светия град³, за които е писано в тази книга. (1) Вгзк. 4:2; (2) ст. 2; (3) гл. 21:2,10

20 Онзи, който свидетелства за това,

казва: Да, идвам скоро¹. Амин! Ела, Господи Иисусе!

(1) ст. 7

21 Благодатта на Господ Иисус Христос да бъде със светиите¹. Амин.

(1) Рим. 16:20

